BUONAMICI
1567

R. BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
DI FIRENZE

OPERE BIBLIOGRAFICHE E BIOGRAFICHE
RACCOLTE DAL
DOTT. DIOMEDE BONAMICI
di Livorno (1823-1912)
Novembre 1921.

Digitized by Google

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM
MEDIOLANENSIUM.
TOMI PRIMI PARS ALTERA.

Digitized by Google

S Y L L A B U S

SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM

PER COGNOMINA DIGESTUS.

A

de ABDUA Ferrandus, ſeu Ferdinandus. Columna 1. & 1931.
de ABDUA Georgius. 3.
de ABDUA Joannes Antonius. 3.
ABIATES Forrerius. V. Forrerius.
ACTIUS Felix. 3.
de ADVOCATIS Camillus. 4. & 1931.
de ADVOCATIS Joannes Baptiſta. 4.
de ADVOCATIS Lucius Joſeph. 4.
AEMILIANUS Pomponius. 1711.
AELIUS, ſive ELENSIS Angelus. 5.
AELIUS Dionyſius. 5.
AELIUS Franciſcus. 6.
AELIUS Joannes Jacobus. 6. & 1931.
AFFAITATUS Antonius Maria. 6.
AGRATUS. V. GRADUS.
AGRIPPA Camillus. 7. & 1931.
AGUDIUS Carolus. 7. & 1932.
AGUDIUS Carolus Antonius. 8.
AGUDIUS Ludovicus Maria. 8.
AICARDUS Fauſtinus. 9.
AIROLDUS Carolus Antonius. 1829.
AIROLDUS Carolus Franciſcus. 10.
AIROLDUS Hippolytus. 11.
AIROLDUS Joannes Ambroſius. 11.
AIROLDUS Joannes Petrus. 11.
AIROLDUS Paulus. 12.
AIROLDUS Thaddæus. 1711.
de ALAMANNIS Aramaninus. 13.
ALAMANNUS Baſilius. 13. & 1932.
ALAMANNUS Coſmus. 13. & 1933.
ALAMANNUS Joſeph. 14. & 1933.
ALBANUS Ignatius. 14. & 1933.
ALBANUS Scipio. 14.
ALBERGANTUS Hector. 15. & 1933.
ALBERGONUS Eleuterius. 16. & 1933.
ALBERTALLUS Antonius. 17.
ALBIATUS Thomas. 17.
ALBICANTES Joannes Albertus. 17. & 1934.
ALBICANTES Julius Cæſar. 18. & 1934.
B. ALBINUS. 19. & 1934.
de ALBOGASIO. V. AFFAITATUS.
ALBUTIUS Antonius. 19.
ALBUTIUS Aurelius. 20.
ALBUTIUS Joannes Petrus. 20.
ALBUTIUS Paulus. 21.
ALCHISIUS Angelus Maria. 1712.
ALCIATUS Andreas. 21. & 1935.
ALCIATUS S. Arialdus. 27.
ALCIATUS Benedictus. 28.
ALCIATUS Franciſcus. 28. & 1936.
ALCIATUS Jacobus. 1829.
ALCIATUS Joannes Paulus. 30. & 1936.
ALCIATUS Melchior. 31. & 1936.
ALCIATUS Petrus Antonius. 32.
ALCIATUS Terentius. 32.
ALEXANDER II. Pont. Max. 33. & 1936.
ALEXANDER V. Pont. Max. 1938.
ALIPHER Franciſcus. 38.
ALIPHER Jacobus. 39.
ALIPHER Jacobus alter. 1713.
de ALIPRANDIS Ambroſius. 39.
de ALIPRANDIS Araſmus. 40. & 1938.
de ALIPRANDIS, ſive LIPRANDUS Paulus. 40.
de ALIPRANDIS Simon. 1714.
AMBIVERUS Franciſcus. 40.
de AMBROSIIS Franciſcus Antonius. 1714. & 2043.
S. AMBROSIUS. 41. & 1939.
AMBROSIUS alter. 44.
AMBROSIUS alter. 44.
AMBROSIUS alter. 1715.
AMBROSIUS alter. 44 & 1940.
AMICUS, ſeu de AMICIS Bernardus Maria. 44.

AMI-

S Y L L A B U S

AMIDANUS Nicolaus . 45.
ANARDUS Livius . 45.
ANDREAS . 1830.
ANGELICUS. 46. & 1940.
ab ANGELIS Doſiteus . V. BOZIUS Jo. Baptiſta.
de ANGLERIA Antonius . 46.
de ANGLERIA Boſchinus . 1830.
de ANGLERIA Gaſpar . 1716.
de ANGLERIA Petrus Martyr . 47. & 1941.
ANNONUS Conſtantius . 1830.
ANNONUS Franciſcus Maria . 1716.
ANNONUS Joſeph Maria . 48.
ANNONUS Paulus Antonius. 1831.
ab ANNUNCIATIONE Leander. V. PEREGUS Petrus .
ANONYMA . 1717.
ANONYMUS I. 49.
ANONYMUS II. 49.
ANONYMUS III. 49.
ANONYMUS IV. 49.
ANONYMUS V. 50.
ANONYMUS VI. 50.
ANONYMUS VII. 50.
ANONYMUS VIII. 51.
ANONYMUS IX. 51.
ANONYMUS X. 51.
ANONYMUS XI. 52.
ANONYMUS XII. 52.
ANONYMUS XIII. 52.
ANONYMUS XIV. 52.
ANONYMUS XV. 53.
ANONYMUS XVI. 53.
ANONYMUS XVII. 53.
ANONYMUS XVIII. 54.
ANONYMUS XIX. 54.
ANONYMUS XX. 54.
ANONYMUS XXI. 54.
ANONYMUS XXII. 55.
ANONYMUS XXIII. 55.
ANONYMUS XXIV. 55.
ANONYMUS XXV. 56.
ANONYMUS XXVI. 56.
ANONYMUS XXVII. 56.
ANONYMUS XXIX. 1718.
ANONYMUS XXX. 1718.
ANONYMUS XXXI. 1718.
ANONYMUS XXXII. 1719.
ANONYMUS XXXIII. 1720.
ANONYMUS XXXIV. 1720.
ANONYMUS XXXV. 1720.
ANONYMUS XXXVI. 1721.
ANONYMUS XXXVII. 1721.
ANONYMUS XXXVIII. 1722.
ANONYMUS XXXIX. 1722.
ANONYMUS XL. 1723.
ANONYMUS XLI. 1723.
ANONYMUS XLII. 1724.
ANONYMUS XLIII. 1724
ANONYMUS XLIV. 1724.
ANONYMUS XLV. 1831.
ANONYMUS XLVI. 1831.
ANONYMUS XLVII. 1831.
ANONYMUS XLVIII. 1832.
ANONYMUS XLIX. 1832.
ANONYMUS L. 1832.
ANONYMUS LI. 1832.
ANONYMUS LII. 1833.
ANONYMUS LIII. 1833.
ANONYMUS LIV. 1833.
ANONYMUS LV. 1833.
ANONYMUS LVI. 1833.
ANSPERTUS . 56.
ANTIMIANUS Aycardus . 58.
ANTONIUS . 59.
APPLANUS Conſtantius . 59. & 1943.
APPLANUS Joannes Baptiſta . 1834.
APPLANUS Raphaël . 1834.
de ARACIEL Joſeph Ruiz . 60.
ARATOR . 60.
ARCAGNANUS Petrus . 62.
ARCHINTA Margharita . 1834.
ARCHINTUS Alexander . 63.
ARCHINTUS Alexander alter . 1725.
ARCHINTUS Carolus . 64.
ARCHINTUS Carolus alter . 65.
ARCHINTUS Carolus Antonius . 68.

AR-

ARCHINTUS Hieronymus . 69.
ARCHINTUS Horatius . 69.
ARCHINTUS Joannes Ambroſius . 1726.
ARCHINTUS Joannes Baptiſta . 69.
ARCHINTUS Joſeph . 70. & 1943.
ARCHINTUS Joſeph alter . 70.
ARCHINTUS Octavius . 71.
ARCHINTUS Philippus . 73. & 1943.
ARCHINTUS Philippus alter . 75. & 1945.
ARCHINTUS Philippus alter . 76.
ARCHINTUS Romulus . 77.
ARCIMBOLDUS Antonellus . 78.
ARCIMBOLDUS Jacobus . 1835.
ARCIMBOLDUS Joannes . 79.
ARCIMBOLDUS Joannes alter . 1835.
ARCIMBOLDUS Joannes Angelus . 80. & 1945.
ARCIMBOLDUS Nicolaus . 82.
ARCIMBOLDUS Octavianus . 82.
ARCIMBOLDUS Vido Antonius . 83.
ARCONATUS Carolus . 1835.
ARCONATUS Hieronymus . 83. & 1946.
ARCONATUS Joannes Baptiſta . 84. & 1946
ARCONATUS Luchinus . 84. & 1946.
ARCONIUS Franciſcus . 85.
ARDEMANIUS Joannes Baptiſta . 85.
ARENA Albertus . 1727.
ARESINUS Joſeph Maria . 1728.
ARESINUS Petrus Franciſcus . 1836.
ARESIUS Auguſtinus . 86.
ARESIUS Bartholomaeus . 86.
ARESIUS Bartholomaeus alter . 88.
ARESIUS Benedictus . 89.
ARESIUS Joannes Franciſcus. 89.
ARESIUS Julius . 89.
ARESIUS Marcus . 91.
ARESIUS Paulus . 92. & 1946.
de ARETIO . V. CORVINUS .
de ARGENTIS Bartholomæus . 94.
ARIBERTUS . 95.
ARISTA Joſeph . 97.
ARLUNUS Bernardinus . 98.
ARLUNUS Jacobus . 100.
ARLUNUS Joannes Petrus . 100. & 1948.
ARNULPHUS . 101. & 1948.
ARNULPHUS alter . 102.
ARRIGONUS Attilius . 1836.
ARRIGONUS Horatius . 103.
ARRIGONUS Petrus Jacobus . 103.
ARRIGONUS Petrus Paulus . 103.
ARRIGONUS Petrus Paulus alter . 104.
ARRIGONUS Petrus Paulus alter . 1836.
ARRIGONUS Pompejus . 104.
de ARSAGO Nicolaus . 106.
de ARSAGO Stephanus . 106.
ARZONICUS Joſeph . 106.
ARZONIUS Paulus . 107.
ASSANDER Bartholomaeus . 107.
ATTENDULUS BOLOGNINUS . V. BOLOGNINUS .
AVERARIUS Antonius . 108.
AVOGADRUS . V. de ADVOCATIS .

B

de BADAGIO Anſelmus . V. Alexander II. Pont. Max.
de BADAGIO S. Anſelmus . 111.
de BADAGIO Arialdus . 1729.
de BADAGIO Lanfrancus . 1729.
BALDINUS Bernardinus . 112.
BALESTRERIUS Michaël . 114.
BALLIANUS, ſeu BALBIANUS Camillus . 114.
de BALSAMO Blanca . 1837.
BALSAMUS Annibal . 115.
BANFIUS Julius . 1837.
à S. BARBARA Ambroſius Maria . V. SOLARIUS Joannes Dominicus.
BARBARUSSA Paulus Æmilius . 116.
BARBAVARA Carolus . 1729.
BARBAVARA Franciſcus . 116.
BARBAVARA Joannes Ambroſius . 117.
BARBAVARA Joſeph . 1837.
BARBAVARA Ludovicus . 118.
BARBAVARA Marcus . 119.
BARBAVARA Marcus alter . 120. & 1947.
BARBOVIUS Auguſtus . 1838.
BARBOVIUS Barnabas . 120.
BARCA Joſeph . 121.

S Y L L A B U S

BARCA Petrus Antonius . 121.
BARELLA Chriſtophorus . 122.
BARELLA Joannes Baptiſta . 122.
BARIOLA Aloyſius . 122. & 1947.
BAROFFIUS Caeſar . 1838.
BAROFFIUS Timotheus . 123.
BARZIUS Joannes Paulus . 123.
BASCIUS Joannes Baptiſta . 124.
à BASILICA PETRI Carolus . 124. & 1947.
à BASILICA PETRI Hieronymus . 127. & 1947.
à BASILICA PETRI Hieronymus alter . 128.
à BASILICA PETRI Petrus . 129.
BASSUS Aurelius . 129.
BASSUS-Carolus Andreas . 129.
BASSUS Hieronymus . 1730.
BASSUS Joannes Baptiſta . 1838.
BASSUS Martinus . 130.
BATTALEA Aaron . 1731. & 2043.
BATTALEA Caeſar . 130.
BATTALEA Franciſcus Maria . 1731.
BATTALEA Hieronymus . 1732.
BAZETTA Carolus Thomas . 1839.
BAZETTA Franciſcus . 131. & 1948.
BAZETTA Franciſcus Chriſtophorus . 1839.
BAZETTA Horatius . 1840.
BAZETTA Joannes Baptiſta . 132.
BEBULCUS Carolus . 1841.
BEBULCUS Marcus Antonius . 1842.
BEBULCUS Michaël . 132. & 1948.
BEBULCUS Pacificus . 132.
BECCARIA Carolus Franciſcus . 133.
BELLAB.CCA Benedictus . 134.
BELLABUCCA Joannes Angelus . 134.
BELLAGATTA Angelus Antonius . 1733.
BELLANUS Carolus Hieronymus . 1842.
BELLANUS Joannes Dominicus . 1843.
de BENALIIS Joannes . 134.
de BENALIIS Joſeph . 135.
BENDONUS Antonius . 1734.
BENEDICTA . 1734.
S. BENEDICTUS . 136.
BENIGNUS . 137. & 1949.
BENZONUS Donatus . 137.
BENZONUS Hieronymus . 137.
BERETTA Auguſtinus . 138.
BERETTA Gaſpar . 1735.
BERETTA Joannes Gaſpar . 139. & 1950.
BERETTA Ludovicus . 141.
BERGAMIUS Caeſar . 141. & 1949.
BERNA Jacobus Maria . 142.
de BERNADIGIO Benedictus . 143.
de BERNADIGIO Conradus . 143.
de BERNADIGIO Laurentius . 143.
BERNARDINUS . 1843.
BEROLDUS . 144.
BERTARELLUS Alphonſus . 1737.
BERTARELLUS Joannes Auguſtinus . 145.
BERTOLIUS Bernardinus . 146.
BERTRARDUS . 147.
BERTUCCIUS Baſilius . 147.
BESANA Joannes Antonius . 1844.
BESTA Jacobus Philippus . 148.
BESUTIUS Alphonſus . 1737.
BESUTIUS Antonius Georgius . 148.
BESUTIUS Hiacyntus . 149. & 1950.
BESUTIUS Horatius . 1844.
BESUTIUS Joannes . 1738.
BESUTIUS Joannes Baptiſta . 149.
BESUTIUS Joannes Franciſcus . 150. & 1950.
BESUTIUS Joannes Jacobus . 151. & 1951.
BESUTIUS Joannes Petrus . 152. & 1951.
BESUTIUS Octavianus . 153.
BESUTIUS Petrus . 154. & 1951.
BESUTIUS Princivallis . 153.
BIFFUS Ambroſius . 154.
BIFFUS Hieronymus . 155.
BIFFUS Joannes . 155. & 1951.
BIFFUS Joannes Ambroſius . 158. & 1952.
BIFFUS Joſeph . 1738.
BIFFUS Roglerius . 158.
BIGAROLUS Joannes Baptiſta . 159.
BILLIUS, ſeu de BILLIIS Andreas . 159. & 1952.
BILLIUS Joannes Baptiſta . 161.
BIMIA Benedicta . 162.
BIMIUS Franciſcus . 162.
BIMIUS Joannes Baptiſta . 163.

Bl-

BIMIUS Joannes Petrus . 163. & 1952.
BIMIUS Matthaeus . 164. & 1952.
BIMIUS Paulus . 165.
BIMIUS Paulus Hieronymus . 166.
BINAGUS Laurentius . 167.
BINAGUS Matronianus . 1844.
de BINASCO B. Gaudulphus . 167.
BINASCUS Malachias . 168. & 1952.
BINASCUS Philippus . 168.
BIRAGUS Cornelius Franciſcus . 169. & 1954.
BIRAGUS Franciſcus . 170.
BIRAGUS Lampus , ſeu Lampuginus . 170.
BIRAGUS Lampus , ſeu Lampuginus alter. 171.
BIRAGUS Ludovicus . 1844.
BIRAGUS Petrus Franciſcus . 172.
BIRAGUS Proſper . 172.
BIRAGUS Renatus . 173.
BIZOZERUS Benedictus . 174.
BIZOZERUS Carolus Benedictus . 175.
BIZOZERUS Dominicus . 175. & 1954.
BIZOZERUS Hieronymus . 1845.
BIZOZERUS Joannes Baptiſta . 176. & 1955.
BIZOZERUS Paganinus . 1739.
BIZOZERUS Philippolus . 1740.
BIZOZERUS Simplicianus . 176.
BLAGUAZONUS Antonius . 177. & 1955.
BLANCHINUS Joannes Baptiſta . 177. & 1955.
BLANCONUS Hieronymus . 179.
BLANCUS Aurelius . 179.
BLANCUS Cæſar . 1845.
BLANCUS Dominicus . 1845.
BLANCUS Euſebius . 179.
BLANCUS Hercules . 180.
BLANCUS Joannes Ambroſius . 181.
BLANCUS Paulus Æmilius . 181.
BOFFA Joannes . 181.
BOLDONUS Joannes Nicolaus . 182. & 1956.
BOLDONUS Nicolaus . 183. & 1956.
BOLDONUS Octavius . 183. & 1956.
BOLDONUS Sigiſmundus . 185. & 1956.
BOLLINUS Jacobus . 185.
BOLOGNA Hilarius . 185.
BOLOGNA Joannes Baptiſta . 186. & 1956.
BOLOGNINUS ATTENDULUS Cæſar. 187.
BONACINA Auguſtinus . 187.
BONACINA Martinus . 188.
BONACURSUS . 189.
BONARDUS Franciſcus . 1846.
BONAVILLA Petrus Nicolaus . 189.
BONESANA Franciſcus . 189. & 1957.
BONETTUS Eliſæus . 190.
BONFANTUS Andreas . 1846.
BONIPERTUS Lanfrancus . 1846. & 2045.
de BONITATIBUS Joannes Bonus . 1740.
BONOCULUS Joannes Baptiſta . 1741.
BONSIGNORIUS BUSTUS Bartholomeus. 1847.
BONSIGNORIUS Petrus Maria . 1847.
BONVICINUS Marcus Antonius . 1847.
BONUS Andreas . 190.
BORDONUS Flavius . 1845.
BORROMÆA Hippolyta . 191.
BORROMÆUS Andreas . 191.
BORROMÆUS S. Carolus . 192. & 1958.
BORROMÆUS Fridericus . 196. & 1960.
BORROMÆUS Gibertus . 201.
BORROMÆUS Vitalianus . 202.
BORRONUS Ambroſius . 203.
BORSA Alexander Maria . 203. & 1960.
BORSA Sebaſtianus . 203.
BORSANUS , ſeu de BORSANO Simon . 204.
BOSCA Petrus Paulus . 204. & 1960.
BOSSIUS Aegidius . 206.
BOSSIUS Aegidius Maria . 207.
BOSSIUS Aloyſius . 207. & 1960.
BOSSIUS Ambroſius . 207. & 1960.
BOSSIUS Andreas . 1847.
BOSSIUS Antonius . 208.
BOSSIUS Bernardinus . 1848.
BOSSIUS Cambius . 208.
BOSSIUS Camillus . 209.
BOSSIUS Carolus . 209.
BOSSIUS Donatus . 211. & 1961.
BOSSIUS Fabritius . 211.
BOSSIUS Franciſcus . 212. & 1961.
BOSSIUS Franciſcus alter . 213.
BOSSIUS Franciſcus alter . 1848.

BOS-

S Y L L A B U S

BOSSIUS Hieronymus . 213. & 1962.
BOSSIUS Hieronymus alter . 214.
BOSSIUS Hieronymus alter . 1741.
BOSSIUS Jacobinus . 214.
BOSSIUS Jacobus . 215. & 1962.
BOSSIUS Jacobus alter . 1742.
BOSSIUS Joannes . 216.
BOSSIUS Joannes Albertus . 2 7.
BOSSIUS Joannes Angelus . 217.
BOSSIUS Joannes Antonius . 1742.
BOSSIUS Joannes Baptiſta . 218.
BOSSIUS Joannes Galeaz . 218.
BOSSIUS Marcus . 218.
BOSSIUS Marcus Antonius . 219.
BOSSIUS Marcus Antonius alter . 1743.
BOSSIUS Paulus . 220.
BOSSIUS Simon . 220. & 1962.
BOSSIUS Tiburtius . 1849.
BOSSIUS Toſabos . 220.
BOTTA Auguſtus . 221.
BOZZUS Joannes Baptiſta . 221.
BRACCIUS Joannes . 221.
BRAMBILLA CARMINATUS V. CARMINATUS BRAMBILLA Placidus .
BRAMBILLA Hieronymus . 222.
BRAMBILLA Hieronymus alter . 222. & 1962.
BRAMBILLA Petrus Maria . 222.
BRAMICELLUS Gulielmus . 223.
BRASCA Eraſmus . 224.
BRASCA Philippus . 223. & 1962.
BRASCA Sanctus . 225.
BREBBIA Gabriel . 225.
BREBBIA Joannes Baptiſta . 1850.
BRIANTUS Alexander Maria . 227.
BRIPPIUS Aloyſius . 227.
BRIPPIUS Dionyſius . 1851.
BRIPPIUS Franciſcus . 228.
BRIPPIUS Franzius , ſeu Franzinus . 228.
BRIPPIUS Guidus Antonius . 1851.
BRIPPIUS Hieronymus . 229.
BRIPPIUS Joannes . 230.
BRIPPIUS Joſeph . 230. & 1961.
BRIPPIUS Joſeph alter . 231.
BRIPPIUS Sfortia . 1851.
BRIPPIUS Sfortia alter . 1852.
à S. BRITIO Mauritius . V. CERRUS Carolus Antonius .
de BROSSANO Franciſcolus . 1743.
BRUGORA Galeatius . 231.
BRUNELLUS Gregorius . 232.
BRUNUS Illuminatus . 233.
BUELLIUS Dominicus . 233.
BUGATTUS Gaſpar . 234. & 1963.
BULLA Joannes Ambroſius . 1852.
BULTRAPHIUS , ſeu BOLTRAPHIUS Adoſadus . 236.
BURATTUS Bonaventura . 1744.
BURRIGOTIUS Joannes Marcus . 237.
BURRINUS Jacobus . 1853.
BURRUS Branda . 237.
BURRUS Caeſar . 238. & 1963.
BURRUS Chriſtophorus . 238. & 1964.
BURRUS Dominicus . 239.
BURRUS Franciſcus Joſeph . 240.
BURRUS Joannes Antonius . 241.
BURRUS Ottolinus . 241.
BURRUS Petrus Georgius . 241.
BURRUS Virginius Joſeph . 242.
BUSCA Gabriel . 242.
de BUSSERO Ambroſius . 243.
de BUSSERO Gottofredus . 243.
de BUSSERO Honuphrius . 1853.
BUSSERUS Joſeph Ludovicus . 244.
de BUSTIS B. Bernardinus . 244. & 1964.
de BUSTO Alexander . V. CRESPIUS.
de BUSTO Joannes Baptiſta . 1851.
de BUSTO Joannes Petrus . 1854.
BUTTINONUS Joannes Maria . 246.
BUTTINONUS Petrus Paulus . 247.
BUTTINTROCHIUS Joannes Baptiſta . 248.
BUZZIUS Jacobus Philippus . 245.
BUZZIUS Matthaeus . 1854.

CABAL-

C

CABALLINUS Joannes Baptiſta. 249.
CABIATUS Joannes Evangeliſta. 249.
CABIATUS Joſeph. 251.
CACAPISTUS Gerardus. 251.
CACCIA Federicus. 252.
CACCIA Franciſcus, ſive Jo. Franciſcus. 253.
CACCIA Michaël Angelus. 254.
CACCIATOR Alexander. 254.
CACCINUS Carolus Antonius. 1855.
CAEPOLLA Balthaſſar. 1748.
CAESARIANUS Caeſar. 255. & 1965.
CAGATOSSICUS Albertus. 256.
CAGNOLUS Joannes Petrus. 256.
CAIMUS Bartholomaeus. 257.
CAIMUS B. Bernardinus. 258.
CAIMUS Franciſcus. 1855. & 2045.
CAIMUS Hieronymus. 259.
CAIMUS Marcus Antonius. 260.
CAIMUS Zaccarias. 261.
CALCUS. V. CHALCUS.
CALDARIA Polydorus. V. à CARAVAGIO.
CALIMERUS Ambroſius. 262.
à CALIO Hieronymus. V. BLANCONUS Hieronymus.
CALVENZANUS Joannes Antonius. 263.
CALUSCHUS Hieronymus. 263.
CALUSCHUS Thaddaeus. 264.
CALVUS Sebaſtianus. 1856.
CAMBIAGUS Chriſtophorus. 265.
CAMBIAGUS Jacobus. 1745.
CAMBIAGUS Joannes Paulus. 1855.
CAMERARIUS Aloyſius. 265.
CAMERARIUS Ugo. 266.
CAMERONUS Carolus Antonius. 1746.
CAMPATIUS Archangelus. 1856.
de CAMPONIBUS Chriſtophorus. 1857.
CANALIS Bartholomaeus. 266.
de CANARO Antonius. 267. & 1965.
CANDIANUS Angelus. 267. & 1965.
CANEPARUS Joannes Maria. 268.
CANEVESIUS Joannes Antonius. 268.
CANEVESIUS Oldebrandus. 259.
CANEVESIUS Timotheus. 269. & 1965.
à CANOBIO Evangeliſta. 270.
à CANOBIO Franciſcus. 271.
CANOBIUS Ambroſius. 271.
CANOBIUS Antonius. 272.
CANOBIUS Caeſar. 272.
CANOBIUS Paulus. 273.
de CANTIANO Andreas. 273.
CANTIANUS Benedictus. 274.
CANTIANUS Stephanus Antonius. 274. & 1965.
CANTONUS Angelus. 275.
CANTONUS Joannes Baptiſta. 275.
CANTONUS Petrus. 276. & 1966.
CANTOVA Joannes Antonius. 276.
CAPELLA Galeatius. V. CAPRA.
CAPELLUS Philippus. 277.
CAPIS Joannes. 277.
de CAPITANEIS Aloyſius. 278.
de CAPITANEIS Camillus. 278.
de CAPITANEIS Chriſtophorus. 279.
de CAPITANEIS Daniel. 280.
de CAPITANEIS Joannes. 280.
de CAPITANEIS Joannes alter. 281.
de CAPITANEIS Joannes alter. 282.
de CAPITANEIS Thomas. 282.
de CAPITANEIS de ARSAGO Henricus. 1857.
de CAPITANEIS de FIGINO Camillus. 1857.
CAPRA Aloyſius. 283.
CAPRA Balthaſſar. 284.
CAPRA Bartholomaeus. 284. & 1966.
CAPRA Bartholomaeus alter. 285.
CAPRA Bartholomaeus alter. 1747.
CAPRA Franciſcus, ſeu Franciſcolus. 286.
CAPRA, ſeu CAPELLA Galeatius. 286.
CAPRETTUS Clemens. 1858.
CAPRETTUS Joannes Antonius. 289.
CARANZA Nicolaus. 1858.
de CARATE Albertus. 290.
de CARATE Hieronymus. 290.
de CARATE B. Leo. 291. & 1967.
de CARAVAGIO Polydorus. 291.
de CARAVAGIO Thomas. 1746.

de CARAVAGIO Vincentius . 292.
CARAVAGIUS Joannes Andreas . 292.
CARAVAGIUS Petrus Paulus . 293.
CARAVAGIUS Petrus Paolus alter. 294. & 1967.
CARAVAGIUS Tiburtius . 295.
CARCANUS Ambroſius . 296.
CARCANUS Archileus . 296.
CARCANUS Bernabos . 297.
CARCANUS Chriſtophorus . 298. & 1967.
CARCANUS Deſiderius . 299. & 1967.
CARCANUS Donatos . 299.
CARCANUS Gabriel . 1858.
CARCANUS Gaſpar . 299.
CARCANUS Ignatius . 300.
CARCANUS Joannes Baptiſta . 301.
CARCANUS Jo. Baptiſta alter . 302. & 1968.
CARCANUS Jo. Baptiſta alter . 302.
CARCANUS Julius Caeſar . 303. & 1968.
CARCANUS B. Michaël . 303. & 1968.
CARCANUS Petrus . 306.
CARCASSOLA Carolus . 306.
CARDANUS Facius . 307.
CARDANUS Hieronymus . 307. & 1969.
CARDANUS Hieronymus alter . 1859.
CARDANUS Joannes Baptiſta . 316.
CARDANUS Milo . 317.
CARENTIUS Theophilos . 318.
CARERA Antonius Princivallis . 318.
CARINUS Antonius . 319. & 1970.
CARISIUS Antonius . 319.
CARISIUS Joannes Baptiſta . 320. & 1970.
CARLIUS Venturianus . 1859.
CARMENUS Joannes Franciſcus. 321. & 1970.
CARMINATUS Paulus . 321.
CARMINATUS BRAMBILLA Placidus . 322. & 1971.
à CARNAGO Ignatius . 322.
CAROCCIUS Tiburtius . 323.
à S.CAROLO Anaſtaſius . V. BECCARIA Franciſcus .
à S.CAROLO Bartholomaeus . V. BASCIUS Joannes Baptiſta .
à S.CAROLO Joannes Ambroſius . V. de NOBILIBUS Chriſtophorus .
CARPANUS Andreas . 1859.
CARPANUS Horatius . 323.
CARPANUS Jacobus Antonius . 1860.
CARPANUS Jacobus Philippus . 1860.
CARPANUS Joannes . 324.
CARPANUS Petrus Vincentius . 324.
CASA-BLANCA Anthelmus . 325.
CASANOVA Andreas . 325.
CASATUS Cherubinus . 326.
CASATUS Comes . 326. & 1971.
CASATUS Curtius . 329.
CASATUS Daneſius . 329.
CASATUS Franciſcus . 330.
CASATUS Gabriel . 1860.
CASATUS Horatius . 330. & 1971.
CASATUS Joannes Paulus . 331.
CASATUS Joſeph . 332.
CASATUS Nicolaus . 332.
CASATUS Paulus . 1861.
CASATUS Rocchus . 333.
CASATUS Scipio . 1861.
CASNEDI Carolus Antonius . 334.
CASNEDI Franciſcus Maria . 334.
CASOLA Petrus . 335.
CASORATUS Joannes Baptiſta . 336.
CASSAGUS Matthaeus . 336.
à CASSANO Georgius . 337.
à CASSANO Thomas . 337.
CASSINA Ardicus , ſeu Ardericus . 338.
CASSINA Michaël Angelus . 338.
CASSINA Raphaël . 338.
de CASSINIS Samuel . 339. & 1971.
de CASTANO Auguſtinus . 339. & 2047.
CASTELLANUS Albertus . 339.
CASTELLETTA RHAUDENSIS Victoria . 340.
de CASTELLETTO Petrus . 340.
CASTELLUS Benedictus . 341.
CASTELLUS Franciſcus . 341.
CASTELLUS Franciſcus alter . 344.
CASTELLUS Ludovicus Auguſtinus . 344.
CASTILLIONAEUS Aemilianus . 345.
CASTILLIONAEUS Aloyſius . 345.

CA-

CASTILLIONAEUS Angelus . 346.
CASTILLIONAEUS Balthaſar . 1861.
CASTILLIONAEUS Bartholomaeus . 347.
CASTILLIONAEUS Bonaventura . 348.
CASTILLIONAEUS Branda . 350 & 1974.
CASTILLIONAEUS Branda alter . 353.
CASTILLIONAEUS Branda alter . 354.
CASTILLIONAEUS Branda Franciſcus . 354.
CASTILLIONAEUS Camillus . 355.
CASTILLIONAEUS Chriſtophorus . 355.
CASTILLIONAEUS Clemens . 357. & 1974.
CASTILLIONAEUS Fabricius . 1748.
CASTILLIONAEUS Franchinus . 357.
CASTILLIONAEUS Franciſcus Abundius . 358 & 1974.
CASTILLIONAEUS Gaufridus. V. Coeleſtinus V. Pont. Max.
CASTILLIONAEUS Gotifredus. 360 & 1974.
CASTILLIONAEUS Guarnerius . 362.
CASTILLIONAEUS Hieronymus . 363.
CASTILLIONAEUS Hieronymus alter . 365.
CASTILLIONAEUS Joachimus . 365.
CASTILLIONAEUS Joannes . 366. & 1975.
CASTILLIONAEUS Joannes alter . 367. & 1975.
CASTILLIONAEUS Joannes alter . 369.
CASTILLIONAEUS Joannes Antonius . 370.
CASTILLIONAEUS Joannes Antonius alter 369.
CASTILLIONAEUS Joannes Baptiſta . 372.
CASTILLIONAEUS Joannes Baptiſta alter . 372.
CASTILLIONAEUS Joannes Franciſcus . 373.
CASTILLIONAEUS Jo. Franciſcus alter.. 374.
CASTILLIONAEUS Jo. Honoratus. 374 & 1975.
CASTILLIONAEUS Jo. Jacobus. 375. & 1975.
CASTILLIONAEUS Joannes Stephanus . 377.
CASTILLIONAEUS Joſeph Antonius. 378. & 1975.
CASTILLIONAEUS Landulphus . 379.
CASTILLIONAEUS Marcellus . 380.
CASTILLIONAEUS Matthaeus . 380.
CASTILLIONAEUS Nicolaus . 381. & 1975.
CASTILLIONAEUS Petrus . 381.
CASTILLIONAEUS Petrus Maria . 381.
CASTILLIONAEUS Philippus . 382.
CASTILLIONAEUS Pompejus . 383.
CASTILLIONAEUS Romeus . 384.
CASTILLIONAEUS Sabbas . 385.
CASTILLIONAEUS Sigiſmundus . 386.
CASTILLIONAEUS Titus Hieronymus Sempronius . 387.
CASTILLIONAEUS Valerianus . 387.
CASTILLIONAEUS Victorius . 1862.
CASTILLIONAEUS Vincentius . 393.
CASTILLIONAEUS Zacharias . 393.
CASTOLDUS Joannes Jacobus . 393.
à CASTRO BESUTIO Balthaſar . 1748.
de CASTRO SEPRIO Philippus . 395.
CASULIUS Franciſcus . 396.
CATTANEUS Aurelius . 396.
CATTANEUS Carolus Ambroſius . 397.
CATTANEUS Carolus Joſeph . 1749.
CATTANEUS Flavius . 397.
CATTANEUS Franciſcus . 398.
CATTANEUS Georgius . 1750.
CATTANEUS Henricus . 1862.
CATTANEUS Jacobus . 398.
CATTANEUS Joannes Andreas . 399.
CATTANEUS Joannes Baptiſta . 400.
CATTANEUS Joannes Maria . 401.
CATTANEUS Joſeph . 402.
CATTANEUS Julius Caeſar . 402.
CATTANEUS Proſper . 403.
CATTANEUS Sebaſtianus . 403.
CATTAPESTA Gerardus . 405.
CATTENAGUS Baſſianus . 406.
de CAVALLERIIS Ambroſius . 406.
CAVALLERIUS Bartholomaeus . 1862.
CAVALLERIUS Bonaventura . 406. & 1975.
CAVATIUS Carolus Hieronymus . 407.
CAVENAGUS Ambroſius . 408.
CAZZOLA Philippus . 1752.
CAZZULUS Joannes Antonius . 409.
CENTORIUS de HORTENSIIS Aſcanius . 409. & 1976.
de CERMENATE Joannes . 410.
de CERMENATE Joannes Andreas . 411.
de CERMENATE Joannes Petrus . 411.

CER-

CERNUSCUS . V. CISNUSCULUS .
CERRONETTUS Joannes Baptiſta . 1863.
CERRUS Carolus Antonius . 412.
CERRUS Joannes Angelus . 413.
CESARINUS . V. CICEREJUS .
CESATUS Philippus Maria . 414.
CEVA Carolus Franciſcus . 415 & 1976.
CEVA Chriſtophorus . 416.
CEVA Joannes . 417.
CEVA Thomas . 417. & 1976.
CHALCUS Bartholomaeus . 420.
CHALCUS Franciſcus Maximilianus . 422.
CHALCUS Jacobus . 422. & 1977.
CHALCUS Ludovicus Maria . 423.
CHALCUS Severinus . 423. & 1977.
CHALCUS Sigiſmundus . 424.
CHALCUS Triſtanus . 425. & 1977.
CHIAPPANUS Angelus Pius . 427.
CHOEREZ Antonius . 428. & 1978.
CHRISTIANUS Hieronymus . 429.
CHRISTOPHORUS . 429.
CICEREJUS Franciſcus . 429.
CICEREJUS Marcus Maphaeus . 431.
CIGNARDUS Joſeph Maria . 432.
CIGNARDUS Julius . 432.
CINQUANTA Benedictus . 433.
de CIRNIANO Villanus . 433.
CISNUSCULUS Franciſcus Antonius . 434.
CISNUSCULUS Joſeph . 1752.
CISNUSCULUS Paſinus . 434.
CITTADINUS Franciſcus . 434.
CITTADINUS Hieronymus . 435.
CITTADINUS Paulus . 436.
CIVEGNA Joannes Baptiſta . 437.
CIVELLUS, ſeu CLAVELLUS Franciſcus. 437.
à S. CLAUDIA . V. de COMITIBUS Joſeph.
de CLERICIS Carolus Franciſcus . 1751.
de CLERICIS Jacobus Antonius . 438.
de CLERICIS Joannes Franciſcus . 439.
de CLERICIS Joannes Paulus . 439.
à CLUSIO Joſeph Maria . 440.
COELESTINUS IV. Pont. Max. 440.
COGLIATUS Joſeph . 1863.
COLLIUS Franciſcus . 441.
COLLIUS Franciſcus alter . 443.
de COMITIBUS Adrianus . V. MAJORAGIUS .
de COMITIBUS Alexander . 443.
de COMITIBUS Ambroſius . 444.
de COMITIBUS Antonius . 444.
de COMITIBUS Blaſius . 445.
de COMITIBUS Franciſcus . 1863.
de COMITIBUS Joſeph Carolus Franciſcus . 446.
de COMITIBUS Primus . 447.
de COMITIBUS Roglerius . 449. & 1978.
de COMITIBUS FONTANA Jo. Baptiſta . 445.
COMUS , ſeu de CUMIS Auguſtinus . 450.
CONAGUS Lucinus . 1864.
de CONCOREGIO Arditio . 1753.
de CONCOREGIO Conradus . 450.
de CONCOREGIO Daniel . 1864.
de CONCOREGIO Gabriel . 1753. & 2043.
de CONCOREGIO Joannes . 451. & 1978.
de CONCOREGIO Raynaldus . 452. & 1979.
de CONCOREGIO Roglerius . 453.
CONFALONERIA Angela Flaminia . 1864.
CONFALONERIUS Alexander . 1865.
CONFALONERIUS Antonius . 453.
CONFALONERIUS Celſus . 454.
CONFALONERIUS Conradus . 454.
CONFALONERIUS Hieronymus. 1755. & 2043.
CONFALONERIUS Joannes Aloyſius . 454.
CONFALONERIUS Joannes Ambroſius. 1867.
CONFALONERIUS Jo Auguſtinus. 455.& 1979.
CONFALONERIUS Jo. Baptiſta. 455. & 1980.
CONFALONERIUS Julius Caeſar . 456.
CONFALONERIUS Valerius . 1755.
CONRADUS . V. CORRADUS .
CONSONIUS Aegidius . 456.
CONSTANTIUS . 458.
CONSTANTIUS alter . 459.
CONTURBIUS Joannes Jacobus . 1757
COPPINUS Aquilinus . 461. & 1980.
CORBETTA Gualterius . 462.
CORBETTA Hilarion . 463.
CORBETTA Maurus . 464.
CORBETTA Mutius . 464.

COR-

CORBETTA Simplicius . 1757.
CORBUS . V. CORVUS .
CORIUS Alexander . 1867.
CORIUS Bernardinus . 465.
CORIUS Carolus . 468.
CORIUS Haymon . 468.
CORIUS Hieronymus . 469.
CORIUS Joannes Baptiſta . . 1867.
CORIUS Joannes Jacobus . 470.
CORIUS Julius Cæſar . 470.
CORIUS Marcellinus . 1758.
CORIUS Petrus Franciſcus . 470.
CORIUS Vermundus . 471.
CORNACCIOLUS Carolus . 471.
CORNENUS Petrus . 1868.
CORNEUS Joannes Baptiſta . 472.
CORNEUS Joannes Baptiſta alter . 474. & 1980.
CORONA Tobias . 478.
CORRADUS Alphonſus . 1869.
CORRADUS Euſebius . 478.
CORRADUS Joſeph . 479.
CORRADUS Marius . 480. & 1980.
CORRIGIUS Conradus . 481.
CORTESELLA Jacobus . 481.
CORVINUS Joannes Antonius . 1869.
CORVINUS de ARETIO Luchinus . 1759.
COSTA Carolus . 1869.
CORVUS , ſeu CORBUS Marinus . 482.
COTTA Anaſtaſia . 1870.
COTTA Caſtellianus . 483. & 1980.
COTTA Cornelia . 485.
COTTA S. Herlembaldus . 476.
COTTA Joannes Stephanus . 486.
COTTA Lucius Hadrianus . 1870.
COTTA Malconventus . 487.
COTTA Marius . 1870.
COTTA Petrus . 489.
COTTA Pomponius . 489. & 1981.
COTTONIUS Octavius . 1870.
CRASSELLUS Gifredus , ſeu Gofredus , ſive Gufredottus . 490.
CRASSUS Antonius . 1761.
CRASSUS Bartholomæus . 491. & 1981.
CRASSUS Franciſcus . 492. & 1981.
CRASSUS Franciſcus alter . 494. & 1982.
CRASSUS Joannes Baptiſta . 495.
CRASSUS Mapheus . 1762.
CRASSUS Niger . 495.
CRASSUS Palius , ſeu Palia . 496.
CRASSUS Petrus . 496.
CREMONA Antonius . 497.
CREMOSANUS Marcus . 498. & 1982.
CRESCENTINUS Angelus Benedictus . 498.
CRESCENTINUS Guhelmus . 499.
CRESCIUS Joannes Franciſcus . 500.
CRESPIUS Alexander . 500.
CRESPIUS Joannes Antonius . 501.
CRESPIUS Petrus Auguſtinus . 502.
CRESPIUS CASTOLDUS Petrus Antonius . 501.
CRETENSIS Franciſcus . 1763.
CREVENNA Joannes Baptiſta . 1763.
CREVENNA Petrus Antonius . 503.
CRIBELLUS Alexander . 504.
CRIBELLUS Ambroſius Lucas . 1764.
CRIBELLUS Bernardus . 505.
CRIBELLUS Georgius . 505. & 1982.
CRIBELLUS Hieronymus . 507.
CRIBELLUS Jacobus Antonius . 1765.
CRIBELLUS Julius Cæſar . 1871.
CRIBELLUS Lambertus . V. Urbanus III. Pont. Max.
CRIBELLUS Leodriſius . 507.
CRIBELLUS Leodriſius alter . 511. 1982. & 1983.
CRIBELLUS B. Lucas . 513.
CRIBELLUS Palladinus . 1871.
CRIBELLUS Paulus . 513.
CRIBELLUS Philippus . 514.
CRIBELLUS Quintilianus . 1871.
CRISOLANUS . V. GRYSOLANUS .
CRIPPA Santarcangelus . 514.
CROTTUS Hieronymus . 515.
CRUCEJUS Alphonſus . 515.
CRUCEJUS Annibal . 516. & 1983.
CRUCEJUS Bonus Aloyſius . 1872.
CRUCEJUS Chriſtophorus Maria . 517.

CRUCEJUS Clanterius . 518.
CRUCEJUS Diomedes . 519.
CRUCEJUS Euſebius . 519.
CRUCEJUS Fernandus . 520.
CRUCEJUS Flaminius . 520.
CRUCEJUS Franciſcus . 521. & 1983.
CRUCEJUS Joannes Andreas . 523.
CRUCEJUS Leo . 325.
CRUCEJUS Leo alter . 524.
CRUCEJUS Leonardus . 525.
CRUCEJUS Manfredus . 526.
CRUCEJUS Pius . 525.
CUCHINUS Carolus Ambroſius . 526.
CUNEUS Gabriel . 527.
CURIONUS Dominicus Maria . 527.
CURIONUS Franciſcus . 528.
CURTIUS Auguſtinus . 528.
CURTIUS Bartholomaeus . 529. & 1983.
CURTIUS Franciſcus . 531.
CURTIUS Lancinus . 533.
CUSANUS Aloyſius . 534.
CUSANUS Antonius , ſeu Jo. Antonius . 534.
CUSANUS Auguſtinus . 535.
CUSANUS Guido . 538.
CUSANUS Joſeph . 539.
CUSANUS Octavius . 541.
CUSANUS Octavius alter . 1872.
CUSANUS Pantaleo . 1874.
de CUSTODIBUS Octavianus . 1766.
de CUTICIS Jacobus . 541.

D

DANIEL . 543.
DARDANONUS Joannes Baptiſta . 543.
DARDANONUS Sebaſtianus . 1873.
DATHEUS . 544.
DATIUS . 545.
DAVERIUS Jacobinus . 546.
DAVERIUS Joannes Chriſtophorus . 546.
DECEMBRIUS Angelus . 547. & 1985.
DECIUS Lancellottus . 548.
DECIUS Philippus . 549. & 1985.
DEGANUS Joannes Baptiſta . 1765.
DEGANUS Valerianus . 555. & 1985.
DELFINONUS Leonardus . 555.
DEUTERIUS . 556.
DIANUS Ubertus . 557.
DIONESANUS Eugenius . 557.
DIONESANUS Vincentius . 1766.
S. DIONYSIUS . 557.
DISCORDIA Galdinus . 559.
de DOMIS Mauritius . 560.
DONATUS Hieronymus . 1767.
DOSSENA Coſmus . 1873.
DOSSENA Ferrandus . 561.
DRAGHETTUS Sylveſter . 561.
DRALLUS Carolus Andreas . 562.
DRALLUS Joannes Andreas . 1768.
DUGNANUS Celſus . 562.
DUGNANUS Fabius Franciſcus . 563.
DUGNANUS Hieronymus . 564.
DUGNANUS Leo . 565.
DUGNANUS Jacobus . 1768.

E

ab ECCLESIA Franciſcus . 1873.
ab ECCLESIA Jacobus Maria . 567.
ab ECCLESIA Innocentius . 567. & 1987.
ab ECCLESIA Seraphinus . 569.
EDERUS Petrus Jacobus . 569. & 1988.
ELEAZARNUS , ſive ELEAZARIUS Paulus . 569.
à S. ELIA Caſſianus . V. PALLAVICINUS Joannes Baptiſta .
à S. ELIA Gervaſius . V. BIZOZERUS Carolus Benedictus .
ELIUS . V. AELIUS .
EMMANUEL . 570.
S. ENNODIUS Magnus Felix . 570.
ERIBERTUS . V. ARIBERTUS .
ESTENSIS Hippolytus . 575.
ESTENSIS Hippolytus alter . 577.
S. EUSEBIUS . 579.
de EUSTACHIIS Philippus . 581.
S. EUSTORGIUS . 582.

FABA-

F

FABAGROSSA Octavianus . 585.
FAGEUS Hyacintus . 587.
FAGEUS Joannes Baptiſta . 587.
FAGEUS Sebaſtianus . 588.
FAGNANUS Joannes Marcus . 588.
FAGNANUS Raphaël . 589. & 1987.
FANTONUS Jacobus Antonius . 591.
FANTONUS Theodorus . 591.
FARAUDUS Proſper . 592. & 1987.
FARISELLUS Petrus . 593.
FASOLIUS Damianus . 593.
FASSATIUS Joannes . 1769.
FAUSTUS . V. FLAVIUS FAUSTUS.
à FERNO Angelus . 594.
à FERNO Michaël . 1770.
FERNUS Bernardinus . 1770.
FERNUS Flaminius . 1771.
FERNUS Michaël . 596 & 1988.
FERNUS de BRUSATORIBUS Bernardinus . 594 & 1587.
FERRARIA Maria . 1875.
FERRARINUS Joſeph Maria Felix . 2046.
FERRARIUS Ambroſius . 597.
FERRARIUS Antonius Maria . 597.
FERRARIUS Bartholomaeus . 598.
FERRARIUS Bartholomaeus alter 598 & 1990.
FERRARIUS Baſilius . 599.
FERRARIUS Carolus Joannes Baptiſta . 1875.
FERRARIUS Cherubinus . 600.
FERRARIUS Franciſcus . 601. & 1990.
FERRARIUS Franciſcus Bernardinus . 602.
FERRARIUS Francus . 603.
FERRARIUS Hieronymus . 605.
FERRARIUS Jacobus . 605.
FERRARIUS Joannes Ambroſius . 1875.
FERRARIUS Joannes Antonius . 606.
FERRARIUS Joannes Donatus . 607. & 1990.
FERRARIUS Joſeph . 609.
FERRARIUS Octavianus . 609. & 1990.
FERRARIUS Octavius . 611. & 1991.
FERRARIUS Raphaël . 609.
FERRARIUS Zacharias . 616.
FERRUFINA Margarita . 617.
FERRARIUS de GRADI Joannes Matthaeus . 608. & 1990.
de FIDELIBUS Balthaſſar . 618.
de FIDELIBUS Franciſcus . 619.
de FIDELIBUS Leo . 620.
FIGINUS Aloyſius . 621.
FIGINUS Joannes Petrus . 620.
FIGINUS Julius Caeſar . 622.
FIGINUS Oddus Hieronymus . 623.
FIGINUS Petrus . 624. & 1991.
de la FLAMMA Gualvaneus . 625.
FLAVIUS Fauſtus . 629.
FLORENTIA Franciſcus . 633.
FLORIANUS . 633.
FLORUS Georgius . 633.
FONTANA Donatus . 635.
FONTANA Franciſcus . 636.
FONTANA Joannes Baptiſta . V. de COMITIBUS .
FONTANA Joannes Maria . 616.
FONTANA Octavius . 637.
FOPPA Julius . 637.
FOPPA Vincentius . 638.
FORMENTUS Joannes Baptiſta . 638.
FORNARA Joſeph Maria . 639.
FORRERIUS ABBIATUS Franciſcus Maria . 640.
FORRERIUS ABBIATUS Joannes . 642.
FORRERIUS ABBIATUS Joannes alter. 1876.
FORRERIUS ABBIATUS Matthaeus . 642. & 1992.
FOSSATUS Joannes Baptiſta . 1876.
FOSSATUS Joannes Franciſcus . 643. & 1992.
FOSSATUS Paulus . 644.
FRANCINETUS Robertus . 1877.
à S. FRANCISCO Alexander . V. VALOTTA Ludovicus .
à S. FRANCISCO Matthias . V. de REGIBUS.
à S. FRANCISCO Paſchaſius . V. de COMITIBUS Joſeph Carolus .

FRAN-

FRANCISCUS . 644. & 1992.
FRANCISCUS alter . 645.
FRANCIUS Franciſcus . 1772.
FRANCIUS Joannes Baptiſta . 645.
FRANZONUS Marcus Antonius . 646.
FRASCONUS, ſeu FROSCONUS Ferdinandus . 1878.
de FRESCAROLO Angelus . 646.
FRIDERICIUS Hieronymus . 646.
FRIGERIUS Severinus . 648. & 1992.
FRISONUS Laurentius . 1772.
FROVA Hieronymus . 1772.

G

B. GABRIEL . 649.
GADDIUS Joannes Franciſcus . 649.
GAGLIARDI Joannes Antonius . 652.
GAGLIARDI Ubertus . 653.
GAGLIARDI de ROTA Antonius. 650. & 1993.
S. GALDINUS . 653.
de GALANTE Beltramus . 655.
GALLARANA Caecilia . 655.
GALLARANUS Facius . 656.
GALLARATA Franciſca Camilla . 1877.
GALLARATA Maynolda Parthenia . 656.
à GALLARATO Antonius . V. MASERA.
à GALLARATO Archangelus . 658.
GALLARATUS Alphonſus . 658.
GALLARATUS Antonius . 1877.
GALLARATUS Caeſar . 659.
GALLARATUS Carolus . 660.
GALLARATUS Carolus alter . 661.
GALLARATUS Hieronymus . 1773.
GALLARATUS Joannes Antonius Actius . 661. & 1993.
GALLARATUS Joannes Thomas . 662.
GALLASSUS Germanus . 663.
GALLICANUS Gregorius . 663.
GALLIMBERTUS Joannes Baptiſta . 664.
GALLINONUS Maphaeus . 665.
GALLINONUS Theophilus . 654 & 1993.
GALLUS Stephanus Franciſcus . 1878.
GAMBALOITA Joannes Philippus . 666.
GAMBARELLUS Auguſtinus . 667.
GANDINUS Ludovicus . 1879.
GARBAGNATUS Hieronymus . 1880.
GARBICELLUS Joachimus . 668. & 1993.
GARIBOLDUS Carolus Hyacinthus . 669.
GARIBOLDUS Stephanus Franciſcus . 1880.
GARIMBERTUS Federicus . 1880.
GASTORELLUS Geneſius . 670.
GATTICUS Hieronymus . 670. & 1994.
GATTUS Joannes Dominicus . 671. & 1994.
GAVANTUS Bartholomaeus . 672.
GAVARDUS Federicus Nicolaus. 674. & 1994.
GELOSUS Sylvius . 675.
de S. GEORGIO . V. SANGEORGIUS Joannes Antonius .
GEORGIUS . 676.
GEORGIUS alter . 677.
GERENZANUS Carolus Joſeph . 677.
GEROSA Franciſcus . 677.
GESSAGA Carolus Antonius . 1773.
GESSATUS Gulielmus . 1775.
GESSATUS Jacobus . 678.
GHERARDINI . S Alexander . 678.
GHERARDINUS Joannes Philippus . 679.
GHERARDUS Ubaldus . 1775.
GHILINUS Camillus . 680.
GHILINUS Hieronymus . 681.
GHILINUS Joannes Jacobus . 682.
GHIOLDUS Carolus . 1776. & 2044.
GHIRINGHELLUS Ubertus . 684.
de GHISULPHIS Philippus . 685.
GIBELLINUS Archangelus . 685.
GIDONUS Fulgentius . 1885.
GIGGAEUS Antonius . 685.
GILETUS Petrus Paulus . 686.
GIROLDELLUS Iſidorus . 686.
GIRONUS Feltraminus . 687.
GIULINUS Fauſtinus . 687.
GIULINUS Georgius . 688.
GLUSSIANUS Andreas . 690.
GLUSSIANUS Antonius . 1776.
GLUSSIANUS Bonagratia . 1777.

GLUS-

GLUSSIANUS Franciſcus . 690.
GLUSSIANUS Franciſcus alter . 691.
GLUSSIANUS Jacobus . 692.
GLUSSIANUS Joannes Baptiſta . 692.
GLUSSIANUS Joannes Petrus . 693.
GLUSSIANUS Joſeph . 696.
GLUSSIANUS Julius Caeſar . 697.
GLUSSIANUS Nicolaus . 1881.
GNOCHUS Hilarion . 1881.
GOANUS Petrus Franciſcus . 1882.
GORANUS Carolus . 698.
de GORGONZOLA Carolus . 698.
GORIUS Joannes Petrus . 699.
GORLA Simplicius . 699.
de GRADIBUS Antonius . 699.
de GRADIBUS Joannes . 700. & 1995.
de GRADIBUS Jo. Matthaeus . V. FERRARIUS Jo. Matthaeus .
de GRADIBUS Paulus . 701.
GRADIGNANUS Carolus Maria . 702.
GRADIGNANUS Joſeph Maria . 702.
de GRANDIS Lazarus . 702.
GRATTAROLA Marcus Aurelius . 703. & 1996.
GREGORIUS XIV. Pont. Max. 704. & 1996.
GRIMALDUS Joannes Petrus . 1777.
GRYPHIUS Antonius . 1882.
GRYPHIUS Deſiderius . 1883.
GRIPHIUS Albertus . 707.
GRIPHIUS Ambroſius . 708.
GRIPHIUS Leonardus . 709. & 1996.
GRYSOLANUS Petrus . 712.
GRYSONIANUS Benignus . 713.
de GRITTIS Matthaeus . 713.
GUAZZUS Franciſcus Maria . 713.
GUENZATUS Blaſius . 714.
de GUERCIIS Joannes Bartholomaeus . 714.
GUFFANTUS Joſeph . 715.
GUIFRIDUS . 716.
GUSSALLUS Vivianus . 716.

H

HELIODORUS . 1777.
HENRICUS . 717.
ab HERBA Bonaventura . 1883.
HIERONYMUS . 717.
HILARION . 717.
HILDOVINUS . 718.
HOMODEUS Aloyſius . 719.
HOMODEUS Aloyſius alter . 719.
HOMODEUS Joannes . 721. & 1995.
HOMODEUS Signorolus . 721.
HOMODEUS Signorolus alter . 723.
HONORATUS . 723.
de HORTENSIIS . V. CENTORIUS .
ab HORTO Obertus . 724.
ab HORTO Otho . 725.
HOSIUS Carolus Caeſar . 725.
HOSIUS Felix . 726. & 1995.
HOSIUS Franciſcus . 729.
HOSIUS Gulielmus . 730.
HOSIUS Hieronymus . 730. & 1995.
HOSIUS Oroſius . 731.
HOSIUS Stanislaus . 732. & 1996.
HOSIUS Theodatus . 735. & 1998.

I

JACOMETTUS Carolus . 1883.
à JESU MARIA Angelus . V. STAMPA Georgius .
ILLUMINATUS A MEDIOLANO . V. BRUNUS Illuminatus.
IMBONATUS Carolus Joſeph . 737. & 1997.
INGRESSUS Thaddaeus . 737.
INNOCENTIUS Bernardinus . 738.
JOANNES . 739.
JOANNES alter . 741.
JOANNES Aloyſius . 741.
JOANNES Baptiſta . 742.
à S. JO. BAPTISTA Jo. Thaddaeus . V. MONTIUS Dominicus Antonius .
JOANNINUS . 742.

JOANNINUS Joannes Baptiſta . 743.
à S. JOSEPH . V. RIPA Iſidorus .
à S. JOSEPH . V. STAURENGUS Chriſtophorus Maria .
ISIMBARDUS Auguſtinus . 2048.
ISOLA Sampſon . 744.
ISOLANUS Iſidorus . 744.
de JUDICIBUS Antonius . 747.
de JUDICIBUS Brocus . 747.
de JUDICIBUS Caeſar . 747. & 1957.
de JUDICIBUS Eriprandus . 749.
de JUDICIBUS Petrus . 749.
JULIANUS Marcus Salvius . 750.
de JULIIS Julius . 752.
JULIUS . 752. & 1998.
JULIUS alter . 754.

L

LAFFORIUS Simon . 755.
LAMPUGNANA RHAUDENSIS Cornelia . 755.
LAMPUGNANUS Aſulphus . 756.
LAMPUGNANUS Auguſtinus . 756. & 1997.
LAMPUGNANUS Caeſar . 760.
LAMPUGNANUS Carolus . 1883.
LAMPUGNANUS Fabritius . 760.
LAMPUGNANUS Franciſcus . 760.
LAMPUGNANUS Franciſcus alter . 762.
LAMPUGNANUS Gaſpar . 1884.
LAMPUGNANUS Georgius . 762.
LAMPUGNANUS Gulielmus . 763.
LAMPUGNANUS Hieronymus . 763.
LAMPUGNANUS Jacobus . 764.
LAMPUGNANUS Jacobus alter . 765.
LAMPUGNANUS Joannes . 765.
LAMPUGNANUS Julius Caeſar . 766.
LAMPUGNANUS Laurentius . 766. & 1999.
LAMPUGNANUS Litta . 767.
LAMPUGNANUS Petrus Martyr . 767.
LAMPUGNANUS Philippus . 767.
LAMPUGNANUS Pompejus . 768.
LAMPUGNANUS Princivallus . 768.
LAMPUGNANUS Ubertus . 769.
LANDRIANUS Bernardinus . 770.
LANDRIANUS Caeſar . 771.
LANDRIANUS Gerardus . 771.
LANDRIANUS Ignatius . 774.
LANDRIANUS Joannes Baptiſta . 1885.
LANDRIANUS Joannes Fabritius . 775.
LANDRIANUS Jo. Franciſcus . 775. & 1999.
LANDRIANUS Paulus Antonius . 776.
LANDULPHUS . 777.
LANDULPHUS alter . 778.
LANDUS Horatius . 780. & 1999.
LANDUS Hortenſius . 781. & 1999.
LANDUS Joſeph . 1885.
LANFRANCUS . 783.
LANGLOIS Antonius . 783.
LANTERIUS Hilarion . 784. & 1959.
LANTERIUS Paulus Bernardinus . 786. & 2000.
de LAUDE Arſilius . 786.
de LAUDE Emmanuel . 787.
de LAUDE Joſephus Septimius . 788.
de LAUDE Oldradus . 789.
de LAVELLO Angelus . 1886.
S. LAURENTIUS . 789.
LAZARONUS Petrus . 790. & 2000.
S. LAZARUS . 790.
LEANDER . 791.
LEAZARIUS, ſeu LEAZARNUS Paulus . 791.
LEDESMA Alexius . 792.
LEGNANUS Gaſpar . 793.
LEGNANUS Hieronymus . 794.
LEGNANUS Joannes . 795. & 2000.
LEGNANUS Joannes Petrus . 799.
LEINATIUS Joannes Stephanus . 800.
LETI Gregorius . 800.
de LEUCO B. Paganus . 803.
B. LIPRANDUS, ſeu LUITPRANDUS . 803.
LITTA Alexander . 804.
LITTA Alphonſus . 805. & 2001.
LITTA Alphonſus alter . 807.
LITTA Carolus Stephanus . 808.
LITTA Joannes Baptiſta . 809.

LIT.

LITTA Laurentius . 810.
LITTA Marcus . 811.
LOMATIUS Joannes Jacobus . 1886.
LOMATIUS Joannes Paulus . 812. & 2002.
LOMBARDUS Hieronymus . 813.
LONGUS Georgius . 813.
LONGUS Honorius . 814.
LONGUS Martinus . 1886.
à S. LUCIA Jacobus. V. CATTANEUS Joſeph.
LUCINUS Joannes Franciſcus . 814.
LUCIONUS Thomas . 1779. & 2044.
LUINUS Bernardinus . 815.
LUINUS Joannes Antonius . 815.
LUINUS Nicolaus . 816.
LUPUS Joannes Antonius . 816.
LURANUS Hieronymus . 817.
LURASCUS Georgius . 817.
LUTIUS Horatius . 818.

M

MACCANEUS Dominicus . 819. & 2001.
MACINAGUS Antonius Maria . 1887.
MACINAGUS Ludovicus . 820.
MADDIA Maria Roſa Felix . 1779.
MADDIUS Carolus Maria . 822. & 2001.
MADDIUS Gabriel . 823.
MADDIUS Laurentius . 823.
MADDIUS Ludovicus . 824.
MADDIUS Michaël . 825. & 2002.
MADDIUS Valerianus . 827.
MADERNUS Alexander . 827.
MADERNUS Alexander alter . 828.
MADERNUS Dominicus . 828.
MADRIGNANUS Archangelus . 829. & 2002.
de MAGISTRIS Joannes . 1887.
MAGNAGUS Ambroſius . 1888.
MAGNINUS . 830.
MAGNUS Andreas . 1888.
MAGNUS Chriſtophorus . 831.
MAGNUS Franciſcus Bernardinus . 831.
MAGNUS Thomas . 832.
MAGNUS Valerianus . 833. & 2003.
MAINERIUS . V. MAYNERIUS .
MAJORAGIUS Hadrianus . 838.
MAJORAGIUS Marcus Antonius. 839. & 2003.
MALABARBA Joannes . 843.
MALDURA Carolus Emmanuel . 1781.
MANARA Camillus . 844.
MANARA Idelphonſus . 844.
de MANDELLO Anſelmus . 845.
de MANDELLO Tatius . 846.
MANGONIUS Carolus Franciſcus . 846.
MANLIUS Conradus . 848.
MANLIUS Flagrius . 848.
MANLIUS Theodorus . 1782. & 2044.
MANNIUS Ludovicus . 849.
MANONUS Carolus . 850.
MANRIQUIUS Andreas . 1888.
S. MANSUETUS . 851.
MANTEGATIA Boſchinus . 852.
MANTEGATIA Franciſcus . 853.
MANTEGATIA Joannes Chryſoſtomus . 853.
MANTEGATIA Stephanus . 854.
MANZONA JUSTA Franciſca . 1783.
MAPELLUS Joannes . 855. & 2004.
MARASCA Carolus Caeſar . 855.
MARASCA Nicolaus . 856.
MARCALDUS Franciſcus . 856. & 2004.
MARCELLINUS Ablaticus . 857.
MARCELLINUS Preveda , ſeu Presbyter. 857.
MARCHESONIUS Carolus Matthaeus . 858.
MARCHESONIUS Joannes Petrus . 858.
MARCONUS Michaël Franciſcus . 859.
MARGARITONUS Nicolaus . 1889.
à S. MARIA Cyrillus. V. CRIPPA Staurengus.
à S. MARIA Joachimus . V. GARBICELLUS Franciſcus .
MARINONUS Diamans . 859.
MARINONUS Marcus . 1785. & 2045.
MARINONUS Petrus Martyr . 1786.
MARLETINUS Joannes . 860.
MARLIANUS Albertus . 860.
MARLIANUS Aloyſius . 861. & 2004.
MARLIANUS Aloyſius alter . 1889.

MAR-

MARLIANUS Bartholomaeus . 863.
MARLIANUS Bernardinus . 864.
MARLIANUS Fabritius . 865.
MARLIANUS Joannes . 866.
MARLIANUS Joannes alter . 868.
MARLIANUS Joannes alter . 869.
MARLIANUS Joannes Franciſcus . 870.
MARLIANUS Michaël . 872.
MARLIANUS Petrus Antonius . 873.
MARLIANUS Petrus Franciſcus . 1889.
MARLIANUS Raymundus . 875.
MARLIANUS Tullius . 877.
MARLIANUS Ugo . 877.
MARMORI Marcellinus . 877.
MARTELLUS Petrus Maria . 878.
MARTIGNONUS Joannes Franciſcus . 1787.
MARTIGNONUS Joannolus . 878.
MARTIGNONUS Paulus Hieronymus . 878.
MARTINELLUS Georgius Maria . 879.
MARTINENGHUS Joannes Baptiſta . 880.
S. MARTINIANUS . 880.
MARTINOLUS Petrus . 882.
MASERA Antonius . 882.
de MASSA Antonius . 883.
MASSATIUS . 1788.
S. MATERNIANUS . V. S. MARTINIANUS .
MATTHIAS . 883.
MAURUS Cyprianus . 884.
MAURUS Mauritius . 885. & 2004.
MAYNERIUS Bartholomaeus . 885.
MAYNERIUS Jacobus . 886.
MAYNERIUS Petrus . 886.
MAYNERIUS Petrus alter . 887.
MAYNUS Jaſon . 887. & 2004.
MAYNUS Jaſon alter . 892. & 2005.
MAZENTA Fauſtinus . 893.
MAZENTA Guidotus . 894. & 2005.
MAZENTA Guidus . 895. & 2005.
MAZENTA Joannes Ambroſius . 897.
MAZENTA Ludovicus . 898.
MAZENTA Ludovicus alter . 900.
MAZZA Joannes Dominicus . 1890.
MAZZETTUS Joſeph Maria . 901.
MAZZUCHELLUS Jacobus . 1890.
MAZZUCHELLUS Joannes Paulus . 902.
MAZZUCHELLUS Joannes Paulus alter . 1890.
MAZZUCHELLUS Oliverius . 904.
MEAZZA Hieronymus . 904.
de MEDA Joannes . V. OLDRADUS Joannes .
MEDA Bartholomaeus . 1890.
MEDA Joannes Auguſtinus . 906.
MEDA Philippus . 907.
MEDA Philippus alter . 908.
MEDICES Joannes Angelus . V. Pius IV. Pont. Max.
MEDICES Joannes Jacobus . 909. & 2005.
MEDICES Manfredus . 911.
de MEDICIS Chriſtophorus . 1790.
MEDIOBARBUS Antonius . 1891.
MEDIOBARBUS Jo. Antonius . 912. & 2006.
MEDULLA Claudius . 913.
de MELIORIBUS Victorius . 913.
MELLIAVACCA Benedictus . 914. & 2007.
MELLIAVACCA Franciſcus Maria . 914.
MELLIAVACCA Innocentius . 915.
MELTIUS Bartholomaeus . 915.
MELTIUS Camillus . 916.
MELTIUS Ferdinandus . 1790.
MELTIUS Hieronymus . 918.
MELTIUS Joannes . 919.
MELTIUS Ludovicus . 920.
MELTIUS Ludovicus alter . 1891.
MENABENUS Apollonius . 921.
MENABENUS Baſilius . 1891.
MENCLOTIUS Gaſpar . 1791.
MENDRISIUS Andreas . 1892.
MENDRISIUS Hieronymus . 923.
MERONUS Paulus Joſeph . 924.
B. MICHAEL . 925. & 2007.
à S. MICHAELE . V. BEBULCUS Michaël.
MILANUS Joſeph . 926. & 2007.
MILLEFANTIUS Caeſar . 927.
MINUTIUS Jacobus . 928.
MIRABILIA Joannes Stephanus . 929.

MI-

MIRABILIA Jo. Stephanus alter . 930.
MIRABILIA Joſeph Maria . 930. & 2007.
MISSALIA Marcus Antonius . 932.
MISSERONUS Michaël . 933.
de MIXIGIA Gutetus . 1892.
à MODOETIA Andreas . 934.
à MODOETIA B. Antonius . 934.
à MODOETIA Bernardinus . 915.
à MODOETIA Chriſtophorus . V. PICINELLUS Chriſtophorus .
à MODOETIA Jacobus . 2049.
à MODOETIA Joannes . 1893.
à MODOETIA Joannes Baptiſta . 935.
à MODOETIA Maximus . 1893.
à MODOETIA . V. PYLEUS .
à MODOETIA Troffus . 936.
MODRONUS Lucas Maria . 936.
MODRODUS Ludovicus . 937.
MODRONUS Paulus Franciſcus . 937.
MOLTRASIUS Nicolaus . 938.
MOMBRITIUS Bonious . 939 & 2007.
MONDELLUS Ludovicus . 1894.
MONELIA Paulus Antonius . 941.
MONETA Antonius . 1895.
MONETA Carolus . 941. & 2008.
MONETA Carolus alter . 942.
MONETA Joannes Petrus . 943 & 2008.
MONETA Ludovicus . 945.
MONETA Raphaël . 946.
MONTANUS Joannes . 946.
MONTANUS Joannes Baptiſta . 947.
MONTIUS Caeſar . 948. & 2008.
MONTIUS Dominicus Antonius . 1791.
MONTIUS Franciſcus . 950.
MONTIUS Hieronymus . 950.
MONTIUS Joannes . 952.
MONTIUS Joannes alter . 952.
MONTIUS Marcus Antonius . 953. & 2009.
MONTIUS Paulus . 955.
MONTIUS Petrus . 956. & 2009.
MONTIUS Princivallus . 957.
MONTIUS Urbanus . 957.
MONTORFANUS Paulus Angelus . 1895.
MONTORFANUS Raphaël . 1792.
MORASCUS Carolus . 959.
MORELLUS Michaël Angelus . 1896.
MORESINUS Gabriel . 959.
MORESINUS Stephanus . 960. & 2009.
MORIGGIA Bonincontrus . 961.
MORIGGIA Caeſar . 1896.
MORIGGIA Gaſpar . 961.
MORIGGIA Gherardus . 962.
MORIGGIA Jacobus Antonius . 963.
MORIGGIA Joannes . 964.
MORIGGIA Joannes alter . 965.
MORIGGIA Julius Caeſar . 965.
MORIGGIA Paulus . 966.
MORONUS Bartholomaeus . 968.
MORONUS Bernardinus . 969. & 2010.
MORONUS Hieronymus . 970.
MORONUS Joannes . 972. & 2010.
MORONUS Joannes Chriſtophorus . 975.
MORONUS Nicolaus . 975.
MORONUS Pontianus . 976.
MORONUS Thomas . 1793.
MOZZONUS Aſcanius . 976.
MOZZONUS Bartholomaeus . 977.
MUGGIANUS Dominicus . 978.
MUTIUS Pius . 979.
MUTONUS Angelus . 983. & 2010.
MUTONUS Nicolaus . 984.
MUTONUS Philippus . 985.
S. MYROCLES . 985.

N

NARDINUS Stephanus . 987.
de NASO Matthaeus . 989.
S. NATALIS . 990.
à NATIVITATE Joſeph Angelus . V. BUSSERUS Joſeph Ludovicus .
NAVA Joannes . 991.
à S.NICOLAO Archangelus . V. MOLTRASIUS Nicolaus .
de NIGRIS Caeſar . 1992.
de NIGRIS Gherardus . V. CACAPISTUS .

de NIGRIS Jacobus Philippus .	992.
de NIGRIS Paula Antonia .	993.
de NIGRONIBUS Veronica .	1793.
de NOBILIBUS Chriſtophorus .	995.
de NOTTIS, ſeu NOTTIUS Stephanus .	995. & 2009.
NOVATUS Hieronymus .	996.
NOVATUS Joannes Baptiſta .	997.
NOVATUS Petrus .	998.
NOVATUS Petrus alter .	998

O

ODDONUS Joannes Baptiſta .	999. & 2011.
OLDANUS Nicolaus .	1795.
OLDEPERTUS .	999.
OLDERICUS .	1000.
OLDRADUS Alphonſus .	1001.
OLDRADUS B Joannes .	1002.
OLDRADUS Joſeph .	1003.
OLDRADUS Oldradus .	1004.
OLDRADUS Oldradus alter .	1004.
OLDRADUS Petrus .	1005.
OLDRADUS Vitalianus .	1006. & 2011.
OLGIATUS Antonius .	1006.
OLGIATUS Hieronymus .	1007.
OLIVATIUS Georgius .	1795. & 2045.
OPPICELLUS Jacobus Philippus .	1008. & 2011.
de OPRENO Joannes .	1008.
ORDEUS Aſcanius .	1009.
ORIGONUS Antonius Maria .	1010.
ORIGONUS Carolus Joſeph .	1010 & 2011.
ORIGONUS Joſeph .	1011.
ORIGONUS Octavianus .	1012.
ORIGONUS Petrus Aloyſius .	1012.
ORRIGONUS Thomas .	1798.
ORMANICUS Petrus Paulus .	1013. & 2011.
OROBONUS Antonius .	1013.
ab ORTO . V. ab HORTO .	
OSIUS . V. HOSIUS .	
OSSA Manfredus .	1014.

P

PACEDIANUS Nicolaus .	1015.
de PADO Diomedes .	1895.
de PADO Nicolaus .	1897.
PAGANUS Caeſar .	1017. & 2011.
PAGANUS Cajetanus .	1018.
PAGANUS Johannolus .	1018.
PAGANUS Joannes .	1897.
PAGANUS Urbanus .	1797.
PAGGIUS Matthaeus .	1019.
PAGNANUS Carolus .	1019.
PAGNANUS Jo. Franciſcus .	1020. & 2012.
PALLAVICINUS Hortenſius .	1021.
PALLAVICINUS Joannes Baptiſta .	1022.
PALLAVICINUS Placidus .	1023.
PALLAVICINUS Rolandus .	1897.
PALLAVICINUS Stephanus .	1024.
PANCERUS Franciſcus .	1024.
PANCERUS Joannes Antonius .	1025.
PANIGAROLA Alexander .	1026.
PANIGAROLA B. Archangela .	1027.
PANIGAROLA Auguſtinus .	1028.
PANIGAROLA Chriſtophorus .	1029.
PANIGAROLA Franciſcus .	1029. & 2012.
PANIGAROLA Jacobinus .	1036.
PARAVICINUS Alexander .	1037.
PARAVICINUS Alexander alter .	1799.
PARAVICINUS Angelus Maria .	1037.
PARAVICINUS Auguſtinus .	1038.
PARAVICINUS Balthaſſar .	1038. & 2013.
PARAVICINUS Bonaventura .	1799.
PARAVICINUS Caſſianus .	1039.
PARAVICINUS Chriſtophorus .	1898.
PARAVICINUS Joannes Matthaeus .	1040.
PARAVICINUS Joannes Paulus .	1041.
de PARAZO Joannes .	1041.
PARONA Caeſar .	1042. & 2013.
PARONA Hieronymus .	1898.
PARONA Joannes Baptiſta .	1898.
PARUCCONUS Matthaeus .	1042.

PASI-

PASINUS Adeodatus. 1043.
de PASQUALIBUS Georgius. 1043.
PASTA Joannes. 1044.
PATELLANUS Camillus. 1045. & 2013.
PATELLANUS Carolus. 1045.
PAVERUS Antonius Maria. 1046.
B. PAULINUS. 1047.
PAULINUS alter. 1048.
à S. PAULO Auguſtinus. V. BERTARELLUS Joannes Auguſtinus.
PECHIUS Caeſar. 1049.
PECHIUS Chriſtoredus. 1799.
PECHIUS Joannes Ambroſius. 1050.
PECHIUS Joannes Baptiſta. 1049.
PECORELLUS Albertus. 1051.
PEDROLUS Fidelis. 1052.
PEDROLUS Julius Caeſar. 1899.
PELLITIONUS Joannes Franciſcus. 1052.
PELLIZARIUS Franciſcus Maria. 1899.
PELLIZARIUS Nicolaus. 1053. & 2013.
PELOTTUS Antonius. 1054 & 2013.
PERAGALLUS Raphaël. 1899.
de PEREGO Caeſar. 1900.
de PEREGO Camillus. 1054.
de PEREGO Leo. 1055.
de PEREGO Ludovicus. 1056.
de PEREGO Paulus. 1900.
de PEREGO Petrus. 1057 & 2014.
de PEREGRINIS Peregrinus. 1058.
PEREGROSSUS Petrus. 1059.
PERLASCA Alexander. 1060.
PERLASCA Franciſcus. 1061.
PERLASCA Octavianus. 1062.
PEROTTUS Julius. 1061.
PERUGIA Carolus Maria. 1063.
PESSINA Antonius. 1063.
PESSINA Sebaſtianus. 1065.
PETRASANCTA Attilius. 1800.
PETRASANCTA Bartholomaeus. 1065.
PETRASANCTA Carolus. 1065. & 2014.
PETRASANCTA Fabritius. 1900.
PETRASANCTA Franciſcus. 1066.
PETRASANCTA Franciſcus alter. 1901.
PETRASANCTA Joannes Petrus. 1067.
PETRASANCTA Lodovicus. 1067.
PETRASANCTA Marſilius. 1068.
PETRASANCTA Paulus. 1068. & 2015.
PETRASANCTA Petrus. 1069.
PETRASANCTA Richardus. 1069.
PETRASANCTA Vincentius. 1069.
à S. PETRO Aquilinus. V. SERTORIUS Caeſar.
PETRUS. 1070.
PEZIUS Franciſcus. 1801.
PHILARGUS Petrus. V. Alexander V. Pont. Max.
à S PHILIPPO Angelus Maria. V. QUADRIUS.
PHILIPPUS. 1071.
PICINELLUS Caeſar. 1073.
PICINELLUS Chriſtophorus. 1073. & 2015.
PICINELLUS Franciſcus. 1074.
PICINELLUS Philippus. 1075. & 2016.
PICIUS Joannes Petrus. 1092.
PICIUS Marius. 1077.
PICIUS Octavianus. 1079.
PICOLPASSUS Franciſcus. 1081.
PICTORIUS Andreas. 1084.
PINUS Carolus. 1085.
PIOLA Deſiderius. 1085. & 2016.
PIOLTELLUS Petrus Franciſcus. 1086.
PIONNUS Aloyſius. 1086. & 2016.
PIONNUS Joannes Andreas. 1901.
de PIOPERA Stephanus. 1804.
PIROGALLUS Philippus. 1087.
PIROLA Thomas. 1087.
PIROVANUS Aloyſius. 1088.
PIROVANUS Carolus. 1902.
PIROVANUS Gabriel. 1089.
PIROVANUS Obertus. 1089. & 2016.
PIROVANUS Philippus. 1090. & 2016.
PIUS IV. Pont. Max. 1091. & 2017.
PLANTANIDA Aloyſius. 1095.
PLANTANIDA Joannes Baptiſta. 1096.
PLANTANIDA Joſeph. 1096.
PLANTANIDA Julius. 1902.

de PLA-

S Y L L A B U S

de PLATEA Carolus Bartholomaeus. 1097.
de PLATEA Franciſcus. 1099.
PLATUS Anaſtaſius. 1100.
PLATUS Domitius. 1100.
PLATUS Flaminius. 1101.
PLATUS Georgius. 1104.
PLATUS Hieronymus. 1105. & 2018.
PLATUS Joannes Thomas. 1106.
PLATUS Petrus Antonius. 1107.
PLATUS Platinus. 1107. & 2019.
PLATUS Theodorus. 1109.
POGIANUS Julius. 1110. & 2019.
POPEUS Flavius. V. FOPPA Julius.
PORCARA Carolus Maria. 1903.
PORRONUS Annibal. 1111.
PORRUS Alexander. 1113.
PORRUS Bernardus. 1115.
PORRUS Brandi. 1115.
PORRUS Camillus. 1116
PORRUS Daniel. 1117.
PORRUS Franciſcus Bernardinus. 1117.
PORRUS Gregorius. 1118.
PORRUS Hieronymus. 1119.
PORRUS Hippolytus. 1119.
PORRUS B. Joannes Angelus. 1120.
PORRUS Joannes Baptiſta. 1122.
PORRUS Joannes Baptiſta alter. 1903.
PORRUS Joannes Franciſcus. . 1123.
PORRUS Julius. 1123.
PORRUS Ludovicus. 1124.
PORRUS Petrus Paulus. 1125.
PORRUS Petrus Paulus alter. 1125.
PORTA Bernardinus. 1126.
PORTA Joannes Baptiſta. 1126.
PORTABOS Seraphinus. 1127.
PRAESTINUS Franciſcus. 1804.
PRANDONUS Paulus. 1128.
PRANDONUS Paulus Antonius. 1128.
PRATA Joannes Andreas. 1129.
PRATA Iſaïas. 1130.
PRATA Marcus. 1130.
de PRIMIS Petrus Franciſcus. 1131.
PROSERPIUS Carolus. 1131.
PROSERPIUS Federicus. 1132.
PROSERPIUS Joannes Baptiſta. 1132.
S. PROTASIUS. 1132.
PURICELLUS Alexander. 1133.
PURICELLUS Franciſcus. 1134.
PURICELLUS Joannes Petrus. 1135.
PURICELLUS Petrus. 1142.
PURINELLUS Angelus. 1143.
PUSTERLA Alexander. 1144.
PUSTERLA Andreas. 1805.
PUSTERLA Angilbertus. 1144.
PUSTERLA Antonius. 1145.
PUSTERLA Bartholomaeus. 1147. & 2019.
PUSTERLA Baſilius. 1903.
PUSTERLA Bonifortus. 1147.
PUSTERLA Camillus. 1148.
PUSTERLA Fabricius. 1148. & 2019.
PUSTERLA Guhelmus. 1148.
PUSTERLA Joannes Franciſcus. 1904.
PUSTERLA Joſeph. 1150.
PUSTERLA Petrus. 1151. & 2020.
PUTEOBONELLUS Bernardus. 1152.
PUTEOBONELLUS Franciſcus. 1152. & 2020.
PUTEOBONELLUS Jacobus. 1153.
PUTEOBONELLUS Joannes Claudius. 1153.
PUTEOBONELLUS Manfredus. 1154.
PUTEUS Emmanuel. 1155.
PUTEUS Ghezera. 1156.
PUTEUS Jacobus. 1904. & 2046.
PUTEUS Julius. 1156.
PUTEUS Melchior. 1157.
PUTEUS Ubertus. 1157.
PUTEUS de PEREGO Carolus. 1155.
PYLEUS. 1157.
PYRABOS Jacobus. 1158.
PYRABOS Jacobus alter. 1159.

QUA-

Q

QUADRIUS Angelus Maria. 1161. & 2019.
QUADRIUS Joannes Petrus. 1162.
QUATTROCASE Celſus. 1163.
QUESTA Marcus Aurelius. 1164.
QUINCTIUS Federicus. 1805.
QUINTIANUS Joannes Franciſcus. 1164.

R

RABBIA Floravantes. 1165.
RABBIA Hieronymus. 1166.
RABBIA Joannes. 2048.
RABBIA Joannes Baptiſta. 1167.
RACCHETUS Chriſtophorus. 1167.
RADAELLUS Andreas. 1168. & 2021.
RADAELLUS Angelicus. 1169.
RADAELLUS Franciſcus Antonius. 1169.
RADAELLUS Joſeph. 1807.
RAINERIUS. V. RAYNERIUS.
RAINOLDUS. V. RAYNOLDUS.
RAINONUS. V. RAYNONUS.
RAMELLUS Auguſtinus. 1170.
RAMPINUS Carolus Stephanus. 1171.
RAMPINUS de S. ALOSYO Henricus. 1172.
RAMPONUS Antonius. 1173.
RAMPONUS Hieronymus. 1173.
RANCATUS Carolus. 1174. & 2021.
RANCATUS Hilarion. 1175.
RAPHAEL. 1182.
RAPHAEL alter. 1182.
RAPHAELLIUS Hieronymus. 1183.
RASINUS Balthaſſar. 1184.
RASIUS Joſeph. 1183.
RASORIUS Salvator. 1808.
RASTELLUS Alphonſus Maria. 1185.
RATAGGIUS Ambroſius. 1185.
RATTUS Bartholomaeus. 1905.
RAVENATINUS Georgius. 1186.
RAVERTA Camillus. 1186.
RAVERTA Octavianus. 1187.
RAUL Sire. V. RHAUDENSIS Sire.
de RAYMUNDIS Petrus Franciſcus. 1905.

RAYNERIUS Antonius Franciſcus. 1187. & 2021.
RAYNERIUS Hieronymus. 1189.
RAYNOLDUS Alphonſus. 1190.
RAYNOLDUS Bernardus. 1905.
RAYNOLDUS Georgius. 1191.
RAYNOLDUS Joannes Baptiſta. 1191. & 2022.
RAYNOLDUS Joannes Baptiſta alter. 1193.
RAYNOLDUS Joannes Jacobus. 1194.
RAYNOLDUS Philippus. 1195. & 2022.
RAYNONUS BARIZALDUS Joannes. 1195.
RAYNONUS Thomas. 1196.
RECALCATUS Ambroſius. 1808.
RECALCATUS Antonius. 1810.
RECALCATUS Bartholomaeus. 1810.
RECENATES Antonius. 1197.
REDENASCUS Franciſcus. 1812.
REDENASCUS Franciſcus alter. 1813.
REGIUS Matthias. 1197.
REGIUS Theodorus. 1198.
REGNA Antonius. 1198.
REGNA Caeſar. 1199.
REGNA Carolus Joſeph Maria. 1200.
REGNA Gothardus. 1200.
REGNA Hieronymus Antonius. 1813.
REGNA Thomas. 1201. & 2021.
RENOLIUS Franciſcus Xaverius. 1202.
de REPOSSIS Petrus. 1203.
RESTA Antonius, ſeu Antoniolus. 1203.& 2022.
RESTA Joannes. 1204.
RESTA Joannes Baptiſta. 1205.
RESTA Joannes Jacobus. 1206.
RESTA Lanzallottus. 1814.
RESTA Lazarinus. 1208.
RESTA Marcellinus. 1209.
RESTA Michaël. 1209.
RESTA Sebaſtianus. 1210.
RHAUDENSIS Alexander. 1211. & 2022.
RHAUDENSIS Antonius. 1213. & 2023.
RHAUDENSIS Camilla. 1215.
RHAUDENSIS Camillus. 1216.
RHAUDENSIS Franciſcus Maria. 1216.
RHAUDENSIS Gulielmus. 1217.

******* RHAU-

RHAUDENSIS Jacobus. 1217.
RHAUDENSIS Joannes. 1218. & 2024.
RHAUDENSIS Joannes Andreas. 1220. & 2024.
RHAUDENSIS Paganus. 1220.
RHAUDENSIS Paulus. 1221.
RHAUDENSIS Petrus. 1222.
RHAUDENSIS Sire, ſeu Sirus. 1223.
RICCIUS Alphonſus. 1815.
RICHINUS Franciſcus Maria. 1224.
RICHINUS Claudius. 1224.
RINCIUS Caeſar. 1225.
RINCIUS Marcus Marcellus. 1226.
RIPA Bonvicinus. 1226. & 2024.
RIPA Chriſtophorus. 1228.
RIPA Hieronymus. 1229.
RIPA Iſidorus. 1229.
RIPA Melchior. 1906.
RIPA Polydorus. 1230.
RIPALTA Franciſcus Maria. 1906.
RIPAMONTIUS Joſeph. 1230. & 2024.
de RIPARIA Caeſar. 1232.
RISIUS Odoardus. 1232.
RIVOLA Franciſcus. 1233.
RIVOLTELLA Ardicio. 1816.
RIZOLIUS Gulielmus. 1234.
RIZOLIUS Vicecomes. 1817.
ROBALDUS. 1236. & 2024.
de ROBIATE Petrus. 1239.
ROBIUS Albertus. 1239.
ROBIUS Benedictus. 1240.
ROBOALDUS. V. ROBALDUS.
RODELLUS Romanus. 1240.
ROMA Julius. V. URSINUS de ROMA.
à S. ROSA Jo. Federicus. V. PUTEUS Julius.
de ROSALES Didacus Ordonius. 1241.
de ROSALES Gaſpar. 1242.
à S. ROSALIA Bonaventura. V. BENALIUS Franciſcus Xaverius.
ROSANUS Gineſius. 1243.
ROSSIGNOLUS Bernardinus. 1244.
ROTIUS Anſelmus. 1818.
ROVELLUS Carolus Franciſcus. 1244. & 2025.
ROVIDIUS Alexander. 1246.
ROVIDIUS Caeſar. 1247.
ROVIDIUS Joannes. 2051.
ROZZONUS Bartholomaeus. 1250. & 2025.
ROZZONUS Hieronymus. 1251.
ROZZONUS Pomponius. 1253.
RUBEUS Antonius. 1254.
RUBEUS Joannes Baptiſta. 1255.
RUBEUS Leo. 1908.
RUBINUS Franciſcus. 1256.
RUBINUS Nicolaus. 1256.
RUBINUS Petrus Jacobus. 1258.
RUBINUS Valentinus. 1259.
RUFFINUS Gulielmus. 1259.
RUFFUS Virginius. V. Virginius.
RUGERIUS Franciſcus. 1260. & 2026.
RUGINELLUS Balthaſſar. 1261.
RUGINELLUS Julius Caeſar. 1261.
RUGINIUS Franciſcus. 1262.
RUSCA Antonius. 1263. & 2026.
RUSCA Franciſcus. 1264.
RUSCA Joannes Baptiſta. 1264.
RUSCA Robertus. 1265.
de RUSCONIBUS Ambroſius. 1266.
RUSNATUS Auguſtinus. V. de CASTANO.
RUSTICUS. 1267.
RUSTICUS Elpidius. 1268.

S

SACCUS Caeſar. 1269.
SACCUS Joannes Baptiſta. 1269. & 2025.
SADARINUS Franciſcus. 1272. & 2025.
de SALA Paulus. 1273.
SALMATIA Antonius. 1273.
SALODIUS Paolus. 1274.
SALVATERRA Joannes. 1275. & 2025.
SALVATERRA Joannes Maria. 1907.
SALVATORINUS Joannes Baptiſta. 1275.
SALVATORINUS Joannes Jacobus. 1276.
SALVIUS Julianus. V. JULIANUS.
SAMARUGA Hieronymus. 1277.
SANBENEDICTUS Benedictus. 1277.
SANBENEDICTUS Franciſcus. 1278.
SANBENEDICTUS Maria Angelus. 1278.

de SANCTO PETRO Aloyſius. 1910.
SANGEORGIUS Jo. Antonius. 1279. & 2025.
SANSONIUS Antonius. 1283. & 2026.
SANSONIUS Hieronymus. 1283.
SANSONIUS Hieronymus alter. 1284.
SANSONIUS Paulus. 1283. & 2026.
SANTAUGUSTINUS Aoguſtinus. 1909.
SANTAUGUSTINUS Thomas. 1287. & 2026.
de SAPIA, ſeu de SAVIA Anticus. 1289.
de SAPORITIS Gulielmus. 1289.
à SARTIANO B. Albertus. 1290. & 2027.
de SAVIA. V. de SAPIA.
SAULUS B. Alexander. 1293. & 2028.
SAXIUS Franciſcus Hieronymus. 1295.
SAYTA Almericus. 1297.
SAYTA Jacobus. 1297.
SCACCABAROZZIUS Ambroſius. 1819.
SCACCABAROZZIUS Henricus. 1298.
SCAMNUS Angelus. 1300.
SCANTIUS Joannes Franciſcus. 1300.
SCARAMPA Camilla. 1301.
SCARAVAGIUS Joannes Baptiſta. 1302.
SCLAFENATUS Auguſtinus. 1819.
SCLAFENATUS Camillus. 1303.
SCLAFENATUS Jo. Baptiſta. 1304. & 2030.
SCOTTUS Bernardinus. 1305.
SCOTTUS Bernardinus alter. 1306. & 2030.
SCROSATUS Caeſar. 1307.
SEPTALA Ambroſius. 1308.
SEPTALA Benedictus. 1308.
SEPTALA Carolus. 1309.
SEPTALA Claudius Franciſcus. 1311. & 2029.
SEPTALA Franciſcus Maria. 1312.
SEPTALA Henricus. 1312.
SEPTALA Hieronymus. 1316.
SEPTALA Joannes Baptiſta. 1318.
SEPTALA Joannes Georgius. 1318.
SEPTALA B. Lanfrancus. 1319.
SEPTALA Ludovicus. 1321.
SEPTALA Ludovicus alter. 1322.
SEPTALA Ludovicus alter. 1327.
SEPTALA Manfredus. 1328. & 2029.
SEPTALA S. Senator. 1330.
SEPTALA Senator alter. 1332.
SERATICUS Nicolaus. 1333.
SERAZONUS Manfredus. 1334.
SERAZONUS, ſeu de SERAZONIBUS Nicolaus. 1910.
SERBELLONUS Cherubinus. 1335.
SERBELLONUS Franciſcus. 1336.
SERBELLONUS Gabrius. 1336.
SERBELLONUS Jo. Antonius. 1338. & 2030.
SERBELLONUS Sigiſmundus. 1339.
SERENIUS Alexius. 1340.
SERENIUS Baſilius. 1341. & 2030.
SERENIUS Joannes. 1343.
SERENIUS Maximus. 1343.
SERENIUS Vincentius. 1344.
SERONUS Horatius. 1345.
SERPONTUS Bernardus. 1345. & 2031.
SERPONTUS Georgius. 1346.
SERTORIUS Bartholomaeus. 1346.
SERTORIUS Caeſar. 1347.
SESSA Franciſcus Bernardinus. 1348. & 2031.
SESSA, ſeu SESSIUS Gerardus. 1349.
SESSA Paula. 1351.
SESSIUS. V. SESSA Gerardus.
SETA Hippolytus. 1910.
de SEXTO Guidotus. 1351.
de SEXTO Joannes Baptiſta. 1352.
de SEXTO Matthias. 1353.
SFONDRATA Angelica Agatha. 1353. & 2031.
SFONDRATA Antonia Maria. 1355. & 2032.
SFONDRATA Paula. 1356.
SFONDRATA Paula Antonia. 1357.
SFONDRATUS Coeleſtinus. 1358. & 2032.
SFONDRATUS Franciſcus. 1361. & 2033.
SFONDRATUS Joannes. 1365.
SFONDRATUS Nicolaus. V. Gregorius XIV.
SFONDRATUS Paulus. 1366.
SFONDRATUS Paulus alter. 1367.
SFONDRATUS Paulus alter. 1911. & 2046.
SFONDRATUS Paulus Aemilius. 1368.
SFORTIA Aſcanius Maria. 1371. & 2033.
SFORTIA Blanca Franciſca. 1375.
SFORTIA Gabriel. 1376.

SFOR-

S Y L L A B U S

SFORTIA Galeacius Maria. 1378. & 2033.
SFORTIA Hippolyta Maria. 1380. & 2033.
SFORTIA Joannes Galeaz Maria. 1381.
SFORTIA Ludovicus Maria. 1383.
SFORTIA Mutius. 1387. & 2034.
SFORTIA Philippus Maria. 1388.
SFORTIA Sfortia Maria. 1389. & 2034.
SICCUS Horatius. 1389.
SICCUS-BORELLA Joannes Baptiſta. 1391.
SICCUS-COMNENUS Marcus Antonius. 1391.
SIMONETTA Alexander. 1392. & 2034.
SIMONETTA Bartholomaeus. 1394.
SIMONETTA Franciſcus. 1395.
SIMONETTA Jacobus. 1398. & 2035.
SIMONETTA Jacobus Philippus. 1400. & 2035.
SIMONETTA Joannes Jacobus. 1911.
SIMONETTA Ludovicus. 1403.
SIMONETTA Petrus Paulus. 1404.
SIMONETTA Scipio. 1405.
S. SIMPLICIANUS. 1407.
de SIRTURIS Hieronymus. 1412.
SITONUS Bartholomaeus. 1413.
SITONUS Camillus. 1414.
SITONUS Camillus alter. 1414
SITONUS Hieronymus. 1417.
SITONUS Joannes Baptiſta. 1417.
SITONUS Joannes Franciſcus. 1419.
SITONUS Sebaſtianus. 1420.
SOCIACUS Benedictus. 1420.
SOLARIUS, ſive de SOLARIO Amizio. 1422.
SOLARIUS Joannes Dominicus. 1423. & 2035.
SOLARIUS Iſidorus. 1424.
SOREXINA Gabriel. 1912.
SOREXINA Menadragus. 1424.
SOREXINA Petrus. 1425.
SORMANUS Andreas. 1426.
SORMANUS Franciſcus. 1820.
SORMANUS Hieronymus. 1426.
SORMANUS Laurentius. 1427.
SORMANUS Paulus Antonius. 1820. & 2045.
SOSSAGUS Benedictus. V. SOCIACUS.
SOVANIUS Joannes Melchior. 1912.
SOVICUS Michaël. 1428.
SOVICUS Theodorus. 1429. & 2036.
de SPADACINE Annibal. 1430.
SPANZOTUS Franzius. 1430.
SPAROLETTUS Joannes Andreas. 1431.
SPECIANUS Caeſar. 1914.
SPINULA Publius Franciſcus. 1431.
SPREAFICUS Gabriel Maria. 1433.
SPREAFICUS Jacobus. 1916.
SPREAFICUS Iſidorus. 1434.
STAMPA Ambroſius. 1434.
STAMPA Angelus. 1435.
STAMPA Guidus. 1437 & 2036.
STAMPA Hermes. 1438. & 2036.
STAMPA Jacobus Maria. 1438.
STAMPA Jacobus Maria Hieronymus. 1439.
STAMPA Joannes. 1440.
STAMPA Veronica. 1440.
STATIUS Coecilius. 1441.
STATIUS Franciſcus. 1443.
STAURENGUS Chriſtophorus Maria. 1444.
STRABELLIUS Bernardinus. 1916.
STRAPPAROLA Joannes Franciſcus. 1445.
STRATA Aloyſius. 1445.
STRATA Carolus Hieronymus. 1446.
STUPPANUS Joannes Petrus. 1446.
SUARDA Camilla. 1447.
SUARDUS Bartholomaeus. 1447.
SUARDUS Paulus. 1448.
SUBALIUS Hieronymus Franciſcus. 1449.
SULBIAGUS Franciſcus. 1449.
de SUMMA Carolus Joſeph. 1450.
de SUMMA Guido. 1450.
SYLVA Bonagratia. 1451.
SYLVA Chriſtophorus. 1452.
SYLVATICUS Joannes Baptiſta. 1451.
SYLVATICUS Matthaeus. 1454.
SYLVESTER. 1455. & 2036.
SYLVESTER alter. 1456.
SYRUS. 1456.

TA-

T

TABERNA Brunorus. 1459. & 2035.
TABERNA Caeſar. 1460.
TABERNA Ferdinandus. 1460.
TABERNA Franciſcus. 1461. & 2035.
TABERNA Franciſcus alter. 1462.
TABERNA Guido. 1463.
TABERNA Joſeph. 1463.
TABERNA Ludovicus. 1464.
TABERNA Matthaeus. 1465. & 2036.
TADINUS Alexander. 1466.
TADINUS Hilarion. 1469.
TADINUS Joannes Baptiſta. 1469.
TADINUS Julius Caeſar. 1470.
TAËGIUS Ambroſius. 1470.
TAËGIUS Bartholomaeus. 1472. & 2036.
TAËGIUS Franciſcus. 1473.
TANTIUS Anſelmus. 1476.
TANTIUS Corniger Franciſcus. 1477. & 2036.
TATTUS Hieronymus. 1821.
TATTUS Julius. 1479.
TENCA Galeatius. 1821.
TERZAGUS Aloyſius. 1479.
TERZAGUS Auguſtinus. 1480. & 2037.
TERZAGUS Guido. 1822.
TERZAGUS Hieronymus. 1481.
TERZAGUS Jacobus Philippus. 1482. & 2037.
TERZAGUS Lucilius. 1483.
TERZAGUS Paulus Maria. 1485.
TERZAGUS Ubertus. 1917.
TESTA Franciſcus. 1918.
TETTAMANTIUS Caeſar. 1486.
THADO. 1487.
THEODORUS. 1488.
THOESCHIUS Antonius. 1489.
THOMAS. 1490.
TIGNOSIUS Angelus Franciſcus. 1490.
TIGNOSIUS Raphaël. 1491.
TINCTORIUS B. Gerardus. 1492.
TINELLUS Petrus Hieronymus. 1493.
TIRELLUS Albertus. 1494.
TOLENTINUS Chriſtophorus. 1494.
TOLENTINUS Joannes. 1495.
TONNIUS Joannes. 1496.
TONSUS Benedictus. 1497.
TONSUS Joannes. 1499.
TONSUS Michaël. 1502.
TONSUS Tonſus. 1503.
TORCHIUS Hieronymus. 1503.
TORNIELLA Livia. 1505.
TORNIELLUS Carolus. 1506. & 2037.
TOSCANUS Jo. Aloyſius. 1506. & 2037.
TOSCANUS Joannes Matthaeus. 1506.
TOSCANUS Laurentius. 1509. & 2038.
TOSCANUS Mathias. 1823.
TOSCANUS Raphaël. 1511. & 2038.
TRADATUS Auguſtinus. 1511.
TRICCIUS Bettinus. 1511.
TRICCIUS Joſeph. 1513.
TRICCIUS Paulus. 1513.
à TRIVILIO Franciſcus. 1513.
à TRIVILIO Joannes. 1514.
TRIVIOLUS Bartholomaeus. 1514.
TRIVULTIA Domitilla. 1515.
TRIVULTIUS Antonius. 1517.
TRIVULTIUS Auguſtinus. 1519.
TRIVULTIUS Claudius. 1521.
TRIVULTIUS Franciſcus. 1521.
TRIVULTIUS Hieronymus. 1522.
TRIVULTIUS Joannes Antonius. 1523.
TRIVULTIUS Joannes Georgius. 1523.
TRIVULTIUS Joannes Jacobus. 1524. & 2038.
TRIVULTIUS Scaramuccia. 1529. & 2039.
TRIVULTIUS Theodorus. 1530.
TRIVULTIUS Theodorus alter. 1532.
TRONUS Petrus Martyr. 1533.
TROTTUS Joannes Aloyſius. 1534.
TROTTUS Joannes Baptiſta. 1536.
TROTTUS Jo. Baptiſta alter. 1537. & 2040.
à TURRE Carolus. 1538. & 2040.
TURRIANUS Andreas. 1540.
TURRIANUS Caſſonus. 1541.

TURRIANUS Jacobus . 1542.
TURRIANUS Jacobus Antonius . 1543.
TURRIANUS Joannes Ambroſius . 1544.
TURRIANUS Lumbardus . 1545.
TURRIANUS Martinus . 1547.
TURRIANUS Paganus . 1547.
TUTTAVILLA Hieronymus . 1918.

V

de VAILATE Joannes Antonius . 1549.
VALERIUS Joannes Jacobus . 1549.
VALERIUS Matthaeus . 1551. & 2039.
VALERIUS Maximus . 1555.
VALLAGUSSA Georgius . 1558. & 2039.
à VALLE Aſcaleon . 1919.
à VALLE Bartholomaeus . 1559.
à VALLE Federicus . 1559. & 2039.
VALLIANUS Joſeph . 1560.
VALLOTTA Ludovicus . 1561.
VALPERTUS . 1562.
de VALVASSORIBUS Anſelmus . 1563. & 2039.
de VALVASSORIBUS Bartholinus . 1564.
de VALVASSORIBUS Dominicus . 1565.
de VALVASSORIBUS Hieronymus . 1566.
de VALVASSORIBUS Joſeph . 1567. & 2040.
de VALVASSORIBUS Petrus . 1568.
de VALVASSORIBUS Vido . 1568.
VARISIA Julia . 1919.
de VARISIO Carolus Franciſcus . 1570.
de VARISIO Chriſtophorus . 1823. & 2046.
de VARISIO Supramons . 1571.
VARISIUS Aloyſius . 1571.
VARISIUS Ambroſius . 1572.
VARISIUS Fabius . 1920.
VARISIUS Horatius . 1575.
VARISIUS Mutius . 1576.
VARISIUS Paulus Nicolaus . 1576.
VASSALLUS Federicus . 1577.
VASTAMILIUS Baptiſta . 1577.
à S. UBALDO Euſtachius . V. CACCIATOR Alexander .
UBERTUS . 1578.

VEGIUS Scipio . 1579. & 2040.
VELA Franciſcus Bernardinus . 1581.
VELA Hippolyta . 1581.
VELATUS Joannes Paulus . 1581.
S. VENERIUS . 1582.
VENUSTUS Antonius Maria . 1583. & 2040.
VERANUS Joannes Baptiſta . 1584.
VERCELLONIUS Georgius . 1585.
VERDANUS Joannes Antonius . 1823.
VERGA Julius . 1586.
VERGANUS Angelus Joſeph . 1586.
VERRUS Gabriel . 1587.
VERTUA Joannes Baptiſta . 1587.
VIANUS Carolus Octavianus . 1920.
VIANUS Maximilianus . 1588.
VICECOMES Alexander . 1589. & 2040.
VICECOMES Alphonſus . 1587.
VICECOMES Andreas . 1590.
VICECOMES Antonius Maria . 1592.
VICECOMES Apollinaris . 1921.
VICECOMES Archangela Gabriella . 1592.
VICECOMES Bartholomaeus . 1594. & 2041.
VICECOMES Blanca Maria . 1593.
VICECOMES Bonifacius . 1595.
VICECOMES Brutius . 1599.
VICECOMES Carolus . 1597. & 2041.
VICECOMES Catharina . 1599.
VICECOMES Chriſtophorus . 1600.
VICECOMES Fabritius . 1600.
VICECOMES Federicus . 1601. & 2041.
VICECOMES Galeacius . 1602.
VICECOMES Gaſpar . 1604.
VICECOMES Gaſpar alter . 1605.
VICECOMES Hector . 1607.
VICECOMES Hieronymus . 1607.
VICECOMES Hieronymus alter. 1825. & 2046.
VICECOMES Hieronymus Franciſcus . 1608.
VICECOMES Honoratus . 1608.
VICECOMES Joannes . 1610. & 2041.
VICECOMES Joannes alter . 1615.
VICECOMES Joannes alter . 1615.
VICECOMES Joannes Baptiſta . 1615.

VICECOMES Joannes Baptiſta alter. 1616.
VICECOMES Joannes Baptiſta alter. 1616.
VICECOMES Joannes Baptiſta alter. 1619.
VICECOMES Joannes Baptiſta alter. 1620.
VICECOMES Joannes Baptiſta alter. 1621.
VICECOMES Joannes Galeacius. 1621. & 2042.
VICECOMES Joannes Maria. 1628. & 2042.
VICECOMES Joannes Maria alter. 1629.
VICECOMES Joannes Maria alter. 1629.
VICECOMES Joannes Petrus. 1630.
VICECOMES Joſeph. 1631.
VICECOMES Joſeph Maria. 1632. & 2042.
VICECOMES Leander. 1633.
VICECOMES Lochinus. 1633.
VICECOMES Ludovicus Maria. 1634.
VICECOMES Manfredus. 1635.
VICECOMES Matthaeus. 1635.
VICECOMES Mauritius. 1635.
VICECOMES Modeſtus. 1636.
VICECOMES Nicolaus Maria. 1637.
VICECOMES Octavius. 1637.
VICECOMES Otho. 1638. & 2042.
VICECOMES Petrus Franciſcus. 1922.
VICECOMES Petrus Georgius. 1641.
VICECOMES Philippus. 1642.
VICECOMES Philippus Maria. 1645. & 2042.
VICECOMES Proſper. 1649.
VICECOMES Pyrrhus. 1924.
VICECOMES Rogerius. 1651.
VICECOMES Theobaldus Maria. 1651.
VICECOMES Tiburtius. 1653.
VICECOMES Ubertinus. 1653.
VICECOMES Vercellinus Maria. 1654.
VICECOMES Zacharias. 1659.
VICECOMES de ARAGONIA Galeacius. 1603. & 2041.
VICECOMES BORROMAEUS Vitalianus. 1657.
VICECOMES BORROMAEUS Vitalianus alter. 1658.
de VICOMERCATO Antonius. 1660.
de VICOMERCATO Benedicta. 1660.
de VICOMERCATO Franciſcus. 1661.
de VICOMERCATO Franciſcus Bernardinus. 1663.
de VICOMERCATO Joannes. 1664.
de VICOMERCATO Joannes Andreas. 1666.
de VICOMERCATO Joannes Baptiſta. 1666.
de VICOMERCATO Octavius. 1667.
de VICOMERCATO Pinamons. 1668.
de VICOMERCATO Stephanardus. 1669.
de VICOMERCATO Thaddaeolus. 1671.
VICOMERCATUS Joannes Antonius. 1923.
VIDEMARIUS Joannes. 1672.
VIGNATUS Bonagratia. 1672.
de VILIACO Joannes. 1673.
VILLA Joannes Baptiſta. 1673.
VILLA Joſeph. 1674.
VILLANUS Franciſcus. 1675.
VILLANUS Joannes. 1675.
VILLANUS Octavius. 1676.
VINCEMALA Hercules. 1676.
VINCEMALA Joannes Baptiſta. 1678.
VINCEMALA Joannes Jacobus. 1678.
VINCEMALA Joſeph. 1679.
VINCEMALA Ludovicus. 1679.
VINCEMALA Octavius. 1680.
VINCENTIUS. 1681. & 2042.
VIOTTUS Joannes Baptiſta. 1681.
VIRGINIUS Rufus. 1682.
UNGARDUS Archangelus. 1924.
URBANUS III. Pont. Max. 1687. & 2043.
URSINUS Carolus Franciſcus. 1690. & 2044.
URSINUS de ROMA Julius. 1692.
URSIUS Polycarpus. 1694.
USBRAGERIUS Jacobinus. 1695.
WIFREDUS. 1695.
VULPIUS Petrus Maria. 1696.

Z

ZAPPA Joannes Baptiſta. 1697.
ZAVATARIUS Joannes Baptiſta. 1697.
ZENALIUS Joannes Petrus. 1698.
ZENUS Franciſcus. 1699.
ZERBUS Joannes Antonius. 1700.
ZUCCHETTUS Joannes. 1925.
ZUCCHIA Anna Maria. 1825.
ZUCCHINETTUS Dominicus. 1701.
ZUCCHIUS Bartholomaeus. 1702. & 2043.
ZUCCHIUS Caeſar Auguſtinus. 1705.

SYLLA-

SYLLABUS
SCRIPTORUM EXTERORUM,
SED MEDIOLANENSIBUS ADJICIENDI,
PER COGNOMINA DIGESTUS.

ANTIQUARIUS Jacobus .	Col. 2055.
ASELIUS Gaſpar .	2058.
BAYPHIUS Bartholomaeus .	2059.
BARZIZIUS Gaſparinus .	2061.
BARZIZIUS Guiniſortus .	2064.
BELLONUS Carolus .	2066.
BELLONUS Paulus .	2066.
BERSANUS Bartholomaeus .	2068.
BONETTUS Petrus Paulus .	2069.
BORGOGNI Gherardus .	2070.
BORSERIUS Hieronymus .	2071.
BOSCALINUS Jacobus .	2072.
BRACHIUS Jacobus .	2074.
CALVINUS Julius Caeſar .	2075.
CALVUS Maximilianus .	2075.
CAMUTIUS Andreas .	2075.
CARENA Caeſar .	2077.
CAROELLUS Placidus Aloyſius .	2078.
CASTILLIONAEUS Balthaſſar .	2081.
CATTANEUS Papyrius .	2086.
CERESOLUS Carolus Franciſcus .	2087.
CHALCONDYLES Demetrius .	2090.
CLARUS Julius .	2093.
de COLLA Martinus .	2095.
CROTTA Petrus Joſeph .	2098.
DECEMBRIUS Petrus Candidus .	2099.
DECEMBRIUS Ubertus . .	2106.
DONDEUS Joſeph .	2109.
DULCINUS Stephanus .	2109.
FERRARIUS Julius Æmilius .	2111.
GALESINUS Petrus .	2113.
GOSELINUS Julianus .	2119.
LEO Petrus .	2123.
MAYNOLDUS GALARATUS Jacobus .	2123.
MEDIOBARBUS BIRAGUS Franciſcus .	2127.
MENOCHIUS Jacobus .	Col. 2128.
MERCORUS Julius .	2131.
MERULA Gaudentius .	2132.
MERULA Georgius .	2134.
de NIGRIS Stephanus .	2137.
OLDOINUS Tydeus .	2137.
OLDOINUS Ziliolus .	2139.
PARAVICINUS Fabricius .	2141.
PARAVICINUS Petrus Paulus .	2141.
PERBONUS Hieronymus .	2142.
PHILALTHAEUS Lucillus .	2144.
PICENARDUS Octavianus .	2146.
PICENARDUS Sigiſmundus .	2147.
PORRUS Protaſius .	2148.
PUTEUS Jacobus .	2146.
ROSSIGNOLUS Carolus Gregorius .	2149.
ROSSIGNOLUS Gregorius .	2151.
RUBEUS de ARAGONIA Auguſtinus .	2152.
RUBINUS Alexander .	2153.
SALAZARIUS Didacus .	2153.
SEMENTIUS Joſeph Hieronymus .	2155.
SICCUS Nicolaus .	2158.
SIMONETTA Bonifacius .	2160.
SIMONETTA Cicchus .	2163.
SIMONETTA Joannes .	2169.
SPECIANUS Joannes Baptiſta .	2172.
STAMPA Joannes Petrus .	2174.
STAMPA Joſeph Maria .	2175.
TACCO , ſeu TACCONUS Balthaſſar .	2177.
TORNIELLA Julia .	2178.
TORNIELLUS Auguſtinus .	2179.
TRANCHEDINUS Franciſcus Antonius .	2180.
TREVISIUS Andreas .	2181.
VALLA Georgius .	2181.
VIGNATUS Ludovicus .	2185.

SYLLA-

S Y L L A B U S
SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
PER NOMINA DIGESTUS.

A

AARON Battalea. Col. 1731. & 2043.
ABLATICUS Marcellinus. 857.
ADEODATUS Paſinus. 1043.
ADOSADUS Boltraphius, ſeu Boltraphius. 236.
ADRIANUS. V. HADRIANUS.
AEGIDIUS Boſſius. 206.
AEGIDIUS Conſonius. 456.
AEGIDIUS MARIA Boſſius. 207.
AEMILIANUS Caſtillionaeus. 345.
ALBERTUS Arena. 1727.
ALBERTUS Cagatoſſicus. 256.
ALBERTUS de Carate. 290.
ALBERTUS Caſtellanus. 339.
ALBERTUS Gryphius. 707.
ALBERTUS Marlianus. 860.
ALBERTUS Pecorellus. 1051.
ALBERTUS Robius. 1239.
B. ALBERTUS de Sartiano. 1290. & 2027.
ALBERTUS Tirellus. 1494.
B. ALBINUS. 19. & 1934.
ALEXANDER II. Pont. Max. 33. & 1936.
ALEXANDER V. Pont. Max. 35. & 1938.
ALEXANDER Archintus. 63.
ALEXANDER Archintus alter. 1725.
ALEXANDER à Buſto. V. ALEXANDER Creſpius.
ALEXANDER Cacciator. 254.
ALEXANDER de Comitibus. 443.
ALEXANDER Confalonerius. 1865.
ALEXANDER Corius. 1867.
ALEXANDER Creſpius. 500.
ALEXANDER Cribellus. 504.
ALEXANDER à S. Franciſco. V. LUDOVICUS Valotta.
ALEXANDER Gherardinus. 678.
ALEXANDER Litta. 804.
ALEXANDER Madernus. 827.
ALEXANDER Madernus alter. 828.
ALEXANDER Panigarola. 1026.
ALEXANDER Paravicinus. 1037.
ALEXANDER Paravicinus alter. 1799.
ALEXANDER Perlaſca. 1060.
ALEXANDER Porrus. 1113.
ALEXANDER Puricellius. 1133.
ALEXANDER Puſterla. 1144.
ALEXANDER Rhaudenſis. 1211. & 2022.
ALEXANDER Rovidius. 1246.
B. ALEXANDER Saulus. 1293. & 2028.
ALEXANDER Simonetta. 1392. & 2034.
ALEXANDER Tadinus. 1466.
ALEXANDER Vicecomes. 1589. & 2040.
ALEXANDER MARIA Borſa. 203. & 1960.
ALEXANDER MARIA Briantus. 227.
ALEXIUS Ledeſma. 792.
ALEXIUS Serenius. 1340.
ALMERICUS Sayta. 1297.
de S. ALOSIO. V. HENRICUS Rampinus.
ALOYSIUS Bariola. 122. & 1947.
ALOYSIUS Boſſius. 207. & 1960.
ALOYSIUS Brippius. 227.
ALOYSIUS Camerarius. 265.
ALOYSIUS de Capitaneis. 278.
ALOYSIUS Capra. 283.
ALOYSIUS Caſtillionaeus. 345.
ALOYSIUS Cuſanus. 534.
ALOYSIUS Figinus. 621.
ALOYSIUS Homodeus. 719.
ALOYSIUS Homodeus alter. 719.
ALOYSIUS Marlianus. 861. & 2004.
ALOYSIUS Marlianus alter. 1889.
ALOYSIUS Pionnus. 1086. & 2016.

ALOYSIUS Pirovanus . 1088.
ALOYSIUS Plantanida . 1095.
ALOYSIUS de S. Petro . 1910.
ALOYSIUS Strata . 1445.
ALOYSIUS Terzagus . 1479.
ALOYSIUS Variſius . 1571.
ALPHONSUS Bertarellus . 1737.
ALPHONSUS Beſutius . 1737.
ALPHONSUS Corradus . 1869.
ALPHONSUS Crucejus . 515.
ALPHONSUS Gallaratus . 658.
ALPHONSUS Litta . 805. & 2001.
ALPHONSUS Litta alter . 807.
ALPHONSUS Oldradus . 1001.
ALPHONSUS Raynoldus . 1190.
ALPHONSUS Riccius . 1815.
ALPHONSUS Vicecomes . 1589.
ALPHONSUS MARIA Raſtellus . 1185.
S. AMBROSIUS . 41. & 1939.
AMBROSIUS alter . 44. & 1940.
AMBROSIUS alter . 44.
AMBROSIUS alter . 44.
AMBROSIUS alter . 1715.
AMBROSIUS de Aliprandis . 39.
AMBROSIUS Biſſius . 154.
AMBROSIUS Borronus . 202.
AMBROSIUS Boſſius . 207. & 1960.
AMBROSIUS de Buſſero . 243.
AMBROSIUS Calimerus . 262.
AMBROSIUS Canobius . 271.
AMBROSIUS Carcanus . 296.
AMBROSIUS de Cavalleriis . 406.
AMBROSIUS Cavenagus . 408.
AMBROSIUS de Comitibus . 444.
AMBROSIUS Ferrarius . 597.
AMBROSIUS Griphius . 708.
AMBROSIUS Magnagus . 1888.
AMBROSIUS Rataggius . 1185.
AMBROSIUS Recalcatus . 1808.
AMBROSIUS de Ruſconibus . 1266.
AMBROSIUS Scaccabarozzius . 1819.
AMBROSIUS Septala . 1308.
AMBROSIUS Stampa . 1434.
AMBROSIUS Taegius . 1470.
AMBROSIUS Variſius . 1571.
AMBROSIUS LUCAS Cribellus . 1764.
AMBROSIUS MARIA à Sancta Barbara . V. JOANNES DOMINICUS Solarius .
AMIZIO Solarius , ſive de Solario . 1422.
ANASTASIA Cotta . 1870.
ANASTASIUS à S. Carolo . V. FRANCISCUS Beccaria .
ANASTASIUS Platus . 1100.
ANDREAS . 1830.
ANDREAS Alciatus . 22. & 1935.
ANDREAS Billius, ſeu de Bibiis . 159. & 1952.
ANDREAS Bonſantus . 1846.
ANDREAS Bonus . 190.
ANDREAS Borromaeus . 191.
ANDREAS Boſſius . 1847.
ANDREAS de Cantiano . 273.
ANDREAS Carpanus . 1859.
ANDREAS Caſſnova . 325.
ANDREAS Gluſſianus . 690.
ANDREAS Magnus . 1888.
ANDREAS Manriquius . 1888.
ANDREAS Mendriſius . 1892.
ANDREAS à Modoëtia . 934.
ANDREAS Pictorius . 1084.
ANDREAS Puſterla . 1805.
ANDREAS Radaëllus . 1168. & 2021.
ANDREAS Sormanus . 1426.
ANDREAS Turrianus . 1540.
ANDREAS Vicecomes . 1590.
ANGELA FLAMINIA Confaloneria . 1864.
ANGELICA AGATHA Sſondrata . 1353. & 2031.
ANGELICUS . 46. & 1940.
ANGELICUS Radaëllus . 1169.
ANGELUS Aelius , ſeu Ellenſis . 5.
ANGELUS Candianus . 267. & 1965.
ANGELUS Cantonus . 275.
ANGELUS Caſtillionaeus . 346.
ANGELUS Decembrius . 547. & 1985.

AN-

ANGELUS à Ferno. 594.
ANGELUS de Froſcarolo. 646.
ANGELUS à Jeſu Maria. V. GEORGIUS Stampa.
ANGELUS de Lavello. 1886.
ANGELUS Muronus. 983. & 2010.
ANGELUS Purinellus. 1143.
ANGELUS Scamnus. 1299.
ANGELUS Stampa. 1435.
ANGELUS ANTONIUS Bellagatta. 1733.
ANGELUS BENEDICTUS Creſcentinus. 498.
ANGELUS FRANCISCUS Tignoſius. 1490.
ANGELUS JOSEPH Verganus. 1586.
ANGELUS MARIA Alchiſius. 1712.
ANGELUS MARIA Paravicinus. 1037.
ANGELUS MARIA à Sancto Philippo. V. ANGELUS MARIA Quadrius.
ANGELUS MARIA Quadrius. 1161. & 2019.
ANGELUS PIUS Chiappanus. 427.
ANGILBERTUS Puſterla. 1144.
ANNA MARIA Zucchia. 1825.
ANNIBAL Balſamus. 115.
ANNIBAL Crucejus. 516. & 1983.
ANNIBAL Porronus. 1111.
ANNIBAL de Spadacine. 1430.
ANONYMA. 1717.
ANONYMUS I. 49.
ANONYMUS II. 49.
ANONYMUS III. 49.
ANONYMUS IV. 49.
ANONYMUS V. 50.
ANONYMUS VI. 50.
ANONYMUS VII. 50.
ANONYMUS VIII. 51.
ANONYMUS IX. 51.
ANONYMUS X. 51.
ANONYMUS XI. 52.
ANONYMUS XII. 52.
ANONYMUS XIII. 52.
ANONYMUS XIV. 52.
ANONYMUS XV. 53.
ANONYMUS XVI. 53.
ANONYMUS XVII. 53.
ANONYMUS XVIII. 54.
ANONYMUS XIX. 54.
ANONYMUS XX. 54.
ANONYMUS XXI. 54.
ANONYMUS XXII. 55.
ANONYMUS XXIII. 55.
ANONYMUS XXIV. 55.
ANONYMUS XXV. 55.
ANONYMUS XXVI. 56.
ANONYMUS XXVII. 56.
ANONYMUS XXIX. 1718.
ANONYMUS XXX. 1718.
ANONYMUS XXXI. 1718.
ANONYMUS XXXII. 1719.
ANONYMUS XXXIII. 1720.
ANONYMUS XXXIV. 1720.
ANONYMUS XXXV. 1720.
ANONYMUS XXXVI. 1721.
ANONYMUS XXXVII. 1721.
ANONYMUS XXXVIII. 1722.
ANONYMUS XXXIX. 1722.
ANONYMUS XL. 1723.
ANONYMUS XLI. 1723.
ANONYMUS XLII. 1724.
ANONYMUS XLIII. 1724.
ANONYMUS XLIV. 1724.
ANONYMUS XLV. 1831.
ANONYMUS XLVI. 1831.
ANONYMUS XLVII. 1832.
ANONYMUS XLVIII. 1832.
ANONYMUS XLIX. 1832.
ANONYMUS L. 1832.
ANONYMUS LI. 1832.
ANONYMUS LII. 1833.
ANONYMUS LIII. 1833.
ANONYMUS LIV. 1833.
ANONYMUS LV. 1833.
ANONYMUS LVI. 1833.
ANRICUS de Sapia, ſeu de Savis. 1289.
ANSELMUS de Badagio. V. ALEXANDER II, Pont. Max.

B. ANSELMUS de Badagio alter. 111.
ANSELMUS de Mandello. 845.
ANSELMUS Rotius. 1818.
ANSELMUS Tantius. 1476.
ANSELMUS de Valvaſſoribus. 1563. & 2039.
ANSPERTUS. 56.
ANTHELMUS Caſa-Blanca. 315.
ANTONELLUS Arcimboldus. 78.
ANTONIA MARIA Sfondrata. 1355. & 2032.
ANTONIOLUS Reſta. V. ANTONIUS.
ANTONIUS. 59.
ANTONIUS Albertallus. 17.
ANTONIUS Albutius. 19.
ANTONIUS de Angleria. 46.
ANTONIUS Averanus. 108.
ANTONIUS Bendunus. 1734.
ANTONIUS Blaguazonus. 177. & 1955.
ANTONIUS Boſſius. 208.
ANTONIUS de Canaro. 267. & 1965.
ANTONIUS Canobius. 271.
ANTONIUS Carinus. 319. & 1970.
ANTONIUS Cariſius. 319.
ANTONIUS Choërez. 428. & 1978.
ANTONIUS de Comitibus. 444.
ANTONIUS Confalonerius. 453.
ANTONIUS Craſſus. 1762.
ANTONIUS Cremona. 497.
ANTONIUS, ſeu JOANNES ANTONIUS Cuſanus. 534.
ANTONIUS Gagliardi de Rota. 650 & 1993.
ANTONIUS à Gallarato. V. ANTONIUS Maſera.
ANTONIUS Gallaratus. 1877.
ANTONIUS Giggæus. 685.
ANTONIUS Gluſſianus. 1776.
ANTONIUS de Gradibus. 699.
ANTONIUS Gryphius. 1882.
ANTONIUS de Judicibus. 747.
ANTONIUS Langluis. 783.
ANTONIUS Maſera. 882.
ANTONIUS de Maſſa. 883.
ANTONIUS Mediobarbus. 1891.
B. ANTONIUS à Modoëtia. 934.
ANTONIUS Moneta. 1895.
ANTONIUS Olgiatus. 1006.
ANTONIUS Orobonus. 1013.
ANTONIUS Pelottus. 1054 & 2013.
ANTONIUS Peſſina. 1063.
ANTONIUS Princivallis Carera. 318.
ANTONIUS Puſterla. 1145.
ANTONIUS Ramponus. 1173.
ANTONIUS Recalcatus. 1810.
ANTONIUS Recenates. 1197.
ANTONIUS Regna, ſive Reyna. 1198.
ANTONIUS, ſeu ANTONIOLUS Reſta. 1203. & 2022.
ANTONIUS Rhaudenſis. 1213 & 2023.
ANTONIUS Rubeus. 1254.
ANTONIUS Ruſca. 1263. & 2026.
ANTONIUS Salmatia. 1273.
ANTONIUS Sanſonius. 1283. & 2026.
ANTONIUS Thoëſchius. 1489.
ANTONIUS Trivultius. 1517.
ANTONIUS de Vicomercato. 1660.
ANTONIUS FRANCISCUS Raynerius. 1187. & 2021.
ANTONIUS MARIA Affaitatus. 6.
ANTONIUS MARIA Ferrarius. 597.
ANTONIUS MARIA Macinagus. 1887.
ANTONIUS MARIA Origonus. 1010.
ANTONIUS MARIA Pavarus. 1146.
ANTONIUS MARIA Venuſtus. 1583. & 2040.
ANTONIUS MARIA Vicecomes. 1592.
APOLLINARIS Vicecomes. 1921.
APOLLONIUS Menabenus. 921.
AQUILINUS Coppinus. 461. & 1980.
AQUILINUS à S. Petro. V. CAESAR Sertorius.
ARAMANINUS de Alamannis. 13.
ARASMUS de Aliprandis. 40. & 1938.
ARATOR. 60.
B. ARCHANGELA Panigarola. 1017.
ARCHANGELA GABRIELLA Vicecomes. 1592.
ARCHANGELUS Campatius. 1856.

AR-

ARCHANGELUS à Gallarato. 658.
ARCHANGELUS Gibellinus. 685.
ARCHANGELUS Madrignanus. 829. & 2002.
ARCHANGELUS à S. Nicolao. V. NICOLAUS Moltrafius.
ARCHILEUS Carcanus. 296.
ARDICIO de Concoregio. 1753.
ARDICIO Rivoltella. 1816.
ARDRICUS, ſeu ARDERICUS Caſſina. 338.
S. ARIALDUS Alciatus. 27.
ARIALDUS de Badagio. 1729.
ARIBERTUS. 95.
ARNULPHUS. 101. & 1548.
ARNULPHUS alter. 102.
ARSILIUS de Rhaude. 786.
ASCALEON à Valle. 1919.
ASCANIUS Centorius de Hortenſiis. 409. & 1976.
ASCANIUS Mozzonus. 976.
ASCANIUS Ordeus. 1009.
ASCANIUS MARIA Sfortia. 1372. & 2033.
ASTULPHUS Lampugnanus. 756.
ATTILIUS Arrigonus. 1836.
ATTILIUS Petraſancta. 1800.
AUGUSTINUS Areſius. 85.
AUGUSTINUS Beretta. 138.
AUGUSTINUS Bonacina. 187.
AUGUSTINUS de Caſtano. 339. & 2047.
AUGUSTINUS Comus, ſeu de Cumis. 450.
AUGUSTINUS Curtius. 528.
AUGUSTINUS Cuſanus. 535.
AUGUSTINUS Gambarellus. 667.
AUGUSTINUS Iſimbardus. 2048.
AUGUSTINUS Lampugnanus. 756. & 1997.
AUGUSTINUS Panigarola. 1028.
AUGUSTINUS Paravicinus. 1038.
AUGUSTINUS à S. Paulo. V. JOANNES AUGUSTINUS Bertarellus.
AUGUSTINUS Ramellus. 1170.
AUGUSTINUS Santaguſtinus. 1909.
AUGUSTINUS Sclafenatus. 1819.
AUGUSTINUS Terzagus. 1480. & 2037.
AUGUSTINUS Tradatus. 1511.
AUGUSTINUS Trivultius. 1519.
AUGUSTUS Barbovius. 1838.
AUGUSTUS Botta. 231.
AYCARDUS Antimianus. 58.

B

BALTHASSAR Caepolla. 1745.
BALTHASSAR Capra. 284.
BALTHASSAR Caſtillionaeus. 1861.
BALTHASSAR à Caſtro Beſuzio. 1748.
BALTHASSAR de Fidelibus. 618.
BALTHASSAR Paravicinus. 1038. & 2013.
BALTHASSAR Raſinus. 1184.
BALTHASSAR Ruginellus. 1261.
BAPTISTA Vaſtamilius. 1577.
BARTHOLINUS de Valvaſſoribus. 1564.
BARTHOLOMAEUS. 1447.
BARTHOLOMAEUS Areſius. 86.
BARTHOLOMAEUS Areſius alter. 88.
BARTHOLOMAEUS de Argentis. 94.
BARTHOLOMAEUS Aſſander. 107
BARTHOLOMAEUS Bonſignorius Buſtus. 1847.
BARTHOLOMAEUS Caimus. 257.
BARTHOLOMAEUS Canalis. 266.
BARTHOLOMAEUS Capra. 284. & 1966.
BARTHOLOMAEUS Capra alter. 285.
BARTHOLOMAEUS Capra alter. 1747.
BARTHOLOMAEUS à Sancto Carolo. V. JOANNES BAPTISTA Baſcius.
BARTHOLOMAEUS Caſtillionaeus. 347.
BARTHOLOMAEUS Cavallerius. 1862.
BARTHOLOMAEUS Chalcus. 420.
BARTHOLOMAEUS Craſſus. 491. & 1981.
BARTHOLOMAEUS Curtius. 529. & 1983.
BARTHOLOMAEUS Ferrarius. 598.
BARTHOLOMAEUS Ferrarius alter. 598. & 1990.
BARTHOLOMAEUS Gavantus. 672.
BARTHOLOMAEUS Marlianus. 863.
BARTHOLOMAEUS Maynerius. 885.

S Y L L A B U S

BARTHOLOMAEUS Meda. 1890.
BARTHOLOMAEUS Meltius. 915.
BARTHOLOMAEUS Moronus. 968.
BARTHOLOMAEUS Mozzonus. 977.
BARTHOLOMAEUS Petraſancta. 1065.
BARTHOLOMAEUS Puſterla. 1147. & 2019.
BARTHOLOMAEUS Rattus. 1905.
BARTHOLOMAEUS Recalcatus. 1810.
BARTHOLOMAEUS Rozzonus. 1250. & 2025.
BARTHOLOMAEUS Sertorius. 1346.
BARTHOLOMAEUS Simonetta. 1394.
BARTHOLOMABUS Sitonus. 1413.
BARTHOLOMAEUS Taëgius. 1472. & 2036.
BARTHOLOMAEUS Triviolus. 1514.
BARTHOLOMAEUS à Valle. 1559.
BARTHOLOMAEUS Vicecomes. 1594. & 2041.
BARTHOLOMAEUS Zucchius. 1702. & 2043.
BASILIUS Alamannus. 13 & 1932.
BASILIUS Bertuccius. 147.
BASILIUS Ferrarius. 599.
BASILIUS Menabenus. 1891.
BASILIUS Puſterla. 1903.
BASILIUS Serenius. 1341. & 2030.
BASSIANUS Cattenagus. 406.
BELTRAMINUS Gironus. 687.
BELTRAMUS de Galante. 655.
BENEDICTA. 1734.
BENEDICTA Bimia. 162.
BENEDICTA de Vicomercato. 1650.
S. BENEDICTUS. 136.
BENEDICTUS Alciatus. 28.
BENEDICTUS Areſius. 89.
BENEDICTUS Bellabucca. 134.
BENEDICTUS de Bernadigio. 143.
BENEDICTUS Bizozerus. 174.
BENEDICTUS Crotinus. 274.
BENEDICTUS Caſtellus. 341.
BENEDICTUS Cinquanta. 433. & 1958.
BENEDICTUS Melliavacca. 914. & 2007.
BENEDICTUS Robius. 1240.
BENEDICTUS Sanbenedictus. 1277.
BENEDICTUS Septala. 1308.
BENEDICTUS Sociacus. 1420.
BENEDICTUS Tonſus. 1497.
BENIGNUS. 137. & 1949.
BENIGNUS Gryſonianus. 713.
BERNABAS Barbovius. 120.
BERNABOS Carcanus. 297.
BERNARDINUS. 1843.
BERNARDINUS Arlunus. 98.
BERNARDINUS Baldinus. 112.
BERNARDINUS Bertolius. 146.
BERNARDINUS Boſſius. 1848.
B. BERNARDINUS de Buſtis. 244 & 1964.
B. BERNARDINUS Caimus. 258.
BERNARDINUS Corius. 465.
BERNARDINUS Fernus. 1770.
BERNARDINUS Fernus de Bruſatoribus. 594. & 1987.
BERNARDINUS Innocentius. 738.
BERNARDINUS Landrianus. 770.
BERNARDINUS Luinus. 815.
BERNARDINUS Marlianus. 864.
BERNARDINUS à Modoëtia. 935.
BERNARDINUS Moronus. 969 & 2010.
BERNARDINUS Porta. 1126.
BERNARDINUS Roſſignolus. 1244.
BERNARDINUS Scottus. 1305.
BERNARDINUS Scottus alter. 1306. & 2030.
BERNARDINUS Strabellius. 1916.
BERNARDUS Cribellus. 505.
BERNARDUS Porrus. 1115.
BERNARDUS Puteobonellus. 1152.
BERNARDUS Raynoldus. 1905.
BERNARDUS Serpontus. 1345. & 2031.
BERNARDUS MARIA Amicus, ſeu de Amicis. 44.
BEROLDUS. 144.
BERTRANDUS. 147.
BETTINUS Triccius. 1511.
BLANCA de Balſamo. 1837.
BLANCA FRANCISCA Sforcia. 1375.
BLANCA MARIA Vicecomes. 1593.
BLASIUS de Comitibus. 444.

BLA-

BLASIUS Guenzatus . 714.

BONACURSUS . 189.

BONAGRATIA Gluſſianus . 1777.

BONAGRATIA Sylva . 1451.

BONAGRATIA Vignatus . 1672.

BONAVENTURA Buraſtus . 1744.

BONAVENTURA Caſtillionaeus . 348.

BONAVENTURA Cavallerius . 406. & 1975.

BONAVENTURA ab Herba . 1883.

BONAVENTURA Paravicinus . 1799.

BONAVENTURA à Sancta Roſalia . V. FRANCISCUS XAVERIUS Benalius.

BONIFACIUS Vicecomes . 1595.

BONIFORTUS Puſterla . . 1147.

BONINCONTRUS Moriggia . 961.

BONINUS Mombritius . 939. & 2007.

BONVICINUS Ripa . 1226. & 2024.

BONUS ALOYSIUS Crucejus . 1872.

BOSCHINUS de Angleria . 1830.

BOSCHINUS Mantegatia . 852.

BRANDA Borrus . 237.

BRANDA Caſtillionaeus . 350. & 1974.

BRANDA Caſtillionaeus alter . 353.

BRANDA Caſtillionaeus alter . 354.

BRANDA Porrus . 1115.

BRANDA FRANCISCUS Caſtillionaeus . 354.

BROCUS de Judicibus . 747.

BRUNORUS Taberna . 1459. & 2035.

BRUTIUS Vicecomes . 1595.

C

CAECILIA Gallarana . 655.

CAESAR Baroffius . 1838.

CAESAR Battalea . 130.

CAESAR Bergamius . 141 & 1949.

CAESAR Blancus . 1845.

CAESAR Bologninus Attendulus . 187.

CAESAR Borrus . 238. & 1963.

CAESAR Caeſariaous . 255. & 1963.

CAESAR Canobius . 272.

CAESAR Gallaratus . 659.

CAESAR de Judicibus . 747. & 1997.

CAESAR Lampugnanus . 760.

CAESAR Landrianus . 771.

CAESAR Maraſca . 855.

CAESAR Milleſantius . 927.

CAESAR Montius . 948. & 2008.

CAESAR Moriggia . 1896.

CAESAR de Nigris . 992.

CAESAR Paganus . 1017. & 2011.

CAESAR Parona . 1042. & 2013.

CAESAR Pecchius . 1049.

CAESAR de Perego . 1900.

CAESAR Picinellus . 1073.

CAESAR Regna . 1159.

CAESAR Rincius . 1225.

CAESAR de Riparia . 1232.

CAESAR Rovidius . 1247.

CAESAR Saccus . 1269.

CAESAR Scrofatus . 1307.

CAESAR Sertorius . 1347.

CAESAR Specianus . 1914.

CAESAR Taberna . 1460.

CAESAR Tettamantius . 1486.

CAESAR AUGUSTINUS Zucchius . 1705.

CAMBIUS Boſſius . 208.

CAMILLA Rhaudenſis . 1215.

CAMILLA Scarampa . 1301.

CAMILLA Suarda . 1447.

CAMILLUS de Advocatis . 4. & 1931.

CAMILLUS Agrippa . 7. & 1932.

CAMILLUS Ballianus , ſeu Balbianus . 114.

CAMILLUS Boſſius . 209.

CAMILLUS de Capitaneis . 278.

CAMILLUS de Capitaneis de Figino . 1857.

CAMILLUS Caſtillionaeus . 355.

CAMILLUS Ghilinus . 680.

CAMILLUS Manara . 844.

CAMILLUS Meltius . 916.

CAMILLUS Patellanus . 1045. & 2013.

CAMILLUS de Perego . 1054.

CAMILLUS Porrus . 1116.

CAMILLUS Puſterla . 1148.

CAMILLUS Raverta . 1186.

CA-

CAMILLUS Rhaudenſis. 1216.
CAMILLUS Sclaſenatus. 1303.
CAMILLUS Sitonus. 1414.
CAMILLUS Sitonus alter. 1414.
CAROLUS Agudius. 7. & 1932.
CAROLUS Archintus. 64.
CAROLUS Archintus alter. 65.
CAROLUS Arconatus. 1835.
CAROLUS Barbavara. 1719.
CAROLUS à Baſilica Petri. 124. & 1947.
CAROLUS Bebulchus. 1841.
S. CAROLUS Borromaeus. 192. & 1958.
CAROLUS Boſſius. 209.
CAROLUS Carcaſſola. 306.
CAROLUS Corius. 468.
CAROLUS Cornacciolus. 471.
CAROLUS Coſta. 1869.
CAROLUS Gallaratus. 660.
CAROLUS Gallaratus alter. 661.
CAROLUS Ghioldus. 1776. & 2044.
CAROLUS Goranus. 698.
CAROLUS de Gorgonzola. 698.
CAROLUS Jacometus. 1883.
CAROLUS Lampugnanus. 1883.
CAROLUS Manomus. 850.
CAROLUS Moneta. 941. & 2008.
CAROLUS Moneta alter. 942.
CAROLUS Moraſcus. 959.
CAROLUS Pagnanus. 1019.
CAROLUS Patellanus. 1045.
CAROLUS Petraſancta. 1065. & 2014.
CAROLUS Pinus. 1085.
CAROLUS Pirovanus. 1902.
CAROLUS Proſerpius. 1131.
CAROLUS Puteus de Perego. 1155.
CAROLUS Rancatus. 1174. & 2021.
CAROLUS Rovellus. 1244. & 2025.
CAROLUS Septala. 1309.
CAROLUS Torniellus. 1506. & 2037.
CAROLUS à Turre. 1538. & 2040.
CAROLUS Vicecomes. 1597. & 2042.
CAROLUS AMBROSIUS Cattaneus. 397.
CAROLUS AMBROSIUS Cochinus. 526.
CAROLUS ANDREAS Baſſus. 126.
CAROLUS ANDREAS Drallus. 562.
CAROLUS ANTONIUS Agudius. 8.
CAROLUS ANTONIUS Airoldus. 1829.
CAROLUS ANTONIUS Archintus. 68.
CAROLUS ANTONIUS Cameronus. 1746.
CAROLUS ANTONIUS Caſnedi. 334.
CAROLUS ANTONIUS Cerrus. 412.
CAROLUS ANTONIUS Geſſaga. 1773.
CAROLUS BARTHOLOMAEUS de Platea. 1697.
CAROLUS BENEDICTUS Bizozerus. 175.
CAROLUS CAESAR Hoſius. 725.
CAROLUS EMMANUEL Maldura. 1782.
CAROLUS FRANCISCUS Airoldus. 10.
CAROLUS FRANCISCUS Beccaria. 133.
CAROLUS FRANCISCUS Ceva. 415. & 1976.
CAROLUS FRANCISCUS de Clericis. 1751.
CAROLUS FRANCISCUS Mangonius. 846.
CAROLUS FRANCISCUS de Variſio. 1570.
CAROLUS FRANCISCUS Urſinus. 1690. & 2044.
CAROLUS HIERONYMUS Bellanus. 1842.
CAROLUS HIERONYMUS Cavatius. 407.
CAROLUS HIERONYMUS Strata. 1446.
CAROLUS HYACINTHUS Gariboldus. 669.
CAROLUS JO. BAPTISTA Ferrarius. 1875.
CAROLUS JOSEPH Cattaneus. 1749.
CAROLUS JOSEPH Gerenzanus. 677.
CAROLUS JOSEPH Imbonatus. 737. & 1997.
CAROLUS JOSEPH Origonus. 1010. & 2011.
CAROLUS JOSEPH à Summa. 1450.
CAROLUS JOSEPH MARIA Regna. 1200.
CAROLUS MARIA Gradignanus. 702.
CAROLUS MARIA Maddius. 822. & 2002.
CAROLUS MARIA Perugia. 1063.
CAROLUS MARIA Porcara. 1903.
CAROLUS MATTHAEUS Marcheſonius. 858.
CAROLUS OCTAVIANUS Vianus. 1920.
CAROLUS STEPHANUS Litta. 808.
CAROLUS STEPHANUS Rampinus. 1172.

CA-

CAROLUS THOMAS Bazetta. 1839.

CASSIANUS à Sancto Elia. V. JOANNES BAPTISTA Pallavicinus.

CASSIANUS Paravicinus. 1039.

CASSONUS Turrianus. 1541.

CATTELLIANUS Cotta. 483. & 1980.

CATHARINA Vicecomes. 1599.

CELSUS Confalonerius. 454.

CELSUS Dugnanus. 562.

CELSUS Quattrocaſe. 1163.

CHERUBINUS Caſatus. 326.

CHERUBINUS Ferrarius. 600.

CHERUBINUS Serbellonus. 1335.

CHRISTOPHORUS. 429.

CHRISTOPHORUS Barella. 122.

CHRISTOPHORUS Burrus. 238. & 1964.

CHRISTOPHORUS Cambiagus. 265.

CHRISTOPHORUS de Camponibus. 1857.

CHRISTOPHORUS de Capitaneis. 279.

CHRISTOPHORUS Carcanus. 298. & 1967.

CHRISTOPHORUS Caſtillionaeus. 355.

CHRISTOPHORUS Ceva. 416.

CHRISTOPHORUS Magnus. 831.

CHRISTOPHORUS de Medicis. 1790.

CHRISTOPHORUS à Modoëtia. V. CHRISTOPHORUS Picinellus.

CHRISTOPHORUS de Nobilibus. 595.

CHRISTOPHORUS Panigarola. 1028.

CHRISTOPHORUS Parravicinus. 1898.

CHRISTOPHORUS Picinellus. 1073. & 2015.

CHRISTOPHORUS Racchettus. 1167.

CHRISTOPHORUS Ripa. 1228.

CHRISTOPHORUS Sylva. 1452.

CHRISTOPHORUS Tolentinus. 1494.

CHRISTOPHORUS à Variſio. 1828. & 2046.

CHRISTOPHORUS Vicecomes. 1600.

CHRISTOPHORUS MARIA Crucejus. 517.

CHRISTOPHORUS MARIA Staurengus. 1444.

CLANTERIUS Crucejus. 518.

CLAUDIUS Medulla. 913.

CLAUDIUS Richinus. 1224.

CLAUDIUS Trivultius. 1521.

CLAUDIUS FRANCISCUS Septala. 1311. & 2029.

CLEMENS Caprettus. 1858.

CLEMENS Caſtillionaeus. 357. & 1974.

COECILIUS Statius. 1441.

COELESTINUS IV. Pont. Max. 440.

COELESTINUS Sfondratus. 1358. & 2032.

COMES Caſatus. 326. & 1971.

CONRADUS de Bernadigio. 143.

CONRADUS de Concoregio. 450.

CONRADUS Confalonerius. 454.

CONRADUS Corrigius. 481.

CONRADUS Manlius. 848.

CONSTANTIUS. 458.

CONSTANTIUS alter. 459.

CONSTANTIUS Annonus. 1830.

CONSTANTIUS Applanus. 59. & 1943.

CORNELIA Cotta. 485.

CORNELIA Lampugnana Rhaudenſis. 755.

CORNELIUS FRANCISCUS Biragus. 169. & 1954.

CORNIGER. V. FRANCISCUS Tantius Corniger.

COSMUS Alamannus. 13. & 1933.

COSMUS Doſſena. 1873.

CRISOLANUS. V. GRYSOLANUS.

CRISTOREDUS Pecchius. 1799.

CURTIUS Caſatus. 329.

CYPRIANUS Maurus. 884.

CYRILLUS à Sancta Maria. V. STAURENGUS Crippa.

D

DAMIANUS Faſolius. 593.

DANESIUS Caſatus. 329.

DANIEL. 543.

DANIEL de Capitaneis. 280.

DANIEL de Concoregio. 1864.

DANIEL Porrus. 1117.

DATHEUS. 544.

DATIUS. 545.

DESIDERIUS Carcanus. 299. & 1967.

DESIDERIUS Gryphius. 1883.
DESIDERIUS Piola. 1085. & 2016.
DEUTERIUS. 556.
DIAMANS Marinonus. 859.
DIDACUS Ordonius de Roſales. 1241.
DIOMEDES Crucejus. 519.
DIOMEDES de Pado. 1895.
S. DIONYSIUS. 557.
DIONYSIUS Aelius. 5.
DIONYSIUS Brippius. 1851.
DOMINICUS Bizozerus. 175. & 1954.
DOMINICUS Blancus. 1845.
DOMINICUS Buellius. 233.
DOMINICUS Burrus. 239.
DOMINICUS Maccaneus. 819. & 2001.
DOMINICUS Madernus. 828.
DOMINICUS Muggianus. 978.
DOMINICUS de Valvaſſoribus. 1565.
DOMINICUS Zucchinettus. 1701.
DOMINICUS ANTONIUS Montius. 1791.
DOMINICUS MARIA Curionus. 527.
DOMITILLA Trivultia. 1515.
DOMITIUS Platus. 1100.
DONATUS Benzonus. 137.
DONATUS Boſſius. 211. & 1961.
DONATUS Carcanus. 299.
DONATUS Fontana. 635.

E

ELEUTERIUS Albergonus. 16. & 1933.
ELPIDIUS Ruſticus. 1268.
EMMANUEL. 570.
EMMANUEL de Laude. 787.
EMMANUEL Puteus. 1155.
ERASMUS Braſca. 224.
ERIPRANDUS de Judicibus. 749.
EVANGELISTA à Canobio. 270.
EUGENIUS Dioneſanus. 557.
S. EUSEBIUS. 579.
EUSEBIUS Blancus. 179.
EUSEBIUS Corradus. 478.
EUSEBIUS Crucejus. 519.
EUSTHACHIUS à S. Ubaldo. V. ALEXANDER Cacciator.
S. EUSTORGIUS. 582.

F

FABIUS Variſius. 1920.
FABIUS FRANCISCUS Dugnanus. 563.
FABRITIUS Boſſius. 211.
FABRITIUS Caſtillionaeus. 1748.
FABRITIUS Lampugnanus. 760.
FABRITIUS Marlianus. 865.
FABRITIUS Petraſancta. 1900.
FABRITIUS Puſterla. 1148. & 2019.
FABRITIUS Vicecomes. 1600.
FACIUS Cardanus. 307.
FACIUS Gallaratus. 656.
FAUSTINUS Aicardus. 9.
FAUSTINUS Giolinus. 687.
FAUSTINUS Mazenta. 893.
FAUSTUS Flavius. 629.
B. FEDERICUS Borromaeus. 196. & 1960.
FEDERICUS Caccia. 252.
FEDERICUS Garimbertus. 1880.
FEDERICUS Proſerpius. 1132.
FEDERICUS Quinctius. 1805.
FEDERICUS à Valle. 1559. & 2039.
FEDERICUS Vaſſallus. 1577.
FEDERICUS Vicecomes. 1601. & 2041.
FEDERICUS NICOLAUS Gavardus. 674. & 1994.
FELIX Actius. 3.
FELIX Hoſius. 725. & 1995.
FERDINANDUS Melzius. 1790.
FERDINANDUS Taberna. 1460.
FERNANDUS Crucejus. 510.
FERNANDUS Fraſconus, ſeu Froſconus. 1878.
FERRANDUS, ſeu FERDINANDUS de Abdua. 1. & 1931.
FERRANDUS Doſſena. 561.
FIDELIS Pedrolus. 1052.
FLAGRIUS Manlius. 848.
FLAMINIUS Crucejus. 520.

FLA-

FLAMINIUS Fernus . 1771.
FLAMINIUS Platus . 1101.
FLAVIUS Boldonus . 1845.
FLAVIUS Cattaneus . 397.
FLAVIUS Popeus . V. JULIUS Foppa .
FLORAVANTES Rabbia . 1165.
FLORIANUS . 633.
FRANCHINUS Caſtillionaeus . 357.
FRANCISCA Manzona Juſta . 1783.
FRANCISCA CAMILLA Gallarata . 1877.
FRANCISCOLUS de Broſſano . 1743.
FRANCISCUS . 644. & 1992.
FRANCISCUS alter . 645.
FRANCISCUS Aelius . 6.
FRANCISCUS Alciatus . 28. & 1936.
FRANCISCUS Alipher . 38.
FRANCISCUS Ambiverus . 40.
FRANCISCUS Arconius . 85.
FRANCISCUS Barbavara . 116.
FRANCISCUS Bazetta . 131. & 1948.
FRANCISCUS Bimius . 162.
FRANCISCUS Biragus . 170.
FRANCISCUS Bonardus . 1846.
FRANCISCUS Boneſana . 189. & 1957.
FRANCISCUS Boſſius . 212. & 1961.
FRANCISCUS Boſſius alter . 213.
FRANCISCUS Boſſius alter .
FRANCISCUS Brippius . 228.
FRANCISCUS , ſeu JO. FRANCISCUS Caccia . 253.
FRANCISCUS Caimus . 1855. & 2045.
FRANCISCUS à Canobio . 271.
FRANCISCUS , ſeu FRANCISCOLUS Capra . 286.
FRANCISCUS Caſatus . 330.
FRANCISCUS Caſtellus . 341.
FRANCISCUS Caſtellus alter . 344.
FRANCISCUS Caſuſius . 396.
FRANCISCUS Cattaneus . 398.
FRANCISCUS Cicerejus . 429.
FRANCISCUS Cittadinus . 434.
FRANCISCUS Civellus , ſeu Clavellus . 437.
FRANCISCUS Collius . 441.
FRANCISCUS Collius alter . 443.
FRANCISCUS de Comitibus . 1863.
FRANCISCUS Craſſus . 492. & 1981.
FRANCISCUS Craſſus alter. 494. & 1982.
FRANCISCUS Cretenſis . 1763.
FRANCISCUS Crucejus . 521. & 1983.
FRANCISCUS Curionus . 528.
FRANCISCUS Curtius . 531.
FRANCISCUS ab Eccleſia . 1873.
FRANCISCUS Ferrarius . 601. & 1990.
FRANCISCUS de Fidelibus . 619.
FRANCISCUS Florentia . 633.
FRANCISCUS Fontana . 636.
FRANCISCUS Francius . 1771.
FRANCISCUS Geroſa . 677.
FRANCISCUS Gluſſianus . 690.
FRANCISCUS Gluſſianus alter . 691.
FRANCISCUS Hoſius . 729.
FRANCISCUS Lampugnanus . 760.
FRANCISCUS Lampugnanus alter . 762.
FRANCISCUS Mantegatia . 853.
FRANCISCUS Marcaldus . 856. & 2004.
FRANCISCUS Montius . 950.
FRANCISCUS Pancerus . 1024.
FRANCISCUS Panigarola . 1029. & 2012.
FRANCISCUS Perlaſca . 1061.
FRANCISCUS Petraſancta . 1066.
FRANCISCUS Petraſancta alter . 1901.
FRANCISCUS Pezius . 1801.
FRANCISCUS Picinellus . 1074.
FRANCISCUS Picolpaſſus . 1081.
FRANCISCUS de Platea . 1099.
FRANCISCUS Praeſtinus . 1804.
FRANCISCUS Puricellus . 1134.
FRANCISCUS Puteobonellus . 1152. & 2020.
FRANCISCUS Redenaſcus . 1812.
FRANCISCUS Redenaſcus alter . 1813.
FRANCISCUS Rivola . 1233.
FRANCISCUS Rubinus . 1256.
FRANCISCUS Rugerius . 1260. & 2026.
FRANCISCUS Ruginius . 1262.

FRANCISCUS Ruſca . 1264.
FRANCISCUS Sadarinus . 1172. & 2025.
FRANCISCUS Sanbenedictus . 1278.
FRANCISCUS Serbellonus . 1336.
FRANCISCUS Sfondratus . 1361. & 2033.
FRANCISCUS Simonetta . 1395.
FRANCISCUS Sormanus . 1820.
FRANCISCUS Statius . 1443.
FRANCISCUS Sulbiagus . 1449.
FRANCISCUS Taberna . 1461. & 2035.
FRANCISCUS Taberna alter . 1462.
FRANCISCUS Taegius . 1475.
FRANCISCUS Tanius Corniger . 1477.
FRANCISCUS Teſta . 1918.
FRANCISCUS à Trivilio . 1513.
FRANCISCUS Trivultius . 1521.
FRANCISCUS de Vicomercato . 1661.
FRANCISCUS Villanus . 1675.
FRANCISCUS Zenus . 1699.
FRANCISCUS ABUNDIUS Caſtillionaeus . 358. & 1974.
FRANCISCUS ANTONIUS de Ambroſiis . 1714 & 2043.
FRANCISCUS ANTONIUS Ciſnuſculus . 434.
FRANCISCUS ANTONIUS Radaëllus . 1169.
FRANCISCUS ANTONIUS MARIA. V. THEOBALDUS Vicecomes .
FRANCISCUS BERNARDINUS Ferrarius . 602.
FRANCISCUS BERNARDINUS Magnus . 831.
FRANCISCUS BERNARDINUS Porrus . 1117.
FRANCISCUS BERNARDINUS Seſſa . 1348. & 2031.
FRANCISCUS BERNARDINUS Vela . 1581.
FRANCISCUS BERNARDINUS de Vicomercato . 1663.
FRANCISCUS CHRISTOPHORUS Bazetta . 1839.
FRANCISCUS HIERONYMUS Saxius . 1295.
FRANCISCUS JOSEPH Burrus . 1240.
FRANCISCUS MARIA Annonus . 1716.
FRANCISCUS MARIA Battalea . 1731.
FRANCISCUS MARIA Caſſedi . 334.
FRANCISCUS MARIA Forrerius Abbiatus . 640.
FRANCISCUS MARIA Guazzus . 713.
FRANCISCUS MARIA Melliavacca . 918.
FRANCISCUS MARIA Pellizarius . 1899.
FRANCISCUS MARIA Rhaudenſis . 1216.
FRANCISCUS MARIA Richinus . 1224.
FRANCISCUS MARIA Ripalta . 1906.
FRANCISCUS MARIA Septala . 1312.
FRANCISCUS MAXIMILIANUS Chalcus . 422.
FRANCISCUS XAVERIUS Renolius . 1202.
FRANCUS Ferrarius . 603.
FRANZIUS, ſeu FRANZINUS Brippius . 228.
FRANZIUS Spanzotus . 1430.
FULGENTIUS Gidonus . 1881.

G

B. GABRIEL . 649.
GABRIEL Brebbia . 225.
GABRIEL Bulca . 242.
GABRIEL Carcanus . 1858.
GABRIEL Caſatus . 1860.
GABRIEL de Concoregio . 1753. & 2043.
GABRIEL Cuneus . 527.
GABRIEL Maddius . 823.
GABRIEL Moreſinus . 959.
GABRIEL Pirovanus . 1089.
GABRIEL Sfortia . 1376.
GABRIEL Sorexina . 1912.
GABRIEL Verrus . 1587.
GABRIEL MARIA Spreaſicus . 1413.
GABRIUS Serbellonus . 1336.
S. GALDINUS . 653.
GALDINUS Diſcordia . 559.
GALEACIUS Brugora . 231.
GALEACIUS Capra, ſeu Capella . 286.
GALEACIUS Tenca . 1821.
GALEACIUS Vicecomes . 1602.

GALEACIUS Vicecomes de Aragonia. 1603. & 2041.

GALEACIUS MARIA Sfortia. 1378. & 2031.

B. GANDULPHUS de Binaſco. 167.

GASPAR de Angleria. 1716.

GASPAR Beretta. 1735.

GASPAR Bugattus. 234. & 1963.

GASPAR Carcanus. 299.

GASPAR Lampugnanus. 1884.

GASPAR Leguanus. 793.

GASPAR Menclotius. 1791.

GASPAR Moriggia. 961.

GASPAR de Roſales. 1242.

GASPAR Vicecomes. 1604.

GASPAR Vicecomes alter. 1605.

GAUFRIDUS Caſtillionaeus. V. COELESTINUS IV. Pont. Max.

GEORGIUS. 676.

GEORGIUS alter. 677.

GEORGIUS de Abdua. 3.

GEORGIUS à Caſſano. 337.

GEORGIUS Cattaneus. 1750.

GEORGIUS Cribellus. 505. & 1982.

GEORGIUS Florus. 633.

GEORGIUS Giulinus. 688

GEORGIUS Lampugnanus. 762.

GEORGIUS Longus. 813.

GEORGIUS Luraſcus. 817.

GEORGIUS Olivatius. 1795. & 2045.

GEORGIUS de Paſqualibus. 1045.

GEORGIUS Platus. 1104.

GEORGIUS Ravenatinus. 1186.

GEORGIUS Raynoldus. 1191.

GEORGIUS Serponius. 1346.

GEORGIUS Vallaguſſa. 1558. & 2039.

GEORGIUS Vercellonius. 1585.

GEORGIUS MARIA Martinellus. 879.

GERARDUS Cacapiſtus. 251.

GERARDUS Cattapeſta. 405.

GERARDUS Landrianus. 771.

GERARDUS Seſſa, vel Seſſius. 1349.

S. GERARDUS Tinctorius. 1492.

GERMANUS Gallaſſus. 663.

GERVASIUS à S. Elia. V. CAROLUS BENEDICTUS Bizozerus.

GHERARDUS de Nigris. V. GERARDUS Cacapiſtus.

GHERARDUS Moriggia. 962.

GHEZERA Puteus. 1156.

GIBERTUS Borromaeus. 201.

GIFREDUS, ſeu GOFREDUS, ſeu GUFREDOTTUS Craſſellus. 490.

GINESIUS Gaſtorellus. 670.

GINESIUS Roſanus. 1243.

GOFREDUS Craſſellus. V. GIFREDUS.

GOTHARDUS Regna. 1200.

GOTIFREDUS Caſtillionaeus. 360. & 1974.

GOTTOFREDUS de Buſſero. 243.

GREGORIUS XIV. Pont. Max. 704. & 1996.

GREGORIUS Brunellus. 232.

GREGORIUS Gallicanus. 663.

GREGORIUS Leti. 800.

GREGORIUS Porrus. 1118.

GUALTERIUS Corbetta. 462.

GUALVANEUS de la Flamma. 625.

GUARNERIUS Caſtillionaeus. 361.

GUFREDOTTUS Craſſellus. V. GIFREDUS.

GUIDO Cuſanus. 518.

GUIDO de Summa. 1450.

GUIDO Taberna. 1463.

GUIDO Terzagus. 1822.

GUIDOTUS Mazenta. 894. & 2005.

GUIDOTUS de Sexto. 1351.

GUIDUS Mazenta. 895. & 2005.

GUIDUS Stampa. 1437. & 2036.

GUIDUS ANTONIUS Brippius. 1851.

GUIFRIDUS. 716.

GULIELMUS Bramicellus. 223.

GULIELMUS Creſcentinus. 499.

GULIELMUS Geſſatus. 1775.

GULIELMUS Hoſius. 730.

GULIELMUS Lampugnanus. 763.

GULIELMUS Puſterla. 1148.

GULIELMUS Rhaudenſis. 1217.

GULIELMUS Rizolius. 1234.

GULIELMUS Ruffinus. 1259.

GULIELMUS de Saporitis . 1189.
GUTETUS de Mixigia . 1892.

H

HADRIANUS Majoragius . 838.
HAYMON Corius . 468.
HECTOR Albergantus . 15. & 1933.
HECTOR Vicecomes . 1607.
HELIODORUS . 1777.
HENRICUS . 717.
HENRICUS de S. Aloſyo Rampinus . 1172.
HENRICUS de Capitaneis de Arſago . 1857.
HENRICUS Cattaneus . 1862.
HENRICUS Scaccabarozzius . 1298
HENRICUS Septala . 1312.
HERCULES Blancus . 180.
HERCULES Vincemala . 1676.
S. HERLEMBALDUS Cotta . 486.
HERMES Stampa . 1438. & 2036.
HIERONYMUS . 717.
HIERONYMUS Archintus . 69.
HIERONYMUS Arconatus . 83. & 1946
HIERONYMUS à Baſilica Petri . 127. & 1947
HIERONYMUS à Baſilica Petri alter . 128. & 1947.
HIERONYMUS Baſſus . 1730.
HIERONYMUS Battalea . 1732.
HIERONYMUS Benzonus . 137.
HIERONYMUS Biſſus . 155.
HIERONYMUS Bizozerus . 1845.
HIERONYMUS Blanconus . 179.
HIERONYMUS Boſſius . 213. & 1962.
HIERONYMUS Boſſius alter . 214.
HIERONYMUS Boſſius alter . 1741.
HIERONYMUS Brambilla . 222.
HIERONYMUS Brambilla alter. 222. & 1962.
HIERONYMUS Brippius . 229.
HIERONYMUS Caimus . 259.
HIERONYMUS Caluſchus . 263.
HIERONYMUS de Carate . 290.
HIERONYMUS Cardanus . 307. & 1969.
HIERONYMUS Cardanus alter . 1859.
HIERONYMUS Caſtillionaeus . 363.
HIERONYMUS Caſtillionaeus alter . 365.
HIERONYMUS Chriſtianus . 429.
HIERONYMUS Citradinus . 435.
HIERONYMUS Confalonerius . 1755. & 2043.
HIERONYMUS Corius . 469.
HIERONYMUS Cribellus . 507.
HIERONYMUS Crottus . 515.
HIERONYMUS Donatus . 1767.
HIERONYMUS Dugnanus . 564.
HIERONYMUS Ferrarius . 605.
HIERONYMUS Fridericius . 646.
HIERONYMUS Frova . 1772.
HIERONYMUS Gallaratus . 1773.
HIERONYMUS Garbagnatus . 1880.
HIERONYMUS Gatticus . . 670 & 1994.
HIERONYMUS Ghilinus . 681.
HIERONYMUS Hoſius . 730. & 1995.
HIERONYMUS Lampugnanus . 763.
HIERONYMUS Legnanus . 794.
HIERONYMUS Lombardus . 813.
HIERONYMUS Luranus . 817.
HIERONYMUS Meazza . 904.
HIERONYMUS Meltius . 918.
HIERONYMUS Mendriſius . 923.
HIERONYMUS Montius . 950.
HIERONYMUS Moronus . 970.
HIERONYMUS Novatus . 996.
HIERONYMUS Olgiatus . 1007.
HIERONYMUS Parona . 1898.
HIERONYMUS Platus . 1105. & 2018.
HIERONYMUS Porrus . 1119.
HIERONYMUS Rabbia . 1166.
HIERONYMUS Ramponus . 1173.
HIERONYMUS Raphaëllius . 1183.
HIERONYMUS Raynerius . 1189.
HIERONYMUS Ripa . 1229.
HIERONYMUS Rozzonus . 1251.
HIERONYMUS Samaruga . 1277.
HIERONYMUS Sanſonius . 1283.
HIERONYMUS Sanſonius alter . 1284.
HIERONYMUS Septala . 1316.

HIERONYMUS de Sirturis . 1412.
HIERONYMUS Sitooua . 1417.
HIERONYMUS Sormanoi . 1426.
HIERONYMUS Tattus . 1821.
HIERONYMUS Terzagui . 1481.
HIERONYMUS Torchiua . 1503.
HIERONYMUS Trivultius . 1522.
HIERONYMUS Tuttavilla . 1918.
HIERONYMUS de Valvaſſoribus . 1566.
HIERONYMUS Vicecomes . 1607.
HIERONYMUS Vicecomes alter . 825.
HIERONYMUS ANTONIUS Regna . 1813.
HIERONYMUS FRANCISCUS Subalius . 1449.
HIERONYMUS FRANCISCUS Vicecomes . 1608.
HIACYNTUS Beſutius . 149 & 1950.
HIACYNTUS Fageua . 587.
HILARION . 717.
HILARION Bologna . 185.
HILARION Corbetta . 463.
HILARION Gnochui . 1881.
HILARION Lanterius . 784. & 1999.
HILARION Rancatus . 1175.
HILARION Tadioua . 1469.
HILDOVINUS . 718.
HIPPOLYTA Vela . 1581.
HIPPOLYTA MARIA Sfortia . 1380. & 2033.
HIPPOLYTUS Airoldus . 11.
HIPPOLYTUS Eſtenſis . 575.
HIPPOLYTUS Eſtenſis alter . 577.
HIPPOLYTUS Porrua . 1119.
HIPPOLYTUS Seta . 1910.
S. HONORATUS . 723.
HONORATUS Vicecomea . 1608.
HONORIUS Longui . 814.
HONUPHRIUS de Buſſero . 1853.
HORATIUS Archintus . 69.
HORATIUS Arrigonus . 103.
HORATIUS Bazetta . 1840.
HORATIUS Beſutius . 1844.
HORATIUS Carpanoi . 323.
HORATIUS Caſatus . 330. & 1971.
HORATIUS Landus . 780. & 1999.
HORATIUS Lutius . 818.
HORATIUS Seroous . 1315.
HORATIUS Siccus . 1389.
HORATIUS Variſius . 1575.
HORTENSIUS Landus . 781. & 1999.
HORTENSIUS Pallavicinus . 1021.

I

JACOBINUS Boſſui . 214.
JACOBINUS Daverius . 546.
JACOBINUS Panigarola . 1036.
JACOBINUS Usbragerius . 1695.
JACOBUS Alciatus . 1829.
JACOBUS Alipher . 39.
JACOBUS Alpher alter . 1713.
JACOBUS Arcimboldus . 1835.
JACOBUS Arlunus . 100.
JACOBUS Bollinui . 185.
JACOBUS Boſſius . 215. & 1962.
JACOBUS Boſſius alter . 1742.
JACOBUS Burrious . 1853.
JACOBUS Cambiagus . 1745.
JACOBUS Cattaneus . 358.
JACOBUS Chalcua . 422. & 1977.
JACOBUS Corteſella . 481.
JACOBUS de Cuticia . 541.
JACOBUS Dugnanui . 1758.
JACOBUS Ferrarius . 605.
JACOBUS Geſſatus . 678.
JACOBUS Gluſſianus . 692.
JACOBUS Lampugnanua . 764.
JACOBUS Lampugnanus alter . 765.
JACOBUS à Sancta Locia . V. JOSEPH Cattaneua .
JACOBUS Maynerius . 886.
JACOBUS Mazzucchellus . 1890.
JACOBUS Mioutius . 928.
JACOBUS à Modoëtia . 2049.
JACOBUS Puteobonellus . 1153.
JACOBUS Puteus . 1904. & 2046.
JACOBUS Pyraboi . 1158.

JACOBUS Pyrabos alter . 1159.
JACOBUS Rhaudenſis . 1217.
JACOBUS Sayta . 1297.
JACOBUS Simonetta . 1398. & 2035.
JACOBUS Spreaficus . 1916.
JACOBUS Turrianus . 1542.
JACOBUS ANTONIUS Carpanus . 1860.
JACOBUS ANTONIUS de Clericis . 438.
JACOBUS ANTONIUS Cribellus . 1765.
JACOBUS ANTONIUS Fantonus . 592.
JACOBUS ANTONIUS Moriggia . 963.
JACOBUS ANTONIUS Turrianus . 1543.
JACOBUS MARIA Berna . 142.
JACOBUS MARIA ab Eccleſia . 567.
JACOBUS MARIA Stampa . 1438.
JACOBUS MARIA HIERONYMUS Stampa . 1439.
JACOBUS PHILIPPUS Beſta . 148.
JACOBUS PHILIPPUS Buzzius . 245.
JACOBUS PHILIPPUS Carpanus . 1860.
JACOBUS PHILIPPUS de Nigris . 992.
JACOBUS PHILIPPUS Oppicellus . 1008. & 2011.
JACOBUS PHILIPPUS Simonetta . 1400. & 2035.
JACOBUS PHILIPPUS Terzagus . 1482. & 2037.
JASON Maynus . 887. & 2004.
JASON Maynus alter . 892 & 2005.
IDELPHONSUS Manara . 844.
IGNATIUS Albanus . 14 & 1933.
IGNATIUS Carcanus . 300.
IGNATIUS à Carnago . 322.
IGNATIUS Landrianus . 774.
ILLUMINATUS Brunus . 233.
INNOCENTIUS ab Eccleſia . 567. & 1987.
INNOCENTIUS Melliavacca . 915.
JOACHIMUS Caſtillionaeus . 365.
JOACHIMUS Garbicellus . 668 & 1993.
JOACHIMUS à Sancta Maria. V. FRANCISCUS Garbicellus .
JOANNES . 739.
JOANNES alter . 742.
JOANNES Arcimboldus . 79.
JOANNES Arcimboldus alter . 1835.
JOANNES de Benaliis . 134.
JOANNES Beſutius . 1738.
JOANNES Biſſus . 155. & 1952.
JOANNES Boſſa . 181.
JOANNES Bonus de Bonitatibus . 1740.
JOANNES Boſſius . 216.
JOANNES Braccius . 221.
JOANNES Brippius . 230.
JOANNES Capis . 277.
JOANNES de Capitaneis . 280.
JOANNES de Capitaneis alter . 281.
JOANNES de Capitaneis alter . 282.
JOANNES Carpanus . 324.
JOANNES Caſtillionaeus . 366. & 1975.
JOANNES Caſtillionaeus alter . 367. & 1975.
JOANNES Caſtillionaeus alter . 369.
JOANNES de Cermenate . 410.
JOANNES Ceva . 417.
JOANNES de Comitibus Fontana . 445.
JOANNES de Coneoregio . 451. & 1978.
JOANNES Faſſatius . 1769.
JOANNES Forrerius Abbiatus . 642.
JOANNES Forrerius Abbiatus alter . 1876.
JOANNES Homodeus . 721 & 1995.
JOANNES de Gradibus . 700. & 1995.
JOANNES Lampugnanus . 765.
JOANNES Legnanus . 795. & 2000.
JOANNES de Magiſtris . 1887.
JOANNES Malabarba . 843.
JOANNES Mapellus . 855. & 2004.
JOANNES Marletinus . 860.
JOANNES Marlianus . 866.
JOANNES Marlianus alter . 868.
JOANNES Marlianus alter . 869.
JOANNES de Meda . V. JO. Oldradus .
JOANNES Meltius . 919.
JOANNES à Modoëtia . 1893.
JOANNES Montanus . 946.
JOANNES Montius . 952.
JOANNES Montius alter . 952.

JO-

JOANNES Moriggia . 964.
JOANNES Moriggia alter . 965.
JOANNES Moronus . 972. & 2010.
JOANNES Nava . 991.
B. JOANNES Oldradus . 1002.
JOANNES de Opreno . 1008.
JOANNES Paganus . 1897.
JOANNES de Parazo . 1041.
JOANNES Paſta . 1044.
JOANNES Rabbia . 2048.
JOANNES Raynonus Barizaldus . 1195.
JOANNES Rhaudenſis . 1218. & 2024.
JOANNES Rovidius . 2051.
JOANNES Salvaterra . 1275. & 2025.
JOANNES Serenius . 1343.
JOANNES Sfondratus . 1365.
JOANNES Stampa . 1440.
JOANNES Reſta . 1204.
JOANNES Tolentinus . 1495.
JOANNES Tonnius . 1496.
JOANNES Tonſus . 1499.
JOANNES à Trivilio . 1514.
JOANNES Vicecomes . 1610.
JOANNES Vicecomes alter . 1615.
JOANNES Vicecomes alter . 1615.
JOANNES de Vicomercato . 1664.
JOANNES Videmarius . 1672.
JOANNES de Viliaco . 1673.
JOANNES Villanus . 1675.
JOANNES Zucchettus . 1925.
JOANNES ALBERTUS Albicantes . 17. & 1934.
JOANNES ALBERTUS Boſſius . 217.
JOANNES ALOYSIUS . 741.
JOANNES ALOYSIUS Confalonerius . 454.
JOANNES ALOYSIUS Toſcanus . 1506. & 2037.
JOANNES ALOYSIUS Trottus . 1534.
JOANNES AMBROSIUS Airoldus . 11.
JOANNES AMBROSIUS Archintus . 1726.
JOANNES AMBROSIUS Barbavara . 117.
JOANNES AMBROSIUS Biſſus . 158. & 1951.
JOANNES AMBROSIUS Blancus . 181.
JOANNES AMBROSIUS Bulla . 1852.
JOANNES AMBROSIUS à Sancto Carolo . V. CHRISTOPHORUS de Nobilibus .
JOANNES AMBROSIUS Confalonerius . 187.
JOANNES AMBROSIUS Ferrarius . 1879.
JOANNES AMBROSIUS Mazenta . 897.
JOANNES AMBROSIUS Pechius . 1050.
JOANNES AMBROSIUS Turrianus . 1544.
JOANNES ANDREAS Caravagius . 292.
JOANNES ANDREAS Cattaneus . 399.
JOANNES ANDREAS de Cermenate . 412.
JOANNES ANDREAS Crucejus . 523.
JOANNES ANDREAS Drallus . 1768.
JOANNES ANDREAS Pionnus . 1901.
JOANNES ANDREAS Prata . 1129.
JOANNES ANDREAS Rhaudenſis . 1220. & 2024.
JOANNES ANDREAS Sparolettus . 1431.
JOANNES ANDREAS de Vicomercato . 1666.
JOANNES ANGELUS Arcimboldus . 80. & 1945.
JOANNES ANGELUS Bellabucca . 134.
JOANNES ANGELUS Boſſius . 217.
JOANNES ANGELUS Cerrus . 413.
JOANNES ANGELUS Medices . V. PIUS IV. Pont. Max.
B. JOANNES ANGELUS Porrus . 1120.
JOANNES ANTONIUS de Abdua . 3.
JOANNES ANTONIUS Beſana . 1844.
JOANNES ANTONIUS Boſſius . 1742.
JOANNES ANTONIUS Burrus . 241.
JOANNES ANTONIUS Caccinus . 1855.
JOANNES ANTONIUS Calvenzanus . 263.
JOANNES ANTONIUS Caneveſius . 268.
JOANNES ANTONIUS Caſtillionaeus . 370.
JOANNES ANTONIUS Cazzulus . 409.
JOANNES ANTONIUS Corvinus . 1869.
JOANNES ANTONIUS Creſpius . 501.
JOANNES ANTONIUS Ferrarius . 606.
JOANNES ANTONIUS Gagliardi . 652.
JOANNES ANTONIUS ACTIUS Gallaratus . 662. & 1993.

JOANNES ANTONIUS Luinus. 815.
JOANNES ANTONIUS Lupus. 816.
JOANNES ANTONIUS Mediobarbus. 912. & 2006.
JOANNES ANTONIUS Pancerus. 1025.
JOANNES ANTONIUS Sangeorgius. 1279. & 2025.
JOANNES ANTONIUS Serbellonus. 1338. & 2030.
JOANNES ANTONIUS Trivultius. 1523.
JOANNES ANTONIUS de Vailate. 1549.
JOANNES ANTONIUS Verdanus. 1823.
JOANNES ANTONIUS Vicomercatus. 1923.
JOANNES ANTONIUS Zavatarius. 1697.
JOANNES ANTONIUS Zerbus. 1700.
JOANNES ARCHANGELUS Ungardus. 1924.
JOANNES AUGUSTINUS Bertarellus. 145.
JOANNES AUGUSTINUS Confalonerius. 455. & 1979.
JOANNES AUGUSTINUS Meda. 906.
JOANNES BAPTISTA. 638.
JOANNES BAPTISTA de Advocatis. 4.
JOANNES BAPTISTA Applanus. 1834.
JOANNES BAPTISTA Archintus. 69.
JOANNES BAPTISTA Arconatus. 84. & 1946.
JOANNES BAPTISTA Ardemanius. 85.
JOANNES BAPTISTA Barella. 122.
JOANNES BAPTISTA Baſcius. 124.
JOANNES BAPTISTA Baſſus. 1838.
JOANNES BAPTISTA Bazetta. 132.
JOANNES BAPTISTA Beſutius. 149.
JOANNES BAPTISTA Bigarolus. 159.
JOANNES BAPTISTA Billius. 161.
JOANNES BAPTISTA Bimius. 1631.
JOANNES BAPTISTA Bizozerus. 176. & 1955.
JOANNES BAPTISTA Blanchinus. 177. & 1955.
JOANNES BAPTISTA Bologna. 186. & 1956.
JOANNES BAPTISTA Bonoculus. 1742.
JOANNES BAPTISTA Boſſius. 218.
JOANNES BAPTISTA Bozzus. 221.
JOANNES BAPTISTA Brebbia. 1850.
JOANNES BAPTISTA de Buſto. 1853.
JOANNES BAPTISTA Buttintrochius. 248.
JOANNES BAPTISTA Caballinus. 249.
JOANNES BAPTISTA Cantonus. 275.
JOANNES BAPTISTA Carcanus. 301.
JOANNES BAPTISTA Carcanus alter. 302.
JOANNES BAPTISTA Carcanus alter. 302. & 1968.
JOANNES BAPTISTA Cardanus. 316.
JOANNES BAPTISTA Cariſius. 320. & 1970.
JOANNES BAPTISTA Caſoratus. 336.
JOANNES BAPTISTA Caſtillionaeus. 372.
JOANNES BAPTISTA Caſtillionaeus alter. 372.
JOANNES BAPTISTA Cattaneus. 400.
JOANNES BAPTISTA Cerronettus. 1863.
JOANNES BAPTISTA Civegna. 437.
JOANNES BAPTISTA Confalonerius. 455. & 1980.
JOANNES BAPTISTA Corius. 1867.
JOANNES BAPTISTA Corneus. 472.
JOANNES BAPTISTA Corneus alter. 474. & 1980.
JOANNES BAPTISTA Craſſus. 495.
JOANNES BAPTISTA Crevenna. 1763.
JOANNES BAPTISTA Dardanonus. 543.
JOANNES BAPTISTA Deganus. 1765.
JOANNES BAPTISTA Fageus. 587.
JOANNES BAPTISTA Formentus. 742.
JOANNES BAPTISTA Foſſatus. 1876.
JOANNES BAPTISTA Francius. 645.
JOANNES BAPTISTA Gallimbertus. 664.
JOANNES BAPTISTA Gluſſianus. 692.
JOANNES BAPTISTA Joanninus. 743.
JOANNES BAPTISTA Landrianus. 1885.
JOANNES BAPTISTA Litta. 809.
JOANNES BAPTISTA Martinenghus. 880.
JOANNES BAPTISTA à Modoëtia. 935.
JOANNES BAPTISTA Montanus. 947.
JOANNES BAPTISTA Novatus. 997.
JOANNES BAPTISTA Oddonus. 999. & 2011.
JOANNES BAPTISTA Pallavicinus. 1022.

JO-

SCRIPTOR. MEDIOL.

JOANNES BAPTISTA Parona. 1898.

JOANNES BAPTISTA Pechius. 1049.

JOANNES BAPTISTA Plantanida. 1096.

JOANNES BAPTISTA Porrus. 1122.

JOANNES BAPTISTA Porrus alter. 1903.

JOANNES BAPTISTA Porta. 1126.

JOANNES BAPTISTA Proſerpius. 1132.

JOANNES BAPTISTA Rabbia. 1167.

JOANNES BAPTISTA Raynoldus. 1191. & 2022.

JOANNES BAPTISTA Raynoldus alter. 1193.

JOANNES BAPTISTA Reſta. 1205.

JOANNES BAPTISTA Rubeus. 1255.

JOANNES BAPTISTA Ruſca. 1264.

JOANNES BAPTISTA Saccus. 1269 & 2025.

JOANNES BAPTISTA Salvatorinus. 1275.

JOANNES BAPTISTA Scaravagius. 1302.

JOANNES BAPTISTA Sclaſenatus. 1304. & 2030.

JOANNES BAPTISTA Septala. 1318.

JOANNES BAPTISTA de Sexto. 1352.

JOANNES BAPTISTA Siccus-Borella. 1391.

JOANNES BAPTISTA Sitonus. 1417.

JOANNES BAPTISTA Sylvaticus. 1452.

JOANNES BAPTISTA Tadinus. 1469.

JOANNES BAPTISTA Trottus. 1536.

JOANNES BAPTISTA Trottus alter. 1537. & 2040.

JOANNES BAPTISTA Veranus. 1584.

JOANNES BAPTISTA Vertua. 1587.

JOANNES BAPTISTA Vicecomes. 1615.

JOANNES BAPTISTA Vicecomes alter. 1616.

JOANNES BAPTISTA Vicecomes alter. 1616.

JOANNES BAPTISTA Vicecomes alter. 1619.

JOANNES BAPTISTA Vicecomes alter. 1620.

JOANNES BAPTISTA Vicecomes alter. 1621.

JOANNES BAPTISTA de Vicomercato. 1666.

JOANNES BAPTISTA Villa. 1673.

JOANNES BAPTISTA Vincemala. 1678.

JOANNES BAPTISTA Viottus. 1681.

JOANNES BAPTISTA Zappa. 1697.

JOANNES BARTHOLOMAEUS de Guerciis. 714.

JOANNES CHRISTOPHORUS Daverius. 546.

JOANNES CHRISTOPHORUS Mantegatia. 853.

JOANNES CHRISTOPHORUS Moronus. 975.

JOANNES CLAUDIUS Puteobonellus. 1153.

JOANNES DOMINICUS Bellanus. 1843.

JOANNES DOMINICUS Gattus. 671. & 1994.

JOANNES DOMINICUS Mazza. 1890.

JOANNES DOMINICUS Solarius. 1423. & 2035.

JOANNES DONATUS Ferrarius. 607. & 1990.

JOANNES EVANGELISTA Cabiatus. 249.

JOANNES FABRITIUS Landrianus. 775.

JOANNES FEDERICUS à Sancta Roſa. V. JULIUS Puteus.

JOANNES FRANCISCUS Areſius. 89.

JOANNES FRANCISCUS Beſutius. 150. & 1950.

JOANNES FRANCISCUS Carmenus. 321. & 1970.

JOANNES FRANCISCUS de Clericis. 439.

JOANNES FRANCISCUS Creſcius. 500.

JOANNES FRANCISCUS Caſtillionaeus. 373.

JOANNES FRANCISCUS Caſtillionaeus alter. 374.

JOANNES FRANCISCUS Foſſatus. 643. & 1992.

JOANNES FRANCISCUS Gaddius. 649.

JOANNES FRANCISCUS Landrianus. 775. & 1999.

JOANNES FRANCISCUS Lucinus. 814.

JOANNES FRANCISCUS Marlianus. 870.

JOANNES FRANCISCUS Martignonus. 1787.

JOANNES FRANCISCUS Pagnanus. 1020. & 2012.

JOANNES FRANCISCUS Pellitionus. 1052.

JOANNES FRANCISCUS Porrus. 1123.

JOANNES FRANCISCUS Puſterla. 1904.

JOANNES FRANCISCUS Quintianus. 1164.

JOANNES FRANCISCUS Scantius. 1300. & 2028.

JOANNES FRANCISCUS Sitonus. 1419.

JOANNES FRANCISCUS Strapparola. 1445.

JOANNES GALEAZ Boſſius. 218.

JO-

JOANNES GALEAZ Vicecomes. 1621. & 2042.
JOANNES GALEAZ MARIA Sfortia. 1381.
JOANNES GASPAR Beretta. 139. & 1956.
JOANNES GEORGIUS Septala. 1318.
JOANNES GEORGIUS Trivultius. 1523.
JOANNES HONORATUS Caſtillionaeus. 374. & 1975.
JOANNES JACOBUS Aelius. 6. & 1931.
JOANNES JACOBUS Beſutius. 151. & 1951.
JOANNES JACOBUS Caſtillionaeus. 375. & 1975.
JOANNES JACOBUS Caſtoldus. 393.
JOANNES JACOBUS Conturbius. 1757.
JOANNES JACOBUS Corius. 470.
JOANNES JACOBUS Ghilinus. 682.
JOANNES JACOBUS Lomatius. 1886.
JOANNES JACOBUS Medices. 909. & 2005.
JOANNES JACOBUS Raynoldus. 1194.
JOANNES JACOBUS Reſta. 1206.
JOANNES JACOBUS Salvatorinus. 1276.
JOANNES JACOBUS Simonetta. 1911.
JOANNES JACOBUS Trivultius. 1524. & 2038.
JOANNES JACOBUS Valerius. 1549.
JOANNES JACOBUS Vincemala. 1678.
JOANNES MARCUS Burrigotius. 237.
JOANNES MARCUS Fagnanus. 588.
JOANNES MARIA Buttinonus. 246.
JOANNES MARIA Caneparus. 268.
JOANNES MARIA Cattaneus. 401.
JOANNES MARIA Fontana. 636.
JOANNES MARIA Salvaterra. 1907.
JOANNES MARIA Vicecomes. 1628. & 2042.
JOANNES MARIA Vicecomes alter. 1629.
JOANNES MARIA Vicecomes alter. 1629.
JOANNES MATTHAEUS Ferrarius de Gradi. 608. & 1990.
JOANNES MATTHAEUS de Gradi. V. JOANNES MATTHAEUS Ferrarius.
JOANNES MATTHAEUS Paravicinus. 1040.
JOANNES MATTHAEUS Toſcanus. 1507.
JOANNES MELCHIOR Sovanius. 1912.
JOANNES NICOLAUS Boldonus. 182. & 1956.
JOANNES PAULUS Alciatus. 30. & 1936.
JOANNES PAULUS Cambiagus. 1855.
JOANNES PAULUS Caſatus. 331.
JOANNES PAULUS de Clericis. 439.
JOANNES PAULUS Lomatius. 812. & 2002.
JOANNES PAULUS Mazzucchellus. . 902.
JOANNES PAULUS Mazzucchellus alter. 1890.
JOANNES PAULUS Paravicinus. 1042.
JOANNES PAULUS Velatus. 1581.
JOANNES PETRUS Airoldus. 11.
JOANNES PETRUS Albutius. 20.
JOANNES PETRUS Arlunus. 100. & 1948.
JOANNES PETRUS Beſutius. 152. & 1951.
JOANNES PETRUS Bimius. 163. & 1952.
JOANNES PETRUS de Buſto. 1854.
JOANNES PETRUS Cagnolus. 256.
JOANNES PETRUS Cantova. 276.
JOANNES PETRUS de Cermenate. 411.
JOANNES PETRUS Figinus. 620.
JOANNES PETRUS Gluſſianus. 693.
JOANNES PETRUS Gorius. 699.
JOANNES PETRUS Grimaldus. 1777.
JOANNES PETRUS Legnanus. 799.
JOANNES PETRUS Marcheſonius. 858.
JOANNES PETRUS Moneta. 943. & 2008.
JOANNES PETRUS Petraſancta. 1067.
JOANNES PETRUS Pitius. 1902.
JOANNES PETRUS Puricellus. 1135.
JOANNES PETRUS Quadrius. 1162.
JOANNES PETRUS Stuppanus. 1446.
JOANNES PETRUS Vicecomes. 1630.
JOANNES PETRUS Zenalius. 1698.
JOANNES PHILIPPUS Gambaloita. 666.
JOANNES PHILIPPUS Gherardinus. 678.
JOANNES STEPHANUS Cotta. 486.
JOANNES STEPHANUS Caſtillionaeus. 377.
JOANNES STEPHANUS Leinatius. 800.
JOANNES STEPHANUS Mirabilia. 929.
JOANNES STEPHANUS Mirabilia alter. 930.
JOANNES THADDAEUS à S. Joanne Baptiſta. V. DOMINICUS ANTONIUS Montius.

JO-

JOANNES THOMAS Gallaratus . 662.
JOANNES THOMAS Platus . 1106.
JOANNINUS . 742.
JOANNOLUS Martignolus . 878.
JOANNOLUS Paganus . 1018.

à S. JOSEPH . V. CHRISTOPHORUS MARIA Staurengus .

à S. JOSEPH . V. ISIDORUS Ripa .

JOSEPH Alamannus . 24. & 1933.
JOSEPH Archintus . 70. & 1943.
JOSEPH Archintus alter . 70.
JOSEPH Ariſta . 97.
JOSEPH Arzonicus . 106.
JOSEPH Barbavara . 1837.
JOSEPH Barca . 122.
JOSEPH de Benaliis . 135.
JOSEPH Biſſus . 1738.
JOSEPH Brippius . 230. & 1963.
JOSEPH Brippius alter . 231.
JOSEPH Cabiatus . 251.
JOSEPH Caſatus . 332.
JOSEPH Cattaneus . 401.
JOSEPH Ciſnuſculus . 1752.

JOSEPH à S. Claudia . V. JOSEPH CAROLUS FRANCISCUS de Comitibus.

JOSEPH Cogliatus . 1863.
JOSEPH Corradus . 479.
JOSEPH Cuſanus . 539.
JOSEPH Ferrarius . 609.
JOSEPH Gluſſianus . 696.
JOSEPH Guſſantus . 715.
JOSEPH Landus . 1885.
JOSEPH Milanus . 925. & 2007.
JOSEPH Oldradus . 1003.
JOSEPH Origonus . 1021.
JOSEPH Plantanida . 1096.
JOSEPH Puſterla . 1150.
JOSEPH Radaëllus . 1807.
JOSEPH Raſius . 1183.
JOSEPH Ripamontius . 2230. & 2024.
JOSEPH Taberna . 1463.
JOSEPH Triccius . 1513.
JOSEPH Vallianus . 1560.
JOSEPH de Valvaſſoribus . 1567. & 2040.
JOSEPH Vicecomes . 1632.
JOSEPH Vincemala . 1679.
JOSEPH Villa . 1674.

JOSEPH ANGELUS à Nativitate . V. JOSEPH LUDOVICUS Buſſerus .

JOSEPH ANTONIUS Caprettus . 289.
JOSEPH ANTONIUS Caſtillionaeus . 378. & 1975.

JOSEPH CAROLUS FRANCISCUS de Comitibus . 446.

JOSEPH LUDOVICUS Buſſerus . 244.
JOSEPH MARIA Annonus . 48.
JOSEPH MARIA Areſinus . 1718.
JOSEPH MARIA Cignardus . 432.
JOSEPH MARIA à Cluſio . 440.
JOSEPH MARIA Fornara . 639.
JOSEPH MARIA Gradignanus . 702.
JOSEPH MARIA Mazzettus . 901.
JOSEPH MARIA Mirabilia . 930. & 2007.
JOSEPH MARIA Vicecomes . 1632. & 2042.
JOSEPH MARIA FELIX Ferrarinus . 2046.
JOSEPH RUIZ de Araciel . 60.
JOSEPH SEPTIMIUS de Laude . 288.
ISAIAS Prata . 2130.
ISIDORUS Giroldellus . 686.
ISIDORUS Iſolanus . 744.
ISIDORUS Ripa . 1229.
ISIDORUS Solarius . 2424.
ISIDORUS Spreaſicus . 1434.
JULIA Variſia . 2919.
JULIUS . 752. & 1998.
JULIUS alter . 754.
JULIUS Areſius . 89.
JULIUS Banſius . 2837.
JULIUS Cignardus . 432.
JULIUS Foppa . 637.
JULIUS de Juliis . 752.
JULIUS Moriggia . 965.
JULIUS Perottus . 1061.
JULIUS Plantanida . 1902.

JULIUS Pogianus . 1100. & 2019.
JULIUS Porrus . 1123.
JULIUS Puteus . 1156.
JULIUS Tattus . 1479.
JULIUS Verga . 1586.
JULIUS Urſinus de Roma . 1692.
JULIUS CAESAR Albicantes . 18. & 1934.
JULIUS CAESAR Carcanus . 303. & 1968.
JULIUS CAESAR Cattaneus . 402.
JULIUS CAESAR Confalonerius . 456.
JULIUS CAESAR Corius . 470.
JULIUS CAESAR Cribellus . 1871.
JULIUS CAESAR Figinus . 622.
JULIUS CAESAR Gluſſianus . 697.
JULIUS CAESAR Lampugnanus . 766.
JULIUS CAESAR Pedrolus . 1899.
JULIUS CAESAR Ruginellus . 1261.
JULIUS CAESAR Tadinus . 1470.

L

LAMBERTUS Cribellus . V. URBANUS III. Pont. Max.
LAMPUS , ſeu LAMPUGINUS Biragus . 170.
LAMPUS, ſeu LAMPUGINUS Biragus alter . 171.
LANCELLOTTUS Decius . 548.
LANCINUS Curtius . 531.
LANDULPHUS . 777.
LANDULPHUS alter . 778.
LANDULPHUS Caſtillionaeus . 379.
LANFRANCUS . 783.
LANFRANCUS de Badagio . 1729.
LANFRANCUS Bonipertus . 1846. & 2045.
B. LANFRANCUS Septala . 1319.
LANZALOTTUS Reſta . 1814.
LAURENTIUS . 789.
LAURENTIUS de Bernadigio . 143.
LAURENTIUS Biragus . 167.
LAURENTIUS Friſonus . 1772.
LAURENTIUS Lampugnanus . 766. & 1999.
S. LAURENTIUS Litta . 810.
LAURENTIUS Maddius . 824.
LAURENTIUS Sormanus . 1427.
LAURENTIUS Toſcanus . 1509. & 2038.
LAZARINUS Reſta . 1208.
S. LAZARUS . 790.
LAZARUS de Grandis . 702.
LEANDER . 791.
LEANDER Vicecomes . 1633.
B. LEO de Carate . 291. & 1967.
LEO Crucejus . 523.
LEO Crucejus alter . 524.
LEO Dugnanus . 565.
LEO de Fidelibus . 620.
LEO de Perego . 1055.
LEO Rubeus . 1908.
LEODRISIUS Cribellus . 507.
LEODRISIUS Cribellus alter . 511. 1982. & 1983.
LEONARDUS Crucejus . 525.
LEONARDUS Delfinonus . 555.
LEONARDUS Gryphius . 709. & 1996.
B. LIPRANDUS , ſeu LUITPRANDUS . 803.
LITTA Lampugnanus . 767.
LIVIA Torniella . 1505.
LIVIUS Anardus . 45.
LUCAS Cribellus . 513.
LUCAS MARIA Modronus . 936.
LUCHINUS Arconatus . 84. & 1546.
LUCHINUS Corvinus de Aretio . 1759.
LUCHINUS Vicecomes . 1633.
LUCILIUS Terzagus . 1483.
LUCINUS Conagus . 1864.
LUCIUS HADRIANUS Cotta . 1870.
LUCIUS JOSEPH de Advocatis . 4.
LUDOVICUS Barbavara . 118.
LUDOVICUS Beretta . 141.
LUDOVICUS Biragus . 1844.
LUDOVICUS Gandinus . 1875.
LUDOVICUS Mannius . 849.
LUDOVICUS Macinagus . 820.
LUDOVICUS Maddius . 824.
LUDOVICUS Mazenta . 898.
LUDOVICUS Mazenta alter . 900.
LUDOVICUS Meltius . 920.

LUDOVICUS Meltius alter . 1891.
LUDOVICUS Modronus . 937.
LUDOVICUS Mondellus . 1894.
LUDOVICUS Moneta . 945.
LUDOVICUS de Perego . 1056.
LUDOVICUS Petraſancta . 1067.
LUDOVICUS Porrus . 1124.
LUDOVICUS Septala . 1321.
LUDOVICUS Septala alter . 1322.
LUDOVIDUS Septala alter . 1327.
LUDOVICUS Simonetta . 1403.
LUDOVICUS Taberna . 1464.
LUDOVICUS Vallotta . 1562.
LUDOVICUS Vincemala . 1679.
LUDOVICUS AUGUSTINUS Caſtellus. 344.
LUDOVICUS MARIA Agudius . 8.
LUDOVICUS MARIA Chalcus . 423.
LUDOVICUS MARIA Sfortia . 1381.
LUDOVICUS MARIA Vicecomes . 1634.
LUMBARDUS Turrianus . 1545.

M

MAGNINUS . 830.
S. MAGNUS FELIX ENNODIUS . 570.
MALACHIAS Binaſcus . 168. & 1952.
MALCONVENTUS Cotta . 487.
MANFREDUS Crucejus . 526.
MANFREDUS Medices . 911.
MANFREDUS Offa . 1014.
MANFREDUS Puteobonellus . 1154.
MANFREDUS Serazonus . 1334.
MANFREDUS Septala . 1328. & 2029.
MANFREDUS Vicecomes . 1635.
S. MANSUETUS . 851.
MAPHAEUS Craſſus . 1762.
MAPHAEUS Gallinonus . 665.
MARCELLINUS Corius . 1758.
MARCELLINUS Marmori . 877.
MARCELLINUS Reſta . 1209.
MARCELLUS Caſtillionaeus . 380.
MARCUS Areſius . 91.
MARCUS Barbavara . 119.
MARCUS Barbavara alter . 120. & 1947.
MARCUS Boſſius . 218.
MARCUS Cremoſanus . 498. & 1982.
MARCUS Litta . 811.
MARCUS Marinonus . 1785. & 2045.
MARCUS Prata . 1130.
MARCUS ANTONIUS Bebulcus . 1842.
MARCUS ANTONIUS Bonvicinus . 1847.
MARCUS ANTONIUS Boſſius . 219.
MARCUS ANTONIUS Boſſius alter . 1743.
MARCUS ANTONIUS Caimus . 260.
MARCUS ANTONIUS Franzonus . 646.
MARCUS ANTONIUS Majoragius . 839. & 2003.
MARCUS ANTONIUS Miſſalia . 932.
MARCUS ANTONIUS Montius. 953. & 1009.
MARCUS ANTONIUS Siccus-Comnenus . 1391.
MARCUS AURELIUS Grattarola . 703. & 1996.
MARCUS AURELIUS Queſta . 1164.
MARCUS MAPHAEUS Cicerejus . 431.
MARCUS MARCELLUS Riscius . 1226.
MARCUS SALVIUS Julianus . 750.
MARGARITA Archinta . 1834.
MARGARITA Ferruſina . 617.
MARIA Ferraris . 1875.
MARIA ANGELUS Sanbenedictus . 1278.
MARIA ROSA FELIX Maddia . 1779.
MARIUS Corradus . 480. & 1980.
MARIUS Cotta . 1870.
MARIUS Picius . 1077.
MARSILIUS Petraſancta . 1068.
S. MARTINIANUS . 880.
MARTINUS Baſſus . 130.
MARTINUS Bonacina . 188.
MARTINUS Corvus , ſeu Corbus . 482.
MARTINUS Longus . 1886.
MARTINUS Turrianus . 1547.
MASSATIUS . 1788.
MATRONIANUS Binagus . 1844.
MATTHAEUS Bimius . 164. & 1952.

MATTHAEUS Botius . 1854.
MATTHAEUS Caſtillionaeus . 380.
MATTHAEUS Forrerius Abbiatus . 642. & 1992.
MATTHAEUS de Grittis . 713.
MATTHAEUS de Naſo . 989.
MATTHAEUS Parucconus . 1042.
MATTHAEUS Paggius . 1019.
MATTHAEUS Sylvaticus . 1454.
MATTHAEUS Taberna . 1465 & 2036.
MATTHAEUS Valerius . 1553. & 2039.
MATTHAEUS Vicecomes . 1635.
MATTHIAS . 883.
MATTHIAS Regius . 1197.
MATTHIAS de Sexto . 1353.
MATTHIAS Toſcanus . 1823.
MAURITIUS à Sancto Britio .
V. CAROLUS ANTONIUS Cerrus .
MAURITIUS de Domis . 560.
MAURITIUS Maurus . 885. & 2004.
MAURITIUS Vicecomes . 1635.
MAURUS Corbetta . 464.
MAXIMILIANUS Vianus . 1588.
MAXIMUS à Modoëtia . 1893.
MAXIMUS Serenius . 1343.
MELCHIOR Alciatus . 32. & 1936.
MELCHIOR Puteus . 1157.
MELCHIOR Ripa . 1906.
MENADRAGUS Soreſina . 1424.
B. MICHAEL . 925. & 2007.
MICHAEL Baleſtrerius . 114.
MICHAEL Bebulcus . 132. & 1948.
MICHAEL Carcanus . 303. & 1968.
MICHAEL à Ferno . 1770.
MICHAEL Fernus . 596. & 1988.
MICHAEL Marlianus . 872.
MICHAEL Maddius . 825. & 2002.
MICHAEL Miſſeronus . 933.
MICHAEL Reſta . 1209.
MICHAEL Sovicus . 1428.
MICHAEL Tonſus . 1502.
MICHAEL ANGELUS Caccia . 254.
MICHAEL ANGELUS Caſſina . 338.
MICHAEL ANGELUS Morellus . 1896.
MICHAEL FRANCISCUS Marconus . 859.
MILO Cardanus . 317.
MODESTUS Vicecomes . 1636.
MUTIUS Corbetta . 454.
MUTIUS Sfortia . 1387. & 2034.
MUTIUS Variſius . 1576.
S. MYROCLES . 985.

N

S. NATALIS . 990.
NICOLAUS Amidanus . 45.
NICOLAUS Arcimboldus . 82.
NICOLAUS de Arſago . 106.
NICOLAUS Boldonus . 183. & 1956.
NICOLAUS Caranza . 1858.
NICOLAUS Caſatus . 332.
NICOLAUS Caſtillionaeus . 381. & 1975.
NICOLAUS Gluſſianus . 1881.
NICOLAUS Luinus . 816.
NICOLAUS Maraſca . 856.
NICOLAUS Margaritonus . 1889.
NICOLAUS Moltraſius . 938.
NICOLAUS Moronus . 975.
NICOLAUS Mutonus . 984.
NICOLAUS Oldonus . 1795.
NICOLAUS Pacedianus . 1015.
NICOLAUS de Pado . 1897.
NICOLAUS Pellizarius . 1053. & 2023.
NICOLAUS Rubinus . 1256
NICOLAUS Seraticus . 1333.
NICOLAUS Serazonus , ſeu de Serazonibus . 1910.
NICOLAUS MARIA Vicecomes . 1637.
NIGER Craſſus . 495.

OBER-

O

OBERTUS ab Horto . 724.
OBERTUS Pirovanus . 1089. & 2016.
OCTAVIANUS Beſutius . 153.
OCTAVIANUS de Cuſtodibus . 1766.
OCTAVIANUS Fabagroſſa . 585.
OCTAVIANUS Ferrarius . 609. & 1990.
OCTAVIANUS Origonus . 1012.
OCTAVIANUS Perlaſca . 1062.
OCTAVIANUS Picius . 1079.
OCTAVIANUS Raverta . 1187.
OCTAVIUS Archintus . 71.
OCTAVIUS Boldonus . 183. & 1956.
OCTAVIUS Cottonius . 1870.
OCTAVIUS Cuſanus . 541.
OCTAVIUS Cuſanus alter . 1872.
OCTAVIUS Ferrarius . 611. & 1991.
OCTAVIUS Fontana . 617.
OCTAVIUS Vicecomes . 1637.
OCTAVIUS de Vicomercato . 1667.
OCTAVIUS Villanus . 1676.
OCTAVIUS Vincemala . 1680.
ODOARDUS Riſius . 1232.
ODDUS HIERONYMUS Figinus . 623.
OLDEBRANDUS Caneveſius . 269.
OLDEPERTUS . 999.
OLDERICUS . 1000.
OLDRADUS de Laude . 789.
OLDRADUS Oldradus . 1003.
OLDRADUS Oldradus alter . 1004.
OLIVERIUS Mazzucchellus . 904.
OROSIUS Hoſius . 731.
OTHO ab Horto . 725.
OTHO Vicecomes . 1638. & 2042.
OTTOLINUS Burrus . 241.

P

PACIFICUS Bebulcus . 132.
PAGANINUS Bizozerus . 1739.
B. PAGANUS de Leuco . 803.
PAGANUS Rhaudenſis . 1220.
PAGANUS Turrianus . 1547.
PALIUS , ſeu PALIA Craſſus . 496.
PALLADINUS Cribellus . 1871.
PANTALEO Cuſanus . 1879.
PARTHENIA Gallarata Maynolda . 656.
PASCASIUS à Sancto Franciſco . V. JOSEPH CAROLUS de Comitibus .
PASINUS Ciſnuſculus . 434.
PAULA Seſſa . 1351.
PAULA Sfondrata . 1356.
PAULA ANTONIA de Nigris . 993.
PAULA ANTONIA Sfondrata . 1357.
PAULINUS . 1047.
B. PAULINUS . 1048.
PAULUS Airoldus . 12.
PAULUS Albutius . 21.
PAULUS de Aliprandis , ſive Liprandus . 40.
PAULUS Areſius . 91. & 1946.
PAULUS Arzonus . 107.
PAULUS Bimius . 165.
PAULUS Bimius alter . 165.
PAULUS Boſſius . 220.
PAULUS Canobius . 273.
PAULUS Carminatus . 321.
PAULUS Caſatus . 1861.
PAULUS Cittadinus . 436.
PAULUS Cribellus . 513.
PAULUS Foſſatus . 644.
PAULUS de Gradibus . 701.
PAULUS Leazarius , ſive Leazarnus . 791.
PAULUS Montius . 955.
PAULUS Moriggia . 966.
PAULUS de Perego . 1900.
PAULUS Petraſancta . 1068. & 2015.
PAULUS Prandonus . 1128.

PAULUS Rhaudenſis . 1221.
PAULUS de Sala . 1273.
PAULUS Saladius . 1274.
PAULUS Sanſonius . 1285. & 2026.
PAULUS Sfondratus . 1366.
PAULUS Sfondratus alter . 1367.
PAULUS Sfondratus alter . 1911. & 2046.
PAULUS Suardus . 1448.
PAULUS Triccius . 1513.
PAULUS AEMILIUS Barbaruſſa . 116.
PAULUS AEMILIUS Blancus . 181.
PAULUS AEMILIUS Sfondratus . 1368.
PAULUS ANGELUS Montorfanus . 1895.
PAULUS ANTONIUS Annonus . 1831.
PAULUS ANTONIUS Sormanus . 1820. & 2045.
PAULUS ANTONIUS Landrianus . 776.
PAULUS ANTONIUS Meneglia . 941.
PAULUS ANTONIUS Prandonus . 1128.
PAULUS BERNARDINUS Lanterius . 786. & 2000.
PAULUS FRANCISCUS Modronus . 937.
PAULUS HIERONYMUS Bimius . 166.
PAULUS HIERONYMUS Marignonus . 878.
PAULUS JOSEPH Moronus . 924.
PAULUS MARIA Terzagus . 1485.
PAULUS NICOLAUS Variſius . 1576.
PEREGRINUS de Peregrinis . 1058.
PETRUS . 1070.
PETRUS Arcagnanus . 62.
PETRUS à Baſilica-Petri . 129.
PETRUS Beſutius . 154. & 1951.
PETRUS Cantonus . 276. & 1966.
PETRUS Carcanus . 306.
PETRUS Caſola . 335.
PETRUS de Caſtelletto . 340.
PETRUS Caſtillionaeus . 381.
PETRUS Cornenus . 1868.
PETRUS Cotta . 489.
PETRUS Craſſus . 496.
PETRUS Fariſellus . 593.
PETRUS Figinus . 624 & 1991.
PETRUS Gryſolanus . 712.
PETRUS de Judicibus . 749.
PETRUS Lazaronus . 790. & 2000.
PETRUS Martinolus . 882.
PETRUS Maynerius . 886.
PETRUS Maynerius alter . 887.
PETRUS Montius . 956. & 2009.
PETRUS Novatus . 998.
PETRUS Novatus alter . 1998.
PETRUS Oldradus . 1006.
PETRUS Philargus . V. ALEXANDER V. Pont. Max.
PETRUS de Perego . 1057. & 2014.
PETRUS Peregroſſus . 1059.
PETRUS Petraſancta . 1069.
PETRUS Puricellus . 1142.
PETRUS Puſterla . 1151. & 2020.
PETRUS de Repoſſis . 1203.
PETRUS Rhaudenſis . 1222.
PETRUS de Robiate . 1239.
PETRUS Sorexina . 1425.
PETRUS de Valvaſſoribus . 1568.
PETRUS ALOYSIUS Origonus . 1012.
PETRUS ANTONIUS Alciatus . 32.
PETRUS ANTONIUS Barca . 221.
PETRUS ANTONIUS Caſtillionaeus . 381.
PETRUS ANTONIUS Creſpius Caſtoldus . 501.
PETRUS ANTONIUS Crevenna . 503.
PETRUS ANTONIUS Marlianus . 873.
PETRUS ANTONIUS Platus . 1107.
PETRUS AUGUSTINUS Creſpius . 502.
PETRUS FRANCISCUS Areſinus . 1836.
PETRUS FRANCISCUS Biragus . 172.
PETRUS FRANCISCUS Corius . 470.
PETRUS FRANCISCUS Goanus . 1882.
PETRUS FRANCISCUS Marlianus . 1889.
PETRUS FRANCISCUS Pioltellus . 1086.
PETRUS FRANCISCUS de Primis . 1131.
PETRUS FRANCISCUS de Raymundis . 1905.
PETRUS FRANCISCUS Vicecomes . 1922.
PETRUS GEORGIUS Burrus . 241.
PETRUS GEORGIUS Vicecomes . 1641.

PETRUS HIERONYMUS Tirellus . 1493.
PETRUS JACOBUS Arrigonus . 103.
PETRUS JACOBUS Rubinus . 1258.
PETRUS JOSEPH Ederi . 569. & 1988.
PETRUS MARIA Bonſignorins . 1847.
PETRUS MARIA Brambilla . 232.
PETRUS MARIA Caſtillionaeus . 381.
PETRUS MARIA Martellus . 878.
PETRUS MARIA Vulpius . 1696.
PETRUS MARTYR ab Angleria. 47 & 1941.
PETRUS MARTYR Lampugnanus . 767.
PETRUS MARTYR Marinonus . 1786.
PETRUS MARTYR Tronus . 1533.
PETRUS NICOLAUS Bonavilla . 189.
PETRUS PAULUS Arrigonus . 103.
PETRUS PAULUS Arrigonus alter . 104.
PETRUS PAULUS Arrigonus alter . 1836.
PETRUS PAULUS Boſca . 204. & 1960.
PETRUS PAULUS Buttinonus . 247.
PETRUS PAULUS Caravagius . 293.
PETRUS PAULUS Caravagius alter . 294. & 1967.
PETRUS PAULUS Giletus . 686.
PETRUS PAULUS Ormanicus . 1013. & 2011.
PETRUS PAULUS Porrus . 1125.
PETRUS PAULUS Porrus alter . 1125.
PETRUS PAULUS Simonetta . 1404.
PETRUS VINCENTIUS Carpanus . 324.
PHILIPPUS . 1071.
PHILIPPUS Archintus . 73. & 1943.
PHILIPPUS Archintus alter . 75 & 1945.
PHILIPPUS Archintus alter . 75.
PHILIPPUS Binaſcus . 168.
PHILIPPUS Bizozerus . 1740.
PHILIPPUS Braſca . 223. & 1962.
PHILIPPUS Capellus . 277.
PHILIPPUS Caſtillionaeus . 382.
PHILIPPUS de Caſtro Seprio . 395.
PHILIPPUS Cazzola . 1752.
PHILIPPUS Cribellus . 514.
PHILIPPUS Decius . 549. & 1985.
PHILIPPUS de Euſtachiis . 581.
PHILIPPUS de Ghiſulphis . 685.
PHILIPPUS Lampugnanus . 767.
PHILIPPUS Meda . 907.
PHILIPPUS Meda alter . 908.
PHILIPPUS Mutonus . 985.
PHILIPPUS Picinellus . 1075. & 2016.
PHILIPPUS Pirovanus . 1090. & 2016.
PHILIPPUS Pirogallus . 1087.
PHILIPPUS Raynoldus . 1195. & 2022.
PHILIPPUS Vicecomes . 1642.
PHILIPPUS MARIA Ceſatus . 414.
PHILIPPUS MARIA Sfortia . 1388.
PHILIPPUS MARIA Vicecomes . 1645. & 2042.
PINAMONS de Vicomercato . 1668.
PIUS IV. Pont. Max. 1091. & 2017.
PIUS Crucejus . 525.
PIUS Mutius . 979.
PLACIDUS Carminatus Brambilla . 232. & 1971.
PLACIDUS Pallavicinus . 1023.
PLATINUS Platus . 1107. & 2019.
POLYCARPUS Urſius . 1694.
POLYDORUS de Caravagio . 291.
POLYDORUS Ripa . 1230.
POMPEJUS Arrigonus . 104.
POMPEJUS Caſtillionaeus . 383.
POMPEJUS Lampugnanus . 758.
POMPONIUS Aemilianus . 1701.
POMPONIUS Cotta . 489. & 1982.
POMPONIUS Rozzonus . 1253.
PONTIANUS Moronus . 976.
PREVEDA , ſeu PRESBYTER Marcellinus . 857.
PRIMUS de Comitibus . 447.
PRINCIVALLUS Beſutius . 153.
PRINCIVALLUS Lampugnanus . 768.
PRINCIVALLUS Montius . 957.
PROSPER Biragus . 172.
PROSPER Cattaneus . 403.
PROSPER Faraudus . 592. & 1987.
PROSPER Vicecomes . 1649.
S. PROTASIUS . 1132.

PU-

PUBLIUS FRANCISCUS Spinula . 1431.
PYLEUS à Modoëtia . 1157.
PYRRUS Vicecomes . 1924.

Q

QUINTILIANUS Cribellus . 1871.

R

RAPHAEL . 1182.
RAPHAEL alter . 1182.
RAPHAEL Applanus . 1834.
RAPHAEL Caſſina . 338.
RAPHAEL Fagnanus . 589 & 1987.
RAPHAEL Ferrarius . 615.
RAPHAEL Moneta . 946.
RAPHAEL Montorſinus . 1792.
RAPHAEL Peragallus . 1899.
RAPHAEL Tignoſius . 1491.
RAPHAEL Toſcanus . 1511. & 2038.
RAYMUNDUS Marlianus . 875.
RAYNALDUS de Concoregio . 451. & 1979.
RENATUS Biragus . 173.
RICHARDUS Petraſancta . 1069.
ROBALDUS . 1236. & 2074.
ROBERTUS Francinetus . 1876.
ROBERTUS Ruſca . 1265.
ROBOALDUS . V. ROBALDUS .
ROCCHUS Caſatus . 333.
ROGERIUS Vicecomes . 1651.
ROGLERIUS Biſſus . 158.
ROGLERIUS de Comitibus . 449. & 1978.
ROGLERIUS de Çoncoregio . 453.
ROLANDUS Pallavicinus . 1897.
ROMANUS Rodellus . 1240.
ROMEUS Caſtillionaeus . 384.
ROMULUS Archintus . 77.
RUFUS Virginius . V. Virginius .
RUSTICUS . 1267.

S

SABBAS Caſtillionaeus . 383.
SALVATOR Raſorius . 1808.
SAMPSON Iſola . 744.
SAMUEL de Caſſinis . 339 & 1971.
SANCTUS Braſca . 225.
SANTARCANGELUS Crippa . 514.
SCARAMUCCIA Trivultius . 1529. & 2039.
SCIPIO Albanus . 14.
SCIPIO Caſatus . 1861.
SCIPIO Simonetta . 1405.
SCIPIO Vegius . 1579. & 2040.
SEBASTIANUS Borſa . 203.
SEBASTIANUS Calvus . 1856.
SEBASTIANUS Cattaneus . 403.
SEBASTIANUS Dardanonus . 1873.
SEBASTIANUS Fagéus . 588.
SEBASTIANUS Peſſina . 1065.
SEBASTIANUS Reſta . 1210.
SEBASTIANUS Sitonus . 1420.
S. SENATOR Septala . 1330.
SENATOR Septala alter . 1332.
SERAPHINUS ab Eccleſia . 569.
SERAPHINUS Portabos . 1127.
SEVERINUS Chalcus . 423. & 1977.
SEVERINUS Frigerius . 648. & 1992.
SFORTIA Brippius . 1851.
SFORTIA Brippius alter . 1852.
SFORTIA MARIA Sfortia . 1389. & 2034.
SIGISMUNDUS Boldonus . 185 & 1956.
SIGISMUNDUS Chalcus . 424.
SIGISMUNDUS Caſtillionaeus . 386.
SIGISMUNDUS Serbellonus . 1339.
SIGNOROLUS Homodeus . 721.
SIGNOROLUS Homodeus alter . 723.
SIMON de Aliprandis . 1714.
SIMON Borſanus , ſeu de Borſano . 204.
SIMON Boſſius . 220. & 1962.
SIMON Laſſorius . 755.
S. SIMPLICIANUS . 1407.
SIMPLICIANUS Bizozerus . 176.

SIMPLICIUS Corbetta . 1757.
SIMPLICIUS Gorla . 699.
SIRE Raul . V. SIRUS Rhaudenſis .
SIRUS Rhaudenſis . 1223.
STANISLAUS Hoſius . 732. & 1956.
STEPHANARDUS de Vicomercato . 1669.
STEPHANUS de Arſago . 106.
STEPHANUS Mantegatia . 854.
STEPHANUS Moreſinus . 960. & 2009.
STEPHANUS Nardinus . 987.
STEPHANUS de Nottis , ſeu Nottius . 995. & 2009.
STEPHANUS Pallavicinus . 1014.
STEPHANUS de Piopera . 1804.
STEPHANUS ANTONIUS Cantianus . 274. & 1965.
STEPHANUS FRANCISCUS Gallaratus . 1878.
STEPHANUS FRANCISCUS Gariboldus . 1880.
SUPRAMONS de Variſio . 1572.
SYLVESTER . 1455. & 2036.
SYLVESTER alter . 1456.
SYLVESTER Draghettus . 561.
SYLVIUS Geloſus . 675.
SYRUS . 1456.

T

TATIUS de Mandello . 846.
TERENTIUS Alciatus . 32.
THADDAEOLUS de Vicomercato . 1671.
THADAEUS Airoldus . 1712.
THADAEUS Caluſchus . 264.
THADAEUS Ingreſſus . 737.
THADO . 1487.
THEOBALDUS MARIA Vicecomes . 1652.
THEODATUS Hoſius . 735. & 1598.
THEODORUS . 1487.
THEODORUS Fantonus . 591.
THEODORUS Manlius . 1782. & 2044.
THEODORUS Platus . 1109.
THEODORUS Regius . 1198.
THEODORUS Sovicus . 1429. & 2036.
THEODORUS Trivultius . 1530.
THEODORUS Trivultius alter . 1532.
THEOPHILUS Carentius . 318.
THEOPHILUS Gallinonus . 664. & 1993.
THOMAS . 1490.
THOMAS Albiatus . 17.
THOMAS de Capitaneis . 282.
THOMAS de Caravagio . 1746.
THOMAS à Caſſano . 337.
THOMAS Ceva . 417. & 1976.
THOMAS Lucionus . 1779. & 2044.
THOMAS Magnus . 832.
THOMAS Moronus . 1793.
THOMAS Origonus . 1758.
THOMAS Pirola . 1087.
THOMAS Raynonus . 1196.
THOMAS Regna . 1201. & 2021.
THOMAS Santauguſtinus . 1287. & 2026.
TIBURTIUS Boſſius . 1849.
TIBURTIUS Caravagius . 295.
TIBURTIUS Caroccius . 323.
TIBURTIUS Vicecomes . 1653.
TIMOTHEUS Baroſſius . 123.
TIMOTHEUS Caneveſius . 269. & 1965.
TITUS HIERONYMUS SEMPRONIUS Caſtillionaeus . 387.
TOBIAS Corona . 478.
TONSUS Tonſus . 1503.
TOSABOS Boſſius . 220.
TRISTANUS Chalcus . 425. & 1977.
TROFFUS à Modoëtia . 936.
TULLIUS Marlianus . 877.

V

VALENTINUS Rubinus . 1259.
VALERIANUS Deganus . 555. & 1985.
VALERIANUS Maddius . 827.
VALERIANUS Magnus . 833. & 2003.
VALERIANUS Caſtillionaeus . 387.
VALERIUS Confalonerius . 1755.
VALERIUS Maximus . 1555.
VALPERTUS . 1562.
UBALDUS Gherardus . 1775.

UBERTINUS Vicecomes'. 1653.
UBERTUS. 1578.
UBERTUS Diamus. 557.
UBERTUS Gagliardi. 652.
UBERTUS Ghiringhellus. 684.
UBERTUS ab Horto. V. OBERTUS.
UBERTUS Lampugnanus. 769.
UBERTUS Puteus. 1157.
UBERTUS Terzagus. 1917.
S. VENERIUS. 1582.
VENTURIANUS Carlius. 1859.
VERCELLINUS MARIA Vicecomes. 1654.
VERMUNDUS Corius. 471.
B. VERONICA de Nigronibus. 1793.
VERONICA Stampa. 1440.
UGO Camerarius. 266.
UGO Marlianus. 877.
VICECOMES Rizzolus. 1817.
VICTORIA Caſtelletta Rhaudenſis. 340.
VICTORIUS Caſtillionaeus. 1862.
VICTORIUS deÆlioribus. 913.
VIDO de Valvaſſoribus. 1568.
VIDO ANTONIUS Arcimboldus. 83.
VILLANUS de Cirniano. 433.
VINCENTIUS. 1681. & 2042.
VINCENTIUS à Caravagio. 292.
VINCENTIUS Caſtillionaeus. 393.
VINCENTIUS Dioneſanus. 1766.
VINCENTIUS Foppa. 638.
VINCENTIUS Petraſancta. 1069.
VINCENTIUS Serenius. 1314.
VIRGINIUS JOSEPH Burrus. 142.
VITALIANUS Borromaeus. 202.
VITALIANUS Borromaeus Vicecomes. 1657.
VITALIANUS Borromaeus Vicecomes alter. 1658.
VITALIANUS Oldradus. 1006. & 1011.
VIVIANUS Guſſallus. 716.
URBANUS III. Pont. Max. 1687. & 2043.
URBANUS Montius. 957.
URBANUS Paganus. 1297.
WIFREDUS. 1695.

Z

ZACCARIAS Caimus. 261.
ZACCARIAS Ferrarius. 616.
ZACCARIAS Vicecomes. 1659.

SYLLABUS
SCRIPTORUM EXTERORUM,
SED MEDIOLANENSIBUS ADJICIENDI,
PER NOMINA DIGESTUS.

ALEXANDER Rubiuus .	Col. 2153.	JACOBUS Puteus .	Col. 2146.
ANDREAS Camutius .	2075.	JOANNES Simonetta .	2169.
ANDREAS Treviſius .	2181.	JOANNES BAPTISTA Specianus .	2172.
AUGUSTINUS Rubeus de Aragonia .	2152.	JOANNES PETRUS Stampa .	2174.
AUGUSTINUS Tornicellus .	2179.	JOSEPH Dondeus .	2109.
BALTHASSAR Caſtillionaeus .	2081.	JOSEPH HIERONYMUS Sementius .	2155.
BALTHASSAR Tacco , ſeu Tacconus .	2177.	JOSEPH MARIA Stampa .	2175.
BARTHOLOMAEUS Berſanus .	2068.	JULIA Torniella .	2178.
BARTHOLOMAEUS Bayphius .	2059.	JULIANUS Goſelinus .	2119.
BONIFACIUS Simonetta .	2160.	JULIUS Clarus .	2093.
CAESAR Carena .	2077.	JULIUS Mercorus .	2131.
CAROLUS Bellonus .	2066.	JULIUS AEMILIUS Ferrarius .	2111.
CAROLUS FRANCISCUS Cereſolus .	2087.	JULIUS CAESAR Calvinus .	2075.
CAROLUS GREGORIUS Roſſignolus .	2149.	LUCILLUS Philalthaeus .	2144.
CICCHUS Simonetta .	2163.	LUDOVICUS Vignatus .	2185.
DEMETRIUS Chalcondyles .	2090.	MARTINUS de Colla .	2095.
DIDACUS Salazarius .	2153.	MAXIMILIANUS Calvus .	2075.
FABRICIUS Paravicinus .	2141.	NICOLAUS Siccus .	2158.
FRANCISCUS Mediobarbus Biragus .	2127.	OCTAVIANUS Picenardus .	2146.
FRANCISCUS ANTONIUS Tranchedinus.	2180.	PAPYRIUS Cattaneus .	2086.
GASPAR Aſelius .	2058.	PAULUS Bellonus .	2066.
GASPARINUS Barzizius .	2061.	PETRUS Galeſinus .	2113.
GAUDENTIUS Merula .	2132.	PETRUS Leo .	2113.
GEORGIUS Merula .	2134.	PETRUS CANDIDUS Decembrius .	2099.
GEORGIUS Valla .	2181.	PETRUS JOSEPH Crotta .	2098.
GHERARDUS Borgogni .	2070.	PETRUS PAULUS Bonettus .	2069.
GREGORIUS Roſſignolus .	2151.	PETRUS PAULUS Paravicinus .	2141.
GUINIFORTUS Barzizius .	2064.	PLACIDUS ALOYSIUS Caroëllus .	2078.
HIERONYMUS Borſerius .	2071.	PROTASIUS Porrus .	2148.
HIERONYMUS Perbonus .	2142.	SIGISMUNDUS Picenardus .	2147.
JACOBUS Antiquarius .	2055.	STEPHANUS Dulcinus .	2109.
JACOBUS Boſcalinus .	2072.	STEPHANUS de Nigris .	2137.
JACOBUS Brachius .	2074.	TYDEUS Oldoinus .	2137.
JACOBUS Maynoldus Galaratus .	2123.	UBERTUS Decembrius .	2105.
JACOBUS Menochius .	2128.	ZILIOLUS Oldoinus .	2139.

Digitized by Google

SYLLABUS
SCRIPTORUM MEDIOLANENSIUM
ORDINE CHRONOLOGICO DISPOSITUS.

ANTE AERAM VULGAREM.

Anno 168. Coecilius Statius.

SECULO CHRISTI PRIMO.

20. Valerius Maximus.
91. Philippus.
97. Virginius Rufus.

SECULO SECUNDO.

114. Marcus Salvius Julianus.

SECULO TERTIO.

293. Julius.
295. S. Myrocles.

SECULO QUARTO.

355. S. Dionyſius.
356. S. Protaſius.
388. S. Ambroſius.
394. Anonymus XXIX.
399. Flagrius Manlius.

SECULO QUINCTO.

400. S. Simplicianus.
400. Theodorus Manlius.
400. Deuterius.
409. S. Venerius.
417. B. Paulinus.
435. S. Martinianus.
449. S. Lazarus.
464. Ruſticus.
465. S. Euſebius.
480. Anonymus I.
480. S. Senator Septala.
493. Fauſtus Flavius.

SECULO SEXTO.

500. Conſtantius.
510. S. Laurentius Litta.
518. S. Euſtorgius II.
520. Elpidius Ruſticus.
521. S. Magnus Felix Ennodius.
556. Arator.
570. S. Honoratus.
570. Anonymus II.

Anno 578. Florianus.
580. S. Laurentius II.

SECULO SEPTIMO.

660. Conſtantios alter.
680. S. Manſuetus.

SECULO OCTAVO.

735. S. Benedictus.
739. Theodorus.
764. S. Natalis.
790. Datheus.

SECULO NONO.

804. Petrus Oldradus.
814. Oldepertus.
868. Anſpertus.
869. Thado.
876. Anonymus III.

SECULO DECIMO.

906. Andreas de Cantiano.
917. Hildovinus.
949. Oldericus.
950. Ambroſius alter.
961. Angilbertus Puſterla.
969. Valpertus.

SECULO UNDECIMO.

1017. Landulphus Caſtillionaeus.
1045. Aribertus, ſeu Eribertus.
1060. Syrus.
1066. S. Arialdus Alciatus.
1071. Vido de Valvaſſoribus.
1073. Alexander II. Pontifex Max.
1076. S. Herlembaldus Cotta.
1080. Datius.
1080. Wifredus.
1080. Ambroſius Biſſus.
1085. Landulphus.
1086. S. Anſelmus de Badagio.
1096. Arnulphus.
1096. Arnulphus alter.

S Y L L A B U S

SECULO DUODECIMO.

Anno 1101. Anſelmus de Valvaſſoribus .
1113. B. Liprandus , ſeu Luitprandus .
1119. Petrus Gryſolanus .
1123. Beroldus .
1130. Franciſcus Serbellonus .
1131. Anonymus XXX.
1137. Landulphus alter .
1144. Robaldus , ſive Roboaldus .
1146. Ubertus .
1148. Martinus Corvus , ſive Corbus .
1150. Guido de Summa .
1150. Joannes .
1159. B. Joannes Oldradus .
1161. Thadaeus Ingreſſus .
1162. Aloyſius Camerarius .
1162. Gulielmus Geſſatus .
1162 Jacobus Geſſatus .
1167. Niger Craſſus .
1170. Ablaticus Marcellinus .
1170. Albertus Cagatoſſicus .
1170. Anonymus XLV.
1170. Anſelmus de Mandello .
1170. Brocus de Judicibus .
1170. S. Galdinus .
1170. Litta Lampugnanus .
1170. Obertus ab Horto .
1170. Petrus Rhaudenſis .
1170 Pyleus .
1170. Rogerius Vicecomes .
1170. Sirus Rhaudenſis , ſive Sire Rhaul .
1170. Toſabos Boſſius .
1170. Ugo Marlianus .
1171. Carolus de Gorgonzola .
1171. Malconventus Cotta .
1172. Clanterius Crucejus .
1172. Eriprandus de Judicibus .
1172. Leo Crucejus .
1173. Preveda , ſeu Presbyter Marcellinus .
1176. Obertus Pirovanus .
1177. Gerardus Cacapiſtus .
1180. Pinamons de Vicomercato .
1185. Ugo Camerarius .
1186. Ardicio Rivoltella .
1187. Urbanus III. Pontifex Max.
1195. Adoſadus Bultraphius, ſive Boltraphius.
1195. Milo Cardanus .
1195. Manfredus Puteobonellus .
1197. Ubertus Terzagus .
1198. B. Albinus .

SECULO DECIMOTERTIO.

Anno 1200. Gulielmus Puſterla .
1200. Jacobus Pyrabos .
1200. Manfredus Vicecomes .
1200. Paulus Sala .
1200. Philippus Lampugnanus .
1201. Maſſarius .
1203. Ardicus , ſeu Ardericus Caſſina .
1203. Manfredus Oſſa .
1204. Dominicus Burrus .
1204. Oldebrandus Caneveſius .
1207. S. Gerardus Tinctorius .
1210. Arialdus de Badagio .
1210. Lanfrancus de Badagio .
1211. Gerardus Seſſa .
1216. Albertus Marlianus .
1216. Giſredus Craſſellus .
1216. Otho ab Horto .
1216. Petrus de Judicibus .
1217. Amizio Solarius , ſive de Solario .
1217. Fernandus Crucejus .
1217. Gaſpar Menclotius .
1217. Leonardus Crucejus .
1217. Menadragus Sorexina .
1217. Vicecomes Rizolius .
1220. Anonymus IV.
1225. Anonymus V.
1227. Anonymus VI.
1230. Andreas à Modoëtia .
1231 Henricus Septala .
1232. Bernardus Puteobonellus .
12 4. Tatius de Mandello .
1241. Coeleſtinus IV. Pontifex Max.
1241. Gulielmus Rizolius .
1241. Paganus Turrianus .
1244. Gotifredus Caſtillionaeus .
1247. Ubertus Puteus .
1249. Jacobus Mazzucchellus .
1249. Petrus Fariſellus .
1250. Guidotus de Sexto .
1250. Gulielmus de Saporitis .
1250. Lanfrancus .
1250. Oldradus Oldradus .
1250. Petrus à Baſilica-petri .
1251. Albertus Arena .
1251. Jacobus Corteſella .
1251. Leodriſius Cribellus .
1257. Bonaccurſus .
1257. Joannes Bartholomaeus de Guerciis .
1257. Guterus de Mixigia .
1257. Leo de Perego .
1260. Bertrandus .
1260. B. Gandulphus de Binaſco .
1260. Guiſridus .

Anno

SCRIPTOR. MEDIOL.

Anno 1262. Emmanuel.
1262. Matthaeus de Grittis.
1263. Martinus Turrianus.
1264. Georgius à Caſſano.
1264. Gerardus Catapeſta.
1264. B. Lanfrancus Septala.
1264. Villanus de Cirniano.
1268. Ghezera Puteus.
1269. Joannes Boſſa.
1270. Joannes de Opreno.
1270. Mutius Corbetta.
1271. Galdinus Diſcordia.
1272. Conradus de Concoregio.
1276. Franciſcus Lampugnanus alter.
1277. B. Paganus de Lenco.
1279. Gottifredus de Buſſero.
1284. Boniſortus Puſterla.
1287. Comes Caſatus.
1287. Anricus de Sapia, ſive de Sabia.
1289. Jacobus Pyrabos alter.
1290 Philippus de Caſtro-Seprio.
1293. Henricus Scaccabarotius.
1293. Joannes Lampugnanus.
1294. Guidus Stampa.
1295. Otho Vicecomes.
1295. Petrus Peregroſſus.
1298. Stephanardus de Vicomercato.

SECULO DECIMOQUARTO.

Anno 1300. Bartholinus de Valvaſſoribus.
1302. Bonvicinus Ripa.
1304. Joannes alter.
1305. Magninus.
1306. Conradus Corrigius.
1308. Franciſcus Fontana.
1313. Ubertinus Vicecomes.
1318. Caſſonus Turrianus.
1320. Joannes Moriggia.
1321. Raynaldus de Concoregio.
1324. Ardicio de Concoregio.
1329. Paulus Aliprandus, ſive Liprandus.
1336. Benedictus Alciatus.
1337. Joannes de Cermenate.
1339. Aycardus Antimianus:
1340. Aramaninus de Alamannis.
1340. Joannes Serenius.
1340. Paulus Leazarius, ſeu Leazarnus.
1340. Simon Laſorius.
1343. Lumbardus Turrianus.
1344. Gualvaneus de la Flamma.
1348. Araſmus de Aliprandis.
1348. Aſtulphus Lampugnanus.
1348. Jacobinus Boſſius.
1348. Joannes Villanus.
1349. Luchinus Vicecomes.

Anno 1350. Antonius, ſeu Antoniolus Reſta.
1350. Bonincontrus Moriggia.
1350. Signorolus Homodeus.
1351. Beltraminus Gironus.
1351. Conradus de Bernadigio.
1351. Franciſcus, ſive Franciſcolus Capra.
1351. Franciſcus Sulbiagus.
1351. Franzius, ſive Franzinus Brippius.
1351. Franzius Spanzotus.
1351. Jacobinus Panigarola.
1351. Jacobinus Usbragerius.
1351. Joannolus Paganus.
1351. Laurentius de Bernadigio.
1351. Leo Dugnanus.
1351. Ottolinus Burrus.
1351. Paſinus Ciſnuſculus.
1351. Palius, ſeu Palia Craſſus.
1351. Petrus de Robiate.
1351. Philippus Capellus.
1351. Philippus Cazzola.
1354. Joannes Vicecomes.
1354. Boſchinus Mantegatia.
1354. Matthaeus Paggius.
1355. Paulus Eleazarnus, ſeu Eleazarius.
1356. Brutius Vicecomes.
1356. Manfredus Serazonus.
1358. Ruglerius Biſſus.
1360. Joannes Baptiſta.
1360 Anonymus VII.
1360. Matthaeus de Naſo.
1360. Petrus Maynerius.
1370. Albertus de Carate.
1370. Georgius de Paſqualibus.
1370. Jacobus de Cuticis.
1371. Ambroſius Scaccabarozius.
1374. Joannes Beſutius.
1376. Philippolus Bizozerus.
1377. Andreas Turrianus.
1377. Chriſtophorus de Medicis.
1381. Simon Borſanus, ſive de Broſano.
1383. Joannes Legnanus.
1385. Oldradus Oldradus alter.
1386. Ambroſius Septala.
1387. Bernardinus.
1388. Matthaeus Sylvaticus.
1389. Chriſtophorus Ripa.
1389. Franciſcus Francius.
1389. Jacobinus Daverius.
1389. Joannolus Martignonus.
1390. Franciſcolus de Broſſano.
1390. Tullius Marlianus.
1391. Anonymus VIII.
1396. Guido Taberna.
1397. Joannes de Capitaneis.
1399. Anonymus IX.

SE-

S Y L L A B U S

SECULO DECIMOQUINCTO.

Anno 1400. Ambroſius Boſſius .
1400. Anonymus X.
1400. Anſelmus Rotius .
1400. Antonius Recenates .
1400. Bernardinus à Modoëtia .
1400. Franciſcus alter .
1400. Petrus Areagnanus .
1400. Petrus à Caſtelletto .
1400. Troſſus à Modoëtia .
1401. Antonius de Angleria .
1402. Antonius Pellottus .
1402. Joannes Galeacius Vicecomes .
1402. Paulus Arzonus .
1402. Petrus Sorexina .
1401. Ubertus Lampugnanus .
1404. Antonius Gluſſianus .
1404. Petrus Maynerius alter .
1405. Joannes de Capitaneis alter .
1408. Antonius Conſalonerius .
1409. Joannes Caſtillionaeus .
1410. Alexander V. Pontifex Max.
1410. Lazarinus Reſta .
1412. Antonius de Vicomercato .
1412. Signorolus Homodeus alter .
1413. Thomas à Caſſano .
1420. Sylveſter .
1421. Joannes de Viliaco .
1422. Paulus Bimius .
1423. Sebaſtianus Dardanonus .
1424. Georgius Luraſcus .
1425. Chriſtophorus Caſtillionaeus .
1425. Georgius Vallaguſſa .
1425. Manfredus Crucejus .
1425. Petrus Caſtillionaeus .
1426. Beltramus de Galante .
1426. Paganinus Bizozerus .
1427. Thadaeolus de Vicomercato .
1430. Joannes Franciſcus Pagnanus .
1430. Hieronymus .
1430. Thadaeus Airoldus .
1431. Lanzallottus Reſta .
1433. Bartholomaeus Capra .
1433. Boſchinus de Angleria .
1435. Andreas Billius , ſeu de Billiis .
1435. Franciſcus Barbavara .
1435. Franciſcus Boſſius .
1435. Joachimus Caſtillionaeus .
1436. Daniel de Concoregio .
1437. Jacobus Boſſius .
1438. Joannes de Concoregio .
1439. Joannes Jacobus Ghilinus .
1439. Philippus Cribellus .
1440. Antonius Cremona .
1440. Antonius Peſſina .

Anno 1440. Georgius Lampugnanus .
1440. Gulielmus Lampugnanus .
1440. Petrus de Valvaſſoribus .
1442. Ignatius Landrianus .
1443. Branda Caſtillionaeus .
1443. Franciſcus Picolpaſſus .
1443. Petrus Beſutius .
1443. Stephanus de Arſago .
1444. Jacobus Arcimboldus .
1445. Gerardus Landrianus .
1447. Philippus Maria Vicecomes .
1448. Alexius Serenius .
1448. Donatus Carcanus .
1448. Jacobus Dugnanus .
1448. Petrus Antonius Aleiatus .
1450. B. Albertus de Sartiano .
1450. Ambroſius de Cavalleriis .
1450. Ambroſius Lucas Cribellus .
1450. Anonymus XI.
1450. Anonymus XXXII.
1450. Antonius de Canaro .
1450. Chriſtophorus Picinellus .
1450. Chriſtophorus à Variſio .
1450. Gabriel de Concoregio .
1450. Gulielmus Ruffinus .
1450. Henricus Rampinus de S. Aloſyo .
1450. Joannes Homodeus .
1450. Joannes Montanus .
1450. Joſeph Brippius .
1450. Maphaeus Craſſus .
1450. Maphaeus Gallinonus .
1450. Marcus Marinonus .
1450. Margarita Ferruſina .
1450. Paulus Foſſatus .
1450. Philippus de Ghiſulphis .
1450. Raphaël .
1450. Romanus Rodellus .
1450. Simon de Aliprandis .
1450. Vincentius Caſtillionaeus .
1451. Auguſtinus Comus , ſeu de Cumis .
1451. Joannes Marlianus alter .
1453. Anonymus XXXI.
1454. Bernabos Carcanus .
1454. Hieronymus Vicecomes .
1454. Nicolaus Amidanus .
1455. Petrus Cotta .
1456. Oroſius Hoſius .
1457. Andreas Vicecomes .
1457. Gabriel Carcanus .
1457. Gabriel Sfortia .
1457. Thomas Moronus .
1458. Bartholomaeus Vicecomes .
1458. B. Leo de Carate .
1458. Sigiſmundus Caſtillionaeus .
1458. Ubertus Ghiringhellus .
1459. Nicolaus Arcimboldus .

Anno

Anno 1460. Albertus Gryphius.
1460. Antonius Craſſus.
1460. Antonius Rhaudenſis.
1460. Baptiſta Vaſtamilius.
1460. Conradus Manlius.
1460. Franciſcus ab Eccleſia.
1460. Franciſcus Perraſancta.
1460. Guarnerius Caſtillionaeus.
1460. Joannes Caſtillionaeus alter.
1460. Joannes Malabarba.
1460. Joannes Montius.
1460. Joannes de Parazo.
1460. Lampus, ſive Lampuginus Biſagus.
1460. Petrus de Repoſſis.
1460. Raphaël alter.
1461. Bartholomaeus Moronus.
1462. Angelus Decembrius.
1462. Franchinus Caſtillionaeus.
1463. Antonius Canobius.
1463. Leodriſius Cribellus alter.
1463. Nicolaus de Arſago.
1464. Ambroſius de Buſſero.
1464. Chriſtophorus.
1464. Georgius Platus.
1464. Jacobus Alciatus.
1458. Antonius de Gradibus.
1468. Balthaſſar Raſinus.
1468. Blanca Maria Vicecomes.
1468. Jacobus à Modoëtia.
1468. Joannes Carpanus.
1468. Joannes de Vicomercato.
1469. Benedictus de Bernadigio.
1470. Bartholomaeus Rattus.
1470. Joannes de Capitaneis.
1470. Jo Matthaeus Ferrarius de Gradi.
1470. Nicolaus Luinus.
1470. Octavius de Vicomercato.
1470. Petrus Puſterla.
1470 Placidus Carminatus Brambilla.
1470. Scipio Caſatus.
1472. Archangelus Ungardus.
1472. Franciſcus Trivultius.
1474. Benignus.
1474. Cambius Boſſius.
1474. Chriſtophorus Cambiagus.
1474. Joannes Aloyſius Toſcanus.
1475. Guido Terzagus.
1475. Henricus Cattaneus.
1475. Jacobus Puteobonellus.
1476. Aloyſius Strata.
1476. Galeacius Maria Sfortia.
1476. Hieronymus Olgiatus.
1477. Gabriel Brebbia.
1477. Joannes Jacobus Simonetta.
1478. Franciſcus Crucejus.

Anno 1478. Joannes à Trivilio.
1478. Joannes Meltius.
1479. Andreas Carpanus.
1479. Hieronymus Donatus.
1479. Sfortia Sfortia.
1480. Ambroſius Calimerus.
1480. Anonymus XII.
1480. Guidotus Mazenta.
1480. Hieronymus Vicecomes alter.
1480. Leo Crucejus alter.
1480. Petrus Cornenus.
1480. Urbanus Paganus.
1481. Anonymus XIII.
1481. Paulinus alter.
1481. Petrus Carcanus.
1482. Leonardus Gryphius.
1483. Joannes Marlianus.
1483. Joannes Montius alter.
1483. Thomas de Capitaneis.
1484 Gaſpar de Angleria.
1484. Stephanus Nardinus.
1485. Branda Caſtillionaeus alter.
1485. Maurus Corbetta.
1485. B. Michaël Carcanus.
1485. Petrus Martyr Lampugnanus.
1485. Raymundus Marlianus.
1486. Jacobus Antonius Turrianus.
1487 Anonymus XIV.
1487. Anonymus XV.
1487. Ludovicus Mondellus.
1487 Princivallus Lampugnanus.
1488. Hyppolita Maria Sfortia.
1488. Joannes de Concoregio.
1488. Nicolaus Serazonus, ſeu de Serazonibus.
1488. Paulus Bernardinus Lanterius.
1489. Joannes Ambroſius Airoldus.
1489. Philippus Maria Sfortia.
1489. Roglerius de Comitibus.
1490. Andreas Boſſius.
1450. Bartholomaeus Meltius.
1490. Boninus Mombritius.
1490. Bonus Aloyſius Crucejus.
1490. Donatus Boſſius.
1490 Gaſpar Lampugnanus.
1490. Hieronymus Cribellus.
1490. Joannes Ambroſius Airoldus.
1490. Joannes Chriſtophorus Daverius.
1490. Joannes Philippus Gambaloita.
1490. Laurentius Lampugnanus.
1490. B. Michaël.
1490. Nicolaus Seraticus.
1490. Petrus Lazaronus.
1490. Platinus Platus.
1490. Theodorus Sovicus.
1450. Thomas de Caravagio.

Anno 1491. Joannes Arcimboldus.
1491. Nicolaus de Pado.
1492. Fraociſcus Maria Septala.
1492. Georgius.
1492. Joannes Boſſius.
1493. Ambroſius Gryphius.
1493. Antonius de Canaro.
1493. Dionyſius Aelios.
1493. Manfredus Medices.
1493. Marcus Boſſius.
1493. Paganus Rhaudenſis.
1493. Pantaleo Cuſinus.
1494. Anonymus XXXIV.
1494 Bartholomaeus Caimos.
1494 Joannes Galeaz Maria Sfortia.
1494 Petrus Craſſus.
1495. Andreas Sormanus.
1495. B. Antonius à Modoëtia.
1495. Hieronymus Battalea.
1495. Lancellottus Decius.
1496. B. Bernardinus Caimus.
1496. Conſtantius Applanus.
1496. Lucinus Conagus.
1496. Matthias de Sexto.
1496. Severinos Chalcus.
1496. Theodorus Platus.
1497. Branda Caſtillionaeus alter.
1497. Samuel de Caſſinis.
1497. Veronica de Nigronibus.
1497. Vido Antonius Arcimboldus.
1498. Anonymus XVI.
1498. Anonymus XXXIII.
1498. Joannes Antonius Corvinus.
1498. Joannes Antonius de Vailate.
1498 Joannes Baptiſta Caſoratus.
1499 Aloyſius Capra.
1499. Anonymus XVII.
1499. Anonymus XVIII.
1499. Aodreas Magnus.
1499. Gaſpar Vicecomes.
1499. Jscobus Aliphes alter.
1499. Joannes Baptiſta Caſtillionaeus.
1499. Joannes Jacobus Vincemala.
1499. Rolandus Pallavicinus.

SECULO DECIMOSEXTO.

Anno 1500. Angelus de Lavello.
1500. Andreas Bonſantus.
1500. Anonymus XLVI.
1500. Aoronius Gryphius.
1500. B. Bern rdinus de Buſtis.
1500. Bernardinus Luinus.
1500. Bettinus Triccius.
1500. Caeſar Saccus.
Anno 1500. Dionyſius Aelius.
1500. Dominicus Maccaneus.
1500. Domitilla Trivultia.
1500. Euſebius Corradus.
1500. Georgius Ravennatinus.
1500. Gherardus Moriggia.
1500. Gulielmus Rhaudenſis.
1500. Henricus.
1500. Hieronymus Luranus.
1500. Hieronymus Sanſonius.
1500. Hieronymus Tuttavilla.
1500. Jscobus Aslunus.
1500. Joannes Albertus Boſſius.
1500. Joannes Baptiſta Scaravagius.
1500. Joannes Mapellus.
1500. Joannes Moriggia alter.
1500. Joannes Petrus Cagnolus.
1500. Joannes Thomas Platus.
1500. Julius de Juliis.
1500 Matthias.
1500. Petrus.
1500. Petrus Figinus.
1500. Petrus Antonius Platus.
1500. Stephanus de Nottis, ſeu Nottius.
1500. Stephanus de Piopera.
1501. Luchinus Arconatus.
1501. Luchinus Corvinus de Aretio.
1502. Eraſmus Braſca.
1502 Gabriel Moreſinus.
1502. Sanctus Braſca.
1503. Joannes Petrus Figinus.
1503. Octavianus Arcimboldus.
1504. Raphaël Peragallus.
1505. Aſcanius Maria Sfortia.
1506. Anaſtaſius Platus.
1506. B. Joannes Angelus Porrus.
1507. Petrus Caſola.
1507. Stephanus Pallavicinus.
1507 Thomas Raynonus.
1508. Alphonſus Riccius.
1508. Ambroſius de Aliprandis.
1508. Antonius Trivultius.
1508. Bartholomaeus Chalcus.
1508. Fabricios Marlianus.
1508. Ludovicus Maria Sfortia.
1508. Michaël Tonſus.
1509. Angelus Candianus.
1509. Antonius de Judicibus.
1509. Bartholomaeus à Valle.
1509. Franciſcus à Trivilio.
1509. Franciſcus Zenus.
1509. Joannes Antonius Sangeorgius.
1509. Petrus Montius.
1510. Bartholomaeus Petraſancta.
1510. Chriſtophorus de Camponibus.

Anno 1510. Jacobus Chalcus.
1510. Thomas.
1510. Vincentius Foppa.
1511. Antonius Averarius.
1511. Hieronymus Terzagus.
1511. Hilarion Lanterius.
1511. Lancinus Curtius.
1512. Bartholomaeus Meda.
1512. Bernardinus Moronus.
1512. Diomedes de Pado.
1512. Gabriel Pirovanus.
1512. Jacobus Cambiagus.
1512. Joannes Biſſus.
1512. Joannes Antonius Beſana.
1513. Bartholomaeus Suardus.
1513. Bernardinus Corius.
1513. Hieronymus Boſſius.
1513. Joannes Jacobus Caſtillionaeus.
1513. Leo de Fidelibus.
1513. Lucas Cribellus.
1513. Marcellinus Marmori.
1513. Michaël Fernus.
1513. Richardus Petraſancta.
1514. Joannes Baptiſta Vincemala.
1514. Joannes Petrus Petraſancta.
1515. Anonymus XIX.
1515. Benedicta de Vicomercato.
1515. Chriſtophorus de Capitaneis.
1515. Joannes Petrus Arlunus.
1515. Joſeph Cuſanus.
1515. Triſtanus Chalcus.
1516. Bernardinus Arlunus.
1516. Blanca Franciſca Sfortia.
1516. Marſilius Petraſancta.
1517. Ambroſius Taëgius.
1517. Anonymus XXXV.
1517. Antonius, ſeu Jo. Antonius Cuſanus.
1517. Joannes Tolentinus.
1517. Veronica Stampa.
1518. Carolus Barbavara.
1518. Gabriel.
1518. Jaſon Maynus.
1518. Joannes Ambroſius Archintus.
1518. Joannes Antonius Vicomercatus.
1518. Joannes Jacobus Trivultius.
1519. Anonymus XXXVI.
1519. Archangelus à Gallarato.
1519. Benedicta Bimia.
1519. Benedictus Bellabucca.
1519. Hieronymus Ripa.
1519. Joannes Andreas Prata.
1519. Joannes Stephanus Caſtillionaeus.
1520. Archangela Gabriella Vicecomes.
1520. Archangelus Madrignanus.
1520. Bartholomaeus Ferrarius.

Anno 1520. Bartholomaeus Marlianus.
1520. Caeſar Caeſarianus.
1520. Camilla Scarampa.
1520. Carolus Pagnanus.
1520. Franciſcus Tantius Corniger.
1520. Georgius alter.
1520. Georgius Cribellus.
1520. Hippolytus Eſtenſis.
1520. Horatius Siccus.
1520. Joannes de Gradibus.
1520. Petrus Novarus.
1520. Petrus Martyr de Angleria.
1520. Polydorus de Caravagio.
1521. Aloyſius Marlianus.
1521. Bartholomaeus Simonetta.
1521. Joannes Jacobus Lomatius.
1521. Lampus, ſive Lampuginus Biragus alter.
1522. Aaron Battalea.
1522. Ambroſius Variſius.
1522. Iſidorus Iſolanus.
1524. Facius Cardanus.
1524. Joannes Franciſcus Marlianus.
1524. Ludovicus Septala.
1524. Michaël Marlianus.
1524. Petrus Cantonus.
1525. Aluyſius Pirovanus.
1525. Anſelmus Tantius.
1525. Archangela Panigarola.
1525. Bernardinus Landrianus.
1525. Bernardus Cribellus.
1525. Franciſcus Taëgius.
1525. Franciſcus Teſta.
1525. Joannes Antonius Trivultius.
1525. Joannes Stephanus Cotta.
1525. Ludovicus de Perego.
1525. Paulus Cittadinus.
1526. Paulus Suardus.
1527. Scaramutia Trivultius.
1528. Benedictus Tonſus.
1528. Hieronymus Cittadinus.
1528. Joannes Antonius Caſtillionaeus.
1528. Paulus de Gradibus.
1529. Auguſtinus Panigarola.
1529. Hieronymus Caſtillionaeus.
1529. Hieronymus Moronus.
1530. Anonymus XXXVII.
1530. Auguſtinus Paravicinus.
1530. Balthaſſar de Fidelibus.
1530. Bartholomaeus Rozzonus.
1530. Chriſtophorus Panigarola.
1530. Joannes Baptiſta Deganus.
1530. Joannes Petrus Vicecomes.
1530. Joſeph Ciſnuſculus.
1530. Margarita Archinta.
1530. Thomas Pirola.

Anno

S Y L L A B U S

Anno 1530. Vivianus Guſſallus .
1531. Nicolaus Caſtillionaeus .
1535. Camillus Ghilinus .
1535. Matthaeus Vicecomes .
1535. Philippus Decius .
1535. Scipio Vegius .
1536. Antonius Mediobarbus .
1536. Coecilia Gallarana .
1536. Jacobus Minutius .
1535. Bernardinus Porta .
1535. Camillus Agrippa .
1537. Galeatius Capra , ſive Capella .
1537. Petrus Petraſancta .
1537. Ferrandus, ſive Ferdinandus de Abdua.
1537. Gualterius Corbetta .
1537. Lucilius Terzagus .
1538. Hilarion Corbetta .
1539. Aſcaleon à Valle .
1539. Jacobus Simonetta .
1540. Anonymus XX.
1540. Camilla Suarda .
1540. Hippolyta Vela .
1540. Joannes Baptiſta Confalonerius .
1540. Joannes Baptiſta Sclafenatus .
1540. Romaeus Caſtillionaeus .
1540. Titus Hieronymus Sempronius Caſtillionaeus .
1540. Vincentius Dioneſanus .
1541. Julius alter .
1542. Carolus Bebulchus .
1542. Hieronymus Ferrarius .
1542. Joannes Franciſcus Gaddius .
1543. Tonſus Tonſus .
1544. Caeſar Moriggia .
1544. Franciſcus Caimus .
1544. Franciſcus Craſſus alter .
1544. Hippolyta Porromaea .
1544. Joannes Georgius Septala .
1544. Joannes Marcus Burigotius .
1544. Joannes Nava .
1545. Aurelius Albutius .
1545. Blanca de Balſamo .
1545. Paulus Cribellus .
1546. Aegidius Boſſius .
1546. Jacobus Philippus Simonetta .
1546. Joannes Paulus Alciatus .
1547. Ambroſius Recalcatus .
1547. Andreas Gluſſianus .
1547. Anonymus XXI.
1547. Auguſtus Botta .
1547. Paulus Petraſancta .
1548. Auguſtinus Trivultius .
1548. Diamans Marinonus .
1548. Hieronymus Porrus .
1548. Joannes Andreas de Vicomercato .

Anno 1548. Ludovicus Petraſancta .
1549. Andreas Mendriſius .
1550. Almericus Sayta .
1550. Ambroſius Ferrarius .
1550. Andreas Alciatus .
1550. Benedicta .
1550. Camillus Rhaudenſis .
1550. Camillus Agrippa .
1550. Franciſcus .
1550. Franciſcus Lampugnanus .
1550. Franciſcus Sfondratus .
1550. Hieronymus Baſſus .
1550. Hieronymus Novatus .
1550. Joannes Albertus Albicantes .
1550. Joannes Baptiſta Archintus .
1550. Joannes Baptiſta Brebbia .
1550. Joannes Baptiſta Civegna .
1550. Joannes Franciſcus Martignonus .
1550. Joannes Maria Buttinonus .
1550 Joannes Paulus Lomatius .
1550. Joannes Raynonus Barizaldus .
1550. Ludovicus Porrus .
1550. Marcus Litta .
1550. Marius Cotta .
1550. Matthaeus Caſſignus .
1550. Octavianus Picius .
1550. Petrus Novatus alter .
1550. Petrus Puricellus .
1550. Princivallus Montius .
1550. Publius Franciſcus Spinula .
1550. Quintilianus Cribellus .
1550. Sylvius Geſoſus .
1551. Seraphinus ab Eccleſia .
1552. Bernardus Porrus .
1552. Hieronymus Torchius .
1553. Cattellianus Cotta .
1553. Joannes Antonius Ferrarius .
1554. Caeſar Bologninus Attendulus .
1554. Sabbas Caſtillionaeus .
1555. Bonaventura Caſtillionaeus .
1555. Franciſcus Mantegatia .
1555. Hieronymus Rozzonus .
1555. Joannes Angelus Arcimboldus .
1555. Joſeph Brippius alter .
1555. Marcus Antonius Majoragius .
1555. Paula Antonia de Nigris .
1555. Philippus Pirogallus .
1556. Catharina Vicecomes .
1556. Hieronymus Benzonus .
1556. Joſeph Plantanida .
1556. Julius Porrus .
1557. Dionyſius Brippius .
1557. Joannes Ambroſius Bulla .
1557. Joannes Franciſcus Straparola .
1557. Joannes Jacobus Medices .

Anno

Anno 1557. Paulus Canobius.
1557. Philippus Caſtillionaeus.
1558. Ambroſius Cavenagus.
1558. Antonellus Arcimboldus.
1558. Jacobus Maria Stampa.
1558. Joannes Baptiſta de Vicomercato.
1558. Livia Torniella.
1558. Petrus Antonius Marlianus.
1558. Philippus Archintus.
1558. Tiburtius Caravagius.
1559. Joannes Baptiſta Caſtillionaeus alter.
1559. Marcus Antonius Caimus.
1560. Anaſtaſia Cotta.
1560. Angelus à Ferno.
1560. Camillus de Advocatis.
1560. Floravantes Rabbia.
1560. Franciſcus Bernardinus de Vicomercato.
1560. Hieronymus Mendriſius.
1560. Hieronymus Lombardus.
1560. Hieronymus Raynerius.
1560. Hortenſius Landus.
1560. Jacobus Cattaneus.
1560. Jacobus Philippus Carpanus.
1560. Jaſon Maynus alter.
1560. Joannes Aloyſius Trottus.
1560. Joannes Baptiſta Cardanus.
1560. Joannes Baptiſta Veranus.
1560. Joannes Franciſcus Puſterla.
1560. Joannes Jacobus Aelius.
1560. Joannes Jacobus Salvatorinus.
1560. Mauritius Maurus.
1560. Michaël Reſta.
1560. Nicolaus Matonus.
1560. Pacificus Bebulcus.
1560. Paula Scſſa.
1560. Paulus Triccius.
1560. Stephanus Moreſinus.
1560. Ubaldus Gherardus.
1561. Franciſcus Taberna.
1561. Nicolaus Oldanus.
1562. Anonymus XXIII.
1562. Caeſar Gallaratus.
1562. Joannes Baptiſta Corneus.
1562. Joannes Baptiſta Craſſus.
1563. Joannes Petrus de Cermenate.
1564. Anonymus XXII.
1564. Baſilius Alamannus.
1564. Marius Picius.
1565. Cornelia Cotta.
1565. Franciſcus Villanus.
1565. Joannes Faſſatius.
1565. Octavianus Raverta.
1565. Petrus Paulus Arrigonus.
1565. Pius IV. Pontifex Max.
1565. Princivallus Beſutius.

Anno 1566. Franciſcus Craſſus.
1566. Jacobus Maria Berna.
1566. Joannes Baptiſta Bimius.
1566. Virginius Joſeph Borrus.
1567. Alexander Archintus.
1567. Joannes Baptiſta Beſotius.
1567. Nicolaus Pacedianus.
1568. Franciſcus Abundius Caſtillionaeus.
1568. Hieronymus Garbagnatus.
1568. Ludovicus Simonetta.
1569. Conſtantius Annonus.
1569. Gabriel Caſatus.
1569. Joannes Antonius Caneveſius.
1569. Petrus Georgius Vicecomes.
1570. Alphonſus Vicecomes.
1570. Anonymus XXXVIII.
1570. Anonymus XLVII.
1570. Antonius Maria Venuſtus.
1570 Aurelius Cattaneus.
1570. Bernardinus Boſſius.
1570. Chriſtophorus Vicecomes.
1570. Franciſcus à Canobio.
1570. Franciſcus de Vicomercato.
1570. Gaſpar Legnanus.
1570. Gineſius Roſanus.
1570. Hieronymus Boſſius alter.
1570. Hieronymus Hoſius.
1570. Hieronymus Tattus.
1570. Jacobus Maynerius.
1570. Joannes Brippius.
1570. Joannes Stephanus Leinatius.
1570. Laurentius Maddius.
1570. Proſper Biragus.
1570. Vincentius.
1570. Vincentius Petraſancta.
1570. Zaccharias Ferrarius.
1571. Anonymus XXIV.
1571. Anonymus XLVIII.
1571. Branda Porrus.
1571. Hector Vicecomes.
1571. Joannes Ambroſius Barbavara.
1571. Michaël Sovicus.
1572. Ambroſius Canobius.
1572. Camilla Rhaudenſis.
1572. Franciſcus Curtius.
1572. Hippolytus Eſtenſis alter.
1572. Joannes Antonius Cazzulus.
1572. Joſeph Alamannus.
1572. Martinus Baſſus.
1572. Parthenia Gallarata Maynolda.
1572. Pompejus Caſtillionaeus.
1573. Bartholomaeus Taëgius.
1573. Bernardinus Roſſignolus.
1573. Horatius Arrigonus.
1574. Alexander Cribellus.

Anno 1574. Camillus de Perego.
1574. Paulus Albutius.
1575. Chriſtophorus Magnus.
1575. Coſmus Alamannus.
1575. Fabricius Lampugnanus.
1575. Joannes Franciſcus Scantius.
1575. Ludovicus Biragus.
1575. Paula Sfondrata.
1575. Theophilus Gallinonus.
1576. Aloyſius de Capitaneis.
1576. Hieronymus Cardanus.
1576. Ludovicus Gandinus.
1576. Philippus Binaſcus.
1577. Annibal Balſamus.
1577. Annibal Crucejus.
1577. Antonius Senſonius.
1577. Franciſcus de Comitibus.
1579. Joannes Maria Caneparius.
1577. Lanfrancus Bonipertus.
1577. Leander Vicecomes.
1578. Camillus de Capitaneis.
1578. Franciſcus Caſtellus.
1578 Joannes Matthaeus Toſcanus.
1578. Joannes Paulus Barzius.
1578. Malachias Binaſcus.
1579. Aſcanius Centorius de Hortenſiis.
1579. Franciſcus Civellus, ſive Clavellus.
1579. Franciſcus Curionus.
1579. Stanislaus Huſius.
1579. Thomas Albiatus.
1579. Pomponius Cotta.
1580. Ambroſius Magnagus.
1580. Angelus Mutonus.
1580. Antonius de Comitibus.
1580. Antonius Franciſcus Raynerius.
1580. Caeſar Rincius.
1580. Camillus Boſſius.
1580. Franciſcus Alciatus.
1580. Gabrius Scibellonus.
1580. Galeatius Brugora.
1580. Horatius Lutius.
1580. Joannes Moronus.
1580. Joannes Ambroſius Ferrarius.
1580. Joannes Angelus Cerrus.
1580. Joannes Antonius Luinus.
1580. Joannes Petrus Airoldus.
1580. Julius Pogianus.
1580. Petrus Martyr Tronus.
1580. Robertus Francinetus.
1580. Thomas Albiatus.
1580. Tiburtius Vicecomes.
1581. Anonymus XXV.
1581. Camillus Caſtillionaeus.
1581. Camillus Porrus.
1581. Gaſpar Bugattus.
Anno 1581. Hieronymus Brambilla alter.
1581. Hieronymus Crottus.
1581. Marcus Maphaeus Cicerejus.
1582. Alexander Paravicinus alter.
1582. Jo. Baptiſta de Comitibus Fontana.
1582. Marcus Antonius Boſſius.
1583. Carolus Antonius Bebulchus.
1583. Franciſcus Arconius.
1583. Hieronymus Montius.
1583. Joannes Petrus Albutius.
1583. Renatus Biragus.
1584. Anonymus XXXIX.
1584. S. Carolus Borromaeus.
1584. Franciſcus Boſſius.
1584. Hieronymus Caluſchus.
1584 Jacobus Gluſſianus.
1584. Jacobus Turrianus.
1584. Joannes Paulus de Clericis.
1584. Joannes Petrus Beſutius.
1584. Marcellus Caſtillionaeus.
1584 Angelus Caſtillionaeus.
1585. Antonius.
1585 Gothardus Regna.
1585. Gabriel Buſca.
1585. Hercules Vincemala.
1585. Hilarion Tadinus.
1585. Hippolytus Seta.
1585. Joannes Baptiſta Rayoaldus.
1585. Marcus Antonius Miſſalia.
1585. Octavianus Ferrarius.
1585 Scipio Simoncta.
1585. Theophilus Carentius.
1586. Dominicus Buellius.
1587. Bernardus Bertolius.
1587. Joannes Baptiſta Crevenna.
1587. Joannes Baptiſta Formentus.
1587. Joannes Baptiſta Septala.
1587. Paulus Sfondratus.
1587. Philippus Raynoldus.
1588. Archileus Carcanus.
1588. Brunorus Taberna.
1588. Joannes Arcimboldus alter.
1588. Joannes Franciſcus Landrianus.
1588. Mutius Variſius.
1588. Petrus Franciſcus Biragus.
1589. Alexander Curius.
1589. Bartholomaeus Capra alter.
1589. Gaſpar Moriggia.
1590. Alexander Putterla.
1590. Anna Maria Zucchia.
1590. Anonymus XLIX.
1590. Antonius Moneta.
1590. Antonius Rubeus.
1590. Appolonius Menabenus.
1590. Auguſtinus Cuſanus.

Anno

Anno 1590. Auguſtinus Ramellus.
1590. Bartholomaeus Maynerius.
1590. Baſilius Alamannus.
1590. Benignus Gryſonianus.
1590. Bonagratia Vignatus.
1590. Facius Gallaranus.
1590. Franciſca Camilla Gallarata.
1590. Franciſcus Ciceręjus.
1590. Franciſcus Perlaſca.
1590. Germanus Gallaſſus.
1591. Gregorius XIV. Pontifex Max.
1590. Heliodorus.
1590. Hieronymus Frova.
1590. Hieronymus Platus.
1590. Joannes Ambroſius Pechius.
1590. Joannes Antonius Boſſius.
1590. Joannes Antonius Lupus.
1590. Joannes Baptiſta Porrus.
1590. Joannes Baptiſta Porrus alter.
1590. Joannes Baptiſta Salvatorinus.
1590. Joannes Baptiſta Vicecomes alter.
1590. Joannes Franciſcus Porrus.
1590. Joannes Jacobus Aelius.
1590. Joannes Petrus Airoldus.
1590. Joannes Petrus Stuppanus.
1550. Joſeph Ferrarius.
1590. Julius Moriggia.
1590. Julius Verga.
1590. Maria Ferraria.
1590. Peregrinus de Peregrinis.
1590. Raphaël Applanus.
1590. Raphaël Toſcanus.
1590. Sfortia Brippius.
1550. Thomas Orrigonus.,
1590. Urbanus Montius.
1591. Caeſar Rovidius.
1591. Joannes Antonius Serbellonius.
1591. Joannes Baptiſta Cerronettus.
1592. B Alexander Saulus.
1592. Aloyſius Variſius.
1592. Bartholomaeus Recalcatus.
1592. Baſilius Menabenus.
1592. Fabius Variſius.
1591. Nicolaus Boldonus.
1592. Octavianus Fabagroſſa.
1592. Proſper Vicecomes.
1593. Aſcanius Mozzonus.
1593. Auguſtus Barbovius.
1593. Caeſar Regna.
1593. Hieronymus Caſtillionaeus alter.
1593. Joannes Antonius Actius Gallaratus.
1593. Paulus Salodius.
1593. Primus de Comitibus.
1594. Alphonſus Oldradus.
1594. Andreas Caſanova.
Anno 1594. Angelus Cantonus.
1594. Auguſtinus Bonacina.
1594. Deſiderius Carcanus.
1594. Franciſcus Panigarola.
1594. Hieronymus Rabbia.
1594. Jacobus Boſſius.
1594. Joannes Antonius Zavatarius.
1594. Joannes Petrus Marcheſonius.
1594. Joannes Vicecomes alter.
1594. Joſeph Caſatus.
1594 Petrus Paulus Porrus.
1594. Vincentius Serenius.
1595. Aloyſius Terzagus.
1595. Evangeliſta à Canobio.
1595 Gaſpar Vicecomes alter.
1595. Horatius Carpanus.
1555 Gabriel Cunaeus.
1596 Arcangelus Campatius.
1596 Auguſtinus Tradatus.
1596. Zaccarias Caimus.
1597. Franciſcus Cremenſis.
1597. Joachimus Garbicellus.
1597. Pomponius Rozzonus.
1598. Caeſar Bergamius.
1598. Joannes Baptiſta Caballinus.
1599. Fabritius Vicecomes.
1599. Marcus Antonius Boſſius.
1599. Proſper Cattaneus.

SECULO DECIMOSEPTIMO.

Anno 1600. Aloyſius Plantanida.
1600. Angelus Franciſcus Tignoſius.
1600. Anonymus L.
1600. Angelus Purinellus.
1600. Antonius Maria Paverus.
1600. Appollinaris Vicecomes.
1600. Auguſtinus Gambarellus.
1600. Balthaſſar Caſtillionaeus.
1600. Bernardinus Baldinus.
1600. Bernardinus Fernus.
1600. Bernardinus Marlianus.
1600. Camillus Patellanus.
1600. Carolus Gallaratus.
1600. Deſiderius Piola.
1600. Franciſcus Montius.
1600. Georgius Florus.
1600. Joannes Antonius Burrus.
1600. Joannes Baptiſta Tadinus.
1600. Joannes Franciſcus Carmenus.
1600. Joannes Philippus Gherardinus.
1600. Iſaïas Prata.
1600. Julia Variſia.
1600. Julius Caeſar Tadinus.
1600. Laurentius Toſcanus.
1600. Livius Aicardus.

Anno

Anno 1600. Matthaeus Caſtillionaeus.
1600. Paulus de Perego.
1600. Petrus Paulus Simonetta.
1601. Ambroſius Srampa.
1601. Camillus de Advocatis.
1601. Franciſcus Cittadinus.
1601. Joannes Tonſus.
1601. Guido Cuſanus.
1602. Antonia Maria Sfondrara.
1602. Octavianus Beſurius.
1603. Celſus Conſalonerius.
1603. Fabricius Petraſancta.
1603. Franciſcus, ſive Jo. Franciſcus Caccia.
1603. Joannes Antonius de Abdua.
1603. Joannes Chriſtophorus Moronus.
1603. Paula Antonia Sfondrata.
1603. Petrus Franciſcus Marlianus.
1604. Gulielmus Bramicellus.
1604. Julius Plantanida.
1604. Matronianus Binagus.
1604. Paulus Moriggia.
1604. Scipio Albanus.
1605. Alexander Rovidius.
1605. Ignatius Albanus.
1605. Joannes Matthaeus Paravicinus.
1606. Alexander Litta.
1606. Alphonſus Raynoldus.
1606. Hieronymus Sanſonius alter.
1606. Jacobus Philippus Beſta.
1606. Joannes Baptiſta Fageus.
1607. Aloyſius Caſtillionaeus.
1607. Antonius Blaguazonus.
1607. Balthaſſar Caepolla.
1607. Caeſar Specianus.
1607. Galeacius Vicecomes.
1607. Honorius Longus.
1607. Joannes Vicecomes alter.
1608. Anonymus LI.
1608. Bernardinus Scottus.
1608. Bernardus Raynoldus.
1608. Franciſcus Gluſſianus.
1608. Joannes Franciſcus Sitonus.
1608. Joannes Jacobus Caſtoldus.
1608. Michaël à Ferno.
1608. Paulus Airoldus.
1609. Caeſar Parona.
1609. Carolus Hieronymus Bellanus.
1609. Curtius Caſatus.
1609. Georgius Vercellonius.
1609. Hieronymus Raphaëlius.
1609. Jacobus Maria ab Eccleſia.
1609. Sebaſtianus Cattaneus.
1610. Alphonſus Gallaratus.
1610. Ambroſius de Ruſconibus.
1610. Anonymus LII.

Anno 1610. Fauſtinus Aicardus.
1610. Franciſcus Geroſa.
1610. Franciſcus Bernardinus Magnus.
1610. Jacobus Bollinus.
1610. Joannes Baptiſta Martinengus.
1610. Joannes Baptiſta Saccus.
1610. Joannes de Magiſtris.
1610. Joſeph Archintus.
1610. Joannes Petrus Zenalius.
1610. Raphaël Montorſanus.
1610. Zacharias Vicecomes.
1611. Antonius Regna.
1611. Eleuterius Albergonus.
1611. Franciſcus Ambiverus.
1611. Georgius Longus.
1611. Horatius Seronus.
1611. Joannes Ambroſius Biſſus.
1611. Joannes Stampa.
1611. Sampſon Iſola.
1612. Franciſcus Aelius.
1612. Franciſcus Simonetta.
1612. Jacobus Antonius Carpanus.
1612. Joannes Baptiſta Boſſius.
1612. Joannes Marcus Fagnanus.
1612. Marcus Marcellus Rincius.
1613. Ambroſius alter.
1613. Angelus Scamnus.
1613. Flaminius Platus.
1613. Guidus Mazenta.
1613. Gabriel Verrus.
1613. Joannes Baptiſta Vicecomes alter.
1613. Joannes Franciſcus Beſurius.
1613. Joannes Jacobus Reſta.
1613. Julius Caeſar Corius.
1613. Julius Caeſar Figinus.
1613. Modeſtus Vicecomes.
1613. Polydorus Ripa.
1614. Caeſar Tettamantius.
1614. Franciſcus Bimius.
1614. Joannes Antonius Creſpius.
1614. Melchior Alciatus.
1614. Paulus Aemilius Barbaruſſa.
1614. Sebaſtianus Reſta.
1615. Carolus à Baſilica-petri.
1615. Gaſpar Carcanus.
1615. Jacobus Alipher.
1615. Petrus Antonius Creſpius Caſtoldus.
1615. Pomponius Aemilianus.
1615. Vincentius de Caravagio.
1616. Aurelius Baſſus.
1616. Flaminius Fernus.
1616. Hieronymus Trivultius.
1616. Joannes Baptiſta Applanus.
1616. Joannes Baptiſta Viottus.
1616. Octavius Cotronius.

Anno

Anno 1616. Petrus Martyr Marinonus .
1616. Pompejus Arrigonus .
1617. Angelus Aelius , ſive Ellenſis .
1617. Antonius Albertallus .
1617. Dominicus Maria Curionus .
1617. Franciſcus Ferrarius .
1617 Franciſcus Petraſancta alter .
1617. Franciſcus Picinellus .
1617. Joannes Baptiſta Billius .
1617. Ludovicus Meltius .
1617. Ludovicus Taberna .
1617. Marcus Antonius Bonvicinus .
1617. Pompejus Lampugnanus .
1617. Vitalianus Vicecomes Borromaeus.
1618. Andreas Bonus .
1618. Andreas Manriquius .
1618. Anonymus XLII.
1618. Carolus Pirovanus .
1618. Cherubinus Caſatus .
1618. Franciſcus Aelius .
1618. Julius Caeſar Gluſſianus .
1618. Leo Rubeus .
1618. Ludovicus Maddius .
1618. Paulus Aemilius Sfondratus .
1618. Victoria Caſtelletta Rhaudenſis .
1619. Anonymus XXVI.
1619. Auguſtinus Beretta .
1619. Deſiderius Gryphius .
1619. Ferdinandus Taberna .
1619. Joannes Baptiſta Bologna .
1619. Joannes Thomas Gallaratus .
1620. Antonius Salmatia .
1620. Antonius Thoëſchius .
1620. Bernardinus Fernus de Bruſatoribus .
1620. Bonaventura Burattus .
1620. Cornelia Lampugnana Rhaudenſis .
1620. Chriſtophorus Sylva .
1620. Damianus Faſolius .
1620. Joannes Baptiſta Bonoculus .
1620. Joannes Baptiſta Proſerpius .
1620. Joſeph Milanus .
1620. Julius Tattus .
1620. Marcus Aurelius Grattarola .
1610. Octavianus de Cuſtodibus .
1620. Petrus Antonius Barca .
1620. Petrus Marinolus .
1620. Raphaël Ferrarius .
1621. Blaſius Guenzatus .
1621. Carolus Andreas Baſſus .
1621. Joannes Baptiſta Montanus .
1621. Joannes Baptiſta Sylvaticus .
1621. Michaël Miſſeronus .
1621. Paulus Aemilius Blancus .
1621. Petrus Franciſcus Goanus .
1621. Sebaſtianus Fageus .

Anno 1622. Ambroſius Borronus .
1622. Jacobus Antonius de Clericis .
1622. Joannes Georgius Trivultius .
1622. Mutius Sfortia .
1622. Paulus Sanſonius .
1622. Raphaël Caſſins .
1623 Albertus Pecorellus .
1623. Benedictus Sociacus .
1623. Jacobus Ferrarius .
1623. Joannes Ambroſius Conſalonerius .
1623. Joannes Andreas Pionnus .
1623. Joannes Petrus Gluſſianus .
1623. Ludovicus Mazenta alter .
1623. Petrus Jacobus Arrigonus .
1623. Raphaël Fagnanus .
1624. Alexander Conſalonerius .
1624 Anonyma .
1624. Joannes Andreas Cattaneus .
1624. Petrus Franciſcus de Primis .
1625. Caeſar de Ripaiia .
1625. Cherubinus Ferrarius .
1625. Flaminius Crucejus .
1625. Franciſcus Ruginius .
1625. Franciſcus Sanbenedictus .
1625. Joannes Franciſcus Pellitionus .
1625. Tiburtius Caroccius .
1625. Valerius Conſalonerius .
1626. Balthaſſar Capra .
1626. Bonaventura Paravicinus .
1626. Dominicus Zucchinettus .
1626. Franciſcus Bernardinus Seſſa .
1626. Hieronymus de Carate .
1626. Joannes Stephanus Mirabilia .
1626. Petrus Vincentius Carpanus .
1626. Salvator Raſorius .
1627 Alexander Rhaudenſis .
1627. Ambroſius Ratagius .
1627. Bartholomaeus Aſſander .
1627. Camillus Ballianus, ſive Balbianus .
1627. Camillus Sclafenatus .
1627. Donatus Fontana .
1627. Hieronymus Caimus .
1627. Julius Areſius .
1627. Tobias Corona .
1628. Aloyſius Bariola .
1628. Celſus Dugnanus .
1628. Albertus Tirellus .
1628. Federicus Vaſſallus .
1628. Joannes Baptiſta Bizozerus .
1628. Joannes Baptiſta Gallimbertus .
1628 Joannes Franciſcus de Clericis .
1628. Joſeph Maria Arconius .
1628. Julius Caeſar Ruginellus .
1628. Laurentius Friſonus .
1628. Ludovicus Mazenta .

Anno 1628. Maximus Serenius .
1629. Anonymus XLI.
1629. Antonius Georgius Beſutius .
1629. Aquilinus Coppinus .
1619. Hieronymus de Sirturis .
1629. Horatius Caſatus .
1629. Laurentius Binagus .
1629. Michaël Angelus Caſſina .
1629. Octavius Vincemala .
1629. Petrus Maria Caſtillionaeus .
1629. Simon Boſſius .
1630. Alexander Gherardinus .
1630. Aloyſius Boſſius .
1630. Antonius Albertallus .
1630. Antonius Gallaratus .
1630 Bartholomaeus Zucchius .
1630. Baſilius Serenius .
1630. Benedictus Septala .
1630. Carolus Torniellus .
1630. Carolus Moneta .
1630. Eugenius Dioneſanus .
1630. Euſebius Cruccjus .
1630. Chriſtophorus Carcanus .
1630. Federicus Borromaeus .
1630. Federicus à Valle .
1630. Ferdinandus Meltius .
1630. Franciſcus Bernardinus Vela .
1630. Franciſcus Biragus .
1630. Franciſcus de Platea .
1630. Franciſcus Rubinus .
1630. Franciſcus Rugerius .
1630. Franciſcus Maria Guazzus .
1630. Franciſcus Maria Rhaudenſis .
1630. Gabriel Sorexina .
1630. Gregorius Gallicanus .
1630. Hieronymus Septala .
1630. Hieronymus Sitonus .
1630. Hippolytus Airoldus .
1630. Joannes Andreas Drallus .
1630. Joannes Antonius Calvenzanus .
1630. Joannes Antonius Caſtillionaeus alter .
1630. Joannes Baptiſta Vertua .
1630. Joannes Baptiſta Villa .
1630. Joannes Rovidius .
1630. Joſeph Alamannus .
1630. Joſeph Landus .
1630. Joſeph Oldradus .
1630. Julius Foppa .
1630. Ludovicus Vincemala .
1630. Marcus Antonius Montius .
1630. Maria Angelus Sanbenedictus .
1630. Melchior Ripa .
1630. Melchior Puteus .
1630. Michaël Angelus Caccia .
1630. Nicolaus Pellizzarius .

Anno 1630. Joannes Baptiſta Oddonus .
1630. Paulus Rhaudenſis .
1630. Petrus Franciſcus Corius .
1630. Proſper Farraudus .
1630. Robertus Ruſca .
1630. Sigiſmundus Boldonus .
1630. Stephanus Mantegatia .
1630. Theodorus Fantonus .
1630. Timotheus Baroſſius .
1631. Alexander Panigarola .
1631. Angelica Agata Sfondrata .
1631. Aurelius Blancus .
1631. Camillus Sitonus .
1631. Camillus Raverta .
1631. Chriſtophorus Maria Cruccjus .
1631. Felix Hoſius .
1631. Joannes Capis .
1631. Joannes Aloyſius Confalonerius .
1631. Joannes Petrus Bimius .
1631. Joannes Petrus Grimaldus .
1631. Martinus Bonacina .
1632. Antonius Boſſius .
1632. Antonius Giggaeus .
1632. Chriſtophorus Burrus .
1632. Jacobus Lampugnanus .
1632 Jacobus Puteus .
1632. Philippus Archintus alter .
1633. Antonius Princivallus Carera .
1633. Joannes Baptiſta Arconatus .
1633. Joſeph Vicecomes .
1633. Ludovicus Septala alter .
1634. Benedictus Cinquanta .
1634. Coſmus Alamannus .
1634. Joannes Forrerius Abbiatus .
1634. Joannes Sfondratus .
1634 Sebaſtianus Peſſina .
1635. Angelus Stampa .
1635. Caeſar Canobius .
1635. Carolus Antonius Agudius .
1635 Joannes Ambroſius Mazenta .
1636. Caeſar Lampugnanus .
1636 Hector Albergantus .
1636. Iſidorus Solarius .
1636. Mauritius de Domis .
1636. Senator Septala alter .
1637. Angelicus Radaëllus .
1637. Caeſar de Perego .
1637. Innocentius ab Eccleſia .
1637. Joannes Baptiſta Vicecomes .
1637. Paulus Hieronymus Martignonus .
1637. Petrus Paulus Buttintrochis .
1637. Sebaſtianus Borſa .
1638. Andreas Pictorius .
1638. Antonius Ramponus .
1638. Bartholomaeus Gavantus .

Anno

Anno 1638. Benedictus Caſtellus.
1638. Carolus Jacomettus.
1638. Joannes Baptiſta Vicecomes alter.
1638. Joannes Franciſcus Creſcius.
1638. Octavius Cuſanus.
1638. Ludovicus Barbavara.
1638. Matthaeus Parucconus.
1638. Philippus Vicecomes.
1639. Anonymus XLIII.
1639. Caeſar Taberna.
1639. Ferrandus Doſſeoa.
1639. Hercules Blancus.
1639. Joannes Auguſtinus Confalonerius.
1639. Joannes Baptiſta Plantanida.
1639. Joſeph Barca.
1638. Julius Cignardus.
1640. Baſilius Puſterla.
1640. Caeſar Milleſantius.
1640. Caeſar Scroſatus.
1640. Franciſcus Bernardinus Porrus.
1640. Franciſcus Brippius.
1640. Flavius Boldonus.
1640. Franciſcus Collius.
1648. Franciſcus Puteobonellus.
1640. Hieronymus Parona.
1640. Hippolytus Porrus.
1640. Jacobus Lampugnanus alter.
1640. Joannes Baptiſta Ardemanius.
1640. Joannes Baptiſta Landrianus.
1640. Joannes Baptiſta Trottus.
1640. Joannes Franciſcus Caſtillionaeus alter.
1640. Joannes Jacobus Conturbius.
1640. Joannes Petrus Legnanus.
1640. Julius Caeſar Albicantes.
1640. Leonardus Delfinonus.
1640. Martinus Longus.
1640. Nicolaus Caranza.
1640. Octavianus Perlaſca.
1640. Octavius Villanus.
1640. Odoardus Riſius.
1640. Paulus Joſeph Meronus.
1640. Petrus Maria Martellus.
1640. Philippus Pirovanus.
1640. Polycarpus Urſinus.
1640. Severinus Frigerius.
1640. Valentinus Rubinus.
1641. Cornelius Franciſcus Biragus.
1641. Hieronymus à Baſilica-petri.
1641. Hieronymus Brippius.
1641. Jacobus Philippus Butius.
1641. Joſeph Ripamontius.
1641. Paulus Caſatus.
1641. Terentius Alciatus.
1642. Diomedes Crucejus.
1642. Franciſcus Caſatus.

Anno 1642. Joannes Baptiſta Cantonus.
1643. Caeſar Blancus.
1643. Carolus Moneta alter.
1643. Domitius Platus.
1643. Donatus Benzonus.
1644. Bonagratia Gluſſianus.
1644. Bonaventura Cavallerius.
1644. Henricus de Capitaneis de Arſago.
1644 Paulus Areſius.
1645. Alexander Archintus.
1645. Antonius Orobonus.
1645. Bartholomaeus Bonſignorius Buſtus.
1645. Franciſcus Florentia.
1645. Honoratus Vicecomes.
1645. Joannes Paulus Velatus.
1645. Matthaeus Valerius.
1645. Petrus Paulus Ormanicus.
1646. Matthaeus Bimius.
1646. Petrus Franciſcus Pioltellus.
1647. Carolus Antonius Archintus.
1647. Emmanuel à Laude.
1647. Hermes Stampa.
1647. Hieronymus Gatticus.
1647. Paulus Sfondratus alter.
1648. Caeſar Landrianus.
1648. Franciſcus Praeſtinus.
1648. Joannes Baptiſta Novatus.
1648. Paulus Nicolaus Variſius.
1649. Carolus Boſſius.
1649. Cherubinus Serbellonus.
1649. Chriſtophorus Parravicinus.
1649. Fabius Franciſcus Dugnanus.
1649. Fabricius Boſſius.
1649. Georgius de Abdua.
1649. Hieronymus Confalonerius.
1649. Joannes Baptiſta Raynoldus alter.
1649. Ludovicus Meltius alter.
1650. Adeodatus Paſinus.
1650. Aegidius Conſonius.
1650. Alexander Puricellus.
1650. Alexius Ledeſma.
1650. Angela Flaminia Confaloneria.
1650. Angelus de Fraſcarolo.
1650. Annibal de Spadacine.
1650. Anonymus LIII.
1650. Anonymus XLIV.
1650. Benedictus Melliavacca.
1650. Benignus Gryſonianus.
1650. Caeſar Montius.
1650. Caeſar Picinellus.
1650. Carolus Carcaſſola.
1650. Carolus Emmanuel Maldura.
1650. Carolus Joſeph Origonus.
1650. Carolus Proſerpius.
1650. Claudius Righinus.

Anno

S Y L L A B U S

Anno 1650. Claudius Trivultius .
1650. Dominicus Blancus .
1650. Euſebius Blancus .
1650. Felix Actius .
1650. Franciſcus Caſulius .
1650. Franciſcus Cattaneus .
1650. Franciſcus Rivola .
1650 Franciſcus Ruſca .
1650. Franciſcus Statius .
1650. Franciſcus Taberna alter .
1650. Franciſcus Maria Forrerius Abbiatus.
1650. Franciſcus Maria Richinus .
1650. Franciſcus Maximilianus Chalcus .
1650. Gulielmus Creſeentinus .
1650. Hieronymus Chriſtianus .
1650. Hieronymus Gallaratus .
1650. Horatius Landus .
1650. Hieronymus Legnanus .
1650. Hieronymus Franciſcus Subalius .
1650. Joannes Marlianus alter .
1650. Joannes Antonius Gagliardi .
1650. Joannes Baptiſta à Modoëtia .
1650. Joannes Baptiſta Rubeus .
1650. Joannes Baptiſta Ruſca .
1650. Joſeph Raſius .
1650. Marcellinus Reſta .
1650. Maximilianus Vianus .
1650. Oliverius Mazzucchellus .
1650. Petrus Paulus Porrus alter .
1650. Philippus Meda .
1650. Sebaſtianus Sitonus .
1650. Sigiſmundus Serbellonus .
1650. Theodatus Hoſius .
1650. Thomas Regna .
1650. Tiburtius Boſſius .
1650. Ubertus Gagliardi .
1650. Vitalianus Oldradus .
1650. Zaccarias Caſtillionaeus .
1651. Aſcanius Ordeus .
1651. Bartholomaeus Settorius .
1651. Caeſar Baroffius .
1651. Franciſcus Redenalcus .
1651. Georgius de Abdua .
1651. Hyacinthus Fageus .
1651. Joannes Jacobus Valerius .
1651. Michaël Baleſtrerios .
1651. Jacobus Philippus Terzagus .
1652. Benedictus Cantianus .
1652. Hieronymus Corius .
1652. Julius Urſinus de Roma .
1652. Lucius Joſeph de Advocatis .
1653. Hieronymus Lampugnanus .
1653. Jacobus Philippus de Nigris .
1653. Joannes Franciſcus Foſſatus .
1653. Julius Banfius .

Anno 1653. Julius Caeſar Cattaneus .
1654. Balthaſſar à Caſtro-Beſutio .
1654. Caeſar Burrus .
1654. Joannes Reſta .
1654. Joannes Baptiſta Pecchius .
1654. Joannes Petrus Moneta .
1654. Paulus Sfondratus .
1655. Antonius Ruſca .
1655. Franciſcus Gluſſianus alter .
1655. Joannes Andreas Crucejus .
1655. Joannes Maria Vicecomes alter .
1655. Ludovicus Beretta .
1655. Nicolaus Caſatus .
1655. Simplicius Corbetta .
1655. Victorius Caſtillionaeus .
1656. Baſilius Ferrarius .
1656. Carolus Agudius .
1656 Carolus Ghioldus .
1656. Daniel de Capitaneis .
1656. Franciſcus Maria Pellizarius .
1656 Hadrianus Majoragius .
1656 Hieronymus Dugnanus .
1656. Joannes Ambroſius Blancus .
1656. Octavius Archintus .
1657. Angelus Benedictus Creſcentinus .
1657. Joannes Dominicus Mazza .
1657. Petrus Auguſtinus Creſpius .
1657. Theodorus Trivultius .
1658 Aloyſius de Sancto Petro .
1658 Chriſtophorus Barella .
1658. Fauſtinus Mazenta .
1658 Franciſcus Hoſius .
1658 Jacobus Rhaudenſis .
1658. Joannes Baptiſta Vicecomes alter .
1658. Joſeph Radaëllus .
1659. Camillus Meltius .
1659. Joannes Petrus Puricellus .
1659. Oddus Hieronymus Figinus .
1659. Pius Mutius .
1660. Alexander Perlaſca .
1660. Alexander Porrus .
1660. Aloyſius Cuſanus .
1660. Anonymus XXVII.
1660 Baſſianus Cattenagus .
1660. Bernardinus Innocentius .
1660. Branda Burrus .
1660. Caeſar Battalea .
1660. Carolus Archintus .
1660. Franciſcus Antonius Radaëllus .
1660. Franciſcus Maria Caſnedi .
1660. Ignatius à Carnago .
1660. Jacobus Burrinus .
1660. Joannes Paganus .
1660. Joannes Auguſtinus Bertarellus .
1660. Joannes Baptiſta Foſſatus .

Anno

Anno 1660. Joannes Baptiſta Parona .
1660. Joannes Jacobus Raynoldus .
1660. Joannes Petrus Quadrius .
1660. Joſeph Triccius .
1660. Ludovicus Maria Chalcus .
1660. Marcus Antonius Siccus-Comnenus .
1660. Paulus Antonius Annonus. .
1660. Paulus Antonius Sormanus .
1660. Sfortia Brippius alter .
1660. Thomas Magnus .
1660. Valerianus Caſtillionaeus .
1660. Vitalianus Borromaeus .
1661. Alexander Tadinus .
1661. Joannes Baptiſta Dardanonus .
1661. Joannes Donatus Ferrarius .
1661. Julius Caeſar Lampugnanus .
1661. Ludovicus Macinagus .
1661. Valerianus Magnus .
1662. Carolus Caeſar Maraſca .
1662. Carolus Stephanus Litta .
1662. Joannes Rhaudenſis .
1662. Joannes Maria Fontana .
1662. Joſeph Maria Cignardus .
1662. Stephanus Franciſcus Gariboldus .
1663. Georgius Serpontus .
1663. Hilarion Rancatus .
1663. Matthias Regius .
1664 Angelus Pius Chiapanus .
1664 Nicolaus Margaritonus .
1665. Andreas Radaëllus .
1665. Carolus Antonius Agudius .
1665. Carolus Patellanus .
1665. Carolus Vicecomes .
1665. Gregorius Brunellus .
1665. Jacobus Maria Hieronymus Stampa .
1665. Illuminatus Brunus .
1665. Joannes Angelus Boſſius .
1665. Joannes Baptiſta Gluſſianus .
1665. Octavianus Origonus .
1665. Petrus Franciſcus Areſinus .
1665. Stephanus Antonius Cantianus .
1666. Attilius Petraſancta .
1666. Auguſtinus Lampugnanus .
1666 Hippolytus Airoldus .
1666. Honuphrius de Buſſero .
1667. Auguſtinus Terzagus .
1667. Clemens Caſtillionaeus .
1668. Benedictus Sanbenedictus .
1668. Carolus Hieronymus Cavatius .
1668. Hieronymus Somaruga .
1668. Marius Corradus .
1668. Octavius Fontana .
1669. Alexander Madernus .
1669. Carolus Corius .
1669. Dominicus Muggianus .

Anno 1669. Eliſaeus Bonettus .
1669. Franciſcus Bernardinus Ferrarius .
1669. Hieronymus Bizozerus .
1669. Jacobus Spreaficus .
1669. Ludovicus Maria Agudius .
1669. Petrus Hieronymus Tirellus .
1669. Petrus Paulus Giletus .
1670. Aemilianus Caſtillionaeus .
1670. Alphonſus Beſutius .
1670. Alphonſus Maria Raſtellus .
1670. Anonymus LIV.
1670. Anthelmus Caſa-blanca .
1670. Antonius Cariſius .
1670. Antonius Maria Origonus .
1670. Auguſtinus Curtius .
1670. Carolus Moraſcus .
1670. Caſſianus Paravicinus .
1670. Carolus Rancatus .
1670. Carolus Caeſar Hoſius .
1670. Carolus Joannes Baptiſta Ferrarius .
1670. Conradus Confalonerius .
1670. Federicus Proſerpius .
1670. Franciſcus Sadarinus .
1670. Hieronymus Ghilinus .
1670. Hilarion .
1670. Horatius Beſutius .
1670. Jacobus Sayta .
1670. Jacobus Philippus Oppicellus .
1670. Joannes Maria Cattaneus .
1670. Joannes Nicolaus Boldonus .
1670. Joannes Zuccherius .
1670 Matthaeus Taberna .
1670. Mauritius Vicecomes .
1670. Petrus Aloyſius Origonus .
1670. Vercellinus Maria Vicecomes .
1671. Alexander Simonetta .
1671. Auguſtinus Santauguſtinus .
1671. Franciſcus Gradignanus .
1671. Gulielmus Hoſius .
1671. Hieronymus Biffus .
1671. Joannes Andreas de Cermenate .
1671. Joannes Baptiſta de Buſto .
1671. Maximus à Modoëtia .
1671. Palladinus Cribellus .
1671. Vitalianus Vicecomes Borromaeus alter.
1652. Anonymus LV.
1672. Carolus Lampugnanus .
1672. Hieronymus Meltius .
1672. Joannes Baptiſta Rabbia .
1672. Timotheus Caneveſius .
1673. Anonymus LVI.
1673. Bartholomaeus Ferrarius alter .
1673. Joannes Franciſcus Lucinus .
1673. Leander .
1674. Bartholomaeus Areſius .

S Y L L A B U S

Anno 1674. Franciſcus Maria Annonus.
1674. Hilarius Bologna.
1674. Joſeph Maria Gradignanus.
1674. Petrus Paulus Arigonus alter.
1674. Sebaſtianus Calvus.
1674. Seraphinus Portabos.
1675. Bartholomaeus Triviolus.
1675. Iſidorus Giroldellus.
1675. Philippus Picinellus.
1676. Caeſar Sertorius.
1676. Joannes Videmarius.
1676. Iſidorus Spreaficus.
1676. Pau'us Antonius Prandonus.
1676. Romulus Archintus.
1677. Alexander Creſpius.
1677. Aloyſius Brippius.
1677. Flavius Cattaneus.
1677 Hieronymus Ramponus.
1677. Joannes Baptiſta Cattaneus.
1677. Ludovicus Moneta.
1677. Petrus Joſeph Ederi, ſeu Ederus.
1678. Aloyſius Marlianus alter.
1679. Alphonſus Litta.
1679. Bartholomaeus Cavallerius.
1679. Carolus à Turre.
1679. Gibertus Borromaeus.
1679. Haymon Corius.
1679. Hieronymus Cardanus alter.
1679. Hieronymus de Fridericis.
1679. Joannes Honoratus Caſtillionaeus.
1679. Joannes Ambroſius Turrianus.
1679. Joannes Paulus Mazzucchellus alter.
1579. Julius Perottus.
1680. Archangelus Gibellinus.
1680. Bartholomaeus Canalis.
1680. Carolus Gallaratus alter.
1680. Carolus Andreas Drallus.
1630. Gabriel Maria Spreaficus.
1630. Geneſius Gaſtorellus.
1630. Horatius Variſius.
1680. Joannes Andreas Sparolettus.
1680. Joannes Maria Vicecomes alter.
1680. Ludovicus Maria Agudius.
1680. Ludovicus Mannius.
1680. Manfredus Septala.
1680. Nicolaus Moronus.
1680. Octavius Boldonus.
1681. Valerianus Maddius.
1681. Antonius Puſterla.
1681. Auguſtinus Iſimbardus.
1681. Cyprianus Maurus.
1681. Emmanuel Puteus.
1681. Joannes Baptiſta Sitonus.
1682. Aloyſius Pionnus.
1682. Carolus Septala.

Anno 1682. Joſeph Arzonicus.
1682. Octavius Ferrarius.
1682. Theodorus Regius.
1683. Andreas Borromaeus.
1683. Attilius Arigonus.
1683. Carolus Franciſcus Airoldus.
1683. Carolus Octavianus Vianos.
1683. Joannes Baptiſta Bozzus.
1683. Joannes Baptiſta Siccus-Borella.
1683. Ludovicus Auguſtinus Caſtellus.
1683. Matthaeus Forrerius Abbiatus.
1684. Annibal Porronus.
1684. Antonius Choërez.
1684. Bartholomaeus Canalis.
1684. Carolus Goranus.
1634 Hieronymus de Valvaſſoribus.
1684. Joannes Galeaz Boſſius.
1684. Joannes Baptiſta Cariſius.
1684 Joannes Maria Vicecomes.
1684. Nicolaus Gluſſianus.
1684 Raphaël Moneta.
1685. Alexander Madernus alter.
1685. Aloyſius Homodeus.
1685. Blaſius de Comitibus.
1685. Franciſcus Alipher.
1685. Fulgentius Gidonus.
1685. Paulus Antonius Landrianus.
1686. Antonius Bendonus.
1636. Joſeph Maria Mirabilia.
1686. Hieronymus Brambilla.
1686. Petrus de Perego.
1686. Sigiſmundus Chalcus.
1687. Brunorus Taberna.
1637. Caeſar Auguſtinus Zucchius.
1687. Joannes Baptiſta Barella.
1687. Vermundus Corius.
1688. Antonius Gagliardi de Rota.
1688. Cajetanus Paganus.
1688. Carolus Antonius Cerrus.
1638. Joannes Salvaterra.
1688 Joannes Baptiſta Zappa.
1688. Joſeph Origonus.
1638. Nicolaus Maraſea.
1688. Petrus Paulus Caravagius.
1688. Valerianus Deganus.
1688. Vitalianus Oldradus.
1689. Aloyſius Figinus.
1689. Dominicus de Valvaſſoribus.
1689. Joannes Rabbia.
1689. Simplicius Gorla.
1690. Antonius Maria Macinagus.
1690. Balthaſſar Ruginellus.
1690. Bonaventura ab Herba.
1690. Bartholomaeus Mozzonus.
1690. Carolus Petraſancta.

Anno

Anno 1690. Chriſtophorus Rachettus .
1690. Chriſtoredus Pecchius .
1690. Clandius Franciſcus Septala .
1690. Franciſcus Maria Battalea .
1690. Gaſpar de Roſales .
1670. Joannes de Benaliis .
1690. Joannes Baptiſta Corneus alter .
1690. Joannes Petrus Piccius .
1690. Joſeph Maria Mazzettus .
1690. Joſeph Taberna .
1690. Julius Caeſar Carcanus .
1690. Julius Caeſar Pedrolus .
1690. Lazarus de Grandis .
1690. Ludovicus Modronus .
1690. Marcus Antonius Franzonus .
1690. Michaël Angelus Morellus .
1691. Hieronymus à Baſilica-petri alter .
1691. Joannes Baptiſta Joanninus .
1691. Joannes Paulus Cambiagus .
1691. Marcus Cremoſanus .
1691. Paulus Franciſcus Modronus .
1692. Angelicus .
1692. Franciſcus Collius alter .
1692. Galeatius Tenca .
1692. Hortenſius Pallavicinus .
1692. Joſeph Ariſta .
1692. Petrus Maria Brambilla .
1693. Alexander Paravicinus .
1693. Bartholomaeus Capra alter .
1693. Federicus Vicecomes .
1693. Franciſcus Joſeph Burrus .
1693. Hilarion Gnochus .
1693. Joannes Andreas Caravagius .
1693. Joannes Andreas Rhaudenſis .
1693. Joſeph Guſſantus .
1693. Joſeph Puſterla .
1693. Philippus Mutonus .
1694. Alexander Maria Briantus .
1694. Camillus de Capitaneis de Figino .
1694 Celſus Quattrocaſe .
1694. Joſeph Antonius Caprettus .
1694. Paulus Angelus Montorſanus .
1694. Rocchus Caſatus .
1695. Carolus Manonus .
1695. Franciſcus Maria Melliavacca .
1695. Joannes Baptiſta Bigarolus .
1695. Joſeph Maria Vicecomes .
1695. Paulus Maria Terzagus .
1695. Aegidius Maria Boſſius .
1696. Carolus Benedictus Bizozerus .
1696. Carolus Franciſcus Urſinus .
1696. Coeleſtinus Sfondratus .
1696. Julius Caeſar Confalonerius .
1696. Ludovicus Septala alter .
1696. Marcus Areſius .

Anno 1697. Bartholomaeus de Argentis .
1697. Joannes Caſtillionaeus alter .
1697. Octavius Vicecomes .
1697. Ubertus Dianus .
1698. Benedictus Robius .
1698. Carolus Antonius Caccinus .
1698. Fabricius Puſterla .
1698. Hector Albergantus .
1699. Auguſtinus de Caſtano .
1699. Caeſar Pechius .
1699. Carolus Antonius Airoldus .
1699. Carolus Maria Maddius .
1699. Federicus Caccia .
1699. Hiacyntus Beſutius .
1699. Joannes Baptiſta de Advocatis .
1699. Joannes Baptiſta Blanchinus .
1699. Joannes Baptiſta Reſta .
1699. Joannes Jacobus Beſutius .
1699. Matthaeus Butius .
1699. Petrus Paulus Boſca .

SECULO DECIMOOCTAVO.

Anno 1700. Albertus Robius .
1700. Alexander Cacciator .
1700. Antonius Carinus .
1700. Balthaſſar Paravicinus .
1700. Carolus Pinus .
1700. Carolus Franciſcus Ceva .
1700. Carolus Joſeph Imbonatus .
1700. Carolus Joſeph Maria Regna .
1700. Carolus Maria Perugia .
1700. Carolus Matthaeus Marcheſonius .
1700. Chriſtophorus Tolentinus .
1700. Daneſius Caſatus .
1700. Federicus Quinctius .
1700. Fidelis Pedrolus .
1700. Horatius Archintus .
1700. Joannes Baptiſta Carcanus alter .
1700. Joannes Baptiſta Françius .
1700. Joannes Dominicus Gattus .
1700. Joannes Petrus de Buſto .
1700. Joſeph Gluſſianus .
1700. Joſeph Vincemala .
1700. Marcus Aurelius Queſta .
1700. Pontianus Moronus .
1700. Thomas Santauguſtinus .
1701. Barnabas Barbovius .
1701. Gregorius Leti .
1701. Franciſcus Bonardus .
1701. Joannes Antonius Zerbus .
1701. Joſeph Villa .
1701. Petrus Paulus Arigonus .
1701. Theobaldus Maria Vicecomes .
1702. Antonius Maria Vicecomes .
1702. Auguſtinus Areſius .

Anno

S Y L L A B U S

Anno 1702. Carolus Maria Porcara .
1702. Federicus Garimbertus .
1702. Hieronymus Arconatus .
1703. Angelus Maria Quadrius .
1703. Carolus Coſta .
1703. Gaſpar Beretta .
1073. Paulus Prandonus .
1703. Stephanus Franciſcus Gallaratus .
1704 Alexander Maria Borſa .
1704. Joannes Baptiſta Bazetta .
1704. Joannes Baptiſta Corius .
1704. Joannes Jacobus Corius .
1705. Baſilius Bertuccius .
1705. Carolus Ambroſius Cattaneus .
1705. Franciſcus Redenaſcus alter .
1705. Hieronymus Franciſcus Vicecomes .
1705. Joannes Antonius Mediobarbus .
1705. Joannes Baptiſta Carcanus alter .
1705. Iſidorus Ripa .
1706. Aloyſius Homodeus alter .
1706. Carolus Franciſcus Beccaria .
1706. Franciſcus Chriſtophorus Bazetta .
1706. Joannes Baptiſta de Sexto .
1706 Joſeph Biſſus .
1706. Nicolaus Moltraſius .
1707. Caeſar Paganus .
1707. Hieronymus Meazza .
1707. Joſeph Maria Fornara .
1708. Camillus Sitonus alter .
1708. Jacobus Antonius Moriggia .
1708. Joſeph Corradus .
1708. Joſeph Cogliatus .
1708. Joſeph de Valvaſſoribus .
1709. Camillus Manara .
1709. Franciſcus Boneſana .
1710. Angelus Joſeph Verganus .
1710. Hieronymus Boſſius alter .
1710. Hieronymus Sormanus .
1710. Joannes Ceva .
1710. Matthias Toſcanus .
1710. Paulus Moutius .
1710. Simplicianus Bizozerus .
1710. Thomas Lucionus .
1711. Carolus Antonius Caſnedi .
1711. Fabricius Caſtillionaeus .
1711. Franciſcus Pancerus .
1711. Francus Ferrarius .
1711. Joannes Baptiſta Buttinrochius .
1711. Joannes Paulus Paravicinus .
1711. Joſeph Ruiz de Araciel .
1712. Antonius Maſſa .
1712. Bartholomaeus Areſius alter .
1712 Benedictus Bizozerus .
1712 Bernardinus Sirabellius .
1712. Branda Franciſcus Caſtillionaeus .

Anno 1712. Dominicus Bizozerus .
1712. Joannes Paulus Caſatus .
1712. Joſeph Archintus alter .
1712. Petrus Franciſcus de Raymundis .
1712. Philippus Archintus alter .
1712. Raphaël Tignoſius .
1713. Antonius Maſera .
1713. Bernardus Serpontus .
1713. Carolus Bartholomaeus de Platea .
1713. Innocentius Melliavacca .
1713. Joannes Baptiſta Vicecomes alter .
1713. Petrus Franciſcus Vicecomes .
1714. Carolus Ambroſius Ambiverus .
1714. Claudius Medulla .
1714 Joannes Baptiſta Pallavicinus .
1714. Joannes Maria Salvaterra .
1714. Joannes Paulus Mazzucchellus .
1714. Joſeph Cabiatus .
1714. Michaël Bebulcus .
1715. Albertus Caſtellanus .
1715. Ambroſius de Comitibus .
1715. Bartholomaeus Caſtillionaeus .
1715. Carolus Franciſcus Mangonius .
1715. Carolus Franciſcus Rovellus .
1715. Chriſtophorus de Nobilibus .
1715. Chriſtophorus Maria Staurengus .
1715. Federicus Nicolaus Gavardus .
1715. Franciſcus Antonius Ciſnuſculus .
1715. Galeacius Vicecomes de Aragonia .
1715. Joſeph Vallianus .
1715. Joſeph Maria Areſinus .
1715. Marcus Barbavara .
1715. Paulus Carminatus .
1715 Antonius Maria Affaitatus .
1716 Antonius Maria Ferrarius .
1716. Joannes Bonus de Bonitatibus .
1716. Pius Crucejus .
1717. Franciſcus Caſtellus alter .
1717. Joannes Antonius Cantova .
1717. Nicolaus Rubinus .
1717. Victorius de Melioribus .
1718 Carolus Franciſcus de Variſio .
1718. Joannes Claudius Puteobonellus .
1718. Joannes Evangeliſta Cabiatus .
1718. Joannes Chryſoſtomus Mantegatius .
1719. Antonius Albutius .
1719. Fauſtinus Giulinus .
1719. Joannes Baptiſta Baſcius .
1720. Alexander de Comitibus .
1720. Camillus Puſterla .
1720. Carolus Hyacinthus Gariboldus .
1720. Carolus Joſeph Cattaneus .
1720. Clemens Caprettus .
1720. Franciſcus Xaverius Renolius .
1720. Horatius Bazetta .

Anno

Anno 1720. Joannes Antonius Pancerus.
1720. Joannes Dominicus Solarius.
1720. Joſeph Antonius Caſtillionaeus.
1720. Thadaeus Caluſchus.
1721. Antonius Maria Affaitatus.
1721. Carolus Antonius Cameronus.
1721. Hieronymus Archintus.
1721. Joannes Franciſcus Areſius.
1721. Joſeph Barbavara.
1721. Paulus Boſſius.
1722. Alexander Vicecomes.
1722. Auguſtinus Sclaſenatus.
1722. Bernardus Maria Amicus, ſive de Amicis.
1722. Boniſacius Vicecomes.
1722. Carolus Franciſcus de Clericis.
1722. Carolus Joſeph Gerenzanus.
1722. Jacobus Antonius Fantonus.
1722. Petrus Maria Vulpius.
1723. Antonius Olgiatus.
1723. Marcus Barbavara alter.
1723. Michaël Maddius.
1723. Petrus Nicolaus Bonavilla.
1723. Petrus Paulus Caravagius alter.
1724. Caeſar de Judicibus.
1724. Joannes Forrerius Abbiatus.
1724. Joſeph Ludovicus Buſſerus.
1724. Theodorus Trivultius alter.
1725. Angelus Maria Parravicinus.
1725. Hieronymus Antonius Regna.
1725. Joſeph Septimius à Laude.
1725. Philippus Maria Ceſatus.
1725. Pyrrhus Vicecomes.
1726. Bernardinus Scottus alter.
1726. Chriſtophorus Ceva.
1726. Franciſcus Sormanus.
1726. Hieronymus Blanconus.
1726. Idelphonſus Manara.
1726. Joannes Baptiſta Porta.
1726. Joſeph Maria à Cluſio.
17 6. Ludovicus Vallotta.
1727. Georgius Giulinus.
1727. Georgius Maria Martinellus.
1727. Gregorius Porrus.
1727. Octavius Cuſanus alter.
1728. Alphonſus Litta alter.
1728. Benedictus Areſius.
1728. Carolus Joſeph à Summa.
1728. Coſmus Doſſena.
1728. Petrus Antonius Crevenna.
1728. Petrus Jacobus Rubinus.
1730. Alphonſus Crucejus.
1730. Carolus Arconatus.
1730. Carolus de Perego Puteus.
1730. Georgius Cattaneus.
1730. Guidus Antonius Brippius.
1730. Ignatios Careanus.

Anno 1730. Joannes Stephanus Mirabilia alter.
1731. Carolus Maria Gradignanus.
1731. Carolus Thomas Bazetta.
1731. Franciſcus Hieronymus Saxius.
1731. Jacobus Antonius Cribellus.
1731. Julius Puteus.
1731. Nicolaus Maria Vicecomes.
1731. Paulus Hieronymus Bimius.
1732. Carolus Archintus alter.
1732. Franciſcus Boſſius alter.
1732. Lucius Hadrianos Cotta.
1732. Ludovicus Maria Vicecomes.
1732. Michaël Franciſcus Manonus.
1732. Paulus Antonius Monelia.
1732. Petrus Maria Bonſignorius.
1633. Angelus Maria Alchiſius.
1733. Bonagratia Sylva.
1733. Dominicus Madernus.
1733. Philippus Meda alter.
1733. Santarcangelos Crippa.
1734. Alphonſus Bertarellus.
1734. Bartholomaeus Craſſus.
1734. Carolus Stephanus Rampinus.
1734. Georgius Raynoldus.
1734. Laurentius Sormanus.
1735. Bartholamaeus Sitonus.
1735. Carolus Hieronymus Strata.
1735. Daniel Porrus.
1735. Joannes Petrus Gorius.
1735. Julius Caeſar Cribellus.
1736. Alphonſus Corradus.
1736. Didacus Ordonius de Roſales.
1736. Joannes Gaſpar Beretta.
1736. Sylveſter Draghettus.
1737. Arſilius à Laude.
1737. Carolus Cornacciolus.
1737. Joannes Auguſtinus Meda.
1737. Joſeph de Benaliis.
1737. Joſeph Cattaneus.
1737. Joſeph Carolus Franciſcus de Comitibus.
1737. Thomas Ceva.
1738. Bartholomaeus Curtius.
1738. Franciſcus Puricellus.
1738. Joannes Dominicus Bellanus.
1738. Maria Roſa Felix Maddia.
1738. Sylveſter alter.
1740. Antonius Langloia.
1740. Bartholomaeus Puſterla.
1740. Franciſcus Antonius de Ambroſiis.
1740. Joannes Baptiſta Litta.
1740. Joannes Baptiſta Trottus alter.
1741. Carolus Antonius Geſſaga.
1742. Angelus Antonius Bellagatta.
1743. Antonius Recalcatus.
1742. Fernandus Fraſconus, ſeu Froſconus.
1742. Georgius Olivatius.

Anno 1742. Joannes Antonius Verdanus .
1742. Marcellinus Corius .
1742. Andreas Puſterla .
1743. Dominicus Antonius Montius .
1743. Franciſca Manzona Juſta .

Anno 1743. Franciſcus Pezius .
1743. Franciſcus Maria Ripalta .
1744. Joannes Melchior Sovanius .
1744. Joſeph Felix Maria Ferrarinus .

S Y L L A B U S
SCRIPTORUM EXTERORUM
SED MEDIOLANENSIBUS ADJICIENDI,
ORDINE CHRONOLOGICO DISPOSITUS.

SECULO DECIMOQUINCTO.

Anno 1427. Ubertus Decembrius .
1429. Gaſparinus Barzizius .
1444 Petrus Candidus Decembrius .
1450. Guinifortus Barzizius .
1457. Jacobus Boſcalinus .
1480. Cichus Simonetta .
1480. Georgius Merula .
1486. Auguſtinus Rubeus de Aragonia .
1486. Jacobus Puteus .
1490. Gaudentius Merula .
1490. Georgius Valla .
1490. Ziliolus Oldoinus .
1491. Joannes Simonetta .

SECULO DECIMOSEXTO.

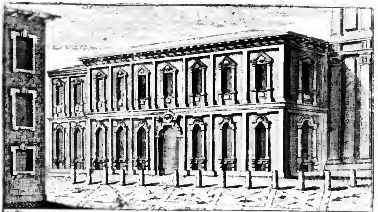
Anno 1500. Bonifacius Simonetta .
1508. Stephanus Dulcinus .
1511. Demetrius Chalcondyles .
1512. Jacobus Antiquarius .
1513. Julius Aemilius Ferrarius .
1520. Balthaſſar Tacco , ſive Tacconus .
1521. Petrus Leo .
1529. Balthaſſar Caſtillionaeus .
1535. Protaſius Porrus .
1540. Hieronymus Perbonus .
1540. Julia Torniella .
1540. Stephanus de Nigris .
1545. Joannes Baptiſta Specianus .
1546. Tydeus Oldoinus .
1560. Nicolaus Siccus .
1560. Petrus Paulus Paravicinus .
1570. Lucillus Philalthaeus .
1575. Julius Clarus .
1577. Bartholomaeus Baphius .
1578. Andreas Camutius .
1580. Sigiſmundus Picenardus .
1585. Maximilianus Calvus .
1587. Julianus Goſelinus .
1590. Petrus Galeſinus .

SECULO DECIMOSEPTIMO.

Anno 1600. Gherardus Borgogni .
1603. Jacobus Menochius .
1612. Jacobus Maynoldus Gallaratus .
1622. Auguſtinus Torniellus .
1625. Paulus Bellonus .
1626. Gaſpar Aſelius .
1626. Hieronymus Borſerius .
1627. Papyrius Cattaneus .
1629. Didacus Salazarius .
1629. Ludovicus Vignatus .
1630. Alexander Rubinus .
1640. Andreas Treviſius .
1640. Octavianus Picenardus .
1659. Caeſar Carena .
1664. Julius Caeſar Calvinus .
1667. Joſeph Dondeus .
1669. Julius Mercorus .
1678. Joannes Petrus Stampa .
1682. Carolus Bellonus .
1683. Carolus Franciſcus Cereſolus .
1690. Franciſcus Antonius Tranchedinus .
1691. Petrus Paulus Bonettus .
1695. Fabricius Paravicinus .
1697. Franciſcus Mediobarbus Biragus .

SECULO DECIMOOCTAVO.

Anno 1706. Joſeph Hieronymus Sementius .
1707. Carolus Gregorius Roſignolus .
1707 Bartholomaeus Berſanus .
1715. Gregorius Roſignolus .
1720. Placidus Aloyſius Carcellus .
1734. Joſeph Maria Stampa .
1737. Jacobus Brachius .
1743. Martinus de Colla .
1743. Petrus Joſeph Crotta .

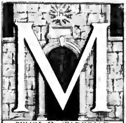

SCHOLÆ ARCIMBOLDIÆ.

BIBLIOTHECA
SCRIPTORUM
MEDIOLANENSIUM.

I.

de ABDUA FERRANDUS, ſeu FERDINANDUS.

SCHOLÆ TABERNÆ

Mihimetipſi gratulor, quod ſors initium hujus Operis proferat à præſtantiſſima Abduenſi Familia, memor beneficiorum, ſingulariſque erga me benevolentiæ Eminentiſſimi olim Sanctæ Rom. Eccleſiæ Cardinalis Ferdinandi de Abdua, ab eo uſque tempore, quo Pontificiam Legationem in Patria mea cariſſima peregregiè obibat; dolendum interea eſt, nullum ad me perveniſſe doctrinæ monumentum tanti Viri in omnibus fere ſtudiis verſatiſſimi, præter ſuam omnibus numeris laudandam Conſtitutionem de Bononienſi Archivo iterum inſtaurando ab ipſo, me pluries præſente, ſummo ſtudio elaboratam, atque Typis datam Anno MDCCVI. penes Typographum Cameralem in 4.

Ab altero interim Ferdinando celeberrimo inchoamus Palamedis à Secretioribus Conſiliis ſub Maximiliano Sfortia Mediolani Duce filio, Equite aurato, Oratoria, atque Poëtica facultate percelebri. Magiſtrum habuit Clariſſimum Marcum Antonium Majoragium, de quo pluries ſermo erit in hac noſtra Bibliotheca, & quod rarum eſt, poſt quam Ferdinandus ſtudiorum curſum Patavii expleverat, Academiam ipſam celebratiſſimam adminiſtravit, ibique ſequens in marmore Elogium ſibi excitari meruit, à Schradero & Sitono Viris præclariſſimis relatum:

FERDINANDO ABDVENSI
MEDIOLANEN. PATRICIO,
EQVITI, ET IVRECONSVLTO,
QVI BIENNIVM
IN HAC FLORENTISSIMA CIVITATE
GYMNASIARCHVS FVIT,
PROPTER EIVS FELICISSIMAM
ADMINISTRATIONEM
POSITVM EST
ANNO DOMINI MDXXXVII.

De ipſo ſuperſunt:

I. Ferdinandi Abduenſis Mediolanenſis Patritii, Equitis Illuſtriſs. Senatus Veneti, & celeberrimi, ac florentiſſimi Gymnaſii Patavini Rectoris, ad omnes Juris Civilis interpretes, ac ejus diſciplinæ ſtudioſos, contra juriſprudentiæ vituperatores Oratio: quâ manifeſtè declarat, Leges plurimum Medicinæ, Philoſophiæque artibus anteferendas eſſe. *Bononiæ apud Bonardum* 1566. in 4.
   Extat etiam ad calcem libri, cui Titulus: Joannis Baptiſtæ Pellegrini Bononienſis adversùs Medicinæ calumniatores Apologia. 4. *Bononiæ* 1582.

II. Ferrandi Abduenſis J. C. Mediolanenſis Explicationum Libri II. quorum primus eſt in Pandectas, ſecundus in alias Juris Civilis partes ad Pium IV. P. M. *Lugduni apud Griphium* 1561. in 8. in qua Editione adſunt plura Variorum Carmina, de quibus ſuo loco.
   Extat etiam in Tomo II. Everardi Ottonis Theſaurus Juris Romani, pag. 497.

III. Oratio ad Britannos, quos adhortatur ut Philippo Auſtriæ, Regi ſuo, diadema tandem imponant. *Mediolani, apud Moſchenum* 1557. in 4.

IV. Oratio ad Cæſarem, qua ei ſuadet, ut parentis ſui merita aliquo beneficio compenſare velit. *Ibidem*.

V. Oratio ad Senatum Venetum habita, cùm Franciſcus Donatus in Principatum lectus fuiſſet, cui Gymnaſium Patavinum ſummopere commendat. *Mediolani, apud Moſchenum* 1558. in 4.

VI. Epigrammata nonnulla, quæ diverſas amplectuntur ſententias. *Venetiis, apud Aldi filium* 1646. in 8.

VII. Carmen ad Chriſtophorum Madrucium Cardinalem, & Principem Tridentinum. 4. *Excudebant Mediolani Hieronymus, & Valerius Metii, Vincentii filii. Anno 1563. Kal. Novembris.*

VIII. Carmen aliud Latinum: extat in lib. cui Titulus: Tempio alla Divina Signora Donna Giovanna d'Aragona, fabbricato da più gentili ſpiriti, ed in tutte le lingue principali del Mondo. *Venezia 1555. in 8.*

IX. Carmen ad Hieronymum Montium: extat in fronte Orationis iſtius habitæ in funere Mutii Sfortiæ, *Editionis Venetæ 1557. in 4.*

X. Epigramma in laudem Pomponii Cottæ, quod refert Sitonus pag. 99.

Oravit in ejus Cooptatione in Collegium J. CC. Franciſcus Alciatus, poſtea S. R. E. Card. de quo plura dicenda ſunt.

Ipſum laudant præter ſupramemoratos Sitonus in ſuo Juriſperitorum Collegii Chronico pag. 99. & 496. atque Schraderus in Monument. Italiæ Lib. IV.

Creſcimbenius in libro, cui Titulus: De Commentarj all' Iſtoria della volgar Poeſia, Vol. IV. Lib. II Artic 61. pag. 138. Ruſcellus, atque Picinellus in ſuo Athenæo, pag. 188., qui Epigramma Bernardini Baldini in laudem Auctoris noſtri profert.

II.

de ABDUA GEORGIUS.

GEorgius de Abdua Eques S. Joannis Hieroſolomytani, filius Joannis Antonii, & Conſtantiæ Alciatæ Homatæ. Obiit Anno MDCLXI. die XXII. Novembris, ætatis ſuæ LXV. Ære ſuo ædificavit Noſocomium ad uſum Presbyterorum, quod nunc extat in fronte antiqui Noſocomii Fratrum Hoſpitalitatis Sancti Joannis de Deo in hac Urbe; In eadem Æde ultimos abſolvit dies, atque morte correptus ſepultus eſt in Eccleſia Sancti Satyri in Sepulcro Gentilitio.

De eo legitur:

I. Modo, e regola circa la forma di lavorare le Miniere d'argento, ed oro con l'argento vivo, ed Invenzioni nuove, trovate dal Cavalier F. Georgio d'Adda, in foglio, ſtampato ſenz' anno, e Stampadore.

Extat etiam Autographus apud Marchionem Joſeph de Abdua, inter Patronos meos non ſecundum MS. *in fol.* una cum

II. Epiſtolis duabus pariter MSS. ad Philippum IV. Hiſp. Regem datis Mediolani, una die XIV. Julii MDCXLIX. altera XV. Martii MDCL.

III.

de ABDUA JOANNES ANTONIUS.

JOannes Antonius de Abdua, filius Jacobi, & Franciſcæ Scarogninæ Fundatorum Seminarii Clericorum in Oppido Varalli, Diœceſis Novarienſis. Obiit Anno MDCIII. die V. Februarii, ætatis ſuæ ann. XLIII. Et ſepultus eſt in Eccleſia Sancti Satyri in Sepulcro Gentilitio.

Ejus Scripta ſunt:

I. Joannis Antonii de Abdua in Cauſa contra ſe per Senatum Excellentiſſimum deciſa ſuper puncto immiſſionis nominum Mortuorum in Urnam ſortis faciendæ pro hæreditate &c. Sine anno, loco, & Typographo, *fol.*

II. Diſcorſi ſopra la diſpoſizione delle Capelle del Sagro Monte di Varallo, (Celebre eſt Sanctuarium in agro Novarienſi) in cui ſi contengono varj progetti toccanti il medeſimo Santuario. *MS. in fol. juſtæ molis extat apud Marchionem Joſephum de Abdua.*

ABIATES FORERIUS vide FORERIUS.

IV.

ACTIUS FELIX.

FElix Actius Mediolanenſis Chriſtophori filius, inter Lateranenſes Canonicos conſcriptus, humanas literas ſub Joanne Baptiſta Creſcio eximio Oratore didicit: Philoſophiam Ticini ſub Gregorio Taberna Mortarienſi, Theologiam verò Cremonæ ſub

A Joanne Franciſco Bozzetto Cremonenſi. Ante XXI. ætatis annum ad Philoſophicam aſſumptus eſt Cathedram, quam per octennium rexit. Pluribus etiam in Urbibus ſacris concionibus operam dedit magna cum eloquentiæ laude. Immatura morte præreptus anno ætatis ſuæ XXXIII., de ſe conceptam ſpem ſefellit anno MDCL.

Reliquit impreſſos:

I. Il Sole Politico. Diſcorſo fatto nel Senato di Lucca il IV. Sabbato di Quareſima. 1645. *Lucca, per Baldaſſarre del Giudice in 4.*

II. Panegirico al P. Abate D. Andrea Foſſa, Generale de' Canonici Lateranenſi, *in 4.*

III. Plures alios Panegyricos atque Orationes MS. apud ſuos.

Id teſtantur Picinellus pag. 185., & Roſinus in Lic.
B Lateran. Lib. VI. pag. 502., qui etiam ſubdit hos Carmen:

AUSONII GALLI TRANSLATUM.

PRudenter, comis, oreque juvenili ſenex,
Cui felle nullo, melle multo mens madens
Ævum per omne nil amarum miſcuit:
Ocelle noſtri, Acti, bone pectoris;
Te concionantem non Ulixes relinqueret,
Liquit canentes qui melodas virgines.
Facunde nulli Rhetorum cedens ſtylo,
Et diſputator ad Cleanthen Stoicon,
Et Epitare Cinea memor magis;
Conſilia nullus mente tam pura dedit,
Vel altiore conditu texit data.

V.

C

de ADVOCATIS CAMILLUS.

FAmilia de Advocatis, vulgo *Avogadri*, florentiſſima ſemper fuit in hac Metropoli; dolendum eſt quod nec de iſto, nec de duobus ſequentibus mihi aliud datum ſit, præter quam nudum quaſi nomen; Accipiat igitur, Lector humaniſſimus, quidquid in Collectione tam magna de aliquibus Viris etiamſi doctis, reperire potui, licet parum de ipſorum genere, atque re litteraria ad nos pervenerit.

I. Oratio de ſtudio literario, præcipuè in Artibus Liberalibus reſtaurando. *Mediolani*, ſine anno, & Typographo, *in 4.*

II. Epigrammata ad Franciſcum Cittadinum Epiſcopum, cùm Collegium Nobilium Juris Conſultorum ingrederetur.

III. Carmen de Sacerdotii dignitate.

D Extant in lib. VI. Epigrammatum Ignatii Albani, qui & ipſi Camillo Patritio Mediolanenſi Adoleſcenti Optimo, ac ſtudioſiſſimo eundem librum dicavit.

VI.

de ADVOCATIS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta de Advocatis, Ordinis Servorum Frater, & Sacræ Theologiæ Magiſter, diu in Ticinenſi Univerſitate Philoſophiam profeſſus eſt. Scripſit:

I. Orationes XXXI. in Laureas Philoſophicas & Medicas, quæ MSS. ſervantur in Biblioth. Conventus S. Dionyſii Servorum B. M. V. Mediolani; ubi Religioſiſſimus Pater vitâ deceſſit anno MDCXCIX. die
E ſeptima Novembris, anno ætatis ſuæ LXV.

Ita P. Mazzuchellus in ſuis Schedis.

VII.

de ADVOCATIS LUCIUS JOSEPH.

LUcius Joſeph de Advocatis in Congregationem Somaſchenſem ſe contulit adhuc juvenis, ubi Philoſophicis, atque Theologicis Studiis Operam ita dedit, ut in Collegio S. Majoli Papiæ per biennium Philoſophiam, & in altero S. Mariæ Secretæ Mediolani, ubi etiam Præpoſitus fuit, per annos tres Theologiam docuerit: Inde Concionator egregius effectus, in pluri-

pluribus Italiæ Civitatibus, atque in ipſa Roma verbum Dei peregregiè protulit; unde merito Abbas Picinellus conqueritur, quod Auctor noſter ſuum integrum Quadrageſimale per viginti vices Auditoribus ſummo cum plauſu dictum numquam Typis dare voluerit; igitur tres tantùm ejuſdem Panegyres impreſſæ adſunt, videlicet: A

I. La Palma, Panegirico per S. Simone, detto nella Cattedrale di Trento, *in* 8.
II. La Fenice, Panegirico per S. Carlo. *Milano, nella Stampa Archiepiſcopale* 1652. *in* 8.
III. Altro in lode della Lingua per S. Antonio di Padova, detto nella Chieſa di S. Franceſco di Milano. *Ivi, preſſo il Monza* 1652. *in* 12.
IV. Quadrageſimale integrum MS. *apud Suos*.
Sic idem Picinellus in ſuo Athenæo, pag. 401. B

VIII.

AELIUS, ſive ELLENSIS ANGELUS.

ANgelo AElio, ſive ab Ello in Brianteis Collibus, Mediolanenſis Ducatus Vico, natalis Soli obſcuritas nihil omnino obſuit, quominus liberalibus Studiis imbutus clarum ſatis locum inter Inſubres Eruditos nanciſceretur. Minorum Obſervantium Inſtitutum amplexus in eo annos aliquot probatiſſimis, & Religioſo Viro dignis moribus præfulgens traduxit. Mediolani diem clauſit extremam anno Redemptionis MDCXVII. Hæc ſunt quæ à ſui Ordinis Viris accepimus; cæterum poſt ſe reliquit:

I. Specchio Spirituale del principio, e fine della Vita Umana; diviſo, e diſtinto in quindici Ragionamenti, ed in cento cinquanta Dubbj principali, con altri di nuovo aggiunti dall'iſteſſo Autore, e ſue riſoluzioni fatti tra il Maeſtro, e ſuo Diſcepolo in Dialogo, per il R. Fr. Angelo Elli da Milano, Minor Oſſervante, da varj e diverſi Dottori raccolto. Opera non meno dilettevole ad ogni curioſo intelletto, che utile a' Lettori. *Prima Edizione Breſcia* 1550. *in* 8. II. *Milano preſſo il Lantoni* 1624. III. *Tarvigi* 1664. IV. *Milano* 1715. C
II. Tabulæ veritatum Religionis Catholicæ, quas in linguam Gallicam vertit M. Saultier Secretarius Principis Condæi. *Pariſiis* 1625.
III. Indices quatuor copioſiſſimi ſuper quatuor Volumina Pelbarti. *Temeſvaris*.
IV. Magnum Roſarium Sacerdotum, & Clericorum pro Confeſſionibus, Concionibus, & Ordinibus ſuſcipiendis. *Mediolani, apud Bidellum* 1614 *in* 4., *& ibid. apud Medam* 1620. *in* 4.
V. Roſarium Confeſſorum. *Cremonæ, apud Zannium* 1594. *in* 8. D
VI. Lucidiſſima, atque profundiſſima Sequentia Defunctorum.
Ita VVaddingus in ſuo Cathalogo Scriptorum Ord. Min. pag. 22. & 23. Abbas Picinellus in ſuo Athenæo pag. 34.

IX.

AELIUS DIONYSIUS.

AELii, qui dicuntur etiam Elli, neſcio an ab Oppido Ello, Plebis Incini, Ducatus Mediolanenſis in montibus, ut dixi, Brianteis ſic vocati, frequenter inter litteratos Viros Mediolanenſes enumerati reperiuntur; de Dionyſio iſto nihil ex temporis injuria nobis ſupereſt, niſi pauca Carmina, ideſt: E

I. Ad Preſbyterum Joannem Biſſium Poëtam ornatiſſimum Epigrammate duo, Latinum unum, alterum Italicum.
Extant inter Epigrammata Biſſi, de quo infra.
In calce alterius Epigrammatis latini ejuſdem Biſſi ſic habetur:
Vale Poëta ſublimis. V. Id. Julii 1493.
II. Carmen latinum ſatis longum, atque elegans, in laudem Sanctiſſimæ Virginis Mariæ. Eſt in MSS. Bibliothecæ Canonicorum Lateranenſium Mediol. ſign. 174. in 4.
Extant Lancini Curtii ad eumdem Epigrammata quatuor, duo ſcilicet lib. XI. fol. 16., alii duo lib. XV. fol. 68. & 69.

X.

AELIUS FRANCISCUS.

INter Poëtas ſui temporis non ignobiles à pluribus etiam Franciſcus AElius recenſetur, & nobis datum eſt varia ejuſdem Opuſcula reperire, quæ diligentiam Picinelli effugerunt.

I. La Sirena del Mar Tireno. *Milano, preſſo il Lantoni* 1612. *in* 12.
II. Saavedra di Cervantes de' Travaglj di Perſile, e Sigiſmonda, tradotto dal Caſtigliano da Franceſco Ellio, *Venezia, preſſo il Fontana* 1626. *in* 12.
III. Idilj. Extant in libro, cui titulus: Idilj di diverſi ingegni illuſtri del Secol noſtro, raccolti dal Bidelli 1618. Sono l'Endimione — La Ruggiada — La Sirena del Mar Tireno, Stanze in lode della Signora Virginia Ramponi, diviſe in due parti. Ex his quædam ſeorſim impreſſa ſunt.
IV. Varie Poeſie Italiane. Extant ad calcem Poemarum Scipionis Celli.
V. Un Sonetto di Franceſco Ellio ſopra la Maffeide d'Agoſtino Terzago. Eſt in fine Carminum ipſius, pag. 345.
Benedictus Foſſatus in laudem nuptiarum Auctoris noſtri cum nobili Fœmina Epigramma contexuit, quod eſt in libro VII. ejuſdem.
Mariangelus Sanbenedictus ei dicavit Auctarium ad Grammaticam Philoſophicam Paſcaſii Groſippi, ſive Gaſparis Scioppii.
Vide Hieron. Borſerium in ſuo Supplemento ad Morigiam Cap. 12., & Athenæum Picinelli pag. 210.

XI.

AELIUS JOANNES JACOBUS.

DE Jo. Jacobo AElio nulla memoria poſteris forſan ſupereſſet, niſi ſors mihi obtuliſſet inviſere ditiſſimam Bibliothecam Illuſtriſſimorum DD. Fratrum Marchionum Gregorii, & Eriprandi Vicecomitum, de qua frequenter mihi ſermo erit cum debita laude eorumdem humanitatis, & erga literatos Viros amoris. Vidi igitur:

I. Epiſtolarum Latino Sermone Volumen integrum ad Varios, nempe:
Franciſco Alciato.
Principallo Beſutio.
Sebaſtiano Labuli Præceptori.
Petro Franciſco Calcho.
Annibali Crucejo, plures eruditione Sacra & Profana, Græca atque Latina refertæ.
Primo Comiti.
Annibali Vicecomiti.
Jo. Baptiſtæ Foſſano.
Jo. Petro Foſſano.
Chriſtophoro Tantio, plures eruditiſſimæ.
Bernardo Cribello.
Polydoro Craſſo Præceptori.
Decio Archinto.
Romulo Archinto.
MS. in 4. ſervatur in Bibliotheca Dominor. FF. Marchionum Vicecomitum ſupradictor.
II. Epiſtolæ aliæ plures ad præfatum Chriſtophorum Tantium lectu digniſſimæ. Adſunt ibidem MSS. in Codice inſcripto Rerum ad Alciatos ſpectantium, de quo ſuo loco.
Extant ad eundem varia Carmina Franciſci Civelli in ipſius Carminum lib. VI., ut dicemus in articulo ad ipſum ſpectante.

XII.

AFFAITATUS ANTONIUS MARIA.

ANtonius Maria ab Albogaſio dictus, quia in ipſo loco Ducatus Mediolanenſis prope Vallemſolidam natus, a conſpicua Affaitata Cremonenſi familia originem duxit, & Capuccinorum Ordinem ingreſſus, adeò erga ſe liberalem naturam ſenſit ſanè peculiari, qua præditus erat, comitate, ac dicendi gratia, utpote qua primo alloquio, ne dicam intuitu, omnium facilimè benevolentiam ſibi vindicaret, & ad ſuæ converſationis deſiderium alliceret. Mirifica erat perſuadendi gratia, præſertim cum morti addi-

addictos ad patibulum caritatis ergò comitaretur. Non eodem ſtudio aliquis alius Præfecturas unquam quæſivit, quo hic repudiabat, ſubditorum humiliatem cujuſcumque dignitatis faſtigio præferens. Doctrinam ipſius teſtantur, & plura MSS., quibus præproperâ morte raptus non ultimam manum impoſuit, & infraſcripti in lucem editi Codices:

I. Fiori Iſtorici, ovvero Compendio d'Eruditioni virtuoſe, e Fatti illuſtri d'Uomini Grandi, Antichi, e Moderni, Sagri, e Profani, a loro Detti memorabili. *Milano, per Marc' Antonio Pandolfo Malateſta 1711. Tom. I. in fol.*

II. Fiori Iſtorici ec. riſtampati con copioſa aggiunta di varie altre Eruditioni, Fatti, e Detti ec. accompagnata da Indice diſtinto, e vaſto. *Milano, appreſſo Carlo Giuſeppe Quinto 1732. in 4.*

III. Memoriale Catechiſtico per le Religioſe Clauſtrali di qualunque Ordine. *Milano, preſſo Giuſeppe Pandolfo Malateſta 1716. in 4.*

IV. Il Patriarca Davidico, ſpiegato nella Vita, e Santità eminente di S. Giuſeppe, Spoſo di Maria ſempre Vergine, eſpoſto in cinque Libri, con Novena eſtratta dalla Vita del medeſimo. *Milano, preſſo Franceſco Agnelli 1716 in 8.*

V. Il Caritativo Aſſiſtente in pratica. Metodo per confortare, ed ajutare i condannati a morte ad un felice paſſaggio. *Tom. I. in 8. Milano, per Giuſeppe Richino Malateſta 1719.*

VI. Il ſemplice Ortolano in Villa, e l'accurato Giardiniero in Città. *Milano, preſſo gl' Eredi di Domenico Bellagatta 1726. in 8.*

Obdormivit in Domino in Conventu Capuccinorum Immaculatæ Conceptionis Mediolani die XXVI. Aprilis An. MDCCXXI. Religionis XLV., ætatis ſuæ circa LXI. Ita è ſuis.

AGRATUS, vide GRADUS.

X I I I.

AGRIPPA CAMILLUS.

INter primarios Seculi Decimiſexti Architectos locum meritò ſibi acquiſivit Camillus Agrippa Mediolanenſis, nam cum anno ſalutis noſtræ MDXXXV. Romæ moraretur, & erigendus eſſet inſignis Obeliſcus in Sancti Petri Platea, quod inter geſta Summi Pontificis Gregorii XIII. Patriæ meæ, atque Orbis integri decoris, ante omnium oculos uſque ad miraculum adſcribitur, ingenii ſui Auctor noſter ſpecimen dedit. Nec ſolummodo in ipſa Mathematicarum Scientiarum parte, ſed etiam in Nautica, atque in aliis Philoſophicis diſciplinis, & quod mirum eſt, in Armis tractandis doctiſſimum ſe præbuit, ut ex ſubſequentibus ejus Operibus facilè dignoſcitur.

I. Trattato di traſportar la Guglia in ſu la Piazza di San Pietro. *Roma 1583., & iterum 1584.*

II. Nuove Invenzioni di Camillo Agrippa Milaneſe ſopra il modo di navigare. *Roma, per Domenico Gigliotti 1595. in 4.*

III. Dialogo ſopra la generazione de' Venti, Baleni, Tuoni, Fiumi, Laghi, ec. *Roma, appreſſo Bartolomeo Bonfadino, e Tito Diani 1584. in 4.*

IV. Trattato di Scienza d'Arme. *Venezia in 4.*

De eo Floravantes Martinellus in libro: *Roma ricercata, Giornata prima*: Illuſtriſs. Fontaninius, *dell' Eloquenza Italiana, terza Edizione* pag. 709., & Picinellus in Athenæo pag. 100.

X I V.

AGUDIUS CAROLUS.

ABbas D. Philippus Picinellus in articulo Caroli Agudii mentionem agit de Nicolao Auctoris noſtri Avunculo, & S. Carolo Borromæo apprimè caro, quo pluries in rebus agendis idem Sanctus uſus eſt. Nepos fuit etiam Carolus noſter Candidæ ſingularis pietatis fœminæ inter Moniales Ordinis Capuccinorum Sanctæ Praxedis Mediolani bis Abbatiſſæ, & cui ſupradictus S. Carolus ſanitatem miraculo reſtituit, dum mortali morbo ægrotaret, uti refert Jo. Petrus Gluſſianus in ejuſdem Sancti Vita. Poëſi ſe devovit Scriptor noſter, etſi in infœliciſſimum Sæculum inciderit; ut longa ſeries Opuſculorum ipſius facilè demonſtrat.

A I. Il Guerriero animoſo. Epitalamio nelle Nozze di Giulio Ceſare Viſconte, e di Tereſa Fedeli. *Milano, preſſo il Cardi, 1656 in 4.*

II. Le Fortune Amoroſe. Epitelamio per le Nozze del Conte Gianbattiſta Foſſati, e Donna Maria Cattarina Pozzi. *Milano, preſſo il Ramellati, ſenz' anno, in 4.*

III. Il Trionfo delle Saette di Cupido. Epitalamio nelle Nozze di Pietro Vico, e Camilla Ponti. *Milano, preſſo il Ghiſolfi, 1656 in 4.*

IV. Il Verbano feſtante, Canzone Epitalamica nelle Nozze del Conte Antonio Borromeo, e Donna Elena Viſconti. *Milano, preſſo il Ramellati, 1657. in 4.*

V. La Pace ſupplicante. Idilio, e Sonetti per la pace fra Luigi XIV. Re di Francia, e Filippo IV. Re delle Spagne. *Milano, 1659. in 4.*

VI. Il Sole fra' mortali nell' apparenza di Gesù Bambino: Idilio Sacro per S. Antonio da Padova; con varj Sonetti dello ſteſſo. *Milano, preſſo il Ramellati, 1662. in 4.*

B VII. Teatro d'Amore, Epitalamio nelle Nozze di Ludovico XIV., e Maria Tereſa di Spagna. *Milano, per il Monza, 1660. in 4.*

VIII. Epitalamj per le Nozze del Sig. Principe Trivulzio, e Principeſſa Giuſeppa Maria Tereſa Guevara. *Milano, per il Gariboldi, 1668 in 4.*

IX. La Lite amoroſa nelle Nozze del Co. Pompeo Litta, ed Elena Viſconti, Poema. *Milano, preſſo il Ramellati, 1663. in 4.*

X. Le nuove glorie d'Amore per le Nozze del Signor D. Giuſeppe Maria Imbonati, ed Anna Clelia Sorbellona. *Milano, preſſo l'Agnelli, 1673. in 4.*

XI. Plura Carmina Italica ſparſim edita.

Infraſcripta MSS. ſervari olim penes ipſum, refert Picinellus.

XII. La bella Penitente.

XIII. La Caccia amoroſa.

XIV. Deſcrizione di varie Acconciature.

XV. Deſcrizione di luogo forenſe.

XVI. Il Giudizio di Paride,

C XVII. L'Adone, Idilio.

Idem Picinellus pag. 103.

X V.

AGUDIUS CAROLUS ANTONIUS.

CArolus Antonius Agudius frater fuit Ludovici Mariæ, inter viros inſignes Ord. Prædicator. à partu Virginis Anno MDCXXXV. de quo parum infra dicemus: Ætatis ſuæ vix XXV. annor. in Collegio Braydenſi hujus Urbis coram Eminentiſs. Cardinali Theodoro Trivultio laurea in diſciplinis Philoſophicis donatus eſt, atque eamdem Romæ in Theologia, atque in Juriſprudentia paullo poſtea accepit. D Vir certè ſpectatæ virtutis; nam munere functus Conſiliarii Regii in Regno Neapolitano, nec non Auditoris celeberrimi S. R. Eccleſiæ Cardinalis Joannis de Lugo, Epiſcopatum Caſtellanetenſem in eodem Regno Neapolitano obtinuit meritò ab Innocentio X. Summo Pontifice die XXI. Novembris Anno MDCL., ubi ſanctiſſimè vixit uſque ad MDCLXXIII., quo mortalitatem depoſuit. Parum de eo habemus, videlicet;

I. Poema Eroico in lode del Marcheſe Gio. Pirovano, Queſtore del Maeſtrato, Cavaliere di S. Giacomo. *Milano 1635. in 4.*

II. Didonis ob Æneæ fugam collacrymantis Querimoniæ. Poema ad Joannem Pirovanum Equitem S. Jacobi, & Magiſtratus Ordinarii Quæſtorem. *Mediolani, apud Jo. Baptiſtam Colonium, ſine anno in 4.*

III. L'Iſtante Fortunato dell' Immacolata Concezione: Orazione Poſtuma dette nella Real Capella di Napoli. E *Milano, per il Monza, 1680. in 4.*

De eo Ughellus in Italia Sacra T. IX. novæ editionis Col. 158., & Picinellus pag. 105.

X V I.

AGUDIUS LUDOVICUS MARIA.

LUdovicus Maria Agudius Mediolani natus, auſterius Carmelitarum Nudipedum Inſtitutum adoleſcens amplexus eſt, ſicque profecit ac emicuit, ut inter Italiæ primi nominis Theologos, & Sacros Oratores Seculo XVII. haberetur. Scilicet poſtquam Philoſophiam nondum Sacerdotio inauguratus docuerat, mox Theologiæ ſuis legendæ operam dedit Neapoli, & Bononiæ, ſuoſque Sodales ita inſti-

tuit,

tuit, ut horum plures celeberrimam doctrinâ famam ſibi compararint. Tum ad paræniticam & exegeticam converſus, à primariis Italiæ Civitatibus quaſi certatim vocabatur, qui conciones per Quadrageſimam haberet; nam Comi, Veronæ, Mediolani in S. Stephani, Venetiis in SS. Apoſtolorum, Græcii in Stiria, Neapoli in Sanctiſſimæ Annunciatæ, ſed & Venetiis ter à Senatu invitatus in Sancti Marci ſummo plauſu, & fructu Apoſtolico munere functus eſt. Tandem verò XXIX. annis in Carmelo tranſactis, variiſque in eo functus honoribus & muniis, Prioris, Vicarii Provincialis, Definitoris, Viſitatoris, ex Summi Pontificis indulgentia ad Sacrum Ordinis FF. Prædicatorum tranſiit Inſtitutum Anno MDCLXIX., quod Mediolani in S. Mariæ Gratiarum profeſſus eſt de conſenſu Procuratoris, & Vicarii tunc Generalis F. Petri Mariæ Paſſerini. Cum adhuc apud Carmelitas militaret in lucem dedit ſequentia:

I. Carmelus Sapiens, ſive de Scriptoribus utriuſque Inſtituti, Excalceati, & mitigati.
II. Anima Bibliothecæ, ſive Indicum liber, quo quidquid ex innumeris prope Auctoribus de unaquaque re ex propoſito, & profeſſo ſcriptum fuit, facili methodo indicatur.
III. De Juſtitia, & Jure.
IV. De Reſtitutione.
V. De Contractibus.
VI. De Cenſuris in communi, & in particulari.

Poſt ſuum verò in Ordinem Prædicatorum tranſitum, edidit:

VII. Fontes Salvatoris, ſive de Sacramentis in genere, & ſpecie Tractatus Scholaſtico-moralis. *Mediolani 1676. in 4.*, *& Lugduni*, *ex Typ. Jacobi Lanier 1683. in 4.*
VIII. La Selce infranta, o ſia il diſingannato, e trionfato Ebreo Orazione in genere giudiciale, detta nel Duomo di Verona, a cui fu obbligata intervenire la Nazione Ebrea. *Milano*, *preſſo il Monza 1680 in 4.*
IX. Il Celeſte Pellegrino. Orazione in genere deliberativo, detta nel Duomo di Gorizia, e dedicata a Monſignor Ciceri Veſcovo d'Aleſſandria, e poi di Como, *in 4. come ſopra*.
X. L'Onnipotenza Epilogata. Panegirico per S. Antonio da Padova, detto in Bologna. *Milano*, *preſſo il Monza 1679. in 4.*
XI. Il Pericoloſo Governo. Orazione in genere deliberativo, detta in S. Marco di Venezia. *Milano*, *preſſo il Monza 1681. in 4.*
XII. L'Apoſtolo di Roma. Panegirico di S. Filippo Neri. *Milano*, *in 4. come ſopra*.
XIII. La Colonna di fuoco. Panegirico di Santa Tereſa. *Milano*, *preſſo il Monza 1682. in 4.*
XIV. La Pioggia d'oro. Panegirico di Santa Maria Maddalena. *Milano*, *preſſo il Monza 1680. in 4.*
XV. La Stella. Orazione per S. Tommaſo da Villanuova. *Milano*, *preſſo il Monza 1682. in 4.*
XVI. L'Anatomia della lingua, Orazione detta nella Metropolitana di Milano alla preſenza del Sig. Cardinale Alfonſo Litta. *Milano*, *preſſo il Monza 1680. in 4.*
XVII. Il Minimo Maſſimo. Panegirico per S. Raimondo da Pennaforte, detto nel Duomo di Tivoli alla preſenza del Cardinal Santa Croce, Veſcovo di quella Città. Dedicato a Franceſco Reina, Canonico della Metropolitana di Milano. *Saluzzo*, *preſſo Niccolò Valauri 1682. in 4.*
XVIII. L'America Sacra. Panegirico per Santa Roſa, detto in Piacenza l'Anno MDCLXXVII. *Milano*, *preſſa il Vigone 1678. in 4.*

Prelo parata habebat:

XIX. Quadrageſimale integrum.
XX. Panegyres pro omnibus Sanctis in toto anni curſu.
XXI. Sermones, ſive Homiliarum è priſcis Eccleſiæ Patribus collectum.

Ex Quetif, & Eccard, Scriptores Ordinis Prædicatorum, *T. II* pag 687. & Bibliotheca magna Eccleſiaſtica, *Genevæ impreſſa* 1734. *T. I.* & Picinello pag. 394

XVII.

AICARDUS FAUSTINUS.

IN Libris Conventus FF. Carmelitarum Congregationis Mantuanæ S. Joannis ad Concham hujus Urbis mihi perhumaniter ab eiſdem communicatis legi de Fauſtino Aicardo Mediolanenſi in ipſam nobiliſſimam Religionem ingreſſo Anno MDLXIV. die XIIX. Februarii, præter Philoſophiam ac Theologiam peregregiè imbuto, quod plurimùm excelluerit in Jure Canonico, adeout multoties ſuum judicium in graviſſimis difficultatibus cum laude dederit; Concionatorem etiam eximium in variis Italiæ Civitatibus fuiſſe ipſum confirmant ejus Opera. Senex factus piè evolavit ad Superos Anno noſtræ reparationis MDCXVI. die XXVIII. Aprilis.

I. Quadrageſimale integrum Italico idiomate, *MS. in fol.* Extat apud ſuos.
II. De Sacramentis in communi, *MS. in fol.* ibidem.

Mirum eſt quod de Auctore noſtro ullum verbum faciant nec Felſina, nec Vaghus, etſi ipſum à Picinello relatum pag. 180. facilè videre potuerint.

XVIII.

AIROLDUS CAROLUS FRANCISCUS.

CArolum Franciſcum Airoldum Nobilis apud Inſubres Familiæ germen non uno commendandum nomine, Mediolanenſes immatura morte ſublatum ſemper dolebunt. Nam Scientiarum ornamentis excultus, atque in Pontificis Romani Aula ſumma cum laude verſatus, Archiepiſcopus Edeſſenus creatus eſt. Plures pro S. R. E. Legationes obivit; nam primum ad Italiæ, tum ad Catholicos Germaniæ Principes, & Belgas Internuncius, poſtremò ad Magnum Hetruriæ Ducem, tandemque ad Venetam Rempublicam Nuncii Apoſtolici munus ſuſtinuit. Reverſus in Patriam XLVI. ætatis ſuæ, ſalutis verò Anno MDCLXXXIII. præreptam ſibi ad honores ampliſſimos viam, ſuperveniente morte Divinæ voluntati parens, lætus aſpexit. Inſigni quoque humilitatis exemplo Tumulo ſuo Elogium imponi interdixit, quod tamen fraterna non tulit pietas, nam ante Aram D. Michaëli Sacram, quam Sancti Joannis Boni dicimus, ob ibi cultas tanti Archiepiſcopi reliquias, hoc Marmor appoſitum legitur:

CAROLO FRANCISCO AIROLDO
EDESSAE ARCHIEPISCOPO,
AD ITALIAE,
ET CATHOLICOS GERMANIAE PRINCIPES
PONTIFICIO LEGATO,
AD BELGAS INTERNUNCIO,
APVD MAGNVM ETRVRIAE DVCEM,
HINC APVD REMP. VENETAM NVNCIO,
HVMANIS OMNIBVS IN PATRIA
PIE' DEFVNCTO
NONIS APRILIS ANN. SAL. MDCLXXXIII.
CVM AETATIS AGERET XLVI.
MONVMENTVM HOC,
QVOD IPSE INANI GLORIAE
STARE VETVIT,
D. CAESAR AIROLDVS FRATER,
COMES LEVCI,
ET DOMINVS VILLARVM BELASII,
MEDIOLANENS. STATVS,
ET EXERCITVVM
THESAVRARIVS GENERALIS,
AD PERPETVAM AMORIS MEMORIAM
PONI IVSSIT.

Plura fortè ſcripſit, quæ exciderunt hoc tantùm ſuperſtite, ſed lectu digniſſimo.

I. Relazione mentre era Internunzio di Fiandra l'Anno MDCLXX., ſcritta al Cardinal Barberino, nella quale mentre fu in Londra, lo raggualia pienamente dello ſtato della Religione, della ſtima ed opinione in cui vi ſi trova la Corte di Roma ec.
Extat inter MSS. Comitis Didaci Rubini Mediol. mihi peramanter communicatos.

XIX.

AIROLDUS HIPPOLYTUS.

HIppolytus Airoldus Mediolani natus, & qui inter Regios Cancellarios ſeipſum adſcribit, jure merito in hac collectione locum tenet pro ejus labore in colligendis, digerendiſque optimo ſtudio Senatus Mediolanenſis Placitis, atque Decretis, cum eorundem Summariis, brevibuſque notis marginalibus adjectis in Volumine tituli ſubſequentis:

I. Hippolytus Airoldus Regius Cancellarius, Ordines Senatus magis memorabiles, ejuſque decreta ſcitu digniora ab Anno MDCXXX ad MDCLXVI. congeſti.
In eodem MS. adeſt etiam Allegatio Senatoris Boneti, de Præcedentia inter Senatum, & Conſilium Secretius occaſione Ingreſſus Reginæ Mariæ Annæ. *MS fol. juſta molis.*
Extat apud Marchionem Gaſparem de Roſales, cum Epiſtola nuncupatoria ejuſdem Airoldi ad Gaſparem Marchionem de Roſales ſeniorem Regii Fiſci tunc Patronum, poſtea Senatorem. Data XXII. Januarii MDCLXVII.

XX.

AIROLDUS JOANNES AMBROSIUS.

INter Airoldæ Familiæ eruditos Viros recenſendus eſt meritò Joannes Ambroſius, qui circa finem Decimiquinti Sæculi floruit, & Juriſperitorum commodis inſudans, inſigne Volumen inferiùs memorandum compilavit. Ægerimè profectò fero, nihil ad me perveniſſe de tanti Viri geſtis, quem tamen excidere pati non poſſum pro mea in doctos obſervantia, & eorum lucubrationes colligendi ſtudio. In Archintæa igitur Bibliotheca inter reliquos MSS. Codices Airoldi quoque noſtri ſequens viſitur diligentiſſimè ſcriptus hoc titulo:

I. Collectio Decretorum Civilium — quæ ſic incipit — Hæc eſt Rubrica præſentium Decretorum Civilium mei Johannis Ambroſii de Ayroldis de Robbiate, & per me compilata de Anno MCDLXXXIX. ſeptima Indictione. Auctographus in fol. pagg. 874. litteris Rubro-nigris.
Extant etiam in eodem Codice plurima Ducum Mediolanenſium, atque Summorum Pontificum Decreta ad leges ipſius dominii ſpectantia, nec non Conſtitutiones Synodales Caſtoni Turriani Archiepiſcopi Mediolanenſis editæ An. MCCCXI. de quibus ſuo loco, uti etiam Conſilium Signoroli de Homodeis, cujus ſermo nobis erit inferiùs.

XXI.

AIROLDUS JOANNES PETRUS.

CUr Joannes Petrus Airoldus ſibi addat nomen *Marcellini* ignoro, nam Patrem habuit Cæſarem, ut ipſemet teſtatur in Epiſtola nuncupatoria ſuæ editionis Orationum, atque Præfationum Majoragii, ut infra videbimus, in qua etiam nobis oſtendit locum, ubi lucem vidit primam: Scilicet in Mandelli Oppido Mediolanenſis Ducatus ad ripas Larii. Nepos fuit Auctor noſter celeberrimi Antonii Comitis in litteris græcis, latiniſque verſatiſſimi, cujus exemplo Joannes Petrus virtutum aſſecla Patavii laureâ in Medicina, atque Philoſophia acceptâ, Venetias ſe contulit, ibique inter primarios Medicos magnum ſibi nomen acquiſivit, atque ab eodem Veneta Airolda Familia originem ſuam agnoſcit. Nec ſolum Medicinæ operam dedit, ſed & aliis liberalibus artibus præſertim latini ſermonis eloquentiæ, ut in alia ipſius Epiſtola nuncupatoria nobis oſtendit, de qua infra.

Inter alia cordi ei ſummopere fuit fama ſui illuſtris, doctiſſimique affinis Marci Antonii Majoragii, cujus mentio ſæpe à nobis facienda eſt, nam noſtro debemus accuratiſſimas editiones tanti Viri Operum, præter alia, quæ nunc Lectori profero.

I. In Dialogum de Partitione Oratoria M. T. Ciceronis; Majoragio Auctore. *Venetiis apud Franciſcum Senenſem* 1587. *in* 4. cum Epiſtola nuncupatoria Airoldi ad Pompejum Triſſinum Academiæ Olympicæ Principem.
II. Marci Ant. Majoragii Commentarius in dialogum ſeu lib. primum de Oratore ad Q. Fratrem M. T. Cic. nuper adeo in eloquentiæ ſtudioſorum gratiam accurata Jo. Petri Ayroldi Marcellini Mediolanenſis, Medici, ac Philoſophi Veneti, opera, atque induſtria in lucem prolatus. Hanc Editionem dedicavit Veſpaſiano Gonzagæ Duci primo Sablonetæ, ac in ipſa de ſtudiis ſuis ſic loquitur: „ atque utinam mihi „ quoque daretur, ut præter medendi laborem, & eas „ Medicinæ practicæ difficultates, quæ animum meum „ alioqui cupidiſſimum, & incitatiſſimum perturbant „ quidem, ac retardant, ſed non omnino retrahunt, „ ornatiore dicendi ratione &c.
III. Orationes etiam atque Præfationes Majoragii edidit *Venetiis per Antonium Boniſacium* 1582. *in* 4. necnon eas nuncupavit Nicolao Sfondrato poſtea Summo Pontifici, & Comiti Paulo ejus Fratri. Ibique memoriam agit de proprio Parente, atque de loco ſuorum natalium ſic ſcribendo: „ Nec minus „ fœlicitatis obtinuit Mandellum patria mea chariſſi„ ma &c. & infra „ atque hoc quidem veſtrum ju„ vandi generis humani incredibile ſtudium ego quo„ que pro mea erga vos obſervantia non ſemel, neque „ pauco cum meo commodo ſenſi: idemque CÆSARI „ patri meo cum magno familiæ noſtræ ornamento ex„ periri antea contigit. Eamdem Epiſtolam nuncupatoriam ego legi inter illas Ciceręi, quas Manuſcriptas adſervant in ſuo Muſeo Fratres Marchiones Vicecomites aliquibus in locis ab edita diſſimilem.
IV. Franciſci Valeſii Commentaria in varios Galeni libros recens publicata Opera, & induſtria Jo. Ayroldi Marcellini. *Venetiis apud Franciſcum de Franciſcis, & Jo. Bapt. Ciottum* 1592. *in fol. & iterum* 1594.
V. Fr. Valeſii in Libros Hypocratis de morbis popularibus, & in ejuſdem Aphoriſmos: in libros de alimento: in lib. Prænotionum: de victus ratione in acutis &c. edente ipſo Ayroldo, ut ſupra.
VI. Joannis Petri Ayroldi Marcellini Conſilia de Floribus. Extat MS. in Regia Pariſienſi Biblioth. num. 6311. ex Montfaucon. Biblioth MSS. Tom. II. pag. 761.
Ejus Academicum Inſigne refert Camillus Camilli p. p. pag. 87.
Agunt de eo Mercklinus de Scriptis Medicis p. 656. in verbo Franciſci Valeſii, Bartholomæus Currius in libro cui titulus: Memorie Iſtoriche intorno a' Medici Scrittori Milaneſi pag. 122., atque Picinellus p. 456.

XXII.

AIROLDUS PAULUS.

PAulus Airoldus Mediolanenſis in præclariſſimum Fratrum Prædicatorum Ordinem adſcriptus, per omnes gradus, & conſuetos Scholæ agones ad magiſterium evectus apud S. Victoris Olivetanos Monachos Lectoris onus annis aliquot cum laude ſuſtinuit: deinceps in ſacris libris concione ad populum exponendis curam omnem, & operam adhibuit, atque Mediolani primum in Templo, quod vulgo Roſa dicitur quinquennio integro, tum poſtea in Baſilica primaria Comenſi Sacræ Scripturæ publicas habuit, eruditiſſimaſque prælectiones, tanto auditorum plauſu, ut Epiſcopus illius Urbis Philippus Archintus, de quo locuturi ſuo loco ſumus, eiſdem intereſſe continuo voluerit, audireque docentem, & dicentem ſemper amaverit. Inter alias hujus Religioſiſſimi Viri dotes humilitas ſingularis excelluit, ob quam ſolo intuitu ſupradicti Illuſtriſs. Comenſis Epiſcopi aliorumque eruditione præſtantium Virorum permiſit, ut Typis tantum producerentur ſequentia.

I. Lezioni ſopra l'Orazione Dominicale. *Milano, preſſo il Pictaglia*, 1608. *in* 8.
Paratum habebat prælo Volumen alterum.
II. Lezioni ſopra li Sette Salmi, alioſque plures MSS. qui in ſcriniis forſan ſuorum adſervantur.
Videndi Quetif & Eccard Scriptores Ordinis Prædic. T. II. pag. 366. atque Picinelli Athenæum p. 445.

XXIII.

XXIII.

de ALAMANNIS ARAMANINUS.

ARamaninus de Alamannis nobili familia Mediolani ortus anno MCCCXL. juxta Clar. Sitoni teſtimonium Juriſconſultorum Collegium ingreſſus, Juriſprudentiam uſque adeo coluit, ut cum Patriæ Statuta in unum eſſent Corpus redigenda, atque correctione opus eſſet, anno MCCCLI. Indictione IV. electus fuerit inter XI. Viros Juriſperitos Statutorum Patriæ compilatores, & correctores. Hæc MSS. ſervantur in Ambroſiana, Cod. ſol. ſign. B. n. 19. atque vulgata ſunt eodem anno Indictione IV. die Martis XXII. Martii ſub dominio Jo. Vicecomitis Mediolani Principis, & Archiepiſcopi, quo jubente Statuta ipſa ſunt compilata, ut loco ſuo dicendum.

I. Statuta Patriæ correcta, compilata, & in ordinem digeſta.

XXIV.

ALAMANNUS BASILIUS.

MAximum omni ævo quidem erit decus Alamannorum Mediolanenſis familiæ, inter ſuos habuiſſe Benedictum ſingulari laude digniſſimum, nam illius opera, atque præſidio doctiſſimi PP. è Societate Jeſu in hac celeberrima Metropoli primam ſedem ſuam fixere anno Chriſti MDLXIV., atque tanti Viri Liberi quinque ſe eidem præſtantiſſimæ Societati addixere. Baſilius inter ipſos enumeratur, qui in Collegio Braydenſi ſumma cum laude emicuit non ſolum pietate inſignis, ſed & litteris, & præſertim in Philoſophicis, atque Theologicis ſtudiis, quorum Præceptor doctiſſimus evaſit, & etiam latina Poeſi delectabatur, ut novus Ovidius paſſim à pluribus tunc vocaretur; ſcripſit igitur:

I. Tragedias plures, atque
II. Paſtoralia in Univerſitate Braydenſi repræſentata, nec non
III. Elegias, &
IV. Epigrammata, de quibus Volumen integrum effici potuiſſet.

Ita Picinellus in ſuo Athenæo pag. 73.

XXXV.

ALAMANNUS COSMUS.

BAſilii Alamanni Coſmus Frater in ſupralaudatam Societatis Jeſu familiam ingreſſus eſt anno MDLXXV. qui ejus ætatis erat ſextus decimus, & ita pietate, quæ eſt io primis à Deo petenda, ſingulariter claruit, ut collectis quotquot potuit Viris ſanctitate celebribus, in eorumdem honorem toties orationem Dominicalem quotidie recitaret. Narratur quod Coſmus in hypocondriacum morbum lapſus à S. Aloyſio Gonzaga explicatione cujuſdam Pſalmi divioitus facta ad priſtinam hilaritatem fuerit reſtitutus. Vir fuit doctiſſimus, atque Operum S. Thomæ ita peritus, ut & doctrinam ſuis diſcipulis explicaverit, atque Commentariis illuſtratam in publicam lucem ſcriptis emiſerit. Tandem ſenex factus ſpiritum Deo reddidit die XXIV. Maji, anni MDCXXXIV. extant de ipſo.

I. Summa totius Philoſophiæ, & D. Thomæ Aquinatis Doctoris Angelici doctrinæ. In prima parte agitur de Logica & Phyſica. In ſecunda de Cœlo, atque de generatione & corruptione. In tertia de Anima & Metaphyſica. *Primum Papiæ apud Rubeum* 1618. *tom.* 5. *in* 4. *inde ab eodem Typographo iterum annis* 1622 *&* 1624. *denuo impreſſa*. *Poſtea Pariſiis bis recuſa à Carolo Rouillard* 1639. *in* 4. *&* 1640. *in fol.* pluribus additionibus illuſtrata.
II. Opuſcula Theologica MSS.

Ita in Biblioth. Scriptor. Soc. Jeſu P. Alegambe, & Borſerius in Supplemento ad Moriggiam c. 12. necnon Picinellus pag. 53.

XXVI.

ALAMANNUS JOSEPH.

PRimus ex Filiis Benedicti Alamanni, de quo cum laude jam diximus, fuit Joſeph, cujus exemplum quattuor ejuſdem Fratres ſequuti ſunt ſe Deo vovendo in ampliſſima Societate Jeſu anno MDLXXII. Rhetoricam, atque Philoſophiam docuit peregregiè indeque Concionator præclariſſimus effectus eſt, & ita in omnibus prudenter ſe geſſit, ut ad regenda ſuæ familiæ plura Collegia meruerit eligi. Ad ſeptuageſimum quartum uſque ætatis annum pervenit, & piiſſimè obiit in Civitate Aſtenſi anno MDCXXX. habemus de ipſo.

I. Hiſtoriam miraculoſæ imaginis B. M. Virginis Montisregalis, *vulgò Mondovi*.
II. Orazione nella Coronazione del Doge di Genoa Davide Vacari. *Milano, preſſo il Ponzio* 1588. *in* 4.
III. De Chriſtiana Sapientia ad Principes Gentiles fol. t. 2. MSS. Servantur Taurini in Colleg. PP. ejuſdem Societatis.

Alegambe Biblioth. Maraccius in Bibliotheca Mariana p. p. pag. 216. & Picinellus p. 363.

XXVII.

ALBANUS IGNATIUS.

OPpidum Merate in montibus Bryantbæis natales dedit Ignatio Albano, atque ſorſan loci amœnitas, atque aëris perfectio Muſas amandi in cauſa ei fuit; ideo Poeta ſingularis evaſit, nec aliud de eo reperire mihi licuit niſi, quod ordinem clericalem profitebatur, atque Cardinali Federico Borromæo ſatis carus exſtitit. Id oſtendunt plura ejuſdem Carmina ſparſim edita, & poſtea fere omnia in unum collecta: adſunt ergo.

I. Ignatii Albani Carminum Libri VI. variis temporibus editi, nempe *Mediolani* 1586. *Typis Moſcheni in* 4. *penes Pontium & Piccaleam* 1603. *in* 4. *apud Comum* 1605. *item in* 4.
II. De Laudibus B. Caroli Borromæi S. R. Eccl. Card. ampliſſimi, & Archiep. Mediol. Poema, in quo recenſentur omnes Archiepiſcopi Mediolanenſes a S. Barnaba, uſque ad Federicum Borromæum S. R. E. Cardinalem ampliſs. *Mediolani apud Franciſcum Paganellum* 1602. *in* 4. Hoc Poema & ſubſequentia non leguntur inter alia Ignatii Carmina.
III. Argo in adventu Jacobi Mainoldi Sac. Senatus Mediolanenſis Præſidis Poema. *Mediolani apud Medam ſine anno in* 8.
IV. Lachrymæ in funere Card. Vicecomitis Patricii Mediol. *Mediolani apud Medam* 1604. *in* 4. In hoc libro adeſt Epiſtola Ericii Puteani ad Albanum.
V. Carmina varia in Tomo primo Carminum illuſtrium Poetar. Italorum. *Florentiæ apud Tartinos & Frantos pag* 45.
VI. Alia Opuſcula latina. Ita Picinellus.
VII. Emendavit, & auxit librum cui titulus Varron Milanes; Ita Comus Impreſſor, in Epiſtola nuncupatoria ejuſdem libri ad Herculem Galleratum.

Vide Borſerium c. 12. & Picinellum ſupradictum pag. 178.

XXVIII.

ALBANUS SCIPIO.

ET Medicus primi nominis, & Sacerdos, nec non Imperialis, Ducaliſque Collegiatæ S. Mariæ Scalenſis hujus Urbis Canonicus fuit Scipio Albanus, qui etiam Prothonotariatus Apoſtolici honore inſignitus à pluribus laudatur non ſolum ob Poëſim, ut in ejus quæ ſuperſunt Carmioibus ſacile videre eſt, ſed etiam pietate, & doctrina maximè in rebus Theologicis nobis eruditiſſimus demonſtratur. Exceſſit e vivis anno MDCIV. die XXIV. Septembris. De ipſo damus:

I. Vita del Venerabile Girolamo Miani Fondatore della Religione Somaſca. *Venezia preſſo i Seſſa* 1600 *in* 8. *Milano nella Stamperia Archiepiſcopale* 1603. *in* 4. con aggiun-

aggionte dello ſteſſo Autore. Iterum apud Pontium 1607. 4. editio ignota Bartholomæo Curtio.

II. Exaſticon ad Jo. Paulum Lanatium. Reperitur poſt Vitam iſtius pag. 556.

III. Epigrammata tria. I. Illuſt. Hieronymo Abduæ J. C. Mediol. Franciſco Fratri. II. ad Magnificos S. Sepulchri Fabricæ Præfectos. III. ad Ignatium Albanum Conſobrinum. Extant in libro IV. Epigrammatum Ignatii ſupradicti.

Ejus cum laude meminit Petrus Paulus Boſcha in Martyrolog. Mediol. in notis ad diem VIII. Februarii n. 2. Bartholomæus Curtius in ſuo libro de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus pag. 127.

XXIX.

ALBERGANTUS HECTOR.

ETſi celeberrimus Lazarus Auguſtinus Cotta locum dederit in ſuo Muſeo Novarienſi Hectori Albergano; ego inter Scriptores Mediolanenſes ipſum reſtituo rationibus Lectori meo jam in Præfatione prolatis, & præſertim quia propè Vicemeniæ, Italicè *Omegna*, Oppidum Mediolanenſe originem babuit, ut ipſemet teſtatur in ſuo libro inſcripto *il Diſinganno* pag. 150. ubi ſic legitur: *Morto Aleſſandro V. Sommo Pontefice della Terra di Cruſinallo Pieve d'Omegna mia Patria*; Sed pace iſtius alioquin Viri docti, Alexander V. natione fuit græcus, ut oſtendemus ſuo loco.

Pluribus atque præclaris dotibus ornatum Auctorem noſtrum demonſtrat ſupralaudatus Cotta, nam Oratorem, Poetam, atque Muſicæ peritum adhuc adoleſcentem aſſerit fuiſſe. Porro ad vitam Eccleſiaſticam converſus, Philoſophiæ, necnon Theologiæ operam dedit, deinde bumaniores litteras in Seminario Inſulæ Sancti Julii, uſque ad annum MDCXXXVI. docuit, ibique in adventu Antonii Tornielli Epiſcopi Novarienſis pereruditam habuit Orationem. Romam inde profectus Lauream in utroque Jure, atque in facultate Theologica obtinuit, poſtea ab Epiſtolis Cardinali Palottæ, atque Præſuli Pico Archiepiſcopo Amalphitano per aliquot temporis ſpatium ita inſervivit, ut ipſe Picus ſecum eum voluerit in Regno Neapolitano. Paullo poſt ab Epiſcopo Novarienſi Torniello pœnes ſe revocatus fuit, & peracta de ejus mandato ſuæ Diœceſis Viſitatione Præpoſituram S. Sixti in Urbe Comenſi obtinuit, ubi etiam non ſolum à ſecretis duorum Epiſcoporum Comenſium extitit, ſcilicet Caraffini, atque Turriani, ſed munus etiam Provicarii Generalis cum laude geſſit, & quod in ejus honorem plurimum ſemper erit, Academia Velocium in ea Urbe ipſum Inſtitutorem anno MDCLV. agnovit. Ex ſubſequentibus ejus ſcriptis facile videre eſt ſtudiis non ſolum ſacris, ſed amœnioribus ſemper vacaſſe. Auctor noſter ad ſenectutem uſque, pietate in egenos ita excelluit, ut omni tempore pauperum Pater vocaretur meritò, nam poſt erogatas in eorum ſubſidium, quotquot potuit facultates, Montem Virginem erigere etiam decreverit in Patria anno MDCLXIX. die XXIII. Septembris, cui poſtea nomen dedit Hoſpitalis B. M. Virginis, leges pro recta ipſius gubernatione ipſomet ſcribente. Obiit in Patria omnium mœrore anno MDCXCVIII. Octobris decima die, atque in funere eum laudavit Carolus Antonius Caccinus, de quo nobis erit mentio in Scriptoribus brevioris notæ. De bis eſt Auctor:

I. Il Triumvirato Fanciulleſco. Drama recitativo del Martirio de Santi Alfeo, Fidelfio, e Cirrejo. *Napoli* 1649.

II. Canzonette Spirituali. Terzetti, che ſi cantano alla Dottrina Chriſtiana nella Città d'Amalfi. *Napoli* 1644.

III. La Madregna. Vita della B. Panacea. *Milano* 1649.

IV. Ordo habendi Congregationes Urbanas, & Plebanas &c. *Comi* 1651.

V. Regiſtro di quanto devono pubblicare li Parochi al ſuo popolo tutte le Feſte. *Como* 1653.

VI. Decreti, e Statuti generali per le Collegiate, Parochiali, Vice-Parochiali, Monaſterj di Monache, e Confraternità. *Como* 1669.

VII. De Politia, & Nitore Eccleſiaſtico. *Novariæ* 1646.

VIII. Sinodo Seſta di Como celebrata da Monſig. Ambrogio Torriano l'anno 1672. *Como* 1674.

IX. Problema Accademico ſopra la Muſica. *Como* 1656.

X. Regiſtro compendioſo de Decreti, Editti, & altri Avviſi Parochiali &c. *Como* 1658.

XI. Epicedium in obitu Illuſtriſſ. & Reverendiſſ. D. D. Lazari Caraffini Epiſcopi Comenſ. habitum in Cathedrali ſinhumato cadavere. *Comi* 1665.

XII. Allegationes in utroque Jure.

XIII. Frammenti Poetici nell'una, e l'altra lingua fatti in diverſe contingenze da Hettore Alberganti Academico, fra li Veloci di Como, l'Honorato, MS.

XIV. Hæreticarum virtutum fallax gratia, & vana pulchritudo perſonata. Contentio Theologica, & redargutio in triumphum &c. à Carolo Franciſco Petronio exhibitum die XX. Aprilis MDCL. MS. in fol. cum Indice & approbationibus prælo paratis, vidi ego in Ambroſ. ſign. G. 67. in fol.

XVII. Il Condeſino (Romanzo di ſe medeſimo, che da Secondino ſi anagramatizò in Condeſino) libri ſette ſotto nome d'Alberto Gatinrete MS.

XVIII. Volume di lettere diverſe in trentanove anni di Secretaria del Cardinale Pallotta, dell' Arciveſcovo Pichi d'Amalfi, delli Veſcovi di Novara Antonio Tornielli, e di Comò Caraſſino, e Torriano MS.

XIX. Il Diſinganno. Diſcorſo Controverſale, e Politico ſopra la Dichiarazione del Clero Gallicano della Poteſta Eccleſiaſtica pubblicata in Parigi a' XXIV. Gennajo MDCLXXXII. diviſo in due parti con varie notizie Iſtoriche, e corioſe. *Milano* 1688. *in* 4.

XX. Il Peregrinante ſolitario mai ſolo. Vita di San Benigno Abb. della Sereniſſima Caſa de' Medici Gran Duchi di Toſcana &c MS.

XXI. Orazione recitata d'ordine del Conſeglio della Riviera di San Giulio all'Illuſtriſſ. e Reverendiſſ. Antonio Torniello Veſcovo di Novara, Conte d'eſſa Riviera &c.

Ex Cotta Muſeo Novarienſ. pag. 106.

XXX.

ALBERGONUS ELEUTERIUS.

INter Minores Conventuales Sancti Franciſci doctrinâ, ac præclariſſimis aliis dotibus ita ſe efformavit Eleuterius Albergonus, ut poſt obtenta in Religione prima miniſteria, uſque ad Mediolanenſis Provincialis dignitatem, Conſultor S. Officii, atque in Eccleſia majori ſuæ Patriæ Pœnitentiarius efficeretur. Demum à Deo in Apoſtolicis prædicationibus ſummæ facundiæ donum obtinuit, ut in ejus ſcriptis omnium oculis ſemper apparebit; unde merito à Pontifice Max. Paulo V. pronunciatus fuit Epiſcopus Montis Marani die XXIX. Octobris anni MDCXI. quam Eccleſiam ſanctè gubernavit per annos XXV. De eo legitur:

I. Trattato della gratitudine, dell' ingratitudine, dell' allegrezza ſalutevole, e dell' umiltà per l'eſpoſizione delli 3. primi Verſi del Cantico della B. Vergine. *Milano preſſo il Pontio* 1598. *in* 8.

II. Concordanza degli Evangelj correnti con il Cantico della B. Vergine, eſpoſto nelle cinque Lezioni delle ſteſſe Domeniche nella Città di Genova. *Milano preſſo il Pontio* 1594. *in* 8.

III. Reſolutio Doctrinæ Scoticæ. *Patavii apud Paulum Majettum* 1593. *in* 4. *& Lugduni* 1643.

IV. Sermoni fatti nell' occaſione delle 40. hore. *Milano preſſo il Pontio* 1598 *in* 8.

V. Connexio Evangeliorum Quadrageſimalium, & Pſalmorum. *Romæ* 1631. *in* 4.

VI. Prediche per le Domeniche dell' Avvento, e Santo Natale, dette in S. Pietro di Roma. *Roma* 1651., *e Napoli preſſo il Savio lo ſteſſo anno in* 4.

VII. Cinque Prediche nelle quali concorda gli Evangelj Romano, ed Ambrogiano. *Roma* 1631. *in* 8.

Ughellus Italia Sacra novæ edit. T. 8. p. 343. Morigia della Nob. d'Italia lib. 3. c. 30. Borſerius c. 12. Picinellus p. 168. & Jo. Franchinus in ſacr. Bibliosophia pag. 165. Ejus Epiſtola nuncupatoria Marchioni Guido Cuſano, quæ eſt in fronte libri, *Concordanza Evangelica*, ext. in libro 3. Collectionis Epiſtolarum ejus generis Comini Venturæ.

Vide etiam Picinell. pag. 168.

XXXI.

XXXI.

ALBERTALLUS ANTONIUS.

ANtonius Albertallus Patria M[illegible]iolanenſis, quinto vitæ ſuæ elapſo luſtro ſe [illegible], & Carthuſienſi conſecrat ordini in Aſceterio prop[illegible] Ticinum, S. Præcurſoris vota emittens die ſacro, anni vigeſimi à Sæculo ſexto decimo, Priore D. Andrea Pictorio; Vicarii munere functus, Procuratoris donatur officio, in quo conſummatus obiit tertio Idus Julii MDCXXX. Ante Religionis ingreſſum plura ſcripſit, ſcilicet:

I. *Lucubrationes* Rhetoricas anno MDCXVII.
II. Logicales diſputationes in Prædicabilia Porphyrii, & in univerſam Ariſtotelis Logicam anno MDCXVIII.
III. Librum Epigrammatum, aliarumve compoſitionum Rhetoricarum. Omnes MSS. extant in Bibl. Carthuſiæ prope Papiam. Ita accepi ab humaniſſimo P. D Paulo Maria Bonhomio, qui non ſolùm Scriptores ſui Ordinis mihi libentiſſimè communicavit, ſed & alios MSS. Mediolanenſium in Bibliotheca ſupradicta adſervatos, cui ipſe præſidet.

XXXII.

ALBIATUS THOMAS.

NUllum iſtius Grammaticæ Præceptoris monumentum mihi reliquit oblivio, atque incuria eorum, quibus cordi non eſt de propriis memoriam in gratiam poſteritatis relinquere: Titulum tantum Opuſculorum ejuſdem damus, quæ perlecta certe ad erudiendos juvenes pro more ſæculi multùm proficua agnoſcuntur.

I. Thomæ Albiati Mediolanenſis in accidentia partium Orationis, & Conſtructionis Regulas Introductio &c. Unacum amneo de Moribus Opuſculo Catoni adſcripto per eumdem Albiatum melius effecto. *Mediolani per Franciſcum Magrerium* 1567. *in* 8.
II. Pars ſecunda. *Mediolani per Pacificum Pontium* 1570. *in* 8. continet etiam.
III. Varia Epigrammata ejuſdem Albiati.
IV. Thomæ Albiati Mediolanenſis pura Syntaxis, ſive Grammatica linguæ latinæ. *Mediolani apud Piccaleam* 1579. *in* 8.

XXXIII.

ALBICANTES JO. ALBERTUS.

MUltum laboris impendendum mihi fuit in ſecernenda vera à falſis de duobus iſtius cognominis Scriptoribus, nempe Jo. Alberto, de quo agimus, & Julio Cæſare, de quo infra, nam Viri alioquin doctiſſimi, nempe Creſcimbenius, Armellinus in ſua Bibliotheca Benedictino-Caſſinenſi, Belfortius in Chronologia Cœnobiorum Montis Oliveti, & ſi diis placet, Picinellus, atque Auctores Diarii Italici nomina, & Opera iſtorum ſæpe conſuderunt, nam ſæpius etiam ſolo titulo *d' Albicante* varia Opuſcula inſcripta reperiuntur. Tandem inſpectis accurate temporibus, nec non Epiſtolis nuncupatoriis, mihi viſum eſt de eis ita ſeparatim dicendum. Nomen Joannis Alberti nobis oſtendit Paulus Moriggia in libro III. Nobilitatis Mediolanenſis pag. 252. ſic. *Gio. Alberto Albicante hà compoſto diverſi Poemi, e ſcriſſe contro Pietro Aretino, e ſi veggono molti verſi de' ſuoi*; quæ verba exſcripſit Fontaninius ſuppreſſo nomine Moriggiæ in libro *de' Commentarj intorno all' Iſtoria della volgar Poeſia, Vol. IV. lib. II. Art.* 56. *pag.* 101. & mirum eſt, quod etiam nomen Albicantis hujus non viderit. Accipiat igitur Lector noſter, ea quæ ad Poetam iſtum ſæculi XVI. certè non ſpernendum ſpectant, & majora de ejus Vita cupiat, quæ mihi invenire non licuit.

I. De l'Albicante Hiſtoria de la Guerra del Piemonte. *Stampata in Milano per M. Gio. Antonio da Caſtiglione alli X. di Decembre MDXXXVIII. in* 4. liber paucis notus.
II. Al gran Marcheſe del Guaſto, Notomia d'Amore del famoſo Albicante Furibondo (ignotum eſt cur ſibi hunc titulum imponat.) *Breſſa per Ludovico*

Brittannico, ad inſtanza di Meſſer Giovanbattiſta Verini Fiorentino, che ſtà in Milano al Maltantone, al ſegno del Ballone, MDXXXVIII. in 8. *Poema in ott. rima.*
In libro cui titulus: Il Tempio alla Divina Sign Donna Giovanna d'Aragona, fabricato da tutti i più gentili Spiriti &c *Stampato in Venezia per Franceſco Rocca* 1565 *in* 8. adeſt.
III. Carmen Italicum, vulgo *Sonetto* dell' Albicante a p. 110 Aliud eſt.
IV. In altero libro inſcripto, *La Zucca* del Doni, *Stampato in Venezia* 1551. *pag.* 50.
V. Lettera dell' Albicante al Doni con la quale gl' invia un Sonetto per il Duca Coſmo, data Milano 11 Maggio 1547. con la riſpoſta del Doni in lode del detto Sonetto, e dell' altre ſue Opere dat. in Roma 21. Maggio lo ſteſſo anno.
VI. Trattato dell' intrar in Milano di Carlo V. C. ſempre Auguſto, con le proprie figure degli Archi, e per ordine li Nobili Vaſſalli e Prencipi, e Nobili Signori Ceſarei, fabricato, e compoſto per l'Albicante, dedicato all' Illuſtriſſima ed Eccellentiſſima Signora Donna Giovanna d'Aragona di Colonna, e con Privilegio di S. M. *Stampato da Andrea Calvo* 1541. *in* 4. *Poema in ott. rima.*
VII Il ſacro, e divino Spoſalizio del gran Philippo d'Auſtria, e della ſacra Maria d' Inghilterra, con l'unione ed obbedienza data alla Cattolica Chieſa, ſedente Sommo Pontefice Giulio III. dedicato all' Illuſtriſſ. ed Eccellentiſſ. Sig il Sig. Duca d'Alba, fabricato in ottava rima per l' Albicante Furibondo. *Milano per il Moſcheni* 1555. *in* 4. Poema ut ſupra ignotum Creſcimbenio.
VIII. Intrada in Milano di D. Filippo d'Auſtria Re di Spagna, dell' Albicante. *Venezia ſine Impreſſoris nomine* 1549. *in* 4. Poema & illud ignoravit Creſcimbenius.
Epiſtola Italica Annibalis Cari ad eundem extat in lib. cui tit. „ Lettere di diverſi Uomini illuſtri raccolte da diverſi libri, *in Treviſo preſſo Fabritio Zanetti* 1603. *in* 8.
Extat altera Epiſtola ſatis erudita Annibalis Cari ad Albicantem in libro cui titulus: Lettere di diverſi Autori Eccellenti. *Venet.* 1556. *in* 8.

XXXIV.

ALBICANTES JULIUS CÆSAR.

ALbicantes alter, cui nomen fuit Julius Cæſar, atque Patria Mediolanum, in lucem venit Anno MDXLV. die vero XXVI. menſis Decembris, nec non in nobiliſſima Olivetanorum familia profeſſionem emiſit Anno MDLXI. ubi plura, & ad literas, & ad pietatem, atque ad ſuæ Religionis decus indeſinenter fecit, ideo in primum Abbatem Monaſterii Vicoboldoni eligi meruit, Anno MDXCI. deinde Viſitatoris generalis munus obtinuit milleſimo nonageſimo nono anno, uſque dum citius, quam ejus ætas, ſuorum deſiderium, bonorumque omnium virorum vota exoptabant, exceſſit e vivis milleſimo ſexenteſimo ſecundo noſtræ reparationis anno. Extant de eo:

I. Le glorioſe Geſta di Carlo V. Imperadore cominciando dalla ſua Coronazione. *Roma preſſo il Zanetti* 1567 *in* 8 Hic fuit liber, qui, male ipſius titulo a variis prolato, Scriptores, quos in Vita alterius Albicantis indicavi, fefellit, cum tribuendo Albicanti ſine nomine, etſi Moriggia illud apertè ſcripſerit, verè nullum in titulo Auctoris nomen legitur, ſed ſolummodo in fronte Præfationis ad Lectorem eſt ſcriptum *l' Albicante a' Corteſi Lettori*, ibi inter Monachos Olivetanos ſe dicit ingreſſum jam ab octo ferè annis, atque in ſuis ſcriptis juveniſſe hoc Poëma, quod eſt *in Terzetti*, uti nos dicimus, in ſeculo a ſe inchoatum, necnon rogantibus amicis ad finem perductum, & Typis conceſſum. Memini me vidiſſe hoc idem Poëma certè non ſpernendum, atque tractaſſe in quodam Codice MS. in 4. qui ſervabatur Bononiæ in Biblioth. olim Co. Cornelii de Pepulis Viri præſtantiſſimi litterarum; atque Litteratorum cultoris eximii.
II. Eſercizj Spirituali. *Roma per il Zanetti* 1580. *in* 8. Iſta edidit intuitu Eminentiſſ. Cardinalis Antonii Caraffæ, ſicuti in Epiſtola nuncupatoria ad eundem legitur.
III. Trattato della manſuetudine del Salvatore del Mondo, dedicato al Cardinale Antonio Caraffa. *Milano preſſo il Ponzio* 1689. *in* 4.
De iſto Auctore cum laude ſcripſerunt præter Moriggiam lib. 3. atque Borſerium c. 12. Belfortius etiam in Chronol. Cœnobior. Montis Olivet. pag. 125. & 137. Armellinus in Bibliotheca Benedictin. Caſſinenſ. in Appendice pag 44. atque Picinellus pag 157.

XXXV.

ALBINUS.

ALbinus S. R. E. Cardinalis Epiſcopus Albanenſis, Mediolani natus, junior Inſtitutum Canonicorum Regularium Ordinis Divi Auguſtini in Eccleſia Sanctæ Mariæ de Creſcentiaco, quarto ab Urbe lapide, amplexus, illic cum applauſu aliquandiu, ac celebritate nominis vixit. Hinc à Summo Pontifice Lucio III. Romam, ob eximiam in agendis rebus Eccleſiaſticis induſtriam vocatus, ut negotiis Sedem Apoſtolicam atque Eccleſiam ſpectantibus incumberet. Tantâ probitate, tamque publicâ prudentiæ laude ſibi commiſſis negotiis Albinus curas adhibuit, ut vigilantiſſimi hominis meritum idem Lucius III. Cardinalitia dignitate compenſaverit. Factus igitur primùm Diaconus Cardinalis Anno MCLXXXII. menſe Decembri, tituli Sanctæ Mariæ Novæ, tum poſtea Sanctæ Crucis in Hieruſalem, denique & promotus à Clemente III. eſt ad Epiſcopatum Albanenſem Anno MCLXXXIX., vel juxta Ughellum MCXCVIII. Ad hunc ſcripſit de Actis Concilii Rhemenſis Gaufridus Clarevallenſis Monachus, apud Baronium, ex eodem Ughello. Eum inter Beatos recenſet Boſca in ſuis Notis ad Martyrologium Mediolan. Kal. Novembris. Extat de ipſo:

I. Collectio Canonum MS. in Bibliotheca Vaticana à pluribus relatus.

Ex Oudin de Scriptoribus Eccleſ. T. II. pag. 1581., & Ughello Ital. Sac. T. I. in Epiſcopis Albanenſibus num. 37., nec non agunt de Albino Aubertus in Hiſtoria generali Cardinalium. T. I. ad annum 1182. folio 207. cum aliis: Auguſtinus Oldoinus in Vitis, & Rebus Geſtis Romanorum Pontificum, & Cardinalium T. I. ad annum 1181. col. 1117., editionis Romanæ 1676. quatuor Vol. in folio Item in Athenæo Romano, quo ſcripta Romanorum Pontificum, & Cardinalium publicè exponitur littera Albinus pag. 46. editionis Peruſinæ 1716. in 4. Cariſius in ſuo Theatro Sacro, atque noſter Picinellus p. 8.

ab ALBOGASIO, vide AFFAITATUS.

XXXVI.

ALBUTIUS ANTONIUS.

ANtonius Albutius Mediolanenſis Congregationis Oblatorum Sanctorum Ambroſii & Caroli in Seminario Clericorum, divinas humanaſque litteras edoctus, annos non paucos in altero Seminario, quod Canonica dicitur, Sacrarum Exercitationum Præfecturam geſſit. Tum inter Doctores Ambroſianæ Collegii adſcitus, Bibliothecæ itidem Ambroſianæ præficitur. Eam Provinciam diù geſſit, atque interim Oratoriæ facultatis, qua excellebat, plura dedit teſtimonia in primariis hujus Urbis Baſilicis; quemadmodum & Eruditorum commodis inſudans Indicem Voluminum in ipſa Bibliotheca ſervatorum per materiarum ſeriem inchoaverat, quod tamen Opus imperfectum reliquit. Translatus inde ad Summenſis Oppidi Præpoſituram, & Vicarii, quem Foraneum vocant, munere decoratus, cum commiſſum ſibi Populum vigilanter rexiſſet Anno MDCCXIX. mortalitatem depoſuit. Typis dedit:

I. Carlo Borromeo il gran Santo. Panegirico di Antonio Albuzio, detto in Duomo il dì IV. Novembre MDCLXXXVIII. *Milano, per il Camagni in 4.*
II. Ad Joſephum Archinium Mediol. Archiep. Gratulatoria. *in fol. Mediolani, apud Gagliardum 1699.*
III. Panegirico per la Coronazione Solenne dell' Immagine miracoloſa della B. V. preſſo S. Celſo.
IV. Altro per la naſcita dell' Arciduca Leopoldo.
V. Prediche, Sermoni, e Panegirici MSS. Extant apud Canonicum Angelum Auctoris fratrem, de quibus plura Volumina effici potuiſſe.

XXXVII.

ALBUTIUS AURELIUS.

SAtis dixiſſe de Aurelio Albutio, ſi & amiciſſimum Andreæ Alciati, & ab eo laudatum fuiſſe, dixero, omnibus forſan videbor; ſed utinam à Picinello plura de ejus Vita didiciſſemus, nam ille inter alia de Diplomatibus Caroli V. Cæſaris Auctori noſtro donatis nudam tantùm indicationem nobis profert; niſi de eo ſolum intelligere voluerit, de quo infra. Florebat interim Aurelius medio ſæculo XVI. at cum Pariſiis degeret, ibi erudito Carmine Alciatum invitavit ad rumores bellicos, à quibus etiam illis temporibus affligebatur Italia, fugiendos, Emblemmate fructus Perſici, qui pluries in variarum regionum campis immiſſus melior efficitur, quod Emblemma eſt inter ea Alciati CXLIII. Ab Operibus iſtius Auctoris, & impreſſis, atque à nobis fortuito repertis MSS. ſatis apparet optimum Juriſconſultum, & eximium Poëtam fuiſſe; en ergo quid habemus.

I. Chriſtianarum Inſtitutionum lib. III.
II. Hymnorum lib. I.
III. Decem Virginum Vitæ, & Jobi liber.
IV. Jobi Poëtæ lib. I.
V. Apologia adverſus Petrum Stellam, & Longovallium Legum Doctores.
VI. Ex Pſalterio in Officium de Mortuis.
VII. Ex Pſalterio in Officium B. M. Virginis, omnia uno Volumine, ad Matthæum Gibertum Epiſcopum Veronenſem dicatum. *Mediolani, apud Pontium 1540. in 4.*

In Privilegio Caroli V. pro impreſſione hujus libri, de quo forſan ut ſupra Picinellus, ita legitur *Opus varium, amabile, & ab iis, qui ſe Chriſtianos profitentur, diurna. & nocturna manu verſandum &c.*

VIII. Heroidum Epiſtolarum libri IV. *Mediolani ex Officina Antonii Brugenſis 1542. Kalendis Martii.* Et iterum *Venetiis 1544.*
IX. Aurelii Albutii Oratio Funebris in morte Joannis Jacobi Trivultii.
X. Carmen ſatis longum in morte ejuſdem MS. fol. pag. 9. in Biblioth. FF. Marchion. Vicecomitum.
XI. Interpretatiunculæ in Alciati Philargyrum. MS. in fol. da quo ſuo loco. Extat ibid
XII. Carmen in laudem Andreæ Alciati MS. fol. pag. 4. & Carmen Alciati ad Albutium pag. 5. ibid.

In libro V. Epigrammatum Alciati extant, ad Albutium Carmina tria, quorum uni titulus eſt.

In Laudem Aurelii Albutii, qui Pſalmos Carmine complexus eſt. Extant ibid.

Præter Alciatum, & Picinellum Bonaventura Caſtillionæus eſt inter laudatores hujus Albutii, ipſum vocando Poetam egregium, & ita Joannes Thuillius in Commentariis Emblemmatum Alciati, cujus Epigramma in honorem Albutii juvat hic referre:

Carmina, quo cecinit divina poëmmata Pſaltes,
Quo ſua damnavit tempora mœſtus Job.
Hoc recreat, retinetque pias Albucius aures,
Et mentem ad ſuperos religione trahit.
Dii tibi dent quæcumque optas, ſeu vincere cantu
Davida, ſeu queſtu vis ſuperare Jobum.

XXXVIII.

ALBUTIUS JOANNES PETRUS.

OPtimo ſanè conſilio Abbas Picinellus nobis Vitam exhibuit Joannis Petri Albutii, quam ex integro exſcripſit Curtius in ſuo libro *de' Scrittori Medici Milaneſi*, utinam melius de ejus Operibus nos erudiviſſet, ſcilicet, utrum impreſſis, an MSS. & quo in loco reperiantur. Fuit igitur Auctor noſter alterius Jo. Petri Albutii, ac Juliæ Daveriæ filius, Vir ab omnibus laudatiſſimus ob morum elegantiam, virtutumque ferè omnium ornamentum, nam & Theologus & Philoſophus, nec non Hiſtoricus, Poëta, Orator, linguarum Latinæ, Græcæ, atque Hebraicæ peritiſſimus nobis demonſtratur ab ejuſdem Vitæ Scriptoribus; ſed præſertim Medicus præclariſſimus, ut dilucidè in Operibus quæcumque ab eo concinnata ſuperſunt, inviſitur. Ætatis ſuæ

'. mandante Franciſco II.
primùm Rhetoricam,
, ibique per ſpatium qua-
s exercuit , quod videtur
ſeriem, quæ in Lapide Se-
inſra edendo, legitur, nam
.XXV debuit legiſſe per
iadvertendum igitur eſt ,
lorum cauſâ pluries fuiſſe
n , ut rectè notat ſupra-
irtius.
n in alias regiones pluries
eddenda variis Principibus,
exandro Parmæ & Placen-
Regis Daniæ filiæ, ac Ducis
iduæ Fridburgum uſque ,
iriæ Ducibus , plurimiſque
ter quos enumerantur Bor-
Alterius , & ab Eccleſia :
erè omnes illius Ævi Viri
docti , nempe Cardanus , Giraldus , aliique eum multi fecere , atque ipſius judicium in eorum Operibus edendis exoptavere. Papiæ vitæ ſuæ finem habuit die XIV. Februarii Anni MDLXXXIII. , & ejus corpus Mediolanum delatum in S. Euſtorgii Templo ſummo cum honore ſepultum fuit , inſcripta ſequenti Epigraphe , & Oratione erudita cum commendante Archilleo Carcano .

IO. PETRO ALBVTIO
INTER PVBLICOS MEDICINAE PROFESSORES
CELEBRATISSIMO.
IN TICIN. ACADEM. HOR. VESPER.
LECTORI PRIMARIO
VIRO INGENVO PIO MODESTO
ET LIBERALI
PATRIAE ET PRINCIPIBVS MVLTIS
MEDICINAE CAVSA SVMME CARO
QVI ANNOS VIXIT LXXV.
PVBLICE DOCVIT XL.
ET AETERNO MEDICINAE DAMNO OBIIT
IO. FRANCISCVS
PATRI B. M. SIBI ET SVIS
POSVIT
ANNO DOMINI CIϽDC.

Scripſit juxta Picinellum :

I. Lectionum Libros II.
II. Conſiliorum Medicinalium Lib. I.
Videndi Moriggia Lib. 3. C. 7. Jo. Petrus Creſcentius in ſuo Amphiteatro p. p. Picinellus pag. 318. , atque Curtius p 87. , qui nobis præclarum teſtimonium de tanto Scriptore exhibet in Opere Martini Henrici S. Columbani, quod eſt Laudenſis Oppidum agri Medici, ſic inſcripto : „ Pulcherrimarum Quæſtionum Medicarum „ Tomus primus „ quarum ſecunda Albutio noſtro dicata eſt his verbis : „ Ad Joannem Petrum Albutium „ Præceptorem ſuum ; Medicum undequaque in litteris „ admirandum , in Gymnaſio Ticinenſi publicè profitentem &c.
In laudem ejuſdem extat etiam Epigramma Antonii Ceruti Novarienſis inter Carmina illuſtrium Poetarum Italorum T. 6. p. 175.

XXXIX.

ALBUTIU PAULUS.

POëtam eruditiſſimum Sæculi decimiſexti Paulum Albutium Mediolanenſem ſuſpiciendum quidem ex operibus doctiſſimis, lectuque digniſſimis novi , at diligentiam meam dira fefellit oblivio virtutis hoſtis

A inſenſa . Pauli Opera ſuppeditavit mihi humanitas Canonicorum Ordinariorum hujus Metropolitani Templi , ex cujus Bibliotheca MSS. ditiſſimè referta non pauca haurire licuit , quæ in hunc librum congererem . Et oh utinam quemadmodum Carmina invenire datum fuit , ita & Vatis ipſius acta offendiſſem poſteris indicanda ! Hoc tantùm Lectores optimos monitos volo , abuſum Albutii noſtri nomine Lutheranum quemdam , ut ſuſpicatur Jo. Fàbricius in Hiſt. Biblioth. Tom. IV. pag. 269. in fronte Epiſtolæ ad Societ. Jeſu Anno MDCXI. conſcriptæ , à me etiam in Bibliotheca Ambroſiana Typis *Lutetiæ Pariſiorum* anno 1574 in 4. inſpectæ , in qua invehitur in Pontificiam Poteſtatem , de Clericorum conjugio, ſimilibuſque agit . Atque ut fucum faceret incautis , initio
B Societatem laudat ob operam , quam præſtat in reducendis litterarum ſtudiis, & pietatem, bonoſque moribus in aliorum mentibus implantandis . Cujus Epiſtolæ mentio extat in Tom. I. magnæ Biblioth. Eccleſiaſticæ *Genevæ* editæ pag. 232. Quomodo enim fieri potuit , ut Vir piiſſimus , & D. Carolo Borromæo, cui ſua Carmina inſcripſit , percarus, vix elapſo ab ejus obitu anno trigeſimo, à vera Fide deficiens Eterodoxis adhæreret ? Sed jam de tam patenti impoſtura ſatis . Superſunt igitur ſequentia Albutii Carmina Latina vario metri genere compoſita ; quorum ſingula capita per ordinem digeſſi , ut melius judicet de noſtro Auctore meus Lector .

I. Epiſtola nuncupatoria ad Cardinalem Borromæum, eſt Carminibus expreſſa.
C II. In adventu Illuſtriſs. ac Reverendiſs. Caroli Borromæi . Epiſodion .
III. Paupertas, an divitiæ ad ſalutem conferant . Idyllium.
IV. Cur boni affligantur, mali tolerentur . Idyllium,
V. An , & quando Chriſtiano mors metuenda . Idyll.
VI. An , & quomodo diligantur inimici . Idyll.
VII. Tres hominis hoſtes . Idyll.
VIII. Fides . Idyll.
IX. Spes . Idyll.
X. Charitas . Idyll.
XI. Humanæ vitæ naufragium . Idyll.
MS. in 4. ſign. K num. 60. Ext. ut ſupra innuimus .

XL.

ALCIATUS ANDREAS.

D SI animus fuiſſet ea omnia referre, quæ ad Vitam, atque ad Opera Andreæ Alciati ſpectantia ſuboculis habui , nec volumen ſufficeret , nec forſan Lectoris patientiam mererer , tanta eſſent dicenda de præclariſſimo Viro iſtius urbis , imò totius Italiæ decore , atque ornamento . Quod igitur à pluribus ipſius vitæ Scriptoribus excerpſi , ac quidquid mihi ejuſdem , aut impreſſum , aut MS. ad manus venerit , quo brevius fieri poterit , hîc exhibeo . Non ex Joanne pecunioſo negotiatore , ut Pancirolus , aliique malè ſcripſerunt , ſed ex Ambroſio in patria Decurione , & pro ipſa ad Rempublicam Venetam Oratore , & Matre Margarita Landriana nobiliſſima fœmina , ferè nullo dolore in Pago Alzate , in finibus agri Mediolanenſis Comum versùs, natus eſt Andreas noſter die prima Maji Anno MCDXCII. Jano Parrhaſio Præceptore Mediolani hu-
E manis litteris excultus fuit ; deinde Ticinum ſtudiorum legalium cauſâ miſſus Jaſonem Maynum præcipuè audivit , & Bononiæ Carolum Ruinum : Demum Anno MDXIV. vix XXII ætatis annum egreſſus , Civilis , Pontificiique Juris inſignibus primùm ornatus, ſtatim Advocatus in foro evaſit ; novo apud noſtros ſcribendi genere Paradoxa , Diſpunctiones , & Prætermiſſa in publicum emiſit : iſta nuncupavit Jacobo Minuto Regio Senatus Mediolani Conſiliario : Diſputationes vero Joanni de Sylva Regii Senatus Præſidi , & Paradoxa Joanni de Prato Regio Mediolanenſi Conſiliario , quæ omnia Barbaris fruſtra inſectantibus , aut ineptis litteratoribus mordentibus , maximam eidem prima in juventute laudem compararunt .

Itaque Ticini profeſſor, poſtea Avenione Jus Civile docuit cum D. ſcutorum ſtipendio, ut ex ejus Epiſto-

lis

lis à Gudio relatis pag. 76. Anni MDXVIII. colligitur Verùm, cùm idem ſtipendium exigere non potuiſſet, Mediolanum rediit menſe Octobri Anno MDXXII. & ibi commoratus eſt, uſque ad MDXXVIII quo ad Bituriges magnâ diſcipulorum affluentiâ, & famâ amplo MCC. aureorum ſtipendio à Rege Franciſco eſt evocatus, ubi celebri diſputatione peracta, de Verborum ſignificatione ante omnia titulum explicuit, & Diſſertationem de ſingulari certamine typis dedit, eamque ipſo Regi Franciſco dicavit. Semel à Delphino auditus CD. aureorum numiſmate, quod illi ejus urbis cives obtulerant, pro Inſigni munere donatus eſt. Liberalis Princeps Pompejum Magnum imitatus eſt, qui Rhodi, & Athenis ſingulis artium liberalium profeſſoribus talentum donavit.

Cæterùm vix quinque elapſis annis Andreas in Galliis amplius degere non potuit; ſiquidem à Franciſco II. Mediolani Duce ſub pœna publicationis bonorum vocatus, domom reverti coactus eſt, obi Senatoria dignitate honeſtatus, & pingui ſtipendio donatus aliquot annos Ticini docuit, donec ob ingruens bellum intermiſſo Papiæ gymnaſio, Bononiaio vocatus anno MDXXXII. mille duccororum aureorum ſtipendio per quadriennium ibi Profeſſor extitit. Exinde eodem pretio Ticinum revocatus, celeberrimam eam Academiam inſtituit, qua rurſus poſt biennium propter reſurgentia bella intermiſsâ, ab Hercule II. Ferrariam cum MCCCL. aureorum ſalario conductus; illud quoque gymnaſium antea deſtitutum frequentiſſimum reddidit. Tanta enim erat ejus nominis celebritas, ut quòcunque illum plurimi auditores ſequerentur.

Interea contigit, Paulum III. Pont. Eccleſiæ urbes inviſentem eò proficiſci. ubi Alciatum comiter exceptum, & ab omnibus Præſulibus non ſine magna admiratione ſpectatum, ad Eccleſiaſticos honores, & tum, & aliàs ſæpius invitavit. Sed cùm temerè profitendi munus deſerendum non eſſe arbitraretur, ſolo Protonotariatus honore contentus ab aliis abſtinuit Cæterùm poſt quadriennium, quàm Ferrariam venit, reſtitutâ Ticinenſi Academiâ, in qua inſigni uſus eſt Mercurii Caduceo inter gemina Amaltheæ cornua addito lemmate Græco, quod in ejus ſepulchro legitur, eò reverti compulſus, Mediolani iterum Senatoriam, & Palatinam dignitatem à Carolo V obtinuit.

Narratur, Franciſco Galliarum Rege in ipſius ſcholam cum audiendi cauſa introëunte, Alciatum Orationem ex tempore dixiſſe, quæ res mirum Viri ingenium, & promptiſſimam facundiam apertè demonſtravit. Veteres Juriſconſultos imitatus, Reſponſa reddebat breviſſima, quæ duobus tantùm aut tribus Juribus nitebantur. In opulenta cauſa cùm CCC. aureos recepiſſet, pluresque Mariano Socino numeratos fuiſſe audiviſſet: Meliorem, inquit, habuerunt negotiatorem, quàm Juriſconſultum. Raró iu publico Auditorum argumenta audivit, aut ea paucis verbis diluit. Et cùm ſemel de ſimili, quam prælegens ſolverat, quæſtione interrogaretur, unico verbo reſpondit, idem, & diſceſſit.

Æſtivi caloris impatientia à prandio taro gravioribus ſtudiis incumbere conſueverat, ſed vel aleæ luſu, vel Poetæ, aut alicujus hiſtoriographi lectione detinebatur. Matrem diu habuit ſuperſtitem, qua defuncta, Collegium Studioſorum Ticini inſtituere voluit: ſed à petulantibus juvenibus injuriâ affectus, mutata voluntate. Franciſcum Alciatum, poſtea S. R. Eccleſiæ Cardinalem, quamquam longa cognatione remotum, ſed magnæ ſpei juvenem, quem apud ſe aluerat, & ſuſtentaverat, nominis, ac profeſſionis hæredem reliquit, uti nos de eo loquentes brevì clariùs dicemus.

Andreas verò plurimis, laudatiſſimiſque operibus editis, ut infra, ex cibo, quem largiorem ſumere conſueverat, morbum contraxit, & cum LVIII. Ætatis annum non excederet, Papiæ obiit Anno MDL. Prid. Id. Januarii, & in S. Epiphanii templo, atque in Mauſolæo marmoreo pene regio, cum hoc Epitaphio ſepultus fuit.

D. O. M.

ANDREAE ALCIATO
MEDIOL. IVRECON.
COM. PROTH. APOST.
CAES. QVE SENATORI.
QVI OMNIVM DOCTRINARVM
ORBEM ABSOLVIT.
PRIMVS LEGVM STVDIA
ANTIQVO RESTITVIT
DECORI.
VIXIT ANN. LVII.
MEN. VIII. DIES IIII.
OBIIT PRIDIE IDVS
IANVARII.
M. D. L.
FRANCISCVS ALCIATVS
IC. H. B. M. P. P.

ΜΗΔΕΝ ΑΝΑΒΑΛ-ΛΟΜΕΝΟΣ:

ΑΝΔΡΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΡΠΟΣ ΟΥΚ ΑΠΟΛ-ΛΥΤΑΙ:

Vir fuit corpulentus, proceræ ſtaturæ, patentibus, & prominentibus oculis, latis, & craſſioribus labiis, ac fuſci coloris.

Extat Conſtantii Landi Explicatio io Sepulchrum Andreæ Alciati pag 118, eruditione Græca, & Latina refetta. MS. in fol in Biblioth DD. Marchionum Fratrum Vicecomitum.

Subſequentium virorum doctiſſimorum Orationes habemus in ejus funere, nempe:

Alexandri Grimaldi Antipolitani Alciati diſcipuli Oratio, quam dixit in Cathedrali Papienſi, & ibi impreſſa Anno MDL. in 4

Georgii Trivultii Oratio in mortem Andreæ Alciati cum Epigraphe ſepulchrali, & Carmina. MSS. in fol. pagg. 11 Extant in Biblioth. DD. Fratrum Marchionum Vicecomitum.

Stephani Pallavicini Oratio in mortem Andreæ Alciati. MS. in fol. pagg. 8. Extat ibidem.

Habeat nunc Lector ſeriem Operum Andreæ Alciati, ſicuti legitur in editionibus Lugdunenſi, & Baſileenſi anno 1582., nec a me exſpectet ſcire quot vices alibi, & ſeorſim ſint in publicum prolata, nam hoc ferè impoſſibile, & prorſus inutile mihi videtur. Poſtea dabo alia Auctoris noſtri Opera, quæ non reperiuntur in ſupradictis, atque aliis Collectionibus, necnon plurima adhuc inedita, quorum notitia, ni fallor, non parvi erit facienda.

I. De Verborum ſignificatione libri IV.
II. Comm. in Titulum Pandectarum de Verborum, & rerum ſignificatione.
III. Diſpunctionum libri IV.
IV. Annotationes in III. poſteriores Inſtitutionum Juſtiniani Libros.
V. Prætermiſſorum libri II.
VI. Parergon, ſeu obiter dictorum libri XII.
VII. De Magiſtratibus, Civilibuſque, & Militaribus officiis lib I.
Hoc opus perfectiùs recuſum fuit in Tomo I. pag. 325. novi Theſauri Antiquitatum Romanarum Alberti Henrici de Salengre, Hagæ Comitum MDCCXVI.
VIII. De Ponderibus, & Menſuris.
IX. Claudii Galeni de Ponderibus, & Menſuris liber. Andrea Alciato Interprete.
X. Oratio I. Habita Avenione in laudem Juris Civil.
XI. II. Ticini.
XII. III. Ferrariæ.
XIII. Annotationes in Cornelium Tacitum.
XIV. Paradoxorum Juris Civilis lib. IV.
XV. De Summa Trinitate, & Fide Catholica.
XVI. De Sacroſanctis Eccleſiis, & Privilegiis earum.
XVII. De Edendo.
XVIII. De in Jus vocando.

XIX. De Pactis. A
XX. De Tranſactionibus.
XXI. Finium Regundorum.
XXII. De Quinque pedum præſcriptione liber.
XXIII. De eo quod intereſt liber.
XXIV. De Rebus creditis.
XXV. Depoſiti, vel contra.
XXVI. De Verborum obligationibus.
XXVII. De Stipulationum Diviſionibus, Tractatus.
XXVIII. Declamatio Minutio tranſmiſſa.
XXIX. De Singulari certamine liber.
XXX. Conſilium in materia Duelli.
XXXI. In aliquot Juſtinianei Codicis Titulos Commentaria.
XXXII. De Officio Judicis Ordinarii.
XXXIII. De Judiciis.
XXXIV. De Jurejurando.
XXXV. De Præſcriptionibus.
XXXVI. De Præſumptionibus.
XXXVII. In aliquot titulos, & Leges Pandectarum, ſeu Digeſtorum Commentaria. B
XXXVIII. Oratio habita Bononiæ dum cooptatus fuit in locum Pauli Pariſii anno MDXXXVII.
XXXIX. Alia anno MDXXXIX.
XL. Prælectio ibidem anno MDXL. habita.
Hæc tria habentur autographa in Cod. MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. D. n. 173. in fol.
XLI. Emblemata.
XLII. Oratio habita in præſentia Franciſci Valeſii Gallorum Regis.
Tractatus de Duello in Italicum Sermonem tranſlatus fuit, & pluries typis commiſſus, ſicuti & Emblemata; nam tres habentur editiones Gallicæ, præter aliam verſionem Italicam Lugduni impreſſam anno MDLI apud Rovillium, nimirum Bartholomæi Anuli, Joannis le Feure, & Claudii Minos, qui poſtremus illa commentatus eſt. Sanctius Brocens Hiſpanicè ea vertit, & commentationibus illuſtravit. Pignorius vero ſapiens noſter Italus in proprium Idioma ſimiliter traduxit, & commentaria addidit Denique Joannes Thuilius Friburgi Profeſſor cum horum omnium notis, ac propriis, additis etiam iis Friderici Morelli Typis ibidem dedit. Habentur impreſſa Patavii MDCLXI. in 4. & continent Emblemata 212. C

Quæ ſequuntur partim ſunt vulgata extra ſupradictas editiones, & partim ſunt MSS. ut infra:

XLIII. Conſiliorum Libri IX. Baſileæ 1582. & alibi pluries. Vol. II. in fol.
XLIV. Conſilium Juridicum. Extat in Conſiliorum Collectione ad cauſas ultimarum voluntatum Ziletti. Vol. II. pag. 136.
XLV. Allegatio, ſeu Conſilium in cauſa Monaſterii S Salvatoris Ticini pro lecto Padi in fol. Typis Papienſibus. Extat in Archivo ſupradicti Monaſterii.
XLVI. Conſilium ad inſtantiam Filiorum quondam Ludovici, & Federici Taurellorum ſuper quodam Decreto diei V. Julii MCDXLV. ſub Philippo Ma. Vicecomite emanato. Servatur Autographum MS. apud J. C. Collegiatum Dominum Joſephum de Landriano. D
XLVII. Lectura ab eo habita anno MDXXXV. Ticini. Extat MS. in fol. in Bibliotheca Gymnaſii Patavini. Ex Tomaſino.
XLVIII. De Formula Romani Imperii libri II., qui habentur impreſſi Baſileæ 1559., *Offenbaci* 1610. *& Francofurti*, reperiuntur etiam MSS. in Codice ſign. R. n. 3. in Bibliotheca Ambroſiana.
XLIX. De Re Nummaria compendioſa ratiocinatio. Extat in eodem Codice Ambroſiano ab editâ diverſa.
L. Rei Veſtiariæ vocabula aliquot explicata. In eodem.
LI. De Narantio Cedrone, Adamio, Limone, aliiſque Arborum ſpeciebus. In eod. E
LII. Rerum Patriæ, ſeu Hiſtoriæ Mediolanenſes libri IV. Primus edidit Mediolani Joannes Baptiſta Bidellius, denuo recuſi ſunt magnificè in Tomi ſecundi parte prima Theſauri Antiquitatum Italiæ Joannis Georgii Grævii. *Lugduni Batavorum* 1704.
LIII. Fragmentum de Templis Portæ Ticinenſis MS. in Ambroſiana ſign. R. n. 3., & in altero ſign. A. n. 136., qui erat Caroli à Baſilica Petri Epiſcopi Novarienſis.
LIV. Fragmentum de Templo S. Euſtorgii. In eiſdem MSS.
LV. De Tribus Magis, in eiſdem.
LVI. De S. Petro Martyre, in eiſdem.
LVII. De Porta Ticinenſi, in eiſdem.
LVIII. De Templo S. Laurentii, in eiſdem.
LIX. De Antiquitate Inſubriæ, & Origine Mediol. in eiſdem.

Tom. I.

LX. Mediolanenſium Monumentorum Inſcriptiones MS in fol. in Ambroſiana ſign. D. n. 425. Copioſiores verò in altero Codice ſign. R n. 4.
LXI. Epiſtola Rufino Cribello Sacerdoti optimo, ſive Commentarius in Inſcriptionem Plinio poſitam, ex ſchedis Ambroſianis, & alterius Fegii in agro Mediolanenſi repertæ, e MS. ejuſdem Biblioth. edidit Clariſs. Muratorius in Tom. II Theſauri Veterum Inſcrip. pag. 732. & ſeq. Extat etiam MS. in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium S. Ambroſii Mediol. in fol. num. 71.
LXII. Tractatus contra Vitam Monaſticam. Extat in libro, quem typis dedit Antonius Matthæus Anteceſſor Leidenſis, cum Sylloge Epiſtolarum Clariſſimorum Virorum &c. *in 8. Lugduni Batavorum* 1708. *apud Henricum Stuart.* Citat. in Tom. 43 Journal de Sçavans 1708. 12.
LXIII. Phylargyrus Comœdia Act. V. ad cujus calcem adſunt interpretatiunculæ paginarum 24. Aurelii Albutii.
LXIV. Nubes antiqua Fabula ex Ariſtophane, ad calcem extant Gualterii Corbettæ Annotationes pagg. 18. Quæ duo Alciati noſtri Poemata ſtylum Plautinum redolent. Leguntur in Cod. MS. in fol. optimæ notæ in Biblioth. DD. Marchionum Gregorii, & Eriprandi Vicecomitum.
LXV. Conſilium favore Domini Franciſci de Tovar Præfecti Caſtellaniæ Caſtri Gulletæ, contra Fiſcum cum Auctoris Subſcriptione, & Sigillo. Extat ibid.
LXVI. Fragmenta Rerum ad Vicecomites pertinentium, MS. ibid.
LXVII. Reſponſio ad Annotationes Benedicti Jovii ad Hiſtoriam ſuam, MS. fol. pagg. 19. Eidem MS. annexa legitur Benedicti Jovii Paraphraſis, de Numeris ad Andream Alciatum, MS. pagg. 12. Ibid.
LXVIII. Epigrammatum liber V. adhuc ineditus, inter quæ duo ad Aurelium Albutium, ſatis prolixa. Ad Bartholomæum Simonettam. In obitu Ripæ. In mortem Gualterii Corbettæ. Hieronymi Archinti. M Antonii Dugnani &c. MS. ibidem.
LXIX. Epiſtolæ plures Latinæ, ad Franciſcum Alciatum, aliosque. Reperiuntur in MS. Cod. cui titulus: Variæ litteræ ad Alciatos in Biblioth. ſupradicta FF. Marchionum Vicecomitum.
LXX. Epiſtolæ XXVI. ad Franciſcum Calvum. Extant in Gudii Epiſtolis pag. 75.
LXXI. Epiſtola ad M. Ant. Majoragium, ibid. pag. 113.
LXXII. Epiſtola ad Aonium Palearium, de Oratione ab ipſo edita in L. Murenam in reſponſionem ad Ciceronean, cum Alciati judicio, multa etiam legali eruditione referta. Data Ticini Kal Octobris. Extat inter Epiſtolas Palearii. *Baſileæ* pag. 210. *in* 8.
LXXIII. Carmina Latina ad Joannem Biſſium. Extant inter Carmina Biſſi.
LXXIV. Epigrammata varia. Extant in Libro, cui titulus Carm. Illuſt Poet. Ital. Tom. I. pag. 53.
LXXV. De Plautinorum Carminum ratione libellus, & Lexicon Plautinum. Ita aſſerit Clariſſimus Fabritius in Biblioth. Latina, in editione Plauti. *Baſileæ, apud Hervagium* 1568. *in* 8.

De Operibus ab eo adhuc adoleſcente factis. Vide Baillet Jugemens des Sçavans. Tom. V. Art. XXXIX pag. 42. in quo etiam citat Levizanum ad calcem I. libri Sylvæ Nuptialis, ubi ait: Alciatum adhuc adoleſcentem ſcripſiſſe non ſolùm plures libros in Jure Civili, ſed etiam ſequentes:

Hiſtoriam Mediolanenſem uſque ad tempora Caroli Magni.
Libros V. Epiſtolarum.
Libros III. de Laudibus Juris Civilis.
Libros III. Epigrammatum.
Comœdiam de Nubibus Ariſtophanis Verſibus Latinis reddidit.

Opera, quorum partem vidimus, jam dedimus; de reliquis vero Fides ſit penès Levizanum.

Valerii Deciani Apologiam pro Reſponſis Juriſconſultorum adverſus Alciatum teſtatur ſe vidiſſe MS. Laude Pompeja P. D. Gaſpar Beretta in ſuis Schedis.

Epiſtolæ Virorum illuſtrium, quæ leguntur ad Alciatum noſtrum ſcriptæ, & magis dignæ, quæ hic referantur, ſunt:

Volumen integrum Epiſtolarum Franciſci Alciati, poſtea S. R. Eccleſiæ Cardinalis, ad Andream, cum ipſius Reſponſionibus. Extat in Bibliotheca DD. FF. Marchionum Vicecomitum.
Petri Cardinalis Bembi ad Alciatum Epiſtolæ V. inter familiares latinas, *editionis Venetæ* pag. 170. & ſeqq.
Cardinalis Sadoleti Epiſtolæ IV. ad Alciatum inter Epi-

D ſtolas

ſtolas ipſius Sadoleti. *Lugduni editas* 1560. pag. 70. 72. 74. 371.

Sed & Laudatores Alciati quis unquam enumerare poteſt? Nos vidimus optimum Carmen Ferdinandi Abdueñſis poſt ſuam Orationem, de qua diximus ab Aldo editam An. 1546. In Tomis Carminum illuſtrium Poetar. Italor. *editionis Florentinæ*, paſſim occurrunt Poemata ad Alciatum noſtrum, nempe in II. pag. 336. Ext. Achillis Bocchii Bononienſis ad Alciatum Epigram. In III. Aliud Antonii Ceruti pag. 388. In IV. Carmen Hieronymi Faleti pag. 190. in VIII. Alterum Georgii Rubini pag. 182. atque in XI. Franciſci Vintæ pag. 235

Vitam autem Auctoris noſtri ex profeſſo ſcripſerunt Guido Pancirolus, Cattellianus Cotta, Gravina, Iſaacus Bulartus, Myreus, Petrus Bayle, aliique plures, quibus addimus in gratiam noſtrorum Ghilinum, & Picinellum.

XLI.

ALCIATUS ARIALDUS.

SAnctus Arialdus Alciatus, qui de Alzate dicitur, Nobili genere, Bezone patre, in Vico Cuttaco, Ducatus Mediolanenſis natus, à teneris annis Clericali adſcriptus militiæ, & ſub optimis Præceptoribus ſacras, humanaſque Litteras edoctus, in Gallias ad Pariſienſem Academiam ſe contulit, ubi uſque adeo profecit, ut Collegas omnes longo intervallo poſt ſe relinqueret. Reverſus in Patriam, & inter Decumanos Canonicos cooptatus, tum ad Sacrum Diaconatus Ordinem promotus, Divini Verbi præco eximius adversùs Clericos tunc temporis perditiſſimis moribus involutos ſtrenuè decertavit. Poſtmodum cum Landulpho de Cottis Metropolitanæ Eccleſiæ Ordinario à Mediolanenſibus ad Concilium à Stephano Papa celebratum miſſus, cùm Landulphus comes ejus non ultra Placentinam Urbem progredi potuiſſet ab impio quodam ibi percuſſus, Arialdus Romam tendens Clericos à recto tramite devios coram Summo Pontifice accuſavit; Interim à Vidone Archiepiſcopo Mediolanenſi in Synodo Provinciali apud Fontanetum habita Arialdus abſens cum Landulpho excommunicationis telo feritur. Pontifex verò Maximus, fruſtra conantibus adverſariis, inter quos erat Dionyſius Cardinalis, Synodalem Sententiam abrogavit, hortatus Arialdum, ut à veri prædicandi munere nunquam ceſſaret. Ad componendas verò Cleri Mediolanenſis Controverſias tres Viros ſanctiſſimos Hildebrandum Cardinalem, qui fuit poſtea Gregorius PP. Septimus, Petrum Damiani Oſtienſem, & Anſelmum de Badagio Lucenſem Epiſcopos Legatos Pontifex miſit. In Sancti Petri Damiani verba jurans Arialdus cæteris exemplo præivit, atque ita ſe ſubſcripſit: *Ego Arialdus dictus Diaconus de Capella Mediolanenſis Archiepiſcopi*. Simoniacos tanquam Hæreticos fugiendos docens, cùm hi adversùs eum, & Landulphum arma moverent, Herlembaldum ipſius Landulphi fratrem defenſorem elegit, quem etiam ſecum Romam ad Alexandrum Secundum adduxit, qui Herlembaldum tradito Sacro Vexillo defenſorem Eccleſiæ nominavit. Vido quoque Archiepiſcopus armis ſumtis in Arialdum inſurrexit, qui tamen à fidelibus Arialdi fautoribus victus eſt; quapropter iratus Urbem Interdicto ſubjecit, donec Arialdus in ea maneret. Igitur fugere coactus; nocte clam Mediolano exiit, & Romam perrecturus violenter raptus, & traditus Archiepiſcopi militibus, ad Verbanum Lacum traductus, in quadam ejuſdem Lacus Inſula prope Angleriam, barbarè interemptus veritatis Martyr occubuit. Corpus ejus ſaxis ingentibus alligatis in profundum demergitur; inde tamen poſt menſes decem emergens non ſine miraculo, integrum & ſuaviter olens Mediolanum translatum, primùm apud Sanctum Celſum, tum in Sancti Dionyſii Baſilicam illatum eſt ab Anſelmo IV., in cujus Tumulo hi conſcripti ſunt verſus:

HOC MAUSOLÆO REVERENTER CONDITA D[illegible]NO,
HIS GEMINIS CAUSIS ARIALDUS PASSUS AB ISTIS,
MARTYR IN ECCLESIA LEVITA RECONDITUR ISTA.
TRANSTULIT ANSELMUS PASTOR VENERABILE CORPUS.
SANCTOS THESAUROS VENERARE PER OMNIA CHAROS,
HOS PUGILES CHRISTI, GENS INCLYTA MEDIOLANI,
DE CUJUS SANCTI SUNT ISTI SANGUINE NATI.

Et in pavimento Chori Sancti Dionyſii ſunt ſcripti iſti verſus ad honorem Beati Arialdi Martyris:

MARTYR ET LEVITA JACET HIC ARIALDUS IN URNA.
TRUNCATUS MORITUR, SED VITÆ DONA MERETUR.

Paſſus eſt Arialdus V. Kalendas Julii Anno Domini MLXVI., eumque Alexander II. SS. Martyrum Faſtis adſcripſit Anno ſequenti.

Extant in ejus Vita à Beato Andrea Vallombroſano Sancti Diſcipulo, quam poſt Puricellum vulgarunt Bollandiſtæ ad diem XXVII Junii, variæ Sancti Martyris Orationes:

I. Eſt in Capite Primo, in qua plura præfatus de Verbi Divinitate damnat Sacerdotum nuptias.
II. Eſt in Capite V. in qua improbat jejunium inter Paſcha, & Penteceſtem.
III. Eſt in Capite VI. in qua ſuadet Populo, ne de hoſtibus ſuis vindictam ſumat.
IV. Altera Oratio adversùs Guibertum, & Ambroſium, in qua probat ex teſtimonio Sacræ Scripturæ Sacerdotes non uxorandos.

Extat hæc ultima in Lib. III. Cap 24. Hiſt. Mediol. Landulphi Senioris, de quo ſuo loco.

Habentur ad Arialdum, ejuſque Collegas Epiſtolæ duæ Sancti Petri Damiani in Lib V. Epiſtolarum ejuſdem.

Præter ſupra recenſitos Auctores peculiari libro Sancti Arialdi geſta proſecutus eſt prædictus Puricellus, de quo infra.

Ejus quoque Vitam ſcripſit Landulphus de Sancto Paulo cujus notitiam & nos dabimus, & Andreas Alciatus celeberrimus J. C. de quo ſupra.

Meminerunt Sancti Arialdi præter Mediolanenſes Carolus Sigonius, Baronius, Philippus Ferrarius, Leonardus Coquæjus, & alii plures.

XLII.

ALCIATUS BENEDICTUS.

PRimus ego nobiliſſimæ antiquiſſimæque Alciatorum Familiæ Scriptorem hunc addo ex Anonymi Chronico Humiliatorum Ordinis, quod extat in Biblioth. Ambroſiana. Ibi legitur in Capitulo XXXIII. quod Benedictus Alciatus, ſive de Alzate, prius fuit Præpoſitus Miraſolis, & Anno MCCCXXI. electus eſt Generalis Octavus ſui Ordinis, quem optimè rexit uſque ad Annum MCCCXXXVI. Succeſſit in hoc munere Jacobo Lomeoo Generali VII. Habemus ipſius:

I. Conſtitutiones Ordinis Fratrum Humiliatorum ab eo conditæ & promulgatæ in domo de Galgari, dum eſſet Præpoſitus Generalis Anno MCCCXXXII.

Extant in Cod. MS. Biblioth. Ambr. ſupradicta ſign. C. 74. fol.

XLIII.

ALCIATUS FRANCISCUS.

FRanciſcus Alciatus natus eſt Anno MDXXII. Kal. Februarii, Martini Bernardino geniti, & Suſannæ parentibus, magni Andreæ gentilis, qui ejuſdem Lega-

Legalia Opera poſthuma in lucem eduxit. Græcis, Latiniſque politioribus literis apprime verſatus, in Ticinenſi Academia primarius Anagnoſtes Divo Carolo Borromæo in Jure civili præivit Præceptor, Juriſque lauream contulit. Poſthæc à Pio IV. Romam evocatus U. S. Referendarius, & ad Bohemiæ Regem Internuncius creatus eſt. Epiſcopus ſubinde Claramontanus, dein Arienſis, hinc Civitatenſis Antiſtes in Beneventana Provincia renunciatur die V. Septemb. MDLXI. Anno demum MDLXII. die XII. Martii ab eo Pontifice S. R. E. Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ in Porticu, S. Carolo potiſſimum id precante, pronunciatus, ex priori titulo ad alium Presb. S. Luciæ in Septiſolio, mox ad titul. S. Suſannæ tranſiit. Unus ex Interpretibus Sacri Concilii Tridentini, ex Epiſcoporum, & Regularium rerum Præſidibus, pro Divo Carolo Borromæo Major Pœnitentiarius, Philippi II. Hiſpaniarum Regis, & Carthuſienſium penes Sum. Pontificem patronus, officia maxima Sedi Apoſtolicæ præbens Vaticanam Purpuram propria virtute illuſtravit. Inſignem Bibliothecam conſtruxit, in qua, teſtante Ciaconio, extabant plura ejus ingenii monumenta MSS. Romæ verò meliorem vitam nactus eſt, XIII. Kalend. Maji Anno MDLXXX. ætatis LVIII. Quieſcit ibidem in Eccleſia D. Mariæ Angelorum, hoc appoſito Cenotaphio.

D. O. M. S.

ET MEMORIAE FRANCISCI ALCIATI

MEDIOLANEN.

TIT. S. MARIAE IN PORTICV,

S. R. E. PRESB. CARD.

VIRTVTE, HVMANITATE

OFFICIO I. V. SCIENTIA,

AC CAETERIS OMNIBVS DISCIPLINIS

FLORENTISSIMI,

CARTHVSIENSIS FAMILIAE PROTECTORIS.

VIXIT ANN. LVIII. MENS. II. DIES XVIII.

OBIIT AN. SALVT. MDXXC. XIII. KAL. MAII

VIRTVTE VIXIT

MEMORIA VIVIT

GLORIA VIVET

Qui Cardinalem noſtrum magni Andreæ Senatoris filium dixêre, valde allucinati ſunt; ſiquidem Martini filium, præter alios Auctores, teſtatur Franciſcus Civellius ejuſdem Cardinalis coævus, ac concivis, qui etiam de eodem cecinit, lib. pr. ſuor. Poëmatum pag. 347. ad Martinum Alciatum:

Martine magne Præſulis inclyte
Pater, Suſanna conjuge cum bona, &c.

Scripta ejuſdem, quæ extant, ſunt:

I. Volumen Epiſtolarum Cardinalis Franciſci Alciati ad S. Carolum Borromæum cum Reſponſionibus ejuſdem Sancti, ab anno 1568. ad *1573*. MS. in fol. ſign. F. num. 82. in Ambroſiana Bibliotheca.

II. Epiſtolæ Franciſci Alciati Latinæ pluſquam 120., magna ex parte autographæ ad varios Principes & Magnates, Viroſque illuſtres Mediolanenſes.
Inter primos III. ad Pium IV. Pont. Max.
Ad Philippum Auſtriacum Hiſpan. Regem.
Inter ſecundos ad Hieronymum Montium Senatorem, IV.
Ad Gaudentium Merulam Magiſtrum ſuum, II.
Ad Franciſcum Martinonum, plures.
Ad Andream Alciatum, plurimæ.
Ad Senatores Dolenſes, II.

Refertæ ſunt Eruditione Græca & Latina. Extant MSS. in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum.

III. Scripſit etiam Litteras Italica Lingua Gabrieli Flammæ, quæ in lucem editæ inveniuntur inter Epiſtolas Virorum illuſtrium, atque à Bartholomæo Zucchio inter ſuas impreſſas Anno 1595. *Venetiis*, ſicuti tres ad eundem. Item aliæ Italicæ in libro, cui titulus: Lettere di Girolamo Catena. *Roma* 1589. *in* 8 T. I pag. 41. 43. & 45.

IV. Allegationes plures.
Extant in MS. pag. 440. cui titulus: Litteræ ad Alciatos, & eorum ad alios in Bibliotheca ſupradicta Vicecomitum.

V. Epularis Controverſia prima de Prandio ad Ludovicum Cæſium Antiſtitem Carevallenſem Ærarii Pontificis Maximi XVicum Auctoris manu marginalibus notis locupletatâ, *fol. imperial* pagg. 16.

VI. Conſultationes ejuſdem Autographæ.
Extant omnes in altero MS. magnæ molis in eadem Bibliotheca.

VII. Oratio Franciſci Alciati in cooptatione Pauli Camilli Craſſi, *fol.* pag 12. MSS. ibid.

VIII. Alia in cooptatione Ferdinandi Abduenſis pag. 12. ibidem.

IX. Conſilium in materia peculiari.

X. Conſigli in materia di duello.

XI. Orazioni varie De iſtis tribus ultimis articulis fidem fit Picinello pag. 199.
Alexandri Puſterulæ Oratio in laudem Cardinalis Alciati, pag. 11. Extat ibid.
Pomponii Cottæ Oratio pro cooptatione ejuſdem in Collegio Juriſconſultorum. Ibid.
Heliæ Nolani Apologia pro Medicis Hebræis ad Franciſcum Alciatum S. R. E. Prothonotarium, MS. p. 28. Ibid.
Plures Epiſtolæ ad eumdem Franciſcum Alciatum Joannis Baptiſtæ Robii.
Carmina plura ipſius Robii, Antonii Philotei, de Homodeis, Flotavantis Rabbiæ, Alexandri Cabiati, Ægydii Boſſii, Alexandri Puſterulæ, Aurelii Albutii, aliorumque Virorum illuſtrium tam Italicorum, quam Britannorum, atque Belgarum, Italico, Latino, atque Græco ſermone in laudem Franciſci, atque Andreæ.
Extant in dicto MS.

Hæc nos invenimus de præſtantiſſimo illius Ævi Viro, cujus Acta collegimus ex Ciacconio, Ughello, Eggs Purpura docta, Suono, Auberto Myræo, Jano Nicio Erithreo, aliiſque.

XLIII.

ALCIATUS JOANNES PAULUS.

PRoſectò de iſto Joanne Paulo Alciato, cujus mentionem nullibi apud noſtros reperi, ſermonem non habere mihi mens fuit, nam ſi vere Mediolanenſis, nec Italiæ, nec Patriæ, neque tam illuſtri Familiæ decus profectò affert, ſicuti & forſan huic meæ Collectioni. Sed cum de eo agatur prolixè in Tomo primo magnæ Bibliothecæ Eccleſiaſticæ Typis Genevenſibus editæ anno 1734. pag. 234. piaculo Criticos mihi tributuros fore cenſui, ſi ipſum inſalutatum reliquiſſem: Accipiat igitur Lector quod ad litteram exſcripſi ab eodem libro penes quem tantùm fidem eſſe deſidero. Joannes Paulus Alciatus nobilis Italus, aliis Pedemontanus, aliis rectius, ut videtur, Mediolanenſis, ſectâ Socinianus, fuit è ſocietate illorum Italorum, qui Sec. XVI. circa A. MDXLVI. relictâ patriâ, Eccleſiæ Reformatæ ſeſe adjunxerunt; ſed qui poſtea Trinitatem in dubium revocantes, Proteſtantibus ipſis non minùs quàm Pontificiis odio fuerunt. Aliquando ſtipendia fecit Alciatus; Genevæ innovare cœpit, una cùm Medico quodam Georgio Blandrata, & Cauſidico Matth. Griboldo, quibus ſocium ſe dedit Valent. Gentilis; contra quem adeo rigide egerunt Genevenſes, ut alii ſibi caventes diſceſſerint. Poloniam ergo petierunt Alciatus noſter, & Blandrata, ubi hæreſes ſuas proſpero ſatis ſucceſſu diſſeminarunt. Ad ſe Gentilem allexerunt, quem in oppido Gajo (Gallicè *Gex*) incarceratum redemerat Alciatus. E Polonia in Moraviam tranſiiſſe dicunt. Saltem Dantiſcum ſeceſſit noſter, ibique Socinianum obiiſſe colligitur ex Epiſtolâ Martini Ruari (qui & ipſe Socinianus) ad Abrah. Calovium ſcriptâ Gedano ſeu Dantiſci A. MDCXL. III. Non. April. quæ eſt quadrageſima ſeptima Cent. I. Epiſt. hujus Ruari, editæ

Am-

Amſtelod. 1477. ubi hæc refert: Tu noſti Alciatum in hac urbe, vitam per aliquot annos, Chriſtiann ritu, ſingulari cum pietate exegiſſe, & moriturum animam Chriſto ſervatori commendaſſe. Quod porrò teſtimoniis confirmat, & nonnulla alia de eo ibidem narrat; v. g. Cracoviæ à pueris, quia Arianus habebatur, vehementer aggreſſum, ridiculo ſchemate evaſiſſe, cum ſe non Arianum, ſed Marianum eſſe diceret, quod cum illi quid ſibi vellet quærerent, reſpondiſſe, credere ſe Jeſum Chriſtum Dei vivi, & Mariæ filium. Illi non minore ſtupore, quàm malitiâ oppreſſi, audito venerando Mariæ nomine incolumem dimiſerunt. Atque hic verificatur dictum S. Anſelmi de Excellentiâ Virginis, cap. VI. *Velocior eſt nonnunquam Salus invocato nomine Mariæ, quàm invocato nomine Jeſu*. Dixerunt aliqui Alciatum tranſiiſſe ad Turcas, ac Mahomediſmum amplexum fuiſſe, & inter eos vitam finiiſſe; ſed meram fabulam eſſe variis argumentis comprobat doctiſs. Bælius. Pulſus è Polonia cum Sociis à Sigiſmundo Auguſto periit an. Chriſti MDLXI. Ita Hoffman. Lexicon Univerſale.

I. Epiſtolas duas Huſſerlitzii dederat A. 1564. & 1565. ad Gregorium Pauli, in quibus eum ab hac ſententiâ abſtrahere conatur, quod Chriſtus extiterit antequam ex Maria naſceretur, & acerrimè dogmati vulgari de Trinitate reſtitit.

Porrò ſcripſiſſe eum, præter hæc, plura de ſimili materia, innuit cum Staniſl. Budzinius Hiſt. Eccleſ. Polon. cap. 27. tum Andr. Dudithius in Epiſt. ad Theod. Bezam.

Alciatum vocat Calvinus adversùs Valent. Gentil. (p. 659. Tract. Theolog.) hominem non ſtolidi tantùm ac veſani ingenii, ſed planè phreneticum ad rabiem uſque: Bezæ verò Epiſt. LXXXI. idem ferme audit homo - - - - - - - - - - - planè phreneticus & vertiginoſus.

Conf. Sandii Biblioth. Anti-Trinit. p. 27. Bælium p. m. 139. &c.

XLIV.

ALCIATUS MELCHIOR.

MEritò inter Alciatos ob ſanguinis nobilitatem, ac ſcientiarum doctrinam locum meruit Melchior, qui Patrem habuit præſtantiſſimum Johannem Paulum Alciatorum Collegii Inſtitutorem eximium, matremque Franciſcam ex Comitibus Balbianis nobiliſſimam. Litteris humanioribus non ſolum operam dedit Melchior noſter, ſed etiam Legalibus ſolidioribuſque ſtudiis, ita ut Profeſſor Papienſis Gymnaſii efficeretur, ubi ſumma cum laude veſpertinis horis Jus Civile interpretatus eſt magna Auditorum affluentia. Anno vero MDCXIV. fato ceſſit, ſicut Picinellus aſſeruit, ſed Cl. Sitonus eum mortuum dicit Anno MDCXVIII. in quodam Territorii Ticinenſis loco, qui Turris Corvinorum nomine appellatur, & Papiæ inde ſepultus in Templo S. Mariæ Carmeli.

Opera ejuſdem refert dictus Picinellus in Athenæo pag. 424. ſed nullo indicato juxta morem loco atque anno nec Impreſſore; ad noſtras venit manus tantummodo primum.

I. De Præcedentia inter Feudatarium Cæſarei, Pontificiique Juris Doctorem, & Feudatarium habentem annexam Comitatus, & Marchiæ dignitatem. *Ticini, apud Vianum* 1600. *in* 4.
II. De acquirenda Poſſeſſione.
III. In Cæſareas Conſtitutiones Status Mediolani.
IV. De novi Operis Nunciatione.
V. De Ordine graduum Status Mediolani.
VI. Carmina Italica; extant in libro, cui titulus: Componimenti diverſi per il Dottoramento nelle Leggi di Gianfranceſco Sorbellone. *Pavia*, 1599. *in* 12., & alibi.

Eum laudarunt Polydorus Ripa egregius J. C: Antonius Maria Spelta, Henricus Farneſius, Bernardinus Baldinus. Videndi etiam Ghilinus, Creſcentius, Melchior Ripa, Clariſs. Sitonus pag. 191. art. 800.

XLV.

ALCIATUS PETRUS ANTONIUS.

TAm pauca de Petro Antonio Alciato habemus, ut ſi non adeſſent tot merita illuſtrium aliorum iſtius clariſſimæ Familiæ Virorum, forſan ab Athenæo Picinelli ipſum cum aliis expungendum duxiſſem. Verum præ oculis mihi fuit, quod in fronte hujus Operis præfatus ſum, ſcilicet memoriam ſervare Virorum doctrina præſtantium Sæculo XVI. antiquiorum, & ſi de ipſis parum invenire nobis licuerit; nam plura fortè temporis edacitas abſtulit. Retinui igitur hunc noſtrum, & ſi de ipſo aliud Lectoribus exhibere non poſſim, niſi quod fuit Matthæi filius, & Juris peritis Collegii Nobilium hujus Urbis adſcriptus anno MCDLXVIII. Claruiſſe etiam in oratoria facultate aſſerit Sitonus anno MCDXLVIII. ex infraſcriptis, quos enumerat, Auctoribus; In Picinelli Athenæo pag. 456. ita legitur breviter de ſcriptis ejuſdem, nulla addita indicatione, qua certè opus eſſet. Scripſit:

I. Alcune eleganti Orazioni.

De eo ut ſupra ex Sitono loquuntur Moriggia pag. 30. c. 7. Lucas Contilis in Inſignibus Academiæ Affidator. Papiæ pag. 67

Alciatus in Patriæ Antiquis Monumentis.

Creſcentius in Amphiteatro p. 1.

XLVI.

ALCIATUS TERENTIUS.

EX Athenæo Romano Clariſs. Mandoſii excerpere non audeo Terentium Alciatum, utpote qui Romæ natus ab omnibus aſſeratur, hunc tamen nullatenus à Scriptoribus Mediolanenſibus expungendum eſſe cenſui; nam etſi ignarus, qua forte fortuna natales ſuos habuerit in ea Urbe; certum tamen eſt ipſum fuiſſe è celeberrima Alciatorum Mediolanenſium familia, ut omnes, qui de eo agunt, teſtantur. In lucem venit igitur Terentius Anno MDLXX. & prius, quam inter PP. Societatis Jeſu cooptaretur, quod contigit Anno MDXCI. menſe Martio, Juris prudentiæ ſe addixerat. Tam egregiè, tam prudenter ſe geſſit in clariſſimo ordine ſupradicto, quod eum ſui multum probavere, nam Collegium Romanum tredecim annorum ſpatio rexit, atque ibi Philoſophiam, & Theologiam per V. annos integros docuit. Officium Directoris Pœnitentiariæ in Vaticano exercuit, ac vices Superioris Domus Profeſſæ ſumma cum laude ſuſtinuit. Præfuit etiam uti delegatus Romanæ Provinciæ IX. Congregationi generali ſuæ Societatis, & dum mors eum è vivis eripuit, moleſto apoplexiæ morbo die XII. Novembris Anni MDCLI., Pro-Provincialis munere fungebatur. Nec ſolummodo inter ſuos ſingularem, juſtamque exiſtimationem ſibi adeptus fuerat, ſed tota plaudente Roma ipſe inter Qualificatores Sancti Officii Congregationis enumerabatur, atque in altera Rituum ſacrorum officium Conſultoris obtinuit. Eum tanti fecit Summus Pontifex Urbanus VIII. ut Provinciam perarduam Operum confutandorum celeberrimi Fratris Pauli Sarpi, vulgò Soave, ipſi demandaverit; ſed eo morte prævento, iſtam cum documentis non paucis jam collectis ab Alciato, ad præſtantiſſimum Virum Sfortiam Palavicinum tranſtulit. Male autem Cl. Bayle arguit Morerium, quòd inter Opera noſtri Auctoris enumeret etiam Acta Concilii Tridentini inchoata, nam ex eo, quod infra proferam ex doctiſſimo Allatio, plura certè Alciatus jam ſcripſerat ad hanc hiſtoriam pertinentia: Cætera illius edita, atque MSS. Opera ſunt, ut infra, ex quibus hîc aliqua à me inſpecta, digna ſunt profectò tanto Viro, pro cujus laude ſufficit indicare, Urbanum VIII. Sum. Pont. ipſum dixiſſe purpurâ dignum.

I. Ora-

I. Oratio in morte Chriſti Domini ad Clementem VIII. Sum. Pontif. Extat inter Orationes PP. Societatis Jeſu, *Romæ* editas *apud Maſcardum Anno* 1641. pag. 247.

II. Vita del B. Pietro Fabro primo Compagno di S. Ignazio, traddotta dal latino, che ſeriſſe Niccolò Orlandino. *Roma, per il Zanetti* 1629. in 8. Hanc ſub nomine *Erminii Tartii* edidit Alciatus.

III. In primam, & ſecundam partem Divi Thomæ explicationes ſcriptæ Anno MDCXX. & MDCXXI. MS. in 4. extant in Bibliotheca PP. Heremitar. S. Auguſtini Conventus S. Marci Mediolani.

IV. De beatifica viſione, necnon alii Tractatus Theologici MSS. 4. extant ut ſupra.

V. Hiſtoriæ Concilii Tridentini à veritatis hoſtibus evulgatæ Elenchus.

De eo ſic Laorus in Orcheſtra: „ Ad quos aditum, ſi „ me ducem recuſaris, aperiet tibi Terentius Alcia„ tus, eruditorum, & ipſe, quantum agnovi, urba„ niſſimus, cujus amabile ingenium, & in tradendis „ ſanctioris Philoſophiæ præceptis induſtriam pluſquam „ fraternè exoſculeris.

Et Victorellus in Opere Ciacconii in Vita Pii IV. col. 169. „ Veram Concilii Tridentini Hiſtoriam eruditè, & „ cultè ſcribit Theologus clariſſimus Terentius Alcia„ tus Soc. Jeſu, refelletque mendacia Auctoris non„ pii, cujus libros ingenui hominis oculis indignos M. „ Antonius de Dominis, dum Catholicæ Religionis „ deſertor eſſet, excudi curavit.

Binas ad eum dedit Epiſtolas Italicas eruditione Eccleſiaſtica plenas Jacobus Sirmundus, prima data eſt Pariſiis XIV. Auguſti MDCXXXV. Altera XVI. Octobris MDCXLVI. Extant in Tomo IV. operum Var. Sirmond. pagg. 679. & 681.

Ex Allatii Apibus Urbanis pag. 238., & Lexicis Baylæ, & Moretii.

Vide de eo Janum Nicium Ærithreum in ſua Pinacotheca Imm. Illuſt. Viror. 8. Lipſiæ 1712. pag. 445. Sfortiam Palavicinum in ſua hiſt. Concil. Trid. atque Picinellum p. 501.

XLVII.

ALEXANDER II.

INter Summos Pontifices, de quibus gloriari poteſt Mediolanum ſecunda Roma, adeſt Anſelmus de Badagio, vulgo Baggio, Vico prope Mediolanum extra Portam Vercellenſem, Patre Anſelmo Viro Patritio, & in ipſa Urbe Primario natus; Is dudum Canonicus Regularis in Monaſterio Lateranenſi electus fuit Epiſcopus Lucenſis Anno MLVI. Interfuit Romano Concilio ſub Nicolao II. Annis MLIX., & MLXI., & una cum D. Petro Damiani legationem obivit ad Mediolanenſes pro correctione Cleri. Defuncto Nicolao ut in Propylæo Papebrochius pag. 196. coronatus eſt in Dominica die XXX. Septembris MLXI. aſſumpto nomine Alexandri Secundi. Ejus geſta referunt copioſè Sanctus Antoninus, Sanctus Gregorius VII. in ſuis Epiſtolis, Ciaconius, Oldoinus, Cardinalis Nicolaus Aragoniæ, & Severinus Binius in Script. Rer. Ital. Tom. III. pag. 302. & 599. Platina, & alii plures. Quatuor celebravit Concilia Romæ, & Mantuæ, quæ habes in Tom. VII. Conciliorum cum notis Binianis. Defunctus eſt anno MLXXIII. die XX. Aprilis, ſepultus eſt XXII. ejuſdem menſis in Eccleſia Vaticana. Stella tamen, Platina, & Raſponus, ut notat Papebrochius loc. cit. in Lateranenſi ſepultum dicunt, nullo adducto, quo id confirment, Epitaphio vel Monumento.

Scripſit Epiſtolas quamplures, quarum aliquæ deſumptæ ex Codicibus Bibliothecarum Vaticani, Caſſini, & S. Victoris Pariſienſis, hæ ſunt:

I. Una ad Mediolanenſes, illos ad virtutum exercitia excitans, iiſdemque orationem Dominicam interpretatur.

II. Alia ad Heraldum Norvegiæ Regem, illum hortans ad obedientiam Adalberto Hamburgenſi Archiepiſcopo præſtandam.

III. Una ad Suenonem Danorum Regem, qua exigit cenſum, quem majores ejus perſolvere conſueverant.

IV. Una ad Petrum Dalmatiæ, & Sclavoniæ Archiepiſcopum, cum qua illi Pallium mittit.

V. Una ad omnes Epiſcopos de Rebus in Concilio Romano geſtis.

VI. Una ad Epiſcopos Daniæ pro Synodo celebranda.

VII. Quatuordecim ad VVillelmum, ſeu Gervaſium Archiepiſcopum Rhemenſem de Simoniacis, deque vitiis Clericorum exſtirpandis.

VIII. Duæ ad VVillelmum Regem Anglorum pro exactione denarii S. Petri, & pro Lanfranco Archiepiſcopo.

IX. Una ad S. Annonem Archiepiſcopum Colonienſem, qua concedit illi privilegium immunitatis pro Monaſterio Sigebergenſi.

X. Una ad Landulphum in Corſica, qua illi vetat, niſi cum uxoris conſenſu, Monaſticam vitam ingredi, & votum continentiæ emittere.

XI. Una ad Archiepiſcopos Galliæ, qua mandat, ut Petro Damiani Oſtienſi Epiſcopo Sedis Apoſtolicæ Legato obediant.

XII. Scripſit ad Conſtantinum Aretinum, ad Lambertum Bononienſem, & ad Ubaldum Cremonenſem Epiſcopos; ad Everardum Archipresbyterum Ferrarienſem, & ad Gerardum Eccleſiæ Piſanæ Canonicum, conceſſioneſque factas à Prædeceſſoribus ſuis Eccleſiis Aretinæ, Bononienſi, Cremonenſi, Ferrarienſi, & Piſanæ comprobavit: quin etiam Capuæ cum eſſet, vetera Romanorum Pontificum in Eccleſiam Salernitanam beneficia inſtauravit.

XIII. Epiſtolas plures dedit Lucenſis Eccleſiæ Clero, & Populo, quibus illos ad optimam vivendi rationem reducere ſtuduit: litteras miſit ad Petrum Præpoſitum Spoletinæ Eccleſiæ, quibus ratam habuit Andreæ Epiſcopi donationem factam eidem Eccleſiæ Spoletanæ. Cum autem à Petro Damiani litteras accepiſſet, ad eum prolixiorem officii plenam Alexander Epiſtolam reſcripſit, illud ab eo exigens, ut quia jam non liceret ipſius frui verbis, ſaltem litteras legere concederetur. Præter Petrum Damiani Alexandro ſcripſerunt Lanfrancus Archiepiſcopus Cantuarienſis, Clerus, & populus Florentinus.

XIV. Extant etiam Epiſtolæ aliæ n. XLV. cum fragmentis aliquot in Concil. Labbei Tom. IX. & noviſſima Coleti editione Veneta Tom. X. Inſcriptiones ſingularum dedit Fabricius Tom. XI. Biblioth. Græcæ pag. 585. ad quem Lectorem nos remittimus.

XV. Aliam Epiſtolam ad Monachos Rivipolenſes exhibet Aguirrius Tom. III. Conciliorum Hiſpaniæ pag. 311. & ad Aquilinum Abbatem Monaſterii S. Joannis Binnatenſis in Aragoniæ Regno pag. 245.

XVI. Aliam ad Udonem Archiepiſcopum Trevirenſem, de pœnitentia Sacerdotis inceſtuoſi perpetua. Extat in Martene, & Durand. Vet. Script. & Monum. Collect. Tom. I. pag. 480.

XVII. Aliam ad Joannem Abricenſem Epiſcopum. Extat in Conciliis Rhotomagenſibus Beſſin. pag. 76.

XVIII. Aliam ad Stephanum Trojanum Epiſcopum. Extat in Ughell. Ital. Sacr. Tom. VII. pag. 536.

XIX. Aliam Decretalem pro Eccleſia Piſcarienſi. Extat in Spicilegio Dachery.

XX. Conſtitutionem in Lateranenſi Synodo edidit, qua Monachis pedem è clauſtris efferre, & Civitates peragrare prohibuit, Canonicos verò in communi vivere, & nil proprii habere juſſit: utque Lateranenſis Baſilicæ Canonicos ad antiquum inſtitutum revocaret, Romam Lucenſes Canonicos, Congregationis S. Fridiani, vocavit, quibus Eccleſiam S. Mariæ Antiquam olim, nunc Novam dictam conceſſit.

XXI. Confirmatio Donationis Andreæ Epiſcopi Spoletani. Extat in Ughell. Ital. Sacr. Tom. I. part. II. pag. 442.

XXII. Bullæ III. Extant in Bullario Margarini Tom. I. pag. 8. Tom. II. pag. 101.

XXIII. Bulla Floriacenſibus de Corpore S. Benedicti. Extat in Biblioth. Jo. a Boſco Tom. II. pag. 241.

XXIV. Diplomata varia. Extant in Ughell. Tom. 1. 3. 4. 7.

Male à Ludovico Jacob nuncupatus fuit Radagius in ſua Bibliotheca Pontificia pag. 6.

In Tomo V. Rerum Ital. Scrip. pag. 76. legitur Anonymi Scriptoris narratio celeberrimæ Conſecrationis, & Dedicationis Eccleſiæ Caſſinenſis ab Alexandro II. P. M. factæ ex MS. Cod. 47. Biblioth. Caſſinen.

In ejus Commendationem plura extant impreſſa in Tomo V. Rerum Italicar. pag. 76. & ſeqq.

Præter Auctores ſupra memoratos, de ejus Vita, & Operibus obſervandi ſunt Chronica Sigiberti, & Abbatis Uſpergenſis, Boſca in Martyrologio Mediolanenſi ad diem I. Novembris, qui Beatum ipſum appellat, Joannes Franciſcus Beſutius in Hiſtoria Pontificali Mediolanenſi, atque Cariſius in ſuo Theatro.

XLVIII.

ALEXANDER V.

PEtro Philargo, licèt patriâ Cretenſi, quidquid e contra varii ſenſerint, inter quos Cl. Cotta, qui in ſuo Muſæo Novarienſi locum huic Pontifici dedit, forſan ob id, quod nos monuimus ſcripſiſſe Hectorem Albergantum in ſuo libro, cui titulus, *il Diſinganno*, in hac Collectione Scriptorum Mediolanenſium locum feci, utpote iſtius Metropolis non tantum ſummè benemerito, quippe qui dignitatem Ducalem à Vincislao Cæſare impetravit, necnon quia pietate, doctrina, ac prudentia Eccleſiam Archiepiſcopalem optime rexerit, atque obtentis novis redditibus auxerit. Ipſum ergo ex plurimis teſtimoniis in Inſula Cretenſi natum affirmamus. Præſtantiſſimæ indolis adoleſcens, & pauper cuidam Ordinis Sancti Franciſci Religioſo, in eadem Inſula obviam factus, ab ipſo receptus, & educatus, Franciſcanum tandem amplexus eſt Inſtitutum: litteriſque Græcis, & Latinis optime inſtructus, doctrina, & probitate tantum profecit quantum exitus inde probavit: ipſius Ordinis Gymnaſia, præcipuè Oxonienſe & Pariſienſe, circumiens, in ultimo laurea decoratus, Mediolanum venit, ubi Joannes Galeatius Vicecomes Inſubriæ Regulus Viri prudentiam, & virtutem expertus, inter ſui regiminis Conſiliarios primarium locum ei contulit, rerumque ſummam pœnes ipſum repoſuit. Devinctus itaque Principis animus benemerenti gratum ſe præbuit, Placentinæ ſiquidem, Vicentinæ, & Novarienſis Eccleſiæ Inſulis inſigniri curavit. Hinc à præfato Joanne in Bohemiam ad Cæſarem Vincislaum miſſus laudabiliter ita ſe geſſit, ut eidem Ducis Mediolanenſis titulum, atque inſignia impetrarit, nullo jure Regio, nullaque Superiore auctoritate ſibi reſervata. Plurima ſuæ Novarienſi Eccleſiæ privilegia, ſibique Principis Imperii nomen reportavit. Mox Patriarcha Gradenſis, ut aliqui volunt, tandem Archiepiſcopus Mediolanenſis effectus, talis, ac tantus erat in Galeatii oculis, ut vivens primum Ducatus Adminiſtrum voluerit, & moriens Filiorum Tutorem inſtituerit, multaque Prædia ejus intuitu Eccleſiæ Mediolanenſi reliquerit. Dum ſolerti prudentia inter ſeditioſorum turbas, & fluctuantis Populi viciſſitudines ſacro, civilique Mediolanenſium regimini incumbit, ab Innocentio VII., qui Viri integritatem, & ſcientiam noverat, Romam evocatus, Presbyter Cardinalis tituli Baſilicæ duodecim Apoſtolorum renunciatur. Anno ſequenti Legatus a Latere ad Inſubres, Liguriam, aliaſque Regiones, deinde ad præfatos Mediolanenſium motus ſedandos Viterbio emandatur. In Piſano tandem Concilio (privatis ex Synodi ſententia Gregorio XII, & Benedicto XIII., ob mutuam eorum colluſionem) anno Domini MCDIX. die XXVI. Junii omnium ſuffragiis, nullo reclamante, in Summum Pontificem eſt electus, & Alexandri V. ſibi nomen impoſuit. Ita in Actis ejus Seſſione XVIII. legimus.

Jam conſtitutus in ſolio, prout erat ingentis animi, magna quæque moliebatur, ut Eccleſiæ unionem conſolidaret, & corruptos hominum mores, ortoſque ex nimia temporis licentia abuſus extirparet; diris Ladislaum Regem devovit, Regno Neapolitano privavit, & Diadema ad Ludovicum Andegavenſem tranſtulit. Ut Sigiſmundo Hungarorum Regi à Turcis victo, opemque imploranti, & Rhodianis Militibus ad Terræ Sanctæ recuperationem aſpirantibus ſuppetias ferret, miſſis nunciis, & litteris omnes Reges, & Principes Europæos ad ſacram militiam excitavit. Huſſitarum hæreſim in Boëmia ſerpentem compreſſit, aliaſque multas Fidei injurias litteris, & ſumptibus in aliquot Galliæ Provinciis vindicavit. Religionum ſciſſuris, aliiſque malis occurrit, Viros doctrina, pietateque claros prœmiis affecit, & præ cæteris, multos ex Ordine Minorum Epiſcopalibus Inſulis inſignivit. Ampliora meditabatur, at morte præventus, cum in Summi Pontificatus apice menſes decem, & dies octo ſediſſet, anno Domini MCDX. die Sabbati, V. Nonas Maji, noctis ſequentis hora quinta, Bononiæ Vita deceſſit ætatis ſuæ anno LXXI., ibique ſepultus eſt in Eccleſia S. Franciſci Fratrum Minorum Conventualium in elegantiſſimo marmoreo Tumulo, ubi ſequentia leguntur Carmina:

SUMMUS PASTORUM ALEXANDER V. ET OMNIS
SCRIPTURAE LUMEN, SANCTISSIMUS ORDO MINORUM
QUEM DEDIT, ET PROPRIO CRETENSIS NOMINE PETRUS,
MIGRAVIT ANNO MCCCCX.

PETRO PHILARGO CRETENSI

VIRO. INSIGNI. ORATORI GENTIUM. CONCIONATORI. FACUNDISSIMO. CONSILIARIO. DUCUM. DISPUTATORI. ACERRIMO. PARISIIS. PUBLICE. THEOLOGIAM. PROFITENTI. IN. QUATTUOR. SENTENTIARUM. LIBROS. SCRIPTORI. LUCULENTISSIMO. QUI. EX. ORDINE. MINORUM. AD. EPISCOPATUM. VINCENTIÆ. NOVARIÆ. ARCHIEPISCOPATUM. MEDIOLANENSEM. CARDINALATUM. ET. TANDEM. AD. SUMMI. PONTIFICATUS. APICEM. EVECTUS. ET. ALEXANDER. QUINTUS. APPELLATUS. BONONIÆ. MORITUR. ANNO. SALUTIS. MCCCCX. PONTIFICATUS. SUI. MENSE. OCTAVO. JOANNES. BAPTISTA. PAGANUS. DE ZANETINIS. BONO. PIETATIS IMPULSUS. DUM. PLURA. IN. HOC. TEMPLO. DIVINO. CULTUI. PARARET. EIDEM. DIVO. CULTORI. HOC. MAUSOLEUM. REPARAVIT. ANNO. MDLXXXVIII. DIE. XX. SEPTEMBRIS.

Tam eximii viri habentur ſcripta, quæ infra damus.

1. Commentaria in quatuor libros Magiſtri ſentent. quæ extare MSS. Oxoniæ in Bibliotheca Bodlejenſi, Cremonæ, apud Auguſtinianos Piſauri, Aſſiſii, & Patavii in illa Sancti Antonii, apud Franciſcanos Conventuales, & in Biblioth. Regis Gallor. Cod. 685. affirmant Ludovicus Jacobus à Sancto Carolo, VVadingus, Cave de Scriptoribus Eccleſ p. X. T. II. Extant etiam Toloſæ in Bibliotheca Collegii Fuxenſis, manu propria Fr. Petri Fuxenſis Cardinalis, qui Collegium exſtruxit, conſcripta. Reperiuntur, & in Biblioth. Sereniſſimi Ducis Mutinæ, ut aſſerit Cl. Cotta; ſed inſignis eſt MS. in Biblioth. Ambroſiana ſic inſcriptus. Lectura Petri de Candia ſuper quatuor Libros Sententiarum. In fine ſic legitur. „ Explicit Lectura Venerabilis Docto„ris Petri de Candia ſuper quartum Sententiarum, „ ac ſcripta per me Joannem de Auguſta anno Domi„ni 1420. Feria quarta poſt Dominicam: Lætare „ Jeruſalem. Codex MS. in fol. pergam. ſign. A. 123. litteris rubronigris cum miniaturis, & auro. In prima littera libri primi adeſt Protome Pontificis, veſtibus Minorum induti, quibus ſuperpoſita Chlamys Sacra, quam Pluviale dicimus, & Tiaram

ram in capite geſtat, dexterâ benedicit, ſiniſtra clavem portat. Subeſt Stemma Gentilitium, in quo Sol circumpoſitis ſtellis ſeptem ex auro, parma verò ipſa coloris eſt hiacynthini.

II. Quodlibeta quædam MS.

III. Concluſiones in Collegio habitæ. Servantur MSS. in Colleg. Emmanuelis Cantabrigiæ.

IV. Sermones varii, inter quos ille, quem dixit in prima Seſſione ſupradicti Concilii, atque primus fuit poſt ſuam in Summum Pontificem electionem: incipit. *Erit unum ovile*, &c.

V. Sermo fulgidi S. Theol. Magiſtri Domini Petri de Candia Novarienſis Antiſtitis in aſſumptione dignitatis Ducalis Jo. Galeatii Protoducis Mediolani. Thema: *Ecce teſtem Populis dedi eum, Ducem, & præceptorem gentibus*: MS. in Biblioth. Ambroſiana ſign. B. n. 116.

VI. Sermo in Coronatione Ducis Mediol. anno MCCCXCV cujus initium: *Magnificavit Dominus Miſericordiam ſuam*: Memoratur in Epiſtola Gregorii Azanelli ad Andriolum de Arifiis Ducalem Cancellarium, Dat Mediol X. Septembris ejuſdem anni, in qua deſcribit Coronationem prædictam, quæ MS extat in Miſſali Membranaceo, & præclarè picto dono dato Baſilicæ S. Ambroſii à Joanne Galeatio.

VII. Epiſtolæ ad diverſos, & Decreta apud Binium, Bigneum, Contelorium, Didacum de Lequile Hierarch. Franciſ. Tom. I. pag. 96. & in Biblioth. PP. Bignei Tom. 6. edit. 2. e 4. Quibus nos addimus ſequentes

Epiſtola Antonio de Luca Secretario Apoſtolico, in qua dolet Petrum tunc Cardinalem à Gregorio Pontifice defeciſſe. Data Vincentiæ VII. Julii MCDVIII cum reſponſione ejuſdem Petri. Data Bononiæ eodem anno.

Petri Cardinalis Mediolanenſis Epiſtola ad Regem Romanorum, in qua eum hortatur, ut ſubtrahat obedientiam utrique Pontifici contendenti, ſcripta nomine Collegii Cardinalium. Dat. ut ſupra.

Altera eodem nomine & ejuſdem argumenti ad Regem Angliæ. Dat. ut ſupra.

Altera ad Archiepiſcopum Cantuarienſem ejuſdem argumenti, & eodem nomine

Altera ad Ducem Mediolani, ut ſubtrahat obedientiam Gregorio XII. Pſeudopapæ, nomine ut ſupra. Dat. Florentiæ eodem anno

Altera nomine proprio ad A. Cardinalem Prænestinum, in qua gratulatur ei, quod propter juſtitiam perſecutionem paſſus ſit, & narrat quid & ipſe viciſſim à Gregorio patiatur, ſuadetque, ut pro ſubtractione obedientiæ Oratores ad Florentinos mittantur Data eſt ut ſupra.

Altera ejuſdem ad Hermolaum Bragadinum civem Venetum, in qua explicat qua ratione recens creatos a Gregorio Cardinales in Epiſtola ad Ducem Mediolani beſtias appellavit. Dat. ut ſupra. Noviter in Collect. Monument. Martene, & Durand. Tom. VII. poſitæ.

Aliæ ad Florentinos, datæ Senis Anno MCDXCIX. die VII. Octobris. Ego eas legi inter Uberti Decembrii Epiſtolas, in MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. B. n. 123. in fol. cum Reſponſ. Florentinorum, ejuſdem menſis, Indictione VIII.

Epiſtola ad Fratrem Poncium Feugeyronis Ordinis Minor. Inquiſitorem in Gallia, ut errores evellat, & Schiſmaticos reducat. Data Piſis III. Kal. Septemb. MCDIX. Extat apud VVading. Tom IX.

Alia ad Petrum Cardinalem S. Suſannæ Apoſtolicæ Sedis Legatum, ut Fratri Poncio ſumptus largè ſuppeditet. Data ibidem IV. Kal. Octob. eodem anno. Extat ibid.

VIII. Tractatus de Immaculata Deiparæ Virginis Conceptione à Petro de Candia editus. In Monumentis antiquis Seraphicis pro Immac. Conceptione. Lovanii MDCLXV. hic Tractatus etiam memoratur ab Hippolyto Maraccio Biblioth. Marianæ Tom. I pag. 233.

IX. Conſtitutio Apoſtolica in favorem Immaculatæ Conceptionis MS. ibid.

X. Regulæ Cancellariæ MS. eſt in Biblioth. Vaticana.

XI. Obligationes MS. ibid.

XII. Oratio ad Ladiſlaum Cæſarem, cujus fragmenta recitat Iſidorus Iſolanus in Panegyr. de laudibus Mediolani p. 13.

XIII. Privilegium, aut Bulla Sabbatina, de qua diſputant Jo. Launoius, & Daniel à B. V. Maria juxta Fornaram Anno Memorab. Tom. II pag 626 & alibi.

XIV. Nonnulla hiſtorica, ut colligitur a Blondo Ital. Illuſt. Regeſt. VII. prope finem.

XV. Generale Indultum, de quo ſcripſit Andreas Billius.

XVI. Bulla pro Mendicantibus. Ext. in Sæculis Auguſtinianis Taurelli T. 6. ad An. MCDIX. & in Annal. VVadingi t. 5. pag. 26.

XVII. Confirmatio Concilii Piſani. Extat in Conciliis Labbei T. XI. p. II. pag 2103

XVIII. Diploma anni MCDV. die XX. Junii, quo Vicarium ſuum in Spiritualibus Generalem confirmat Franciſcum de Creppa Ord. Minor. de quo ſuo loco. Habetur MS. in Collectione Diplomatum D. Nicolai Sormani, Ambroſ. Colleg. Doctoris.

XIX. Libellus ſupplex oblatus Papæ Alexand. V. cum Reſponſione. Continet Articulos Reformationis faciendæ. Ext. in Actis Concilii Piſani in Tomo VII. Collect. Monimentor. Martene, & Durand.

XX. Replicatio Domini Alexand. Papæ V. ad Ambaſciatam factam ſibi per D. Epiſcopum Cervienſem ex parte Caroli de Malateſtis, ibidem.

XXI. Præfationes Ambroſianæ Petri Archiep. Mediolani, qui poſtea Alex. V. Papa fuit. MS. Archivi Baſilicæ S. Petri; ex Montfaucon Biblioth. Bibliothecarum MSSrum Tom. I. pag 158.

Pœnes me extat ad eundem Epiſtola Innocentii Papæ VII Dat. Romæ X Kal Jan. ſui Pontif. anno I. ex MS. Cod. Biblioth. Riccardianæ Florentiæ, ope Cl. Viri Jo Lamii Præfecti, & mei amiciſſimi, in qua inuit Pontifex: „ Non ſub ea generalitate, qua cæteros, Apoſtolico favore proſequimur, ſed affectu ſpecialiſſimo circa te gerentes internæ conſiderationis intuitum, ac maturitatem Conſilii, elegantiam morum, profunditatem ſcientiæ, quibus perſonam tuam pollere conſpicimus, diligentius intuentes, quandoquidem exiſtimantes, quod tu in maximis gerendarum rerum exercitiis nedum expertus, verum etiam, ut ita dixerimus, amodo tritus exiſtis; Fraternitatem tuam rogamus, & hortamur in Domino, eidem nihilominus per Apoſtolica ſcripta mandantes, quatenùs compoſitis illic, utcumque poteris, rebus tuis, illicet in Dei nomine itineri te accingas, quacumque excuſatione poſtpoſita, quanto citiùs id fieri poterit, profecturus. Optamus etenim tecum communicare imminentes Eccleſiæ Romanæ neceſſitates innumeras, & dietim non aliter, quam Lernææ Hydræ capita renaſcentes, ut illud nobis ſuper his, & aliis occurrentibus caſibus Conſilium præbeas &c.

His reſpondit Litteris Joannes de Capitaneis de Criſpis Mediolanenſis, ut loco ſuo dicemus. Juvat hic ex Joannis Synchroni verbis ſequentibus „ Qui in Oriente natus eſt „ iterum recentiorum errorem emendare, qui Petro natale ſolum in Italia fingunt.

Plura Petri Opuſcula periiſſe arguo ex verbis ejuſdem Joannis „ Sed & illius opera prius legantur, quæ prius in primitivis penè puer ſcripſit, quibuſque ſenes facti utuntur. Quid enim ſi Epiſtolas, ſi . . . . . . ſi cætera Opuſcula, quæ Græcarum, atque Latinarum Litterarum doctiſſimus compoſuit, numerare voluero, quæ numero carent &c.

Inter Epiſtolas Uberti Decembrii Cod. MS Ambroſ. ſign. B. 123. fol. adeſt una ad quendam Hippolytum ad Religionis de Obſervantia Ordinem converſo: ubi hæc leguntur „ Habes ante Te Imperatoris tui ſpeculum, Franciſcum loquor, qui Vexilla Crucis, virtutum omnium oſtentat, & monſtrat. Habes alium vices ejus gerentem, qui nunc vivit, ad cujus exemplum potes in omnibus virtutum exemplis progredi, mundi unicum hujus jubar, & radium, Reverendiſſimum videlicet Patrem noſtrum Fratrem Petrum Cretenſem &c. In margine autem eodem charactere ſic legitur: à quo Petrus Candidus nomen ſumpſit.

Alia Epiſtola ejuſd. Uberti Decembrii ad Alexandrum V. nomine Ducis Mediol. Latina dat. p. Julii MCDIX. cui ſubjecta eſt altera privata pro ſe. Extat inter Epiſtolas Decembrii MS. pluries memorandas locis ſuis.

In Poemate pagg 4. MS. Joſephi Bripii Scriptoris coævi ad eundem lectu digno, Patria noſcitur Alexandri; ait enim:

„ Princeps ſumme Partum Te Te ſibi Græcia talem
„ Lætetur genuiſſe Virum &c.

De eo loco ſuo dicendum

Extat ad eumd Oratio Gaſparini Barzinii, in Cod. MS. Ambroſianæ ſign. L. n. 69

Ex Codicillo Jo. Galleatii XXV. Auguſti MCDII. inter Tutores, Curatores, & Defenſores Filiorum ſuorum enumeratur P. D. D. Petrus de Candia Archiepiſcopus Mediolani.

Eum Beatum vocat Boſca in notis Martyr. Mediol. ad diem I. Novembris.

Scribunt de eo Ludovicus Jacob in ſua Biblioth. Pontif. pag 88. ubi plures citat de eo agentes; quorum aliqui extant in Collectione Scriptorum Rerum Italicarum, Acta Eccleſiæ Mediolanenſis, VVadingus, aliique Scriptores de Ordine FF Minor. præter Elogium, quod de ipſo habetur in eorumdem Martyrologio, innumerique alii.

XLIX.

ALIPHER FRANCISCUS.

MIrabuntur forſan aliqui, me locum dediſſe in hac Bibliotheca Franciſco Aliphero, de quo nullam habemus memoriam, niſi eam, quæ in fronte Operis illius viſitur, atque etiam ob librum ipſum parum primo aſpectu faciendi; ſed cuique legenti melius digno-

gnoſcendum patebit, quantum ad Hiſtoriam illius temporis ſit ille proficuus, nec non optime ſcriptus, ideo non rejiciendum duxi, addita etiam ratione, quod non ſelectiora, & præſtantiſſima Opera præberi tantum inſtitui.

I. Diſcorſo Panegirico, & Iſtorico dedicato a Don Gregorio Caraffa gran Maeſtro di Malta Prencipe di Rodi &c. in occaſione della riportata Vittoria contro Turchi nella Morea, e dell' acquiſto di Corone; di Franceſco Alfieri Milaneſe Segretario del Conte, e Commendatore Don Fabrizio Sorbellone. *Milano per il Zanetti 1685. 4.*

L.

ALIPHER JACOBUS.

JAcobus Alipher Hieronymi, & Claræ Moronæ filius, in Collegio Juriſconſultorum nobilium cenſetur Anno MDLXXX. In patria Proprætor, Anno MDCII. & MDCIX. Urbis Præfectus, hinc Regius, Ducaliſque Senator Mediol. Provinciæ: Prætoris faſces Ticinenſes adeptus eſt. In Sacello B. V. Mariæ ſine labe conceptæ Franciſcani Templi Mediol. ſitus eſt. Tanto patri pientiſs. filii hoc elogium adhibuêre:

IACOBO ALIPHERO
HIERONYMI, ET CLARAE MORONAE F.
PATRICIO, AC I. C. COLLEG. MEDIOL.
CAVSARVM PATRONO CLARISSIMO,
IVDICVM AEQVISSIMO,
DIFFICILIMIS REIPVB. TEMPORIBVS
ANNONAE BIS PRAEFECTO
PROVIDENTISSIMO,
REGIO SVMMAE INTEGRITATIS SENATORI,
QVI CVNCTIS HIS HONORIBVS
CVM OMNIVM LAVDE PERFVNCTVS
IN PRAEFECTVRA TICINENSI
MORTALITATEM, OMNIBVS MOERENTIBVS,
EXVIT.
VIXIT ANNOS LXIX.
OBIIT PRID. KAL. IVNII MDCXV.
IOH. ANDREAS, ET MARTINVS I. C.
EX EOD. COLLEG.
PARENTI OPT. MOESTISS. PP.

Ejus ſunt:

I. Relatio Hiſtorica de Feudis Dominii Mediolanenſis, & de eorum proventibus. Mediolani 1612. ſine Typographi nomine in fol.

II. Allegationes XXII. ſunt in Collectione Benalliana à P. D. Gaſpare Berretta ſerutatæ. Una vero in Archivo Monaſterii S. Salvatoris Ticinenſis Impreſſa in Cod. A. Alia MS. in Tom. 4. Parodian. Aliaſque plures ego vidi in Archivo ...

Vide Siton. Art. 655. & Laud. pag. 217.

L I.

de ALIPRANDIS AMBROSIUS.

AMbroſius de Aliprandis Belorini patriæ Decurionis filius, Ducalis Conſiliarius Conſilii Juſtitiæ, Anno inde MDII. Ludovico XII. Francorum Rege Mediolanenſem Ducatum obtinente, Regius Ducaliſque Senator. Cooptatus fuit in nobiliſs. J. C. C. Colleg. anno MCDLVI., & à vivis diſceſſit anno MDVIII.

I. Jurium Municipalium, quibus hæc Urbs utitur, reformationi operam dedit.
In ejus, & Quatuor Collegarum in eo Opere laudem Lancinus Curtius Sylvarum ſuarum lib. 1. pag. 18. non inelegans Carmen cecinit.
Ex Siton. pag. 48. Artic 192.

L II.

de ALIPRANDIS ARASMUS.

ARaſmus de Aliprandis Salvarini J. C. Collegiati filius, & ipſe in Collegio ſuorum numeratur Anno MCCCXLVIII. juris prudentiæ gloriâ præſtantiſſimus, Eques auratus, Capitaneus, Comes Palatinus, ſacrique Imperialis Palatii Auditor.

I. Sub Carolo IV. Cæſare jura municipalia haud facili negotio à ſe, & Collegis in unum redacta correxit, & approbavit.

II. Una cum aliis adhibitus eſt etiam à Joanne Vicecomite Archiepiſcopo ad compilandum Juris Municipalis Mediolanenſis Codicem.

Agit de eo Siton. pag. 29. Artic. 29.

L I I I.

ALIPRANDUS, ſive LIPRANDUS PAULUS.

INter Scriptores Rerum Italicarum, quas Ludovicus Antonius Muratorius litteratorum noſtrorum facilè princeps collegit, atque in Volumine XII. reperitur Bonincontrus Moriggia celeberrimus rerum Modoëtienſium Chronologus, ex quo colligimus Paulum Aliprandum, ſive Liprandum eo loco natum fuiſſe, nec non *prudentem Virum, eloquentemque* evaſiſſe, ut ipſis verbis Moriggiæ utar. Floruit ille ſub initium Sæculi XIV., atque duæ præſtantiſſimæ ejuſdem Orationes ſuperſunt, quas Anno MCCCXXIX. dixit, & ſuperlaudatus Moriggia nobis ſervavit.

I. Prima nomine duodecim de Secreto Conſilio Communis Modoetiæ in Caſtro ejuſdem oppidi coram Duce Tech, quem Ludovicus Imperator per Litteras datas Lucæ die ſecunda Aprilis, Imperii ſui Anno II. Dominum, & Vicarium Modoetiæ conſtituerat, in qua oratione meminit Theodelindæ Reginæ in Templo Divi Johannis ſepultæ.

II. Altera reſpondet Boſchino de Mantegatiis, & Pagano de Mandello Nunciis Azzonis Vicecomitis Mediolani Domini.

L I V.

AMBIVERUS FRANCISCUS.

FRanciſcus Ambiverus ex antiqua origine, atque ex natalibus Trivilias, ab ipſa pueritia litteris addictus in Rhetorica, in Philoſophia, in Juris ſcientia mirum in modum profecit. Inde Novariam vocatus, ut Canobianas ſcholas regeret, totum ſe juventuti formandæ, erudiendæque addixit. Itaut non ſolum DCC. ſcutorum ſtipendio ab ipſa Civitate donatus fuerit, ſed & ibi Lauream Philoſophicam in Prætorio publicè per manus Jo. Baptiſtæ Vicecomitis, tunc ipſius Officium Poteſtatis gerentis, ei ſummo cum honore collata fuerit, ideo Clar. Cotta in ſuo Novarienſi Muſeo Ambiverum, etſi Trivilienſem, intulit. Erat ille ſolida pietate inſtructus, tantaque comitate morum, ut omnium animos caperet, ipſaque civium juventus ab illo formata omnibus accepta erat. Tantam autem Ambiverus ingeſſit exiſtimationem ſui, ut nunc etiam poſt annos ultra centum, qui Novariæ dant litteris operam, ad Ambiverum dicantur accedere. Itaque publico ejus civitatis decreto civibus adſcriptus eſt, addita facultate inſignium Civitatis ſuis interſerendorum. Integritatem hominis illud maxime declarat, quod Auctor fuerit Patrum Societatis Jeſu ad regendas Canobianas ſcholas Novariam advocandorum, quibus libentiſſimè ſuam Rectoris dignitatem, mercedemque ſatis ſplendidam dimiſit, juris interpretandi unica ſibi facultate ſervata. Ea autem fama de illo erat, ut Taurinum, Vercellas, Mediolanum ad ſolemnes Principum laudes in eorum maximè parentali-

talibus, aut etiam ſponſalibus obeundas advocaretur. Tantus vir morte præreptus eſt eum annum ageret vix quadrageſimum. Nam cum Trivilium veniſſet gravi febre oppreſſus in Phrenæſim incidit, unde non cuſtoditus præcipitem ſe ſe in puteum dedit. De eo præclaram Cotta mentionem facit in Scriptoribus Novarienſibus, qui ejus etiam Opera typis excuſa recenſet.

Calvus inter Scriptores Bergomenſes eum ponit, quia Trivilienſes Civium Bergomatum privilegio fruuntur.

I. De Illuſtriſs. & Reverendiſs. Joanne Emo Epiſcopo Bergomi Carmina. *Bergomi apud Comunum Venturam*, 1611.
II. De D. Mariæ Romanæ Virg. & Mart. laudibus Carmina Latina, & Italica. *Ibid.* 1613.
III. Componimenti volgari, & latini nell' immatura morte del Sig. Franceſco Continelli. *In Bergamo per il Ventura* 1613.
IV. Affetti Poetici. *Ivi* 1614.
V. Michaelis Tornielli in tenella ætate prodigia quædam. *Novariæ per Hieronym. Seſallum* 1616.
VI. Orazione per la Viſitazione della S. Sindone &c. recitata nelle Scuole Canobiane. *Ibid.* 1619.
VII. Oratio in funere Jacobi Antonii Bruſati, J. C. ex Decur. Civ. Novar. *Ibid.* 1620.
VIII. Tractatus de perfecta juvenilis ætatis diſciplina tripartitus. Ibid. 1621.
IX. Vaticinationes Virgilianæ de Jo. Baptiſta Vicecomite Borromæo. *Novariæ* 1621. *in* 4.
X. Orazione nell' eſequie celebrate in Borgomanero al Signor Marcheſe D. Alfonſo d'Eſte. *Novara*, 1624.

Ex Cottæ Muſeo Novarienſi pag. 177., & Calvi Scriptorib. Bergom., ut ſupra.

L V.

S. AMBROSIUS.

NEmo eſt, qui hiſtoriam ſacram, profanamque ſcripſerit, & nullus unquam erit, qui de S. Ambroſio Mediolanenſi Archiepiſcopo ſermonem non habuerit; ideo in tanti Viri memoria præſenti Collectione inſerenda dubius extiti, à quonam aliquid inter tot ejus Vitæ Scriptores excerpere deberem. Selegi igitur doctiſſimos Caſimirum Oudinum, & Jo. Albertum Fabritium, utpote qui omnes alios Ambroſii Acta referentes inviſere, & pauca hæc de eo dicere mihi viſum eſt. Sanctus Ambroſius Mediolanenſis Archiepiſcopus, unus, & primus ex quatuor Eccleſiæ Doctoribus, ob Auguſtinum ad Catholicam veritatem appellatum inſignis fuit; anno ætatis quadrageſimo à tribunalibus raptus Anno Chriſti CCCLXXIV. ad Epiſcopatum Mediolanenſem promotus fuit; vir intrepido in munere paſtorali animo præditus, & invicta fortitudine, cum in propugnanda fide, tum in tuenda diſciplina Eccleſiaſtica: fide quidem adversùs Arianos, & Juſtinam Imperatricem ipſis faventem: diſciplina, in cauſa Maximi Tyranni, quem ob illatam Gratiano Imperatori necem à communionis conſortio ſegregavit: & in cauſa Imperatoris Theodoſii, quem ob cædem Theſſalonicenſem publicæ addixit pœnitentiæ. Doctrinam ipſius, & ſcripta, veteres laudarunt, inter quos maxime Sanctus Auguſtinus, qui ejus authoritate adversùs Pelagianos pugnat libro I. contra Julianum cap. 3. ubi inquit: „ Adhuc audi „ alium excellentem diſpenſatorem, quem veneror „ ut patrem, in Chriſto enim per Evangelium ipſe „ me genuit, & eo Chriſti miniſtro lavacrum rege„ nerationis accepi. Beatum loquor Ambroſium, „ cujus pro Catholica fide gratiam, conſtantiam, „ labores, pericula, ſive ſermonibus, ſive operi„ bus, & ipſe ſum expertus, & mecum non dubi„ tat orbis prædicare Romanus. Ipſe Pelagius hæreſiarcha apud Sanctum Auguſtinum libro *de Gratia Chriſti* cap. 43. magnis laudibus S. Ambroſium extulit, inquiens: „ Ambroſius Epiſcopus, in cujus „ præcipuè libris Romana elucet fides, qui Scriptorum inter Latinos flos quidam ſpecioſus enituit, „ cujus fidem, & puriſſimum in Scripturis ſenſum, ne „ inimicus quidem auſus eſt reprehendere. Alterum

Ambroſii Elogium juvat hic addere ex ore ipſo Theodoſii Magni Imperatoris ita loquentis: *Epiſcopum dignum nullum vidi, quàm Ambroſium*. Glorioſis ad Eccleſiam Catholicam defendendam perſunctus laboribus, præclariſque libris conſcriptis, obiit die IV. Aprilis, anno Chriſti CCCXCVII. ætatis ſuæ LXIV. Epiſcopatus XXII. Morti vicinus ad Amicos converſus, *non ſic vixi*, inquit, *ut pudeat me inter vos vivere, ſed nec mori timeo, quia bonum Dominum habemus*. Memoria hujus Sancti recolitur in Martyrologiis die IV. Aprilis. Jacet ejus Corpus ſub Ara Maxima Baſilicæ Mediolanenſis ab ipſo conditæ, & Divis Martyribus Protaſio, & Gervaſio dicatæ, quæ à Conditore Ambroſiana nuncupatur. Aram ipſam ob tanti Doctoris, & Martyrum cum ipſo jacentium reverentiam, Angelbertus II. Mediolanenſis Archiepiſcopus ſolidis aureis laminis, gemmiſque contexit.

Ex Ænodii Ticinenſis ſcriptis in laudem D. Ambroſii hoc Epigramma tranſcribere duxi.

EGit quod docuit, meritis, & honore ſuperſtes
Ambroſius vates moribus, ingenio.
Roſcidus regifico cui fulſit murice lingua,
Vere ſuo pingens germina, quæ voluit.
Serta redimitus geſtabat lucida fronte,
Diſtinctum gemmis ore parabat opus.
Inſtituit populos geſtu, probitate, pudore;
Fovit reſpiciens, pertulit, admonuit.
Vocis ut officium poſtrema pericula poſcunt,
Sic teneras culpas, qui tacet, inſequitur.
Succintus gladiis, clypei de pondere tutus
Pectora claudebat textilibus chalybis.
Enſis habet vires vitiorum ſector, & hoſtis:
Vipera non tangit ſquammea terga viri.

Extat lib. I. Carm. num. XV. edit. Sirmundi.

Sequitur in Oudino Diſſertatio de operibus Sancti Ambroſii, illorumque variis editionibus, quas omnes referre hîc prorſus incongruum erit, nam, & ibi, & in omnium D. Ambroſii Operum editione celeberrima à Monachis Benedictinis è Congregatione Sancti Mauri Pariſiis ſumma cum laude facta Anno 1686. & nunc iterum nobis promiſſa, quam enixè expectamus, habentur. Ideoque Indicem ſolum Lectoribus exhibeo, quem clariſſimi Monachi protulere, addito Elencho Tractatuum nonnullorum, qui Sancto Ambroſio tribuuntur.

I. Hexameron libri ſex.
II. De Paradiſo liber unus.
III. De Cain, & Abel libri duo.
IV. De Noe, & Arca liber unus.
V. De Abraham libri duo.
VI. De Iſaac, & Anima liber unus.
VII. De Bono Mortis liber unus.
VIII. De Fuga ſæculi liber unus.
IX. De Jacob, & Vita beata libri duo.
X. De Joſeph Patriarcha liber unus.
XI. De Benedictionibus Patriarcharum liber unus.
XII. De Elia, & Jejunio liber unus.
XIII. De Nabuthe Jezraelita liber unus.
XIV. De Tobia liber unus.
XV. De Interpellatione Job, & David libri quatuor.
XVI. Apologia Prophetæ David.
XVII. Apologia altera Prophetæ David.
XVIII. Enarrationes in Pſalmos XII.
XIX. Expoſitio in Pſalmum CXVIII.
XX. Expoſitio Evangelii ſecundum Lucam lib. X. comprehenſa.
XXI. De Officiis Miniſtrorum libri tres.
XXII. De Virginibus ad Marcellinam Sororem ſuam libri tres.
XXIII. De Viduis liber unus.
XXIV. De Virginitate liber unus.
XXV. De Inſtitutione Virginis liber unus.
XXVI. De lapſu Virginis conſecratæ.
XXVII. De Myſteriis liber unus.
XXVIII. De Sacramentis libri ſex.
XXIX. De Pœnitentia libri duo.
XXX. De Fide libri quinque.
XXXI. De Spiritu Sancto libri tres.
XXXII. De Incarnationis Dominicæ Sacramento lib. unus.

XXXIII. Fragmentum Ambroſianum ex Theodoreto deſumptum.
XXXIV. Epiſtolæ in duas claſſes diſtributæ.
XXXV. De exceſſu Fratris ſui Satyri libri duo.
XXXVI. De Obitu Valentiniani Conſolatio.
XXXVII. De Obitu Theodoſii Oratio.
XXXVIII. Hymni aliquot Ambroſiani.

Clariſs. Joannes Bollandus in Tom. II. Act. SS. Januarii ad pagg. 265. & 351. intulit, & Sancto Ambroſio tribuit:

XXXIX. Acta Sancti Sebaſtiani M. ex pluribus veteribus MSS. &
XL. Vitam Sanctæ Agnetis V. & M.

Tractatus verò ſuppoſititii, ſunt:

I. De XLII. Manſionibus Filiorum Iſrael.
II. Commentaria in Epiſtolas III. B. Pauli.
III. De Trinitate, *aliàs* In Symbolum Apoſtolorum.
IV. De Fide Orthodoxa contra Arianos, *aliàs* De Filii Divinitate, & Conſubſtantialitate.
V. De Dignitate Sacerdotali.
VI. Ad Virginem devotam.
VII. Sermones in Adventu Domini I. De Natali Domini Adveniente I. De Natali Domini IV. De Kalendis Januarii I. De S. Epiphania V. Et alii XXIV. infra annum.
VIII. Sermones de Diverſis XI.
IX. Sermones de Sanctis XVII.
X. Epiſtolæ IV.
XI. Precationes II. ante Miſſam.
XII. Berengarii Expoſitio in Apocalypſin.
XIII. De Pœnitentia.
XIV. De Spiritu Sancto.
XV. Concordia Evangeliſtarum Matthæi, & Lucæ.
XVI. De dignitate conditionis humanæ.
XVII. Exorciſmus.

De ejus Sancti Vita ſcripſit Paulinus ejus Notarius ad B. Auguſtinum. Anonymus Græco idiomate in Latinum poſtea converſo. Gallice Godefridus Hermand, *Pariſiis 1679. in 4.* Eamdem pariter dedere Monachi Benedictini è Congregatione S. Mauri, ex ejus Scriptis collectam, & ſecundum Chronologicum ordinem digeſtam.

De pluribus editionibus Operum Sancti Doctoris noſtri diſſerit ex profeſſo, ut diximus, Oudinus pag. 674. Tom. I. Præter primam ſine loco, anno, & Typographo, quam nunquam vidi, profert ſecundam Mediolanenſem anno 1490. Tom. IV. in fol. cura Presbyteri Georgii Cribelli, quam ſervat Bibliotheca Archintea, ubi etiam plura Opuſcula ejuſdem Sancti Antiſtitis ſeorſim Mediolani impreſſa, annis videlicet 1470 & 1474. reperiuntur, qua de re agit in Hiſtor. Typogr. ſua Clar. Saxius.

Sæpè in exteras linguas Hiſpanicam, ſcilicet, atque Gallicam tranſlata ſunt quædam Sancti Ambroſii Opuſcula, quorum Indicem hic contexere ſupervacaneum duximus. Nonnulla etiam Italice reddita ſunt; cum tamen diligentiſſima inquiſitione facta, pauca hic Mediolani reperierimus, habeant Lectores, quæ invenire licuit; & nobis non imputent, ſi plura non damus.

I. L'Eſamerone di S. Ambrogio traddotto in volgare Fiorentino da Franceſco Cattani da Diaceto, con Note. *Firenze, per il Torrentino*, 1560. *in* 8.
II. Gli Uffizj di S. Ambrogio traddotti in volgare Fiorentino da Franceſco Cattani da Diaceto, con le Annotazioni del medeſimo. *Firenze, per il Torrentino*, 1558. *in* 4.
III. Delle Vergini Libri III. di S. Ambrogio a Marcellina ſua Sorella traddotti in Italiano dal Canonico Gian-Andrea Irico. MS. penes eundem, propediem edend.

Extat ad Sanctum Ambroſium eruditiſſima Epiſtola Sancti Baſilii Cæſareæ Cappadociæ Archiepiſcopi, cognomento Magni, quæ ejus reſpondet Litteris, quibus rogatus fuerat, ut Sancti Dionyſii quondam Mediolanenſis Antiſtitis in exilio defuncti, Corpus ad ſe tranſmittendum curaret; Laudat miris encomiis Ambroſium, ejuſque electionem mirabilem à Tribunalibus ad Infulas vocat. Habetur in Tom. III. Operum ejuſdem S. Baſilii, num. 197. pag. 287. edit. Monach. S. Mauri 1730.

Ex Oudin de Scriptor. Eccleſiaſt. t. 1. pag. 655. & ſeqq. & Fabric. Bibliotheca Medii Ævi t. 1. Videnda eſt etiam Godfridi Henſchenii exercitatio ſingularis de anno, & die mortis S. Ambroſii in t. 1. Actor. SS. Bollandi pag. 18.

L V I.

A M B R O S I U S.

AMbroſius Presbyter Mediolanenſis circa annum DCCCCL. floruit. Virum hunc in ſacris Canonibus peritiſſimum fuiſſe liquet ex unica, quæ ſupereſt:

I. Epiſtola ad Attonem Vercellenſis Eccleſiæ Antiſtitem, quam una cum ejuſdem Epiſcopi aliquot Operibus ex MS. Biblioth. Vaticanæ, publici Juris fecit D. Lucas Dacherius in ſuo Spicilegio Edit. Pariſ. 1723. Tom. I. pag. 430. num. 7.

Eâ reſpondet Attoni, à quo conſultus fuerat de conjugio eorum, qui ſpirituali cognatione ob ſuſceptos in Baptiſmate Filios juncti ſunt; & citatis Canonum, & Legum placitis ſententiam ſuam pandit. Quanti eum faceret tantus Epiſcopus patet e verbis, quibus claudit Epiſtolam ad ipſum datam. „ Omnipotens Dominus „ Veſtram prudentiam nobis conſervare dignetur, ut ab „ ea regulari, recto tramite incedere valeamus. Conſulit etiam in iiſdem Litteris Ambroſium de quibuſdam aliis Canonibus Orientalium Patrum, quod argumentum certiſſimum eſt Eruditionis Ambroſii, a quo hæc petere non indignabatur Atto in Canonum Scientia verſatiſſimus, ut ejus Capitulare, de quo infra dicendum, oſtendit.

L V I I

A M B R O S I U S alter.

AMbroſius à Mediolano cùm annos aliquot in Ordine Hæremitarum S. Auguſtini tranſegiſſet, ad Capuccinorum Inſtitutum migravit. Sæpe Definitoris munere functus totius Provinciæ regendæ onus ſuſcepit. Vir fuit ſilentii amantiſſimus, & in Deiparam Virginem piiſſimus. Verbum Dei magno cum animarum lucro plures annos diſſeminavit; magnâ apud omnes ſanctitatis famâ clariſſimus. Eum Fontium Comes pro Catholico Rege Inſubriæ Moderator Theologum ſuum, & Confeſſarium elegit. Meritis, & annis plenus Mediolani in Cœnobio ſui Ordinis prope Portam Orientalem quievit in Domino Anno MDCXV. edidit:

I. Commentaria Erudita, & pia ſuper Orationem Dominicam, & nonnulla alia
II. Quadrageſimale integrum intellexi extare MS. apud Suos.

Hæc teſtatur Sylveſter à Mediol. In Annal. Capucc. part. I. Appendicis ad Tom. III. pag. 67. & ſeq. num. 39.

L V I I I.

A M B R O S I U S alter.

ALterum Ambroſium Mediolanenſem mihi offert Jo. Gherardus Voſſius in Libro III. de Hiſtoricis Latinis, ſic ſcribendo: „ Ambroſius Mediolanenſis fecit prolixum admodum

I. Chronicon Ordin. Prædicat. idque *maximis vigiliis, laboribuſque*: ut de eo ait Leander Albertus lib. IV. de Viris illuſtribus Ordin. Prædicator. Qui ex ejus Scriptoris fontibus ſe agellos ſuos irrigaſſe ibidem fatetur. Atque etiam Baptiſta Fulgoſius inter eos reponit, quos in Collectaneis ſuis ſequitur Auctores.

L I X.

AMICUS, ſeu de AMICIS, BERNARDUS MARIA.

BErnardus Maria de Amicis diem vidit primam Mediolani Anno MDCLXXII., atque pietate ductus nobiliſſimam Religionem Monachorum Montis Oliveti ingreſſus eſt anno MDCXCIII. ibique ſe ſtudiis ita dedit, ut nomen ſuum inter noſtros Scriptores inſeri meruerit, non ſolum ex iis, quæ Typis tradidit, ſed à pluribus quæ ab ingenio ſuo erant ſperanda, ſi mors nimis propere nobis eum non rapuiſſet Anno MDCCXXII. En quid de eo habemus.

I. Vita di S. Franceſca Romana. *Venezia* 1715.
II. Vite de' Santi Benedettini traddotte dalla lingua Franceſe, nell'Italiana, *dum è vivis exceſſit Typis Venetis imprimebantur*.

L X.

L X.

AMIDANUS NICOLAUS.

NIcolaus Amidanus patriâ Cremonenſis, Juriſprudentiæ laude clariſſimus, apud Cardinalem Panormitanum graviſſimum, & doctiſſimum Juriſconſultum aliquando verſatus, ab Eugenio IV. Summo Pontifice ex Urbe Mantua, in cujus Cathedrali Canonicatu potiebatur, Anno MCDXXXV. Romam vocatus, Urbem ipſam undecim annorum ſpatio tanta cum laude rexit, ut Apoſtolicæ Sedis tanquam oraculum coleretur. Anno MCDXLVI. ad Placentinas Infulas evectus, die poſtmodum XXVI. Menſis Maji MCDLIII. à Nicolao V. ad Mediolanenſem ſedem translatus eſt. Præfuit huic Eccleſiæ vix annum integrum. Cùm exceſſiſſet è vivis Anno MCDLIV. XVII. Kal. Aprilis, in Choro Metropolitanæ conditus fuit, adjecta Tumulo Marmorea ejus Effigie, atque ſequenti inſcriptione, quæ omnia Divus Carolus Archiepiſcopus, quod novæ ſubſtructioni ibidem erigendæ impedimento eſſent, amoveri juſſit; dolendum eſt quod de tanto Viro ſolum nobis ætas ſervaverit memoriam in Epiſtolis Æneæ Sylvii, poſtea Pii II. Sum. Pont. ut infra.

NICOLAO AMIDANO ARCHIEPISCOPO MEDIOLANENSI
QUI OBIIT ANNO CHRISTI NATALIS MCCCCLIV.
XVII. KAL. APRILIS VINCENTIUS FRATRI
HOC P. M.

ROMAM PONTIFICIS, QUI NOMINE REXIT, ET IDEM
ANTE PLACENTINA PRÆSUL IN URBE FUIT:
DE HINC CATHEDRA AMBROSII RESIDENS AMIDANUS, IN URNA
NUNC NICOLAUS INEST, PULCHRA CREMONA, TUUS.
ILLE ANIMO INVICTUS DOCTA PROBITATE, FIDEQUE,
ÆQUABAT PRISCOS ET PIETATE PATRES.
IMPIA MORS NIMIUM PASTOREM TOLLERE NOBIS
HEU PROPERAS, QUALEM SÆCULA NULLA FERENT.

I. Extat ejus Epiſtola ad Æneam Sylvium, data Baſileæ anno MCDXLIII., in qua ſe excuſat de taciturnitate diuturna. Habetur n. 182. lib. I. inter Epiſt. Æneæ Sylvii.
Extant etiam Æneæ Sylvii ad eundem Epiſtolæ duæ, in quarum prima, quæ eſt octava libri I., reſpondet litteris Amidani, & amicitiam ſuam cum eo teſtatur. In altera autem, data ad eundem jam Canonicum Mantuanum, ipſum hortatur ad reſcribendum. Eſt XXVIII. libri primi.
Agunt de eo Antonius Campius, Ludovicus Cavitellius, Ariſius, Ludovicus Jacob. in Bibliotheca Pontificia, Acta Eccleſiæ Mediolanenſis, & alii.

L X I.

ANARDUS LIVIUS.

DE Livio Anardo Mediolanenſi Viro, etſi ſæculo XVII. floruerit, nullum inveni, qui mihi aliquid dixerit, aut indicaverit pro meo inſtituto exponendum: Nam ægrè fero Lectori meo aliud exhibere non poſſe, niſi nudum titulum Operis manuſcripti, in quod offendi, dum mihi à pluries laudato Joſepho Antonio Saxio Bibliothecæ Ambroſianæ Præfecto digniſſimo benigniter datum fuit præclariſſimos, & numero, & pluribus aliis de cauſis Codices ibi à nunquam ſatis celebrato S. R. Eccl. Card. Federico Borromæo invectos ſcrutari, ſed uti in dies plura, quæ aliis invenire datum non fuit, reperiuntur, Auctori inter Aſtronomos Mediolanenſes enumerando meliora, quàm ego profero aliquibus addere benignior fortaſſe ſors ſuppeditabit. En Operis titulum.

I. Livii Anardi Patricii Mediolanenſis Matthematicorum Schematum Cœleſtium Volumen primum, continens figuras CLXVIII. Nativitatum varior. illuſt. Viror. præcipuè Mediol. Sæculi XVI. & XVII. MS. in fol. ſign. D. pag. 272.
Extat ut ſupra in Ambroſiana.

L X I I.

ANGELICUS.

DE Angelico iſto nil aliud mihi à ſuis Fratribus Reformatis Ord. Sancti Franciſci ſuppeditatum fuit, niſi quod Provincialatum optime geſſiſſet, atque in Conventu Hieroſolymitano Montis Sion nuncupato ad ſuperos evolaſſet Anno MDCXCII. die V. Julii; ideo ejus verſio ex Hiſpanica, in linguam Italicam Hiſtoriæ Syriacæ Provinciæ, aut eſt opus Auctoris poſthumum, aut altera editio præivit illa, quam damus.

I. Iſtoria Cronologica della Provincia di Siria, e Terra Santa ſcritta in Spagnuolo dal Padre Giovanni di Calaorra, traddotta in Italiano dal Padre Angelico da Milano Minor Riform. Guardiano, e Cuſtode di Terra Santa. *Venezia per Antonio Tuani 1694. in 4.*
II. Fioretti Iſtorici del P. Angelico da Milano Riformato di S. Franceſco. *Milano 1689. in 8.*
Hæc à Suis.

ab ANGELIS DOSITHEUS.
Vide BOZZUS JO. BAPTISTA.

L X I I I.

de ANGLERIA ANTONIUS.

OPpidum inſigne Angleria nomine ad Lacus Verbani marginem ſitum, in hiſtoriis præſertim Mediolanenſibus paſſim occurrit, atque plures Viros in litteris famâ dignos protulit; etſi nonnulli allucinati ſint inter eos enumerando Scriptores ab Angiaria Hetruriæ Vico originem trahentes, ſimilitudine nominis forſan in errorem adducti. Hoc idem animadvertit etiam Petrus Bayle in Lexico Critico ad articulum Angeli Caninii, & Hieronymi Magii, qui Angiariæ orti perperam Anglerienſes à Bailleto, Lancellotto, & Nicolao Antonio appellati ſunt. De Antonio noſtro, cujus cognomen non habemus, Sitonus memoriam tantum reliquit in ſuo Theatro Equeſtris Nobilitatis, ideſt quod inter XII. Officii

Pro-

Proviſionum Præſides commemoratus fuerit anno MCDII. Ego ejus ingenii Monumentum addo in Bibliotheca Ambroſiana repertum, cui titulus:

I. Juditium factum per Magiſtrum Antonium de Angleria in Aſtrologia præſtantiſſimum, de cujus ſcientia non eſt dubitandum. Anno MCDXLIV. MS. in 4. Sign I. n. 6. in Ambroſiana.

LXIV.

ab ANGLERIA PETRUS MARTYR.

INter eruditos Viros, qui Angleriam natalibus honeſtarunt, ut jam diximus, principem locum tenet Petrus Martyr, de quo varii ſcripſere, & mihi datum eſt ex his plura colligere, quæ ſufficerent ad plenam iſtius Auctoris cognitionem præſtandam, hactenus deſideratam. Ipſemet Patriam ſuam pluribus locis in Operibus infra enunciandis profitetur, ſed de ejus cognomine, in nullo præter quam in Roſini Licæo Lateranenſi Lib. II. pag. 117. lego fuiſſe ex familia Serenia, neſcio tamen quibus tabulis fretus id aſſerat. Ex Auctoris noſtri Epiſtolis diligenter inſpectis didici, habuiſſe duos fratres Jo. Baptiſtam unum, militem Venetum, Georgium alterum Modoëtiæ Gubernatorem anno MDXLVII. Jo. Baptiſtæ mortuo anno MDXVII. plurimas idem Petrus Martyr Epiſtolas direxit. Ex titulo libri de Orbe novo editionis Pariſienſis MDLXXXVII. & ex Epiſtola Ludovici Mariani Tudetenſis Epiſcopi, quæ eſt inter eas noſtri Anglerienſis, diſcitur dignitate Senatoria fuiſſe inſignitum, nam huic eſt inſcriptio: „ Ad Petrum Martyrem de Angleria, conterraneum, & Affinem, necnon Cæſareum Senatorem: data eſt anno MDXX. Prothonotarius item Apoſtolicus, Prior Archiepiſcopatus Granatenſis, atque à Conſiliis Rerum Indicarum Hiſpanicis, Regum Ferdinandi, & Eliſabethæ, necnon Liberorum Regiorum magiſter, in ipſis Epiſtolis nobis oſtenditur. Legationem ad Camponem Gaurum Memphiticum Regem ſuſcepit, atque peregregiè integerrimèque eam deſcripſit ut infra: „ Sed tum, (ſic Paulus Jovius inquit) „ importunè diſceſſit, „ quum Ferdinandi Corteſii, in altero ad Occidentem Orbe invento, ſubactoque, inuſitatæ fœlicitatis victorias ſcripturus eſſe videretur. En ejus doctiſſima Opera, ſed prius audiamus quid Matthæus Toſcanus de eo cecinerit:

Quas Stephanus, aut Ptolemæus, aut Strabo, aut Mela
Terras nequivere gradu adire, nec ſcriptis,
Angleria illas arduus penetravit,
Laborque libris explicavit æternis.
Labor vetuſta laude Coſmographorum
Hoc clarior, quo proferens ſoli metas
Plagam ampliorem pervagatus eſt Orbis.

I. Libri tres de Legatione Babylonica ex Urbe Granata ad Soldanum Babylonicum. *Hiſpali* 1500. *in fol.* Ejuſdem libri Italica Verſio Caroli Paſſi ſub titulo delle coſe notebili dell'Egitto. *Typis Venetis anno* 1564. *in* 8.

II. Epiſtolarum Libri XXXVIII. ab an. MCDLXXXVIII. ad MDXXV. *Compluti* primam viderunt lucem 1530 in fol. meliorem vero ex editione Elzeviriana *Amſtelodami* 1670. in fol. Subjunctis Ferdinandi de Pulgar Epiſtolis per eadem tempora ſcriptis, Latinè, vel Hiſpanicè, cum notis Juliani Magonis, & libro itidem Hiſpanicè ab eodem Pulgaro ad Reginam Eliſabetham de claris Hiſpaniarum Viris.

III. Decades Octo de Rebus Oceanicis, & Orbe novo; Prima editio fuit ſolummodo trium decadum *Baſileæ apud Jo. Oporinum* 1533. in fol. completa vero *Pariſiis* 1536 fol. & iterum anno 1587. ſub hoc titulo. De Orbe novo Decades 8. diligenti temporum obſervatione, & utiliſſimis annotetionibus illuſtratæ, labore, & induſtria Richardi Hacklnyti *Pariſ. anno* 1587. *in* 4.

IV. De Inſulis nuper inventis, & incolarum moribus. *Baſileæ, apud Oporinum* 1533. *fol. & Coloniæ* 1574. *in* 8. Qui liber Gallica lingua ſcriptus reperitur ſic Pier Martyr Hiſtoire des Isles nouvellement trouvees &c. *à Paris chez Sim. de Colines* 1532. *in* 4. Iſtum Petrus Savorgnanus una cum Ferdinandi Corteſii Epiſtolis inter Opera ſua edidit *Baſileæ* 1532. *in fol.*, & ſeorſim Italicè, *Venet.* 1588. *in* 8., adeſt etiam in libro: Navigazioni del Ramuſio T. I. pag. 1., atque cum Joanne de Parvo in ſuo novo Orbe: ex his quidem Indicis Lucubrationibus derivaſſe videtur Italicum Opus, Iſtoria delle Indie Occidentali cavata dalli ſcritti di Pietro Mattire; prodiit anno 1534. in 4.

V. Janus, Machus, Pluto furens, Carmina, necnon Hymni & Epigrammata, extant in prima decade Rerum Oceanicar. curante Ælio Antonio Nebriſſenſi, *Hiſpali* 1500. *in fol.*

VI. Carmen extemporale in bellantes ex imperandi cupidine, legitur in Epiſtola 556.

VII. Carmina alia in morte Fratris, ac contra Gallos. Extant in ejuſd. Epiſtolis annor. MDXLVII. & MDXLVIII.

VIII. Epiſtola latina ad Comitem Jo. Moronum, quæ non legitur inter editas, data Tridenti Prid. Kal. Novemb. an. MDXXV. Extat inter Epiſtolas MSS. ejuſdem Moroni, de quo ſuo loco.

De hoc Petro, & ejus ſcriptis diligentius præ cæteris tractavit Niceronus To. XXIII. Memoires des Hommes illuſtres pag 202. & ſeq. Poſſunt etiam conſuli Jovius pag. 206. elog Nicolaus Antonius Tom. II. Biblioth. Hiſpan. pag. 362. & ſeq. Voſſius pag 671. Morherius in libro, cui titulus: Eſſais de litterature Tom. II. pag. 228. Laſor à Varea, Draudii Bibliotheca Claſſica pag. 1011. Conradus Geſnerus, Antonius Poſſevinus, Trithemius, Picinellus etſi parum ſatis de eo pag. 463., & tandem Fabricius in Biblioth. Eccleſiaſtica, & melius in illa Medii Ævi, quam utinam Viro doctiſſimo ad umbilicum perducere datum fuiſſet. Vagæus in Chronico Hiſpaniæ Cap. IV. male arguit Auctorem noſtrum, eo quòd quædam ſcripſiſſet, quæ parum cum Eccleſia Romana conveniunt, quod falſum eſt; forſan Petrum Martyrem Mediolanenſem cum Petro Martyre Florentino confundit.

LXV.

ANNONUS JOSEPH MARIA.

INter Codices MSS. quos ego inſpexi in Bibliotheca Fratrum Carmelitarum Congregationis, quam Mantuanam vocant, atque S. Joannis in Concha in hac Urbe, inveni optimas Conciones Quadrageſimales P. Magiſtri Joſephi Mariæ Annoni Mediolanenſis ejuſdem Ordinis, aliquibus quarum perlectis, dignas certè judicavi, quæ oblivioni minimè relinquantur, eo magis, quod de ipſo ſanè digno Concionatore, nec Feſina, nec Vaghus in ſuorum hiſtoriis verbum faciunt. Florebat anno MDCXXVIII. uti legitur in Libri titulo, qui eſt:

I. Quareſimale intiero MS. in fol. paginar. 616.

Extat in Bibliotheca ſupradicta.

ab ANNUNTIATIONE LEANDER.
Vide PEREGUS PETRUS.

IN SEQUENTES ANONYMOS

MONITUM.

ANimus mihi primùm fuerat ſequentes Anonymos, quorum ad me Opera pervenerunt, in calce hujus Bibliothecæ Lectoribus optimis dare; cùm vero Clariſſimi Viri, qui ſimilia Volumina edidere, Anonymos ſuos hoc loco duxerint collocandos; ego quoque, mutato conſilio, eorum exempla ſequi decrevi. Id unum moneo, quotquot hìc à me recenſentur aliquo certo indicio Mediolanenſes fuiſſe cognitos, eoſque diſtributos, ordine chronologico temporis, quo ſcripſerunt, ſervato: tametſi dolendum maximè ſit eorum excidiſſe nomina; æqui tamen, bonique conſulturos laborem hunc qualemcumque noſtrum ſperamus omnes, quibus cordi eſt Eruditorum etiam ignotorum monumenta, lucubrationeſque percurrere, & temporis potius edacitatem, quàm conatus meos cauſaturos, ſi plura deſiderentur, quæ fortè aliquando clariora eluceſcent.

LXVI.

LXVI.

ANONYMUS I.

ANonymorum Mediolanenſium antiquiſſimus cenſendus videtur, qui ſequens Opus conſcripſit:

I. Tractatus de Conflictu Vitiorum, & Virtutum.

In fine ſe Mediolanenſem teſtatur his verbis: „ Ecce, ut ad vicinos noſtros veniamus, Protaſius, & „ Gervaſius in propria hac Mediolanenſi Civitate, „ propriaque Domo manentes, ac per annos decem „ Monachorum vitam exercentes, ita perfecti ſunt, „ ut Martyres fierent.

Ambroſiani Ritus hominem fuiſſe indicant verba, nam ex hujus Eccleſiæ conſuetudine Protaſius Gervaſio præponi ſolet, cum ſecus in Romana ſervetur, cujus rei rationem habemus apud Puricellum Diſſert. Ambroſ. n. 97. Cùm autem meminerit Auctor Regulæ Sancti Benedicti, ex eodem Inſtituto eum fuiſſe ſuſpicamur, & in Cœnobio, quod olim extabat apud Eccleſiam, nunc Parochialem Sancti Protaſii, cui cognomen ad Monachos, Cœnobitis inde translatis ad Baſilicam Sancti Simpliciani. Opus iſtud rudioribus Sæculis adſcribebatur Divo Auguſtino, & extat in Appendice Tomi IX. ejus Operum n. 19.

LXVII.

ANONYMUS II.

CElebris eſt apud Inſubres Sancti Victoris Mart. memoria, cui præter alias in hac Urbe dicata eſt vetuſtiſſima Baſilica, Portiana nuncupata. Hujus Martyris geſta Anonymus Mediolanenſis conſcripſit hoc titulo:

I. Vita Sancti Victoris Martyris.

Codex MS. in Pergameno, quem extare apud Monachos Congregationis Montis Oliveti, apud Baſilicam Portianam Mediolani degentes, eoque uti in anniverſaria ejuſdem Sancti Martyris ſolemnitate aſſerit Puricell. Diſſert. Ambroſ. n. 19. huncque ſibi ſuppeditatum ſcribit à Joanne Franciſco Teſſera ejuſdem Monaſterii Abbate, quem plurimum commendat.

LXVIII.

ANONYMUS III.

ANonymum Scriptorem, cujus opus nunc recenſemus, Sæculo ſexto poſt Chriſtum floruiſſe exiſtimavit clariſſimus Papebrochius in Diſſertatione ſua accuratiſſima, quam in Tomo ſeptimo Maji præpoſuit Chronologiæ Mediolanenſium Epiſcoporum. Veruntamen Eruditiſſimus Muratorius in Præfatione operis Anonymi noſtri, editi Tom. I. Scriptorum Rerum Italicarum parte ſecunda pag. 199. arbitratus eſt, Auctorem Sæculo nono, vel ſaltem decimo, vixiſſe pluribus adductus rationibus, quas ibi in medium profert, & quò Lectorem candidum libentiſſimè amandamus.

I. Opuſculum de Situ Civitatis Mediolani, una cum Vitis priorum Archiepiſcoporum Mediolanenſium, quod ex MS. Codice Bibliothecæ Ambroſianæ Membranacco ſignato P. n. 246. edidit Muratorius, ut ſupra.

LXIX.

ANONYMUS IV.

HUjus operis teſtimonio utitur Gualvaneus Flamma in Chronica Ordinis Prædicatorum ad annum MCCXXVII. fol. 253. pag. 1. dicens: „ Et dicit „ quidam Canonicus antiquiſſimus Sancti Nazarii, „ quod Beatus Dominicus Canonicam Sancti Nazarii, ubi Canonici habitum regularem deferebant, „ ingreſſus eſt: qui ipſum Beatum Dominicum in habitu regulari, quaſi unum de ipſis, honorificè ſuſceperunt.

Ex Puricell. Diſſert. Nazar. Cap. 509. n. 59.

LXX.

ANONYMUS V.

GRatam poſteris operam impendunt quicumque Patriæ Monumenta litteris tradere ſatagunt, & temporis edacitatem fallentes, quæ forſan oblivione delerentur, accuratè cuſtodiunt. Hos inter non ſpernendus Mediolanenſis Anonymus, qui ſequens Volumen elaboravit.

I. Chronica, ſeu Memoriæ pertinentes ad Civitates Dominii Mediolanenſis ab anno MCLXVII. ad annum MCCLXVIII. MS. in 4. Chartaceus.

Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

LXXI.

ANONYMUS VI.

PRo inveterata Eccleſiarum omnium conſuetudine Mediolanenſis quoque Sanctorum Geſta colligere, & in unum Volumen redigere ab antiquiſſimis temporibus ſtuduit. Hujus rei argumentum dat quod hìc ſubdimus Anonymi noſtri Opus:

I. Martyrologium Sanctorum Mediolanenſium.

Illud MS. fuiſſe in Cœnobio S. Franciſci Mediol. teſtatur Baldeſſanus in Hiſtoria SS. Martyrum Mauritii, & Sociorum libro I. & II., ubi affert etiam teſtimonium ipſius Martyrologii de Sancto Innocentio, cujus corpus colitur Canturii in Eccleſia Sancti Jacobi, & ex eo Petrus Paulus Boſca in Martyrolog. Mediolan. ad diem XV. Septembr. n. 3. Addit idem Boſca in notis ad diem XIV. ejuſdem menſis, ſcriptum videri hunc Codicem forſan ſub finem Sæculi XIII. cùm in eo fiat mentio Goſredi de Buſſero, qui fuit Parochus Rodelli, & Vitas Sanctorum ſcripſit Anno MCCXX. de quo ſuo loco.

Hunc etiam Codicem pluries in Martyrologio ipſo citat idem Boſca, in notis præcipuè ad diem XXX. Septembris, ubi aſſerit, ſe in hoc Codice vidiſſe Acta Sanctæ Sophiæ à Joanne Presbytero Mediolanenſi conſcripta, de quo infra dicemus.

LXXII.

ANONYMUS VII.

PRæclara Antiſtitum Mediolanenſium Acta plures proſecuti ſunt Scriptores ſparſim in hac Bibliotheca commendandi, quos inter memorandus etiam Anonymus ſequentis libri Auctor.

I. Commemoratio hujus Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ Epiſcoporum, quantum in hoc Sæculo vixerunt, aut ubi ſepulti ſunt.

Incipit à Sancto Barnaba, deſinit in Guillielmo Puſterla, quem dicit obiiſſe Avenione, & ſepultum in Domo Fratrum Prædicatorum. Ideo ſcriptus videtur hic liber anno circiter MCCCLXI.

Ex Archivo Imperialis Capituli S. Ambroſii intulit in collectionem ſuam Diplomat. Mediolanenſ. Nicolaus Sormanus Biblioth. Ambr. Doctor, qui hunc, & alios Scriptores nobis perhumaniter communicavit.

LXXIII.

ANONYMUS VIII.

FLoruit Sæculo XIV. Anonymus Poëta Mediolanenſis ignotus, certè Creſcimbenio, Fontaninio, aliiſque doctiſſimis Viris, qui de Poëſi Italica, ejuſque Profeſſoribus ex inſtituto diſſeruerunt. Scripſit ille Carmine Italico Opus ſequens anno MCCCXCI. barbaro quidem pro more ſæculi ſtylo, ſed cenſoria virga ſui temporis vitia caſtigat.

I. Poëma Italicum paginarum VII. in cujus calce ſic legitur:

E ſe di chi t'a fatta alcun ſe lagna,
Digli che ſtà alla Pietra cagna
In Milano
E fatta ſotto l'anno de MCCCXC uno
Indictione quarta decima,
Per man d'uno,
Che non decima denari,
Peroche gli ſono si ſalvaggj, e contrarj,
Che non ſe ponno domeſticare,
Ne ſtare con lui.
A dirla contra Vui
El ſe giama della Terra che fronteggia Cantù.
Amen finis.

Extat in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium S Ambroſii Mediolani, in Codice cui titulus: Collectiones Variæ, in fol. ſign. n. 15.

LXXIV.

ANONYMUS IX.

PRoprio, & peculiari Ritu prædıtum fuiſſe Humiliatorum Ordinem apud Inſubres quondam florentiſſimum teſtantur Sacri Liturgici Codices, & impreſſi, & manuſcripti in hujus Urbis Bibliothecis obvii. Id etiam præſtat Anonymus noſter, qui ejuſdem cœtus fuiſſe videtur

I. Martyrologium ad uſum Fratrum Humiliatorum.

MS. in Pergameno, charactere ſatis antiquo, inchoatum à vigilia Nativitatis Domini. Hunc Codicem citat Puricellus Diſſertat. Nazar. Cap. 48. n. 11., aſſerens, eum ſibi ſuppeditatum fuiſſe ab ejuſdem Ordinis Monialibus in Monaſterio Sanctæ Catharinæ cognomento ad Braydam degentibus. Eum citat ſæpe in Martyrologio ſuo Boſca, præcipuè in notis ad diem I. Novembris, ubi ait nunc illud ſervari in Bibliotheca Ambroſiana. Scriptorem Mediolanenſem fuiſſe multa evincunt, præcipuè verò quòd hujus Eccleſiæ Ambroſianæ Feſtivitates proprias recenſeat; inter quas illud non omittendum, Inventionem SS. Nazarii, & Celſi enunciari Pr. Id. Junii.

LXXV.

ANONYMUS X.

ET Juriſprudentiæ, & Eruditionis ornamentis excultus fuit Anonymus, cujus hic damus Codicem plurimi certè faciendum, ut ex Librorum argumentis Lector agnoſcet. Is continet:

I. De Monarchia Libros XI.

Ideſt:

De Principibus.
De Conſiliariis Principum.
De Caſtellanis.
De Officialibus.
De Milite.
De Bello.
De Crimine leſæ Majeſtatis.
De Confœderationibus Principum, & Conventionibus.
De Privilegio, & Reſcripto.
De Dignitate.
De Fiſco.

A Opus eſt inſcriptum Philippo Mariæ Vicecomiti, & in Epiſtola Nuncupatoria Auctor ſe dicit à Senatu Mediolanenſi Lectorem Juris Imperatorii Ticini electum, & per octo annos ibi manſiſſe, poſtea ad Urbem Senenſem translatum pro eodem munere, ſpe redeundi ad Mediolanenſem Patriam.

MS. in fol. Pergameno cum miniaturis, Sæculi XIV. circiter. Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

LXXVI.

ANONYMUS XI.

AMbroſianos Ritus nedum proſa, verum etiam
B Carmine Mediolanenſes exponere curarunt, nam Anonymus quidam ſcripſit:

I. Carmen prolixum Italicum, vulgò *Terzetti*.

Illud è veteri MS. Archivi Confeſſionis, vulgò *Scurolo* Baſilicæ Ambroſianæ, ſibi ab amico ſuppeditatum, inſeruit Jo. Petrus Puricellus Monument. Baſilicæ Ambroſianæ n. 51. Plenum eſt eruditione ad Ambroſianos Ritus veteres cognoſcendos utiliſſima, & narrat beneficentiam Angelberti Archiepiſcopi in Ambroſianum Altare, quod laminis aureis, gemmiſque ornavit, ut alibi diximus. Stylum redolet Sæculi XV. ineuntis.

LXXVII.

C

ANONYMUS XII.

QUo anno Scriptor Anonymus Annales inferius indicandos concinnarit, & in vivis extiterit, apud Clariſſimum Muratorium, qui Opus ipſum in Tomo XVI. Scriptorum Rerum Italicarum pag. 642. vulgavit, Lector inveniet. Etenim in Præfatione clariſſimis argumentis evincit, non ante annum MCDLXXX. ſcribendæ hiſtoriæ manum admoviſſe; neque Petrum de Sorexina Civem Mediolanenſem, & in Civitate Papienſi Sacræ Theologiæ Lectorem, vel Fratrem Gualvaneum della Flamma, vel Petrum Azarium Novarienſem hujus hiſtoriæ Auctores dicendos. Tanti viri ſententiam nos quoque amplectentes Anonymum unicè Mediolanenſem dicemus,
D cujus liber ſic inſcribitur:

I. Annales Mediolanenſes ab Anno MCCXXX. uſque ad Annum MCDII ab Anonymo Auctore litteris conſignati. Extant loco citato.

LXXVIII.

ANONYMUS XIII.

PIetatis eximiæ cenſendus eſt Auctor Anonymus noſter, qui ſequens Opus conſcripſit ad Mediolanenſium devotionem in ſacra Patriæ loca Divinis Theſauris locupletata excitandam. Non parvi momenti fuiſſe exiſtimamus, cum illius teſtimonio clariſſimus Puricellus non uno loco dicta ſua confirmet, ut data
E Voluminis Inſcriptione dicemus.

I. De Indulgentiis, quæ conceſſæ ſunt noſtræ Urbis Eccleſiis: deque Corporibus Sanctorum in ea, ejuſque Diœceſi quieſcentibus.

Fuit apud Puricellum, ut ipſe teſtatur Diſſertat. Nazarianæ cap. 127 n. 1., cujus etiam Fragmenta ſeptem in eodem capite inſerta leguntur.

Conſcriptus fuit Anno MCDLXXXI., ut, eodem Puricello teſte, legebatur fol. 27. pag. 2. ejuſdem MS.

LXXIX.

ANONYMUS XIV.

ANno MCDLXXXVII. Helvetii, qui jam triennali bello Inſubriam affixerant, ingenti clade affecti ſunt à Mediolanenſis Ducis exercitu; ut pluribus

narrat

narrat Bernardinus Corius Hiſtor. Mediol. part. VI. Anonymus quidam hujus belli narrationem ſuſcepit, quam infra dabo. Coævum ſe, & Mediolanenſem multis in locis pateſacit, idcirco inter Scriptores noſtros meritò commemorandus; præcipuè quod elegantiſſimè & prorſus latina phraſi conſcripſerit. En illius titulum:

I. Hiſtoria Belli Helvetici cum Oratione ad Populum Mediolanenſem Bernardi Cribelli ad arma capienda ipſum ſuadentis.
MS. in 4. optimæ notæ in Pergameno cum Miniaturis. Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

LXXX.

ANONYMUS XV.

PLuribus in locis Auctor ſe Mediolanenſem oſtendit, & diligentiſſimi Scriptoris nomen juſtè ſibi meruit, nam rejectis vetuſtiſſimorum ſæculorum fabulis, ſolidiora ab Auctoribus emunctæ naris excerpſit; dignus itaque eſt ut legatur præſertim ab anno MCDXX. uſque ad finem.

I. Chronica della Città di Milano dalla Fondazione ſino all'Anno MCDLXXXVII. MS. in fol. Autog. pagg. 300. Extat in Biblioth. Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum Ord. Min. Obſerv. Modoëtiæ.

LXXXI.

ANONYMUS XVI.

SI omnes, etſi Anonymos, à quibus Cathalogi, aut Chronica Archiepiſcoporum Mediolanenſium ſcripta fuere Lectoribus meis exhibere inſtituiſſem, nimio tedio forſan eos affeciſſem; digniores ideo, antiquioreſque ſelegi, inter quos merito adeſt noſter pluribus de cauſis:

I. Chronica Archiepiſcoporum Mediolanenſium a S. Barnaba ad Hippolytum Eſtenſem, ideſt ad an. MCDXCVIII. Codex MS. Chartaceus, ut videtur, Autographus litteris initialibus rubris; extat in Bibliotheca Ambroſiana ſign. A. num. 58 in fol. In fine adeſt.
II. De progenie Dominorum Vicecomitum de Mediolano, & unde venerunt, ſecundùm Chronicam antiquiſſimam.
Deſinit in Vita Joannis Vicecomitis Archiepiſc. & Domini Mediol. his verbis: „ Regnavit igitur Joannes „ Archiepiſcopus annis decemſeptem circa. Hic à Cle„ mente VI. Pontifici excommunicatus, & aliis gra„ vioribus Sententiis innodatus, tandem Sedis Apoſtoli„ cæ extitit filius. Factus eſt Archiep. Mediolan. anno „ MCCCXLIX. de menſe Februarii. Auctor videtur unus & idem duorum Opuſculorum, ac ſaltem ſi duo, æqualis ætatis ſe produnt.

LXXXII.

ANONYMUS XVII.

INter Eruditos noſtros Anonymos Scriptorem infraſcripti Operis recenſere decrevi, eo quod, tametſi breve Chronicon concinnaverit, nihilominus ſolertiſſimum, atque in colligendis ſuæ ætatis monumentis, illuſtriumque Virorum Actis ſatis diligentem ſe demonſtret. Non enim ex mole, ſed ex eruditione, cum doctis omnibus, Libros pluris æſtimandos arbitror. Hujuſmodi eſt quod coævus iſte litteris tradidit, nempè:

I. Chronicon Rerum Mediolanenſium à die VIII. Martii anni MCDLXVI. ad diem VIII. Septembris ann. MCDXCIX. In contextu ſe indicat Mediolanenſem. MS. fol. in Cod. ſign. D. n. 45. Extat in Biblioth. Metropolitanæ Mediolanenſis.

LXXXIII.

ANONYMUS XVIII.

QUantæ utilitatis ſit Codex Anonymi Mediolanenſis à me hic memorandus, præſertim ad antiquitatis ſervandam memoriam, ex ſolo titulo Lector agnoſcet. Hoc unum moneo, dignum eſſe Opus, quod vetuſtatis amatores, & maximè politici regiminis, quo vetuſtiores utebantur, ſciendi cupidi, diligenti perquiſitione volutent. Illud eſt:

I. Rubrica Intratarum Illuſtriſſimi, & Excellentiſſimi D. D. noſtri Ducis Mediolani, Papiæ, Angleriæque Comitis, ac Cremonæ Domini, anni ſcilicet MCDLXIII. Incipit à Mediolano, Papia, Cremona, Placentia, Parma, Laude, Cumis, Novaria, Alexandria, Terdona &c. una cum omnibus expenſis annualibus. MS. Pergam. in 4. juſtæ molis. Extat in Biblioth. Canonicor. Lateranenſium S. Mariæ Paſſionis Mediolani. In fronte hoc legitur: *Cuſtodiatur diligentiſſimè*.

LXXXIV.

ANONYMUS XIX.

ANonymis noſtris Mediolanenſibus adteximus & ſequentem, in quo nihil præter corruptum ejus ſæculi idiotiſmum Lector damnabit; liber verò ipſe ob Eccleſiaſticam Eruditionem lectu non eſt indignus:

I. Tractato utiliſſimo alle Anime devote, cioè delle Indulgentie, & Corpi Santi, che ſono nelle Gieſe de la Citade de Milano: etiam in alcuni altri lochi, che ſono nel Comitato de la dicta Citade: come ſi trova per li antiqui Regiſtri, & Privilegj autentici.
Eum citat Puricellus Diſſert. Nazar. cap. CXXXV. n. 1. & dicit impreſſ. anno 1515.
Ibi etiam reperiuntur varia ex hoc libro fragmenta ab eodem Puricello recitata; idque argumento eſt non contemnendæ Eruditionis Scriptorem fuiſſe, utpotè qui à tanto Viro laudari, & citari meruerit.

LXXXV.

ANONYMUS XX.

VIxiſſe videtur Anonymus Mediolanenſis Scriptor ſequentium Operum ad Ritus Ambroſianos veteres cognoſcendos utiliſſimorum, ante Divi Caroli tempora, nam poſtremo loco pag IX. reperitur Ordo proceſſionis ad feretrum, ſeu Caſtrum Doloris, ubi recenſentur omnia Canonicorum hujus Urbis Collegia, ſed nulla ibi mentio Canonicorum Sancti Thomæ in Terra Amara, quos in Urbem introduxit Sanctus idem Cardinalis Archiepiſcopus Anno MDLXXIV. ex Gluſſiano in Vita Sancti Caroli lib. 3. cap. 5.

I. Miſſa ſolemnis, quæ in præſentia Pontificis celebratur more Divi Ambroſii. MS. in fol. paginarum 18.
II. De Matutinis pro Defunctis cum Officio, quod poſt Miſſam agitur, & cum Miſſa Pontificali more Ambroſiano. MS. in 4. pag. 12.
Extant apud Canonicum Jo. And. Iricum, Autographa, & eodem charactere conſcripta.

LXXXVI.

ANONYMUS XXI.

SI titulum ſequentis Operis, & phraſim, qua conſcriptus eſt, inſpiciamus, nihil decoris in eo reperietur. Si verò Monumenta in ipſo obvia conſideremur, non indignus cenſebitur ejus Auctor, qui Scriptoribus noſtris inſeratur; multa enim continet ad rerum Mediolanenſium notitiam pertinentia. Illud interim Horatianum juvat hic monitum titulo præmittere:

Spectatum admiſſi riſum teneatis amici.

I. Hiſtoria come fù inſtituita, e conſecrata la Gieſa de Madonna S. Maria in Monte dal glorioſo Doctore Sancto Am-

Ambroſia Archiveſcovo de Melano, con la legenda de la Beata Catherina Palantina prima Inſtitutrice, ed Abbadeſſa del Monaſtero de S. Maria in Monte a lode del tremente, e magno Iddio. Impreſſa ne la inclita Città di Melano per Meſſere Gottardo da Ponte, che ſtà nella contrata de Sancto Satiro per mezo il Barbero de la Doana, nell'anno del Segnore 1547. a dì 18. de Settembre, in 4.

LXXXVII.

ANONYMUS XXII.

SÆculo illo fœliciſſimo, quo Sanctus Carolus Borromæus, nedum Italiæ, ſed totius Eccleſiæ decus, Mediolanenſibus ſacra Jura dixit, plures floruere Viri doctiſſimi, quos ſparſim in hoc opere laudamus, quoſque Præſul ille optimus, & exemplò, & præmiis ad doctos labores invitabat. Hos inter non contemnendus videtur Anonymus quidam Operis inferiùs memorandi Auctor. Eum ideo inter Inſubres Scriptores damus, quod non uno loco ſe patriâ Mediolanenſem fuiſſe profiteatur. En opus ipſum:

I. Archiepiſcoporum Mediolanenſium Vitæ, uſque ad Sanctum Carolum Borromæum. MS. in fol. ſign. Q. n. 122 in Biblioth. Ambroſiana.
In fine adest notula Archiepiſcoporum Mediolanenſium, qui in Sanctorum album ſunt relati, numero XXXII.

LXXXVIII.

ANONYMUS XXIII.

EOs inter Scriptores, quorum Codicibus uſus eſt Clariſs. Vir. Joannes Petrus Puricellus ad texendam eruditiſſimam Nazarianæ Baſilicæ Diſſertationem, de qua cùm laude alibi ſermo erit, locum ſanè non humilem obtinuit Anonymus quidam Poeta, qui Arderici Archiepiſcopi geſta Carmine heroico proſecutus eſt. Eum, quod, ut infrà dicemus, ſe Mediolanenſem declaret, hic collocamus una cum Operis ſui titulo, qui ſequens eſt:

I. Divi Arderici Cottæ Archiepiſcopi Mediolanenſis Hiſtoria
Incipit:
„ Pontificem canimus Cottam, natomque, patremque.
Decimum Carmen ita ſe habet:
„ Seu duo circumdens Urbem quod flumina noſtram.
Ex quo eruimus Auctorem Mediolanenſem fuiſſe, cum ibi de hac Urbe verba faciat.
In fine ſic legitur:
Impreſſum Arimini, apud Aſtulphum de Grandis Veroneſem. Anon Domini MDLXII.
Extat memoria apud Puricellum Diſſert. Nazar. Cap. 84. n. 6.

LXXXIX.

ANONYMUS XXIV.

QUiſquis ille fuerit Mediolanenſis Anonymus, qui Urbis ſuæ monumenta in unum collegit, debita certè commendatione apud poſteros non est fraudandus. Ego certè, cui cordi eſt eruditorum Virorum à temporis edacitate memoriam vindicare, dignum duxi ignotum licèt hìc inſerere, ut vivat ingenio, qui nomine periit. Scripſit ergo, Typiſque vulgavit ſequens Opus:

I. Compendio delle Cronache della gran Città di Milano in 8 *Milano per li Fratelli Meda 1571.*

XC.

ANONYMUS XXV.

REligioſum Virum fuiſſe, atque in Monaſterio Sancti Celſi hujus Urbis quondam Monachorum Cluniacenſium, nunc Congregationis Rhenanæ

A Canonicorum Regularium, qui Salvatoris nomine ſunt inſigniti, vitam duxiſſe Anonymum iſtum, ſatis clarè ex contextu Operis apparet, cui titulus:

I. Codex MS. multa continens ad Monaſterii S. Celſi hujus Urbis ſtatum, & ad nonnullorum ibidem Canonicorum Congregationis Rhenanæ Profeſſionum pertinentia, ex cujus folio 51. fragmentum recitat Puricellus Diſſertat. Nazar. Cap. 136. n. 2. In quo Auctor Codicis ſe Mediolanenſem eſſe prodit his verbis: „ Nora „ ancora, che nella detta noſtra Chieſa è il Corpo di „ S. Celſo &c. Hinc citat hujus Codicis Scriptor librum alium Anonymi, unde hauſit memoriam inventionis Corporis S. Celſi ſub Ara maxima ejuſdem templi anno MDXXI die XX. Aprilis reperti, cum aliis SS. reliquiis, cui memoriæ hæc verba ſubjecta erant: „ & etiam ego Ambroſius Braſca, & Joannes Baptiſta „ filius aderamus.
B Hunc Codicem in Celſiani Monaſterii Archivo extantem ſibi ſuppeditaſſe Jo. Bapt. Madernum ejuſdem Cœnobii Abbatem Regularem, quem plurimum commendat, teſtatur idem Puricell. loc. cit. n. 1.
Aliud ejuſdem libri fragmentum recitat idem Puricellus loco citato cap. 151. n. 5. ubi Auctor narrat inventionem Corporum SS. Martyrum Baſilidis, Cyrini, & Naboris factam menſe Aprili anno MDLXXXI. ex quo patet, Scriptorem uſque ad hæc tempora vixiſſe.

XCI.

ANONYMUS XXVI.

COnſcriptum fuit ſequens Opus, ut ibi notatur, anno MDCXIX. die XII. Decembris, & refertum eſt puriſſima eruditione circa Acta Sanctorum,
C quorum feſta in Ambroſiana Eccleſia celebrantur; examinantur enim notæ Chronologicæ, & alia, quæ in ſingulis lectionibus ejuſdem Breviarii vel corrigenda videbantur, vel in dubium revocari poterant. Sanè Mediolanenſem Auctor ſe centies oſtendit:

I. Animadvertenda in nova Breviarii Ambroſiani editione. MS in fol. Extat apud Canonicum Jo. Andr. Iricum. Autograph.

XCII.

ANONYMUS XXVII.

OMnia hæc Opuſcula uno, eodemque charactere conſcripta ſunt, & quidem Autographa, cùm-
D que in his ſæpius mentio fiat Sancti Caroli, conſcripta creduntur circa medium Sæculi XVII. Porro Author ſe pluries Mediolanenſem prodit; & peritiſſimus fuiſſe videtur tam ſacrorum Rituum, quàm Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ. En ejus ſcripta:

I. Diſſertazione intorno al Tempio di S. Ambrogio di Milano.
II. Altra ſopra il Sagro Chiodo, che ſi venera nella Metropolitana.
III. Raccolta di alcune Notizie degli Atti di S. Anna Madre della B. V.
Extant MSS. in fol. apud præfatum Canonicum Jo. Andream Iricum.

XCIII.

E
ANSPERTUS ARCHIEPISCOPUS.

ANſpertus Confalonerius vocatus ex Oppido Blaſſono prope Modoëtiam, filius Arbutii nobilis Mediolanenſis, & Garidtrudæ, ut ex ejus Teſtamento, B. Bono Thadono ſucceſſit ex Archidiacono, Anno DCCCLXIX. die XXV. Julii, ab Adriano Papa confirmatus eſt. In lib. Succeſſorum S. Barnabæ ſingularis pietas Anſperti erga pauperes commendatur, & ibi ſic legitur: „ Archiepiſcopus Anſpertus in teterrima „ peſte, quæ ſuo tempore omnem Italiam, populum„ que Mediolanenſem præcipuè invaſerat, peſtilenti „ lue tabeſcentes perpetuo ſtudio viſitaſſe, eiſque „ Sacramenta omnia miniſtraſſe fertur, idque ipſum „ officium ejus exemplo, & juſſu, Parochi etiam „ accuratè præſtitiſſe dicuntur. Ille omni Europa, Italia,

Italia, & Urbe, ditioneque Mediolanenſi præſertim peſtilentiæ morbo vexata, atque afflicta, tum ea ipſa officia præſtitiſſe, tum cibum etiam, ac victum tabe languentibus manu ſua miniſtraſſe commemoratur. Accidiſſe hanc in Italia peſtis luem an. DCCCLXXIV. Anſperto Præſule, ſcribit Triſtanus Calcus. Poſt hæc Anſpertus anno DCCCLXXVI. Carolum Calvum coronavit Papiæ, à quo quædam Caſtella in Papienſi Comitatu recepit: Diploma de eadem re ex Ambroſiano Archivo retulit Puricellus. Idem Anſpertus anno DCCCLXXX. Carolum Craſſum Ludovici Germaniæ Regis filium, & in Regno Succeſſorem, Regni inſigniis exornavit Papiæ. Eximium ejuſdem Caroli Craſſi privilegium Ambroſiano Cœnobio conceſſum poſt ſuam coronationem adfert citatus Auctor ex originali num. 131. Sancto Satyro D. Ambroſii Fratri Templum excitavit, & Xenodochium, ac Sacella plura in Oppido Blaſſono erexit. Apud Ambroſianam Baſilicam ſepultus jacet, ubi in majori ſacello ad ſiniſtram hæc Carmina leguntur:

HIC JACET ANSPERTUS, NOSTRÆ CLARISSIMUS URBIS
ANTISTES, VITA, VOCE, PUDORE, FIDE.
ÆQUI SECTATOR, TURBÆ PRÆLARGUS EGENÆ:
EFFECTOR VOTI, PROPOSITIQUE TENAX.
MOENIA SOLLICITUS COMMISSÆ REDDIDIT URBI
DIRUTA: RESTITUIT DE STILICONE DOMUM.
QUOT SACRAS ÆDES, QUANTO SUDORE REFECIT:
ATRIA VICINAS STRUXIT ET ANTE FORES:
TUM SANCTO SATYRO TEMPLUMQUE, DOMUMQUE DICAVIT,
DANS SUA SACRATO PRÆDIA CUNCTA LOCO;
UT MONACHOS PASCANT ÆTERNIS OCTO DIEBUS,
AMBROSIUM PRO SE QUI SATYRUMQUE ROGENT.

OBIIT ANNO INCARNATIONIS DOMINI DCCCLXXXII. VII. IDUS DECEMBRIS, INDICTIONE XV.

REXIT EPISCOPATUM SUUM ANNIS TREDECIM, MENSIBUS QUINQUE, DIEBUS DUODECIM.

PRÆSUSULIS ANDREAS PRÆPATI CAPTUS AMORE
HOC LEVITA SIBI CONDECORAVIT OPUS.

De eo ſupereſt:

I. Formula, qua uſus eſt Anſpertus anno DCCCLXXVI. cum in Conventu Ticinenſi Carolum Calvum in Regem Italiæ elegit, ex ſedis ſuæ vetuſtiſſimo Privilegio, quam refert ex Actis ejuſdem Synodi Ticinenſis Sigonius ad eum annum.

II. Conſultatio ad Jo. Papam VIII. ſuper electionem Joſephi Epiſcopi Aſtenſis; memoratur in Epiſtola XII. ejuſdem Pontificis ad Anſpertum.

III. Epiſtola eidem Pontifici ſcripta, meminit idem in litteris Anſelmo Mediolanenſi Archidiacono datis.

IV. Relationes ab Anſperto tranſmiſſæ ad Apoſtolicam Sedem pariter meminit ſupramemoratus Pontifex in Epiſtola ad Antonium Epiſcopum Brixienſem.

V. Teſtamentum ab ipſo Anſperto ſcriptum, ſervatur in Archivo S. Ambroſii ſignatum tempore Caroli Regis quondam Hlodovici anno ejus Regni in Italia primo. XI. menſis Novembris, Indictione III.

Extant ad eum Epiſtolæ Joannis Papæ VIII.

In prima, reſpondet ſuper negotio Abbatis cujuſdam, qui nullo comprobato crimine à Regii Cœnobii Præpoſitura depulſus fuerat.

In ſecunda, nunciat eidem Anſperto, & Joanni Ravennati, & VValperto Aquilejenſi Archiepiſcopis, ſe excommunicaſſe Adelardum Epiſcopum Veronenſem, quod Nonantulanum Monaſterium invaſiſſet.

In tertia, vocat Anſpertum, & Antonium Epiſcopum Brixienſem ad Synodum Ravennæ celebrandam.

In quarta, monet Anſpertum, ut quantocitius cum Suffraganeis ad Synodum in Gallia tenendam accedat, & queritur de perfidia Lamberti Comitis Spoletini.

In quinta, & ſexta, monet eum, ut ſibi cum omnibus Epiſcopis ſuis Papiam occurrat.

In ſeptima, vocat eum ad Synodum Romæ celebrandam, ubi de Imperatoris electione agetur, & jubet nequemquam Regem excipiat, antequam ipſe Imperatorem elegerit.

In octava, & nona, denuo ad Synodum vocat, & præcipit, ne cum Francorum Regibus Italiam ingreſſuris placitum faciat.

In decima, & undecima, denuo ad Synodum vocat.

In duodecima, confirmat Ordinationem Joſephi Epiſcopi Aſtenſis.

Extant omnes in Tom. XXIV. edit. Reg. Pariſ. Concil.

Privilegium eidem Anſperto ab eodem Carolo Calvo conceſſum anno primo Imperii ſui Indictione nona, extat apud Puricell. in Monum. Baſilicæ Ambroſ. num. CXXVIII.

Agunt de eo Ughellus, atque Puricellus in Diſſert. Nazar. cap. 83. num. 2. & ſeq. nec non Fabritius Boſſius, de quo ſuo loco.

XCIV.

ANTIMIANUS AYCARDUS.

AYcardus Antimianus ex oppido Camodea Novarienſis Diœceſis, translato ad Sedem Aquilejenſem Caſſono Turriano, Anno MCCCXVII. IV. Kal. Octobris à Joanne XXII. ad Mediolanenſem Sedem promotus eſt. Eum ex ordine Minorum fuiſſe probat Cotta in Muſeo Novarienſi pag. 33. ex Epitaphio Caraveræ ejus Matris, quod extat in Clauſtro Divi Franciſci Novariæ, prope januam Sacrarii. Ob reconditam doctrinam, morumque probitatem Joannis Pontificis judicio dignus habitus eſt, qui ad tantam dignitatem aſſumeretur. Obſtante magno Matthæo Vicecomite, ejuſque filiis Mediolani tunc temporis dominantibus, vix tandem Anno MCCCXXXIX. ad Eccleſiam ſuam accedere permiſſus, ut multis probat Camillus Sitonus, ſub nomine Manilii Scotti, in apparatu pro illuſtrando Archiepiſcoporum Mediolanenſium Catalogo. Matthæum ipſum cum filiis fidelium communione ſemovit. Cùm concionem haberet ad populum, plures ærumnas Mediolanenſibus impendentes quaſi afflatus numine præmunciaſſe narratur. Exulem deceſſiſſe in Urbe Roma Anno Domini MCCCXXXIX. die XI. Auguſti, & ſepultum in Aracœli nonnulli contendunt; ſed in Catalogo Beroldi MS. Biblioth. Metropolit. legitur: *Obiit Mediolani in Canonica Sancti Ambroſii die XII. Auguſti MCCCXXXIX.* Addit Flamma eum jacere ad Sanctum Franciſcum, ſive ut alia MSta habent, ſepultum apud Minores. Id confirmat ſepulchralis Urnæ operculum e candido marmore in duas partes diviſum, quod è Templo translatum, extat Parieti inſertum non longè à janua Sacrarii Divi Franciſci hujus Urbis, in quo Aycardi Icon anaglyptico opere inſculpta Minorum veſtibus, & Pontificalibus ornamentis decorata conſpicitur:

I. Extant acta Synodi, quam habuit in Pago Borgolio prope Alexandriam, quæ ex originali archivi Vaticani exhibet Ughellus tomo IV. in Archiepiſcopis Mediolanenſibus n. 102. Scripſit ad eum litteras Joannes XXII. dat. Avenione XI Kal. Januarii Pontificatus ſui Anno VI., in quibus dolet de Matthæi Vicecomitis adverſus Eccleſiam conatibus.

II. Aycardi Oratiunculam Modoetiæ habitam ad confirmandos eos, qui Eccleſiaſticas partes armis propugnabant ad-

verſùs Vicecomites, refert Ripamontius Libro II. Hiſt. Mediolanenſis non longè ab initio.

III. Binæ ejus Litteræ ad Lanfrancum Moſſetam Præpoſitum S. Ambroſii, quarum prima data eſt Alexandriæ in domo Fratrum Minorum Anno MCCCXXXVII. die XXVI. Martii pro Hoſpitali Pauperum ſub titulo Sanctæ Catherinæ ad Pontem Fabrorum nuper conſtructum, reſervato ſibi, & Cameræ Archiepiſcopali cenſu annuo unius libræ ceræ per ejuſdem Hoſpitalis adminiſtratorem ſingulis annis in feſto Sancti Ambroſii, in ſignum ſubjectionis perſolvendo. Altera verò dat. ibid. Anno MCCCXXXIX. die XIX. Aprilis, pro Monialibus Sanctæ Mariæ in Valle, ſive de Montano, pro commutatione quorumdam prædiorum.

Se eas vidiſſe afferit Puricellus Differtat. Nazar. Cap. 116. num. 3].

IV. Epiſtolæ duæ Benedicti XII. datæ Avenione XV. Kal. Januarii Pontificatus ſui Anno II., & X. Kal. Martii Anno III., in quarum prima agit de exactione pecuniarum pro expeditione Hieroſolymitana; in alia verò de excommunicatione Matthæi Vicecomitis, cum reſponſionibus, quas habes apud Ughellum loc. cit. ex Regeſtis Vaticanis.

Extant Synodi Borgolienſis irritatoriæ litteræ Benedicti XII. de quibus dicendum infra in Joanne Vicecomite Archiepiſcopo.

Agunt de eo Ripamontius, Cotta, VVadingus, & alii, præter ſupra citatos.

XCV.

ANTONIUS.

QUod de Antonio Mediolanenſi Ordinis Capuccinorum profero, non ſuis, ſed humaniſſimo Patri Bonhomio alibi à me memorato, & Bibliothecæ Carthuſienſis prope Papiam cuſtodi debeo, namque is, ut mihi faveret ſolicitus in ſcrutandis MSS. ibi ſervatis, uti pluries Lector in hoc Opere videbit, quæ ſequuntur, invênit de iſto, ut ipſemet reſtatur, verè eximio Concionatore erga finem ſæculi XVI. florente; nec mihi datum fuit plura invenire ad eundem ſpectantia. Ejus Opera ſunt:

I. Un libro di varie Prediche fatte nel 1571. nel di cui fine ha una Predica per S. Homobono Cremoneſe.
II. Quareſimale fatto in Genova l'Anno 1585.
III. Altro Quareſimale traſcritto da Alfonſo Beccaria.
IV. Due Sermonarj di varie Prediche.
V. Altro libro di varie Prediche fatte in varie Feſte.

Omnes MSS. in Biblioth. Carthuſiæ prope Papiam, ut ſupra innui.

XCVI.

APPLANUS CONSTANTIUS.

COnſtantius Applanus Mediolani nobili natus ſanguine inter Canonicos Regulares Lateranenſes cooptatus, cum Oratoris munere Congregationis ſuæ nomine apud Apoſtolicam Sedem fungeretur, in ea incidit tempora, quibus Sixtus PP. IV. Lateranenſem Baſilicam Sæcularibus Canonicis tradidit. Plurimum igitur laboravit apud eundem Pontificem, eique ob eruditionem notiſſimus ſimul, atque gratiſſimus dignus habitus eſt, qui primus omnium Sanctæ Mariæ de Pace Diplomate Pontificio Canonicæ hujus Urbis præficeretur Præpoſitus, Pontificalibus etiam inſigniis decoratus. Rexit etiam Abbas Monaſterium S. Petri de Pado Cremonæ. Bis quoque Viſitatoris munere functus eſt. Obiit ætatis ſuæ ſexageſimo ſexto, non abſque ſanctitatis fama. Quæ vidi de ipſo accipe:

I. Soliloquia Virorum. Liber Conſtantii Applani Mediolanenſis Canonici Regularis, in quo Collocutores ſunt Conſtantius, & Animus, de humani arbitrii libertate, & poteſtate, ad Cardinalem Aſcanium Sfortiam Vicecomitem. In fine ſic legitur: „Opus inſigne, ac prope Angelicum
„ Reverendi P. D. Conſtantii Applani Mediolanenſis, Ca-
„ nonici Regularis, ſacræ paginæ acutiſſimi interpretis,
„ impreſſum exactiſſima opera, ſtudioque exquiſitiſſimo
„ Caroli de Darleriis Cremonenſis Impreſſoris egregii in
„ inclyta Urbe Cremona, Anno Domini MCDXCVI.
„ IV. Non. Octobres feliciter explicit. Imperante verò
„ fauſtiſſimo, ac ſapientiſſimo Ludovico Sfortia Anglo
„ Mediolani Duce, anno feliciſſimi Principatus ejus ſe-
„ cundo. Extat in Biblioth. Canonicor. Lateranenſium Mediolani. Male Picinellus in ſuo Athenæo de iſto Opere duo fecit, & male etiam Aubertus Myræus in Biblioth. Eccleſ. ſæculi XVI. num. 9. illud dixit Mediolani impreſſum.

Soliloquia iſta compoſuit, dum Abbas eſſet S. Petri de Pado.

II. Joanni Auguſtino Fratri omnium amantiſſimo Conſtantius Applanus Sal. Epiſtola aſcetica de Mundi fallaciis, ſive Tractatus pagin. 20. MS. autograph. in Biblioth. eadem inter Miſcellanea Cod. ſign. 132.

Loquuntur de eo præter ſupradictum Picinellum pag 154. Roſinus in Lyceo Later. lib. 3. pag. 236. Pennotus in Hiſt. Tripart. lib. 3. cap 55. num 2. Antonius Poſſevinus in Apparatu Sacro. Cariſius in Theat. Sacro. Jo. Philippus Novar. Chron. lib. 6. cap. 31.

XCVII.

de ARACIEL JOSEPH RUIZ.

JOſeph Ruiz de Araçiel Didaci junioris, & Thereſiæ Blancæ Vicecomitis filius, Mediolani natus eſt, origine verò Hiſpanus, & ex Urbe vulgò *Calahorra*, ad Iberum ſita, nunc Caſtellæ veteris, olim Navarræ, clara ex ſtirpe profectus. Porro Didacus item Didaci ſenioris, & Laurentiæ Diaz Gonzalez filius, ut Reviſionem (Hiſpanicè *Veedoriam*) generalem exercituum Proprietarii loco moderaretur, anno MDCXLVI. in Italiam trajecerat.

Joſeph noſter ſtudiorum ſuorum, adoleſcens adhuc, emenſo curriculo, Juris utriuſque cognitionis laudem promeritus, laureaque donatus, in cauſarum Patroni munere IX. annorum ſpatio celebris omnium plauſu, & acclamatione in foro Mediolanenſi ſe exercuit. Poſtmodum Auditoris Generalis exercituum amplo officio in virtutis præmium an. MDCXCIII. ei collato, anno MDCXCIX. in ampliori Regii Advocati Fiſcalis generalis gradu locatus, ibique indefeſſo labore defunctus per annos XII. meritiſque undique onuſtus, ad ampliſſimam Regii Ducalis Senatoris dignitatem eſt evectus Cæſareo Diplomate III. Novembris MDCCXI. Compoſuit

I. Conſultationes decem pro nova Regula Mercimonii. MS. fol. cum eſſet Præſes Congregationis ſuper Mercimonium.
II. Allegationum juris edita Volumina duo in fol. Mediol. ab anno MDCLXXXIV. ad MDCXCIII.
III. Vota Fiſcalia in X. Volumina magnæ molis in fol. digeſta; extant apud Dominum Marchionem Didacum Auctoris filium autographa.
IV. Allegationes Fiſcales Tom. tres fol. MSS. ab anno MDCXCIX. ad MDCCXI.

Extant apud eumdem.

Omnia quoque ſcrutatus eſt Cl. Beretta, ut in ſuis ſchedis.

Lectorem hîc denuo Monitum volo, me certè in animum non induxiſſe Viro huic, aliàs doctiſſimo, locum in hac Collectione aſſignare ob Allegationes, atque Vota Fiſcalia ab eo ſcripta, nam ſi & hoc facere voluiſſem de aliis, quotquot enumerandi eſſent, Viris in Cauſis patrocinandis, penè de innumeris ſermonem facere oporteret; nam juxta morem Fori Mediolanenſis, in quacumque etſi parvi momenti cauſa, tam civiliter, quam criminaliter agenda, plures Allegationes imprimuntur hinc inde, quas poſt ſententiam prolatam frequenter nemo magni facit: numerus tamen, atque doctrina, quæ illuceſcit in tanto Viro ſingularis, me duxit, ac pene coëgit, ut oblivioni illius nomen, & ſcripta non amandarem, præſertim cum præter forenſes quoque labores alias tractarit materias.

XCVIII.

ARATOR.

ARatorem Mediolanenſem fuiſſe Civem, nullum meliorem proferre teſtem Lectoribus meis ego poſſum, quàm Cl. Joſephum Antonium Saxium Collegio, atque Bibliothecæ Ambroſianæ Præfectum in libro de Studiis Litterariis Mediolanenſium, quem iterum in fronte hujus Operis recuſum volui; in ipſo jam viſum fuit, quibus ſolidioribus argumentis contra Georgii Joſephi Eggs in ſua Purpura docta, aliorumque Eruditorum ſententiam Saxius noſter propugnet Aratoris Patriam. Cum ille dicatur natio-

ne

ne Ligur, plures arbitrati ſunt natum fuiſſe in ora, A
quæ Mari Mediterraneo proximior eſt; ſed veriùs lucem vidit in Urbe Mediolani, eo quia ab omnibus Liguriæ Metropolis appellatur. Libenter igitur & ego Scriptoribus Mediolanenſibus Aratorem addo, uti ipſorum, immo totius Eccleſiaſticorum Auctorum Cœtus honorem & decus. Quicquid à pluribus fide-digniſſimis Auctoribus, ut infra demonſtrabimus, de Aratore noſtro variis in libris reperi, quo ad breviùs poſſum exhibeo. Natus igitur inter Mediolanenſes Cives, & parentibus orbatus, à Sancto Laurentio Archiepiſcopo Mediolani ſuſceptus fuit, uti affirmat Ennodius in nona dictione, ſive Suaſoria. Magiſtrum habuit Deutherium, qui Scholas Mediolanenſes tunc erudiebat. Inde Advocati munere functus, ab Athalarico Rege inter domeſticos, & privatos renunciatus B
Anno DXXXIV. Sed & diù antea inſignis exſtitit, quippe qui ante Annum DXXVII. pro Dalmatis ad Theodoricum Regem Legatione functus ſit, ac feliciter eam confecerit, ut colligimus ex Epiſtola XII. Libri VIII. Caſſiodorii. Relictâ deinde Aulâ ſacris Ordinibus initiatus eſt, ac inter Subdiaconos Eccleſiæ Romanæ Cardinales cooptatus. Miris laudibus eloquentiam, & facundiam ejus deprædicat Athalaricus in reſcripto, quo Comitivæ dignitatem ei largitur: „ Genitoris tui, inquit, facundia, & moribus adjuvaris, cujus te eloquium inſtituere potuit, etiam ſi libris veterum non vacaſſes. Erat enim, ut ſcimus, egregiè litteris eruditus . . . . O beatum Magiſtrum fœliciſſimumque diſcipulum, qui affectuosè didicit, quod aliis doctorum terror extorſit! Romanum C
denique eloquium non ſuis regionibus inveniſti; & ibi te Tulliana lectio diſertum reddidit, ubi quondam Gallica lingua reſonavit. Ubi ſunt, qui litteras Latinas Romæ, non etiam alibi aſſerunt eſſe diſcendas? Soluta eſt quippe vis illa ſententiæ: mittit & Liguria Tullios ſuos. Pangendi ſacri Carminis, hoc eſt Muſas ad Divina convertendi, in causa fuit Parthenius ſororis Ennodii filius, Vir Illuſtris. Idcirco cum Apoſtolorum Actus Arator verſibus hexametris reddidiſſet, opuſque ſuum primum Floriano Abbati, ut ex ipſius Elegiis patet, poſtea Vigilio Papæ obtuliſſet (quod juxta Auberti ſententiam fuit die XVI. Aprilis, ſed Trithemii, & Labbei XVI. Decembris Anni DXLIII.), id ipſe in Galliam miſit ad Parthenium, qua de re in præſtanti Codice Aratoris, qui ſervatur in Bibliotheca D
Rhemenſi, extat Epiſtola ejuſdem ad Parthenium Elegiacis verſibus contexta. Oblatum igitur fuit Auctoris noſtri Opus ſupradicto Papæ Vigilio ante Confeſſionem Sancti Petri, multis Epiſcopis, & Viris doctis præſentibus, ipſumque jubente Pontifice magna ex parte coram omnibus recitavit. Hora labente Pontifex Venerabili Surgentio, Scholæ Notariorum Primicerio, in Scrinio locandum tradidit, ut ejus lectio vacante tempore perficeretur. Interim Viri docti obnixè Summum rogabant Antiſtitem, quatenus librum ex integro coram eis legi præciperet; quod cum fieri juſſiſſet in Eccleſia Sancti Petri ad Vincula, Religioſorum, & nobilium Laicorum magna turba convênit, atque ipſo Aratore recitante, diſtinctis verbis, ambo libri quatuor vicibus ſunt auditi, nam uno die pars libri E
tantummodo legebatur, propter aſſiduas repetitiones, quas auditores cum multiplici favore poſtulabant.

In Codice antiquiſſimo Aratoris, qui extat Cantabrigiæ in Collegio Sanctiſſimæ Trinitatis, adnotatum eſt, recitationem factam fuiſſe his diebus: prima, Idibus Aprilis; ſecunda, XV. Kal. Majas; tertia, VIII. Id. Majas; quarta verò, die III. Kal. Juniarum; tertiùm Proconſule Baſilio V. C. Indictione ſeptima. Hic exclamat Joannes Trithemius in libro de Scriptoribus Eccleſiaſticis apud Fabricium: „ ubi nunc his temporibus tale ſtudium litterarum? ubi amor ſcientiæ ſalutaris? &c. Fato ceſſit Arator Anno DLVI. Sexto decimo, ſeu ultimo Pontificatus Vigilii: Juſtiniano Auguſto Cæſare imperante. Ita in Monumentis Vaticanis. Extant de ipſo:

I. Expoſitio Metrica Actuum Apoſtolorum libri II. Quot Codices inſigniores hujus Operis ego obſervaverim in variis Europæ Bibliothecarum Catalogis reperiri, non expectent à me Lectores, nam ipſis tædio nimio eſſem: pretioſiores tantum juvat indicare, qui ſunt. Duo in Bibliotheca Vaticana ſignati 169. & 1665. Unus in Colbertina num. 4306. cum gloſſis. Duo in Laurentiana Medicea in Pluteis XXIII. & XXXIII. Alter in Bibliotheca Cathedralis Paravinæ, teſte Thomaſino. Vetuſtiſſimus reperitur, ut diximus, in Bibliotheca Collegii Sanctiſſimæ Trinitatis Cantabrigiæ, atque alter non minus æſtimandus in Bibliotheca Rhemenſi, cui præfixa eſt hæc Inſcriptio:

Beato Domno Petro adjuvante, oblatus hic Codex ab Aratore Illuſtri ex Comite Domeſticorum, ex Comite Privatorum, Viro Religioſo S. R. E. Sedis Apoſtolicæ, Sancto, atque Apoſtolico Viro Papa Vigilio: Suſceptus ab eo die VIII. Id. April.

Alios habent Codices Bibliotheca Regis Angliæ, Paulina Lipſienſis, aliæque brevitatis gratià à nobis omiſſæ.
Prima editio à Beughem in Incunabul. Typog. pag. 17. & ex Fabricio, Mediolanum ornat Anno MCDLXIX. ut vidimus ex Cl. Saxio; atque millies hoc Opus fuit ſeorſim recuſum, & præſertim inter alia SS. PP. Opera. Novam promiſit ipſe Fabricius emendatiorem in ſua Bibliotheca Latina Medii Ævi Tom. I. pag. 346. ex memorato Codice Cantabrigienſi. Animus ei erat Aratori præmittere Acta Apoſtolorum Græcè, & Latinè expreſſa è Codice Laudiano ad editionem Thomæ Hearne Oxonii MDCCXV. in 8.

II. Epiſtola ad Florianum Abbatem, ut vidimus.
III. Alia ad Vigilium Papam.
IV. Aliæ Epiſtolæ memorantur à Thomaſino in Biblioth. Patav. pag. 25.
V. Alia de Oblatione, & recitatione, Verſuum narrationem continens. Memoratur in Biblioth. MSS. Labbei T. I. pag. 668.
VI. Alia ad Parthenium, de qua jam dictum, & memoratur in Biblioth. Sixti Senenſis, atque impreſſa *Coloniæ Agrippinæ* 1618. 2. 8.

Quædam alia Aratorem ſcripſiſſe ait Trithemius, quæ tamen ſe non vidiſſe fatetur.
Mirum eſt, poſt tot Editiones Hiſtoriæ Evangelicæ Aratoris, Adrianum Bailletum in Opere aliundè laudando, cui tit. Jugemens des Sçavans. Tom. III. pag. 302. art. 122. ſcripſiſſe ipſam adhuc latitare.

De Aratore, ejuſque præclaro Volumine hos habet verſus Venantius Fortunatus:

Sortis Apoſtolicæ, quæ geſta vocantur, & actus,
Facundo eloquio Vates ſulcavit Arator.

Ad ipſum referunt quidam Ennodium Epiſcopum eius contemporaneum recurrente ejus Natali die, hoc Diſtichon dediſſe:

Jure colis proprium Natalem pulcher Arator,
Quem ſi non coleres, numquid Arator eris?

Clariſs. Sirmundus nobis dedit III. Epiſtolas ab Ennodio Aratori noſtro ſcriptas.
Aratoris Elogium ab Uſuardo in ſuo Martyrologio conſcriptum pr. Kal. Julii neutiquam expungendum contendit Bovilartus Benedictinus Presbyter contra Solerium Jeſuitam in ſua Uſuardi editione Pariſienſi Anno MDCCXVIII.
Eum, præter citatos, commendant in primis Cl. Sirmundus, Du-Pinius Sæcul. VI. Bellarminus, Giacconius, Ughellus, Baronius, Ludovicus à Sancto Paulo, Eggs Purpura docta, Barthius in Adverſariis, Puricellus, aliique.

XCIX.

ARCAGNANUS PETRUS.

PEtrus Arcagnanus ex illuſtri Mediolanenſi familia, æque nobilibus virtutum incrementis eò devenit, ut inter Minores Sancti Franciſci Religioſos ſcientiis omnibus ornatiſſimus efficeretur. Sancti Officii Tribunal in Inquiſitorem electus cum ipſe regeret, probitate morum, ac doctrinæ ſplendore omnes ad admirationem trahebat. Verùm à ſupremo Numine potius, quam ab hominibus viſus eſt ad illud munus evectus, cum tunc quam maximæ hæreſes graſſarentur. Qua de re ad eas eliminandas, profligandaſque vigiliis, orationibus, ac voluminibus pro tuenda Fide elaboratis ſe paravit. Factum eſt autem, ut odio, ac rabie concitati nefarii Hæreti-

reticorum Fautores, quippe qui plurimum illum poſſe, ac præſtare intelligebant, evaginatis gladiis ſtrenuum Chriſtianæ Militiæ propugnatorem aggredi intentarent, jamque ſacrilegas ad necem uſque violenter manus injiciebant; at quamquam plurimum vapulaverit, & acerbo vulnere multatus ſit, adhuc extremum vitæ periculum non obivit; ii ſiquidem alios metuentes, à nece inferenda, quam ipſe libenter pro Chriſti Fide amplectebatur, abſtinuerunt. Acceptum vero immane vulnus ſæpe numero ipſum doloribus affligebat; at is immotus ſtetit, donec laboribus fractus Coelum conſcendit, in componendis libris, quibus fidei dogmata tuebatur, in ſuſtinendis Eccleſiæ Legibus nunquam fatigatus, & ſemper conſtans. A

I. Tractatus Varios compoſuiſſe aſſerit Picinellus pag. 457. teſte Paulo Moriggia in libro tertio Nobilitatis Mediolanenſis cap. 30. ſed nec a ſuis, nec alibi ego clariorem notitiam accepi. B

C.

ARCHINTUS ALEXANDER.

NUnc ad viros doctos præſtantiſſimæ, atque Nobiliſſimæ familiæ Archinteæ tranſeamus, ad quam me trahit meum erga ipſam ſingulare obſequium, nec non tantorum beneficiorum memoria nunquam peritura. Ab Alexandro igitur incipimus J. C. Coll. atque Patricio Mediolanenſi, Chriſtophori Urbis Decurionis, & Magdalenæ Turrianæ filio. Pluribus in Patria honoribus meritò fuit decoratus, nam & Cæſareus Locum Tenens penes Urbis Præfectum extitit anno MDXXIX. & Auditor Magiſtratus Annonæ anno MDXXXV., demum Patriæ ſuæ Præfecturam geſſit anno MDXLVII. Tanti illum habuit Carolus V. Imperator, ut Feudo Blandrarenſi ipſum donatum voluerit, Diplomate dato die II. Martii anno MDXXXVI. quod legitur in libro, cui titulus: *Epilogati racconti dell'Antichità e Nobiltà della famiglia Archinta*. In eo Diplomate, præter cætera legitur: „ Et Primogenitos ſuo ordine „ vocandos titulo, ac honore Comitum, ac Baro„ num Sacri Romani Imperii, & præfati Dominii „ Mediolanenſis, ut de cætero dictis nomine ac di„ gnitate fruantur, &c. Poſtea Magiſtratus Redditutum Ordinariorum Mediolanenſis dominii Quæſtor efficitur anno MDLXIII. Quæ plura mihi eſſent addenda de tanti Viri dotibus Lector excipiet infra in Epiſtola nuncupatoria ad Sanctiſſimum Cardinalem Carolum Borromæum per Canonicum Ghiringhellum ſcripta, & quæ in fronte Operis Auctoris noſtri reperitur: ſatis mihi dixiſſe videbor, ipſum gloria forſan nulli minorem obiiſſe, quod moleſtè accidit anno MDLXVII. Sobole præſtantiſſima, Romulo nempè Novarienſi, Chriſtophoro Salutiarum, atque Philippo Comenſi Præſulibus poſt ſe relictâ. De ipſius operibus ſupereſt:

I. Alexandri Archinti Juriſconſulti de Prædeſtinatione.
II. De Beatæ Mariæ Magdalenæ Pudicitia, ac Virginitate.
Extant MSS in Biblioth. Metropolitana Cod ſign. G. num. 61 in fol. cum Epiſtola nuncupatoria M. Ant. Ghiringhelli Canonici S Georgii in Palat. ad Card. Borromæum Non. Novembris MDLXV., in qua hæc de Alexandro: „ Nobilis J. C. Vir integerrimus, „ cujus ſingularem virtutem, eximiaſque animi dotes „ ut omnibus innoteſcant (Ghiringhellus) cupiebat. „ Duodeviginti liberorum Pater, & Rerum divinarum „ apprime eruditus ea erat humilitate, ut opera ipſa „ vulgare nollet, additque Ghiringellus eum, ſi hoc opus edendum ſuſpicatus eſſes, numquam permiſſurum. Orat S. Carolum, ut apud Auctorem pro ſe intercedat, ubi moleſte ferat hæc publicari. E
Extant etiam in Archintea cum Præfatione Theodori Trivultii Canon. Ord. ad Eminentiſſ. Archintum. Dat. Mediolani Id. Auguſti MDCCIII.
Reperitur quoque in Biblioth. Ambroſiana Cod. ſign. D. n. 136. in fol.
III. Dialogus, in quo Philippo Patruo, ac Pompilio Nepote differentibus, quis ſit Villicus iniquitatis, ex ſextodecimo capite Lucæ, quàm diligentiſſime explicatur.

IV. Dialogus alter, in quo eoſdem in eos, qui pro Salvatore Servatorem ſcribunt, colloquentes facit.
Omnes in ſupracitato Codice Ambroſiano diligentiſſimè ſcripto, in cujus fine ſic legitur:

MDCLXXIV.

„ Decimo quinto Kal Maji. Librum hunc à Gentili ſuo „ Viro doctiſſimo ſcriptum, Comes Horatius Archin„ tus munificentiſſimus, & rei litterariæ amantiſſimus „ Bibliothecæ Ambroſianæ donavit, Petro Paulo Boſca „ Præfecto.
De ipſo Sitonus pag. 100. Art. 417. Picinell. pag. 9. aliique.

C I.

ARCHINTUS CAROLUS.

CArolus Archintus Chriſtophori J. C. Colleg. & Annæ Panigarolæ genitus, Tainati Comes, Herbæ, & Terrarum adjacentium in Plebe Incini Toparcha, ex LX. Patriæ Decurionibus, eidemque Præfectus Anno MDCXXXIX. Fuit etiam à conſultationibus S. Officii, atque Judex in Prætorio Mediolan. ad ſignum cum Galli, tum Equi: Hinc Vicarius Capitanei Juſtitiæ, mox rerum capitalium Præfectus in Mediolanen. Dominio, & Regii Exercitus Proviſor Generalis: Quæſtor ſubinde Magiſtratus Extraordin. Reddituum; dein Regius, Ducaliſque Senator Mediolanen. Provinciæ. Duabus Legationibus egregiè peractis clariſs. extitit hic Carolus: primam egit Anno MDCXXXIX. dum Urbis Præfecturam gerebat, ut ſupra, ad Romanum Pontificem Urbanum VIII. pro juribus Regiis tuendis; alteram in Comitiis Ratiſponenſibus pro Rege Catholico ad negotia Mediolanenſis Ducatus tractanda; quod accidit Anno MDCLX. Exceſſit e vivis Anno MDCLXV. ſed prius ſibi ſepulcrum paravit, uti è ſequenti Inſcriptione, quæ in Templo Divi Michaëlis Oppidi Canturii legitur:

FAMILIAE ARCHINTEAE
REGIO LONGOBARDORVM ORTV
MANFREDI MAGNIFICA PIETATE INSIGNI
S. R. E. PRAESVLVM VIGILANTIA
MILITARI DVCVM FORTITVDINE
FIRMATAE:
CAESAREIS REGIIS
DVCALIBVS PRIVILEGIIS
PATRITIIS DIGNITATIBVS
PLVRIBVSQVE LEGATIONIBVS ILLVSTRI,
COMES OCTAVIVS ARCHINTVS
MEDIOLANENSIS PATRICIVS DECVRIO
COMES CAROLVS ARCHINTVS I. C. COLLEG.
DECVRIO, ET VRBIS PRAEFECTVS
AETERNAE FELICITATI INAVGVRATI
IN HAC DIVI MICHAELIS AEDE
ALEXANDRI ET HORATII ARCHINTI
REGIORVM QVAESTORVM LIBERALITATE
RESTAVRATA
GENTILI IVREPATRONATV AVCTA
SVB HOC CANTVRIENSI COELO
ARCHINTEAE GENTI PROPITIO
MONVMENTVM VV. PP.
AN. MDCXXXIX.

Extant de eo:

I. Oratio ab ipſo habita ad Dietam Ratiſponenſ. quam memorat Gudius inter ſuas Epiſtolas pag 163.

I I.

II. Epiſtolæ VI. ad Hilarienem Rancatum cum ejus reſponſis, Annis MDCLXI., LXII., & LXIII. extant in Tom. XXIII. MSS. Rancati, de quo ſuo loco.
Rancati quoque Inſtructio ad eundem in Germaniam proficiſcentem pro Rege Catholico, jubente Summo Pontifice conſcripta, ext. in Tom. II. MSS. Rancati.

III. Conſultationes plures editæ, quas refert P. D. Gaſpar Berretta ſe vidiſſe in Collectione Parodiana Papiæ, & in aliis penès J. C. C. Mediol.
Agunt de ipſo Cavatius in Alleviament. Status Mediolani in principio; Sitonus pag. 108. Art. 898. &c.

C I I.

ARCHINTUS CAROLUS alter.

QUid ego de præclariſſimo Viro, meoque eximio Patrono Comite Carolo Archinto dicturus ſim curioſè à Lectoribus expectari optimè ſcio, nam nec ipſis, neque mihi videtur tam breviter, tam modeſtè de ipſo loqui poſſe, quin integram Panegyrim eidem contexere cogar; ſed ex meo inſtituto hic non eſt locus, immo veriùs vires ingenioli mei ſatis non ſunt ad omnes tanti Viri dotes, ad ipſius animi magnitudinem, necnon ad tot, & tam ſingularia beneficia mihi collata dignè, ut par eſſet, enarranda. En ergo quid de ipſo in hoc opere ſcribendum duxi.

Ex celeberrimo Senatore Comite Philippo Archinto, de quo mihi ſermo erit, atque ex Comitiſſa Camilla Stamps ortus eſt Carolus noſter die XXX. Julii, anni MDCLXIX. primiſque doctrinis imbutus fuit in Univerſitate Braydenſi ſub clariſſimis Viris in noſtra Collectione ſumma cum laude memorandis, ſcilicet Carolo Ambroſio Cattaneo, necnon Thoma Ceva, ambobus è Societate Jeſu, hujuſque Urbis perpetuis ornamentis. Tum reliquis Philoſophiæ ſtudiis, atque Matheſi in altera Univerſitate Patrum ejuſdem Societatis, ſcilicet Ingolſtadienſi, fuit eruditus; ideo mirum non eſt, ſi & dum vixit æquus rerum æſtimator Comes Carolus, & dum ultimum diem clauſit, erga tam inſignem Societatem amoris, atque venerationis teſtimonia tam præclara dederit. Quantum poſtea ad hominem rectè efformandum juvat Orbem peragrare optimè cognovit nobiliſſimus Vir; ideo Galliam, Germaniam, Belgium, atque totam Italiam non curſim, ſed tanto temporis ſpatio, quantum ſufficit ad agnoſcendos mores, leges, litterarum ſtudia, atque publica negotia cujuſcunque Provinciæ, & Principum Aulas, diligenter perluſtravit. Romæ verò diuturnam moram traxit varietate forſan doctiſſimorum Virorum, Civium, & Exterorum, ex tot regionibus eò affluentium ductus; hos omnes enixè ſemper coluit, frequentibuſque colloquiis cunctorum in ſe eruditionem derivabat. Eos inter in primis memorandus Sanctiſſimus Pontifex BENEDICTUS XIV. in Petri Cathedra nunc feliciter ſedens, tunc Proſper Lambertinus. Inde verò Procerum, & omnium Romanæ Aulæ Prælaturâ præſtantium Virorum amorem ſecum trahens, Patriæ ſe reſtituit anno MDCC., ubi in primis ei cordi fuit ſtudia proſequi, & litteras ita colere, ut tota Civitas, & maximè Nobilium ordo in ipſis proficere poſſet. Legatur, quæſo, quid de ipſius Academiæ inſtitutione ſcribit Cl. Saxius in Libro de Studiis Litterariis Mediolanenſium, quidque Auctores Diarii Italici Venetis Typis dati. Plura iis addere non eſt opus, quorum memoria adhuc viget. Pro me loquetur inſignis Bibliotheca prope Regia, quam me adjuvante in ſuis Ædibus extruxit, eandemque in dies auget Comes Philippus virtutum Patris hæres, & utinam ipſius Catalogus, in quo conſtruendo tantum temporis, improbique laboris inſumſi, aliquando lucem, pro bono Reipublicæ litterariæ, videat. Loquentur omnes, qui de univerſis ferè doctrinis tam facili, quàm dulci methodo Comitem Archintum noſtrum diſſerere audiverunt, nam ſi de rebus ſacris ſermo eſt, totam Eccleſiaſticam hiſtoriam, Concilia, & Dogmata præ manibus habebat, notitiamque rerum hoc ſeculo controverſarum avidè perquirebat, excipiebatque, ut facilè agnoſci poteſt ex integris Collectionibus Opuſculorum, quotquot in lucem prodibant de V. Propoſitionibus Janſenii, de Sinarum ritibus, de Bulla Unigenitus, & ſimilibus. Si de Philoſophicis, Phyſicis, Mathematicis, Medicis, atque Anatomicis rebus, & ad Hiſtoriam naturalem pertinentibus agamus, nemo eſt, qui ipſum peritiſſimum fuiſſe etiam ex ſuis Manuſcriptis non agnoſcat, ita ut in variis morborum generibus tam juſta prognoſtica dederit, ut Profeſſoribus ipſis admirationi non ſemel eſſet. Chymicam quoque Artem inſalutatam non dimiſit, ac proinde in Patriæ Noſocomio pro rebus ad ipſam ſpectantibus perpetuam delegationem obtinuit; immo ſecreta iſtius, nullis parcendo impenſis, tentavit. Quid mirum, ſi Vir tot ſcientiis inſignitus, totque aliis ſingularibus animi, & corporis dotibus exornatus, ab omnibus tam ſuis, quàm exteris adamanter frequentaretur, & ita ſolicitè quæreretur, ut penès eum nunquam interruptus extiterit concurſus Virorum Eruditorum, Affinium, Amicorumque?

Patria hæc ſua tanti ipſum ſemper fecit, ut in ferè omnibus civicis Magiſtratibus eum delegerit, in quibus prudenter, probèque ſe geſſit. Principum oculis multiplex ejus virtus ita effulſit, ut Leopoldi Imperatoris inviĉtiſſimi à Cubiculis extiterit, necnon à Regibus Hiſpaniarum Carolo II., & Philippo V. Aurei Velleris Eques creatus, atque in Hiſpanorum Magnatum honores adſcitus fuerit. Gubernatores etiam hujus Mediolanenſis Dominii operâ ipſius in pluribus arduis negotiis uſi fuerunt. Silendum interea non eſt, quod huic Mecœnati gloriæ ſemper erit, ſcilicet ejus ſolicitudini, ac præcipuis beneficiis mibi collatis, Orbem Litterarium debere editionem in hac Urbe factam magni Operis, cui titulus: RERUM ITALICARUM SCRIPTORES, nam me humaniſſimè in propriis ædibus accepto, & ipſius ſuaſionibus Nobilium aliquot Virorum Palatina Societate confecta, ingens labor, ſub auſpiciis olim clementiſſimi, ac generoſiſſimi Cæſaris CAROLI VI. inchoatus, jam ad umbilicum perducitur. Plura hic addere de Comite Carolo Archinto mihi datum non eſt, niſi quod omnes boni adhuc vident, quantum Patria, Litteræ, Amici, Clienteſque, inter quos ego primus, in ipſo amiſerunt, dum mors inopportuna nobis ipſum eripuit die XVII. Decembris, anno MDCCXXXII. En quod de ipſius Scriptis nobis ſupereſt: Plura verò ille meditatus eſt, ut ex variis opuſculis nondum completis dignoſcitur, ſed ad ſui ingenii demonſtrandam vim ſatis erit videre quid præ manibus haberet. A rebus Philoſophicis, & Mathematicis incipiamus, nam his Comes Carolus fuit ſemper ſummopere addictus, uti facilè agnoſcitur ex Inſtrumentis Mathematicis præcipuorum Italiæ, Galliæ, & Britanniæ Opificum, in eximia ſua Bibliotheca miro ordine diſpoſitis:

I. Ragionamenti IV. della Storia Filoſofica. Suot verè ſumma eruditione referti, & ab ipſo in ſupradicta Academia Nobilium Virorum magno cum plauſu dicti. MSS. in fol. autographi apud Suos.

II. Sylvæ pro Diſſertationibus Philoſophicis. MS. in 4. autographus. Ibid.

III. De Rerum exiſtentia contra Scepticos Diſputatio. MS. in fol. autographus. Ibid.

IV. Manuductio ad Carteſianam Philoſophiam, ſive Animadverſiones in Renati Des-Cartes Methodum rectè gerendæ rationis. MS in 4. autographus incomplet. uſque ad num. XXII. tantùm. Ibid.

V. Diſquiſitiones Phyſiologicæ de natura aëris, & aquæ, ſive de elatere, & gravitate aeris, & aquæ, Tractatus Phyſico-Mathematicus. MS. in 4. Ibid.

VI. Demonſtrationes Mathematicæ in ordine ad Spheram. MS. in 4. Ibid.

VII. Tractatus de Horologiis. Extat in ſupradicto Volumine, in 4.

VIII. In Mechanicos Tractatus de Machinis, atque earum in attollendis ponderibus facultate. MS in 4. Ib.

IX. Tractatus ad Geometriam practicam Iſagogicus. Extat in eodem Volumine. MS.

X. Ad Geographiam introductio. MS. in eodem, cum figuris delineatis in uno quoque Tractatu. A

XI. Chiave Geometrica, Aſtronomica, e Geografica, per la quale s'apre un facile adito alle principali ſcienze Matematiche, con inſerta la ſpiegazione degli Elementi d'Euclide, diviſa in cinque Libri. MS. in 4 juſtæ molis, unà cum variis figuris. Ib.

XII. Elementa Geometrica è Gallico in Latinum Sermonem tranſlata. MS. in 4. impeſect. Ibid.

XIII. Annotationes Horographicæ tam univerſales, quàm particulares. MS. in 4 juſtæ molis, cum figuris. Ibid.

XIV. Annotationes Geometricæ tam Theoricæ, quàm Practicæ, quibus aliæ circa Arithmeticam ſuperadduntur. MS. in 4. Ibid.

XV. Inſtructio Summaria pro Trigonometria, ſive pro doctrina ſinuum tangentium, & ſecantium. MS. in 4. juſtæ molis, cum figuris. Ibid.

XVI. Artis Aquarum pars prima, complectens Hydrotechnicum, & Hydroſtaticum. MS. in 4. non complet. cum figuris. Ibid. B

XVII. Tractatus de Sphera, libri II. MSS. in 4. cum figuris. Ibid.

XVIII. De Architectonica Tractatus. Agit potiſſimum de Architectura Militari. MS. in 4. juſtæ molis, cum figuris. Ibid.

XIX. Praxis pro conſtruendis Horologiis Solaribus. MS. in 4 cum figuris. Ibid.

XX. Annotationes Coſmographicæ in veterem, & novam Aſtronomiam P. Joannis Baptiſtæ Riccioli Soc. Jeſu, ſive in ejuſdem novum Almageſtum Analyſis. MS. in fol. autogr. adhuc incomplet.

XXI. Memorie d'Architettura ſopra li dieci libri di Vitruvio, cavate da' Commentarj di Monſieur Perrault. Liber primus tantùm. MS. in fol. autogr.

XXII. Penſieri Metafiſici eſpoſti in varj Dialoghi tra Demetrio e Filalete. MS. in fol. incomplet. Ibid.

XXIII. La Chimia fondata ſu la ragione, ſcritta in Latino da Michele Ettmulero, ed ora portata in Italiano. MS. in 4. autogr. ſed ultro non progreditur poſt caput VII. Ibid. C

XXIV. Compendium Anatomicum, ſive brevis Hiſtoria corporis humani. MS. in 4. Ibid.

XXV. De Uſu & Conſtructione Quadrantis. MS. in 4.

In aliis Scientiis, quæ ſcripſit, ſunt:

XXVI. Notæ in III. IV. & V. Librum Hiſtoriarum Arnulphi Mediolanenſis. Extant in Tomo quarto Rerum Ital Script. ab eodem Comite Carolo elaboratæ, atque ipſo dictante à me ſcriptæ, occaſione, qua Comes Albericus ejus filius, nunc Archiepiſcopus Nicænus, & ad Magnum Hetruriæ Ducem Apoſtolicus Nuncius, Romam proficiſcens perficere non potuit, niſi illas, quas ad libros I. & II. jam compoſuerat.

XXVII. Progetto della nuova Conferenza da farſi ſopra le Scienze, ed Arti. MS. in fol. Ibid D

XXVIII. Regole ſtabilite per la ſuddetta Conferenza. MS. in fol. Ibid.

XXIX. Ragionamento primo, e ſecondo ſopra la Sacra Scrittura, overo Diſſertazioni preliminari all'eſpoſizione di quella. MSS. in fol. Vol. II. cum notis, & additionibus marginal Auctoris manu. Ib.

XXX. Tabulæ præcipua Scientiarum, & Artium Capita digeſta per ordinem repræſentantes, cum Præfatione ad Lectorem autographa, in qua ait primo hujus ſeculi anno, cum Romà in patriam rediiſſet, cogitaſſe ad imitationem florentiſſimarum in Urbe Academiarum, eruditorum Virorum Cœtum apud ſe colligere, qui ſtatis diebus de variis Litterariis rebus diſceptarent. Cumque deinde ſchedulas ſuas evolveret, incidiſſe in Tabulam Matheſis univerſæ, quam multos ante annos in Univerſitate Ingolſtadienſi Theſibus Mathematicis propugnandis præfixerat, dum ibi liberalibus diſciplinis vacaret. Hoc aſpectu incitatum ſe reliquas Scientias in Tabulas redegiſſe non ſine magno labore. Eas diu Typis tradere diſtuliſſe, ſed nunc inſtituta in hac Urbe Palatina Societate ſub auſpiciis Inviotiſſimi Cæſaris, has velut Prodromum ſecuturæ editionis Scriptorum primæ Notæ, in lucem proferre meditabatur. E

Tabulæ præfixæ ſine numero ſunt hoc titulo: Coſmoſophiæ, ſive humanæ ſapientiæ præcipuæ partium Iconiſmus.

Tabula univerſalis Scientiarum Profanarum.

Tabula Coſmographiæ, ſive humanæ Sapientiæ, ejuſque præcipuarum partium œconomicæ derivationis Iconiſmus.

Tabula I. ſeu Supplementum ſcientiæ corporum: continet Phyſicam.

Tabula II. præcipuas Matheſeos univerſæ partes in certum ordinem redactas exhibet.

Tabula III. agit de diviſionibus Hiſtoriæ Profanæ.

Tabula IV. agit de Medicina.

Tabula V. eſt Supplementum ſecundæ pro Mathematica.

Tabula VI. eſt Supplementum ſecundæ pro Mundo Cœleſti, ſeu de Aſtronomia.

Tabula VII. continet Ethicam, ſive Moralem.

Tabula VIII. Jus Civile Romanorum.

Tabula IX. Theoſophiæ, ſive Sacrarum Scientiarum Programma, de Theologia ejuſque diviſionibus.

In his omnibus tanti Viri elucet ingenium; mirum enim dictu eſt, quàm rectè, eruditeque, & ex ordine Scientiarum omnium diviſiones præcipuas promit, adeo ut uno velut intuitu ſub oculis legentium quidquid diuturni ſtudii labore in Scholis diſcitur, hiſce tabulis conſpiciatur expoſitum.

Hic addere juvat, quod ab Amico, me præſente, Tabulæ iſtæ pluribus precibus fuerunt è manibus Comitis Caroli ob ipſas ſumma eum voluptate inviſendas ereptæ, atque Patavium ſecum delatæ, pluribuſque menſibus, nec ſine impatientia Auctoris ibi detentæ; tandem ipſis recuperatis, poſt mortem Comitis Caroli, extra expectationem, Typis magna ex parte apparuerunt Venetiis, nulla de tanto Auctore mentione habita, & adhuc deſideratur, quod ſupereſt.

XXXI. Carmina plura Latina, quæ partim leguntur in variis Ædibus ſuburbanis Archintorum, & partim apud me ex tempore ab ipſo Comite compoſita.

XXXII. Repertorium Miſcellaneum, ſive Annotationes Hiſtoricæ, Chronologicæ, Geographicæ, Theologicæ, Dogmaticæ, Criticæ, Opus incompletum. MS. in 4. Ibid.

Ei dicavit P. Magiſter Julius Franciſcus Salmoirago Ordinis Min. Kalendarium ſui Ordinis pro anno MDCCXXXII. impreſſ. *Brixiæ, apud Rizzardum*, in 8. eruditiſſimis Eccleſiaſticis notis additis. In nuncupatoria ſic de eo ait: „ Gravitatem ſtudiorum tuorum, morumque probitatem tot inter ſæculares curas, & „ mundi illecebras ſæpeſæpius expertus ſum, atque admiratus &c.

Item Liber, cui titulus: „ In Medicinæ fundamenta ab „ exemplari Londinenſi Taurini corruptè recuſa Caſtigationes aceſtico-criticæ à Jacobo Antonio de Lopis „ Comiti Carolo Archinto dicatæ. *Venetiis*, 1722. in 8. necnon Jo. Baptiſta Albritius primum Volumen: *Novelle Letterarie*: Anni MDCCXXIX. eidem Comiti Carolo nuncupavit. Sed nimis longi eſſemus, ſi omnes Epiſtolas nuncupatorias, & meas, & aliorum pluribus occaſionibus ei factas hic referre ſtatuiſſemus; ſatis erit ipſum laudatum obſervare a Ludovico Antonio Muratorio in ſua Præfatione generali præfixa magno Operi: Rer. Ital Script. à Joſepho Antonio Saxio, ut monuimus, à Bartholomæo Curtio in Scriptoribus Medicis, pag. 195. & a pluribus aliis laudatis Viris.

CIII.

ARCHINTUS CAROLUS ANTONIUS.

PAtrem habuit Carolus Antonius Archintus Comitem Octavium, atque inter fratres Comitem Horatium, de quibus ſumma cum laude quamprimum nobis erit agendum. In prænobili Congregatione Canonicorum Regularium Lateranenſium adſcriptus fuit Archintus iſte, in qua eum ad ſtudia, & maximè ad artem oratoriam ſe contuliſſe teſtantur opera, quæ de ipſo invenire nobis fuit conceſſum, ut infra. Doctrinâ non minus, quàm morum probitate, necnon ſummâ prudentiâ ita optimè excelluit, ut ſuorum æſtimationem, & Abbatis dignitatem meritò obtinuerit. Hæc ſui ingenii monumenta partim adoleſcens, partim verò in ſenectute Typis dedit;

Quæ ſunt:

I. Encomiaſtica Oratio in laudem Alexandri Troili Abbatis Generalis Lateranenſis. *Ravennæ, apud Petrum Paulum de Paulis*, 1647. in 8.

II. Oratio Panegyrica Theodoro Fantono Viſitatori Generali Lateranenſium. 8. Extat in Bibliotheca Suorum S. Mariæ Paſſionis. Vivebat Fantonus Anno MDCXLIX.

III. La Scrittura Politica, Diſcorſo fatto nella Sala dell'Eccellentiſſimo Senato di Lucca il quarto Sabbato di Quareſima nel MDCLXXXII dal P. Abate D. Carlo Antonio Archinto Canonico Regolare Lateranenſe. *Lucca, per Giacinto Pace*, 1682.

De eo Picinellus, qui Orationem tantùm in laudem Fantoni enunciat in ſuo Athenæo, pag. 106

C IV.

ARCHINTUS HIERONYMUS.

Hieronymo Archinto Comes Philippus Mediolanenſis Senator, & Joſephi Cardinalis Archiepiſcopi Germanus, Pater fuit, Mater verò Camilla Stampa. Patrui exempla ſecutus, tam ſedulam litteris navavit operam, ut, cùm non contemnendos progreſſus feciſſet, in Juris Conſultorum Collegium fuerit cooptatus Anno MDCXCVI. Clericali militiæ initiatus, Abbas Commendatarius S. Mariæ de Vico Novocomenſis Diœceſis, tum Præpoſitus item Commendatarius S. Mariæ Braydenſis, à Clemente XI. inter Prælatos Domeſticos recenſitus, U. S. Referendarios, & Ravennæ Prolegatus creatur. Tum Tharſenſi Archiepiſcopatu ornatus ad magnum Hetruriæ Ducem Nuncius mittitur; Hinc ad Tractum Rheni, aliaſque inferioris Germaniæ partes cum Poteſtate Legati à Latere; poſtremò ad Regem Poloniæ ablegatur. Quo munere vix ſuſcepto, quinquageſimo circiter ætatis anno, Varſaviæ quievit Anno MDCCXXI. Kal. Octobris, de ipſo tantùm inveni, ut infra:

I. Eſpoſizione del Concilio di Trento. MS. in fol. apud Comitem Stampam Soncini Marchionem.

II. Epiſtolarum de graviſſimis Eccleſiæ rebus agentium Volumina IV. Extant autographa apud Comitem Philippum Archintum Auctoris Nepotem.

Ei dicavit Franciſcus Metternich Colonienſis Hiſtoriam Concilii Trident. ad Eminentiſs. Sfortia Pallavicino Italicè conſcriptam, à ſe in Latinum converſam; ibique recuſam: Anno MDCCXVII.

C V.

ARCHINTUS HORATIUS.

PArentes habuit Horatius noſter Comitem Octavium, de quo infra, & Georginam Paronam ex familia Comitum Sancti Martini de Alladio in regionibus Pedemontanis, & Sabaudicis præclariſſimam, atque in patria inter LX. Decuriones adſcriptus, non ſolum ſupremus viarum Ædilis extitit cum laude, ſed pluribus aliis ornamentis præcipuè militaribus decoratus fuit; nam præter Tribunitiam Poteſtatem unius cohortis, Commiſſarius Generalis Militum Cataphractorum in tota Inſubria efficitur, ut ex nonnullis documentis ex integro relatis in libro, cui titulus: „ Epilogati Racconti dell' Antichità, e Nobil- „ tà della Famiglia Archinta. Uxorem duxit Catherinam Foſſanam, ex qua genuit Hieronymum Metropolitanæ Mediolanenſis Baſilicæ Primicerium, quem poſtea Anno MDCCIII. Clemens XI. Pont. Max. Epiſcopum Civitatis Viglevani creavit. Nos inter Scriptores Mediolanenſes libenter ipſum collocamus, etſi unicam ejuſdem Orationem latinam habeamus, quæ tam bene fuit ab omnibus accepta, ut bis typis recudi meruerit, hoc titulo:

I. Comitis Horatii Archinti de Tribus Magis Oratio habita ad Federicum Cardinalem Borromæum. *Mediolani ſine anno, & Tyrographo &c. Editio altera, apud Bidellium* 1628.

Ad eundem extant Carmina Franciſci Civelli.

Agit de ipſo Sitonus pag. 236. Artic. 1916.

C VI.

ARCHINTUS JOANNES BAPTISTA.

ETiam me ſilente loquerentur de Joanne Baptiſta Archinto Chriſtophori Patriæ Decurionis, & Magdalenæ à Turre filio, inter alios duo celebratiſſimi Viri, Remigius nempe Florentinus, atque Paulus Jovius, ut videbimus. Illius pater optimus narratur prædixiſſe filiis, dum morti proximus erat, quid eis futurum eſſet, plura documenta memoratu digna ipſis relinquendo, quæ referuntur in ſæpe relato libro: „ Racconti della Nobiltà, ed Antichità della Fami- „ glia Archinta; dolendum interea eſt, quod de noſtro Joanne Baptiſta nullum aliud ingenii monumentum nobis ætas reliquerit, præter illud, revera celebratiſſimum, quod dedit occaſione ſuæ legationis ad Carolum Quintum Cæſarem pro Patria ſublevanda à teterimis damnis, quibus belli cauſâ affligebatur. Tam rectè, tam doctè, tam efficaciter Archintus oravit, ut Imperator nihil præ oculis habere voluerit, niſi in tanto Cive, etſi forſan nimis liberè loquente, juſtum dolorem; ideoque clementer ejuſdem petitionibus annuit, ut videre eſt in ſupradictis Auctoribus: Elucubravit itaque:

I. Orazione di Gio. Battiſta Archinto a Carlo V. Imperadore.

Integram refert Remigius Florentinus in ſuo Libro, cui titulus: „ Orazioni di varj Eccellenti Uomini. Videndus etiam Paulus Jovius in ſua Hiſtoria Lib. XXXVII.

C VII.

ARCHINTUS JOSEPH.

CElebris J. C. Collegiatus Joſephus Archintus Bartholomæi, & Margaritæ Terzagæ filius, Anno MDXCIV. Urbis Præfecturam obtinuit, hinc Regius Capitaneus Juſtitiæ, mox Quæſtor Magiſtratus Redditium Ordinariorum efficitur; demum à Philippo III. Hiſpaniarum Rege Senator in toto Mediolanenſi dominio declaratur, Diplomate dato Matriti, Anno MDCVI. die XXV. Novembris, in quo munere perduravit cum omnium laude uſque ad Annum MDCX. qui ſuæ vitæ ultimus numeratur. Extat ejuſdem mnemoſynon in periſtylio Regii Officii Capitanei Juſtitiæ Mediol. in hanc formam:

IOSEPHVS ARCHINTVS I. C. C.
AB AN. MDLXXXIII. CITRA ADVOCATVS
APVD SENATVM EXCELLENTISS.
EX PRAEFECTIS HVIVS FABRICAE,
EX CONSVLTORIBVS S. INQVISITIONIS,
VICARIVS PROVISIONVM ANNO MDXCIV.
RERVM CAPITALIVM PRAEFECTVS
ANNO MDXCVIII. ET MDXCVIIII.
QVAESTOR REDDIT. EXTRAORD.
FACTVS EST.

Scripſit:

I. Compendium omnium Ordinationum factarum per Senatum Excellentiſſimum Mediolani Annis MDXCVIII. & MDXCIX. ad Relazionem Egregii Domini Capitanei Juſtitiæ Comitis Joſephi Archinti, ab eodem collecta, & ad Ducem Feriæ Mediolani Gubernatorem nuncupata. *Mediolani, apud Malateſtam in* 4.

II. Epiſtolæ plures ad Cardinalem Federicum Borromæum Anno MDXCVIII. extant in Collectione Epiſtolarum ejuſdem Cardinalis in Bibliotheca Ambroſiana.

Benedictus Sociacus ipſum Carmine laudavit in ſuo libro pag. 94.

De eo Sitonus pag. 162. Artic. 650.

C VIII.

ARCHINTUS JOSEPH alter.

JOſephum Archintum nobiliſſimę Gentis non omum decus Carolus, & Catharina Areſia genuere, die XVI. Aprilis MDCLI. Ab ipſa infantia optimis diſciplinis excultus, & ex fermè totius Europæ Provinciarum inſpectione doctior, in Colleg. J. CC. Mediol. adſcitus anno MDCLXXVI. in Apoſtolica Aula ſub Innocentio XI. tale morum ſpecimen dedit, ut Protonotariis participantibus annumeratus, Abbas Commendar. S. Jo. de Vertemate Novocomenſis, & S. Jo. *delle Vigne* Laudenſis Diœc. Prælatus domeſticus, Utriuſ-

Utriuſque ſignat. Referendarius, Bononiæ Prolegatus fuerit conſtitutus. Hoc munere, quod præclariſſimè geſſit, præluſiſſe viſus eſt amphori; poſt ſexennium enim Archiepiſcopus Theſſalonicenſis inauguratus, ad Magnum Hetruriæ Ducem Sanctæ Sedis Apocriſarius miſſus, poſtmodum ab Alexandro VIII. ad Venetos Legatus, & ab Innocentio XII. ad Catholicum Regem Nuncius deſtinatur. Quam optimè tot ſibi commiſſa negotia Archintus perfecerit, poſtremus hic Pontifex patefecit; defuncto enim Federico Caccia S. R. E. Cardinali, & S. Mediol. Eccl. Archiepiſcopo, non alium ſucceſſorem præter Joſephum dedit, anno MDCXCIX. die XVIII. Maji, cui etiam eodem anno die XIV. Novembris ſacram donavit Purpuram, adjecto titulo Sanctæ Priſcæ. Ad celebrandas Philippi V. Catholici Regis, cum Sabauda Principe Nuptias eum legavit Nicæam Provinciæ cum poteſtate Legati de Latere Clemens XI. Sibi commiſſam Eccleſiam vigilantia ſingulari rexit, & Clericalis diſciplinæ vindex acerrimus nihil non egit, ut Levitarum mores ad omnem virtutis formam componeret. Migravit è Vita die IX. Aprilis MDCCXII. conditusque eſt apud Philippum ex eadem Gente Archiepiſcopum in Metropolitana, atque in ſacello Sanctæ Catharinæ Senenſi ſacro; cum hac Epigraphe:

IOSEPH TITVL. S. PRISCAE
PRESBYTER CARDIN.
LEGATVS DE LATERE EX ARCHINTA
FAMILIA SECVNDVS MEDIOLAN.
ARCHIEP. VITA FVNCTVS
V. ID. APRILIS MDCCXII.
AETATIS SVAE AN. LXI.
CORPVS PROPE AVOS
SPEM IN PRECE VESTRA DEPOSVIT.

Tanti Antiſtitis habetur apud Poſteros:

I. Oratio de Spiritus Sancti Adventu *Romæ per Ignatium de Lazaris 1674. in 4.*

II. Relatio Legationis a Latere, qua Philippum V. Hiſpaniarum & Indiarum Regem Nicææ in Provincia, cum Sabaudiæ Ducis filia matrimonio junxit. Extat MS. apud Joannem Maximilianum Stampam Marchionem Soncini.

III. Epiſtolæ plures de graviſſimis Eccleſiæ negotiis, cum eſſet Nuncius Apoſtolicus Florentiæ, Venetiis, & Matriti ad varios conſcriptæ, ſignanter vero ad Philippum Fratrem ſuum, è quibus non pauca volumina confici poſſent. Extant autographæ apud Nepotem Comitem Philippum Archintum.

IV. Acta Viſitationis Oppidi Abbiati-Craſſi, quæ in Volumen magnæ molis fol. redegit Canonicus Porrus, de quo ſuo loco.

Ei adhuc Prolegato Bononienſi Gregorius Roſignolus Novarienſis Cler. Regul. S. Pauli dicavit Opus ſuum inſcriptum: „ Noviſſima Praxis Theologico-legalis in „ univerſas de ſponſalibus controverſias. *Mediolani apud Conradum 1684. in fol.*

Jam Card. & Archiep. dicavit Ludovicus M. Siniſtrari de Ameno ex M. Obſ. Refor. Opus de Delictis & Pœnis edit. *Venet. Tom. 2. apud Albriccium 1700. in fol.*

Eidem inſcripſit Clar. Saxius Diſſertationem ſuam eruditiſſimam de Sanctis Martyribus Protaſio, & Gervaſio in prima editione,

Eum funebri Oratione laudavit Joannes Baptiſta Sunur Metropolitanæ nunc Ordinarius, & Theologus. Edita eſt *Mediolani 1712. apud Bellagattam in 4.*

Funebrem pompam adornavit, & edidit Franciſcus Saxius ejuſdem Baſilicæ Canonicus Ordinarius, de quo dicemus.

CIX.

ARCHINTUS OCTAVIUS.

QUamdiu Litterarum, necnon venerandæ Antiquitatis amor, non ſolum Mediolani, ſed in toto Orbe erudito perdurabit, ſemper atque ſemper de Octavio Archinto ex Quæſtore Horatio, atque Eleonora Tonſa genito erit cum laude dicendum. Vir iſte percelebris ſanguinis ſplendori, animi ſui magnitudinem adjecit in colligendo, ut infra videbimus, quidquid ad ornamentum decoremque Patriæ ſpectans invenire potuit; ideoque meritò in ipſa omnes Civicos honores obtinuit, nam inter LX. Decuriones adſcriptus anno MDCXIII. Viarum Ædilis extitit anno MDCXXXI. necnon à Cardinali Albornotio, aliiſque ſubſequentibus dominii Mediolanenſis Gubernatoribus in graviſſimarum rerum adminiſtrationem adſcitus, peregregiè ſemper ſe geſſit, adeo ut à Rege Catholico in Barati Comitem anno MDCXLII. evectus, plura alia ſuæ familiæ ſplendori addiderit, inter quæ jus electionis, quam vocant, Capellani Eccleſiæ S. Chriſtophori in Oppido Canturii, ubi memoriæ cauſsâ hoc legitur monumentum:

AEDEM HANC
D. CHRISTOPHORO SACRAM
COMES OCTAVIVS ARCHINTVS
PATRICIVS MEDIOLANENSIS
ET DECVRIO
PERPETVO PATRONATVS IVRE
FAMILIAE POSTERITATIQVE SVAE
ADIVNXIT

Majorum ſuorum genio Comes noſter indulgens, antiquitatum Inſubricarum amator præcipuus innumeras priſcæ Romanæ ætatis reliquias, eruditas nempe Inſcriptiones, quibus opus ſuum nunc ornat Cl. Muratorius, marmoreas, æneaſque Statuas, nec non celebrium Europæ Pictorum Tabulas propria in Domo undique magno ſumtu collegit, ideo ipſam Templum Antiquitatis æternæ alii nuncuparunt, quemadmodum juſtiori titulo nuncupanda erit & illa Co. Philippi, de quo in Vita eximii illius Patris locuti ſumus; nam ob ea omnia, quæ ad Comitem Octavium ſpectabant, hæreditario jure ſibi collata, ſplendidiſſimæ Bibliothecæ, pretioſis Mathematicæ Artis Inſtrumentis, necnon aliis, quæ penes ipſum & nos, & exteri admirantur, adjecta, neſcio ubi Muſæum ſimile reperiri poſſit; interim Vir noſter nunquam moriturus, parato ſibi ſepulcro, uti vidimus in Inſcriptione poſita in pene Regio Oratorio Archinteo Oppidi Canturii, cum de Vita Comitis & Senatoris Caroli ageremus, è vita migravit anno MDCLVI. die XIII. Junii. Superſunt autem de ipſo:

I. Epilogati Racconti delle Antichità e Nobiltà della Famiglia Archinta, e de' ſuoi Privilegi, aggiuntavi una breve eſpoſizione degl' antichi marmi, che ne' Palagi di queſta Famiglia ſi leggono; (ipſo Auctore etſi nomine ſuppreſſo). *Milano per li Malateſta 1648. in fol.*

II. Deſcrizione più eſatta di tutte le lapidi da' ſuoi Antenati, e da lui raccolte, con la loro ſpiegazione, e notizia di dove furono levate, e di quanto per la più gran parte d'eſſe furono pagato. MS. in fol. cum delineatione exactiſſima eorundem marmorum atque egregiè ſcriptus. Extat penes Hæredem, ut ſupra.

III. Mediolanenſium Familiarum Monumenta collecta ab eod. Volumina III. in fol. Ibid.

IV. Inſignia Familiarum Mediolani Vol. I. In fol. Ibid.

V. Inſcriptiones aliæ collectæ ab eod. Vol. I. in fol. in quo ſingillatim per Familias Mediolanenſes diſtributæ ſunt, & quæ ſparſim reperiuntur in Templis, locisque publicis Urbis Mediolani, & locorum adjacentium. MS. in fol. Ibid.

VI. Exemplaria Documentorum ob admiſſionem in Collegium Juriſperitorum Mediolani pro Familia Archintea. Ibid.

VII. Exemplaria Privilegiorum Archintorum. Ibid.

VIII. Collectanea Inſcriptionum veterum, præcipuè Alciati, Jovii, Cæſarini, Mazochii, & Jo. Antonii Caſtillionei. Ibid.

IX. Decreti Ducali, e Gridarii dal principio del governo del Duca di Terranuova ſino all'anno MDCLIV. Ib.

Collegit etiam libros Dierum Utilium Collegii Juriſperitorum Mediolanenſium per annorum CLXXVIII. cur-

curriculum, uſque ad annum MDCLV., quæ quidem collectio non parum juvare poteſt inquirentibus Familiarum Patriæ antiquitates.

Ejus cum laude meminerunt Ripamontius in Præf. lib. I. Decad. IV. Hiſt Mediol. pag. 8. Alciatus in Monum. Patriæ, Sitonus pag. 132. Artic. 557. & ſupralaudatus Ludovicus Antonius Muratorius pluribus in locis ſui Theſauri novi Vet. Inſcript., Typis Palatinis magnifice impreſſi, atque alibi.

C X.

ARCHINTUS PHILIPPUS.

DE Philippo Chriſtophori Archinti jam laudati, atque Magdalenæ Turrianæ filio, memoriæ traditur, ſuo natali die, ſcilicet tertio Julii Anni MD. roſam ex ſere arido ſtipite in paternæ Domus viridario floruiſſe, unde hæc illi ſuit Inſigne Academicum, adjecto lemmate: *Florus in Arido*. Papiæ ſtudiis Legalibus vacavit, ibique laureâ donatus, ipſam denuo, anno ætatis ſuæ vigeſimo, recepit in Patria, necnon more cæterorum illuſtrium Familiæ ſuæ Virorum in cœtum J. C. C. Nobilium cooptatus fuit. Locum inde inter celebriores Cauſarum Patronos breviter obtinuit, atque in rebus publicis tam graviter, tam ſtrenuè ſe geſſit, ut favore Mediolanenſium ſuorum Oratoris munere functurus expediri meruerit anno MDXXVII. ad Carolum V. Imperatorem, cui feliciter Patriam reconciliavit, quamvis alii ante ipſum Oratores in Hiſpanias profecti, inauditi fuiſſent dimiſſi. Iterum ſubſequenti anno MDXXIX. ad ipſum Cæſarem Barcinone degentem mittitur, à quo tam benigniter fuit exceptus, ut à Conſiliis ſuis Imperator ipſum vocaverit, & quod magni eſt faciendum, plura favore Collegii Juriſperitorum Mediol. Privilegia obtinuerit, inter quæ recenſentur Exemtiones ab oneribus extraordinariis, & Facultas tribuendæ laureæ in omnibus ſcientiis. Non parum Archinto noſtro debuit Franciſcus II. Sfortia in rebus ſuis dificillimo tempore gerendis cum Antonio de Leyva tunc Exercitus Cæſarei in Inſubria Moderatore ſupremo; quamobrem pluribus honoribus, beneficiiſque ab eodem Duce cumulatus, inter quæ Senatoria dignitate, ut aſſerit Gluſſianus Lib. I. Cap. XXIX. in Vita ejuſdem; aliis etiam auctus fuit ab invictiſſimo Cæſare pro Quæſtionibus Montisferrati tam prudenter, tam opportunè compoſitis, ut denuo ad ſe vocatum anno MDXXXV. Neapolim Legatum Cæſareum ad Summum Pontificem Paulum III. deſtinaverit; quo in munere virtutes eximiæ Philippi noſtri ante omnium oculos ita colluxerunt, ut ipſe Summus Antiſtes, permittente Cæſare, almæ Urbis Gubernatorem illum declaraverit, aliiſque Eccleſiaſticis dignitatibus decoraverit, quas inter Epiſcopali Inſula Burgi S. Sepulchri; nec poſt multum Vicarius Generalis Epiſcoporum omnium Epiſcopi effectus eſt; inde currente anno MDXLIX. ad Salutiarum Epiſcopatum tranſiit. Non tantum in rebus pacis, verum etiam in bellicis vir iſte aptiſſimum ſe præſtitit, eo quia militibus pro Camerini Ducatu Eccleſiæ dominio iterum ſubjiciendo paratis præfuit, ſed re ſine armorum periculo ab ipſo compoſita, primus ille Pontificius Moderator ibi eſt conſtitutus. In negotiis difficilioribus miniſtrandis tam clarum ſibi nomen adeptus eſt Philippus, ut ad congreſſum Nicææ habitum cum Carolo Imperatore, Regeque Galliarum Franciſco, Summus Pontifex hunc comitem & adjutorem ſecum duxerit; præterea, ut Apoſtolicæ Sedis nomine Univerſali Concilio Tridentino Bononiam cauſsâ peſtis tranſlato præeſſet, dato diplomate juſſit anno MDXLII. In tam magnis, immo maximis dignitatibus Succeſſor Pauli Julius PP. III. Philippum confirmavit, ſed & eumdem Legatum de latere Venetias deſtinavit anno MDLV. Poſt triennium à novo Pontifice Paulo IV. Archiepiſcopatum Mediolanenſem obtinuit. Nos quoad breviùs potuimus Acta ipſius Volumine integro, à Gluſſiano, ut innuimus, exarata, hìc tantummodo indicavimus; id unum prætermittendum minimè eſt, quòd iſto adjuvante atque adnitente non tam Sfondrata, quàm Medicea Nobiles Mediolan. Familiæ Pontificatus ſummi honore fuerint inſignitæ. Hoc etiam tanti Viri gloriam in dies magis augebit, quòd nempe ipſo protegente S. Ignatius Loyola ei amiciſſimus, difficultates omnes ſibi objectas ſuperaverit ob inſtituendam, firmandamque ſuam de toto Orbe optimè meritam Societatem Jeſu. Id unum ſummopere Patria hæc ſua doluit, quod ſibi datum non fuerit tantum Archiepiſcopum in ſinu recipere, ut anxiis optabat votis, nam adverſante quodam Calabro Oeconomo, in poſſeſſionem non venit, ſed è vivis abiit Bergomi anno MDLVIII. die XXI. Junii. Hujus exuviæ auctoritate Pontificia Mediolanum tranſlatæ ab Alexandro fratre quieſcunt in hac Eccleſia Metropolitana cum marmorea ejuſdem effigie, atque Inſcriptione ab ipſo adhuc vivente dictata, ſcilicet:

HIC EST TITVLVS MONVMENTI
PHILIPPI ARCHINTI
ARCHIEPISCOPI MEDIOLANI
VIXIT ANNOS LXII. MENSES XI. DIES XII.
OBIIT XI. KAL. IVL. MDLVIII.

Supramemoratus illius Frater hos verſus addere inſtituit:

ORE GRAVIS, LINGUAQUE POTENS, JURISQUE PERITUS
TRAXIT AB ANTIQUA NOBILITATE GENUS.
PONTIFICISQUE VICES ROMANA GESSIT IN AULA
LEGATI HINC VENETA MUNUS IN URBE OBIIT.
ALEX. ARCHINTUS J. C. C FRATRI B. M. P.

Hæc ſcripſit:

I. De Fide, & Sacramentis Libri II. editi primùm *Romæ apud Antonium Baldum* 1545. *in* 4. poſtea *Ingolſtadii* 1546. *in* 4. *& Auguſtæ Taurinorum* 1549. *in* 4.

II. Oratio ab eo habita Romæ in funere Iſabellæ Romanor. Imperatricis, quæ obiit die 5. Maji an. 1539.

III. Atteſtatio de ordine in Urbe obſervari ſolito in Proceſſionibus, in quibus Canonici Regulares Monaſterii S. Mariæ de Pace præferuntur Monachis Monaſterii S Pauli. Extat in libro, cui titulus: Allegationes diverſorum in cauſa præcedentiæ ortæ in Concilio Tridentino inter Canonicos Lateranenſes, & Monachos Ciſtercienſ *Cremonæ* 1567. *in fol.*

In libro X hiſtoriarum Mediolanenſium Ripamontii extant Epiſtolæ duæ Decurionum ipſius Urbis ad Catholicum Regem Philippum petentium, ut liceat Philippo Archinto Archiepiſcopatus poſſeſſionem inire.

Ibidem etiam reperiuntur Litteræ ejuſd. Regis ad Philippum ipſum Archintum, & aliæ ad Jo Figueroam tunc Mediolani Producem ſuper eo negotio.

In Tomo IV. Carminum Illuſtr. Poetar Italor. pag. 254. adeſt epigramma Ludovici Ferarolt Brixiani de Philippo Archinto Gubernatore Urbis.

Alterum etiam legitur in ipſius laudem Franciſci Clavellii pag. 8.

Marcus Antonius Litta in libello de Urbe Mediolani ſic de eo cecinit:

Fulget in Archinto Ciceronis lingua Philippo;
In jure æqualis Scævola priſce tibi eſt.

Hujus celeberrimi Præſulis volumina doctiſſima magno undique ſumptu collecta anno MDLXXXIX. à Carolo Archinto ejuſdem nepote dono miſſa ſunt Philippo Secundo Hiſpaniarum Regi, qui gratum animum teſtaturus, ad Carolum ipſum litteras conſcripſit, in quibus Philippum Archiepiſcopum plurimum commendat. Datæ ſunt die XXV. Aprilis anno MDLXXXIX. Et extant in Archivo Fratrum Comitum Archintorum autographæ.

Agunt de ipſo præter Jo. Pet. Gluſſianum ut ſupra, Fr. Auguſt. ab Eccleſia in Theatro mulierum litteratarum in Candida Archinta pag. 116. Gaudentius Merula in bello Eraſmicano pag. 3. Moriggia p. 117. Jo. Franciſcus Beſutius in hiſt. Pontificali Mediol. num. 123. Picinellus in Atheneo pag. 189. &c.

C X I.

ARCHINTUS PHILIPPUS alter.

PHilippus Archintus Alexandri Extraordinariorum Redditunm Magiſtratus Quæſtoris, ut ſupra innuimus, & Hippolytæ Crucejæ filius, cum legalibus ſtudiis ab ipſa penè pueritia ſedulam navaſſet operam, in ornatiſſimum Juriſperitorum Collegium anno MDLXXV. in Patria eſt cooptatus, cujus etiam cœtus Illuſtriſſimi nomine, una cum Equite Hieronymo Vicecomite Mediolanenſium Legato, Romam profectus Gregorio XIV. Pontificiam dignitatem recens adeptam gratulatus eſt. Archintum benignè excepit Pontifex, tum quod jam pridem ei notus eſſet, tum etiam grata recordatione Philippi Patrui, cujus paulò antè meminimus. Igitur in ipſa Urbe Clericali Militiæ nomen dedit, & Utriuſque Signaturæ Referendarius, atque Sanctæ Mariæ Allemanorum extra Bononiam Archipresbyter à Gregorio creatus eſt. Clemens verò VIII. Philippum cum Cardinali Platto (quem loco ſuo memorabimus) Mediolani degentem, & nec cogitantem anno MDXCV. ob perſpectam Virtutem Epiſcopatu Comenſi dignum cenſuit. Inopinanti Diploma Apoſtolicum ſub data diei VI. Auguſti oblatum eſt, & XXVI. Novembris ejuſdem anni Paſtoralis Regiminis onus ſuſcepit. Interſuit anno ſequenti Concilio Provinciali Aquilejenſi, quod Barbarus Patriarca Utini celebravit. Ab eodem Clemente inter præſtantiſſimos Antiſtites unus ipſe cum Claudio Rangono Epiſcopo Placentino ſelectus eſt, ut B. Caroli Borromæi in album Cœlitum referendi ſanctitatem Apoſtolico nomine, & judiciali poteſtate libraret. Eidem D. Carolo, cujus Canonizationi interfuerat, totius Archinteæ Gentis Patrocinium Philippus commendavit, magnifico extructo Templo, auro, picturis, ſacriſque Reliquiis inſigni, cujus primarium lapidem fundamentis injecit die X. Aprilis MDCXIV. innumeroque confluente populo ſtatis ceremoniis dedicavit anno MDCXVII. Id teſtatur lapis in ipſo Templo poſitus, in quo legitur:

S. CAROLO
CVIVS INCOMPARABILEM SANCTITATEM
AVCTORITATE APOSTOLICA EXAMINAVIT
QVEMQVE IN SVVM
AC FAMILIAE ARCHINTORVM
PATRONVM ADOPTAVIT
PHILIPPVS ARCHINTVS EPISCOPVS
COMENSIS
AC SVMMI PONTIFICIS ASSISTENS
SACELLVM HOC A FVNDAMENTIS
EXTRVXIT MDCXVII.

In Urbe Novocomo Templum Societatis Jeſu Sanctis Prædeceſſoribus ſuis Felici, & Amantio conſecravit; Cathedralem Baſilicam pretioſis muneribus auxit, Epiſcopales Ædes ampliavit, magnoque cum animarum lucro, & Catholicæ Religionis incremento Diœceſim luſtravit, ſignanter verò Comitatum Clavennæ, & Vallem Tellinam, ubi jam à ſæculo nullus Antiſtes gregem conſpexerat, adhibitis etiam Societ. Jeſu alumnis, quem præclariſſimorum Virorum cœtum ſemper meritò ſovit. Tandem eâ Eccleſiâ prudentiſſimè adminiſtratâ ad annos XXVI. fractus laboribus Aurelio Nepoti Dignitatem reſignavit anno MDCXXI. cùm prius pluribus Synodis celebratis Eccleſiaſticam diſciplinam, & mores populi corrigere fategiſſet. Obiit in ſenectute bona Canturii anno MDCXXXII. die XXV. Novembris; non autem anno MDCXXI. ut perperam Ughellus ſcribit, qua de re teſtes habemus Tabulas ultimæ voluntatis, quas conſcribi mandavit anno MDCXXIX. die XXXI. Januarii. Ejus Corpus, ut Teſtamento mandaverat, in Cathedrali Comenſi conditum jacet. Utriuſque Philippi memoria in Parochiali Canturii his verbis concepta legitur:

ILLVSTRI MEMORIAE
PHILIPPI ARCHINTI
ARCHIEPISCOPI MEDIOLANI
PHILIPPI ARCHINTI
EPISCOPI COMENSIS
QVORVM PRIMVS
BASILICAM
SECVNDVS ALTARE MAIVS
D. MICHAELI ARCHANG.
SOLEMNI RITV
CONSECRAVIT
NEPOTES POSVERE.

Habemus de eo:

I. Orationem, quam nomine Collegii J. Conſultor. Nobil. Mediolanenſium dixit Gregorio XIV. in ejus aſſumptione ad Pontificatum, de qua mentio eſt in Libro: Epilogati Racconti della Nobiltà, ed Antichità della Famiglia Archinta.
II. Acta plura Synodalia quorum meminit Ughellus in Italia Sacra T. V.
III. Acta pro Canonizatione S. Caroli Borromæi; Volumen fol. MS. autogr. extat in ſacrario ſupra dicti Sacelli in opp. Canturii penes Suos.
IV. Plures Epiſtolas ad Federicum Cardinalem Borromæum de negotiis Eccleſiaſticis tractantes, & de quibus integrum Volumen fieri poteſt, ext. autographæ in Bibliotheca Ambroſiana inter Epiſtolas ſupradicti Card. Federici.
V. Concilium Provinciale Aquilejenſe primum celebratum anno MDXCVI juſſu Philippi Archinti Epiſcopi Comenſis anno MDXCVIII. in Synodo Diœceſana promulgatum: huic acceſſerunt nonnullæ Conſtitutiones Pontificiæ. *Comi, apud Hieronymum Trovam*, 1599 *in* 4.

De ipſo videri poſſunt præter Ughellum ſupradictum in Tomo V. Ital. Sac. Ballarin. Chron. Novocom. T. III. p. 147. Gratarola hiſt. Canoniz. S. Caroli c. 26. p. 112. Sitonus pag. 157. Art. 631.

C X I I.

ARCHINTUS PHILIPPUS alter.

SEnatoris Philippi Archinti Paronæ Marchionis, S. R. Imperii, ac Tainati Comitis, Herbæ & Terrarum adjacentium in Plebe Incini Toparchæ, ex Dynaſtis Albizati, & Patriæ Decurionis adhuc penes omnes non tam Mediolanenſes, ſed etiam exteros viget memoria, utpote prudentia, virtute, muneribuſque pluribus egregiè functis clariſſimi. Ex Comite atque Senatore Carolo, necnon Co. Catharina Areſia natus eſt anno MDCXLIX., atque more ſuorum Gentilium litteris, & maximè Juriſprudentiæ ſummopere deditus Collegium Nobilium Juriſconſultorum ingreſſus eſt anno MDCLXX., nec multo poſt Quæſtor Magiſtratus Extraordinariorum reddituum, & Regius Ducaliſque Senator Mediolanenſis dominii eligitur: Provinciam Cremonenſem dignitate Prætoria ita optimè rexit, ut à Viro laudatiſſimo Franciſco Ariſio meruerit his verbis laudari in ſua Cremona litterata pag. 340. „ Hic ille eſt inter omnes totius „ Inſubriæ Proceres ſapientiâ Princeps, avita nobi„ litate nemini ſecundus, in quo ingenium, erudi„ tio, rerum uſus, ac omnia ſumma, ſerie dumta„ xat, intacta perſpiciuntur. Quæ ex integro vera eſſe optimè agnovit Rex Hiſpaniarum Carolus II. ideo ipſum anno MDCLXXVII. Legatum miſit ad Leopoldum Romanorum Imperatorem pro rebus graviſſimis

viſſimis tractandis, à quo cum honore ſuſceptus eſt, atque in ſere omnibus difficillimo eo tempore negotiis peragendis auditus magnum ſibi nomen acquiſivit. Inde ipſe Rex Carolus totam Belgii Provinciam regendam ſub Alexandro Farneſio Parmæ & Placentiæ Principe ei demandavit. Hiſtoriarum profectò illius Ævi Scriptores de Senatore Archinto tam frequenter, tam magnis cum elogiis ſcripſere, ut mihi plura ſupervacaneum hìc addere videatur. Accedit ad tanti Viri laudes, Fratrem habuiſſe Joſephum Archintum Archiepiſcopum Theſſalonicenſem, ac poſtea Mediolanenſem, necnon S. R. E. Cardinalem, in hac Collectione loco ſuo memoratum. Clariſſimus noſter Philippus obiit in Patria anno MDCCXX. Hæc vidi de eo, nempe:

I. Il Soglio di Salomone eretto nel Tempio della Virtù per lo ricevimento nell' Univerſità di Brera del Sig. Cardinale Luigi Omodeo del Co. Filippo Archinto. *Milano, preſſo il Monza, in 8. ſine anno.*

II. Diario di tuttociò, che gli è occorſo alla Corte di Vienna, durante la ſua incombenza d' Inviato alla medeſima di Carlo II. Re di Spagna. Vol. VI. juſtæ molis magna ex parte ipſius manu ſcripta, & lectu digniſſima, nam negotia politica illius temporis non ſolum ab ipſo cum Auſtriacis, ſed & cum aliis, tam inferioris, quam ſuperioris Germaniæ Principum Miniſtris habita, etiam in rebus ad Pacem Noviomagenſem, & ad revolutiones Hungaricas ſpectantibus, clariſſimè enuntiat; præterea de pluribus aliis politicis atque bellicis rebus tractandis occaſionem ſibi præſtitam, & exitum declarat.

III. Epiſtolæ plures autographæ ad Principes, & S. R. E. Cardinales, & præſertim ad Ducem Parmæ, & Placentiæ, cum eorum reſponſionibus item autographis Vol. XII. fol. Extant apud ſuos.

Præter Ariſium ſupracitatum de eo loquitur Sitonus pag. 230. Art. 1037.

C X I I I.

ARCHINTUS ROMULUS.

ROmulum Archintum Alexander jam memoratus, atque Hippolyta Cruceja prole fœliciſſimi Jugales genuere. Abbatia Sancti Bartholomæi in Urbe Ticino decoratus, poſt emenſos Eccleſiaſticos gradus tanto virtutum, & ſcientiæ ſplendore clarus apparuit, ut cedente Cardinali Sorbellonio Epiſcopo Novarienſi à Gregorio XIII. anno MDLXXIV. ad eam regendam Eccleſiam aſſumptus fuerit. Epiſcopatus poſſeſſionem iniit die XXVI. Maji ejuſdem anni; Synodum convocavit, in qua optima, & utilima decreta inferiùs memoranda condidit. Clericorum Seminarium ex Concilii Tridentini ſanctione erexit, datis etiam optimis Præceptoribus, qui alumnos ad Eccleſiaſticam eruditionem formarent. Audito Sanctum Carolum Borromæum brevi Diœceſim Novarienſem luſtraturum, ſibi commiſſum gregem ad tanti Viri adventum paraturus, univerſas plebes fervente Æſtate, tanta celeritate percurrit, ut concepto morbo lentè conſumptus, vix expleto regiminis biennio, die IV. Septembris MDLXXVI. è vivis exceſſerit, inter populi gemitus elatus, atque in Cathedrali Baſilica tumulatus cum hoc Elogio:

ROMVLO ARCHINTO ALEX. F.
MEDIOLANENSI
VIRO PRVDENTIA ET PIETATE SINGVLARI
EPISCOPO NOVARIAE
VBI POPVLVM SVAE FIDEI COMMISSVM
VNICE AMAVIT
MORIBVS RELIGIOSIS EXCOLVIT
PRAECEPTIS AD DEI CVLTVM
PERVTILIBVS INSTRVXIT
OMNIBVS TRISTE SVI DESIDERIVM
RELIQVIT
VIXIT ANN. XLIV. MENS. VII. DIES XV.
HIPPOLYTA MATER FILIO
ET FRATRES QVINQVE FRATRI B. M. P.
MDLXXVI.

De ipſo hæc ſcripta extant:

I. Decreta edita, & promulgata in Synodo Diœceſana Novarienſi habita Anno MDLXXVI. die XXVIII. Februarii. *Novariæ 1576.*

II. Della Dottrina Criſtiana, con molti avvertimenti a' Curati, e Confeſſori. Ita Carolus à Baſilica Petri.

III. Quædam vulgari Sermone certis diebus promulganda.

IV. Edicta à B. Carolo edita ad ſuam Diœceſim rectè accommodata.

V. Leges pro Seminario ab ipſo inſtaurato.

Agunt de eo Cotta in Muſeo Novarienſi, Carolus à Baſilica Petri in Novaria Sacra, Ughellus Tom. IV. Ital. Sacræ in Novarienſibus, Siton. pag. 100. Art. 417. Picinell. pag. 483. & alii.

Ad eum extant Literæ Jo. Jacobi Ælii, de quo diximus.

C X I V.

ARCIMBOLDUS ANTONELLUS.

FAmilia Arcimbolda pluribus de cauſis inter primarias hujus Urbis inſcribitur, ſed magis eo quia quatuor ei dederit Archiepiſcopos, ut nos brevi indicabimus. Fruſtra in Lando, atque in aliis de iſto Senatore Antonello Arcimboldo ea quæſivi, quæ ad meum inſtitutum implendum apta fuiſſent. Ex Picinello præter verba plura, prorſus inutilia, nil excerpere mihi licuit, niſi quod ſtudiis operam dederit Papiæ, & inter Academicos Affidatos locum non infimum obtinuerit: Illi etiam Protonotariatus Apoſtolici honorem tribuit, ſed & munere Senatorio inſignitum fuiſſe eruitur ex Epiſtola nuncupatoria ejuſdem in fronte libri ab ipſo editi, S. Baſilii Magni de vera, & incorrupta Virginitate ad Cardinalem Moronum, ut infra, nec non à duobus Epigrammatis P. Franciſci Bulgari J. C. in laudem Auctoris in hoc ipſo Volumine exiſtentibus, quæ hìc referre non injucundum duximus.

I.

Eja parcite diſputare tandem,
Quæ ſit regula recta transferendi
Græcorum in Latium Vetuſta ſcripta.
Arcimboldius en Senator omnem
Uno, quem modo cernitis, libello
Litem mirificè reſolvit iſtam.
Quiſquis paſſibus hunc ſequetur æquis
Vertendi genus optimum tenebit.

I I.

Si quis me roget, ac det optionem,
Utrum Græca mihi, an Latina malim,
Hæc de Virginitate ſcripta vera:
Et quod ſentio liberè profari
Poſſim pace bona omnium bonorum:
Nec optem ora licet diſerta Magni,
Nec Jani ſterilem locutionem,
Nec ullum alterius licentioſum
Vertendi genus, & periculoſum:
Sed unum mihi ſeligam libellum,
Quem nunc edit hic optimus Senator;
Qui reddit Latio decus vetuſtum
Et faſtus ſimul Atticos retundit.

Hunc inter vivos eſſe deſiiſſe aſſerit Picinellus Anno MDLVIII. Ego plura inveni ab ipſo, & ad ipſum ſcripta, quæ aut non vidit Picinellus ſupralaudatus, aut malè deſcripſit:

I. D. Baſilii M. Homiliæ IIX. Antonello Arcimboldo vertente. *Mediolani, apud Vincentium Girardonum 1569. in 4.*

II. S. Patris noſtri Baſilii Archiepiſcopi Cæſareæ Cappadociæ de vera, & incorrupta Virginitate liber ad Letojum Epiſcopum Melitenſem Antonello Arcimboldo interprete. *Mediolani per Petrum Gotbardum Pontium 1573. in 4.*

III. D. Baſilii de gratiarum actione Homiliæ duæ, Latinè redditæ ab Antonello Arcimboldo; ita refert Laſor à Varea. Id opus hunc habet titulum: S. Baſilii Magni de gratiarum actione liber è Græco in Latinum translatus ad Hieronymum Montium, in quo diſ-

ſerit

ſerit de Eloquentia Græcorum æquè ac Latinorum. *Mediolani, apud Vincentium Girardonium, ſine anno*, 4.

IV. Gregorii Nazianzeni Homeliæ IV. E Græco in Latinum tranſtulit Antonellus Arcimboldus; ita idem Laſor, ut ſupra.

V. Varia S. Jo. Chryſoſtomi Opuſcula in Latinum verſa.

VI. Orationes.

VII. Varia Opuſcola. De iſtis tribus ultimis articulis fides ſit penes Picinellum, quibus addit

VIII. Catalogum Hæreticorum. *Mediolani* 1554. Librum hunc ego non vidi, ſed in Fabritii Bibliotheca Medii Ævi Tomo primo ita legi: „ Arcimboldi Mediolanenſis „ Catalogus Hæreticorum citatur à Cangio, cum- „ demque Handreichius tribuit Archiepiſcopo Medio- „ lanenſi hujus nominis, aitque lucem vidiſſe Anno „ MDLIV., & quia neque Fabritius ſe vidiſſe hunc librum teſtatur, ſubjungit: „ Neſcio an referendus „ ſit ad Vidonem Antonium Arcimboldum, qui Ec- „ cleſiæ Mediolanenſi præfuit ab Anno MCDLXXX- „ VIII. ad MCDXCVII., vel Jo. Angelo Arcimbol- „ do tribuendus Legato Leonis X. in Germaniam, „ Patronoque Jo. Tentzelii, ac deinde Epiſcopo No- „ varienſi, ac denique ab Anno MDL. ad MDLV. „ Mediolanenſi Archiepiſcopo. Mea ſententia, uſquedum clariora mihi proferantur, ſtat pro Jo. Angelo auctore Operis ſupradicti.

Extant ad eum Epiſtolæ Franciſci Ciceræi, cum quibus mittit Orationes, quæ filiorum Antonelli ſtudiis inſerviant, datæ menſe Majo MDLXXVI. de hoc MS. videat Lector in Articulo Fr. Ciceræi.

Scribunt de iſto Jo. Jacobus Friſius in ſua Bibliotheca; Creſcentius in parte prima Amphiteatri; Moriggia lib. 3. cap. 4. Abbas Ghilinus in ſuo Theatro pag. 2. Picinellus pag. 41.

C X V.

ARCIMBOLDUS JOANNES.

JOannes de Arcimboldis Nicolai J. C. Vicarii Proviſionum, dein Præſidis Senatus Mediolanenſis, & Urſinæ Canoſſæ filius, in patria Senator, Præſes Magiſtratus Ducal. Intratarum, à Secretioribus Conſiliis Galeatii Mariæ Sfortiæ Mediol. Ducis, cujus nomine ad Florentinos, Venetos, Francorum Regem, Cæſarem, ac Summum Pontificem ſæpius legationes obivit: dein ſublata Briſeide ejus uxore, ex qua Aloyſium ſuſtulit anno MCDLXVIII., à Paulo II. Novarienſis Epiſcopus, poſtea à Sixto IV. dum à Galeatio Duce, ut ſupra innuimus, Legatus ad eum miſſus fuerat an. MCDLXXIII. die VII. Maji S. R. E. Presb. Cardinalis primo Titul. SS. Nerei, & Achillæi, deinde S. Praxedis creatus: demum ad Archiepiſcopatum Mediolanenſem ab Innocentio VIII. an. MCDLXXXIV. translatus, ab ipſo Pontifice ad Cæſarem, ad Hungaros, atque Bohemos Legatus miſſus eſt, necnon ipſos Bohemos obſequentes Pontifici reddidit. Peruſiæ ac Umbriæ Provinciis pro S. Rom. Eccleſia præfuit. Eccleſiam Mediolanenſem maximis donis auctam reſtauratamque egregiis legibus communivit, quam deinde ſenio confectus, & purpura ſua contentus contulit in Fratrem Vidonem. Cœnobium vero S. Ambroſii Majoris Ord. S. Bened. quod in Commendam habuit, ſublatâ diſſolutioris vitæ licentiâ, ad diſciplinam veterem correptum quarto ante obitum anno Aſcanio Sfortiæ Diacono Cardinali reſignavit. Romæ obiit anno MCDXCI. die II. Octobris, non ut per errorem legitur in Sitono anno MCDLXXXVIII. die I. Septembris, ſicut infra recenſebimus, conditus in Eccleſia S. Auguſtini ſine ulla Inſcriptione. Mediolani tamen celebris ejus memoria extat in Metropolitana: ideſt in ſequenti Elogio, quod expreſſum legitur penes ſacrarium in parte Septentrionali:

IOANNI ARCIMBOLDO
PRESBYTERO CARDINALI
AVO PATERNO LEGITIMO
ET GVIDO ANTONIO ARCIMBOLDO
PATRVO MAGNO
ARCHIEPISCOPIS MEDIOLANI
ET SIBI IOANNES ANGELVS ARCIMBOLDVS
AB EPISCOPATV NOVARIENSI
CVI XXIV. ANNOS PRAEFVERAT
AD ARCHIEPISCOPATVM MEDIOLANENSEM
TRANSLATVS
V. E.
IDEM ANNOS LXX. NATVS
MORTEM OBIIT VIII. IDVS APRILIS
MDLV.

Scripſit atque in lucem edidit:

I. Statuta Plebis Gaudiani anno MCDLXIX.

II. Statuta Ripariæ S. Julii annis MCDLXXIII. & MCDLXXXII.

III. Statuta pro Cleri Reformatione.

IV. Homiliæ.

V. Orationes.

VI. Catalogus Hæreticorum. *Mediolani* 1514. impreſſum juxta Eggs Purpura docta, & 1554. juxta Picinel. ut vidimus in Antonello Arcimboldo, nos vero Jo. Angelo Arcimboldo adjudicamus.

VII. De Ponderibus, Menſuris, & Monetis libri III. ita Eggs ut ſupra.

Extant ad eumdem plura Elogia Majoragii, necnon Epiſtolæ Cardinalis Papienſis, inter quas gratulatoria pro ſacra Purpura ei collata, data eſt die X. Maji anni MCDLXXIII.

Matthæi Boſſi Epiſtola Johanni data, quæ eſt 90. editionis veteris Bononienſis MCDXCIII.

Inter Epiſtolas Franciſci Philelphi Editionis Venetæ anni 1502. in fol. extant nonnullæ Joanni Arcimboldo Novarienſi Epiſcopo ſcriptæ, à pag. 244. ad 252.

Extant ad eumdem Epiſtolæ X. latinæ Petri Martyris de Angleria ab anno MCDLXXXVIII. ad MCDXCI.

Alia item latina ad Aſcanium Vicecomitem de morte Arcimboldi eodem anno, ex quibus clarè eruitur non obiiſſe anno MCDLXXXVIII. ut Sitonus.

In Libro cui titulus Bonifacii Simonetæ Abb. Ciſterc. Perſecutionum Chriſtianarum Hiſtoria, Pontificumque Commentarii, impreſſo *Mediolani* 1492. Extat Epiſtola XV. Libri IV. ad Aluiſium Arcimboldum Auratum Interpretem, in qua ita de noſtro Joanne ejus Patre: „ Fœlicem Sacerdotis natum: ut te Aluiſium „ ſolemnibus nuptiis ortum arbitramur. Genitor tuus „ nunc inter Cardinales affabilitate, maturitate, ſapien- „ tia lucifer alter: & inter conſummatiſſimos Viros lu- „ minare majus, te etiam in prima lanugine animæ, „ & corporis decore nulli ſecundum ritu, pompaque „ jugali genuit. Illius conjugem te viro enixam vidi, „ & patris tui in Gymnaſio Papienſi præconia, ac in „ regia Ducis munera ob illius virtutem celebrata no- „ vi &c.

De ipſo præter Sitonum pag. 49. art. 102. atque Eggs Purpura docta, innuunt Ughellus, Ciacconius, Mazzuchellus in ſuis ſchedis, aliique.

C X V I.

ARCIMBOLDUS JO. ANGELUS.

JOannes Angelus Arcimboldus nobilis Mediolanenſis, Novarienſis electus Epiſcopus anno MDXXV. die XX. menſis Decembris, ſequenti anno inauguratus fuit die XXII. menſis Martii à Cardinale de Monte in Eccleſia S. Praxedis. Hic Aloyſii Senatoris filius fuit, qui à teneris annis optimis diſciplinis filium inſtituendum curavit, quique laurea donatus Maximiliano deinde Duci maximo uſui fuit. Poſt Mediolani amiſſionem cum Sedunenſi Cardinali Romam conceſſit, factuſque à Leone X. Apoſtolicus Referendarius, & in Germaniam Legatus, indeque reverſus

in

in Patriam, mittente Franciſco Sfortia, in Hiſpaniam profectus eſt, ut Adriano VI. ejuſdem nomine novum Pontificatum gratularetur. Clemens VII. unicè illum amavit, à quo retulit Epiſcopatum cum Senatoria poteſtate. Rexit Novarienſem Eccleſiam uſque ad Annum MDL. Deinde ad Archiepiſcopatum Mediolanenſem translatus eſt à Julio III. Pontif. Max. Anno eodem, die V. Februarii. Plura jura Novarienſis Eccleſiæ, quæ eidem bellorum injuria ademerat, recuperavit, curavitque, ut à Carolo V. Imperatore veteřa Privilegia præteritorum Cæſarum confirmarentur, Diplomate dato Placentiæ Anno MDXXIX., in quo honorifico titulo Conſiliarii, Principiſque Sacri Imperii inſignitur. Diem clauſit extremum Anno MDLV. ut in Elogio ſepulcrali, quod ſupra dedimus in Joanne Arcimboldo.

Ea, quæ ſcripſit, ſunt:

I. Novas Conſtitutiones Mediolanenſis dominii collegit, atque correxit.
II. Statuta Ripariæ S. Julii.
III. Joannis Angeli Arcimboldi Ordinationes pro Clero, & ſua Diœceſi Dat. XIII. Julii Anni MDL. in fol. ſine Typog. & loco, extant in Biblioth. Metrop. Mediol. in Cod. ſignat D. num. 45. in fol.
IV. Ejus Diploma diei XX. Junii MDLIII. quo transfert in Metropolitanam ab Eccleſia deſtructa S. Theclæ Societatem Sanctæ Catharinæ, quæ nunc eſt Sacratiſſimi Corporis Domini. Extat in Collectione Diplom. Mediol. Sormani.
V. Catalogus Hæreticorum. *Mediolani* 1554. de quo Opere jam diximus.

Entrata Pontificale fatta il primo Giugno MDL. in Milano dal Reverendiſſimo Monſignor Gio. Angelo Arciveſcovo. MS Autog. fol. Extat apud Canonicum Jo. Andream Iricum.

Habentur ad eum Carmina duo Marii Picii Ordinis Humiliatorum, in quorum primo deſcribit locum Ottacii, quod erat Cœnobium ejuſdem Ordinis ad Portam Vercellenſem. Alterum eſt de reditu Arcimboldi ex Dania anno MDXIX. Extant in MS. Picii de quo innui.

Item ad eundem Carmina, atque Epiſtolæ Latinæ Joannis Biſſi, de quibus ſuo loco.

Ipſum laudant Ughellus in Italia Sacra, Moriggia, Landus, Creſcentius, Carolus à Baſilica Petri, Sitonus, Cotta in Muſeo Novar. atque Mazzuchellus in ſuis Schedis.

CXVII.

ARCIMBOLDUS NICOLAUS.

QUanti ſint faciendi homines, qui ſaltem de ſuorum memoria aliquid poſteris relinquunt, facilè agnoſcitur ab iis, qui fruſtra inde perquirunt monumenta aliqua Lectoribus offerenda in ſuis Collectionibus. Ita mihi contingit, dum de Nicolao Arcimboldo Viro procul dubio doctiſſimo nunc ſum locuturus; nil enim de ipſo reperi, quod aliquibus dignum forſan videatur, ut inter Scriptores Mediolanenſes ipſe collocetur; Sed tot illuſtres habeo Teſtes de hujus Viri doctrina, ut infra videbitur, quod ipſum recenſere ſatius duxerim. Ex Cl. Sitono didici, fuiſſe Nicolaum iſtum non ſolum Juris Conſultum, atque Proviſionum Officii Vicarium, ſed & Senatus Mediolanenſis Præſidem, imo ſub anno MCDXLIX. ejus nomen legitur inter ſex Viros, quibus à Magnificis DD. Capitaneis, & Defenſoribus illuſtris, & excelſæ Mediolanenſis Provinciæ demandatum fuit Officium conficiendi Catalogum Lectorum in Patria juxta varias ſcientiarum claſſes, eique honorarium ſtipendium aſſignandi.

In Sacello Divi Bernardini Franciſcanæ Ædis Mediol. hocce ejus tumulo inciſo Carmine aliàs commendabatur:

QUEM GENUS, ET PROAVI, SED PLUS PROBITASQUE FIDESQVE
EXTULIT, ET GEMINI JURIS UTRUMQUE DECUS
ARCIMBOLDUS IN HAC TUMBA NICOLAUS HONESTA
MEMBRA SEPULTA DEDIT, SYDERA MENTE PETENS.
PRINCIPIS ANGUIGERI CONSULQUE, PATERQUE SENATUS,
INCLYTUS INGENIO, RELLIGIONE PIUS.
SANA FIDES, PROBITAS, PIETAS, SAPIENTIA, VIRTUS
SURREPTUM HUNC TERRIS COMPOSUERE POLO.
OBIIT ANNO DOMINI MCCCCLVIIII.
DIE ULTIMO APRILIS.

Hoc de eo ſupereſt tantùm:

I. Nicolai Arcimboldi J. C. & Ducalis Conſiliarii ad Candidum Decembrium Epiſtolæ latinæ ab anno MCDLIV. ad MCDLVIII. cum Decembrii reſponſionibus.

Extant in MS. Epiſtolarum Decembrii in Biblioth. Amb.

In MS. ejuſdem Biblioth. Ambroſ. in 4. ſign. M. 44. adſunt Verſus in laudem Nicolai Arcimboldi, Coſmæ Raymundi, & Ambroſii Cribelli, anno MCDXXXVI. ſcripti.

Franciſci Philelphi ad Nicolaum Arcimboldum Verſus Lyrici contra negantes Chriſtianorum fidem; ſunt in MS. in fol. in Ambr. ſign. C. n. 64. & in 4. L. n. 64. cum Epiſt. Lat. dat. Mediol. XV. Kal. Decemb. MCDXLIX.

Inter Epiſtolas ejuſd. Franciſci Philelphi Editionis Venetæ anni MDII. in fol. extant Epiſtolæ Nicolao Arcimboldo Jure Conſulto pagg. 10. 34. 65. 73. 78. 79. 80. 86. 96.

Lancinus Curtius Primam Sylvam Libri tertii ſcribit ad Joannem Jacobum Caniolam, & Nicolaum Arcimboldum Mediolanenſ. pag. 59. editionis Mediolanenſis, anni 1521.

Inter etiam Epiſtolas *Æneæ* Sylvii extat XLVII. ſine data, Nicolao de Arcimboldis Doctori præſtanti, ac Ducali Conſiliario.

Altera autem numero CCXCII. data Romæ XXII. Octobris ann. MCDLVII.

Altera numero CCCLXXIII. data Romæ IV. nonas Decembris ann. MCDLVII.

Innuit ipſum Sitonus ut ſupra pag. 49. art. 202. atque Curtius in Epiſtola ejuſd. Sitoni ad calcem Operis de Scriptoribus Medicis Mediol. pag. 280.

CXVIII.

ARCIMBOLDUS OCTAVIANUS.

OCtavianus (aliis Octavius) de Arcimboldis Aloyſii J. C. Coll. Senatoris filius, Andreæ Epiſcopi Novarienſis ex fratre nepos, vir Græcis, Hæbraicis, Latiniſque litteris præſtantiſſimus, an. MCDXCV. ſub Alexandro VI. in Romana Curia Utriuſque Signaturæ Referendarius, Abbas Commendatar. Præpoſituræ S. Theodori Civitatis Papiæ, nec non Prothonotarius Apoſtolicus, anno inde MDIII. menſe Octobris à Pio III. Sum. Pont Mediolanenſis Archiepiſcopus creatus eſt. Verùm antequam Eccleſiæ ſibi creditæ poſſeſſionem iniret, ſuis Civibus Archiepiſcopum oſtenſum magìs, quàm datum mors immatura Romæ ſuſtulit, ætatis ſuæ anno XXXII. ibidemque ſuneratus eſt. De eo ſuperſunt:

I. In Collectione Carminum, vulgo Sonetti, degli Accademici Traſformati di Milano. *Ivi per M. Antonio Borgi nel* 1548. *del meſe di Decembre*, extant Octaviani Arcimboldi Carminâ Italica n. 6.
II. Epigramma latinum ejuſdem in laudem Iſidori Clari Monachi: Extat ad calcem libri, cui titulus: de Modo divitias adhibendi hominis Chriſtiani. *Mediolani* 1540. *in* 4.

Ei dum adhuc eſſet Protonotarios Apoſtolicus, Octavianus de Floravantis Mirandulanus dicavit opus ſuum inſcriptum: Viridarium Illuſtrium Poëtarum. *Venetiis apud Bernardinum Vitalis* 1497.

Ughellus, atque Sitonus pag. 72. art. 315. ejus meminere.

CXIX.

ARCIMBOLDUS VIDO ANTONIUS.

VIdo Antonius Arcimboldus Nicolai Senatus Mediolanenſis Præſidis, & Urſinæ ex Comitibus Canoſſæ filius, ceſſione Joannis Cardinalis fratris ſui Archiepiſcopatum Mediolanenſem adeptus eſt anno MCDLXXXVIII. IV. Kal. Maji. Hic antequam ſacris initiaretur, Senator, ac Præſes fuerat in patria ſub Galeatio Duce, cui ille ob ſingularem prudentiam, atque facundiam cariſſimus, ad Reges plures atque Principes Legatus ab eo miſſus eſt. Politioribus litteris, & legum præſertim peritia inſignis fuit. Cum clariſſimo Viro Jacobo Trivulrio pietatis ergo uſque in Palæſtinam peregrinatus eſt. Vix ad Eccleſiæ ſuæ regimen acceſſerat, Archiepiſcopales Ædes reſtauravit, auxit, & pretioſa ſuppellectili exornavit. Templo ſuo Metropolitano ædificando maximam pecuniæ vim legavit. Plura feciſſet, ſi in meliora tempora incidiſſet, nam Rex Gallorum Carolus VIII. pro acquirendo Regno Neapolitano, pacem Italiæ tunc interturbavit. Deceſſit anno Chriſti MCDXCVII. die XVIII. Octobris. Jacet in Tumulo Marmoreo in Templo Maximo ad Aram Divæ Techlæ, ubi Joannis fratris ſui, & Joannis Angeli Arcimboldi nepotis, ejuſdem Eccleſiæ Antiſtitum, ſupereſt inſignis memoria, quam in Jo. Arcimboldo Lectori exhibuimus. Scripſit:

I. Orationem, quam habuit Romæ nomine Ludovici Sforriæ ad Innocentium VIII. Pont. Max. ut refert Ludovicus Jacob. à S. Carolo in Bibl. Pontif.
II. Alias Orationes.
III. Teſtamentum ab ipſo ſcriptum die VII. Octobris MCDXCVII. Extat in Collectione Diplom. Mediol. amiciſſimi Sormani.

Ei dicantur S. Hilarius de Trinitate à Georgio Cribello Presbyt. MCDLXXXIX.
Item Breviarium Ambroſianum à Petro Caſola MCDXL. Vide Clar. Saxii Hiſt. Typogr.
Extant ad eumdem Carmina, & Epiſtola Latina Joannis Biffi, de quibus ſuo loco.
Videndi Giacconius, Ughellus, Sitonus, & Mazzuchellus in ſuis Schedis.

C X X.

ARCONATUS HIERONYMUS.

HIeronymus Arconatus Societatis Jeſu, filius unicus ampliſſimi Equitis Comitis Caroli Arconati, natus eſt Mediolani XIII. Kal. Maji Anno MDCLXXV. Illibata morum, vitæque integritate, perſpicaciſſimo ingenio, matura prudentia dilectiſſimus omnibus, ſtuduit in Nobilium Collegio minoribus Scientiis & naturali Philoſophiæ, laudemque ſingularem excellentis doctrinæ obtinuit. Magnas ſpes caducarum rerum Evangelicæ humilitati & paupertati poſtpoſuit. Ingreſſus eſt Societatem Jeſu III. Idus Octobris Anno MDCXCII. Poſt minores facultates in Collegio Braydenſi docuit biennio Rhetoricam cum ſingulari auditorum emolumento & amore. Jamque Cœlo maturus in vere adoleſcentiæ ſummo omnium luctu exceſſit e vivis V. Kal. Februarii Anno MDCCII.

Extat ejus Vita typis edita ſtatim poſt ejus mortem apud Joſephum Pandulphum Malateſtam, hoc titulo: Ragguaglio della morte, e virtù di Girolamo Arconati, figlio del C. Carlo, ec.
Vulgatæ pariter fuere ejuſdem
I. Hieronymi Arconati Soc. Jeſu Proluſiones poſthumæ in gratiam Rhetorum Braydenſium, *Mediol. apud Joſephum Pandulfum Malateſtam. Anno* 1702.
Ita à Suis.

C X XI.

ARCONATUS JOANNES BAPTISTA.

JO. Baptiſta Arconatus alterius Jo. Baptiſtæ ſub Chriſtianiſs. Majeſtate Regii Stabuli Præfecti, ac Feudatarii Jo. Gaſpari geniti filius, Regius Feudatarius Plebis Dayraghi: in Collegio J. C. C. Mediolanenſium conſcriptus fuit Anno MDXCVII., Anno MDCXIV. Urbis Præfectus: hinc Judex Prætorius Mediol. ad Signum Equi, mox quadriennio rerum capitalium Præfectus, Conſultor Officii S. Inquiſitionis, deio Quæſtor Magiſtratus Ordinariorum Redditùum, Regius, Ducaliſque ſubinde Senator, & Præfectus Generalis Annonæ: demum Præſes graviſſimi Magiſtratus Sanitatis in Mediol. Dominio. Vivere deſiit Anno MDCXXXIII.

Horatius Landus in Senatus Mediolanenſis Hiſtoria vocat Jo. Bapt. Arconatum Virum ſummæ integritatis & amoris in Patriam, atque hæc ſubdit: „ Jo. Baptiſta Arconatus per hæc tempora, quo magis ætas ſæviret, olim Annonæ Præſes integerrimus, „ eruditiſſimus Senator cum omnium lacrimis eſt „ elatus.

Superſunt:

I. Joannis Baptiſtæ Arconati Senatoris Mediolanenſis Epiſtolæ variæ Latinæ ad diverſos - nempe:
Antonio Galliæ Senatori.
Hiacyntho Vignato.
Joanni Baptiſtæ Sacco; aliiſque, partim editæ, partim MSS. in fol.
Extant in Biblioth. PP. Heremit. Diſcalc. apud SS. Coſmum, & Damianum Mediolani.
II. Allegationes plures. Extant in Collectionibus penes J. C. C. Mediolanenſes.
Inter Epiſtolas Sigiſmundi Boldoni extant plurimæ Jo. Bapt. Arconato Senatori; una ſcilicet Anno MDCXXV. XI. Kal. Majas; altera V. Decemb. MDCXXVI., binæ Anno MDCXXVIII., una VIII. Kal. Decemb., altera VII. Id. Jan.
Sitonus pag. 83. art. 756., atque Landus ſupra memoratus lib. 6. pagg. 225. & 260.

C X X I I.

ARCONATUS LUCHINUS.

LUchinus Arconatus ab aliis Arcinus dictus, Mediolani nobili natus genere Congregationi Hæremitarum S. Auguſtini, quæ de Lombardia dicitur, ſe addixit anno MCDXLVI. Cum adhuc in ſæculo degens egregiam humanis ſtudiis navaſſet operam, ad Divina in Religione poſitus ſe convertit. S. Pauli præſertim Epiſtolas, & Sancti Auguſtini Volumina tam firmiter memoriæ commendarat, ut ex utriſque, cum opus erat, quidquid libuiſſet protinus recitaret. Inter eximios ætatis ſuæ Divini Verbi miniſtros habitus, in primariis Italiæ Urbibus ſacrum munus Concionatoris magna cum nominis ſui fama, & animarum lucro exercuit. S. Mariæ Coronatæ Cœnobium in Patria ampliavit, & in Savonenſi Bibliothecam erexit. Viſitatoris, Præſidis, & Definitoris munere ſæpe functus annis MCDLXXXVI., & MCDXCVII. Vicarius Generalis toti Congregationi præfuit. A Bartholomæo de Pallazolio Generali Vicario Romam pro graviſſimis Ordinis ſui negotiis miſſus, revocationem Brevis, quo Alexander VI. anno MCDXCVII. die VIII. Martii Congregationem fere deleverat, impetravit. Id accidit die XXVI. Januarii MCDXCVIII. Tandem obiit ſenio confectus, ſeptuageſimo ſeptimo ætatis ſuæ, Chriſti verò anno MDI. cum tranſegiſſet in Ordine annos quinquagintaquinque. Eum inter Beatos numerant Herrera, Taurellus, aliique Ordinis Scriptores, & in Theatro Auguſtiniano hoc elogio decoratur: „ B. Luchinus Mediol. „ poſt religionis ſignificationes, nomine miraculo- „ rum ingens, atque ſanctitate clarus.

In laudem ejuſdem pro libro de Proœmiis editum fuit hoc Epigramma :

Luchinus miſerans tardæ commercia linguæ
Doctoris partes ſedulus hic peragit.
Arguit , hortatur , commendat , cuncta retundit
Crimina , ſancta , bona , facta nefanda virum.

Scripſit :

I. De Prologis , ſeu Proœmiis materna lingua &c. *Mediol.* 1500.
II. Conciones per totam Quadrageſimam , & anni Dominicas. Ex Donato Calvi.
III. Summa Moralis , Canonica , atque Dogmatica. MS. autographus ingentis molis optimè ſcriptus , in 4. extat in Biblioth FF. Hæremitar. S. Auguſt. in Conventu S. Mariæ Coronatæ Mediolani à me inſpecta.
IV. Sermones Latini. MS. autograph. litteris rubronigris , in 4. Ibid.
Manipulus Epiſcopalis Officii , & Regiminis Auctore Dominico Tit. S. Crucis in Hieruſalem Presb. Card. & Pœnitentiario , necnon Eccleſiæ Firmanæ adminiſtratore , ſcriptus à F. Luchino Mediol. anno MID. *in Patria* MS. optimæ notæ , in 4. extat Ibid.
Legitur Vita ejuſdem apud Donatum Calvi in lib. ſuo , cui titulus : Memorie Iſtoriche della Congregazione Oſſervante di Lombardia dell' Ordioe Eremitano di S. Agoſtino part. I. pag. 128. & ſequentibus.

C X X I I I.

ARCONIUS FRANCISCUS.

FRanciſcus à Mediolano nuncupatus , ex Ordine Fratrum Capuccinorum , ejuſdem Provinciæ Miniſter Provincialis , ac in Romana Curia Procurator Generalis , natus eſt Mediolani Anno MDXX. Patre Joanne Arconio Cretenſi , nobili Juriſconſulto , Habitumque Religionis Seraphicæ ſuſcepit anno ætatis ſuæ XIII. Vir fuit valde doctus , ſingularis prudentiæ , profundæ humilitatis , ac altiſſimæ contemplationis , Apoſtolico ſpiritu à Deo imbutus , gratiæque cœleſtis ubertate in prædicando ditatus , univerſas ferè Italiæ Civitates peragravit , in quibus innumera animarum lucra reportavit ; tamque ingens de vitæ illius ſanctitate , ſermonis efficacia , cœleſti doctrina apud Populos fama fuit , ut non immeritò novus Italiæ Apoſtolus fuerit appellatus. Summopere carus extitit Clementi VIII. Pont. Max. Vitam clauſit Romæ Anno MDLXXXIII. poſt XLV. Religionis. Acerrimus agnoſcitur Immaculatæ Conceptionis Beatiſſimæ Virginis Mariæ propugnator , ejuſque venerationem mirificè propagavit. Quapropter etiam ſcripſit.

I. Volumen , in quo doctiſſimè tractat de Immunitate ejuſdem Virginis Deiparæ ab omni peccati originalis macula.
De ipſo Pagnotius in libro de Maria Triumphante pag. 328. & Boverius in Annalibus Capuccinorum. T. II. ad ann. 1583.

C X X I V.

ARDEMANIUS JOANNES BAPTISTA.

QUo floruerit tempore , vel quibus è parentibus originem traxerit Jo. Baptiſta Ardemanius fruſtra quæſivi à Patre Abbate Picinello , qui tantùm , nos docuit ipſum Theologiæ laurea inſignitum , & Apoſtolici Protonotarii honore decoratum , Capellanum item , & Magiſtrum Chori in Regia Collegiata Scalenſi hujus Urbis extitiſſe. Eum Muſas ſummo ſtudio coluiſſe indicat liber Picinello ignotus à me infra dandus ; atque utinam ad manus noſtras perveniſſet alterum hujus Auctoris Opus , de Aſtronomia , ab eodem Picinello relatum , ut melius Lectorem noſtrum quantum Ardemanius in ea ſcientia valuerit inſtrueremus. Muſicam etiam inter ejus ornamenta ſæpè relatus Picinellus enumerat : alterum tamen Ardemanium ab ejus Athenæo expungendum duximus , ſicut & alios hujus artis , cum ibi ob Muſicæ peritiem tantummodo commendetur. De Joanne Baptiſta verò hæc damus :

I. Opus Aſtronomicum , quod Picinellus aſſerit eum compoſuiſſe occaſione Academiæ Caſſinenſium Inquietorum vocatæ.
II. Carmina latina , quæ vidimus in libro , cui titulus : Academiæ Animoſorum plauſus in laurea Philoſophica Joannis Mariæ Sicci de Aragonia. *Mediol. in* 4.
Vid. Picinellum in Athenæo pag. 269. ubi citat Borſerium in ſupplemento Cap. XII.

C X X V.

ARESIUS AUGUSTINUS.

IN Auguſtino Areſio , quem Alexander junior Juris-Conſ. Coll. genuit , avita ſanguinis nobilitas virtutis ſplendoribus ornata coruſcavit ; nam & ipſe Juriſprudentiæ laude clariſſimus Collegio Juris-Conſultorum aggregatus Anno MDCLXVI. dignus eſt habitus , qui legales ſcientias in Palatino Gymnaſio Fori Candidatis publicè traderet. Patriam Præfectus rexit Anno MDCLXXXIX. , deinde Prætoris vices cum laude geſſit. Terris valedixit Anno MDCCII. Superſunt :

I. Repertorium Juris exactiſſimè compactum ex quampluribus Auctoribus , nec non cum Senatus Excellentiſſimi Mediolanenſis Deciſionibus , inceptum Anno MDCLXVI. , & perfectum Anno MDCLXXX. MS. in fol. Autog. Vol. II. ingentis molis. Extat in Biblioth. Comitis Marci Areſii.
II. Allegationes plures apud J. C. C. Mediolan.
De ipſo Siton. Art. 2019. pag. 227.

C X X V I.

ARESIUS BARTHOLOMÆUS.

BArtholomæus Areſius Comitis Julii J. C. Coll. Senatus Mediolanenſis Principis , & Margaritæ Legnanæ filius , in lucem venit anno MDXC. XI. Kal. Novembris. Ex LX. Patriæ Decurionibus , Eques Calatravenſis , deinde Senator creatus eſt anno MDCXLI. die XXIX. Martii. Mox Magiſtratus Ordinariorum Reddituum Præſes , & ex Secretiori Conſilio ; Regius ſubinde Conſiliarius , ac Regens in Supremo Italicarum Rerum Conſiſtorio apud Regem Catholicum. In tumultu Cremonenſi difficilimis temporibus cum Comite de Haro Dominii Mediolanenſis Moderatore particeps imperii datus : demum Excellentiſſimi Senatus Præſes efficitur die XVII. Novembris anno MDCLX. Apud Barlaſſinam in agro Mediolanenſi Comum versùs magnificentiſſimo opere , & ſumptu Templum , & Cœnobium PP. Ordinis Prædicatorum Divo Petro Martyri dicavit , ubi invictus ille Fidei teſtis vulneribus ab impiis confoſſus victor occubuit ; anno vero MDCLXXIV. mundo valedixit. In ſacra Æde D. Victoris ad Corpus Mediolani ſitus eſt hiſce duobus Elogiis clariſſimus :

COMES BARTHOLOMAEVS ARESIVS
POST OMNES TOGAE GRADVS
IN PATRIA EMENSOS
APVD CATHOLICAM MAIESTATEM REGENS
ET MEDIOLANENSIS SENATVS PRAESES
AGNITA RERVM HVMANARVM FIDE
SPEM DIVINARVM AMPLEXVS
HOC SACELLVM
FAMILIAE CINERIBVS CONDENS
CONSCIENTIAM MORTALITATIS
AETERNITATIS EXPECTATIONEM
POSTERITATIS PIETATEM
EXCITABAT ANNO SAL. MDCLXIX.

CO-

COMITEM BARTHOLOMAEVM ARESIVM
EX SVPR. ITAL. CONS. APVD C. M.
REGENTEM
MAGIST. ORD. DEIN EXC. SENATVS
PRAESIDEM
RELIGIONE IN DEVM FIDE IN REGEM
IVSTITIA IN CIVES
CHARITATE IN PATRIAM
MVNIFICENTIA IN PRINCIPES
LIBERALITATE IN PAVPERES
IN OMNES BONAS ARTES FAVORE
INGENIO SAPIENTIA MAGNITVDINE ANIMI
TEMPLORVM COENOBIORVM
PALATIORVM MAGNIFICENTIA
VITAE MODESTIA SPECTATISSIMVM
HVIC TVMVLO
A SENATORE MARCO ANTONIO AVO
NEPOTIBVS PARATO
CO. LVCRETIA HOMODEA VXOR
COM. IVLIA ET COM. MARGARITA FILIAE
MEMORIA VIRTVTVM DOLOREM
LENIENTES
COELO RESTITVENDVM COMMITTEBANT
AN. MDCLXXIV. AETATIS EIVS LXIV.

De hujus Viri certe magni nominis geſtis illuſtribus, plura addere non duximus, Lectorem noſtrum ad vitam ipſius Coloniæ impreſſam anno MDCLXXXII. per Franciſcum à Turre (cujus Auctorem aliqui volunt Annibalem Porronum, de quo ſuo loco dicendum) remittentes. Ecce quod de hoc Areſio damus:

I. Volumen amplum, cui titulus: Centuria deciſionum Senatus Mediolanenſis, Præſide Areſio, ipſo collectore, in fol. MS. Extabat in Bibliotheca quondam Senatoris Jo. Galearii Vicecomitis.

II. Allegationes, & Relationes in Cauſis coram Senatu cum variis Ordinationibus. MS. in fol. magnæ molis Autographus. Extat in Bibliotheca Comitis Marci Areſii.

III. Allegationes Juris, partim editæ, & partim MSæ. Reperiuntur in collectionibus Archintea, Areſiana, Parodiana, Areſiniana, aliiſque.

IV. Collectio Sententiarum, atque Decretorum Magiſtratus Redditùum Ordinariorum ab Anno MDCXXXII. ad MDCLV. per materiarum feriem, & alphabetico ordine diſpoſita. MS. ingentis molis, atque optimæ notæ in fol. Extat apud Marchionem Gaſparem de Roſales.

V. Collectio altera Relationum cauſarum coram ſe agitatarum ab Anno MDCXLIX. ad MDCLXXIII. cum Votis Fiſci, in fol. Tom. IV MSS. Autographi ingentis molis. Extant in Bibliotheca ſupradicti Comitis Marci Areſii.

VI. Repertorium Juris ordine alphabetico diſpoſitum. MS. Autographum magnæ molis. Ibid.

VII. Tractatus acutiſſimus, & prudentiſſimus, quo probatur, Regem Catholicum non teneri Magno Etruriæ Duci, juxta pacta Senenſia, milites in auxilium mittere, memoratur in Auctoris vita, de qua ſupra pag. 108.

VIII. Epiſtola ad Gubernatorem Mediolani data die XXI Junii MDCXLII. in qua agit de negotiis politicis, & bellicis eo tempore Italiam vexantibus, præcipue de jurgiis inter Duciſſam, & Principes Sabaudiæ. Extat in ejus vita, ut ſupra pag. 95.

IX. Lettera autografa al Governadore di Milano ſopra la Reſa del Caſtello della medeſima Città. Dat. Milano MDCXLIII. XXVI. Maggio. Extat MS. in Cod. ſig. G. num. 573. inter impreſſos Bibliothecæ Ambroſ.

X. Riccordi dati dal Preſidente Bartolomeo Areſe ſopra gli abuſi da levarſi, ed altri da corregerſi, ed alcuni raccordi anche politici per la ſicura diffenſiva dello Stato di Milano, e per la di lui conſervazione. MS. in fogl. pagg. 16. Adeſt in Biblioth. Monachorum Ciſtercienſium S. Ambroſii Mediolani.

XI. In Opere Ludovici Viſmarii de eſſentia Poſſeſſionis adeſt Præfatio Bartholomæi Areſii.

Orationem in Laurea eidem collata dixit Henricus Arſagus Ripalta J. C. & pub. Profeſſor in Univerſitate Ticinenſi, quæ *Typis Ambroſianis edita fuit Anno* 1630. *in* 4.

Franciſcus Severinus Mediolanenſis à Secretis Senatus, Orationem dixit in ejus funere. *Mediolani, apud Montiam* 1675 *in* 4.

Panegyricus Comiti Bartholomæo Areſio dictus a Carolo Proſerpio. *Mediolani* 1654. *in* 4.

Hieronymus Boſſius ei Hendecaſsyllabon cecinit: Extat inter ejus Muſas ſucceſſivas pag. 4.

Ei dicatum eſt Opuſculum Jo. Ruiz de la Cuna de origine, auctoritate, dignitate, honoribus, & Privilegiis Regii Fiſci Patroni, deque præcedentia adverſus Secretarios. *Mediol.* 1636. *in fol.*

Inter Carmina Auguſtini Terzaghi extat Carmen in Lauream Comitis Bartholomæi Areſii pag. 158.

Lancellotus Gallia ei, cum eſſet Præſes Magiſtratus Ordinarii, dicavit an. MDCLIII. Commentarium in conſuetudinem Alexandrinam.

Angelus Stephanus Garonus ei, cùm eſſet Capitaneus Juſtitiæ, anno MDCXXXVIII dedit Commentarium in Titulum de Meretricibus, & Lenonibus *nov.* Conſtit. lib 4. tit. 15.

Altobellus Piſanus ei, cùm eſſet Præſes Mag Ord., ann. MDCXLVII. dicavit Angeli Stephani Garoni Commentaria de continuanda poſſeſſione defuncti in hæredem.

Bernardinus Innocentius ei dicavit ſuum Tractatum de ſucceſſione Municipali, *Mediolani* 1666.

De eo vide Horatium Landum de obſidione Cremonenſi pag 56. & alibi. Vide Galeatium Gualdum Prioratum in relatione Status pag. 187. ac Sitonum pag. 206. art. 892.

CXXVII

ARESIUS BARTHOLOMÆUS alter.

NE dum forenſibus ſtudiis claruit Areſia Familia, ſed etiam Viros protulit aliis exculptos diſciplinis. Hoc probat in primis Bartholomæus alter, qui perfectioris Vitæ ſtudio Ciſtercienſis Inſtituti Regulam amplexus eſt anno MDCLIX. In celeberrimo Sanctæ Crucis in Hieruſalem Monaſterio Romæ ſacris addictus ſtudiis non paucos ibi tranſegit annos. Hinc aliis regendis jam maturus Abbatialem dignitatem in Locedienſi Cœnobio promeruit, quod etiam munus in aliis ſui Ordinis Aſceteriis laudabiliter exercuit. Neque tamen ab amœnioribus ſtudiis abhorruit, nam inter Academicos Coloniæ Arcadicæ Mediolanenſis, alioſque hujuſmodi eruditorum Cœtus conſcriptus, plurima Italica, atque Latina Carmina non ſemel magno cum Auditorum plauſu recitavit. Meritis anniſque onuſtus mortalitatem exuit ſalutis humanæ anno MDCCXII. Hæc compoſuit, quæ ſubjungimus:

I. Inſignis Baſilicæ, & Imperialis Cœnobii S. Ambroſii Majoris Mediolani Abbatum Chronologica ſeries ab initio fundatæ Abbatiæ ad hæc uſque tempora per compendium deducta. *Mediolani* 1674. *apud Ramellatum in* 4.

In calce ejuſdem libri adſunt Privilegia, & quampluríma Diplomata ad dictum Monaſterium ſpectantia ab eodem collecta, & edita.

II. Poeſie varie Italiane ſopra varj Soggetti. Vol. IV. in 4. MSS. adſunt in Biblioth. Monachor. Ciſtercienſ. S. Amb. Mediol. n. 169. & ſeqq.

Areſium, & ejus Chronologicum Opus laudat Boſca in Martyrol. Mediol. in notis ad diem IX. Maji num. a. ſicuti & Illuſtriſſimus Fontaninus in ſuo libro de Corona ferrea edit. Romanæ anni 1719. pag. 57 ubi multum commendat Collectionem Areſii ſupradictor. Privilegior. ac Diplomatum, quæ in lucem edidit, ut diximus.

CXXVIII.

CXXVIII.

ARESIUS BENEDICTUS.

BEnedictus Areſius Marci, & Annæ Caſtellæ filius natus die XXIV. Martii anno MDCLXXIII. ex LX. Decurionibus Civitatis Mediolani non ſolum in Juris peritia, ſed & in Philoſophicis, Mathematicis, ſacris, atque profanis litteris verſatiſſimus, ideo locum inter Academicos, quos *della Cruſca* vocant, meruit obtinere. Bibliothecam inſignem in Ædibus ſuis apud hæredes adhuc extantem condidit. Amiciſſimus etiam erat celeberrimi Philoſophi Laurentii Magalotti, cujus Epiſtolas Philoſophicas, antequam Typis excuderentur, ipſe habuit. Obiit Quæſtor Reddituum Ordinariorum anno MDCCXXVIII. die III. Auguſti. Scripſit:

I. Vocabolario delle voci, e Fraſi Italiane più uſitate, e che non ſi trovano negli altri Vocabolarj. Vol. VII. MSS. in 4.
II. Raccolta di coſe memorabili, e detti più ſentenzioſi, e politici cavati da varj Autori. T. II. MSS. in 4. Hoc Opus inchoavit Co. Præſes Julius Areſius, & continuavit Benedictus noſter.
III. Tractatus de motu ex Gallileo, Carteſio, Marſenno, aliiſque. MS. in fol. Extant omnes in Bibliotheca ejuſdem, nunc Comitis Marci.
IV. Dell' Animaſtica, o ſia Metafiſica Diſſertazioni IV. in Academia Co. Caroli Archinti expoſitæ. MSS. in fol. extant apud Co. Maximilianum Jo. Stampam Marchionem Soncini.

CXXIX.

ARESIUS JOANNES FRANCISCUS.

ERravit profectò quicumque inter armorum ſtrepitus Muſas ſilere arbitratus eſt; etenim Joannes Franciſcus Areſius Comitis Benedicti, & Annæ Carcanæ filius, quamvis Martialibus addictus laboribus, ſtudia ſemper enixè proſecutus eſt. Urbibus Cremonæ, Alexandriæ, Novariæ, & Marchionatui Finarii cum imperio præſuit. Regis Catholici nomine apud Helveticam Rempub. Oratoris munus exercuit. Inſigni Militiæ Sancti Jacobi, quam de Spatha nuncupant, adſcriptus, Germanorum Peditum Chiliarca, inſuper in Betico adversùs Luſitanos bello, atque in Mamertino, Cathalaunico, & Belgico Inſubrum lectiſſimæ Legionis Tribunus, tum exercituum Generalis Præfectus, poſtremo rei tormentariæ Moderator extitit. Inter tot, tamque diverſa bellica munera pluribus exarandis Codicibus dedit operam, tam ad militiam, quàm ad res alias pertinentibus. Terris ereptus eſt in Patria anno ſalutis MDCCXXI. ætatis ſuæ anno LXXVIII. atque conditus in Templo Monialium Sanctæ Claræ Regulam profitentium. Quos ſcripſit libros Lector accipe:

I. Alcune regole Militari; lectu ſunt dignæ, atque prœlo paratæ, MS. in 4.
II. Prattica, e Maſſime della Guerra del Sig. Cavagliere de la Valliere, da lui tradotte dal Franceſe l'anno MDCXCIV. MS. in fol. autog. juſtæ molis.
III. La Filotea di Don Franceſco de Quevedo, traſportata dallo Spagnolo, MS. in fol.
IV. Dilucidazione di alcune difficoltà, che ſono inſorte ſopra il libro della ſantità, e degli obblighi della vita Monaſtica, traſportato dall' Idioma Franceſe nell' Italiano, MS. in fol. juſtæ molis, qui jam prœlo paratus erat.

Extant omnes in Biblioth. Comitis Marci Areſii.

CXXX.

ARESIUS JULIUS.

COmes Julius Areſius Marci Antonii J. C. Coll. Senatoris, & Hippolytæ de Claris Julio Senatore genitæ filius, Pauli integerrimi æque ac literatiſſimi Derthonenſis Epiſcopi frater, de quo dicturi ſumus, necnon Præſidis Bartholomæi Pater. Juriſperitorum Mediolanenſium Collegio adſcriptus anno MDXCVI. ex LX. patriæ Decurionibus, Reg. Ducal. Quæſtor Magiſtratus Extraordinar. Reddituum, hinc Senator efficitur, Magiſtratus Ordinariorum Reddituum ſubinde Præſes, & ex Secretiori Principis Conſilio, demum Excellentiſſ. Mediolanen. Provinciæ Senatus Princeps anno MDCXV. Tot dignitatibus inſignitus, necnon à tantis eruditione Clariſſimis Viris laudatus, ut videbimus infra, nobis præripit plura in ipſius dignam commendationem addere. Vivere deſiit anno MDCXXVII. atque ſuperſtes ſuorum pietas hoc illi elogium inſcripſit in Templo D. Victoris ad Corpus Mediol.

D. O. M.
HIC IACET
COMES IVLIVS ARESIVS
MARCI ANTONII SENATORIS F.
IVRISCONS. EX COLLEGIO
REDDITVVM EXTRAORD. QVAESTOR
DEINDE SENATOR
MOX REDDIT. ORDINAR. MAGISTRATVS
PRAESES
ET CONSILII SECRETI CONSILIARIVS
POSTREMO SENATVS MEDIOLANENSIS
PRAESES
QVI HVC OMNES ACCEDITIS
DEVOTAS PRO EO EFFVNDITE AD DEVM
PRECES
COMES BARTHOLOMAEVS CAESAR
LVDOVICVS ET FRANCISCVS MARIA
ILLIVS FILII
ET IOH. BAPTISTA QVARTERIVS
EORVM TESTAMENTARIVS TVTOR
ET CVRATOR
IVXTA IN TESTAMENTO
AD EXCITANDAS FIDELIVM ORATIONES
PRAESCRIPTA
OBIIT DIE V. FEBR. MDCXXVII.
AETATIS SVAE LV.

Hæc de ipſo habemus:

I. Notæ ſeu Decreta Senatus Mediolani ab ipſo collecta & ordine materiarum diſpoſita. MS. in fol. ingentis molis. Extat apud Marchionem Gaſparem de Roſales.
II. Conſtitutiones Dominii Mediolanenſis in ordinem redactæ a Jacobo Cattaneo Senatus Secretario. *Mediolani* 1541. fol. cum pluribus adnotationibus tam marginalibus, quam ad calcem ſcriptis manu ejuſdem Præſidis. Extant in Bibliotheca pluries laudata Co. Marci Areſii.
III. Statuta Mediolani cum appoſtillis Cattelliani Cottæ. *Mediolani* 1552. in fol. cum adnotationibus MSS. Præſidis Areſii tam ſparſim in libro, quam ad calcem paginarum 80. minutiſſimè ſcriptis manu ejuſdem. Extat in ead. Biblioth. in qua vidi etiam inſignem alium MS. eidem Præſidi Areſio perquam carum, ut ibi legitur, ſic inſcriptum: Raccolta belliſſima di ſcritture Ducali dall'anno MCDLXXXVIII. ſino al MDXXV. attinenti alle gravezze imposte dai Duchi, regolamento della loro Corte, dell' Entrate, e ſpeſe annue della Camera, al regolamento per il ſale, per il ſuſſidio Eccleſiaſtico &c. poſto in ordine da Aleſſandro Giuſſani Archiviſta del Magiſtrato Ordinario, di cui ſono li Sommarj, Indici, ed una lettera ſcritta al ſodetto Sig. Preſidente, li XX. Novembre MDCXCV. MS. in fol. magnæ molis.

IV. Repertorium juris ditiſſimum alphabetico ordine diſpoſitum in fol. Vol. IV. ingentis molis. MS. autographus. Extat ibidem.

V. Opus Legale ſuper omnes Titulos Juris tam Cæſarei, quàm Pontificii, necnon de Jure publico. Vol. VI. MSS. in fol. ingentis molis. Extat ut ſupra.

VI. Carmina aliquot Italica, extant in lib. cui tit. Le Muſe Toſcane di diverſi nobiliſſimi ingegni di Gerardo Borgogni. *Bergamo 1549. per Comin Ventura in 4.*

VII. Allegationes plures ejuſdem reperiuntur in ferè omnibus collectionibus jam enunciatis, inter quas ex ſchedis P. D. Gaſparis Berettæ, de quo ſuo loco, cognovi lectu dignas eſſe quæ ſequuntur:

Motivum contra Fiſcum pro Barone VVolphango Germano, incipit: *in Bononienſi Fœdere* pag. 8. extat in Parodiana Tom I. Fiſcalium.

Allegatio pro Fratribus Cribellis in materia Teſtamentaria, incipit *Caſus propoſitus* 15. Jun. 1601. apud Soliv. Tom. XXII.

VIII. Conſultatio de Præcedentia Magiſtratus Ordinarii, & Extraordinarii. Extat in Collectione Comitis & Quæſtoris Ludovici Archinti.

Videndæ ſunt Annibalis Guaſchi ad eundem Epiſtolæ Italicæ XI. Extant inter Epiſtolas Guaſchi editas *Mediolani apud Pontium, & Piccaleam 1601.*

Ejuſdem Guaſchi ad Areſium aliæ duæ Epiſtolæ, in quarum prima reſpondet aliquibus dubiis de pace hoſtibus in ſcriptis data, quæ Julius Guaſcus ſcripſerat contra ejus Epiſtolam in primo volumine contentam. Extant inter Epiſtolas Guaſchi editas *Alexandriæ apud Felicem Mottum 1607.*

In Libro Epiſtolarum Sigiſmundi Boldoni *Mediolani 1651. Typis Ludovici Montiæ* extant ad eum Epiſtolæ V.

Ei nuncupavit Boſſius Epiſtolarum ad Jo. Bap. Saccum Senatus à Secretis librum ſingularem. Anno 1617.

Benedicti Sociaci Epigr. ad Julium Areſium Quæſtorum Principem, cum ei libellus *Momi* titulo inſcriptus dicaretur. Ext. lib. 4. pag 147.

Franciſci Rubini gratiarum actio ad Jul. Areſium Mediolani Præſidem. 1628 in 4.

Hieronymus Boſſius in Muſis Juvenil. Epig 42. pag. 26. cum eſſet Præſes Senatus ad eum dedit.

Joannes Petrus Surdus ei, cum adhuc eſſet Quæſtor, dicavit *Deciſiones Mantuani Senatus*. 1606.

Extant ad eum Epiſtolæ quinque Stephani Guatii Epiſt. lib. V.

Bartholomæus Regius ei Senatori dicavit Libellum *Momus*, & *Viator*. 1613.

Cum Laurea donatus eſſet Ticini, plura in ejus laudem Carmina Latina, & Italica Jo. Bapt. Maſſarenghus Parmenſis edidit.

In Funere Julii Areſii Senatus Præſidis Sigiſmundi Boldoni Epigrammata quinque.

Extant ad eundem Carmina plura in Collectione Gherardi Borgonii eidem dicata 1599

Laudatur in pluribus Epiſtolis à P. Abbate Grillo. *Ven. 1608. in 4.* & à Sitono pag. 180. art. 746.

CXXXI.

ARESIUS MARCUS.

MArcus Areſius Com. Benedicti ex LX. Urbis Decurionibus, de quo egimus, & Annæ Carcanæ filius, Equitis Joann. Franciſci Germanorum peditum Chiliarchi, quem paulo antè laudavimus, frater, Comes Barlaſſinæ, Regius Feudatarius Plebis Seveſi, etiam ipſe ex LX. patriæ Decurionibus, J. C. C. Collegio adſcriptus anno MDCLVII. ejuſdemque Proprætor, mox anno MDCLXIX. Urbis Præfectus, à conſultationibus S. Officii, ex Regiis Vicariis Generalibus, hinc Judex Prætorius ſub ſigno Equi: poſt hæc in Supremo Italicarum rerum Conſilio Regens apud Catholicam Majeſtatem: Magiſtratus ſubinde Ordinariorum Redditaum Mediolanen. dominii Præſes. Vir in magnis, atque arduis negotiis à Carolo II. Hiſpaniarum Rege Catholico, necnon ab ejuſdem in hoc dominio Mediolanenſi Gubernatoribus pluries ſemper fœliciter adhibitus; obiit anno MDCXCVI. Hæc reperi de ipſo:

I. Memorabilia Magiſtratus Redditaum Ordinariorum ab anno MDCXXXVII ad MDCLX. Tomi V. ingentis molis in fol. apud Comitem Marcum Areſium Auctoris Nepotem

II. Vocabularium Juris Criminalis. MS. in fol. ingentis molis autogr. Extat in Biblioth. Comitis Marci Nepotis ſupradicti.

III. Relationes Cauſarum coram ſe agitatarum, cum Votis Fiſci, & Deciſionibus Senatus. MS. in fol. Tom. II. ingentis molis autogr. ab anno MDCLXXIII. ad MDCXCVI. Ibidem.

IV. Lettere di varj negozj Politici ſcritte a più perſone dall' anno MDCLXXXIII. al MDCLXXXV. Extant ibid.

V. Allegationes Fiſcales III. apud Benaliam, aliæque plures in Jure Civili, & Criminali in Collectione Archintea à me inſpectæ.

De eo agit Sitonus pag. 221. art. 980.

CXXXII.

ARESIUS PAULUS.

PAulus Areſius, in ſæculo autem Cæſar, M. Antonio, & Hippolyta de Claris, ut innuimus in Vita Comitis, & Præſidis Julii ejus Fratris, nobilibus Parentibus anno MDLXXIV. Mediolani natus, nondum quartum decimum attingens annum Clericus Regularis Theatinus effectus eſt. In hoc vivendi genere ita ſe geſſit, ut in eo nihil deſiderari potuerit, quod pietatem religioſam non redolere videretur. In literarum ſtudiis brevi temporis ſpatio coætaneos ſuos anteivit, evaſitque Philoſophus, Theologus, ac verbi Dei declamator eximius. Paulus V. Pontifex Maximus, defuncto Doſſena Præſule religioſiſſimo, Derthonenſem exhilaravit Eccleſiam, cum die VI. menſis Julii anno MDCXX. Areſium declaraſſet Epiſcopum, quam ille doctrinæ gloria, virtutum fama, & honeſtate vitæ non minus anteceſſore ſuo Doſſena illuſtravit. Hominis doctiſſimi, probique Præſulis nomen adeptus, perhonorificè à primis noſtri ævi Scriptoribus celebratur. Plura volumina Academicarum concertationum in lucem emiſit, unde verbi Dei Concionatores tamquam ex ditiſſimo penu divina poſſunt eruere, quæ ſalubriter populo explicentur. Cætera ſui clariſſimi ingenii monumenta nos infra Lectoribus exhibebimus. Quatuor & viginti annos Derthonenſem rexit Eccleſiam: ſenio tandem, ſtudiorumque labore feſſus, in Urbani VIII. Pontif. Max. manibus Epiſcopale munus deponere magnopere exoptans, miſit nuncium anno MDCXLIV. pauloque poſt è vivis exemptus eſt die XIII. Junii, funeratus in Cathedrali, tantâ populorum frequentiâ, ut per aliquot dies extincti Præſulis cadaver inſepultum eorum piam curioſitatem vix explere potuerit. Hic eſt Operum ejus cathalogus:

I. Velitationes in Cantica Canticorum. *Mediolani, ex Typographia Jo. Petri Cardi 1640. in 4.*

II. Velitationes in Apocalypſim. Opus poſthumum, quod edidit Paulus Sfondratus Gregorii XIV. Pont. Max. pronepos, cum Auctoris Vita. *Mediolani, ex eadem Typograph. 1647 in fol.*

III. Della Tribulazione e ſuoi remedj. *Venezia preſſo Pietro Paolo Tozzi 1627. in 4. & Colonia per Gio Buſeo 1661.* Opus etiam latinitati donatum per Petrum VVemers Strict. Obſerv. Carm. editio ſecunda. *Antuerpiæ 1647. Coloniæ 1665. Tom. 2. in 4.*

IV. In Ariſtotilem de generatione, & corruptione ad Philippum Hiſpaniarum Regem. *Mediolani apud Hieronymum Bordonum 1627. in 4.*

V. De Aquæ tranſmutatione in ſacrificio Miſſæ. *Derthonæ 1622. in 8. & cum additionibus Antuerpiæ apud Martinum Nutium 1628. in 12.*

VI. Arte del Predicar bene. *Venezia 1611. preſſo Bernardino Giunti, Gio. Battiſta Ciotti, e compagni in 4.*

VII. Impreſe ſacre, ita diſtinctæ:

Libro primo della natura dell' impreſe. *Milano per l'Erede di Pacifico Ponzio, e Gio. Battiſta Piccaglia 1625. in 4.*

Libro ſecondo (impreſe XV.) *Milano per gl'Impreſſori Archiepiſcopali 1625. in 4.*

Libro terzo (impreſe XXX.) *Milano per gl' Impreſſori Archiepiſcopali 1625. uno tantum volumine cum ſupradicto in 4.*

Libro quarto volume primo (impreſe LXXVI.) in lode di Criſto Signor noſtro, e d'altri Santi, e Beati. *Tortona per Pietro Giovanni Calenzano, ed Eliſeo Viola compagni 1630. in 4.*

Libro quarto volume ſecondo (impreſe CXXI.) fatte in lode de' Santi Pontefici, e de' Beati Confeſſori. *Tortona per li ſuddetti, in 4.*

Libro quinto (impreſe CLII.) in lode della Beatiſſima Vergine. *Tortona per li ſuddetti 1610. in 4.*

Libro ſeſto volume primo (impreſe CLXXIII.) in

in biaſimo di Satanaſſo. *Tortona per li ſuddetti* 1634. *in* 4.

Libro ſeſto volume ſecondo (impreſe CC.) in biaſimo di Satanaſſo. *Tortona per li ſuddetti* 1635. *in* 4.

Libro ſettimo, la Retroguardia delle ſacre impreſe. *Ivi. Per Pietro Gio. Calenzano* 1640. *in* 4.

La Penna rafilata, aggiunta al primo Tomo delle impreſe. *Milano* 1666. *in* 4.

Hoc opus ex integro in Latinam linguam redditum fuit à P. Cajetano Nemmich Religionis Theatinorum alumno, atque impreſſum *Francofurti annis* 1701. & 1702. *Tom.* 2. *in fol.*, præmiſſa eleganti Præfatione Salisburgi data.

VIII. Panegyres Sacræ partim ſeorſim, partim ſimul, ſed non omnes collectæ, atque *Mediolani edita, primum apud Ludovitum Montiam, poſtea per Franciſcum Mognagam annis* 1644. & 1659. Ideo has ſingillatim recenſere ſtatui.

1. In lode di S. Carlo Borromeo Cardinale di S. Praſſede Arciveſcovo di Milano, detto nel Duomo di Milano, il quarto giorno di Novembre 1610. in occaſione della Feſta del Santo, e della nuova della ſua Canonizzazione, che la notte precedente s'ebbe.

2. In lode del Cuore di S. Carlo Cardinale Borromeo, fatto in Roma nella Chieſa del medeſimo Santo, ove ſi conſerva il detto Cuore, nel giorno Feſtivo di Lui, l'anno 1617. alla preſenza del ſacro Collegio. *Roma appreſſo Giacomo Maſcardi* 1617. *in* 4.

3. In lode del medeſimo, fatto in Roma la ſera del giorno Feſtivo di Lui, nella Cappella di N. S. Papa Paolo V. in S. Maria Maggiore, l'anno 1617. come ſopra.

4. In lode di S. Corrado Piacentino, fatto nel Duomo di Piacenza l'anno 1616. a dì 19. Febbrajo giorno Feſtivo di Lui, correndo la Feria ſeſta dopo le Ceneri *In Piacenza in* 4., *ed in Tortona appreſſo Nicolò Viola* 1621. *in* 4.

5. In lode de' Santi Ignazio, e Franceſco Xaverio, fatto nella Feſta, che per la Canonizzazione de' detti Santi ſi celebrò nella Chieſa di S. Fedele de' PP. della Compagnia di Geſù, il giorno 17. Aprile 1622. *Tortona, preſſo il Viola* 1622. *in* 4.

6. In lode de i ſuddetti fatto nella Feſta, che per la Canonizzazione d'eſſi Santi ſi celebrò in Caſtelnovo ſua Dioceſi da' PP. della Compagnia di Geſù li 17. Maggio 1622. come ſopra.

7. In lode della Beata Chiara di Montefalco, fatto nella di lei Solennità, nella Chieſa de' Padri Agoſtiniani detta la Trinità di Tortona, l'anno 1624. *Tortona in* 4.

8. In lode del B. Andrea Avellino della Religione de' PP. Teatini, fatto in S. Siro di Genova, Chieſa de' Padri dell'iſteſſa Religione, celebrandoſi la ſua Feſta, li 10. Novembre 1625., *in Tortona, appreſſo Pietro Gio. Calenzano, ed Eliſeo Viola* 1626. *in* 4.

9. In lode della B. Vergine Maria, fatto nella Chieſa delle Vigne di Genova, la ſera del Sabbato giorno 15. di Novembre dell'anno 1625. come ſopra.

10 In lode delli XXIII. Martiri del Giappone ſeguaci del Serafico P. S. Franceſco fra' Minori Oſſervanti, fatto nella Chieſa della Pace in Caſtel-novo in occaſione della Feſta, che ſi celebrò degl' iſteſſi Beati, li 5. Febbrajo 1628 come ſopra.

11. In lode de' III. Martiri del Giappone, Religioſi della Compagnia di Geſù, fatto in Caſtel-novo nell'occaſione della Feſta, che ivi ſi celebrò degl' iſteſſi Beati Martiri, li 6. Febbrajo 1628. come ſopra.

12. In lode della Beata Rita, con occaſione della ſua Beatificazione, che ſi celebrò nella Chieſa della Santiſſima Trinità de' PP. Eremitani della ſteſſa Città di Tortona, la Domenica terza dopo Paſqua, l'anno 1629. in 4. come ſopra.

13. Panegirico fatto nel Duomo di Tortona, il giorno 28. Maggio 1643. con occaſione del Caſtello reſo la ſera avanti, alla preſenza dell' Eccellentiſs. Sig. Co. di Sirvela, Governatore dello Stato di Milano, e d'altri principali Guerrieri, che in queſt'impreſa impiegati ſi erano. *Ivi come ſopra, e Milano* 1643. *in* 4.

14. Panegirico fatto in Genova, nella Chieſa de' PP. della Compagnia di Geſù, nella Traslazione di molte Reliquie, e Corpi Santi, che ſi celebrò li 12. Luglio 1643. *in* 4. *Genova*.

15. Panegirico fatto ne' Funerali del Cattolico e Potentiſſimo Re di Spagna Filippo Terzo, nella Cattedrale di Tortona. *Ivi appreſſo Nicolò Viola in* 4.

16. In lode dell'Eminentiſs. e Reverendiſs. Sig. Cardinale Federico Borromeo Arciveſcovo di Milano, nelle ſue eſequie, nel Duomo di Milano, l'anno 1631. *in Milano per Gio. Battiſta Cerri* 1631. *in* 8.

17. Panegirico fatto nell'occaſione dell'incoronazione del Sereniſs. Doge di Genova Aleſſandro Giuſtiniano. *Ivi, ed in Venezia, appreſſo Gio. Alberti* 1631. *in* 4.

18. Panegirico de' Cavaglieri della gran Croce fatto in lode de' XXIII. Martiri del Giappone, ſeguaci del Serafico Padre S. Franceſco fra' Minori Oſſervanti, nella Chieſa di S. Maria delle Grazie in Voghera, con l'occaſione della Feſta, che ſi celebrò degl' iſteſſi Beati, il giorno 17. di Settembre del 1628., *in Tortona per Pietro Gio. Calenzano, ed Eliſeo Viola compagni in* 4. Hæc cum aliis non reperitur in collectione, utpote diſſimilis ab indicato numero X.

IX. Guida dell'anima Orante. *In Pavia per Gio. Andrea Magri. in* 12. 1645 *Genova, appreſſo Franceſco Meſchino*. 1662. *Venezia, Verona &c.*

X. Conſtitutio Synodalis edita in prima Diœceſana Synodo. *Derthonæ apud Nicolaum Violam*. 1623 *in* 4.

XI. Lettera à Sebaſtiano Baldi. Extat in Liceti Reſponſis ad quæſita per Epiſtolas, Tom. IV. pag. 136.

XII. Conciones Latinæ MSS. in fol. magnæ molis, extant in Biblioth. Ambr. ſign. C. num. 191.

XIII. Epiſtolæ plurimæ Latinæ, atque Italicæ ad res Eccleſiaſticas ſpectantes ad D. Carolum Borromæum ſcriptæ anno 1568. & ſequentibus, cum ejuſdem D. Caroli reſponſionibus. Extant in Bibliotheca Ambroſiana inter Epiſtolas S. Caroli.

Ipſum laudavit in funere Joſeph Calciatus, ex Canonicis Lateranenſibus diſertiſſima Oratione, *Derthonæ* edita *per Violam in* 4. & Præſidi Julio dicata.

Elogium ejus ab Aloyſio Novarino conſcriptum Tom. II. Opuſculorum eaſcripſit Ughellus Tom. IV. in Epiſcopis Derthonenſibus num. LXXXIV. Extat aliud in Libro, cui titulus: Elogj d'Uomini Letterati, ſcritti da Lorenzo Craſſo. *Venezia* 1666. *preſſo Combi e Lanau. in* 4. *parte ſeconda*.

Inter Carmina Auguſtini Terzaghi extat Carmen ad Paulum Areſium pag. 46. atque ejuſdem Pauli ad Auctorem, ibidem.

De Paulo Areſio ſcripſerunt Ughellus in Epiſc. Derthonenſ. T. 4. Morofius Polihiſtor. litterar. lib. 6. c. 4. Le Long Biblioth. ſacra pag 613. Biblioth. Magna Eccl. Genevæ edita T. 1. pag. 544. Borſerius c. 12. Petrus Paulus Boſca de orig Biblioth. Ambroſianæ, Picinellus pag 447. &c.

Miramur Nicolaum Toppium in Bibliotheca ſua Neapolitana pag. 232. Edit. Neapol. anni MDCLXXVIII. inter eruditos ſuos Paulum Areſium recenſere, eum in Diœceſi Cajetana ortum aſſerendo, Placentinis primum Infulis, tum Neapolitanis, & ſacra Purpura inſignem; ideoque ſuccenſere Hieronymo Ghilino, quod in Theatro ſuo Part. 1. fol. 182. Mediolanenſem fuiſſe dicat. Fefellit Virum ſimilitudo nominis Areſii noſtri cum Paulo de Aretio Clerico Regulari è Congregatione Theatina, qui verè Cardinalis fuit ex Epiſcopatu Placentino ad Neapolitanum translatus die VI. Novembris MDLXXIV. Unum tamen Toppio indulgendum non videtur; illud eſt, quod Paulum de Aretio defunctum anno MDLXXVIII. Sancto Carolo Borromæo adhuc vivente, ut ex epitaphio ab Ughello citato in Tom. VI. Ital. Sacræ in Neapol. num. CI. clariſſimè patet, in Vitam revocat, ut anno MDCX. Sanctum Carolum in Baſilica Metropolitana Mediolanenſi erudita Oratione commendaret. Præſtitit id verè Areſius noſter, ut loco ſuo jam dictum: quod verò nos hic adnotamus de Pauli patria, & Toppii ſphalmate, jam adverterant Collectores Bibliothecæ Magnæ Eccleſiaſticæ Genevæ impreſſæ anno 1734.

CXXXIII.

De ARGENTIS BARTHOLOMÆUS.

EX Alexandro de Argentis, atque Barbara Capiaga Mediolanenſibus inter vivos anno MDCIII. cœpit eſſe Bartholomæus noſter, qui ſtudiis humanioribus, indeque Philoſophicis, & Theologicis operam ſeriò dedit in Seminario Clericorum hujus Metropolis, atque laureâ in præſcriptis facultatibus acceptâ vitam Eccleſiaſticam amplexus eſt in Oblatorum Collegio SS. Caroli & Ambroſii. Carus fuit Cardinali Federico Borromæo, necnon Philippo & Carolo Archinto, nam eorum primo datus fuit in Nobilium Collegio ad ipſum in Rhetorica erudiendum;

ſecun-

ſecundus autem, qui Eccleſiam Comenſem Epiſcopus regebat, cum à ſuis confeſſionibus voluit uſque ad vitæ finem; tertius vero hujus Viri conſilia, ac doctrinam ſic perpenſavit, ut eundem in Legationibus Romana atque Germanica, de quibus in ipſius Vita ſermonem habuimus, ſocium adſciverit, inde in Scholis Palatinis Mediolanenſibus publicus profeſſor evaſit. Pluries Scriptor noſter Verbum Chriſti egregiè diſſeminavit; nam in Metropolitana Mediolanenſi Eccleſia de Salomonis Templo, ac de Legibus in Monte Sinai evulgatis publicè ac religioſè per biennium diſſeruit, nec tantummodo in Patria, ſed Comi etiam egregii Concionatoris nomen promeruit. Animarum quoque curam habuit Canturii in Eccleſia principali ipſius Oppidi S. Michaeli dicata, & deinde Mediolani in altera, quam S. Viti ad Paſquirolum vocant. Tandem annorum meritorumque plenus obiit die XIV. Auguſti MDCXCVII. Hæc damus ad ipſum ſpectantia:

I. Orazione nelle eſequie del Cardinale Ceſare Monti, celebrate nel Duomo di Milano. *Ivi nella Stamperia Arciveſcovile.* 1650. *in* 4.
II. La Nube, Panegirico per S. Antonio di Padova. *Milano per il Monza.* 1652. *in* 4.
III. Ragionamento in lode dell' Eminentiſs. Sig. Cardinale Alfonſo Litta nelle dimoſtrazioni d'allegrezza fatte nella Chieſa di S. Tommaſo in Terra amara per la Porpora allo ſteſſo conferita. *Milano*, *in* 4.
IV. Panegirico per la Canonizzazione di S. Franceſco Borgia in 4. Eam dixit in Eccleſia PP. Societatis Jeſu hujus Urbis S. Fideli dicata coram omnibus Magiſtratibus, atque cum ingenti viror. doctor. concurſu, a quibus tantum laudis accepit, ut illico Lector in Scholis Palatinis, ſicut diximus, effici meruerit.
V. De Regno Italico ab Urbe Condita uſque ad Othonem Vicecomitem Mediolani Archiepiſcopum & Dominum. MS. qui cum aliis Argenti noſtri extabat penes Petrum Craſſum S. Laurentii Baſilicæ Canonicum, atque in Scholis Palatinis Profeſſorem publicum, nunc, ut aſſeritur, apud ſuos Canturii.

Ipſum laudant Boſca in libro de Origine & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ, atque Picinellus in Atheneo pag. 64.

CXXXIV.

ARIBERTUS.

ERibertus, ſive melius Aribertus, Gariardi, & Berlindæ de Antimiano filius, nobili natus genere, vitâ functo Arnulpho Mediolanenſi Archiepiſcopo, in ejus locum ſufficitur anno MXIX. Poſt obitum Henrici Auguſti contendentibus Italis Optimatibus in publico Concilio, quis in Regem Italiæ eligeretur, ipſe in Germaniam ſolus contendit, ubi Conradum Cæſarem ſalutavit, cui etiam, cùm Mediolanum adveniſſet, ſolemni ritu in Ambroſiana Baſilica Coronam impoſuit anno MXXIV. ſed cùm poſtea inter Eribertum, atque Conradum ingens orta eſſet ſimultas, Auguſtus eum in Vincula conjectum quaſi Majeſtatis reum Aquilejenſi Patriarchæ tradidit cuſtodiendum, intruſo in ejus Cathedram Ambroſio Metropolitanæ Ordinario. Elapſus ex Aquilejenſi cuſtodia Eribertus Mediolanum rediit magno populi gaudio exceptus. Interfuit Romanæ Synodo ſub Benedicto VIII. atque Henricum II. Conrado ſuffectum coronavit. Henrico poſtmodum ipſo Mediolanum obſidente, ne Urbis videret exitium, Modoëtiam ſe recepit, ubi S. Joannis Baſilicæ ſacrum Codicem aureis contectum laminis donavit, qui hodie quoque in ejuſdem Templi Cimelio aſſervatur his ornatus Carminibus:

HUNC EVANGELICUM TIBI DAT PRO MUNERE TEXTUM
PRÆSUL ERIBERTUS, CHRISTE, TUUS FAMULUS
FULGEAT ECCLESIÆ SANCTI SUB LAUDE JOANNIS:
TOLLERE QUI TENTAT, PERPETUO PEREAT.

Anno Chriſti MVII. erat Cuſtos Eccleſiæ Sancti Vincentii apud Canturium ex Puricell. Diſſert. Ambroſ. n. 18. Refert Carolus à Baſilica Petri in fragmentis Hiſt. Med. Inſcriptionem ibi poſitam, in qua legitur:

VI. NONAS JULII
TRANSLATIO CORPORIS SANCTI ADEODATI PRESBYTERI,
ET DEDICATIO IPSIUS ECCLESIÆ
TEMPORE DOMNI ERIBERTI DE ANTIMIANO
SUBDIACONI SANCTÆ MEDIOLANENSIS ECCLESIÆ
ET CUSTODIS IPSIUS ECCLESIÆ.

Quam etiam dat Placidus Pucinellus in Libro, cui titulus: Memorie Antiche di Milano &c. pag. 26.

Monaſterium Sancti Dionyſii olim extra Portam Orientalem conſtruxit, in quo etiam extat ejus effigies antiquiſſima ex Ære ducta ad pedes Chriſti Domini e Cruce pendentis cum his litteris: ARIBERTVS INDIMNVS ARCHIEP.

D. Satyri Templum conſecravit, Sancti Monæ Archiepiſcopi Corpus in Ædem D. Vitalis tranſtulit. Baſilicam Sancti Vincentii extra Ticinenſem Portam, illatis Sanctorum Martyrum Quirini Epiſcopi, Nicomedis Presbyteri, & Abundii Diaconi Corporibus nobilitavit. Plures Inſubriæ Urbes armorum vi domuit; Arduinum, Berengarium, & Ugonem Comitem bello ſuperavit, Ticinenſem Antiſtitem coram ſe Crucem deponere coëgit, quamplures Epiſcopos ſibi obſiſtentes devicit, & in officio continuit. Vir fuit magnæ fortitudinis & fidei, litteris apprime cultus, à Benedicto VIII. Pontifice Maximo magno in honore habitus, inſignibus donis cumulatus, egregiiſque Titulis decoratus. Mediolanenſem Eccleſiam annos circiter ſeptem ſupra viginti adminiſtravit; cum autem gravi morbo urgeretur, jamque finem vitæ inſtare ſentiret, ſumptis Divinis Myſteriis ploranti Clero dixiſſe fertur: „ nolite contriſtari: quia ad „ pedes Beati Ambroſii Patris mei aſcendo. Quibus dictis quievit in Domino XVI. Januarii anno MXLV. Ejus Corpus jacet in Baſilica prædicta Sancti Dionyſii, hoc adjecto Carmine:

HIC IACEO PVLVIS, CVI QVONDAM CLARVIT ORBIS.
TVNC HERIBERTVS ERAM, NIMIOQVE DECORE VIGEBAM,
OFFICIO PLACIDI FVNGEBAR PRAESVLIS ARCHI:
NVNC TVMVLOR SERVVS SERVORVM, CHRISTE, TVORVM.
PRO MERITIS HORVM, TIBI DIGNE COMPLACITORVM,
SANGVINE, QVAESO, TVO MIHI TV MISERERE REDEMPTO.
HVC VENIENS LECTOR, SIBI DIC: IGNOSCE REDEMPTOR:
ET VIVENS VITA REQVIESCAT SEMPER IN IPSA

OBIIT ANNO DOMINICAE INCARNATIONIS MXLV. XVII. DIE MENS. IANVARII, INDICTIONE XIII.

De ipſo habemus:

I. Extat

I. Extat ejuſdem Ariberti Teſtamentum ab ipſo ſcriptum anno ſalutis MXXXIV. Incipit:
„ In Nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis. Chunradus Dei gratia Imperator Auguſtus, anno Imperii
„ ejus VII. menſe Martii Indictione ſecunda.
„ Ego Aribertus Dei gratia S. Mediolanenſis Eccleſiæ
„ Archiepiſcopus, & filius bonæ memoriæ Gariardi,
„ qui fuit de loco Anicmiano, & vixit Lege Lon-
„ gobardorum, pauperibus dixi &c. in fine: „ Ego
„ Aribertus Dei gratia Archiepiſcopus à me facto ſub-
„ ſcripſi.

Continet inſigne hoc vetuſtatis Monumentum plurima ad Eccleſiaſticam Mediolanenſem Hiſtoriam utilia, & ſcitu digniſſima, atque idcirco æquum duximus illud non prætermittere ſilentio, præcipuè cum ex ipſo contextu pateat, non à Tabellione, ſed ad ipſomet Antiſtite conſcriptum fuiſſe.

Habetur apud Ughellum in Archiepiſcopis Mediolanenſibus n. 60. qui illud exſcripſit e Monumentis Puricelli n. 224. apud quem aliud ejuſdem Teſtamentum reperies n. 245.

II. Legitur ibidem Donatio ab Ariberto facta Cœnobio Tollenſi anno MXL. in Caſtro Caſſano.

III. Ariberti Erectio Monaſterii S. Dionyſii, in qua conſtituit Abbatem, Monachos XII. & Hoſpitale pro pauperibus. Incipit „ Ego Aribertus Omnipotentis Dei
„ miſericordiâ Ambroſianæ Eccleſiæ Archiepiſcopus pro
„ ſalute animæ meæ, necnon magni H. (hoc eſt Hen-
„ rici) Imperatoris Auguſti, atque totius Urbis vivo-
„ rum, & Defunctorum Fidelium, Eccleſiam, in qua
„ Beatiſſimorum Confeſſorum Dionyſii, & Aurelii ſa-
„ cra Corpora requieſcunt &c ſubſcriptio eſt hæc ✠ *Aribertus Dei gratia Archiep. SS.* Adſunt quoque ſubſcriptiones variæ Presbyterorum, & Diaconorum. dat. eſt anno MXXIII.

IV. Ejuſdem Donatio anno MXXXV. menſe Martio Eccleſiæ ſive Plebi Sancti Victoris Variſii duorum prædiorum ſit. in Caſtro Blenni, & Bimii ſuperioris. Subſcrip. ✠ *Ego Aribertus Dei gratia Archiep. à me facto SS.*

V. Ejuſdem anno MXLII. menſe Aprili Donatio facta XII. Decumanis S. Mariæ Hyemalis Caſtri, & Laitifundiorum Monualli, in fine ſic legitur: *Sign. man. iſto Domni Ariberti Archiepiſcopi qui ac car. judicati, & offerſionis, ut ſupra, fieri rogavit, ſet propter infirmitatem ſuam, quam abebat, ſcribere minime potuit.*

Extant apud Nicolaum Sormanum Ambroſianæ Bibliothecæ Doctorem in ea, quam prœlo paratam habet, Diplomatum Mediolanenſium Collectione.

VI. Ejus Diploma pro Monaſterio Sancti Ambroſii extat apud Puricell. in Monum Baſil. Ambroſ. n. 222. & exiſtimat datum anno MXXXII.

Agunt de eo præter Hiſtoricos Mediolanenſes, Epidanus Sancti Galli Monachus in Annalibus, VVippo in Vita Conradi Regis, Sigonius Libro VIII. Rubeus in Hiſt. Ravennate anno MXL. Hermannus Contract. ann. MXXXVII.

CXXXV.

ARISTA JOSEPH.

IN Ducatu Mediolanenſi ad fines, & in Diœceſi Novarienſi oppidum ſitum eſt, cui nomen Caſtelletum, quod etiam ab amnis propinquitate *ſupra Ticinum* dicitur. Ibi in Majori Eccleſia Capellani munere functus eſt annos aliquot Joſeph Ariſta Sacerdos, & doctrina, & morum integritate commendabilis. Hic anno MDCXCII. ſecum recogitans plurimum prodeſſe poſteris Virorum pietate illuſtrium geſta colligere, Franciſci Ariſtæ Patrui ſui, quem ob ſingularem prorſus vigilantiam in oppidanis ejuſdem Pagi regendis, cum ibi Parochiali officio fungeretur, omnium memoria dignum populus ille ſemper exiſtimabit, ipſius Acta compilavit hoc titulo:

I. La Vita, e Fatti di Franceſco Ariſta. Extat in Miſcell. Novarienſ. MSS. in Biblioth. Ambroſ. illatis à Clar. Cotta.

Ibi etiam aliud Ariſtæ Opus reperi, cui titulus:

II. Modi indicativi di Batteſimo imperfetto in ſei Caſi nel genere di Allevatrici. MS in 4.

Porro Franciſci Ariſtæ Vitam ſcripſit etiam Stephanus Franciſcus Gallus, de quo loco ſuo dicendum.

Joſephum iſtum commendat Cotta in ſuo Muſæo Novar. pag. 196. ob rationes alibi adductas.

CXXXVI.

ARLUNUS BERNARDINUS.

ARlunum, ſive Ara Lunæ, Oppidum eſt in agro Mediolanenſi XIV. ab Urbe lapide Novariam versùs. Ab ipſo Familia Arluna, ſive Arulena, originem traxit, & quidem nobilem, & antiquitate præſtantem, ut videre eſt ex libro Bernardini noſtri, qui autographus ſervatur in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium S. Ambroſii, ut infra. Parentes illius fuere Bonifortus, ſive Guinifortus, uti legitur in Matricula Phyſicorum Civium ex Collegio Mediolanenſi ab Anno MCCCLXVII. ad MCDXLIX. à MS. quem ſervat Bibliotheca FF. Eremitarum Nudipedum SS. Coſmæ & Damiani hujus Urbis eruta per Cl. Jo. de Sitonis de Scotia, atque in Curtii libro de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus inſerta pag. 286. Ad Annum igitur MCDLIII. die XVI. Junii nomen eſt Guiniforti de Arluno: nec non Agnetis Tanciæ Bernardini Parentum, cujus mentio eſt in lapide ipſius Boniforti hic adtexenda. Vir certe fuit noſter in primis annis Sæculi XVI. non tantùm Oratoria Poeticaque facultate celeberrimus, verumetiam Mediolanenſium rerum Scriptor accuratiſſimus, & ſui temporis laudatiſſimus, ut teſtatur Elogium marmore ſculptum in ſacello D. Bernardi ad S. Ambroſii Majoris hujus Urbis ſequentibus notis:

BERNARDINVS ARLVNVS I. C.
ABSOLVTISSIMVS
EXQVISITISSIMAQVE MORVM ELEGANTIA
CONSPICVVS
MVLTA DE IVRE CAESAREO
LVCVLENTER SCRIPSIT
SED PERIERE OMNIA
AB HISPANIS COPIIS DISPERSA
ET PLERAQVE ALIA
PER HVNC IPSVM GRAVITER
EXCOGITATA
NON OMNIA TAMEN VIRTVTIS HVIVS
MONVMENTA INTERIERVNT
NAM EXTANT ADHVC PRAECLARI
HISTORIARVM LIBRI
QVI CVM MVLTIS MODO REPERTIS
PER EVNDEM INSIGNITER CONTEXTIS
DEI OPT. MAX. NVTV
BREVI IN LVCEM VENIENT.

Et quidem prœlo parata erat ejus Patriæ hiſtoria, ut ſuo loco Lectorem monebimus. Patavii Lauream in Jure tam Civili, quàm Canonico obtinuit, poſtquam ipſis ſtudiis operam dediſſet in Ticinenſi Univerſitate à bellis ætate noſtri Scriptoris deturbata. Opera illius, quæ præ manibus habuimus, accipiet Lector humaniſſimus, & prius aliud Monumentum, quod exſtat in ſupradicto Sacello S. Bernardi, in quo de Parentibus Bernardini hujus, atque de fratre Jo. Petro à nobis infra memorando, memoria poſteris commendatur.

BONIFORTVS ARLVNVS
SPLENDIDIS NATALIBVS PROCREATVS
MEDIOLANI DVCIBVS ACCEPTISSIMVS FVIT
QVIPPE QVI ET ANIMI VIRTVTE
ET CELEBRI LITERATVRA FLORVIT
CAETERVM EX AGNETE TANCIA
INSIGNI MATRONA
LIBEROS SVSCEPIT HAVD DEGENERES
IOH. BAPTISTAM HIERONYMVM
IOH. FRANCISCVM BERNARDINVM
IOH. PETRVM
AT CONDITI SVNT
IPSE BONIFORTVS
CVM CONIVGE HONESTISSIMA
ET IOH. BAPTISTA ET BERNARDINVS
IN DIVI BERNARDINI TEMPLO.

I. De bello Veneto Libri VI. ab Anno MD. ad MDXVI. MS. in fol. paginar. 926. Ext. in Bibliotheca Ambroſiana ſignat. A. num. 107.
Impreſſi verò fuerunt in Theſauri Antiquitatum Italiæ Tomo V. parte IV. *Lugd. Battavor. per Vander Aa*, ex MS. Cod. Franciſci Strycher Conſulis Hollandiæ apud Venetos. Auctor Opus ſuum nuncupavit Andreæ Gritti Duci, atque Senatui Veneto.

II. Hiſtoria Patriæ. Ita inſcribitur. „ Illuſtriſſimo ac „ ſapientiſſimo Principi Franciſco Sfortiæ II. Mediolani Duci exoptatiſſimo, Bernardinus Arlunus Juris Conſultus, Patritius Mediolanenſis ſalutem p. d. Præmittitur Marci Antonii Majoragii in Hiſtoriam Bernardini Arluni ad Mediolanenſes Cives Præfatio.
Incipit Auctor à fundatione Urbis Mediolani, uſque ad Annum Chriſti MD. Tomus I, qui prœlo paratus erat, imò Præfatio Majoragii extat jam impreſſa. MS. in folio pag. 330. reperitur in Bibliotheca Ambroſiana ſignat. A. num. 214.
Tomus alter ejuſdem Hiſtoriæ ab Anno MD., uſque ad captionem Franciſci I. Galliarum Regis MS. in folio pagg. 792. præter Præfationem ad Carolum V. Imperatorem pagg. 57. Extat ibidem. Tomus III. proſequitur Hiſtoria uſque ad Auctoris tempora MS. in fol. Extat ibid. ſign. A. num. 140.
Franciſcus ejus frater etſi ætatis annorum LXXV. editionem totius Operis meditabatur, ut aſſerit Majoragius in ſua Præfatione, imò incœpta fuit *Baſileæ per Jo. Oporinum in fol.* ut videre eſt in Ambroſiana.

III. Panegyricus Carolo V. nuncupatus cum Præfatione Auguſtiſſimo Sanctiſſimoque Senatui Sfortiaco. MS. in folio pag. 79. in Bibliotheca ſupradicta ſignatus D. num. 136.

IV. Carmen Heroicum in idem argumentum, pag 9 In eodem Codice, atque in altero ſignato item D. num. 139., ſed omnia longè diffuſiora leguntur in Codice manuſcripto in folio Bibliothecæ Monachorum Ciſterciensium S. Ambroſii Mediolani, atque in ſimili apud FF. Marchiones Vicecomites, in quibus geſta Caroli V. mirificè illuſtrantur.

V. De Caroli V. ad Civitatem Mediolanenſem adventu Carmen gratulatorium MS. in folio; extat in duabus ſupradictis Bibliothecis Monachorum Ciſterciensium, atque Marchionum Vicecomitum.

VI. Panegyricus ad Franciſcum I. Galliarum Regem Carmine Heroico MS. in folio pagg. 62. ſignatus D. num. 101. Extat in Bibliotheca Ambroſiana.

VII. Panegyricus alter præcedente copioſior, Auſpicatiſſimo & Invictiſſimo Galliarum Regi Franciſco Mediolani Duci. MS. in folio in Pergameno ſatis elegans, cum miniaturis, pagg. 80. in Bibliotheca Ambroſiana ſignatus D. num. 173. in folio.

VIII. Panegyricus alter eidem Regi dictus, pagg. 34. Extat in Codice memorato.

IX. De ejuſdem Regis adventu Carmen Panegyricum, pagg. 19. Extat in eodem Codice.

X. Carmen Heroicum ad Ludovicum XII. Franciæ Regem. MS. in folio, pagg. 255. Extat in duobus MSS. ſupradictæ Bibliothecæ Ambroſianæ ſignatis D. num. 101., & D. num. 139.

XI. Oratio ad Senatum Mediolanenſem. MS. in folio, pagg. 65. in Cod. ut ſupra.

XII. Carminum ſylva, cui præmittitur Epiſtola Illuſtriſſimo ac Reverendiſſimo D. D. Georgio de Ambaſia, tituli Sancti Sixti, Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Presbytero Cardinali Archiepiſcopo Rothomagenſi & Apoſtolico Legato; MS. in 4. in pergameno optimæ notæ cum miniaturis. Extat in ſupradicta Bibliotheca Ambroſiana ſignatus D num. 133.

XIII. Epiſtola ad Paulum Taegium contra Lutherum. Extat in duobus MSS. ſæpe laudatæ Bibliothecæ Ambroſianæ, pagg. 96. ſignatis A. num. 9., atque C. num. 101. in folio.

XIV. Diſſertatio Legalis eruditiſſima ad Senatum Sfortiacum. Extat MS. in folio tam in Bibliotheca Monachorum Ciſterciensium, quàm Marchionum Vicecomitum.

XV. De Familia Arulena, ideſt Arluna, liber ſingularis Auctoris manu conſcriptus; quo autem anno decernere licet, cum ipſe dicat, ſe ſcripſiſſe regnante Gallo, & Regni ejus Conſule decimo. MS. in folio. Extat in Bibliotheca ſupradictorum Monachorum Sancti Ambroſii Majoris Mediolani.

XVI. Panegyricus Illuſtriſſimo, ac Sapientiſſimo Principi Antonio Leyvæ Cæſareo in Ciſalpina Gallia Gubernatori. MS. in folio pagg. 218. Extat in Ambroſiana ſignatus A. num. 215.
Laudatur à Jacobo Friſio, atque à Conrado Geſnero in eorumdem Bibliothecis, nec non à Hieronymo Borſerio in Supplemento cap. 22., ſed non diligenter, ut etiam à Picinello pag 84., qui addit, Bernardinum Arlunum ſcripſiſſe etiam quædam alia Opuſcula, neſcio tamen quibus tabulis fultus.

CXXXVII.

ARLUNUS JACOBUS.

PLura ſunt, quæ Jacobum Arlunum poſteritati commendant, ut in eruditorum noſtrorum album referri dignus cenſeatur. Primùm enim in ampliſſimum J. C. C. Collegium cooptatum fuiſſe teſtatur Petrus Creſcentius in ſecunda parte Amphitheatri Romani Nobilit. Mediol. quæ nondum Typis edita extat MS. in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum, ex quo præclariſſimo volumine plurima in hanc noſtram Bibliothecam derivavimus. Id fugit Clariſs. Sitonum; nullibi enim Jacobum recenſet inter J. C. C. Mediolanenſes. Tum oratoria Facultate excelluit, Muſas etiam ſingulari cum laude coluit, atque Philoſophicas Diſciplinas profeſſus, ipſas publicè tradidit in Ticinenſi Academia. Opera ejus ſunt:

I. Orationes, &c
II. Carmina.
Hæc apud ſuos MSS. extitiſſe, laudatus Creſcentius aſſerit; noſque licet hac ætate ubi deliteſcant ignoremus, nihilo tamen ſecius tam eruditi Hominis memoriam debita laude fraudare nolumus.

CXXXVIII.

ARLUNUS JOANNES PETRUS.

DE Archiatro Ducali Jo. Petro Arluno, atque inter Medicos Mediolanenſes fama dignos recenſendo, aliquid diximus in Bernardino ejus fratre ex Boniforto, atque Agneſia Tancia nato. Ejus Corpus jacet in ſacello gentilitio S. Bernardi in Eccleſia Monachorum Ciſterciensium Sancti Ambroſii Majoris Mediolani, hoc ſupra Tumulum ejuſdem inſcripto Epitaphio:

D. O. M.
INVIDISTIS HVNC PARCAE NOBIS
IO. PETRVM ARLVNVM
VIRVM MEDICAE FACVLTATIS
PERITISSIMVM
CELEBERRIMVM PROBATISSIMVM
PERINSIGNIS ITEM DOCTRINAE
PROBITATIS
AC LAVREAE PATRIS
ATQVE FRATRVM QVATVOR MAIESTATE
PRAEFVLGENTEM
AN CANDIDAS HVIVS LITERAS
CVM MORIBVS SANCTISSIMIS ADAMANTES
AD CVMVLVM VESTRAE FELICITATIS
EVEXISTIS IN COELVM ?

Illu-

illuſtriorem hunc faciunt Opera ejuſdem Typis data, & à pluribus relata, à nobis verò, ſi Diis placet, in meliorem ordinem redacta, videlicet:

I. Joannis Petri Arluni Mediolanenſis, de faciliori alimento Commentarius tripartitus, Jacobo Philippo Sacco Mediolanenſi Senatus Præſidi dicatus.

II. De Balneis Commentarius ad Scipionem Vegium Ducalem Protophyſicum. In ipſo Auctor differit, an Balnea conveniant pro ſalute reddenda Franciſco II. Sfortiæ Mediolani Duci. Duo hæc Opuſcula præter editionem, de qua infra, cum ſubſequentibus, Typis data fuerunt *Baſileæ anno* 1533. *apud Michaëlem Iſingrinium in* 8. ex qua editione deceptus fuit Picinellus pagg. 319. de uno tantum Arluno duos nobis exhibendo.

III. Vinum ne mixtum an meracum obnoxiis junctarum doloribus magis conveniat?

IV. De Lotii difficultate Commentariolus, Equiti Jacobo Trivultio, qui eodem morbo laborabat, inſcriptus.

V. De articulari morbo, quem podagram vocitant, Commentarius: ipſum ego vidi MS. hoc titulo in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium in Cœnobio Clarevallenſi, IV. ab Urbe Mediolanenſi lapide. Joannis Petri Arluni egregii Medico-Phyſici Mediolanenſis ad præcavendam podagram, medendamque Commentarii. MS. in fol. ſign. L. & Venerando ac Reverendo Patri Domino Pacifico Priori Ceretano ab Auctore dicati; pagg. 46.

VI. De ſpirandi difficultate, quam Græci Aſthma vocitant, Commentarius, Philiberto S. Martini Comiti nuncupatus.

VII. De feminis fluore, ut ajunt, involuntario, qui à Græcis Gonorhea dicitur, Commentarius.

VIII. De febre quartana ad Juris-Conſultum Joannem Baptiſtam Panigarolam Commentarius.

IX. De ſuffuſione, quam cataractam appellitant, Commentarius.

A num. IV. ad ultimum Opuſcula hæc impreſſa exiſtunt *Mediolani apud Gotbardum Pontium*, non Gothelfium, ut male Mangetus in ſua Bibliotheca Scriptorum Medicorum, anno 1732. T. IV. in folio. Omnia vero primùm uno Volumine pariter in folio impreſſa fuere, *Mediolani, per Zanetum de Caſtilione, ad impenſas D. Joannis Jacobi, & frat. de Lignano, anno Domini* 1515. *die* 18. *Aprilis*.

X. Tractatus de peſte MS. in Bibliotheca Ambroſiana.

Carmine Latino laudatus fuit à Benedicto Patelano Ducali Secretario, quod integrum refert Curtius pag. 69. Loquuntur etiam de eo præter ſupradictum Curtium in ſuo de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus libro pag. 68. atque Joannem Jacobum Mangetum in laudata Bibliotheca Scriptorum Medicorum pag. 183. Tom. I. Moriggia in hiſtoria Mediolani Cap. 59. Geſnerus, atque Gallus in eorundem Bibliothecis, necnon Picinellus in ſuo Athenæo pag. 319.

Extat Lancini Curtii Sylvarum Liber quartus, Editionis Mediolanenſis 1521. fol. 76. ad Boniforteum, filioſque Arlunates Mediolanenſes, ideſt ad Joannem Petrum, & Bernardinum, quibus primam Oden dicat.

CXXXIX.

ARNULPHUS.

ARnulphus, qui hujus nominis III. Mediolanenſem rexit Eccleſiam, ex Capitaneis Portæ Argenteæ, quæ & Orientalis dicitur, ſuffragante Populo Anno MXCIII Anſelmo III. ſuffectus, & ab Henrico Cæſare per annulum, & baculum confirmatus, mox tanquam illegitimè creatus, ab Apoſtolicæ Sedis Legato deponitur. Ille ad Clauſtrum confugiens, humilimè calamitatem pertulit, & ea Sanctitatis famâ claruit, ut Urbanus II. cùm in Gallias tendens Mediolano tranſiret, huic Eccleſiæ adhuc Paſtore carenti, eductum e Monaſterio Antiſtitem dederit Anno MCXCV. & in Placentina Synodo conſecrationis munus ipſi à Patribus impertiendum decreverit. Pontificem ipſum ſecutus Arnulphus Concilio Claramontenſi interfuit. Reverſus in Patriam ad recuperandam Hieroſolymam eloquentiſſimis Concionibus ſæpius habitis Inſubrum animos incitavit, adeo ut plura hominum millia Cruce ſuſcepta, Duce Othone Vicecomite, in Syriam ſe contulerint. Ab Urbano Pontifice ad Henricum Auguſtum pro graviſſimis Eccleſiæ negotiis Legatus, tam arroganter exceptus eſt, ut inde concepto mœrore ad Sedem ſuam reverſus obierit, fama ſanctè geſtarum rerum illuſtris VIII. Kal. Octob. Anno MXCVI. Jacet in Baſilica Portiana, quam fortunis, & privilegiis auxit. Hæc habet de ejus Sepulchro Ughellus. Acta verò Mediolanenſis Eccleſiæ in Tabula Archiep. Med. eum ſepultum dicunt in Monaſterio Clivatenſi. Cum autem in utroque Monaſterio Congregationis Montis Oliveti Monachi degant, inde forſitan dubium circa Arnulphi Tumulum ortum credimus, quod ſolvere noſtri non eſt inſtituti.

Præter alia, quæ periiſſe dolemus, hujus Archiepiſcopi ſuperſunt:

I. Conciones ad Populum dictæ, ut Crucem ſuſciperent pro ſacro Bello. Has refert Ughellus, & alii.

II. Erectio Canonicæ Sancti Gemuli de Ganna, & pro Eccleſia S. Victoris Arcidiati, nunc Arcizati, II. Novembris MXCV. data.

III. Ejuſdem Donatio Sanctæ Mariæ Græcæ (nunc Sancti Sigiſmundi) facta Canonicis Sancti Ambroſii Menſe Auguſto MXCVI. quam Donationem confirmavit Anſelmus IV. Hæc Monumenta inſeruit ſuæ Collectioni Diplomaticæ eruditus Sormanus, quæ ut Typis mandetur enixè deſideramus.

Neſcio an de iſto loqui voluerit Picinellus pag. 55. ubi hiſtoriam ſui temporis ſcripſiſſe innuit, ſed & tempora, & acta iſtius Archiepiſcopi enormiter confundit, ut mihi liceat etiam aſſerere, ſupradictam hiſtoriam Arnulphi ſubſequentis male Archiepiſcopo iſti attributam Picinellum nobis dediſſe.

CXL.

ARNULPHUS alter.

ARnulphus Mediolanenſis Hiſtoriographus, eadem ætate, videlicet ſæculo undecimo, quo Landulphus ſenior ſcripſit, cujus mentionem habebimus ſuo loco, floruit. Idem ipſe in libro 1. cap. 7. ſe fuiſſe pronepotem fratris Arnulphi Archiepiſcopi, qui tempore Ottonis Magni in Cathedra Mediolanenſi ſedit, profitetur. Primus qui publici juris fecit hujus Arnulphi hiſtoriam, fuit clariſſimus Leibnitius in collectione Scriptorum Brunſwicenſium Tom. 3. pag. 717. *Hanoveræ* 1710. in fol. quam accepit beneficio Joannis Sitoni de Scotia Juris Conſulti Mediolanenſis. Auctor certè eſt magni faciendus, nam res medii ſæculi undecimi ſcitu digniſſimas nobis tradit, ideoque Ludovicus Antonius Muratorius inter eruditos noſtri ævi facilè princeps ipſum denuò evulgavit in Tomo IV. Rerum Italicarum Scriptor. cum variantibus lectionibus ex duobus Bibliothecæ Metropolitanæ Capituli, quorum vetuſtior eſt in literis rubronigris ſignat E. n. 24., atque ab altero Ambroſianæ Codicibus manuſcriptis me inſudante excerptis, necnon notis hiſtoricis illuſtratum, quarum primi, & ſecundi libri Auctor eſt Albericus Archintus, nunc Archiepiſcopus Nicœnus, & apud magnum Etruriæ Ducem Apoſtolicus Nuntius; reliquæ vero conſcriptæ fuerint à Comite Carolo Patre, uti in Vita ejuſdem jam diximus, ſuppreſſis licèt nominibus; en titulus:

I. Arnulphi Mediolanenſis Hiſtoriographi rerum ſui temporis libri V.

Ipſos dedit etiam Grævius in Tomi primi parte ſecunda Antiquitatum Italiæ. MSS verò in pluribus aliis Bibliothecis reperiuntur, & præſertim in Regia Pariſienſi Cod. 10430.

De ipſo diffuse differunt Muratorius ſupralaudatus in ſua Præfatione, Caſimirus Oudinus in Commentario de Scriptoribus Eccleſiæ antiquis Tom. II. pag. 704. atque Puricellus in Vita S. Arialdi, contra quem Arnulphus plurimum invexit, favore Clericorum Conjugat., ſed poſtea Palinodiam in ſe reverſus cecinit. Videndus etiam eſt Triſtanus Chalcus, & ſi libet, Picinellus pag. 56. qui quatuor tantum hujus hiſtorici libros innuit, loco quinque, uti revera ſunt.

CXLI.

CXLI.

ARRIGONUS HORATIUS.

HOratius Arrigonus, Pompeji Cardinalis eximii frater, de quo infra, Patrem habuit Joannem Jacobum, qui erat Patruelis frater Fabii Confeudatarii Broni, & Petri Pauli Senatus Mediolani Præſidis; Matrem autem Eugeniam Tharam. In Legalibus ſtudiis ita ſe exercuit, ut Juriſta magni nominis meritò claruerit, necnon inter Advocatos Conciſtoriales locum habuerit, legum peritia ſuo ævo nulli ſecundus. Catholicæ Majeſtatis Jura ipſum defenſorem obtinuerunt in alma Urbe anno MDLXXIII.

I. Statuta Romana in ordinem redegit anno MDLXXX.
II. Conſilia nonnulli ejuſdem habentur impreſſa in Operibus Farinaccii.

Ita ex Carthario in Sylabo Advocatorum Conſiſtorialium, & ex Mandoſii Bibliotheca Romana Tom. I.

CXLII.

ARRIGONUS PETRUS JACOBUS.

AN Petrus Antonius Arrigonus ex nobili hac Familia oriundus fuerit, ignoro, nam nullâ diligentiâ poſthabitâ, aliud invenire mihi fors non obtulit, niſi quod Rhetoricam profeſſus fuerit in Collegio S. Simonis Mediolani adhuc vigente, ut videre eſt in libro, quem nunc profero. Parum certè de iſto, ſed ob elegantiam latini ſermonis, & in argumenti gratiam, minime omittendus:

I. Petri Jacobi Arrigoni S. T. D. & in Academia Nobilium Sancti Simonis Politiorum Litterarum Interpretis, Oratio de Plebe ad ſtudia ſapientiæ non admittenda. *Mediol. apud Pontium, & Piccaleum 1621. in 4.*
II. Carmen ad Joannem Antonium Caſtillionæum, extat in lib. cui titulus: Florilegium Antiquit. Mediolan. ejuſdem Caſtillionæi, de quo ſuo loco dicendum.

CXLIII.

ARRIGONUS PETRUS PAULUS.

ANno Domini MDXLI. die III. Octobris, Caroli V. Imperatoris juſſu vulgatæ ſunt Novæ Conſtitutiones Mediolanenſis Dominii, quarum compilationi VIII. ex Collegio Juriſconſultorum Patres interfuiſſe compertum eſt, inter quos Petrus Arrigonus Æmilii Ducal. Collateralis Generalis ex Simone Ducalium Arcanorum Magiſtro nati, & Margaritæ Mantegatiæ filius, Simonis junioris Vallis Saxinæ Toparchæ ex fratre nepos, in Mediol. Provinciæ generalis Advocatus Fiſcalis, dein Quæſtor Redituum, mox Senator, Cremonæ Prætor, ac Placentiæ Gubernator: hinc Regens in Supremo Italicarum rerum Conſilio apud Hiſpanos deſignatus, poſt omnes togæ gradus, & honores emenſos, Excellentiſs. Mediolanenſis Senatus Præſes creatur anno MDLIII. quod munus maxima cum prudentiæ, doctrinæ, & integritatis fama annorum XIII. curriculo adminiſtravit. Tanta porrò fuit hujus ampliſſimi Viri poteſtas, & auctoritas, ut Excellentiæ titulo ab omnibus vocaretur; quam appellationem cæteris exinde, qui ſubſequuti ſunt, Præſidibus eſt adeptus, quaſi uni dumtaxat in Provincia dandus eſſet, qui cæteros excelleret, Moderatori ſcilicet Provinciæ: ita Ruginel. de Senatorib. gloſ. 3. cap. 2. num. 47. Ex hac Vita migravit anno MDLXV. Quieſcit in ſuo ſacello gentilitio in Æde Divi Marci, hoc appoſito Epitaphio:

AEMILIO ARRIGONO PATRI
PETRO PAVLO ARRIGONO FRATRI
PRAESIDI SENATVS
VNO OMNIVM CONSENSV
PATRI PATRIAE
MARIVS ARRIGONVS POSVIT
ET SIBI ET SVIS
ANNO MDLXIX. XII. KAL. FEBR.

I. Novæ Conſtitutiones dominii Mediolanenſis compilatæ; & in meliorem ordinem ab eo redactæ.
II. Allegationes variæ partim MSS. partim editæ in Collectionibus Archintea, Areſiana, & aliis.

Ei nuncupavit Marcus Litta librum ſuum: De Urbe Mediolanenſi; de quo alibi ſermo recurret, ubi etiam eum hoc Carmine laudavit:

Juſtitiæ Defenſor erat fortiſſimus olim,
O Lætii ſplendor maxime Marce Cato;
Verum Arrigonus præſtat, quo Præſide junctam
Æquo Juſtitiam quiſque videre poteſt.

Ex Siton. par. I. pag. 10. artic. 39. & parte II. pag 94. artic. 403.

CXLIV.

ARRIGONUS PETRUS PAULUS alter.

PEtri Pauli Arrigoni, de quo in præcedenti Articulo verba fecimus, clariſſimum nomen, & virtutis laudem hæreditario quodam jure Petrus Paulus alter hic memorandus ante paucos annos renovavit. Hunc Mediolani genuit Jacobus, & tam paterna ſollicitudine educandum curavit, ut poſt humaniores litteras Juriſprudentiæ vacans, & laureæ honore decoratus, Regii Fiſci tutelam maxima omnium cum laude adminiſtrandam ſuſceperit. In eo munere tale præbuit eruditionis, atque integritatis ſpecimen, ut Regius, Ducaliſque Senator Inſubricæ Provinciæ renunciatus, non infimum locum inter ampliſſimos Patres obtinuerit. E vivis abiit circa annum MDCLXXIV. ut aſſerit Cl. P. D. Gaſpar Beretta in ſuis ſchedis, & plura ſcripſiſſe, quæ deperdita ſunt, ipſe nos docet. Ego vero ante paucos annos emi tanti Viri MSS. ut infra ad novam Editionem inſtaurandam amplificandamque Novarum Conſtitutionum aptiſſimos, videlicet:

I. Adnotationes ad novas dominii Mediolanenſis Conſtitutiones, additis Excellentiſſimi Senatus deciſionibus, atque Decretis ſuis in locis optimè collocatis Vol. VII. in 4. MSS.
II. Allegationes plures penes J. C. Solivetam, atque in aliorum Collectionibus.
III. Vota Fiſcalia. Vol. IV. in fol. MSS.

Ita ex ſupramemorato Patre D. Gaſpare Beretta, & Sitono pag. 403.

CXLV.

ARRIGONUS POMPEJUS.

POmpejus Arrigonus Joannis Jacobi, de quo egimus in Horatio parum ſupra, ex LX. Decurionibus Patritii Mediolanenſis, & Eugeniæ Taræ Romanæ nobilium parentum filius, male in Epitaphio ſepulcrali, & à Mandoſio Romanus dicitur, nam nec Patria, nec tam nobilis Arrigonia Mediolanenſis Familia, ipſum ammittere debet, eo quia fortuito Romam natale ſolum anno MDLII. agnoverit. Peruſiæ primùm, tum Bononiæ, mox Papavii Pontificii Civiliſque Juris ſtudia amplexus, Doctor renunciatus, in patriam redux arcana juriſprudentiæ attigit. A Gregorio XIII. Advocatus Conciſtorialis conſtitutus fuit, deinde Vicecomite cauſarum Apoſtolici Palatii Auditore ad Mediolanenſis Eccleſiæ Inſulam provecto, Gregorius idem Pompejum in relato cauſarum mu-

munere ſucceſſorem deſignaverat, ſed morte prævento rem perficere non valente, Gregorius XIV. adimplevit. Poſtea in cœtu Auditorum ſacræ Rotæ Romanæ adſcribitur anno MDXCI., & à Clemente VIII. Cardinalis Diaconus efficitur Titulo Sanctæ Mariæ in Aquiro, hinc anno MDXCVII. ad illum Sanctæ Balbinæ tranſivit. Leo X. Datarii munus ei credidit, quod confirmavit Paulus V. Fuit etiam cauſarum Philippi II. Catholici Regis in Urbe patronus: mox Archiepiſcopus Beneventanus ab eodem Pontifice anno MDCVII. inſtitutus. In Neapolitano ſuburbio, quo aëris mutandi cauſa conceſſerat, Summo Antiſtiti, atque omnibus charus ſupremum diem obiit die IV. Aprilis anno ſalutis MDCXVI. ætatis LXIV. Corpus Beneventum relatum, in Metropolitana Eccleſia, ut ipſe in ultimis tabulis juſſerat, terræ mandatum eſt, cum hoc Epitaphio:

MEMORIAE
POMPEII S. R. E. PRESBYTERI CARDINALIS
ARRIGONI ROMANI
HVIVS ECCLESIAE ARCHIEPISCOPI OPTIMI
ET OPTIME MERITI
VIRI MAGNI
RARA ANIMI ET INGENII VI
RELIGIONE PRVDENTIA AC IVRIS
RERVMQVE MVLTARVM INTELLIGENTIA
EXIMIA
SACRI CONSISTORII ADVOCATI
ROTAE AVDITORIS
EX HIS ALIISQVE PVBLICIS MVNERIBVS
AD AMPLISSIMVM ORDINEM
A CLEMENTE VIII. PONT. MAX. EVECTI
GRAVISSIMIS QVIBVSQVE NEGOTIIS
SPECTATI
IVLIA ET CLARIX
CYRIACVS ET ANTONIVS ROCCII
DIOMEDES ET IO. PETRVS VARESII HAERED.
AVVNCVLO BENEMERENTISSIMO
POSVERVNT
VIXIT ANNOS LXIIII. MENSEM I. DIES II.
OBIIT DIE IV. APRILIS MDCXVI.
SORORIS FILII HAEREDES INSTITVTI
VNA CVM MARMOREO TVMVLO
CENOTAPHIVM POSVERE.

Damus de ipſo quæ ſequuntur:

I. Oratio coram Sixto Quinto P. M. pro annumerando inter Divos B. Didaco Complutenſi in publico Conſiſtorio habita & impreſſa extat in libello pro Canonizatione ejuſdem B. Didaci à Petro Galeſinio typis evulgato.
II. Sermo habitus, cum Roma Nicolaum Sfondratum, & Auguſtinum Velerium purpureis Galeris a Gregorio XIII. exornatos aſpexit coram eodem Pontifice, teſte Franciſco Mucantio in Diariis.
III. Deciſiones Rotæ Romanæ. Extant MSS. in Archivo ipſius Tribunalis, & penes varios eruditos J. C. C.
IV. Inſtantiæ; recenſentur a Franciſco Pegna ſacri Palatii Auditore in Vita ejuſdem S. Didaci.
V. Litteræ latino idiomate evulgatæ, ſunt cum illis Joannis Baptiſtæ Lauri.
Ad illum ſunt litteræ Fratris Bartholomæi à Saluthio, ac Tolomæi plures.
Laudatur à Petramellario, à Filliuccio, à Joanne Delphino, à Cardinale Bentivolo, ab Ughellio, Mandoſio in Bibliotheca Romana T. I. Moretio in Lexico, Sitono pag. 184. art. 757. aliiſque.

CXLVI.

De ARSAGO NICOLAUS.

CLariſſimus Bartholomæus Curtius, optimè duxit ad calcem ſui libri, cui titulus: „ Notizie Iſto„ riche intorno a' Medici Scrittori Milaneſi; Typis Mediolanenſibus anno MDCCXVIII. commiſſi, Epiſtolam addere Joannis de Sitonis de Scotia, in qua hujus Viri doctiſſimi diligentiâ legitur pag. 286. Matricula Dominorum Phyſicorum, Civium Mediolani Collegiatorum, à nobis alias relata, ab anno MCCCLXVII. ad MCDLIX. Ibi nomen habemus magiſtri Nicolai de Arſago ſub anno MCDL. die IX. Februarii: Ego verò in evolvendis MSS. Bibliothecæ FF. Auguſtinianenſium S. M. Coronatæ hujus Urbis, offendi in Codicem Epiſtolarum variorum Auctorum Sæculi XV. latino ſermone conſcriptarum in folio, ubi leguntur:

I. Litteræ Latinæ de eruditione in præſagiendis morbis tractantes Nicolai Arſiglii Phyſici, & Aſtrologi Mediolanenſis, ad Guidum de Pratis de Crema, cum reſponſionibus illius, datæ Id. Maji MCDLII. quod parum forſan Lectoribus videbitur, ſed temporum injuriam nobis alia ejuſdem Opera eripuiſſe facile conjici poteſt. Vidi etiam
Candidi Decembrii Epiſtolam Latinam ad Nicolaum Arſagum Phyſicum, & Aſtrologum, dat. Id. Junii MCDLXIII. ſatis eruditam, quæ extat inter Epiſtolas MSS. Decembrii in Biblioth. Ambroſiana.

CXLVII.

De ARSAGO STEPHANUS.

EX Arſago, ſupra etiam memorato, quod eſt Oppidum Mediolanenſis ditionis in confiniis Bergomenſibus, habemus hunc Stephanum, de quo in alibi laudato Codice MS. Rerum ad FF. Humiliatos ſpectantium, ſcripſit Anonymus hic à nobis danda. In Capitulo igitur XXXIII. indicatur electio F. Stephani de Arſago in Generalem Humiliatorum, Comitiis ipſius Ordinis Senis habitis, jubente Eugenio IV. Summo Pontifice. Fuit antea Præpoſitus Comenſis, inde aſſumto Generalatus munere anno MCDXXXV. ipſum tenere coactus eſt confirmatione intercedente per annos IX. ſed inde ſpontè officium abdicavit. Tanti fecerunt Sui Virum iſtum omnibus numeris laudandum, ut Capitulum Generale in eum compromiſſum fecerit pro electione alterius Generalis, qui extitit F. Philippus Cribellus anno MCDXLIII. Memoratur Stephanus noſter inter Generales decimus ſeptimus, ſucceſſitque Fratri Andreæ Vicecomiti. Scripſit:

I. Conſtitutiones Ordinis FF. Humiliatorum editas anno MCDXXXVIII. dum eſſet Magiſter Generalis in Capitulo de Vicoboldono.
Extant in Cod. Biblioth. Ambroſ. ſign. C. 74. in fol.

CXLVIII.

ARZONICUS JOSEPH.

JOſeph Arzonicus, Minorum Conventualium Frater, litteris & pietate maximè claruit. Ad ſexennium Mediolani geſſit Studiorum Regentis munus in Conventu S. Franciſci. Nec Philoſophiâ tantùm ac Theologiâ, verumetiam Juris Canonici, & Civilis ſcientiâ excelluit religioſiſſimus Pater. Unde plurimi ad ipſum, ac præcipui ex Patritiis Mediolanenſibus conſiliorum gratiâ confluebant. In enunciando quoque Dei Verbo non mediocrem ſibi famam comparavit, adeo ut Venetiæ, Patavium, Augusta Taurinorum, aliæque Urbes per Italiam ipſum lubentiſſimè audierint. Anno verò MDCLXXI. exeunte Aprili, renunciatus eſt Provincialis in Comitiis habitis Laude Pompeja, quo in munere nihil magis

cordi habuit, quàm ut optimè juvenes inſtruerentur, ne unquam vel pravis moribus, vel ignorantia, Franciſcani Ordinis exiſtimationi obeſſent. Deſiit in vivis eſſe anno MDCLXXXII. anno ætatis ſuæ circiter quinquageſimo, Typiſque dedit Mediolani anno MDCLIX. Italicâ Linguâ

I. Orationem, quam habuit die III. Decembris MDCLVIII. in funere Reverendiſſimi P. Magiſtri Hieronymi Mariæ Puricelli Generalis Ordinis Servorum B. M. V.
II. Elogia, Inſcriptiones, & Emblemmata à ſe compoſita; extant in eodem libro, quem dicavit Principi Trivultio.
Arzonici meminit cum laude Franchinus in ſua Biblioth. pag. 334.
Ex ſchedis Mazzucchellianis.

CXLIX.

ARZONUS PAULUS.

PAulum Arzonum Civem Mediolanenſem Juriſprudentia ſemper apud poſteros clarum efficiet, ſed honoribus quoque civicis enituit anno MCCCLXXXV. inter Decuriones Patriæ recenſitus. Ipſo etiam anno Juriſperitorum Collegio ob Nobilitatis ſplendorem, ac virtutis meritum aggregatus, tum ex XII. Proviſionum Præfectis Officio ad altiora conſcendens, Ducalis Fiſci tutelam ſuſcepit, & paucos poſt annos in Principum Conſiliarium electus eſt. In vivis eſſe deſiit anno reparatæ humanitatis MCDII.

I. Conſilia, quæ ſcripſit hic Auctor, extant inter Conſilia ultimæ voluntatis Joh. Baptiſtæ Ziletti Tom. I. pag. 24.
II. Conſilia alia plura ejuſdem Baldus teſtatur ſe vidiſſe in Tomo I. Conſilior. n. 327.
Ex Sitono pag. 32. art. 41. Videndus eſt etiam liber, cui titulus: Memorie Iſtoriche della Caſa Arcioni di Caſimiro Freſcot in 4. *Parma* 1693. quem præ manibus non habui.

CL.

ASSANDER BARTHOLOMÆUS.

AD annum MDCIII. Bartholomæus Curtius inter ſuos Medicinæ Scriptores Bartholomæum Aſſandrum collocat, qui lauream in ſupradicta profeſſione ſuſcepit, deinde in numerum Medicorum Collegii cooptatus fuit anno MDLXX. Carus extitit omnibus, non tantùm ſuis, quàm Mediolanenſis dominii Moderatoribus, ita ut Joannes Baptiſta Sylvaticus eum vocet virum decora facie, lectiſſimis moribus, & incomparabili quadam animi prudentia præditum. Juvat etiam hìc addere verba ſequentia ipſius Sylvatici: „ Zachariæ Caymo Summo Philoſo„ pho, noſtrique temporis altero Socrate, jam uſ„ que ab adoleſcentia amico uſus eſt, & conſulto„ re, à quo ingenioſis artibus, & Philoſophicis „ præceptis adhuc plenius imbutus fuit. In Academia Inquietorum in ædibus Mutii Sfortiæ Columnæ Caravagii Marchionis, die decima menſis Junii anno MDXCIV. erecta, non ſolum fuit adſcriptus, ſed in ipſa ſui ingenii monumenta plurima dedit, uti legitur in libro Cl. Saxii de Studiis Litterariis Mediolanenſium. Protophyſico Zaccariæ Caymo præſato ſuffectus eſt, & in ipſo munere ita ſe geſſit, ut tantæ dignitati priſtinum ſplendorem reſtituerit, quemadmodùm diffusè aſſerit Sylvaticus ſupra laudatus in ſua Oratione, quam dixit occaſione cooptationis in Collegium Aſſandri noſtri, & difusè legitur in pag. 167. operis Curtii. Inter Decuriones Patriæ numeratur, ac deinde maligna febri correptus occubuit die tertia Novembris anni MDCXXVII. ſepultuſque iacet in Templo Sancti Angeli Fratrum Minorum Obſervantium S. Franciſci hujus Urbis, ubi hoc Eulogion viſitur:

BARTHOLOMAEO ASSANDRIO
E MEDICORVM COLLEGIO
E LX. DECVRIONIBVS
ATQVE PROTOPHYSICO
QVAM DIGNITATEM A PHILIPPO II.
REGE CATHOLICO IN SE COLLATAM
INTEGRE VIGILANTERQVE
SVSTINVIT ANNIS XXX.
PROVINCIAE GVBERNATORIBVS
OB ANIMI CANDOREM
ET INSIGNEM PERITIAM VNICE CARO
AB IISDEM HONORIBVS
AC DONIS EXORNATO
HORATIVS FILIVS
INTER DECVRIONES IN LOCVM PATRIS
SVFFECTVS M. P.
VIXIT ANNOS LXXXII.

Ejus Lucubrationes, quarum notitiam habemus, ſunt ſequentes:

I. Remedia ad morbos deſumpta ex animalibus, & eorum partibus. MS. teſtatur pœnes ſe ſervaſſe Bartholomæus Curtius in ſuo Opere pluries memorato pag. 167.
II. Divinæ Dantis Comœdiæ Interpretationem aggreſſus eſt in Academia Mediol. Mutii Sfortiæ Columnæ Marchionis Caravagii. Ita Saxius de Studiis Litterar. Mediol.
III. Inter Epiſtolas Juliani Goſelini editas Mediolani MDXCII. extant Aſſandri Epiſtolæ tres ad Franciſcum Melchiorem de ejuſdem Goſelini morte. In ea quæ data eſt XVIII. Martii MDLXXXVII. rogat Melchiorem, ut petat à Joanne Ambroſio Figino Goſelini imaginem pingi, his additis carminibus:

Tor l'ingordiggia al Tempo, agli anni l'ale,
I lumi, el moto al Sol, l'ombre all' aurora
Figin, ſe puote il tuo penel far guerra, &c.

Extant in eodem libro plures Epiſtolæ Goſelini ad Aſſandrum.

Qui plura cupit, ſupracitatum Curtium adeat.

ATTENDULUS BOLOGNINUS.
Vide BOLOGNINUS.

CLI.

AVERARIUS ANTONIUS.

REligionem Carmelitanam Congregationis Mantuanæ, ut vocant, illuſtravit Antonius Averarius, ſive de Averaria, Mediolanenſis, qui in Patria doctrinis imbutus inter ſuos Cœnobitas S. Joannis ad Concham plurimum excelluit: Magiſtrum etiam habuit clariſſimum Baptiſtam Mantuanum, adeo ut ſacrarum litterarum cognitione, atque in humanioribus diſciplinis mirificè ornatiſſimus evaſerit. Concionator etiam egregius pluribus in locis effulſit: idcirco, poſt varia ſuæ Religionis munera, merito in Conventu Mutinenſi die X. Maji anni MDXI. in Vicarium Generalem ſuæ Congregationis Mantuanæ electus fuit; ſingulari ſcientia præditus, ac vitæ exemplo eluxit. Doctiſſimus Fabritius in ſua Bibliotheca latina Medii Ævi ultimum noſtri Averarii annum ſignat MDIX. Scripſit:

I. Sermones quinquaginta de virtutibus. *Mediolani 1509. in 4.*
Picinellus autem notavit anno MDXL, ſed ſi Auctor noſter e vita migravit anno MDIX. juxta Fabritium, de quadam editione poſthuma Picinellus locutus

Digitized by Google

cutus eſt; ego verò nullam vidi.

II. Artium Epitomen.

III. Epiſtolas.

IV. Carmina.

Ita Picinellus in ſuo Athenæo pag. 42. qui teſtem adducit Joannem Jacobum Friſium in ſua Bibliotheca. De eo agunt Vaghus pag. 116. atque Felina

A

pag. 130. necnon Aubertus Miræus apud Fabritium in Bibliotheca Eccleſiaſtica T. II. pag. 119.

AVOGADRUS, vide de ADVOCATIS.

B

De BADAGIO ANSELMUS.
Vide ALEXANDER II.

CLIII.

De BADAGIO ANSELMUS alter.

SAnctus Anſelmus de Badagio, quod Oppidum diſtat ab Urbe Mediolano paſs quatuor mille, Alexandri II. Pontificis Nepos, & claro ſanguine genitus à Patruo in Summum Pontificem electo Lucenſi Eccleſiæ præfectus eſt Defuncto Alexandro, Gregorio VII. adhæſit, ejuſque conſuetudine ad perfectiorem vitam amplectendam accenſus, depoſitis Lucenſibus Inſulis, in Monaſterium Sancti Benedicti de Padolyrone in agro Mantuano à Comitiſſa Mathilda luculentiſſimè eo hortante dotato, ſe abdidit. Inde à Gregorio, licèt invitus, ad Epiſcopalem Cathedram revocatus. Gregem ſuum, & Clerum præcipuè optimis moribus inſtruens, Canonicos Eccleſiæ Majoris ad Regularem vitam juxta ſacras Leges revocare ſategit. Sed, perditorum hominum conſpiratione, Civitate expulſus, ad Mathildam Comitiſſam ſe contulit, eique fuit à confeſſionibus. Legatione functus eſt Gregorii nomine ad Mediolanenſes, deinde ab eodem Pontifice Legatus deſtinatur ad abſolvendos Schiſmaticos pœnitentes, qui in Langobardiæ Provincia vivebant, à quo etiam Pontificius Vicarius eſt renunciatus Canonum collectionem concinnavit, quam deinde Gratianus Monachus abſolvit. Rogatu Mathildis plura ſcripſit, quæ infra dabimus. Eum Gregorius VII moriens Summo Pontificatu dignum aſſeruit. Multis etiam vivens miraculis claruit. Anno demum MLXXXVI. Romana Sede vacante, Epiſcopatus ſui anno XIII decimo Kal. Aprilis in Civitate Mantuana ſanctiſſimè obiit. Ejus Corpus in Ara maxima Cathedralis ad hunc uſque diem integrum viſitur, atque memoria die XVIII. Martii juxta Martyrologium Romanum celebratur. Colitur etiam in pluribus aliis Eccleſiis, ut habemus in Commentario ejus actis præfixo apud Bolland. Tom. II. SS Martii pag. 647. n 4. Vitam ejus à Scriptore domeſtico, & coævo exaratam habemus loco citato.

Scripſit Anſelmus:

I. Collectionem Canonum, quam deinde Gratianus abſolvit, ut diximus, cujus exemplum MS. extat in Bibliotheca Vaticana, & in Archivo Baſilicæ S. Petri. Ex Montfauconio Biblioth. MSS. T. I. pag 156.
II. Commentarium egregium ſuper Pſalmos, & Hieremiam Prophetam.
III. Apologeticum contra Guibertum Antipapam lib II.
IV. Rhythmos de Geſtis, & Paſſione Chriſti.
V. Meditationes in Orationem Dominicam. Hæc duo Opuſc. edidit Henricus Caniſius in VI. Tomo Antiq. Lectionum.
VI. Epiſtolas plures ad diverſos.
VII. Nonnulla Authentica Inſtrumenta propria ejus manu conſcripta. Ea in Archivo Epiſcopali Lucenſi aſſervari teſtatur Bolland loco cit.
VIII. Meditationem in Salutationem Angelicam.
IX. Meditationem piſſimam ſuper *Salve Regina* columnis octo.

Hæc meditatio tribuitur S. Bernardo in Edit. Veneta 1568. Tom. II. Operum ejus. Utrum rectè, videat cordatus Lector, inquit Poſſevinus in Apparatu. Ita Hippolytus Maraccius Biblioth. Marianæ Tom. I. pag. 108 & ſequenti.

De Miraculis in ejus obitu patratis extat apud Ciacconium Epiſtola Ubaldi Epiſcopi Mantuani ad Mathildam Comitiſſam.

Supereſt ad eum Epiſtola Gregorii VII. data Capuæ Kal. Sept., quam refert Ughellus.

Plurium de eo teſtimonia habet Bolland. loco citato §. 2.

A Ejus etiam Vitam reperiri in lib. cui titulus: „ Veteris „ monumenta contra Schiſmaticos, jam olim pro Gregorio VII., aliiſque nonnullis Pontificibus Romanis „ conſcripta: quæ primus omnium vulgavit Vir Cl. Sebaſtianus Tengnagel Cæſareus Bibliothecarius, Ingolſtadii anno MDCXII. teſtatur Puricell. in Monum. Baſil. Ambroſ. num. CCLXXVIII.

Agunt etiam de ipſo Johannes Trithemius, & Bellarminus de Script. Eccleſiaſticis, Picinellus pag. 39. Hippolytus Duneſmundus in Hiſt Eccleſ. Mantuæ P. 2. aliique.

Plura de eo habet Petrus Paulus Boſca in Martyrol. Med. XV. Kal. Aprilis, & in notis ad eandem diem, ubi nonnullos citat Scriptores doctrinam, & ſanctimoniam tanti viri commendantes.

De ejus obitu extant Carmina in lib II. cap. III. Vitæ Mathildis à Donizone conſcriptæ. Tom. V. Script. Rer. Ital. pag. 368. & ſeqq. unde hæc exſcripſimus:

B *Menſis ut advenit, qui primus in ordine cœpit,*
Ejus in octavo decimoque die Dominator
In Cœlis regnans Anſelmum vexit ad æthra.
Huic ſimilis credo fuit hoc in tempore nemo;
Officium duplex Monachorum, Pontificumque
Nocte, die complens; corpus macerabat ut hoſtem;
Catholicus, cœlebs, pius, & ſobrius fuit æque;
De cujus verè triſtantur morte fideles,
Schiſmatici gaudent; erat his contrarius autem,
Quem ſibi commiſſum per Gregorium Comitiſſa,
Ut decuit, digne ſepelivit mœſta benignè.
Artus Anſelmi condivit Mantua terris,
De quo, quod gliſcit, monſtraſti, Chriſte, Mathildi;
Nam virtute tua fecit miracula plura;
Servulus iſte tuus de Sanctis extitit unus,
Catholicæ partis fuit indicium probitatis,
Schiſmaticæ partis ſignum quaſi debilitatis.
Inde triumphanda gaudet Comitiſſa precando;
C *Hujus enim patris precibus putat auxiliari,*
Cumque daret tumba ſancti miracula multa,
Proderet ut multis poſt nos per ſecla futuris,
Juſtitiæ cultrix ea partim ſingere juſſit.
Quæ ſimul eſt vitam Capellani ſibi dictant;
Tertius exiſtens ab eo Lucenſis & ille
Rangerius Rector dictavit eam ſibi metro,
Dictavit pulchrum nuper librumque ſecundum,
Qui baculi litem diffinit, miſit eique.
Principium cujus ſit hic, & non heſitet ullus
Lector, ſed noſcat, quòd cætera ſint metra docta.

Fallitur Ciacconius, & Oudinus, qui Anſelmum noſtrum patriâ Mantuanum fuiſſe ſcribunt; Auctor enim ejus Vitæ coævus Cap III n 14 ipſum disertè Mediolanenſem fuiſſe ait: qui tamen nuſquam meminit de ejus Cardinalatu, ut etiam Baronius, Florentinius, aliique accurati Scriptores; ſed neque Pan-
D vinius eum inter Cardinales ab Alexandro creatos recenſet; licèt Ciacconius eum Presbyterum Cardinalem ab Alexandro Patruo creatum dicat, neque Gregorius VII. eum Cardinalem appellat in Inſcriptione Epiſtolæ citatæ.

CLIV.

BALDINUS BERNARDINUS.

NOn Intræ, ut malè Picinellus ſcripſit, ortus eſt Bernardinus Baldinus anno MDXV., ſed Sunæ Oppido ad ripas Lacus Verbani, uti meliùs legitur in Muſæo Novarienſi Lazari Auguſtini Cottæ,
E necnon in Scriptoribus Medicis Bartholomæi Curtii. Vir certè ſingularis ingenii fuit, & totus literis deditus; nam non ſolum in Univerſitate Papienſi publicum Profeſſorem egit, ſed etiam in Mathematicis, in Philoſophicis, atque in Poëticis facultatibus, mirificè emicuit. Fuit ideo tam omnibus charus, ut etſi annorum plenus, ſcilicet octuaginta quinque, obierit anno MDC. die XII. menſis Januarii, à bonarum literarum cultoribus adhuc deſideretur. Nepotem habuit Franciſcum Imperatorium, qui & ipſe in

Scholia

Scholis Ticinenſibus publicus fuit Medicinæ profeſſor, & quem Bernardinus in ſuis Carminibus laudavit. In Templo Parochiali Sancti Bartholomæi hujus Urbis tumulum habuit Baldinus noſter, de quo Cæſar Milleſantius Canonicus Scalenſis hoc Epitaphium conſcripſit:

PARVVLVS IN PARVA BALDINVS CONDITVR VRNA
PARVA VELVT VIVO RESQVE DOMVSQVE FVIT
VTQVE VIRI SPATIO MENS ÆQVA CAPACIOR OMNI
SIC IN COELESTI SEDE PATENTE VIGET.

Plurima ſcripſit, ſcilicet:

I. Problemmata excerpta ex Commentariis Galeni in Hyppocratem. *Venetiis*, 1587.

II. Regole di miſurar il camino fatto da' naviganti, e di ſapere il luogo, ova ſono ridotti a tutte le ore.

III. Dialogi duo, in quorum uno agitur de multitudine rerum, atque de unitate ejus quod eſt; in altero verò de materia omnium diſciplinarum. Ad Jo. Baptiſtam Baldinum J. C., & patruelem jucundiſſimum. *Mediolani, apud Antonium de Antoniis*, 1558. *in* 8.

IV. Epiſtolæ variæ, in quibus cùm aliarum artium præcepta, tum Philoſophiæ potiſſimùm illuſtrare contendit. *Mediolani, apud eundem*, 1558 *in* 8.

V. De Bello a Chriſtianis, & Othomanicis geſto. *Mediolani, apud Pontium*, 1571. *in* 4.

VI. De Bello Othomanicorum ad Manes geſto. *Mediolani, apud eundem*, 1572. *in* 4.

VII. Carmina varia. *Mediolani, apud eundem*, 1574 *in* 4.

VIII. Carminum Appendix, Cæſaris Milleſantii J. C. & Scalenſis Canonici ſtudio, & operâ in lucem edita. *Mediolani, apud Paganellum*, 1600 *in* 4.

IX. Deſcrizione dell'aſpro Inverno dell'anno MDLXXI. ſunt carmina Italica.

X. In Peſtilentiam libellus. *Mediolani, apud Pontium*, 1577 *in* 4.

XI. De Deis fabuloſis antiquarum gentium. *Mediolani, apud fratres Pontios, in* 4.

XII. De Stellis, iiſque, qui in Stellas, & Numina converſi dicuntur homines. Ad Johannem Thomam Odeſcalcum, & Galeatium Brugoram Senatores Regios. *Venetiis, ex Officina Dominici Guerrei, & Joannis Baptiſtæ fratrum*, 1579 *in* 4.

XIII. De Arte Poetica Ariſtotelis, verſibus expoſita. *Mediolani, apud Pontium*, 1576. *in* 4.

XIV. Oeconomica Ariſtotelis, verſibus expoſita. *Mediolani, apud Metium*, 1578. *in* 4.

XV. Octo libri Phyſicorum Ariſtotelis verſibus expreſſi. *Mediolani, in* 4.

XVI. Ejuſdem Operis Appendix. *Ibidem, in* 4.

XVII. Diſcorſo intorno all'utilità delle ſcienze, ed arti. Al Signor Conte Alfonſo della Somaglia. *Milano, appreſſo Gianbattiſta Colonia*, 1586. *in* 4.

XVIII. Dialogus de præſtantia, & dignitate Juris Civilis, & artis Medicæ. Ad Nicolaum Sfondratum Cardinalem ampliſſimum, prima editio. *Mediolani, apud Pontium*, 1559. *in* 4., ſecunda verò *apud Joannem Baptiſtam Colonium*, 1587. *in* 4.

XIX. Luſus, in Marcum Antonium Baldinum fratris filium. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1586. *in* 4.

XX. Deorum Conſilium: Poema MS. in 4. extat in Cod. Bibliothecæ Ambroſianæ ſignat. N n. 176.

XXI. Carmina varia ipſius Baldini ſparſim edita, quæ aut non ſunt in Collectione num. VII. a nobis enunciata, nec in Appendice, aut ab ipſis diverſa, uti diligenter obſervavimus. Longum nimis eſſet omnia hic referre, nam in ferè omnibus Collectionibus, necnon in plurimis libris tempore Baldini noſtri editis, Carmina ejuſdem reperiuntur: Nos verò hæc tantum indicare contenti ſumus. Carmina per Toſcanum collecta, & Tom. II. Carminum illuſtrium Poetarum Italorum inſerta pag. 212. Carmen in laudem Sigiſmundi Foliaoi ad calcem Epiſtolarum ejuſdem typis *Mediolanenſibus*, 1579. Item Carmina duo, quæ ſunt in libro, cui titulus: „Il Tempio alla Divina Signora „ D Giovanna d'Aragona. „ *Venezia*, 1555. *in* 8.

XXII. Epiſtolæ variæ Latinæ, atque Italicæ cum Carminibus item Latinis, & Italicis, ad Cardinalem Federicum Borromæum, annis MDXCIV., & MDXCV. una cum illius reſponſionibus. Vidimus MSS inter Epiſtolas Cardinalis Federici in Bibliotheca Ambroſiana.

XXIII. Commentarius in libellum de Sphæra Procli.

XXIV. In Communis Optices librum. Hæc duo Opera memoravit Conradus Geſnerus in Biblioth. ſua.

Extant ad eum Epiſtolæ duæ Juliani Goſelini in ejus literis editis *Mediolani*, 1592. Folianus ſupradictus ei dicavit librum Carminum ſuorum, & a Franciſco Civello pluribus Carminibus laudatus fuit.

Inſigne Academicum Baldini reperitur in libro, cui titulus: „ Impreſa illuſtri di Camillo Camilli par. I. pag 25.

Videndi ſunt Paulus Moriggia lib. III. cap. XXI. Abbas Ghilinus in ſuo Theatro, Parte II, Picinellus in Athenæo pag. 85., atque Curtius pag. 101.

C L V.

BALESTRERIUS MICHAEL.

Michaël Baleſtrerius Mediolanenſis Monaſticum amplexus inſtitutum, & in ſtatu laicali Chartuſianorum leges ſecutus, à ſtudiis tamen liberalibus etiam inter clauſtra non ceſſavit. Profeſſus eſt die VI. Januarii MDCXXVI. ſub Patre Don Auguſtino Garzonio, & cùm annos plures religioſiſſimè tranſegiſſet, piè, ut vixerat, obiit anno MDCLI. in Chartuſia Padulæ in Regno Neapolitano.

Opera hæc conſcripſit:

I. Arithmetica.

II. Geometrica tam practica, quàm rationalis.

III Pratica per conſtruire gli Orologj da Sole.

IV. Modo di miſurar terreni.

Extant MSS. in Biblioth. Chartuſiæ prope Papiam.

C L V I.

BALLIANUS, ſeu BALBIANUS, CAMILLUS.

Camillus Balliani, vel Balbiani (utroque enim modo ſcriptum ejus agnomen lego apud varios) de Mediolano etiam aliquando à patria ſimpliciter dictus, nobili ſtirpe ortus, adoleſcens vergente ſæculo XVI. apud S. Euſtorgium Ordini Prædicatorum nomen dedit, Virque evaſit apud ſuos eruditione, & facundia commendatus. Sacræ Theologiæ lauream per omnes Scholæ agones adeptus, variis ſuæ Religionis Conventibus, & præcipuè illi Sancti Petri Martyris dicto, præfuit, demum in Provincia ſub eodem nomine in Comitiis generalibus Romæ anno MDCI. habitis primus inſtitutus eſt Prior Provincialis. Fidei Quæſitoris munere jam anno MDC. fungebatur Derthonæ, inde Alexandriam anno MDCIII, & demum Taurinum translatus, Sancti, ut vocant, Officii ubique jura, ſacramque doctrinam egregiè tutatus eſt. Vivebat etiamnum anno MDCXXVII. Sereniſſimo Sabaudiæ Duci in primis acceptus, ejuſque Eccleſiaſtes ordinarius.

Ejus hæc habentur ingenii monumenta:

I. Oratio Venetiis ex tempore in Eccleſia SS. Joannis, & Pauli habita, die Feſto SS Trinitatis, dum Comitia generalia ab Ordine Prædicatorum agerentur, anno MDXCII. pro gratiis dictæ Civitati agendis. *Mediolani, apud Jo. Baptiſtam Colonium*, 1592. *in* 4.

II. Oratio in laudem S. Hyacinthi Confeſſoris Ord. Prædic. Mediol. in Templo S. Euſtorgii dicta XVII. Kal. Septemb. die ipſi Sancto dicata, anno MDXCIV. Hanc ordine quintam inſeruit, ac edidit Bzovius in ſuo Serto gloriæ S. Hyacinthi. *Venetiis, apud Zalterium*, 1598 *in* 4. à pag. 203. ad 213., *& Mediolani, apud Medam*, 1594. *in* 4. editio ignota Eccardo, & Quetifio in Scriptoribus Ord. Prædic.

III. Ragionamenti ſopra la ſacra Sindone di N. Signor Gesù Criſto fatti da F. Camillo Balliani Milaneſe dell' Ord de' Pred Dottore di Sacra Teologia, Inquiſitore di Torino, nuovamente riſtampati, e diviſi in tre parti. *Torino, per Lodovico Pizzamiglio*, 1617. *in* 4.

Prima pars jam prodierat ibid. Duci Sabaudiæ nuncupata die XXV. Aug. MDCX., hæcque habet: Ragionamento 1. fatto il Venerdì dopo la quarta Domenica di Quareſima l'anno MDCVIII., 2. il primo Venerdì dell'anno MDCIX. 3. il Venerdì Santo MDCIX. 4. il giorno della Feſta MDCIX. 5. il primo Venerdì di Quareſima MDCX. 6. il Venerdì Santo MDCX. 7. nella Feſta MDCX.

Secunda pars adjecta, & eidem Duci nuncupata typis prodiit *Ibidem*, 1618 hæc habens: Ragionamento 8. detto il quinto Venerdì di Quareſima MDCXIV. 9. il quarto Venerdì di Quareſima XXX. di Marzo MDCXII 10 La ſera del Sabbato Santo MDCXIV. 11. Del B. Amedeo III. Duca di Savoja. 12. Della Sindone, e del B. Amedeo.

Tertia pars rursùs adjecta, & Seren. Margaritæ à Sabaudia nuncupata, prodiit ibidem 1624. nella qual ſi tratta inſieme della Sindone, & del Beato Amedeo detto, e della B Margarita di Savoja, Marcheſa di Monferrato, Monaca dell'Ordine di S. Domenico. Ragionamento 13. Il ſeſto Venerdì di Quareſima. 14. Della Sindone, e del B Amedeo. 15. Della Sindone, e della B. Margarita, & alibi pluries repetitæ editiones.

IV. De Religione Oratio Latina ad Cives Novarienſes, in Comitiis S. Petri Martyris, anno MDXCIV. *Mediolani, apud Medam, in 4* hæc ignota fuit Eccardo, & Queifio in Scriptor. Ord. Prædicator.

Ejus cum laude meminerunt Paulus Moriggia della Nobiltà di Milano l. 3. cap. 29. Philippus Picinellus in Athenæo Mediolanenſi pag 101. à quo Balbiani dicitur, & Hieronymus Mercuri Doctor Medicus lib. 3. *degli errori popolari* ſub nomine Scipionis à ſe edito in Epiſtola nuncupatoria ad F Joannem Ambroſium Barbavaram, ubi eum *da Milano* ſimpliciter nuncupat, addens ipſum ſuum in Hiſpania agentem à Philippo III. Rege Catholico ad reædificandam S Euſtorgii Baſilicam, reficiendumque ex integro Cœnobium plura obtinuiſſe beneficia, primumque novæ S. Petri Martyris Provinciæ, anno ſupra allato, Priorem Provincialem datum, quæ eundem ſub varia appellatione hominem evincunt. Meminit etiam, ſed leviter Fontana in Theatro inter Inquiſitores Terdonenſes. Videndi Eccard & Queif. ſupradict. Tom. II. Scriptor. Ord. Prædicat. p g 447.

C L V I I.

B A L S A M U S A N N I B A L.

ANnibal Balſamus J C. Mediolanenſis in publico Palatino Gymnaſio Philoſophiæ præcepta juvenibus tradidit, quod ipſe teſtatur in Sermone de Ente, quem infra indicabimus, ab eo habito die ſecunda Novembris MDLXXVII Hæc ea ſunt, quæ de Annibalis noſtri actis reperimus; Opera verò ab ipſo conſcripta hìc recenſemus; quorum plurima inveni MSta in Bibliotheca Ambroſiana;

Scilicet

I. Annibalis Balſami dubia aliquot in poſteriora circa mentem Averois.
II. De Anima.
III. De Rerum Principiis.
IV. Paraphraſis Themiſtii in poſteriores Ariſtotelis Reſolutiones.
V. De Imitatione Ciceronis.
VI. De conſonantia Græci, & Latini Idiomatis, omnia in uno Volumine MS. autographo in fol. ſignat. D. num 311. in Biblioth Ambroſ
VII. De Ente Rationis, Sermo habitus publicè anno III ſuæ lecturæ, MDLXXVII. Mediolani die II. Novembris.
VIII. De triplici Anima Hominis vegetativa, ſenſitiva, & intellectiva.
IX. De objectu ſenſus.
X. De primo objectu intellectus.
In altero Codice MS in fol. Bibliothecæ Ambroſianæ ſignat. S. num. 102.

à SANCTA BARBARA AMBROSIUS.
Vide SOLARIUS JOANNES DOMINICUS.

C L V I I I.

BARBARUSSA PAULUS ÆMILIUS.

PAulus Æmilius Barbaruſſa in Oppido Trivillii natus Eremitarum Inſtitutum in Congregatione Lombardiæ ſuſcepit. In præcipuis Italiæ Urbibus ſummo plauſu Conciones habuit. Eum Federicus Cardinalis Borromæus Archiepiſcopus Mediolanenſis in primis dilexit, ejuſque operâ in graviſſimis ſuæ Diœceſis negotiis uſus eſt. Seriis ſtudiis amœna quoque permiſcuit, Poëſim præſertim, atque Hiſtoriam. Per varios honorum gradus ad Vicarii Generalis Congregationis ſuæ officium aſcendit, electus ad id muneris in Comitiis habitis anno MDCXII in Cœnobio Mediolanenſi S. Mariæ Coronatæ. Religioſis virtutibus claruit, facundia, comitate, & oris majeſtate conſpicuus. Obiit Trivillii die XIV. Decembris anno MDCXIV.

Edidit:

I. Scala di Giacobbe ad iſtruzione de' Predicatori.
II. Scudo, o Specchio de' Predicatori, Ragionamenti XXV.
III. Rime Spirituali, e Morali.
IV. Canzone Eroica per il Glorioſo Serafico S. Franceſco. Extat in libro, cui titulus: „ Sette Canzoni di „ ſette famoſi Autori in lode del Serafico Padre „ S. Franceſco, e del Sacro Monte della Verna, „ raccolte da Fra Silveſtro de' Poppi Minore Oſſervante. „ *In Fiorenza, appreſſo Gianantonio Cuneo, e Rafaello Groſſi*, 1656 *in 4.*
V. Minervæ Corona tribus inſignita gemmis inventa indagatione F. Pauli Æmilii Barbaruſſæ. MDLXXXIV.
VI. Quatuor Temporum, Æſtatiſque temperamentorum myſtica Theoria. MDLXXXIV.
VII. Opus de B. Maria Virgine ſuper Cantica Canticorum Salomonis, quod etiam extitiſſe MS. Mediolani in Bibliotheca S. Mariæ Coronatæ teſtatus Hippolytus Maraccius Biblioth. Marian. part. I. pag. 209.
VIII. Divini Amoris Encomia, ad Rev. Benignum de Cremona.
IX. Definitiones XCVI. edidit pro reformatione, & regimine Congregationis ſuæ, dum eſſet Vicarius Generalis.
X. Canzoni VIII. Spirituali in verſi ſciolti. *Pavia, preſſo il Viani*, 1594. *in 4.* P. Thomæ de Rubeis Priori Conventus S. Mariæ Coronatæ Mediolani dicatæ; in Epiſtola nuncupatoria aſſerit, uſque adeo protraxiſſe editionem horum Carminum, eo quia illi cordi erant nonnulli Sermones, & quod jam Typis dederat librum: „ La Scala di Giacobbe „ aliaque Opera Poetica promittebat.
XI. Rime. Extant in libro inſcripto: „ Nuovo Concerto „ di Rime Sacre compoſte da più eccellenti Poeti „ d'Italia ſopra i principali Miſterj della Vita, e „ Morte di Criſto N S, e della Regina de' Cieli, „ nuovamente raccolte, e date in luce dal Rev. „ Don Eugenio Petrelli, Venez iano. „ *In Venezia, appreſſo Antonio Pinelli*, 1616. *in 12.*
Eum Italico laudavit Carmine Abbas Angelus Grillus, & Aurelius Corbellinus ejuſdem Ordinis.
Idem Grillus in literis ad eum datis eloquentiam ipſius laudat.
Cominus Ventura ei nuncupavit partem ſecundam Collectionis Epiſtolarum diverſorum.
Agit de eo Calvi in Monumentis Hiſtoricis Congregat. Eremitarum Lombardiæ pag. 425 & ſequentibus.

C L I X.

BARBAVARA FRANCISCUS.

FAmilia Barbavara Mediolanenſis nobilem originem ſuam agnoſcit à pluribus jam Sæculis, uti probant Diplomata nonnullorum Imperatorum vetuſtiſſima, pluries pro Viris illuſtribus hujus gentis in Collegio Nobilium Juriſconſultorum Mediolanenſium cooptandis exhibita. Franciſcus noſter Jacobi Ducalis Conſiliarii, atque Cremonæ Gubernatoris filius claruit Sæculo XV., ut è ſcriptis ejuſdem infra enunciandis clarè apparet. Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis in Civitate Parmenſi Locumtenens cum omnimoda facultate, ejuſdemque Ducis Conſiliarius extitit; Vir Senatoria dignitate inſignitus, atque Orator, necnon cum plena ſui Principis poteſtate ad Eugenium IV. Summum Pontificem miſſus, atque in ipſo munere interfuit Synodo Baſileenſi anno MCCCCXXXVIII quod forſan ignotum adhuc eſſet, niſi fortuna nobis obtuliſſet reperire Orationem ipſius MS., ut infra:

I. Oratio ab ipſo facta, & pronunciata nomine Ducis Mediolani in ſacroſancta Generali Synodo Baſileenſi in Spiritu Sancto legitimè congregata, die XIV. menſis Martii MCCCCXXXVIII. Extat in MS. in fol pergameno variarum rerum ad dominium Ducale Mediolanenſ. ſpectant. in Biblioth. FF. Marchionum Gregorii, & Eriprandi Vicecomitum, ſign. K. num. 3.

II. Epi-

Digitized by Google

II. Epiſtola Latina ad Antonium Panormitam, cui nunciat electionem de ipſo factam pro ſcribendo favore Ducis Mediolani. Legitur in MS. Ambroſ. infra citando.

Reſponſio Synodalis Concilii Baſileenſis ad ſchedulam proteſtationis contra proceſſum Papæ factæ per Franciſcum de Barbavara Oratorem Ducis Mediolani, Data in Congregatione Generali XIII. Kal. Octobris MCDXXXVIII. Extat in Collect. Reg. Concil. Tom. XXX. pag. 461. & ſequentibus.

Epiſtola Gaſparini Barzizii ad Franciſcum Barbavaram in morte Zanini Riccii Ducalis Conſiliarii. Eſt in MS. Biblioth. Ambroſ. ſign. M. n. 4 in fol.

Inter Epiſtolas Franciſci Philelphi, *Editionis Venetæ anni 1502. in fol.* Extat Epiſtola Franciſco Barbavaræ directa pag. 27.

Epiſtola Latina Bartholomæi Capræ Archiepiſc. Mediolanenſis ad ipſum, de quo ſuo loco. Extat in MS. Biblioth. Ambroſ. fol. ſign. H. num. 49.

Epiſtola pagg. 10. ad eundem ſcripta ab Antonio Panormita, in qua queritur de Satyris contra ſe ab inimicis evulgatis, ajens ſe pluſquam mille latinas litteras ſcripſiſſe, & Commentaria in Plautum, & duas Orationes ad Januenſes hortatorias, ut Philippo Mediolani Duci ſuppetias in bello ferrent: Guarnerium etiam Caſtillioneum ſummis laudibus ipſe celebrat. Extat in ſupradicto MS. Bibliothecæ Ambroſianæ.

C L X.

BARBAVARA JOANNES AMBROSIUS.

JOannes Ambroſius ille eſt, qui in ſæculo Rochus, Conventus PP. Ordinis Prædicatorum Sancti Euſtorgii Mediolani alumnus, clarum Barbavariæ gentis nomen & genus, eruditione ſingulari, religioneque per omnem Italiam multò reddidit illuſtrius, quem Carolus ipſe Sanctiſſimus Cardinalis Borromæus elegit ideo ſibi Theologum, ſuæque etiam arbitrum conſcientiæ habere voluit Sabaudiæ Dux. Quippe quam Pariſiis in Gymnaſio ipſius Ordinis Sancti Jacobi inter æquales eminens audierat, ad ſuos reverſus Taurini annis pluribus ingenti fama docuerat Theologiam, rude donatus in ea, laureatuſque Magiſter, publicoque ſtipendio Patavii, annos tredecim à MDLXI. ad MDLXXIII. publicus Profeſſor divinarum litterarum aggregatus, uti Thomaſinus lib. III. c. III. Gymnaſii Patavini pag. 283. Cognominem habuit fratris germani filium, ejuſdem Conventus S. Euſtorgii profeſſum F. Joannem Ambroſium Barbavaram ſacræ Theologiæ Magiſtrum, & Provinciæ S. Petri Martyris Priorem Provincialem, cui F. Hieronymus Mercurii, & ipſe ex Prædicatorum Ordine librum ſuum tertium: „ Degli errori popolari d'Italia, nuncupavit, qua in Epiſtola ſic cum Barbavarorum gentis, tum noſtri Johannis Ambroſii patrui gloriam extollit: „ Camillo voſtro Padre conobbi io in Milano, gentil-
„ huomo così civil, honorato, e prudente, che in
„ vero ben moſtrava eſſer legitimo ramo della no-
„ biliſſima pianta Barbavara, e Rocco ſuo figlio,
„ e voſtro zio ſu quel ſamoſo Theologo della noſtra
„ Religione, detto Maeſtro Gio. Ambrogio Barba-
„ vara, il quale in Parigi, ed in Padova manifeſtò
„ al Mondo quanta foſſe la felicità del ſuo ingegno,
„ e la profondità della ſua dottrina: poichè come
„ nella Univerſità di Parigi, eſſendo Studente, non
„ ritrovò mai o Frate, o Secolare, che con ragion
„ ſi poteſſe pareggiare a lui, così eſſendo in Padova
„ Teologo pubblico della Ser. Signoria di Venezia,
„ non ebbe pari non ſolo in eſſo Studio, ma neanco
„ in Italia, e quaſi in tutto l'Ordine, di che io ne
„ ſon occulato teſtimonio, perchè in quel tempo
„ fui ſuo diſcepolo, e ſtudente formale nello Studio
„ di Padova: e perciò meritamente, quando fu
„ Teologo del Cardinal di Trento in Roma, così
„ fece ſtupire in poco tempo la Corte Romana, per
„ le ſue rare virtù, come ſi fece ſchiava in ſua
„ vecchiezza la Corte di Torino, dove ſerviva per
„ Teologo pubblico dello Studio ec. Quæ Mercurius ſcribebat die XII. Julii MDCIII.

Plura laudantur ejus ſcripta, quorum aliqua in lucem edita prodierunt, reliqua vero Manuſcripta, nec omnia vidit Clariſſimus Cotta, ut in ſuo Muſæo Novarienſi, nec celeberrimi Patres Eccard. & Quetif. de ipſis edocti fuere:

I. De laudibus Divi Thomæ Oratio. *Venetiis 1548. ſic Simlerus.*

II. In ſeptem Pſalmos Pœnitentiales dictos Paraphraſis, quam Plagiarii alterius Ordinis nomine poſt mortem Auctoris excuſam fuiſſe, narrat Pius in Scriptoribus Ordinis Prædicatorum, ut teſtantur ſupradicti Eccard. & Quetif.

III. Oratio in laudem Beatæ Mariæ Virginis elegantiſſima. *Ita Rovetta.*

IV. Tractatus de Sacroſanctis Eccleſiæ Sacramentis, quem idem Rovetta aſſerit typis datum fuiſſe nullo indicato loco: Nos vero eum vidimus Manuſcriptum in Codice Bibliothecæ Ambroſianæ ſignato D. n. 172. in fol., ſicuti & Paraphraſim, ſive Commentaria in Davidicum Pſalterium, ut ſupra.

V. In primum Sententiarum Relectiones habitæ ab anno MDLXVIII. ad MDLXXII. extant in duobus Codicibus Manuſcriptis ejuſdem Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. D. n. 166. & 167.

VI. Relectiones in ſecundum, tertium, & quartum Sententiarum, extant in tribus Codicibus MSS. in ſupradicta Bibliotheca Ambroſiana ſignatis D. n. 378. 179. 180.

VII. Relectiones de prædeſtinatione, & reprobatione. MS. in fol ejuſdem Bibliothecæ ſign. D. n. 372.

VIII. Tractatus num Monachi habentes conſuetudinem eligendi ſuum Priorem, vel Abbatem jure Conſtitutionum ſuarum, poſſint ab eorum Præſide Generali cogi ad certam, vel certas Perſonas eligendas. Extat in MS. ejuſdem Bibliothecæ.

IX. Tractatus de legibus, ibidem.

X. De Poteſtate Papæ, & Concilii: Relectiones apud Canonicos Regulares anno MDLXIX., in quibus etiam poteſtatis Eccleſiaſticæ origo altius repetitur, & diſputatur, ibidem.

XI. Utrum relationes ſint in Deo realiter, ibidem.

XII. De Mauris rebaptizandis, ibidem.

XIII. In librum Ethicorum Ariſtotelis adnotationes, ibid.

XIV. Cenſura Opuſculorum, quæ ſub D. Thomæ Aquinatis nomine hactenus prodierunt, ad Reverendum Patrem Magiſtrum Seraphinum Caballum Brixienſem Ordinis Sancti Dominici, Generalem in Romana Curia Procuratorem, ibidem.

XV. In XXVII. Quæſtion. partis primæ ſummæ D. Thomæ, ubi quæritur primò utrum detur proceſſio in Divinis, ibidem.

XVI. De Sacramentu Euchariſtiæ in genere, & in communi. MS. in fol. in eadem Bibliotheca ſign. D. n. 174.

XVII. De Religione ſecundum D. Thomam, ibid.

XVIII. Concluſiones in Pſalmum XCIII. MS. in 4. ſupradictæ Bibliothecæ ſign. S. n. 362.

XIX. Joannis Ambroſii Barbavarii Mediolanenſis Ordinis Prædicatorum Diſputatio de Beatitudine, Nobiliſſimo, atque ornatiſſimo D. Joanni Vincentio Pinello VI. Kalend. Aprilis MDLXIX. MS. in quarto in ſupra memorata Bibliotheca ſign. N. 191.

Extant Epiſtolæ Franciſci Ciceri ad eumdem mittentis Folia primæ impreſſionis Operum M. Antonii Majoragii, ut ea Patavii cum Auctoris Imagine imprimenda curet. Ea ſunt de Rhetorica Majoragii ejuſdem. Dat. Mediol menſe Junio MDLXXI MS. Bibliot. Vicecomitum, necnon Epiſtolæ aliæ Annibalis Guaſchi Alexandrini ad ipſum leguntur in editionibus earumdem 1601., & 1607.

Ad eumdem etiam extant Carmina plura P. Franciſci Spinulæ inter ipſius Poemata, quorum ſuo loco mentio fiet: In ipſis vocatur Theologus Mediolanenſis à Cypri Archiepiſcopo accerſitus.

De eo legendi Michael Pius lib. I. cap. 67. pag 243. Annibal Guaſcus, Thomas Garzonius, Joſ. Simlerus, Ambroſius Gozzeus pag. 145. Altamura ad ann. MDXLV., & Picinellus in Athenæo pag 256.

Cotta etiam in ſuo Muſæo Novarienſi pag. 146. necnon Auctores Diarii Italici *Venetiis* Impreſſi in T. X. pag. 242. Primus Comes ipſum laudat in ſua Nuncupatoria Operum Rhetoricorum Majoragii.

C L X I.

BARBAVARA LUDOVICUS.

INſulatus Canonicorum hujus Metropolitanæ Eccleſiæ, qui Ordinarii dicuntur, Cœtus plures ſemper protulit Viros & pietate, & doctrina inſignes. Ex his non paucos in hoc Opere cum laude memoratos Lector reperiet; atque hìc præſertim Ludovicum Barbavaram Octaviani Patritii Mediolanenſis, & Lu-

cie

ciæ Mazentæ filium, cùm aliis Eccleſiaſtico Viro dignis ſcientiis præditum, tum etiam Mathematicis diſciplinis clariſſimum. Cancellarii quoque Archiepiſcopalis munus non ſine prudentiæ commendatione plures annos exercuit. Neque tamen ſtudiorum oblitus hæc in eruditorum commoda elaboravit. Ipſum amiſimus anno MDCXXXVIII. Clariſs. Cotta parcè nimis de ipſo, & de ejus Operibus ſcripſit, ut Lector facile cognoſcet in Muſæo Novarienſi:

I. Tabula Sinuum rectorum ad ſingula ſecunda expanſa, poſito ſinu toto partium 100000. uſque ad gradum trigeſimum. MS. in 4. in Bibliotheca Ambroſiana ſignatus G. n. 784.
II. Tabula tangentium ad prima & ſecunda quadrantis ſcrupula expanſa, poſito radio ſive ſinu toto partium 100000. ibidem MS. in 4. G. n. 785.
III. Tabulæ poſitionum generalium MSS. partim in 4. partim in fol. ſignat. G. n. 780. 781. 782. 783.
IV. Aliæ Tabulæ numericæ MSS. ſign. G. n. 752. ad 758.
V. Neocanon Trigonometricus ſinuum tangentium, & ſecantium ad partes radii 10000000. MS. in 4. ibid. ſign. G. n. 786.
VI. Nova localium numerorum Tabula; mirum dictu quam facilem, & expeditum reddat calculum in quartæ portionalis indagatione, abſque ulla vel multiplicatione, vel diviſione, quam etiam ſi libeat mediam unam, tum duas ſuppeditabit quadratarum cubicarum, extractione radicum non adhibita &c. MS. in 4. ibid. G. 787.
VII. De diſpoſitione atque ordine novi Canonis Trigonometrici. MS. ibid. ſign. G. n. 788. in 4.

Ex Cotta, & a Suis.

CLXII.

BARBAVARA MARCUS.

MArcus Barbavara Octaviani Equitis, Ducaliumque arcanorum Magiſtri, & Blancæ Vicecomitis filius, Gravelonæ, ut ſui antiquiſſimi Anteceſſores Confeudetarius, Collegium Nobilium Juriſconſultorum Mediolanenſium ingreſſus eſt Anno MDXII., deinde Patriæ Præfectus, poſtea Magiſtratus Redditum Extraordinariorum Quæſtor, & per quadriennium Civitatis Novariæ Prætor extitit. Suorum nomine bis Legatus ad Carolum V. Imperatorem miſſus, à quo Senatoria dignitate inſignitus, Cremonenſem Præturam, maximâ cum laude adminiſtravit. Demum Anno MDL. ab eodem Cæſare Præſes Excellentiſs. Senatus Inſubrici in demortui Sacci locum ſuffectus eſt. Prohibuit officii brevitas (nam ſolum ferè per biennium hoc obivit munus) quominus tanti viri virtus magis eluceret, ut par erat. Sed qualis futurus eſſet, ſi vitam produxiſſet, egregium ſpecimen curſim eo tempore dedit; nam de eo utrum prudentiâ, doctrinâ, an integritate præſtantior extiterit incertum prædicatur. E vivis exceſſit Anno MDLII. Prid. Non. Decemb. omnium mœrore. Compilavit, atque in meliorem formam redegit:

I. Novas Conſtitutiones Mediolanenſis Dominii, necnon
II. Novas Leges pro Regimine Civitatis Viglevani Anno MDXLIII. reviſit, correxit, ordinavit, quæ ipſo referente à Senatu Mediolanenſi approbatæ fuerunt.
III. Ejus eſſe Obſervationes ad Statuta Mediolani, quæ ſub nomine Horatii Carpani circumferuntur, teſtatur in ſuis ſchedis Clar. Sitonus.

De ipſo Julius Cæſar Ruginellus de Senatoribus. Cotta in Muſæo Novarienſi pag. 317. Sitonus pag. 80 Artic 371. Ægidius Sacchettus in Viglevano illuſtrato pag. 86.

Marcus Antonius Natta, ei dicavit, dum erat Præſes, VIII. Orationes *Papiæ* MDLII., atque in Epiſtola nuncupatoria, uti etiam diſcipulus Jaſonis Mayni celeberrimi laudatur.

Octaviani hujus Marci Patris frater fuit Scipio J. C. C. & Senator, de quo Sitonus meminit, cujus Inſcriptionem ſepulchralem in Eccleſia Sanctorum Angelorum exiſtentem, exſcripſit Franciſcus Cicerejus, his conceptam verbis, quam in gratiam hujus tam illuſtris Familiæ hic adjectam volumus:

ALIVM VOBIS QVAERITE MEDIOLANENSES
SCIPIONEM SI POTESTIS
HIC ILLE BARBAVARA TANTI NOMINIS
SEPVLTVS EST
CVM EO IVSTITIA ET INTEGRITAS
D. A. R. MDV.
EIDIB. N. AETAT. LXIII.
O. B. F. P. M. P.

CLXIII.

BARBAVARA MARCUS alter.

EX Ludovico Barbavara Equite inſignis militaris Ordinis Sancti Stephani, atque ex Lucretia Beſutia natus eſt Mediolani Marcus Barbavara ex Feudetariis Gravelonæ. Hunc Clericali ordini adſcriptum, & in J. C. Collegium cooptatum anno MDCLXXVII. Protonotariatus Apoſtolici dignitas exornavit. Mox in Baſilica Sancti Nazarii, quam in Brolio dicimus, Doctoralem Præbendam adeptus, haud ita multo poſt inſigni Canonicorum ejuſdem Baſilicæ Ordini Præpoſitus datus eſt. Vitam cum morte commutavit anno redempti Orbis MDCCXXIII. atque nobis hæc argumenta pietatis, ſtudiorumque ſuorum reliquit:

I. Il Conſigliere Fedele, che inſegna fuggire l'occaſioni pericoloſe di perder l'anima; opera utiliſſima per tutti i fedeli Criſtiani, compoſta da Marco Maria Barbavara Prepoſto, e Paroco dell'inſigne Chieſa Collegiata e Parochiale di S. Nazaro Maggiore di Milano. *Milano, nella Stampa di Giacomo Bolgiani*, 1709. in 8.
II. Raccolta di divote orazioni, ed avviſi ſalutari, e di varie iſtruzioni per ben Confeſſarſi e Comunicarſi. *Milano, per Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, 1706. in 8.
III. Jura Parochialia Præpoſiti S. Nazarii. Vol. I. in fol.
IV. Diſſertatio Juridica de Campanis, occaſione cujuſdam diſſenſionis inter ipſum & Capitulum S. Nazarii, de non pulſandis tribus Campanis MS. in fol. teſtatur ſe vidiſſe J. C. Coll. Joſeph Landrianus mei amiciſſimus, & cui pro hac mea Collectione multum debeo. Utinam vero, non Diſſertatio, ſed Lex daretur contra abuſum intollerabilem de nimia, atque importuna Campanarum pulſatione.

Vide Siton. pag. 234 art. 1069.

CLXIV.

BARBOVIUS BARNABAS.

EX Victoria à Puteo Conjuge præclariſſima ſuſcepit Comes Hieronymus Barbovius hujus Metropolis Decurio Barnabam Filium Juriſprudentiâ inſignem, de quo nunc dicendum occurrit. Fratrum etiam ſuorum honoribus emicat Auctor noſter; Theodori ſcilicet Equitis Commendatarii Sancti Jacobi, & pro Sacra Catholica Majeſtate ſupremi rei tormentariæ Præfecti in Provincia Calabriæ, atque Emmanuelis Equitis Calatravenſis Ordinis, & Statoris Majoris. Barnabas verò Regius Feudetarius, inter Juriſperitos Collegiatos anno MDCXXXVIII. admiſſus, LX. Patriæ Decurionum Collegio adnumerari meruit. Præfecturam quoque Urbis annis MDCLII. MDCLX. & MDCLXXVII. peregregie adminiſtravit. Poſthæc inter Patres Conſcriptos Regii, Ducaliſque Inſubrici Senatus adſcitus, doctrina, & meritis celeberrimus migravit è vivis currentis ſæculi anno primo. Sepultus in Tumulo ſuorum Eccleſiæ S. Nazarii in Brolio ubi legitur hæc brevis Epigraphe Barnabæ Avi:

SEPVLCRVM BERNABOVIS BARBOVIS
AC SVORVM
MDLXXXIV.

De

A De litterariis ejus laboribus, quod ſciamus, ſuperſunt:

I. Allegationes plures, quæ reperiuntur in Collectionibus Archintea, Areſiana, Areſiniana, & aliis, inter quas occurrunt duæ eruditiſſimæ, altera nempe pro Crotto, Offredo, & Cambiago Fidejuſſoribus contra Fiſcum. in fol. *Mediolani* 1640., altera contra ipſum Fiſcum pro Immunitate Eccleſiaſtica. in fol.
II. De Oneribus extraordinariis Ducatus Mediolanenſis Diſquiſitio. MS. in fol.
III. Ode Saphica. Extat inter Carmina latina Aloyſii Brippii.
Ex ſchedis P. D. Gaſparis Berettæ, & ex Sitono pag. 212. art. 913.

CLXV.

BARCA JOSEPH.

SUbſequentis Petri Antonii Nepos fuit Joſeph Barca, qui idem Studium Avi ſecutus, librum optimum
B edidit, de quo infra, certe pro more ſui temporis non ſpernendum, atque ipſum Marchioni de Leganes tunc Mediolanenſis Domini Gubernatori dicavit: Nos vero nullum de iſta Familia Mediolanenſi veſtigium reperimus, contenti Epigrammate Pauli Ghetii Sac. Theol. Doct. quod in laudem Auctoris compoſitum hic exhibemus:

Qua ſolidam fundet ratione Triangulus arcem,
Aut æquo conſtet, aut vario latere,
Oſtendit graphicè ſinguis Barcæus Eliſæ,
C *Qui Veneris Cellas ſepiit aggeribus.*
Hic ubi concluſit Gallos Leganenſis Achilles,
Atque triumphavit, pars quoque Barca fuit.
Archigeometræ crede, armorumque magiſtro,
Martis qui tractas, & lege caſtra loco.

I. Breve Compendio di Fortificatione moderna del Capitan Giuſeppe Barca, Tenente Generale dell'Artiglieria per S. M. Cattolica nello Stato di Milano. *Milano, per il Ghiſolfi*. 1639. in 4.
Memoratur à Canonico Joanne Andrea Irico Tridinenſi in hiſtoria Patriæ ſuæ propediem edenda ad annum MDCXXXIX.

CLXVI.

D

BARCA PETRUS ANTONIUS.

QUam benè ſcripſerit, qui ait:

Vivitur ingenio; cætera mortis erunt,

optimè oſtendit Petrus Antonius Barca Mediolanenſis. Vixit ille ſub præteriti ſæculi initium, & quantum in Architecturæ præſertim Militaris profecerit ſtudiis, ex eo, quem vulgavit, libro facilè candidi Lectores agnoſcent. Quibus parentibus genitus fuerit, quæ vivens egerit, quove anno è vita migraverit, quamvis diligenter inveſtigaverim, nullibi datum eſt invenire. Vivens tamen in poſterorum memoria tanti Viri ingenium ætas nulla obliterare po-
E terit. Quid litteris tradiderit Lector hìc habeat:

I. Avvertimenti, e regole ſopra l'Architettura Civile, Scultura, Pittura, Proſpettiva, ed Architettura Militare per offeſa, e difeſa di Fortezze di Pietro Antonio Barca Ingegniero Milaneſe, dedicate a Filippo III. Re di Spagna; in fol. oblong. *Mediolani* 1620. cum Figuris æreis.
Ibi in ejus laudem extat Carmen Italicum, vulgo Sonetto, Joannis Franciſci Clerici J. C. & Cauſidici Collegiati Mediolanenſis.
De ipſo mentio habetur in libro, cui titulus: Eſcuela de Palas ad annum 1620.

CLXVII.

BARELLA CHRISTOPHORUS.

CHriſtophorus Barella in Oppido Trivilii humili natus genere, puer Mediolanum litterarum cauſa miſſus, nedum Humanas, & Rhetoricas, ſed Philoſophicas quoque, atque Theologicas ſcientias perpeti labore ſibi comparavit. Federici Vicecomitis, cujus condiſcipulus fuerat, commendatione, à Franciſco item Vicecomite Cremonenſi Epiſcopo inter Aulicos electus, ei à Secretis fuit. Ab ipſo etiam Presbyter conſecratus plura Eccleſiaſtica beneficia percepit. Poſt Antiſtitis mortem reverſus in patriam, ab eodem Federico inter S. R. E. Cardinales cooptato, & Mediolanenſi Eccleſiæ Præfecto, primum in Patria Rector in Templo D. Martini, tum Theologus, & tandem Præpoſitus eligitur. Eam dignitatem Archiepiſcopo defuncto cum Parœcia Sancti Pauli in Compito Mediolani commutavit, pauloque poſt novum hoc ſacerdotium tranſtulit in nepotem. Tum Brinianum ſecedens, ibi dote perenni collata, Presbyterorum Collegium inſtituit, qui Deo quotidianas laudes perſolverent. Paulo poſt obiit Trivilii, ibique in Templo maximo conditus eſt. Scripſit:

I. Volumen Panegyrum à ſe dictarum in D. Mariæ Lachrymarum Templo Trivilii. *Mediolani* in 4.
II. Elogia Virorum Illuſtrium, qui pro Trivilio Patria ſua anno MDCLVIII. pugnaverant. MS. in fol.
In ejus laudem extat Panegyris Alexandri Perlaſchæ inter eas hujus Auctoris impreſſa, *Mediolani* 1668. in 8.
Hæc mihi ſuppeditavit Clar. atque amiciſſimus Canonicus Barianaldus Trivilienſium ſuorum, atque Reipublicæ litterariæ ornamentum.

CLXVIII.

BARELLA JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Barella Mediolanenſis Societatis Jeſu magnam obtinuit excellentiæ famam in amœnioribus, & altioribus ſcientiis. Docuit in Collegio Braydenſi Rhetoricam, Philoſophiam, & Theologiam cum ſumma laude. Concionator etiam egregius fuit. Mortuus eſt in Profeſſorum domo Sancti Fidelis hujus Urbis anno MDCLXXXVII. die XXIII. Februarii.

Eo Auctore inter alia ingenii Opera prodierunt:

I. Gloriæ Theatrum in ſolemnibus Inferiis Excellentiſſimi D. Felicis Sandovalis Uccdæ Ducis tribus linguis, Latina, Italica, & Hiſpanica. *Mediolani, anno* 1671. *die* 20. *Octobris, in fol.*
II. Venetus de Claſſe Othomana ad Abydenas fauces Triumphus, Carmen. *Mediolani, apud Julium Cæſarem Malateſtam*. 1657. *in fol.*
III. Relazione delle Eſequie Reali di Filippo Quarto. *Milano, li* 17. *Decembre* 1665. *in fol.*
IV. Elogia ab eo compoſita in ipſis Exequiis. Extant in eodem libro.
Ex ſuis, & à Picinello in Athenæo pag. 269.

CLXIX.

BARIOLA ALOYSIUS.

IN Congregatione Fratrum Eremitarum Sancti Auguſtini, enumeratur Aloyſius Bariola, Vir in omni Doctrinæ genere abſolutiſſimus, nam Philoſophiam, Theologiam, atque Jus Canonicum, non ſolum profeſſus eſt, ſed etiam ſuos edocuit, à quibus

bus munera omnia , uſque ad Lombardiæ Provincialatus gradum obtinuit , necnon à Federico Cardinali Borromæo Pœnitentiarius in Metropolitana Eccleſia , atque Sancti Officii Conſultor electus fuit . Specie venerabili donatus , necnon in conſultandis cauſis verſatus , atque facundiſſimus extitit . Plurimi ipſum fecit Gregorius XV. Pontifex Maximus , ſed nunquam , licet vocatus , ad Urbem accedere voluit . Inter vivos deſiit eſſe anno MDCXXVIII. die trigeſima Aprilis . Exiſtunt de ipſo :

I. Summarium Bullarum Sancto Officio deſervientium . *Mediolani* 1620. *in* 8.
II. Flores Directorii Inquiſitorum , cum Tractatu de ſollicitatione Pœnitentium &c. *Mediolani apud Pontium & Picaleam* 1625 *in* 8.
III. Flores Commentariorum Franciſci Pegnæ in Directorium Inquiſitorum .
IV. Nonnulli Conſilia Foro Conſcientiæ ſatis utilia .
V. Aphoriſmata pro utroque Foro, ad Senatorem Marcum Antonium Montium . *Mediolani* 1628.
Eum laudavit Auguſtinus Terzagus Carmine latino , in ſuo libro , cui titulus : Poeſis ; Abbas Ghilinus in ſui Theatri parte prima ; Thomas Herrera in Alphabeto Auguſtiniano ; Picinellus pag 402. , atque Philippus Vicecomes in ſuo MS. de Conventu Sancti Marci a me inſpecto .

CLXX.

BAROFFIUS TIMOTHEUS.

TImotheus Baroffius in lucem editus an. MDLXI. ſub Joanne Caſtagnerio Soc. Jeſu , univerſam Ariſtotelis Logicam didicit , item ſub eodem Philoſophiæ Profeſſore publico Phyſica deinde percepit commentaria . Exacto Philoſophiæ curriculo veræ virtutis appetens ſtudium, Carthuſienſium Ordinem amplexus eſt anno MDLXXXVII. ſexto Idus Septembris , vota ejus ſuſcipiente P. D. Stephano Bareggio Mediolanenſi . In Comitiis Generalibus habitis anno MDXCIII. dignus Procuratoris Officio exiſtimatus eſt , quod ſibi eodem anno fuit impoſitum ; anno vero MDXCVI. electus eſt Prior Mediolanenſis Carthuſiæ , quam Garignani dicimus ; anno autem MDC. ipſo Prioratu ſe abdicavit ; biennio inde in officio Procuratoris tranſacto , à ſuis conſodalibus Paſtor , & Pater omnium votis eligitur , & confirmatur anno MDCII. , ſenio tandem confectus , ſupernæ bravium vocationis , ut ſperamus , obtinuit, anno à partu Virginis trigeſimo ſexcenteſimo ſupra milleſimum , ſeptimo Kalendas Auguſti .

Eruditiſſimi nomen litterariis ſibi vindicavit ſœtibus , quorum ſunt ex multis :

I. Curſus Philoſophicus tribus Voluminibus comprehenſus, quæ MSS. ſervantur in Biblioth. Carthuſiæ Papienſis .
II. Fragmentum Theologicum Morale , utrum percuſſio in Clericum facta joco delictum dicatur occultum , cum læſio enormis eſt occulta &c. MS. in fol.
De P. D. Timotheo Baroffio Mediolanenſi habet Epigramma unum fol. 251., & Odam duodecimam Benedictus Sociacus in ſuo Opere Poëtico , impreſſo in Ambroſiani Collegii Typographia . 1616.
A Suis .

CLXXI.

BARZIUS JOANNES PAULUS.

MUſarum Cultorem eximium , & non infimæ notæ Vatem Joannem Paulum Barzium Mediolanenſem Patritium , Regium Robecchi Feudetarium , Franciſcus J. C. & Patriæ Decurio ex Joanna Capharda Conjuge ſuſcepit . Tam ſedulò in percipiendis liberalibus diſciplinis inſudavit , ut brevi æquales ſuperans , Carminum ſuavitate , & elegantia omnium admirationem excitarit . In hujuſmodi pangendis ad annum uſque MDLXXVIII. pervenit, quo deſiderium ſui Patriæ , atque Viris eruditis reliquit ; hæc autem Opera ipſum poſteris commendant :

I. La ſtrage degl' Innocenti ; Poema in terza Rima . *Venezia per li Seſſa* , 1551. *in* 4.
II. Carmina V. elegantiſſima , quæ leguntur in aureo libro , cui titulus : „ Sonetti degli Accademici Traſfor„ mati di Milano . *Ivi preſſo Marco Antonio Borghi* ; 1548. *in* 8.
III. Plura etiam illius Carmina tam Italico , quam Latino Sermone conſcripta habentur ſparſim in Collectionibus pro laureis Papienſibus , & alibi .
Ita è ſchedis Mazzuchellianis , atque ex aliis Cl. Sitoni .

CLXXII.

BASCIUS JOANNES BAPTISTA.

CArmelitarum Religionem , quam Excalceatorum vocant , profeſſus fuit F. Bartholomæus Maria à Sancto Carolo, in ſæculo autem Joannes Baptiſta Baſcius , Mediolani natus anno MDCL. die II. Junii . Etiam in juventute ſingulari pietate emicuit ; deinde ſtudiis ſedulo deditus in Operibus Sanctorum Patrum perlegendis præcipue inſudavit ; ideo Theologus, Canoniſta , atque Examinator Synodalis in Diœceſi Placentina per multos annos extitit . Eminentiſſimus quoque Cardinalis Cuſanus pluries à conſiliis ipſum voluit , non ſolum in rebus ad ſuam Eccleſiam Ticinenſem ſpectantibus , ſed etiam in aliis dum Bononienſi Legatione fungeretur . Exceſſit è vivis Religioſus optimus die trigeſima prima Octobris anni MDCCXIX. : ſcripta ejuſdem quam plura deperdita ſunt , neque nobis datum eſt aliud proferre , quam ſequens ſatis proficuum volumen ſacra Eruditione refertum , & ſic inſcriptum :

I. La Scuola di Verità aperta alle ſacre Vergini . *Pavia preſſo li Fratelli Gradignani* . 1714. *in* 4. quam ſupradicto Eminentiſſimo Cardinali Auguſtino Cuſano dicavit .
Hæc à ſuis accepimus .

CLXXIII.

à BASILICA PETRI CAROLUS .

COgnomen à Baſilicâ Petri facilè creditur perveniſſe ad hanc nobiliſſimam Familiam Mediolanenſem à loco ſic vocato , & ad Lambrum flumen Papiam verſus (vulgò *Beſcapè*) feliciter ſito . Ab Angelo à Baſilicâ Petri , atque Iſabella Gluſſiana ortus eſt Carolus noſter , Anno MDL. nomine Johannis Franciſci ei donato , quod poſtea in ſuo ab hoc ſeculo exitu in Carolum mutavit . Celeberrimus Marcus Antonius Majoragius in literis Græcis , atque Latinis ei fuit optimus Magiſter, Papiæ deinde egregiis diſciplinis operam dedit , ibidemque laureâ decoratus Anno MDLXXIV. paulo poſt in Juris Conſultorum Nobilium Collegio receptus fuit . Divus Carolus Borromæus Anno MDLXXVI. Metropolitani Templi Canonicum Ordinarium ipſum conſtituit , ejuſque operâ in ſuæ Eccleſiæ adminiſtratione uſus eſt uſque ad Annum MDLXXVIII. , in quo manu ipſius Sancti Archiepiſcopi habitum Clericalem Barnabitarum , ut vocant , publicè induit , cumque nuncupaſſet vota , idem Sanctus Carolus in Hiſpaniam eum miſit , ut apud Regem Mediolanenſis Eccleſiæ gravis momenti negotia expediret . Noſter verò, de cujus ſanctimonia, & virtute Rex optime conſcius erat , feliciter omnia juxta Sancti Caroli mentem ad finem perduxit . Mediolanum reverſus , S. Barnabæ Collegii Præfectus eſt acclamatus , deinde Præpoſitus Generalis etiam ter cum laude effectus eſt. Romam poſtea Anno MDXCII. pro Collegio ibi noviter efformando, ordinandoque conceſſit . Cujus cum Clemens VIII. Pontifex Maximus merita inſpe-

ſpexiſſet, Novarienſem Antiſtitem, die XVIII. menſis Februarii, Anni MDXCIII. illum adlegit. Novariam ingreſſus eſt ſolemni pompâ menſe Majo Anni ejuſdem, ſemperque præſens ſibi creditum gregem curavit, ubi publicis Romanæ Eccleſiæ non detineretur negotiis, ut tunc accidit, quando à Pontifice ſupradicto juſſus Derthonæ per aliquod tempus moratus eſt, cum Regiis Adminiſtris de graviſſimis illius Eccleſiæ rebus tractaturus. Inſtitit indefeſsè ut Sanctus Carolus in Sanctorum numerum referretur: Uno verbo Eccleſiam Novarienſem præter voluntatem ſibi creditam conſiliis, prædicatione, optimiſque legibus ad Chriſtianam pietatem informavit: Diœceſim ſæpius ſolers Viſitator luſtravit, vitia correxit, abuſus ſuſtulit, optimam vivendi formam præſcripſit, plures Synodos celebravit, denique per nonnullos annos optimi Paſtoris perfunctus Officio graviter inſeneſcens, ſanctè, ut vixit, deceſſit Anno MDCXV. Petrus Georgius Odeſcalchus Viglevanenſis Epiſcopus ornatiſſimum latinum Sermonem in ejus funere dixit. Sepulcrum ejuſdem viſitur in Eccleſiâ Divi Marci, atque in Sacello Sanctæ Febroniæ, quod ob eximiam in eamdem Virginem, ac Martyrem pietatem ſuam magnificentiſſimè conſtruxerat, hoc appoſito Epitaphio:

CAROLVS BASILICAPETRI
EX COLLEG. IVRISCONS. MEDIOL.
CONGREG. CLER. REGVLAR. S. PAVLI
TERTIVM PRAEPOSIT. GENER.
S. CAROLI PERPETVVS ALVMNVS
A QVO ET GRAVISS. DE REBVS
AD REGEM CATHOLICVM LEGATVS
NOVARIAE EPISCOPVS
VIR PRVDENTIA VITAE SANCTITATE
DOCTRINA ECCLESIASTICA DISCIPLINA
REBVS PRO ECCLESIA PRAED. GESTIS
AC SCRIPTIS
INSIGNIS
HIC PENES CHARISS. FILIOS
SACELLO EXTRVCTO ET EXORNATO
VIVENS SIBI HOC MONVMENTVM
STATVIT
VIXIT ANN. LXV. IN EPISC. XXII.
OBIIT PRID. NON. OCTOBR. MDCXV.
PRAEF. HOSP. CHARIT. NOVARIAE HAER.
PAREN. BENEF. P.

Humilitatis vero eximiæ ſpecimen dedit Carolus noſter; nihil enim Tumulo ſuo inſcribendum mandaverat præter hæc verba:

CAROLVS EPISCOPVS NOVARIAE
CVIVS CORPVS HIC QVIESCIT
PRECVM TVARVM SVFFRAGIA PETIT

Porrò dignus Præſul iſte habitus eſt, non ſolum, ut à Populis precibus, ac votivis Tabellis invocaretur, ab Epiſcopis veluti lucidiſſimum exemplar ob oculos ad imitandum haberetur, verumetiam à Maximis Pontificibus Clemente VIII., Pauloque V. ſummis extolleretur laudibus, & meritò etiam, pro ejus ſcriptis memoriâ æternâ dignis, quæ ſunt:

I. De Metropoli Mediolanenſi. *Mediolani primum Anno 1575., deinde 1596., & 1598., & apud Malateſtam; 1628. in fol.* Clariſſimus Grævius hoc opus inſeruit in Tomi primi parte ſecunda Antiquitatum Italiæ.

II. Libro di alcune Chieſe di Milano. *Milano 1576.*

III. De obitu Caroli Card. Sanctæ Praxedis Epiſtola. *Mediolani, apud Tinum; 1584. in 8.*

IV. Della morte di S. Carlo a Monſ. Sega Veſcovo di Piacenza. *Breſcia, per il Sabbio; 1584. in 4.* Riportata da Paolo Emilio Marcobruno nella Raccolta pag. 204.

V. Specchio delle Perſone illuſtri del P. Alfonſo di Madrid, traddotto dalla lingua Spagnuola, ed accreſciuto. *Milano 1585.*

VI. De Regulari diſciplina Monimenta Patrum &c. *Mediolani, apud Pontium; 1588.*

VII. De Vita, & rebus geſtis Caroli S. R. E. Card. Archiep. Mediolani lib. VII. *Ingolſtadii; 1592.* Editio ſecunda. *Brixiæ, apud Marchetam; 1613. in 4.*

VIII. Della Vita di S. Carlo libri ſette, traddotti da lui in volgare, e pubblicati ſotto nome di Luca Vandoni. *Bologna; 1614. in 8.*

IX. Scritti pubblicati nel ſuo governo dall' Anno MDXCIII. fino al MDCIX. *Novara, per il Seſſalo*, reimpreſſi per ordine del Veſcovo D. Giulio Maria *in Milano; 1660.*, poſcia diſtribuiti dal Sommo Pontefice Innocenzo XI. a tutti li Veſcovi da lui creati.

X. Novaria, ſeu de Eccleſia Novarienſi. *Novariæ, apud Seſſalum; 1612.*

XI. Lettere di governo Epiſcopale a' ſuoi Vicarj Foranei dall' Anno MDXCIII. al MDCXIII. *Novara, per il Seſſalo; 1613. in 4.*

XII. Commentarii Canonici. *Novariæ, per Seſſalum; 1615. in 8.* Extant etiam in Hieronymi Gattici Cattiena Aurea Allegationum pro Eccleſia. *Bononiæ; 1622. in 4.* Tom. II. p. 136.

XIII. Hiſtoriæ Eccleſiæ Mediolanenſis lib. pr. *Novariæ, apud Seſſalum; 1615. in 4.*

XIV. Fragmentum Hiſtoriæ Mediolanenſis. *Mediolani, apud Malateſtam; 1628. in fol.*

XV. Editti per le Sacre Ordinazioni. *Novara; 1602.*

XVI. Inſtruzione intorno al predicare la parola di Dio ec. *Milano; 1600.*

XVII. Avvertenze, ed Ordini dati a' Predicatori ec. *Novara; 1597.*

XVIII. Liber Congregationum Sacerdotalium Eccleſiæ Novarienſis. *Novariæ; 1597.*

XIX. La Regola delle Confraternita de' Diſciplinati, accomodata alla Dioceſi di Novara. *Vercelli; 1608.*

Sequentes MSS. cuſtodiuntur in Collegio S. Marci Novariæ, atque alibi, ut infra:

XX. Commentariorum de Antiquitatibus Eccleſiaſticis ab anno ſalutis CCCXXI. uſque ad CCCLXXV. MS. in fol.

XXI. Commentariorum de Rebus Eccleſiæ ab Reſurrectione Chriſti ad interfectionem Petri, & Pauli. MS. in fol.

XXII. Compendio del Sacro Vecchio Teſtamento con varie conſiderazioni. MS. in fol.

XXIII. Epiſtola di S. Paolo a' Romani volgarmente ſpiegata. MS. in fol.

XXIV. De Concordia Evangeliſtarum. MS. in fol.

XXV. Della ſacra Sindone viſitata inſieme con S. Carlo l'anno MDLXXXII. MS. in fol.

XXVI. Commentarii de Eccl. Mediolanen. ab obitu S. Caroli ad annum MDCXIII. MS. in fol.

XXVII. Succeſſi circa la mutazione della Sedia fatta dal Duca di Terranova al tempo di Gaſparo Viſconte Arciveſcovo di Milano l'anno MDLXXXV. MS. in fol.

XXVIII. Delle Opere di S. Carlo al Re Cattolico Filippo II. l'anno MDLXXXIV. MS. in fol.

XXIX. Della Riforma della Chieſa, Trattato. MS. in fol.

XXX. De Epiſcopali munere ad Bernadinum Moram Epiſcopum Averſanum. MS. in fol.

XXXI. De ritibus Eccleſiæ Mediolanenſis lib. MS. in Bibl. Ambroſ. ſign. Q. 461. in fol.

Hunc Codicem ex Archetypo magna ex parte à ſe tranſcriptum, & in Ambroſiana Bibliotheca collocatum teſtatur Boſca in Martyrol. Mediol. in Notis ad diem XI. Februarii, ubi prolixum ex hoc opere teſtimonium citat. Extat etiam penes Advocatum Porrum Mediolanenſem.

XXXII. Dell' onore dovuto agli Eccleſiaſtici, Diſcorſo. MS. in fol.

XXXIII. Dell' onore dovuto a' Veſcovi, al March. Muzio Sforza l'anno MDCXI. MS. in fol.

XXXIV.

XXXIV. Dell'Oſſervanza Regolare, alle Monache della Provincia di Milano l'anno MDLXXXIII. MS. in fol.

XXXV. De regimine animarum Oratio in Concil. Provinc. IV. habita.

XXXVI. Della morte, Orazione, MS. in fol.

XXXVII. Galateo Spirituale de' coſtumi del buon Criſtiano. MS. in fol.

XXXVIII. De Choreis, libellus. MS. in fol.

XXXIX. La Vita di Santa Chiara, ſcritta alle Monache Capucc. di Santa Praſſede di Milano. MS. in fol.

XL. La Vita di S. Bernardino da Siena, a Suor Angela Cecilia Baſcapè ec. MS. in fol.

XLI. La Vita di Gio. Carabò, traddotta dalle Opere di Tommaſo da Kempis. MS in fol.

XLII. Della Vita di S. Ambrogio, Dialogo. MS. in fol.

XLIII. De' danni della Giuriſdizione Eccleſiaſt. MDCIII. MS in fol.

XLIV. Parere ſopra le Controverſie della Giuriſdizione. MS. in fol.

XLV. Per rimediare a' danni della Giuriſdizione Eccleſiaſtica, l'anno MDCIX. MS in fol.

XLVI. Che ſia da trattar accordo con la Podeſtà laica. MDCVII. MS. in fol.

XLVII. De Eccleſiaſtica Juriſdictione reſtituenda, ad Senatum Mediolanenſem MDCXII. MS. in fol.

XLVIII. Della cauſa di Riviera. MDCXIII. MS. in fol.

XLIX. Regiſtri di lettere dall' anno MDLXX. fino ch' entrò in Religione. Tom. I. MS. in fol.

L. Regiſtri dall'anno MDLXXXVI. fino al MDXCIII. Tomi VII. MSS. in fol.

LI. Regiſtri nel tempo del ſuo Veſcovado, cioè dall' anno MDXCIII fino al MDCXV. Tomi XXVI. MSS. una delle quali lettare è ſtampata fra quelle del Zucchi P. II. pag. 9.

LII. Raccolta delle lettere di S. Carlo; Tomi IV. MSS. in fol

LIII. Officia propria Sanctorum Eccl. Novarien. MS. in fol.

LIV. Statuta Ripariæ S. Julii MDCII. MDCIV. MDCVI. MSS in fol

LV. Regola della Compagnia de' Morti fondata in S. Gaudenzio di Novara; ivi. 1513

LVI. De Archiepiſcopis Mediol. MS. in Bibl. Ambroſ ſignat M. n. 168. in 4.

LVII. Annotationes in lib I. Hiſtor. Mediol. Andreæ Alciati, MSS. extabant apud Joannem Baptiſtam Blanchinum.

LVIII. Oratio habita in Capitulo Generali ſui Ordinis anno MDLXXIX. coram Sancto Carolo Borromæo, atque Patribus. MS. in Bibliotheca Collegii Sancti Barnabæ Mediolani.

LIX. Diſcorſo ſopra le Reliquie di S. Geneſio, e la ſua Vita tratta dal Beato Paolino. MS. in 4. ibidem.

LX. Moltiſſime lettere ſue, tanto Latine, che Italiane ſcritte a S. Carlo ſopra coſe Eccleſiaſtiche, con le riſpoſte dello ſteſſo Santo, extant in Collectione ampliſſima Epiſtolarum Sancti Caroli Borromæi in Bibliotheca Ambroſiana.

LXI. Epiſtolæ ejuſdem, extant etiam uno Volumine in 4. MSS. in Archivo Romano Præpoſiti Generalis Congregationis Sancti Pauli.

Reperiuntur ad eundem Epiſtolæ plures Franciſci Panigarolæ in Collectione Epiſtolarum ipſius, de qua ſuo loco.

Ipſum laudarunt Ughellus in Italia Sacra T. IV. Cotta in ſuo Muſæo pag. 90. Carmine Latino Bernardinus Baldinus, Moriggia, Joannes Petrus Puricellus in Vita Laurentii Littæ, Joannes Baptiſta Caribus in ſuo Theatro Sacro, Picinellus in Athenæo pag 107. Sitonus pag. 155. art. 625., atque præ omnibus Innocentius ab Eccleſia, qui Vitam Caroli noſtri integro Volumine Typis dedit.

C L X X I V.

à BASILICA PETRI HIERONYMUS.

Hieronymo à Baſilica Petri Genitor fuit Chriſtophorus Mediolanenſis Patritius, Regiuſque Feudetarius. Ab ineunte ætate liberalibus primum litteris, tum Legalibus Diſciplinis operam dedit, ideoque anno MDXCII. Juriſconſultorum in Patria Collegio aggregatus, haud ita multo poſt Regius Generalis Vicarius renunciatur. Rebus deinde capitalibus Præfectus tanta cum æquitatis, & prudentiæ commendatione id muneris exercuit, ut in Inſubriæ ſacro Senatu ſedem meritò adeptus fuerit. Tum Cremonenſi Urbi Prætor datus legum vindex acerrimus impoſitam ſibi provinciam optimè geſſit. Annus illi emortualis fuit MDCXLI.

Valerius in Collectaneis Inſcriptionum Mediolanenſium pag. 183., in Templo D. Michaëlis ad Cluſam Mediol. hocce memorati Joh. Franciſci Hieronymi noſtri Patris mnemoſynon refert:

CHRISTOPHORO BASILICAPETRI......
HVMANITATI EIVS
SVAEQVE SVORVMQVE POSTERORVM
CONSVLENTES
IO. FRANCISCVS ET HIERONYMVS F.
POSVERVNT
IDIBVS MARTII MDCXXIII.

Habemus de eo:

I. Conſilium in Controverſia Juriſdictionali cum Eccleſiaſticis. *Mediolani*; *1599. ſine Typographo, in fol.*

II. Diſcurſus Juriſdictionalis pro detentione Presbyteri ejecti a Religione. *Med.* 1610. *in fol.*

III. Allegationes ferè C. Extant in Collectionibus Archintea, Benaliana, Areſiniana, Soliveta, &c. omnimoda eruditione refertæ.

Ex Schedis P. D. Gaſparis Berettæ, & ex Sitono, pag. 176. Art. 722.

C L X X V.

à BASILICA PETRI HIERONYMUS alter.

IN Hieronymo à Baſilica Petri Mediolanenſi dubitari merito poteſt an præſtantior eruditione Eccleſiaſtica ſingularis pietas fuerit. Sub Præceptoribus optimis humanas, atque divinas ſcientias edoctus, & in Theologicis præſertim, in quibus Condiſcipulum habuit Petrum Paulum Boſcam, ſicut ipſe teſtatur in Martyrol. Mediol. in notis ad diem II. Januarii, ut Deo arctius ſe jungeret Congregationem Oratorii Sancti Philippi Nerii toto Orbe clariſſimam in Urbe Neapoli amplexus eſt. In eo Sacerdotum Cœtu, qui ex profeſſo in animarum ſalutem curandam incumbit, ſedulus Evangelii Operarius plures vixit annos, ibique diem clauſit extremam. Ægrè interim fero ob locorum diſtantiam nihil amplius de geſtis ejus ad me perlatum fuiſſe. Opera vero ab ipſo exarata, & Typis credita recenſebo; nimirum:

I. Effemeridi ſacre, in cui giorno per giorno ſi regiſtrano le azioni de' Santi, le Vite de' quali non ſono ſtate ſcritte dalli Surio, Fiamma, Lipomano, Vighega, Ribadenera, nè da altri tali Collettori; cavate dagl' Atti de' Santi, che ſi ſtanno unendo dal Bollando, Enſchenio, Papebrochio, e da altri della Compagnia di Gesù, da Girolamo Baſcapè Milaneſe, della Congregazione dell'Oratorio di Napoli, dal meſe di Gennajo a tutto Maggio. *Napoli. Nella Stamperia Arciveſcovile.* 1688. *al* 1691. *Tomi V. in* 4.

II. Le ſagre Metamorfoſi, overo Converſioni ſegnalate d' Idolatri, Ebrei, ed Eretici. *Napoli.* 1680. *nella Stampa Arciveſcovile. Tomi III. in* 8.

III. Metamorfoſi funeſte, o caſtighi di Dio contro gli oſtinati. *Come ſopra.* 1686. *in* 8.

Edoceri ſanè cuperem, an Vir præſtantiſſimus Sanctorum Acta à Clariſs. Collectoribus, qui poſt Bollandum in hoc Opere tam doctè inſudant, conſcripta in poſterioribus menſibus fuerit proſecutus; id enim Litterariæ Reipublicæ utilitatis & commodi plurimum afferre poſſet.

CLXXVI.

à BASILICA PETRI PETRUS.

ANtiquiſſimæ Nobiliſſimæque Familiæ à Baſilica Petri non parum honoris addere mihi videor in Petro hujus cognominis hìc adtexendo, Poëta nempe ſæculi XIII. adhuc omnibus ignoto. Bibliotheca Archintea ipſum mihi ſuppeditavit in ſequenti inſigni MS. in fol. pergameno juſtæ molis litteris rubro-nigris, figuriſque pluribus pro more ſæculi coloribus variis optimè pictis, unicuique capiti præfixis:

I. Hiſtoria del vecchio, e nuovo Teſtamento. MS. in fol. ut ſupra.
   In fine ejuſdem ſic legitur:

In mille duxento ſexanta, e quatro
Queſto libro ſi fo facto
Et de Junio ſi era lo prumer dì
Quando queſto dito ſu fenì
Et era in ſecunda diction
In un Venerdì abaſſando lo Sol.

Auctor vero ſe ipſum cognomine, ac Patriâ ſæpe in Opere prodit, ſignanter autem in fine Codicis, ubi ante Carmina recitata, ſcribit:

Petro de Barſegapè ke era un Fanton
Si à facto ſto ſermon
Si il compillio, e ſi la ſcripto
Ad honor de Jhu Xpo.

Lectoribus fortè jucundum erit naſcentem apud Inſubres Italicam Poeſim in Petro noſtro audire, & rudibus lineamentis efformatam, ſive potius informem contemplari in Volumine conſcripto eo anno, qui Dantis nativitatem præceſſit; ideoque Operis ipſius initium hic dabimus, uti ſpecimen quoddam Auctoris ingenii:

Como Deo a facto lo Mondo
E como de terra fo lo homo formo
Cum el deſcendè de cel in terra
In la Vergene regal Polzella
E cum el ſoſtene paſſion
Per noſtra grande ſalvation
E cum verà el dì del ira
La oſerà la grande roina
Al peccator darà gramezza
Lo juſto avrà grande alegreza
Ben o raxon ke l'omo intendo
De que tratta ſta legenda.

CLXXVII.

BASSUS AURELIUS.

AUrelius Baſſus antiqua civilique ſamilia in oppido Trivilio natus, ac litteris inſtructus, Auguſtiniano Ordini nomen dedit admodum adoleſcens. Eam vitæ rationem amplexus, cum pietate ac prudentia floreret, Philoſophiæ, ac Theologiæ ſtudiis totus incubuit. Inde juventuti ſui ordinis erudiendæ addictus, ita ſe probatum exhibuit, ut religioſis præfecturis illuſtratus ad extremum ſui Ordinis Præpoſitus ſupremus ſit renunciatus. In eo munere egregium ſibi nomen uſque ad mortem comparavit, quæ illi Romæ contigit Anno MDCXVI. Scripſit plura, quæ deperdita ſunt, nec ſupereſt aliud, quàm:

I. Hiſtoria S. Mariæ de Populo, quæ Typis Romæ excuſa eſt. Ita intellexi ab Amico, doctiſſimoque Viro Canonico Bizaldo.

CLXXVIII.

BASSUS CAROLUS ANDREAS.

INter Sacerdotes Oblatos Mediolani nuncupatos, qui in Congregatione Sanctorum Ambroſii & Caroli pro Eccleſia Mediolanenſi ſummo ſtudio, ac pietate continuò laborant, enumeratur Carolus Andreas Baſſus honeſtiſſimis parentibus Mediolani natus. Studiis Eccleſiaſticis, ac præcipue Theologicis, ita

ſe dedit, ut Præpoſituram Eccleſiæ Anglerienſis primùm, deinde Tritienſis ad fines Bergomenſes meritò obtinuerit. Virtutes, moreſque incomparabiles ipſius agnovit non ſolum Comes Gibertus Borromæus, poſtea Sacræ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis, ſed & omnes etiam Pontificiæ Curiæ Præſules; nam dum in Urbe Carolus noſter moram traxit, cum ſupradicto Borromæo, qui ſocium ipſum voluit in rebus ſpiritualibus agendis, pluries adhibitus fuit. Mediolanum verò reverſus, atque ſenex factus, vitam cum morte commutavit, atque in Eccleſia ſubterranea Templi S. Sepulchri tumulatur.

Inveniuntur de ipſo Opera ſubſequentia impreſſa, ſatis laudata:

I. Curator Animarum, Libri quatuor, Sancto Carolo Borromæo dicati. *Mediolani, apud Pontium, & Picaleam.* 1618. *in* 4.
II. De Officio Canonici. *Mediolani, apud Pontium, & Picaleam.* 1621. *in* 4.
III. Praxis Quotidianarum Exercitationum.
IV. La Monaca perfetta ritratta dalla ſacra Scrittura, & eſempj de' Santi Padri. *Milano, per li Pontio e Piccaglia.* 1627. *in* 4.
V. La Compagnia fedele, per le figliola mentre ſtà nella caſa de' parenti, per ritornarſene al Monaſtero a pigliar l'habito Monacale. *Milano, nella Stamperia Arciveſcovile.* 1632. *in* 8.

Memoria ejus habetur in ſupplemento Borſerii cap. 12. in Bibliotheca Mariane Hypoliti Maracii parte prima pag. 261. atque in Athenæo Abbatis Picinelli pag. 105. ubi legitur hoc Epigramma Benedicti Sociaci ad Andream Baſſum Præceptorem ſuum.

Naturæ ſecreta mihi dum Baſſe recludis,
Et mentem æthereis inſeris uſque plagis;
Silveſtrem mutas animum, moreſque profanos,
Aſpectu Cæli me propiore beas.
Sic tu cum magni Chironis veſſeris inſtar,
Me potes Æacidem dicere jure tuum.

CLXXIX.

BASSUS MARTINUS.

NOn tantùm hujus Metropolis, quàm totius Italiæ, immo Europæ Templum Maximum Architectonicæ Artis perpetuo erit miraculum. De ipſo pluries, atque pluries in libris à Viris in hac profeſſione eruditiſſimis diſputatum eſt, & quod hujus Urbis honor, lucrumque ſemper erit, forſan ab aliis non obſervatum, dignum eſt, quod à continuatione tam magnifici ædificii, Ars ipſa Architectonica, & quod plus eſt Statuaria, hac occaſione mirificè ſervatur in dies. Martinus Baſſus itaque Mediolanenſis in ædificatione hujus magni Templi edoctus librum ſcripſit, cujus raritas multum Auctoris nomen commendat, & auget:

I. Diſpareri in materia d'Architettura, e Proſpettiva, con pareri d'eccellenti, e famoſi Architetti, che li riſolvono. *Breſcia, per Franceſco Marchetti.* 1572. *in* 4.
II. Oratiuncula latina ab ipſo Baſſo habita in Capitulo Fabricæ Templi ejuſdem, extat in ſupradicto libro.
III. Epiſtola latina ejuſdem ad Templi Majoris Mediolani Præfectos. Ibidem.

In eodem libro extant etiam Epiſtolæ Italicæ. I. nempe Andreæ Palladii data Venetiis die III. Julii anno MDLXX. I. Jacobi Barozzii data Capreolæ XXVIII. Auguſti. I. Georgii Vaſſarii ſine data, omnes Martino Baſſo ſcriptæ.

Eſt in Athenæo Picinelli pag. 414.

CLXXX.

BATTALEA CÆSAR.

CÆſar Battalea Mediolanenſis inter Canonicos Lateranenſes magna eruditionis laude floruit. Philoſophiæ operam dedit Cremonæ ſub Gregorio Taberna Mortarienſi; tum Bononiæ ſub eodem Præceptore Theologiæ vacavit. Expleto Studiorum curriculo in Monaſterio Caſoreti, ſecundo ab Urbe Medio-

diolano lapide, Philoſophiam docuit; tum in Templo Sancti Joannis Bononiæ in Monte nuncupato ſacris Concionibus habendis initium dedit. Idem poſtea præſtitit Mediolani, & Brixiæ in ſui Ordinis Eccleſiis; tum Cremonæ, Bergomi, Venetiis, Lucæ, & alibi. Id cum Regii Lepidi perageret à Paulo de Coccapanis ejuſdem Urbis Epiſcopo Theologus ſuus conſtituitur: carus fuit etiam Cardinali Theodoro Trivultio, atque Sereniſſimo Eſtenſium Duci Franciſco. Hinc ad Abbatiales Inſulas S. Mariæ Gratiarum Regienſis Urbis aſſumtus eſt, translatus inde ad Abbatias Sanctæ Mariæ Caſoreti, atque Creſcenzagi; Anno demum MDCLX. dum eſſet Præpoſitus Sancti Georgii Bernatenſis, obiit ætatis ſuæ Anno LV.

Scripſit:

I. Librum Panegyrum Sanctorum Ordinis ſui numero triginta ſex, ut teſtatur Roſinus in Lycæo Lateranen. lib. III. pag. 221.

Hæc vero vulgata ſunt.

II. La Sagra Torre del Faro, Panegirico di Santa Catarina Vergine e Martire, recitato in Breſcia nell' Accademia degli Erranti. *Breſcia, preſſo il Rizzardo* 1641.

III. L'Eſemplare, ed il Diadema del Principe, Predica fatta alla Sereniſſima Repubblica di Luca nel quarto Sabbato di Quareſima. *Luca, preſſo il Giudici* 1640. *in* 4.

IV. L'Archimede Sacro, Predica come ſopra. *Ivi*, 1647. *preſſo lo ſteſſo*.

V. Il Diadema del vero Principe, Panegirico detto nel Senato di Luca, l'anno MDCXL. *Ivi, preſſo lo ſteſſo, in* 4.

VI. Il Concerto del buon Governo, Orazione detta nell' aprirſi de' Tribunali nel Duomo di *Milano, l'anno* 1650. *preſſo il Monza, in* 4.

VII. La Lingua Immortale, Panegirico per S. Antonio di Padova. *Milano, preſſo il Monza*. 1651. *in* 12.

VIII. Il Carbonchio fra le ceneri, Panegirico per S. Antonio di Padova. *Milano, per il Monza*. 1653. *in* 12.

IX. Li Teſori del niente, Panegirico per il Beato Gaetano di Tiene.

X. Il Briareo della Chieſa, Panegirico per S. Nicola da Tolentino.

XI. Fiori ſingolariſſimi dell' Eloquenza. *Milano, preſſo il Monza*. 1654. *in* 12.

Præter ſupradictum Roſinum, de ipſo ſcripſit Picinellus in ſuo Athenæo pag. 115.

CLXXXI.

BAZETTA FRANCISCUS.

CElebris elapſi Sæculi Juriſconſultus Mediolanenſis Franciſcus Bazetta Chriſtophori filius memoratur à Cotta in ſuo Muſæo Novarienſi, utpote Omegnæ natus, ideſt in Diœceſi Novarienſi, ſed Mediolanenſis agri in ditione, ideo hîc jure merito inſerendus. Niſi Vir iſte alia ſcripſiſſet, quàm eruditiſſimam, prudentiſſimamque Diſſertationem à me viſam, atque ſumma cum voluptate lectam penes Amicum, qui nomen ſuum in hoc loco, ut opus erat, recenſere mihi prohibuit, videlicet de modo auferendi franchigias in ditionibus Principum, atque Rerumpublicarum, ut nec fures, nec homicidæ Aſylum invenirent, ſequenti titulo; inter meliores noſtros Scriptores numerandus eſſet. Abiit è vivis anno MDCXLVI. En ejus operum tituli:

I. Allegationes Juris plurimæ, de quibus II. aut III. Volumina efformari poſſunt. Extant in Collectionibus Mediolanenſibus, Papienſibus, atque Novarienſibus.

II. Diſſertatio de modo tollendi Aſyla in dominiis Principum, atque Rerumpublicarum pro graviſſimorum delictorum Reis. MS. in fol. pagg. 250.

III. Aſtreo-daphnis, ſive Aſtreæ Triumphus. MS. penes Hieronymum Boſſum.

Ita Cotta in ſuo Muſæo Claſs. IV. n. 755. atque è ſchedis P. D. Gaſparis Berettæ.

CLXXXII.

BAZZETTA JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Bazzetta Ordinis Minorum Strictioris Obſervantiæ, quos Reformatos appellamus, in Oppido Omegnæ ad ripas Lacus Sancti Julii in Ducatu Mediolanenſi ortus eſt. Ut Sacri Montis Varalli cuſtodia ſuæ Provinciæ Religioſis Viris demandata ſarta, tectaque ſervaretur, & poſteris nota eſſent ſui Ordinis in eo celeberrimo loco regendo Jura, anno MDCCIV. inſignem Codicem conſcripſit, quem typis mandare ſtatuerat. Is eſt:

I. Codex Diplomaticus, in quem congeſtæ ſunt omnes Tabulæ publicæ, & monumenta ad Sacrum Varalli Montem ſpectantia, ab anno MCDXCIII. ad MDCCIII. ſervatur in Archivo Cœnobii ſui.

Ex Cotta in addendis ad Muſæum Novarienſe pag. 135. MS. mihi perhumaniter communicatus a gentiliſſimo J. C. Onuphrio Cotta Auctoris Filio, & utinam in lucem aliquando ad laudem Novarienſium, & Litteratorum ſuorum producatur.

CLXXXIII.

BEBULCUS MICHAEL.

NOmen Michaëlis in Fontis Baptiſmate Bebulco noſtro Mediolanenſi impoſitum fuit, dum lucem vidit die V. Februarii anno MDCXLIV. in hac Urbe; Caroli verò à S. Michaële nomen adeptus eſt, dum ſacrum Carmelitarum Excalceatorum induit habitum, quod contigit anno MDCLXII. die V. Martii. Tanta pietate præditus, tot virtutibus excultus evaſit, ut ipſius Religio ſuas omnes præcipuas dignitates ipſi donaverit. Fuit nempe Prior, Definitor, atque Provincialis Vicarius, & non tantummodo ſuis, ſed etiam Eminentiſſimo Cardinali Ruſſo, aliiſque Principibus ſummopere carus evaſit. In Inſula Melitenſi, in Urbe Cremona, atque in Patria munus Sancti Officii Conſultoris, ſumma cum laude ſuſtinuit, atque ejus vota à Viris doctis cum ſumma exiſtimatione accepta ſemper fuerunt, uti Doctrinis Theologicis & Eccleſiaſtica eruditione referta. Dolendum interea eſt, quod ejuſdem ſcripta ſint deperdita, ideo aliud nobis non remanet, præter librum Typis datum ut infra. Deceſſit Placentiæ anno MDCCXIV. die XIV. Octobris:

I. Orazioni ſacre da lui dette in varj luoghi. *Piacenza per Leandro Bazachi*. 1702. *in* 12.

Ita à Suis accepi.

CLXXXIV.

BEBULCUS PACIFICUS.

PAcificus Bebulcus ſatis clara Familia Mediolani ortus in Ordinem Humiliatorum cooptatus, jam labentis Congregationis ſuæ apud Apoſtolicam Sedem Procuratoris Generalis munus aliquot annos geſſit. Hujus Viri ingenium ad Muſas præſertim proclive eo mirabilius eluxit, quo cæteri ejuſdem Ordinis alumni ab antiquo majorum ſuorum ſplendore deficientes pejora ſectabantur. Pii IV. Pontificis Maximi, cujus loco ſuo occurret mentio, temporibus floruit; ad quem ſequens Poëma conſcripſit, ex quo tamquam ex ungue Leonem illius ingenium agnoſcere licet. Nec dubium quin plura conſcripſerit, quæ tamen omnia cum Ordine ipſo interiiſſe dolemus:

I. Ad Pium IV. Pontificem Maximum Poëma latinum ſatis elegans, atque prolixum Pacifici Bebulci totius Claſſis Humiliatorum Procuratoris Generalis. MS. in fol. Extat in Biblioth. FF. Marchionum Vicecomitum,

Patrem

Patrem habuit Pacificus Joannem, cujus Elogium extans in Templo Sancti Joannis ad Concam multa nos inducunt, ut hic promamus:

O. D. S.

IO. BEBVLCO MEDIOL. PATRICIO
SVMMO INTER INSVBRES MERCATORI
AC QVAESTORI REGIO
NEC NON NOBILISS. MATTHAEAE MARLIANAE
POSTERISQVE SVIS
FRANCISCVS QVAESTOR REGIVS
ET FRATRES SVPERSTITES
FILII PIENTIS. B. M. POSVER.
DEFVNCTAM VXOREM XI. KAL. OCT.
CONIVX INGEMVIT
ET PROX. MENSE ID. NOV. AN. MCCCCC.
VIDVITATIS IMPATIENS
ILLAM SEQVVTVS EST
ILLE ANN. LXX. MEN. VII.
HAEC ANNO XLVII. MENSE X. AET. SVAE
FELICIQVE IN CONNVBIO
ANN. XXXVI. MENS IV. VIXERE
L. F. R. R. D. M. DEPOS. FVER.

CLXXXV.

BECCARIA CAROLUS FRANCISCUS.

AThanaſius à S. Carolo, Ordinis Excalceatorum S. Auguſtini, in Sæculo Carolus Franciſcus Beccaria filius Nicolai & Juliæ Peſtaloriæ Mediolanenſium Religionis habitum induit in Conventu Sanctorum Coſmæ & Damiani Turbici ad ripas Ticini Novariam versùs, die XXXI. Maji MDCXLVIII. ibique ſolemnia Profeſſionis vota emiſit die III. Junii MDCXLIX. Vir fuit multiplicis litteraturæ, & acerrimi ingenii. Diu magnâ ſui nominis famâ concionatus eſt è ſuggeſtu, & Cremonæ, ubi aliquando commoratus eſt, S. Inquiſitionis Conſultor fuit. Vixit tamen vitam penè omnem Mediolani in Conventu Sanctorum Coſmæ & Damiani, ibique Philoſophiam ac Theologiam ſuos docuit Fratres; plurima ſcripſit, licèt adverſa valetudine laboraret, ſummæ eruditionis, ibique deceſſit die VI. Octobris, anni MDCCVI. ætatis verò ſuæ LXXVI.

I. De ſacro Annulo Pontificali, & de Chriſti Capitis inclinatione in Cruce.
II. De Annulo ſignatorio S. P. Auguſtini. Pars prima.
III. De Chriſti Capitis inclinatione in Cruce, & de Annulo ſignatorio S. P. Auguſtini. Pars ſecunda.
IV. De Annulis Litteratis. Pars prima.
V. De Annulis Litteratis. Pars ſecunda.
VI. De Annulo Magico.
VII. De Annulis Miſcellanea. Tomi III.
VIII. De Majoriano Imperatore.
IX. De Horologiis Solaribus.
X. De Barbatiſmo.
XI. Miſcellanea de Oſculis.
XII. De Eunuchis.
XIII. De Regibus Langobardorum.
XIV. De Familia Vicecomitum Ducum à Regibus Langobardis derivata, quod cetatim D. Theclæ devoti fuerint.
XV. De Salutationibus.
XVI. De Saltationibus.
XVII. De Jurejurando.
XVIII. Miſcellanea de B. V. M. & ejus Immaculata Conceptione.
XIX. De Corde & Latere Chriſti & Capitis inclinatione in Cruce.
XX. De oculorum damnis.
XXI. De origine Reformationis FF. Eremitarum Diſcalceatorum Ordin. S. Auguſtini.
XXII. Diſcorſi ſopra la Paſſione di Criſto.
XXIII. Diſcorſi ſopra il Santo Chiodo.
XXIV. Novitas proſcripta, & Antiquitas vindicata.
XXV. De Infamiis Priſcorum Gentilium.
XXVI. Apologia Auguſtinianenſis, ſive Defenſorium Doctrinæ S. P. Auguſtini.
XXVII. De Annulis Sacris.

Quæ omnia MSS. ſunt in Biblioth. Conventus SS. Coſmæ & Damiani Mediolani.

A Suis, atque ex ſchedis Mazzuchellianis hæc deſumſi.

CLXXXVI.

BELLABUCCA BENEDICTUS.

PAtrem habuit Franciſcum Benedictus Bellabucca Phyſicus Collegiatus Mediolanenſis, & Nepotem Benedictum alterum Equitem Hieroſolymitanum. Medicus fuit noſter, atque ſummopere carus Franciſco ſecundo Mediolanenſium Duci, necnon inter Decuriones Patriæ enumeratus anno MDXIII. regnante Maximiliano Sfortia VIII. Inſubrum Domino. Ejus memoria reperitur uſque ad annum MDXXIX. Typis dedit:

I. Diarium calculatum per D. Benedictum Bellabuccam Artium & Medicinæ Doctorem, Civem Mediolanenſem &c. *Mediolani, per Mag
ſtrum Gotardum de Ponte* 1507.

Ita Curtius ſæpè laudatus in ſuo Libro pagg. 55. & 274. necnon Sitonus in Libro de Legibus Nobilitatis impreſſo Mediolani anno 1724 in fol. ad pag. 119.

CLXXXVII.

BELLABUCCA JOANNES ANGELUS.

FAmiliam Bellabuccam inter Nobiles Mediolanenſes reperio pluribus in libris, & ſignanter in Scriptoribus Medicis hujus Urbis, ut innui, à Bartholomæo Curtio collectis ad annum Chriſti MDVII. & MDXIII. ubi varios iſtius Gentis Viros doctos recenſet, qui forſan conſanguinei fuerunt Jo. Angeli noſtri eodem tempore florentis, & Inſtitutum S. Auguſtini Eremitarum Congregationis, ut vocant Lombardiæ, ſequentis. Nil præter verba prorſus inutilia de ipſo nobis protulit Picinellus, qui etiam nomen Angeli tantùm ei dedit, nec mihi à ſuorum Scriptoribus ultra ejus opus editum ediſcere contigit; in alterum vero offendi inter MSS. Codices Bibliothecæ Ambroſianæ ut infra:

I. Viridarium Sacræ Scripturæ. *Venetiis*. 1519. *in* 4.
II. Electuarium Spirituale Fratris Jo. Angeli Bellabuccæ Mediolanenſis Ordinis Eremitarum S. Auguſtini Obſervantium Congregationis Lombardiæ, Libri V. in Capitibus XL. digeſti. MS. in fol. juſtæ molis in Bibliotheca Ambroſiana, ſignatus C. n. 95. Sæculo XV. circiter exaratus.

Picinellus pag 3. aſſerit mentionem ipſius fieri ab Antonio Poſſevino in Apparatu ſacro.

CLXXXVIII.

de BENALIIS JOANNES.

OB duas Editiones libri iſtius Joannis Benalii, necnon ob res hiſtoricas, atque politicas in iſto contentas, non omittendum duxi illius nomen in hac mea Collectione, etſi nil aliud quàm ex iſtius Præfatione ſui Operis excerpere potuerim, niſi quod à Leopoldo I. Romanorum Imperatore, cujus memoria erit ſemper fauſtiſſima, uti Secretarius Zifræ quam vocant, miſſus fuerit Auctor cum Comite Caprara meæ Patriæ clariſſimo lumine ad fines deſignandos cum Othomannorum Imperio. En ergo titulus:

I. Relazione del Viaggio fatto a Conſtantinopoli, e ritorno in Germania del Conte Alberto Caprara di Gio. Benaglia Milaneſe. *Romæ* primùm, deinde *Mediolani, apud Agnellum*. Sine anno.

CLXXXIX.

CLXXXIX.

de BENALIIS JOSEPH.

JOſeph Benalius Mediolanenſis Patritius ex Franciſco, & Margarita Cayma Parentibus anno MDCXLVIII. inter vivos cœpit eſſe. Liberalibus diſciplinis eruditus Juriſprudentiæ animum applicuit, indeque Regii Fiſci Patroni munus obivit anno MDCCXVII. Suſceptum ex Cæcilia Ottolina Uxore unigenitum Franciſcum prædicto anno morte ſublatum, tempore, quo Patri ſimillimus Regiam Comenſem Præturam adminiſtrabat, ita doluit, ut tamen Divinæ voluntati piiſſimè aquieſceret. Amiſit paulò poſt, anno ſcilicet MDCCXXIII. dilectiſſimam ſibi Conjugem. Studiis ſemper intentus ad extremum uſque ſenium, annum videlicet ætatis ſuæ LXXXVII. qui erat ſalutis humanæ trigeſimus ſeptimus ſupra milleſimum ſeptingenteſimum. Prædictæ Uxori ſuæ ſepulchrum paravit, ubi & ipſe ſedem ſibi deſtinaverat extremam, ſed mutato conſilio jacet in Eccleſia S. Caloceri, ubi veneratur imago B. M. V. miraculis clara, ejus ſolummodo Familiæ inſignibus appoſitis. Ego tamen ad tanti Viri memoriam Inſcriptionem Monumenti antedicti, quod eſt in Sancti Angeli PP. S. Franciſci Obſervantiæ hoc titulo hîc exhibere duxi:

SEPVLCRVM
A MAIORIBVS DE BENALIIS
ANTIQVITVS POSITVM
IOSEPH I. C. REGII FISCI PATRONVS
CAECILIAE OTTOLINAE VXORI CARISS.
SIBIQ. AC POSTERIS
RESTAVRABAT
AN. SAL. MDCCXII.

Vir fuit ſingularis Eruditionis, ut teſtantur ea quæ ſcripſit, atque edidit, quæ ſequuntur, nempè:

I. Relazione Iſtorica del Magiſtrato delle Ducali Entrate Straordinarie nello Stato di Milano, compoſta da Giuſeppe Benaglia. *Milano, per il Malateſta* 1711 *in fol.*

II. Elenchus Familiarum in Mediolani dominio Feudis, Juriſdictionibus, Tituliſque inſignium, colligente J. C. Domino Joſepho Benalio. *Mediolani, apud Malateſtam*. 1714 *in fol.*

In eodem libro dat Catalogum Regii Fiſci Patronorum ab anno MCCCLXXXV. ad MDCCIX. adductis ad plura Operis loca Diplomatibus opportunis.

III. La Gerarchia della Città, e Stato di Milano. MS. in fol. ingentis molis. Extat apud Michaelem Parainum, qui Opus ipſum proſequitur.

IV. Teatro Genealogico della Nobiltà di Milano. MS. in fol. magnæ molis. Extat apud D. Rochum Lonatum Ordinarium Metropol.

V. La Verità Smaſcherata, o ſieno oſſervazioni ſopra la Nobiltà di Milano. MS. in fol. Extat penes Principem Antonium Meltium, & apud Tribunum Militum Urbanorum Comitem Conſtantium Mariam Abduam.

VI. Paraphraſis Relationis hiſtoricæ de Magiſtratu Extraordinario Mediolani: Poema. Extat editum inter Novar. Miſcellanea Lazari Auguſt. Cottæ in Ambroſ. Tomo XVI.

VII. Genealogiæ à Collegio J. PP. Mediolani excerptæ Connubiis, Dignitatibus, Officiis uſque ad totum annum MDCCXIV. per documenta, & animadverſiones dilucidatæ, & in IX. partes diſtributæ. Auctore Sophejo Labenio, (ideſt Joſepho Benalio) Volumina IX. in fol. magnæ molis ab ipſo Auctore dono data Petro Antonio Crevennæ Præpoſito S. Mariæ Scalenſis, de quo nos ſuo loco agemus; & nunc ſervantur penes Joſephum Mariam Crevennam Regium Feudatarium atque Petri Antonii ex Fratre Nepotem, & hæredem.

Hoc Opus prælo jam erat paratum, imò titulus ipſe impreſſus viſitur cum Auctoris Præfatiuncula.

Inter alios Joſephum noſtrum laudarunt Auctores Ephemerid. Ital. *Venetiis impreſſ. anni* 1711. Tomo IX. pag. 463.

CXC.

BENEDICTUS.

DEceſſor Benedicti in Sede Mediolanenſi fuit S. Manſuetus, mortuus poſt annum DCLXXX. die XIX. Februarii, de quo infra. Poſt Manſuetum, inquit, Ughellus Tomo IV. Italiæ Sacræ, promotus eſt S. Benedictus, Mediolanenſis, quem Toppius in Bibliotheca Neapol. pag. 42. Amiterni natum fuiſſe contendit. Cum doctrinâ, tum ſanctimoniâ clarus emicuit. Hunc ſuæ juriſdictionis acerrimum defenſorem gravis lis coram Pontifice Romano exercuit. Cùm enim contenderet Ticinenſem Epiſcopum Mediolanenſi throno ſubeſſe, ille verò contra niteretur, ſe ad arbitrium Romani Pontificis ex antiquo jure immediate ſpectare, felicior litis eventus pro Ticinenſi ſtetit. Benedictus verò cùm cauſsâ cecidiſſet, reverſus eſt Mediolanum, ubi S. Benedicti Cœnobium ædificavit, quod hoc tempore infelici connubio junctis mulierculis eſt pro domicilio, ac ſepimento pudoris, vulgo *il Soccorſo*. Benedictus è vivis exemptus eſt anno ſui Pontificatus XLIII., vel, ut alii volunt XLVII., quinto Idus Martii anno DCCXXXV., ſepultuſque eſt in Baſilicâ Ambroſianâ, & in numerum Sanctorum relatus. Iſta ſunt ejus Opera:

I. Docta, & erudita Commentaria. Meminit horum poſt Morigiam in Nobilit. Mediol. & Picinellum in Athenæo; Toppius loc. cit.

II. Ceadoaldi Anglo-Saxonum Regis epitaphium compluribus verſibus exaratum, qui abjuratâ idololatriâ, ad Chriſtum ſe converterat, ſacroque Fonte à Sergio Pontifice ablutus fuerat, defunctuſque paulò poſt, apud S. Petrum cum prædicto epitaphio eſt tumolatus.

Miſſale Mediolanenſe, ad morem Sanctiſſimi Domini & Pontificis Ambroſii anno MDLX. excuſum, refert in Kalendario præfixo ad XI. diem Martii memoriam S. Benedicti Epiſcopi & Confeſſoris, quem poſtmodum Martyrologio ſuo inſcripſit Galeſinus his verbis: „ Mediolani S. Benedicti Epiſcopi, qui Eccleſiâ Mediolanenſi ad Dei voluntatem pie adminiſtratâ, miraculis clarus, & virtutum laude in omni Italiâ florens, quievit in Domino. In Martyrologii Germanici Caniſii ſecundâ editione, S. Benedicti Epiſcopi Mediolanenſis cultos notatur: quod etiam fit in Martyrologio Romano. Illuſtre teſtimonium de eo præbet Paulus Diaconus lib. 6. de Geſtis Langobardorum cap. 29. „ Tunc quoque (ſcilicet tempore Regis Ariperti) venit Benedictus Archiepiſcopus Mediolanenſis Romam, & cauſſam egit pro Eccleſiâ Ticinenſi. Sed victus eſt, eo quòd à priſcis temporibus Ticinenſes Epiſcopi à Romanâ fuerant Eccleſiâ conſecrati. Fuit autem idem venerabilis Benedictus Archiepiſcopus, Vir egregiæ Sanctitatis, de quo per univerſam Italiam bonæ opinionis fama flagravit.

De Epitaphio Regis Ceadual à S. Benedicto conſcripto agit pluribus Puricell. Diſſert. Nazar. Cap. LXXII. num. X. citans Bedam lib. IV. Hiſt. Gentis ſuæ cap. XV. & XVI. Paulus Diaconus lib. VI. Hiſt. Langobard. cap. XV. Ordericus Vitalis Monachus Uticen. lib. I. Hiſt. Eccleſ. pag. 364. juxta edit. Pariſien. MDCXIX. in Volum. inſcripto: Hiſtoriæ Normannorum Scriptores antiqui. Vide Bollandum in Tom. II. Martii.

Brautius Epiſcopus Sarſinæ in Martyrologio Poëtico eum Elogio iſto veneratur:

Hic Benedictus erat factis & nomine Præſul;
Maxima qui ceſſit poſt benefacta ſenex.

Acta S. Benedicti collegit Benedictus Lentinus Tricaricenſis Ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, & vulgavit hoc titulo: „ Breve Compendio della vita, e morte del glorioſiſſimo Arciveſcovo di Milano S. Benedetto Criſpo Protettore, ed Avvocato de' litiganti, e tribulati. *Napoli, per Franceſco Mollo*. 1674. *in* 12. Ex Toppio pag. 43.

CXCI.

CXCI.

BENIGNUS.

IN Pago agri Bergomatis, cui nomen *Sanctus Alexander*, Cœnobium eſt ſub Sanctæ Mariæ Gratiarum titulo, quod nunc incolunt Minores Strictioris Obſervantiæ Reformati dicti. Suſpicio nobis eſt olim prætuliſſe Titulum Virginis Deiparæ ab Angelo ſalutatæ, & Minorum Ordini addictum fuiſſe Benignum Mediolanenſem; tamen quibus Parentibus lucem viderit, quove anno deſideratus fuerit, quantumvis diligentiſſimè perquiſiverim, adhuc me latet. Patriam tamen ſuam, atque ætatem ipſe apertiſſimè ſignificat iis verbis, quæ poſt titulum ejus, quod ſcripſit, Operis ſubjiciam. Hunc, ne virtuti laus debita denegetur, tametſi nomine tenus tantummodo poſteris notum, hiſce paginis inferere ſtatui; verſatiſſimus enim fuiſſe videtur in Sanctorum Patrum Operibus, & præcipuè Sancti Auguſtini, è cujus ſcriptis non pauca in Volumine infra indicando, ad Beati Hieronymi commendationem pertinentia recenſet. Illud hujuſmodi titulum præfert:

I. Del Tranſito, e de li digniſſimi Miracoli delglorioſo, e excelente Doctore Miſer Sancto Jeronimo. Codex MS. papyraceus literis rubro-nigris autograph. juſtæ molis in 4. ſervatur in Archintea.
In fine ſic legitur: „ Finito è lo libro del tranſito, e
„ deli digniſſimi miracoli del glorioſo, e excellente Do-
„ ctore Miſer Sancto Jeronimo. Laus ſit tibi Chriſte.
„ del MCDLXXIV. a dì 14. di Februario nel Conven-
„ to de la Nunciata di Sancto Alexandro, e ne la
„ cella chie appreſſo a la preſone: a hore XIII. che
„ fu compito di ſcrivere, e de mia propria mano.
„ Fr. Benignus Mediolanenſis.„ Errores Ortographicos, ut jacent, excripſimus.

CXCII.

BENZONUS DONATUS.

MEdiolanenſem fuiſſe Donatum Benzonum ſatis indicat Familia ipſa in hac Metropoli noſtro ſæculo florens, quæ nobis in præſens exhibet Reverendiſſimum Præſulem Ludovicum Benzonum, virtute, pietate, humanitateque clariſſimum, poſt Generalem Carmelitarum Ordinis Præfecturam ad Eleuſinum Epiſcopatum aſſumptum. Cæterum Donatus Eccleſiaſticis præcipuè addictus ſtudiis, Clericorum commodis inſudans, Volumen infraſcriptum edidit, quod unum de eo inveni:

I. Della Hinnodia Eccleſiaſtica libri III. di Annacleto Secchi fatti in volgare da Donato Benzoni. *Milano, per Gio. Pietro Cardi*. 1643. *in* 8.

CXCIII.

BENZONUS HIERONYMUS.

MElius Lectores meos inſtruere non poſſe mihi videor de Hieronymo Benzono, quàm ejus verba tranſcribendo ad litteram, uti leguntur in Epiſtola nuncupatoria ſui Operis ad Pium V. Pontificem Maximum; ſunt enim quæ ſequuntur:

„ Eſſendo io nato di humil padre nella mirabil
„ Città di Milano, ed eſſendo andata la noſtra Caſa
„ più volte in ſiniſtro, & rovina: tanto per le con-
„ tinue guerre, quanto per altri accidenti della ini-
„ qua fortuna ſempre nimica noſtra: & non potendo
„ il padre mio allo ſtudio ſoſtentarmi, mi mandò di
„ età giovenile in varie Provincie, Francia, Spa-
„ gna, Alemagna, ed altre Città d'Italia. E così
„ in tutti queſti luoghi udj la fama de' nuovi Regni
„ trovati, e da ingegni mirabili ſcoperti, con tanta
„ abondanza di ricchezze, che io della gran mara-
„ viglia del dire mi acceſi ancora di una voglia
„ eſtrema d'andarvi, onde mi poſi in viaggio, e
„ là pervenni. Nelli quali Reami, Provincie, Iſole,
„ Mari, e Terre ſon dimorato per iſpazio d'anni
„ XIV. ſopportando molti travaglj, e fatiche ſenza
„ numero, come narra la mia hiſtoria. Ritornando
„ poi in Italia &c., & paulò ſupra aſſerit ſe iter ſuum inchoaſſe anno MDXLI., ac rediiſſe in Patriam anno MDLVI.

I. La Hiſtoria del Mondo Nuovo di M. Girolamo Benzoni Milaneſe, la qual tratta dell'Iſole, & Mari novamente ritrovati, e delle nuove Città da lui proprio vedute, per acqua, e per terra in quattordeci anni. Con Privilegio dell'Illuſtriſſima Signoria di Venezia per anni XX. *In Venezia, appreſſo Franceſco Rampazetta*. 1565. *in* 8. *con figure*.
Tanti hunc librum fecerunt eruditi, quod & pluries, & variis in locis recuſus ſuit, ut ex Bibliotheca Latina Medii Ævi Clariſſimi Fabricii ego hauſi, videlicet Hieronymi Benzoni Deſcriptio novi Orbis, ſive Hiſtoriæ rerum ab Hiſpanis in India Occidentali geſtarum libri III. ex Italico Sermone Latine cuſa cum annot. & deſcriptione expeditionis Gallorum in Floridam. *Genevæ*. 1578. *in* 8. *Francof*. 1594. *in fol.* & iterum Latinè cum aliis 1599. in fol. ibid. cum tabulis ære inciſis per Theod. Bry. 1596. in fol. & Germanicè. *Francof* 1613. & Gallice ſub titulo: Hiſtoire Nouvelle de nouveau Monde, traduite d'Italien par Urbain Chauveron à *Geneve*. 1579. *in* 8. & Belgicè per Carolum Vormander. *Amſtelod* 1650. *in* 4. Extat etiam in Parte IV. V. & VI. Deſcriptionis Americæ. *Francofurti*; annis 1594. 1596. 1599. 1602. & 1633.
Laſor a Varea Auctorem noſtrum aliquando citat vero ejus nomine uſus, aliàs verò ſub nomine Henrici, ſed non rectè, ſicuti & uno in loco ei tribuit libros III Rerum Braſilianarum, atque in altero Canariæ Inſularum Deſcriptionem, verius, ut opinor, unus eſt ſupradictus ejus liber, in quo agitur de rebus à Laſore a Varea diſtinctiùs relatis.

CXCIV.

BERETTA AUGUSTINUS.

AUguſtinus Beretta, qui in Scriptoribus Ord. Præd. male Barettus dicitur, patriâ Mediolanenſis, & Conventus S. Euſtorgii alumnus, Sacræ Theologiæ Magiſter, in Galliis diutius commoratus eſt, & primo quidem Avenione Joannis Franciſci Bordini Romani, è S. Philippi Nerii Congregatione Archiepiſcopi Avenionenſis Theologus, & Eccleſiaſtes, fortè etiam ejus Succeſſoris F. Stephani Dolce Urbevetani quinta April. MDCIX. ex Ordine Prædicatorum aſſumpti. Jam antea, nempe ab anno MDLXXX. Lutetiam Pariſiorum ſe contulerat, ubi lingua Italica prædicando non parum inclaruit, adeo ut Regina Franciæ Catharina Medicea in Sacello Regio Palatii Borbonii, quod incolebat, eum pluries audierit concionantem. Idem imitata eſt altera Franciæ Regina Maria Medicea, quæ Ludovico XIII. Rege ejus filio tum puero, Regni regens, ſæpius eum è ſuggeſtu dicentem in eodem Sacello audivit, ac inter Concionatores Regios adſcivit. Bruxellas etiam adiit, ac in aula Principum Belgii cum plauſu concionatus eſt. Sermones verò ſuos Italice pronunciatos, alios idiomate proprio, alios ab amico ſe inſtante Gallice verſos edidit, ut ſequuntur:

I. Doctes & rares Sermons ſur les Evangils & Feſtes de l'Avent, avec quelques autres non moins excellens que profitables.

II. Deux belles & admirables Oraiſons a la louange de S. Charles Borromée, compoſez en Italien, & prechez en divers temps en la Royale Chapelle de Bourbon, & autres lieux, & traduits fidelement en François par commiſſion de l'Auteur, *Pariſiis, apud Franciſcum Huby*. 1617. *in* 8. ambo in uno Volumine.

III. Treſor des plus excellentes vertus, qui conduiſent l'ame au Ciel, recueillé des choſes plus remarquables prechées en divers Carêmes par le R. P. Auguſtin Beretti de l'Ordre des Freres Precheurs en Italien, & traduit &c. ut *ſupra*. *Pariſiis, apud Dionyſium Moreau*. 1618. *in* 8.

IV. Quattre excellens & doctes Sermons de l'Aſcenſion, Pentecôte, Trinité, & Miſericorde de Dieu prechez à Paris par &c. *ut ſupra*. *Pariſiis, apud Moreau*. 1619. *in* 8.

V. Predica della Immacolata Concezione della B. Maria Vergine, recitata nella Capella Regia di Borbone innanzi alla Regina Madre Cattarina de' Medici, il dì VIII. Decembre MDLXXXII. *Pariſiis, per Dion. Langlois*. 1582. *in* 4.

VI. Panegirico di S. Carlo Borromeo, fatto li IV. Novembre MDCXIV., e recitato nella Chieſa del Collegio di Marmourtier dal P. Agoſtino Beretti dell' Ordine de' Predicatori. *Pariſ. per Dion. Langlois*. 1614. *in* 4.

VII. Orazione in lode di S. Carlo Borromeo, fatta nel dì della ſua Feſta nel Collegio &c. *ut ſupra*. *Pariſ.* 1616. *in* 4.

VIII. Diſcorſo delle lagrime di Maria Vergine nella morte di N. S. Gesù Criſto. *Antuerpiæ, apud Morettum*. 1620. *in* 4.

IX. Vago Giardino di roſe corriſpondenti a' Sacri Miſterj del SS Roſario, con le inſtruzioni neceſſarie ed Indulgenze. Aggiontovi un faciliſſimo modo di ſaperſi ben confeſſare. *Avenione, apud J. Bramerau*. 1606. *in* 12.

X. Diſcorſi morali ſopra i ſette Salmi del P. Innocenzio Cybo: ut Gallice a Joanne Baudion redderentur, curavit.

Mirum, illuſtrem hunc verbi Dei Præconem Italis etiam noſtratibus fuiſſe incognitum, ita ſcribunt Eccard & Quetif in Tomo II. Scriptorum Ordinis Prædicator. pag. 414.

C X C V.

BERETTA JOHANNES GASPAR.

DE hoc Viro Clariſs. mihique dum vixit apprimè charo nullum ferè verbum addere inſtitui ad id, quod legitur in Armellini Bibliotheca Benedictino-Caſſinenſi, niſi quod, & Societas mea Palatina, & tota Mediolani Civitas, immo Reſpublica ipſa Litteraria mecum plurimum amiſerunt in homine iſto Studiis, amiciſque tantummodo nato: en ergo quod refert de ipſo ſupradictus Armellinus, brevius juxta meum inſtitutum, & ſi quid opus erit addendo: Joannes Gaſpar Beretta Gaſparis Architecti militaris celeberrimi, ac Magiſtri Caſtrorum Filius, Mediolani natus, ibidem in Monaſterio S. Petri in Glaſſiate Deo ſe per ſacra Vota dicavit anno MDCLXXVI. die XVII. Junii. Hic acri præditus ingenio, in qualibet ſcientia, cui operam dedit, inſigniter profecit, præſertim in Scholaſticis ſacultatibus, Eccleſiaſticâ Eruditione, ſacra profanaque Hiſtoria. Apud Cœnobium S. Benedicti Agri Mantuani Philoſophiam, ac Theologiam docuit; deinde cognitâ jam, vulgatâque ejus doctrinâ, publicus Philoſophiæ Profeſſor in percelebri Ticinenſi Gymnaſio electus fuit, quo literario munere ad poſtremam fermè vitæ ſuæ periodum perfunctus eſt. Cum autem anno MDCXCV. ſama percrebuiſſet in Urbe Ticinenſi Corpus SS. Eccleſiæ Doctoris Auguſtini repertum fuiſſe in perantiqua S. Petri in Cœlo-aureo Baſilica, ubi olim à Luitprando Longobardorum Rege, ex Sardinia redemptum, collocatum fuerat; ipſeque Jo. Gaſpar una cum aliis Theologis, & eruditis Viris ad idem Corpus examinandum, recognoſcendumque deputatis ab Illuſtriſs. Epiſcopo Laurentio Trotto, verum id eſſe, ipſumque Corpus D. Auguſtini pronunciaſſet, inſurrexit inter alios ex Canonicis Regularibus Lateranenſibus Joſeph Maria Bellini Canonicus Regularis, & dubia quædam protulit ſuper Reliquiis repertis dicti S. Doctoris. Jo. Gaſpar ad ſe potiſſimum eorumdem dubiorum ſolutionem pertinere arbitratus, præſtitit ſanè id copioſe, erudite, nervoſe, numeriſque omnibus, qui argumenti gravitatem decebant. Denuo ſatis acriter inſurrexit idem Bellinus; ſed Gaſpar minimè reſpondendum putavit, quamvis ad calcem libri ſui antea ſcripſiſſet: *Nondum finis*, ſatius ducens librum, & ſilentium ſuum eruditorum, ac prudentum judicio relinquere, quàm Adverſarii novas objectiones refellere. At veram fuiſſe Jo. Gaſparis ſociorumque ſententiam rei eventus comprobavit; nam ann. MDCCXXVIII. die XVI. menſis Julii Illuſtriſſimus Franciſcus Pertuſatus Epiſcopus Ticinenſis, Delegatus

A Apoſtolicus, Juris ordine, cæteriſque ſolemnitatibus ſervatis, definivit, ac ſententia ſua declaravit: Satis conſtare Corpus inventum in Confeſſione S. Petri in Cœlo-aureo hujus Civitatis Papiæ die prima Octobris anni MDCXCV., & nuper per nos recognitum, ac Sigillo noſtro munitum, eſſe Corpus Sancti Auguſtini Eccleſiæ Doctoris.

Poſt verò ſupradictam ſententiam, denuò diſceptatum eſt de hoc argumento inter clariſſimos Viros, Juſtum nempe Fontaninium Ancyranum Archiepiſcopum, atque Ludovicum Antonium Muratorium Sereniſſimi Ducis Mutinæ Bibliothecarium. Porro Beretta per annos triginta Lectorem Publicum in Regio Ticinenſi Archigymnaſio egit: cumque fuiſſet ab Excellentiſſimo Mediolanenſi Senatu emeritus declaratus, paucis poſt menſibus Apoplexi correptus, ſumma Bonorum, Litteratorum, Amicorumque, inter quos ego non ultimus, mœſtitia, obiit in hoc Monaſterio Divi Petri Inglaſſiatenſis die I. anni MDCCXXXVI. ætatis ſuæ LXXV.

Plura ſcripſit, atque ſub alienis, ſive confictis nominibus evulgavit Beretta noſter, in quibus nomen ſuum ſemper abſcondit, multa etiam paraverat, quæ ab omnibus anxiè expectabantur, eorumque elenchum hic referre juvat:

I. Licnus Chronologico-Juridicus ad diſcutiendas tenebras, ſive dubia, quibus rationes pro Tumulo, & Reliquiis nuper compertis die I. Octobris anno MDCXCV. in Confeſſione S. Petri in Cœlo-aureo Papiæ ventilantur; expreſſa à P. D. Joſepho Maria Bellini Patavino, in Congregatione Lateranenſi C Canonico, & Sacræ Theologiæ Lectore, eiſdem iterum editis, ac ex integro hic ad Antigraphi fidem pro ſacrorum oſſium M. D. Aurelii Auguſtini Ep. & Doct. ac Regii Ticini Protectoris identitate vindicanda, atque illuſtranda, *Idibus Auguſti anno* 1700. deeſt locus impreſſionis; ſed impreſſus fuit Mediolani in Ducalis Palatii Typographia; librum etiam Auctor ipſe ampliſſimo Senatori Marchioni Cæſari de Paganis, tunc Ticini Prætori dicavit.

II. Quadrageſimales Conciones, atque Orationes Panegyricæ ab ipſo ſcriptæ, ac recitatæ, ut aſſerit ſupradictus Armellinus.

III. In Hiſtoriam rerum Laudenſium Othonis, & Acerbi Morenæ ejus filii adnotationes. Extant una cum illis Cl. Joſephi Antonii Saxii in T. VI. Rerum Italicarum Scriptores noſtræ Editionis pag. 956.

IV. De Italia Medii Ævi. Diſſertatio Chronographica pro uſu Tabulæ Italiæ (ab eo pariter adornatæ) Græco-Langobardico-Francicæ, ut a Græcis & Lan- D gobardis ad Carolum M. translatæ: Medii Ævi nominibus Regionum, Urbium, Fluminum, & Montium opportune appoſitis, atque illuſtratis. Iſagoge ad Geographiam univerſalem, ejuſdem Ævi antiquioribus originibus intermixtis, Auctore Anonymo Mediolanenſi, Regio Ticini Lectore, SOCIETATE PALATINA curante, cum duplici Indice locorum, & materiarum ad calcem. Prodiit hæc Diſſertatio in T. X Rerum Italicarum, & etiam ſeorſim in fol. anno MDCCXXVIII. ipſamque recudendam eſſe quam primum putamus, non ſolum ab aliquibus mendis ab Auctore novi Diarii Litterarii Veronenſis rectè animadverſis emendatam, ſed ab aliis perperam ab ipſo Cenſore uſque adeo oſtenſis vindicatam, cura, ac ſtudio doctiſſimi Viri, mei item Amiciſſimi. Primis vero Cenſuris, quæ in lucem venerunt, vivente Beretta, ipſe expeditè reſponſum dedit, edito ſtatim ſequenti Opere.

E V. In Diſſertationem Italiæ Medii Ævi Cenſuræ III. Viterbienſis, Veneta, & Brixiana, cum reſponſis III. pro Anonymo Mediolanenſi. Belli Diplomatici Hiſtoria tertio præmiſſa, parvaque Mantiſſa emendationum & additionum ad calcem ſubjecta, Palatinis Sociis cuncta curantibus *Mediolani*. 1729. *ex Ædibus Societatis Palatinæ*. Cum Indice Rerum Latino-Italicarum pro commodiori uſu promiſcuo. Necnon mea Epiſtola ad Lectorem. Volumen in 4.

Aggreſſus etiam fuerat ingens Opus in tres partes diſtribuendum, quod minime abſolvit, quamvis materiam, ſeu ut dicunt Sylvam collegerit, nempè.

VI. Metropoleon Civilium univerſi Orbis antiqui Barbari, Judaici, Græci, geminique Romani Peregeſis pleniſſima, cum perpetuis Vindiciis in Novatores, Prodromus, ad Inſubrum Sacri Senatus Hiſtoriam Politico-Litterariam. II. Mediolanum Metropolis Civilis. Hoc eſt ſummi Magiſtratus perpetua Sedes. Sive Inſubrum Sacri Senatus Hiſtoria Politica. III. Inſubrum Sacri Senatus Hiſtoria Litteraria, hoc

hoc eſt Scriptorum ex Ordine Senatorio Acta, & ſcripta edita, vel anecdota: Cæterorumque hactenus cognitorum à I. Duce noſtro ad hoc tempus, eruditio plerumque per teſtes oſtenſa.

Scribere etiam meditabatur ſequentia.

VII. Prodromo Ticinenſe agli Anni memorabili della Regia Città di Pavia, a del ſuo antico Principato: dove in XII. diſcorſi trattaſi.
1. De' Primi Abitatori delle noſtre Contrade Traſpadane avanti i Toſchi. 2. Da chi fu data al Vico Ticino la forma di Città Barbara. 3. Se Colonia Romana: quando Municipio, e di quale Tribu. 4. Dell'età del ſuo Protoveſcovo S. Siro, controverſa ne' tempi preſenti. 5 Quando, a perche detta Pavia. 6. Cronologia riformata de' ſuoi Re Langobardi. 7. Apologia del legittimo loro Regno contra G. V. 8. Se la Sede del Langobardico Regno foſſe da qui altrove trasferita da Ottone III. 9. Se per queſta Città ſiaſi fatto l'Epigramma Leonino ora al Ponte del fiume Ticino. 10. Quando, e da chi fabbricoſſi queſto Ponte. 11. Reliquie di ſue Antichità, Bronzi, Marmi Romani, Greco-Barbari, Gotici, Langobardici, e de' tempi poſteriori, Torri &c. illuſtrati &c. 12. Suoi Cittadini illuſtri per dignità Eccleſiaſtiche, e per Magiſtrati Civili fuori della Patria, per Ufficj Militari, e per eccellenza nelle Arti.

VIII. Anni memorabili della Regia Città di Pavia, a dell' antico ſuo Principato, tratti dagli Annaliſti, e Storici piu Claſſici delle coſe d'Italia.

IX. Pavia erudita, ovvero Raccolta de' ſuoi Scrittori, del ſuo antico Principato, giunti ſin' ora alla notizia d'un ſuo Cittadino.

X. Scriptorum Academiæ Ticinenſis collectanea binis Diſſertationibus.

XI. De Scholis Papiæ, & de hujus Academiæ præmiſſis.

Laudaverunt Auctorem, præter Marianum Armellinum ſupradictum in ſua Bibliotheca Benedectino-Caſſinenſi, Par II. pag. 38. Auctores Ephemeridum Litter. Italiæ Anni MDCCL. T. III. pag. 350. Ludovicus Antonius Muratorius in Tomis ſupracitatis Rerum Italicarum Scriptorum, Joſephus Antonius Saxius ſtrictioribus amicitiæ vinculis eidem obſtrictus, aliique.

CXCVI.

BERETTA LUDOVICUS.

LUdovicus Beretta, Ordinis Servorum Frater, ac Sacræ Theologiæ Magiſter præſtantiſſimus, floruit circa annum MDCL. Tam grandi rerum agendarum uſu præcelluit, ut ad ejus conſilia princeps Mediolanenſis Nobilitas confugeret. Diu Philoſophiæ publicus Profeſſor fuit in Univerſitate Ticinenſi. Verùm nimio annorum pondere oppreſſus, & amore Patriæ vehementiſſimè impulſus ad Excellentiſſimum Mediolanenſem Senatum perfugit, ut ſibi locus fieret legendi Græcas ac Latinas litteras in Gymnaſio Palatino. Illico voti ſui compos factus eſt, & ad perennem beneficii memoriam habuit, ediditque Orationem, quam innuemus.

Obiit P. Lud. Beretta an. MDCLV. die XX. Decembris in Conventu S. Mariæ Servorum Mediol. Inter celebriores Italiæ Concionatores maximum locum habuit, & in Eccleſ. Metropol. Mediol. Quadrageſimales Sermones dixit, qui ſervantur apud ſuos, tanto plauſu, ut ob memoriam ejus Venerandæ Fabricæ Præfecti erexerint Statuam S. Philippi Benitii in parte ſuperiori Metropolitanæ.

I. Oratio in cooptatione ad Gymnaſii Palatini Academicos coram Excellentiſſimo Mediolanenſi Senatu habitâ, eidemque dicata. *Mediol. apud Carolum Camagnum.*

II. Quareſimale compito, extat MSS. in fol. T II. apud Suos.

III. Prælectiones habitæ in Scholis Ticinenſibus. Vol. II. MSS. in fol.

Ex ſchedis Mazzuchellianis.

CXCVII.

BERGAMIUS CÆSAR.

JOannes Petrus Gluſſianus in Vita D. Caroli Borromæi memoriæ tradit nomina plurium eo tempore Medicorum Mediolanenſium fama dignorum, inter quos enumerat Cæſarem Bergamium, quem Curtius ad annum MDXCVIII. non omiſit in ſua Collectione Artis Medicæ Scriptorum Mediolanenſium, nil aliud præterea nobis de ipſo Cive ſuo proferendo, niſi ipſius Opera, quæ ſunt:

I. Rationalis diſcuſſio de præcautione à calculis Renum, & à lapillis veſicæ, Cæſare Bergamio Phyſico Mediolanenſi Auctore. Ad Illuſtriſs. atque Excellentiſs. D. Johannem Fernandez Vellaſchium, Hiſpaniarum, Caſtellæ, & Legionis Comeſtabilem. *Mediolani, apud Somaſchum.* 1585. editio Cl. Curtio ignota, & *Mediolani, apud Hieronymum Bordonum, & Petrum Martyrem Locarnum Socior.* 1605. *in* 4.

II. Phyſici Cæſaris Bergamii Deciſio univerſalis ſuper minoratione materiæ morbificæ in principio morbi facienda, & quo ordine, pro ſtudioſis Tyronibus. *Mediolani, apud Franciſcum Paganellum.* 155[illegible]. *in* 4.

III. Cæſaris Bergamii de præſervativa Podagræ Artrytidis Sciaticæ. *Mediolani, apud Bordonum.* 1604. *in* 4. quam editionem Curtius non vidit, & *Venetiis.* 1605. *in* 4.

IV. Andreæ Bergamii vidi Carmina plura Italica vulgo Sonetti in variis Collectionibus Mediolanenſ. & Ticinen.

Vide Curtium ſupra laudatum pag. 136.

CXCVIII.

BERNA JACOBUS MARIA.

JAcobus Maria Berna, in ſæculo Joannes Antonius Aronenſis ad Verbanum, Divini Spiritus impulſu ſocium & alumnum ſe dedit B. Zaccariæ de Cremona, & in Congregatione S. Pauli Clericorum Regul. profeſſus eſt anno MDLVI. Vir ſeverioris diſciplinæ, humilitatis, cæterarumque Virtutum, inprimis verò charitatis eminens cultor. Vota emiſit in manibus Petri Beſutii. Matthæus Priulus Vicentinus Epiſcopus eum advocavit, & per biennium ferè ſecum detinuit, Clericalem, & Regularem diſciplinam, ac ſacrarum Virginum pietatem egregiè promoventem. Sub Nicolao Sfondrato tunc Epiſcopo Cremonenſi, & poſtmodum Summo Pontifice aſſumpto nomine Gregorii XIV. ab Aloyſio à Baſilica Petri Humiliatorum apud ædem D. Jacobi ea ætate Præpoſito expetitus, cum Paulo Maletta anno MDLXVI. ſuæ Congregationis Collegium in ea Urbe fundavit. Inde S. Carolo Cardinale intercedente ad confeſſiones audiendas, & moderanda ſtudia Joannis Franciſci Bonomii Nobilis Cremonenſis Nonantulæ Abbatis Viri ingenio, & pietate præſtantiſſimi Nonantulam petiit. Is poſtea Abbas ipſo S. Carolo curante ad Vercellenſem Cathedram evectus, Apoſtolicas Legationes in Germania per annos plures ſanctiſſimè geſſit. Mediolanum reverſus Berna Pietatis officia enixius eſt proſecutus. Tempus quod à Divinis Officiis aliiſque Religioſis operibus ipſi vacuum erat, ſacris ſtudiis, & piis libris è Latina in Italicam linguam convertendis impendebat. In his fuere complura Dionyſii Carthuſiani de variis hominum officiis Opuſcula ab ipſo edita, quæ ad piam populi Eruditionem gratis largiebatur. Cum Socio ſuo Cornelio Crucejo juvene annorum XXVI. Sacerdote primus fuit Berna, qui graſſante lue anno MDLXVI. in Urbe Mediolano, audito D. Caroli Sermone ad Regularium Sacerdotum Cœtum, peſtilentia tactorum ſervituti ſe devovit. Qui ambo in eo charitatis munere Sacramentis muniti, & D. Caroli benedictione donati, contractum poſt morbum quinto & decimo die ad æterna præmia convolarunt. Eorum corpora in peſtilentium loco ſepulturæ mandata, poſt alterum annum in commune Patrum Polyandrum in Divi Barnabæ Templo propriis arcis incluſa illata ſunt. Hæc ſcripſit:

I. Traduzione nel Volgare d'alcune Opere Spirituali di Dionigi Cartuſiano. *Milano.* 1568. *in* 8.

II. Sermones varii de Sanctis. MSS. in Biblioth. Ciſterc. Nonantulæ ſe vidiſſe teſtatur Amicus meus Abbas Vandonus.

A Suis.

C I C.

de BERNADIGIO BENEDICTUS.

DE antiquiſſimâ, præclariſſimâque Familiâ Bernadigiâ præter Laurentium, atque Conradum inferius memorandos anno MCCCLXXXVIII. Petrum invenio hujus cognominis, qui dignitatem Decurionis agebat ſub Galeatio Vicecomite Mediolanenſium Duce, atque Antonium Bernadigium à Capitaneis, ac Deſenſoribus Reipublicæ Mediolanenſis, cum quinque aliis anno MCDXLVI. electum ad inſtruendam primam Academiam pro publico Mediolanenſi Studio: Hæc autem leguntur in Epiſtola Lazari Auguſtini Cottæ ad calcem Operis ſæpè laudati Bartholomæi Curtii: Hac de cauſa tres iſtius Bernadigiorum cognominis à loco Bernadigium vocato propè Modoëtiam aſſumpſi, etſi parum de ipſis reperire mihi ſors obtulerit, ſed præcipuè de Benedicto, qui Cancellarius extitit Ducis Mediolani, Galeatii nempè, dum bellum iſte gerebat contra Florentinos. In MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſignato D. n. 223. in fol. legitur invectiva Florentinorum contra arma Domini Ducis Mediolani tranſmiſſa per Ser Collutium, quam ſequitur:

I. Reſponſio ad eamdem Invectivam per D. Benedictum de Bernadigio Cancellarium Illuſtriſſ. & Excellentiſſimi Domini Ducis Mediolani. Eſt Carmen Latinum pagg. VI. Extat ut ſupra.

C C.

de BERNADIGIO CONRADUS.

MAgni faciendus eſt Conradus de Bernadigio Patritius Mediolanenſis, cùm non ſolum Juriſprudentiæ ornamentis ſulgeat, ſed etiam anno MCCCXLIV. in Collegium J. C. adſcitus Majoris Patriæ Conſilii Decurio creatus ſuerit. Inter XII. etiam Viros publici commodi Proviſores enumerabatur, atque anno MCCCLI. Statutorum Mediolani promulgationem Conſilio ſuo firmavit. A Principibus ſummo in honore habitus Imperatorii Mareſcalli dignitatem obtinuit. Franciſco Petrarchæ amiciſſimus fuit, ut ex infra dandis Lector agnoſcet. Obtulerunt enim ſe mihi, quæ hìc recenſeo.

I. Ad Dominum Franciſcum Petrarcam Conradus de Bernadigio Imperatoris Magnus Mareſcallus Generalis de diſpoſitione Vitæ, quam ſequitur Epiſtola D. Franciſci Petrarcæ Poetæ laureati ad Dominum Conradum de Bernadigio de Mediolano, ſive Mareſcallum Sereniſſimi Domini Imperatoris, quæ eſt pagg XI. in 4 Laudatur Conradus uti Juris Peritus atque in Patria Conſultiſſimus. Extat in MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſignato D. n. 223. in ſol.

II. Statuta Patriæ recenſuit, atque approbavit.
Vide Sitonum pag. 28. Artic. 25. ubi non Conradus, ſed Conradinus dicitur.

C C I.

de BERNADIGIO LAURENTIUS.

LAurentius de Bernadigio Juris Utriuſque Doctor ſua ætate magni nominis, atque unus ex Decurionibus Patriæ Mediolanenſis ad Pontificem Maximum anno MCCCXL. Legatus, ut Mediolanum ipſum Interdicto ſolveretur, quo obſtrictum ſuerat eo quia Ludovico Bavaro cum Vicecomitibus adhæſiſſet. Non ſolum ex Clariſſimo Sitono Statuta Patriæ anno MCCCXLVIII. cum quinque aliis Juris Peritiſſimis Collegis, recenſuit, correxit, atque in meliorem ordinem redegit, ſed munus iſtud habuit etiam ſub Joanne Archiepiſcopo, & Mediolani Principe, uti ego legi in ſecunda parte Amphiteatri Romani Creſcentii, quæ Manuſcripta, ut diximus, ſervatur in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum. Laudatur ergo ob

I. Statuta Mediolanenſia bis correcta, ampliata, & ad meliorem ordinem redacta, annis videlicet MCCCXLVIII. & MCCCLI.
Ita Sitonus pag. 23. Artic. 31. Corius Hiſtoriæ Mediol. part III. anno MCCCLI. Creſcentius in ſecunda parte Amphitheatri Romani. MS.

C C I I.

B E R O L D U S.

BEroldus Mediolanenſis Eccleſiæ Cuſtos, & Cicendelarius paulo poſt Olrici Archiepiſcopi tempora, videlicet circa annum Domini MCXXIII. floruit: ait enim ipſe in Opuſculo, cujus initium eſt: „ In Nomine Sanctæ & Individuæ Trinitatis. Incipit „ Ordo Mediolanenſis Eccleſiæ: qualiter unicuique „ ſit agendum juxta officium ſuum; nuper in tempore Domini Olrici Archiepiſcopi Subdiaconi cum Cuſtodibus convenerunt &c. Hujus Viri ingenium eo clarius elucet, quo barbaro ſæculo eum ſcripſiſſe compertum eſt; tantique habentur ejus Lucubrationes apud Ambroſiani Ritus Cultores, ut in Eruditorum gratiam eas non breviter, ſed pro Tractatuum numero diligenter hìc enumerandas exiſtimaverim. Librum ſcripſit, qui ab Auctoris nomine Beroldus communiter appellatur, ubi quidquid viderat, aut audiverat, & ſcriptum repererat de ritu, Ceremoniis, & prærogativis Eccleſiæ Mediolanenſis ſe collegiſſe teſtatur ad pag. 388. Scriptor autem Codicis, Presbyter Joannes Boſſa, de quo infra, Rector fuit Eccleſiæ Sancti Viti annis MCCLXVII. MCCLXVIII. & MCCLXIX. ſicuti legitur in paginis 371 388. atque in ultima quæ eſt 400.

I. Pſalterium ſecundum Tranſlationem SS Venerabilis Patris noſtri Ambroſii S. Mediolanenſis Eccleſiæ Archiepiſcopi a fol. 1. ad 68.

II. Breviarium ſecundum Inſtitutionem Sancti Ambroſii à fol. 69. ad 327. Ibi fol. 80. remiſſive adnotatur qui debeant, & quando prandere cum Domino Archiepiſcopo honorabiliter, & fol. 133. de Idea, quæ portatur in Feſto Purificationis Beatiſſimæ Virginis, fol. 147. de Aſperſione quæ fit ante Tertiam, fol. 192. & 407.

III. Ordo, & forma variarum Benedictionum à fol. 327 ad 349

IV. Expoſitio Matutini Officii S. Mediolanenſis Eccleſiæ edita à Theodoro ejuſdem Eccleſiæ Pontifice à fol. 349. ad 367.

V. Sententia inter Dominum Archiepiſcopum, & Dominum Cimiliarcam circa obligationes iſtius de reficiendis ſacris veſtibus, & ſuppellectilibus Sacriſtiæ intra ſolidos decem pro qualibet refectione; edita anno MCCVI., & tranſcripta in noſtro Beroldo anno MCCLXVIII. per ejus Scriptorem Joannem Boſſam ut ſupra. Ubi notandum, quod iſte dictam Sententiam tranſcripſit de Beroldo veteri, & in iſto Beroldo novo poſuit, ex quo eruitur quod Beroldi duo Codices fuerunt, & ſenior ſcriptus ante annum MCCVI. quo currente edita fuit dicta Sententia cum relatione ab Beroldum, fol. 368. & 381.

VI. Statutum pro Cuſtodibus ſup. fructibus Cuſtodum decedentium, d. fol 368.

VII. Forma Sacramenti præſtandi ab Ordinariis in eorum admiſſione, fol 372.

VIII. Cognitio aurei numeri, Lunarum, una cum ethymologiis ſingulorum menſium, ac aliarum diverſarum computationum.

IX. Calendarium antiquum, in quo plura notabilia deſcribuntur.

X. Qualiter dividentur denarii omnium Feſtivitatum, à fol. 373. ad 387.

XI. Memoria quod ex lapidibus quadratis vivis, qui erant de Campanili Eccleſiæ Majoris Mediolani deſtructæ à Federico Imperatore an. MCLXIII. quo deſtructa fuit Civitas, conſtructæ fuerant ſedes convenientium in Curia Arenghi, quæ an. MCCLXXIII. erat Platea ante atrium hyemalis Eccleſiæ S. Mariæ Majoris Mediolani, fol. 388.

XII. Ordo Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ editus ab ipſo

Bo-

Beroldo Cuſtode & Cicendelario ejuſdem Eccleſiæ, à fol. 388. ad 442. & fol. 389. circa dimidium primæ frontis habentur iſta: *Sed nuper in tempore Domini Olrici Archiepiſcopi*. Hic fuit Henricus II Septala Archiepiſcopus; ex quo deducitur, quod hic Codex a Boſſi ut ſupra exſcriptus, editus fuit à Beroldo juniori paulo poſt mortem ejuſdem Henrici II. Archiepiſcopi. Inſuper dicto fol. 389. habetur, quod ferula, quam unus ex Veglonibus nunc pueris tradit oſculandam, eſt ferula Vicecomitis, & fol. 401. quod tunc quoque aderant Cruces argenteæ, & aureæ deferendæ in Proceſſionibus, ut modo viſitur, & Primicerius Lectorum cum ſuis ſequebatur Archiepiſcopum, ut nunc, & fol. 410. notatur Sententia lata favore Heriberti Mediolanenſis Archiepiſcopi contra Heribertum Archiepiſcopum Ravennatem ſuper præcedentia lata ann. MXXVII. à Conrado Imperatore in ejus coronatione, & confirmata à Joanne P. XX. in Synodo ad hoc vocata: fol 412.

XIII. Orationes dicendæ à Sacerdote cum ſacras induit veſtes, fol. 413.

XIV. Quot ſint Suffraganei Archiepiſcopi Mediolani, & quomodo ſedeant in Synodo, fol. 415. ubi ſubnectitur Catalogus Mediolanenſium Pontificum uſque ad electionem Ottonis Vicecomitis Mediolanenſis Archiepiſcopi, & quæ ſequuntur, a f. 419. ad 422. utpote manu diverſa conſcripta alterius ſunt auctoris, nempe

XV. Electio Guillelmi II. Archiepiſcopi ex eodem fol. 422.

XVI. Diſpoſitio & aſſignatio Eccleſiarum Mediolani pro Stationibus peragendis in Quadrageſima, cum conceſſione Indulgentiæ XL. dierum in qualibet ex illis Eccleſiis facta per Ottonem Archiepiſcopum an. MCCLXXXIV. XXVII. Februarii, fol. 425.

XVII. De ſitu Civitatis Mediolani, cujus Capita ſunt:

1. De Adventu Barnabæ Apoſtoli.
2. De Recuperatione Officii Ambroſiani facta ab Eugenio.
3. Expoſitio Fidei Catholicæ.
4. Expoſitio Miſſæ Ambroſianæ.
5. Expoſitio Symboli.
6. Quomodo ſcrutinia agantur more Ambroſiano.
7. Cur Cathecumeni exorcizantur.
8. Ethimologia omnium Ordinum, & Sacrorum.
9. De Veſtibus Pontificalibus.
10. De Veſtibus Sacerdotalibus.
11. De Dedicatione Eccleſiæ, & ceremoniis ejus.

XVIII. Martyrologium, ſive Calendarium ſecundum Ambroſianum morem, quod videtur ſcriptum eadem manu, qua ſcriptus eſt præſens Beroldi liber a fol. 498 retro, ſicque per Boſſium prænatum cum adnotationibus de an. MCCLXXXII. ad MCCLXXXIX à fol 424 ad 440. &c.

Hic Liber MS ſervatur in Archivo Capituli Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolani, tanquam originalis indubitatæ fidei.

XIX. Carmen ejuſdem Beroldi in laudem Sancti Anatalonis. Extat in Zodiaco Mediolanenſis Eccleſiæ Placidi Puccinelli, quod retulit etiam Fayanus in notis ad Martyrologium Brixianum, atque Boſca ad Mediolanenſe in die XXV. Septembris.

De cetero animadvertendum eſt, duo fuiſſe Beroldi exemplaria ſervata in Archivo Metropolitanæ; vetus unum, alterum novum, ex eo veteri exſcriptum, & in præſentem uſque diem ſuperſtes. Verum ob amanuenſis incuriam, & errorem, nonnulla in novo exemplari prætermiſſa ſunt, quæ legebantur in veteri. Quare Gualvaneus de la Flamma teſtem aliquando Beroldum citat in rebus, quæ in hodierno Codice non inveniuntur.

Ex ipſo Codice Metropolitano, ex Schedis Mazzuchellianis, & ex Puricello Diſs. Nazar. Cap. 57 Adeſt etiam Beroldi Codex MS. in Pergameno ſign. C n. 23. in Bibliotheca Ambroſiana litteris rubro-nigris ſæculi circiter XIV In quo ante hymnos in laudem nonnullorum Sanctorum ſic legitur:

Ego Presbyter . . . . . . Capellanus Sanctæ Mariæ Podonis, & Canonicus S. Stephani de Segrate hunc librum meis propriis manibus ſcripſi, & exemplavi totum illud, quod inveni in Beroldo Eccleſiæ Mediolanenſis . . . . (ſupple Cicendelario) ad utilitatem mei tantùm, & non alicujus Eccleſiæ.

C C I I I.

BERTARELLUS JOANNES AUGUSTINUS.

JOannes Auguſtinus Bertarellus Patriâ Mediolanenſis anno ſuæ ætatis decimoquinto in clariſſima Carmelitarum Excalceatorum Religione adſcribi voluit ſub nomine Auguſtini à S. Paulo. Totus pietati, atque litteris ſe dedit, adeo ut in Poëtam, Oratorem, atque Theologum ex integro evaſerit. Philoſophiam, necnon Theologiam Bononiæ, ac Cremonæ ſummo cum plauſu docuit, varioſque ſui Inſtituti Conventus, ſcilicet Patrium, Bononienſe, atque Parmenſe prudentiſſimè rexit: Definitor etiam extitit Lombardiæ Provinciæ, atque Viſitatoris Generalis munus in Regionibus Pedemontanis, Burgundiæ, atque Germaniæ exercuit, & ſumma cum laude in Vicarium Generâlem totius Regni Poloniæ electus fuit. Notatu dignum eſt, quod Carolus Secundus Britanniæ Rex dum Coloniæ moraretur, apud Patres Carmelitas Excalceatos prandio donatus, convivam voluit Patrem Bertarellum, & à quodam Regis Secretario latina Oratione laudatum: Ille vero ex improviſo ipſam Orationem in integrum ſumma eruditione in laudem Regis, omnium circumſtantium admiratione, convertit. Merita illius optimè cognoverunt Ferdinandus Tertius Romanorum Imperator, Cardinalis Farneſius, necnon innumeri alii Viri dignitate, ac virtute præſtantiſſimi, à quibus, & à Suis, honores, laudeſque quamplurimas obtinuit, uſque dum mors ipſum eripuit Cracoviæ anno MDCLX. Extant de tanto Viro Opera ſequentia adhuc inedita:

I. In D. Dionyſium Areopagitam Obſervationes.
II. Clavis in Opera D. Bernardi.
III. In quoddam Opuſculum B. Bonaventuræ Comment.
IV. De Privilegiis Regularium.
V. Abecedarium Legale.
VI. Conſilia Moralia.
VII. Tractatus de Legibus.
VIII. Tractatus de Dilectione ſupernaturali.
IX. Decades variæ.
X. Currus Ezechielis.
XI. In Epiſtolam ad Hebræos Commentarius.
XII. In Pſalmum Primum Comment.
XIII. In Pſalmum Quinquageſimum Comment.
XIV. Conciones in Adventu.
XV. Conciones Quadrageſimales.
XVI. Conciones in Feſtis totius Anni.
XVII. Quadrageſimale de Sacra Euchariſtia.
XVIII. Tractatus de Sancta Anna.
XIX. In univerſam Philoſophiam Ariſtotelis Comment.
XX. In totam ſummam Theologicam Sancti Thomæ Comment.
XXI. Apologia pro habitu Carmelitico.

Servantur omnes MSS. apud Suos in Conventu Sancti Caroli hujus Urbis, atque de eo loquitur Pater Joachimus a Sancta Maria in Hiſtoria erectionis ejuſdem Conventus, necnon Picinellus pag. 254.

Ejus effigies apud Suos cernitur Mediolani cum hac Epigraphe:

VENERAB. P. F. JO. AVGVSTINVS A S. PAVLO
CARM. DESCALC.
DOCTRINA AC PRVDENTIA CLARVS
PRIOR SAEPE SAEPIVS GENERALIS VISITATOR
OCCVBVIT IN POLONIA VICARIVS GENERALIS
CVIVS VITA
SICVT CAETERIS FVIT SACRA VIRTVTIBVS
ITA MORS FVIT CHARITATIS
ET OBEDIENTIAE VICTIMA
OBIIT CRACOVIAE ANNO AETATIS SVAE XLIX.
DIE XXI. APRILIS MDCLX.

C C I V.

BERTOLIUS BERNARDUS.

INter Poëtas Mediolanenſes Bertolius noſter ſedem habere meruit, uti à Carminibus in publicam lucem donatis Sæculo XVI. vergente, quo litterarum jactura adhuc fletur, certè non contemnendis tam Latino, quam Italico ſermone compoſitis liquet.

Inter Dyſtica Jo. Bapt. Vicecomitis impreſſa *Mediol. per Pacificum Pontium* 1585. extat hoc Dyſticon

Ad Bernardum Bertholium Mediolanenſ.

Te, modò ſecteris quæ in terris geſſerit olim
Divus Bernardus, cœlica regna manent.

Ejus Opera ſunt:

I. In funere Sereniſſimæ Annæ Hiſpaniarum Reginæ. Carmen. *Mediolani*, in 4.
II. In Nuptiis Caroli Emmanuelis Sabaudiæ Ducis Poëma Latinum, ut eruitur ex Epiſtola nuncupatoria Vitæ S. Caroli Borromæi infra memorandæ.
III. Carmina Latina, atque Italica. Extant in libro, cui titulus: Mauſoleo di varie Poeſie in morte di Giuliano Goſelini. *Milano*. 1588 in 4.
IV. Vita di S. Carlo Borromeo ſcritta in Latino dal Cardinale Agoſtino Valerio Veſcovo di Verona, tradotta in Italiano da Bernardo Bertolio, e dedicata al Duca di Savoja. *Milano, preſſo Paolo Sectio*. 1587. in 8

Hæc addidi Picinello pag. 99.

CCV.

BERTRANDUS.

COgnomen hujus Bertrandi Mediolanenſis & Sacræ Rotæ Romanæ Auditoris edacitate temporis nobis excidit, extant nullatenus ejus:

I. Deciſiones impreſſæ inter Antiquiores, necnon MSS. in Archivo ipſius Tribunalis.

Ita ſcripſit Cantalmayus in Syllabo Auditor. S. Rotæ Romanæ, atque Oldradus in Conſil. n. 304. nec non & ego admonitus fui de ipſo à doctiſſimo Præſule Jo. Baptiſta Vicecomite pro Mediolanenſibus nunc in eodem Cœtu Romanæ Rotæ Auditore, una cum nominibus aliorum, qui idem munus ſuſtinuere ab anno Chriſti MCCXLIV. uſque in præſens, ut in hoc Opere ſicut par eſt, recenſeantur, perhumaniter mihi communicatis.

CCVI.

BERTUCCIUS BASILIUS.

FOrſan de Baſilio Bertuccio Mediolanenſi, atque Monaco Baſiliano memoria apud nos non fuiſſet, ſicut & de aliis ejuſdem Inſtituti, cujus nullum ſupereſt ætate noſtra in hac Urbe Cœnobium, ſi domeſticis exigentibus curis, ad Patriam Neapoli reverſus non fuiſſet anno MDCLXXX. Magni eum fecit Lucas Tozzius Operum ſuorum gratiâ in Repub. Litteraria ſatis laudatus. Extitit Bertuccius in facultate Theologica Magiſter, necnon Sereniſſimo Duci Mantuæ ſummopere charus, qui & ſuum Theologum declaravit: Ad Italicam Poëſim ſe convertit, dum etiam Dei verbum locis in variis Regni Neapolitani publicè, & cum Auditorum plauſu diſſeminabat. Auctores ſacros, atque profanos præ manibus habuit, ut Opera illius facilè demonſtrant. Deceſſit in Patria die XVIII. menſis Martii, anno MDCCV. Eum laudavit Cotta carmine epico, poſtquam in ſua Corographia Verbani Lacus ipſum vocavit Socratis, ac Platonis ſectatorem mirificum. En carmen ipſius Cottæ ad Verſus Bertuccii ſpectans:

Ornabitque chorum vario Bertuccius ore,
Quem lyra verſicolor, pellicit, ornat, amat:
Namque graves Italas Muſas revocavit ad aures,
Et facit, ut Bacchus plectra moderna gerat.

Quæ ſequuntur de Bertuccio in lucem prodierunt partim ipſo vivente, & reliqua poſt ejus deceſſum:

A I. La Urania Morale di Don Baſilio Bertucci Milaneſe Monaco Baſiliano, *in Milano nella Stamperia d'Ambrogio Ramellati*. 1704. in 8. Dedicata alla Conteſſa Maria Catterina Altrogradi Rainoldi. In ipſo Volumine adeſt Auctoris Epiſtola ad Lucam Tozzium, in qua vocat Uraniam ſuam uti Practicam quamdam in Philoſophia Morali, atque ſequens opus: Viaggio al ſommo Bene: ejuſdem Moralis Philoſophiæ Theoricam.
II. Viaggio al ſommo Bene, ſunt Carmina n. XXXV. *Milano*. 1706. in 8.
III. Baccho nel Monte di Brianza. Italicum Poëma ab ipſo compoſitum anno MDCLXXXVII. *Milano, per Carlo Giuſeppe Quinto*. 1711. in 8. In eodem inſunt ſi variorum doctorum Virorum Auctori amicitiâ junctorum, cujus etiam ſunt ad calcem libri aliquot adnotatiunculæ.

Ita ego hauſi à libro, cui titulus Galleria di Minerva. T. V. pag 117. ex Cotta, & ex T. IV. Epheme-
B ridum Litter. Italiæ, Venetiis impreſſo, in quo uti optimus Poeta Auctor noſter celebratur.

CCVII.

BESTA JACOBUS PHILIPPUS.

EGregiè, atque optimè de Patria ſua Mediolanenſi meritus eſt Jacobus Philippus Beſta, qui ſe Notarii, & Procuratoris officio profitetur functum fuiſſe ad annum MDCVI. ſuæ hiſtoriæ, de qua infra. Patrem habuit Joannem Jacobum, primum inter Officiales Capitanei Juſtitiæ, ut hîc dicitur, ab Excellentiſſimo Mediolanenſi Senatu electum, ſicuti videre eſt in nova Conſtitutione ad annum MDLXIX., in quo
C munere etiam filius ſe exercuit per annos ſex. Delegationem habuit cum J. C. Crotto ad conſtruendum Proceſſum in cauſa ictus ſclopi contra S. Carolum Borromæum iniquiſſimè exploſi, ut ipſemet teſtatur in Capite VIII. libri ſexti ſui Operis, quod ſcripſit hoc titulo:

I. Origine, e Maraviglie della Città di Milano, e delle impreſe de' ſuoi Cittadini. Vol. III in fol non duo ut malè notavit Picinellus. Extant MSS. pagg. ſupra mille pro unoquoque, in Bibliotheca Patrum Reformatorum Sancti Franciſci in Convento hujus Urbis nuncupato il *Giardino*.
II Relazione della Peſte, che fu in Milano l'anno MDLXXVI. *Ivi per il Pontio*. 1578. in 4. e 1630. *per il Bidelli* in 12.

De ipſo ſcripſit Pucinellus in ſuis libris della Nobiltà del Notajo, e del Zodiaco della Chieſa Milaneſe.
D Picinellus etiam in ſuo Athenæo pag. 240.

CCVIII.

BESUTIUS ANTONIUS GEORGIUS.

NEc annum, nec locum, ubi Antonius Georgius Beſutius lucem viderit, Picinellus de more adnotavit: ſolummodo dixit, ipſum ex illuſtri Familia in Feudis Comitum Borromæorum ad Lacum Verbanum ortum eſſe, ſed forſan in Oppido ipſo Beſutii, à quo ferè gens omnis Beſutia originem trahit. Primis juvenilibus annis militiam ſecutus eſt, deinde litteris deditus, ſoluta Italica Ora-
E tione multum profecit, ita ut ſuis Lucubrationibus Milites inſtrueret, expendens loca plurima Polybii, & Cæſaris, quæ ingenia ad legendum invitant. In eo libro Federicum Ænobarbum ſævitiæ nota liberat, neque ab eo everſam Mediolanenſium Urbem ſuperjecto ſale fuiſſe, ſed tantum diruta mœnia, & domos eorum, qui Guelphis favebant, oſtendit. Hæc adverſantur quidem Scriptoribus Mediolanenſibus, & exteris, ſed tamen ea conatur Beſutius conjecturis probare. Ita habet de eo Boſca in lib. III. de Origine, & Statu Biblioth. Ambroſ. Poſtea ad ſacra ſtudia converſus, in numero familiarium Divi Caroli Borromæi locum habuit, poſt cujus mortem Cardinalis Federicus Borromæus Beſutium noſtrum apud ſe uſque ad vitæ finem retinuit, in quo munere ad graviores litteras ſe contulit, uti ex ejus ſcriptis,

quæ

quæ ſequuntur facilè viſitur.

I. Lamento Amoroſo.
II. Vita di Cleopatra Regina d'Egitto.
III. Vita del Beato Alberto Beſozzi, e come in luce veniſſe, dedicata al Padre Dionigi Beſozzi Capuccino, Latina, ed Italiana. *Milano, per Giacomo degli Antonj*, 1606. *in* 8.
IV. De Ioventosibus rerum.
V. Diſcorſi di Filoſofia Militare, dati in luce da Nicolò Pellizzati. *Milano, nella Stamperia del Collegio Ambroſiano*, 1629. *in* 4.

Extant ad eum Epigrammata Bernardini Baldini in Carminum Appendice. Laudatus etiam aliis Carminibus à Benedicto Sociaco, atque à Publio Franciſco Spinula, de quibus ſuo loco. De eo Morigggia lib. III. cap. XXI. Picinellus pag. 45. atque Boſca ſupramemoratus.

CCIX.

BESUTIUS HIACYNTUS.

Hiacyntus Beſutius ab Alphonſo, atque Anna Maria Terzaga nobiles natales traxit anno MDCXXVI die XIV. Februarii. Religionem autem Beato Cajetano Thienæo Inſtitutore, quam Theatinam vocant, in patria Mediolanenſi amplexus eſt anno MDCXLII. die IX. Februarii, ibique ſacris imbutus doctrinis, Dei Verbum ſumma cum laude prædicavit Ticini, Florentiæ, Genuæ, Veronæ, Venetiis, Panormi, Romæ, Mediolani, ac ferè in omnibus aliis præcipuis Italiæ Civitatibus. Ad Confeſſiones excipiendas, & Hoſpitalium curam ſollicitè incubuit, atque Deo penitus conſecratus inter Capuccinos vitam finire deſtinavit, Religionem ipſam profitendo die X. Octobris anno MDCLXXXI. in qua piiſſimè obiit anno MDCXCIX. babemus de ipſo:

I. Primiaie Sacre, o ſiano IX. Panegirici. *Milano, per gli Eredi di Giorgio Rolla*, 1663. *in* 4.
II. Orazioni Sacre, e Diſcorſi. *Milano, per il Monza*, 1652. *in* 12. riſtampate dalli *Eredi del Rolla*, 1653. *in* 12. indi nuovamente con aggiunte. Tomi II. 1665. *in* 12.
III. Il Zodiaco Virginale, o ſiano nove Diſcorſi per il Santo Natale. *Milano, per gli Eredi del Rolla*, 1669. *in* 4.
IV. La Monarchia Cattolica, Diſcorſo fatto nella Chieſa della Madonna preſſo S. Celſo. *Milano*, 1677. *in* 8
V. Orazioni tre in lode di S. Antonio di Padova. *Milano*, 1682 *in* 12.
VI. Altra Orazione fatta nella Chieſa di Noſtra Signora preſſo S. Celſo per la felicità dell'Armi. *Milano*, 1689. *in* 4

Videndus Picinellus pag. 237. in ſuo Athenæo.

CCX.

BESUTIUS JOANNES BAPTISTA.

Joannes Baptiſta Beſutius filius Petri Antonii, ac Urſulæ Mantegatiæ conjugum, & Principalli frater, de quo nobis erit ſermo, cooptatus fuit in Collegium Phyſicorum Mediolanenſium die V. Junii MDL. Celebratur Joannes Baptiſta noſter ab altero Joanne Baptiſta, nempe Sylvatico, his verbis: „ Cum optimis, & primis Medicis ſui „ temporis collatus eſt; cujus quoque claro exem„ plo, quam grata, & accepta fuerit exteris Prin„ cipibus Mediolanenſis Medicina, liquidò conſtat: „ Cum ſiquidem non adhuc ſenem in ſuæ vitæ cu„ ſtodiam eſſe voluerit Maria Pannoniæ Regina. „ Hunc tamen liberali Reginæ manu ſæpè donatum, „ & ad honores majores deſtinatum, inopinata mors, „ magnâ ipſius Reginæ, & Urbis noſtræ jacturâ è „ vivis abſtulit. „ Ita hauſit Bartholomæus Curtius, & intulit in ſuum Opus pag. 92. ubi etiam refert Epitaphium ſequens Sepulcro Beſutii noſtri appoſitum in Imperiali Urbe Viennenſi, ubi diem clauſit extremum:

DEO OPT. MAX. SACR.
IO. BAPTISTAE BESVTIO
PATRITIO MEDIOLANENSI
DE COLLEGIO MAG. D. D PHYSICORVM
MEDIOLANI
SERENISS. IMPERATRICIS D MARIAE
AVSTRIAE
MEDICO ADLECTO
ET CLEMENTIAE GLVSSIANAE
MEDIOLANENSI
VXORI PVDICISS.
CVI XVI KALEN. DECEMBRIS
FATO FVNCTAE
COMES ESSE VOLVIT
VT QVIBVS COMMVNIS THORVS
IDEM QVOQVE SEPVLCRVM FIERET
CVM OMNES IN DESIDERIO VITAE
RELIQVISSET
P. P. B M. P.
ANNO MDLXVII. DIE V. MENSIS MARTII.

Eques atque Cæſareus Archiater Pius Nicolaus Garellius, ob cujus mortem anno nuper elapſo ſecutam, inter alios, magnam ego feci jacturam, ex pluribus beneficiis mihi collatis, ſuis literis menſis Januarii anno MDCCXXXVII. occaſione alicujus literarii ſubſidii perhumaniter præſtandi in hoc Opere, de quo ipſum monui, extare ſcripſit in Cæſarea Vindobonenſi Bibliotheca, cui ipſe præfuerat, Opus Joannis Baptiſtæ Beſutii noſtri hoc titulo:

I. Tractatus de Febribus putridis. MS. in fol. pagg. 150.

CCXI.

BESUTIUS JOANNES FRANCISCUS.

Ut Picinellus allucinatus eſt, nobis tradendo Joannem Franciſcum Beſutium librariam Artem profeſſum fuiſſe, aut ab altero ejuſdem nominis diſſimilis extitit, nempe de illo qui indicatur in titulis Dictionarii Galeſini, aliorumque, cujus ſunt plures additiones Italicarum, atque Latinarum vocum Paulus Moriggia, in ſuo libro inſcripto: Nobiltà di Milano, libro III. ſic habet: „ Dirò ancora, come „ il nobile Gio: Franceſco Beſozzi, ha compoſto „ una bell'opera intitolata, Locuzioni di varj Au„ tori antichi, e moderni, tratte dalli Dizionarj ul„ timi del Venuti, e del Calderino, dal Teſoro del „ Galeſino, dall'Eleganze del Cardinale Adriano, „ d'Aldo Manuzio, e del Caſaro. „ Ego verò, nil decernere audeo, atque Lectoribus meis contentus ſum Opera tam edita, quàm manuſcripta iſtius Beſutii deſcribere, qui ſi ille idem eſt, de quo Clariſs. Sitonus agit, Joannis Jacobi, & Claræ de Aprilis conjugum filius fuit, claruitque ad annum MDCXX. Hæc ſunt, quæ ſcripſit:

I. Iſtoria Pontificale di Milano di Gio: Franceſco Beſozzi, da S. Barnaba fino a Federico Borromeo, primo di queſto nome, cioè fino all'anno MDLXXXV. Sic legitur in titulo Codicis MS. ſignat. A. n. 175 in fol. Bibliothecæ Ambroſianæ, quod Opus impreſſum fuit *Mediolani, anno* 1596. eidem Cardinali Borromæo dicatum, & iterum cum additionibus Melchioris Ripæ, *anno* 1623 *apud Malateſtam*, *in* 8.
II. Joannis Mutmelii Tabularum Opuſcula tria per Petrum Godofredum Remæum in Epitomeo redacta, in hac verò poſtrema editione Jo. Franciſci Beſutii opera Tabulæ ipſæ, quo faciliùs memoriæ mandentur ordine alphabetico diſtinctæ ſunt. Voces præterea difficiliores Italicè declaratæ. Adeſt Epiſtola nuncupatoria ejuſdem Beſutii ad Jo. Bernardinum Gherardinum Præfationis loco. Data Mediolani III. Id. Quintilis MDLXXX. Impreſſus eſt Liber *Mediolani, apud Hæredes Simonis Tini*, 1586. *in* 4.
III. Apparati fatti per ricevere il nuovo Arciveſcovo di Milano Federico Borromeo. In Præfatione ipſius libri Beſutius Auctorem ſe dicit Inſcriptionum latinarum, Elogiorumque ibi exiſtentium.
IV. Vita di S. Carlo Borromeo. *Milano, per il Farioli*, *in* 8.
V. Vita del Confeſſore di Criſto Santo Anderico Veſcovo di Auguſta. *Milano, per Franceſco Paganello*, 1599. *in* 4. Auctorem hujus Vitæ, pluribus in locis, arguunt Carolus à Baſilica-petri in Fragmentis Hiſtoriæ Mediolanenſis, atque Puricellus in Diſſertatione Nazarinoa cap. LXXXV.
VI. Breve Iſtoria dell'Invenzione della Santa Croce, e de' Sacri Chiodi. *Milano, nella Stamperia Arciveſcovile*, 1603. *in* 8.

VII. Federici Borromæi Cardinalis, & Mediolani Archiepiſcopi patruelis Divi Caroli ad ſe loquentis viſum. Jo. Franciſco Beſutio Auctore. MS. in 8. ſign. N. num 7. extat in Bibliotheca Ambroſiana.
Videant Lectores unus ne, an hic duo Beſutii ſub eodem nomine exiſtant.

CCXII.

BESUTIUS JOANNES JACOBUS.

NUnc meritò commendandus eſt Joannes Jacobus Beſutius, Joſephi Pomponii, & Angelæ de Georgiis conjugum filius, ex Condominis, & Advocatis Præbendæ Theologalis in Eccleſia Collegiata inſignis Oppidi Beſutii. Patriam Mediolanum, ubi lucem vidit die VI. Auguſti, anno MDCLXIV. adeò uſque dilexit, ut Monumenta ad poſteros tranſmittenda, & quidem utiliſſima improbo ferme labore collexerit, atque conſcripſerit; ea verò præſertim quæ ad ſacras Ædes Deo dicatas pertinent. Deceſſit die prima Februarii anno MDCCXXX.

Hæc ſunt illius laboris teſtimonia, partim edita, & partim adhuc tantum MSS. quæ nunc primùm profero:

I. Dell' origine, e ſtato preſente del Duomo di Milano. *Milano, preſſo Carlo Federico Gagliardi*, 1694. *in* 8. Hoc Opus ab Auctore auctum, & partibus omnibus abſolutum ſervatur adhuc MS. pagg. 222. Vol. II in fol. ut infra.

II. Compendio della Vita del Santo Anacoreta Nicone Beſozzo, *Milano, per l'Agnelli*, 1699.

III. Teſoro dell' Indulgenze delle ſette Chieſe di Milano. *Milano, per il Gagliardi*, 1694. *in* 8.

IV. Coſe appartenenti alla Confraternita di Santa Catterina di Siena, aggregata a quella della Minerva in Roma, con varie notizie Sagre, e Profane. *Milano, per il Gagliardi*, 1694. *in* 4.

V. Vita di S. Venerio Oldradi XVI. Arciveſcovo di Mil.

VI. Vita di S. Marolo XVII. Arciveſcovo di Milano.

VII. Vita di S. Martiniano XVIII. Arciveſcovo di Milano.

VIII. Vita di S. Geronzio Beſcapè XXII. Arciveſcovo di Milano.

IX. Vita di S. Benigno Boſſi XXXIII. Arciveſcovo di Milano.

A num. V. ad IX. extant in Cod. MS in 4. ſign. N. num. 56. in Ambroſiana Bibliotheca.

X. Iſtoria Sacre, e Morale di Milano. La prima parte contiene le Vite de' Santi Milaneſi. La ſeconda le Azioni de' Pontefici, Cardinali, Arciveſcovi, Veſcovi, e Venerabili Milaneſi. Se bene ſcripſiſſe aſſerit Auctor in Epiſtola ad Lectorem in Opere inſcripto: Dell' origine, e ſtato preſente del Duomo di Milano, de quo ſupra.

XI. Il nuovo Santuario Generale della Città, e Dioceſi di Milano, diviſo in libri XII. MS. in fol. pagg 688.

XII. Ritretto in lontananza di Gio: Giacomo Beſozzo Iſtorico, e Cittadino Milaneſe. All' Eminentiſs. Signore Cardinale Conte Ferdinando d'Adda. MS. in fol. pagg. 56.

XIII. Iſtorie memorabili di Caſa Beſozza diſtinte in libri ſette Tom. I. MS in fol. pagg 146

XIV. Origine, e ſtato preſente della Gran Certoſa di Pavia, MS. in fol. pagg 221.

XV. Diario Sacro perpetuo della Città, e Dioceſi di Milano. Tomi II. MS. in fol. pagg 390.

XVI. Origine, e progreſſi delle Compagnie della S. Croce della Città, Corpi Santi, e Dioceſi di Milano. MS. in fol. pagg 150.

XVII. Pratica del modo, che ſi oſſerva nel trattare le Cauſe civili nella Città, e Foro di Milano. MS. in fol. pagg 173.

XVIII. Relazione dello ſtato, e qualità del nobiliſs. Collegio de' Signori Dottori di Milano. MS. in fol. pagg 73.

XIX. Indice generale delle Opere compoſte da Gio: Giacomo Beſozzo Cittadino Milaneſe. MS. in fol. pagg 502.

Opere MSS. numero I., & à num. XI. ad XIX. ſuperiùs relata, penès J. C. Joſephum Antonium Beſutium Eccleſiæ Collegiatæ S. Blaſii Oppidi Cottonei Præpoſitum inſul. & J. C. Advocatum Nicolaum Albertum fratres Beſutios cuſtodiuntur.

Scriptorem hunc ſatis commendant literæ Reverendiſſimi Abbatis Joachimi Beſutii, nunc S. R. E. Cardinalis, meique pro eximia ejus benignitate Patroni præſtantiſſimi, datæ ex Alma Urbe anno MDCCI. à me inſpectæ, & ſic inſcriptæ: *Nobili ac Literato Viro Domino Joanni Jacobo Beſutio, Don Joachim Beſutius ſalutem, ac felicitatem*. In ipſis verò ſingularis Jo. Jacobi noſtri virtus, atque literarii labores laudantur, gratias eidem agendo pro Opere à nobis ſupra relato num. XIII. Romam tranſmiſſo, quod verſibus Petronii, & Fauſti Andrelini ab eruditiſſimo litterarum Scriptore commendatur. De Studiis ſuis cum Jo. Jacobo agit, nempe ad Hebraicam, Syriacam, & Græcam linguam ediſcendas; ad illa uſque tempora ſe contuliſſe monet, atque Commentaria latino ſermone in Hieremiam, uſque ad Cap. VII declamatorio more compoſuiſſe, eaque ad Auctorem noſtrum tranſmittere promittebat, & in hæc verba deſinit: „ Vive ergo diu, vive felix, ſibi, Fami„ liæ tuæ, totique Beſutio ſanguini. „

CCXIII.

BESUTIUS JOANNES PETRUS.

NOmen Beſutii iſtius in ſæculo, ubi Juriſprudentiam ille exercuit uſque ad ætatis ſuæ annum trigeſimum nonum, Paulus fuit. Fallitur ergo Picinellus, qui de Joanne Petro tanquam de adoleſcentulo, Congregationem Clericorum Sancti Pauli ſuſcipiente, locutus eſt. Uxorem habuit Ivonam de Tattis, pari nobilitate, ac pietate Cremonenſem fœminam, ex qua Horatium procreavit, qui poſtea in eamdem Congregationem à Jo. Petro parente ſuo eſt cooptatus. Ivonâ igitur mariti conſilium probante, & eodem virtutis ardore Angelicarum Sancti Pauli Inſtitutum capeſſente, Beſutius Religionem profeſſus eſt anno MDXLII, ejuſdem non multò poſt regimini Præfectus fuit. Ticini novum Congregationis Collegium reſeravit. Divo Carolo à conſiliis fuit, uti ex nonnullis literis ejuſdem Sancti ad Beſutium, quæ apud ſuæ Congregationis Clericos ſuperſunt. Vir ſanè pietate, doctrinâ, prudentiâque memorabilis, atque de ſuo Ordine optimè meritus, gravi, venerabilique aſpectu; in ſacrorum librorum, & potiſſimùm Epiſtolarum Divi Pauli lectione verſatiſſimus ſtylum induit verè ſacrum, familiareſque Paulo formulas exprimente. Ejus ſtudio, & operâ conſtructum eſt ſub inſtituto Angelicarum Virginum Sancti Pauli Cœnobium nobile in Urbe Cremona apud Ædem Sanctæ Marthæ. Ejuſdem ſacræ, facundæque elocutionis teſtes ſunt Mediolanum, Ticinum, Cremona, Vicentia, aliæque Urbes. Ad annum LXXXIII ætatis ſuæ pervenit, & lenta febri per duos menſes afflictus, ſalutari S. Caroli viſitatione, benedictioneque recreatus piiſſimè in Domino obdormivit in Collegio Sancti Barnabæ Mediolani die VII. Junii MDLXXXIV. Scripta ejuſdem ſunt:

I. Diſcorſi intorno alla Vita di S. Paolo Apoſtolo, confirmati per lo più col teſtimonio delle ſue Epiſtole, e degli Atti degli Apoſtoli, dedicati a S. Carlo Borromeo. *Milano, per Paolo Gottardo Ponzio*, 1573. *in* 4., *e Breſcia, per li Fratelli Turlini*, 1576. *in* 8. In Epiſtola nuncupatoria profeſſus eſt Auctor ſe hoc Opus compoſuiſſe inſtante Paula Angelica Nigra.

II. Diſcorſi intorno alla Vita di S. Maria Maddalena. *Milano, per Giacomo Piccaglia*, 1577. *in* 8

III. Avvertimenti per le Monache. *Milano, per lo ſteſſo*, 1578. *in* 12.

IV. Un Volume di lettere ſpirituali, ſcritte a diverſi generi di perſone del modo di celebrare le Solennità fruttuoſamente, ſopra varj Miſterj della Religione, del Culto, ed Imitazione de' Santi, e della perfezione della Criſtiana diſciplina. *Milano, per Gottardo Ponzio*, 1578. *in* 4.

V. Lettere Spirituali, che vanno ſotto il nome di Paola Antonia de' Negri. *Roma, nella Stamperia del Popolo Romano*, 1576. *in* 8.

VI. Oppoſizioni alla Vita dell' Angelica Antonia de' Negri, pubblicata da Giambattiſta Fontana capo per capo. MS. in fol. Extat in Collegio S. Barnabæ Mediolani.

VII. Lettera a Gianpaolo Folperto Autore della Vite di Paola Antonia de' Negri ſotto il nome di Giambattiſta Fontana. MS in fol. Extat ibid.

Objectiones illæ, & hæc Epiſtola tam ſunt perſpicuæ, & veritatem produnt adeò manifeſtè, ut negari ferè non poſſit Fontanæ ſuppoſitam fuiſſe Nigriæ Vitam, cujus Auctor certiſſimus apparet Folpertus, non ſine mendaciis ſub fucato colore veritatis. Ita nobis affirmat P. D. Petrus Grattolus Bernabita Concivis amantiſſimus, cujus diligentiæ Manuſcriptos hujuſmodi, aliorumque notitiam debemus, quæ in hoc Opere recenſebimus. Jura igitur Beſutio fœtus ſuus e nobis vindicatus eſt. De veritate autem hujus hiſtoriæ Beſutius, Fontana, ſive Folpertus decertent inter ſe, noſtrum non eſt aut cauſam dicere, aut litem dirimere.

VIII.

VIII. Conſtitutiones Clericorum Regularium Sancti Pauli à Sancto Carolo elaboratæ interveniente Beſutio, & quæ ut confirmarentur à Summo Pontifice, ut evenit, ipſe operam dedit.

IX. Adſunt ejus libelli de Inſtitutione Virginum, quæ Deo ſeſe devovent, & alia præclara ejus pietatis monumenta, quæ in lucem nondum venerunt.

Legitur ad eum Epiſtola Stephani Guazzii inter iſtius Epiſtulas Venetiis editas, anno 1592.

Videndi ſunt Gabutius in libro tertio Hiſtoriæ Congregationis Clericorum Sancti Pauli Cap XV. Jo. Petrus Creſcentius in Præſidio Romano, Picinellus pag. 319., ſed ego plurimùm hauſi ex Opere manuſcripto Patris D. Franciſci Pezzii Concivis amantiſſimi, quod utinam in lucem prodeat: continet enim Vitas illuſtrium Virorum ſuæ Divi Pauli Congregationis, ſermone optimo latino conſcriptas, & quæ multum mihi pro ejuſdem humanitate ſubſidii in hac Collectione attulerunt.

CCXIV.

BESUTIUS OCTAVIANUS.

OCtavianus Beſutius Mediolanenſis Sacerdos è Congregatione Oblatorum Sanctorum Ambroſii, & Caroli, Vir eruditione ſimul, & pietate clarus Friderici Cardinalis Borromæi hujus Urbis Archiepiſcopi ætate floruit, cui etiam aliqua, præter ea, quæ edidit, ex infra recenſendis Operibus nuncupavit, quæ omnia in Ambroſiana Bibliotheca ſervantur. Ea ſunt:

I. Conſiderationi ſopra il Santiſſimo Sagramento. MS. ſign. N. n. 88. in 4.

II. Trattato del buono, e malo Amore, Divino, & Diabolico di F. Antonio Pagano Min. Oſſerv. ridotto in XLII. Tavole dal Prete Ottaviano Beſozzi Oblato. Vol. II. MSS. Sign. A. n. 126. & 127. in 4. Oblong.

III. Ghirlanda Celeſte di centocinquanta Roſe per i Fratelli, e Sorelle del Santiſſimo Roſario. MS. ſign. G. n. 25. in 4.

IV. Eſercizj Spirituali per meditare ſopra gl' Evangelj correnti dell' Advento, Quareſima, Domeniche, e de' Santi di tutto l' Anno, nel fine per i giorni feriali, tutto ſecondo il Rito della Santa Chieſa Milaneſe, compoſti del R. P Ottaviano Beſozzo Sacerdote Milaneſe, dedicati al Card. Federico Borromeo. *Bergamo, per Comino Ventura.* 1592. *in* 8. *con figure*.

V. Eſercizj Spirituali per meditare &c. ut ſupra, ſecondo il Rito della Santa Chieſa Romana. Al Card. Cuſani. *Bergamo, per il Ventura*. 1595. *in* 8.

Videndi ſunt Paulus Moriggia lib. III. cap. 27. Picinellus pag. 418.

CCXV.

BESUTIUS PETRUS.

COmes Petrus de Beſutio Princivalli, & Agneſolæ Caſtillioneæ filius, Jo. Galeatio Mediolani Duce I. dominante, clariſſimus juris Interpres in Univerſitate Ticinenſi, deinde Taurini Leges docuit, illuc conductus à Ludovico Principe Achajæ. Caſtri Beſutii ſeudo donatus eſt à Facino Cane Comite Blandrati, & Mediolani Gubernatore Generali. E vivis vero deceſſit an. MCDXLIII. doloſa nece ſublatus, tantique Viri jacturam, bimeſtri juſtitio celebrato, Mediolanenſe J. PP. Collegium, in quod cooptatus fuit prope finem ſæculi XIV. ingemuit. Quieſcit in Franciſcano Mediolanenſi Delubro, ex cujus epitaphio, quod extat cum Beſutii marmorea effigie, exeſi ſunt ob temporis vetuſtatem characteres, adeo ut Cl. Sitonus acephalum ipſum dederit pag. 38. art. 101. Nos vero ope ſchedarum Comitis Octavii Archinti integrum Lectoribus exhibemus litteris vetuſtis ſic inſcriptum:

Epitaphium Sapientiſs. Doctoris D. Petri Beſutii.

HIC JACET ILLE PETRUS DOCTOR FAMOSUS IN OMNI
GYMNASIO ITALIÆ GENEROSO SANGUINE NATUS
BESUTIO QUOVE FARI AUSIM NEMO TENEBAT
JUS UTRUMQUE QUIDEM MELIUS NEMOQUE LEGEBAT
ALTIUS IN CATHEDRA NEMO PROFUNDIOR ILLO
CONSULTATOR ERAT SED PROH DOLOR IPSE TUENDO
JURE SUAM CAUSAM FUIT ENSE NECATUS AB HOSTE
ET DONAVIT OPES FABRICÆ MEMOR ANTE SALUTIS
MCDXLIII.

Superſunt de ipſo:

I. In L. Re conjuncti.
II. De Legatis lib. III.
III. De Apellationibus.

Omnia in Repetition. Vol. IV. pag. 404.

Plura alia ſcripſiſſe aſſerunt Bartolus, Jaſon, Philippus Decius, Cattellianus Cotta, Marcus Mantua apud Pancirolum pag. 483., & Picinellus in Athenæo pag. 458.

CCXVI.

BESUTIUS PRINCIVALLUS.

PRincivallus Beſutius Petri Antonii fil. Jo. Baptiſtæ Collegiati Protophyſici Sereniſs. Mariæ Panoniæ Reginæ, ut diximus, frater, ex LX. Patriæ Decurionibus, anno MDLXI. Urbis Præfectus, ac pro eadem ad Philippum II. Hiſpaniarum Regem Legatus, ingreſſum & ipſe obtinuit in Collegium Juriſconſultor. Mediolanenſ. anno MDXLVIII. obiit verò MDLXV. Habemus tantum de ipſius Poëſi latinæ argumenta duo, unum videlicet in Opere, quod ad laudem Ucedæ Ducis Mediolani Gubernatoris in lucem emiſit, alterum vero MS. ut infra:

I. Ucedorum Sylva per Princivallum Beſoſium Locum Tenentem Regium Poema. *Mediolani, apud Ramellatum* 1560. *in* 4.

II. De Partu Virginis Poëma. MS. in 4. pagg. 88. penes me. Ex Sitono pag. 117. art. 483.

CCXVII.

BIFFUS AMBROSIUS.

NObilis Familia de Biffis, Bergomi olim florens in Mediolanenſem Urbem tranſlata eſt longè ante annum Domini MLXXX., nam Ambroſius noſter, qui primam hic lucem vidit, anno ſupradicto eloquentia Græca, & Latina præſtans, clariſſimum ingenii ſui ſpecimen dedit, quemadmodum eruitur ex Libro Hiſtoriarum Mediolani Landulphi Senioris ejuſdem Urbis Hiſtoriographi (ab aliquibus perperam Chronica Datii Archiepiſcopi Mediol. nuncupato, uti ſuo loco erit dicendum.) Ibi capite XXI. libri III. Diaconus vocatur, & capite XXIII. ejuſdem libri Biffus Latinis & Græcis litteris eruditus fuiſſe dicitur, ideò Biffarius vocatus. Ex eadem Hiſtoria eruimus, ipſum ſcripſiſſe

I. Orationem pro Sacerdotum Conjugio adverſus Arialdum, & Landulphum. Extat in Opere Landulphi Senioris ſupradicti.

Vide Sitonum in Articulo de Ruglerio Biſſo n. 36. pag. 30.

CCXVIII.

BISSUS HIERONYMUS.

Hieronymus Biſſus, à Secretis Marchionis Theobaldi Vicecomitis, edidit librum, cui titulus:

I. Glorioſa Nobilitas Illuſtriſſimæ Familiæ Vicecomitum, cum Diplomatibus &c. *Mediol. apud Lud. Montiam*. 1671. *in fol.*

Hoc Opus evulgatum eſt, cùm Marchio D. Hercules Vicecomes, Theobaldi Filius in Juriſperitorum Mediolanenſium Collegium cooptatus fuit, quod paulo poſt ſubſequuta fuit.

II. Parænetica Appendix: *Mediolani, apud Montiam*, 1673. *in fol.*

Ita ex Schedis Mazzuchellianis.

CCIX.

BISSUS JOANNES.

Non tantùm pro libro Miraculorum Beatæ Virginis per Joannem Biſſum ſcripto, atque Typis dato, inter Scriptores Mediolanenſes meritò ipſe eſt collocandus, ſed propter alia ejus Opera, quæ ſors mihi præ manibus obtulit. Ex epiſtola igitur ejuſdem, quæ in ſupramemorato libro legitur ad Lucium Biſſum, hæc hauſi ad Auctorem noſtrum pertinentia, necnon ad plures alios Viros doctus ibi, & incidenter in aliis Opuſculis ejuſdem memoratos, quorum notitiam poſteris tradere jucundum fore ſpero. Patrem habuit Philippum, Matremque ex familia de Capitaneis, atque primam diem vidit in Oppido Mezaghi, quod eſt propè Tritium, anno MCDLXIV. in vigilia S. Vincentii. Et ipſe, ut ego jam innui, familiæ ſuæ originem à Civitate Bergomenſi agnoſcit, nam illuc anno MCDLXXXIII. Auctor noſter profectus, plures domos, turres, atque viam integram ſe vidiſſe teſtatur ſub Biſſorum nomine vocatas. De primis ipſius litterariis rudimentis juvat eum audire loquentem in Epiſtola nuncupatoria Reverendiſſimo D. Cuntiſalvo Hiſpano, ex Hæredia Stirpe oriundo Sacratiſs. Barchinonæ Epiſcopo: „ Cum Mediolani „ degerem XV. anno ab ineunte ætate verſus ſcandere didici, & Poëtas imitando nova Carmina „ compoſui: ante vero illud tempus tres annos extra Urbem in Oppido, quod Vicomercatum nuncupatur ab Mediolano XIV. millia paſſuum diſtans, „ Grammaticam, nonnulloſque Poëtas ſub Presbytero „ docto audiens, in illa ætate tenera me ad Carmina fluentem venam habere cognovi. Studui etiam „ Merate ſub Jo. de Corvis Philelphi diſcipulo. „ Vicomercato Mediolanum me contuli, ibique ſeptem „ annos Poëticæ, Oratoriæ, aliorumque Artium facultatibus interdum operam dedi. Epigrammata „ quibuſcumque Nobilibus, præſertim doctis Viris „ mittens, qui meum ingenium, quod in juvene ferveret, mirabantur. Majorem Epigrammatum partem amiſi, nam in ſcrinio ſervare non curaram: „ fortaſſiſque ex illis aliqui ſibi gloriam parant, cum „ pro ſuis edunt. Magiſtros habuit Mediolani Joannem Antonium Vicecomitem, quem vocat Poetam facundiſſimum, modeſtiſſimumque, necnon Conſilii Juſtitiæ Secretarium, & Cancellarium, Presbyterum etiam Joannem Beſanam Eccleſiæ Sancti Joannis, ad Murum vulgariter dictæ, Rectorem, penes quem Auctor noſter domicilium habuit, & ab ipſo, cum aliis in Sacram Melodiam edoctus eſt. Alias ameniores litteras à Jacobo Porro didicit, in quibus ita excelluit, ut ipſe poeſim inde docuerit tres liberos ejuſdem Vicecomitis, atque duos fratres Porri ſupradicti. Graſſante Peſte in hac Urbe, ad locum Quinti nomine ſe contulit, ibique Miracula Beatiſſimæ Virginis ſcripſit Carmine heroico, ad calcem cujus libri ſic legitur: „ Finis „ Miraculorum, quæ in domo Domini Jacobi Porri „ Civis Mediolanenſis clariſſimi, & cui multum debeo, incepi, & mediam eorum partem perfeci cum „ ſuos natos, atque Nepotes Cardinalis Novariæ, „ aliorumque Magnorum filios Virorum edocerem; „ Reliquam vero partem in domo Domini Othorini „ Pelizarii in Urbe, partim in rure, quod extra „ Portam Vercellinam ad quintum lapidem eſt, „ compoſui: illud enim rus Quintum, ſicut Tuſculum, dicitur. Inde iter ſuum Romam verſùs inſtituit, uti legitur in ſupradicta Epiſtola ad Epiſcopum Barchinonenſem ſic: „ Cum enim ex Hiſpania Rumam „ equitans in via me itinerantem reperiſſes, tuis familiaribus adjunxiſti, mulam aſcendere juſſiſti, „ Romam duxiſti &c. inde ingentia beneficia ab ipſo accepta diffusè narrat. Primùm verò Bononiam profectus, ibi clariſſimum Philippum Beroaldum agnovit. Deinde narrat ſe plurima Carmina in dicta Civitate, ſicut & Florentiæ, Viterbii, ac in ipſa Roma compoſuiſſe, necnon in publico Auditorio recitaſſe, quæ diſtinctè in dicto libro ipſe ſignat. Fauſtum ei item fuit, quod Antonius Beſana, forſan ſupradicti Presbyteri conſanguineus, in alma Urbe tunc moraretur, quem ipſe vocat: „ Civem Mediolanenſem „ nobiliſſimum, & mihi neceſſitudine ſumma conjunctum; atque in hac Curia Romana ditiſſimum, „ magnæque virtutis, & divitiarum Mercatorem &c. Nam ejus præſidio librum Miraculorum Virginis typis committere potuit, quem Summo Pontifici Xiſto IV. obtulit. Ex aliis ejus Operibus, agnovi Biſſum noſtrum habitum Clericalem induiſſe; præterea anno MCDXCIII. ſe dicit Ducalem Capellanum ad Altare Conſolationis in Area Arcis Jovis. Fuit etiam Rector Sanctæ Mariæ de Mezago, atque Sancti Victoris Capellanus. Beneficium obtinuit Sanctæ Mariæ in Eccleſia Sancti Satyri, in qua etiam ſe vocat aſſiduum rogatorem Sacellarium, & Capellanum Ducalem. In quodam ſuo carmine D. Franciſco Galaſſio Archipresbytero Canonicæ Sancti Nazarii inſcripto rogat, ut Beneficium ſupradictum Sanctæ Mariæ transferretur ad Simonem Biſſum ex ſorore nepotem, quod factum fuit. Tandem Canonicus ad Altare Aſſumptionis Glorioſiſſimæ Virginis Mariæ in Templo ſupra memorato Sancti Nazarii anno MDXII. efficitur. Domus, in qua habitabat, prope S. Andream ad Puſterlam P. Novæ ſita erat. Hæc de ipſo diligenter inquiſivi: Scripſit verò

I. Miraculorum vulgarium Beatiſſimæ Virginis Mariæ per Joannem Biſſum Mediolanenſem ex Mezagho oriundum in Carmen heroicum traducta: ad Xiſtum Summum, Sanctiſſimumque Pontificem Quartum: in fine ſic legitur: *Impreſſum Romæ, anno Domini 1484. die 11. Martii Pontificatus Sanctiſſimi D. N. Xiſti Div. provid. Papæ IV. anno ejus XIII.*

II. Epiſtola ejuſdem inclyto Viro D. Joanni Paulo Boſſo: extat in eodem libro.

III. Elegia pro gratulatione Purpuræ adeptæ ab Aſcanio Maria Sfortia. *Romæ*. 1484. *in* 4.

IV. Parcarum Promatheuſis in die natalis Illuſtriſſimi Principis Ludovici, per Presbyterum Joannem Biſſum ad Satyri Rogatorem, & Capellanum; Carmen impreſſum *Mediolani*, *per A. Z. P.* ideſt Antonium Zarotum Parmenſem, ſine anno, in 4.

V. Ad Illuſtriſſimum & Excellentiſſimum Principem D. D. Joannem Galeatium Sfortiam Vicecomitem Arag. invictiſſimum Mediolani Ducem, verum Patriæ noſtræ parentem, & eximium Poetarum, Oratorumque fautorem, Presbyteri Joannis Biſſi aſſidui rogatoris, & Sacellarii ad Satyri Epiſtola cum libello feliciter incipit. In fine: *Impreſſum M. per Antonium Zarotum Parmenſem MCDXCIII. die X. Octobris. Re. Joanne Galeatio Du. Se.* Continet Epigrammata varia ad Viros illuſtres, atque doctos, inter quos ſunt Joannes Jacobus Sclafenatus Parmæ Cardinalis, Franciſcus Capitaneus U. J. Doctor periti ſſimus, cum Epiſtola latina ad eumdem in qua laudatur uti Poeta, & Orator eximius, Bartholomæus Peragallus, Nicolaus Arcimboldus, Gabriel Fontana Papienſis publicus Mediol. Lector, ad quem aliam Epiſtolam latinam ſcribit, ſicut & ad

ad Jo. Paulum Boſſum ſupramemoratum. Adeſt quoque Biſſi Oratio in laudem B. Amedei, ex Ordine Minorum.

VI. Ejuſdem libri Editio altera priori multò auctior, *Mediolani, apud Gottardum Pontium. 1512. die 22. Novembris*: ad Cardinalem Seduneuſem Johannem Angelum Arcimboldum. In eodem extant

VII. Epiſtolæ Variæ continentes laudes Arcimboldæ gentis, altera ad Petrum Martyrem Puſterlam Concionatorem, altera ad Hieronymum Moronum Senatorem. Extant ibi etiam in calce

VIII. Carmina Italica ejuſdem Biſſi de Nativitate Chriſti. In nuncupatoria Epiſtola teſtatur ſe Typis dediſſe plura Volumina, & alia habere jam prælo parata.

IX. Ad Ludovicum Sfortiam Vicecomitem Carmina ſeptem. *Mediolani, per Antonium Zarotum Parmenſem* 1493. *in 4.* In ipſo extant alia Epigrammata ejuſdem Biſſi, nempe I. ad Ambroſium Variſium Roſatum Ducalem Medicum, & Aſtrologum. I. ad Bartholomæum Chalcum, Equitem Auratum, unacum Epiſtola ad eumdem. I. Ad Carolum Barbavaram Ducalem Scribam, & Patritium Mediolanenſem, necnon Epiſtola Biſſi ad Carolum, item & Caroli Epiſtola ad Biſſum, data XIV. Auguſti, MCDXCIII. ut edat ſua Epigrammata: In Epiſtola vero Biſſi ad Barbavaram, ſe profitetur impreſſionem intermiſiſſe libri, cui titulus

X. Enarrationes in Ovidium de Arte amandi, & de Remedio amoris, ut ſua Epigrammata, ſicut Barbavara optabat, ederet; adeſt etiam in eodem Andreæ Magni Mediolanenſis Poema ad Joannem Biſſum.

XI. Epigramma in laudem Operis Bonifacii Simonettæ. Extat in calce editionis ejuſdem ad annum 1492.

XII. Joannis Biſſi Sacerdotis Mediolanenſis Epiſtola magnifico, ac generoſo Viro Joanni Petro Figino, & ejus Liberis, anno MDXI. una cum Carminibus variis ejuſdem, & Pauli Verani Poetæ egregii Mediolanenſis Carmen in laudem libelli Joannis Biſſi. Legitur etiam alia Epiſtola Caroli Barbavaræ data Mediolani die XXVII. Auguſti MCDXCVII. in qua Biſſum commendat, tamquam linguæ Græcæ peritiſſimum: Laudat etiam Verſus Dominici Maeanei, quem vocat Virum doctiſſimum. Teſtatur quoque Biſſus ſe plures alias tenere hujus Caroli Epiſtolas. *Mediolani, per Gotbardum de Ponte. 1511. die 9. Auguſti, in 4.*

XIII. Epiſtola Joannis Biſſi ad Cardinalem Sedunenſem, in qua ait varia olim Volumina varii argumenti à ſe compoſita, tum Mediolani, tum Romæ impreſſa, ac variis temporibus in lucem edita per omnes Italiæ Urbes, & exteruarum gentium Regiones evolaſſe, diverſis Pontificibus, Principibuſque dicata. Plurima etiam ſibi in ſcrinnis abdita eſſe, veluti maturum fœtum expectantia. Offert eidem Cardinali ſecundam editionem Vitarum Sanctorum, quas jam ediderat, ſub auſpiciis Guidonis Antonii Arcimboldi. Data eſt Epiſtola Mediolani die XXIII. Junii, MDXII. in Canonica Sancti Nazarii. Reperiuntur in fine Epigrammata varia Biſſi ad Varios, nempè ad Gabrielem Pirovanum Illuſtriſſimi Ducis Medicum peritiſſimum, ad Franciſcum Baldironum, pariter Ducis Medicum, item ad Franciſcum Biragum Virum magnificum, & Civem præſtantiſſimum Mediolanenſem, una cum Epiſtola Johannis Baptiſtæ Scaravagii, Grammatices Præceptorum minimi, ad P. Joannem Biſſum Poetam haud ignobilem, & Oratorem illuſtrem, data Caravagii die XXII. Februarii anno MCDXCV. necnon ejuſdem Scaravagii Epigramma, cum aliis Dionifii Hællii, & Lucini Conagii Civium Mediolanenſium in laudem Biſſi, omnia uno Volumine impreſſa *Mediolani, impenſa Viri Ven. D. Joannis Biſſi Sacerdotis Mediolanenſis, titulo Magiſtri Gotbardi Pontici, ad Sanctum Satyrum: anno Domini 1512. die 15. Septembris. Collata tamen à variis Principibus ſtipe.*

In indice librorum MSS. Franciſci I. Galliæ Regis Chriſtianiſſimi, quem clariſſimus Saxius vidit, legitur

XIV. Joannis Biſſi Presbyteri Mediolanenſis, & Poetæ Tractatus de laudibus Domini noſtri, miſſus ad Ludovicum XII. Galliæ Regem; de Miraculis Beatæ Virginis metricè, & alia Epigrammata.

In Bibliotheca autem Laurentiano-Medicæa Plut LXV. reperitur Codex n. 37. qui continet Opuſcula ut infra, ex Montfauconio Biblioth. MSS. Tom. I. pag. 369.

XV. Facetiarum Joannis Biſſi Mediolanenſis Poetæ, ad Illuſtriſſimum, & Excellentiſſimum Virum D. Laurentium Medicem, atque Carmina elegiaca, quæ ſunt: Ad Beatam Virginem gratiarum actio. Vita Sancti Martini Turonenſis. Vita S. Cæciliæ. Vita S. Clementis, & alia ejuſdem generis.

In fine Carminum Joannis Biſſi, *Romæ* primùm, poſtea *Mediolani impreſſorum, anno 1512.* quæ editio ſervatur in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium S. Ambroſii Mediolani, extat ſequens adnotatio, charactere ſæculi ejuſdem: „ Biſſus hic ſcripſit „ etiam librum cui Titulus

XVI. Servii Honorati Vocabula brevi compendio, cum authoritatibus ipſius Virgilii utiliſſima pro pueris ad diſputandum; erant autem ea vocabula ordine alphabeti digeſta, ut ſingulis litteris, ſinguli libri inſcriberentur hoc modo: „ De littera B. liber ſe„ cundus incipit. Hunc libellum porro Petro Guerri„ no dicavit Biſſus.

XVII. Donatellum etiam edidit pro lingua latina pueris tradenda, quem Archiepiſcopo Mediolanenſi Arcimboldo dicavit, in 4. ſine anno, & Typographo. In fine ejuſdem leguntur alia Carmina Biſſi noſtri.

Videndus Cl. Saxius in Hiſt. Typograph Mediol. atque Abbas Picinellus in ſuo Athenæo pag. 291.

CCXX.

BIFFUS JOANNES AMBROSIUS.

OPtimè Abbas Picinellus Joanni Ambroſio Biffo tribuit Alciati Emblemma, in quo viſitur Juvenis, qui ad aſtra anhelat, ſed pondere pedibus affixo miſerè eſt detentus, nam & à Parentibus Joannes noſter, & à paupertate litteris abſtractus, ſolis ingenii ſui viribus ad Parnaſſi verticem, ut optaverat, evolare non potuit, & victum ſibi comparandi gratia, ſummo cum mærore Muſæum diſtrahere coactus fuit. Tandem è Patrio Cœlo Lovanium adſcitus, ibi Italicæ linguæ Magiſter efficitur, uti narrat Hieronymus Borſerius, qui & Scriptoris noſtri Muſæum ſupradictum, & ſpecimina plura pro ſuo Theatro efformando ſe aquiſiviſſe teſtatur; multa nihilominus Auctoris noſtri ingenii monumenta ſuperſunt, videlicet:

I. La riſorgente Roma, ſopra le Impreſe di Coſtantino il Grande, Canti XIII in ottava Rima. *Milano, preſſo il Como. 1611. in 12.*

II. Varii Poemi.

III. L'Adda, Poema nelle glorie del Conte Franceſco d'Adda.

IV. Opuſcoli varii d'Ericcio Puteano, traddotti dal Latino in Italiano.

V. De Nei, Diſcorſo di Lodovico Settala, traddotto dal Latino nell'idioma Italiano.

VI. Diſcorſo ſopra il fuoco perpetuo delle Veſtali.

VII. Inſtituzione delle antiche Dignità.

VIII. Conſiglio ſopra la cognizione delle Anticaglie.

IX. Un Trattato di varie Erudizioni.

Utinam & Ghilinus in ſui Theatri parte II. & Hieronymus Borſerius in ſui Supplementi cap. XII. & Picinellus in ſuo Athenæo pag. 256 nobis aperuiſſent ubi aut impreſſa, aut MSS. ſupradicta reperiantur, nam ego præter I. nullum alium vidi, niſi etiam, id quod aſſerit Comus Impreſſor in ſua ad Lectorem Epiſtola ad calcem libri cui titulus: Varron Milanes; ideſt, quod Opera Joannis Ambroſii Biffii ſint

X. Le ſpiegazioni dei Vocaboli Milaneſi, in ſupradicto libro eſiſtentes.

XI. Carmina Italica plura: extant in libro, cui titulus: Le Muſe Toſcane di diverſi nobiliſſimi ingegni dà Gerardo Borgogni raccolte. *Bergamo, per Comino Ventura. 1594. in 4.*

CCXXI.

BIFFUS RUGLERIUS.

RUglerius Biffus memoratorum pluries Statutorum Patriæ Reviſor & ipſe fuit. Anno MCCCLVIII. die XXIX. Januarii, tanquam unus è Judicibus Venerandi Mediolanenſis Collegii, ſavore Antonii Vignati Laudenſis Optimatis, in controverſia Feudi Caſtri, & Plebis Turani Sententiam adversùs Brutium Vicecomitem Luchino Mediolani Principe genitum, & Laudæ Dynaſtam pronunciavit; de qua rogatum fuit Inſtrumentum anno, & die quibus ſupra per Joannem Ongaronum publ. Mediol. Notarium. Inter Nobiles J. Conſultos Coll. hujus Urbis ad-

adſcriptus fuit anno MCCCXLVIII. moritur verò anno MCCCLVIII. Nil habemus de ipſo præter jam dicta, ſcilicet:

I. Statuta Patriæ Mediolanenſis reviſa, & ordinata.
II. Sententia lata adverſus Brutium Vicecomitem &c. ut ſupra.
Obſervandi ſunt Defendens à Lauda in Diſcurſ. X. Hiſtorie. Civit. Laud. pag. 503. Fannian. in Famil Biſſa, MS. atque pluries laudatus Sitonus art. 36.

CCXXII.

BIGAROLUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Bigarolus Patria Mediolanenſis, ex Familia verò Papienſi oriundus, anno MDCXLII. Clericus Regul. S. Pauli effectus eſt. Philoſophicis, & Theologicis diſciplinis excultus, inde Sacris Concionibus vacans, Verbum Dei in multis Italiæ Urbibus magna cum laude diſſeminavit. Sed ætate ſuccreſcente infirmiori valetudine præpeditus, munus Concionatorium depoſuit. Obiit Præpoſitus Collegii Ticinenſis anno MDCXCV. Scripſit, & edidit uno Volumine Sacras Conciones titulo ſubſequenti, ſub auſpiciis Leopoldi Auguſti.

I. Prediche Quareſimali. *Milano, per Franceſco Vigone.* 1686. in 4.

CCXXIII.

BILLIUS, ſive de BILLIIS ANDREAS.

DE Andrea noſtro paucis verbis me expediam, poſtquam Clariſſimus Muratorius in T. XIX. Rerum Italicarum Scriptor., ex profeſſo, & abundanter diſſeruit in Præfatione Hiſtoriæ Auctoris noſtri præfixa; libenter igitur Lectorem meum ad ipſam remitto, & tantùm addo, quod Philippus Vicecomes Converſani Epiſcopus, atque ejuſdem Religionis Eremitanæ Sancti Auguſtini alumnus, uti & Andreas Billius, in accuratiſſimo ejus MSto cui titulus: de Conventu Sancti Marci, notatum reliquit ſicuti egomet inſpexi, Andream noſtrum vocatum fuiſſe alterum Auguſtinum, atque litteris ita præditum, ut triginta tria Opuſcula confeciſſe ſcribat, quod penè miraculo adſcribitur, nam adhuc juvenis obiiſſe fertur Senis, anno MCDXXXV. ſepultuſque ibi in Sancti Auguſtini Templo, dum Vicarii Generalis ſuæ Religionis munus gerebat. Amplum Elogium ei texuit Johannes Schipoverus Weſtphalus, & ipſe ex Eremitarum Auguſtinianenſium familia in ſuo Chronico de Arci-comitibus Oldemburgicis anno MDIV. ſcripto, atque inter Rerum Germanicarum Scriptores à Meibomio editos in T. II. relato his verbis: „ hic tam univerſalis Homo „ fuit, ut Græcam, Hebraicam, Latinamque linguam haberet optimè cognitam. Hic è duabus „ primis in noſtram multa traduxit, & in Arte „ Oratoria alter Cicero, in Philoſophia ſecundus „ Ariſtoteles, in Theologia Patris ſui Auguſtini „ pediſſequus, perfectus erat. Quæſtiones de Anima, Interpretationes Evangeliorum, Longobardorum, & maximè Mediolanenſium hiſtorias, & „ alia multa aptè, & diſtinctè compoſuit &c. De iſtius magni Viri doctrina teſtis etiam Patria mea chariſſima fuit, dum anno MCDXXXII. in ipſa Regens ſui Conventus extitit, atque Concilio Florentino interfuit anno MCDXXXIV, à Jacobo Philippo Bergomenſi homo ſcientia, & opere divinus appellatus. Quid plura? Nobiliſſima Billiorum Mediolanenſis Familia, cujus antiquiſſimum Sepulcrum uſque hodie viſitur in S. Gulielmi Sacello, Eccleſiæ Sancti Marci hujus Urbis, & quod ante elatum denuo pavimentum in area Presbyterii extabat, jure meritò gloriari poteſt de hoc Andrea omni ævo memorando. Nos Opera illius hic exhibemus, ſervato tantum ordine, quo ipſa præ manibus habuimus, & deinde cætera ſicuti ab aliis relata;

I. Hiſtoria Fratris Andreæ Billii Patriâ Mediolanenſis, Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, in novem libros digeſta, ab anno MCDII. uſque ad annum MCDXXXI. nunc primum prodit è Manoſcripto Codice Pergameno Bibliothecæ Ambroſianæ, cum duobus aliis Manuſcriptis Codicibus, uno Novarienſi, & altero ornatiſſimi Viri Comitis Caroli Pertuſati collata. Extat in Murat. Rer. Ital. Script. Tom. XIX. pag. 1.
Variantes lectiones ex quatuor MSS. ſummo cum labore, egomet hauſi; ad calcem verò Codicis Ambroſiani, qui eſt antiquior, litteris rubro-nigris in Pergameno ſcriptus, ita legitur: *Siluit poſtea ab Opere, quia mortuus eſt. Thomas Curtius Presbyter Mediolanenſis tranſcripſit hoc Opus, & id expedivit XVI. menſis Maji MCDLXXII.* Idem Opus ſervatur MS. in Bibliotheca Vaticana, duobus Codicibus n. 1298. & 5297. ex Montfaucon Biblioth. Bibliothecarum MSS Tom I. pag. 119. Impreſſum eſt etiam in Voluminis IX. Parte VI. Antiquitatum Italicarum Grævii: ſervatur & in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum, in Pergameno litteris, atque miniaturis deauratis exornatum.
Abbas Picinellus Opera quam plurima iſtius Auctoris protulit, quæ aſſerebat MSS. ſervari in Bibliotheca Fratrum Eremitarum Sancti Marci, ſed aut ex ipſis multa periere, aut ea, quæ extant in Ambroſiana, cum ipſis confundebat, nos à Codicibus Ambroſianis incipimus.

II. F. Andreæ Mediolanenſis Ordinis Eremitarum Beatiſſimi Auguſtini Paniſcolaria, ad Alphonſum Aragonum Regem adversùs ſchiſma Benedicti; extat in Ambroſiana in MS. Codice ſignato H. n. 117. litteris rubro-nigris, & in Bibliotheca S. Marci.

III. Ad Reginaldum Rhemenſem Archiepiſcopum de concordia, & meritis Ordinum ſuper generali Indulto Alexandri Papæ V. Extat in Ambroſ.

IV. De Diſciplina Ordinis. Admonitio habita in Capitulo Bononienſi. Ibidem.

V. Admonitio, ad F. Manfredum Vercellenſem, de Vita ſua. Ibidem.

VI. De Inſtitutis, Diſcipulis, ac doctrina Fratris Bernardini (Senenſis) Ordinis Min. lib. II. hic non eſt in Codice S. Marci.

VII. Ad Barchinonenſes de littera H. qua nomen Chriſti fuerat ſcriptum. In utraque Bibl. ut ſup.

VIII. Sermo de conceſſione, & tranſlatione Beatæ Monicæ Matris Beatiſſimi Patris Auguſtini. Ibid.

IX. Tractatus de Ordinis noſtri forma, & propagatione, ad Fratrem Ludovicum Ordinis Eremitarum. Ibid.

X. Querela pacis. Extat in MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſignato H. n. 66. in fol. à quodam Aloyſio de Strata ſcripto, & ad Conventum S. Mariæ Coronatæ olim ſpectante.

XI. De pace cum Philippo Mediolanenſium Duce componenda, ad Alphonſum Regem Aragonum. Extat ibid.

XII. In Exequiis Jo. Galeazii Vicecomitis Ducis Mediolanenſis, Laudatio Funerea. Ibid.

XIII. Pro ſuſcipienda in Bohemos expeditione, ad Jordanem Urſinum Presbyterum Cardinalem. Ibid.

XIV. In Caſtris Philippi Ducis Mediolanenſium Oratio Militaris. Ibid.

XV. Altera Oratio ad eumdem Ducem. Ibid.

XVI. Annotationes in Evangelia Quadrageſimæ MS. in fol. maximo in Pergameno, pagg. 752., cum miniaturis deauratis: in prima littera, quæ eſt O, viſitur Auctor, ſuper eminentem Cathedram in actu legendi librum, cum Auditoribus Regularibus variorum Ordinum, atque ad calcem primæ pag. adſunt Inſignia Billiorum Familiæ; in fine ſic legitur, litteris rubro-nigris: „ Hic finis libri Annotationum in Evangelia „ Quadrageſimæ P. B. Andreæ Mediolanenſis „ Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini Deo „ ſemper gratias. Amen. Cœpta Bononiæ, producta Piſis, completa Senis, nam multa intervenere ad annum Milleſimum Quadringenteſimum, ac Trigeſimum Primum; in die Feſto „ Sancti Auguſtini, quod optaveram; Date laudes, ac preces Deo. Amen. Frater Andreas Mediolanenſis Cognomine Billiadarum „ explicit. Extat in Bibliotheca Cœnobii Sancti Marci Mediolani.

XVII. Sermones ab Adventu uſque ad Reſurrectionem

Chri-

Chriſti. MSS. in fol. max perg. litteris rubro-nigris, ac miniat. deauratis, juſtæ molis. Extat ibid.

XVIII. Primus, & ſecundus liber Phyſicorum, cum principio libri tertii MS. in fol. max. perg. Manu aliena antiqua ſic adnotatum eſt in principio: Scriptum hoc ſuper Phyſicis, ſuperveniente morte incompletum, fecit Angelicus Doctor Magiſter Andreas de Billiis de Mediolano. Extat ibid.

XIX. Commentaria in Geneſim. MS. in fol. perg. pagg. 40. eſt Codex imperfectus. Ibid.

XX. In primum librum Sententiarum. MS. fol. perg. juſtæ molis. Codex imperfectus, cui aliena manu inſcriptum eſt ut ſupra. Ibid.

XXI. In Metaphyſicam Ariſtotelis Commentaria. MS. in fol. perg. juſtæ molis cum litteris rubro-nigris, & ſtemmate Billiorum. Ibid.

XXII. Interpretatio Phyſicorum Ariſtotelis. In fine ſic legitur: Explicit F. B Andreæ Mediolanenſis Interpretatio libri Phyſicorum Ariſtotelis ex Græca in Latinam linguam. MS. in fol. parvo perg. ab Auctore egregiè ſcriptus litteris rubro-nigris, & deauratis cum ſtemmate Billiorum. Ibid.

XXIII. Ariſtotelis liber de Anima, in fine ſic legitur Litteris uncialibus F. B. Andreæ Mediolanenſis nova Interpretatio in tribus libris Ariſtotelis de Anima, ex Græca in Latinam linguam translatis. Deo item gratias. In principio adeſt argumentum Operis, atque ſequentes Verſus Auctoris:

Virgo pios oculos, mentemque intende benignam;
Supplicibus nam ſola malis ſuperes Veneranda;
Uſque adeo abſorptis pervaſtis mergimur undis,
Hæremuſque rati, ſi non tua dextra revellat,
Unde ſinuſque tuos lati gremiumque petamus.

Beatiſſimæ V. M. F. B. Andreas Illiceto. MS. in 4. perg. optimè ſcriptus cum miniaturis. Ibid.

XXIV. Terentii Comediæ à F B. Andrea Mediolanenſi ſcriptæ in pergameno peregregiè cum ſuis variis Commentariis marginalibus, atque variantibus lectionibus interlinearibus. MS. in 4. perg. pag. 180. Ibid.

XXV. In libros Evangelicos lib. IV. Ex Draudii Bibliotheca Claſſica pag. 254.

XXVI. In Exhameron. Ex eodem pag. 290.

XXVII. De Turcarum origine, Commentarius. Ex Laſor à Varea, & ex Voſſio, qui Operi iſti titulum dat: Tractatus de detrimento Fidei Orientis, ſive de origine Turcarum.

XXVIII. Expoſitio ſuper *Miſſus eſt Angelus*, ex Maracii Bibliotheca Mariana pars I. pag. 80.

XXIX. Expoſitio ſuper Canticum *Magnificat*, ex Maracio, & Aloyſio Novarino.

XXX. Sermones Feſtivi de Beata Virgine, ex eodem.

XXXI. De Excellenti dignitate Virginis Mariæ. Opuſculum inſigne, ex eodem.

XXXII. De Amore, & magnitudine Crucis, ex Picinello.

XXXIII. De non neceſſario mortis metu lib. I. ex eodem.

XXXIV. Hiſtoria Longobardorum lib. I. ex eodem.

XXXV. Exordia ſuper practica Rethorices, ex eodem.

XXXVI. De Arte dicendi lib. III ex eodem.

XXXVII. Orationes, & Epiſtolæ lib. II. ex eodem.

XXXVIII. Grammatices, ſive de octo partibus Orationis lib. VIII. ex eodem.

XXXIX. In Ariſtotelem de Cœlo & Mundo, ex eodem.

Videndus igitur Picinellus in Athenæo pag. 28. Philippus Bergom. in ſupplem. Chron. lib. XV. Scriptores Auguſtiniani, Poſſevinus in Apparatu, Cariſius, aliique.

CCXXIV.

BILLIUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Billius Mediolanenſis Vir nobili Familia ortus præclariſſimos mores cum virtutum ſplendore conjugens dignus habitus eſt, qui defuncto Guilhelmo Baſtono Civi ſuo Epiſcopo Papienſi ſuccederet. Ad eam Cathedram aſſumptus eſt à Paulo V. Pontifice anno MDCIX. die XIX. menſis Januarii, & Pallio, cujus uſu Ticinenſes Antiſtites in gratiam Sancti Enodii, (de quo infra erit dicendum) Apoſtolicæ Sedis Privilegio ſunt inſigniti; à Cardinali Andrea Peretto exornatus eſt. Sibi commiſſum gregem vigilantiſſimè rexit annos circiter octo. Fato functus eſt anno MDCXVII. Scripſit:

I. Epiſtolas plures ad Cardinalem Fridericum Borromæum, quæ extant MSS. in Ambroſiana in Collectione Epiſtolarum ejuſdem Friderici.

II. Conſtitutiones novas factas in Synodo Diœceſana Papienſi celebrata anno MDCXII *Papiæ, apud Petrum Bartoli. 1612. in 4.*

Agit de eo Ughellus in Papienſibus Tom. I. Ital. Sacræ.

CCXXV.

BIMIA BENEDICTA.

IN ſuburbio Oppidi Variſii, cui nomen Bimium ſuperius, orta eſt Aloyſio Bimio patre Benedicta, quæ in ipſo juventutis flore Mundi oblectamenta deſpiciens, licet à nobiliſſimis adoleſcentibus ad nuptias expeteretur, clam parentibus ad Montem Variſio imminentem, ubi Deiparæ Virgini dicatum Templum magno populorum undique confluentium concurſu frequentatur, ſecedens, Beatis Virginibus Catharinæ, & Julianæ ibidem Domino famulantibus comitem ſe adjunxit, nihil verita ſaxorum, & ſpecus horrorem, in quo annos integros quinque cœleſtem potius, quàm mortalem vitam traduxit. Inde anno MCDLXXVI. egreſſa die X. Auguſti Monaſterium in eo Monte conſtructum adiit, ibique ſacro ſuſcepto habitu paulò poſt Antiſtita communibus ſuffragiis conſtituitur. In eo munere mirum qua vigilantia ſibi creditas Chriſti Sponſas cuſtodierit, quibus curis Cœnobii cenſus auxerit, quibuſque novis molitionibus Ædes ſacras ampliaverit. Cum autem plurimum eloquentiâ valeret, non ſolum Monialibus, ſed & laicis hominibus cœleſtibus monitis vitæ præcepta ſæpe tradere conſueverat. Eam quoad viveret Leo X. Pontifex Maximus Monaſterii præfecturam tenere juſſit Diplomate dato Romæ die XVII. Martii MDXIII. Meritis tandem, atque præclarè geſtis illuſtris migravit in Cœlum die XIX. Januarii MDXIX. Scripſit:

I. La Vita della B. Giuliana Monaca nel Moniſtero di Sancta Maria ſopra il Monte preſſo Vareſe

Eam Manuſcriptam eſſe in Ambroſiana teſtatur Picinellus in Athenæo pag. 78. Illam tamen ego non vidi.

Acta Benedictæ conſcripſit Cæſar Tettamantius in libro ſuo, cui titulus: Hiſtoria del Sacro Monte ſopra Vareſe. *Milano, per il Pontio, e Piccaglia. 1614. in 8.*

CCXXVI.

BIMIUS FRANCISCUS.

NUnc relatis tantæ Virginis, quæ extant, Monumentis, ad Viros Bimios tranſeundum eſt, quorum eruditio, atque doctrina Familiæ ſuæ vetuſtatem decorarunt. Primus omnium occurrit Franciſcus Bimius ignotus Picinello, cæteriſque de Bimiorum Gente ſcribentibus. Illud tamen dolori nobis eſt, effugiſſe diligentiam noſtram eruditi hujus Genitores, & Acta; hoc enim tantummodo ſcire licuit ex infra laudando ejus Opere, vixiſſe Franciſcum ſæculi ſuperioris initio, tunc cùm Federicus Borromæus præclariſſimus ille Cardinalis, & Doctorum Virorum Mœcenas incomparabilis Mediolanenſem regebat Eccleſiam, & anno MDCXIV. in perinſigni Baſilica S. Ambroſii Canonici officio functum fuiſſe.

In Ambroſiana Bibliotheca Codicem reperi MS. in fol. ſignat. D. num. 104. hoc titulo

I. La Storia della Genealogia degl' Illuſtriſſimi Vitaliani Borromei di Milano. In Codicis fine ſic legitur: Scritta da me Franceſco Bimio d'ordine dell' Illuſtriſſimo Sig. Cardinale Borromeo alli XXV. di Marzo MDCXIV.

Aliud ibidem ſervatur hujus Voluminis exemplar pariter in fol. ſignat. D. num. 44.

CCXXVII.

BIMIUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Bimius Matthæi celeberrimi Collegiati Phyſici Mediolanenſis, cujus inferiùs recurret memoria, & Catharinæ Caſtillioneæ Conjugum filius, Vir acerrimo ingenio, præſtanti judicio, inſigni eruditione præditus, ſtudiis, quæ humaniora appellantur, exornatus, Philoſophiæ ſe totum dedit, & optimarum artium culturâ emicuit. Laureâ in Medicina ſuſceptâ in Ticinenſi Academia, ibidem per annos aliquot facultatem ipſam publicè docuit. A Carolo V. Auguſto Equitis, Comitis, ac Protophyſici dignitate, necnon aliis magnis honoribus auctus, Romam à Pio IV. ſatis uberi ſtipendio conſtituto accitus, intimus ſibi, primariuſque Phyſicus conſtitutus eſt. Eo in munere tanta cum laude vixit, ut illum Pontifex apprimè dilexerit, maximis donis atque dignitatibus exornaverit, & Urbis Archiatrum conſtituerit. In rebus gerendis ſingularem prætulit integritatem, atque prudentiam, earumque virtutum gratiâ ejus conſiliis non raròin arduis negotiis uſus eſt Pius. In ægrotantibus præſertim pauperibus curandis humaniſſimus fuit, & in arte Phyſica, maximè in prognoſticis pronunciandis excelluit, ideoque Principibus, & illuſtribus Viris acceptus. In Oppido Variſienſi ſumptu ingenti elegantiſſimas Ædes excitavit, in quibus ſæpius Proceres nobilitate, & dignitatibus claros ſplendido ſuſcepit hoſpitio. Animam emiſit anno ſalutis MDLXVI. atque in Inſigni Beatæ Virginis Deiparæ Templo, quod in Monte apud Variſium frequenti populorum concurſu colitur, tumulatus eſt, ubi in ejus, atque Avorum laudem Joannes Petrus Bimius Elogium marmori inciſum apponendum curavit, quod in Paulo Bimio loco ſuo recitabimus.

Plura Typis tradenda elaboraverat, quæ ad nos non pervenerunt; eorum tamen titulos poſteris ſervavit Gothardus Reyna in Epiſtola præfixa Conſultationibus legalibus Joannis Petri Bimii Auctoris filii in editione Veneta Damiani Zenarii anno MDLXXXVIII. quam integram exſcripſit Curtius in libro, cui titulus: Notizie hiſtoriche intorno a' Medici Scrittori Milaneſi, pag. 86. Ea ſunt:

I. Paradoxa Medica in Palatino Gymnaſio coram Duce Franciſco Sfortia diſputata.
II. Praxis Artis Medicæ. Hanc Reyna hortatur filium, ut in lucem edendam ſuſcipiat his verbis: „ Tua eſt „ nunc cura, tuæ ſunt partes, ne hæc tanta res deli„ teſcat, aut pereat &c.

Arbitramur iſta eſſe Opera Medica à Moriggia indicata lib. III. Nobil. Mediol. cap. X. ex quo Picinellus pag. 272. verba mutuatus eſt, ambo ut plurimum Opera eruditorum indicare contenti nihil tradunt, quod poſteros ulteriùs doceat.

CCXXVIII.

BIMIUS JOANNES PETRUS.

QUidquid hactenus de Joanne Baptiſta Bimio diximus, multum quidem Lectoribus videri poſſet, ſed maxima tanti Viri laus ex eo, & Margarita Calvaſina genitus Joannes Petrus cenſendus eſt. Patris virtutes præclariſſimus filius æmulatus, primum inter Juriſconſultos in hac Urbe conſcriptus anno MDLXXX. Oratoriæ Facultatis poſtmodum ornamentis claruit. Legalibus quoque ſtudiis tam benè imbutus extitit, ut doctiſſimus inter Cauſarum Patronos ætate ſua haberetur. Non modicæ in exiſtimatione Opera ejus Legalia apud Sacræ Romanæ Rotæ Auditores ſemper fuere, ut frequenter eorum authoritate nitantur tam celebris Ordinis oracula. Obiit anno MDCXXXI. hoc Epigrammate à Franciſco Ruglerio lib. II. commendatus.

Explicat implexos Bimii mens enthea nodos,
Siſtit & in tuta per vada cæca gradum.
Dixeris hæc ſacro deprompta oracula Phœbo,
Non legum interpres, Conditor eſt Bimius.

Hujus ingenii lucubrationes fuere:

I. Conſilia legalia Philippo II. Hiſpaniarum Regi, & Principi Filio nuncupata. *Venetiis, per Damianum Zenarium.* 1588. 1598. *&* 1611. *Tom. III. in fol.*
II. Vitæ Caroli Borromæi Laudatio brevis, dilucida, & veriſſima. *Mediolani, apud Pontium.* 1585. *in* 4. In eodem Libro extant Carmina Bernardini Sicci, & Antonii Mariæ Catabelli Civium Mediolanenſium.

Laudatur à Fontana in Bibliotheca Legali, Siton. art. 654. in Athenæo Picinelli pag. 320. & aliis.

CCXXIX.

BIMIUS MATTHÆUS.

MAtthæus Bimius Equitis Jo. Petri J. C. Coll. & Violantæ Abbiatæ Foreriæ filius anno MDCXII. & ipſe in Collegium Nobilium J. Conſultor. Mediol. cooptatus, Cæſareus Comes Palatinus, Regius Conſiliarius, Quæſtor Magiſtratus extraordinariorum redditium; hinc Regius Ducaliſque Senator Mediolanen. Provinciæ, mox Cremonæ Prætor, Regens ſubinde in Supremum Italicarum rerum Conſilium adſcitus, demum Regis Philippi IV. munificentiâ Marchio inſignis Oppidi Binaſchi; Cœnobium Cappucinorum in Oppido Tradati condidit, & in ejuſdem Templo anno MDCXLV. die V. Julii collocavit magnam partem Corporis Sancti Chryſonis Martyris effoſſam Calari ex Baſilica Conſtantiniana S. Saturnino dicata, cujus meminit Boſca in Martyr. Mediol. ad diem XXVI. Sept. & in Notis ibidem. Variſii etiam ſuo ære Scholas, Collegium, & Eccleſiam Patribus Societatis Jeſu erigi curavit ex teſtamento. Extat ejuſdem mnemoſynon in ſacello gentilitio Templi D. Victoris ad Corpus Mediol. hiſce notis inciſum:

MATTHAEI BIVMII
MENTEM AC NOMEN
INNATAE DOTES AQVISITAE OPES
DOCTRINAE MVLTIPLICIS
SAPIENTIAE MIRABILIS
VIRTVTIS SINGVLARIS FIRMARVNT
PROBARVNT ORNARVNT
DIVIS DEIPARAE DEO
PIETATEM
DONARIA SACELLA AEDES
TEMPLA TESTANTVR
I. C. MEDIOLANENS. COLLEGIVM
SVSPEXIT
CLIENTES AC IVDICES MIRATI SVNT.
COM. PALATIN. CAESARIS AVLA VOLVIT
DISERTISSIMVS ORATOR CALAMO
ET LINGVA PRIVATIM SEMPER
ET PVBLICE FREQVENTER
ETIAM AVGVSTAE OSTENDIT
REG. CONSILIARIVM QVAESTOREM
SENATOREM
TANDEM AD CATHOLICAM CVRIAM
IN SVPREMO ITALIAE REGNO EVOCATVM
NE TANTIS TITVLIS DEBITA DEESSET
CORONA
MORS ACERBA AETATIS ANN. LVI.
MATVRA MER. MARCHIONEM INVENTVM
XVI. SEPTEMBRIS ANNO MDCXLVI.
EXTINXIT
HIPPOLYTVS CASTILLIONAEVS
COLLEG. MEDIOL. PHYS.
ET COMES PALATINVS
EX TESTAMENTO
ET SENATVSCONSVLTO EXECVTOR
VT AETERNAE MEMORIAE VIVAT
HIC INSCRIPSIT LABENTE ANNO EODEM.

Hæc

Hæc de tanto Viro exhibeo :

I. Oratio in funere Auguſtiſs. Hiſpaniar. Reginæ Iſabellæ Borboniæ dicta die Jovis XI. Kal. Januarii MDC XLV. *Mediol apud Malateſtas*, *in 4.* quæ Italicè necnon Hiſpanicè denuo recuſa fuit.

II. Allegationes plures apud Archivios, Solivetam, Benaliam, &c.

III. Vota Fiſcalia apud varios J. C.

IV. Carmina Latina atque Italica, extant in Libro, cui titulus in Laurea Antonii Ferni : Collectore Paulo Bellono. *Papiæ*. 1610. *in 4.*

Extat ejus Elogium inter alia Excell. apud Inſubres Supremi Senatus Jacobi Philippi Terzagi. *Impr. Mediol* 1638. *apud Rollam*.

Ex Picinello pag. 416. Sitono pag. 194. art. 822. & ſchedis P. Berettæ.

CCXXX.

BIMIUS PAULUS.

PAulus de Bimio Johannis. J. C. Coll. filius, ex LX. patriæ Decurionibus, ingreditur & ipſe in Collegium Juriſconſultor. Nobil. Mediol. anno MCDIII. Primarius juris Interpres in Univerſitate Patavina, à Philippo Maria Vicecomite Legatus ad Martinum V. Pont. Max. à ſuorum Collegio ad Brandam Caſtillionæum S. R. Eccl. Cardinalem tunc Imperialem Locumtenentem, & ad Archiepiſcopum Mediolanenſem Jo. Vicecomitem gratulationis cauſa miſſus, Oratoria, Poëticaque facultate præſtantiſſimus, obiit anno MCDXXII. atque hujus præclariſſimi Viri geſta fuſius ſequens memorat cenotaphium, quod in Eccleſia Colleg. S. Mariæ in Monte apud Variſium conſpicitur :

PAVLO BIMIO SAPIENTISS. I. C.
IOANNIS FILIO COLL. MED. I. C. AMPLISS.
PATAVII PVB. LEGVM INTERPRETI
IMPERIALI VICARIO
VERONAE MODERATORI
AD MARTINVM PONTIFICEM V.
E CONCILIO CONSTANTIENSI PAPIA
TRANSEVNTEM
NOMINE DVCIS PHILIPPI MARIAE
VICECOMITIS
VNIVERSI CLERI AC POPVLI
PRO CONSECRATIONE ARAE
METROPOLITANAE LEGATO
SIGISMVNDI IMPERATORIS FAMILIARI
NOBILI POETAE
AC PERFECTO ORATORI
IACOBO PROAVO OMNI LITERARVM
GENERE PERPOLITO
EIVSDEM COLL. I. C. CELEBERR.
AC PAVLI NEPOTI NON DISSIMILI
MATTHAEO AVO
VIRO NON SOLVM ELEGANTIA MORVM
VERVM ETIAM FIDEI
ET VITAE INTEGRITATE INSIGNI
IO. BAPTISTAE PATRI PHILOSOPHO
SVMMO INGENIO
ET EXQVISITA DOCTRINA
EQVITI COMITI PROTHOPHISICO
CAESAREO
NEC NON PII IV. PONT. MAX.
PRIMARIO PHYSICO
ADEO EXCELLENTI VT DIVINVS POTIVS
QVAM HVMANVS HABERETVR
ADEO IN EXPLICANDIS NEGOTIIS
PRVDENTI VT SAEPIVS ETIAM
IDEM PONTIFEX EIVS CONSILIO
IN ARDVIS VTERETVR
IO. PETRVS COMES ET EQVES PIVS
AC COLL. MED. I. C.
AD MAIORVM SVORVM MEMORIAM
RENOVANDAM
ET PATRI CVIVS OSSA HIC HVMANTVR
SIBI LIBERISQVE SVIS
H. M. P.

Quæ reperi de ipſo accipiat Lector :

I. Pauli Bimii Juris Conſulti Orationes & Poëmata ex antiquiſſimo ejus libro decerpta nunc primum edita. *Mediolani, apud Marcum Tullium Malateſtam*. 1612. *in 4.*

II. Pauli de Bimio Oratio latina, ad Martinum Papam V. extat in MS. Codice Bibliothecæ Ambroſianæ, ſignato D. n. 116. in fol.

III. Collatio ad Reverendiſſimum Dominum Brandam de Caſtilliono pro parte Collegii Mediolanenſis. Ibidem.

IV. Sermo eruditus in die ſacræ ſolemnitatis Joannis Vicecomitis anno 1489. Ibidem.

V. Carmina ad Pandulphum Malateſtam Mediolani Gubernatorem. Ibidem.

VI. Carmina pro æquanimitate vitæ. Ibidem.

VII. Epiſtola ad Thomaſinum de Fano ejus diſcipulum. Ibidem.

VIII. Epiſtola metrica ad Sigiſmundum Cæſarem. Ibidem.

Omnia ſingillatim deſcribere optimè duxi, nam non ex integro impreſſa ſunt in libro n. I. ſupradicto, neque accuratè, atque fideliter, uti in MS.

Vide Siton. pag. 78. artic. 105. Picinellum pag. 449.

CCXXXI.

BIMIUS PAULUS HIERONYMUS.

HUnc Virum mihi humaniſſimum, & cognovi, & ſumma cum voluptate pluries ſecum verſatus ſum, nam non ſolummodo in rebus Medicis, verùm etiam in aliis diſciplinis, præclara eruditione præditus erat. Vivebat adhuc dum ſæpè laudatus Curtius Opus ſuum elaborabat de Medicis Scriptoribus Mediol. atque in ipſo legitur, Bimium noſtrum parentes habuiſſe Carolum Antonium, & Hieronymam Carcanam, celebreſque duos Magiſtros alibi à me laudatos, atque laudandos, Carolum Ambroſium nempè Cattaneum, atque Thomam Cævam, ambos è doctiſſima Societate Jeſu. Papiæ Medicinam didicit à Siro Friggio, Petri Franciſci celeberrimi Operum Hippocratis Commentatoris filio, ibique donatus laurea, Collegium Phyſicorum Mediolanenſium ingreſſus eſt anno MDCXCIV. Nunquam ſtudia intermiſit, etſi pro eo in morbis curandis Magiſterio continuò quæreretur, & quod plus eſt, ſtudiorum amori, ſingularem adjunxit erga Superos pietatem. Obiit anno MDCCXXXI. & in Templo Sancti Hieronymi PP. Societatis Jeſu apud Proavos jacet. Hic eſt ejuſdem Lucubrationum Elenchus :

I. Prognoſticorum, & Aphoriſmorum Hippocratis felix recordatio a Paulo Hieronymo Bimio Phyſico Collegiato Mediolanenſi, & hoc anno in Sanitatis Illuſtriſſimo Tribunali altero ex Conſervatoribus, relata in memoriæ beneficium, pro ingenuis Medicinæ Tyronibus. *Mediolani Typis Heredum de Ghiſulphis*. 1696. *in 4.*

II. Encomiaſticon lucis, ſive profuſa lucis encomia in phyſiologicis Medicinæ novæ fundamentis è veterum tenebris erutis, atque Cultro Anatomico, Autopſiæque caractere confirmatis &c. Epiſtola data pridie idus Auguſti anno à partu Virginis. 1701. *per Marcum Antonium Malateſtam*, *in 8.* ad inſignem Phyſicum Venetum Ludovicum Teſti.

III. Apparato Poetico Sacro della Chieſa di S. Euſtorgio di Milano in occaſione degli Oſſequii preſtati a dì V. Giugno MDCCVII. da S. A. S. il Sig. Prencipe Eugenio di Savoja a' Sagri Corpi di S. Eugenio Veſcovo, e de' SS. Vittore, e Corona Martiri. *Milano, per Marc' Antonio Pandolfo Malateſta*. 1707. *in fol.*

IV. Scrutinio Teorico pratico di Notomia, e Cirugia antica, e moderna, Dedicato agl' Illuſtriſſimi, e Reverendiſs. Sig. Priore, e Deputati del Ven. Spedale Maggiore di Milano. *Ivi, preſſo il Malateſta*. 1712. *in 8.*

V. Naturalezza del contagio bovino. *Milano, per il Malateſta*. 1712. *in 12.*

VI. Manuale d'avvertimenti, cautele, e remedj preſervativi, e curativi della corrente Epidemia Bovina diſpoſte a comune beneficio. *Milano, per il Malateſta*. 1712 *in 12.*

VII. Carmen Latinum, ſive Hymnus ad Jeſum Naſcentem. Extat in eodem libro.

VIII.

VIII. Diſcorſo ſopra il lucimento della carne leſſata. *Milano, preſſo il Malateſta.* 1716 *in* 8. de hoc libro nobis erit denuo dicendum in Ignatio Carcano.

IX. Hecatombes Lyrica, qua noviſſima Divina Myſteria, & Sanctorum merita recoluntur, præcipue Sanctorum Sacrarum Religionum Fundatorum, quarum in hac Mediol. Diœceſi extant Monaſteria, & plurium Sanctorum, quos Eccleſia Mediol. celebrat, & pia devotio veneratur. Auctore Paulo Hieronymo Bimio Phyſico Collegiato Mediolani, Comite, & Equite Pontificio, Cæſareo, ex Conſervatoribus Illuſtriſs. Sanitatis Tribunalis. Dicata Eminentiſſimo Domino Domino Benedicto S. R. E Cardinali Odeſcalco Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ Metropolitano Archiepiſcopo. *Mediolani, Typis Hæredum Dominici Bellagattæ.* 1722. *in* 8.

X. Eſamina d'alcuni canelletri chiliferi, in 8.

XI. Moyſes Philoſophus. MS.

XII. Inſtitutio Medica ſtricta, & ſoluta Oratione. MS.

XIII. Compendioſa medendi methodus. MS.

XIV. Siſtema novum de Febribus. MS.

XV. Tractatus Angeologicus de ſanguinis circulis. MS.

XVI. Circulus ſanguinis annuus. MS.

XVII. De Fermentis Chilificationis, & Sanguificationis. MS.

XVIII. De diebus Criticis. MS.

XIX. De Urinæ ſeparatione. MS.

XX. De Alvina evacuatione. MS.

XXI. De Medica Anatome, cum Prælectionibus. MS.

XXII. Hippocratis felix recordatio recudenda cum Commentariis. MS.

XXIII. Sacer Hymnorum apparatus. MS.

XXIV. Orationes plures pro variis Medicis laureandis, aut in Collegium cooptandis, partim editæ, partim MSS. Quæ omnia Anecdota ſervantur apud Suos.

Ex Bartholomæo Curtio pag. aeo., & ex Epiſtola Lazari Auguſtini Cottæ, ad ipſum Curtium ſcripta pag. 277. 278, & ex Diariis Litterat. Italiæ. T. II. & T. XIII. pag. 479.

CCXXXII.

BINAGUS LAURENTIUS.

ARchitectonicam Artem æquè, ac Virtutum omnium ad Religioſum ſtatum pertinentium culturam ſuſpicimus in Laurentio Binago Mediolanenſi. Regularium Clericorum in Congregatione Divi Pauli Decollati inſtitutum amplexus anno MDLXXIV. ſic pietati addictus fuit, ut tamen Architecturæ ſtudiorum nunquam oblivisceretur. Quantum in ea præcelleret, ab eodem delineata Ædificia poſteritati admiranda teſtantur. Hæc inter memoratur Divi Alexandri Templum in hac Urbe, quod colunt ejuſdem Congregationis Viri Religioſiſſimi. Superſunt apud eos ſcripta, & Graphicæ Tabulæ ejuſdem Binagi manu delineatæ, è quibus primo aſpectu Auctoris peritiem facile capere poſſunt intuentium oculi. Neque tamen Italiæ tantum innotuit tanti Hominis meritum, ſed cum in Hiſpanias operum ejus fama longè lateque diffuſa eſſet, Catholicus Rex Philippus II. inter aliorum Typos illum Laurentii noſtri ſelegit, cum de magnificentiſſima Æde, quam l'Eſcuriale appellamus, excitanda ageretur. Obiit Mediolani in Collegio S. Alexandri die XXIV. Aprilis MDCXXIX.

I. MSS. plures ad Artem Architectoriam ſpectantes, extant in Biblioth. Clericor. Regular. S. Pauli Mediolani.

Meminerunt Bazellius Tom. II. & Boſca de Bibliotheca Ambroſiana.

CCXXXIII.

de BINASCO GANDULPHUS.

BEatus Gandulphus de Binaſco Mediolanenſis, ex Ord. Minorum Conventualium S. Franciſci, ſuo tempore Concionator egregius, cujus vita ſemper probata fuit, & mores inculpati, Vir magnæ abſtinentiæ, & aſſiduæ contemplationis, in bona opera perpetuò erat intentus, caſtitatis fuit perquam ſtudioſus, obedientiæ conſtanter, & integrè addictus, paupertate & humilitate facilè omnes ſuperabat. Doctrinam Eccleſiaſticam moribus ornatiſſimis illuſtrabat, divina quoque perſuſus ſapientia intrinſecus, ſemper cœleſtibus fruebatur delectationibus. Porrò B. Gandulphus in hoc præcipuus, ut incenderet corda, & commoveret animos ad Crucem Chriſti bajulandam, qui cùm anno MCCLX. concionaretur in Oppido Policii Provinciæ Siciliæ, obiit die Sabbati Sancti, in Hoſpitali S. Nicolai, ſepultuſque in Cathedrali Eccleſia, quia tunc temporis non aderat ibi Fratrum ſuorum Conventus, qui poſtea fuit conſtructus, concepta jam devotione in B. Gandulphum, vel ab Univerſitate, vel (ut aliis placet) à Regina Blanca ſub titulo S. Franciſci. Corpus ejus ab Incolis præcipua colitur veneratione.

Scripſit:

I. Volumen Concionum in pergameno in folio, quod teſtatur ſe vidiſſe P. de Paſqualibus in ſuis notulis ad librum de Ludis Scacchorum. MS. in Biblioth. Sancti Franciſci Mediol.

Agit de eo Petrus Paulus Boſca in Martyrologio Mediolanenſi in notis ad diem XIII. Januarii. Octavius Cajetanus Soc. Jeſu Tom. II. de Sanctis Siciliæ, qui in animadverſionibus teſtatur, Templa, Aras, & Imagines in Sicilia eidem poſitas fuiſſe cum Epigraphe *Sanctus Gandolfus*. Videndus etiam Tuſſignanus, qui Vitam ejuſdem texuit. Lib. I. pag. 103.

CCXXXIV.

BINASCUS MALACHIAS.

BInæ, vulgò Binaſco, Oppidum eſt notiſſimum ditionis Mediolanenſis medio itinere Mediolanum inter atque Ticinum. Ultimæ tantum domus ejuſdem ſunt Agri Ticinenſis, ideo plures ſe deceperunt, Viros quacumque de cauſa inſignes Binaſchi natos ad Ticinenſem Provinciam pertinere ſcribentes. Noſter vero, qui fuit Monachus Ciſtercienſis, nullibi à ſuis Scriptoribus memoratur; idcirco refero tantum quod de ipſo inveni, ſcilicet:

I. Breviarium Ordinis ſui ampliavit, & ſupplevit, atque Epiſtola Latina data ex Monaſterio Torcellano menſe Decembri MDLXXVIII. dicavit præclaro Viro Coſmo Plantanidæ Ciſtercienſium Monachorum Clarævallis Abbati maxime Venerando.

II. Litteræ plures latinæ extant inter Epiſtolas Franciſci Ciceréi in Codice MS. Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum. Hic Auctor ignotus fuit Armellino.

CCXXXV.

BINASCUS PHILIPPUS.

PHilippus Binaſcus, ut ipſe de ſe teſtatur, in Oppido Binaſco Ducatus Mediolanenſis natus eſt. Ghilinus, qui malè ipſum Papiæ dixit natales habuiſſe, deceptus videtur à Libri titulo ipſius Philippi, in quo *Gentiluomo Paveſe* notatur, ſed poſt mortem Auctoris editus fuit non bene inſpecto loco, ubi ipſe aſſerit primam ſe lucem vidiſſe, ſcilicet Binaſco. Ab ipſa ineunte ætate Muſarum Studia coluit, in quibus quantum profecerit Opera ejus teſtantur. Unus ex iis præclariſſimis Viris fuit, qui ſæculo XVI. in Urbe Ticinenſi Affidatorum Academiam inſtituerunt. In eo cœtu ob virtutis ſuæ meritum inter primos habitus Endimion vocabatur. Ingruentibus poſtmodum bellis, Galliſque univerſam Inſubriam ferro, igneque vaſtantibus, Binaſcus diu profugus, & bonis omnibus ſpoliatus, in hoſtium tandem manus incidit, à quibus diuturno carceris ſquall[illegible] [illegible]aceratus, tandem liber abire permiſſus e[illegible] [illegible] ex loci, in quo diu captivus fuerat. [illegible] oculorum morbo miſeram pertulit [illegible] quæ Studia

dia ejus tam Poëtica, quam Legalia abrupit. Fuit Præceptor Beatricis Capellæ Venetæ Monialis in Monaſterio Puſterulæ in Urbe Ticinenſi Virginis eruditiſſimæ, cujus Carmina extant in lib. cui titulus: „ Ghirlanda della Conteſſa Angiola Bianca Beccaria „ conteſta di Madrigali di diverſi Autori da Stefano „ Guazzo. *Genova, per il Bartoli*. 1595. *in* 4. Ita aſſerit Comes Claudius Beccaria in Declaratione Carminum ejuſdem Beatricis, quæ ibi extat. Obiit Philippus noſter Ticini circa annum MDLXXVI. & tumulatus eſt in Eccleſia Sancti Theodori, in Sacello à ſe condito, in quo Diſtichon hoc legitur:

ALMA DEI GENITRIX BINASCHI LUMINE CAPTI
SUSCIPE DONA, PIO QUÆ TIBI CORDE DICAT.

Scripſit:

I. Delle Rime parte prima, e ſeconda. *Pavia, preſſo il Bartoli*. 1588. *in* 8. Hanc poſtremam jam cœcus condidit, & quia certe non omnia in hac Collectione leguntur, quæ ſparſim pluribus in libris ego vidi, non incongruum duxi hic referre ubi de iſto non ignobili Poeta Carmina aliqua inveniri poſſunt.

II. Carmina Italica, vulgo Sonetti, Seſtine, e Canzoni num. XLIII. ſunt inter ea Affidatorum.

III. Alia tria Italica extant in lib. cui titulus: Tempio alla Divina Donna Giovanna d'Aragona fabricato da' più gentili ſpiriti &c. *Venezia*. 1555. *in* 8.

IV. Alia in Collectione Gabrielis Joliti: Tom. I. *Editionis* 1572.

V. Alia duo in altera Collect. Joliti. Anno 1564.

VI. Alia Italica in lib. ſic dicto: Seſto libro delle Rime di diverſi eccellenti Autori, raccolte da Andrea Arrivabene, che ſono in ſeguito di quella del Giolito.

VII. Alia in libro cui titulus: Rime di diverſi nobiliſſimi, ed eccellentiſſimi Autori in lode della Signora Donna Lucrezia Gonzaga Marteſana. *Bologna*. 1565. *in* 4.

VIII. Alia in libro nuncupato: Rime del Goſelini, in 4.

IX. Aliud Carmen Italicum in Libro inſcripto: Mauſoleo di Poeſie volgari, e latine in morte del ſuddetto Goſelini. *Milano*. 1588. *in* 12.

Annibalis Guaſchi ad eundem Epiſtolæ Italicæ quinque extant inter Epiſtolas Guaſchi editas *Mediolani, apud Pontium & Picaleam*. 1601.

Agunt de eo Ghilinus ſupracitatus in Theatro Part. II. pag 79. & alii.

CCXXXVI.

BIRAGUS CORNELIUS FRANCISCUS.

COrnelius Franciſcus Biragus Nobilis Mediolanenſis ſæpè laudatam Religionem Minorum Conventualium S. Franciſci profeſſus eſt anno MDCXIV. & quia in eadem plura ſcripſit ſub nomine ſupradicto Cornelii Franciſci, atque alia poſt etiam ejus egreſſum, ut infra, cum ſola Franciſci appellatione Typis demandavit, anſam dedit Abbati Picinello de uno ſolo Birago duos in ſuo Athenæo nobis exhibendi. Fuit igitur Scriptor noſter ſui Conventus Patavini Prior ſub anno MDCXX. atque in Univerſitate Ticinenſi publicus Philoſophiæ Profeſſor per quindecim annorum ſpatium ſumma cum laude ita, ut Sacerdos ſecularis deinde factus, à Senatu Mediolanenſi poſt Ludovici Septalæ obitum Cathedram in Scholis Palatinis hujus Urbis obtinuerit, ibique plurium Auditorum concurſu Ethicam, atque Politicam Ariſtotelis palam doctiſſimèque explicaverit. Ei debemus:

I. Orationes plures in ingreſſu Studiorum, quæ ſunt partim editæ, partim MSS.

II. Oratio de Laudibus Scientiarum. Ad Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani, apud Ferrolum*. 1626. *in* 4.

III. Commentaria, & Quæſtiones in libros Ariſtotelis de Ortu, & Interitu. *Ticini*. 1626. *in* 4.

IV. De duplici hominis fœlicitate objectiva, & formali. *Mediolani, apud Jo. Baptiſtam Cerrum*. 1637. *in* 4.

V. De Generatione, & Corruptione. *Ticini, apud Nigrum*. *Tom. I.* 1621. *in* 4. Cardinali Mauritio Sabaudiæ Principi dicatum.

VI. Predica in lode de' Santi Ignazio, e Franceſco Saverio, dedicata a Monſig. Girolamo Melzi Avocato Conciſtoriale. *Milano, preſſo il Ferioli*. 1622. *in* 4.

VII. De Monomachia, ſive de Duello. MS.

Sic VVadingus in Catalogo Scriptor. Ord. Minor. littera C. pag. 54. Ghilinus in ſuo Theatro p. p. Franchinus in Scriptoribus Franciſcanis. *Mutinæ*. 1693. *in* 4. pag. 150., & Picinellus pagg. 152. & 203.

CCXXXVII.

BIRAGUS FRANCISCUS.

CAduceatoris nomen dedit Picinellus Franciſco Birago Nobili, ac Regio Feudatario Mediolanenſi, eo quia & verbis, & ſcriptis querelas Nobilium Virorum componere ſatagebat: Adhuc etiam ejus libri in uſu ſunt apud eos, qui ad paces procurandas, & jurgia tollenda ſe convertunt, ideo & vivens ſuorum Civium amorem promeruit, & è vivis ereptus meritò ab omnibus laudatur ob optima Opera typis data, quæ ſunt:

I. Diſcorſi Cavalereſchi per acchetare le querele nate per cagion d'onore. Al Preſidente Giulio Areſe. *Milano, per il Bidelli*. 1622. *in* 8. *e Bologna per il Longhi*. 1686. *in* 4.

II. Conſiglj Cavalereſchi circa il modo di far la pace. *Milano, per il Bidelli*. 1623. *in* 8.

III. Il ſecondo libro d'eſſi Conſiglj. *Ivi per lo ſteſſo*. 1624. *in* 8.

IV. Cavalereſche Deciſioni. *Milano, per il Ghiſolfi*. 1637. *in* 8

V. Appologia Cavalereſca per Torquato Taſſo.

VI. Dichiarazioni, ed Avertimenti Poetici, Iſtorici, Politici, Cavalereſchi, e Morali nella Geruſalemme conquiſtata del Sig. Torquato Taſſo. *Milano, per Benedetto Somaſco*. 1616. *in* 4.

VII. Trattato Cinegetico, overo della Caccia. *Milano, per il Bidelli*, 1626. *in* 8.

Laudatur ab Abbate Ghilino in II. parte ſui Theatri, ab Abbate Picinello pag. 203. & à Creſcimbenio in ſuo libro: Dell' Eloquenza Italiana pag. mihi 649.

CCXXXVIII.

BIRAGUS LAMPUS, ſive LAMPUGINUS.

VIx credibile eſt, quanto mihi labore opus fuerit, ut de Lampo Birago, qui & Lampuginus ab aliis dicitur, ſive Lampugninus, certum aliquid proferrem. Illud autem potiſſimum pendere me animo cogebat, quod alter Lappus Biragus appellatus, natione Florentinus ipſi coævus fuerit, ſub eodem Præceptore Franciſco Philelpho eruditus, Latini, Græcique Sermonis peritiſſimus, & quod magis eſt qui Dionyſii Halicarnaſſei Antiquitates ex Attico Sermone in Latium tranſtulit, ut & noſter. Accedebat ad tot tantaſque difficultates Lampus alter junior, quem infra commemorabimus; ſimilitudo enim nominis, atque Patriæ, unum è duobus conflabat, niſi diligentiſſimè inſpectis Operibus utriuſque veritas tandem, auſpice Numine, prodiiſſet. Lucem nobis attulere Philelphi ipſius Litteræ ad Lampum noſtrum, quæ extant in Edit. Veneta anni 1502. in fol. ubi ſic habemus: „ Laudo bonitatem ingenii tui, qui ætate jam dudum „ ingraveſcens des Operam Græcæ Litteraturæ. Ex his namque verbis arguo, Biragum Mediolanenſem alium à Florentino Caſtillionchio nuncupato eſſe, quem Vir Clar. Julius Niger Ferrarienſis è Societ. Jeſu inter Florentinos Eruditos memorat pag. 343. ille enim trigeſimum tertium ætatis annum non exceſſit; ut ſupra laudatus Scriptor aſſerit. His addimus teſtimonium Petri Creſcentii, qui in Amphitheatri ſui parte II. MS. extante in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum, Lampum Biragum Reipublicæ Mediolanenſis Prin-

cipem fuiſſe narrat, cum in Franciſci Sfortiæ dominationem pervenit; quod confirmat Ripamontius lib. V. Hiſt. Mediol. his verbis uſus: „ Præfectus „ Rerum Capitalium ad coërcendam eam licentiam (Populi ſcilicet Mediolanenſis detrectantis „ imperium Franciſci Sfortiæ) cum Lictoribus, & „ cohorte ſua progreſſus facto in eum impetu protruditur, ægreque evaſit. Par diſcrimen adierat Lam „ pugninus Biragus, quem ad tumultum eum inſpiciendum, ſedandumque Magiſtratus ex Templo „ emiſerant. Sed quid plura? Clariſſimus Sitonus nobis affert in ſuis Collectaneis Guidonem Patriæ Decurionem, & Catharinam Landrianam Conjuges Lampum iſtum genuiſſe. Florebat igitur ſæculo XV. & ſubſequentis initio. Pater Mazzuchellus alibi laudatus agit de hoc Scriptore in ſuis Schedis, nihil ei tribuens præter Dionyſium Halicarnaſſeum latinitate donatum. Cum vero, ut jam innuimus, hoc idem præſtiterit Biragus Florentinus, cujus Opus impreſſum eſt Tarviſii anno 1480. & forſan etiam hæc eſt ſecunda editio, nam cum ipſa Summo Pontifici Paulo II. dicata ſit, jamque ipſe obiiſſe anno MCDLXXI. monemus Lectores optimos, traductionem Biragi noſtri, quæ MS. in Ambroſiana omni qua potuimus diligentia inſpecta eſt, ab ea toto cœlo diſtare, & in ipſo ſtatim, ut ajunt, limine alium Auctorem præferre; præſertim cum in hoc Codice non Lappus, ſed Lampus Biragus apertè legatur. Mirum ſanè non videtur, duos Philelphi diſcipulos, Præceptore, ut credimus, hortante, idem argumentum tractaſſe; ſed quæ eſt rerum humanarum varietas, Florentinus ad umblicum perduxit Opus ſuum; Mediolanenſis vero primum tantum librum tranſtulit, aut nobis ille unicè ſupereſt. Præter hoc, alia nos invenimus, quæ hic cum eo recenſemus:

I. Dionyſii Halicarnaſſei Antiquitatum liber primus latinitate donatus. Extat MS. in Biblioth. Ambroſ. in Cod. in 4 ſign. S *n.* 65.
II. Xenophontis Opera ab ipſo in Latinum è Græco translata, ut infra.
III. Præfatio in Xenophontis libros ad Borſium Ducem Mutinæ, ac Regii &c. Extat MS. in fol. Ambroſ. ſupradictæ Cod. ſign H. n 91.
IV. Epiſtola latina ad Candidum Decembrium, cui mittit ſuam Orationem in laudem Pontificis, dat. Mediolani XXVI. Auguſti MCDLVIII. ut ſuper eam judicium ſuum reſcribat. Extat inter Epiſtolas MSS Decembrii in Biblioth. Ambroſ. de quibus dictum ſumus etiam alibi.
V. Altera Candido Decembrio latina, in qua narrat ſe traduxiſſe Opera Xenophontis è Græco in Latinum, ut diximus. Dat. anno MCDLX. Extat ibidem.
VI. Stratagemata adverſus Turcas. MS. in 4. Extat in Regia Taurinenſi. Ex Montfaucon Biblioth. Bibliothecar. MSS. T. II. pag. 1395. Codicem non inſpexi, ideo an ad noſtrum pertineat affirmare non audeo.

Extat etiam Epiſtola Decembrii ad eundem de Vita, & Doctrina Antonii Caſſarini Genuæ litteras docentis. Dat. Calii VII. Junii MCDLXI. Ibidem.
Videndi ſupracitati Auctores.

CCXXXIX.

BIRAGUS LAMPUS, ſeu LAMPUGINUS alter.

NOminum varietas, quam in Patruo vidimus, à doctiſs. Sitono in præclariſſimæ Biragæ Familiæ Genealogia adhibetur etiam in Nepote Lampo ſeu Lampugnino. Filius hic fuit Joannis Patriæ Decurionis, ſenioris Lampi Fratris. Floruit ab anno MCDLXXI. ad MDXXI. Muſas eum coluiſſe teſtatur Lancinus Curtius in duobus Carminibus inter alia ejuſdem edita Mediolani 1521. lib. XVI. pag. 74 atque lib. XX. pag. 534. ibi enim Vates Mediolanenſis dicitur. Ægrè ferimus de hujus eruditi Viri Lucubrationibus parum nobis temporis edacitatem reliquiſſe; ſuſpicamur autem plura ejus Opera ob nominum ſimilitudinem aliis fortaſſe ex Biraga progenie in Galliis, & Subalpinis, atque alibi florentiſſima tributa fuiſſe, quod Lectoris optimi judicium eſto. Nos de quibus nulla eſt dubitatio in primis indicabimus:

I. Carmen Heroicum ſatis prolixum, ſic inſcriptum: Lucerna. Lampius Mediolanenſis Thyleſio dono dederat. Habetur in libro cui Titulus: Carmina illuſtrium Poëtarum Italorum. Tom. IX. pag. 255. inter Carmina Antonii Thyleſii Coſentini.
II. Epiſtola præfixa libro Lancini Curtii: „ Meditatio in „ Hebdomadam Olivarum; Poëma: in ea Auctor noſter ſe dicit Civem Mediolanenſem; & Opus publici juris feciſſe Scriptore invito, atque ære ſuo anno MDVIII.
III. Dialogus de Excellentia Curiæ Romanæ: ex Montfaucon. Biblioth. Bibliothecar. MSS. Tom. I. pag. 102. quem extare dicit in Vatican. Cod. 939. Eum libenter pervolverem, ut de Auctore certior fierem.

CCXL.

BIRAGUS PETRUS FRANCISCUS.

PEtrus Franciſcus Biragus Gaſparis filius ſatis Nobili ſtirpe Mediolani genitus mirum ingenii ſpecimen vel puer præbuit. Quod enim in celeberrimo Mirandulano prodigium quoddam viſum eſt, ut puer ſcilicet Orationem à ſe elucubratam publicè recitaret, hoc etiam in Birago noſtro ejuſdem fermè ætatis videre licuit, & admirari. Adultus nuptias iniit cum Eliſabetha Princivalle, ejuſque connubium Franciſcus Philelphus eloquenti Panegeri exornavit, ut videre eſt inter Orationes ipſius editas. Obiit anno MDLXXXVIII. Quæ ſcripſerit, accipe:

I. Oratio de Modeſtia publicis in Gymnaſiis conſervanda; quam P. Franciſcus Biragus vix annos X. natus habuit in publico Mediolanenſi Gymnaſio. *Mediolani*, ſine anno & Typogr. in 4.
II. Carmina plura ejuſdem, tam Latina, quàm Italica leguntur in variis Collectionibus pro Laureis collatis Papiæ, & Mediolani.

In Libro, cui titulus, Bonifacii Simonetæ Abb. Ciſterc. Perſecutionum Chriſtianorum Hiſtoria, Pontificumque Commentarii, impreſſo *Mediolani*, 1492. extat Epiſtola Libri II. num. XI. ad Magnificum Equitem Petrum Biragum; ſcribit de Cauſis peſtilentiam generantibus.
An ſit idem, de quo agimus, adhuc anceps ſum.

CCXLI.

BIRAGUS PROSPER.

PRoſper Biragus Mediolanenſis Patritius, clara ortus familia, gentis ſuæ vetuſtam nobilitatem virtutis ſplendoribus auxit. Cùm enim ad Clericalem Militiam animum convertiſſet, primùm antiquiſſimi Monaſterii Sancti Vincentii in Prato, quod olim incoluerunt Cluniacenſes, Abbas Commendatarius conſtitutus eſt. Mox in Oppido Mortarienſi Præpoſitus item Commendatarius efficitur. Hinc ad altiora progreſſus, à Pio IV. Cubicularius Apoſtolicus creatur. Gregorio XIII. acceptiſſimus, ter ad Gallorum Regem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ nomine Internuntius mittitur. Patrueli ſuo Renato Birago Magno Franciæ Cancellario, de quo poſt pauca ſermo recurret, inter Purpuratos adſcito Birretum, & Catharinæ Galliarum Reginæ Pontificis munus, auream ſcilicet Roſam, detulit. Neque tamen Patriæ defuit; pro graviſſimis enim negotiis Civium ſuorum nomine ad Sixtum V. Legatione functus eſt. Quo anno deſideratus fuerit, à me Lector ne quærat, nam diligentiam meam hoc latuit. Extant

I. Ejus plures Orationes ad Principes valde elegantes MSS. quas ſe vidiſſe teſtatur Creſcentius in ſua parte II. Amphit. MS. in Biblioth. Vicecomitum.

CCXLII.

CCXLII.

BIRAGUS RENATUS.

RENatus de Birago Galeatii Senatoris, ac Patavii Moderatoris, & Antoniæ (aliis Theodoræ) Trivultiæ filius, ex Feudatariis Ottobiani, & ex LX. Patriæ Decurionibus natus eſt Mediolani die II. Febr. MDVI. non MDVII. ut notat Andreas Thevetus in ſuo libro: Vies des Hommes illuſtres Tom. II. pag. 592. obi illuſtres Viros hujus Familiæ Regibus Franciæ addictos enumerat, & laudat. Anno inde MDXXXVI. Collegio Nobil. J. C. Mediol. adſcriptus, Lugdunenſis Provinciæ Gubernator, Eques Regii Ordinis S. Michaëlis io Regno Francico, Supremus Galliarum Cancellarius extitit. Supradictus Thevetus nobis narrat, quoties in bello Biragus noſter fortiter ſe geſſerit uſque ad ſenectutem mirantibus omnibus. Valentinam Balbianam Uxorem habuit, eâque mortuâ, Clericali Ordini addictus, Epiſcopus Lodevenſis efficitur, mox anno MDLXXVIII. XI. Kal. Martii à Gregorio XIII. Sum. Pont. S. R. E. Presb. Cardinalis ſine titulo creatur; indè Abbas Commendatarius Flaviniacenſis. Cùm nondum Cardinalis eſſet, miſſus fuit à Carolo Galliarum Rege ad Tridentinum Concilium; & in ejuſdem Regis Litteris ad Patres datis Ambaſii die XV. Aprilis MDLXIII. hæc de eo leguntur: „ Virum nobis merito
„ chariſſimum, & Conſilii noſtri Secretioris fideliſ-
„ ſimum Conſiliarium M. Renatum de Birago Su-
„ premum Tranſalpini Senatus noſtri Præſidentem
„ ad Sanctiſſimum iſtum Conſeſſum veſtrum deſtina-
„ vimus, ut noſtro nomine ea omnia vobis viva vo-
„ ce aperiat, ac declaret (pertinentia ſcilicet ad
„ reformationem, & repurgationem Eccleſiæ) ob
„ idque vos obnixè ipſi, ac ſi iſtic præſentes eſſe-
„ mus, adhibeatis fidem. Extat in Collectione Monum. Martene, & Durand Tom. VIII. Inde ab ipſo Rege ad Ferdinandum Cæſarem miſſus, necnon ad Maximilianum tunc Romanorum Regem pro ſponſalibus tractandis Reginæ Eliſabethæ. Catholici Exercitus adverſus Huguenotos, quos ſæpiſſimè fudit, Commiſſarius Generalis poſtea conſtitutus; quibus in muneribus ita ſe geſſit, ut ſcientiâ, rerum uſu, bellicaque virtute illuſtris, ante Purpuram, & poſt Purpuram verè memorabilis, Hæreticorum malleus, Fideique Catholicæ defenſor invictus ab Hiſtoricis uno ore celebretur. Anno MDLXXXIII. Pariſiis fatis conceſſit, ubi in D. Catharinæ Martyris Phano, pompa funebri penè regia, magnifico conditus monumento, marmorea effigie, & hoc eulogio decoratus conquieſcit:

QVID TIBI OPVS STATVA?
SATIS EST STATVISSE BIRAGVE
VIRTVTIS PASSIM TOT MONIMENTA TVAE.

RENATO BIRAGVO
PATRITIO MEDIOLANENSI
MVLTIS ET SVMMIS DIGNITATIBVS
FVNCTO
TVM FRANCIAE CANCELLARIO
AC DEMVM S. R. E. CARDINALI
FRANCISCA F. VNICA
ET CAESAR BIRAGVS AGNATVS
MOESTISSIMI
NON MEMORIAE SED DESIDERII PERPETVI
MONVMENTVM H. P. C.
VIXIT ANNOS LXXVII. MENSES IX.
DIES XXVI.
OBIIT VIII. KAL. DECEMBRIS MDLXXXIII.

HVNC RENATI BIRAGVI
S. R. E. CARDINALIS
CANCELLARII GALLIAE TVMVLVM
PHILIPPVS HVRALTVS GHIVERNIVS
GALLIAE CANCELLARIVS
OB CONSORTIVM SVVM MAGISTRATVS
ET AMICITIAM AFFINITATE SANCITAM
AVXIT HOC TITVLO VLTIMO
IN DEFVNCTI MVNERE
ET DECESSORI SVCCESSOREM
SANCTISSIMVM
SENI HOC QVIDQVID EST
INFERIARVM DARE PIETATI
ADIVNCTIM EXISTIMAVIT
ADEO QVOS NON SORS
SED IVDICIVM MAGNI REGIS
ET RESPVBLICA CONIVNXIT
NVLLA VIS FATI SVPERARE POTIS EST.

Franc. Suvertius in Select. Chriſtian. Orbis deliciis pag. 629. & 635. Renati noſtri mnemoſynon, quod ad Fontem in Vico S. Antonii Pariſiis conſpicitur, in hanc formam refert:

HANC DEDUXIT AQUAM DUPLICEM BIRAGUS IN USUM;
SERVIAT UT DOMINO, SERVIAT UT POPULO.
PUBLICA SED QUANTO PRIVATIS COMMODA, TANTO
PRÆSTAT AMORE DOMUS PUBLICUS URBIS AMOR.

RENATVS BIRAGVS
FRANC. CANCELL.
PVBLICAE COMMODITATI.

Supereſt de ipſo:

I. Oratio, quam Bleſis habuit in Conventu Ordinum Galliæ anno 1577.
II De Potentia Regis Galliæ. MS.
III. Epiſtolarum Volumen.
IV. Epiſtolæ aliæ ad S. Carolum Borromæum cum reſponſionibus ejuſdem S. extant in Collectione Ambroſiana.

De iſtis duobus MSS. ſignatis II. & III. fides ſit penes P. Mazzuchellum, à cujus Schedis illos deprompſi, non indicantibus tamen locum, ubi ſint.

Extat ad eum Epiſtola Mutii Juſtinopolitani in editione Florentina Sermatelli 1590. in 4 ut ipſe ſuum judicium proferat libri, cui titulus: „ Il Ceſano di „ Meſſer Claudio Tolomei. Ibi plura erudita diſſerit de lingua Italica.

Ughellus etiam, atque Ciacconius de Renato Birago cum laude loquuntur, necnon Sitonus p. 105. art. 416. & Picinellus pag. 481.

CCXLIII.

BIZOZERUS BENEDICTUS.

PAtre Joſepho vivere cœpit Bizozerus noſter die XXIX. Novembris anno MDCLIV. nomenque Caroli Antonii baptiſmale, in alterum Benedicti commotavit, dum anno MDCLXX. in Patrio Mediolanenſi Cœnobio S. Ambroſii Monaſticam Ciſtercienſem Religionem amplexus eſt, atque in iſta Profeſſionem emiſit anno ſequenti. Romæ, ubi Sacerdotio initiatus fuit, litteras ita ſolicitè coluit, ut anno MDCLXXXIII. ter publicas Theſes ſuſtinuerit ſummo cum plauſu, ideoque Sacræ Theologiæ Magiſter efficitur, & nunquam Studiis relictis, ita ſe erudivit, & ſingulari pietate adeo excelluit, ut Sanctitatis cum fama, & omnium bonorum mœrore in ſuo Mediolanenſi Cœnobio deſideratus fuerit anno MDCCXII. Plura vidi ejus ingenii monumenta, videlicet:

I. Della grande, e maſſima Virtù degli Agnus Dei; Diſputa Teologica dottamente compoſta dal P. Don Agoſtino Caſtano Milaneſe Chierico Regolare Teatino, tradotta in lingua Italiana da un Religio-

gioſo Ciſtercienſe del Monaſtero di S. Ambrogio di Milano. L'anno MDCCXXI. Eſt P. D. Benedictus Bizozerus. MS. Extat in Bibliotheca Monachor. S. Ambroſii Mediol.

II. Diſcorſi varj, circa 100. ſopra la B. V. e S. Giuſeppe, ſopra l'Ottava della Pentecoſte, ed altre Feſte, ſopra le Lamentazioni di Geremia, MSS. in fol. Autog. juſtæ molis. Extant ut ſupra.

III. Tractatus de Juſtitia, & Jure, MS. in fol. Extat ut ſupra.

IV. Tractatus de Sacramento Pœnitentiæ, MS. in fol. ut ſupra.

V. Rerum Memorabilium Sylva. MS. Autog. in fol. pagg. 100. Extat ibid.

VI. Schedæ Variæ de Elogiis, MS. in 4. ibid.

VII. De Poeſi. MS. in 4. ibid.

VIII. De Oratione. MS. in 4. ibid.

A Suis.

CCXLIV.

BIZOZERUS CAROLUS BENEDICTUS.

Dies XXI. Octobris anni MDCXXXVI. nobis dedit Carolum Benedictum Bizozerum, qui ad Religioſam vitam vocatus, nomen ſupradictum reliquit, & Gervaſius à S. Ælia appellari voluit, dum inter Carmelitas Excalceatos in Patria Mediolanenſi ingreditur anno MDCLII. die VI. Novembris. In ſtudiis, pietateque ita emicuit, ut à ſuis tam in diſciplinis tradendis, quàm in Concionibus habendis adhibitus fuerit, præcipua cum ejus laude, & non tantùm Patria, ſed etiam Bononia ejus virtutum fuere Theatrum; Munera in hac ſecunda Civitate Examinatoris Synodalis, ac S. Officii Conſultoris peregregiè geſſit; Mediolanum inde reverſus, ſuos implevit annos in Conventu S. Mariæ Conceſæ propè Tricium die VIII. Julii. MDCXCVI. Hæc ſcripſit:

I. Il Falſo, ed il Vero. Opus Philoſophiæ moralis plenum. *Bononiæ*, in 4. & iterum *ibi*, *apud Montium* 1680. *T. IV.* in 12. ad Rectorem, atque Alumnos perinſignis Collegii majoris S. Clementis Nobilium Hiſpanos. Bonon. nuncupatum.

II. I Frutti d'Elia, Diſcorſi distribuiti per ogni Domenica. *Bologna*, *per il Monti*. 1684. ad 1686. *T. IV.* in 12.

III. Tractatus de Jure publico, & Jure privato, methodo Theologica confectus. MS. in fol. penes Suos.

IV. Univerſi Juris Canonici Compendium. MS. in fol. ibid.

V. De Theologia Parochorum. MS. in fol. ut ſupra. Hæc à Suis.

CCXLV.

BIZOZERUS DOMINICUS.

Dominico Bizozero natale ſolum Mediolanum fuit. Ab ipſis adoleſcentiæ ſuæ annis in ſortem Domini electus per conſuetos Ordinum gradus ad Sacerdotii dignitatem aſcendit. Hinc ut ſuum Studiis Theologicis ab eo exantlatis prœmium non deeſſet, in eadem Facultate lauream conſecutus eſt, & in Collegium Canonicorum Eccleſiæ Sancti Thomæ, cui cognomen in Terra amara, cooptari meruit. In ſacro illo cœtu nonnullos peregit annos Eccleſiaſticis ſemper intentus ſtudiis, mox ad Inſignis Apoſtolorum Baſilicæ Præpoſituram aſſumptus, ante fermè decennium fato ſublatus eſt. Superſtites habemus ſequentes libros:

I. Le Glorie della gran Vergine ſul Sagro Monte ſopra Vareſe Dioceſi di Milano, con la divozione a quell' Immagine, del Monaſtero, e Fabrica delle SS. Cappelle. Per Domenico Bigiogero Canonico di S. Tommaſo. *Milano*, *per il Malateſta*. 1690. in 4. Dedicato al Cardinale Giuſeppe Archinti.

II. Compendio della Vita della Beata Cattarina Fondatrice del Monaſtero ſuddetto, della Beata Giuliana ſua prima Compagna, e Venerabili MM. Suor Benedetta Bimia, e Suor Illuminata Alciati ſeconda, e terza Abbadeſſa.

Extant in ſupradicto Libro.

III. Lo Studio pratico circa gli obblighi principali degli Eccleſiaſtici come Criſtiani, Chierici, e Sacerdoti. Conſiderazioni &c. *Milano*, *per il Camagni*. 1700. in 12.

IV. L'Economia del Dolore, diſtribuita ne' Miſterj della SS. Paſſione del noſtro Redentore. Diſcorſi per la Quareſima. *Milano*, *per il Camagni*. 1700. in 12.

V. Penſieri Eccleſiaſtici ſopra i Vangelj delle Domeniche fra l'anno. *In Milano*, *nelle Stampe dell' Agnelli* 1712. in 12.

Eum laudarunt Auctores Ephemeridum Eruditorum Italiæ Tom. XXIV. pag. 412.

CCXLVI.

BIZOZERUS JOANNES BAPTISTA.

Quantum debeat S. Carolo Borromæo diſciplina præſertim Eccleſiaſtica Mediolanenſis notiſſimum eſt omnibus tam exteris, quam noſtratibus, nam plurimos Viros doctos undique conquiſitos edocendo Clero ſibi commiſſo præſecit, inter quos fuit Joannes Dominicus Bizozerus Variſii natus, cui provinciam publicè profitendi Theologiam tam ſcholaſticam, quàm moralem in Canonicæ Academia, atque in propria domo Sanctus Paſtor demandavit, quod ipſe Bizozerus optimè adimplevit; ideo Canonicus Theologus in Eccleſia S. Thomæ, quam in Terra amara vocant, meritò efficitur, deinde Curam Animarum Parœciæ Sancti Stephani in Noxigia vulgò dictæ obtinuit, nunquam litterarum amorem relinquendo uſque ad mortem, quam religioſiſſimè oppetiit, poſt varia ſuis ovibus egregii Paſtoris ſigna relicta, necnon ſuæ pietatis erga Eccleſiam S. Antonini Variſii, ubi perpetuum pro ejus anima Sacrificium quotidie celebrandum inſtituit. Bernardinus Baldinus eum laudavit hoc Epigrammate:

Quæ Divina gregi præſcribit pagina lecto,
Veridica eſt paucis fas aperire ſono.
Quandoquidem tectos ſenſus, & juſſa Tonantis
Nubila mens hominum diſcere nulla poteſt.
Nos ſiquidem Baptiſta tuum ſacra myſtica promit,
Mens ideo fertur dia tributa tibi.

Ecce quid ſcripſerit:

I. Tractatus de ſeptem Sacramentis. *Mediolani*, *apud Jacobum Comum*. 1622. in 4. ad P. D. Sebaſtianum Alciatum Carthuſienſem.

II. Summa Caſuum Conſcientiæ. *Mediolani*, *apud Comum*. 1628. in 4. ad P. D. Matthæum Valerium Carthuſienſem. Hæc duo recenſuit atque edidit Auguſtinus Terzagus, reliqua alterum Terzagum expectant.

III. Tractatus de Uſura perfectiſſimus.

IV. De Mendacio.

V. De Matrimonio. Extant MSS. in Bibliotheca Carthuſiæ Ticinenſis, tranſcripti à Ludovico Meda.

Inter Carmina Auguſtini Terzaghi leguntur Carmina in Tractatum de Sacramentis Jo. Baptiſtæ Bizozeri pag. 76. atque alterum in ſummam Caſuum Conſcientiæ ejuſd. pag. 79. Videndus etiam Picinellus pag. 273.

CCXLVII.

BIZOZERUS SIMPLICIANUS.

Quantum valeat in Eruditis Viris virtutis amor optimè oſtendit Simplicianus Bizozerus Mediolanenſis. Hic perfectioris vitæ deſiderio Clericale Sodalitium Sancti Pauli Decollati, quod Barnabitarum nuncupamus, profeſſus eſt Æræ Chriſtianæ anno MDCLVIII. In hoc religioſiſſimo cœtu totus pietati, atque eruditioni deditus, nullam unquam ob cauſam à ſacrorum Librorum lectione vacabat: Sanctis præcipuè Patribus ſedulam navavit operam, unde tamquam ex Catholicæ Doctrinæ fontibus inexhauſtis optima quæque ſolebat excerpere, quæ in propriam eruditionem derivaret. Collegio

gio Sancti Barnabæ in hac Urbe vigilantiſſimè præfuit, tum à curis quieſcendi, & ſtudiis liberiùs vacandi gratiâ ad Montis-acuti ſolitudinem ſe recepit. Ibi annis plenus in ſenectute bona quievit anno Chriſtianæ libertatis MDCCX. Reliqua ſunt ejuſdem Volumina:

I. Lezioni Morali ſopra le Parabole di Salomone. *Milano 1684. e 1686. preſſo Franceſco Vigone, e Malateſta. T. III. in fol.*

II. Il Giardino di Delicie dello Spoſo Celeſte, o ſieno le Azioni più Eroiche de' Santi. *Milano, per il Malateſta.* 1653. *T. III. in 4.*

III. La Sacra Lega contro la Potenza Ottomana, Succeſſi dell' Armi Imperiali, Polarhe, Venete, e Moſcovite &c. dall' anno MDCLXXXIII. al MDCLXXXIX. Autore Don Simpliciano Bizozero Barnabita Milaneſe. *Milano, per il Malateſta*, 1690. *& denuo* 1700. *in 4.*

IV. Compendio del Regno d'Ongheria. *Milano, per il Vigoni, in 18*

V. Concentramento Sacro. *Milano, per il Vigone.* 1675. *in 12.*

VI. La Legge Salica. *Amburga, ſine anno, in 12.*

A Suis, & à Picinello pag. 272.

CCXLVIII.

BLAGUAZONUS ANTONIUS.

SCientiis omnibus inimicam ſemper fuiſſe paupertatem vulgò ferunt; Muſarum verò cultoribus eandem infenſiſſimam ſæpiſſimè vidit eruditorum Reſpublica. Inter alios, quibus hujuſmodi contigit infortunium, nobis Abbas Picinellus exhibet Antonium Blaguazonum non contemnendum Poëtam, qui tamen poſt tot condita Carmina ad victum ſibi comparandum Artem quandam à Picinello ipſo non indicatam amplecti coactus fuit. Vixit ſub finem ſæculi decimiſexti, Typiſque dedit:

I. Agneſe Martirizzata: Poema. *Milano, preſſo il Como.* 1607. *in 12.*

II. Poemata varia tam Italica, quàm Latina, pluribus in libris reperiuntur, inter quos ante MSS. eidem Auguſtini Terzagi, ante Opuſcula Franciſci Picinelli, in Laurea Antonii Ferni, atque in ferè omnibus aliis Collectionibus Poeticis Mediolanenſibus, Papienſibus &c. vergente ad finem ſæculo XVI. atque in principio XVII. impreſſis.

CCXLIX.

BLANCHINUS JOANNES BAPTISTA.

PAllantiæ, quod Oppidum eſt ad oram Verbani Lacus ditionis Mediolanenſis, ortus eſt Joannes Baptiſta Blanchinus, Vir de Republica litteraria optimè meritus, nam etſi Juribus proſequendis deditus, ita ut Conſervatoris perpetui munus in ſuo Notariorum Collegio obtinuerit, atque in pluribus hujus Urbis piis locis, ut vocant, lites, atque res omnes perfectiſſimè tractaverit, nullatenus, nec patriis documentis colligendis, neque aliis litterariis ſtudiis uſque ad ſenectutem operam dare deſtitit. Optimam Bibliothecam domi ſuæ, non ſine pergrandi impendio, inſtruxit, in quam plures Codices manuſcriptos, magna ex parte autographos, undequaque collectos intulit, & ipſam Monachis Ciſtercienſibus Sancti Ambroſii hujus Urbis Teſtamento legavit. Ex ſupradictis MSS. ibi adhuc plurimi Codices ſuperſunt non ſolum aliorum illuſtrium Virorum, ſed etiam hujus Auctoris, plures vero deperditi ſunt, atque ad manus forſan alicujus venerunt, qui de ipſis honorem maximum in litteraria Republica ſibi comparavit, vel in poſterum aquiret. Dies ſuos implevit anno MDCXCIX. XI. Martii Apoplexiâ correptus octuageſimo ſexto ætatis ſuæ anno. Hæc ipſius ſcripta undique collegi:

I. Celeberrimi Collegii Cauſidicorum, & Notariorum Mediolani Sanctiones, Stylatus, & Prærogativæ ex veteribus Codicibus excerptæ, compilatæ, & ordine alphabetico diſpoſitæ, una cum Diplomatibus, & Privilegiis nonnullis Collegii ipſius &c. Conjunctæ ſunt Allegationes aliquot præſtantiſſimorum J. C. decorem, ſplendoremque Collegii exprimentes. *Mediolani, apud Majettam.* 1701. *in fol.*

II. Familiæ, a quibus Cauſidici prodiere, a primordio Collegii ad hæc uſque tempora, dignitateſque, quibus unuſquiſque decoratus fuit. MS. ex Picinello.

III. Cauſidici, Notariique Mediolanenſes nonnulli, eorumque genitores, & geniti, ac nepotes, qui in Vener. Colleg. DD. Juris Peritorum Mediolani fuere cooptati. MS ex eodem.

IV. Collectanea diverſorum Notariorum Mediolanenſium, variis dignitatibus, ac muneribus, tum Regiis, & Ducalibus, tum publicis decoratorum. MS. ex eodem.

V. Abbatum omnium ejuſdem Collegii Catalogus. MS. ex eodem.

VI. Venerandum Collegium DD. Juris Peritorum Mediolani, ſive Familiarum illuſtrium, & Nobilium, è quibus Juris Periti Equites, & Comites prodiere, a primis ejuſdem Collegii cunabulis uſque in præſent. MS. ex eodem.

VII. Compendium Alphabetico ordine digeſtum, nominumque, & cognominum, ac dignitatum, quibus fulſere, temporum ſervata varietate, fidelis indagatio. MS. ex eodem.

VIII. De Origine, Antiquitate, & Nobilitate Illuſtriſs. Familiæ Craſſæ Romanæ, in diverſas Italiæ Urbes propagatæ, deque Viris Togâ, Sagove conſpicuis ejuſdem, Diſſertatio. MS. ex eodem.

IX. De Montibus Brigantinis, ſive Brianteis, ac Orobio, deque Caſtris in cacuminibus eorundem constructis, ipſorumque origine, & ethimologia brevis Diſſertatio. MS. ex eodem.

X. De Nobilitate in genere, & in ſpecie Nobilium Familiarum Mediolani. Volumina duo permagna. MSS. ex eodem.

XI. Vicecomitum, aliarumque illuſtrium Familiarum à Regibus Longobardorum propagatarum Stemmata, ad noſtra uſque tempora ex publicis tabulis. MS. ex eodem.

XII. Commentarii ad Hiſtoriam Mediolani, cui titulus: Flos Florum, in quibus plura enodantur, & dilucidantur ad Hiſtoriam Mediol pertinentia. MS. ex eodem.

XIII. Deſcriptio Chorographica Verbani Lacus, & de dotibus ejuſdem. MS. ex eodem.

XIV. Annotationes ad Hiſtoriam Arnulphi, & Landulphi de S Paulo. MS. ex eodem.

XV. De Antiquitate, ac Nobilitate Familiæ Puſterlæ, Arconatæ, Luranæ &c. MS. ex Cotta.

XVI. De Inſigni Monaſterio S. Ambroſii Majoris Mediol. Diſſertatio. MS. ex Cotta.

XVII. De Origine, Antiquitate, Nobilitate, & Incremento Regii Oppidi Pallantiæ ad oram Verbani Lacus Diſſertatio. Ex eod.

XVIII. Genealogica, atque Hiſtorica Cribellæ gentis Arbor. Codex MS. in fol. Georgio Cribello J. U. C. Uboldi Domino dicata, magna ex parte Auctoris manu, extat in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium Sancti Ambroſii Mediolani pagg. 635. Codex ſignatus n. 9.

XIX. Memorie di Guglielmo VII. Marcheſe di Monferrato. Extat ibidem in Cod. ſign. A. num. 110.

XX. De Variis Magnatuum Lombardiæ Familiis, ſive de origine Marchionum Montisferrati, Malaſpinarum, Eſtenſium, Turrianorum, Vicecomitum, Carrarienſium, Gonzagarum, Bonacoſſarum, & Sfortiadum. Extat Ibid. MS in fol. Cod. ſign A. num 114.

De ejus laudibus plura habet Joannes Baptiſta Carcanus è Societate Jeſu in ſua Hiſtoria Familiæ Carcanæ. MS ad pag. 281. de quo ſuo loco. Laudatur etiam à Joanne Petro Puricello in Vita Sancti Arialdi, à Placido Pucinello in Vita Hugonis, à Primo Tatto in Hiſtoria Comenſi, a Comite Gualdo Priorato, a Cotta in ſuo Muſæo pag. 156. atque à Picinello pag. 170.

C C L.

BLANCONUS HIERONYMUS.

Hieronymus ex Blancona Familia in Vico, cui nomen Calium, in Mediolanenſi Ducatu natus, in ipſo adoleſcentiæ flore auſterum Capuccinorum inſtitutum ſuſcepit in hac eadem Provincia. Oratoriam, in qua excelluit, cum ſingulari pietate conjungens Apoſtolicæ Prædicationis munus tam ferventer exercuit, ut ne dum apud ſuos, verum etiam apud populos, quibus Divinum tradidit Verbum, magnum ſibi nomen conciliaverit. Annus illi emortualis fuit MDCCXXVI. in Cœnobio ſui Ordinis in Oppido Herba. Multa quidem compoſuiſſe fertur, quæ deperdita eſſe mœrentes audivimus, & Typis tantùm vulgavit Sermone Italico:

I. Panegirici composti, e recitati dal P. Gerolamo Biancone da Caglio Predicatore Cappuccino della Provincia di Milano, dedicati a Sua Eminenza il Sig. Cardinale Benedetto Erba Odeſcalchi Arciveſcovo di Milano. *Ivi*. 1718. *appreſſo Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, *in 4.*

E ſchedis Mazzuchellianis.

C C L I.

BLANCUS AURELIUS.

Aurelio Blanco de Velate Mediolanenſi Parentes fuere Joannes Franciſcus Jo. Stephani genitus, & Maura Gallarana jugales. Fratrem habuit Joannem Baptiſtam Phyſicum Collegiatum, ipſeque Aurelius eum ad legalia ſtudia animum convertiſſet, in Juris Conſultorum Collegium anno MDLXXX. meruit cooptari. Obiit anno MDCXXXI. ſuperſtite Joanne Ambroſio filio, de quo ſermo erit. Non deſunt qui claram hanc Gentem ad Inſubres Roma migraſſe comendant; quod certum eſt, ipſa in pluribus Italiæ Civitatibus, & maximè in Patria mea chariſſima ſplendido honore floret adhuc, nos vero Lecturibus judicium libentiſſimè relinquentes, inſignis tantummodo ex eadem Familia geniti Viri monumentum dabimus, quod legitur Romæ in Sancti Thomæ in Parione:

SCRIPTOR APOSTOLICUS JACET HIC FRANCISCUS HONOREM
QUI MERUIT STUDIIS ET PIETATE SUA.
DE MEDIOLANO BLANCORUM E GENTE CREATUS
MORIBUS AC PATRIA NOBILIS ATQUE DOMO.

Porro Aurelii ſcripta hæc habentur:

I. Breve Compendium Nobilitatis, & Antiquitatis Familiæ Blancorum, ad Hortenſium Blancum Quæſtorem Magiſtratus Ordinarii. *Mediolani*, *apud Malateſtam*. 1623. *in fol*

Ex Siton pag. 162. art. 652. Jo. Petro Creſcentio in Amphitheatro pag. 125. part. I. & Picinello in Athenæo pag. 60.

C C L I I.

BLANCUS EUSEBIUS.

Euſebius Blancus Patria Mediolanenſis, profeſſione verò Carmelita Excalceatus à Spiritu Sancto dictus, ne dum eruditionis ſplendore, ſed morum etiam probitate commendabilis habetur. Idiomata exotica, Hebræum ſcilicet, Græcum, Germanum, Gallicum, Hiſpanum mirificè calluit. Geometrica quoque, Architectonica, Aſtrologica ſtudia ſectatus principem in his artibus ætate ſua locum tenuit. Optimatibus Mutinenſibus, cum in ejus Urbis Monaſterio degeret, acceptiſſimus fuit, quorum pluribus Mathematicas, & Geometricas Artes atque Militarem Architecturam tradidit. Morte vero jam inſtante Volumina per viginti annorum curriculum à ſe conſcripta, ut ambitus periculum declinaret, igni tradidit; quorumdam tamen titulos habemus, quos infra dabimus:

I. L'Effemeridi per dieci anni. Editas fuiſſe aſſerit Picinellus, nullo tamen indicato, pro more ſuo, loco, anno, vel Typographo.

II. Circinus proportionalis Georgii Galchemayr, ab Euſebio noſtro è Germano in Latinum translatus. Hoc opus etiam in Italicum vertit Joachimus Garbicellus ejuſdem Ordinis, à Sancta Maria nuncupatus loco ſuo laudandus, quod Typis brevi tradendum promiſerat cit. Picinellus.

III. Interpretatione d'una Laſtra di Bronzo ſegnata di Caratteri Ebraici da lui tranſmeſſa al Marcheſe Bentivoglj.

IV. Traduzione del Libro di Giovanni Enoch Meyers della Fabrica, ed uſo di due Tavole tetragonica, e cubica.

V. De Jona Propheta in Ventre Ceti.

VI. Regole per fabricar un Organetto, che anco è Gravicembalo, quale a forza di ruote da per ſe ſuona due, o tre ariette.

Agunt de eo Picinellus in Athenæo pag. 174. ex quo Opera hæc ab Euſebio conſcripta hauſimus; & Garbicellus citatus in libro, cui titulus: „ Iſtoria della fondazione de' Conventi de' Carmelitani Scalzi „ della Provincia di Lombardia, de quo ſuo loco, ubi agit de Cœnobio Mutinenſi.

C C L I I I.

BLANCUS HERCULES.

Admirandam Herculis Blanci Mediolanenſis in militaribus, aliiſque liberalibus ſcientiis peritiem merito ſuſpicient poſteri. Hic primis adoleſcentiæ ſuæ annis in Belgio militavit, & præſertim in Oſtendæ celeberrima obſidione fortitudinis bellicæ præclara dedit indicia. Id etiam in Subalpinis prœliis ſub Petro Toletano Inſubriæ Moderatore præſtitit. Eum Dux Feriæ in Laumellinam Provinciam anno MDCXXII. tum in Viglevanenſem Agrum pro magni momenti negotiis miſit anno MDCXXV. quo in munere ita ſe geſſit, ut haud multo poſt Regii Exercitus Proviſoris vices obire meruerit. Anno poſtmodum MDCXXVII. à Gonzalez de Corduba Generalis Proviſor renunciatus ad Vaſtallenſem Ducem pro regiis rebus agendis ablegatur. Neque minus tanti Hominis virtus Cardinali Albornotio dum Inſubres & ipſe regeret, nota fuit, ad Oppidum enim Mortarii anno MDCXXXII. Herculem deſtinavit, cumque Marchio Leganeſius anno MDCXXXIX. Placentiæ fines armata manu invaſiſſet, ut Parmenſem Ducem à Gallicis partibus abſtraheret peculiari Diplomate ſelectus eſt, ut eò ſe conferret. Catholico Regi, cui tam fideliter, fortiterque ſervierat, acceptiſſimus, Quæſtor deſignatus morte ſublatus eſt. Vir fuit acris ingenii, & non exiguæ eruditionis in Aſtrologia, Arithmetica, Geometria, atque Architectura, quarum artium Profeſſores ætate ſua florentes conſuetudinis vinculis ſibi habebat conjunctiſſimos. Eruditionem ejus teſtantur Opera:

I. De Aſtrologia.

II. De Arithmetica.

III. De Geometria.

IV. De Architectura.

MSS. quæ apud Suos ſervata fuiſſe aſſerit Jo Petrus Creſcentius, ut infra.

Ad eum extat Epiſtola Aquilini Coppini, data Taurini IX Kal Oct. anno MDCIX. pag. 40

Item Epiſtolæ aliæ, à Boſca loco infra memorando citatæ, celeberrimi Pictoris Bruguel, cujus Tabulas Hercules noſter pro Cardinali Federico Borromæo colligere curabat, cum eſſet picturæ quoque ſtudioſiſſimus. Hæ ſervantur hodie in Pinacotheca annexa Bibliothecæ Ambroſianæ.

Laudatur à Jo. Petro Creſcentio in prima parte Amphitheatri pag. 125. Petro Paulo Boſca de Origine, & Statu Biblioth. Ambr. & à Picinello in Athenæo pag. 171.

CCLIV.

CCLIV.

BLANCUS JOANNES AMBROSIUS.

JOannes Ambroſius Blancus, quem Picinellus Ambroſium tantummodo appellavit, Aurelii ſuperius memorati filius, legalibus addictus ſtudiis, & laureâ donatus, Collegium Juriſconſultorum ingreſſus eſt anno poſt Chriſtum natum MDCXIV. Viglevanenſem, Derthonenſem, atque Laudenſem Præturam cum magna integritatis fama adminiſtravit. Tum inter Regiæ Cameræ Judices, quos Executores dicimus, recenſitus, cum plurimum in Hiſtoria verſatus eſſet, & peculiari quadam comitate jucundus, Eruditorum Inſubrum, & inter hos Comitis Bartholomæi Areſii, cujus ſupra meminimus, conſuetudine claruit. Exceſſit è vivis anno MDCLVI. Cum Gentis ſuæ monumenta collegiſſet, ea vulgavit hoc titulo:

I. Compendium Nobilitatis Familiæ Blancorum. *Mediol. apud Malateſtam, ſine anno, in 4.*
II. Elogia Varia Latina; teſte Picinello in Athenæo pag. 22.
Præter eum ſcribunt de Blanco noſtro Laurentius Longus in Catal. Viror. illuſtrium Gentis Blancorum num. 104. Siton. pag. 196. art. 826. Jo. Petrus Creſcentius in Amphitheat. part. I. pag. 125.

CCLV.

BLANCUS PAULUS ÆMILIUS.

PAulum Æmilium Blancum quis genuerit nobis Picinellus in Athenæo non indicavit, Mediolanenſem tamen credimus, & quidem ex Familia Blanca de Velate. Diſtinguendus interim eſt ab alio Paulo Æmilio, quem laudat Jo. Petrus Creſcentius in Amphit. parte prima pag. 123. aſſerens eum Patavii, & Piſis publicè Leges interpretatum fuiſſe, hic enim poſtremus Urbevetanus eſſe dignoſcitur ex ipſo Scriptoris citati contextu. Noſter verò, cum Philoſophiæ operam dediſſet, in Ticinenſi Academia ejuſdem Facultatis Profeſſor extitit. Neque tamen à Legum Studiis abhorruit; ut ex infra dandis ejus libris liquet. Sciant Lectores interea nos hic Paulum Æmilium inter Scriptores Mediolanenſes inſerere ex Picinelli fide, præſertim cum citet Longum in Catal. Gentis Blancorum pag. 38. quem tamen ad manus non habeo. Marcum tamen Antonium ex eadem Familia Virum Eruditiſſimum ex Inſubrum Scriptorum Catalogo expunximus, quamvis à citato Picinello in Athenæo memoratum, cum Patavinus fuerit, ut ex ejuſdem Voluminibus apertè conſtat. Scripſit Paulus Æmilius noſter:

I. De Partu hominis pro Medicis, & Juriſperitis. Ad Ranucium Parmæ, & Placentiæ Ducem. *Papiæ, apud Rubeum, 1621. in 4.*
II. Epitome Feudorum.
Ex Picinello pag. 450.

CCLVI.

BOFFA JOANNES.

JOanni Boffæ Civi ſuo non modicum debet Urbs Mediolanum. Is Sacerdotii dignitate, & Parochiali munere in Eccleſia Sancti Viti, ut ipſe aſſerit in Opere inferius indicando, decoratus, inſignem Beroldi, de quo paulo ante nos egimus, Codicem diligentiſſimè ſcripſit annis MCCLXVII. MCCLXVIII. & MCCLXIX. Neque tamen hiſce terminis clauſus extitit Auctoris noſtri in Patriæ antiquitates amor, nam & de ſuo eidem Operi addidit, quæ hìc enunciamus, ſcilicet:

I. Ordo Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ editus à Beroldo, ſed uſque ad tempora Henrici Secundi Septalæ, & uſque ad annum MXXVII. à Boffa continuatus.

CCLVII.

BOLDONUS JOANNES NICOLAUS.

ORtus eſt Joannes Nicolaus Boldonus ex nobili genere in hac Urbe, ejuſque ſtirpis plures in Medicorum Collegium relati ſunt, ut brevi videbimus. Congregationem Clericorum Regularium, quam Barnabitarum vocant, amplexus eſt; atque non tantùm ad ſacra ſtudia ſe contulit, quàm ad amœniora, ita ut & Concionator egregius, & Poëta non ignobilis ex ſuis Operibus commendetur. Charus fuit Cardinali Ludoviſio, & meritis plenus obiit Theani apud Fratrem ſuum Octavium ejus Urbis Epiſcopum, anno MDCLXX. ut à ſequenti Epitaphio, quod ad illius Sepulcrum legitur germano in amoris teſtimonium adjecto:

CIVIS HOSPES
BENEDIC HVIC CINERI
IOANNEM NICOLAVM BOLDONVM
MEDIOLANENSEM
E CLERICIS REGVLARIBVS S. PAVLI
BARNABITIS
OCTAVII BOLDONI EPISCOPI THEANENSIS
FRATREM GERMANVM COLLEGAM
ET NOVISSIME CONTVBERNALEM
CONSVMMATVM POETAM
EXIMIVM CONCIONATOREM
QVOD HAVSTVM IAM INDE A PVERO
EVANGELIVM
PVBLICIS PRIVATIS COLLOCVTIONIBVS
SCRIPTIS SOLVTA STRICTA ORATIONE
PERPETVVM
VEL IN EXTREMO COLLVCTANTIS
ANIMAE SPIRITV
INREQVIETVS ERVCTAVERIT
VT ET REQVIESCENS ERVCTET
THEANENSIVM PIETAS HIC HVMAVIT
VVLTV GESTV COELVM ANHELANS
COELITEM SPIRATVS
DECESSIT V. ID. IAN. MDCLXX.
ANNVM INGRESSVS LXXV.
IN SACRO IPSO ORDINE CLERICALI
SEXAGENARIVS.

Sequuntur ejus Opera:

I. La Saetta, Diſcorſi della Paſſione di noſtro Signore Gesù Chriſto, nell' Anima di Maria, dedicati all' Eminentiſſimo Sig. Cardinal Spada. *Perugia, preſſo il Bartoli, e Laurenti.* 1644. in 4.
II. L' Annunziata, Drama ſacro. *Spoleti, per l' Arnazzini.* 1642. in 12.
III. L' Uranilla, Drama ſacro. *Milano, per il Ghiſolfi.* 1647. in 8
IV. Settenarj ſacri, Scherzi Poetici ſopra i ſette Miſterj di Gesù, e di Maria, *Milano, per il Monza.* 1650. in 12.
V. Oratio in adventu Scipionis Agnelli in Caſalenſem Epiſcopum cooptati. *Caſali, apud Pantaleonem Goffium.* 1624. in 4.
VI. Annuale, o ſiano Diſcorſi per il Purgatorio, *Perugia.* 1666 in 4.
VII. Il Cielo in Terra. Prediche Quareſimali. *Napoli, per Giacinto Paſſaro.* 1677. in 4.
VIII. Epiſtolarum liber Sigiſmundi Boldoni. Opus poſthumum ejus fratris, quod edidit, & Præfationem ſuam, necnon Epiſtolam nuncupatoriam Ferdinando IV. Hungariæ Regi addidit. *Mediolani, apud Lambertum.* 1631.
IX. Epigrammata. Extant in eodem libro, in laudem fratris.
X. La Caduta de' Longobardi. Opus ejuſdem Sigiſmundi, cui Jo. Nicolaus addidit argumenta, atque ſupplementa, & Chriſtinæ Sabaudiæ Duciſſæ nuncupavit. *Bononiæ* 1036.
XI. Rhetoricorum Opus: continet Præfationes, Gratiarum actiones &c. *Romæ, apud Corbellinum.* 1652. in 8.
Juvat etiam hic addere in laudem iſtius familiæ nonnulla Carmina, quæ leguntur in libro, cui titulus, La Saetta della Paſſione &c. Sonetto della Signora Conteſſa Livia Boldoni Scotti Sorella dell' Autore.

Lau-

Altro della Signora Aurelia Boldoni Caſtiglioni, Sorella come ſopra.

Altro di Monſignor Aurelio Boldoni Prepoſto di S. Stefano Maggiore, Fratello &c.

Due Sonetti di Euſtachio Giacinto Faggio Prepoſito di Brivio.

Laudatur a Maraeclo in Bibliotheca Marianâ parte I. pag. 660. & à Picinello p. 314.

CCLVIII.

BOLDONUS NICOLAUS.

INter Scriptores Medicos, locum peregregie meruit Nicolaus Boldonus, Octaviani filius, ut clariſſimus Curtius notavit in ſuo libro Medicorum Mediolanenſium. Lauream noſter Philoſophicam atque Medicam adeptus eſt Patavii, necnon anno MDXLV. receptus fuit in Collegio Phyſicorum hujus Urbis. Adhuc juveni Piſanorum Univerſitas lecturam Primariam in ſuo Licæo ei contulit, ubi tantum famæ ſibi aquiſivit, ut Excellentiſſimus Mediolanenſis Senatus ad Patriam Boldono noſtro revocato, primarium Lectorem in Academia Ticinenſi ipſum majori ſtipendio, quàm aliis unquam dato, conſtituerit; ibi uſque ad ſeptuageſimum octavum ætatis ſuæ annum, qui vitæ ejus extitit ultimus, voce, & ſcriptis nunquam deſtitit immortali gloria dignum ſe efficere. A Philippo II. Hiſpaniarum Rege Protophyſicus declaratur, & uſque in Boëmiam à Maria Auſtriaca, & à Cæſare Rodulpho ejus filio vocatus pro ſalute eorumdem, optimè ſe geſſit, uti teſtatur Sigiſmundus ejus frater in Epiſtola à Lazaro Auguſtino Cotta in Curtii libro pag. 267. relata. Multa ejus Opera deperdita ſunt; quæ vero refert ibi Curtius, & ego ipſe vidi Lector amicus accipiat:

I. Excellentiſſimi Artium & Medicinæ Doctoris, Nicolai Boldoni Lectiones in quarta Fen. I. Canonis Avicennæ, quas aggreſſus eſt anno MDLV. die Martis XXVI Novembris.

II. In primum lib. Avicennæ Sect. IV. Cap. I. circa medium, extant in MS. Bibliothecæ Ambroſianæ in fol. ſign. A. n. 180.

III. De Febribus in generali, & particulari. MS. in fol. ejuſdem Bibliothecæ ſign. A. n. 215.

Extat ad eum Epiſtola Stephani Guazzii inter Epiſtolas ejuſdem impreſſas *Venet.* 1592.

Joannes Baptiſta Sylvaticus, Curtius in ſuo libro pagg. 91. & 267. necnon Picinellus in Athenæo pag. 499. ipſum laudant.

CCLIX.

BOLDONUS OCTAVIUS.

OCtavius Boldonus, Octavii filius, necnon Jo. Nicolai frater, in Congregatione & ipſe Sancti Pauli Decollati ab anno ætatis ſuæ decimo quinto, ad ſexageſimum uſque vixit, geminam in ea nobili palæſtra conſecutus laudem, nempe Regularis Diſciplinæ, Litteraturæque ſacræ, & amœnæ. Utramque mox eſt profeſſus, reluctante quamvis valetudine, quæ primam juventam acerrimè divexavit, alteram ſacro primùm Tyrocinio alumnorum Ordinis, poſt Collegiis Piſano, & Peruſino Præpoſitus per annos plures; alteram in publicis Academiis, ſcilicet Aſtenſibus, Piſanis, atque Mediolanenſibus, Diſcipulis egregiis ſacræ, ac profanæ Reipublicæ datis compluribus. In Magiſtrum magni Principis Coſmi Medicæi à Patre Ferdinando Florentinorum Principe fuit electus, necnon ab Alexandro VII. Summo Pontifice Epiſcopatum Theanenſem obtinuit. Clemens quoque IX. Pontifex Maximus, Vice-Præfectum Bibliothecæ Vaticanæ Octavium noſtrum conſtituit. Die XIX. Februarii, anno MDCLXI. adorſus eſt naviter Epiſcopales labores, inter quos inſtituit frequentes ipſe per ſe habere ſacras Conciones de ſuggeſtu, quandoque in Pontificalibus, plerumque de Sede, reparans Sanctorum Patrum veterem uſum. Præſul optimus Eccleſiam ſuam rexit viginti annorum ſpatio, vitamque reliquit anno ſalutis MDCLXXX. inſigni ſua Bibliotheca relicta RR. PP. Reformatis D. Franciſci in Conventu D. Antonii extra mœnia Theani. In ejus Sepulchro hæc legitur Inſcriptio ab ipſomet vivente concinnata:

IESV PIISS.
VIVENS FECI
ANNIS FATIGATVS ET CVRIS
EN DORMIO PLACIDVS
AD PEDES DVLCISSIMI FRATRIS
IOANNIS NICOLAI MEI
O . SI.
ARCANGELICA TVBA
EXPERGEFACTVS
AD EOSDEM IN COELO PEDES
PRENSANDOS ADMITTAR
OCTAVIVS BOLDONIVS
EPISCOPVS THEANENSIS ET
SS. D. N. PAPAE PRAESVL ADSISTENS
ANNO MDCLXXX.
ORBIS SERVATI
AETATIS MEAE LXXX.
EPISCOPATVS MEI XX.
FAVETE DIVI
FAVETE PII.

Plura ſcripſit ut infra:

I. ΚΟΣΜΟΠΟΙΗΑ ideſt Koſmopeia, ſeu Mundus, è gentilitiis Medicæorum globis, Architectâ ſapientiâ perfectus. Ad Sereniſſimos Conjuges Magnos Duces Etruriæ Ferdinandum, & Victoriam. *Peruſiæ Auguſtæ, per Antonium Bartolum.* 1641. *in* 8.

II. Theatrum Temporaneum æternitati Cardinalis Montii ſacrum. *Mediolani, apud Montiam.* 1636. *in fol.*

III. Dies Attici, ſive Exercitationes Græcanicæ. *Mediol. apud Caballum.* 1639. *in* 12.

IV. De ſui Inſpectione Acroama. *Lucæ, apud Peregrinum.* 1644. *in* 4.

V. Extemporalium Rhetoricorum pars prima, ſecunda, atque tertia, continens Orationes, Poëmata, Elogia, &c *Romæ.* 1612., & *Neapoli, apud Paſſarum.* 1670. *T. II. in* 12.

VI. Epigraphica, ſive Elogia, Inſcriptioneſque pangendi ratio. *Peruſiæ, apud Bartolos.* 1660. ad Alumnum ſuum Inclytum Sereniſſimum Coſmum Ætruriæ Principem. Ejuſdem libri editio ſecunda, multò auctior. *Romæ, apud Tinaſſium.* 1670. *in fol.*

VII. Sermo Panegyricus habitus in renunciatione Guidonis Mazentæ Principis Infocatorum, adjectis Elogiis illuſtrium Mazentarum.

Eo auſpice recitatæ ſunt, & impreſſæ ſequentes Orationes Panegyricæ.

VIII. D. Octavii Ducis Thebæi, & Martyris fortis Infirmitas, dictio Panegyrica habita Mediolani in Academia Infocatorum ad S. Alexandrum, ad Octavium Aſinarium Epiſcopum Ipporegienſem.

IX. Dictio Panegyrica de Simone Boſſio Principe Infocatorum renunciato.

X. Dictio Panegyrica de Alphonſo Aſinario Principe Paladinorum in Gymnaſio publico Aſtenſi.

XI. Dictio Panegyrica de Daniele Patritio Mediolanenſi renunciato Principe Infocatorum.

XII. Virtutis Templum, & Honoris.

XIII. Epigrammata varia extant in libro Fratris ejus Nicolai Boldoni, cui titulus la Saetta.

Inter Carmina Auguſtini Tettagi extant Carmina in Theatrum Octavii Boldonii in laudem Eminentiſſimi Montii pag. 56.

Videndi ſunt Ugelli Italia Sacra in Epiſcopis Theanenſibus, & Picinellus in Athenæo.

Donavit Biblioth. Ambr. Autographum litterarum, quas Bajazetes Turcarum Tyrannus ad Summos Pontifices Innocent. VIII. & Alexand. VI. conſcripſit. Ita Petrus Paulus Boſca lib. I. de Orig. & Statu Biblioth. Ambr.

CCLX.

Digitized by Google

CCLX.

BOLDONUS SIGISMUNDUS.

Sigiſmundus & ipſe, patrem habuit Octavium, de quo diximus: Laudibus cumulatus eſt ab Abbate Picinello, utpote litteris Græcis atque Latinis ſummopere præditus; Philoſophicas, atque Medicas diſciplinas exercuit in Patria Mediolanenſi, poſt lauream Patavii acceptam. Cujuſdam rixæ causâ Mediolano pulſus Urbinum ſe contulit, ætatis verò annorum XXV. Cathedram Philoſophicam in Univerſitate Papienſi adeptus eſt; Romæ etiam fuit, & ibi in Academia Humoriſtarum appellata, ſuorum Carminum gratiâ, locum habuit. In Patriam redux inter Medicos Collegiatos adſcriptus fuit; Patavium vocatus ob mortem Cæſaris Cremonini primarii Philoſophiæ Profeſſoris eidem ſuffectus, peſtilenti morbo anno trigeſimo tertio ætatis ſuæ occubuit die tertia Julii in Urbe Papienſi anno MDCXXX. Ex tempore publica ingenii ſui teſtimonia dedit, nam Philoſophicis, aliarumque ſcientiarum argumentis ſibi datis, ſtatim reſponſa tradebat, atque Orationem quarto ſolius horæ ſpatio uniuſcujuſque lemmatis texebat, recitabatque. Hæc de ipſo habemus:

I. Larius, ſive Lacus Larii Deſcriptio. *Lucæ, apud Mareſcandolum.* 1660. *in* 12.
II. Amores Amintæ, & Leucipis Carmina Sigiſmundi Boldoni: extant MSS. in Codice Reginæ Sveciæ in Bibliotheca Vaticana Cod. n. 1098. Ex Montfaucon.
III. Apotheoſis in morte Philippi III. Regis Hiſpaniarum Poema. *Papiæ, apud Bartolum.* 1621. *in* 4.
IV. Epiſtolarum Tomi II. *Mediolani, apud Montiam.* 1651 *in* 8.
V. Orationes Academicæ n XXIII. *Lucæ, apud Mareſcandolum.* 1660. *in* 12.
VI. La Caduta de' Longobardi Poema Eroico. *Bologna.* 1636. *in* 8. de quo jam diximus in Johanne Nicolao Boldono
VII. Poëmata varia latina. MS. in fol. ex Theatro Ghillini.
VIII. Sermones Latini, atque Italico Sermone confecti, uno Vol. in fol. MS ex eodem.
IX. De Fœtu Opus imperfectum MS. ex eodem.
Ghillinus ſupra memoratus in ſuo Theatro part I pag. 209. Athen. Picinelli pag. 453. eum laudant.

CCLXI.

BOLLINUS JACOBUS.

Jacobus Bollinus Ordinis Eremit. S. Auguſtini Regens Sacræ Theologiæ Magiſter, inde Prior Cœnobii D. Marci Mediolani, Definitor bis ad Capitulum Generale, Vir equidem eximiæ majeſtatis, & venerationis, ingentis animi, & maximæ authoritatis fuit. Inter alia beneficia, quæ ſuo Conventui largitus eſt, numerantur Candelabra argentea, quæ Templo D. Marci donavit. Obiit anno MDCX. Scripſit:

I. Tractatum de Anima.
II. De Elementorum formis.
MSS. in 4. juſtæ molis. Extant in Biblioth. Cœnobii S. Marci Mediolani.

CCLXII.

BOLOGNA HILARIUS.

Hilarius, cognomine Bologna, patria Mediolanenſis, in Sancto Simpliciano Regulam Monaſticam Caſſinenſium S. Benedicti profeſſus eſt anno MDCXVI. die XXVI. Januarii. Floruit non ſcholaſticis ſolum, & contemplativis ſcientiis, ſed etiam ſacris, amœniſque litteris, quibus admodum fuit celebris, ac illuſtris; florentiſſimis idcircò Italiæ Academiis certatim adſcriptus. Morum doctrinæ feriam,

ac ſedulam impendit operam, eamque Brixiæ non ſine plauſu tradidit, ſed cùm ad Euangelicas Conciones ſtudium omne, ac vires convertiſſet, in ea facultate profecit adeo, ut nobiliores per Italiam ſuggeſtus, Mediolani ſcilicet, Florentiæ, Venetiis, Genuæ, Bergomi, Bononiæ, alibique ſingulari ſemper Auditorum frequentia, & admiratione conſcenderit, inter celebriores proinde ſui ævi Concionatores haud poſtremum locum adeptus. Straverat quidem illi virtutis meritum ad Regulares dignitates expeditum iter, jamque Decani, ac Præpoſiti munera ei delata fuerant; ſed ipſe nihilominus optimorum Studiorum amore irretitus, Prioratu ſponte dimiſſo, ad ulteriora aditum ſibi præcluſit, Abbatis tantùm titulo contentus: Denique in Monaſterio S. Salvatoris Papiæ anno ætatis LXIII. fato ceſſit, his relictis Studiorum ſuorum monumentis:

I. Il Sole, ed il Mondo delle Glorie del Gran Patriarca S. Benedetto, e degli Uomini illuſtri di ſua Religione: Panegirico dedicato alla Santità di Aleſſandro VII. *In Venezia, preſſo il Tomaſini.* 1656. *in* 4, eſtque Opuſculum non adeò parvæ molis, qualem Panegyris titulus videtur præferre, continet enim paginas 200. illuſtrioribus Monaſtici Ordinis hiſtoriis adornatas.
II. Il Trionfo dell'Amor Divino. Panegirico per S. Catterina d'Egitto. *Milano, per il Rolla.* 1638. *in* 4.
III. Le Sagre Spoglie di S. Bernardo, Panegirico. *Ivi, per il Monza.* 1640 *in* 4
IV. Le Prediche Quareſimali. MS. in fol.
V. Compoſuit etiam aliud majus volumen de rebus omnino ſacris, ſicut ipſemet aſſerit in Epiſtola ad Lectorem præfixa Panegyri S. Benedicti in hæc verba:
„ Se egli ſarà mirato con occhio benigno, uſcirà ben
„ toſto accompagnato da un volume aſſai maggiore
„ di materie pur ſagre, che già ſtà pronto, nè altro
„ vi manca, che traſcriverlo.

Ejus meminere cum laude Angelus Maria Arcioni in libello de translatione SS. Parmenſium pag. 12. his verbis: „ Et in un altro Anniverſario celebra-
„ toſi il Mercoledì per li Benefattori, predicò il Pa-
„ dre Abbate Don Ilario di Milano pel deſiderio,
„ che moſtrò di ſentirlo queſta Città, reſtando im-
„ preſſa in queſti Letterati la memoria del valore di
„ queſto Padre, fattoſi qui conoſcere nelle replicate
„ prove di due Quadrageſimali, e d'un Avvento.

Philippus Picinellus in Athenæo Literat. Mediolan. pag 379., illum nobilioribus Scientiis inſignitum deſcribit, ſuique temporis Concionatorem egregium appellat. Ad eum legitur longiſſima Epiſtola Jo. Caramuelis illius laudibus pleniſſima.

Meminit ejus Bernardus Pez Mellicenſis Epiſtola X. apolog. pag. 252. At Bergomates ſibi gratiſſimæ prædicationis ab Hilario in S. Mariæ Templo habitæ, illuſtre teſtimonium toti Orbi exhibitum voluerunt, edito libello proſa, & carmine ejus laudes exprimente cum hoc titulo: „ Plauſus in Or-
„ bis Theatro datus Hilario Bononiæ Mon. Caſin.
„ Bergomi in S. Mariæ anno MDCXXXIX. Concio-
„ natoris munere egregiè perfuncto. *Bergomi, Typis M. Antonii Rubei.*

Ex Armellini Bibliotheca Benedictino Caſſinenſi P. II. 217., & in Appendice pag. 50. A Picinello etiam ſuprad.

CCLXIII.

BOLOGNA JOANNES BAPTISTA.

Sub Alexandro Rubino in Scholis Palatinis, inde in Univerſitate Braydenſi, ſub Nicolao Magnetio Societatis Jeſu, natione Gallo, humaniores litteras didicit Jo. Baptiſta Bologna Mediolanenſis. Ad Jura poſtmodum tractanda animum ſuum convertit, ideoque Magiſtrum habuit Hieronymum à Baſilica Petri in Inſtitutis, dum moram trahebat Papiæ partim in Collegio Caſtelioneorum, partim in altero Borromæorum; ſed Patris juſſu in Notarii, atque Procuratoris officio ſe exercere Jo. Baptiſta noſter coactus fuit, quod ægrè ferens, pœnè ex integro ſtudia omnia reliquit, adeo ut cum in morbum incidiſſet, Georgius Manriquez Nobiliſſimus, pietate motus Fiſcalem cujuſdam ſui Feudi ipſum conſtitueri, ſed irâ patris non ammotâ, ex propria domo profugus, plura miſer hic filius ſuſtulit patienter. Non defuere

tamen maledici, qui ipſum contra vitam Parentis inſurrexiſſe vulgarunt: Qua de re carceribus detentus per multum temporis ſpatium, aut verè, aut fictè demens apparuit: Nullatenus ſic miſerimè vivens, ſcripſit Librum hoc titulo:

I. De Attentato, ut dicebatur, Paricidio, ac de ſua ſomniata dementia Oratio. *Mediolani, apud Malateſtam*. 1619. *in* 4. In ipſa de vita propria multùm differit.
II. Nonnulla Epigrammata.
Ex Picinello pag. 235.

CCLXIV.

BOLOGNINUS ATTENDULUS CÆSAR.

BOlognina Familia inter Nobiles, non tantùm hujus Urbis, ſed etiam Bononiæ, cognomen Attenduli à Duce Sfortia Mediolanenſi obtinuit; de origine autem hujus inclytæ domus differit Simoneta in ſua Sforiade lib. IX. cap. IV. pag. 160. Cæſar noſter parentes habuit Jo. Paulum Mediolanenſem Senatorem à Plotto memoratum anno MDLXVII. atque Paulam Vicecomitem Borromeam. Celebris Juris Conſultus ſuæ Patriæ fuit, ut videre eſt in

I. Collectione X Allegationum, quas *Jo. Baptiſta Bidelius impreſſit Mediol. anno* 1551. *in fol.*
II. Aliæ plures Allegationes ejuſdem tam impreſſæ, quam MSS. reperiuntur in Bibliothecis Archintea, Areſiana, Comitis Gabrielis Verri, de quibus plura Volumina effici poſſent, & alibi.
III. Juris Criminales Animadverſiones *Mediolani, ſine Typographi nomine*. 1654. *in fol.* Extant in Archana.
Ex Schedis Patris Bereitæ.
Vide etiam Siton. in Monum. Senat. Mediol. n. 123 pag. 9. Plottum ad Conſil. 63. Martin. Garat. pag. 264.

CCLXV.

BONACINA AUGUSTINUS.

PRimus Mediolanenſium Scriptorum, quem nobis dedit Abbas Picinellus, Auguſtinus fuit Bonacina, atque, ut ſolet, nihil de ipſius natalibus, atque vita protulit: Ego vero ex MSS. hujus Viri, quos in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium humaniſſimè mihi protulit, doctiſſimus, atque mei amiciſſimus Don Laurentius Georgius, multimoda eruditione præditus, atque illius vetuſtiſſimi Archivi attentiſſimus illuſtrator, cognovi ipſum fuiſſe profeſſorem Oratoriæ facultatis in Scholis Palatinis, necnon in linguis Græca, atque Latina ſummopere edoctum: Iſta profero Lectoribus meis poſt Opuſcula edita, alterum à Picinello relatum, alterum à me repertum. Ideſt:

I. De Federico Borromæo Cardinali creato, Oratio gratulatoria. *Mediolani, apud Pontium*. 1588. *in* 4.
II. De Sanctiſſimo Pontifice Gregorio XIV. Optimo Maximo, Oratio habita in Eccleſia Scalenſi. *Mediolani, apud Pontium* 1591. *die* 27. *Januarii*, *in* 4.
III. Ad Illuſtriſſimum Camillum Sfondratum Epiſtola Gratulatoria pro Cardinalis dignitate obtenta. *Mediolani, ut ſupra*, *in* 4.
IV. Oratio in laudem Illuſtriſſimi atque Excellentiſſimi Joannis Fernandei Velaſci Feriæ Ducis, Caſtellæ Comeſtabilis, Mediolani Gubernatoris, bonarum Artium Mæcenatis. MS in fol. cui titulus Orationes, & Epiſtolæ diverſor. n. 60. in Biblioth. Monac. Ciſter. S. Ambroſii Mediolani.
V. De Gregorio XIV. Summo Pontifice declarato libellus, cui præfigitur etiam Epiſtola ad eumdem Pontificem. MS in fol. paginarum 10. Extat ut ſupra.
VI. Preces XII partim MSS. partim impreſſæ ad Senatum Mediolanenſem pro augmentatione ſalarii, & pro aliis cauſis, nempè ut adſit Orationi, quam habiturus eſt pro Regia Prole ſuſcepta, necnon ut ſua Grammatica legatur ubique a Ludimagiſtris, etiam nomine, & ad inſtantiam ipſorum; ut in locum ſubrogetur Marcheſonii; ut in primarium locum promoveatur, & ſimilia. Extant ut ſupra, eruditione Græca, & Latina refertæ.
VII. Epiſtola Latina ad Senatorem Marium Corradum pro ejuſdem Protectione.
VIII. Alia ad Joannem Salazarium Didaci ſupremi Cancellarii filium. Extant ut ſupra.
IX. Oratio in obitu Joannis Petri Marcheſonii anno MDXCIV. habita. Ex Schedis Sitonianis.
X. Oratio in ortu Philippi Dominici Auſtrii Principis Hiſpaniarum anno MDCV. ex Cæſare Parona fol. 5. & ex eiſdem Schedis.

CCLXVI.

BONACINA MARTINUS.

NEmo eſt, qui Theologicas facultates diſcere atque docere profiteatur, qui præ manibus non habeat Martini Bonacinæ Mediolanenſis Opera; & quidem facem ipſe prætulit omnibus aliis, qui Moralem ex profeſſo tractavere. Mirum ideo non eſt, ſi centies ſcripta ejuſdem, partim ſeorſim, & partim in unum collecta undique reperiantur. De ipſis vero infra loquemur, poſtquam de illius meritis aliquantulum diſſeruerimus. Nobili ſanguine natus, optimiſque moribus imbutus, Clericis ſuæ Patriæ Jus Canonicum, atque Civile dictavit: Rector inde Collegii Nobilium, atque alterius Helvetici efficitur, & in Congregatione, quam Oblatorum vocant, enumeratur. Suadentibus fratribus, ad Aulam Romanam ſe conferens, inter Præſules locum obtinuit, necnon à Ferdinando II. Cæſare, Comes, atque Eques auratus declaratur. Hippolytus Cardinalis eximius Aldobrandinus Theologum ſuum Bonacinam voluit, atque ab Urbano VIII. Pontifice Maximo Epiſcopatum Uticenſem obtinuit, & paulò poſt in Suffraganeum, uti dicitur, Pragenſis Archiepiſcopi eligitur, ſed morte præventus anno ſuæ ætatis XLVI. ultimam dignitatem exercere non potuit, nam in itinere fato ceſſit, anno ſalutis MDCXXXI.

Opera illius diſtinctè recenſere congruum duxi, quæ poſtea Lugduni, Antverpiæ, Venetiis, Taurini, Mediolani, & alibi ab anno MDCXXIV. ad noſtra uſque tempora duobus, atque tribus Voluminibus in folio Typis data fuerunt:

I. De Legibus.
II. De Peccatis.
III. De Præceptis Decalogi, & Eccleſiæ.
IV. De Horis Canonicis.
V. De Contractibus.
VI. De Matrimonio.
VII. De Simonia.
VIII. De Reſtitutione.
IX. De Cenſuris.
X. De Sacramentis.
XI. De Alienatione bonorum Eccleſiaſticorum.
XII. De Largitione Munerum Regularibus interdicta.
XIII. De Obligatione Beneficiatorum ad reſidendum &c.
XIV. De Obligatione denuntiandi hæreticos, & ſollicitantes.
XV. De Clauſura.
XVI. De Irregularitate.
XVII. De Cenſuris Eccleſiaſticis.
XVIII. De Gratia.
XIX. De Legitima Electione Summi Pontificis.
XX. De Beneficiis.
XXI. De iis, quæ pertinent ad Clauſuram, & de pœnis violatoribus ipſius impoſitis.
XXII. De Excommunicationibus.
XXIII. De Suſpenſionibus.
Eum laudat Auguſtinus Terzagus in pluribus Epigramm. in libro cui titulus: Poeſis pag. 55., & 81. De ipſo agunt Laſor a Varea, Hieronymus Ghilinus, Janus Nicius Erithræus, Leo Allatius in Apibus Urbanis, Borſerius, Picinellus pag. 415., atque alii innumeri.

CCLXVII.

CCLXVII.

BONACURSUS.

NEfaria Catharorum Hæreſis, quæ orta ſæculo XII. diu Chriſti vexavit Eccleſiam, licèt pluribus in Conciliis damnata, ſerpere non deſtitit etiam ſequenti, & ultra, ut optimè norunt Eruditi omnes. Horum impia Dogmata diu Mediolani docuit Bonacurſus, quem Mediolanenſem Civem fuiſſe auctor eſt Gulielmus Cave. Divino poſtmodum afflante Spiritu, ejuratâ peſtilentiæ Cathedrâ, Catholicam Fidem profeſſus eſt tanto cum Eccleſiæ gaudio, ut ad Epiſcopales Infulas aſſumptus, qui prius Oves Chriſti laceraverat, iiſdem Paſtor præficeretur. Cujus Urbis Præſul fuerit Bonacurſus (ingenuè fatebimur) ignoramus; ſi verò quid ſentimus exponere licet, illum ipſum eſſe ſuſpicamur, qui anno MCCLVII. Æmonienſi populo ſacra Jura dabat, & inter ejus Sedis Antiſtites XII. ab Ughello recenſetur. Quæ ad hanc nos inducant ſententiam multa ſunt, præſertim, quòd paucos ante annos fortiſſimus Chriſti Pugil S. Petrus Martyr ex Ordine Prædicatorum ab ejuſdem ſectæ hominibus confoſſus glorioſum Veritati Ortodoxæ teſtimonium dediſſet. Nec verò nos movet Clariſſimi Dupinii ſententia, opinantis Bonacurſum ſæculo XII. floruiſſe, neque enim quia Catharorum Doctor extitit, ideo priori ejuſdem hæreſis ætate vixiſſe cenſendus eſt, ſed potius ad ſubſequentia tempora referendus Cùm autem nullus inter Italicos Præſules eo nomine reperiatur ante Æmonienſem, jure opinioni noſtræ inſiſtendum credimus, ſalvo ſemper Eruditorum judicio, cui in omnibus ſubeſſe volumus. Porro errorem ſuum ita Bonacurſus doluit, ut Dogmatum antea traditorum turpitudinem in publicum protulerit ſequenti Volumine:

I. Vita Catharorum Hæreticorum.
Hanc vulgavit Dacherius in Spicilegii Tom. XIII.
Agit de Bonacurſo citatus Dupinius in ſua Bibliotheca Eccleſiaſtica Tom. IX. pag 105. qui & ipſe Mediolanenſem ſcribit fuiſſe.

CCLXVIII.

BONAVILLA PETRUS NICOLAUS.

PAter Joſeph Bernardinus Buroccus à Modoëtia ex Ord. Minorum Obſer. Sancti Franciſci, atque Bibliothecæ ſui Conventus Modoëtienſis non tantum Cuſtos, ſed egregius Promotor, necnon accuratiſſimus rerum ſuæ Religionis Collector, aliquot ejuſdem Scriptores, mihi perhumaniter in hoc Opere inſerendos ſubminiſtravit, inter quos Petrum Nicolaum Bonavillam Sacræ Theologiæ Doctorem, atque inter ſuos Definitoris munus agentem anno MDCCXXIII. qui ſcripſit:

I. Breve Chronicon Fratrum Minor. Obſer. Provinciæ Mediol. *Ibi, apud Marellum.*
II. Vita di S. Giacumo della Marca. *Milano, preſſo lo ſteſſo.* 1727. *in* 8.

CCLXIX.

BONESANA FRANCISCUS.

FRanciſcus Boneſana Patricius Mediolanenſis, ex Clericis Regularibus Theatinis, cum in Regno Poloniæ Commiſſarii Apoſtolici munere in bello contra Turcas ſedulo functus eſſet, ab Innocentio XII. electus Epiſcopus Calatinus, Romæ conſecratus fuit die VII. Aprilis MDCXCII. Neapolim pervenit die I. Maji, ibique ab Archiepiſcopo Jacobo Cardinali Cantelmo hoſpes exceptus (& prout eorum neceſſitudo expoſcebat) innumeris favoribus tunc, & in poſterum eſt honeſtatus. Die vero XV. præfati menſis Maji, ejus ingreſſum ſolemni plauſu celebravit Eccleſia Calatina, cujus poſſeſſionem jam pridem per nuncium adeptus fuerat. Diœceſanam Synodum coram omni Clero, & populo edidit die XXIII. Novembris MDCXCIII. Memorati Cardinalis operâ ad Novocomenſem in Inſubria evectus Eccleſiam, hanc proprio Præſule orbatam reliquit die XX. Novembris MDCXCV. Illic diu præfuit uſque dum apopletico morbo correptus, in ſua Diœceſi ſpiritum Deo reddidit XXI. Decembris MDCCIX. atque ob ejus laudabilem memoriam die XXII. Januarii MDCCX. funebri pompa Calatina Eccleſia illi juſta perſolvit:

I. Synodus Calatina ab eo elaborata, & vulgata ut ſupra.
II. Epiſtolæ Paſtorales Eccleſiaſtica Diſciplina plurimum refertæ, & Typis datæ.
Vide Ughelli Ital. Sacra T. VI. col. 460. & T. V. col. 322.

CCLXX.

BONETTUS ELISÆUS.

ELiſæus Bonettus à Mediolano, florebat in Carmeli Religione Congregationis, ut vocant, Mantuæ, atque in Conventu Sancti Joannis ad Concam in hac Urbe, ut refert Felina anno MDCLXIX. Ab ipſo laudatur uti Vir non ſolum pietatis eximiæ, ſed etiam virtutibus præclariſſimis conſpicuus, inter quas habuit etiam Muſicæ ornamentum, atque Chori Magiſter ab omnibus vocabatur. Ejus diligentiæ debemus memoriam plurium ejuſdem Cœnobii Virorum illuſtrium, etſi nunc de aliquibus fruſtra quæramus. Præter igitur librorum Chori Volumina, quæ diligentiſſimè cum notis Muſicalibus conſcripſit, & quibus alios Conventus perhumaniter ditavit, inſtituit etiam:

I. Librum pro Fratrum Defunctorum memoria, in quo eorum geſta præcipua, virtutes, beneficia Religioni collata, & pro meritis encomia deſcripſit, necnon in poſterum deſcribendi ordinavit. MS. in fol. quem ego tractavi; ſervatur in Bibliotheca ejuſdem Conventus.
Videndus Felina in ſuo Opere pag. 38.

CCLXXI.

BONUS ANDREAS.

ANdreas Bonus Mediolanenſis Sacerdos, Sacræ Theologiæ Laurea decoratus, Congregationem Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli ingreſſus eſt, ubi tale dedit virtutum ſuarum ſpecimen, ut die XXIV. Januarii Anni MDCVIII. ad generalem ejuſdem Præpoſituram aſcenderit. In hujus Viri commendationem plura proferre non juvat, ſufficit enim ſatis, ſuperque dicere, dignum habitum fuiſſe a Friderico Cardinali Borromæo, qui Anno MDCXI. Metropolitanæ Eccleſiæ Canonicus Ordinarius crearetur. Sed cum tanta virtus majora poſceret præmia, ejuſdem Baſilicæ Pœnitentiarius Major ab Antiſtite ipſo renunciatus eſt Anno MDCXIV. Eo in munere quadriennio vixit evocatus à Sæculo ætatis ſuæ XLIII. Kal. Januarii, id eſt Anno MDCXVIII. Animarum ſaluti conſulens hæc vulgavit.

I. Breve Trattato dell' Indulgenze, compoſto per ordine del Sig. Cardinale Federico Borromeo dal Reverendo Prete Andrea Buono, Dottor Teologo ed Oblato di S. Sepolcro. *Milano, per il Pontio.* 1610. *in* 4.
II. Eſortazione al Giovane Criſtiano per fuggire la ſtrada del Mondo, e convertirſi a Dio. Opera di Monſignor Andrea Buono Canonico Ordinario, e Penitenziero Maggiore nella Metropolitana. *Milano, nella Stamp. Arciepiſcopale* 1616. *in* 8.
Quædam de eo tradit Bartholomæus Rubeus in libro recenter edito; de Origine, & Progreſſu Congregationis Oblatorum, pag. 34.

CCLXXII.

CCLXXII.

A

BORROMÆA HIPPOLITA.

NOn tantùm Mediolanenſium Scriptorum Catalogus erit omni ævo à Viris doctis ſummopere laudandus tot tantiſque rationibus, de quibus jam præfatus ſum, ſed & etiam numero Fœminarum virtute illuſtrium, quæ in ipſo recenſentur, quod certè rarum eſt, & in aliis Scriptorum Bibliothecis fermè deſideratur. Hanc non ignobilem Poetriam igitur ex Creſcimbenio attuli, Hippolitam nempè Borromæam Comitis Hieronymi Anguiſciolæ Uxorem, Mediolanenſem Matronam, prudentia, virtu-

B tibus, aliiſque dotibus præclariſſimam. Leguntur de ipſa:

I. Carmina Italica, vulgo Rime. Extant poſt Epigramm. Italica Aloyſii Caſolæ *Venetiis impreſſa anno* 1541.

II. Epiſtola Italica ad Veronicam Blancarlam, data Placentiæ die XIII. Aprilis anno MDXLVII. extat in lib. cui titulus Lettere di Molte Valoroſe Donne. *Venezia, preſſo il Giolito*. 1549. *in* 8., ibique legitur etiam Epiſtola ad ipſam Æmiliæ Rangonæ data item Placentiæ.

Ex ſupradicto Creſcimbenio in libro II. Volum. IV. De' Commentarj intorno all' Iſtoria della volgar Poeſia, & ab Eccleſia de Fœminis Illuſtribus.

CCLXXIII.

C

BORROMÆUS ANDREAS.

COmes Julius Cæſar Borromæus Pater extitit Andreæ noſtri, atque ejus Mater Comitiſſa è Cæſiorum familia, neque ex tam nobili Parentum origine, nec ab aliis ſingularibus animi, atque corporis dotibus illectus fuit Andreas, ut in Sæculo degeret, imò etiam vivens, & Theatinorum Religionem profeſſus anno MDCXXXVII. ibique pietatis, & litterarum novis ornamentis acceptis, noſtrum inſtituit relinquere Mundum, & anno MDCLII. ad alterum, idest in Georgianas, Mingrelliānaſque regiones abire voluit Miſſionarii munere accepto à Summo Pontifice Innocentio X. Romam redux poſt ſui

D primi laboris novennium, in quo barbarorum animas Deo quot lucraſſet penè incredibile eſt, ejuſdem Miſſionis, cujus Præfecturam jam egerat, Procurator efficitur; Urbanus item VIII. Pont. Max. merita ipſius compenſare tentavit, & Epiſcopatum neſcio quem ei obtulit, ſed fruſtra, nam Andreas ſicuti dignitates ſuæ Religionis, ita & iſtum recuſavit: tandem longiori vita dignus abiit ad Superos Anno MDCLXXXIII. In Suorum D. Antonii Collegio hujus Metropolis legitur de ipſo hoc Monumentum.

P. D. ANDREAS BORROMAEVS
C. R. MEDIOLANENSIS
VIR APOSTOLICVS
IN ORIENTALI IBERIA MISSIONIS
E PRAEFECTVS
BARBARORVM SALVTI
AD MVLTOS ANNOS VNICE ADDICTVS
DEVITATIS INFVLIS
GENTILITIVM STEMMA HVMILITATIS
OPERE COMPLENS
PIETATE QVA VIXIT
DECESSIT IN VRBE
A. D. MDCLXXXIII.

De ipſo habemus:

I. Relazione della Georgia, Mingrellia, e Miſſioni de' PP. Teatini in quelle parti. Extat in primo Volumine Operis, cui titulus: Delle Miſſioni del P. Don Bartolomeo Ferro. *Roma* 1704. *in fol.*

A Suis, & à Paulo Maria Terzago in Septaliano Muſæo Cap. 16. nec non Picinello pag. 30. Petrus Paulus Boſca egit de ipſo in libro de origine & ſtatu Bibliothecæ Ambroſianæ.

CCLXXIV.

BORROMÆUS CAROLUS.

S. Carolus Borromæus Patritius Mediolanenſis Giberti Borromæi Aronæ Comitis, & Margaritæ Medicææ Pii IV. Pontificis Max. ſororis filius, in arce Aronæ natus eſt Anno Chriſti MDXXXVIII. poſtridie Kal. Oct. De ejus præclariſſimis geſtis ſuperfluum eſt verba facere, cùm luce clariora ſint, & tot Virorum ſcriptis edita, de quibus inſra indicem dabimus, quotquot nobis innotuerunt. Quis ejus Manſuetudinem, Paſtoralem ſollicitudinem, Charitatem, cæteraſque Virtutes omnes verbis aſſequi poterit? Anguſtos nimis terminos Opus iſtud, & Inſtitutum noſtrum ſtatuit. Satius igitur duximus ejus Dignitatum gradus ordine quo collati ſunt referre. Sacra illum Purpura decoravit Avunculus ejus Pontifex Anno MDLX. pr. Kal. Februarii. Ad Archiepiſcopatum Mediolanenſem evectus eſt cum annum vigeſimum tertium ageret. Inde ex Diaconia SS. Viti, & Modeſti ad Titulum Presbyteralem S. Praxedis, & Bononienſem, ac Romandiolæ Legationem translatus, Flandriæ, Luſitaniæ, Helvetiæ Catholicæ, Germaniæ Inferioris Protector, ac Major Romanæ Eccleſiæ Pœnitentiarius effectus eſt. Plurimum in Concilio Tridentino laboravit, ut teſtes ſunt innumeræ ejus Epiſtolæ authographæ, quæ in Bibliotheca Ambroſiana ſervantur, de quibus inſra. In cinere, & cilicio ſanctiſſimè obiit Anno MDLXXXIV. III. Nonas Octobris. Certatim exuvias, inſtrumenta pœnitentiæ, libros, precarios globulos rapientibus qui aderant, omnia quoque apud Viros Principes magno in honore habita ſunt. Sacrum ejus Cadaver in Archiepiſcopali Sacello expoſitum, cancelliſque munitum, quarta ab obitu die maxima omnium Ordinum pompa elatum in Metropolitana ad primos gradus, quibus ad Aram maximam aſcenditur in Arca plumbea conditum eſt, cum hoc à ſe concinnato Epitaphio:

CAROLVS CARDINALIS TITVLI S. PRAXEDIS
ARCHIEPISCOPVS MEDIOLAN.
FREQVENTIORIBVS CLERI POPVLIQVE
AC DEVOTI FOEMINEI SEXVS
PRECIBVS SE COMMENDATVM CVPIENS
HOC LOCO SIBI MONVMENTVM
VIVENS ELEGIT.
HVMILITAS.
VIXIT ANNOS XLVI. MENSEM I. DIEM I.
PRAEFVIT ECCLESIAE MEDIOLANENSI
ANNOS XXIV. MEN. II. D XXVI.
OB. III. NONAS NOVEMBRIS
ANNO MDLXXXIV.

Eum Clemens VIII. inter Beatos, Paulus V. inter Sanctos retulit; ille Anno MDCIV. hic MDCX.

Colitur nunc ejus Corpus in ſubterraneo Sacello in Arca argentea montana Chryſtallo ornata, quam Philippus IV. Hiſpaniarum Rex Divo Antiſtiti dono dedit; univerſo Catholico Orbe Virum ſanctiſſimum Miraculorum, & Virtutum Fama celeberrimum venerante.

Carolum laudavit in funere Franciſcus Panigarola Aſtenſis Epiſcopus, de quo ſuo loco.

Proceſſus ſuper Miraculis factis à S. Carolo Bononiæ, & alibi MS. in fol. extat in Biblioth. Amb. ſign. D. num. 59., atque alter Canonizationis illius, ſub auſpiciis Phil. Archinti confectus, ſervatur in Sacrario Oratorii magnificentiſſimi Comitum Archintorum in Oppido Canturii.

Nunc

Nunc Opera illius Sancti Viri typis edita, ali quo temporum, quibus ſcripta ſuerunt, ordine ſervato, Lectoribus profero.

I. Acta Eccleſiæ Mediolanenſis à S. Carolo condita, cum Vita ejuſdem a Carolo a Baſilica-petri conſcripta. *Mediolani, apud Pacificum Pontium*, 1599 *in fol. tum Brixiæ, apud Societatem*, 1603 *Tom. III. in* 4., *atque Lugduni, Tom. II. in fol, deinde Bergomi, typis Santini*, 1738. *Tom. II in fol.*

II. Epiſtola ad Clerum Mediolanenſem. *Patavii, typis Paſquati*, 1667. *in* 12.

III. Decreta Generalia ab Illuſtriſſimo & Reverendiſſimo D. D. Carolo, S. R. E. Presbyt. Cardinali tituli Sanctæ Praxedis, Archiepiſcopo Mediolani, Civitatis, & Diœceſis Brixienſis Viſitatore Apoſtolico promulgata, atque edita, Anno à Chriſto nato MDLXXXII. Gregorio XIII. Pont. Max. regnante. *Mediol. ex Officina Michaelis Tini, in* 4.

IV. Epiſtola Caroli Cardinalis Borromæi ad Andream Bathoreum Regis Poloniæ nepotem, ſimul, & Andreæ ad Cardinalem reſponſum, impreſſa Anno 1584. Ita Cinellus in ſua Bibliotheca Tom. I. 1696.

V. Lettera Paſtorale ſcritta dal Cardinal Borromeo al ſuo Popolo, nella quale diffuſamente ſi dichiara che coſa ſia l'Anno Santo del Giubileo, la Indulgenza, che ſi acquiſta, e quale preparazione ſi debba fare per pigliarlo con profitto ſpirituale, impreſſa l'anno 1574, & iterum latino ſermone. *Antuerpiæ, ex Officina Plantiniana, anno* 1575. *in* 8. Denuo juſſu Epiſcopi Auguſtani in Germanicam, & Latinam Linguam tranſlata. *Dilingæ*, 1575 *in* 8. Ita Draudius in Biblioth. Claſſica pag. 348., & iterum Gallicè, *per Ludovicum de Creil, à Paris chez Chardon*, 1574. *in* 8.

VI. De Ratione adminiſtrandi Sacramentum Pœnitentiæ. *Mediolani, ſine anno, & Typographo, in* 8.

VII. Sermone nelle Eſequie di Donna Anna Regina di Spagna. *Sine loco, anno, & Typographo, in* 4.

VIII. Memoriale al Popolo Milaneſe. *Milano, per il Tini*, 1579. *in* 4.

IX. Avvertenze a' Confeſſori della Dioceſi di Milano, *pluries impreſſæ, & denuo ſic*: con l'aggiunta di un Libro di Canoni Penitenziali. *Venezia, preſſo la Società Albriziana*, 1715. *in* 12. Hic liber extat etiam MS. in Bibliotheca Ambroſiana in Codice ſignato E. num 5., atque in linguam Gallicam verſus, hoc titulo: Inſtructions de S. Charles Borromée aux Confeſſeurs, traduittes par Charles de Montechal Archevêque de Toulouſe. *A' Paris chez Vitré*, 1657 *in* 8., & reimprimées par ordre du Cardinal de Novailles Archevêque de Paris 1701. Eas edidit etiam latinè cum notis Franciſcus Sylvius Theologus in Duacenſi Academia. *Rothomagi*, 1712., *& Antverpiæ apud Belleriun* 1624. Anno 1726. Vir doctiſſimus, ac præſtantiſſimus Dominicus Paſſioneus tunc Nuntius Apoſtolicus apud Helvetios, nunc S. R. E. Cardinalis ipſum imprimi fecit *Tugii* cum longa, atque erudita ejuſdem, & Cardinalis Gaſparis de Carpineo Præfatione; reperitur quoque in Enchiridio Eccleſiaſtico Romæ edito.

X. Liber ſupplicationis ſolemnis in celebritate tranſlationis Sacri Corporis Sancti Simpliciani, & Reliquiarum Beatiſſimorum Martyrum Siſinii, Martyrii, & Alexandri, Sanctorum item Confeſſorum Ampelii, Benigni, Geruntii, & Antonini Archiepiſcoporum Mediolani. *Ibidem, apud Pontium*, 1582. *in* 12.

XI. Proteſtationes faciendæ in vita, ut in hora mortis anima à tentationibus diabolicis liberetur. *Coloniæ, apud Crithium*, 1619. *in* 12. Ex ſupradicto Draudio pag. 412.

XII. Regole per gli Oblati Secolari. *Milano, nella Stamperia Arciveſcovile*, 1609. *in* 8.

XIII. Lettere cinque, cioè I al Generale de' Predicatori per la proibizione de' Parlatorj de' Monaſterj: altra allo ſteſſo. I. al ſuo Agente intorno al Veſcovato di Corſica dato ad Aleſſandro Sauli. I. al Cardinale Giuſtiniani per la ſua promozione. I. a' Cardinali Legati del Concilio di Trento in raccomandazione del Veſcovo di Nicaſtro. Extant in libro, cui titulus: Scelta di Lettere memorabili raccolte dall' Abbate Michele Giuſtiniani. *Napoli*, 1683. *in* 12.

XIV. Canones Pœnitentiales. *Gandavii, per Franciſcum Erts*, 1662. *in* 12.

XV. De Sacramento Confeſſionis. Extat cum Beyer de auctoritate Epiſcoporum pag. 315

XVI. Litaniæ Majores, & Triduanæ ſolemnes ritu Ambroſiano. *Mediolani, per Sartorium, in* 8.

XVII. Orationes ſex, habitæ in Conciliis Mediolanenſibus. Extant in Conciliis Labbei Tom. XV. Col. 338. 341. 368 409. 557. & 707. *& ſeorſim Antuerpiæ, apud Plantinum, in* 8.

XVIII. Raccolta di varj Ragionamenti d'alcuni Santi ſopra la cura, ed ajuto de' poveri, ed infermi, con la fortezza del morire. *Milano, preſſo il Ponzio*, 1577. *in* 12.

XIX. Inſtructiones novæ Prædicationis. *Mediol. apud Pontios*, 1581. *in* 12.

Nunc ad MSS. tranſeamus.

XX. Sylva Paſtoralis, complectens loca ut plurimum ex Sacra Scriptura excerpta ad Epiſcoporum, & aliorum Eccleſiaſticorum Virorum Inſtitutionem, & ad tractationes, exhortationes, & Conciones ad Eccleſiaſticos Viros cujuſvis Ordinis habendas, & ad Populum de ejus officiis erga Clerum, Sacerdotes, & Paſtores ſuos, operâ ac ſtudio Caroli Borromæi Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalis collecta. MS. in fol. extat in Bibliotheca Ambroſiana, ſign. L. num. 9.

XXI. Exercitiorum Spiritualium Regulæ generales: Titulus ſupradictus, & quædam Additamenta ad eaſdem ſunt manu ejuſdem Sancti Caroli. MS. in fol. extat ut ſupra, ſignat. D. num. 132

XXII. Tabulæ pro Concionibus, atque Meditationibus à Sancto Carolo confectæ. MS. in fol. Imperiali, ſign. B. num 46 in ſupradicta Bibliotheca, in cujus fronte legitur Epiſtola Auguſtini Valerii Epiſcopi Veronenſis, quam tranſcribendam optimè duxi, ut meritum hujus Codicis melius dignoſcatur:

„ Synopſes, ſive Tabellæ, in quibus Meditationis partes
„ præcipuæ, atque cætera omnia, quæ ad Orationem
„ explicandam comprehenſa ſunt, mira brevitate, &
„ admirabili quadam perſpicuitate delineata, expreſſa
„ potius ſunt à Carolo Cardinale Sanctæ Praxedis Ec-
„ cleſiæ Mediolanenſis Archiepiſcopo, deſcribendas juſſi,
„ deſcriptas ad vos mitto, ut induſtriâ Paſtoris veſtri
„ fruamini; memoriæ commendetis præcipua Medita-
„ tionis capita, quæ dum Româ duobus ab hinc annis
„ proficiſceretur in itinere collegit, & aſſidua exercita-
„ tione ad uſum revocetis. Scholas vir Dei, dum li-
„ beralium tantùm artium, Philoſophiæ, Theologiæ,
„ Juris Canonici Mediolanenſ ſuis aperiendas curaret,
„ orandi etiam Gymnaſiola inſtituit, Oratorium iſtud
„ veſtrum, cellulas illas ſuperioribus annis ad orandi
„ uſum ædificatas, in quibus fortaſſe plurimi veſtrûm
„ commorati ſunt. Cùmque in Oratorio iſto, ubi San-
„ ctus inhabitat Spiritus; in ſacro illo Templo, ubi
„ Chriſti Salvatoris noſtri Sepulchri magna cum piorum
„ hominum lætitia memoria renovatur, & colitur: in
„ illis etiam, quas paulo ante commemoravi, cellulis,
„ ſynopſes, quas dixi non minimam meditandi mate-
„ riam præbere poſſe intelligerem, continuato ſtylo vo-
„ bis explicandas, & proponendas eſſe duxi, ut paterna
„ valde, & ſalutaria documenta Archiepiſcopi veſtri in
„ veſtrûm ſingulis animis faciliùs imprimerentur. Vi-
„ dete, fratres chariſſimi, orare, & vigilate. Illis ver-
„ bis D. N. Jeſu Chriſti, quæ Sanctus Evangeliſta
„ Marcus recitat, libet Epiſtolam hanc benevolentiæ
„ meæ erga vos indicem claudere. Veronæ Idibus De-
„ cembris MDLXXXIII.
„ Veſter Fr. Aug. Epiſcopus Veronæ.
Conſtat Tabulis XXXX.

XXIII. Conciones partim Latino, partim Italico Idiomate conſcriptæ ab eodem Sancto annis ſcilicet 1577. & 1578. MSS. in fol. extant ibidem, ſign. C. n. 60. In fronte ejuſd. Codicis legitur Epiſtola Italica Presbyteri Gabrielis Sirmondi ad Cardinalem Federicum Borromæum de tranſmiſſione ipſius Codicis ad eumdem, data Bormii die X. Martii 1617.

XXIV. Sermones, & Homeliæ num. XXV. diverſis in locis, & Feſtis habitæ. MS. in fol. ſign. G. num. 94. ibidem.

XXV. Homeliæ num. XXXIII. diverſis in locis, ac Solemnitatibus dictæ. MS. in fol. ſignat. G. num. 129 ut ſupra.

XXVI. Homeliæ XIII., inter quas I. Parmæ habita, in Monaſterio Monialium S. Pauli poſt traditionem habitus Religioſi Illuſtriſſimæ Duciſſæ Mauræ Lucretiæ Farneſiæ, Ducis Alexandri filiæ, jam uxoris Vincentii Gonzagæ, Mantuæ, & Montisferrati Ducis, poſt diſſolutionem matrimonii ex naturali impedimento, lectu digna. MS. in fol. in Bibliotheca Ambroſiana, ſign. P. num. 135.

XXVII. Homiliarum Divi Caroli Borromæi Vol. IV. in fol. ſign. C, num. 101. 102. &c. in Bibliotheca ſupradicta.

XXVIII. Conciones ex voce Beati Caroli à Poſſevino excerptæ, & latino ſtylo exaratæ. Extant in duobus Codicibus MSS. in ſupradicta Bibliotheca, ſignatis D. num. 15. & num. 17.

XXIX. Epiſtolæ XII. Inſigniores Paſtorales, ad Clerum, Populumque Mediolanenſem, ac Diœceſanum conſcriptæ. MS. in fol. ibidem ſignat. D. num. 55.

XXX. Epiſtolæ XVI. ad varios ſcriptæ ſuper negotiis Tridentini Concilii, atque I. ad Magnum Cancellarium Taberoam Mediolanenſem, manu ejuſdem Sancti ſcripta. Extant in Bibliotheca Comitis Cæſaris Montii.

XXXI. Epiſtolæ Latinæ nomine Sancti Caroli à Joanne Baptiſta Amaltheo, ejus à Secretis, ad varios Principes, & Cardinales, in Pontificatu Pii IV. MS. in fol. Bibliothecæ Ambroſianæ, ſign. R. num. 100.

XXXII. Epiſtolæ aliæ ad varios Europæ Principes, Epiſcopos, & Optimates, datæ Mediolani, & Romæ, ab anno MDLXV. ad MDLXXII. MS. in fol. in Ambroſiana Bibliotheca, ſignat. G. num. 46.

XXXIII. Aliæ item Latinæ, ab anno MDLXIII. uſque ad annum MDCLXVII. in altero MS. ibidem ſignat. P. num. 1. in 4.

XXXIV. Præter ſupradictas Epiſtolas adeſt in Ambroſiana Bibliotheca Collectio ampliſſima Epiſtolarum Sancti Caroli Borromæi ad varios, nec non variorum ad eundem Vol. XXVI. in fol. comprehenſa. Viri autem illuſtriores, qui ad tantum Virum ſcripſerunt, ſunt Sanctus Franciſcus Saleſius, Sixtus V. Cardinales Comendonus, Sirletus, Paleotus, Auguſtinus Valerius, Sfortia Palavicinus, aliique, nec non Hieronymus Vida, Minturnus, Onuphrius Panvinius, unà cum reſponſionibus ipſius Sancti, pluresque alii, qui forſan meam diligentiam fugerunt.

XXXV. Noviſſimæ Conſtitutiones civilium actionum Fori Illuſtriſſimi, ac Ampliſſimi Cardinalis Borromæi, Bononiæ de latere Legati, ab ipſo correctæ, & auctæ. MSS. in 4. ſignat. P. num. 26. Extant in Bibliotheca Capituli Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolanenſis.

XXXVI. Biblia Sacra notis marginalibus ipſius Sancti manu adſperſa. Extant ibidem, ſicuti & Concilium Tridentinum ex editione Aldi Manutii in fol, ut & plures alii Sanctorum Patrum, aliorumque Eccleſiaſticorum Auctorum Codices à Beato Viro adnotationibus variis poſtillati, nam ipſa Bibliotheca ad ipſum ſpectabat, atque eidem Capitulo ex Teſtamento reliquit.

XXXVII. Iſtruzione a Monſignor Delfino Nunzio Apoſtolico alla Corte di Vienna, per la confermazione del Re de' Romani, ſcritta li VIII Giugno MDLXIII. con altre Lettere allo ſteſſo, ſopra il Concilio di Trento, a coſe attinenti alla Religione per la Germania. Extat in Ambroſiana Bibliotheca. MS. in fol. ſign. R. num. 22.

XXXVIII. Tractatus de Oratione, manu ejuſdem Sancti, aliquibus in locis poſtillatus. MS. in fol. juſtæ molis in Ambroſiana Bibliotheca, ſign. D. num. 166.

XXXIX. Diſſertazione autografa di S. Carlo, contenente varj avvertimenti per la Riforma degli Umiliati di Lombardia, che dovevaſi fare nell' anno 1567. Extat in Archivo Archiepiſcopali Neapolitano, teſte Johanne Petro Puricello in Codice MS. Bibliothecæ Ambroſianæ, ſign. C. num. 278 in fol.

XL. Omelie dette nelle notti Vaticane, della quarta Beatitudine. MS. in fol. in Ambroſiana Bibliotheca, ſign. I. num. 39.

XLI. Eſtratto di Lettera del Cardinal Borromeo circa il negozio della precedenza tra Francia, e Spagna. MS. in Biblioth. Regia Pariſien Cod. 10081. ex Montfauconio Biblioth. MSS. Tom. II pag 89.

XLII. Epiſtolarum ejus Volumina IV. collegit Carolus à Baſilica-Petri Epiſcopus Novarienſis, de quo jam dictum.

Juvat etiam hic addere, plures Epiſtolas extare Petri Galeſini ad Sanctum Carolum, & Sancti Caroli ad eundem, eruditione Eccleſiaſtica, præſertim ad Ambroſianos Ritus ſpectante, ſummopere refertas, etiam autographas, tam in Ambroſiana, quàm penès Canonicum Joannem Andream Iricum mei amiciſſimum, & alibi à me inſpectas, certè typis dignas. Habet etiam idem Iricus ſequentia ad Sanctum Carolum pertinentia.

Compendium Vitæ ejuſdem Sancti Caroli, & Familiæ Archiepiſcopalis ipſius, ſcriptum dum Sanctus idem viveret ab Anonymo, in fol. Extat MS. apud eundem.

Ordine tenuto nell' Entrata dell' Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Sig. Carlo Borromeo Cardinale, e Arciveſcovo di Milano, in Milano il dì 23. Settembre 1565, e Legato in tutta Italia della Santa Sede Apoſtolica, fatto ec. pagg. 8. in fol. Extat MS. apud eundem.

Ragguaglio della Solennità nuovamente ſeguita in onore del Beato Carlo Cardinale di Santa Praſſede Arciveſcovo di Milano, 1601. MS. in fol apud eundem.

Ceremonia da ſervarſi nel promovere l'Illuſtriſſimo Sig Cardinal Farneſe al Diaconato, a Sacerdozio dall' Illuſtriſſimo Sig. Cardinale Borromeo Arciveſcovo di Milano. MS. in fol. apud Iricum ipſum.

Diarium ejuſdem Sancti Caroli, de quo agemus infra in Franciſco Ciſato. MS. apud ſupradictum Canonicum Iricum.

Quantum etiam in Galliis tanti Viri Sanctitas illuceſcat, apertè cernitur in tot piis Societatibus ſub invocatione ſui nominis inſtitutis, inter quas profero

L'Office de Saint Charles Borromée, en Latin, & en François, à l'uſage de la Compagnie de la Charité, établie ſous le nom de ce Saint dans l'Egliſe de S. Jacques de la Boucherie. *A Paris, chez Jaques Cardon*, 1718. *in* 8.

Alienos etiam libros ad pietatis culturam edendos curavit Præſul Optimus, è quibus apud Fontaninium in libro, cui titulus: Della Eloquenza Italiana pag. 640. editionis III. hunc inveni.

Dell' Educazione Criſtiana de' figliuoli, Libri III. di Silvio Antoniano (dipoi Cardinale ad iſtanza del Cardinal di Santa Praſſede Arciveſcovo di Milano San Carlo Borromeo). *In Verona, per Baſtian dalle Donne*, 1584. *in* 4. Ex Epiſtola huic libro præfixa, agnoſcitur quantum de ſuo in eum intulerit Sanctus Antiſtes.

Plurium in ejus laudem Panegyres ſparſim habentur in hoc Opere:

Præter innumeros Scriptores, qui de Sancto Carolo agunt, ejus Acta ex inſtituto conſcripſere

Carolus à Baſilica-Petri Epiſcopus Novarienſis,
Auguſtinus Cardinalis Valerius,
Aubery Gallico Sermone,
Aurelius Grattarola Latinè,
Sulphurius Gallicè,
Joſeph Ripamontius,
Joannes Baptiſta Poſſevinus,
Franciſcus Penia Italicè, quod Opus Latinà reddidit Erneſtus Cholinus,
Petrus Gluſſianus Italicè, bis, atque ter recuſa.
Vida de S Carlos de Giuſſano, Baſcapè, Poſſevino, Grattarola. *Matrid, en la Imprenta Real*, 1626. *in* 4.
Ejus Teſtamentum impreſſum eſt *Mediolani, ſine anno, aut Typographo, in fol.*

CCLXXV.

BORROMÆUS FEDERICUS.

FEdericus Borromæus Julii Cæſaris, & Margaritæ Trivultiæ filius Anno MDLXIV. Mediol natus, Bononiæ Philoſophiæ, & Matheſi operam dedit. Clericali veſte, & Tonſura à Divo Carolo donatus, & omnium primus in Collegium Borromæorum Ticini ab ipſo D. Carolo inſtituto cooptatus eſt, ibique lauream Philoſophicam, & Theologicam aſſecutus, Romam profectus, ob eximias Virtutes à Sixto V. Pont. Max primùm Cubicularius, deinde S. R. E. Diaconus Card. Sanctæ Mariæ in Dominica, cùm vix XXIII. ætatis annum ageret, die XVIII. Decembris MDLXXXVII. creatus fuit. Ei Purpuram donans Pontifex aſſeveravit: reliquos ad unius, vel alterius Principis poſtulationem, Federicum ad univerſi Orbis vota in Vaticanum adſcribi. Ipſum præfecit Sixtus Pont. tamquam omnium aptiſſimum editioni Veterum Conciliorum, Sacrorumque Bibliorum emendationi, ac vulgationi. Hac maximi momenti provinciâ ſuſceptâ Federicus incredibili curâ, atque diligentiâ elaboravit, ut nobiliſſimum hoc Opus, quàm abſolutiſſimum emen-

Digitized by Google

emendatiſſimumque prodiret. D. Philippum Nerium conſcientiæ moderatorem habuit, eumque adeò dilexit, ut ejus anima appellaretur; cui decumbenti cùm Sacramenta miniſtraſſet, honeſtiſſimo loco tumulandum curavit, collatis ad ædificandum Vallicellanum Templum (non autem, ut perperam aſſerit Eggs in ſua Purpura docta in Philippi ſepulturam) quatuor aureorum millibus. De ejus Archiepiſcopatu Mediol. agit Ughellus. Reluctantem ut allocutus fuerit Pontifex habes apud Ciaconium. Tom. 4. col. 187. Mediolanenſem Clerum ad Diſciplinam compoſuit, Bibliothecam, quæ propemodum Vaticanæ æmula vocatur, & Collegium Ambroſianum inſtituit. Templum Maximum donariis ditavit, peſte laborantes paternè fovit, pluresque habuit Synodos. Ejus Acta leguntur in Oldoino, atque aliis Scriptoribus. Octies Pontificiis Comitiis interfuit, & defuncto Paulo V. Pontificatum ſibi à Cardinalibus oblatum conſtanter recuſavit. Magnâ Sanctitatis famâ piiſſimè obiit in oſculo Domini X. Kal. Octobris MDCXXXI. ætatis ſuæ LXVII. Eum in funere laudavit primùm Paulus Areſius Dertonenſis Epiſcopus, tum Donatus Ferrarius. Jacet ipſius Corpus in Templo Maximo, ante Aram Deiparæ, cui ab ænea arbore lampades ſuſtinente cognomen, addita hac Epigraphe ab eo compoſita:

FEDERICVS BORROMÆVS CARDINALIS
ET ARCHIEPISCOPVS MEDIOLANI
SVB PRÆSIDIO BEATÆ MARIÆ VIRGINIS
HIC QVIESCIT IN PACE.

Hæredem inſtituit Virginum Orphanarum Collegium ſub titulo Roſarii, quod ipſe ædificaverat. Græca, Arabica, Hebraica, & Chaldaica, præter Latinam, & Italicam, linguis edoctus erat.

Hæc quæ ſcripſit hauſi à Libro erudiriſſimo de Studiis Literariis Mediolanenſium Cl. Saxii pag. 218.

Opera Latinâ Linguâ edita.

I. Literæ de Eccleſiaſtica Juriſdictione ad Regem Catholicum Philippum II. *Mediolani* 1596.
II. De abſoluta Collegii Ambroſiani in literis inſtitutione libri ſexdecim. *Mediolani* 1616.
III. Plebanarum Viſitationum exordia: Tractatus ad homines agros colentes: Tractatus ad Clerum Plebanum. *Mediolani* 1616.
IV. De Eſtaticis mulieribus, & illuſis, libri quatuor. *Mediolani* 1616.
V. Pallas compta, ſeu de bonarum artium cultu liber unus. *Mediolani* 1617.
VI. De prudentia in creando Pontifice Maximo liber unus. *Mediolani* 1617.
VII. Salomon, ſive opus Regium, liber unus. *Mediolani* 1617.
VIII. De naturali Eſtaſi liber unus. *Mediol.* 1617.
IX. De Vita perfecta liber unus: De acquirendo Orationis habitu liber unus: De aſſidua Oratione liber unus: De vario Revelationum, & illuſionum genere liber unus. *Mediolani* 1617.
X. Vita Catharinæ Senenſis Monacæ Converſæ libri tres. *Mediolani* 1618
XI. Epiſtolarum domeſticarum liber unus: Patentes Literæ. *Mediolani*, *ſine anno*, *certè poſt* 1629.
XII. De moribus Chriſti libri quatuor: De moribus Beatæ Virginis Mariæ liber unus: De Evangelicæ narrationis dignitate liber unus. *Mediolani* 1619.
XIII. De variis amoris moribus liber unus. *Mediolani* 1620.
XIV. Ad aridam mentem epiſtola. *Mediolani* 1620.
XV. Tractatus ad ſacras Virgines Volumen primum. *Mediolani* 1620.
XVI. De tribus vitiis Superbia, Avaritia, Concupiſcentia libri tres. *Mediolani* 1620.
XVII. Notæ in duodecim Prophetas minores. *Mediol.* 1620.
XVIII. De actione Contemplationis libri quatuor. *Mediolani* 1621.
XIX. De vera & occulta Sanctitate libri tres. *Mediolani* 1621.
XX. Obſervationum in Apocalypſim libri ſeptem. *Mediolani* 1622.
XXI. De Presbyterio liber unus. *Mediolani* 1622.
XXII. De fugienda oſtentatione libri duo. *Mediolani* 1623.
XXIII. De Villa Gregoriana, ſeu de contemptu Delitiarum liber unus. *Mediolani* 1623
XXIV. De non vulgari exiſtimatione & fama, ſeu de Pii IV laudibus, Apologia contra Onuphrium Panvinium liber unus. *Mediolani* 1623.
XXV. De Delectu ingeniorum libri duo. *Mediolani* 1623.
XXVI. De Conſiliariis Diſputationes duæ. *Mediolani* 1623.
XXVII. Tractatus ad ſacras Virgines Volumen ſecundum. *Mediolani* 1623.
XXVIII. Philaghios, ſive de amore Virtutis libri duodecim. *Mediolani* 1623.
XXIX. Parallela Coſmographica de ſede, & apparitionibus Dæmonum liber unus. *Mediolani* 1624.
XXX. De providentia Dei, & illius permiſſione cum malignis Spiritibus liber unus. *Mediol.* 1624.
XXXI. De cognitionibus, quas habent Angeli & Dæmones liber unus. *Mediolani* 1624.
XXXII. De Pictura ſacra libri duo. *Mediolani* 1624.
XXXIII. Muſæum Bibliothecæ Ambroſianæ. *Mediolani* 1625.
XXXIV. De rebus inveniendis liber unus. *Mediolani* 1625.
XXXV. De ordine rerum liber unus. *Mediolani* 1625.
XXXVI. De nonnullis Sacræ Scripturæ locis paſſim uſurpatis libri duo. *Mediolani* 1625.
XXXVII. De Gratia Principum liber unus. *Mediolani* 1625.
XXXVIII. De exercitatione & labore ſcribendi libri tres. *Mediolani* 1625.
XXXIX. De addiſcendis Scientiis ad Comitem Federicum Borromæum liber unus. *Mediolani* 1626.
XL. De Selectis divinarum rerum probationibus libri tres. *Mediolani* 1626.
XLI. De ſuis ſtudiis Commentarius. *Mediolani* 1627.
XLII. De primis rerum nominibus libri duo. *Mediolani* 1627.
XLIII. De Pythagoricis numeris libri tres. *Mediolani* 1627.
XLIV. De Caballiſticis inventis libri duo. *Mediolani* 1627.
XLV. Canticorum explanatio juxta literalem ſenſum. *Mediolani* 1627.
XLVI. Conciones ſacræ diſpoſitæ per tempora, & annos prout recitatæ fuerunt. *Mediolani* 1627.
XLVII. Conciones ſacræ Volumen IX. *Mediolani* 1627.
XLVIII. Cypria ſacra, ſive de honeſtate & decore Eccleſiaſtici moris liber unus. *Mediolani* 1628.
XLIX. De actibus Prudentiæ libri quatuordecim. *Mediolani* 1628.
L. De Laudibus divinis libri tres. *Mediolani* 1628.
LI. De Linguis, Nominibus, & numero Angelorum libri tres. *Mediolani* 1628.
LII. De ſacris libris Theoreticis Tractatus XVII. *Mediolani* 1629.
LIII. De inſanis quibuſdam tentationibus liber unus. *Mediolani* 1629.
LIV. De Miraculis Gentilium liber unus. *Mediolani* 1629.
LV. De Vita Contemplativa, ſive de Valetudine Aſcetica libri duo. *Mediolani* 1630.
LVI. De ſacris noſtrorum temporum Oratoribus libri quinque. *Mediolani* 1632.
LVII. De Epiſcopo concionante libri tres. *Mediolani* 1632.
LVIII. De Chriſtianæ mentis jucunditate libri tres. *Mediolani* 1632.
LIX. Meditamenta literaria. *Mediolani* 1633.
LX. Conciones Synodales Volumen primum. *Mediolani* 1633.
LXI. Sacrarum Concionum Volumen ſecundum. *Mediolani* 1633.
LXII. Conſolatoria, atque adhortatoria Oratio ad Epiſcopos, *ſine anno*.
LXIII. Conſtitutiones Collegii, ac Bibliothecæ Ambroſianæ, *ſine anno*.

Opera Italicè edita.

LXIV. Vita della M. Suor Caterina Saneſe Monaca convertita libri tre. *Milano* 1618.
LXV. Della Villa Gregoriana, o ſia del diſprezzo delle delizie *Milano* 1624.
LXVI. De' piaceri della mente Criſtiana libri tre. *Milano* 1625.
LXVII. L'Idiota, ovvero della facilità dell' orare. *Milano* 1626.
LXVIII. Delle Laudi Divine libri tre. *Milano* 1632.
LXIX. La Grazia de' Principi. *Milano* 1632.
LXX. Ragionamenti Sacri, e Sinodali, ed altri;
Volume I. *Milano* 2632.
Volume II. *Milano* 1633.
Volumi III. IV. e V. *Milano* 1640.

Vo-

Volumi VI. VII. VIII. IX. e X. *Mil* 1646.

LXXI. Ragionamenti Spirituali, fatti alle Monache dell' Inſigne Monaſterio di S. Marta di Milano, dati in luce dal Prete Gio. Zucchetto.
Volume I. *Milano* 1673.
Volume II. *Milano* 1676.

Opera Latina manuſcripta.

LXXII. Plura ſpeſtantia ad regimen Eccleſiæ Mediolanenſis.

LXXIII. Eloquentia extemporanea, ideſt Sermones variis in Locis, ac Feſtis diebus ex tempore habiti.

LXXIV. Conciones de veræ pœnitentiæ impedimentis, aliiſque rebus.

LXXV. Collatio Pſalterii Ambroſiani cum Romano juxta editionem emendatiorem juſſu Clementis VIII. factam.

LXXVI. Caldaica paraphraſis Pſalmorum quomodo, & quibus in verbis differat à Vulgata: Item Syriaca, & Arabica impreſſa.

LXXVII. Argumenta Pſalmorum ex textu Syriaco, juxta diviſionem Hebraicam.

LXXVIII. Notæ ad Sacros Sermones.

LXXIX. Parallelum Vitæ Jeſu cum Vita Adæ.

LXXX. De cultu piarum exercitationum intra privatos parietes.

LXXXI. Lectiones in Jonam.

LXXXII. Apparatus ad Conciones diverſas.

LXXXIII. Promtuarium eruditionum cum indice Latinè, & Italicè.

LXXXIV. Notæ in Pſalmos.

LXXXV. De ſacris & ſolitariis peregrinationibus libri duo manu ipſius conſcripti. Iidem etiam Italicâ linguâ.

LXXXVI. Lectiones de Vita Sanctorum, cum Commentariis ad modum Martyrologii.

LXXXVII. De Peſtilentia in Urbe Mediolani Anno 1630 graſſante; ejus manu exaratus liber.

Præter ſupradicta MSS. latina nobis indicavit Canonicus Joannes Andreas Iricus, hæc apud ſe extantia ſcilicet:

LXXXVIII. Acta pro controverſiis inter utrumque Forum Eccleſiaſticum, atque Laicum dirimendis anno 1597. & ſequentibus. Volumen I. in fol. pagg. 246. in quo leguntur præter cætera:
Relatio latina earundem Controverſiarum ad Catholicum Regem miſſa; pagg. 20.
Altera Relatio ejuſdem argumenti ad Patriarcham Alexandrinum Sedis Apoſtolicæ apud Catholicam Majeſtatem Nuncium: pagg. 3.
Varia Edicta Cardinalis noſtri ſuper eadem materia.

Opera Italica manuſcripta ex eodem Cl. Saxio.

LXXXIX. Trattato ſopra le Verſioni della Scrittura Sacra fino al Libro IV. de' Re.

XC. Trattato ſopra il geſto, la voce, il luogo, a le veſtimenta del corpo umano in ordine al culto Divino.

XCI. Trattato ſopra la pratica delle Virtù.

XCII. Trattato della Filoſofia Criſtiana in nove libri.

XCIII. Trattato ſopra la Simetria, proporzione, e conneſſione, che hanno frà di sè le parti dell' Univerſo.

XCIV. Trattato dell' Oraziona in XX. Ragionamenti.

XCV. Trattato diretto a' Conſervatori del Collegio Ambrogiano diviſo in quattro parti, cioè: I. dell' Educazione degli ingegni, II. dell' accreſcere i Libri, III. della Stampa, IV. delle regole ſpettanti all' Arti liberali.

XCVI. Trattati ſopra l'Amor Divino, cavati dalle parole, ed azioni di S. Maria Maddalena, diretti alle Monache.

XCVII. Commentarj ſopra i Cantici di Salomone.

XCVIII. Commentarj ſopra i Salmi, a ſopra i Libri di Giob.

XCIX. Ragionamenti fatti a' Veſcovi, a' Parochi della Dioceſi, ed agli Obblati di S. Sepolcro.

C. Ragionamenti fatti da eſſo alle Monache in diverſi Monaſterj della Città, e Dioceſi, diviſi in molti Volumi.

CI. Raccolta di Eſempj, e Sentenze morali, diviſa in tre Libri.

CII. Raccolta di varie oſſervazioni in materie diverſe.

CIII. Lettera del medeſimo in riſpoſta ad una di Marco V Velſero ſopra un' immagine di Orfeo, trovata in Roma nel Cemitero di Zeffirino.

CIV. Materie da meditarſi negli Eſercizj Spirituali, e regole per diſporſi ad eſſi.

CV. Meditazioni, o Riſleſſioni morali, cavate dalle Vite de' Santi, e diſtribuite per li meſi dell' anno.

CVI. Modi di agevolare la Vita Religioſa, diviſi in tre Libri

CVII. Quattro Libri di addizioni da farſi a diverſi Trattati del medeſimo.

CVIII. Viaggio Spirituale, o ſia modo di camminare alla perfezione, da eſſo ſcritto, a praticato.

CIX. Delle Vite di alcuni Santi, cavate dalle Scritture antiche, ed altre memorie, che ſi conſervano nella Dioceſi di Milano.

CX. Di alcune coſe mirabili udita, o vedute dallo ſteſſo Cardinale.

CXI. Eſercizj Spirituali da eſſo fatti, con varie coſe, ſcritte di ſua mano, ſpettanti al ſuo interno.

CXII. Sfera, o ſia Globo mirabile.

CXIII. Lettera alle Monache di S. Maria Maddalena ad Cerchio intorno al Breviario dell' Ordine degli Umiliari, data li 10. Aprile. 1631. Extat intar MSS. Puricelli in Biblioth. Ambroſ. Cod. ſignat. C. num. 74 in fol.

Editis a Cl. Saxio recenſitis addimus & ſequentes, hoc titulo:

CXIV. Litaniæ Modoetienſis Eccleſiæ ab Illuſtriſſimo Federico Cardinali Borromæo Mediolanenſis Eccleſiæ Archiepiſcopo reformatæ. *Mediol.* 1613. *in* 8.

CXV. Regole d'alcuni Capi neceſſarj, a più frequenti per l'oſſervanza delle Sagre Ceremonie, e del Canto fermo Ambroſiano. 4. *Milano dal Ponzio &c* 1622.

CXVI. Regole per gli Oratorj Segreti da eſſo iſtituiti per i Giovani Secolari in Milano. MS. a da eſſo ſoſcritte ſi conſervano nell' Archivo dell' Oratorio di Campo-Santo.

CXVII. Regola per la Congregazione de' Cherici nella Caſa degli Obblati del Santo Sepolcro, da eſſo dettare, a ſottoſcritte. Servantur MSS. ibidem.

In magna Collectiona Epiſtolarum ad eundem, quæ MS. ſervantur in Ambroſiana, extant Variorum Illuſtrium Virorum de litterariis rebus agentium, cum Reſponſionibus etiam Card. Federici, nempe
Cardinalis Paleotti plures.
Cardinalis Auguſtini Valerii plures.
Joannis Baptiſtæ Poſſevini plures.
Scipionis Ammirati plures.
Doctiſſimi Imhoff plures.
Joannis Baptiſtæ Guarini plures.
Camilli Boſſii, inter quas una data Regii 25. Decembrir 1607. cum quâ mittit varios Codices MSS. pro Bibliotheca.
Caroli Labbei plures, inter quas una data Lutetiæ Pariſiorum 8. Kal. Julii 1607. cum ipſa mittit Obſervationes in Synopſim Baſilicon, cum Conſtitutionibus Imperatorum Orieotal. quas Græco-latinas edidit.
Gerardi Voſſii plures, inter quas una data Romæ 7. Junii 1603. eruditiſſima de morte Horatii Moroni Epiſcopi Sutrini, & Nepeſini. Hinc agit de duabus ſuis Editionibus Operum, ſcilicet S. Ephrem Syri, & S Gregorii Thaumaturgi miſſæ, ut cum ſuis Notis imprimantur Coloniæ.
Litteras Cardinalis Franciſci Avilæ Tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem, quibus mittit ei aliquot Sanctorum Reliquias, quæ nunc in Templo S. Thomæ, cui in *Terra Amara* cognomen eſt, coluntur, datas Romæ 4. Kal. Septembr. 1603 memorat Boſca in Martyrolog. Mediol. in notis ad diem 13. Julii.
Vidi etiam ad eundem Opuſculum Conſolationis in morte Comitiſſæ Margaritæ ejus Matris a Cardinali Valerio Epiſcopo Veronenſi ſcriptum. MS. in Bibliotheca Ambroſiana.
Elogium in laudem Cardinalis Federici Borromæi Archiepiſcopi Mediolanenſis, in quo ejus geſta præcipua erudita Phraſi recenſentur ab Anonymo in fol. pag. 111. MS. autographo. Extat apud Canonicum Joannem Andream Iricum.
Alia ejus Elogia ſparſa in aliis Operibus collegit Octavius Lanzavecchia S. J. Theologus.
Extant Anonymi cujuſdam Orationes duæ, nempe in laudem Bibliothecæ Ambroſianæ ab eo conditæ, altera in laudem ipſius Federici. MS. in fol. ſignat. num. 60. Biblioth. Ciſtercienſ. Mediolani
In Volumine II. Opuſculorum Scipionis Ammirati pag. 391. extat Epiſtola ejuſdam data Florentiæ die 12. Februarii 1594. ad Cardinalem Federicum Borromæum, una cum Reſponſiona iſtius, data Romæ 26. Februarii, anni ſupradicti. Item aliæ III. ad ipſum Cardinalem in paginis 410. & 424.
Vitam tanti Viri ſcripſit, ac edidit uno Volumine in 4. Franciſcus Rivola, de quo ſuo loco. Acta ejuſdem ex profeſſo tractarunt Joſeph Ripamontius, & Carolus à Baſilica Petri. Paulus Areſius oravit in ejus Funere, nec non laudatur eximiè, & ex profeſſo à Cardinali Bentivolio, ab Abbate Ghilino, à Ciacconio, ab Ughello, à Jano Niccio, à Petro Paulo Boſca, & à Picinello pag. 181.

CCLXXVI.

CCLXXVI.

BORROMÆUS GIBERTUS.

Gibertus Borromæus, S. Caroli pronepos, nobilis Mediolanenſis, Comitis Caroli Borromæi, & Iſabellæ de Addua nobiliſſimæ Matronæ filius, natus Anno MDCXV. die XXVIII. Septembris, à puero incredibili ardore literarum ſtudia, & cœlibatum coluit. Philoſophiæ, Theologiæ, aliarumque Scientiarum curſu in patria cum laude peracto, Romam ſe contulit, ut in Urbe Literatorum omnium theatro ingenii ſpecimen ſui daret, majorumque ſuorum laudatiſſima veſtigia calcaret.

Sub Urbano VIII. Pontif. Max. Præſulari veſte indutus, difficillimis temporibus ingruente bello in Provinciis Patrimonii, & Territorio Ferrarienſi Legati vices cum plauſu geſſit, Populis, ob ſummam juſtitiam, rebuſque in agendis ſolertiam apprimè charus. Ab Innocentio X. Pontif. Legatione ſolutus, Romamque evocatus, ac graviſſimis identidem Eccleſiæ negotiis, Scrinioque Sacræ Conſultationis adhibitus, quum Pontifici fide, & opera pleniſſimè ſatisfeciſſet, Cardinalium Senatui adſcribitur, ac Titulo SS. Joannis, & Pauli, aliàs Pammachii cohoneſtatur. Inde inter Patres plurimorum Sacrorum Cœtuum à Summis Pontificibus Alexandro VII., Clemente IX. atque X. adlectus, operam ſuam tantâ cum gravitate, prudentiâ, & eruditione, ubi neceſſitas Virum poſceret, in Eccleſiæ commodum impendit; ut meritò inter primores ſui Sæculi, auctoritate, doctrinâ, ſcientiiſque præſtantes Viros cultus fuerit. Vitam ſanè, inquit Oldoinus, inter ſcientias, & virtutes, quibus mirè abundavit, duxit, quoad vixit, honeſtiſſimam, Eccleſiaſtico Principe dignam.

Legatus in Æmilia Pontificio nomine conſtitutus, Provinciam eam triennio, ſolâ ſui nominis ſamâ ita coercuit, ut delicta magis ceſſare, quàm puniri contigerit; nulluſque, eo Rectore, ultimo affectus ſit ſupplicio, quia nullus eo dignus inventus eſt. Ejus porrò præcipuum ſtudium fuit, poſt ordinata Sacra, reductumque ad honeſtatem Clerum, Civitates omnes, ac municipia ære alieno gravata levare, ſuique juris reddere: quod & præſtitit. Legatione hac ſummo Reipublicæ bono peracta, ad Urbem rediit, in qua literis, ac negotiis intendens, glorioſo fine deceſſit die XVI. Januarii Anno reparatæ ſalutis MDCLXXIX. annos natus LVII. Non ut malè ſcribit Eggs in Purpuræ Doctæ Tom. VI. pag. 424. anno MDCLXXIX. ætatis ſuæ LXIV.

Extant hujuſce Cardinalis:

I. Sententia ab eo eruditè prolata adversùs errores Janſenii.

II. Epiſtola Typis Mediolanenſibus evulgata, ad Urbanum VIII. directa, quando ſtudiorum curſu perfecto, Lauream expetebat.

III. Ad Urbanum VIII. Epiſtola altera, & Carmina de Veteri Gemma Barberina. *Mediolani apud Ghiſulphum. in 4.*

Inter Poemata Auguſtini Terzaghi extant Carmina Comiti Giberto Borromæo Cardinali creato pag. 70.

Celebrant eum Acta, Vaticana, & Mediolanenſia. Auguſtinus Oldoinus in Additionibus ad Ciacconium, aliique.

Præſtantiſſimi hujus Cardinalis nomen, doctrinam, & dignitatem Sæculo noſtro renovavit Gibertus alter Borromæus primùm Patriarcha Antiochenus, tum Novarienſis Epiſcopus, & S. R. E. Presbyter Cardinalis tituli Sancti Alexii; Vir certè admirabilis ingenii, & maximæ eruditionis, cujus avita Humilitas nobis invidit lucubrationes. Quantum ſcientias coleret, apertè indicat inſignis Voluminum collectio, cujus partem non modicam in Ambroſianam Bibliothecam Teſtamento inferri mandavit. Obiit Novariæ cum bonorum omnium mœrore die XXII. Januarii Anno MDCCXL. & in Sacello Sancti Caroli, ut juſſerat, conditus eſt, pauperibus communis Parentis deceſſum luctu lachrymabili proſequentibus. Ejus Tumulum hoc Elogio decoratur à Clariſs. Joſepho Antonio Saxio Bibliothecæ, & Collegio Ambroſiano Præfecto compoſito.

GIBERTO BORROMAEO
S. R. E. PRESBYT. CARD. TIT. S. ALEXII
PATRIARCHAE ANTIOCHENO
EPISCOPO NOVARIENSI
QVOD SANGVINE ET IMITATIONE
VIGILANTIAE MVNIFICENTIAE PIETATIS
S. CAROLO BORROMAEO CONIVNCTVS
NEC MORTE SEIVNGI VOLVERIT
SEPVLCRO ANTE ILLIVS ARAM DELECTO
CO. D. IO. BORROMAEVS ARESIVS
MAGNAS HISPANIARVM
EX FRATRE NEPOS ET HAERES
IMMORTALEM HANC MEMORIAM
MESTISSIMVS POSVIT A. MDCCXL.

CCLXXVII.

BORROMÆUS VITALIANUS.

Vitalianus Borromæus inclytæ Stirpis germen clariſſimum utriuſque Minervæ artibus enituit, militaribus ſcilicet, atque litterariis diſciplinis. Sacræ Catholicæ Majeſtatis à Secretis Conſiliis electus, quintus extitit inter Borromæos hujus muneris gloria inſignitos. Rem Tormentariam, cui Præfectus Generalis fuit, egregiè curavit adeo, ut Cæſaris Generalis item Procurator intra Italici Regni terminos fuerit conſtitutus. Faticoſorum Academiæ aggregatus in Patria, eruditiſſimi Cœtus Principatum geſſit Anno Redempti Orbis MDCLX. In Verbani Lacus Inſulis ſumptu magnifico, & verè regio Anno MDCLXXI. amœniſſimas excitavit Ædes, quas & Inſubres, & Exteri magna cum admiratione inviſere conſueſcunt. Militaribus, atque Politicis muneribus bello, & pace optimè, ac ſtrenuè functus, Oratoria, & Poëtica facultate illuſtris, hæc protulit:

I. L'Arte dell'Operare a fine. Trattato compoſto con ſingolare erudizione, e dottrina, il quale i Curioſi delle materie Politiche, e Morali deſiderano un pezzo fa di vedere alla pubblica luce. Verba ſunt Franciſci Fabri Bremondani in Epiſtola ad Comitem Vitalianum Academiæ Faticoſorum Principem data die 3. Septembris Anno MDCLX. quæ legitur inter editas Mediol. eodem anno.

II. In Nuptiis fauſtiſſimis Sereniſſimorum VVladiſlai Poloniæ, ac Sueciæ Regis, & Cæciliæ Auſtriacæ Ferdinandi III. Imp. Sororis Epitalamium. *Mediolani apud Ghiſulphum, ſine anno, in 4.*

Vitam ejus conſcripſit Gualdus Prioratus.

Laudatur inter reliquos a Clariſs. Joſepho Antonio Saxio in apparatu pro cooptatione in Colleg. Juriſperitorum Mediol. Eminentiſſimi Giberti Borromæi pagg. 25. & 30.

CCLXXVIII.

BORRONUS AMBROSIUS.

Optimus hic Sacerdos Mediolanenſis in Sacra Theologia, & Canonibus verſatiſſimus non ſolum curam animarum ſollicitè exercuit in Eccleſia S. Joannis Itolani, vulgò Laterani, hujus Urbis, ſed & ad Acta nonnullorum Sanctorum ſuæ Patriæ colligenda ſe dedit, nulli parcendo labori, ut facile videre eſt ex ſequentibus libris typis datis, quæ ſpecimen quoddam majoris Operis fuiſſe infraſcriptus Picinellus teſtatur.

I. Vita del glorioſo Martire S. Fauſto Milaneſe figliuolo del Beato Filippo Oldano primario Cittadino, deſcritta dal Prete Ambroſio Borrone Teologo, e Rettore della Parrocchiale di S. Gio: Laterano di Milano. *Ivi, nella Stamperia Archiepiſcopale*. 1622. in 4. dedicata al Sig. Cardinale Giulio Roma.

II. La Vita di Santa Soffia Matrona Milaneſe, e delle tre ſue figliuole. *Ivi*, 1623.

III. Carmina IX. Italica ejuſdem Borroni in laudem ipſius Cardinalis Romæ ; Item Cardinalis Federici Borromæi, & Bibliothecæ Ambroſianæ. Extant in libro ſupradicto Vitæ SS. Fauſti, & Oldani.
Plura addere mihi datum non fuit Abbatis Picinelli Athenæo pag. 22.

CCLXXIX.

BORSA ALEXANDER MARIA.

ALexander Maria Borſa Mediolanenſis natus die II. Septembris MDCXLV. parentibus Alexandro, & Blanca de Advocatis Jugalibus, Congregationis Clericorum Regularium de Somaſcha Inſtitutum amplexus eſt die XIX. Septembris MDCLX. Non contemnendos in litteris progreſſus cum feciſſet, ut Religioni addictum Virum decet, ad divina ſtudia totum ſe convertit. Per omnes ſui Ordinis gradus ad munus Cancellarii Generalis aſſumptus eſt. Poſtmodum huic Provinciæ regendæ admotus omnium ſibi animos ſingulari vigilantia, comitateque devinxit. Id officium exercentem mors rapuit in Collegio Sancti Petri in Monteforte hujus Urbis die XII. Julii Anno MDCCIV. ætatis ſuæ LIX. Scripſit, quæ hic recenſemus Opera non Aſcetica ſolum, ſed & Ethica; mirum enim quo nexu utraque jungat, additis Sanctorum Patrum ſententiis inſignioribus, qua eruditionis copia ex Oratoribus, Poëtis, præſertim ex aureo libro Franciſci de Lemene, cui titulus: *Il Dio*: atque Hiſtoricis hauſta exiguæ molis Volumina referta ſint:

I. Dell' Amore di Filotea Ragionamenti di Partenio, e Teocrito deſcritti da Don Aleſſandro Maria Borſa Cherico Regolare Somaſco. *Milano, per il Malateſta* 1695. *in* 8.
II. Della Morte di Filotea Raginnamento di Partenio, e Teocrito eſpoſti dal medeſimo. *Milano, per il Malateſta*. 1697. *in* 8.
Ex Suis.

CCLXXX.

BORSA SEBASTIANUS.

SEbaſtianus Borſa, Alexandri mox memorati propatruus, Mediolani natus, profeſſione verò Ordinis Prædicatorum Conventus S. Euſtorgii Alumnus, in Actis Capituli Generalis Anno MDCXV. Bononiæ habiti Magiſter Studentibus in dicto Conventu datus, & inſtitutus, per omnes Scholæ agones Lauream tandem integram obtinuit magiſterii. Vir ſingularis eruditionis, & ingenii, patriæque ſuæ, ac provinciæ S. Petri Martyris ornamentum: Antiquitatum præterea curioſiſſimus Scrutator, quem dolendum eſt obiiſſe in Conventu ſui Ordinis Novariæ Kal. Decemb. MDCXXXVII. [non circa Annum MDCLX. ut apud Eccard, & Quetif pluries laudatos, non bene legitur] actu Provincialem, & dum ſupremam manum libro ſequentis tituli imponebat.

I. Iſtoria di Milano.
Volumen ingens, quo de rebus Mediolanenſibus innumera ſingularia, & abſtruſa referuntur. Id ipſum in Bibliotheca Suorum MS repoſitum fuerat ibidem ſervandum, at paulo poſt, inquit Picinellus, Auctoris æqualis, atque gentilis, nimirum Anno MDC-LXVI. temeraria manu furto raptum Ordini excidit. Utinam ſaltem patriam tanto theſauro non privet, quiſquis eſt ille plagiarius.
Verba ſunt eorumdem Eccard & Quetif in Tomo I. Scriptor. Ordinis Prædicatorum pag. 599.
Addo ego quæ ſequuntur ipſis ignota.
II. Sermone per la Canonizzazione de' Santi Ignazio Loyola, e Franceſco Xaverio. *Milano, nella Stamperia Arciveſcovile* 1622 *in* 4.
III. Cronica de' Stabili, Poſſeſſi ec. de' Reverendi Padri di Sant' Euſtorgio dell' Ordine de' Predicatori dal ſuo primo ingreſſo nella Città di Milano, cioè dall' Anno MCCXVII. fino al MDCXXXIII. in cui ſi parla non ſolo di tutto ciò, che appartiene alla Chieſa, Cappelle, e Fondazioni di eſſe, ma ancora di tutti i Privilegj, e Fondi ſpettanti al Convento. MS. in fol. penes Clar. J. C. & Advocatum Sitonum; ex Codice ipſius Auctoris deſcriptum in forma authentica, quod quidem autographum extat apud P. Magiſtrum Joſephum Mariam Miſſaliam ejuſdem Ordinis.

CCLXXXI.

BORSANUS, ſeu de BROSSANO, SIMON.

SImon Borſanus Mediolanenſis, Juriſconſultus celeberrimus, Guillelmo Puſterlæ ſuffectus eſt Anno MCCCLXX. in Archiepiſcopatu ſuæ Patriæ. Illius doctrinæ ſama adeò eximia erat, ut Gregorius XI. Senatoriam illum vocaret ad Purpuram ſub titulo SS. Joannis & Pauli juxta Ughelli ſententiam Anno MCCCLXXIII. ſed è contra Eggs ait, Cardinalem creatum ſuiſſe, ut ſcribit Anonymus coævus, cujus verba refert, Anno MCCCLXXV. & cum eo ſentit etiam Ciacconius. Sedit in Archiepiſcopatu Annos VI. Menſ. VI., ſed negotiis Eccleſiæ occupatus ad gregem ſibi concreditum non acceſſit.

Errores Petri Bonagetæ Minoritæ examinavit, atque in cauſa Beguvardorum, quorum caput Wicleffus. Legatus Apoſtolicus ad Carolum IV. Imper. ab eodem Gregorio XI. mittitur in Germaniam, ubi egregiè officio ſunctus eſt. Turelupinos Hæreticos in Allobrogibus perſequutus eſt, deceſſitque Niciæ in Provincia Anno MCCCLXXXI. VI. Kal. Septembris, ibidemque ſepultus fuit in nobili Monumento.

Ejus rogatu Gregorius Papa XI. Anno MCCCLXX. cum Avenione degeret III Idus Decembris Privilegium conceſſit Fratribus Ordinis Sancti Ambroſii ad Nemus, ut teſtatur Puricell. Diſſert. Nazar. Cap. 38. num. 13. Hujus Ordinis nunc extincti, quondam in Ciſalpina Gallia florentiſſimi, & ex quo plures prodierunt ſanctitate inſignes Viri, ad Sanctum parentem noſtrum Ambroſium initia ſunt referenda. De eo hæc ait Sanctus Auguſtinus libro VIII. Confeſſionum cap. VI. „ & erat Monaſterium Mediolani „ plenum bonis Fratribus extra Urbis mœnia ſub Am„ broſio Nutritore, & non noveramus. „ Sanctus ipſe Ambroſius Monachorum ſuorum meminit in Epiſtola ad Vercellenſes, & de ejuſdem Sancti Doctoris ad præfatum Nemus ſeceſſu agit, inter alios, Franciſcus Petrarcha libro II. de Vita Solitaria ſectione III. cap. II. Sacras nunc Sedes incolunt Minores Strictioris Obſervantiæ Reformati.

Scripſit:

I. Opus perutile ſuper Clementinarum Librum.
II. Deductionem item Schiſmatis poſt mortem Gregorii XI. quæ extabat MS. in Bibliotheca Cardinalis Sirleti.
III. Epiſtolas aliquot ad Franciſcum Petrarcham.
IV. Declarationem ab eo circa negotia Schiſmatis factam per publicum Inſtrumentum priuſquam Teſtamentum conderet. Dat. Niciæ in Domo FF. Prædicatorum, ubi habitabat, Anno MCCCLXXXI. die XXVI. Auguſti. Edidit eam Dacherius Spicilegii Tom. I. pag. 765 & ſequentibus. *Pariſiis*. 1723.
De ipſo, præter citatos Auctores, agunt Ciacconius, Auberius, Contelorius, Oldoinus, Ughellus in Archiepiſcopis Mediolanenſibus, atque Moriggia pag. 197.

CCLXXXII.

BOSCA PETRUS PAULUS.

SApientiſſimis, atque piiſſimis Oliverii Mazzuchelli, cujus mentio erit cum laude in hoc Opere, ſuaſionibus, debet Eccleſia Mediolanenſis, immo, ut veriùs dicam, univerſa Litteratorum Reſpublica eruditos labores Viri doctiſſimi Petri Pauli Boſchæ Joannis Franciſci filii; ipſo enim hortante clericalem amplexus vitam, ſacra coluit ſtudia. Adſcriptus namque primò inter Seminarii hujus Urbis Alumnos Rhetoricam, Philoſophiam, atque Theologiam diligentiſſimè didicit: tum ſuſceptâ laureâ, atque in ſacrâ paginâ Magiſter creatus, omnibus numeris com-

Digitized by Google

commendabilem Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli Congregationem ingreditur. Humaniores litteras Clericis tradidit in Seminario Modoëtienſi biennium; hinc Rhetoricam docturus, in eo, ubi paulo ante diſcipulus fuerat, Mediolanum revocatus per integra luſtra duo id muneris magno cum auditorum plauſu, atque progreſſu exercuit. Eruditionis ejus famâ longè, lateque diffusâ, tanti habitus eſt, ut vix XXXVI. annos natus celeberrimæ Ambroſianæ Bibliothecæ Præfecturam nanciſceretur. Mirum dictu quam aſſidua Voluminum lectione ſcientiarum omnium peritiſſimus evaſerit, in ſacris præſertim diſciplinis, ut ea, quæ ſcripſit, ſatis oſtendunt. Tredecim annos ſupradictæ Bibliothecæ præfuit, hinc VIII. Kal. Octobris ab Innocentio X. Summo Pontifice Anno MDCLXXX. in laborum ſuorum præmium Prothonotarius Apoſtolicus, & Archipresbyter infulatus inſignis Baſilicæ Sancti Joannis Baptiſtæ Regii Oppidi Modoëtiæ conſtitutus eſt. Conciones habuit ſæpiſſimè ad populum è ſuggeſtu tam acres, atque elegantes, ut cum Pontificalibus ornamentis indutus ipſas recitaret, ſibi viderentur Auditores è veteribus Patribus aliquem loquentem audire. Neque verò à conſcribendis libris unquam ceſſavit, donec laboribus attritus, mortalitate depoſita, requiem apud Superos invenit, Anno MDCIC. ut in ejus ſepulcrali epigraphe in Baſilica Modoetienſi extante, legitur his notis:

PETRI PAVLI BOSCHAE
S. S. AMBR. ET CAR. OBL.
S. T. ET I. V. DOCTORIS
PROTHON. APOST.
PER ANNOS XIX.
ARCHIPRESB. ET VIC. FOR. MODOETIAE
MEMORIA
QVAM PIA MODESTIA NOLVIT
VIRTVTE MERVIT
OBIIT DIE XXII. APR. ANNO MDCIC.
AET. SVAE ANN. LXVII.

Poſt ſe reliquit hæc ingenii ſui monumenta

I. Icon Animorum Johannis Barclaji de mandato Conſervatorum Collegii Ambroſiani ab eo correcta, atque edita.

II. Orazione Panegirica in lode di S. Carlo. *Milano*, 1661. dedicata al Cardinale Alfonſo Litta.

III. Panegyris in laurea Theologica Ludovici Alexandri.

IV. De Origine, & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ. *Mediolani, apud Montiam*. 1672. *in* 4. Idem Opus inſeruit Clariſs. Grævius in Vol. IX. pag VI. Antiquitatum Italiæ.

V. De Serpente Æneo Ambroſianæ Baſilicæ Mediolanenſis Micrologus. *Mediolani, apud Vigonum*. 1675 *in* 8.

VI. Decadis IV. Hiſtoriarum Mediolanenſis Eccleſiæ, ſive de Pontificatu Gaſparis Vicecomitis; ad Innocentium X. Pont. Max. *Mediolani, apud Vigonum*. 1682. *in* 4.

VII. Martyrologium Mediolanenſis Eccleſiæ, cum Adnotationibus; ad Cardinalem Federicum Cacciam. *Mediolani, typis Archiepiſcopalibus* 1695. *in* 4.

VIII. Epiſtola ad Octavium Ferrarium. Extat inter Epiſtolas Ferrarii, cum iſtius Reſponſione.

IX. De Ferrea Corona, quæ aſſervatur in Templo perinſigni S. Johannis Baptiſtæ Modoetiæ, Diſputatio, cum Reſponſione ad Dominum Ludovicum Antonium Muratorium. Auctore Petro Paulo Boſca ex Sodalitio Sacerdotum Oblatorum, Prothonotario Apoſtolico, & Archipresbytero Modoetiæ. MS in fol cum Nuncupatoria ad Leopoldum Cæſarem; penes Clariſs. Joſeph Antonium Saxium Bibliothecæ Ambroſianæ Præfectum.

X. Notæ in librum, cui titulus: „ De Beato Gerardo „ Tinctorio Fundatore, & Magiſtro Hoſpitalis Mo„ doetiæ in Lombardia Acta, atque Miracula. MS Anonymi Ord. Minor. Obſerv. qui ſervatur in Bibliotheca Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum Modoetiæ, de quo infra dicendum.

XI. Monumenta Eccleſiæ Modoetienſis. MS. in fol. magnæ molis nondum ad amuſſim elaboratus. Hunc Codicem, ſimul cum aliis ſuis ineditis libris, juſſerat Auctor migraturus è vitâ, igni tradi. Verùm hac in re illi obtemperatum non fuit. Extat apud Comites Durinos.

Neſcio an ſequentes ipſius MSS. à Picinello relati, fato ab Auctore impoſito ceſſerint, an etiam ſuperſint, nec ubi.

XII. De Arte Concionatoria.

XIII. De Hyppotipoſi.

XIV. De Topica.

XV. De Oratione Genethliaca.

XVI. De Narratione.

XVII. De Elogiis, & Præfationibus Scholaſticis conficiendis.

XVIII. Epiſtola, in qua Exequiæ Philippi IV. ſunt deſcriptæ.

XIX. Epiſtolæ duæ diſputatoriæ in Epigramma, quo Auſonius Mediolanum celebrat.

XX. Diſputatio de Patria utriuſque Plinii.

De ipſo, præter Picinellum memoratum pag. 465., agunt omnes, qui de Rebus Mediolanenſibus, præſertim Eccleſiaſticis, loquuntur.

CCLXXIII.

BOSSIUS AEGIDIUS.

Boſſiam nobiliſſimam apud Inſubres Familiam varia nuncupatione dictam reperi apud Scriptores rerum Mediolanenſium; ibi enim Boſſia, Boſia, Boſſa, de Boſſis, & de Boſſiis appellatur. Non paucos Eruditos Viros ejuſdem gentis habemus huic noſtræ Bibliothecæ inſerendos, ut alios omittamus dignitatibus inſignes, quos hìc referre non eſt ex inſtituto. Horum ordine litterarum ſervato primus occurrit Ægidius Franciſci filius, qui Prætorio munere, & Moderatoris officio functus eſt in Urbe Alexandrina. Juriſprudentiæ laureâ ſusceptâ Juriſperitis Collegians in Patria aggregatur Anno ſalutis humanæ MDXVIII. Hinc Regii Fiſci clientelam ſuſcipit in toto Mediolanenſi Dominio, atque Urbis Decurionis dignitate augetur. Poſtremo Caroli V. Cæſaris diplomate inter Patres Conſcriptos Senatus Mediolanenſis cooptatus eſt. Legum Scientia, rerumque Forenſium uſu præſtantiſſimus in eo munere perſeveravit ad Annum uſque MDXLVI. qui eidem fuit ſupremus. Guidus Pancirolus eum ſcribit Franciſci non filium, ſed nepotem extitiſſe; litem dirimant, quorum intereſt. Nos Elogium tantummodo referemus, quod ejus imminet Tumulo, in Eccleſia Sanctæ Mariæ Coronatæ ad Comenſem Portam his verbis conceptum;

D. O. M.
AEGIDIO BOSSIO IVR. CONS. MAXIMO
QVI SEX ANNIS CELEBERRIMVS
FISCI PATRONVS
X. ET. VII. CLARISSIMVS MEDIOL.
SENATOR FLORVIT
VXOR ET VI. SVPERSTITES FILII
PATRI BENEMERENTI
MOESTISS. S. P.
NATVS ANNOS LVIII.
OBIIT ANNO MDXLVI.

Opera ejus ſunt:

I. Tractatus varii ad Criminales Cauſas pertinentes. *Venetiis*, 1566. *in fol.* Ibidem *apud Bonellum*, 1575. *in* 4.

II. De Vectigalium Conductoribus, & Remiſſione Penſionum. *Lugduni* 1566. *in fol.* & *Baſileæ* 1578. In unum Corpus poſtea redegit Franciſcus ejus filius Juriſconſultus, quibuſdam adjectis, inſtante Antonio Perenoto Granvellano Cardinali. *Venetiis*, 1584. *in* 4.

III. Tractatus de Teſtibus. Extat in Collectione Tractatuum de Teſtibus Johannis Baptiſtæ Zilleti. *Venetiis*, 1568. *pag.* 749.

IV. De Jure Fiſci, atque Principis auctoritate. Extat inter ſupradictos ejuſdem Tractatus Criminales.

V. Allegatio pro immunitate Eccleſiaſtica. Extat in Catena Aurea Hieronymi Gartici Tom. I. pag. 44.

VI. Tractatus de Maleficiis. *Baſileæ*, 1578. *in fol.*

VII. De Muneribus Patrimonialibus, ſeu Collectis. *Mediolani, apud Moſchenum*. 1557. *in* 4.

VIII. Novæ Conſtitutiones Mediolanenſis Dominii juſſu Caroli V. Auguſti ab eo cum ſeptem aliis compilatæ. Juxta Sitton. pag. 16.

Adeſt Perboni Epiſtola ei data lib. 1. pag. 8.

Præter

Digitized by Google

Præter Pancirolum ſupradictum ad num CCLXXVIII. pag. 300. de claris Legum Interpretibus, videndi ſunt Johannes Jacobus Friſius, Ghilinus, Morigia, Creſcentius, Sitonus pag. 89. artic. 386. atque Picinellus pag. 166.

CCLXXXIV.

BOSSIUS AEGIDIUS MARIA.

ÆGidius Maria Boſſius Mediolanenſis, genere clarus, magnæ expectationis adoleſcens, florente ætate inter Clericos Regulares S. Pauli profeſſus eſt Anno MDCXLI. Bonis artibus, ac ſtudiis expolitus alios Philoſophicis, ac Theologicis diſciplinis nedum in Italia, verumetiam in Gallia erudivit. In Patriam reverſus piè obiit in S. Alexandri Collegio, quod aliquando adminiſtravit, LXXII. ætatis ſuæ Anno, qui fuit Chriſti MDCXCV. Opus perinſigne conſcripſit, cui titulus:

I. Rediviva Chiromantia. In fol. ſed nondum typis excuſum eſt, ſervaturque MS. in fol. magno in Bibliotheca S. Alexandri apud Suos.

CCLXXXV.

BOSSIUS ALOYSIUS.

ALoyſium Boſſium non uno nomine illuſtrem Mediolanum peperit: Rhetorica enim facultate excelluit, ut ejus Orationis, quam habuit cum à Friderico Cardinali Borromæo hujus Urbis Antiſtite ad Litteratorum commodum Ambroſianum Collegium conderetur, ſumma à Petro Paulo Boſca relata lib. 2. de Orig. & Stat. Biblioth. Ambr. ſatis apertè teſtatur. Inter Canonicos Ordinarios Templi Maximi cooptatus fuit, & Theologali Præbenda donatus Anno MDXCVIII. ſingulari prorſus eruditione, & morum innocentia claruit ad Annum uſque MDCXXX. quo deceſſit. Suarum virtutum imago quædam in his, quæ reliquit, ſcriptis emicat, nempe:

I. Oratio Latina habita cum Collegium Ambroſianum aperiretur, de qua ſupra.
II. Orazione delle Laudi del Beato Carlo Borromeo. *Breſcia, preſſo il Sabio*, 1602. in 8. *Milano, per il Ponzio, e Piccaglia*, 1612. *e per il Bidelli*, 1622. in 4.
III. Pratica della mortificazione Religioſa. *Milano, preſſo il Ponzio, e Piccaglia*, 1607. in 8.
IV. Pratica Religioſa intorno all' uſo del Parlatorio. *Milano, preſſo li ſuddetti*, 1623. in 8.
V. Orazione in laude di S. Marciano I. Veſcovo di Tortona, in occaſione della Tranſlazione delle ſue Reliquie. *Tortona, per gli Eredi Bolla*, 1610. in 4.
VI. Catechiſmo per le deſideroſe di farſi Monaca. *Milano, preſſo il Ponzio*, in 8.
VII. Guida Spirituale all' ingreſſo del Monaſtero, e ricevimento dell' abito Religioſo. *Milano, preſſo lo ſteſſo*, 1626. in 8.
VIII. Exercitationes Spirituales ad uſum Sacerdotum. *Mediolani, typis Archiepiſcopalibus*. 1626 in 12.
IX. De Unione, quam debet habere Sacerdos Confeſſarius cum Deo. *Mediolani, ut ſupra*, 1628. in 8. ad Cardinalem Federicum Borromæum.

Præter ſupradictum Boſcam agit de ipſo Abbas Picinellus in Athenæo pag 401.

CCLXXXVI.

BOSSIUS AMBROSIUS.

SUpra jam monui in Ægidio, quæ in Boſſiorum cognomine varietas reperiatur; ideoque mihi ignoſcendum confido, ſi in tanta rei ambiguitate, omnes latinè Boſſios appellandos cenſui, tametſi quandoque italicè Boſſi, ſeu Boſii dicti fuerint; quamvis enim nihil non egerim, ut ſingulos liceret viritim ſecernere, laborem improbum tandem me ſuſcepiſſe conſpiciens, omnes inter Boſſios collocavi. Hujuſmodi eſt Ambroſius iſte, quem Abbas Picinellus in Athenæo, pag. 32. Boſſum cognominavit; nullum tamen proferens vel Parentum, vel Scriptoris monumentum, ex quo veritatem, atque acta, tempuſque ſaltem innuere nobis daretur. Unicum affert ab eo conſcriptum Volumen hoc titulo:

I. Flos Florum. De Aotiquitatibus Mediolani.
Hunc MS. exſtitiſſe apud Joannem Baptiſtam Blanchinum citatus Picinellus autumat; ejus tamen fidei Lectorem relinquo, ſollicitè enim quæſitum Codicem nuſquam reperi, ideoque inter eos omiſi, quos ſub Blanchini Vita loco ſuo inſerui: Si tamen ætas ipſius MS. indicata mihi fuiſſet, vidiſſem an Ambroſio Boſſio, quem Sitonus inter Juris Conſ. Collegiatos Mediolanenſes inſeruit Anno MCDXLV. ad MCDL. convenire potuiſſet.

CCLXXXVII.

BOSSIUS ANTONIUS.

TEſte Jano Nicio Erythreo in Tom. I. ſuæ Pinacothecæ, Abbas Picinellus aſſerit Antonium Boſſium fratrem fuiſſe Jacobi Mediolanenſis, de quo ſuo loco dicendum erit. Moram Romæ traxit, ubi litteras Humaniores, Legeſque Civiles audivit, in quibus etiam publicè lauream adeptus eſt, Conſultationibus, Scriptis, atque voce plurimorum Jura defendit in Foro, uſquedum ab avunculo Johanne Boſſio, de quo etiam nobis ſermo erit, munus Religionis Melitenſis Procuratoris, quod ipſe tenebat, eidem collatum fuit. In hujus dignitatis otio, ad rem magnam ſe vertit Antonius noſter, nam ex conſilio fratris ſupradicti Viri docti Jani Nicii ad perquirendum quidquid ſub magna Urbe ex antiquiſſimis ruinis ſupereſt, converſus, perpeti labore inſudabat in Cryptis Romanis, integros degens dies, adeò, ut duo magna Volumina impleverit, ut infra; qua etiam occaſione Acta variorum Sanctorum in lucem emiſit. Hæc igitur de ipſo, ingenti cum ejus laude, profero:

I. Roma Sotterranea Libri III. quam latinè vertit Paulus Aringhius Congregationis Oratorii. *Romæ, in fol.* poſtea verò ab altero Presbytero ejuſdem Oratorii, prodiit Italicè, addito libro IV. hoc titulo: Roma Sotterranea accreſciuta da Giovanni Severano, e pubblicata da Carlo Aldobrandini *Roma, per il Facciotti*, 1632. *in fol*
II. Hiſtoria Paſſionis B. Cæciliæ Virginis, Valeriani, Tiburtii, & Maximi Martyrum, necnon Urbani, & Lucii Pontificum item Martyr. *Romæ, apud Stephanum Paulinum*, 1600. in 4.
III. Paſchalis I. Pontificis litteræ de eorundem Sanctorum Corporum Inventione; extant in eodem libro: ad Cardinalem Paulum Sfondratum.

Præter Janum Nicium citatum, vide Laſorem à Varea, & Picinellum in Athenæo pag. 42.

CCLXXXVIII.

BOSSIUS CAMBIUS.

CAmbius Boſſius Mediolanenſis triginta annos natus Canonicum Inſtitutum inter Lateranenſes aſſumpſit. Cum autem vitæ ſanctitate, & Scientiarum laude floreret Anno MCDLXXIV. toti Ordini Generalis præficitur in Comitiis Ferrarienſibus. Abdicato poſt annum munere, abdidit ſe, amore ſolitudinis, in Monaſterio Victorino tertio ab Urbe Bononia lapide; tum ad inviſenda Sacroſancta Palæſtinæ loca contendit. Inde reverſus in Italiam Generalis Viſitator electus eſt, & in Ordine ſuo Gymnaſia inſtauravit, & reformavit. Tandem cum annos triginta unum inter Canonicos ſuos egiſſet, in Urbe Cremona, longa infirmitate cruciatus, ſpiritum Deo reddidit die XXVII. Septembris, magna cum fama ſanctitatis ita, ut ab ejuſdem Inſtituti Scriptoribus Beatus nuncupetur. Vulgavit:

I. Commentaria ſuper Libros D. Dionyſii Areopagitæ, quæ ingraveſcente jam ætate inchoaverat, teſte Roſino in Lycæo Later pag. 161. ea tamen neque perfecit, neque ubi ſerventur ſcimus.

II.

II. Epigrammata ſparſim vulgata, & partim collecta in Dial. de veris, ac ſalutaribus animi gaudiis. *Bononiæ, apud Victorium Benatium*, 1627.

III. Elegiam ad Pientiſſimum Jeſum. Legitur in fine Libri F. Bonvicini de Ripa Mediolanenſis.

Extat de ejus obitu, ac laudibus Epiſtola Matthæi Boſſi ad Severinum Calchum, quæ eſt ſeptuageſima prima.

Ipſum commendat inſigni Elogio Joannes Philippus Novarienſis lib. VI. cap II. Chronici.

Ei dicavit Eleutherius Leonicenus Vicentinus lib. ſuum, cui titulus: „ Lachrymæ, ſeu de Planctu Beatiſſimæ „ Virginis Matris, Carmine latino.

De eo agunt Roſinus loc. cit. Paulus Morig. Nob. di Mil. lib. I. cap. II. Creſcentius in Amphit. Rom. parte prima, & Picinellus pag. 98.

CCLXXXIX.

BOSSIUS CAMILLUS.

CAmillus Boſſius Mediolanenſis Vir eruditione Philoſophica inſignis, Pompeji Arnulphini Lucenſis Poetæ nobiliſſimi amicitia claruit. Ejus in volvendis veterum Philoſophorum Voluminibus aſſiduitatem idem Arnulphinus commendat, atque teſtatur in prolixo Carmine ad Boſſium dato, quod extat in Tom. I. pag. 369. Carminum Illuſtrium Poëtarum Italorum. Juvat hic in laudem tanti Viri ipſa ſcribentis verba intexere, quæ quidem talia ſunt:

Cur ſemper libris noctesque, dieſque fatigas
Mentem, animumque tuum?
Nec potis eſt quiſquam doctis te avellere chartis
Ardui Ariſtotelis?
Omniaque evolvis Divini ſcripta Platonis,
Socraticamque domum?
Nonne vides varias iterum redeuntibus annis
Semper ineſſe vices?

Ejus ingenii nihil, quod ſciamus, ſupereſt niſi ſequens Opus, quod MS. ſervatur in Bibliotheca Ambroſ. Cod. ſign. Q. num. 113. in fol.

I. Diſcorſo Academico dell' Utilità dell' Iſtoria, pagg. 20.

CCXC.

BOSSIUS CAROLUS.

CArolus Boſſius Patritius Mediolanenſis XX. ætatis Anno in Congregationem Cleric. Regul. S. Pauli ingreſſus, in ea profeſſus eſt Anno MDXCIV. Vir fuit ſacra eloquentia, & mira dicendi gratia cum paucis comparandus, Græcæ, Latinæque linguæ peritiſſimus. Tali prudentia præditus erat, ut Regii Mediolanenſis Ditionis Adminiſtri in privatis, publiciſque negotiis ejus opera uterentur, atque conſilio. A Supremo ejuſdem Dominii Moderatore ad Sereniſſimum Ranutium Parmenſem Ducem Legatus miſſus eſt, controverſias quaſdam Juriſdictionales compoſiturus; quod munus tam feliciter geſſit, ut idem Dux eundem Carolum, tamquam ejus egregiis virtutibus captus, Conſiliarii, & Concionatoris ſui nomine decoratum apud ſe retinere decreverit; eoque Principe poſtulante ab Urbano VIII. Cruce Melitenſis Ordinis, & Referendarii utriuſque Signaturæ Dignitate ornatus eſt. Diu in ea Aula commoratus, inter optata S. Barnabæ Clauſtra reverſus, in vario ſcribendi genere ſe exercuit Litterarum, & Litteratorum cultor aſſiduus. Poëſim tam Latinam, quàm Hetruſcam in primis dilexit, reliquitque præſertim egregia opera, ut infra.

Prima die Novembris MDCXLIX. ætatis ſuæ LXXVI. obiit in Collegio S. Barnabæ, cui ultra pinguem aſſem legavit ſacrarum Reliquiarum D. Caroli Borromæi pretioſiſſimum theſaurum. Collegio item S. Alexandri inſignem Bibliothecam, & complurimas egregias Tabulas, uti legitur in ſequenti Inſcriptione, quam Demetrius Supenſius poſuit in eadem Bibliotheca ſob Fundatoris effigie.

DON CAROLVS BOSSIVS
EX CLERICIS REGVL. S. PAVLI
EQVES HIEROSOLYMITANVS
ET SS. DOMINI NOSTRI VRBANI VIII.
REFERENDARIVS VTRIVSQVE
SIGNATVRAE
AD ALENDAM NOSTRORVM ERVDITIONEM
VBEREM LIBRORVM COPIAM
TVM EGREGIAS TABVLAS
QVAE HOS PARIETES ORNANT
HVIC NOSTRO COLLEGIO ELARGITVS
INSIGNI MVNIFICENTIA PATRVM
ANIMOS EXCITAVIT
VT AVCTO PROPRIIS IMPENSIS
LIBRORVM NVMERO
RECENS EXORNATA HAC AVLA
PLENIOREM STVDIOSIS OFFICINAM
APERIRENT
TAM SPLENDIDE BENEFICVM
LITTERIS VIRVM
NVMQVAM LITTERAE NOSTRAE
CONTICESCANT.

De eodem Boſſii dono extat Epigramma Franciſci Ruglerii lib. 3. Epigr.

Scripſit:

I. Carmina in laudem Urbani VIII. *Romæ*. in 4.

II. Il Cantico delle Benedizioni nella Coronazione di N. S. Urbano VIII. Carmen Italicum, vulgò Canzone. *Roma*, 1626. *preſſo Giacomo Maſcardi* in 4.

III. I cinque Cigni, Carmen Italicum, ut ſupra, nel giorno della Coronazione di Urbano VIII. MS. in 4. ibid.

IV. Lode dell' Inchioſtro. *Roma*, 1626. *preſſo lo ſteſſo*. in 4.

V. Epigrammata varia à P. Vincentio Gallo Barnabita relata in Opuſculo *de Epigrammate*.

VI. Inno in lode della Santiſſima Vergine di Mongiovino Canzona. MS. in 4. ſervatur in Bibliotheca Collegii S. Barnabæ Mediolani.

VII. Varie Impreſe. Extant in Mundo Symbolico Picinelli.

VIII. De Rebus Politicis.

IX. De Epiſtolis.

X. De Impreſiis, ſeu Emblematibus.

XI. Commentaria in omnes Divinæ Scripturæ Libros. Extant omnia MSS. apud Suos.

Laudatur a Philippo Picinello in Athenæo pag. 111.

A Chriſtophoro Giarda.

A Jo. Angelo Boſſio in fronte Operis de Matrimonii Contractu, ubi inquit: „ Carolum præclariſſima „ Commentaria in omnes Divinæ Scripturæ Libros „ conſcripſiſſe, quæ ſi Typis excuſa forent, Abulenſis Volumina ferè adæquarent.

Ab Angelo Grillo in ſuis Epiſtolis. *Venetiis*. 1608. in 4.

Inter Carmina Auguſtini Terzaghi extant nonnulla ad Carolum Boſſium de Poeſi P. Vincentii Galli pag. 2.

Annibalis Guaſchi ad eundem Epiſtolæ duæ Italicæ. Extant inter Epiſtolas Guaſchi editas *Mediol. apud Pontium, & Piccaleum*. 1601.

Extat etiam Epiſtola Latina Octavii Ferrarii ad Carolum Boſſium, data Patavii III. Non. Maji 1617.

CCXCI.

BOSSIUS DONATUS.

Donatus Boſſus, ab aliis Boſſius, patre Joanne, natus eſt Mediolani Anno MCDXXXVI. die V. Martii, Notariatus verò munere donatus Anno MCDLVI. & cauſis in Foro agendis magnam vitæ partem intentus, horas ſubceſivas per tria luſtra impendit ſcribendo *Chronico*, quod ære ſuo excudi fecit, de quo infra. Hoc Chronicon cum legiſſet Matthæus Boſſus, ita ſcripſit Epiſtolâ CXXIX. „ ad „ Donatum Boſſum, eruditum & accuratum Scripto- „ rem temporum: Plurimum ſalve, Vir ſine dubita- „ tione erudite, & accurate, Donate. Annotationes „ noſtri temporis, eventuſque bellorum, quos ſcri- „ bis, legi tuos, & ita id avidè quidem ac perbelle, „ ut ego te amo, Donate: & ut eſt honos gratiſſi- „ mus mihi, quem tu affers Boſſio nomini, a quo „ ego tecum originem duco.

En titulus Operis:

I. Donati Boſſii Cauſidici, & Civis Mediolanenſis, geſtorumque dictorumque memorabilium, & temporum, ac conditionum, & mutationum humanarum, ab Orbis initio uſque ad ejus tempora, uſque ad Annum MCDXCII. Liber ad Illuſtriſſimum Principem Johannem Galeatium, Mediolanenſium Ducem VI.

II. Hiſtoria Epiſcoporum, & Archiepiſcoporum Mediolanenſium deſinens in Guidone Antonio Arcimboldo, ideſt ad Annum MCDLXXXIX. In fine ſic legitur: „ Hoc „ Opus impreſſum fuit in inclita Civitate Mediolani „ per ſolertiſſimum Artis Impreſſoriæ Magiſtrum Antonium Zarotum Parmenſem ad impenſas probi Viri „ Domini Donati Boſſi Civis Mediolanenſis, & Cauſidici accuratiſſimi, Auctoriſque hujus pulcherrimi Operis, Anno Salutis Chriſtianæ MCDXCII. Kal. Mart. „ in fol.

Agunt de eo ex Noſtris Motiggia lib. 3. Salvator Vitalis, Ghilinus in ſecunda Parte ſui Theatri, Picinellus in Athenæo pag. 165. Auctores Ephemeridum Litter. Ital. Tom XXVIII. pag. 117. & ex Exteris Geſnerus, Friſius, Dupinius, Miræus, atque Fabritius in ſuis Bibliothecis.

CCXCII.

BOSSIUS FABRITIUS.

Fabritius Boſſius Simonis J. C. Colleg. utriuſque Magiſtratus Præſidis, & Angelæ Calvæ filius, Johannis Ambroſii, & Caroli Equitum Hieroſolymitanorum frater, Marchio Caſtri Muſſii Lacus Larii, &c. Inter Juris Conſultos Collegiatos Nobiles Mediolanenſes enumeratur Anno MDXCVI. & inde Anno MDCI. Urbis Præfectus, ad diverſos Principes, Regiamque Catholicam Majeſtatem, nempe Philippum IV. à quo dignitatem Senatoriam obtinuit, Legatus. Doctrinâ ac meritis onuſtus è vivis exceſſit Anno MDCXLIX.

Extat ejuſdem mnemoſynon grandioribus litteris æneis marmori inſitum in fronte campanariæ Turris Fori Mercatorum Mediol. hoc pacto:

FABRICIO. BOSSIO. VRBIS. PRAEFECTO.

De eo reperiuntur:

I. Relazione dell' Ambaſciata di Milano preſſo la Maeſtà del Re. *Milano*, 1625 *in* 4.

II. Alla Santita di N. S. Papa Urbano VIII. il Marcheſe Fabricio Boſſo, Informazione, e Documenti ſopra il Sigillo di Ferro di S. Benigno Boſſo, ed Indulgenza &c. contro Franceſco Benzio da Como. *Milano per il Ramellati*, 1640. *in* 8.

III. De Boſſiis Viris Sanctis Benigno, & Anſperto Archiepiſcopis in Compendium redacta Monumenta. *Mediolani, apud Ramellatum*, 1647. *in fol.*

IV. Oratio in Funere Philippi II Hiſpaniarum Regis, *tertio impreſſa Ticini, apud hæredes Hieronymi Bartoli*, 1599. *& primùm Mediolani, apud Pontios.*

Fabritium laudant Puticellus in Diſſertatione Nazar. Sitonus pag. 178. Art. 377. atque Picinellus pag. 179.

CCXCIII.

BOSSIUS FRANCISCUS.

Ab Ægidio Mediolanenſi Senatore natus eſt Franciſcus Boſſius, qui Legalibus ſtudiis intentus in Juriſconſultorum Collegio receptus eſt Anno MCLXXIX. poſtquam Patriæ Præfecturam geſſiſſet Anno MDLX. Dum idem munus ageret cum tribus aliis Nobilibus Romam contendit, gratulandi gratia nomine Civitatis Mediolanenſis, non Collegii Juriſconſultorum ut malè Ughellus contendit, ad Pium IV. Pontificem pro ejus aſſumptione ad Pontificatum, qua occaſione Orationem luculentam dixit, atque pro aliis præclaris dotibus, necnon virtutum ornamentis adeò animum Pontificis demeruit, ut ab eo Advocatus Conciſtorialis effectus fuerit. Pius V. non minori gratiâ Franciſcum ſuſcepit, nam Prothonotariatu Apoſtolico eidem collato, in Referendarium Signaturæ, atque Prolegatum Peruſiæ, Umbriæ, ac Bononiæ, & tandem Epiſcopum Gravinenſem ipſum renunciavit. Gregorius item Pontif. XIII. ad Peruſinam Inſulam Franciſcum noſtrum tranſtulit, indeque ad Novarienſem, Sancto Carolo Borromæo procurante, Anno MDLXXIX. pervenit. Poſt ſuam diligentiùs Diœceſim perluſtratam, juſſus a ſupradicto Pontifice Gregorio, eandem curam Viſitationis exhibuit erga Genuenſem, Laudenſem, Burgenſemque S. Domnini Diœceſes. Novarienſe Seminarium legibus novis ad meliorem frugem traduxit, alterum in Inſula S. Julii munificenter erexit, at poſt annos quatuor, & amplius, quibus Novarienſem Eccleſiam, piè, ſanćteque rexiſſet, clauſit diem poſtremum Anno MDLXXXIV. die XVIII. menſis Septembris, cujus inferias S. Carolus Borromæus ſuâ præſentiâ exornavit, ſepultuſque eſt in Cathedrali.

Hæc habemus de ipſo:

I. Oratio Gratulatoria nomine Civitatis Mediolanenſis ad Pium IV. Pontificem pro ejus aſſumptione ad Petri Cathedram. *Romæ*, 1560. *ſine Typographo*, *in* 4. De hac mentio eſt in Epiſtola a XII. Proviſionum Abbati Borromæo ſcripta die XXVIII. Januarii MDLX. occaſione expeditionis Franciſci Boſſii Urbis Præfecti, cum tribus aliis Mediolanenſibus Nuntiis Nobilibus gratulationis gratiâ, ut ſupra, in MS. ſignato F. num. 36. Bibliothecæ Ambroſianæ.

II Orationes aliæ elegantes, ex Cotta in ſuo Muſæo.

III. Practica Criminalis Ægidii Boſſii ejus patris ab ipſo Franciſco multum aucta, ut ab Epiſtolâ Nuncupatoriâ ejuſdem Cardinali Antonio Perenoto.

IV. Bernardi Diez Opera ex Linguâ Hiſpanicâ in Italicam traducta, pro Animarum Curatoribus. *Novariæ*, 1583 ex Cottâ.

V. Decreta in Viſitatione Apoſtolicâ Diœceſis Laudenſis. *Laudæ*, 1584. *in* 4.

VI. Leges noviter conditæ pro Seminario Novarienſi. MS.

VII. Avviſi a quelli, che hanno cura d'Anime, ex Cotta.

VIII. Lettera Paſtorale al Sereniſſimo Duce, all'Illuſtriſſima Signoria, e Clero, e Popolo di Genova. *Milano*, 1582.

IX. Hiſtoria Mediolanenſis Eccleſiæ Sancto Carolo Borromæo nuncupata, quam imprimendam curare ſe profitebatur Anno MDLXXXVII., ut ex ipſius Epiſtolis ad Lazarum Auguſtinum Cottam ſcriptis die XXVII. Maji ex Urbe Româ. Has ſe vidiſſe autographas apud Marchionem Fabritium Boſſium, teſtatur Puricellus in Diſſertatione Nazar. cap. 82. num. 3.

X. Decreta Viſitationis Genuenſis Anni MDLXXXII. ſub Franciſco Boſſio Epiſcopo Novarienſi. *Mediolani*, 1584. *in* 4.

XI. Bandi di Franceſco Boſſo Veſcovo di Perugia. *Ivi*, *preſſo Jacomo Petrucci*, 1575. *in* 4.

XII. Epiſtolæ plurimæ, e quibus Volumen integrum confici poſſet, ad Sanctum Carolum Borromæum ab

Anno

Digitized by Google

Anno MDLXXIX. ad MDLXXXIV. Extant in Collect. Epiſt. ejuſdem Sancti Cardinalis in Biblioth. Ambroſ ſervat.

Leguntur ad eum Epigrammata V. in libro II Carminum Spinulæ, atque de ipſo ſcripſerunt, præter Cottam ſupradictum, Ughellus in Epiſcopis Peruſinis, ac Novarienſibus, Moriggia lib. II., Picinellus pag. 204.

CCXCIV.

BOSSIUS FRANCISCUS alter.

NOſtro ineunte Sæculo ſortiti ſumus Patrem Franciſcum Boſſium, qui quamquam Philoſophicas, Theologicaſque facultates apprimè calleret, ſponderetque magnum Patribus Seraphicæ Religionis proventum ex ejus doctrina fore adventurum, tamen hauſta ab ipſius pietatis indole Concionandi energia, Saracenoſque adeundi, ac, nullum vitæ ſuæ diſcrimen timendo, eos ad Deum trahendi, Conſtantinopolim ſeſe contulit, ubi cum immanis peſtis graſſaretur, quod morbi genus ex Turcarum commixtione ipſe quoque contraxit, invicta patientia, calamitates, inediam, ac maxima incommoda ſuſtinuit. Clam nonnullos Fidei dogmatis erudiebat, nonnullos quoque palam adjuvabat, ac Sacris Myſteriis imbuebat. Cum verò dehortaretur ibi adhuc commorari ob vitæ periculum, quod adibat, à Sacra Fidei Propagandæ Congregatione conſultum eſt, ut Præfectus Miſſionum conſtitueretur. In Moldaviam proinde profectus, tot ac tanta ſuſtinuit, & confecit, tantoque ardore Conciones habuit, fructum recepit, pro Fide inſudavit, ut commotus Summus Pontifex eum Epiſcopum primitus Spirenſem renunciaret; eam proindè ob cauſam Mediolanum venit, ubi ſumma celebritate, in Baſilica Sanctorum Naboris, & Felicis, vulgo appellata S. Franciſci, ob Religioſorum ejuſdem Ordinis incolatum, conſecratus eſt Anno MDCCXXX. Epiſcopatum inde aditurus, cum Romam perveniret, Archiepiſcopus Anaxienſis electus eſt. Quamplurima autem terra, marique perpeſſus immatura morte præventus eſt Anno MDCCXXXII. ad majora fortaſſe aſcenſurus. Extant

I. Conciones ejuſdem in plura Volomina digeſtæ. MSS

II. Sylvæ pro Concionibus conſtruendis. MSS. penes Suos. Ita ab ipſis.

CCXCV.

BOSSIUS HIERONYMUS.

HIeronymus Boſſius Mediolanenſis cum Regularem inter Canonicos Lateranenſes vitam profeſſus eſſet, tantam nomini ſuo famam peperit, ut cum ageretur de reformanda Canonica Sancti Petri in Cœlo Aureo in Urbe Ticino, agente Raphaële Riario, S. R. E. Cardinali Camerario, Hieronymus jam Abbas S. Auguſtini Placentiæ dignus viſus fuerit, qui præclariſſimi Monaſterii poſſeſſionem ſuæ Congregationis nomine iniret. Id Actum die III. Februarii MDIX. Toti jam Ordini ille præfuerat Annis MD. & MDV. Eo igitur Anno, quo Monaſterium prædictum Sancti Petri Congregationi acceſſerat, tertium ad id munus aſſumitur, & cum Eremitani Lateranenſes abegiſſent, veluti ejuſdem Cœnobii invaſores, apud Ludovicum XII. tunc Inſubria potitum, atque Senatum Mediolanenſem, tam ſtrenuè pro Ordine ſuo decertavit; ut intra paucos dies, in eaſdem Sedes Canonici, quaſi poſtliminio, redierint. His aliiſque virtutum meritis præclarus, quarto in comitiis Placentinis celebratis Anno MDXIII. Generalis eligitur, tum ſequenti Anno, dum Abbas præeſſet Cœnobio Placentino, vivere deſiit.

Scripſit:

I. De Fide caſte ſervanda in communi, Deo, Amicis, Inimicis Libros IV.

II. De Juramento exhibendo, acceptando, rejiciendo Libros III.

Hos MSS. extitiſſe apud Baſilium Serenhium, docet Roſinus in Lyc. Later. lib. VIII. pag. 394.

Ei dicavit Marcus Rizzonus Veronenſis Sermones ſuper *Miſſus eſt*, & ſuper quaſdam ſolemnitates Beatæ Virginis habitos Vercellis. *Florentiæ, apud Antonium de Tubinis*. 1508.

Agunt de eo prædictus Roſin. loc. cit. Pennot. in Hiſt. Tripart. ſæpius.

CCXCVI.

BOSSIUS HIERONYMUS alter.

HIeronymus Boſſius, ſive Boſſus, Franciſci, atque Franciſcæ item Boſſæ filius, ad Medicinæ Studium primis ætatis ſuæ Annis genialiter ſe dedit, nec non inter ſuos Anno MDLX. die XXII. Martii cooptatus fuit in Collegium, & ſicuti fortunæ bonis præditus erat, pauperibus omnibus gratis ſemper inſervivit: Amœnioribus litteris etiam vacavit, ita ut Academici Papienſes nomine Aſſidati in cœtu ſuo, Hieronymum noſtrum expetierint. Dolendum eſt, quod mors Orbi litterario citius, quam meruiſſet, illum abſtulerit, nam ejus ingenii plura Monumenta, quam quæ nunc profero, ſine dubio extitiſſent.

I. Rime Toſcane, inter eas Academicorum Aſſidatorum, ex quibus ille fuit nomine *il Neceſſitato*. *Milano*, 1567. *ſine Typographi nomine*, *in* 8.

II. I primi Cinque Canti di Ehodoto tradotti. *Milano*, *per Gian Antonio Borgio*, 1557. *in* 4. ad Carolum V. Cæſarem.

III. La Genealogia dellaGlorioſiſſima Caſa d'Auſtria, Poema in ottava Rima. *Venezia*, *per li Fratelli Seſſa*, 1560. *in* 4.

IV. Ragioni, perchè la Volgar Lingua abbia avuto dal Petrarca, e dal Boccaccio il compimento. Alli Signori Gian Paolo, e Proſpero Fratelli Viſconti. *Padova*, *per Lorenzo Paſquati*, 1570 *in* 4

V. Ottave del Paradiſo Terreno alla Signora Donna Antonia Somaglia Viſconti. *Milano*, ita ex ſchedis Mazzuchellianis.

Extat Hieronymi Boſſii memoria in libro Bartholomæi Curtii, ſed minus parcè, ut & in Moriggia lib. 3 Ghilino part. 2. Picinello pag 54, de ipſo etiam Creſcimbenius in libro V. cap. 219. pag. 247. dell' Iſtoria della Volgar Poeſia.

CCXCVII.

BOSSIUS JACOBINUS.

JAcobinus de Boſſiis ſenior juris peritiâ apprimè clarus, Comes, & Eques aureatus, cum ſuis in Collegio J. C. C. ad MCCCXLVIII. numeratur. Eodem Anno ſub Carolo IV. Imperialis Aulæ Judex Patriis Statutis reformandis egregiam navavit operam. Ejus illuſtre nomen, rudi, & irregulari licèt Carmine, celebrat Inſcriptio ejuſdem marmoreo Monumento affabrè inciſa in Eccleſia PP. Auguſtinenſium Divi Marci Mediol. ſequentibus notis. Sed prius audiamus, quid de ipſo dixerit Camillus Sclaſſenatus in Oratione ab eo facta pro cooptatione in Collegio Juris Conſultorum Nobilium Fabricii Boſſii: „ Tu „ verò ante alios Jacobe, qui Patriam tuam ſingulari „ obſtrinxiſti beneficio; quia vaſtum erat incompoſita „ mole Urbis noſtræ Decretorum Volumen, unde „ difficultates, varietates, & fraudum occaſiones „ multæ. Hinc inter alios nonnullos Cives prudentiſſimos, & Patriæ ornatiſſimos tu delectus es; „ cujus ope, aptiſſimo ordine diſpoſitum utiliora „ omnia brevi opere comprehendit.

TEGI-

TEGITVR HAC ARCHA VIR PROBVS QVEM MVNDI MONARCHA
CAROLVS EFFECIT CENSOREM AVLAE SVAE.
QVALIS SIT HIC DOCTOR QVI TRANSIS CERNE VIATOR
COMES MILES FACTVS CAESARIS DIVA MANV.
STEMMATE PRAECLARVS BOSIA PROPAGO PRAEDIGNA
GENVS EDITVM CLARIVS TITVLIS IPSE FECIT.
ROMA SVVM CONSONVM LEGIBVS MORIBVS APTVM:
IACOBVS SVPPLANTANS VITIA QVASQVE LITES.
SORTE MORTIS MERITA QVAM VITA PRAECESSIT HONESTA
OBIT SENEX IACOBVS IACOBI MAGNI PATER
STIPES PRAECLARVS A QVO BINA PROPAGO NATORVM
ILLVSTRIS ENITVIT BOSIAM DOMVM AMANS
PATRIS ADHVC SOBOLES SVPERSTES ALTERA FELIX.
VASSALINVS REGIVS CAESAREVSQVE COMES
CVIVS IN HAC POLI TITVLVS EST ISTE FAMOSVS
VIR CLARVS DOGMATIBVS PVBLICAE REI TVTOR
QVI PATRIS ET FRATRIS PVLCHRO TEGENS OSSA SEPVLCHRO
MONET QVASQVE GENTES HOS MEMORARE VIROS
REGNET CVM CHRISTO SARCOPHAGO CONDITVS ISTO
SORS SVA SIT COELVM QVOD PASTOR SERVAT AMOENVM.

Memoramus:

I. Statuta Patriæ ab ipſo ordinata.
Ex Siton. pag. 29. Artic. 30.

CCXCVIII.

BOSSIUS JACOBUS.

JAcobus Boſſius (quem Miræus perperam confundit cum Antonio Boſſio Romæ Subterraneæ Scriptore à nobis ſupra laudato, cum hic Jacobi nepos fuerit) inter Equites inclyti Ordinis Sancti Joannis Hieroſolymitani recenſitus, ut aſſerit Janus Nicius in Tom. I. Pinacothecæ, ſuæ Religionis negotia in Urbe Roma plurinm annorum ſpatio diligentiſſimè curavit. Poſtmodum otii litterarii cupiditate incenſus, ſibi demandatum munus in Antonium nepotem tranſtulit. Clericalis etiam amplectendæ militiæ deſiderio flagravit, ideoque Cardinalis Gregorii Petrochini, qui ex generali Eremitarum Sancti Auguſtini Præfectura ad Purpuram aſſumptus fuerat, Aulam ſecutus, ei tamquam Cubiculi Magiſter inſervivit. Sperabat Jacobus, ut publica ferebat fama, Cardinalem ipſum ad Summi Pontificatus apicem perventurum, ſed cum aliquot Pontificibus defunctis, nunquam id eveniſſet, aulicis relictis curis, pietatis officia in poſterum coluit. Templa ſedulus inviſebat, inopeſque juvabat; & Melitenſibus Equitibus Vineam ſuam in Aventino Monte ſitam, variis antiquitatis Monumentis exornatam, Teſtamento reliquit. Plura ſunt, quæ ſcripſit; nimirum

I. Iſtoria della Sagra Religione di S. Gio: Geroſolimitano. *Roma*, 1594. *Tom. III. in fol.* & iterum *Roma*, *per il Facciotto*, 1602. 1621. 1630 *Tom. III. in fol.*
II. Statuti della Sagra Religione Geroſolimitana, con li Privilegj della medeſima. *Roma*, *per il Tornieri*, 1589. *in 4.*
III. La Corona del Cavaliere Geroſolimitano. *Roma*, *per il Zanetto*, 1588 *in 4.*
IV. La Trionfante Croce. *Roma*, *per Alfonſo Ciaccone*, 1610. *in fol.*
Hic Liber, in Latinum idioma converſus, denuo editus fuit hoc titulo: „ Crux Triumphans, & Glorioſa, deſcripta Libris VI ad ſacræ, & profanæ hiſtoriæ lucem, „ & chriſtianæ pietatis augmentum utiliſſimum. *Antuerpiæ*, *apud Moretum*. 1017. *in fol.*
Videndus Picinellus in Athenæo pag. 239.

CCXCIX.

BOSSIUS JOHANNES.

NEſcio quibus tabulis fultus Abbas Philippus Picinellus in ſuo Athenæo pag. 292. duos faciat Johannes Boſſios, nam ego unum tantum reperi, qui, juxta Moriggiæ verba, Azzonis Bononienſis Magiſter extitit, cujus ætas apprimè convenit cum Inſcriptione à Sitono, & Picinello relata Johannis noſtri, ideòque ſcripta legalia ad eumdem pertinere arbitror. Hæc eſt Inſcriptio, quæ legitur ad ejus Tumulum in Templo Sanctæ Mariæ Coronatæ hujus Urbis, & poſt ipſam, quid Johannes ſcripſerit, dabo.

IOHANNES BOSSIVS PATRICIVS
ERVDITIONE LIBERALIVM ARTIVM
ET IN PRIMIS SACRARVM LITERARVM
CHRISTIANAE RELIGIONIS FERVORE
VITAE SANCTITATE
PRAECLARVS
IN PROXIMOS ET EGENOS PIVS
CREBRIS IEIVNIIS VIGILIIS
ATQVE PERPETVIS PRECIBVS
DEVM PIE PLACANS
LABORVM ET IN ADVERSIS
PATIENTISSIMVS
CONSVETVDINE OPTIMORVM
PROCVL A FASTV ET AMBITIONE
DELECTATVS
RELIGIOSOS ANTE OMNES
HOSPITALITATE BENIGNA PROSECVTVS
LIBRIS IN OMNI GENERE DISCIPLINARVM
ATQVE COMMENTARIIS
SVPER VARIA SCRIPTORVM VOLVMINA
EDITIS
QVATVOR ET LXX. NATVS ANNOS
FELIX CONIVGE ET LIBERIS
NATVRAE CONCESSIT
MCCCCXCII. IV. ID. MAII
MATTHAEVS FILIVS IVRECONSVLTVS ET
POLYXENA BOSSIA NVRVS P.
ET M. G. POSVERVNT.

I.

Hæc ſunt ejus ſcripta : A

I. Summa in Pandectas.
II. Lectura utiliſſima ſuper Codicem.
Ex ſupradictis, & ex Sitono pag. 62. Artic. 263. Vide etiam Picinellum pag. 252.

C C C.

BOSSIUS JOHANNES ALBERTUS.

IN fine Sæculi XVI. Mediolani florebat Johannes Albertus Boſſius, in Arte Grammaticali ſatis excellens, ut notat Picinellus in ſuo Athenæo, qui de more nimis jejunos nos relinquit, nihil de ipſo in medium proferendo, niſi quod habitum Clericalem geſtabat. Ego verò in evolvendis MSS. Codicibus eximiæ Bibliothecæ Ambroſianæ, de Auctore iſto hæc reperi, ex quibus, ubi natus fuerit, ideſt in Oppido Buſti nomine ſaltem cognovi, & quod inter Latinos Poëtas non infimum locum promeritus fuerit. B

I. Jo. Alberti Boſſii Clerici Mediolanenſis Michaleæ Libri IV. metricè ſcripti.
II. Hymnarium, ſeu Faſtorum Libellus de Solemnitatibus Domini, & Sanctorum Feſtis.
III. Epitalamium de Jo. Galeatio VI. Mediolanenſium Duce, & Iſabella Uxore.
IV. De Amœnitate Villæ Cuſagi à Ludovico Mauro erectæ.
V. Alia Carmina ad diverſos præcipuè Buſtenſes: In fine adeſt
VI. Epiſtola ad Baſilium in Claravalle Monacum ſuper tribus exemplis de Confeſſione, Avaritia, & Purgatorio ſua ætate editis.
Extant omnia in Cod. MS. Bibliothecæ Ambroſianæ in 4. ſign. I. num. 133. pagg. 200.
VII. Boſſii Joannis Alberti Inſtitutiones Grammaticæ Lat. *Venet. apud Societatem*, 1609. in 8. C
Hunc librum tantum laudat Abbas Picinellus in ſuo Athenæo pag 254.

C C C I.

BOSSIUS JOHANNES ANGELUS.

ORnamentum non vulgare Congregationis Clericorum Regularium, quam Barnabitarum vocant, fuit, atque ſemper erit, Johannes Angelus Boſſius Mediolanenſis, nam in ipſa ſtudiis Philoſophicis, atque Theologicis completis, gradus omnes uſque ad Generalatum à ſuis accepit. Primò annis ſex Collegio Piſarum præfuit, quo tempore tanti Viri conſilio utebantur Sereniſſimus Ferdinandus II. Magnus Hetruriæ Dux, atque Illuſtriſſimus Julianus de Medicis Piſarum Archiepiſcopus. Viſitatoris Generalis, & Aſſiſtentis officiis præclarè geſtis ad ſupremam Ordinis dignitatem, ut diximus, evectus eſt. Quod ſibi denuò Patres contuliſſent, ni tantum onus humilimè ſuiſſet deprecatus. Romæ, dum Aſſiſtentis munus iterum ageret, ultimum egit diem Anno MDCLXV. Opera ejus ſunt: D

I. De Triplici Jubilæi Privilegio. *Piſis, ex Typographia Tanaliana*. 1635 *in fol.*
II. Moralia Varia ad uſum utriuſque Fori. *Lugduni, apud de Borde*. 1649. *&* 1650 *Tom. III. in fol.*
III. De Effectibus contractus Matrimonii. *Venetiis, apud Bertanos*. 1643. *in fol.*, *& Lugduni, apud eundem de Borde*. 1655. *in fol.*
IV. Diſceptationes Morales de Juriſdictione Epiſcoporum. *Mediolani, apud Heredes Pontii, & Piccaleæ*. 1618. *in* 4. De hoc libro duos Picinellus fecit. E
V. De Scrupulis, & eorum Remediis. *Venetiis, per Balleonium*, 1647. *in* 8.
VI. De Dote Filiabus danda. *Lugduni, apud de Borde*. 1662 *in fol*
VII. De Suſpenſione Indulgentiarum, & facultatum à Caſibus, & Cenſuris &c. ex Picinello.
VIII. Methodus ſerviendi Deo. *Mediolani, apud Ludovicum Montiam*. 1656. *in* 12.
IX. De Patria poteſtate in filios: Opus editum à Juvenale Falconio, qui in Epiſtola ad Lectorem, inquit: „ Utinam mitiora fata in longiorem ætatem hunc Virum ſervaſſent, dediſſentque potuiſſe maturare reliquos partus, quos ille feraci ingenio conceperat. *Lugduni*. 1667. *&* 1671. *apud de Borde. in fol.*
Agunt de ipſo, ferè omnes Theologi Morales, Cardinalis de Luca in Theatro Veritatis, & Juſtitiæ, Creſcentius in Præſidio Romano, Philippus Picinellus pag. 361. & alii.

Tom. I.

C C C I I.

BOSSIUS JOHANNES BAPTISTA.

MOrtem ſaxis etiam, nominibuſque venire, teſtis eſt Poëta. Superſtites tamen morti vivunt Eruditorum labores, & Codicum adjumento ipſorum nomina interitum ignorant. Id expreſsè noſcent Lectores candidi in Johanne Baptiſta Boſſio Mediolanenſi, cujus perierunt Acta, nomen tamen, atque Volumina perſeverant. Alterius fortaſſe diligentiæ ſors favebit, ut aliquid adjici poſſit; Ego interim, quod inveni proſeram; nempè:

I. Prælectiones Philoſophicæ. *Mediolani, apud Paganellum*. 1612. *in* 4.
II. Johannis Baptiſtæ Boſſii Epigrammata Varia.
Extant MSS. in Reg. Pariſienſ. Cod. 6483. ex Montfauconio Biblioth. MSS. Tom. II. pag. 761.
Inter Carmina Auguſtini Terzaghi legitur Carmen in Lauream Jo. Baptiſtæ Boſſii pag. 15.

C C C I I I.

BOSSIUS JOHANNES GALEAZ.

IN lucem editus eſt Mediolani Johannes Galeaz Boſſius parentibus Marchione Fabricio Juris Conſulto Collegiato, atque Laura Fregoſia. Cum Forenſia ſecutus ſtudia Legum peritiem non modicam perpeti diligentia ſibi comparaſſet, & ſummos Academicos honores adeptus eſſet, Anno MDCXLIV. inter Juriſperitos Collegiatos in Patria ſedem & ipſe obtinuit. Inter LX. Decuriones recenſitus, & Sanctæ Inquiſitionis Conſultor effectus, Urbis Præfecturam geſſit Anno MDCLIII. Prætorium hinc officium ad Signum Galli adminiſtravit. Capitalibus exinde Cauſis agendis Præfectus datus, Regiique Fiſci clientela ſuſcepta, per tot honorum gradus ad Senatorium munus in ampliſſimo Inſubrum Senatu Regali Diplomate evocatur; ubi ſingularis prudentiæ, & æquitatis laude conſpicuus plures tranſegit Annos. Publicæ etiam ſalutis Præſes creatus vigilantiſſimè demandatam ſibi provinciam implevit, donec fatis ceſſit Anno ſuperioris Sæculi octuageſimo quarto. Juvenilium ſtudiorum ejus præclarum habemus teſtimonium, ſcilicet:

I. Phœbus. Panegirica Dictio de Daniele Comite Patririo Mediolanenſi Principe Inſocatorum renuntiato habita à Jo Galeatio Boſſio Marchionis Fabritii filio. *Mediolani, apud Gariboldum*. 1616 *in* 4. In fine adeſt Epigramma Alexandri Gluſſiani in laudem Danielis Comitis.
Viriles Boſſii labores fuerunt.
II. Allegationes Juris plurimæ à J.CC. laudatiſſimæ, & ſparſim in ſæpe memoratis Collectionibus ſervatæ, e quibus in unom redactis non parvæ molis Volumen coaleſceret.
Vide Siton. pag. 213. Artic. 932.

C C C I V.

BOSSIUS MARCUS.

CEleberrimum olim apud Inſubres Humiliatorum Inſtitutum profeſſus eſt circa medium fermè Seculi XV. Marcus Boſſius Mediolanenſis in eo, quem tertium Ordinem nuncupabant. In litterarum ſtudia totus incubuit, & ſuæ Religionis Monumentis colligendis undique inſudavit. In Cœnobio Florentino Sanctis omnibus dicato Præpoſitus aliquando præfuit. Hieronymum Landrianum Juriſconſultum laudatiſſimum, atque ejuſdem Ordinis Moderatorem ſupremum, inter primos coluit, cui etiam inſcripſit Anno poſt Virginis partum nonageſimo tertio ſupra quadringenteſimum, & milleſimum, Codicem, cui titulus:

I. Chronicon Ordinis Humiliatorum. Codex MS. in fol. pluribus picturis exornatus, abitum, atque geſta prædictorum Fratrum demonſtrantibus, ſervatur in Bi-

bliotheca Comitis Cæſaris Montii Equitis inter Mediolanenſes eruditiſſimi.

In Epiſtola Nuncupatoria, hæc leguntur: „ Reverendiſ-
„ ſimo Domino Hieronymo Landriano Decretorum
„ Doctori celeberrimo, Ordinis noſtri Humiliatorum
„ Generali, Frater Marcus Boſſius omnium Sanctorum
„ Florentiæ Præpoſitus S. P. D. Quia, Reverendiſſime
„ mi Pater, & Domine, multi conati ſunt originis no-
„ ſtræ Humiliatorum hiſtoriam diverſimodè terere &c.

Idem Opus Johannes Petrus Puricellus in Italicum ſermonem convertit, illudque vidi in Ambroſiana Bibliotheca Cod. ſign C. num. 74. in fol.

Laudatur Marcus noſter à Johanne Bartholomæo à Sancta Claudia in hiſtoria PP. Eremitarum Nudipedum Sancti Auguſtini. Agit etiam de eo pro more ſatis breviter in ſchedis ſuis Pater Mazzuchellus.

CCCV.

BOSSIUS MARCUS ANTONIUS.

ÆGidius Boſſius Juris Conſultus Collegiatus, & Mediolanenſis Senator, quem debita cum laude ſuperiùs recenſuimus, etiam filii ſplendoribus illuſtratur. Hic eſt Marcus Antonius, & ipſe ob generis, atque eruditionis meritum Anno MDLXIV. Patre jam defuncto Juriſperitis annumeratus in Patriæ nobiliſſimo Collegio. Plura ſuæ prudentiæ teſtimonia dedit tantus Vir eo præſertim tempore, quo jubente Catholico Rege Philippo II. ab Inſubriæ Moderatore Duce Seſſæ ad Fœderatos Helveticæ Reipublicæ Patres Orator miſſus eſt. Ex ea Legatione, quam prudentiſſimè geſſit, cum Mediolanum remeaſſet, primùm Decurio, tum in Extraordinariorum Reddituum Magiſtratu Quæſtor creari meruit. Raptus eſt terris Anno Salutis humanæ MDLXXXII. Elucubravit hoc Volumine Acta Legationis ſuæ:

I. Prima Parte della Negoziazione del Sig. Marc' Antonio Boſſi preſſo li tredeci Cantoni de' Signori Svizzeri, e ſuoi Confederati fatta in ſervigio dell' Invittiſſimo, e Cattolico Re di Spagna, e dell' Illuſtriſſimo Signor Duca di Seſſa Governatore Generale per Sua Maeſtà in Italia.

Continet primo loco Regium Diploma pro Auctoris expeditione ad Helvetios.

Sequitur Inſtructio, hinc Epiſtolæ ab ipſo Boſſio ad Hiſpanicam Aulam conſcriptæ, atque ad eandem Legationem ſpectantes, datæ annis MDLIX. & MDLX.

Servatur MS. in fol. juſtæ molis in Bibliotheca Comitis Marci Areſii. Dolendum interim ſecundam Operis partem periiſſe.

Vide etiam Siton. pag. 129. Artic. 545.

CCCVI.

BOSSIUS PAULUS.

PAulum Boſſium Mediolanenſem Congregationis Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati, quos Barnabitas dicimus, Alumnum, mores ſuaviſſimi, atque Oratoriæ Sacræ Facultatis ornamenta poſteris ſatis, ſuperque commendant. Quotquot ætate ſua vixerunt, Concionatorum celeberrimus, diuturnam in Urbe Bononia moram traxit, ibique tanti habitus eſt ab Eminentiſſimo Jacobo Boncompagno ejuſdem Eccleſiæ Archiepiſcopo, ut Synodali Decreto Examinator fuerit renunciatus. In ipſa Urbe collatis in Congregationem ſuam univerſam ſingularibus beneficiis inſignis, mortalibus valedixit.

Edidit:

I. Prediche dette alla Corte Ceſarea. *Bologna, per il Longhi*, 1719. in 4.

II. Panegirici Sacri. *Bologna, per il Piſarri*. 1721. in 4.
Ex Suis.

CCCVII.

BOSSIUS SIMON.

SImonis Boſſii, cujus nunc paucis verbis geſta, eruditique labores ſunt proferendi, pater Fabricius fuit; qui filium præcipuâ diligentiâ in liberalibus ſtudiis educandum curavit. Nam cum legibus ſedulam dediſſet operam, lauream aſſecutus, generis nobilitate, atque doctrina commendabilis Collegium Juriſconſultorum ingredi meruit Anno MDLXIV. Ejus perſpectâ prudentiâ dignum cenſuit Hiſpaniarum Monarcha Philippus Caroli Auguſti Filius, ut Regii Fiſci Patronum in Inſubria conſtitueret. Mox ad majora in virtutum ſuarum gratiam evectus, in Ampliſſimo Mediolanenſi Senatu Patribus conſcriptis annumeratur. Hinc Extraordinariorum Reddituum Magiſtratui Præſes datus, atque in Secretius Conſilium admiſſus, poſtremo Magiſtratus, quem Intratarum Ordinariarum appellant, Præſes creatus eſt. Eo in munere abiit è terris Anno MDCV. Cadaver in Templum Divi Pauli ad Portam, quam Ludovicus Maria Inſubrum Dux de ſuo nomine Ludovicam vocandam edixit, illatum eſt; addito ſequenti Elogio:

SIMONIS BOSSII SENATORIS
PRAESIDIS VNIVS ATQVE ALTERIVS
MAGISTRATVS
FAMILIAEQVE SVAE SEPVLCHRVM

Ejus ingenium hæc poſteros edocent:

I. Conſilium in Cauſa præcedentiæ Illuſtriſſimorum Præſidum, & Senatorum Mediolani, teſte Melchiore Alciato de Præcedentia pag. 41. num. 95. ibi.
„ Clariſſimus Dominus meus ampliſſimuſque Quæſtorum
„ Ordinariorum Mediolani Præſes D Simon Boſſius in
„ luculentiſſimo illo Conſilio, quod ad Sacram Regis
„ noſtri Majeſtatem tranſmiſit in Cauſa præcedentiæ
„ Illuſtriſſimorum Præſidum, & Senatorum Mediolani
&c. Quod denuo innuit pag. 51. num. 29. & pag. 77. num. 198.

II. Oratio Latina in laudem Margaritæ Auſtriacæ. Extat in libro, cui titulus: „ Orazioni, e Poemi dell'Aca-
„ demia Affidata per la Venuta, e Nozze di Margarita
„ d'Auſtria con Filippo Re di Spagna. *Pavia, preſſo il Viani*, 1599. in 4.

In ejus laudem ſatis prolixum habet Epigramma MS. Hercules Cimiliotus in Biblioth. March. Fratrum Vicecomitum.

Dictio Panegyrica de Simone Boſſio Principe Inſocatorum habita à Daneſio Caſato, auſpice Octavio Boldono. *Mediolani*, in 4. ubi Boſſii hujus, ejuſque Familiæ laudes.

Annibalis Guaſchi ad eundem Epiſtola Italica. Extat inter Epiſtolas Guaſchi editas *Mediolani, apud Pontium, & Piccaleum*, 1601.

De eo Alexandri Rubini Bergomatis Carmina, 1594. in Ambroſiana. 4. R. 126.

Extat ad ipſum Epiſtola ad pag. 60 Juliani Goſellini à Secretis Ferrantis Gonzagæ gratulatoria pro ejus cooptatione in Senatum data VI. Novembris MDLXXXII. cum eſſet Magiſtratus Ordinarii Præſes.

Vide Sitonum pag. 129. Artic. 548. atque Landum, qui de ipſo ſermonem habuerunt.

CCCVIII.

BOSSIUS TOSABOS.

POſt luctuoſiſſimum illud, & Sæculis omnibus memorandum Urbis Mediolanenſis excidium, cum Fridericus hujus nominis inter Auguſtos I. eam funditus eruit, vix Cives profugi hortante præſertim Sancto Galdino Ambroſianæ Eccleſiæ Præſule ad patriam reficiendam convenerunt, ſtatim Magiſtratus ad Reipublicæ regimen creare cura fuit. Sex igitur electi ſunt, inter alios Urbis Rectores, Conſules Juſtitiæ dicti Anno MCLXX. quorum prudentia, & in gerendis rebus ſumma dignitas redivivam hanc Inſubrum Metropolim apud omnes terrarum gentes redderet clariorem. Horum nomina ſparſim dabimus in hoc Volumine, cum omnes meritò inter Eruditos ſibi locum vindicent. Primus interim ordine alphabetico, quo utimur, memorandus venit Toſabos Boſſius, qui cum Collegis condidit:

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ.
Hæc hauſi ex Monumentis Familiar. Mediol. à Co. Octavio Archinto collectis Vol. I.

CCCIX.

Digitized by Google

CCCIX.

BOTTA AUGUSTUS.

NUllum aliud lumen mihi datum fuit de Auguſto Botta, nec de ejuſdem operibus, præterquam id quod Picinellus de ipſo obtulit in ſuo Athenæo, ſcilicet eum tantummodo in loco nomine Roveſchallo, Ducatus Mediolanenſis, prope Saronum, Comum verſùs, natum fuiſſe aſſerit, & quod Johannem Mormellium æmulatus ſit in Sententiis, atque Apophtegmatis melioribus colligendis ex Tibullo, Propertio, atque Ovidio; dedit itaque typis Lugdunenſibus Anno MDXLVII. Opuſcula quæ ſequuntur:

I. Tibulli, Propertii, Ovidii Flores locupletiſſimè aucti.
II. Familiarium Colloquiorum Formulæ.
III. Vocum aliquot ineptarum Catorthoſis.
Ex ſupradicto Picinelli Athenæo pag. 6.

CCCX.

BOZZUS JOHANNES BAPTISTA.

IN Oppido Ditionis Mediolanenſis, Caſtellettum ſupra Ticinum nuncupato, à Franciſco, atque Felice Cardana natales habuit Jo. Baptiſta Bozzus die XVII. Octobris Anni MDCXVIII. Pietati deditus, Religionem Carmelitarum Excalceatorum ingreſſus eſt Anno MDCXXXVI. die II. Martii, ibique nomen Doſithei de Angelis aſſumpſit. Lectoris monus perplures annos exercuit, itemque Concionator egregius evaſit pluribus in Italiæ Civitatibus, præcipuè Patavii; Epiſcopo ipſius Urbis, ſcilicet Sapientiſſimo Cardinali Gregorio Barbadigo, ſummoperè charus fuit. Provinciam Venetam ſumma cum laude gubernavit. Penès nepotem ſuum Franciſcum Bozzum, hæc noſtri Auctoris Opera MSS. ſervabantur:

I. Funiculus triplex Myſticis Canticis Canticorum ſenſibus Allegorico, Anagogico, & Morali intertextus. Vol. IV. in 4.
II. Amoris prodigia congeſta in Cantico Canticorum triplici ſenſu Allegorico, Anagogico, & Morali exhibita. Vol. III. in fol.
III. Renovatæ Urbis, & Templi, cujus ideam inſpexit Ezechiel, Literalis, Allegorica, & Moralis Deſcriptio. Vol. I. in fol.
IV. In Apocalypſim Commentaria. Vol. I. in fol. apud Auctorem.
V. Santa Tereſa Coronata, con gli Eſempj di virtù de' ſuoi Figlj, e Figlie. *Venezia*, 1684. *in* 4.
Teſte Cotta in Muſæo Novarienſi pag. 104.

CCCXI.

BRACCIUS JOHANNES.

TAntùm à pluries laudato Picinello, nobis indicatur Johannes Braccius, quem brevibus verbis fuiſſe Mediolanenſem aſſerit, & in Bibliothecis Johannis Jacobi Friſii, atque Paſchalis Galli nomen ipſius reperiri. Mirum eſt, quod diligentiſſimus Scriptorum Medicorum Mediolanenſium Collector Bartolomæus Curtius, de ipſo minimè verba fecerit, & quod plus eſt, nec Jo. Jacobus Mangetus, qui de omnibus Medicis Scriptoribus quatuor magna Volumina compoſuit, & ipſe de iſto Braccio ſileat, eò magis, quod & Mangetus, & Curtius præ manibus habuerunt Friſium, Gallum, & Picinellum; expungendum eſſe itaque credidi, ſi Bononienſi homine liceret, hunc Auctorem Mediolanenſibus eripere. Fides ſit itaque penès Picinellum, Johannem Braccium conſcripſiſſe

I. Opus Chirurgicum.
Vid. Picinell. pag. 292.

BRAMBILLA CARMINATUS.

V. CARMINATUS BRAMBILLA PLACIDUS.

CCCXII.

BRAMBILLA HIERONYMUS.

HIeronymus Brambilla à Mediolano Lector Jubilatus, ex Ordine FF. Minor. Obſerv. S. Franciſci, ſæpiùs Deffinitor, & Variarum Provinciarum Viſitator. In Conventu S. Angeli Mediolani die IX. Maji, Anno MDCLXXIV. fuit electus in Miniſtrum Provincialem; & quia erat Vir non ſolum multâ doctrinâ, ſed etiam ſummâ prudentiâ, & zelo obſervantiæ præditus, ab Innocentio XI. Summo Pontifice ad viſitandam, & componendam Provinciam Bononienſem ejuſdem Ordinis, cum facultate Apoſtolica, fuit deſtinatus. Jurium Mendicantium fuit acer propugnator, rerumque tam antiquarum, quàm recentiorum accuratiſſimus Scriptor. Obiit in Conventu Sancti Angeli Mediolani die II. Aprilis, Anno MDCLXXXVI., ibique ſepultus eſt. Typis dedit:

I. Prologum in Librum Sententiarum. *Mediolani, apud Montiam*, 1681. *in* 4.
II. Deſcriptionem rerum memorabilium Provinciæ Mediolani Fratrum Minorum, ac Cœnobiorum ejuſdem initium, & progreſſus.
III. Tractatus de Sepulturis, Quæſtionibus, & Dubiis ad eaſdem, cum ſuis Reſolutionibus illuſtratus MS in fol. cum ſupradicto in Bibliotheca Suorum. Extat etiam in Bibliotheca S. Mariæ Gratiarum Modoetiæ.
IV. Reſolutiones aliquorum dubiorum in jure Canonico fundatæ. MS in fol. in Conventu S. Angeli.
V. Manuſcripta alia diverſa in rebus Theologicis, & ad ſacros Canones ſpectantia, aſſervantur in Bibliotheca ſupradicta S. Angeli.
Ex Suis, qui ex Libris Provinciæ hæc extraxerunt.

CCCXIII.

BRAMBILLA HIERONYMUS alter.

DUm aliquando Modoëtiæ Bibliothecas Cœnobiorum illius Inſignis Oppidi ſcrutarer, inter cæteros MSS. Codices à me repertos ſequentem vidi Hieronymi Brambillæ ſatis diligenter exaratum, ideoque dignum exiſtimavi, cui in hac mea Collectione locum facerem. Nihil tamen de Auctoris Vita, vel parentibus occurrit mihi, niſi quod in Baſilica Sancti Joannis Baptiſtæ ejuſdem Oppidi Capellanus Regius degebat Anno poſt redemptum Orbem MDLXXXI. En Operis titulum:

I. Antichità della Collegiata, a delle altre Chieſe di Monza, colla nota delle Reliquie, delle Indulgenze, delle Rendite, e di altre coſe notabili. MS. autographus in 4. juſtæ molis. Extat in Biblioth. FF. Eremitar. Excalceat. S. Andreæ Modoetiæ.

CCCXIV.

BRAMBILLA PETRUS MARIA.

PEtrus Maria Brambilla (quo Anno ortum habuerit, non invenitur) in Carthuſiano prope Ticinum Monaſterio, Anno reparationis noſtræ quadrageſimo primo poſt Milleſimum Sexcenteſimum clauſtrali ſe addixit vitæ, vota reddens in manibus P. D. Ignatii Bullæ Prioris Sacrum facientis pridie Nonas Octobris. Viceno autem jam Anno elapſo, quo fuit profeſſus, morum probitate, virtutumque lucro, cum Sacriſtæ in ipſa Carthuſia fungeretur munere, onus Procuratoris, in altera Mantuana generalibus in Comitiis Anno MDCLXI. ei præcipitur ſuſtinendum, uſque ad Annum MDCLXIX., quo ad ſuæ profeſſionis reverſus domum, ibi mutuatas à terra exuvias terræ reddidit Procuratoris agens vices IV. Idus Februarii MDCXCII. cujus pietatis in ſuum Heterarcham, ſimul & eloquentiæ ubertatem, ac facundiam teſtatur hic liber

I. De Divo Carthuſianorum Patriarcha Brunone Enarratio, Reverendiſs. P. D. D. Joanni Pegonio totius Carthuſiani Ordinis Moderatori vigilantiſſimo. MS. in fol. Extat in Bibliotheca Carthuſiæ prope Papiam.
II. Ex plurimis ipſius Elucubrationibus duo tantùm ſuperſunt Sermones dicti Anno MDCXLI. MSS. ibidem.
Ita à Suis.

CCCXV.

CCCXV.

BRAMICELLUS GUILLIELMUS.

GUillielmus Bramicellus Mediolanenſis inter Regulares Clericos Congregationis de Somaſcha, primis adoleſcentiæ annis, Deo ſe dicavit. In Collegio Sancti Majoli Ticini litteris excultus ad Italicam Poëſim colendam adjecit animum, in qua non modicum progreſſum feciſſe Opus infra dandum demonſtrat. Verùm maturioris ævi prudentia Guillielmum à Carminibus ad Sacra ſtudia convertit, quibus ad extremum uſque ſpiritum totus adhæſit. Querebatur interim de Sacerdotibus, qui pura puta Poëtarum lectione gaudentes ætatis florem leviter nimis terebant. Quare illud frequenter in ore habebat, quod Doctor Maximus Sanctus Hieronymus in Epiſtola ad Damaſum Tom. III. ſcribit: „ Nunc etiam Sacer„ dotes Dei, omiſſis Evangeliis, & Prophetiis vide„ mus Comœdias legere, amatoria Bucolicorum „ verſuum verba canere, tenere Virgilium, & id, „ quod in pueris neceſſitatis eſt, crimen in ſe facere „ voluptatis. „ Tantam verò apud ſuæ Congregationis Alumnos exiſtimationem nactus eſt Bramicellus ut in generalibus Comitiis Anni MDCIV. Præpoſitus Generalis Decimustertius fuerit renunciatus. Cum igitur juvenis Muſas coleret conſcripſit ſequens Opus:

I. Inni, che ſi cantano tutto l'anno alle Ore Canoniche nella Chieſa Romana dichiarati, e tradotti in Rima Italiana. *Venezia, preſſo Georgio Angelerio*. 1597. in 8. poſtea, plurimis Additamentis factis. *Padova, preſſo Pietro Paolo Torti*, 1612. in 8.

Bramicelli meminit cum laude Dominicus Blancus in Hiſtoria Ordinis Somaſchenſis MS. & Antonius Poſſevinus in Biblioth. tit. de Pictura, & Poeſi cap. 29. ut teſtatur Bibliopola Tortius in Præf. ad Lect. „ quod „ tamen falſiſſimum eſſe ſuſpicor, cum nihil ſanè lo„ quatur Poſſevinus de Guillelmo Bramicello in editio„ nibus tum Romana an. MDXCIII. ex Typographia „ Apoſtolica Vaticana, cùm Colonienſi an. MDCVII. „ apud Joannem Gymnicum, ut ipſemet vidi. „ Hæc verba ſunt Clariſſimi Patris Mazzuchelli, quæ ego hauſi ab illius Schedis.

CCCXVI.

BRASCA ERASMUS.

ERaſmum Braſcam magno amore proſequebatur Ludovicus Maria Sfortia, Jo. Galeatii Ducis Mediolani Patruus, cujus erat à Conſiliis, qoi Anno MCDLXVII. ad Principatum ſpectantia, Senator creatus, multa negotia tractabat, ſed ejectus Ludovicus ob quoſdam tumultus excitatos, reverſus deinde, & in Patriam reſtitutus Anno Salutis humanæ MCDLXXIX. hujus Eraſmi opera in fere omnibus negotiis magni momenti utebatur, Legatique officio pro ſe, & Duce Mediolani apud Maximilianum Regem Romanorum fungi juſſerat; cum deinde virtutem ejus, & fidem expertus eſſet, mandatum in illum confecit Anno MCDXCIII. promittendi, & ſolvendi Friderico III. Auſtrio Imperatori, & Maximiliano ejus filio illas pecuniarum quantitates, quæ Eraſmo viderentur pro impetrandis Privilegiis Ducatus Mediolani, Comitatuſque Papiæ. Legatus ad nuptias Blancæ Mariæ cum Maximiliano Romanorum Rege celebrandas, quam in Germaniam proficiſcentem, una cum Jaſone de Mayno, & Petro Puſterula profecutus eſt. Eum Ludovicus Maria ſupradictus, in Germaniam iterum ablegavit, eoque agente Inveſtituram, ut vocant, Ducatus Mediolanenſis obtinuit. Ad alios quoque Principes Nuntius miſſus, Eques auratus Trigeſtinam Urbem rexit, & in Secretiori Cæſareo Conſilio lectus eſt. In Codice ſign. D. num. 45. Biblioth. Eccl. Metropolit. Mediol. extat Chronica Anonymi, de quo jam diximus, ubi ſub diem X. Martii MCDXCIII. ſic legitur: „ Mandatum hoc die ſecimus ex parte Domini Joannis „ Galeatii Mariæ Sfortiæ in Araſmum Braſcam Se„ cretarium ad tractandas nuptias Blancæ Mariæ ejus „ ſororis cum Maximiliano Romanorum Rege &c. Jacet in Templo D. Euphemiæ Mediolani cum hoc Epitaphio:

HIC SITVS EST
MAGNIFICVS EQVES ERASMVS BRASCHA
MAXIMILIANI CAESARIS DVCISQVE MEDIOLANI CONSILIARIVS
ET AD EVROPAE REGES ORATOR LEGATVS.
TANDEM TERGESTINAE VRBIS PRAEFECTVS
DIEM OBIIT AN. SALVTIS MDII. NONIS FEBRVAR.
ET IN PATRIAM EFFERRI TESTAMENTO CVRAVIT:
VIXIT ANN. XXXVIII. MENS. IV. DIES VII.
PIENTISS. FRATRES
D. SANCTVS, THOMAS, IOHANNES, ET AMBROSIVS
HVNC TVMVLVM P. P.

Scripta ejuſdem ſunt, nempe:

I. Orationes plures.
II. Commentaria varia Politica.
Ex lib. cui titulus: Anfiteatro Romano delle Famiglie illuſtri della Grande Città di Milano, part. II. di Gio: Pietro Creſcenzio. MS. in 4. Tom. II. in Bibl. Marchionum Fratrum Vicecomitum, ex Sitono pag. 130. Art. 550 ex Corio, & ex Collectione Co. Octavii Archinti.

CCCXVII.

BRASCA PHILIPPUS.

TAmetſi Braſca Mediolanenſis Familia alium inter ſuos non habuiſſet, præter Eraſmum jam laudatum, & Sanctum, de quo nobis poſt pauca ſermo erit, merito gloriari poſſet: alios nihiloſecius illuſtres Doctrina, atque Armis Viros à Cl. Sitono in ſuo Opere poſteris indicatos, ea Gens numerat. Hos inter memorandus Philippus non mediocri certè ingenio præditus, utpote, qui Scientiarum varietate admodum delectatus fuerit, ſicuti apertè docet Manuſcriptum Volumen infra memorandum, in quo incredibile dictu eſt, quam egregiè de pluribus tam ſeriis, quàm amœnis diſſerat. Hic Codici præfixus eſt titulus:

I. Raccolta di diverſe Sentenze, Proverbj, Queſiti, Avvertimenti &c. in ogni materia, alcune d'erudizioni, altre di coſe curioſe, e lepide. MS in fol. autograph. paginar. 798. ſign. num. 45. Extat in Biblioth. Monachorum Ciſtercienſ. Mediolani.

CCCXVIII.

CCCXVIII.

BRASCA SANCTUS.

MAtronianum Patrem habuit Sanctus Braſca, à quo pietatis, & eruditionis rudimentis initiatus in Virum præclarum evaſit. Quæſtoris, atque Oratoris laudem inferiùs inſerenda Sepulchralis Inſcriptio Sancto tribuit. Neque tamen à Poëſi abhorruit, & Rhetoricis imbutus artibus facundiæ ſingularis commendationem eſt conſecutus. Religionis ergo ad Sacra Palæſtinæ loca Redemptoris Sanguine reſperſa ſe contulit, atque itineris ſui ſeriem diligentiſſimè tradidit in Opere infra laudando. Illud ego non ſine magna voluptate præ manibus habui, admiratus Scriptoris accuratiſſimum laborem, qui ad eas oras tendentibus ducem ſe præſtitit fidelem adeò, ut nihil prætermittat, quod vel ad devotionem, vel ad œconomiam, vel etiam ad eruditam curioſitatem pertineat. Ejus, & Matroniani Genitoris Elogia viſuntur in Divæ Euphemiæ Templo his exarata litteris.

V. ✠. F.

MAGNIFICVS EQVES AVREATVS
ET QVAESTOR REGIVS
D. SANCTVS BRASCHA
SACRVM HOC
SVB OMNIVM SANCTORVM TITVLO
SIBI ET POSTERIS SVIS CONDIDIT AN. SAL. MDII.

HOC VIVENS POSVIT TIBI SANCTVS BRASCHA SACELLVM
SVMME POLI RECTOR COELICOLISQVE TVIS.
IS SANCTVS BIS QVAESTOR TER EQVES
ORATORIVM MVNVS SAEPE PEREGIT
HIEROSOLYMAM PEREGRINATVS EST
ET IN VTRAQVE LINGVA CLARVS
AC O. V. F.

V. ✠. F.

HOC FIERI IVSSIT MATROGNANVS BRASCHA SEPVLCHRVM;
VT SIBI SIT REQVIES OMNIBVS ATQVE SVIS
MCCCCLXI. IDIBVS DECEMBRIS.

Opus Sancti ſic inſcriptum eſt:

I. Itinerario da Milano in Terra Santa, ad Magnificum D. Antonium Landrianum, Ducalem Theſaurarium Generalem.
In fine adeſt Epiſtola Ambroſii Archinti ad Sanctum Braſcam data IX. Kal. Martias. Cura nempe ejuſdem Archinti, hoc Opus impreſſum fuit, & ſic notatur: „ Leonardus Pachel, & Uldericus Sietzenheler Theutonici hortatu Ambroſii Archinti, hoc „ Opuſculum in lucem attulerunt, Anno à Natali Chriſtiano MCDLXXXI. V. Kal. Martii. Servatur in Bibliotheca Archintea.
Specimen etiam dedit ingenii ſui in Arte Poëtica, in eodem enim libro circa finem habentur:

II. Carmina duo Italica. Unum quorum compoſuit nudis pedibus ſacrum Calvariæ Montem aſcendens die XXIX. Julii Anno MCDLXXX. Alterum in Valle Joſaphat ad Deiparæ Virginis tumulum.
Scripſit etiam

III. Orationes plures, quæ perierunt.
Videndi ſunt Pucinellus in Inſcriptionibus Sepulchralibus pag. 109. Sitonus pag. 116. Art. 550., atque Saxius in Hiſt. Typogr. huic meæ Collectioni præfixa.

CCCXIX.

BREBBIA GABRIEL.

GAbriel Brebbia patriam habuit Mediolanum, ubi apud S. Petrum in Glaſſiate Congregationis S. Juſtinæ Monachis (nondum enim Caſſinenſe Archyſterium eidem unitum fuerat, unde poſtea Caſſinenſis fuit appellata) adſcribi voluit Anno MCDLXXI. die XXVIII. Martii, nec ulla in re ſibi defuit, ut Religioſi hominis partes expleret omnes; nam, & pietatem impensè coluit, & ſacra ſtudia egregio labore eſt proſecutus, excelluitque Græcis non minus, quam Latinis litteris, ſuamque animi, ingeniique præſtantiam poſteritati abundè commendavit, ſapienter concinnando hunc librum, ſcilicet:

I. Commentaria in Pſalterium Davidicum.

II. Orationes piiſſimæ in calcem uniuſcujuſque Pſalmi. In eodem libro.

III. Epiſtola, ſeu potius longa Præfatio ad Religioſum Monachum, & ſapientiſſimum Virum D. Gregorium Beaque Mediolanenſem, ubi plura leguntur de variis illuſtribus, & doctis Viris Mediolanenſibus illius ævi. Extat in eodem libro, in cujus fine ſic legitur: „ Mediolani „ IX. Quintil. MCDLXXVII. Imperantibus Illuſtriſs. „ Excellentiſſimiſque Principibus Bona Matre, & Johanne Galeatio Maria Sfortia Vicecomite Filio, Ducibus „ VI. in 4.
Liber hic impreſſus fuit ære Antonii Braceſſi Ducalis Senatoris. Extat in Ambroſiana, atque in pergameno impreſſus penes Marchionem Alexandrum Trivultium: memoratur quoque à Montfauconio, qui fortaſſe Opus hoc Typis datum ignoraverat, in ſua Bibliotheca Manuſcriptorum Tom. I. pag. 28.

IV. Librum F. Pacifici Novarienſis Ordinis Min. Obſerv. cui titulus: Summa de Pacifica Conſcientia: Mediolani impreſſum Anno MCDLXXIX. emendavit, & edidit, de quo videndus Clar. Saxius in ſua Hiſt. Typograph. Mediolanenſi.
De ipſo agunt plures Auctores cum laude, nempe Arnoldus VVion in Ligno Vitæ pag. 418. Sixtus Senenſis

in ſua Bibliotheca, Antonius Poſſevinus, Moriggia, Picinellus in Athenæo pag. 227., eique Armellinus in Bibliotheca Benedictino-Caſſinenſi P. I. pag. 178. qui etiam adducit Hieronymum de Potentia in hiſtoria Monaſtica, quæ ſervetur MS. in Sanctæ Juſtinæ Patevinæ Bibliotheca, ubi plura de Brebbia noſtro haberi aſſerit. Videnda eſt etiam hiſtoria Typographica Mediolanenſis Cl. Saxii.

CCCXX.

BRIANTUS ALEXANDER MARIA.

ET doctrina, & morum integritas ſingularis in Alexandro Maria Brianto Mediolanenſi Cive poſterorum memoriam promeruit. Sacro Carmelitarum Ordini in Congregatione Mantuana cum nomen dediſſet, ſeriis, amœniſque ſcientiis operam tam ſedulam navavit, ut nedum Oratoriæ facultatis gratiâ in omnium ore verſaretur, ſed etiam ad Religionis primaria munera, Fratrum ſuorum accedentibus ſuffragiis, aſcenderet. Anno enim MDCLXXIII. Deffinitor electus eſt, tum Cœnobii Sancti Joannis ad Concam Anno MDCLXXXV. Prioratu decoratus, pluribus eruditionis ſacræ præcipuè monumentis relictis, nonagenarius in ipſo Conventu in Domino quievit.

Habemus ab eo conſcripta Opera, quæ hic proferimus:

I. L'Antipariſtaſi del Santo Amore, o ſia dell' Origine, Antichità, Cadute, Rinovazioni, e Progreſſi della Scuole di Santa Maria della Neve, e di San Giovenni elli Fonti del P. Aleſſandro Maria Brianti Carmelitano Milaneſe. *Milano, per il Monza*, 1660. *in* 4.

II. Li Sacri Notturni delle Nove Lezioni di Giobbe. *Milano, preſſo il Ramellati*. 1694. *in* 8.

III. Quadrageſimale compiuto MS. in fol magnæ molis, extat in Bibliotheca ſupradicta Sancti Joannis ad Concam.

IV. Quadrageſimale nel Deſerto, o ſia lo ſteſſo Quadrageſimale ridotto in CLXXII. Sonetti. MS. in fol. extat ut ſupra, eique in fine ſic legitur: „ Trovandomi
„ ottuagenario per paſſare le ore dell'ozio, che mi con-
„ cede la Religione, ho riſtretto le moralità del mio
„ Quadregeſimale in pochi Sonetti &c. il mio fine fu
„ di dedicargli elle Sante Tareſa, e Maddalena de' Paz-
„ zi, acciò mi foſſero aſſiſtenti nell' ore della mia
„ morte &c. gli ho dato nome di Quareſima nel De-
„ ſerto, perchè oſſervo, che ella è poco oſſervata, e
„ più, perchè è un fiore d'un terreno, che patiſce la
„ ſterilitè &c.

V. Diſcorſo dell' Ingratitudine. MS. in fol. ibidem.

VI. S. Simon Stoch. Rappreſentazione in verſi Italiani d'Atti V. MS. in 4. ibidem.

VII. Opuſculum Miſcellanearum rerum, tam ad eruditionem ſacram, quam ad profanam Italico, & Latino ſermone ſpectantium. MS. in 4. ibidem.

Agit de ipſo Vagus in ſuo Opere pag. 336.

CCCXXI.

BRIPPIUS ALOYSIUS.

IN Marchione Aloyſio Brippio Cæſaris item Marchionis, & Quæſtoris, atque Iſabellæ Vertematæ filio, Legalia, Poëtica, nec non Oratoria ſtudia adeò emicuerunt, ut in omnibus hiſce facultatibus Vir laudabilis evaſerit. Juriſprudentiæ cum vacaſſet, lauream aſſecutus, in Collegio Juriſconſultorum hujus Urbis exceptus eſt Anno MDCXXXIX. Civicis etiam functus officiis Patriæ Decurio extitit, ejuſdemque Proprætor. Cum autem Anno MDCLVII. laudabiliter Præfecturam geſſiſſet, iterum eo Magiſtratu inſignitus Anno MDCLXXVII. e vivis eripitur. Indicant Viri ingenium, quæ conſcripſit, Opera

I. Oratio ad Comitem Gibertum Bortomæum, cum publicè laureâ donatus eſt. *Mediol. apud Philippum Ghiſulphum, in fol*

II. Ejuſdem Ode Saphica: Phœbe Pymplei. Ibid.

III. Carmina varia habentur in Apibus Barberinis.

Vid. Siton. pag. 212. Art. 914.

CCCXXII.

BRIPPIUS FRANCISCUS.

URbi huic Mediolanenſi, & doctiſſimæ Societati Jeſu decus addidit non modicum Franciſcus Brippius, qui poſthabitis domeſticis opibus, cum illi Ordini ſe addixiſſet, Romæ ſtudia peregit ſub Andrea Blanco, qui de tanto Diſcipulo gloriabatur, & lib. VI. Epigrammatum num. 60. eum pluribus laudavit. Philoſophiam, Sacraſque diſciplinas edoctus ad alios erudiendos, boniſque artibus imbuendos tranſivit. Oratoriæ præſertim Artis præcepta per plurium annorum curricula profeſſus eſt tam eminenter, ut ſcripta ejus in hac facultate inſigni pretio fuerint comparata. Tanto autem plauſu ab omnibus audiri conſueverat, ut quoties in publicum aliquid eſſet prolaturus, monendi eſſent Purpurati, aliique eruditionis cupidi Proceres, quo maturiùs convenire poſſent, neque auditorum multitudine à Templorum, vel Collegiorum ingreſſu arcerentur. Oblatas non rarò Ordinis Præfecturas invicta humilitate recuſavit. Muſas etiam latinas coluit, pluribus Carminibus mirabili artificio conditis. Floruit medio Sæculo XVII. Malè Franciſci cognomen reddidere Allatius, & Cinellus, qui pro Brippio Briccium ſcripſerunt.

Habeat hîc Lector ab eo elaborata

I. In Funere Alexandri Peretti Card. Montalti S. R. E. Vice-Cancellarii Oratio Franciſci Briccii (rectiùs *Brippii*) Soc. Jeſu ad S. R. E. Cardinales habita ab eodem in Sacello Sixti V Pont. Max. Divæ Mariæ ad Nives. *Romæ, ex Typograph. Alexandri Zanetti*, 1623. *in* 4.

II. Oratio in Paraſceve ad S. D. N. Urbanum VIII. habita. *Romæ, Typis Vaticanis*, 1633. *in* 4. & inter Orationes PP. Soc. Jeſu pag. 637.

Ex Cinelli Biblioth. Volante Tom. I. edit. ult. Venet. pag 215.

III. Oratio de Spiritu Sancto habita ad Urbanum VIII, quam dixit Franciſcus Agnellus Suardus. *Romæ, apud Corbellettum*, 1626. *in* 4.

IV. Fluvius Igneus: Oratio de eodem argumento, ab Antonio Pignatello recitata. *Romæ*, 1633. *in* 4.

V. Oratio in Paraſceve è Jo. Franciſco Aldobrandino pronuntiata. *Romæ*, 1637. *in* 4.

Videndus eſt Philippus Allegambe in ſua Bibliotheca.

CCCXXIII.

BRIPPIUS FRANCIUS, ſive FRANZINUS.

NOn minimam prudentiæ laudem, & amoris in Patriam ſibi conciliavit famam ex præclariſſima Brippiorum ſtirpe genitus Francius, inter Decuriones Mediolani recenſitus. Hic enim cum aliis XI. præſtantiſſimis Civibus, quorum in hac Bibliotheca ſparſim loco ſuo nomina recenſebimus, difficillimam illam ſuſcepit provinciam, Jura ſcilicet Municipalia undique excerpta, & diligenter collecta in unum Codicem redigendi. Cum laborioſiſſimum illud Opus confectum tandem fuiſſet, Johanne Vicecomite Archiepiſcopo, & Mediolani Domino jubente, Anno MCCCLI. hujuſmodi promulgatæ ſunt Leges, quas omnes hujus Urbis Incolas ſanctè ſervare juſſit optimus Princeps. Unus ex his fuit Patriæ Proceribus, qui, ejecto Ludovico Bavaro Imperatore, à Benedicto XII. Summo Pontifice Interdicti abſolutionem impetrarunt. Quo Anno lucem viderit, & quo amiſerit Francius, ignoratur. Hoc tantum nobis ſuppeditavit ſæpelaudata Collectio Monumentorum hujus Metropolis Familiarum à Co. Octavio Archinto magno ſumptu elaborata.

Cum Collegis igitur tantus Vir conſcripſit:

I. Codicem Juris Municipalis Mediolanenſis.

Agit de ipſo Corius ad eum Annum.

CCCXXIV.

CCCXXIV.

BRIPPIUS HIERONYMUS.

INter Brippiæ Familiæ doctos Viros enumeratur à Leone Allatio Hieronymus Caroli, atque Barbaræ Craſſæ, Franciſci S. R. E. Cardinalis, quem ſuo loco cum debita laude recenſebimus, neptis filius. Legibus addiſcendis operam navavit, & cum lauream honorem in ſtudiorum præmium eſſet aſſecutus, ſuorum Gentilium more, inter Juriſperitos Collegii Mediolanenſis receptus eſt Anno vigeſimo primo poſt Chriſtum natum Sæculi decimiſeptimi. Mox Clericalem amplexus militiam Apoſtolici Prothonotarii dignitatem, & Metropolitanæ Mediolanenſis Archidiaconatum obtinuit Anno MDCXXXI. Duobus poſtmodum elapſis luſtris, in alma Urbe dum degeret, nimis feſtinatam mortem obiit. Parum igitur de ipſo ſupereſt, nempe

I. Poëma de Jeſu in Cruce moriente, atque de Doloribus Beatiſſimæ illius Matris. *Romæ, & Mediol. apud Colonios*, 1646. *in 4.*

II. Elegia in Nuptiis DD. Thaddæi Barberini, & Annæ Columnæ. *Romæ*, 1630. *in 8.*

III. Poëmata varia Italica, atque Latina. Ita ex Leone Allatio citato, in Apibus Urbanis: pag. 129.

In libro Epiſtolarum Sigiſmundi Boldoni edito Mediolani 1651. apud Ludovicum Monſiam, legitur una ad Hieronymum Brippium data Kal. Martiis 1628.

Videndi etiam Siton. pag. 200. Art. 857. & Picinellus fol. 335.

CCCXXV.

BRIPPIUS JOHANNES.

QUamvis omni, qua potui, diligentia Johannis Brippii apud ſuos Acta quæſiverim, nihil tamen invenire datum fuit; niſi fortè Johannes Baptiſta extiterit Jacobi, atque Angelæ Serenniæ filius, qui à pluries laudato Sitono cooptatus dicitur in Collegium Juriſperitorum Mediolanenſium Anno MDIC. Hujus etenim aptiſſimè convenit ætas cum Carminibus Italicis Johannis noſtri, quæ leguntur in Collectione Gabrielis Joliti Anno MDLXXX. in lucem edita. Id tamen aſſerere non audeo. Quod poſſum igitur offero, ſcilicet:

I. Carmina ſupradicta plura Italica. Extant in libro I. Collectionis Joliti. *Venetiis, anno* 1580.

II. La Creanza de' Prelati.

Ita Donius in ſuo libro, cui titulus: La Libreria: pag. 72.

CCCXXVI.

BRIPPIUS JOSEPH.

INter Oratores, atque Poëtas latinos non infimæ notæ, qui Sæculo XV. in Urbe Mediolanenſi orti floruere, numerandus eſt jure merito Joſeph Brippius, qui ſacram ſecutus Militiam, Legum ſcientiam, & Theologiam tam ſedulò didicit, ut in utraque facultate Lauream promeruerit. Sub ejuſdem Sæculi initium hujus Metropolitanæ Baſilicæ Ordinarius creatus fuerat; jam enim Anno MCDIV. in præclariſſimum eum Ordinem cooptatum fuiſſe aliquot Monumenta indicant. Annus illi emortualis fuit MCDL. quo Romæ fato ceſſit, ut ex ſequenti Elogio tumulo illius inciſo in Templo Sancti Alexii in ipſa Urbe.

CARE IOSEPH BRIPPI CVI SEMPER CARMINA CVRAE
SVSCIPE NVNC TVMVLO CARMINA DIGNA TVO.
PONTIFICVM STVDIIS STVDIISQVE EXERCITE SANCTIS
INSIGNES TITVLOS NACTVS ES VNDE TIBI.
QVI SENIOR TENERIS SEMPER SERVARIS AB ANNIS
NVNQVAM LAESA TVAE DONA PVDICITIAE.
HAEC VERO QVAE SVNT VIVENTVM PABVLA TANTVM
NVNC INSTEM RELIQVIS LAVDIBVS IPSE TVIS.
AT PLACIDA HOC OPTEM MAGIS VT CVM PACE QVIESCAS
VERA HAEC DEFVNCTIS QVAE BONA SOLA IVVANT.
QVAE TIBI VIVENTI FVIT OPTATISSIMA SEMPER
SIT QVOQVE DEFVNCTO PAX REQVIESQVE TIBI.
ET CVM LEGERIT HAEC BONA TVNC TIBI QVISQVE PRECETVR
VT CLEMENS ANIMAE SIT DEVS IPSE TVAE.

OBIIT ROMAE XI. KAL. SEPTEMBR. ANNO DOMINI MCCCCL.
VIXIT ANNIS LXXX.

Primus ego, quæ tantus Vir conſcripſit, Lectoribus meis profero, non exiguo labore conquiſita.

I. Non procul à janua Sacrarii Meridionalis Baſilicæ Metropolitanæ Mediolanenſis extat Statua marmorea Martini Papæ V., cui ſubeſt marmorea pariter Tabula cum Carmine inciſo Joſephi Brippii ejuſdem Eccleſiæ Ordinarii Sacræ Theologiæ, & Juris Canonici Doctoris, in quo meminit Conſecrationis Aræ Maximæ ejuſdem Baſilicæ ab ipſo Martino Pontifice factæ Anno MCCCCXVIII. die XVI. Octobris, regnante Philippo Maria Vicecomite.

II. Sanctiſſimo Patrum, ac Beatiſſimo Domino Domino Alexandro V. Divina Providentia Sacroſanctæ, ac Univerſalis Eccleſiæ Digniſſimo Summo Pontifici: Incipit:

Princeps Summe Patrum Te Te ſibi Gratia talem Lætetur Genuiſſe Virum &c.

Poëma eſt pagg. IV. Dat. Mediolani III. Id. Septembris MCDIX. in fine ſic legitur: „ Ejuſdem Sanctitatis devotus ſervus Joſeph de Brippio minimus „ Ordinariorum Eccleſiæ Mediolani Civis omni ſubjectione ſe totum.

Extat MS. in Ambr. Cod. ſign. B. num. 116.

III. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen. Sermo Joſeph Brippii Ordinarii Eccleſiæ Majoris Mediol. & Studentis in Theologia, & Philoſophia editus,

editus, & pronunciatus per ipſum ad pedes Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Martini V. in Civitate Papiæ pro Univerſitate Theologorum, & Doctorum, & Scholarium tam Philoſophiæ, quàm Artium, & Medicinæ pro tota Urbe Papiæ, die Martis XI Octobris Anni MCDXVIII. pagg. X. extat ut ſupra.

IV. Ad Sereniſſimum Summumque Regem Romanorum D. D. Sigiſmundum, Chriſtianiſſimumque Mundi Imperatorem Dei gratia perdigniſſimum, Carmen pagg. VI. ibidem.

V. Ad Sanctiſſimum D. Epiſcoporum Papam D. D. Martinum S. R. atque Univerſalis Eccleſiæ Mundi Summum Pontificem perdigniſſimum, Carmen pagg. IV. ibidem.

VI. Spectanti ac litteratiſſimo Viro Nicolao Nicolæ, velut fratri Majori, & Amico chariſſimo S. P. & novos amicitiæ amores Epiſtola Metrica pagg. VI ibid.

VII. Ad Magnificum Franciſcum Barbavariam pro ejus confirmatione in Conſiliarium Mediolanenſem Carmen heroicum, apud Ticinum III. Idus Aprilis compilatum pagg. VIII. ibidem.

VIII. Ad Egregium, Doctumque Virum Ubertum Decembrem de Viglevano Ducalem Secretarium Fratrem honorandum: Invectiva Metrica: adjecta eſt etiam ejuſdem Uberti Excuſatio; data Mediolani V. Kal. Aprilis.

IX. Repetita redargutio ad eundem Ubertum Metrica, pagg. VI. ibidem.

CCCXXVII.

BRIPPIUS JOSEPH alter.

JOſephum Brippium alterum, cujus nunc fiet mentio, Picinellus in Athenæo Mediolanenſi pag. 264. commendavit, ejuſque memoriam Cl. Jacobo Philippo Thomaſino ſe debere profeſſus eſt; hanc enim excerpſit ex hujus Opere, cui titulus: Petrarcha redivivus. Oratoria, & Poëtica facultate præditum fuiſſe Scriptorem noſtrum ibi aſſeritur, idque etiam ſatis evincunt ejus ingenii Monumenta. Ego verò præter id, quod protulit Picinellus ſupra citatus, Volumen Hiſtoricum Joſephi fortè reperi, cum aliis nonnullis, quæ hic recenſebo:

I. Panegyres variæ Latinæ. Ita Picinellus.

II. Fragmentum cujuſdam ejus Panegyris exſcripſit Hieronymus Squarciaficus, atque intulit in Vitam Franciſci Petrarchæ ipſius Operibus præfixum; teſte Puricello in Diſſertatione Nazariana Cap. 53. num. 10.

III. Opera nuova, nuovamente compoſta in onore, & laude dell' Illuſtriſſima Caſa de' Medici. Contiene la Guerra ſeguita fra i Milaneſi, e Piemonteſi l'Anno MDLV. All' Illuſtriſſimo Signor Gio. Giacomo de' Medici Marcheſe di Malegnano Joſepho Brivio de Melano. MSS. in 4. penes D. Abbatem Carolum Trivultium.
Videndus ſupradictus Picinellus pag. 264.

A S. BRITIO MAURILIUS.

V. CERRUS CAROLUS ANTONIUS.

CCCXXVIII.

BRUGORA GALEATIUS.

FRanciſcus Nobilis Mediolanenſis Galeatium Brugoram genuit, quem Pater litterarum cultura ad ampliores gradus promovere ſtuduit. Quam benè Genitori optimo hæc ceſſerit cura, ſatis oſtendunt ea, quæ conſecutus eſt Filius; primum etenim à Ferrante Gonzaga Mediolanenſis Provinciæ pro Catholico Rege Moderatore in ſuum Auditorem electus eſt; hinc Regii Fiſci clientelam ſuſcepit. In hujuſmodi muneribus tam egregiè ſe geſſit Brugora, ut prudentiâ illius perſpectâ, ad Sacroſanctam Tridentinam Synodum, inde apud Helveticam Rempublicam; poſtremò ad Sanctam Apoſtolicam Sedem Legatus ab ipſo Hiſpaniarum Monarcha miſſus fuerit. Neque tantæ virtuti præmium defuit, nam Ordini ampliſſimo Patrum conſcriptorum Senatus Inſubris adſcriptus, Ticinenſi, atque Cremonenſi Provinciæ cum poteſtate Prætoria præfuit. Serius Legum ſtudiis amœna miſcuit, & inter Affidatos Academicos præclarum ſibi nomen acquiſivit, dictus in doctiſſimo illo Cœtu *l'Avviſato*. Symbolum ejus exhibet, cum prolixo Elogio Lucas Contilis in ſuo libro inſcripto: *Le Impreſe*: pag. 162. Ea dignitate, atque eruditione clariſſimus deſideratus eſt Anno Sæculi decimiſexti quinto ſupra octuageſimum. De illo ſic cecinit Bernardinus Baldinus:

Nonnihil Ætherei tibi ſeminis arguit eſſe,
Brugura vis ardens Corporis atque animi.

Operum ejus ſeriem Lector excipiat:

I. Conſilium in Materia Dotis: extat in Tom. III. Conſiliorum Albæ num. 652. quod fecit Anno MDXLVIII.

II. Galeatii Brugoræ Patricii Mediolanenſis, & Regii Fiſci Patroni Oratio habita Tridenti in Concilio Patrum nomine Illuſtriſſimi, & Excellentiſſimi Marchionis Piſcariæ, Regis Catholici Oratoris, die Lunæ XVI. Martii MDLXII. una cum Reſponſione Synodi. *Ripæ*, 1562. *in* 4. Extat etiam inter Orationes Concilii Tridentini. *Venetiis, apud Aldum, in* 8.
Extat Annibalis Guaſchi ad eundem Epiſtola Italica, inter ſuas *Mediolani, apud Pontium, & Piccaleam*, 1601.
Supralaudatus Bernardinus Baldinus ei dicavit librum ſuum de Stellis, & Hominibus in Stellas converſis, Anno MDLXXIX.
Franciſcus Cicerejus Antiquorum Monumentorum Mediolani ab Alciato prætermiſſorum lib. II. Brugoræ dicavit. In Epiſtola Nuncupatoria valde eum in Antiquitatibus verſatum prædicat, & dicitur: *omnium optimarum Artium eruditus*, & ad calcem, ut Brugora hoc Opus corrigat, remittit. Extat in Ambroſiana MS. in fol. ſign. C. num. 102. & in Muſæo FF. March. Vicecomitum.
Eidem cum Prætor eſſet Cremonæ Annis MDLXXXII. & MDLXXXIII. F. R. Zava ei Carmen dixit. Extat in Ambroſiana ſign. F. num. 739. in 4.
Horatius Carpanus ei dicavit ſuas Lucubrationes in Jus Municipale. *Mediolani*, 1583.
Jo. Verzoſa Cæſarauguſtanus Carmen ei dedit Epiſtolare lib. III. pag. 134.
Partim ex ſchedis P. Betettæ, & partim à Sitono pag 14. Art. 467.

CCCXXIX.

BRUNELLUS GREGORIUS.

GRegorius Brunellus Mediolanenſis natus Anno MDCVI. ad Canonicorum Lateranenſium Ordinem ſe contulit Anno ætatis ſuæ XVI. jam in Braydenſi Academia ſub optimis Præceptoribus, præſertim Emanuele Theſauro, humanis imbutus litteris, Ticini, & Placentiæ Philoſophiam, & Theologiam didicit. In Comitiis Bononienſibus Anno MDCXXX. Doctoris gradu inſignitus, ſacra aſcendit Roſtra Mediolani, Anconæ, & Venetiis; inter Academicos *Adagiatos* Arimini recenſitus, tum Metrica, tum ſoluta Oratione plurimum valuit. Apoplexiâ correptus ætâtis ſuæ Anno LXII. exeunte Februario MDCLXV. diem clauſit.

Eum laudavit hoc Carmine Clemens Jacobinus Bononienſis.

AUDES AH CLOTO VITALE INCIDERE STAMEN,
QUO PEREAT FATIS GLORIA, LUXQUE VIRI.
HÆC MANET ÆTERNUM: NESCIT SUCCUMBERE VIRTUS;
NON HABET OCCIDUOS INCLYTA FAMA DIES.
HÆC MANET, ET FASCIS FERALES NEGLIGIT ICTUS;
FORTIS HABET PUGNÆ PRÆMIA DIGNA SUÆ.
OCCASUM NESCIT VIRTUS CUM SOLE CREATA;
ASSIDET IN CÆLO NON CARITURA FACE.

Scripſit:

I. In Funere Reverendiſſimi Marci Antonii Gentilis Abbatis Generalis Orationem ad Reverendiſſimum Patrem D. Conſtantinum Phaſeolum Abbatem, & Deffinitorem. *Bononiæ, apud Joannem Baptiſtam Ferronium*, 1641.

II.

II. Epigrammata XXIV. in laudem Scriptorum ſui Ordinis. Extant ſparſim in libro, cui titulus: Licæum Lateranenſe Abbatis Celſi de Roſinis, in fol. *Caſenæ, apud Nerium*, 1640. quæ ſeorſim impreſſa etiam fuerunt *Mediolani, apud Malateſtas, in 4. ſine anno*.

III. Virtutum Quadriga (Libellus ad Comitem Bartholomæum Areſium) quem ab Hiſpaniæ laudibus traxit. *Mediolani, apud Malateſtam*, 1614. *in* 4.

IV. De Religioſæ ſolitudinis Conſolatione. *Mediolani*, 1647. *in* 4.

V. Le Conteſe Academiche: ſotto nome Anagramatico di Rogerio Rubinelli. *Milano*, 1610. *in* 8.

VI. De Canonici Ordinis Propagatione. MS. in 4. extat in Bibliotheca Canonicorum Regularium Lateranenſium Sanctæ Mariæ Paſſionis Mediolani.

VII. De Quatuor Virtutibus Cardinalibus. MS. in 4. extat ibidem.

VIII. Elogia Venetæ Reipublicæ tam *ſoluta*, quàm metrica Oratione. MS. in 4. juſtæ molis, extat ibidem.

Præter ſupradictum Roſinum libro *VII*. pag 379. Brunellum laudant Placcius in ſuo Theſauro Anonymorum, & Pſeudo-Anonymorum Tom. II. pag. 547. num. 2377. atque Picinellus pag. 373.

CCCXXX.

BRUNUS ILLUMINATUS.

ILluminatus Brunus Mediolanenſis, Minorum, quos Obſervantes dicimus, inſtitutum profeſſus, Concionatorum omnium ſui temporis facilè Princeps, & in Arte Oratoria Magiſter habitus eſt. Tantum dicendo valuit, ut ſtuporem audientium mentibus inſtillaret, atque prodigium quoddam in Evangelico Miniſterio exercendo & videretur, & vocaretur. Cum Apoſtolici Præconis officio ſummam Theologiæ peritiam conjunxit, ideoque Eminentiſſimis Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus Fachineto, & Roſſeto in hac facultate fuit à Conſiliis. Claruit ab Anno MDCXXII. uſque ad MDCLXV. Evocatus enim ab Archiepiſcopo Neapolitano, ut in Templo Maximo ejus Urbis Quadrageſimali tempore Conciones haberet ad populum, humanitatis debitum hoc ipſo anno Cajetæ perſolvit. Cùm autem obiiſſe Concionatorem ſuum, quem plurimùm venerabatur, audiſſet Archiepiſcopus, in ſuggeſtu tanto Viro parato, noluit eâ Quadrageſimâ quempiam ſermocinari; ſed lugubri apparatu juſſit ambonem tegi, ut quodammodo viduitatem teſtatus Oratori ſuo parentaret. Eximii hujus Viri habetur:

I. Miſcellaneum Theologicarum Quæſtionum, quod Manuſcriptum aſſervatur in Bibliotheca Conventus S. Angeli Mediolani.

II. Quadrageſimale integrum. MS. apud Suos.

Ex Libris, & Actis Provinciæ, atque à Suis.

CCCXXXI.

BUELLIUS DOMINICUS.

DOminicus Buelli, Aronæ natus, Ordinis Prædicatorum, provinciæ Lombardiæ Superioris, poſtea S. Petri Martyris dictæ Alumnus, Conventuſque S. Petri Martyris, & S. Quirici profeſſus, S. T. Magiſter, ac Inquiſitor Sanctæ Fidei Generalis Novarienſis, illud pluribus annis ſumma integritate animique fortitudine munus obivit, à Pio V. ob benenavatam operam, annuo centum aureorum cenſu donatus, in ejus officii ſumptus, & uſus; quo ille ſibi ſuiſque Succeſſoribus ædes erexit opportunas, & accommodas, carcereſque conſtruxit Anno MDLXX. Bellum otio ſemper indixit, hæreticos indefeſsè profligavit, inſignemque in illis Baptiſtam de Farina nuncupatum, pertinacem Hæreticum relapſum, & impœnitentem Anno MDLXXXVI. brachio Sæculari relaxavit. Ejus Imago, quæ viſitur in Sancti Quirici Templo Urbis Novariæ, ſupereminet huic Inſcriptioni:

D. O. M.
CATHOLICAE RELIGIONI
ET S. INQVISITIONI DVM EI PRAEFVERIT
ORDO PRAEDICATORVM
ET SS. PETRI EIVSDEM ORDINIS
ET QVIRICI MARTYRVM NVMINI
FR. DOMINICVS BVELLIVS
S. THEOLOG. PROFESSOR
ET INQVISITOR NOVARIAE
HANC PORTICVM
CVM ADIVNCTIS AEDIBVS
EXTRVCTAM DICATAM ESSE VVLT
ANNO MDLXXXV.

Scripſit, præloque parata reliquit hæc Opera:

I. Sette Salmi Penitenziali traddotti in verſi ſciolti, ed eſpoſti a Monſignor Gianpaolo Chieſa Cardinale. *Novara, per il Seſſoli*, 1572. *in* 8. impreſſi in *Milano* l'anno 1602. con l'Aggiunta di alquante

II. Poeſie Sacre.

III. Quareſimale di Prediche num. XLV. MS. in fol. Tom. III. extat Novariæ in Bibliotheca Conventus ſui Ordinis.

IV. Tractatus de Sacramentis: extat ibidem MS. in fol.

V. Dialogus Diſputativus inter Accuſatorem Sacramentarium Hæreticum, & Defenſorem Catholicum. MS. in fol. extat ibidem.

VI. De Reali præſentia Corporis Chriſti in Sacramento Altaris. MS. in fol. ibidem.

VII. Lezioni XXXVII. ſopra li ſette Salmi Penitenziali. MS. in fol. extat ibidem.

VIII. Predica ſopra la Paſſione di Gesù Criſto, extat ibidem.

IX. De Chriſti Sepulcro, Sermo latinus pagg. 5. MS. extat ibidem.

X. Lezioni LI. in forma di Sermoni appropriati a molte Feſte dell' Anno, e de' Santi. MS. in fol. pagg. 414. in cujus fine ſic legitur: „ Quoniam hic eſt Deus „ Deus noſter in æternum, ipſe reget nos in morte.

Vitam ipſius exſcripſi ex Eccardo, & Quetifio Tom. II. pag. 275.

Indicem verò MSS. mihi dedit amiciſſimus, atque Vir doctus Dominicus Antonius Barberius ejuſdem Ord. Magiſter.

Videndus etiam Cotta in ſuo Muſæo Novarienſi pag. 101. Creſcimbenius della Volgar Poeſia Vol. IV. lib. II. cap. LXVII. pag. 95. & Michael Pius: della Progenie di San Domenico, pag. 404.

CCCXXXII.

BUGATTUS GASPAR.

GAſpar Bugattus Mediolani, ubi lucem primam viderat, in Cœnobio Sancti Euſtorgii prope Ticinenſem Portam Prædicatorum Ordini nomen dedit. Sæculo XVI. exeunte ſingularis eruditionis ſuæ ſpecimen dedit, ſtudiiſque peractis, quorum ornamentis magnum ſibi nomen promeruit, pietati, atque proximorum ſubſidio totum ſe tradidit. Mirum idcirco quomodo tot conſcribere potuerit libros, cum vix tempus aliquod à religioſis exercitiis Auctori noſtro ſupereſſet. Advertendum interim, Rovettam ad Annum MDCI. Gaſparem recenſere inter Scriptores Provinciæ ſuæ utriuſque Lombardiæ, atque contendere ipſum Sanctæ Mariæ Gratiarum Conventus profeſſum, filiumque fuiſſe. Id decernere noſtrum profecto non credimus; dirimant litem ad quos pertinet; nobis enim ſufficit Opera Bugatti indicare.

I. Iſtoria Univerſale. *Venezia, preſſo il Giolito*, 1570. *in* 4.

II. Aggiunta alla ſteſſa Iſtoria dall' Anno MDLXVI. al MDLXXXI. *Venezia, preſſo lo ſteſſo*, 1566., ideo alia Editio præcedit ſupradictam anni 1570., deinde iterum ibi 1581., & poſtea *Mediolani* 1587. Hæc Additio reperitur ex manu ipſius Auctoris ſcripta in Bibliotheca Ambroſiana in Codice ſignato H. n. 155. in fol., & ſic adnotatum eſt: Autographum Gaſparis Bugatti, in quo nonnulla Scriptor contra Divum Carolum effutiit, quæ deinde meritò Typis commiſſa non ſunt. Hæc animadvertebat Petrus Paulus Boſca Bibliothecæ Ambroſianæ Præfectus, Anno Sæculari MDCLXXV.

III. Iſtoria, ed origine della Terra di Meda, e di quel Monaſtero di Monache, in fol. ſine anno, & Typographo.

Digitized by Google

IV. I Fatti della Città di Milano intorno alla Peſte degli Anni MDLXXVI. e MDLXXVII. *Milano, preſſo il Bidelli*, 1630. in 12.

V. Una piccola Chronaca del Convento di S. Euſtorgio di Milano. Ex Picinello.

VI. Libro, e Vita di Giobbe. *Aleſſandria, per Ercole Quintiano*, 1586. in 4.

VII. Memoria Sacrariorum Monaſterii Sancti Euſtorgii Mediolani Ordinis Prædicatorum, à fundatione ejuſdem ad Annum MDLXIV. MS. Auctographus extat in Sacrario ejuſdem Conventus, à quo ſuum exſcripſit Cl. Sitonus.

De eo etiam Pius Altamura, Fernandez, atque Moriggia, & Picinellus, quem Eccart, & Quetif ex integro reſcripſerunt; addendus eſt quoque Ghilinus in parte I. ſui Theatri.

CCCXXXIII.

BULTRAPHIUS, ſive BOLTRAPHIUS ADOSADUS.

ADoſſadus Bultraphius, ſive, ut apud alios, & præcipuè in Monumentis Familiarum Mediolanenſium ab Octavio Comite Archinto collectis legitur, Adoſadus Boltraphius magni nominis Vir floruit eo tempore, quo poſt Oenobarbi excidium Mediolani Civitas inſtaurabatur. Anno enim MCLXXI. amplificandis mœnibus, ac Turribus excitandis intentus erat cum ceteris in Conſulatu Collegii. Memorabilis hujus rei inciſum lapidi Monumentum adhuc supereſt in ſuperiori parte intramuranæ Portæ, quæ Romana dicitur hiſce notis conceptum.

ANNO DOMINICAE INCARNATIONIS MILLESIMO
CENTESIMO SEXAGESIMO SEPTIMO, DIE IOVIS,
QVINTO KALENDAS MAGII, MEDIOLANENSES
INTRAVERVNT CIVITATEM,
FATA VETANT VLTRA PROCEDERE, STABIMVS ERGO.
HII MEDIOLANO LAPSO DVM FORTE RESVRGIT
SVPPOSVERE [illegible] FACTVM DECLARAT AMICOS.
DANS DEVS, AVT VIDVANS, REDDENS ESTO BENEDICTVS,
PSALLIMVS ECCE TIBI [illegible] DEVS VRBE RECEPTA.
✠ ANNO DOMINICAE INCARNATIONIS
MILLESIMO CENTESIMO SEPTVAGESIMO PRIMO,
MENSE MARTII
HOC OPVS TVRRIVM, ET PORTARVM
HABVIT INITIVM.
CONSVLES REIPVBLICAE, QVI TVNC ERANT,
ET HOC OPVS FIERI FECERVNT,
FVERVNT
PASSAGVADVS DE SETARA,
ARDERICVS DE LA TVRRE,
PINAMONTE DE VIMERCATO,
OBERTVS DE ORTO,
MALCONVENTVS COTTA,
ARNALDVS DE MAIROLA,
ADOSADVS BVTRAFFVS,
MALAGALLIA DE ALLIATE,
MALFILIOCIVS DE ERMENVLFIS,
ROGERIVS MARCELLINVS,
ET IPSIMET OPVS DE LA CLVSA
FIERI FECERVNT.
HOC OPVS ANSELMVS FORMAVIT DEDALVS ALLE.

Sequenti etiam Anno in Magiſtratu perſeveravit, atque Anno MCLXXXV. ad Fridericum eumdem legatione functus eſt cum Pinamonte de Vicomercato, de quo mentionem ſuo loco habebimus, aliiſque Viris Clariſſimis; & ab eo, filioque ejus Henrico impetrarunt ceſſionem jurium omnium in Archiepiſcopatu Mediolanenſi, & Comitatibus Burgariæ, Seprii, & Marteſanæ ſavore Reipublicæ ſuæ; quin etiam conventum eſt ne Crema Oppidum aliter conſtrueretur, quam juxta Mediolanenſium Conſulum præſcriptum. Priorem ejuſdem ad Fridericum ipſum Legationem memorant Scriptores infra citandi Anno MCLXXXIII. in qua Bultraphius cum Collegis ſuis pacem cum Auguſto ipſo æquis conditionibus iniit, & multa Oppida Mediolanenſi Reip. ab eodem impetravit; quam donationem aurea Bulla communitam tradunt ſequenti Anno, ſcilicet MCLXXXIV. die III. Februarii. Conſul quoque fuiſſe perhibetur Anno MCXCV. quo Henricum Cæſarem cum aliis ſociis Conſulibus Comum deduxit. Inclytus hic Vir non armis ſolùm, & mœnibus Urbem tutari ſtuduit, verum etiam ſancitis optimis legibus Civium mores compoſuit. Hæ ſunt:

I. Statuta Patriæ renovata, & aucta.

II. Edicta non pauca, & inter ea Interdictum ſub pœna amputationis linguæ, ne quis Fridericum Auguſtum ut Schiſmaticum nominaret.

III. Novæ Leges ad militiam adversùs eundem Fridericum, alioſque Reipublicæ Mediolanenſis hoſtes conſcribendam.

Agit de eo Gualvaneus de la Flamma Lib. XIII. Cap. 902. Corius ad eum annum, Boſſius, Chalcus, & alii apud Archintum citatum, itemque Siton. pag. 26. art. 18.

CCCXXXIV.

CCCXXXIV.

BURIGOTIUS JOANNES MARCUS.

UTinam illiteratos quoque homines ea inceſſiſſet voluntas, ut Patriæ ſuæ monumenta poſteris traderent, & à vetuſtatis injuriis ſarta tecta ſervarent. Ea enim, quæ Sæculis barbaricis acciderunt, ad nos uſque perveniſſent, atque adeo in temporum illorum texendis hiſtoriis laborandum non eſſet; apud Italos præſertim, ut omnes noverunt. Hoc certè Joannem Marcum Burigotium præ oculis habuiſſe credimus, cum Patriæ ſuæ Chronicon ſcribere aggreſſus eſt. Licet enim mercaturam profiteretur, ſi non eleganter, accuratiſſimè ſaltem quidquid in Urbe Mediolanenſi annis quadraginta quatuor contigit in Volumen redegit, cui titulus:

I. Cronaca Milaneſe di Giovanni Marco Burigozzo Merzaro, dall' Anno MD. all' Anno MDXLIV. MS. in fol. pag. 256.
   Extat apud Comitem Conſtantium de Abdua diligentiſſimum rerum Patriæ Collectorem.

CCCXXXV.

BURRUS BRANDA.

BErnardus Burrus ex Camilla Caſata conjuge Brandam ſuſcepit filium, qui vix adoleſcentiam egreſſus, ceteriſque ſtudiis excultus, Medicinam diligentiſſimè didicit. Cum Laurea decoratus honeſtam ex Academia miſſionem impetraſſet, Anno MDCXXI. Phyſicorum Collegium in Patria introivit. Prognoſtica tam certa in morbis curandis proferre ſolebat Branda, ut in his ab omnibus commendaretur; præ ceteris autem hoc ei tribuit Petrus Maria Caſtillionæus in Libro ſuo de Sale, ubi hæc ſcribit: „ Brandam quoque Burrum inter eruditi judicii viros reponemus, qui ingenium lectiſſimis adeò Scientiis excoluit, ut futuros in praxi Medica prædicendo eventus, veluti divino afflatus Numine ab omnibus credatur. Latinam etiam Poëſim amavit Burrus noſter, ut indicant ab eo conſcripta Carmina poſt modicum proferenda. Migravit è vita Anno Redemptionis MDCLX die XVIII. Auguſti. Hujus coævus fuit Petrus Georgius Burrus J. C. Regii Fiſci Patronus, Regius, Ducaliſque Senator, de quo doleo nihil ad me perveniſſe, ut in Eruditorum Mediolanenſium album eum referre poſſem; ſed ad hujus Viri, & Familiæ commendationem hanc Inſcriptionem afferre ſtatui, Palatinis Scholis, de quibus in hoc Opere ſermo incidit, affixam.

PALATINAS DILAPSAS AEDES
AVSONII SIMVLACHRO
ET CARMINE RESTITVTIS
PETRVS GEORGIVS BVRRVS
VRBIS PRAEFECTVS AC XII. AEDILES
OBIECTAM AEMVLATI MAGNIFICENTIAM
EX LX. DECVRIONVM DECRETO
INSTAVRANT MDCLV.

Hæc Branda vulgavit:

I. Tractatum de Re Medica, quem Emin. Cæſari Montio Mediol. Archiepiſcopo dicavit.
II. Carmina Latina atque Italica in Libro pro Laurea in utroque Jure Ludovici Meltii. *Ticini*, in 4.
   In laudem Tractatus Medici Carmen cecinit Auguſtinus Terzagus pag. 60.
   Extat ad eum Epiſtola Italica Franciſci Fabri Bremundani in Libro Epiſtolarum ejuſdem edito *Mediolani* 1660.
   Vidend. Picinellus pag. 97., & Curtius pag. 183.

CCCXXXVI.

BURRUS CÆSAR.

CÆſari Burro ſupramemorati Brandæ Phyſici Collegiati fratri tam felix fuit ingenium, ut Legum ſtudiis, atque Muſarum deliciis ſibi non mediocrem eruditionis famam conciliaverit. Laureæ ornamento ſuſcepto inter Juriſperitos Collegiatos Mediolanenſes receptus eſt anno ſuperioris ſæculi duodecimo, atque in Archigymnaſio Papienſi Primarii Juris Interpretis Veſpertinis horis munus exercuit. Plures traduxit in tam præclaro loco ſuæ ætatis annos, donec mortalitatem depoſuit ejuſdem ſæculi quarto ſupra quinquageſimum anno. Ejus Opus, cui titulus Adonida infra memorandum hoc laudavit Epigrammate Benedictus Sociacus.

Melliferæ ſediſtis apes ſuper ora Platonis;
Unde Plato dictus fundere nectar apum.
Inſtar apis mellita mihi ſunt Carmina Burri:
Faucibus in noſtris hæc repetita ſonant.
Nec Plato me vincet, nec apes; nam dulcia mella
Verſibus ex iſtis ſugere poſſet apis.

Extant de ipſo:

I. De Incendio Diſſertatio. *Mediolani, apud Ghiſulphum* 1645. *in* 4. Hoc Opus elaboravit Cæſar in defenſionem ſui, cum fortuitò domus, quam incolebat, arſiſſet.
II. Paradoxum in L. Æmilius ff. de Minoribus. *Mediol. apud Ghiſulphum* 1663. *in* 4.
III. Adonida Poema.
IV. Elegia de laudibus vitæ privatæ ac cœlibis, ad Abbatem Angelum Mariam Alchiſium Mediolanen. Congregationis Montis Oliveti. *Mediol.* 1623. *in* 8.
V. Poema ad eundem Abbatem, quem ad Curiam-pictam invitat. Extat ibid.
VI. In adventu ejuſdem ad Præfecturam Cœnobii Sancti Victoris Mediol. Poema. ibid.
VII. La Bombola, o ſia la Cantaflora. Poema in ottava Rima. Ibid.
VIII. In fine Carminum Auguſtini Terzaghi, extat Sonetto di Ceſare Borri ſopra la M. fede del ſuddetto, pag. 144.
IX. Ejus Epigrammata, & Odes, extant in Collectione Jo. Baptiſtæ Foſſati pro Laurea Jo. Baptiſtæ Vicecomitis. *Mediol. apud Pagamellum* 1608 *in* 8.
X. Duo ejus Carmina Italica, vulgo Sonetti, in laudem Cornelii Lampugnanæ Rhaudenſis, extant in ejus Vita ſcripta ab Hippolyto Porro, de quo infra dicemus.
XI. S. Carolus triumphans. Carmen ad Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediol. apud Malateſtam* 1611. *in* 4
XII. Canzone a S. Carlo. Extat in eodem Libro.
XIII. Carmina varia Latina atque Italica in Laurea Papiæ collata Antonio Ferno. Anno 1610.
XIV. Item alia Carmina in alio Libro, cui Titulus pro Laurea Cæſaris, & Marci Antonii Montii. Anno 1617.
XV. Inter Epigrammata Benedicti Sociaci extat unum Cæſaris Burri in laudem ipſius Sociaci, nec non aliud iſtius in laudem Burri.
   Et pag. 255. aliud ſub hoc titulo: In Cæſaris Burri Adonida.
XVI. Cæſaris Burri ſuper Emblemata, ſive novi ſenſus in Clariſs. Viri Andreæ Alciati Emblemata, cum Eruditiſſimi in Academia Ticinenſi Philoſophiæ Profeſſoris Franciſci Mariæ Pirogalli Notis. MS. in 4. pagg. 212. cum Indice. Eſt penes J. C. Johannem Angelum de Cuſtodibus Mediolani Antiquarium &c.
   Extant ad eum Epiſtolæ Hieronymi Boſſii Ticinenſis inter ejus editas, pag. 99.
   Videndus Picinellus in Athenæo.

CCCXXXVII.

BURRUS CHRISTOPHORUS.

GEminos Religioſos Ordines Chriſtophorus Burrus Mediolanenſis eruditionis laude, pietatiſque commendatione illuſtravit, Societatem videlicet Jeſu, & Ciſtercienſium Monachorum Inſtitutum.

Cum

Digitized by Google

Cum in Societate degeret animas Chriſto lucrandi cupidus, inter Miſſionibus addictos Sacerdotes recenſitus, Concincinæ Regnum, aliaſque Orientales Regiones petiit, in quibus ſervidiſſimo zelo munus Apoſtolicum exercuit, atque Evangelicam lucem remotis illis Provinciis invexit. In Europam reverſus ad Ciſtercienſium Clauſtra convolavit, ubi ſtudiis animum adjicens plura conſcripſit, atque alia meditabatur. In Academiis Conimbricenſi, & Uliſipponenſi magnam nomini ſuo famam peperit, indeque à Catholico Rege Philippo evocatus, in ejus Monarchæ Aula de navigandi arte plurimùm diſceptavit, & librum etiam edidit, de quo infra. Orbe interim alios ejus ingenii fœtus expectante, in vivis eſſe deſiit Anno poſt Virginis partum trigeſimo ſecundo ſupra Milleſimum, ac ſexcenteſimum.

Ejus labores Eruditi accipiant. Sub Honuphrii nomine Typis dedit:

I. Doctrinam de tribus Cœlis, Aereo, Sydereo, Empyreo; Opus Aſtronomis, Philoſophis, & Theologis favens. *Uliſippone primò impreſſum ab Alvaro Ferreiro ejus diſcipulo in 4.*

II. Relazione della nuova Miſſione delli Padri della Compagnia di Gesù al Regno della Concincina. *Romæ, apud Franciſcum Corbellettum, anno* 1631. ad Urbanum VIII. Pont. Max., & Latinè, *per Jo. Bucellinum S. J. Viennæ Auſtriæ* 1633. *in* 8., & Gallicè, *per Anton. de la Croix S. J. Rhedonibus* 1631. *in* 8., & Flandricè, *per Jacobum Julium S. J. Lovanii* 1632 *in* 8., *& alibi* aliis Linguis.

III. De arte navigandi, Opus exactiſſimum, in quo ſcopus Authoris fuit, artem à ſe primo inventam patefaciendi, ac demonſtrandi uti certiſſimam, qua in quovis maris ſitu unuſquiſque gradum longitudinis infallibiliter poſſit invenire; rem navigantibus ſummopere neceſſariam; quod etiam ut melius pateret uſui, Chartas, quas vocant navigandi, plenis erroribus correxit, & emendavit, addidique è lunaribus Eclypſibus, aliiſque Mathematicis obſervationibus, ac eodem ſummo ſtudio elucubratis, diſtantias locorum. Id ut melius ſuccederet, inſtrumentum ex metallo confectum excogitavit, obtulitque acerrimo omnium judici, & æſtimatori integerrimo. Viſum placuit, dignumque judicatum eſt, quod in tanti Principis manibus renatum Naugnomonis nomen ab eodem haberet, & viveret.

IV. Relazione a Sua Santità delle coſe dell' India Occidentale, del Giappone, della China, dell' Etiopia, dell' Iſola di S. Lorenzo, del Regno di Monomotapà, e della Terra Auſtrale incognita, qua Sacra Congregatio de Propaganda Fide melius illis Populis conſulere poſſet.

V. Meditabatur Inſtructionem ad facilius iter Indicum conficiendum ab iis, qui ab eadem Sac. Congregatione mitterentur, aliaque plurima, quæ Litteratorum omnium damno inæſtimabili mors inopina intercepit, non ſolum Viro, amiciſque infauſta, ſed Scriptionibus etiam, ac meditatis, quæ in aliorum manibus (nolo plagiarios dicere) delitescunt, lucem aliquando, neſcio an ſub veri Parentis nomine conſpectura; Ita Leo Allatius in Apibus Urbanis pag 67. Meminerunt etiam Burri Laſor à Varea, atque Armellinus in ſua Bibliotheca Benedictino-Caſſin pag. 16. in Appendice, nec non Placcius Tom. II. pag. 337. & Piemellus in Athenæo pag. 155.

CCCXXXVIII.

BURRUS DOMINICUS.

VIros inter præſtantis prudentiæ virtute præditos, qui poſt inſtauratam Mediolanenſem Urbem, novis firmare legibus Rempublicam ſtuduerunt, non contemnendus certè Dominicus Burrus Familiæ Patritiæ germen. Cum enim Prætorium munus Oldebrando Caneveſio, quem debito loco commemorabimus, Anno MCCIV. demandatum fuiſſet; Dominicus hic noſter cum Gulielmo Puſtetula, Tacio Mandello, Daneſio Cribello, & Manfredo Oſſa publico Decreto Socius Caneveſio additus eſt, ut ſancitis optimis legibus Civium utilitati conſuleretur. Id egregiè præſtitit cum Collegis ſuis Burrus, eoque Anno prodierunt.

I. Edicta plurima ad Mediolanenſis Reipublicæ regimen pertinentia.

Agit de eo Gualvaneus Flamma, Corius, atque alii; quos recenſet Comes Octavius Archintus in Collectione illa inſigni, de qua toties locuti ſumus.

CCCXXXIX.

BURRUS FRANCISCUS JOSEPH.

BRandæ Burri, & Savinæ Moroſinæ Conjugum Mediolanenſium filius fuit Franciſcus Joſeph, Anno MDCXXVII. die IV. Maji in lucem editus. Ut primum ſtudiis aptam ætatem attigit, in Seminario Romano litterarum Tyrocinium poſuit, ibique plura ſui ingenii, præſtantiſque memoriæ ſpecimina dedit. Hinc ad perſcrutanda Chimicæ Artis arcana convertit animum, & ex peſſimorum hominum contubernio tractus in præceps plura adverſa ſuſtinuit uſque adcò, ut ad Eccleſiaſticum aſylum confugere aliquando coactus fuerit. Poſtmodum compoſito ad Hypocriſim vultu, inter eos, qui Viſionarii nuncupati ſunt, numerari promeruit, ſomnia ſua clam pro cœleſtibus monitis venditare ſolitus inſanæ mentis hominibus. Cum autem Alexander Pontifex hujus nominis VII. Innocentio X. ſucceſſor datus, hujuſmodi novatores veluti pernicioſa zizania ex Agro Dominico totis convellere viribus niteretur, fuga ex Urbe arrepta ſibi conſuluit Burrus. In Patriam ergo reverſus plures erroris ſocios acquiſivit, ſed re detecta, eorumque nonnullis in vincula conjectis, vix ei tantum ſuperfuit temporis, quo ſe in tutum reciperet. Verum, tametſi abſens, Romæ hæreſis nomine damnatus eſt Anno MDCLXI. Argentoratum igitur primum petiit, tum in Provincias Belgicas contendit. Hamburgenſes quoque, & Danicas Oras peragravit, atque ubi ad Turcicos fines pervenit in Oppidum Godlinger, ibi tamquam Nadaſtinæ, & Frangipanæ conjurationis reus habitus à ſatellitibus Cæſareis ad Imperialem Aulam cauſam dicturus adducitur. Id dum ex Nuncio Leopoldus Auguſtus acciperet, fortè aderat Sedis Apoſtolicæ Apocriſarius, qui audito Joſephi Franciſci Burri nomine, Principi ſignificavit, gratiſſimum fore Pontifici, ſi hominem Eterodoxum pœnas daturum ſceleris, Romam vinctum mitteret. Annuit Nuncii petitionibus optimus Cæſar, & vitam Burri ab Innocentio deprecatus, eum ad Urbem perduci juſſit. Ibi in Arce Sancti Angeli carceribus mancipatus ad Annum uſque MDCXCIII. Vitam protraxit, defunctuſque ætatis ſuæ Anno LXXIX. & in Eccleſia Sanctæ Mariæ Tranſpontinæ, quod jam pridem culparum pœnitens pietatis argumenta præbuiſſet, tumulatus eſt.

Hæc ejus Opera collegi:

I. Gentis Burrorum Notitia, ſuppreſſo ejus nomine. *Argentorati*, 1660 *in* 4.

II. De Vini generatione in acetum. Deciſio experimentalis.

III. Epiſtolæ II. ad Thomam Bartholinum de ortu cerebri, & uſu Medico, nec non artificioſo oculorum humores reſtituendi. *Hafniæ*, 1669. *in* 4.

IV. La Chiave del Gabbinetto del Cavaliere Giuſeppe Franceſco Borri Milaneſe, col favore della quale, ſi vedono varie Lettere Scientifiche, Chimiche, e curioſiſſime, con altre coſe politiche, e degne di curioſità, e molti Secreti belliſſimi, fra' quali, quello di ſeparare i metalli nelle Miniere. *Colonia, preſſo Pietro del Martello*. 1681. *in* 12.

V. Inſtruzioni Politiche date al Re di Danimarca. *Colonia, come ſopra*, *in* 12.

In Bibliotheca Ambroſiana, atque in MS. in fol. ſign. D. num 362. legitur, ut infra

Sentenza della S. Congregazione del S. Officio di Roma contro Franceſco Giuſeppe figlio del qu. Branda Borri Milaneſe, data l'Anno MDCLXI. col compendio del ſuo Proceſſo, la pena del Fiſco, e Scomunica come Eretico, e ſuoi Scritti abbruciati.

Vide Journal des Sçavans Tom XI. An. 1683. pag. 261. *Paris*, *in* 4. Morieri Dict. Tom. II. Bayle Dict. Critique, Galleria di Minerva Tom. II. pag. 25. Cuttium: Scrittori Medici Milaneſi: pag. 183. atque P. Mazzuchellum in ſuis Schedis, etſi parum.

CCCXL.

CCCXL.

BURRUS JOANNES ANTONIUS.

JOanni Antonio Burro Oppidum Vogonia ad Verbanum Lacum in Ducatu Mediolanenſi natale ſolum fuit. Tabellionatus Officium ita exercuit, ut tamen liberalium ſtudiorum nunquam oblitus, hiſtoriæ conſcribendæ manum admoverit. Eum Lazarus Auguſtinus Cotta Muſæi Novarienſis Scriptor Clariſſimus, inter Eruditos Novarienſes pag. 548. commemorat, cùm Patriæ nimis indulgens, ſuis contribulibus non contentus, quotquot in Diœceſi Urbis ſuæ orti ſunt, tametſi ad Ducatum Mediolanenſem pertineant, Novarienſibus adnumerarit. Id iterum monere Lectores juvat, ne alienis laboribus incubare videar, cùm tantùm Mediolanenſibus ſuos vindicare ſit animus.

Supereſt Burri noſtri

I. Breve Deſcrizione della Val d'Oſcila, ed antichità della Caſa Loſſetta, cavata da diverſe Storie antiche, e pubbliche Scritture. *Milano, preſſo i Fratelli Camagni, in 4.*
Librum iſtum intulit ſupra laudatus Cotta in Miſcellanea Novarienſia Tom. XI. rompacta, & Biblioth. Ambroſianæ perhumaniter donata.

CCCXLI.

BURRUS OTTOLINUS.

CUm Anno MCCCLI. Mediolanenſis Urbis municipale Jus inſtauraretur, inter ceteros præclaros Viros ad eam provinciam delectos Ottolinum Burrum, Squarcini filium reperio, additis Collegis Eraſmo Aliprando, atque Ruglerio Biſſo jam in hoc Opere commendatis, necnon Maſſiolo Morigia, Guidetto Puſterla, ac Palea de Craſſis. Hujus Viri nomen eximii Sitoni diligentiam effugit, quemadmodum nobis etiam contigiſſet, niſi illud ſuppeditaſſet Jo. Petrus Creſcentius in Amphit. Rom. parte prima, pag 131 citato Stat. Eccl. Mediol. MS. in Ambroſiana in Cod. ſign. S. num. 312 in fol., & copioſiùs Comes Octavius Archintus in Collect. Monument. Familiar. Mediol V I ex quo etiam novimus eum unum ex XII. Optimatibus fuiſſe, qui Anno MCCCXXII. à Joanne XII. vocati ſunt, ut Vicecomitum Dominium in Mediolanenſi Urbe extingueret. In contemptum Vicecomitum Ludovicus Bavarus Cæſar Patriæ adminiſtrationem Ottolino tradidit Anno MCCCXXIX, ſed Actio Vicecomite totis Viribus repugnante, in Pontificii Legati Caſtra profectus, poſt aliquas felices pugnas Anno MCCCXXX. ab Actio captus Modoëtiam miſſus eſt, & carceribus mancipatus.

I. Statuta Mediolani renovavit, atque digeſſit.

CCCXLII.

BURRUS PETRUS GEORGIUS.

GEnitoribus Simone Equeſtris Cataphractorum turmæ Pro præfecto, atque Anna Girama nobilibus jugalibus, in lucem prodiit Mediolani Petrus Georgius Burrus, quem poſt minora ſtudiorum curricula, utriuſque Juris ſummo labore ſibi comparata perities dignum effecit, quem J. PP Collegium inter reliquos nobilitate præſtantes Juriſconſultos adoptaverit anno MDCXXXVIII. Patriæ præfecturam geſſit ſeptennio poſt, mox per biennium Prætor ad ſignum, ut vulgo ajunt, Galli, itemque annis MDCXLVIII., atque MDCXLIX. Vicarius Prætorius meruit renunciari. Ipſius quoque fidei Patrimonium ſuum Patria credidit anno MDCLV. cùmque hujuſcemodi munus egregiè adminiſtraſſet die IX. menſis Auguſti anno MDCLXIII. ad Regii Fiſci patrocinium eſt evectus. Majores tamen gradus virtute ipſius depoſcente, pridie Kal Maji, anno MDCLXVI. Senatoriam obtinuit Cathedram in Supremo Inſubriæ Magiſtratu. Annis inſuper MDCLXXVIII. ac MDCLXXIX. Ticinenſes Faſces rexit; demum mortalitatem depoſuit anno MDCLXXXVII.

A

Condidit, & ſcripſit

I. Capitula Concordiæ celebratæ per Petrum Georgium Burrum Mediolani Senatorem, uti Regium Delegatum ſuper controverſiis pro uſu aquarum Fluminis Scrippiæ, inter Oppidanos Novarum ſubditos Reipublicæ Genuenſis, & Incolas Oppidi, & Caſtri Serravallis Status Mediolani anno MDCLXVI. MS. in fol penès Comitem Antonium Burrum J. C. Collegiatum.

B

II. Vota Fiſcalia, & Conſultationes plurimæ, partim impreſſ., & partim MSS. in fol., penès ut ſupra.
Occurrit ejus mentio apud Jo. Petrum Creſcentium in Amphitheatro Romano parte I. pag. 131. Puccinellus eum laudat in Monum. Sepulchr. Mediol. c. II pag. 28. Gualdus in Relat. Stat. Mediol. pag. 17., & 27. Bonalius in Relat. Magiſtr Extraordin. Mediol. pag. 183. tandemque Sitonus noſter humaniſſimus in Chron. Coll J. PP. art 910. pag. 211. & in Syllabo Senatorum num 339. pag. 15.

CCCXLIII.

BURRUS VIRGINIUS JOSEPH.

VIrginii Joſephi Burri Mediolanenſis, genitores fuere Cæſar J. C. Colleg., & Virginia Hoſia.

C

Patris exempla ſecutus, quem loco ſuo laudavimus, totum ſe literariis dicavit laboribus, Legum præſertim ſtudio, in quo ingenii acumine plurimùm valens, Anno MDLXIV. ſuſceptâ Laureâ, & ipſe Collegium Juriſperitorum ingreditur. Oratoriam etiam artem adeò ſedulus coluit, ut non raró publicè diſſerens, auditorum plauſus ſibimet conciliaverit, in genere præſertim demonſtrativo. Deſideratus eſt Anno poſt Chriſtum natum MDLXVI Elucubravit, atque vulgavit Collegii ejuſdem decreto ſequens Opus, & reliqua, ut infra;

Videlicet:

I. Oratio in Nativitate Sereniſs. Caroli Joachimi Hiſpan. Principis. *Mediolani, per Ludovicum Montiam, in 4.* quam dicavit Bartholomæo Areſio Mediolanenſis Senatus Præſidi.

D

II. De Mercimonio Mediolani inſtaurando: Conſilium. *Mediol. in fol. ſine anno, & Typographo*, pagg 65.
III. Allegationes quamplurimæ, de quibus III. aut IV. Volumina effici poſſent. Extant in Collectionibus à nobis centies indicatis, partim editæ, partim manuſcriptæ.
IV. Jura Archiepiſcopatus Mediolani, Cod. MS. in fol. paginarum 80 Extabat apud J. C. Advocatum Rampinum, de quo ſuo loco.
V. Governo della Veneranda Fabbrica del Duomo di Milano. *Ivi, preſſo il Malateſta*, 1662. *in fol.*
Vide Siton. pag. 219. art. 972., & Picinell. pag. 513.

CCCXLIV.

BUSCA GABRIEL.

E

IN Gabriele Buſca Mediolanenſi binæ Minervæ artes, ſtudia videlicet, & arma ſpectabili quodam nexu coaluiſſe viſæ ſunt. Nam ex Patria Taurinorum Auguſtam profectus, ibi utriuſque dedit argumenta, Carolo Emmanueli Allobrogum Duci cariſſimus. Illum Princeps Eruditorum Mecœnas optimus Conſiliarii ſui munere decoratum arcibus ſuis reficiendis, ſtatuendiſque Architectorum operibus Præſidem conſtituit. Hanc Provinciam ſumma cum virtutis ſuæ commendatione Gabriel geſſit, præclariſſimis donis à Duce muneratus, ut gratum erga virtutem ipſius animum teſtaretur. Auctor verò noſter ea ſibi jure merito conceſſa pateſecit iis, quæ compoſuit, Voluminibus partim editis, partim manuſcriptis;

Hæc ſunt:

I. Dell'eſpugnazione, e difeſa delle Fortezze Libri due. *Torino, per il Bevilaqua*, 1585. *in fol.*, e 1598. *in 4.*

II. Iſtru-

II. Iſtruzione de' Bombardieri. *Carmagnola, per Marcantonio Bellone*, 1584. *in* 4.

III. Dell' Architettura Militare. *Milano, per il Locarni*, 1601. *in fol.*, e 1619. *in* 4.

IV. Diſcorſo di Fortificazione, all' Illuſtriſſimo Sig. Carlo Filiberto d'Eſte. MS. in 4. optimæ notæ, cum figuris, pagg. 120. Extat in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum.

V. Diſcorſo ſopra le Miſure delle Cortine, Fianchi, e Spalle de' Baloardi d'una Fortezza Reale. MS. ut ſupra; extat ibidem.

Laudatur à Joanne Paulo Lomatio in Tractatu de Pictura, Paulo Morigg:a tam in Nobilit. Cap. XXXVII. Lib. III., quàm in Hiſt. Mediol. Lib. I. Cap. LX. Hieronymo Borſerio in Supplem. Cap. XII. Abbate Ghilino in Theatro parte II., atque in Athenæo Picinelli pag. 228

Notandum hîc obiter ſphalma ejuſdem Picinelli, qui in ſupradicto Athenæo pag 87. laudat Bernardinum Buſcam tanquam Scriptorem Operis, cui titulus: „ Roſario di Sermoni predicabili. „ Hoc Volumen illud ipſum eſt, quod recenſebimus in Bernardino de Buſtis vero ejus Auctore, quem Picinellus Buſcam nuncupavit.

CCCXLV.

De BUSSERO AMBROSIUS.

ETiam à Buſſero nomen Familiæ, & quidem illuſtre in hac Urbe venit, necnon plures Viros doctrinâ, & militiâ dignos enumerant Patriæ Hiſtoriæ. Clariſs. Saxius, necnon Puricellus nobis dederunt Gotifredum, de quo infra; doctiſſimus etiam Sitonus mentionem agit de Raphaële de Buſſero J.C. ac in Magiſtratu Redditũum Extraordinariorum Quæſtore Ducali in Anno MCCCCLXIV. Ambroſius noſter ſedebat inter Juriſperitos Nobiles Collegii Mediolanenſis Anno MCCCCXXVII., atque in Oratoria facultate plurimùm claruit, ut facilè agnoſci poteſt ab iis, quæ ſcripſit, & nobis ſervavit fortuna,

Nempe:

I. In laudem Martini V. Pontificis Epiſtola, ſeu potiùs Oratio Latina. Extat in Bibliotheca Ambroſiana in MS. ſign. B. num. 116. in fol.

II. In laudem Urbis Romæ Oratio publicè habita Anno MCCCCXXV. cum magno concurſu Auditorum. Extat in MS. variorum Orationum illuſtrium Virorum in Bibliotheca FF. Auguſtinianenſium S. Mariæ Coronatæ Mediol. in 4.

CCCXLVI.

De BUSSERO GOTTIFREDUS.

DUm attentè perſcrutatus ſum MS. Codicem Gotifredi de Buſſero, in ejuſdem Tractatu de Templis, atque Altaribus hujus Civitatis inveni, quòd ortus fuerit Anno MCCXX, ut ipſemet teſtatur, ibi ſermonem habens de Sancta Pelagia ad numerum 334. Miſſam celebravit in Recluſorio Sancti Martini Anno MCCLXXXIX. ipſo ita ſcribente in memoria iſtius Sancti num 280. Se quoque dicit Parochum loci Rodelli in memoria S. Galdini num. 182. Diligentiſſimus hic Scriptor multum ad Ritus cognoſcendos Ambroſianæ Eccleſiæ juvat, & utinam dies appareat, ut & ipſe ſuppellectilem ad tam neceſſariam Provinciam pertractandam, alicui Viro erudito ſubminiſtret!

En titulus ejus Operis, quod vidi:

I. Vitæ Sanctorum, & Epiſcoporum Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ, in quibus multa ad eandem Eccleſiam narrantur pertinentia.

II. Item de Templis, atque Altaribus in eadem Urbe, atque Diœceſi dicatis MS. in Biblioth. Capituli Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolanenſis, in Pergameno magnæ molis, litteris rubro-nigris, ſign. D. num. 61.

III. Ejus Opus Hiſtoricum ſe olim vidiſſe, teſtatur Landæ, & in Bibliotheca Minorum Conventualium Mediol P. D. Gaſpar Berretta, ut ego legi in ſuis Schedis, ſed omni diligentia adhibita, mihi datum non fuit ibi ipſum reperire.

De eo agunt Puricellus in Diſſertatione Nazariana cap. 64. num. 14. Saxius in Diſſertatione Apologetica SS. Gervaſii, & Protaſii num. 54. ubi inter Scriptores prope finem Seculi XIII. Ambroſium noſtrum optime collocat, necnon Picinellus pag. 172.

CCCXLVII.

BUSSERUS JOSEPH LUDOVICUS.

JOſeph Ludovicus Buſſerus tertio Kalendas Septembris, Anno MDCLIX. Mediolani natus, perfectioris vitæ deſiderio Carmelitarum Ordinem à Diva Thereſia ad vetuſtam auſteræ vitæ normam revocatum amplexus eſt ipſo Deiparæ Natali die MDCLXXV. aſſumpto nomine Joſeph Angeli à Nativitate Beatæ Virginis Mariæ. Pietate & doctrina claruit, Theologiæ, Legum & Canonum, & Sacræ Paginæ peritiâ inſignis. Philoſophos, atque Theologos in Cœnobiis Bononienſi, Tridentino, & Placentino ex Cathedra interpretatus eſt. Prior Faventiæ, & Alexandriæ, Monialium ſui Ordinis à Confeſſionibus, Sanctæque Inquiſitionis Officio à Conſiliis non ſemel fuit. Migravit è vita in Monaſterio Cremonenſi Sancti Imerii die XIV. Septembris MDCCXXIV.

Edidit Librum, cui titulus:

I. Lector Biblicus, ſive Bibliæ Sacræ Antilogiæ ad concordiam redactæ, juxta mentem Doctoris Angelici. *Cremonæ, apud Ricchinum*, 1725. *in fol.* Inſcriptus fuit Illuſtriſſimo Alexandro Litta Cremonenſi Epiſcopo.

II. Hujus Operis Tomus ſecundus, in fol. apud Suos MS. adhuc ſervatur Cremonæ, & prælo paratus.

III. Diſcorſi ſacri. *Modena*, 1693. *in* 4.
Ita à Suis.

CCCXLVIII.

De BUSTIS BERNARDINUS.

FRater Bernardinus de Buſtis Ordinis Minorum Laurentii J. C. C. filius, Civis Mediolanenſis, non autem de Buſto Oppido ad Occidentem decimo quinto ferme lapide ab hac Urbe ſito, uti plures ſcripſerunt, cùm ſit notiſſima apud Mediolanenſes Buſtorum familia, ex qua Bernardino noſtro coævi prodierunt Bernardus in Patria Ducalis Senator, de quo Landus in Senat. Mediol. Lib. V. pag 149, & Bernardinus alter Eques Hieroſolymitanus, de quo Bartholomæus à Puteo in Catalogo pag 6 Vir fuit doctus in litteris humanioribus, in Theologia, Philoſophia, Juriſprudentia, & Poeſi, atque in Sacra Scriptura verſatiſſimus. Magiſtrum habuit Fratrem Michaëlem de Carcano, celeberrimum per totam Italiam Concionatorem, cujus loco ſuo occurret mentio, eique tandem non abſimilis diſcipulus apparuit. In Regeſto ſui Ordinis, quo ſolent ſignari Prædicatores celebriores à Superiore generali ad præcipuas Urbes Italiæ, petentibus Civibus, aut Viris principibus, deſtinati, ſingulis ferme annis, ex quo cœpit Bernardinus florere, ad maximas quaſque Urbes miſſus invenitur. Ejus opera, ſpiritus, & ingenii ſui vim apud omnes patefecerunt: vulgatæ & jam ſæpius Orbem pervagatæ ſunt ejus lucubrationes terſiſſimæ, quas & ſpiritus veracitate, & ſapientiæ fundamentis, & authoritatis ſanctimoniâ conſpicuas ſuſpiciunt omnes. Ad Superos verò evolavit in Melegnani Oppido, Ducatus Mediolanenſis in via Laudenſi, juxta Suos, Anno MCCCCLXXX., & in Eccleſia Sanctæ Mariæ Miſericordiarum, nunc autem Sancti Franciſci nuncupata, tumulatus fuit. Ego verò in Schedis Mazzuchellianis legi, ejus mortem accidiſſe poſt Annum MD., quod innuere videtur etiam Altamura, qui ejuſdem' meminit Anno MCCCCXCVIII., ut infra dicemus. Adde teſtimonium Cl. Fabritii in ſua Bibliotheca medii-ævi, qui obiiſſe Bernardinum noſtrum aſſerit poſt Annum MD, Ceterùm tanta fuit probitate morum, & vitæ integritate, ut Beati nuncupatione honorari meruerit.

Opera illius ſunt:

I. Roſarium Sermonum per Quadrageſimam, ac in omnibus diebus, tam Dominicis, quàm Feſtis per annum, necnon de unaquaque materia prædicabili, duobus Tomis diſtinctum. *Venetiis, apud Arrivabenum*

Digitized by Google

bemum 1498., & *Lugduni*, 1507, & iterum, *per Jacobum Junctam* 1525. *in* 4, & *Brixiæ* 1588.

Hoc libri titulo deluſi Scriptores Ordinis Prædicatorum, apud quos celebris eſt Deiparæ ſub invocatione Roſarii cultus (ut autea jam adverterunt Quetif, & Eccard Tom. *I.* pag. 907. Script. Ordinis Præd.) & primos ſecuti Picinellus, & Moriggia noſtri, exiſtimarunt Bernardinum inter D. Dominici Alumnos recenſendum, ſed perperam; ex uno enim geminum Virum conflarunt, licèt diverſo nomine, nam pro *Buſto* ſcripſere *Buſca*, huic tribuendo Bernardini noſtri *Roſarium*. Hi ſunt Luſitanus, Pius, Fernandez, & Altamura.

II. Mariale, ſive Sermones de Beatiſſima Virgine Maria, ac de ejus excellentiis, non modò per ſingulas ejus Feſtivitates, ſed & per omnia anni Sabbata ad concionandum accommodatum. *Mediolani, per Leonardum Pakel*, 1494. *in* 4. Addito Tertio Operum Tomo, qui ſimul cum reliquis duobus prodiit. *Brixiæ, apud Petrum Mariam Marchettum* 1588. Elegantes atque doctiſſimos hos Sermones affirmat Eyſengrenius; plenos verò pietatis, & bonorum rerum Poſſevinus.

III. Quadrageſimale. *Argentinæ* 1496.

IV. Defenſorium Montis Pietatis contra figmenta omnia æmulæ falſitatis, Tractatus duo dicati Bernardino Cardinali Tit. Sanctæ Crucis in Hieruſalem: data eſt nuncupatoria Auctoris, Mediolani Prid. Kal. Feb. 1497. ſine nomine Impreſſoris, & loco.

In principio ſic legitur: „ In nomine Jeſu Chriſti, „ ac Glorioſæ Virginis Mariæ Matris ejus. Incipit „ Defenſorium Sacratiſſimi Montis Pietatis, editum „ à F. Bernardino de Buſtis, Ord. Minor. de Obſer., „ quod continet duos pulchros Tractatus, atque „ compoſitum fuit ad complacentiam B. P. F. Bernardini Feltrini ejuſdem Ordinis, qui ſæpius ipſum „ F. Bernardinum hortatus eſt, ut aliquid in ſcriptis „ redigeret de juſtificatione, ac utilitate ipſius ſaluberrimi Montis, dicens ei: Ego libenter video „ Scripta veſtra &c.

V. In fine adſunt Carmina quædam ejuſdem Bernardini ad Hieronymum Torniellum Min. Obſer. Prædicatorem Apoſtolicum, & in Partibus Ciſmontanis Vicarium Generalem; cum reſponſione Metrica ejuſdem.

Edita ſunt etiam Mediolani, ut videre eſt in Hiſt. Typograph. Mediol. Cl. Saxii.

VI. Introductiones Grammaticæ Latinæ. *Valentiæ*, 1559 ex Laſore à Varrea.

VII. Sermo de Charitate, ſive de Evangelio æterno in fol. Ex Beughem Incunabula Typograph p. 174.

VIII. Conſilium Bernardini de Buſtis, an pactum de retrovendendo faciat præſumi contractum fœneraticium ext. in prima parte Roſarii Buſti, Sermone 26. incip. De Feria litera E, & litera G.

Ex Draudii Biblioth. Claſſica pag. 688.

IX. Officium Immaculatæ Conceptionis Anno MCCCCLXXX. compoſitum, & Sixto IV. Summo Pontifici dicatum, à quo etiam Diplomate Apoſtolico confirmatum eſt. Eo utuntur Minores die VIII. Decembris.

X. Officium Nominis Jeſu, cujus cultum anniverſaria die, Rituque ſolemni per univerſam Eccleſiam celebrari ardentiſſimis precibus ab Innocentio VIII. poſtulavit. Uſui eſt Minoribus die XIV. Januarii.

XI. Elucidarium de Immaculata Conceptione. *Mediolani* 1492. Ex Cl. Saxio.

XII. Officium Sanctæ Crucis. Ex eodem.

XIII. Laudes B. V. M. Italico ſoluto Carmine. Ex eodem. Extat Lancini Curtii Epigr. ad eumdem: Lib. V. fol. 80.

Præter citatos Auctores videndi ſunt Martyrol. Franciſc. ad diem VIII. Maji. Gonzaga de origine Seraphicæ Religionis, Marcus Ulyſſiponenſis in Chronica Minorum p. 3. Du-pin Tom. XII. Bibl. Eccl. Maraccius Bibl. Marian. p. 1. pag. 218. Fontana Bibl. Leg. p. 1. pag. 13. Picinell. pag. 87. in ſuo Athenæo, cum aliis ab eo citatis, nec non Hiſtoria Typographica Mediolanenſis Cl. Saxii.

A BUSTO ALEXANDER. V. CRESPIUS.

C C C X L I X.

BUTIUS JACOBUS PHILIPPUS.

JAcobus Philippus Butius Mediolanenſis Ambroſiani celeberrimi Collegii Doctor ab ipſo Friderico Borromæo Cardinali Archiepiſcopo Conditore in ampliſſimum eum Ordinem cooptatus Anno MDCXXXI., & unicè dilectus, Arabicam quoque linguam adeò calluit, præter ſcientias reliquas, ut Codicem Alpharabii manu deſcriptum Arabicis characteribus Latio donandum ab ipſo Cardinali acceperit. Canonicalem Præbendam in Collegiata S. Thomæ, quæ dicitur in Terra Amara, obtinuit. Hebraicas etiam litteras edoctus uſque adeò fuit, ut Arcana exponeret ejus Idiomatis his omnibus, qui eum tamquam oraculum, conſulebant. Conſtantiſſimus in litterariis laboribus plura exaraſſe perhibetur à Petro Paulo Boſca in libro IV. de Origine, & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ circa finem, & alibi in eo Opere ſæpè.

Ejuſdem meminit Lapis Sepulcralis Auguſtino Butio, Epiſcopo Smirnenſi, in Eccleſia S. Laurentii poſita Fratrum Minorum de Obſervantia S. Franciſci Veliterni, vulgò Velletri, deſumta ex Bonaventura Thenli in Theatr. Hiſtoriæ Veliternenſis lib. III. fol. 344.

D. O. M.
CERNITE MORTALES
AVGVSTINVS SANGVINE BVTIVS
NATIONE INSVBER
MEDIOLANENSIS ORIGINE
RELIGIONE MINOR
PROFESSIONE OBSERVANS
DIVINA SAPIENTIA CLARVS
SACRA ELOQVENTIA CLARIOR
AVORVM GENTILITII DVPLICI BONITATE
CLARISSIMVS
APVD HIEROSOLYMAS
PERVIGIL GENERALIS VICARIVS
SVPREMAE HISPANIARVM HEROINAE
CONFESSARIVS
HINC VBIQVE CLAMANTIBVS MORIBVS
VIRTVTIBVS VNDEQVAQ; IMPELLENTIBVS
SMIRNENSIS ECCLESIAE CVRA PASTORALI
DONATVS
TANDEM VELITRENSIS SVFFRAGANEVS
AQVILAE PLVMIS ET ACIE
EVECTVS AD SYDERA
HOC SAXO PROMITVR HAVD PREMITVR
EX VOTO BVTIORVM FRATRVM
AVGVSTINI IAC. PHILIPPI I. V. D.
MARCI ANTONII, CAROLI, IOH. BAPTISTAE
I. V. DD.
QVI TANTI PERENNITATI VIRI
POSS. MONVMENTVM.

Scripſit:

I. S. Athanaſii in Pſalmos Davidicos Commentaria ex Arabico in idioma Latinum tranſlata, interprete Jacobo Philippo Butio Collegii Ambroſiani Doctore. Tomi IV. in fol. MSS. pagg. 480. lat. & totid. Arab. Extant in Bibliotheca Ambroſiana ſign. N. num. 14. 15 16 & 17.

Vide Boſca de Orig & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ.

C C C L.

BUTTINONUS JOHANNES MARIA.

JOhannes Maria Buttinonus Trivilii natus, Patre Bernardino, ex antiqua Familia, qui pauperum valetudinarium, jam inde à reparata humani generis Salute Sæculo decimo tertio, in eo municipio ſuis opibus erectum dotaverat, Studiis litterarum, ac Juris Civilis, & Canonici ab ineunte ætate ſe dedit, quarum etiam facultatum lauream eſt conſecutus. Itaque Sacerdotio initiatus inter Rectores Templi Sancti Martini in patria ſua Curæ animarum adſcriptus eſt, opimo etiam Sacerdotali fundo Verdelli Bergomatum in Oppido poſtmodum auctus. Fuit etiam Canonicus Pontis Aureoli, vulgò *Pontirolo*. Verum ad majora eum indole, ac fortuna poſcentibus, cognitus eſt Cardinali Cicalæ Genuenſi, cum in regionem Inſubriam fortè ille veniſſet. Is igitur probatâ Buttinoni prudentiâ, ſcientiâque, cum navum, atque induſtrium in negotiis pertractandis, expedien-

diſqu:

Digitized by Google

diſque expertus eſſet, Comitem Sacri Palatii Lateranenſis illum renunciavit. Mox Romam redux, eò Inſulam Sagonenſem in Corſica, accito Buttinono procuravit, atque obtinuit. Ubi autem Romæ probari novi Sagonenſis Antiſtitis mores, ac Sapientiam vidit Pontifici Maximo, Auctor fuit ejus conſtituendi Urbis æterni Gubernatoris. In tam conſpicuo Magiſtratu per annos aliquot eum laude verſatus eſt, proximumque Purpuræ mors è vivis eripuit. De eo mentionem Ughellus facit in Epiſcopis Sagonenſibus. Deceſſit circa Annum MDL. ac inter Monumenta ingenii ſui tantùm ſuperſunt

I. Acta ſuæ Gubernationis Romanæ, quæ in Archivo Æliæ Arcis in Urbe aſſervantur. Tom. II. MSS. in fol.
Hæc mihi perhumaniter ſubminiſtravit doctiſſimus Barizaldus, atque agit de eo Ughellus, ut ſupra monui, Tom. III. col. 519.

CCCLI.

BUTTINONUS PETRUS PAULUS.

PEtrus Paulus Buttinonus Trivilienſis, Hieronymi filius, litterarum ſtudiis à pueritia excultus, Juri ediſcendo ſe ſe impenſius addidit adoleſcens. Ineunte igitur juventute uſus conſuetudine Joannis Mariæ Raynoni Municipis ſui, quem ex erudita pietate ſtudioque juſtitiæ, Divus Carolus vivens ita probaverat, ut eum menſæ comitem ferè perpetuò vellet, multum religione, prudentiaque profecit. Mox Lauream Ticini aſſecutus, togatus in Forum Mediolani proceſſit ad munus Advocati. Quare Concilium Triviliatis Populi cauſarum ei ſuarum delegavit curam; quo in munere tanta fide diligentiaque ſe exercuit, ut omnium animos in ſe converteret. Cum itaque vel Nobiliſſimæ Mediolanenſium Familiæ ejus Clientelæ ſe commiſiſſent, magnam apud omnes gratiam aſſecutus, nobili conjugio hæredis patrum ſuorum feminæ ditatus eſt. Opibus, ac rationè auctus, cum jam Fiſci Regii Patrocinium exerceret, & de illius Sapientia certior Rex Philippus IV. factus fuiſſet, ab eo adlectus ad ſummam Mediolanenſis Senatoris dignitatem Anno MDCXXXIII., ac publicæ ſubinde Salutis Præſes eſt renunciatus. Cum autem in Italiam veniſſet Cardinalis Infans Regis Hiſpaniarum frater, is Buttinonum jam ſeneſcentem multa cum honoris ſignificatione ſæpius auditum magni facere teſtatus eſt. Ita in ſumma apud omnes opinione Sapientiæ honorum divitiarumque plenus, Anno MDCXXXVII. die X. Octobris deſiit vivere. Reliquit

I. Conſilium, quod Jure Canonico, & Civili, Eccleſia, & Eccleſiaſticæ perſonæ ſunt immunes à quibuſcumque oneribus extraordinariis pro bonis, quæ à Laicis titulo emptionis, ſeu alio nomine tranſeunt in Eccleſiaſticos.
Extat in Catena aurea Hieronymi Gattici Tom. 1. pag. 141
II. Conſilium deciſivum, an Statuta quæcumque prohibentia ſucceſſionem bonorum ab inteſtato afficiant Perſonas Eccleſiaſticas. Ibid. 149.
III. Allegatio Juris pro Conſortibus de Valentis. Extat in Collectione Syri Joſeph Ruthæ J. C. Papienſ.
IV. Duæ Allegationes ejuſdem in cauſa contra Fiſcum de Feudis. In Parochiana.
V. Allegationes LXXIII. apud Solivetam, & Benaliam, alioſque.
Ita è Schedis P. D. Gaſparis Berettæ, & ex Indiculo Eruditorum Trivillienſium ab eruditiſſimo Viro Canonico D. Hieronymo Barizaldi ejuſdem Oppidi, mihique amiciſſimo perhumaniter communicato.

CCCLII.

BUTTINTROCHIUS JO. BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Buttintrochius Joannis Mariæ, & Claræ Theodoræ Panceriæ Civium Mediolanenſium filius, Regiuſque Feudatarius fuit. Ingenium ſuum, & poëticæ facultatis peritiam ex his, quæ poſt ſe reliquit Carminibus, ſatis noſcere licuit. Verùm ejus geſta nobis invidit oblivio. Immo nec Parentes ipſius, nec diem emortualem hîc à ſolis ſchedis Mazzuchellianis Lectoribus meis proferre potuiſſem, tam pauca in ipſis reperi, ſi Cl. Sitonus inter tot alia, quæ eidem debeo, etiam hæc de Auctore noſtro mihi perhumaniter non obtuliſſet. Nulla ideo ratione omittendum cenſui, quem tantus Vir (P. Mazzuchellus ſcilicet) in Litteratorum album retulerat: præſertim cum Carmina ejuſdem, quantum ætas illa ferebat, lectu non indigna ſint. Obiit annis, & meritis onuſtus ſub initio Sæculi præſentis, nempe Anno XI. Ea, quæ vulgavit, ſunt

I. Selvetta di Poetici ſcherzi. *Pavia, preſſo Giambattiſta Magri*, 1649. in 8.
II. Carmina varia Italica ego vidi in Collectionibus pro Laureis donandis tam Mediolani, quàm Ticini.
III. Carmen Latinum in laudem S. Caroli Borromæi. *Mediolani ſine Typographo*, 1688. in 4.
Ex ſchedis Virorum illuſtrium ſupradictorum.

C

CCCLIII.

CABALLINUS JOANNES BAPTISTA.

SCriptoribus Novarienſibus in ſuo Muſæo Caballinum inſeruit pluries à nobis laudatus Cotta, eo quia in loco Coimi nomine natus ad Vallem Vegetiam in Diœceſi Novarienſi; ſed cum locus ipſe ditioni Mediolanenſi ſubjectus ſit, ideo non rejiciendus noſter ab Athenæo Picinelli, etſi candidè ipſe profeſſus fuerit, nihil de Vita Auctoris hujus reperiſſe: debemus igitur ſupramemorato Cottæ præter locum, ut diximus, ubi lucem Caballinus viderit primam, etiam alia quæ de eo ſubjiciam; nempe, quod Mediolani Legalibus ſtudiis deditus, non tantum in ipſis optimè ſe erudiverit, ſed quod etiam tota Forenſis Curia ei debuerit juſtam methodum, quam edocuit ad cauſas in Tribunalibus patrocinandas, ſublatis improbis Legulejorum calliditatibus, neſcio tamen ſi omnibus, an ſi inpoſterum ſint millies adauctæ. Fuit ergo noſter in numero Cauſidicorum Mediolanenſium adſcriptus, & meritò eorundem Notariorum ſui temporis Lucerna vocatus. Quod rarum item eſt de ipſis, qui in Foro verſantur, Caballinus optimum latinum ſtylum retinuit, ſicuti Epiſtolæ ipſius Nuncupatoriæ ad D. Carolum Borromæum, atque ad alios facilè oſtendunt. In rebus ad Dominium Mediolanenſe ſpectantibus peritus adeò fuit, ut ad Aulam Hiſpanicam pro iis tuendis deſtinatus extiterit, ſed morte præventus abire non potuit. Bernardinus Baldinus hoc Carmen in ipſius laudem cecinit:

Si carpit livore nocens te Zoilus, armis
Te defende, quibus jura tuere Liber.
Quiſquis poſcit opem ſupplex, opis indiget; artem
Propugnare vales ſtrenuus ipſe ſuam.

Leguntur de ipſo:

I. Actuarium Practicæ Civilis. *Mediolani*, 1585. & 1587. *in* 8. Notis verò atque Additionibus illuſtratum à Julio Cæſare Gluſſiano. *Mediolani*, 1616.
II. Actuarium Practicæ Criminalis. *Mediolani*, 1587. *in* 8.
III. De Sequeſtris. *Mediolani*, 1558. *in* 8.
IV. Formularium, & Solemnitates Inſtrumentorum. *Mediolani*, 1581. & 1558. *in* 8.
V. Oratio ad Clementem VIII *Ferrariæ*, *apud Baldinum* 1598. *in* 4. hanc nec Picinellus, nec Cotta agnoverunt.

De eo Auguſtinus Fontana par. I. pag. 164. Moriggia Nobil. lib. III. cap. II. Cotta in Muſæo Novarienſi pag. 159. & Picinellus pag. 276.

CCCLIV.

CABIATUS JOANNES EVANGELISTA.

CEleberrimo JC. Joanni Evangeliſtæ Cabiato, quem ex Columba Calva conjuge, jam à nobis laudati Boſſii Senatus Inſubrum Præſidis nepte, Joannes Baptiſta ſuſcepit, ſi debita laudum encomia tribuenda forent, noſtri eſſent inſtituti nimis anguſti fines certo certius ampliandi. Verumtamen Lectoris erit ex paucis hîc relatis Viri meritum noſcere, præſertim cum in ſobole præclariſſima, quam ſuperſtitem cernimus, Patris ingenium, mores, virtuteſque præfulgeant. Bonis excultus artibus, ad quas omnes aptiſſimam nactus fuerat indolem, legibus tandem addiſcendis totum ſe tradidit; ita tamen, ut aliorum non oblitus, quæ coluerat, ſtudiorum, amœnioribus feria temperans, perpetuum otio bellum indixerit. Mirum eſt cogitare quomodo Joannes Evangeliſta noſter opportunum tot conſcribendis libris tempus invenerit, in publicis, atque privatis negotiis gerendis ſemper occupatus. Alter enim extitit ex hujus Mediolanenſis Dominii Vicariis Generalibus, & annos ultra XX. Auditoris munus in Comitum Borromæorum Feudis exercuit. Omnium Provinciæ Mediolanenſis Civitatum negotia præ manibus habuit, & ſignanter Novariæ. In Foro præcipuè, tanta cum prudentiæ, virtutiſque fama ſe geſſit, ut dum de conſcriptis novis Patribus in Mediolanenſi Senatu legendis ageretur, quater ipſe tam à Supremis Inſubriæ Producibus, quam ab ipſo Ampliſſimo Ordine primus omnium ad tantum munus Principi commendaretur. In graviſſimis quoque negotiis à **Carolo VI. Auguſto** adhibitus fuit; tunc præſertim cum petente Victorio Amedeo Sardiniæ Rege, una cum laudatiſſimo Senatore de Araciel, quem loco ſuo commendavimus, à Cæſare lectus eſt, ut multa ad ejuſdem Regis Ærarium in bello cum Gallis geſto ſpectantia, atque ad rectam Cenſus adminiſtrationem pertinentia moderaretur, atque ſanciret. Comes quoque Carolus Borromæus Imperii in Italia plenâ cum poteſtate Legatus controverſias aliquot in ea Regione, quam Langas appellant, inter Oppida nonnulla, quæ Imperialia Feuda ſunt, excitatas Cabiatum cognoſcere voluit, rem profectò difficillimam ſuſcepturum, cùm etiam de Januenſis Reipublicæ juribus non lædendis ageretur. Patriæ Civis amantiſſimus & coram, & ſcriptis ita Mercimonium promovere ſtuduit, ut non modicus Artificum numerus, qui jam aliò ſedes tranſtulerat, ab exteris Regionibus, magno cum Inſubriæ lucro, Mediolanum fuerit revocatus. His, atque aliis optimè geſtis illuſtris, non ſine ingenti Patriæ luctu, deſideratus eſt menſe Julio, Anno Æræ Chriſtianæ decimo octavo ſupra milleſimum ſeptingenteſimum, qui ipſi erat **LVII.**

In his tamen adhuc vivit ſcriptis:

I. Refutatio Conſultationis Comitis de Pras, & Juriſconſulti de Tela ſuper nova methodo Tributa Inſubriæ imponendi; quæ quidem Refutatio tantùm profecit, ut adverſaria Sententia omnino rejecta fuerit.
II. Conſultatio pro rejiciendo, atque tollendo Vectigali Chartæ ad publicas Tabulas conſcribendas, ſigillo quodam munitæ: Hoc Gallorum hujus Seculi initio Inſubriam bello vexantium tempore impoſitum, auditâ Cabiati ſententiâ, ſublatum è medio fuit.
III. Conſilium ſuper novo Candelarum Artificio ab Ayroldo quodam excogitato. Id tanto cum plauſu exceptum fuit, ut ex Senatus conſulto omnia ad eam rem congeſta, atque parata, in conſpectu populi, Carnificis manu igni traderentur.
IV. Allegationum in diverſis cauſis, atque in omnibus Fori materiis Volumina XXX. & ultra ingentis moleis.
V. Rerum ad Cauſas aliquas peculiares ſpectantium in Foro controverſas Sylva. MS in fol.

Hæc omnia MSS. ſervantur penes Juriſconſultum Auctoris filium D. Antonium, meique amiciſſimum, & Patris veſtigia ſtrenuè proſequentem.

VI. Inter alia Poetica Opera in utraque Lingua, quæ ſparſim edidit, celebratur Latinum Poëma de Innocentum Puerorum Strage. In eo Joannis Baptiſtæ Marini, qui argumentum hoc Italicis tractavit Verſibus, nedum aſſecutus ingenium, ſed etiam aliqua ex parte viciſſe creditur. Stylus certè Virgiliano accedit metro. Prodiit quidem ſub auſpiciis Bartholomæi Craſſi, de quo agemus, qui Cabiati Præceptor fuit in Eloquentiæ, atque Poëſis ſtudio, ita ut nonnulli eidem hoc Poema tribuerint, verum Diſcipuli hujus præſtantiſſimi Opus eſſe, teſtatum Præceptorem ipſum multi contendunt.

Memoratur à Cl. Sitono in ſuo Theatro Nobil. pluries à nobis indicato.

CCCLV.

CABIATUS JOSEPH.

AB altera Familia Mediolanenſi Cabiati nomine ortus eſt Joſeph, qui in Univerſitate Ticinenſi Studiis Medicis totum ſe devovens, ibi etiam in eadem Facultate Lauream accepit, & tantùm nominis ſibi acquiſivit, ut variis in locis Dominii Mediolanenſis, præcipuèque in nobili Oppido Buſto nuncupato, vocatus fuerit ad Artem ſuam exercendam, quod ſemper maxima cum laude adimplevit, ſed quietem poſtea appetens, Sideriani (locus eſt XII. millibus paſſuum Mediolano diſtans, Novariam versùs) ubi domum, & plures agros habebat, ad pauperes tantùm, nulla accepta mercede, medendos, aſſiduè litteris incubuit, uſque dum ad ſeptuageſimum ſuæ ætatis annum perventus, die VIII. Julii MDCCXIV. obiit. Plura certè tam in Eruditione, quàm in Re Medica Vir iſte emunctæ naris compoſuit, quæ miſerè deperdita ſunt, nec ſupereſt aliud quam ſequens ejus Opuſculum optimè ſcriptum, quod etiam continet pluſquam titulus ipſe promittit, nempe

I. Quanto di ſtraordinario, e curioſo è ſeguito nell' Inverno dell' Anno MDCCIX. in alcune parti della Lombardia, rappreſentato da Giuſeppe Cabiati all' Illuſtriſſimo Sig. Conte Marc' Antonio Viſconti. *Milano, preſſo Ambrogio Ramellati*, 1709. *in* 4.
Vide Curtium pag. 237.

CCCLVI.

CACAPISTI GERARDUS.

OBſcuris illis temporibus, quibus diro ſchiſmate lacerabatur Eccleſia Dei, & cruentis, rabidiſque Factionibus tota ferme Italia vexata languebat, Sæculo nimirum XII. non defuerunt inter Mediolanenſes Cives, qui Juriſprudentiam colerent, & nedum Patriæ, verumetiam aliis Italicis Urbibus Legum Romanarum lucem proponerent. Inter hos in præſentiarum occurrit Gerardus Cacapiſti magni nominis ætate ſua Juriſconſultus, & Patriæ Conſul cum Oberto ab Horto. Dum eo Magiſtratu fungeretur Anno MCLXVII. cum Laudenſibus adversùs Fridericum fœdus eum renovaſſe, ſcribit Chalcus Annal. lib. XI. adeoque validas vires Mediolanenſium effectas, ut Parmenſes, Novarienſes, Vercellenſes, Obizo Marchio Malaſpina, qui prius pro Friderico ſtabant, cum ipſis Mediolanenſibus ſocietatem inierint. Anno MCLVIII. ſupradictus Fridericus I. Auguſtus cognomento Oenobarbus, cum apud Roncaleam Principibus Italiæ, atque Civitatum Conſulibus indixiſſet Comitia celebranda, & cùm Martino Goſia, Bulgaro, Jacobo, atque Ugolino à Porta Ravennate celeberrimis Legum interpretibus in Academia Bononienſi in mandatis dediſſet, ut ſibi reſponderent: an rerum omnium dominium Cæſar haberet, quæ ejus indulgentia velut precario jure à poſſeſſoribus tenerentur; idque affirmaret Martinus, negaſſet Bulgarus, cæterique nutaſſent; inſuper petiſſet Cæſar ab eis quodnam in Civitates Lombardorum jus haberet; advertentes Viri prudentiſſimi hoc negotium non ſine maxima invidia perfici poſſe, unum è ſingulis Civitatibus ipſis Collegam ſibi dari ad judicandum poſtularunt. Selecti ſunt igitur viginti octo Juris Doctores, qui cum quatuor ſuperius recenſitis in Templum Sancti Petri Contrebiæ convenerunt. E Mediolanenſibus adfuere Obertus ab Horto, quem loco ſuo commendabimus, & Gerardus hic noſter. Qui hujus Conventus exitus fuerit, pluribus narrat Guido Pancirolus de Claris Legum Interpretibus lib. II. cap. XIV. unde hæc hauſimus. Legatione functus eſt pro Patria, cujus tunc erat Judex Anno MCLXXVII. cum de pace inter Fridericum Imperatorem, & Alexandrum III. atque Lombardorum Societatem ageretur; ibique ab univerſa Lombardorum Societate electus eſt cum Epiſcopis Taurinenſi, Bergomenſi, Novocomenſi, & Aſtenſi; nec non Goëzo Judice Veronenſi, atque Alberto de Gambara Brixienſi Cive ad pacis compoſitionem unanimiter ſtatuendam. Temporis injuriâ cætera Gerardi acta interiiſſe dolentes referimus. Hoc tantum ex Pancirolo ipſo addimus ſcripſiſſe Auctorem noſtrum:

I. De Feudis;
Ait enim loco citato: „ Inter eos Obertus ab Horto „ Feudorum Auctor celeberrimus, & Gerardus Cacapiſti, & ipſe in Feudis clarus. „ Aſſerit Picinellus in Athenæo pag. 235. Gerardum, quem de Nigris cognominat (quibus Tabulis fretus ignoramus, ubique enim Cacapiſti dicitur, niſi fortè ex Ottone Friſingenſi lib I. cap. XII. de geſtis Friderici illud hauſerit, ubi de Nigris Gerardus noſter appellatur) librum primum de Feudis compoſuiſſe, teſtemque citat Cujacium Tom. III. tit de Feudis in principio; libros verò ſecundum, & tertium Opera eſſe Oberti ab Orto, quamvis huic poſtremo libri tres omnes a quibuſdam tribuantur.

II. Conſilium pro controverſiis quibuſdam Eccleſiæ Veronenſis
Id legitur apud Ughellum in Ital. Sacr. Tom. V. in Veronenſ. num. LXXX. in cujus fine ſic habemus: „ Hoc conſilium dederunt judices Mediolanenſes, Obertus, qui dicitur de Orto, Stephanardus, Gerardus, „ qui dicitur Cagapeſto, Otobonus de Concorezo, Gregorius, qui dicitur Caga in Arca, Marchio, qui dicitur Calcagnolo &c.

III Oratio ab ipſo habita pro parte Lombardorum Anno MCLXXVII. Venetiis coram Alexandro III. Summo Pontifice in Capella Palatii Patriarchæ dum ageretur de ſtatuenda pace Lombardorum, in reſponſionem propoſitionis factæ à Chriſtiano Cancellario pro parte Imperatoris Friderici I. extat in Chronico Romualdi Salernitani Tom. VII Scriptorum Rer. Italicarum pag. 223 edit. Mediol. Palat. Societ. & apud Baronium Tom. XII. Annal. Eccleſiaſt. ad Annum MCLXXVII.
Corrigendam notat Puricellus in Monom. Baſilicæ Ambroſ. num. 564. lectionem Actorum Alexandri Papæ apud citat Baronium, ubi eum vocat *Gerardum Piſcem*.

IV. Reſponſa. Horum meminit Merula citatus à Comite Octavio Archioto in Mediolanenſium Familiarum Monumentis.
Anno MCLXXVIII. teſtis interfuit Privilegio conceſſo Monaſterio S. Ambroſii à Rectoribus Lombardiæ, Marchiæ, & Romagnolæ, extat apud Puricell. ibid. num. 571.

CCCLVII.

CACCIA FEDERICUS.

FEdericus Caccia, Camilli ex LX. hujus Urbis Decurionibus, & Urſulæ Caſatæ Jugalium Mediolanenſium filius, decima die Junii MDCXXXV. in lucem editus, in Templo Sancti Firmi baptizatus eſt. Ante Septennium orbatus Patre ſummâ vigilantiâ à Matre educatus, humanioribus litteris in Braydenſi Academia, tum legum Inſtitutionibus ſub Nicolao Caſato Juriſconſulto Coll. ſedulam navavit operam. Hinc inter Alumnos Collegii Borromæi Ticinenſis recenſitus, in Regio illius Urbis Archigymnaſio Laureâ donatus, & in Collegium celeberrimum Juriſconſultorum Mediolanenſium cooptatus, tam ſtrenuè cauſas egit, ut à Clemente X. inter Sacri Conſiſtorii Advocatos lectus fuerit. Benedicto Odeſcalcho, qui poſtea Innocentius XI. dictus eſt, cum Petri Cathedram aſcenderit, ob præclaras virtutes in primis charus fuit. Federico Vicecomite Mediolani Archiepiſcopo renunciato, dignus habitus eſt, qui ei in Sacræ Rotæ Auditoratu ſuccederet. Eum quoque Pontifex Palatino Præſulatu, & Summi eleemoſynarum largitoris munere decoravit. Ineunte Decembri MDCXCII. ad Carolum II. Hiſpaniarum Regem, Archiepiſcopus Laudiceæ appellatus, Apoſtolici Nuncii munere functurus mittitur ab Innocentio XII. A quo abſens die XI. Aprilis MDCXCIII. ad Mediolanenſem Eccleſiam regendam aſſumitur, tum die II. Decembris MDCXCV. Sacrâ Purpurâ ornatur. Ex Hiſpania rever-

reverſus, ubi eum Rex Catholicus pretioſiſſimis gemmis donaverat, Romæ die XXIII. Julii Purpureum Galerum, die verò XIII. Auguſti MDCXCIX. Cardinalitium anulum, & Sanctæ Pudentianæ Titulum ſuſcepit. Mediolanum veniens, magno Populi gaudio die XI. Decembris ſolemniter Urbem ingreſſus eſt, & haud ita multò poſt Catholici Regis Diplomate tradita eſt ei Ducatus Mediolanenſis ſumma Præfectura, donec Produx mitteretur. Inopes cujuſcumque ordinis eſſent, ſeu Deo dicati Viri, ſeu Laici, Sacras præſertim Virgines egeſtate preſſas adeo juvit, ut nullos præter eos ex Aſſe hæredes ſcripſerit. Tanta fuit humilitate, ut juvenis Lucenſes, Novarienſes, & Cremonenſes Infulas recuſaverit. Digniſſimum Præſulem mors terris rapuit Anno MDCXCIX. die verò XIV. Januarii. Ejus Cadaver in Metropolitanam illatum, celebratis de more exequiis, quibus interfuit Novarienſis Epiſcopus, jacet ante Aram Deiparæ Virginis, quæ ab ænea Arbore ante ipſam ſtatuta cognomen ſortitur, hoc addito Elogio.

FEDERICVS CARDINALIS CACCIA
ARCHIEPISCOPVS MEDIOLANI
PAVPERIBVS EX ASSE HAEREDIBVS
INSTITVTIS
ANNVM AGENS LXIV.
OBIIT
XIX. KAL. FEBRVARII ANNO MDCXCIX.

Hæc ſcripſit:

I. Deciſio XIII. Extat in Tomo II. Operum Ramonii cum notis Balducii. *Bononiæ* 1689.
II. Deciſiones VIII. IX. XX. XXIII. Extant cum Albicio de Inconſtantia in judiciis. *Romæ in fol.*
III. Aliæ ſunt in corpore magno Recentiorum. T. XX. & ſeqq.
IV. Aliæ plures MSS. ab ipſo diſpoſitæ in Vol. III. in fol. in Archivo Romano.
V. Lettera al Coll. de' Dottori, e Giudici di Milano. Eſt in Biblioth. Ambroſ. inter Miſcell. Novarienſia T. IX.
VI. Lettera Paſtorale al Clero, e Popolo di Milano, habetur apud Paravicinum pag 54.

Orationem Latinam pro collatione Purpuræ eidem factæ dixit Bartholomæus Rubeus, quæ typis *Agnelli* prodiit. *Mediol.* 1696. *in fol.*

Aliam etiam pronuntiavit eadem occaſione Julius Cæſar Cribellus in Collegio Jur. Conſultorum, de quo ſuo loco.

Elogia in Funere ipſius, & Deſcriptionem compoſuit Franciſcus Saxius, de quo pariter agemus, ſicuti Epicedium in ejuſdem Exequiis recitavit Matthæus Bozzus, quod ſervat in Miſcellaneis Novarienſibus Bibliotheca Ambroſiana.

De ipſo videndi ſunt Ughellus, Cotta in ſuo Muſæo Novar. pag 110. Sitonus pag. 225., aliique.

CCCLVIII.

CACCIA FRANCISCUS, ſive JO. FRANCISCUS.

EX Camillo Magiſtratus RedditVum Ordinariorum hujus Urbis Quæſtore natus eſt Franciſcus Caccia, ab aliis Joannes Franciſcus nuncupatus, qui amœniora, & Legalia ſtudia viriliter proſecutus, Lauream in iſtis Papiæ meritò obtinuit. In rebus omnibus tam graviter, tam prudenter ſe geſſit, ut Sereniſſimus Sabaudiæ Dux ſuum à Status Conſiliis ipſum voluerit, & non tantùm in Cauſis patrocinandis eluxit, quàm pro Arte Oratoria publicè laudari meruit, ut facilè videre eſt ex eis, quæ ad calcem ego proferam, ideoque ſilendam non cenſeo eſſe laudem ipſam, quam ei dedit Silvius Antonianus Clementis VIII. Summi Pontificis à Secretis, dum ejus nomine reſponſum dedit Franciſci noſtri eruditæ, graviſſimæque Orationi, quam eidem Pontifici dixerat Sereniſs. Caroli Emmanuelis Sabaudiæ Ducis nomine, nam ab eodem uti illuſtris Orator, & Vir ſpectata virtute, & Nobilitate decoratur. Florebat ad finem Sæculi XVI., & ſub initio XVII. Clariſs. Cotta, qui ipſum in ſuum Muſæum intulit, eo quia nobiliſſima hæc Familia Patriam agnoſcit Novariam, ſed ab Anno Milleſimo ſexcenteſimo noſtræ Redemptionis ipſa numerabat Sæculum ferè integrum, quod Camillus Caccia, Federici jam dicti Proavus, ſedem ſuam in hac Metropoli fixerat, nil nobis reliquit præter hæc illius eruditionis monumenta, quæ etiam non omnia ſub oculis habuit; nam de ultimis duobus articulis nullum verbum fecit.

I. Orazione Funebre nella morte della Sereniſſima Infante Donna Cattarina d'Auſtria, Ducheſſa di Savoja. *Milano*, 1598. *in* 4.
II. Oratio ad S. D. N. Clementem VIII. Pontif. Max. pro Sereniſſimo, & Excelſo Principe Carolo Emmanuele Sabaudiæ Duce in publico Conciſtorio habita VIII. Kal. Aprilis MDXCIV. cùm ejuſdem Ducis nomine obedientiam præſtaret Comes Franciſcus Martinengus. *Romæ, & Taurini*, 1595. *in* 4.
III. Oratio pro Laurea Comitis Caroli Corii.
IV. Carmina Italica atque Latina. Extant in Collectione pro eadem Laurea, de qua ſuo loco.

Cotta in Muſæo Novarienſe, ut ſemel ſupra.

CCCLIX.

CACCIA MICHAEL ANGELUS.

ARona Oppidum in ditione Mediolanenſi ſatis notum Patria fuit Michaëli Angelo Cacciæ, inter primos numerandus, qui Laurea in Collegio Borromæorum Papiæ donatus fuiſſet. Mirum eſt quantum in Legalibus ſtudiis Vir iſte emicuerit, ſatis enim eſſet dicere, quod inter præcipuos Cauſarum Patronos ſui temporis Mediolani adſcribitur. Anno igitur MDCXXIV. Quæſtor Magiſtratus Redditvum Extraordinariorum hujus Dominii efficitur, & paulo poſt Cathedram Senatoriam meritò obtinuit, ſed peſte graſſante Anno MDCXXX. ipſe, cum integra ejus Familia è vivis omnium dolore abiit. Teſte Cotta poſteris reliquit:

I. Volumina XXX. Juris Allegationum, ex quibus Gatticus in ſua Catena aurea has typis dedit ſequentibus titulis.
II. Celeberrimi V. J. C. Michaelis Angeli Cacciæ Mediolani Senatoris, Regiique ibi Conſiliarii Conſilium, & Reſponſum deciſivum de Immunitate Eccleſiaſtica T. I. pag. 101.
III. Conſilium, & Reſponſum II. deciſivum ejuſdem celeberrimi Auctoris pro eadem Immunitate Eccleſ. pag. 116.
IV. Conſilium, & Reſponſum III. deciſivum ejuſdem, ut ſupra pag 127.
V. Reſponſum IV. Michaëlis Angeli Cacciæ J. C. pro ead. Immunitate pag 416.
VI. Conſil. XL. extat inter illa Vincentii Fuſarii.
VII. Reſponſum aliud, eſt cum Ruginello de Arboribus.
VIII. Pro Reverendiſſimo Epiſcopo Novariæ contra Regium Fiſcum in materia Juriſdictionis temporalis Ripariæ. *Mediol.*, 1613.

Videantur Ripamontius de Peſte pag. 221. Rivola, Auguſtinus Fontana Amphit. leg. p.6. pag.46. Landus pag. 226. Garonus in tit. de jure, & privil. Fiſci. Facardi Alleg. 31. num. 1082. 1144. 1831. 1891. 2727 Gluſſianus in fine additionum ad Practicam civilem Caballini, & Cotta in Muſæo Novarienſe pag. 211.

CCCLX.

CACCIATOR ALEXANDER.

NOmen Patris Euſtachii à Sancto Ubaldo omnibus, ni fallor, rei litterariæ cultoribus notum eſt ob Opera illius publici juris facta, & tot laudibus à doctis Viris cumulata. In ſæculo verò vocatus fuit Alexander, Patre Didaco de Cacciatoribus, Matre Veronica de Gualbertis; de primo, utpote Laudæ Pompejæ nato, nobis erit ſermo in altero Scriptorum Catalogo in hoc Opere adtexendo, ob rationes in Præfatione generali Lectoribus meis jam prolatas. Agamus nunc de Alexandro Mediolani nato, atque in Eccleſia Parochiali S. Nazarii, quæ in Brolio dicitur, Baptiſmate conſecrato. Studiorum

ipſ-

ipſe primordia accepit à Patribus Barnabitis in Scholis Arcimboldiis, & cum ſemper pietatem ſummopere coluerit, Religionem Auguſtinianenſium Excalceatorum ingreſſus eſt Anno noſtræ Redemtionis MDCLI. die XXVII. Januarii, ibique Euſtachius à S. Ubaldo appellari voluit. Curſu Philoſophico vix Mediolani abſoluto Romam ſe contulit, & Magiſtrum habuit in Sacris Paginis Patrem Benedictum à Sancto Jacobo Ferrarienſem Voluminibus Philoſophicis, & Theologicis editis celeberrimum. Quantum in his ſolidioribus Studiis Auctor noſter profecerit ſatis erit obiter dicere, quod Mediolanum à Suis revocatus fuerit ad Cathedram Theologicam aſcendendam, idemque munus ſuſtinuerit Genuæ, & poſtea in Alma Urbe per triennium. Neque à tanto onere defatigatus unquam Vir iſte, ad Studia natus, ab aliis litterariis laboribus deſtitit, ut infra ſua ſcripta patefacient; immo ſollicitus in colligendis undequaque rarioribus libris tam illuſtrem Bibliothecam in Patrio Cœnobio SS. Coſmæ, & Damiani inſtituit, ut noſtratibus, exteriſque admirationi, ſummæque voluptati futura ſit omni ævo. Brevius: Tot munera ab eo peregregiè functa, nempe Conſultoris Sancti Officii, atque ſuæ Religionis Provincialatus, nec non Generalis à Secretis, itemque generalis Viſitatoris nondum ſatis fuere, ut ſe abſtineret à pæne innumeris Concionibus, atque Panegyribus condendis, Romæ, ac ferè in omnibus Lombardiæ Civitatibus ab eo recitatis. Quid mirum ſi in ipſa Bibliotheca ſui Conventus, in qua continuò verſabatur, apoplexiæ ſpecie correptus Anno MDCC. paucis inde diebus tranſactis ad Cœlum evolaverit, antequam plura Volumina eruditionis ſacræ, & profanæ perficere potuiſſet, tanto Reipublicæ litterariæ damno!

Hæc igitur ſcripſit:

I. Diſcorſi Sacri, parte prima. *Roma, preſſo il Moneta,* 1665. *in* 4.

II. Diſcorſi Sacri, parte ſeconda. *Roma, preſſo il Vareſio,* 1665 *in* 4 Ambos nuncupavit præſtantiſſimo Cardinali Palottæ, tunc ſui Ordinis Protectore.

III. Sacri Trattenimenti per i Popoli divoti in alcuni giorni feſtivi, cioè Diſcorſi varj. *Milano, per il Vigone,* *in* 4. Et hunc librum Eminentiſſ. Cardinali Alterio dicavit, tunc & ipſo Auguſtianenſ. Excalceat. Protectore.

IV. Quodlibeta Regularia. Ad Eminentiſſ. ſupradictum Card. Alterium. *Mediolani, apud Malateſtam,* 1691. *in fol.* In ipſo non tantum dubia Moralia, atque Canonica tractavit, ſed etiam diſſeruit Auctor de vero Monachatu S. Auguſtini contra Nicolaum Deſnos, & Franciſc. Macedo. Objectiones item refellit Clariſſ. Ludovici Thomaſini in ſuo Opere de veteri, & nova Eccleſiæ Diſciplina.

V. De Dei Benedictione. *Mediolani, apud Malateſtam,* 1695 *in* 4. ad Eminentiſſimum Cardinalem Mareſcotum.

VI. De Hymno Te Deum laudamus, & de Cantu Ambroſiano. Diſſertatio, extat in eodem libro.

VII. De Metropoli Mediolanenſi. *Mediolani, apud Malateſtam,* 1699. *in* 4. ad Eminentiſſimum Cardinalem Joſephum Archintum; in eodem libro adeſt erudita Præfatio Cl. Ludovici Antonii Muratorii.

VIII. Conciones variæ MSS. apud Suos in Bibliotheca SS. Coſmæ, & Damiani hujus Urbis.

IX. Curſus Philoſophicus MS. ibidem.

X. Curſus Theologicus MS. ibidem.

XI. Quodlibeta. Opus manu Auctoris ſcriptum duplo ab ipſomet, quam in impreſſo, auctum, ibidem.

XII. Varia de electionibus Pontificum MS. in fol. ibid.

XIII. Varia ad Concilium Tridentinum ſpectantia MS. in fol. ibid.

Hæc, & alia ad Scriptores Auguſtinianenſes Excalceatos ſpectantia, debeo humanitati, atque diligentiæ P. Laurentii a S. Barbara ejuſdem Ordinis Lectoris eruditiſſimi, & amiciſſimi.

CCCLXI.

CAESARIANUS CÆSAR.

CÆſar Cæſarianus Mediolanenſis, de quo pauca admodum Abbas Picinellus retulit in Athenæo pag. 138. Architectonicæ Artis non infimi nominis Profeſſor extitit, quod Opus infra dandum ſatis ſu-

A perque demonſtrat. In Urbe Novocomo lares fixerat, atque ibi annos complures commoratus eſt. Ingenti labore Vitruvii libros commentariis illuſtravit: & cum idem Opus imprimendum curaſſet, vix inchoata editione, quo caſu ignoratur, aliò ſedem tranſtulit. Interim ne tanti Voluminis jacturam pateretur litteraria Reſpublica, eam provinciam ſuſcepit Aloyſius Pirovanus & ipſe Mediolanenſis, ut patet ex Epiſtola præfixa, quam ſuo loco referemus. Huic etiam editioni Operam ſuam contulerunt Auguſtinus Gallus, & Benedictus Jovius Comenſes, & Bonus Maurus Bergomenſis.

Prodiit ergo hoc titulo ut jacet:

B I. Di Lucio Vitruvio Pollione de Architectura libri Dece, traducti de latino in vulgare: affigurati: commentati: & con mirando ordine inſigniti: per il quale potrai trovare la moltitudine de li abſtruſi, & reconditi Vocaboli a li ſoi loci, & in epſa Tabula con ſommo ſtudio expoſiti, & enucleati ad immenſa utilitate de ciaſcuno ſtudioſo, & benivolo di epſa Opera.

Et poſt Indicem:

Di Lucio Vitruvio Pollione a Ceſare Auguſto de Architectura incomenza il primo Libro tranſlato in vulgare ſermone, commentato, & affigurato da Ceſare Caeſariano Citadino Mediolanenſe, Profeſſore d'Architettura &c.

In fine verò adeſt Epiſtola prædictorum Auguſtini Galli, & Aloyſii Pirovani ad Lectores, ubi Auctor vocatur = Ceſare Ciſarano.

Tum additur:

C Impreſſa nel amena, e delectevole Citate de Como, per Magiſtro Gotardo da Ponte Citadino Milaneſe nel Anno del Noſtro Segnore Geſu Chriſto MDXXI. menſis Julii regnante il Chriſtianiſſimo Re de Franza Franciſco Duca de Milano con gratia e privilegio tanto del prelibato Re, quanto della Sedia Apoſtolica, in fol. Alteram editionem memorat Clar. Maffeus in Libro, cui titulus: Traduttori Italiani, pag. 83. ſcilicet *Venetiæ*, 1524. *in fol.* quam non vidi. Agit de eo etiam Moriggia in Lib. V. Nobilit. Mediol. Cap. 6. in quo eum vocat = Ceſare Ciſarino.

CCCLXII.

CAGATOSSICUS ALBERTUS.

D CIrca annum Redempti Orbis MCLXX. cum Mediolanenſes, hortatu Sancti Galdini Archiepiſcopi, exciſam ab Oenobarbo ante annos aliquot Patriam inſtaurarent, plures floruerunt inſignes Viri, quos tamquam Urbis Parentes nulla unquam apud poſteros delebit oblivio. In horum cenſendus numero venit Albertus Cagatoſſicus, quem eo anno Conſulatum geſſiſſe cum aliis Reipublicæ hujus Rectoribus, ſuis locis, ut æquum eſt, memorandis, Mediolanenſium Rerum Scriptores teſtantur. Oh utinam quemadmodum ſuperſunt clariſſimorum Virorum nomina, ita & reliqua eorum geſta ad Nepotes perveniſſent! Æqui tamen, bonique Lectores conſulant Opera ſaltem accipere, in quibus prudentiæ ſuæ teſtimonium cum Collegis Albertus noſter reliquit. Ea ſunt:

E I. Statuta Reipublicæ Mediolanenſis.

De ipſo Gualvaneus lib. XIII. cap. 594. & ſequentibus, & alii, quos laudat ſæpe commendatus Comes Octavius Archintus in Vol. I. Monument. Famil. Mediol.

CCCLXIII.

CAGNOLUS JOANNES PETRUS.

MAgnam, immo maximam Provinciam profectò aſſumpſit Vir tot titulis celeberrimus Bernardus Montfauconius, dum Bibliothecam Bibliothecarum Manuſcriptorum ſcribere inſtituit, nam cum eaſdem perſcrutari illi datum non fuerit, uti res fermè impoſſibilis, optandum foret, quod ſaltem nobis dare potuiſſet titulos Codicum ut extant, ope aliorum

Viro-

Digitized by Google

Virorum de re Litteraria eruditorum. Certè quiſquis ille ſit, à quo Cl. Montfauconius Catalogum MSS. Bibliothecæ Ambroſianæ acceperit, non rectè ipſi inſervivit, nam plurimi ex indicatis nec exiſtunt in ipſa, nec unquam exſtiterunt. Liceat mihi igitur tanti Viri veniâ dubitare poſſe etiam de aliis, inter quos enumero MS. Jo. Petri Cagnoli; nam etſi Familia Cagnola reverà ſit Mediolanenſis, ut evincit Inſcriptio Sepulcralis ejuſdem, quæ legitur in Templo SS. Angelorum hujus Urbis, attamen in nomenclatura Virorum illuſtrium Cagnolarum, à me undique quæſitorum, Jo. Petrum non invenio. De Joanne Andrea verò plures loquuntur, inter quos Franciſcus Philelphus in Epiſtolis pag. 249. Bernardinus Arlunus in Hiſtoria de Bello Veneto, aliique, à quibus non ſolùm uti Senator, & Juris Conſultus eximius laudatur, ſed etiam uti Hiſtoricus non infimæ notæ. In Gratiarum Templo hujus Urbis extat hæc Inſcriptio ejus Tumulo appoſita:

IOH. AN.
V. F.
IOH. ANDREAS CAGNOLA IVRISCONSVLTVS
ORDINIS SENATORII
DEI ET RELIGIONIS OBSERVANTISSIMVS
HOC SACELLVM
AD DIVINVM CVLTVM EXPEDIENDVM
ORNAVIT
MORTISQVE NON IMMEMOR
HOC SIBI ET HAEREDIBVS POSVIT
MONVMENTVM.

Eidem quoque Lancinus Curtius dicavit Sylvam, quæ legitur ad pag. 137. nec non in ipſius laudem duo Epigrammata compoſuit, extantque in libro III. pagg. 36. & 41.

Ego verò in venerationem, quam eximiam debeo Clariſs. ſupradicto P. D. Bernardo Montfauconio nomen Joannis Petri immutare non auſus ſum; ideo ipſi hunc MS. tribuendum relinquo:

I. Opera di Gio: Pietro Cagnolo delle Perſecuzioni, e Deſolazioni d'Italia, particolarmente delle coſe di Milano. Extat MS. in Biblioth. Reg. Pariſienſi num. 10115. Ita Montfauconius in Biblioth. MSS. Tom. II. pag. 895. Memorantur viri illuſtres hujus Familiæ in Schedis Co. Octavii Archinti in Annum uſque MDCXXX.

CCCLXIV.

CAIMUS BARTHOLOMÆUS.

HUjus Familiæ cognomen aliquando reperitur, ſcriptum Caymus, & Chaymus, ſed cum in Inſcriptionibus Sepulcrorum ſemper invenerim, Caimus, ita ſcribendum duxi. Primus inter ipſos, qui ſe mihi offert, Bartholomæi nomine, S. Franciſci Religionem ſumpſit inter Minores Obſervantes. Vir magnæ doctrinæ, ac pietatis, & qui tantùm Summo Pontifici Sixto IV. charus extitit, ut ab ipſo Legatus ad Ferdinandum Hiſpaniarum Regem miſſus fuerit. A Scriptoribus ferè omnibus ſuæ ætatis ſacrarum litterarum peritiſſimus vocatur; Concionator etiam eximius dicitur non tantùm à Suis, quàm ab aliis, qui memoriam Poſteris de Viris illuſtribus Sæculi XV. tradiderunt. Obiit verò noſter Anno MCDXCVI. Dum de ipſo locutus eſt Abbas Philippus Picinellus in ſuo Athenæo, malè ipſi adſcripſit Provincialatum Terræ Sanctæ, atque conſtructionem Sacrarii Montis Veralli, nam non Bartholomæo Caimo, ſed Bernardino, ut in ſequenti Articulo, hæc ſpectant. De noſtro plura agit Cl. Saxius in ſua Hiſtoria Typographica Mediolanenſi, ad quam Lectorem meum libenter mitto, & tantùm ejus Opera, quæ reperi, hîc ſcribo:

I. Interrogatorium, ſeu Confeſſionale in quatuor partes diviſum. Prodiit primùm *Mediolani, apud Chriſtophorum Valdarfer III. Kal. Octobris*, 1474. in 8. poſtea *Venetiis*, 1486. Extabat etiam MS. in Bibliotheca Ducali Urbinati, ut aſſerit VVadingus.

II. Tractatus de Probationibus Articulorum Fidei, ſive Interrogatorium Fr. Bartholomæi de Caymis, in ſolemnitate B. P. Franciſci. Extat MS. in Bibliotheca S. Franciſci Patavii. Ex Thomaſino.

III. De Probatione Chriſti, & Apoſtolorum. Ibidem ex eodem.

Laudatur à ſupradicto VVadingo in Catalogo Scriptorum ſui Ordinis litera B. à Paulo Moriggia c. 13. & 30. à Salvatore Vitali in ſuo Theatro, à Poſſevino in Apparatu Sacro. à Jo. Petro Creſcentio, & a memorato Picinello pag. 66.

CCCLXV.

CAIMUS BERNARDINUS.

BEatus Frater Bernardinus Caimus Mediolanenſis, ex Ordine Fratrum Minorum Obſerv. S. Franciſci pietate, prudentiâ, & virtute inſignis, cum poſt Guardianatus officium in Sancto Monte Sion laudabiliter expletum, Provinciam repeteret, quæreretque anxius locum aliquem repræſentandis Dominicæ Crucis Myſteriis ad Terræ Sanctæ ſimilitudinem idoneum, in Montem Varalli Oppidi, Diœceſis Novarienſis incidit, quem attentè contemplatus, cum ſibi magis, magiſque placeret, eum à ſuis reſpectivè Dominis dono ſibi dari petiit. Ut igitur primùm voti compos effectus eſt, Sacrum Cœnobium Sanctæ Mariæ de Gratiis dicatum, in margine Maſtellonis amnis inter Montem ipſum, atque Varallum Oppidum ædificari curavit, quod Anno Domini MCDXCIII. omnibus ſuis numeris abſolutum, ſibi traditum eſt, cum tunc præfatæ Provinciæ Mediolanenſis Vicarius Provincialis eſſet, à Varalli Communitate. Itaque tum in itinere ad Montem, tum in gyro, & ſupra Collem Eccleſias, Ædiculas, Oratoria, & quam plura Sacella conſtruere cœpit, ut in ingreſſu hujus devoti Montis rectè legatur appoſitum hoc diſticon:

HÆC NOVA JERUSALEM VITAM, SUMMOSQUE LABORES,
ATQUE REDEMPTORIS SINGULA GESTA REFERT.

Quapropter tam aucta fuit, tamque in dies augetur erga ſacram ſolitudinem devotio, tamque copioſa Benefactorum in exſtruendis novis Sacellis, augendoque ornatu impendia fuerunt tributa, quemadmodum etiam ſplendidè opitulata eſt in ædificanda regali Janua ipſa Sacra Majeſtas Regis Sardiniæ, ut divulgatâ Sacri Montis famâ per totum Chriſtianum Orbem, ex univerſis Provinciis ad adorandam Chriſti Paſſionem, devoti homines undequaque evocentur. Porrò cum ob frequentiores Turcarum infeſtationes, inter Patres Croatos, & Boſnienſes controverſia ſuborta eſſet, præfato Beato Fratri Bernardino, generale Capitulum Aquilæ in Aprutio ſub Reverendiſſimo Patre Franciſco Samſone Anno MCDXCV. celebratum, litem dirimendam commiſit. Ea tandem deffinitione utrique Genti gratiſſima feliciter completa, & confirmata, Varallum reverſus eſt, ubi multis preſſus laboribus, auctus meritis, ceſſit è vita, miraculis non paucis ornatus, ibique ſepultus eſt die nona Februarii Anno MCDXCVI. Ejus Sacrum Caput honorificè aſſervatur in Sacello Sepulcri Chriſti apud ipſum Varalli Montem, & à confluentibus inviſitur, eo quod patenter ſit expoſitum.

Habemus de ipſo:

I. Conciones Quadrageſimales, quæ MS. ſervantur in Bibliotheca Beatiſſimæ Virginis Annunciatæ Variſii.

II. Conciones per Annum. MSS. ut ſupra.

Sic Martyrologium Franciſcanum ad diem IX. Februarii, & in Annotatione ad idem §. 3., & 4. Gonzaga de Origine Seraphicæ Relig. pars. II. VVading. Tom. VII. Annal. ad Annum MCDLXXXIII. §. 30. ad Annum MCDXCVI. §. 5. pag. 56., & Aroldus multis in locis citatis Tom. II. Epit. annal. in Indice litera B.

CCCLXVI.

CAIMUS HIERONYMUS.

Hieronymus Caimus Bartholomæi II. & Margaritæ Abduæ filius, Benedicti Equitis Hieroſolymitani frater, Anno MDLXXXII. inter Juris Conſultos Collegiatos hujus Urbis adſcribitur, deinde Anno MDXCII. Patriæ Præfectus, & pro eadem ad Catholicum Regem Orator, Officii SS. Inquiſitionis Conſultor, hinc Regii Fiſci Patronus, mox Extraordinariorum Reddituum Quæſtor creatus eſt. Demum lato clavo decoratus, & io Supremum Italicarum rerum Conſiſtorium Conſiliarius, Mediolanique Provinciæ Regens à Potentiſſimo Rege Philippo IV. adſcitus, munus hocce graviſſimum admirabili prudentia, & integritate ſupra quartum luſtrum adminiſtravit. Diſcipulum habuit celeberrimum Tapiam, de quo parum infra ſermo erit. Anno verò noſtræ Reparationis MDCXXVII. Matriti fato conceſſit.

Porrò hoc Eulogium tanto Viro in Sacra Euſtorgiana Æde poſitum fuit:

HIERONYMO CAIMO BARTHOL. F.
PATRITIO MEDIOLANENSI
IVRISC. EX COLLEGIO SELEC IVD.
PRAEFECTO VRBIS AEDILITIA POTESTATE
AD PHILIPPVM IV. HISP. REGEM, MED. DVC.
PRO PATRIA SVA LEGATO
ADVOCATO FISCI
QVAESTORI EXTRAORD. REDDIT.
SENATORI
REGIO IN IIS QVAE PERTINENT
AD RES ITALAS
ALIISQVE GRAVIORIBVS QVIBVSQVE
CONSILIARIO
PIETATE FIDE SCIENTIA RERVM VSV
MODERATIONE
MORVM SVAVITATE CONSPICVO
VIXIT ANN. LXIX. DECESSIT XVI. KAL. SEPT.
MDCXXVII.
OTHO CAIMVS GASPARIS F. SENATOR
PATRVO OPT. MER. P.

Audiat Lector, quid Carolus Tapia ei dicans ſuas Deciſiooes Supremi Italiæ Senatus, h. c. Conſilii Italiæ Matriti, impreſſas Neapoli MDCXXVI. in Nuncupatoria Caimo noſtro in eodem Conſilio Regenti, ſcripſerit: „ Quæſtiones à Supremo Italiæ Senatu deci-„ ſas, dum in illo inter cæteros Conſiliarios aſſide-„ rem, ſumma, qua potui, diligentia collegi, *tua* „ *ſectatus veſtigia, qui plurimas eruditione plenas,* „ *& nullis parcendo laboribus collegiſti*, obſequium, „ quod tibi debeo, à me exigebat, ut illas expecta-„ rem. Sed cum ſæpius de illis imprimendis tecum „ egiſſem, & reluctantem audiviſſem, meque ſubdi-„ torum utilitas impelleret, ut eas prælo darem, ne-„ ſcio coactus, an libenter id egerim, dedi tamen, „ ut Te quem Collegam, atque Præceptorem colui, „ provocarem.

Scripſit igitur:

I. Deciſiones Supremi Conſilii Italiæ ante Tapiam, ſed adhuc ineditas.
II. Tractatum de Regia Viſitatione ad uſum Regis Catholici, auctore Hieronymo Caimo Mediolanenſi, in Supremo Italiæ Conſilio Regente, cum Notis & Obſervationibus Franciſci Maradei JC. Neapolitani. Extat in lib. cui titulus: Practicæ Obſervationes ejuſdem Maradei. *Neapoli, apud Moſca, 1705. fol. pag. 350.*
III. Conſilium pro excuſandis Medicis Collegii Mediolanenſis ab onere annuali. Extat in Cod. Statut. atque Privileg. ejuſdem Collegii partim edit. & partim MS. qui ſervantur in Biblioth. PP. Eremitar. Excalceat. S. Aug. prope Templum SS. Coſmæ, & Damiani, ſign. H. V. 28
IV. Allegationem in materia hæreditatis, paginarum 58. apud Solvetam, & plures apud alios.

Extat ad eum Epiſtola Aquilini Coppini dat. Id. Januarii MDCXIII. in qua ei mittit ſuam Orationem de Hiſpanicæ Monarchiæ amplitudine in Scholis Palatinis habitam.
Binæ etiam leguntur ad eum Epiſtolæ Stephani Guaſchi Vol. III. pag. 4. & 179.
Lucillius Terzagus de Regentis Hieronymi Caimi, ejuſque fratrum laudibus Carmen compoſuit.
Ejus Vitam ſcribere incepit Carolus Antonius Belcredius, extatque Fragmentum in Cod. ſign. A num. 103. in Archivo Monach. S. Ambroſii hujus Urbis.
Videndus Sitonus pag. 168. Art. 685.

CCCLXVII.

CAIMUS MARCUS ANTONIUS.

PAtrem habuit Marcus Antonius celeberrimum Petrum Paulum Caimum, qui in Mantuæ Principis Aula magna cum laude verſatus, ejuſque Caſtra ſecutus, mox in Patriam, & in Aulam Ludovici Sfortiæ regreſſus, fortiſſimi Ducis nomen meruit; Matrem autem Margaritam Corvinam. Cum à teneris annis humanioribus litteris operam dediſſet, ad Patavinam Academiam ad capeſſendam juris Scientiam acceſſit. Strenuè deinde in altera Bituricenſi ita ſe geſſit ſub Alciati diſciplina, ut ordinarias Juris Civilis lectiones dictare, illi demandaverint Moderatores illius Academiæ. Sed oominis ejus fama in exteras gentes diffuſa Bavariæ Ducis aures pervaſit, ut ad Academiam Ingolſtadii conſtituto honeſtiſſimo honorario eum traxerit. Inde in Ticinenſi Gymnaſio Profeſſorum munus ſuſcepit, & ingrueotibus bellis in Inſubribus ad docendum fuit vocatus in Patriam, & Collegio Nobilium Juris Conſultorum adſcriptus Anno MDLIV., deinde Cathedram Senatoriam hujus Metropolis aſſecutus fuit cum omnium plauſu, atque ad Aulam Hiſpanicam in Supremo Conſilio Regens conſtitutus. Hæc de ipſo ſcripſit Marcus Litta in ſuo Opuſculo de Urbe Mediolani: „ Eſt „ Marcus Antonius Caimus ſubtiliſſimus, eruditiſ-„ ſimuſque Jureconſultus, qui & apud Gallos, & „ in Ticinenſi Academia ſummo cum honore Jus Ci-„ vile interpretatus eſt, anno verò ſuperiore Senato-„ ria dignitate fuit exornatus, meritiſſimè quidem, „ propter ſingularem ejus prudentiam, doctrinam, „ probitatem, ſapientiam, de quo ego verſus hos „ ſcripſi:

Juris eſt firmum columen Caimus,
Eſt peritorum decus, huic pateſcunt
Cuncta, quæ magnas tenebras habere
Jura videntur.
Juncta doctrinæ probitas in illo,
Mira virtutum ſpecieſque fulget.
Candidis blandus facit ac amicos
Moribus omnes.

Tantus Vir deceſſit Anno noſtræ Redemptionis MDLXIII. In Æde SS. Angelorum Mediol. Sepulcro delecto, hunc ſibi vivens titulum poſuit:

PETRO PAVLO CAIMO
SVMMAE INTEGRITATIS VIRO
MARGARITAE CORVINAE AB ARETIO
ORIVNDAE
MATRONAE SPECTATISSIMAE
MARCVS ANTONIVS I. C. ET SENATOR
ALEXANDER I. C. IOH. ALBERTVS DECVR.
IOH. BAPTISTA PHILOSOPH. ET MEDICVS
FILII
PARENTIBVS OPTIMIS
SIBI POSTERISQVE SVIS
QVI SEDEM HANC
EVSTORGIANAE MAIORVM SVORVM
PRAETVLERINT
SEPVLCHR. PROXIMVM P.
VIXIT ILLE ANN. LXX. HAEC. LXXIX.
OBIIT ALTER AN. MDXXXIV.
ALTERA AN. MDLIX.

Hæc.

Hæc de ipſo habemus :

I. Tractatus in aliquot Titulos de Juriſdictione. *Francofurti*, 1544. *in* 4, & *Lugduni*, 1547

II. Adnotationes in Titulos Codicis. *Francofurti*, 1544. *in* 4.

III. Enarrationes in Cod. de Reſtitut. in integrum. Extant in Tom. III. Tractatuum de Reſtit. in integ. *Francofurti*, 1580. *in fol.*

Aquilinus Coppinus Epiſtolarum lib. 6. pag. 128. dat ei Epiſtolam, quâ Orationem ſuam de Hiſpanicæ Monarchiæ amplitudine mittens, inquit: „ Aliquot exemplaria ad „ te cenſui eſſe mittenda, ut me tuæ virtutis, & inte„ gritatis admiratorem hac qualicumque ratione tibi „ cognoſcendam offeram. Hæc illi, cum apud Regem Catholicum Matriti Regens erat, ut diximus.

Legitur etiam altera ad eum Epiſtola Latina Franciſci Cicereji in MS. Biblioth. fratrum Marchionum Vicecomitum.

Agunt de ipſo, præter citatos Auctores, Gaudentius Merula in libro de Bello Eraſmicano pag. 6. Landus de Senatoribus pagg. 176. & 219. Hieronymus Montius in ſua Oratione, quam dixit in cooptatione Marci Antonii noſtri in Collegio Juriſconſultorum, de quo ſuo loco, Sitonus pag. 113. art. 463., Geſnerus, & Friſius in ſuis Bibliothecis, nec non Abbates Ghilinus, & Picinellus, ille in ſui Theatri T. II. iſte in Athenæo pag. 408.

CCCLXVIII.

CAIMUS ZACCARIAS.

IN re Medica inſudavit optimus Vir Zaccarias Caimus Pauli filius, ita ut Laureâ in Mediolanenſi Patria acceptâ, inter Medicos Collegiatos cooptatus fuerit die III Februarii Anno MDLXX. Bartholomæus Curtius pluries à nobis cum laude in medium prolatus, atque proferendus, hæc verba Sylvatici refert in laudem noſtri Caimi. „ Tanta fuit illius in„ genii, & doctrinarum excellentia, ut apud omnes „ Italos non modò, ſed & Gallos, & Germanos in„ ter Eruditos Eruditiſſimus, inter Doctos Doctiſſi„ mus, interque Claros Clariſſimus habitus ſit. „ Principibus multis in his, quæ ad vitam pertinent, „ ſcriptis, & opere auxilio fuit &c. Forſan Sylvaticus indicare voluit ſanitatem fermè deſperatam Chriſtiernæ Lotharingiæ Duciſſæ redditam; vocatus etiam fuit pro eodem negotio à Rodulpho Cæſare, atque à Sereniſs. Maria Auſtriaca Bohemiam uſque poſt Nicolaum Boldonum, ut diximus in illius Vita. In Patriam redux Prothophyſicus totius hujus Dominii efficitur à Philippo II. Rege Catholico, cui tanto honori Caimus reſpondit, ut tempore peſtis, qua Mediolanum affligebatur Anno MDLXXVII. meritò laudetur à Centorio inter primarios ſuæ Patriæ defenſores, atque adjutores. In Linguis Latina, & Græca optime excelluit, ideo Bernardinus Baldinus hoc Carmen de Zaccaria noſtro compoſuit in ſuo Libro, Luſus inſcripto.

Galenum Grajo, Celſum ſermone Latino,
Pæonia medicum Pæona reddis ope:
Alter Galenus, Cornelius alter, & alter
Pæones; atque tuum par tribus extat Opus.
Quod ſi non totidem noſcet Camutius artes;
Unus pro cunctis docte Caime feres.

Cathedram Moralis Philoſophiæ obtinuit in Scholis Canobianis hujus Metropolis Octaviano Ferrario defuncto, de quo nos dicturi ſumus ſuo loco. E vivis exceſſit Anno MDXCVI. Jacet in Eccleſia Parochiali Sancti Joannis Laterani, ubi erat ſequens Inſcriptio, quæ Barbarorum more in Templi reſtauratione diſſipata fuit, ut alibi factum eſt. Ipſam nobis ſervavit ſupralaudatus Curtius.

ZACHARIAE CAIMO
E COLLEGIO MEDICORVM MEDIOLANI
QVI ARISTOTELIS AETHICEN
ET POLITICEN
IN CANOBIANA SCHOLA PVBLICE DOCVIT
A PHILIPPO II REGE HISPANIARVM
ARCHIATER PROVINCIAE MEDIOLANI
ELECTVS
VTRVMQVE MVNVS SVMMA CVM LAVDE
AD EXTREMVM VSQVE VITAE DIEM
SVSTINVIT
CHRISTOPHORVS ET IOANNES PAVLVS
CAIMI
HAEREDES FRATRIS NEPOTES
B. M. POSVERVNT
VIXIT ANNOS LXXX.
OBIIT ANNO MDXCVI.

Plura certè ſcripſit Auctor noſter, ut à quibus diximus, & infra dicemus, facilè agnoſcitur, ſed tantùm ſuperſunt:

I. Conſultationes Medicæ. Reperiuntur in Collectaneis Joſephi Lautembach. *Francofurti, apud Johannem Sartorium*, 1705. *in* 4.

II. Jo. Northmanni Diatriben de Uſu Medico Microcoſmi evulgavit, teſte Cl. Mangeto in ſua Biblioth. Scriptor. Medicor. Tom. III. pag. 3.

Picinellus etiam ex ſupradictis Verſibus Bernardini Baldini arguit aliud Opus Græco-lat. compoſuiſſe Caimum noſtrum, qui ab Hercule quoque Ciniliocto laudatus fuit III Epigrammatibus, quorum ſecundum exſcribere duxi, ut Lector videat, quod idem Poeta Caimum hortatus fuerit, ut ſua ſcripta in lucem ederet.

Qui tibi materiam, tibi qui ſuggeſſit & artem
Utramque eximiam denique Phœbus adeſt.
Inſinuat lateri ſe ſe facunda Thalia,
Quæ tibi concinnat Laurea ſerta comes.
Circuit expediens rapidos jam fama volatus,
Murmurat inflato ſæpius ore tuba.
Quid ceſſat Chayme tuo ſinu depromere ſcripta?
Quid fruſtrare, precor, tot pia vota juvat?
An quod fama tuos cineres prævertat abhorret?
An merita ingenii præmia ferre negas?
Non capiunt Stoica tam triſtia dogmata chartæ,
Quare age, prome tuo hæc denique ſcripta ſinu.

Ex MSS. Biblioth. Marchionis Vercellini Mariæ Vicecomitis.

Ei dicavit Jo. Baptiſta Carcanus Opus ſuum de Muſculis Palpebrarum, oculorum motibus inſervientium, de quo brevi dicturi ſumus. Joannes Jacobus Boſſus Ticinenſis Caimo noſtro inſcripſit ſuum Librum de Hyppocratis, atque Ariſtotelis decretis, Anno MDXCIV. ipſumque in Epiſtola Nuncupatoria ſummopere laudat.

Præter ſupracitatos Picinellum pag. 516. Curtium pag. 106. & Mangetum litterâ C. videndus eſt etiam Mercklinius de Scriptis Medicis pag. 1053.

CALCUS. V. CHALCUS.

à CALIO HIERONYMUS. V. BLANCONUS.

CCCLXIX.

CALIMERUS AMBROSIUS.

ANceps diu fui, an Ambroſium Calimerum è numero Scriptorum Mediolanenſium detrahere debuiſſem, aut in alterum dubiorum, ſive minoris notæ Auctorum elenchum rejiciendus eſſet; ejuſdem illius cognominis nullum inter Mediolanenſium familiarum nomenclaturas inveni, nec de illo aliud mihi datum fuit reperire, præter id, quod nobis protulit Abbas Picinellus in ſuo Athenæo teſtibus Moriggia, & Bugatto. Audiat igitur, Lector benevolus, verba eorumdem. Primus ſiquidem in libro Nobilitatis Mediol. lib. III. cap. VI. ſic loquitur: „ Oltre di queſti, ſono „ ſtati ancora alquanti Milaneſi Compoſitori d'Iſtorie, „ come Ambrogio Calimeri, Andrea Alciati, ed al„ tri Autori, i quali, benchè abbiano ſcritto in ol„ tre altre Opere, nondimeno trattarono ancora del„ le Antichità, e delle coſe famoſe di Milano.

Fece

Ferè eadem verba repetit in Hiſtoria Mediolanenſi lib. I. cap. LIX. Bugattus verò de Calimero ſermonem habet in ſua Hiſtoria Univerſali pagg. 10. & 50. & ſignanter in iſta, dum de Imperatoribus Romanis, Conſulibus, Tribunis, &c. agit, qui Mediolanum quandoque venerunt, habet: „ ſecondo che diligen„ temente ànno notato Raimondo Marliani, Ambro„ gio Calimeri, Gaudenzio Merula ec. Ætate igitur hìc memoratorum Auctorum apparet vixiſſe Calimerum, atque ſcripſiſſe:

I. Hiſtoriarum Libros.
Ex ſupracitatis, uti legitur in Atheneo Picinelli pag.22.

CCCLXX.

CALVENZANUS JOANNES ANTONIUS.

IN illata ab Hæreticis magna Catholicis vexatione in Helvetia optimum duxit vigilantiſſimus Paſtor Eccleſiæ Mediolanenſis Cardinalis Federicus Borromæus, inſtante etiam Orthodoxæ Fidei ſtudioſiſſimo Præſule Verallo, Apoſtolicæ Sedis Nuncio, quatuor Viros, doctrina, atque pietate illuſtres ex SS. Ambroſii, & Caroli Oblatis ad eas partes mittere, ut Incolas Vallium Diœceſibus Comenſi, & Curienſi ſubjectos, nec non Catholicam Fidem colentes in ipſa firmarent. Inter eos fuit Joannes Antonius Calvenzanus Mediolanenſis, qui tam fervidè, tam prudenter in hoc munere ſe geſſit, ut Apoſtolus Helvetiorum nuncupari meruerit. Verbis non tantum pro ſalute animarum Gentis ſibi commiſſæ laboravit, ſed & operibus, ſtudiiſque, nam Doctrinam Chriſtianam, aliaque Opera Aſcetica, & ad mores componendos aptiſſima ex Italico in linguam vernaculam illius Regionis vertit, aliaque compoſuit, quæ res certè cum difficillima foret aliis, nam ipſa de pluribus eſt variis linguis permixta, ita ſatis proficua doctis, indoctiſque illis evaſit. Nos quoddam ſpecimen iſtius linguæ damus in titulis ſubſequentibus librorum, quos Vir iſte evulgavit. Rexit primùm Eccleſiam Loci Inveruni, Diœceſis Mediolanenſis, qui ab Urbe XIV. mill. diſtans voluptuoſis nundinis Autumnalibus plurimum celebratur, nam illuc frequens eſt Nobilium concurſus; tum ad alteram tranſiit Oppidi Beſati, ejuſdem Diœceſis, atque tempore, quo Urbem, Ducatumque Mediolani Peſtis vexavit, ſcilicet Anno MDCXXX. ad Cœlum migravit.

Inter alia, quæ Typis dedit, hæc, ut jacent deſcripſimus titulo tenus:

I. Johan Antoni Calvenzano Prer Oblat, & Doctur della ſoingia Scrittira, Curt moſſament, & introvidament de quellas cauſas, las qualas ſcadin fidevel Criſtian è culpant da ſaver, ſoventer che moſſa la Santa Baſelga Catholica Romana. *In Milann Tier Ils Stampadori dil Arcivesgiovà*, 1611. *in* 8.
II. Bref Apologetica enten la qual l'Auctur renda la raſchun perchei havend bandunau la doctrina di Calvin, haigi raiſcherd la credientſcha Catholica. *Sebquitſchau in Milan. Tier ils Stampadurs dil Arcivesgou*. 1612. *in* 12.
In hoc Opuſculo Auctor non tantùm Converſionem cujuſdam, Calvini errores ſequentis, ad Fidem Catholicam narrat, ſed quibus rationibus ad id facere compulſus fuerit.
III. Dottrina Criſtiana.
IV. Meditazioni divote per ogni giorno della Settimana.
V. Alia Opuſcula Aſcetica.
Ita aſſerit Picinellus in Athenæo pag. 261.

CCCLXXI.

CALUSCHUS HIERONYMUS.

HIeronymus ex illuſtri Caluſchorum Mediolanenſi Familia, Anno ætatis ſuæ vigeſimo, Sæculo ſimul, & terrenis opibus relictis, Capuccinorum albo ſe fecit adſcribi. Vir fuit mirificæ auſteritatis, & abſtinentiæ, mentis puritatem, ac vitæ innocentiam ſtudioſiſſimè coluit: ejus oratio fuit tam aſſidua, ardens, & ſæpiſſimè mentis fervore redundans; ut etiam in itinere, rapido curſu ad arborum, ac ſtipitum complexus, tanquam ebrius Divino amore ferretur. Lugdunenſem, ac S. Ludovici Provincias à fundamentis erexit, & ejuſdem Lugdunenſis Provinciæ Commiſſarius Generalis inſtitutus, impoſitum ſibi onus maxima animi virtute, conſilio, prudentia adminiſtravit; præclaris etiam humilitatis, paupertatis, patientiæ, ac totius regularis obſervantiæ præſtatis exemplis. Prætcrea ſingulari doctrina, ac in Divinis Scripturis eruditione refulſit, ingentique, tam in privatis, quàm in publicis Concionibus dicendi vi à Deo donatus, ſuos Auditores facilè ad fletus, & ad pœnitentiæ lachrymas provocavit, & quamplurimos Hæreticos io Gallia ad Catholicam Fidem perduxit. Miraculis, ut fertur, ac etiam ſpiritu prophetico clarus, multis in virtutis ſtudio annis conſumptis, ad præmia evolavit in Conventu Capuccinorum Lugdunenſi Anno MDLXXXIV.

Scripſit:

I. Trattato della Povertà de' Frati Minori. In eodem ſunt plures Declarationes Summorum Pontificum ad illius perfectam Obſervantiam ſpectantes.
II. Quadrageſimale integrum. MS in fol. ſervatur in Bibliotheca Lugdunenſi apud Suos.
III. Sermones de Sanctis. Vol. II. MSS in fol. ibidem.
Videndus Boverius Tom II. Annal Capuccinorum ad Annum prædictum, & Bibliotheca Scriptorum Ordinis Minorum Sancti Franciſci Capuccinorum à Fr. Dionyſio Genuenſi contexta edit. II. pag. 154.

CCCLXXII.

CALUSCHUS THADDÆUS.

THaddæus Caluſchus Mediolani natales ex honeſtiſſimis Parentibus habuit, à quibus optimè educatus Religioni Eremitanæ S. Auguſtini ſe vovit, cujus Habitum ſumſit in Conventu S. Marci hujus Metropolis. Ibi pietate, & ſtudiis deditus poſt curſus Philoſophicos atque Theologicos optimè exantlatos Cathedram in eiſdem facultatibus ex decreto ſuorum aſcendit, & munere ipſu peregregiè adimpleto Regens, atque Magiſter efficitur. Deinde Verbum Dei tam doctè, tam feliciter diſſeminavit, ut Concionatoris eximii nomen in tota ferè Italia obtinere meruerit. Uno verbo, tam prudenter, tam probè Thaddæus noſter ſemper ſe geſſit, ut in Comitiis generalibus ſuæ Religionis Anno MDCIC. habitis in Secretarium Generalem totius Ordinis electus fuerit. In eodem officio perſtitit uſquequo morbi cauſa ad Patriam ex Medicorum conſilio redire coactus, aëris beneficio in priſtinam ſanitatem ſe reſtituerit. Tot præclaris dotibus excultus, illico Nobilium, doctiſſimorumque Virorum animos ſibi facilè conciliavit, atque Conſultor SS. Inquiſitionis, librorumque reviſor efficitur; ipſum etiam tanti fecit Eminentiſs. Cardinalis Archintus Mediolani Archiepiſcopus magni nominis, ut ſuum Examinatorem Synodalem eum voluerit; ſed nec ab iſtis, nec ab aliis curis detentus unquam ſtudia reliquit uſque ad ſuæ vitæ finem, qui fuit Anno MDCCXX. die XXI. Aprilis, ætatis ſuæ LXIII. uti facilè videre eſt à quibus ſcripſit, videlicet:

I. Varie notizie molto utili per facilitare l'intelligenza, e lo ſtudio della Sagra Scrittura, con una Diſſertazione dell' ultima Paſqua di Gesù Criſto, dedicata al Sig. Card. Giuſeppe Archinti Arciveſcovo di Milano. *Milano, per l'Agnelli*, 1708. *in* 8.
II. Eſame della Religione proteſtante, o ſia preteſa Riformata, dedicato al Sig. Card. Erba Odeſcalco, Arciveſcovo di Milano. *Venezia, per il Corona*, 1710. *in* 4.
III. Lettera ad un Amico, che contiene una Riſpoſta generale a tutte le ragioni, che furono addotte in difeſa de' Riti della Cina, *ſine loco, Anno, & Typographo*.
IV. Diſſertazione ſopra la Maddalena. MS. in 4. extat in Bibliotheca S. Marci Mediolani.
V. Diſſertazione ſopra le Sibille. MS. ibidem.
VI. Prediche Tom. I. in fol. ibidem.

VII.

VII. Panegirici Tom. I. in fol. ibidem.
VIII. Riſpoſta alla Critica fatta ſopra la ſuddetta Lettera ad un Amico, intorno a i Riti Cineſi.
A Suis.

CCCLXXIII.

CAMBIAGUS CHRISTOPHORUS.

EX Cambiaga Familia Mediolanenſi plures Viri docti tam in Juriſprudentia, quàm in Medicina, aliiſque liberalibus artibus floruere, ut facilè videre eſt in ſæpius laudato Opere Sitoniano, & alibi; neſcio igitur, quibus tabulis fultus Clariſſimus Ariſius Chriſtophorum noſtrum inter Scriptores Cremonenſes enumeraverit; audiamus quid de ipſo dicat Sitonus noſter in ſuo Theatro Nobilit. Mediol. p. p. num. 102. „ Codex Manuſcriptus Anni circiter MCDLXXVII. „ repertus in Bibliotheca Ven. Capit. Canon. Ordin. „ Metropol. Mediol. Baſilicæ, cui titulus: *Regiſtrum* „ *Officiorum, quæ à Mediolani Ducibus diſtribuuntur*, ſign. ✠. num. 83. in fol. pag. 28., & 31. „ ſuppeditat nobis poſt enumerationem Conſiliariorum ad Conſilium Secretum, Secretarios etiam ad „ idem Conſilium Secretum, inter quos numeratur „ Chriſtophorus de Cambiago MEDIOLANENSIS. Mihi etiam aſſeruit ipſe Sitonus, quod Cambiagus noſter Patrem habuerit Jacobum, & quidem Mediolani natum, uti in ſuis Schedis certius apparet. Ego verò ex MS. quem vidi in Bibliotheca Ambroſiana, ut infra, cognovi floruiſſe Cambiagum ipſum Sæculo XV., atque ad Conventum Auguſtanum Legatum à Galeatio Maria, Mediolani Duce, miſſum fuiſſe. Vir certè fuit magni faciendus, in arduis negotiis, & in lingua Latina ſummè edoctus, ut ex ejus Oratione manifeſtè apparet, nec non Poëſi apprimè deditus ex Carminibus ſuis eruitur. Quæ ſcripſit, ſunt:

I. Ad Sanctiſſimum Fridericum Romanorum Imperatorem pro Illuſtriſſimo Principe Galeatio, Mediolani Duce, Chriſtophori Cambiagi Oratio in Conventu Auguſtæ Anno MCDLXXIV. die XXII Julii. Ad calcem ſic legitur: „ Compoſita in Auguſta die . . . . Julii MCDLXXIV. ubi tunc Majeſtas Impetatoris reſidebat. Extat in Codice Bibliothecæ Ambroſianæ in 4. ſign. T. num 20. paginatum 15. minutiſſimè ſcripta.
II. Epigrammata varia.
III. Erotica Deſperatio.
Quam inſinuat Laur. Legatus in fragmentis ſui Lycæi Herculis repeiſſe M S. apud V. C. Ovidium Montalbanum Bononienſem in antiquo variarum lucubrationum Volumine peringenti, quod *Palladium eruditionis inſcribitur*.
In Libro 28. Epiſt. 6. Franciſcus Philelphus commendat Chriſtophorum, dum ipſum veteris diſciplinæ memorem, & officiorum expertus fuit.
Videndus Ariſius in Cremona Litterata Tom. I pag. 301.

CCCLXXIV.

CAMERARIUS ALOYSIUS.

MIrandum certè non erit, ſi mihi advenæ homini, ut alibi jam monui, omnes non occurrerunt Mediolanenſes Eruditi in hoc Opere inſerendi, ut par fuerat; Quis enim tot exotica cognomina Familiarum præſertim extinctarum, & quas neque Sitonus, neque Curtius, neque Picinellus memorant, pro Mediolanenſibus accepiſſet? Id præcipuè contigit mihi in Cameraria Gente, quam nunquam certè Mediolanenſem arbitrari licuiſſet, niſi fortè fortuna ſæpius citata, ſæpiuſque laudanda Comitis Octavii Archinti Collectio Monumentorum Familiarum hujus Urbis eam mihi obtuliſſet. Hujus cognominis inſignes Viri fuere Ugo, de quo paulo poſt agendum, Rodulphus, qui in celeberrima pace Conſtantienſi memoratur circa Annum MCLXXX. Actiolinus, atque Beltramus, quorum occurrit mentio in tabulis alterius pacis Anno MCCXXVI. inter Eccelinum de Romano, & Mediolanenſem Rempublicam, aliaſque Italicas Civitates, teſte Torello Saradia JC. Veronenſi in ſuis Annalibus. Neque minorem ſibi peperit laudem Aloyſius, cujus hîc res geſtæ ſunt proferendæ. Cum enim Ubertus Pirovanus Mediolanenſis Archiepiſcopus Jura Sedis ſuæ in unum Codicem redigenda curaret, Virum hunc præſtantiſſimum, additis etiam Lanfranco, atque Arialdo de Badagio, quos in Supplemento hujus Bibliothecæ laudabimus (nimis enim ſerò ad nos eorum pervenit notitia) ad difficillimam hanc provinciam Anno reparationis humanæ decimo poſt milleſimum ducenteſimum aſſumpſit. Id cum ſedulo perfeciſſet, compilavit cum ſociis Aloyſius noſter,

I. Jura Archiepiſcopatus Mediolanenſis, & in unum Volumen collegit.
II. Librum Conſuetudinum ejuſdem Archiepiſcopatus, inter quas legitur Nomenclatura eorum, qui Archiepiſcopum Romam proficiſcentem comitari deberent.
De eo Corius, aliique à prædicto Comite Octavio Archinto recenſiti.

CCCLXXV.

CAMERARIUS UGO.

CUm aliis XII. Reipublicæ Mediolanenſis Conſulibus, qui Anno MCLXXII. Urbem hanc rexerunt, quorum nomina debita cum laude loco ſuo inſerenda curavimus, non mediocre ſibi comparavit nomen Ugo Cameratius. Eo magiſtratum gerente amplificata ſunt mœnia novæ Urbis poſt Oenobarbi excidium reviviſcentis, novumque militiæ genus inſtitutum nomen dantibus, quotquot inter Mediolanenſes juventæ viribus florebant, ut vicinos conſerta manu hoſtes debellarent, atque à Friderico inſtitutos Comites extirparent. Tam ſtrenuè ſe geſſit in Conſulatu Camerarius hic noſter, ut denuò ad id munus Anno MCLXXXV. aſſumptus fuerit, cum Pinamonte Vicomercato, aliiſque Clariſſimis Viris. Legationem Patriæ nomine ad Fridericum ipſum hoc Anno functus eſt, & rebus cum eo compoſitis Mediolanum reverſus, Cives omnes publico decreto adſtringi curavit, ut cuncti ab octavo ad ſeptusgeſimum ætatis annum, Cæſari auxilium ad Jura Imperii recuperanda præſtarent, & in Auguſti Ærarium tercentas libras quotannis inferrent. Ab Henrico etiam Romanorum Rege pro Mediolanenſi Repub. cum Collegis plura obtinuit, dignus propterea, qui Anno MCXCVII. cum Pagano Turriano Conſul renuntiaretur. Prudentiam Ugonis plurimi à Concivibus ſuis habitam, hæc evincunt:

I. Statuta Patriæ renovata, & aucta Anno MCLXXII.
II. Edicta plurima eodem Anno edita, inter qun memoranda Lex: Ne quis Fridericum nominaret uti Schiſmaticum ſub pœna amputationis linguæ, de qua in Buſtaphio etiam diximus.
III. Leges pro novo Militiæ genere conſcribendo.
IV. Edicta alia non pauca Reipubl. Mediolanenſi utilia, Anno MCXCVII. promulgata.
Commendant tantum Virum Gualvaneus de la Flamma l b. XIII. cap. 902. & 948 Corius, Boſſius, & Chalcus à Comite Octavio Archinto in Collectaneis ſuis Monument. Famil. Mediol. Vol. I. citati.

CCCLXXVI.

CANALIS BARTHOLOMÆUS.

BArtholomæus Canalis, Modoëtiæ natus Anno MDCV. à prima adoleſcentia caſtitatem perpetuam voviſſe dicitur. Inſtitutum Clericorum Regularium D. Pauli Anno MDCXXVII. profeſſus eſt. Severioribus ſtudiis infirmæ valetudinis ergo vacare non potuit. Poſt ſuſceptam peregrinationem Sacrorum Italiæ locorum, ſolitudinis ſtudio in receſſu Montis Acuti ſe abdidit. Ibi divinis vacans contemplationibus tres illos libros Meditationum conſcripſit pro ſingulis anni diebus, qui primùm Mediolani promulgati ſunt, deinde Venetiis, Romæ, Taurini, ac etiam in exteras linguas tranſlati. Collegio Modoëtienſi per triennium præfuit. Aliud quoque egregium Opus piiſſimum, quod inſcribitur Veritas aperta circa res præſentes, & futuras, quod editum eſt Mediolani

Digitized by Google

ſtani poſt ejus mortem ſub auſpiciis Eminentiſſimi Colloredi. Laudatur à Cardinali Gabriello Fulienſium Ordinis Viro tum doctrina, tum pietate præſtantiſſimo. Inſignis virtutis famam ſibi ſuperſtitem Canadis reliquit. Obiit die XXIII. Januarii MDCLXXXIV. ætatis ſuæ LXXIX. Modoëtiæ, ubi ad ejus Funus magna populi frequentia convenit.

En tituli ſupradictorum Operum, prout jacent:

I. Diario Spirituale, ovvero Meditazioni per tutti li giorni dell' anno. T. III. *Milano*, *Roma*, atque alibi. IV. verò editio eſt *Milano*, *per il Malateſta*, 1714. T. III. in 12.

II. La Verità ſcoperta al Criſtiano. T. III. *Milano*, *per il Malateſta*, 1694. in 4.
Nova hujus Operis editio Venetiis nunc adornatur.
Ita à Suis, & à Picinello pag. 67.

CCCLXXVII.

De CANARO ANTONIUS.

CAnarum Oppidum eſt ad ripas Verbani Lacus in Ditione Mediolanenſi, unde cognomen habuiſſe videtur Antonius iſte. Juriſprudentiam plurimum coluiſſe Opera ejus demonſtrant; ſed ignotus omnino fuit Picinello, Sitono, ceteriſque omnibus, qui de Scriptoribus Juriſprudentiæ Mediolanenſibus egerunt. Primus igitur ego Virum hunc proferam, quem non omittendum fuiſſe Lectores eruditi pro certo judicabunt. Ex editione ſequentis Voluminis eum in vivis fuiſſe opinamur circa medium Sæculi XV.

Scripta ejus habemus:

I. De Inſtrumentorum executione. *Mediolani*, *apud Scinzenzeller*, 1493. *in fol.* Extat etiam in Tomo V. Tract. Magn. pag. 39.
II. De Inſinuationibus. Ibid. Tom. VI. pag. 273.
III. De Quæſtionibus. Ibid. Tom. XI. pag. 195.
IV. De Excuſatione ſine mandato. Ibid. pag. 308.
Videnda Hiſtoria Typographica Mediolanenſis Clariſſ. Saxii.

CCCLXXVIII.

CANDIANUS ANGELUS.

INter celebriores Mediolanenſes Medicos meritò enumeratur Angelus Candianus Joannis Jacobi filius, qui Collegium Phyſicorum ſuæ Patriæ ingreſſus eſt die XII. Septembris Anno MDXII. Archiater fuit Franciſci Secundi Sfortiæ Mediolanenſium Ducis, nec non à Conſiliis, & tantùm fama ipſum extulit, ut à Sereniſſima Hungariæ Regina Maria Auſtriaca, dum in Belgio Gubernatricis munus agebat, vocatus fuerit ad ſanitatem ei reddendam, quod tam feliciter ei evenit, ut ab ipſa Conſiliarius, & Medicus ſuus primarius renunciatus extiterit, ſicuti legitur in Diplomate à ſæpius laudato Curtio relato in Opere de Medicis Scriptoribus Mediolanenſibus; nec ibi liberalitas illius Principis ſe compeſcuit, ſed redeuntem in Patriam Angelum noſtrum, non tantum regiè donatum voluit; ſed ipſa urgente Cæſar Carolus Quintus ejus frater annuam ducentorum Aureorum Penſionem Candiano tribuit ex redditibus Cameræ totius Mediolanenſis Ducatus, in quo tunc imperabat, ut ex ipſius Mandato, quod refert per extenſum Curtius ſupramemoratus, dato in Oppido Montiſoni die XXVIII. Auguſti Anni MDXXVII. dignum lectu, ut merita noſtri Auctoris melius dignoſcantur, quem iterum ipſe Cæſar honoribus cumulatum voluit alio Diplomate Niciæ die XXI. menſis Maji MDXXXVIII. exarato, in quo Candianus Comes Palatinus declaratur; etiam hoc videndum eſt in ſupradicto Libro Bartholomæi Curtii ad literam tranſcriptum. Doleo interim, quod nullum de tanto Viro ſuperſtes Monumentum ſuæ virtutis Lectoribus meis offerre poſſim, niſi quod à Moriggia ſcriptum fuerit, ut infra: Nullatenus ex hac Collectione expungendus erat abſque invidiæ nota; nam etiam Hieronymus Cardanus celeberrimus ita de ipſo locutus eſt in Libro de Vita propria Cap. 12 „ Erat (Candianus) „ Medicus eruditiſſimus, qui primas apud Principem „ noſtrum in Patria, & apud Pannoniæ Reginam in „ Belgio obtinuerat partes. Vir maximæ authoritatis, & ſi quid ad rem facit, opulentus. Obiit verò Redemptionis noſtræ Anno MDIX., atque Tumulum habuit in Templo S. Mariæ Pedonis hujus Urbis, cum hac Inſcriptione:

ANGELO CANDIANO
FRANCISCI II. SFORTIAE MEDIOLANI
DVCIS
MEDICO ET PHILOSOPHO NOBILISSIMO
QVEM OB FAMAE CELEBRITATEM
CVM MARIA PANNONIAE REGINA
ACCIVISSET
PER EVM DESPERATO MORBO LIBERATA
PRINCIPEM EIVS ARTIS DECLARAVIT
ET IN CONSILIVM ELEGIT
MAGNIS HONORIBVS ET PRAEMIIS
CONSTITVTIS
QVEM PROPTEREA CAROLVS QVINTVS
IMPERATOR
MVLTIS MAGNISQVE MVNERIBVS
ET DIGNITATE COMITIS PALATINI
AVXIT ATQVE ORNAVIT
VIXIT ANNOS LXXVI. MENS. VIII. DIES XV.
FABRICIVS FILIVS
PATRI B. M. POSVIT.

Teſte Moriggia in ſuo Supplemento Cap. 12. ſcripſit:

I. Opera Medicinalia.
II. Aliaque ad eruditionem ſpectantia,
III. Nonnulla etiam de Aſtrologia.
Mirum eſt quod Cl. Mangetus in ſua magna Bibliotheca Scriptorum Medicorum, Candianum hunc non intulerit, etſi in Curtio pag. 63., & in Athenæo Picinelli pag. 33. ipſum videre potuiſſet.

CCCLXXIX.

CANEPARUS JOANNES MARIA.

JOannes Maria Caneparus Inſuber, patria Mediolanenſis, ex Ordine celeberrimo Prædicatorum, atque Domus Sancti Euſtorgii Alumnus, Sæculo XVI. vergente clariſſimus fuit, variiſque apud Suos functus muneribus, Pœnitentiarium etiam egit Mediolani in Trullo, & per totam Diœceſim Sanctæ Inquiſitionis Officii Vicarium Generalem. Vivebat etiam num Anno MDLXXIX. quo ſcripſit, ac edidit:

I. Scudo ineſpugnabile de' Cavalieri di Santa Fede della Croce di S. Pietro Martire. *Mediolani*, 1579. in 12.
Hæc exſcripſerunt ad verbum a Picinelli Athenæo pag. 107. PP. Eccard, & Quetif in eor. Biblioth. Scriptor. Ord. Prædicatorum, T. II. pag. 255.

CCCLXXX.

CANEVESIUS JOANNES ANTONIUS.

CAneveſiam Familiam antiquiſſimam eſſe in Urbe Mediolanenſi cognoſcet Lector ex his, quæ in Oldebrando ejuſdem Gentis homine poſt modicum dicemus. Occurrit nunc Joannes Antonius Nepos alterius Joannis Antonii Franciſci I. Galliarum Regis Phyſici. In Archigymnaſio Ticinenſi non tantum litteris operam dedit, ſed etiam Rectoris munus exercuit. Cum autem magna Eloquentiæ, atque Poëſis laude floreret, ab Affidatorum cœtu expetitus eſt, ut in eorum numerum conſeretur. Utriuſque Juris, Cæſarei ſcilicet, ac Pontificii Lauream conſecutus, Juriſtarum

Digitized by Google

riſtarum Collegium in Patria nobiliſſimum ingreditur Anno MDLXVI. Vitam cum morte commutavit Anno Salutis noſtræ Sæculi Decimi ſexti ultimo. In præfati Archigymnaſii Papienſis Juriſperitorum Collegio legitur Scriptoris hujus Elogium his verbis:

IOANNIS ANTONII CANEVESII
MEDIOLANEN. PATRICII
IVRISCONS. RECTORIS II.
OB GESTVM MAGISTRATVM
ANNO MDLXII. M. IVLII.

Superſunt ab eo compoſita:

I. Carmina Italica atque Latina inter alia Aſſidatorum.
II. Plura alia Carmina MSS apud Suos extitiſſe aſſerit Creſcentius in ſecunda parte Amphiteatri MS. in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

CCCLXXXI.

CANEVESIUS OLDEBRANDUS.

URbis Mediolanenſis poſt Oenobarbi excidium è ruderibus ſuis renaſcentis inſtaurationem Viri præſtantiſſimi curarunt, de quibus ſæpe jam ſermo nobis incidit. Nunc Oldebrandus Caneveſius ſibi debitam laudem jure poſtulat, qui Anno MCLXXII. Conſulatum Patriæ geſſit. Militiæ igitur, & civilis vitæ ſtudia ad hoſtes Inſubrum comprimendos, Civiumque mores optimè curandos, & tenuit, & promovit, ut utriuſque præſidio facultatis nova Civitas glorioſius reſurgere, firmiuſque poſſet conſiſtere. Anno MCCIV. Prætor Mediolani electus eſt; additiſque Viris Clariſſimis Gulielmo Puſterla, Tacio Mandello, Dominico Burro, Daneſio Cribello, atque Manfredo Oſſa infra memorandas Leges evulgavit; Cum ergo Conſulatus munere eſſet inſignis ſimul cum aliis verè Patriæ Patribus conſcripſit Anno MCLXXII.

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ renovata, & aucta.
II. Edicta plurima ab ipſo eodem anno cum ſociis Conſulibus edita, inter quæ Lex illa adverſus Friderici I. nomen, uti Schiſmatici, pronunciantes, de qua jam ſæpe ſermonem habuimus.
III. Leges ad novum militiæ genus inſtituendum pertinentes.
IV. Edicta alia ab eo promulgata, ut ſupra, Anno MCCIV. De eo Gualvaneus de la Flamma; Corius, aliique a Co. Octavio Archinto in Collect. Monum. Famil. Mediol. citati.

CCCLXXXII.

CANEVESIUS TIMOTHEUS.

TImotheus Caneveſius ſatis antiqua ſtirpe Mediolani, natus Minorum, quos Obſervantes Reformatos appellamus, inſtitutum ſub ipſis adoleſcentiæ primis annis amplexus eſt. Theologicis diſciplinis in Provinciis Neapolitana, & Romana perceptis, ad alios è Cathedra, atque e ſuggeſtu docendos meruit promoveri. Sacri Oratoris officium in Mediolanenſi Provincia non paucos annos exercens mirum quot Chriſto animas lucrifecerit. Ter quoque ad Miſſionarii munus obeundum ad Infidelium converſionem curandam, vel Neophitos in Chriſti fide firmandos. Primum igitur in Illyricum perrexit, ſed perſequentibus Barbaris Italiam repetere coactus, ex Majorum decreto Byzantium ſe contulit, mari trium menſium ſpatio detentus, ſævientibus adverſus Apoſtolicum Virum & procellis, & Piratis. Terrâ quoque cum iter ageret varia tulit incommoda, à Turcis non rarò intentatâ nece. Eò cum perveniſſet die Sancto Evangeliſtæ Joanni ſacro, Conciones habere cœpit in Templo Sanctæ Mariæ, cui cognomen Draperii, quod ſtrictiores Obſervantes Reformati vulgò dicti colunt. Præter Chriſtianorum Principum Conſtantinopoli degentes Legatos, avidè dicentem audiebant Fideles omnes tam Latini, quàm Græci, atque non rarò Turcæ quoque. Toto Quadrageſimæ tempore Verbum Dei populo miniſtravit, annoque in ſacro munere peracto, terreſtri via cum Cæſareo Nuncio in Chriſtianorum oras regrediens, quadrimeſtre ſuſcepit iter, Viennamque pervenit. Poſt brevem quietem Venetias cum tranſiiſſet, claſſem reperit jam paratam ad afferendum Inſulæ Cretæ ſub Turcarum armis laboranti ſubſidium; ideoque Innocentii X. Summi Pontificis indulto, cum ſex aliis ejuſdem Ordinis Sociis militum eò tendentium animas curaturus navigavit in Cretam; verùm fractus laboribus, & febri preſſus tertio Italiam reviſit. Regreſſus igitur Mediolanum vix reparatis viribus, in Metropolitana Sacros Codices ex Ambone feſtis diebus interpretatus eſt octo fermè annos. Idem præſtitit in Templo ſui Inſtituti, vulgò il Giardino, per biennium. Sexies Adventus tempore, & quater Quadrageſimales in patria Conciones habuit. In aliis quoque Urbibus Italiæ, atque Dalmatiæ triginta annos integros Apoſtolicum Officium præclariſſimè geſſit; ejuſque rei gratia bis in Belgium, & Gallias, ſæpe quoque Romam evocatus eſt. Varia etiam Cœnobia rexit, ſcilicet Trivilii, Sexti, & Sancti Ambroſii ad Nemus in ſuburbio, cui Olitorum nomen eſt inditum. Plura ſunt, quæ tantus Vir conſcripſit, videlicet:

I. Deſcrizione del Sagro Monte della Vernia, dedicata al Cardinale Alfonſo Litta. *Milano*, 1672. *ſine Typographi nomine in fol.*, ferè Atlantico, cum variis figuris ære inciſis.
II. Lezioni Scritturali ſpiegate nel Duomo di Milano ſopra i viaggi de' Patriarchi Abramo, Iſacco, e Giacobbe. *Milano, preſſo il Monza*, 1654. *in* 4.
III. Della Concezione di Maria Vergine. *Milano, preſſo il Rolla*, *in* 4.
IV. Expoſitio Regulæ S. Franciſci. Ibid. *apud Gariboldum*, *in* 4.
V. Compendium Turani de Privilegiis Regularium, *in* 24.
VI. Alcune Divozioni a S. Antonio di Padova.
VII. Due Sermoni del Sagro Chiodo. *Milano, preſſo il Monza*, 1652. *in* 4.
De eo Picinellus pag. 503.

CCCLXXXIII.

à CANOBIO EVANGELISTA.

COgnomen Evangeliſtæ iſtius neſcio an fuerit verè Canobium, aut à Canobio (quod eſt Oppidum ad Lacum Verbanum in Ducatu Mediolanenſi) vocari ſe feciſſet dum in Religionem Capuccinorum ingrederetur. Hic, cùm ob præclaram ejus doctrinam, prudentiam, multarum rerum peritiam, & ſingularem vitæ ſanctimoniam tam in Umbriæ, quàm in pleriſque aliis ſui Ordinis Provinciis ad ſupremos honores fuiſſet aſſumptus, magnamque inde laudem, ac nominis celebritatem ſibi comparaſſet, Anno MDLXIV. in Generalem Miniſtrum communi omnium conſenſu electus eſt. Sanctiſſimè commiſſam ſibi Religionem gubernando, ſummamque in Regulari obſervantia ubique ſervanda & amplificanda ſolicitudinem impendendo; perfectiſſimi Evangelici Paſtoris ſimulacrum prætulit. Gregorio XIII. Pontifici Maximo fuit admodum familiaris, magnoque ab illo habitus eſt in honore. Interfuit Concilio Tridentino, & in difficillimis Sacræ Synodi rebus, præſertim contra Hæreticos, enodandis, plurimùm Patres illos ſuo conſilio, doctrinâ, ac prudentiâ juvit, atque in Religionis negotiis pertractandis, & pro dignitate ac rerum pondere graviſſimis, ſapientiſſimum virum ſe oſtendit. Antequam Seraphicum Abitum induiſſet, Clericali militiæ nomen dederat, & inter primos ſui temporis Canoniſtas, ac Sacri Juriſperitos conſultiſſimus habebatur. Quare ſcripſit, & elaboravit Latinè Opera, ut infra. E vivis exceſſit Peruſiæ Anno MDVC. ætatis ſuæ LXXXIV.

I. Conſulta varia in Jure Canonico.
II. Annotationes in libros Decretalium. *Mediolani*, 1591.

Ejus

Ejus Vitam deſcripſit Boverius Tom. II. Annalium Capuccinorum.
Ex Bibliotheca Scriptorum Ord. Minorum S. Franciſci Capuccinorum à Fr. Dionyſio Genuenſi contexta. Edit. II. pag. 202.

CCCLXXXIV.

à CANOBIO FRANCISCUS.

FRanciſcus à Canobio Capuccinus alter Mediolanenſis Provinciæ Alumnus; Vir vitæ perfectione, ſanctiſque moribus illuſtris, ſummus paupertatis, humilitatis, atque honeſtatis amator, divini cultus admodum ſtudioſus, regularis obſervantiæ validus propugnator fuit; qui vitæ auſteritate, & abſtinentia rigidus, totum ætatis ſuæ tempus in jejuniis, & orationibus uſque ad extremum ſenium conſumpſit. Obiit Mediolani in veteri Conventu Sancti Victoris Anno MDLXX. ætatis ſuæ LXXXV., Religionis LXVII. Scripſit Italicè, poſteriſque reliquit:

I. Volumen Chronographicum, in quo fideliſſimè exaravit res geſtas ab initio, ac Religionis Capuccinorum primordiis à viris illuſtribus uſque ad Annum MDLXX. Ex quo Zacharias Boverius Annalium Capuccinorum Hiſtoriam partim deſumpſit.
Ejus honorificè meminit idem Boverius T. I. Annalium.
Ex Bibliotheca Scriptorum Ord. Minorum S. Franciſci Capuccinorum à ſupradicto Fr. Dionyſio Genuenſi contexta. Edit. II. pag. 114.

CCCLXXXV.

CANOBIUS AMBROSIUS.

FAmilia Canobienſis florebat jam in hac Urbe à Sæculo XV. ut in Antonio infra recenſendo videbimus. Ambroſium noſtrum, qui Congregationem celeberrimam Canonicorum Lateranenſium adivit, non invenio nec in Roſini Licæo, nec in Abbatis Picinelli Athæneo memoratum. Quæſivi apud Suos, nec non in Monumentis ipſius Familiæ, ut aliquid Lectoribus meis exhibere poſſim, juxta inſtitutum, de illius ſtudiis, dignitatibus, atque ſaltem de anno emortuali, ſed fruſtra: Accipiant igitur quod, etſi parum, de eodem dare mihi licuit, nam ſi in ſequentia illius ingenii monumenta non incidiſſem, adhuc illius nomen in tenebris lateret. Hæc ſcripſit, & quidem eleganti ſtylo:

I. Orazione di Ambrogio Canobio Milaneſe, Canonico Regolare Lateraneſe nella venuta del Reverendiſſimo Padre Don Calliſto da Vicenza, Rettore Generale della ſuddetta Congregazione l'Anno MDLXXII. nel Monaſtero di Porto di Ravenna al Padre Abate Don Cornelio Allegri Vicentino Abate di Porto. MS. in 4. in Bibliotheca Sanctæ Mariæ Paſſionis Mediolani.
II. Carmina Italica in laudem ipſius Abbatis D. Calliſti. Extant in eodem MS.
III. Carmina alia, tam Italica, quàm Latina. MS. juſtæ molis in 4. extat in eadem Bibliotheca, ſignat. num. 181.

CCCLXXXVI.

CANOBIUS ANTONIUS.

NOn parum decoris Familiæ Canobienſi auxit, augebitque ſemper Antonius, de quo nobis hîc inſtitutus eſt ſermo; nam etſi plures alii etiam antiquis temporibus militiâ, Togâque clariſſimi inter Canobios enumerentur, (ut dixi parum antea in Ambroſio, cum Anno MCCCXXX floreret Guido unus ex Conſiliariis, ſeu Mediolanenſis Reipublicæ Decurionibus, ut vidi in Archintea Collectione); attamen noſter virtute, & ſcriptis nulli eſt poſtponendus currente Sæculo XV. Filius fuit Jacobi, & fratrem habuit Bartholomæum, utrique Nepotes eximii Pauli Scholarum Canobienſium hujus Urbis Inſtitutoris, de quo jam egit Cl. Saxius in Libro de Studiis Litterariis
A Mediolanenſium, & Nos etiam infra. Anno MCDLXVI. Antonius munere Secretarii in Senatu ſecreto fungebatur, uti ex Inſtrumento Notarii Franciſci de Perego. Vir certè in litteris tam ſoluta, quàm ſtricta oratione eruditiſſimus, qui à Bernabove Carcano in Epiſtola ei inſcripta Litteratorum Lux, & eximia virtute præditus vocabatur. Mihi interim metipſi grātulor, reperiſſe in Bibliotheca Ambroſiana ejus Scripta lectu digniſſima, quæ libenter primus hîc offero, videlicet:

I. Antonii Canobii Mediolanenſis Dialogus de Amore: Quæſtio eſt inter Luchinum Toſcanum, Obizonem Caſtillionæum, & Jacopinum Urſinum, an poſſit quiſpiam propriæ uxoris amore detineri. Præponitur Epiſtola ejuſdem Antonii homini magno atque perſplendido Simonino Ghilino: Anno MCDXXXIII. Kalend. Octobris. Eſt in MS. Bibliothecæ Ambroſianæ, ſign.
B M. num. 44 in 4. pagg. 24.
II. Carmen de Victoria Regis Aragonum contra Barbaros, ſic inſcribitur: „ Antonius Canobius S. P. D.
„ Jacobo Pellegri Valentino Doctori ac Regiæ Majeſta-
„ tis Aragonum Conſiliario. Compoſui, Doctor & Vir
„ Clariſſime, nonnulla Carmina in memoriam, atque
„ commendationem ejus belli, quod Sereniſſimus Prin-
„ ceps tuus Aragonum Rex cum Barbaris, nun abſque
„ ſempiterna ejuſdem gloria nuper ſanctiſſimè quidem
„ geſſit. MS. in fol. ſign. H. num. 48. in ſupradicta Bibliotheca Ambroſiana.
III. Epiſtolæ ejuſdem III. Latinæ ad Bernabovem Carcanum datæ Anno MCCCCXXXIII., de quo ſuo loco, ſatis eruditæ. Extant in ſupradicto MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. H. num. 48.
IV. Aliæ ad Antonium Panormitam, nec non ad alios Viros doctos. Extant in altero MS. Ambroſiano ſign. H. num 49.
C Plures aliæ Epiſtolæ Virorum præſtantiſſimorum ad Antonium Canobium reperiuntur in eiſdem MSS., inter quos Coſmæ Raymundi Cremonenſis I. Data Avenione Anno MCCCCXXXII. Kal. Novembris, in qua ei mittit Libellum de laudibus Eloquentiæ, quem Canobio noſtro inſcripſit, qui eſt etiam in eod. Codice.
Inter Epiſtolas Franciſci Philelphi editionis Venetæ anni 1502. in fol. adeſt una Antonio Canobio ſcripta ad pag. 48.

CCCLXXXVII.

CANOBIUS CÆSAR.

CÆſar Canobius antiquiſſima Mediolanenſi Familia, de qua in Antonio diximus, genitus, ta-
D metſi nunquam Theologiæ, vel Sacris Litteris operam dediſſet, tamen quæſtiones ad Theologiam ipſam, Divinoſque Codices pertinentes tam benè calluit, atque tractavit, ut non Laicus viſus fuerit, atque in Aromataria Taberna nutritus, ſed in Lycæis multorum annorum ſpatia percurriſſe. Optimis præditus moribus, Evangelicæ perfectionis cupiditate flagrans, omnibus, quæ poſſederat, renunciavit; in eam tantùm rem toto pectore intendens, ut animæ ſuæ, aliorumque ſalutem ſedulus curaret. Pauperes largè erogatis eleemoſynis fovens, Templorum Viſitator aſſiduus, Sacramentorum frequentiâ, vitæque laudabilis exemplo toti præluxit Urbi. Sed etiam ſuperſtitem ſibi pietatem cupiens, hæc Opuſcula compoſuit:

E I. Della neceſſità, e frutti della Dottrina Criſtiana; Dedicato al Sig. Cardinale Ceſare Monti Arciveſcovo di Milano. *Ibi, apud Ramellatum*, 1635. *in* 8.
II. Orazioni, Ragionamenti, e Rime Spirituali. *Ibid. apud Malateſtam*, 1635. *in* 8.
III. Breve Scala per ſalir al Cielo. *Ibid. apud Ghiſulphum*, 1639. *in* 8.
IV. De' beni, e frutti dell' Ubbidienza.
V. Come i Figliuoli ſono tenuti ad ubbidire a' loro progenitori.
VI. De' danni, che provengono dalla diſubbidienza.
Hæc III. extant MSS. in Biblioth. Ambroſ. in Cod. ſignato D. num. 362. in fol.
Videndum Picinelli Athenæum pag. 138.

CCCLXXXVIII.

CCCLXXXVIII.

CANOBIUS PAULUS.

DE Paulo Canobio alibi diximus, & nunquam de tanto Viro ſatis dictum erit; nam ei debet hæc inclyta Metropolis, quam mihi facilè licebit ſecundam Patriam chariſſimam appellare, fundationem publici Gymnaſii, à conditore ſuo Canobiani nuncupati, ubi in dies Logicæ, Moraliſque Philoſophiæ per præſtantiſſimos Viros Præcepta traduntur, ut ea ipſius Teſtamento condito de Anno MDLIII., præcitatique Gymnaſii inſtitutione Anni MDLIV., in quibus tutelam, moderationem, & præfecturam ejuſdem clariſſimo Juriſperitorum Collegio demandavit. Patrem habuit Paulus noſter Franciſcum Juris Conſultum Collegiatum Mediolanenſem, & Nobilibus Decurionibus ipſe adſcribitur Anno MDXIII. Arborem genealogicam tanti Viri texuit, & perhumaniter mihi communicavit amiciſſimus, & pluribus titulis ſummè charus Cl. Sitonus, quæ incipit à Beltramo de Canobio Anno MCCCL. Mediolani florente, & certè plures Viri inſignes reperiuntur in ſerie ſuorum, utpote Jacobus Pauli noſtri Abavus, Ducalis Prætor inſignis Oppidi, & Caſtri Trivilii Anno MCDXXXIV. atque Decurio Mediolani Anno MCDXLVI. Petrus etiam Delegatus ad jurandam fidelitatem Duci Mediolani Anno MCDLXX. ut alios prætercam. Obiit Paulus Anno MDLVII. & inveni ſcripſiſſe:

I. Commentaria in Ariſtotelem de Moribus.
Ita legitur in Epiſtola Franciſci Cicereji, quod Opus idem ille miſit ad Octavianum Ferrarium. Eſt inter Epiſtolas Cicereji, quæ MSS. ſervantur in Muſæo Marchionum Vicecomitum, ut infra dicemus.

II. Edidit Librum, cui titulus: Il Trono vacante nell' Imperio ec di Lanſemio Fecchi (nomen fictum) quem cum Epiſtola nuncupavit ipſe Paulus Marchioni Vercellino Mariæ Vicecomiti.
De eo, præter Sitonum Art. 246. agunt Saxius, Curtius, & ferè omnes, qui de Viris doctis, ac de Patria Mediolanenſi benemeritis tractant.

CCCLXXXIX.

De CANTIANO ANDREAS.

ANdreas alterius Andreæ de Cantiano filius, ut ipſe in Teſtamento, quod infra memorabimus, aſſerit, die ultima Novembris, quæ Sancto Apoſtolo Andreæ, & Sancti Ambroſii Baptiſmi memoriæ dicata eſt, Anno CM. in locum Landulphi Archiepiſcopi Mediol. ante dies XXIV. defuncti ordinatus eſt, electionem ejus confirmante Leone V. Pontifice Maximo. Urbem plaudente Populo per Comenſem Portam ingreſſus, Archiepiſcopatus poſſeſſionem iniit. Pauperum curam, & in eos liberalitatem uſque adeò exercuit, ut munificentiam ſuam ſibi ſuperſtitem cupiens, Hoſpitale, & Eccleſiam Sancti Raphaelis Archangeli, quæ nunc Parochialis eſt, non procul à Metropolitana Baſilica, extruxerit, & dotaverit. Cum hanc Eccleſiam annos ſex, & menſes tres laudabiliter adminiſtraſſet, deceſſit pridie Kal. Martii, & in Baſilica Sancti Ambroſii apud Prædeceſſores ſuos ſepultus eſt.

I. Ejus litterarum ad Regimbertum Vercellenſem Epiſcopum, quibus ad Jpporedienſem Epiſcopatum ordinandum ab eo petit Valfredum ejuſdem Eccleſiæ Subdiaconum, meminit Regimbertus ipſe in litteris Formatis, ſive Canonicis ad eundem Andream datis Anno CMIV. quibus Valfredi ejuſdem mores, & aptitudinem ad munus Epiſcopale teſtatur. Has e vetuſtiſſimo Codice Vercellenſi Franciſcus Bernardinus Ferrarius exſcripſit, & Opuſculo ſuo de Antiquo genere Eccleſiaſticarum Epiſtolarum lib. I. cap. V. inſeruit; & ex eo Baluzius Tom. II. Capitul. Reg. Francor. fol. 1575.

II. Ejuſdem Andreæ Teſtamentum conditum Anno CMIII. XI. Januarii, in quo multa ad Hiſtoriam Mediolanenſis Eccleſiæ utilia, ex Archivo Monaſterii S. Radegundis intulit in Collect. Diplomat. Mediol. Nicolaus Sormanus Biblioth. Ambroſ. Doctor. Incipit:
„ Ego in Dei nomine Andreas, licèt indignus, Ar-
„ chiepiſcopus S. Med. Eccleſiæ filius bonæ memoriæ
„ item Andreæ DE CANTIANO &c. In eo, Monaſterio VVindelindæ, quod nunc appellatur S. Radegundis, legat, & donat Hoſpitale, & Eccleſiam S. Raphaelis à ſe ædificata.
Hoc Teſtamentum ſe vidiſſe etiam aſſeris Chalcus Hiſt. Patriæ lib. V.
Ex eodem Documento conſtat in hujus Archiepiſcopi cognomine ſphalma Ughelli, & aliorum, qui Andream è Lampugnana nobili Mediolanenſi gente ortum fuiſſe ſcribunt, cùm ſe ipſe de Cantiano dicat; & fides concidit ejus Epitaphii, quod Continuatores Ughelli protulerunt ex Valsano, Morandino Bevilaquio ſibi à ſecretis fideliſſimo ab Andrea poſiti; quoniam ex ipſa phraſi neſcio quid eo Sæculo recentius ſubolet, niſi certiora proferantur.

CCCXC.

CANTIANUS BENEDICTUS.

BEnedictus Cantianus Mediolanenſis natus Anno MDCIV. Ordinem Canonicorum Regularium Lateranenſium ingreſſus eſt Anno MDCXX. Pr. Non. Feb. Jam in Braydenſi Gymnaſio litteris excultus fuerat ſub doctiſſimis Viris, præſertim Puteo, & Emmanuele Theſauro. Agente Celſo Dugnano inter Canonicos prædictos cooptatus in Canonica Sanctæ Mariæ Paſſionis habitum ſumſit. Confecto Philoſophiæ, & Theologiæ curriculo Placentiæ, Ravennæ, ubi Auditores habuit Eminentiſſimos S. R. E Cardinales Veroſpum, atque Capponium; Cæſenæ, & apud Inſulas Diomedeas Theologicas artes tradidit in Monaſterio Tremitano, cum Dialecticam in Caſoretano docuiſſet. Lucæ, Mediolani, Auximi, Ravennæ, Forocornelii, & alibi ſacras ad Populum Conciones habuit non ſine plauſu. Deceſſit Mediolani Anno MDCLII.

Scripſit plura, ſed tantùm Typis cuſa extant:

I. Il Celeſte Orfeo, Panegirico per S. Frediano. *Lucca, preſſo Pellegrino Bidelli*, 1640. *in* 4.

II. L'Aquila coronata: Applauſo nell' eſaltazione al Generalato de' Canonici Regolari del Reverendiſs. Padre D. Aleſſandro Troilo. *Bologna, per il Ferroni*, 1646. *in fol.*

III. L'inſcritta Colonna, Panegirico per S. Ubaldo, all' Eminentiſſimo Principe Federico Cardinal Sforza. *Bergamo, per Marc' Antonio Roſſi*, 1650. *in* 4.

IV. In obitu Illuſtriſs., & Reverendiſs. Cardinalis Serræ Oraſio *Ravennæ, apud Johannellos*, 1624. *in* 4.
Ode gemina incerti Auctoris in ejus laudem extat ibid.
Agit de eo Roſinus in Lycæo Lateran. lib. 2. pag. 130., & fusè Picinellus in ſuo Athenæo pag. 78.

CCCXCI.

CANTIANUS STEPHANUS ANTONIUS.

COngregationi Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli adſcriptus fuit Stephanus Antonius Cantianus, & inter eruditos ejuſdem cœtus Viros ſibi famam promeruit, non parvi momenti laborem ſuſcipiens, cui inſudavit cùm Bibliothecæ Ambroſianæ Collegio adſcriptus, Doctoris in eo munere fungeretur. Servabantur ibidem in Tomos redactæ Sancti Caroli Borromæi Epiſtolæ; quarum Indicem, immo Summarium conficere Cantianus ſuſcepit. Primo Volumine per ordinem alſabeticum redegit illas ab Anno MDLX. ad MDLXXVII. conſcriptas; quod opus, adjutore ſibi aſſignato Dominico Philippo Vico ejuſdem Collegii Doctore, proſecutus eſt uſque ad Annum MDLXXXIV. Non ita tamen abſolutus hic labor cenſendus eſt; quoniam præſenti Sæculo earumdem Epiſtolarum ſuppellex admodum crevit, inductis ad eamdem Bibliothecam pluribus aliis, quibus Volumina, quæ ultra XXXVI. vix numerabantur,

ad LXXX. redacta ſunt, non recenſitis aliis ad Oecumenici Tridentini Concilii abſolutionem ſpectantibus, & ad Catholici Orbis Principes miſſis, quarum in S. Caroli Vita ſupra mentionem feci. Expectat igitur tam fœcunda ſacræ eruditionis ſeges meſſorem ſuum, quam ſi in ſeriem materiarum, aut alfabeti diſtributam reperiſſem, mihi inſudandum non fuiſſet in cæteris evolvendis, uti facilè Lectoribus meis innoteſcet. Non parum interea debemus Cantiani noſtri laboribus, quòd primus iſte viam aperuerit, quam alii ſequantur, & expectatam quandoque metam attingant. Ne debita igitur laude fraudetur Cantiani nomen, hîc illud æternitati commendare decrevi, poſtquam etiam Cl. Boſca dignam ejuſdem fecerit mentionem.

Hæc ſcripſit ergo:

I. Indicem, ſive Summarium Epiſtolarum D. Caroli Borromæi ad Varios, & Variorum ad ipſum in primo Volumine ab Anno MDLX. uſque ad MDLXXVII., in ſecundo ab hoc Anno uſque ad MDLXXXIV.
II. Il Giudice diſappaſſionato, Orazione detta in Duomo all' aprirſi i Tribunali. *Milano, appreſſo il Monza*, 1665. *in 4.*, dedicata al Cardinale Litta.
III. Orazione in lode di S. Carlo Borromeo. MS. in Ambroſiana inter impreſſos *in 4.*
Agit de eo, ut diximus, Petrus Paulus Boſca in Libro de Origine, & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ, nec non Picinellus in Athenæo pag. *497.*

CCCXCII.

CANTONUS ANGELUS.

UTinam Abbas Picinellus nobis melius indicaſſet Librum, ſeu Collectionem Inſcriptionum ab Angelo Cantono factam poſt celeberrimum Andream Alciatum, ſcilicet penes quem ſaltem ſervabatur, ut Reſpublica Litteraria frui potuiſſet tanto labore, ſicut nunc gaudet de Novo Magno Theſauro Antiquarum Inſcriptionum à Clariſſimo Ludovico Antonio Muratorio in IV. Volomina congeſtarum, & forſan ipſe non parum auxilii percepiſſet; ſed & Picinellus, & Moriggia Sæculo parum curioſo vixere, ideoque nos nimis jejunos reliquerunt. Aliud igitur ab iiſdem diſcere non potui, niſi quod Cantonus noſter inopportuna morte raptus fuerit adhuc juvenis die XXIV. Novembris, Anno MDXCIV. Fides ſit ergo penes ipſos de Opere Angeli Cantoni ſic inſcripto:

I. Inſcriptionum Antiquarum Collectio ampliſſima poſt Alciatum MS.
Ita ſcripſere memorati Moriggia in Nobil. Med. lib. 3. c. 15., atque Picinellus in Athenæo pag. 33.

CCCXCIII.

CANTONUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Cantonus, Patriâ Mediolanenſis, ex Ordine Fratrum Capuccinorum in ſua Mediolanenſi Provincia Prædicationis munere ſatis clarus extitit, qui magna etiam cum doctrinæ, ac profundioris ingenii fama Sacram Theologiam pluribus annis expoſuit, & ob ſingularem ejus in rebus agendis prudentiam ad Provincialatus munus, & dignitatem aſſumptus, non minori ſollicitudine, ac regularis obſervantiæ zelo illam decoravit. Oh invidam Eruditis Viris oblivionem! Quo vixerit Sæculo, quo functus fuerit Anno, quis proferet?

Scripſit:

I. Declarationem omnium Myſteriorum, quæ continentur in Sacroſancto Miſſæ Sacrificio. *Mediolani*, 1642. *in 4.*
Ejus meminit VVadingus de Script. Ordinis Minorum.
Ex Bibliotheca Scriptorum ejuſdem Ordinis S. Franciſci Capuccinorum à Dionyſio Genuenſi contexta. Edit. II. pag. 183.

CCCXCIV.

CANTONUS PETRUS.

GEns Cantona Mediolani floruit Sæculo XII., teſte Creſcentio, qui Inſcriptionem Equiti Gratiano Cantono refert poſitam Anno MCXVIII. in Templo Sancti Sepulchri hujus Urbis. Petrum noſtrum ex Epiſtola nuncupatoria Libro Hieronymi Lucini præfixa, de quo parum infra loquemur, agnovi Auditorem fuiſſe Marchionis Vaſti. Studiis Legalibus ſedulo incumbens, Andream Tiraquellum, nec non celeberrimum Alciatum in Conſultationibus, aliiſque Operibus Juridicis imitatus eſt eruditione, atque optimo Latino ſtylo contextis. Pluries ad ampliſſimum Senatorium munus gerendum fuerat poſtulatus, ſed annis, & moleſtis infortuniis onuſtus è vivis exceſſit in Ædibus Sancti Petri Glaſſiatenſis. Bartholomæi Petri hujus filii mentio eſt in Sepulchrali Inſcriptione poſita Catharinæ Leuciæ ejuſdem uxori in Baſilica Apoſtolorum, nunc Sancti Nazarii, quam e Collectione Comitis Octavii Archinti hîc exſcribo:

B. M. CATHARINAE LEVCAE CANTONIAE
QVAE SVPER INSIGNEM PVDICITIAM
ET FIDEM
CAETERASQVE NOBILIVM FAEMINARVM
DOTES
REGIVM ACV PINGENDI OBLECTAMENTVM
MIRIFICE ILLVSTRAVIT
SVOQVE EXEMPLO ALIIS MATRONIS
RESTITVIT
BARTHOLOMAEVS CANTONIVS
PETRI FILIVS
PATRICIVS MEDIOLANENSIS
CONIVGI INCOMPARABILI
PETRVS IC. ET FRANCISCVS EQVES
MATRI OPTIMAE ET PIENTISSIMAE
VIXIT ANNOS LIX. MENSES I. DIES IV.
DECESSIT EIDIBVS SEXTIL. MDCI.

Superſunt ex ipſius Scriptis:

I. De definitione liber Anno MDXXIV. editus.
II. Allegationes Juris plurimæ.
III. De homicidiis & aliis criminibus excuſandis Tractatus.
Extat inter Opera Carpani de pœnis homicidii &c. *Francofurti*, 1610. *in fol.*
Inter Epigrammata Benedicti Sociaci extant varia in laudem Petri Cantoni, cui inſcriptus eſt etiam liber ſextus eorumdem Epigrammatum.
Ei nuncupavit Hieronymus Lucinus librum ſuum Inſcriptum: Chriſti humani generis Servatoris Genethliacon, impreſſum Caſali Majori 1593.
Joſeph etiam Laurentius dicavit Petro Cantono Diſſertationem XXXV. libri I. Polymathiæ, ibique ipſum laudat non ſolum uti J. C. primi nominis, ſed etiam uti Mediolanenſium Antiquitatum Cultorem eximium.
Videndi ſunt Moriggia in Nobilitate Mediol. Lib. III. Cap. XV. Borſerius in Supplem. Cap. XI. Creſcentius ſupradictus in parte II. MS. in Biblioth. Marchionum Fratrum Vicecomitum, atque Picinellus in Athenæo pag. 459.

CCCXCV.

CANTOVA JO. ANTONIUS.

JOannes Antonius Cantova, natus in Oppido Intræ ad ripas Verbani Lacus, Societatem Jeſu ingreſſus in flore adoleſcentiæ attulit ſecum auream indolem, perſpicax ingenium, & eximiam pietatem, quam apud Suos diligenter excoluit virtutibus eodem Inſtituto convenientibus. Exactis cum magna laude conſuetis inferiorum claſſium magiſteriis, ad Miſſiones Indicas profectus eſt ſpeciali Dei vocatione, menſe Aprili Anno MDCCXVII., quamvis infirma admodum valetudine. Mexici Theologiam univerſam publicè propugnavit cum plauſu. Inde ad Philippinas Inſulas tranſiens docuit in Urbe Ma-

Manilæ Theologiam Scholaſticam. Hinc ad Latronum Inſulas digreſſus Miſſionarius, & aliorum ſociorum Director in rerum omnium penuria Apoſtolicis laboribus vineam illam Domini diu excoluit. Demum in Carolinas inſulas penetrans, Evangelium Chriſti primus illis barbaris gentibus prædicavit, felici per aliquod tempus ſucceſſu, pluribus Baptiſmo expiatis, & Catholica lege inſtructis. Donec ab Idololatris crudeliter occiſus ſuo purpuratus ſanguine ad æternitatem tranſivit. Antequam ex Italia diſcederet ſcripſit, vulgavitque de ſuo Patruo librum cui titulus : A

I. Sancta vita, & mors Aloyſii Cantovæ Canonici Sancti Stephani Majoris. *Mediolani, apud Joſephum Pandulphum Malateſtam*, 1717.
Reliqua ejus Opera MSS. quamplurima deperdita ſunt. Ita a Suis. B

CAPELLA. V. CAPRA GALEATIUS.

CCCXCVI.

CAPELLUS PHILIPPUS.

DIſtinguendas eſſe duas Familias Mediolanenſes, quarum una Capra, ſeu Capella vocata eſt, de qua infra dicemus, & altera de Capellis, monet in Collectione centies à nobis referenda Comes Octavius Archintus. Virorum ex hac gente Eruditorum tantummodo occurrit unus hîc commendandus; Philippus videlicet Capellus. Is non modicæ doctrinæ ornamentis inſignis fuit, ideoque Anno MCCCLI. C inter Sapientes eos electus eſt, quibus Joannis Vicecomitis Archiepiſcopi Mediolani Domini authoritate mandatum fuit, ut Municipalia Jura hujus Urbis in unum Volumen colligenda, & ordinanda debitis emendationibus caſtigata curarent. Id ſummo labore, & fide effectum eſt, eoque anno promulgata ſunt à Philippo cum ſociis loco ſuo laudandis

I. Jura Municipalia Mediolani collecta, ordinata, & emendata.
Ex Monumentis Co. Octavii Archinti.

CCCXCVII.

CAPIS JOANNES. D

IN Oppido celeberrimo Oſcellæ, vulgò dicto *Domo d'Oſſola*, olim Metrocomia Lepontiorum, in Ducatu Mediolanenſi, cujus quidem tam veteres, quàm recentiores Geographi meminerunt, ortus eſt Joannes Capis Vir non ſpernendæ eruditionis. Plures enim annos in Ticinenſi Archigymnaſio legalibus ſtudiis intentus, Græcas etiam calluit Litteras, in quibus quantum profecerit, ex infra laudando Volumine ſatis apertè Lectores agnoſcent Laureæ in utroque Jure honore percepto in Patriam reverſus eſt, cujus Jura, & Privilegia non tantum legum præſidio (publico enim Decreto Patronus in Foro lectus fuerat) ſed doctis etiam laboribus ſarta tecta ſervare ſtuduit. Filium habuit Franciſcum, qui perfectioris vitæ deſiderio flagrans, Seraphicum E inter Minores, quos appellamus Conventuales, ſuſcepit Inſtitutum; & tantam nactus eſt apud Suos eruditionis, atque prudentiæ ſamam, ut poſt minores in Ordine gradus ad regendam Provinciam Daniæ aſſumeretur. Quid in Genitoris ſui Operum editione præſtiterit, infra commemorabimus. Ceterum Joannis ingenium in his lucubrationibus adhuc vivit.

I. Varon Milaneſ. Recuſum eſt hoc opus. *Mediol.* 1606 Illud Auctor compoſuit, dum legum ſtudiis Ticini vacaret; idque ſibi propoſuit, ut plebeja, & apud Inſubres magis uſitata vocabula ex Græcis, atque Latinis fontibus profluxiſſe comprobaret. Auxit Librum notationibus, ac additionibus bene multis Joſephus Milanus, quem ubi locus dabitur, dignis laudibus proſequemur; illumque Typis denuo tradidit hoc titulo: *Priſcian da Miran de la parnonsa Mileneſa*.
II. Memorie della Corte di Mattarella. *Milano*, 1673. Opus eſt hiſtoricum, ex gravibus, variis, vetuſtiſque Monumentis erutum, in quo Privilegia, viciſſitudines, aliaque id generis ad Patriam ſuam ſpectantia protulit. Illi conſcribendo inſudabat jam ab Anno MDCXXXI Huic Volumini Epiſtolam ad Lectores præfixit Franciſcus Scriptoris filius ſupra commendatus.
Meminerunt Auctoris noſtri Villegas in Præfatione ad Statuta Vallis-Antigor., & Cotta in Muſæo Novarien. pag. 141. Franciſci autem idem Cotta loc. cit. pag. 121.

CCCXCVIII.

De CAPITANEIS ALOYSIUS.

FAmiliæ duæ Mediolanenſes de Capitaneis, & de Cattaneis vocatæ, frequenter promiſcuæ inter ſe reperiuntur, ideo non parum diligentiæ opus fuit in illis rectè ſecernendis, & adhuc neſcio an hoc rectè fecerim. Illa de Capitaneis quandoque à variis hujus Dominii locis, atque etiam exteris appellatur, nempe de Arſago, de Valliano, de Vitoduno, de Scalve, & ſimilibus, quæ poſtea Mediolani ſedem ſuam fixere, ut infra videbimus; ego nullo alio ordine ſervato, quam nominis poſt cognomen tantùm de Capitaneis appoſiti, ipſos Lectoribus meis profero, qui ſi aliquem inter eos non de Capitaneis, ſed de Cattaneis appellari voluerit, me contradicentem non habebit, & Cattaneos, ſive illos de Cattaneis juxta alfabeti legem reperiet ſuo loco. Congregatio igitur Monachorum Ciſtercienſium, in qua nunquam defuere Viri litteratiſſimi, mihi primùm ſuppeditat Aloyſium de Capitaneis Mediolanenſem, qui Anno MDXLII. ipſam ingreſſus eſt. Ad omnimoda Studiorum genera, præcipuèque Eccleſiaſtica ita ſe contulit, ut à præſtantioribus ſui ævi Theologis ſubtiliſſimus vocari meruerit. Tam vivaci ingenio præditus fuit, ut Scholarum Magiſter, & Pariſienſis Doctor celebraretur. Legationem pro Suis obivit ad Summum Pontificem, Sanctumque Virum Pium V. pro negotiis ipſius Ordinis tractandis, in quo munere peregregiè ſe geſſit. Anno verò MDLXXVI. die X. Septembris Mundo valedixit, ut aſſerit Ruſca in Compendio Viror. illuſtrium Ciſtercienſium, & poſt ſe reliquit Opera ſequentia :

I. Homeliarum in Evangelia Liber.
II. Sermonum de Sanctis Volumen.
III. Orationum Liber.
IV. De rebus diverſis antiquis, & novis Volumen.
Ita ex ſupradicto Roberti Ruſchæ Opuſculo pag. 45., & ex Picinelli Atheneo pag 403.

CCCIC.

De CAPITANEIS CAMILLUS.

FAmiliam, unde in lucem prodiit Mediolani Camillus hic laudandus, apud Monumentorum Inſubriæ Collectores nunc Cattaneam, nunc de Capitaneis de Valiano dictam reperimus. Plures hæc Gens protulit Viros, quibus ob juriſprudentiæ decus, atque avitæ Nobilitatis meritum, celeberrimum Mediolanenſium Juriſconſultorum Collegium patuit, ut videre licet in Cl. Sitoni Chronico. Ab his non degener Camillus Gaſparis, & Thomaſiæ Burræ Conjugum filius, cum præclaros in litteris, legibuſque progreſſus feciſſet, & Laureæ ornamentum eſſet conſecutus, Regio Diplomate Capitalium rerum in Inſubri Dominio Præfecturam nactus eſt. Aliquot poſt annos ad majora vocatus munera, inter Ampliſſimos conſcriptos Patres recenſetur, Anno ſcilicet Æræ Chriſtianæ MDLXXVI. Tum Cremonenſi Populo Prætor datus, vix incœpto muneris ſui Anno ſecundo maximo cum bonorum omnium mœrore ſublatus eſt die XVI. Februarii, Anno Salutis noſtræ MDLXXVIII.

Hora

Horatius Landus inferius citandus hanc in Baſilica Sanctorum Naboris, & Felicis, vulgò Sancti Franciſci, poſitam Inſcriptionem refert ad Tumulum Parentum his notis :

D. O. M.
GASPARI CATTANEO VALIANO
VIRO FIDE ET PROBITATE PRAESTANTI
ET THOMASIAE BVRRAE
LECTISSIMAE FOEMINAE
PARENT. OPT.
GINEPRIAE CACIAE VXORI DVLCISSIMAE
ET IVLIAE ET HORTENSIAE CAMILLAE
FILIOLIS CARISSIMIS
ET SIBI
CAMILLVS IC. MEDIOLANI
RERVM CAPIT. PRAEFECTVS III.
ET SENATOR CREMONAE PRAETOR
T. F. P.
FABRITIVS. IO. BAPTISTA
ET IACOBVS PHILIPPVS
FRATRES FECERVNT
SIBI LIBERIS POSTERISQVE SVIS
ANNO MDLXXX.

Scripta poſt ſe reliquit :

I. Conſilia. *Venetiis*, 1552. *in fol.*, cujus Operis mentio eſt apud Draudium Biblioth Claſs pag. 680.
II. Conſilium in materia Duelli ; cui initium eſt : Clara ſunt verba Libelli &c. ex eodem Draudio loc. cit. pag. 650.

Agunt de Camillo Ludovicus Cavitellus Annal. Cremon. ad An. MDLXXIX. Horatius Landus de Senatu Mediol. lib. 5 pag. 188., lib. 6. pag. 207. Placidus Pucinellus in Memoriis antiquis Mediolani cap. 17 n. 96. pag. 81. ubi citatam Inſcriptionem Sepulcralem refert. Jo. Jacobus Valerius Scalenſis Canonicus in Collectan. ſelect. inſcription. Mediol. Salvator Vitalis in Theatr. Magnal. Mediolani Cæment. 18. pag. 23. Clariſs. Franciſcus Ariſius J.C. in ſerie Chronologica Prætor. Cremon. pag. 47. impreſs. an. 1731. in 4.

CCCC.

De CAPITANEIS CHRISTOPHORUS.

Capitanei vulgò de Scalve (locus eſt in Ditione Bergomenſi) vocati Sedem in hac Mediolanenſi Urbe obtinuere ab Abſalone ſeniori Phyſico Collegiato , necnon Avo paterno Chriſtophori noſtri ab eo uſque tempore, quo Ducíſſa Mediolani Blanca Maria Vicecomes ipſum Abſalonem vocaverat penes ſe ad Artem Medicam , in qua eminebat , exercendam , uti legitur in Diplomate , quod ex integro tranſcripſit Cl. Curtius , & in ſuum Opus de Scriptoribus Mediolanenſibus intulit pag. 58. In eodem Mediolani ſcripto die XVII. Martii MCDLVII. , atque in altero ipſius Duciſſæ , quo inter Cives Mediolanenſes Abſalonem enumeratum voluit, dato die XIV. Januarii Anno MCDLX. , merita ejuſdem exponuntur , & commendantur . Donatus etiam à liberaliſſima Principe domo ipſa, quam habitavit Galeaz II. Vicecomes in Parochia S. Petri ab Horto , necnon inter LX. Decuriones Mediolanenſis Urbis adſcriptus fuit . In tanti Viri laudem Platinus Plarus hoc Epigramma dictavit , quod tranſcribere non piget ; eſt enim hujuſmodi :

Nobilis hic Medicus Capitaneus Abſalon Oſſa ,
Qui fuit in cunctos officioſus , habet.
Quem Pergamenſem donarunt Urbe, ſuoſque
Ob merita Inſubres , Anguigerique Duces.

Verùm in Templo S. Mariæ Pacis extitiſſe ad Tumulum ipſius Inſcriptionem aſſerebat ſæpe laudatus Curtius . Sed ad Chriſtophorum noſtrum redeamus , qui Patrem habuit Petrum ſeniorem , & ipſe non infimæ notæ Medicus , & Mediolanenſis Decurio ; Matrem autem Donellam Coriam . Claruit etiam ipſe prole præſtantiſſima , nempe Pyrro Phyſico Collegiato , atque Auguſtino J. C. C. necnon Oratore ad Summum Pontificem Pium IV., & ad Philippum II. Hiſpaniarum Regem Catholicum. Illius ſcripta ad Medicinam ſpectantia , in qua ſummoperè excelluit , deperdita ſunt , nec aliud Monumentum ſui ingenii in Arte Oratoria ſupereſt , præterquam

I. Oratio habita nomine Ven. Collegii Phyſicorum Mediolani coram Chriſtianiſſimo Francorum Rege Franciſco I. in ejuſdem adventu in Urbem Mediolanenſem die XI. Octobris Anno MDXV. Extat MS. in Archivo Collegii Phyſicorum.

De ipſo videndus eſt Curtius ſupradictus pag. 57. Alexander Tadinus in Compend. Statut. & Ordin. Colleg. Phyſic. Mediol. pag. 26., atque pluries laudatus Sitonus pagg. 116. & 250.

CCCCI.

De CAPITANEIS DANIEL.

Daniel Capitaneus de Scalve Cæſarem Baptiſtam ex duodecim Annonæ Præfectis in Mediolanenſi Urbe , & Helenam Rabiam parentes habuit . Ab ipſa penè infantia bonas edoctus artes , & publicis negotiis gerendis , & conſcribendis Codicibus totum ſe dedit . Tabellariis ex Principum placito in Inſubria Præfectus Regius conſtitutus à litteris tamen nunquam avertit animum ; ut indicant tam edita , quàm manuſcripta Volumina ab eo poſt ſe relicta . Inter LX. Patriæ Decuriones recenſitus eſt , & Fabricæ Metropolitanæ Baſilicæ Præfectus aliquando fuit , cujus erigendæ fronti quantum inſudaverit, brevi cognoſcent Lectores optimi ex Codice inferius promendo , unde Architecturæ non modicam in eo peritiam fuiſſe conſtat . Deſideratus eſt anno recuperatæ humanitatis ſexageſimo primo ſæculi decimiſeptimi .

Nunc ejus Operum texemus Indiculum .

I. Proceſſo in cauſa dell' alloggiamento , ed aggravj ſoſtenuti dalla Pertica civile nel Ducato, con la Sentenza dell' Illuſtriſſimo Magiſtrato fatta l'Anno MDCLII. XXVI. Agoſto in eſſa cauſa , la cognizione della quale vien rimeſſa dalla Maeſtà del Re N. S. all' Illuſtriſſimi cinque Giudici . *Mediolani* , 1656. *in fol.* Extat penes Advocatum Joannem de Sitonis.
II. I pareri , e le Conſulte fatte dagli Architetti in ordine a coſtruire la Facciata del Duomo. Laudatur à Picinello , non indicato tamen , pro more , anno , loco, & Typographo .
III. Milano grande a tempi della Repubblica Romana , parte prima. De' Ceſari , ed Auguſti , parte ſeconda. De' Regi, Gotti , e Longobardi , e Regi , Imperadori Franchi , parte terza. De' Regi , ed Imperatori Italiani , e Germani , parte quarta . Delle Repubbliche, parte quinta. De' Duchi , e dell' Auguſtiſſima Caſa d'Auſtria, parte ſeſta .

Pars prima Typis prodiit in fol. , reliquæ autem ſervantur MSS. apud Comitem Pyrrum de Capitaneis Auctoris ex filio nepotem.

Idem Opus MS. in fol inſignis molis eſt penes Comitem Conſtantium de Abdua , rerum ad Patriæ Monumenta ſpectantium Collectorem egregium .

De Daniele mentio occurrit apud Picinellum in Athenæo pag. 160. , & Creſcentium Amphit. Romani part. I.

CCCCII.

De CAPITANEIS JOANNES.

Ex Jacobo de Capitaneis , ſeu Cattaneo de Arſago, Artium, & Medicinæ Doctore natus eſt Joannes præclaræ ſtirpis germen illuſtre . Hic Patria exempla ſecutus ad Medicam facultatem addiſcendam animum convertit , in qua brevi tantum profecit , ut ad eam adoleſcentibus è Cathedra publicè tradendam in celeberrima Ticinenſi Academia ab Inſubriæ Principibus ſelectus fuerit . Cum annos aliquot tantummunus ſummo cum Auditorum progreſſu , & bonorum omnium laude geſſiſſet, circa Annum à partu Vir-

Virgineo MCCCCLXIX. magno pretio à Bergomenſibus Civibus invitatus, ut ægris in ea Urbe prodeſſet, lares eò tranſtulit, ubi etiam Volumen paulo poſt laudandum compoſuit, in partes novem diviſum. Plura de tam erudito Phyſico reperire non licuit, immo ne ipſum quidem, quemadmodum doctiſſimo Curtio contigit, de nomine ſalutaſſem, niſi fortè fortuna oblatus nobis fuiſſet Codex hoc titulo inſcriptus:

I. Liber differentiarum Conciliatoris, ſcriptum per Joannem Cattaneum ex Capitaneis de Arſago, Artium, & Medicinæ Doctorem in Univerſitate Papienſi, filium Domini Magiſtri Jacobi Artium, & Medicinæ Doctoris.
   Pars prima continet 103. differentias à Conciliatore explicatas.
   Pars ſecunda continet 119. quæſtiones Phyſico-Medicas.
   Pars tertia, Anatomiam Mondini.
   Pars quarta, Tractatum de febribus, & primo de febri peſtilentiali. Auctore Gerardo de Solo.
   Pars quinta, Librum ſecretorum experimentatorum.
   Pars ſexta, Tractatum de venenis, ſecundùm Arnoldum de Villanova.
   Pars ſeptima, Collectiones Medicas è Guidone de Carraria.
   Pars octava, Lectiones, ſive Declarationes ſuper quaſdam ſententias Avicennæ.
   Pars nona, Tractatum de pulſibus.
   Omnia in grandi Vol. in fol. ab eodem Cattaneo ſcripto ab Anno MCCCCLXIX. uſque ad diem X. Octobris MCCCCLXX. dum erat Bergomi in Burgo Sancti Leonardi.
   Extat in Biblioth. Canonicorum Regul. Lateran. S. Spiritus Bergomi.

CCCCIII.

De CAPITANEIS JOANNES alter.

INter inſignes Inſubres Medicos meritò ſibi locum vindicat Joannes de Capitaneis de Vitoduno nobili genere ortus, ideoque in Phyſicorum Mediolanenſi Collegio recenſitus, circa Annum Chriſti MCCCXCVII. Ejus in medendis ægris peritiam maximi fecit primus Inſubriæ Dux Joannes Galeatius Vicecomes, quin etiam ipſum Ducalis Protophyſici dignitate Anno MCCCXCIX. decoravit. Cum autem, ut Sacræ nos docent Litteræ, *Gloria Patris ſit filius ſapiens*, non modicum laudis in Joannem redundat ex Matthæo filio, quem in Arte Medica imitatorem habuit ſolertiſſimum, adeo ut in Ducali Placentino Archigymnaſio publicus Medicinæ practicæ Interpres fuerit, adhuc Patre ſuperſtite, Anno MCCCXCVIII. dignus propterea qui nedum Collegio adſcriberetur; verum etiam à Philippo Maria Vicecomite Mediolani Duce III. à Cubiculis, à Secretioribus Conſiliis, Ducaliſque Archiater renunciaretur. Cujus quidem Viri præſtantiſſimi Encomia proſecuti ſunt Curtius pag. 273. 274., & 284. Umbertus Locatus in Chronico Placentino, Petrus Maria Campus Hiſt. Eccl. Placent. part. II. lib. 18. pag. 191. ad 193. Petrus Candidus Decembrius in Vita Philip. Mar. Vicecom. Cap. 57., & fuſius Juriſconſultus Joannes de Sitonis in MS. Chron. Colleg. Nobb. Phyſicorum Mediol. part. II. art. 58. Verùm ut ad Matthæi Patrem ſermo redeat, habemus ejuſdem

I. Regimen Ulceris Veſſicæ; & Renum. MS. in 4. opt. notæ, in pergameno juſtæ molis. In calce ſic legitur:
   „ Explicit conſilium ſuper ardorem Urinæ editum à
   „ Magiſtro Joanne de Capitaneis de Vitoduno Anno
   „ Domini MCCCXCVII. die Lunæ Feb. Extat in Biblioth. PP. Capuccinorum Modoëtiæ, cum multis aliis Codicibus MSS. Sæculi XIV. aliiſque plurimis impreſſis Sæculo XV. magnifico verè dono datis à Comite Pyrro de Capitaneis.

CCCCIV.

De CAPITANEIS JOANNES alter.

IMperiali Ambroſianæ Baſilicæ toto Orbe celeberrimæ, ejuſque inſigni Canonicorum Collegio Viri ſemper præfuere non ſanguinis tantùm ſplendore, ſed etiam litterariis ornamentis, atque eruditionis laude conſpicui. Quantum id veritati conſonet, indicant apertiſſimè plures ex ejuſdem Templi Præpoſitis à nobis & commeodati, & laudandi, quos inter occurrit nunc Joannes de Capitaneis de Criſpis vocatus. Ad eam dignitatem vergente Sæculo XIV. jure merito aſſumptus eſt, cum ad generis nobilitatem Juris præſertim ſacri peritiem ſedulo labore adjiciendam curaſſet. Rhetoricas etiam artes magna cum facundiæ fama profeſſus eſt; eumque tanti fecere Inſubriæ Principes, ut Conſiliarium ſuum conſtituerent. Ipſum JC., & Advocatus Joannes de Sitonis de Scotia in ſuis Mediolani Anno MDCCXXXVIII. impreſſis in fol. Monumentis Nobilitatis Familiæ Criſpæ per hæc verba poſteritati commendabat, videlicet:

Venerabilis Vir D. Joannes de Criſpis, Dei, & „
Apoſtolicæ Sedis gratiâ Præpoſitus Inſignis Collegia- „
tæ, Imperialiſque Baſilicæ Sancti Ambroſii Medio- „
lani, Decretorum Doctor, Ducaliſque Conſiliarius „
ſub Annis MCCCXCVIII. & MCCCCV., de quo Te- „
ſtimoniales editæ per Reverendiſſimum D. Canonicum „
Archeotam præfatæ Baſilicæ ſub die VIII. Julii An. „
MDCCXXXVII., Inſtrumentum An. MCCCXCVIII. „
rogat. per Cathelanum de Chriſtianis Ducalem Se- „
cretarium, & regiſtrat. in Codice magno ex mem- „
branis, ſign. N. in Regio Archivo Caſtri Portæ Jo- „
vis Mediolani: Inſtrumentum Proteſtationis ſub die „
XXXI. Decembris An. MCCCCV. recept. per An- „
toniolum de Merate Notar. Mediol. Hæc ille. Cete- „
rum ex dicendis ſuſpicio oritur, Joannem dimiſſa Præpoſituræ dignitate, ad Monaſticum Inſtitutum ſe recepiſſe, & in Cœnobio de Oliveto Abbatis munus geſſiſſe, niſi fortè Fiduciarius fuerit ejus Aſceterii Moderator, ſive, ut vulgò dicimus, Commendatarius. Litem aliis dirimendam libentiſſimè relinquimus.

Scripſit:

I. Epiſtolam, ſeu potius Panegerim in commendationem Innocentii Papæ VII., & Petri de Candia Archiepiſcopi Mediolanenſis, poſtea Alexandri V. Pont. Max. Titulus hujus Opuſculi eſt:
   Epiſtola reſponſiva facta Sanctiſſimo Domino noſtro Papæ ad meritum, honorem, & digniſſimam laudem utriuſque ipſorum D. N. Papæ requirentis, & Domini Archiepiſcopi requiſiti per Præpoſitum Eccleſiæ Sancti Ambroſii Mediolani, qui nunc eſt Abbas Monaſterii de Oliveto. Data eſt Mediolani I. Martii MCCCCV.
   Scripta eſt prædicto Innocentio in reſponſionem Epiſtolæ ejuſdem ad Petrum de Candia Archiepiſcopum, qua Romam ipſum advocabat, ut ejus conſilius uteretur. Dat. eſt Romæ X. Kal. Jan. Pontif. ejus Anno I.
   MS in fol. pagg. 98. extat in Biblioth. Ricardiana Florentiæ, quam per exemplum mihi communicavit Vir Cl. Jo. Lamius eidem Biblioth. Præfectus.

CCCCV.

De CAPITANEIS THOMAS.

THomas de Capitaneis Mediolanenſis, Scriptoribus Ordinis Prædicatorum accenſetur à Ludovico Jacob Carmelita Bibl. Pontif. pag. 446. ex fide Bzovii Pontif. Roman. cap. 6., quem volunt etiam Regis Francorum vel Ludovici XI., vel Caroli VIII.

Oratorem ad Aulam Romanam delegatum fuiſſe, cujus alterutrius nomine ab eo habita fuerit Oratio, ut infra. Ita ſcripſerunt Viri eruditiſſimi Quetif, & Eccard in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum, & mirum videtur, quod à Suis aliud lumen habere non potuerint; optandum ideo eſſet, ut melius memorias Virorum illuſtrium ſui Cœtus ipſi ſervaſſent, nam ſi in libro ſupralaudato ego non inveniſſem hunc Thomam, certè ob ſolam Orationem infraſcriptam ab eo habitam, huic Collectioni non inſeruiſſem, ſed in gratiam Sæculi XV. in quod incidit, & ob venerationem Ordinis, atque ſupradictorum inſignium Collectorum hîc ipſum pono ex ſupradictis Quetif, & Eccard Tom. I. pag. 865.

I. Oratio ad Sixtum IV. Romæ Anno MCCCCLXXXIII. habita.

CCCCVI.

CAPRA ALOYSIUS.

CApra illuſtris Familià celebratur uſque à temporibus Reipublicæ Mediolanenſis à Corio, Simonetta, Boſſio, aliiſque hiſtoricis, & in Schedis Archinteis legi juramentum Communitatis Mediol. pro libertate in manibus Benedicti Capræ præſtitum die primo Martii Anno MCCCCXLVIII. Franciſcus etiam Capra Anno MCDXLVII. maxima familiaritate junctus fuit Carolo Gonzaghæ, necnon & Franciſco Sfortiæ genero Philippi Vicecomitis Ducis Mediolani, nam ejus operâ idem Gonzaga Dominium Mediolanenſe Sfortiæ Vicecomiti procuravit Anno MCDXLIX. Aloyſius verò, de quo agimus, floruit Galeatii Sfortiæ temporibus, & Auditor extitit Franciſci Gonzaghæ Cardinalis, ac Pontificii Legati ad Bononienſes, qui pro rebus bene geſtis ab Aloyſio, ipſum, & IV. illius fratres in Cives Bononienſes crearunt, ut ex privilegio Anni MCDLXXVII. ob etiam ejuſdem præclaras virtutes, atque magnitudinem meritorum à Federico Cæſare, apud quem Orator extitit nomine prædicti Franciſci Cardinalis Gonzaghæ, cum fratribus, & deſcendentibus maſculis eorum Avus Palatinus creatur Anno MCDLXXIX. Deinde Epiſcopus Piſaurienſis efficitur ab Innocentio VIII. Summo Pontifice, & ab Alexandro VI. Vicarius Cardinali Aſcanio Sfortiæ Romanæ Eccleſiæ Vicecancellario aſſignatur. Tanti Viri deperdita ſunt ſcripta, quæ à pluribus coævis Scriptoribus laudantur. Ipſius dies ultima fuit XIV. Auguſti Anni MCDIC., ut ex infraſcripta Inſcriptione ejus Tumulo appoſita in Eccleſia Sanctæ Mariæ de Populo Romæ dilucidè conſtat:

ALOYSIO CAPRAE

DECRETORVM DOCTORI

PATRIA MEDIOLANENSI

S. D. N. REFERENDARIO

AC CANCELLARIAE APOSTOLICAE

REGENTI

IVRISPERITIA INTEGRITATE NOBILITATE

ET MAGNIS MERITIS PRAECLARO

HAEREDES POSVERE

VIXIT ANNOS LXI. MENS. VII. DIES XX

OBIIT XIV. AVGVSTI MCCCCLXXXXVIIII

Memorantur

I. Conſultationes plures Jur. & alia ſcripta extare in Archivo Cancellariæ Apoſtolicæ.

II. Oratio ad Federicum Imperatorem nomine Cardinalis Franciſci Gonzaghæ.

Hæc, præter Auctores ſupra citatos, afferunt Schedæ Co. Octavii Archinti, Ughellus in Epiſcopis Piſaurienſibus pag. 802. Sitonus pag. 50. art. 207. aliique.

CCCCVII.

CAPRA BALTHASSAR.

VEtuſtiſſimam in Urbe Mediolanenſi Capram Familiam, quam etiam quandoque Capellam dictam invenio, multa Patriæ Monumenta teſtantur, Viroſque eruditione, & dignitatibus illuſtres peperiſſe Gentem hanc Lector etiam ex hoc noſtro Opere cognoſcet. Nunc ſermo erit de Balthaſſare Aurelii, atque Hippolytæ Crucejæ filio. Hic Cæſarei Comitis dignitate conſpicuus Philoſophicas artes tam ſerio coluit, ut ad ſummum in eis apicem pervenerit. Medicinæ quoque ſtudiis operam dedit, in queis Laurea donatus eſt; Aſtronomiæ vacavit etiam, quantumque profecerit, infra recenſendum Volumen oſtendit. Deſideratus eſt Anno Salutis humanæ MDCXXVI. die VIII. menſis Maji.

Edita ejus Volumina hæc ſunt:

I. De Uſu, & Fabrica Circini. *Patavii, apud Paſcatum, 1606. in 4., & Bononiæ, per Duccios, 1655. in 4.*

II. Tyrocinia Aſtronomica, in quibus non ſolùm calculus Eclypſis Solaris, ab Aſtronomo magno Tychone Brahe reſtitutus, clariſſimè explicatur, ſed etiam facilima methodus erigendi, & dirigendi Cœleſte Thema ad ipſius Ptolomæi mentem traditur. Ibid.

III. Diſputationes duæ. Una de Logica, & ejus partibus, altera de Entimemate. Ibid. ut ſupra.

De ipſo agit Curtius de Scriptoribus Medicis Mediol. pag. 170. Ignotus fuit Picinello.

CCCCVIII.

CAPRA BARTHOLOMÆUS.

BArtholomæus Capra in Urbe Cremona Franciſcolo Patre genitus, Præpoſitus primum Eccleſiæ Sancti Juliani Mediolanenſis Diœceſis, & Innocentii VII. Summi Pontificis à Secretis, Cremonenſem rexit Eccleſiam ab Anno MCCCCV. uſque ad MCCCCXII. Tum Anno MCCCCXIV. ad Archiepiſcopatum Mediolanenſem à Joanne XXIII. evectus eſt. Interfuit Concilio Conſtantienſi Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis Legatus, ubi à Patribus una cum Jordano Cardinali Urſino pro Concilii Negotiis Generalis Commiſſarius electus eſt. Mediolanenſis Ducis nomine Januenſi Urbi præfuit; Sigiſmundum Imperatorem in Ambroſiana Baſilica Coronâ Ferreâ impoſitâ Regem Italiæ renuntiavit. Martinum V. Pontificem è Conſtantienſi Concilio revertentem, Regiâ magnificentiâ Mediolani excepit Anno MCDXVIII. Tandem dum Baſileæ degeret, opibus ſuis pauperibus diſtributis, pietate, & doctrina clarus vivere deſiit pridie Kalend. Octobris Anno MCCCCXXXIII., ſive, ut magis Ughello placet, Anno MCDXXXV. In eadem Urbe requieſcit appoſitis binis ſequentibus Epitaphiis à Maphæo Vegio Laudenſi conſcriptis.

QVEM

QVEM LEGIS INSVBRIS PRAESVL CLARISSIMVS VRBIS
CAPRIGER HAC SITVS EST BARTHOLOMAEVS HVMO.
VIR RECTVS PRAEERAT POPVLIS ET IVRA FEREBAT:
DIVA HVIC MENS DIVVM IVDICIVMQVE FVIT;
ORATORQVE SVO VATESQVE INSIGNIS IN AEVO
INSIGNI DOCTOS AVXIT HONORE VIROS.
EXTINCTVM HVNC MAGNI REGES FLEVERE DVCESQVE:
TESTATA EST FLETVS PATRIA MOESTA SVOS.
QVAEQVE VIRVM RAPVIT LACHRYMAS BASILEA PROFVDIT,
ET QVOD CONCILIVM COGERAT IPSA SACRVM.
DEBVERANT DVRAE TANTISPER FERRE SORORES,
TARDIVS ET VITAE SOLVERE PENSA SVAE.
TVNC VBI PAX TERRIS QVAM MIRO ARDEBAT AMORE,
REDDITA TVNC COELO RESTITVENDVS ERAT.
SED DEVS ACTVTVM SEDES ORNARE SVPERNAS,
CONSVLTVMQVE SVIS MALVIT IRE BONIS.

FECERAT EXTINCTAS ITERVM FLORERE CAMOENAS
CAPRIGER HAC SACRA QVI REQVIESCIT HVMO.
IMPERIO GRATVS SVMMO GRATISSIMVS OLIM
PONTIFICI SOLES REXERAT ILLE DVOS.
ILLVSTRI TANTVM PLACVIT SVA VITA PHILIPPO,
PRAESVL VT INSVBRVM MAXIMVS INDE FORET.
CONFECTVS SENIO GRAVIBVSQVE ATTRITIOR ANNIS
CONCILIO ACCITVS CONCILIVM PETIIT.
MORIBVS ORNANDIS PACIQVE INTENTVS AGEBAT,
CRESCERET IN TVTO VT LIMITE SANCTA FIDES.
PROTINVS EXTREMI CONTRAXIT LYCIA FVSI;
SIC PLACITVM PATRIAE VT DARET OSSA SVAE.
NATVS IN ANTIQVA CLARA DE STIRPE CREMONA
ITALIAE PRIMAS BARTHOLOMAEVS ERAT.
OSSA SVB EXIGVO CLAVDIT BASILEA SEPVLCHRO:
NOMEN VBIQVE VIRI SPIRITVS ASTRA TENET.
EXTINCTVM VATES VESTRVM DEFLETE PARENTEM:
CARMINIBVS VIVAT CARMINA QVI COLVIT.

Hæc ſunt hujuſce Scriptoris Opera :

A

I. *Bartholomæi Capræ Archiepiſcopi Mediol., & Ducalis Gubernatoris Januæ Franciſco de Barbavariis, & Aloyſio de Crottis Ducalibus Secretariis Epiſtola Latina.* Dat. Januæ VIII. Aprilis MCDXXIX. In ea ait, quærendum eſſe, qui pro Duce Mediolanenſi ſcribat, ejuſque hiſtoriam texat. Multos Viros Eruditos proponit, ſed in primis Antonium Panormitam Poëtam, quem cum Virgilio comparat.
Extat in MS. Biblioth. Ambr fol. ſign. H. num. 49.

II. *Epiſtola ad Ubertum Decembrium*, in qua ab eo poſtulat omnia geſta Caji Julii Cæſaris pro Imperatore. Dat. Conſtantiæ XVIII. Maji MCDXVI. Extat in MS. Biblioth. Ambroſ. Cod. ſign. E. num. 124. cum Reſponſione ejuſdem Decembrii data Anno MCDXIX.
Extant ad eum Epiſtola Leonardi Aretini Apologetica pro ſua Ariſtotelis Translatione, & altera: Vultum & oculos eſſe animi judices in lib. 7. epiſt. pag. 302. & ſequent. edit. Baſileenſis Henrici Petri.
Altera Poggii ad Bartholomæum Capram, cui mittit Dialogum ſuum de Avaritia, & expectat Judicium, cui acquieſcat. Dat. Romæ XII. Januarii. Eſt MS. ibid. Cod. ſign. E. num. 124.
Extat ad eum Antonii Panormitæ Epiſtola cum litteris Franciſci Sfortiæ Ducis Mediolani, et nunciantis ſe electum a Duce ad conſcribendam Hiſtoriam. Dat. Bononiæ I. Decembris MCDXXIX. MS. Ambr. fol. ſign. H. num. 49. & in altero Cod. ſign. P. num. 4.

In

Digitized by Google

In Libro, cujus titulus: Carm. Illuſtr. Poët. Ital. T. X. extant bina Epigrammata Maphæi Vegii Laudenſis ad Bartholomæum Capram, unom pag. 301. alterum quod incipit: *Magne Capra, Inſubris Terræ Sanctiſſime Præſul*; alterum pag. 309., quod eſt ejuſdem Epitaphium, ut ſupra &c.

Antonius Rhaudenſis ei dicavit Metricam Commendationem Summi Pontificis Martini V., de qua ſuo loco.

Ejus Epitaphio hæc ſubdit Jacobus Valerius in Schedis, quæ extant in Archivo Monachorum S. Ambroſii.

„ Hunc librum legalem de Verborum ſignificatione Ma-
„ phæus Veggius Laudenſis Poëta eximius dedicavit,
„ quem nos in noſtra Bibliotheca Manuſcriptum, &
„ Pergamenum tenemus, cum Epiſtola ejuſdem, quæ
„ tanti Præſulis res geſtas, & honores, ac dignitates
„ capit = hæc ille.

Agunt de eo Juſtinianus in hiſt. Januenſi lib. V. Folietta lib. X. Ariſius Crem. Litt. Tom. I. pag. 222. Siton pag. 30. Art. 14. Ughellus in Mediolanenſibus Tom. IV. Italiæ Sacræ, aliique permulti. Ejus etiam meminit Leonardus Aretinus lib. V. epiſt. 4.

CCCCIX.

CAPRA BARTHOLOMÆUS alter.

SOrs mihi obtulit Orationem, quam Franciſcus Cicerejus dixit in funere Bartholomæi hujus Capræ, ut meritò inter Scriptores Mediolanenſes non minoris notæ enumerare ipſum potuerim; eam maxima cum voluptate legi in MS. ejuſdem Franciſci, de quo ſuo loco erit actio, & Opera, quæ infra recenſebo, Auctorem noſtrum ſcripſiſſe inde cognovi. Interim nomina ejus Parentum ſcribo, ſcilicet Joannem Franciſcum Capram, atque Claram Vicomercatam, ut notavit Cl. Sitonus, qui inter Juris Conſultos Collegiatos hujus Urbis adſcribit Bartholomæum Anno MDXLVIII. Quantum in litteris Græcis atque Latinis excelluerit, facilè omnibus apparebit ex ejus lucubrationibus, quas poſt Inſcriptionem Tumulo ejus appoſitam in Templo S. Petri in Glaſſiate indicabimus. Obiit Anno MDLXXXIX.

BONI NON OBEVNT

BARTHOLOMAEO CAPRAE
IVRISCONSVLTO AVO
IOANNI FRANCISCO ET
CLARAE VICOMERCATAE
PARENTIBVS
BARTHOLOMAEO ET HIERONYMO
IVRISCONSVLTIS ET
MARCO ANTONIO ET LVDOVICO
FRATRIBVS
SIBI LIBERIS ET POSTERIS
IO. BAPTISTA CAPRA SENATOR
V. F. C.
ANNO MDLXXXXIII.

AD DEVM SED ABEVNT

Scripſit igitur:

I. De Legibus Romanorum ex Paulo Manutio.
II. De Tybiis Romanorum, uti legitur in Præfatione ejuſdem Manutii ad Terentii Opera ab ipſo edita.
III. Quædam adjecit in libro Octaviani Ferrarii de Origine Romanorum, immo Curtius in libro: De Scrittori Milaneſi p. 104. ait eum etiam Præfationem compoſuiſſe ad Opus Octaviani Ferrarii de Origine Romanorum.
IV. Libros ejuſdem Ferrarii marginalibus notis Latinis, & Græcis propria manu implevit.
V. Inſcriptiones II. ad Statuas Summorum Pontificum Mediolanenſium, quæ in Collegio Juriſperitorum hujus Urbis viſuntur, edidit.
VI. Phyſicam Ariſtotelis explicavit.

Ad ipſum Octavianus Ferrarius ſuum libeum de Exotericis Sermonibus Ariſtotelis dicavit.

Hieronymus Montius oravit in ejus cooptatione in Collegium, cujus Oratio impreſſa fuit Mediolani, atque Lugduni.

In ejuſdem Nuptiis Orationem dixit Barnabos Carcanus, de quo infra.

Extant ad eum plures Epiſtolæ tam Latino, quàm Italico Sermone Franciſci Cicereji, eruditione refertæ, & ſcriptæ Anno MDXC. in MS. Biblioth. Marchionum Fratrum Vicecomitum.

Item Epiſtolæ tres Italicæ Aldi Manutii, prima data Bononiæ XXIX. Aprilis MDLXXXVI., altera XI. Martii MDLXXXVII., poſtrema Piſis IX. Martii MDLXXXVIII., inter Epiſtolas Aldi editas Romæ MDXCII. apud Sanctem, & Socios.

Vide Sitonum pag. 116. articulo 478.

CCCCX.

CAPRA FRANCISCUS, ſeu FRANCISCOLUS.

FRanciſcus, ſeu Franciſcolus Capra Juris utriuſque Laurea clarus, & propriis meritis plurimum commendabilis extitit, ac Bartholomæi filii ad Archiepiſcopales Mediolanenſes Inſulas evecti ſplendoribus coruſcavit. Inter Decuriones hujus Urbis recenſitus, tantùm ſapientia valuit, ut cum Statuta Patriæ in unum paulo ante Volumen redacta emendanda eſſent, atque complenda, inter XII. Viros Sapientiſſimos, quibus id muneris demandatum fuit, cùm Joannes Vicecomes Sacrum, & Civile Imperium in Inſubres exerceret, ſelectus fuerit, ut illud Opus expleretur magna cum Reipub. utilitate, atque commodo. Juriſperitorum quoque Collegio in hac Urbe florentiſſimo annumeratus eſt Franciſcolus Anno MCCCXLVIII. Porro Anno MCCCLI. Volumen illud magno labore, & fide collectum promulgatum fuit, & in mores deductum. Plurimam ergo laudem Franciſco noſtro conciliant

I. Jura Municipalia Mediolanenſis Urbis collecta, emendata, atque completa.

De eo Siton. pag. 30. art. 34. Creſcentius in Amphith. MS. apud Fratres Marchiones Vicecomites. Corius, aliique ab Octavio Comite Archinto in Collect. Monum. Famil. Mediol. Vol. I. laudati.

CCCCXI.

CAPRA; ſive CAPELLA GALEATIUS.

GAleatio Capræ, quem nonnulli Galeatium Flavium dictum, Capellam nominant, Patria Mediolanum fuit, Genitor autem Joannes Petrus. Natalis ejus incidit in Non. Martias Anni MCDLXXXVII. In hoc homine morum candor, & eruditionis pondus ita certaſſe viſa ſunt, ut neutri victoria ceſſerit. Eruditorum ſui Sæculi facile Princeps habitus eſt, eam ob cauſam Inſubrum Ducibus accepriſſimus, Franciſco præſertim II. ex Sfortiadum genere, cui nedum à Secretis fuit, verum etiam non parum profuit functus ad Remp. Venetam Legatione. Neque minorem nactus eſt exiſtimationem Galeatius apud Carolum V. Cæſarem, qui poſt Franciſci Ducis mortem Mediolanenſis Ducatus poſſeſſionem iniit; etenim Cæſareo Decreto in eo munere, quod præclarè in conſcribendis Principum litteris geſſerat, confirmari meruit. Immatura morte raptus eſt terris Anno ætatis ſuæ L., & Corpus ejus in Templo Sanctæ Mariæ Servorum conditum eſt cum hoc Elogio, quod Balthaſſar in fraterni amoris teſtimonium ponendum curavit.

D. O. M.

Digitized by Google

A

D. O. M.
GALEATIO CAPELLAE
OB PERSPECTAM DOCTRINAM
MORVMQVE INTEGRITATEM
A FRANCISCO SFORTIA SECVNDO
MEDIOL. DVCE
IN SECRETARIVM ADSCITO
MOX A CAROLO QVINTO ROM. IMP.
CVM DITIO MEDIOLANENSIS
AD EVM REDIISSET
IN EVNDEM ORDINEM COOPTATO
BALTHASSAR FRATER SVPERSTES
EX TESTAMENTO B M. P.
VIXIT AN. L. OBIIT VII. KAL. MAR.
MDXXXVII.

B

Multa præclarè ſcripſit, quorum omnium, quæ ad nos pervenerunt, hîc damus titulos:

I. De Bello Mediolanenſi, & rebus in Italia geſtis ab Anno MDXXI. uſque ad Annum MDXXX. inter Pontificem, Gallum, Venetos, & Cæſarem pro reſtitutione Franciſci II. Mediolanenſium Ducis. *Norimbergæ, apud Petrejum*, 1532. *in* 4. *Argentinæ*, 1557. *in* 8. *Hanoviæ*, 1538. *in* 8. *Baſileæ*, 1574, & Italicè, *Venetiis, per Franciſcum Philoppoli, & Jolitum*, utrobique 1539. *in* 4. Extat etiam in Germania antiqua illuſtrata, Tom II. pag 1104., & in Grævii Theſauro Antiqu. Italiæ, Tom. II. pag 1249.
Hoc Opus ante editionem miſit Galeatius corrigendum Benedicto Jovio cum
II. Doctiſſima Epiſtola Latina, quæ ſervatur inter MSS. Epiſtolas ejuſdem Jovii apud Comitem à Turre Rezaonici; ubi etiam habetur Jovii reſponſio hoc titulo inſcripta: Luſus, in qua, probatis ceteris, caſtigationes

C

aliquot adjectæ ſunt.
De Italica hujus Voluminis Verſione ſub titulo: Commentarj di Galeazzo Capella: mentio eſt apud Donium in Bibliotheca, fol. 45. Prima autem Latina editio fuit Anno MDXXXI.
III. De Bello Muſſiano liber. Extat cum Hiſtoria Medicea Puteani pag. 116., & pag. 54 edit. in fol., & apud Grævium loc. cit. pag. 1225.
IV. Dell' eccellenza, e dignità delle donne. Teſte Picinello, pag 231. Athenæi Script. Mediol., non indicato loco, anno, & Typographo.
V. Antropologia di Galeazzo Capella dell' Illuſtriſſimo Signor Duca di Milano. Libri III. *Venezia, preſſo gli Eredi di Aldo*, 1531. *nel meſe di Gennajo*. Editio in Membrana ſervatur apud Marchionem Alexandrum Theodorum Trivultium. Laudatur etiam a Cl. Marchione Maffejo in Scriptoribus Veronenſibus.

D

Agunt de ipſo Moriggia in Nobilit. lib. 3. cap. 6. Abbas Ghilinus, part. 2. Theatri Viror. Illuſt. Conrad. Geſner Biblioth. Univerſ. Jo. Jacob Friſius in Biblioth. Siton. pag. 159 art. 642. Curtius pag. 150., aliique plurimi.

CCCCXII.

CAPRETTUS JOSEPH ANTONIUS.

JOſeph Antonius Caprettus Mediolanenſis cum ſatis acri polleret ingenio, minoribus ſtudiis excultus in ſæculo, ad capeſſendum perfectioris vitæ Inſtitutum inter Seraphicos Franciſci Alumnos, quos Obſervantes nuncupare conſueſcimus, convolavit. Philoſophicas, & Theologicas Scientias Scoti ſecutus ſententiam, avidè, diligenterque coluit, & brevi ad alios quoque iiſdem diſciplinis imbuendos maturus,

E

plurium annorum ſpatium io his è Cathedra enucleandis in nonnullis Ordinis ſui Cœnobiis inſudavit. Lectoris poſtmodum jubilati honorem ſibi collatum Majorum placito aliis muneribus decoravit, nam Definitoris munere in Inſubri Provincia optimè geſto, Anno Salutis noſtræ MDCXCIV. ad Boſniæ Afecteria luſtranda Viſitatoris officio dignus judicatus eſt, neque opinionem de ſe conceptam feſellit, prudentia ſingulari, & obſervantiæ zelo injunctum ſibi munus exercens. Paulo poſt ad laborum ſuorum præmium evocatus ad Superos, hoc poſteris Volumen à ſe elucubratum reliquit:

I. Opus Theologicum ad mentem Scoti. Extat MS. in fol. in Biblioth. S. Angeli.
Ita à Suis.
Tom. I.

CCCCXIII.

De CARATE ALBERTUS.

GEntis Caratæ cognomen pro vario Scriptorum ingenio, atque ætate dictum reperio nunc Caratam, nunc de Cararis, ſed ut plurimum de Carate, ideoque hoc poſtremo appellandam modò cenſui, ne ordinem vocum ſæpius invertere cogerer. Aliquot hujus Familiæ præclaros Viros hoc loco dabimus, Albertum in primis, qui Sæculi XII. Anno Septuageſimo, dum Mediolanenſis Populus ad inſtaurandam pauloante dirutam Patriam totus incumberet, Conſulatum magna cum laude geſſit. Ut autem renaſcenti Urbi ſuæ non deeſſent municipales Leges, Conſul ipſe cum Collegis plurimum laboris impendit; cujus teſtimonia ſunt:

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ eo Anno promulgata.
Id ex Gualvaneo Lib. XIII. Cap 594. & ſeqq. in ſua Collect. Monument. Famil Mediol. refert Comes Octavius Archintus. Vol. I.

CCCCXIV.

De CARATE HIERONYMUS.

ERuditionem Hieronymi Carati Mediolanenſis, & quidem in Eccleſiaſticis rebus planè mirabilem ſuſpexit ſuperius, quo vixit, Sæculum, & poſteriora quoque dignis encomiis celebrabunt. Is ſacrorum miniſterio ſe devovens, & inter Clericos recenſitus laudatiſſimo SS. Ambroſii, & Caroli Oblatorum Cœtui nomen dedit. Canonum ſanctiones aſſiduo labore pervolutans ad ampliſſimum Laureæ decus pervênit, adjecta etiam Apoſtolici Protonotarii dignitate. Theologiæ quoque dedit operam, in qua Magiſter eſt renunciatus. Optimis Ambroſianæ Eccleſiæ Præſulibus Federico Borromæo, Cæſari Montio, & Federico Cacciæ, quorum nomina atque doctrinam Purpuram decoraſſe omnes fatentur, fuit acceptiſſimus, eiſque in Diœceſi regenda ſedulus adjutor adſtitit. In conſcribendis libris ad ſacra ſpectantibus indeſeſſus, in ultima etiam ſenectute ounquam à ſtudiorum ſuorum cura ceſſavit. Habemus hujus Viri, quæ hîc promimus:

I. Tavole delle Opere eſteriori, colle quali deve procurare ogni Curato di dar ſodisfazione al ſuo Popolo. *Milano, per el Tradate*, 1607. *in* 4.
II. De Juribus Parochialibus, ad Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani, typis Archiepiſcop.* 1625. *in* 8., *& Brixiæ*, 1626. *in* 8. Extat etiam MS. loco infra citando.
III. Selecta Decreta de vita, & honeſtate Clericorum. MS.
IV. Summa Rerum Epiſcopalium. MS.
V. Aphoriſmi Canonicorum, & Capitulorum Cathedralium. MS.
VI. De Dignitaie Epiſcopali, MS.
VII. Summula de Pœnis, & Cenſuris Clericalibus. MS.
VIII Piæ quædam Regulæ ad correctionem faciendam. MS.
IX. Concilii Provincialis Deſcriptio. MS.
X. De vita, & honeſtate Epiſcopi. MS
XI. Tabellæ XXXII. Decretorum Conciliorum Provincialium ſervandorum ab Epiſcopis Mediolanenſis Provinciæ. MS
XII. De Epiſcopatu non appetendo. MS.
XIII. Tabellæ Epiſcopales complectentes Epiſcoporum munera, & ſolicitudines. MS.
XIV. De Dignitate, & Poteſtate Metropolitica. MS.
XV. Collectio Conſtitutionum, & Decretorum a Parochis promulgandorum. MS.
XVI. Liber Officiorum Parochialium. MS.
Hæc omnia MSS. ſervantur in Biblioth. Comitis Cæſaris Montii.
De eo agit, ſed breviſſimè, Picinell. in Athen. pag. 335.

CCCCXV.

De CARATE LEO.

LEoni de Carate Mediolanenſi natalis Annus fuit MCCCLXII. Hunc bonis artibus excolendum Parentes curarunt, miſſumque ad Ticinenſem Academiam in Pontificio Jure Magiſtrum creatum ſuſcepere. Anno ætatis ſuæ XX. in Monaſterio Sancti Petri in Cœlo Aureo ejuſdem Urbis Canonicorum Regularium ſuſcepit Inſtitutum, tum ad Cœnobium Frigidonariæ in Agro Lucenſi ſe contulit ſub Præſule Dionyſio de Cermenate Viro doctiſſimo. Amicitia floruit Nicolai Albergati, tunc Prioris Carthuſiæ, poſtea Archiepiſcopi Bonon., & S. R. E. Cardinalis, qui ei Reformationis Auctor fuit, quæ quidem cœpta eſt MCCCCI. die II. Feb. per ipſum Leonem, & Thadæum de Binaſco; cujus Reformationis etiam Leo Prior extitit. Id eo glorioſiùs Leoni noſtro contigiſſe videtur, quod ſexaginta ante annos Benedictus XI. id fruſtra tentaſſet. Deinde Petro de Tanzis Mediolanenſi ipſo Leone ſuadente bona ſua ad id donante Anno MCCCCIV., approbante Petro Philargo Archiepiſcopo, Monaſterium Caſoreti cum Canonicis IV. ipſe Leo extruxit Anno MCCCCVI. Inde Venetiis, & alibi Reformationem ampliavit. Poſtremò ad Inſulas Diomedas, vulgò di Tremiti, ipſam dilatavit, cumque illi Monaſterio præeſſet, inſigne Olei miraculum contigit, de quo Lateranenſium Chronologi fuſius agunt. Anno MCCCCXXI. Vicarius Generalis toti præfuit Congregationi, tum ad Eugenium IV. Legatus ab Ordine, ab eodem Reformationis approbationem obtinuit. Tandem in Monaſterio Sanctæ Mariæ in Porticu extra Ravennam, quò ſe receperat, ætatis ſuæ Anno LXXVI. obiit, „ Univerſa Civitate ad inviſendum Cadaver accur- „ rente, & poſt CCC. annorum ſpatium viget me- „ moria ægrotorum ad ejus Sepulchrum liberatorum. Teſte Roſino in Lycæo Lateranenſium, pag. 47. & 48.

Poſt ſe reliquit æternum zeli ſui teſtimonium:

I. Conſtitutionum Canonicorum Regularium Ord. Sancti Auguſtini Congregat. Lateran. Libri III., teſte Picinello in Athenæo, pag. 387.
Inſtrumentum Ceſſionis Frigidonariæ factæ per D. Baſſianum Mediolanenſem, & electionis Leonis de Carate in ejus locum. Extat apud Pennot. Hiſt Tripart. lib. 3. cap. 15. Dat Anno MCCCCXXII. die XII Maji. Bononiæ in Monaſterio Sancti Joannis in Monte.
Eum inter Beatos recenſet Boſca in Martyr. Mediol in notis ad Kal. Novembr.

CCCCXVI.

De CARAVAGIO POLYDORUS.

POlydorum celeberrimum Picturæ Profeſſorem, Caldariæ Familiæ germen fuiſſe optimè noveram, diuque anceps fuit animus, utrum ſub gentis ſuæ nomine, an potius ſub eo, quo communiter vocari ſolet, in hoc Opere cenſendus eſſet. Traxit me tandem omnium conſuetudo, quibus mos eſt, obliterato, ut ita dixerim, cognomine ſtirpis, eum à Caravagio ſemper, & ubique nuncupare. Caravagii ergo natus primum Fabris domos ædificantibus Operarius inſerviens, cum Romam ſe contuliſſet, ex aſpectu Operum Joannis Utinenſis, qui ædificia à Leone X. excitata pingebat, tanto in Picturam flagravit ardore, ut vix deſiderio concepto metam jam tetigiſſe viſus fuerit; plurimum ei profuit ſocietas Mathurini Florentini ejuſdem Utinenſis diſcipuli in Magiſtri ſui lectionibus communicandis, ita ut Polydorus ſocium ipſum brevi tempore ſuperarit. Cum eodem Mathurino venerandæ Antiquitatis Romanæ rudera undecumque collegit. Comes etiam fuit Peregrini Mutinenſis, cum quo plura Urbis loca picturis decoravit. Mathurino tamen, cum quo Polydorus communiter, vivebat peſte ſublato, Urbem egreſſus Neapolim perrexit, hinc in Siciliam transfretavit, ubi inter cetera Arcus Triumphales Carolo V. è Tunetenſi prœlio redeunti excitandos ejus ingenio, atque prudentiæ illius Civitatis Magiſtratus tradidere. Cum verò plures arte ſua divitias ſibi comparaſſet, à ſervo bonis ejus inhiante, barbarè & proditoriè ſuffocatus interiit. Hæc etiam literis mandavit:

I. Opus præclarum ad Picturæ artem ſpectans Polydorum compoſuiſſe, aſſerit Picinellus loco mox citando.
II. Figures de Polidore de Caravaggio. MS. in fol. extat in Bibliotheca Colbertina num. 3570. Ita Montfauconius in Biblioth. Biblioth MSS.
Extat ejus Vita apud Iſaac Bullard. in Accad. de Scien. & des Arts, pag. 587. Tomo primo.
Meminerunt ejuſdem Paulus Moriggia lib. 1. Hiſt. Mediol. cap. 59. Petrus Paulus Boſca de orig. & ſtatu Biblioth. Ambroſ lib. 4 Orlandus in Abcedario Pittorico pag. 373. atque Picinellus pag. 473.

CCCCXVII.

De CARAVAGIO VINCENTIUS:

VIncentio, cui cognomen à patria inditum, Caravagio videlicet ſatis celebri in Mediolanenſi Ducatu non procul Abdua flumine ſito Oppido, cum inter Capuccinorum Clauſtra Minorum Ordinem eſſet amplexus in Brixienſi Provincia, pietas, ſanctique mores ſingularem conciliarunt exiſtimationem. Sacerdotali functus dignitate plures in Religione tranſegit annos, humilitate, atque in proximos charitate venerandus. Animabus juvandis intentus ſequentibus Operibus inſudavit:

I. Speculum Perfectionis: primùm quidem Germanicè editum, inde ab Antonio Hemerio Canonico Regulari S. Auguſt. Latinæ linguæ donatum, nunc verò auctum, correctum, & notis illuſtratum per P. Vincentium à Caravagio Ordinis Capuccinorum. *Brixiæ, apud Marchettum*, 1590. in 8.
II. Officium parvum S Franciſci, additis aliis devotiſſimis precibus, & orationibus. *Romæ*, 1615.
Ex Bibliotheca Scriptorum Ordinis Minorum S. Franciſci Capuccinorum, à Dionyſio Genuenſi contexta. Edit. 2. pag. 316.

CCCCXVIII.

CARAVAGIUS JO. ANDREAS.

JO. Andreas Caravagius Mediolanenſis, genere Nobilis, vota edidit inter Clericos Regul. Sancti Pauli Anno MDCXXXVI. Poſt emenſa Studiorum curricula ſacras Conciones pro Quadrageſimali tempore elegantiſſimas compoſuit, quas per XLVII. annos recitavit magna ubique cum laude, præſertim apud Innocentium XI. Summum Pont, & Leopoldum Cæſarem, à quo benevolentia ſingulari, magniſque muneribus donatus eſt. Præfuit Collegiis inſignioribus, & bis Viſitatoris Generalis dignitatem obtinuit. Dum Sacras Scripturas publicè interpretaretur è ſuggeſtu, pleuritide correptus raptus eſt è terris V. Feb. MDCXCIII. ætatis ſuæ LXXVI. Beneficentiam ejus S. Alexandri Collegium ſenſit, eumque tam Sacrarium, quàm Bibliotheca elegantibus ornamentis exculta teſtantur. Editiſſimum quoque Templi Pinnaculum ejus opera excitatum eſt.

Impreſſum eſt Mediolani poſt illius obitum Quadrageſimalium ejus Concionum ingens Volumen, cui eſt titulus:
I. Prediche Quareſimali. *Milano, per Carl' Antonio Malateſta*, 1695. in 4.

CCCCXIX.

CCCCXIX.

CARAVAGIUS PETRUS PAULUS.

PEtrus Paulus Caravagius, à Joanne Ambroſio, & Maximillâ Archintâ Anno MDCXVII. Mediolani genitus, ſub Præceptoribus optimis educatus eſt. Grammaticas artes à Gaſpare Scioppio, Mathematicarum autem rudimenta intra domeſticos parietes ab ineunte ætate didicit à Patruo ſuo Joanne Baptiſta, qui poſt multa emerita ſtipendia, Militum Tribunus, obſeſſæ Arcis Corbejenſis Præfectus à Sereniſſimo Cardinali Infante conſtitutus, dum illam ſtrenuè tueretur fato ceſſit Anno MDCXXXV. His principiis ſtudia proſecutus, ad ſummum doctrinæ, atque eruditionis faſtigium pervenit, & in prima juventute Ædilitio munere functus Anno MDCXLVI. ad Militiam converſus magnam adeptus eſt laudem. Cùm autem de munienda Urbe Derthona ageretur Anno MDCLV. hæc illi demandata eſt provincia, evectuſque in bene geſti muneris præmium ad Inſubrum Peditum Tribunatum eodem Anno fuit. Mox Marchione de Caracena hujus Urbis Moderatore in primis hortante, ac ſuadente, Senatus, permutatâ lecturâ Artis Oratoriæ, & Græcæ linguæ in Mathematicarum expoſitionem, has diſciplinas adeò utiles & neceſſarias ei publicè exponendas commiſit in Palatino Gymnaſio. Geometriam, atque Analyticam præcipuè coluit, in qua eam partem maximè promovit, quæ Problematum determinationem reſpicit, illam in infinitum producens, ubi Euclides in primo Planorum gradu, Eutocius verò, Bonaventura Cavalerius, ac Ricardus Albius in ſolidorum ſecundo tantummodo perſtiterant. Vir fuit præclariſſimus, Scientiarum multitudine conſpicuus, dignuſque habitus, cui omnium dominii Mediolanenſis Arcium inſpectio Anno MDCLXXVI. demandaretur. Multa callebat exotica Idiomata, Græcum, Hiſpanicum, Gallum; quorum primum nullo Præceptore didicerat. Præfatus Marchio de Caracena tanti Caravagium habuit, ut Secretiori comitante Conſilio primam ab eo in Palatinis Scholis habitam lectionem audierit. Obiit Anno MDCLXXXVIII.

Opera ejus, quæ lucem viderunt ſunt:

I. In Geometria malè reſtaurata, ab Auctore A. S. L. Rimæ detectæ. Acceſſit Index errorum Antonii Santini, Romæ Matheſeos Profeſſoris in Appendice inclinationum. *Mediolani, apud Montiam*, 1650. *in* 4.

II. Geometria applicationum defficientium, figura data ſpecie. *Mediolani, apud Bidellium*, 1659. *in* 4.

III. Copia di una riſpoſta data ad un Queſito d'Aritmetica dal Signor Pietro Paolo Caravaggio, pubblicata per comun beneficio, e dedicata al Sig. Conte Bartolomeo Areſe. *Milano, preſſo il Monza*, 1654. *in* 4.

IV. Methodus reſolvendi omnes Æquationes Cubicas, & Quadrato quadraticas &c. *Mediolani, apud Ramellatum, ſine anno in fol.*

V. Fragmentum Proluſionis Geometricæ: Carmen. *Mediolani, ſine anno, & Typographo in fol.*

VI. Proluſione, o ſia Metodo di leggere a' Scolari le Matematiche. *Milano, ſenz' anno, e nome dello Stampatore in foglio.*

VII. Parere ſu la Facciata del Duomo, con dimoſtrazioni Geometriche. Extat in lib. cui titulus: Della Facciata del Duomo.

VIII. Inno. Carmen eſt Italicum morale, in fol. *ſine anno, & Typographo.*

IX. Ode. Carmen, ut ſupra Italicum morale. *Milano, per il Ramellati, ſine anno, in fol.*

X. Seſtina, Sonetto, e Madrigale. Carmina ſunt moralia, ut ſupra, Italico idiomate. *Milano, per il Ramellati, ſine anno, in fol.*

XI. Carmi, co' quali meditando la morte con gli occhi rivolti ad un imagine d'un Carname umano, proſeguiſce i ſuoi lai un vecchio oltre a ſettant'anni, cagionevole di ſua perſona per gravi, e doloroſe infermità &c. *Milano, per Giulio Franceſco Zanetti.* 1687. *in fol.* Hæc edidit tam Italico, quam Latino ſermone ſub hoc nomine anagrammatico: Petrus Lucius Avarapagus.

XII. Eſpoſizione morale ſopra il Salmo LIV. di Davide, da Pietro Lucio Avarapago (Pietro Paolo Caravagio) con tre Sonetti pattinenti morali. *Milano, per il Ramellati, ſine anno, in fol.*

Hæc quæ ſequuntur, lucem adhuc deſiderant.

XIII. Proluſio in Acroaeſes Archimedeas, habita Anno MDCLXIX. MS. pag. 18 in fol.

XIV. Oratio de Laudibus Scientiarum, habita in Scholis Palatinis. Anno MDCLXXI. die IX. Jan. MS. in fol.

XV. Oratio de Arte Militari, habita in Scholis eiſdem. Anno MDCLXII. die prima Decembris. MS. in 4.

XVI. Proluſio de Matheſi Carmen ſatis longum. MS. in fol.

XVII. Proluſiones III. de Geometria, & Arithmetica in Studiorum ingreſſu. Vol 2. MSS.

XVIII. Proluſio de Laudibus Græcæ linguæ. MS. pagg. 18. in fol.

XIX. Conſiderationes in motu Ponderis ſuper Currum. MS. in 4 cum figuris.

XX. Del modo di miſurare una Piramide, ovvero Fuſto Conico MS. in 4. cum notis Latino Idiomate, atque figuris.

XXI. Diſcorſo ſopra i ſogni. MS. in foglio.

XXII. Artem Poeticam anteponendam eſſe aliis Liberalibus Artibus. Proluſio Caroli Mariæ Madii, quam ipſe miſit cum Epiſtola ſcripta die XXXI. Martii Anno MDCLXXXVII. ad Petrum Paulum Caravagium ut ſuum judicium ei daret, quod extat in Epiſtola ejuſdem Caravagii, cum Epigrammate Italico, vulgò Sonetto, in ſupradicti Madii laudem. MS. in fol.

Servantur omnes penes Marchionem Petrum Paulum Caravagium, Auctoris ex filio nepotem.

Opus etiam ei tribuitur, cui titulus: Modo di raddoppiare ogni Triangolo rettilineo &c. quod ſub nomine Alberti Tirelli impreſſum fuit, ut ſuo loco dicemus in Art. Tirelli.

In Ambroſiano Lycæo adſunt Numiſmata, quæ Caravagium referunt. Laudatur à Mariangelo Sanbenedicto in annotationibus ad Proſodiam Alvari, quæ extant in libro, cui titulus: Auctarium ad Grammaticam Philoſophicam Paſchalis Groſippi, ſcilicet Gaſparis Scioppii. A Stephano de Angelis in libro Miſcellaneo Hyperbolico & Parabolico, à Joſepho Zaragoza Geometriæ Problemate in 8. Agunt etiam de ipſo P. Mazzucchellus in ſuis Schedis, Placcius in Tomo I. de Anonymis, & Pſeudo-Anonymis pagg. 35. & 330. Bartholomæus Curtius in libro de Medicis Mediolanenſibus pag. 186., nec non Picinellus in Athenæo pag. 466.

CCCCXX.

CARAVAGIUS PETRUS PAULUS alter.

ILle, de quo proximè locuti ſumus Petrus Paulus Caravagius, in eum, quem ex Cæcilia Reſta conjuge lectiſſima ſuſcepit filium non tantùm nomen, ſed & ingenium, atque eruditionem transtuliſſe viſus fuit. Annus hujus natalis extitit ſuperioris Sæculi Quinquageſimus octavus, & ab incunabulis magnum aliquid portendit infantis indoles ad optimas quaſcumque artes addiſcendas aptiſſima. Grammaticæ ac politioris litteraturæ ingenuas diſciplinas ſub optimis Præceptoribus, Matheſim verò Genitore ipſo tradente percepit. In hac poſtrema quantum excelluerit, teſtatus eſt Ampliſſimus Inſubrum Senatus, cujus Decreto Anno MDCLXXIX. Patri Coadjutor in Matheſis Cathedra conſtitui meruit; eique, ut præfati ſumus, Anno MDCLXXXVIII. vita functo dignus habitus eſt, qui ſucceſſor decerneretur. Procerum eruditorum Metropolis hujus inſignis conſuetudine floruit, & ob ſpectatæ virtutis meritum Magiſtri Caſtrorum Inſubriæ peditum Legionis honore Anno MDCXCVII. auctus, à Studiis tamen nunquam inter bellicas curas abſtinuit. Rapuit eruditiſſimum Virum invida mors Anno MDCCXXIII. Immortalitati tamen nomen illius, quæ hîc recenſemus, Opera conſecrarunt.

I. Li primi ſei Libri degl' Elementi d'Euclide ad uſo de' Scolari. *Milano, in* 8.

II. Oratio de laudibus Mathematicæ habita Anno MDCLXXIX. coram Senatu, dum in locum Patris ſuffectus fuit in Lectura. MS. in fol.

III. De methodo docendi Matheſim habita die XI. menſis Januarii coram Senatu, Anno MDCLXXXIX. MS. in fol.

IV. Ora-

Digitized by Google

IV. Oratio pro Arte militari. MS. in fol. pag. 18.
V. Problemata varia Geometrica cum ſolutionibus. MS. in fol. juſtæ molis.
VI. Proluſiones pluſquam centum pro Aſtronomia, Proſpectiva, atque Geographica. MS. in fol. magnæ molis.
VII. Tractatus de Cabala. MS. in fol.
VIII. Diſſertationes IV. de accentibus Græcis. MS. in fol.
IX. De methodo, Tractatus integer. MS. in fol. pag. 90.
X. Adnotationes in Diophantem de duplicata æqualitate, & de angularibus ſectionibus libri VI. MS. in fol
XI. De Triangulis, & Quadratis in Zetæ Vietæ. Tum Triangulorum Problemata. MS. in fol.
XII. Diſcorſi IV. dell' Analitica; hos habuit in congreſſu Academico Nobilium in domo Oldradi, de quo Saxius in libro de Studiis Litterariis Mediolanenſium.
XIII. Trattato compiuto dell' Architettura militare. MS. in fol. juſtæ molis, cum tabulis plurìbus peregregiè delineatis.
XIV. Un Trattato intero d'Aritmetica. MS. in fol. pag. 100.
XV. Un Trattato degli Orologi Solari. MS. in 4.
XVI. Alcune Dimoſtrazioni Geometriche ſpiegate, con approvazioni, e lodi dell' Autore in varie lettere del Padre Tommaſo Ceva della Compagnia di Gesù, ſcritte l'Anno MDCLXXV. MS. in fogl.
XVII. De Sectionibus angularibus.
XVIII. De Quadratura circuli, & parabolæ.
XIX. Logiſtica laterum polygonorum circulo inſcriptorum.
XX. De foco reſoluto.
XXI. De æquatione, in qua ſunt duæ indeterminatæ quantitates.
XXII. De Conicarum linearum deſcriptione.
XXIII. Deſcriptio Eclipſium.
XXIV. Deſcriptio Hyperbolæ.
XXV. De tangentibus linearum Curvarum.
XXVI. De ſectione conterminali.
XXVII. De ſectione lineæ ſecundùm extremam, & mediam rationem.
XXVIII. De perpendicularibus ad ſectiones conicas.
XXIX. Synopſis libri quinti Apollonii.
XXX. Synopſis Geometriæ, quæ perficitur per plana.
XXXI. Reſolutio æquationum planarum, & ſolidarum adfectarum ſub lateribus.
XXXII. De determinationibus in genere.
XXXIII. Problemata triangulorum.
XXXIV. De mediis proportionalibus.
XXXV. Pro determinatione æquationum ambiguarum.
XXXVI. Altera methodus reſolvendi æquationes conceſſo poſtulato Victæo.
XXXVII. De duplicata Hypoſteſi.
XXXVIII. De Climactica Parapleroſi.
XXXIX. Arithmetica major cum examine fractionum.
XL. De Triangulis rectangulis in numeris.
XLI. De Numeris quadratis intra præfinitos limites.
XLII. De duplicata æqualitate.
XLIII. De extractiona radicum ex binomiis.
XLIV. De Numeris amicabilibus.
XLV. De Numeris perfectis.
XLVI. De Regula alligationis.
XLVII. De Progreſſionibus Arithmeticis, & Numeris Poligonis ad Spiralium doctrinam.
XLVIII. De Progreſſionibus Arithmeticis.
XLIX. De Numeris Poligonis.
L. De Electionibus, ſive Combinationibus.
LI. Quæſtiones de fructibus, & intereſſe.
LII. De ſectione Triangulorum in data ratione per lineam ductam à dato puncto.

A numero XVII. ad LII extant in uno Vol. ingentis molis. MS. in fol., atque omnes ſervantur apud Marchionem Petrum Paulum Caravagium, Auctoris noſtri filium.

CCCCXXI.

CARAVAGIUS TIBURTIUS.

PLurium ex Caravagia Familia eruditorum Virorum Elogia huic noſtro inſeruimus Operi, quorum nomina æternitate digna boni omnes tributim, centuriatimque cenſebunt. Proferendus nunc in medium Tiburtius eadem gente progenitus, quem non doctrina tantùm, ſed pietas quoque ſingularis in hoc Theatrum adducit poſteris ſuſpiciendum. Nihil tamen omnino de hujus Viri natalibus, atque Parentibus, improbo licèt labore omnia excuſſerim ad Caravagios ſpectantia Monumenta, noſſe licuit. Ejus tamen animi in Deum, & Chriſti Matrem religionem prodit ab eo conſcriptus liber ſequenti titulo:

I. Dell' Orazione, ovvero Officio dell' Uomo Criſtiano, con una nuova eſpoſizione del Pater noſter, e dell' Ave Maria, di M. Tiburzio Caravaggio Milaneſe. *In Napoli, appreſſo Mattio Cancer, nell' Anno del Signore, 1558. in 8.*
Ex Cinelli Bibliotheca volante Pluteo XXII.

CCCCXXII.

CARCANUS AMBROSIUS.

IN Ambroſio Carcano præter aviti ſanguinis Nobilitatem, etiam eruditionis laus mirandum in modum excelluit. Clericali adſcriptus militiæ, ultra Metropolitanæ Mediolanenſis Eccleſiæ Canonicatum ex eo, qui Ordinarii dicuntur, Cœtu, virtutis ſuæ merito ad aliam quoque Dignitatem aſcendit, nimirum Præpoſituram Imperialis Templi Ambroſiani, cujus, retento etiam Canonicatu, poſſeſſionem init Anno MCCCXCI. Cum autem Anno MCCCXCV. die Dominico VIII. menſis Auguſti Joannes Galeaz Vicecomes Mediolanenſis Ducatus, omnium primus eſſet ſuſcepturus Inſignia, Ambroſius noſter nedum Sacrum ſolemne peregit, ſed unus inter omnes ſelectus eſt, ut aſtante ampliſſimo Conventu Italicorum Principum, atque Epiſcoporum, Sermonem haberet, ex quo facilè innuitur quantum in eo eſſet eloquentiæ. Paulò poſt, Anno ſcilicet MCCCXCVIII. die XXV. Septembris migravit è vita, ſepultuſque fuit in Atrio Ambroſianæ Baſilicæ in Arca marmorea. Plura fortè ſcripſit, quæ poſteros effugerunt; eum tamen digna laude fraudandum nullatenus exiſtimavimus, ex ſequenti tantùm, cujus ſupereſt memoria, videlicet:

I. Oratio ab eo habita in Coronatione prædicta Joannis Galeatii Vicecomitis.
Meminit Auctoris noſtri Manuale Ven Primicetii Decumanorum Eccleſiæ, MS. in Pergamena in Archivo eorundem.

CCCCXXIII.

CARCANUS ARCHILEUS.

MEdicus primi nominis, Sæculo XVI. Archileus Carcanus Petri Martyris Chirurgiæ Doctoris, atque Blancæ de Comitibus conjugum filius floruit. A pluribus Scriptoribus celebratur tanquam Vir omnimoda etiam eruditione refertus, ac præcipuè Poëtica facultate clarus, de qua plura juvenilibus annis teſtimonia præbuit; Muſicam quoque ſummoperè coluit. Magiſtrum habuit in Re Medica Jo. Petrum Albutium, quem ſuo loco jam laudavimus, & ita ſe geſſit, ut breviter Cathedram in Univerſitate Ticinenſi omnium votis obtinuerit. Neſcio interim, quibus tabulis fultus Morerius in ſuo Lexico Tom. II. ſcripſerit, Carcanum noſtrum Profeſſorem in Univerſitate Pariſienſi extitiſſe, quod nullibi legi; ideo, tametſi hoc Auctori noſtro glorioſum foret, corrigendum eſſe exiſtimo. Immatura mors eum rapuit ætatis annorum XXXII., ut ex infraſcripto Eulogio, quod in Baſilica Regum, nunc S. Euſtorgii hujus Urbis, ubi tumulatus fuit Anno MDLXXXVIII., legitur:

ARCHILEO CARCANO PHIL. ECCELL.
MEDICINAE IN GYMNASIO TICINENSI
PROFESSORI PVBLICO
INTER MVSICOS FACILE PRIMARIO
OMNIVMQVE VIRTVTVM GENERE
ORNATISSIMO
FILIO DILECTISSIMO
PETRVS MARTYR PATER
MAXIMO CVM MOERORE
P.
VIXIT ANNOS XXXII.
OBIIT ANNO MDLXXXVIII.
KAL. SEXTILIS.

Quæ

Quæ ſcripſit hîc refero fuſius, quam in Curtio, & Picinello.

I. Orationes II. Ticini habitæ. Altera in Templo maximo, Kal. Novembris Anno MDLXXX. de felicibus ejus anni ſtudiorum auſpiciis.

II. Altera in Templo D. Auguſtini die XX. Novembris Anno MDLXXVIII. in funere Jo. Baptiſtæ Raſarii Novarienſis Philoſophi, ac Medici præſtantiſſimi. *Mediolani, apud Jacobum Piccaleam*, 1582. in 4.

III. Oratio in funere Jo. Petri Albarii Medici præclariſſimi, habita Ticini die XIV. Aprilis Anno MDLXXXIII. Ita Curtius.

IV. De Peſte Opuſculum. *Mediolani, per Joannem Metium*, 1577. in 4.

V. In Aphoriſmos Hippocratis Lucubrationes. *Ticini, apud Hieronymum Bartolum*, 1581. in 4.

VI. De Methodo medendi, & collegiandi libri II. *Ticini, apud Bartolum*, 1581 in 8.

VII. De acutorum, & diuturnorum morborum cauſis, & ſignis: Libros editionis poſtremæ græco-latinæ. *Pariſiis*, in 4. emiſſæ, Petrus Petitus Medicus Pariſienſis annotationibus auxit.

VIII. Poëmata varia Italica. Ex Picinello.

IX. De morbis particularibus, Lectiones MSS. Vol. I. in fol penes Phyſicum Collegiatum Jo Baptiſtam Carcanum amiciſſimum, qui hujus, aliorumque ſuorum Gentilium illuſtrium Opera inedita mihi perhumaniter ſubminiſtravit.

Archilei Carcani cum laude meminerunt Curtius ſæpe laudatus pagg. 88. 110. & 173. Jo. Petrus Creſcentius in Amphiteatro pag. 162. Merklinus in Lindenio renovato pagg. 87., & 903. Picinellus pag 54.

CCCCXXIV.

CARCANUS BERNABOS.

NUnquam ſatis gratias, quas debeo Cl. Sitono pro tot documentis mihi humaniſſimè communicatis ad hanc meam Collectionem aptiſſimis referam. Inter ea ſeries genealogica Familiæ Carcanæ enumeratur, ex qua cognovi uſque ab Anno MCCLXXXIX. floruiſſe Beltramum de Carcano Genuæ Prætorem, & item Bononiæ MCCXC., qui ex filio nepotem habuit Ardizonum, & ex ipſo natus eſt Lucinus Bellotus Pater Bernabovis, de quo nunc ſum locuturus. Interim mihi contigiſſe gaudeo in maxima Ambroſiana ſegete Manuſcriptorum obſervaſſe illos Auctoris noſtri, qui præ latini ſermonis elegantia, atque in amœnioribus Scientiis eruditione, a Viris ſuæ ætatis doctiſſimis meritò colebatur, & adhuc meis curis, ut ſpero, reviviſcet. Suum condidit Teſtamentum Anno MCCCCLIV. (ut videre eſt ex Schedis Sitonianis) qui forſan eruditiſſimo Viro emortualis extitit.

Hæc vidi de ipſo, & diligenter exſcripſi:

I. Oratio acta D. Simpliciano de Petraſancta Conſiliario Ducali, & Locumtenenti, de menſe Madii Anno MCCCCXXXI. Extat in MS. Biblioth. Ambroſianæ ſign. H. num. 49. in fol.

II. Oratio in Sponſalibus D. Bartholomæi Capræ. Extat ibid.

III. Oratio altera in Sponſalibus cujuſdam Nobilis Mediolanenſis. Extat ibid.

IV. Oratio altera pro gratiarum actione. Ibid.

V. Altera in Vicomercato recitata die III Auguſti MCCCCXXXIV. pro Joanne de Sancto Marino de Urbino Doctore, & Comite, ac Martexanæ Præſide, ſive Capitaneo. Ibid.

VI. Facetiæ. Ibid.

VII. Epiſtolæ plures ad varios præſtantes Viros, nempe ad D. Brandam Caſtillionæum. Data I. Auguſti MCCCCXXXVI.
Alia Viro integro Marcheto Baldirono.
Alia Venerabili Decretorum Doctori Franciſco de la Cruce Primicerio Eccleſiæ Mediolanenſi. Data die XIX. Auguſti MCCCCXXXIX. erudiſſima.
Alia præſtanti, & integerrimo Viro Aloyſio Crotto Ducali Secretario. Data die I. Maji MCCCCXXXVII.
Alia Ducali ampliſſimo Saonæ Conſiliario Franciſco Barbavariæ. Data XXIX. Decemb. MCCCCXXXVII.
Alia Reverendo D. Epiſcopo Papiæ.
Alia Jacobo Becheto.
Alia Bertolo Vicecomiti. Data die VII. Decembris MCCCCXXXVII.
Alia Litterato, & eximiæ virtutis Viro Antonio Canobienſi. Data Vicomercati die XXV. Septembris MCCCCXXXIV.
Alia ad eundem.
Alia Antonio Peſſinæ.
Alia Modeſto Jacomolo de Trivultio.
Alia Boſchino de Angleria.
Alia Generoſo Joanni Vicecomiti. Data XII. Maji MCCCCXXXVIII. Curioſa nimis.
Alia Præſtanti Viro Angelo Confalvo de Urbino Legum Doctori, & Patri humaniſſimo, atque Proviſionum Communis Mediolani Vicario. Data XIV. Januarii MCCCCXXXV. ſatis longa, & eruditione Romana referta.
Alia Antonio Rhaudenſi Theologo.

Adſunt etiam ſequentes Epiſtolæ ad eundem, nempe
Antonii Peſſinæ IV.
Antonii Canobienſis III.
Jacobi Becheti IV.
Boſchini de Angleria I.
F. Antonii Rhaudenſis I.
Omnes in ſupradicto MS. Ambroſiano.

CCCCXXV.

CARCANUS CHRISTOPHORUS.

NImis parcè de Chriſtophoro Carcano ſcripſit Picinellus, ideo Lector accipiat, quod accuratiſſimus de Patria ſummè benemeritus pluries laudatus Sitonus habet in ſuis Schedis: „ Chriſtophorus „ Carcanus Marci, & Eleonoræ Turconæ conjugum „ filius, Dux cohortis peditum, ſubinde Stator Major Legionis peditum pro Catholica Majeſtate in „ expeditione bellica Vulturenæ, incola Portæ Com. „ Paroch. S. Thomæ in Terra Amara Mediolani, Teſtamentum condidit die XX. Junii MDCXXX. receptum „ per Johannem Baptiſtam Caſtillionæum fil. qu. Darii „ Notarium Mediolani, in quo mandat tumulari in „ Sepulcro olim D. Marci genitoris ſui in Eccleſia „ S. Nazarii ad Petram Sanctam Mediolani. Extat „ ejuſdem Capitanei Chriſtophori mentio ex Inſcriptione nigro marmore, & litteris aureis exarata „ in publico Oratorio Divo Chriſtophoro dicato in „ Caſtro Vertemati Diœceſ. Comi, tenoris, ut ſequitur:

D. O. M.
ORATORIVM HOC B. DEI GENITRICI MARIAE
AC D. CHRISTOPHORO MART. DICATVM, SIBI
ET POSTERIS SVIS EXTRVENDVM CVRAVIT
DVX MILITVM CHRISTOPHORVS MARCI CARCANI
FILIVS, QVI DOMVM IPSAM (CASTELLVM
OLIM VETVSTISSIMVM NOBILIVM DE CARCANO
VARIAS OB CALAMITATES NON SEMEL RVINIS
OBRVTVM) A MARCO, ET BARTHOLOMAEO
FRATRIBVS INCHOATVM ABSOLVIT, ATQVE
ORATORIO ORNATVM IN EAM QVA NVNC
VISITVR FORMAM REDEGIT
ANNO SAL. HVMANAE
MDCXXIX.

Scripſit:

I. Hiſtoriam Familiæ Carcanæ abſolutam die V. Maji MDCXXIX. MS. in fol. ex paginis 87., quæ extat penes Comitem Bonaventuram Carcanum præfati Authoris ex filio pronepotem. Item penes Laurentium Johannem Petrum VII. Carcanum. Item penes Marchionem Carolum Camillum Carcanum; omnes viventes; & in Archivo Monachorum Ciſtercienſium S. Ambroſii hujus Urbis, qui MS. forſan fuit Jo. Baptiſtæ Blanchini, ſicut legitur in Picinello pag. 156.

Digitized by Google

CCCCXXVI.

CARCANUS DESIDERIUS.

DEſiderium Carcanum non infimæ apud Inſubres nobilitatis adoleſcentem Anno MDXCIII. ad ſuæ Congregationis Inſtitutum amplectendum tranſiſſe, jure meritò lætari ſunt Clerici Regulares Sancti Pauli Decollati, qui vulgò à primario, quod coluerunt, & adhuc religioſiſſimè colunt in hac Urbe Sancti Barnabæ Collegio, Barnabitæ dicuntur. In eo enim præter aviti generis ſplendorem, ingenii quoque lumina præclariſſima fulgere videbantur, quæ cum prorſus mirabili morum candore conjuncta perfectum quid intuentibus pollicebantur. Neque verò vana fuit de piſſimo Juvene concepta ſpes; profeſſus enim Anno MDXCIV. tanta contentione & litteris, & pietati operam dedit, ut ad aliorum quoque lucrum ingenii ſui labores convertens ſequenti Volumini conſcribendo inſudarit

I. Lodi della Vita Religioſa. MS. in 4. ſacra eruditione refertus. Extat in Collegio S. Barnabæ.
Ita à Suis.

CCCCXXVII.

CARCANUS DONATUS.

EX Thoma Carcano Patriæ Decurione, atque Blanca de Petraſancta Matrona laudatiſſima conjugibus ortus eſt Mediolani Donatus, de quo hîc ſermo inſtituendus. Ne dum litterarum, & ſanguinis ornamentis emicuit, verum etiam tale dedit prudentiæ ſpecimen, ut cum Mediolanenſis Reipublica XII. decreviſſet eligendos Viros, qui Capitanei nuncuparentur, & Libertatem ab hoſtium impetu ſartam, tectamque ſervarent, Anno MCCCCXLVIII. Donatum inter eos enumerandum ſtatueret. Gemina etiam prole felix fuit, ex eo enim progeniti ſunt Antonius, & ipſe Mediolanenſis Decurio Anno MCCCCLXXIV. renunciatus, atque Michaël Ordinis Minorum, cujus ſanctimoniam, ac doctrinam paulo poſt referemus. Gratiſſimus fuit Coſmo Mediceo, ut patebit ex Opere infra laudando. Cetera tanti Viri geſta oblivione deleta ſunt, nimiſque jejunè de ipſo loquuntur Monumentorum Patriæ Collectores. Nos ejus Opus huc proferimus.

I. Donati Carcani Rogatio ad Clariſſimum Virum Coſmum Mediceum Patrem Patriæ, MS. in Laurentiana Medicea, Pluteo LIV.
In fine ſic legitur: „ In hunc Donatum, cum is totius „ corporis veſtimenta reportaſſet, Bartholomæus Scala „ in hunc modum luſit. Deſiderantur tamen Scalæ Carmina.
Ex Montfauconio Biblioth. Bibliothecar. MSS. T. I. pag. 142.
Donatum Carcanum Epigrammate laudavit Lancinus Curtius lib. XI. pag. 91. verum non Scriptori noſtro, ſed Donato Juniori equitum Tribuno Senioris hujus ex Antonio filio nepoti, Carmen illud ſcriptum fuiſſe, & ætas Lancini prodit, & amiciſſimus JC. Sitonus nos perhumaniter monuit.

CCCCXXVIII.

CARCANUS GASPAR.

QUantum ſanguinis decus, & claræ ſtirpis origo, ſi recto perpendantur judicio, ad virtutis iter alacriter ſuſcipiendum impellant homines, patet in Gaſpare Carcano Mediolanenſi. Hic enim poſtpoſitis Sæculi commodis cum ad Prædicatorum Ordinem confugiſſet, ut Deo liberius inſerviret, & in Cœnobio S. Euſtorgii vota ſua Domino reddidiſſet, non tantùm moribus optimis præfulſit, verum etiam ſacris diſciplinis adeo ſe dedit, ut brevi temporis ſpatio Sacræ Theologiæ Magiſter appellatus in Bononienſi Generali Conventu Anno Salutis noſtræ MDCXV. celebrato, Studiorum Præfectus, & Regens in Patria fuerit conſtitutus. Complures Annos ibidem Philoſophiam, & Sacras Litteras è Cathedra Alumnis ſuis tradidit tanta cum fama, ut ad percipiendam optimi Præceptoris doctrinam ex Germania, Polonia, atque Anglia facto, ut ita dixerim agmine, diſcipuli convolarent. A ſui Inſtituti Moderatoribus ſumma in exiſtimatione habitus fuit, & à Seraphino Sicco Generali Ordinis Magiſtro Cenſor conſtitutus reperitur Operis F. Stephani Mantegatiæ (quem ubi dabitur opportunitas digna laude proſequemur) cui titulus: *Iter Hieroſolymitanum*. Illud & recognovit, & cenſura ſua probavit Kal. Novemb. MDCXV. Falli arbitratur Jacobus Quetif. Script. Ord. Præd. To. II. pag. 397. eos, qui aſſerunt Gaſparem idem Volumen demò ab ſe recognitum Anno MDCLX. typis vulgaſſe. Si enim vera ſunt à Picinello in Athenæo pag. 233. de ipſius morte tradita, id nullo pacto fieri potuit. Immatura enim morte Terris raptum ætatis ſuæ Anno XL. ibi legitur exceſſiſſe. Unicum ejus ingenii partum ſupereſſe tanquam pretioſiſſimum theſaurum in Bibliotheca ſupralaudati Euſtorgiani Cœnobii cuſtoditum ex præfatis Scriptoribus didici; nempe

I. Compendium Summæ Theologicæ Sancti Thomæ Doctoris Angelici. MS. loco citato.
Vid. Picinellus in Athenæo loc. cit.

CCCCXXIX.

CARCANUS IGNATIUS.

IGnatium Carcanum Joannes Baptiſta Phyſicus Collegiatus Mediolanenſis infra commendandus, & Camilla de Comite Anno MDCLXXXII. die IV. menſis Octobris genuere. Infantis indolem Pater tam ſedulo bonis informandam artibus curavit, ut minoribus perceptis diſciplinis Philoſophiam, & Medicinam auditurus admodum adoleſcens miſſus fuerit ad Ticinenſe Archigymnaſium. Quam attentam ſtudiis operam dederit indicat honor Laureæ Anno Sæculi noſtri quarto, qui Ignatii erat XXII. ipſi collatus. Tantam verò apud Cives ſuos exiſtimationem in ægrorum morbis curandis ob inſignem peritiam adeptus fuit, ut certatim quodammodo ad infirmorum curam raperetur. A Collegiatis Phyſicis Mediolanenſibus, qui Equitum, & Comitum dignitate, Pontificum, Cæſarumque decreto fulgent in Collegam adſcitus eſt IV. Kal. Junii Anno MDCCVIII. Inter XII. Ædiles Patriæ quoque recenſitus reperitur; & publicæ Salutis Conſervator. Mortalitatem exuit die III. Novembris Anno Chriſtianæ Æræ MDCCXXX. & in avitum Tumulum ad Baſilicam Regum illatus eſt.

Hæc illius habemus Scripta:

I. Conſiderazioni ſu le ragioni, ſperienza, ed autorità, che approvano l'uſo innocente delle Carni, Pelli, e Sevo, avanzi dell'epidemia bovina preſente, del Fiſico Collegiato Ignazio Carcani Conte, e Cavaliere Pontificio Ceſareo, uno de' XII. dell'Illuſtriſſimo Tribunale di Proviſione della Città, e Ducato di Milano nell'Anno corrente MDCCXIV. Agl' Illuſtriſſimi Signori del medeſimo Tribunale. *In Milano, per Marc' Antonio Malateſta*, 1714. *in* 4.

II. Rifleſſioni ſopra la Naturalezza del lucimento veduto in un pezzo di Carne leſſata il giorno XI. del meſe di Maggio del Fiſico Collegiato Ignazio Carcano, ed aſſieme un Diſcorſo del Fiſico Collegiato Paolo Geroliamo Biumi ambidue Conti, e Cavalieri Pontificio-Ceſarei, Conſervatori Generali del Maeſtrato ſopra la Sanità dello Stato di Milano nell'Anno preſente MDCCXVI. ſcritte agl' Illuſtriſſimi Signori Preſidente, e Conſervatori &c. del medeſimo Tribunale. *In Milano, per Marc' Antonio Pandolfo Malateſta*, 1716. *in* 4. De quo jam diximus in Hieronymo Biumio.

III. Riſpoſta Fiſico-Medica del Dottor Ignazio Carcani Fiſico Collegiato di Milano all' Illuſtriſſimo Sig. Dottor Giovanni Maſſimo Petolo Fiſico in Genova, ſopra una Relazione di certe acque ſcoperte in Genova, data

data in Milano X. Decembre MDCCXVIII. in fol. MS. apud Jo. Baptiſtam Phyſicum Collegiatum Auctoris filium

IV. Ricettario, e Metodo di medicare, MS. in fol. apud eundem.

Recudendam curavit Vitam Ven. Ignatii Carcani Ordinis Capuccinorum, quæ prodiit *Mediolani apud Malateſtam*, 1724.

De eo agit Barthol. Curtius in ſuo libro de Script. Medicis Mediol. pagg. 201, & 242.

CCCCXXX.

CARCANUS JOANNES BAPTISTA.

IN Joanne Baptiſta Carcano Mediolanenſi, Bartholomæi, & Joannæ Balbæ conjugium filio, quanta Artis Medicæ fuerit eruditio, omnia teſtabuntur Sæcula, quæ in hujus Viri Codicibus Auctoris ingenium mirari poterunt. Celeberrimum Gabrielem Fallopium in Patavino Lycæo Præceptorem habuit, cui etiam in Anatomicis, & Chirurgicis artibus tradendis Profeſſor publicus ſuffici meruit. Fallopii ſingularem amorem, qui ſe Annum vigeſimum quintum nondum egreſſum à Republica Veneta in locum ſuum deligi curavit, commendat Auctor noſter pag. 36. de Muſculis palpebrarum, de quo Opere infra locuturi ſumus. Munus verò Lectoris ob Fallopii mortem exercere non potuit, donatus tamen Manuſcriptis omnibus à Præceptore exaratis. Reverſus igitur Mediolanum Anatomem lecturus ad Ticinenſe Archigymnaſium mittitur, ubi maximam nomini ſuo famam peperit integros Annos XXV. ſuccedente ſibi Carolo filio. Primus omnium unionem quatuor Vaſorum circa fœtus cor obſervaſſe traditur, ideoque clariſſimus habitus eſt nedum apud Italos, verum etiam apud exteros. Emortualem ejus annum nuſquam inveni, Anno tamen MDC. adhuc in vivis fuiſſe teſtatur Inſcriptio ab eo ſibi ac poſteris poſita in Templo Sancti Eraſmi hujus Urbis, quam ex Archintea Collectione proferimus.

IOANNES BAPTISTA CARCANVS
IN GYMNASIO TICINENSI
PROFESSOR PVBLICVS
IN ANATOMIA ET CHIRVRGIA EXERCENDA
SOLERTISSIMVS
ATQVE VIOLANTA SVDATA
CONCORDISSIMI CONIVGES
MORTIS INEVITABILIS
MEMORES
SIBI AC POSTERIS POSVERE
ANNO MDC.

Hæc ab eo conſcripta, atque edita habemus:

I. Jo. Baptiſtæ Carcani de Cordis Vaſorum in Fœtu unione; ad Nicolaum Boldonium Protophyſicum.

II. De Muſculis Palpebrarum oculorum motibus inſervientium; ad Zachariam Cayinum. *Ticini, apud Bartolum* 1574. in 8. cum ſupradicto uno Vol.

III. De Vulneribus Capitis liber abſolutiſſimus triplici ſermone contentus. *Mediol. apud Petrum Tinum*, 1583. in 4.

IV. Exenteratio Cadaveris Illuſtriſſimi Cardinalis Caroli Borromæi (ideſt Sancti Caroli). *Ibid.* 1584. *apud eundem Tinum*, in 4.

V. Lettera del felice ſucceſſo di ſua Anatomia fatta queſt' Anno MDLXXXV. del meſe di Gennajo nello Studio di Pavia, dedicata al nobiliſſimo, e dottiſſimo Giovane il Sig. Antonio Reina figliuolo del Molto Illuſtre Signore il Sig. Gottardo Reina Regio, e Ducal Senatore, in 4.

Epiſtolam Hieronymi Caſoni Philoſophi celeberrimi ad eum datam Papiæ die IX. menſis Decembris MDLXXXVIII. Carcani laudibus plenam, refert Moriggia Nobil. lib. III. cap. 17.

Epigramma in ejus laudem cecinit Bernardinus Baldinus in libro, cui titulus eſt: Luſus.

Meminerunt Auctoris noſtri Vanderlinden de Scriptis Medicis, Mangetus, Picinellus in Athenæo pag. 274. Curtius de Script. Medicis Mediol. pag. 109. & ſeqq. aliique plures.

CCCCXXXI.

CARCANUS JO. BAPTISTA alter.

ALterum nunc Joannem Baptiſtam ex eadem Carcana gente Anno MDCXXVI. ex Conjugibus Archilto juniore, ac Martha de Bernardis Mediolani ortum laudandum ſuſcipimus. In Academia Ticinenſi majorum ſuorum laboribus litterariis illuſtri, Philoſophiæ atque Medicinæ operam navavit, ibique in utraque Facultate Doctor renunciari meruit Anno Salutis humanæ MDCXLIX. Inter præcipuas illius laudes merito numerari poteſt Ignatii ejus filii, quem haud multo ante commendavimus, virtus, atque doctrina. Ægris in hac Urbe annos circiter ſex & quinquaginta Medicam opem tulit, & octuagenarius vivere deſiit apud mortales die XIII. Octobris Anno MDCCV.

Hæc hujus Viri doctiſſimi MSS. Volumina ſe vidiſſe apud præfatum Ignatium ejus filium, teſtis eſt Curtius de Script. Medicis Mediol. pag. 243. & ſequenti.

I. Jo. Baptiſtæ Carcani M. D. illorum omnium, quæ in prima Fen libri primi Canon. Avicennæ, atque in arte Medicinali Galeni, nec non in Hippocratis Aphoriſmis continentur, breve, & dilucidum compendium. MS. in fol.

II. Repertorio ſopra di molti Claſſici Autori antichi, e moderni, che dimoſtra le indicazioni nelle malattie. MS in fol. Tomi VII. In his Auctor noſter ſecutus eſt ideam Indicis, ſive Mercurii Compitalitii à Boneto concinnati.

IV. Defenſio pro Franciſco Tinello Chirurgiæ perito, in duas Allegationes diviſa, in quarum poſtrema reſpondet ad quatuor quæſita propoſita à JC. D. Carolo Lampugnano; ea ſunt:

1. An poſſit ſequi inciſio arteriæ in brachio loco venæ baſilicæ, ſeu hepaticæ abſque culpa Chirurgi.
2. An poſſit cognoſci, poſtquam ſuppreſſus eſt ſanguis, ſi pars arteriæ ſit ſecta.
3. An ſecuta tali inciſione, & ſanguine ſoppreſſo, poſſit ex curſu menſium dari debilitatio talis in brachio, ut inhabile reddatur ad munus ſuum.
4. An, ex eo quod Chirurgus in ſecanda vena non adhibuerit lumen, poſſit dici in culpa.

Hoc opus typis prodiiſſe aſſerit Curtius ipſe loc. cit. Typographum tamen, locum, & annum reticet.

Præter haſtenus enunciata Auctoris noſtri Opera, alia quoque illius MSS. ſervantur apud Phyſicum Collegiatum Jo. Baptiſtam nepotem ſupradictum, nimirum:

V. Aliqua in Hippocratem, in 4.

VI. De Medicinæ ſubjecto, ac de humoribus, in 4.

VII. Miſcellanea, in 4.

VIII. Sylva medicamentorum, in 8.

CCCCXXXII.

CARCANUS JO. BAPTISTA alter.

TErtium nunc laudabimus Joannem Baptiſtam Carcanum Fabritii, & Marthæ Garimbertæ Jugalium Mediolanenſium filium. Natus ille eſt Anno ſuperioris Sæculi Septuageſimo, & poſt laudabiliter exactam adoleſcentiam Societatem Jeſu ingreſſus, in eo eruditiſſimorum hominum Cœtu præclara dedit ingenii ſui, atque pietatis indicia. Huic non parum obſtricta eſt numeris omnibus illuſtris Carcanorum Familia, vix enim quis capere poterit quo labore, & diligentia Gentis ſuæ Monumenta undique collegerit. Ex his non modicæ molis Volumen compoſuit hoc titulo indito.

I. Memorie Iſtoriche della Famiglia Carcana, raccolte dal P. Giambattiſta Carcano della Compagnia di Gesù, dedicata agl' Illuſtriſſimi Signori Aleſſandro, e Carlo Camillo Carcani Giuriſconſulti Collegiati, Libri III. con l'indice generale, e gli Alberi di queſta Famiglia. MS. in fol. ſign. num. 33. in Bibliot. Ciſtercienſ. S. Ambroſii.

Aliud exemplar pro impreſſione paratum, cum approbationibus, & Epiſtola nuncupatoria extat apud Marchionem Carolum Camillum Carcanum.

II. Iſte-

II. Iſtoria dell' Iſola di Corſica, e de' Porti della medeſima, diviſa in dodici Capitoli. MS. in eodem Codice, lib. III. a pag. 159. ad 201. lectu digniſſima.

CCCCXXXIII.

CARCANUS JULIUS CÆSAR.

JUlius Cæſar Carcanus Joannis Baptiſtæ filius, ab ipſo adoleſcentiæ flore inter Clericos relatus, divinis ſe miniſteriis mancipavit. Mores ejus, atque ingenium ad eruditionem, pietatemque formanda curavit Genitor in ampliſſimo hujus Urbis Seminario, in quo ſub optimis Præceptoribus eruditus amœnioribus etiam Muſarum artibus claruit. Inter Academicos Hermsthenaicos ibidem cooptatus principatum etiam ejus Cœtus promeruerit. Philoſophicas artes, quas in Lycæo Braydenſi didicerat, in continenti Collegii ejuſdem Templo magno cum plauſu publicè propugnavit. Ad Congregationem Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli in hac Mediolanenſi Urbe, ac Diœceſi florentiſſimam ſe contulit, hinc Majorum decreto Præfecturam Collegii Helvetici, & majoris Seminarii aliquando cum laude geſſit. Præpoſitura poſtmodum Oppidi Miſſaliæ honeſtatus, identidem Mediolanum advocabatur Orationes elegantiſſimas prolaturus, quarum nonnullas in Baſilica Metropolitana habuit. Ex his geminæ typis editæ ſunt hoc titulo, Cardinali Archiepiſcopo Alphonſo Littæ dicatæ:

I. Il buon Paſtore. Panegirico per S. Carlo Borromeo.
II. Le virtù di S. Carlo. Panegirico per lo ſteſſo.
III. Orationes plures aliæ. MSS. in fol. apud Suos.
Supradictas II. memorat Picinellus in Athenæo pag. 358. nec tamen annum, locum, vel Typographum indicat.

CCCCXXXIV.

CARCANUS MICHAEL.

MIchaël Carcanus Donati ex Capitaneis Reipublicæ Mediolanenſis, de quo jam diximus filius, Lomatii, quod Oppidum eſt Ducatus Mediolanenſis, in lucem editus fuit. Ejus quandoque cognomen reticetur, & à Patria nonnunquam Mediolanenſis, ſive de Mediolano dicitur; ut in litteris Fratris Baptiſtæ de Levanto Vicarii Generalis Minorum Obſervantium Ciſmontanæ Familiæ ad Patres Provinciæ Auſtriæ directis, ubi hæc leguntur: „ Mitto ad vos Venerandum Patrem Fratrem Michaelem de Mediolano; & in Inſtitutione ejuſdem in Commiſſarium Provinciarum Auſtriæ, Bohemiæ, & Poloniæ ſic legitur: „ In Chriſto tibi Venerando Patri Fratri Michaeli „ de Mediolano. „ Ceteri quoque omnes de eodem loquentes, ſeu Scriptis ſuis de eo memoriam facientes, ſemper ipſum Mediolanenſem, ſeu de Mediolano, vocant. A pueritia Divinâ Gratiâ præventus, & optima indole ornatus magnum quid ſe eſſe futurum, portendebat. Sui ſtatus electioni vix maturus ad quoddam Sanctæ Crucis Cœnobium, tunc Ordinis Minorum Obſervantium, Civitati Novocomenſi in Inſubria vicinum, ſe contulit, ut parentum, amicorumque, forſan, aufugeret diſſuaſiones, ibique ſupplex Seraphicum Obſervantium ſibi dari habitum petiit, & obtinuit. Profeſſione ſolemni, poſt Novitiatus annum, emiſſa, cum paulo poſt ſegnis in Dei obſequio elanguiſſet, à S. Bernardino Senenſi, ac à B. Alberto dicto de Sartiano, ſed veriùs à Mediolano, acriter reprehenſus, repente in virum alterum mutatus, ſtrictiorem ſibi propoſuit vivendi normam, tantamque poſt hæc litterarum ſtudio operam navavit, ut brevi, quaſi Divinitus, præcipuas, quæ virum religioſum decent, Scientias ſit aſſecutus; inſignis namque Theologus, in Scripturis Sanctis ſtudioſus, & eruditus, ac ſæcularis litteraturæ non ignarus evaſit, ingenio ſubtilis, vita, & converſatione præclarus, Pietate ubique reſplendens, in rebus agendis prudentiſſimus, in declamando ad Populum vehemens, & cum eſſet celeberrimæ famæ, & opinionis, in præcipuis Italiæ Urbibus fructuosè prædicavit. Mira dicendi efficacia Auditorum, quocumque vellet, animos flectebat, tantoque ſpiritus fervore divinum emittebat eloquium, ut ad lacrymas, & pœnitentiam duriora mortalium præcordia efficaciter incitaret; Eâ frequentiâ concurrebant undique Populi, ut in plateis, & campis ſæpiſſime prædicare cogeretur. Abſque fuco, & timore veritatem liberè pandebat, cujus rei gratia graves, moleſtaſque paſſus eſt perſecutiones, ita ut à toto Mediolanenſi Statu fuerit pulſus, exulareque coactus, pro cujus reditu, & reconciliatione apud Galeacium Mariam Sfortiam Vicecomitem Mediolani Ducem impensè egit Vicarius Generalis Ciſmontanus Beatus Frater Angelus à Clavaſio, & quidem cum felici eventu. Una cum Beato Bernardino de Feltro majoris Civitatis Mediolanenſis Xenodochii ampliſſimi, & commendatiſſimi, alterius item Civitatis Novocomenſis Hoſpitalis Sanctæ Annæ nuncupati, & Montium Pietatis Mediolani, & Novocomi Auctor fuit. In Civitate Placentiæ Anno MCCCCLXXI. cum ferventiſſimam ad Populum concionem habuiſſet, Civium accendit animos, ut Hoſpitale conderetur, nec non in aliis Civitatibus, & locis ſparſim per Italiam inclytus hujuſmodi piarum Editor, Propagator, & Fundator extitit. Et quia ſanè erat fervidæ charitatis tam pii ſervi Dei proximi providere ſaluti, ejuſdem etiam in fortunæ bonis indemnitati proſpicere curavit, nam ad coërcendam uſuram, & avaritiam tam Hebræorum, quàm Chriſtianorum hebraizantium, ubique Civitatum, & locorum per totam Italiam Montes Pietatis, unà cum memorato B. Bernardino Feltrenſi erexit.

Tam bonus, & operoſus vir erat intimè charus Franciſco Sfortiæ Vicecomiti, & Blancæ Mariæ ejus Uxori, Mediolani Ducibus, unde eorum, Carcanæque ſuæ opulentæ domus auxilio, potuit tam magna charitatis, & beneficentiæ ædificia inſtituere, & erigere. Blancæ Mariæ ſupradictæ erat à Sacris Confeſſionibus, cujus etiam morti interfuit, eique Sancta Sacramenta adminiſtravit. Quantum etiam poſſet apud Galeacium Mariam inſignia opera, quæ ipſo opitulante fecit, oſtendunt, & quædam Epiſtola Cardinalis Piccolominei Papienſis Epiſcopi, qua Fratrem Michaëlem precatur, ut Ducem Galeacium, tamquam efficaciſſimus mediator inflecteret, ut ſibi reſtitueret duas Arces ereptas ab offenſo Duce, propter negatum ſuffragium Summo Pontifici nuper electo, clarè demonſtrat. Semper indefeſſus, per multos annos toti Italiæ præcipuiſque ejus Civitatibus, mira virtute, multiſque prodigiis clariſſimus illuxit. A Summo Pontifice Pio II. Verbi Dei celebris Prædicatoris Elogio meruit decorari. In Capitulo generali Peruſino Anno MCCCCLXIV. die XX. Maji in electione Miniſtri Generalis totius Ordinis Minorum Fratris Franciſci Roborei, qui ad Summum inde Pontificatum fuit evectus, aſſumto nomine Sixti IV. egregium Sermonem habuit. In Vinea Domini, cum uſque ad extremum ſemper efficaciter fuiſſet operatus, proptereaque innumeros utriuſque ſexus è vitiorum cœno ſuis ferventiſſimis exhortationibus, & exemplis eruiſſet, plenus dierum, relictiſque manifeſtis ſuæ Sanctitatis indiciis, tempore Innocentii Papæ VIII. Anno MCCCCLXXXV., vel MCCCCXC. migravit ad Dominum, vel Novocomi in Conventu Sanctæ Crucis, ut volunt Arturus in Martyrologio Franciſcano: Primus Aloyſius de Tattis in Martyrologio Eccleſiæ Novocomenſis: Mazara, & Aroldus mox citandi; vel Laudæ Pompejæ in Conventu Sancti Franciſci, ut probabilius teſtatur Gonzaga, Cimarellus, Waddingus, Toſſinianus, & Bernardinus Corius, & ipſi mox citandi. Corpus autem ejus Comi non fuit ſepultum, quia inibi nihil prorſus de ejus ſervatur reliquiis, ut fatetur ipſemet de Tattis. Laudæ autem caput ejuſdem publicè in Eccleſia Sancti Franciſci

Fratrum

Fratrum Obſervantium conſpicitur, & colitur uſque in hodiernum diem; unde Corpus quoque Laude tumulatum fuiſſe, non ſine evidenti probabilitate credi poteſt, ſed aliò forſan translatum à Patribus Conventualibus, quando Anno MDXXVII. Conventum Sancti Franciſci ejuſdem Laudenſis Urbis Obſervantibus Fratribus ceſſère, ut aſſerunt apertè Gonzaga, & Wadingus: nullo modo Beatus iſte Mediolani nec mortuus, nec ſepultus fuit, ut teſtatur Marcus Ulyſſiponenſis infra citandus: eſt enim ille Michaël Mediolani mortuus, ejuſque Corpus Mediolani terræ mandatum alterius Beati Michaëlis de Mediolano quidem, ſed non de Carcanis, ut mox dicetur. Floruit enim alter Michael Mediolanenſis ejuſdem Ordinis Vir, de quo ſuo loco; cujus Opera cum his, quæ Carcanus noſter exaravit, ita confuſa ſint, ut quamvis omnem lapidem moverim ad ea diſcernenda, tamen adhuc hæream an id plenè ſim aſſecutus. Boni conſulat Lector laborem noſtrum.

I. Sermonarium de commendatione virtutum, & reprobatione vitiorum, editum per Reverendum P. F. Michaelem de Carcano Mediolanenſem Ord. Min. Obſervantiæ, Præconem Apoſtolicum, à Dominica in Septuageſima ad Feriam III. in Albis. Adeſt in fine Epiſtola nuncupatoria Raphaelis Pirogalli ad Reverendum in Chriſto P. F. Hieronymum de Torricellis, ubi ſe dicit ſuis ſumptibus Editorem Operis. Impreſſum *Mediolani per Ulderieum Sinzenzeller anno Domini 1495. die 8. Julii*, in 4. Extat in Bibliotheca Ambroſiana, ubi etiam vidi ſequentem Manuſcriptum ſign. L. num. 65. in 4. optimæ notæ, in Pergameno pagg. 1788. litteris rubro-nigris, & miniaturis deauratis ornatum.

II. Quadrageſimale de Fide, & Articulis Fidei per Fratrem Michaelem de Mediolano Ord. Minor. de Obſervantia compilatum: ibi ſunt alii Sermones uſque ad Feſtum Sanctiſſimæ Trinitatis, & in fine ſic legitur: „ Explicit Opus Predicabile de Fide, & Articulis Fidei, compilatum per Venerabilem Patrem „ Fratrem Michaelem de Mediolano Ordinis Minorum de Obſervantia nuncupatorum, Verbi Dei Prædicatorem egregium, & luculentiſſimum Scriptum eſt IX. Januarii MCCCCLXVIII. Extat etiam in Cod. Pergameno ſign. ✠. num. 53. in Bibl. Metropolit. hujus Urbis.

III. Quadrageſimale, ſive Sermonarium; in fine ſic legitur: „ Explicit Sermonarium Triplicatum per Adventum, in quo tractatur de peccato in generali, „ & per duas Quadrageſimas, in quarum una tractatur de tribus peccatis principalibus, Superbia videlicet, Luxuria, Avaritia, cum ſpeciebus, & filiabus ſuis. In reliqua verò, de reliquis quatuor peccatis capitalibus, Gula videlicet, Accidia, Ira, „ & Invidia, cum ſpeciebus, ac etiam filiabus ſuis diffuſè deſcribitur. Quod quidem compilatum eſt „ per Ven. Fr. Michaelem de Mediolano Ord. Min. „ Reg. Obſ. Verbi Dei Prædicatorem, impreſs *Venetiis per Franciſcum de Heilbrum, & Nicolaum de Franckfordia Socios Anno 1476.*, *Tom. II. in 4.*

IV. Quadrageſimale de Pœnitentia, & ejus partibus. *Venetiis*, 1487. & 1492. in 4.

V. Sermones de Adventu *Venetiis*, 1480. in 4.

VI. Confeſſionale, ſive Methodus confitendi. *Venetiis*, 1513. in 8.

VII. Sermones XI. more Scholaſtico in Decalogum, ex XX. Capite Exodi. Ex VVadingo.

VIII. De Fide Chriſtiana Liber. *Baſileæ*, 1479. in 4.

IX. Sermo habitus in Comitiis generalibus MCCCCLXIV. die XX. Maji Peruſii, de quo diximus ſupra.

VVadingus in Tomo XIV. Annalium refert Epiſtolam ad F. Michaelem ſcriptam Cardinalis Jacobi Piccolominei Epiſcopi Papienſis, datam Fulginii XVII. Januarii MCCCCLXXII., quâ ipſum rogat, ut quæſita opportuna occaſione, ſuadeat Duci Mediolani, ut reſtituat Eccleſiæ Papienſi duas Arces, quas ei abſtulerat ob indignationem conceptam contra ipſum Epiſcopum. De hac jam diximus.

Altera Epiſtola legitur in Tomo XIII. ejuſdem Operis VVadingi data Senis die XIX. Julii MCCCCLXVIII. Baptiſtæ de Levanto Vicarii Generalis Ordinis Minorum, quâ Michaelem Carcanum inſtituit Commiſſarium ſuum ad viſitandas Provincias Auſtriæ, Bohemiæ, & Poloniæ.

Approbavit noſter Librum Gabrielis Brebiæ in Pſalmos, de quo diximus.

Agunt de eo Martyrologium Franciſcanum ad diem XV. Octobris, atque Petrus Paulus Boſca ad eundem diem in Martyrologio Mediolanenſe, Primus Aloyſius de Tattis in Martyrol. Eccl. Novocom. ad citatum diem, eo quia Lomatii Carcanus noſter natus eſt, ut monuimus, in Diœceſi Novocomenſi, ſed Ducatu Mediol. Petrus Rodolphius Toſſinianus Hiſt. Seraph. Relig. Benedictus Mazara in Legendario Franciſcano, Heroldus Epit. Annal. Min. ad Annos MCCCCXXXII. & MCCCCXL. VVading. citatus, Caveus de Scriptor. Eccleſiaſt. Dupinius in Bibliotheca Eccleſiaſtica Tom. XII. pag. 118. Fabritius in Bibliotheca Scriptorum Medii Ævi T. V. pag. 225. necnon Picinellus in Athenæo pag. 426. Vide etiam Clar. Saxium in hiſt. Typogr.

CCCCXXXV.

CARCANUS PETRUS.

PEtrus Carcanus Mediolanenſis Bertholini filius, Annis MCCCCLXXVII., & MCCCCLXXXVII. floruit. Militiam Clericalem ſecutus eſt, & Sacerdotii dignitatem adeptus, nunquam tamen ab amœnioribus ſtudiis colendis abſtinuit, ut certo patet ex his, quæ paulo poſt recenſebimus. Inſigne pietatis illius Monumentum ſupereſt in Eccleſia Parochiali Oppidi Lonati, cui cognomen *Pozzolo*, Sancto Præſuli hujus Urbis Ambroſio dicata. Ibi enim ad Aram Purificationis Deiparæ, & D. Bartholomæi Apoſtoli poſita eſt marmorea Inſcriptio his litteris inciſa:

HOC PHANVM DIVI BARTHOLOMAEI
CONDIDIT DOMINVS PETRVS CARCANVS
SACERDOS INGENVVS
LITTERIS ET STIRPE CLARVS
ANNO CHRISTI MCCCCLXXXI.
X. KAL. OCTOBRIS
IOHANNE GALEAZ MARIA
DVCE MEDIOLANI SEXTO
P. C.

Addita ſunt Familiæ Carcanæ Inſignia cum initialibus ſupraſcriptis litteris: P. C. ideſt, Petrus Carcanus.

Hoc ab eo elaboratum Volumen inveni:

I. Terentii Comœdiæ cum Variantibus Lectionibus interlinearibus, atque prolixis Notis marginalibus. In fine ſic legitur: „ Hoc Opus ſcripſit, atque Notis com„ plevit Presbyter Petrus de Carcano Anno MCCCC„ LXXVII.
MS. in fol. pergam. optimæ Notæ, litteris rubro-nigris, atque deauratis. Extat in Biblioth. Ambroſiana Cod. E. num. 97.

CCCCXXXVI.

CARCASSOLA CAROLUS.

SOmaſchenſis illuſtris Congregatio non parum lucis excepit à Carolo è nobiliſſima Mediolanenſi Carcaſſola Familia, qui in eadem vixit annorum XXI. curriculo. Poſt Rhetoricæ, Philoſophiæ, atque Theologiæ ſtudia optimè peracta, Romam ſe contulit, ubi in Clementino Collegio ſecundam ex ſupramemoratis facultatibus docuit, quod etiam ſummo cum plauſu egit in Patria inter ſuos Collegii Sanctæ Mariæ Secretæ, ut vocant. Optimus quoque Sacer Orator evaſit, nec non eruditus, ita ut in pluribus Italiæ Academiis ſui ingenii monumenta protulerit. Deinde Canonicus Ordinarius Baſilicæ Metropolitanæ effectus, in ipſa dignitate parum vixit, ut notat Picinellus.

Hæc de eodem damus:

I. Orazione funebre per la morte del Conte Gioanni Borromeo. Hanc habuit in Acadeinia Faticoſorum S. Antonii Mediol. MS.

II. I quattro Fiumi del Paradiſo Terreſtre: Panegirico per S. Antonio.

III. L'Umiltà magnanima: Panegirico per S. Carlo Borromeo. Has ambas aſſerit Picinellus impreſſas fuiſſe Mediol. annum, & Impreſſorem ſilens.

IV. Panegirici varj. Vol. I. in fol. MS. extat apud Suos. Videndus ipſe Picinellus in Athenæo pag. 213.

CCCCXXXVII.

CARDANUS FACIUS.

NOmen Facii Cardani Mediolanenſis erit omni ævo memorandum ob ſingularem ejuſdem virtutem, & magis eo quia Hieronymum genuit toto Terrarum Orbe celeberrimum, de quo paulo poſt dicturi ſumus. Patrem habuit Facius noſter Antonium, atque in lucem venit Anno MCCCCXLIV. Mirum
A
eſt, quot & inter ſe variis facultatibus Vir iſte deditus fuerit, nam non ſolum in Medicina, nec non in Jure Civili, atque Canonico Laureas obtinuit, ſed optimus Philoſophus, & Mathematicus celebratur à filio in Capite III. Libri de Vita propria inſcripto. Inſtitutiones Juris publicè Mediolani docuit poſt ipſius ingreſſum in Collegium Nobilium J. C. C. quod accidit Anno MCCCCLXXXII. Obiit Anno MDXXIV. uti legitur in Sepulchrali Inſcriptione ab immortali filio pro eodem compoſita, & Tumulo in Eccleſia S. Marci condito, ſic inſcripta:

FACIVS CARDANVS IVRECON.
MORS FVIT ID QVOD VIXI VITAM MORS DEDIT IPSA
MENS AETERNA MANET GLORIA TVTA QVIES
OBII ANNO MDXXIV. QVARTO CAL. SEPT. AETATIS LXXX.
HIERONYMVS CARDANVS MEDICVS
PARENTI POSTERISQVE
V. P.

Opera illius ſunt, quæ ex parte nos primùm producimus:

B

I. Proſpectiva Communis D. Joannis Archiepiſcopi Cantuarienſis F. Ordinis Minorum ad unguem caſtigata per eximium Artium, & Medicinæ, & Juris utriuſque Doctorem, ac Mathematicum peritiſſimum D. Facium Cardanum Mediolanenſem, in Venerabili Collegio Juriſperitorum Mediolani Reſidentem, Reverendiſſimo in Chriſto Patri, Apoſtolicoque Prothonotario, necnon Equiti Aurato, & Comiti Palatino Ambroſio Griphio Artium, Medicinæque Doctori præſtantiſſimo, ac Theologo peritiſſimo. In fine libri, ſic legitur:

Optima, quæ fertur cujus pars optima Rector,
Fauſti Camem clauditur auſpiciis.
Quem Petrus impreſſit parvo non ære libellum
Hunc eme: Tu doctum perlege Lector opus.
Prima ega ſum Virtus, quia me fortuna relinquis
Impreſſa eſt omni pagina noſtra vacat.
Ultima ſim miror, quid enim ſunt lumma manca
Me ſine, & eſt illis me ſine nulla fides.
Et quis Ariſtotelem ſine me cognoſcere poſſit
Scis Dea cognovi, ſed ſua cauſa ſubeſt.
Magna ratis magno curanda eſt.

C

II. De Natura, & Fato, Diſceptatio habita coram Jafredo Carolo Delphinatus Prælide, & Mediolani Senatus Vicecancellario, de qua vide in Artic. Archangeli Madignani.

Extat Epiſtola ad eundem Petri Leonis Vercellenſis, Canonici Sanctæ Mariæ Scalenſis, ſic inſcripta: „ ad „ Clariſſimum Facium Cardanum ſeptem Artium liberalium Monarcham: „ legitur inter Opera ejuſdem Leonis edita Mediolani.

Plura in ejus laudem Epigrammata cecinit Lancinus Curtius; ipſique librum XX. dicavit.

Agunt de Facio Cardano Pucinellus in Chron. Glaſſiatenſe, Cap. LX. num. 3. & 4. Bartholomæus Curtius in Scriptoribus Mediolanenſibus pagg. 53. & 74. atque Sitonus pag. 60. Art. 255.

D

CCCCXXXVIII.

CARDANUS HIERONYMUS.

POſtquam tot Viri Scientiâ, atque in memoriis colligendis de nunquam famæ morituro Hieronymo Cardano laudatiſſimi extiterunt, quos inter celebrandi ſunt Carolus Sponius, atque Gabriel Naudeus Vitæ Cardani Scriptores eximii, nulla ſpes mihi erat aliquid amicis Lectoribus proferendi, quod jam ab aliis de Auctore noſtro, ac illius Operibus dictum non fuiſſet. Sed bonis avibus tantùm undique expiſcavi, ut nullum forſan pigeat conſiteri non eſſe, quæ hic ſcribo, ut in adagiis habetur, crambem recoctam. Ex pluribus ideo Auctoribus, breviſſimam, ut potui, Vitam tanti Viri exhibeo, & poſt ipſam quantùm de ejus

E

Operibus nondum cognitis, daturus ſim, libenter, ut ſpero, videbitur. Facius ex antiqua nobilique Familia Mediolanenſi Cardana, mox à nobis non ſine ingenti laude memoratus, ex patre ſene, atque amaſia Clara Micheria Hieronymum noſtrum genuit. Hic, ut ipſe ait cap. I. & II. de Vita propria, Anno MDVIII. Kal. Octobris hora noctis prima non exacta diem primam vidit. Miramur idcirco Viros tametſi præclariſſimos, quorum etiam nonnulli librum ipſum Cardani de Vita propria citant, aſſeruiſſe natalem noſtri Scriptoris incidiſſe in Annum vel MDI. die XXV. Auguſti, vel MDIX. Kal. Septembris, in qua priori ſententia ſunt Curtius, & Bayle; in ſecunda verò Philippus Tomaſinus, nam Horoſcopum ſuum ipſe Cardanus citato loco exhibet. Tam infirmam valetudinem obtinuit, ut variis morbis correptus, pluries mortis periculum obierit. Annum verò agens XX. Mediolano Ticinum miſſus fuit ſtudiorum cauſſa, ubi duobus penè elapſis annis Commentationes habuiſſe fertur ſuper Euclidis Libros, & pro Fr. Romulo Ordinis Servorum B. M. Virginis primam Philoſophiam, tum pluries etiam pro quodam Medico Pandulpho publicè interpretatus eſt. Patavium Ticino ſe contulit poſt initium Anni MDXXIV., quo Artium Magiſterio decoratur, & Rector Academiæ inſtituitur; ſequenti verò Medicinæ Lauream ſuſcepit. Anno ætatis ſuæ XXXIII. Mathematicas profeſſus eſt Mediolani, auxilio, ut ipſe teſtatur, Philippi Archinti *Viri illuſtris, & Oratoris inſignis*, & poſt V. annos Medicorum Collegio aggregatur, quos reluctantes ad hoc impulit auctoritas Franciſci Crucei J. C. & Franciſci Sfondrati Senatoris, poſtmodum Cardinalis. Oblatam in Ticinenſi Lycæo Medicinæ Cathedram ſe renuiſſe, ait in libro ſupradicto cap. IV., ubi etiam habemus eum Anno MDXXXVI. Placentiam migraſſe vocante per litteras eodem Philippo Archinto. Inde reverſus Mediolanum Medicinam profeſſus eſt Anno MDXLIII. & cum jam ab Anno præcedenti ſollicitaretur, inſtante etiam Andrea Veſſallio, ut ad Regis Daniæ Aulam ſe conferret, propoſita mercede Coronatorum DCCC. eo pergere noluit, non ſolum ob Regionis intemperiem, ſed etiam ob Religionis diſſimilitudinem. Menſe Februario MDLII. in Scotiam perrexit, ubi fermè per annum commoratus eſt, donatus in reditu aureis gallicis MCC. Conquiſitus eſt etiam ingentibus propoſitis præmiis à Summo Pontifice, & à Francorum Rege, ſed recuſatis omnibus, Anno MDLIX. Papiam conceſſit, ut Phyſicam profiteretur, ibique manſit uſque ad MDLXII., quo Bononiam vocatus petiit, ope Divi Caroli Borromæi, & Franciſci Alciati Cardinalium, eandem Facultatem traditurus, ibique civilitatis honore à Senatu decoratur;

poſtea

poſtea verò aliquibus ærumnis oppreſſus, Romam ivit, in Collegium Romanum receptus, Summo Pontifice penſionem exhibente. Filios III. habuit, de quorum uno infra loquemur. Tanti ab omnibus etiam vivens celebrabatur, ut ejus Scripta auctoritatis pondus haberent. Variis Academiis Italiæ adſcriptus fuit, præſertim Affidatorum celebratiſſimæ, ubi Poëticæ facultatis teſtimonia etiam protulit, ut ex ſequentibus patebit. Patronos, Amicoſque ſemper coluit, inter quos numerantur, præter ſupradictos, Octavianus Scotus, Andreas Alciatus, Joannes Moronus poſtea Cardinalis, Ludovicus Maddius, Franciſcus Vicomercatus, Jo. Petrus Albutius, Marcus Antonius Majoragius, Ludovicus Taberna. Ipſe etiam poſteris memoriam tradidit eorum, à quibus Scientias didicit, nempe Matthæi Curtii Papienſis, Brandæ Porri, Franciſci Taëgii Novarienſis, necnon ejus diſcipuli fuere Ludovicus Ferrarius Bononienſis, qui poſtea Mathematicas profeſſus eſt Mediolani, Ambroſius Bizozerus, Jo. Baptiſta Boſcanus Senatus à Secretis, Gaſpar Cardanus Auctoris nepos, inſignis poſtea Romæ Medicus, & Benedictus Cattaneus Papienſis. Ei non defuere æmuli, de quibus agit in ſupradicto libro de Vita propria, in quorum numero ſuit Andreas Camutius Gymnaſii Ticinenſis Profeſſor, qui librum edidit hoc titulo: „ Andreæ Camutii Diſputationes, „ quibus Hieronymi Cardani magni nominis Viri „ Concluſiones infirmantur &c. *Papiæ, apud Bartolum*, 1563. *in* 4. „ Supremum diem clauſit Anno MDLXXVI. labente, vel ſequentis initio; non autem MDLXXV. die XXI. Septembris, ut Thuano viſum eſt, cum ſcilicet tribus diebus minus, LXXV. Annum impleviſſet, ut ipſemet ait, neque certè è vivis ereptus eſt die XXVIII. Aprilis MDLXXVI., ut Naudeo perſuaſum fuit; enim verò Cardanus in propriæ vitæ deſcriptione pag. 558. inquit: „ Teſtamenta plura condidi ad hanc uſque diem, quæ eſt Calendarum Menſis Octobris MDLXXVI. „ Antequam moreretur fertur compoſuiſſe verſus hos, forſan ut inciderentur Sepulchro:

NON ME TERRA TEGET, CAELO SED RAPTVS IN ALTO
ILLVSTRIS VIVAM DOCTA PER ORA VIRVM.
QVIDQVID VENTVRIS SPECTABIT PHOEBVS IN ANNIS
CARDANOS NOSCET, NOMEN ET VSQVE MEVM.

Ut thema ſuum Aſtrologicum conſonum eſſet veritati, omni cibo abſtinuit, atque ita egit, ut mortem ſuam verè prædixerit. Timebat videlicet ne ſi vita contigiſſet diuturnior, dictus fuiſſet in prædicendo erraſſe. Ita legitur in libro, cui titulus: „ Reflexions ſur les grands hommes, qui ſont morts „ en plaiſantant, fol. 45. „ Ex altero curioſo libro inſcripto: „ Ultima verba, factaque, & ultimæ voluntates morientium Philoſophorum, Virorumque, & Fœminarum Illuſtrium, *Anſtelædams*, 1725. *in fol. T. I.* pag. 70. Nunc damus ejuſdem Opera ex Indice, ut jacet in poſtrema Lugdunenſi editione, aliquibus adnotatis ſuo loco, deinde alia ex Opuſculo de Libris propriis deſumpta, tandem illa, quæ nondum obſervata fuerunt.

In Tomo Primo.

I. De vita propria.
Extat etiam MS. in Cod. Bibliothecæ Ambroſianæ, ſign. G. num. 55. in fol. paginar. 249.
II. Ephemerus de libris propriis.
III. De Socratis ſtudio.
IV. Tricipitis Gerionis, aut canis cerberi Orat. ad Cardinalem Alciatum.
V. In Theſſalum Medicum.
VI. Encomium Neronis.
VII. Encomium Podagræ.
VIII. Mnemoſynon.
IX. De Ortographia.
X. De Ludo Aleæ.
XI. Dialectica.
XII. Contradictiones Logicæ.
XIII. De Uno.
XIV. Hyperbechen.
XV. Norma vitæ conſarcinata, ſacra vocata.
XVI. Proxeneta, ſeu de prudentia civili.
XVII. De præceptis ad filios.
XVIII. De optimo vitæ genere.
XIX. De Sapientia.
XX. De Summo bono.
XXI. De Conſolatione.
XXII. Dialogus Hieronymi Cardani, & Facii Cardani Patris.
XXIII. Dialogus Antigorgias, ſeu de recta vivendi ratione.
De hoc libro videndus Bailletus in Oper. inſcripto: Jugemens des Sçavans. T. 6. pag. 102. Act. 3.
XXIV. Dialogus Tetim, ſeu de humanis conſiliis.
XXV. Dialogus de morte, ſeu Gulielmus.
XXVI. De minimis, & propinquis.
XXVII. Hymnus, ſeu Canticum ad Deum.

In Secundo.

XXVIII. De utilitate ex adverſis capienda.
De iſto mentionem etiam habebimus in Jo. Baptiſta Cardano.
XXIX. De Natura.
XXX. Theonoſton liber primus, ſive de Tranquillitate.
XXXI. Theonoſton lib. II. ſeu Dialog. de vita producenda.
XXXII. Theonoſton lib. III. ſeu de animi immortalitate.
XXXIII. Theonoſton lib. IV. ſeu de Contemplatione.
XXXIV. Theonoſton lib. V. ſeu Hyperboreorum.
XXXV. De Immortalitate animorum.
XXXVI. De Secretis.
XXXVII. De gemmis, & coloribus.
XXXVIII. De Aqua.
XXXIX. De vitali aqua, ſeu ethere.
XL. De Aceti natura.
XLI. Problematum ſectiones ſeptem.
XLII. Diſcorſo del vacuo.
XLIII. Se la qualità può trapaſſare di ſuggetto in ſuggetto.
XLIV. De Fulgure.

In Tertio.

XLV. De Subtilitate Libri XXI.
Summo plauſu excepti fuerunt, & pluries impreſſi. Primò quidem *Neuremberga, apud Jo. Petrejum Impreſſorem*, 1550., & dicati ſcilicet Ferdinando Gonzagæ Mediolanenſis Status Gubernatori. Secundò prodierunt emendati, & aucti ab Authore Anno MDLIV. Cum jam iterum impreſſi fuiſſent *Lugduni*, 1552. Verùm cum Scaliger Exercitationes criticas edidiſſet in lib. Cardani de Subtilitate Anno MDLVII triennio ſcilicet poſt ſecundam impreſſionem à Cardano factam, quam tamen Scaliger videre noluit, inquit Naudeus in Judicio de Cardano, ne videlicet laboris ſui, quantumvis fruſtra impenſi fructum admitteret (quod nempe errores illos, quos cenſurâ notavit Scaliger, Cardanus jam emendaſſet in ſecunda editione) Cardanus verò perſpectâ Scaligeri cenſurâ libros tertio imprimere curavit, addita Actione in Scaligerum, cujus tit. Hieronymi Cardani in Calumniatorem librorum de Subtilitate Actio prima. *Baſileæ, in fol. ex Officina Petrina*, 1560. Duæ aliæ habentur editiones lib. de Subtilitate, prima, *apud Bartholomæum Honoratum*, 1580. *in* 8., altera, *apud Henricum Petrum*, 1581. *in* 8. quibus deeſt Actio in Calumniatorem: verſi fuere in Gallicum Idioma, & impreſſi *Pariſ. apud Richardum Blancum*, 1556. *in* 4.
XLVI. Actio in Calumniatorem librorum de Subtilitate, de qua paulo ante diximus.
XLVII. De rerum varietate.

In Quarto.

XLVIII. De numerorum proprietatibus.
XLIX. Practica Arithmeticæ.
L. Computus minor.
LI. Artis Magnæ, ſive de regulis Algebraicis:
LII. Liber Artis Magnæ, ſive XL. Capitulorum; & XL. Quæſtionum.
LIII. De Aliza regula.
LIV. Sermo de plus, & minus.
LV. Exæreton Mathematicorum.
LVI. Encomium Geometriæ.
LVII. Operazione della linea.
LVIII. De proportionibus numerorum, motuum, ponderum, ſonorum.

LIX.

LIX. Della natura de' principj, e regole Muſicali.

In Quinto.

LX. De reſtitutione temporum, & motuum Cœleſtium.
LXI. De providentia ex anni conſtitutione.
LXII. Aphoriſmorum Aſtronomicorum ſegmata ſeptem.
LXIII. Commentarii in Ptolomeum de aſtrorum judiciis.
LXIV. De ſeptem erraticarum ſtellarum viribus.
LXV. De Interrogationibus. Libellus.
LXVI. De Judiriis Geniturarum.
LXVII. De exemplis centum Geniturarum.
LXVIII. Liber duodecim Geniturarum.
LXIX. De revolutionibus.
LXX. De ſupplemento Almanach.
LXXI. Somniorum Syneſiorum.

In Sexto.

LXXII. Encomium Medicinæ.
Extat etiam amplior cum Cl. Virorum Epiſtolis, & Reſponſis tum Medicis, tum Philoſophicis, edente Jo. Bevetovitio, *Roterodami*, 1665 *in* 8.
LXXIII. De ſanitate tuenda libri quatuor.
LXXIV. Contradicentium Medicorum libri decem.

In Septimo.

LXXV. De uſu ciborum.
LXXVI. De cauſis, ſignis, & locis morborum.
Extat etiam MS. in Bibliotheca Regia Pariſienſi num. 6643.
LXXVII De Urinis Lib I.
LXXVIII. Ars curandi parva.
LXXIX. De methodo medendi, ſectiones tres.
LXXX De radice Cina.
LXXXI. De Cina radice, ſive decoctis magnis.
LXXXII. De Sarſa Perilia.
LXXXIII. Epiſtola de Oximelitis uſu in Pleuritide.
LXXXIV. De Venenis libri tres.
LXXXV. Commentarii in lib. Hipocr. de alimento.

In Octavo.

LXXXVI. Commentarii in Hippocrat. de aëre, aquis, & locis libri VIII.
LXXXVII. Commentarii in Aphoriſmos Hippocrat. lib. VII.
Forſan copioſior eſt MS. à Tomaſino indicatus hoc titulo: Hieronymi Cardani Lectiones in omnes Hippocratis Aphoriſmos, ſcriptæ Anno MDLXI Incipiunt: „ Obſervandum „ primum ut liber ſit prædicti Auctoris: finis: „ Fit enim omnium, quos deſcripſimus poſtremus. Extabat MS apud Joannem Dominicum Sala Patavinum Medicum. Ea ſupradicto Tomaſino.
LXXXVIII. Concluſiones ex Lapidibus Galeni in explicatione Aphoriſmorum.
LXXXIX. Apologia ad Andream Camutium.
XC. Comment. in Hipocrat. Prognoſtic. lib. IV.

In Nono.

XCI. Comment. in lib. Hippocratis, De ſeptimeſtri partu.
XCII. Examen XXII. Ægrorum Hippocrat. in Epidem.
XCIII. Conſilia Medica ad varios morbos.
XCIV. Opuſcula Medica ſenilia, ſive de Dentibus libri quatuor.
XCV. De Dentibus liber V. ſive de Morbis Articularibus.
XCVI. Comment. in primam Hazen.
XCVII. Vita Ludovici Ferrarii, & Aleiati.

In Decimo.

XCVIII. De Arcanis Æternitatis.
XCIX. Politicæ, ſeu Moralium liber unus.
C. Elementa linguæ Græcæ.
CI. De Inventione. Tractatus.
CII. De naturalibus viribus. Tractatus.
CIII. De Muſica. Liber.
CIV. De integris. Tractatus Arithmeticus.
CV. Expoſitio Anatomiæ Mundini.
CVI. Comment. in Hippocrat. de rationa victus in acutis.
CVII. Comment. in duos libros priores Epidem. Hippocratis.
CVIII. Tractatus de Epilepſia.
CIX. De Apoplexia.

Paralipomenon libri XVIII.

CX. De humanis civilibus ſucceſſionibus.
CXI. De humana perfectione.
CXII. De Admirandis.
A CXIII. De dubiis naturalibus.
CXIV. De rebus factis raris, & artificiis.
CXV. De humana compoſitione naturalium.
CXVI. De mirabilibus morbis, & ſymptomatibus.
CXVII. De Aſtrorum, & temporum ratione, & diviſionibus.
CXVIII. De Mathematicis Quæſitis.
CXIX. Hiſtoriæ Lapidum metallicorum, & metallorum.
CXX. Hiſtoriæ Animalium.
CXXI. Hiſtoriæ Plantarum.
CXXII. De Anima.
CXXIII. De dubiis ex hiſtoriis.
CXXIV. De Clarorum virorum vita, & libris.
CXXV. De Hominum antiquorum illuſtrium judicio.
CXXVI. De Uſu hominum, & dignotione eorum tum cura, & errore.
CXXVII. De Sapiente.
Hic explicit Index editionis Lugdunenſis.

B Sequens Opus non eſt in Collectione ſupradicta.

CXXVIII. Hieronymi Cardani Medici Mediolanenſis Metopoſcopia libris tredecim, & octingentis faciei humanæ iconibus complexa. *Pariſiis*, *apud Thomam Joly*, 1658. *in fol.* Verſum fuit etiam in Gallicum idioma, hoc titulo: La Metopoſcopie de H. Cardan Medicin Milanois, avec figures, à *Paris*, 1668.
CXXIX. Nænia in morte Filii. Extat in libro de Vita propria Cap XV.
CXXX. Defenſiones pro Filio coram Præſide Provinciæ, & Senatu habitæ. Extat in libro de utilitate in adverſis capienda.
CXXXI. An Balneum articulari morbo competat. Extat inter Auctores de Balneis pag. 126.
CXXXII. Podagræ, & Neronis Encomia extant in Dornavii Amphiteatro Tom. II. pagg. 65. & 90. aliquibus in locis ampliora, atque ab editis in Lugdun. edit. diſſimilia, ut conferenti patebit.
C CXXXIII. Epiſtola ad Franciſcum Cicerejum. Extat inter Epiſtolas Gudii pag. 119.

Nunc ſubjiciam Opera, quæ ipſe aſſerit ſe ſcripſiſſe ea libro de Libris propriis, quæ ex parte perierunt, & partim forſan adhuc in ſcriniis Bibliothecarum latent, nam in pluribus Catalogis legi: *Cardani Opera Varia MSS.* abſque ulteriori indicatione, & quod certum eſt ſub his titulis non leguntur in editis.

CXXXIV. Libellus, in quo docebat, quonam pacto cognita longitudine, ac latitudine duarum Civitatum, aut duarum Stellarum vera earum diſtantia haberi poſſit.
Cum hunc Auguſtino Lavizario Comenſi commodaſſet, illo ex peſte mortuo ammiſit, nec ullâ diligentiâ recuperare potuit.
D CXXXV. Liber de Latrunculorum ludo, abſolutus ætatis ſuæ anno XXIII. maternâ linguâ ſcriptus, & in IV. lib. diviſus, qui forſan idem eſt in latinum tranſlatus ſub titulo de Ludo aleæ.
CXXXVI. Commentaria ſuper Poſteriorum primum Ariſtotelis, non tamen, ut ipſe ait, abſolvit.
CXXXVII. Contrariæ Ariſtotelis, & Averois in Dialecticis Sententiæ.
CXXXVIII. Vagantium morborum Libri III. quorum tertius imperfectus eſt.
CXXXIX. De re Venerea Liber.
CXL. De Chiromantia Liber.
Hos ambos urina felis corruptos fuiſſe Auctor teſtatur.
CXLI. De Medicinæ regulis libri IV.
CXLII. De Fato, cujus primùm exemplar apud Philippum Archintum fuiſſe ipſe teſtatur.
CXLIII. Judicia Aſtronomica, ſive de Circulis Sphericis libri X. in gratiam ejuſdem Philippi Archinti ſcripſiſſe aſſerit.
E CXLIV. Libellus de Circulis ad imitationem Campani.
CXLV. De Pituita Liber unus.
CXLVI. Liber de Peſte, quæ anno MDXXVII. Villas vicinas invaſerat; periit cum eſſet abſolutus.
CXLVII. Super primum & ſeptimum Geographiæ Ptolomei latinè.
Hoc Opus in Italicam linguam à Principe Iſtonii tranſlatum fuiſſe ipſe Cardanus ſcribit.
CXLVIII. Super librum de Sphæra Sacrobuſti. Tractatus.
CXLIX. Elementorum ſuper Euclidem libri XV., in quibus propoſitiones pluſquam quadringentæ noviter inventæ reperiuntur.
CL. Paraphraſis in Vitruvium libri X.
CLI. De malo medendi uſu libellus.
CLII. Quod nullum ſimplex medicamentum noxa careat, Libellus. Hunc cum ſuperiori quindecim dierum ſpatio ſe compoſuiſſe teſtatur.
CLIII. Supplementum Ephemeridum.

CLIV.

Digitized by Google

CLIV. De Emendatione motuum Cœleſtium. Idem forsè eſt cum eo quem ſupra dedimus num. LX. Hos ambos libros aliis diebus quindecim elaboravit. A

CLV. De Arithmetica libri XIV. In editis verò ſunt III. tantùm.

CLVI. De Simplicibus Liber.

CLVII. De Urinis libri IV. Ut monuimus num. LXXVII. in editis non adeſt, quàm Lib. I.

CLVIII. De Purgationibus liber.

CLIX. De Morbo Gallico libri VIII.

CLX. In quartum Collectaneorum Interpretatio libri VII.

CLXI. De Sapientia libri V.

CLXII. De Supernis liber, in quo agitur de Cœli ſubſtantia, motu, magnitudine, cujuſcumque eorum, quæ apparent, de Iride, Grandine, Cometis &c.

CLXIII. De facile parabilibus liber.

CLXIV. De Inſtrumento motus omnium Aſtrorum liber imperfectus. B

CLXV. De Chriſti Vita libri III.

CLXVI. Epiſtolarum libri III.

CLXVII. Introductio Græca Siponsini Regulis coæqualis.

CLXVIII. De Amantium conſolatione libellus.

CLXIX. Experimentorum liber.

CLXX. Epigrammatum liber.

CLXXI. Liber Micylli in Epitomen redactus.

CLXXII. Convivium, ſeu de Amore Exemplum.

CLXXIII. Arithmantia.

CLXXIV. De peregrinatione trium Sociorum.

CLXXV. De Hominis Immortalitate. Hæc tria opera Auctor igni tradidit.

CLXXVI. De quatuor linguarum generibus, Dialogus Italicâ linguâ conſcriptus, in quo quæritur quænam linguarum Græcæ, Latinæ, Gallicæ, & Hiſpanæ copioſior, & aptior ſit ad exprimendam exactè animi noſtri ſententiam. Libri IV. C

CLXXVII. Carminum Italicorum liber imperfectus.

CLXXVIII De immortalitate paranda.

CLXXIX. Commentaria in quinque primas Sectiones primi Poſteriorum. MS. erat foliorum quinquaginta, cumque illum mutuo dediſſet Octaviano Scotto interiit.

CLXXX. De Epidemia liber.

CLXXXI. Geometriæ Novæ libri XV.

CLXXXII. Technatum Calidarum liber Italicè ſcriptus, hoc titulo: Le Burle Calde.

CLXXXIII. Commentaria in Libros Ptolomæi de Judiciis liber IV. MS. erat foliorum CCC. Hic III. editis erat Supplementum.

CLXXXIV. Fabulatum libri duo.

CLXXXV. De Aquæ utilitatibus liber, in quo oſtenditur morbos omnes, ſolà aquâ ſanari poſſe.

CLXXXVI. De Dedicatione Dialogus, quem ſcripſit cùm ægrotaret.

CLXXXVII. Ars curandi parva, ſive de Chirurgia. D

CXXCVIII. Vita Galeni: imperfecta.

CLXXXIX. De Inſtrumentis Zelandinis: imperfect.

CXC. De Morte Tractatus: imperfect.

CXCI. Orationes circa viginti in Laureis dictæ.

CXCII. De difficultate ſpirandi Conſilia duo, fol. C Hoc Opus eſt in impreſſis mole ſatis parva.

CXCIII. Conſolatoria ad Franciſcum Gadium Canonicum Lateranenſem.

CXCIV. Oratio in laudem Collegii Mediolanenſis.

CXCV. Farrago Magna omnis generis.

CXCVI. Declaratio Magnitudinis Arcæ Noë.

CXCVII. Epiſtolæ Cœleſtes.

CXCVIII. Quæſtiones in Biblia. Hæc duo Opera tanquam inutilia ipſe Auctor perdidit.

Ego autem addo ſequentes:

CXCIX. De Ordine Liber. Extat in Bibliotheca Ambroſiana MS. in fol ſign. H. nu. 162. pagg. 102.

CC. An melius ſit perſtare ſine Medicis, an cum illis. MS. in fol. pagg 24. extat cum aliis Opuſculis Variorum in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum. E

CCI. De Mortalitate Animæ librum compoſuiſſe Cardanum aſſerit Martinus dal Rio Diſq. Mag. Tom. I. lib. II. quæſt. XXVI. Sect. II. ſed cum Volumen hoc nuſquam appareat, immo de Immortalitate animæ Tractatum habeamus, veroſimilius eſt hoc calumnioſè potiùs quam verè Cardano imputari. Vide de hoc Bayle, & Theoph. Raynaudum in Erotemat. 4. de bonis, & malis libris, ubi nimis audacter in eum ſtylum ſtringit.

CCII. Diſſertatio de Comparatione præſentis Vitæ cum æterna. De hoc Opere ipſe Auctor hæc ſcribit in libro de Vita propria cap. XXII. ,, Longa ,, olim Diſſertatio a me conſcripta eſt, quam ,, hic contraxi: Non poſſe eſſe pares ullo modo

,, moleſtias hujus vitæ ei felicitati, quam de ,, ſequenti ſperamus.

Accipiat nunc curioſus Lector, quod in MS. nunquam ſatis celebratæ Bibliothecæ Ambroſianæ reperi ſignato C. num. 48. in fol. Epiſtolam nempe Italicam Fabricii Cocanarii eximio Cardinali Federico Borromæo ſcriptam; poſt quam legitur Catalogus Manuſcriptorum Hieronymi Cardani noſtri, quos ille, Cardinali inſtante, invenerat. Ego verò brevitatis gratiâ, tantùm ipſam Epiſtolam ex integro referendam duxi, atque titulos Operum, de quorum agebatur pretio, & ommiſſa ſerie Capitulorum omnium, ſelegi tantùm, quæ in editis non reperi. Sed cum præ oculis Codices Romanos habere datum non fuerit, affirmare non poſſum an ſub aliis titulis in magna Collectione Lugdunenſi Operum Cardani revera non adſint. Quod certum eſt, de quamplurimis adhuc Editorem expectari ſuſpicor, ſicuti Lectores certè mecum judicabunt.

,, Illmo & Rev.^{mo} Sig.^{r} Padron Col.^{mo}

,, Da che io inteſi il deſiderio di V. S. Illuſtriſſima ,, di havere li Manoſcritti del Cardano, ho ,, ſempre procurato di ſapere, e di ſpiare chi ,, ne haveſſe: E con l'occaſione che io feci ,, ſtampare l'anno paſſato un ſuo Trattato, de ,, Vita producenda, molti me ſi ſono da ſe ,, ſteſſi ſcoperti con farmi vedere molte Opere ,, di queſto Autore; con li quali ho operato in ,, mattiera, che l'ho indotti a venderli, acciò ,, V. S. Illuſtriſs. reſti ſervita. In tanto che ,, hora vi ſono in eſſere tutte queſte note, che ,, accluſe mando con li loro prezzi aggiuſtati, ,, perche io l'ho tirati a' più baſſi prezzi, che ,, ſia ſtato poſſibile. Solo il Paralipomenon parerà che ſia caro cento Scudi, ma aſſicuro ,, V. S. Illuſtriſs. che più volte da perſone intendenti, & hora da un Stampatore di Francoforte è ſtato detto al Padrone, che ſe lo ,, manda in quelle parti à ſtampare, che lui ,, ne cavarà per più di mille Scudi; perche ,, ſarà un libro come quello de Varietate, ma ,, più dilettevole, e di altra dottrina, che haveria ſpaccio grandiſſimo, come potrà vedere dalli Capitoli di eſſo, che copiati ſi mandano. Oltre la liſta de libri latini, mando ,, anco un altra de libri volgari, che diceva ,, il Ridolfo che fù ſuo Diſcepolo, che li dettava mentre mangiava, e mentre ſi voleva ,, ricreare, e ſollevare la mente da più ſerj ,, Studj. Mando anco la liſta di due Opere ,, di Raimondo Lullo manoſcritte che io mi ,, trovo appreſſo di me, e li Fragmenti di Petronio Arbitro. Veda V. S. Illuſtriſs. ſe che ,, li pare, e del tutto ſi degnarà darne grata ,, riſpoſta; aſſicurandola in tanto, che ſe ſi riſolve pigliarli, ſe li mandaranno l'iſteſſi Originali, come lui l'ha laſciati, ſenza già riſerbarſe ne copia, ne altro; a la maggior parte di eſſe Opere ſono tutte di ſua mano. ,, Queſto è quanto ho poſſuto fare per V. S. ,, Illuſtriſs. che ancora che non mi conoſca ,, le vivo humiliſſimo Servidore, & con ogni ,, affetto, e riverenza me l'inchino, pregandole da N. S. il colmo di ogni felicità. Di ,, Roma queſto dì 22. di Febraro 1619.

,, Di V. S. Illuſtriſs. & Reverendiſs.

,, Affez.^{mo} & Humil.^{mo} Serv.^{re}

,, Fabritio Cocanaro.

Paralipomena Libri XX. Scudi Romani 100.

In IV primas principes primæ Sectionis doctrinas Commentaria II. qui & Libri fluidorum inſcribuntur. Sc. 25.

In Lib. Hippocratis de victu in acutis Commentaria. Sc. 25.

De Arcanis Æternitatis. Sc. 20.

Theonoſticon Lib. III. quorum I. agit de Immortalitate animi, II. de Tranquillitate, III. de Contemplatione. Sc. 30.

De recta ſcribendi ratione, ſeu de Orthographia liber, qui LXXII. Cap. continet. In ipſo Auctor de litteris, accentibus, ſyllabis, ac diviſione Orationis tractat. Sc. 10.

De Ludo Capita XXXII. Sc. 20.
Contradictiones Logicæ num.CXLIV. Sc.10.
Caſtigationes in Libros ſuos, & Additiones quamplurimæ. Sc. 20.
De Optimo Vitæ genere Lib. V. ſcilicet: I. Præcepta moralia, II. de Conſuetudine, de Difficultatibus, & de Remediis, III. de Adjectione, IV. de Negotiatione, V. Dialogus Hieronymi, & Patris Facii. Sc. 10.
Problemata Sectiones VII. nempe I. Naturalium, II. Medicarum, III. Moralium, IV. Flagitiorum, V. Mathematicarum, VI. Caſuum, VII. Mixtorum. Sc. 30.
De Natura lib. III. videlicet: I. de Principiis, II. de Corporibus ſimplicibus, III. de Anima, & Animatis, & pertinentibus ad illam. Sc. 10.
Politica, ſeu Moralis. Sc. 10.
Memoriale. Sc. 10.
Dialogo, ſe la qualità può trappaſſare di ſubjetto in ſubjetto, e ſe ſi dir il Vacuo. Sc. 10.
Trattato de' Colori, natura, maniere, qualità, conformità, e differenza. Sc. 10.
Trattato de' Colori ſecondo i Filoſofi. Sc.10.
Neceſſità di porre l'intelletto ſecondo la via Peripaterica. Sc. 10.
Se ſi da la pura potenza, e materia prima. Sc. 10.
Della natura, principj, e regole Muſicali. Sc. 10.
Comentatio diffuſo ſopra le Poſteriora d'Ariſtotele, grande Volume in fol. Sc. 30.

Poſt hunc Indiculum ſequitur in MS. antedicto Nomenclatura omnium Capitum ſupradictorum Operum, quæ nimis longum eſſet hic transſcribere: Selegi igitur illa, quæ poſt laborioſam cum editis collationem mihi viſa ſunt in ipſis non adeſſe.

CCIII. De Cauſis everſionis humani generis, quæ in nobis ſunt.
CCIV. De Georgio Corvata ſingularis hiſtoria.
CCV. Quod hominum cognitio circulo quodam reddit, nec longius progreditur.
CCVI. De genio proprio.
CCVII. Conum quomodo elevet lapidem.
CCVIII. De Lunæ oſtento.
CCIX. De Deo univerſo, & de Chriſto.
CCX. De Angelis, ſeu intelligentiis.
CCXI. Quid ex Aſtrologia commodi facilè conſequi poſſit. Liber.
CCXII. De Dæmonibus, Lib. III.
CCXIII. Super V. VI. VII. Deffinit. V. Lib. Element. Euclidis.
CCXIV. Allegatio IV. Numerorum Analogorum.
CCXV. Super IV. propoſitione V. Euclidis.
CCXVI. Super XVII. propoſitione V. Euclidis.

Hæc omnia non ſunt in Paralipomenis, nam iſtorum tantummodo libri XVIII. leguntur in editis, & XX. ſunt in MS. atque in fine invenitur:

CCXVII. Vita Andreæ Veſalii poſt illam Andreæ Alciati, quæ eſt in impreſſis, cum altera Lud. Ferrarii.

Libri etiam inſcripti Politica, & Moralis multùm differunt ab editis, & duplo majores leguntur in MS. ut ab ſubſequentibus titulis facilè videri poteſt, nam poſt Proœmium ſunt:

1. De hominis natura, & cæterarum animabus.
2. De neceſſitate hujus doctrinæ, & difficultate, & quod nemo ſufficienter eam tradidit.
3. De principalibus difficultatibus bene conſtituendi Rempublicam.
4. De eiſdem difficultatibus per ſingula genera.
5. De cauſis errorum Antiquorum in hoc, & in principiis, quæ aſſumere oportet.
6. De his, quæ ſupponere oportet ante omnia.
7. Quantum Reſpublica, aut Regnum ſupereſſe poſſint.
8. De origine Politicæ Legum, & XI. earum generibus.
9. De Tyrannis, & Tyrannoctis.
10. De Reipublicæ difficultatibus, conſervatione, & adminiſtratione.
11. De Religione.
12. De Arte Militari.

CCXVIII. Commentaria in Ariſtotelis Poſteriora. Vol. in fol MS. ingentis molis lingua Ital. ſcriptum, ut ſupra innuimus.

CCXIX. In IV. primas principes primæ Sectionis doctrinas Commentaria II. qui & libri fluidorum inſcribuntur. MS. in fol. magnæ molis, ut ſupra diximus.
CCXX. De Servis.
CCXXI. De Mundi reddito poſt interitum. Hi duo Tract. ſunt in Libro de Arcanis Æternitatis. MS. quæ in impreſſis non viſuntur.
CCXXII. Caſtigationes in Libros ſuos, & Additiones pluримæ: Liber ſatis neceſſarius pro intelligenda mente Auctoris in omnibus ejus Operibus. MS. in fol. ex illis ſupra à nobis indicatis.

Videant nunc Eruditi quantùm Reſpublica litteraria amiſerit in his tanti Viri Lucubrationibus deperditis. Ejus Effigiem, atque Numiſma ad Tomaſinum miſit Felix Hoſius accedente etiam operâ Joannis Antonii Caſtillionæi, ut Tomaſinus ipſe aſſerit, addens hujus Numiſmatis meminiſſe Cardanum ipſum in ſæpe à nobis citato Opere de libris propriis; ubi ſomnium quoddam cum interpretatione ejuſdem, unde Hieronymus hauſit ſymbolum ex adverſo Imaginis ſuæ poſitum, Auctor noſter in publicum profert.
Nimis longum eſſet omnes hic Eruditos recenſere, qui Cardanum Elogiis extulere. Aliquorum tamen inter alios præſtantiorum nomina recitabimus; hique ſunt: Julius Cæſar Scaliger in Præfatione libror. XVI. Exotericarum Exercitationum; & in alia Præfatione librot. de Subtilitate: Julius Capacius in Elogiis Virorum litteris illuſtrium: Henricus Monantholius in ludo Jatromathematico pag. 9. Petrus Ramus in Proœmio Mathematico pagg. 470. & 480. Thomas Campanella in Syntagmat. de lib. prop. pag. 87. Marcus Antonius Majoragius pluribus in locis: Joannes Matthæus Toſcanus in Peplo Italiæ lib. IV. Gaſpar Cuntadus in Proſographia Melica millenario primo: Craſſus in ſuis Elogiis: Annibal Crucejus: Paulus Moriggia in hiſtoria Antiquit. Mediol. lib. I. cap. LIX. Iſaac Bullart, atque innumeri alii, qui de Hieronymo Cardano, præter illos, in Vita à nobis indicatos, ex profeſſo egerunt.
Eos verò, qui adhuc viventem, ipſum laudarunt enumerat diligenter Cardanus idem in libro de Vita propria Cap. XLVIII. & ſunt Auctores numero LXXIII. & ſi amplius de illo aliquis diſcere cupit adeat Jacobum Philippum Tomaſinum, Petrum Bayle, Jacobum Mangetum, Fabritium, Miræum, Bartholomæum Curtium, Philippum Picinellum, cujus ſphalma retirendum non eſt, nam poſt Cardani hujus noſtri Vitam, alium profert Hieronymum Cardanum, quem motus additamento cognominis Caſtillionæi cenſet diverſum à primo, ſed cum & Opera huic poſtremo ab ipſo tributa prioris revera ſint, & Auctor ipſe in cap. I. *de Vita propria* aſſerat Cardanam familiam ab aliquibus Caſtillionæorum ramum putari, eoque anno quo impreſſi fuerunt libri à Picinello relati Venetiis degeret Hieronymus noſter, ut patet legentibus cap. IV. libri ſuperiùs laudati *de Vita propria*, unum profectò non geminos fuiſſe Scriptores hos Lectores eruditi nobiſcum ſentient.

CCCCXXXIX.

CARDANUS JOANNES BAPTISTA.

PAtrem ſuum Hieronymum ponè ſequitur Joannes Baptiſta Cardanus ex Lucia Bandarina conjuge ortus. Genitoris ſui cum ſanguine ingenium traxiſſe videbatur, cujus non mediocre ſpecimen dedit, dum in Ticinenſi Academia bonis Artibus imbuebatur. Tantum enim perpeti ſtudio in Philoſophia, atque Medica facultate profecit, ut Hieronymum æmulaturus crederetur. Laureâ igitur promeritâ, Anno MDLVII. in Nobilium Phyſicorum Cœtum in Patria admittitur. Duxit paulò poſt inopem Conjugem, factique pœnitens eam brevi propinata venefica potione ſuſtulit in puerperio. Criminis hujus ergo detentus die XVII. Februarii MDLX. carceri mancipatur, mox Anno eodem capitis damnatur, atque Idibus Aprilis, Patre adhuc ſuperſtite, in ipſo ergaſtulo obtruncatus occubuit.

Antea

Digitized by Google

Antea tamen ſcripſerat, quæ hîc nos exhibemus:

I. De Fulgure Tractatus. Extat in fine II. Tomi Operum Patris ſui. *Lugduni*, 1663. *& ſeorſim Baſileæ, apud Pernam*, 1570. *in fol.*

II. Fragmenta de cura morborum prodigioſa. Horum meminit Cardanus Pater loco infra citando.

III. De abſtinentia ab uſu ciborum fœtidorum. *Baſileæ, apud Henricum Petri*, 1581. Extat etiam ad calcem libri Hieronymi Patris ſui, ſcilicet: De utilitate ex adverſis capienda: editi ibid Anno 1561 in 8. *apud Oporinum*, ubi etiam leguntur Defenſiones ejuſdem Patris pro Filio; in quarum fine hæc habentur: „ Extat ejuſ„ dem Joannis Baptiſtæ Opus, ſed inconditum, nec ab„ ſolutum de Fulgure. Reliquit etiam quædam Frag„ menta De Cura Morborum prodigioſa, quod credo „ factum ab illo, quia quoſdam curavit, quos nec ego „ nec alius Medicus curare potuerat; affert ad rem cujuſdam ægroti exemplum à Filio mirabiliter curati.

Næniam in ejus obitum Exametris compoſuit Hieronymus Pater, ut jam diximus, & legitur in libro de Vita propria cap. 50.

Agunt de ipſo, præter Patrem pluribus in locis Operum ſuorum, Vanderlinden de Scriptis Medicis, Paſchalius Gellus in Biblioth. Mangetus, Picinellus in Athenæo pag. 273. Niceron Memoires des Hommes Illuſtr Tom XIV. pag. 249. & Curtius de Medicis Script. Mediol. pag. 94.

CCCCXL.

CARDANUS MILO.

Milo Cardanus nobili genere Mediolani natus, Clericali adſcriptus militiæ, ſub laudatiſſimis Antiſtitibus Oberto, Sancto Galdino, Algiſio, & Uberto Cribello, qui poſtea Urbani III. aſſumpto nomine toti Eccleſiæ Pontifex præfuit, miniſteria omnia exercuit Eccleſiæ Ambroſianæ. Primùm enim Subdiaconus in Metropolitana, tum Archipresbyter, tandem licèt ad Taurinenſis Eccleſiæ Cathedram evectus eſſet Anno MCLXXI. Mediolanenſis Eccleſiæ Archipresbyteratum retinuit. Tantùm apud Fridericum Oenobarbum precibus valuit, ut ipſum, vaſtatâ jam igne ferroque Seguſiâ, idem in Taurinum molientem placaverit. Sed cum Fridericus in Germaniam rediiſſet, Humbertus Sabaudiæ Comes, ut Seguſianum ulciſceretur incendium, cujus Auctorem Milonem ipſum fuiſſe criminabatur, Taurinum ingreſſus pretioſa quæque ad Epiſcopum pertinentia populatur, multaque alia damna infert Antiſtiti. Verum Gothofredi Imperialis Cancellarii Anno MCLXXXV. Sententia Taurinum, & nonnulla alia circumpoſita Oppida contra Humberti conatus Epiſcopo adjudicavit, Comite ſeptingentis libris multato. Defuncto poſtmodum Urbano III. qui quoad vixit Mediolanenſem Eccleſiam adminiſtravit, Milo Anno MCLXXXVIII. ſucceſſor illi datus, ad eam transfertur Cathedram, cum paulo ante videlicet Anno MCLXXIX. Lateranenſi Concilio interfuiſſet. A Clemente III. confirmatus initio prædicti Anni MCLXXXVIII. cum ad hanc Urbem acceſſiſſet, Anno MCXCI. Henricum VI. Auguſtum, cum Uxore ejus Conſtantia Coronâ Ferreâ decoravit. Obiit de Eccleſia, populoque ſuo benemeritus Anno MCXCV. ejuſque Corpus ſepultum eſt in Eccleſia Majori, cum hoc Elogio, quod inter Metropolitanæ rudera repertum fuiſſe, teſtatur Ughellus:

ISTHINC PONTIFICIS REQVIESCVNT OSSA MILONIS,

CVI DEVS ÆTERNÆ CONCEDAT GAVDIA VITÆ.

Milonis hæc nobis ſuperſunt:

I. Ejus adhuc Subdiaconi Mediolanenſis Eccleſiæ Sententia mandato Oberti Archiepiſcopi lata Anno MCXLIX. Menſe Auguſto ſuper electione Presbyteri ad Eccleſias Sancti Joannis propè Modoetiam, quæ adjudicatur Archipresbytero Modoetiæ. Huic ſubſcripſit etiam S. Galdinus tunc Archidiaconus.

II. Epiſtolam ſcripſit jam Taurinenſis Epiſcopus ad Alexandrum III. de Controverſiis Canonicorum Baſilicæ Ambroſianæ, cum Monachis; de qua mentio eſt in Diplomate diei X. Febr. anni MCLXXIV. ab Alexandro favore Capituli dato, in quo etiam meminit Sententiæ, & tranſactionis mandato Sancti Galdini ſuper eadem Controverſia à Milone factæ.

III. Donatio ejuſdem facta Metropolitanæ Mediolani ad erigendum Titulum Canonicalem ex ordine Cardinalium: Incipit: „ Ego in Dei nomine Milo Taurinen„ ſis Epiſcopus, & Mediolanenſis Archipresbyter; qui „ dicor de Cardano, conſenſu, & voluntate Domini „ Urbani Papæ, & Mediolanenſis Archiepiſcopi, ſicut „ per ejus litteras bullatas à me viſas apparebat &c. „ Actum in Domo ipſorum Ordinariorum pro remedio, „ & mercede animæ meæ. Anno MCLXXXVI. die XV. Julii.

IV. Ejuſdem jam Archiepiſcopi Mediolan. Sententia inter Canonicos, & Monachos Sancti Ambroſii, lata MCXC. die XIII. Martii.

V. Alia in Controverſia Lectorum, & Decumanorum Eccleſiæ Mediolanenſis, lata MCXCII. die XXI. Decembris.

VI. Ejus jam Sacerdotis Sententia pro poſſeſſione Capellæ S. Simpliciani, memoratur in Diplomate Oberti Archiepiſcopi pro Abbatiſſa Sanctæ Radegundis; Anno MCLIV Menſe Julii.

VII. Ejus Diploma Anni MCXC. die VI. Febr. quo confirmat Conventiones, & Pacta conventa inter Canonicos Cathedralis Bergomenſis, ex Archivo Capituli ejuſdem Eccleſiæ edidit Ughellus T. IV. in Arch. Med. num. 90.

VIII. Milonis Privilegium pro Baſilica Euſtorgiana, ejuſque Canonicis, datum MCXCIV. die XIII. Martii, in quo enunciat alia Privilegia ipſi Baſilicæ jam conceſſa à Robaldo, & Oberto, atque à *Beatiſſimo Confeſſore Galdino*. Erat is Milonis Pontificatus Annus Septimus.

IX. Plures Inveſtituræ à Milone diverſis Domicellis Eccleſiæ Taurinenſis factæ extant in Tabulario ejuſdem Eccleſiæ; teſte Ughello in Taurinenſibus Tom. IV. nu. XXXVII

X. Privilegium à Milone conceſſum Anno MCXCIII. die VI. Aprilis Monaſterio S. Ambroſii Mediol. ex Archivo ejuſdem Cœnobii edidit Puricellus, & ex eo Ughellus loco citato.

Calculum appoſuere Milo jam Taurinenſis Antiſtes, & Guala Bergomenſis Epiſcopus, qui item erant Canonici Ordinarii Mediolanenſis Eccleſiæ, ſententiæ Tebaldi Placentini, & Petri Lucenſis Epiſcoporum ex mandato Lucii Papæ contra Algiſium Archiepiſcopum ſuper uſu Dalmaticarum pro quibuſdam Eccleſiis Mediolani; lata fuit Mediol Anno MCLXXXII. die XIV. Novembris *intus Eccleſiam Sancti Stephani in Brolio*.

Habentur Patentes Litteræ S. Galdini circa Annum MCLXX. ad Milonem Archipresbyterum, & Ubertum Archidiaconum, cæteroſque Fratres Mediolanenſis Eccleſiæ Cardinales Canonicos, in quibus eorum Jura confirmat, præſertim contra Decumanorum Ordinem.

Extant in Collectione Nicolai Sormani Ambroſiani Collegii Doctoris.

Agunt de eo Scriptores omnes de Mediolanenſibus Archiep. tractantes, aliique plures, inter quos celeberrimus Cardanus lib. de Vita prop. cap. I.

CCCCXLI.

CARENTIUS THEOPHILUS.

In modicis quandoque rebus Clarorum elucet Virorum ingenium; ex his enim conjicere licèt quantum in liberalibus ſtudiis verſati, quantumque laudis apud poſteros mereantur. Hoc in cauſa fuit, ut Theophilum Carentium inter minoris notæ Scriptores non duxerim eſſe ablegandum. Licèt enim parum ſatis de ſcriptis ejus ad nos pervenerit; ab illis tamen cognoſcitur tanti Viri in Græca lingua eruditio, quamvis nihil omnino de parentibus, actiſque ejus nobis ſervaverint Mediolanenſia monumenta. Ære perennius Mnemoſynon ipſe ſibi ſtatuit in libro, cui titulus

I. Ariſtæneti Epiſtolæ duæ à Theophilo Carentio Cive Mediolanenſi è Græco in Latinum converſæ, cum Epiſtola Nuncupatoria ad Ampliſſimum Mediolani Senatum. *Mediolani, apud Pontium*, 1585. *in* 4.

CCCCXLII.

CARERA ANTONIUS PRINCIVALLUS.

Antonius Princivallus Carera Joannis Petri filius, in celebri Oppido Aronæ ad Verbanum Lacum natus eſt, & ad liberales Artes aptiſſimum ingenium ab ipſis fermè incunabulis prætulit. Muſas in primis coluit, & impetu quodam ad eas rapi viſus fuit. Medicæ quoque facultati addiſcendæ ſedulam dedit opo-

Digitized by Google

operam ita tamen, ut quamvis Phyſicam profiteretur Artem, nihilominus ipſi obtrectaret non dictis tantum, ſed & ſcriptis, quorum aliqua Typis dedit, ſub nomine Raphaelis Carrariæ, tametſi non impunè, ut infra promemus. Ea ſunt:

I. Le Confuſioni de' Medici, in cui ſi ſcuoprono gli errori, e gl' inganni di eſſi. *In Milano, per Giampietro Cardi*, 1633. *in* 8.
 Opus hoc dicavit Auctor Principi Herculi Trivultio.

II. Poeſie Italiane, in cui perſuade sè ſteſſo ad applicarſi più toſto a quella ſorta di ſtudio. Extant in ſupradicto libro.
 Geminos poſt Annos adversùs hujuſmodi Volumen prodiit ſequens: Apologia de' Medici: Opera di Rainero Petruca Dottor Fiſico Collegiato di Vercelli, in riſpoſta d'altra di Rafaele Carrara, intitolata: Le Confuſioni de' Medici. *Milano, per Ludovico Monza*, 1655. *in* 8.
 Agunt de Carera Curtius in Script. Medicis Mediol. pag. 187. & Lazarus Auguſt. Cotta in Cotographia Verbani Lacus, quam edidit ſub nomine Statii Trugi Cathalauni.

CCCCXLIII.

CARINUS ANTONIUS.

IN Oppido Caſſani prope Flumen Abduam, in Mediolanenſi Ducatu, unde Eruditos alios ortos fuiſſe cognoſcent ex hac Collectione noſtra candidi Lectores, lucis uſuram accepit Antonius Carinus, qui Minoribus Obſervantibus Sancti Franciſci adſcriptus, non modicam ſibi exiſtimationem eruditionis gratia peperit exeunte ſuperiori Sæculo. Eloquentiæ præcepta tanta contentione didicit, ut in præclarum Oratorem evaſerit; neque à Muſarum amœnioribus ſtudiis abhorruit, artiſque Poëticæ cultor eximius non pauca protulit Carmina, in queis ſpecimen ingenii Scriptoris habemus. In Cœnobio ſui Ordinis extra Portam hujus Urbis Novam Sanctis Angelis dicato Sodalibus Sacræ Theologiæ Interpres per annos aliquot extitit, habuitque ad populum non raro Conciones doctrina, & pietate refertas. Ejus hæc reperi:

I. Oratio Funebris Latina in morte Fratris Petri Macini Sormani à Mediolano Epiſcopi Viglevani.
II. Alia Italica de eodem Argumento.
III. Melpomene piangente nell' eſequie del Sereniſſimo Sig. Duca di Lorena: Poema.
IV. Elogia plura.
V. Orazione Tragepizinica, ſotto nome d'Aleſſandro Carino, dedicata al Conte Don Marco Areſe.
VI. Officio Eccleſiaſtico, Antifone, e Lezioni per San Gio da Capiſtrano. Omnia MS. extant in Biblioth. Sanctæ Mariæ Gratiarum in Cœnobio ſui Ord. Modoet.
 Prælo etiam paraverat:
VII. Quadrageſimale, quod extat MS. apud Suos.

CCCCXLIV.

CARISIUS ANTONIUS.

CLericorum Regularium Infirmis magno cum animarum lucro Miniſtrantium Inſtituto nomen dedit medio circiter ſuperiori Sæculo Antonius Cariſius Joannis Baptiſtæ filius, qui ortus eſt in Vico Ducatus Mediolanenſis, cui nomen *Cuggiono*, in Plebe Dairagi ad foſſam navigabilem è Ticino Flumine ad hanc Urbem deductam. Optimo ingenio præditus adoleſcens vivacem mentem eloquentiæ præceptis exercuit; poſtmodumque ſacris initiatus Ordinibus ſedulum in Vinea Domini Operarium egit. Subceſſivis autem horis in conſcribendis Libris tempus illud inſumere conſueverat, quo alii à laboribus reſpirare ſolent. Ejus ergo hæc ſuperſunt:

I. I Capegli della bella Penitente riveriti. *Milano, per il Rolla*, 1649. *in* 8.
II. Elogio del P. Pietro Franceſco Pellicioni Milaneſe, in foglio.
III. Eſercizj ſopra i dolori di Gesù Criſto. *Milano, per il Monza*, 1672.
IV. Ritratto di Gesù nella Tela dell' Oſtia Sagramentale. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1671. *in* 12.
 De ipſo agit Picinellus in Athenæo pag. 43.

CCCCXLV.

CARISIUS JOANNES BAPTISTA.

JOannis Baptiſtæ Cariſii Mediolanenſis Doctrina & Patriam, & Clericalem Ordinem, cui adſcriptus fuit, elapſo Sæculo exornavit. Poſt auditas in Arcimboldiis Scholis humaniores litteras ad Theologiam, quam Moralem dicimus, addiſcendam animum convertit, neque parum in ea profeciſſe viſus eſt omnibus, præſertim autem Alphonſo Littæ Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinali, atque hujus Metropolis Archiepiſcopo, qui eum inter multos elegit, ut in Oppido hujus Ducatus, vulgò *Inverumo*, Animarum curam gereret. Id cum plures per Annos egiſſet, revocatus eſt Mediolanum, atque Sacrario Septentrionali Templi Maximi Præfectus conſtitutus fuit. Mirum, quo amore in Patriam arderet, immenſo enim labore ſacræ, atque profanæ vetuſtatis monumenta undique colligebat; multaque ideo adhuc ignota in lucem advocavit. In doctis hiſce laboribus, quos cum ſumma pietate morum conjunxit, vitam fermè univerſam inſumſit; donec meritis plenus Anno MDCLXXXIV. mortalibus valedixit III. Kal. Maji.

Edidit:

I. Diario Sacro perpetuo di tutte le Feſte. *Milano nella Stampa Arciveſcovile*. 1619. *in* 12.
 Sequentia verò Manuſcripta ſuperſunt, atque ſervantur loco infra citando.
II. Teatro Sacro Tripartito, ove ſono compilate le memorie de' Santi, de' Beati, e delli Uomini illuſtri per bontà di Vita, e per fama di Santità, di Patria Milaneſi. MS in fol.
III. Delle Famiglie Milaneſi, quali hanno avuto Beati. Tom. II. MS. in fol.
IV. Vite de' Santi conforme il Calendario della Chieſa Milaneſe compendiate. MS. in fol.
V. Eſſemeride Iſtorica, ove in ciaſcun giorno reſtano notati gli avvenimenti principali della Città di Milano, il naſcimento, a morte degli Uomini ſegnalati, le Feſte, le erezioni, e conſegrazioni de i Tempj, le inondazioni, e gl' incendj, le azioni generoſe d'alcuni, le battaglie, gli aſſedj, le guerra, le paci, le grandezze, e le calamità, e ciò che di memorabile è accaduto nella detta Città di Milano dall' anno MDLXX. al MDXC. circa. MS. in fol.
VI. Catalogus Summorum Pontificum, S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, qui ex Urbe Mediolanenſi originem trahunt. MS in fol.
VII. Martyrologium Sanctorum, de quibus Mediolani, ac in ejus Diœceſi fit Officium, vel Templa, Altariaque conſecrata ſunt, vel Corpora, aut inſignes Reliquiæ aſſervantur; Sanctorum item, Beatorum, aliorumque Servorum Dei Patria Mediolanenſium. MS. in fol.
VIII. Volumen, in quo tractatur: Primò, de Officio Majoris Primicerii, de quo habetur in Chronica Datio olim Mediolani Archiepiſcopo attributa: Secundò, de Anniverſariis fiendis per Clerum Mediolanenſem, prout in diverſis Scripturis, & Libris reperitur: Tertiò, Chronica, in qua habetur de Regiminibus Pontificum tam Romanæ, quàm Ambroſianæ Eccleſiæ, & de Dominus Temporalibus tam Imperatorum, quàm etiam totius Lombardiæ Regum. MS. in fol.
IX. Materiarum Sylva, ſive Repertorium è Mediolanenſium rarum Scriptoribus collectum pro Tractatu nempe
X. De Mediolanenſis Urbis Ædificiis Publicis, Sacris, atque Profanis, tam præſentibus, quàm antiquis, cum ipſius Urbis, & ſingulorum Ædificiorum Iconographica, Orthographica, & Scœnographica Deſcriptione, alfaberico digeſtum Ordine, Indicemque præſeferens capitalium ejuſdem Repertorii dictionum. MS. in fol.
XI. Indice delli Nomi, Cognomi degli Autori, e Titoli de' Libri, de' quali l'Autora ſi è ſervito per formare la preſente Opera. MS. in fol.
XII. Miſcellanei varj. MSS in fol. Vol. VI.
 Extant omnes apud Carolum Jacobum Portum J.C. & Advocatum Mediolanenſem, qui eos mihi perhumaniter communicavit.

CCCCXLVI.

CCCCXLVI.

CARMENUS JOANNES FRANCISCUS.

JOannes Franciſcus Saxius-Carmenus (id enim cognomen à Majorum patria nactus eſt , Saxo videlicet Carmeno Vico in monte inter Canobium , & Canarum ad Verbanum lacum ſito) legalia ſtudia , in quibus laureæ ornamentum ſuſceperat , cum aliis quoque ſcientiis perpeti labore conjunxit . Neque ſolum inter Inſubres magna habitus eſt in exiſtimatione , verumetiam ab Allobrogum Duce grandi mercede conductus , Auguſtam Taurinorum petiit , ut in ejus Urbis Academia legum Codices publicè interpretaretur . Ibi fulminis vi miſeram cœcitatem incurrit , coactus propterea legendi munus deponere; quocirca in Patriam regreſſus ſibi Sepulchrum ſtatuit, cui hæc imminet Inſcriptio è ſchedis Valerii in Archivo Imperialis Monaſterii Sancti Ambroſii à nobis exſcripta :

D. O. M.
IO. FRANCISCVS SAXVS CARMENVS IC.
MEDIOLANENSIS
QVI DVM IN TAVRINENSI GYMNASIO
IVS CIVILE SVMMA CVM LAVDE
PROFITERETVR
ADITVMQVE SIBI AD EXIMIOS HONORES
APERIRET
DE COELO TACTVS
VNO ET EODEM TEMPORE
VITAM ET MORTEM EXPERTVS EST
VITAE RESTITVTVS
OCVLORVM ACIE DESTITVTVS
PROFITENDI MVNVS OMISIT
FVLMEN MORTIS INEVITABILE
PRAE OCVLIS HABENS
HOC SEPVLCHRVM VIVENS
SEXAGENARIO MINOR
SIBI P.

Hæc ſunt , quæ Auctor noſter elucubravit :

I. Iſtoria del Lago della Repubblica di Canobio . MS. apud P. Joſephum à Canobio Ordinis Capuccinorum, in ejuſdem Oppidi Conventu nunc degentem . Extitiſſe etiam MS. apud Jo. Baptiſtam Blanchinium aſſetit Picinellus loco mox citando.

II. Iſtorica Informazione del Borgo di Canobio , e delle Famiglie di eſſo , diviſa in due parti , compoſta da Gio. Franceſco del Saſſo Carmeno , ſcritta l'Anno MDC. MS. in fogl. Extat in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium D. Ambroſii Mediolani .

III. Iſtoria del Miracolo della Pietà di Canobio . Hanc editam fuiſſe fide digni Teſtes affirmant . Eam tamen non vidi .

Memoratur à Statio Trugo Catalauno , ſcilicet Lazaro Auguſtino Cotta in Corographia Verbani Lacus lib. II. cap. II. , & à Picinello in Athenæo pag. 299.

CCCCXLVII.

CARMINATUS PAULUS.

PAulus Carminatus, Mediolani ortus, profeſſus eſt in Ordine Clericorum Regularium Sancti Pauli Anno MDCLX. Humaniorum Litterarum Profeſſor fuit in Collegio Sancti Alexandri . Dum Collegium Ticinenſe adminiſtraret, à Coſmo III. Magno Etruriæ Duce ad inſtituendum Gaſtonem Secundogenitum ſuum Florentiam evocatus eſt . Quo munere per annos aliquot egregiè geſto, Summi Pontificis juſſu Bononiam Pœnitentiarius mittitur . Id exercens munus ſenex obiit Anno MDCCXV. Synodum Diœceſanam Bononienſem à Cardinali Jacobo Boncompagno celebratam coordinavit , quæ Anno MDCXCVIII. Ibidem impreſſa fuit in fol. Typis etiam edidit duo pia Opuſcula Præceptiones , & Meditationes continentia; ſcilicet :

I. Documenti cavati dalle preghiere delle Domeniche . *Milanò , per Giuſeppe Malateſta* , 1714. *in* 12.

II. Divoti Riſleſſi ſopra la Paſſione di Gesù , *come ſopra* , *in* 12.

III. Synodus Bononienſis , de qua ſupra jam diximus.

A Suis .

CCCCXLVIII.

CARMINATUS BRAMBILLA PLACIDUS.

ORdinem Jeſuatarum à B. Joanne Columbino conditum , & ſuperiori Sæculo à Clemente IX. extinctum (cujus olim fuit inſigne illud Cœnobium Sancto Hieronymo Sacrum , quod nunc Mediolani Societatis Jeſu Alumni religioſiſſimi incolunt) profeſſus fuit Placidus Carminatus Brambilla , in hac ipſa Urbe genitus . Vir fuit non pietatis tantum, ſed eruditionis quoque ornamentis excultus , dignuſque habitus , qui Inſtituti ſui Monaſteriis non ſemel præeſſet , inter quæ illud etiam rexit , quod in Urbe Vercellis ſub Sancti Apoſtoli Bartholomæi nuncupatione florebat . Præfecturis tamen implicitus à litterarum amore abduci nunquam potuit, nam quotquot in Ordine ſuo excelluerant Virorum vel pietate , vel doctrina laudabilium monumenta æternitati ſacra cupiens , Volumen elaboravit hoc inſcriptum titulo:

I. Mortorio de i Geſuati di S. Girolamo . Editum fuiſſe Anno MCCCCLXXIV. ait Aurelius Blancus in Compendio Nobilitatis , & Antiquitatis Familiæ Blancorum edito *Mediol.* 1623. *in fol.*

Hoc etiam Typis prodiit Opus ejus poſthumum :

II. Diſcorſo di tutto ciò , che nel Ritratto dell' Univerſo ſi contiene . *Trevigi , preſſo Evangeliſta Deuchino*, 1598. *in* 8.

De eo agit Picinellus in Athenæo pag. 471.

CCCCXLIX.

à CARNAGO IGNATIUS.

CArnagi , quod Oppidum eſt Mediolanenſis Ducatus, in Comitatu Seprienſi locatum, in lucem editus eſt Ignatius , qui Ordinem Minorum Capuccinorum amplexus à Patria dictus eſt à Carnago . Vir fuit devotis , ac religioſis moribus , venerandus , pietate , ac concionandi munere fervidus . Erga Beatiſſimam Virginem Mariam ſummo devinctus devotionis affectu , ejuſque propagandi , ac dilatandi cultus ſtudio , præcipuè ejus Immaculatæ Conceptionis , aſſiduè intentus ; ſcripſit Italicè in honorem ejuſdem Deiparæ librum ſub titulo :

I. Città di Rifugio a' Mortali , ec. In quo continentur præcipuæ devotiones in obſequium Beatiſſimæ Matris Dei ex Sanctis Patribus collectæ. *Mediolani , apud Ludovicum Montiam*, 1655. *in* 4. Scripſit etiam:

II. De Excellentiis B. Virginis Mariæ librum unicum . *Ibidem* 1656. *in* 4.

III. Manuale Servorum B. Mariæ Virginis . *Ibidem* 1656. *&* *Cremonæ* , 1658. *in* 8.

IV. Paradiſum Spiritualem , in quo agitur de perfectione Chriſtiana , de vanitate , & infelicitate hujus Sæculi , de felicitate Religionis , & ſimilibus . *Mediolani , apud Ludovicum Montiam* , *Anno* 1663. *Tom. I. in* 4.

V. Turris Sacra erecta ſupra firmam petram auctoritatum Divinæ Sapientiæ ad gloriam magnæ Matris Dei omnium infirmitatum, & malorum Medicæ Cœleſtis, ac Supernæ curatricis. *Mediolani*, *Anno* 1666

In commendationem hujus piiſſimi viri Auguſtinus Terzagus in ſuis Epigram. fol. 44. ſic cecinit :

Æmula dona nitent radiis , Ignatius , & Sol :
Hic flagrat flammis , alter amore valet.
Sol Cœli influxu violas , & lilia gignit ,
Ille uberi eloquio Cœlica dona pluit ; &c.

Ex Bibliotheca Scriptorum Ordinis Minorum S. Franciſci Capuccinorum , à Dionyſio Genuenſi contexta Edit. II. pag. 172. à qua , & à Suis titulos ſupradictorum librorum habuimus latino ſermone , ut damus , ſed vereor ne ſint lingua Italica conſcripti , & ex Picinello in Athenæo pag. 178.

CCCCL.

CAROCCIUS TIBURTIUS.

Tiburtius Caroccius Mediolanenſis, cujus parentum nomen invida ſuſtulit oblivio, cum vigeſimum ætatis annum ageret, ut Deo totum ſe manciparet Anno Salutis humanæ MDLXXXIV. in Modoëtienſis Oppidi Collegio relatus eſt inter Clericos Regulares Sancti Pauli Decollati, votaque profeſſionis ſuæ Deo reddidit Anno ſequenti. Inter cæteras Religioſo Viro dignas virtutes ſingularem erga Deiparam Virginem pietatem prætulit. Laudatiſſimo Præſuli Carolo à Baſilica Petri ad Novarienſem Cathedram ex eadem Congregatione aſſumpto charus inter primos fuit nec immeritò, ita enim exigere videbatur Tiburtii noſtri labor aſſiduus, quo aderat Antiſtiti de animarum ſibi creditarum ſalute ſollicito tunc præſertim, cum Diœceſim univerſam luſtraret. Verbo enim, atque exemplo populos ad Chriſti Domini amorem, & Divinæ Matris cultum ſtrenuus operarius excitabat. Zelum ſuum ſibi ſuperſtitem deſiderans, ut vel mortuus prodeſſet, hæc exaravit.

I. Eſercizio quotidiano per onorar la Vergine. *Caſale, per Ceſare Goffi*, 1625. *in* 12.
II. Lettere ſopra le Miſſioni de' PP. Geſuiti al Giappone. MS. in fol. extabat penes Co. Antonium Blanchinum Bononienſem mei, dum vixit, amiciſſimum.
III. Corona Spirituale, e Miſtica compoſta di quindici Miſterj per coronare la Vergine.
Hæc a Suis hauſi, qui poſtremum Opus editum ſit nec ne, vel ubi ſervatur non indicarunt.

A SANCTO CAROLO ANASTASIUS. V. BECCARIA FRANCISCUS.

A SANCTO CAROLO BARTHOLOMÆUS MARIA. V. BASCIUS JO. BAPTISTA.

A SANCTO CAROLO JO. AMBROSIUS. V. de NOBILIBUS CHRISTOPHORUS.

CCCCLI.

CARPANUS HORATIUS.

Ex nobili Carpanorum ſtirpe, parentibus Johanne Henrieo, & Lucretia Barbavaria in lucem venit Mediolani Horatius, de quo in præſentiarum inſtituendus eſt ſermo. Ad legalia præſertim ſtudia natus fuiſſe viſus eſt, hæc enim ad extremum uſque vitæ ſpiritum proſecutus, adeo in illis profecit, ut ejus Volumina etiamnum legum Profeſſoribus magnam conferant utilitatem. Anno MDLVIII. in Juriſperitorum Mediolanenſium Collegium meruit cooptari. Multa conſcripſit, atque vulgavit proprio ingenio elaborata; ſed utinam in alienos labores (ut fertur) non involaſſet. Ut enim advertit in Schedis ſuis JC. Sitonus, eum Tutor conſtitutus eſſet Brandimartis Barbavariæ, Obſervationes ad Statuta Mediolani à Præſide Marco Barbavaria Brandimartis Propatruo elucubratas ſub nomine ſuo vulgavit. Id confirmat Sitonus teſtimonio JC. Joannis Baptiſtæ Barbavariæ Brandimartis ex filio pronepotis, noſque etiam id innuimus in vita Præſidis Marci. Sed eum hanc litem diſcutere ad nos minimè ſpectet, aliis hujuſmodi ſpartam relinquimus, ea tantum protuliſſe contenti, quæ ad rem facere viſa fuerunt. Obiit Carpanus noſter Anno MDXCV. In Opus, quod numero II. dabimus hoc Epigramma vulgavit in libro ſuo, cui titulus: Luſus: Bernardinus Baldinus:

Eſt homicidarum liber hic homicida, nec aſper
Occidit quemquam, tela nec ulla gerit.
Sed prohibet ne quis mortales evocet; hoc eſt
Sanguineas ſcriptis exanimare manus.

Impreſſum eſt etiam in eodem Carpani libro ſimul cum alio F. Andreæ Blanconii Servitæ.

In his verò ingenium ejus, & fama adhuc ſupereſt:

I. Lucubrationes in Jus Municipale, quæ appellant Statuta Mediolani. *Ibid. apud Paulum Gothardum Pontium*, 1583. *Tom. II in fol. Francofurti*, 1611. & iterum *Mediolani, apud Bidellum*, 1616.
II. In quatuor inſigniores Novarum Mediolani Conſtitutionum §§. Commentaria, nempe
Homicida,
Quicumque,
Collegiis, Tit. de Pœnis,
& §. Omnium, Tit. de Jure, & Privilegio Fiſci; cum aliorum Tractatibus collectis ex variorum Codicibus per Julium Cæſarem Ruginellum. de quo agemus ſuo loco. *Mediolani, apud Benedictum Somaſchum*, 1608 *in fol.* priores verò editiones fuere *apud Pontium*, 1581. & denuò *Francofurti*, 1611. & 1646.
Rerum omnium, & vocum memorabilium, quæ in Commentariis Auctoris noſtri reperiuntur, Index Locupletiſſimus conſcriptus eſt à Martiale Ruglerio de Arcidoſſo Senenſe ejuſdem Carpani Scriba. *Mediolani, apud Johannem Baptiſtam Colonium*, 1588. *in fol* & à Johanne Baptiſta Ceronetto Mediolanenſi Cauſidico, & Notario. *Ibid. apud eundem*, 1586.
In Opere, quod recenſuimus num I. leguntur alia Carmina Baldini, & Blanconii ſupradictorum.
Agunt de eo Laſor à Varea; Picinellus in Athenæo pag. 434 & alii.

CCCCLII.

CARPANUS JOANNES.

Auctor noſter Joannes Nobilis Mediolanenſis Civis, Grapanus dicitur in Inſcriptione ſequentis Operis; cum autem Clariſſimus Olgiatus olim Ambroſianæ Bibliothecæ Præfectus, ut in ipſo Codice legitur, eum cognominaverit Carpanum, nobis tanti Viri ſententia arridet, ut inter hujus Gentis eruditos collocetur. Invida doctis hominibus oblivio parentes, actaque Joannis hujus oblitteravit; Nihil igitur dare poſſum Lectori præter Codicis à me inſpecti titulum, qui ſequens eſt ad litteram:

I. Adſit principio Virgo Maria meo.
Liber Virtutum, & Allegationum Auctorum, ferè aureus nuncupatus, compoſitus, & cumulatus per Nobilem Dominum Joannem de Grapanis Civem Mediolani, qui ab Illuſtriſſimo Domino Duce Mediolani propter hujuſmodi floridi Operis onus extitit recompenſus non exigua prælibati Domini benignitate, humanitate, liberalitate, & exemtionis gratia, ut clarius patet ex litteris Dominicalibus ſibi conceſſis, & in prælibati Domini Curiâ regiſtratis.
Subjecta ſunt nomina Auctorum, ſeu Librorum unde Scriptor Opus ipſum compilavit. In fine verò hæc leguntur: Finis hujus libri eſt de Anno MCCCCLXVIII. die XIII Novembris per me Ludovicum de Saluthiis. MS. in 4. ſignat. P. num. 29. pagg. 565. in Biblioth. Ambroſiana.
De hoc Codice agit Cl. V. Antonius Muratorius in Antiq Ital. Medii Ævi Tom. III. Diſſertat. XLIV. col. 914. & ſequenti, ubi etiam quoſdam Auctorum recenſet, qui à Joanne noſtro citantur.

CCCCLIII.

CARPANUS PETRUS VINCENTIUS.

Petri Vincentii Carpani Mediolanenſis Eruditio nedum in Patria, ubi litterarum ſtudiis dedit Operam, ſed in aliis quoque Italiæ Urbibus, ſuperioris Sæculi initio emicuit. Nam cum Philoſophicas Artes, Sacraſque paginas plures per annos ſedulo labore didiciſſet, atque in Theologia Magiſter fuiſſet renunciatus, Presbyterii dignitatem, qua inſignitus erat & moribus religioſiſſimis, & doctrinæ laudibus decoravit. Harum virtutum gratiâ extra Inſubrum quoque fines famâ clarus ad Brixienſis Urbis Clericale Seminarium regendum evocatur, ut Sacris Myſteriis initiandos adoleſcentes ad pietatem, & Scientias aſſequendas non duceret verbo ſolum, ſed exemplo quoque incitaret. Ibi etiam Eloquentiam publicè profeſſus eſt, neque defuerunt præclaro Viro amœna Muſarum ſtudia, quibus tamen nonniſi ad Divina Chriſti Dei geſta celebranda, quemadmodùm Sacerdotem decet, uti voluit. Emortualem ejus annum fruſtra quæſivimus. Immortalitate dignum tamen illum Opera, quæ hic recenſebimus, prædicant:

I. De ratione ſcribendi Epiſtolas Scholæ priores. *Brixiæ, apud Fontanam*, 1613. *in* 8.
II. Oratio de publicis Gymnaſiis Brixiæ reſtitutis. Ibid. *apud Rizardum*, 1625. *in* 4.
III. Chriſtus naſcens.
IV. Chriſtus circumciſus, Poëmata. *Genuæ, apud Pororum*, 1625. *in* 4.
V. Epiſtolæ latinæ plures extant inter illas Salazarii, Sacci, & Farneſii: editas Mediol. 1621. in 4., inter quas leguntur aliæ Sacci ad Auctorem noſtrum.
VI. Della forma, che deve teneſi nelle Crie.
VII. Elogia Sacra plura.
VIII. Lachrymæ de Chriſti Domini cruciatibus, & nece. Poema.

Hæc tria poſtrema hauſimus e Picinelli Athenæo loco citando, nullibi tamen indicat, juxta morem ſuum, locum, annum, vel Typographum.

IX. Plures Orationes: teſte Hieronymo Borſerio in Supplemento Cap XII.
X. Epigramma in laudem Franciſci Picinelli; præfixum eſt hujus Operibus.

Extant ad eundem ipſius Franciſci Litteræ latinæ inter editas illius.

Agit de ipſo Philippus Picinellus in Athenæo pag. 469.

CCCCLIV.

CASA-BLANCA ANTHELMUS.

ANthelmus Caſa-Blanca Mediolanenſis, cujus natalem Annum à me Lector ne quærat, profeſſionem in D. Brunonis Inſtituto emiſit ſub Auguſtino Garzonio Mediolanenſi Carthuſiæ apud Ticinum Priore, vigeſima prima die Martii Anno trigeſimo primo poſt ſexcenteſimum milleſimum. Domeſticæ in Carthuſia Januenſi œconomiæ Anno MDCXLVI. inſtituitur adminiſtrator, quâ laudabiliter exactâ, Savonenſi præficitur Prior Anno MDCL. uſque ad Annum MDCLV. in quo ad Carthuſiæ Montis S. Petri regimen tranſmittitur per quinquennium, ſuarum theſaurum virtutum profuſurus in ſubditos, tandem abſolutione ab officio Anno MDCLX. humiliatus, ut Religioſa ejus probaretur perfectio, ea ſemper majore refulſit per decennium in Procuratoris Carthuſiæ ſupradictæ Savonenſis officio. Tandem tertio Nonas Junii Anni MDCLXX. ad Cœleſtes Chriſti Jeſu Redemptoris noſtri feſtinavit amplexus, ſuæ pietatis relinquens veſtigia in ſeptem & decem Epiſtolis Spirituali, ac Monaſtico dictatis ſtylo, ex quibus excerpſi, eum duo aſcetica compoſuiſſe Opera, nimirum:

I. Quarantena Spirituale diſtribuita in più giotni d'Eſercizj. MS. *Eſt etiam impreſſa Papiæ, per Jo. Andream Magri*, 1642. Nomioe Auctotis ſuppreſſo: *recuſa Mediol. apud Philippum Ghiſulphum*, 1650.
II. Alcuni Eſercizj ſopra il Santiſſimo Roſario, cavati dalla Sagra Scrittura, e da altri Autori. MS.
III. Epiſtolæ XVII. de quibus ſupra jam dictum. MSS cum aliis ſupra narratis in Biblioth. Carthuſiæ prope Papiam.

Hæc à Suis.

CCCCLV.

CASANOVA ANDREAS.

EOs inter Auctores, qui de Ambroſiano Ritu toto Chriſtiano Orbe celeberrimo benemeriti ſunt, non infimum ſibi locum promeruit Andreas Caſanova Mediolanenſis, quod evidenter agnoſcere poterunt quotquot Volumen infra laudandum pervolutare ſtuduerint. Cum enim, ut Eruditi omnes noverunt, Mediolanenſis Eccleſia ab Apoſtolicis temporibus propriis utatur peculiaribus Ceremoniis, quæ à Sancto hujus Urbis Parente atque Antiſtite Ambroſio auctæ, & exornatæ ab ejus nomine Ambroſianæ dicuntur; cumque in Euangeliis ſolemniter ad Aras pronunciandis diverſum ſequatur ordinem à Romana, non parum prodeſſe poterit Verbi Dei Præconibus in hujus Urbis Diœceſi animas Chriſto Domino lucraturis Opus Auctoris noſtri præ manibus frequenter habere Erat ille Parochialis Eccleſiæ Sancti Petri, cui cognomen ad Hortum, Rector, piiſſimiſque moribus præditus ſibi traditum gregem plures annos gubernavit feliciſſimo eo Sæculo, quo Sanctus Præſul Carolus Borromæus huic Urbi præerat:

En igitur Operis Inſcriptionem:

I. Concordantia Lectionis Evangelicæ juxta morem Eccleſiæ Mediolanenſis cum Romana, & Homiliariis. *Mediolani, apud Malateſtam*, 1594., *& apud Tinum*, 1608., *atque denuo* 1617. *in* 4.

Agit de ipſo Picinellus in Athenæo pag. 30.

CCCCLVI.

CASATUS CHERUBINUS.

CHerubinus Caſatus ex ſpectabili Mediolanenſi familia genitus in ipſo adoleſcentiæ flore Anno MDLXV. Religionem enixè concupitam ingreſſus, inter Clericos Regulares Sancti Pauli vota emiſit in manibus Alexandri Saulii, de quo, cum locus dabitur, non ſine debita commendatione dicemus, quemque, dum hæc ſcribimus, à Sanctiſſimo Domino Noſtro BENEDICTO XIV. Aris admotum audivimus. Cherubinus igitur in Ticinenſi Urbe divinas, humanaſque litteras magno ſtudio coluit, ac poſtmodum à Divo Antiſtite Carolo Borromæo Sacris Ordinibus eſt initiatus. Tum in Collegio Sancti Barnabæ totius Congregationis ſuæ primario Philoſophiæ præcepta laudabiliter docuit. Conciones ad populum habuit non abſque ingenti laude, & plurium annorum ſpatio in variis, præcipuiſque Italiæ Urbibus. Prudenter, utiliterque præfuit Collegiis Inſtituti ſui Sancti Severini, Sancti Alexandri Mediolani, & Sancti Chriſtophori Vercellarum. Novum etiam Sodalibus Collegium Viglevani, favente Marſilii Landriani Mediolanenſis Patritii, ejuſdem Urbis Epiſcopi liberalitate, fundavit. Ineunte Anno MDCXVIII. evocatus à terris quievit in Domino.

Quæ ſcripta reliquit habes hîc Lector optime.

I. Il Simbolo Appoſtolico dichiarato in cento Diſcorſi. *Milano, preſſo gli Eredi di Pontio, e Piccaglia*, 1615. *Tomi III. in* 4.

Duos priores Tomos ipſe vulgavit; Tertium verò debemus Innocentio ab Eccleſia ex eadem Congregatione, cujus cura lucem aſpexit.

Inter Epiſtolas Stephani Guatii, qui Cherubino amiciſſimus fuit, editas Venetiis, 1592. ſeptem leguntur ad eum datæ, ubi pluribus ipſum laudat.

Caſatum noſtrum commendant Hieronymus Borſerius in Supplem. pag. 40. Jo Petrus Creſcentius in Præſidio Romano; ſupradictus Innocentius ab Eccleſia in Nuncupat. Tom. III., & Picinellus in Athenæo pag. 144.

CCCCLVII.

CASATUS COMES.

COmes Caſatus nobiliſſima apud Inſubres ortus familia, Jordano Patre, ſacris, humaniſque litteris ab ipſa pæne infantia eruditus, Canonum Magiſterio meruit inſigniri. Otthone Vicecomite Archiepiſcopo Ambroſianam Eccleſiam adminiſtrante, Anno MCCLXI. Canonicus Ordinarius Baſilicæ Sanctæ Mariæ, quæ Metropolitana eſt, conſtituitur. Hinc ad Archidiaconatum ejuſdem aſcendit Anno MCCLXX. ut Sitono infra citando placet, ſive potius, ut Abbas Trivultius adnotavit in Catalogo Ordinariorum, Anno MCCLXIX. Romam poſtea evocatus, Sacri Palatii Auditor à Nicolao Papa III. conſtituitur, mox à Martino IV. die XXIII. menſis Martii Anno MCCLXXXI. Sacra Purpura decoratur aſſignato Presbyterali Titulo Sanctorum Petri, & Marcellini. Horum Martyrum Baſilicam Comitem inſtauraſſe teſtantur Carmina ad hanc uſque diem ibidem conſpicua:

HÆC FIERI COMES MEDIOLANENSIS IN HVIVS

CARDINEI TITVLI IVSSIT HONORE SVI.

Virum

Virum hunc & morum pietate, & eruditionis ſacræ ornamentis inſignem plurimi fecerunt Romani Pontifices, Nicolaus præſertim III. qui ejus uſus eſt opera in graviſſimis Eccleſiæ negotiis, ut infra indicabimus. Sanctimonia tanta fuit, ut Beatus vulgo audiat, ejuſque Icones Laureola redimitæ publicè proponantur fidelibus, ut hic etiam in Patria videre licet in Templo Sanctæ Mariæ Paſſionis Canonicorum Lateranenſium, qui Comitem inter Inſtituti ſui Alumnos recenſent, quibus Tabulis id probantes, ignoramus. Adfuit electioni Honorii IV. poſtmodum in ipſa Urbe peſtifero tactus morbo Anno Dominicæ Incarnationis MCCLXXXVII. VI. Id. Aprilis piiſſimè, ut vixerat, defunctus eſt, Sede Apoſtolica vacante poſt ejuſdem Honorii obitum. Conditus eſt in Lateranenſi Baſilica hoc Elogio Tumulo ejus impoſito:

ANNO DOM. MCCLXXXVII. MENSIS APRILIS DIE VIII.

DE MEDIOLANO COMES HOC REQVIESCIT IN ANTRO
PRESBYTER ET CARDO VENIAT TIBI SPLENDOR AB ALTO
LOMBARDIS CHARVS IPSORVM GENTE CREATVS
DE PATRIA CLARVS DE MAGNO SANGVINE NATVS
TV SAPIENS PECTVS IVRIS VEXILLA FEREBAS
PAVPERIBVS LARGVS AD PRAVA PER OMNIA TARDVS
CONSILIO MAGNVS MITIS DEVOTVS VT AGNVS
MVNERIS ACCEPTOR RARVS TV IVSTVS OBISTI
NOMINIS ILLECTOR CVR SIC CITO MORTE RVISTI
HINC MEDIOLANVM ROMANAQVE CVRIA PLORET
NE FLEAT IN VANVM PRO TE ROGO QVILIBET ORET.

Jacobus Columna Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ in Via Lata, arctiſſimo neceſſitudinis vinculo Cardinali noſtro conjunctus, in eadem Baſilica Sacellum conſtruxit, Aramque erexit ad Sacrificium pro Comitis anima, hac appoſita Inſcriptione:

D. O. M.
DOMINVS IACOBVS DE COLVMPNA
CARDINALIS S. MARIAE INVIA LATA
PRO ANIMA
DOMINI COMITIS CARDINALIS FECIT FIERI
HANC CAPELLAM CVM ALTARI ET OMNIBVS.

Tam præclari Purpurati doctrinam prodit:

I. Examen Regulæ Sancti Franciſci. Ejus enim Opera diſcuſſam fuiſſe Conſtitutionem hoc ſuper negotio a Nicolao III editam, quæ incipit: *Exiit qui ſeminat* &c. inter Canonicas Leges relatam; teſtantur Auctores graviſſimi Ciaconius, & Oldoinus, atque Emmanuel Rodericus locis infra citandis.

II. Donationis ab eo factæ dum eſſet Mediolanenſis Eccleſiæ Archidiaconus pro ſalute animarum olim Dominorum Jordani ejus Patris, Amizonis ejus Avi, Rugerii ejus Patrui, nec non Othonis, & Maynfredi fratrum ejuſdem Comitis, Eccleſiæ Sancti Fauſtini de Mariſcio, plebis de Maſſalia, Tabulas datas in Ordinaria Mediolani in domo habitationis ipſius Domini Magiſtri Comitis die XVI. Septemb. MDCCXX. refert JC. Sitonus in Monumentis Familiæ Caſatæ infra citandis.

III. Teſtamentum quod condidit *Dominus Magiſter Comes de Caxate Archidiaconus Mediolanenſis*. Actum in Ordinaria Eccleſiæ Majoris Mediolani die Martis XVI. Septembris Anno MCCLXX. citatur ab eodem Sitonio.

In Codice inſcripto: Manuale Annualium Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolani congeſtum per Ven. Primicetium Decumanorum ejuſdem Eccleſiæ hæc leguntur: *Die Veneris primo Quadrageſimæ. Annuale Domini Comitis de Caſate Presbyteri Cardinalis, quod fieri debet in Eccleſia Majori &c. ſuper petia una terræ jacent. extra P. V. prope Eccleſiam S. Victoris, quæ eſt perticarum 44. per Inſtrumentum traditum per Antegradum Crottum Notarium Mediolani die II. Auguſti Anno MCCLXXVI.* Mirum profectò videri poteſt quonam pacto die Veneris primo Quadrageſimæ celebrari potuerit Anniverſarium hoc ſolemne, cum noſcant Eruditi omnes Ambroſianam Eccleſiam Feriis ſextis Quadrageſimalibus nedum ſolemne, ſed neque privatum Deo Sacrificium offerre. Niſi fortè alia eſſet eo Sæculo conſuetudo, ut ſcilicet non de ipſius diei Officio, ſed pro Defunctis, qui ultimis Tabulis hoc legaſſent, Miſſa ſolemnis celebraretur; aut Officium tantum, quod probabiliùs cenſemus, ſine Sacrificio perſolveretur. Rem dirimendam Eccleſiaſticorum Virorum judicio reſervamus.

Laudant Comitem Gualvaneus de la Flamma in Manipulo Florum Cap. 317. Donatus Boſſius in Chronico; Georgius Merula in Antiquit. Vicecom. lib. 6 Triſtanus Chalcus Hiſtoriæ Patriæ lib. 17. Bernardinus Corius. Paulus Moriggia in Hiſt. Antiq. Mediol lib. 1. Cap 56. qui eum Beatum dicit, quemadmodum & Boſca in notis ad Martyr. Mediol. ad diem Kal. Novemb. Salvator Vitalis in Theat Magnal. Urbis Mediol. Joannes Petrus Creſcentius in Amph. part. 1. Joannes Baptiſta Cariſius in Diariu Sacro. Ciaconius in Vita Nicolai III. Auguſtinus Oldoinus Tom. II. pagg. 242. & 243 Platina in Martino IV. Emmanuel Rodericus in Collectione Privilegiorum Apoſt. Regularibus conceſſorum, & fuſius Cl. Sitonus in libro inſcripto: „ Beati Sacrorum Canonum Magiſtri Comi-
„ tis de Caſate Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ ab Anno
„ MCCLXI. Canonici Ordinarii nuncupati, & ibidem
„ ab Anno MCCLXX. Archidiaconi: ſub Nicolao
„ Papa III. Sacri Palatii Apoſtolici Auditoris, à Beato
„ Martino IV. Pontifice Maximo die XXIII. Martii
„ Anno MCCLXXXI. Romana Purpura decorati. Die
„ VIII. Aprilis Anno MCCLXXXVII. ad excelſas
„ Beatorum Sedes elati: Generis, doctrinæ, ac ſan-
„ ctimoniæ luminibus clariſſimi, ejuſque ex fratribus
„ Maynfredo, ac Othone Equeſtris Ordinis deſcenden-
„ tiæ Stemma Genealogicum publicis Inſtrumentorum
„ tabulariis, Principum Diplomatibus, Sepulcrorum
„ Elogiis, & Hiſtoricis Monumentis ab Anno MCII.
„ ad Annum MDCCXXIV. plenius elucidatum; ob-
„ ſervante JureConſulto, & Advocato Joanne de Si-
„ tonis

„ tonis de Scotia Ven. Collegii Nobilium J. PP. Judicum „, & Advocatorum , Excellentiſſimæque Civitatis Mediolani Chroniſta Anno MDCCXXIV. = in fol. impreſs,

CCCCLVIII.

CASATUS CURTIUS.

ARſatius Caſatus , atque Laura Grumella Conjuges Curtium in hac Urbe genuere medio fermè Sæculo XVI. A teneris annis litteris imbutus , & ad majora ſtudia ſedulò educatus , Mathematicas præſertim , atque Aſtronomicas Artes diligenter excoluit ; cumque in his plurimum profeciſſet , in Plattino Gymnaſio Matheſeos publicus Profeſſor conſtitui meruit . Fratres habuit Joannem Baptiſtam Equitem Hieroſolymitanum, atque Virginium JC. Collegiatum, de quibus agit Sitonus in Chronico Artic. 659. pag. 163. Moleſte interea ferimus nullum aliud geſtorum illius monumentum ſupereſſe , immo etiam emortualem Curtii hujus Annum ignorari .

Ejus quale fuerit ingenium hæc produnt Opera :

I. Geometricum Problema demonſtratum . *Mediolani, typis Archiepiſcopalibus, in 4.*

II. Prima pars Conſtructionis Aſtronomiæ , duas in partes diſtributæ, in eam videlicet , quæ de primo mobili, & eam quæ ex ſecundis mobilibus eſt . Auctore Curtio Caſato Mediolanenſi Mathematicarum Profeſſore in Gymnaſio Plattino Mediolani habitante . Anno MDCIX pagg 150. MS. in fol. ſign. I. num. 18. in Bibliotheca Ambroſiana . Codex eſt optimè ſcriptus una cum multis delineationibus Mathematicis .
Præfixam habet loco Præfationis Epiſtolam nuncupatoriam ad Federicum Cardinalem Borromæum ; & ibidem leguntur Epigrammata duo in Auctoris laudem Caroli Parellani unum , alterum verò Cæſaris Burri .
Secunda pars hujus Operis vel periit , vel ab Auctore morte prævento , perfici non potuit .

CCCCLIX.

CASATUS DANESIUS.

DAneſio Caſato parentes fuere Hieronymus , & Blanca Cribella nobiles Conjuges . Poſt reliqua minora ſtudia Jurisprudentiæ totum ſe addixit , & in utroque Jure Doctor creatus JurisConſultorum Mediolanenſium Collegio adſcriptus fuit Anno MDCXLIV. Decurio etiam Patriæ conſtituitur , atque in publicum commodum ad Catholicam Majeſtatem Legatione fungitur . Sanctiſſimæ Inquiſitionis Officium à Conſultationibus electus egregiè juvit , tum Annis MDCLVI. , & MDCLXV. Urbis Præfecturam geſſit . Cum autem Regii Fiſci ſuſceptum patrocinium ſtrenuè exercuiſſet , conſcriptis Inſubriæ Patribus annumerari meruit ; mox Regi Catholico fuit à Conſiliis , Regens etiam in Supremo Rerum Italicarum Conſiſtorio renuntiatus . Miſſus eſt quoque in Regnum Neapolitanum Viſitator Generalis , atque demum ſedit in Secretiori apud Mediolanenſis Dominii Supremos Moderatores Conſilio . Abiit è terris Anno Sæculari MDCC.

Reperimus tanti Viri , quæ hic recenſebuntur :

I. Oratio in laudem Eminentiſſ. Cardinalis Cæſaris Montii Archiepiſcopi Mediolanenſis . Inſeruit eam Octavius Boldonus à nobis loco ſuo commendatus in libro inſcripto : Theatrum temporaneum æternitati Cardinalis Montii ſacrum . *Mediol. apud Pacif. Pontium, 1636. in fol.*

II. Allegationes Juridicæ permultæ . Extant in Collectionibus Archintea, Areſiana, Soliveta &c.
De eo Siton. pag. 215. Art. 933.

CCCCLX.

CASATUS FRANCISCUS.

FRanciſcus Caſatus Joannis Baptiſtæ Nobilis Mediolanenſis filius , & Horatii mox laudandi nepos , Patrui ſui exempla ſecutus , atque Clericalem amplexus inſtitutum , eo ad Ordinariatus dignitatem aſſumpto , ſucceſſor datus eſt in munere Præfecti Ceremoniarum . Hoc officio dignus habebatur à Federico Cardinali Borromæo , quod jam ſub Horatio non contemnenda in eo genere doctrinæ ſpecimina præbuiſſet, & Sacris Myſteriis ſedulò adſtans magnam ſibi hujuſmodi rerum experientiam comparaſſe videretur . Neque verò de ſe conceptam opinionem fefellit Vir præclariſſimus ; ideo cum fato ceſſiſſet Patruus Anno , ut dicemus , MDCXXIX. etiam in Canonicali hujus Metropolitanæ Baſilicæ honore ipſi ſuccedere meruit . Vixit ad Annum uſque MDCXLII. , qui ei fuit extremus .

Scripſit verò :

I. Ordine da tenerſi nel benedir la prima Colonna da porſi nella nuova Facciata della Chieſa Maggiore di Milano, in fol. ſine loco, anno, & Typographo . In fronte autem legitur ipſius Franciſci manu : 1628. dìa Sabbathi 8. Julii. In fine verò , eadem manu , hoc Epigramma :

De Columna exciſa .

AD ILLUSTRISSIMUM & REVERENDISSIMUM FEDERICUM BORROMÆUM S. R. E. CARDINALEM.

Ante ſuperfuſa Verbanum ærugine marmor,
Quam tua lethiferum nomina tempus edet.
Si tamen ante tuum rodat , quam marmora nomen ,
Notior extincto nomine Præſul eris.
Scilicet immanes oculis metita Celyndos
Poſtera de Auctore Sæcula ſic ſtatuent.
Quiſquis in hæc juſſit faſtigia currere montes,
Aut Deus , aut ſimilis vir erat ille Deo.

Emmanuel Theſaurus Societ. Jeſu.

Extat apud amiciſſimum Canonicum Joannem Andream Iricum.

II. Ritus benedicendi Columnam exciſam ex ſaxo Baveni, juxta lacum Verbanum , & in Frontiſpicio Eccleſiæ Majoris Mediolani collocandam . MSS. autograph. in fol apud eundem Canonicum Iricum .

III. Epiſtola Italica ad Cardinalem Cæſarem Montium Archiepiſcopum Mediolanenſem de ejus Ingreſſu in hanc Urbem , ſimul cum

IV. Deſcriptione Ingreſſus ejuſdem . MSS. autograph. in fol extant apud Comitem Cæſarem Montium Regiis Venationibus Præfectum, ac litterarum amantiſſ.
Agit de eo Sitonus in Monumentis Familiæ Caſatæ.

CCCCLXI.

CASATUS HORATIUS.

HOratium Caſatum nobili genere Mediolani natum , Patre Octaviano felix illud ſuſpexit Sæculum , quo Sanctus Cardinalis Archiepiſcopus Carolus Borromæus Ambroſianam Eccleſiam adminiſtrabat . Inter Clericos relatus , & ſacris eruditus litteris , tum Sacerdotio inſignitus , ab Optimo Præſule , cui ob ſpectatum morum candorem , atque eruditionem charus in primis erat , dignus eſt habitus , qui in Templo hujus Urbis Maximo Cæremoniarum Præfectus , tametſi non admodum provecta ætate , conſtitueretur . Munus hoc præſtitit vigilantiſſimè ſub eodem Sancto Carolo , & Gaſpare Vicecomite ſucceſſore, poſtremoque defuncto , etiam ſub Cardinali Friderico Borromæo . Ab hoc in laborum præmium inter Ordinarios Metropolitanæ Baſilicæ

cooptari meruit ; deſiderium ſui poſteris reliquit migrans è vita Anno Salutis MDCXXIX.

Hæc ſcripta ejus invenimus .

I. Diarium eorum omnium , quæ S. Carolus Borromæus à Vigilia Nativitatis Domini Anno MDLXVII. uſque ad Vigiliam Sancti Sebaſtiani MDLXXXII. circa ſacra egit . Opus eſt Italica lingua conſcriptum , ſummaque diligentia compoſitum , hiſque utiliſſimum , qui Ambroſianis Cæremoniis navant operam . MS. in fol. juſtæ molis Autographus apud Canonicum Joannem Andream Iricum .

II. Ordo ſervandus in ingreſſu Illuſtriſſimi & Reverendiſſimi D. D. Federici Cardinalis Borromæi Archiepiſcopi in Urbem Mediolanenſem . MS. in fol. Autograph. apud eundem .

III. Epiſtolæ plures ad Fridericum ipſum Cardinalem ſacra eruditione , præſertim de Ambroſianis Ritibus , plenæ. Extant Autographæ in Biblioth. Ambroſiana ſparſim in inſigni Collectione Epiſt. ejuſdem Præſulis .

Servat apud ſe ſupralaudatus Canonicus Iricus ſequentes Epiſtolas ad Caſatum noſtrum ſcriptas Autographas .

Philippi Ferrarii Ordinis Servorum , in qua agit de Actis Sancti Aurelii Epiſcopi Redictunenſis . Dat. Papiæ die XII. Januarii MDCXIV.

Joannis Jacobi Piccotii , in qua plura de Canonizatione S. Caroli , & inter cætera hæc leguntur :

„ Il Cardinal Baronio ſcrive , che N. S. dichiara il Sig.
„ Carlo Cardinale Beato .
„ Che ſi faccia un riparo , acciò non ſi vada ſopra il Se-
„ polcro .
„ Che gli Religioſi paſſando gli faccino un' inchino .
„ Che nel giorno dell' Annuale , in cambio ſi canti una
„ Meſſa Pontificale ſolenniſſima del Santo corrente ,
„ ſenz' altra Orazione , & doppo l'Evangelio ſi faccia
„ un Diſcorſo delle laudi del detto Sig. Cardinale ſen-
„ za far menzione nè de grazie , nè de miracoli .

Data eſt Mediolani die 12. Octob. 1601. Horatius erat tunc in Oppido Caſati .

Joannis Franciſci Beſutii eruditiſſima Italica , ubi diſſerit cur Archiepiſcopi Mediolanenſes per Ticinenſem Portam ingredi conſueſcant . Lectu digniſſima eſt : ſine data , & anno . Cum autem in Inſcriptione Horatius vocetur non Canonicus Ordinarius , ſed tantum Præfectus Cæremoniarum ſcripta videtur ante Annum MDCXI.

Agunt de Scriptore noſtro cum laude Boſca de origine Biblioth. Ambroſ. lib 2. pag. 51 , & Sitonus in Monument. Familiæ Caſatæ : atque Abbas Trivultius in Catalogo Ordinariorum , de quo ſuo loco dicemus .

CCCCLXII.

CASATUS JOANNES PAULUS.

EX Joſepho Caſato , quem mox dignis laudibus proſequemur , atque Cæcilia Putea conjugibus, ortus eſt Mediolani Joannes Paulus nunc exhibendus . Præclarus hic Vir hujuſmodi verbis à Joanne Baptiſta Sylvatico in Colleg. Mediol. Cap. XXXV. unà cum Joſepho Patre collaudatur . „ Joſepho magni nominis Medico , morum probitate , & vitæ ſanctimonia illuſtri Patre natus , eſt præcellenti adeò ingenii acumine præditus , ut multis jam ante annis nullus in ea ætate par illi fuerit . In Latinis litteris optimè eruditus , Græcarum ſplendore magno minimè caret , & morum ſuavitate , atque ea modeſtia ornatus eſt , ut omnibus ſit carus , & in eum tanquam in virtutis ſingulare quoddam ſpecimen oculos dirigant &c. Hæc de vivente Scriptore noſtro tradebat Sylvaticus, neque immeritò , nam cooptatus in Phyſicorum hujus Urbis Collegium die XXVII. Aprilis Anno MDXC. nedum corporibus , ſed animis quoque Civium curandis operam dedit ; etenim in Canobiano Gymnaſio moralem Philoſophiam plurium annorum ſpatio publicè docuit. Deſideratus eſt ſuperioris Sæculi Anno duodecimo . Plura eum Manuſcripta Opera reliquiſſe aſſerit Curtius mox citandus , unicum tamen ſe reperiſſe ſcribit ſequenti titulo :

I. Explicatio Textus penultimi IV. Ethicorum Ariſtotelis ad Nicomachum, habita in Scholis Canobianis die XIII Martii MDCIII. à me Joanne Paulo Caſato Philoſophiæ , & Medicinæ Doctore &c. MS. in Biblioth. Braydenſi PP. Societ. Jeſu .

In Johannis Pauli commendationem hoc conſcripſit Epigramma Hercules Cimilioctus :

Patre ortus Medico , Sophiæ , ac Medicinæ ab Achivis
Ore hauſit lato dogmata prope puer .
Quid plura expectas ? niſi quod ſi ſuppetat ætas
Uſurpet laudes docte Galene tuas .

Extat inter Cimilioctii MSS. Carmina in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum .

Vide Curtium de Script. Medicis Mediol. pag. 113.

CCCCLXIII.

CASATUS JOSEPH.

JOſeph Caſatus Rocchi Cauſidici Collegiati Mediolanenſis , & Catharinæ Raynonæ Jugalium filius à teneris annis magnam præſetulit indolem ad virtutis , atque eruditionis famam ſibi conciliandam aptiſſimam . A Parente poſt minora ſtudia Patavium miſſus , in Medica Facultate Bernardinum Paternum , & Victorem Trincavellum celeberrimos illius Academiæ Profeſſores , Magiſtros habuit ; hujuſque poſtremi Lectiones ſibi traditas notis auxit , ut paulo poſt memorabimus . Muſarum cultorem eximium fuiſſe innuunt , quæ de Trincavello ſcripſit Carmina ex Curtio infra recitanda . In Patriam regreſſus Laureâ honeſtatus , & magni à cunctis habitus Anno MDLXIX. Collegium Phyſicorum ingreditur , cùm jam duos ante annos , peſtifera lue Mediolanum vexante , publicæ ſalutis Curator pro ea Urbis Porta , quæ Romana vocatur, conſtitutus fuiſſet . Genuit Joannem Paulum , de quo egimus ſupra ; cumque obiiſſet Anno MDXCIV. in paternum Sepulcrum illatus eſt in Templo Sanctæ Mariæ Pacis ; cui hæc inſcripta ſunt :

D. O. M.
ROCCHVS CASATVS
A MORTE VITAM SPERANS
SIBI ET HAEREDIBVS
POSVIT MDLXXIII.

Joſephi hæc ſupereſſe novimus :

I. Adnotationes, & defenſiones in librum primum Excellentiſſimi Trincavellii de præparatione , & uſu medicamentorum , contra cujuſdam objectiones MS. in fol. In fine hæc leguntur Ego Joſeph Caſatus Anno MDLXVIII. XIX. Februarii . Servatur in Bibliot. Braydenſi PP. Societ Jeſu .

II. Adnotationes in Lectiones Victoris Trincavellii Præceptoris ſui . MS. in fol ibid.

III. Epitaphium ejuſdem Trincavellii Carmine heroico conſcriptum extat in eodem Codice .

Agunt de eo Curtius de Script. Medicis Mediol. pag 3. & ſequenti ; Centorius de peſte pag. 322 , & Joannes Baptiſta Sylvaticus Coll. Medic. Mediol. c.32. & 35.

CCCCLXIV.

CASATUS NICOLAUS.

NIcolai Caſati Mediolanenſis Genitores extiterunt Joannes Ambroſius , & Margarita Cribella nobiliſſimi jugales , quorum curâ , atque ſolertiâ ille vel puer ad capeſſendum virtutis iter incitatus , cum præclaro vigeret ingenio , paucis exactis annis inter Inſubres Eruditos primas occupaſſe viſus eſt . Legum ſcientias præcipuâ diligentiâ coluit , atque in eis Doctor renunciatus à Juriſperitis Collegiatis in Patria floreotibus in Collegam adſcitus eſt Anno MDCXXXIV. Nobiliſſimo illi Cœtui Abbas præfuit , & non ſemel Conſultor , ut vocant , Juſtitiæ electus fuit. In celebri Palatino Gymnaſio Civilis Juris Interpres conſtitutus ad integra luſtra quatuor Juſtinianeas Inſtitu-

ſtitutiones prælegit Auditoribus, quorum non paucos doctrinæ ſuæ, atque virtutis reliquit hæredes. Frater ejus fuit Ludovicus Eques Ordinis Sancti Joannis Hieroſolymitani. Ipſe verò migravit à Sæculo Anno Salutis noſtræ quinquageſimo quinto poſt milleſimum ſexcenteſimum.

Teſtantur ejuſdem in legalibus ſtudiis eruditionem hæc Typis vulgata:

I. Præordinatio Lectionum non minus in Tyrocinio Juris, quam in Foro verſantibus maximè utilis, & perquam neceſſaria ad publicum commodum elucubrata. *Mediolani, apud Ghiſulphum*, 1661. in 4.
II. De Actionibus. *Mediolani, apud Rollam*, 1663. in 4.
III. De Teſtamentis. *Mediol. apud Ghiſulphum*, 1663. in 4.
IV. De Legitimationibus. Ibid.
Agunt de eo Picinellus in Athenæo pag. 430. & Sitonus pag. 250. Art. 903.

CCCCLXV.

CASATUS ROCCHUS.

JUlii Cæſaris Caſati, Joſephi, de quo paulo ante incidit mentio, filii præclara ſoboles fuit Rocchus quem ille ex Clara Cuſana lectiſſima Conjuge ſuſcepit. Cùm Medicam Artem diligentiſſimè didiciſſet, atque in ea Lauream fuiſſet adeptus, die XVIII. menſis Julii Anno MDCLVIII. Collegiatis Mediolanenſibus Phyſicis annumerari meruit. Multos per annos in ægrotorum morbis curandis Patriæ profuit, nactus propterea immortalitatem nominis apud eos omnes, quibus notus erat, nedum Inſubres, ſed exteros quoque. Filium genuit Antonium, qui cùm Societatem Jeſu ingreſſus fuiſſet Joſephi Avi ſui, atque Joannis Pauli Patrui Opera MSS., quorum ſuperiùs meminimus, in Bibliothecam Braydenſem intulit. Rocchus autem octuageſimum cùm attigiſſet Annum, quod ſenectute præpediretur, à medendo abſtinere ſtatuit, & nonnullis annis ſibi tantùm vivens, demum nonageſimo quarto mox lapſi Sæculi Anno morte ſunctus eſt. Jacet in Sepulchro, quod in Templo Sanctorum Angelorum apud Minores Obſervantes nuncupatos Parentes ſtruxerant, ubi hæ leguntur Siglæ:

D. O. M.
MATTHAEO FILIO CHARISSIMO
IMPUBERI DEFVNCTO
SIBI AC POSTERIS
IVLIVS CAESAR CASATVS
AC CLARA CVSANA
VV. PP.
AD MISSAM QVOTIDIANAM
PERPETVO CELEBRANDAM.
ANNO DOMINI MDCXX.

Scripſit:

I. De Cortice Peruviano.
Hujus Operis, quod periiſſe dolemus; nobis ſervarunt memoriam Clariſſimi Viri Sebaſtianus Badi Januenſis in ſuo Tractatu, quem eodem titulo ſcripſit; atque Riccardus Morton Anglus in libro de Morbis acutis univerſalibus Cap. 7. de Cort. Peruvian. pag. 49. Qui poſtremus hæc ait: „ Clariſſimus Roccus Caſatus in „ tertianis puris, vel ſpuriis, & in ipſis quartanis uſum „ Corticis convellit, quia eum frigidâ, & narcoticâ naturâ „ eſſe ſuſpicatur, unde (ut aſſerit) ſpiritus pro tem„ pore quadantenus forſan obdormiſcunt, & veluti à „ ſuccis narcoticis hebetantur; at poſt inducias paro„ xiſmi vehementiores, & humore peccante inde vel „ aucto, vel in partes nobiliores tranſlato, vel magis „ putreſcente, diriſſimi morbi ſuccedunt &c.
Ipſi dicatus fuit liber Petri Pauli Parravicini: *Avvertimenti ſopra i bagni del Maſino. Mediol. apud Cardium*, 1658. in 12.
Ex Curtio de Script. Medicis Mediol. pag. 113., & ſequenti.

CCCCLXVI.

CASNEDI CAROLUS ANTONIUS.

CArolus Antonius Caſnedi Franciſci Mariæ Regii Senatoris Mediolani, & Catharinæ Rummæ filius, ex clariſſima Familia natus Mediolani, Societatem Jeſu ingreſſus, poſt conſueta Scientiarum ſtudia docuit in Collegio Braydenſi Philoſophiam, ac Theologiam Scholaſticam, alia interim exercens miniſteria in ſalutem animarum, quibus excolendis ſacras Miſſiones per Villas, & Oppida magno labore Autumnalibus feriis obibat. Cum Nobiliſſimo Comite de Melgar ad Matritenſem Aulam profectus, ſubſtitit ibi pluribus annis Sacræ Inquiſitionis Qualificator; cumque eodem Excellentiſſimo Comite in Luſitaniam deinde tranſiens, manſit non paucos alios annos Uliſipone, iiſdem honoribus decoratus. Præfuit etiam Viſitator, & Præpoſitus Provincialis toti Provinciæ Luſitanæ, ex qua dum regreditur, maligna febre correptus, ſumma pietate, quâ vixit, migravit ad Dominum.

Scripſit, vulgavitque quatuor Tomis in fol. ſequens Opus:

I. Criſis Theologica in ſelectiores hujus, & elapſi Sæculi Controverſias, Auctore Carolo Antonio Caſnedi è Societate Jeſu, olim in Mediolanenſi Univerſitate Theologiæ Magiſtro, dein in utraque Hiſpana, & Luſitana Inquiſitione Qualificatore. *Uliſipone, ex Typographia Regia Deslandenſiana, Anno* 1711.
De eo Siton. in Mon. Familiæ Caſnediæ; atque hæc à Suis accepi.

CCCCLXVII.

CASNEDI FRANCISCUS MARIA.

FRanciſcus Maria Caſnedi Joannis Baptiſtæ Sacri Romani Imperii Nobilis, Regiique ad Helvetiorum Remp. Legati, & Violantæ Milliæ Conjugum filius, primam aſpexit diem Mediol. Anno MDCII. die X. Auguſti. Legum Scientiis animum adjecit, ac Laureâ promeritâ, inter JCC. Urbis Comenſis, unde originem trahebat, cooptatus fuit, tum Decurionibus ejuſdem Civitatis adſcriptus. Mox Regii Fiſci generalis Patronus eligitur, & in virtutis præmium Quæſtor conſtituitur Ordinariorum Redditaum Magiſtratus. Deinde Conſcriptus Inſubrici Senatus Pater & publicæ Salutis Præſes declaratur, adjecto honore Secretioris Conſiliarii. Regiæ quoque Catholicæ Majeſtatis nomine plures Legationes obivit, ad Aulas videlicet Pontificiam, Hetruſcam, Genuenſem, & ad Helveticos Fœderatos. Migravit è vita Anno MDCLX. ætatis ſuæ LVIII. Tumulatus jacet in Eccleſia Collegiata Sancti Thomæ, quæ in Terra amara cognominatur, in Sepulchro paterno ante Aram Sancti Caroli Juriſpatronatus Familiæ ſuæ, ubi hoc legitur Elogium:

IOANNI BAPTISTAE CASNEDO
REGIO RATIONATORI
PARENTI OPTIME MERITO
FRANCISCVS MARIA CASNEDVS
EX QVAESTORIBVS MAGISTRATVS
REDDITVVM ORDINARIORVM
ET PROCVRATOR GENERALIS
EXERCITVS S. C. M. SIBIQVE
ET POSTERIS P. MDCXL.

Edidit:

I. Conſilia plurima legalia in fol., de quibus nos monuit JC. Sitonus amiciſſimus à ſe viſa aſſerens.
II. Informazione per lo Stato di Milano contra il Regio Fiſco, e Stefano Baldi; ſopra la pretenſione, che hanno, che le Taſſe dovute da quelle Provincie, che

non

Digitized by Google

non hanno alloggiato Cavalleria ordinaria, cedano a beneficio loro. *Mediolani, ſine Impreſſ. 1634. in fol.* pagg. 40.

III. Allegationes plures in Collectionibus JCC. Mediolanenſium.

Ejus meminere cum laude Sitonus in Monument. Famil. Caſnediæ. Jo Franciſcus Foſſatus memor. Hiſt. bell. Ital. Gualdus Hiſt. univerſ. part. 2. lib. 10., & part. 3. lib. 1. Petrus Angelus Lavizarius in Hiſt. Vulturenæ lib. 10. Tattus in Annal. Sacris Comenſ. Tom. 1. Decad. 2., & in Append. ad Decad. 3. Tom. 3. Joſeph Benalius Hiſt. Magiſt. Extraord. pag. 182. Carolus Hieronymus Cavatius Somalia in Deſcrip. Stat. Mediol. pag. 6., & Beretta in Schedis.

CCCCLXVIII.

CASOLA PETRUS.

Exeunte Sæculo XV. & ſubſequentis initio floruit in hac Inſubrum Metropoli Petrus Caſola Vir in Eccleſiaſticis Ceremoniis eruditiſſimus. Inter purpuratos Maximi Templi Canonicos, quibus Ordinariorum cognomen ab antiquiſſimis temporibus adjectum eſt, numerabatur Petrus noſter Anno MCCCCLXXVIII. atque Ambroſianum Ritum editis Voluminibus inferius enumerandis egregiè juvit. Guidoni Antonio Arcimboldo hujus Urbis Archiepiſcopo gratiſſimus fuit ob doctrinæ, morumque candorem ſingularem. Guilielmum Durandum Mimatenſem Epiſcopum, qui Rationale Divinorum Officiorum pro Romanæ Eccleſiæ Ritibus elaboravit, æmulatus eſt Caſola noſter, ut noſcent Eruditi ex paulo poſt enunciandis. Emortualis tanti Viri Annus ſeptimus fuit Sæculi XVI.

Habeat nunc Lector Operum ejus Indiculum.

I. Rationale Ceremoniarum Miſſæ Ambroſianæ: in fine ſic legitur: Ambroſius de Caponago impreſſit apud Alexandrum Minutianum MCCCCXCVIII. Vigiliæ SS Gervaſii, & Protaſii, in 4.

Editio nobiliſſima hujus Operis in pergameno cum miniaturis, & auro, ac ſtemmate Auctoris ſervatur in Bibliotheca Canonicorum Lateranenſium Sanctæ Mariæ Paſſionis.

II. Epiſtola nuncupatoria præfixa Breviario Ambroſiano, quod edidit Anno MCCCCXC. ad Guidonem Antonium Arcimboldum Archiepiſcopum. Hujus Codicis Exempla duo vidimus in membrana impreſſa, unum in Sacratio Metropolitanæ, alterum verò in Bibliotheca Ambroſiana.

Variantes Lectiones, quæ occurrunt in Pſalterio hujus Breviarii à Caſola editi, & differunt ab his, quæ habentur in Beroldo, aliiſque Ambroſiani Ritus Codicibus tam veteribus, quam novis, non exiguo labore collegit, & adnotavit Eruditus quidam Anonymus, quem tamen, licèt ſuſpicio eſſe poſſit, non auſi ſumus inter Mediolanenſes recenſere. MS. eſt juſtæ molis in fol. atque, ut caracter innuit, ſuperioris Sæculi initio conſcriptus. Eum inter plurima ad Ambroſianæ Eccleſiæ Ceremonias ſpectantia magno ſtudio undique collecta ſervat apud ſe Vir nobis ſummæ amicitiæ neceſſitudine conjunctiſſimus, & de quo ſæpiùs verba fecimus, Canonicus Joannes Andreas Iricus.

In Bibliotheca ejuſdem Metropolitanæ Baſilicæ ſervatur Codex inſcriptus:

III. Rubrica Breviarii Reverendi Caſolæ cum multis aliis, ut infra.

1. Rubrica Pſalmorum ordine alphabetico.
2. Interſtitium inter certas Solemnitates mobiles, deſcriptas in præſenti Rubrica.
3. Hymni ordinarii numero LII.
4. Hymni extravagantes numero XI.
5. Solemnitates, & Feſtivitates mobiles, cum variis adnotationibus.
6. Rubrica Dominicarum.
7. Rubrica Feriarum, & Dominicarum, & Lectionum legendarum
8. Quibus coloribus utitur Eccleſia Ambroſiana in veſtiendis Altaribus, & Sacerdotibus.
9. Indulgentiæ conceſſæ in Solemnitate Corporis, & Sanguinis Jeſu Chriſti per Urbanum IV. & Martinum V.
10. Pſalmi qui leguntur in Natale Domini.
11. Reformatio, & Inſtauratio Miſſæ Ambroſianæ facta tempore Domini Franciſci de Parma Archiepiſcopi Mediolani Anno MCCCIV. Pontificatus ejus IX. extracta ex antiquiſſimo Miſſali Eccleſiæ Mediolanenſis.
12. Coronatio Sigiſmundi Imp. facta Mediolani die XXV. Novembris Anno MCCCCXXXI., in fine cujus ſic legitur = Scripta per me Franciſcum de la Cruce Primicerium, & Ordinarium Eccleſiæ Mediolanenſis pro futura rei memoria, quoniam præmiſſa ſic fieri vidi, & eis præſens fui in ipſa Coronatione aſſiſtens præfato Archiepiſcopo meo. = De hoc Opere infra dicendum in Franciſco Crucejo.
13. De repoſitione Reliquiarum Eccleſiæ, ſeu Baptiſterii S. Joannis ad Fontes demoliti.
14. Benedictio Vexilli bellici Sancti Ambroſii.
15. De traditione Vexilli.
16. Benedictio Vexilli, ſeu Imaginis Sancti Ambroſii.

Omnia uno Volumine MS. in ſupradicta Bibliotheca, ſign. F. num. 52.

Hunc Codicem laudat Puricellus Diſſert. Nazar. Cap. XLVIII. num. 7. ubi etiam fragmentum ejus recitat.

IV. Ceremoniale Miſſæ Ambroſianæ editum Anno MCCCCXCIX., de quo videndus Cl. Saxius in Opere citando.

In Sacratio autem ipſius Baſilicæ Metropolitanæ viſitur Codex Sacer Evangeliorum in fol. magno membranaceo litteris rubro-nigris, & deauratis, cum miniaturis elegantiſſimis, qui olim ad Scriptorem noſtrum ſpectabat. Adeſt enim ejus Protome in fronte Codicis cum his litteris in circulum diſpoſitis = Presbyter Petrus de Caſolis = In fine autem legitur Epiſtola Franciſci Caſtelli latina, quæ ſic incipit: Franciſcus Caſtellus Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ Vicedominus, & Ordinarius Reverendiſſimo D Archidiacono, cæteriſque ejuſdem Eccleſiæ Diaconibus de præſtantia, & uſu iſtius Codicis &c.

Edidit etiam Caſola ſuis impenſis Librum Litaniarum Triduanarum Anno MCCCCXCIV. de quo Puricellus in Vita Laurentii Littæ pag 342., & in Diſſertatione Nazariana. Vide quoque Cl. Saxium in Hiſt. Typog.

Imprimendum etiam curavit Speculum Matutinalis Officii Ambroſiani, de quo alibi agemus.

Agunt de Caſola noſtro, præter laudatos Scriptores, Antonius Poſſevinus in Apparatu Tom III. Antonius Verdet. Supplem. Biblioth. Geſneri, & Picinellus in Athenæo pag. 460.

CCCCLXIX.

CASORATUS JO. BAPTISTA.

Eos inter Mediolanenſes Cives, qui pietatem eniχiùs coluere, non ultimo loco habendus eſt Joannes Petrus Caſoratus, cujus parentes, actaque cætera ignoramus. Memoriam Viri ſervavit poſteris Pater Mazzucchellus in ſuis Schedis, tametſi verbis breviſſimis, ex quibus tantumodo intelleximus Sacerdotem eum fuiſſe, piiſſimis præditum moribus, magnoque cum labore, rudi licèt idiomate, librum ſcripſiſſe utiliſſimum ad Eccleſiaſticas res hujus Urbis cognoſcendas, cui titulus eſt ſequens ita

I. Tractaro utiliſſimo a le anime devote, cioè de le Indulgentie, & Corpi Sancti, che ſono nelle Gieſie de la Citade de Milano: etiam in alcuni altri lochi, che ſono nel Comitato de la dicta Citade: como ſi trova per antiqui regiſtri & Privilegij autentici. *Mediolani, Anno 1498, in 4.*

Extat apud Advoc Siton.

CCCCLXX.

CASSAGUS MATTHÆUS.

Matthæi Caſſagi memoriam nullus, præter ipſum ſervavit, ac nos hanc deprompſimus ex Codice paulo poſt recenſendo, in cujus Epiſtola nuncupatoria ſemet nuncupat Mediolanenſem. Hermetem Vicecomitem adoleſcentem præclariſſimæ ſtirpis in litteris erudivit diligentiſſimè, atque ut mores ejus ad optimam normam componeret non verbis tantummodo, ſed etiam ſcriptis contendit. Id teſtatur Opus illius hoc titulo inſcriptum:

I. Ragionamento della vera Nobiltà, al Nobiliſſimo Meſſer Hermes Viſconti. MS. Sæculi XVI. in 4 Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

CCCCLXXI.

A

CCCCLXXI.

à CASSANO GEORGIUS.

IN Oppido Caſſano ad Abduam flumen ſito, Mediolanenſis Ducatus, atque Diœceſis Cremonenſis, primam vidit diem Georgius, cujus hoc loco damus Elogium. Quibus tabulis ſententiam ſuam Picinellus, qui eum inter Eruditos Carcanæ Gentis in Athenæo ſuo pag. 551. collocat, confirmare poſſit, ut ingenuè fateamur, ignoramus. Ætas ſanè, Prædicatorii Ordinis Inſtitutum, & quod magis eſt Opera, ipſiſſimum eſſe Georgium noſtrum probant, quem Cl. Ariſius Cremonæ Litteratæ Tom. II. pag.

B

404. utpote in Cremonenſi Diœceſi ortum, non Carcanum, ſed à Caſſano dictum commendat. Falli autem (abſit injuria verbo) credimus Virum hunc alioqui doctiſſimum, cum de Georgio iſto ſcribentem citat Rovettam, quippe quod Scriptor iſte citatus de Georgio altero Mediolanenſi verba faciat, qui Anno MDXX. floruit, non de hoc noſtro, qui erat in vivis Anno MCCLXIV. quemadmodum loco ſuo dicemus, cum de Mediolanenſi Georgio erit agendum. Cæterum Scriptor hic, de quo nunc nobis ſermo eſt, primo Ordinis ſui Sæculo & pietate, & doctrina in Theologicis præcipuè diſciplinis præfulſit. A Picinello quoque decepti fuere Cll. Quetif, & Echard, qui nobis tradendo ab eo memoratum, licèt perperam, Georgium Carcanum, pro Georgio à Caſſano, ſcripſerunt Georgium Caſcanum, aut fortè error

C

fuit Typographi. Hujus eruditionem Opera teſtantur, quæ hic ſubjicimus.

I. Commentaria ſuper quatuor libros ſententiarum.
II. Commentaria in univerſam Ariſtotelis Philoſophiam.
Ex Ariſio loco citato.

CCCCLXXII.

De CASSANO THOMAS.

THomas ab Oppido Caſſano ad Abduam flumen in Mediolanenſi Ducatu, ubi natus eſt, cognomen ſortitus, ineunte Sæculo XV. inter Prædicatorum Ordinis Fratres, quorum Inſtituto nomen dederat, ſingulari eruditione, atque doctrina floruit.

D

Theologiam in primis coluit, & in præclarum Divini Verbi Præconem evaſit; atque facundiæ non mediocris teſtimonia dedit non ſine ingenti animarum lucro. Scriptores omnes nomen ejus effugerat, ſed ex libro Petri de Alva, qui inſcribitur *Sol veritatis* Radio 314. col. 2066. eum in Eruditorum Scenam revocarunt Quetif, & Echard in Scrip. Ord. Prædic. loco infra citando; unde Thomam Volumen ſcripſiſſe didicimus, ex cujus nuncupatoria ad Fr. Thomam de Firmo Prædicatorum Generalem Magiſtrum, qui Ordinem rexit ab Anno MCCCCI. ad MCCCCXIII. cognovimus Scriptoris noſtri ætatem.

Codex hunc præfert titulum:

E

I. Sermones, Reverendiſſimo in Chriſto Patri Fratri Thomæ de Firmo Sanctæ Theologiæ Doctori profundiſſimo, ac totius Ordinis Prædicatorum Magiſtro Generali digniſſimo, Fr. Thomae de Caſſano ejuſdem Ordinis Sanctæ Theologiæ Profeſſor.
Addunt Quetif, & Echard, nil amplius de hac Nuncupatoria tradere citatum Petrum de Alva, qui tamen fragmentum exſcripſit Sermonis de Purificatione B. V. cujus Thema eſt: *Statim veniet ad Templum Sanctum ſuum* &c. Codex MS. in Bibliotheca Barberina Romæ num. 91 in fol. membranaceo; ab eodem Petro de Alva viſus.
Advertunt etiam citati Scriptores, erratum fuiſſe in editione Operis Alvæ, quoniam in titulo ejuſdem Radii 314. legitur: *De Simone de Caſſano Ordinis Prædicatorum*: cum ipſo teſte vocetur in MS. non F. Simon, ſed F. Thomas. Cupimus & nos, ut iidem Auctores deſiderarunt, ex Volumine ipſo potiora de Thoma noſtro aliquem expiſcari.
Hæc ex laudatis Quetif, & Echard Tom. I. pag. 753.

CCCCLXXIII.

CASSINA ARDICUS, ſive ARDERICUS.

ARdicum, quem & Ardericum quandoque ſcriptum invenio, Caſſinam, è primis Juſtitiæ Conſulibus, qui ad hunc Magiſtratum regendum lecti fuere, cum Mediolanenſes exciſam à Friderico Oenobarbo Patriam inſtaurarent, prudentiæ ſingularis, & non mediocris apud concives ſuos exiſtimationis laudem conſecutum exiſtimabit quiſquis adverterit, debuiſſe tunc Inſubres contra irati Cæſaris, & aliarum illi faventium Civitatum vires Reipublicæ tales Rectores creare, qui plurimum in rebus agendis valerent. Conſulatum denuo geſſit Juſtitiæ Mediolani Annis MCLXII. Kalend. Martii, & MCLXVIII., & demum Anno MC' III. Quoniam verò non armis tantum, ſed & legibus ſulcienda erat renaſcens hæc Urbs, Ardicus cum ſex aliis in eo munere Collegis ſuis compoſuit eodem Anno:

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ.
Id ex veteribus Monumentis hauſtum in Collectionem ſuam intulit ſæpe laudatus Comes Octavius Archintus.
Agit etiam de ipſo Calchus Hiſt. Patriæ lib. X. pag. 220. atque Sitonus in ſuis Schedis.

CCCCLXXIV.

CASSINA MICHAEL ANGELUS.

MIchaël Angelus Caſſina in Urbe Mediolanenſi natus, auſterioris vitæ cupiditate accenſus Capuccinorum Ordini nomen dedit. Exactis annis aliquot in piiſſimo illo Cœtu, quibus ſemetipſum & litteris, & pietate exercuit, ad animarum lucra ſe convertit. Nam Divini Verbi præco eximius tantum eloquentiâ valuit, ut plures à via veritatis errantes è vitiorum cœno ad Chriſti ſemitas reduxerit. Religioſæ diſciplinæ ſerviđiſſimus Zelator magnam apud ſui Inſtituti ſectatores famam ſibi promeruit, à quibus non ſemel ad Definitoris Officium gerendum aſſumptus fuit. Vivebat ſuperiori Sæculo, ut indicat editio ſequentis Operis.

I. Il Martirio di S. Carlo Borromeo Arciveſcovo di Milano. *In Milano, appreſſo Gio. Battiſta Bidelli*, 1623. in 4. Hanc Panegyrim habuerat Auctor die IV. Novemb. ejuſdem anni.
Scripſit etiam:
II. Varj Panegirici. Servantur in magno MS. in fol. apud Suos in Cœnobio Immaculatæ Conceptionis in Suburbio Portæ Orientalis Mediolani.
Agit de eo F. Dionyſius Genuenſis in Biblioth. Capuccinorum, edit. 2. pag. 253., & Picinellus in Athenæo pag. 424.

CCCCLXXV.

CASSINA RAPHAEL.

MIchaëlis Angeli, quem mox laudavimus, Agnatus, & fortè Frater fuit Raphael Caſſina, qui & ipſe Capuccinorum Regulam profeſſus eſt ſuperioris Sæculi initio. Vir fuit non piiſſimis tantum moribus illuſtris, ſed eruditionis etiam laude celeberrimus. Quæ autem inter Clauſtra, ubi ſacras didicerat litteras, ad privatam ſibi doctrinam comparaverat, in publicam quoque utilitatem Chriſtianæ Plebis convertere ſtuduit. Facundas igitur, & divini honoris zelo fervidas ſæpius habuit ad populum conciones, quibus & Chriſto animas, & ſibi famam acquiſivit.

Edidit:

I. Conciones plures de Sanctis. Teſte Dionyſio Genuenſi infra citando.

II. Pa-

II. Panegirico di S. Carlo Borromeo. *In Milano, appreſſo il Bidelli*, 1622. *in* 8.
Eam publicè in Metropolitana habuerat Anno MDCXVIII.

III. Alii quamplurimi Sermones. MSS. apud Suos.
Agunt de ipſo citatus Dionyſius in Biblioth. Capuccinorum, edit. 2. pag. 281., & Picinellus in Athenæo pag. 478.

CCCCLXXVI.

De CASSINIS SAMUEL.

SAmuel de Caſſinis Mediolanenſis, qui Sæculo decimo quinto exeunte magnam ſibi eruditionis laudem comparavit, cum ad perfectioris vitæ inſtitutum capeſſendum anhelaret, Sancti Franciſci Regulam in eo Cœtu, qui Obſervantium appellatur, profeſſus eſt. Eum in Cœnobio Sanctis Angelis dicato, atque in Suburbio Portæ Novæ hujus Metropolis ſito habitaſſe Anno MCCCCXCIV. ex ipſius Opere num. I. infra laudando cognovimus. Cæterum nedum Philoſophiam, & Theologiam calluit, verum & Poëticam facultatem diligenter excoluit. Amiciſſimus fuit F. Bernardini de Buſtis, cujus laudes ſupra narravimus, quem etiam, ut patebit ex num. IV. ad Deiparæ conſcribendas laudes incitavit. Acta reliqua ejuſdem, atque Annum, quo deſideratus eſt, hactenus & nos, & ſui Ordinis ſectatores latet: boni ergo conſulant Eruditi pauca hæc à nobis fortè fortuna inventa.

Samuelis Opera hæc reperimus:

I. Liber Iſagogicus editus Anno MCCCCXCIV.
II. De Immortalitate Animæ ad Ludovicum Mariam Sfortiam Mediolani Ducem, eodem Anno.
III. Invectiva contra Prophetiam Fratris Hieronymi. Anno MCCCCXCVII.
IV. Epiſtola Elegiaca ad Fr. Bernardinum de Buſtis, qua eum hortatur ad Laudes B. Virginis Italico Carmine conſcribendas.
Videndus Cl. Saxius in Hiſt. Typog.

CCCCLXXVII.

De CASTANO AUGUSTINUS.

AUguſtinus de Caſtano Mediolanenſis emenſis inſcriptorum Scientiarum curriculis, divino famulitio addicere ſe cupiens, Clericorum Regularium, qui Theatini communi vocabulo nominantur, Congregationem elegit, in qua, poſtpoſitis omnium caducarum rerum impedimentis, Deo, ſibi, ac proximorum ſaluti diligentiſſimè vacare poſſet. Philoſophiam, atque Theologiam, quas ſedulò didicerat, Majorum juſſu, qui Viri ingenium admirabantur, in primariis Urbibus Italiæ cæteros edocturus conſtituitur. Eas igitur publicè Auditoribus tradidit in Collegiis Bononienſi Sancti Bartholomæi in Porta, atque in Patavino Sanctorum Simonis, & Judæ. Non rarò etiam ob ſingularem prudentiæ laudem aliis ſuis Inſtituti Domibus præfuit, & ad non paucos annos Viſitatoris officium adminiſtravit. Pluribus Comitiis Generalibus interfuit Definitoris munere decoratus.

Vulgavit Opus Argumenti difficultate, ac novitate mirabile:

I. De maxima ſupernaturali Agnus Dei virtute. *Verona*, 1669. *in* 4.
Agit de eo Picinellus in Athenæo pag. 2.

CCCCLXXVIII.

CASTELLANUS ALBERTUS.

FLorentiſſimo Prædicatorum Ordini cum ſe addixiſſet Albertus Caſtellanus Mediolanenſis, atque inter Alumnos nobilis Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum (quod Ludovicus Maria Sfortia, Maurus
A appellatus, Mediolani Dux erexit, & magnificè dotavit in Suburbio Portæ Vercellinæ hujuſmet Urbis) cooptatus fuiſſet, Theologicas Scientias ita coluit, ut tamen cum eis non modicam & Legum Civilium, & Pontificii Juris peritiem conjungeret. Verſatiſſimus idcirco in utraque facultate ſæpius in Cauſis à Civibus, & Optimatibus expetebatur, ut vel interioris, vel exterioris Fori controverſias conſilii ſui gravitate, atque prudentia dirimeret, aut ſedaret. In his nunquam interruptis ſtudiorum laboribus plures traduxit Annos, donec omnium cum luctu migravit è vita in ipſo Gratiarum Aſceterio, cui non ſemel præfuerat, Anno præſentis Sæculi quinto decimo.

Ipſi famam æternam conciliant, quæ hîc recen-
B ſemus Opera:

I. De Immunitate Eccleſiaſtica contra quemdam nomine ſuppreſſo. Opus omnium plauſu exceptum. *Mediol. ſine anno, & Typographo, in fol.*
II. Opuſculum de Colonica. *Mediolani*.
III. Parenæſis de identitate Sacrorum Oſſium S. Auguſtini. *Mediol.* 1698
IV. Allegationes in utroque Jure, quæ ſimul collectæ plures Tomos conficerent. MS. apud Suos.
Laudatur a Quetif, & Echard inter Script. Ord. Prædicatorum Tom. II. pag. 789.

CCCCLXXIX.

CASTELLETTA RHAUDENSIS VICTORIA.

C EXeunte Sæculo XVI. floruit inter Inſubres Matronas præclariſſimi nominis erudita Victoria Caſtelletta Rhaudenſis. Hæc fœmineas artes indignata, Muſas tantummodo colere ſtatuit, atque amœnioribus ſtudiis tanta contentione vacavit, ut Latino Idiomate nedum expeditiſſimè loqueretur, & ſcriberet, verùm etiam Carmina cuderet elegantiſſima. A variis Academicorum Cœtibus expetita, ſummiſque laudibus ab ætatis ſuæ doctis hominibus celebrata eſt, mirantibus univerſis in muliebri ſexu tantam eruditionem. His animi dotibus honeſtiſſimi accedebant mores, candor quidam ingenuus, &, quod in hujuſmodi fœminis rarum eſt, humilitas admiranda, qua ſe, reſque ſuas extenuare conſueverat. Plurimi verùm apud Eruditos habebatur, ut non deeſſent, qui à ſe conſcripta Volumina ad eam mitterent, ejuſ-
D que præſtolarentur judicium. Invidit eam terris acerba mors circa Annum Reparationis noſtræ MDCXVIII.

Tantæ Mulieris commendant doctrinam:

I. Carmina Italica. Extant in libro, cui titulus: Rime di varj Uomini illuſtri. *Venezia, per il Somaſcho*, 1591. *in* 8.
II. Plura alia Carmina tam Latina, quàm Italica ſervantur in MS. Codice variorum illuſt. Virorum, & Fœminarum Poematum in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium Cœnobii Morimundenſis in hac Mediolanenſi Provincia, ſign. 178. in 4.
In Collectione Gherardi Borgonii Albenſis edita Anno MDXCIX. leguntur ad ejus commendationem Carmina Italica Camilli Patellani.
E Scripſit ad eam Epiſtolas IV. Eques Bernardinus Marlianus Mantuanus, quæ ſunt inter ejuſdem impreſſas Venetiis apud Societ. minimam 1601. in 8. pagg. 81. 119. 198 & 244. in quarum una data die XX. Martii MDXCI. Opera ſua ad Victoriam mittit, earumque judicium ad ipſa expectat.
Agit etiam de ea Camillus Camilli in ſuo libro inſcripto: Impreſe Illuſtri, part. I. pag. 181. ubi Victoriæ noſtræ Academicum Inſigne profert.

CCCCLXXX.

De CASTELLETO PETRUS.

PEtrus ab Oppido, in quo natus eſt, Caſtelleto ſcilicet in Mediolanenſi Ducatu, atque Novarienſi Diœceſi, haud procul Ticino flumine, cognominatus, Ordinem Eremitarum Sancti Auguſtini

nuncu-

nuncupatorum amplexus ſuit in Papienſi Cœnobio Sancti Petri ad Coelum Aureum. Ideo à B. Andrea Bilia, quem congruis laudibus proſecuti jam ſumus, in Hiſtoria Mediolani Papienſis dictus eſt, quod verè profeſſione religioſa talis ſuerit, non natalibus. Scholaſticis diſciplinis amœna quoque Muſarum ſtudia conjunxit. Oratoriæ etiam ſacultatis non ignarus extitit, ſic tamen, ut jure Ludovicus Antonius Muratorius V. Cl. in Præfatione Operis, quod loco primo memorabimus, hæc ſcribere non dubitaverit de Auctoris noſtri Oratione: „ In qua ſi fortè eloquentiam, Latinique Sermonis elegantiam, quæ tamen „ Mediolani, ac in aliis Italiæ Urbibus ea tempeſtate multis erat cordi, fruſtra requiras, æqui nihilominus, bonique ſacias velim Scholaſtici hominis „ conatum, qui quamquam Oratoris munus rudi Sermone, & Scholaſtico ingenio obierit, vitiis tamen „ pro more diſſimulatis, nihil prætermiſit, quod in „ extincti Principis commendationem, gloriamque „ concederet; Et iſta quoque ad Hiſtoricam eruditionem non parum conducunt. „ Hæc ille. De Auctoris autem noſtri Parentibus, geſtis, & anno emortuali nullus, quod ſciamus, egit. Convertemus igitur ſtylum ad ea promenda, quæ ſcripſit:

I. Oratio habita in Funere Joannis Galeatii Vicecomitis Ducis Mediolani Anno MCCCCII. Vulgata eſt Palatinis Typis in Opere inſcripto: Ordo Funeris Joannis Galeatii &c. in Tomo XIV. Script. Rer. Ital pag 1021. ex Codice MS. V. C. Franciſci Ariſii Cremonenſis. Servatur etiam in Biblioth Ambroſiana MS. in Cod. ſign. B. num. 116. in fol. pag. 13.
Hoc Opus Lazarus Auguſtinus Cotta in ſuo Muſæo Novarienſi pag. 137 tribuit Jacobo de Caſtelleto Sancti Auguſtini Heremitæ, atque aſſerit ſervari in MS Codice, appellato il Valiſone, Archivii Cathedralis Novarienſis. Arbitramur igitur vel Petrum noſtrum in Sæculo Jacobum dictum, vel alium ab eo Orationem à Cotta enunciatam ſcripſiſſe; multi enim, teſte ſupracitato Andrea Bilia, in eo Funere Orationes paraverant, ſed Petrus noſter omnibus prælatus eſt, quod ſtirpem Ducis (ut ea Sæculi conſuetudo ferebat) nominatis gradibus uſque ad Æneam perduxiſſet Quid veroſimilius videatur Lectores nos doceant.

II. Genealogia Vicecomitum Mediolanenſium per Petrum de Caſtelleto. MS. in Biblioth. Regia Pariſien num. 9948. ex Montfauc. in Biblioth. Biblioth. MSS. Tom. II pag. 890.

III. Ecloga ad Franciſcum Sfortiam. Extat ibid. MS. num. 6503.
Laudat Auctorem noſtrum præter citatos Scriptores Creſcentius in Amphit. part. 2. MS. in Biblioth Fratrum Marchionum Vicecomitum, ubi plura de hujus Familiæ de Caſtelleto antiquitate reperiuntur.

CCCCLXXXI.

CASTELLUS BENEDICTUS.

IN Benedicto Caſtello Mediolanenſi, cujus nunc meminiſſe debemus, præcocem quandam ingenii, morumque maturitatem reperient Lectores noſtri. In ipſis paternis ædibus ſeveriſſimo Carmelitarum, quos Sancta Virgo Thereſia ad primævum rigorem Regulæ traduxit, Inſtituto, cui poſtmodum nomen dedit, jejuniis, atque inculpatæ prorſus vitæ integritate præludere viſus ſuit. Ab omni ſolatiorum genere, ubi vel minimum innocentia periclitari poſſet, piiſſimus adoleſcens conſtantiſſimè abſtinebat. Quam infans virginitatem Deo voverat, quemadmodum ab aliquibus aſſeritur, ut ſecuriùs ſervare poſſet ad præfati Ordinis Clauſtra convolavit, ubi Benedictus à Jeſu Chriſto cognominatus ſuit. Inter Tyrones tantam præſerebat modeſtiam, ut Præfectus Angelicam in eo conſpicatus indolem ſummis ipſum laudibus extolleret. Cum morum candore magnum conjunxit ingenium, ex quo dum fructus uberimos omnes præſtolarentur, acerba morte raptus eſt terris Cremonæ Anno ſuæ ætatis XVIII. die prima Februarii Anno MDCXXXVIII. Ejus effigies viſitur apud Suos in Cœnobio Mediolanenſi in Suburbio Portæ Novæ cum hac Epigraphe:

F. BENEDICTVS A IESV CHRISTO
PRAECOCITER SANCTVS
SAPIENS PRVDENS
XIV. ANNOS NATVS
DE IVVENVM DIRECTIONE
COELESTEM DICTAVIT OPELLAM
QVINQVENNIS EMISIT VIRGINITATIS
VOTVM
RENOVAVIT GRAVIOR
SERVAVIT ADVLTVS
SACER VIRGINI SOCIVS ANGELIS
LILIVM AETHERIS
QVARE COMMVNE DEPOSITVM
PVRIFICATIONIS SVAE PERVIGILIO
REDDIDIT DEIPARA COELO
AETATIS ANNO XVIII.
SALVTIS MDCXXXVIII.

Plures, ſi diuturniorem in terris traxiſſet moram, tanti Viri labores haberemus, quod ſatis oſtendit Anno ſuæ ætatis XIV. conſcriptus Liber:

I. De juvenum directione. Editum fuerit hoc Opus nec ne, Picinellus non tradit. Fortè adhuc inter Anecdota deliteſcit.
Commendant ipſum Joachimus à Sancta Maria ejuſdem Ordinis in Hiſtoria Fundationis Cœnobii Cremonenſis Sancti Imerii, & citatus Picinellus in Athenæo pag 79.

CCCCLXXXII.

CASTELLUS FRANCISCUS.

BReviſſimum Franciſco Caſtello Viro eruditiſſimo Elogium texuit Philippus Picinellus, ex quo præter ſutilia prorſus verba nihil nobis haurire licuit. Ea igitur in medium proferemus, quæ improbo ſatis labore undique collegimus. Patrem habuit Franciſcus noſter Bernardinum, & inter Clericos relatus, atque Sacerdotali dignitate præditus, Canonicis Baſilicæ Metropolitanæ prioris Ordinis, quos Ordinarios dicimus, Anno MDXXXII. annumeratus fuit, Mediolanenſem Eccleſiam adminiſtrante Hippolyto Cardinali Eſtenſe. Mirum profecto eſt, quæ, & quanta Vir iſte in ſtudiis Eccleſiaſticis inſatigabilis conſcripſerit, vetuſtiſſima Ambroſianæ Eccleſiæ Monumenta undique colligens, & poſteris à temporis edacitate ſervans. Sanctiſſimo Præſuli Carolo Borromæo acceptiſſimus ſuit; ejuſque Conſiliis in vaſtiſſimæ hujus Provinciæ negotiis Optimus Paſtor uti conſueverat. Deſideratus eſt Anno Chriſti MDLXXVIII.

Operum ejus ſeriem nunc ſubdimus:

I. Compendium Vitæ Principum Mediolanenſium. MS. in Regia Biblioth. Pariſienſi Cod. 10542. ex Montfauconio Biblioth. Bibl. MSS. Tom. II pag 97. Extat etiam in Biblioth. Metrop. Mediolanenſi ſic inſcriptum:
Compendium Vitæ Principum, & Ducum Mediol. in quo plura notabilia memoriaque digna eiſdem temporibus occurſa; ab eiſque diverſimodè geſta in Codicibus & notulis ſparſa, & in unum redacta per me Franciſcum Caſtellum Eccleſiæ Mediolan. Ordinarium: Anno Domini MDLXXII. ætatis verò meæ LXVII. MS. fol. ſig. ⊕ num. 88. extat ibidem.

II. De cauſa Inſtitutionis Veglonum, & Vegloniſſarum, & de quibuſdam Hoſpitalibus, & Eccleſiis Mediolani. MS. in 4. Cod. ſig. N. num. 300. in Biblioth. Ambroſ.

III. Status Eccleſiæ Metropolitanæ, Collegiatarum, & Hoſpitalium Mediolani. Anno MDLXVIII. MS. in fol. pag. 568. Cod. ſign. A. num. 112. Ibidem. Autographus ab altero continuatus extat in Archivo Capituli Metrop. Mediolanenſis.

IV. Opuſculum de Statu Mediolanenſis Eccleſiæ cum nominatione Suffraganeorum Metropoli Mediolanenſi ſubjectorum, ac præfatorum Officialium, Capellanorum, ac aliarum perſonarum in ea degentium, ac eorundem ſingulorum redditutuum, una cum tractatu nonnullorum Epiſcoporum Suffraganeorum, qui ſe retraxerunt à Metropoli Mediolanenſi. In eo

etiam

Digitized by Google

etiam deſcribuntur Sanctorum Corpora, ac Reliquiæ, quæ in ea Eccleſia requieſcunt, nec non Indulgentiæ. Poſtremò de Regimine ac principio Fabricæ ejuſdem Eccleſiæ à Franciſco Caſtello dictæ Eccleſiæ Canonico Ordinario ac Vicedomino cum Epiſtola Nuncupatoria ad Nicolaum Ormanetum Vicarium Generalem Archiepiſcopi. Dat. die VIII. Auguſti MDLXIV.

MS. Autog. extat in Archivo Ven. Fabricæ Eccleſiæ Mediolani

Ejus Exemplar ab Autographo apud Marchionem Gaſparem de Roſales ſervatur.

Itemque aliud apud Canonicum Joannem Andream Iricum.

V. Tractatus cui titulus: *Miſſa Pontificalis Ambroſiana in Cantu, quæ perſonæ, vaſa ſacra, paramenta, & utenſilia præparanda ſunt in Miſſa Pontificali Ambroſiana, & quidquid in ea agendum erit hic inferiùs adnotantur.* MS. in 4. juſtæ molis apud eundem Canonicum Iricum.

VI. Tractatus de Veſperis Pontificalibus Ambroſianis. Huic præfixa eſt Epiſtola Latina ad Jo. Angelum Arcimboldum Mediolanenſem Archiepiſcopum, quæ incipit: Obtuli Reverendiſſimæ Dominationi tuæ ſuperioribus diebus Miſſam Pontificalem Ambroſianam &c. quidquid autem in eo continetur ex libris vetuſtiſſimis, dictiſque Sacerdotum peritorum expiſcatus ſum &c. laudat Albertum Gallum Ceremoniarum Metropolitanæ Magiſtrum, & Michaelem Soycum Lectorem, dicti Alberti Vicarium, Viros doctiſſimos, & Ambroſiani Officii periſſimos; afferitque ſe hæc Opera ſcripſiſſe in exordio Pontificatus ejuſdem Arcimboldi. MS. in 4. juſtæ molis apud eundem Canonicum Iricum.

VII. Opus inſcriptum MDXXXVIII. die Veneris prima Martii. Repoſitio Corporum S. Dionyſii Archiepiſcopi Mediol., & Sancti Aurelii Epiſcopi in partibus Armeniæ poſt Altare Majus Eccleſiæ Mediolanenſis prope Tumulum Sancti Galdini præſentibus Jo. Maria Tonſo Vicario Archiepiſcopali, Capitulo, & quatuor Notariis. Ego Franciſcus Caſtellus interfui, & deſcripſi.

VIII. Carmina Latina ejuſdem Caſtelli ſuper ipſa reſponſione extant in Codice MS. in 4. ſig. E. num. 48. in eadem Biblioth. Metrop.

IX. Quodlibet, ſive Antiquitatum diverſarum Eccleſiæ Mediolanenſis liber ſcriptus Anno MDL. in quo hæc continentur:

1. Pro Architectura Templi Mediolanenſis Epiſtola Latina ſatis elegans Jo. Petri Vicecomitis Præpoſiti ad Præfectos Fabricæ de Archetypo Cathedralis Baſilicæ Medinlani. Dat. Id. Novembris MDXIX.
2. Litteræ variæ Latinæ Joannis Andreæ Vicomercati ad Jo. Petrum Vicecomitem. Dat. Anno MDVII
3. Ejuſdem Vicecomitis Litteræ Latinæ ad Georgium Guddium Romanorum Reginæ Secretarium, & iſtius ad eundem. Anno MDIX.
4. Aliæ ad Epiſcopum Sedunenſem. Anno MDXII.
5. Aliæ ad Paulum Cittadinio. Anno MDXIV.
6. Ad Abbates, Præſidentes, & Definitores Capituli Congregationis Caſſinenſis cum reſponſionibus. Anno MDXVIII.
7. Joanni Angelo Vicomercato Canonico Regulari Sancti Auguſtini cum reſponſionibus. Anno MDXVIII.
8. Epiſtolæ Presbyteri Baptiſtæ Scaravagii Decretorum Doctoris Jo. Petro Vicecomiti cum reſponſionibus.
9. Rime divotiſſime dell' Alma Natività del Redentore, del Scaravaggio ſuddetto.
10. Ejuſdem Scaravagii Carmina Latina.
11. Epitaphia Milonis, atque Natalis Archiepiſcoporum Mediolanenſium, exſcripta ex eorum Sarcophagis.
12. Aliæ Jo Petri Vicecomitis Litteræ ad Nicolaum Lazarinum Picentem cum reſponſionibus, & ejuſdem Vicecomitis. Anno MDVI.
13. Exercitationes Epiſtolicæ Latinæ, & Italicæ. Omnia MS. in Bibliotheca Metropolit. in 4. Cod. ſign. E num. 48.

X. Alius Codex inſcriptus: Quodlibet Civitatis Mediolani continet ut ſequitur:

1. Portæ, & Parochiæ.
2. Templa Idolorum reconciliata à Pontificibus, ſive Archiepiſcopis Mediol.
3. Antiquitates, quæ Mediolani erant.
4. Fundationes variarum Eccleſiarum.
5. Puſterulæ Civitatis Mediol.
6. Abbatiæ principales Civit Mediol.
7. Collegiatæ Eccleſiæ Mediol.

MS. in 4. ſign. L. num. 14. In Biblioth. Metrop., & in Ambroſ. ſign. N num. 295.

XI. Opuſculum cui titulus = Cognomina antiqua certarum Eccleſiarum = extitiſſe MS. in Bibliotheca Metropolit. teſtatur Puricell. in Monument. Baſil. Ambroſ. num. CCXXXIII.

XII. Recognitio Reliquiarum facta per Sanctum Carolum, Vicarium Proviſionum, atque Senatum Anno MDLXXI. die XVIII. Septembris à Franciſco Caſtello ſcripta. Extat in MS. ſign. E. num. 48. in Bibliot. Metrop.

XIII. Epiſtolæ plures Caſtelli ad Sanctum Carolum cum reſponſionibus ejuſdem ſervantur in magna Collect. Epiſt. ipſius Sancti Præſulis in Ambroſiana Biblioth. Datæ ſunt Anno MDLXX

XIV. In Sacriſtia Metropolitanæ adeſt liber Evangeliorum in pergameno optimæ notæ, ſpectabat ad Petrum de Caſolis, in fine ejuſdem eſt Epiſtola Latina ſic inſcripta: Franciſcus Caſtellus Sanctæ Mediol. Eccleſiæ Vicedominus, & Ordinarius Reverendiſſimo D. Archidiacono, cæteriſque ejuſdem Eccleſiæ Diaconibus S. P. D. tractat de uſu, & præſtantia ejuſdem Codicis. De hoc jam diximus in Petro Caſola.

XV. Extat ejus Epiſtola in laudem Camilli de Perego. In MS. ejuſdem Peregi, de quo ſuo loco, in Biblioth. Metrop.

Extat Codex memoratu dignus in ipſa Bibliotheca Metropolit. cui titulus: Lectiones, Paſſiones, & Depoſitiones Ritu Ambroſiano. MS. in pergameno litteris rubro-nigris in fol. Tomi II. Sæculi circiter XII. ſign. F. num. 56. & 57., & in fine ſic legitur: A me Franciſco Caſtello Eccleſiæ Mediolan. Ordinario aquiſitus &c. Anno MDXLV.

Laudatur à Sitono in Monum. MSS. Familiæ Caſtellæ, a Puricello pluribus in locis, atque a Picinello in Athenæo pag. 216.

CCCCLXXXIII.

CASTELLUS FRANCISCUS alter.

FRanciſcus Caſtellus Anno MDCLX. Mediolani editus eſt in lucem, parentibus Marchione Camillo Ordinariorum Reddituum Magiſtratus Quæſtore, atque Magdalena Craſſa. Minoribus ſtudiis imbutus legibus operam dedit, in queis Lauream adeptus Regii Fiſci Patrocinium ſuſcepit, Anno MDCLXXXIX. Luſtra tria, & ultra id munus exercuit ſumma prudentiæ atque doctrinæ laude conſpicuus, ut indicant paulo poſt memoranda illius Scripta. Plurimum etiam eloquentiâ valuiſſe cognoſcent Lectores candidi vel ex argumento Diſſertationum, quas habuit magno cum plauſu in eo Eruditorum Cœtu, quem in Ædibus ſuis cogere ſolebat Vir nunquam famâ moriturus Carolus Archintus præclaræ ſemper memoriæ. Italicam linguam tam egregiè calluit, ut inter Academicos *della Cruſca* nuncupatos pleniſſimis votis cooptari meruerit Anno MDCCX. Cubicularii honore à Sereniſſimo Maximiliano Bavariæ Duce, tum Regii Ducalis Senatoris dignitate à Cæſarea Catholica Majeſtate in Inſubriæ Senatu decoratus e vita migravit Anno hujus Sæculi XVII. die XXVI. Aprilis. Cadaver conditum eſt in Eccleſia Sancti Victoris Capuccinorum in Suburbio Portæ Vercellinæ hujus Urbis, nullo adjecto Elogio.

Hæc Opera hujus poſteris Viri teſtantur doctrinam:

I. Dell' immortalità dell' Anima: Diſſertazioni IV. MSS. extant apud Marchionem Soncini.

II. Vota plurima Fiſcalia eruditione ſacra, atque profana referta; Inter quæ duo eminent: primum ſcilicet, quod pro tuendis Juribus Regii Oeconomatus conſcripſit: alterum quo ejus ludi, cui nomen eſt *il Lotto*, iniquitatem oſtendit. MSS. ingentis molis apud Marchionem Camillum Auctoris filium.

III. Vntum ejus editum eſt in principio Chronici Sitoniani.

Epiſtola Senatoris Pandulphi Pandulphini, qua eum monet de ejus electione inter Academicos *della Cruſca*. Dat. Florentiæ die VI. Juuii MDCCX. Autographa ſervatur apud eundem Marchionem Camillum.

Eum commendant Benalius in Hiſt. Magiſt. pag. 183., atque Sitonus in principio Chronici laudati.

CCCCLXXXIV.

CASTELLUS LUDOVICUS AUGUSTINUS.

PRædicatorum Ordinem, in quo profeſſus fuit, doctrinæ ſuæ ornamentis plurimùm illuſtravit Ludovicus Auguſtinus Caſtellus Mediolanenſis, Conventus Patrii Sanctæ Mariæ Gratiarum ad Vercellenſem

ſem Portam alumnus. A teneris enim, ut ajunt, unguiculis ad omnem eruditionis copiam informatus, nedum ſacras, verum etiam profanas facultates ad ingenii ſui culturam ſedulò derivavit. Theologicarum quæſtionum Interpres peritiſſimus ſui Inſtituti Adoleſcentes plures annos è Cathedra docuit: neque tamen proximorum ſalutem curare deſtitit; etenim magna cum nominis ſui fama, Evangelii Præco primi nominis in Italia Divinum Verbum diſſeminavit. Pluribus in Urbibus Sanctiſſimæ Inquiſitionis munus à Summo Pontifice ſibi commiſſum & prudenter, & vigilanter exercuit; Cremæ ſcilicet primùm, tum Bergomi, atque poſtremò Veronæ. Vivebat adhuc Anno MDCLXXXIII. ſcribente Rovetta, ut aſſerunt Quetif, & Echard loco infra citando, ex quibus Auctoribus didicimus Caſtellum ſcripſiſſe hæc Opera:

I. Faſciculus Florum, ſive Elogia Sacra, Moralia, Evangelica, Feſtiva, Spiritualia, Panegyrica, & Funebria. *Bergomi*, 1682.
Subdunt Quetif, & Echard ſupra laudati: Quæ verò lingua, latina, an vernacula docere omiſit Rovetta.
II. Quadrageſimale, & Santorale. MSS. prælo parati, teſte eodem Rovetta.
Eum laudant citati Scriptores. Tom. II. pag. 699.

CCCCLXXXV.

CASTILLIONÆUS AEMILIANUS.

NUnc ad clariſſimam Caſtillionæorum Familiam manum apponamus, de qua tot Viri docti numerantur, ut Lector facile admiraturus ſit, nec unquam mihi perſuaſum fuiſſet inveniri potuiſſe fere L. Scriptores hujus tam illuſtris inter Mediolanenſes cognominis. Primus ordine alphabetico ſe prodit Æmilianus, qui ex ſerie genealogica mihi à Cl. Sitono perhumaniter exhibita originem ducit à Thoma Caſtillionæo Palatino Comite uſque ab Anno MCDXCVII. florente. A Cæſare verò, atque à Victoria Fregoſia conjugibus vitam traxit Æmilianus noſter, qui Annum decimumſeptimum ætatis ſuæ tantùm attingens Mundo valedixit, & celeberrimam Somaſchenſium Congregationem ingreſſus eſt Sæculo XVII. ineunte, in qua peregregios doctiſſimoſque Magiſtros habuit, nempe in Rhetorica P. D. Michaëlem Angelum Bottam ſui temporis Concionatorem magni nominis: in Philoſophia P. D. Joſeph Raggium, atque in Theologia Stephanum Spinulam operibus editis clariſſimum. Brevi interim tempore ex diſcipulo Magiſter Æmilianus efficitur, nam ſupradictarum facultatum primam docuit in celebri Collegio Ticinenſi, Sancti Majoli nuncupato, per X. annorum ſpatium ingenti plauſu, & ſuorum profectu non modico, qui de Viro tam docto nihil amplius eo, quod in Picinello legitur, nobis dederunt, & quod mirum eſt, ſilent de ipſo Schedæ Mazzuchellianæ; ideo nimis jejunos Lectores noſtros relinquere coacti ſumus. Adhuc vivebat Anno MDCLXX. quo imprimebatur Picinelli Athenæum. Tunc Auctor noſter Annum agebat XXXVIII. En ergo quod ab ipſo excerpſimus ſcripſiſſe:

I. La Vita della Beata Panacea Vergine, e Martire. *Milano*, 1666. *& iterum* 1671.
II. I diffetti delle Converſazioni. MS. prælo paratum fuiſſe aſſerit ſupradictus Picinellus pag. 170., è quo præter ea, quæ debeo humaniſſimo Sitono, hæc pauca ſumſi.

CCCCLXXXVI.

CASTILLIONÆUS ALOYSIUS.

EX Nicolao Caſtillionæo ortus eſt Aloyſius, qui majorum ſuorum exemplo Legum ſtudiis ſummopere deditus, in numerum Juris Conſultorum Nobilium hujus Urbis adſcriptus fuit Anno MDLXXIV. Fratrem habuit Chriſtophorum inſignem Phyſicum Collegiatum, de quo agit Sitonus in Chronic. MS. ejuſdem Cœtus. Litteris Aloyſius noſter enixè addictus, tantùm in eis profecit, ut inter primarios Patriæ Advocatos locum obtinere meruerit, nec jurgia Forenſia ipſum deflectere potuerunt ab aliis amœnioribus Studiis, ut infra videbimus. Ad Superos abiit Anno MDCVII. parata ſibi & amatiſſimæ Conjugi ultima ſede in Templo D. Hieronymi hujus Metropolis his litteris inſcriptis:

ALOYSIVS CASTILLIONÆVS
IVRISCONSVLTVS COLLEGIATVS MEDIOL.
COMES PALATINVS
IN VTROQVE FORO ADVOCATVS
SIBI BEATRICIQVE DE MARCHESIIS
DILECTISSIMÆ VXORI
AC POSTERIS SVIS
VIVENS COMMVNE PARAVIT M.
ANNO MDC. V. MARTII

Scripſit:

I. In Conſtitutiones Mediolanenſes Animadverſiones, expoſitis Excellentiſſ. Senatus Deciſionibus. MS. ingentis molis, extabat penès J. C. Blanchinum, uti indicavit Picinellus, & egomet legi in Catalogo Bibliothecæ ejuſdem apud Monachos Ciſtercienſes S. Ambroſii Mediol.
II. Ex Horatii, & Terentii Carminibus Sententiæ ſelectæ, cum Animadverſionibus ex pluribus aliis antiquis Poëtis collectis. MS. in fol. penes me. In fine legitur: Aloyſius Caſtillionæus. Anno 1581.
Videndi Sitonus, Beſſa Negrinus, aliique de Gente Caſtillionæa ſcribentes.

CCCCLXXXVII.

CASTILLIONÆUS ANGELUS.

DUas de pietate, atque doctrina Religiones optimè meritas illuſtravit Angelus Caſtillionæus, de quo nunc loquimur. Prima autem fuit Congregatio celeberrima Monachorum Sanctæ Mariæ Montis Oliveti, quam ingreſſus eſt Anno MDXXV. die II. Julii; & Prior extitit in eodem Monaſterio Anno MDXXXVIII. Altera verò FF. Ordinis Carmeli Congregationis, ut vocant, Mantuanæ, ad quam tranſiit Anno MDLVIII. Hic venerabilis Vir per X. annos continuos Genuæ Concionator extitit non tantùm tempore Quadrageſimæ, & Adventus, verumetiam infrà annum in Cathedrali Templo, atque in feſtivis diebus etiam poſt prandium Lectiones habebat cum magno Populi concurſu. Charus fuit ſummoperè Archiepiſcopo illius Urbis, necnon D. Carolo Borromæo, ut ex Epiſtolis infra à nobis recenſendis videre licet, atque tanti fecerunt ſacrarum litterarum Profeſſores ſui temporis Angeli noſtri Sententias in hac facultate, ut Theologus Januenſis communiter appellaretur. Obiit meritis, & annis onuſtus Anno MDLXXXIV. ſepultuſque jacet in Eccleſia Sanctæ Mariæ Angelorum. Accipiant nunc Lectores, quæ de illius Scriptis partim ex Carmelitis Annaliſtis excerpſi, partim nunc primùm egomet inveni.

I. Omelie LXXXV. per tutto l'anno diviſe in III. parti. *Milano, preſſo il Ponzio*, 1583. *in* 4. Nuncupatæ fuerunt ab Auctore Cardinali Borromæo, nunc inter Divos relato.
II. Oratio habita Mediolani Anno MDLXVIII. in Eccleſia Majori, ob quam multi Hæretici publicè, & coram populo eorum Sectam abjurarunt. Hanc edidit hortante præſtantiſſimo Cardinali Gabriele Paleotto. Ex Vagho infra a nobis citando.
III. Oratio altera in Funere Jo. Matthæi Giberti Epiſcopi Veronenſis, habita Venetiis. Ex eodem.
IV. Vitæ nonnullæ Sanctorum. MS. ex eodem.
V. Angeli Caſtillionæi Januenſis Theologi familiæ Alumni Carmeliticæ Dialogi ſex de animadverſione, et circumſpectione adhibenda in legendis Eccleſiaſticis Scriptoribus, præſertim Chryſoſtomo, Theophyla-

cto, Nazianzeno, Cyrillo, Tertulliano, Hilario, Ambroſio, atque Hieronymo, è quibus Auctoribus citantur pleraque inſigniter dicta, quæ ad tuendam Fidei Catholicæ ſinceritatem, & ad proborum morum inſtitutionem, nec non & ad noſtræ tempeſtatis convincendos Hæreticos plurimùm conferant.

Adeſt Elogium Gregorii à Montibus de hoc libro, & Index locupletiſſimus. MS. in Bibliotheca Ambroſiana ſign. I. num. 103 pagg. 318.

VI. Quadrageſimales Conciones, nec non Sermones de Sanctis, & Feſtivitatibus. MS. in fol magnæ molis. Extat in Bibliotheca ſui Ordinis S. Joannis ad Concham Mediol & pertinebat ad P. Magiſtrum Gregorium de Mediolano.

VII. Riſpoſta contro una lettera a lui ſcritta da Celſo Martinengo dimorante in Ginevra, in confutazione degli Eretici, data in Genova li VI. Luglio MDLIV. MS. in 4. pag. 105. ſign. G. num. 16. Extat in Biblioth. Metropolitanæ Mediolanenſis

VIII. Epiſtolæ plures tam Latinæ, quàm Italicæ ad S. Carolum Borromæum, cum iſtius Reſponſionibus ſunt in pluries laudata Collectione Ambroſianæ Bibliothecæ.

Agunt de eo Joſephus Falconus, Petrus Lucius Belga, Raphaël Sopranus, Antonius Poſſevinus, Auguſtinus Biſcarius, Hieronymus Ghilinus, Hippolytus Maraccius, Vaghus ſupradictus in Commentario FF. & Sororum Ord Beatiſſimæ Virginis Montis Carmeli, Congregationis Mantuanæ. *Romæ*, 1725. Picinellus in Athenæo pag. 33. aliique.

CCCCLXXXVIII.

CASTILLIONÆUS BARTHOLOMÆUS.

Divi Brunonis Inſtitutum non ſolùm ob aſſiduam Pſalmodiam, contemplationeſque commendari meretur, ſed etiam ut ſtudiis aptiſſimum ſuſpicitur, cùm tot dierum horis ſolitudini, ſilentioque addictis, vacare litterariis exercitationibus ejus aſſeclæ poſſint, dummodo Viri ad ipſum accedentes imbuti antea fuerint aliquo genere ſcientiarum. Iſtud planè elucet in Bartholomæo Caſtillionæo, de quo agimus, nam illud inſtitutum in laicali ſtatu ſuſcipiens, ſtudia, quæ in Sæculo colere incœperat, & ſollicitè proſequebatur, ita abſolvit, ut indicabunt Opera hìc paulo poſt recenſenda. Sub P. D. Paulo Torchio habitum ſumſit in celebratiſſimo Cœnobio Ticinenſis Carthuſiæ, ſic nuncupato, eo quia Mediolanum inter & Papiam ſitum eſt, Italiæ immo totius Europæ miraculo. E vivis abiit Caſtillionæus iſte Anno Chriſti MDCCXV.

Quæ poſt ſe ſcripta reliquit, ſunt:

I. Modo di fare un radio Solare mobile, col quale ſi terminano le ore aſtronomiche a qualſivoglia elevazione di Polo.

II. Breve Trattato della natura de' Venti, con la ſua figura.

III. Modo per formare un'Analemma, per far Orologi orizontali, con il quadrante deſcritto a qualſivoglia elevazione di Polo.

IV. Modo di tirar le ore Italiane nel ſopraſcritto Analemma, ed altre cognizioni per far Orologi Solari, con le ſue figure.

V. Varj Opuſculi d'Aritmetica, con le figure delle radici quadre, cube ec. e le loro ſpiegazioni.

VI. Altri d'Architettura Civile, in cui vi ſono molti diſegni appartenenti alla medeſima.

VII. Altri d'Aſtronomia, con varie ſorti di quadrante ingegnoſe, e molte cognizioni circa la medeſima.

VIII. Altri attinenti agli Edifizj d'acqua con le miſure di Milano, Pavia, ed altre Città.

Omnes MSS. extant in Biblioth. dictæ Carthuſiæ prope Papiam.

A Suis.

CCCCLXXXIX.

CASTILLIONÆUS BONAVENTURA.

Bonaventuræ Caſtillionæi nomen celeberrimum ſemper erit quoaduſque litteræ vigebunt, & utinam bonis avibus longo tempore vigeant, ſaltem in noſtra Italia, poſt tantorum Principum jacturam, qui in iis excolendis, protegendiſque totis viribus incumbebant, optimè noſcentes, quod ſine litteris nec Reſpublica, nec Principes ipſi, gloriam, & commodum unquam nanciſcerentur. Donatus itaque Caſtillionæus Phyſicus optimus, de quo ſuo loco cum laude ſermo erit, Pater Bartholomæi noſtri extitit Anno MCDLXXXVII. non verò MCDLXXXV. ut notat Picinellus, quod mendum facilè ab ipſa ſepulcrali Inſcriptione infra recenſenda, omnibus apparebit. Scientiis pietateque imbutus Clericalem inſtitutum amplexus eſt; & ita coluit, ut brevì, ſcilicet Anno MDXXI., Canonicus Scalenſis in hac Urbe efficeretur; nullis inde parcens laboribus inter litteratos primi nominis ſui ævi locum promeruit, atque Præpoſituram inſignis Collegiatæ S. Ambroſii Anno MDXLVI. obtinuit, & ad majora certè evectus fuiſſet, nam dignitatem quoque Inquiſitoris generalis totius Dominii Mediolanenſis obibat, niſi mors invida ipſum terris ſuſtuliſſet Anno MDLV. Fertur quod de S. Carolo Borromæo adhuc juvene Bonaventura noſter pronunciaverit, hunc Eccleſiæ Mediolanenſis Reformatorem, atque decus inſigne futurum. Jacet in atrio Canonicali Eccleſiæ Sancti Ambroſii, prope cujus Januam viſitur ejus Sepulcrum cum hac Epigraphe:

D. O. M.

FELIX ATQVE SVO DIGNVS QVI NOMINE VIXIT
HIC BONAVENTVRÆ CONTEGIT OSSA LAPIS.
CVI DECVS ET CLARÆ TRIBVIT PRÆCONIA LAVDIS
DOCTRINA INGENIVM STEMMATA VITA LABOR.
HÆRESEOS VINDEX ET RELLIGIONIS AMATOR
ET SACER AMBROSII PRÆSVL IN ÆDE FVIT.
IVLIVS HOS CINERI DEDIT ET GAVFREDVS HONORES
VT PATRVI ET LVCTVS SINT MONVMENTA SVI.

VIXIT ANN. LXVIII. MEN. II. DIES III. OBIIT IV. IDVS IVNII MDLV.

Ipſum

Ipſum Poſteris perpetuò commendabunt Opera, quæ ſcripſit, ſcilicet:

I. Gallorum Inſubrum antiquæ Sedes. *Mediolani*, 1541. *excudebat Antonius Caſtillioneus*, *in* 8. *& Bergomi*, 1554. Extat etiam inter Miſcellanea Italica Gaudentii Tom. II. pag. 453., & in Grævii Theſaur. Antiquitatum Italiæ Tom. I. pag. 2. necnon in Scoti Italia Illuſtrata pag. 347.
II. Notæ in Viros illuſtres Familiæ Caſtillioneæ.
III. Opuſcula de Thealdo Caſtillioneo Archiepiſcopo, ac de duobus Conradis, & Cæleſtino V. Pontif. ejuſdem Familiæ Ex Moriggia, & Picinello.
IV. Tractatus in Sacram Scripturam. Ex eiſdem.
V. Epiſtolæ variæ, quarum una ſatis prolixa extat in fronte libri contra Judæos, quem perperam Picinellus ſupradictus eidem Bonaventuræ tribuit, nam in ipſa Epiſtola poſt narrationem ejectionis Hebræorum ab Urbe Mediolani, operâ D. Ambroſii, aſſerit ſe procuraſſe librum à Marco Antonio Cagnola Magiſtratus Præſide, cui titulus: Judicium contra Judæos: ſubſcriptum à quatuor Theologis, nempe ut ſequitur:

„ Ego F. Bernardinus de Buſti Ordinis Minor. manu
„ propria me ſubſcripſi.
„ Ego F. Bartholomæus de Porris Senior, ut ſupra
„ ſcriptum eſt dico, & conſulo manu propria.
„ Ego F. Bernardinus Caymus, ut ſupra dictum eſt,
„ dico, & conſulo, & manu propria me ſubſcripſi.
„ Ego F. Hieronymus Tornielus ſuprafcripti Ord. Mi-
„ nor. idem dico, & conſulo, & in fidem præmiſſo-
„ rum me propria manu ſubſcripſi. Impreſs *Mediolani*, *in Officina libraria Gottardi Pontici*, *apud Templum D. Satyri anno Domini* 1548. *die* 7. *menſis Maji in* 4.

VI. Opera varia Philoſophica. Ex eiſdem.
VII. Epiſtola de Ocello Oppido, cujus apud Cæſarem mentio eſt, Ptolomæo verò dicitur Oſſello: extat inter Scriptor. Italiæ illuſtratæ pag 389.
VIII. Vite degli XI. Arciveſcovi di Milano Predeceſſori a S. Ambrogio. MS à me inſpectus, in quo legitur Epiſtola Auctoris, & ex ea hæc hauſi:

„ Bonaventura Caſtilliona Prevoſto di Santo Ambrogio
„ Maggiore al Clero, e Cittadini di Milano.

„ Nel ritorno dal Concilio d'alcuni Reverendiſſimi, e
„ non meno Cattolici, che dotti Veſcovi Spagnoli,
„ Io fui inſtato, e parte forzato a ridurre in uno
„ Volume le Vite degli XI. Santiſſimi Predeceſſori
„ al Beatiſſimo Patriarca Ambroſio, da me per mol-
„ tiſſimi anni ricercate, e con difficoltà ſcoverte, in-
„ vaghiti di portare qualche modello in Spagna della
„ Santa Chieſa di Milano, &c. MS. in 4. autograph. Cod. ſign L. num. 32. In Bibliotheca Metropolitana, & in Archivo Monach. S. Ambroſii Cod. ſign. A. num. 44.

Hunc MS Codicem laudat Puricellus Diſſert. Ambroſianæ num. 19. & aſſerit, aliud ſimile MS. Volumen extitiſſe apud Carolum Septalam.

Elogia Auctori huic celeberrimo ſcripſerunt in primis Andreas Alciatus, Benedictus Jovius, Gaudentius Merula, atque ex profeſſo mentionem de ipſo faciunt Petrus Gluſſianus in Vita D. Caroli, Jo. Petrus Creſcentius in Amphyteatro, Scriptores omnes de Gente Caſtillionæa, Geſnerus, P. Franciſcus Spinula in Epigram. Petrus Paulus Boſca in lib. de origine, & ſtatu Bibliothecæ Ambroſ. Abbas Ghilinus, Moriggia, atque Picinellus in Athenæo pag. 92.

CCCCXC.

CASTILLIONÆUS BRANDA.

BRanda Caſtillionæus nobiliſſimo apud Inſubres ſanguine Anno MCCCL. genitus, parentibus Maphæo, ſive Matthæo, atque Lucretia Porra, à teneris annis uberem eruditionis meſſem aſſiduo ſtudio conquiſivit. Juris tam Civilis, quàm Pontificii Sanctiones diligenter adeò pervolutavit, ut magni nominis JC. evaſerit, dignuſque habitus fuerit à Joanne Galeatio Mediolanenſium Duce, qui in Ticinenſi Academia inter publicos Legum Interpretes cenſeretur. Juriſperitorum Collegium ingreſſus eſt circa Annum MCCCLXXIV. Tantam quoque prudentiæ laudem aſſecutus fuit, ut ab eodem Duce inter Conſiliarios ſuos legi meruerit. Tum Clericalem indutus habitum Romam contendit, atque in ea Urbe Sacræ Romanæ Rotæ Auditoris munus ſub Bonifacio IX. integerrimè exercuit; variaſque curas pro Eccleſiæ Romanæ negotiis conſtanter pertulit. Laborante enim diro Schiſmate Orthodoxa Fidelium communione, in Germaniam ſemel, iterumque Legatus à Summo Paſtore miſſus, nihil non egit, ut ad Eccleſiæ gremium errantes oves reduceret. In tot laborum præmium Placentinis Infulis ab eodem Bonifacio decoratus eſt, ſibique creditum gregem verbo, & exemplo ad virtutis ſemitam traducendum curavit. Summorum Pontificum Innocentii VII. atque Gregorii XII. qui Virum optimè noverant, gratiâ, & conſuetudine floruit. Apud hunc tamen poſtremum graviter offendit, quod eum non ſervantem jusjurandum in electione ſua religioſè præſtitum de abolendo Schiſmate relinquere non dubitaverit. Ab ipſo ergo Placentino Epiſcopatu pulſus Anno MCDVIII. ſucceſſorem accepit Bartholomæum Cacciam Mediolanenſem Ordinis Prædicatorum. Sed ad majorum dignitatum gradus evectus fuit à Joanne XXIII. qui Pontificatus ſui Anno II. Chriſti verò MCDXI. die Sabbathi ſexta Junii Romæ Brandam inter Ampliſſimos S. R. E. Purpuratos Patres, titulo S. Clementis adjecto, ſedere juſſit. Sub eodem Joanne Pontifice interfuit Conciliis Piſano, & Conſtantienſi, in queis & ſcriptis, & coram pro pace Eccleſiæ Univerſali reſtituenda infracto prorſus pectore contendit. Eo poſtmodum Papatum abdicante, Martino V. in ipſa Conſtantienſi Synodo electo chariſſimus fuit, ejuſque Legatione in Bohemiam adverſus Hæreticos Huſſitas cum plenitudine poteſtatis functus eſt, tum in Hungariam miſſus, ejus Regni populos in Chriſti Fide nutantes confirmavit. Imperatori quoque Sigiſmundo acceptiſſimus, ejuſdemque Vicarius in univerſa Italia conſtitutus fuit. Eugenius Papa IV. Portuenſem Epiſcopum, & à Latere Legatum creavit Brandam, ut inter Romanam Eccleſiam, & Philippum Mariam Vicecomitem Mediolani Ducem, Nicolao Eſtenſe Ferrarienſium Marchione ſollicitante, pacis fœdus ſanciretur. Dum hoc munus exerceret ex Ambroſiano Monaſterio, cujus ipſe Abbas erat, ut vocant, Commendatarius, Ciſtercienſes abire juſſit, eorumque loco Carthuſiani Inſtituti aſſeclas introduxit. Verum reclamante populo Mediolanenſi, ac Duce ipſo jubente res in irritum ceſſit. Magnum etiam vitæ diſcrimen obivit Cardinalis noſter, cum Ambroſiani Ritus Cœremonias delere ſtatuiſſet, & Romanas Mediolanenſibus Templis ingerere. Cives enim quaſi pro aris & focis pugnaturi ad ejus ædes, facto agmine, facibus incendium minitantes advolarunt, neque aliter procella deferbuit, quàm Codicibus, à D. Theclæ Præpoſito Brandæ jam traditis, in publicum è feneſtra projectis. Cæterum id tribuendum videtur non odio in Sacratiſſimum Ritum, ſed zelo potiùs, licèt non ſecundùm ſcientiam, adſcribendum; habent enim & ſydera maculas ſuas. Multa præclarè geſſit, & ad litterarum, & ad pietatis augumentum, inter quæ eminent Collegia duo ab eo condita, unum Ticini, alterum Caſtellione in adoleſcentium ſtudiis vacantium commodum. Templum quoque Maximum à progenitoribus ſuis in hoc poſtremo Oppido erectum ornavit, & auxit, conſtituta etiam dote pro Præceptore, qui Caſtellionenſes pueros erudiret. Obiit ætatis ſuæ Anno XCIII. ſalutis noſtræ MCCCCXLIII. die V. Februarii. Conditus eſt in eodem Caſtellioni Templo in Arca Marmorea, cui hæc inciſa ſunt verba:

QVANDO

QVANDO VLLVM INVENIET PAREM?

D. P. M.

QVISQVIS ADES SVBSISTE GRADVM PAVLVMQVE SEPVLCHRO
FLECTE ACIEM ET SAXO CONSCRIPTVM PERLEGE CARMEN
ILLE EGO CARDINEÆ CASTELLIO BRANDA CATERVÆ
OPTIMA PARS QVONDAM CLARO QVI SANGVINE FELIX
ENITVI ET MIRA VIXI PIETATE VERENDVS
MARMOREO HOC CONDOR TVMVLO NEC FLEBILE LETHVM
EST MIHI PERPETVO MANET INCLYTA FAMA DECORE
FACTAQVE PRÆCLARIS NVNQVAM MORIENTIA REBVS
MILLE EGO PER CASVS PER MILLE PERICVLA VICTOR
FORTVNAM EVICI QVIN ME VIRTVTIS AMORE
FLAGRANTEM ET SPARSAS SPERANTEM PECTORE LEGES
EREXI SVMMA AD FASTIGIA FLORVIT HVNNVS
PRÆSVLE ME ME PONTIFICEM PLACENTIA VIDIT
DONEC VESPRIMIS COMES ET MAIORA SEQVVTVS
TEMPORA PVRPVREO CINXI REDIMITA GALERO
STRVXI ACIES DITAVI ARAS DELVBRA LOCAVI
IMMENSO REDIMITA AVRO MAIORA PARABAM
NI ME INTER CVRSVS ATQVE HÆC MOLIMINA RERVM
OMNIPOTENS GENITOR TERRENI E CARCERE SECLI
TRAXISSET CELSAQVE POLI REGIONE LOCASSET.
VTINAM VIVERES! VTINAM VIVERES!

SI DE MORTE QVERI FAS EST COELIQVE SVPREMIS
VIRIBVS HVMANÆ VOLVVNT QVÆ TEMPORA VITÆ
HEV QVANTVM MORS AVSA NEFAS QVÆ TE INVIDA NOBIS
ABSTVLIT ET TANTO PRIVAVIT LVMINE TERRAS
OPTATIS INIMICA BONIS QVID VITA PIORVM
QVID BENE FACTA IVVANT MITISQVE AFFECTVS ET INGENS
RELLIGIONIS AMOR NVLLO DISCRIMINE SOLVIT
IMPIA ET HVMANOS ABRVMPIT PARCA TRIVMPHOS
TV REQVIES TV DVLCE DECVS COLVMENQVE PIORVM
MAGNE PATER TV DIVINI LVX VNICA CVLTVS
NAM QVANTVM ÆTERNÆ FIDEI ET COELESTIBVS ARIS
PRÆFVERIS TESTES CONVERSI AD SACRA SABÆI
ARMENIÆQVE VRBES ET LATIS GRÆCIA CAMPIS
FLETE PATREM MÆSTI PROCERES FLEAT ITALA TELLVS
COMMVNI PRIVATA BONO TVQVE ALMA QVIRITVM
ROMA DOLE QVANQVAM SVMMO PATER OPTIME COELO
PRÆFVERIS MOESTVMQVE POLO NVNC DESPICIS ORBEM
NOBIS SOLLICITI GEMITVS CVRÆQVE RELICTÆ
QVEIS TE IAM FORTVNA FEROX CRVDELIBVS AVSIS
ABSTVLIT ET COELI RADIANTIBVS INTVLIT ASTRIS.

Hæc Carmina conſcripſit Leonardus Gryphus Mediolanenſis ornatiſſimus Poëta, qui poſtea ad Beneventanum Archiepiſcopatum evectus eſt, atque à nobis ſuo loco laudandus.

Scripſit Branda plurima ad Juriſprudentiam ſpectantia, inter cætera

I. De Legibus.
II. De Teſtamentis.
III. De Conciliis.
IV. De Poteſtate Spirituali, & Sæculari.
Nondum edita, ſed MSS. & adhuc aſſervata in Bibliotheca Collegii Caſtellionenſis, ut ait Georg. Joſeph Eggs in ſua Purpura Docta Tom. III. pag. 7. num. 4.
V. Deciſiones Sac. Rotæ Romanæ. Ex Fontana Biblioth. Leg. par. 1. col. 203. & Cantalmajo: extant in Corpore Deciſionum Rot. Rom.

A

VI. Leges, & Statuta Collegii Caſtillionæi Papienſis: extant ad calcem Libri de Orig. Gentis Caſtill. Matthæi Caſtillion.
In Cod. MS. in fol. ſign. H. num. 48. Bibliothecæ Ambroſianæ adeſt Epiſtola Latina Bernabovis Carcanenſis ad Brandam Caſtillionæum data Anno MCCCCXXXVI.
Collatio pro adventu Reverendiſs. Domini Brandæ de Caſtilliono Cardinalis per Dominum Magiſtrum Martinum de Zecchis Sacræ Theologiæ Profeſſorem Ordinis Min. Mediolani. Extat in MS. Cod. Biblioth. Ambroſ. ſign. B. num. 116.
Permultis celebratur encomiis à Salvatore Vitale in Theat. Mediol. à Beſſa Negrino in Elog. Famil. Caſtillion. Ughello in Ital. Sacra: Ciacconio in Vit. Card. Areſio in Chronol. Abbatum Sancti Ambroſ. Sitono in Chronico, Panvinio, Antonio Aubery, Martino Cromero in Hiſtor. Poloniæ, Corio, Spondano, & aliis pluribus.

CCCCXCI.

CCCCXCI.

CASTILLIONÆUS BRANDA alter.

EX Comite Jacobo, Zenonis Epiſcopi Bajucenſis fratre, & Cardinalis Brandæ I. pronepote natus eſt Branda, de quo nunc agimus, Anno MCCCCXV. Mediolani. Ab Avo Zenone in Galliam evocatus litteras, & præcipuè varias linguas edoctus Oratoria facultate mirificè excelluit, & doctiſſimus Juris peritus evaſit. Imitator Brandæ Cardinalis ſupradicti, atque Epiſcopi Zenonis, ejus gratia Archidiaconatum Conſtantienſem in Normandia, & poſtea Diaconatum Leodienſem obtinuit; Inde Commendatarius pinguis Abbatiæ Morimundi, & poſt mortem Lazari Scarampi Epiſcopus Comenſis factus eſt à Paulo II. Summ. Pont. Anno MCCCCLXVI. Dux Mediolani Brandam ab intimis Conſiliis creatum ad Regem Gallorum Ludovicum Legatum miſit, ut ſibi ejus amicitiam conciliaret, quod mirificè ſua eloquentiſſima Oratione confecit. Joanne Galeatio occiſo, ut notum eſt Anno MCCCCLXXVI. Galeatius Dux Quintus Brandam in primis à Conſiliis, atque Gubernatorem, cum Joanne Jacobo Trivultio, Petro Landriano, Orpheo Aricano, atque Roberto Sanſeverino ſibi elegit. Pluribus aliàs Legationibus etiam difficilimis temporibus, ſub eodem Duce peregregiè, ac feliciter functus eſt, ut in Corio, aliiſque Hiſtoriar. Scriptoribus illius ævi videre eſt. Prudenter ſe geſſit in ſedandis tumultibus civilibus in Civitate Parmenſi. Anno MCCCCLXXX. Hydrunto à Turcis capto, Sixtus Pontifex IV. ab omnibus Chriſtianorum Principibus, Romam Nuncios petiit, ut de re tam ardua, quid faciendum conſuleretur; Dux Mediolani Brandam miſit, etſi Antonium Trivultium pro Legatione ordinaria in ipſa Urbe jam haberet. In bello inter Ferrarienſes, & Venetos Branda ipſe Pontificis ſupradicti Legatus, atque Capitaneus evaſit, & poſtea Romam redux, ipſius Urbis Gubernator à Pontifice deſignatur, ſed dum quietis cauſa ad ſuum Epiſcopatum revertitur, à Duce Mediolanenſi evocatus eſt, ut Gubernatoris Officio ſuſcepto, Januenſibus motibus ſedandis vacaret, in quibus Branda noſter coactus fuit confugere in Arcem Caſtelleti, in cujus obſidione ita ſe prudenter geſſit, ut cæſo exercitu Sfortiaco, mirabiliter Mediolanum reverſus fuerit. Una cum Joanne Jacobo Trivultio Anno MCCCCLXXXV. Comitatus eſt Lucretiam Alciatam fœminam virtute, ac ſanctitate claram ad Monaſterium Montis Varalli juſſu Mediolani Ducis, inde mortuo Sixto IV. Pontifice; atque Innocentio VIII. in ejus locum ſuffecto, Branda iterum Romæ Ducis ſui Legatus efficitur, ubi gratiam novi Pontificis, ita acquiſivit, ut ab eo inter Cardinales adſcribi meruerit, ſed morbo correptus paulo poſt obiit, & honore Cardinalitio in Baſilica Divi Petri ſepelitur; fuit Epiſcopus Optimus, & clementia, aliiſque virtutibus inſignitus.

Superſunt de ipſo:

I. Conſtitutiones, & Conſilia tam Juridica, quàm ad Politicam ſpectantia. MSS. Vol. IV. Extant in Alma Urbe, atque in Archivo Arcis Jovis.
II. Orationes plures à variis Hiſtoricis relatæ, & partim ad verbum tranſcriptæ.
III. Epiſtolæ plures ad negotia pertinentes. Extant in MSS. Cod. Bibliothecæ Colbertinæ ſign. num. 2167. ex Cathalogo.

De ipſo Benedictus Jovius, Donatus Boſius, Corius, atque Bugatus. Videndi quoque Ciacconius, Ughellius, Beſſa Negrinus pag. 329.

CCCCXCII.

CASTILLIONÆUS BRANDA alter.

EX Jacobo Caſtillionæo, de quo cum debitæ laudis commendatione ſcripſere Sitonus Art. 209. atque Franciſcus Ariſius V. Cl. in ſerie Prætorum Cremonæ pag. 28. ortus eſt Branda noſter, qui inter ſuæ Gentis eruditos hujus nominis tertium obtinet locum. Utriuſque Juris Lauream, qua legum ſtudiis diligenter completis fuerit inſignitus, Muſarum frondibus intexuit, Poëta in Latina præſertim lingua peritiſſimus. Poſt Ducalis Fiſci patrocinium ſtrenuè geſtum, Senatoria dignitate honeſtatus eſt, fuitque intimus tam Joannis Galeatii, quàm Ludovici Mariæ Inſubriæ Ducum Conſiliarius ab Anno MCCCCLXXXI. ad Annum uſque MCCCCXCIV., quorum etiam nomine plures obivit Legationes eaſque prudentiſſimè geſſit ad Sixtum IV. Pontificem Maximum, ad Ferdinandum Cæſarem, ad Germanos, ad Gallorum Reges Carolum VIII. ac Ludovicum XII., ad Reges etiam Neapolitanos Ferdinandum, atque Alphonſum; itemque ad Reſpublicas Januenſem, & Florentinam. Forlivienſes Cives inteſtino bello inter ſe jamdudum diſſidentes ad pacem, atque concordiam revocavit. Inter hujus Viri doctiſſimi laudes illud omnino ſilentio involvendum non eſt, filios ſcilicet à Dorothea Cuſana conjuge nobiliſſima ſuſceptos tam ſedulò educaſſe, ut ex his non duo tantum Senatores in Inſubriæ Ampliſſimo Patrum Ordine ſederint, ſed alius etiam ad Metropolitanam Eccleſiam Barrenſem aſſumptus fuerit, de quo paulo inferius agemus. Inter vivos eſſe deſiit Anno poſt Chriſtum natum MCDXCVII, & in Templo Sanctæ Mariæ Pacis conditus jacet, cum hoc Elogio:

D. O. M.
BRANDAE CASTILLIONAEO SENATORI
ET LVDOVICI SFORTIAE MEDIOL. DVCIS
APVD MAXIMOS REGES LEGATO
HIERONYMO MEDIOL. SENATVS
CAROLO V. IMPERATORI PRINCIPI
PHILIPPO DIVI ABVNDII COMI
COMMENDATARIO
SENATORI SENATVS PRINCIPI
FRANCISCVS ABVNDIVS BOBII EPISCOPVS
ET CARDINALIS
AVO PATRI PATRVO
SIBI POSTERISQVE
V. F. C.

Plures eloquentiſſimas, atque graviſſimas in Legationibus ſuis habuit Orationes, quas inter à Beſſa Negrino commemoratur.

I. Oratio, qua Januenſem populum hortatus eſt, ut Mediolanenſibus Ducibus ſe dederet regendum.

Reliquæ, cum aliis eruditi Viri Scriptis periere.

Agunt de ipſo citatus Beſſa Negrinus pag. 364., & Matthæus Caſtillion. pag. 50.

CCCCXCIII.

CASTILLIONÆUS BRANDA FRANCISCUS.

A Joanne Honorato Caſtillionæo, de quo infra juxta ordinem alphabeticum laudes meritò prolaturi ſumus, nec non ab Angela Vicecomite ortus eſt Branda Franciſcus ex nobilibus Caſtillionæis, qui Hyppocratis vexilla ſecutus Laureâ in ejuſdem Medicorum Principis facultate Ticini decoratur die

XIV. Junii Anno MDCLXI., atque ſex tantum menſibus tranſactis Cœtum Nobilium Collegii Phyſicorum hujus Urbis ingreſſus eſt; ubi tanta virtute, doctrina, prudentiaque effulſit, ut dignitatem Protophyſici Regii in toto Mediolanenſi dominio obtinere meruerit. Patris eruditos, proficuoſque labores adjuvit, præter Opera, quæ infra dabimus, dumque aliis elucubrandis intentus eſſet, invida mors eum rapuit Anno MDCCXII. Sobole præclara etiam illuſtris fuit, uti videbimus infra:

I. Pharmacopœam, ſeu Antidotarium à Jo. Honorato Pastie editum Anno MDCLXVIII. reviſit, auxit &c. teſte Picinello, & Curtio.

II. De Spiritibus, Extractis, Salibus, ac Fucis. *Mediolani, apud Carolum Joſephum Quintum*, 1698 *in fol.*

Videndi ſupradicti Picinellus in Athenæo pag. 97. Bartholomæus Curtius in libro: De' Scrittori Medici Milaneſi pag. 191., nec non Schedæ Sitonianæ.

CCCCXCIV.

CASTILLIONÆUS CAMILLUS.

MArcus Caſtillionæus Armorum Ductor, atque Veronica Boſſia Parentes fuere Camilli noſtri, qui majorum ſuorum veſtigia ſecutus in litteris ſe exercuit Ticini tam amœnioribus, quàm legalibus. In primis verò plura Specimina dedit variis Carminibus evulgatis ut infra, in ſecundis verò Laureâ acceptâ, Mediolani inter JCC. adſcribitur Anno MDXLVI. Vicariatum deinde, ut vocant, Proviſionum peregregiè ſuſtinuit, & Viri prudentiſſimi famâ ſibi comparatâ, ad Regem Hiſpaniæ Philippum pro rebus graviſſimia miſſus fuit Civium ſuorum nomine, atque tam prudenter ſe geſſit, ut ab ipſo Rege, quod in votis erat, obtinuerit, ideoque paulo poſt ſcilicet Anno MDLXX. in numerum Patrum conſcriptorum hujus Senatus communi plauſu adnumerari promeruit. Præfuit inde Provinciæ Cremonenſi Anno MDLXXXI., qui ei fuit emortualis, ſepultuſque eſt in Templo S. Marci.

Vidi de ipſo:

I. Carmina plura tam Italico, quàm Latino ſermone in variis Collectionibus Papienſibus pro Laureis donandis.

II. Repertorium Legale ampliſſimum extare apud Suos MS. Tom. IV. aſſerit Beſſa Negrinus.

III. Allegationes plures tam editæ, quàm MSS. reperiuntur in Collectionibus JCC. Mediolanenſium pluries à nobis indicatis, atque in Archivo Monaſterii Sancti Salvatoris Papiæ, uti affirmant Schedæ laudatiſſimi P. D. Gaſparis Berettæ, lectu digniſſimæ.

Mentio, atque Elogia de tanto Viro leguntur in Beſſa Negrino ſupradicto, in Annalibus Cremonenſibus Cavitelli, & Campi, in Cavatio de Alev. Status Mediol., in Lando de Sen. Mediol. pag. 183., atque in Sitono pag. 114. Art 466.

CCCCXCV.

CASTILLIONÆUS CHRISTOPHORUS.

PLures Caſtillionæi, à Caſtilliono ſe ipſos vocant, uti etiam hic noſter inter præclaros præclariſſimus; nam & miles primi nominis, & Cauſidicorum facilè Princeps ſui ævi meritò celebratur. A Franciſco, nec non Barbara Biraga Conjugibus vitam excepit die XVI. Maji Anni humanæ Salutis MCCCXLV., litteriſque optimè imbutus, Laureâ in utroque Jure Parmæ acceptâ in Patriam reverſus Annam Balagiam fœminam nobiliſſimam, in matrimonium duxit. Florente jam Ticini Academia, Galeatii Vicecomitis induſtria, Chriſtophorus eò ſtudiorum cauſa profectus Baldum audivit, miraque ingenii felicitate ſupra quam dici poſſit, doctrina eminens Præceptoris Antagoniſta factus eſt. Longo rerum uſu, & fama Baldus clarebat, hic vero acumine excellens ſubtilitatum Princeps meruit appellari, qui, non paucis majorum erroribus detectis, plures ſuo, & germano ſenſu leges illuſtravit. Confluentibus igitur ad utrumque auditoribus, cum eruditione pares haberentur, precibus, atque adeo pretio diſcipulos ambire cœperunt. Quod etſi Ticini tum primum evenit, prius tamen Bononiæ auditum fuerat. Anno verò MCCCCV. peſtis cauſa, atque belli à Facino de Canibus Inſubriæ inlati Togâ relictâ, gladium clypeumque viriliter ſuccuſſit, nec non tam ſtrenuè ſe geſſit, ut ſuis, inimiciſque admirationi fuerit. Satis de tanto Viro dixiſſe par ſit, quod pro tuendis, curandiſque aſſinibus ſuis in bello afflictis propriam Bibliothecam (proh dolor in erudito homine!) vendidit, nec unquam propria bona à juſtu meritorum æſtimatore Facino ſupradicto recipere voluit, niſi idem munus, & ipſi obtinerent, quod ſummâ ipſius, immo inauditâ uſque adeo aliorum gloriâ, factum eſt. Ad litteras reverſus, cum Viro præſtantiſſimo Signorolo Homodeo, quem ſuo loco in ſcenam proferemus, Parmæ ad Juris Lecturam Anno MCCCCXII. evocatus fuit; Primam Cathedram quoque aſcendit Senia, inde Taurini, & poſtquam ad Ticinenſem revocatus fuerat, ipſam annorum XX. ſpatio nunquam reliquit. Juvat hic addere verba Fichardi, apud Pancirolum ad agnoſcendum Chriſtophori noſtri ingenium aptiſſima. „ Fuit Chriſto-
„ phorus de Caſtilliono acri, magnoque ingenio præ-
„ ditus, & ſubtilitatum (ut eum Jaſon vocat)
„ princeps. Itaque, ut ferè aſſolet, ingenii ſui fa-
„ cilitate, & doctrinæ fiducia, ut olim Antiſtius
„ Labeo, fretus, multa innovare, & receptas in
„ Scholis opiniones ubicunque poſſet, magno ſtudio
„ labefactare inſtituit. Hunc morem Raphael Ful-
„ goſius Placentinus, & alter Raphael Comenſis,
„ ejus diſcipuli poſtea ſecuti, innovationes illas ma-
„ gis auxerunt. „ Teſte etiam Marco Mantua apud eundem Pancirolum ab omnibus ſui ævi Scriptoribus vocabatur Scævola alter, ideoque mirum non eſt, ſi tanti ipſum Principes fecerunt, nam duobus Mediolani Ducibus nempe Joanne, & Joanne Maria à Conſiliis extitit. Quorum ſecundo cum aliis Delegatis fidelitatis pro ſuis Civibus ſacramentum præſtitit die XIV. Decembris Anno MCCCCII., & à Sigiſmundo Cæſare Eques, & Comes non tantùm ipſe, quàm omnes ſui ſubſequentes geniti creatus eſt cum exemptione à tributis, ſicuti legitur in III. Diplomatis ejuſdem Imperatoris Anni MCCCCXIV. & MCCCCXVII.

Marcus Litta ipſum laudavit hoc Carmine in ſuo libro de Urbe Mediol. pag. 23.

Vivit, & æternum hic vivet, quem rere ſepultum;
Quid mirum? ſolo vivitur ingenio.

Nunquam verò moriturus deceſſit Ticini Anno Reparationis noſtræ MCCCCXXV. III. Id. Maji, quo Aſcenſionis Domini memoria agebatur, & in Templo D. Thomæ, nec non in D. Catharinæ Sacello prope Aram majorem cum hoc Epitaphio humatus fuit:

HIC IACET CLARISS. IVRISCONSVLT.
AETATIS SVAE PRINCEPS
D. CHRISTOPHORVS
DE GENEROSA PROGENIE CASTILLIONAEA
COMES
ATQVE ILLLVSTRISS. DOMINI D. MEDIOL.
SECVNDI DVCIS CONSILIARIVS
QVI PAPIAE TAVRINI PARMAE ET SENIS
PRIMAM CATHEDRAM TENENS
LEGVM MONARCHA SCRIBEBATVR
CVIVS ANIMA DIE XVI. MAII MCCCCXXV.
IN FESTO DOMINICAE ASCENSIONIS
HIC DIMISSO CARNIS ONERE
CVM CHRISTO IN COELVM ASCENDIT.

Quid-

Quidquid Vir iſte incomparabilis ſcripſit ad nos non pervenit, ut videre eſt à cultoribus Hiſtoriæ litterariæ. Hæc interim collegi:

I. Super Legem: Si cum dotem ff. ſolut. matrim. Ext. in Tomo II. Repetit. Jur. Civ.
II. Super L. Si filius hæres ff. de lib. & poſthum. ibid. in Tomo III.
III. Super §. præterea ex l. continuus ff. de verbor. obligat. ibid. in Tomo VI.
IV. Diſputatio circa alienationem rerum mulieris prohibitam à Statuto. Ext. in Statuto Civit. Papiæ, & inter Conſilia Zileti.
V. Super 2. ff. novi l. ſciendum, & l. enim, §. præter Conſilia. Extat in ſopradicto Zileto Vol. I. pagg 46. & 65.
VI. Commentaria plura alia in Infort. poſſidebant MSS. hæredes Jo. Baptiſtæ Plotti J. C. celeber. Novarienſis.
VII. Tractatus de Duello, ita afferit M. Ant. Mantua.
VIII. Conſilia collecta & edita per Aloyſium Antonium de Maria Salernitanum. *Venetiis, per Cominum de Tridino, 1560. in fol.*
IX. Alia Conſilia refert Draudius in Bibliotheca Claſſica pag. 688.
X. De Jure Civili Tractatus, quos ſoppreſſo nomine Magiſtri in publicum protulerunt Fulgoſius, & Cumanus pro ſuis, ferturque Chriſtophorus noſter dixiſſe: *Queſti miei figliuoli ſi banno diviſe le veſtimenta mie.*
XI. Orationes plures, quarum unam refert Sabbas Caſtillionæus, quem infra dabimus, ideſt pro liberatione Franciſci Barbavariæ.

Laudarunt noſtrum laudatiſſimi Viri, nempe Bartolus, Jaſon, præter ſupra dinumeratos, atque videndi Cotta in ſuo Muſæo, Geſnerus, Ghilinus, Moriggia, Picinellus in Athenæo pag. 156. Sironus pag. 34. Art. 61., & omnes qui de Gente Caſtillionæa ſcripſere.

CCCCXCVI.

CASTILLIONÆUS CLEMENS.

OH quàm copioſior, atque amplior noſtra hæc fuiſſet Collectio, ſi omnes quorum intereſt, Virorum ſuorum Illuſtrium Monumenta colligere, & ſervare ſategiſſent! Sunt tamen quorum nuda nomina proferre cogor, quod licèt immenſo prorſus labore nihil non egerim, ut Parentes, Acta, ætatem, annumque poſtremum omnium Eruditorum, quibus Mediolanenſis Urbs patria fuit, Lectores docerem, tamen in irritum res mihi ceſſit. Id nunc evenit in Clemente Caſtillionæo, cujus paucis Elogium texuit Picinellus, quod intulit ad verbum Michael Angelus Belforti in librum ſuum, cui titulus: Chronologia Cœnobiorum, Virorumque Illuſtrium Congregationis Montis Oliveti, editum Mediol. 1720. pag. 39. Hoc unum ſcimus Clementem Monaſticam in laudata Congregatione vitam egiſſe, Philoſophiam, & Sacras litteras calluiſſe; Verbum etiam Dei eloquentiſſimè pronunciaſſe. Quo floruerit tempore conjicimus ex citato Belforti, qui eum ponit poſt Annum MDCLXVII.

Dictis Auctoribus teſtibus vulgavit:

I. Summulas Logicales. Ubi & quando nemo prodit. De eo Picinellus in Athenæo pag. 151. atque Belforti loco citato.

CCCCXCVII.

CASTILLIONÆUS FRANCHINUS.

ERuditorum, quos Caſtillionæa Gens protulit, Cœtui merito annumerandus videtur Franchinus Petri filius, nam eloquentiam ſibi comparavit præſtantem adeò, ut inter ſui Sæculi Oratores facundiſſimus haberetur. Legum etiam tanta in eo peritia fuit, ut primarius Civilis Juris Interpres ſederit in Ticinenſi Lycæo. Philippi Mariæ Vicecomitis Inſubrum Ducis nomine Januenſem Urbem, atque Ditionem Moderator rexit Anno MCCCCXXII. Civiles Cremonenſium Civium diſcordias An. MCCCCXLIII. componere ſategit. Ejuſdem quoque Principis, una cum aliis præclariſſimis Viris Legationem obivit ad Florentinam Rempub. miſſus etiam ab ipſo Duce ad Comitem Franciſcum Sfortiam, cujus quoque nuptias cum Philippi Mariæ filia conciliavit, & Oratione inferius recenſenda publicè laudavit. Juriſperitorum Collegio Mediolanenſi aggregatus eſt Anno MCCCCXLV. cum prius Anno MCCCCXLI. pro pace inter Ducem ipſum Florentinos, Venetos, & Januenſes concilianda Orator extitiſſet. Tum Ducalis Senator, atque Conſiliarius æquitatis, & prudentiæ laudem promeruit. Deſideratus eſt Anno Redemptionis MCCCCLXII.

Ex hujus Viri lucubrationibus hæc ad nos perneverunt:

I. Oratio habita in Templo Sancti Sigiſmundi in ſupradictis nuptiis.
II. Orationes aliæ plures memorantur à Scriptoribus Virorum Illuſtrium Gentis Caſtillionææ, ut infra.
III. Conſilium Juridicum laudat Ziletus in ſuis Conſiliis Tom I. pag 101.
IV. Epiſtolæ extant cum aliis DD. Capitaneor. ac Defenſor. Reipub. Mediol. datæ Anno MCCCCXLIX. in Archivo Civitatis. Vide Epiſtolam Jo. Sitoni de Scotia in Corio pag. 280.

Mentio illius occurrit cum debitæ laudis encomio apud Decembrium in Vita Philippi Mariæ Vicecomitis, Cap. 34. Raynutium Picum in Append Vir. Illuſt. Parm. num. 12. Cavitell. Annal. Crem. ad Annum MCCCCXXIV. Franc. Philelph. in Epiſt. pag. 32. Curtium loc. cit. Corium, Boſſium, Jo. Simonettam, Picinellum in Athenæo pag. 126. alioſque plures.

CCCCXCVIII.

CASTILLIONÆUS FRANCISCUS ABUNDIUS.

KAlendis Februariis Anni Salutis MDXXIII. parentibus Hieronymo JCC. Mediolanenſis Senatus Principe, & Guida Franciſca ex nobiliſſima Caſtillionæorum Familia Conjugibus ortus eſt in hac Metropoli Franciſcus Abundius, qui generis ſui vetuſtiſſimam claritatem novis & dignitatum, & doctrinæ ornamentis cumulavit. Mira indole præditus adoleſcens optimis Præceptoribus traditus non Latinas tantum, ſed Græcas quoque Litteras didicit, & Eloquentiam Philoſophiam, ſacraſque diſciplinas, poſtremo Civiles Leges, ac Pontificios Canones aſſiduè, diligenterque percurrens, in Ticinenſi Archigymnaſio ſumma cum omnium admiratione Doctor in utroque Jure pronunciatur. Poëticam quoque facultatem uſque adeo calluit, ut illuſtri Affidatorum Cœtui in eadem Urbe aggregatus & Philaretes dictus, primas inter Eruditos ætatis ſuæ merito occupare cenſeretur. Ceſſione Philippi Patrui ſui, jam inter Clericos relatus, Sancti Abundii Novocomenſe Cœnobium fiduciario titulo regendum obtinuit. Notiſſimus interim eruditionis gratiâ ad Eccleſiam Bobienſem adminiſtrandam Anno Chriſti MDLXII. die IX. Januarii infulatus Paſtor aſſumitur. Qua eſſet doctrinâ atque prudentiâ optimè patuit in Tridentina Oecumenica Synodo, ubi tam præclarum ſui ſpecimen dedit, ut à Pio IV. P. O. M. die XII. Martii Anno MDLXV. Presbyter Cardinalis tituli Sancti Nicolai inter imagines, abſens fuerit renunciatus. A Gregorio XIII. inter alios Viros doctiſſimos ad Sacrorum Decretorum emendationem electos adhibitus, eo in munere ita ſe geſſit, ut ejus doctrinæ, & diligentiæ in exquirendis vetuſtiſſimis Codicibus, ad hujus rei veritatem eliciendam aptis Patres plurimum tribuerint. Hic idem mores Collegii Caſtillionæi Ticini à Branda Cardinale Gentili ſuo olim inſtituti reſtituit; & Collegium vetuſtate colapſum ære ſuo reſtauravit; eique moriens multa aureorum millia Teſtamento legavit. Cœleſtini IV. Summi Pontificis Gentilis ſui Tumulum magnificè extruendum juſſerat, morte tamen præventus illud perficere non potuit; nam ætatis ſuæ

Anno

Anno XLV. , qui erat Reparationis noſtræ MDLXVIII. in ipſa Urbe Roma XVIII. Kal. Decembris migravit ad Superos , ſedente in Apoſtolico Throno Sanctiſſimo Pontifice Pio V. cujus electioni interfuerat. Corpus ejus tumulatum eſt in Templo Sanctæ Mariæ ad Portam Flaminiam , cui cognomen de Populo , ejuſque Sepulchro hæc ſunt inſcripta verba : A

EXPECTO DONEC VENIAT IMMVTATIO MEA.

Joſeph tamen Caſtillionæus Defuncti Præſulis patruelis , & hæres aliud in ejus commendationem , & memoriam Elogium poni juſſit , quod infra dabimus in Joanne item Caſtillionæo Barrenſi Archiepiſcopo . Hic interea aliud recitabimus , quod Paulus Manutius ſcripſerat : B

FRANCISCO ABVNDIO CASTILLIONAEO
MEDIOL.
HIERONYMI IC. DISSERTISSIMI
SENATVS MEDIOL. PRAESIDIS
FILIO CARDINALI
A PRIMA AETATE AD BENEFICENTIAM
ATQVE AD OMNEM LAVDEM PROPENSO
EA SAPIENTIA INTEGRITATE DOCTRINA
PRAEDITO
ACCEPTAM A MAIORIBVS
PRAESERTIM A COELESTINO IIII.
PONT. MAX.
QVATVORQVE CARDINALIBVS
OCTAVIANO GOTIFREDO BRANDA
ET IOANNE C
NOBILITATEM
SVA VIRTVTE VEHEMENTER AVGERET
DIGNVSQVE VIDERETVR PIO IIII.
PONT. MAX.
QVI DIFFICILLIMIS CHRISTIANAE REIP.
TEMPORIBVS
AD TVENDAM COMMVNEM CAVSAM
IN AMPLISSIMVM ORDINEM
COOPTARETVR
IN MEDIO GLORIAE CVRSV
AETATE INTEGRA
BONORVM OMNIVM DOLORE
EX HAC VITA EREPTO
CVRATORES TESTAMENTARII
IO. MORONVS ALEXANDER CRIBELLIVS
CARDINALES D
ET IANNOTTVS CASTILLIONAEVS
MAGNVS MAGISTER ORDINIS S. LAZARI
HOC MONVMENTVM
EX IPSIVS TESTAMENTO
CVM PATRVO IOANNE IACOBO
BARENSI ARCHIEPISCOPO COMMVNE
POS.
VIXIT ANNOS XLV. OBIIT MDLXVIII.

Doctiſſimi Purpurati ingenium hæc poſteros edocent :

I. Carmina Italica In lib. cui tit. Seſto libro delle Rime di diverſi eccellenti Autori, raccolte da Andrea Arrivabene, che ſono in ſeguito di quella del Giolito.
II. Alia Carmina Italica inter ea Variorum à Hieronymo Ruſcellio collecta lib. VI. E
III. Pia Opera in laudem Mariæ V. Sanctiſsimæ cum Matthæi Caſtillionæi Commentario edita ; teſte Maraccio .
IV. Catalogo degli Uomini Illuſtri di Caſa Caſtilliona. Hoc Opus Comiti Camillo donavit , teſte Beſſa Negrino .
V. Diſcorſi varj ſopra le più ardue Scienze fatti nell' Academia degli Affidati . Ex cod.
VI. Carmina Italica in laudem Pœnitentiæ .
VII. Alia in laudem Perſeverantiæ .
VIII. Alia IV. vulgò Sonetti in Opere Matthæi Caſtillionæi pag. 55. edita .
IX. Opuſcula varia Græca , Latina , & Italica tam ſolutâ, quàm adſtrictâ numeris oratione . MSS. apud Suos, teſte Beſſ. Negrino .
X. Collectio monumentorum ad Familiam Malaſpinam pertinentium , quam Thomæ Porcacco ad ejus Gentis hiſtoriam conſcribendam ſuppeditavit ; teſte eodem .

Ipſi dicavit Annibal Crucejus Mediolanenſis Poëta prolixum Carmen Italicum in obitu Octaviani Ravettæ Epiſcopi Terracinenſis , quod legitur inter Carmina collecta à Jo. Paulo Ubaldino.

Inſigne quo uſus eſt in Academia Affidatorum fuit ſertum frondibus lauri, quercus, & olivæ contextum, & Aræ impoſitum , addito Lemmate :

Triplici virtute micatur .

Dignis eum laudibus efferunt Petramellarius , Matthæus Caſtillionæus, Antonius Auberius , Ciacconius, Ughellus, Gadius, Eggs, Beſſa Negrinus, Hieronymus Ghilinus, Hippolytus Maraccius , Picinellus pag. 197. aliique plurimi .

CASTILLIONÆUS GAUFRIDUS.
V. COELESTINUS V.

CCCCXCIX.

CASTILLIONÆUS GOTIFREDUS.

Gotifredus , ſeu Goffridus , vel Galfridus Caſtillionæus Donati armorum Ducis filius , Subdiaconus Apoſtolicus , & Sacelli Pontificii Sacerdos , Honorii III. juſſu , à quo inter Auditores Sacræ Rotæ Romanæ electus fuerat primus Mediolanenſium , Legationis munere ſunctus eſt in Sardiniæ Inſula , ut fidei Sacramentum pro Sancta Romana Eccleſia à Benedicta Principe , & Marchioniſſa Calaritana , & Maſſæ reciperet , impoſita , vectigalis nomine , annua penſione viginti librarum argenti . Tum ab Innocentio IV. Anno MCCXLIV. in quatuor Temporibus Adventus Domini in Concilio Lugdunenſi Diaconus Cardinalis Sancti Hadriani creatus eſt . Quo primùm tempore S. R. E. Cardinalibus Galeri Purpurei ornamentum additum eſt. Subſcripſit Innocentii litteris Kalendis Februarii Anno Dominicæ Incarnationis MCCXLIV. datis Joanni Cervienſi Epiſcopo, & Anno MCCXLV. Verziliacen. E vita exceſſit Lugduni MCCXLV. ibique ſepultus , de quo hæc habet Matthæus Paris in ſua Hiſtoria Anglica ad Annum MCCXLV. „ Eodem quoque tempore obiit Galfri„ dus Cardinalis , quo non erat aliquis Domino Pa„ pæ alius ſpecialior , vel utilior , nec ſcientiâ , & „ moribus clarior. „ In Eccleſia Sancti Hadriani de Urbe extat hæc Gotifredi Cardinalis memoria :

✠ ANNO IESV CHRISTI MILLESIMO DVCENTESIMO QVARTO QVADRAGENO TEMPORE SS. PATRIS INNOCENTII PAPAE QVARTI DOMINVS GOTIFREDVS DICTVS CASTELLIONAEVS SPECTABILIS VIRI IOANNIS DE GOTIFREDIS EX DOMINIS DE FRISINONIS ET IVLIAE PETRI LEONIS FILIVS DE REGIONE PARIONIS HVIVSCE ECCLESIAE SANCTI HADRIANI DIACONVS CARDINALIS HONORII TERTII OLIM IN SARDINIAM LEGATVS AD HONOREM SANCTAE AGNETIS SVAE DOMVS ADVOCATAE ARAM HANC MARMOREAM MAGNIFICE CONSTRVI MANDAVIT . ROGATE PRO EO .

MAGISTER IVLIANVS FECIT HOC OPVS.

Juvat hîc , quæ de hoc Monumento Ciacconius aſſerit , attexere .

„ Cum verò multa ſint in hac Inſcriptione , quæ
„ veritati repugnant , videlicet tempus , & Gotifredi
„ genus ; Anno enim MCCIV. non Innocentius IV. ,
„ ſed III. Eccleſiam Romanam regebat . Deinde ſi
„ Gotifredus hic fuit , ut diximus , Cœleſtino III.
„ ſanguine junctus , haud genus ducere ex Dominis
„ Friſinonis ille poterat , neque eſſe de Regione
„ Pa-

Digitized by Google

A „ Parionis . His aliiſque de cauſis hanc Inſcriptio-
„ nem rejicimus , illamque tamquam apocrypham
„ recuſamus . Certò enim ſcimus , Gotifredum hunc
„ inter Cardinales Diaconos cooptatum ab Innocen-
„ tio IV. noſtræ Salutis Anno MCCXLIV.

Superſunt ab eo conſcriptæ :

I. Deciſiones in corpore Deciſionum Sacræ Rotæ Rom. ex Fontana Biblioth. Legal. & Autograph. in Archivo Molis Hadrianæ.

Agit de hoc Eminentiſſimo Viro Ciacconius ad Annum MCCXLIII., qui tamen ignoravit eum Rotæ Auditorem fuiſſe , quod nobis indicavit Illuſtriſs. atque Reverendiſs. D. Joannes Baptiſta Vicecomes V. J. C. Collegiatus , nunc inter Sacræ Rotæ Auditores degens , cujus humanitati Nomenclaturam Mediolanenſium in eodem Clariſſimo Cœtu admiſſorum ad me tranſmiſſam grati animi ergo profiteor.

B

D.

CASTILLIONÆUS GUARNERIUS.

GUarnerium Caſtillionæum Guidonis filium & ſanguinis claritas , & doctrinæ laus inter Inſubres eruditos Viros juremerito collocandum monent. Juriſprudentiæ potiſſimum peritiâ clariſſimus in Ticinenſi Gymnaſio Leges interpretatus eſt . Oratoriæ quoque facultate inter primos ſui Sæculi habitus fuit, ideoque plurimum gratiâ valuit apud Cives ſuos , exterosque . Collegium JCC. Nobilium ingreſſus eſt Anno MCCCCXLV. Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolani Ducis nomine Legationes plures obivit , quas inter omnino reticendam non duximus eam , qua functus eſt ad componenda jurgia inter Amedæum Sabaudiæ Ducem hujus nominis I. & Joannem Jacobum Palæologum Montis-ferrati Marchionem , quæ feliciter uſque adeo evênit , ut ambos diſſidentes Principes fœdere ſociarit . Vicecomitis etiam Ducis diplomate Conſiliarii , & Senatoris dignitatem ſuſcepit , eoque defuncto inter XII. Viros Mediolanenſis Reipub. Defenſores electus fuit; pro qua intrepidè decertavit adversùs Æneæ Silvii Piccolominei conatus . Patriæ nomine ad Franciſcum Sfortiam Orator miſſus , animum ejus ſibi devinxit ; cùmque hic ad Inſubriæ Ducatum perveniſſet , Senatus Præſes lectus eſt ab eo , cui etiam fuit à Conſiliis , atque in virtutis ſuæ præmium Feuda Garlaſchi in Laumellino tractu , & Marani in agro Novarienſi recepit . De ejus Legatione ad Alphonſum Neapolitanum Regem pluribus agit Ludovicus Domenichi in ſuæ Hiſtoriæ Libro II. , quemadmodum & de Equitis Aurati dignitate ipſi Anno MCCCCL. die XXII. Martii collata Sitonus ſcribit in Monumentis Vicecomitum pag. 31. Extremus illi fuit Annus MCCCCLX. quo menſe Majo deceſſit . Quieſcit in Sacello B. V. Mariæ Franciſcani Templi Mediol. hocce decoratus Epitaphio :

D. O. M.

GVARNERIO CASTILLIONAEO I. C. DISSERTISS.

MAXIMARVM VIRTVTVM SPLENDORE ILLVSTRI

PHILIPPI MARIAE AC FRANCISCI I. DVCVM MEDIOL.

CONSILIARIO REIPVB. MEDIOL. PRINCIPI

ABAVO

POMPEIO PEDITVM ET EQVITVM STRENVO DVCTORI

VENETI EXERCITVS PRAEFECTO

AVO

ALEXANDRO INVICTI ANIMI VIRO

IOH. IACOBI MEDICAEI AC IOH. BAPTISTAE CASTILII

VICARIO

ET PATRIAE AD PHILIPPVM REGEM LEGATO

PATRI

POMPEIVS LVDOVICVS MILES HIEROSOL. ALPHONSVS

ET OCTAVIVS FRATRES B. M. P.

AN. MDLXXXX. KAL. APRILIS.

C

Hæc ejus habemus Opera :

I. Oratio habita , cùm Franciſcus Sfortia Mediolanenſis Ducatus ſuſcepit inſignia. Extat in lib. VI. Hiſtor. Mediol. Joſephi Ripamontii.

II. Oratio habita in Funeralibus Cardinalis Brandæ Caſtillionæi pag. 9. MS. in fol. in Bibliotheca Ambroſiana Cod. ſign. B. num. 124.

III. Oratio habita ad Alphonſum Neapolitanum Regem luculentiſſima laudatur à Domenichi loco cit.

IV. Repetitiones legales. Habentur inter Opera Jaſonis de Mayno , à quo etiam plurimùm commendatur.

V. Epiſtola Philoſophica ad Antonium de Ricciis S. Ambroſii Abbatem , de morte Zannini V. Cl. , cujus prudentiam , æquitatem , juſtitiam , ac ſapientiam commendat . Extat in Codice Membranaceo Miſcellaneorum pag. 132. apud Donatum Sylvam Comitem Blandratenſem.

VI. Epiſtolæ ejuſdem plures in Archivo Civitatis Mediolani ſervatæ , quas ſcripſit cum aliis Capitaneis , & Defenſoribus Libertatis Reipub. Mediol. , de quibus agit Sitonus in Epiſtola ad Curtium in hujus lib. pag. 280.

Extant ad eum Epiſtolæ III. Franciſci Philelphi inter hujus impreſſas.

Ejus meminere , præter citatos Scriptores , Matthæus Caſtillionæus in libro de Origine Gentis ſuæ pag. 28. ubi inſigne legitur Guarnerii Elogium ; Joannes Simonetta lib. 21. Donatus Boſſius , Moriggia in libro III de Nobilit. Mediol. Benvenutus de Sancto Georgio in Chron. Montisferrati ; Sitonus loc. cit. & art. 95. pag. 1. atque art. 143. pag. 2. Chron JCC. , Canonicus Jo. Andreas Iricus Tridinenſis in hiſtoria Patriæ recens edenda , aliique plures.

Digitized by Google

D I.

CASTILLIONÆUS HIERONYMUS.

Hieronymus Caſtillionæus Brandæ JC. Collegiati Senatoris, de quo jam egimus, atque Dorotheæ Cuſanæ filius, frater Joannis Jacobi Barrenſis Archiepiſcopi mox laudandi, Mediolani ortus eſt Anno MCCCCLXX. Studiorum curriculum, quod avidiſſime ſuſcepit, tantâ diligentiâ confecit, ut inter Oratores ea ætate florentes præſtantiſſimus haberetur. Jura quoque tam Civilia, quàm Sacra ſedulò coluit, decoratuſque Laureâ, in Ticinenſi Academia Leges Cæſareas, magno cum plauſu, plures annos interpretatus eſt. Inter JCC. Mediolanenſes cooptari meruit Anno MCCCCXCVIII. Maximiliani Inſubrum Ducis nomine Orator miſſus eſt ad Summum Pontificem Julium II. Anno MDXV. cùm à Franciſco I. Gallorum Rege Victore Mediolanenſis Populus extrema ſibi pertimeſceret; Hieronymus inter Decuriones enumeratus, à Patria ad ipſum Legatus, ita ejus iram flexit, atque lenivit, ut eam ſartam tectamque ſervarit. Cùm autem Franciſcus Rex Italiam relicturus, ut in Gallias reverteretur, Borbonium Ducem Inſubriæ Moderatorem conſtituiſſet, Anno MDXXI. plures è Magnatibus Mediolanenſibus, quod iniquiùs ferrent Gallicum imperium, bonis mulctari, ac nonnulli etiam capite plecti juſſi fuere. Eos inter Hieronymus noſter miſeram facultatum omnium jacturam paſſus, Caſtro etiam Caſtellionis exciſo, Agnatiſque univerſis afflictis, quorum plerique ſub Gallicis ſignis militabant, ad Balthaſſarem Caſtillionæum Friderici Gonzagæ Mantuæ Marchionis V. apud Leonem X. Oratorem litteras dedit, quas infra memorabimus, enixiùs rogans, ut pro ſanguinis, quod inter eos intercedebat, vinculo, Gentis Caſtillionææ miſereri vellet, ſuique in primis: Se ad Piſanum Lycæum pergere ſtatuiſſe; quocirca curaret à Pontifice commendatitias ad Medicæos Principes litteras, ut honeſtum hoc exilium litterariis laboribus honeſtius fieret, collatâ ſibi in ea Academia Juris Cathedrâ. Reſpondit Balthaſſar Epiſtolâ, quam primus omnium vulgavit Beſſa Negrinus in Monumentis Familiæ Caſtillionææ, in qua laudat litteras ad ſe miſſas his verbis: „ Audieram ego „ quidem ex multis clades Familiæ noſtræ illatas, „ Caſtillionum direptum, multaſque alias inſignes ca„ lamitates. Verùm hæc tu litteris tuis ita mihi an„ te oculos poſuiſti, ut non audiſſe, ſed potius co„ ram omnia conſpexiſſe videar. „ Tum pergit dolorem ſuum ob eam rem teſtatus; utque conſolationem aliquam Hieronymo ſuppeditaret, ait: „ Tu igi„ tur Vir ſummus, & ad omnia ſumma natus, tua „ te, ut ſoles, ſubſtentabis virtute, quæ tibi multò „ plura dedit, quam abſtulit fortuna, cujus incurſus „ ita ferre debes, ut ſupra fortunam eſſe videare. „ Hæc ego à te pluribus expeterem, niſi tua ſingu„ laris prudentia, mores, divinum ingenium, & „ doctrinarum in te omnium quaſi concors acervus „ id de te pridem pollicerentur. „ Probat ejus conſilium, ſe videlicet conſerendi ad Piſanam Academiam; additque, ſe jam Fridericum Gonzagam Mantuæ Marchionem enixè rogaſſe, ut apud Medicæos per Epiſtolam negotium urgeret. Addidiſſe Marchionalibus litteris ſuas quoque, ut intelligeretur, res Hieronymi ſibi æque ac ſuas cordi eſſe. Data eſt Romæ III. Kal. Martii MDXXII. Ad expetitam tamen hanc Cathedram non perrexiſſe Scriptorem noſtrum ſuſpicamur, quod paulo poſt à Carolo V. Auguſto Præſes Inſubrici Senatus fuerit renunciatus, in quo eum Franciſcus I. Galliæ Rex Senatorem conſtituerat. His etiam dignitatibus addendus honor Equitis Aurati, quem ei contulerat Maximilianus Auguſtus hujus nominis I. Functum etiam fuiſſe munere Præſidis Magiſtratus Ducalium Redditum novimus ex Sitono infra citando. Tantum Virum rapuit terris invidum fatum Anno MDXXIX. illiuſque Corpus in Templo Sanctæ Mariæ Pacis tumulatum jacet cum aliis ſuæ Gentis Viris Clariſſimis, quorum memoriam Franciſcus Abundius Bobienſis Epiſcopus, & S. R. E. Cardinalis à nobis haud multo ante laudatus hoc Elogio poſteritati commendatam voluit.

D. O. M.

BRANDAE CASTILLIONAEO

SENATORI ET LVDOVICI SFORTIAE MEDIOLANI DVCIS

APVD MAXIMOS REGES LEGATO

HIERONYMO

MEDIOL. SENATVS CAROLO V. IMPERATORE PRINCIPI

PHILIPPO

DIVI ABVNDII COMI COMMENDATARIO SENATORI

SENATVS PRINCIPI

FRANCISCVS ABVNDIVS BOBII EPISCOPVS ET CARD.

AVO PATRI PATRVO SIBI POSTERISQVE

V. F. C.

ANNO SALVTIS M. DLXI.

Majus tamen Monumentum ſibi Hieronymus excitavit, nulla oblivione delendum in his, quæ ſubjicimus.

I. Oratio ab eo habita Mediolanenſium nomine ad Franciſcum I. Gallorum Regem. Hanc memorat Jovius loco infra citando; atque editam fuiſſe teſtatur ex Moriggia Picinellus.

II. Plures aliæ Orationes, quas publici juris brevì donandas Beſſa Negrinus promiſerat.

III. Epiſtolæ ad Balthaſſarem Caſtillionæum, de quibus jam egimus.

Extant ad eum litteræ latinæ Hieronymi Moroni JC. & Magni Cancellarii, de quo infra.

Laudatur à Paulo Jovio in Hiſt. ſui temporis lib. 15. Alexandro Rhaudenſi, Matthæo Caſtillionæo, Beſſa Negrino, Lando de Senatu Mediol. pag. 102. & 178. Moriggia de Nobilit. Mediol. Lib. 3. Cap. 5. Sitono pag. 77. Art. 332., & Picinello in Athenæo pag. 338.

DII.

D I I.

CASTILLIONÆUS HIERONYMUS alter.

ALterum nunc Hieronymum Caſtillionæum in medium ſtatuimus, natum Anno MDLIX. Jacobo Antonio parente. Liberales ſummo ſtudio, & præcoci quadam ingenii maturitate coluit Scientias; tum ad Sacras litteras converſus, inſignem ſibi eruditionem comparavit. Eam ob cauſam ex Collegiata Eccleſia Caſtellionis, ubi majoris Capellani munus exercebat, Mediolanum à Sancto Antiſtite Carolo Borromæo evocatus fuit, & juvenili adhuc ætate Archipresbyteratus dignitate in Baſilica Metropolitana meruit decorari. Huic adjectus eſt etiam honor Apoſtolici Prothonotarii, & Cleri univerſi Viſitatoris. In graviſſimis Diœceſis negotiis idem Præſul Optimus Hieronymi operâ uti conſueverat; eique ob ſacrarum rerum peritiam Diurnalis Officii Ambroſiani compilandi, ac edendi provinciam demandavit. Laborioſum hoc Opus libentiſſimè Caſtillionæus ſuſceperat, jamque ad finem fermè perduxerat, cùm morte præventus abſolvere illud nequivit. Debita nihilominus tantum Virum laude fraudandum non duxit Archiepiſcopus, nam cùm publici juris faciendum decreviſſet Diurnale ipſum; his verbis in Decreto editioni præfixo Auctorem noſtrum commendavit: „ Huic no-„ ſtræ voluntati, & ſtudio ſatisfactum eſt diligenti „ admodum, ac pia opera Hieronymi Caſtillionæi, „ Sacræ Theologiæ Doctoris, Prothonotarii Apoſto-„ lici, & hujus noſtræ Mediolanenſis Eccleſiæ Archi-„ presbyteri, qui dum viveret, in hoc opere com-„ pilando multum elaboravit. „ Immaturo deceſſit fato, cùm plura à tanti hominis ingenio omnes præſtolarentur, die XXI Februarii Anno ætatis ſuæ XXXIV. Salutis humanæ MDLXXXXIII. dum fortè Caſtellionum divertiſſet. Tumulatus eſt in ipſo Oppido, atque in Eccleſia Sanctorum Stephani, & Laurentii magnifico excitato Sepulchro, ubi hæc Inſcriptio imminet:

HIERONYMO CASTILLIONAEO
QVI OB EXIMIAM VITAE INNOCENTIAM
SVAVISSIMOS MORES
ACRE IVDICIVM
DIVINARVM LITTERARVM PERITIAM
THEOLOGVS PROTHONOTARIVS APOSTOLICVS
ADOLESCENS CREATVS
ET
MEDIOLANI TEMPLI PRIMARII ARCHIPRESBYTER
MORITVR CARVS OMNIBVS
AN. AETATIS XXXIV. SALVTIS M. D. LXXXXIII.
IACOBVS ANTONIVS PATER ET FABIVS PATRVVS.

Elaboravit:

I. Diurnale Ambroſianum, de quo jam dictum.
II. Concionum Volumen ingens, quod Moriggia aſſerit extitiſſe penès Joannem Jacobum JCC. Auctoris fratrem.
III. Epiſtolæ plures tam Latinæ, quàm Italicæ ad Sanctum Carolum, cum hujus reſponſionibus; ſervantur in Bibliotheca Ambroſ. in inſigni Collectione Epiſtolarum ejuſdem S. Præſulis.

De eo Moriggia Nobilit. Mediol. lib. 3. Beſſa Negrinus ac Picinellus in Athenæo pag. 337.

D I I I.

CASTILLIONÆUS JOACHIMUS.

IGnotum omnibus, qui de Scriptoribus Ordinis Prædicatorum tractarunt, &, quod mirum eſt, diligentiſſimis quoque Eccardo, & Quetifio, Authorem nunc proferimus, qui meam etiam diligentiam fefelliſſet, niſi caſu quodam fortuito in ejus Manuſcripta in Ambroſiana Bibliotheca aſſervata incidiſſem. Hic eſt Joachim Caſtillionæus ſuperiùs laudati Ordinis Alumnus, qui erat in vivis Sæculo XV. exeunte, ut liquet ex infra recenſenda Oratione. Ceterùm in Theologia atque Oratoria facultate ſummopere excelluit, & Magiſterii honore decoratus fuit. Eloquentia quoque plurimum valuit, & luculenti ſtylo Epiſtolari præditus erat. Abdita ſunt alia hujus Eruditi geſta, quæ fortè in publicum proferet ætas. Nos hæc damus, quæ reperimus, rati Lectores Optimos boni conſulturos, neque incuriæ nobis daturos fore, ſi copioſioribus monumentis deficientibus, Opera tantùm inventa numeramus, nempe:

I. Oratio lugubris ſuper Funus Dominæ Margaritæ de Mirabilia uxoris Magnifici Domini Joannis Simonettæ Mediol. à Reverendo Patre Domino Magiſtro Joachimo Caſtillionæo Ordinis Prædicator. Extat in Ambroſ. Bibliotheca ſupradicta MS. in 4. Cod. ſig. E. num. 124., ubi plura ad præclariſſimos Viros Simonettæ præſtantis Familiæ ſpectantia leguntur.
II. Epiſtolæ latinæ eruditiſſimæ, altera præſtantiſſimis Priori, Patribuſque Conventus Florentini ſcripta occaſione, qua electus fuit ad Conciones Quadrageſimales illic agendas, altera Illuſtri, & Clariſſimo Principi Domino Leonello, cui mittit ſuam.
III. Orationem de Sacro Chriſti Corpore coram ipſo habitam eruditionis ſacræ, & laudibus ipſius Principis refertam; in ipſa quoque ſe commendat generoſo, ac præſtantiſſimo Equiti Domino Felitino Bojardo, & eloquentiſſimo Guarrino, quem vocat ſuum Præceptorem. Data eſt Patavii VI. Kal. Julias MCCCCXXXV.

Plura Opuſcula lectu digniſſima continet Codex iſte MS. ſign O. num. 57. quem in Bibliothecam Ambroſianam intulit Clar. Lazarus Auguſtinus Cotta, „ Perurgente clariſſ. & humaniſſ. Viro D. Ludovico „ Antonio Muratorio D. ſuo Colendiſſimo, ac ejuſdem „ Bibliothecæ Pro-Præſide.

D I V.

CASTILLIONÆUS JOANNES.

JOannem Caſtillionæum Anno redempti Orbis MCCCXCIV. Joannes Joſeph Mediolanenſis Patritius genuit in Oppido Caſtiagi in Comitatu Seprienſi. Litteris ab ipſo adoleſcentiæ flore imbutus, atque Clero adſcriptus, inter Decumanos hujus Urbis numeratus fuit. Juris Canonici Interpres eminentiſſimus in Patavino, ac Ticinenſi Archigymnaſiis Pontificias Leges è Cathedra plures annos Auditoribus

tra-

tradidit. Juriſconſultorum Collegio adſcriptus fuit Anno MCCCLXXXV. Joanni Galeatio Vicecomiti, qui primus Mediolani Dux Inſubriam rexit, chariſſimus fuit ob ſpectatæ prudentiæ, atque doctrinæ ſingularem famam, eique adſtitit Conſiliarius fidiſſimus. Bonifacii quoque IX. Pontificis Maximi gratiam ſibi promeruit, Annoque Salutis MCCCXC. ad Vicentinæ Eccleſiæ Regimen aſſumptus, commiſſum ſibi gregem ſumma cum nominis ſui commendatione ſtrenuè gubernavit, & Ducis, Marchionis, & Comitis nuncupatione meruit inſigniri. Inter alia Eccleſiæ ſuæ collata beneficia illud quoque memoratur, quod Ædiculam Sancti Nicolai in Epiſcopii Turre ſitam Anno MCCCCV. reſtauraverit, Aram ejus eleganti Tabula exornans, ubi præter Caſtillionææ Gentis inſignia hæc Carmina ſunt addita:

Pontificum ſpecimen, quem proles clara Joannem
Caſtillionæa tulit ſacro medicamine Cimbros
Dudum perorans, nitidum conſurgere juſſit
Hoc opus, excelſi multo præventus amore.
Mille quatercentum tunc ſol cum quinque rotabat
Annos, atque dies Chironis quinta meabat.

Deceſſit Præſul optimus ætatis ſuæ Anno LXV., qui erat Chriſti MCCCCIX. Prid. Kal. Auguſti, & in Baſilica Cathedrali Vicentina tumulatus eſt hoc Elogio adjecto:

PROH DOLOR! HOC INGENS RECVBAT SVB MARMORE PRAESVL
CASTILIONE SATVS CLARA DE STIRPE IOHANNES
VIR PIVS AC IVSTVS SANCTI SERVATOR HONESTI
CANONIS EXIMIVS SACRI LEGVMQVE MONARCHA
NOBILE CONCILIVM MEMBRIS SOLAMEN EGENIS
PRAECIPVVM CVI PLVRA DEDIT SIC DENIQVE VIRTVS
MILLE NOVEM CENTVM QVATER SOL ALTVS AGEBAT
IVLIVS EXTREMVM CVM MORS SVBIT ATRA TENEBAT.

Inter cætera, quæ hujus Antiſtitis doctrinam comprobant, hæc ſuperſunt:

I. Orationes plures. Harum meminit Moriggia loco citando.
II. Epiſtolæ ad Hiſt. & Ritus Eccleſ. pertinentes. Numerantur à Matthæo Caſtill. & ab aliis Hiſtoricis Gentis Caſtillion.

Commendatur à Beſſa Negrino pag. 224. Ughello Ital. Sacræ Tom V. in Vicent. num. LIX. Moriggia Nobil. Mediol. Lib. III Cap. V. Picinello pag. 292. Sitono pag. 34. Art 62., aliiſque de Familia Caſtillionæa ſcribentibus.

D V.

CASTILLIONÆUS JOANNES alter.

Matthæus, qui & Maphæolus Caſtillionæus, Joannem hunc Mediolani genuit, eique natalis annus fuit Sæculi XV. vigeſimus. In hoc eruditiſſimo Viro certaſſe viſa eſt donibus ſuis natura, ac ornamentis cum eruditionis, tum dignitatum virtus omni ævo commendabilis. Etenim in utroque Jure Doctor Ticini creatus, Anno MCCCCXXXIX. Theologicam Lauream in Bononienſi Archigymnaſio ſuſcepit. Clericale amplexus inſtitutum, brevì in Aula Romana, quò ſe contulerat, ſummam ſibi peperit exiſtimationem, adeò ut Apoſtolica Legatione non admodum maturis annis dignus habitus fuerit. Tantâ cum Ænea Sylvio Piccolomineo, qui poſtea ad Univerſam regendam Eccleſiam, aſſumpto Pii II. nomine, electus eſt, conſuetudinis amicitiâ junctus fuit, ut ad eum ægrotantem inviſendum Baſilcam perrexerit. Prothonotarii Apoſtolici dignitate auctus Eugenio IV. Summo Pontifici à Secretis fuit, tum à Nicolao V. Conſtantienſis Epiſcopus in Provincia Rothomagenſi renunciatus, inde Anno MCCCCLIV. ad Papienſem tranſfertur Eccleſiam V. Non. Octobris. Hanc tamen abſens plerumque adminiſtravit, Pontificiis Legationibus, quas ſtrenuè geſſit, ſemper occupatus. Etenim poſt biennium in Galliam, Germaniam, atque Hungariam Summi Antiſtitis decreto miſſus plurimos pro Chriſtiana fide labores infracto ſemper pectore exantlavit. Bis ad Fridericum III. Auguſtum Legatus contendit, mandantibus cum ſupradicto Nicolao V. tum Calliſto III., atque in publicis Comitiis Ratiſponenſibus, & Francofurtienſibus luculentiſſimè oravit. Cùm autem Conventus indictus eſſet in nova Civitate, & de parandis adversùs Turcas armis inter Chriſtianorum Principum Legatos ageretur, Joannes noſter Apoſtolicæ Sedis nomine adfuit cum Sancto Joanne de Capiſtrano Ordinis Minorum, atque eloquenti ſermone de modo adversùs communem Religionis hoſtem bellum gerendi, ſummo cum omnium adſtantium plauſu, diſſeruit; laudatus idcirco à citato Ænea Sylvio in Commentariis ſuis. Ut autem tantis laboribus congruum præmium impertiretur Calliſtus Papa III. abſentem eum S. R. E. Purpuratis cenſuit adſcribendum, creavitque Cardinalem Presbyterum tituli Sancti Clementis, Anno MCCCCLVI. menſe Decembri. Interfuit Comitiis pro electione Pii II. habitis, cui tantoperè gratus fuit, ut frequentiſſimè ad ejus menſam advocaretur de ſtudiis bonarum artium collocuturus. Provinciam etiam Anconitanam ejuſdem juſſu Legatus rexit, cumque Piccininus ad Neapolitanum Regnum armatus tranſire minitaretur, anxius Joannes ne id ex voto ipſi eveniret, equo huc, illucque diſcurrens febrim contraxit, cujus vi ætatis ſuæ Anno XL. Maceratæ die XIV. Aprilis exceſſit è terris. Cadaver Mediolanum relatum apud Majores ſuos conditum fuit hoc impoſito Elogio:

IO. CASTILLIONAEO MEDIOLANENSI
EPISCOPO PAPIENSI
TIT. S. CLEMENTIS S. R. E. PRESB. CARD.
CAELESTINI IV P. M
OCTAVIANI GOTTIFREDI ET BRANDAE
CARDINALIVM GENTILI
QVI CVM LEGATIONIS MVNERE
APVD FEDERICVM III. IMP.
CONCITANDI IN TVRCAS EXERCITVS
CAVSA
APOSTOLICAE SEDIS NOMINE SECVNDO
FVNGERETVR
A CALISTO III.
IN AMPLISSIMVM ORDINEM
ABSENS EST COOPTATVS
EOQVE DEFVNCTO
A PIO II.
LEGATVS MARCHIAE ANCONITANAE
DESIGNATVS
DVM IN EA PROVINCIA
LEGISLATORIS STRENVI
SIMVL DVCIS OPERAM
CONTRA PICCININVM NIMIS SOLICITE
IMPENDIT
INOPINATA FEBRE PRAEVENTVS
MACERATAE INTERIIT
XVIII. KAL. MAII
AN. SAL. MCCCCLX.

Ingenii

Ingenii tanti Præſulis hæe ſunt monumenta :

I. Orationes plures de graviſſimis Eccleſiæ negotiis à nobis memoratæ.
II. Conſtitutiones Provinciæ Anconitanæ ab ipſo auctæ, & reformatæ, teſte Beſſa Negrino infra citando.

Agunt de eo Æneas Sylvius in Commentariis, Ciacconius, Ughellus in Italia Sacra Tom. I. in Papienſibus num. XCIV. Roglerius de Comitibus in Margarita Poëtica, Beſſa Negrinus in Hiſt. Gentis Caſtillionææ, cum reliquis Auctoribus, qui de eodem argumento tractarunt; Spelta in Hiſt. Epiſcop. Papiæ pag. 410. Sitonus in Schedis ſuis, aliique plures.

D V I.

CASTILLIONÆUS JOANNES alter.

INexhauſta, ut ita dixerim, Eruditorum fodina Caſtillionæa Gens alium nunc nobis ſuppeditat Joannem diligentiſſimum antiquitatum Inſubriæ Collectorem. Hic in lucem editus Mediolani Anno MDCXXXI. nihil prætermiſiſſe viſus eſt, quod ad eolendum ingenium pertinere poſſet, in ſacra præſertim Eruditione. Clericis adſcriptus, Congregationi laudatiſſimæ Sanctorum Ambroſii, & Caroli nomen dedit, variaque munera in religioſo illo Cœtu magno cum animarum lucro exercuit. Hujus Ambroſianæ Eccleſiæ Archiepiſcopis Littæ, & Vicecomiti acceptiſſimus uſque adeo fuit, ut in eorum Aula aſſiduè verſaretur. Parochialem Eccleſiam in hac ipſa Urbe Deiparæ dicatam, cuique cognomen eſt *la Paſſarella* Majorum juſſu regendam ſuſcepit, & optimè adminiſtravit annos fermè octo ſupra triginta. Ingenti ſumptu Parochiales Ædes reſtauravit, & auxit. Migravit è vita ætatis ſuæ Anno LXVI. Chriſti verò MDCXCVII., & in eadem Eccleſia tumulatus eſt, ubi obitus ejus Anniverſaria die, quæ incidit in IX. Aprilis, ſolemni Sacrificio ſibi requiem à Deo Opt. Max. poſtulandam inſtituit.

Elucubravit hos Codices :

I. Acta Epiſcoporum Mediolanenſium. MS. juſtæ molis apud Suos.
II. Iſtoria dell' Italia, o ſia dell' Inſubria. MS. itidem juſtæ molis. Servatur apud Nicolaum Sormanum Ambroſiani Collegii Doctorem.

A Suis.

D V I I.

CASTILLIONÆUS JO. ANTONIUS.

DE Joanne Antonio Caſtillionæo cum laude loquuntur ſæpius à me prolati Bartholomæus Curtius, atque Abbas Picinellus, uti Donati celeberrimi Phyſiei Sæculo XV. florentis filio, necnon Bonaventuræ fratre, de quo jam egimus. Noſtri verò eximiæ virtutes ad Regii Ducaliſque non tantùm Protophyſici munus attulerunt, ſed ad Provinciam, quam Laumellinam vocant, necnon Alexandriæ Civitatem regendas adlectus fuit imperante Ludovico Mauro Mediolanenſium Duce. Tantùm Franciſcus I. Galliæ Rex ipſum in honore, atque exiſtimatione habuit, ut in numerum ampliſſimorum Senatorum hujus Dominii, & ad Secretiora Conſilia eum vocaverit; neque hic Principis gratia conſedit, ſed Joanni Medico ſuo perquam charo, Feudum Germiolæ in Burgundiæ Ducatu donavit, addito Comitis titulo, dignitateque. Dolendum interea eſt, quod nec Italia, nea ejus Patria de tanti Viri voluminibus, præter famam, gloriari poſſint, nam in ſui Mœcenatis Aula Lutetiæ Pariſiorum è vita migravit Anno MDXXVIII., atque ibidem Scripta ipſius quamplurima remanſerunt, quorum nec titulum quidem habemus. Scriptores verò omnes, qui de ipſo memoriam faciunt, in Philoſophieis, Mathematicis, Mediciſque facultatibus Principem volunt. Nobis interim liceat hîc Elogium transſcribere Donati Auctoris noſtri parentis, quod in Templo S. Mariæ Pacis hujus Urbis legitur, ne iſtud quoque pereat.

HEVS VIATOR SVBSISTE PAVLVLVM
DONATVS CASTILLIONAEVS
CHRISTI ET HYPPOCRATIS DOGMA SEQVVTVS
QVI VIVENS ANNOS XXX. CVRANDIS LANGVORIBVS
BENE ET NAVITER OPERAM IMPENDIT
ANNO AETATIS LX. MIHI ET VRBI FATALI
LABORIS MORBO CORREPTVS INTERII
PIENTISS. LIBERORVM CVRA IN SPE RESVRRECTIONIS
HIC IACEO
HAEC VOLVI. VALE
OBII XXVI. DECEMBRIS MCCCCXC.

Teſte Moriggia ſcripſit :

I. Opera varia Medica, atque Erudita.

In libro VIII. Epigrammatum Lancini Curtii editionis Mediolanenſis Anno 1521. extat Carmen ad Joannem Antonium Caſtillionæum pag. 125.

Videndi Matthæus Caſtillionæus de origine, & rebus geſtis Gentis Caſtillionææ, ſupradictus Curtius de Scriptoribus Mediol. pag. 55. 273., & 275. Picinellus pag. 264., atque Cl. Sitonus in Chron. Col. Phyſ. MS.

D V I I I.

CASTILLIONÆUS JO. ANTONIUS alter.

ANtiquitatum omnium tam ad ſacra, quàm ad profana Mediolanenſis Urbis pertinentium diligentiſſimus conquiſitor Joannes Antonius Caſtillionæus Andreâ genitus in hoc litterarium Theatrum, dignis celebrandus præconiis, nunc proferetur. Is ad omnem eruditionem aptiſſimo præditus ingenio in optimis ſtudiis integram fermè traduxit ætatem. Clericalem profeſſus vitam, quæ hujuſmodi Viros decent, ſemper ſectatus eſt, doctrinam ſcilicet, probatoſque mores. Utrumque Jus Cæſareum, & Pontificium, Sacraſque Paginas optimè noverat, quippe qui in geminis hiſce facultatibus Laureâ honeſtari meruerit. Hiſtoriam, atque Poëſim ſemper amavit, chariſſimus propterea eruditiſſimis Viris, qui ſuo vixerunt Sæculo, Benedicto Sociaco, Joſepho Ripamontio, Felici Hoſio, Hieronymo Boſſio, aliiſque à nobis loco ſuo commendatis. Vetuſtiſſimæ Abbatialis Baſilicæ Sancti Vincentii in Prato, olim Cluniacenſium Monachorum Sedis, quæ nunc in Commendam,

Digitized by Google

ut vocant, redacta adhuc Parochialis exiſtit, pro animarum cura exercenda Vicarius perpetuus conſtitutus, plures id muneris annos laudabiliter exercuit. Scrutabatur interim Monaſterii nunc diruti rudera, inter quæ, ut & in Templo ipſo, non pauca reperit ad Romanam, & Chriſtianam quoque primorum Sæculorum antiquitatem ſpectantia, marmora, ſepulcra, nummos, & hujus generis alia, e quibus aliquot ſequentium Operum adornavit. Doctiſſimum hunc Virum Anno MDCXXX. ſæva peſtis, quæ tunc fere omnem vexavit Italiam, majora molientem ſuſtulit, cum prius membranas ſuas omnes, quas ſtudioſè collegerat, adverſaria, & quicquid ſcripſerat, ſupremis tabulis Ambroſianæ Bibliothecæ legaſſet.

Sebaſtianus Martignonus hoc in laudem Auctoris noſtri Epigramma cecinit, quod editum eſt inter cætera Eruditorum Carmina in Florilegio ipſius Caſtillionæi:

Hiſtoricis fœcunda domus, fœcunda Poëtis
Jam redit in priſcum te duce læta decus.
Hiſtoricum tu quemque præis, tu quemque Poëtam,
Queis tua ſe quondam vexit ad aſtra domus.
Sic veterum monumenta legis, ſic carmina condis,
Quiſque tibi ut Vates cedat, & Hiſtoricus.

Plura ſunt quæ partim edita circumferuntur, partim anecdota ſuperſunt ejus ingenii monumenta, quæ nos hic Lectoribus indicamus:

I. Antichità della Chieſa di San Dionigi, ed Origine del nome di Caſſano Giera d'Adda. *Mediol. Typis Archiepiſc.* 1617 *in* 8.
II. Gli onori de gli antichi Diſciplinanti. *Ibid. apud Bidellum*, 1622 *in* 8.
III. Gli onori del Sacro Tempio di Santa Cattarina al ponte de i Fabbri. *Ibid.* 1622. *in* 12.
IV. La Vita di San Gottardo Veſcovo.
V. La Vita di San Tomaſo Graſſo Arciveſcovo di Milano. *Ibid.* 1622. *in* 12.
VI. Mediolanenſium Antiquitatum Florilegium, ex Urbis Parœciis collectarum, iconographicis ipſarum Tabulis, recentibus rerum memoriis, variis Eccleſiaſticis Ritibus, auctarum, & illuſtratarum: Ad Carolum Caraffam Epiſcopum Averſanum Baſilicæ Vincentianæ Abbatem. *Mediol apud Joannem Baptiſtam Bidellum*, 1625. *in* 4.
In hoc Opere agitur præcipuè de ejuſdem Baſilicæ Antiquitatibus, & multa continentur ad Mediolanenſem hiſtoriam cognoſcendam aptiſſima. Ideo illud intulit Grævius in Tom. III. part. I. Antiquitatum Italiæ.
VII. Carmina plura Latina præſertim in commendationem Sanctorum, quorum Corpora in ejuſdem Templi Confeſſione quieſcunt; extant in eodem Opere.
VIII. Gli onori Eccleſiaſtici di Milano di Gio: Antonio Caſtiglione J. C. Dottore di Sacra Teologia, e Vicario perpetuo della Badia di S. Vicenzo in Prato, ove, oltre le vere origini, le fondazioni, e le reſtaurazioni di tutte le Chieſe, Monaſterj, Spedali, ed altri Luoghi Sacri della Città, e ſuo contorno, ſi moſtra al paragone Milano eſſer ſituato nel più fertile, ameno, e felice piano d'Italia, e ſi dichiarano l'altre ſue principali prerogative. Si tratta ancora partitamente per li quartieri delle ſei Porte di Parocchia in Parocchia, de' ſiti, e Luoghi vecchj de' Templi sì de' Gentili, come de' Criſtiani, notando le Iſcrizioni antiche, che ſono, ed erano per l'addietro, con gli Epitaffi de' moderni Sepolcri, ed Arme loro. Inſieme ſi deſcrive minutamente il Duomo Chieſa Metropolitana, e Maggiore della Città, con le Reliquie, e Corpi de' Santi, che vi ſi trovano. MS. in Biblioth. Ambroſ pag. 532. Diviſum eſt Opus in capita XVIII & in fine addita eſt Appendix pagg. 56. Cod. ſign. D. num. 266 in fol in cujus fronte hæc leguntur: 1670. „ Libro longamente duellato, e finalmente ottenuto dal Bibliotecario Pietro Paolo Boſca, eſſendo queſti ſtato donato dall'Autore alla Libreria Ambroſiana, come dal di lui Teſtamento l'Anno MDCXXX., eſſendo morto quell'anno di peſte l'Autore.
IX. Chronicon Angleriæ. MS. in eadem Biblioth. memoratur à Picinello loco mox citando.
Hieronymi Boſſii Ticinenſis Syboleuticon ad præſtantiſſimum Virum Jo. Antonium Caſtillionæum JC. Philoſophum, & Theologum Mediolanenſem, ut ſuum edat Florilegium Mediolanenſium Antiquitatum. Eſt in libro, cui titulus: Affetti d'animo grato nel Dottoramento di Franceſco Ambivero. *Novara*, 1620. *in* 4.
Inter Carmina Auguſtini Terzaghi plura extant in laudem Florilegii Auctoris noſtri.
Ejuſdem Terzaghi alia ſimul cum Felicis Hoſii, Benedicti Sociaci, Petri Jacobi Arrigonii, Auguſtini Lampugnani, Vincentii Caſtillionæi, Hieronymi Puſterlæ, Joannis Baptiſtæ Sitoni, & Joannis Villæ Carminibus leguntur in Florilegio ſupralaudato in commendationem Operis, & Scriptoris.
Agunt de eo Hieronymus Borſerius in Supplem. cap. 12. Petrus Paulus Boſca de orig. & ſtatu Biblioth. Ambroſ lib. III. & Picinellus in Athenæo pag. 264.

D I X.

CASTILLIONÆUS JOANNES BAPTISTA.

JOannem Baptiſtam Caſtillionæum Jacobo genitum bina nobis commendant decora, militiæ, atque doctrinæ. Nam tametſi non bene conveniant cum Marte Muſæ, in hoc tamen præſtantiſſimo Viro ita junxerunt diſparia ſtudia, ut ſago, togaque clariſſimus evaſerit. Juriſprudentiam inter alias litterarias dotes ſummâ diligentiâ coluit, atque Legisperitis Collegiatis Mediolanenſibus adjunctus eſt anno poſt Virginis partum quadringenteſimo ſeptuageſimo quarto ſupra milleſimum. Hunc in primis dilexit Galeatius Maria Sfortia, qui eum Diplomate dato Mediolani XV. Kal. Martii Anno MCDLXXXIII. Terdonæ, Alexandriæ, Placentiæ, atque Cremonæ, totiuſque Circumpadanæ Provinciæ cum imperio Moderatorem conſtituit. In eo munere ſic armatis præfuit, ut tamen litterarum numquam oblivisci viſus fuerit; quocirca utriuſque Ducalis Conſilii, Secreti videlicet, atque Juſtitiæ Senator adlectus & prudentiſſimis ſententiis, & vulgatis ſcriptis maximam nomini ſuo gloriam conciliavit. Deſideratus eſt Anno Redempti Orbis MID. Jacet in Templo Regio Sanctæ Mariæ Scalenſis in ſepulchro, cui vivens hæc juſſerat inſcribi:

D. IOHANNIS BAPTISTÆ CASTILLIONÆI
EX PRIMIS CASTRI CONSILIARIIS
PLACENTIÆ AC CREMONÆ
ET VLTRA PADVM GVBERNATORIS
LVGANI COMIQVE CAPITANEI
MCCCCLXXXIII.

Eum apud Eruditos magni faciendum docent:

I. Conſilia, ſeu Reſponſa. *Venetiis*, 1555. *in fol.* Ex Draudii Bibliotheca Claſſica pag. 680.
II. Conſilium in materia ſimulationis contractus. Extat ad calcem Singularium Franciſci Cremenſis, alleg. à Zaletto in Indice pag. 58.
III. Conſilium in materia poſſeſſoria, ut poſſeſſio defuncti continuetur in hæredem. Ext. ibid.
IV. Allegationes poſt Singulares Cremenſis relatæ à Nervia Sylva Nuptialis lib. V. num. 120. pag. 634.
De eo Siton. Art. 228.

D X.

CASTILLIONÆUS JO. BAPTISTA alter.

JOannem Stephanum Caſtillionæum Inſubrum Senatus Patrem ampliſſimum, atque Luciam Calcham conjuges propriis quidem dotibus ſuſpiciendos, majori tamen cumulavit laude Joannes Baptiſta ex eis genitus. A prima namque ætate ſedulò educatus parentum ſpem non fefellit. Juriſprudentiæ ſtudiis addictus fuit, & in utroque Jure lauream promeruit, conjunxit tamen ſeverioribus litteris eruditionem etiam poëticam cum Latinam, tum Italicam, ut teſtantur Opera, quorum brevi mentio à nobis fiet. Inter JCC. Mediolanenſes cooptatus Anno MDXXXVI. primarius in Lycæo Ticinenſi Juris Interpres

Digitized by Google

pres eligi meruit, pluresque annos id ſumma cum laude præſtitit. Publium Franciſcum Spinulam Mediolanenſem Vatem eximium, quem debitis encomiis, cum tempus advenerit, proſequemur, ſovit, atque dilexit in primis; cæteroſque ætatis ſuæ Eruditos Viros in contubernio habuit, ſolitus doctis eorum ſermonibus laſſum legalibus laboribus animum reficere, ut nunquam ſine Muſis eſſet. Invidit eum terris acerba mors; Anno enim poſt Redemptoris ortum MDLIX. Mediolani migravit è vita; illatuſque eſt in paternum tumulum.

Ejus hæc ſcripta ſunt;

I. Conſilia. *Venetiis*, 1552. *in fol* Ex Fontana Biblioth. Legal.
II. Allegationes variæ; *Mediolani impreſſæ*.
III. Luoghi difficili del Petrarca, dichiarati da Giambattiſta Caſtiglione. *Venezia, per Gio. Antonio Niccolino*, 1532. *in* 8. Hujus libri meminit etiam Cl Fontaninius in libro ſuo, cui titulus: Dell' Eloquenza Italiana: edit. III. pag. 524.
IV. Prata Adonidis. Poëma memoratum à Bonaventura Caſtillionæo loco citando.
V. Carmen, & Epitaphium in morte Mutii Sfortiæ. Eſt in libro, cui titulus: Hieronymi Montii Oratio in funere ejuſdem Sfortiæ.
VI. Poëmata plura doctiſſima, & arguta ſervabantur MSS. apud Brandam Scriptoris filium, teſte Picinello.
VII. Carmen de Spinulæ Paraphraſi in Pſalmus legitur inter ejuſdem Spinulæ Carmina.
VIII. Epigrammata III ad eundem Spinulam, cum hujus reſponſionibus habentur in lib. III. ſæpe laudati Spinulæ.
In ejus commendationem Carmen cecinit Auguſtinus Terzaghus, editumque eſt in hujus libro inſcripto: Poeſis.
Celebratur etiam à Moriggia Nobilit. Mediol. lib. III. cap. 5. Bonaventura Caſtillionæo de Antiquis Gallorum Inſubrum ſedibus. Matthæo item Caſtillionæo de orig. & reb geſt. Caſtillionææ Gentis. Siton. art. 437. & Picinello in Athenæo pag. 276.

D X I.

CASTILLIONÆUS JO. FRANCISCUS.

JOannes Franciſcus Caſtillionæus, Joannis filius, ac Marci frater; circa finem Sæculi XV. floruit non tantùm inter Excellentiſſimi Senatus Mediolanenſis Secretarios integerrimos, quàm inter Vates optimos illius ætatis recenſendus. Præter alia ipſius doctrinæ, quæ perierunt, ſpecimina, reliquit verſus pulcherrimos, qui leguntur in Italico libro, cujus titulus eſt: „ Sonetti degli Academiel Traſformati di „ Milano. „ Mediolani apud M. Antonium de Burgo 1548. Hæc Collectio admirabilis ſanè, ac prope divina nuncupatur Philippo Hiſpaniarum Principi. In ſacello Majori Eccleſiæ S. Marci Mediolani hoc legitur Elogium, quo ipſe fraterni amoris teſtimonium germano ſuo Marco ponendum curavit.

MARCO CASTILLIONÆO VIRO OPT.
ET INCOMPARAB. PROB.
ET VTRIVSQ. IVRIS PERITISS.
IO. FRANCISCVS ET IACOBVS FRATRES
PIETATIS ET MEMORIÆ GRATIA
AC SIBI ET SVIS POSVERE
DIE VI. IVNII MDVI.

Extant ipſius:

I. Carmina Italica XI. vulgò *Sonetti*, in ſupradicta Collectione.
II. Carmina alia Italica plura, quæ meminit ſe vidiſſe P. Mazzuchellus in ſuis Schedis.
III. Poëma Latinum in laudem S. Caroli Borromæi: Dialogus eſt ſatis longus inter Muſam, & Poetam. MS. in 4. n. 178. ſervatur in Collectione plurium Carminum tam Italicorum, quàm Latinorum in Codice Bibliothecæ Monachorum Ciſtercienſium Morimundi à me cum voluptate lecto.

Præter Schedas ſupradictas Mazzuchellianas, agunt de ipſo Sitonus, & Co. Octavius Archintus in eorum Monumentis, in quorum ultimo legitur etiam hæc Inſcriptio poſita in Templo S. Thomæ in Terra-amara:

D. IO. FRANCISCVS CASTILLIONÆVS
SEPVLCRVM POSVIT ANNO MDXX.

Neſcio tamen an ad ipſum Jo. Franciſcum Caſtillioneum ſpectet, necne.

D X I I.

CASTILLIONÆUS JO. FRANCISCUS alter.

JOannes Franciſcus Caſtillionæus Mediolani, ut Majores ſui, nobili progenitus ſanguine, traditam quaſi per manus à parentibus pietatem, atque doctrinam cumulaturus ad Monachorum Ordinis Ciſtercienſis Inſtitutum capeſſendum poſthabitis ſæculi illecebris convolavit. Voti compos effectus, & reliqua ſacrorum ſtudiorum curricula diligenter, laudabiliterque complevit, & Pontificias præſertim Leges, atque Theologiam adamavit. Inſigni Monaſterio Locedienſi in Ducatu Montisferrati ſito Infulatus Præſul aliquando præfuit. Abbatum Ciſtercienſium, qui ex Apoſtolicæ Sedis Privilegio Pontificalibus uti conſueverunt, jura ſtrenuè defendit, tunc præcipuè, cum in obſequium Cæſaris Montii S. R. E. Cardinalis, & hujus Urbis Archiepiſcopi Vigilantiſſimi, cui Auctor hic noſter amicitiâ junctus erat, ſequens vulgavit Opus, quod unum tanti Viri nobis memoriam ſuppeditavit.

I. Utrum Abbates Ciſtercienſes habentes uſum Pontificalium poſſint benedicere, & conſecrare Altaria non ſolum ad uſum propriarum Eccleſiarum ſibi ſubjectarum, verumetiam alienarum non ſibi ſubjectarum. *Fol. juſtæ molis ſine loco, anno, & Typographo*. Eruditiſſimam hanc Diſſertationem nobis indicavit amiciſſimus Canonicus Jo. Andreas Iricus, apud quem ſervatur.
In calce adſunt ſubſcriptiones variorum Theologorum, inter quos Aloyſii Confalonerii, Baſilii Ferrarii, & Pacifici Porri.
II. Allegationes plures in Jure Canonico. MSS. A Suis.

D X I I I.

CASTILLIONÆUS JO. HONORATUS.

JOannes Honoratus Caſtillionæus à Monterutio (ſic enim nuncupatur Caſtillionæorum Familia, ex qua Scriptor noſter prodiit, ut à cæteris diſtinguatur ejuſdem cognominis, ac ſanguinis) Brandâ, & Annâ Puſterlâ parentibus genitus, cum poſt minorum ſcientiarum curricula totum ſe Philoſophiæ, ac Medicæ facultati dediſſet, in utraque Ticini lauream eſt conſecutus. Paucos poſt annos, videlicet trigeſimo tertio Sæculi mox elapſi, pridie Kal. Februarias, Nobilium Phyſicorum Mediolanenſium Collegio adſcribi meruit, in quo etiam Decani dignitatem obtinuit, atque inter XII. Viros Annonæ Præfectos aliquando connumeratus eſt. Regius deinde, Ducaliſque Protophyſicus in univerſo Mediolani Dominio majorum juſſu conſtitutus, Opere infra laudando non modicam ſibi laudem, ægriſque præſentiſſimum ſolamen comparavit. Palatini Comitis honorem toti Caſtillionææ Genti jam pridem à Sigiſmundo Auguſto Anno MCCCCXVII. collatum, ab Hiſpaniarum Rege geminis Diplomatibus dat. die XIII. Maji Anno MDCXXXIII. & XIII. Febr. MDCLXII. confirmandum curavit. Brandam inſignem Phyſicum jam à nobis commendatum genuit, qui Patris eruditos labores, ut diximus, auxit, Deceſſit autem Joannes Honoratus Anoo MDCLXXIX. condituſque jacet in avito Sepulchro in Templo Sanctorum Stephani, ac Laurentii Oppidi Caſtillioni, ubi vivens ipſe hoc Elogium ſtatuerat.

D. O. M.

D. O. M.

QVOD OLIM NOB. CASTILLIONÆI
A MONTERVTIO
SIBI SVISQVE MONVMENTVM
EXTRVXERANT
HOC IO. HONORATVS PHYSIC. COLLEG.
EX XII. PROVIS. MEDIOL.
COMES ET EQVES CÆSAREVS
EX EODEM STIPITE PROGENITVS
MEMOR ETIAM IPSIS VITÆ SERVATORIBVS
MORTEM NON PARCERE
INSTAVRANDVM C.
ANNO SALVTIS MDCLIX.

Ex SC. atque Collegii Phyſicorum mandato librum compilavit, & edidit hoc titulo:

I. Proſpectus Pharmaceuticus, ſub quo Antidotarium Mediolanenſe ſpectandum proponitur. *Mediol. apud Jo. Baptiſtam Ferrarium, 1668. in fol.*
Commendant tantum Virum Sebaſtianus Badi Januenſis in libro ſuo, de Cortice Peruviano; Curtius de Script. Medicis Mediol. pagg. 115. 190. & alibi; Siton. in Chron. MS. Collegii Phyſic. & Picinell. in Athenæo pag. 314.

D X I V.

CASTILLIONÆUS JOANNES JACOBUS.

BRandam inter Caſtillionææ Gentis eruditos Viros tertio ſuperiùs à nobis loco laudatum, atque Dorotheam Cuſanam clariſſimam fœminam genitores habuit Joannes Jacobus, qui primogenitus inter fratres ſuos & dignitatibus, & doctrina omnes facilè ſuperavit. Nam cum inſatiabili quadam aviditate minora ſtudia percurriſſet, Leges tam Civiles, quàm Pontificias conſtanti diligentiâ didicit, donatus com-
A munibus votis in utroque Jure Laureâ, Collegio
Juriſprudentum Mediolanenſium aggregatus fuit Anno
poſt Salvatoris natale octuageſimo nono ſupra mille-
ſimum quadringenteſimum. Cum autem ſacris ſe mi-
niſteriis, Eccleſiaſtico habitu aſſumpto, mancipaſſet,
Monaſterium Sancti Abundii in Urbe Novocomenſi
Abbas Fiduciarius conſtitutus gubernavit. Ab Inno-
centio Pontifice hujus nominis III. apud quem erudi-
tio, moreſque optimi eum commendabant, Canuſinæ
Eccleſiæ in Regno Neapolitano Epiſcopus datus fuit;
& cum paſtoralium virtutum omnium ſplendore emi-
neret, à Julio II. majoris dignitatis honore dignus
eſt habitus: idcirco ad Barenſem in eodem Regno
Metropolitanam Cathedram aſſumitur. Poſt Annos
aliquot nimirum Salutis noſtræ MCCCCXCV. à Lu-
B dovico Maria Sfortia Mediolanenſium Duce inter In-
ſubriæ Conſcriptos Patres meruit recenſeri, quod
Juriſconſultorum ætatis ſuæ Princeps haberetur.
Ejuſdem Ducis abſentis nomine cum Hieronymo Lan-
driano, Antonio Trivultio, & Franciſco Bernardi-
no Vicomercato, Inſubriam univerſam rexit. Lega-
tus inſuper ab ipſo Sfortia ad Summos Principes, &
ipſam Apoſtolicam Sedem non ſemel miſſus eſt. Idem
munus pro Patria exercuit ad Imperatorem Maximi-
lianum, quemadmodum & ad Julium II. ac Leonem
X. pro Maximiliano Sfortia itidem Mediolanenſium
Duce. His Legationibus, aliiſque præclarè geſtis il-
luſtris, eloquentiæ quoque laude clariſſimus ſupre-
mam diem Romæ obivit Anno MDXIII. die XVI.
Maji, bonis omnibus tanti Antiſtitis interitum colla-
chrymantibus. Sepultus eſt in Templo Sanctæ Mariæ
C de Populo ad Flaminiam Portam, in eodem Tumulo,
ubi poſtmodum conditus fuit Franciſcus Abundius
Caſtillionæus S. R. E. Cardinalis Ampliſſimus, cujus
cum debita commendatione haud multo ante memo-
riam proſecuti ſumus; quibus ut commune erat mo-
numentum, ita quoque communem excitavit titulum
Joſeph Caſtillionæus in hæc verba, quæ loco Epita-
phii proprii Joanni Jacobo poſiti, & temporis vetu-
ſtate deleti ſubjecta ſunt:

EXPECTO DONEC VENIAT IMMVTATIO MEA.

D. O. M.

FRANCISCO ABVNDIO CASTILLIONAEO
MEDIOLANENSI
HIERONYMI SENAT. MEDIOL. PRAESIDIS
FILIO
S. R. E. PRESB. CARDINALI
COELESTINI IV. PONT. MAX.
OCTAVIANI GOTHIFREDI BRANDÆ ET IOHANNIS
CARDD. GENTILI
PIO IV. PONT. MAX. VALDE CHARO
ATQVE AB EODEM OB FIDEM AC PIETATEM
QVAM EPISCOPVS BOBIENSIS
IN TRID. CONCILIO PRAESTITIT
IN AMPLISSIMVM COLLEGIVM COOPTATO
VIXIT ANN. XLV. OBIIT ANNO MDLXVIII.
VIII. KAL. DECEMBR.
IOSEPH CASTILLIONAEVS I. C. HAERES
PATRVELI
ET IOH. IACOBO ARCHIEPISCOPO BARENSI
PATRVO
COMMVNE MONVM. POS.

Plures

Plures ad Principes, atque Pontifices habuit Orationes & verborum, & ſententiarum pondere luculentiſſimas, e quibus ſequentem extare adhuc cognovimus.

I. Oratio ad *Leonem X.* Pontificem Max. MS. in Biblioth. Vaticana.

Inter Opuſcula Hieronymi Moroni extant Epiſtolæ ad Jo Jacobum Caſtillionæum Barii Archiepiſcopum Romæ Legatum Tom. II. pagg. 50. 57. 61. 64. 68. 70. 72. 73. 75. 77. 81. 102. 105. 109. 111., ad eundem & Marinum Caracciolum Legatos pagg. 114. 117. 125. in Cod. MS. ſervato apud Comitem Donatum de Sylva.

In libro, cui titulus Carm. Illuſtr. Poet. Ital. Tom. I. pag. 252. extat Epigramma Hieronymi Angeriani Neapolitani ad Joannem Caſtillionæum.

Laudatur ab omnibus, qui de claris Viris Familiæ Caſtillionææ ſcripſerunt, à Corio, Ughello Ital. Sac. in Canuſinis, & Barienſibus. Siton. Art. 281. pag. 65. aliiſque pluribus.

D X V.

CASTILLIONÆUS JOANNES STEPHANUS.

JOannes Stephanus Caſtillionæus Franciſci Ducalis Conſiliarii filius Anno MCCCCL. primam vidit diem. Illuſtri, acutoque dotatus ingenio ſcientiarum fermè omnium ornamenta conquiſivit, cumque Leges præcipuè ſectatus fuiſſet, Laureâ in utroque Jure inſignitus, Anno MCCCCLXXXIV. Nobilium Juriſperitorum Collegio in Patria nomen dedit. Tum Decurionis honore percepto, à Joanne Galeatio Maria Sfortia tunc apud Inſubres Principe in Conſiliarium eligitur, cujus nomine Fridericum III. Auguſtum Anno MCCCCLXXXIX. Legatus adiit. Senatoriâ etiam Cathedrâ ab eodem Duce Galeatio honeſtatus fuit, atque à Ludovico Maria itidem Duce ob præclarè geſtas ad Alphonſum Neapolitanum Regem, Reſquepublicas Venetam, & Florentinam Legationes, Feudo Burgi Sancti Domnini donari meruit. Ludovico XII. Gallorum Rege Mediolanenſi Ditione potito, nihil de priſtinæ dignitatis honore Joannes Stephanus noſter amiſit, immo in Conſiliarii, ac Senatoris munere perſeverare juſſus, Feudum Oppidi Mandelli, ex ipſius Regis liberalitate, cæteris Familiæ ſuæ ornamentis adjecit. His Magnus Trivultius, & Georgius Ambroſius Cardinalis ejuſdem Regis in Inſubria Vicarii alterum Seroni Feudum addidere. Fratrem habuit Brandam virum præſtantiſſimum, cui defuncto, & in Templo Sanctæ Mariæ ſepulto in fraterni amoris teſtimonium hanc poſuit Inſcriptionem à Scradero inter Italiæ monumenta relatam, quam hic repetere juvat ob epocam in fine appoſitam.

BRANDÆ CASTILLIONÆO FR. F.
CVI SINCERITAS IN CORDE
IN ORE VERITAS
IN OPERIBVS FIDES
SEMPER EXTITERE
IO. STEPHANVS CASTILLION.
DVCALIS SENATOR
CATHARINA MALASPINA
FRATRI ET GENERO MŒSTISS.
A. P. R. P. M.
VIRTVTEM HINC GRATAM POTERIS COGNOSCERE BRANDÆ,
MŒROR IN INSVBRIA PVBLICVS VRBE FVIT.

Siglas lineæ decimæ ſic interpretantur Eruditi:

Anno Primo Reipublicæ Mediolani.

Patriæ quoque Legatus perrexit ad eundem Ludovicum XII. Anno MDXVIII. & è Galliis Mediolanum reverſus mortalibus valedixit Anno ſequenti III. Non. Januarias. Tumulo illatus eſt in Eccleſia Sancti Marci, ejuſque memoriam hoc ſervat Elogium:

IOH. STEPHANO CASTILLIONÆO
I. C. COMITI ET SENATORI
AD REGES ET DVCES
ORATORI PROBATISSIMO
CAMILLO PROTHONOTARIO APOSTOLICO
ET ARCHIDIACONO PARMÆ
ET IOH. BAPTISTÆ DOCTORI EXIMIO
AC MARCO ANTONIO
B. M.
ALEXANDER I. V. DOCT. COMES ET EQVES
FILIVS ET FRATER
MONVMENTVM POSVIT
ANNO MDLXII.

Cum cæteris Clariſſimis Viris, quorum nomina ſparſim in hac noſtra Collectione recenſentur,

I. Statuta Mediolanenſium compilavit, & auxit Anno MDII.
II. Orationes plures deperditas conſcripſit.

Ejuſdem encomium habes Lector in Oratione à Gualterio Corbetta habita in cooptatione in Collegium Joannis Baptiſtæ Auctoris noſtri filii.

Laudatur etiam à Scriptoribus, qui de Caſtillionæis Viris eruditione, vel dignitatibus claris egerunt, & à Siton. art. 265. pag. 62. aliiſque non paucis.

D X V I.

CASTILLIONÆUS JOSEPH ANTONIUS.

JOſeph Antonius Caſtillionæus Brandæ Phyſici Collegiati, & Juliæ Serræ conjugum filius, frater autem Joannis Honorati, cujus, quemadmodum & Brandæ Patris, Elogia jam dedimus, ad omnia ſtudia aptiſſimum nactus ingenium, accedente optimorum Præceptorum operâ, non vulgaris eruditionis meſſem magno undique ſtudio collegit. Clericale in adoleſcentia ſuſcepit Inſtitutum, quod urbanitate, doctrina, boniſque moribus nobilitavit. Inter Canonicos vetuſtiſſimi Collegii Baſilicæ Sancti Stephani Protomartyris, quondam cognomento ad Rotam, nunc in Brolio dictæ, recenſeri promeruit. Tum in Academico Faticoſorum Cœtu præclara dedit ſuæ eruditionis indicia. Alteri quoque Litteratorum Virorum, qui ſub nomine *della Cruſca* in Hetruria florent, Conventui adſcriptus fuit; atque in Patria unus extitit è conditoribus Coloniæ Arcadicæ ibidem erectæ die II. Maji Anno MDCCIV. cui etiam ſecundus Vicecuſtos præfuit, appellatus Nigenus Sauridius. Franciſci Petrarchæ ſtylum egregie imitatus eſt, & eruditorum etiam in extraneis regionibus viventium amicitiam coluit. Unus quoque fuit ex doctiſſimis illis Viris, qui primùm in Ædibus Oldradis, poſtremò autem apud Comitem Carolum Archintum laudibus omnibus majorem de litterariis rebus tractaturi convenire ſolebant. Apoplexiæ morbo correptus florente adhuc ætate, cum nonum ageret ætatis luſtrum, mortalitatem depoſuit Februario menſe Anno hujus Sæculi XX. laudatus à Compaſtoribus Italorum Carminum Corolla.

Scripta ab eo elucubrata ſunt:

I. Carmina plura Italica. MSS. apud Marchionem Urſium, & Comitem Pertuſatum Inſubris Senatus Principem.
II. Diſſertationes duæ ſuper Ritibus, & Ceremoniis Eccleſiaſticis in Ædibus Archinteis habitæ. MSS. ibid.

 Edi-

Edidit verò:

III. Plura alia Carmina Italica. Extant in Collectione Lucenſi, quæ prodiit Typis *Leonardi Venturini*. 1719. & in altera Gobbi Tom. IV. pag. 451.

IV. Dodici Concluſiooi Criſtiane, morali, legali, e cavalleresche ſoſtenute rontro i vani puntigli del volgo dalla comune dottrina delli Scrittori dell' onore. *Mediol.* 1715. *in* 4.

Hoc Opus conſcripſit adversùs librum à Marchione Maffejo editum ſub titulo: La Scienza Cavallereſca.

Non defuere tamen qui hujus Operis Auctorem exiſtimarint Marchionem Joannem Joſephum Urſum Bononienſem, cujus memoria apud Rempublicam Litterariam, & pluribus titulis apud me nunquam erit delenda.

V. Applauſi Poetici per il Cardinale Giacomo Antonio Moriggia (de quo ſuo loco memores erimus) *Mediol. apud Quintum*, 1699. *in* 4.

B

VI. Epigramma ejuſdem Italicum volgo Sonetto, &

VII. Epiſtola Italica ad JC. & Advocatum Joannem Sitonum de Scotia, de laudibus Familiæ Herbæ. Dat. XXIV. Aprilis MDCCXIV. Habentur ambo in Actis Archiep. Mediol à Valliano conſcriptis pag. 459. & ſeqq. edit. Mediol. eodem anno, in 4.

VIII. Carmina duo Italica, vulgò Sonetti. Extant io libro cui titulus: „ Feſte ſollennizzate in Lucerna da „ S. E il Sig. Marcheſe Don Lorenzo Verzuſo Beretti Landi Ambaſciadore di S. M. Cattol. al Corpo Elvetico. *Lucerna*, 1704. *in fol.*

Laudatur à Creſcimbenio in Commentariis de Italica Poeſi Vol. III. lib VII. cap LXI. pag 282 in Arcadia lib. I. prof. 6. pag 22. & in Notit. Arcad. defunct. Tom. II. pag. 27. Vid. etiam Morerium in Lexico.

C

DXVII.

CASTILLIONÆUS LANDULPHUS.

LAndulphus nobiliſſimâ Caſtillionæâ Gente Mediolani genitus (quem Ughellus Arnulphi ex eadem Familia Mediolanenſis Archiepiſcopi fratrem fuiſſe ſcribit loco infra citando, ſed perperam, ut in notis ad eundem aſſerit Galeardus, ſuſpicatus fortaſſe reponendum *Gotbefredi*, pro *Arnulphi*) primus è Mediolanenſibus civibus, & hujus nominis Secundus ad Brixienſis Eccleſiæ Epiſcopatum lectus fuit Anno Reparationis humanæ MII. ſucceſſitque Adalberto, qui ſuperiore Anno defunctus fuerat. Caliginoſis illis temporibus, quibus vexata tot Barbarorum incurſionibus, totque bellorum tumultibus ſcientiarum fermè omnium jacturam lugebat Italia, quantum miſera ferebat ætas, eruditione claruit; & Eccleſiaſticam D diſciplinam promovendam curavit. Id apertè indicant Leges Saluberrimæ haud multo poſt memorandæ, quæ mirabiliores videri poterunt, ſi deploratos illo ſeculo Clericorum mores, & in præceps ruentem Chriſtiani Populi dignitatem quis mente revolvat. Sancti Apollonii Epiſcopi, & Patroni Brixienſis Anno MXXV. Sacrum Corpus reperit, cumque illud artuatim ſurripi intelligeret, ſolemni pompa in Baſilicam Cathedralem intulit. Laudabiliter igitur creditum ſibi Gregem verbo, & exemplo Paſtor optimus Annos XXV. paſcere ſtuduit. Idque notandum præcipuè ad emendationem Beſſæ Nigrini, qui Epiſcopatum ejus ad Annos LIX. extendit, repugnantibus publicis tabulis, & Brixienſis Eccleſiæ monumentis, quæ Landulphum E noſtrum Annos tantum XXV. ſediſſe unanimi conſenſu teſtantur. Et verè cum XIV. die Octobris Anno MI. adhuc eſſet in vivis ejus Prædeceſſor Adalbertus, ut ex judicio cujuſdam Ottonis Sacri Palatii Comitis, cui Papiæ interfuit, & cujus documentum protulit Clariſs. Muratorius in Antiquitatibus Eſtenſibus Tom. I. pag. 25. atque Anno MXXXI. Oldericus ejus Succeſſor ſubſcripſerit privilegio Poponis Aquilejenſis Patriarchæ in favorem Canonicorum ejuſdem Eccleſiæ, nullo modo ad annos eos, quos Beſſa ſcripſit, trahi poteſt Epiſcopatus Landulphi. Cum ſupremam obiiſſet diem, ſepultus fuit in Templo Monaſterii Sanctæ Euphemiæ extra muros Brixiæ à Landulpho I. ejuſdem Sedis Antiſtite olim condito. Incidit hujus noſtri Præſulis mors in Annum

A Salutis MXXVII. ſedente in Apoſtolico Throno Joanne XIX. imperantibus in Occidente Conrado II. in Oriente verò Baſilio, & Conſtantino.

Laudantur

I. Leges Saluberrimæ ab eo Anno Pontificatus ſui XXI. latæ in favorem Canonicorum Cathedralis Brixienſis, Clerique Sanctorum Chryſanti, & Dariæ.

Multis celebratur encomiis à Capreolo lib. I. hiſt. Brixienſis; Bernardino Fayno in Cœlo Sanctæ Brixianæ Eccl pag. 31. Ughell. Tom. IV. in Brixianis num. LI. Beſſa Negrino, & aliis.

DXVIII.

B

CASTILLIONÆUS MARCELLUS.

CEleberrimus inter Juriſconſultos Sæculi XVI. in Urbe Mediolano clientum jura curantes habitus eſt non immerito Marcellus Caſtillionæus Chriſtophori, & Magdalenæ, qui ambo ex eadem Familia fuerunt, filius. Et in avitæ nobilitatis, & in eruditionis ſuæ gratiam recenſitus eſt inter Juriſperitos Collegiatos in Patria Anno MDLXII. & non modico temporis ſpatio verſatus in foro plurium cauſas ſtrenuè defendit. Deſideratus fuit Anno MDLXXXIV. ejuſque funus hoc Epigrammate proſecutus eſt Bernardinus Baldinus.

In obitu Marcelli Caſtillionæi JC.

C

Sicut vixiſti, Marcelle, perutilis Urbi:
Eſtque tuá multis parta ſalute ſalus,
Sic obitu non parva tuo diſpendia plebi
Fers; nec ullus adit ſæva pericla cliens:
Sulpitii normas noſti, decretaque priſca,
Cæſaris & leges, Pontificumque libros,
Inter conſultos juris, celebreſque Patronos
Conſpicuus: claſſis numen, honorque tuæ.
Non te ſurripuit tibi mors, ſed civibus; immo
Te tibi reſtituit, Cælicolûmque choris.

Plura ſcripſit quæ perierunt, præcipuè verò

D

I. Conſilia; quorum meminit Alexander Rhaudenſis in Oratione habita Anno MDLXXV. cum Joannes Baptiſta Caſtillionæus in Collegium JCC. cooptaretur; his verbis: *Dum ejus lego Conſilia videre videor Reſponſa ipſius Marcelli Legislatoris &c*

De eo Siton. pag. 127 art. 537. & Beretta in Schedis; ignotus verò Beſſæ Negrino fuit.

DXIX.

CASTILLIONÆUS MATTHÆUS.

MAtthæi Caſtillionæi Mediolanenſis doctrinam produnt & Legum tam Civilium, quàm Sacrarum peritia, & Hiſtoriarum præſertim ad Gentem ſuam ſpectantium ad poſteros tranſmiſſa monu- E menta. Juriſconſultus extitit non infimi nominis, atque non ſemel inſignium Oppidorum, & Urbium Præturâ decoratus: æquitatis, prudentiæ, cæterarumque virtutum ad id munus pertinentium præclarum ſpecimen dedit. Immenſo labore omnia ſcrutatus eſt ad illuſtrandam Caſtillionæam Familiam apta, è quibus Opus concinnavit, quod nobis non parvo uſui fuit in Eruditis hujus Cognominis commendandis. Vivebat adhuc mox lapſi ſæculi initio; cætera illius acta fruſtra quæſivimus.

Edidit:

I. De Origine, rebus geſtis, ac Privilegiis Gentis Caſtillionææ Commentaria. *Mediolani, apud Pontium, & Piccalaam*, 1595. & rurſus *Venetiis, apud Jo. Baptiſtam Hugolinum*, 1596. *in* 4.

II. Com-

II. Compendio de parte della Nobiltà, ed Antichità della Famiglia Bimia. *Milano, per Marco Tullio Malateſta*, 1691. in 4.

Laudatur à Moriggia lib. III. Nobilit. Mediol. cap. 5. & Picinello in Athenæo pag. 417.

D X X.

CASTILLIONÆUS NICOLAUS.

CÆterorum ſuæ Gentis Eruditorum veſtigia probè ſecutus fuit Nicolaus Caſtillionæus Othonis filius. Is in Juriſperitorum Collegii Mediolanenſis numerum Anno MCCCCLXXXIX. relatus, Doctiſſimorum Virorum Andreæ Alciati, Galeatii Capellæ, Benedicti Jovii, Annibalis Cruceji, aliorumque tam in hac Urbe, quàm alibi ſua tempeſtate viventium amicitiam coluit. Eum Virum Juriſconſultiſſimum, ſingulari morum, & eruditionis candore ornatum appellavit Bonaventura Caſtillionæus loco citando. Legum ſcientiis poëticam quoque facultatem conjunxiſſe aſſerunt non pauci, quorum infra nomina dabimus. Abiit è terris Anno MDXXXI.

Scripſiſſe Nicolaum ex ipſis didici:

I. Carmina aliquot.
II. Opera quædam legalia. Utraque edita, an anecdota nemo indicat.

De ipſo meminerunt Moriggia Nobil. Mediol. lib. III. cap. 5. Bonaventura Caſtill. de Gallorum Inſub. ant. ſed. pagg. 52. & 100. Beſſa Negrinus elog. 65. Siton. pag. 68. art. 288. & Picinell. in Athenæo pag. 430.

D X X I.

CASTILLIONÆUS PETRUS.

ET Mediolanenſem Urbem, in qua ortus fuerat, & Minorum Ordinem, cui nomen dederat, Sæculo XV. eruditionis ſuæ ornamentis illuſtravit Petrus ex clariſſima Familia Caſtillionæa. Ejus doctrinæ fama nedum in Italia, ſed in Luſitania quoque apud ſui Inſtituti Alumnos, & cæteros etiam enituit. Nam in Conimbricenſi Academia Sacræ Theologiæ Quæſtiones publicè interpretatus eſt. Quo Anno terris valedixerit ignoramus.

Opera hæc anecdota ipſius invenimus:

I. Brevis Lectura in Libros Sententiarum ſcripta in Univerſitate Conimbricenſi.
II. Quodlibeta pro curſu ſuo in eadem Univerſitate. Aſſervantur MSS. in Bibliotheca Conventus Sanctiſſimæ Annunciationis Variſii, teſte VVadingo in Catal. Script. pag. 278.

Laudatur etiam à Fabritio in Biblioth Script. Medii Ævi Tom. V. pag. 747.

D X X I I.

CASTILLIONÆUS PETRUS MARIA.

PEtrum Mariam Caſtillionæum ex Franciſco Phyſico Collegiato, & Regii exercitus in Mediolanenſi dominio Prothophyſico, Anna Ripa conjux Anno MDXCIV. in hac Urbe peperit. Patris imitatus ingenium ad Medicas ſcientias totum ſe convertit, cumque in ea facultate Lauream adeptus eſſet, & fruſtra Phyſicorum Collegio aggregari petiiſſet, non tamen à doctis laboribus abſtinuit; quinimò nondum completo quinto ætatis ſuæ luſtro Volumen edidit, quod infra primo loco indicabimus. Catholici Regis Diplomate ob Patris merita, & doctrinæ ſuæ famam Prothophyſici Copiarum ſuarum dignitatem obtinuit. Fratrem habuit Valerianum Monachum Ordinis Sancti Benedicti Virum Clariſs. quem loco ſuo debita cum laude celebrabimus. Ludovici Septalæ Medici conſummatiſſimi æmulus fuit, & ejuſdem aſſerta convellere conatus, in eum ſcribere non dubitavit. Plura haberent poſteri hujus præſtantiſſimi Viri volumina, niſi maligna correptus febre Anno ætatis ſuæ XXXV. Chriſti Salvatoris MDCXXIX. die XXVII. Octobris immaturo fato periiſſet.

Hunc erudita hæc Opera apud Phyſicos ſpectabilem efficiunt:

I. Reſponſio ad Ludovici Septalii judicium de Margaritis nuper allatis. *Mediol. apud Feriolum*, 1618. in 4.
II. Diſcorſo ſopra l'appariſa Cometa in Novembre nell' anno MDCXVIII. *Milano, per il Paganelli*, in 4.

Clariſſimus Curtius, cum hoc Opus non vidiſſet, & in Præfatione ſequentis legiſſet hæc verba: *Hoc meum tertium Opus juventutis meæ fœtum, ne dicam abortum* &c. ſuſpicatus eſt ſecundam Petri Mariæ Lucubrationem periiſſe; tum poſtea cenſuit Tractatum à nobis num. V. recenſendum pro ſecundo habendum. Sed annorum ſeries pro nobis ſtat.

III. Admiranda naturalia ad renum calculos curandos. *Ibid. apud Feriol.* 1622. in 8.
IV. De Sale, ejuſque virtutibus. *Ibid. apud eundem*, 1629. in 8. Opus inſcripſit Collegio Phyſicorum Mediolanenſium, quod Auctori gratias reddendas decrevit die XXIX. Decembris ejuſdem anni. Id præſtiterunt Branda Burrus, & Thomas de Laude.
V. Trattato de' Rimedj, che poſſano trarſi dal Vino. Hunc ſcribebat eo tempore, quo Hieronymus Borſerius Supplementum Moriggiæ elaborabat; & quamvis Clariſs. Curtius arbitretur hoc eſſe Auctoris noſtri Opus ſecundum, tamen ab ejus Sententia recedendum putamus ob ea, quæ num. II. diximus.

De hoc Erudito Phyſico agit prædictus Curtius in lib. de Script. Medicis Mediol. pag. 171. & ſequenti, atque Picinellus in Athenæo pag. 462.

D X X I I I.

CASTILLIONÆUS PHILIPPUS.

PHilippus Caſtillionæus Branda Senatore JC. Coll. & Dorothea Cuſana nobiliſſimis parentibus genitus Anno MCCCCLXXVI. ſtudia tam ſeria, quàm amœna ab ipſa penè infantia diligentiſſimè coluit. Nam & Poëſim, & facultates Theologicas, & Leges tam Civiles, quàm Pontificias non ſine ingenti labore percepit, atque Doctor in utroque Jure creatus Collegio Juriſprudentum Mediolanenſium adſcriptus fuit Anno MCCCCXCVIII. Uxore, quam duxerat, fato ſublata, Eccleſiaſticis miniſteriis, Clericalem indutus veſtem, totum ſe dedit. Idcircò tam moribus, quàm eruditione clarus à Maximiliano Sfortia Inſubrum Duce Abbas Commendatarius inſignis Monaſterii Aquæ-frigidæ Anno MDXIII. eligi promeruit. Aliud quoque Cœnobium ſatis celebre Sancti Abundii Novocomenſis eodem titulo adminiſtravit. Defuncto fratre illius Hieronymo Senatore, in ejus locum à Carolo V. Auguſto ſuffectus eſt; tum Ampliſſimi ejus Ordinis, itemque Magiſtratus Ducalium Intratarum Princeps ab eodem Cæſare conſtituitur. Reſtituto paulo poſt in Mediolanenſi Ducatu Franciſco II. Sfortia, publicis curis Philippus valedixit, & ſtudiorum otii gratiâ Comum ſe recepit, ubi magnificentiſſimas Ædes à fundamentis excitavit, quas nunc Moniales Sancti Abundii incolunt. In eo receſſu pangendis Carminibus, in quibus ex tempore conſcribendis perargutus erat, vacabat; beneficus interim in amicos, atque in pauperes liberalis. Sed Ducali Franciſci mandato ad priſtina munera revocatus, Mediolanum redire coactus fuit, in eadem Senatus Præſidis dignitate, ibique Anno ætatis ſuæ LXXX. Chriſti verò MDLVII. migravit è vita. Jacet in Templo Sanctæ Mariæ Pacis unà cum Branda Patre, amborumque memoriam Franciſcus Abundius Cardinalis eadem Caſtillionæa gente ortus, quem jam commendavimus, excitavit ea Inſcriptione poſita, quam in ſupradicto Branda recitavimus.

Dabimus hic Poëticum Elogium, quo Antonius Cerrutus Novarienſis Vates non ignobilis Philippi noſtri eruditionem laudavit; ſeque ejus tutelæ commendat.

Phi-

Philippe egregium genuſque clarum
A magnis atavis ſatum & probatis,
Unus è Patribus Sacri Senatus ,
Quo prudentior , æquiorque nullus ,
Et quem Caſtalides amant Sorores ,
Certutus decieſque , millieſque
Te ſalvere jubet , bene & valere ,
Et longam minimè gravem ſenectam
A Diis ſæpè tibi rogat benignis ,
Probos quo valeas fovere , nondum
Languor tabificus reliquit illum ,
Strato corripuit minuſque ab ipſo
Fractus languida membra , ſed nec ire
Is rectis pedibus poteſt , bacillus
Ni ſubſit : tamen hunc ſuperbus hoſtis ,
Hoſtis barbarus , impiuſque , truxque
Urget , ſollicitat , gravat , ut addat
Morbo ſollicitudines . Philippe
Illam barbariem efferam premas , ni
Ægrotum exanimabit , idque vellet
Ne pœnas veterum daret malorum .
Fulto præſidio tuo , Philippe ,
Non mi barbaries nocebit ulla ,
Nec fortes cunei hoſtium potentum .
Contundam valida manu ſed illos ,
Fortis juſtitiæ , probæque vitæ .
Quàm primùm potero meis ut ante
Non laſſis pedibus venire ſcito
Ad te percelere velabo paſſu :
Sis noſtri interea memor , Philippe .

Editum eſt Tom. III. pag. 384. Carminum Illuſt. Poëtarum Italorum , & in Beſſa Negrino .

Quantum Philippus Poëſi excelluerit indicant ab eo conſcriptæ :

I. Satyræ ; quas memorat adversùs quoſdam ſordidos , atque protervos elaboratas idem Beſſa Negrinus loco citando .
II. In Ethicam , & Politicam Ariſtotelis MS. in Biblioth. Reginæ Sueciæ ex Montfauconio Bibliotheca Bibliothecar. MSS. Tom. II.
Benedictus Jovius binas ad eum eruditiſſimas ſcripſit Epiſtolas latino ſermone , quarum una eſt IV. in Cod. MS. ejuſdem Auctoris ſervato apud Comitem Paulum Jovium JC. & Decurionem Novocomenſem ; Altera verò item IV. eſt in altero Cod MS penès Comitem Antonium Joſephum à Turre Rezzonici Patritium JC.C. & in eadem Urbe Regii Fiſci Patronum , qui pro ſua in me humanitate multa & ad hunc , & ad alios Eruditos Mediolanenſes pertinentia communicavit .
Idem quoque Benedictus Jovius de Aventino Fonte , in ipſa Urbe ad Divi Abundii ſito , verba faciens , Philippi noſtri laudes Carmine elegantiſſimo cecinit .
Congruis eum proſequuti ſunt laudibus ſupradictus Antonius Beſſa Negrinus Elog. 66. & ſeq. Morig. Nobilit. Mediol. lib. III. cap. 5. & in Hiſt. Mediol lib. III. cap. 12. Alba Conſil. 640. Cavatius in Alleviament. Stat. Mediol. in princ. Tattus hiſt. Comenſ. Decad. III. lib. VII. pag. 487. & in Appendice pag. 163. Diamans Marinonus hiſt. Mediol. & Siton. pag. 78. art. 335.

D X X I V.

CASTILLIONÆUS POMPEJUS.

Pompejus Caſtillionæus Joannis Antonii , & Eliſabethæ Arconatæ nobilium Mediolanenſium conjugum filius circa finem Sæculi XV. natus (legibus enim Operam dabat in Archigymnaſio Ticinenſi Anno MID. ut citatis publicis Tabulis nobis ſignificavit amiciſſimus JC. & Advocatus Sitonus) tam ſedulò litteris vacavit , ut in eruditum Virum evaſerit . Platinum Plattum Vatem non infimæ notæ in primis coluit , ab eo etiam Carminibus celebratus . Sancti quoque Antiſtitis Caroli Borromæi exiſtimationem adeptus eſt , ut innuunt Epiſtolæ , quas inter ſe viciſſim ſcribebant nedum Italico , ſed Latino etiam ſermone . Vivebat adhuc Anno MDLXXII. En Platini Epigramma , quod in ejus laudem legitur inter hujus Carmina lib. VII. pag. 109.

Ad Pompejum Caſtillionæum Mediolanenſ.

Ticini commune decus patriæque domuſque
Pompei , & claro clarior ingenio .
Excidiſſe meo cum ſydera lambet hydaſpes
Corde potes, vetitum aut cum bibet urſa fretum .
Candeſcet Scythicis potius conſperſa pruinis
Terra ferax ; verſo Sol oriere Polo .
Quid magis : æternoe ſi ponere Curtius ignes
(ſic)
Poſſet : oreſtæa perdite cuncta fide .

Idem Platinus hanc Inſcriptionem etiam refert pro Pompejo à ſe compoſitam ; quo loco autem poſita fuerit non innuit .

QVAM TABVLAM
IO. ANTONIVS CASTILLIONÆVS
DIVÆ VIRGINI MARIÆ DICARAT
ET FATO PONERE NON POTVIT
POMPEIVS FILIVS PIETATE DVCTVS
VLTRO PVLCHRIOREM
PRO PATRE POSVIT .

Habemus hæc Auctoris noſtri :

I. Epiſtolæ plures Latinæ ad Platinum Plattum , ut Sententiarum gravitate refertæ ab ipſo Plato laudatæ ſcriptæ Mediolani Anno MCCCCXCVI., & MCCCCXCVII. cum Reſponſionibus . Extant inter hujus Epiſtolas , de quibus ſuo loco .
II. Epiſtolæ plures ad Sanctum Carolum , inter quas una latina cum ejuſdem Sancti reſponſ. Servantur in inſigni Collect. Epiſt. S. Caroli in Biblioth. Ambr.
Ex Schedis Sitonianis . Beſſa Negrinus duos Pompejos laudat , de noſtro autem ſilet .

D X X V.

CASTILLIONÆUS ROMEUS.

Quandoquidem Viri doctiſſimi Eccard , & Quetifius in Bibliotheca Scriptorum Ordinis Prædicatorum , & inſuper , quod magis miramur , tam Matthæus Caſtillionæus , quam Beſſa Negrinus , qui de Viris vel eruditione , vel dignitatibus claris Caſtillionæâ Gente progenitis ex profeſſo ſcripſerunt , nuſquam verba faciunt de Romeo Caſtillionæo , illum expungendum duxeram ex hac Collectione , quamvis à Moriggia , & Picinello laudetur . Attamen id agere non auſus ſum , ne Mediolanenſium gloriam homo exterus aliqua ex parte minuerem , vel quidquam authoritatis poſtremis hiſce Auctoribus detrahere viderer . Nihil tamen omnino præter tempus , quo floruit , videlicet circa Annum Salutis MDXL. & Ordinis Prædicatorum Inſtitutum , quod fuerat amplexus , ſcire licuit . Optandum interea foret , apud Suos meliori fortuna documenta ad tam illuſtrem Alumnum ſpectantia , reperiri potuiſſe .

Opera , quæ Romeum ſcripſiſſe ferunt , ſunt :

I. De immortalitate Animæ .
II. De Fide , & Operibus .
De his fides ſit penès Moriggiam lib. III. cap. V. Nobilit. Mediol. cujus verba exſcripſit Picinellus in Athenæo pag. 483.

DXXVI.

D X X V I.

CASTILLIONÆUS SABBAS.

ANno MCCCCXCIV. Patre Joanne ex clariſſimo Caſtillionæorum ſanguine ortus eſt Mediolani Sabbas, in quo generis Nobilitas, & Litterarum cultura certare quodammodo videbantur. Vix egreſſus infantiam optimis ſub Magiſtris & Latinæ, & Græcæ eruditionis ornamenta ſibi ſedulò comparavit. Adultus inter Sacros Equites Sancti Joannis Hieroſolymitani meruit cooptari, cùmque non contemnendos labores pro Ordine ſuo de Chriſtiana Fide adeò benemerito pertuliſſet, duplici Commendâ donatus eſt Faventinâ, & Meldulenſi. Facultatibus ex pingui hac dote perceptis uti conſueverat non tantùm ad domeſticam magnificentiam, quàm ad egenorum ſubſidium, quibus beneficâ manu prodeſſe conſueverat. Nam in Urbe Faventia publicum, in quo pauperes adoleſcentes gratis erudirentur, Gymnaſium aperuit, congruo cenſu conſtituto ad Præceptoribus mercedem perſolvendam. Templum Commendæ ſuæ inſignibus ornamentis decoravit, & Bibliothecam condidit ad Equitum Hieroſolymitanorum, atque aliorum commodum. Inopum etiam puellarum miſeratus plura legavit bona, è quibus eis quotannis in perpetuum dos ad matrimonium ineundum ſuppeditari poſſet. Quæ verò ex tam præclaris, piiſque operibus ſuperfuerant Ordini reliquit univerſa, illumque ex aſſe ſcripſit hæredem. Solitudinis amantiſſimus fuit, quam ut moleſtam minus efficeret, hortos amœniſſimos Faventiæ ſibi paravit, in quibus hæc publicè propoſuit legenda:

Satis Dives, qui non indiget pane.
Satis potens, qui non cogitur ſervire.
Civiles curæ procul hinc abite.
Sabbas Caſtillionæus ſolitarius
Se ipſo contentus.
Hos ſecuros incolit hortulos
Pauper an Dives
Si cordatus es cogita
Vale.

Ibi ergo pietati tantùm, & litteris vacans ad Annum uſque ætatis ſuæ LX. qui fuit Redemptionis MDLIV. vixit, cumque ſupremam obiiſſet diem mente Martio ſepultus eſt io Templo Ordinis in eadem Urbe Faventina, ejuſque Tumulo hæc imminet Inſcriptio:

D. O. M.
PVTREDINI ET CORRVPTIONI RESVRRECTIONIS VTINAM
IN MELIVS
SABBAS MEDIOL. EX GENT. CASTILL.
FRATER ET MILES HIEROSOLYMITANVS SOLITARIVS
PARVO CONTENTVS ET SOLITARIVS SIC IACEO ANGVSTE
Q 'S FVERIM NEC EGO SCIVI NEC TV QVÆRAS
QVISQVIS ES SI PIVS ES DEPRECARE DEVM PRO ME
HOSPES SOSPES ABI VALE ET VIVE MEMOR LETHI
VIVENS MORITVRO MIHI POSVI
MORTALIVM VITA ORTVS LABOR ET MORS
OBIIT ANNO SALVTIS DOMINI MDLIV. V. MARTII

Haud diſſimile ab eodem Sabba compoſitum fuiſſe Elogium alterum Sepulchro ſuo inſcribendum teſtantur Richebourcq in libro ſuo, cui tit. Ultima verba &c. Tom. II. pag. 276. & Auctor libri: Eſpion Turc. Tom. IV. Epiſt. II. fol. 25. quod hic recitandum duximus.

„ Sabbas (Ego) Mediolanenſis, Caſtellanus (fortè Caſtillionæus) origine, Monachus & Eques Hieroſolymitanus, cineribus meis beatam opto reſurrectionem. Dum vixi inter mortales, paucis contentus fui: nunc vita functus, & ſolus in Tumulo meo jacens, paucioribus contentus ſum. Non novi meipſum unquam: nec tibi conſulo, ut ad me cognoſcendom laborem adhibeas. Quiſquis es, qui tranſis, ſi pius es, ora pro me, & tranſi. Vale: de morte cogita. Cum adhuc viverem, hoc mihi Epitaphiom ſcripſi, certus debere me mori: Nativitas & vita mortalium, non ſunt aliud, quam labor & mors.

Bartholomæum nepotem ſuum eidem Hieroſolymitano Ordini adſcriptum erudire cupiens, ſequens Opus conſcripſit:

I. Ricordi, overo Ammaeſtramenti di Monſignor Sabba Caſtiglione Cavalier Geroſolimitano, ne i quali con prudenti, e criſtiani Diſcorſi ſi ragiona di tutte le materie onorate, che ſi ricercano ad un vero Gentiluomo. *Venezia, per Paolo Gerardo*, 1560. *in* 4. *ediz*. 2. *per Giovanni Bonadio, e Domenico F. e C. a Santa Sophia nelle Caſe de i Guſſoni*, 1563. *in* 4. & rurſus ibid. *apud Farrum*, 1584. *in* 8. *& apud Joannem Baptiſtam Ugolinum*, 1587 *in* 8.
In Epiſtola præfixa huic libro, ait Auctor: „ Eſſendo Io Lombardo, & ſcrivendo a Voi, qual parimente ſete Lombardo, accioche meglio foſſi inteſo, mi parve dover ſcrivere in lingua Lombarda &c. alloquitur Bartholomæum nepotem ſupradictum.

II. Ammaeſtramenti Matrimoniali Ex Picinello.
Agunt de ipſo Ghilinus part. II. Theat. Moriggia lib 3. cap. 5. Nobilt Mediol. & lib. 1. cap. 55. Hiſt. Mediol. Matthæus Caſtill. aliique de Gente Caſtillionæa tractantes: Siton pag. 161. art. 647 Fontanini dell' Eloqu. Ital. pag. mihi 639. atque Picinellus in Athenæo pag 484.

D X X V I I.

CASTILLIONÆUS SIGISMUNDUS.

NEſcio an rectè ego primus Familiæ Caſtillionææ tot Virorum doctrinâ, & ſcriptis clariſſimæ, Sigiſmundum hunc addam, ſilentibus omnibus, qui de hac Gente ſcripſerunt hîc pluries indicatis; Ipſum verò omittendum eſſe cenſebam, niſi fortè fortuna mihi datum fuiſſet offendere in ſeriem

quamdam Virorum illuſtrium, quos enumerat floruiſſe Mediolani Sæculo XV. Antonius Cremona in Epiſtola ſua ad Antonium Panormitam, quæ legitur in Codice Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. M. num. 44. in fol. data Bononiæ Anno MCCCCLVIII. die Martis IV. Menſis Febr. & inter ipſos recitat *Sigiſmundum Caſtillionæum Hiſtoricum illuſtrem*, ideo ſatius duxi ipſi tribuere Chronicon, de quo loquitur famâ nunquam moriturus Panvinius, ut infra videbimus; decernant interim Eruditi ſi conjectura mea ſubſiſtat, an non, uſque dum clariora in medium proferantur.

I. Caſtillionæi Sigiſmundi Chronicon MS. extabat in Bibliotheca Onuphrii Panvinii juxta Indicem MS. in Ambroſiana fol. ſign. E. num. 5. a quo plura excerpſit de Gregorio XII. ſuoque adventu, & Cardinalium ſuorum diſcordia Panvinius ipſe.

D X X V I I I.

CASTILLIONÆUS TITUS HIERONYMUS SEMPRONIUS.

Titum Hieronymum Sempronium Caſtillionæum Picinellus in Athenæo pag. 338. perperam cum Hieronymo item Caſtillionæo Senatus Mediolanenſis Præſide, quem debitis laudibus paulo ante celebravimus, confundit. Sed ab eo diſtinguendum eſſe nos monent, & nominis diſſimilitudo, & quæ tradit Siton. in Monumentis Vicecomitum impreſſis pagg. 45. & 61. ex quo didicimus eum eloquentia præcipuè & Poeſi claruiſſe. Floruit medio fermè Sæculo XVI.

Edita ſunt ejus Opera:

I. De Amore Patriæ T. Sempronii Hieronymi Caſtillionæi Oratio, in qua variis rationibus probatur Patriam omnibus rebus humanis eſſe præferendam. In ea Clariſſimi Viri, qui tum de aliis, tum de Republ. Mediolanenſi optimè meriti ſunt, non ſine magnis laudibus recenſentur. *Mediolani, apud Jo. Antonium Caſtillionæum*, 1548. *in* 4.

II. Carmina Varia ejuſdem Auctoris in laudem Caroli V. Imperatoris, Gubernatoris, atque Præſidis, necnon Senatus Mediolanenſis; extant in fine ejuſdem Orationis.

Dicata eſt Oratio Præſidi Sacco, & in eodem libro legitur Epigramma Auctoris, in quo ipſe, & Muſa ſic Senatum alloquitur:

A. *Muſa, velim, referas hæc uſque in ſæcla Senatus,*
Qui fuerit veſtro dignior ore cani.
M. *Ille eſt innumeris æquans virtutibus orbem,*
Qui Mediolani nunc regit imperium.
A. *Cur igitur meritum Cælo non tollitis, ut quos*
Magna Urbs Romulidum, Cæcropidumque tulit?
M. *Non hominum laudes, non fama præmia quærit*
Una eſt ambitio, poſſe placere Deo.

Videndus Siton. cit. prætermiſſus autem fuit à Matthæo Caſtillionæo de Orig. Gentis ſuæ, & à Beſſa Negrino.

D X X I X.

CASTILLIONÆUS VALERIANUS.

Valerianus ex Familia Caſtillionæa natus eſt Mediolani Anno MDXCIII. die III. Januarii, Patre Franciſco Viro doctiſſimo, ac Prothophyſico Exercituum Regis Catholici, Matre verò Anna Ripa, ſtirpe deducta à Conrado de Caſtilliono, qui Anno MCCLXXX. erat in vivis, ut novimus ex Genealogica Serie nobis à Cl. Sitono communicata, ingenuè admodum educatus, Ordinem Sancti Benedicti apud Sanctum Simplicianum in Patria profeſſus Anno MDCX. die prima Novembris, divinis, humaniſque litteris ſe penitus devovit, in eiſque haud mediocriter profecit; nam elegans Orator, ingenioſus Poëta, excellentis Politicus, inſignis Hiſtoricus, profundus Philoſophus, & eminens Theologus evaſit; his enim titulis decoratur ab Auctore Libri: Le Glorie degli Incogniti, ideſt Virorum Illuſtrium Academiæ Venetæ Incognitorum (cui Valerianus adſcriptus fuerat) impreſs. Venetiis Anno 1647. apud Valvaſenſem, pag. 221. Immo celebriores per Italiam Academiæ certatim ipſum in ſocium cooptarunt; eas inter Brixienſium Errantium Academia, in ſuæ Conſtitutionis exordio, litterariam palæſtram omnium primum erudita Oratione decurrentem eum ſuſpexit; ibique ab Angelo Grillo, de Litteris, ac Litteratis optimè ſemper merito, qui eum, quocum Bergomi aliquandiu vixerat, unicè diligebat, impulſus, plures panegyricas Orationes valde elegantes in laudem quorumdam Nobilium Venetorum, qui publico defungebantur officio, affluenti eloquentia recitavit. Ingentem itaque doctrinæ, ac prudentiæ famam apud Principes, & Viros doctos adeptus, à pleriſque qua humaniſſimis Epiſtolis, qua Elogiis præclariſſimis honeſtatus fuit; nam Urbanus VIII. Pontifex, ſicut dignitate, ſic etiam ſapientia ſummus, Valerianum nobili encomio dignatus eſt. Innocentius verò X. Abbatem Titularem eum creavit, & Ludovicus XIII. Galliarum Rex opera Cardinalium Armandi Richelii, ac Theodori Trivultii, qui Valerianum in Galliam vocaverat, ubi ejuſdem Cardinalis vitam ſcripſit, ſuum Hiſtoriographum eum elegit; quod etiam munus à Carolo Emmanuele Sabaudiæ Duce, notæ virtutis, ac acerrimi judicii Principe ſibi demandatum tam ſub ipſo, & Victore Amadeo, quàm ſub Chriſtina Duciſſa ad obitum uſque egregiè adimplevit. Sed rogatus à Cardinali Burgheſio, & à Petro Toletano Neapolis Prorege, ut Pauli V. Pontificatum, & bella à Rege Catholico in Italia geſta deſcriberet, utramque provinciam juſtis de cauſis recuſavit. In Monaſtica interim Hiſtoria concinnanda ſtrenuè deſudans, illam primarium ſuum Opus eſſe voluit; erat enim alterutra litteratura, Sæculari, ſcilicet, & Eccleſiaſtica inſtructiſſimus. Poſtremo Taurino, ubi plures annos in Cœnobio Eremitarum Sancti Auguſtini, optimi cùm Religioſi famâ vixerat, haud equidem mendaci, in Patriam reverſus, non adeò multò poſt infirmitate correptus, terras relinquere coactus fuit ſeptuagenarius. Cæterum Valerianum præter Savilianenſes, ipſa etiam Taurinorum Auguſta honoris ergo Civibus ſuis adſcripſit; & Carolus Emmanuel Dux, qui Valeriano tria millia librarum argenti annuatim aſſignavit, in Diplomate ad eum dato, tali inter cætera encomio eum proſequitur: „ In eſpreſſione della molta ſtima, che facciamo di Soggetto, che ha coll'eccellenza del ſuo ſtile, e con la moltiplicità de' perfettiſſimi ſuoi componimenti pubblicati a gloria di queſta Real Caſa, occupati i primi luoghi tra gli Scrittori del noſtro Secolo &c. Victorius Amadeus in ſuo Diplomate: „ l'Abbate Caſtiglione &c. colla felicità del ſuo ingegno tra gli Scrittori di queſta età, e dal giudizio de' più intendenti, avendo riportate le prime lodi &c. Chriſtina Duciſſa Soror Ludovici XIII. Mater Caroli Emmanuelis in ſuo Diplomate: „ La certezza avuta della fama, ch'egli ottiene in Italia di primo Scrittore de' noſtri tempi, oltre la notizia della ſua bontà, integrità, ed eſemplarità de' coſtumi in ogni tempo dimoſtrata, ed anche del ſuo nobile naſcimento &c.

Joannes Bona Abbas, & Cardinalis ad Valerianum D. Benedicti Vitam ſcribentem, Epigramma dedit, quod eſt hujuſmodi; & legitur in fronte primi Tomi Annalium Caſſinenſium.

Grandia dum referas Venerandi geſta Parentis,
Vincis & Auſonii verba diſerta Senis;
Exprimis eloquio Benedictum, & moribus æquis,
Et tua Sermoni cedere vita negat.
Degener haud Patri ſic es: tua Scripta legenti
Obvia perpetuæ norma Salutis eris.

In ſupramemorato Libro: Le Glorie degli Incogniti, viſitur ejus effigies cum ſubjecto Diſticho:

Ut Populos quicumque regit ſit Jupiter alter,
Artibus incumbat Caſtillione tuis.

Plurima reliquit fœcundiſſimi ingenii monumenta, ex quibus per typos publicæ luci tradita ſunt ſequentia:

I. Celeſtino IV. Papa Caſtiglione, Milaneſe, Nipote di Papa Urbano III., Crivello, Milaneſe, conſervato alla Famiglia, ed alla Patria: Apologia compoſita Anno MDCLXI. impreſſa Tomis duobus, ſed locus, & annus impreſſionis à me hactenus ignoratur. Vidiſſe ſe teſtatur Armellinus loco citando Anno MDCLXXXVII. Mediolani in Bibliotheca S. Simpliciani Autographum hujus Operis, & ferè omnes alias ejus lucubrationes, qua impreſſas, qua MSS.

II. Clio; Poëma Italicum in laudem Federici Cardinalis Borromæi. *Mediolani, apud Marcum Tullium Pagonellum*. 1616 *in* 4.

III. Panegyres, Illuſtriſſimo, ac Reverendiſſimo D. S. R. E. Cardinali, D. Ludovico Ludoviſio, Gregorii XV. Pontif. Opt. Max. ex Fratre Nepoti. *Ravennæ, ex Typographia Petri de Paulis, & Joannis Baptiſtæ Joannelli*, 1621. Excellentiſſimo Principi Paulo Jordano Urſino dicata. In Epiſtola ad Lectorem Auctor aſſerit, ſe à decimo ſexto ætatis Anno typis concedere (quæcumque ſint ſcripta) cœpiſſe.

IV. Panegirico agli Illuſtriſſimi, ed Eccellentiſſimi Signori Don Gio Giorgio Aldobrandino Principe di Meldola, e D. Ippolita Ludoviſia Spoſi feliciſſimi. *In Ravenna, appreſſo Pietro de Paoli, e Gio. Battiſta Giovanelli*, 1621. *in* 4.

V. La Roſa, Panegirico in congratulazione all'Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Signore, il Sig. Cardinale Aleſſandro Orſino Legato della Romagna. *Ibidem, apud eoſdem, Anno pariter* 1621. *in* 4.

VI. Il Vino Diſcorſo agli Signori Academici Filarmonici di Verona. *Milano*, 1624. *in* 4. Opuſculum dicatum D. Pio Murio, cujus Conſiderationes in Tacitum laudat, & allegat pag. 18.

VII. Elogium de Geſtis heroicis Caroli Emmanuelis I Ducis Sabaudiæ. *Verona*, 1626.

VIII. Panegirico per la feſteggiata nativitá del medeſimo Duca. *Torino*, 1627.

IX. Relazione dell'origine del fiume Pò a compiacimento della medeſima Altezza. *Cuneo*, 1627.

X. Statiſta Regnante, applicato al governo della medeſima Altezza. *Cuneo, per gli Eredi Tarini*, 1628. *in* 8. Accreſciuto in queſta terza impreſſione di una lettera diſcorſiva a' Politici, & rurſus *Taurini*, 1630. *in* 4. Hoc eſt Opus illud egregium veræ politiæ documentis undique refertum, quod tamen Fr. Angelicus Aproſius in libello, cui titulum dedit: La Viſiera Alzata Hecatoſte, ſub nomine Jo. Petri Jacobi Villani Senenſis, *Parmæ impreſs. an. 1689. apud Hæred. del Vigna*, immo etiam in Pentecoſte, ſeu in additione Hecatoſte pag. 134. quæ eſt ultima, dicit ex relatione Andreæ Roſſotti Ciſtercienſ. Reform. (qui Auctor fuit Syllabi Scriptorum Pedemontii) omnia eſſe Axiomata ipſiuſmet Caroli Emmanuelis. Sed utrumque egregiè falli ex eo liquet, quod ipſe Valerianus jam ſenex, cum triginta ſeptem annos Hiſtoriographum Sabaudicæ Domus, magna cum laude egiſſet, idem Opus *Statiſta Regnante* inter ſua Opera recenſuit in ſequenti Opere.

XI. Elenchus omnium Operum, quæ pro illa Sereniſſima Domo vel impreſſa, vel MS compoſuit. *Taurini, apud Bartholomæum Zappattam*, 1662. *in fol.* In præfatione ejuſdem ſuperioris Libri (Statiſta regnante) tertio Taurini impreſſi, ita de eo Valerianus loquitur: „ Il mio
„ Statiſta Regnante, benchè mancante di dottrina, e povero di bellezza, ha tuttavia pe-
„ netrate con lode le Corti Regie, le Ceſaree,
„ le Papali, e dalle politiche Academie ha ri-
„ portato l'onore di non mediocre applauſo &c.
„ queſta è fortuna del Cielo &c. „ Neque verò Vir ingenuus in illa Aula, non ſolum ob eruditionem, & eloquentiam, verùm etiam ob morum candorem percelebris, auſus eſſet per typos id tam liquidè affirmare, ſi Opus illud ſui ipſius partus non eſſet.

XII. Annotazioni al Regno d'Italia di Emmanuel Theſauro, impreſs. in eodem Regno Italiæ, *Taurini, apud Zappattam*, 1653. cum æneis figuris, & rurſus *ibid.* 1669. *in fol.* iterumque *Venetiis* 1672. *apud Jac. Hertzium*, *in* 12. Has etiam Annotationes laudatus Aproſius loco paulò ante citato, & etiam ſupradicta pag. 103. ejuſdem Roſſotti teſtimonio, oretenus tamen habito, ut ipſe aſſerit, Valeriano noſtro abjudicat, & ejuſdem Emmanuelis Theſauri fœtum eſſe autumat. Regnum verò Italiæ non Theſauri, ut apud omnes hactenus inconfeſſo fuit, ſed Comitis Philippi Sanmartini de Aladio, idque non Roſſotti tantùm, ſed & Franciſci Amadei Ormea Congregationis Oratorii Presbyteri in Orat. funebri ejuſdem Comitis Sanmartini auctoritate, in quam Aproſii Sententiam pedibus it etiam Clariſs. Eques Michael Angelus Georgii Vicentinus in Vita Comitis Galeatii Gualdi edita *Venetiis, apud Chriſtophorum Zano*, 1728. inter Opuſcula Scientifica, & Philologica Variorum Tom. I. pag. 348., & etiam in ſuis Epiſtolis eruditis impreſs. *Patavii, apud Conzattum*, 1726. pag. 298. Epiſtola ad Nicolaum Coleti. Sed quidquid ſit de Regno Italiæ (neque enim mea intereſt pro Theſauro Apologiam texere) id verè affirmare poſſum, ipſum Theſaurum, ut à Viro docto, ac fide digniſſimo accepi, ingenuè fateri ſolitum, multa in illis Annotationibus à Valeriano dici, quæ nunquam ſibi ſuccurrerint, plurimam proinde lucem Valerianum ſuo Italiæ Regno attuliſſe: nec verò credibile eſt Theſaurum id unquam diſſimulaturum fuiſſe, ſi neque ipſe Auctor Libri, neque Valerianus Annotationum eſſet: Cæterum extra dubium eſt Aproſium in expungendis fictis Auctoribus, veriſque vindicandis interdum toto Cœlo aberrare, ut ſunt omnes homines errori obnoxii, ut allato etiam exemplo probat Armellinus loco citando, cujus verba fideliter hic exſcribimus.

XIII. Lettera Elogiale all'Altezza Reale di Carlo Emmanuele per la Pace di Suſa. *Torino*, 1629.

XIV. Lettera Elogiale all'Altezza Reale di Vittorio Amadeo per la Pace di Cheraſco. *Moncaglieri*, 1631.

XV. Il Principe Bambino per la naſcita di Franceſco Giacinto: Opera virtuoſa ad iſtruzzione di un buon Principe felice fortunato dal Cielo. *In Torino, per Gio. Zappatta, e Domenico Gagliardi*, 1633.

XVI. Diſcorſo della Caccia alla ſudetta Altezza Reale. *Torino*, 1634.

XVII. Elogio funebre nella morte della medeſima Altezza Reale. *Torino*, 1637.

XVIII. Lettere ſu l'Opere di Franceſco Loredano Nobile Veneto. *Torino*, 1642. *preſſo Gio. Ambrogio Nuella in* 12., *e di nuovo in Venezia*, 1643. *ad iſtanza dell'Academia*; qui quidem Lauredanus non dubitavit appellare Valerianum Principem Litteratorum ſui Seculi.

XIX. Lettere di ringraziamento, e di lode. *Torino, preſſo gli Eredi del Tarini*, 1642. *in* 12.

XX. Panegirico a Luigi X.II. Re di Francia; ſed deeſt locus, & annus impreſſionis.

XXI. Iſtoria delle rivoluzioni del Piemonte; ſtampata in più libri in fol. Sed pariter locus, & annus impreſſionis in prænarrato Elencho ejus Operum deſideratur.

XXII. Lettera Panegirica a Madama Reale Ducheſſa di Savoja per la Pace di Piemonte. *Torino*, 1643.

XXIII. Altra alla medeſima per l'ingreſſo feſtivo del Duca figlio in Torino. *Ibidem*, 1645.

XXIV. Parte dell'Iſtoria della Regenza di Madama Reale. *Torino, preſſo il Gianelli*, 1656. cujus pars multò amplior extat MS. duobus Tomis, Mediolani in Bibliotheca S. Simpliciani, ut infra dicetur.

XXV. Applauſi Natalizj per la medeſima; cioè:

1. L'Eternità al Tempo.
2. La Primavera al Verno.
3. L'Egizzia Saggia.
4. La Fortuna.
5. L'Orologio.
6. Lo Specchio.
7. Giunone Lucina.
8. Il Tempo.
9. Il Genio.
10. Le Givocatrici.
11. L'Urania.
12. La Parca.
13. Diſcorſo intorno al naſcere.
14. Il Pò feſtoſo a i Genetliaci.

15. L'Uo-

15. L'Uomo Armato.
16. Cartello per la Gioſtra; omnia hæc in unum librum collecta. *Taurini, apud Hæredes Caroli Gianelli*, 1662.

XXVI. Pompe Funebri di Madama Reale Criſtina di Francia &c. Orazione, ſed ubi, non exprimitur. Incipit: Quanto è breve il trapaſſo dalla Vita alla Morte &c.

XXVII. Le Pompe Torineſi nel ricevimento di Carlo Emanuele II. ritornato da Savoja a Torino. *Ibid.* 1645.

XXVIII. Li Reali Imenei nelle Feſte nuzziali per la Principeſſa Sorella Ducheſſa Elettrice di Baviera. *Torino, preſſo Aleſſandro Federici*, 1651.

XXIX. Ricevimenti fatti alla Reina Sueca. *Torino*, 1656.

XXX. Lettera Panegirica all'Altezza Reale di Carlo Emanuele II. per Trino ricuperato. *Torino*, 1659.

XXXI. Feſte per la naſcita del Delfino di Francia. *Torino*, 1661.

XXXII. Alla Maeſtà del Re Criſtianiſſimo Luigi XIII. per la Pace generale dell'Anno MDCLIX. *Milano, per Gio. Pietro Cardi, in fol.*

XXXIII. Alla Maeſtà del Re Cattolico Filippo IV. per le Nozze dell'Infanta Donna Maria Tereſa, celebrate l'Anno MDCLXI. *Milano, preſſo Gio Pietro Cardi.*

XXXIV. Feſte per lo Natale dell'Infanta Reale di Spagna. *Torino, per il Gianelli*, 1661. *in 4.*

XXXV. Applauſo natalizio all'Altezza Reale. *Torino*, 1662.

XXXVI. Orazione fatta alla Città di Savigliano, quando fu creato Cittadino della medeſima l'Anno MDCXXVII. *Cuneo, preſſo Criſtoforo Strabella, in 4.*

XXXVII. Sacre Pompe Saviglianeſi nella traslazione de' Santi Martiri Benedetto, Giuſto, e Taddea Vergine. *Ibid. in 4.*

XXXVIII. Scritture giuſtificative dell'Abbate Caſtiglione, impreſſæ quidem, ſed locus impreſſionis in prænarrato Elencho deeſt.

Quæ ſequuntur edita ignoravit Armellinus.

XXXIX. Epigrammata Latina, atque Italica, vulgo Sonetti, in Collectione Variorum Poematum in Laurea Ludovici Melzii, *Papiæ*, 1597. *in 4.*

XL. Carmina Italica: in libro, cui titulus: Poeſie Italiane, e Latine di diverſi nella partenza di Zaccaria Sagredo Podeſtà di Verona. *Ibid* 1618. *in 4.*

XLI. L'Accoglienze del Cielo. Carmina Italica, edita ſub Academico nomine, quo inter Animoſos nuncupabatur *il Brillante*. *Pavia, per Pietro Paolo Bartoli*, 1618. ex Ariſio loco infra citando,

XLII. Alia Carmina tam Italica, quam Latina; extant inter Poemata varia pro Laurea Patris Marcheſii à Hieronymo Villa collecta, de quibus alibi,

Nunc MSS. Opera recenſebimus ex eodem Armellino.

XLIII. Annali Caſinenſi Tomi II. in fol., in quorum primo agit de Vita S Benedicti ampliſſimè, & eruditiſſimè, allatis ad ſingula loca infinitis propemodum hiſtoricis monumentis, & omnigenis eruditionibus ad rem pertinentibus, itaut quidquid vel obiter, vel ex profeſſo reliqui Auctores tum antiqui, tum recentiores, ad ſua uſque tempora de eodem Monachorum Patriarcha ſcripſere, in hoc Valeriani Opere pulcherrimè congeſtum reperiatur. Stylus admodum elegans eſt, elocutio perſpicua, & blanda methodus optimè ordinata, Baronianam methodum referens. Titulus hujus primi Tomi jam impreſſus (licèt Opus ineditum adhuc remaneat) talis eſt: „ Vita del Sommo Patriarca de' Monaci Occidentali Benedetto Anicio di Norcia ſcritta, e diſtinta per Anni 73., „ Opera miſta di antica erudizione, di Riti Monaſtici, di Commentarj ſu la Regola, di curioſi „ Queſiti, di Elogj Sagri, utile, dilettevole &c. „ compoſta l'Anno MDCXXX. Præmittit Apparatum de Gloria Ordinis Monaſtici perquam eruditum; ad calcem addit quaſi epitomem primi Tomi, compendiariam Vitam ejuſdem S Benedicti Latina lingua, & Supplementum iſtius primi Tomi Italica lingua.

Secundo Tomo agit de rebus Monaſticis uſque ad Annum Domini MDCLXXX. Differit poſtea de Monaſteriis Caſinenſis Congregationis, aliiſque de rebus ad Monachos Benedictinos Caſinenſes, & Juſtinianos attinentibus. Sed hunc ſecundum Tomum minimè abſolvit.

Pro Sabaudica autem domo, præter impreſſas, quas nuper memoravimus, has etiam MSS. lucubrationes compoſuit.

XLIV. Iſtoria della Vita del Duca Carlo Emanuele I. Tom. II.

XLV. Iſtoria della Vita del Duca Vittorio Amadeo Tom. I. in 4.

XLVI. Iſtoria della Regenza di Madama Reale Ducheſſa Criſtina di Francia Tomi II.

XLVII. Iſtoria della Vita della medeſima.

XLVIII. Ritorno trionfale della medeſima dalla Savoja a Torino del MDCXLII.

XLIX. Ingreſſo trionfale della medeſima in Cuneo del MDCXLV.

L. La Lega ſollennizzata in Torino del MDCLI. con li Signori Cantoni Svizzeri.

LI. Relaziona del viaggio della Principeſſa Sorella Ducheſſa Elettrice di Baviera, a Baviera.

LII. Relazione della Guerra fatta da Sua Altezza Reale agli Eretici Ribelli Valdeſi nell'Anno MDCLV.

LIII. Per la riconſegnata Cittadella di Torino all'Altezza Reale nel MDCLVII.

LIV. Ingreſſo della medeſima in Vercelli reſtituito per la Pace del MDCLIX.

LV. Viaggio della medeſima all'Alpe altiſſima di Roccamelone nel ſudetto anno.

LVI. Ricevimento fatto dal Re di Francia alla medeſima, ed a Madama Reale in Lione.

LVII. Feſte Nozziali per la Principeſſa Sorella Ducheſſa di Parma nel MDCLX

LVIII. Deſcrizione del Palagio Reale di Torino, ed altra della Venaria Reale.

LIX. Apologia per la Real Caſa di Savoja contro il Mercurio dell'Abbate Siri.

LX. Relazione della Rinunzia fatta del Cappello a Papa Urbano VIII. dal Sereniſſimo Principe Maurizio per mano del Conte Righino Roero.

LXI. Lettera Panegirica a Guido Reni Pittor famoſo per li Ritratti delle due Reine Sorelle Criſtina, ed Enrichetta.

Præter hæc omnia alia inſuper extant in eadem Bibliotheca S. Simpliciani pariter MSS.

LXII. La Pratica del Mondo: Opera Morale, Politica, ed Economica, cavata, e diſcorſa ſu le favola di Eſopo Frigio. MS. in fol. Præfatio incipit: Saprai, che anche la natura, non che l'arte &c. Opus incipit: Coloro arſi per avventura dal calore del Meriggio eſtivo &c.

LXIII. Carmina, Elogia, Epitaphia &c. lib. in fol. Italicè.

LXIV. Elogia XXII. compoſita Anno MDCXLI. alia verò Latinè MS. in 4. incipit: Divis Martyribus &c.

LXV. Breves Notæ ad Comicorum libros „ Apollonii, „ & Commentariorum Eutocii Aſcalonitæ. Latinè in fol.

LXVI. Delle virtù de' Principi, in fol. Opuſculum compoſitum Anno MDCXXXVII. quinque menſium ſpatio.

LXVII. Iſtoria de' Caſtiglioni in fol.

LXVIII. Scritture per la Caſa Caſtiglioni, ed intereſſi dell'Abbate D. Valeriano, in fol.

LXIX. In ſupra allegato libro: Le Glorie degli Incogniti, dicitur Valerianus paraviſſe imprimendas Hiſtorias ſuorum temporum; has tamen Armellinus ait ſe non vidiſſe Mediolani in prænarrato Elencho ſuorum Operum exiſtente in Bibliotheca Sancti Simpliciani. Extant in ſupralaudata Bibliotheca varii libri MSS. in fol Epiſtolarum, quas ad Valerianum ſcripſerunt Epiſcopi, Prælati, Principes, Nobiles, Viri docti, ac celeberrimi, Abbates, aliique, ex quibus Epiſtolis licèt arguere, quanta cum veneratione, & extimatione omnes proſequerentur.

Habemus ejus Elogium ab Aloyſio Juglaris Societ. Jeſu ad ſui ſæculi genium conſcriptum in II. Part. Elog. edita Genuæ Anno MDCLIII. pag. 220.

Dederunt ad eum Epiſtolas plures Franciſcus Lauredanus; itemque Julius Cardinalis Mazarinus in Vol MS. epiſt. ejuſdem Romæ olim aſſervato apud Cl. Maudoſium.

De eo magna cum laude agunt Borſerius in Supplemento cap. 12 Angelicus Apoſ. in Grillaja pag. 483, ubi ei nuncupat Gryllum 43. Benedictus Sanbenedictin in Annal Capuccin. in Italicum Sermonem traductis Tom. II. par. II. pag. 741. Franciſcus Lauredanus in Libris Epiſtolarum prim. part pag. 51., & 107. & par. II. pag. 41. Placid Puccinell in Chronicon Glaſſiatanſ. pag. 259. Marchio Julius à Puteo de Geſtis Comitiſſæ Mathildis, & de ejuſdem Genealogia pluribus, in locis, in quibus eum allegat, præſertim narratione. Bernard Pez Monachus Melicenſis Epiſtola X. Apologetica pag. 247., & ſeq. Felix Eggs, Idea Ord. Hiera-

rarchico-Benedictini lib II. par. III. Diſſert. VIII. pag. 575. Ariſius Crem. Litter. Tom. II. pag. 263. & Picinellus in Athenæo pag. 508.

D X X X.

CASTILLIONÆUS VINCENTIUS.

INter primos Gloſſatores celeberrimi Decreti Gratiani Monachi, qui non infimum fuit Patriæ meæ decus, & ornamentum, enumeratur Vincentius Caſtillionæus Mediolanenſis claro natus ſanguine; quem Oldradus de Ponte JC. Laudenſis in Conſil. LXIX. in fine perperam Hiſpanum fuiſſe affirmat. Hunc tanta commendabat eruditionis laus, ut Summus Canoniſta appellari meruerit ab Abbate Panormitano in Cap. *Si quis contra*, num. 23. *de Foro compet.* Multos in ſacris legibus diſcipulos erudivit Vincentius noſter, atque inter eos Bernardum Bottonum. Sed quamvis totus eſſet Auctor doctiſſimus in Pontificio Jure enucleando, non tamen eloquentiæ ſtudia neglexit, ut ex infra dicendis facilè apparebit. Claruit circa medium Sæculi XV. ſi Oldradi, & Abbatis coævus fuit.

Scripſit:

I. In Gratiani Decretum Commentaria.
II. In Salluſtium Commentaria. *Baſileæ, apud Henricum Petri, in fol.*

Laudatur à Vincentio Placcio in Theatro Anonymorum, & Pſeudonymorum Tom. I. pag. 215. num. 937. ad lit. C. ubi citatur Gerh. Von Maſtricht. JC. Hiſt. Jur. Eccl. & Pont. pag. 362. & 363.

De ipſo neque verbum facit Beſſa Negrinus.

D X X X I.

CASTILLIONÆUS ZACHARIAS.

ALphonſi Caſtillionæi Patriæ Decurionis, & Equitum Cataphractorum in Mediolanenſi Ducatu Commiſſarii Generalis, atque Catharinæ Vicecomitis nobilium conjugum filius fuit Zacharias, qui avitam nobilitatem Evangelicæ Paupertati poſthabuit, atque Ordini Sancti Franciſci inter Capuccinos ſe dicavit. Optimo Vir ingenio ſacras Litteras, & implicitas Theologicas Quæſtiones magnâ diligentiâ percepit, ſtudiiſque peractis ad Divinum Verbum populis è ſuggeſtu tradendum admotus fuit. Plures eloquio ſuo, in quo zelus ſingularis enituit, ad meliorem frugem revocavit, & ſui Inſtituti non pauca rexit Cœnobia, inter quæ Mediolanenſe Sancti Victoris non procul à Baſilica Portiana extrà Vercellenſem Portam. Multorum etiam annorum ſpatio Deffinitoris Officium geſſit, verboque, & exemplo ſuis, exteriſque plurimùm profuit.

Memorantur hæ tanti Viri lucubrationes

I. Il Giovine Cappuccino brevemente iſtrutto, con alcuni ammaeſtramenti utiliſſimi, ed importantiſſimi avviſi, per bene ſpogliarſi dell'uomo vecchio, e perfettamente veſtirſi del nuovo. *Milano, per Lodovico Monza.* 1646. *in* 4.
II. L'Ammonitore Fedele: Opera piena di ſpirituali, e pretioſi ricordi. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1647. *in* 8.
III. Quaranta due Sermoni ſopra i Treni di Geremia per l'Orazione delle Quarant'Ore *Milano*, 1653. *in* 4.

Commendatur à VVadingo inter Script. Ord. Min. Dionyſio Genuenſi in Biblioth. Script. Capucc. Edit. II. pag. 322. & à Picinello in Athenæo pag. 517.

D X X X I I.

CASTOLDUS JOANNES JACOBUS.

MIror ſanè, quod Paulus Moriggia, necnon Abbas Picinellus, qui de tot Viris doctis Mediolanenſibus egerunt, etſi parùm, aut nihil in re litteraria ad ipſos pertinens proferendum haberent, de

Caſtoldo autem noſtro, de Patria, atque de Eccleſia Mediolanenſi optimè merito, & initio Sæculi proximè elapſi florente, ne verbum quidem fecerint. Eorum verò ſecundus de altero Joanne Jacobo Caſtoldo locutus eſt in ſuo Athenæo pag. 302. forſan ipſius ætatis Auctoris noſtri, ſed cùm in Muſica excellens fuerit, ſicuti ex longa ſerie ab ipſo Picinello relata, librorum illius artis, non ſcientiæ, editorum facilè videre eſt, ipſum cum aliis, qui de Muſica tantùm practicè non theoricè tractarunt, juxta meum inſtitutum, rationibus in Præfatione generali jam prolatis, expungendum duxi, etiamſi Librum Muſicalem Antuerpiæ magnificenter impreſſum Anno MDCX. illius Caſtoldi præ manibus habuerim. Veniam igitur mihi dent Muſicæ Profeſſores, qui famam nominis ſui plus Sæculi genio, quam regulis ipſius artis, quandoquidem debent. Sed ad noſtrum alterum Caſtoldum redeamus, cujus malis avibus undique quæſivi Parentes, ætatem, profeſſionem; & in tenebris etiam ipſe lateret, niſi Clariſſimus Saxius rerum bonarum optimus ſcrutator mihi obtuliſſet Opus jam prælo paratum, quod in Bibliotheca Ambroſiana viſitur titulo infraſcripto duobus voluminibus in fol., quorum primus Epiſtolam habet Auctoris nuncupatoriam ad Philippum III. Hiſpaniarum Regem datam die VIII. Menſis Maji Anno MDCVIII. In eadem Caſtoldus noſter aſſerit, ſe ad ſcribendum impulſum fuiſſe, cognito deſiderio tanti Regis Patri Seraphino Mediolanenſi ex Ordine Capuccinorum in Viridario Eſcurialis non ſemel familiariter expreſſo. Duplici autem titulo Mediolanum obſtrictum eſt Caſtoldo, nempe pro tam inſigni Reliquiarum Sacrarum theſauro in Patriam delato, necnon pro ingenti labore in deſcriptionibus earumdem Tranſlationum, aliiſque rebus ſcitu digniſſimis, quæ in hoc Opere continentur. Plures tabulæ æneæ inſerendæ erant in eodem Codice, ut videre eſt in nonnullis, quæ jam egregiè delineatæ ibi cernuntur, pluribuſque aliis ſuo loco vocatis, quæ deſiderantur. Tanta eſt varietas rerum, quæ ad rem ſacram, præcipuè Mediolanenſem, ſpectant, quas continet Tomus ſecundus, ut doctiſſimus ſupralaudatus Saxius optimum duxerit earum ſeriem in Indicem tranſcribere, quo labore libenter fruetur, ni fallor, benevolus Lector, in hac mea Bibliotheca, ſublata autem longa nimis ſerie nominum Sanctorum, de quibus leguntur Acta, ne ad inſtar Litaniarum hîc tœdium forſan excitarem.

Opus igitur ita eſt inſcriptum:

I. Il Sacro Teſoro: Acquiſto delle Sante Reliquie di Roma, e di Colonia Agrippina, conceſſe dalla Santità di Papa Clemente VIII. alla Città di Milano, e ſua Dioceſi, ad iſtanza, e per opera di Gio. Jacomo Caſtoldo ſuo Cittadino, con la deſcrizione delle Grotte, e Cimiterj Romani: qualità, quantità, vita, e morte d'alcuni di eſſi Santi, ed alquanti Sermoni ſopra il loro Martirio, con la generale Traslazione di eſſi Santi fatta l'Anno MDCIX. dall'Illuſtriſs. e Reverendiſs. Sig. Cardinale Federico Borromeo Arciveſcovo, e Reverendiſſimi Veſcovi nel Concilio ſettimo Provinciale, raccolto, e deſcritto da Girolamo Bennardini da Orvieto ec. Alla Maeſtà del Cattolico e Potentiſſimo Filippo III. Re di Spagna ec. ec. e Duca di Milano ec. ec. Parte prima.

Part II.

II. Deſcrizione dell' Apparato, Proceſſione ec. fatta nella Traslazione delle Reliquie.
In S. Marcellino l'anno 1609 2. Luglio.
In S. Barbara delle Cappuccine 1610. 5. Decembre.
In S. Dalmazio 1610. 5. Agoſto.
Origine, e Progreſſo della Dottrina Criſtiana.
Relazione dell'antica, e miracoloſa divozione della Madonna avanti il Caſtello, e Traslazione delle Reliquie 1610.
In S. Maria di S. Celſo 1609. Origine di queſta Madonna.
In S. Maria Ara-Cœli de' PP. Fate bene fratelli 1615. 24. Agoſto.
Nella Terra di Novate 1609. 13. Giugno.
Ragionamento fatto quivi in tal'occaſione.
Nel Monaſtero di San Gallo ne' Svizzeri 1611. 1. Luglio.

Nella Terra di Liſone 1612. 24. Maggio.
Ragionamento fatto quivi in tal'occaſione.
Nella Terra di Seregno Pieve di Deſio.
Nel Monaſtero di Cremela 1609. 30. Agoſto.
Ragionamento fatto quivi in tal'occaſione.
Nel Borgo di Vimercato.
In Carono, e ſuo Ragionamento.
In Seitala 1609. 28. Giugno.
In Mariano 1609. 14. Agoſto, e Predica.
In Monza in S. Maria delle Grazie.
In Maſnago.
In Albogaſio in Valſolda 1612. 12. Febraro.
In Vigevano 1610. 28 Agoſto, e ſua Predica.
In Belgiojoſo Dioceſi di Pavia 1610.
Nella Madonna di Rhò 1609. 25. Luglio, e ſua Origine.
In Vigentino 1609.
In S. Tommaſo in Terra-Amara di Milano 1614. 13. Luglio.
Ragionamento del P. Fedele Geſuita fatto in tal'occaſione.
Altro nella ſteſſa Chieſa.

Vite di alcuni di queſti Santi, di cui ſono le Reliquie, come ſiegue:

Vita di S. Marcella Vedova.
di S. Lucio PP. e Mart.
di S. Dimas buon Ladro.
di S. Quirino M. ec. aliorumque numero XXX

Nomi de' Santi, le Reliquie de' quali ſi ſono eſtratte da Roma, e da Colonia per opera di Gio. Jacomo Caſtoldo, e fattone proceſſionalmente ſolenne Traslazione.
Chieſe della Città di Milano, che partecipano del Sacro Teſoro, col numero de' Reliquiarj, e delle conſegne loro, come n'appare per publici Inſtromenti rogati da Bartolomeo Fiorino Notaro Archiepiſcopale di Milano.
Chieſe Forenſi, che partecipano del Sacro Teſoro, col numero de' Reliquiarj, e delle conſegne loro, come ne appare per publici Inſtromenti rogati da Bartolomeo Fiorino Notaro Archiepiſcopale di Milano, come ſopra.
Diſtribuzione, e conſegne fatte fuori della Dioceſi delle Sante Reliquie.
Ambo Volumina habent ſuum Indicem generalem Rerum, Verborumque, & ſunt pagg. ſupra 1000.

DXXXIII.

De CASTRO SEPRIO PHILIPPUS.

CAſtrum Seprium vetuſtiſſimam Gallorum Inſubrum ſedem, unde univerſam Regionem hanc Inſubriæ nomen ſortitam ſuiſſe non infimæ notæ Scriptores autumant, Philippo Scriptori hîc memorando natale ſolum fuiſſe videtur. Niſi fortè, quod in aliis hujus Urbis Familiis videre licet, cognomen illud fuerit ab antiqua origine gentis ſuæ indè deductum. Quibus parentibus, quove Anno lucem aſpexerit Philippus nos omninò latet; illa enim ignorarunt etiam Auctores omnes, qui de ejus Opere infra laudando meminerunt. Si autem divinare in tam tenebricoſa re nobis licèt, in ea ſumus ſententia, ut credamus ipſum in vivis fuiſſe vergente Sæculo XIII. vel ſaltem ſequentis initio, ad illa enim uſque tempora Opus ſuum perduxit.

Illud hoc titulo prænotatum invenimus:

I. Chronica Philippi de Caſtro-Seprio de dictis, & factis Civitatis Mediolani ab ædificatione Civitatis ad Annum Salutis MCCLXV. MS. in 4. ſign. num. 86. in Bibliot. Imperialis Cœnobii Sancti Ambroſii Mediolani.
Annexum habet hoc Volumen Anonymi cujuſdam Opuſculum de ædificatione Eccleſiarum Mediolani ab Anno DCCL ad Annum MCCCCLXXVI.
Agunt de Philippo noſtro Moriggia Nob. Mediol. lib. III. c. 6. & Hiſt. Mediol. lib. I. cap. 60. atque Picinellus in Athenæo pag. 191 qui tamen ambo titulum Operis ſic dederunt: *Un' Iſtoria de i primi Re di Milano*.
Aliud quoque Chronici hujus exemplum ſe Laudenſi in Urbe vidiſſe teſtatur in ſchedis ſuis Cl. Beretta.

DXXXIV.

CASULIUS FRANCISCUS.

FRanciſci Caſulii hîc à nobis commendandi cognomen Picinellus Caſalium reddidit, ejus tamen ſphalma nos docuit amantiſſimus Concivis noſter, idemque doctiſſimus Pater Andreas Gratioli ex Clericorum Regularium S. Pauli Decollati Congregatione, cujus Inſtitutum Franciſcus quoque amplexus eſt Anno MDCXVI. Hujus Viri eruditionem non infimam auguſtiorem reddidit virtutum omnium religioſum hominem decentium numerus, & inter eas indefeſſus regularis obſervantiæ zelus. Collegium Sancti Caroli in Urbe Florentia excitandi provinciam ſibi à Congregationis ſuæ Præſulibus demandatam egregiè adminiſtrâvit; eoque in munere tantam oſtendit doctrinæ præſtantiam, & vitæ integritatem, ut apud Aulæ Proceres magnam ſibi exiſtimationem conciliaverit, ideoque ejus potiſſimum conſiliis in animæ negotiis plurimi uterentur. Ferdinandus etiam II. Magnus Hetruriæ Dux Caſulium Theologum ſuum conſtituit, magnâ eidem mercede conſtitutâ. In ipſa etiam Urbe plurium annorum curriculo Philoſophiam, & Theologiam, quam Moralem vocant, auditoribus tradidit. Præfuit quoque Piſano Collegio, ejuſque operâ Piſarum Antiſtes in graviſſimis ſuæ Eccleſiæ rebus non raro uſus fuiſſe perhibetur; ac inter alia memorabile illud de eo, quod cum altero ejuſdem Inſtituti ſocio ad componendos Liburnenſis populi mores miſſus fuerit. Obiit Anno Redemptionis MDCLIII. ætatis ſuæ LV.

Scripſit, atque vulgavit:

I. Multa Conſilia de variis Argumentis ad Jus Canonicum ſpectantibus.
II. Alia de Theologicis Moralibus Caſibus.
Indicavit ea licet confusè Picinellus, nobis verò prout jacent ſignificavit jam laudatus Pater Gratioli.
De eo cit. Picinellus in Athenæo pag. 206.

DXXXV.

CATTANEUS AURELIUS.

POſtquam de Scriptoribus, qui Capitanei, ſive de Capitaneis dicuntur, ſupra jam egimus, nunc ad Cattaneos tranſeamus, ſed comite difficultate ibidem indicatâ; an pedem juſtè ponamus, nam & iſti quandoque de Capitaneis ſe ipſos vocant, verùm Lectores mei iterùm moniti nihil me laboris, atque diligentiæ prætermiſiſſe, in ſecernendis utriuſque cognominis Viris, an mihi pro voto res obtigerit, eâ, qua præditi ſunt prudentiâ judicabunt. Primus igitur mihi ſe offert Aurelius Cattaneus Jacobo à Secretis Senatus Excellentiſſimi patre, ex Beatrice Bottaccia conjuge Mediolani natus. Hic Avi ſui Lanfranchi, cujus haud multò poſt non ſine laude memoriam recolemus, ſecutus veſtigia, Juriſprudentiæ ſub celeberrimo Andrea Alciato ſedulam adeò dedit operam, ut omnes ætate ſua in foro Mediolanenſi verſantes, & eruditione, & fama ſuperare viſus fuerit. Neque tamen interea ab Eloquentiæ ſtudiis, in quibus ab ipsâ adoleſcentia plurimum valuit, abſtinere paſſus eſt; ut facts evincunt eâ, quæ

Edidit, nempe

I. Declamationes IV.
II. Epiſtolarum librum. Ambo uno volumine. *Novariæ*, 1566 quod inſcripſit Præſidi Petro Antonio Mariano.
Taegius in Reſponſionibus pag. 69. eum vocat *animæ ſuæ partem*.
De ipſo agit Cotta in Addendis ad Muſæum Novarienſe pag. 125. MS. apud Franciſcum Onuphrium Cottam JCtum Auctoris filium, atque Picinellus in Athenæo pag. 62.

DXXXVI.

DXXXVI.

CATTANEUS CAROLUS AMBROSIUS.

DE Carolo Ambroſio Cattaneo Societatis Jeſu Preſbytero alibi egimus in hac noſtra Bibliotheca, ſicuti mentio reiterabitur cum loquemur de pluribus aliis ejus diſcipulis, qui in ipſa locum obtinent, ejuſdem Doctrinæ gratiâ. Mediolani igitur à Simeone, atque à Lucia Bacciochs parentibus progenitus fuit hic Auctor. Sortitus perſpicaciſſimam mentem, hanc aſſiduo ſtudio diligentiſſimè excoluit. Excellebat in Theologicis, ſed à Superioribus deſtinatus ad docendas amœniores ſcientias, profeſſus eſt Rhetoricam pluribus annis in Braydenſi Univerſitate cum ſingulari approbatione, & laude. Sobinde tranſgreſſus in domum Profeſſam Sancti Fidelis, Sacram Scripturam pomeridianis horis dierum Feſtorum explicavit populo ſemper frequentiſſimo, & avidiſſimo. In eodem Templo diebus Veneris Sermones de Præparatione ad bonam mortem, ſi non primus induxit, ſaltem ſua dicendi ſuavitate, & efficacia celebriores, & utiliores reddidit, accurrentibus certatim auditoribus, præſertim Nobilibus. Idipſum præſtitit in uſu Exercitiorum Sancti Ignatii, quæ in variis ſuburbanis domibus, & deinceps, donec vixit in ea, quæ Senavræ nomen obtinet ad hunc finem inſtituta, & opportunè ornata ſæpius quotannis explicavit, pluribus ibi collectis procul à terrenarum rerum ſtrepitu. Immo etiam quotannis publicè in Templo convenientibus ad pias Meditationes ex omni civium ordine plurimis, idem præſtitit. In dirigendis ad Chriſtianæ virtutis perfectionem Sodalitatibus Beatæ Virginis Deiparę miram habuit dexteritatem, felicitatemque. Item in excolendis Sanctimonialium Cœtibus, in Sacris Miſſionibus per Provinciæ oppida, in miniſtrando Sacramento Pœnitentiæ, in aſſiſtendo morientibus factus omnibus omnia. Certè hujus viri operâ totius Urbis mores in longè meliores mutati ſunt. Nimiis oppreſſus laboribus ceſſit tandem naturæ labenti. Toleratâ patientiſſimè longâ ægritudine, receptis cum magnæ reverentiæ, & fiduciæ expreſſione ultimis Sacramentis, præſens ſibi & ſerenus uſque ad extremum inter pias adſpirationes, & preces in eadem Sancti Fidelis Profeſſorum Domo obiit XIX. Novembris Anno MDCCV., ſuique perennem memoriam in benedictione reliquit.

Vulgata ſunt poſt ejus mortem ſequentia ipſius Opera:

I. Eſercizio della buona Morte: Diſcorſi del Padre Carl' Ambrogio Cattaneo della Compagnia di Gesù. *In Milano, appreſſo Domenico Bellagatta*, 1713. *in* 4.
II. Lezioni Sacre dello ſteſſo Autore Tomi II. *Ibid.* 1713. *e* 1714. *in* 4.
III. Panegirici, Orazioni funebri, e Diſcorſi varj dello ſteſſo. *Ibid.*
IV. Raccolta di varj Diſcorſi, Eſortazioni, e Meditazioni dello ſteſſo. *Ibid* 1718.
Opera prædicta pluribus aliis in urbibus iterum aliis typis impreſſa ſunt. Vulgati ſunt etiam ſub ejuſdem Patris Caroli Ambroſii Cattanei nomine duo ſequentes libri Romæ, & Mediolani.
V. Eſercizj di Sant' Ignazio: Opera poſtuma del Padre Carl' Ambrogio Cattaneo della Compagnia di Gesù. *Milano, nelle Stampe di Giuſeppe Agnelli*, 1727. *in* 8.
VI. Maſſime Eterne propoſte in varie Lezioni per chi ſi ritira negli Eſercizj Spirituali di Sant' Ignazio: Opera poſtuma dello ſteſſo Autore. *Ibid.* 1728. *in* 8.
Plures eum laudant, inter quos Curtius in pluries memorato libro de Script. Med. Mediol. pagg. 144. & 200.

DXXXVII.

CATTANEUS FLAVIUS.

FLavii Cattanei Mediolanenſis ad ſacra præſertim ſtudia proclive ingenium ad Religionis ideam ſemetipſum compoſuit. Etenim præclara præditus indole Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati Congregationem adoleſcens elegit, ubi ſtudioſiſſimè Chriſti præcepta ſecutus, atque veſtigia, in ejuſdem Paſſionis memoria aſſiduè verſabatur. Ut eam Fideles utiliter recolerent, modum aptiſſimum excogitavit, quem legimus in libro mox laudando. Per plures Annos in Collegio Sancti Fridiani Piſarum de morte chriſtianè obeundâ Sermones ad Populum habuit. Obiit in eodem Collegio Anno MDCLXXVII.

Habemus hujus Scriptoris, quæ ſequuntur:

I. Modo breve di far memoria con frutto della Paſſione di Gesù. *Milano, in* 12.
II. Sermones prædicti. MSS. apud Suos Piſis ſervantur. A Suis.

DXXXVIII.

CATTANEUS FRANCISCUS.

FRanciſcus Cattaneus Trivilienſis, fervente in Belgio inter Hiſpanos, Batavoſque bello, in eas oras profectus ſub Ambroſio Spinula magni nominis Duce inter honorarios Milites arma ſuſcepit. Erat illi animus audax, ſed prudentiâ temperatus, factuſque ad armum ſtudia, quæ ex juventute contempſerat; tum corpus viribus robuſtum, aptumque ad labores perferendos. Inde Ordinibus additus ad majorum obſequia pronus, eorum colloquiis delectabatur, notabatque quidquid in utilitatem vel rei militaris, vel privatim ſuæ faceret. Cum ob bellicam fortitudinem, & felicia ſæpe in eludendis hoſtibus conſilia, Spinulæ innotuiſſet, adlectus eſt primæ centuriæ ſignifer in Inſubrum Legione. Tum Centurio, mox vigiliarum Præfectus, demum Protribunus toti Legioni præficitur. Eum comitem ſibi Spinula voluit, cum recturus Inſubriam, ex Belgio in Italiam adventaret. Quin etiam à Rege Tribunatum Legionis Cattaneo impetravit. Interim Vicarius etiam Ducis ſupremi electus eſt, quo tempore Spinula vivere deſiit. Exortis contentionibus in Republica Lucenſi, ad comprimendos motus, Catholici Regis mandato, eò miſſus eſt à Gubernatore Mediolanenſi Cattaneus cum valida militum manu; ibique tanta comitate, atque prudentia rem geſſit, ut pacatis tumultibus tranquillitas fuerit reſtituta. Hujus beneficii memores Lucenſes eum donis cumulatum, & publica gratiarum actione decoratum rogarunt, ut in rei bene geſtæ monumentum, eorum Civitatis inſignia gentilitio Cattaneorum ſtemmati adjungeret. Poſt eam expeditionem in Patriam redux, gravi morbo correptus occubuit. Etiam inter arma vacuas nactus horas Tacticæ, & Meccanicæ Operam dedit, ut indicant ſequentia ejus opera:

I. Rei Tacticæ Commentaria.
II. Libellus de Prudentia Militari.
Servantur MSta in Archivo Nobilium Cattaneorum Trivilii
III. L'Ugualità ſuperabile, cioè, come vincere ſi poſſa con ragione taluno de' due nemici eſerciti, ſuppoſti di forze pari, la giornata d'una battaglia campale. Diſcorſi, ed Arte militare del Tenente di Maeſtro di Campo Generale Franceſco Cattaneo, all' Eminentiſs. Principe Cardinale Trivulzio. *Milano, preſſo il Ghiſolfi, in 4. grande.* Hujus Operis nuncupatoria data eſt Trivilii Kal. Febr. Anno MDCXLIX.
Hunc cum aliis doctis Trivilienſibus debeo doctiſſimo, & amiciſſimo Canonico Hieronymo Barizaldo.

DXXXIX.

CATTANEUS JACOBUS.

LAnfrancus Cattaneus Mediolanenſis, cujus Jaſon meminit in Conſilio III. Vol. IV. Jacobum genuit Aurelii, cujus Elogium ſupra dedimus, Patrem. Jacobus igitur ob ſingularem integritatis famam Excellentiſſimi Inſubriæ Senatus à Secretis electus diu in eo munere perſeveravit. Cumque in Foro verſantibus prodeſſe cuperet, ſequenti Operi manum admovit, quod quantæ ſit utilitatis omnes facilè judicabunt.

bunt. Nam non recentia ſolum, atque ætate ſua condita Principum Decreta diligentiſſimo labore congeſta à temporis edacitate vindicavit; ſed vetuſtiora etiam in ſuum intulit Codicem. Vivebat circa medium Sæculi decimiſexti. Alium quoque filium, præter Aurelium genuit, Ambroſium videlicet, cujus ſepulchro in Parochiali Eccleſia Sancti Viti hujus Urbis, cui cognomen *ad Paſquirolum*, hæc inſculpta leguntur hauſta è Collectione Comitis Octavii Archinti.

AMBROSIO CATTANEO IACOBI FILIO
VIXIT ANNOS XLIV.
OBIIT MDLXV.

In commendationem infra laudandi Operis hoc Carmen Gabriel Pftaernus cecinit in fine ipſius libri impreſſum.

Inſubrum Decreta Ducum, Legeſque vetuſtæ,
Vaſtum incompoſita mole Volumen erat.
Congeriem informem, confuſaque Jura Senatus
Digeſſit certis, diſpoſuitque locis.
Inque novam legum faciem, corpuſque redegit,
Fuſaque in exiguum membra coëgit opus.
Hos igitur quiſquis veterum farragine legum,
Atque indigeſta mole gravatus erat,
Perlegat, utatur, ſunt hæ brevitate minores,
Ordine majores, utilitate pares.

Hunc præfert titulum Jacobi Opus:

I. Conſtitutiones Dominii Mediolanenſis in Ordinem redactæ a Jacobo Cattaneo Senatus Secretario. *Mediolani*, 1541 *fol. ſine Typogr. nomine.*
Videndæ Schedæ Sitonianæ.

DXL.

CATTANEUS JOANNES ANDREAS.

CÆteros inter Eruditos Viros, qui ex Cattanea Gente prodiere, locum ſibi jure vindicat Joannes Andreas in Oppido Vogoniæ ad Verbanum Lacum in Valle Oſſulæ ſito natus, etſi ignotus fuerit Cl. Cottæ, qui omnes doctos Viros in Novarienſi Diœceſi natos, quamvis in Mediolanenſi Ducatu lucem viderint, in ſuum Muſæum Novarienſe intulit. Aſtronomiam præter alias ſcientias Cattaneum noſtrum dilexiſſe evincunt infra laudanda ipſius Opera, quæ inſcripſit laudatiſſimo Cardinali Friderico Borromæo Eruditorum ſui temporis Mecœnati eximio. Id poſtulare videbatur, & tanti Antiſtitis erga litteratos homines munificentia, & locus ipſe Auctori natalis; Vogonia enim inter ea computatur Oppida, quæ Clariſſima Borromæorum Proſapia Feudali titulo poſſidet. Extremum Scriptoris Annum hactenus ignoramus.

Hæc ergo invenimus ab eo conſcripta:

I. De i Preſagi de' Tempi, e della mutazione dell'Aria da diverſi Scrittori, e dall'eſperienza dell'Autore nuova Raccolta di Gio. Andrea Cattaneo da Vogogna delle Scienze, ed Arti Aſtronomiche Profeſſore. Opera dedicata al Cardinale Federico Borromeo li XII. Maggio MDCXXIV. MS. in Biblioth. Ambroſ. Cod. ſignat. N. num 63. pagg. 144. in 4.
II. Prognoſtici de' Tempi ſecondo la naturale oſſervazione del Sole, Luna, e Stelle. MS. in eodem Codice.
Et Picinello, & omnibus aliis hactenus ignotus fuit hic Scriptor.

DXLI.

CATTANEUS JO. BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Cattaneus Trivilii natus, Franciſci, cujus ſupra meminimus, & Suſannæ Carcanæ conjugum filius, à pueritia litteris excultus, adoleſcentiam ingreſſus, ad Patrem profectus, eo Inſtitutore nomen Militiæ dedit. Meccanicis Artibus, atque profunda Tacticorum cognitione florens per varias dignitates ad peditum Tribunatum evectus eſt. Singulari prorſus fortitudine pluribus in prœliis enituit, præſertim verò Anno MDCLVIII. adversùs Gallorum impetum Trivilium Patriam ſuam defendit, cujus Populum tam præclarè ad Militiam erudierat, ut nullo alio fretus auxilio hoſtiles copias ne dum cohibuerit, ſed aperto etiam Marte fuderit. Uſus eſt memorabili ſtratagemmate; conſiſtentibus enim Gallis ad Abduam fluvium, Cattaneus eductos Oppidanos ſuos congruis diſponit locis, tum jubet undequaque pulſari tympana, quæ crebra paraverat, alia in Germanorum, alia in Italorum, alia denique in Hiſpanorum morem. Igitur veriti Galli, ne in inſidias incurrerent, verſa facie in Caſtra regrediuntur. Eo facto magnam ſibi gloriam conciliavit, & paucos poſt menſes Mortarienſis Municipii Præfectura à Rege Catholico donatus eſt, quod ſummæ exiſtimationi tribuendum videtur, cum Arcium curatio Hiſpanis tantùm committi conſueſceret. Apud Oſſonæ Ducem Inſubriæ Proregem magna in opinione fuit, & tam familiariter habitus, ut ad Sponſam ſibi ex Hiſpania deducendam eum miſerit. In reditu maris procellâ jamjam opprimendus, omnibus de ſalute deſperantibus, Cattaneus Virgini Matri vota concepit, & non ſine prodigio cum cæteris omnibus ad oram Liguſticam prope Caſtrum Finarium appulit. Debitas Deiparæ grates redditurus inſigni Templo Sanctæ Mariæ Lacrymarum Trivilii argentea ſex magni ponderis, & eximii operis candelabra in Aræ Maximæ ornamentum donavit. Mortariam profectus intra paucos Menſes vivere deſiit, cum ultimis Tabulis, ſi quando fratris ſui maſcula proles deficeret, Templum ipſum ſcripſiſſet hæredem. Obiit Prid. Id. Julias Anno Redemptionis MDCLXXVII., atque illius Cadaver in Eccleſia Monialium Sanctæ Claræ ibidem conquieſcit, impoſito marmoreo titulo Hiſpanica lingua inſcripto:

AQVI YACE EL MRÊ DE CAMPO
IVVAN B. CATTANEO DE CAPITANI
DE ARZAGO
NATVRAL DE TRIVICO
SIRVIO A SV MAG. XXXVIII. AÑOS
ASSI EN ALEMANIA LOMBARDIA
COMO EN ESPAÑA Y NAPOLES
HAVIENDO OCVPADO LOS PVESTOS
DE CAP. SARGENTO MAYOR
Y MRÊ DE CAMPO
FALLECIO A XIV. IVLIO MDCLXXVII.
SIENDO GOV. D'ESTA PLAZA DE MORTARA
DE EDAD LXIV. AÑOS.

Superſunt ejus ingenii monumenta:

I. Tractatus de Peditibus pro quacumque loci ratione ordinandis.
II. Polygrammata figurarum acies diſponendi contra quoſcumque hoſtiles incurſus.
III. Commentarius Belli Italici, & Rerum à ſe geſtarum. Extant in Archivo Nobilium Cattaneorum Trivilii.
IV. Opera varia ad rem militarem ſpectantia lingua Hiſpanica, quibus titulus:
Obras del Maeſtro de Campo Iuuan Battiſta Cattaneo de Capitani de Arſago Gouernador de Mortara hyce del Teniente General Don Franciſco, In

In his ſunt variæ Conſultationes pro muniendo Oppido Mortariæ, & nonnulli Sermones militares. MS. in 4. penes Marchionem Joſephum de Abdua Vol. II. in fol. Videndus Carolus Antonius Cameronus in Hiſt. B. V. M. Lacrymarum Trivilii; impreſs 1731. in 16, cap. 6. & 13., pag. 29. 67. & ſeqq., & Acta impreſſa Collegii Judic. Mediolani, ſub die XVI. Maji, MDCXCVIII. in fol. penès Clar. Sitonum.

DXLII.

CATTANEUS JOANNES MARIA.

JUlium Cattaneum, atque Sigiſmundam Curionam nobiles jugales in hac Urbe parentes habuit Joannes Maria, lucemque vidit die XXVI. menſis Februarii, anno redemptionis noſtræ MDCXV. Leges cùm percepiſſet, lauream adeptus eſt in Academia Ticinenſi, Prid. Kal Feb. anno MDCXXXVI. In Foro magnum adeptus nomen, pluribus in Oppidis Regius Prætor floruit ab anno MDCXXXVIII. uſque ad MDCLV. Mox Archiducalis Conſiliarius Auſtriæ ſic ſe geſſit, ut ab Archiduce Ferdinando Carolo, Diplomate, dato Oeniponti die X. menſis Julii, anno MDCLVI. Dominus Aſceemburgh. S. R. Imp liber Baro à Mandlberg, una cum liberis, & deſcendentibus utriuſque ſexus fuerit conſtitutus. Obiit die XVII. Martii, anno MDCLXXVIII. condituſque jacet in Templo S. Jacobi Oppidi Caſtelli ſupra Leucum, apud Minores Strictioris Obſervantiæ cum hac Epigraphe.

D. O. M.
VETVSTO NOBILIVM CROTTORVM
SEPVLCRO IMPOSITVM LAPIDEM
AC NOBILI VIRO D. IOANNI M. CATTANEO
ARCHIDVCALI CONSILIARIO AVSTRIACO
SAC. ROM. IMP. BARONI A MANDLBERG
ET BARONISSAE D. ANNAE MARIAE
CROTTAE
PARENTIBVS OPTIMIS HIC QVIESCENTIBVS
D. IVLIVS D. CAROLVS IOSEPH
ET D. GEORGIVS SAC. ROM. IMP. BARONES
PIETATIS ET AMORIS ERGO
INSTAVRARVNT
ANNO MDCLXXVIII.

Scripſit

I. Deciſiones Excelſi Regiminis Provinciarum Superioris Auſtriæ. Servantur in Archivo ſupradicti Tribunalis in Civitate Oenipontana.
II. Legalium Conſultationum Tom. II MSS. in fol., extant penes Capitaneum Johannem Cattaneum Sacri Rom. Imperii Baronem à Mandlberg, Auctoris ex filio nepotem.
III. Tractatus hiſtoricus, & genealogicus de Nobili Familia Cattanea, MS in fol., extat penes eundem Nepotem.

De ipſo agit doctiſſimus Sitonus in Opere Suo, cui titulus: „ Probationes nobilis, ac legitimæ deſcendentiæ, & civi„ litatis Equeſtris Familiæ Nobilium de Cattaneis &c. edito *Mediol apud Malateſtam*, 1738. *in fol.*, atque in Schedis, in quibus nobis dedit ſtemma hujus Cattaneæ Gentis, deductum ab altero Joanne Maria hujus Avo, ad noſtra uſque tempora.

DXLIII.

CATTANEUS JOSEPH.

JOſeph Cattaneus, parentibus Simone, & Lucia Bacciocca jugalibus, Mediolani natus, XVI. ſuæ ætatis anno Eremitarum Nudipedum Sancti Auguſtini Regulam profitentium, ut Deo inſerviret, habitum induit Anno MDCLXXXII aſſumpto nomine Jacobi à Sancta Lucia. Vota ſua Domino reddidit Anno ſequenti, die XXIV. Februarii in Templo Sanctæ Franciſcæ extra Portam Orientalem hujus Urbis. Plures poſtmodum Annos in addiſcendis Philoſophia, atque Theologia impendit, cùmque ad Eloquentiæ ſtudia, ipsâ impellente naturâ, propenderet, exemplo etiam ductus Caroli Ambroſii Societatis Jeſu Presbyteri fratris ſui, quem plures laudibus debitis proſecuti ſumus, Oratoriæ ſe totum dedit. Verbum Dei per Annos XXXVIII. Quadrageſimali tempore in primariis Italiæ Urbibus, ſummo cum Auditorum plauſu, atque progreſſu diſſeminavit. Multas etiam Panegyres habuit expetitus, atque rogatus, cùm de præcipuis ſolemniis ageretur, vel de Proceribus defunctis funebri laudatione commendandis. Apud exteros, ſuique Inſtituti Profeſſores magni habitus fuit; ideo non ſemel Deffinitoris, Provincialis, ac Generalis à Secretis munera exercuit. Sublatus fuit Apoplexiæ morbo, dum poſt peractum Deo Sacroſanctum Miſſæ Sacrificium piiſſimè oraret in Templo Sanctorum Coſmæ, & Damiani in Monteforti hujus Civitatis ſuburbio, die XVI. Februarii anno MDCCXXXVII. ætatis ſuæ LXXI.

Poſt ſe hæc Opera reliquit partim edita, partim manuſcripta:

I. Panegirico fatto in Santa Maria della Paſſione de' Canonici Lateranenſi di Milano nel giorno, che l'Eccellentiſs Sig. Duca Moles Ambaſciadore di S. M. C. C. vi fece cantare ſolenniſſimo *Te Deum* per la Vittoria di Napoli l'Anno MDCCVII. li XXV. di Luglio. *Milano, preſſo il Monza*, in 4.
II. Altro della Santiſſima Nunziata.
III. Altro dell. B. Vergine della Porziuncola. *Napoli*, in 4.
Has ambas Panegyres recitavit in eadem Urbe coram Proregе, atque Aulæ Proceribus.
IV. Altro di San Petronio.
V. Altro di Santa Catarina da Bologna. *Ivi, per il Longhi*, 1719. in 4.
Has etiam ambas habuit Bononiæ dum in Inſigni Baſilica Sancti Petronii Quadrageſimale recitaret ipſo anno.
VI. Altro delle Sagre Spine. *Piacenza, per il Zambelli*, 1717 in 4.
VII. Altro ſu lo ſteſſo Argomento. *Ivi, preſſo lo ſteſſo*, 1724. in 4.
Habitæ fuit ambæ Placentiæ in Templo S. Antonini annis ſupramemoratis, quibus Quadrageſimales Conciones ibi pronunciavit. Secunda nuncupata fuit Franciſco I. Parmæ, & Placentiæ Duci.
VIII. Altro di Santa Maria Maddalena de Pazzi. *Napoli*, in 4.
IX. Altro ſu lo ſteſſo Argomento. *Ivi*, in 4.
X. Altro di Sant' Agoſtino. *Ivi*, in 4.
XI. Altro de' Santi Pellegrino Laziosi, e Filippo Benizio, recitato in Milano nella Chieſa di S. Maria de' Servi, nel giorno, che correvano le Feſte di amendue i Santi. *Milano, per il Malateſta*, 1727. in 4.
XII. Orazione Funebre del fu Eminentiſſimo Principe Pietro Priuli Cardinale, e Veſcovo di Bergomo, recitata in quella Cattedrale. *Bergomo, per il Santini*, 1728. in 4.
XIII. Il Cambio delle Corone: Diſcorſo per Sant' Anna recitato in Piacenza nella Chieſa di S. Bartolomeo degli Agoſtiniani Scalzi, in occaſione di una nobile Adunanza fattaſi in quella Chieſa ad onore di detta Santa: dedicato all' Altezza Sereniſſima di Dorotea Sofia di Neoburgo Ducheſſa di Parma, e Piacenza. *Ivi*, in 4.
XIV. Diſcorſo di Sant' Antonio di Padova.
XV. Altro dello ſteſſo Santo.
XVI. Altro per la B. Vergine delle Lagrime di Foligno.
Hæc omnia, cum aliis pluribus Sacris Orationibus variis in Urbibus lucem viderunt. Quæ autem ſequuntur inedita ſunt.
XVII. Prediche Quadrageſimali in gran numero.
XVIII. Diſcorſi Sigg. in più Volumi.
XIX. Poeſie Italiane, e varj Oratorj.
Servantur MSS. in Bibliotheca prædicti Cœnobii SS. Coſmæ, & Damiani ſui Ordinis Mediolani.
Hæc à Suis.

DXLIV.

CATTANEUS JULIUS CÆSAR.

JUlium Cæſarem Cattaneum Mediolanenſem Virum ſacrâ præſertim eloquentiâ inſignem fecit. Neque tamen ei defuerunt ornamenta cætera eruditis hominibus, præſertim Divinis Miniſteriis vacantibus, propria; cùm enim vix adoleſcentiam egreſſus Congregationi Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli adſcriptus foret, Theologica ſtudia diligenter percurrens magnam in ea ſcientia exiſtimationem acquiſivit.

In primario hujus Urbis Clericorum Seminario per multos annos Rhetoricam artem è Cathedra docuit, & aliquando ibidem ſtudiorum Præfectum, ingenti cum Alumnorum fructu, egit. Eam quoque Theologiæ partem, quæ Moralis dicitur, in altero Seminario, Canonica nuncupato, quod olim Humiliatorum Ordinis Sedes fuit, Clericis tradidit, è quibus non pauci Præceptoris eruditionem oſtenderunt. Interim tamen in Sanctorum commendationem, aliaque hujus generis argumenta è ſuggeſtu frequentiſſimè oravit, nedum Mediolani, verumetiam Bergomi, Brixiæ, Veronæ, Mantuæ, & in cæteris Italiæ Urbibus, quibus notiſſimum erat Cattanei noſtri nomen, inter ſacros mox elapſi Sæculi Oratores primarii. Romam poſtea contendit, ab Alphonſo Litta S. R. E. Cardinali, & Mediolanenſi Archipræſule miſſus, ut Ambroſianæ Eccleſiæ negotia curaret. Inde reverſus, Vicomercati Oppidi non infimæ notæ Collegiatam Eccleſiam regendam ſuſcepit, ibique Præpoſitus obiit. Quamvis autem pro Inſtituti noſtri ratione inter breviores collocandus videretur, cùm duas tantùm ejus Orationes editas habeamus, id facere vetat prioris præſertim, quam in Synodo recitavit, meritum; excepta enim fuit communi Doctorum omnium plauſu, Oratoris ingenium, eruditionemque mirantium.

Igitur præter MSS. alias plurimas Panegyres, quas periiſſe moleſtiſſimè ferimus, has edidit, quarum titulus eſt:

I. Oratio habita in Baſilica Metropolitana, cum Synodus XXXV. celebraretur.

II. Le Metamorfoſi: Diſcorſo per S. Antonio di Padova. 1652. Harum meminit Picinellus non indicato pro conſuetudine Typographo, vel loco, in Athenæo pag. 359.

DXLV.

CATTANEUS PROSPER.

PRoſpero Cattaneo natale ſolum Inſubriæ Metropolis fuit; parentum verò nomina, ejuſque acta delevit oblivio. Hoc unum ſcimus, plurimum Poëtica facultate delectatum fuiſſe, ut apertiſſimè produnt Carmina ſparſim vulgata, quæ infra citabimus. In eis Scriptor noſter oſtendit quo fuerit præditus ingenio. Vixit vergente Sæculo XVI.

Hæc ejus habent poſteri:

I. Tria Carmina Italica in libro, cui titolus: „ Rime di „ diverſi nobiliſſimi, ed eccellentiſſimi Autori in lode „ della Signora Donna Lucrezia Gonzaga Marcheſa- „ na. *Bologna*, 1565. in 4. Ibi ſe dicit Mediolanenſem.

II. Plurima ejus Carmina Italica in Collectione Gherardi Borgonii, Anno MDXCIX. *Venet. apud Minimam Societatem*.

III. Carmen Ital. vulgo *Sonetto*, extat in libro, cui titulus: „ Mauſoleo di varie Poeſie in morte di Giuliano Goſe- „ lini, *Milano*, 1588.

IV. Carmina alia Italica; extant in Libro, cui titulus: „ Le „ Cento Donne di Caſale in Monferrato, cantate da „ Orazio Navazzotti, l'Aſciutto Accademico Deſioſo „. *In Pavia, appreſſo Girolamo Bartoli*, 1591 in 12.

V. Alia in Libro: „ Raccolta per la Coronazione di Vicenzo Gonzaga.

Ex Quadrio „ della Storia, e della Ragione d'ogni Poe- „ ſia T. II. pag. 275.

VI. Madrigale; extat in Libro: „ La Ghirlanda della „ Conteſſa Angela Maria Bianca Beccaria, conteſta di „ Madrigali di diverſi Autori, raccolti, e dichiarati „ dal Sig. Stefano Guazzo Gentiluomo di Caſale di Mon- „ ferrato. *In Genova, per gli Eredi di Gerolamo Bartoli*, 1595. in 4.

DXLVI.

CATTANEUS SEBASTIANUS.

SEbaſtianus Cattaneus claro apud Inſubres ſanguine Mediolani natus, adoleſcens in S. Euſtorgii Cœnobio Prædicatorum Ordini adſcriptus, pietati ſic & litteris vacavit, ut etiam præclarè pro Religione ſua ab eo geſtis deinceps, Ordo ipſe plurimùm inclaruerit. Præter Philoſophicas, atque Theologicas quæſtiones, Hebraicas etiam litteras optimè noverat. Poſtquam autem pluribus cum laude functus eſſet cùm Divini Verbi populis nunciandi, tùm & Scholæ, ac Præfecturarum in Ordine muniis, rude donatus Academico Provinciæ præfuit Hungaricæ, cui ſanè ad eam reſarciendam, reliquiaſque ſalvandas tam inſigni Rectore opus erat. Etſi enim olim inter primarias Ordinis, antiquaſque floruerat, jam cùm ab incurſionibus, & invaſione Turcarum, tùm & Hæreticorum Poteſtantium quaqua latè patebat Regionem ferro, & igne populantium furore miſerè fœdata, dilaniata, tantumque penitus non extincta erat, quam ille ſuſcitare, fovereque toto ſtuduit animo. Hinc idem ei prorogatum munus in Comitiis Generalibus Romæ habitis Anno MDLXXXIX. in cujus Actis hæc leguntur: „ Confir- „ mamus in Provincialem noſtræ Provinciæ Hungariæ „ R. P. Magiſtrum F. Sebaſtianum Cattaneum Illuſtriſſi- „ mi Archiepiſcopi Salisburgenſis Theologum, & qua- „ tenus opus eſſet de novo creamus, & inſtituimus cum „ ſolita auctoritate tum in ſpiritualibus, tum etiam in „ temporalibus uſque ad Capitulum Generale proximè „ celebrandum. „ De ejus geſtis legendus Sigiſmundus Ferrarius ejuſdem Inſtituti Vir, in Hiſtor. Hungar. pag. 596., qui & addit, Cattanei opera, & conſilio Græcienſe SS. Sanguinis Chriſti Alumnorum S. Dominici Hungarorum in Styria Cœnobium celebre, ac intra urbem (cum quorumdam invidia, quibus viſum eſt ſuis obſibus commodum, juſſi eſſent novis inquilinis cedere, aliòque migrare) in locum Sancti Andreæ extra mœnia urbis translatum, illo ſatius ducente vel tantillum loci ſaltem ibi recuperare, quam inde omnino exulare. Salisburgenſis Antiſtes ac Princeps, Cattaneum, ut diximus, Theologum ſibi ſelegerat, ac Paſtoralis ſolicitudinis etiam adjutorem, & adminiſtrum, quem ut ſibi magis devinciret, & id ſui juris erat, eum Epiſcopum Chiemenſem Salisburgenſis Eccleſiæ Suffraganeum promovit ſub finem Anni MDLXXXIX vel initia ſequentis, quam ille Sedem pluribus adminiſtravit annis, vigilantiſſimi Paſtoris onus & Chiemi, & Salisburgi unà indefeſſus implens, & intrepidus, oves à Lupis arcens, verbo & exemplo paſcens; demum ineunte Sæculo XVII. jam ætate fractus, & laboribus, ad Eccleſiam Viglevanenſem à Clemente VIII translatus eſt, datus cum futura ſucceſſione Marſilio Landriano Patritio Mediolanenſi Coadjutor, cui tamen præmortuus in Sede non ſucceſſit, è vivis ſublatus XXVIII. April. MDCIX., Landrianus verò VIII. Septemb. ejuſdem Anni. Fuit autem apud Suos Sancti Euſtorgii in clauſtro ſepultus, ut teſtatur Inſcriptio ſequens ibidem marmori inciſa:

SEBATIANO CATTANEO
EPISCOPO CHIEMENSI
PRAEDICATOR. ORDINIS THEOLOGO
ARCHIEPISCOPI SALISBVRGENSIS
VICARIO GENERALI ET SVFFRAGANEO
HOMINI LITERIS MORIBVSQVE EXCVLTO
VT EIVS TESTANTVR OPERA
QVI VIXIT ANNOS LXIV.
EVSTORGIANI FF PARENTI OPTIMO
MOERENTES POSVERE
KAL. MAII MDCIX.

Buccelinus Germ. Sacræ Tom. I. p. 49 eum vult jam Anno MDLXXXVIII. ad Eccleſiam Chiemenſem promotum, cui ne aſſentiamur, obſtat decretum Capituli Generalis Anni MDLXXXIX. ſupra relatum, quo in Feſto Pentecoſtes altera vice datur Hungariæ Prior Provincialis.

Hæc ejus Opera, quæ hactenus dictis lucem afferent:

I. Enchiridion eorum, quæ in Controverſiam vocantur, omnibus veræ pietatis cultoribus perutile, ac neceſſarium, Auctore Doctore Sebaſtiano Cattaneo Dominicano Illuſtriſſimi D. Archipræſulis ac Principis Salisburgenſis Theologo. *Ingolſtadii, Typis Davidis Sartorii*, 1589. in 8. Quæ editio probat tum nondum Chiemenſem Epiſcopum promotum. Opus autem eidem Archiepiſcopo VVolfango Theodorico Auctor nuncupat, Salisburgi, die Aſſumptionis B. V. MDLXXXVIII.

II. Explicatio in Catechiſmum Romanum ex Decreto Concilii Tridentini, & Pii V. juſſu editum, Auctore Sebaſtiano Cattaneo Ord. Prædicat. Epiſcopo Chiemenſi. *Ibid. apud eundem*, 1590. in 8. Opus præclarum F. Hieronymo Bernerio S. R. E. Cardinali ex Ord. Prædicator. aſſumpto Mecœnati ſuo ipſo die Converſionis S. Pauli Apoſtoli XXV. Januar. MDXC. nuncupat F. Sebaſtianus Cattaneus à Mediolano Epiſcopus Chiemenſis. Quod argumentum eſt non Anno tantùm MDXCII. ad eam Inſulam promotum, ut aſſerit Fontana in Theatro, & Monumentis.

III. Summula Caſuum Conſcientiæ. *Tridenti, Typis Simonis Alberti*, 1592. in 8. Hanc XXV. Junii ejus Anni Fr. Michaeli Bonello Cardinali Alexandrino ex Ord. Prædica-

dicatorum aſſumto, & Sancti Pontificis Pii V. Nepoti nuncupavit Auctor. Iterum edita eſt hoc titulo: Summula Reverendiſſimi D. Sebaſtiani Cattanei Epiſcopi Eccl. Chiemenſis Caſus conſcientiæ ſingulari brevitate, atque facilitate complectens, nuper ab eodem paſſim aucta. *Ut ſupra*, 1600. Hæc eſt III editio in Bibliotheca PP. S. Mariæ Gratiarum; *& iterum ibidem* 1603. *in* 8. *pag.* 554. Quam tertiam editionem Carolo Madrutio Epiſcopo, & Principi Tridentino Amico ſuo è Tridento dicat Auctor ipſe Kal. Maji ejuſdem Anni. Prodiit ruſus *Brixiæ*, 1609. *in* 16. quæ extat in Biblioth. Barb. Quæ Summula breviter, & planè dubia ad certa capita ordine alphabetico revocat, atque reſolvit.

IV. Tractatus de Cenſuris ab aliquibus laudatur, ſed à me nondum viſus, quemadmodum neque Quetif, & Eccard ſe illum vidiſſe aſſerunt. Poſſevinus ait editum *Gracii*, *apud Gregorium VVidmanſtadium*, 1588. Iterum cum Appendice de uſuris, & cambiis. *Patavii*, 1589. *in* 8.

V. Tractatus de Examine ordinandorum recenſetur à Fr. Sigiſmundo Ferrario citato, qui & plura alia ab eo compoſita refert. Poſſevinus ſic titulum notat: Cenſura promovendorum ad Ordines, Beneficia, ſive ad officia Eccleſiaſtica per Quæſtiones, & Reſponſiones breviter digeſtas. *Gracii è prælo Gregorii VVidmanſtadii*, 1589.

VI. Opus adversùs Hebræos, atque Hæreticos: ex Picinello loco citando.

Præter ſupradictos, de eo agunt Quetif, & Eccard in Biblioth. Ord. Præd. Tom. II. pag. 369. Pius in Append. Fernandez, Altamura ad Annum MDXCII. Creſcentius in Præſid. Rom Part. III. lib. III. num 21. Picinellus in Athenæo pag. 487. aliique plures.

DXLVII.

CATTAPESTA GERARDUS.

GErardum hunc Cattapeſtam, de quo Bernardinus Corius Mediolanenſis Hiſtoricus celeberrimus agit ad Annum Salutis noſtræ MCCLXIV. à Lomatio dictum reperio. Cauſam hujus additamenti, ut verùm fatear, ignoro. Comes tamen Octavius Archintus indeſeſſus ille, atque ſolertiſſimus Aotiquitatum omnium, præſertim verò ad hanc Urbem ſpectantium indagator, in Volumine I. inſignis Collectionis Monumentorum Familiarum Mediolanenſium arbitratur Cattapeſtam à Lomatio appellatum, vel quia ab eo Oppido oriundus eſſet, vel quia in Lomatiam Gentem jure adoptioois tranſiſſet. Monuit tamen nos amiciſſimus Sitonus à Lomatio dictum Gerardum, quia in finibus Oppidi Lomatii latiſundia poſſidebat. Quidquid hac de re ſit, prudentiæ laude ſic floruit Gerardus noſter, ut cum eodem Anno MCCLXIV. nova Mediolanenſis Reipublicæ conderentur Statuta, ipſe inter alios inſignes Viros in hoc Opere loco ſuo commendandos electus plurimum in his ſanciendis laboraverit. Laudatus Cl. Sitonus in p. p. ſui Theatri Equeſtris Nobilitatis pag. 13. hos verſus Raphaëlis Toſcani, in quibus Cattapeſta noſter memoratur cum aliis, qui Statuta hujus Urbis condiderunt, protulit.

De le Sacrote Leggi have Milano
Partorito la gloria, e' lo ſplendore,
Queſti i primieri fur, Silvio Giuliano
Avo del gran Giuliano Imperadore.
Vincentio Gloſſator, Giovan Lignano.
Dall'Horto Uberto di Minerva honore,
Gherardo Catapiſto, e Paol, quello
Di Leozarno, ſpirto altero, e bello.
Signorolo Omodei, Decio, e Graſone,
Pileo da Monza, l'Alcioto altero,
E Guarnero, e Chriſtoſan Caſtiglione
Pregio diero a le Leggi, e lume intiero ec.

Idem Sitonus arbitratur Cattapeſtam Familiam eandem eſſe ac Cacapiſtam, ex qua Gerardus alter à nobis jam commendatus floruit Sæculo XII. Cum autem citatus Comes Archintus utramque Familiam diſtinguat, non auſi ſumus ab eo recedere.

Hæc ea ſunt, quæ nobis de ipſo occurrunt, videlicet:

I. Statuta Mediolanenſium cum aliis ab eo compoſita.

DXLVIII.

CATTENAGUS BASSIANUS.

BAſſianum Cattenagum Mediolanenſem, neoue de oomine ſalutandum noviſſemus in hac Collectione noſtra, niſi celeberrimi Vatis Inſubris Auguſtini Terzaghi teſtimonium eum inter Eruditos collocandum eſſe monuiſſet. Optandum eſſet interea, ut plura ad nos de Actis ejus perveniſſent, quò liceret Lectori optimo pro inſtituti ratione ſatisfacere. Sed cum diu cooquiſitum Opus diligentiam noſtram ſefellerit, ideoque periiſſe exiſtimemus, titulum ſaltem proſeremus:

I. Tractatus de Deipara, & Sancto Joanne Baptiſta. Illum indicavit Terzagus Epigrammate in hujus Operis laudem conſcripto, quod extat inter ejuſdem Carmina pag. 143. unde Poetæ coævum Cattenagum fuiſſe credimus.

DXLIX.

De CAVALLERIIS AMBROSIUS.

QUis unquam pro merito debitas poterit grates reddere laudatiſſimo Præſuli bujus Urbis, & S. R. E. Cardinali Ampliſſimo Friderico Borromæo bonarum artium Parenti Optimo, qui undique regio ſumptu collecta Eruditorum Volumina, præſertim Manuſcripta, in celeberrimam Ambroſianam Bibliothecam à ſe conditam intulit? Quot enim Doctorum Virorum labores, & ipſa quoque nomina penitus interiiſſent, oiſi tantus Præſul Sæculis omnibus profuturum beneficium in Litterariam Rempublicam contuliſſet? Id fortè accidere poterat Ambroſio Cavallerio Mediolanenſi Franciſci filio, cujus recenſendum hic Volumen optimè notæ, & non mediocri labore compactum reperi hoc prænotatum titulo:

I. Terentii Comœdiæ ſcriptæ, & adnotationibus eruditis marginalibus, necnon variantibus lectionibus iuterlinealibus locupletatæ, Auctore, & Scriptore Ambroſio de Cavalleriis Mediol. Anno MCCCCL. Menſe Januario. MS. in fol. ſignat. I. num. 103. litteris rubro-nigris in Biblioth. Ambroſ.

DL.

CAVALLERIUS BONAVENTURA.

BOnaventura Cavallerius Mediolanenſis, celeberrimi Galilæi, & Patris Caſtelli diſcipulus, cum juvenilibus adhuc annis Ordinem Jeſuatorum in Templo Sancti Hieronymi in ſuburbio Portæ Vercellenſis hujus Metropolis amplexus fuiſſet, in eodem Cœnobio anno ætatis ſuæ primo ſupra vigeſimum Sacræ Theologiæ Quæſtiones eoucleandas ſuſcepit, idque muneris magna cum hominum admiratione per multorum annorum curriculum exercuit. Rapiebatur tamen interim propendente natura ad Mathematicas artes, in quibus quantùm excelluerit, facilè ex ipſius Codicibus cognoſcere licet. Maximam nactus fuerat apud Principes, atque Optimates complures exiſtimationem, quos inter Fridericus Cardinalis Borromæus bujus Urbis ſemper memorandus Antiſtes doctis Cavallerii ſermonibus ſæpiſſimè fruebatur, non tantùm Mediolani, ſed etiam cum animi relaxandi gratiâ ruri moraretur. Meditabatur Cardinalis optimus Bona-

naventuram inter Ambroſiani Collegii haud multo pridem ab ſe conditi Doctores enumerare;illudque officium humaniſſimis verbis eidem obtulit, ratus non modicum decoris, & laudis ex tanti Viri cooptatione in clariſſimum Cœtum redundaturum. Verùm Cavallerius ultrò delatum honorem modeſtè recuſavit, ne Bononienſem Academiam operâ ſuâ fraudaret, quò agentibus præcipuis ejuſdem Urbis Civibus advocabatur, ut Joanni Antonio Magino in Matheſis Cathedra ſuccederet. Eò igitur ſe conferens non paucos annos publicè profeſſus eſt, conſpicuis præmiis moneratus. Confluebant undique ad ejus audienda præcepta frequentiſſimi auditores, quos trahebant & Bonaventuræ humanitas, & mirabilis quædam difficiles quæſtiones explicandi methodus. Ibi etiam ſua vulgavit Opera, inter quæ laudatur in primis Geometria Indiviſibilium, quod in ea ingenioſiſſimè adinvenerit omnium primus Siſtema Geometricum ſuper Ideas Infiniti. Præfuit aliquando cum laude ſui Ordinis Cœnobiis Parmenſi Sancti Benedicti, & Laudenſi Sancti Petri. Dilexit apprimè Stephanum Angelum ejuſdem Ordinis Jeſuatorum Alumnum, & doctiſſimum Turricellum Auditores ſuos editis Operibus illuſtres, cùmque hic die XXV. Octobris MDCXLIV. abiiſſet, Cavallerius die III. Decembris ejuſdem anni migravit è vita. Diſcipulum ſuum clariſſimus Galilæus plurimi fecit, atque in Dialogis de motu locali ita eum laudavit, ut palmariam illi famam inter excellentes ſui Sæculi Viros polliceretur.

Falſum non fuiſſe tanti Viri judicium Auctor noſter oſtendit illis, quæ publici juris fecit. Ea ſunt:

I. Directorium generale Uranometricum. *Bononiæ, Typis Nicolai Tebaldini*, 1632. *in 4.*
II. Geometria indiviſibilium continuorum. *Ibid. ex Typogr. de Ducciis*, 1635. *in 4.*
III. Trigonometria plana, ſpherica, linearis, & logarithmica. *Ibid. apud Benatium*, 1643 *in 4.*
IV. Exercitationes Geometricæ ſex. *Ibid apud Montium*, 1647.
V. Centuria di varj problemi. *Ibid. ut ſupra*, 1639.
VI. Nuova pratica Aſtrologica. *Ibid.* 1639.
VII. Trattato della Ruota planetaria perpetua. *Ivi, per il Monti*, 1646. *in 4.*
VIII. Lo Specchio Uſtorio, o ſia Sezioni coniche. *Ivi, per il Ferroni*, 1650. *in 4.* Duo hæc ſunt Opera poſthuma.

Laudatur à Voſſio de Natura Artium; Jo. Bapt. Ricciolio in Chron. refor. Tom. III. pag. 208. Fontanelle Elemens de la Geometrie de l'infini. Biblioth. Ital. Tom. IX. Fontanino de Eloqu. Ital. tertiæ edit. pag. 659. Ghilino in Theat. part. I. Morerio in Lexico. Curtio de Script. Medicis Mediol. pag 257. Milliet Dechales in Catal. Script. Mathem. To. I & Picinello in Athenæo pag. 94.

D L I.

CAVATIUS CAROLUS HIERONYMUS.

EX Hiſpanicis Oris, ubi etiam num floret, ad hanc Inſubriæ Metropolim Sæculis ab hinc fermè ſex commigravit Nobilis Familia Cavatia (quæ ibi Aghilaria *della Capezza* dicitur) pluresque protulit Viros & Toga, & Sago clariſſimos. Memorandus hîc nobis eſt inter eos Carolus Hieronymus Somalcæ Comes, Scipionis, & Lauræ Panigarolæ conjugum filius. In adoleſcentia ſanguine ſuo dignis imbutus artibus eam prætulit indolem, quæ maturiori ævo in commune civium bonum, & tanti Viri decus perpetuum præclaros fructus peperit. Graſſante lue peſtifera communibus & Decurionum, & publicæ Salutis Præſidum Votis expetitus eſt, qui ne gliſcens miſerandum in modum calamitas latiùs ſerperet, quantum humanis licet viribus, eniteretur. Difficillimam hanc provinciam Patriæ amantiſſimus Civis magna animi alacritate ſuſceptam pari diligentia confecit. Sæpè Regii Cenſus Quæſtores in eo Magiſtratu ſedentes, qui Ordinarius nuncupatur, ſæpè Inſubriæ Produces ejus opera in graviſſimis negotiis utebantur. Cumque illa propoſita eſſet quæſtio: an ſcilicet Eccleſiaſtici Viri in pendendis Regi tributis nimio premerentur onere, unus ille ſelectus fuit, qui pro ingenii ſui acumine, atque integerrimâ prudentiâ ſententiam diceret. Id præſtitit egregiè adeo, ut Deo dicati homines pium pariter, & æquiſſimum Arbitrum ſenſerint; commendatus propterea ab univerſis Inſubriæ conſcriptis Patribus his verbis: „ Vir „ perſpicacis ingenii, & erga regia commoda, ac „ patriam valdè propenſus. „ Licèt autem publicis, privatiſque negotiis occupatus nihil omnino reliquum haberet temporis, otium tamen litteris impendendum invenit.

Hæc enim ad Patriæ utilitatem elaboravit:

I. Alleggiamento dello Stato di Milano. *Ivi, per il Malateſta*, 1653. *in fol.*
II. Nuova deſcrizione dello Stato di Milano, con l'origine delle ſue Provincie, Città, Terre ec. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1656. *in fol.*
III. Diſcarico della Città di Milano. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1658. *in fol.*
IV. Informazione a ſollievo della Città di Milano, per riſcuoterla da' debiti. *Ivi, per il Ghiſolfi*, 1663. *in fol.*
V. Ordini, e Regole per il buon Governo dell' Oſpedale di S. Martino. Hoc Opus conſcripſit cum piam eam domum regeret, ubi Orphani aluntur ſub cura Clericorum Regularium Congregationis de Somaſcha.
VI. Giojello dell' Anima Fedele, e Penitente. Hæc ambo Opera nullo addito anno, loco, vel Typographo recenſuit Picinellus.
VII. Riſtretto della Vita, ed eroiche Azioni del Signor Girolamo Legnani, uno de' LX Decurioni della Città di Milano. *Ivi, per il Malateſta*, 1668. *in fol.*

In laudem Operis, quod primo loco dedimus, Carmen Italicum, vulgò Sonetto, conſcripſit, & in Centuria prima Carminum ſuorum publici juris fecit Carolus Petraſancta à nobis loco ſuo laudandus.

Scriptori noſtro dicavit Placidus Pucinellus Monachus Ordinis Sancti Benedicti Collectionem ſuam Monumentorum, & Inſcriptionum Sepulchralium; præfixa Epiſtola nuncupatoria, in qua pluribus eum laudat.

Commendatur etiam à Salvatore Vitali in libro, cui titulus: Theatrum triumphale num. 8. à Joanne Petro Creſcentio in Amphyt. Rom. part. I. & in Monarch. Hiſpan. lib. I. ab Horatio Lando in lib. inſcripto: Obſidio Cremonenſis, & à Picinello in Athenæo pag. 119.

D L I I.

CAVENAGUS AMBROSIUS.

AMbroſius Cavenagus Aloyſio, & Iſabella Taberna conjugibus in Inſubrum Metropoli genitus, nobiliſſimæ Familiæ germen, ex qua Philippus, & Fabius Fratres Sancti Joannis Hieroſolymitani Equites floruerunt, Latinis, Græciſque litteris excultus fuit. Medicæ facultati addiſcendæ ſic vacavit, ut brevi laureæ honore decorari meruerit, Annoque MDXVII. Collegiatis Phyſicis annumerari. Sub Carolo V. Cæſare Decurio Patriæ renunciatus eſt, tum Regius Ducalis Protophyſicus in univerſo Mediolanenſi Dominio conſtituitur. Ticinenſis Archigymnaſii, ubi Medicis ſtudiis operam dederat, jura, & privilegia vigilantiſſimè tutatus fuit, cum ejuſdem Lycæi Protector electus eſſet, quod etiam munus in Patriæ Gymnaſio exercuit. Litteris interim ſemper intentus, & de Civibus ſuis, quibus ægrotantibus plures per annos ſedulus artis ope miniſtraverat, ſublatus eſt Anno Salutis humanæ MDLVIII.

Hæc ego primùm de ipſo Lectoribus meis offero:

I. Methodus medendi in Febribus Rubro-putridis, de quibus Civitas Pragenſis, immo ferè totum Bohemiæ Regnum affligebatur. MS. in fol pagg 188. extare in Bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi me per litteras humaniſſimè monuit Vir Clariſſimus, & tot titulis, atque beneficiis olim addictiſſimus Eques Pius Nicolaus Garellius Anno MDCCXXXVI.

Videndus etiam Curtius de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus pagg. 27. 50. & 271.

DLIII.

D L I I I.

CAZZULUS JOANNES ANTONIUS.

NOn mediocrem ſibi adeptus eſt laodem Joannes Antonius Cazzulus Mediolanenſis Sacerdos, & Parochialis Eccleſiæ Sanctæ Mariæ, cui cognomen ad Portam (nam ſita eſt non longè ab eo loco, ubi ante Œnobarbi excidium ſurgebat Vercellenſis Porta) vigilantiſſimus Rector, & in pauperes munificus. Inter eximios ætatis ſuæ humaniorum litterarum profeſſores recenſebatur, nam ſtudiorum omnium, linguarum etiam Italicæ, Latinæ, & Græcæ ornamenta ſibi comparaverat. Aſtronomiam, & Mathematicam publicè docuit, & à Ferrante Gonzaga hujus Mediolanenſis Urbis, Ditioniſqoe Moderatore Hippolytæ filiæ ſuæ Præceptor datus, clariſſimæ Fœminæ ingenium diligenter excoluit. Optimam domi Bibliothecam inſtruxerat lectiſſimis Codicibus cùm Græcis, tùm Latinis, externa etiam ſpecie, ornamentiſque conſpicuis. Anno MDLXXII. ætatis ſuæ LXIII. poſtremam clauſit diem.

Edita ejus Opera ſunt :

I. Trattato del Divino Dionifio Certoſino del modo, che debbono tenere i Scuolari per facilmente imparare a ben governaſi con Dio: di Gio. Antonio Cazzuli Sacerdote Milaneſe. *Milano, preſſo il Meda*, 1563. *in* 4.

II. Opuſcula varia Aſcetica Dionyſii Carthuſiani; Sanctorum Bonaventuræ, & Bernardi, atque Lippomani; Officium Deiparæ Virginis cum declarationibus Italicis, ut etiam Oratio Dominica, Symbolum Apoſtolorum, & Salutatio Angelica meditandi methodo digeſta *Ibidem, eodemque anno*, *in* 4.

III. Traduzione d'alcuni libri di legge.
Hoc poſtremum hauſimus è Picinello, qui tamen non indicat editum an MS. ſit, & quo loco ſervetur.
De eo agit Moriggia lib. III. cap. 27. Nobil. Med. & Picinellus in Athenæo pag. 165.

D L I V.

CENTORIUS DE HORTENSIIS ASCANIUS.

AScanius Centorius de Hortenſiis Mediolanenſis Hieronymi filius medio ferme Sæculo XVI. eruditionis ſuæ radios effundere cœpit. Nam ad omne doctrinæ genus cum natus eſſe videretur, plurimumque ingenii polleret acumine, tam Latini, quàm Italici ſermonis peritiſſimus evaſit. Adde his Poëſim utrâque linguâ perpolitam, adde hiſtoriæ conſcribendæ peritiem, & Oratoriam facultatem, quorum omnium in ab ſe editis Voluminibus apertiſſima dedit indicia. Publica ſæpè geſſit negotia, è quibus cum reſpirare liceret, in hoc uno ſolatium ſibi comparabat, ut ſcilicet doctiſſimas in locubrationes diligenter incumberet, quæ apud omnes virtutis æſtimatores magno io pretio habitæ ſemper fuerunt. Auctor etiam noſter ob natalium doctrinæque ſplendorem inter clariſſimos Equites Militaris Ordinis Sancti Jacobi jure merito cooptatus, pingui cenſu, quem Commendam dicimus, ditari promeruit. Extremum tanti Viri annum fruſtra hactenus inveſtigavimus; veruntamen illius obitum hoc Epigrammate ornavit Bernardinus Baldinus, quod legitur in libro ejuſdem inſcripto : Luſus.

In obitu Aſcanii Centorii.

Qualis ſuſcepit, ſi reddat ſemina tellus,
Hæc Oratores, Hiſtoricoſque ferat;
Corpore Centori quæ fœta jacentis; hic unus
Pro mille Hiſtoricis, Rhetoribuſque fuit.

Plura ſunt, quæ ſcripſit, partim vulgata, partim anecdota, eaque hìc recenſere juvat :

I. I Commentarj della guerra di Tranſilvania dalla rotta del Re Lodovico XII. fino all'Anno MDLIII. libri VI. *Venezia, per il Giolito*, 1589. *in* 4. & prius 1555. & 1565.

II. La ſeconda parte de' Commentarj de i ſucceſſi più memorabili dall' Anno MDLIII. fino al MDLX. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1568. & ex Laſor à Varea iterum ibi 1571. in 4.

III. Diſcorſo della guerra ſopra le genti d'armi, e cavallerìa leggera : ex Picinello.

IV. Diſcorſi di guerra. Tomi V. *Ivi, per lo ſteſſo*. 1558. 1559. 1560. *in* 4.

V. Avvertimenti, Ordini, ed Editti fatti, ed oſſervati in Milano nella Peſte del MDLXXVI. e MDLXXVII. libri V. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1579. *in* 4.

VI. Raccolta degli Ordini, e Gride per la ſteſſa. Opera poſtuma. *Milano, per il Ghiſolfi*, 1631. *in* 4.

VII. L'Aura ſoave libri III. *Venezia, per il Giolito*, 1556. *in* 4.

VIII. I ſontuoſi Funerali fatti fare dal Duca d'Alburquercque Governatore di Milano, al Principe Carlo di Spagna. *Milano, per Gottardo Ponzio*, 1568. *in fol.*

IX. Apparati fatti per il Duca di Seſſa Marcheſe di Peſcara. *Milano, per l'Antonj*, 1559. *in* 8.

X. L'Urania. MS. ex Picinello, qui ficut & ſequentia Opera apud quem lateant non indicavit.

XI. Varie Poeſie. MS. ex eodem.

XII. Diverſe Impreſe. MS. ex eodem.

XIII. Hiſtoriarum rerum omnium ſui temporis memorabilium liber. MS ex eodem.

XIV. De utraque Fortuna in Plutarchi librum de Fortuna. MS. ex eodem.

Ejus non ſine commendatione meminerunt Ghilinus in Theat. part. II. Morerius in Lexico. Janus Nic. Erythr. Fontaninius de Eloq. Ital. edit. III. pagg. 484. & 596. & Picinellus in Athenæo pag. 56.

D L V.

De CERMENATE JOANNES.

FAmiliam, ex qua Joannes de Cermenate prodiit, vetuſtæ nobilitatis gloriâ apud Mediolanenſes celebrem fuiſſe teſtis eſt in Annalibus Raphaël Fanianus. Filius hic fuit Laurentii, qui intra fines Parochialis Eccleſiæ Sancti Joannis, cui cognomen eſt *ad quatuor faces*, in regione Portæ Comenſis ſitæ, habitabat. Eodem floruit tempore, quo Gualvancus de la Flamma Ordinis Prædicatorum, cujus occurret infra mentio, erat in vivis, Sæculo videlicet XIV. ineunte, nam hic in *Manipulo Florum* (ſic enim librum quendam inſcripſit) cap. I. inter cætera Volomina, è quibus Opus ſuum compilavit, recenſet Titum Livium apud Joannem noſtrum aſſervatum. Tabellionatus officium Auctorem hunc exercuiſſe ipſemet in Libri ſui titulo teſtatur; & Syndici etiam munus in hac eadem Urbe geſſit. Habebat apud ſe plura eruditorum Opera, inter quæ numerat citatus Gualvaneus in Politia Novella, præter laudatum Livium, Chronicon Jacobi de Laude de hiſtoriis Laudenſium contra Mediolanenſes : Hiſtoriam quandam Legati ad Matthæum Vicecomitem : & Regiſtrum Communitatis Mediolani. Cum autem Henricus Auguſtus hujuſce nominis VII. Comitem Varnerium cum Generalis Vicarii poteſtate Lombardiæ præfeciſſet, ad eum Laude tunc commorantem Legatione functus eſt Joannes Mediolani Syndicus ſimul cum Franciſco de Garbagnate, atque Adoardo de Pirovano, ut ipſe aſſerit Scriptor libri ſui cap. XLVI. Eum arbitratus eſt Cl. Ludovicus Muratorius uſque ad Annum circiter MCCCXXX. inter vivos egiſſe, ſed nondum obiiſſe Anno MCCCXXXVII. citatis publicis Tabulis in pergameno conſcriptis apud ſe extantibus, nos monuit amiciſſimus pariter & humaniſſimus JC. & Advocatus Sitonus. Hiſtoriam inter publica negotia, rudi quidem ſtylo, ut ea ferebat ætas, conſcripſit, ſequenti titulo :

I. Joanis de Cermenate Notarii Mediolanenſis Hiſtoria de Situ, Origine, & Cultoribus Ambroſianæ Urbis, ac de Mediolanenſium Geſtis ſub Imperio Henrici VII. ab Anno MCCCVII. ad Annum MCCCXIII.
Hoc Opus edidit ſupralaudatus Muratorius Tom. II. Anecdotorum. *Mediol. apud Joſephum Pandulphum Malateſtam*, 1699. *in* 4. & denuo Typis noſtris Palatinis inter Scriptores Rer. Ital. Tomo IX. pag 1221. & poſt eum Grævius Antiquit. Ital. Tomo IV. pag. 1.
Inter alia autem in Cermenati hiſtoriâ memoranda illud præcipuè Muratorius advertit, inde eorum dictum refelli poſſe, qui Henricum VII. venenatâ Hoſtiâ ſuſceptâ ſublatum fuiſſe arbitrantur, cum Scriptor noſter coævus eundem Auguſtum triduanâ febri in continuam degenerante obiiſſe memoret.
Commendat Picinellus MS. Codicem Joannis noſtri goticis characteribus in fol. maximo pergameno exaratum autographum apud D. Pyrrhum de Capitaneis.
Auctor verò laudatur in Actis Lipſienſibus Anno MDCXCIX. Menſe Julio pag. 305. a Caſimiro Oudino To. III. pag. 725. Muratorio in Præfationibus geminæ editioni præfixis. Fanian. in Annal. fol. 317. & Picinello in Athenæo pag. 293.

D L V I.

De CERMENATE JOANNES ANDREAS.

JOannem Andream Cermenatum nunc in medium ſtatuemus, Virum & doctrina, & pietate commendabilem. Clericorum Regularium Congregationis Sancti Pauli Decollati, quam Barnabitarum nuncupare vulgus conſueſcit, inſtituto ſe ab ipſa adſtrinxit adoleſcentia, brevique talem ſe præbuit, ut communi Sodalium ſuorum conſenſu dignus fuerit exiſtimatus, qui tyronibus ad religionis ſemitam, apicemque ducendis præficeretur; quod munus per tria integra luſtra ſummâ cum prudentiæ laude geſſit. Erat etiam in eo, præter modeſtiam, cæteraſque virtutes, Sacrorum Canonum, atque Theologicarum quæſtionum ſingularis peritia, ideoque in Arcimboldio Gymnaſio decennium eam Theologiæ partem docuit, quæ Moralis dicitur. In ſacro Pœnitentiæ Tribunali annos triginta animabus è vitiorum cœno ad virtutis tramitem revocandis vacavit, confluentibus è tota Urbe Civibus quoque primariis. Tanta fuit humilitate, ut Præfecturas etiam oblatas in Congregatione ſemper recuſaverit, laboribus tantum ſcholaſticis, & religioſis intentus. In his ad extremum uſque ſpiritum occupatus, quievit in Domino Anno reparatæ humanitatis MDCLXXI.

Edidit in Theologorum commodum:

I. Compendium Tractatus R. P. D. Joannis Angeli Boſſii de triplici Jubilæi Privilegio. *Mediol. apud Vigonum*, 1651. *in* 8.
Hoc Opus accedente Boſſii conſenſu Cermenatus noſter elaboravit, & quamvis mole ſit exiguum, lectu tamen digniſſimum judicatur ab his, qui ſacris Confeſſionibus audiendis addicti ſunt.
Laudatur à Picinello in Athenæo pag. 258. & ſequenti.

D L V I I.

De CERMENATE JOANNES PETRUS.

EX eadem Cermenata Gente, unde non poſtremi ordinis Eruditos Viros paulo ante dedimus, cum ſanguine doctrinam traxiſſe viſus eſt Joannes Petrus nunc laudandus. Utinam autem de eo plura noviſſe poſteris daretur, quos nimis jejunos Picinellus reliquit, nihil præter nomen fermè nudum proferens. Aliquid reperire cupientes nulli nos labori pepercimus, ſed fruſtra inſudavimus. Accipe igitur, Lector candide, doctiſſimi hominis, & ſacræ, atque profanæ eruditionis laude præclari, quod ſupereſt, nempe:

I. Joannis Petri Cermenati Rapſodia de recta adminiſtratione Regnorum, & Rerumpublicarum, ac Principum moribus. *Lugduni, ad ſignum Salamandræ*, 1562. & rurſus *ibid. apud Penatos Fratres*, 1563. *in* 8.
De ipſo agit Jo. Jacobus Friſius in Biblioth. Geſneri: Laſor à Varea, & Picinellus in Athenæo pag. 320.

CERNUSCUS. V. CISNUSCULUS.

D L V I I I.

CERRUS CAROLUS ANTONIUS.

CArolus Antonius Cerrus Joanne Baptiſta, & Annâ Mariâ de Gambaris parentibus Mediolani natus, in Braydenſi Academia humanis excultus litteris, ad perfectionis contendens apicem, ſæculo valedicere ſtatuit, ſuſceptoque Nudipedum Eremitarum Sancti Auguſtini Regulam profitentium inſtituto, Maurilius à Sancto Britio nuncupatus fuit. Nonis Januarii Anno MDCXLVI. ſolemnia Deo vota reddidit, hinc Philoſophicas, Theologicaſque ſcientias perpeti labore ſibi comparavit. Apoſtolico poſtmodum muneri jam maturus, Sacrum Dei Verbum Adventus tempore in Metropolitana Baſilica populo miniſtravit, itemque Genuæ in Templo Sanctæ Mariæ ad Vineas. Tum Quadrageſimales Conciones habuit in Cathedrali Derthonenſi, in Templo Apoſtolorum Venetiis, aliiſque pluribus Italiæ Urbibus. Laudatiſſimis Præſulibus Carolo Septalio Mediolanenſi Patritio, qui Derthonæ rexit Eccleſiam, Danieli Juſtiniano Bergomenſi, Joſepho Mirabiliæ Novarienſi, Auguſtino Iſimbardo Cremonenſi Epiſcopis, itemque Duci Franciſco de Moles hujus Metropolis Moderatori charus inter primos fuit; mirantibus Viris præclariſſimis hominis virtutes atque doctrinam. Quadraginta integros annos indefeſſus Evangelii præco animarum curavit ſalutem, donec fractus laboribus, in Cœnobio Modoetienſi Sancto Apoſtolo Andreæ ſacro, die XI. Junii, Anno Chriſti Salvatoris MDCLXXXVIII. ætatis verò ſuæ LIX. prædicationis, & vitæ curſum fœliciter conſummavit, cum paulo ante recitandos Adventus tempore ſermones parans, quaſi obitus ſui præſcius, eorum poſtremo hoc Thema inſcripſiſſet: *Ecce completa ſunt omnia*.

Viri ingenium declarant:

I. Eſpoſizioni Morali ſopra li Vangeli feſtivi di tutto l'Anno, parte prima. *Milano, per gli Stampatori Arciveſcovili*. 1664. *in* 4.
Hoc Opus dicavit Danieli Juſtiniano Epiſcopo Bergomenſi.

II. Eſpoſizioni Morali. Parte ſeconda. *Milano, per gli ſteſſi*, 1666. *in* 4.
Hanc ſecundam partem obtulit Ambroſio Turriano Epiſcopo Comenſi.

III. Prediche per l'Avvento, ed altri varj Diſcorſi. *Milano, per il Vigone*. 1665 *in* 4.
Opus inſcripſit Carolo Septalæ Epiſcopo Derthonenſi.

IV. Diſcorſi predicabili per le Domeniche di tutto l'Anno. *Milano, per lo ſteſſo*, 1669. *in* 4. Joſepho Mariæ Mirabiliæ Novarienſi Antiſtiti.

V. Panegirici recitati in Milano, ed altri luoghi. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1676. *in* 4. Auguſtino Iſimbardo Epiſcopo Cremonenſi.

VI. Il Mariale, o ſia Prediche, e Diſcorſi del Santiſſimo Roſario. *Milano, per lo ſteſſo*, 1682. *in* 4. Ludovico Septalæ ejuſdem Cremonenſis Eccleſiæ Præſuli.

VII. Quadrageſimale. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1684. *in* 4. Ad Excellentiſſ. Ducem Franciſcum Moles Mediolani Producem.

VIII. Traslazione di Santa Maria d'Intra. *Milano, ſenz' anno, in* 4.

IX. Nove Diſcorſi di Sant'Anna. MS. uno Volumine cum ſequentibus autogcaph. vidi in Biblioth. ſuorum Sancti Andreæ Modoetiæ.

X. Diſcorſo di S. Giovanni Battiſta. MS Ibid.

XI. Diſcorſo per la Decollazione dello ſteſſo. MS. Ibid.
Hæc à Suis.

DLIX.

DLIX.

CERRUS JOANNES ANGELUS.

PArum Clariſſimus Curtius in ſuo de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus ex Centorio nobis dedit de Jo. Angelo Cerro, immo Angelum ſolummodo ipſum nuncupavit, nos verò ex Schedis Sitonianis didicimus, filium fuiſſe alterius Angeli, & Juliæ de Olivis de Caravagio conjugum. Magni nominis Medicus à pluribus laudatur, utpote qui effusâ in egenos liberalitate fuerit. Inter Phyſicos Collegiatos cooptari meruit Anno MDLVII. Tempore autem teterrimæ Peſtis, quæ Mediolanum afflixit, Anno ſcilicet MDLXXVII. plurimùm pro Patria laboravit. Medicus quoque fuit Divi Caroli Borromæi, ſicuti teſtatur Gluſſianus in Vita ejuſdem Sancti libro III. cap. IX. ubi hoc ei texuit Elogium: „ Era in Milano un' eccellente Medico, chiamato Angelo „ Cerro, uomo di gran pietà, e valore, il quale, „ mentre curava con regole medicinali S. Carlo, ſeppe talmente ricevere medicine ſpirituali da lui per „ sè ſteſſo, che, imitando la pietà ſua, medicò li „ poverelli per amor di Dio, ſenza alcuna mercede; „ e finalmente, quando paſsò a miglior vita, laſciò „ le ſue facoltà alli poveri a diſpoſizione dell' Arcivescovo di Milano, e del Propoſto generale de gli „ Oblati di S. Ambrogio: opera degna d'eterna „ memoria per il beneficio grande, che molti poveri, „ e Luoghi Pii ricevono ogni anno, a i quali ſono „ diſtribuite quelle limoſine. „ Annus ejuſdem emortualis, quem ignoravit Curtius, fuit noſtræ Redemptionis MDLXXX. Sylvaticus verò in ſuo libro pluries laudato pag. 60. ſcripſit: „ Ante ejus mortem, „ quæ ſatis immatura fuit, & præcox, nulla in eum „ erat apud alios invidia, ab omnibus amatus, ab „ omnibus deſideratus &c. „ De hoc illuſtri Medico remanet adhuc memoria in ſequenti Inſcriptione, quæ ſervatur in Templo Canoniſſarum Lateranenſium hujus Urbis Deiparæ ab Angelo Salutatæ Sacro:

D. O. M.
HIC VIR ET VXOR ACCVBANT
ILLE FORO HAEC PVDICITIA
INSIGNES
BEATIOREM VITAM ADEPTI
MOERENTEM DOMVM
RELIQVERE
BARTHOLOMAEO CERIO FRATRI
ET FLORETAE CAESARINAE
EIVS CONIVGI
IO. ANGELVS MEDICVS P.
MDLXIX. KAL. OCT.

Opus Auctoris noſtri infraſcriptum debeo cum aliis jam relatis Clariſſimo, & olim mihi ſummè charo Equiti Pio Nicolao Garellio Concivi amantiſſimo, qui per litteras mihi communicavit idem ex Italia intuliſſe in Bibliothecam Cæſaream Vindobonenſem Patrem ſuum, Archiatrum & ipſum Cæſareum.

I. Conſultationum Medicarum volumen ingens in fol. autograph. ab Anno MDLV. ad MDLXXIX. ſcriptum. Præter Curtium pagg. 127. & 267. alioſque ſupracitatos Auctores, memoratur a JC. atque Advocato Sitono in Chron. Colleg. Nobil. Phyſicor. Mediol. parte II. artic. 183 adhuc MS. in fol. Paul. Moriggia in Theſaur. pretioſ. locor. Pior. Mediol. cap. 41. pag. mihi 90.

DLX.

CESATUS PHILIPPUS MARIA.

PHilippus Maria Ceſatus Mediolanenſis Carolo Antonio Excellentiſſimi Inſubris Senatus à Secretis patre genitus, cum in ipſo adoleſcentiæ flore in Congregationem Clericorum Regularium Sancti Pauli, vulgò Barnabitarum, ſummis adſcribi precibus poſtulaſſet, voti compos effectus eſt. Hinc politioris litteraturæ ſtudia profeſſus, tantum concepit promulgandæ Fidei deſiderium, ut ad Clementis XI. Pontificis Maximi pium hominis votum notitiam pervenerit. Gratiſſimum fuit præclariſſimo Chriſti Vicario poſtremis hiſce ſæculis non deeſſe Apoſtolicæ virtutis Sacerdotes, qui per minas procellarum, & barbarorum ſerinos mores, animas Deo lucraturi infracto pectore contendere cupiant. Idcirco Ceſati prudentiam perſpectam habens, eum Anno MDCCXIX. ad Sinarum Imperatorem Apoſtolicæ Sedis nomine ablegavit. Apud hunc Principem aliquandiu commoratus Chriſtianæ Religionis negotia inter vaſtiſſimi illius Regni populos, atque etiam in Conchinchinæ Regno cum Apoſtolici Vicarii dignitate curare cœpit, non ſine maximis laboribus, & ærumnis, in quibus perferendis cum ejus apud Summum Eccleſiæ Paſtorem Innocentium XIII. conſtantia innotuiſſet; Nabucenſis Eccleſiæ Epiſcopus adlectus fuit; verùm Anno MDCCXXV. morte præventus Epiſcopatum ſuſcipere non potuit. Extat etiam in Mediolanenſi Collegio S. Alexandri publicè expoſita Ceſati effigies cum hac Inſcriptione:

PHILIPPVS MARIA CESATVS MEDIOL.
A CLEMENTE XI. P. M.
AD SINARVM IMPERIVM ABLEGATVS
ORDINIS SVI APOSTOLICIS VIRIS
APVD INDOS VLTRA GANGEM
PRAEFECTVS
IN CONCHINCHINAE REGNO
VICARIVS APOSTOLICVS
NABVCENSIS EPISCOPVS ELECTVS
CHRISTIANA FIDE PROPAGATA
MAGNISQ. EXHAVSTVS CALAMITATIBVS
DESIDERATVS EST
POSTRIDIE KAL. APRI. ANNO MDCCXXV.
AETAT. XLI.

Hujus Apoſtolici Viri lucubrationes ſunt:

I. Panegirico della Santiſſima Vergine d'Oropa: *Lodi*, 1717. *in* 4.
II. Orazione Funebre nella morte dell' Eccellentiſſimo Camillo Trevisano Podeſtà di Crema. *Ivi*, *in* 4.
III. Relazione del Viaggio fatto alla China. MS. in 4. ſervatur in Collegio Sancti Alexandri hujus Urbis.
IV. Epiſtolæ Variæ. Extant in eodem MS. una cum aliis P. Sigiſmundi Mariæ Calchi ex eadem Congregatione, cujus Vita ſactis laboribus in Oriente impenſis clariſſima, ab Abbate Roſſetto Miſſionario conſcripta, in eodem MS. Volumine legitur.

DLXI.

DLXI.

CEVA CAROLUS FRANCISCUS.

MIrum certè ingenium, & non infimæ notæ litteraturam in Carolo Franciſco Ceva Mediolanenſi quotquot noſtras haſce pagellas legerint profectò ſuſpicient. Hic cum Clericale Inſtitutum delegiſſet, ut divino mancipatus obſequio in atriis Domini miniſtraret, Oblatorum Cœtui ſub SS. hujus Urbis Antiſtitum Ambroſii, & Caroli patrocinio animarum ſalutem curantium aggregatus eſt. In Urbium principe Româ primum Sacræ Theologiæ Magiſterio, tùm poſt quinquennium in utroque Jure Doctorali Laureâ honeſtari promeruit. Orationem eloquentiſſimam Anno MDCLIV. in hac Metropolitana Baſilica in commendationem Sancti Caroli Borromæi cum pronunciaſſet, ab Eminentiſſimis Litta, atque Homodeo, itemque à Carolo II. Mantuæ, ac Montisferrati Duce, qui unà cum Conſcriptis Inſubris Senatus Patribus, & utriuſque Magiſtratus Quæſtoribus, Urbiſque Decurionibus adſtiterant dicenti, ſummis laudibus cumulatus fuit. Pluries quoque cum in Ambroſiana Baſilica, tum in Templo Sancti Sepulchri: quater coram Summo Pontifice Innocentio X. in Sacello Apoſtolico Quirinali laudatiſſimos Sermones habuit, bis ſcilicet in Aſcenſionis Dominicæ ſolemnitate, ſemel autem in Feſto Individuæ Trinitatis, & item ſemel recurrente memoria Sancti Joannis Evangeliſtæ. Prothonotariatus dignitatem ipſi à Pontifice collatam cumulavit Canonicalis Præbenda Pœnitentiarii, inter Templi Maximi hujus Metropolis Ordinarios, itemque munus Synodalis Examinatoris, & univerſæ Diœceſis Mediolanenſis Viſitatoris. Anno etiam MDCLXVII. abſente prælaudato Cardinali Alphonſo Litta, qui Romam contenderat, Generalis Vicarius Ambroſianam rexit Eccleſiam ſingularis prudentiæ ſumma cum laude, adeò ut ab Eminentiſſimo Barbadigo Patavino Antiſtite ad idem Officium in Diœceſi ſua peragendum inſtantiſſimè advocaretur. In doctrinæ ac integerrimæ Vitæ præmium Anno MDCLXXXIII. die XIX. Julii ad Derthonenſes Infulas promotus fuit, eamque Eccleſiam ſibi commiſſam vigilanti ſemper ſollicitudine gubernavit, optimis legibus conditis ad Cleri, ac populi mores inſtituendos accommodatis; donec eloquentiæ, Sanctorumque morum commendatione clariſſimus, Anno ſæculari MDCC. ad æternam evolavit mercedem, menſe Auguſto.

Eum poſteritas in his Operibus admiratur:

I. De Chriſti in Cœlum Aſcenſu Orationes duæ. *Romæ, apud Maſcardum*, 1652. *in* 4. quarum primam Innocentio X. alteram Cardinali Homodeo inſcripſit.

II. De Sanctiſſima Triade Oratio: dicata Cardinali Julio Urſino de Roma Mediolanenſi.

III. In laudem Sancti Joannis Evangeliſtæ Oratio. Eam nuncupavit Cardinali Alphonſo Littæ. Harum meminit Picinellus non indicato loco, anno, & Typographo, ut conſuevit.

IV. Faſciculus Orationum, quas habuit coram Innocentio X. Pont. Max. in Sacello Quirinali. *Mediolani, Typis Archiep.* 1671. *in* 8. eidem Cardinali Littæ dicatus. In hoc Volumine arbitror contineri ſupra recenſitas Orationes unà cum aliis, attamen quæſitum Codicem non habenti ad manus, indicare omnes mihi non licet. Sanè hoc ipſum Opus iterum prodiit ſequenti titulo: „ Illuſtriſſimi, & Reverendiſſimi D. D. Caroli Franciſci Cevæ Epiſc. Derthonenſis, Marchionis, Comitis &c. olim in Eccleſia Metropolitana Mediolanenſi Canonici Ordinarii, Pœnitentiarii Majoris, „ Orationes, quas in Romana Curia habuit coram Innocentio X. Pont. Max. in Sac. Pont. Quirinali, „ iterum Typis impreſſæ ſub auſpiciis Eminentiſſimi „ Card. Federici Vicecomitis, Archiepiſcopi Mediolani. *Derthonæ, Typ. Nicol. & Fratrum de Violis* „ 1686. *in* 8

Ex Cinelli Biblioth. Volante Tom. I. pag. 134.

V. Diſcorſo Morale fatto a Cherici del Seminario Maggiore di Milano. *Ivi, nella Stamp. Arciveſc.* 1677. *in* 4. dedicato al Sig. Cardinale Litta.

VI. Altro ſopra lo ſteſſo Argomento. *Ivi, nella medeſima Stamperia*, 1680. *in* 4.

VII. Ragioni del Reverendiſſimo Capitolo della Metropolitana di Milano, perchè gli ſia ſoſtenuto il libro da' PP. Monaci Caſſinenſi di S. Simpliciano, compendiate in una Lettera ſcritta per ordine dell'Eminentiſſimo Sig. Cardinale Litta Arciveſcovo al Reverendiſſimo Padre Don Ceſario Vernici Abbate di quella Chieſa da Monſignor Carlo Franceſco Ceva Canonico Ordinario della Metropolitana; *in fol. ſine anno, & Impreſſ.*

VIII. Ragionamento fatto nella Sinodo celebrata l'Anno MDCLXIX. *Milano, nella Stampa Arciveſc. lo ſteſſo anno, in* 8.

IX. Le Grandezze Santificate dal glorioſo S. Carlo Borromeo: Panegirico dedicato ad Innocenzo XI. *Ibid.* 1680. *in fol.*

X. Ragionamento Sinodale fatto li XVIII. Maggio MDCLXXXIX. *Tortona, per il Viola l'anno ſteſſo*, *in* 4. Hunc ſermonem habuit jam Epiſcopus.

XI. Panegirico di Sant'Ambrogio fatto il giorno di Sant' Andrea nel Duomo di Milano l'Anno MDCXCVIII. *Ivi, per il Malateſta*, *in* 4.

Orationem hanc recitavit Auctor noſter, cum inſignis illa Sanctiſſimi Præſulis, atque Doctoris eximii, hujus Metropolis Patroni Ambroſii argentea ſtatua, pretioſiſſimis ornata lapillis, publico ſumptu conflata, ex Ambroſiana in Metropolitanam Baſilicam ſolemni celebritate transferretur.

Dum adhuc eſſet Canonicus Ordinarius Metropolitanæ Mediolanenſis ei inſcriptus fuit Liber, cui titulus: „ Panegirici Sacri d'alcuni Dicitori più inſigni de' noſtri tempi. *Milano, per il Monza*, 1663. *in* 12.

Ejuſdem mentio eſt in libro, cui titulus: „ Inſtitutionum Seminarii Epitome, in qua ejuſdem origo, „ & incrementa recenſentur, Auctore Carolo Franciſco Urſino Oblato Seminarienſium Studiorum „ Præfecto. *Mediolani, ex Typographia Ludovici Montiæ*, 1673. necnon apud Ughellum Ital. Sacr. Tom. IV. in Derthon., & in Picinelli Athenæo pag. 116.

DLXII.

CEVA CHRISTOPHORUS.

CHriſtophorus Ceva Societatis Jeſu Mediolanenſis Patrem habuit Carolum Franciſcum, Matremque Paulam de Columbis. Frater germanus fuit celeberrimi Thomæ ejuſdem Societatis, de quo infra cum laude ſermonem habebimus, natu quidem minor, ſed ſuavitate morum, & mentis perſpicaciâ æqualis. Poſt conſueta Studia, & Magiſteria peculiarem operam poſuit in Poëtica arte. Jam exorſus erat Carminibus cudere nobile Poëma, ſed ſuperveniente immaturâ morte initia tantummodo præclari operis imperfecta reliquit. Adhuc tamen typis editæ remanent duæ ejus fabulæ:

I. De Pallade, & Bombycibus.

II. De Apibus, & Aranea.

III. Fragmenta Poetica è variis Proluſionibus, à Thoma ejus Fratre collecta, & edita, ut mox dicemus.

Extant in fine Sylvarum ſupradicti P. Thomæ Cevæ, & ſic ſcripſerunt Auctores Diarii Italici Tom. VI. *Venetiis impreſſi pag.* 135. „ Anneſſi alle Selve del P. „ Tommaſo Ceva della Compagnia di Gesù veggonſi „ ſtampati due aſſai lodevoli Componimenti del P. Criſtoforo Ceva della medeſima Compagnia di Gesù, e „ Fratello del Padre Tommaſo. E nella ſeconda edizione delle Selve, ſi è fatta dal detto P. Tommaſo „ una piccola Giunta d'alquanti Frammenti poetici, „ tratti da varie Proluſioni in varj incontri da lui recitate.

DLXIII.

D L X I I I.

CEVA JOANNES.

POſt alterum Clariſſimi Thomæ Cevæ fratrem Chriſtophorum nomine, quem ſupra dedimus, ſequitur juxta litterarum ordinem, quo in hoc Opere utimur, Joannes ejuſdem Familiæ vir Mathematicus non infimæ notæ, necnon Arciducalis Cameræ Ducatus Mantuæ Commiſſarius. Sui ingenii plura Monumenta dedit, quæ omnia ad nos forſan adhuc non pervenerunt, quod dolentes dicere cogimur non de ſcriptis tantum ejuſdem, ſed etiam de illius actis, annoque poſtremo, quæ omnia, tametſi anxiè quæſiverim ab Amicis Mantuæ degentibus, attamen uſque adhuc incaſſum ceſſit meum deſiderium, itaque Lectorem patientiſſimum ad calcem hujus Operis in Addendis remittere coactus ſum.

Hæc igitur in medium proferre tantummodo licet:

I. Geometria motus, In qua de motu tam ſimplici, quàm compoſito traduntur, quæ ad motum aquarum explicandum utilia ſunt. *Bononiæ, ex Typogr. Piſarri*, 1692. *in* 4.
Hoc Opus laudat Chriſtianus VVolfius in Curſu Mathem. Tom. II. edit. *Halæ Magdebur.* 1715.

II. Opuſcula Mathematica de Potentiis obliquis, de Pendulis, & Vaſis, & de Fluminibus *Mediolani, ex Typograph Ludovici Montiæ*, 1682. *in* 4. Hoc Opere laudato, hæc ſubdit Cinelli in Biblioth. Volant Tom. I pag 134. „ So che ad alcuni, e fra gli „ altri ad un certo, del quale ho parlato altrove, „ darà nel naſo ciò, che il dottiſſimo Sig Ceva „ ſcrive in queſti Opuſcoli del G.L.L., ma certo che „ tutta la Repubblica Letteraria glie ne reſterà con „ obbligo, giacchè *amicus Socrates*, *amicus Plato*, „ *ſed magis amica veritas*.

III. De re Nummaria, quoàd fieri potuit, Geometricè tractata, Auctore Joanne Ceva. *Mantuæ, apud Albertum Pazzonum*, 1711. *in* 4. Addit Cinelli loc. cit. „ Di quanta importanza ſia il bilancio delle monete „ correnti per queſta parte d'Italia, e per lo commercio d'eſſa coll' Europa, non v'è alcuno, che „ non lo veda. Degno è perciò d'ogni lode il Signor „ Ceva, ed io ſono obbligato al gentiliſſimo Signor „ Agoſtino Donati mio ſtimatiſsimo Amico, che poi „ mi ha fatto dono corteſe di eſſo Opuſcolo, come „ altresì del ſeguente.

IV. Joannis Cevæ tria Problemata Geometris propoſita, una cum ipſius ratiocinio, in gravitate omnigeni corporis oſtendenda. *Mantuæ, ex Typograph. Alberti Pazzoni*, 1710. *in* 4.

V. Le conſeguenze del Reno, ſe, coll' aderire al Progetto de' Signori Bologneſi, ſi permetteſſe in Pò Grande *Mantova, per Alberto Pazzoni*, 1716. *in fol.* En quid adjecit Cinelli: „ Autore di queſta Scrittura „ è il verſatiſsimo Signor Giovanni Ceva Commiſſario dell' Arciducal Camera in Mantova, che pretendendo moſtrar i gravi danni, che ne ſeguirebbero, ha arenato il motivato Progetto. Adeſt tamen huic Libro ſolida Reſponſio celeberrimi olim mei Concivis, & amiciſſimi Euſtachii Manfredi, Patriæ ac Litterariæ Reipublicæ ornamenti.

VI. De Lineis rectis ſe invicem ſecantibus ad Ferdinandum Carolum Ducem Mantuæ. *Mediolani, apud Montiam, cum figuris*, 1678 *in* 4.

VII. Hydroſtatica. *Mantuæ, apud Pazzonum*, 1728. *in* 4.

D L X I V.

CEVA THOMAS.

THomas Ceva Mediolanenſis inter Arcades *Callimachus Neridius* dictus, Caroli Franciſci, & Paulæ de Columbis conjugum filius, ſicuti in Chriſtophoro fratre diximus, ſplendidum Societatis Jeſu, cui adſcriptus erat, lumen in pluribus Scientiis excelluit. Diu in Braydenſi Univerſitate Rhetoricam docuit, ſimul & Mathematicam, immo hujus magiſterium ad quadraginta annos protraxit, ejuſque ſingulas fere partes exactiſſimis, & ingenioſiſſimis demonſtrationibus illuſtratas, integrum Poëma, librum Sylvarum, Philoſophiam novo-antiquam Lucretiano ſtylo, pluraque alia ſparſim Metrica ad omnem gratiam, & venuſtatem poëticam concinnata, noviſque & elegantiſſimis rerum ideis tanquam poëtico ſpiritu animata evulgavit, quæ ſtatim in pluribus Urbibus iterum aliis editionibus impreſſa ſunt. Multo autem plura vulgare neglexit, aut ſub aliorum nomine maluit apparere. Hujuſmodi ſunt magno in numero Præfationes libris additæ, dedicatoriæ Epiſtolæ, Emblemata, Epigrammata, Idylia. Ea tamen Auctorem ſuum venuſtate, & genio, ut ajunt Galli, vel invitum fatentur, & produnt. Ex Mathematicis pariter aliquot tantummodo peculiaria ſua inventa de Statica, & Geometria typis tradita publicam in lucem emiſit, magnum ubique ſortita plauſum. Reſplendent quippe in his, aliiſque ejus elucubrationibus conjunctæ (difficillimo alioquin fœdere) mira ingenii perſpicacia, & ſumma claritas expoſitionis. Eadem felicitate plures ſcripſit hiſtorias omnibus probatiſſimas. De illius propterea ſingulari merito magnificum reddunt teſtimonium in ſuis libris doctiſſimi Viri, in litterariis Faſtis Acta Lipſienſia, Veneta, & Trevoltiana, atque in Eruditorum ore publica fama. Auguſtum addidit monumentum Joſephus I. Imperator, qui eum præclaris Encomiis coronatum ampliſſimo Diplomate ſuum Cæſareum Theologum declaravit. Tam pretioſas tamen mentis ſuæ, & gloriæ opes ſuperavit ipſe pretioſioribus animi ſui dotibus. Inſignes in eo erant morum candor, gratia, ſuavitas, & veræ virtutis proprius color verecunda modeſtia. Ab omni ſpecie faſtus ſemper abhorruit. Pro amicis nulli parcebat labori, unicum inde ſibi, ſed jucundiſſimum lucrum capiens, benefaciendi ſcilicet honeſtatem. Omnes ſolitus revereri, & ſincerè diligere, ab omnibus erat ipſe dilectiſſimus. Poſtremis vitæ ſuæ annis ſolidam pietatem ſuam ſpecioſo exemplo comprobavit. Nam ex tibiarum ulceribus ferè immobilis redditus, durioris auris effectus, & oculorum luce deſtitutus, pertulit has corporis ærumnas magna animi tranquillitate, & alacri conſtantia. Potiorem diei partem in piis meditationibus, & precibus tranſigebat. Reliquum tempus concedebat amicis, quos erudítiſſimo, plenoque morum, & ſcientiarum ſermone, documentis, feſtiviſque argutiarum ſalibus ita detinebat, ut ab eo neſcirent avelli. Poſt completum ætatis ſuæ octogeſimum octavum annum correptus apoplexi, extremam vitæ ſuæ horam inſtantem cognovit. Serenus tamen, vultuque ipſo, & verbis præferens internam animi ſui tranquillitatem. Ultimis Sacramentis maximo teneræ devotionis affectu receptis, lætiſſima ingeminans Simeonis verba: *Nunc dimittis ſervum ſuum in pace:* placidiſſimè obdormivit in Domino die III Februarii Anno MDCCXXXVII. in eodem Collegio Braydenſi. Juvat hìc Inſcriptionis loco Camilli Mariæ Audiberti ex eadem Societate Jeſu ad eum conſcriptum Octoſticon referre.

Ad Thomam Cevam e Societate Jeſu Poëmatum Scriptorem.

Eximios inter, lauro donande, Poëtas;
Summus Apollineæ Doctor in arte Lyræ;
Quid ſegnem incuſas calamum Scriptoris amici;
Exemplo ſtimulans, edere noſtra, tuo?
Initus hortator liber eſt: quo mira canente,
Nemo velit, poſt Te, ſcribere; nemo loqui.
Allicit ipſa tuæ, terretque imitatio Muſæ.
Dum canere ergo doces, Ceva, tacere jubes.

Extat inter Carmina Audiberti Taurini edita, in Claſſe Epigram. Varior. num. XXXIII. pag. 212.

Opera quæ vulgavit, ſunt:

I. Jeſus Puer; Poëma Thomæ Cevæ Societatis Jeſu Joſepho Primo Romanorum Regi ſacrum. *Mediolani*

diolani, typis Caroli Antonii Malateſtæ, 1690 *in* 4.

II. Sylvæ Thomæ Cevæ Societatis Jeſu. *Mediolani, ex Typographeo Joſephi Malateſtæ*, 1723. *in* 8.

III. Philoſophia Novo-Antiqua Thomæ Cevæ Soc. Jeſu Notis, & prævia Præfatione in hac editione illuſtrata. *Mediolani, Typis Hæredum Dominici Bellagattæ*, 1726. *in* 8.

Hunc Librum Auctores Dierii Italici Venetiis editi Tom. VII. pag. 113. ſequenti Elogio proſecuti ſunt: „ Carmina Thomæ Cevæ Soc. Jeſu, videlicet Philoſophiæ Novo-antiqua, quæ nunc primùm prodit: Jeſus Puer editio quarte: Poema: Sylvæ, eltere editio auctior, *Mediol. è prælo Ghiſulphiana*, 1704. *in* 12. Egli è noto al Mondo tutto Letterero il nome del P Tommaſo Ceva; ne c'è, chi non ſappia, quale, e quanto ſia il velor ſuo, non tanto negli ſtudj emeni, quanto nelli più ſerj della Filoſofia, e delle Matematiche. Le Opere, che nell'uno, e nell'altro genere egli ha date alla luce, gli hanno conciliata queſta univerſale eſtimazione. Tamen Matheſis, & Philoſophiæ Profeſſores in Univerſitate Florentina ægrè ferentes doctiſſimi Cevæ laborem, librum ediderunt hoc titulo: „ Q. Lucii Alphei Diaeris in ſecundam editionem Philoſophiæ Novo-antiquæ &c. cum Notis Jani Velerii Panſii, in 4. Hujus libri euctorem eſſe Virum Clariſs. & noſtri Sæculi Mathematicorum facilè principem P Abbatem Grandi Camaldulenſem vulgò perhibent.

IV. De Natura gravium libri duo Thomæ Cevæ Snc. Jeſu. *Mediolani, Typis Joſephi Pandulphi Malateſtæ*, 1699. *in* 8.

V. Opuſcula Mathematica Thomæ Cevæ è Societate Jeſu: De Ratione Equilibrii, de Sectione Geometrica, Harmonica, & Aritmetice.

VI. De Sectione anguli rectilinei in quartas partes æquales tum organicè, tum per lineas curvas.

VII. Inſtrumentum eptum ad hujuſmodi Sectionem, & ejuſdem uſus *Mediolani, apud Ramollatum; cum figuris*, 1695. *in* 12. De hoc Opere vide, quæ infre notabimus ex Diarii Italici Auctoribus ad num. X.

VIII. De Ciclode; de Lineis phantaſticis; de Flexibilibus. *Mediolani, Typis Joſephi Pandulphi Malateſtæ*, 1699. *in* 8.

IX. Riſchio, che ſi corre nell'uſcir di Carrozza, mentre i Cavalli ſonn in fuga. *Milano, preſſo gli Eredi di Domenico Bellagatta*, 1726. *in* 8.

X. Vita di S. Giovanni di Dio. Juvat hic addere verba Auctorum Dierii Italici Venetiis editi To. XIV. occaſione hujus libri alteriuſque Operis Patris Cevæ à nobis jam indicati. „ Il medeſimo Bellagatte nel medeſimo anno 1714. ha data una terza edizione della Vita di San Giovanni di Dio, Padre de Poveri, e Fondatore del Sacro Ordine dell'Oſpitalita de' Padri Fate bene Fratelli, ſcritta dallo ſteſſo Padre Ceva. La prima edizione n'era ſtata fatta io Milano per Giuſeppe Quinto nel 1691 e la ſeconda in Genuva. Auche queſta terza edizione è in 12. E poichè ſi è fatte menzione del P. Ceva, ſarà bene avvertire, come in un' Opera poſtuma ſtampata dal Marcheſe dell'Oſpital, Mattematico inſigne Franceſe, ſi è poſta, come ſua, l'invenzione dell' iſtromento per dividere, o ſegare l'angolo in qualſivoglia parte; e pure il ritrovamento è ſtato del Padre Ceva, più di dieci anni prime; e fu ſtampato, e dedicato al Marcheſe di Leganes, allore Governadore di Milano, e poi riferito nel Giornale di Lipſia, e quindi riſtampato colle eltre Opere Matematiche di eſſo Padre: della quel coſa già ne ha fatte l'Apologia il Padre Grandi nella ſua riſpoſta al Sig. Marchetti, ove fa anche vedere ec.

XI. Memorie di alcune virtù del Sig Conte Franceſco de Lemene, con alcune rifleſſioni ſu le ſue Poeſie, eſpoſte dal Padre Tommaſo Ceva della Compagnia di Gesù. *Milano, per Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, 1706. *in* 8.

XII. Vita di Monſignor Luigi Ruzzini Veſcovo di Bergamo. *Milano, nella Stampa di Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, 1706. *in* 4. Hanc & ſeqq. vulgavit ſuppreſſo nomine, ſed notum eſſe Auctorem teſtantur Auctores Ephemeridum Italicarum Tom. IX. pag. 461.

XIII. Vite della Imperadrire Leonora Maddalena Tereſe. *Milano, preſſo gli Eredi di Domenico Bellagatta*. 1721. *in* 8.

XIV. Virtù, e Fatti ſegnalati delle ſteſſa Auguſtiſſima, e piiſſima Imperadrire. *Milano, per Giuſeppe Richino Malateſta*, 1721 *in fol.*

XV. Vita del Signor Conte Matteo Taverna. *Milano, nelle Stampe di Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, 1719. *in* 12.

XVI. Relazione del Funerale nel Duomo di Milano ella Reina di Spagna Maria Anna d'Auſtria, ſue Iſcrizioni, Emblemmi, Elogj. *Milano, per Marc' Antonio Pandolfo Malateſta*, 1696. *in fol.*

XVII. L'Ercole: Dichiarazione delle Machina per feſta di Fuorhi nella Piazza del Duomo di Milano, per le Vittorie del Sereniſſimo Principe Eugenio di Savoja. *Nella Stampa di Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, 1709. *in* 4.

XVIII. Dichiarazione della Machina de' Fuochi d'allegrezza per la venute della Reine delle Spagne Liſabette Criſtina, eretta nella Piazza del Real Caſtello di Milano, ſue Iſcrizioni, ed Emblemmi. *Milano, per il ſudetto*, 1708 *in* 4.

XIX. Le cento una Propoſizioni eſtratte dal libro delle Rifleſſioni Morali ſul Novo Teſtamento, condannate dal Sommo Pontefice, conſiderate come contenenti il Siſtema di Gianſenio, e come dannabili per ſe ſteſſe: Operetta Teologica traddotta dal Franceſe. *In Milano*, 1713 *e di nuovo in Napoli, nella Stamperia di Felice Moſca*, 1724.

XX. Exequiæ in Templo Sancti Nazarii Manfredo Septalio, Inſcriptiones, Emblemate, Elogia. *Mediolani, apud Impreſſores Archiepiſcopales*, 1680. *in* 4.

XXI. Academia Funebris Manfredo Septalio in Claſſe Rhetoricæ Braydenſis. *Ut ſupra*.

XXII. Alcune Rifleſſioni intorno alle coſe preſenti della Cina, in fol.

XXIII. Oſſervazioni intorno alla Eſpoſizione de' Riti Cineſi Controverſi, in fol.

XXIV. Riſpoſta ad un libro contro le dodici Rifleſſioni intitolato: Difeſa del Giudicio della S. Sede Apoſtolica, *in* 8.

XXV. Il Trionfo della Primevera: Feſta di Fuochi per la naſcite del Sereniſſimo Arciduca Leopoldo Principe delle Aſturie, diſpoſta in tre Machine nella Piazza del Real Caſtello di Milano. *Ivi, per il Malateſta*, 1716. *in* 8.

XXVI. Alcune Dimoſtrazioni Geometriche ſpiegete da Pietro Paolo Caravaggio Juniore, con le approvazioni in varie lettere del P. Tommaſo Ceva dell' Anno MDCLXXV. MS in fol Extat apud Marchionem Petrum Paulum Caravagium.

XXVII. Plinii Panegyricus cum Notis P. Cevæ. *Venetiis, apud Colettum*, 1727. *in* 12. II. editio.

XXVIII. Corvi ſuſpendium. Hoc Opus verſibus deſcripſiſſe Thomam noſtrum erui ex Carmine Anonymi cujuſdam, cui titulus: „ De Cornice. Fabula ad P. Thomam Cevam Societ. Jeſu; legitur in Tom. XVI. Novar. Miſcell. in Biblioth. Ambroſiana.

De eo, præter citatos Auctores, plurimi alii loquuntur, quos ſingulos enumerare nimis longum foret.

CLXV.

CHALCUS BARTHOLOMÆUS.

Bartholomæum Chalcum Mediolanenſis Urbis Civem, atque non infimæ notæ eruditum Virum Joannes Arcis Novariæ Præfectus genuit; eumque Gregorius Tiphernas politioribus litteris imbuit, in quibus cum præclaræ eſſet indolis, & ad omne doctrinæ genus aptiſſimum ſortitus eſſet ingenium, brevi tam clarus evaſit, ut apud Inſubres Duces magna fuerit in exiſtimatione habitus. Quapropter Equitis dignitate exornatus electus eſt à Joanne Galeatio, & Ludovico Mediolani Principibus à Secretis, quo in munere difficillimis temporibus ſummæ integritatis, prudentiæ, atque in virtute præditos amoris præclara dedit indicia. Publicis enim Gymnaſiis ob vetuſtatem, & bellorum injuriam pene collapſis magnificè reſtauratis ſapientiſſimos Inſtitutores, in Adoleſcentium commodum, & litterariæ Reipublicæ augumentum præficiendos curavit, adeo ut Latinas, Græcaſque litteras in hac Urbe exciraverit. Neque verò Studia in aliis tantùm promovere nixus eſt, verum & in ſe ipſo perpeti labore tantùm eruditionis collegit, ut præſtantes eo Sæculo Scriptores ad eum Volumina ſua examinanda mittere non dubitarent, atque ab ejus judicio, ſententiaque penderent. Gratiam, qua apud prædictos Duces meritò pollebat, in Eruditorum utilitatem derivare conſueverat, ideoque ad ejus tutelam, tamquam ad amantiſſimi Patris ſinum illi undique non ſiniſtro eventu confugiebant. In his, aliiſque præclarè geſtis vitam omnem traduxit, quam cum ſummo bonorum omnium luctu Anno MDVIII.

ætatis

A

ætatis ſuæ LXXIV. die verò XVIII. menſis Junii commutavit in melius. Corpus ejus tumulo illatum eſt in Sacello Sanctiſſimæ Annuntiationis Templi Sanctæ Mariæ Paſſionis Mediolani, hoc ſuperadjecto Elogio, quod Petrus Franciſcus Bartholomæi ex Filio Nepos tanto Avo ponendum juſſit.

D. O. M.
BARTHOLOMAEVS CHALCVS
HONESTVS ET ORNATVS EQVES
IOHANNIS GALEAZ ET LVDOVICI
PRINCIPVM MEDIOLANI SFORTIADVM
PRIMVS A SECRETIS ET EPISTOLIS MAGISTER
VITAE SYNCERITATE
IN OMNI FORTVNA COMMENDATISSIMVS
VITA DEMVM INNOCENTISS. FVNCTVS
HAC AEDE OB RELIGIONIS CVLTVM CONDI VOLVIT
VIXIT ANN. LXXIV. OBIIT XVIII. IVNII MDVIII.
PE. FRANC. I.C. ET ALII NEPOTES
AVO B. M. POSVERE

Scripta ejus hæc ſuperſunt:

I. Epiſtolæ plures latinæ ſumma eruditione refertæ inter illas Illuſtrium Virorum editas *Norimbergæ*, 1495. *in fol.* ubi duæ ad eum leguntur ab Angelo Politiano conſcriptæ.

II. Plures aliæ Epiſtolæ de Principum ſuorum negotiis optimo ſtylo exaratæ; extant in Codice perinſigni Cichi Simonettæ MS. apud ornatiſſimum Virum, & de me non uno titulo benemeritum Comitem Antonium Simonettam.

III. Alia ejus Epiſtola ad Angelum Politianum ſupralaudatum legitur in lib II. Epiſtolarum Politiani. In ea huic ſpondet Chalcus, ſe omnem moturum lapidem apud Ludovicum Mariam Mediolani Ducem, ut Opera quædam Georgii Merulæ in publicam lucem edi permittat.

Philippus Beroaldus libellum ſuum de Nuptiis Bentivolorum cum Epiſtola ad Bartholomæum miſit, ut judicaret an luce dignum eſſet, nec ne.

C

Litteras Matthæi Boſſii Veronenſis ad Chalcum de obitu, & laudibus Severini, ejuſdem Bartholomæi Fratris, quem non multo poſt commendabimus; inſeruit Roſinus in Elogio Severini prædicti, quod legitur in Lycæo Lateranenſi lib. XVI pag. 269.

Carmina in ejus laudem cecinerunt plures, inter quos Joannes Biſſius, qui integram Elegiam conſcripſit de hoc argumento à Cl. Saxio loco infra citando relatam: Lancinus Curtius, cujus Ode ad Chalcum habetur inter illius Carmina edit. Mediol. Anni 1521. pag. 161 in libro X. Sylvarum; & Nicolaus Seraticus in MS. loco ſuo laudando.

Inter non pauca Opera Doctorum Virorum Bartholomæo noſtro nuncupata, hæc memorare placet.

Titi Livii Patavini Hiſtoriæ editæ Anno 1495. à Minutiano.

Q. Horatii Flacci Carmina impreſſa Anno 1486. ab eodem.

D

Acronis in Horatium Commentaria. Adeſt Epiſtola ejuſdem Alexandri Apuli, ſive Minutiani Magnifico Viro Bartholomæo Chalco Ducalium Secretariorum Magiſtro, Mecœnati ſuo, In Officina egregii librarii Joannis Zarotti Parmenſis, impendio Alexandri Minutiani Apuli de Sancto Severo. Hæc Opera Mediolani impreſſa ſunt Anno à ſalutifero Virginis Partu ſexto & octogeſimo ſupra milleſimum, & quadringenteſimum. V. Id. Martias. Joannis Galeatii Mariæ Sfortiæ Vicecomitis VI. Mediolanenſium Ducis inclyti Regnum felici gubernante auſpicio, Ludovico Maria Sfortia Vicecomite Invictiſſimo, & Sapientiſſimo Principe, cujus ſingulari prudentia, otio, ac ſeſta Pace ferè omnis fruitur Italia, in fol.

Opus Dictis Cretenſis Anno 1477. à Maſello Venia Beneventano editum.

Opuſculum Plutarchi Polyano, & Euridice inſcriptum de Græco in latinum tranſlatum à Joanne Volta, in cujus fine adeſt ejuſdem Voltæ Carmen in laudem Chalchi. Extat MS. in 4. in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum.

B

Meminerunt ejuſdem Geſnerus in Biblioth. Univerſali, Triſtanus Chalcus in Nuptiis Auguſtis, atque in Præfatione hiſtoriæ ſuæ. Puricellus in Reſiduis ipſius Triſtani: Horatius Landus in hiſt. Senatus Mediol. lib. 4. pag. 120. Cl. Saxius de Studiis Mediol. & in hiſt. Typogr. Sitonus in Chron. pag. 117. art. 481. & Picinellus in Athenæo pag 67.

DLXVI.

CHALCUS FRANCISCUS MAXIMILIANUS.

FRanciſcum Maximilianum Chalcum Mediolanenſem, Polydori, & Victoriæ de Leonibus conjugum filium, plura ſunt, quæ apud poſteritatem celebrem efficiunt. Nam præter utriuſque Juris lauream, ac generis nobilitatem, cujus gratiâ Anno MDCXX. in Collegium Juriſperitorum eſt cooptatus, Philoſophicas quæſtiones, & reconditas ejus Scientiæ latebras vel in ipſa adoleſcentia tam ſedulo penetraverat, ut præclarum dederit eruditionis ſuæ ſpecimen in infra laudando Opere. His adde in utraque linguâ, Italicâ ſcilicet, atque Latinâ Poëticam facultatem, quam ſatis ſuperque patefaciunt elegantiſſima Carmina ab ipſo conſcripta. Magnum ſui deſiderium Eruditis omnibus reliquit Anno à Virginis partu quinquageſimo ſupra milleſimum ſexcenteſimum.

En tibi Lector ipſius litterarios labores:

I. De Artibus generatim, & Arte artium ſpeciatim Franciſci Maximiliani Chalchi Mediolanenſis: Diſputatio Philoſophica. *Ingelſtadii, ex Officina Ederiana*, 1610. *in 4.*

II. Poemata varia tam Latina, quàm Italica extant in libro, cui titulus: Varj Componimenti fatti nel Dottoramento del Sig. Ludovico Mazenta. *Papiæ*, 1613. *in 8.*

Laudatur à Sitono in Chron. Colleg. JCC. pag. 199. art. 853.

DLXVII.

CHALCUS JACOBUS.

IGnotum & Picinello, & aliis omnibus, qui de Eruditis noſtris egerunt, Jacobum Chalcum nobili ſanguine Mediolani progenitum in hoc Theatrum adducere cogor, ſed cunctis illis ornamentis, quibus alios honeſtare curavi, prorſus orbatum; nihil enim de hujus Scriptoris Actis reperi, præter illud

quod

quod in Operis infra laudandi titulo adinveni, eum videlicet Sacro Carmelitarum Ordini nomen dediſſe. Indicatur etiam, quo vixerit Sæculo; cum enim lucubrationem ſuam inſcripſerit Henrico VIII. Regi Sæculo XVI. exaraſſe cenſendus eſt. Mirum interea videtur ne gry quidem apud ſui Ordinis Viros de tam litterato homine ſupereſſe.

Titulum Codicis ab eo elucubrati hic referemus:

I. Frater Jacobus Chalcus Carmelita Henrico VIII. Regi: An poſſit ſuperſtes Frater fratris relictam abſque liberis Uxorem ducere. MS. in Bibliotheca Antonii Com. Kantii apud Silſo in Comitatu Bedfordienſi in Hibernia, teſte Montfauconio in Bibliotheca Biblioth. MSS. Tom. I. pag. 689. num. 16.

DLXVIII.

CHALCUS LUDOVICUS MARIA.

LUdovicus Maria Chalcus Petri Antonii Regii Fiſci Patroni, & Margaritæ Scaccabarotiæ conjugum filius, Mediolani in lucem editus, cum ſe ad Religionis ſtudia addixiſſet, Ordinem Prædicatorum in Conventu Sanctæ Mariæ Gratiarum ejuſdem Urbis amplexus fuit. Theologus extitit magni nominis, nec minus gravitate, & in agendis prudentia, quam eruditione commendatus, vice Provincialis Lombardiæ abſentis, cui datus fuerat ſocius in Comitiis Ordinis Valentiæ Aragonum MDCXLVII. definivit, in quibus jam Sacræ Theologiæ Magiſter, & in variis ſuæ Provinciæ Gymnaſiis emeritus profeſſor, ad Sacra Biblia Bononienſi in ſtudio generali interpretanda deſignatus eſt. Primariam ibidem exinde rexiſſe Cathedram teſtantur Symmiſta, & ſuppar Rovetta, ac poſtea Como Sanctæ Fidei Tribunali Præfectum, quo munere jam fungebatur Anno MDCLVII. In eo perſeveravit ad Annum uſque MDCLX. qui ei fuit extremus; ſepultuſque eſt in Eccleſia ſui Ordinis, quæ Sancti Joannis in Pedemonte nuncupatur.

Hæc ab eo ſunt relicta Opera:

I. Commentaria ſuper Summam S. Thomæ de Aquino.
II. Apparatus ſuper Jus Canonicum, cujus peritiſſimus fuit.
III. Commentum ſuper Opuſculum S. Thomæ de Ente, & Eſſentia.

Omnia MSS. apud Suos, teſtibus Quetif, & Eccard loco citando.

Eum commendant Rovetta, Ludovicus Auguſtinus Caſtellius in Faſciculo Florum Serio VI. de Elogiis Funebribus pag. 94. & ex relationibus Provinciæ Lombardiæ, citati Quetif & Eccard in Script. Ord. Præd. Tom. II. pag. 587. & Clar. Sitonus in Schedis.

DLXIX.

CHALCUS SEVERINUS.

SEverinus Chalcus Joannis Arcis Novariæ Præfecti filius, nobili genere Mediolani natus, mirâ fuit memoriâ præditus, adeo ut puellulus integram MS. Concionem Timothei Maffei inſignis Verbi Dei Præconis ex Lateranenſium Cœtu, quam familiares, ne ab eo lacerata periret, violenter extorſerant, tandem redditam unius diei ſpatio memoriæ commendaſſe perhibeatur. Id præludium quoddam ejus eventus viſum fuit in puero, quod erat in adoleſcente futurum. Nam ejuſdem Maffei in Metropolitana Concinnantis audito ſermone, unà cum fratribus ſuis Benedicto, & Hieronymo, quos ad Chriſtum traxerat, invitis parentibus ad Canonicum Ordinem inter eoſdem Lateranenſes convolavit. Philoſophiam, ac Theologiam, Sacraſque paginas egregiè calluit. Adeo tanti Ordini exemplo præluxit, ut Anno MCCCCLXXXII. in Comitiis Ravennatibus Abbas Generalis electus fuerit; ad idem munus Anno MCCCCLXXXVII. Ferrariæ, & Anno MCCCCXCI. ibidem, demum verò Placentiæ Anno MCCCCXCV. aſſumptus eſt.

A Cum primo Ordinem regeret, curante Guillelmo Marchione Montisferrati, vetuſtiſſimum Sanctæ Mariæ Crétenſis Monaſterium, miſſis probiſſimis Canonicis, reformavit. Sanctorum Patrum Scripta aſſiduè pervolutabat, humilitate, animi candore, & perpetua otii fugâ celeberrimus. Ætatis ſuæ Anno LXV. die XX. Novembris MCCCCXCVI. dum præeſſet Abbas Monaſterio Placentino, mortalitatem exuit magnâ cum ſanctitatis famâ. Nam Joannes Philippus Novarienſis loco mox citando eum hoc laudat encomio: „ Vitâ „ ſanctiſſimus, omnibus bonis moribus ornatus, di„ vinis litteris eruditus, charitate fervens, humili„ tate præcipuus &c.

Alterum ei texuit Elogium Bernardinus Baldinus in libro ſuo, cui titulus: Luſus: ubi hoc legitur

B Diſtichon.

De Severino Mediolanenſi Sacerdote ſub D. Auguſtino merente.

Arte Severinus prior, an probitate ſit, æquè
Ambigo, nam certè mirus utraque viget.

Scripſit Chalcus noſter:

I. De Vitis Sanctorum, Illuſtriumque ex Ordine Canonico Virorum Inſignium, deque illorum egregiè perpetratis Lib. IV. ex Roſino, & Picinello citandis, è quibus tamen haurire non potui editum ne ſit Opus, an MS.

II. Epiſtolas plures ad Matthæum Boſſium, quas ſtudioſè, & impigrè ad ſe datas ſtylo, quo affluebat gravi,
C ornato, atque mundiſſimo, teſtatur idem Boſſius in Epiſtola ad Gabrielem Chalcum Severini fratrem, quam exſcripſit Roſin. in Lycæo Lateranenſ. Lib. XVI. pag. 272.

Extant etiam ibi ejuſdem Boſſii litteræ ad Bartholomæum Chalcum Equitem, & Ducis Mediolanenſis Prothoſcriniarium, ipſius Severini fratrem alterum, quibus ei nunciat germani obitum, & pietatem in extremis oſtenſam elegantiſſimo ſtylo proſequitur. Datæ ſunt Placentiæ XI. Kal. Decembris MCCCCXCVI.

Aliæ ejuſdem Boſſii ad Eſaïam Eſtenſem de eodem argumento.

Idem Matthæus Boſſius Severino inſcripſit librum: De inſtituendo ſapientiâ animo; editum *Florentiæ, per Miſcominum*, 1483. *die IX. Junii*, *in* 4.

Agit de eo Penottus in hiſt. Tripart. ſæpè, & Joannes Maubrunus in Venatorio lib. II. cap. CXIV. Roſin. in Lycæo loco citato, & alibi. Joannes Philippus Novar. lib. VI. cap. XXX. & Picinellus in Athenæo pag. 490.

D

DLXX.

CHALCUS SIGISMUNDUS.

EX Petro Antonio Regii Fiſci Patrono, atque Margarita Scaccabarotia conjugibus, natus eſt Mediolani Sigiſmundus Chalcus, Ludovici Mariæ ſupralaudati frater, quem Juriſprudentiæ laus (eam enim ſcientiam à teneris annis præcipuè adamatam toto hauſerat pectore) & morum integritas numquam in poſteritatis memoria perire permittent. Hic enim Juris tam Cæſarei, quàm Pontificii Doctor creatus, Annoque MDCLXIII. in Juriſconſultorum Collegium admiſſus, ad Patriæ Præfecturam aſſumtus eſt Anno MDCLXXXII. Cum autem ma-
E gnam ſibi peperiſſet famam, quod jam diu forenſe munus ſtrenuè adminiſtraſſet, inter Conſultos Ampliſſimi Mediolanenſis Senatus Patres ſedere meruit, atque Cremonenſi Urbi Prætor datus, æquitatis, doctrinæ, & prudentiæ præclara reliquit veſtigia. Cæterum magnis fractus laboribus octuagenarius à Senatorio munere vacationem impetravit. Tanta erat porrò ingenii acumine, ut eo potiſſimùm indicante Senatus plura in Jure Municipali Mediolanenſi recondita agnoverit. Hujus adhuc Urbis Præfecti mentio occurrebat in Inſcriptione, quæ olim fuit in fronte Porticus Figinorum è conſpectu Templi Maximi, ſeu Palatii Curiæ Ducalis, quæ Arenghi dicitur, in hæc verba:

D. IO.

D. IO. THOMA HENRIQVEZ CABRERA
COM. MELEGARII
GVBERNATORE OPTIMO
INTER TEMPORVM DIFFICVLTATES ET MINAS
SALVTEM ET DECVS TVENTE
D. FRANCISCO MOLES DVCE PARETI
MAGNO CANCELLARIO
SVPREMI REGIMINIS FAVSTITATEM
MAGNIS VIRTVTIBVS ADMINISTRANTE
OB AREAM HANC
PROVIDENTIA ET LIBERALITATE PRINCIPIS
OBSEQVENTIA VIGILANTIA
SENATORIS SIGISMVNDI CHALCHI
TVNC VRBIS PRAEFECTI
ET PROCERVM AERE ET PIETATE CIVIVM
VRBIS DIGNITATI IN PERPETVVM RESTITVTAM
VRBIS PRAEFECTVS ET LX. DECVRIONES P.
ANNO MDCLXXXIV.

Plura nobis ſupereſſent ejus doctrinæ monumenta, niſi ipſius MSS. non pauca cum univerſa Bibliotheca, quam domi extruxerat, fortuito Ædium incendio, non ſine ingenti Reipublicæ litterariæ detrimento, periiſſent. Hæc tamen adhuc extantia proferimus:

I. De ſuſpicione falſitatis ex conjecturis proveniente, quæ ſufficit ad infirmanda teſtamenta, Conſultatio. Legitur inter Conſult. Tranchedini Tom. I. num. 105.

II. Reſponſum, ſive Tractatus in eadem materia. *Ibidem* num 106.

III. De Feudis eorumque natura: Conſultatio. Habetur in Controverſiis Saminiati, Controv. XV. *Genevæ*, 1686. *in fol*

IV. Allegationes de pactis futuræ Succeſſionis. Inter Opera Torre.

V. Controverſia, qua officium Cauſidicorum, & Notariorum honorificum oſtenditur, ſub nomine Jo Baptiſtæ Laraſacci Pontremulenſis Advocati Mediolani: extat inter Controverſias Forenſ. Jo. Franciſci Andreoli in ordine CCCXIV.

VI. Allegationes plures in Collectionibus Juriſconſultorum Mediolanenſium: inter quas una in materia Adminiſtrationis pagg. 20. apud Solivetam.

Agit de eo Siton. pag. 224. art. 1006. atque Beretta in Schedis.

DLXXI.

CHALCUS TRISTANUS.

DUm mente revolvo me ſæpeſæpius audire coactum fuiſſe à nonnullis Viris alioquin doctis (nam de indoctis ſupervacaneum cenſeo verba facere) problematicum eſſe: decus, an dedecus ſperandum foret Mediolanenſibus ex hoc meo qualicumque ſit Opere, nam eorum ſententiâ ad nimis parum Virorum famâ præſtantiſſimorum Elenchum erat producendum; bone Deus! quantum de Patriæ Hiſtoria, de Rebus Litterariis, atque de Suis ſint adhuc ignari ita loquentes, immo veriùs quantum invidiæ Exteris hæc mea Bibliotheca forſan allatura ſit, Eruditorum judicium eſto. In ſola autem Hiſtorica facultate, neſcio quæ alia inter Italicas Urbes gloriari poſſit de Viro cum Triſtano Chalco æquiparando, quem mihi liceat ob latini Sermonis ſuavitatem, atque elegantiam, ob in actis recitandis ſinceritatem, diligentiam, atque perſpicuitatem Titum Livium Mediolanenſem nuncupare. Quo anno interim tantus Scriptor lucem viderit invenire adhuc mihi datum non fuit; verùm Andreæ Pelandæ vocati, qui Magdalenam Caimam in uxorem duxit Anno MCCCCLXII. filium fuiſſe, me certiorem fecit Cl. Sitonus, qui etiam Genealogicam Seriem à Guerra de Chalco deductam ab Anno MCCCLV. uſque ad Auctorem noſtrum mihi perhumaniter texuit. Litteris deditus Triſtanus, quas à Georgio Merula Alexandrino didicit, in ipſis tam excelluit, ut Anno MDII. in Patriæ Hiſtoricum feligi meruerit, Bartholomæi Chalchi affinis ſui officio apud Principes accedente, poſtquam Secretarii Ducalis munere peregregiè, ſanctiſſimèque functus fuerat regnantibus Franciſco Sfortia I., Bona, Galeatio Maria, necnon Ludovico Mauro nuncupato, Mediolanenſium Ducibus. Immo anno etiam MDIII. Regius erat Secretarius, & hoc ille titulo inſignis, ejuſdem Anni Kal. Auguſtis, aureum Cenſorini de die Natali librum, & alia nonnulla variorum Opuſcula typis Mediolanenſibus edita nuncupavit Stephano Poncherio, cum nuper è Regio Senatus Mediolanenſis Præſide provectus hic ad Pariſienſis Eccleſiæ Pontificatum fuiſſet. Ex Ducalibus litteris annorum MDVI. & MDVII. quas aſſerit Puricellus in ſua Præfatione Reſiduis Chalchi noſtri præfixa ſe vidiſſe pænes Eruditiſſimum Marchionem Vercellinum Mariam Vicecomitem, Auctorem noſtrum in Regii Secretarii munere perſeveraſſe, immo Prothoſcriniarium fuiſſe conſtat. Matrimonio ſe conjunxit cum Suſanna Calcaterra nobiliſſima fœmina, ex qua procreavit filium nomine Joannem Franciſcum. Iſta verò ad ſecundas Nuptias tranſiit, poſt mariti mortem cum Joanne Antonio Calcaſina. Interim Chalcus noſter Hiſtoriam ſuam ſcribere inchoavit Anno MCCCCXCVI. circiter, ut aſſerit cit. Puricellus in Diſſertat. Nazar. cap. 104. num. 5. & à quibus fontibus ipſam hauſerit, videnda eſt Præfatio Auctoris noſtri in ipſius Hiſtoriæ fronte poſita. Dolendum profectò eſt, quod annus certus Triſtani obitûs, qui dicitur fuiſſe circiter MDXV. Sepulchri locus, & Inſcriptio ignoretur. Puricellus tantùm nobis tradidit præ manibus habuiſſe publicum quoddam Inſtrumentum Anni MDXVI. die XIII. Menſis Octobris, in quo Triſtanus noſter inter mortuos computabatur, contendens pluribus rationibus adductis, obiiſſe dum librum XXII. Hiſtoriæ ſuæ ſcribebat, quem imperfectum reliquit. Idem Puricellus nonnullis documentis fretus contendit, ut credamus genuinum cognomentum Triſtani noſtri eſſe ſcribendum Chalci, non Chalchi, ſed veniâ tanti Viri nos communem opinionem, atque conſuetudinem ſequuti ſumus, & Chalchi nomine ipſum & omnes iſtius familiæ inſcripſimus.

Quæ de ipſo invenimus, præter typis tradita, hîc etiam recenſita, Lector accipiat:

I. Triſtani Chalchi Mediolanenſis Hiſtoriographi Hiſtoriæ Patriæ Libri XX. *Mediolani, apud hæredes Melchioris Malateſtæ*, 1628. *in fol.* Ad calcem adſunt Notæ Guilielmi Calveroni, ſuppreſſo autem nomine, quod Grævius clariſſimus indicavit in ſua editione, ut infra. Iterum cum Notis ejuſdem Calveroni editi ſunt in Tomo II. Theſauri Antiquitatum, & Hiſtoriarum Italiæ, ut mox innuimus, Joannis Georgii Grævii. *Lugd. Battavor.* 1704. *pag.* 80. Servantur etiam MSS. in ditiſſima Bibliotheca Archintea à me pluribus in locis cum impreſſis collati, at ſatis diverſi, quandoque etiam multò auctiores; & cum ſint recenti charactere conſcripti, neſcio à quo Codice hauſti ſint; Autographum autem Opus ſervatur in Bibliotheca Ambroſiana, à Puricello in citata Præfatione deſcriptum. Epitome quoque hujus hiſtoriæ prodiit *Mediolani, Typis Malateſtæ, in 8. ſine anno*. Alium etiam MS Codicem habet apud ſe Canonicus Jo. Andreas Iricus, qui ſi non autographus, certè pluribus in locis ipſius Triſtani manu correctus eſt. In eo quoque plura ſunt, & ab impreſſis Libris, & ab Archinteo Volumine diverſa.

II. Triſtani Chalchi Mediolanenſis Hiſtoriographi, Reſidua, hoc eſt: Hiſtoriæ Patriæ Liber XXI. & XXII. E Bibliotheca Patricii Nobiliſſimi Lucii Hadriani Cottæ eruta, ſtudio & opera Joannis Petri Puricelli, Sacræ Theolog. Doctoris, & Laurentianæ Baſilicæ Archipresbyteri, qui ſuum etiam illis Indicem Familiarum, & Epitomas adjecit. *Mediolani, apud Malateſtas*, 1644 *in fol.* Hæc quoque intulit Grævius ſupradictus in Tomum ſupramemoratum p. 440. Codex autographus autem Puricelli, qui Epitomas Præfationem, & Indices tam Reſiduis, quam aliis III. ſequentibus Opuſculis de ſuo adjecit, extat

inter MSS. Biblioth. Ambroſ. ſignat. ſt. n. 3. in fol.

III. Triſtani Chalchi Mediolanenſis Hiſtoriographi Nuptiæ Mediolanenſium Ducum, ſive Joannis Galeatii cum Iſabella Aragonia Ferdinandi Neapolitanorum Regis Nepte. Præfigitur Epiſtola Nuncupatoria ejuſdem Chalchi ad Illuſtriſſimum & Inclytum Principem Ludovicum Mariam Sfortiam Barii Ducem. Extat in ſupradicta editione Puricelli, atque in altera Grævii Tom. II. pag. 497. Autographus verò MS. eſt in Biblioth. Ambr. Cod. ſign. H. num. 55. in pergameno optimæ Notæ cum miniaturis, & litteris deauratis in 4. Auctor eum ſcripſit Anno MCCCCLXXXIX.

IV. Triſtani Chalchi Mediolanenſis Hiſtoriographi Nuptiæ Mediolanenſium, & Eſtenſium Principum, ſcilicet Ludovici Mariæ cum Beatrice Alphonſi Eſtenſis Sorore, viciſſimque Alphonſi cum Anna Ludovici Nepte. Extat ut ſupra pag. 515. nec non Autographus in Codice ſupramemorato Bibliothecæ Ambroſianæ. Scripſit verò has Anno MCCCCXCIV. in editione Puricelli, & in altera Grævii T. II.

V. Nuptiæ Auguſtæ; hoc eſt: Maximiliani Romanorum Regis, & Imperatoris jam deſignati, cum Blanca, Joannis Galeatii Mediolanenſium Ducis Sorore. Extat in ſupradictis duabus editionibus, atque in memorato Codice Ambroſiano: Auctor autem ſcribebat Anno MCCCCXCIV. tametſi, ut animadvertit Puricellus in Præfatione ſuæ editionis, poſtea Nuncupatoriæ illi, & quidem primævæ ad Eraſmum Braſcam Epiſtolæ MCDXCVII. recentiori charactere annum adjecit. Tria hæc Opera nuptialia reperiuntur etiam in Bibliotheca Vaticana Codice 5622. ex Montfauconis Bibliotheca Bibliothecarum MSS. T. I. pag. 122.

VI. Triſtani Chalchi de Stemmate Vicecomitum cum Tabulis Genealogicis ad Ludovicum XII. Francorum Regem, & Mediolani Ducem. Epiſtola Nuncupatoria data eſt Mediolani Anno MCCCCXCIX. MS. in fol. extat in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum; in quo MS. vidi etiam Cauſas ſive Proceſſum reatuum Bernabovis Vicecomitis pro quibus in carcerem truſus fuit.

VII. Genealogia Vicecomitum Principum Mediolani ab Anno MCCLXI. ad MDII. MS. in fol. pænes JC. & Advocatum Joannem de Sitonis, cujus epiſtola nuncupatoria incipit: „ Reverendo Patri, Mœcenatique Colendiſſimo Domino Stephano Poncherio
„ Regio Cancellario, & Præſidi Senatus Mediolani,
„ Cliens Triſtanus Chalchus Mediolanenſis ſalutem:
„ in fine: Data eſt Mediolani die X. Auguſti Anno
„ Chriſtianæ dinumerationis MDII.

VIII. Quæſtio in Auctorem Rhetoricorum ad Herennium Triſtani Chalchi. Extat MS. in Biblioth. Reg. Pariſienſi Codice 6108. ex Montfauconio ſupramemorato.

IX. Epiſtola nuncupatoria Stephano Poncherio ad Vitas Nervæ Trajani & Adriani Dionis à Merula tranſlatas Anno MDIII.

X. Edidit etiam per Alexandrum Minutianum Hiſtoriam Vicecomitum Merulæ cum ſua Præfatione. De his duobus Articulis videndus Saxius ad Annum MD.

XI. Typis demandavit quoque aureum Librum Cenſorini de die natali Anno MDIII. cum Præfatione & Epiſtola Nuncupatoria memorato Poncherio, ut diximus.

Epiſtola Angeli Politiani Triſtano Chalcho, continens laudes Mariani Genazzenenſis Concionatoris eximii. Dat. Florentiæ XI. Kal. Aprilis MCCCCLXXXIX. Extat in Codice Miſcellaneorum in 4. Bibliothecæ Fratrum Marchionum Vicecomitum, ſatis diverſa ab impreſſa inter illas illuſtrium Virorum. *Nurembergæ, apud Nicolaum VVolfium* 1499. in fol., ut conferentibus patebit, & eſt numero 68.

Quotquot de rebus Mediolanenſibus ſcripſerunt à Sæculo XV. uſque in præſens, nemo eſt qui de Triſtano Chalcho mentionem non habeat debita cum laude. Picinellus noſter pag. 506. ſui Athenæi ipſum quoque tantummodo ſalutavit.

DLXXII.

CHIAPANUS ANGELUS PIUS.

ANgelus Pius Chiapanus Mediolanenſis acutiſſimo Vir ingenio, cum Inſtitutum Carmelitarum adoleſcens ad Deo ſerviendum elegiſſet, omnes præſetulit Virtutes homine pietatem profitente dignas. Philoſophiæ ſtudiis Theologicas diſciplinas adjunxit, & ne quid in eo ad animi culturam pertinens deeſſet, cum Poëſis, tum ſacræ eloquentiæ ornamentis eluxit. Inter primarios ævi ſui Scholaſticos habitus in Cœnobio Tranſpontino ſui Ordinis in Urbe Roma ſtudiorum Præfecturam non paucos annos geſſit, tum in Papienſi Archigymnaſio quaſi per gradus ad primariam Theologiæ Cathedram aſcendit, nam Logicam primum, hinc Ethicam, mox Metaphyſicam antea docuerat. Inter Affidatos Academicos, quibus adſcriptus fuerat, primas quodammodo tenere videbatur. Sacras Conciones habuit ingenti cum Auditorum non minus plauſu, quam fructu, Panormi, Neapoli, Romæ, Venetiis, Bergomi, in aliiſque præcipuis Italiæ Urbibus. Alumnis ſui Ordinis in hac Provincia præfuit, Regiorumque Miniſtrorum ob doctrinæ præſtantiam, blandamque morum comitatem animos ſibi devinxit. Cum inter Nobiles Viros oriebantur controverſiæ, ad eum tamquam ad Virum in hac materia peritiſſimum undique confluere ſolebant omnes; atque ardentes inter Papienſem Urbem & litteris in eo Lyceo vacantes juvenes lites, electus Arbiter ſumma prudentia, ac fœlicitate compoſuit. Ad immortalitatem tranſiit in Mediolanenſi Cœnobio Sanctæ Mariæ de Monte Carmelo die XX. Auguſti Anno Chriſti Salvatoris MDCLXIV.

Hæc ſunt doctrinæ illius reliqua:

I. La Carità indefeſſa: Panegirico per San Carlo, detto nel Duomo di Milano. Ivi, 1643.

II. L'Ambroſia: Panegirico per il B. Ambroſio da Siena Domenicano.

III. Panegirico per Santa Tereſa.

IV. Alcune Poeſie Italiane per varie opportunità.

Edita fuiſſe hæc Opera teſtatur Picinellus, annum tamen, locum, ac Typographum pro more ſileet.

V. Libro di lezioni in materia di Cavalleria, e di Duelli fatte a' Cavalieri di Milano. MS. ex eodem Picinello, quod Volumen ſatis magnæ molis prœlo paraverat.

VI. Quareſimale. Hoc etiam in lucem edere ſtatuerat, ſed apud Suos MS. reliquit. Ex eodem.

VII. Opera quædam ad Speculativas Scientias ſpectantia. MS. apud Suos ex eodem.

Ita laudatus Picinellus in Athenæo pag. 35.

DLXXIII.

CHOEREZ ANTONIUS.

NOn infimum locum inter Eruditos Mediolanenſes, qui in Ordine Minorum, quos Obſervantes vulgò appellamus, & doctrinæ, & pietatis laudem promeruerunt, obtinet Antonius Choerez. Etenim religioſum illud amplexus Inſtitutum, ſtudiiſque de more peractis, in quibus condiſcipulos acumine ingenii, atque perpetis laboris patientiâ facilè ſuperavit, ad alios quoque regendos aſſumptus, in Comitiis Provincialibus in Cœnobio Sancti Franciſci Laudenſis Urbis: Anno poſt Salvatoris Adventum MDCLXXVII. die XIV. Junii celebratis, Definitoris, ac Provinciæ Miniſtri à Secretis ſuſcepit Officium. Quantum in eo munere virtutis ſpecimen dederit hinc elucet, quod Anno MDCLXXIX. eidem Provinciæ Mediolanenſi Commiſſarius Provincialis datus fuerit. Eductus eſt è carnis ergaſtulo in patrio Conventu Sancti Angeli die XVII. Junii Anno MDCLXXXIV.

Eruditos hos labores ejus habemus:

I. Herois Alcantarenſis virtutes. *Cremæ, per Jacobum Marchettum*, 1670. in 4.

II. Diſinganno del Mondo. *Milano, per Carlo Andrea Remenolfo*, 1674. in 8.

III. Vita di S. Fauſto Martire. *Milano, per Lodovico Monza*, 1674. in 8.

IV. La Donzella sfortunata. *Milano, per lo ſteſſo*, 1677.

V. Trionfi del Roſario. *Milano, per lo ſteſſo*, 1677.

VI. Vita di Santa Roſa di Viterbo. *Milano, per l'Agnello*, 1681. in 8.

VII. Regina Eſter. *Milano, per Lodovico Monza*, 1678. in 8.

VIII. La Predicatrice Santa Roſa, e

IX. S. Roſa Eroina Serafica: Diſcorſi due. *Milano, preſſo l'Agnelli*, 1682. in 12.

X. Prudenza, e Stato de' Principi. *Ivi*.

XI. Com-

XI. Compendio della Vita di S. Pietro d'Alcantara. *Milano*.
XII. Compendio della Vita di Santa Maria Maddalena de Pazzi. *Ivi*.
XIII. Giuditta Iſtorica, e Morale. MS. in Biblioth. prædicti Cœnobii S. Angeli Mediolani.
Ita à Suis.

D L X X I V.

CHRISTIANUS HIERONYMUS.

Hieronymo, cui cognomen Chriſtianus, Mediolanenſis Urbs Patria fuit, Pater verò Joannes Baptiſta gladiatoriæ artis profeſſor Papiæ natus, ſed à pueritia Mediolani educatus, ubi cum adultus conjugium iniiſſet, præter alios liberos Hieronymum quoque noſtrum genuit; qui parentis exemplo eandem artem exercuit. Lateret in tenebris etiam hic Scriptor, neque unquam nobis inter Mediolanenſes collocandus videri poterat, niſi pauca hæc ipſe de ſe adnotaſſet in Præfatione Operis mox laudandi.

Illud eſt hoc titulo:

I. Compendio di Scherma, utile non ſolo ai principianti, ma a quelli ancora pratici di tal virtù; Dedicato al Sig. Marcheſe Giuſeppe Maria Viſconte. MS. in 4. Extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum à nobis pluries laudata.

D L X X V.

C H R I S T O P H O R U S.

Chriſtophorus de Mediolano Prædicatorum Ordinem in patrio Cœnobio Sancti Euſtorgii, Provinciæ Sancti Petri M. profeſſus, inſignis fuit dicendi facundia Eccleſiaſtes, ſed & pietate, vitæque innocentiâ ac abſtinentiâ ſeveriori, vel etiam operum, quæ naturæ vires excedere viſa ſunt, gloria non minus claruit. Primum Domus Ordinis Tabienſis promotorem & conditorem fuiſſe volunt Inſtituti ſui Scriptores, & cùm ea Anno demum MCCCCLXVIII. in Comitiis Romanis in Conventum erecta fuiſſet, primo Priore F. Baptiſta de Carredo conſtituto in actis, circa hæc tempora Chriſtophorum floruiſſe neceſſe eſt. Pius ex Taëgio obiiſſe dicitur Anno MCCCCLXIV., idem confirmat Rovetta ex relationibus dictæ Domus Tabienſis, & in ea mortuum & ſepultum.

Scripſit:

I. Sermones de tempore, & de Sanctis.
II. Apparatus ad Conciones ex variis SS. Patrum auctoritatibus confectus. Quæ omnia quatuor Voluminibus membranaceis comprehenſa apud Suos in dicto Tabienſi Conventu aſſervantur.
Ejuſdem meminerunt Pius ex Taegio Part. I. Monument. Ordinis; Cariſius in Sacro Theatro: Quetif, & Echard. Script. Ord. Præd. Tom. I. pag. 285., & Picinellus in Athen. Mediol. pag. 158.

D L X X V I.

C I C E R E J U S F R A N C I S C U S.

Bibliothecæ Fratrum Marchionum Vicecomitum à me ſæpiùs laudatæ debeo etiam quod de Franciſco Cicerejo dicturus ſum; nam in ipſa præter alia iſtius doctiſſimi Viri Opera ſervatur quoque Codex Epiſtolaris tam Latino, quàm Italico ſermone conſcriptus ab Anno MDXLVI. ad MDXCIV. Ab eodem didici eum moram traxiſſe juvenilibus annis in inſigni Oppido Lucani, non tantùm in litteris ediſcendis, quàm eis aliis tradendis intentum. Inde Mediolanum vocatus à celeberrimo Viro Marco Antonio Majoragio, de quo ſuo loco nobis erit ſumma cum voluptate, ejuſdemque honore dicendum, ut ſibi in erudiendis diſcipulis, quorum tunc maxima confluentia in hac Urbe erat, ei adjutorio eſſet. Illicò Franciſcus noſter amici precibus obtemperavit, & Domum, Matremque & reliquam familiam, quam Comi habebat, ſecum Mediolanum traduxit. Gens autem Cicereja patriam ſuam Comenſem agnoſcit: ſed noſter pluribus in locis ſe Mediolanenſem apertè profitetur, ut in ejus operibus evolvendis nos ipſi offendimus, ideoque inter hos Scriptores locum libenter, & merito ei dedimus. Quantùm Mediolanum ipſi debeat, ſatis oſtendunt Viri penè innumeri, quos ipſe doctos effecit. Tum ſupradicto Majoragio in tradendis humanioribus litteris ſuffectus fuit in celeberrimo Palatino Mediolanenſi Gymnaſio, quod Clariſſimum Sæculis omnibus reddidit magnum illud Catholicæ Eccleſiæ decus & lumen Divus Auguſtinus, ut omnibus Eruditis notum eſt. Auctor noſter indefeſſus Orationes, Elogia, Inſcriptiones Sepulchrales, aliaque id generis Monumenta eleganter ſcribebat, necnon diligentiſſimè eadem undique conquirebat, ut videre eſt ab his, quæ nos invenimus, & Lectori noſtro in hac Collectione primùm exhibemus. Dum verò in maximæ Bibliothecæ Ambroſianæ evolvendis libris inſudavi, mirum eſt, quot caſu præ manibus mihi venere Codices à Cicerejo noſtro undique Notis MSS. adſperſi, quorum aliquos hîc etiam memorare optimum duximus poſt ejus Opera quæ ſunt:

I. Codex Epiſtolaris, continens etiam quæſtiones multiplici eruditione Græca & Latina refertas, ab Annis MDXL. ad MDLVIIII. ad Viros doctos, inter quos ad Jo. Baptiſtam Ferrarium, Marcum Antonium Majoragium, Joannem Opporinum, Andream Camutium, Miolum Vicecomitem, Stephanum Ferrariom, Guillelmum Poſtellum, Lilium Gregorium Gyrardum, Paulum Manutium, alioſque. MS. ingentis molis extat in Biblioth. Monachorum Ciſtercienſium Sancti Ambroſii Mediolani. Vol. II. in 4. n 73. & 74.
II. Codex alter Epiſtolaris Italico & Latino ſermone conſcriptus ab Anno MDXLVI. ad MDXCIV., ut ſupra innuimus. MS. in 4. juſtæ molis; Autographus eſt in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum.
III. Carmina Latina varia atque erudita leguntur, ſparſim in ſupradictis Codicibus.
IV. De Monumento marmoreo Paulo Manutio Aldi filio, Mediolani faciendo ad Mediolanenſes Oratio, Senatoribus Ludovico Mazenzio, Scipioni Simonettæ, Hieronymo Montio dicata, qui Manutium Mediolanum evocarunt & donis, muneribuſque propriis cumularunt. In fine adſunt Epiſtolæ duæ; una Franciſci Cicerei ad Paulum Manutium, altera Manutii ad Cicerejom. Prior data eſt Mediolani Kal. Septembris MDLXIX., altera ex Oppido Plebis-Sacci VII. Id. Novemb MDLXX. MS. in 4. pagg. 74. in Biblioth. ſupradicta Monachor. Ciſtercienſium. In ipſa Cicerejus ſe dicit Mediolanenſem.
V. Franciſci Cicerei Epiſtola Latina ad Octavianum Ferrarium in laudem Pauli Canobii, atque alia eruditiſſima ad eundem de Studiis propriis pagg. 10. in Biblioth. Marchionum Vicecomitum.
VI. Oratio Funebris Bartholomei Capræ, quæ ſic inſcribitur: „ Anno M. D. LXXXIX XVII. Kalend.
„ Decemb" hoc eſt die Mercurii, qui dies fuit XV.
„ Novemb. hora ferè XVII. aut non multo ſecus,
„ Franciſcus Cicerejus Rhetorum antiquorum in
„ Scholis Palatinis interpres, in Æde Roſæ, quæ-
„ dam de Vita & moribus Viri Clariſſimi, & de
„ Litteris, & Litteratis hominibus optimè meriti
„ Bartholomæi Capræ Mediolanenſis Juriſconſulti in
„ Collegium cooptati, Ticini aliquot menſibus antea
„ mortui, commemoravit Dei auxilio fretus. MS. in 4. pagg. 22. in Biblioth. prædictorum Marchionum Vicecomitum.
VII. Franciſci Cicerei Mediolanenſis Philippus, vel de Iſocratis laudandi ratione, unà cum Epiſtola de eodem Argumento ad Julium Clarum Virum ſummum, & ſingularem. MS. in 4. extat ibidem.
VIII. Oratio in Funere Octaviani Ferrarii, die XIII. Novemb. Anno MDLXXXVII dicta. MS. Codex in 4. etiam hic ſicut & ſupradicti Authographus in eadem Bibliotheca Marchionum Vicecomitum.
IX. In Euripidis Oreſten Commentarius. MS. in Biblioth. Ambroſ. ſign. H. num. 47.
X. Antiquorum Monumentorum Urbis Mediolani ab Alciato prætermiſſorum libri duo: Ad Galeatium Brugoram Senatorem Ampliſſimum. Incipit: „ In
„ Com-

„ Commentariolis hiſce noſtris &c. Definit autem
„ ſic : Hæc Franciſcus Cicerejus ſcribebat ad octo &
„ triginta antiqua Monumenta, emendaturus, im-
„ mutaturus, ſi quid ipſi Galeatio Brugoræ, cui
„ quidquid eſt Operis dicatum vult, aut Octaviano
„ Ferrario, aut Franciſco Petrejo Nigro, aut Lucio
„ Annibali Crucejo, aut aliis doctiſſimis hominibus
„ viſum fuerit. „ Extat MS. pænes Cl. Sitonum, in
Biblioth. Ambroſ. in Regia Pariſienſi, ſicut extabat
etiam apud Jacobum Valerium, de quo ſuo loco.

XI. Franciſci Ciceręi, vulgò Ceſarini, Inſcriptionum antiquarum & Sepulcralium Mediolani, Modoetiæ, & Novocomi Collectanea. MS. pænes eundem JC. Sitonum.

XII. Ejuſdem Satyræ, in quibus de Horatii, & Lucilii verſibus judicium facit ad ornatiſſimum Virum Joannem Gobellinum Philippi Hiſpaniarum Regis à Secretis. MS. Autograph. in 4. pagg. 100. in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

XIII. Terentii Comœdiæ. MS. in fol. in pergameno elegantiſſimus, Sæculo XI. circ. cum variis Notis ad marginem, perquameruditis Franciſci Cicerei; Eſt in Bibliotheca Ambroſiana ſignatus D. num. 79. in fol.

XIV. Præcepta ad Rhetoricam pertinentia Bartholini de Valvaſſoribus de Laude. MS. Sæculi XIV. litteris rubro-nigris in pergamena, cum Notis Franciſci Cicerei, in ſupradicta Bibliotheca Ambroſ. ſign. Q. num. 26.

Iſti cum pluribus aliis MSS atque Codicibus impreſſis empti fuerunt ab Hæredibus Franciſci Cicerei, ære Eminentiſſ. Card. Federici Borromæi, & ferè omnes viſuntur, ſicut innuimus, Notis marginalibus tam Græcis, quàm Latinis Auctoris noſtri manu adſperſi.

Carmen ad eundem Jacobi Critonii Scoti legitur in libro ejuſdem Sfortiæ Brippio nuncopato. *Mediol. 1585. in 4.*

Diſtico etiam ſequenti Laudatur à Joanne Baptiſta Vicecomite in Carm. ejuſdem Mediol. editis Anno eodem.

Cen verè et Cicero Ciceręi nomine reque,
Ille et Franciſcus nomine reque ſimul.

Epiſtola ſatis erudita Andreæ Camutii ad Franciſcum Cicerejum eſt inter Epiſtolas Gudii pag. 118

In Epiſtolis editis Hieronymi Boſſii Ticinenſis leguntur plures ad Auctorem noſtrum, ſicuti & inter illas Pauli Manutii, aliorumque Clariſſimorum Virorum Edit. Conſtantien. 1588.

Sigiſmundus Folianus ad Franciſcum, ejuſque fratrem Cæſarem, quos Viros eruditiſſimos appellat, citatis etiam litteris Cæſaris ad ſe datis, Epiſtolas duas conſcripſit, ſicuti & in altera, quæ eſt VI. libri primi gratulatur Franciſco Eloquentiæ cathedram à Senatu ei commiſſam, atque in XXI. libri quarti Franciſcum conſolatur de morte Annibalis Crucei.

Præter citatos Authores Cicerei meminerunt Moriggia, quo ſcribente Franciſcus jam annos XXX. in Palatinis Scholis Eloquentiam docebat; & Picinellus qui in ſuo Athenæo pag. 207. in duos dividit Viros Franciſcum noſtrum; unum appellans cognomine *Ciceri*, alterum verò *Ceſarinum*; aliique non pauci.

D L X X V I I.

CICEREJUS MARCUS MAPHÆUS.

DE erudito Viro Marco Maphæo Cicerejo Picinellus tam pauca ſcripſit, ut non longè à veritate abeſſe videatur, qui nihil omninò parum illud dixerit, immo ne nomen quidem integrum protulit Maphæum tantum appellans. At nonnulla magno labore quæſita hic & nos dabimus, ſperantes fore, ut aliis fortaſſe plura poſſint occurrere ad doctiſſimi hominis acta illuſtranda. Patrem igitur habuit Franciſcum illum inter celeberrimos ſui ſæculi litteratos Viros merito recenſendum, quem paulò ante debita laudis commendatione ornavimus. Alterum quoque in animo litteris colendo quodammodo parentem ejus illo fœliciorem qui corpus genuit, Lector accipe, Cæſarem videlicet Rovidium non uno nomine illuſtrem, cujus Elogium, cum tempus advenerit, proferemus. Annum Marci Maphæi noſtri poſtremum, atque alia ipſius geſta nos hactenus latent. Verum Eloquentiâ, Poeſi, ac politioribus litteris plurimum eum delectatum fuiſſe evincunt ea, quæ ſcripſit, ſcilicet:

I. Epiſtolarum Volumen Eruditione Latina, & Græca refertum ad varios illuſtres Viros Mediolanenſes, inter quos datæ.
Bartholomæo Capræ aliquot, in quibus multa ad Mediolanenſem Litterariam Hiſtoriam.
Franciſco Cicerejo Patri,
Joanni Mariæ ab Eccleſia,
Joanni Franciſco Pirogallo avunculo, à quo quærit Opera ejuſdem Cæſari Rovidio Præceptori ſuo,
Aliiſque. Annorum MDLXXXI. & ſequentis.
MS. in 4. In Archivo Monachorum S. Ambroſii, Codex olim fuit Joannis Baptiſtæ Blanchinii.

II. Orationes plures, &

III. Carmina Latina.

Extant ad eundem Epiſtolæ nonnullæ Franciſci Patris Annis prædictis MDLXXXI. & MDLXXXII. conſcriptæ, in quibus de ejus Studiis differit; in MS. Epiſtolarum ejuſdem Franciſci in Biblioth. Marchionum Vicecomitum.

De ipſo perpauca ſunt apud Picinellum in Athenæo pag. 406.

D L X X V I I I.

CIGNARDUS JOSEPH MARIA.

ERuditionem Joſephi Mariæ Cignardi circa medium proximè elapſum ſæculum in hac Mediolanenſi Urbe, quæ ipſi natale ſolum fuerat, præcipuè in hiſtorica facultate illuſtrem cenſuit Ordo Servorum Deiparæ Virginis, cui ille nomen dederat; nam ejus doctrinâ perſpectâ ad conſcribendos Religionis Annales electus fuit. Sacræ quoque Theologiæ Magiſterio meruit decorari, atque ut non tantum Alumnis Inſtituti ſui prodeſſet, Oratoriam facultatem non paucos annos in Palatino Gymnaſio, Senatus conſulto ad eam Cathedram evectus, docuit. Plures Eloquentiæ laude præſtantes Viros diſcipulos habuit, inter quos Petrum Antonium Arnaldum, qui Diſſertationem inferius memorandam à Cignardo compoſitam publicè habuit. Deſideratus eſt præſtantiſſimus Profeſſor Mediolani menſe Octobri, Anno redemptæ humanitatis MDCLXII.

Habemus illius, quas hîc promimus, lucubrationes:

I. Riſtretto della Vita dell' Arciducheſſa d'Auſtria Anna Giuliana Gonzaga del Terz' Ordine de Servi di Maria Vergine. *Milano, per Filippo Ghiſolfi, 1652. in 8.*

II. Fauſtum optatæ Pacis augurium, Diſſertatio Parænetica. *Mediolani, ex Typobraphia Philippi Ghiſulphi in 4.* Hanc habuit Petrus Antonius Arnaldus coram Senatu Excellentiſſimo, ſub diſciplina doctiſſimi Patris Cignardi Præceptoris ſui in memorato Gymnaſio Palatino.

III. Proluſiones variæ. MS. in fol. pænes Suos.
Ex Schedis Mazzuchellianis.

D L X X I X.

CIGNARDUS JULIUS.

NOn parum debet Nobiliſſimum hujus Urbis Juriſconſultorum Collegium Julio Cignardo Joannis Ambroſii filio ob Collectionem inferiùs memorandam. Huic eidem Collegio, Laureâ utriuſque Juris perceptâ, adſcriptus fuit Anno MDXCIV. Patruelem habuit Ferrantem Patriæ Decurionem, & Magiſtratus Ducalium Redditiuum, quos dicimus Ordinarios, Quæſtorem. Obiit autem Julius noſter Anno MDCXXXIX.

Opus verò illius hoc eſt:

I. Privilegia pro Ampliſſimo Juriſconſultorum Comitum, & Equitum Mediolanenſium Collegio. Illud nuncupavit eidem Collegio Epiſtolâ datâ Idibus Auguſti MDCXXI. *Mediol. ſine Typog. in fol.*
De ipſo Sitonus pag. 177. art. 732., & Mazzuchellus in Schedis.

DLXXX.

DLXXX.

CINQUANTA BENEDICTUS.

BEnedictus Cinquanta Mediolanenſis Ordinis Minorum Obſervantium Alumnus, eruditionis, & morum laude clariſſimus, plura ſuſtinuit primi gradus munera; nam fuit electus in Miniſtrum Provincialem Mediolani in Conventu Sanctæ Mariæ Pacis die XX. menſis Maji Anno MDCXVII., & in Capitulo generali ſexageſimo ſexto in Conventu Sancti Franciſci Salmaticenſis Civitatis in Hiſpania die II. Junii Anno MDXVIII. habito, ob ejus præclara merita in Diffinitorem generalem Ciſmontanæ Familiæ cooptatus fuit. Hic ſummâ induſtriâ, ſolertiâ, magniſque expenſis, Templum, & Cœnobium ſupradicti Conventus Sanctæ Mariæ Pacis egregiè reſtituit, auxit, & ornavit. Imaginem B. Virginis Filium humiliter ſupplicantis, ut bellis attrito ſtatui Mediolanenſi, optatam Pacem, veſte ubique hoc nomine *Pax*, *Pax* grata varietate conſperſa impertiret, quam Beatus Amadeus devotiſſimè in pariete pingi curavit, & quæ per multos annos ponè Iconem Chori delituit, ad Altare majus auro ornatam transferri mandavit, in magnam Civium conſolationem, editis per eamdem plurimis Miraculis.

Inter Ordinis ſui curas non modicas litterarum, quas optimè ſemper coluerat memor, plurima elucubravit, quæ hic proferimus.

I. Lo Specchio de' Prelati. *Milano, per il Malateſta*, 1528. & 1670. *in* 4.
II. Le Quarant' Ore, Sermoni XL. per il Santiſſimo. *Milano, per il Ghiſolfo*. 1632. *in* 4.
III. Idilj della Paſſione in verſi ſciolti, *in* 8.
IV. Il Ricco Epulone, Tragedia ſpirituale.
V. S. Agneſe, Tragedia ſpirituale in rima. *Milano, per il Malateſta*. 1634. *in* 12.
VI La Pace, Rappreſentazione ſpirituale.
VII. La Maddalena, Rappreſentazione ſpirituale. *Ivi, per il Malateſta*. 1616. *in* 12.
VIII. La Reſurrezione di Criſto, Rappreſentazione in verſi ſciolti. *Ivi, per il Como*. 1617. *in* 12.
IX. Il Fariſeo, ed il Pubblicano, Rappreſentazione ſpirituale in rima. *Ivi, per il Marelli*. 1634 *in* 12.
X. Il Figliuolo Prodigo, Rappreſentazione morale in verſi ſciolti. *Ivi, per il Malateſta*. 1633. *in* 12.
XI. La Natività del Signore, come ſopra. *Ivi, per il Cantoni*. 1628. *in* 12.
XII. La Peſte dell' Anno MDCXXX. Tragedia in verſi ſciolti. *Ivi, per il Malateſta*. 1632. *in* 12.
Laudatur à VVadingo in Cathalogo Scipt. Ord. Minor. litt. B. pag. 50. in Chronol. Seraph. ad Annum MDCXVIII. pag. 550., & à Picinello in Athenæo pag. 80.

DLXXXI.

De CIRNIANO VILLANUS.

PRudentiſſimos illos inter Viros, quorum potiſſimum ſtudio, atque labore reſtituta eſt Mediolanenſis Urbs poſt celeberrimum Friderici I. excidium, non infimum ſibi vindicavit locum Villanus de Cirniano. Sed non ædificiorum tantummodo curam geſſerunt Cives illi de Patria optimè meriti, verum etiam ſaluberrimis legibus conditis reſurgentem Urbem ornarunt, ut ad priſtinos lares reverſa populi multitudo vetuſtam Inſubrem gloriam bonis moribus redderet. Latæ ſunt leges illæ Anno MCCLXIV. Non invidebimus poſteritati Villanum noſtrum licet nomine tantum notum, non mediocri enim prudentia præditum fuiſſe evincunt ea quæ cum Collegis à nobis vel jam laudatis, vel laudandis vulgavit, ſcilicet:

I. Statuta Reipublicæ Mediolanenſis Anno MCCLXIV. publicata.
Ex Corio, & Collect. Comitis Octavii Archinti.

DLXXXII.

CISNUSCULUS FRANCISCUS ANTONIUS.

FAmiliam hanc quandoque reperio ſcriptam Cernuſculam, Ciſnuſculam, & hodie forſan corruptè Cernuſcam. Franciſcus autem Antonius Ciſnuſculus Signorini, & Blancæ Confalonieriæ conjugum proles, Clericis Regularibus in Congregatione Sancti Pauli Decollati ſe annumerari enixè cum poſtulaſſet, ob ſpectatam morum probitatem, atque ad optimas quaſque artes proclivem indolem voti ſui compos effici meruit. In ea Vir integerrimus plures vixit annos, humanaſque litteras magna cum doctrinæ laude adoleſcentes in Arcimboldiis Scholis edocuit. Collegium Modoëtienſe aliquando rexit non ſine commendatione. Ibi etiam, & in Patria multa ad ſpiritualem Chriſtifidelium utilitatem effecit. Vixit ad annum ætatis ſuæ LXVIII. Salutis autem noſtræ MDCCXV. Avum habuit Bernardum, cujus Sepulchro in Eccleſia Parochiali Sancti Joannis Baptiſtæ loci Ciſnuſculi Lombardoni, Plebis Miſſaliæ, Ducatus Mediolani, in ſacello Sancti Bernardini additis teſſeris gentilitiis Ciſnuſculæ Gentis, ac Vertuæ ob memoriam Octaviæ ejuſdem Bernardi conjugis, hæc impoſita eſt Inſcriptio:

BERNARDVS CISNVSCVLVS
LVDOVICO PATRI
ALOYSIO ET HIERONYMO FRATRIBVS
SIBI FILIIS ET POSTERIS SVIS VIVENS
HOC SEPVLCHRVM PARAVIT
ANNO MDCXIII.

Cæterum Franciſcus Antonius hæc ſcripſit, atque edidit:

I. De præparatione animi ad præcipua Chriſti, & Deiparæ Feſta.
II. Giardinetto fiorito, e delicioſo aperto all' anime divote. *Milano, per Giuſeppe Malateſta*, 1713. *in* 12. *quarta edizione*.
Hæc à Suis.

DLXXXIII.

CISNUSCULUS PASINUS.

VEtuſtatem Ciſnuſculæ, ſive Cernuſculæ Gentis (utroque enim modo cognomen hujus Familiæ pronunciant Mediolanenſium antiquitatum Collectores) non modicum ornat Paſinus eo ſanguine genitus. Hic enim tanti habitus eſt à Joanne Vicecomite, qui utrumque Imperium, ſacrum videlicet, atque laicale Mediolani exercuit Archiepiſcopus, & Princeps, ut ipſum cum prudentiſſimis aliis Viris elegerit ad augendas, corrigendas, & in lucem emittendas Juris Municipalis hujuſce Urbis leges, quibus condendis Anno MCCCXLVIII. alii non inferioris doctrinæ Homines Luchini Vicecomitis juſſu inſudaverant.

Hujus igitur habemus:

I. Statuta Mediolanenſium, ut ſupra compoſita, ab eo cum XII. aliis aucta, correcta, & edita Anno MCCCLI. approbante Joanne Vicecomite Archiepiſcopo, ac Principe.
Ex Corio, & Collectione Comitis Octavii Archinti.

DLXXXIV.

CITTADINUS FRANCISCUS.

ALoyſius Cittadinus nobilis Mediolanenſis ex Franciſca Commenduna conjuge Franciſcum ſuſcepit, qui ad divina Miniſteria convertens animum,

clericalem ſuſcepit habitum, cumque ſacra, atque profana eruditione plurimum ſulgeret Romam ſe conferre ſtatuit, ubi Pontificis exiſtimationem adeptus Utriuſque Signaturæ Referendarius meruit renunciari. Eo in munere majora dedit ſuæ virtutis indicia, quorum merito dignus viſus eſt, qui Hieronymo Machabæo in Caſtrenſis Eccleſiæ Præſulatu ſufficeretur Anno MDLXVIII. die XIX. menſis Novembris. Eam dignitatem obtinuit ad Annum uſque MDLXXXI, quo ſpontè Epiſcopatui ceſſit ſedenre in Apoſtolica Cathedra Gregorio XIII. Friderico Borromæo Cardinali Archiepiſcopo charus inter primos fuit, cujus etiam mandato non ſemel Epiſcopalia munera in hac Archidiœceſi exercuit. Inter hæc recenſetur Dedicatio Eccleſiæ Monialium Sancti Antonii Patavini hujus Urbis, qua de re meminit Inſcriptio ibidem adhuc conſpicua his verbis:

ECCLESIA HAEC
SVB TITVLO VISITATIONIS B. V. M.
AC S. ANTONII DE PADVA
A REVERENDISS. D. D.
FRANCISCO EPISCOPO CITTADINO
ILLVSTRISS. AC REVERENDISS. D. D.
FEDERICI BORROMAEI
S. R. E. CARDINALIS AMPLISSIMI
AC S. MEDIOLANEN. ARCHIEP.
CONCESSIONE CONSECRATA EST
DIE PRIMO SEPTEMBRIS MDCI.

Hujus Viri laudes Carmine cecinit Joannes Matthæus Toſcanus, quod legitur in Tom IX. pag. 346. Carm. Illuſt. Poetar. Illud eſt hujuſmodi:

Ad Franciſcum Cittadinum Caſtrenſem Epiſcopum.

Tune etiam Præſul, dudum qui noſtra Thalia
Hæſit, at an doctus, an vocitare pius:
Tene putas noſtris intextum vivere chartis
Poſſe? quis huic Muſæ plus tribuiſſe queat?
Quæ Lethes ſi funereas perrumpere leges
Poſſit, & à longa poſteritate legi;
Non tunc ingenio vivent tua nomina noſtro,
Sed genio vivent Carmina noſtra tuo.

Superſunt laudatiſſimi Præſulis:

I. Epiſtolæ plures de graviſſimis Eccleſiæ Mediolanenſis negotiis ad Cardinalem Federicum Borromæum; ex quibus integrum Volumen confici poſſet. Extant inter Epiſtolas MS. ad eundem Cardinalem datas in Bibliotheca Ambroſiana.
Extant ad eundem Epigrammata plura Camilli de Advocatis inter Carmina Ignatii Albani.
Mentio ejuſdem occurrit in Siton pag. 131. art. 553. & Ughell. Ital. Sacr. Tom. I. in Epiſc. Caſtrenſibus.

DLXXXV.

CITTADINUS HIERONYMUS.

QUantam promeruerit laudem præſtantiſſimus Vates idemque nobiliſſimus Hieronymus Cittadinus Mediolanenſis, Vincentii, atque Suſannæ Pecchiæ conjugum filios, vel ex uno argumento intelligere Lectores poſſunt; quod ſcilicet à celeberrimo Ludovico Arioſto Italicæ Poeſis gloriâ commendari meruerit in Opere illo æternitate digno, cui titulus: *Il Furioſo*, Cant. XLVI. Octava XIV. ubi hæc ad Hieronymi noſtri perpetuum decus leguntur;

„ Ecco altri due Aleſſandri in quel drappello;
„ Da gli Orologi l'un, l'altro il Guarino.
„ Ecco Mario d'Olvito, ecco il flagello
„ De' Principi il Divin Pietro Aretino.
„ Due Girolami veggo; l'uno è quello
„ Di Veritade, e l'altro il Cittadino.
„ Veggo il Mainardo, veggo il Leoniceno,
„ Il Panizzato, e Celio, e il Teocreno.

Non enim infimi momenti laus eſt habenda, quæ à laudatiſſimo Viro profertur. Sed plura addere lubet, quæ doctrinam illius, & merita poſteritati teſtentur. Nam præter Arioſtum, Clariſſimum Cardinalem Petrum Bembum ſumma fuiſſe cum Cittadino amicitiæ conſuetudine junctum, evincunt Epiſtolæ litteratiſſimi Purpurati ad ipſum familiariter ſcriptæ, quas enunciat Joannes Donatus Cittadinus Vaticanæ Baſilicæ Canonicus Scriptoris noſtri conſanguineus in Nuncupatoria præfixa Italicis ejus Carminibus infra recenſendis. Fratrem etiam habuit Hieronymus Paulum legum ſcientia illuſtrem, quem mox debita laude proſequemur. Non ſine ſtomacho interim ſuccenſere cogimur Picinello, qui (ut alios taceam Viros præſtantiſſimos) neque verbum de Poëta optimo, totque nominibus ſuſpiciendo fecit in Athenæo ſuo; in quod plurimos vel muſicâ tantum arte celebres, vel minoribus encomiis dignos congeſſit. Qua de cauſa id evenerit, ut verum fateamur, ignoramus.

Liber ſequens eſt:

I. Rime del Signor Girolamo Cittadini Gentiluomo Milaneſe. *Milano, per Gio: Battiſta Cerri*, 1528. *in* 12.
Opus hoc edidit præfatus Joannes Donatus Cittadinus Vaticanæ Baſilicæ Canonicus, illudque dicavit Cardinali Sancti Angeli.
II. Epigramma Italicum vulgo Sonetto; extat in libro, cui titulus: Riſo di Democrito, e pianto d'Eraclito d'Antonio Fregoſo. *Milano, per il Zarotti*, 1515. *in* 4.
In laudem etiam ejuſdem plura ſcripſit Epigrammata coævus, & concivis Lancinus Curtius, & habentur in lib. XII. Epigr. ipſius editionis Mediol. anni 1521. pagg. 25. & 30. atque in lib. XVIII. pag. 104.

DLXXXVI.

CITTADINUS PAULUS.

PRoximè commendato Hieronymo Cittadino, ut ſanguine, ita etiam doctrinâ Germanus ejus Paulus nunc attexendus prodit. Quemadmodum autem ille Muſarum ſtudiis oblectatus Apollinis promeruit adoreas, ſic iſte Juris tam Cæſarei, quàm Pontificii ſanctiones tam diligenti contentione percurrit, ut Laureæ honore exornatus in nobiliſſimum Cœtum Juriſperitorum Mediolanenſium Anno à partu Virgineo MCCCCXCVIII. magno cum plauſu fuerit cooptatus. Neque ſolum inter Italiæ terminos eruditionis ejus ſplendor contineri potuit, ſed in exteras quoque gentes radios diffudit; etenim circa ſæcularem Annum MD. ob doctrinæ ſuæ famam magna mercede conductus eſt, ut in Friburgenſis Urbis Academia Legum Interpretem ageret. Id ille non paucos annos ingenti cum nominis ſui exiſtimatione, atque auditorum progreſſu munus exercuit à Maximiliano Auguſto inter primos dilectus, & honoribus auctus. Sed cum diutius deſiderio ſui Patriam torqueri pati nequiret, è Germania in Italiam regredi ſtatuit, atque cùm rediiſſet, tanti habitus fuit, ut ſub geminis Hippolytis Eſtenſibus patruo ſcilicet, ac nepote Mediolanenſis Eccleſiæ Archiepiſcopis Judex appellationum totius Provinciæ in Eccleſiaſtico Foro ſederit ad Annum uſque MDXXV. quo inter mortales eſſe deſiit.

Ingenii ejus monumentum eſt:

I. Tractatus de Jure patronatus. Prima editio ſic inſcribitur: „ In Inclyta Civitate Friburgenſi compoſitus, „ & editus ad Maximilianum Romanorum Regem; & ita deſinit: „ Explicit Tractatus de Jure patronatus
„ per

„ per me Paulum de Citadinis J. U D de Mediolano, „ & Juris Civilis Ordinarium in Friburgenſi Univerſi- „ tate Briſgaudiæ compoſitus Anno MDIII. in Feſto „ XIm. Virginum Martyrum; in fol. max. cum ſolo „ Typographi monogrammate I G. S. In eodem Codice adſunt tria Epigrammata latina, unum ſcilicet Pauli noſtri, alterum Jacobi Vinphilingis Theologi Licentiati, & ſequens Jacobi Locher Philomuſi

Jura patronatus quæ ſint ſi Lector ad unguem
Noſſe cupis, Libro hoc tu duce gnarus eris.
Quæ prius innumeris ſinuoſa volumina chartis
Complectebantur, hic Liber unus habet.
Multa igitur debet Clerus, Plebeia turba,
Et Procerum cœtus Paule docte tibi.

Extat altera editio *Lugduni*, 1571. Impreſſus eſt denuo Tractatus ipſe cum Roccho de Curte Papienſi, & Jo. Nicolai. *Venetiis*, 1588. *in fol.* & iterum cum Cardinali Simonetta. *Ibid. apud Scottum*, 1607. *in fol.*

II. Carmen latinum extat in ſupradicta prima editione ſui Operis, ut innuimus.

III. Epiſtolæ plures ad Cardinalem Federicum Borromæum, Anno MDIC. extant in Collectione Ambroſiana.

Plures ad eum latinas dedit Epiſtolas Joannes Petrus Vicecomes, atque illas, cum opportunitas dabitur, indicabimus.

Summis eum efferunt laudibus Marcus Mantua in Vitis JConſ. apud Panzirolum pag. 486. Jo. Jacob. Friſius in Biblioth. Morig. lib 3. cap. 1. Sitonus pag. 75. art. 326. & Picinellus in Athenæo pag. 449.

DLXXXVII.

CIVEGNA JOANNES BAPTISTA.

JOannem Baptiſtam Civegnam Mediolanenſem honeſtiſſimorum natalium ſplendor, & non contemnendæ eruditionis decus apud poſteritatis memoriam plurimum ſpectabilem efficiunt. Prædicatorum Ordini aggregatus inter Alumnos Ducalis Cœnobii Sanctæ Mariæ Gratiarum recenſitus fuit. Adeò in ſtudiis tam Philoſophicis, quàm Theologicis profecit, ut poſtremæ hujus Scientiæ Quæſtiones diu ex Cathedra profeſſoribus Inſtituti ſui tradiderit, demandato etiam ſibi ſtudiorum ipſorum regentis munere. Sodalibus quoque ſuis aliquando in ipſo Conventu Prior datus ita ſe geſſit, ut ad majora gradatim aſcendere meruerit. Etenim primùm in Patria, tùm in Veneta Urbe, poſtremò autem Ferrariæ ſacræ Inquiſitionis Tribunal ad extremum uſque ſpiritum maxima cum ſollicitudine, raræque prudentiæ commendatione rexiſſe traditur. Eâ quoque facundiâ fuit, ut pluries non ſine magna audientium admiratione è ſuggeſtu ſacros habuerit Sermones ad populum.

Id indicant:

I. Orationes variæ elegantes à mox proferendis Auctoribus relatæ, à quibus tamen diſcere non potui utrum editæ ſint in lucem, vel inter Anecdota deliteſcant.

Laudatur à Moriggia Nobil. Mediol. lib. III. cap. 29. à Quetif, & Eccard in Scriptor. Ord. Prædic. Tom. II. pag. 755. advertentibus de eo ſilere Rovettam, & à Picinello in Athenæo pag. 277.

DLXXXVIII.

CIVELLUS, ſive CLAVELLUS FRANCISCUS.

IN Oppido Canturii Ducatus Mediolanenſis parentibus Stephano, & Paula Tantia in lucem editus eſt Franciſcus Civellus, ſive, ut alii ſcribunt, Clavellus. Acta ejus, & parentes ignoravit Picinellus, quamvis multa haurire poſſet ex Operibus infra laudandis. Genitores ipſius novimus ex Carmine, quod inter verſus ejuſdem reperitur pag. 53. eoque filius amariſſimis Manibus parentavit. Neque parum eorum debebat ſollicitudini Franciſcus, nam illius indolem in Collegio Romano, quod Germanicum appellatur, Philoſophicis, & Humanioribus litteris excolendum curaverant. Inde reverſus in Patriam, cum jam clericalem habitum ſuſcepiſſet, atque Sacerdotali dignitate inſignitus eſſet, ob perſpectam doctrinæ laudem Præfectus fuit Eccleſiæ Præpoſiturali Cuciagi, quod indicat gemino Epigrammate in laudem Sanctorum Protaſii, ac Gervaſii Martyrum ejuſdem Templi Præſidum conſcripto, atque inter ejus Carmina inſerto pagg. 55. & 90. itemque ex Ruffini Fontaneti altero Epigrammate, quod paulo poſt citabimus. Non modicam interea laudem Clavellum promereri omnes fatebuntur ex eo, quod Sancti Caroli Borromæi temporibus ad animarum curationem aſſumptus fuerit. Juvat hic exſcribere è Mazzuchellianis Schedis ſequentia: „ Franciſcus Clavellius ob egregios labores, „ quibus Patriæ Mediolanenſi Eccleſiæ diu multum- „ que inſerviit, à D. Carolo Borromæo Cuciagi Præ- „ poſitus creatus fuit. Erat in eo quidquid gerendæ „ animarum curæ neceſſarium eſt: probitas nimirum „ ac Scientia, eaque maximè, quæ de moribus agit. Quantum autem Poëtica facultate excelluerit Auctor noſter

Hæc ſatis oſtendunt, quæ vulgavit:

I. Carminum libri VI. in quibus hæc continentur:
II. Lyricorum libri II.
III. Hendecaſyllaborum liber I.
IV. Elegiarum libri II.
V. Epigrammatum liber I. Omnia uno Volumine. *Mediol.* 1579. ex Picinello, & denuo 1583. atque poſtremo ibid. *in Typographia Jo Baptiſtæ Sirtæ*, 1588. in 8. dicatum eſt Opus Cardinali Ptolomæo Gallio.
VI. Carmen ad Franciſcum Alciatum Cardinalem, &
VII. Alterum ad Horatium Archinium JC. in ortu Cometæ. *Mediol. apud Pontium*, 1588. in 4.

In ſupracitato libro Epigrammatum legitur Carmen Ruffini Fontaneti Canonici, & Theologi ad Franciſcum Clavellium Cuciagi Præpoſitum.

Laudatur Clavellius ab Hieronymo Pico Mirandulæ Domino, & Concordiæ Comite, ab Joanne Marco Fanniano, à Bernardino Baldino, à Moriggia Nobil. Mediol. lib. III. cap. I. & demum à Picinello in Athenæo pag 209.

A S. CLAUDIA. V. De COMITIBUS JOSEPH.

DLXXXIX.

De CLERICIS JACOBUS ANTONIUS.

MEdicæ facultatis cultores plurimos poſterorum memoriâ dignos in hac Inſubrum Metropoli floruiſſe, facilè cognoſcet quicumque Bartholomæi Curtii Mediolanenſis Phyſici, Scriptoriſque clariſſimi Opus à nobis ſæpe citatum perlegerit, in quod diligentiſſimo labore eorum omnium monumenta congeſſit, qui hujuſmodi proficuæ Artis profeſſores excelluere, vel aliquid in ægrorum gratiam litteris tradiderunt. Locum inter hos non infimum obtinet Jacobus Antonius Clerici Matthæi filius, qui ſub finem Sæculi XVI. Medicinam magna cum eruditionis exiſtimatione cœpit exercere. Infirmis opem ſedulus tulit toto vitæ ſuæ ſpatio ad annum uſque MDCXXII. quem illi extremum fuiſſe ex adnotationibus quibuſdam Archilei Carcani Junioris hauſit citatus Curtius. Inde quoque novimus obitum illius incidiſſe in diem XXVII. Octobris.

Hujus Auctoris plura diverſis de Argumentis ſcripta Opera, quæ periere, innuit prælaudatus Curtius, ex his tamen unum tantùm profert, cujus titulum ſic ex Opere ipſo à nobis inſpecto reſtituendum ducimus:

I. Jacobi Antonii Clerici Mediolanenſis Medici Judicium de Syntomatibus conſequentibus ad aſſumptionem herbæ cujuſdam, qua Indi, Turcomanni, & Paraguajenſes utuntur. MS. in fol. ſign. R. num. 106. in Biblioth. Ambroſiana.

II. Conſulta Medica MSS. Vol. II in fol. aſſerit inter alia periiſſe Archileus Carcanus Junior in ſuis Schedis.

Laudatur a præfato Curtio in libro de Script. Medicis Mediol. pag. 173.

DXC.

D X C.

De CLERICIS JOANNES FRANCISCUS.

QUantum laudis ſibi comparaverit Joannes Franciſcus Clerici Mediolanenſis Lazari filius facili negotio agnoſcent omnes bonarum artium amatores, cum noverint eundem nedum Poëſis ornamentis clarum fuiſſe, verum etiam Aſtrorum motus diligentiſſimè inveſtigaſſe. Parva tamen hæc ſunt, ſi quis penſaverit Juriſprudentiam, & in cauſis dicundis peritiam, & Philoſophicarum artium doctrinam, quibus omnibus inter eruditos ætatis ſuæ primas obtinuit. In pluribus Eruditorum cœtibus, præter Cauſidicorum hujus Urbis Collegium, locum promeruit, præcipuè verò inter Academicos Ardentes, ubi ſæpe poëticos ingenii ſui fœtus in medium protulit. Floruit Sæculo XVI. vergente, ac ſubſequentis initio.

Multa ſcripſit, quæ partim vulgata ſunt, partim adhuc anecdota deliteſcunt, eaque profero:

I. Typus figuræ Cœli in obſervatione Cometæ. In hoc Volumine agit Scriptor de Cometarum generatione, de Conjecturis ex luminum deliquiis, de Prædictionibus ex Cometis. Occaſionem ſcribendi ſumpſit ex Cometa, quæ Anno MDCXVIII. apparuit. Editum Volumen in 4. aſſerit Picinellus, at locum, impreſſorem, annumque non prodit. Dicatum aſſerit Duci Feriæ Mediolanenſis Ducatus Produci.

II. Sopra l'Incarnazione, e Natività di noſtro Signor Gesù Criſto: Poema ſciolto. Opus eſt prælo paratum cum Indice generali; dicatum Joanni Paulo Fortiguerræ Lucenſi Patritio. Servatur MS in fol. ſignatum num. 115. in Biblioth. Monaſterii Sancti Ambroſii Ordinis Ciſtercienſium Mediolani.

III. Plura Carmina Italica, vulgo Madrigali, de eodem argumento. Extant in citato Codice.

IV. Alia Carmina plura Italica in libro, cui tit. Componimenti di diverſi per il Dottoramento in ambe le Leggi di Gio: Franceſco Sorbellone. *Pavia*, 1599 *in* 12.

V. Alia in libro inſcripto: Poeſie Italiane, e Latine di diverſi nella partenza dell'illuſtriſſimo Sig. Zaccaria Sagredo Podeſtà di Verona. *Ivi*, 1618. in 4.

VI. Carmina Italica duodecim: extant in Collectione Joannis Baptiſtæ Foſſati pro Laurea Jo. Baptiſtæ Vicecomitis. *Mediol. apud Paganellum*, 1608. *in* 8

De ipſo, tametſi paucis admodum verbis, agit Picinellus in Athenæo pag. 299.

D X C I.

De CLERICIS JOANNES PAULUS.

JOannes Paulus de Clericis Mediolanenſis Joannis Antonii Cæſarei Comitis Palatini, ut ex Diplomate Caroli IV. Imp. anni MCCCLVIII. Filius, ſacrarum Cæremoniarum, ac Rituum peritiâ celeberrimus, Sancti Cardinalis, & Archiepiſcopi Caroli Borromæi temporibus floruit. Aliquot annos in Eccleſia Metropolitana Magiſtri Cæremoniarum munere functus, in Generalem Præpoſitum Congregationis Oblatorum electus eſt. Tum in Baſilica Nazariana Canonicatu potitus, cùm illum Antonio de Clericis ſuo ex Camillo fratre nepoti Theologo, Philoſopho, & Rhetori præcellenti reſignaſſet, vivere deſiit in primis annis Sæculi proximè tranſacti.

Scripſit:

I. Epiſtolas plures ad Sanctum Carolum, quæ MSS. ſervantur in Biblioth. Ambroſ.

II. Adnotationes plures ad Eccleſiaſticam Eruditionem pertinentes, quarum aliquas apud ſe fuiſſe teſtatur Puricellus in Monum. Baſil. Ambroſ. num. 207. ubi ipſum pluribus laudat.

Ejus meminit Raphaël Monera in Tumul. illuſtrat. S. Satyri pag. 387.

Ipſius, uti Præfecti Cæremoniarum Templi Maximi ſub Anno MDXCIV. meminit Boſca de Pontificatu Gaſparis Vicecomitis pag. 122. necnon Sitonus in ſuis Schedis.

D X C I I.

A CLUSIO JOSEPH MARIA.

IN religioſiſſimo Capuccinorum Ordine, cui adſcriptus fuerat, Joſeph Maria à Cluſio Mediolanenſis, piiſſimis eluxit moribus, vitæque innocentia. Harum virtutum merito à Divino Spiritu ad animarum lucra peculiari quodam monitu vocatus, Apoſtolicum munus ſuſcepit. Neque Mediolanenſis tantum Ducatus limitibus contineri potuit hominis zelus, ſed ad alias etiam Urbes regioneſque ſe extendit, & ubicumque acerrimum vitiis bellum indicens, maximo cum populorum proventu, ad meliorem frugem plurimos reducebat. Ad præclariſſimum hoc Officium ipſe ſe inſtruxerat ſacris diligenter vacans ſtudiis, & Sanctorum Patrum opera ſedulò pervolutans. Obiit Vir doctiſſimus Novocomi Anno MDCCXXVI. ætatis ſuæ circa LX. Religionis XLII. mirificèque eum commendant pii, docti, & cordati viri à vitæ ſanctimoniâ, ab eruditione præclarâ, & ab ingenti gratiâ cœlitus illi inditâ, quibus apud poſteros ſui deſiderium reliquit.

Viri pietatem ſimul atque doctrinam teſtantur:

I. Lode Spirituale ſopra la Confeſſione, e Santiſſimo Sagramento, con un Compendio della Dottrina Criſtiana, ed altre opere di divozione. *Milano, per Domenico Bellagatta*, 1713. *in* 8.

II. Condotta Diurna per le Anime illuminate nell' Appoſtolica Miſſione. *Milano, per lo ſteſſo*, 1713. *in* 8. con altre Riſleſſioni ſopra il peccato ec.

III. Ponderazioni ſopra il gran peſo delle colpe leggiere per le Anime illuminate nell' Appoſtolica Miſſione, e Metodo d'eſaminare la coſcienza, per ben fare una Confeſſione generale *Milano, per lo ſteſſo*, 1714 *in* 8.

IV. Plura ad Exercitia Spiritualia decem dierum ſpectantia MSS. apud Suos.

V. Plura Volumina ad Sacras Conciones pertinentia. MSS. ibidem.

Ex Biblioth. Script. Ordinis Capuccinorum.

D X C I I I.

CŒLESTINUS IV.

CAſtillionææ Familiæ, cujus plurimos commendavimus Eruditos, haud multo ante, ſummum decus extitit, & ornamentum omni humano faſtigio majus Galfridus, ſeu Gaufridus, vel Goſridus Joannis armorum Ducis, & Caſſandræ Cribellæ Urbani III. Summi Pontificis (quem ubi opportunitas dabitur laudaturi ſumus) Sororis jugalium filius. Hic clericalem indutus habitum ſub Sancto Galdino Ambroſianæ Eccleſiæ Præſule laudatiſſimo, & S. R. E. Cardinali, ſeveriori morum diſciplina inſtitutus eſt. Tale præbuit in minoribus officiis pietatis, & doctrinæ ſpecimen, ut ad Baſilicæ Metropolitanæ Archipresbyteratum aſſumi meruerit, & Cancellarii Archiepiſcopalis dignitate dignus habitus fuerit. Patrui ſui Urbani Pontificis munificentiam, qui eidem Ambroſianas Inſulas offerebat, modeſtè recuſavit; eoque defuncto, ut Deo liberius inſerviret, in Altacumbæ Monaſterio in Alpibus ſito, Ciſtercienſium Inſtituto ſe addixit; ibique diu commoratus eſt ſacris ſemper intentus ſtudiis, piiſſimiſque laboribus ſe exercens. Hominis famâ permotus, quæ longè latèque percrebuerat, inde ipſum eduxit Gregorius hujus nominis IX Pontifex Maximus, & Anno MCCXXVII. Romam accitum, Presbyterum Cardinalem tituli Sancti Marci Autumnalibus Temporibus renunciavit. Ex eo titulo tranſtulit Gaufridum ipſe Pontifex ad Sabinenſis Eccleſiæ Epiſcopatum. Ejuſdem Gregorii nomine ad Fridericum II. Auguſtum Legationem ſuſcepit, tum Apoſtolici Legati munere in Hetruria, atque Gallia Ciſalpina functus eſt. Talem apud univerſos Collegas ſuos optimè geſtis famam acquiſiverat, ut cùm

Gre-

Gregorius fato ceſſiſſet, ſummi Pontificatus honorem Anno MCCXLI. ipſi detulerint libentiſſimè IX. Kal. Octobris, aſſumpto Cœleſtini IV. nomine. Sed (oh! fallaces hominum ſpes. oh! mortis invidiam) Coronâ A nondum ſusceptâ decimo ſeptimo ab electione tranſacto die terris ſublatus eſt, atque in Vaticana Baſilica conditus fuit VIII. Id. Octobris cum hac Inſcriptione:

D. O. M.

COELESTINO IV. CASTILLIONAEO MEDIOLANEN.
PONT. OPT. MAX.
PRVDENTIA DOCTRINA ELOQVENTIA
MORVM GRAVITATE VITAEQVE INTEGRITATE
INSIGNI
QVI CVM MVLTIS LEGATIONIBVS SVB GREGORIO IX.
EGREGIAM PRO S. R. E. OPERAM NAVASSET
SVMMO TOTIVS REIPVB. CHRISTIANAE GAVDIO
CARDINALIVM OMNIVM SVFFRAGIIS
PONT. MAX. PRONVNTIATVS EST
SED CONCEPTAM EX EIVS PONTIFICATV LAETITIAM
IMPORTVNA MORS PVBLICO MOERORE
DESIDERIVMQVE MOX IMMVTAVIT
OBIIT VIII. IDVS OCTOBRIS
ANNO SALVTIS MCCXLI.

Vir fuit, ut Alphonſi Ciacconii verbis otamur, vitâ integer, doctrinâ inſignis, & plurimâ ſcientiâ ornatus. Dumque adhuc in Altæcumbæ Monaſterio degeret, ſcripſit:

I. Epiſtolam ad Sanctum Adamum Abbatem Mailroſenſem, & poſtea Epiſcopum Cathanenſium in Scotia, qua ei gratias reddit, quod Eccleſiaſticam dignitatem egregiè propugnaſſet.
De hac agit Thomas Dempſterus in Hiſt. Eccl. Scotor. Verbo Adam.
II. Epiſtolas varias, &
III. Pias, doctaſque Orationes, quæ laudantur à Scriptoribus infra recenſendis.
De eo, ejuſque Bulla data Alexandro II. Scotorum Regi, qua ipſum commendat ob inſigniter vindicatam Eccleſiam contra Auctores Martyrii Beati Adami Epiſcopi, & Martyris, vide Thomam Dempſterum in Menologio Scotico pag. 22. ſub die 13. Septembris, impreſſ. *Bononiæ*, 1622. in 4.
Illius Vitam, præter Pontificales Chronologos, ſcripſit Negrinus loc. cit. & Anonymus quidam, cujus Opus habemus inter Script. Rer. Italic. Tom. III. pag. 589.
Ejus Lucubrationum inſuper meminerunt Guido Clarevallenſis, Antonius Negrinus in Elogiis Familiæ Caſtillionææ, Ferdinandus Ughellus in Addit. ad Ciaccon. & de illuſtr. Viris Ciſtercienſibus citati à Ludovico Jacob à S. Carolo in Biblioth. Pontificia pag. 42. Moriggia lib. 2 cap. 1. & lib 3. cap. 5. Nobil. Mediol. & Picinellus in Athenæo pag. 134.

DXCIV.

COLLIUS FRANCISCUS.

QUædam Peninſula Lucani Lacus Bruſini-Plani vocabulo appellata, atque in agro Mediolanenſi ſita, meritò gloriari poteſt natale ſolum fuiſſe Franciſci Collii, aliorumque Virorum illuſtrium, de quibus in hac mea Bibliotheca, non ſine perpetua eorum gloria mentio habetur. Noſter verò & Patriæ, & Oblatorum ſub invocatione SS. Ambroſii, & Caroli, necnon Ordinariorum Metropolitanæ Eccleſiæ hujus Urbis Cœtibus magnum, ac illuſtre decus attulit, ſibique nomen in tota litteraria Republica omni ævo commendandum peperit, nam ſtudiis Philoſophicis, B & Theologicis ferè exactis, in Concilio Mediolanenſi habito à Cardinali Federico Borromæo nunquam famæ morituro, adſtantibus ipſo, alioque S. R. E. Cardinali doctiſſimo Paulo Æmilio, nempe Sfondrato, Gregorii XIV. Summi Pontificis Nepote, ac ſexdecim Epiſcopis, pluribuſque Viris eximiis, Theſes Theologicas ſummo cum plauſu habuit, itaut typis demandatæ, ſicuti numero, ita & lectu digniſſimæ integro Vol. in 4. fuerint, ut infra. Anno deinde MDCXXXI. in Pœnitentiarium Majorem Eccleſiæ Mediolanenſis eligitur, & non tantùm litteris, ſed etiam pietate eximia emicuit, itaut plures teſtentur ipſum vidiſſe in quamdam extaſis ſpeciem raptum dum Sacroſanctæ Miſſæ Sacrificium celebraret. Quæ morum ſingularis probitas, & litterarum amor Aucto- C ris noſtri in ejus Nepotem, ut videbimus, tranſierunt, nam illum nobis mors invida ſuſtulit Anno MDCXL.

En quæ typis mandavit:

I. Concluſiones in Sacra Theologia numero MCLXV. unà cum variorum Doctorum opinionibus. *Mediolani, apud Pontium, & Piccaleam*, 1609. in 4.
II. De Animabus Paganorum, Opus ſatis eruditum, in quo agit de Operibus Paganorum, de Illuminationibus mentis eorumdem, atque de ipſorum æterna ſalute, curioſè perſcrutando, an inter alios Adam, Cainus, Samſon, Salomon, Melchiſedecus, Job, Balaam, Regina Saba, Homerus, Ariſtoteles, Cato, Seneca, Diogenes, Nabuccodonoſor, Darius, Cyrus ſint ſalvi. Diſſerit etiam de Sybillis, earumque Oraculis, de Tribus Magis, & ſimilibus, cum tanta rerum varietate, ſolidaque doctrina, ut poſt primam D hujus Operis editionem factam *Mediolani*, *in Typographia Ambroſiana*, 1633. *Tom. II. in 4.* raritatis cauſſa denuo recuſum fuerit anno elapſo 1740. in hac Urbe.
III. De Sanguine Chriſti Libri V. in quibus de illius natura, effuſionibus, ac miraculis copioſè diſſeritur. *Coloniæ, apud Greveiburg*, 1612. in 4. & iterum *Mediolani*, *in Typographia Ambroſiana*, 1617. Autographus verò Codex hujus Operis ſervatur penès Nicolaum Sormannum, pluries in hac mea Collectione laudatum, necnon Auctoris noſtri pronepotem, & conterraneum, Operibus jam editis, atque edendis apud Eruditos commendatum.

Videndi ſunt inter alios Boſca de Origine, & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ, Rivola in Vita Card. Federici Borromæi, Ripamontius, Abbas Picinellus pag. 208., ejuſque Vitam ſcripſit ex profeſſo Franciſcus Nepos, ut mox dicemus.

D X C V.

COLLIUS FRANCISCUS alter.

FRanciſci Collii Viri litteratiſſimi, de quo ſuperius loquuti ſumus, nepos ex fratre fuit Franciſcus alter, cui hîc locum damus ob ejus maximam pietatem, etſi parum de ipſo proferre in re litteraria nobis datum ſit. Sed audiamus Benedictum Mazzolenum, qui in Vita Georgii Mariæ Martinelli, à nobis infra recenſenda, hæc de Franciſco Collio Juniore Lectoribus tradit. Laudat ipſe inprimis eximiam noſtri Franciſci liberalitatem, ob quam relictâ pingui hæreditate ſibi jure primogenio devolutâ, vitam clericalem amplexus eſt, Sacerdotii, immo Animarum Paſtoris munere decoratus, in quo tot ſigna erga pauperes, proximoſque amoris dedit, ut à Deo Optimo Maximo promiſſam meruerit obtinere mercedem; nam ut cum ipſo proximius converſaretur, ad Eremum illum vocavit. Dimiſſo igitur Parochi officio, in locum alpeſtrem, Torelli nomine, in Codato Monte ſupra Lacum Lucanum inter nemora, horridamque ſolitudinem ſitum, ſe contulit, ubi per longum temporis ſpatium in piis Meditationibus vitam traduxit, uſquequo deſiderium animabus inſerviendi eum traxerit ad alium ſolitudinis locum in Promontorio *la Pianca* vocato, in averſa Lacus ejuſdem parte, ex quo frequenter deſcendebat ad piorum hominum conſolationem & commodum tam in Miſſæ Sacrificio celebrando, quàm in adjuvandis infirmis, & pueris in divinorum præceptorum ſcientiâ imbuendis. In hanc uſque diem venerantur Incolæ ejus loci ingens Saxum, ſub quo Vir Dei per tot frigidiſſimas hyemes ſolo pane, caſtaneiſque moram traxit. Tandem propriis ſumptibus Anno MDCLXXVII. in ipſa Eremi aprica ſolitudine Templum erexit, Sanctiſſimæ Deiparæ Annunciationi dicato, cui paulo poſt ſex alias Ædiculas, Oratoria nuncupata, adjecit, in quibus hodie quoque coluntur Myſteria Gaudiorum ejuſdem Virginis Mariæ, Picturis, Statuiſque exornata.

Quantùm laboris impenderit Franciſcus in via paranda ad eandem Eccleſiam, atque Oratoria ob Montis aſperitatem, ferè impoſſibile eſt dictu. Poſt hæc ad Superos evolavit Anno MDCXCII., atque ſepultus fuit in Sancti Martini Templo Broſini-Plani, uſquedum ædificatio Eccleſiæ ab ipſo erectæ completa fuiſſet. Quid acciderit in tranſlatione ejus Cadaveris, & reliqua ſanctitatem hujus Viri redolentia, videri poſſunt in libro ſupraſcripto, à quo hæc hauſimus.

A pluribus fide dignis accepimus ſcripſiſſe:

I. Opuſcula Varia Aſcetica, quæ forſan veneratione hujuſmodi Viri Dei rapta fuerunt, aut ex incuria deperdita ſunt.

II. Franciſci Collii Auctoris noſtri Avi Vita, quæ MS. ſervatur apud amiciſſimum Sormannum ſupralaudatum.

Liber verò à nobis jam memoratus, cui hæc de Franciſco noſtro debemus, hunc titulum habet: Vita del Servo di Dio Giorgio Maria Martinelli Sacerdote Oblato ec. ſcritta da Benedetto Mazzoleni della medeſima Congregazione. *Bergamo*, 1731. *in* 8.

De COMITIBUS ADRIANUS. V. MAJORAGIUS.

D X C V I.

De COMITIBUS ALEXANDER.

PRiuſquam ad Eruditos Viros, qui ex Familia Mediolanenſi de Comitibus, vel de Comite dicta, prodierunt in lucem, deſcendam, Lectores optimos monendos eſſe duxi, hujus Gentis homines, præter cognomen de Comite, alia etiam quandoque prætuliſſe. Hos tamen omnes (exceptis eis, qui illud Majoragii aſſumpſerunt additamentum, nam iſtos ſub eo titulo recenſebimus) communi vocabulo de Comitibus producimus in medium. Occurrit omnium primus, elementario ordine ſervato, Alexander, qui Anno MDCLXXXV. Congregationem Clericorum Regularium Sancti Pauli, in qua Deo liberiùs inſervire poſſet elegit. Tam Oratoriæ, quàm Poëticæ facultatis gloriâ illuſtris fuit, & annos non paucos cùm Piſciæ, tùm Piſis Rhetoricæ præcepta adoleſcentibus tradidit, quos ad veræ virtutis ſtudia verbo, & exemplo incitabat. In Urbe Piſana Coloniam Arcadum Academicorum Alphæam Anno MDCCI. erigendam curavit, atque in ea dictus eſt Vantius Lycoates. Sereniſſimo Coſmo III. Magno Hetruriæ Duci acceptiſſimus extitit. Diuturna conſumptus ægritudine vivere deſiit Anno MDCCXX. Hunc verum eſſe emortualem Alexandri annum didici ab ejuſdem Conſodalibus, quamvis noverim Creſcimbenium loco citando ſcribere, obitum ejuſdem incidiſſe Piſis in Annum MDCCXI. menſe Decembrio.

Hæc poſt ſe reliquit:

I. De Triumpho Aſſumpto Mariæ Virginis, Poëma: Senat. Populoque Piſano dictum in Primatiali Eccl. ab egregio, & generoſo adoleſcente Petro à S Petro Gaſpare nob. Piſano, Auctore P. D. Alexandro del Conte Mediolanenſi C. R. S Pauli Barnabita Publ. Eloquent. Profeſſ. in Gymnaſ. S Frid. *Piſis, ex Typogr. Franciſ. Bindi*, 1699. *in fol* Hoc Opus ab Auctore in XII. Poemata diviſum lucem vidit anno 1703. *in* 4. ſed prius *Lucæ, apud Mareſcandolum*, 1700. *ibid.*

II. Carmina plura Italica, atque Latina, ex Creſcimbenio mox citando.

III. In Rhetoricam Ariſtotelis. MS. in fol. penès Abbatem Joſephum Antonium de Sylva Venetum Alexandri noſtri olim diſcipulum.

Ejus mentio eſt apud citatum Creſcimbenium in libro, cui titulus: Notizie Iſtoriche degli Arcadi morti To. III. pag. 208., & Cinell. in Biblioth. Volant. plut. XV.

D X C V I I.

De COMITIBUS AMBROSIUS.

AMbroſius de Comitibus, cujus nativitatis annum non habemus, ſub Paulo Torchio religioſæ perfectionis deſcendit in arenam votis obfirmatus, inter Carthuſianæ Regulæ profeſſores quinto decimo Januarii Anno MDCLXII. Clauſtri quietem ſic dilexit, ut ad profundum uſque ſenium illud colere ſibi fuerit in deliciis, ſolo tantùm Bibliothecarii ejuſdem, in quâ eſt profeſſus, Carthuſiæ, contentus munere, quo pluribus ante Annum MDCXCVI. totidemque, poſt ipſummet, uti ſolatio delectatus, æternam fato intercedente eſt adeptus tranquillitatem vigeſimo octavo Octobris Anno quintodecimo ſeptingenteſimo milleſimo, cujus inter multa ſtudioſi potius otii, quam litterariæ voluntatis adhuc extant:

I. Sermones XX. Aſcetico optimo concinnati ſtylo ad Fratrum Converſorum, & Donatorum ad Spirituales inſtructionem diſciplinæ, extant MSS. in Carthuſia prope Papiam,

Ita à Suis.

D X C V I I I.

De COMITIBUS ANTONIUS.

QUare Antonius de Comitibus Mediolanenſis Aloyſii filius ad Gentis ſui cognomen vocabulum *Melitei*, prout legitur in MS. ejus Opere infra recenſendo, addiderit, nos latet. Suſpicati ſumus primâ ſtatim fronte ſphalma deſcriptoris fuiſſe, ut *Melitei* pro *Melitenſis* repoſuerit, jamque illum è Mediolanenſium Eruditorum albo expungendum ſtatueramus; cum re maturius perpensâ, & ejuſdem Præfatione

per-

perlectâ, cognovimus eum certo certius inter hujus Urbis Cives numerandum eſſe; ait enim: „ Qui no„ ſtri conſilii participes fuere, eam Illuſtrium Cardi„ nalium Collegio dicandam eſſe cenſuerunt &c. ſed „ mihi mens, animuſque in Patriam propenſior ho„ norem noſtræ Civitatis, dignitatem Imperii, amo„ rem Patriæ, majeſtatemque Reipubl. præponebat. Cætera Antonii acta delevit oblivio: hoc unum nobis ſupereſt, eum vixiſſe vergente Sæculo XVI.

Scripta illius hæc invenimus:

I. Antonii Comitis Meliтei de Laudibus Pii IV. P. O. M. Oratio habita Mediolani publicè in magna Nobilium frequentia Non. Januarii MDLX Clariſſimo JCC. Mediolanenſium Collegio. MS. in 4. ſign. I. num. 182. pagg. 12. in Ambroſiana Bibliotheca.
II. Oratio in laudem B. Caroli Borromæi habita coram Senatu in Templo Maximo Anno MDLXXXVIII. in 4. ſine anno, loco, & Typographo, eſt in Collectione aliarum Orationum Vol. in 4. in Bibliotheca PP. Auguſtinianenſium S. Mariæ Coronatæ hujus Urbis.

D X C I X.

De COMITIBUS BLASIUS.

BLaſius de Comitibus Cantii in Ducatu Mediolanenſi natus, optimæ ſpei adoleſcens, inter Minores, quos Conventuales dicimus, cooptatus, in Philoſophicis, ac Theologicis ſtudiis verſatiſſimus, à Supremo Ordinis Moderatore regendo Uratislavienſi ſuæ Religionis Lycæo præfectus eſt; tum ad Pragenſe Collegium translatus, & Bacalaureus creatus, poſtea Regens efficitur per quindennium. Ejus virtutis famâ motus Archiepiſcopus Pragenſis Blaſium inter Aſſeſſores Conſiſtorii ſui accivit, & Seminarii Majoris Clericis erudiendis præfecit. Eminentiſſimus Harrachius ejuſdem Sedis Antiſtes Theologum, Conſiliariumque ſuum conſtituit, quæ munera tres Præſules Succeſſores confirmarunt. Eum Regulares Canonici, & Benedictini Monachi ad Cathedras Monaſteriorum ſuorum publicum Magiſtrum evocarunt. Obiit Pragæ Anno MDCLXXXV. die IV. Aprilis, ætatis ſuæ XLIX.

Scripſit:

I. Curſum integrum Philoſophicum, & Theologicum, ſed morte præventus, Typis, ut optarat, mandare non potuit. His adhuc careremus, niſi P. Magiſter Marianus UnezouKhi Pragenſis, ejus in Cathedra Succeſſor ſequentia vulgaſſet, in quorum primo Tomo univerſa Comitis Opera, publici Juris facere ſpopondit.
II. Pars prima. I. Sententiarum. De Deo Trino, & Uno. *Vetero-Pragæ, Typis Georgii Labaun*, 1687.
III. Pars ſecunda. I. Sententiarum. De Intellectu, Scientia, Providentia, Prædeſtinatione, & Reprobatione. *Ibid. per eundem*.
IV. Pars prima. II. Sententiarum. De Creatione, Statu innocentiæ, Angelis &c. *Ibidem, per eundem*, 1688.
Ex Biblioſophia Franchini pag. 108. & à Suis.

D C.

De COMITIBUS FONTANA JO. BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Fontana de Comitibus Mediolanenſis, eruditiſſimi Viri, primi Comitis infra laudandi Nepos, ab eodem piè, & aſſiduè educatus diligentiam Præceptoris optimi non fefellit. In omni enim ſcientiarum genere ſic emicuit, ut ex Patria Romam profectus, quotquot ibidem verſabantur, in admirationem ſui traxerit. Franciſco Alciato S. R. E. Cardinali, quem debitæ commendationis obſequio alibi proſecuti ſumus, ob doctrinæ ſuæ merita gratiſſimus extitit, &, ſi fides danda eſt Picinello, Alciato hortante opus, quod primo loco recitabimus, conſcripſit; in quo etiam quantum valeret ingenio, quantum antiquitatem calleret, apertiſſimè demonſtravit. Carolo Sigonio Hiſtoriam ſuam de Regno Italiæ, toto Orbe celeberrimam conſcribenti, multa Monumenta ſuppeditavit, ut ipſe teſtatur, Viros eos præſtantiſſimos enumerans, qui auctoritatem, ſtudium, operamque ſuam ad eam rem contulerant; his verbis: „ Jo. Baptiſta Fontana Me„ diolanenſis, qui nuper magno hiſtoriarum detri„ mento eſt mortuus. „ Prothonotariatus Apoſtolici dignitatem in eruditionis ſuæ præmium adeptus, magno cum bonorum omnium mœrore diem poſtremam clauſit Romæ ætatis ſuæ anno trigeſimo tertio.

Sequentes Lucubrationes Joannis Baptiſtæ noſtri habemus:

I. De Priſca Cæſiorum gente. Opus hoc laudat Picinellus, ab eo tamen non didici editum fuerit, nec ne. Liceat interim mihi dubitare, Picinellum ipſum deceptum fuiſſe à titulo alterius Operis, nempe „ De „ Priſca Cæſiorum Gente Jo. Baptiſtæ Fontei Prumionis „ Comm. Lib. II *Bononiæ*, 1582. *in fol.*
II. Vita di Suor Angelica Paola Antonia Negri. *Roma*, 1576.
III. Ode in ejuſdem Paulæ Antoniæ laudem. Extat in eod. libro.
IV. Catalogus Archiepiſcoporum Mediolani à Divo Barnaba uſque ad Joannem Angelum Arcimboldum Anno MDLV. cum Obſervationibus R. P. Doctoris Joannis Baptiſtæ Fontanæ de Comite.
Codex iſte MS. in folio pagg. 119. adſervatur in Muſæo penès Advocatum Sitonum de Scotia.
V. Quædam alia ejus MSS. memorat Picinellus, ſed titulum, & locum, ubi ſerventur, non promit.
Eum commendant citatus Carolus Sigonius lib. XV. de Regno Italiæ, Jo. Petrus Puricellus in Diſſertat. Nazariana cap. 86. num. 4. & in Actis Sancti Arialdi lib. 1. cap. 2. num. 12. Moriggia lib. III Nobilit. Mediol. cap. 13. & Picinellus in Athenæo pag. 279.

D C I.

De COMITIBUS JOSEPH CAROLUS FRANCISCUS.

CÆſare de Comitibus, atque Fauſtina Prina conjugibus Mediolanenſibus, parentibus honeſtiſſimis, ortus eſt Joſeph Carolus Franciſcus, qui vix ingreſſus adoleſcentiam non ſine cœleſti afflatu die XIX. Julii Anno Salutis MDCLXXII. inter Eremitanos Nudipedes ſe Deo mancipavit ſub nomine Paſchaſii à Sancto Franciſco. Studiorum curriculum diligenter emenſus, totum ſe myſticæ Theologiæ tradidit, eamque non perfunctoriè didicit, ſed illius Theoremata primùm in ſe ipſo deduxit ad praxim integris annis LXIV. quos in Religione traduxit, ſolitudinis, quantum ſibi per impoſita licebat munera, amantiſſimus; deinde in aliis quoque: annis enim L. ſacris Confeſſionibus excipiendis addictus, fermè quotidiè horas ſex, vel ſeptem in audiendis pœnitentium culpis expendebat. Mox parciſſimo ſumpto cibo, ſtatim tendebat ad Cellam vel aliena lecturus Volumina, vel ſua ſcripturus. Bibliothecam Cœnobii ſui Ordinis in hac Urbe, ſub titulo Sanctorum Martyrum Coſmæ, & Damiani meliorem in formam ingenti labore redegit, Voluminibuſque infra recenſendis adauxit; præter alios non ſpernendos Codices in eam illatos. In eodem Cœnobio diebus, meritiſque cumulatus, vitam nactus eſt meliorem, ætatis ſuæ Anno LXXXII. Salutis verò noſtræ MDCCXXXVII.

Opera ejus tam edita, quàm manuſcripta, ſunt hæc:

I. Primi erudimenti di ſpirito eſpoſti alle ſemplici Verginelle. *Milano, per il Malateſta*, 1713. in 12.
II. L'Eucariſtico Pane ſminuzzato a' ſemplici. *Milano per l'Agnelli*, 1720. in 12.
III. Vita di San Niccolò da Tolentino, con il modo di fare li ſette giorni a di lui onore. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1722. in 12.
IV. Indulgenze conceſſe alli Confratelli del Roſario, e della Sacra Cintura di Maria Vergine. *Ivi, per il Malateſta*, 1721. in 12.

V. Iſtru-

Digitized by Google

V. Iſtruzioni più neceſſarie per li tre Sagrameoti della Confeſſione, Comunione, e Creſima. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1724. in 12.

VI. Collectio Variorum Opuſculorum diverſorum Auctorum ſummo ſtudio, labore, & diligentia diſpoſita. Voluminum XX. in 4.

VII. Alia ejuſdem materiæ. Vol. VI. in 8. ſervantur cum præcedentibus in ſupra laudata Bibliotheca.

VIII. Index Auctorum omnium in eadem Bibliotheca aſſervatorum Volum. II. MSS. ingentis molis, in quorum primo nomina Scriptorum recenſentur, in altero verò per materiarum ordinem ad ſtudioſorum commodum libri ſinguli referuntur.

IX. Kalendarium perpetuum cum plurimis mobilibus Planiſphæriis, ad certam Paſchatis diem ſingulis annis reperiendam, & præcipuas Solis, Lunæque periodos in perpetuum inveniendas, additis etiam faciliimis Tabulis ad dignoſcendam quocumque anni tempore Divini Officii recitandi ſtatutam horam. MS. in 4. extat ibid.

Hæc à Suis habuimus.

DCII.

De COMITIBUS PRIMUS.

PRimus Comes, ſen de Comitibus, Aloyſii filius Mediolani in lucem editus, Vir fuit acutiſſimi ingenii, quod quidem bonarum artium ſtudia ita coluit, ut oon modo latinis, græciſque, ſed hebraicis quoque, atque chaldaicis litteris instructus eſſet. Tam humanis ergo, quàm divinis pereruditus doctrinis, ſpeciali etiam in rebus agendis prudentia emicuit. Novocomi, cum degeret hoſpitio, excepit Venerabilem Dei Servum Hieronymum Æmilianum Congregationis Clericorum Regularium, qui de Somaſcha nuncupantur, Fundatorem, cujus accenſus colloquiis, & incitatus exemplo, anteactæ Vitæ, qoam innocenter ab incunabulis traduxerat, nova virtutom ornamenta adjicere decrevit. Socium igitur Hieronymo ſe adjunxit, cui ob ſolidam doctrinæ vim, & perfectionis ſtudium gratiſſimus ſemper extitit. Jam ingraveſcente ætate Sacerdotii dignitatem, quam ſemper humilime recuſaverat, tandem ut obedientiæ morem gereret ſuſcepit, hortante in primis Nicolao Ormaneto Sancti Caroli Borromæi Vicario, cujus doctrinam, atque prudentiam optimè mihi datum fuit agnoſcere io percurrendis Epiſtolis, quæ maximè in negotiis arduis Sancto Carolo ſcriptæ reperiuntur in ſæpe relata Collectione ampliſſima Bibliothecæ Ambroſianæ. Dogmaticam Theologiam Mediolani plures annos docuit, ſacroſque libros ſumma cum hominum admiratione ibidem è cathedra interpretatus eſt. Verbum etiam Dei nedum populo, verumetiam Sacris Virginibus majorum juſſu ſerventiſſimè miniſtravit. Epiſcopi Novocomenſis mandato difficilem ſanè ſuſcepit provinciam, miſſus ab eo in Telhnam Vallem, ut ibi Novatores, eorumque Pſeudopaſtores argueret, ac confutaret; ſed infatigabili zelo Sacerdos invictus cum eis tam ſtrenuè decertavit, ut eorum quamplurimi reſipiſcentes, ejuratis erroribus ad Chriſti gregem rediſſe perhibeantur. A Pio IV. Summo Pontifice ad Œcumenicum Tridentinum Concilium miſſus, abſentis Patavini Epiſcopi nomine celeberrimæ illi Synodo interfuit, atque eruditionem ſuam plaudentibus Patribus univerſis oon raro in medium protulit. Gregorio quoque XIV. acceptiſſimus fuit, qui cum plurima Primo Eccleſiaſtica beneficia ſatis pinguia obtuliſſet, humilitatem ejus omnia reſpuentis, ob inſitum evangelicæ paupertatis amorem, miratus eſt. Liceat quandoque in rebus ſeriis aliquid lepidum proferre, ideo hîc addo, quod narrat de Scriptore oostro conſanguineo ſoo, necnon Præceptore M. Antonius Majoragius Orat. X. pag. 221. & ſequeoti, his verbis: „ Cum io Germaniam ea „ de cauſa profectus fuiſſet, ut Eraſmi conſuetudine „ per aliquod tempus frueretur, priuſquam ipſum „ Eraſmum conveniret, ad eum litteras dedit, qui„ bus adventus ſoi cauſam declarabat, quarum in „ extrema parte oomen ſuum, ot fit, ita ſubſcripſe„ rat: Tui ſtudioſiſſimus Primus Comes Mediolanen„ ſis. Hanc cùm Eraſmus ſubſcriptionem vidiſſet, „ credidit ſtatim magnum aliquem adeſſe Princi„ pem, ſui viſendi gratiâ. Quare licet admodum „ ſenex, & infirmus eſſet: tamen quo ſtudio, quo„ que apparatu potuit, obviam conſobrino meo lon„ gè proceſſit. Sed poſtquam homunculum unum „ nullo comitatu, oullo ſervorum grege ſtipatum: „ & benè quidem litteratum, ſed oullo elegantiori „ cultu veſtitum reperit, errorem ſuum ridere jucun„ diſſimè cœpit, & tamen eum ſibi multò gratiorem „ adveniſſe, quàm ſi magnus Princeps fuiſſet, mul„ tis audientibus teſtatus eſt. „ Tantum Virum mors terris rapuit Anno MDXCIII. ætatis verò ſuæ XCV. Benedictus Soſſagus pronepotem Primi noſtri ſe teſtatus, hoc ei ſcripſit Epitaphium, quod legitur inter Epigrammata ejuſdem lib. VII. in bæc verba:

Epitaphium Primi Comitis Avi.

Pierides multo conſpergite vere ſepulcbrum:
Laurigerum tumulo figat Apollo nemus:
Æterna æternos cineres ut protegat umbra,
Ut docta in violis molliter oſſa cubent.
Occidit ille ſenex Inſubrum gloria Primus,
Flos Latii, Graji laurea, palma Syri.
Inſuber bos cineres ſertis perfundat odoris,
Lacte Auſon, vino Græcia, thure Syrus.

Miramur interea Auguſtinum Turturam eruditum alioqui Virum lib. II. de Vita prædicti Ven. Hieronymi Æmiliani capite XIII. poſt narrata præclara Primi geſta, aſſerere non dubitaſſe, Virum hunc doctiſſimum nulla poſt ſe litterarum monumenta reliquiſſe: multa enim ego ipſius Opera inveni, quæ ſaltem ex parte ipſa eſſe ſuſpicor à Picinello relata ſub generali nomine *Orationum latinarum* nulla adjecta loci, ubi impreſſæ fuerint, vel anecdotæ lateant, mentione.

Ea ſunt:

I. Primi Comitis Mediolanenſis Orationes duæ, una de laudibus Vitæ cœlibis genere demonſtrativo, altera Conſolatoria ad Parentes pro ſororis morte, in genere deliberativo.

II. In Saluſtium Criſpum Oratio tertia.

III. Pro ſobrietate adverſus ebrietatis Affectatores Oratio quarta.

IV. Pro C. Dominico Protectore noſtro adverſus teterrimos homicidas Antonium, & Alexandrum Oratio quinta.

Omnes in Cod MS. in fol. qui extat in Biblioth. FF. Marchionum Vicecomitum.

V. Epiſtola ejuſdem ad M. Antonium Majoragium, & Majoragii Reſponſio ad eundem. In MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. C. num. 244.

VI. Præfixum eſt ejus Epigramma Poëmati de Bello Ariano Joannis Marci Fagnani.

VII. Litteræ Primi latinæ ad Gregorium XIV. cui gratulatur Pontificiam dignitatem recenter adeptam: Laudantur à Turtura loc. cit.

VIII. Epiſtola altera latina ad Petrum Galeſinum, in qua M. Antonii Majoragii Opere edita, & inedita recenſet, cum ejuſdem Epitaphio, & laudibus tam Majoragii, quam Galeſini, dat Mediol. Kal. Febr. MDLXIX. Extat inter Epiſtolas MS. Franciſci Ciceret, ut ſupra.

IX. In lib. II. Epigrammatum Spinulæ extant Epigrammata duo, cum ejuſdem Primi Reſponſionibus.

Plures Epiſtolas eruditione Sacra, atque Profana repletas, ſcripſit ad eundem Jo Jacobus Ælius, de quibus mentionem fecimus ſuo loco.

Extant ad eum Epiſtolæ Franciſci Cicerei. MSS. Biblioth. FF. Vicecom. atque in altero Biblioth. Monachor. Ciſtercienſ. S. Ambroſii ſign. A. num. 18. in 4.

Hoc legitur ad eum Ferdinandi Abduenſis Epigramma:

Ad

Ad Primum Comitem Dialogus,
Author & Primus.

A. *Cum ſis Prime Comes, tibi quæ ſunt oppida? quiſnam*
Subditus, ad nutum quem tua juſſa movent?

P. *Non me divitiis, verum virtute beavi,*
Aonii dicor nam Comes eſſe chori.

A. *Si Comes Aonidum, ſi Muſis carus haberis,*
Cur tibi, ſi ſtudeas, littera quæque nocet?

P. *Cum Aonidum juvenis Comes evaſiſſe viderer,*
Fertur Apollo novum me timuiſſe Ducem.

Sigiſmundus Folianus ad eum binas dedit Epiſtolas. Prima eſt V lib. IV. altera eſt IX. lib. V. Conſolatoria pro morte Antonii ejus Fratris Viri non illiterati.

Extant ad eum plura Carmina ſupradicti P. Franciſci Spinulæ inter ejus Poemata, de quibus ſuo loco.

Inter Imitationes Catulli num. 16. adeſt Dialogus Metricus ſatis longus de Mortuorum Sepulchris, in quo inducitur Primus Comes, cum quodam Epiſcopo Tridenti colloquens à Spinula ipſo conſcriptus.

Idem Spinula in libro, cui titulus eſt de intercalandi ratione, teſtatur ſe id Opus compoſuiſſe hortante Primo Comite, priuſquam hic ad Tridentinum Concilium pergeret, eò ductus à Carolo Vicecomite Epiſcopo, tunc Intimilienſi, anno dein MDLV. die XII. Martii S. R. E. Cardinali creato.

Commendant Clariſſimum Virum citatus Turtura; Moriggia Nobilit. Mediol. lib. 3. cap. 13. Creſcentius in Amphit. pag. 184. P. Franciſcus Spinula lib. 2. Epigr. Siton. in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 474.

DCIII.

De COMITIBUS ROGLERIUS.

IN Viro præſtantiſſimo Roglerio de Comite, ſeu de Comitibus, Andrea Patre Mediolani genito, in dubio eſt, quid prius laudari debeat. Si enim Juriſprudentiam, ſi Oratoriam, ſi Poëticam facultatem, ſi Hiſtoricam peritiam, ſi Græcam denique ac Latinam eruditionem inſpexero, ita omnes certatim occupare primas contendent, ut me animi pendere cogant, quam potiſſimum ex eis in medium proferam. Juriſconſultorum Mediolanenſium Collegio adſcriptus eſt Anno Incarnationis Dominicæ quinquageſimo ſexto Sæculi XV. tum Generalis Vicarii in Mediolanenſi Dominio munere meruit honeſtari; poſtremo etiam Fiſcalis Cameræ Ducalis Sindicus eſt renunciatus. Acceptiſſimus fuit ob ſingulares prorſus animi dotes Inſubriæ Principibus Galeatio Mariæ, & Franciſco Sfortiæ; coluitque plurimùm Candidum Decembrium non infimæ notæ Eruditum; ab eo viciſſim inter primos amicos habitus. Ad immortalem tranſiit Vitam Anno reparationis humani generis MCDLXXXIX.

Quanti fuerit ingenii, hæc, quæ ad nos pervenerunt, indicant:

I. Roglerii Comitis Juris Civilis Doctoris, Oratio habita annua die imperii Illuſtriſſimorum Ducum Sfortiæ, & Blancæ Mariæ Vicecomitum. MS. in 4. ſign. M. nom. 40. pagg. 19. in Bibliotheca Ambroſiana.

II. Epigrammata ejus duo de eodem Argumento, leguntur in eod. Cod.

III. Extant ejuſdem Epiſtolæ V. eruditione tam Græca, quàm Latina refertæ ad Candidum Decembrium, inter quas altera XXII. Octobris MCCCCLI. altera MCCCCLIX. & MCCCCLX. cum Reſponſionibus Decembrii in MS. Biblioth. Ambroſ ſign. I. nom. 235.

IV. Oratio annua die Imperii Franciſci Sfortiæ Ducis Mediolanenſis, MS. in Ambr. Cod. ſign. M. num. 4.

V. Epigrammata varia, extant in ipſo Cod.

VI. Veterum Imperatorum, atque Virorum Illuſtrium Dicta quædam, & Facta memoratu digna ad Illuſtriſſimum, & Excellentiſſimum Principem Galeatium Mariam Mediolani Ducem. MS. in 4. ſign. D. nom. 457 extat in Bibliotheca Ambroſiana, & in fronte ejuſdem ſic legitur:

Rhetoricis quondam ſtudui, coluique Poëtas,
At nunc militiæ per nova caſtra feror.
Nunc ſequor ejectis civilia Jura Camœnis,
Parcite Pierides, me graviora vocant.

Ipſi Petrus Candidus Decembrius inſcripſit Dialogum de Vitæ Ignorantia MS. pagg. 18. in Biblioth. Ambr. in 4. ſign. C. num. 83.

De eo etiam agit Siton. in Chron. JCC. pag. 48. art. 194.

DCIV.

COMUS, ſive de CUMIS AUGUSTINUS.

FAmilia Coma, ſive de Cumis nuncupata, Mediolanenſis eſt, uti ex duabus Inſcriptionibus Sepulchralibus in Schedis Archinteis relatis, una nempe in Templo Pacis Anno MDLXVIII. poſita, altera in Templo S. Angeli Anno MDCVI. Adhuc quoque vigebat Anno MDCL., nam in quodam Inſtrumento deſcriptus reperitur Carolus de Cumis filius quondam Julii Cæſaris P. C. P. S. Thomæ in Terra-amara Mediolani Pronotarius, qui fortaſſe idem eſt, qui ſubſcribitur in altero publico Inſtrumento, ſic: „ Ego „ Carolus Comus Publicus Mediolani Notarius, ac „ Regiæ Cameræ Notarius Coadjutor. „ Putandum igitur non eſt Auguſtinum dictum fuiſſe de Cumis, quod in Comenſi Urbe genitus fuerit, ſed hac nuncupatione appellatum, quod ex eadem Gente Mediolani prodierit; Scriptores enim omnes inferius citandi hanc illi aſſignant Patriam. Certè Vir extitit integritate vitæ, & eruditione commendabilis, nec non Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini, Conventus Sancti Marci alumnus; in Sacra Theologia Magiſter, ipſumque exemplaritas & puritas vitæ populis venerabilem reddiderunt: litteratura verò, concionando & ſcribendo, oſtenſa inter Doctorum choros aggregavit. Obiit circa Annum Domini MCCCCLI. Opera ejuſdem quæ adhuc in Bibliotheca Suorum hujus Urbis aſſervantur, partim egomet vidi, partim ex Rubeo, aliiſque de Eremitis Auguſtinianenſibus Scriptoribus excerpſi, videlicet:

I. Opus de Conceptione B. M. Virginis. MS. in fol. juſtæ molis cum miniaturis.

II. In Libros Sententiarum Breviloquium. MS. in fol. Hos duos Codices ignorarunt, qui de Auctore noſtro ſcripſere.

III. De quatuor virtutibus Cardinalibus. Liber I.

IV. De ſeptem peccatis Mortalibus Tractatus I.

V. De Oculo Morali. Tractatus unicus.

VI. Sermones varii. Liber I

Aliqua laude ipſum cohoneſtarunt Herrera, & Elſſius, atque Abbas Picinellus in Mediolanenſi Athenæo pag. 2, ſicuti & Joannes Baptiſta Cariſius in Theatro Sacro.

Videndus etiam Dominicus Antonius Gandolfi in ſua Diſſertatione Hiſtorica *Romæ* impreſſa, *Typis Joannis Franciſci Buagni*, 1704 *pag.* 73. *num.* 29.

DCV.

De CONCOREGIO CONRADUS.

NOn ſemel præſtantiſſimos eos Viros in hoc Opere laudavimus, qui vergente Sæculo decimotertio Mediolanenſem Urbem poſt ferale Œnobarbi excidium reſtaurandam curarunt, & optimis legibus Rempublicam firmarunt. His nunc addendus occurrit, tametſi tempore aliquanto poſterior, Conradus Concoregius, ſive de Concoregio, cujus parentes, actaque invida delevit vetuſtas. Veruntamen nunquam excidet ejus prudentiæ laus è poſteritatis memoria, eumque recenſebunt jure merito inter patriæ legiſlatores hujus Metropolis cives, propter ab illo cum aliis Anno MCCLXXII.

I. Statuta plura condita, & publicata, ad quorum obſervantiam Vicecomes de Vicecomitibus Mediolani Prætor juramento ſe obſtrinxit.

De eo agit Corius ad eundem Annum, atque ex eo Comes Octavius Archintus in ſæpe laudata Collectione Monument. Famil. Mediol.

DCVI.

De CONCOREGIO JOANNES.

GAbrielis ex vetuſtiſſima Concoregia Familia jam inde à reſtauratione hujus Urbis celebri, ut in Conrado, atque Rogleno omnes agnoſcent, filius fuit Joannes noſter, qui ob Phyſicæ optimam navatam operam die VI. Auguſti Anni MCCCCXIII. in Medicorum Mediolanenſi Collegio meruit cooptari. Intra Patriæ terminos ejus virtutis fama contineri non potuit, ideoque in celeberrima Bononienſi Academia, aliiſque Italiæ Archigymnaſiis, ac poſtremo in Ticinenſi Artis Medicæ præcepta tradidit ſummo cum auditorum plauſu, atque frequentia. In eadem Urbe dum Profeſſoris publici munere fungeretur, migravit è vita Anno Salutis humanæ MCCCCLXXXVIII.

Pluribus Operibus Phyſicæ peritos juvit, his videlicet:

I. Summula de curis febrium ſecundum hodiernum modum, & uſum compilata. *Venetiis, apud Octavianum Scotum, die 19. Febr. 1515.* & denuo *apud Lucam Antonium Juntam*, 1521 *in fol.*
Extabat etiam MS. apud Joannem Jacobum Mangetum ipſo teſte, loco infra citando.

II. Praxis nova totius fere Medicinæ, ex eodem Mangeto.

III. Lucidarium, ſeu Flos Florum Medicinæ vulgo nuncupatum, quo quidem quatuor Tractatus continentur, videlicet:
De Diſpoſitionibus Capitis, & Partium ejus, Tract. I.
De Diſpoſitionibus Cordis, Pectoris, & Partium ejus, Tract. II.
De Diſpoſitionibus Stomachi, Hepatis, Splenis, & aliorum membrorum naturalium, Tract. III.
De Diſpoſitionibus Genitalium membrorum, Teſticulorum, Matricis, & aliorum annexorum, Tract. IV.
Hoc ipſum Opus MS. extans apud Co. Donatum Sylvam, ſic deſinit:
„ Inchoatus fuit iſte Liber poſt Annum XXXIV. noſtræ
„ lecturæ; primùm in ſtudio Bononienſi inchoatæ, &
„ poſtea in pleriſque aliis ſtudiis Italiæ confirmatæ, &
„ ultimo in præclaro ſtudio Papienſi, & completus fuit
„ currente Anno Domini MCCCCXXXVIII.
Aliud hujus Operis MS. Volumen ſervatur in Biblioth. Ambroſ. ſignat. A num. 104. cum literis initialibus pictis, ſine titulo, & nuncupatum eſt Mediolani Duci. In fine autem ſic legitur:
„ Explicit Lucidarium in Practica Medicinæ compilatum
„ per Magiſtrum Johannem Concoregium Mediolanen-
„ ſem Medicinæ monarcham.
Hoc ſequitur Antidotarium Nicolai; de quo alibi agemus.
Similis etiam MS. Codex ſervatur in Biblioth. Paulina Lipſienſi; ex Montfaucon. Biblioth. Bibliot. MSS. hoc titulo: „ Joannis de Concoregio Lucidarium, ſeu Flos
„ Florum Medicinæ.

IV. Tractatus integer de Febribus.

V. Methodus Medendi. Duo hæc Opera recenſet Picinellus, ſed non indicat an ſint MSS. vel edita.
Laudatur à Jo. Baptiſta Sylvatico de Collegio Medic. Mediol. Ghilino in Theat. part. 2. Geſnero in Bibliot. Univerſ. Jo. Jacob. Friſio in Biblioth. Curtio pagg. 25. & 287. Sitoni in Chron. Coll. Phyſ. MS. Mangeto in Biblioth Script. Medicor. Tom. II. pag. 105. & Picinellu in Athenæo pag. 294.

DCVII.

De CONCOREGIO RAYNALDUS.

RAynaldus de Concoregio Patria Mediolanenſis emenſis ſtudiorum curriculis inter Clericos relatus, mox Sacerdotio initiatus, Canonicus Laudenſis Eccleſiæ renunciatur. Eum Boniſacius Papa VIII. ad conciliandam inter Philippum Francorum, & Eduardum Angliæ Reges pacem in Gallias miſit, tum poſt totius Æmiliæ Præfecturam ad Vicentinum Epiſcopatum evexit. Defuncto verò Opizone Archiepiſcopo Ravennate, in Baſilica Urſiana ſolemni conventu celebrato, Raynaldus noſter, & Leonardus Fliſcus Eccleſiæ Brugenſis Præpoſitus ad eam dignitatem eliguntur. Ex his Benedictus IX. Bonifacii ſucceſſor Raynaldum, cujus mores perſpectos habebat, approbavit Anno MCCCIII. Tum Sacrarum Profanarumque rerum Moderator in Flaminia à Pontifice conſtitutus, cum Forolivii ob Provinciæ ſibi commiſſæ pacem, laboribus nullis parceret, populari tumultu excitato, lethale vulnus accepit. Henricus VII. Auguſtus quamdiù in Gallia Ciſalpina fuit, ejus conſilio uſus eſt, donec in pejus mutatus, Italiam univerſam tumultibus implevit, Roberto Siciliæ Rege exauctorato. Clemens V. eum æquitate, & legum peritia inſignem ſciens, Raynaldo Templariorum cauſam cognoſcendam commiſit. Plurimis tandem pro Eccleſia Dei laboribus perfunctus, non ſine ingenti ſanctitatis opinione, migravit ad Dominum Anno Sal. MCCCXXI. XV. Kal. Septembris, quo die ſolemni Officio ipſius memoria ibi recolitur. Ejus Corpus primum in Sepulchro Marmoreo in Templo Urſiano conditum, & tribus Sæculis incorruptum, violenta inundatione Anni MDCXXXVI. aqua in tumulum penetrante, & diutiùs hærente, diſſolutum, Lucas Torrigianus ejuſdem Eccleſiæ Archiepiſcopus ad Sacellum B. Mariæ V. ſolemniter tranſtulit, & honorificè collocavit, hac Inſcriptione adjecta:

D. RAYNALDI RAVENNATIS ARCHIEPISCOPI VENERABILES EXVVIAS
DIVINO LICET MIRACVLORVM SPLENDORE ILLVSTRES
HVMILI TAMEN ANGVLO BASILICAE OBSCVRAS
VT EXORIENTE HOC RAVENNATIS MVNIFICENTIAE SACELLO
AD EMINENTIOREM PVBLICAE DEVOTIONIS LVCEM EXORIANTVR ILLVSTRIORES
LVCAS TORRIGIANVS ARCHIEPISCOPVS
IN PERENNE SVAE PIETATIS MONVMENTVM DEPORTAVIT
ANNO SAL. MDCLIX.

Scripſit Raynaldus:

I. Tractatum de Fundatione Eccleſiæ Sancti Joannis Evangeliſtæ in Urbe Ravennæ, quæ edita eſt Mediolani in Parte II. Tomi I. Scriptorum Rerum Italicarum Anno MDCXXV.

II. Concilium Provinciale habitum Anno MCCCXI.

III. Alterum celebratum Argentæ MCCCXIV.

IV. Alterum Bononiæ MCCCXVII.
Hæc omnia edita habentur in calce Hiſtoriarum Ravennatum Hieronymi Rubei, & iterum in Collectione Scriptorum Rerum Italicarum Jo. Georgii Grævii Tom VII. pag. 1.
Ejus Vitam conſcripſit Frater Nicolaus de Arimino, hoc titulo: „ Tractatus de Vita laudabili felicis Ar-
„ chipræſulis Beati Raynaldi per me editus Fratrem
„ Nicolaum de Arimino Ordinis Minorum Sacræ Theo-
„ logiæ humilem profeſſorem Anno MCCCCXIII.
Hanc, poſt Ughellum ediderunt Bollandiſtæ ad diem XVIII. Aug.
Eam etiam ſcripſit, & edidit Franciſcus Maria Turrigius ex Ughello.
Meminit ejuſdem Philippus Ferrarius in Catal. Sanctorum

rum Italiæ, Bzovius in Annalibus, Hieronymus Rubeus in hiſt. Ravenn. Fabri in Sacris Ravennæ Monumentis.

Agit pariter de eo Boſca in Martyr. Med. ad diem XVIII. Auguſti, ubi in Notis num. 2. plures affert Scriptores eum commendantes.

DCVIII.

De CONCOREGIO ROGLERIUS.

COnradi Concoregii paulo ante laudati fortaſſe Avus, & certè conſanguineus, Roglerius Sæculo ferme ante illum floruit. Nam in Mediolanenſis Urbis reſtauratione inter Reipublicæ Conſules recenſebatur. Amoris ejus in Patriam, & memorandæ prudentiæ nobis argumentum ſuppeditant præclariſſimum, quæ ipſe redivivæ è cineribus ſuis Urbi præſtitit; nam & novorum mœnium robur, & optimarum legum firmamentum cum ſapientiſſimis aliis Viris Mediolano addidit circa Annum humanæ reparationis MCLXX. eo enim tempore

I. Statuta multa, atque utiliſſima condidit.

De Roglerio meminit Gualvaneus de la Flamma lib. XIII. cap. 894. & ſeq. atque alibi; & ex eo Comes Octavius Archintus in Collect. Monum. Famil. Mediol.

DCIX.

CONFALONERIUS ANTONIUS.

COnſaloneriorum, ſive, ut alii ſcribunt, Confanoneriorum Familia Mediolani ſatis celebris ob peculiarem erga Ambroſianæ Eccleſiæ Antiſtites fidem, & eorum in hanc Urbem ſolemni ingreſſu honorificam aſſociationem, non paucos Eruditos Viros peperit in hac noſtra Collectione dignis præconiis extollendos. Elementario, quo uti ſtatuimus, ordine primus omnium ex eadem Gente nunc laudandus venit Antonius Ambroſianæ Baſilicæ Canonicus, qui Sæculo XV. floruit. Hic Anno MCCCCXXXI. jam inter Canonicos recenſitus, cum collegis ſuis Urbano de Canturio, Matroniano de Carbonibus, Joanne de Caſtellione, & Daniele de Concorexio aſtitit, quando ſedente in Mediolanenſi Cathedra laudatiſſimo Antiſtite Franciſco de Pizolpaſſis Bononienſi, quem infra commendabimus, Sigiſmundus I. Auguſtus Ferreo Diademate decoratus, in eadem Baſilica Rex Italiæ renunciatus eſt. Erogatarius fuit Primicerii, & Cleri Mediolanenſis, ſequenſque Opus Anno MCCCCVIII. clauſiſſe perhibetur.

Illud eſt:

I. Cathalogus Archiepiſcoporum Mediolanenſium Auctore Presbytero Antonio de Confanoneriis, incipiens à Sancto Barnaba uſque ad Guidonem Arcimboldum Anno Domini MCCCCLXXXIX. MS. in fol. pagg. 78 in Biblioth. Ambroſiana ſignar. S. num. 89. inter Codices in 4.

Extat etiam in Ædibus Primicerialibus teſte Clar. Saxio in Diſſert. Apologetica SS. MM. Protaſii, & Gervaſii pag. 80.

Notandum tamen, alium aliquem Opus Confalonerii continuaſſe, ſi enim Anno MCCCCVIII. finem ſcribendi fecit, cum tunc eſſet Archiepiſcopus Petrus Philargus, qui poſtmodum Summus Pontifex creatus Alexandri V. nomen ſuſcepit, & cujus jam ſupra meminimus, ſcribere non potuit uſque ad Guidonem Antonium Arcimboldum, qui Archiepiſcopatum obtinuit Anno MCCCCLXXXVIII. X. Kal. Febr.

Agit de eo Dominicus Madernus in Schedis loco ſuo recenſendis.

DCX.

CONFALONERIUS CELSUS.

CElſus Confalonerius Mediolanenſis Patritius, Alexandri, & Angelæ Catharinæ Majneriæ conjugum filius, Societatem Jeſu ingreſſus, animas Chriſto lucrandi gratiâ, in ultimas Orientis Provincias profectus, quadraginta & amplius annis Evangelicos labores pertulit. Incommodæ valetudinis ergo ex Japponia, ubi plurimos Fidei Catholicæ præceptis imbuerat, ad Urbem Machao ſe contulit, ibique Sebaſtiano Vieræ ejuſdem Inſtituti Viro (qui poſtmodum mortem ſæviſſimam pro Chriſto pertulit, ut ſcribit Daniel Bartholus) libros tradidit Japponenſibus litteris ſcriptos, ut eos Romam veniens, verbis ſuis Friderico Cardinali Borromæo traderet in Ambroſianam Bibliothecam inferendos. Arculam inſuper eidem Cardinali miſit ad Divini Panis hoſtias recondendas, ne inter ſacrificandum ſui obliviſceretur. Scripſit etiam ad eundem Cardinalem:

I. Litteras plures Evangelico Viro verè dignas, quarum compendium poſteris non invidit Petrus Paulus Boſca libro III. de Origine, & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ, qui eas Friderico redditas arguit ex fragmento Epiſtolæ, quod proponit Auguſtinus Maſcardus cum ſcribendarum Hiſtoriarum initia non ad Moſem Auctorem, ſed ad Abraham uſque ætatem revocat.

Ita à Suis.

DCXI.

CONFALONERIUS CONRADUS.

GEnitoribus Franciſco, atque Iſabella Maddia conjugibus Mediolani editus eſt in lucem Conradus Confalonerius, qui Societatem Jeſu ipſe quoque ingreſſus eandem & eruditione, & piiſſimis moribus decoravit. Tam Philoſophicas, quàm Theologicas Facultates ita bene noverat, ut primas triennio Romæ, poſteriores autem ſexennio in Academia Braydenſi è cathedra publicè interpretatus fuerit. In Gymnaſio quoque Canobiano Ethicam Ariſtotelis plures per annos explicavit. Adhuc vivebat ſcribente Picinello, & in eodem Lycæo actu legebat.

Scripta hæc reliquit partim edita, partim anecdota:

I. Epitome Philoſophica. Ad Præſidem Areſium. *Mediol. apud Malateſtam*, 1660 *in* 12.

II. Cometa decomata. *Mediol.* 1664 *in* 4.

Opus hoc edidit, cum eo anno Cometes apparuiſſet horribilis, ut populorum metum compeſceret.

III. Saggio della Scienza Cavalleresca. Philoſophiæ Moralis Opus eſt Tomis IV. comprehenſum, quod MS. prælo paratum ſervatur in Biblioth. Collegii Braydenſis.

A Suis, & à Picinello in Athenæo pag. 152.

DCXII.

CONFALONERIUS JO. ALOYSIUS.

EX Petro Antonio, atque Hippolyta Brippia honeſtiſſimis conjugibus ortus eſt Mediolani Joannes Aloyſius Confalonerius, quem juvenilibus annis ingenii acumine præſtantem clariſſima Societas Jeſu alumnum ſuſcepit. Eam vix ingreſſus Romam mittitur, ut Philoſophiæ curriculum conficeret, quem ſedula conſtantique diligentia percurrit. Inde Mediolanum revocatur, ut omnes Theologicas diſciplinas, quas in propriam eruditionem derivaverat, aliis publicè traderet. Omnium ex Societate primus in Canobiano Gymnaſio Ethicæ præcepta docuit, illudque munus plures per annos ingenti cum doctrinæ fama, atque auditorum fructu, exercuit. Indicuntur interea Romæ generalia Comitia, & Joannes Aloyſius illuc mittitur, ut ibi Provinciæ ſuæ nomine adeſſet.

Viri

Viri virtute cognita illum Sodales Italiæ Aſſiſtentem renunciarunt, quod munus poſt Generalis Præpoſiti dignitatem primarium exiſtimatur. Quantum Oratoria facultate polleret facile conjicient, qui ſequentes illius lucubrationes pervolutabunt:

I. Oratio de Paſſione Domini. Extat inter Orationes PP. Societ. Jeſu pag. 673 impreſſas *Romæ*, *apud Maſcardum*, 1641. *in* 12. Eam habuit Confalonerius coram Urbano VIII. anno MDCXXXVI.
II. Opuſculum de celebratione Miſſæ. *Mediol.* 1620 *in* 12.
III. Oratio de Spiritus Sancti adventu à Confalonerio compoſita, habita verò à Carolo Firenzola Pio coram eodem Pontifice Urbano VIII. *Romæ*, *typis Corbelletti*, 1628. *in* 4. *ex Sotuello*.
IV. Curſus Theologicus. MS. qui teſte Picinello, plurium manibus terebatur, & ſummoperè expetebatur.
V. Algebra Specioſa. MS.
VI. Tractatus de modo, quo fit viſio. MS.
Hæc duo Opera typis tradenda paraverat teſtibus his, qui
De ipſo agunt, ſcilicet Philippo Alegambe in Biblioth. Societ. Jeſu, & Picinello in Athenæo pag. 305.

DCXIII.

CONFALONERIUS JO. AUGUSTINUS.

JOannis Aloyſii Confalonerii Societatis Jeſu Presbyteri, cujus paulo ante elogium dedimus, & ſanguine, & doctrina, & profeſſione germanus fuit Joannes Auguſtinus nunc collaudandus. Hic præter alias ſingulares prorſus, quibus eminebat, virtutes, filiali fermè pietate Deiparam coluit, cujus gloriæ amplificandæ cupidiſſimus nihil non egit, ut ejuſdem cultum inter fideles extenderet. Quadraginta, quibus in ſupradicta inſigni Societate vixit, annis, ſingulos Sabathi dies ferventiſſimâ Meditatione Acta Matris Divinæ recolere conſueverat; utque piorum cupiditati ſatisfaceret librum compoſuit, cujus titulum primo loco inferius dabimus. Piiſſimam mortem oppetiit Anno Salutis noſtræ MDCXXXIX. die X. menſis Aprilis in Collegio Aronenſi.

Opera ipſius hæc fuere:

I. Vita B. Virginis Mariæ diſtincta capitibus ad meditandum. *Dilingæ*, 1612. *in* 12. *& Mediol. apud Bidellum*, 1620.
Idem Opus denuo vulgavit Italicè anno 1621.
II. Orazione in lode di S. Carlo recitata nel Duomo di Milano l'anno MDCXIX. *Ivi*, *per il Bidelli*, 1622. *in* 4.
III. Del Verbo di Dio umanato, e nato in Bettelemme, Diſcorſi, Eſempi, e Meditazioni. *Milano*, *per lo ſteſſo*, 1624.
IV. Miſcellanea Varia. *Mediol. apud Bidellum*, 1623. *in* 8.
V. Hiſtoria Moralis ſui temporis lib. II. MS.
VI. Multa Sociorum exempla, & Elogia. MS.
VII. Hiſtoria Moralis de antiquis, & recentioribus exemplis. MS.
Hæc MSS. Opera profert Alegambe Biblioth. Societ. Jeſu.
Agit etiam de eo Ludov. Maraccius Biblioth. Marianæ part. *I.* pag. 669. & Picinellus in Athenæo pag. 256.

DCXIV.

CONFALONERIUS JO. BAPTISTA.

ORdinem Sanctæ Mariæ de Monte Carmelo in Congregatione, quæ Mantuana dicitur, ut Deo, ſibique liberiùs vacare poſſet, amplexus eſt Joannes Baptiſta Confalonerius patriâ Mediolanenſis. Vir fuit non doctrinâ ſolùm, ſed moribus, & vitæ integritate plurimum illuſtris; ideoque ſuorum exiſtimationem adeptus non ſemel Cœnobii Genuenſis Prior eſt conſtitutus. Concionatoris officium ſummo zelo plures per annos exercuit, tùm Deffinitor creatus talem ſe præbuit, ut primùm Procurator Generalis in Romana Curia Anno MDXXXIII. mox poſt biennium Vicarius iterum Generalis Congregationis ſuæ renunciari meruerit. Eum etiam adversùs hæreticam pravitatem Apoſtolicum Commiſſarium laudatiſſimum ob peculiarem in eis inſectandis fervorem teſtatur ex Felina loco mox citando Vaghi. Annum, quo migravit è vita, nullus Suorum indicavit.

Poſt ſe reliquit poſteritati legendum:

I. Quareſimale MS. in 4. juſtæ molis. Servatur in Bibliotheca Cœnobii Sancti Joannis ad Concham Mediolani. Carmina duo in ejus commendationem cecinit Felina. De ipſo ſcribit Vaghi in Comment. Ordinis ſui pag. 332.

DCXV.

CONFALONERIUS JULIUS CÆSAR.

JUlius Cæſar Confalonerius Sacerdos Mediolanenſis medio fermè Sæculo Salutis humanæ XVII. & doctrina & moribus eluxit. Inter Oblatos Congregationis SS. Ambroſii & Caroli recenſitus, animarum ſalutem ſedulò curavit. Tum Sacræ Theologiæ Magiſterium, & Apoſtolici Prothonotarii dignitatem adeptus eſt, atque primùm Parochialem Eccleſiam Oppidi Liſſoni, inde aliam in hac Urbe Sancti Petri, cui cognomen eſt *ſupra Dorſum* non procul ab Ambroſiana Baſilica ſitam rexit. Alphonſo Littæ Cardinali Archiepiſcopo charus fuit, qui hominem optimè notum ex priori Eccleſia ad hanc poſteriorem tranſtulit, ne ibi in vitæ periculum denuò incideret, ut ſæpius jam evenerat improborum conſpiratione illius paternas objurgationes non ferentium, & in medicum, qui eos curabat, inſanientium. Vir fuit immenſi in legendo laboris, idque agnoſcitur in ejus Voluminibus, præſertim MSS. Obiit circa finem præteriti Sæculi.

Hæc partim typis dedit, partim prælo parata habebat:

I. Orazione detta ai Tribunali. *Milano*, 1679. *in* 4.
II. Scherzi Geniali. *Milano*, 1684. *in* 12.
III. Il Cane Rettorico, ſcherzi Giovanili, ſeconda edizione, con aggionta. *Milano*, *per il Vigone*, 1684. *in* 12.
IV. Fletus Parentantis Julii Cæſaris Confalonerii Oblati S. T. D. Rectoris Eccleſiæ Parochialis S Petri ſupra Dorſum Mediolani ad Tumulum Octaviæ Matris ſuæ dilectiſſimæ anno MDCLXXXIX. die XXII. Decembr. *Mediolani*, *apud Malateſtam*, *in* 4.
V. Laberinto aperto a' Grammatici, con il filo d'uſcirne. *Milano*, *per il Gagliardi*, 1654. *in* 8.
VI. La Cattedra di S. Pietro Appoſtolo traſportata ſul Doſſo della Città di Milano dalla Villa di Liſſone l'anno MDCLXXVII a vive ſuppliche di Giulio Ceſare Confalonieri Oblato, Dottore di S. Teologia, e Protonotaro Appoſtolico, dedicata alli ſtudioſi e diſcreti Lettori. Opus eſt varia eruditione tam Sacra, quam Profana conſperſum, in quo Auctor cum Octavia Matre aliquando loquitur de rebus domeſticis, & de Familia Confalonería, ejuſque inſignibus Privilegiis. MS. in fol. ſign. H. num. 164. prælo paratus, immo titulus eſt jam impreſſus. Extat in Bibliotheca Ambroſiana.
VII. Lucubrationes Julii Cæſaris Confalonerii Civis Mediolanenſis Oblati, Sacræ Theologiæ Doctoris, Prothonotarii Apoſtolici, Rectoris Eccleſiæ Parochialis S. Petri ſupra Dorſum Mediolani. Codex MS. in fol. ingentis molis adinſtar Polyantheæ, ſeu Lexici Sacri & Profani, more tamen Sæculi, & Auctoris non magni criterii, prælo & ipſe paratus erat. In Bibliotheca Ambroſiana Cod. ſign. G. num. 118.

CONRADUS. V. CORRADUS.

DCXVI.

CONSONIUS ÆGIDIUS.

EX Familia ſatis honeſta, chriſtianæque pietati dedita ortus eſt Ægidius Conſonius Mediolani; & in Cœnobio S. Marci ejuſdem Urbis Ordinem Eremitarum S. Auguſtini profeſſus fuit. Ab ipſo tyrocinio nedum morum integritatis ac innocentiæ, verum etiam præcellentis ingenii, tenaciſſimæque ac promptiſſimæ memoriæ ſpecimina dedit: quapropter, exacto de more ſtudiorum curriculo, laurea magiſtrali dona-

donatur. Omnigenâ dein literaturâ excultus, ad id pervênit, ut primus in omni ſcientiarum genere ſuo tempore haberetur. Poſt moderationem Gymnaſii S. Auguſtini de Urbe, officium Procuratoris Generalis totius Ordinis per novem ferè annos obivit; quo in munere ita ſedulò, accuratè, prudenterque ſe geſſit, ut nulla cauſa, ipſo agente, interciderit; eaque propter à Sacræ Congregationis Regularium tunc temporis Secretario, Anteſignanus, & Oraculum Procuratorum Generalium paſſim nuncupabatur. Tantæ porro exiſtimationis erat cùm apud Italos, tum apud exteras Nationes, ut ad ipſum in primis conſulendum graviſſimis in negotiis quiſque accederet; immò & hoc idem in mandatis habuere, præſtiteruntque duo Lovanienſes Doctores, Romam profecti ad procurandam ingentis momenti cauſam. Inter Qualificatores, ut ajunt, Supremi Sacræ Inquiſitionis Tribunalis de Urbe à Summo Pontifice adlectus fuit; ac ſubinde univerſus Eremitarum Auguſtinianenſium Cœtus, qui Ægidii præclaras dotes optimè noverat, præcipuèque integerrimi animi firmitatem, ac in rebus agendis dexteritatem, ſupremum ſibi Præſulem Conſonium adſciviſſet in proximè habendis Ordinis Comitiis, niſi cujuſdam primarii Viri, Ægidii virtutes quammaximè averſantis, machinationes obſtitiſſent. In Patriam reverſus, totum ſe dedit philoſophicis, theologiciſque ſtudiis, quibus earumdem diſciplinarum diſſertationes, imbuendis Auguſtinianis tyronibus, meditabatur. Interim cognitâ ab Innocentio X. tanti Viri, Urbe abſentis, jacturâ, eodem Summo Pontifice jubente, Philippus Vicecomes, tunc totius Eremitici Ordinis Præſul, & à nobis ſuo loco cum laude recenſendus, Conſonium Romam denuò accerſivit, ut inter Conſultores ſanctæ ſupremæque Inquiſitionis ſederet, ad diſcutiendas præſertim Janſenianas propoſitiones. Verùm dum ad ipſum litteræ dantur, infirmatur; dum illi afferuntur, moritur nono ægritudinis die, quinta nempe Martii, Anni MDCL. ingenti omnium dolore, ac Auguſtinianenſis Cœtus damno, quamquam Ægidius tranquillo libentique animo mortem aſpiceret, ſolitus dicere, illam non eſſe adeo tremendam, ut plerique autumabant. Plura reliquit ingenii ſui monumenta, & multo plura haberentur, niſi animo invido Romæ illi ſublata fuiſſent, nam ſupradictus Philippus Vicecomes in ſuo Libro inſcripto de Conventu S. Marci à me inſpecto, inter alia de Auctore noſtro, ſic habet: „ Ab Urbano VIII. per Breve confirmatur „ Procurator generalis. Conſtanter Jura Ordinis con„ tra Impugnatores defendit. Multa ejus ſcripta quæ „ ad manus Cardinalis Palottæ pervenerunt, periere; quæ adhuc extant manuſcripta, indigitantur videlicet:

I. In Logicam Summulæ ad mentem Ægidii Romani, IV. diviſæ Sectionibus.
II. Quæſtiones de Logica ſecundùm ſe.
III. De ente rationis in communi.
IV. De ſecunda intentione.
V. De Univerſalibus in communi.
VI. In Philoſophiam de principiis naturæ in communi & particulari.
VII. De natura & cauſis.
VIII. De Corpore mobili ad ubi.
IX. De materia in communi.
X. De Subſtantia cœli.
XI. De Corpore mobili ad formam.
XII. De generatione & corruptione.
XIII. In Metaphyſicam: De eſſentia & exiſtentia.

Has omnes egomet vidi in Bibliotheca S.Marci Vol.III. MSS comprehenſas. Quæ verò ſequuntur, partim hauſi ex Picinello loco citando, partim mihi ſuppeditavit Vir inter Doctos ſui Ordinis non infimum locum tenens, immo de tota litteraria Republica pluribus titulis benemeritus, Pater nempe Gulielmus Nicolai, cui debeo ingentem laborem, ſtudiumque eximium in colligendis ubique Operibus tam editis, quam ineditis celeberrimi Onuphrii Panvinii pro mea editione eorumdem, Deo dante, ætate, viribuſque permittentibus, brevì inchoanda.

XIV. In I. Sententiarum ad mentem Ægidii Rom. à prima ad XXVI. diſtinctionem; De charitate & Scientia Dei.

XV. In II. Sentent. De Deo Creatore & Glorificatore, hoc eſt ultimo fine; De ſubſtantia & menſura Angelorum; & plura de Gratia.
XVI. In III. Sentent. Plura de Fide, Spe, & Charitate.
XVII. In IV. Sentent. de Sacramentis; de Euchariſtia; de Pœnitentia; de Viſione beatifica.
XVIII. Quadrageſimale, & ad Conciones Sylva.
XIX. Orationes habitæ coram Summo Pontifice, dum Procuratoris Generalis officio fungeretur.

Item quatuor Volumina.

XX. Primum continet Propoſitiones in Sancto Officio qualificatas.
XXI. Secundum continet varios conſcientiæ caſus.
XXII. Tertium varia dubia circa Pontificale Romanum.
XXIII. Quartum continet Conſulta, & Deciſiones quarumdam Cauſarum, dum Procuratoris Generalis munus obibat.

Sequens Opuſculum MS. Ægidii noſtri mihi perhumaniter indicavit P. D. Jo. Franciſcus Catoellus Congregationis Montis Oliveti, necnon Bibliothecæ Alterianæ in alma Urbe Præfectus, neſcio tamen an ſit in MS. ſupracitato num. XXII.

XXIV. Fr. Ægidius Conſonius Mediolanenſis Procurator Generalis Auguſtinianorum: Reſolutio dubii an in Pontificali Romano, ubi agitur de Conſecratione Epiſcopi ſit corrigendus ille locus, in quo Pontifex vocatur Vicarius D. Petri: Anno MDCXL. MS. in fol. ſervatur Romæ in Bibliotheca Eminentiſs. Card. Alterii ſign. P num. 14. pagg. 24.

Ad ſui eruditionem tranſcripſit item Philoſophiam Magiſtri Chriſtophori Balneoregienſis Auguſtiniani ſui Præceptoris.

De Compoſitione & motu Angelorum Ægidii Romani.

Quodlibeta Jacobi de Viterbio Auguſtiniani ex Bibliotheca Vaticana.

Præter ſupradictum Philippum Vicecomitem, agit de eo parumper Picinellus in ſuo Athenæo pag. 167.

DCXVII.

CONSTANTIUS.

CÆteras inter temporis injurias non minimi facienda eſt omni procul dubio tot Eruditorum voluminum jactura, quorum etſi adhuc occurrat mentio in aliorum lucubrationibus, attamen periiſſe novimus. Quanto copioſior itaque futura eſſet hæc noſtra Collectio, ſi licuiſſet Codices omnes præſertim Epiſtolares evolvere, in queis non raro invenire licet monumenta laborum, & Codicum ſaltem titulos poſteritati ſervare. Verùm quis etiamſi Neſtoreos viveret annos id efficere poſſet unquam in tanta librorum ſerie? Pauci inſuper ſunt, qui hujuſmodi Codices colligere ſatagunt, tametſi multùm luminis ad litterariam in primis hiſtoriam cognoſcendam afferant, ut apud Doctos omnes eſt in confeſſo. Quotquot ad manus noſtras pervenerunt Epiſtolares Collectiones, ut facilè agnoſcet Lector, eas omnes ſcrutati ſumus quantùm licuit diligenter; nobiſque non modico fuerunt adjumento amiciſſimi aliqui, & eruditi Viri in hac ſparta diu verſati; ſed haud dubium plurimas & nobis, & illis ignotas, plurimas etiam non repertas fuiſſe. Id præfari placuit in ſequentis Auctoris gratiam, cujus Scripta immortalitate digna vetuſtas conſumpſit, ſicut etiam aliorum paſſim in hoc Opere laudatorum, quibus tamen debitam commendationem denegare auſi non ſumus, eo quia hac tempeſtate nihil ex eorum libris nobis ſuperſit, præter illuſtrem memoriam, quam omni exceptione majoribus teſtibus debemus. Conſtantius igitur Mediolanenſis Orator eloquentiæ, & pietatis laude clariſſimus initio Sæculi VI. floruit. Ennodius eum Virum illuſtrem appellat in Epiſtolis, quas infra dabimus. Ejus Acta, atque virtutes ſummatim complectitur Epitaphium, quod ex monumentis Sacris refert Vir Clariſs. Sirmundus in Notis ad Epiſtolam XVII. lib. II. ipſius Ennodii. Id ſequens eſt:

INGENII LEGVMQVE POTENS CONSTANTIVS ATRA
MORTIS SORTE IACENS CONDITVR HIS TVMVLIS
HINC GEMAT HVNC PROBITAS TRISTIS SVSPIRET HONESTAS
ET COMITIS FVNVS PLANGAT AMICA FIDES
QVIS PER BELLA FORI TOTIENS DE IVRE TRIVMPHVM
RETTVLIT ET SAEVOS PERCVLIT ORE REOS
ORNAVIT PROPRIO SEMPER FVLGORE TOGATVS
ELOQVIO MORES MORIBVS ELOQVIVM
NON MVLTVM MORS DIRA NOCES IN FVNERE IVSTI
NIL TVA TELA GRAVANT POSSIDET ASTRA PIVS.

Plura ſcripſit, quorum occurrit mentio in ſequentibus Ennodii Reſponſionibus;

I. Apologiam adverſùs quemdam, qui liberum arbitrium deteriorem tantum in partem homini datum affirmabat, cum Epiſtola ad Ennodium. Id eruitur ex eo, quod notamus infra num. 2.

II. Epiſtolas ad Ennodium ipſum plurimas; quarum extat memoria in Reſponſionibus, quas hic damus.

1. Ennodii ad Conſtantium, in qua hæc inter cætera leguntur: „ Ego in Epiſtolis Magnitudinis Veſtræ „ diligentiam ſemper non verba penſavi &c. Indicat etiam Conſtantium eo tempore Ravennæ Magiſtratum aliquem geſſiſſe, nam poſt nonnulla ſubdit: „ Ago nunc, atque habeo gratias, quod parvitatem „ meam litteratii ſermonis viſitaſtis affatu: & inter „ occupationes, & excubias, quibus univerſos Ra„ venna diſtringit, mei cura non ponitur. „ Eſt XVII. lib II.

2. Laudat Ennodius Conſtantium ipſum, quod Apologeticum Libellum conſcripſerit adverſùs quemdam, qui liberum arbitrium deteriorem tantum in partem homini datum affirmabat, quod opus cum litteris ſuis Conſtantius ad eum miſerat. Eſt XIX. ejuſdem libri.

3. Reſpondet Ennodius breviter Conſtantii litteris. Eſt XX. ejuſdem libri.

4. Reſpondet item litteris Conſtantii, & gratias agit, quod per eum Joannem quemdam, quem Fratrem ſuum appellat, receperit; hinc rogat, ut redire feſtinet, vel ſi diutius abeſſe contingat, ſaltem litteras mittat. Eſt. XIII. lib. IV.

Ex Ennodio & Sirmundo locis citatis.

DCXVIII

CONSTANTIUS alter.

Conſtantius Civis Mediolanenſis, atque ejuſdem Eccleſiæ Diaconus, poſt obitum Laurentii II., in Urbe Genua, ubi propter immanem Barbarorum incurſum, Clerus, & Optimates Mediolanenſes morabantur, Archiepiſcopus renuntiatur, electionem per litteras, urgente Sancto Gregorio Magno, cui ille familiariſſimus fuerat, & cujus Legationibus in Græciam comes additus Eccleſiæ Romanæ cauſas ſummo ſtudio promoverat, Electum confirmavit Gregorius Anno DXCII., pallio decoravit, & Romano Exarcho Pontificalibus Litteris commendavit, Cum etiam aliquot Mediolanenſis Eccleſiæ Suffraganei, Theodolindâ Reginâ in partes vocatâ, ſe à Conſtantii communione ſeparaſſent, egit Gregorius per Legatos cum Regina ipſa, ut ſententiam mutaret, & Conſtantio in mandatis dedit, ut rebelles Epiſcopos in imperio contineret. Lunenſis Eccleſiæ correctionem, & graviſſima alia negotia Conſtantio Pontifex demandavit. Hujus Archiepiſcopi temporibus Beato Joanni Baptiſtæ Inſignis Baſilica tertio Non. Julii Anno DXCIII. in Oppido Modoetiæ hujus Diœceſis ædificari cœpta eſt à præfata Theodolinda, quam Anno DXCV. abſolutam Kal. Octob. Conſtantius conſecravit. Hoc etiam Præſule S. Columbanus Hibernus Mediolanum venit, & eo favente, atque à Rege Agilulpho petente, Bobienſe Cœnobium excitavit, Eccleſiam ſibi commiſſam, ejuſque jura ſtrenuè defendit Conſtantius; ipſamque octo circiter annos laudabiliter adminiſtravit. Obiit circa Annum Sæcularem DC. qua de re videndus Papebrochius citatus in Notis ad Ughellum.

Plures ſcripſit Epiſtolas ad Sanctum Gregorium I. Pont. Max., ut ex reſponſionibus ejuſdem Sancti Pontificis, quas hîc recenſemus.

I. Quæ data Indict. XII. menſe Septembri, Ordinationis ſuæ Anno IV. in qua gratulatur Conſtantio, quod bene receptus ſit à Suis, & munus Epiſcopale deſcribit; reſpondens litteris ejuſdem Conſtantii. Eſt I. lib. 3.

II. Data ut ſupra. De tribus Capitulis; & Theodolinda Regina. De Epiſcopis à communione ejus ſeparatis, & Agone Rege Longobardorum, qui idem eſt cum Agilulpho. Meminit etiam Epiſtolæ Conſtantii ad Bonifacium Diaconum. Eſt II. lib. 3.

III. Sub eadem Indictione. De Epiſcopis ab eo diviſis, & Synodo Chalcedonenſi. Eſt III. lib. 5.

IV. Data Indic. XII. menſe Majo. Ut Venantio Epiſcopo Lunenſi concurrat ad religioſos emendandos. Eſt XXII. lib. 4.

V. Data Indic. XII. menſe Junio. Reſpondet litteris Conſtantii; ſcribitque ei de Juramento non dando Civibus Brixiæ: Et de nominatione Joannis inter Miſſarum ſolemnia: Et de quinta Synodo. Eſt XXXVII. lib. 4.

VI. Data Indic. XIII. menſe Octobri. De his qui depoſiti ſunt, quomodo ad pœnitentiam deputentur. Eſt XVII. lib. 4.

VII. Data Indic. XV. menſe Novembri. De non curandis obtrectationibus malorum. Eſt XIV. lib. 6.

VIII. Data Indic. II. menſe Januario. De Virgilio, qui commendationis occaſione pecuniam mutuo accepit. Eſt XXXIV. lib. 7.

IX. Data ut ſupra. Reſpondet Conſtantii litteris miſſis per Eventium Diaconum. Permittit Clericis Cumanis ad unitatem Eccleſiæ redeuntibus poſſeſſionem Aurianam, licèt in ea jus nullum habeant; Eſt LVII. lib 7.

X. Data Indic. II. menſe Julii. Mittit Conſtantio Reliquias Sanctorum Pauli Apoſtoli, Joannis, & Pancratii Martyrum. Eſt LXXXVII. lib. 7.

XI. Data Indic. II. menſe Julii. Philagrium Cœcum Conſtantio commendat. Eſt CXXXI. lib. 7.

XII. Data Indic. III. Reſcribit Conſtantio, & agit de Pompejo Epiſcopo innocenter condemnato. Eſt XXX. lib. 8.

Extat etiam Epiſtola ejuſdem S. Gregorii ad Presbyteros, Diaconos, & Clerum Mediolanenſis Eccleſiæ, de Ordinando ad Epiſcopatum Conſtantio Diacono. Eſt XXIX. lib. 2.

Alia etiam ad Populum, Presbyteros, Diaconos, & Clerum Mediolan. De obitu Conſtantii, & Succeſſoris Electione. In ea plurimum Conſtantium laudat tamquam in paſtorali munere vigilantiſſimum. Eſt LXV. lib. 8.

Meminit ejuſdem Conſtantii in alia ad Mediolanenſes, quæ eſt X. lib. 9. necnon in Epiſtola IV. lib. 4. ad Theodolindam, & in alia ad eandem, quæ eſt XXXIII. lib 4.

De eo Ughellus Ital. Sacr. Tom. IV. in Mediol. Papebrochius in Propylæo, & alii.

DCXIX.

DCXIX.

COPPINUS AQUILINUS.

PLurimis præclaris artibus ornatum Virum nunc exhibemus Aquilinum Coppinum Mediolani natum, ut ipſe de ſe teſtatur in Epiſtola ſua ad Benedictum Soſſagum, quæ eſt tertia Lib. I. inter impreſſas inferius memorandas. A prima adoleſcentia litterarum ſectatus amorem, eas diligentiſſimè ad ingenii ſui culturam derivavit. Oratoriæ propterea, atque Poëticæ facultatis in utraque lingua Italica & Latina, & Muſicæ etiam artis peritiſſimus fuit. Hanc tamen poſtremam ita coluit, ut ipſam non ad aurium tantummodo (quæ eſt hujuſmodi hominum conſuetudo) blandimenta, ſed potius ad animorum utilitatem converteret. Quæcumque enim ætate ſua in Muſicales modulos prurientes auribus redegerant, Coppinus ad divini cultus harmoniam tranſtulit. In Collegio Taëgiorum, quod Sancti Simonis dicitur, in hac Urbe humanas litteras docuit, tum ad Rhetoricæ præcepta publicè tradenda admotus, poſtremo ad idem munus exercendum in Archigymnaſio Ticinenſi eligitur. Cum verò aliquando Taurinum ſe contuliſſet, iter ſuum accuratiſſimè conſcripſit, ſubalpinæ Regionis delicias, venationes, & quælibet notatu digna deſcribens in Epiſtolis ad varios vel doctrinâ, vel ſanguine præſtantes Viros, è quibus Volumen compilavit atque edidit quemadmodum paulò poſt indicabimus. In his aliiſque doctis laboribus vitam omnem tranſegit ad annum uſque MDCXXIX. quo ſublatus eſt terris.

Horum Operum Auctor fuit Coppinus:

I. De Hiſpanicæ Monarchiæ amplitudine: Oratio coram Senatu, ac Magno Cancellario habita: ad Auguſtinum Dominicum Squarciaficum ejuſdem Senatus Præſidem. *Mediol. apud Malateſtas*. 1612. *in* 4.

II. Epiſtolarum Libri VI. Sereniſſimo Carolo Emmanueli Sabaudiæ Duci inſcripti. *Ibid, typis Archiepiſ.* 1613. *in* 8 Scriptæ ſunt ad Varios, quos inter Æmilius Homodeus, Aloyſius Cuſanus, Annibal Guaſcus, Antonius Picinellus &c

III. Trium Clariſſimorum Virorum Didaci Salazar, Jo. Baptiſtæ Sacci, ac Henrici Farneſii Epiſtolæ. *Ibidem*. 1622. *in* 4.

IV. Partito della Muſica, tolta da' Madrigali di Claudio Monteverde, e d'altri Autori, fatta Spirituale da Aquilino Coppino. *Milano, per il Tradate*. 1607. *Tom.* 6. *in* 4.

V. Epigrammata Latina, atque Poëmata Italica, vulgò Sonetti, in Collectione variorum Poematum in Laurea Ludovici Meltii. *Papiæ*. 1597. *in* 4.

VI. Epiſtolæ variæ ad Senatorem Joannem Baptiſtam Vicecomitem Herculis filium. MSS. in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum.

Epiſtola Hieronymi Boſſii, qua ejus obitum nunciat Jacobo Valerio. Data Ticini poſtridie Kal. Octob. 1629. Extat inter MSS. Valerii in Archivo Monachorum S. Ambroſii Cod. ſign. A. num. 225.

Alia item Franciſci Rubini de eodem argumento, de quo ſuo loco dicemus.

Coppinum Carminibus celebravit prædictus Soſſagus, impreſſis in principio & fine Epiſtolarum, quas numero II. laudavimus, & inter Soſſaghi ipſius Epigrammata lib. 5. 6. & 7. è quibus hoc damus.

In Epiſtolas Aquilini Coppini.

Regibus appones deterrima quæque ferarum
Si non è trivio candiat illa coquus.
Sique laborabis camporum vilia, priſcas
Pontificum jures vincere poſſe dapes.
Talia Coppini ſolim induſtria promit,
Quæ veterum valeant ſollicitare famem.
Romuleo comeſa Duci quid gemma ſuperbit?
En olera in gemmas nuper abiſſe vides.

Agunt de illo Hieronymus Borſerius in Supplem. Nobil. Mediol. Cap. XV., & Picinellus in Athenæo pag. 52.

DCXX.

CORBETTA GUALTERIUS.

GUalterius Corbetta Innocentii filius, Hilarionis mox collaudandi frater, in hac Urbe nobili ſanguine genitus, ad omnem eruditionem aptiſſimum ab ipſa natura ingenium accepiſſe viſus eſt. Eloquentiæ præceptis imbutus, Juris peritiam ſequi ſtatuit, in eaque laureatus Collegium Juriſconſultorum ingredi meruit, Anno Redemptionis MDXXIV. Celeberrimi Andreæ Alciati conſuetudine uſus fuit, prout etiam Franciſci Cigalini Novocomenſis Medici. Litteris Græcis tam cultus extitit, ut eas quoque Jacobum Minutianum edocuerit. Decurio primùm Patriæ conſtitutus, tum Regius Ducaliſque Senator renunciatus, ita communibus vacavit negotiis, ut ab eruditis laboribus numquam ceſſaret. Lubet hîc inſerere, quæ Hieronymus Montius à nobis loco ſuo laudandus de Gualterio ſcribit in Epiſtola Nuncupatoria Orationum ſuarum ad Gabrielem Caſatum, ubi hæc leguntur: „ Gualterius Corbetta „ Vir Græcis ac Latinis litteris apprimè eruditus, „ ac politiori quadam doctrina ita excultus, ut jure „ eum noſtra ætas diu ſit admirata; Collegio noſtro „ quandoque perſuaſerat, optimum fore ſi eorum „ Orationes, qui in Mediolanenſium Juriſconſultorum Collegium cooptantur, pariterque illorum, „ qui cooptarent, deſcriberentur; hæc inter cætera „ Collegii noſtri monumenta atque Actuatium conſervarentur. Quod hoc pacto, ea quæ per Hiſtoriarum libros ſparſim enarrata leguntur, in „ unum collecta facilè reperirentur, & paratum „ fore diceret illis, qui futuris temporibus in cum „ ordinem adſcriberentur. Orator tam celebris fuit, ut cum in Templo Sancti Dominici Marchioni Ferdinando de Avalos juſta Neapoli perſolverentur, Gualterius ſeligi meruerit, qui funebrem laudationem pronunciaret: „ In ea Oratione, ceteriſque „ Operibus infra memorandis, ſic Tullianam Eloquentiam prætulit, ut alter Cicero communi omnium „ ſui Sæculi Eruditorum calculo nuncuparetur. Obiit Vir præſtantiſſimus Anno Sal. humanæ MDXXXVII.

Hæc ingenii illius documenta ſunt:

I. Oratio habita in Funere Divi Franciſci II. Sfortiæ Vicecomitis Mediolani Ducis: ſine loco, anno, & Typographo, in 4.

II. Alia pro cooptatione Joannis Baptiſtæ Caſtillionæi in celeberrimum Juriſperitorum Collegium. *Lugduni, apud Sebaſtianum Gryphium*, 1547. *in* 8.

III. Alia Funebris in parentalibus Marchionis Ferdinandi de Avalos, habita Neapoli, de qua ſupra diximus.

IV. Annotationes in Nebulas Alciati ex Ariſtophane. Extant in calce Comœdiæ ejuſdem Alciati, de qua ſuo loco. MS. pagg. 12. in Bibliotheca Fratrum March. Vicecomitum.

V. Epiſtolæ plures Græcæ ad Franciſcum Cigalinum, ut eruitur ex Epiſtolis Benedicti Jovii, ſignanter num. LXV. in Manuſcripto earumdem Epiſtolarum Jovii apud Comitem à Turre Rezzonici alibi laudatum.

VI. Orationes aliæ plures, quarum meminit Picinellus ex Moriggia loco infra citando.

Non contemnendam Domi habebat Collectionem antiquorum Marmorum, ea quibus unam olim apud eundem extantem protulit Cl. Muratorius inter Conſulares in ſuo Novo Theſauro Vet. Inſcript. Typis noſtris Palatinis recens edito Tomo I. pag. 395.

Ejus mortem Epigrammate proſecutus eſt Andreas Alciatus, ut jam diximus in Alciato num. LXVIII. Næniam etiam pulcherrimam conſcripſit de eodem argumento Joannes Baptiſta Sclaphenatus ab ipſo editam in libro ſuo Elegiarum, & Epigrammatum, ubi quoque legitur Elegia conſolatoria ad Hilarionem ipſius Gualterii Fratrem.

Laudatur à Paulo Jovio in Vita Ferdinandi de Avalos Marchionis Piſcariæ lib. 7. Armellin. in Biblioth. Benedict. Caſſin. part 1. pag. 225. in Vita ejuſdem Hilarionis ejus fratris. Gaudentio Merula in bello Eraſmicano. Paulo Moriggia lib. 3 Nobil. Mediol. cap. 2. Antonio Verder. Suppl. Biblioth. Geſner. Siton. art. 409. Picinello in Athenæo pag. 174 aliiſque pluribus.

DCXXI.

CORBETTA HILARION.

HIlarion Corbetta nobili ſamilia Mediolani exortus, frater fuit Gualterii Corbettæ Senatoris mox laudati. Ticini Regii, in Monaſterio Sancti Salvatoris, Regulæ Sancti Benedicti nomen dedit Anno MDXV. die XXIV. Februarii. Claruit Philoſophiæ, Theologiæ, Juriſprudentiæ, linguarumque Græcæ, & Latinæ peritiâ, ac omnigenâ eruditione, quam ut aſſequeretur, utriuſque idiomatis celeberrimis Auctoribus interpretandis, explicandiſque longo admodum tempore invicto labore inſudavit, ac plures, eoſque inſignes diſcipulos in his nobiliſſimis, ac utiliſſimis ſtudiis peramanter inſtituit. Omnium ævi ſui doctiſſimorum Virorum, in primiſque Gregorii Corteſii, Hieronymi Cardani, Laurentii Flori, aliorumque, qui eximiam ejus, præclaramque doctrinam ſummoperè ſuſpiciebant, familiaritate eſt uſus. Nec ejus virtuti præmia, ac dignitates defuerunt, nam Abbas electus, Lirinenſe Monaſterium adminiſtravit. Quanti apud doctos Viros haberetur Scriptor noſter, audiamus ex ſequentibus. Chryſoſtomus Calaber Monachus doctiſſimus, poſteaque Archiepiſcopus Raguſinus, eidem Hilarioni ita ſcribit: „ Te non tantum amo, ſed admiror etiam, ac veneror, idque ob non vulgares illas animi tui dotes, „ quas, & commendari ſemper, & miris ſubinde laudibus extolli ab omnibus audieram. „ Zacharias Caymus in Epiſtola ad Hilarionem: „ Efferebar lætitia non mediocri, me ab eo laudari, qui ipſe ſit laudatiſſimus, quique unus probitate, elegantia, morum ſuavitate, & literis emineat: „ & poſt aliqua: „ Cur enim tibi Græcos libros non dem, cui „ litteras ipſas Græcas deberem? „ Laurentius Florus utriuſque linguæ peritiſſimus Epiſtola ad eumdem Hilarionem: „ Nihil eſt, (ait) quod aut literas meas, „ aut meam expectes correctionem, nam id eſſet in „ albo lapide nigra linea, neque decet anſeres ſtrepere inter olores. Ego enim is ſum, qui neque „ Veneris Sandalium carpere norim. Tua enim, „ ſed cœco videntur nuda venuſta, tanquam veſte „ detracta, ut Ciceronis etiam verbis abutar. Sanos „ itaque homines ab interpretando deterres, nullus „ tibi notam poſſet inurere, concordat enim corde „ calamus. Hoc mirum quod ornaſti, quibus quidquid decori accidere poterat, ornamentis. Mirum ſane videtur mortis ejus annum Armellino ignotum ſuiſſe.

Plura ſunt quæ tanti Viri ſuperſunt Opera, nimirum:

I. Liber Epiſtolarum Latina lingua elegantiſſimè ſcriptus in 4. Græciſque Sententiis identidem exornatus, qui utriuſque idiomatis nitorem, ac proprietatem præſefert, Auctoremque melioribus diſciplinis medullitus imbutum oſtendit, quem librum MS. pluries ſe percurriſſe, ac perlegiſſe teſtatur Armellinus infra citandus, Papiæ Anno MDCLXXXVII. in Bibl. S. Salvatoris, ubi per id temporis Philoſophiam edocebat, ex eoque præter plurimas Epiſtolas, eaſque pulcherrimas, ad doctiſſimos Viros conſcriptas, cognovit quoque Hilarionem noſtrum alia plura ſcripſiſſe, ac præſertim pleraque Græcorum Auctorum Opera in Latinum Sermonem tranſtuliſſe, inter quæ eſt:

II. Oratio in Teliſmanum.

III. S. Gregorii Nazianzeni Orationes traduxit, & commentatus eſt, una cum aliis Monachis doctiſſimis, nempe Egnatio, Angelo Juſtiniano, Aloyſio, Camillo Brixienſi, & Cornelio Veneto Græcè, & Hebraicè peritis.

IV. Iſocratem, & primam Ariſtophanis Comœdiam, cum iiſdem interpretatus eſt.

V. Alias ejuſdem Ariſtophanis Comœdias latinè reddidit.

VI. Demoſthenis Oratio in Timocratem latinè converſa.

VII. Demoſthenis Orationes de Republica ordinanda, & de Claſſibus in Latinum tranſlatæ.

VIII. Matthæi Regis Pannoniæ Religioſiſſimi Commentaria Græca in Cant. Canticorum Salomonis vetuſtate conſumpta, primò Græcè tranſcripſit, mox Latinitate donavit, & quidem Græcè, & Latinè ea imprimenda paraverat Anno MDXXXVIII.

IX. Apologia pro ſe ipſo.

X. Latina quædam Adagia, quæ incipiunt: Aliud eſt Judicium Dei, & aliud hominum. Extant in fine ejuſdem Codicis Epiſtolarum.

XI. Præcepta laudandi ex Aphtonio Rhetore, ſive Exemplar, incipit: Operæpretium eſt obſervare &c.

XII. Comparationes ex eodem, incipiunt: Vehementer eſſemus accuſandi. Omnia in fine ejuſdem Codicis.

Pag. autem 974. in Epiſtola ad Camillum Pallavicinum ita de ſe ipſo loquitur Corbetta: „ Ego tot annis „ dedi operam obtinendis, adipiſcendiſque Poëtarum „ fabulis, Rhetorum coloribus, naturali Philoſophiæ, „ ac humanis legibus.

Ad Hilarionem extat Elegia conſolatoria Joannis Baptiſtæ Sclaphenati in obitu fratris ſui Gualterii inter ejuſdem Sclaphenati Epigrammata, de quibus alibi agendum.

Eum pluribus commendat Armellinus ſupralaudatus in Bibliotheca Benedictino-Caſinenſi part. 1. pag. 225. & in Additionibus pag. 49. ubi diffusè loquitur de Taliſmanis juxta Calmeti, Grotii, VVadingi, Salmaſii, Du-Cangii, aliorumque Sententias; agit etiam JC. Sitonus in Schedis.

DCXXII.

CORBETTA MAURUS.

EX eadem gente, unde laudatiſſimi Fratres Gualterius & Hilarion a nobis proximè commendati in lucem prodierunt, ortus eſt & Maurus Ciſtercienſis Ordinis Monachus, Armellino, Picinello, cæteriſque Scriptoribus hactenus ignotus. Ex infra dando Manuſcripto Codice ipſum Clarevallenſis Cœnobii extra Romanam Portam hujus Urbis ab ipſo Sancto Bernardo Ordinis propagatore conditi Maurum alumnum ſuiſſe cognovimus. Tempus etiam, quo vixit, erui poteſt ex Codicis ejuſdem Charactere, qui ſubolet Seculum XV. exiens, atque ex ipſius argumento ſcriptus videtur eo tempore, quo Alexander hujus nominis VI. Romanus Pontifex Ciſtercienſibus in mandatis dedit, ut majorem Sanctimonialium numerum regendum ſuſciperent, quod teſtantur Autographæ ejuſdem Litteræ in Archivo Imperialis Monaſterii Sancti Ambroſii aſſervatæ.

Codex hoc notatur titulo pro ut jacet:

I. Incominciano le Ordinatione delle Moniche ſecondo l'Ordine Ciſtercienſe compillate, e volgarizate per Don Mauro Corbetta profeſſore del Monaſtero de Cieravalle de Melano dell' Ordine medemo.
„ Incomincia el prologo nel Opera ſeguente: Conſiderando l'Ordine noſtro Ciſtercienſe el quale nel uno a „ l'altro ſexo ſi per el ſuo gran fervore, e charitade „ come per la ſua grande e purità e ſanctimonia eran coma una Stella matutina, imo uno Sole reſplendenta „ &c & infra. Non ho extimata faticha alcuna rivoltando tutti li Inſtituti dell' Ordine noſtro, l'Ordinario, l'uſo Ceremoniale, le Conſtitutione, cavando „ brevemente per cadauno volume tutto quelo ho judicato convenire al propoſito della profeſſione e biſogno loro riducendolo nel materno e volgar parlare &c. MS. in Pergameno in 4 Seculi XV. erga finem litteris rubro nigris, continet capitula 190. Extat inter MSS. Bibliothecæ Monachorum Ciſterc. S. Ambroſ. Mediol.

DCXXIII.

CORBETTA MUTIUS.

QUantum laudis apud poſteros ſibi promeruerint, qui Civitatum Statuta condiderunt, nemo eſt qui neſciat; noſque non raro viros præſtantiſſimos commendavimus in hoc opere, quorum prudentiæ Mediolanenſis Urbs antiquiores ſuas leges debet. Occurrit nunc non minori præconio dignus Mutius Corbetta, qui anno a Virginis partu MCCLXX. Vicarii Novarienſis Judex atque Aſſeſſor fuit; ejus

Urbis

Urbis principatum tenente Napoleone Turriano. Dum enim eo munere deſungeretur condidit

I. Statuta plurima Reip. Novarienſi utiliſſima.
Horum honorifica occurrit mentio in lib. VI. Stat. Novariæ.

CORBUS. V. CORVUS.

DCXXIV.

CORIUS BERNARDINUS.

QUantùm debeat Inſubria, ejuſque præſertim Metropolis Viro Clariſſimo Bernardino Corio, cujus nunc nobis texendum eſt Elogium, ille tantum ignorat, qui ab eodem conſcriptam Mediolanenſem Hiſtoriam toto terrarum Orbe celeberrimam nunquam aſpexerit. Natus ille eſt Mediolani Nobili ſatis progenie anno ſalutis noſtræ MCDLIX. VIII. Id. Mart. ex Marco Corio atque Eliſabetha Burra conjugibus. Octavo die Sacris Undis abluitur adſtantibus, religionis noſtræ more, Sponſoribus Galeatio Sfortia Inſubriæ Principe, Roberto Sanſeverino, Gaſpare Vicomercato, Petro Puſterula, Cicho Simonetta, qui Duci a Secretis erat, Thoma Thebaldo Bononienſi, & Antonio Guidobono Nobili Derthonenſi. Quemadmodum autem pater ejus Marcus hujus ditionis principibus charus inter primos fuit, atque ab eis in maximi momenti negotiis non raro adhibitus; ita quoque Bernardinus Galeacio Mariæ, & Johanni Galeacio Ducibus pergratus extitit, eiſque fuit a Cubiculis. Virum commendabant non tantum genitoris merita & ſanguinis ſplendor, ſed etiam mores optimi, fideſque conſtantiſſima. Neque deerant Eruditionis ornamenta, cum inter liberalium artium ſtudia juventutem laudabiliter exegiſſet. Oratoriæ facultatis præcepta, & leges tam Cæſareas quam Pontificias ad miraculum uſque calluit, adeo ut inter primarios ætatis ſuæ Eruditos jure merito recenſeretur, dignus idcirco habitus qui publica quandoque negotia Principum decreto adminiſtranda ſuſciperet. Amantiſſimus patriæ fuit, ſummâque diligentiâ atque labore, Ludovici Mariæ, cui Mauri cognomen inditum eſt, juſſu Mediolanenſem Hiſtoriam exaravit. Huic Operi manum admovit ætatis ſuæ anno vigeſimo quinto, ut ipſe teſtatur in Nuncupatoria ad Aſcanium Sfortiam Hiſtoriæ præfixa. Eamque ob rem annuus illi cenſus a Principe conſtitutus, & reſſeratis Archivorum omnium ſecretis ſuppeditatæ ſunt Tabulæ, quibus operi adornando opus erat. Magna hinc habenda ejus Hiſtoriæ fides, in qua minutiarum diligens indagator, ſtudioſis perutilem, & jucundam voluptatem affert, moroſis vero, & delicatis nihil officit. Chronicon ſuum Italico Sermone conſcripſit, eoque ſtylo, qui ea tempeſtate uſui erat, at nunc forte impolitior videri poſſit, quem tamen Scriptoris fides, rerumque alibi non obviarum copia commendat. Mirum idcirco Corium noſtrum a Voſſio atque Simlero inter Latinos Hiſtoricos recenſeri, niſi forte eos feſellerit operis titulus, qui Latinis litteris præfixus eſt primæ editioni, ut infra uberiùs dicemus. Nec minus fallitur idem Voſſius, quemadmodum etiam Aubertus Miræus, & Fabritius, aliique aſſerentes Corium quadragenario minorem exceſſiſſe dolore concepto ex Ludovici Domini ſui captivitate anno poſtremo Sæculi XV., nam horum elevat dictum Inſcriptio ab eo poſita Agneti Fagnanæ Uxori anno Sæculari MD., quæ adhuc viſitur in Templo Sancti Martini Niguardæ ſecundo ab hac Urbe lapide, in hæc verba:

D. M.
AGNETI FAGNANAE
CONIVGI AMANTISSIMAE
QVAE NATA AN. XXXIII.
SECVM AN. XVII. M. II. D. XXVI. VIXIT
BERNARDINVS CORIVS M. F. ÆDILIS MINOR
QVI PATRIAE SVAE HISTORIAM EDIDIT
AVSPICIIS LVDOVICI M. SF.
INSVBRIAE PRINCIPIS VII.
P. ANNO D. MCCCCC.

Monuit etiam nos amiciſſimus J. C. Sitonus, Corium adhuc in vivis fuiſſe anno MDXIII. ex Tabulis publicis diei XIII. Januarii ejuſdem anni, in quibus Scriptor noſter eo tempore Patriæ Decurio, & incola Portæ Vercellinæ Parochiæ Sancti Vincentii Monaſterii novi enumeratur. Aſſentiendum igitur Paulo Jovio & Trithemio ſcribentibus Bernardinum e vita migraſſe ſexagenarium anno ſalutis noſtræ MDXIX., ideoque minus probabilis videri poteſt eorum ſententia, qui ajunt cauſam morti dediſſe mœrorem ob Ludovici Mauri ærumnas ab Auctore noſtro, ut ſupra jam diximus, contractum; non enim credibile eſt ipſum, ubi hoc verum eſſet, per quatuor ferme luſtra Domini ſui calamitati intereſſe potuiſſe. Amplam quidem habebat Corius rem domeſticam, eam tamen non modicum extenuavit, cum propriâ impensâ Hiſtoriæ ſuæ volumen edendum curaſſet, nam præter litterariam gloriam, reſarciendorum ſumptuum, novique lucri inanem ſpem aſtuta Chalcographorum perſuaſione conceperat. Ejus Cadaver conditum fuiſſe in Baſilica Sanctorum Naboris & Felicis, quæ Sancti Franciſci vulgo dicitur, innuit in Collectione ſua a nobis ſæpe laudata monumentorum Familiar. Mediol. Comes Octavius Archintus, ubi etiam ſequens Diſticon Tumulo inciſum fuiſſe legimus:

BERNARDINE TIBI INSUBRES DEBERE FATENTUR
NON MINUS AC MAGNO ROMA SUPERBA TITO.

Aliud hîc juvat adnectere Carmen Matthæi Toſcani in commendationem Corii, quod extat in ejuſdem opere inſcripto: Peplus Italiæ a Fabritio edito pag. 417.

Te Mediolanum grato amplexatur amore,
Bernardine, meæ dulcis honos patriæ.
Illius hiſtoriæ nam lux ab origine per te
Eruitur priſca ſemiſepulta ſitu.
Ordo capit, facilis delectat copia, veri
Explet at ipſa animos intemerata Fides.
Sola ſed eloquii contempta eſt gratia, fucum
Inducat ſcriptis ne ſimul illa tuis.

De ipſo hæc ſcripta damus:

I. Utile Dialogo Amoroſo, nel quale ſuono intruducti dui Collocutori, cioè Nicerato, & Euphilo fideliſſimi compagni. Librum hunc indicavit tantum Picinellus, ſed non titulo ſupradicto ut jacet: in fine ejuſdem ſic legitur poſt hunc verſum:

Ore Venus. Pallas manibus. Diana pudore.

„ Vale Nimpharum decus. Ex Monte Cyllenio: Olimpiade V. cum dimedia: ſupra tercentum: & ſeptuaginta: ab Incarnatione Redemptoris „ ſcilicet ut notat Clariſſimus Saxius in ſua Hiſtoria Typographica anno MDII. Opus imprimi fecit Lancinus Curtius, & dicavit Bernardino noſtro Epiſtola Latina; poſt quam legitur Carmen item latinum Cæſaris Sacci. Sequitur altera Epiſtola Bernardini Corii ad Jo. Franciſcum Gallaratum conſangui-

neum

neum præfationis loco, ſicut & altera item Italica ejuſdem Corii ſic inſcripta : „ Epiſtula de lo Auctore a la Regina dil ſuo Core „ poſt ipſam ita legitur . „ Il Prologo ſi diriza a li amanti, e quivi parla il libro, brevemente dimonſtrando di quello ſi ha tractare „. Ad Calcem leguntur Carmen Italicum, vulgo Sonetto Antonii Fregoſi Equitis, & Poëtæ ; alterum Latinum Stephani Dulcinii utrumque in Auctoris laudem Clauditur liber Epiſtolà Latinà ad Amatores Alexandri Minutiani , qui eumdem librum elegantiſſime impreſſit in 4., rariſſimuſque eſt a me viſus in Biblioth. Marchionis Alexandri Theodoſi Trivultii bonarum Artium, Litteratorum, Scientiarumque cultoris optimi.

II. Bernardini Corii Viri Clariſſimi Mediolanenſis Patriæ Hiſtoriæ. Hic fuit primus Titulus ab Auctore ſuo Operi impoſitus, ſed cum incongruus, vel brevior videretur, eodem tempore in ſequentem commutatus eſt : „ Dello Excellentiſſimo Oratore Meſſer Bernardino Corio Milaneſe Hiſtoria continente de la Origine di Milano tutti li geſti, facti, detti preclari, e le coſe memorande Milaneſi inſino al tempo di eſſo Autore con ſumma fede in Idioma Italico compoſta con il Repertorio „. Paginis enim vero nullus numerus, nullus operi Index appoſitus eſt, quod ubi animadverſum quanti eſſet legentibus incommodi, ſejunctim folia quædam impreſſa fuere hoc Titulo : „ Repertorium Chronico Bernardini Corii.

Tres alias habemus hujus Hiſtoriæ impreſſiones , binas priores *Venetas* , *anni* nempe 1554. *per Johannem Mariem Bonellum* , *&* 1554. *curante Porcacchio* . Poſtremam *Patavinam anni* 1564. *apud Frambottum*, Marchioni Vercellino Mariæ Vicecomiti dicatam. Prima Veneta Authographo perſimilis eſt , ubi excipias quædam commutata, quibus nimium Mediolanenſis dialecti inerat , quædam detracta , Præfatio nimirum , cum nuncupatoriis Epiſtolis , nonnulliſque aliis Hiſtoriam præcedentibus & comitantibus. In ſecunda pariter *Veneta Thomas Porcacchius*, qui impreſſioni, ut diximus, præerat , ſibi plus æquo licere cenſuit . Ea interea namque Corii ſtylum immutavit, ſed quod plus eſt , multa in locis variis penitus ſuſtulit .

III. Bernardini Corii Patricii , Marci F. Vitæ Cæſarum continenter deſcriptæ, a Julio ad Federicum Ænobarbum. Hoc Opus, etſi Titulo Latino inſcriptum, attamen Dialecto eadem , qua ſcripta eſt Hiſtoria , impreſſum eſt in eodem Volumine. *Mediolani , apud Alexandrum Menutianum* 1503. *Idibus Juliis, cum Privilegio & gratia in fol. maximo*. Geſnerus vero in Bibliotheca Univerſali allucinatus eſt , & eum ſecuti ſunt ipſius Breviatores , Picinellus quoque noſter in Athenæo, ſcribentes Corium Imperatorum Acta uſque ad Henricum XII. edidiſſe, cùm pro XII. Henricum VI. Ænobarbi filium, & in Imperio ſucceſſorem ſcripturi eſſent .

Poſt Titulum Operis legitur Epiſtola Joſephi Cuſani Lectoribus Civibuſque Mediolanenſibus , in laudem Bernardini noſtri ; ſequitur inde Auctoris Præfatio ad Reverendiſſimum ac Illuſtriſſimum Dominum ſuum unicum. D. Aſcanium M. Sf. Vicecomitem, atque ad eundem altera Epiſtola de laudibus Hiſtoriæ. Ad calcem hæc habentur : Carmen Italicum Antonii de Campofregoſo Bernardino Corio inſcriptum ; Epiſtolæ II. Jacobi Antiquarii ad eundem , aliaque Carmina Latina Pauli Lanterii , Cæſaris Sacci , Hieronymi Cribelli , Stephani Dulcinii , Platini Platti , Bartholomæi Simonettæ , Antonii Pegii , aliorumque .

IV. Bernardini Corii Marci filii de Viris Illuſtribus libri II. Volumen MS. magnæ molis in fol. Italico Idiomate , extat penes J. C. Johannem Angelum de Cuſtodibus amiciſſimum , rerumque antiquarum indagatorem egregium . Codex certè eſt magni faciendus , & a quibuſdam authographus creditur , de quo nonnulli qui de Bernardino Corio ſcripſerunt ita locuti ſunt : „ Vitæ autem, quas idem Corius promiſit Poetarum , Fæminarum illuſtrium , Philoſophorumque Græcorum & Latinorum nunquam in lucem venerunt „ Continet autem res geſtas celebrium Virorum Hiſtoriæ Sacræ atque Profanæ , Græcæ & Latinæ , uſque ad tempora Henrici III. Imperatoris , nullo tamen ordine ſervato . In eodem Codice fortuito repetitur inſerta charta quædam , in qua ſcriptum eſt Epigramma manu Franciſci Corii ad ſpectabilem Virum Bernardinum Corium .

Ipſius Corii Mediolanenſis Hiſtoriæ Vindicias adverſus ejuſdem Detractores latè exaravit J. C. & Advocatus Johannes de Sitonis de Scotia in Chron. Colleg. J. PP. part. 2. artic. 583. pag. 137. ad pag. 146. impreſſ. an. 1706., & latius proſecutus eſt Johannes Paulus Mazzucchellus ſub nomine Juſti Vicecomitis in Diſſertatione pro Bernardino Corio Mediolanenſi Hiſtorico dicata eidem ſapientiſſimo Viro Johanni Sitono de Scotia , *Bergomi , apud Rubeum* 1712. *in* 8.

Orationes, quæ in Hiſtoria Bernardini Corii leguntur extant in Collectione aliarum Orationum Remigii Florentini denuo ſeorſim impreſſa hoc Titulo : „ Orazioni in materia Civile , e Criminale, raccolte da Remigio Fiorentino. *Venezia, preſſo il Giolito* 1551. *in* 4.

Eum inſigni Elogio, præter ſupramemoratos , laudavit Paulus Jovius Novocomenſis , & illius honorificè meminerunt jam citati Scriptores , necnon Johannes Jacobus Friſius in Bibl. Puricellus Diſſert. Nazar. Cap. 138. Scipio Ammiratus in Opuſc. Tom. II. pag. 245. Fontaninius in libro dell' Eloquenza Italiana Edit. III. pag. 597. Qui tamen ſecundam Editionem Venetam , atque alteram Patavinam , de quibus jam egimus, ignoravit . Niceron Memoires des Hommes Illuſtres . Ephemerides Litterar. Venet. Tom. XXIII. Artic. XI. necnon Acta Eruditorum Lipſiæ anni 1712. pag. 502. & innumeri alii .

DCXXV.

CORIUS CAROLUS.

COmes Johannes Antonius, atque Hyppolita Dardanona Conjuges , parentes fuere Caroli Corii , ex LX. hujus Urbis Decurionibus, qui tam in Jure Cæſareo, & Pontificio excelluit, ut poſt Patriæ Præfecturam optimè geſtam anno MDCLXV. inter Fiſci Patronos Locum obtinere meruerit . A Conſultationibus quoque Sancti Officii electus, munus illud peregregiè adminiſtravit, tandemque Regius Ducaliſque Senator Mediolanenſis Provinciæ efficitur . Præturam Papienſem ſumma cum laude geſſit, anno MDCLXIV. Inter vivos eſſe deſiit anno MDCLXIX. atque de eo hæc ſuperſunt :

I. Conſultatio ampliſſima de Juribus Cæſareis in Ripas Padi : MS. in fol. extat in Archivo Monachorum Caſſinenſium S. Salvatoris Papiæ.

II. Allegationes Variæ tam editæ quam MStæ reperiuntur in Collectionibus Archintea, Benaliana, aliiſque pluries citatis .

III. Vota Fiſcalia Vol IV. MSS in fol penes Suos .

Pro Laurea Comitis Caroli Corii Carmina a Franciſco Pirovano collecta , cum Oratione Franciſci Cacciæ . *Mediolani ſine anno & Typographo in* 4. prodierunt.

Ipſum laudavit Ode Latina Aloyſius Brippius , de quo jam diximus .

Ei male tribuit Fontana in Biblioth. legali Opus Haymonis Corii inſcriptum Epitome Decretor. de quo in Haymone ipſo dicemus .

Clariſſimus Sitonus agit de Corio noſtro in Theatro Nobilitatis pag. 213. Artic. 926. , aliaque hauſimus ex Schedis P. Berettæ .

DCXXVI.

CORIUS HAYMON.

PAtriam , Familiam , necnon Congregationem Clericorum Regularium Sancti Pauli plurimùm decoravit Haymon Corius Annibalis, & Sylviæ Ciconiæ Conjugum filius , nam & pietate & litteris ſummopere emicuit . Studiis Philoſophicis atque Theologicis peractis, Rethoricam in Collegio Sancti Alexandri Suis tradidit ; ibidemque Studiorum Præfecturam per plures annos geſſit. Apoſtolicus deinde Concionator effectus , per triginta annorum ſpatium Verbum Dei in pluribus Italiæ Urbibus ingenti cum laude diſſeminavit . Summis Pontificibus Alexandro VII. atque Clementi IX. charus extitit , quorum ſecundus Conſultoris Sanctæ Inquiſitionis Officium ei demandavit . Mirum eſt quod vir iſte tot curis diſtractus (nam & in Sancti Alexandri Præpoſituræ , necnon in ſuæ Religionis generalis Aſſiſtentis munere per novennium fuit implicitus) tot volumina ſcribendi tempus invenerit ; ſed quod ei majori gloriæ ſemper erit , tantam pietatis famam ſibi aquiſivit , ut poſt ejus mortem , quæ moleſtè accidit die XVII. Septembris in Solemnitate nominis B. M. V. anno MDCLXXIX. magnus Populi conventus in funere ejuſdem undique accurriſſe perhibeatur . Pluries a Conſultationibus Curiæ Hiſpanicæ in rebus graviſſimis electus, tantam exiſtimationem promeruit, ut ad

varias

varias Epiſcopales ſedes, etſi ipſo conſtanter renuente, fuerit poſtulatus. A

Hi ſunt ipſius Litterarii labores:

I. Epitome Decretorum omnium Conciliorum Provincialium S. Med. Eccl. per titulos ordine alphabetico digeſta. *Mediol. 1640. apud Dionyſ. Garibaldum, in 4.* Hoc Opus, ut paulo antè diximus a Fontana in Biblioth. Legali perperam Carolo attributum fuit.
II. Funebris Pompa Urſinæ Sfortiæ Vicecomitis Excellentiſſimæ Principis Trivultiæ ab Haymone Corio Cler. Reg. Barnabita Congregationis S. Pauli olim ei a ſacris Confeſſionibus, juſſu Excellentiſſimi Principis D. Herculis Trivultii edita, & acta Mediol. in Templo D. Stephani Protom. Pr. Id. Junii anno 1655. *Mediol. apud Montiam, in fol.* Ad calcem extat Oratio Funebris. B
III. Concordantiæ Morales in Geneſim. *Mediolani, quinta editio, ex Typogr. Franciſci Vigoni. 1671. in fol.*
IV. In Exodum. *Mediolani, per Ludov. Montiam. 1655. in fol.*
V. In Leviticum. *Mediolani, apud eundem. 1677. in fol.*
VI. In Numeros. *Mediolani, apud eundem. 1659. in fol.*
VII. In Deuteronomium. *Mediolani, apud Franciſcum Vigonum. 1681. in fol.*
VIII. Pharao Flagellatus, ſive de X. Plagis Ægyptiorum. *Mediolani, apud Montiam. 1660. in fol.*
IX. De eodem Tomus II. *Mediolani, apud eundem. 1662. in fol.*
X. De eodem Tom. III. *Mediolani, apud Franciſcum Vigonum. 1677. in fol.*
XI. De eodem Tom. IV. Extat MS. cum approbationibus prælo paratus in Biblioth. Collegii S. Alexandri, in fol.
XII. Rhetoris Vincentii Galli Compendium. *Mediolani, apud Montiam. 1656. in 12.*
XIII. Nox atra in exequiis Cardinalis Theodori Trivultii. *Mediolani, apud Montiam. 1657. in fol. cum figuris.* C
XIV. Manuale Regularis Diſciplinæ. *Mediolani, apud eundem. 1650. in 4.*
XV. Promptuarium Epiſcoporum. *Mediolani, apud Vigonum. 1668. in 4.*
XVI. Vitæ Sanctorum Haymonis & Vermundi fratrum de Coriis. *Mediolani, apud Montiam, in 8.*
XVII. Nomenclaturæ Bibliœ Vol. IV. MSS. in fol. prælo parati, teſte Picinello.
XVIII. In Cantica Canticorum Commentaria. Vol IV. in fol. MSS. Teſte eodem.

De ipſo agunt Creſcentius in Amphiteatro par. 1. Picinellus ſupracitatus in Athenæo pag. 6. & cum aliis ſuæ Congregationis viris illuſtribus amiciſſimus atque doctiſſimus concivis meus Pater Pezius alibi laudatus.

DCXXVII. D

CORIUS HIERONYMUS.

ECcleſiaſticæ addictus Vitæ Hieronymus Corius Caroli Regii Syndici Fiſcalis generalis in Mediolanenſi Dominio, & Catharinæ Carpanæ filius, Præpoſituram Ambroſianæ Baſilicæ obtinuit Anno MDCXXIX. deinde Romam accitus inter Referendarios utriuſque Signaturæ locum meruit, Anno poſtea MDCL. die XI. Maji Pompejo Cornazzano in Epiſcopali Sede Parmenſi ſuffectus eſt. Vix elapſo Anno ſui Præſulatus mortalitatem explevit, ſcilicet ineunte Anno MDCLII. Vir, ob eximias virtutes, animique candorem, laudatiſſimus, & longiore Vita dignus. E

Plura ejus Scripta periere, adhuc tamen hæc ſuperſunt:

I. De Domini in Cœlum Aſcenſu Oratio Hieronymi Corii Mediolanenſis J. U. D. ad S. D. N. Urbanum VIII. Pont. Maximum, in Baſilica Lateranenſi habita XIII. Kal. Maji, *apud Maſcardum, 1627. in 4.*
II. Conſultationes variæ pro regimine Dominii Eccleſiaſtici Vol. II. in fol. MSS. extant in Archivo Molis Æliæ.

Ex Ughell. Ital. Sacr. in Epiſc. Parmenſ. Tom. II. col. 193., Cinelli Biblioth. Vol. Tom. II. & ex Schedis Sitonianis.

DCXXVIII.

CORIUS JOANNES JACOBUS.

EX altero Carolo Corio, atque Laura de Clericis in lucem editus eſt Mediolani Joannes Jacobus, quem Juriſprudentiæ laureâ donatum, Anno MDCLIII. Juriſconſulti Comites, & Judices hujus Urbis Collegam ob virtutis, ac generis ſplendorem exceperunt. Poſt munus Proprætoris ſtrenuè adminiſtratum, ſummam Patriæ geſſit Præfecturam Anno MDCLXXIII. tanta cum laude, ut iterùm, atque tertiò eodem Magiſtratu dignus habitus fuerit, quapropter ad illum aſſumi Annis etiam MDCLXXXVIII. ac MDXCV. promeruit. Fuit in Forenſibus contruverſiis ſummoperè eruditus, ut ſatis ſuperque docet ab eo editus Codex paulo poſt proferendus, cui tamen, quæ illius erat modeſtia, nomen ſuum inſcribere noluit. Deſideratus eſt Anno Redempti Orbis MDCCIV.

Edidit ad Juriſperitorum commodum librum ſic inſcriptum:

I. Lucerna ad ritè judicandum in civilibus, ſive Praxis judiciaria Fori Mediolanenſis, cum libellis ad quamlibet Actionum pertinentibus, & aliis Juris adnotationibus. *Mediolani, apud Carolum Federicum Gagliardum, 1691. in 4.* Opus dicatum eſt præfato Juriſconſultorum Collegio.
II. Allegationes plures tam editæ, quàm MSS. quæ repeririuntur in Collectionibus JCC. Mediol. a me pluries indicatis.

De eo agit Cl. Sitonus art. 966. pag. 219.

DCXXIX.

CORIUS JULIUS CÆSAR.

NOn parvos Julius Cæſar Corius Cæſaris, & Catharinæ de Vegiis conjugum filius, pro Patria labores exantlavit. Nam in numerum Juriſperitorum Nobilium Anno MDLXIV. adſcriptus, Urbis Præfecturam omnium cum plauſu exercuit Anno MDLXXX. Ordineſque ad eos, qui Tribunali Civitatis inſerviunt ſpectantes, in unum corpus congeſſit, atque ordinavit. Fuit prius Rotæ Januenſis Criminalis Auditor, & Practicam illius Fori ſumma cum diligentia conſcripſit, ejuſque labor jam prælo erat paratus, ut infra. Vivere deſiit Anno MDCXIII.

En tituli ipſius Operum, de quibus ſupra egimus:

I. Practica Criminalis Fori Januenſis MS. in fol. Vol. II. prælo paratus. Extabat penès J. C. Rampinum, ut ex Bibliothecæ ejus Indice a me inſpecto penes eumdem, dum erat in vivis.
II. Sommario degli Ordini pertinenti alli Signori Officiali dell' Inclita Comunità di Milano, raccolti da Giulio Ceſare Corio Juriſconſulto. *Milano, per Paolo Gottardo Ponzio, 1580. in fol.*

Videndus Sitonus in Theat. Nobil. pag. 121. art. 554.

DCXXX.

CORIUS PETRUS FRANCISCUS.

POmpejum Patriæ Decurionem Joannis Angeli item Decurionis filium, & Claram Braſcam parentes habuit Petrus Franciſcus Corius Mediolanenſis; qui cum ab ipſa adoleſcentia Juri Cæſareo, & Pontificio diligentiſſimam dediſſet Operam, ac litteraria rude donatus fuiſſet, Anno MDXCVI. ampliſſimum Juriſconſultorum Collegium hujus Urbis non infimum ornamentum ingredi promeruit. Carmina ſatis erudita conſcribere conſueverat, quæ à Boſſio loco infra citando plurimum commendantur. Regii Fiſci Advocatus generalis renunciatus, tanta integritate munus

Digitized by Google

munus hoc geſſit, ut ad Senatoriam Cathedram evocaretur. Collegas in eo clariſſimo Cœtu habuit Principallem Monnum, Paulum Bellonum, Valerium Confalonerium, & Ferdinandum Quintanam Duennas raræ probitatis, & candoris Viros, è quibus plures in hac noſtra Collectione meritis laudibus decorati fulgent. Adeptam hanc dignitatem novâ cumulavit; nam in Supremo rerum Italicarum Conſilio apud Regiam Catholicam Majeſtatem Regentis titulo honoratur; Anno MDCXXX. deſideratus eſt.

Hæc, quæ ſequitur, compoſuit.

I. Allegatio pro immunitate Eccleſiaſtica. Extat in Catena Aurea Hieronymi Gattici Vol. I. pag 17. An Coloni, Partiarii, ac Cenſuarii Eccleſiaſticorum, debeant præſervari immunes ab hoſpitationibus militum, & aliis oneribus &c.
II. Aliæ Allegationes Juriſdictionales apud Benaliam.
III. Aliæ duo pro Fiſco in Collectione Parodiana.
IV. Allegationes aliæ plures apud Solivettam, & in Archintea.
V. Carmina plura, quæ laudat Boſſius in Polygraph. Epiſt. Sect. II. pag. 6. & 39.
VI. Ejus Vota Fiſcalia apud Benaliam
Scripſit ad eundem Senator Jo. Baptiſta Vicecomes, Herculis filius, Diſſertationem de Feriis aut tollendis, aut compeſcendis; de qua ſuo loco.
De eo Hieronymus Boſſius in Epiſtolis pag. 43.
Fuit Mecœnas Clariſſimi Viri Jo. Jacobi Valerii.
Videndi Landus in Hiſt Senatus Mediol. pag. 219. Sitonus pag. 179 art. 740., atque encomio donatur in Epiſtola nuncupatoria ad eum data, & præfixa Faſciculo rerum Criminalium Franciſci Bernardini Porri ut ſuo loco dicemus.

DCXXXI.

CORIUS VERMUNDUS.

VErmundus Corius Nobilis Mediolanenſis Annibalis & Sylviæ Ciconiæ Conjugum filius, exempla Fratris ſui Haymonis tam in ſtudiis quam io Vitæ diſciplina ſecutus, inter Clericos Regul. S. Pauli recenſitus eſt anno MDCXXXIII. Abſoluto ſtudiorum curriculo Cremonenſi, & Ticinenſi Collegiis præfuit. Viſitatoris Generalis munus obivit, & Mediolanenſem Provinciam triennio rexit. Comes Trottus Ticinenſis Antiſtes Eccleſiæ ſuæ ac Diœceſis curam non ſemel Vermundo commiſit. Plures annos etiam Conſultor S. Officii in eadem Ticinenſi Urbe extitit. Deinde a Federico Archiepiſcopo Cardinali Vicecomite in Templo maximo Mediolanenſi Pœnitentiarius electus eſt. Laboribus, & ſenio confectus in Collegio D. Barnabæ animam Deo reddidit anno MDCLXXXVII.

Inter alia, Hiſpanico Idiomate ſcripſit libellum, cui Titulus:

I. Palmæ, de actibus internis Virtutum. *Mediolani* 1669.
II. In Horologia Solaria Uſus, & compendium ad Sacra Symbola Chriſti commendata. *Mediolani, apud Vigonum*. 1638. *in fol.*
III. Oratio in Funere Reverendiſſ. Patris Nicolai Buzalli de Mutina Ord. Præd. Inquiſitoris Papiæ. *Typis Magri*. 1630. *in* 4.
Hæc à Suis.

DCXXXII.

CORNACCIOLUS CAROLUS.

SImon Cornacciolus Militum Ductor, atque Andronica Medicea ex Marchionibus Melegnani jugales Caroli Mariæ, de quo agimus, parentes fuere. Hic Sacro inter Carmelitas aſſumpto habitu, in Cœnobio Majori ſui Ordinis Neapoli Philoſophiam, Mediolani vero Theologiam ſui Inſtituti Alumnis tradidit. In hac eadem Urbe, Patavii, Florentiæ, Romæ, atque alibi Apoſtolicum munus non ſine ingenti nominis ſui fama, atque Chriſtiani Populi utilitate exercuit. Cœnobiis Mediolanenſi, & Tranſpontino in Urbe Roma Prior præfuit. Provincialis Lombardiæ, atque Generalis Ordinis ſocius adlectus ampliſſimæ dignitati proluſit, nam in Comitiis anno MDCCXVI. celebratis, ſummo omnium conſenſu ad Generalis Officium eligi meruit. Mox in Archigymnaſio Romano plures annos ſacras litteras interpretatus, anno MDCCXXV. ad Bobienſis Eccleſiæ Cathedram aſſumptus fuit, creditumque ſibi populum verbo, atque exemplo optimè regere ſtuduit. Diœceſi namque omni vigilanter luſtratâ, Synodum habuit, in qua ſalubribus Decretis conditis gliſcentes errores compeſcuit, & plebis, clerique mores reformavit. Vir fuit non modicæ eruditionis, quam ſumma cum pietate conjunxit. Bibliothecam domi habuit ſelectiſſimam, quam ſimul cum ingenti pecuniæ ſumma ultimis tabulis legata, intulit in Cœnobium Sanctæ Mariæ de Monte Carmelo Mediolani; ubi ejus Imaginem ad grati animi ſignificationem ejuſdem Monaſterii Sodales collocarunt. Magna cum ſanctitatis fama deſideratus eſt anno MDCCXXXVII. die XVII. Januarii.

Ejus munificentiam in Mediolanenſis ſupradicti Cœnobii Bibliothecam hac Inſcriptione foribus præfixa teſtatam voluere Carmelitæ.

IN ROMANO ATHENÆO PROFESSOR
LIBRIS ÆDEM SCIENTIIS LIBROS
PATRIÆ ET ORDINI PALÆSTRAM
EREXIT DICAVIT
REVERENDISS. P. M. CORNACCIOLI
GENERALIS EMERITVS
ANNO MDCCXXII.

Edidit:

I. Decreta Synodalia Bobienſis Diœceſis. *Mediolani, per Petrum Antonium Frigerium*. 1729. *in* 4.
II. Proluſiones de Scholaſtica Theol. habitæ in Archigimnaſio Romano. MSS. apud Suos.
Laudatus eſt in Funere Oratione Italica ab Antonio Franciſco Abannio Cathedralis Bobienſis Canonico Theologo, atque alterâ Latinâ a Joachimo Maria Pontalti Carmelita, in publica Parentatione in hac Urbe celebrata: prodierunt ambo *Mediolani*, *typis Petri Antonii Frigerii*. 1737. *in* 4.

DCXXXIII.

CORNEUS JO. BAPTISTA.

COrneam Familiam, cujus eruditos nunc in lucem proferimus, ne dum in hac Urbe, verum alibi quoque floruiſſe apud omnes eſt in comperto, præſertim vero apud Juriſprudentiæ cultores, quorum manibus quotidie teruntur labores Petri Philippi Cornei Juriſconſulti, atque Patritii Peruſini, cujus Conſilia quattuor Tomis magnæ molis comprehenſa, Typis Joannis de Ferrariis alias de Jolitis, & Gerardi de Zejis, in Oppido Tridini, aono MDXIII. primùm edita, alibi quoque ſæpius in lucem prodierunt. De hac prima Operum Cornei impreſſione, atque de ejus Vita pluribus agit Canonicus Johannes Andreas Iricus Tridinenſis a me jam ſæpè laudatus in ea, quam parat, peculiari Typographica hiſtoria cæteris Patriæ ſuæ monumentis brevi edendis attexenda. Floruit etiam ejuſdem Corneæ Gentis Vir Antonius, qui teſte Draudio in Biblioth. Claſſica pag. 750. anno MDCXI. è prœlo Societatis Venetæ, itemque Romæ eodem anno, evulgavit in 4. Tractatum de Abſolutione forenſi Juramenti promiſſorii, ſive obſervationis, quam vocant ad effectum agendi, vel excipiendi, theoriam, & praxim illius abſolutiſſimè continens. Hic tamen Urbinas fuit J. C. atque Sacerdos, prout ex ipſius Operis titulo patet. Nos igitur geminos tantummodo eodem cognomine

appel-

appellatos, & omni procul dubio in Mediolanenſi Urbe natos exhibebimus. Primus eſt Johannes Baptiſta Corneus Marci filius, qui patris ſui eruditionem æmulatus, latinas, græcaſque litteras apprimè didicit; in quibus Magiſtrum habuit Gaſparem Rozzonum, cujus plures ad tantum diſcipulum latinas epiſtolas inferius memorabimus. Legum etiam tam Civilium, quam Pontificiarum ſtudia diligenter percurrens, laureâque honeſtatus, Collegiatis Mediolanenſibus Cauſidicis additus eſt. Claruit ab anno MDXVIII. ad annum uſque MDLXII. & coluit præcipue Carolum Barbavariam, Auguſtinum Saturnium, Johannem Franciſcum Gaddium, Ambroſium Puſterulam, Franciſcum Curtium, alioſque ſui temporis eruditos. Poëſim quoque præſertim Latinam adamavit, & Poëtarum, Philoſophorum, atque Hiſtoricorum Codices ſedulo pervolutare conſueverat, è quibus ad eruditionem ſuam plurima derivabat, ut ex infra dandis haud difficile Lector agnoſcet.

Litterarios ejuſdem labores hæc Volumina continent, in quorum primo ſunt

I. Epiſtolæ pluſquam C. Latinæ majori ex parte ad Carolum Barbavariam ſcriptæ, quas multa Græca, & Latina eruditio ſpectabiles reddit; cum reſponſionibus Barbavariæ, de quo ſuo loco in addendis. Ibi quoque ſunt Epiſtolæ aliorum ad Corneum noſtrum, nempe:
Jo. Franciſci Cornei.
Jo. Petri Cornei, cujus in reſponſione Jo. Baptiſta laudat eloquentiam, atque doctrinam eximiam.
Jo. Marci Cornei Patris ad Jo. Baptiſtam filium, plures.
Gaſparis Rozzoni Præceptoris Jo. Baptiſtæ Corneo.
Fratris Pauli Modoetiani ad eundem, cum reſponſione.
Jo Jacobi Arnaldi plures ad Corneum, cum reſponſionibus.
Fratris Auguſtini Saturnii ad Corneum; aliæ vero iſtius Aaroni Battaleo, in quibus agit de quadam impreſſione libri *Mercurio* nuncupati, quem ſuadet Brixiæ potius quam alibi cudendum; cum reſponſionibus ejuſdem Aaronis Battalei, datæ ex Cœnobio Sancti Barnabæ, Brixiæ Kal. Maji MDXVIII.
Præceptoris Aaronis Battaleæ Auguſtino Saturnio.
Joannis Franciſci Gaddii ad Corneum plures eruditæ, inter quas una data ex Mandello XIV. Kal. Jan. MDXVIII. in qua agit de Cæſare, & Oppio.
Ambroſii Puſterulæ ad Corneum plures, cum reſponſionibus.
Codex ſecundus continet:
II. Carmina varia Latina.
III. Adagia ſeu Sententiæ ex nonnullis antiquis Poëtis, Philoſophis, atque Hiſtoricis depromptæ.
IV. Regulæ Grammaticales.
V. Epiſtolæ variæ Franciſco Curtiò J. U. D. atque in Ticinenſi Univerſitate Interprete.
VI. Aliæ Epiſtolæ Latinæ ad Anonymos ſine ſubſcriptione Cornei, manu tamen ejus exaratæ, in quarum una, quæ incipit: „ Dum V Cl. Joannes Coſſa Legatus „ Regius, & Florentinus in Galliam reverſurus per „ Mediolanum tranſiret, de Exilio Codices tres verbis tuis a me requiſivit; quæ tempore ſuperiore „ elucubravi &c. quæ verò ex Græco ad latinitatem „ traduximus Joanni Regio ſcribæ. Quattuor enim „ Opuſcula ipſi tradidi, nempe. Duo Socratici Xeno„ phontis. Alterum de Lacedemoniorum Repub. „ Alterum de Ageſilai Regis Laudibus, & Plutarchi „ quoque Cheronenſis duo, quorum altero Licurgi, „ altero Numæ Pompilii Vitæ continentur. Secun„ dum quoque librum, quem edidi, tibi quam primùm „ condonavero, in quo a nobis de Infamia diſputa„ tum eſt. Tertium nunc libellum, qui de Paupertate inſcriptus eſt, excudimus.
Neſcimus tamen an Opera hic memorata Cornei ſint an alterius. Veritatem forſan alius quiſpiam inveniet.
Ambos Codices MSS. poſſidet J. C. & Cauſid. Jo. Baptiſta Corneus Cancellarius Venerandæ Fabricæ Metropolitanæ hujus Urbis, quos mihi humaniſſimè indicavit J. C. Coll. Joſeph Landrianus, cui multum hic labor meus debet.
Scriptoris noſtri Abbreviaturæ extant penes J. C. Jo. Franciſcum Bimium.

DCXXXIV.

CORNEUS JOANNES BAPTISTA alter.

JOannis Baptiſtæ Cornei Mediolanenſis Sacerdotis anno MDCVII. nati, ut ipſe aſſerit in ſuis ſchedis, menſe Majo, nomen nulla unquam poſteritatis delebit oblivio, immortalitate namque digniſſimum judicabunt quotquot illius probatiſſimos mores, atque doctrinam, in his præſertim, quæ ad Eccleſiaſticas res pertinent, maximam præ oculis habuerint. Ambroſianæ Eccleſiæ Præſulibus acceptus inter primos fuit, cum apud eos commendaretur ſacræ Theologiæ peritiâ, cujus ergo Lauream promeruerat. His accedebat Protonotarii Apoſtolici, & Lectorum in Metropolitana Primicerii dignitas, & Scholæ Cantorum Præfectura. Cum autem ſacræ vetuſtatis ſedulus eſſet indagator, dignus habitus eſt, qui Archiepiſcopali Archivo Cuſtos daretur, itemque probandi Clericos, qui ad ſacros Ordines promovendi erant, officium ipſi demandaretur. Hæc inter munera, ut ſuæ in Divum Franciſcum Minorum Patriarcham pietati ſatisfaceret, anno MDCLXXI. Ædiculam reſtauravit apud Collegiatam Eccleſiam Sanctæ Mariæ Fulcorinæ, quam tradunt Beatum Virum incoluiſſe dum anno MCCXV. ex Hiſpania in Italiam redux Mediolani aliquandiu ſubſtitit, ut inde Oprenum (oppidum eſt ad Brianteorum Collium radices ſitum, ubi vetuſtum ſupereſt Minorum Cœnobium) ſe conferret. Mirum dictu eſt quanto labore, ac diligentia Sacrarum Rerum monumenta, ea verò potiſſimum quæ ad Mediolanenſem Eccleſiam ſpectant, cùm ex aliorum libris collegerit, tum etiam ingenio ſuo illuſtraverit. Lucubrationes illius ſero nimis indicatæ ſunt nobis, cum jam Typographi inſtarent, nec temporis ſatis haberemus ad eas, qua par erat diligentia, pervolutandas. Haud enim dubium, ſi omnia quamvis ſummatim referre placuiſſet, Volumen integrum conficiendum fuiſſe. Raptim igitur ea adnotavimus, quæ memoratu digniora viſa ſunt, non tamen ſervato Codicum ordine, ſed temporis, quo conſcripta fuere, quod aliquando expreſsè Auctor indicavit, aliquando conjicere licuit. Magna cum ſanctitatis opinione Corneus deſideratus eſt anno MDCXC. adeo ut ejus Cadaver in Metropolitana ſeorſim ab aliorum Corporibus humatum fuerit.

Typis Libros ſequentes demandavit:

I. Il Sacro Chiodo. *Milano, nella Stampa Arciveſcovile.* 1647. *in* 8.
II. De Sancto Blaſio Sebaſte in Armenia Epiſcopo, & Martyre, ac primùm Medico. 1645.
III. Primo Ritratto della SS. Vergine Annonziata di Firenze, donato a S. Carlo l'anno 1580. *Milano* 1648.
IV. De Sancto Mauricillo Mediolani Archiepiſcopo. *Mediolani Typis Archiepiſcop.* 1646. *in* 8.
V. Vita del Beato Gio. Angelo Porro. *Milano.* 1649.
VI. Origine dell' Inſtituzione dell' Orazione delle XL. Ore. *Milano* 1649.
VII. Commemoratio Anniverſaria Coronationis Summi Pontificis.
VIII. Dell' Immagine SS. di Gesù Criſto Crocifiſſo, portata da S. Carlo in due Proceſſioni &c. *Milano.* 1647.

Hæc verò ſunt Scripta, quæ Corneus noſter legavit Archivo Archiepiſcopali voluminibus XXXII. in fol. fere ex integro propriâ manu exaratis, è quibus curſim hæc excerpſi.

IX. Vol. I. Continet:
1. Obſervationes circa Salutationem Angelicam, quæ, Mane, Meridie, & Veſpere pulſatur; Italico Sermone ejuſdem Cornei.
2. Dubia varia circa Ritus Ambroſianæ Eccleſiæ, & primùm quæritur cur Sanctiſſimum Chriſti Corpus deferatur in Eccleſia ſine Mitra, extra Eccleſiam verò cum Mitra à Sum-

à Summo Pontifice, & noſtro Archiepiſcopo &c.

3. In eodem Volumine alligatus eſt liber Expoſitioois Miſſæ Ambroſianæ, ſcriptus ante annum MCCLVII in pergamena, ſed mancus; ſic inſcribitur: „ In nomine Domioi. „ Incipit liber celebrationis Miſſæ Ambroſianæ à Joanne Bartholomæo de Guerciis de „ Melegnano Rectore Eccleſiæ Sancti Victoris Portæ Romanæ, in 4. litteris rubronigrie. Spectabat ad Monaſterium Carthuſiæ Garignani prope Mediolanum.

4. Indulgentiæ à Pio IV. variis Eccleſiis Mediolani conceſſæ.

5. Exemplum vetuſtiſſimæ Chronicæ, qua aſſervatur apud Venerabile Capitulum Sancti Ambroſii Majoris, Corneo noſtro commodatæ à D. Rovera Canonico Doctoralis Præbendæ.

6. Vita S. Natalis Archiepiſcopi, cujus exemplum à Franciſco Caſtello ſcriptum, & datum fuit S. Carolo die ultima Decembris MDLXXII.

7. De pueris Cantoribus, qui Infantes in Eccleſia Mediolanenſi appellabantur.

8 Fundatio Hoſpitalis Sancti Simpliciani &c.

X. Vol. II. num. 1. De Paſſione Domini.

2. De Congregatione Oblatorum.

3. De Eccleſia Sancti Sepulchri.

4. De Canoniaationibus Sanctorum &c.

XI. Vol. III. aum. 1. Fundationes variarum Abbatiarum Mediolani.

2. Reformationes variæ Miſſalis Ambroſiani.

3. Plura ad Sanctum Carolum pertinentia.

4. Sententiæ, & Acta varia Curiæ Archiepiſcopalis tempore Peſtis &c.

XII. Vol. IV. num. 1. De Feſto, & Officio S. Annæ, ex variis Auctoribus.

2. Donatio Plateæ ante Eccleſiam Majorem ſitæ à Galeaz Maria Sforria Vicecomite, aliaque Documenta ad Capitulum, & Eccleſiam Majorem ſpectantia.

3. De Oratione XL. Horarum &c.

XIII. Vol. V. num. 1. De Thuribulo, & Thurificatione Tractatus integer ejuſdem Cornei.

2. Miſcellanea ad eandem materiam ſpectantia ex Scriptis D. Franciſci Montii Monachi Carthuſiani, Carthuſiæ S. Ambroſii prope Mediolanum Alumni.

3. Epiſtolæ Petri Galeſinii ad Corneum, cum iſtius Reſponſionibus de ſupradicta materia, datæ Anno MDLXXXIII. &c. Opus ferè prælo paratum.

XIV. Vol. VI. num. 1. Sermones varii tam Latino, quàm Italico Sermone conſcripti de Sanctis, de Myſteriis Paſſionis Dominicæ &c. variis in locis à Corneo noſtro recitati.

XV. Vol. VII. num. 1. Documenta varia ad Ritus Eccleſiæ Ambroſianæ ſpectantia.

2. Ritus varii in aliquibus Eccleſiis Mediolanenſibus antiquitus ſervati.

3. De Immaculata Conceptione B. M V. ex pluribus Auctoribus &c.

XVI. Vol. VIII. num. 1. Opuſculum de Stato Mediolanenſis Eccleſiæ, ex libris Viſitationum Eccleſiarum.

2. De Sacramentis ad uſum Ambroſianom.

3. Conſultatio pro Archiepiſcopo Mediolani, & pro Breviario Ambroſiano corrigendo, a Joanne Petro Puricello ſcripta Anno MDXLVII. pagg. ferè 100.

4. Varia ad Officium Ambroſianum pertinentia.

5. Gualterii Corbertæ Oratio habita in funere Franciſci II. Sfortiæ Vicecomitis MS. &c.

6. Liber, qui dicitur Auguſtalis, Franciſci Petrarchæ. MS. ſatis antiquus, in pergamena &c.

XVII. Vol IX. oum. 1. Origo Eccleſiæ Mediolanenſis.

2. De Viſitationibus Eccleſiarum Diœceſis Mediolanenſis.

3. De Conceſſione celebrationis Miſſæ Ritu Romano in Eccleſia S. Mariæ apud Sanctum Celſum.

4. De Litaniis Triduanis.

5. Epiſtolæ Petri Galeſinii ad Senecam Mediolani Decanum.

6. De Reliquiis.

7. Teſtamentum Gaſparis Vicecomitis Mediolani Archiepiſcopi.

8. Trattato delle Croci erette in Milano, Opera di Matroniano Binago, ſcritta l'Anno MDCIV MS. pagg. 60.

9. Tractatus de Quadrageſima Romana, & Ambroſiana, ex MS. autographo S. Caroli.

XVIII. Vol. X. num. 1. De Sanctis Magis.

2. De Proceſſione ad Fontem Baptiſmalem.

3. De oſculatione Evangelii.

4. De Veſperis, & in eiſdem ritibus Ambroſianis &c.

XIX. Vol. XI. num. 1. De Miſſa Pontificali.

2. De Cœmeteriis.

3. De Pueris admiſſis antiquitus ad canendum in Choro.

4. De Viſitationibus Sancti Caroli.

XX. Vol. XII. num. 1. De Stato Eccleſiæ Mediolanenſis ſub Federico Cardinali Borromæo.

2. De Doctrinis Chriſtianis apud Mediolanenſes.

3. De Recognitione Reliquiarum.

4. De Publicis Orationibus.

5. De Invocatione Sanctorum.

6. De Baſilica S. Ambroſii &c.

XXI. Vol. XIII. num. 1 Exercitatio in Ceremoniis, Ritibuſque Eccleſiaſticis.

2. De Indulgentiis Metropolitanæ Eccleſiæ.

3. De Origine, & uſu Sigilli Archiepiſcopalis.

4. De Viſitatione Eccleſiarum Burgi Variſii.

5. Epiſtolæ Cæſaris Landriani Præpoſiti Marliani Annorum MDLXXII., & MDLXXIII. de rebus ad eandem Eccleſiam ſpectantibus, ad Joannem Baptiſtam Caſtellum Vicarium Generalem.

6. De Reliquiis Sanctorum in Eccleſia S. Victoris Mediolani.

7. De Cantu Ambroſiano, ex variis Auctoribus &c.

XXII. Vol XIV. num. 1. De Litaniis Triduanis à S. Ambroſio ordinatis.

2. De Pſalterio Ambroſiano.

3. Memoriæ variarum Eccleſiarum Urbis Mediolani, ex pluribus Auctoribus.

4. De Ritibus Quadrageſimalibus, unà cum Decretis S Caroli.

5. Origo Societatis Sanctæ Urſulæ in Civitate Brixienſi Anno MDXXXVII. ex viſitatione S. Caroli ibi facta Anno MDLXXX.

6. Notæ in varias Sanctorum Feſtivitates, & in Officium hebdomadæ Sanctæ &c.

XXIII. Vol. XV. num. 1. Ratio pulſandi Campanas, quæ nan reperitur in Conciliis Provincialibus.

2. Ritrovamento della Sagra Immagine della B. V. nella Chieſa di S. Maria Porta ſcritta dal Rev. Prete Antonio Orobono Curato di detta Chieſa.

3. Adnotationes in Officium de Adventu Domini.

4. Vita Sancti Euſebii Vercellenſis Epiſcopi, & Martyris ſcripta Anno MCCCCXCIII. die XX. Martii ab Auctore Anonymo, ex Codice illius ætatis Bibliothecæ S. Caroli.

5. Carmina, quæ ad Sepulchrum Sancti Euſebii ſupradicti reperta ſunt inciſa in lapide.

6. Sermo Gaſparis Vicecomitis Archiepiſcopi Mediolanenſis, in Sacra Ordinationa menſis Septembris Anni MDXC. quo Summus Pontifex creatus fuit Gregorius XIV. Mediolanenſis &c.

XXIV. Vol. XVI. num. 1. De Pſalterio Romano, & Ambroſiano.

2. Sancti Caroli Teſtamentum.

3. De Scurolo ejuſdem S. Caroli.

XXV. Vol. XVII. num. 1. De Ritibus Ambroſianis ex Libris, & Schedis Caroli à Baſilica Petri.

2. Adnotationes ad Rituale Ambroſiaoum &c.

XXVI. Vol. XVIII. num 1. De Jejunio Sabbathi.

2. De Ritu Concionandi.

3. De Libris Chori &c.

XXVII. Vol. XIX. num. 1. Explicatio Chryſmon S. Ambroſii unà cum Epiſtola Franciſci Caſtelli, data Anno MDLXXVII.

2. De Miſſa Ambroſiana.

3. De electione Magiſtri Chori.

4. De Hymnorum correctione.

5. De Officiis Ambroſianis Hyemalibus, & Æſtivis.

6. De virtutibus Agnus Dei &c.

XXVIII. Vol. XX. num 1 Varia ad Ritus Ambroſianos ſpectantia ex Galvaneo de la Flamma, ex Diariis MSS. Ambroſianis, ex Epiſtolis Sancti Caroli, & Petri Galeſinii, ex Documentis Gaſparis Vicecomitis, ex Schedis Franciſci Caſtelli, ex Viſitationibus, & Decretis Sancti Caroli &c.

XXIX. Vol. XXI. num. 1. Miſcellanea varia ad plures Eccleſias, præcipuè ad Divi Pauli in Compito nuncupatam, pertinentia.

2. Epiſtolæ Cornei ab anno MDCLXIII. ad MDCLXXI. ad varios ſcripta, inter quos ad Archipreſbyterum Modoetiæ, ad Joannem Baptiſtam Cariſium, ad Antonium Radicium, ad Vicarios Foraneos, alioſque.

3. Memorabilia ad Eccleſiam Metropolitanam pertinentia.

XXX.

XXX. Vol. XXII. num. 1. Ceremoniæ in Eccleſia Ambroſiana ſervatæ, Opus ferme prælo paratum, in quo adſunt Carmina Latina variorum in laudem Operis, ut Auctor ipſum edat &c.

XXXI. Vol. XXIII. num. 1. Tractatus de Veglonibus, & Vegloniſſis, aliaque de Ceremoniis Ambroſianis in Miſſa &c.

XXXII. Vol. XXIV. num. 1. De Litaniis Majoribus, & Minoribus, Opus adhuc inconditum.

XXXIII. Vol. XXV. num. 1. Sermones alii à Corneo noſtro compoſiti, & variis in Oratoriis, & Eccleſiis Mediol. recitati.

2. Varia ad pias exercitationes ſpectantia tam MSS. quàm impreſſa.

XXXIV. Vol. XXVI. num. 1. Vita Sanctæ Theclæ Protomartyris.

2. Vita S. Joannis Boni Archiepiſcopi, ambæ ex variis Auctoribus, & pluribus antiquis Documentis, quæ ibi paſſim ex integro ſcripta ſunt &c.

XXXV. Vol. XXVII. num. 1. De debito ſolvendi Decimas.

2. De ſitu Eccleſiarum Sanctorum Quatuor Angelorum.

3. De Sepulchris ſeptem Ducum, & Dominorum Mediolani.

4. De Sancto Nicone Beſutio Eremita &c.

XXXVI. Vol. XXVIII. ſic inſcriptus:

„ Collectio diverſarum Scripturarum, & Monu-
„ mentorum Antiquorum, quarum pars ma-
„ gna attinet ad Eccleſiam Ambroſianam,
„ ejuſque Ritus, magnis laboribus, ſumptibus
„ librorum, & muneribus coacervata ad lau-
„ dem Dei, Beatiſſimæ Virginis, & omnium
„ Sanctorum, per me Presbyterum Joannem
„ Baptiſtam Corneum Protonotarium Apo-
„ ſtolicum, Primicerium RR. Lector. Ec-
„ cleſiæ Metrop. Mediolani &c.

XXXVII. Vol. XXIX. num. 1. Vita, e diverſe memorie di S. Galdino Prete Cardinale del Titolo di S. Sabina, Arciveſcovo di Milano, Protettore della Santa Croce alla Chieſa Parochiale di S. Salvadore in P. O. ſcritta l'anno del Signore MDLX.

2. Excerpta ex Beroldo cum adnotatiunculis.

3. Varie memorie ſopra le Conſtituzioni de' Padri Camaldoleſi.

4. Opuſculum de benedictione Epiſcopali.

5. Diſſertatio de Bibliotheca Ambroſiana &c.

XXXVIII. Vol. XXX. Imo Tomi quatuor in faſciculo uno alligati, hæc continent:

1. Summulæ Logicales, & varii Tractatus ad Theologiam Moralem ſpectantes.

2. De Sacramentis in genere, & in particulari.

3. Quæſtiones, & Reſponſiones adhibendæ in Laureis Theologicis tam dandis, quam accipiendis, nec non in Examine Clericor. ordinandor.

4. Expoſitio Libri Jonæ Prophetæ: Opuſculum tamen hoc non eſt Auctoris noſtri, ſed manu antiquiori ſcriptum.

5. Tres Supplicationes factæ à Mulieribus, ſacco indutis, ad acquirendum Jubilæum Anno Dom. MDLXXVI., Mediolani conceſſum, quæ viſitaverunt quatuor Eccleſias, ſcilicet Metropolitanam, & Baſilicas SS. Ambroſii, Franciſci, & Laurentii. Adſunt nomina Fœminarum pro qualibet Parœcia.

XXXIX. Vol. XXXI. num. 1. Dichiarazione del Canto Fermo.

2. Enarrationes octo de Eccleſiaſtico Cantu, ex antiquo Libro Mediolanenſis Eccleſiæ.

3. De diebus Dominicis, aliiſque Feſtis, in quibus Eccleſia Mediolanenſis ſtatuit Officium cum Cantico recitandum.

4. Diverſe Regole del Canto Fermo Ambroſiano, con li Toni ec.

XL. Vol. XXXII. Continet varia Opuſcula ſimul alligata:

1. Miſſæ Expoſitio, ſive Arcanum pro Ritu Ambroſiano divinitus ſervato.

2. De loco Epiſcopalis Cathedræ.

3. Tractatus de Sacro Pſalterio Ambroſiano, ſed non completus.

4. Trattato della Proceſſiona, che ſi fa con le Candele Benedette nella Feſta della Purificazione della B. V. Maria.

5. De Officio Sanctiſſimæ Trinitatis.

Ejus Opus de Sancto Mauricillo Epiſcopo Mediolanenſi citat, & laudat Petrus Paulus Boſca in Martyrol. Mediol. in Notis ad diem XXXI. Martii.

De ipſo ſcripſit aliquid Picinellus in Athen. p. 277.

DCXXXV.

CORONA TOBIAS.

Tobias Corona Modoëtiæ natus, in ſæculo Franciſcus, precibus impetravit adſcribi Clericis Regularibus D. Pauli adhuc juvenis, & expletis ferè duobus probationis annis, donec ætatem requiſitam attingeret, profeſſus eſt anno MDLXXXIII. Philoſophiæ & Theologiæ ſtudiis addictus maximè profecit, & docuit in Collegio S. Barnabæ Mediolani. Junctus eſt comes Driſaldo pro Fundatione Pœnitentiariæ in Metropolitana Bononienſi, quod Pœnitentiarii munus adeo præclarè geſſit, ut ne dum Archiepiſcopi, ſed & Benedicti Cardinalis Juſtiniani Legati Pontificii gratiam, & amorem ſibi conciliaverit. Ipſum Cardinalem, expleto Legationis munere, Romam proſecutus eſt ejus Theologus, & à ſacris Confeſſionibus; atque ipſius opera utebatur tum in Conſultationibus Romanis, tum in luſtratione Diœceſis Præneſtinæ, cui præerat Epiſcopus. Suæ Congregationi Procurator Generalis electus eſt, & à Gregorio XV. ad Carolum Emmanuelem Sabaudiæ Ducem Legatus mittitur, inde ad Ludovicum XIII. Galliarum Regem graviſſimorum, ac publicorum negotiorum causâ, à quo benigniſſimè exceptus, & Reginæ Matri, Uxori, aliiſque Proceribus Galliæ gratiſſimus, Regis clementiâ ampliſſimam in toto Regno Collegia ſui Ordinis erigendi facultatem obtinuit. Romam reverſus ab Urbano VIII. Gregorii ſucceſſore motu proprio fuit ſpeciali Diplomate declaratus Conſiliarius cujuſdam ſacri Ordinis militaris, & à ſuis Romanæ Provinciæ Præfectus eſt. Poſtea Collegii S. Pauli in Platea Columnæ Præpoſituram adeptus: eo tempore invitatus eſt à Franciſco Cardinali Boncompagno Archiepiſcopo Neap. pro conſtituendo ſuorum Collegio, qui in Metropolitana Eccleſia, ſicut in Bononienſi, Pœnitentiariæ munere fungerentur. Sed vix Neapolim pervenit, morte ſublatus eſt anno MDCXXVII. ætatis ſuæ LXI. in Collegio S. Mariæ Portæ Novæ. Fuit ſpectatæ integritatis, regulariſque obſervantiæ ſtudioſiſſimus. Scripſit Italicè:

I. I ſagri Tempii. *Roma, appreſſo Andrea Fei*. 1615. *in* 4.
Duo alia Volumina, quæ de eadem materia promiſit, edidiſſet, niſi majoribus curis præpeditus fuiſſet.
Flavius de Fliſco ad Auctorem præfati Operis, ſcripſit hoc Epigramma & Anagramma, quod idcircò hic damus, quia Operis argumentum indicat.

D. Tobias Corona

Boni Sator doce.

Qui cultus Templis, qui ſacris dantur honores
O quam doctè doces, quam tua ſcripta valent!
Perge boni ſator *ſic perge incepta*, doceque
Ut cingat crinem digna Corona *tuum.*

Ejuſdem Clariſſimus Fontaninius honorificè meminit in Diſſertatione de Corona Ferrea pag. 89. & 103. Alexius Ledeſma in Opuſculo inſcripto Elogiorum Cent. prima, Creſcentius in Præſidio Romano, & Picinellus in Athenæo pag 504.

DCXXXVI.

CORRADUS EUSEBIUS.

Tametſi nobilis Familia Corrada, ſive Conrada Laudenſis Mediolanum Anno MDXCII. tranſlata fuerit, ut in Mario infra laudando ſermonem habebimus; vetuſtiorem tamen cognominem gentem etiam ante eum Annum in hac Urbe fuiſſe certum eſt. Nam Euſebius Corradus Mediolanenſis, jam Juriſprudentiæ Laureâ donatus, inſigni Canonicorum Regularium Lateranenſium Ordini adſcriptus, ſacras Litteras tam feliciter didicit, ut dum Moderatores Congregationis eum Cathedris deſtinabant, facta concio-

cionandi poteſtate, Oratoris partes adeo egregiè obiverit, ut illi nefas duxerint Euſebium ab hoc munere revocare. Igitur Patavii, Venetiis, Bononiæ, & deinceps in univerſa Italia Verbum Dei è ſuggeſtu tradidit. In Ferrarienſibus Comitiis Viſitatoris munere decoratus, quinquies intra annos XX. univerſi Ordinis Monaſteria luſtravit. Anno MD. Mediolani deceſſit, cum biennio ante ad Brinatenſem Præpoſituram aſſumptus fuiſſet.

Quæ ſcripſit hæc ſunt:

I. Vita D. Patris Auguſtini, quam in multis corruptam, & mutilam ſuæ veritati reſtituit. Lib. I.
II. De Ordine, ac Dignitate Canonicorum Regularium. Lib. I.
III. Reſponſio pro venerabili, & erudito Dei Prædicatore D. Dominico Canonico Regulari ad maledicta cujuſdam Fratris Patavini, & cujuſdam Angeli Cremonenſis. Lib I.
IV. Reſponſale adverſus Ambroſium Coriolanum pro Ordine Canonico
V. Brevis Adnotatio in errores Pauli Bergomenſis, & Coriolani; ad Sixtum Quartum, & ad Cardinales ſui temporis. Lib. I.
VI. Epiſtola Lateranenſis ad Sixtum IV. Pontif. pro auferendo de Eccleſia errore ſcribentium S. Auguſtinum fuiſſe Eremitam. Cod. Membran. MS. in Biblioth. Laurentiana Medicea, Plut XII. num. X. ex Montfauconii Biblioth. Biblioth MSS. T I. pag 270. Ego autem eamdem Epiſtolam vidi impreſſam in 4. ſine anno, loco, & Typographo.
VII. Apologia contra FF. Heremitanos ſcripta anno MCDLXXIX ipſamque dicavit Joanni de Cribellis De ipſa vidend. Clar. Saxius in Hiſt. Typographica.

Agunt de eo Roſin Lic. Later. Lib. V. pag. 293. Jo Philipp. Novar. Lib. VI. cap XVIII. Pennottus Hiſt. Tripart Lib III. cap. XXV. n. 5. Jo. Cariſius in Theat. Sac. Joannes Maubrunus in Venatorio, Joannes Molanus de ſacris Imaginibus, Cariſius in Theatro Sacro, & Picinel. in Athenæo pag. 175.

DCXXXVI.

CORRADUS JOSEPH.

Joſeph Corradus Societatis Jeſu Mediolani claris natalibus, & ex nobili Familia genitus, Patre videlicet Marchione Mario, Matre verò Cæcilia del Rio; poſt conſueta ſtudia, & magiſteria amœniorum litterarum, in quibus excellebat, fuit aliquandiu in Domo Sancti Fidelis indefeſſus operarius, ibi Sacra Miniſteria cum laude exercens. Exinde, donec vixit Præfectus rerum Spiritualium, lungam ætatem tranſegit in Collegio Nobilium, cui mirificè profuit. Prudentia, & charitate devinxerat omninò ſibi animos omnium nobilium illorum Convictorum, quos ad pietatem magna dexteritate, & patientia dirigebat. Præſto ſemper erat ſingulis, præſertim infirmis, paterno amore. Ideo vix unquam egredi domo conſuevit. Moriens magnum ſui deſiderium illi Collegio reliquit. Plura ingenii ſui Opera vulgavit, diſſimulato tamen modeſtè proprio nomine.

Inter illa ſunt:

I. Ragguaglio di alcune virtù di Gian-Michele Roſales, Convittore del Collegio de' Nobili di Milano, indi Religioſo della Compagnia di Gesù. *Milano, per Giuſeppe Malateſta*, 1708
II. Il Gran Pianto i Eſequie al Re Carlo II. in San Fedele dalla inſigne Congregazione dell'Entierro. *Milano, per gli Eredi Ghiſolfi*. 1701.
III. Carminum libri IV. de Arte Pictura publica luce digniſſimi. Servantur MSS. in eodem Collegio Nobilium.

A Suis, & à Schedis Sitonianis.

DCXXXVII.

CORRADUS MARIUS.

Nunc ad Marium celeberrimum JCtum Collegiatum tranſeamus, Marchionis, & Comitis Lancellotti, atque Margaritæ Tonſæ filium. Anno MDCXXII. Menſe Februario in lucem ipſe venit, nomine Marii ei dato ob memoriam doctiſſimi Marii Senioris, alterius Lancellotti filii, necnon Regii Mediolanenſis Senatoris, qui nobilis Familiæ Corradæ ſedem fixit in hac Urbe Anno MDXCII., è Civitate Laudenſi, & tot ſui ingenii monumentis, quæ præ manibus litteratorum Virorum circumferuntur, ſibi æternum nomen acquiſivit. Nonnulli verò Opera Marii Senioris cum noſtri non ſemel confundunt. Junior hic fuit & ipſe in utroque Jure ſummè peritus, ut oſtendunt plures Allegationes lectu digniſſimæ, itaut inter primarios Patriæ Advocatos, necnon in Juſtitiæ Vicarium merito locum obtinere meruerit non infimum, multum etiam laudis ipſi contulit liber infra recenſendus ſub nomine Raimundi Riccardi partim editus, & partim ab omnibus politicis uſque adhuc optatus. Mors inopportuna nobis iſtum abſtulit Anno MDCLXVIII. die XIII. Aprilis.

Hæc, quæ ſupra innuimus, de eo ſuperſunt:

I. Allegationes plures ſumma eruditione refertæ, inter quas eminet illa pro Finarii Oppido, in qua Jura Regis Hiſpaniæ, & Reipublicæ Januenſis ſolidè diſcutiuntur. Extant in Collectionibus Archintea, Benalliana, aliiſque in hoc Opere relatis.
II. Rifleſſioni Belgiche fatte contro le pretenſioni della Reina Criſtianiſſima ne' Paeſi Baſſi, diviſe in tre Parti, cioè Rifleſſioni di paſſaggio, Giuridiche, ed Iſtoriche, l'ultima delle quali ſi darà alla luce in altro Volume; Opera di Raimondo Riccardo (cioè Mario Corrado). *Milano, ſenza nome di Stampatore*, 1668. in 4.
III. Parte terza, come ſopra indicata. Vol. MS. in fol. prælo paratum, extat penès Marchionem Jo. Corradum J. C. C. & Magiſtr. Extraordinariorum Redditoum Quæſtorem.

In Catalogo Bibliothecæ eximii olim Cardinalis Renati Imperialis pag. 140. tribuitur Mario Corrado Epiſtola de Situ Urbis Tauréſii, ſive Tabreſii, vulgò Tauris, quæ extat in Hiſtoria Minadoi pag 367 ſed perperam; nam ſcripta eſt ab eodem Minadojo ad Marium Corradum Seniorem. Hoc autem non eſt inter ſphalmata majoris momenti, quæ in eodem Catalogo occurrunt, nec tribuenda ſunt Viro aliunde doctiſſimo Juſto Fontaninio, Archiepiſcopo Ancirano, etſi aliis ipſe præfuerit eidem maximo labori inſudantibus: non condonandum ei tamen eſt tot quiſquilias, nempe Comœdias recentiores, Fabuloſas Hiſtorias, alioſque libros nullius momenti, ac pretii, in ipſum Indicem inſeri permiſiſſe, quod certè ſpero non offendendum eſſe in Catalogo Archinteæ Bibliothecæ à me confecto poſt tot annorum curriculum, improbo, ut patentibus apparebit, labore. Deſideranda erat potius hujuſmodi diligentia in Catalogo Scriptorum Italicorum, quem Vir Clariſs. attexuit Tractatui ſuo de Eloquentia Italica, ubi pluribus, & quidem digniſſimis ommiſſis, alios minoris notæ recenſuit. Obiter hoc dictum ſit; nec benevolus Lector me vicem rependere velle arbitretur pro eo, quod ſupradictus Fontaninius de me, ac mea editione Operum Ludovici Caſtelvitrei adhuc ineditorum in prædicto ſuo libro *dell' Eloquenza Italiana* Romæ Typis dato Anno MDCCXXXVI. pag. 522 & ſeqq. parum modeſtè, & fermè per contemptum, ſcripſit, nam quo ad Vitam ejuſdem Caſtelvitrei vindicias ſuas evulgavit Clariſſimus Muratorius, qui eam ſcripſit; nec ego typis demandavi ſine prævio de eadem judicio Comitis Caroli Archinti, cui boni omnes acquieſcere, & ipſe Fontaninius potuiſſet: modeſtiam potius Clariſſimi Joſephi Antonii Saxii noſtri proſequi optimum duxi, qui patienter tulit, quod de ipſo prædictus Fontaninius ſcribere auſus eſt in ſupracitato libro, & pejus in Indice, verbo *Saxius*, quod ſtomachum fecit Lectoribus emunctæ naris, ſed parcendum Viro, & ſi doctiſſimo, qui tamen ab Editoribus Epiſtolarum Polemicarum celeberrimi Abbatis Bachini in Præfatione earundem optimis ſanè coloribus exhibetur, tamquam in Litteraria Republica primas tenere affectans, quem amatum in aliis quoque ætas hæc noſtra (ſi mihi hoc dicere licet) contemplatur. Verum de his jam ſatis.

DCXXXVIII.

DCXXXVIII.

CORRIGIUS CONRADUS.

NOtiſſimum eſt Eruditis, quibus inteſtinis olim diſcordiis, contendentibus inter ſe Turrianis, ac Vicecomitibus, divexata fuerit Inſubria, imo, ut verius dicam, Italia ferme omnis, donec arridente fortuna, depulſis æmulis, & non ſemel conſerta manu proſtratis, ad Vicecomites Patriæ pervênit imperium. Neque in ea, quæ quidem ſumma fuit, rerum omnium perturbatione ferro tantùm, ſed, ut de Græcis quondam hiſtoria perhibet, linguis etiam res agebatur. Nec enim deerant diſſerti Cives, qui eloquentiæ viribus modo in hanc, modo in illam partem populi animos flecterent, prout Oratores ipſi propendebant. Eos igitur inter, qui pro Turrianis ſtetere, non poſtremum locum obtinet apud Mediolanenſes Hiſtoricos Conradus Corrigius Obizonis filius, quem Juriſperitum conſultiſſimum Corius appellavit, & Avum habuit Gerardum Caſtri Montanariæ Dominum. Floruit ſub finem Sæculi XIII. ac ſubſequentis exordium; Cumque Anno MCCCVIII. Mediolanenſis populus Ducem ſibi electurus fluctuaret anceps, tanta contentione, talibuſque argumentis apud Concives ſuos Oratione diſertiſſima pro roſtris egit, ut communi omnium plauſu, ſummoque animorum conſenſu, ea dignitas Guidoni Turriano demandaretur. Haud dubium certè videtur tantæ facundiæ Virum plura fortaſſe ſcripſiſſe, quæ tamen inter tot bellicos tumultus, ac tam fœdè lacerata Repub. interitum ſenſiſſe arbitramur. Ex albo igitur Mediolanenſium Scriptorum neutiquam expungendus judicabitur, quamquam hoc unum ejus Opus memoretur: ſcilicet

I. Oratio eloquentiſſima ad Mediolanenſes, ut Guido Turrianus eligeretur in Ducem; Anno MCCCVIII. pronunciata.

Laudatur à Corio ad eum annum, & à Com. Octavio Archinto in ampliſſima MS. Collect. Monum. Familiar. Mediol. necnon ab Advocato Sitono de Scotia in Monumentis generoſæ, & excelſæ Familiæ de Corrigio MS. in fol. penès ipſum Auctorem.

DCXXXIX.

CORTESELLA JACOBUS.

DE Jacobo Corteſella verba facturi, dignum ducimus ad ejuſdem commendationem proavorum ejus laudes depromere, cum in præclaris Viris, teſte hujus Metropolis Præſule Sanctiſſimo, atque Doctiſſimo Ambroſio, oporteat parentes quoque laudari. Celebratur in primis Benedictus Rozius de Corteſella Remedii filius, cudendæ pecuniæ Mediolanenſis Reipublicæ Præfectus, qui unà cum uxore ſua Ferlenda, in Urbis meditullio, Anno MXXXI. Sanctiſſimæ Triadi Templum poſuit, & è patrimonio ſuo munificè dotavit; ut publicæ teſtantur Tabulæ Anno MXXXVI. die IV. Menſis Aprilis exaratæ, de quibus amiciſſimus JC. & Advocatus Sitonus nos monitos voluit. Sacram ipſam Ædem, Anno Sæculari MC. Benedictus Rozius de Corteſella ſuperioris fortaſſe nepos, qui ſub Othone Vicecomite in Sacra Hieroſolymitana expeditione militari Protribunatu clarus, inter primos expugnatæ Urbis muros aſcendit, Mediolanum reverſus, ad peregrinationis, atque virtutis ſuæ memoriam ſempiternam, in ſimilitudinem Dominici Sepulchri reſtaurandam, redigendamque curavit. Ab his piiſſimis Viris non degener Jacobus in eadem Eccleſia Abbatem, atque Monachos octo Deo jugiter famulaturos inſtituit, verùm Monachis ſuffecti ſunt poſtmodum Canonici; nunc autem ipſum Templum obtinet clariſſima Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli Congregatio, vicinumque Collegium totius Cœtus Caput à memorato Sancto Præſule Carolo eſt conſtitutum. Neque verò pietate ſolum laudabilis extitit Jacobus hic noſter, ſed prudentiæ quoque & doctrinæ ſplendoribus emicuit; Anno enim MCCLI. cum aliquot aliis ſelectis Civibus condidit:

I. Statuta multa Patriæ perutilia.

Agit de eo Corius ad eum Annum, atque in Collect. ſua Monument. Familiarum Mediol. Comes Octavius Archiotus.

Quæ autem de ædificatione, atque reſtauratione Templi Sancti Sepulchri recitavimus, ea hauſimus ex Jo. Baptiſta Cariſio in Deſcript. Civit. Mediol MS. tit. de S. Sepulchro, ex Franciſco Ballar. Compend. Chronic. Comenſ. part. 3. pag. 221. & 222. Triſtano Chalco Hiſt. Patr. pag. 125. & 147. Jo. Petro Puricello Monum. Ambroſ. Baſilic. num. 224. 234. & 288. Benvenuto de Rambaldis in Chronic. Mediol. tit de Eccleſiis, & Monaſteriis ſub die XVI. Julii An. MXXXVI. Galvaneo de la Flamma in Chronic. Major. Mediol. cap. 717. & in Chronic Minor. Mediol. Manipul Florum pag. mihi 76. 78. & 86. Franciſco Caſtello Canon. Ordinar. Metropol Mediol. in Quolibeto num. 574. MS. & Cl. Sitono in Schedis ſuis.

DCXL.

CORVUS, ſive CORBUS MARTINUS.

MArtinus cognomento Corvus, ſive, ut aliquoties legitur, Corbus, Mediolanenſis, Vir omnibus Sæculis commendabilis ob ſingularem doctrinam eo magis agnoſcendam, quòd circa annum à Chriſto nato MCXLIV. florere cœpit, non modicum laudis & ſibi & patriæ obſcura illa ætate peperit. Sub Roboaldo Mediolanenſi Archiepiſcopo ex Albenſi Epiſcopatu ad hanc Eccleſiam regendam tranſlato, Ambroſianæ Baſilicæ Cimiliarcha fuerat electus Martinus; Anno autem jam recitato ad ejuſdem Baſilicæ primariam dignitatem, quæ Præpoſitura dicitur, jam aſſumptum eum fuiſſe patet ex Diplomate Lucii II. quod infra recenſebimus. Beato Azoni Piſtorienſi Epiſcopo fuit amiciſſimus, cumque ob ſuam in Sanctum Antiſtitem, atque Doctorem Ambroſium pietatem undique colligeret Corbus ejuſdem Volumina, operam præſtitit huic Collectioni clariſſimus ille Præſul, quemadmodum adjutrices porrexerunt manus etiam Paulus, & Gebehardus Ratiſponenſis Eccleſiæ Sacerdotes, quibus Corvus familiariſſimè utebatur. Pro Capituli ſui juribus & coram, & Scriptis ſtrenuè decertavit, nihilque non egit, ut Ambroſianam Eccleſiam pro viribus illuſtraret. Quo anno Vir præſtantiſſimus è vita migraverit, hactenus nobis eſt incompertum.

Scripta tamen illius hæc novimus:

I. Relatio Martini Sacerdotis, & Theſaurorum Sancti Ambroſii Cuſtodis ad Kariſſimos Fratres, & Amicos Paulum, & Gebehardum.

In ea plura diſſerit de Agarenis, & multa recitat ex Scripturis Sanctis, & in fine indicat ſe mittere ad eos librum quemdam de Ambroſianis Officiis, cujus quoque pretium enunciat. Ex ejus etiam verbis eruitur jam tunc temporis in Ambroſiana Eccleſia Muſicalibus Notis Eccleſiaſticum Cantum fuiſſe diſtinctum; ait enim: *Ibi poteritis invenire omne Officium, & Cantus illi, qui ſunt abſque Notulis, & abbreviati, omnes ſunt cum Notulis in antea.*

Eam edidit Puricellus Diſſert. Nazar. cap. 101. num. 10. ex MS. Cod. Pergameno Biblioth. Ambr.

II. Martini Epiſtola ad VValonem S. R. E. Cardinalem per Italiam Legatum pro Canonicis S. Ambroſii, data Anno MCXLVIII. extat in Collectione Sormani.

III. Catalogus Epiſcoporum Mediolanenſium ab eo conſcriptus, cujus mentio infra in Epiſtolis Pauli, & Gebehardi.

IV. Epiſtola ad Azonem Piſtorienſem Epiſcopum, in qua promiſerat ſe miſſurum eidem reliquias Sanctorum Martyrum Protaſii, Gervaſii, & Victoris; de qua meminit idem Præſul in reſponſione ad ipſum data, quæ ſic incipit: „ Fr. A. Peccator, & dictus Piſtorienſis Epiſcopus Kariſſimo meo Amico Martino Dei „ gratia Venerabili Presbytero, & Præpoſito Sancti Ambroſii ſalutem, fidelem orationem, & benedictionem „ in Chriſto &c. Gratulatur etiam Martino, quod Sancti Ambroſii librum ſuper Iſaiam inveniſſet, & verba fecit de poſſeſſione quadam ad Ambroſianam Eccle-

ſiam ſpectante in Thuſcia ſita. Extat in eadem Collectione.

Plurès ad eum ſcripſerunt Epiſtolas Paulus, & Gebehardus Ratiſponenſes ſupra laudati, nimirum

Epiſtola Domni Pauli Sacerdotis, & Gebehardi Religioſorum Virorum Sanctæ Eccleſiæ Ratiſponenſis, miſſa ad Presbyterum Martinum, Theſaurorum Sancti Ambroſii Cuſtodem, pro Officio Ambroſiano.

Item Epiſtola eorumdem Nobilium Virorum ad eumdem miſſa, venerabili laude plena ſub nomine ad Anſelmum.

Item ad Martinum pro dubitatione Sacramentarii.

Invectiva Domnorum Pauli, & Gebehardi ad Martinum Sacerdotem pro Rege Conrado.

Has hauſimus ex Puricello loco cit. num. 5. 6 8. & 9.

Sequentes verò ſuppeditavit nobis præfata Sormani Collectio: nempe

Epiſtola Pauli, & Gebehardi ad Martinum in qua poſtulant tranſcribi Sacramentarium, & Antiphonarium Ambroſianum, & rogant, ut mittat Catalogum Epiſcoporum Mediolanenſium.

Altera eorumdem. In qua gratias agunt de ipſo Catalogo a Mart. conſcripto, & ad eos miſſo, & ſubdunt:
„ Omnes Sanctos Mediolanenſis Eccleſiæ Præſules, quo-
„ rum nomina nobis miſiſti, conſcripſimus in Martyro-
„ logio præter Ampelium, cujus diem tu prætermiſiſti.
„ Dixiſti Petrum Damiani inter beatè defunctos com-
„ putari: nos tamen qualemcumque memorialem diem
„ ejus libenter ſcimus &c

Alia. In qua inter cetera ajunt ſe mittere Globum Cereum, ut conſueverant, Sancto Ambroſio, rogantque Martinum, ut eos Bohemorum incurſum timentes Sancto Doctori commendet.

Alia. In qua meminerunt diligentiæ, qua, ut Martino rem gratam faciant, S. Ambroſii opera, quæ adhuc deſiderantur, requirunt.

Alia Pauli ſolius. In qua ait S. Ambroſii librum ſuper Iſaiam reperiri apud Rhemenſem Eccleſiam. Adhuc latere ejuſdem S. Doctoris ſcripta ad Panſophium, & ad Reginam Marcomannorum. Petit ſibi communicari Privilegium Mediolanenſis Eccleſiæ, & quot Suffraganeos habuerit, antequam Moguntina dilatatio terminos ejus reſtrinxerit.

Alia eorumdem, in qua petunt Antiphonarium Diurnum, & Nocturnum.

Alia. In qua indicant opus S. Ambroſii de Laude Sanctorum recens ab eis repertum; in fine Epiſtolæ hæc leguntur: „ Cereo globo in Purificatione Sanctæ Ma-
„ riæ per Miniſtrum noſtrum ſanctificato, ſalutamus
„ ſplendores Sanctorum tuorum, imo & noſtrorum,
„ ſcilicet Ambroſii, Gervaſii, & Protaſii, Satyri quo-
„ que, & Marcellinæ, cujus adhuc Reliquiis inviti ca-
„ remus.

Epiſtola Fratrum Monaſterii Pontidii in agro Bergomenſi, in qua nunciant Martino ſe ejus juſſui ſatisfeciſſe tranſcribendo Commentaria S. Ambroſii ſuper Lucam.

Diploma Lucii II. ad Martinum Corbum Præpoſitum, & Canonicos S Ambroſii VI. Kal Novemb. MCXLIV.

Alterum Eugenii Papæ III. ad Martinum Anno MCXLVIII. cum ſubſcriptione Cardinalium pro Capitulo Sancti Ambroſii.

Concordia inter Martinum, & Petrum, atque Arialdum Fratres Hoſpitalis S. Jacobi, quod dicitur ad Riſtocanum, coram Uberto Archiepiſcopo menſe Septembri MCLII.

Hujus Scriptoris fortè frater fuit Guifredus Corvus, ſeu Corbus, qui Conſul Juſtitiæ floruit in Mediolanenſi Republ Anno MCLXXIV. cujus Placitum eo Anno datum die XXVI. Februarii ipſe Sormanus nobis perhumaniter oſtendit. Nepotes verò fuiſſe videntur Laurentius, & Georgius ambo eodem Magiſtratu in Patria functi, primus quidem Anno MCXCVI. poſtremus MCCXII. ut ex eorum Judicatis in Collectaneis pergamenis Clar. JC. & Advocati Sitoni.

DCXLI.

COTTA CATELLIANUS.

CAtellianus Cotta fuit alterius Catelliani J. C. C. ex Eliſabetha Pagana Conjuge filius poſthumus, ut ipſemet difertè teſtatur in ſuis Memorabilibus edit. Venetæ anni 1527. in 8. pag. 483. §. *& ideo ſi poſthumus*; ubi hæc ait: „ & practicavi in perſona
„ mea, qui paterni nominis heres extiti &c. Id placuit adnotare ad emendandum ſphalma Picinelli in Athenæo ſuo pag. 329. ſcribentis Catellianum fratrem fuiſſe Joannis Stephani Cottæ, de quo infra erit cum laude dicendum, quod nullo modo eſſe potuit, nam alius fuit Joannis Stephani Pater, Petrus nimirum Senator eruditiſſimus a nobis etiam ſuo loco com-
A mendandus. Ut autem a parentibus ad Catellianum ipſum gradum faciamus, ab ipſa penè infantia qualis futurus eſſet in poſterum, admirabili acumine ingenii, & ſedulâ in minoribus ſtudiis percurrendis aſſiduitate declaravit. Ut per ætatem licuit in Eloquentiæ præceptis addiſcendis totus fuit, & avidiſſimè cujuſcumque generis Scriptores pervolutans, ſolidam variamque eruditionem ad animi ſui culturam undique colligere ſtuduit. Ad Legales poſtea Codices ſe convertit, & poſt conſueta doctrinæ pericula, litterariâ donatus rude, anno MDXII. Juriſperitorum Collegio adſcribi poſtulavit, in quod communi omnium conſenſu ob avitæ nobilitatis, propriæque virtutis ſplendorem cooptatus fuit. Publica geſſit munera Vicarii Generalis Mediolanenſis dominii, atque
B inter LX. Patriæ Decuriones Urbis commodis inſudavit. Id etiam laudabiliter præſtitit annis MDXXIX. iterumque MDIL. quibus Præfectus eidem conſtitui meruit. Dum eo fungeretur officio, ob memoriam ferrei Leonis Venetis quondam in bello a Mediolanenſibus adempti, Columnam excitari juſſit è regione Templi Divi Babilæ non longe ab Orientali Porta, impoſito Marmoreo Leone; hiſque additis notis:

INSIGNE HOC
LATERITIA STRVCTVRA
PAVLVM HVMO SVBVECTVM
QVADRIFIDA PILA SVBRIGI IVSSIT
C CATELLIANVS COTTA VRBIS PRÆFECTVS
ANNO MDIL.

Principis quoque curavit negotia ſub Maximiliano Sfortia Mediolanenſium Duce extraordinariorum Redditaum Magiſtratus Quæſtor integerrimus. Tot inter alienas res propriam non neglexit doctrinam in medium proferre; plura enim elucubravit inferius enumeranda. Exceſſit è vivis anno MDLIII. atque illius Cadaver illatum eſt tumulo, quod in Sanctæ Mariæ Gratiarum Ducali Templo ſibi vivens ante annos undecim extruxerat, quod teſtantur inciſæ litteræ hujuſmodi:

D FATORVM MEMOR
CATELLIANVS COTTA IVRISCONSVLTVS
HOC SIBI SEPVLCHRVM PARAVIT
MDXXXXII.

I. Statuta Mediolani cum Appoſtillis Clariſſimi Viri Juriſconſulti Mediolanenſis Domini Cottæ in meliorem formam, quam antehac Typis excuſa, quibus deinde copioſus adjectus eſt elenchus, unacum annotationibus quibuſdam ad ipſa Statuta maximè facientibus ab egregio Jureconſ. D. Antonio Rubeo: nunc primùm in lucem editus. *Mediolani apud Jo. Ant. Caſtellionaeum impenſis D Jo. Baptiſtæ & Fratrum de Serono anno* 1552. *in folio*, iterumque *Bergomi, apud Cominum Venturam*. 1594. *in fol.*

II. Supplementum ejuſdem Operis. Illud A.S ſe vidiſſe
E in Urbe Laudenſi aſſerit P. D. Gaſpar Beretta in Schedis ſuis.

III. Memorabilia ex variis J. U. Doctoribus collecta. *Baſileæ, apud Oporinum*. 1545. *in fol. Venetiis*. 1572. *in* 8. *& Lugduni, apud Antonium de Harſy*. 1573. *in* 8. jam tamen in eadem Urbe prodierat *anno* 1556. *item in* 8. *& in Ocean. Juris Tom. V part I.*

In hujus Operis commendationem hoc cecinit Carmen celeberrimus Andreas Alciatus.

Echo aliquid mihi loquere, ſi placet. Placet.
Ego quis id operis fecerit, neſcio. Scio.
Dic ergo num Catteliani Opus eſt? Opus eſt.
Humanitatis ſtudia igitur ſapit? Sapit.
Juriſperitus non ne etiam eſt bonus? Bonus.
Id eſſe dicas quomodo poteſt? Poteſt.
Num neminem ſcire hæc duo referunt? Ferunt.

Papi-

Papinianus alter an hic eſt. Hic eſt.

Hæc vera cum ſint credo nunc; Vale. Vale.

IV. Recenſio brevis inſignium Juriſperitorum, & Doctorum: Incipit a Scævola clariſſimo Juriſconſ. & definit in laudato Alciato; atque in eo Opuſculo plurimùm ſe Jaſoni Mayno, atque Philippo Decio debere teſtatur. Extat in ſupradicto Opere inſcripto. Memorabilia. Prodiit etiam cum libris IV. de Claris Legum Interpretibus Guidi Panziroli, & aliis de eodem argumento Scriptoribus, curâ Chriſtiani Godofredi Hoffmanni. *Lipſiæ apud Jo. Frid. Gleditſchium.* 1721 *in* 4.

Idem Opus extat in Tract. Magn. Tom. I. pag. 137.

V. De laudibus Patriæ Mediolanenſis.

VI. Orationes aliquot.

Gemina hæc Opera laudat Picinellus, ex quo tamen pro conſuetudine perraro, aoi motilate ſolùm res conſcribente, noſcere non licet edita fuerint nec ne.

VII. Epiſtola præfixa Cornelii Nepotis Operibus anno 1500. editis. De ea videndus Clariſſ. Saxius in Hiſtor. Typog. ad eum annum, qui aſſerit ipſum conſtanter appellatum fuiſſe ubique Cajum Catellianum.

Auctorem noſtrum commendant doctiſſ. le Clerc in lib. cui titul. Biblioteque Anciene, & Moderne Tom. XIV. pag 423. Teiſſerius in Catalogo Catalogor. pag. 51. Scipio Gentilis in Apologia Apulei pag. 428. Bayle in Dict. Critico. Jo. Jacobus Friſius in Biblioth. Paulus Moriggia Nobil. Mediol. lib. III cap. IV. Salvator Vitalis in Theat. Cœment. 24. Siton. art. 371. & Picinellus pag. 113.

DCXLII.

COTTA CORNELIA.

ERuditorum, qui ex illuſtri Cottarum Gente procreati Inſubriæ Metropolim virtutis ſuæ radiis honeſtarunt, gloriam æmulata eſt Cornelia ſexus, & patriæ ſuæ decus. Formam enim corporis, quâ omnium in ſe oculos trahebat, ingenii ſpecie, atque cultu ita adaugere ſtuduit, ut doctrinam ejus cuncti admirarentur. Tam ſoluta, quam adſtricta numeris Oratione animi ſui dotes in publicum ſæpè protulit, mirantibus univerſis tantam in fœmineo pectore eruditionem. Floruit circa annum Redempti Orbis MDLXV.

Plura ipſam edidiſſe aſſerit Franciſcus Auguſtinus ab Eccleſia Epiſcopus Salutienſis, inter quæ commemorat:

A I. Epiſtolas plures erudititiſſimas.

II. Carmina multa Italica; & ex his unum vulgo Sonetto, legitur in Libro inſcripto: „ Tempio della Signora Donna Gerolama Colonna d'Aragona.

Videndus citatus ab Eccleſia in Theat. Fœminar. Litterat. pag. 132.

DCXLIII.

COTTA HERLEMBALDUS.

SAnctus Herlembaldus Cotta nobiliſſimis ortus parentibus, & militari gloria illuſtris, cum
B Hieroſolymitanum iter ſuſcepiſſet, tantum ex ſacrorum locorum aſpectu concepit ardorem, ut relicto Sæculo Monaſticam amplecti vitam meditaretur. Verum inde Mediolanum reverſus, cum per ea tempora adversùs corruptiſſimos Clericorum mores Sanctus Arialdus Diaconus ſtrenuè decertaret, cognita Herlembaldi fide, conſtantiâ, & in agendis rebus prudentiâ, eum rogavit, ut ſecum contra Eccleſiæ hoſtes dimicaret, gratius id Chriſto aſſerens fore, quam ſi Monaſticum ſubiret jugum. Aliquot igitur fidelibus comitantibus Romam perrexit Cotta, eumque honorificè exceptum Alexander II. pro Juſtitiæ & Eccleſiæ defenſione tradito Beati Petri vexillo militare juſſit. Id munus per annos duodeviginti laudabiliter exercuit, nec inter arma pietatis oblitus,
C ad pauperum ſæpe pedes provolutus eorum tergebat ſordes, & eluriem dapibus ſatiabat. Schiſmaticis uſque adeò reſtitit, ut Chriſmate ab ejus ſectæ homine confecto ne dum Clericos uti non permiſerit, ſed etiam humi ſuſum pedibus conculcaverit. Hoc adeo graviter tulerunt quamplurimi Cives & Milites, ut in Herlembaldum inſurgentes armati, vexillum Sancti Petri dexterâ tenentem, undique circumventum, crebris ictibus confoderint anno MLXXVI die X. Aprilis. Eum Urbanus II. Sanctorum Martyrum Faſtis adſcripſit, & cum Arnulpho Archiepiſcopo in Templo Sancti Dionyſii honorifico ſepulchro tumulandum curavit anno MXCI. cum hac Epigraphe:

HIC HERLEMBALDVS MILES CHRISTI REVERENDVS
OCCISVS TEGITVR QVI COELI SEDE POTITVR
INCESTVS REPROBAT SIMONIAS ET QVIA DAMNAT
HVNC VENERIS SERVI PERIMVNT SIMONISQVE MALIGNI
URBANVS SVMMVS PRÆSVL DICTVSQVE SECVNDVS
NOSTER ET ARNVLFVS PASTOR PIVS ATQVE BENIGNVS
HVIVS MEMBRA VIRI TVMVLANT TRANSLATA BEATI.

Hæc de Sancto noſtro exhibemus:

I. Lex adversùs Sacerdotum conjugia: extat in Chronico Landulphi Senioris libro III. capite 10.

II. Ejus Concionum, quas ad Populum Mediolanenſem habuit, paſſim meminit idem Landulphus libro III.

Ipſius Acta, & Arialdi ſingulari volumine complexus eſt Jo. Petrus Puricellus; qui etiam de eo agit in monumentis Baſilicæ Ambroſianæ num. 277. & in Nazariana cap. XC.

Dedit ad eum litteras Gregorius Papa VII. quibus ejus confirmat conſtantiam, & modum tradit, quomodo ſe gerat cum illis, qui a ſchiſmate ad unitatem Eccleſiæ redirent. Datæ ſunt Capuæ VII. Id. Octobris Indictione XII.

Alias etiam Datas Capuæ V. Kalend. Octobris die eadem, in qua ei nunciat Eccleſiaſtica negotia, & hortatur, ut pro defenſione juſtitiæ viriliter agat.

Extant in Collec. Reg. Concil. Tom. XXVI. pag. 43. & 44.

Ibidem leguntur aliæ ejuſdem Gregorii Litteræ ad Albertum Albenſem Epiſcopum, in quibus eum hortatur, ut „ Herlembaldo ſtrenuiſſimo Chriſti Militi, in iis,
D „ quæ ad Dei cultum, & ad religionem Sanctæ Eccle„ ſiæ pertinent, manum auxilii præſtet. Dat. Capuæ III. Id. Octob.

Aliæ ad Guillielmum Epiſcopum Papienſem, in quibus ejuſdem Herlembaldi cum laude meminit; datæ eodem die.

De eo Baronius Tom. XI. Annal. ad annum MLXI. Boſca in Martyrologio Mediol. ad diem X. Aprilis, & alii apud eundem, & Puricellum.

Vide Sigonium de Regno Italiæ lib. VIII.

DCXLIV.

COTTA JOANNES STEPHANUS.

PEtrus Cotta Ducalis Senator, quem haud multo poſt cum debitæ laudis encomio proferemus, ac Magdalena Leonatina Conjuges nobiliſſimi, Joannis Stephani erudititiſſimi filii virtute decorantur. Effulſit in eo mirus animi candor, fides, probitas ſingularis, & bonarum artium peritia uſque adeo, ut nulla

non

non commendatione, nullis non honoribus dignus haberetur. Juventam Romæ honeſtiſſimis artibus vacans tranſegit, ubi etiam fuit a Secretis Pontificiis, mox inter Apoſtolicos Abreviatores eſt recenſitus. Ad res poſtmodum domeſticas in patriam revocatus, non diu incognitus, aut inhonoratus manſit, nam ipſum Joannes Galeacius Franciſci Sfortiæ Inſubrum Ducis nepos a Secretis ſibi eſſe juſſit, ac ad Senatoriam poſtea dignitatem evexit. Ludovico Mariæ Sfortiæ uſque adeo charus fuit, ut cum illius ex fratre neptis Blanca ad Maximilianum Cæſarem nova nupta deduceretur, ſatis perſpectam habens Joannis Stephani doctrinam, prudentiam, & fidem, ab Epiſtolis Blancæ Auguſtæ eundem conſtituerit. Io Germaniam profectus Maximilianum tam ſibi demeruit, ut Senatoriis titulis, Equeſtribus ornamentis, & Magni Cancellarii dignitate honeſtari meruerit. His decoratus muneribus Italiam repetiit, regredientemque Ludovicus gaudens excepit, & rursùs in ſecretum apud ſe Senatum cooptavit. Vir fuit eruditionis immenſæ, quam & ſoluta, & adſtricta numeris Oratione in publicum protulit. Doctis quoque aliorum laboribus favit, nam cum Julius Æmilius Ferrarius Novarienſis ſuam pararet Auſonii Editionem, quam evulgavit anno MCDXC. perantiquum ejuſdem Vatis Codicem, una ſecum pervolutaſſe Jo. Stephanum noſtrum ipſe teſtatur, quo purior, & caſtigatior Liber ille prodiret; ut videre licet in ejuſdem Ferrarii Nuncupatoria ad Ambroſium Variſium, de quo loco ſuo agemus. Poëmata Cottæ, quæ plurima ad Amicos mittere identidem conſueverat, arguta, lepida, venuſtatis ac leporis plena fuiſſe aſſerit Hieronymus Montius (cujus Elogium, ubi locus dabitur, recitabimus) in Oratione infra memoranda. Iterum hîc Lectores monemus de Picinelli ſphalmate, qui in hujus Scriptoris jejuno ſatis Elogio, Fratrem ejuſdem aſſerit fuiſſe Catellianum Cottam, itemque indiſcuſſum relinquit, an Joannes Stephanus idem ſit cum Joanne, de quo ſupra ſe diſſeruiſſe affirmat, tametſi nullibi de hoc Joanne Cotta in toto Athenæo quidquam proferat. Verùm allucinatum fuiſſe arbitramur, atque Mediolanenſem crediiſſe Joannem Cottam Veronenſem non infimi nominis Vatem, cujus Carmina leguntur in Tom. III. Carmin. Illuſt. Poët. Italorum, & inter Opera Fracaſtorii. Obiit Scriptor noſter anno ſalutis MDXXV. atque in Ducali Sanctæ Mariæ Scalenſis Templo conquieſcit cum hoc Elogio:

QVI REGVM PARITERQVE DVCVM QVANDOQVE SENATOR
QVI GEMINO ROMÆ FVNCTVS HONORE FVIT
PRÆFVERAT TVIS QVI REGIA BLANCA TABELLIS
PLVRIMA QVI POPVLIS SCRIPTA LEGENDA DEDIT
HÆC SACRA JOHANNEM STEPHANVM TEGIT VRNVLA COTTAM
QVÆ REQVIES LONGE SOLA LABORIS ERIT
OBIIT DIE XXIV. MARTII MDXXV.

Viri eruditionem oſtendunt infra recenſita Opera:

I. Joannis Stephani Cottæ Feudatarii Vallis Cuvii &c. Deſcriptio Vallis Cuvii metricè exarata. Hujus Operis partem edidit Lazarus Auguſtinus Cotta, Novarienſium rerum diligentiſſimus Scriptor, in Verbani Lacus Corographia, quam protulit in lucem ſub nomine Statii Trogii Catelauni lib. II. pag. 65. num. 108 *Edit. Mediolanen. è prælo Ghiſulfiano anno 1699. in 4.* Integrum tamen extat MS. apud amiciſſimum Sitonum; itemque apud clariſſ. Joſephum Antonium Saxium.
II. Carmina de Pace ad Franciſcum Sfortiam Mediolani Ducem. MS. in Biblioth. Regia Pariſien. num. 6502. ex Montfauconio.
III. Ecloga Stephani Cottæ ad eundem Franciſcum Sfortiam. Ex Indice libror. MSS. Franciſci I. Regis Francorum; de quo laudatus Saxius.
IV. Epigramma ad Lectorem præfixum eſt Carminibus Platini Platti, de quo loco ſuo dicemus.
V. Orationes.
VI. Poëmata varia, quæ fortaſſe eadem ſunt cum ſuperioribus. Hæc memorat Hieronymus Montius loco citando.

Cottam laudarunt metricè Platinus idem pagg. 8. 14. & 20. Lancinus Curtius Sylvarum lib. III. pag. 62. ubi eum tanquam egregium Poëtam celebrat. Plura quoque ad eum dedit Epigrammata Nicolaus Seraticus in MS. alibi promendo.

Agunt quoque de ipſo Montius laudatus in Oratione pro cooptatione in Collegium J. C. C. Mediol. Pomponii Cottæ. Siton. art. 213. & Picinellus in Athenæo pag. 329. qui ait alia hujus Auctoris MSS. Opera, illa tamen non indicans, ſervata fuiſſe apud Joannem Baptiſtam Blanchinium.

DCXLV.

COTTA MALCONVENTUS.

COttarum nobiliſſimam Gentem ab ipſa Mediolanenſis Urbis ſæpè a nobis memorata reſtauratione, imò etiam antea floruiſſe, atque inter primarias computatam communi Scriptorum teſtimonio didicimus. Etenim in eis occurrit mentio Aſtulphi anno MCXCI. & Raynerii anno MCXCVIII. qui Conſulatu Juſtitiæ fungentes Placita, ſive Judicata apud J. C. & Advocatum Sitonum extantia condidere. Neque majorum ſuorum veſtigia in Reipub. adminiſtratione videntur neglexiſſe Aſtulphus junior anno MCCLXXXIV. & Malconventus anno MCCLXXVII. eodem Magiſtratu bene geſto, & Placitis editis illuſtres. Horum tamen omnium, ut ita dixerim, Anteſignanus, quemadmodum ætate prior, ſic meritis in Patriam clarior extitiſſe videtur Malconventus ſenior, qui dum reſurgeret è cineribus, atque ruinis Mediolanum anno MCLXXI. Conſulatum geſſit, ejuſque memoriam in ævum duraturam inſertus fornicibus Portæ Romanæ lapis, alibi jam a nobis in medium allatus col. 236. poſteris non invidet.

Condidit Vir prudentiſſimus cum Collegis circa eumdem annum

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ, de quibus ſæpe verba jam fecimus.
Ex Corio cæteriſque Mediol. Hiſtoricis quos in celeberrima Collect. monum. famil. Mediol. citat Comes Octavius Archintus, & è ſchedis Sitonianis.

DCXLVI.

DCXLVI.

COTTA PETRUS.

EX Serando Cotta non infimæ inter Inſubres nobilitatis Viro genitus eſt Petrus, quem Mediolanenſem Rempublicam adminiſtraſſe perhibent, tunc cum Duces XII. ſelecti ſunt, qui patriæ curam gererent, prius quam Franciſcus Sfortia ad Ducalem dignitatem eveheretur. Novo huic Principi chariſſimus fuiſſe traditur, ejuſque nomine aliquot geſſiſſe legationes. Poſtmodum ampliſſima Senatoria dignitate dignus judicatus eſt, habuitque in munere Collegam præſtantiſſimum Syllanum de Nigris loco ſuo laudandum, cum quo etiam Ducali decreto ad Novocomenſem Urbem miſſus eſt, ut municipales illius Populi leges reformaret. Juvat hic Lectoribus exhibere, quæ de tam præclaro Viro habentur in Oratione, quam Franciſcus Philelphus recitavit in nuptiis Joannis Antonii Simonettæ, ac Margaritæ Petri noſtri Filiæ. ,, Nam ut abs te incipiam caſtiſſima, pudiciſſimaque puella Margarita, non potes tuorum parentum non eſſe ſimillima. Sive enim ante oculos tibi nobiliſſimam, & honeſtiſſimam matrem tuam Magdalenam Leonatinam, ſive patrem tuum clariſſimum, & graviſſimum Senatorem hunc Petrum Cottam propoſueris, tanto debes accendi probitatis deſiderio, ut niſi quod honeſtum ſit, & laudabile apud omnes intelliges tibi eſſe in vita propoſitum. Non enim es ignara quanto ſemper tum univerſa Cottarum familia, tum ornatiſſimus Pater tuus in ſplendore ſit habitus. Nam ut antiquiora brevitatis gratia conticeſcam, niſi vir judicatus ſemper eſſet probatiſſimua Pater tuus, nunquam præſtantiſſimus Dux Philippus tanti eum feciſſet, quamdiu fuit in vivis; neque Illuſtriſs. hic, atque optimus Princeps noſter ordini Senatorio aſcripſiſſet ,,. Claruit Petrus ab anno MCDXI. ad annum MCDLV. filiumque habuit eruditione ſpectabilem Joannem Stephanum, de quo ſuo loco. Prudentiæ igitur, atque doctrinæ ejus monumenta ſunt:

I. Statuta Novocomenſis Urbis reformata. MSS. in fol. in Archivo ejuſdem Civitatis.

Agunt de ipſo Benedictus Jovius hiſt. Novocom. lib. I. citatus Philelphus in Oratione laudata, quæ cum aliis ejus Operibus prodiit *Venetiis*, *apud Fratres de Gregoriis* 1511. VIII. Kal. Octob. & Siton. art. 213.

DCXLVII.

COTTA POMPONIUS.

JOannem Antonium Cottam, Joannis Stephani a nobis jam laudati filium, atque Fauſtinam Bagarottam conjuges Pomponius parentes habuit, qui legales Codices diligentiſſimè ſcrutatus, cum lauream promeruiſſet, anno MDL. Juriſconſultorum Mediolanenſium Cœtui adſcriptus fuit. In ejus cooptatione oravit Hieronymus Montius, ut dicemus, cùm tempus advenerit. Poſt ſeptennium in Canobiano Gymnaſio Profeſſor publicus eligitur, tum Auditor Sacræ Romanæ Rotæ anno MDLX. a Pio IV. Summo Pontifice, cui Collegii ſui nomine luculentiſſima Oratione recens collatam Apoſtolicæ Sedis dignitatem fuerat gratulatus. In ea legatione habuit Pomponius Collegas Petrum Malumbram, atque Lucium Cottam gentilem ſuum. Neque vero illud prætermittendum videtur ad Scriptoris noſtri gloriam, ſcilicet a Pontifice, qui recens in patriæ ſuæ gratiam ſanxerat, ut Juriſconſultorum Collegiatorum unus in Romana Rota ſederet Auditor, Cottam inter alios tres ad eam dignitatem a Collegio poſtulatos ſelectum fuiſſe, ut primus poſt datas conceſſionis litteras eo privilegio frueretur. Mirum qua doctrinæ, & æquitatis commendatione eximius Vir tantum munus geſſerit, dignus idcirco habitus a Gregorio XIII. qui Novarienſi Eccleſiæ ob mortem Hieronymi Ragazzonii vacanti præficeretur, anno Chriſti MDLXXVII. die XIX. menſis Julii; cujus etiam Sedis anno ſubſequenti, die VIII. menſis Februarii poſſeſſionem iniit. At vix expleto Epiſcopatus ſui anno primo, qui fuit reparationis humanæ MDLXXIX. cùm prius Concilio Provinciali V. a Sancto Carolo celebrato interfuiſſet; die XI. Septembris deſideratus eſt, atque ibidem in Templo maximo conditus requieſcit.

Pomponii eloquentiam Ferdinandus Abduenſis Carmine celebravit, & idem præſtitit Auguſtinus Niger J. C. Mediol. hoc Epigrammate, quod extat apud Sitonum pag. 99.

Orantem ut medio te vidit Cotta Senatu,
Quæ nullo vidit tempore Roma parem,
Sive ſuum dixit jactet te Inſubria Civem,
Seu Genus, è Latio eſt ſanguine noſter eris.
Ibic Conſilium in Magnum magis omnibus unus,
Quid Jura, & Leges, qui tueare ſacras;
Præcipuum nobis, ſic Roma invidit honorem,
Sic patriæ charo te abſtrahit illa ſinu.

Hæc habemus ingenii ejus teſtimonia:

I. Oratio pro cooptatione Franciſci Alciati in Collegio Juriſconſultorum Mediolanenſium. MS. in fol. Extat in Biblioth. FF. March. Vicecomitum.

II. Oratio gratulatoria habita Romæ ad Pium IV. P. M. nomine Mediolanenſium. Mediol. 1560. quam ex integro per tenorem refert Sitonus citandus. Dicata eſt Petro Paulo Arrigono.

III. Deciſiones, quæ partim in Novarienſibus editæ ſunt, partim in Archivo Sacræ Rotæ MSS. ſervantur teſtibus Cantalmajo in Syllabo; Fontana in Theatro legali part. I. aliiſque infra citandis.

Extant ad eum Epiſtolæ Franciſci Cicerei in MS. Biblioth. ſupradicta FF. Marchionum Vicecomitum.

Agunt de Scriptore noſtro Ughellus Ital. Sacræ Tom. IV. in Novarienſ. Lazarus Auguſt. Cotta in Muſeo Novar. part. II. pag. 261. Taegius in Villa pag. 156. Hieronymus Montius in Orationibus. Ludovicus Jacob in Biblioth. Pontificia lib. II. pag. 427. Siton. in Chron. Juriſper. art. 454. aliique permulti.

DCXLVIII.

CRASSELLUS GIFREDUS, ſive GOFREDUS, vel GUFREDOTTUS.

GIfredus, ſeu Gofredus, vel Gufredottus (omnibus enim hiſce nominibus à Scriptoribus appellatur) cognomento Craſſellus, Vir fuit de Mediolanenſi Republica optimè meritus. Primùm enim Anno MCXCIX. ardente inter Bonifacium, atque Gulielmum Montisferrati Marchiones ex una, & Alexandrinos, Aſtenſes, ac Vercellenſes ex altera parte cruento bello; cupientes Mediolanenſis Reipublicæ Moderatores ſimul cum Placentinis tanto malo mederi, Guifredottum, cum Goteano Mainerio Legatum miſerunt, ut cum Antonio de Fontana, & Joanne de Bonamena Placentinorum Nunciis ſedulò pacem ineundam inter contendentes curarent. Iis ergo agentibus ſancita eſt concordia die XXVIII. menſis Aprilis ejuſdem Anni ad ripam Padi fluminis apud Ponteſturiam non ignobile Montisferrati Oppidum; jurantibus nomine Marchionum pluribus è primariis eorum ſubditis, eos ſanctè ſervaturos quæcumque Mediolanenſes, ac Placentini hac ſuper re ſtatuiſſent. Superſunt, ut ſignificavit nobis amiciſſimus, idemque doctiſſimus JC. Joannes Sitonus, facti monumenta publica in Archivo Vercellenſi, extantibus jurisjurandi Tabulis in Tom. I. fol. 145. Voluminum, qui appellantur *Biſcioni*. Poſt biennium Craſſellus Ge-

nuenſis Populi Præturam tanta cum laude adminiſtravit, ut quamvis cautum eſſet lege municipali, hunc Magiſtratum ad annum tantùm conferri, Guifredottus nihilominus communi omnium conſenſu ad trieonium officium ipſum geſſerit. Anno poſtmodum MCCXIII. in Urbe Placentia cum poteſtate illi Reipublicæ præfuit; tum in Patriam reverſus, Anno MCCXVI. cum Alberto Marliano, Fernando Crucejo, Menelotio Vicecomite, Rizolo Ottone ab Orto, aliiſque aliquot Viris prudentiſſimis, à Jacobo Malcorigia Placentino Mediolanenſium Prætore, hortante Brunaxio Porcha Novarienſi, qui anno præcedenti hujus Urbis Rempublicam rexerat, accedente etiam publici Conſilii conſenſu, adhibitus eſt ad Opus conſiciendum, quod infra dabimus. Hujus fortaſſe frater, & certè conſanguineus fuit Ugo Craſſellus, qui Anno MCCVIII. unacum Madalbergo Judex electus eſt in hac Urbe, atque die XV. menſis Martii, juravit cum Collega ſuo ad ſancta Dei Evangelia, ſacramentum recipiente Uberto Stricto Prætore, ſe bona fide, & ſine fraude, remotis odio, amore aliiſque affectibus, recepturum lamentationes, & petitiones omnium hominum Civitatis, & Comitatus Mediolani, ſecundum rationem, & conſuetudinem Regni, & Civitatum Lombardiæ; ut ex Tabulis eodem die, atque anno datis, quæ adhuc extant in libris citatis Archivi Civitatis Vercellarum Tom. II. fol. 89. Hæc ea ſunt, quæ in tanta vetuſtate ex infra memorandis Scriptoribus excerpere licuit de Craſſello noſtro, cujus tamen poſtremum annum nullibi invenimus.

Operis hic titulus eſt:

I. Conſuetudines, quæ Mediolani pro legibus ſervantur in unum Volumen redactæ.
Agunt de Guifredotto Chalcus ad Annum MCCXVI. & alibi. Chronologi Placentini in Collect. Muratorii. Comes Octavius Archintus in Collect. Monumentor. Familiar. Mediol. Iricus in Hiſt. Triduen. ad Ann. MCXCIX. & Sitonus in Schedis.

DCXLIX.

CRASSUS BARTHOLOMÆUS.

EX Joanne Petro, atque Magdalena de Argentis Jugalibus natus eſt in Oppido Canturii Bartholomæus Craſſus Vir ſummi ingenii, mihique olim, dum eſſet in vivis, ſumma conjunctus amicitiæ conſuetudine. Litteratum ſtudiis addictiſſimus tam humaniores litteras, quàm ſublimia Theologiæ arcana præclarâ diligentiâ ſcrutatus eſt, cùm tantâ præſertim præditus eſſet memoriâ, ut Poëtarum, atque Oratorum, quos tanquam Magiſtros è vetuſtate petitos Eruditorum Cœtus ſuſpicit, & veneratur, integra prorſus Volumina, me pluries teſte, atque admiratore, ex templò recitaret. In ſacris ſcientiis Magiſter renunciatus, Congregationi Oblatorum SS. Ambroſii & Caroli nomen dedit; poſtmodum in Metropolitana non paucos annos animarum curam exercuit. Ejus eruditionem, & merita plurimi fecerunt Federicus Caccia S. R. E. Cardinalis ampliſſimus, Mediolanenſis Archiepiſcopus, ejuſque Succeſſores in utraque dignitate Joſeph Archintus, & Benedictus Herba Odeſcalchus, quorum primo in Ambroſiana Cathedra ſedente, inter Purpuratos Templi Maximi Canonicos cooptatus fuit Anno MDCXCIV. Hinc ad Pœnitentiarii Majoris dignitatem evehi promeruit, & Monialium in urbanis Aſceteriis degentium Vicarius Generalis eſt conſtitutus. Synodalis quoque Examinatoris, & pro Eminentiſſimis Archipræſulibus librorum Cenſoris officia plures annos obivit. Interim tamen infatigabilis ſtudiorum cultor Eloquentiam, quam Majoris Seminarii Alumnis dudum tradiderat, in Palatinis Scholis publicus Rhetoricorum Interpres ad extremum uſque ſenium docuit, donec fractus laboribus, munus ipſum tranſtulit in Nepotem Carolo Mariæ Maddio Vati præſtantiſſimo, filioque illius Michaëli (quorum Elogiis Collectionem hanc noſtram exornabimos) chariſſimus fuit, & litterarium cum eiſdem ferè diuturnum commercium habuit. Non ſemel è ſuggeſtu magna cum adſtantium admiratione Sanctorum Encomia pronunciavit, quemadmodum etiam in præfato Palatino Gymnaſio eloquentiſſimas Proluſiones recitavit. Inter ipſas ea memorabilis, in qua Poëtarum fermè omnium, qui laudatis vixere ſæculis, ſtylum tam egregiè imitatus eſt, ut circumſedentes non Craſſum, ſed Vates ipſos loquentes audire ſibi viderentur. Magno affecit Eruditos omnes, amicoſque dolore, me præſertim omnium quidem minimum, ſed amantiſſimum, tanti Viri mors, quæ accidit die XXIX. menſis Novembris, Anno Chriſti MDCCXXXIV. ætatis ſuæ LXXXVII. In communi Canonicorum Ordinariorum Polyandro conditus conquieſcit. Dolendum interea bonis omnibus eſt, quòd nec Sui, nec Scientiarum in hac Urbe cultores hujus Viri verè docti Scripta, quæ ipſe neglexit, accuratius ſervaverint: periere igitur, & pauca tantùm me piget infra indicare poſſe.

I. Proluſiones in Palatino Gymnaſio habitæ. Nonnullæ apud Suos ſuperſunt, aliæque ſparſim. manibus ejus Amicorum circumferuntur.

II. Carlo Borromeo Santo a sè ſteſſo, alla ſua Dioceſi, ed a tutto il Mondo, Panegirico detto in Duomo li VI. Novembre MDCLXXX. *Milano nella Stamperia Arciveſcovile*, in 8. Hæc una inter tot, quæ Auctor ſummo cum plauſu pluries recitavit, ſupereſt.

III. Genethliacum, in libro cui titulus: „ Deſcrizione dell' „ Allegrezze fatte in Milano per la naſcita dell' Arci- „ duca d'Auſtria Prencipe d'Aſturias. *Milano*, 1716. Hoc tantùm ejus ingenii minimum monumentum in Latina Poeſi mihi datum eſt referre, etſi millies tam eadem lingua, quàm Italica ipſe & compoſuerit, & ediderit ſuppreſſo quoque nomine.

DCL.

CRASSUS FRANCISCUS.

NObiliſſimam æquè, ac vetuſtiſſimam apud Inſubres Craſſorum gentem non minus Romanæ Purpuræ ſplendore, quam eruditionis ſuæ fama ornavit Franciſcus Petri Antonii Juriſconſulti clariſſimi, atque Lauræ Balſamæ conjugum filius. Is enim vel ab incunabilis aliquid ſolito majus portendere viſus, incomparabili diligentia in pueritia humaniores litteras, & eloquentiæ præcepta, & in adoleſcentia Leges didicit. Suſceptis Doctoratus inſigniis, & Juriſperitorum Collegio Anno MDXXVIII. aggregatus, mox inter LX. Patriæ Decuriones cenſeri promeruit. Tum Regii Fiſci Advocatus generalis renunciatus, ob bene geſtum munus Cremonenſi Prætura ad quadriennium, atque Senatoria Cathedra decoratur. Præſes etiam conſtitutus eſt ejus Magiſtratus, quem ordinariorum reddituum nuncupamus. Urbis Mediolanenſis nomine Legationem obivit ad Carolum V. Cæſarem, cum primùm hic Januam appulit, ejuſque adventum eloquentiſſima Oratione gratulatus eſt. In hujus quoque Auguſti funere publicè in Metropolitana oravit, non ſine ingenti auditorum omnium plauſu. Rapiebatur interim ſuavi quodam impetu ad Eccleſiaſtica munera, Vitum Deo ipſo ducente ad ſummos in Chriſtiana Republica honores. Sacris idcirco initiatus, atque Romam contendens, à Pio IV. quo cum ei ſemper fuerat ob communis patriæ, & amicitiæ veteris vinculum neceſſitudo, benignè ſuſcipitur, atque Apoſtolici Protonotarii dignitate ornatur; tum Bononiæ Patriæ meæ dilectiſſimæ regendæ præficitur. Tandem perſpectis Franciſci eruditione, moribus, & virtutibus, die XII. Martii, Anno poſt Chriſtum natum MDLXV. Diaconus Cardinalis Sanctæ Luciæ in Septiſolio renunciatur, rem in primis urgente Sancto Carolo Borromæo. Presbyter poſtmodum tituli Sanctæ Cæciliæ electus, interfuit Comitiis, in quibus Pius hujus nominis V.

ſan-

ſanctiſſimæ, ſemperque memorandæ virtutis Pontifex ad Apoſtolatus apicem aſcendit. Eo ſedente, in alma Urbe morte ſublatus eſt calculi morbo Kalend. Septemb. Anno MDLXVI. Cadaver primùm in Eccleſia Sanctæ Cæciliæ repoſitum, mox in Patriam translatum in Templo Sanctæ Mariæ Pacis apud Minores Obſervantes marmoreo Tumulo illatum fuit, quod adhuc viſitur in Sacello à piiſſimo Præſule adhuc vivente Sancto Franciſco excitato. Illius memoriam Petrus Antonius, & Hippolytus filii, antequam clericalem amplecteretur vitam geniti, hoc Elogio ſervatam poſteritati voluere.

D. O. M.

FRANCISCO CRASSO PETRI ANT. F. I. C.
ADVOCATO FISCI PRAEF. RERVM CAPITAL. SENAE
PRAET. VRBINI III. MAGISTRO QVAESTORE ORDINARIOR.
SENATORI CONSILIARIO PRINCIPALI QVAESTORI
PRAEF. VRBIS SENAE ET
BONONIAE CARDINALI
QVI VIXIT AN. LXVI. MORTVVS EST ROMAE
KAL. SEPT. ANNO MDLXVI.
ET IN MONVMENTVM CELLAE HVIVS
QVAM DIVO FRANCISCO V. F.
INFERRI VOLVIT
PETRVS ANT. ET HIPPOLYTVS PARENTI
OPT. MER. POS.

De eo hæc ſcribit Marcus Litta de Urbe Mediol. fol. 24. „ Habemus Franciſcum Craſſum Se„ natorem, ac Quæſtorum Præſidem prudentiſſi„ mum, de quo à me hi verſus ſcripti fuerunt:

Lucius ut quondam Romana Craſſus in urbe
Dicendi egregia clarus in arte fuit,
Sic quoque Franciſco legum prudentia Craſſo
Illuſtrem famam contulit, atque decus.

Ipſius Scripta nunc indicamus:

I. Novas Conſtitutiones compilavit, & in ordinem redegit jubente Carolo V. anno MDXLI. die XIII. Octobris.
II. Conſtitutionum ipſarum Indicem confecit.
III. Oratio habita Mediolani in Templo Majori ad Cæſarem die XXIV. Auguſti MDXLI *Mediol. apud Malateſtam*, in 4. ex Cinelli Biblioth. Vol. Tom. III.
IV. Oratio in funere Caroli V. *Mediolani, apud Franciſcum Moſchenium*, 1559. in 4.
V. Commentaria in Jus Civile.
VI. De Officio Quæſtorum.
VII. Aliæ Orationes variæ latinæ.
VIII. Epiſtolæ plures à Scriptoribus ejus Vitæ enunciatæ. Nos verò tot vidimus ad Sanctum Carolum Borromæum ſcriptas, ut ex ipſis integrum Volumen effici potuerit, in magna Collectione Ambroſiana, de qua multis in locis dictum.
IX. Carmina plura.
X. In lib. cui titulus: „ Rime della Signora Tullia d'A„ ragona, e di diverſi a lei. *Venezia, per il Gioliti*, 1560. in 12. extat Carmen ad Franciſcum noſtrum, cum ipſius Reſponſione.

Antonii Mariæ Venuſti Oratio nomine Liberalium Artium Bononienſis Academiæ in adventu Franciſci Craſſi JC. Senatoris Mediolanenſ. Protonot. Apoſtolici, & Bononiæ Gubernatoris. *Bononiæ* 1565. in 4. In ea meminit duarum Orationum à Craſſo habitarum, una Januæ in adventu Caroli V. Cæſaris, dum cum Barbavaria pro Civitate Mediolanenſi apud eum Legatione fungeretur; altera Funebris ejuſdem Cæſaris, de quibus ſupra.

Extat Epiſtola Abbatum Collegii J. C. C. Mediolani ad D. Carolum in commendationem Franciſci Craſſi, ut ei Sacram Purpuram à Pio IV. impetret, inter Epiſtolas Sancti Caroli MS. in Ambroſ.

Leguntur ad eum plures Epiſtolæ Franciſci Ciceri, dum Craſſus eſſet Annonæ Præſes. Extat in MS. Biblioth. Monachor. S. Ambr. ſign. A. num. 18.

Tres ad eum dedit litteras Julianus Goſelinus, quarum prima data eſt Mediolani die XIII. Februarii MDLXV. ad Craſſum tunc Bononiæ Gubernatorem, cui commendat Joſephum Bertuſſi, & laudat Comitem Annibalem de Lambertinis primarium in ea Urbe Equitem, & de ipſa optime meritum. Altera data eſt Mediolani die XXIX. Novembris, quâ reſpondet ejus litteris, & de pluribus negotiis agit. In tertia ad Craſſum jam Senatorem Mediolanenſem de familiaribus rebus ſuis tractat; in quarta verò data Mediolani die XVI. Martii MDLXV. ei gratulatur collatam Purpuram. Extant inter Epiſtolas Goſelini editas *Venetiis* 1592.

Videndi Ciacconius, Eggs Purpura Docta, Sitonus pag. 109. art. 416., & Picinellus pag. 212.

DCLI.

CRASSUS FRANCISCUS alter.

NOminum, & cognominum ſimilitudo Auctores non raro in errorem inducit, ut ſæpe unum è duobus efformet, & Opera à diverſis elaborata ſimul ſubjiciat. Id nos in præſentiarum manu, ut dicitur, tangimus, dum Franciſci Craſſi Cardinalis Opera colligentes, in alterum Franciſcum Alberti filium, Cauſidicumque Collegiatum incidimus tanto Viro cognominem, & affinem, cujus Lucubrationes quotquot de Cardinali ſcripſere, cum aliis ab eo compoſitis confuderunt. Parcendum tamen eruditiſſimis Scriptoribus ſentimus, cum & regionum diſtantia, & ex aliorum fontibus hauſta monumenta dignam excuſationem prætendant. Nos quoque fortè idem ſphalma devios traxiſſet, niſi diligenter inſpectis ipſis Libris veritatem expiſcari licuiſſet. Utinam verò Franciſcus hic noſter aliquid de ſe ſcripſiſſet. Verum non modicum ſplendoris in eum redundat ex affinitate Præſulis adeò celeberrimi, quod unum eſt ab ipſo Scriptore indicatum. Claruit ab Anno MDXXIV. ad MDXLIV. ut nobis ſignificavit JC. & Advocatus Sitonus, qui etiam Genealogicam ejus ſeriém, à Guidone Craſſo Anno MCCXXXIV. viven-

te

te deductam, ad Operis hujus commodum humaniſſimè ſuppeditavit, & apud quem ſunt ejuſdem Familiæ monumenta.

Hic interim ſubjicimus ab eo conſcripta:

I. De Origine Juris Mediolanenſis: Libellus ad Alphonſum Davalum Principem, & Vaſti Marchionem, Locumtenentem Generalem Status Mediolanenſis. *Mediolani, apud Vincentium Gallum Calcographum Anno Dom. 1544. in fol.* Extat quoque in libro Conſtitutionum Dominii Mediolanenſis *Novariæ impreſſo 1567.*

II. Notæ ad Novam Conſtitutionem de abolitione criminum ob publicam lætitiem ſacratiſſimæ Pacis Anno MDXLIV. peractæ. Ad Magnificum Equitem, & Clariſſimum Juriſconſultum Franciſcum Craſſum Cæſareum Senatorem, ac Cremonæ Prætorem; cum Epiſtola nuncupatoria, in qua ſic legitur: „ Accipe igitur hilari fronte affinis, & amici hominis parvulum
„ munus, quod ſi gratum fuiſſe intelligam, dabis an-
„ ſam multa alia edendi, tuo ſub nomine, & præſidio
&c. Extant ibidem.

III. Notæ ad Alphonſi Davali Decretum ſuper Annata exigenda. Extant ibidem.

Alia fortaſſe ſcripſit, quæ nos Cardinali tribuimus, ſicut & de his ſuperiùs recenſitis alii fecerunt. Lectores tamen optimos id nobis crimini non daturos eſſe confidimus, cùm monumentorum inopia laborantes ea ſeligere, & ſingillatim diſtribuere non valeamus.

DCLII.

CRASSUS JOANNES BAPTISTA.

MEdio fermè Sæculo XVI. Joannes Baptiſta Craſſus Mediolanenſis Michaele genitus, & Poëſi clariſſimus inter Eruditos Inſubres magnam ſibi famam acquiſivit. Muſarum amorem, & pangendi Carminis rationem hauſit à doctiſſimo Vate Publio Franciſco Spinula, cujus laudes, cum tempus erit, proferentur. Tantum diſcipulum adeo dilexit Præceptor, ut eum etiam verſibus elegantiſſimis commendaverit. Haud dubium plura eum ſcripſiſſe, cum nemo repentè ſummus fiat, ſed omnia, quod ſciamus, periere, ideo tamen quod unicum ejuſdem ſuperſit Carmen ſatis quidem prolixum infra memorandum, Craſſum inter minoris notæ Scriptores non rejecimus, cum ex hoc uno ſatis pateat ſummo ipſum loco fuiſſe, ob eamque cauſam hoc loco digniſſimus judicetur.

Supereſt illius

I. Carmen Phaleucium ſatis, ut jam diximus, prolixum. Extat in fine libri Publii Franciſci Spinulæ jam memorati, cui titulus: De intercalandi ratione corrigenda. *Venetiis*, 1562. *in 8.*

Plura ad eum ſcripſit Epigrammata citatus Spinula, quæ leguntur inter hujus Carmina loco ſuo proferenda.

Agit de ipſo Picinellus in Athenæo pag. 280.

DCLIII.

CRASSUS NIGER.

VEtuſtatem Familiæ Craſſæ in Urbe Mediolanenſi, rejectis eorum aſſertionibus, qui ſuperiorum ſæculorum more eam à Romanis deducunt, ſatis ſuperque teſtatur Niger ex ea Gente progenitus, unus inter eos Patriæ ſuæ amantiſſimos Cives, qui exciſam aliquot ante annos à Friderico Ænobarbo, ut ſæpe jam diximus, Urbem denuò excitarunt; legibuſque prudentiſſimis exornare ſtuduerunt. Sed non intra Mediolani mœnia tanti Viri præclara virtus includi potuit; Anno enim MCLXXV. cum Parmenſis populus Conſularem adminiſtrationem pertæſus, more aliarum Italiæ Urbium Prætorem ſibi eligere ſtatuiſſet, primus omnium ad eum Magiſtratum gerendum aſſumptus eſt. Munus ſibi demandatum ſtrenuè adminiſtravit, multaque egiſſe perhibetur ad ejus Urbis utilitatem, inter quæ memorandum illum Parmenſibus Carrocii conſtruendi Auctorem fuiſſe. Majora tamen præſtitit Patriæ prudentiæ ſuæ argumenta, nam Anno MCLXVII. cum aliis, quorum in hac Collectione noſtra paſſim occurrunt nomina, condidit

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ.

Laudatur à Sigonio de Regno Ital. lib. XIV. col. 998. edit. noſtræ, & in Collect. Monument. Familiar. Mediol. Comitis Octavii Archinti plures citantis Scriptores.

DCLIV.

CRASSUS PALIUS, ſive PALIA.

MAjorum ſuorum veſtigia, qui multa eruditionis argumenta poſteritati reliquerunt, ſecutus eſt Palius, ſeu Palia de Craſſis (utroque enim nomine in Scriptoribus nuncupatus occurrit) hujus Urbis Civis præſtantiſſimus. Quantæ eſſet exiſtimationis in Patria, facilè noſcimus ex munere, quod Anno MCCCLI. in Mediolanenſi Republica adminiſtravit. Cum enim ea tempeſtate XII. Rectores huic Metropoli præeſſent, cuperentque Municipalis Juris Codicem aliquot ante annos congeſtum edere, quantùm liceret optimè diſpoſitum, atque recognitum VI. prudentibus Viris ex toto Civium numero ſelectis id negotii demandarunt. Eos inter enumeratus eſt Auctor noſter, eoque Anno in publicum cum Collegis ſuis protulit

I. Jus Municipale Mediolanenſis Reipubl. ordinatum, & recognitum.

Ex Collect. Monument. Familiar. Mediol. Comitis Octavii Archinti, qui plures citat Auctores.

DCLV.

CRASSUS PETRUS.

PEtrum Craſſum, quem Picinellus vix de nomine ſalutavit, Martinus Mediolani genuit. Quantæ hic fuerit eruditionis multos ejuſdem litterarii labores, quos citatus Picinellus ignoravit, ſatis ſuperque docent; quos infra recenſendos, magnâ diligentiâ, ut Lectores facilè perſpicient, multis è Scriptoribus expiſcavimus. Juriſprudentiam, quam ſedulò didicerat, in Ticinenſi Archigymnaſio plures per annos interpretatus eſt. Ejuſdem Urbis civitatem adeptus fuit, idque in cauſa eſt, quare à nonnullis inter Papienſes Scriptores recenſeatur. Veram tamen illius Patriam indicant publicæ Tabulæ, quas nobis ſuppeditavit humaniſſimè, amiciſſimus JC. Sitonus, datæ Anno MCCCCXCIV. die X. Martii, ubi hæc leguntur:
„ Spectabili, & eximio Juris utriuſque Doctori Do-
„ mino Petro de Graſſis de Mediolano Civi, & ha-
„ bitatori Civitatis Papiæ, & in fœlici ſtudio Pa-
„ pienſi legenti &c. „ Aliæ inſuper Anno MDXXV. die XXI. Auguſti poſt Petri obitum exaratæ, ubi ſic:
„ Spectabilem Dominum Ludovicum de Graſſis filium
„ quondam Magnifici, & Clariſſimi Juris utriuſque
„ Doctoris Domini Petri Civem Mediolanenſem, &
„ Papienſem &c. Alia de tanto Viro fruſtra quæſivimus.

Eruditionem autem illius hæc oſtendunt:

I. Repetitio in C. Cum ad Sedem. De reſtitutione ſpoliatorum. In Tomo III Repetit. Juris Canonici.

II. Conſilia. Extant inter ea Joannis Baptiſtæ Martianenſis Foroliv ienſis, impreſſa *Venetiis*, 1673. *in fol.* Ex Fontana in Biblioth. Legali.

Quæ ſequuntur Opera indicat Bonifacius Simonetta, loco ſuo laudandus, in ſua Hiſtoria Perſecutionum Chriſtianarum lib. II num. VI.

III. Tractatus, cur ignorantes, & rudes ſomno facilius capiantur.

IV. Explicatio duarum Legum Ægyptiarum, quarum prima eſt: De reddenda a Regibus, & Provinciarum Præſidibus ſui regiminis ratione; altera de mortuorum cadaveribus accuſandis, & inter creditores dividendis, ſi vitam ignominioſè duxiſſent.

V. Emen-

V. Emendationes in Baldum de Peruſio ſuper VII. Codicis. Illud Opus edidit Craſſus Anno M CCCLXXVI. de quo Clariſs. Saxius in Typographica Hiſtoria.
Extat ad eum Carmen Phaleucium Lancini Curtii in lib. VI. edit. Mediol. 1521. pag. 82.
Ex Schedis Sitonianis, & Picinello in Athenæo p. 462.

DCLVI.

CREMONA ANTONIUS.

UTinam de Antonio Cremona dicturos nos in præſentiarum non adeo urgerent Typographi, nam neſcio quomodo è manibus mihi effugerat, ideoque meliùs liceret ſcrutari, idem ille ſit, nec ne quem aliquibus in Opuſculis infra memorandis invenimus Fratrum Minorum Regulam profeſſum fuiſſe. Patriam ſane illius apertiſſimè novimus ex verbis Leonardi Aretini, qui in Epiſtola ad ipſum data, & inter hujus Litteras impreſſa lib. VII. pag. 322. hæc ait: „ Quum præſtantiſſimus Laudenſis Epiſcopus „ me tuo nomine litteras flagitaſſet, cogitavi ſi ſcri„ bendo lucri facere aliquid a te poſſem. Fœnera„ tor enim litterarum eſſe conſuevi; pluraque repe„ rere quam dare. Vellem igitur ſcire abs te, „ quandoquidem tu Mediolanenſis es, ac patriæ tuæ „ conditiones tibi notiſſimas eſſe decet; ſato ne fieri „ putes, an aliqua evidenti ratione, ut Mediolanum „ Urbs tam populoſiſſima jam diu fuerit, atque ſit &c. Coævus certè fuit Cremona Franciſci Barbavariæ, Aloyſii Crotti, Antonii Panormitæ, Cambii Zambeccarii, Antonii Peſſinæ, Lancellotti Crotti, aliorumque apud Inſubrum Duces variis muneribus clarorum medio fermè ſæculo XV. Eloquentiſſimum fuiſſe patet non ex illius tantùm epiſtolis latinis haud multo poſt memorandis, verum quoque ex reſponſionibus Eruditorum, Panormitæ præſertim, qui eum ſummis celebrat encomiis, tametſi cum cæteris laudum parciſſimus ſemper eſſe conſueverit. Interea dubium nobis ingerit Auctor ipſe, nam in epiſtola ad Antonium Peſſinam ſcripta, dataque apud Ticinum ſine anno, ſic ſe ſubſcribit: „ Tuus Frater mi„ nimus Antonius Cremona Ordinis Minorum. Quamvis enim fieri potuerit, ut retento, quod in ſæculo gerebat, nomine ad Religionem convolaverit, non ideo tamen idem, atque ipſe videri poteſt, qui in aula Principum Mediolanenſium verſatus diu claruit. Quidquid hac de re ſit, cum inſtituti noſtri Opera tantum Eruditorum proferre ſit, libentiſſimè diſcutiendum aliis relinquimus unus, an duo ſint, de quo nunc agimus, certiora tamen daturi, ubi reperire liceat, in Addendis.

Invenimus hæc ab eo ſcripta:

I. Epiſtolæ plures Latinæ ad Varios, inter quos
Joanni Petraſanctæ,
Antonio Panormitæ,
Laurentio Romano, &
Lancellotto Crotto, cui mittit Orationem Panormitæ in ejus laudem.
Extant omnes inter Epiſtolas Antonii Panormitæ ſupradicti, quarum major pars ad Auctorem noſtrum conſcriptæ ſunt, ipſumque Virum eloquentiſſimum vocat. Viſuntur in Codice Biblioth. Ambroſ. MS ſignato H. num. 49. in fol.
II. Aliæ plures ad Antonium Peſſinam, atque ad eundem Panormitam, cui Opera quædam ſua tribus Codicibus comprehenſa mittit, ejuſque expectat judicium, aliæ ad Lancellottum Crottum Virum doctiſſimum. Extant in duobus MS. ipſius Bibliothecæ ſignat. M. num. 40. & 44. in 4.
Reperiuntur etiam aliæ Epiſtolæ Panormitæ ad Cremonam in altero MS. ejuſdem Biblioth. ſignat. O. num. 57. in 4
Præter jam ſupra enunciatam Epiſtolam Leonardi Aretini, legitur ad Cremonam alia Poggii Florentini ſatis erudita inter hujus Litteras MSS. ibid. ſervatas. Signat. Q. num. 115. in fol.

DCLVII.

CREMOSANUS MARCUS.

QUantùm Mediolanenſem hanc Urbem Patriam ſuam adamaverit Marcus Cremoſanus haud difficile oſtendit ejus diligentia in colligendis ſingulis, quæ ad eamdem ſpectant, à pluribus Auctoribus ab ædificatione Urbis inchoando, reliqua vero ab anno MDCXLII. ad MDCXCI. ab ipſomet aut inſpecta, aut audita diligenter narrando. Neque minorem impendit curam in coacervandis undique Inſignibus Familiarum, & Provinciarum in eo ingenti Volumine, quod mox recenſebimus. Nemo tamen exiſtimet Opus hoc farraginem tantùm inconditam Stemmatum eſſe, quemadmodum plures extant apud nonnullos etiam in hac Metropoli, qui a credulis nimium Civibus & Exteris, confictis quandoque gentilitiis ſignis, nummos aucupari conſueſcunt. Auctor enim noſter impoſturam hujuſcemodi indignatus, ſumma fide in Opus ſuum intulit Stemmata, quorum ornamenta, & colorum ſignificationes eruditè admodum explanavit. Coadjutor fuit publici Tabellionis, quem Cameralem appellant, & ordinariorum Reddituum Magiſtratui plures annos in eo munere inſervivit. Floruit, ut ex Opere primo loco memorando erui poteſt, uſque ad annum MDCXCI.

En ejus Opera:

I. Memorie hiſtoriche di Milano antiche, e moderne fino all' anno 1691. MS. in fol. Servatur apud Comitem Conſtantium de Abdua; exſcriptus ex Autographo olim ſpectante ad Danielem Portum Baſilicæ Laurentianæ Canonicum, de quo infra litera P.
II. Galleria d'Impreſe, Arme, ed Inſegne, di varj Regni, Ducati, Provincie, Città, e Terre dello Stato di Milano, ed anco di diverſe Famighe d'Italia, con l'ordine delle corone, cimieri, ed altri ornamenti ſpettanti ad eſſe, ed il ſignificato de' colori, ed altre particolarità, che a dette Arme s'appartengono, di Marco Cremoſano Regio Coadjutore del Notaro Camerale nel Magiſtrato Ordinario. MS. in fol. Authographus, in Biblioth. Collegii Juris-Conſult. Mediolanenſium, quem mihi indicavit J. C. C. Joſeph. Landrianus pluribus in locis à me laudatus.

DCLVIII.

CRESCENTINUS ANGELUS BENEDICTUS.

ANgelus Benedictus Creſcentinus Gulielmi, & Violantæ Bichieriæ conjugum filius, primam lucem aſpexit Mediolani die XIX. menſis Martii, Anno Salutis noſtræ MDLXXXIV. Adulta vix ætate ſacram ſecutus militiam, humanas, divinaſque litteras ſub optimorum Præceptorum diſciplina in majori Seminario audivit, & Lauream in Theologia conſecutus eſt. Oratoriam facultatem uſque adeo coluit, ut cum è ſuggeſtu diceret, omnium plauſum aſſequeretur. Oblatis SS. Ambroſii, & Caroli adſcriptus, in Helvetiorum Collegio Rhetoricam docuit, ſtudiorumque Præfecturam geſſit. Die IV. menſis Februarii, Anno MDCXVI. Canonicatu, & Præbenda Theologali in Templo Maximo Cremonenſis Urbis eſt potitus, id in primis curante Joanne Baptiſta Brippio Mediolanenſi, qui tunc in Epiſcopali Cathedra ibidem ſedebat; datis enim ad Cardinalem Archiepiſcopum Federicum Borromæum litteris, *Benedictum Creſcentinum Theologum clariſſimum, & optimis ornatum moribus* (ut ipſius verbis utar) ſibi ad idem munus evehendum concedi enixiùs poſtulavit. Quanti eum Brippius faceret, vel ex eo percipi poteſt, quod præter officium Conſultoris Sanctiſſimæ Inquiſitionis, Monialium primùm, deinde totius Diœceſis Viſitatorem, poſtremo Vicarium Generalem eundem conſtituerit. In ipſa

Cathedrali Sacros Codices publicè interpretatus eſt, mirantibus omnibus eruditionem, pietatemque tanti Viri, qui non verbo ſolùm, ſed & exemplo cæteris prælucebat. A Cardinali Apoſtolicæ tunc Sedis Legato Ferrariam, ut Theologi apud eum munere fungeretur, adſcitus, honorem ultrò delatum modeſtè recuſavit. Petrus Camporeus Cardinalis, ejuſdem Cremonenſis Eccleſiæ laudatiſſimus Antiſtes, Scriptoris noſtri operâ, in populo ſibi commiſſo gubernando, plurimùm uſus eſt, præſertim verò in Synodo, quam habuit, cujus decreta Angelus Benedictus cum omnium plauſu condidit, & ut infra dicemus, in lucem edidit. Nec minori in exiſtimatione fuit apud Franciſcum Vicecomitem, qui & ipſe poſt Camporeum ſacra Cremonenſibus Jura dabat, etenim Sanctimonialium regimini Præfecturâ Creſcentinum decoratum voluit. Dum hoc poſtremum officium vigilantiſſimè adminiſtraret fato ſublatus eſt Anno MDCLVII.

Ipſius nunc Opera indicamus:

I. Synodus Diœceſana Cremonenſis ſub Cardinali Petro Camporeo celebrata Anno MDCXXXV. Hanc Typis datam aſſerit Picinellus, ſed annum, locum, & Typographum, juxta ſolitum, ſilentio involvit.
II. Volumina plura Concionum MSS.
III. Lezioni ſopra la Sacra Scrittura da lui dette nel Duomo di Cremona. MSS. ex eodem Picinello.
Agunt de eo Joſeph Breſſianus in ſerie MS. Canonicor. Eccl. Cathedral. Cremonæ ad Annum MDCXVI. & MDCLVII. Jo. Petrus Puticellus in Vita SS. Arialdi, & Herlembaldi lib. 1 cap. 25. num. 15. pag. 55. Sitonus in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 32.

DCLIX.

CRESCENTINUS GULIELMUS.

ANgeli Benedicti, cujus mox elogium dedimus, frater fuit Gulielmus Creſcentinus, Patris nomine appellatus, quòd poſt ejus deceſſum in lucem editus fuerit die XXVIII. menſis Octobris, Anno Redemptionis MDXCII. Eruditionem, quam in germano omnes mirabantur, æmulatus, quemadmodum ille ſacris excelluit, ſic iſte Legalibus ſtudiis emicuit; quibus ritè emenſis in utroque Jure lauream promeruit Piſis, Anno MDCXV. Mox in Patriam reverſus tantâ clarere cœpit doctrinæ famâ, ut brevi inter primarios cauſarum Patronos fuerit computatus, eximia ſemper cum laude tam ab Excellentiſſimo Conſcriptorum Patrum Ordine, quàm etiam a reliquis Tribunalibus exceptus. Tum Regius Syndicator, & Trivilienſis Caſtri Prætor eſt renunciatus Anno MDCXXI. Præclarum etiam virtutis ejus teſtimonium habemus, munus ſcilicet Locum Tenentis Generalis penès Regium Auditorem item Generalem Exercituum, Rei tormentariæ, atque Caſtrorum univerſæ ditionis Mediolanenſis, Pedemontii, & Lombardiæ, ad quod aſſumi meruit Anno MDCXXXVIII. Auditor poſtmodum Commiſſarii, ut vocant, Generalis Exercituum in præfato Mediolanenſi Dominio conſtitutus, demandatam ſibi provinciam ſtrenuè adminiſtravit ab Anno MDCXLI. uſque ad MDCL. quo die XX. Auguſti mortalibus valedixit.

Doctrinæ illius hæc ſunt reliqua:

I. Conſultationes Legales plurimæ, quæ partim typis impreſſæ, partim MSS. extant in Collectionibus J. Conſultorum Mediol.
II. Vota tam Fiſcalia, quàm ad res militares pertinentia, in pluribus Voluminibus MSS. poſſidebat J. C. & Regii Fiſci Patronus Joſeph Benalia, de quo jam egimus.
Ejus meminit Picinellus in Articulo fratris ſui Angeli Benedicti pag. 32. & Cl. Sitonus in Schedis.

DCLX.

CRESCIUS JOANNES FRANCISCUS.

IN Joanne Franciſco Creſcio Mediolanenſi, quem Picinellus loco infra memorando Franciſcum tantummodo appellavit, vix percipi poteſt quò in arte bene calamo fingendi litteras diligentia pervenerit; is enim omnium primus fuiſſe traditur, qui eam ſcribendi rationem invenerit, quam vulgò dicimus *Lettera Cancellereſca*. Summam laudem conſecutus eſt non in Patria ſolum, ſed etiam in Urbe Roma, ubi plures per annos artem præclariſſimam tradidit in Principum præſertim aula magno uſui ſemper futuram, & quod plus eſt Sanctiſſimi Pii V. Pontificis familiaris, atque continuus commenſalis necnon Capellæ Pontificiæ Scriptor extitit, ut ex Privilegio ejuſdem Pontificis noſcitur Operi ſuo præfixo, in editione ſequenti impreſſo, dato Romæ VII. Id. Martii, Pontificatus ſui anno VI. Federico quoque Borromæo S. R. E. Cardinali, Mediolanenſi Archipræſuli, atque litteratorum omnium Mecœnati incomparabili, acceptus inter primos fuit, cui etiam Opus ſuum III. loco commendandum nuncupavit. Floruit ab initio ad medium ferme ſuperioris ſæculi.

Edidit:

I. Il Perfetto Scrittore di M. Gio. Franciſco Creſci Cittadino Milaneſe, dove ſi veggono li veri caratteri, e le naturali forme di tutte quelle ſorti di lettere, che a vero Scrittor s'appartengono, con alcune altre da lui nuovamente ritrovate, ed i modi che deve tener il Maeſtro per ben inſegnare. *Venezia, per il Ramparetti, ſenz' anno, in 4.*
II. Quattro libri di caratteri, ed eſempj. Eos laudat Moriggia loco citando, uti ab Auctore dono datos Cardinali Federico Borromæo.
III. Idea, con le circoſtanze naturali, che a quella ſi ricercano per poſſedere legittimamente l'arte maggiore, e minore dello ſcrivere di Gio. Franceſco Creſci Inventore di veri carateri latini, formati, cancellereſchi, e corſivi, e Maeſtro de' meglori ſcolari d'Italia. *Milano, per il Nava* 1622. *in* 4. Opus hoc imprimi curavit Auctoris filius, qui aſſerit Patrem ſuum illud ſcripſiſſe in ultima ſenectute.
IV. Caratteri, ed eſempj del famoſo Scrittore Gio. Franceſco Creſci nobile Milaneſe, con aggiunta d'alcune regole per ben ſcrivere, dati in luce da Gio. Battiſta Bidelli. *Milano, per il Ghiſolphi*. 1638. *in* 8.
De eo Moriggia de Nobilit. Mediol. lib. III. cap. 21. & Picinellus in Athenæo pag. 209.

DCLXI.

CRESPIUS ALEXANDER.

ALexander Creſpius, a patria, quæ illi fuit Buſtum ſatis celebre Mediolanenſis Ducatus Oppidum, cognomen ſortitus, & haud infima ortus familia, circa medium mox elapſi ſæculi Evangelicæ paupertatis amore ductus, paternæ domus commoda, Ordinem Capuccinorum ingreſſus, ingenti cum animi alacritate deſpexit. Studiorum curriculis ſtrenuè emenſis, ſacram eloquentiam apprimè exercuit, Eccleſiaſtes enim in declamando fervidus, & in procuranda animarum ſalute zelator indeſeſſus, uberes in horreum Domini fructus inferre ſtuduit. Sacratiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum peculiari pietate coluit, animique ſui in tantum myſterium affectus ad alios extendere cupiens

Typis dedit Volumen hoc titulo:

I. Sermoni per le Orazioni delle Quarant' Ore, di Aleſſandro Creſpi da Buſto Cappuccino. *Milano, per il Malateſta*. 1677. *in* 4.
Ipſum debita laude proſequitur F. Dionyſius Genuenſis in Appendice Biblioth. Scriptor. Capuccinorum.

DCLXII.

DCLXII.

CRESPIUS JOANNES ANTONIUS.

IN Oppido Buſti Arſitii, atque ex eadem Creſpia Gente, undè mox laudatus Alexander prodiit, floruit paulo ante ipſum Joannes Antonius, cujus perbreve Elogium in Opus ſuum intulit Picinellus. Sacerdos fuit ex eorum numero, quos ſæculares dicimus, & annos aliquot animarum ſaluti earundem curationem ſedulo gerens inſudavit. Quantæ eſſet litteraturæ, quantaque diligentia Patriæ ſuæ monumenta collegerit, ex inferius recenſendo volumine ſatis ſuperque Lectores agnoſcent; in eo enim neque Latinæ linguæ puritas, neque in vetuſtate indaganda labor, neque in ſcribendo fides aliqua ex parte deſideratur, adeo ut Buſtienſes erga Virum de Oppido ſuo numeris omnibus benemeritum grati animi ſignificationem teſtaturi, ab eo conſcriptum Codicem in Templi S. Joannis, quod Canonicali Collegio ornatum fulget, Tabulario jure collocandum cenſuerint, ne temporis injuriam, ut pleriſque litteratorum Virorum laboribus ſæpe contingit, aliquando ſentiret; ſed ad perennem Scriptoris, & Patriæ gloriam tanquam in ſacro aſylo ſartum tectumque ſervaretur. Ex eodem Autographo, quem amiciſſimus Sitonus per ſeriem nobis communicavit, Auctoris ætatem didicimus, initium videlicet ſæculi mox elapſi.

Opus illud hoc titulo inſcribitur:

I. Petri Antonii Criſpi Sacerdotis Buſtienſis de Oppido Buſti Arſitii, Relationes ad Aloyſium Marlianum Buſti Comitem MDCXIV. XV. Kal. Novembris.
Pars prima, quæ inſcribitur Oppidum.
Pars ſecunda, de Populo Buſtienſi.
De incrementis Populi Buſtienſis.
De Familiis, & earum Principibus.
De Buſtienſium ſtudiis ac moribus.
Buſtienſium artes ac mercimonium.
De aliis Buſtienſium ſtudiis.
De Buſtienſium magnificentia.
De aliis quibuſdam Buſtienſium largitionibus.
De Buſtienſium religione.
De Buſtienſibus, qui aliquo in virtutis genere excelluerunt.
Pars tertia, de Buſtienſi Republica, ejuſque regimine.
De Præpoſiturali dignitate, & animarum regimine.
De Comite, Comitalique dignitate.
De Prætore.
De iis, qui rerum publicarum adminiſtrationi præſunt.
De aliis Officialibus publicis.
De Comitiis.
De Tributis, & Cenſibus.
De Legibus, Judiciis, & Pœnis.
Opus hoc illud fortaſſe ipſum eſt, quod Picinellus indicavit his verbis: „ Iſtorici racconti di Buſto, Galarata, Caſtelſeprio &c. Si tamen non diverſum eſt ab eo, quod nos damus facilè, conjici poteſt quam frequenter allucinari poſſint, qui Codices non viſos, & diligenter inſpectos in medium afferunt, & profecto confidimus id nobis aut nunquam, aut per rarò (homines enim ſumus) eventurum, cum immenſo labore, adhibitâ etiam eruditorum Amicorum (interquos ſæpius laudatus, & laudandus Cl. Sitonus, cui debeo diligentem iſtius Auctoris Operis deſcriptionem) quibus plurimùm obſtricti ſumus, diligentiâ, non editos tantùm, ſed MSS. etiam libros in hanc Collectionem inferendos pervolutare ſtuduerimus.
Agit de Auctore hoc citatus Picinellus in Athenæo pag. 265.

DCLXIII.

CRESPIUS CASTOLDUS PETRUS ANTONIUS.

NOn parum benemeritus cenſendus eſt & de Patria ſua, & de univerſa Inſubria Petrus Antonius Creſpius Caſtoldus, qui ſe in Opere infra laudando inſcribit Sacerdotem Mediolanenſem, & ex Oppido Buſti Arſitii oriundum; ingenti enim labore,
A atque accuratiſſima ſedulitate, omnia ad hanc Italiæ partem ſpectantia perſcrutatus, ea in Volumen eruditiſſimum redegit, quod non ſine Hiſtoriæ Italicæ damno nondum publicam in lucem prodiit. In eo enim præter veritatem, quæ primùm hujuſmodi Codicum ornamentum eſt, Latini eloquii puritas, & optimum in rebus ſecernendis Auctoris judicium ſingulari quodam nexu ad invicem conjunctæ præfulgent. Laudanda idcirco plurimùm Buſtienſium diligentia, qui eruditos tanti Scriptoris labores in Tabularium Eccleſiæ Collegiatæ S. Joannis Baptiſtæ ejuſdem Oppidi illatos voluere, ne fruſtra eos poſteri cuperent aliquando. Coævus fuit, & ut par eſt credere, conſanguineus Joannis Antonii Creſpii, quem haud multo ante commendavimus, Opus enim ſuum
B perduxit ad Annum uſque MDCXIV.

Codex hunc præfert titulum:

I. Petri Antonii Criſpi Caſtoldi Sacerdotis Mediolanenſis ab Oppido Buſti Arſitii oriundi: Inſubria: in quinque diſſecta partes, in qua ea, quæ ab naſcente Mediolani Urbe uſque ad Annum MDCXIV. in tota Gallia Ciſalpina, ac nonnullis aliis Orbis partibus geſta varii ſcripſera, aut monumentis non tradidere Scriptores, in unum collecta referuntur. Volumen magnæ molis in folio MS. ſervatur in Archivo Eccleſiæ Collegiatæ S. Joannis Baptiſtæ Buſti Arſitii.
II. Hiſtoria Burgi Buſti Arſitii. Eam Picinellus MS. in eodem Archivo ſervari teſtatur. Cum autem ipſam vano prorſus labore quæſierimus, vel periiſſe ſuſpicamur, vel Picinellum ſimilitudine cognominis allu-
C cinatum tribuiſſe Scriptori noſtro hiſtoriam, quam in Joanne Antonio ſupra laudato memoravimus; hoc tamen Lectoris prudentiæ judicandum relinquimus. Sanè Clar. Sitonus, qui Tabularium idem diligentiſſimè ſcrutatus eſt, & cui Operis primo loco exhibiti titulum debemus, de hujuſmodi Hiſtoria ne verbum quidem habet
Ex Schedis Sitonianis, & ex Athenæo Picinelli pag. 456.

DCLXIV.

CRESPIUS PETRUS AUGUSTINUS.

ALiis è Creſpia Gente in nobili Oppido Buſto
D Arſitii, Ducatus Mediolanenſis, florente progenitis Viris, qui eruditione ſua Familiam, & Patriam decorarunt, accenſendus nunc eſt Petrus Auguſtinus, qui poſt minora inter Clericos munera in doctrinæ & optimorum, quibus præditus erat, morum præmium, inter Canonicos Collegiatæ S. Joannis Baptiſtæ in eodem Oppido cooptari promeruit. Non paucos etiam annos animarum curam ibidem geſſit; traditum ſibi gregem aſſiduè prudenterque gubernans. Interim quidquid à Divinis laudibus, impoſitoque munere ſupererat temporis ſtudiorum otio libentiſſimè impendere conſueverat. Rarus idcirco Viri progreſſus in publicum, niſi id exigeret proximorum ſalus, in qua ſemper totus erat. Verum ut non exemplo tantum ſuo, ſed alieno quoque contribules ſuos juva-
E ret, Acta Beatæ Julianæ Virginis (cujus Corpus per plura ſæcula incorruptum colitur in celeberrimo Templo Sanctæ Mariæ in Monte prope inſigne Variſii Oppidum, apud Moniales, quarum Juliana, cum Beata Catharina de Pallantia mater extitit) in publicum protulit. Floruit medio Sæculo XVII.

Opus illius eſt:

I. Vita della B. Giuliana da Buſto Arſitio Vergine & Monaca. *Milano* 1657.
Eum commendat Picinellus in Athenæo pag. 455.

DCLXV.

DCLXV.

CREVENNA PETRUS ANTONIUS.

DOleo etiam num cum bonis omnibus de ingenti jactura, quam Reſpublica Litteraria in obitu Petri Antonii Crevennæ inter Litteratos hujus Sæculi non infimi, mihique amicitiâ ſummè conjuncti, paucis ab hinc annis fecit. Carolus Antonius, & Martha Septalia conjuges nobilitate illuſtres ei lucem dederunt primam, optimamque educationem ſortitus, vitam Eccleſiaſticam amplexus eſt; ad ſacras ediſcendas litteras ita ſe contulit, ut Anno MDCCIII. Canonicatum in Regio Scalenſi Collegio ab Hiſpaniarum Rege meritò obtinuerit, deinde non tantùm Archipresbyteri munus ei colatum fuit Anno MDCCXI. ſed & Præpoſitus infulatus ibidem conſtitutus eſt Anno MDCCXXI. Amœniora ſtudia peramanter etiam coluit, adeo ut inter Arcades Coloniæ Mediolanenſis Vice-Cuſtos electus, Academiam ipſam ſtrenuè promoverit, multiſque ſuis carminibus cum omnium plauſu in ipſa recitatis decoraverit, quæ pluries typis data fuere ſub ejus nomine Arcadico, Salenti Elaphiei, at multa alia deperdita ſunt ejus modeſtiæ causâ. Litteras, & Litteratos indeſinenter amavit, bonas Artes aſſiduè promovit. Inter Socios Palatinos & ipſe adſcriptus, quantùm huic Metropoli ex noſtris laboribus, ingentibuſque ſumtibus lucis dederit Operibus Typis datis, meum non eſt hîc diutius recenſendo immorari. Plura certè expectanda erant à Viro ſtudiis nato, niſi mors immatura ipſum nobis rapuiſſet die IV. Martii Anno MDCCXXVIII. Tumulatus fuit in ſua Baſilica, magnificoque funere elatus. Optandum interea foret, quod Eruditus aliquis Mediolanenſis ſibi curam ſtudiumque præclarum aſſumſiſſet, in colligendis Orationibus, Carminibus tam Italico, quàm Latino ſermone conſcriptis, Inſcriptionibus, Elogiis, aliiſque ſimilibus ab Auctore noſtro compoſitis, at ego interim hæc pauca Lectoribus meis offero, quæ caſu præ manibus habui.

I. Carmina Varia tam Latina, quàm Italica in Academia Faticoſorum, Arcadum, aliiſque recitata, quorum pars reperitur pænès Comitem Carolum Pertuſatum Excell. Senatus Mediolanenſis Præſidem, Magnumque pro-Cancellarium.

II. Alia Latina, extant in libro, cui titulus: „ Applauſi „ Poetici per le glorioſe Impreſe del Sereniſſimo Prencipe Eugenio di Savoja.

III. Carmen Latinum ſatis prolixum: legitur in libro ſic inſcripto: „ *Le Feſte ſolennizzate in Lucerna da S. E. il Sig. Marcheſe Don Lorenzo Verzoſo Beretti Landi Ambaſciadore di S. M. Cattolica al Corpo Elvetico. Lucerna, 1704 in fogl.*

IV. Aliud reperitur in principio Chronici Collegii Juriſperitorum Clariſſimi Sitoni. *Mediolani*, 1706. *in fol.*

V. Aliud in fronte Hiſtoriæ Magiſtratus Joſephi Benalii, de quo jam egimus.

VI. Alia Italica in libro, cui titulus: „ Corona Poetica „ offerta dalla Ragunanza d'Arcadia a Papa Inno- „ cenzo XIII.

VII. Alia item tam Italica, quàm Latina ſunt in Collectione Poematum, in ortu Sereniſſimi Archiducis Auſtriæ Leopoldi. *Mediolani*, 1716. *in* 12.

Agunt de eo Creſcimbenius in Arcadum Carminibus Tom. IX. pag. 21. Bartholomæus Curtius in ſuo Libro de Medicis Mediolanenſibus pag 146. ubi eum vocat Oratorem, & Poetam excellentiſſimum, Benalius in Elencho Feudatar. pag. 19. atque Advocatus Sitonus in Monumentis Vicecomitum. *Mediolani*, 1714. *in fol. pag.* 3.

DCLXVI.

CRIBELLUS ALEXANDER CARDINALIS.

ALexander Cribellus Antonii Mariæ, Lumelli Comitis, & Conſtantiæ Landrianæ conjugum filius, Anno MDVIII. natus eſt Mediolani. In adoleſcentia arma ſecutus, præclara multa in bello patravit, & à Carolo V. Auguſto, à quo ſummoperè diligebatur, copiarum Dux deſignatus, quadringentos Viros è Gente ſua Cribella ſub ſe prœliantes, uno & eodem tempore habuiſſe fertur. Hinc inter Patriæ conſcriptos Patres recenſitus, defunctâ uxore, ex qua tres ſuſceperat liberos, à Pio IV. Romam evocatus die X. Martii MDLXI. ad Cathedram Geruntinenſis, & Cariatenſis Eccleſiæ in Calabria evectus, Apoſtolicæ Sedis Nuntius in Hiſpaniam ablegatur. Eo dum munere fungeretur, abſens ab eodem Pontifice, in ampliſſimum S. R. E. Cardinalium Collegium, adjecto Presbyterali titulo S. Joannis ante Portam Latinam cooptatur, & apud eundem Regem Legatus à Latere conſtituitur. Inde Romam reverſus, relicto priori titulo, alium S. Mariæ de Aracœli adivit. Tum Anno MDLXVII. Epiſcopales Inſulas ultro depoſuit. In Urbe ipſa Collegium excitavit, in quo Cribellæ gentis adoleſcentes ſcientiis imbuerentur; Eccleſiam primi ſui Tituli ante Portam Latinam reſtauravit. Interfuit Comitiis Pii V., & Gregorii XIII. ſub quo die XXII. Decembris MDLXXIV. vivere deſiit. Jacet in Eccleſia ſui Tituli, in qua non longè à Sacrario ejus Iconi hæc Sepulchralis addita eſt Epigraphe:

A TE VITA PER TE SALVS IN TE REQVIES
ALEXANDER CRIBELLIVS MEDIOLANEN.
TIT. S. MARIAE IN ARACOELI
S. R. E. PRESBYTER CARDINALIS
SEXAGESIMVM AGENS ANNVM
VIVENS SIBI POSVIT
AN. MDLXXI. MENSE DECEMB. DIE XXII.
OBIIT DIE XXII. DECEMB. A. D. MDLXXIV.

Allud gentilitium Sepulchrum ſibi, poſteriſque, jam in Patria paraverat, quod extat in Sacello Divi Franciſci in Baſilica ejuſdem nominis, tenoris ut ſequitur litteratum:

D. O. M.
ANTONIO PROAVO VGOLOTTO AVO ANTONIO PATRI COMITIBVS
ALEXANDER CRIBELLVS DVRNI LVMELLIQVE COMES AC SENATOR
SIBI AC POSTERIS PRIDIE IDVS APRILIS MDLVII.

A Scrip-

A Scriptoribus infra recenſendis hæc eum hauſimus ſcripſiſſe :

I. Relatio ampliſſima Summo Pontifici ſuæ Legationis ad Hiſpaniarum Regem Vol. II. in fol MSS. Extant in Archivo Secreto Pontificio.

II. Epiſtolæ plures ad Sanctiſſimum Pontificem Pium IV. de rebus Hiſpanicis , & de Miſſionibus Apoſtolicis Vol VI. MSS. ibidem.

III. Epiſtolæ ad Divum Carolum Borromæum ab Anno MDLXVII ad MDLXXXI. cum Reſponſionibus . Vol. integrum magnæ molis ſeorſim , aliæque ſparſim , extant MSS. in Bibliotheca Ambroſiana.

Dedit ad eum Litteras Petrus Victorius.

In libro cui titulus : Carm. Illuſt. Poet. Ital. Tom. IV. pag. 259. extat Epigramma Jo Franciſci Ferrarii Mutinenſis in Alexandri Cardinalis Inſignia.

Agunt de eo Cabrera , Petramelarius , Ciacconius , Eggs Purpura Docta , necnon Cl. Sitonus , & reliqui de Cardinalium Actis Scriptores.

DCLXVII.

CRIBELLUS BERNARDUS.

SUmmâ eloquentiâ , & Legum peritiâ clariſſimus Bernardus Cribellus Mediolanenſis , nobili natus Familia , genitores habuit Marcum Arcis Meſſerani Ducalem Præfectum , atque Antoniam Cioccam conjuges ; Fratrem verò Hieronymum inter Collegiatos Phyſicos recenſitum , quem haud multo poſt ſumus commendaturi . Bene dicendi artem prius diligentiſſimè didicit , mox legalia amplexus ſtudia , Doctorque in Cæſareo , Pontificioque Jure creatus , inter Collegiatos Juriſperitos Mediolanenſes locum obtinere meruit Anno MDXIV. Magna fuit apud Concives ſuos in exiſtimatione , nam ſequenti Anno Urbis Præfectus creatus eſt , idque munus contra morem ſupra triennium adminiſtravit , ad annum videlicet MDXVIII. Qua præditus eſſet facundia ſatis elucet in ea , quam infra dabimus , Oratione ab ipſo habita in Templo Sanctæ Mariæ , cui cognomen *Is Roſa* , & ab ejus temporis Hiſtoricis magnis laudibus exornata . Extremus illi fuit Annus Chriſti MDXXV. Memoratur Bernardi nomen in ſequenti Inſcriptione poſita ad Sanctum Petrum in Glaſſiate hujus Urbis :

D. O. M.
PAVLAE CRIBELLAE C. F. MARCH. PALLAVICIN.
BERNARD. CRIBELL. I. C. VIRI INTEGERRIMI
VXORI INCOMPARABILI
M. ANTONIVS CRIBELLVS
MATRI DVLCISSIMAE MOERENS POSVIT
DIE XX. MENSIS APRILIS MDXIX. OBIIT.

Hoc tantum ſupereſt ejus ingenii documentum.

I. Oratio ad Populum Mediolanenſem , ut arma contra Helvetios ſumeret Extat in Hiſtoria belli Helvetici Mediolanenſi Anonymo , de quo alibi diximus , Auctore , & illam MS. ſervant in Bibliotheca ſua Fratres Marchiones Vicecomites.

Plura de ejus laudibus habentur apud Scipionem Vegium in hiſt. MS Rerum in Inſubria geſtar. ſub Gallor. Dominio lib. I. Cavatium in Alleviament. Stat. Mediol. & Sitonum art. 376. pag. 87.

DCLXVIII.

CRIBELLUS GEORGIUS.

GEorgius Cribellus Presbyter Mediolanenſis , ut jam Lector optimus in Opere Clar. Saxii vidit, ſub ipſis naſcentis Typographiæ incunabulis, ſedulam in hac Urbe edendis corrigendiſque Sanctorum Patrum Voluminibus operam dedit . Græcam , Latinamque linguam egregiè callebat , & Poëſim quoque amavit . Libris igitur à ſe editis , atque emendatis , de ſuo aliquid addere ſolebat , ot Epiſtolas , & ſimilia , quod ex infra dandis patebit . Coluit inter cæteros Guidonem Antonium Arcimboldum Mediolaneoſis Eccleſiæ Aotiſtitem , cujus loco ſuo mentionem ſecimus ; eique nuncupavit Sancti Hilarii Pictavicoſis Epiſcopi libros de Trinitate . Eum his verbis alloquitur in Epiſtola : „ Reverendiſſimo in Chriſto „ Patri Domino Guidoni Antonio Arcimboldo Me- „ diolaneoſi Archiepiſcopo digniſſimo Georgius Cri- „ bellus indignus Presbyter , in Domino ſalutem plu- „ rimam dicit . Nequeo ſatis admirari Papa digniſſi- „ me &c. hinc proſequitur oſtendens Opus eſſe ad Latinæ linguæ cultum augendum , reparandumque Sanctorum Hilarii , atque Auguſtini Opera in publicam lucem proferre , quod cultiſſimo ſtylo conſcripta ſint ; vocatque incultos , ac barbaros in eadem lingua Thomam Aquinatem , Joannem Scotum , Alexandrum , Ricardum , Bonaventuram , reliquamque Scholam , quam Pariſienſem appellant . Notet hic Lector nomen Papæ Mediolanenſi Archiepiſcopo tributum , fortaſſe quod ea jam ætate Ambroſianæ Eccleſiæ Papa nuncupari ſoleret , vel fortè quod Cribellus in SS. Patrum Scriptis verſatiſſimus eos imitari decreviſſet , quibus in more ſuit Epiſcopos Papas appellare , ut patet inter alios ex Epiſtolis Sancti Hierooymi .

Scripſit atque edidit :

I. Epiſtolam præfixam libris de Trinitate Sancti Hilarii ; in qua ſic ait , præter cætera jam ſupra edita : „ Hoc „ igitur tanti Viri pulcherrimum Opus noſtro labore con- „ ſcriptum , noſtraque opera diligentiſſimè emendatum , „ quantum uno exemplari effici potuit ; neque enim „ amplius in tanta Urbe reperimus , ac noſtra impen- „ ſa , ac cura eſt impreſſum . In eodem Volumine adſunt alia Opuſcula ejuſdem Sancti Doctoris , nempe Liber contra Conſtantium Auguſtum , Arianæ hæreſis acerrimum propugnatorem . Libelli duo ad Conſtantium. Liber unus contra Auxentium . Auxentii Epiſtola ad Valentem , & Valentinianum . De Græcis Synodis. *Mediolani , apud Leonardum Pachel VII. Idus Julii MCDLXXXIX. in fol*

II. Epiſtolam aliam ad Lectorem præfixam libris Sancti Auguſtini de Trinitate ab eodem emendatis , & editis . *Mediolani , ut ſupra , VII. Kal. Junii ejuſdem anni.*

III. Epigrammata varia Auctoris : extant in ſupradictis editionibus .

IV. Homeri Iliadam latinitate donavit , ut teſtatur Gaudentius Merula in bello Eraſmicano ; his verbis : „ Georgius Cribellus , qui omnem Iliadam metrica la- „ tinitate legendam poſteritati tradidit Utrum tamen hujuſmodi Opus typis datum fuerit aliquando , an adhuc in tenebris deliteſcat , oemo , quod ſciamus , hactenus indicavit .

De eo agunt in Schedis ſuis Mazzuchellus , citatus Gaudentius Merula , & Clariſſimus Saxius noſter in Hiſt. Typograph. ad Annum MCCCCLXXXIX.

DCLXIX.

CRIBELLUS HIERONYMUS.

Hieronymus Cribellus Mediolanenſis, quem ob titulum Magiſtri Operi ſuo infra citando præfixum, Medicam artem profeſſum fuiſſe conjicimus, cùm Sæculis ſuperioribus Phyſicæ Doctores hujuſmodi nuncupatione appellari ſolerent, idem à nobie creditur, qui laudatur à Sitono in artic. 376. pag. 87. tamquam Collegiatus Phyſicus, & Bernardi Juris C. C. frater, ut ſupra jam diximus. Mirum idcirco Clariſs. Curtium nuſquam ejus meminiſſe in Opere ſuo de Claris Medicis Mediolanenſibus, ubi de aliis omnium ferè totius Italiæ Civitatum mentio eſt, niſi tamen, quod probabilius cenſemus, ad ejus notitiam non pervenerit MS. Auctoris hujus Oratio, quam mox enunciabimus. Floruit circa finem Sæculi XV. Habemus ad Hieronymum Cribellum Carmen Lancini Curtii in lib. VI. Epigrammatum ejuſdem pag. 88.

Eloquentiam ejus oſtendit:

I. Oratio parentalis Magiſtri Hieronymi Cribelli in laudem Illuſtriſſimæ quondam Blancæ Mariæ Vicecomitis ad Cives, & Patres Conſcriptos Mediolanenſes. MS. in Cod. Biblioth. Ambroſ. ſignat. T. num. 20. in 4. lectu digniſſima.

CRIBELLUS LAMBERTUS. V. URBANUS III.

DCLXX.

CRIBELLUS LEODRISIUS.

QUo tempore ſæviſſimus Eccellinus de Romano tyrannidem in Patavinos, finitimoſque populos exercebat, Leodriſius Cribellus Mediolanenſis Patritiâ ortus familiâ, & vetuſtiſſimæ apud Inſubres nobilitatis gloriâ clarus, Præturam in Urbe Brixia geſſit Anno MCCLI. Interim verò cum bellis arderet Italia, & fœdera inirent Reſpublicæ, ſuadente etiam Octaviano Sanctæ Mariæ in Via-lata Diacono Cardinali, Apoſtolicæ Sedis Legato, quo facilius Tyrannum earum cervicibus minitantem extinguerent; plures Leodriſius noſter labores pertulit, & ſumma egit ſollicitudine, ut ea res ad optatum ab omnibus Italicie populis finem perduceretur, ut indicant Epiſtolæ infra memorandæ. Reliqua ejus Acta hactenus fruſtra deſiderantur.

Scripſit Cribellus Epiſtolas ſupra laudatas, quas ex infra citando MS. per Summarium recenſemus.

I. Ad Bonifacium de Canoſſa, Conſilium, & Commune Mantuæ, & ad Dominum R. Illuſtrem Comitem Veronenſem, in qua nunciat bellicos eventus circa Urbem Laudenſem, & ait ſeptuaginta & unum homines Vallis Saxinæ diſtrictus Mediolanenſis hoſtes expuliſſe, ex quadam Turricula quam cuſtodiebant. Mediolanenſes inſtare apud Brixienſes, ut reſiduam militiam, & populum ad exercitum mittant, pro ut etiam petierant à Novocomenſibus, & Novarienſibus. Commendat Mantuanos, quod Cremonenſes bello afflixiſſent, eoſque precatur, ut incepta ad effectum perducant, & ut Eccellino flumen Olium tranſire conanti, in obſequium Cremonenſium, fortiter reſiſtant.

II. Ad eundem Bonifacium de Canoſſa Poteſtatem, Conſilium & Commune Mantuæ. Agit de commutatione captivorum facienda inter Montem Clari, & Montem Medulanum.

III. Viro Magnifico, & Potenti Domino R. Illuſtri Comiti Veronenſi, & Domino B. de Canoſſa Poteſtati, & Communi Mantuæ Eie nunciat Brixienſes cum pridie diſceſſiſſent ab Urbe Laudenſi, reverſos in Patriam milites omnes Forenſes in Civitatem advocaſſe, Populum univerſum congregaſſe, plauſtra neceſſariis onerare, ut potens auxilium Mantuanis præbeant: forti ſint animo, & diem nuncient, quo Urbe ſua egredientur, ut ſimul juncti contra peſtilentem Tyrannum fortius dimicare poſſint.

IV. Ad eumdem B. de Canoſſa, & Conſiliarios Secretorum Mantuæ. Nunciat Innocentium Summum Pontificem, qui Brixienſes, & cum eis Fœderatos ſub Apoſtolica protectione ſuſceperat, die Veneris proximè præterita, ſummo mane, Mediolanum perveniſſe, ubi cum inenarrabili honore, & gaudio receptus fuerat. Eos propterea rogat, ut ſuper hie, de quibus Legati Brixienſium apud Calſanum pridie cum Mantuanis egerant, citò reſpondeant, & mittant Sapientes Viros, qui ſimul cum electis à Brixienſi Populo ad Summum Pontificem accedant.

V. Ad eoſdem. Agit de quodam Benedicto de Vitalibus de Iſola, qui Mantuæ detinebatur in carcere.

VI. Ad eundem B. de Canoſſa. Queritur quod non reſcripſerit Litteris ſuis, quibus rogaverat, ut ſecum ad colloquium veniret priuſquam ad Pontificis conſpectu ſimul accederent, & petit, ut quamprimum cum decenti Sapientum comitiva ad dictum colloquium veniat.

VII. Ad eundem. Rogat, ut Alexandrinum Comitem ſubditum Brixienſium, quem Summi Pontificie mandato ejuſdem Urbis Populus ad obſequia, & devotionem ſuam receperat, reſtitutis juribus, & honoribus, bonis, quæ vel ipſe, vel genitor ejus hactenus in territorio Mantuano poſſederant, liberè frui permittat.

VIII. Ad eundem, & Commune Mantuæ. Invitat Mantuanos, ut Brixienſibus ſuppetias ferant io bello, quod ſuſcipere decreverant adverſùs Incolas de Mozzambano, qui damna plura eie intulerant, quam Cremonenſes.

IX. Ad eundem. Rogat, ut reſtituantur Degelguardo Notario de Patengulis Brixienſi quædam eidem ablata ſuper territorio Mantuano, quæ repenebantur apud Albertum de Recuperato, alioquin Brixienſes vigore Statuti, ſuper bona Civium Mantuæ curaturos integrè dicto Degelguardo ſatisfieri.

X. Ad eundem. Excuſat Brixienſes, à quibus Mantuani petebant reſtitui Mercatoribus ſuis multa eis ablata in agro Brixiæ. Ait hoc perpetraſſe tercentos, vel circa equites, quos Cremonenſes Veronam mittebant.

XI. Ad eundem. Nunciat Brixienſem Militiam pridie Aquam Nigram perveniſſe magno cum bellico apparatu. Cupere, ut ad colloquium veniet ſummo mane ad locum Moſſii.

XII. Ad eundem & Mantuanos. Ait in Generali Conſilio Brixiæ die Lunæ XV. intrante Majo reſponſum fuiſſe Manadoro eorum Nuncio, quod cum Cremonenſes ad propria ſint reverſi, & neſciatur an hoſtiliter in partem aliquam pergere velint, parati ſint ad depopulandum eorum territorium, ubi contingeret ipſos mali aliquid Fœderatis inferre Mediolanenſes dolentes de damnis Placentinorum, diſpoſuiſſe vel cum generali exercitu, vel cum decenti militum quantitate contra Cremonenſes inſurgere, ſi requiſiti fuiſſent, quod publicis Tabulis ſignificaverant

XIII. Ad eoſdem. Nunciat libertate donatum fuiſſe Comitem Alexandrinum de Comitibus Marcharia, dudum in carcere detentum, ad petitionem Summi Pontificis, Epiſcopi Albanenſis, & Domini G. Legati, condonatis eidem Comiti injuriis in Brixienſes illatis. Rogat, ut eidem reſtituatur poſſeſſio bonorum in agro Mantuano.

XIV. Ad eoſdem. Agit turſùs de negotio Degelguardi, de quo jam diximus numero IX.

XV. Ad eoſdem. Rurſus agit de captivis reſtituendis.

XVI. Ad eundem B. de Canoſſa. Nunciat ei Guardinum de Brancamucio, qui captivus tenebatur Moſſii, Brixiam perductum fuiſſe, quemadmodum dictus B. poſtulaverat.

XVII. Ad eundem. Scribit de quodam Mantuano Cive, qui Brixiæ deliquerat.

XVIII. Ad eundem & Commune Mantuæ. Iterum agit de reſtituendis damnis Degelguardo, de quo ſupra.

XIX. Ad eundem. Aſſerit dilatum fuiſſe ex Placito publici Conſilii Brixienſium, uſque ad diem craſtinam, negotium, de quo in colloquio apud Aquam-Nigram celebrato paulo ante egerant ſuper motu exercitus.

XX. Ad eundem, & ad R. Illuſtrem Comitem Veronenſem. Monet ipſos nunciatum ſibi fuiſſe à quodam fide digno uxorem quondam Conradi Cavalcabovis, ad tractatum, & ſeductionem Boſonis de Bovaria, tradere velle Cremonenſibus Caſtrum Monzeſaurum.

XXI. Ad B. de Canoſſa, & Conſilium Secretorum Mantuæ. Ait circa ea, quæ Pontifex apud Januam ordinaverat in negotiis Lombardorum, conveniens videri

videri in competenti loco agi per Sapientes electos à Brixienſibus, & Mantuanis; cum Summus Pontifex Mediolanum tendat differendum non eſſe colloquium, ideo rogat, ut ſuper hac re per Nuncium, vel per Litteras reſpondeant.

XXII. Ad eundem. Scribit celebratum fuiſſe Generale Conſilium ſuper his, de quibus tractaverant apud Moſſium, ſtatutumque fuiſſe, ut pax, & concordia fieret inter Commune Brixiæ, & Commune Bergomi, ad honorem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, & meminit colloquii ordinandi per Dominum Papam.

Quoniam vero inter has Leodriſii Epiſtolas alia quædam reperiuntur, quæ ad idem argumentum pertinent, gratam Lectoribus rem nos facturos exiſtimavimus, ſi ea hic indicaverimus. En igitur illa.

Epiſtola Aſſeſſorum, & Vicarii Poteſtatis Brixienſis ob ejus abſentiam, & ejuſdem Urbis Populi ad O. Sanctæ Mariæ in Via-lata Diaconum Cardinalem (erat is Octavianus Ubaldinus.) Petunt ab eo enixis precibus ut veniat Brixiam cum omni militia, quam habet apud ſe. Pridie Poteſtatem ſuum ad Laudenſium auxilium cum ingenti bellica manu properaſſe.

Alia eorundem ad præfatum Cardinalem. Nunciant Poteſtatem ad ſucurſum Mediolanenſium cum omni exercitu Laudem versùs properare. Rogant ut eò etiam ipſe cum militibus accedat, ut inde progrediantur ad populandum Cremonenſem agrum. Mitti Brixienſium nomine Nuncium, qui idem a Ferrarienſibus, & Bononienſibus flagitet, optimumque eſſe ut aliquem Cardinalis cum ipſo eadem petiturum ableget.

Alia eorundem ad B. de Canoſſa & Mantuanos. Indicant Poteſtatem ſuum ad debellandos homines Monzabani cum exercitu proceſſiſſe; & rogant ut ei præſto adſint cum militibus.

Alia eorundem ad R. Comitem Veronenſem; B. de Canoſſa, & Mantuanos. Petunt ut quo loco ſint eorum copiæ, & hoſtium commeatus per litteras doceant.

Alia ad R. Comitem, Vicariorum Poteſtatis Parmenſis. Nunciant Ubertum Pellavecinum cum Cremonenſibus Caſtrum Berſelli occupaſſe. Rogant ut cum Mantuanis agat, eoſque hortetur citiſſimè auxilium ferre adverſus hoſtes, qui caſtrametati fuerant inter Parmam, & Colurnum.

Alia Parmenſium ad B. de Canoſſa de eodem argumento.

Alia Gregorii de Monte-longo Tripolitani electi, & Apoſtolicæ Sedis Legati ad Comitem Veronenſem, & Conſilium Secretorum Mantuæ. Eos hortatur, ut Nuncios duos ad ſe Brixiam mittant, ubi agetur de reſponſione danda Mediolanenſibus ſuper graviſſimis negotiis.

Alia ejuſdem ad Poteſtatem, & Conſilium Secretorum Mantuæ. Nunciat brevi adfuturos Brixiæ Legatos Pergamenſium pro pacis negotio; mittant ideo & ſuos de ipſa re acturos.

Alia ipſius ad eoſdem. Scribit Exercitum omnem brevi cogendum apud Guaſtallam. Miſſos jam Nuncios de eadem re ad Reginos extrinſecos, Mutinenſes, & Bononienſes. Adfuturos quoque Placentinos, ideo reſcribant quid ſentiant.

Alia ejuſdem ad ſupradictos. Petit ut indicent diem certum & horam, quibus eorum pons ſuper Taliatam perfici poterit, ut ſimul cum copiis eadem hora convenire poſſint. Miſſos fuiſſe nobiles & prudentes Viros Girardum de Coregio, & Albertum Galiotì, pro acceleratione negotiorum ad Ricardum Cardinalem, Commune Bononiæ, & Mutinæ, atque ad Reginos extrinſecos.

Alia ejuſdem ad R. Comitem Veronenſem, & B de Canoſſa, ac Mantuanos. Petit ut jubeant Nunciis ſuis ne Brixiâ diſcedant priuſquam debitus negotiis finis imponatur, & mittit Ordinationem generalis Conſilii Brixienſis.

Alia Octaviani Diaconi Cardinalis, & Apoſtolici Legati ad Mantuanos. Increpat eos, quod poſt mortem R. publica negligentes negotia hoſtibus animos addiderint, qui jam Placentiam occupaverant. Hortatur ut Cremonenſium fines citò invadant, ut ſuppetias ferant ducentis quinquaginta militibus obſeſſis in caſtro Rivulgarii.

Alia ejuſdem ad B. de Canoſſa, & Mantuanos. Gratias agit de litteris per Nuncios ad ſe miſſis. Accendit eos, & monet, ut cum Mediolanenſibus, & Brixienſibus Parmæ, cui Cremonenſes minabantur, periculo occurrant; jam enim hoſtes die Mercurii ultimo Maji circa Tarum caſtra poſuerant. Jubet, ut militum numerum ſibi impoſitum ad cuſtodiam Parmæ celeriter mittant.

Alia ad eoſdem. Nunciat Ubertum Pellavecinum cum Cremonenſibus Carrocium eduxiſſe adversùs Parmenſes. Objurgat eorum moram, quod nondum copias ſuas miſerint, ideoque hoſtes elati jam triomphum concinant.

Alia ad eoſdem Aſſeſſorum, & Vicariorum Girardi Rangoni Poteſtatis Mediolani, & Conſilii ſeniorum, qui remanſerunt domi pro univerſo Communi ejuſdem Urbis. Certiores eos faciunt die VIII. Auguſti in mane, juratam fuiſſe pacem inter Mediolanenſes, & Laudenſes poſt diuturnum tractatum. Girardum cum omni exercitu eò proceſſiſſe, jamque Laudenſem Urbem occupaſſe, excepto caſtro, & modica parte Circhæ, ubi Ubertus Pellavecinus cum Cremonenſibus morabantur. Rangonum inde non diſceſſurum niſi re perfecta. Agrum igitur Cremonenſem viriliter invadant, ut Mediolanenſes juvent. Girardus hic Rangonus Mutinenſis Patriâ pulſus, ſuadente Innocentio IV. à Mediolanenſibus Prætor electus fuit ſecundo ſemeſtri Anni MCCLI.

Alia Joannis de Ripa Poteſtatis Mediolani ad B. de Canoſſa Poteſtatem Mantuæ. Nunciat Mediolanenſes jam parantes exercitum adversùs Eccleſiæ rebelles litteras à Summo Pontifice recepiſſe cum mandatis, ut Legatos duos ad Curiam mittant ad tractatum pacis. Civiles quaſdam diſcordias in Novocomenſi Urbe inſurrexiſſe, ideoque ab exercitu mittendo ſuperſedere. De hoc Joanne de Ripa, qui cognomento dictus eſt Giroldettus, & eodem Anno MCCLI. primis ſex menſibus Rempubl. Mediolanenſem rexit, agit Corius ad eum Annum.

Alia Vicariorum Poteſtatis Mediolani ad B. de Canoſſa, & Commune Mantuæ. Reſpondent eorum litteris, eoſque commendant, quod tanquam zelatores libertatis Italiæ agrum Cremonenſem invaſerint. Se jam Carrocium eduxiſſe cum univerſo populo trium portarum; militiam verò quinque portarum deſtinaſſe ad deſtructionem Burgi Carravagii. Jam milites C. & baliſtarios CC. ad auxilium Placentinis afferendum miſiſſe; & reliquum exercitum jam paratum eſſe, ut redeunte Poteſtate hoſtes viriliter aggrediantur, & amicos adjuvent.

Alia Militum, & Judicum quondam bonæ memoriæ Domini Zanetici de Ripa, olim Poteſtatis Mediolanenſis, & Conſilii Civitatis ipſius, ad B. de Canoſſa, & Mantuanos. Scribunt audiviſſe Bartholomæum Nuvolonum, & ſocios Legatos eorum ſuper querela Petri de Amatis Civis Mantuani, qui dicebat ſe rebus plurimis in Mediolanenſi Comitatu ſpoliatum; & placuiſſe Conſilio duos eligi Arbitros ex parte Mediolanenſium, qui ſimul cum totidem Mantuanis de hac re judicarent; eos propterea ad certum, communemque locum mittant, ubi hujuſmodi controverſia definiatur.

Sententia Innocentii Papæ IV. adversùs Eccelinum de Romano, quem tanquam hæreticum Anathemate perculit. Deſideratur data.

Erunt fortaſſe nonnulli, qui mirentur nos præter inſtitutum noſtrum hìc tam accuratè immoratos fuiſſe in recenſendis, quæ ſupra dedimus, cum de eruditis Operibus ibidem neutiquam agatur. Verùm certò certiùs non ſuccenſebunt quotquot Italicæ hiſtoriæ amore flagrant. Quis enim non videat quantùm lucis ex hujus Manuſcripti Codicis tam datis, quàm etiam mox dandis partibus, tenebroſis Sæculis effulgeat, quibus tantâ Scriptorum laboramus inopiâ? Hoc in primis fuit quod me quondam impulit Codicem ipſum, tametſi inhoneſtiſſimo pretio, comparare, ut ex meo aliquid Palatinæ noſtræ Societati offerre poſſem in obſequii teſtimonium. Sanè multum inde hauſit eruditiſſimus Muratorius, atque intulit tam in inſignem Collectionem Scriptorum Rerum Italicarum, quàm in Diſſertationes Antiquitatum Italiæ. Dignum idcircò ducimus reliqua in ipſo Codice contenta hìc etiam proferre, eo magis quod nonnulla ad Patriam meam ſpectant, quæ alibi fruſtra quæruntur; plura aliquando forſan à curioſis in meis Schedis reperientur, quæ in tot Archivis, atque Bibliothecis à me ſcrutatis inveni, ad hiſtoriam litterariam Bononienſem, atque ad Cives meos eruditos uſque adeo ignota ſpectantia, & non omnino inutilia.

En reſidua ſupradicti MS.

Epiſtolarum Petri de Vineis, qui fuit à Secretis Friderici II. Imp. libri II. ab editis pluribus in locis diſſimilium, ut legentibus patebit.

Literæ Benedicti Papæ XII. ad populum Bononienſem. Nunciat eis ſe Bertrandum Ebrodunenſem Epiſcopum mittere, Apoſtolicæ Sedis Legatum, ut cum eis de pace agat.

Aliæ citatoriæ ad eundem Populum, in qua commemorat obſidionem Bertrandi Epiſcopi Hoſtienſis totius Provinciæ Lombardiæ, aliarumque Italiæ partium Apoſto-

ſtolicæ Sedis Legati, & Oliverii Beraldi Vicemareſcalchi pro Eccleſia, in caſtro ipſius Urbis; direptionem quoque ejuſdem Caſtri, Monaſteriorum Sancti Stephani, & Nonantulani, & facinora a Bononienſibus adversùs Pontificis juriſdictionem perpetrata. Citat nominatim plures primarios Cives, ut intra bimeſtre Apoſtolicam Curiam adeant mandatis Eccleſiæ parituri, inter quos ex Atavis meis dum, Michaelem, & Jacobum de Argellata; aliàs minatur excommunicationem, & interdictum. Data eſt Avenioni IV. Non. Januarii, Pontificatus ſui Anno III. ideſt Domini MCCCXXXVII.

Proceſſus Domini Henrici ſacratiſſimi Principis, perpetui Auguſti, contra Regem Robertum Siciliæ, Anno Domini MCCCXIII. Regni ejus IV. Imperii verò I.

Sententia Clementis Papæ abſolutoria Regis Roberti, & condemnatoria Imperatoris.

Improbatio Domini Henrici Imp. ſacratiſſimi Principis, contra ſupradictam Sententiam latam contra eundem per Clementem Papam.

Libri de Obſidione Anconæ à Magiſtro Boncompagno compoſiti, jam editi inter Scriptores Rerum Italicarum.

Proceſſus Fratris Michilini contra Joannem Papam XXII. videlicet: *Utrum ſolus Deus ſit Judex ſuper Papa hæretico*.

Oculus Paſtoralis. Opuſculum jam editum à Clariſs. Muratorio in Diſſertationibus de Italia medii Ævi.

Opus de Ludo Scaccorum Fratris Jacobi de Ceruſis Ordinis Prædicatorum.

De Leodriſio noſtro agunt Ephemerides Venetæ Tom. XV. pag. 311. & Sitonus in Schedis.

DCLXXI.

CRIBELLUS LEODRISIUS alter.

Clariſſimus Vir Joſeph Antonius Saxius in Epiſtola ad Eruditiſſimum Ludovicum Antonium Muratorium, quæ præfixa eſt, cum hujus Præfatione, Commentario Leodriſii Cribelli de Vita, rebuſque geſtis Sfortiæ bellicoſiſſimi Ducis, in Tomo XIX. Scriptorum Rerum Italicarum, duos ſaltem eruditos hoc nomine dictos in medium prodit; quamvis Clariſſimus Juriſconſultus & Advocatus Joannes Sitonus de Scotia art. 164. pag. 45. Chronici Collegii Juriſperitorum Mediolani, unum tantum Leodriſium Cribellum proferat, eique tribuat Opuſcula omnia inferiùs recenſenda, aſſerens in Schedis ſuis Genealogicis de Gente Cribella, nullum alium, præter hunc Leodriſii nomine dictum, eruditione clarum numerandum reperiri. Inter Doctiſſimos, & de me optimè meritos Viros, meum non eſt judicare Re igitur intacta, & intra veritatis terminos relicta, plures an unus fuerit Leodriſius, aliis diſcutiendum per quam libenter permittam. Unum hoc certum eſt Orationes, quas numeris VIII. IX. & X. laudabimus ad Leodriſium Cribellum J. C. C. & Senatorem, & qui pro Duce Mediolanenſium Franciſco Sfortia Vicecomite Legationes obivit, procul omni dubio pertinere. Hujus natalem annum Sitonus putat incidiſſe circa annum MCCCCXIII. ſediſſe autem ait in Collegio Juriſconſultorum ab Anno MCCCCXLV. ad MCCCCLXII. Alia interim promimus Opera, quæ Leodriſii nomen præſerunt, eaque poterit Lector optimus vel huic, vel alteri, prout libuerit, aſſignare.

Ea ſunt:

I. De Vita, Rebuſque geſtis Sfortiæ bellicoſiſſimi Ducis, ac Inclytii filii ejus Franciſci Sfortiæ Vicecomitis, Mediolanenſium Ducis, Commentarius, ab Anno circiter MCCCXIV. ad MCCCCXXIV. e MSto Codice Bibliothecæ Chriſtianiſſimi Regis. Edidit Clariſs. Muratorius in Tom. XIX. Rerum Italicarum Scriptor. pag. 619. Suſpicatur, & quidem rectiſſimè, idem Muratorius, longè uberius fuiſſe Cribelli Opus, magnamque illius partem periiſſe, qua de re videnda Præfatio præfixa huic Cribelli noſtri Libro, ubi etiam ait illum juſſu Franciſci Sfortiæ conſcriptum fuiſſe, pluribuſque celebrat Auctoris eruditionem, & de ſimultate agit, quæ inter eundem, & Philelphum interceſſit

II. De expeditione Pii Papæ II. in Turcas Libri duo, quos ex meo MS primùm vulgavit laudatus Muratorius in Tom. XXIII. ejuſdem Collect. pag. 11. Idem Opus promiſerat brevi edendum Allatius lib. IV.

III. Epigrammata, &

IV. Apologia, quam pluribus encomiis proſequitur Jacobus Ammanatus Cardinalis Papienſis in Epiſtola II. lib. I. ad eundem Cribellum data; quæ extat inter ipſius Jacobi impreſſas

V. Carmen de præconiis Æneæ Sylvii Piccolominei; de quo ad ſe miſſo agit idem Piccolomineus in Epiſtola ſua, quæ eſt num. XXIII. ad Cribellum data ea Urbe die XVII. Febr. Anno MCCCCLV. Incipit: „ Accepimus Carmen tuum, Lodriſi nobis „ amatiſſime, &c. Inde proſequitur: „ Neſciebamus „ ante hos dies, ubi locorum eſſes, vel quæ te fortuna teneret; nunc certiores ſumus & tuis ſcriptis, & Ducalis Oratoris verbis, eſſe te optimo „ loco apud Illuſtriſſimum, & Magnanimum Ducem „ Mediolani; ab eoque diligi. Id eſt ſupra modum „ nobis gratiſſimum. Ex editione *Normbergæ*, 1496. „ in 4.

VI. Epiſtola Sancti Joannis Chryſoſtomi ad Cyriacum è Græco in Latinum converſa. Ex altera Epiſtola ejuſdem Piccolominei num CCXCI. ubi humiliter ſe Cardinalatu indignum dicit. Data eſt ea Urbe die XXII. Octobris Anno MCCCCLVII. Incipit: „ Affecerunt nos haud modica voluptate præſtans „ Vir, & amice ſingularis, litteræ tuæ, quas ex Mediolano XVII. Kal. Septemb. ad nos ſcripſiſti. Legimus Joannis Chryſoſtomi Epiſtolam, quam ex „ Attica Romanam feciſti; & neſciebamus te ante „ græci ſermonis gnarum eſſe. Prius translationem „ hanc vidimus, quam te græcè doctum audiremus.

VII. Orphei Argonautica Latinè reddita, & Valerio Flacco adjecta, prodiit *Venetiis, apud Aldum*, 1523 in 8. Hoc Opus in Biblioth. Univerſali Conradi Geſneri Anonymo Cribello tribuitur, quem ſecutus eſt Picinellus noſter pag. 160. in Athenæo, citata Præfatione Aldi, & Biblioth. Joannis Friſii. Sed Leodriſio expreſsè adſcribitur in eadem Præfatione a me inſpecta.

VIII. Oratio habita in Arce Moguntiæ (ſcilicet Modoetiæ) Franciſco Sfortiæ Mediolani Duci, Idib. Martias Anno MCCCCL. antequam Mediolanum ingrederetur Urbis Principatum conſecuturus; ut Joannes Simonetta narrat lib. XXI.

IX. Oratio de Triumphali ejuſdem Franciſci Sfortiæ in Mediolanenſem Urbem ingreſſu. Ambarum meminit Cl. Fabricius, aſſerens earum mentionem haberi in Biblioth. Cottoniana pag. 61

X. Panegyris dicta in laudem Franciſci Sfortiæ Vicecomitis Mediolanenſium Ducis IV. III Kal. Martias Anno MCCCCLVIII. Extat in Ambroſiana Bibliotheca MS. Cod. ſignat. O. num 57. in 4.

XI. Carmina de eodem argumento. Extant cum ipſa Oratione apud Dominum Julium Jovium Patritium Comenſem. MS. in fol. ejuſdem ævi; teſte Beretta in ſuis Schedis.

XII. Explanationes in librum I. & II. Decretalium, ex eodem Fabricio in Biblioth. Latina medii Ævi To. IV. pag. 776.

XIII. Elegia ad Clerum, & Populum Comenſem in commendationem Lazari Scarampi Aſtenſis ad ejuſdem Eccleſiæ Cathedram aſſumpti, Anno MCCCCLI. extat in lib. II. Hiſt. Novocomenſis Benedicti Jovii, & in Ughelli Ital. Sacræ Tom. V. colum. 312.

Ad eum quicumque ſit, Lodriſium dedit Philelphus litteras in edit. Veneta anni 1502. in fol. pagg. 32. 67. 68. & 176.

Agunt de Leodriſio, vel ſi mavis Leodriſiis, ultra laudatos Scriptores, Voſſius de Hiſtoricis Latinis lib. III. Academia Veneta in librorum Elencho, quos anno 1558. edendos propoſuit. Tatius in Annal. Comenſ. Tom. III. pag. 331. Mazzuchellus, & Beretta in Schedis, nec non laudatus Sitonus art. 164. pag. 45.

DCLXXII.

CRIBELLUS LUCAS.

EX nobiliſſima Cribella gente ortus eſt Lucas, Alphonſo Patre, anno Reparationis noſtræ MCDXLV. Nobilitatem generis litteris ita illuſtravit, ut brevi cathedram Latinæ eloquentiæ, nec non Philoſophicæ facultatis in Patria publicè aſcendere meruerit, & vix annum ætatis ſuæ vigeſimum agens Collegium Nobilium Juriſconſultorum ingreſſus eſt. Interim B. Antonio Senenſi ex Ordine Jeſuatorum, Summi Pontificis Pii II. ad Franciſcum Sfortiam Ducem juſſu Mediolanum venienti, non tantum amicitiæ vinculo Lucas noſter adhæſit, ſed & Religionem ipſam Jeſuatorum amplecti inſtituit, invitis etiam Parentibus; & quantum in ipſa profecerit ſatis elucet ex profunda humilitate, ex Divinorum eloquio, ex Prophetico ſpiritu, nec non ex miraculorum gloria, qua a ſuis celebratur. Diſcipulum ſociumque habuit Fratrem Hieronymum Ripam, de quo alibi ſermo erit; Novitiis quoque ſui Ordinis præfuit, & ita tam in Litteris, quam in divinis, ſanctiſſimiſque operibus inſtruxit, ut ſama ipſorum celebris etiam nunc apud poſteros efulgeat. Præter igitur ſupradictum Hieronymum Ripam memorare hic juvat Auguſtinum Moriggiam, Jo. Petrum Landrianum, Alexium Legnanum, Seraphinum Caſtilionæum, Hieronymum Bigattum, quos omnes Paulus Moriggia ſui Ordinis alumnos, Conciveſque litteratos percelebrat. Jeſuatorum Religionis dignitates, etiam primarias, conſtanter Lucas noſter recuſavit, totus Deo deditus, uſque dum anno ætatis ſuæ ſexageſimonono animam ſanctiſſimè ei reddidit, quòd accidit die XXII. Februarii anno Redemptionis humanæ MDXIII. Eundem Cœlitibus adſcriptum memorant Paulus Moriggia ſupradictus, Petrus Paulus Boſca, apud quos alii; ipſius verò Icon irradianti aureola redimita proſtat Populorum venerationi in Eccleſia S. Hieronymi in hac Metropoli, propè majus Sacellum ſequenti appoſita Epigraphe.

BEATUS LUCAS CRIBELLUS.

In ipſo itidem Templo ejus ſacrum Corpus quieſcit, reliqua vero de eodem Beato Luca ex infraſcriptis Auctoribus videnda ſunt.

Scripſiſſe aſſerunt:

I. Opera varia Aſcetica, teſte Picinello.
II. Collectiones Caſſiani, ex Latino, in Italicum Sermonem traduxit; ita aſſerit Moriggia.
III. Plura alia Opuſcula Sanctorum Patrum, ex Latino, Italicè vertit, teſte eodem.

Agunt de B. Luca, præter citatos Moriggiam in Hiſtoria Jeſuatorum, atque in Lib. III. c. XXVIII Nobilitatis Mediol. Boſcam in Martyrologio Mediol Eccleſ. pag 354. Picinellum in Athenæo pag. 400. Salvator etiam Vitalis Cœment 24. Jo. Baptiſta Cariſius in Theatro Sacro, Cl. Sitonus pag. 56. Art. 203. aliique.

DCLXXIII.

CRIBELLUS PAULUS.

QUamvis de Pauli Cribelli parentibus, geſtiſque nihil certum poſt accuratiſſimam inquiſitionem mihi licuerit reperire, eruditionem tamen illius debita commendationis laude fraudare nefas duxi. Tempus, quo ille vixit, facile dignoſcitur ex infra dandis Carminibus Italicis, quæ digna habita ſunt, judicio quoque Viri emunctæ naris Gabrielis Joliti, ut cum aliorum Vatum Sæculo XIV. florentium Verſibus poſteritati ſervarentur. Sanè in eis Auctoris mirum in modum elucet ingenium, quod non invito Apolline, imò faventibus Muſis omnibus fœtus ſuos producere conſueverat.

Ex doctis ejus laboribus hæc habemus:

I. Carmina plura Italica; extant in lib. cui titulus „ Rime di diverſi Vomini Nobili, & eccellenti Poeti „ nella lingua Toſcana. *Venezia*, *per il Giolito*. 1545. *in* 8.
II. Alia item Italica in libro inſcripto: „ Rime di diverſi „ raccolte dal Giolito. Volume *II*. *Venezia*. 1547. „ *in* 8.

DCLXXIV.

CRIBELLUS PHILIPPUS.

SUmmæ diligentiæ, auctoritatis, atque doctrinæ commendatione celebratur inter Humiliatorum Ordinis Aſſeclas Sæculo XV. Philippus Cribellus ejuſdem Inſtituti Profeſſor eximius, atque Decretorum Doctor, qui tantùm apud Suos in ſingulari exiſtimatione fuit, ut non ſolum Præpoſituram Vineæ Laudenſis meritò obtinuerit, ſed & etiam totius Ordinis Moderator effectus, poſtquam Definitoris officium anno MCDXXXIX. ſuſtinuerat, ita ſe peregregiè geſſerit, ut motu proprio Summus Pontifex in ipſo munere quandoque ipſum confirmaverit, ideoque per annos XXIV. ipſam dignitatem præclarè ſuſtinuit. Decoratur quoque ob Opus infra recitandum ab ipſo compoſitum, ſcilicet:

I. Chronica Ordinis FF. Humiliatorum compilata per F. Philippum de Crivellis ejuſdem Ordinis Generalem Magiſtrum. MS. in fol juſtæ molis ſign. D. num. 54. litteris rubro-nigris, optimè ſcriptus, & fortè autographus. Extat in Biblioth. Metropolit. Capituli Mediol.

Scripſit de ipſo Pucinellus in Chron. SS. Petri & Pauli in Glaſſiate pagg. 44. & 66. necnon Cl. Sitonus in ſuis Schedis.

CRISOLANUS V. GRYSOLANUS.

DCLXXV.

CRIPPA SANTARCANGELUS.

AUguſtinianenſium Excalceatorum inſignis Religio meritò gloriari poteſt de Crippa noſtro, Mediolani nato die quinta Martii anno MDCLXII., nam in ipſam litteris jam ſatis inſtructus, moribuſque peregregiis a Parentibus educatus, ingreditur, die XIII. Martii anno MDCLXXVIII. profeſſuſque eſt, nomine aſſumpto Cyrilli a Sancta Maria. Mirum eſt, quantùm ſtudiis pietatique ipſe ſe dederit; nam inter alias hujus Viri dotes, uti cathedris natus vocabatur cum in eiſdem, tam clarè, tam ſubtiliter docuerit, ut ex pluribus alumnis ſui Ordinis varios Magiſtros effecerit. In Libris tam legendis, quam ſcribendis toto vitæ ſuæ curſu inſudavit, uſque dum meritorum, annorumque plenus è vivis glorioſè exceſſit anno MDCCXXXIII. menſe Majo in Suorum Conventu Civitatis Laudenſis.

Opera ejus ſunt:

I. Theologia juxta ſacras Literas, Concilia, & SS. Patres, Scholaſticis, Dogmaticiſque ratiociniis communita ex Collegio Salmaticenſi ad compendioſiorem methodum redacta: Auctore P. Cyrillo a Sancta Maria Carm Excalc. Tomus primus. De viſione & incomprehenſibilitate, ſcientia, & voluntate Dei, atque de prædeſtinatione & reprobatione. Fauſtiſſimis ſub Auſpiciis Illuſtriſs. & Reverendiſs D.D. Georgii Cattanei Epiſcopi Viglevanenſis, Comitis &c. *Cremonæ*, *apud Petrum Ricchini* 1720. *in* 4.
II. Complementum ſupradicti Curſus Theologici, extat MS. in ſupramemorato Conventu ejus Ordinis.
III. Curſus Philoſophicus. MS. ibidem.

L. ANNIBALI CRVCEIO
AB EPISTOLIS SENATVS
FIDE OPTIMA ET SPECTATISSIMA
ABSTINENTIA ADMIRABILI
EXIMIE IVSTO ATQVE INTEGRO
LITTERIS LATINIS ET GRAECIS
EXCVLTO
POETAE PERELEGANTI
NATO ANNOS LXVIII.
PESTILENTIA MORTVO
ANNO CIↃ. IↃ. LXXVII.
V. KALEND. OCTOBRIS
FABRITIVS FILIVS PATRI
B. M. P.

Hæc uſque ad invidiam in publicum emiſit:

I. Achillis Statii de Leucippi, & Clitophontis amoribus Libri VIII. è Græco in Latinum ſermonem converſi. *Baſileæ, apud Hervagium*, 1554 & iterum ex recenſione Salmaſii, *Lugd. Battav.* 1640. *in* 12.

II. Narrationis amatoriæ fragmentum Latinitate donatum. *Lugduni, apud Sebaſtianum Gryphium*, 1544. *in* 8.

III. Ecloga. Extat inter Poëtas Buccolicos pag. 347.

IV. Carmina plura Latina reperiuntur in Tomo III. Carminum illuſtrium Poetarum Ital. pag 724. atque alibi impreſſa.

V. Epigramma in laudem Hieronymi Cardani; extat in calce Elogii ejuſdem Cardani in libro, cui titulus: „ Elogj d'Uommi Letterati ſcritti da Lorenzo Craſſo. *Venezia, preſſo Combi, e la Nov*, 1666. *in* 4.

VI. Precatio ad Deum Opt. Max. occaſione Peſtis, Carmina. *Mediolani, apud Pontium*, 1576. *in* 4. & iterum tertiò 1577.

VII. Epiſtolæ plures nomine Senatus ad Summos Pontifices, Imperatores, Reges, Reſpublicas, Principes &c.

In ejus obitu leguntur Epigrammata Franciſci Civelli, & Sigiſmundi Foliani.

Adſunt variæ Epiſtolæ eruditiſſimæ Jo. Jacobi Ælii ad eumdem ſcriptæ, de quibus jam in Ælio.

Extat etiam ad ipſum Epiſtola XVIII lib. IV. ſupramemorati Sigiſmundi Foliani, quâ eum, Octavianum Ferrarium, & Marcheſonium laudat.

In libro ſupradicto, cui titulus: Carm. Illuſt. Poët. Ital. Tom. III. pag. 376. reperitur Carmen Antonii Cerruti Novarienſis ad Annibalem Crucejum.

Scripſit ad eundem Epiſtolas duas Paulus Manutius Anno MDXLV.

In Carminibus Italicis Juliani Goſelini Carmen XXII. vulgò *Sonetto*, eſt in laudem Annibalis noſtri.

Ejus laudatores ſunt Horatius Landus de Senatu Mediolanenſi, Aubertus Miræus in Scriptoribus Sæculi XVI., Albertus Fabritius in Bibliotheca Eccleſiaſtica Tom. II. pag. 205., Antonius Beſſa Negrinus pag. 514. Moriggia in lib. III. Nobilitatis Mediol., Abbas Ghilinus in ſuo Theatro, Creſcentius in p. p. Amphitheatri Rom., Jo. Jacobus Friſius in Biblioth., necnon Picinellus in Athenæo pag. 38.

DCLXXIX.

CRUCEJUS CHRISTOPHORUS MARIA.

CHriſtophorus Maria de la Cruce, ſive Crucejus, alterius Chriſtophori J. C. Collegiati Mediolani, & Mattheæ Sanſoniæ conjugum filius, in Congregatione Clericorum Regularium S. Pauli Barnabitarum ætatis agens annum XVIII. ingreſſus eſt, Reparationis verò noſtræ MDCI. Ejuſdem genitoris Tumulus in Eccleſia S. Barnabæ Mediolani, ſequenti decoratur Elogio:

CHRISTOPHORO CRVCEIO
IVR. CONS. COLLEGIATO
IN ADMINISTRANDIS MAGISTRATIBVS
PRVDENTIA ET INTEGRITATE
PRAESTANTI
ET MATTHEAE SANSONIAE
PARENTIBVS OPTIMIS
GALEATIVS P.
OBIIT KAL. OCTOBRIS MDCXVII.

Noſter verò pietate, atque eruditione ſummopere excelluit, ita ut Concionator primi nominis ſuæ ætatis prædicaretur. Tanti eum ſecere ſuæ Congregationis Sodales, ut plures Præfecturas variorum Collegiorum ei demandaverint; at dum in eodem munere religioſis Alumnis Sancti Barnabæ præſidebat, Peſtis morbo, quâ Mediolanum affligebatur, ad Superos evolavit Anno nempe MDCXXXI. Dolendum interea eſt, quod in illa teterrima perturbatione Scripta Chriſtophori noſtri deperdita ſint, nam præter Quadrageſimale integrum, quod prælo paratum habebat, plures alias eruditas Diſſertationes ad res Eccleſiaſticas fertur ſcripſiſſe, aliaſque Orationes variis in locis, variiſque occaſionibus recitatas, quarum aliquæ etſi Typis datæ, ad manus noſtras non pervenerunt, ultra ſequentes:

I. Quadrageſimale integrum Typis paratum. MS. ut ſup.

II. Diſſertationes plures de rebus Sacris. MSS. ut innuimus.

III. Orationes Panegyricæ quamplures, quarum ſuperſunt tres in laudem S. Caroli Borromæi I. Mediolani habita Anno MDCXXII. & Typis data *apud Bidellum in* 4. II. ibidem Anno MDCXXVII. die IV. Novembris *per Jo. Antonium Comum*. III. verò Bononiæ dicta, & ibidem prælo commiſſa, quam *Comus* ipſe iterum *Mediolani* in publicum demandavit, *in* 4.

Epigrammate laudatur in libro, cui titulus: Muſæ ſucceſſivæ, Epigr. 89.

Agit etiam de ipſo Picinellus in Athenæo pag. 158.

DCLXXX.

CRUCEJUS CLANTERIUS.

CRuceja Familia, quæ etiam Crucia, vel de la Cruce dicitur, antiquiſſimæ apud Mediolanenſis nobilitatis ornamentis effulget. Primus enim ex ea Gente Martinus occurrit, qui Annis MCXL. & MCXLII. Conſul Juſtitiæ fuit in Repub. ſua, ut conſtat è Placitis in pergameno etiam num ſervatis apud Clar. Juriſconſultum Sitonum in ampliſſimis ſuis Collectaneis. Martini fortaſſe filius Andreolus fuit, qui munus idem gerebat Anno MCLXVIII. cujus etiam mentio eſt in aliis Placitis ibidem exiſtentibus. Verùm eorum gloriam inſtauravit pleniori luce Clanterius, qui in Patriæ reſtauratione, de qua jam pluries actum à nobis eſt, Anno MCLXXII. cum XII. aliis immortalitate digniſſimis Viris Conſul Reipubl. renunciatus, non tantùm reparandis Mediolani damnis, reſarciendiſque ruinis operam dedit diligentiſſimam, ſed etiam, Municipalium Legum præſidio, populi mores ad optimam normam componere curavit. Militares quoque copias ad Urbis tutelam, ad hoſtium terrorem, & ad vicinorum injurias propulſandas inſtituit, præcipuè verò ad Comites extirpandos, quos Fridericus Auguſtus, hujus nominis I. in opprobrium Mediolanenſium creaverat. Prudentiæ, atque doctrinæ Clanterii debet Inſubrum hæc Metropolis

I. Statuta Reipubl. Mediolanenſis cum aliis Collegis ſuis ab eo condita Anno MCLXXII. ut ſupra diximus.

DCLXXXV.

CRUCEJUS FRANCISCUS.

FRanciſcus Crucejus Mediolanenſis, Martini Comitis Cæſarei Palatini filius, inter vivos eſſe cœpit Anno MCCCCIX. Eluxit vel in puero mira, & ad optimas artes propenſa indoles, quæ ab optimis Magiſtris ſtudiis exculta uberes poſtea fructus ad Familiæ, atque Patriæ decus protulit. Divinis enim obſequiis inter Clericos mancipatus, Pontificiarum Legum peritiem tantam brevi cunctis ingeſſit, ut communi plauſu Decretorum Magiſter creari meruerit. Regebat per ea tempora Mediolanenſem Eccleſiam Vir laudatiſſimus, atque doctiſſimus Franciſcus Picciolpaſſus Bononienſis, quem congruo tempore encomiis libenter proſequemur. Hic Crucei doctrinam admiratus eum Vicarii ſui Generalis dignitate ornavit, eoque munere ſungebatur Anno MCDXXXV. Poſt biennium inter Purpuratos Metropolitanæ Canonicos locum obtinuit, atque omnium primus Anno MCCCCXLI. ut placet Sitono, ſive, ut aſſerit Abbas Trivultius, Anno ſequenti, Primicerius in eadem Baſilica conſtitutus eſt. Interim, licet eſſet tot officiis implicitus, Cives ſuos juvare non deſtitit; cum enim Mediolanenſis Reſpublica Archigymnaſio ſuo Profeſſores optimos, Viroſque Clariſſimos undique acceitos præficeret, Franciſcus extraordinariam Decretorum lecturam adeptus, non ſine ingenti Diſcipulorum progreſſu, diu Sacros Canones interpretari ſtuduit. Interfuit Anno MCCCCXXXI. Sigiſmundi Imperatoris Coronationi, quam etiam poſteris narratam reliquit, ut mox dicemus. Candido Decembrio Viro ætatis ſuæ doctiſſimo fuit amiciſſimus. Inſignis Monaſterii Majoris (quod Sanctus Sigiſmundus Burgundionum Rex, & Martyr inclytus, in honorem Sancti Mauritii in hac Metropoli dicitur excitaſſe) Virgines ſub Sancti Benedicti Regula viventes, ad perpetuam clauſuram ſervandam, ut ſacras Domini decet, ſuis monitis inducere, eventu non irrito, laboravit. Ambroſiani Ritus Codices, ac Ceremonias plurimum illuſtravit, donec Anno Salutis humanæ MCCCCLXXVIII. mortalibus valedixit. Ejus obitum in hunc Annum incidiſſe, ſcribit Sitonus, tametſi citatus Trivultius in ſuis Schedis Annum ei emortualem aſſignet MCCCCLXIX. Nobis tamen prior arridet ſententia, cùm Anno MCCCCLXXIII. dederit Auctor noſter ad Mediolani Duciſſam litteras infra indicandas. Patris ejus Martini ſervatur adhuc memoria in Inſcriptione parieti infixa, quæ viſitur apud Collegiatam Eccleſiam Sancti Georgii in Palatio dictam, in Sacello Sancti Hieronymi.

DIV SPECTABILIS ET CATHOLICI CAPITANEI
COMITIS PALATINI CIVISQVE OPTIMI
DOMINI MARTINI DE LA CRVCE
SEPVLCRVM
FILIORVMQVE
OBIIT MCCCCXXXII. DIE XIX. DECEMBRIS.

Quantæ fuerit eruditionis Franciſcus noſter, ex ſequentibus patet, titulis ut jacent

I. Expoſitio Litteralis Hymnorum S. Ambroſii Archiepiſcopi Mediolani, & univerſalis Eccleſiæ Catholicæ Doctoris irrefragabilis, & maximè ex his, qui in ſua Mediolanenſi Eccleſia utuntur, in præſentem formam à Reverendo Decretorum Doctore Domino Franciſco della Cruce Primicerio, & Ordinario prædictæ Mediolanenſis Eccleſiæ redacta: & quæ diu penès Laicos latuit, tandem opera mei Franciſci Caſtelli, pariter prædictæ Eccleſiæ Ordinarii, ipſi Eccleſiæ reſtituta fuit Anno Domini MDLII. ſedente Reverendiſſimo, & Illuſtriſſimo D. Joanne Angelo Arcimboldo Archiepiſcopo Mediolani, cui ego deſerviebam pro Magiſtro Cæremoniarum. In fine ſic legitur: „ Hos Hymnos
„ Beati Ambroſii, quibus ſua Eccleſia Mediolanenſis
„ utitur, cùm etiam in Officio, & Miſſa alius Ritus
„ & ſingularis ſit, aliaque obſervantia à cæteris omni-
„ bus totius Orbis Chriſtiani Eccleſiis, decrevi ego Fran-
„ ciſcus de la Cruce minimus Decretorum Doctor, Pri-
„ micerius, & Ordinarius dictæ Eccleſiæ, pro litterali
„ expoſitione apud rudiores, minuſque intelligentes
„ Clericos gloſſulis explanare: non ut graves tanti Do-
„ ctoris Sententias, altaque Myſteria videar attigiſſe,
„ ſed ut dumtaxat vocabula non omnibus nota, & lit-
„ teræ ſenſus ad omnium cognitionem pleniorem redu-
„ cerem, pro fraterna charitate mea in omnes, pro de-
„ votioneque mea ſingulari ad hunc Sanctum, & Pa-
„ trem noſtrum Ambroſium, cujus auctoritas, melliflui
„ Sermones, doctrina irrefragabilis, & laudes eximiæ
„ florent in Eccleſia Dei, nedum apud Latinos, ſed
„ etiam apud Græcos, ita ut miris cum laudibus extol-
„ lat Pelagius, ſicut refert Beatus Auguſtinus in fine
„ primi libri de Nuptiis, & Concupiſcentia contra non-
„ nullos Hæreticos, in hæc verba: Nunquid jam &
„ Sanctus Ambroſius nuptiarum bonitatem, ac iſtorum
„ Hæreticorum, quamvis tunc non apparentium, vani-
„ tatem, ſuæ hujuſmodi Sententiæ veritate condemna-
„ vit? quod ideo commemorandum putavi, quia Pela-
„ gius ſic laudat Ambroſium, ut dicat: Beatus Ambro-
„ ſius Epiſcopus, in cujus præcipuè libris Romana
„ elucet Fides. Qui Scriptores inter Latinos flos qui-
„ dam ſpecioſus enicuit: cujus Fidem, & puriſſimum

„ in Scripturis ſenſum, ne inimicus quidem auſus eſt
„ reprehendere; pœniteat ergo eum quod ſenſit adver-
„ ſùs Ambroſium.
„ Scripſi & hæc omnia manu equidem propria Anno
„ Domini MCCCCLX. ætatis verò meæ Anno LXIX.

Hymni ſunt num. XXIII.

MS. in Pergameno cum variantibus interlinearibus Lectionibus, atque Notis uberimis marginalibus, litteris rubro-nigris optimè ſcriptus. Extat in Bibliotheca Canonicorum Ordinariorum Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolanenſis ſignat. F. num. 52. in fol.

II. Coronatio Sigiſmundi Imp. facta Mediolani die XXV. Novembris Anno MCCCCXXXI. in fine ejus ſic legitur: „ Scripta per me Franciſcum de la Cruce Pri-
„ micerium, & Ordinarium Eccleſiæ Mediolanenſis pro
„ futura rei memoria, quoniam præmiſſa ſic fieri vidi,
„ & eis præſens fui, in ipſa Coronatione aſſiſtens præ-
„ fato Archiepiſcopo meo.

Extat in Codice MS. ſupradictæ Biblioth. Eccleſ. Metropol. ſign. F. num. 52.

III. Litteras ejuſdem ad Duciſſam Mediolani datas die VII. Decembris Anno MCCCCLXXIII., quibus ei reſpondet ſuper quadam controverſia inter Sanctimoniales Monaſterii Majoris, & vicinos Sanctæ Mariæ ad Circulum excitata; in quibus aſſerit ſe adlaborante ante Annos XXV. Moniales ipſas Clauſuræ perpetuæ ſe ſubjeciſſe, à ſe viſas teſtatur Puricell. in Monum. Baſil. Ambroſ. num 231.

Extant ad eum Epiſtola Latinæ Bernabovis Carcanenſis de Anno MCCCCXXXVIII. in Cod. MS. ſign. H. num. 48 Biblioth. Ambroſ. de quo egimus.

Aliam item ſatis eruditam de libris Sancti Ambroſii ad eum datam a Candido Decembrio Anno MCCCCLXVI. vidi inter hujus MSS. in Biblioth. Ambroſ.

Aguot de eo ſæpelaudatus Sitonus, & Abbas Trivultius in Schedis.

DCLXXXVI.

CRUCEJUS JOANNES ANDREAS.

JOannes Andreas Crucejus Mediolani anno MDCXIX. natus, cum plurimùm valeret ingenio, litteris amœnioribus excultus, jam Philoſophiæ initiatus, Bononiam petiit, in clariſſimo illo Archigymnaſio Medicinæ lauream conſecuturus. Eâ igitur decoratus remeavit in Patriam, atque ut omnium de medendi facultate ſcribentium in ſe unum eruditionem derivare poſſet, exoticis linguis ediſcendis totum ſe dedit. Mirati ſunt cuncti in eo Græci, Hiſpani, ac Gallici ſermonis peritiem tam plenam, atque perfectam, ut nedùm expeditiſſimè ex tempore loqueretur, verum etiam majoris Noſocomii Præfectorum Decreto in Palatino Gymnaſio Græcas litteras docturus aſſumeretur, anno MDCLI. die XXX. Januarii. Aſtronomiam quoque, atque Geometriam ibidem profeſſus eſt; ejus eruditionem, prævio diligentiſſimo examine, probantibus Joanne Aloyſio Confalonerio Societatis Jeſu, ac Petro Paulo Caravaggio Viris doctiſſimis, quorum in hac Collectione jam dedimus Elogia. Ægris quoque ſedulam impendit curam magna cum doctrinæ celebritate, pauperibus præſertim, quibus inexhauſtæ pietatis officio neceſſaria Medicinæ ſuppeditat adjumenta nobiliſſimus Optimatum Cœtus Sanctæ Coronæ nuncupatus. Pluribus quoque primariis Civibus, ac Monaſteriis inſignioribus in propulſandis curandiſque morbis deſervivit. Famâ igitur nominis ejus longe latèque diffuſâ a Patavini Lycei Moderatoribus, magna conſtituta mercede, ad Medicinæ Cathedram invitatus, eo ſe conferre ſtatuerat, at mors invida imortalitate digniſſimum Virum ſuſtulit in Patria, die XIII. Decembris anno MDCLV. ætatis ſuæ XXXVI.

Plura conſcripſit ad Medicinam pertinentia, nimirum:

I. Tractatus de Semine.
II. De pulvere Viperino.
III. De Unguibus, & Pilis.
IV. De Balneis.
V. De Cadaverum conſervatione.
VI. De Febribus.

Alios quoque cum ſuperioribus Tractatus MSS. apud heredes Crucejì noſtri ſervatos, magna cum animi voluptate, ſe pervolutaſſe ſcribit Picinellus, atque in eis eruditionem immenſam reperiſſe.

Agunt de eo præfatus Picinellus in Athenæo pag. 359. & Curtius de claris Medicis Mediolanenſ. pag. 185.

DCLXXXVII.

CRUCEJUS LEO.

LEonis Crucei prudentiam, & eruditum ingenium ſingularis in Patriam ſuam amor reddidit apud poſterorum memoriam clariſſima. Is etenim præſtantium eorum Civium cœtui adnumeratur, quorum ſtudio, atque laboribus nil minus Mediolanum debet, quàm novam è cineribus atque ruinis vitam. Conſulatum Reipublicæ ſuæ adminiſtrabat Leo anno MCLXXII. quo XII. Viri & mœnibus amplificandis, & legibus condendis Præfecti, omnem movere lapidem, ut Metropolis celeberrima diu ſquallida, & fermè deleta priſtinum ſplendorem recuperaret. Quoniam vero firmamentum Reipublicæ non in legibus tantum, ſed & in militari robore ſitum eſt; conſtitutæ ſunt fortium bellatorum manus, qui propulſarent adverſariorum impetus, & civium tranquillitatem ſartam undique, tectamque ſervarent. Sequenti anno Crucejus noſter, ut qui non mediocris æquitatis laudem ſibi conquiſierat, Juſtitiæ Conſul eſt renunciatus, ejuſque placita in pergameno adhuc viſuntur in Collectaneis Viri Clariſſimi Joannis Sitoni a nobis ſæpè laudati.

Habemus Leonis & Collegarum ejus:

I. Statuta Reipublicæ Mediolanenſis, à nobis non uno loco memorata, anno præfato MCLXXII. condita.
II. Leges plures, ea præſertim, quæ nomen Friderici I. Auguſti, tamquam Eccleſiæ hoſtis pronunciari vetabat, aliaſque ad Militiam ſpectantes.

De ipſo mentio occurrit honeſtiſſima in Collect. Monument. Familiar. Mediolan. Comitis Octavii Archinti; ubi Scriptores alii citati recenſentur, atque in Schedis Sitonianis.

DCLXXXVIII.

CRUCEJUS LEO alter.

NOn minori laude dignus habendus eſt Leo alter eâdem ortus Familiâ, quem ipſum cum ſuperiore aliquando exiſtimavimus, at diligentiùs inſpecto Volumine ab eo conſcripto, quod mox indicabimus, ætate juniorem tandem fuiſſe reperimus. Verùm optabile fuiſſet vel de ſe ipſo plura ſcripſiſſet, vel alius quiſpiam tam docti hominis geſta poſteritati ſervaſſet. Ortus videtur in Oppido Leuci hujus Mediolanenſis Ducatus, & inter vivos fuiſſe circa Sæculum XIV. Summæ fuit in antiquitatis Monumentis inveſtigandis diligentiæ, præſertim verò ad Urbem Mediolanenſem, ejuſque Comitatum pertinentibus; neque tamen aliarum, maximè finitimarum Civitatum vetuſtatem neglexit, plura enim ad eas ſpectantia Operi ſuo intexuit.

Illud hoc titulo inſcribitur:

I. Leonis Crucei Chronica de Antiquitatibus, & Factis Civitatis Mediolani, & totius ſui Comitatus, & quamplurium Civitatum, à Mediolano condito, ideſt à Creatione Mundi anno MMMCCLXXV., & etiam anno ante Nativitatem, ſive Incarnationem Domini noſtri Jeſu Chriſti MVCCCCLXXV uſque ad annum ſalutis circiter CCCCLXX. MS. in fol. ſign. n. 38. Extat in Bibl. Monachor. Ciſterc. S. Ambr. Mediolani.

Juvat hic Lectoribus exhibere quædam ex ipſo Volumine circa medium exſcripta, quæ ſunt:

„ In memoria quorundam meorum utriuſque ſexus, cum „ Civibus adhuc in decrepita ætate viventibus vigebat „ quidam Vir nobilis nomine Ubertus, quem peperit noſtra terra; hic tantæ fortitudinis fuit, quanta in toto Orbe, nec ante eum, nec poſt eum „ potuerit vir aliquis reperiri &c. Hic proſequitur narrando varia mirabilia de ipſius Uberti fortitudine, & infra: „ Vinianus quoque Athleta mirabilis „ Vir fuit, de quo multa miranda in noſtro Comitatu, videlicet juxta Leuchum Burgum mirabilem „ extant, unde oriundus fuit: Alii quoque quamplurimi in diverſis temporibus Viri egregii fuere, „ qui nullos ſibi pares in toto Orbe reperiere, Mediolanique originem habuere, de quibus dicere in „ præſentia omitto &c. Finis eſt in Odoacre Rege. Scriptus extitit Codex manu Jo. Bapt. Blanchini, qui ſubjungit: „ Nihil ultra ſcriptum reperii in „ primo Exemplari „ In ipſo Voluminie continentur: Chronica Danielis de Comitibus Angleriæ, item ſupraſcripta Chronica Leonis Crucei, & Excerpta ex Chronico Philippi de Caſtro Septio, & Benvenuti. Subduntur autem & hæc:

„ Exemplum hoc vetuſtiſſimi cujuſdam Annalis in antiqua quadam Bibliotheca reperti, ne nimia vetuſtate corroſum in nihilum abiret Gabriel Cuſanus „ fideliſſime tranſcripſit anno à Partu Virginis MDXIII. „ Idibus Aprilis „ & infra.

„ Horum Chronicorum Opus nunc extat in Bibliotheca „ Illuſtriſſ. & Reverendiſſ. Dominor. Caroli, & Manfredi Fratres de Septala „ à quo præſens fuit excriptum anno 1659. per eundem Blanchinum.

DCLXXXIX.

CRUCEJUS LEONARDUS.

AGendum eſt in præſentiarum de Leonardo Crucejo clariſſimæ Gentis alomno, qui ob præclarè fortiterque geſta ab Othone Cæſare Binaſchi Oppidi Juriſdictione donatus, initio Sæculi XIII. non ſine ingenti nominis fama inter hujus Urbis Cives computabatur. Cùm ad regendam Rempublicam acceſſiſſet, anno MCCXVI. Conſulatum Juſtitiæ adminiſtravit, atque æquitatis plura reliquit veſtigia in placitis pergamenis ætate etiam noſtra ſervatis in Collectaneis J. C. eruditiſſimi Joannis Sitoni. Statuerunt anno ſequenti Patriæ Moderatores, negotium urgentibus Joanne Malcorigia tunc Prætore, & Brunaxio Porcha, qui paulo ante eundem geſſerat Magiſtratum, colligi pet Viros prudentiſſimos vetuſtas Conſuetudines, ne temporis injuriâ dilaberentur. Eorum cœtui, qui in hac ſparta verſari debebant, Leonardus quoque additus eſt, atque ut Civibus ſuis rem gratam ſimul, utilemque faceret, cum Collegis, de quibus loco ſuo

I. Conſuetudines pro legibus apud Mediolanenſes ſervatas anno MCCXVII. in unum corpus redegit.

De Leonardo meminerunt Comes Octavius Archintus in Collect. ſua Monument. Familiar. Mediol. cum aliis per eum citatis, & Sitonus in Schedis.

DCXC.

CRUCEJUS MANFREDUS.

VEtuſtam generis ſui nobilitatem novis cumulavit ornamentis Manfredus Crucejus, qui Sacros Canones adeo calluit, ut in eis Doctoratus inſignia promeritus, tanquam ſingulare quoddam eruditionis ſpeculum ab omnibus coletetur. Clericalem amplexus vitam, poſt Coſmum Melioratum S. R. E. Cardinalem, qui primus omnium Commendatario titulo Ambroſianum Monaſtetium adminiſtravit, anno MCCCCV. ad idem munus evectus eſt. Creditum ſibi tam pingue Sacerdotium optimè rexit Manfredus noſter, & Baſilicam ædificiis auxit, nam inter Odeum, ac Sacellum Sancti Satyri, Ædem ſacram conſtruxit, quam nunc Ciſtercienſes Monachi in Sacrarium convertêre. Acceptiſſimus fuit Philippo Mariæ Vicecomiti Mediolanenſium Duci, atque ab eo graviſſimis in rebus, præſertim vero in Legatione ad Concilium Conſtantienſe, & ad Sigiſmundum Imperatorem adhibitus eſt. Inter primos ſui ſæculi Oratores locum obtinuiſſe perhibetur, nec minus in agendo prudentiæ, quam in dicendo facundiæ habuiſſe dicitur. Obiit anno MCCCCXXV. menſe Auguſto. Sepulchralem ejus memoriam poſteris non invidit Valerius, e cujus Schedis eam exſcripſimus:

SISTE GRADVM SACER HIC LOCVS EST QVEM CONDIDIT ABBAS
EX CRVCE MANFREDVS QVO NEMO CELEBRIOR ALTER
DOCTOR ERAT VIRTVTE POTENS LINGVAQVE DISERTVS
ROMANVM HIC REGEM PETIIT PROCERESQVE DVCESQVE
PONTIFICESQVE SACROS ORATOR MISSVS AB ALTO
ANGVIGERO INSVBRVM TERRIS DOMINANTE PHILIPPO
MORTEM OBIIT TANDEM SEXTILI MENSE SVB ANNIS
MILLE QVADRINGENTIS VICENIS QVINQVE PERACTIS.

Æternum doctrinæ illius teſtimonium eſt:

I. Oratio ad Sigiſmundum Imperatorem anno MCCCCXV. ab eo habita, dum eſſet Legatus Ducis Mediolani ad Concilium Conſtantienſe. Edita eſt ab Hermanno ab Hardt. Tomo V. hiſt. Concil. Conſtant. pag. 109. ut aſſerit Fabritius in Biblioth. lat. med. ævi.

De eo nonnulla habet Puricellus in Diſſert. Ambroſiana num. 19.

DCXCI.

CRUCEJUS PIUS.

PIus Crucejus nobili apud Mediolanenſes ortus Familia Ordinem Capuccinorum, Anno MDCLXXVII. ingreſſus eſt, in ipſo adoleſcentiæ flore Mundum deſpiciens. Sacris imbutus littetis inſignis evaſit Theologus, eamque divinam ſcientiam magna cum laude apud Suos plures per annos profeſſus fuit. Animarum quoque zelo inflammatus Concionatoris ſuſcepit officium; & illuſtriora doctrinæ ac virtutum ornamenta ſibi comparans, ad Guardianatus gradum ſæpe aſſumptus, eo in munere ſe prudentem, & benignum omnibus exhibuit. Quamplura ſcripſit, & typis infraſcripta edidit

I. Memorie de grandi Principi, Signori, ed illuſtri Guerrieri eſtinti nelleglorioſe impreſe del Sereniſſimo Principe Eugenio Franceſco di Savoja, co' ſuoi rifleſſi. *In Milano, per Marcantonio Pandolfo Malateſta*, 1716. in 4.

II. Memorie delle coſe notabili ſucceſſe in Milano intorno al mal contagioſo l'Anno MDCXXX. con altre notizie ec. *In Milano, per Giuſeppe Magatta*, 1730. in 4.

DCXCII.

CUCHINUS CAROLUS AMBROSIUS.

ARona Oppidom Mediolanenſis Ducatus ad Verbanum lacum Sancti Caroli natalibus celeberrimum Carolo Ambroſio Cuchino Patria fuit, qui optima præditus indole, Deo liberiùs famulandi gratiâ Clericorum Regularium Sancti Pauli Decollati Inſtitutum ſuſcepit. Studiis tam amœnioribus, quàm ſeriis deditiſſimos extitit, plurimumque valuit & ſoluta, & adſtricta numeris Oratione. Sæpè in Sanctorum cum Chriſto regnantium laudem è ſuggeſtu dixit, non abſque adſtantium plauſu, qui ſummam in eo doctrinam cum pietate conjunctam admirabantur. Deiparam Virginem ſine originali labe conceptam, peculiari devotione colebat, atque in ejus laudem, ut infra dicemus, Italicorum Epigrammatum Volumen typis vulgavit, tametſi modeſte nomen diſſimulaverit, ſeque Anagrammaticè inſcripſerit Marcium Lucium Conaborgum. Septuagenario minor deceſſit Mediolani in Collegio Sancti Barnabæ; Anno poſt Salvatoris ortum MDCCXIV.

Edita

Edita ipſius Opera hæc ſunt :

I. Diſcorſi Sacri. *Macerata, per Domenico Sparatiani*.
II. Rime Sacre ſopra l'Immacolata Vergine Maria. *Milano, per il Malateſta*, 1714. *in* 8.
Hæc Suis debeo.

DCXCIII.

CUNEUS GABRIEL.

GAbriel Cuneus honeſtâ inter Mediolanenſes familia natus ad Medicam artem proclivi dotatus ingenio plurimùm in ea profecit. Veſalii magni nominis Anatomici diſcipulus fuit, atque ſectator tam fidus, ut impetitam à Franciſco Puteo Vercellenſi, Jacobi Sylvii Auditore, Præceptoris ſui doctrinam egregio Volumine defenderit, ſicut paulo poſt indicabimus. Gabrielis Fallopii Mutinenſis amicus inter primos fuit, atque in Ticinenſi Archigymnaſio Anatomicam artem plures annos tradidit. Cùm autem Mediolani verſabatur diſſectis cadaveribus diligentiſſimè inſpectis, totus in eo eſſe conſueverat, ut Medicæ facultatis ſtudioſis prodeſſe poſſet. Florere cœpit circa medium ſæculi XVI.

Doctrinam ejus oſtendunt :

I. Tabulæ Anatomicæ in Opere inſcripto : Univerſæ Medicinæ Synopſis. *Vicentiæ, apud Paulum Majettum*. 1595. *in fol*.
II. Apologia Franciſci Putei pro Galeno contra Veſalium in Anatome examen. *Venetiis, apud Franciſcum de Franciſcis*. 1564. *in* 4.
De eo cum laude meminerunt Mangetus in Biblioth. Medica Tom. II. pag. 155. Joannes Antonius Vander-Linden. de Script. Medicis. Curtius de claris Medicis Mediol. pag. 96. & perquamjejunè Picinellus in Athenæo pag. 228.

DCXCIV.

CURIONUS DOMINICUS MARIA.

DOminicus Maria Curionus natus in Oppido Aſſii non procul Leuco, in Mediolanenſi Ducatu, Prædicatorum Regulam profeſſus eſt in Cœnobio Sancti Euſtorgii, in quo etiam ſacris eruditus ſtudiis, Theologiæ Lector Divina interpretabatur Anno MDCXVII. Pro ſua interim in Hieroſolymitanorum Equitum Ordinem obſervantiâ, in compendium omnia reducere ſuſcepit, quæ ab Hiſtoricis, & à Boſſio Equite, Cancellarioque ejuſdem Ordinis, de eo fuſiùs ſcripta fuere, prout in ipſius Boſſii Elogio jam ſupradiximus. Tres in partes Opus ſuum diſtinguere decreverat, ita ut I. De fide ejuſce Ordinis in Deum recta, & perpetua. II. De ejuſdem erga Sanctam Sedem Apoſtolicam fidelitate. III. Demum de illius aperta conſtantique erga Imperatores, Reges, & Principes catholicos fide, & obſervantia ſingillatim tractaret.

Edidit ergo

I. Il glorioſo Trionfo delle Sacroſanta Religion militare de' Nobili veloroſi, ed invitti Cavalieri di S. Gio: Geroſolimitano, detti prima Oſpitalieri, e poi di Rodi, ed ultimamente di Malta, nel quale ſi moſtra la loro ſingolare, e inviolabil fedeltà verſo Dio. P. I. Nella ſeconda parte ſi tratta della fedeltà loro verſo la Sedia Appoſtolica del Sommo Pontefice Romano, e del premio, che da quella ne ànno riportato. Nella terza finalmente ſi moſtra la fedeltà che ànno ſervata a gli Imperadori, Regi, e Principi Cattolici sì d'Oriente, come d'Occidente, e de' favori, e beneficj ricevuti da queſte Imperiali, e Regali Corone Parte I. *Milano, per il Ponzio e Piccaglia*, 1617. *in* 4.
Partes verò reliquæ an prodierint Picinellus ignoravit, quod etiam nobis accidit.
Prodiit etiam hoc titulo : „ Traducida de Italian en „ Eſpañol, y en muchos lugares acrecentada por Pablo „ Claſcar des Valles Clerigo Presbitero naturel de Bar„ celona. *Barcinone, apud Stephani Leberos*, 1619 *in* 8.
II. Arte di interpretare i luoghi difficili delle Sacre Scritture. Opus hoc laudat Picinellus, ſed MS. an editum fuerit, non ſignificavit.
Hujus Auctoris meminere Hieronymus Borſerius in Supplemento Nobilitatis cap. XII. Quetif, & Eccard in Biblioth. Script. Ordinis Prædicator. Tom. II. pag. 412. & citatus Picinellus in Athenæo pag. 103.

DCXCV.

CURIONUS FRANCISCUS.

FRanciſcus Curionus in nobiliſſimo hujus Ducatus Oppido, cui Gallaratum nomen eſt, in lucem editus, ſtudiorum præſertim legalium curriculum Mediolani perfecit tanta animi contentione, ut inter primarios ætatis ſuæ Juriſconſultos, jure merito cenſeretur. Hieronymo Montio integerrimo Senatori, atque Ticinenſis Urbis Prætori, quem congruo tempore laudabimus, fuit acceptiſſimus, eidemque Curionus Opus infra indicandum nuncupavit; atque in Epiſtola præfixa Volumini maximis Elogiis Montium ipſum proſequitur; prout etiam Joannes Petrus Puricellus loco infra citando teſtatur, commendans quoque Hieronymum Curionum Franciſci nepotem, in eodem Gallaratenſi Oppido Medicæ Artis Profeſſorem peritiſſimum, qui Scriptoris noſtri lucubrationes haud multo ante in lucem editas ſibi largitus fuerat. Floruit Franciſcus medio fermè Sæculo XVI.

Publici Juris fecit :

I. Lucubrationes Legales. *Mediolani*, 1579 *in fol*.
II. In Legem I. ff. de Præſcriptionibus. *Ut ſupra, apud Pontium, ibid*.
III. Allegationes plurimæ omnigena eruditione refertæ; leguntur in collectionibus ſæpè laudatis apud Juriſconſultos Mediolanenſes tam MSS. quam typis commiſſæ.
Illius meminerunt citatus Puricell. in Vita S. Arialdi lib. I. cap. 13. & Picinellus in Athenæo pag. 210.

DCXCVI.

CURTIUS AUGUSTINUS.

AUguſtinus Curtius ex Mediolanenſi vetuſtiſſima Familia natales habuit, quæ multos alios peperit Viros etiam Scientiis apprimè excultos. Inter eos, forſan uſque adhuc curioſis de re litteraria ignotus, eſt Thomas, cujus manu pro ſua eruditione ſcriptum vidi optimum Codicem in Bibliotheca Ambroſiana ſervatum, ſign. B. num. 37. in 4. cui titulus: „ Ad Galeatium Mariam Vicecomitem Franciſcus „ Lucanus Parmenſis de Regimine Principum „ in fine legitur : „ Thomas Curtius Presbyter Mediola„ nenſis ſcripſit Anno MCCCCLXXII. Auctor erat tunc Vicarius Capitanei Juſtitiæ Mediol. Volumen eſt lectu digniſſimum, necnon elegantiſſimè ſcriptum in pergameno, miniaturiſque deauratis exornatum. Auguſtinus verò noſter Ordinis Eremitarum S. Auguſtini Vir tum in Philoſophicis, tum in Theologicis diſciplinis apprimè verſatus apparuit, itaut nedum Lauream magiſtralem aſſequutus fuerit, verumetiam illuſtrium Auguſtiniani Eremitici Ordinis Gymnaſiorum ad plures annos Moderator extiterit. Aliorum Præceptor, ſibi tamen præcipere, imo & aliis ſubeſſe didicerat; hinc factum eſt, ut Lombardiæ Auguſtinianenſis Provincia eum ſibi Antiſtitem præeſſe voluerit, quo in munere diem clauſit extremum, exeunte Sæculo decimoſeptimo.

Scripſit Vir eruditus :

I. Commentaria in I. Partem D. Thomæ. Vol. II. in 4. ingentis molis, quæ MSS. extant in Bibliotheca Cœnobii S. Marci Mediolani.
A Suis.

DCXCVII.

DCXCVII.

CURTIUS BARTHOLOMÆUS.

BArtholomæus Curtius, de quo pluries locuti ſumus, atque ſæpius etiam loquemur, vetuſtiſſima & ipſe æquè ac nobili Familia ortus Carolo patre, in lucem venit Mediolani, Anno Chriſti MDCLXVI. Studiis Medicis apprimè deditus, laureâque in eadem facultate decoratus, plurimùm Patriæ profuit, ubi ad extremam uſque ætatem ægrotis opem tulit præſentiſſimam, Moribus fuit candidiſſimis, & ſingularis in ægenos pietatis exempla reliquit, nam oon ſolum gratis per plurium annorum curriculum infirmis Noſocomii S. Joannis de Deo in hac Urbe inſervivit, verumetiam cæteros urbanos pauperes libentiſſimè inviſebat, quos humaniſſimis verbis, & pecuniarum largitione ſolari ſtudebat. Solidum virtutis corpus, non umbram ſectatus, Quadrageſimalibus ut plurimum cibis veſci conſueverat, atque ut hominum laudes effugeret, & Deum ſolum abſtinentiæ teſtem, judicemque haberet, facilioris digeſtionis ſpeciem prætendere ſolitus erat. Non ſolum Medicæ Artis peritiſſimus fuit, ſed Hiſtoriam quoque, & naturalem Philoſophiam apprimè calluit. Cum P. Jo. Paulus Mazzuchellus novum Theatrum pararet eruditorum Mediolanenſium, eam Curtio noſtro provinciam dedit, ut in Medicos clariores, à Picinello in Athenæo Mediolanenſi prætermiſſos, vel leviter tactos, inquireret, quam & ſuſcepit alacriter, & Opus ſcripſit num. I laudandum. Partem maximam Bibliothecæ ſuæ Braydenſi Collegio Patrum Societatis Jeſu ſupremis legavit tabulis, & Cœnobium Sanctæ Mariæ Aræ-Cœli, ubi præfati Sancti Joannis de Deo Sodales ægrorum curam gerunt, ex aſſe ſcripſit hæredem. Obiit die XVII. menſis Januarii Anno MDCCXXXVIII. Sepultuſque eſt in Sacello gentilitio S. Julianæ Templi Fratrum illuſtris Ordinis Sanctæ Mariæ Servorum hujus Urbis, ubi hæ duæ leguntur Inſcriptiones ab Auctore noſtro eruditione non minus, quàm pietate ducto, poſitæ, quas ambos hic ponere inſtitui ob memoriam aliorum doctorum Virorum Gentis Curtiæ.

IOSEPHO CVRTIO
I. C. ET ADVOCATO MORVM INTEGRITATE
ATQVE INGENII LAVDE CLARISSIMO
ANNO MDCCXII.
PRAEMATVRA MORTE SVBLATO
BARTHOLOMAEVS PHYSICVS
FRATRI OPTIMO MOERENS P.

SACELLVM HOC
ERECTVM AB AMBROSIO CVRTIO
DVCALIS AVLAE PRAEFECTO ET QVAESTORE
LVDOVICI SENATORIS PATRVO
NECNON BERNARDINI
A QVO IACOBVS ATAVVS BERNARDVS ABAVVS
IOSEPH PROAVVS AVGVSTINVS AVVS
CAROLVS PATER
BARTHOLOMAEVS FILIVS INSTAVRABAT
MDCCXXVII.

Opera ipſius apud omnes Europæ eruditos celebrata ſunt.

I. Notizie Iſtoriche intorno a' Medici Scrittori Milaneſi, ed a' principali Ritrovamenti fatti in Medicina dagli Italiani. *In Milano, per il Malateſta*, 1718. in 4. Opus eſt præſtantiſſimo Co. Carolo Pertuſato nuncupatum.

II. Lettera nella quale ſi dinota da qual tempo probabilmente s'infonde nel Feto l'Anima ragionevole, 1702 *in* 8.

III. Riſleſſioni del Dottor Bartolomeo Corte ſopra alcune oppoſizioni addotte contro del Salaſſo. *Milano, per il Malateſta*, 1713. *in* 8

IV. Oſſervazioni ſopra la Relazione fatta del ſuo Opuſcolo intitolato: Riſleſſioni ſodette, che fu mandata da Milano ad inſerirſi nel Giornale d'Italia, ſcritte al Sig. Conte Donato Silva. *Milano, per il ſudetto*, 1714 *in* 8.

V. Lettera intorno all' Aria, e Vermiccioli, *ſe* cagioni della Peſte. *In Milano*, 1720. *in* 8.

VI. Lettera Apologetica al Sig. Prepoſto Ludovico Antonio Muratori intorno agli Effluvj Organici, o Inorganici cagione della Peſte. *In Milano, per il Vigoni*, 1721. *in* 8.

VII. Diſſertazione, in cui ſi diſamina il dubbio ragionevole, che il Feto venga animato al principio della ſua Concezione. MS in Ambroſiana ſign. H. num. 218. Opuſculum eſt ab edito num. *II.* diverſum.

VIII. Lettera in Difeſa del libro di Monſignor Meda ſopra la venuta del giorno del Giudizio. *Milano, preſſo il Malateſta*. 1729. *in* 12.

IX. L'Idiota: Liber eſt, in quo defenditur Doctrina Patris Caroli Ambroſii Cattanei de Mendacio adverſus Patrem Auguſtinum Urſium, ſine Auctoris nomine. *Mediolani*, 1730 *in* 4.

Ode in verſo Toſcano ſciolto in lode di Bartolomeo Corte compoſta dal Sig. Franceſco Zucchelli Milaneſe, con le Note di Lazaro Agoſtino Cotta. Extat in Novar. Miſcell. Tom. XVI. in Ambroſiana.

Ex Bibliotheca Medicorum Jo. Jacobi Mangeti, cui plura addidimus.

DCXCVIII.

CURTIUS FRANCISCUS.

PLures floruerunt in Inſubria eruditi ex Curtia gente, Franciſci nomine nuncupati; cautè ideo agendum, ne unus pro altero poſteritati obtrudatur. Primus omnium eſt Franciſcus Civis Papienſis, Rolandi J. C. filius, & Operibus in lucem editis, & Senatoria dignitate clariſſimus, qui anno MCCCCXCV. III. Kal. Auguſti, vivere deſiit. Alter Franciſcus item Papienſis, Antonii Chriſtophori, & Dariæ ſenioris Franciſci ſororis filius, qui ut ab avunculo diſtingueretur, dictus eſt Franciſchinus, eumque commendant plura Volumina typis vulgata. Obiit hic Patavii anno MDXXXIII. Tertius vero Franciſcus ille eſt patria Mediolanenſis, qui domeſtica ſecutus exempla diligentiſſimo ſtudio amœniora coluit Muſarum oblectamenta. Etenim eloquentiæ deditus, præclariſſimis Viris Franciſco Cicerejo, Columbano Baleto, Carolo Sigonio, Paulo Manutio, Sebaſtiano Regulo, & Petro Galeſino, ad quos omnes elegantes prorſus, & lectu digniſſimas Latino ſermone conſcripſit Epiſtolas, amicitiâ junctus fuit. Carminibus etiam latinis pangendis plurimùm oblectari conſueverat, ut ex ſequentibus Lector facilè cognoſcere poterit. Floruit exeunte ſæculo XVI.

Habemus eruditionis ejus hos fœtus:

I. Epiſtolæ plures latinæ omnigena eruditione refertæ ad prælaudatos Franciſcum Cicerejum, Columbanum Baletum, Carolum Sigonium, Paulum Manutium, Sebaſtianum Regulum, & Petrum Galeſinum; datæ annis MDLXIII. & MDLXVII. ſervantur cum aliis Cicereji, qui plures ad Curtium ipſum conſcripſit, in MS. Codice Bibliothecæ Fratrum Marchionum Vicecomitum.

II. Epiſtolæ plures tam Latinæ, quam Italicæ ad res Eccleſiaſticas ſpectantes ad S. Carolum Borromæum, ab anno MDLXV. ad MDLXXII. cum reſponſionibus ejuſdem Sancti, ſunt in ſæpè dicta Collectione amplissima Ambroſianæ Bibliothecæ.

III. Decaſticon ad Ferdinandum Abduenſem, In laudem Orationis ejuſdem contra vituperatores Juriſprudentiæ, extat ad calcem ipſius Orationis, de qua in Ferdinando jam diximus.

De ſenioribus Curtiis hic memoratis agunt Marcus Mantua de Juriſperitis num. 77. & 92. Cotta de Juriſperitis pag. 394. & de ipſis, atque hoc Scriptore noſtri amiciſſimus, doctiſſimuſque Canonicus Jo. Andreas Iricus in Hiſtoria typograph. Tridinenſi ad annum MDIX. atque Sitonus in ſchedis.

DCIC.

CURTIUS LANCINUS.

LAncinus Curtius Poëta non infimæ notæ, honeſtiſſimâ in Urbe Mediolanenſi ortus familiâ, tantum ab ipſa natura hauſit ingenii, ut volucri quadam libertate plurimum oblectatus, per omnia fermè ſcientiarum genera fuerit evagatus. Georgium Merulam Alexandrinum Virum eruditiſſimum Inſtitutorem habuit, & tam Græcis, quam Latinis excultus litteris ad ſummum in utraque lingua doctrinæ apicem pervenit. Quamvis autem, ut innuimus, omnigena litteratura ornatus eſſet, peculiari tamen animi proclivitate ad amœna Carminum ſtudia propendebat. Verſus ergo ad ſexaginta millia ſe conſcripſiſſe teſtatur in eo Opere, quod infra laudabimus, cuique titulus eſt: Meditatio in Hebdomadam Olivarum. Carminibus etiam illis plurimùm delectabatur, quæ dicuntur Anguinea, ſeu Serpentinea, Retrograda, & Acroſtica ita ut recto, inverſoque legantur ordine, & iiſdem verbis aliud efficiant priori ſententiæ prorſus contrarium, retentâ tamen ſemper adſtrictæ numeris Orationis lege. Parvo interim contentus, ſibique ſoli (ut identidem dictitabat) & genio ſuo vivens, ſine aliqua nominis labe, imò cum ſumma omnium exiſtimatione, inter ſtudiorum delicias conſenuit, nihil omninò immutata vetere vivendi conſuetudine, dum cives cæteri, patenti ſervitutis confeſſione, a Gallis Inſubria potitis mutuata veſte, & ſubtonſo ad aurem capillo uterentur, & Lancinum priſtino more togatum, prolixèque comatum irriderent. Eruditiſſimorum ſui temporis Virorum conſuetudine floruit, & ſæpè datis Carminibus, eorum vel geſta, vel doctos labores commendare ſtuduit. Eum cœlibem ſemper vixiſſe affirmat Paulus Jovius, qui nimis rigidam cenſoriam virgam in illius Opera extendit; verumtamen quæ ſit homini fides habenda Lector agnoſcet ex Epigrammate, quod infra damus num. VI. Obiit dierum plenus anno poſt Chriſti Salvatoris adventum MDXI., ut hauſimus ex Jacobo Juliano, vulgo Antiquario in Epiſtola XX. lib. I. conditusque jacet in clauſtro Cœnobii Sancti Marci hujus Urbis in tumulo marmoreo affabrè ſculpto, ubi viſitur ejus jacentis effigies, treſque Charites ſe invicem complectentes. Inſculptum eſt etiam egregium Carmen, quod Stephanus Dulcinus Cremonenſis compoſuiſſe fertur:

EN VIRTVTEM MORTIS NESCIAM
VIVET LANCINVS CVRTIVS
SÆCVLA PER OMNIA
CVNCTASQVE IBIT PER ORAS
TANTVM POSSVNT CAMENÆ.

Plura ſunt, quæ tantus Vates elucubravit, quamvis multa apud hæredes derelicta periiſſe certum ſit. Nos infraſcripta, quæ ad manus noſtras pervenere, indicamus.

I. Meditatio in Hebdomadam Olivarum Poëms. *Mediolani*, 1508. in 4. juſtæ molis, *apud Alexandrum Minutianum*. In Epiſtola ad Lectorem Lancinus dicit ſcripſiſſe ſupra ſexaginta Carminum millia, ut jam innuimus. Librum imprimi fecit Lampus Biragus Mediolanenſis, ſicuti legitur in Epiſtola ejuſdem ad calcem Operis, quam hic exſcribo.

„ Lampus Biragus Lectoribus felicitatem.

„ Lancini Cortii civis noſtri Mediolanenſis Domini;
„ cum hoc Opuſculum annum jam prope editioni
„ (ut ex ipſius Epiſtola videre licet) deſtinatum,
„ cum is neſcio mutandi, vel addendi aliquid, ſeu
„ ad cætera quæ quotidie molitur, hoc conjungendi
„ animo, ſive alia cauſa diem produceret, confiden-
„ tiſſimè ex amicitia ſubreptum, ne ulterius multo-
„ rum deſiderium moraretur, & poſtquam ære no-
„ ſtro apud Alexandrum Minutianum imprimi cœ-
„ ptum eſt, Auctore magis invito, quam repugnan-
„ te publicamus, Mayna viro erudito, & optimo à
„ Regis Secretis Interprete Diplomate recepto, ne
„ in Sereniſs. atque Chriſtianiſs. Francorum Regis,
„ ac Ducis noſtri Ditione, niſi trienio exarato rur-
„ ſus imprimi impunè poſſit. De Opere ipſo nihil;
„ judicent qui legere non gravabuntur: de Curtio
„ aſſeverare non piget, ex pœnitiſſima conſuetudine
„ me illum liberali ore, & ingenio apprimè lepido,
„ undecumque integrum cognoviſſe. Valete, & ut
„ reliqua Vates emittere velit, procuranti bona op-
„ tata. Mediolani Calendas Aprilis MDVIII.

II. Epigrammatum Libri XX. *Mediolani, apud Rochum, & Ambroſium fratres de Valle Impreſſores. Philippus Foyot faciebat*, 1521. *Tom. II. in fol.*

Poſt titulum Operis, & Privilegium Franciſci Regis Francorum, & eo tempore Mediolani Ducis, Gaſpari ab Eccleſia conceſſum pro libri impreſſione, adeſt hoc Monitum Auctoris tam in I., quam in II. Volumine: „ Lancini Curtii morientis. Præfari li-
„ ceat morituro. Quum in non perfectis, & inemen-
„ datis, plura etiam bona, quam mala reperiri con-
„ tingat, non prohibuit deficiens Curtius amicis ro-
„ gantibus, quin ſua, quæ præparabat, publicaren-
„ tur. Lector boni conſule, Ovidianum illud ſubji-
„ ciens. Emendaturus ſi licuiſſet erat.

In primo Tomo legitur etiam Præfatiuncula Editoris, quam hic exſcribere optimum duxi, ſicut & alteram in ſecundo, ut infra.

„ Gaſ-

„ Gaſpar de Eccleſia Poëticæ amatoribus.

„ Ecce vobis poſt decem Sylvarum libellos Lancini Curtii mea cura, & impenſa divulgatos, ejuſdem totidem quoque Epigrammaton de meo etiam impreſſos. Horum eſt acumen, ſaleſque, & facetiæ. Diſtinxerit autem Opus hoc avunculus meus ſuis coloribus. Hominis eſt judicare in poetica pictura non lippientis.

In ſecundo.

„ Gaſpar de Eccleſia honeſtarum artium cultoribus.

„ Dedi Operam huic uni tantùm rei: memoriæ ſcilicet Avunculi mei conſulere: nec quempiam præterea ex ejus monumentis aut improbare, aut laudibus extollere. Quo igitur animo eduntur, accipite quæſo hæc alia Lancini Curtii Epigrammata.

Adeſt etiam Privilegium Pontificis contra reimpreſſionem Operis ſub pœna Excommunicationis latæ Sententiæ, pro more illius Sæculi. Præ manibus diu habui ambo Volumina humanitate Marchionis Alexandri Theodori Trivultii Viri eruditiſſimi, quorum ſecundum in papyro cæruleo eſt impreſſus.

III. Sylvarum Libri decem. *Mediolani, apud ſupradictos*, 1521 *in fol.* In fine legitur: „ Finis Decados primæ. Conjicere igitur eſt alias Decades periiſſe, & Gaſparem de Eccleſia edidiſſe hoc Volumen ante illa, quæ Epigrammata continent ut ſupra. In iſto quoque leguntur Privilegia, & Præfatiuncula Auctoris, ut innuimus. Monitum verò Editoris eſt ſequens:

„ Gaſpar de Eccleſia Muſarum ſtudioſis.

„ De ſe loquentur ipſa: quæ Lancinus Curtius Avunculus meus poetica reliquit monumenta: Ea ego nullis neque ſumtibus parcens, neque laboribus imprimenda curavi, ut & illius memoriæ conſulerem, & alii ex ejus vigiliis fructum caperent.

IV. Epigrammata varia MSS. ab editis diverſa, ut egomet obſervavi. Extant in Cod. MS. Ambroſ. Biblioth. ſignat. M. num. 4. in fol.

V. In libro, cui titulus: Explanatio immortalitatis humani animi, Fratris Iſidori Iſolani, extat Epigramma Lancini Curtii.

VI. Alia Epigrammata duo extant in Opere Archangeli Madiignani, cui titulus: Ludovici Romani Patricii Itinerarium Æthiopiæ &c.

VII. Villani filii ſui puerilibus annis extincti obitum deflevit Lancinus hoc Epigrammate, in Baſilica Scalenſi marmore inſculpto:

Hac puerum tegit Urna; quis et? Genitore poëta
Gaudeo: Mater erat immo Minerva Venus.
Hoc ſatis; hoc & erat, quod te neſcire volebam,
Nihilque ultra fas eſt ſcire, Viator abi.

Ex Collect. Co. Octavii Archinti.

VIII. Edidit Anno MDII. Opus Bernardini Corii inſcriptum „ Utile Dialogo Amoroſo „ quod Epiſtolâ Latinâ dicavit eidem Bernardino, ut in ejus Vita jam diximus.

Præter Epigrammata inedita ſupra relata Auctoris noſtri, mihi datum eſt hæc addere uſquedùm omnibus ignota.

IX. Lancini Curtii Supplicationes ad Ludovicum Regem Francorum, & Ducis Mediolani Soteria, Anno MDV. Mediolani acta. Ex MS. Bibliothecæ Ambroſianæ ſignato H. num. 21. in 4.

X. Interpretatio Hymnorum Calymachi Lancini Curtii MS. in fol. extat in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum.

Extant ad eundem Epiſtolæ Variæ latinæ Hieronymi Moroni JC. & Magni Cancellarii, de quo infra loco ſuo. Leguntur inter Opuſcula Moroni MSS. apud March de Sylva Tom. I. pag. 118. 125. & 130.

Eum commendat Archangelus Madrignanus in Epiſtola nuncupatoria ad Jaſredum Caroli, præfixa Itinerario Portugallenſium, his verbis: „ Lancinus „ Curtius, qui ſi Philoſophiam, ſi Carmen, ſi cujuſvis doctrinæ genus ſpectaveris, numeros omnes elegantiſſimè implet. Quid quod extemporalitate, & ſermonis concinnitate, & humaniſſimis moribus reliquas omnes dotes (quibus ubertim honeſtatur) exornat ad ſimetriam.

Videndæ etiam ſunt Schedæ Patris Mazzuchelli, in quibus legitur matrem fuiſſe Auctoris noſtri Catharinam Applanam. Plura de eo Paulus Jovius, Julius Cæſar Scaliger in Hyppocrit. Baillet Jugemens des Sçavans, Collectanea Co. Octavii Archinti &c.

DCC.

CUSANUS ALOYSIUS.

ALoyſius Cuſanus Marchionis Federici ex LX. Urbis Decurionibus, & Juliæ Bartholomeæ de Vecchiis filius, Collegium Juriſconſultorum Nobilium juxta Sitonum noſtrum, ingreſſus eſt anno MDCXIX., etſi ſub ejus effigie quæ eſt in Aula ejuſdem Collegii appoſitus ſit annus MDCXVIII. Varalli Prætor, dein Judex ad ſignum Galli, poſtea Regii Fiſci Patronus, hinc Regius Senator, mox Regens in ſupremo Italicarum rerum Conſilio apud Catholicam Majeſtatem per ſexennium, ſubinde Mediolanenſis Provinciæ Senatus Princeps mirificè illuxit. Quis de tanti Viri ſcientia, dexteritate, atque in rebus publicis agendis prudentiâ ſatis dicere poteſt? Patria enim, Aula Hiſpanica, ampliſſimuſque hujus Metropolis Senatus Theatra fuere virtutum Aloyſii noſtri, dum in vivis glorioſè extitit, & hodie quoque illius pietatis monumenta elucent in majori Urbis Noſocomio, cui pro alendis, medendiſque pauperibus magnam ſuæ hæreditatis partem generoſè legavit. Deſideratus eſt anno Mundi redempti MDCLX., ætatis vero ſuæ LXV.

Scripſit:

I. Reſpueſta al cap. VII. del lib. I. de la Peſquiſa de Jacomo Caſano, que funda las Pretenſiones de la Corona de Francia al Ducado de Milan. *Matriti*. 1644. *in* 4. & Italicè, *per Ludovicum Cadamuſtum*, *Mediolani*, item *in* 4.

II. Opuſculum de Ticino flumine; hoc eruitur ab Epiſtola Aquilini Coppini Aloyſio noſtro ſcripta anno MDCXI. V. Kal. Junii.

Quatuor aliæ Epiſtolæ ipſius Coppini ad eundem Aloyſium miſſæ, leguntur inter illius Epiſtolas editas, de quibus diximus ſuo loco.

Auguſtinus Terzagus laudavit Auctorem noſtrum Carminibus II. in libro cui titulus: Poeſis, pagg. 74. & 224.

Egerunt quoque de ipſo Cavatius in Alleviam. Status Mediol. Salvator Vitalis in Theat. Med pag. 21. Comes Gualdus Prioratus, qui integrum Elogium ei texuit, Laſor à Varea, Sitonus noſter pag. 199. Art. 845., & Picinellus in Athenæo pag. 404.

DCCI.

CUSANUS ANTONIUS, ſive JO. ANTONIUS.

INter Scriptores Medicos Mediolanenſes Bartholomæus Curtius ſæpe à me laudatus Antonio Cuſano Jacobi J. C. Coll. ac Regii Ducalis Senatoris, necnon Juniperæ Caſatæ Jugalium filio, honorificentiſſimum locum dedit, utpote qui in Collegio Phyſicorum Patriæ adſcriptus Anno MCCCCLXXXIII. veſtigia ſecutus eſt Avi Marci Antonii, quem Philippus Maria Vicecomes Mediolani Dux ſuum Protophyſicum habere voluit. Frater quoque ei fuit Hieronymus, & ipſe Mediolani Senator. Non tantùm noſter in re Medica eluxit, ſed & in Arte dicendi, uti apparet manifeſtiſſimè ab Oratione, quam dixit die IV. Novembris Anno MDXVI. nomine Collegii ſui Franciſco I. Galliarum Regi Chriſtianiſſimo, à pluribus Scriptoribus illius ævi celebratiſſima, eo magis quia ab optimo Rege Jo. Antonius noſter facundiæ ſuæ efficacia, quod petierat, impetravit. De eo ita loquitur Archangelus Madrignanus in Epiſtola nuncupatoria Jafredo Caroli in Opere, cui titulus: Itinerarium Portugallenſium &c. „ Joannes Antonius Cuſanus Medicus præſtantiſſimus, qui „ & elegantiores omnes Artes colit, mellifluus ſermone, & aſpectu affabiliſſimus &c. Supramemoratus Curtius ſolum nomine Antonii eundem inſignivit, ſed ex Schedis Sitonianis, à quibus etiam excerpſi

ſio-

floruiſſe ab Anno MCCCCLXXXIII. ad MDXVII. necnon à citato Madrignano, & à Lancino Curtio nomen ejus verè fuiſſe Jo. Antonius, edoctus ſum. De altero Antonio Seniore mentio habetur in libro citato Cl. Curtii, qui & ipſe Eſculapii, Hyppocratiſque vexilla ſequutus, Rector Univerſitatis Papienſis extitit in primis ſuis exordiis, uti videre eſt in Inſcriptione, etſi non ex integro, à Curtio relata, quæ eſt in Templo S. Thomæ Ticini, ab ipſa Univerſitate inSacello D. Catharinæ appoſita, quam etiam nos mancam damus:

HANC TOTVS COETVS STVDII PAPIENSIS HONORI &c.
EXISTENTIBVS D. BAPTISTA DE IACOBO DE IANVA RECTORE
IVRISTARVM ET MAGISTRO ANTONIO DE CVSANO DE MEDIOLANO
RECTORE MEDICORVM ET ARTISTARVM &c. MCCCXCII. DIE I. IVNII.

Jo. verò Antonium noſtrum laudavit Lancinus Curtius pluribus Carminibus, inter quæ juvat hic referre illud à Cl. Curtio tranſcriptum:

Seu conſanguineis, egregio aut Avo,
Seu Patri aſſimilis, ſeu ſimilis tibi.
Et Cuſane, potes, quod vi aloes, ſavo,
Herba, pharmaci ope, aut auxilio tibi.
Rem, mentem, artem, operam te peto, te gravo
Se Dugnanus uti reſtituas ſibi.
Quum quæcumque velis, ſis potis edere,
Nam te velle minus, vis bone credere?

Commendatur ob

I. Orationem ſupradictam Franciſco I. Galliar. Regi dictam.

II. In libro cui titulus: Explanatio Immortalitatis humani animi ſecundùm Philoſophos Iſidori Iſolani; adeſt Epiſtola Jo. Antonii Cuſani, Artium ac Medicinæ Doctoris in commendationem Auctoris, & Operis, cum reſponſione Iſolani ad eumdem. Liber impreſſus eſt *Mediolani, per Gottardum de Ponte. 1509. Imperante Ludovico.*

De Iſidoro Iſolano littera I. Deo dante dicemus.
De Scriptore noſtro citatus Curtius agit in lib. de Clar. Medicis Mediol.

DCCII.

CUSANUS AUGUSTINUS.

ÆGrè profectò ferebam & meritè, quod Eminentiſſimi S. R. E. Cardinalis Auguſtini Cuſani nullum litterarium monumentum mihi datum fuiſſet invenire, ut locum in hac mea Bibliotheca inter Scriptores Mediolanenſes ei dare, juxta meum inſtitutum, poſſem, memor ſingularis beneficentiæ tanti Viri erga me, & dum Apoſtolica Legatione in Patria mea amantiſſima ipſe peroptimè fungebatur, & Mediolani quoque; pluribus datis occaſionibus obſequii mei erga ipſum proferendi, quod fuit etiam in dedicatione Tomi XIII. Rerum Italicarum Scriptorum, nomine Societatis meæ Palatinæ eidem oblati. Gratias igitur quamplurimas debeo nobiliſſimis Marchionibus Auguſtino, atque Hieronymo Nepotibus, qui perhumaniter ſcrutandi Muſæum litterarium Cardinalis ſupradicti veniam mihi dedere, ideoque Elogium hoc juſtiſſimum etſi breve, eidem contexere mihi licet, additis ingenii ſui aliquibus monumentis, quæ reperi. De altero interim Cardinali Auguſtino Cuſano ſeniore, mentionem agere optimum duco, etſi Scripta illius præ manibus mihi nunquam venerint. Fuiſſe & ipſum Virum doctiſſimum, ſatis conſtat à muneribus peregregiè pro Sacra Romana Eccleſia functis, nimirum utriuſque Signaturæ Reſerendarii, Auditoris generalis Summi Pontificis Sixti V., qui ad graviora negotia Auguſtinum delegit, pluribus Congregationibus illum adſcribendo, præſertim Gallicarum Rerum, necnon Septimi Decretalium compilationis, atque Concilii Tridentini interpretandi. Satis eſt dicere in perennem memoriam ejuſdem, quod amiciſſimus fuit Divi Caroli Borromæi, ad quem plurimas litteras ſcripſit à me inſpectas, cum Reſponſionibus ipſius Sancti in magna Collectione Ambroſiana pluries in hoc Opere relata, S. Philippi Nerii, Cæſaris Baronii, cum quibus magnam partem vitæ ſuæ tranſegit, donec meritis, honoribuſque plenus ſanctiſſimè obiit Mediolani Anno MDXCVIII. ætatis ſuæ LVI. Moderatores magni Noſocomii hujus Urbis grati animi ergo, quòd hæredem Cardinalis noſter ipſum inſtituerat, hoc Eulogio decoraverunt in Eccleſia Sancti Barnabæ ejus ſepulchrum.

AVGVSTINVS CVSANVS
DE COLLEGIO I. C. MEDIOL.
EX CLERICO ET AVDIT. CAM. AP.
PRESB. CARDINALIS
A CONCIL. TRID. INTERPRETANDO
A CONSVLTATIONIBVS EPISCOP.
AC MINOR. CONVENTVAL. CORRECTOR
VIR SVMMA IN DEVM RELIGIONE
AC IN PAVPERES PIETATE
AN. ÆTATIS SVÆ LVI. AGENS
RELICTO SVI DESIDERIO
IN PATRIÆ SINV XX. OCT. MDIIC
E VITA MIGRAVIT
PRÆFECTI HOSP. M. HÆRED.
CARD. ET CIVI OPT. MERITO
GRATI ANIMI M. P.

Nunc ad alterum noſtrum Auguſtinum tranſeamus, qui Patre Octavio, Matre Margharita de Billiis in lucem venit die XX. Octobris Anni MDCLV. Plurimas dignitates in Curia Romana & ipſe ſuſtinuit, nam Præſes Cameræ Apoſtolicæ, & boni regiminis electus, Clericus Cameræ efficitur Anno MDCXCV. deinde Nuncius Apoſtolicus ad Venetam Rempublicam delectus, titulo Archiepiſcopatus Amaſeni decoratus, per ferè X. annorum ſpatium laudabiliter extitit, ſcilicet ab Anno MDCXCVI. ad MDCCVI. quo ad Regem Galliæ Chriſtianiſſimum Legatus difficilimis iis temporibus miſſus eſt à Clemente XI. Summo Pontifice, & ab eo obtento Epiſcopatu Eccleſiæ Ticinenſis Anno MDCCXI., in ſequenti Collegio Purpuratorum adſcriptus fuit, dato ei titulo S. Mariæ de Populo. Per triennium deinde Legationem Bononienſem magnificentiſſimè geſſit, poſtquam ad ſuum Epiſcopatum rediens, optimi Paſtoris officio functus eſt uſque ad Annum MDCCXXIV., ipſumque in manibus Summi Pontificis reſignavit. In Patriam redux quieti, atque ſaluti ſuæ conſulens, morbo apopletico vivere deſiit, Pauperum, Civium, Parentum, Clientumque ſuorum, inter quos ego non ultimus, ingenti mœrore, die XXVIII. menſis Decembris, Anno MDCCXXX. ſeptuageſimo quinto ætatis ſuæ. Funebri pompa delatum fuit ejus Cadaver in Eccle-

ſiam

Digitized by Google

ſiam Fratrum Minoris Obſervantiæ, vulgò *del Giardino* nuncupata, ubi magnifico apparatu, atque Eminentiſſimo Cardinali Herba Odeſcalco Archiepiſcopo optimo adſiſtente, juſta ei ſunt perſoluta, necnon eleganti Oratione laudatus fuit à doctiſſimo P. Jo. Bernardino Capriata Soc. Jeſu. Ibi ex Teſtamento Viſceribus ſuis relictis, in Templo Monialium S. Praxedis tumulatur apud Suos, cum ſequenti Inſcriptione:

AVGVSTINO CVSANO
S. R. E. CARDINALI
ARCHIEPISCOPO AMASENO
EPISCOPO TICINENSI
PONTIFICIIS LEGATIONIBVS
VENETA PARISIENSI BONONIENSI
DIFFICILLIMIS TEMPORIBVS
FELICISSIME OBITIS
RELIGIONIS VINDICI
ÆGENORVM PATRI
MAGNANIMO FORTI MVNIFICO
EX GEMINIS FRATRIBVS
FILII AMANTISSIMI
OPTIMO PATRVO
MONVMENTVM P. P.
OBIIT A PARTV VIRGINEO
ANNO MDCCXXX.
ÆTATIS SVÆ LXXV.

Vir fuit rerum ad Politicam, & ad ſua officia pertinentium ſummus indagator, ut videre eſt à nonnullis Opuſculis, quæ poſt ejus Scripta hìc dabo; Prudentiâ, dexteritate, pietateque inſignis. Bibliothecæ Ambroſianæ antequam è vivis excederet, Volumina XI. magnificentiſſima donavit, quæ continent, Tabulis ære inciſis, Ædes, Templa, atque Regni Franciæ illuſtriora ædificia, atque delicias, à verè Magno Rege Ludovico XIV. dono accepta.

Hos qui ad ipſum ſpectant labores eruditos inveni:

I. Vota Sacræ Congregationi Rituum exhibita circa varias Beatificationes, aut Sanctificationes, nempe B. Turribii, Alexandri Sauli; nonnullorum Martyrum Japponenſium, Beati Franciſci Solani, Beatæ Catharinæ Bononienſis, aliorumque. MS. in fol. majori ex parte manu propria Auctoris noſtri exſcriptum, annor. 1692. & 1693. in fol.

II. Relationes plures ab ipſo factæ Sacræ Congregationi, atque Secretariæ, ut vocant, Status, annor. 1704. 1705., & 1706. Vol. VII. in fol. graviſſima negotia continentia, ex quibus nonnulla propria ſunt ejus manu ſcripta.

III. Ordines, Conſtitutioneſque ab eo factæ uti Commiſſario Sanitatis, pro bono regimine, ad ipſam tuendam annor. 1691. & 1692.

IV. Epiſtolæ plures de graviſſimis negotiis ad Secretariam Status ſcriptæ, dum Legationem Apoſtolicam agebat tam Venetiis, quam Pariſiis, ab anno 1696. ad 1710. Vol. XV. in fol. cum Reſponſionibus, & Arcanis ſiglis &c.

V. Epiſtolæ quam plurimæ ad Nuntios Pontificios tam Viennæ, quam Pariſiis degentes, nempe ad Præſules Daviam, & Gualterium, poſtea & ipſos S. Rom. Eccleſiæ Cardinales, de rebus politicis eorum difficilium temporum, nempe ab anno 1702. ad 1706. cum reſponſionibus. Vol. 5. in fol.

VI. Epiſtolæ aliæ ad varios Principes, & Cardinales, inter quos ſunt Eminentiſſ. Abdua, Duratius, Tanara, Aſtallus, Spada, qui erat a Secretis Status, & alii: lectu digniſſimæ cum Reſponſionibus, ab anno 1696. ad 1711. Vol. VII. in fol.

VII. Pacta exhibita pro obtinendo Beneplacito Apoſtolico inter Epiſcopum Tullenſem, necnon Lotharingiæ Ducem in Congreſſu *Malagrange* habito, ſuper controverſiis de Immunitate Eccleſiaſtica, & Juriſdictione Epiſcoporum, qui aliquam partem ſuarum Diœceſeon tenent in ipſo Ducatu Lotharingico, cum Apoſtillis Cuſani noſtri, de anno 1707. MS. in 4.

In expiſcandis ſupra memoratis Scriptis alia adinveni, quæ, ut mihi videtur, facilè demonſtrant, quantùm diligentiæ Eminentiſſimus Cuſanus noſter impenderit in ſibi procurandis documentis ad ejus miniſteria optimè facientibus, nempe

Epiſtolæ plures latinæ F. Pauli Sarpi Veneti Theologi ad illuſtrem, & Excellentiſſ. Dominum Leſchaſſier; ab anno 1608 ad 1613. De rebus ad immunitatem Eccleſiaſticam ſpectantibus, atque ad Clerum Gallicanum, elegantiſſimè ſcriptæ. MS. in fol.

Municipalis Hiſtoria Urbis Cenedæ Italicè ſcripta ab eodem Fr. Paulo Sarpio, in qua multa ſunt ſcitu digniſſima pro Cypri Archiepiſcopatu, pro Patriarchatu Aquilejæ, alia ad poteſtatem Pontificiam, & laicalem ſpectantia, ad S. Inquiſitionem, nonnulla pro Beneficiis Eccleſiaſticis ſimplicibus, pro Nuntii Pontificii officio, de Brevibus Apoſtolicis &c. MS. in 4.

Inſtructiones Curiæ Romanæ pro Præſule Altovito electo Nuntio ad Sereniſſimam Venetam Rempublicam, ſicut & ſimiles pro eodem, de quo nunc agimus. Vol III. MSS in fol.

Relationes plures de Curiis Romana, & Sabaudica ad Venetam Rempublicam a variis factæ, inter quos illæ Equitis, ac Procuratoris Jo. Sagredi, Equitum Franciſci Molini, & Jo. Baduarii, aliorumque. Plura alia documenta vidi magni momenti ad Clerum Gallicanum attinentia, & ad Hiſtoriam illius ævi curioſiſſima, quæ brevitatis cauſſa hìc non addo.

Lucius Adrianus Cotta laudavit Cardinalem noſtrum nomine Collegii Juriſconſultorum pro Purpura ei collata, & Franciſcus Hier. Saxius Metropol. Canonicus de quo ſuo loco, ea occaſione Inſcriptiones, & Apparatus deſcriptionem texuit.

Videndi quoque ſunt de Auguſtino Cardinali Seniore Ciacconius Tom. IV. pag. 117. de noſtro Ughellus, Morerius in Lexici Supplemento, *Pariſiis edito anno* 1730. etſi non ſatis accurate, aliique.

DCCIII.

CUSANUS GUIDO.

GUido Cuſanus J. C. Mediolanenſis, Ducalis Feudatarius Ripæ, & Pontis in Valle Nuri Diœceſis Placentinæ, ex Nobilibus Præfectis Cubiculo Sereniſſimi Emanuelis Philiberti Ducis Sabaudiæ, pro quo etiam Chiliarcha præfuit biſmille peditum legioni; anno MDLXVII. creatus ex LX. Decurionibus Mediolani; anno verò MDLXXXIV. Judex Viarum Civitatis, & Ducatus Mediolani; ac tandem anno MDXC. unus fuit ex Legatis, Patriæ nomine ad SS. Gregorium Decimumquartum Summum Pontificem Sfondratum Concivem, & affinem ſuum gratulationis ergo miſſis. Fratres habuit Auguſtinum J. C. Collegiatum Mediolani S. R. E. Cardinalem ſeniorem, de quo parum ſupra jam diximus, & Marchionem Joannem Paulum Cuſanum ex LX. Decurionibus hujus Urbis. Eidem Guidoni, & fratribus Cuſanis genitores fuere Aloyſius Cuſanus ann. MDXLIV. ex Duodecim Proviſionum Mediolani, & Conſtantia de Abdua conjuges. Præfatus Marchio Guido obiit intrante Aprili anno MDCI. ejuſque occurrit mentio in Cœnotaphio Eccleſiæ D. Marci Mediolani hiſce notis inciſo:

CVSANI FRATRES OCTO ALOYSII FILII
PIETATIS IN SANCTAM DEI GENITRICEM
ET FRATERNÆ CONCORDIÆ
MONVMENTVM PP.
ANNO SALVTIS MDLXXX.

CVSANI FRATRES ALOYSII FILII
IOH. BAPTISTA MAIORI NATV
VIXIT ANNOS XXXVI. OBIIT DIE X. SEPTEMBRIS MDLXI.
FRANCISCVS MARCHIO PONTIS COMES RIPÆ
VIXIT ANNOS LII. OBIIT XXIX. MAII MDXXCII.
IOH. PAVLVS MARCHIO PONTIS COMES RIPÆ
VIXIT ANNOS LIII. OBIIT XIV. APRILIS MDXXCVII.
GVIDO MARCHIO PONTIS COMES RIPÆ
ET CVRTIS DOVARIÆ VIXIT ANNOS - - - - - - - -
CAMILLVS VIXIT ANNOS XXXII.
OBIIT PRIMO SEPTEMBRIS MDLXIX.
LVDOVICVS VIXIT ANNOS XXIX.
OBIIT XXII. OCTOBRIS - - - - - - -
POMPONIVS I. C. COLLEGIATVS MEDIOLANI
VIXIT ANNOS XLI. OBIIT XXIV. IANVARII MDXXCI.
SEPVLTVS AD S. BARNABAM
AVGVSTINVS I. C. COLLEGIATVS
CAMERÆ APOST. CLERICORVM PRÆSES
DEINDE SIXTI V. GENERALIS AVDITOR
POSTHÆC AB EODEM CARDINALIS TITVLI S. ANDRIANI CREATVS.

Librum exaravit cui titulus :

I. Motivi circa alla virtù della continenza di Guido Cuſani Milaneſe Giureconſulto : Dedicato all' Illuſtriſs. Signora la Signora Aloiſa Doria Marina Marcheſa di Caſtel-Nuovo in Criſto oſſervandiſſima ; Nuncupatoria data eſt Venetiis ſub die nona Decembris anno 1592. Dictus Liber ſic incipit : Non omnes capiunt verbum iſtud, ſed quibus datum eſt, &c. Math. 19. MS. Autographus juſtæ molis in fol. adſervatur in Muſæo J. C. & Advocati Joannis de Sitonis de Scotia. E Schedis Sitonianis ; & ex ejuſdem Cron. Juriſperit. pag. 136. art. 579.

DCCIV.

CUSANUS JOSEPH.

JOſeph Cuſanus, ex ea genitus Mediolanenſi Familia, quæ non tantum nobiliſſimi ſtemmatis ornamento fulget, verum etiam eruditos ſemper Viros peperit, coævus fuit Lancini Curtii Poëtæ, quem congruis jam laudibus celebravimus, ut ex hujus Epigrammate infra recitando conjicere licet. Plurimum apud cives ſuos auctoritate valuiſſe Scriptorem noſtrum, Muſarumque ſtudia coluiſſe ex eodem Carmine Curtii certiſſimè eruitur. Sanè Virum eloquentiſſimum ſatis probant hæc, quæ, Carminibus ejus temporis injuriâ deperditis, ſuperfuere, eaque poſt Lancini Verſus recenſebimus. En illos:

A *Si Muſas (quod fama canit) colis, atque beato*
Concilio frueris Joſipe Theſpiadum :
Reſpice conſimiles votum baccantis ad aras :
Par ſtudium grati vincula amoris habet.
Commendat miſerum doctus mihi Verra clientem :
Pars animæ per quem ſum minor ipſe meæ :
Quoi faveo, quantum æqua ſinit mens : aura favore
Quem dabit huic dabimus : Joſipus immo feret.
Quod potes ergo mei ſit agas, ne vanus amico
Quæſitæ videar diſſimulator opis.

B Legitur inter Epigrammata Curtii lib. V. pag. 69.

Hæc ſcripſit Joſeph :

I. Congratulatio recuperatæ Neapolis ad Cardinalem Rothomagenſem.
II. Epiſtola Latina ad Platinum Plattum, in qua ei mittit ipſam Congratulationem, ut de ipſa ſuum proferat judicium, quod idem Plattus cum laude ei reddit in Epiſtola reſponſoria, totum extat inter Epiſtolas Platini, de quibus ſuo loco.

DCCV.

A

DCCV.

CUSANUS OCTAVIUS.

NOn uno nomine commendabilis eſt Octavius Cuſanus Auguſtini, & Joannæ Vicecomitis nobilium Mediolanenſium Conjugum filius; nam præter eloquentiam, cui a teneris vacavit annis, græcarum etiam litterarum peritiam ad eruditionis cumulum ſibi diligentiſſimè comparavit. Arma poſtmodum ſecutus, Loricatorum Equitum Cohortes cum imperio Tribunus rexit, & non ſpernenda fortitudinis, atque conſtantiæ reliquit veſtigia. Verumtamen ad litteraria brevi otia revocatus, Regius Ducalis Quæſtor in eo Magiſtratu, quem extraordinariorum vocant reddituum, annos aliquot ſedit, medio fermè mox lapſo ſæculo. Juveniles tantum habemus ejus ingenii fœtus, reliquas maturioris ævi lucubrationes fruſtra quæſivimus. B

En quod invenire licuit:

I. Octavii Cuſani Mediolanenſis Oratio, qua ſalutem a Virgine Deipara Eliſabethæ dictam commentatur. *Romæ, apud Corbellettum*. 1631. in 4. Græcè & Latinè.
II. De eadem Oratio altera. *Ibid. apud eumdem*. 1638. in 4. Ea Cinelli Biblioth. Volante. Tom. II.

DCCVI.

De CUTICIS JACOBUS. C

VEtuſtæ nobilitatis Familiâ, ut vidimus in Arbore genealogico ejuſdem à doctiſs. Sitono compoſito, atque impreſſo, à Sæculo XIV. uſque in præſens, Mediolani exortus Jacobus de Cuticis, magni nominis Juriſconſultus evaſit; nam Romanam ſecutus Curiam, quæ tempeſtate illa Avenione reſidebat, Advocati Conſiſtorialis munus exercuit ſub Joanne XXII. Pontifice. Coævus fuit Oldradi de Ponte Laudenſis, qui & ipſe eodem officio Ibidem functus, non parvis laudibus celebratur. Hic in conſilio ſuo num. 273. hæc habet. „ In quodam mutui authentico Inſtrumento perlegi, „ venerabilem Virum D. Jacobum de Cuticis de „ Mediolano in Romana Curia Advocatum. Actum „ Avenioni in domo habitationis dicti D. Jacobi. Ex titulo autem venerabilis facilè conjici poteſt, Jacobum clericale Inſtitutum coluiſſe, cum per ea tempora ſic nuncuparentur Presbyteri. Floruit Scriptor noſter circa medium ſæculi XIV. D

Habemus ejuſdem

I. Reſponſum inter Conſilia citati Oldradi de Ponte num. CCLXXII. ubi hæc leguntur: „ Ego Jacobus de „ Cuticis de Mediolano volebam facere, & allegare „ coram Papa; ſed impeditus fui propter quæſtionem „ Magiſtri Pontii; & quia Papa immediate dixit, ſatis eſt, volumus deliberare.

Haud dubium eſt Jacobum plura ſcripſiſſe, ipſa tamen periiſſe nemo dubitabit, qui noverit funeſtiſſimam nedum Italiæ, verum etiam univerſæ Chriſtianæ Reipub. Pontificum in Galliis moram, cujus inter damna illud non modicum, quod tot Eruditorum lucubrationes peſſum ierint.

Hujus fortaſſe pronepos, at certe affinis fuit Anonymus ille Curica, cujus elegantiſſimus Codex Membranaceus in 4. MS. auroque, & picturis, quas miniaturas appellamus, elegantiſſimis exornatus, continens Præfationes Ambroſiano ritu inter ſacrificandum pronunciari ſolitas, ſervatur in Archintea Bibliotheca. Viſitur ſtatim in principio Sanctus Doctor Ambroſius Epiſcopalibus ornamentis indutus, in ea ſella, quam Faldiſtorium dicunt, ſedens, appenſo paſtorali pedo flagello. Recipit a genuflexo quodam juvene adhuc impubere & pretioſis veſtibus exornato, quæ tamen Laicales ſunt, clauſum Librum. Stat poſt juvenem Archiepiſcopus purpuream gerens chlamydem, cui cappa magna nunc nomen eſt, ante pectus ad imos uſque pedes aperta. Interior veſtis ad talos protenſa hyacinthini coloris eſt, additâ etiam linteâ ad genua tantum tendente, anguſtis manicis, qualea etiam nunc gerunt in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti. Nudo cernitur capite cum clericali corona ſatis ampla, & ei ſimillima, quam in Aſcetis rigidioris inſtituti conſpicimus. Crux Archiepiſcopalis aurea ejuſdem Præſulis humero dextro nititur, & eo geſtu Icon fingitur, quaſi prædictum in genua provolutum adoleſcentem Sancto Ambroſio offerat. Siniſtrâ manu geſtat Antiſtes volantem vittam, in qua rubris litteris hæc leguntur: O GLORIOSO STO AMBROSIO IO VI RECOMANDO EL MIO CODEGA ZO VOSTRO DEVOTO. Suſpicamur literas illas ZO. ſignificare Joannem, cum ſuperioribus ſæculis ZOANNE dicerent pro Joanne, credimuſque Codicem non ad alia referendum, quam ad tempora, quibus Mediolanenſi præfuit Eccleſiæ Joannes Arcimboldus S. R. E. Cardinalis, qui anno MCCCCLXXXIV. è Novarienſi, ad Ambroſianam Cathedram translatus eſt poſt obitum Stephani Nardini itidem Cardinalis, atque anno MCCCCLXXXVIII. dignitatem Archiepiſcopalem Vidoni Antonio fratri ſuo reſignavit. Indicio eſt apertiſſimo gentilitium Arcimboldæ familiæ ſtemma inter ornamenta primæ paginæ ipſius Codicis appoſitum, quamvis nullis fulgeat Eccleſiaſticæ dignitatis inſignibus. Præclariſſimum, & optimæ notæ Volumen indicare placuit in eorum, qui Ambroſiani Ritus monumenta diligunt, gratiam, multas enim Præfationes in eo inveni, quæ in editis Miſſalibus libris vel omnino deſiderantur, vel variæ ſunt.

Laudat Jacobum Cartharius in Syllabo Advocat. Sacri Conſiſtorii, edit. Romanæ pag. 16.

D

DCCVII.

DANIEL.

TAmquam gravi onere excuſſo, poſtquam CCCC. fermè Scriptores ſub Littera C. humaniſſimis Lectoribus exhibui, gaudens, ad aliorum, qui littera D. continentur, Elogia tranſeo. Horum primus ſe offert Daniel ille, qui ante Gualvaneum de la Flamma Chronicon infra memorandom conſcripſit, cujus teſtimonia ſæpe Gualvaneus ipſe in medium adducit. Non ſumus tamen ignari Clariſſimum Saxium hoc ipſum Opus, loco citando, inter ſabuloſa commenta jure merito rejeciſſe; ſed danda eſt antiquitati venia, ſæculiſque potius imputandum, quàm Auctori quicquid in eis invenient Lectores optimi, vel per Anacroniſmum, vel perperam, vel fabuloſè exaratum. Satis enim eo tempore fuerat, bonis Artibus, Muſiſque omnibus atro mœrore ſqualentibus, non dicam veras Hiſtorias conſcribere, ſed litteras penè formare. Nulla ſuperſunt hujus Scriptoris geſtorum Monumenta, hoc tantum veroſimile videtur eum Sæculo XIII. exeunte in vivis fuiſſe.

Opera ejus hoc prænotantur titulo:

I. Chronica de Antiquitatibus, & Factis Civitatis Mediolani, & totius ſui Comitatus, & quamplurium Civitatum

II. Catalogus aliquot Sanctorum Mediolani Archiepiſcoporum.

III. Alter omnium Prætorum. Continentur uno Volumine.

Incipit dictum Chronicon ab Anno Domini DCVI. ad MCCLXXX. ſæpe citatur à Gualvaneo de la Flamma, & multa continet fabuloſa de Regibus Angleriæ; ut ſupra cum Clar. Saxio jam diximus.

Eum ſibi Codicem commodaſſe Carolum Septalam teſtatur Puricell. in Monum. Baſilicæ Ambroſ. num. 480. in cujus fronte hæc legebantur: „ Exemplum hoc „ vetuſtiſſimi cujuſdam Annalis in antiqua quadam Bi„ bliotheca reperti, ne nimia vetuſtate corroſum in„ nihilum abiret, Gabriel Cuſanus fidiſſimè tranſcripſit „ Idibus April. à Partu Virginis MDXIII.

Extat in Bibliotheca Monachor. Ciſtercienſium S. Ambroſii ut alibi innuimus; alius vero Codex eſt penes Canonicum Joannem Andream Iricum, MS. in fol.

De recitati Danielis Chronicis fabuloſis videndus Clariſs. Saxius in Diſſert. Apologetic. pro poſſeſs. SS. Corpor. Protaſ. & Gervaſ. num. 105. & 108.

DCCVIII.

DARDANONUS JO. BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Dardanonus Doctor Phyſicus, Patre Marco, Doctoris Phyſici Antonii Mariæ filio, claruit ſub Annis MDCXXXVI. atque MDCLXI. Fratres habuit Franciſcum Dardanonum, qui Ordinarius in Eccleſia Metropolitana Mediolani extitit Annis MDCXLII. ad MDCLXV., necnon Joſephum Dardanonum, Ducem Cohortis Peditum, dein Statorem majorem, in propugnatione Alexandriæ, Anno MDCLVI. ut videre eſt apud Ghilinum in Annal. Alexandriæ ad ſupradictum Annum. Miror profectò, quod Clar Bartholomæus Curtius ſæpè laudatus, nullum verbum in Scriptoribus ſuis Mediolanenſibus de Joanne Baptiſta noſtro fecerit: ex fide itaque Picinelli Auctorem hunc profero, & ſi Opus ſuum infra recenſendum impreſſum ſit, necne ipſe etiam minimè indicaverit, nec ego ſub oculis habuerim: Carmina verò quæ vidi, poſt tractatum de Ovis referam. Nil aliud de ipſo mihi datum eſt invenire, quàm Epi-

A gramma Auguſtini Terzaghi in laudem Dardanoni noſtri compoſitum, quod eſt:

Pharmaca lethiferis dum conducentia morbis
Diluis, & Medicas ingeris arte manus.
Se queritur crebro viduari funere Pluton,
Bacchaturque hilari mors ſine falce domo.
Compeſcis culpas, ſenibus medicaris anhelis,
Viribus amiſſis Ova operoſa probas.
Uno crediderim tecum Podalyrius ovo
Natus Apollineam prodere fecit opem.
B *Cœlica Pandoræ jam munera debuit orbis,*
Ovo defers urnâ quæ tulit illa brevi.

Scripſit Jo. Baptiſta noſter

I. De Ovis, teſte Picinello.

II. Poëmata varia tam Latina, quàm Italica, extant in Libro pro Laurea fratrum Cæſaris, & Marci Antonii Montiorum. *Papiæ*, 1617. *in* 4.

Ex Athenæo ſupradicti Picinelli pag. 278.

DCCIX.

DATHEUS.

DAtheus Archipresbyter Mediolanenſis Eccleſiæ, Filius Dommatoris Magercarii, Vir in pauperes
C beneficentiſſimus; Anno DCCLXXXVII. cum pueros ex damnato coitu genitos à matribus, ut plurimùm necari magno cum animarum detrimento doleret; in domo ſua, quam emerat ab Andrea, & Bono Germanis filiis quondam Gauſoni, Xenodochium condidit, & dotavit, unà cum Eccleſia S. Salvatoris, non procul à Metropolitana ad noſtra uſque tempora ſita, quæ nunc Parochialis exiſtit. Tam pio operi cuncta bona ſua legavit, & ea præſertim, quæ à Presbytero Thoma Andreæ, & Boni ſupradictorum Fratre acquiſiverat. Hac de re ſic ſcribit Triſtanus Chalcus: „ Per hæc tempora nullus Mediolani lo„ cus publicus fuerat, quo infantuli, qui pudendis „ matrum nuptiis, atque adulteriis geniti, tum „ inopia premente, exponi ſolent, reciperentur:
D „ quare cum multi clam necarentur, & ad tegen„ dum ſcelus cloacis, fluminibus, & ſterquiliniis „ mergerentur, ad avertendam impietatem unius „ civis prudens, & liberale conſilium oblatum eſt. „ Datheus nuncupabatur, Magercario patre natus, „ inter Sacerdotes Archipresbyteri titulum obtinens: „ hic domum emit juxta Eccleſiam Majorem media „ urbe, & ſuppellectili ornavit: tum continuis pro„ ventibus locupletatam huic uſui dedicavit, & „ Græco vocabulo, quod adhuc ibidem durat, Xe„ nodochium nuncupavit.: huc mercede conduce„ bantur nutrices, & pueri poſt ablactationem in „ ſeptennium educabantur. Extabant olim in Pavimento ejuſdem Eccleſiæ S. Salvatoris ex opere teſſellato, ſive muſivo hæc de Datheo Conditore Car-
E mina:

SANCTE MEMENTO DEUS QUIA CONDIDIT ISTA
DATHEUS,
HANC AULAM MISERIS AUXILIO PUERIS.

Subſcripſit Diplomati Fundationis, & Dotationis Monaſterii Sancti Ambroſii factæ Anno Chriſti DCCXC. à Petro Archiepiſcopo, his verbis: „ Datheus Archipresbyter Sanctæ Mediolanenſis „ Ec-

„ Eccleſiæ in hoc Præcepto ex juſſione Domni Petri „ Archiepiſcopi ſubſcripſit. Leges etiam, & Statuta pro regimine Xenodochii ejuſdem tulit, quæ inſerta ſunt Documento ab ipſo Datheo conſcripto; illud eſt:

I. Fundatio S. Salvatoris cum Xenodochio; Incipit: „ In „ Chriſti nomine, Regnantibus Dominis noſtris Karolo, „ & Pipino Excellentiſſimis Regibus, Anno Regni eorum in Italia XIII. . . . . Kal. Martias Indictione X. Subſcrip. „ Ego Datheus Archipresbyter Sanctæ Mediolanenſis Eccleſiæ in hac Cartula diſpoſitionis, ſeu „ judicati a me facta relegi, & ſubſcripſi.
Extat in Collectione Diplomat. Mediol. Nicolai Sormani, & valde prodeſſe poteſt ad Ritus veteres, & Conſuetudines Mediolanenſis Eccleſiæ illius ævi cognoſcendas. Hoc ſacræ vetuſtatis Monumentum edidit noviſſimè in ſuis Antiquitatibus Italiæ Medii Ævi, in Diſſertatione de Hoſpitalibus Clar. Ludovicus Antonius Muratorius.
De eo cit. Chalcus Hiſt. Patriæ lib. V. ad annum DCCLXXXVII.

DCCX.

DATIUS.

TAmetſi Joannes de Deis, Acta Eccleſiæ Mediolanenſis, Puteanus, Poſſevinus, & alii plures teſtentur Sanctum Datium Mediolanenſem Antiſtitem Annalium Libros, & Prædeceſſorum ſuorum Vitas conſcripſiſſe, tamen ex Diſſertatione Cl. Bollandi, & ex doctiſſimorum Virorum ſententia credimus, Datium Chronici Scriptorem poſterioribus longè ſæculis Mediolanenſem quidem, ſed non Archiepiſcopum floruiſſe. Periit quidem hujus Scriptoris Opus, ſed plura ſuperſunt fragmenta, quaſi è naufragio tabulæ; ex quibus apparet vixiſſe Datium, de quo agimus, temporibus Gregorii Papæ VII. Gualvaneus enim de la Flamma capite 397. ipſamet Datii recitat verba, quibus diſertiſſimè quidem, ſed tamen falsò dicebat Sanctum Ambroſium Sacerdotibus permiſiſſe, ut unam ſibi uxorem aſſumerent. Inde arguit Puricellus Diſſertat. Nazar. cap. 39. num. 10. Datium ſcripſiſſe Anno Domini MLXXX. Ex hoc itaque Opere tria penè ad verbum exſcripſit capitula Landulphus in Chronico ſuo libro I. Caput enim ſecundum ſic inſcribitur: „ Expoſitio Ordinum Sancti Ambroſii edita à ſanctæ memoriæ Datio Epiſcopo Mediolanenſi; Caput XII. De Chryſmon Sancti Ambroſii ſecundùm Datium Archiepiſcopum Mediolani. Caput denique XIII. „ De Crucis Antiphona, ſecundum Datium Epiſcopum Mediolani. Putat Puricellus, & quidem rectè, Landulphum nomen tantum Datii citaſſe, Amanuenſem verò aliquem imperitum dignitatis additamentum inſeruiſſe adeo, ut capitum Inſcriptiones non Landulpho ſint adſcribendæ, ſed ipſi potius Amanuenſi. Id ſatis clarè patet ex Inſcriptione appoſita capiti poſtremo libri III. „ Qualiter Arialdus à perfidis Martyrio coronatur. Sanè Landulphi Scripta legentibus patet quantum ille Sancti hujus Martyris apertus hoſtis exiſteret, ideoque credibile non eſt eum perfidos appellare voluiſſe, qui Arialdum occiderant. Gualvaneus in Libro *Flos Florum* ſæpè Datium citat, nullibi tamen vel Sanctum, vel Antiſtitem nominat. Producit in medium Puricellus ex Archivo Capituli Ambroſianæ Baſilicæ Proceſſum confectum Anno Domini MCCLXXXIX., in quo duo præſertim Teſtes, tertius videlicet, ac ſextus, in atteſtationis ſuæ confirmationem proferebant Datii Chronicon, prior à ſe lectum, alter auditum, cum legeretur ab Ardizone de Comite Primicerio Urbis Mediolani, & Præpoſito Sancti Laurentii. Prior Teſtis Codicem ſic deſcribebat: „ Erat unus liber majoris voluminis, quam „ liber Pſalterii communis. „ Alter verò: „ Intendo, „ quod ille liber eſſet viginti quaternorum, vel plus, „ ſecundùm quod videbatur. „ Ambo tamen non alio nomine Scriptorem nominant, quam ſimpliciter *Datium*, vel *Datium de Antiquitatibus Civitatis Mediolani*. Scriptores plures, qui Datium citant, recenſentur à laudato Puricello dicto capite 39., ad quod Lectores, qui plura cupiunt, remittimus.

Petrus Paulus Boſca in Martyrologio Mediolanenſi, in Notis ad diem XIV. Januarii, agens de Sancto Datio Archiepiſcopo, ſentit alterum eſſe ab eo, qui multis poſt Sæculis ſcripſit Chronica. Putat ergo Vir eruditiſſimus verè fuiſſe Datium aliquem Mediolanenſem, licet non fuerit Archiepiſcopus, qui Hiſtoriam concinnaverit. Et ne exiſtimemus, ut quibuſdam Viris doctiſſimis placuit, hoc Opus Auctorem habere Landulphum à Sancto Paulo, monet Codicem, qui ſub Sancti Datii nomine in Ambroſiana Bibliotheca ſervatur, Opus ejuſdem Landulphi eſſe.

Nos interim proferimus

I. Chronicon Datii, de Antiquitatibus Mediolani.
Ex citatis Auctoribus.

DCCXI.

DAVERIUS JACOBINUS.

NOn rarò in hac Collectione Elogia dedimus, in quibus Mediolanenſium Civium prudentiam commendavimus, quorum ſtudio redivivæ hujus Urbis Statuta, Legeſque perquam utiles conditæ ſunt. Verum memorandus nunc eſt Jacobinus de Daverio, qui Municipii nobiliſſimi, cui nomen Variſium, in Mediolanenſi Ducatu ad Alpes ſiti, quodque ipſi Patria fuit, Statuta ſparſim vagantia publico Decreto in unum corpus redegit, & coordinavit. Tantum Patriæ beneficium Vir optimus impendit Anno Salutis MCCCLXXXIX. dum actu ibidem Conſulatu fungeretur, Opuſque ſuum complevit die II. Menſis Januarii.

Sunt ergo prudentiæ ipſius teſtimonia:

I. Statuta Reipublicæ Variſienſis ab eo coordinata, & in ordinem redacta. MSS. in Archivo ejuſdem Oppidi.
Ex Hiſtoria Variſienſi Nicolai Sormani MS. penes Auctorem.

DCCXII.

DAVERIUS JO. CHRISTOPHORUS.

DAveriorum Familia, quam à Friderici I. Auguſti temporibus Mediolanenſis Civitatis Jure donatam plures affirmant, in Oppido Variſii floruiſſe ſupra laudatus Jacobinus oſtendit. Inter eos autem, qui Mediolani lucem viderunt, merito computatur Joannes Chriſtophorus, qui Bernardini Corii celeberrimi hujus Urbis Chronologi ætate inter vivos fuiſſe videtur. Amœnis Muſarum ſtudiis plurimum oblectabatur Daverius, & non tam proprii ingenii fœtus, elegantiſſima ſcilicet Carmina latina in publicum proferre curabat, verùm & aliorum Vatum ſcripta exoticis è linguis Latio donare ſtudebat. Ejus nobis ſervavit memoriam Corius, qui Scriptoris noſtri Carmina quædam profert;

Videlicet

I. Diſticha de Menſibus.
II. Epigramma de Origine Roſarum.
III. Dracontii Poetæ Opus in laudem Traſimundi Comitis Capuani ex Longobardico in Latinum converſum.
Quæ dedimus num. I. & II. habentur in parte prima Hiſtoriæ Mediolanenſis laudati Bernardini Corii paulo poſt initium, ubi de poſtremo quoque Opere mentio eſt. Laudatur etiam a Picinello in Athenæo pag. 295.

DCCXIII.

DECEMBRIUS ANGELUS.

TAmetſi Ubertus Decembrius Angeli nunc laudandi Pater in hac Urbe natus non fuerit, ideoque in alia Eruditorum ſerie, qui alibi orti hìc floruere, unà cum Petro Candido filio ante Scriptorem noſtrum genito, commendandus reſervetur; nihilominus in primo hoc Catalogo reponimus Angelum, cum hic omni procul dubio, ut ipſemet teſtatur in MSS. ſuis in Ambroſiana Bibliotheca ſervatis, Mediolani primam viderit diem. Quod notandum præcipuè, ne alienos Viros doctos credat quiſpiam à me in hoc Opere Mediolanenſibus immiſceri; non enim ſum inſcius Clariſs. Cottam Angeli Elogium in ſuo Novarienſi Muſæo inſeruiſſe. Reſpexit tamen ille ad Genitoris Patriam, qui Ducum Inſubriæ Aulam honeſtiſſimis officiis addictus comitans, variis in locis filios ſuſcepit, ſicut alibi fuſiùs enarrabimus. Ut verò ad Angelum ſermo recurrat; non parva erant domeſtica virtutis exempla, quæ ipſum ad doctrinæ apicem impellerent, Græci enim, ac Latini ſermonis peritia, Oratoriæ artis excellentia, & Poëſis ornamenta tam in genitore, quàm in fratre conſpiciens, ad eorum gloriam æmulandam quodammodo rapiebatur. Mirum iccircò qua animi alacritate, qua ſolertiæ contentione ſcientiis operam dederit. Nec benè tantùm dicendi præcepta audivit, ſed etiam Medica ſtudia diligentiſſimè eſt proſecutus. Gratiſſimus & ipſe fuit Mediolanenſibus Principibus, in quorum aula cum prælaudatis Uberto, & Petro Candido diù verſatus, magnam ſibi uſque adeo famam conciliavit, ut dignus habitus fuerit, qui ad Pium II. Summum Pontificem Legatione fungeretur. Corrigendus ideo Fabritius, loco infra citando, aſſerens Angelum Oratorem fuiſſe ad Julium II. Hic enim longè poſt Scriptoris noſtri obitum ad Apoſtolicam Sedem aſcendit, ut Eruditis omnibus notum eſt. Leonello quoque Eſtenſi fuit inter primos charus, eique ſacrare ſtatuerat Libros VII. de Politia Litteraria, in queis ingenii ſui præclara dederat teſtimonia, nam A. Gellii Noctes Atticas imitatus, & Quintiliani Oratorias Inſtitutiones referens, nihil intactum reliquerat, quod ad rem litterariam conducere videretur, agens de ſtylo, atque artificio tam ſolutæ, quàm poëticæ Orationis, de Bibliothecarum utilitate, de Vocum proprietate, de Diſpoſitione partium tam Civilium, quàm Hiſtoricorum Sermonum, aliiſque hujuſcemodi argumentis. Sed Leonello Mecœnate ſuo defuncto, circa Annum Salutis MCCCCLXII. Volumen idem ſapientiſſimo Pontifici Pio II. dicavit, & obtulit, cujus Autographum diù in Bibliotheca Vaticana ſervatum, miſerè interiit in Urbis direptione Anno MDXXVII. Hoc ex Picinelli fide retulimus, tametſi Montfauconius in Tom. I. pag. 105. Biblioth. Bibliothecar. MSS. adhuc ibidem extare aſſerat num. 1794. Hujus autem Operis titulum, ut ipſemet teſtatur, à *poliendo* deduxit, neglectâ græcâ derivatione, & à cultu potius atque elegantia, quam ab alio fonte hauſit. Alia quoque juvenilibus annis compoſita eidem Pontifici ſe obtuliſſe Auctor noſter affirmat, quæ inferiùs recenſebimus. Carmina etiam non invenuſta conſcripſit, quorum memoriam Lectoribus poſt pauca non invidebimus. Emortualem Angeli annum hactenus incompertum habemus.

Opera Decembrii noſtri hæc fuiſſe novimus:

I. De Politia Litterarii libri VII. *Auguſtæ Vindelicorum*, 1540. *in fol. & Baſileæ, apud Hervagium*, 1526. *in* 8. edente Auguſtino Curione, qui illos nuncupavit Alphonſo Eſtenſi Ferrariæ Duci II. Has editiones recenſet Fabritius loco citando, & Picinellum, atque Cottam reprehendit, quod aliam *Baſileenſem anno* 1527. memoraverint. Ipſius editionis titulus, & Epiſtola proferunt Mediolanenſem fuiſſe Angelum noſtrum.

II. De cognitione, ac curatione peſtis. *Papiæ*, 1521. inter Conſilia Baverii de Baveriis.

III. Regulæ Græcæ, quas Græci Ἐρωτήματα, ſeu Ἐρωτήματα, ideſt interrogationes Magiſtrales partim ſecundùm communem uſum, partim ſecundùm ordinem Angeli Decembrii Præceptoris. Quædam pronuntiationis regulæ, leguntur initio latino ſermone; cætera Græcè. Extant MSS. in Laurentiana Medicea Plut. LIX. num. XXXIII. ex citato Montfaucon. Biblioth. Bibliothecarum MSS. Tom. I. pag. 359.

IV. De Supplicationibus Maji, ac Veterum Religionibus, in fine ſic legitur: „ Idem Angelus ſcripſit „ manu febricitanti Mediol. Octavo Kal. Septemb. „ MCCCCXLVII.

V. Carmina plura Latina ad Varios, nempe
Ad Joannem Tuſcanellam,
Ad Illuſtrem Dominum Leonellum,
Ad Philippum Platenſem, & alios Viros doctos.
Ambo hæc Opera uno Vol. MSS in 4. juſtæ molis ſignat. H. num. 226. in Biblioth. Ambroſ.

VI. De Religionibus, & Ceremoniis.

VII. De Matronali Oeconomico lib. V. Carminibus exarati.

VIII. Virgiliana Panegyris heroicis verſibus de vita, & morte Caroli Hiſpaniarum Principis. Hic Joannis II. filius diem clauſit ſupremam Anno MCCCCLXI. Opera hæc recenſet Auctor ipſe in Prologo libri IV. Politiæ litterariæ. Lazarus autem Auguſtinus Cotta in Muſæo Novarienſi pag. 66. poſtremum in duo perperam diviſit.

IX. Carmina alia MSS in Biblioth. Ambroſ. intulit laudatus Cotta in Novariam ſuam Miſcellaneam ibi ſervatam num. 6.

X. Epiſtolæ Latinæ ad Varios. MSS. in eadem Biblioth. inter eas Poggii Florentini, ad quem plures Decembrii datæ Romæ Anno MCCCCXXXVIII. & ejuſdem una ad Carolum Nubilonium. Cod. ſignat. E. num. 124. & P. num. 219.

XI. Contra Curtium ſuper conditionibus pacis inter Alexandrum, & Darium Reges: MS. ex eodem Cotta, prout etiam ſequentia ipſe profert.

XII. De Scriptore, & Librario, deque eorum variis officiis. MS.

XIII. Quod Senectus, ſive Senex juventuti conſilio, & authoritate anteponenda ſit: Rurſus contra quod Juventus ſenectuti in omnibus præferenda videatur. Dialogus MS.

XIV. Epiſtolarum electarum libri II. MSS.

XV. Elegiarum, & Epigrammatum libri II. MSS. Tito Strozzio dicati.

XVI. De Zuccarino, & Theobaldo aureis adoleſcentibus, effigie Cupidinis: Carmen MS.

XVII. De Antlibus Studiis: Carmen MS.

XVIII. De Arte Augurali. MS.

XIX. De Somniis. MS.

XX. Ad Matthæum Malferitum Regium Oratorem, ſuper Iliadibus contra Virgilium. MS.

XXI. Elogium Magiſtri Antonii Rhaudenſis Theologi. MS.

XXII. Epitaphium pro Emmanuele Sicco ex equeſtri Ordine. MS.

Agunt de Scriptore noſtro Conradus Geſnerus, Friſius, & Vander-Linden in ſuis Biblioth. Georgius Abraham Merklinus in Lindenio renovato pag. 57. Fabritius in Biblioth. Latina medii ævi Tom. II. pag. 47. Gaſpar Barthius Adverſariorum coll 3. 767. 782. 1558. & 2178. Cotta in Muſæo Novarienſ. pag. 66. & Picinell. in Athenæo pag. 34.

DCCXIV.

DECIUS LANCELLOTTUS.

ILluſtris Deciorum Familia ex Oppido Mediolanenſis Ducatus Dexio vocato, ab Urbe decimo lapide, Occidentem verſùs, diſtante, nomen, atque originem traxiſſe fertur ante Sæculum XIII. Ex ea natus eſt Triſtanus Lancellotti, & Philippi, de quo mox dicturi ſumus, Pater, qui ferme toto vitæ tempore in Franciſci Sfortiæ filiorum obſequio Aulicam vitam traduxit. Lancellotius noſter Triſtani primogenitus magiſtrum habuit Alexandrum Tartagnam celeberrimum, ſub quo Juriſconſultus magni nominis factus, Ticini ac Piſis Jus Civile, omnium plauſu, profeſſus eſt. Floruit Anno MCCCCXCV. & ſic de eo ſcripſit Marcus Mantua in Vitis Juriſconſultorum

rum apud Pancirolum : „ Papiæ docuit , ac præclara etiam reliquit Commentaria in ordinarias partes Matutinas , & Veſpertinas , eratque acris judicii , brevis , & acutus , pungebatque tantum difficultates , nec prolixitate delectabatur . Et quod ego. viderim neminem habuit , qui ipſum quaſi æmulum inſectaretur , præter Curtium Juniorem , quod factum nec laudo , nec vitupero , ſed hoc ipſum aliorum judicio miſſum facio . „ Ipſum laudavit Marcus Litta in ſuo Opuſculo de Urbe Mediolani hiſce Carminibus :

Ætas me fratri, fratrem mihi gloria præfert ,
At fraternus amor nos facit eſſe pares .

Papiæ verò Anno MD. moriens in Templo D. Jacobi Minoritarum Obſervantium humatus hoc Epitaphium habuit :

HIC IACET LANCELLOTTVS DECIVS
IN TICINENSI GYMNASIO
INTERPRES .

Prope Hieronymum Tortum ſitus eſt . Hæc de eo damus :

I. Tractatus in Jure Cæſareo , Teſtibus Infraſcriptis .
II. Oratio de Laudibus Scientiæ . Extat inter MSS. Reginæ Svetiæ in Vaticana Bibliotheca Cod. 1876. Ex Labbæo , & Montfauconio .
III. In Codice MS. Epiſtolarum Petri Candidi Decembrii Bibliothecæ Ambroſianæ adeſt ad eundem Epiſtola Lancellotti Decii J. C. ſatis erudita , aliæque Decembrii ad eundem .
Aliam Epiſtolam ad Lancellottum ſcripſit Hieronymus Moronus , quæ legitur in primo Volumine Opuſculorum iſtius , apud Marchionem Carolum de Sylva , uti ſuo loco dicemus .
Laudant Lancellottum Marcus Mantua ſupradictus apud Pancirolum pag. 461., Pancirolus ipſe pag. 219. Catellianus Cotta in Libro de Juris Peritis , Paulus Moriggia lib. 3. cap. 1., & Picinell. in Athenæo pag. 384.

DCCXV.

DECIUS PHILIPPUS.

PHilippus Decius Triſtani , ut diximus , filius , & Lancellotti mox laudati frater , Mediolani in Porta Ticinenſi , atque ea Urbis parte , quæ Cittadella dicitur , anno MCCCCLIV. primam accepit lucis uſuram . Nobilitatem ſanguinis jam CCC. ante annos in hac Metropoli florentis , quò ex pago Decii majores ſedem tranſtulerant , Triſtanus ipſe honeſtiſſimis muneribus in aula Franciſci Sfortiæ Inſubriæ Ducis, ut in Lancellotto jam innuimus, cumulavit. Ad idem vitæ genus Philippum quoque natu minorem genitor erudiendum curavit ; ideoque politiores eum litteras , & eloquentiam audire juſſit ; ſatis enim ei videbatur ſi Juriſprudentiam Lancellottus primogenitus ſequeretur . Dum autem ſupradictis ſtudiis Philippus operam daret, vitandæ peſtis gratiâ , quæ patriam miſerè divexabat , ad Lancellottum fratrem Papiæ leges profitentem confugere coactus eſt , quo hortante annos natus XVII. juri civili ſe addixit, vocante juvenis præſtantiſſimum ingenium ipsâ naturâ . Cum verò crebris quæſtionibus inter diſputandum Lancellottum laceſſeret, ab eo quandoque gravi ſupercilio rejectus , indignatione concepta , alium potius quam fratrem conſulere aggreſſus eſt , brevique ita profecit , ut ſecundo ſtudii anno , inſcio Lancellotto, publicè diſputationes propoſuerit , quas cum hic iratus omni ſtudio convellere ſategiſſet, Philippus argumentis omni ex parte cunctis mirantibus ſatisfecit ; quod uſque adeo ſtupori fuit Lancellotto ipſi , ut brevi ſe à fratre eruditione , atque fama ſuperandum vaticinaretur . Præter Lancellottum præceptores habuit Jaſonem Maynum in Inſtitutionibus, & Joannem Puteum in lectione ordinaria , quos non ſemel argumentationis acumine urgebat, & æſtuantes, animique pendentes relinquebat . Tertio ſtudii anno Piſas perrexit cum Lancellotto , in cujus gratiam redierat , quique accerſitus fuerat à Florentinorum Republica. Ibi Philippus ſtatim Theſes complures propoſuit, quas ſumma cum omnium admiratione diſputavit . Acerrimum habuit laudis æmulum Petrum de Vincentia Romanum , cum quo Decius noſter aſſiduis argumentis certabat , aſtantibus ut plurimùm Baldo Novello , Philippo Corneo , Bartholomæo Socino , Hieronymo Zanettino , aliiſque clariſſimis Juriſconſultis . Redierat interim in patriam Paulus quidam Stagnatus Siculus , qui in Piſano Gymnaſio Inſtitutiones legebat , ideoque fratre curante , adhibitis etiam officiis Puccii de Puccis Juriſperiti celeberrimi apud Laurentium Mediceum ſeniorem tunc Florentinam Remp. adminiſtrantem , in Stagnati locum ſuffectus fuit, aſſignato ſtipendio florenorum XXX. & librarum IV. Quarto ſtudii ſui anno perfecto, immaturè , ut ipſe dictitare frequenter pro ſua ſolebat modeſtia , ætatis XXI. Doctor renunciatus eſt, promotoribus ſupralaudatis Baldo Novello, Hieronymo Zanettino , atque Puccio de Puccis , qui poſtremus ei Magiſterii contulit inſignia . Ut profiteri cœpit auditorum numero omnes brevi ſuperavit , quamvis præclaros haberet in docendi munere ſocios , quos inter Franciſcus ille Soderinus Volaterranus poſtmodum Epiſcopus , ac poſtremo S. R. E. Cardinalis ampliſſimus . Paulo poſt ad extraordinariam juris civilis interpretationem aſſumptus fuit , cumque Piſtorium translata fuiſſet Piſana Academia , ibique Florentinus quidam aliquot propoſuiſſet Concluſiones , communem , Socino Auctore , viam prætergreſſus , Decius Laurentium Puccium poſtea Cardinalem ita ad reſpondendum inſtruxit , ut adverſarium acriter diſputando impugnaverit ; imò Philippus Theoremata illa omnia in quæſtiones & dubia poſtridie illius diei converterit , ejuſque auſpiciis intra dies octo formato themate diſputandas propoſuit idem Puccius, ſcholaribus univerſis reſponſurus , quemadmodum & Decius Doctoribus omnibus ſe ſatisfacturum ſpopondit . Id cum Philippo non laudem ſolum , ſed & invidiam omnium conciliaturum eſſe videretur, Rector ſtudii Raynerius Guicciardinus Decio ſub pœna carceris interdixit ne res ulteriùs progrederetur . Duas tamen Piſis in Eccleſia Sancti Michaelis in Burgo diſputationes feliciter confecit . In prima cathedram aſcendit horâ decimâ octavâ , & uſque ad horam tertiam noctis protractum eſt negotium , cumque ſex adverſarii argumentis plurimis decertaſſent, eiſque abundè ſatisfeciſſet , omnia poſtmodum argumenta ipſa repetiit tam expeditè , ut non memoriter ea , ſed ex tabella recitare videretur ; & nec verbo quidem lapſus ſingulis ipſorum duas , vel tres ſolutiones ſubjecit ; idemque præſtitit in ſecunda diſputatione . Orta poſtmodum contentione inter Philippum & Socinum , hoc agente, ad Juris Canonici Cathedram ille promotus eſt concurrente Felino ; quòd Socinus exiſtimaret Decium eo tempore Canonum ſtudiis minus imbutum , à tanto adverſario opprimendum fore . Sed Felinus cum paucos intra dies ſe auditorum copia à Decio ſuperatum videret , dimiſſo legendi munere , ex abrupto Romam petiit . Id moleſtè ferentes Studio Præfecti, conquirente Felino, conſtituêre , ut deinceps Philippus à profitendi officio in eodem Lycæo ceſſaret . Hoc audito, Senenſes ad Urbis ſuæ Gymnaſium tantum Virum advocandum cenſuere : ſed Laurentius Mediceus ipſum Piſas reverti , omni contentione curavit ; quod tamen in caſſum ceſſit , nam Decius Senas ſe contulit , ibique primum ſacros Canones , mox Jus civile in ordinaria cathedra docuit . Interim à Joanne Antonio de Sancto Georgio , tunc Epiſcopo Alexandrino, & Romanæ Rotæ Auditore (cujus laudes alibi recitabimus

mus) poſtmodum Cardinali, litteras accepit, quibus permotus Romam ſe contulit, ibique auctore Aſcanio Sfortia Vicecomite S. R. E. Cancellario, ejuſdem Rotæ Auditor ab Innocentio VIII. deſignari meruit, collatâ etiam ipſi Pontificis juſſu ab eodem Epiſcopo Clericali tonſurâ. Verùm haud multo poſt immutato Senenſis Urbis ſtatu, denuo Piſas ad docendum conducitur, ubi multos habuit inſignes Diſcipulos, atque inter eos Joannem Mediceum, poſtea Summum Pontificem Leonem X. pluresque alios ad Sacram poſtmodum Purpuram aſſumptos. Inde invitatus à Venetis ſtipendio florenorum aureorum DC. ut in Patavino Archigymnaſio legeret, Kal. Mart. Anno MDI. eò migravit. Inter ejus Diſcipulos ibi recenſebatur Joannes Baptiſta Pallavicinus, tunc Protonotarius Apoſtolicus, poſtea Cardinalis. Ægrè interim ferebat Inſubria tanti nominis Virum diù abeſſe, ideo Ludovici Francorum Regis nomine, qui tunc Mediolanenſium potiebatur, æquali ſtipendio ad Patriam invitatur; datis etiam ad Venetos Patres à Rege litteris, ut benignè annuerent. At cum Decius licentiam impetraturus Venetias acceſſiſſet, & unà cum Oratore Regio pro miſſione obtinenda ageret, id impetrare non potuit, quocirca bis, atque ter Mediolanenſi Senatu per litteras poſtulante, mirantes Veneti pro hac re privata tantum laborari, annuerunt tandem. Itaque Anno MDV. Mediolanum redut, atque integros annos ſeptem in Ticinenſi Lycæo Canones legit, maximo Scholaſticorum concurſu, atque mercede florenorum bis mille. Ad Piſanum Concilium expetitus perrexit, ubi de Summo Pontifice modeſtè ſemper eſt locutus; imò cum inde receſſiſſet Concilium, & Mediolani conventus haberetur, ille Papiam reverſus fuit; invitatuſque à Cardinalibus humaniſſimâ Epiſtolâ, cum prius ſe adfuturum negaſſet, juſſu Regis eò pergere cogitur. Verum Julio Pontifice Concilium non jure coactum pronunciante, & Cardinales, Fautoreſque Piſanæ Synodi, & Philippum ipſum diris devovente, hic fugam arripuit Galliam versùs. Ibi à Gratianopolitanis civibus Senator adlectus, peculiaribus litteris, quas Breves dicunt, à Julio Pontifice vocatus Romam, cum de capitis ageretur periculo (abſentis enim bona omnia Helvetii abſtulerant, & tutum non erat in Italiam regredi) per epiſtolam Pontifici ſcriptam, innocentiam ſuam patefacere ſtuduit. Valentiam poſtea evocatur, ibique dum legeret, defunctus eſt Julius Pontifex, ſuffectuſque Leo X. Decii olim, ut diximus diſcipulus, qui eum Anno MDXV. die VII. Maji ad cautelam à cenſuris omnibus abſolutum declaravit. Poſt obitum Ludovici Regis, cum Florentina Reſpublica Piſanum ſtudium reſtaurare curaret, Julianum de Vincio Præfectorum Gymnaſii Cancellarium in Gallias ad Decium ablegarunt, ut ampliſſimis conditionibus eum conduceret, idque effectum eſt per tabulas publicas Valentiæ datas, die III. Martii, Anno MDXIV. Res tamen in irritum ceſſit; nam Rex eum potius Papiæ profiteri voluit, addita etiam Senatoria dignitate in Inſubrum Patrum Concilio. Ticini ergo dum legit, Maximiliano Cæſare Mediolanenſem Ducatum Gallorum imperio ſubducere conante, iterum fugere Decius cogitur; cumque Florentiam perveniſſet, Piſas profeſſurus mittitur. Plures ibidem annos in Legum interpretatione inſumſit; donec die XIII. Octob. Anno MDXXXV. ætatis ſuæ LXXXI. Senis diem poſtremam vidit. Corpus ejus Piſas translatum eſt, atque in Sepulchro, quod ſibi vivens excitaverat, ex candido marmore, in Campo Sancto ipſius Urbis conditum fuit.

Hunc Tumulum ſic deſcribit Joſephus Martinius in Theatro Baſilicæ Piſanæ edito Romæ 1705. in fol. pag. 115. „ Proximè occurrit elegans celeberrimi „ Decii Mediolanenſis ſepulchralis Urna ab inſigni „ Sculptore Stagio artificioſè albo ex marmore elaborata; cujus exemplar in Tabula XXVI. figura „ III. exhibuimus: ſupra eandem Urnam viſitur ejuſdem Decii ſimulacrum jacens, manu ſiniſtra caput, „ dextera verò reſeratum Codicem ſuſtinens. Idem „ Decius de morte cogitans, Sepulchrum hoc ne „ *Poſteris ſuis crederet*, ſibi conficiendum curavit, „ prout in ibidem poſito Lapide expreſſum cernitur; „ videlicet:

D. O. M.

PHILIPPVS DECIVS SIVE DE DEXIO
MEDIOLANENSIS I. C. CELEBRI FAMA NOTISSIMVS
CVM PRIMVM LOCVM STVDII
IN IVRE CANONICO VEL CIVILI
TENVISSET PISIS SENIS FLORENTIAE PADVAE PAPIAE
ET DEMVM VLTRA MONTES IN GALLIA
REVOCATVS IN ITALIAM
AB EXCELSA FLORENTINORVM REPVBLICA
POSTEAQVAM STIPENDIVM MILLE QVINGENTORVM AVREORVM IN AVRO
PRO LECTVRA CONSEQVVTVS FVISSET
DE MORTE COGITANS
HOC SEPVLCRVM SIBI FABRICARI CVRAVIT
NE POSTERIS SVIS CREDERET.

„ Præmemoratum Sepulchrum reſeratum fuit tempore „ Archiepiſcopi Franciſci ex Com. Ilcii; ac plures „ Viri neceſſitudine mihi conjunctiſſimi, qui tunc „ temporis interfuerunt, ſe vidiſſe ajunt Corpus ejuſdem Decii, ac in ipſius capite biretum ex holoſerico viloſo rubeo.

Epitaphio ſupra relato addit Schraderus pag. 90. duos hoſce verſus:

Tempora quid Decii miraris cana Philippi?
Jus nemo hoc melius novit utrumque viro.

De ejus Operibus hæc ait Marcus Mantua: „ Sunt „ propemodum divina, quæque poſt Alexandrum „ ſunt tanti ponderis, tamæque auctoritatis, ut ipſum pro oraculo habeant Judices, ſi in cauſis, quod „ ſunt

„ ſunt judicaturi, ab eo id deciſum eſſe compererint. Erar etiam Decius promptus, habebantque „ reſponſiones ejus aliquid ſalis, ut videri poteſt in „ *l. Precibus col. 2. C. de impuber.* Et dum ſibi diceretur, quod Jacobus quidam Niger Bononienſis, „ impugnaverat quaſdam ſuas opiniones, & Ripa „ ſimiliter, melius feciſſent (inquit) ille non denigrare chartas, iſte verò obmuteſcere, quoniam „ flumen non attingit. Antonius Silviolus Pariſienſis ejus Auditor hoc ipſum laudavit Carmine teſte Marco Litta pag. 23. A

Quintos & ſextos ſcriptoſque ex ordine Patres,
Et Decios ſileat Martia Roma ſuos.
Ecce novus Decius patriæ devotior illis, B
Qui propria cives aſſeruere nece.
Non armis, ſed Conſiliis; non Marte, ſed arte;
Orbis non Urbis munia Patris obit.
Non modo namque ſuos Decius patrioſque Penates
Aſſerit, at cunctis conſulit ipſe viris.
Hic ille eſt Decius communem natus ad uſum,
Quem bene munificum publica vota movent.
Hic verò Decius quanto præſtantior illo,
Qui Latiis cladem ſævaque damna tulit:
Ille necis merito prodeſt, hic munere vitæ;
Ille quidem Imperium prorogat, hic ſtudium. C
Ille facit quod tum Romanis forte licebat,
Quid deceat Decius hic facit, atque docet.

Hæc ſcripſit Philippus noſter:

I. Super Titulo de Privilegiis. *Papiæ*, 1565. *& Venetiis* 1595. *in fol.*

II. Commentarii in Decretales. *Venet.* 1576., & prius cum Summariis novis &c. per Joanuem de Gradibus; *editio perantiqua in fol.*

III. Comment. in Digeſti veteris, & Codicis aliquot Titulos. *Lugduni*, 1567 *& Venetiis*, 1595. *in fol.*

IV. Commentaria in Digeſtum, Vetus, Codicem, & in Decretales cum lectura in tit. de Privilegiis, & cum Annotationibus doctis. *Venetiis, apud Zerettum*, 1559. *Vol. II. in fol.*

V. Conſilia Tom. I. *Papiæ, per Jacobum de Burgo Franco*, 1512. *die* 18. *Martii, in fol.* D

VI. Item Tom II. *Venetiis, per Philippum Pincium Mantuanum*, 1523. *die* 19. *Septembris, in fol.*

VII. Item Tom. III. *Ex impreſſione Baptiſtæ de Tortis*, 25. *Julii* 1531. *in fol.*

VIII. Item Tom. IV. *Ibidem, die* 23. *Novembris, in fol. max.*

Eidem Editioni præfixa eſt Vita Auctoris à Franciſco Boeza de Corduba ejus Diſcipulo, & Advocato Conſiſtoriali, vivente Decio conſcripta, & deſinit in anno ætatis ejus LXIX., cum ipſius Decii effigie. Eorumdem Conſiliorum verò aliæ Editiones ſunt, nempe *Lugduni*, 1556. *&* 1558. *ſicuti & Venetiis, apud Polum*, 1575., *& alibi.*

IX. Philippi Decii, ſive de Dexio, Apologia Sacri Piſani Concilii moderni, indicti, & inchoati Anno MDXI. *Eodem anno impreſſa Piſis, per Palladium Bettonem Decium, Concilii calcographum, in* 8. Extat etiam in Monarchia Goldaſti Tom. II pag 776. E

X. Sermo de eadem materia pro juſtificatione Concilii Piſani. Habetur ibidem, & cum præcedenti Opuſculo apud Richerium Hiſt. Concil. Gener. lib. IV. part I cap II. pag. 167

XI. Reſponſio ad Libellum Thomæ Cajetani contra Concilium Piſanum.

XII. Altera ad Libellum Petri de Monte contra idem Concilium. Ambas apud ſe MSS fuiſſe teſtatur Franciſcus Boeza in Decii Vita jam laudata.

XIII. Epiſtola ad Julium II., qua reſpondet ipſius Litteris ad ſe datis Viterbii die XXVII. Auguſti, Pontif. ſui An. VII. Arguebat Pontifex Decium, quod ſe Auditorem Rotæ Romanæ inſeriberet. Hic ab Innocentio VIII. ſe Auditorem creatum fuiſſe reſpondet.

XIV. Epiſtola ejuſdem ad Cardinales, & Epiſcopos in Piſano Concilio congregatos, data Papiæ die XX. Martii MDXII., qua ſe excuſat ne Concilio intereſſe cogatur. Cum reſponſione Patrum Concilii, qui eum Advocatum, & Conſiliarium ſuum appellant.

XV. Reſponſio Decii ad eaſdem litteras data Albæ ſine anno, & die, in qua ſe excuſat de Scriptis pro Concilio.

XVI. Epiſtola Decii ad Cardinalem Sancti Vitalis, ut intercedat pro ſe apud Summum Pontificem.

Extant etiam ad Decium Litteræ Cardinalium Concilii Piſani, quibus ei mittunt Epiſtolam Regiam hortatoriam, ut Lugdunum veniat pro rebus ejuſdem Concilii, data Lugduni XXIV. Decembris, ſine anno, ſubſcripta a Cardinali Sanctæ Crucis.

Litteræ Leonis Papæ X. datædie VII. Maji MDXV. pro abſolutione ad cautelam.

Aliæ ejuſdem Pontificis, quibus Decium Romam vocat, ut ibi Jus Canonicum profiteatur, cum ſalario quingentorum aureorum, datæ Romæ die XXIV. Octobris MDXIV.

Aliæ Julii II. ad Philippum Decium, & Hieronymum Bottigellam, datæ Romæ VI. Septembris, Pontificatus ſui Anno IX., quibus eos Romam vocat pro abſolutione a Cenſuris, dato etiam Salvoconducto.

Aliæ Gallicè conſcriptæ Regis Francorum ad Decium, ut Valentinam Academiam non relinquat, datæ XVII. Aprilis, ſine anno.

Aliæ ejuſdem Regis Mediolani Ducis, datæ in Caſtris Sancti Donati, die XIX. Septembris. MDXV., ut ad profitendum in Ticinenſi Academia veniat.

Aliæ ad eundem Joannis de Selva Mediolani Præſidis, & Magni Cancellarii, datæ Mediolani MDXVII. die XXI. Octobris, ut ſub pœna confiſcationis bonorum, Ticinum veniat ad legendum.

Aliæ Florentinorum ad Præſidem, & Senatorem Mediolani, ſine data, ut permittant Decium in Piſani Gymnaſii Lectura perſeverare.

Aliæ Gallicæ Regis Francorum die XXV. Julii ſine anno, quibus eum invitat ad legendum in Univerſitate Avenionenſi.

Extant omnes in Vita à Boeza conſcripta, ut innuimus ſupra.

Vidi quoque ad eum litteras Latinas Hieronymi Moroni in Tom. I. Epiſt. ejuſdem, de quo infra dicendum.

Legitur etiam ad Decium Epiſtola Petri Delphini, quæ eſt num. 71. lib. 12 data XXVI. Maji MDXXII.

Hieronymus Perbonus Ducalis Mediolani Senator Dominus Oviliarum, & Marchio Inciſæ &c. Libro IV. Epiſtolarum ſuarum, Epiſtolam ſextam fol. 4. tergo Decio ſcribit, ſic: „ Omnium Juriſconſultorum Monarchæ Philippo Decio Hieronymus „ Perbonus optimè eſſe „ incipit: „ Tu quoque „ Philippe mi, qui ingenio tuo ſæculum noſtrum „ illuſtras, vera legum lucerna, & Juriſconſultorum numen &c. „ & in fine. „ Vale Decus „ Inſubriæ, quem (Deos immortales rogamus) „ ad Neſtoreos annos conſervent „ *impreſ. Mediolani, quinto Calendas Novembris, à Vincentio Meda impreſſore*. 1533. *in fol.*

Apologeticum Angeli Anachoretæ Vallumbroſæ pro Julio Papa contra Conſilium Decii, qui in Schiſmatis, & Conciliabuli Piſani patrocinium exaravit. Dat. ex Eremo Vallis Umbroſæ VII. Kal. Novembris MDXI. Extat impreſ. in 4. ſine loco, & Typographo, in Biblioth. S. Mariæ Coronatæ Mediolani.

Ejus Vita reperitur etiam apud Iſaacum Bullart Academ. des Scien. & des Arts Tom. I pag 213.

In libro, cui titulus: Carm. Illuſt. Poet. Ital. Tom. XI. pag. 383. extat Carmen Jani Vitalis Panormitæ de Philippi Decii Sepulchro:

Dum curat Decius ſibi Sepulchrum
Clarum marmore ponere eleganti;
Inſcripſit titulos ineruditos;
Ut riſum magis excitare poſſint,
Quam laudare hominem undecumque clarum.
Quod ſi non ſibi cultius Sepulchrum,
Quam doctos titulos, & elegantes
Curaſſet, modo mollius jaceret.

De ipſo agunt, præter citatos Auctores, Guidus Pancirolus de Claris Legum Interpretibus pag. 239. Jo. Fichardus apud ipſum Pancirolum pag. 427. Marcus Mantua apud eundem pag 487 Miræus apud Fabritium in Bibliotheca Eccleſiaſtica p 2. pag. 139. Bayle in Lexico pag. 259. Schedæ Mazzuchellianæ, atque Athenæum Picinelli pag. 190.

DCCXVI.

DEGANUS VALERIANUS.

VAlerianus Deganus Patriâ Mediolanenſis, teſte Armellino, apud S. Simplicianum in eadem ſua Patria Monaſtica vota emiſit anno MDLXXIX. die XXV. Martii. Juvenis adhuc ſcholaſticas diſciplinas Cæſenæ docuit anno MDXCIV., ſed præcipuam ſtrenuamque operam Mathematicis, & Arithmeticis demonſtrationibus impendit, ut teſtantur ingentia Volumina, quæ his de rebus conſcripſit, ab Armellino viſa Mediolani in Bibliotheca ejuſdem S. Simpliciani anno MDCLXXXVIII. Fuit Abbas, ut dicunt, Regiminis, à quo demum ſeipſum abdicans, ſoloque Abbatis titulo retento, reliquum vitæ quieti, & litteris impenſiùs vacavit.

Ejus Opera his titulis diſtinguuntur

I. Centum milla Tariffæ difficilioribus numerorum ſupputationibus per quam accommodatæ; eſt maximum Volumen MS. in fol. compoſitum anno 1621. ætatis ſuæ 63.

II. Tariffarum Pars altera: Ingens Volumen MS. in fol. ab eodem anno 1625. conſcriptum.

III. Tabula Pythagorica in ampliſſimum Canonem propagata, quâ quorumcumque, licet ingentium numerorum ſupputationes mira facilitate, & celeritate expediuntur. Maximum Vol. MS. in fol. anno 1625. exaratum.

IV. Tabulæ Pythagoricæ Pars altera, MS. in fol.

V. Praxes, Annotationeſque nonnullæ in loca quædam ſubobſcura Epitomes Jo. à Monte Regio in Almageſtum. MS. in fol.

VI. Logica tradita Cæſenæ in Monaſterio S. Mariæ de Monte anno 1594. MS. in fol. Extat etiam aliud ejuſdem Logicæ exemplar in Cœnobio S. Mariæ Cæſenatis.

VII. Commentaria in Ariſtotelis Prædicamenta, MS. in fol. Ejus meminit Bernardus Pez in Epiſt. X. Apologet. pag. 254. Regeſtum MS. pag. 290. (quamvis *Aganus* pro *Deganus* ibi ſcribatur) ubi in margine ſic: „ Abbas titularis ex regimine, Mathematicus, „ & Arithmeticus celeberrimus.

Ex Mariano Armellino ſupradicto in ſua Bibliotheca Benedictino-Caſinenſi Part. II. pag. 7.

DCCXVII.

DELFINONUS LEONARDUS.

LEonardus Delfinonus Mediolanenſis prodiit in lucem quarto ſupra vigeſimum die Auguſti anno nonageſimo ſeptimo ſeſquimilleſimo, eruditione præclarus; Patrem in Chriſto eſt ſortitus ſcientiâ præclariorem Andream Pictorium, eum, ipſo Altaris Sacrificium peragente, vota ſolverit Deo ſuo in ſacro Carthuſianorum Ordine vigeſimo primo Novembris, quinto decimo anno poſt Mille ſexcentos. Poëtico autem licet occupatus ſtudio non defuit ſummâ vigilantiâ infirmorum incumbere curæ, eorumque omnibus omnia factus ſe propoſitum neceſſitatibus exhibere, Infirmarii præfulgens dignitate, & eo tantum ſua charitas, & amor in Fratres ad Monaſticæ pervenit faſtigium perfectionis, ut domeſtico operoſus præficeretur negotio, cujus munia procurator de die in diem, tamquam chariſmata æmulans meliora, tali adimplevit laude, & profectu, ut virtutibus ſenior, domûs etiam antiquior, Cœleſtem promeruerit adire Patriam, nonis Aprilis ſextum decimum poſt ſæculum anno uno, & ſexageſimo.

Poëſi, ut diximus, delectatus, Hetruſca, ſcripſit ac mirè concinnavit.

I. La vera Arcadia di Doriodoro Paſtor Inſubre, ſotto gl' auſpizj di Maria: alla Grandezza del Sereniſſimo Prencipe Maurizio Card. di Savoja. Giornate ſette. MS.

II. Viaggi, Errori, e Scherzi. Al Signor Luca Franceſco Pechi. 1621. MS.

III. Il Mattutino. Alla Glorioſa Maeſtà della Sereniſſima Imperatrice de Cieli Maria Vergine. 1630. MS.

IV. Penſieri, e Prieghi. All' immortalità dell' Illuſtriſs. Sig. Senatore Gio. Batiſta Arconati. 1630. MS.

V. Sequenza de Prieghi, e Penſieri. Alla generoſità dell' Illuſtriſſimo Sig. Giuſeppe Arconati, fu del Sig. Senatore. 1631. MS.

VI. La Dorislea. Al Sig. Prencipe Ercole Trivulzio. 1641. MS.

VII. L' Aura Selvagge. Al S. Co. Ottavio Archinto. 1642. MS.

VIII. I Parti del Cuore. Alla Signora Margarita Pechia ſua Zia. 1646. MS.

IX. Affetti pietoſi. Alla vigilanza del Reverendiſs. P. D. Leone Texier, Generale della Religione Certoſina, 23. Gennajo 1641. MS.

Supradicta Opuſcula extant MSS. in Biblioth. Carthuſiæ propè Papiam.

A Suis.

DCCXVIII.

DEUTERIUS.

DEuterius Mediolanenſis Grammaticus, diſcipulus Felicis Rhetoris Romani, ſæculo V. floruit. Cùm litteras Mediolani doceret ei traditus eſt erudiendus Lupicinus Ennodii ex Euprepia ſorore nepos; Avunculus tunc Dictionem VIII. habuit, quæ inſcribitur: „ Præfatio dicta Lupicino, quando in „ auditorio traditus eſt Deuterio V. S. „ In ea vocat ipſum doctiſſimum hominum, ejuſque doctrinam ſummis extollit laudibus. Idem agit in dictione nona, cui titulus: „ Præfatio quando Arator audito- „ rium ingreſſus eſt „. Hæc ut notat Sirmundus Tomo I. Op. Var. ſcripta eſt in gratiam ejuſdem Aratoris, cum Deuterii Grammatici diſciplinæ traderetur; non enim Arator extra Liguriam ſtuduit. Parthenium quoque alterius Ennodii ſororis filium, Deuterius erudivit, eumque plurimum profeciſſet, ipſi gratias agit avunculus dictione X. Neque Ennodius ipſe Deuterii ſcholam indignatus eſt; extat enim dictio ejuſdem XXIV., cui titulus: „ ex tem- „ pore, quam ipſe Deuterius injunxit.

Hujus Viri doctiſſimi, quod ſciam, nulla ſuperſunt Opera. Quædam tamen ſcripſiſſe eruitur ex Codice Parmenſi Martiani Capellæ, quem citat Sirmundus in notis ad Epiſtolam XIX. lib. I. Ennodii, in quo Felix Rhetor Romanus hæc ait:

I. „ Securus Memor Felix V. Sp. Com Conſiſt. Rhetor. „ R. ex mendoſiſſimis exemplaribus emendabam, „ contra legente Deuterio Scholaſtico, diſcipulo meo, „ Romæ ad Portam Capenam. Coſ Paulini V. C. ſub „ D. Non. Martiarum Chriſto adjuvante.

II. Carminum ejus meminit Ennodius in Epiſtola XIX. lib. I. ad ipſum Deuterium data his verbis: „ Tua, quæſo, „ lumina nube doloris hebetantur, cujus jam „ clara ſunt Carmina? & qui lucem loqueris de vi- „ ſione cauſaris?

Extat etiam Dictio data Deuterio V. S (ideſt Viro Spectabili) Grammatico, quæ eſt ſecunda lib. I. Carminum ipſius Ennodii.

Tandem de eodem Deuterio extat Ennodii Epigramma 104.

Forma, caput, facies, Deuteri cuncta magiſter,
Innumeris doctor dotibus ille cluit.
Excuſſit linguam genius perfectus, ubique.
Quod fari neſcit, diſplicet inde malis.
Grammaticam jactant artem neſcire magiſtrum:
Hoc melius ſimplex moribus inſtituit.
Oratoris opus, lapidoſaque culmina Tulli
Non tetigit, celſum rhetora nullus amat.
Diſcipulis ſatis eſt vultus, tacitique verenda
Calvities, Phœbe lumina plena vident.

Vide etiam Clariſſimum Saxium de Studiis Mediolanenſibus pag. 30. & ſequentibus.

DCCXIX.

DCCXIX.

DIAMUS UBERTUS.

TAntæ fuit prudentiæ, ac apud Conceives ſuos exiſtimationis Ubertus Diamus honeſtiſſima gente Mediolani natus, ut paulò poſt Urbis inſtaurationem, anno videlicet MCXCVII. Conſulatum gerentes Paganus Turrianus, & Ugo Camerarius Viri de Patria ſua benemeriti, Ubertum noſtrum ad Reipublicæ adminiſtrationem ſibi maximo adjumento futurum exiſtimantes, conſilio, atque operâ illius difficillimis temporibus uterentur. Invaluerat interim inſana fœneratorum alienis opibus inhiantium fames, quæ Civium loculos emungebat. Huic ut occurrerent malo Conſules ipſi unà cum Uberto noſtro condidere anno citato

I. Statuta, & Edicta quædam adverſus uſurariam iniquitatem, Mediolanenſi Reipublicæ perquam proficua.
Ex Collect. Monum. Famil. Mediol. Comitis Octavii Archinti, qui hæc hauſit à Corio ad eumdem annum.

DCCXX.

DIONESANUS EUGENIUS.

EUgenius Dioneſanus à Picinello perperam Doneſanus vocatus, Caravagii, quod eſt inſigne Oppidum Ducatus Mediolanenſis, ortus eſt. Inter Canonicos Regulares Lateranenſes adſcitus, Prior, & Vice-Abbas Monaſterii Tremitani efficitur. Ad ſacras habendas Conciones anno MDLXXXIV. in Comitiis Portuenſibus aſſumitur; quas etiam habuit in ferè totius Italiæ Civitatibus, nempe Ticini, Parmæ, Regii, Placentiæ, Ferrariæ, Mutinæ, Lucæ, Cremonæ, in aliiſque pluribus ſummo cum plauſu per annos quadraginta quinque. In remotioribus quoque provinciis, nempe in Siciliæ Regno, atque in Apulia Verbum Dei tam egregiè diſſeminavit, ut ſibi nomen magni Concionatoris ubique aquiſiverit. In patriam redux Conventum Capuccinorum ex integro ædificavit, dotavitque. Hyppolito Rubeo Ticinenſi Epiſcopo, & Cardinali chariſſimus fuit. Deceſſit Derthonæ ſexagenario major anno Inſubriæ infeliciſſimo Peſtis cauſsâ MDCXXX.

Scripſit

I. Orazioni diverſe recitate in varj luoghi. Vol. I. *Modena, preſſo Giuliano Caſſiano*. 1617. in 4. „ Dedicato al „ Sereniſs. Duca Farneſe, Duca di Parma, e Piacenza.
II. Delle medeſime. Vol. II. *Ivi, preſſo lo ſteſſo*. 1618. in 4.

Agit de eo Roſin. in Lyceo Later. lib. III. pag. 285.
Extat hoc de Dioneſano Bruni Giardini Ravennatis Carmen:

Augeat Eugenii Pallas cum munere patris
Ingenium, quo, nunc velut de lumine Solis
Vrtutum radii naſcuntur gaudia ſeclo:
Et partus miretur homo quos pertulit ille,
Conceptus gremio Muſarum, dignus honore,
Atque vocent homines fama ſuper æthera notum.

DCCXXI.

DIONYSIUS.

DIonyſius Civis & Epiſcopus Mediolanenſis, conſtantiſſimi adverſus Eterodoxos animi Vir, Magni Euſebii Martyris Vercellenſis Antiſtitis, qui eum filium ſuum appellavit, diſcipulus fuit, tantumque eo doctore profecit, quantum invicti pectoris robur, & mores probatiſſimi poſtea declararunt.

A Albenſem cum Eccleſiam ante Mediolanenſem adminiſtraſſe auctor eſt Ughellus, ſed id perperam dictum videtur Papebrochio, cùm priſcis illis ſæculis nondum in morem eſſent inductæ hujuſmodi Epiſcoporum translationes. Ad Cathedram Mediolanenſem defuncto S. Protaſio evectus creditur, circa annum CCCLII. Indictum fuit paulo poſt anno videlicet CCCLV. Mediolani Concilium confluentibus, è toto Occidente Epiſcopis tam Catholicis, quam Arianis; qui cum Conſtantii Auguſti patrocinio freti S. Athanaſii Patriarchæ Alexandrini damnationem urgerent, atque Nicœnam fidem convellere ſatagerent (ut quibuſdam placet) Dionyſii ſimplicitatem captivarunt, ut ſententiæ adversùs Athanaſium latæ ſubſcriberet. Sanctus autem Euſebius, re comperta, tam cautè, B prudenterque ſe geſſit, ut non tantum hoſtes veritatis irriſos relinqueret, ſed Dionyſii quoque ſubſcriptionem delendam curaret. Adiuit eidem Synodo Lucifer ille Calaritanus Epiſcopus doctrinâ, & ſanctitate clariſſimus, qui unà cum Dionyſio, & Euſebio ſtrenuè pro Catholica veritate decertans, unà item cum eis à Conſtantio in exilium depulſus eſt. In Cappadociam igitur deportato Dionyſio, impiiſſimus Auxentius Mediolanenſi Eccleſiæ annos aliquot incubavit. At ille tantâ in Oriente doctrinæ ac miraculorum gloriâ ſulſit, ut paſſim Apoſtolorum concors prædicaretur. Cum autem Conſtantius eum omni cum honore ſedi ſuæ reſtituendum edixiſſet, Vir Dei, ne omnia quæ ad ſacrum cultum pertinent ab impiis polluta videret, votis exegit, & obtinuit, C ut in exilio vitam poneret, ibique, ut inquit Sanctus Ambroſius, propiore Martyribus titulo ſpiritum exhalavit VIII. Kal. Junii anno CCCLXXIV. Dionyſii fidem tamquam hæreditario jure ad ſe tranſmiſſam plurimùm collaudavit ſucceſſor ejus inclytus idem Sanctus Doctor, qui S. Dionyſii mortales exuvias ex Armenia à B. Aurelio Epiſcopo ſuſcepit, accedente tam pio operi officio quoque Sancti Baſilii Magni. Illius honorem propagavit Aribertus ſeu Eribertus Mediolanenſis Archiepiſcopus, condito Templo extra Orientalem Portam, cui primùm Cluniacenſes Monachi, nunc vero inſerviunt viri religioſiſſimi Ordinis S. Mariæ Servorum, Monaſterii cenſu ad Commendatarium Abbatem tranſlato. Porro Sancti Dionyſii Corpus ab Hyppolito II. Eſtenſi Archiepiſcopo in Metropolitanam delatum, Sanctus D Carolus in ſubterraneo Confeſſionis Altari, cum aliis Cœlitum reliquiis pie recondidit. Vir fuit Dionyſius omni doctrinæ genere clarus, & in ſacris præſertim ſtudiis verſatiſſimus, dignus Præceptore Euſebio, & Ambroſio ſucceſſore. Priuſquam verò de tanto Præſule verba facere ceſſemus, juvat hic, quæ de conſtantia illius, & ſociorum Sanctus Athanaſius ſcribit ad Monachos in hiſtoria Arianorum, referre, veniamque à Lectoribus poſtulamus, ſi prolixiori, quam inſtitutum noſtrum fert, teſtimonio utimur. Rapuit nos Athanaſii loquentis authoritas, verbis diſertiſſimis non Dionyſii ſolùm, ſed Eccleſiæ quoque & Urbis Mediolanenſis gloriam prædicantis. „ Nulli „ non palam eſt, illorum prudentiam (Arianorum „ ſcilicet) non ſecundùm Deum, ſed humanam E „ eſſe, Ariique ſectatores reapſe non habere Regem „ niſi Cæſarem. Ejus enim authoritate freti Chriſti „ adverſarii, quæ placent omnia arbitratu ſuo per„ ficiunt. Porro cum ſeſe putant plurimis ejus ope„ râ inſidias parare, non advertunt ſanè ſe multos „ efficere Confeſſores. E quorum numero ſunt vi„ ri, qui jam claram edidere confeſſionem, ipſique „ religioſi ac probi Epiſcopi, Paulinus Trevirorum „ Galliæ Metropolis Epiſcopus, Lucifer Metropolis „ Sardiniæ Epiſcopus, Euſebius Vercellorum Italiæ „ Urbis, Dionyſius Mediolani, eſt autem & ipſa „ Metropolis Italiæ. Accitis enim illis præcepit Im„ perator, ut contra Athanaſium ſubſcriberent, ac „ cum hæreticis communicarent. Quibus rei inſolen„ tiâ ſtupentibus, ac dicentibus, id Eccleſiaſtici non

eſſe

„ eſſe Canonis ; ſtatim ille : At quod ego volo , id
„ pro Canone , inquit , habeatur : me quippe ita
„ loquentem Syri Epiſcopi tolerant . Aut igitur ob-
„ temperate , aut vos quoque extorres futuri eſtis .
„ His auditis Epiſcupi , remque ſummoperè mirati ,
„ manibus ad Deum tenſis , compellare virum , do-
„ cereque non ſuum eſſe Imperium , ſed Dei , qui
„ tradidiſſet ; rogare ut eum timeret , ne derepentè
„ datum adimeret : interminari Judicii diem , ſua-
„ dereque , ne Eccleſiaſticas res peſſumdaret , neu
„ Romanum Imperium cum Eccleſiaſticis ſtatutis
„ commiſceret , vel Arianam hæreſim introduceret
„ in Eccleſiam Dei . Verum ille neque audivit , nec
„ eos plura dicere permiſit : quin & acriùs diſtricto
„ adversùm illos gladio comminabatur , imò ex iis
„ nonnullos ad ſupplicium abduci juſſerat : ſed
„ poſtea , uti Pharao , ſententiam mutavit . Excuſſo
„ itaque pulvere Sancti illi , erectiſque ad Deum
„ oculis , neque minas Imperatoris reformidarunt ,
„ neque ſtricti gladii metu veritatem prodidere : ſed
„ exilium pro miniſterii ſui officio habuerunt . Dum
„ enim per loca , perque Civitates tranſirent , etſi
„ vinculis conſtricti , nihilominus evangelizabant ,
„ ac piam Fidem prædicantes , Arianam hæreſim
„ anathemate damnabant , traducebantque Urſacii ,
„ atque Valentis pœnitentiam . Quod contra quàm
„ rati erant ceſſit inſidiatoribus ; nam quantò lon-
„ giore intervallo diſtabat exilii locus , tantò majus
„ in illos odium concitabatur . Quis enim dum
„ peragrantes cerneret , non admiratus illos ut Con-
„ feſſores , Arianos non tantùm ut impios , ſed
„ etiam ut carnifices , & homicidas non averſatus ,
„ execratuſque eſt , & non quovis potius quàm
„ Chriſtianorum nomine appellavit ? Hæc Sanctus
Doctor in grati animi teſtimonium ſcribebat, quemadmodum & alibi Dionyſium commendavit , ut infra dicemus . Perierunt quidem in tanta rerum perturbatione Sancti Dionyſii ſcripta , ſuperſunt tamen

I. Orationum ejus in Mediolanenſi Concilio habitarum adversùs Arianos fragmenta quædam , in ejus Vita , quam S. Ambroſii ætate conſcriptam fuiſſe ſuſpicantur Erudiriſſimi Continuatores Bollandi : in Tom. VI. Maji , e MS Codice Ambroſianæ Bibliothecæ exſcripta , quamvis interpolata ſit , & manca.

Vita ipſa ex Mombritio , & MSS. Codicibus Mediolan. & Blaubureſi ab iiſdem Viris doctiſſimis loco citato vulgata fuit pag. 44.

Hymnum ſatis prolixum , & nobilem in ejus laudem cecinit Sanctus Ennodius Ticinenſis Epiſcopus . Hic XIII eſt inter hujus Opera a Sirmundo edita.

Commendatur paſſim a Sancto Ambroſio prælaudato , ejuſque cum laude meminere citatus Sanctus Athanaſius etiam alibi in eodem libro , ac in Apologia de fuga ſua . Sanctus Hilarius lib. I ad Conſtantium , & in altero libro adversùs eundem . Sanctus Lucifer Calaritanus lib. II. pro Athanaſio . Beda , Uſuardus , Addo in Martyrologiis ſuis , quemadmodum & Baronius , ac Boſca , ille in Annalibus , & Romano Martyrologio , hic in Mediolanenſi ad diem XXV. Maji. Anonymus Scriptor Vitæ Sancti Euſebii Vercellenſis quæ extat apud Ughellum Ital. Sacræ Tom. IV. in Vercell num. I Galeſinus in hiſtoria Translationis Corporis ejuſdem S Dionyſii , quam è Monumentis Eccleſiæ Mediol. hauſit , & expurgavit . Trithemius , Acta Mediol. Eccleſiæ , aliique innumeri .

DCCXXII.

DISCORDIA GALDINUS.

PRudentiſſimis illis Viris , quibus municipale Jus ſuum debet celeberrima hæc Inſubriæ Metropolis , quorumque laudes ſparſim in noſtra Collectione recenſentur , jungendus eſt Galdinus cognomento Diſcordia : Hic enim nedum in patriæ reſtauratione plurimos labores pertulit , ſed novam quoque ſpeciem renaſcenti Reipublicæ addere ſtuduit , ut belli & domi Mediolanenſis Populus non ſolùm domeſticis negotiis bene gerendis , verùm etiam inimicorum viribus propulſandis elucceret . Reliqua tanti viri geſta vetuſtas obliteravit , æternum tamen vivet in poſteritatis memoria ob

I. Statuta permulta anno MCCLXXI. cum Collegis condita ; ejus meminit poſt Corium Comes Octavius Archintus in ampliſſima Collect. Monum Famil. Mediol.

DCCXXIII.

De DOMIS MAURITIUS.

MAuritius de Domis ſolemnia vota Deo nuncupavit in Congregatione Somaſchenſi An. MDXCI. die XXIII. Junii . Ter fuit ejuſdem Ordinis Præpoſitus Generalis , & mirum eſt quantùm ſub quolibet ejus Regimine cùm literis , tùm pietate in dies magis , magiſque ſemper floruerit Congregatio . Inter plurima , quæ de Mauritio noſtro in ore omnium Suorum adhuc verſantur , illud maximè memorandum reor , quod ſcilicet tam grandi erga infirmos charitate ardebat , ut non ſemel vel calices ipſos vendiderit , eorum præſtò neceſſitatibus affuturus . Cæterum inter celebriores ætatis ſuæ Concionatores locum nemini ſecundum habuit , & ea erat Mauritii in dicendo vis , ut ad fletum duriſſima quoque pectora permoveret . Apud Sereniſſimam Rempublicam Genuenſem adeo valuit exiſtimatione , ut quoties in enunciandis alicujus Sancti laudibus peroraret , tota confluerет Civitas ad ipſum audiendum . Obiit Vir religioſiſſimus meritis onuſtus , atque ſexagenarius in Orfanntrophio Sancti Martini Mediolani Anno MDCXXXVI. non ſine maximo totius Ordinis mœrore . Plura edidit non minus Latina lingua , quàm Italica .

Latina , quæ ſunt :

I. Oratio in Funere Illuſtriſſimi , ac Reverendiſſimi D.D. Michaelis Prioli Epiſcopi Vicentini . *Vicentiæ , apud Georgium Græcum* , 1603. in 4.

II. Conſtitutiones Clericorum Regularium S. Majoli Papiæ Congregationis Somaſchæ , & Doctrinæ Chriſtianæ in Gallia . *Romæ , ex Typographia Andreæ Phæi* , 1626. in 8.

III. Conſtitutiones pro Novitiis primæ probationis , & adoleſcentibus profeſſis ſecundæ probationis Clericorum Regularium Congregationis Somaſchæ , & Doctrinæ Chriſtianæ in Gallia , necnon admonitiones ad eorumdem Moderatores . *Mediolani , apud Heredes Pacifici Pontii , & Joannem Baptiſtam Piccaleam Impreſſores Archiepiſcopales* , 1624 in 8.

Italica verò

IV. Orazione in lode del B. Carlo Borromeo . *Milano* ; 1609. *ed ivi preſſo il Bidelli* , 1622. in 4.

V. Idea dell'ottimo Cittadino di Repubblica : Orazione Panegirica per l'unione di Genova , detta l'Anno MDCXVII. Iterum impreſſa *Mediolani* , 1676. in 4.

VI. Regole da oſſervarſi da' Novizj della prima , e da' Giovani della ſeconda Probazione de' Cherici Regolari della Congregazione di Somaſca , e della Dottrina Criſtiana in Francia , con alcuni avviſi alli loro Maeſtri *Breſcia , per li Sabbo* , 1622. in 8.

VII. Orazione in lode di S. Agoſtino . *Milano , preſſo il Bidelli* , 1609 in 4.

VIII. Quadrageſimale compiuto , e molte altre Prediche , e Panegirici de' Santi . Vol. IV. MSS. in fol. extabant penès ipſum.

Ex Schedis Patris Mazzuchelli , & ex Picinelli Athenæo pag. 423. , quibus tamen non omnia Domi Opera , etſi edita , nota fuerunt .

DCCXXIV.

DCCXXIV.

DOSSENA FERRANDUS.

EO jam tempore, quo Mediolanenſis Populus poſt Ducis Philippi Mariæ Vicecomitis mortem, in Rempublicam ſe erexit, ſcilicet Anno poſt Chriſti adventum MCCCCXLVIII. florebat Doſſena Familia in Mariano, qui numerabatur inter XII. Capitaneos, & Libertatis Defenſores. Ferrandus autem noſter Franciſci, & Margaritæ Brambillæ conjugum filius, claruit Cauſidicus Collegiatus in Patria Anno MDXCVII., dein Regius Ducalis Syndicus Fiſcalis Generalis in toto Mediolanenſi Dominio à Philippo IV. Hiſpaniarum Rege Catholico creatus eſt Anno MDCXXXVI. Uxorem duxerat Catharinam de Nobilibus, ex qua, præter Franciſcum primogenitum, qui Opus parentis ſui infra memorandum edidit, Sebaſtianum quoque Doſſenam ſuſcepit ex Congregatione Clericorum Regularium S. Pauli Barnabitarum nuncupatâ, qui Anno MDCLIX. ab Alexandro VII. PP. Epiſcopus Aliphanenſis in Regno Neapolitano conſtitutus perhibetur. Obiit autem noſter die XVII. Aprilis, Anno MDCXXXIX., & in Eccleſia S. Alexandri in Zebedia hujus Urbis tumulatus eſt ſub hac Inſcriptione:

FERRANDVS DOSSENA
REGIVS FISCALIS GENERALIS
STATVS MEDIOLANI
SIBI ET POSTERIS

En Liber, quem ſcripſit tempore peſtis, Anno ſcilicet MDCXXX. à Franciſco filio poſtea typis traditus, & Excellentiſſimo Mediolanenſi Senatui nuncupatus.

I. Tractatus de Salariis Sententiarum. *Mediolani, apud Impreſſores Archiepiſcopales*, 1641. in 4.
De eo Picinellus in Athen. Mediol. pag. 187. Joſeph Benalius Hiſtor. Magiſtrat. Extraord. pag. 185. Ferdinand. Ughellus in Ital. Sacr. Tom. VIII. pag. 298, & Clariſſimus Joannes Sitonus de Scotia in Theatro Genealogico Famil. Nobil. Mediol. pag. 195. MS. in fol. ſcriptus de Anno MDCCV., tum in Monumentis Genealogic. Nobil. Familiæ de Capitaneis de Gradi pag. 35. in fol. exaratis de Anno MDCCXIII., qui Codices ſunt ambo penes ipſum Sitonum Auctorem.

DCCXXV.

DRAGHETTUS SYLVESTER.

SYlveſter Mediolanenſis ex Familia ſatis nota Draghetta, ſe adhuc adoleſcens Capuccinorum Ordini addixit. Peculiaris ingenii dotes in ipſo mirabiliter emicuere, dum demandatum ſibi munus generalem rerum notabilium totius ſui Ordinis hiſtoriam texendi, ſummo ſtudio ac laudabili ſœlicitate adimplevit. Plura, ut infra videre eſt, Volumina Latino, & Italico idiomate conſcripta in lucem edidit, relinquens etiam ingentem MSS. molem æquè typis dignam, multa alia ſcripturus, niſi adhuc robuſtiſſimus ætate & viribus, præcoce nimium fato præreptus, de hoc Sæculo migraſſet; nam obdormivit in Domino Mediolani die XVII. Octob. Ao. MDCCXXXVI. ætatis ſuæ circa LX. Religionis verò XXXVII. magnæ doctrinæ, ac ſanctimoniæ famâ apud poſteros clarus.

Edidit

I. Vita del gran ſervo di Dio, il P. F. Gio. Pietro Recalcati Predicatore Cappuccino, ſtampata ſotto nome del Sig. Giuſeppe Pozzi Oblato, e Curato di Buſto Arſizio. *Milano, preſſo Giuſeppe Pandolfo Malateſta*, 1721. in 8.
Tom. I.

II. Vita del gran ſervo di Dio, il P. F. Ignazio Carcani da Milano, Provinciale de Minori Cappuccini. *Milano, per il ſudetto*, 1724. in 8.

III. Vita, Virtù, Predicazione, e Prodigj del Venerabile Padre Fr. Giuſeppe da Carabantes Miſſionario Appoſtolico Cappuccino. *Milano, per lo ſteſſo Malateſta*, 1727. in 8. & pluries denuò typis data.

IV. Vita di Fra Franceſco Antonio Maria da Milano, Cherico profeſſo Cappuccino, figlio unico del fu Eccellentiſſimo Sig. Don Ceſare Visconti ec. *Milano, per il medeſimo Malateſta*, 1732. in 8.

V. Vita del B. Serafino da Monte Granaro Religioſo Cappuccino. *In Milano, per eſſo Malateſta*, 1728. in 8. Ejuſdem B. Vitam in Compendium redactam iterum typis demandavit Anno 1730. *apud Joſephum Gallum*.

VI. Vita del B. Fedele da Sigmaringa Cappuccino Miſſionario, Protomartire della Sagra Congregazione de Propaganda Fide. *Milano, come ſopra*, 1729. in 8. pluries iterum impreſſa.

VII. Vita Beati Fidelis a Sigmaringa Svevi Ordinis Capuccinorum Martyris &c. *Mediolani, ex Typographia Joſephi Pandulphi Malateſtæ*, 1730. in 4.

VIII. Vita di S. Geneſio Comico, e Martire. *Milano, per il ſudetto Malateſta*, in 8.

IX. Vita di S. Venanzio Martire. *Milano, come ſopra*, in 8.

X. Annales Ordinis Minorum Capuccinorum. Appendicis loco ad Tomum III. *Mediolani, Typis Caroli Joſephi Quinti*. 1737. *Tom. II in fol.*
A Suis, qui tamen titulos Operum ineditorum Auctoris hujus nobis hactenus non indicarunt.

DCCXXVI.

DRALLUS CAROLUS ANDREAS.

CArolus Andreas Drallus filius Joannis Petri J. C. ac celebris Advocati, necnon Iſabellæ Margaritæ Albuciæ conjugum, in Societatem Jeſu celeberrimam adſcitus, poſt alia miniſteria cum laude peracta, diu inſudavit in excolendis ad pietatem Eccleſiaſticis Viris, quorum identidem plures Modoëtiæ in ſeceſſu collectos exercebat in piis Sancti Ignatii Meditationibus, cum inſigni fructu. Fuit etiam eodem tempore Procurator totius Provinciæ in Domo Profeſſorum Sancti Fidelis, in qua mortuus eſt valde ſenex mox præterito ſæculo exeunte.

Vulgavit ſequentem Librum lectu ſatis dignum:

I. La Traſformazione dell'Uomo, o ſia mezzo efficaciſſimo per la riforma dell'Uomo interiore. *Milano, per gli Eredi di Filippo Ghiſolfi*. 1676. in 4.
A Suis.

DCCXXVII.

DUGNANUS CELSUS.

CElſus Dugnanus Mediolanenſis, cui nomen fuit in Sæculo Joannes Baptiſta, parentes habuit Fabricium Ludovici filium, & Lauram Liſcatam conjuges. Adhuc vivente Clemente Dugnano Patruo Ordinem Canonicorum Regularium Lateranenſium ingreſſus, tantùm brevì in humanis, divinisque litteris profecit, ut ad concionandi munus juvenili quamvis ætate aſſumptus fuerit. Primas conciones habuit in celeberrimo Templo Sanctæ Mariæ Scalenſis Mediolani, S. Caroli Borromæi juſſu, cum nondum Presbyteratus Ordinem ſuſcepiſſet. Tum Piſtorii, Florentiæ, Lucæ, Papiæ, Piſis, Caſali, Ravennæ, Neapoli, Venetiis, Bononiæ, Romæ, & in pluribus aliis Urbibus Verbum Dei magna cum laude diſſeminavit. Idem cum Taurini præſtitiſſet, tantam ſibi apud Carolum Emmanuelem Sabaudiæ Ducem gratiam conciliavit, ut in Patriam revertentem argenteis Candelabris, aureo Calice, & Patena, Vaſis poculorum ſubgeſtoriis, cum Urceolis, atque Catino, quibus Regiæ Virgines gemmas inſignes addidere, donaverit, quæ Celſus omnia Templo Sanctæ Mariæ Paſſionis largitus eſt. Anno ætatis ſuæ XXVIII. ſuprema Ordinis Præfectura communibus Votis illi eſt demandata

data in Comitiis Ravenoatibus MDCIII. Præſuit Abbas Cœnobiis Mediolanenſi, Piſtorienſi, Piſano, Caſoretano. In Monaſterio S. Mariæ Paſſionis, præter inſignia Ædificia, Bibliothecam condidit. Obiit Anno MDCXXVIII. ætatis ſuæ ſeptuageſimo quinto tranſacto. A

In eadem Eccleſia S. Mariæ Paſſionis extant binæ Inſcriptiones ſepulchrales marmoreæ Patris, & Avi nomen referentes præſati Abbatis Don Celſi, tenoris ut ſequitur: ex Clariſs. Advocato Sitono in ſelectis Inſcriptionibus Urbis, & agri Mediol. MSS. depromptæ

ORNATISSIMO ET NOBILI VIRO
LVDOVICO DVGNANO
CASTISSIMAEQVE VXORI VERONICAE A RHAVDE B
PARENTIBVS CARISSIMIS
IO. MARIA ET FABRICIVS GRATISSIMI
MEMORESQVE FILII POSVERE
ANNO SALVTIS MDLXXX.
D. CLEMENTE DVGNANO COLLEGII PASSIONIS
ABBATE DIGNISSIMO.

HVMANI MEMOR FINIS
FABRICIVS DVGNANVS
HOC DILECTAE VXORI CLARAE
LISCATAE SIBI FILIIS POSTERISQVE
VIVENS P. MDXCVII.

Scripſit: C

I. Sermones L. de ſeptem Verbis Domini in Cruce, ſeptem pro quolibet verbo, & ultimum pro Coronide, quos ſervari MSS. cum aliis in Canonica Mediolanenſi teſtatur Roſinus in Lycæo Lateran. lib. 2. pag. 192.
II. Sylva Prædicabilis ordine alphabetico diſpoſita, & ex pluribus Auctoribus collecta. Vol. II. MSS. in fol. magnæ molis.
III. In fine ſecundi Voluminis adeſt Tractatus de Familia Trivultia cum variis Monumentis ad originem, & ſtemma gentilitium ejuſd. ſpectantibus pagg. 13. Extant in Bibliotheca S. Mariæ Paſſionis.

Jacobi Mariæ ab Eccleſia Clerici Regul. S. Pauli in Funere P. D. Celſi Dugnani Congregationis Lateranenſis olim Abbatis Generalis, ac Concionatoris eminentiſſimi, Oratio habita Mediolani in Templo S. Mariæ Paſſionis, prodiit ibidem *apud Malateſtam*, 1629. *in* 4.

Ei dicavit Georgius Campus Vercellenſis Opus ſuum de Vitidarianis Viſitationibus. D

Sicuti & Albertus Vintianus Creſcentinas Canonicus Lateranenſis Benedicti Cochorellæ Vercellenſis librum, cui titulus: Tremitanæ olim Diomedeæ Inſulæ Deſcriptio. *Mediol. apud Malateſtam*, 1604. *in* 4. In eodem libro adeſt Carmen Baſilii Setemi in laudem Dugnani.

De eo cum laude agit Roſinus loco cit. & Picinellus in Athenæo pag. 178. in articulo Fabii Dugnani, aſſerens ſe, Celſo Ordinis Moderatore, Canonicorum Regularium inſtitutum ſuſcepiſſe, nullum tamen illius Opus memorat, licet quæ nos protulimus, in Bibliotheca Paſſionis haberet obvia, imo ut audivimus ipſe ea collegerit.

DCCXXVIII.

DUGNANUS FABIUS FRANCISCUS. E

IN Fabio Franciſco Dugnano, quem tantùm Fabium nuncupavit Picinellus, cuique Pater fuit Aurelius Phyſicus Collegiatus ex LX. hujus Urbis Decurionibus, Mater verò Cornelia Chalca, plura ſunt, quæ digniſſimum efficiant Virum, ut in Litterariam hanc Scenam juremerito prodeat. Oratoriæ enim artis præceptis imbutus, cùm Pontificiis, Cæſareiſque legibus attentiſſimam navaſſet operam, ſummos in Ticinenſi Lycæo litterarios honores promeruit. Tum avitæ nobilitatis, & propriæ doctrinæ meritis, anno poſt Salvatoris ortum duodecimo ſupra milleſimum ſexcenteſimum à Juriſperitis in Collegam adſcitus eſt. Patriæ Decurio, Sanctiſſimæ Inquiſitionis Officio Conſultor, contendentibus in Foro Patronus plurimùm eloquentiâ, eruditione, cæteriſque præclaro Viro dignis dotibus profuit. Hujus Urbis Præfecturam bis adminiſtravit, Annis videlicet MDCXXVII. atque MDCXXXIV. Dugnani noſtri virtute perſpecta, Principis Decreto ad Quæſtoris in extraordinariorum Redditum Magiſtratu munus aſſumitur. Sed majora ſibi promeruit integritate, ac vigilantia in Regiis Juribus tutandis, idcircò inter Inſubriæ Conſcriptos Patres ſedere juſſus, ampliſſimo Ordini non parvo fuit ornamento. In Ticinenſi etiam Urbe, ubi Præturam ſumma cum laude geſſit, plura reliquit juſtitiæ, virtutiſque non contemnenda veſtigia. Apoplexiæ morbo ſublatus eſt in Patria die XXII. menſis Aprilis Anno MDCXLIX.

Vivit ejus ingenium in hiſce Lucubrationibus:

I. Oratio in Funere Sereniſſimi Balthaſſaris Caroli Dominici Hiſpaniarum Principis, quam habere decreverat in Metropolitana Mediolani, niſi vocis impedimentum obſtitiſſet. *Mediolani, apud Malateſtas, in* 4. *ſine anno*.
II. De Origine, Forma, Modo, Neceſſitate, Utilitate, & Juſtitia Banchi S. Ambroſii. *Mediolani*, 1627. *in fol.*
III. Fabii Dugnani Reſolutio pagg. 14. in Collect. Parodiana Tom. III. diverſorum.
IV. Allegationes VIII. apud Solivettam, & plures in Archintea, & alibi.
V. Allegatio Juris, & Facti pro D. Gaſpare Surrigono contra prætenſionem D. Marchionis Auguſtini Luſani in Cauſa præcedentiæ. *Mediolani*, 1629. *in fol.*
VI. Informazione per li Signori Seſſanta Decurioni della Città di Milano nella pretenſione del Signor Ercole Bianco. *Ibid.*

Eidem Clariſſimus olim Jo. Baptiſta Sitonus Jatroſophiæ Miſcellaneorum Partem ſecundam Anno MDCXLI. *Patavii impreſſam in* 8. dicavit.

Agunt de ipſo P. Berretta, & Sitonus in Schedis, & in Chron. Collegii Juriſperitorum pag. 192. art. 810., necnon Picinellus in Athenæo pag. 178.

DCCXXIX.

DUGNANUS HIERONYMUS.

DUgnana Familia, etiam ante luctuoſiſſimum Mediolanenſis Urbis ſub Friderico I. Auguſto excidium, inſignes Viros protulit, qui & armis, & litteris Patriam exornarunt. Memoratur inter primos Mainfredus, qui Conſulatum gerebat Anno MCLIX. ex Placito eodem Anno, die VI. Auguſti dato quod extat apud Nicolaum Sormanum Ambroſiani Collegii Doctorem in Collectione ſua Diplomatica. Ipſum eodem Magiſtratu Anno ſequenti functum fuiſſe, & multa præclarè fortiterque adversùs Œnobarbum patraſſe, ajunt Triſtanus Chalcus in Hiſt. Patriæ lib. IX. Cavitellus in Annalibus Cremonæ ad ipſum Annum, atque Alemanus Finus in Chronico Cremonenſi lib. I. Nec minori laude dignus habendus eſt Jacobus Dugnanus, qui Anno MCCCCXLVIII. cum poſt obitum Philippi Mariæ Vicecomitis Mediolanenſis Populus in libertatem ſe aſſeruiſſet, à Ducibus Reipublicæ, & libertatis eligi meruit, ut Decreta ab eis condita ab incolis Portæ Novæ ſervanda curaret, quod ſe facturum ſpopondit interpoſitâ juriſjurandi religione in manibus Balthaſſaris Capræ. Coævus illi fuit Branda eâdem Familiâ genitus, quem ad Lecturam extraordinariam Decretorum iidem Libertatis Defenſores elegerunt, ut in generali Academia, tunc recens in hac Metropoli conſtituta, Auditoribus ſacros Canones interpretaretur. Tam præclaris majorum ſuorum veſtigiis inſiſtens Hieronymus Dugnanus Jacobo, & Paula Cribella conjugibus nobiliſſimis Mediolani genitus, ad Muſarum ſtudia natus viſus eſt; nihil enim habuit antiquius, quam Carmina præſertim Italica conſcribere, & ſtylo quidem non inconcinno, vel humili, ut facilè patet Opus ejus inferiùs commendandum revolventibus. Familiæ ſuæ novum addidit ornamentum, Comitatum ſcilicet Cornaredi, & Vicorum aliorum in Plebe Nerviani Ducatus Mediolani, Anno MDCXLVII. acquiſitum.

ſtu-

A ſtudiis ſemper intentus deſiderium ſui Civibus reliquit Anno LVI. mox lapſi Sæculi.

Hæc ſuperſunt doctrinæ ipſius veſtigia.

I. Sonetti. *Milano, nella Stamperia Ambroſiana*, 1633 *in* 8. Sunt Carmina Italica, ut ſupra hic inſcripta, numero XII. in laudem Ferdinandi Auſtriaci S. R. E. Cardinalis, ac Hiſpaniarum Principis (tunc hujus Status Mediol Gubernatoris) cum Auctoris Epiſtola nuncupatoria ad eundem Italicè, & ipſa eleganti ſtylo ſcripta.

II. Daſni Favola boſcareccia. Agl' Illuſtriſſimi Signori Convittori dell' Academia del Porto di Bologna, *ſine loco, anno, & Typographo*, *in* 4. Epiſtola nuncupatoria ſubſcripta eſt ab *Aliſeo Donavertio* (nomen confictum) in qua Dugnanus Auctor ſummopere laudatur. Eſt ſoluto Carmine Italico ſcripta.

B De ipſo agit Clar. Sitonus in Schedis ſuis.

DCCXXX.

DUGNANUS LEO.

LEo Dugnanus Joannis filius, Mediolanenſi Familiâ vetuſtiſſimæ, ut jam diximus, nobilitatis ortus, cùm totum ſe Juriſprudentiæ ſtudiis mancipaſſet, in clariſſimum Juriſconſultorum Cœtum recenſeri promeruit Anno MCCCXX. eodemque Anno inter Capitaneos Societatis Juſtitiæ computabatur, ut ex Tabulis publicis in pergameno conſcriptis, quæ ſervantur in Archivo inſignis Cœnobii Sanctæ Mariæ Charævallis (a), à ſe inſpectis mihi indicavit amiciſſimus, idemque doctiſſimus JC. Sitonus. Eximiâ quoque facundiâ prædítus Anno MCCCXXXVII. graves diſcordias inter Pallavicinos, & Summos exortas, de Oppidis Sanctæ Crucis, Zibelli, & Regazolæ, quibus univerſa Cremonenſis Civitas miſerè dilaniabatur, conſilii ſui gravitate compoſuit. Luchini Vicecomitis Mediolani Principis, cui ob præclaras animi dotes fuit acceptiſſimus, Legatione functus eſt ad Benedictum XI. Summum Pontificem, apud quem tantum facundiâ valuit, ut ejus cum Luchino animum amicitiâ jungeret, & ſancito fœdere non parvam utilitatem Principi ſuo pepererit. In ea expeditione collegas habuit Dugnanus Gulielmum de Calice Benedicti filium, & Manfredum de Serazonibus, atque obtinuit tandem ut Urbs Interdicto, cui diù ſuppoſita fuerat, ſolveretur. Patriam quoque juvit plurimùm Municipalibus Juribus Anno MCCCXLVIII. in meliorem formam reſtitutis. Mortalitatem depoſuit Anno MCCCLI.

Simul cum aliis paſſim in hoc Opere laudatis reformavit prædicto Anno MCCCXLVIII.

I. Statuta Mediolanenſis Reipublicæ.

II. Orationum ejuſdem meminit Corius locis infra citandis.

Ipſum igitur commendant Corius ad Annos MCCCXLI. & MCCCLI. atque Sitonus pag. 28. art. 27. Campius in Hiſtor. Cremonæ ad Annum MCCCXXXVII.

(a) Nos uſque adhuc Cœnobium hoc malè denominavimus Clarevallenſe, nam ſic verè nuncupatur illud à S. Bernardo in Gallia conditum; iſtud verò Charevallenſe.

E

DCCXXXI.

Ab ECCLESIA JACOBUS MARIA.

SÆcolo XIV. inchoante jam florebat Mediolani Familia ab Eccleſia, teſtibus Corio, & Cavitello in Annalibus, ex quibus Guelfæ Factioni ſummopere addicta agnoſcitur. Roglerius verò ab Eccleſia Anno MCCCLI. interfuit proclamationi Statutorum Mediolanenſium jubente Archiepiſcopo, & Domino Joanne Vicecomite. Nec defuerunt præclariſſimi alii Viri in Litteris, atque Armis bujus Gentis præſtantiſſimi, quorum exemplum ſecutus Jacobus Maria noſter, alios pietate antecelluit, nam in D. Pauli Congregationem ingreſſus, humanas divinaſque diſciplinas percurrens, diſcendo eò pervaſit exiſtimationis, & famæ, ut publicè illas præſertim, quas peritiſſimè hauſerat, deinde profiteretur. Igitur Rhetoricæ artem per plures annos interpretatus eſt in Scholis Arcimboldiis Mediolanenſibus, in quo munere fuit eximiè commendatus. Quum prima vice eſſet excipiendus in Collegio Alexandrino Eminentiſſimus Princeps Theodorus Trivultius, Jacobo Mariæ noſtro Sui Provinciam dedere exornandi tam Atrium, quàm ſacram Ædem, ipſumque Collegium Elogiis, atque Inſcriptionibus, quam ipſe peregregiè adimplevit. Ingenuarum artium cultui, fervidæque in ſtudiis exercitationi prætulit ſemper exactam regularis diſciplinæ obſervationem; quapropter miſſus fuit Ticinum, ut illi Collegio præeſſet, quod ſummâ vigilantiâ, cæterarumque virtutum exemplis adminiſtravit. Charitate erga proximos ſic æſtuabat, ut ab ejus ardore ſe extimulatum ſenſerit, ad ſpiritualem curam de nonnullis militibus Gallis, qui tunc temporis in bello victi, detinebantur in publicis Papiæ carceribus, ſervilè ſuſcipiendam. Illos omni ope ſpirituali, & etiam corporali adjuvit; nam ad ipſorum indigentiam ſublevandam proprio ſe ſpoliavit induſio, ut fecit S. Paulinus. Verùm dum eximiis his charitatis officiis totus inſiſtebat, ex nimia conſuetudine cum prædictis militibus epidemico morbo laborantibus contracta lue, tribus roboratus extremis Sacramentis, obdormivit io Domino anno ætatis ſuæ XL. Multa opera omni eruditione illuſtria paraverat imprimenda, quæ ob irreparabile fatum oblivioni conceſſa ſunt.

Scilicet

I. Inſcriptiones, Elogia, & Carmina Latina, pluribus occaſionibus in publicum prolata.
II. Svecorum Regis obitus. Opus Drammaticum.
III. De Paſſione Salvatoris Volumina II.
Nobis verò tantùm ſupereſt
IV. Oratio in Funere Celſi Dugnani Congregationis Lateranenſis Abbatis Generalis. *Mediolani, apud Joannem Baptiſtam Malateſtam*, 1609. in 4.
A Suis, & à Picinelli Athenæo pag. 244.

DCCXXXII.

Ab ECCLESIA INNOCENTIUS.

INnocentius ab Eccleſia nobili genere ortus Mediolani MDLXVII. parentibus puerili ætate orbatus, à S. Carolo ſacro Chriſmate iounctus, Papiam ſtudiis Juriſprudentiæ daturus oper m à Tutoribus miſſus, ſed à Deo ad Religionem vocatus inter Cle-
A ricos Reg. S. Pauli cooptatus eſt anno MDXCII. die
XV. Februarii, Pauli nomine quo prius appellabatur
in Innocentium commutato. Juriſprudentiæ laureâ jam
honeſtatus Vota emiſit die XXIII. Maji anni ſequen-
tis ſub Auguſtino Torniello Præpoſito Generali. Phi-
loſophicis atque Theologicis ſtudiis imbutus ad Sa-
cerdotium evectus anno MDXCVIII. Novarienſe
Collegium, cujus ipſe unacum Joanne Bellarioo,
& Gaudentio Gratioſo primordia adauxerat, Præpo-
ſitus triennio rexit. Romanæ Provinciæ tum primum
conſtitutæ, & Collegii S Pauli ad Columnam Anto-
oioam Præpoſitus, Templi novi ædificatiooem cura-
vit. In Capitulo generali Orationem de optimi Præ-
poſiti Generalis electione habuit. Aſſiſtens Præpoſito
Generali lectus eſt, & Collegiis S. Alexandri Me-
B diolani, & S. Marci Novariæ iterum præfuit. Me-
diolani Coogregationem Virginum ſub nomine Ser-
varum B. V. M. curante in primis Veronica Calca-
terra piiſſima fœmina, quæ earum nonnullas apud
ſe educaverat, inſtituit, eiſque Regulam, qua nunc in
Collegio Præſentaoonis ejuſdem B. V. ad S. Philip-
pum Nerium utuntur, conſcripſit. Deoique poſt
varia pericula, Divina, ut credimus ope, ſuperata,
ſeptuagenarius obiit in Collegio S. Barnabæ die
XVI. Octobris MDCXXXVII.

Multa præclara Opera MSS. reliquit, Typis digniſſima, præter alia jam impreſſa, videlicet

I. Nonnullas Formulas, ſeu Regulas Officiorum ſuæ Congregationis Superiorum nutu conſcripſit. MS.
C II. Vita di S. Siro primo Veſcovo di Pavia. *Milano, per il Ghiſolfi*. 1634. in 4.
III. Vita di Monſignor Carlo Beſcapè, *Milano, per lo ſteſſo*. 1636. in 8.
IV. Vita di Santo Juventio Veſcovo di Pavia. *Ivi, per Gian Antonio Magni*. 1636. in 4.
V. Hortulus ſeu Paradiſus deliciarum. *Mediol. apud Jacobum Lanſonium*. 1623 in 12.
VI. Vita del B Aleſſandro Sauli della Congregazione di S. Paolo, Veſcovo d'Aleria, e poi di Pavia. MS in fol. Extat in Collegio S Barnabæ.
VII. Il ſacro Coro, overo Sonetti nelle Solennità di noſtro Signore, della B V., de' SS. Angioli, ed altri Santi, de' quali celebra Feſta la S. R. Chieſa. MS. in fol. ſunt n 284 Extat ibid.
VIII. Vite de gli Uomini illuſtri della ſua Congregazione. MS. in fol. Ibid.
IX. Primorum Congregationis ſuæ Fundatorum, & Jo. Petri Beſutii, de quo ſupra, Vitas perfecit. Cæteras cæcitate correptus perficere non potuit. MS. in fol.
D X. Ad Alciati Inſcriptiones Veteres additamenta. MS. in 4. ibid
Ex illis Cl. P. Gratiolus quædam deſumpſit, quæ in ſuo de Mediolani ſculpturis Opere promulgavit, atque illuſtravit.
XI. Hymnus in Nativitate Domini. MS. in Collegio S. Barnabæ Mediolani.
XII. Sui ipſius Vita ab Innocent. ab Eccleſia deſcripta. MS. extat Romæ in Archivo Præpoſiti Generalis ſuæ Congregationis.
XIII. Martyrologii nomina dubiæ pronuntiationis accentibus inſignita ad uſum ſuæ Congregationis conſcripſit, ſed in ultima ejuſdem Martyrologii editione Bartholumæi Gavanti opera in publicum uſum inducta ſunt, cui libello in ejus MS. reperitur additur prolixum volumen continens rationes, & exempla de hujuſmodi accentibus & notis. MS. in Collegio S. Barnabæ.
E De eo agunt Picinellus in Differt. Nazariana cap. 175. Jo. Petrus Creſcentius in Præfid. Rom. Rivola in Vita Card. Federici Borr Et præcipuè Aubertus Miræus in ſuo Codice Regulari.

Digitized by Google

DCCXXXIII.

Ab ECCLESIA SERAPHINUS.

SEraphinus ab Eccleſia ſive Eccleſianus Mediolanenſis, ut ipſemet aſſerit in eo, quod infra recenſebimus, Opere, circa medium fermè ſæculi XVI floruit. Carminibus pangendis plurimùm delectabatur, nec tamen à ſacris ſtudiis alienus erat, ut patet ex ipſis citationibus Divinorum Codicum, quæ paſſim in ejus Verſibus, & mox citando emblemmate occurrunt. Nullus hominis acta à vetuſtatis ſervavit injuria, idque in cauſa eſt, quod fermè nudum Scriptoris nomen promere cogimur.

En Operis titulum

I. Flos Florum, Emblemma pulcherrimum, & homine chriſtiano digniſſimum, Propheriam continens. *Mediolani, apud Valerium, & Hieronymum Metios*. 1551. in 4.
Sequitur Epiſtola nuncupatoria Eccleſiani Reverendiſſimo & Illuſtr. Sacræ Romanæ Eccleſiæ Cardinali Innocentio de Monte, data Mediolani VII. Cal. Decembris anno MDL. Inde adeſt Tabula ære ſculpta, in qua viſuntur tres Montes in figura Camauri, in medio cujuſdam figuræ globi, variis dictis è Sacra Scriptura allatis, variſque Emblemmatibus ex Apocalypſi &c. inde

II. Poëma Auctoris, in quo ſe prodit Mediolanenſem, & Pontificatum eidem Cardinali pro ſuis virtutibus, quas extollit, prædicit. In fine adeſt aliud Poema in Inſigne Sanctiſſimi Pontificis Julii III. ejuſdem Auctoris.

DCCXXXIV.

EDERI PETRUS JOSEPH.

PEtrus Joſeph Ederi Societatis Jeſu Mediolani natus, poſt conſueta ſtudia Rhetoricam docuit in Braydenſi Collegio cum inſigni laude. Hinc celeberrimus Orator Sacram prædicationem diu exercuit in primariis Italiæ Urbibus, ac demum Viennæ in Auſtria, ubi ſubſtitit donec vixit intimè dilectus Leopoldo I. Imperatori, qui ejus conſilio, & opera utebatur, præſertim in rebus ad Italiam pertinentibus.

Scripſit

I. Conciones, atque Orationes plures, ex quibus extat: Idea del Principato veramente ſicuro d'ogni doglianza de' Sudditi, propoſta nell' Eccellentiſſimo Senato di Lucca dal Padre Pietro Giuſeppe Ederi della Compagnia di Gesù nel terzo Sabbato di Quareſima. *In Lucca, per Salvatore Mareſcandoli, e Fratelli*, 1677 in 4.
A Suis.

DCCXXXV.

ELEAZARNUS, ſeu ELEAZARIUS PAULUS.

PAulus Eleazarnus, ſive Eleazarius Mediolanenſis Juriſprudentiæ laude celeberrimus non modicum ſibi commendationis adeptus eſt, circa Annum Chriſti Redemptoris MCCCLV. Cum enim à præclariſſimo Joanne Andreæ Florentino legum præſertim ſacrarum præceptis imbutus eſſet, tanti præceptoris æmulatus virtutem, nihil non egit, ut & nominis ſui æternitati apud poſterorum memoriam conſuleret, & Pontificii Juris profeſſoribus prodeſſet. Coævus fuit Simonis Borſani hujus Metropolis Præſulis, ac Vincentii Gloſſatoris, de quibus ſuo loco.

Scripſit Eleazarnus:

I. Super Clementinas: teſte Catelliano Cotta loco citando. Laudatur Carmine Italico à Raphaële Toſcano, illudque in Cattapiſto jam dedimus.
De eo meminerunt Leander Alberti in Deſcriptione *Tom. I.* Italiæ; Paulus Moriggia in Nobilit. Mediol. lib. III. cap. I. Catellianus Cotta laudatus in Recenſione Juris Interpretum, & Doctorum, necnon Picinellus in Athenæo pag. 450.

à S. ELIA CASSIANUS. V. PALLAVICINUS JO. BAPTISTA.

à S. ELIA GERVASIUS. V. BIZOZERUS CAROLUS BENEDICTUS.

EL'IUS. V. AELIUS.

DCCXXXVI.

EMMANUEL.

EMmanuel, cujus cognomen ætas nobis ſuſtulit, Mediolanenſis, tantum à Patria nuncupatus ad MCCLXII. inter Alumnos nobiliſſimi Prædicatorum Ordinis clarus dicitur à Luſitano, Albertum Venetum teſtem proferente.

Scripſit

I. Volumen Sermonum.
Ipſum laudant Pius, Fernandez, Altamura, Philippus Picinelli Athen. Mediolan. pag 168., Paulus Moriggia Nobilit Mediol. lib. 3. cap. 29. necnon Eccard, & Quetif in Scriptorum Ord. Prædicatorum Tom. I. pag. 210.

DCCXXXVII.

ENNODIUS MAGNUS FELIX.

MAgnus Felix Ennodius Juvenalis, clariſſimo ortus ſanguine, Patre Camillo Magni Exconſulis Fratre, Matre verò Camilla, in Urbe Mediolanenſi genitus eſt, ut liquidò adversùs plurium ſententiam Clariſs. Saxius evincit in libro de Studiis Mediolanenſium. Incidit natalis ejus in Annum Chriſti CCCCLXXIII. quod Ennodius ipſe teſtatur, aſſerens in Dictione de rebus ſuis ſe ætatis annum XVI. attigiſſe, tunc cum Theodoricus Italiam ingreſſus eſt. Hoc autem contigiſſe Anno LXXXIX. Sæculi V. certiſſimum eſt, quæ res eorum ſphalma prodit, qui Anno DXI. Scriptorem noſtrum editum affirmare non dubitarunt. Paterna illi domus in hac Urbe fuit prope Baſilicam Portianam Sancto Victori Martyri ſacram, atque hunc glorioſiſſimum Chriſti Athletam ſibi Patronum delegit Ennodius uſque adeo, ut Ticinenſis Epiſcopus electus, extra muros ejuſdem Civitatis Templum ipſi ſtruxerit, & ſacris ceremoniis perfectum dedicarit. Ab ipſa penè infantia Poëtices, & Oratoriæ artis amavit, diligenterque coluit ſtudia. Tum conjugio copulatus, ut ipſe de ſe teſtatur, filium ſuſcepit. Uxore poſtmodum caſtitatem profeſſa, ad divini cultus obſequia totum ſe convertit, atque à Sancto Epiphanio, Papienſi Antiſtite celeberrimo, inter Clericos relatus eſt, à quo etiam Leviticum ſuſcepit Ordinem. Ut autem tanto muneri, & ſpei de ſe conceptæ reſponderet, ſacris diſcendis litteris adjecit animum, uſuſque Servilione Magiſtro, ad quem poſtea dedit Epiſtolas, tantùm in eis profecit, quantùm eruditiſſima ſimul, & doctiſſima illius Opera declarant. Epiſcopum ſuum Epiphanium turbulentiſſimis temporibus, quibus ob Barbarorum incurſus, atque graſſantes hæreſes miſerè divexabatur Italia, juvit plurimùm, & per annos plures in Paſtorali officio individuus comes aſtitit. Eo ad Superos evocato, non abſimilem ſucceſſori ejus Maximo ſe præſtitit, tanta cum ſanctitatis, & doctrinæ laude, ut hoc quoque defuncto ad Epiſcopalem adminiſtrationem, bonis omnibus plaudentibus, aſſumptus fuerit, circa Annum DXI. Neque enim audiendi ſunt Viri alioqui doctiſſimi, quorum ſententiam convulſit

Bailletus loco citando, ſcribentes Ennodium Sancto Epiphanio in Epiſcopali munere nullo medio ſucceſſiſſe. Notiſſimus erat Eruditiſſimus Vir univerſæ Eccleſiæ Dei ob defenſionem Cauſæ Symmachi Papæ, & Synodi Palmaris, quam ſtrenuè geſſerat Anno DIII. oblato libello Apologetico in Romano Concilio, quod Opus tanta in exiſtimatione apud ſacri illius Cœtus Patres fuit, ut communi Decreto in Acta Synodica referri meruerit. Ennodium tunc inter S. R. E. Diaconos cooptatum fuiſſe indicat titulus Apologiæ, de qua agimus, in exemplari MS. Bibliothecæ Vaticanæ num. 5340. ut inter Opera infra indicabimus. Cum verò nullibi inter Romanæ Eccleſiæ Diaconos ab Auctoribus, qui de Cardinalibus ſcripſere, computatus reperiatur, in ea ſugnus ſententia, ut credamus, librarium pro S. T. E. Diacono, ſcripſiſſe S.R.E. Id tamen Eruditorum judicio perquam libenter diſcutiendum relinquimus. Hormiſdæ Pontificis nomine Anno DXVII. pro graviſſimis Ortodoxæ Fidei negotiis ad Anaſtaſium Imperatorem in Orientem Legatus Apoſtolicus perrexit, atque hujus Legationis Commonitoria ab Hormiſda conſcripta ſe legiſſe aſſerit Baronius in Notis ad Martyrol. Rom. ſub diem XVI. Kal. Aug. litt. H. Anaſtaſii tamen pervicacia res in irritum ceſſit, nam, ut Ennodius cum ſociis adſtitit, & Romani Antiſtitis ſenſus ſignificavit, hæreticus Cæſar reſpondiſſe fertur: „ Quid nobis mandata porrigitis, qui ſub nullius ditione ſumus? „ Opportet Romanum Pontificem nobis obedire, non „ etiam præcipere. Contumeliis igitur, atque injuriis non paucis affectus, & Conſtantinopoli depulſus in Italiam regreſſus eſt, ubi ab Hormiſda non benignè tantum excipi, ſed privilegiis, & honoribus decorari promeruit. Inter hæc illud præcipuum jure merito computatur Sacri Palii uſus, & in Archiepiſcoporum morem præferendæ Crucis jus, quibus etiam nunc fulget Ticinenſis Eccleſia. Ad ſuam regreſſus Sedem Ennodius optimi Paſtoris officium proſequens, ſibi traditum Chriſti gregem ſedulò curare non deſtitit. In Eccleſia Sancti Victoris, quam, ut ſupra innuimus, extra mœnia ædificaverat, divinas laudes græcè, & latinè decantandas inſtituit, cumque ritum uſque ad Joannis XXII. tempora ibidem perſeveraſſe ſcribit Anſoſſius de Sacrarum Reliquiarum cultu §. 12. num. 21. & alibi. His aliiſque præclarè, ſanctèque geſtis illuſtris, totoque Orbe celebrrimus, in Cœlum evocatus eſt XVI. Kal. Auguſti, Anno Chriſti DXXI. & inter Sanctos relatus eodem die colitur. Corpus illius primùm conditum in præfata Eccleſia Sancti Victoris, in Urbem poſtea illatum ſervatur in Templo Sancti Michaelis, cum hoc Elogio:

ENNODIVS VATES LVCIS REDITVRVS IN ORTVM
HOC POSVIT TVMVLO CORPORIS EXVVIAS
CLARVS PROLE QVIDEM GENEROSIOR IPSE PROPINQVIS
QVOS FVNCTVS LAVDVM IVSSIT HABERE DIEM
REDDIDIT HOC COELO VIVACIBVS ILLE FIGVRIS
CVM FECIT FAMAE VIVERE COLLOQVIIS
QVID MIRVM SI MORTE CARET POST BVSTA SVPERSTES
QVI CONSANGVINEOS RESTITVIT SVPERIS
QVANTVS AT ILLE FORET MVNDI CELEBRATVS IN ORIS
NEC SILET OCCIDVI CARDINIS OCEANVS
SCHISMATA CONIVNXIT DVDVM DISCORDIA LEGI
ATQVE FIDEM PETRI REDDIDIT ECCLESIIS
POLLENS ELOQVIO DOCTRINAE NOBILIS ARTE
INNVMEROS CHRISTO RESTITVIT POPVLOS
LARGVS VEL SAPIENS DISPENSATORQVE BENIGNVS
DIVITIAS CREDENS QVAS DEDIT IPSE SVAS
TEMPLA DEO FACIENS HYMNIS DECORAVIT ET AVRO
ET PARIES FVNCTI DOGMATA NVNC LOQVITVR.

DEPOSITVS SVB D. XVI. KAL. AVG. STAS. V. C. CONSVLE.

Bernardus Saccus hiſt. Ticin. lib. VIII. cap. I. ſic legit: *Valerio Viro Clar. Conſule anno 516.*

Index Operum Ennodii ſicut legitur in editione Pariſienſi Jacobi Sirmondi anni MDCXCVI. ſed hic longè diligentior:

I. Epiſtolarum Libri XII.

Opuſcula Miſcella X. nempè

II. Panegyricus Theodorico Regi dictus Mediolani.
III. Libellus adversùs eos, qui contra Synodum IV. Symmachi Papæ ſcribere præſumpſerunt.
IV. Vita Beatiſſimi Viri Epiphanii Epiſcopi Ticinenſis Eccleſiæ.
V. Vita B. Antonii Monachi Lirinenſis,
VI. Euchariſticum de Vita ſua, poſtquam gravi morbo liberatus eſſet, ad Elpidium Diaconum, & Medicum.
VII. Parenæſis Didaſcalica ad Ambroſium Fauſtini filium, & Beatum.
VIII. Præceptum quando juſſi ſunt omnes Epiſcopi cellulanos habere, ſive contubernales Clericos vitæ ſuæ, actuumque teſtes.
IX. Petitorium, quo abſolutus eſt Gerontius puer Agapiti.
X. Benedictio cerei Paſchalis I.
XI. Benedictio cerei II.

Dictio-

Dictiones XXVIII. ideſt :

Sacræ VI.

XII. In Natali Laurentii Epiſcopi Mediolanenſis.
XIII. In dedicatione Baſilicæ Apoſtolorum, ubi Templum fuit Idolorum, miſſa Honorato Epiſcopo Novarienſi.
XIV. Dictio data Stephano V. S. (ideſt Viro Spectabili) Vicario, dicenda Maximo Epiſcopo.
XV. In dedicatione, miſſa Maximo Epiſcopo.
XVI. Incipientis Epiſcopi.
XVII. De Hæreticis Orientis, & Synodo.

Scholaſticæ VII. videlicet

XVIII. In dedicatione Auditorii, quando ad Forum translatio facta eſt.
XIX. Præfatio dicta Lupicino Euprepiæ ſororis Ennodii filio, quando in Auditorio traditus eſt Deuterio V. S.
XX. Præfatio quando Arator Auditorium ingreſſus eſt Mediolani.
XXI. Gratiarum actio Grammatico, quando Parthenius, alter Ennodii ſororis filius bene recitavit.
XXII. Dicta quando Euſebii filius traditus eſt ad ſtudia.
XXIII. Data Aratori, quando ad laudem provectus eſt, Thema, laus litterarum.
XXIV. Dictio quando Paterius, Petronii Maximi II. Conſulis collega, & Severus traditi ſunt ad ſtudia.

Controverſiæ X. hoc eſt

XXV. In legatum, qui Patriam hoſtibus prodidit.
XXVI. In novercam, quæ cum marito privigni odia ſuadere non poſſet, utrique venena porrexit.
XXVII. In eum, qui præmii nomine Veſtalis virginis nuptias poſtulavit.
XXVIII. In eum, qui ſeni patri cibos ſubtraxit, data Aratori.
XXIX. In Tyrannum, qui præmil nomine parricidæ Statuam inter virus fortes dedit, data Aratori V. C. (ſcilicet Viro Clariſsimo)
XXX. In aleatorem, qui agrum, in quo parentes ejus erant poſiti, pro ludi pretio dedit, data Ambroſio.
XXXI. In eum, qui in lupanari Statuam Minervæ locavit.
XXXII. In Patrem quendam, qui cum Filium à pirata captum redimere non dignatus eſſet, ab eo tamen ali petebat.
XXXIII. Adverſùs legem, quæ jubet, ut de capta civitate hoſtium, Sacerdotes, & Veſtales Virgines liberi dimittantur.
XXXIV. In abdicatum (ideſt Oreſtem) qui patre necato, matri quoque inſidiabatur.

Ethicæ V. hæ ſunt

XXXV. Dicta ex tempore, quam Deuterius injunxit:

Thema:

Perfunctus Pelago Diomedes, tutus in arvis
Naufragium deflet, quod ſine lympha fuit.
Quam propter varios contendens vicerat æſtus,
Uxor ad alterius transferat copulam.
Cauſa querelarum ſimulato nomine vera eſt,
Hujus verba, precor, comite vos placidi.

XXXVI. Verba Thetidis, cum Achillem videret extinctum.
XXXVII. Verba Menelai, cum Trojam videret exuſtam.
XXXVIII. Verba Junonis, cum Antæum videret parem viribus Herculis extitiſſe.
XXXIX. Verba Didonis, cum abeuntem videret Æneam.

Poëmatum, ſeu Carminum.

Liber I.

XL. Itinerarium Brigantionis, Caſtelli Delphinatus, hodie Brianſon.
XLI. Dictio data Deuterio V. S. Grammatico, nomine ipſius mittenda Eugeneti V. J. & Quæſtori.
XLII. Præfatio nepotibus Proculi Liguris Poëtæ dicta ſub die XV. Kal. Maji.
XLIII. Epithalamium dictum Maximo V. S.
XLIV. Itinerarium Padi.
XLV. Dictio Ennodii Diaconi, quando Româ rediit.
XLVI. Ad Fauſtum Poetam de Carminibus ejus.
XLVII. Ad Olybrium, de ejus eloquentia.
XLVIII. Dictio, quæ habita eſt in Natali Sancti ac Beatiſſimi Papæ Epiphanii in annum XXX. Sacerdotii.
XLIX. Hymnus Veſpertinus.
L. Hymnus II. in tempore triſtitiæ.
LI. Hymnus III. de S. Cypriano.
LII. Hymnus IV. de Pentecoſte.
LIII. Hymnus V. de S. Stephano.
LIV. Hymnus VI. de S. Ambroſio.
LV. Hymnus VII de Aſcenſione Domini.
LVI. Hymnus VIII de Sancta Euphemia.
LVII. Hymnus IX. de S. Nazario Martyre Mediolanenſi.
LVIII. Hymnus X. de S. Maria.
LIX. Hymnus XI. de S. Martino.
LX. Hymnus XII. de S. Dionyſio Epiſcopo Mediolanenſi.
LXI. Epigrammata, ſeu Carminum lib. II.

In editione Veneta Operum Sirmondi 1728. addita eſt Appendix ex novo Theſauro Anecdotorum Edmundi Martene Tom. V. quæ continet:

LXII. Dictionem alteram Ennodii in Natali Laurentii Mediolanenſis Epiſcopi, quæ Cl. P. Sirmondi diligentiam fugit, una cum ad Venantium brevi Epiſtola, ex optimæ notæ Codice MS. Sancti Remigii Rhemenſis eruta.

Sed cum in Præfatione ſæpe laudati Sirmondi videatur, quod Vir doctiſſimus pro editione ſua Operum Ennodii, quæ prima fuit Pariſiis anno 1611. uſus ſit Codice MS Sæculi IX., qui eſt in Bibliotheca Vaticana ſignatus num. 3803. ſatius duxi hic adjicere notitiam Lectoribus meis aliorum præſtantium Codicum MSS. Ennodii, in quos offendi, dum Catalogos variarum Bibliothecarum ſub oculis haberem, ut infra.

In Bibliotheca Vaticana.

Ennodii Opera varia; Incipit: Quouſque me &c. Codice num. 6057.
Ejuſdem liber contra Obtrectationes habitas adverſùs Synodum Palmarem Romæ à Symmacho Papa, ſub Theodorico Rege celebratam; Incipit: Sufficeret quidem Schiſmaticam imperitiam &c. Cod. num. 1340.
Alius eadem continens. Cod. num. 630.

In eadem Vaticana inter MSS. Reginæ Sueciæ.

Ennodii Epiſcopi opera varia. Cod. 97.
Ejuſdem Epiſtolæ. Cod. 1699.

In Bibliotheca verò Sancti Marci FF. Ord. Prædicatorum Florentiæ adſunt Operum Ennodii Codices MSS. in Armario II. ſign. num. 51. ut ſequitur:

Vita S. Epiphanii Ticinenſis Epiſcopi edita ab Ennodio.
Ejuſdem Ennodii libellus de vita B. Antonii Monachi
Ejuſdem Dictiones in Natali S. Laurentii Mediolanenſis Epiſcopi.
Ejuſdem Dictio ab Urbe redeuntis.
Item in dedicatione Auditorii.
Præceptio, quando omnes Epiſcopi juſſi ſunt Cellularios habere.
Benedictio Cerei.
Præfatio, quæ habita eſt in Natali Sancti ac Beatiſſimi Papæ Epiphanii.
Benedictio Cerei.
Præfatio, quando Frater ingreſſus eſt.
Ennodii verſus ad Fauſtum, &c.
Ejuſdem Epiſtolæ proſâ, & verſu.
Ejuſdem Panegyricus Regi Theodorico.
Ejuſdem Opuſcula plurima.
Ejuſdem Carmina.
Quod compertum eſt ex libro Auſonii Poetæ;
Gratiarum Actio dicta Domino Gratiano Auguſto ſub Auſonio V. C.

In Bibliotheca Ambroſiana.

Ennodii Epiſcopi Papienſis Epiſtolæ, & Carmina cum Notis Archiepiſcopi Mediol Pizzolpaſſi (de quo ſuo loco libentiſſimè agemus) MS. in fol. autographus in pergameno, cum litteris, & miniaturis deauratis ſign. D. num. 117.
Præter quintam Synodum Romanam, ſub Symmacho Papa, Ennodii etiam cum laude meminerunt Hormiſda Pontifex in Epiſtola ad Anaſtaſium Imperatorem: Nicolaus I. Pontifex, qui Michaelem Auguſtum facit certiorem de iis, quæ ob Fidem Chriſti Ennodius à Græcis pertulerat, extatque Joannis Papæ VIII. de Ennodio ad Bracarium Abbatem nobile teſtimonium; de eodem narrant Gregorius VII. Paulus Diaconus lib. XV. hiſtoriæ Miſcellaneæ, Anaſtaſios Bibliothecarius in Hormiſda, Baronius in Notis ad Martyrolog.

Ro-

Romanum, diffuſiuſque in Annalibus, Bellarminus Card. de Script. Eccl. Ughellus in Italia Sacra Tomo I. pag. 1181., necnon Dupinius in Bibliotheca Eccleſiaſtica, Trithemius, Fabritius, Draudius in Bibliotheca Claſſica, P. Mazzuchellus in ſuis Schedis, aliique innumeri.

ERIBERTUS. V. ARIBERTUS.

DCCXXXVIII.

ESTENSIS HIPPOLYTUS.

Ex Hercule I. Ferrarienſium Duce, atque Eleonora Ferdinandi Siciliæ citra Pharum Regis Filiâ, natus eſt Ferrariæ Hippolytus, qui adhuc puer ne domeſticis emolliretur deliciis, ſub duris, ac ſeveris magiſtris accuratam cœpit operam bonis artibus impendere. Penè infans excelſi ingenii argumenta dedit. Septennis ab Hungariæ Optimatibus ad Strigonienſem Archiepiſcopatum vocatus, in Pannoniam cum inſigni comitatu patris ſtudio ſtatim contendit. Ardebant eo tempore bella inter Matthiam Corvinum Hungariæ Regem, atque Cæſarem, & nova Auſtriæ Civitas obſidione cingebatur. Hippolyti tamen adventu agnito, Rex obſidione desertâ, cum Regina, & exercitu lætus apprimè adventanti occurrit, & perhonorificè exceptum filii loco habuit, idemque Beatrix Regina, Hippolyti matertera, peregit. Ille interim a Regis latere nunquam diſcedens, eo magiſtro regendorum populorum, & militaris artis præcepta didicit. Septennium in Pannonia commoratus, idioma illius gentis didicit, litterarum ſtudia coluit, & virtutum omnium ornamentis effulgens illius Regni homines ita demulſit, ut eum non tam amarent, quam colerent. Poſt Regis obitum, Reginam matris loco babuit, & in Urbe Strigonienſi ſecum diu retinuit. Eum interea Alexander VI. Romanus Pontifex ſacrâ purpurâ honeſtavit, & Diaconum S. Luciæ in Silice nominavit anno MCCCCXCIII. XII. Kal. Septemb. Re cognitâ Hippolytus Ferrariam ſe contulit, ut patrem reviſeret, & aſpectu ſuo lætificaret, iterumque in Pannoniam reverſus eſt. Tum galero rubro ſuſcepto, Romam è veſtigio conceſſit; ubi ſummo plauſu exceptus fuit, nato omnis Flaminia via, omnis campus Martius, denique Urbs tota facibus perlucendo tantum virum excepit. Româ à Ludovico Sfortia Mediolanum accerſitus, in rebus arduis adjutor illi, & ſocius fuit: tum ab Alexandro Ambroſianæ Eccleſiæ deſignatus Antiſtes, eam rerum gerendarum uſu, & ſingulari prudentia excellens annos tredecim adminiſtravit. Ad nuptias Lucretiæ Borgiæ, & Alphonſi fratris celebrandas, Romam patre ſuadente rediit. Archipresbyteratum Baſilicæ Vaticanæ, Capuanam Eccleſiam, & paulò poſt Ferrarienſem, tum ex aliquibus Mutinenſem in Italia, ac Narbonenſem in Gallia adeptus eſt. Vir fuit admirabilis prudentiæ, & judicii in tractandis rebus arduis, ab omnibus Europæ Regibus ſummoperè dilectus, & maximo in pretio & honore habitus. Cæſaris Vicarium in Italia egit, à quo Montagnano, & Caſtro Baldi donatus eſt. Moriente Alexandro Pontifice Româ aberat, cumque monitus eò contenderet, equi caſu dexterum crus illi confractum eſt, idcoque Florentiam adivit, ubi brevi convaluit. Poſt Pii III. obitum ad Comitia venit, in queis Julius II. Pontifex electus fuit. Tum Ludovicum XII. Galliarum Regem in Italia bellum gerentem adiit, & ſummo ab illo honore exceptus; ſecretioribus ejus conſiliis interfuit. Ad Maximilianum Imperatorem Patavium armis laceſſentem, Apoſtolicæ Sedis Legationem obivit. Venetæ Reip. claſſem Pado contra Alphonſum fratrem delatam vicit; hoſtium nonnullas triremes cœpit, duas incendit; vexilla in primario Templo Ferrariæ in bellicæ virtutis ſuæ monumentum ſuſpendit. Profectus in Galliam cum Conciliabulum contra Julium II. pararetur, non prece non alia re contra ipſum, quem verum Pontificem prædicabat, concitari potuit; ſed mira potius dexteritate tum Julio Pontifici, tum Ludovico Regi ſatisfecit, ſumma cum utriuſque admiratione, ita ut amborum voce ſapientiſſimus fuerit appellatus. In Italiam reverſus, in Germaniam proceſſit, & inde in Pannoniam atque à Ladislao Rege, ut in Germania à Cæſare perhonorificè ſuſceptus, & magni habitus eſt. Julio Pontifice mortuo, & Leone veteri ejus amico ad Apoſtolicum apicem evecto, litteras illico ad illum dedit, atque alias à Leone in reſponſum retulit, eiſque ſuſceptis invitus ab invito Ladislao diſcedens, ad Urbem magnis itineribus properavit. Ibi Leonem veneratus, & ejus benignitatem expertus, apud ipſum gratiâ plurimùm valuit; cumque Pontifex Bononiam colloquium cum Franciſco I. Gallorum Rege habiturus ſe contuliſſet; Hippolytus noſter, & Federicus Sanſeverinus primi Diaconi Cardinales Regem medium excipientes ad Leonem deduxere. Ferrariam reverſus, Epiſcopale Palatium reſtituit, & Strigonienſem Eccleſiam cum Agrienſi mutavit. Hinc ad res componendas Pannoniam repetiit, ubi incenſum Cathedralis tectum refecit; & aliud ſacrum ædificium abſolvit, ac munificus in omnes, gliſcentes diſcordias ſedavit. Interim audito Alphonſi Ducis Fratris ſui morbo, Ferrariam advolavit, & Eccleſiam Mediolanenſem Hippolyto nepoti ceſſit: anno MDXIX. Doctorum virorum Mœcenas, Mathematicas diſciplinas, Geometriam, Arithmeticam, Muſicen calluit: Ludovicum Areoſtum, & Franciſcum Nigrum in famulitio habuit. In extremo morbo ſingulari fide, & pietate Eccleſiæ Sacramenta percepit, ac fratre hærede inſtituto, Ferrariæ deceſſit die III. Septembris anno MDXX. Singulari pietatis affectu Deiparam Virginem colebat, atque ob ejuſdem amorem puellis in Matrimonium collocandis, pioque Sodalitio ad id officium inſtituto multa contulit, atque dum viveret annum nullum prætermiſit, quo decem ſaltem pauperibus virginibus dotem non erogaverit. Sepultus eſt in Sacrario Cathedralis ejuſdem Urbis. Ejus cineres anno MDCVII. Joannes Fontana Ferrarienſis Epiſcopus ante ſepulchrum Urbani III. jacentes, decentius unà cum corpore Joannis Cardinalis Salviati ejuſdem Eccleſiæ Epiſcopi collocavit, ut habet Marcus Antonius Guarinus in Hiſtoria Ferrarienſis Eccleſiæ.

Superſunt ex ejus ſcriptis, quæ hic proferimus:

I. De Navali certamine, quo anno MDIX. Venetorum Claſſem fudit. Hoc Opus ex vernacula lingua poſtea latinum fecit Cœlius Calcagninus.

II. Extat ejus Epiſtola ad Paulum Jovium in libro, cui titulus: „ Lettere Volgari di diverſi Nobiliſſimi Uomini lib. I. *Vinegia, preſſo Aldo*. 1548. in 8.

III. Orationes variæ ad Pontifices, alioſque Principes dictæ, à pluribus Auctoribus memoratæ, quæ ætas invida nobis eripuit.

Oravit in ejus funere laudatus Cœlius Calcagninus. Alias tamen funebres commendationes compoſuere Hieronymus Faletus, & Alexander Guarinus.

Vitam ejus ſcripſit Alexander Sardus.

Hujuſce Cardinalis numiſma eſt apud Carolum Antonium à Puteo cum effigie, & expreſſo nomine in prima facie, hoc modo: „ Hippolytus Eſten. S R. E. „ Presb Card. Ferrar. „ in altera vero ſunt Angeli plures, cum ſene genufleхo ac litteris: „ Ne Tranſeas Servum Tuum.

Inter hujus Cardinalis laudes non minima eſt Ludovicum Areoſtum Italorum Poetarum Principem immortale Opus ſuum, quod inſcribitur *l' Orlando Furioſo*, ejus nomini factum voluiſſe, nam paulò poſt initium ait:

Pia-

Piacciovi generoſa Erculea prole,
Ornamento e ſplendor del ſecol noſtro,
Ippolita, aggradir queſto, che vuole,
E darvi ſol può l'umil ſervo voſtro,
Quel, ch'io vi debbo poſſo di parole
Pagare in parte, e d'opera d'inchioſtro,
Ne che poco io vi dio da imputar ſono,
Che quanto io poſſo dar tutto vi dono.

Commendat etiam cum pluribus in locis, præſertim Cantu III. num. 56. & ſequenti.

Agunt de tanto Præſule Ughellus in Italia Sacra multis in locis, Ciaconius Tom. III. pag. 176. Antonius Sanderus in Elogiis Cardinalium; Acta Mediolanenſis Eccleſiæ. Clariſſimus Muratorius in Antiquitat. Eſtenſibus. Tom. II. pagg. 437. & ſequentibus, atque alii permulti.

DCCXXXIX.

ESTENSIS HIPPOLYTUS alter.

Hippolytus Eſtenſis ſenioris Hippolyti Cardinalis nepos, Alphonſi Ferrariæ Ducis, & Lucretiæ Borgiæ filius, natus eſt Ferrariæ IX. Kalendas Septembris: anno à partu Virginis MDIX. Præter gentilitiam nobilitatem, cùm prudentiâ, conſilio, fide, doctrinâ, veraque animi nobilitate polleret, in aula Regum Galliæ Franciſci I. & Henrici II. quibus affinitate jungebatur, à prima ætate verſatus, meruit ab eiſdem in publicis, ac privatis conſiliis adhiberi, in quibus egregium ſe virum præbuit, quemadmodum etiam in adminiſtratione Arelatenſis, Aurelianenſis (ut nonnullis placet) Mediolanenſis, Auxitanæ, Æduenſis, Lugdunenſis, Trecorenſis, ac Maurianenſis Eccleſiarum. Ad Monaſteria item Præmonſtratenſis Ordinis Athanatenſe, & Flavigenum, & alia Sacerdotia à prædictis Regibus nominatus, ceteris Præſulibus præferri meruit. Rex verò Franciſcus I. à Paulo III. illi purpuram impetravit; eamque ipſi contulit Pontifex die XX. Decembris: Anno MDXXXVIII. Diaconiâ S. Mariæ in Aquiro aſſignatâ; licet publicatus fuerit tantum anno ſequenti, die V. Martii. Hippolytum nunquam Narbonenſem, neque Aurelianenſem Eccleſias obtinuiſſe, cum Claudius Robertus in Gallia Chriſtiana, neque Annales Eccleſiarum illarum inter Epiſcopos hunc recenſeant, ſcribit Ughellus. Dat tamen illi Novariæ Præſulatum poſt Mediolanenſem, quem anno decimo quinto ætatis obtinuit. Verùm Sammarthani fratres in Gallia Chriſtiana nuper edita, Hippolytum inter Narbonenſes Archiepiſcopos recenſent; illum tamen non numerant inter Aurelianenſes Præſules, quare cum illis alioquin diligentiſſimis Scriptoribus dicendum, Hippolytum adminiſtraſſe Narbonenſem, non autem Aurelianenſem Eccleſiam'. Sub Pio IV. legationis munere functus eſt in Patrimonio S. Petri; paulò poſt ad Romanorum Regem in Germania pro pace ineunda, mox in Galliam ab hæreticis vexatam ab eodem Pio mittitur, illique comites, & miniſtri dati inter alios Proſper Sanctacrucius Romanus, qui Prolegati munere fungebatur, & Matthæus Contarellus, qui ſubnotandis ſupplicibus libellis præfuit, quem Gregorius XIII. in Cardinalem poſtea promovit. In qua legatione obeunda quamvis ſibi magnam laudem comparaverit, non defuerint, qui ipſi crimini darent, quod damnatæ ſectæ viri concioni interfuiſſet; at ſi quis Hippolyti Cardinalis epiſtolam infra indicandam legerit, id turbulentiſſimis iis temporibus jure factum fuiſſe vel dicet, vel conſilii ſui rationem Cardinalem reddidiſſe omni aſſeveratione affirmabit. Saltem nemo in poſterum Hippolytum damnet, niſi priùs percurrat, quæ pro eo ſolidè, docteque ſcripſit Cardinalis Sfortia Pallavicinus in Hiſtoria Concilii Tridentini. Neque ſolum in Gallia, ſed etiam alibi eximius, ac prope ſingularis honeſtarum artium omnium, & eruditorum hominum patronus fuit, quos beneficentia aſſiduè ſublevabat. Paulum Manutium, nominis celebritate notum, & litteris non vulgariter expolitum, in familiarium ſuorum ordinem vocaverat, cui Paulus idem, M. Antonius Muretus, & Cælius Calcagninus tanquam ampliſſimo doctorum virorum Mœcenati ſuos libros inſcripſere. Arnoldus quoque d'Oſſat ejuſdem Hippolyti primùm à Secretis, ac poſtmodum Cardinalis. Dum menſæ aſſidebat, epulas ſuas nulla re magis, quàm honeſtiſſimis eruditorum hominum ſermonibus condiendas curabat, & in perpetua gravium munerum ad publicam ſalutem pertinentium procuratione occupatus, quotidie aliquid temporis in liberalium artium tractatione collocabat. Mediolanenſem Eccleſiam fere ſemper abſens adminiſtravit. Sancti Dionyſii Corpus ex ejus Templo in ſuburbio Portæ Orientalis ſito ad Metropolitanam tranſtulit. Eo ſedente Fratres Ordinis Minimorum in Via Novocomenſi extra Urbis mœnia Cœnobium illud obtinuere, quod adhuc incolunt propè Templum Deiparæ ſacrum, cui cognomen ad Fontem. Cœpta quoque eſt in hac Metropoli Inſignis S. Pauli Decollati Clericorum Regularium Congregatio anno MDXXVI. Archiepiſcopatum, in quo Suffraganeum habuit cum poteſtate exercendi pontificalia Johannem Antonium Malignacium Laodicenſem Epiſcopum, anno MDL. Joanni Angelo Arcimboldo, à nobis alibi laudato, reſignavit, hac conditione adjecta, ut ſi ante Hippolytum Arcimboldus deceſſiſſet, jus omne ad reſignantem rediret. Eſtenſis autem noſter, cum nondum tertium & ſexageſimum ætatis annum attigiſſet, die Martis IV. Nonas Decembris: anno ſalutis MDLXXII. Gregorii XIII. Pontificatus primo, Romæ Deo ſpiritum reddidit: corrigendus autem Cabrera, qui eum ex hac vita migraſſe refert nondum trigeſimum tertium annum attingentem. Corpus in Eccleſia S. Catharinæ de Roſa depoſitum, ad Tiburtinam Urbem tranſlatum, in Eccleſia S. Franciſco ſacra humatum jacet, atque hoc commune cum Aloyſio Eſtenſi Cardinali habet Epitaphium, quod Cæſar Ateſtinus Marchio, poſtea Regii, & Mutinæ Dux, poſuit:

D. O. M.
HIPPOLYTO ET ALOYSIO PRINCIPIBVS ATESTINIS
S. R. E. CARDINALIBVS
CÆSAR ATESTINVS MARCHIO PATRVO ET
PATRVELI BENE DE SE MERITIS P. C.
MDXCVII.

Hæc illius habentur :

I. Epiſtola ad Epiſcopum Caſertanum, data ex Sancto Germano IV. Nonas Februarii : anno MDLXII. in qua rationem reddit quare hæretici cujuſdam concioni interfuiſſet. Extat in Tom. III. Epiſtolarum Principum.

II. Altera ad Arnoldum Sobrinum. Habetur inter Epiſtolas Cl. M. Ant. Mureti.

III. Tres aliæ in libro inſcripto: Nuova ſcielta di lettere lib. I. pag. 141. & 372. & lib. II. pag. 376, ex Catalogo Biblioth. Eminentiſs. Renati Imperialis.

IV. Negotiations ou lettres d'affaires Eccleſiaſtiques, & Politiques. *A Paris chez Simeon Piget. 1658. in 4.* Ex eodem Catalogo.

V. Epiſtolæ plures autographæ ad S. Carolum, cum hujus reſponſionibus. Servantur in ſæpe laudata ampliſſima Collect. Biblioth. Ambroſianæ.

VI. De ejus cum Calviniano Beza de Religionis Controverſiis Diſputatione meminit Muretus libro XVI. variarum lectionum cap. IV.

In ipſius funere idem M. Antonius Muretus Orationem habuit.

Ad hunc Cardinalem litteras dederunt Galeotus Comes Mirandulæ, & inveniuntur editæ in primo Tomo Litterarum ad Principes, Jacobus Sadoletus, & Paulus nepos, Joannes Matthæus, & Petrus Aretinus; ei quoque Paulus Manutius ſuum dicavit librum de Legibus Romanorum.

Hippolyti laudes cecinit etiam Janus Vitalis, Lælius Capilupus. Juhanes Baptiſta Gyraldus in Alphonſo Primo Duce Ferrariæ. Ludovicus Jacob de Sancto Carolo Bibliograph. Pariſin. ad annum MDCLI. pag. 21.

DCCXL.

EUSEBIUS.

EUſebius Mediolanenſis Eccleſiæ Archiepiſcopus, quem perperam Scriptores noſtri Civem quoque, atque Patritium Mediolanenſem arbitrantur, Græcus fuit, ut indicat & nomen ipſum Græcis admodum familiare, & apertiſſimè docet Ennodius in Epigrammate infra citando. E Græcia igitur cùm Mediolanum veniſſet ſtudiis pietatis ab ineunte imbutus ætate, magna virtutum laude clariſſimus, dum Diaconus Altaribus miniſtraret, ſacrum Calicem cryſtallinum ſcitiſſimè elaboratum caſu è manibus lapſum comminuit. Mœrens fragmenta collegit, atque in Altari cullocavit, profuſiſque lachrymis Divi Levitæ Laurentii opem implorans, id impetravit, ut ſolidum, atque integrum ſacrum Vas non ſine prodigio ſibi reſtitutum conſpexerit. Ad Archiepiſcopalem exinde Cathedram evectus Templa Barbarorum impietate polluta, ac diruta reſarcienda curavit, ſtatiſque cæremoniis conſecrata Divino cultui reſtituit, atque tertio Menſis Octobris Dominico die in Ambroſiana Eccleſia hujus Conſecrationis memoriam quotannis celebrandam ſancivit. Urbem etiam hanc unà cum Suffraganeis ſuis inſtauraſſe Auctor eſt Boſſius in Chronico ad Annum CDLXI. Sacros quoque Libros ad Dei laudes accommodatos, quos bellorum injuria ſuccenderat, ipſe reſecit; univerſumque Clerum ad diſciplinam, moreſque religioſos adduxit. Reverſo ab Oriente Senatore Presbytero Mediolanenſi, notæ ſanctitatis Viro, qui poſtmodum hujus Eccleſiæ Præſul fuit, & quem Sanctus Leo Magnus cùm Abundio Epiſcopo Novocomenſi, Aſterio, & Baſilio Legatum ſuum ad Theodoſium II. miſerat, quorum omnium operâ coactum eſt Concilium Conſtantinopoli; Provincialem Synodum Euſebius noſter Mediolani celebravit. In ea interfuerunt, præter Epiſcopos cæteros Provinciæ, tres & doctrinâ, & ſanctitate clariſſimi Viri, nempe Maximus Taurinenſis, Criſpinus Ticinenſis, & Abundius, ſive Abundantius Comenſis Epiſcopi. Scripſit ex hac Synodo Euſebius ad Sanctum Leonem Papam Epiſtolam, de qua infra, & cui ſubſcripſerunt, præter ipſum, alii Epiſcopi Comprovinciales num. XVIII. atque inter eos Cyprianus quoque Brixellenſis Eccleſiæ Epiſcopus. Fuit hæc quondam inſignis Urbs ad Padum Amnem Otthonis Auguſti morte clariſſima (nunc Oppidum vulgò Breſello ad Mutinenſem Ducem ſpectans decem millibus paſſuum à Parma diſtans) ab Authari Longobardorum Rege exciſa. Sedes Epiſcopalis Parmam translata eſt. Sed ut ad Euſebium revertamur corrigendus eſt ex his, quæ ſuperiùs dicta ſunt, Baronius, qui in Notis ad Martyrologium Romanum die XII. Auguſti littera I. de Euſebio ſcribit: „ Vixit temporibus S. Leonis Papæ, quando habita Synodo adverſùs Hæreſim Eutychianam nuper Chalcedone à SS. Patribus damnatam, miſit inde Synodicam ad eundem Pontificem. Habuit enim Synodum Euſebius inter reditum Abundii, & Senatoris ab Orientali Legatione ad Theodoſium, & Chalcedonenſis Concilii celebrationem. Idque patet ex ipſo exordio Epiſtolæ Euſebii, ubi legitur: „ Reverſis, Domino annuente, Fratribus noſtris, quos ad Orientem Fidei causâ ſolicitè provida Beatitudo veſtra direxerat &c. Inſigne habemus pro traditionibus firmandis Argumentum cap. III. Meminit etiam Litterarum S. Leonis, quas mutuas acceptas dicit à Ceretio Epiſcopo, & aliarum ejuſdem Leonis ad ſe delatarum ab Abundantio, quem Fratrem, & Coepiſcopum vocat, & à Senatore, quem Compresbyterum ſuum appellat. Litteras Euſebii ad Leonem attulit Cyriacus Laudenſis Epiſcopus ſanctitatis & ſapientiæ famâ conſpicuus. Euſebius autem Mediolanenſi Eccleſiâ piè admodum adminiſtratâ, miraculorum, & virtutum gloriâ celeberrimus, mortalitatem depoſüit Pr. Idus Auguſti Anno CCCCLXVI. & in Baſilica Divi Laurentii conditus jacet. Notandum falſum eſſe Ughellum referentem Tom. IV. Italiæ Sacræ Sanctum Euſebium noſtrum à S. Leone Primo conſecratum fuiſſe. Illis enim temporibus penès Epiſcopos Provinciales Jus erat conſuetudine roboratum Metropolitanum ſuum ordinandi: teſte Divo Auguſtino in Breviculo Collationis cum Donatiſtis. Quod non expectaverit Cecilianus, ut Princeps à Principe ordinaretur. „ Cum aliud, inquit Auguſtinus, habeat Eccleſiæ Catholicæ conſuetudo: ut non Numidiæ, ſed propinquiorea Epiſcopi Epiſcopum Carthaginis ordinent: ſicut nec Romanæ Eccleſiæ ordinat aliquis Epiſcopus Metropolitanus, ſed de proximo Oſtienſis Epiſcopus. Habemus ex Epiſtola Pelagii I. Papæ Anno DLV. Mediolanenſem Epiſcopum ab Aquilejenſi ordinari conſueviſſe, ut à primo poſt ipſum Diœceſis Italicæ Metropolitano; ſicut ipſe à Mediolanenſi ordinabatur, tanquam à capite ejuſdem Diœceſis. S. Ambroſius ipſe Mediolani ordinatus eſt; imo adhuc Anno MLIX. contendebant Mediolanenſes, nullam diſponendi vim in Ambroſiana Sede Romano Pontifici competere. Ait inſuper Ughellus S. Euſebium interfuiſſe Concilio Romano, quod Anno Chriſti CCCCLXV. Hilarus Papa celebravit, ſed cum Acta Concilii de eo ſileant, & unde hoc hauſerit Ughellus ignoremus, hic quoque tantum Scriptorem allucinatum arbitramur.

Euſebii hæc habemus :

I. Epiſtola Synodica ad S. Leonem Papam I. de qua jam diximus. Extat in Conciliis Labbei Tom. VII. pag. 116. editionis Regiæ; & in Lugdunenſi Operum Sancti Leonis 1700. in fol.

II. Opuſcula varia ad ædificationem Fidelium, teſte Joanne Trithemio de Scriptoribus Eccleſiaſt. apud Fabritium Ea fortaſſe ſunt, quæ Gennadius de Viris Illuſtribus apud eundem Fabritium refert videlicet: De Crucis Domini Myſterio, & Apoſtolorum, præcipuèque Petri conſtantiâ virtute Crucis indeptâ.

III. Divinorum Officiorum juxta Ambroſianæ Eccleſiæ Rituum Codices ab eo reſtituti; ex Actis ejuſdem in Breviario Ambroſiano ad diem XII. Auguſti, & ex Epiſtola ad Clerum Mediolanenſem Cardinalis Archiepiſcopi Cæſaris Montii Ambroſiano Miſſali præfixa.

En Carmen Ennodii.

Euſebius Ligurum ſucceſſit finibus hoſpes,
Ignota tractus Gentis amicitia.
Grajus erat, ſocio Titan quos reſpicit ortu;
Flammigero Lymphas vertice decutiens.
Mitis, compoſitus, largus, pius, integer, audax,
Crederet ut damnum non dare perpetuum.
Flevit pauperiem miſeram, arriſit habenti,
Gaudia cum cunctis, triſtitiamque gerens.
Hunc Index Operis locuturo nuntiat orbi
Fama Virum, Gentes de ſtatione trahens.

Agit de eo, præter citatos, Petrus Paulus Boſca in Martyrol. Mediol. ad diem XII. Auguſti, ubi in Notis plura de ipſo habet, & profert plurimos Scriptores de eo tractantes. Agit etiam ad diem XX. Octobris, & Picinellus in Athenæo pag. 176.

DCCXLI.

De EUSTACHIIS PHILIPPUS.

ANtonii Equitis, & Præfecti Arcis Portæ Jovis filius, frater autem Jacobi Ducalis Capitanei Claſſis ſub Galeatio Maria Sfortia Mediolani Duce fuit Philippus, in quo non ſecus ac in plurimis, & priſcæ, & noſtræ ætatis hominibus m[illegible]num volubilitatis ſuæ fortuna exemplum dedit. [illegible] in primùm Ludovico Mauro inter intimos amicos fuit, & in Arcis Præfectura Patri ſucceſſit; quam per annos aliquot adminiſtravit. Verum, quæ eſt ſortis inconſtantia, Anno MCCCCLXXXIX. die VI. menſis Decembris, eodem Ludovico jubente, qui eo tempore Nepotis impuberis vices gerebat, comprehenſus, & Abbiatem, ut vocant, Graſſum deductus, ibi miſeram in carcere ad mortem uſque vitam produxit. Objectum Philippo fuerat perduellionis crimen, nimirum quod cum Aloyſio Terzago ſororio ſuo conſpiraſſet, ut in vincula conjectos Principes, & univerſam Mediolanenſem ditionem Imperatori traderet.

Scripſit Auctor noſter Opus hoc titulo:

I. Diſpoſizioni Militari fatte dal Duca di Milano, e ſuoi Miniſtri negli Anni MCCCCLXXII. e MCCCCLXXIII. per la guerra contro la Repubblica di Venezia, con la nota di tutte le ſpeſe neceſſarie da farſi in detta guerra, ed il riſultato del Conſiglio tenuto da' Capitani ſu d'eſſa, con i loro nomi, ed altre notizie attinenti all' azienda Ducale per Filippo di Euſtachio. MS autographum in pergamena ſign. num. 82. in 4. apud Monachos S. Ambroſii.

Meminerunt ejuſdem Corius in hiſt. Mediol. ad Annum MCCCCLXXXIX. & Donatus Boſſius in Annal. ſub Annis MCCCCLXXXIII. & MCCCCLXXXIX. Patris autem ejus Antonii J. C. Sitonus in Monument. Vicecomit. pag. 31.

DCCXLII.

EUSTORGIUS II.

EUſtorgius, hujus nominis II., natione Græcus, S. Laurentio defuncto Succeſſor datus eſt in Archiepiſcopatu Mediolanenſi, circa Annum Salutis DXIV. Florianum, ſive, ut alii malunt, Laureanum è Pannonia Mediolanum profectum, atque in ædibus ſuis exceptum Chriſtianæ Fidei præceptis inſtruxit, Sacro Fonte regeneravit, inter Diaconos cooptavit, divinaſque illi tradidit Litteras, in quibus adeo profecit, ut ad Hiſpalenſem Eccleſiam regendam evectus, martyrio poſtmodum ſub Totila Gothorum Rege in Italia, Anno DXLIV. coronatus, inter Divos relatus fuerit. Euſtorgius verò reliquias captivorum, quos Gundobadus Bello Liguſtico ex Italia in Gallias abduxerat miſeratus, datis ad Sanctum Avitum Viennenſem Antiſtitem Litteris, de quibus infra dicemus, pro eis redimendis ſedulam navavit operam. Apud Theodoricum Regem curavit, ut Eccleſiæ ſuæ Jura in Sicilia poſita, ſarta tecta ſervaret. Baptiſterium in Æde Sancti Stephani marmoreis ornamentis, & artificioſis aquarum ductibus illuſtre ædificavit. Ejus eloquentiam in habendis concionibus laudavit idem Avitus in Epiſtola, de qua infra. Abiit ad Superos Anno DXVIII. die ſexta Junii, qua ejus memoria ſolemniter in Ambroſianâ Eccleſiâ celebratur. Colitur ejus Corpus in Baſilica S. Laurentii. Ex Alciati Antiquario Euſtorgii II. Epitaphium colligit Fontana in Notis ad Caral. Archiep. Mediol. fol. 41. MSS. in hanc formam:

VIRTVTVM SIGNIS POLLENS EVSTORGIVS HAEROS
DIGNA LAVDE PIIS EN CELEBRANDVS ADEST
CVIVS PLVRA VIRI CLARA INTER FACTA BEATI
INSIGNEM HOC VNVM PVBLICA FAMA REFERT
INGENTEM ORNARI CAESAR SIBI IVSSERAT VRNAM
QVA POST FATA SVAS CONDERET EXVVIAS
SED VIS NVLLA BOVVM POTERAT NEQVE MACHINA MOLEM
ABNVERE ET NIXVS IRRITVS OMNIS ERAT
DONEC EAM DONO ACCEPTAM RES MIRA SACERDOS
EXIGVO TRAXIT AD PIA TEMPLA IVGO
COMPOSVIT NVLLOQVE LABORE EVSTORGIVS IN QVA
HACTENVS EXIMIO CVLTVS HONORE IACET.

Ejuſdem

Ejuſdem memoratur

I. Epiſtola ad Sanctum Avitum Archiepiſcopum Viennenſem, in qua eum rogabat, ut ſe juvaret in recuperanda libertate captivorum, quos Gundobadus bello Liguſtico in Gallias abduxerat, ut notat ad Epiſtolam ſequentem Sirmondus.

Hujus Epiſtolæ mentio eſt in octava reſponſoria ejuſdem Aviti ad Euſtorgium, ubi ei gratulatur, illumque laudat his verbis:

„ Victa eſt per reverentiam veſtri in rigore Barbarico
„ humilitate immanitas, interceſſione crudelitas, illa-
„ tione cupiditas. Conjicimus qualiter illic prædicatio-
„ nibus duriores animos edomatis, cum interveniendi
„ viribus abſentia vobis ſaxa ſic frangitis. Viſitatur
„ opere veſtro noſtrarum ærumna regionum: & ema-
„ nans ex largiendi theſauro irrigui fontis ubertas,
„ cum Italiam rigaverit, adſpergit & Galliam.

Extat ad eum Epiſtola Theodorici Regis, in qua dicit ſe Epiſcopum Auguſtanæ Civitatis falsò accuſatum, priſtino honori reſtituiſſe, & remittit ad Euſtorgium Clericos, qui Epiſcopum accuſaverant, ut eos debitâ pœnâ coerceat. Eſt IX. Libri I. Variarum apud Caſſiodorum.

Idem Theodoricus meminit Euſtorgii in Epiſtola XXIX. Libri II. Variarum apud eundem, ad Adilam Senatorem, & Comitem, his verbis:

„ Beatiſſimi Viri Euſtorgii Epiſcopi Sanctæ Mediolanenſis
„ Eccleſiæ petitione permoti, præſentibus te affatibus
„ admonemus, ut prædiis, vel honoribus illius Eccle-
„ ſiæ intra Siciliam conſtitutis, tuitionem ſtudeas, ſal-
„ va civilitate, præſtare.

De Euſtorgio interpretatur Sirmondus Epigramma 149. Ennodii de Fonte Baptiſterii S. Stephani ab Euſtorgio excitato, ut jam diximus. Illud eſt:

En ſine nube pluit ſub tectis imbre ſereno,
Et cœli facies pura miniſtrat aquas.
Profluа marmoribus decurrunt flumina ſacris,
Atque iterum rorem parturit ecce lapis.
Arida nam liquidos effundit pergula fontes,
Et rurſus natis unda ſuperna venit.
Sancta per ætheroos emanat Lympha receſſus;
Euſtorgi vatis ducta miniſterio.

Agunt de eo Acta Eccleſiæ Mediolanenſis, Martyrol. Rom. Baronius in Annal. ad annum DIV. Ferrarius in Catal. SS. Ital. Ughellus in Italia Sacra Tom. IV. & paſſim Scriptores Mediol. præcipuè verò Boſca in Martyr. Mediol. ad diem VI. Junii, ubi in notis plures affert de eo ſcribentes.

F

DCCXLIII.

FABAGROSSA OCTAVIANUS.

FAbagroſſa Familia, Cremonenſi ab Urbe, Mediolanum ſedem tranſtulit, cum Carolus Manfredini Filius anno MCCCCLXI. Ducalibus Venationibus Præfectus Civilitatis jus obtinuit, ac poſtmodum anno MCCCCLXXVII. Quæſtor in extraordinariorum reddituum Magiſtratu renunciatus eſt; dum Bellinzonam regeret, & Mediolani Ducibus eſſet à cubiculis, ut in ſerie genealogica nobis perhumaniter à Clar. J. C. Sitono communicata patet. Ex Franciſco autem ejuſdem Caroli pronepote, ac Ludovica Bellabucca Conjugibus, prodiit in hac Urbe Octavianus Eques, ac Comes, Regiuſque Ducalis A Feudatarius Plebis Lezeduni in Ducatu Mediolanenſi. Bonas hic artes conſtanti labore adeptus, magnam ſibi eruditionis famam comparavit. Poeſim tamen dilexit in primis, & non infimæ notæ Vates tempeſtate ſua exiſtimatus eſt. Scipioni Simonettæ integerrimo Senatori charus inter primos extitit, eique Auctor noſter Opus ſuum infra commendandum nuncupavit. Vixit ad annum uſque MDXCII. Franciſci Octaviani Patris mentio occurrebat olim in geminis Inſcriptionibus, quæ extabant in Eccleſia Sancti Franciſci hujus Urbis, priuſquam illa anno MDCLXXXVIII. concideret, eaſque in nova ipſius Templi molitione interiiſſe aſſerit Clar. Ariſius in Cremona litterata Tom. II. pag. 406. ex erudiriſſimo J. C. Camillo de Sitonis, indicante eodem humaniſſimo Joanne Camilli filio. Hæ ſunt ſequentes:

FRANCISCO FABAGROSSA AVO
CREMONA ORIVNDO
IO. GALEAZII MARIAE DVCIS MED. INTIMO
AB EODEM OB MERITA
VENATIONVM PRAEFECTVRA ORNATO
ET PLEBE LEZEDVNI IVRE FEVDI DONATO
ET OCTAVIANO FABAGROSSAE
PATRI HVMANISS. ET CHARISS.
AC LVDOVICAE BELABVCCAE CONIVGI
SANCTITATE PIETATE FIDE INCOMPARABILI
CVM QVA VIXIT ANN. XX.
IVCVNDE SINE QVERELA
HAEC DECESSIT XXI. IAN. AN. MDLXXI. AETATIS ANN. XLII.
FRANC. FABAGROSSA B. M. P.
ET SIBI ET SVIS

FRANC. FABAGROSSA IVNIOR
HANC CELLAM CVM ARA D. HIERONYMO CONDIDIT
A FVNDAMENTIS EREXIT ANNO MDLXXIII.
ET VT QVOTIDIE IN EA RES DIVINA CELEBRETVR
ANNVAM ILLI ELEEMOSYNAM ASSIGNAVIT
ATQVE IN HAC ECCL. MONVMENTVM
AVO PATRI VXORI SIBI POSTERISQVE SVIS
FIERI F. ANN. MDLXXI.

Scripſit Octavianus Opus hoc titulo:

I. Rime del Signor Ottaviano Favagroſſa con la dichiarazione o ſia Commento di alcune di eſſe. Dedicate B al Signor Senatore Scipione Simonetta. *Milano, per li Fratelli Tini*. 1576. *in* 4. Editio præſtantiſſima. Videndæ Schedæ Sitonianæ.

DCCXLIV.

FAGEUS HYACINTHUS.

FAgeorum Gentem, ex qua progeniti Fagii quoque non raró dicuntur, nulla vetuſtatis commendant encomia apud eos omnes, qui Familiarum Mediolanenſium monumenta collegere. Suſpicamur igitur eam non ante medium ſæculum XV. ab exteris regionibus Inſubriam adveniſſe; & quoniam Joannes Baptiſta, quem poſt Hiacynthum nunc laudandum proferemus, Oppidi Decii, ſive Dexii, incola fuit, conjicere licet inde quoque prodiiſſe Scriptorem noſtrum; quemadmodum & Sebaſtianum doctiſſimum hominem haud multò poſt elogiis celebrandum. Non infimum ergo ſibi inter Inſubres eruditos locum promeruit Hyacinthus Fageus, qui Italica præſertim Poeſi delectatus haud contemnendos in ea progreſſus fecit. Sanctum Patriarcham Deiparæ Virginis Sponſum peculiari pietate coluit, utque ipſam ad totius Orbis notitiam deduceret, ſequens Opus ex Hiſpanico Joſeph Valdivielſi fecit Italicum. Neque putes Lector, ſimplicem hanc eſſe translationem, tantum enim de ſuo Fageus addidit, tantaque eruditione tam ſacrâ, quam latinâ redundat, ut novum omnino Poema cudiſſe judicandus ſit. Elucet in eo Scriptoris noſtri non ingenium minus, quam religio, diviſumque eſt in partes XXIV. quas Vates noſtri Cantus appellare conſueverunt. Heroicorum Poematum more illo Carminum genere conſcriptum extitit, quæ *Ottave* dicuntur. Reliquum illud eſt, ut Lectores optimos certiores reddamus, viri hujus acta fruſtra nos indagaſſe. Floruit medio præterito ſæculo, mirumque eſt eum à nemine illorum, qui Italos Poetas laudarunt, recenſeri, cum non infimæ notæ Vates habendus ſit.

En Opus ipſum hoc inſcriptum titulo:

I. S. Giuſeppe: Poema del Signor Giacinto Faggi dallo Spagnuolo del Signor Giuſeppe Valdivielſo. *Milano, per Ludovico Monza.* 1651. *in* 12.
Inſcriptum eſt Aurelio Boldono Præpoſito Baſilicæ Sancti Stephani hujus Urbis.
Adſunt ibidem Carmina Italica, vulgo *Sonetti*, in commendationem Auctoris, Girondæ Cetinæ Peruſinæ, Joannis Nicolai Boldoni, & Chriſtinæ Mariæ Fageæ Abbatiſſæ Monaſterii inſulani.

DCCXLV.

FAGEUS JOANNES BAPTISTA.

IN Italicis pangendis Carminibus præluſit quodammodo Hyacintho mox laudato Joannes Baptiſta Fageus ex Oppido Dexii in agro Mediolanenſi, ut ſupra innuimus. Muſas tamen Religioni tantùm, & pietati, prout Virgines decet, ſacras eſſe voluit; nihil enim unquam ſcripſiſſe fertur, quod non Chriſtianum Vatem redoleat. Imo quamvis Artis Poeticæ illecebra non raró Adoleſcentium animos enervare credatur (quod Poëtarum potius, quàm Artis vitium eſt) Carmina ad componendos juvenum mores traduxit, propoſitoque Sanctæ Symphoroſæ Tiburtinæ Martyris, & propria virtute, & viri Filiorumque coronis illuſtris exemplo, Fœminas quoque ad optimam capeſſendam vitam inflammavit. Erat in vivis ineunte Sæculo XVII.

Scripſit, & edidit:

I. Ghirlanda, overo Ammaeſtramenti per li Giovani per Gio: Battiſta Faggi Milaneſe. *Milano, per il Malateſta*, 1606. *in* 8.
II. La Coſtanza di Sinforoſa Nobile *Matrona* di Tivoli Martire di Criſto, rappreſentata in Verſi da Gio: Battiſta Faggi da Deſio. Dedicata alla Signora Cecilia Abbiata de' Forzieri. *Milano, per il Malateſta*, 1600. *in* 12.

DCCXLVI.

FAGEUS SEBASTIANUS.

IN Fagea Inſubri Familia hæreditario quodammodo jure pietas, & litterarum ſtudia mirabili nexu conjuncta emicuiſſe mox laudati Vates ſatis ſuperque demonſtrant. His tamen jure merito jungendus eſt Sebaſtianus eadem gente progenitus, quem non Sacerdotii tantùm dignitas, ſed & diligentia in animarum ſalute curanda (erat enim Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli religioſiſſimo Cœtui adſcriptus) plurimùm apud Federicum Borromæum præſentiſſimum illum Muſarum omnium Mecœnatem commendabat. Inſaturabili quadam ſedulitate ſacra colebat ſtudia Fageus noſter adeo, ut cum in Rhaudenſi Collegio annos duos commoratus eſſet, Opus inſigne conſcripſerit, in quo Laurentii Surii æmulatus laborem, Acta Sanctorum ab eo Tomis VI. comprehenſa, in compendium uno Volumine redegerit. Alias quoque ipſius habemus Lucubrationes, non minori eruditione, pietateque refertas.

Omnia hîc damus, quæ de hujus Viri laboribus reperimus.

I. Flores Eccleſiaſticæ elocutionis, Chriſtianæque doctrinæ. *Mediolani, apud Pontium*, 1610 *in* 8.
II. Literæ XII. Paſtorales inſigniores S. Caroli Borromæi ad Clerum, & Populum Mediolanenſem, ab eo collectæ, cum Epiſtola nuncupatoria ad laudatum Federicum Cardinalem. Codex MS. prælo paratus in fol. ſign. D. num. 55. in Bibliotheca Ambroſiana.
III. Vitæ, reſque geſtæ Sanctorum, quas F. Laurentius Surius Carthuſianus VI. Tomis in primis complexus eſt, Elogiis ad uſum Breviarii accommodatis comprehenſæ, & in tres Claſſes diſtinctæ. nempe I. Sanctorum Martyrum. II. Sanctorum Confeſſorum. III. Sanctarum Fœminarum Virginitatis vel Martyrii, vel Integritatis laude præſtantium; Collectore Presbytero Sebaſtiano Fageo Oblato, cum Epiſtola Nuncupatoria ad eundem Cardinalem, data in Ædibus Deiparæ Virginis VI. Id. Septemb quæ dies natalitiis ejuſdem B. M. V. ſacra & inſignis eſt. MDCXXI. Codex MS. pagg 560. præter Indicem copioſiſſimum, & ipſe prælo paratus ſign. ſt. num. 226. Eum dono dedit Bibliothecæ Ambroſ. Aurelius Boldonus Baſilicæ Protomartyris in hac Urbe Præpoſitus. Extat etiam penès Marchionem Gaſparem de Roſales.

Agit de Scriptore hoc Picinellus in Atheneo pag. 488.

DCCXLVII.

FAGNANUS JOANNES MARCUS.

NObiliſſima Fagnanorum Gens, cujus Viros in vetuſtis Monumentis Fannianos quoque dictos reperimus, adhuc in hac Metropoli florens, etiam ante Friderici excidium opibus, & ſanguinis claritate inter Inſubres emicuiſſe viſa eſt in Anguiſredo, qui Anno MXL. Oratorium Sancti Matthæi, cognomento ad Banchettam, cujuſque Patronatus ad Fagnanos adhuc ſpectat, ædificavit, quemadmodum citato Corio tradit Sitonus. Advertendus tamen in Chronico Sitoniano pag. 139. art. 638. Impreſſorum error, qui pro MXL. repoſuere MCXL. de quo ſphalmate nos monuit Auctor ipſe allato Autographo ſuo, ubi verè legitur MXL. quemadmodum & in Corio Hiſt. Mediol. parte prima pag. 25. editionis Venetæ 1554. in 4. tametſi Benvenutus Rambaldus Imolenſis in Opuſculo de Urbe Mediol. ſcripſerit Templum idem S. Matthæi Anno ML. fuiſſe conditum. Duos ex ea Familia eruditione præſtantes in hoc Opere dabimus, quos communiori appellatione non Fannianos, ſed Fagnanos dicemus. Laudandus nunc eſt ex eadem Fagnana ſtirpe genitus Joannes Marcus, quem Borſerius perperam Marcum Hieronymum appellavit, ac Picinellus in duos diviſit, videlicet in Joannem Marcum, & Hieronymum, ut ab eodem amiciſſimo JC. Sitono didicimus. Hic Lancellottum ex XII. Patriæ

triæ Ædilibus, & Birgittam Biragam conjuges nobiliſſimos parentes habuit. Plura geſſit in hac Urbe publica munera, nam & ipſe Anno MDLV. inter Ædiles computatus pluries uſque ad Annum MDXCIV. ad idem officium meruit promoveri. Annonæ etiam Judex fuit Anno MDLXXVI. Conjugem duxit Æmiliam de Fabagroſſis de Cremona, atque ex ea genuit Carolum JC. Collegiatum, ad quem Franciſcus Civellius dedit Carmina inter hujus impreſſa pag. 555. Joannes autem Marcus licet Reipublicæ muneribus implicitus ſtudiorum nunquam oblitus, Poëſim præſertim coluit, & Decurionibus hortantibus Arianorum pugnas in hac Metropoli ſedente Sancto Præſule Ambroſio cum Ortodoxis initas heroico ſtylo conſcripſit. Mores illius integerrimos, ſummamque in pauperes, pupillos, & viduas pietatem commendavit Carmine Bernardinus Baldinus loco infra citando. Eruditorum ſui temporis amicitiam coluit, ut ex ſequentibus patebit. Quo anno vivere deſierit, nobis hactenus incompertum eſt, at adhuc erat in vivis Anno MDCXII.

Fagnani Lucubrationes hæ ſunt:

I. De Bello Ariano libri VI. *Mediolani, apud Hæredes Pacifici Pontii*, 1604. *in* 4.
II. Verſus de Natali ſuo, quos à Fagnano Annum octogeſimumquartum tunc agente ad ſe miſſos teſtatur Aquilinus Coppinus in Epiſtola ad ipſum data die X Auguſti MDCVIII. inter hujus impreſſas pag. 70.
III. Carmina ad Franciſcum Civellium, inter hujus Epigrammata, de quibus jam diximus.
IV. Manuſcripta plura apud hæredes relicta, quæ laudantur à Hieronymo Borſerio, & poſt eum à Picinello loco citando, nemo tamen eorum titulos indicat.

Illius obitum Benedictus Sociacus hoc Epigrammate celebravit.

Purpurei ſeſe non eripuere Tyranni
Funeribus è lethi, mors ſua quemque premit.
Tu vir magne tamen duri vim funeris exis,
Non omnis moreris, non tumularis humo.
Mortales fugient auras cæleſtibus auris
Veſceris, amiſſum nec reor eſſe diem.
Vitalem vivunt vitam poſt funera vates,
Crede mihi, vatum eſt vivere, morte frui.

Habemus ad eundem Epigrammata alia, ſcilicet tria Bernardini Baldini in libro, cui nomen: Luſus; atque ipſi nuncupavit Elegiam in Peſtilentiam. Unum Publii Franciſci Spinulæ lib. III. Carminum. Primi Comitis Epigrammata duo. Alia item Joannis Mariæ Mattii, & Cæſaris Milleſantii JC. & Canonici Scalenſis impreſſa ſunt in Opere Fagnani, quod dedimus num. I.

Plures ſcripſit ad Auctorem noſtrum Epiſtolas tam Græcà, quàm Latinà eruditione plenas Franciſcus Cicerejus Anno MDLXXXIV & extant in MS Codice ipſius Cicereji in Bibliotheca Fratrum Marchionum Vicecomitum. Præter jam citatam aliam Epiſtolam ad eum dedit Aquilinus Coppinus IV. Kal. Novemb. MDCXII. legiturque inter hujus editas pag. 189.

Agunt de ipſo Hieronymus Borſerius in Supplemento cap. 12. Sitonus in Theat. Æqueſt. art. 635. pag. 158. & in Theatro Genealogico MS. Familiar. Nob. Mediol. pag. 205. necnon in Schedis, ſicut & Picinellus in Athenæo pagg. 306. & 339.

DCCXLVIII.

FAGNANUS RAPHAEL.

EX Jacobo Baptiſta, atque Hippolyta Pirovana conjugibus, Mediolani natus eſt Raphaël Fagnanus vir doctiſſimos, & in perquirendis patriæ monumentis indefeſſus. Minoribus ſcientiis excultus, Leges etiam audivit, & perceptis ſummis academiæ honoribus, Collegio Juriſconſultorum nomen dedit anno MDLXXVIII. Clericali adſcriptus extitit militiæ, atque apoſtolici Protonotarii dignitate fulſit. Comes etiam Palatinus, ſanctiſſimæque Inquiſitionis Conſoltor emicuit. Collegio præfato ſæpe Abbas præfuit, aliiſque præſtantiſſimis muneribus functos fuiſſe ingenti cum laude perhibetur. Deceſſit non ut Picinellus aſſerit circa annum MDCXVII. ſed ut Sitono placet anno MDCXXIII. die XXII. Septembris.

Tanti Scriptoris hæc ſunt Opera

I. Nobilium Familiarum Mediolanenſium Volumina VIII. MSS. ingentis molis in Archivo Ven. Collegii Juriſconſultorum Mediol. & apud Marchionem Jacobum Fagnanum Auctoris Abnepotem. Vir hic nobiliſſimus ex Raphaëlis Codicibus Nomenclaturam hauſit, & cum ſequenti Epiſtola ad eruditiſſimum J. C. Sitonum miſit

„ Nobili ac erudito Viro Joanni Sitono de Scotia Juris
„ Utriuſque Doctori.

JACOBUS FAGNANUS
S. D.

„ Juſſiſti, Sitone chariſſime, Nobilium Mediolanenſium
„ Familiarum, de quibus RAPHAEL FANNIANUS
„ proavi mei frater nonaginta circiter ab hinc an-
„ nis OCTO ſcripſit VOLUMINA, in unum collecta
„ ad Te remittere nomina. Libenter pareo, & dum
„ ſervitutis munus impleo, genio etiam meo non
„ parum indulgeo; illi inquam genio, quo Te, &
„ tua impensè amabo, quo non rarò, quoties fors
„ contigit, tecum domi eſſe, quam mihi ſemper be-
„ nigniſſimè adapertam voluiſti, cum incredibili vo-
„ luptate Te audire ſoleo, ſeu de Urbis noſtræ anti-
„ quitate plurima diſſerentem, ſeu obſcura Patriæ
„ monumenta illuſtrantem; ubi neſcio an major ſit
„ in diſcendo utilitas, an majus in audiendo ſola-
„ tium. Tua certè in perquirendis antiquitatibus
„ mirum in modum eluceſcit ſedulitas, in iis maxi-
„ mè quæ ad Nobilium Civium ſpectant cognitio-
„ nem, cum in Patriciis Mediolani Familiis tam Vi-
„ rorum, quàm, quod nondum diligenter a noſtris
„ Hiſtoricis ſcrutatum fuit, Matronarum, ſingulis
„ ſingulas genealogico ordine diſtinctiſſimè revelas.
„ Quærant igitur alii quid primùm fuerit inter Ca-
„ pitolii rudera, undè originem traxit in Italiæ re-
„ gionem Inſubriæ nomen; Tu ad cognitionem no-
„ biliſſimæ creaturarum tendis, ſcilicet hominis: &
„ quod magis neceſſarium eſt conjunctorum, amico-
„ rum, concivium, juxta illud: *Virtus maxima noſſe*
„ *ſuos*; (*) Accipe igitur puſilli hoc animi mei teſti-
„ monium, in quo nihil aliud, quam alacritatem in
„ parendo ſpectatam velim. Vale & tibi, & Patriæ
„ eximium ornamentum noſtræ. Dat. Mediolani ex
„ avitis ædibus apud Sanctum Matthæum ad Ban-
„ chettam pridie Idus Auguſti anno Domini MDCC-
„ XII.

(*) *Martialis ad Principem ſuum.*

Præclaram adeò Fagnanæ Hiſtoriæ nomenclaturam, & inclyti Marchionis Jacobi abnepotis munus, inter cimelia penes ſe adſervat idem Clariſſimus Sitonus MS, eique ſequentem titulum præpoſuit:

„ Raphaëlis Fanniani è Mediolanenſi Juris PP. Colle-
„ gio, ab anno MDLXXVIII., ad annum MDC-
„ XXIII. Hiſtoriographi Præclariſſimi, Antiquarum,
„ ac Nobilium Mediolani Familiarum MDL nomen-
„ clatura, ex Authographo Bibliothecæ Patricii Viri
„ Jacobi Fanniani Marchionis Gerenzani in Plebe
„ Aplani, Regii Feudatarii Robecchetti in Plebe
„ Dairaghi, ex LX. Urbis Mediol. Decurionibus &c.
„ Authoris ex Fratre Abnepotis. Forſan ad calcem
„ hujus Biblioth. cudenda.

II. Ejuſdem Poemata latina extant in libro, cui titulus:
„ Poeſie Latine ed Italiane di diverſi per la parten-
„ za di Zaccaria Sagredo Podeſtà di Verona. *Ivi.* 1618. *in* 4.

III. Alia Typis data, penes hæredes, in 4.

Tanti Viri effigiem æreo numiſmate expreſſam, in grati animi teſtimonium, Juriſperiti Collegiati Mediolanenſes, quorum Cœtui ampliſſimo Lucubrationes ſuas ſupremis Tabulis legavit, in aulæ ſubſelliis inſeri juſſere, ut non minus ornamento ſit, quam exemplo.

Auctoris cum laude meminerunt Creſcentius in Amphitheatro parte prima. Baſilius Serenius in Elogiis Famil. Borromeæ lib. VII. pag. 491. Joannes Petrus Puricellus Differtat. Nazarianæ cap. 84. num. 7. pag. 430. Sitonus pag. 158. art. 618. & in Schedis, ac Picinellus in Athenæo pag. 479.

DCCIL.

DCCIL.

FANTONUS JACOBUS ANTONIUS.

JAcobus Antonius Fantonus ſeptimo decimo ætatis ſuæ completo anno, à P. D. Ignatio Bono Mediolanenſi, ſæpe nominatæ juxta Ticinum Carthuſiæ regimen glorioſiùs occupante, Monaſtico Ordini in Chriſto genitus per vota ſolemnia, anno quioto poſt hujus initium Sæculi, vigeſimo ſexto menſis Novembris. Annos in ordine ſeptemdecim tranſegit, cunctiſque diebus, quibus vixit, expectans, donec veniret ejus immutatio, hanc obviam habuit Nonis Octobris anno currentis Sæculi vigeſimo ſecundo, quod breve temporis ſpatium, domui, in qua erat adſcriptus, & ſibi conſulens, redemit.

De eo habemus

I. Librum, quo inſtruuntur Monachi, ac Converſi, quomodo ſint recipiendi Principes, aliique Magni Proceres Carthuſiam adeuntes ipſam, inviſendi eam causâ. MS. in fol extat in Biblioth. Carthuſiæ prope Papiam.
II. Sermones plures, inter quos unus tantum ſupereſt, habitus die Dominica Paſſionis. MS. in fol. ibidem.
A Suis.

DCCL.

FANTONUS THEODORUS.

EX Familia, quæ trecentos ante annos ob civiles diſcordias Senis ad Inſubres commigraverat, Mediolani natus eſt Theodorus Fantonus Jacobo, & Marina Caccia Parentibus Anno MDCIII. In Academia Braydenſi ſub Clariſſimis Viris è Soc. Jeſu Puteo, atque Theſauro eruditus eſt. Cum ad capeſſendum Canonicorum Regularium Lateranenſium inſtitutum animum convertiſſet, Parentum, qui per anni circulum obſtiteraot volenti, tandem pervicit duritiem, & ſub Celſo Dugnano Anno MDCXIX. ætatis ſuæ XVI. die XIV. Julii habitum ſuſcepit. Peracto tyrocinio Placentiam miſſus Dialecticæ, atque Phyſicæ operam dedit; Theologiam poſtmodum audivit in Monaſterio Tremitenſi. Poſt plura minora munera Prior Portuenſis Canonicæ Ravennatis eligitur, tum in Monaſterio Paſſioois in patria eodem honore decoratur, ibique pomeridianis concionibus Sacras Paginas publicè interpretatus, digreditur ad Verbum Dei tradendum Mortariæ, mox Novariæ, tum Bergomi, demumque Romæ in Baſilica Liberiana quadrageſimali tempore. Oravit etiam in Dieta Generali Placentiæ. In Comitiis Bononiæ habitis Quæſtor Ærarii totius Ordinis conſtitutus adeò ſe præclarè geſſit, ut Abbati Generali à Secretis datus fuerit, retinendæ Præpoſituræ Miniacenſis poteſtate facta. Aſcendit inde ad gradum Viſita oris. Extremum ejus annum ouſquam licuit ſ.pertire.

Scripſit

I. De impatienti deſiderio Domini noſtri Jeſu Chriſti Paſſionis perficiendæ, Sermones viginti Bergomi habiti ad Sanctum Alexandrum in Columna, occaſione quadraginta horarum.
II. In Sanctiſſimum Clavum Mediolani aſſervatum, quo Salvator inter alios Cruci affixus eſt: Oratio ibidem in Summo Templo habita, dum publicæ Venerationi expoſitus eſſet.
III. Monitorum Paſtoralium Sermones quadraginta ad luſtratas Lateranenſes Canonicas.
Hæc refert propediem edenda extitiſſe Roſin. Lyc. Later. lib XVII. pag. XVII. pag. 307. in Elogio ejuſdem Fantoni.

DCCLI.

FARAUDUS PROSPER.

PRolper Faraudus Mediolanenſis io Academia Braydenſi litteris excultus, juvenili ætate Anno MDCXIV. Kal. Novembris Canonicorum Lateranenſium Inſtituto nomen dedit cum XVIII. Annum ageret. Latinas, & Græcas litteras optimè calluit. Octava poſt receptionem die Concanonicis heroico Carmine ad Virgilianam phraſim accedente gratias egit. Celſo Dugnano Ordiois Generali à Secretis fuit, Patavii Dialecticæ, Ticini Philoſophiæ, & Theologiæ Operam dedit ſub Conſtantino Savio Placentino, & Celſo Marticella Neapolitano. In Dieta Ferrarienſi Doctor renunciatus, Bononiæ Dialecticam docuit, & Populo pomeridianas conciones habuit in Templo Sancti Joannis in Monte. In Comitiis Placeotinis, cum Jacobo Serræ Cardinali juſta fierent, Funebrem habuit Orationem. Inde Romam profectus, Ordinis apud Sanctam Sedem Oratori à Secretis futurus, Theologiæ Moralis præcepta non collegis tantùm, ſed etiam exteris triennio tradidit. Sæpe in Templis Urbis ſacras publicè Orationes habuit, & defunctum Cardinalem Alexandrum Urſinum laudavit in Fuoere. Oravit quoque in Comitiis generalibus Bononiæ, io quibus Mediolaneoſis Monaſterii Prior electus eſt, ubi etiam tyronibus præeſſet, & Dialecticam doceret. Poſt annos tres ad Miniacenſe Monaſterium Præſul mittitur, in cujus Templo, quemadmodum & in majore ejuſdem Oppidi ſæpè ſermocinatus eſt è ſuggeſtu. Romam demum reverſus, cum ſontico morbo laboranti ſumma charitate inſerviret, contracta lue è vivis abüt,

Scripſit

I. Orationes tres, nempe
1. De Uſu Faſciæ, quam habuit in Academia Animoſorum.
2. De Laudibus S. Caroli ad Oblatorum Collegium.
3. In Funere Jacobi Serræ Cardinalis Ordinis Protect.
II. Manuale Cæremoniarum Eccleſiaſticarum ex Commentariis Bartholomæi Gavanti.
III. In Funere Alexandri Urſini Cardinalis Protectoris Oratio, habita Romæ in Templo Pacis, Franciſco Urſino Abbati Farfenſi dicata. *Romæ, apud Paulum Maſottum*, 1626.
IV. Additamenta ad Opuſculum de imitatione Chriſti Thomæ Kempenſis, quod in Italicum ſermonem convertit, & defendit. *Venetiis*, 1629. Vitamque Auctoris ex parte auxit, & ejus Elogia, & Illuſtrium Virorum teſtimonia congeſſit.
V. Chronicon Monaſterii Sancti Petri in Cœlo-Aureo ex publicis Tabulis Archivi ejuſdem, quod tranſmiſit ad Gabrielem Penottum Hiſtoriam Univerſalem Canonicam Romæ compilantem, quod etiam non modicum in ea re Penottum juvit.
VI. Confutatio Joannis Marquez ex Ordine Eremitarum, plura in Ordinis Canonici dedecus de Monaſterio Papienſi effutientem in libro inſcripto de Origine Ordinis Eremitarum. Hoc Opus, quod amariore calamo conſcriptum fuiſſet, modeſtiæ causâ publici juris fieri noluit.

Agit de eo Roſin. in Lycæo Lateran. lib. XIV. pag. 195. & Joannes Hallervordius in Biblioth. Curioſa p. 324.

DCCLII.

DCCLII.

FARISELLUS PETRUS.

COllegium Juriſperitorum Mediolani non tantùm poſterioribus, atque nobis vicinioribus ſæculis eruditiſſimos dedit Viros, ſed multos etiam protulit vetuſtioribus temporibus omni laude digniſſimos. Patet hoc in plurimis identidem à nobis in hac Collectione relatis, præſertim verò in Petro Fariſello nunc commendando. Plurimùm apud Concives ſuos authoritate valuit, & ineunte ſæculo XIII. nobiliſſimo Judicum cœtui adſcriptus fuit. Cum autem Mediolanenſem Præturam adminiſtraret Sopramons de Lupis Soraneæ Marchio, Civis Parmenſis, & Metropolis hujus Statuta interpretatione indigerent, Fariſellus noſter unus inter omnes electus eſt ad hanc provinciam Reipublicæ per quam utilem.

Commendatur ergo ob

I. Statuta Patriæ, quæ ipſe anno MCCXLIX. de Jure reſpondens interpretatus eſt.
   Agit de ipſo Sitonus in Collegio J. C. C. pag. 45. art XI. citato Corio ad præfatum annum, atque Co. Octavius Archintus in ſuis Schedis.

DCCLIII.

FASOLIUS DAMIANUS.

DAmianus Faſolius, cui vitæ initium præbuit octuageſimus poſt quingenteſimum milleſimum à Chriſto nato annus, S. Brunoni ſe devovit anno MDLXXXXIX. quarto nonas Februarii, ſacra litante P. D. Severo Turbolo Neapolitanæ prius, Ticinenſis poſtmodum Carthuſiæ moderatore, Hoſpes in Avilianæ Carthuſiam pro ſua miſſus conſolatione anno MDCV. ſequenti autem, ſuæ profeſſionis reſtituitur Cœnobio, ubi podagra laborans, tamen non deſtitit, quin poſteris ſui memoriam relinqueret literariam; ut à ſequentibus MSS. ex quibus pietas ſua dignoſcitur, & virtus, qua in Dei cultu, & Ordinis obſervantia clarior profecit, quàm humilior, uſque dum beatifico æternùm frueretur ſplendore, ad quem eſt introductus quarto Calendas Septembris anno MDCXXIII.

Sequentia Opera elucubravit.

I. Divozione della Domenica, e della Concezione, e naſcita della B. V. M. MS.
II. Elegiaca Carmina 568. de Chriſti Jeſu D. N. vita, & rebus geſtis. MS.
III. Epigramma de Spiritu Sancto, & Carmen Saphicum de eodem. MS.
IV. Epigramma inſcriptum: Theſaurus Parvulorum, cui ſubſequuntur, Carmen Elegiacum de Cruce, Verſibus ducentis comprehenſum, de Cruce Hymnus, & alia dicta Sanctorum Patrum de eadem re. MS.
V. De Paſſione Domini noſtri Jeſu Chriſti. Hymnus valdè prolixus. MS.
VI. Alphabeta parvulorum duplicia, alterum SS. Patrum dictis conſtans, ſecundum elegiaco, acroſtico, & vario diffuſum carmine, atque eruditione, mirabilique lemmatum varietate contextum, carens tamen fine. MS.
VII. Alphabetum aliud aliqua SS. PP. Aſcetica dicta literarum ordine pertractans, cui verò literæ D. G H. Q. R. T. deſunt. MS.
VIII. Vita S. Brunonis Carthuſianorum Patriarchæ, imperfecta. MS.
IX. Scripſit etiam Declarationes S. R. E. Cardinalium Sacri Concilii Tridentini Interpretum à Seſſione quarta Cap. unicum, uſque ad Seſſ. 25. Cap. XI. de Regularibus. MS. in fol.
   Extant omnia in Carthuſia prope Papiam.
   A Suis.

FAUSTUS. V. FLAVIUS FAUSTUS.

DCCLIV.

à FERNO ANGELUS.

ANgelus à Ferno, quod eſt Oppidum Ducatus Mediolanenſis, ita vocatus, inter priſcos illos Patres, qui Reformationis Ord. S. Franciſci, Capuccinorum nuncupatæ ævo, virtute, ac prædicationis dono floruerunt, inſignis præluxit, ac præclariſſimum ſibi nomen ſua tempeſtate non ſolùm in Provincia Mediolanenſi, ſed etiam in toto Orbe Chriſtiano, comparavit. Quantus fuerit hujus apoſtolici Viri ardor in Dei verbo diſſeminando, ingentes ubique in hominum mentibus motus ad pœnitentiam excitati, innumeraque ferè animarum lucra Deo, & Eccleſiæ reportata, ſatis clarè præoſtendunt. Tam aſſiduè enim, ac fideliter in Regno Dei evangelizando laboravit, ut illius Sermones ad triginta millia excreverint. A S. Carolo Eccleſiæ Mediolanenſis, tunc Archiepiſcopo, quarumdam ſuæ Diœceſis Eccleſiarum Viſitator fuit inſtitutus; eoque in munere ſe tam præclarè geſſit, ut ab eodem Sanctiſſimo Cardinale frequenter in rebus arduis accitus, maximam animi magnitudinem pari pietati, ac doctrinæ conjunctam patefecerit. Obiit in ejus Provincia Mediolanenſi in Conventu Cardani anno ſuæ ætatis LXIX. Chriſti verò MDLXVIII.

Scripſit

I. Sermones plurimos de Tempore.
II. Sermones alios de Pœnitentia, adjunctis aliis Concionibus diverſi generis; & nonnulli eorum impreſſi ſunt ſuppreſſo ejus nomine.
   Ejus geſta recenſentur a Boverio Tom. I. Annal. ad annum ſignatum, ex Bibliotheca Scriptorum Ordinis Minorum Sancti Franciſci Capuccinorum, à Fr. Dionyſio Genuenſi contexta; ſecunda editio pag. 18. memoratur etiam in Magna Biblioth. Eccleſ. Tom. I. pag. 463.

DCCLV.

FERNUS de BRUSATORIBUS BERNARDINUS.

BErnardinus de Bruſatoribus de Ferno, qui relicto priori cognomine Fernus tantummodo nuncupatus eſt, in inſigni Oppido Gallarati Mediolanenſis Ducatus, ex quo præclaros eruditione Viros plures in hoc Opere locum jure obtinent, anno MDVII. in lucem editus fuit Patre Joanne Ambroſio. Tabellionatus officium exercuit, & in Notariorum Mediolanenſium Matricula deſcriptus reperitur ad annum MDCXXVII. Cauſidicus etiam extitit in Patria, neque tamen inter forenſes ſtrepitus, atque legales labores, ſtudiorum, hiſtoriæque præſertim oblivione captus eſt, quemadmodum ex his, quæ conſcripſit, liquidò apparet. Filium genuit Joannem Fernum pariter Notarium Mediolani in Matricula deſcriptum anno MDLVII., & Cauſidicum Collegiatum, anno MDXCIV. promotum ad munus Regii Syndici Fiſcalis generalis in Statu Mediolani, quo in munere peregregiè exantlato deceſſit Mediolani die XX. Junii an. MDCVII., ac tumulatus in Eccleſia Paroch. S. Johannis Itolani Mediolani cum Inſcriptione ſequenti:

IOANNI AMBROSIO FERNO
MAXIMARVM CAVSARVM PATRONO
OB MAGISTRATVS MVLTOS
HONORIFICE GESTOS
OB FISCI PARTES IN MEDIOL. DOMINIO
PRO REGIA CATHOLICA MAIESTATE
STRENVE PERACTAS
OB IVSTITIAM ET RELIGIONEM
VALDE COMMENDATO
FLAMINIVS FILIVS I. C.
S. INQVISITIONIS FISCALIS
SIBI POSTERISQVE SVIS POSVIT
VIXIT ANNOS LXXX.
OBIIT ANNO DOMINI MDCVII.
XX. IVNII.

Deſideratus eſt Bernardinus die VI. Auguſti, anno MDLXXIX.

Hæc conſcripſit Opera:

I. Naufragii Italici Libri quinque; ad Illuſtriſſimum, & Excellentiſſimum D. D. Franciſcum Secundum Sfortiam Vicecomitem, Ducem Mediolani, & Inſubriæ Sapientiſſimum.
Incipit: „ Bernardinus Fernus Auctor ad Lectorem. „ Humaniſſime Lector, Hiſtoriam tractaturus ego „ omni ſtudio ſummâque diligentiâ veritatem ipſius „ Hiſtoriæ animam, &c.
Deſinit autem ſic: „ Quæ ad Cœleſtem immenſamque „ gloriam latos nos denuò perducat cum omni „ ſuperioris laude, vivis pace, requieque defunctis. „ Finis.
Agitur in hoc Codice de rebus geſtis in Italia, ac ſignanter in Ducali Statu Mediolani, pro reſtitutione Franciſci Secundi Sfortiæ Ducis Mediolani ab anno MDXXI. ad annum MDXXXI. MS. in fol penes Cl. Advocatum Sitonum. Extat etiam Autographus apud J. C. & Antiquarium Joannem Angelum de Cuſtodibus, qui Operi locupletiſſimum Indicem attexuit.
II. Commentaria ad jus municipale, ſeu Annotationes ad Statuta, novas Conſtitutiones Cæſareas, Decreta, & Proclamationes Mediolani, quas ex longa complurium Auctorum lectione deſudatos jam pridem collegerat, & in præſens Volumen ad perpetuam rei memoriam bonumque publicum redegit: anno Domini MDLXXVI., cum ejuſdem Præfatione, libri duo. MSS. in fol. magnæ molis ſign. n. 4. extant in Bibliotheca Monach. Ciſtercienſ. S. Ambroſii Mediol.
III. Inſtrumentorum Formulæ cum adnotationibus, Auctore Bernardino Ferno Notario Gallaratenſi; cui præfixæ ſunt Epiſtolæ duæ ad Ambroſium filium. MSS. in fol. pagg. 460. ſign. n. 52. extant ibidem.
In eodem adſunt Carmina in laudem Auctoris, Joannis Munetæ, Franciſci Cutioni, & Marci Antonii Bebulci ejus diſcipulorum. Nec erunt, opinor, Lectori tædio, binæ Adnotationes exaratæ, prima in Rubrica videlicet Inſtrumentorum recep. per dictum Bernardinum Fernum poſt diem 4. Septembris an. MDLXIV. tenoris ut ſequitur: „ Nota „ quod hoc anno perfectum, & publicatum eſt Con„ cilium Generale Tridentinum, & a Sede Apoſtoli„ ca acceptatum, deinde à noſtro Clero Mediolanen„ ſi convocato in Æde Majori Mediolani acceptatum, „ & receptum ſub iis verbis: Recipio, promitto, „ & profiteor: Sedente Reverendo Domino Nicolao „ Ormanetto Vicario Generali, & Mandatario Ar„ chiepiſcopali ex ordine etiam Summi Pontificis, „ ubi convocati excedebant numerum mille centum, „ &c.
Altera in Robrica Inſtrumentorum recep. per dictum Fiſcalem Joannem Ambroſium Fernum poſt diem

A IV., & ante diem XVIII. Octobris, anni MDLXXXII., iis verbis: „ Hic eſt advertendum, „ quod ex correctione anni præſentis MDLXXXII, „ & Calendarii, facta ex Ordine Summi Pontificis „ Gregorii XIII., & aſſenſu omnium Principum „ Secularium, ab hoc menſe demptæ fuerunt decem „ dies, videlicet à die quinto incluſivè uſque ad de„ cimamquartam incluſivè; itaut à quarto die im„ mediatè ſequatur quintus decimus; unde etiam „ per Illuſtriſſimum Gubernatorem factum fuit Edi„ ctum, ut quicumque termini hoc tempore caden„ tes, per decem dies cenſeantur prorogati; penſio„ nes, ſalariaque pro duabus partibus tantùm ex „ tribus hujus menſis perſolvantur, prout ex eo Edicto „ legitur &c.
Ex Schedis Sitonianis, & Athenæo Picinelli pag. 88.

B

DCCLVI.

FERNUS MICHAEL.

Michaël Fernus Innocentii filius, eruditione ſua Mediolanenſem Metropolim decoravit. Jam erat in vivis anno MCCCCLXXXVI. eo enim anno deſcriptus reperitur in matricula Notariorum Mediolani. Inter Clericos relatus primùm in Baſilica Modoëtienſi circa initium Sæculi XVI., mox in Scalenſi anno MDVIII. Canonicatu potitus eſt. Romæ antea agendis cauſis intentus annos aliquot commoratus fuerat, ubi ex MS. Codice celeberrimi Felini Sandei
C Ferrarienſis JC. Romanæ Rotæ Auditoris, & utriuſque Signaturæ Referendarii, Lucenſis primùm, poſtea Pennenſis Epiſcopi, Opus concinnavit numero I. laudandum. Mirandum interim dictu eſt, præcoci quadam ingenii maturitate Scriptorem noſtrum Volumina plura, ante annum ætatis ſuæ XXVI. exaraſſe, cum tamen interim Cauſarum patrocinium in Aula Romana non ſine ingenti famâ, ſtrenuè gereret. Alexandro VI. Summo Pontifici fuit acceptiſſimus, & Jacobi Antiquarii, Lancini Curtii, cæterorumque ſui temporis Eruditorum conſuetudine claruit. Acerba morte ſublatus eſt anno poſt Salvatoris ortum MDXIII.

Hujus Viri ingenium in his Operibus elucet:

D I. Epitoma de Regno Siciliæ, & Apuliæ, 1496. in 4.
Hoc Opus concinnavit adhibitis Schedis, quas, ut diximus, Sandeus per decennium Alexandri Papæ VI. juſſu collegerat. In hujus libri initio adeſt Epiſtola Ferni ad Pomponium Lætum, cui labores ſuos mittit, & in fine altera ad Felinum ipſum, apud quem ſe excuſat, & cauſam editionis depromit
II. De Legationibus Italicis ad Divum Alexandrum Pont. Max. VI. *Romæ, apud Eucherium Argenteum*, 1493. in 4.
Joannes Morrus Typhernas Decretorum Doctor, inſcio Ferno, Opus hoc edidit. Illud dicavit Auctor Jacobo Antiquario.
III. Univerſæ Curiæ compendium.
IV. Opuſculum inſcriptum: Cento facetiæ; ſcripſit teſte eodem Joanne Morro.
V. De Conclavi Alexandri VI. Rom. Pontificis. MS. ex-
E tat Patavii in Bibliotheca S. Mariæ in Vantio, ut notant Auctor Biblioth. Pontificiæ, & Tomaſinus in Bibliothecis Patavinis.
VI. De Vita Virorum doctrinâ illuſtrium Liber; teſte Antonio Teiſſerio.
VII. Vita Joannis Antonii Campani, cujus Opera omnia ipſe edidit, non ſine ingenti labore, quippe qui Præfationes, Adnotationes, & alia de ſuo addidit.
Indicem Operum Ferni hauſimus è Schedis Mazzuchellianis.
In libro VII. Epigrammaton Lancini Curtii editionis Mediolanenſis ann. 1521 extat Carmen ad Michaelem Fernum Mediolanenſem pag. 100. atque ad eundem libro XIV. extat Tetraſticon p. 48.
De Michaele Ferno, præter citatos, agunt Sitonus in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 427.

DCCLVII.

DCCLVII.

FERRARIUS AMBROSIUS.

AMbroſius Ferrarius Mediolanenſis, poſt laudabiliter exactam adoleſcentiam, divinæ ſervituti florenti adhuc ætate, ſub Sancti Benedicti Regula ſe totum dedit. Ubi Vota ſua Domino reddiderit, Armellinus loco citando, ſe nuſquam reperiſſe affirmat, ſed hoc tantum compertum habere, Ambroſium Monaſterio Sancti Benigni Genuenſis Urbis præfuiſſe Abbatem. Græcæ, Hebraicæ, & Latinæ linguæ peritiâ commendatur; nam eo tempore claruit, quo Caſſinenſis Congregatio Viris doctis, ſi quando aliàs, linguis præſertim Græca, & Hebraica abundabat, quorum conſuetudine, in primiſque Hilarionis Corbettæ (de quo jam dictum eſt loco ſuo) ac ingenio ſuo eò proceſſit Ambroſius, ut Orbis litterarii inſigni commodo, ſequentes Lucubrationes exaraverit.

I. Origenis Commentaria in Joannem, ex Græco in Latinum Sermonem converſa, quam quidem tranſlationem confecit anno MDL. eſtque Opus ſexcentis, & amplius paginis conſtans, tribuſque Voluminibus comprehenſum, ut ex libro Epiſtolarum laudati Hilarionis pag. 347 & pag. 701., cui idem Ambroſius tranſlationem ſuam corrigendam tradiderat. Impreſſa primò fuit hæc Ambroſii interpretatio *Venetiis anno* 1552. operâ Andreæ Spinelli; iterumque *Rothomagi anno* 1668. In ſecunda parte Operum Origenis, quæ Græco-latina edenda curavit Clariſſimus Petrus Daniel Huetius, ipſe in prima parte Origenianorum lib. III. pag. 453. ſic habet:

„ Ambroſius Ferrarius Monachus Caſinas interpretatus
„ eſt Origenem in Johannem, ſecundum exemplar Ve-
„ netum Bibliothecæ Sancti Marci, quod in Tomos
„ XXXII., aliquot tamen lacunis abruptum diviſum
„ erat, ſed hæc diviſio confecta erat, ut ex Siato Se-
„ nenſi, à quodam Græculo, ut librum majori pretio
„ venderet tali adinvento, nam conſtat ex XXXII il-
„ lis Tomis ab Origene in Joannem exaratis, plures
„ periiſſe, & tantum novem disjunctos, & diſruptos
„ extare, ut palam fit ex Codice Bibliothecæ Regiæ Pa-
„ riſienſis; itaque triginta illi & duo Tomi, vel libri
„ à Ferrario tranſlati non ſunt aliquid amplius, quam
„ illi novem ab impoſtore in XXXII. immenſis lacu-
„ nis vacuos, & diviſos, quam tamen fraudem ipſe
„ etiam Ambroſius, utpote Vir eruditus, odoratus fuit.
Hæc Huetius.

Extat ad eum Epigramma Petri Leonis Vercellenſis, & Canonici Scalenſis, in quo Ambroſius dicitur Rector Eccleſiæ Mazentarum, inter Opera ejuſdem Leonis Mediolani edita.

Ferrarii noſtri meminerunt cum laude Antonius Poſſevinus in Append. Sacr. Tom. I. pag 73. editionis Venetæ anni 1606. & Colon anni 1608. pag 64. Georgius Matthias Conigius Biblioth Vet. & Nov Altdorfii edita anno 1678 pag. 300. col. 2., ubi Græcè doctum eum vocat, floruiſſe afferens anno MDLII., quo nimirum anno tranſlationem ſuam edidit. Conradus Geſnerus in Appendice Bibliothecæ ſuæ. Armellinus in Biblioth. Benedictino-Caſſinenſ., & Picinellus in Athenæo pag. 23.

DCCLVIII.

FERRARIUS ANTONIUS MARIA.

PAtriam ſuam Mediolanum non minus quàm Congregationem Clericorum Regul. S. Pauli Decollati, qui Barnabitæ nuncupantur, Antonius Maria Ferrarius doctrinæ ſuæ ſplendoribus exornavit. Summo fuit ingenio præditus, atque Ordinis ſui Moderatoribus jubentibus in Urbe Maceratenſi integrum Philoſophiæ curſum confecit. Hoc munere cum laude geſto, ad Divini Verbi prædicationem aſſumptus eſt, quam in pluribus Italiæ Urbibus etiam primariis miniſtrans, multorum animas ad rectè vivendi normam compoſuiſſe traditur. Sanctorum quoque publicas commendationes, plaudentibus auditoribus, multis in locis habuit. Collegio ſuorum Montis-acuti ſexennio præfuit.

Ex ipſius Concionibus Quadrageſimalibus, & Orationibus Panegyricis hæ tantùm prodierunt in lucem:

I. Panegirico della B. Vergine d'Oroppa. *Torino*. 1716. in 4.
II. Altro della Sagra Spina del Redentore, che ſi venera in S. Antonino di Piacenza.
Hæc Suis debemus.

DCCLIX.

FERRARIUS BARTHOLOMÆUS.

BArtholomæus Ferrarius filius fuit Joannis, Anno MCCCCLXXIV. Mediolanenſis Patriæ ſuæ Decurionis, & nobilis Thomaſinæ de Porris de Lentate conjugum: Anno MDXIII Mediolani Decurio, ac Ducalis Quæſtor Magiſtratus Ordinariorum Redditum Status Mediolani renunciatus eſt, item Comes ac Feudatarius Burgi Deſii, Ducatus Mediolani. Anno dein MDXVIII. ex LX. Decurionibus Civitatis Mediolani, ac Præſes Magiſtratus extraordinariorum Redditum ejuſdem Status Mediolani electus fuit. Ejus indigniſſimam cædem Anno MDXX. patratam narrant Scipio Vegius Ducalis Mediolani Collegiatus Protophyſicus, & Senator in Hiſtor. rerum in Inſubribus geſtarum, ſub Gallorum dominio lib. prim. verſus fin. pag. 696. Bernardinus Fernus in Hiſtor. Bellor. naufragii Italici, lib. prim. pag. 2. MSS. ambo penès clariſs. Advocatum Sitonum, Franciſcus Guicciardinus in Hiſt. Ital. lib. 14. pag. 386. à tergo. Venet. An. 1565. in 4., Galeatius Capella de reſtit. Franciſci Sfortiæ II. Duc. Mediol. lib. 1. pag. 13. Venet. an. 1535. in 8., Carolus Hieronymus Cavatius à Somalea in Alleviamento Stat. Mediol. in princip. ſub an. MDXVIII., Advocatus Joannes Sitonus in Chron. Colleg. J. PP. art. 605. pag. 150. Joſeph Benalius in Hiſtor. Magiſtr. Extraord. Stat. Mediol. pag. 15., quos omnes Auctores latiùs allegat idem Advocatus Sitonus in Monumentis Nob. Familiæ Ferrariæ Mediolanenſis, *MS.* in fol. penès eundem Auctorem.

Laudatur ejuſdem

I. Oratio ad Comenſes habita Anno MDXIII. favore Ducis Maximiliani, quæ recenſetur à Tatio lib. VII. Decad. III. pag 485. Annal. Comenſium.

Extant ad eundem duo Epigrammata Laucini Curtii lib. XIII. fol. 43., & lib. XVI. fol. 80. Carminum ipſius.

Ex citatis Auctoribus, & Schedis Sitonianis.

DCCLX.

FERRARIUS BARTHOLOMÆUS alter.

AD alterum nunc Bartholomæum ex eadem Ferraria Gente ortum gradum facimus, qui in hac Urbe, ubi lucem viderat, per plurium annorum curriculum Ratiocinator publicus extitit. Hic ut artis ſuæ Profeſſoribus prodeſſet, non ſine ingenti labore, ſequens Opus compoſuit, in quo mirabilis eſt ingenii illius eruditio in rebus ad Nummariam ſpectantibus, adeò ut quoties pecuniarum augumenta, ac diminutiones evenire poſſint, uno velut intuitu Lectores aſpiciant.

Opus

Opus ipſum ſuppreſſo licet nomine hoc titulo edidit :

I. Tariffa del valore delle Monete d'oro, e d'argento dall' anno MCCCL X. per tutto l'anno MDCLXXIII. nel quale ſi vede fedelmente deſcritto l'aumento che ànno fatto dette Monete di tempo in tempo. *In Milano, per Gio: Battiſta Ferrario, ſenz' anno*, in 12.

De eo Sitonus in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 68.

DCCLXI.

FERRARIUS BASILIUS.

Baſilius Ferrarius Mediolanenſis, & morum candore & doctrinæ laude commendabilis, Ordinem Minorum Conventualium in ipſo juventutis flore amplexus, tantum brevi in Philoſophicis ac Theologicis diſciplinis profecit, ut in Comitiis Provincialibus Magdalonæ habitis anno MDCXXI. totius Ordinis Generali Miniſtro Montanario fuerit inſignitus. Præter Latinam linguam, Gallicam etiam, atque Hiſpanam colluit. Plures propterea io Aula Mediolanenſium Ducum Conciones Hiſpano idiomate habuit. Hinc Baſilius ipſis, atque Archiepiſcopis Mediolanenſibus adeo charus extitit, & tanti apud ipſos fuit, ut non raro ad eum inviſendum ſeſe conferrent. Concionum, quas modo in Provincialibus, modo in Generalibus ordinis ſui Comitiis, atque in primariis Italiæ Urbibus habuit, emenſo ſumma cum laude curriculo, in Provinciali Capitulo Bergomi habito anno MDCXLI. Præſul Mediolanenſis Provinciæ eſt renunciatus, dignus poſtmodum, quem Hiſpaniarum Rex Generalem ordinis Miniſtrum eligi concupiverit. Viſitatoris munus in Januenſi, & Præfecti Capituli in Taurinenſi Provincia anno MDCLII. munus obivit. Mediolanenſe ſui ordinis Cœnobium iterum, iterumque rexit; eoque id muneris adminiſtrante ſolemne in Divi Antonii Patavini honorem inſtitutum eſt Octavarium, tum ob Senatus, & Magiſtratuum, ac Tribunalium Ordines intereſſentes, tum ob electos Oratores Panegyres ſingulis diebus recitantes, hodierna adhuc ætate præclarum. Podagra cum laboraret ſellam ſibi paraverat, qua commodè quaquaverſus libros excipere poſſet, à quorum lectione ipſum vehementes amovere dolores vix poterant, quibus afflictabatur. Extremos vitæ agones pertimeſcens, Deum enixè precabatur, ut placida morte perfunctus, ad requiem evolare poſſet. Nec ſpem ſefellit eventus; in extrema ſiquidem vitæ periodo, defixis in Deiparæ Imaginem oculis, tranquillè deceſſit; anno MDCLVI. ætatis ſuæ LXIII. die XIII. Januarii; dum Catholicus Rex eum toti Ordini præficiendum curabat. Eximio Funeri ſuperſtitem memorant impenſa Mediolanenſi Monaſterio beneficia, ampliores enim Cœnobii Ædes, & potiora Bibliothecæ Volumina ipſi debentur.

Opera ejus hic damus:

I. Diſcorſi per l'aſpettazione del Parto di Maria Vergine, nella Novena del Santo Natale.

II. Panegirico per Sant' Antonio da Padova. Duo hæc Opera edita fuiſſe aſſerit Picinellus, qui tamen, ut conſuevit, nihil omnino de anno, loco, & impreſſore tradidit.

III. Epiſtolæ plures Latinæ ad Antonium Majoragium.

IV. Aliæ ad Franciſcum Ciceretum, quibus eidem commendat Joannem Stephanum Ferrarium, tunc ipſius diſcipulum. Extant omnes cum Reſponſionibus in MS. Epiſtolari Cicereji Bibliothecæ Fratrum Marchionum Vicecomitum.

Laudatur à Franchino in Biblioſophia pag. 101. atque a Picinello in Athenæo pag. 74.

DCCLXII.

FERRARIUS CHERUBINUS.

Cherubinum Ferrarium Mediolanenſem nunc in medium prolaturi ſumus, Virum eruditiſſimum. Adhuc adoleſcens Carmelitarum Inſtitutum, & ejuſdem Ordinis Congregationem, quam Mantuanam appellant, elegit, ut Deo ſibique, à ſæcularibus curis liber, vacare poſſet. Mira fuit ingenii perſpicacitate dotatus, ac Philoſophicas, divinaſque litteras, in quibus magiſter renunciari meruit, apprimè calluit. Oratoriam vero, ac Poeticam facultatem plurimùm adamavit, quod ſatis innuunt ab eo conſcripti, editique Codices mox recenſendi. Apud Sanctum Carolum hujus Metropolis Antiſtitem celeberrimum tanti fuit, ut cùm aliquando in Cœnobio Sancti Joannis, cui cognomen ad Concham, in hac Urbe cibum ſumpturus recumberet, Ferrarium concionantem è Triclinii ſuggeſtu audire voluerit. Sereniſſimi Mantuani Ducis Guillielmi Theologus electus, in Aula ejuſdem Principis magnâ cum exiſtimatione aliquandiu verſatus eſt. Concionatoris munus in multis Italiæ Urbibus præclarè geſſit adeo, ut ad idem Officium in Apoſtolico Palatio adminiſtrandum aſſumeretur. Contractas priſcorum ſiglas paſſim in Nummis, veteribuſque Codicibus, ac marmoribus occurrentes, in queis explicandis Ædipo nonnunquam opus eſt, diligenti inveſtigatione ſcrutatus fuerat, ideoque ad ipſum perſæpè tanquam ad Oraculum declaranda hujuſcemodi Monumenta deferebantur. His omnibus animi dotibus accedebat Latini, Græci, & Hebraici ſermonis peritia, moreſque homine verè religioſo digni. Obiit circa annum MDCXXV.

Scripſit plura quæ à Variis relata ſunt, alia vero ad manus meas pervenere, videlicet

I. Orazione in lode della Città di Bologna. *Ivi*, 1593. in 4.

II. Predica ſopra le parole del Vangelo: *Memento homo quia cinis es*: detta nella Cattedrale di Bologna. *Ivi*, 1599. in 4.

III. Orazione in lode di S. Cecilia Vergine e Martire. *Milano*, 1599. in 4.

IV. Orazione nelle nozze di D. N. Odeſcalchi e D. Angela Marliana. *Ibid.* 1619. in 4.

V. Orazione nella naſcita del Prencipe Franceſco Gonzaga. *Ibid.* 1611. in 4.

VI. Lagrime dell'Inſubria nel compaſſionevol caſo avvenuto al Sig. Marcheſe D. Ottavio Gonzaga ſotto l'aſſedio di Vercelli: Orazione. *Ibidem, per il Malateſta*, 1617. in 4.

VII. Orazione avuta in Bologna nel Capitolo Generale della ſua Religione. *Ivi*, 1598. in 4.

VIII. Orazione in lode della nuova elezione del ſuo Vicario Generale. *Ivi*, 1599. in 4.

IX. Predica nella quale con ragioni, autorità, ed eſempj ſi moſtra, che giuſta, e ſanta è l'impreſa di cacciar gli Eretici dalla Valtellina. *Milano, per il Malateſta*, 1621. in 4.

X. Orazione per la naſcita del Primogenito di Mantova. *Milano, preſſo il Lantoni*, 1612. in 4.

XI. Orazione per le Nozze di Franceſco Filiberto Ferrari de' Fieſchi, e Franceſca Giulietta de' Prencipi di Maſſerano. *Milano*, 1603. in 4.

XII. Predica ſopra la Fede Criſtiana, per la quale alcuni Soldati abjurarono pubblicamente la loro Ereſia. *Milano*, 1619 in 4.

XIII. Lettera Conſolatoria alla Principeſſa Orſini, *Milano*, 1619. in 4.

XIV. Vita della Beata Gioanna de Scopelli Fondatrice delle Monache Carmelitane di S. Maria del Popolo nella Città di Reggio di Lombardia. *Milano, per il Malateſta*, 1617. in 4.

XV. Giubilo della Città di Caſale del Monferrato per l'ingreſſo del Veſcovo Monſignor Scipione Agnelli. *Caſale*, 1624. in 4.

XVI. Racconto della ſolenniſſima Proceſſione fatta in Milano con l'Immagine della Beata Vergine di S. Gio. in Conca. *Milano*, 1614. in 4.

XVII.

XVII. Iſtoria della miracoloſa Statua di Maria Vergine ritrovata in un Campo fuori di Vinovo, Terra del Piemonte. *Torino, preſſo il Pizzamilio*, 1614. *in* 8.

XVIII. Relazione dell' Incoronazione dell'Immagine della Beatiſſima Vergine fatta in Breſcia. *Ivi*.

XIX. Fiori delle grazie, e delle bellezze di Noſtra Signora di Caſale Monferrato, Madrigali XXVI *Ivi*, 1610. *ed in Milano*, 1613. *in* 4.

XX. Componimenti Poetici ſopra diverſi belliſſimi ſoggetti, dedicati all'Arciveſcovo di Salsburg. *Milano, preſſo il Forioli*, 1617. *in* 4.

XXI. Stanze ſopra le Stigmate di S. Franceſco, con l'eſpoſizione del Padre Aurelio Corbellini Agoſtiniano. *Caſale, preſſo il Goffi*, 1611. *in* 4.

XXII. Gaudio di Maria Vergine nella Nativita di Criſto, e pianto nella di Lui morte: Rime, colla Muſica a tre voci. *Milano*, 1618. *in* 4.

XXIII. Rime ſopra la Salutazione Angelica. *Parma*, 1614 *in* 4.

XXIV. Poeſie in lode dell' Orazione del P. Maeſtro Cornelio Guarguanti, detta in onore di S. Girolamo. *Bologna*, 1592. *in* 4.

XXV. Elogj della Nobile Famiglia de' Borri.

XXVI. L'Allegrezza di Milano. Orazione nella venuta dell' Eccellentiſſimo Sig. Don Pietro di Toledo Oſorio Marcheſe di Villafranca ec. Governadore di Milano, dopo l'eſpulſione degli Eretici dalla Valtellina. *Milano, per il Malateſta*, 1616. *in* 4.

XXVII. Il Trionfo di Milano nella venuta dell' Eccellentiſſimo Sig. Don Gomez Suarez, Duca di Feria ec. Governadore di Milano. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1618 *in* 4.

XXVIII. Il Trionfo di Novara nella venuta del Cardinale Ferdinando Taverna Veſcovo di Novara. *Milano, per il medeſimo*, 1616 *in* 4.

XXIX. Lagrime della B. V. preſſo la Croce, Poeſia. *Milano, per il Nava*, 1623. *in* 4.

XXX. Devotiſſime Lodi, ed Orazioni da cantarſi, e recitarſi alla Madonna Santiſſima delle Grazie di Vimercato. *Milano, per il Malateſta*, 1622. *in* 4.

XXXI. Quadrageſimale compiuto. MS. autographus in 4. magnæ molis, extat in Bibliotheca Suorum Sancti Joannis ad Concham Mediolani.

XXXII. Expoſitio in Ariſtotelis Philoſophiam. Vol. V. in 8 juſtæ molis, optimè ſcripta. Extant ibidem.

XXXIII. Carmina ejuſdem Italica extant in Collectione Borgonii MDXCIX.

Laudatur a Vagho pag. 333. à Felina in ejus Muſeo, etiam addito Epigrammate, à Borſerio in Supplemento Nobilitatis Mediolani cap. 12, à Joanne Petro Creſcentio in Præſidio Romano p. 3 lib. 3., ab Hyppolito Mataccio in Bibliotheca Mariana p. p. pag. 274. & a Picinello in ſuo Athenæo pag. 145.

DCCLXIII.

FERRARIUS FRANCISCUS.

Eos inter omni ſemper laude digniſſimos Viros, qui recenti Oblatorum Congregationi à Sancto Carolo inſtitutæ nomen dedere, enumerandus venit Franciſcus Ferrarius, Sacræ Theologiæ laureâ inſignitus, quem per litteras idem Beatus Antiſtes datas in Urbe Roma certiorem fecit, gratiſſimum ſibi fuiſſe in novo Cœtu illo Ferrarium computari. Et ille quidem, donec Sanctus Carolus fuit inter mortales, in patria conſtitit, at eo terris ſublato ad Cathedralis Cremonenſis Canonicatum aſſumi promeruit. In eadem Eccleſia Theologalem Præbendam obtinuit, ſub Joanne Baptiſta Brippio illius Sedis Epiſcopo, qui ceſſione Pauli Æmilii Cardinalis Sfondrati Anno MDCX. ad eam pervênit Sedem, tametſi Ughellus Anno tantùm MDCXVIII. id accidiſſe ſcripſerit. Dolebat tam eruditi hominis abſentiam Mediolanum, adeo ut inſtante etiam eximio Cardinali Federico Borromæo per epiſtolas ad ſupradictum Eminentiſſimum Sfondratum ſcriptas, jam ad Patriam evocandus extiterit, ſed morte immatura præventus, quod moleſtè accidit Menſe Martio Anni MDCXVII. deſiderium ſui Civibus mœſtiſſimis reliquit.

De eo habemus

I. Vita S. Euſebii Civis Cremonenſis. *Cremonæ, apud Draconium*, 1612 *in* 4. Hanc ſcripſit inſtante ipſa Cremonenſi Civitate, atque Clariſſimus Bollandus eam intulit in T. I. Februarii, magni Operis, cui titulus: Acta Sanctorum, pag. 69.

II. Reſponſa X. pro D. Margarita filia D. Co. Sfortiæ Mayni. Sine loco, anno, & Typographo, in fol.

III. De nova Creatione Gregorii XIV. Oratio. *Mediolani, apud Picaleam*. 1591. *in* 4.

IV. La Sirena del Mar Tyreno, Rime. *Milano, per il Lantoni*. 1612. *in* 12.

V. Eſter eſaltata da Franceſco Ferrario, al Cardinale Girolamo Colonna Arciveſcovo di Bologna. *Ivi, preſſo il Monti*. 1637. *in* 12. Cum tamen hos duos Codices ultimos præ manibus non habuerim, anceps ſum, an revera Auctor ipſorum, & præſertim ultimi, poſt mortem hujus Ferrarii de quo agimus, impreſſi, ſit Franciſcus noſter.

Franciſcus Cicerejus ad eundem Ferrarium, de quo agimus, plures litteras eruditas dedit, quæ leguntur in MS. ipſius Ciceri apud Fratres Marchiones Vicecomites, ut jam diximus.

DCCLXIV.

FERRARIUS FRANCISCUS BERNARDINUS.

Franciſcus Bernardinus Ferrarius, Fabricii filius, anno MDLXXVI. in lucem editus, tantâ apud Concives ſuos Mediolanenſes, imò, ut verius loquar, penes totam Litterariam Rempublicam doctrinæ famâ eſt commendatus, ut nullâ ampliùs laude indigere videatur. Sacris addictus, non ea tamen neglexit, quæ ad eruditionem pertinent etiam profanam. Philoſophicas & Theologicas quæſtiones, in queis verſatiſſimus erat, amœnioribus ſtudiis condiebat, Poëſis videlicet, & Hiſtoriæ præſertim Eccleſiaſticæ. Græcam, Latinam, Hetruſcam, Hiſpanicam, Gallicam Linguas optimè noverat; ideoque à laudatiſſimo Cardinali Federico Borromæo magna in exiſtimatione habitus, & inter primos Doctores Ambroſiani Collegii ab eo creatus eſt. Illi quoque Volumina ſelectiora ad celeberrimæ Bibliothecæ (quam Borromæus ipſe ad immortale hujus Urbis decus, & ſtudiorum utilitatem erexit, ut alibi jam dictum fuit) ornamentum comparandi provinciam demandavit. Quocirca plures peragravit Regiones, nam ex Januenſi littore in Hiſpanias contendit, quas pervagatus diligentiſſimè, licet quandoque lethali morbo extrema minante præpeditus fuiſſet, uberem Voluminum meſſem in patriam retulit. Diuturnam illius peregrinationem, exantlatoſque labores prolixâ narratione deſcribit Petrus Paulus Boſca loco infra citando. Igitur Patriæ, & Oblatorum Congregationi, cui jam pridem nomen dederat, redditus, ab Eruditis omnibus totius Europæ maximo in honore haberi cœpit, adeo ut ex Hiſpania, Germania, Gallia, Polonia, ejus videndi ſtudio plurimi pergerent in Inſubriam. Loco Balthaſſaris Bonifacii circa annum MDCXXXVIII. Præfectus fuit Collegio Nobilium recens Patavii condito; indè tamen poſt annos duos infirmæ valetudinis cauſâ, Mediolanum reverti coactus eſt. Studiis igitur ſuis in patriâ ſemper intentus ad extremum uſque ſenium pervênit. Mortalitatem exuit III. Kal. Februarii, anno poſt Chriſtum natum MDCLXIX. cum Bibliothecæ Ambroſianæ Præfecturam ab anno MDCL. ad MDCLXIII. geſſiſſet. Plurimum etiam laudis in eum redundat ex eruditione Octaviani ejus ex fratre nepotis, & diſcipuli, de quo ſuo dicendum loco. In Operibus tamen ab ipſo conſcriptis illud certè elucet, quod de Ferrario noſtro ſcripſit Ripamontius his verbis: „Ingenio, ſtyloque elegans, & Eccleſiaſticæ antiquitatis pertractatione „ copioſus, ac profundè peritus &c. Ejus Lucubrationes ſæpè recuſæ ſunt; Volumen enim præſertim

de Ritu ſacrarum Concionum quod num. II. dabimus, rariſſimum eff:ctum fuerat, quod cum Federicus Cardinalis de eodem fermè argumento Opus ſuum vulgaviſſet, videlicet, de Epiſcopo Concionante, quemadmodum in ejus Elogio diximus, majoris tanquam luminaris ſplendore obumbratum Ferrarii Volumen quodammodo deliteſceret.

Plurima conſcripſit, quorum hic Indiculum teximus.

I. De Veterum acclamationibus & plauſu. *Mediolani, ex Typographia Collegii Ambroſiani*, 1627. *in* 4. optima editio. Idem Opus recudit in Antiquitatibus Romanis celeberrimus Joannes Georgius Grævius Tom. VI. pag. 1.
II. De Ritu Sacrarum Eccleſiæ Catholicæ Concionum. *Mediolani, apud Bidellum*, 1618. *in* 8. *& iterum ex Typographia Collegii Ambroſiani*, 1620. *in* 4. *& Pariſiis, apud Bolame*, 1664. *in* 8. *necnon & Ultrajecti*, 1692. *in* 8. cum Præfatione ſupradicti Grævii. Demum *Veronæ*, 1729. *in* 8.
III. De Antiquo Eccleſiaſticarum Epiſtolarum genere. *Mediolani*, 1612. *in* 8. *Venetiis*, 1616. *& Coloniæ, apud Kinkium*, 1619. *in* 8.
IV. Carmina Latina extant in Libro ſic inſcripto: „ Componimenti di diverſi, per il Dottoramento „ di Gio. Franceſco Sorbelloni. *Pavia*, 1599.
V. Alia tam Latina quam Italica pro laurea Cæſaris, & Marci Antonii Montii, collecta à Nicolao Arrigonio. *Trevii*, 1617 *in* 4.
VI. Epiſtolas ejus plures diverſi generis eruditionum, extare MSS. in Bibliotheca Sanctæ Mariæ in Vallio, teſtatur Cl. Thomaſinus in Bibliothecis Patavinis.
VII. De Annulis.
VIII. De Artificioſa manuum loquela.
IX. Gymnaſtica Sacra, ſive duriores veterum Chriſtianorum ad corpus edomandum artes.
X. De Funere Chriſtiano.
XI. Obſcuriorum in Eccleſiaſtica antiquitate vocum illuſtratio.
XII. Syntagmata Eccleſiaſtica.
XIII. De multiplici luminis inſtrumento, & uſu apud Veteres.
XIV. De pedum tegumento, & ornatu.
XV. Athenæ Mediolanenſes.

Hæc à numero VII. ad XV. Manuſcripta hauſimus partim ex Picinello, qui aſſeruit apud Auctorem reperiri, dum ipſe Athenæum Mediolanenſe ſcribebat, partim ab Auctoribus infra recenſendis.

Præfato Franciſco Bernardino Ferrario Clariſſimus, olim Jurisſophus Johannes Baptiſta Sitonus Mediolanenſis Tractatum XXXII. ſuorum Jurisſophiæ Miſcellaneorum impreſſ. 1. *Patavii an.* 1641., 2. *Monaſt. Einſildenſis an.* 1669., *&* 3 *Coloniæ Agrippinæ an.* 1676. nuncupavit his verbis: „ Inſigni „ Philoſophiæ, & Theologiæ Doctori, Philologoque eruditiſſimo D. Franciſco Bernardino Ferrario, &c. Dat. ex Lycæo noſtro VI. Idus Januarii „ MDCXXXVIII.

De eo cum ſumma laude agunt Joſeph Ripamontius Hiſt. Patriæ Decad V. lib. 3. cap. 20. & alibi, Boſca de Orig. & Statu Biblioth. Ambroſianæ lib. II. Joſeph Laurentius in Polimathiæ lib. I. Diſſert. XXV. Ghilinus in Theatro litterat. part. I. J. C. Joannes Sitonus in ſchedis, in quibus Genealogicam Ferrarii noſtri ſeriem nobis gratioſè ſuppeditavit. Morerius in Lexico, Liber inſcriptus *la Galleria di Minerva* Tom. II. pag. 124., & alter *le Glorie degl' Uomini illuſtri dell' Accademia degl' Incogniti di Venezia*, 1647. *in* 4., & Picinellus in Athenæo pag. 200.

DCCLXV.

FERRARIUS FRANCUS.

FRancus Ferrarius Mediolanenſis ſummo vir ingenio, die XXV. menſis Januarii, An. MDCLII. ſolemnibus votis in Monaſterio Sanctæ Mariæ Charævallis Sacro Ciſtercienſium Inſtituto ſe adſtrinxit. Romam deinde miſſus ſtudiorum cauſsâ, in celeberrimo Sanctæ Crucis Cœnobio, cui tunc præerat laudatiſſimus Abbas Hilarion Rancatus, à nobis alibi commendandus, eâ diligentiâ ſacris vacavit litteris, ut ipſum dignum exiſtimaverit Rancatus, qui in Apoſtolicis eruditis laboribus ſibi comes adderetur. Id conſtat ex Brevi Alexandri Pontificis hujus nominis VII. dato Romæ die IX. menſis Auguſti Anno MDCLXI. in Volumine Indicis Bibliothecæ infra memorandæ inſerto, ubi hæc inter cætera leguntur: „ Exponi ſiquidem nobis nuper fecit dilectus Hilarion „ quod ipſe, quæ ut aſſerit jam à trigintaquinque „ annis Abbas in dicto Ordine exiſtit, & quadra- „ gintaduorum annorum jam exactorum ſpatio ope- „ ram in Apoſtolicæ Sedis negotiis vacare ſedulo ſtu- „ duit, ob ſenium, corporiſque infirmitates, quibus „ premitur, ferendis de cætero ſtudiorum laboribus „ imparem ſe modo agnoſcit, niſi in ſocii miniſterio „ ſublevetur, quocirca ſibi in ſocium, & coadjuto- „ rem ſtudiorum jam à die Maji proximè præteriti „ aſſumpſit dilectum pariter filium Francum Fer- „ rarium, expreſsè pariter profeſſum Congregationis „ antedictæ, ætate, ingenio, doctrina, moribuſque, „ & corporis ſanitate ad id muneris habilem, & ido- „ neum, qui niſi hoc miniſterio impediretur à Supe- „ rioribus dictæ Congregationis lecturæ Scientiarum „ adhiberetur, & poſtquam illam ſeptennii ſpatio „ obiiſſet, voti Capitularis perpetui prærogativâ, juxta „ Conſtitutiones prædictæ Congregationis, gauderet. Hujuſmodi precibus benignè annuit Pontifex, ut ex iiſdem brevibus litteris apparet. Cum autem Hilarion dilectiſſimo Ferrario ſuo cuncta à ſe conſcripta Opera donaſſet, & eum Bibliothecæ ſuæ præfeciſſet, à Pontifice impetravit, ut Franco liceret ex proventibus quorumdam bonorum ab Hilarione ipſo acquiſitorum annuum ſtipendium CL. Scutorum percipere, & ut univerſis Ordinis Moderatoribus nefas eſſet Ferrarium ab eo munere removere; ut ipſa Bibliotheca augeretur in dies, prout hodie quoque in præfato Urbis Monaſterio viſitur. Abbatis poſtmodum dignitate præfulſit in variis Ordinis ſui Cœnobiis, & tandem promotus eſt ad regendum Aſceterium Sancti Joannis Baptiſtæ Oppidi Caravagii, ubi ex paternæ hæreditatis cenſu plura contulit & Sacrario, & ædificiis ornamenta. Adverſâ hinc valetudine preſſus Mediolanum ſe contulit, atque in Monaſterio Sancti Ambroſii terris valedixit, Anno poſt Chriſti Domini Nativitatem MDCCXI.

En operum ejus Elenchus.

I. Lectiones de Phyſica in Collegio Sanctæ Crucis in Hieruſalem de Urbe habitæ, Annis MDCLXVI. & MDLXVII.
II. Lectiones de Generatione, & Corruptione.
III. Lectiones de octavo Phyſicorum.
IV. Tractatus, & Lectiones in primam ſecundæ D. Thomæ.
V. Tractatus de Conſcientia.
VI. Tractatus, & Lectiones de Incarnatione, habitæ Romæ in Collegio eodem, Anno MDCLXXII.
VII. Rudimenta Sphæræ Aſtronomicæ.
VIII. De Horologiis ſolaris Orizontalibus, & aliis. Ibid.
IX. Breve Trattato nella Sfera del Sacroboſco.
X. De Horologiorum Scioterricorum delineatione.
XI. Metereologica Diſputatio de Cometis.
XII. De addiſcenda lingua Syriaca.
XIII. Pro Hebraica lingua ſcribenda, & legenda.
XIV. Inventario delle antiche ſcritture del Monaſtero d'Acquafredda.
XV. Index Codicum antiquorum in eodem Monaſterio exiſtentium Anno MDLXXIV.
XVI. Annotazioni ſopra il detto Monaſtero, e Chieſa.
XVII. Chronicon Baſilicæ, ac Monaſterii Sanctæ Crucis in Hieruſalem.
XVIII. Notationes pro Monaſterio Locedii à quodam Martyrologio antiquiſſimo Manuſcripto.
XIX. De illis qui Abbates noſtros malunt Prælatos vocare, quam Abbates.
XX. Paupertas quæ?
XXI. De obligatione Ciſtercienſium circa Pſalmos Graduales.
XXII. De quibuſdam Viris Illuſtribus Ferrariis.
XXIII. De Aquæductu Vineæ Sanctæ Crucis.
XXIV. De Attilio Petraſancta Epiſcopo Viglevanenſi Monumenta.

XXV.

XXV. Regula S. Patris Benedicti, cum variis Obſervationibus, Ibid.

XXVI. Ritus Divini Officii, ſecundùm uſum Ciſtercienſium per alphabetum diſpoſiti.

XXVII. Alia ad idem Officium, & ceremonias ſpectantia.

XXVIII. Genuenſis Servæ Dei Donnæ Baptiſtæ Vernatiæ Ordinis S. Auguſtini Canonicorum Regularium Vita.

XXIX. Opera particularia D. Auguſtini adhuc inedita, quorum Index mittitur in Gallias pro nova editione Operum omnium ejuſdem, quam Monachi Congregationis Sancti Mauri moliuntur.

XXX. Vitæ SS. mittendæ in Belgium ad P. Joannem Bollandum.

XXXI. Cenſura ad Librum Jo Baptiſtæ Thierry de Feſtorum imminutione.

XXXII. Ritus ſervandi a Ciſtercienſibus in abdicatione proprii Breviarii, & Miſſalis, & receptione Miſſalis, ac Breviarii Monaſtici Benedictini.

XXXIII. Lectiones novæ pro Officio S. Guhelmi Epiſcopi Ordinis ejuſd.

XXXIV. Index antiquorum Manuſcriptorum Bibliothecæ P. Abbatis Don Hilationis Rancati, quo unicè utebatur.

XXXV. Ejuſdem Indicis explanatio juſſu D. N. Papæ Alexandri VII.

XXXVI. Secunda pars antiquorum Manuſcriptorum eorum, qui extra præfatum Indicem reperti ſunt, maximè in lingua Anglica. Ibid.

XXXVII. Explanatio Codicum antiquiſſimorum MSS. Bibliothecæ Sanctæ Crucis in Hieruſalem de Urbe. Partes tres.

Sunt omnia MSS. in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium in Oppido Caravagii à me inſpecta, Vol. IV. in fol. unacum variis Opuſculis MSS. Hilarionis Rancati, de quibus ſuo loco.

De hoc Eruditiſſimo Viro agit Canonicus Jo. Andreas Iricus in Diſſertatione ſua: de tempore quo Sanctus Oglerius Locedienſi Monaſterio Abbas præfuit: brevi edendâ, unà cum Hiſtoria Tridinenſi ab eodem doctiſs. Irico conſcripta.

DCCLXVI.

FERRARIUS HIERONYMUS.

OCtavianum Ferrarium, quem ob eruditionis gloriam ſuo loco paulo poſt commendabimus, & Juliam item Ferrariam Mediolanenſes conjuges, Hieronymus parentes habuit. Patris ingenium, & celeberrimam doctrinæ famam tanquam ſpeculum præ oculis habens, turpe ſibi duxit otio contabeſcere. Quocirca ingreſſus arduum virtutis iter, ad eloquentiæ ſtudia totum convertit animum, & tanta quidem contentione cœptis inſtitit, ut eum ſpes ſua non fefellerit. Pauca tamen ex eruditis ejus laboribus nobis ſuperfuere.

Nimirum:

I. Emendationes in Philippicas Ciceronis, cum Epiſtola Auctoris ad Paulum Manutium Aldi filium, data Romæ Anno MDXLII. *Lugduni, per Antonium Vincentium*, 1562. *in* 8.

Laudatur à Celeberrimo Cuviaccio, in Obſervationibus, à Paulo Manutio, atque Abbate Piccinello in Athenæo pag. 339.

DCCLXVII.

FERRARIUS JACOBUS.

DUobus Sæculis ante editionem Operis Jacobi Ferrarii infra memorandi, floruit in hac Metropoli alius ejuſdem nominis, & cognominis, Joannis filius in Phyſicorum Nobilium Collegium cooptatus, Anno Reparationis humanæ MCCCCXLIII. de quo mentio occurrit in Matricula apud Curtium de Claris Medicis Mediol. pag. 288. Noſter autem initio mox lapſi Sæculi florens cum à nonnullis eos contractus damnari doleret, qui apud Mediolanenſes iniri ſolent in Bancho (ut vocant) Sancti Ambroſii, præclaram ſe facturum exiſtimavit rem, ſi Opus ederet hoc titulo prænotatum:

I. Defenſio reſolutoria in Contractus uſitatos in Bancho Sancti Ambroſii. *Mediolani, apud Malateſtas*, 1623.

II. Allegationes plures in Collectionibus J. Conſultor. à nobis centies judicatæ.

DCCLXVIII.

FERRARIUS JOANNES ANTONIUS.

EX Franciſco, & Antonia Calcaterra conjugibus, Anno MCCCCXCV. natus eſt Mediolani Joannes Antonius Ferrarius, quem in legalibus præcipuè ſtudiis commendandum ſequentibus ex Conſiliis facilè intelligimus. In Ordinariorum Reddituum Magiſtratu annos aliquot cum integritatis laude Quæſturam adminiſtravit. Pietati verò ſuæ morem gerens in vetuſta Baſilica olim Sanctorum Naboris, & Felicis, nunc Sancti Franciſci hujus Urbis, humani generis Redemtori Crucifixo ædiculam, & Altare excitavit, & congruo cenſu dotavit. Ex Julia Florentia ſex genuit liberos, qui patri in periſtylio ejuſdem Templi, ætate noſtro diruto, poſt mortem, quæ in Annum MDLIII. incidit, ſepulto hunc titulum excitarunt:

JOH. ANTONIVS FERRARIVS
VIVENS CELLAM CVM ARA CHRISTO AEDIFICAVIT
VT EI RES DIVINA QVOTIDIE FIERET
ANNVAM MERCEDEM CONSTITVIT
MAIORVM SEPVLCHRVM AMPLIAVIT
SIBI ET IVLIAE FLORENTIAE VXORI CASTISSIMAE
POSTERISQVE SVIS
ET GENTI FERRARIORVM VNIVERSAE.
QVAESTVRAM VRBANAM ABSTINENTISSIME GESSIT
FRANCISCO II. DVCE ET CAROLO V. IMP.
VIXIT ANN. LVIII.
ANN. MDLIII. LIBERI SEX PATRI OPT. P.

Inter

Inter ipſius innumera Conſilia, quæ à Variis citantur, hæc tantum ſuperſunt:

I. Conſilia tria Joannis Antonii de Ferrariis: An in ſucceſſione feudi frater patruelis præferatur filiis, quæ ſunt inter Conſilia Alberti Bruni feudalia, Conſ. LXX. LXXI. & LXXIIII., ubi conſ. LXXII. & LXXIII. habes in eadem materia pro parte negativa incerti Auctoris.

Ex Draudii Bibliotheca Claſſica pag. 689.
Agit de ipſo Cl. Sitoni. pag. 171. art. 706.

DCCLXIX.

FERRARIUS JO. DONATUS.

JOannes Donatus Ferrarius cum avito ſanguine doctrinam quoque à majoribus hauſiſſe viſus fuit. Adoleſcens Clericali militiæ adſcribi poſtulavit, votique compos effectus, in primario hujus Metropolis Seminario litteras humanas divinaſque ſub optimis Præceptoribus audivit. Græci ſermonis, & eloquentiæ perititiſſimus ad Philoſophicas, atque Theologicas Doctrinas diligentiam ſuam convertit, brevique in ſacra Facultate Magiſterium obtinuit. Tum illuſtri Oblatorum Cœtui adſcriptus, à Federico Cardinali Borromeo Ambroſiani Collegii Doctor conſtituitur, & Linguæ Græcæ tradendis præceptis admovetur. Diſcipulos habuit præſtantis eruditionis Viros Octavium Ferrarium, & Alexandrum Perlaſcam, quemadmodum & Federicum Abbatem Borromæum, poſtea ad ſacram purpuram aſſumptum, atque Comitem Joannem ipſius Fratrem. Defuncto Mecœnate ſuo, Romam contendit benigniſſimè exceptus à Cardinali Franciſco Barberino, ſicut etiam ab Urbano VIII. P. M. non ſacrorum minus, quam litterarum Antiſtite. Deinde pingue Sacerdotium Dongi ad Larium lacum adeptus, Inſubriam repetiit, ut in eo Oppido Archipresbyter curam animarum gereret. Triennio vix tranſacto rursùs Romam ſe contulit ab eodem Cardinali Barberino majoribus ſemper beneficiis cumulatus. Cum verò deinde reverſus fuiſſet in Patriam, ipſius Cardinalis gratiâ Oppidi Merati Curio electus eſt, & quamvis jam apoplexis incurſum ſenſiſſet, tamen gratum erga de ſe benemeritum Purpuratum teſtaturus animum tertiò Romam perrexit; undè vix regreſſum die XIII. Martii anno MDCLXI. mors abſtulit. Humillimus in ſummo omnium plauſu fuit Ferrarius noſter, honores mereri potiùs, quam aſſequi cupiens.

Illius ſcripta ſunt:

I. Pytagoræ Vita Græcè à Malcho Seu Porphyrio conſcripta, Latinè reddita à Johanne Donato Ferrario, ad Cardinalem Federicum Borromæum. *Mediolani, Typis Collegii Ambroſiani*, 1629. in 8.
II. Oratio in Aſcenſione Domini, ad Cardinalem Franciſcum Barberinum. *Romæ*, in 4.
III. Oratio in Funere Cardinalis Federici Borromæi. *Mediolani, ex Typographia Ambroſiana*, 1631. in 4.
IV. Antichthon Pythagoræ.
V. Credemnum Aulicum.
VI. Moly Homericum.
VII. Pſeudochariſius.
VIII. Aulici Pœdia.
Hæc V. Opuſcula Typis tradita fuere, *Mediolani, apud Gariboldum*, 1660. *uno Volumine in* 4. ad Cardinalem Franciſcum Barberinum nuncupata.
IX. Epiſtolæ plures doctiſſimæ ad Joannem Petrum Puricellum, extant in MS. Biblioth. Ambroſianæ ſign. D. n. 115. in fol.
Plures ad eum ab Eminentiſſimis Cardinalibus Barberinis datas litteras ait Picinellus apud Auctoris noſtri hæredes extitiſſe.
Ipſum laudant Petrus Paulus Boſca in libro de Origine & Statu Bibliothecæ Ambroſianæ, Abbas Philippus Picinellus in Athenæo pag. 297.

DCCLXX.

FERRARIUS DE GRADI JOANNES MATTHÆUS.

JOannes Matthæus Ferrarius, ex Pago de Gradi, ſeu Agrate prope Vicomercatum Oppidum non ignobile Ducatus Mediolanenſis, ubi in lucem venit, dictus de Gradi, vel de Gradibus, quem Picinellus diviſit in duos, paginâ ſcilicet Athenæi ſui 310. Joannem Matthæum, paginâ verò 417. Matthæum tantùm proferens, nobiliſſimis natalibus editus avitam ſanguinis claritatem ingenii ſui ſplendoribus auxit. Phyſicam facultatem diligentiſſimè didicit, & laureâ decoratus, Nobilium Mediolanenſium Medicorum Cœtui nomen dedit die XII. Aprilis, Anno MCCCCXXXVI. Aliis ut in eadem Arte præluceret, primariâ Phyſicæ Cathedrâ in Ticinenſi Archigymnaſio donatus fuit, quod munus tam præclarè geſſit, ut Ducalis Protophyſicus, & Blancæ Mariæ Inſubriæ Duciſſæ Archiater creari meruerit. Anno MCCCCLXXII. die XXV. Januarii Codicillares Tabulas conſcribi juſſit, in quibus per Joannem Franciſcum Guaterum Tabellionem exaratis in Urbe Papienſi, ejuſdem Civitatis Noſocomium ſub titulo Sancti Matthæi hæredem ex aſſe reliquit, hac impoſita conditione, ut Collegium in Teſtatoris Ædibus conſtitueretur, in quo adoleſcentes Artibus Medicinæ, Theologiæ, ſacriſque Canonibus, non verò Juri Cæſareo, Poëſi, vel Arti Oratoriæ vacantes, alerentur. Id hauſimus ex Hieronymi Boſſii Papienſis MSS. Annalibus in Archintea ſervatis, qui citato Tabulario laudati Noſocomii, aſſerit Joannem Matthæum die XXX. Decembris, Anni præmiſſi MCCCCLXXII. ad plures abiiſſe. Quod certè dictum elevat ſcribentium ipſum mortuum eſſe Anno MCCCCLX. Id ſuboleverat etiam Joannes Jacobus Mangetus, qui loco citando, hæc ait: „ Minimè mortuus eſt Anno MCCCCLX. ſi „ quidem in fine dedicationis, quam ipſe præmittit „ parti ſecundæ Commentarii ſui textualis in nonum „ Almanſoris legitur. Dat. Papiæ die IX. menſis „ Octob. MCCCCLXXI. Hæc ille.

Præclariſſimum Virum hæc commendant Opera.

I. Practicæ pars prima, vel Commentarius textualis: Cum ampliationibus, & additionibus materiarum nonum Rhazis ad Almanſorem: Inſcripta eſt Galeatio Mariæ Sfortiæ Epiſtolâ nuncupatoriâ, quæ incipit: „ In Illuſtriſſimum parentem tuum &c. Finit. „ Vale Dive Cæſar. „ Editio præſtantiſſima in fol. maximo, ſine loco, Anno, & Typographo, in Bibliotheca FF. Heremitarum Cremæ à me inſpecta cum aliis optimis Codicibus Sæculo XV. impreſſis; *& Papiæ die IX. Octobris* 1471. adjuncto etiam textu. *It. Papiæ, apud Aloyſium Comenſem, & Barthol. de Trottis*, 1497. *in fol. Lugduni, apud Joan. Moulin*, 1527. *in* 4. *Venetiis, apud Junctas*, 1520. *&* 1500. *in fol hoc titulo.*
Practica, ſeu Commentaria in nonum Rhazis ad Almanſorem Joannis Matthæi Gradii, Mediolanenſis. In quibus morborum omnium, qui unamquamque humani corporis partem invadunt, natura, ſigna, cauſæ, curationeſque luculentiſſimæ explicantur. Editio prima nobiliſſima.
II. Commentarii Textualis in nonum Almanſoris pars II., cum nuncupatoria ad eundem Principem, ad cujus filii Ermetis aſſiſtentiam ſe deputatum dicit. Prima editio extat Cremæ ut ſupra; ſecunda verò Anni MCCCCLXXI. eſt penes Comitem Donatum de Sylva inter Equites Mediolanenſes eruditiſſimum; in fine autem hujus Voluminis ſic legitur: „ Inceptum per Magiſtrum Marcum de Gattinara An. MCCCCLXII. die XVII. Octobris, „ & finitum in Studio D. Magiſtri Jo. Matthæi „ hujus Operis Compoſitoris Anno MCCCCLXXI. „ die XXIX. Septembris.
III. Antonii Gradii Medici, de Febribus aureum Opuſculum. Jano Matthæo Duraſtante Medico Cenſore. *Mediolani, per Jacobum de Sancto Nazario de Rippa*, 1494. *die* 27. *Novembris.*

IV.

IV. Conſilia Medica ſecundùm vias Avicennæ, unà cum utili repertorio; additis antiquiſſimi Medici Rabbi Moyſis de regimine vitæ quinque Tractatibus, necnon Raymundi Lullii de Secretis Naturæ Libris duobus. Prima editio abſque ſupradictis additionibus eſt ſine Anno, loco, & Typographo magnificentiſſimè impreſſa in fol. maximo, quam vidi in dicta Bibliotheca FF. Eremitarum Congregationis Lombardiæ Civitatis Cremæ, ubi ut innui plures alii Codices Sæculi XV. adſunt editi tam alibi, quàm Mediol de quibus Clariſſimus Saxius in ſua Typographica Hiſtoria Mediolanenſi jam egit. Altera *Venetiis, apud Octavianum Scottum*, 1514. *in fol.*, *& Lugduni*, 1535. *in fol.* Necnon *Papiæ, apud Andream de Boſco*, 1501. *in fol.*

V. Expoſitiones præclariſſimi, & ſubtiliſſimi Magiſtri Jo. Matthæi de Gradibus ſuper vigeſimam ſecundam Fen Tertii Canonis Avicennæ, ſuper quam nullus ante ipſum ſcripſit. Extat in ſupradicto libro, & denuo ad Illuſtriſs. Ducem Mediolani Franciſcum Sfortiam Vicecomitem. *Mediolani, per Jacobum de Sancto Nazario*, 1494. *die* 17. *Novembris*, *in* 4.

VI. Jo. Matthæi de Gradibus. Tractatus de Urinis. *Mediolani, per Jacobum de Sancto Nazario de Ripa*, 1494. *in* 4. Hoc Opus Auctor inſcripſit Ambroſio Grypho, Medico præſtantiſſimo Mediolanenſi, de quo Clariſſimus Curtius pag. 26.

Laudatur à Sylvatico de Coll. Medic. Mediol. cap. 12. Ghilino in Theatro Literat. part. 2. pag. 147., à Piccinello Athen. Literat. Mediol. pag. 311. & 418., Paul. Morig. Hiſt. Nobilit. Mediol. lib. 3. cap. 13., à Petro Caſtellano in Vit. Illuſtr. Medicor., à Conrado Geſnero in Bibliotheca univerſali, à Morerio in Lexico, à ſupradicto Bartholomæo Curtio in Libro de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus, pag. 25., à Joanne Jacobo Mangeto in Bibliotheca Scriptorum Medicorum Tom. II., nec non à J. C. & Advocato Sitono in Chronico Colleg. Nobb. Phyſicor. Mediol. parte 2. artic. 36 exarato de Anno MDCCVIII. in fol. MS. penes eundem Authorem.

DCCLXXI.

FERRARIUS JOSEPH.

FErrarios inter eruditos, quorum doctrina Metropolim hanc novis auxit ſplendoribus, non immerito computandus eſt Joſeph, cujus parentes, & acta nos cœlat oblivio. Hoc ſcimus tantummodo, Divinis cum Altaribus mancipatum, Clericale Inſtitutum ſuſcepiſſe; & Joanni Fontanæ Tripolitano Antiſtiti, qui ex Archipresbytero Mediolanenſi, & Sancti Caroli Borromæi Vicario, Ferrarienſi Epiſcopo Coadjutor datus fuerat, acceptum inter primos extitiſſe. Eloquentiæ ſibi laudem adeptus eſt, his editis:

I. De Dignitate Epiſcopi Oratio ad Johannem Fontanam Epiſcopum Tripolitanum, & Ferrariæ Coadjutorem. *Mediolani, apud Joannem Baptiſtam Colonium*, 1589. *in* 4.

II. Orationem ab eo habitam de rebus geſtis Sancti Geraedi Modoetienſis citat Petrus Paulus Boſca in Martyrologio Mediol. in Notis ad diem XXVII. Januar.

Agunt de eo ſupracitatus Boſca, atque Picinellus in Athenæo pag. 365.

DCCLXXII.

FERRARIUS OCTAVIANUS.

OCtavianus Ferrarius, quem perperam Morerius in Lexico cum Octavio confundit, de quo mox dicemus, ex eadem cum illo Familia, Hieronymo Patre, Mediolani Anno MDVIII. VII. Kal. Octobris natus eſt. Poſt perceptas ſummâ cum diligentiâ in celebrioribus Italiæ Academiis Eloquentiam, Philoſophiam, & Medicinam, in Canobiano Collegio, quod Paulus Canobius Ferrario potiſſimum hortante condiderat, Ethicam, & Politicam per annos decem & octo docuit. Mox à Venetis expetitus, Patavium contendit, atque in illius Urbis Archigymnaſio Peripateticam Philoſophiam tam eleganter, aptèque profeſſus eſt, ut Franciſcus Vicomercatus in Regio Pariſienſi Collegio Anteceſſor, poſt obitum Franciſci I. Gallorum Regis in Italiam reverſus, Eruditis univerſis poſthabitis, unum Octavianum elegerit, cui edendorum Operum ſuorum provinciam demandaret. Annos Patavii quatuor commoratus, in patriam regrediens, ad Annum uſque MDLXXXVI. quo ſexageſimum octavum ætatis annum agens obiit, Philoſophicis præceptis Scientias eleganti, ſerioque ſtylo tractavit, & in ætatis ſuæ Philoſophiâ præſertim tantus fuit, ut Ariſtoteles alter appellaretur. Medicinam etiam calluiſſe dicitur, & politiori litteraturâ delectatus, non tantum doctrina, verum etiam probitatis & virtutis famâ excelluit. Bartholomæus Capra J. C. intima illi familiaritate chariſſimus, & cui moriens Bibliothecam ſuam legaverat, Octavianum in Funere eleganti Oratione laudavit.

Habemus Ferrarii, quæ hic recenſemus Opera.

I. De Sermonibus Exotericis ad Bartholomæum Capram, Jo. Franciſci filium. *Venetiis, apud Aldi filium*, 1575. *in* 4. Ipſum Librum vidi in Bibliotheca Ambroſiana, cum Notis MSS. eruditiſſimi Cæſaris Rovidii.

II. De Diſciplina Encyclio ad L. Annibalem Crucejum Liber. *Venetiis, apud Paulum Manutium Aldi filium*, 1560. *in* 4.

III. De Origine Romanorum Liber ad Franciſcum Filodonium Regium Magnum Cancellarium. *Tirini, apud Vianum*, 1588. *in* 8., *& Mediolani*, 1607. *in* 8. Huic Operi morte præventus Ferrarius ſupremam manum non potuit apponere; dignum tamen poſteritate viſum eſt, itaque Cl. Grævius ſuo Romanarum Antiquitatum primo Volumini intexuit, additis de ſuo caſtigationibus; Mediolanenſem verò editionem curavit Bartholomæus Capra nonnullis marte proprio adjectis.

IV. In Athenæum Notæ quædam, ac in Latinum è Græco Verſiones.

In Ariſtotelem Notæ ut ſupra.

V. De his duobus poſtremis articulis fides ſit pænes Picinellum, & alios, qui ipſum ſecuti ſunt.

VI. De Anima, Lectiones Ticini habitæ Anno MDLII. Codex MS. authographus pagg. 250. ſign. A. num. 48. in fol. Extat in Bibliotheca Ambroſiana.

VII. In primum, & ſecundum Librum Politicorum Ariſtotelis. MS. in fol. pagg. 188. ſign. D. num. 381. Extat ibidem.

VIII. In I. II. III. & IV. Ethicorum Ariſtotelis MS. in fol. pagg. 254 ſign. D. num. 382. Extat ibidem.

IX. In Ethicorum Ariſtotelis Libros V. VI. VII. & VIII. MS. in fol. pagg. 284 ſign. D. num. 383. Extat ibidem.

X. In Ethicorum Ariſtotelis Lib. IX. & X. MS. in fol. pagg. 388 ſign. D. num. 384 Extat ibidem.

XI. De Problemmate Ariſtotelis XII. Sectionis XXV. MS. in fol. ſign. D num 172. Extat ibidem. Sicuti cum aliorum ſententiis de eadem materia ad Jo. Vincentium Pinellum in aliis duobus MSS item Ambroſianis, ſignatis D. num 172. & S. num 94. in fol.

XII. In Ariſtotelis Problemma 3. Sectionis IV. de Melancolicis. MS pagg 61. Extat in Codice ſupradictæ Bibliothecæ Ambroſianæ ſign. Q. num. 113. in fol.

XIII. Hippodamus. MS. pagg. 15. Eſt in ſupraſcripto Codice.

XIV. De Inſtrumento, ac morali virtute, & unde oriatur. MS. pagg. 14. Extat in ſupradicto Codice.

XV. Cenſura in I. Caput variarum Lectionum Marci Antonii Mureti. MS. in fol. in eadem Biblioth. ſign. Q. num. 122.

XVI. In Libros de Somno, & Vigilia. MS. in fol. ibidem ſign. G. num. 762. Autographus.

XVII. Xenophontis Athenienſis de re Equeſtri, è Græco in Latinum converſi libellus. MS. in eodem Codice.

Digitized by Google

XVIII. Quæſtio de Scientiæ naturalis utilitate, & de generatione virtutum moralium. MS. in fol. Autographus ſign. G. num. 743. ibidem.

XIX. Lectiones privatæ. MS. Autographus ſign. G. num. 744. in fol. ibidem.

XX. Quæſtiones de Vacuo. MS. in fol. ſign. O. num. 3. ibidem.

XXI. Oratio in Funere Franciſci Cicerei, die XIII. Novembris Anni MDLXXXVII. ut in Ciceræjo.

XXII. Plauti Comœdiæ ex editione Nicolai Angelii. *Florentiæ, apud Junctam*, 1514., cum Notis marginalibus MSS. Octaviani Ferrarii. Extant in Ambroſiana inter impreſſos.

XXIII. Ammonii Hermæi Commentaria in Librum Perihermenias, editio Græca tantum. *Venetiis, apud Aldum*, cum Notis MSS. tam Græcis, quam Latinis Octaviani noſtri Extant in Ambroſiana inter impreſſos in fol. ut ſupra.

XXIV. Joannis Grammatici in Poſteriora reſolutoria Ariſtotelis Commentarius. Editio Græca Aldi Manutii. *Venetiis*, cum Notis MSS. ut ſupra. Extat in eadem Bibliotheca inter impreſſos in fol.

XXV. Lettera erudita, in cui tratta dell'Oratore, ſcritta à Paulo Manutio li IX. Luglio MDLV Sta nelle lettere volgari di diverſi Nobiliſſimi Uomini. *Venezia, preſſo Aldo*, 1555. in 8. pag 162.

XXVI. Commentaria Euſtathii in Odiſſeam Homeri Latinitate donata. Hoc Opus juvenem ſcripſiſſe aſſerit Papadoplus in hiſt. Gymnaſii Patavini, & male ab aliis Octavio Ferrario adſcribi.

In Lib. III. Comm. Biblioth. Cæſareæ Petri Lambecii pag 57. ſic legitur: „ Num. XXXV. Cod.
„ MS. Theologicus Græcus eſt membranaceus per-
„ vetuſtus, & optimæ Notæ &c. pertinuit olim
„ Jo. Sambuco, utpote cujus manu exarata le-
„ guntur hæc verba: Jo Sambuci; ex dono Octa-
„ viani Ferrarii Mediolanenſis; Anno MDLXII.
„ Continentur Acta Apoſtolorum, Epiſtolæ Divi
„ Pauli &c. in margine adſunt Notæ plures MSS.
„ Græcæ. „ Mihi tamen incompertum eſt an ſint Ferrarii noſtri.

Extant ad eum II. Epiſtolæ Italicæ Aldi Manutii, datæ Bononiæ, una XXII. Decembris MDLXXXV., altera XXIX. Aprilis MDLXXXVI. editionis Romanæ; *apud Sanctem, & Soetor*, 1592. in 8.

Quattuor etiam Epiſtolas ei ſcripſit Sigiſmundus Folianus, quæ reperiuntur in Collectione Epiſtolarum ejuſdem editionis Mediolanenſis Anni MDLXXIX.

Inter ſelectiores Epiſtolas Clarorum Virorum Conſtantiæ impreſſas Anno MDLXXXVIII. extant Manutii Epiſtolæ ad Octavianum pagg. 35., & 112.

Aliæ leguntur Hieronymi Boſſii inter ipſius editas.

Epiſtolæ II. ſatis eruditæ Franciſci Cicerei in laudem Libri Ariſtotelis de Moribus à Paulo Cænobio explicatis, ad Octavianum Ferrarium, ſunt in MS. Cicerei Biblioth. Marchionum Vicecomitum, de quo diximus.

Ipſum laudavit Hercules Cimilioctus duobus Epigrammatibus.

De eo agunt Richebourcq in Opere inſcripto:
„ Ultima Verba & Facta &c. tom. 2. pag 130. Teiſſerius, & Struvius in Bibliothecis, Thuanus in Hiſtoria, Bartholomæus Curtius pagg 103. & 138., Abbates Ghillinus & Picinellus, primus in ſuo Theatro, ſecundus verò in Athenæo pag. 419., aliique innumeri.

DCCLXXIII.

FERRARIUS OCTAVIUS.

Octavius Ferrarius nobili genere Mediolani XIII. Kal. Junii anno MDCVII. ortus ex Julio, & Blanca Bariola conjugibus, amiſſo poſt quadriennium Patre, à Franciſco Bernardino Patruo Viro in litteraria Rep. clariſſimo ſumma cum diligentia educatus, in Collegio Ambroſiano Philoſophicis, ac Theologicis ſtudiis excultus, totum ſe dedit omnigenæ eruditioni. Quantum in eis artibus excelluerit mirum dictu eſt, tantum enim exiſtimationis apud optimum illum doctorum hominum Mecœnatem Federicum Cardinalem Borromæum adeptus fuit, ut ei in ipſo Collegio, cum vix quartum ætatis luſtrum excederet, eloquentiæ Cathedram regendam contulerit. Sextum poſt annum, qui erat Chriſti MDCXXXIV. ad Rethoricam, Politicam, Græcamque linguam docendam à Veneta Rep. Patavium evocatus, collapſam illam Academiam, & à veteri decore degenerem ſtrenuè reparavit, Repub. gratiſſimo in tantum beneficium animo ſingulis quibuſque ſexenniis mercedem augente adeò, ut cum prius advenienti quingenti argentei, quos Ducatos appellant, Ferrario perſolverentur, ad duo poſtmodum Millia Minerval annuum perveniret. E vivis erepto Ripamontio, Urbis Mediolanenſis Chronologo, munus hiſtoriæ patriæ conſcribendæ, annuo ducentorum ſcutorum cenſu conſtituto, Octavio eſt demandatum. Negotio huic manum Vir eruditus admovit, jamque libros VIII. conſcripſerat, ſed eorum, qui Archivo Urbis præerant, & neceſſaria Operi Documenta ſuppeditare renuebant, negligentiam indignatus, ſcribere ſuperſedit, ſeque munere abdicavit. Quæ hac de re jam cuderat hæredi ſuo tradidit, data prius ea numquam edendi fide, ut infra dicemus. Cum Chriſtina Svecorum Regina ad Principatus apicem evecta eſt, ipſam Ferrarius eloquenti Oratione commendavit, quod uſque adeò Regiæ Fœminæ gratum fuit, ut Virum hunc aureo monili pondo ſcutorum mille, ſuiſque litteris munerandum duxerit. Ludovicus quoque XIV. Gallorum Rex magnanimus integro ſeptennio quingenta Octavio quolibet anno ſcuta perſolvi mandavit. Studiorum cauſsâ non ſatis firma valetudine fuit, & à juvenilibus annis ea ſenſit incommoda, quæ litterarios labores nimis enixè colentibus evenire conſueſcunt. Intenſo præſertim capitis dolore identidem laborabat, at vix paululum remiſerat morbi vis, ſtudia avidius repetebat. Mortalitatem exuit VIII. Id. Martii, cum ſeptem dies æger lecto decubuiſſet, ætatis ſuæ LXXV. anno Chriſti MDCLXXXII. muneris verò ſui quadrageſimo octavo, cum de litteris Græcis & Latinis earumque utilitate fuiſſet in Gymnaſio præfatus, ac poſtridie prælectionem habuiſſet de Manibus, & Umbris. Sepultus eſt Patavii in Eccleſia S. Antonii. Julius Ferrarius hoc ei Epitaphium poſuit:

OCTA-

OCTAVIO FERRARIO MEDIOLANENSI
IN QUO ORNANDO ET EXTOLLENDO
MAGNI REGES ET PRINCIPES CERTAVERVNT
VENETA RESP.
PRAETER ALIA DECORAMENTA
BIS MILLE FLORENORVM HONORARIO AVXIT
LVDOVICVS M. FRANCORVM REX
SPONTE AVREORVM QVINGENTORVM CONGIARIVM
DIV INDVLSIT
CHRISTINA AVGVSTA
EQVESTRI INSIGNI EXTVLIT
ILLE REGVM OPES ET MVNERA ANIMO ÆQVANS
FACVNDIA FIDE ET CONSILIO
INVIDIAM AVT VICIT
AVT GLORIAE INCITAMENTVM HABVIT
SEPTEM ET QVADRAGINTA ANNOS
CVM ADMIRATIONE AVDITVS EST
QVINTO ET SEPTVAGESIMO OBTICVIT
QVAMDIV LITTERIS HONOR CONSTABIT
SCRIPTIS APVD POSTEROS LOQVVTVRVS.
IVLIVS FERRARIVS P. B. M. P.
ANNO MDCLXXXIV.

Benignâ fuit naturâ, ſincerâ, atque affabili, quâ diſſidentium animos tam frequenter compoſuit, ut inde Conciliatoris, & Pacificatoris nomen ſortitus fuerit. Quod ad Ferrarii ſtilum attinet, ſimplex, & ſublimior pro rerum diverſitate conſpicitur, ubique tamen elegans & caſtigatiſſimus. Prolixus potius eſt quam contractus, ſed roboris plenus, & numquam jacens ſententias habet ſolidas, ingenioſas, & electas.

Sed jam ejus Opera ſubjiciamus; edidit igitur:

I. De Re Veſtiaria libri III *Patavii*, 1642. *in* 8. Quattuor alim tribus prioribus emendatiores, & auctiores, additis etiam Iconibus, in ſecunda Editione Patavina, anno 1654. apud Frambottum, conjunxit, in 4.
Idem opus denuo impreſſum eſt ibidem annis 1668. & 1685, in quibus accedunt

II. Annalecta de Re Veſtiaria.

III. Diſſertatio de Lucernis Sepulchralibus veterum. Priora duo Opera extant etiam in Tom. VI. Antiquitatum Rom. Grævii, & Diſſertatio de Lucernis in Tom. XII Quod attinet ad libros de Re Veſtiaria, Morhoffius, Grævius, Rubenius Almelovenius doctiſſimum opus, & materiem de qua agitur, perfecte declarans, appellant.
In Tractatu de Lucernis Sepulchralibus præcipue contra eos ſcripſit, qui veteres oleum habuiſſe arbitrantur inconſumptibile, vel Lampades eo modo diſpoſuiſſe, quo fumus earum ſenſim ſe condenſatis in oleum rurſus converteretur, atque ita æterno igne lucerent, quod aſſeruit prolixa Diſſertatione Latina Fortunius Licetus. Id Ferrarius noſter meras nugas, & aniles commenta eſſe demonſtrat.
Ægrè tulerat Octavius Alberti Rubenii ſcripta, quibus in Comment. de Re item Veſtiaria, & Laticlavo ab ſe diſſenſerat, & illi paria redditurus, Analecta, quæ ſupra diximus, edidit, & in Rubenium ſtylum acuit apud ſe non recogitans Opus Rubenii poſtumum eſſe, & nondum à Scriptore lima expolitum.

IV. Proluſiones variæ numero XXVI. indicantur ab omnibus, qui de Operibus Octavii noſtri egerunt, ſed ego uſque ad XXXV. ſub oculos habui, quarum ultima ſic inſcribitur „ de Bono „ Senectutis, ſeorſim impreſſa *Patavii*, *apud Frambottum*, 1687 *in* 4.

V. Præfatio ad Virgilii Æneidem.

VI. Panegyricus Paulo Caotortæ dictus.

VII. Alter Joanni Piſano dictus.
Hæc tria ultima Articula ſunt in editione Proluſionum XIII. an. 1650 in 8. impreſſ.

VIII. Epiſtolæ ad varios LXX in eadem editione. Inter prædictas extant plurimæ Virorum illuſtrium ad Octavium ſcriptæ, inter quos numerantur Franciſcus Redi, Joannes Fredericus Gronovius, Daniel Juſtinianus, Alexander Perlaſca, Franciſcus Sadarinus, Carolus Maria Maddius, Joannes Fabricius &c.

IX. Formulæ ad capienda Doctoris Inſignia. Extant ibidem.

X. Epiſtolarum, item Formularum ad capienda Doctorum Inſignia, pars altera. *Patavii*, *apud Frambottum*, 1661. *in* 4.

XI. Inſcriptiones, pars I. & II. *Patavii*, 1664. *&* 1668, item pars III. cui acceſſit

XII. Panegyricus Ludovico Magno Francorum Regi dictus. Hæc Opuſcula cum aliquibus aliis ſeorſim prius edita collegit, ordinavit, & addidit Jo. Fabricius. *Helmeſtadii*, 1710. *Tom. II. in* 8.

XIII. De Urbis Patavii laudibus. *Venetiis*, *ex Typographia Pinelliana*, 1635. *in* 4., & in Grævii Theſauro Antiq. Ital. T. VI. p. 1.

XIV. Satyra Varoniana.

XV. Epiſtola de obitu Dominici Molini. *Venetiis*, 1646. *in* 12.

XVI. Elogia diverſorum præſertim Hominum Litteratorum.

XVII. De Litteratorum Fato.

XVIII. De Laudibus Franciſci Putei. *Patavii*, 1651. *in* 8.

XIX. Electorum libri II. *Patavii*, 1670. *in* 4. In eo Opere de pluribus vetuſtis rebus Ferrarius diſſerit.

XX.

XX. Origines linguæ Italicæ. *Patavii, apud Frambottum, 1676. in fol.*

XXI. De Pantomimis & Mimis Diſſertatio, primùm edita in Patavino Lycæo. *Volphembutelli*, 1714. *in* 8., hanc Joannis Fabricii diligentiæ debemus, nam cum duabus Epiſtolis, primâ Jacobi Facciolati, alterâ Jo. Philippi Slevogtii unà cum ejuſdem Fabricii de Ortographia Latina reſponſionibus nos fruimur. Intulit quoque ipſam in magnum Opus Novi Theſauri Antiquitatum Romanarum clariſſimus Albertus Henricus de Salengre.

XXII. De Balneis, & Gladiatoribus Diſſertationes II. editæ à ſupradicto Fabricio *Helmeſtadii* 1620. *in* 8. Has quoque cum ſupradicta impreſſit eruditus P. Calogierà in Tomo V. Opuſculorum collatis cum Autographo ei ſubminiſtrato per doctiſs. Abbatem Facciolatum. De iiſdem Diſſertationibus locuti ſunt abunde Auctores Diarii Litterarii Italic. Tom. III. pag. 489.

Opera omnia, quæ præ manibus habuit, Frambottus, edidit *Patavii, ann.* 1668 *T. III. in* 4., ſed plura non vidit, ut ſupra facile innuitur, quibus nos addimus etiam

XXIII. Octavii Ferrarii Epiſtolam, quâ reſpondet Anonymo, qui tulerat judicium de libris Ariſtotelicis. Eandem habuit Octavius ab Annibale Cruccejo. Eſt potius Tractatus integer de Ariſtotelis Operibus, quàm Epiſtola. MS. in fol. pag. 56. in Ambroſiana Biblioth. ſign. ß. n. 24.

Præfato pariter Octavio Ferrario clariſs. olim Joannes Baptiſta Siſonus Jatroſophus Mediolanenſis Tractatum XXXIII. ſuorum Jatroſophiæ Miſcellaneorum impreſs. an. 1641. 1669., & 1676. nuncupavit his verbis: „ Egregio Latinæ Græcæque Eloquentiæ in Patavina Academia „ Profeſſori Primario &c. D. Octavio Ferrario. „ An bruta animalia inter ſe colloquantur &c. „ Dat. Mediolani ex Lycæo noſtro IV. Non. „ Februarii 1639.

XXIV. Hiſtoriam Mediolanenſem, quam cœperat ſcribere, hæredi ſuo, ea conditione, ut typis nunquam excuderetur, reliquit. „ Res erat plena periculi vera ſcribere, & nolebat offendere Gallos, „ à quibus beneficia acceperat. Ita *Le Clerc Bibliotheque ancienne & moderne, tome VI. fol.* 168., „ & filio ſuo atque hæredi, ne opera ſua nondum „ edita in locem ederentur, Teſtamento prohibuit. Hæc aſſerunt Auctores libri *Journal des Sçavants de anno* 1716. *pag* 423. Verba ipſa Auctorum hìc dare placuit, qui cum aliis ex infra citandis, videntes in ſepulchrali Elogio ſiglas illas JULIUS FERRARIUS P. B. M. P. eas interpretati ſunt *Patri benemerenti poſuit*. Nos verò, ut ſententiam noſtram ſincerè pandamus, eaſdem litteras innuere credimus *Patruo benemerenti poſuit*. Octavius enim ab anno ætatis ſuæ X. clericali adſcriptus Inſtituto nullam unquam duxit Uxorem, idcirco Julium non ejus eſſe filium, ſed nepotem arbitramur ex Fabricio, vel Marco Antonio Octavii Fratribus genitum, quemadmodum etiam ſentit amiciſſimus J. C. Sitonus, cui debemus Genealogiam Ferrariorum deductam ab anno MDLXV.

De eo videndi ſunt Clericus in ſua Biblioth. T. VI. pag. 177. Carolus Patinus in Lycæo Patavino, Joannes Fabritius in Præfationibus Operum Auctoris; Richebourcq. Ultima Verba &c. T. II. pag. 130. Nicolaus Comnenus Papadoplus in Hiſt. Gymnaſii Patavini T. I., Laurentius in Polymat. Abbas Ghilinus in p. I. Theatri, Petrus Paulus Boſca de Origine Bibl. Ambroſianæ, Fontaninius in Libro della Eloquenza Italiana pag. 312. ultimæ editionis, Niceronius in Lib. Memoires des Hommes illuſtres, Picinellus in Athenæo pag. 441., aliique innumeri.

DCCLXXIV.

FERRARIUS RAPHAEL.

CHerubinum Ferrarium gentilem ſuum, & Inſtituto, & doctrinâ ſecutus eſt Raphaël; etenim Carmelitarum Ordinem ſuſcepit, & Cœnobio Sancti Joannis ad Concham hujus Urbis, quæ ipſi patria fuit, adſcriptus. In Philoſophicis atque Theologicis ſtudiis cum ſe annos complures exercuiſſet, Magiſter creari promeruit. Alumnis quoque Ordinis ſui multis in Urbibus facultates eaſdem tradidit, atque Officium Definitoris peregregie ſuſtinuit anno MDCX. Verumtamen effusâ etiam extra clauſtra eruditionis ejus famâ ad ſacras Conciones habendas perſæpè expetitus fuit; & magno cum plauſu à populis auditus. Mortales exuvias depoſuit circa annum Redemptionis humanæ MDCXX. in Inſula Corcyrenſi.

Hæc ſunt illius ingenii monumenta.

I. Commentaria in VIII Libros Phyſicorum Ariſtotelis. MS. in 4., extat in Bibliotheca ſui Ordinis S. Jo. ad Concham Mediolani.

II. Lectiones in Ariſtotelis Lib. de Anima. MS. in 4. ut ſupra.

III. Lectiones in Metaphyſicam. MS. in 4. ut ſupra.

IV. Conciones per ſacrum Quadrageſimale tempus. MS. ibidem.

V. D. Caroli Borromæi S. R. Eccleſ. Card. & Archiep. Mediol. pia & devota Laudatio, quâ Fr. Raphael Ferrarius Mediolanenſis Carmelita S. T. D. & in Conv. S. Jo. ad Concham Mediolani Prior, nuperrimè audito ejus Sanctificationis nuncio, Civibus Mediolanenſibus gratulatus eſt. *Mediol. Typ. Archiep.* 1610. *in* 4.

VI. Oratio pro cooptatione Philippi Pirovani in Collegium J. C. C. Mediolani. *Ibi, apud Pontium, in* 4.

Laudatur à Vago pag. 333., & à Clemente Maria Felina in Muſæo Mantuanæ Congregationis Carmelitarum. *Bononiæ*, 1691. *in* 4. à quo Carmine etiam celebratur, atque à Picinello in Athenæo pag. 479.

DCCLXXV.

FERRARIUS ZACHARIAS.

ZAcharias Ferrarius Mediolanenſis ex Inſtituto Eremitarum S. Auguſtini, humanarum litterarum, linguarumque Græcæ, ac Hebraicæ cultor eximius, in Philoſophicis Theologiciſque ſtudiis ita excelluit, ut laureâ magiſtrali exornari, ac Patavino Eremitarum Gymnaſio Regens præfici meritus fuerit. Abdicato docendi munere in Patriam conceſſit, ubi ſecretus ab aliorum conſuetudine, veræ ſapientiæ contemplationibus totus vacare decreverat. Propoſitum tamen immutare compellitur; nam tradito ſibi ab unanimi vocalium ſuffragio Auguſtinenſis in Inſubria Provinciæ gubernaculo, partes omnes providi Præſulis implevit. In Metropolitana Synodo à S. Carolo Archiepiſcopo anno MDLXV. Mediolani celebrata deligitur Zacharias, ut una cum Epiſcopo Brixienſi de pertinentibus ad celebrationem Miſſæ, ac Sacramentorum adminiſtratione ſententiam diceret. Bibliothecam ſui Cœnobii S. Marci nedum reſtauravit, ſed & mirâ librorum ſelectorum copiâ ac varietate (quoad ſuo tempore fieri poterat) locupletavit. Floruit circa medium Sæculi decimiſexti. Extat Auctoris Imago in Bibliotheca eadem cum hac Inſcriptione:

M. ZA-

M. ZACHARIAS FERRARIVS
MEDIOLANENSIS QVI VETEREM BIBLIOTHECAM INSTAVRAVIT OMNIBVSQVE FERE LIBRIS QVI SVO TEMPORE DESIDERARI POTERANT DECORAVIT AN. MDLXXXI. QVAM POSTEA FATISCENTEM IN HANC SEDEM PP. TRANSTVLERE AN. MDCXLIV.

In ejus obitu Baldinus hæc cecinit:

Te Divinarum perfecta ſcientia rerum ,
Et proba cœleſtem vita fuiſſe probat .
Ut cœleſtis eras , cœlis homo debitus ; ergo
Te ſuperos inter quis neget eſſe choros .

Curâ & labore præfati Viri in lucem primò editus eſt :

I. D. Ægidii Romani Bituricenſis Archipræſulis, & Sac. Theologiæ Doctoris fundatiſſimi Tractatus de laudibus Divinæ Sapientiæ , ab eodem Ferrario accuratiſſimè caſtigatus, cui eruditiſſimam Præfationem ad Chriſtophorum Patavinum totius Ordinis D. Auguſtini Moderatorem ; & argumenta unicuique capiti præfixit *Patavii , apud Joannem Baptiſtam Amicum , expenſis Petri Antonii Alciati* , 1553 *in* 4.
II. M. Antonii de Paſſeris de Animæ Immortalitate libri III. in Patavino Gymnaſio docentis, anno MDLI. Frater Zacharias Mediolanenſis ſcripſit, & ſuis marginalibus notis auxit , atque explevit anno MDLIV. XIX. Kal. Novembris, Patavii. MS. in fol ſign. I. num. 5. Extat in Biblioth. Sancti Marci Mediolani.
III. Quæſtio de regreſſu M. Antonii Zimaræ , atque ejuſdem Speculationes ſuper I. & II. lib de Anima Ariſtotelis annis MDXXVII. & MDXXVIII. in Gymnaſio Patavino profitentis . F. Zacharias Mediolanenſis compilavit , atque ſuis commentariis illuſtravit anno MDLIII. IV. Non. Novemb. MS. in fol. Extat ibidem .
IV. De Sacramento pœnitentiæ , MS teſte Picinello.
V. Tractatus varii Theologici , MSS. teſte eodem .
VI. Vita S. Caſimiri Regis Poloniæ . Ext. in Menſe Martio apud Bollandiſtas Tom. I. pag. 347.
Plura de hoc Viro mihi indicavit P. Nicolai ejuſdem Ordinis alibi laudatus , vide etiam Picinellum pag. 517.

DCCLXXVI.

FERRUFINA MARGARITA.

ILluſtri Fœminarum Cœtui , quæ apud Inſubres , imò veriùs in univerſa litteraria Republica , ob eruditionis præſtantiam commendantur , addenda nunc Margarita Ferrufina , ſive ut aliis placet, Ferrufina . Hæc ab ipſa infantia non puellaris ſexus crepundia ſecuta eſt , ſed ad ſolidam doctrinam ſibi comparandam intenta , non contemnendos in Philoſophia morali progreſſus fecit . Commodius ad litteraturam iter perceptis Græcâ atque Latinâ linguâ ſibi conſtravit ; & apud ſui temporis Eruditos plurimi eſt habita . Nupſit poſtmodum J. C. clariſſimo Joanni Ferrufino Mediolani Senatori , ex quo filium genuit Antonium Caſtri Spinæ Feudatarium , circa annum Chriſti MCCCCXL. Coævus illi fuit Dominicus Ferrufinus , ad quem elegantem dedit Epiſtolam Antonius Panormita inter hujus MSS. in Ambroſiana Bibliotheca ſervatam. In ea Antonius Dominico ſcribit ſe filium illius à ſacro Regenerationis fonte ſuſcepiſſe , eùmque , in obſequium Franciſci Barbavariæ Patroni ſui beneficentiſſimi , puero Franciſci Mecœnatis nomen imponi vellet , obſtitiſſe fœminas, arbitrantes vocem illam *Mecœnas* non præclarum Virum , & ſæculis omnibus apud Eruditos memorandum , ſed ſuillam pernam ſignificare , quæ Inſubriea Dialecto *Mezzena* vocitatur . Sed ut unde divertimus , ſermo redeat , commendatur Ferrufina ob

I. Epiſtolas plures ad diverſos non elegantiâ ſolùm , ſed petitis etiam ab intima Philoſophia ſententiis ornatiſſimas .
Memoratur à Franciſco Auguſtino ab Eccleſia Epiſcopo Salutienſi in Theatro Fœminarum eruditarum pag. 233. De Joanne autem ipſius Viro egit Franciſcus Philelphus in Epiſt. pag. 20. & 73., atque JC. Sitonus in Schedis, & Chron. Juriſperitor. pag 22. art. 214. & pag. 22. art. 93. aliis etiam citatis .

DCCLXXVII.

De FIDELIBUS BALTHASSAR.

BAlthaſſar de Fidelibus Juris utriuſque Doctor , ac Regalis Modoëtienſis Baſilicæ Sancti Joannis Baptiſtæ Inſulatus Archipresbyter , ſubrogatus in locum Bertholæ de Abdua Viri clariſſima ſtirpe nati , huic Eccleſiæ magnâ cum laude præſedit ab Anno MCCCCXCIII. ad Annum MDXXX. Vicarius etiam Generalis effulſit Epiſcopatus Novariæ ſub illius Urbis Præſulibus , & Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinalibus Aſcanio Mariâ Sfortiâ Vicecomite , & Federico Sanſeverino. Cùm bellis arderet Italia, primùm Viennam exul pergere compulſus eſt , iterumque Lugdunum eodem infortunio cogente relegatus , tandem poſt diuturnas calamitates Italiam reviſit . Poſtmodum pertæſus honorem Modoëtienſem , ampliſſimo illo Sacerdotio ſe abdicavit, eodem inſigniens Joannem Baptiſtam Caſtanum ; profectus deinde ad Cremonenſem Eccleſiam , cujus Epiſcopalis Vicarius Generalis creatus eſt; denique ibidem defunctus , in Templo majori ſepultus fuit .

Hujus profundam eruditionem in ſacrâ , & profanâ Hiſtoriâ , teſtatur Volumen ab eo compoſitum

I. De prærogativis Beati Joannis Baptiſtæ : Sanctiſſimo Patri Leoni X. Pontifici Maximo dicatum, *ac typis impreſſum Mediolani apud Alexandrum Minutianum Anno Domini* 1514. *die* 12. *menſis Junii* , *in fol.* , & in membrana in Laurentiana Medicea Plut. XIV. num. XVI. & XVII. ex Montfauc. Biblioth MSS. Tom. I. pag. 273.
II. Epiſtolæ plures Latinæ eruditiſſimæ ad Caſſandram Fidelem , cum hujus Reſponſionibus . Extant inter ipſius Caſſandræ editas .

Laudatur à Sitono in Monumentis Familiæ de Fidelibus, *impreſs. An. 1712. apud Malateſtam*, *in fol* Juſto Fontanino in Diſſert. de Corona Ferrea Modoëtienſi, pagg. 60 61 65 Carolo Stephano Brambilla in Eccleſia Viglevanenſi, pag 57. ſub Anno MDXI., ubi eum memorat Vicarium Generalem, & Locumtenentem Epiſcopi Novarienſis Anno MDXI. Jacobo Philippo Tomaſino in Vita Caſſandræ Fidelis, pag. 16. Ludovico Antonio Muratorio in Anecdotis Latinis Tom. II. cap. XXI. fol 348. Boſca in Libro de Corona Ferrea, & Picinello in Athenæo, pag. 61.

DCCLXXVIII.

De FIDELIBUS FRANCISCUS.

Fidelium Familia vetuſtiſſimæ nobilitatis ſplendore apud Inſubres præfulgens, in aliis etiam Italiæ Regionibus eruditos, atque præclaros Viros peperit, quorum Opera Doctorum manibus teruntur. Hos autem omnes ex Mediolanenſibus aliò translatis originem duxiſſe teſtatur jam laudatus Balthaſſar in Epiſtola ad Caſſandram Fidelem, cujus gratiâ ſibimetipſi gratulatur; quamvis enim eruditiſſima illa fœmina Venetiis edita in lucem fuerit, non contemnendis tamen argumentis Balthaſſar idem probat, eam ex Avis Inſubribus ortam fuiſſe. Inter eos, qui Mediolani conſtitere, multi memorantur dignitatibus, & muneribus inſignes. Joannes etiam de Fidelibus Anno MCCCLI. his accenſetur, qui Leges Municipales Joannis Vicecomitis decreto comprobatas ab omnibus obſervandas edixere. Antoniolus verò, Anno MCCCXCV. inter Jo. Galeacii Vicecomitis Mediolanenſis Ducis I. Aulicos magna fuit in exiſtimatione. Petrus Antonii filius Anno MCCCCLXX. die XXX. unà cum aliis primariæ Nobilitatis Civibus Galeacio Mariæ Sfortiæ Mediolani Duci, Bonæ ejus Conjugi, atque Joanni Galeacio eorum primogenito, jurejurando interpoſito, fidem patriæ teſtatus eſt, ut ex publicis Tabulis patet apud Lünig in Codice Italiæ Diplomatico, Tomo III. pagg 715. & ſequentibus. Idem etiam præſtitit Anno MDXIII. Maximiliano Mariæ Duci Joannes Andreas patriæ Decurio; cujus Elogium Sepulchrale in Templo Sancti Protaſii, cognomento ad Monachos, his expreſſum notis, ſuppeditavit nobis Collectio Comitis Octavii Archinti.

IOANNES ANDREAS VIR NOBILIS
FAMILIAE DE FIDELIBVS
MORIENS
SIBI ET POSTERIS SVIS
FABRICARI CVRAVIT.

Nunc autem memorandus occurrit Franciſcus de Fidelibus Joannis Baptiſtæ, & Blancæ de Ferrariis conjugum filius. Is claruit anno MDLXXVI. inter nobiles Viros adlectos pro coercenda lue peſtiferâ tunc Mediolani graſſante. Deceſſit verò anno MDLXXXI. conditusque fuit in Baſilica Apoſtolorum, vulgò Sancti Nazarii dicta.

Scripſit:

I. Iſtoria Genealogica della Familia Fedele di Milano. MS in fol. penès Amicum, cujus nomen proferre juſtis de cauſis mihi non licet, ſed per me diligenter & non ſine delectatione obſervata fuit.

II. Relazione della Peſte, che afflitſe Milano l'anno MDLXXVI. In eodem Cod. MS. ubi agitur etiam de nonnullis aliis rebus eodem tempore peractis in hac Urbe.

Carmen ad eum miſit Franciſcus Clavellius, quod inter hujus impreſſa, locoque ſuo memorata legitur pag. 65.

Laudatur ab Aſcanio Centorio in Collect. Ordinum adversùs peſtem Mediolani lib II. pag. 140. edit. Mediol. atque ab humaniſſimo JC. Sitono in ſuo Theatro Genealogico, quemadmodum etiam in Schedis.

DCCLXXIX.

De FIDELIBUS LEO.

IN Oppido Vicomercato, Ducatus Mediolanenſis, ad Brianteorum Collium radices, ortus eſt Leo de Fidelibus, qui laudabiliter peractâ adoleſcentiâ, Sancti Benedicti Ordinem ingreſſus eſt in Monaſterio Padolyronenſi agri Mantoani die XII. menſis Martii, Anno poſt Salvatoris Nativitatem octogeſimo ſupra milleſimum quingenteſimum. Sacris poſtmodum Studiis ſedulò incumbens, tantam ſibi eruditionis famam adeptus eſt, ut in celeberrimo Monaſterio Sancti Pauli in Via Oſtienſi extra Romanæ Urbis mœnia Prior meruerit conſtitui; Eum unicè dilexit Gratianus Trizzius Mediolanenſis ſæpe Abbas Monaſterii Sanctorum Petri & Pauli in Glaſſiate hujus Urbis, & bis Congregationis Caſſinenſis Præſes Generalis. Summi poſtmodum Pontificis juſſu, in Inſubriam venit, Viſitatoris Apoſtolici munere decoratus, ut Eremitas quoſdam tunc in vetuſtiſſimo Cœnobio Sancti Ambroſii ad Nemus prope hanc Urbem degentes, de quo alibi verba fecimus, reformaret; Idem etiam præſtitiſſe fertur Fratribus Jeſuatis in altero hujus Urbis Cœnobio ſub titulo Sancti Hieronymi, ubi nunc Tyrocinium Societatis Jeſu, morantibus. His, aliiſque præclarè geſtis illuſtris, Clementi VIII. Pontifici Maximo dignus viſus fuit, qui defuncto Didaco de Quadra Neapolitano, Lavellinati Eccleſiæ Paſtor præficeretur. Electus eſt ad Paſtoralem adminiſtrationem die VII. menſis Januarii, Anno MDVI. Cùm autem commiſſum ſibi populum annos VIII. dignè, ac laudabiliter gubernaſſet, elatus fuit Anno MDXIII.

Laudandus eſt Leo ob

I. Decreta Reformationis Fratrum S. Ambroſii ad Nemus prope Mediolanum, ab infra citatis Auctoribus memorata.

De eo Armellinus in Catalogo Epiſcoporum Congregat. Caſſinenſis, pag. 39. Placidus Pucinellus in Chronico Glaſſiatenſis Monaſterii cap. 130. pag. 263. & Ferdin. Ughellus Italiæ Sacræ Tom. VII. col. 744, num. 30. edit. Venetæ.

DCCLXXX.

FIGINUS JOANNES PETRUS.

OThoroli Figini, & Blancæ de Villaois Conjugum Mediolanenſium filius fuit Joannes Petrus, nepos ex fratre Materni, Annonæ in Patria Judicis Anno MCCCCXCIV. Coævus extitit laudatiſſimi Vatis Joannis Biffii, cujus laudes jam ſupra congruo loco inſeruimus, atque inter ſe Viri præſtantiſſimi datis invicem Carminibus, eruditionis laudabilem invidiam nutrivere. Plurimùm enim Muſarum ſtudiis oblectabatur, quibus præcipuè vacare conſueverat, cùm ſe ex urbano ſtrepitu rus recipiebat, unde quoque Operis numero I. indicandi argumentum deſumpſit. Floruit exeunte Sæculo XV., & ſubſequentis initio.

Scripſit:

I. De laudibus Vitæ ruſticæ Poëma latinum, ſine loco, anno, & Typographo. Extat in Bibliotheca Monachorum Ciſtercienſium Morimundi inter Miſcellanea, in 4.

II. Carmina varia Latina ad Joannem Biffium. Extant inter Poëmata Biffii, *Mediolani impreſſa Anno* 1512. *in* 4.

De eo Sitonus in Schedis ſuis, è quibus Genealogicam Figinorum ſeriem hauſimus.

DCCLXXXI.

DCCLXXXI.

FIGINUS ALOYSIUS.

ALoyſius Figinus Mediolanenſis, in Sæculo Paulus, ab Aloyſio Joannis Baptiſtæ filio, atque Hippolyta Rhaudenſi conjugibus genitus fuit, ac lucis uſuram accepit die IV. menſis Novembris, Anno Redemptionis noſtræ MDCXXI. Adoleſcentiam inter minora tranſegit ſtudiorum curricula, mox ætatis ſuæ Anno XVI. Canonicis Congregationis Lateranenſis adſcribi poſtulavit, aſſumptoque habitu regularis obſervantiſſimus diſciplinæ, & litteraturæ omnis generis avidiſſimus cultor, ad Abbatis titulum aſcendere meruit. Nihil intentatum reliquit, quod ad eruditionem conducere poſſet: id facilè patet ex mirabili MSS. ejus Codicum copia, quam mox Eruditis omnibus non invidebimus, in eis enim elucet Scriptoris labor immenſus, & indeſeſſa diligentia. Vivere deſiit Vir commendabiliſſimus anno poſt Salvatoris ortum MDCLXXXIX. ætatis verò ſuæ LXVIII.

Ejus litterariæ Lucubrationes his prænotantur Titulis;

I. Olla pauperum, ſive Lemmata, & Adverſaria Sacra, atque Profana in unum congeſta ad Prædicationum uſum, incœpta Anno MDCXLVII. in Monaſterio Sanctæ Mariæ Paſſionis, & continuata uſque ad Annum MDCLXXXI. Vol III. in 4. MSS. pagg. in totum 2849. Autograph.
II. Rubriche del Meſſale ſpiegare. Vol. I. MS. in 4.
III. Trattato dell' Indulgenze, e delle divozioni. Vol. I. MS. in 4.
IV. Anni Cronologici di Roma, con brieve Iſtoria attinente a' medeſimi. Vol. I. MS. in 4.
V. Deſcrizione di tutto il Mondo in generale, e de' Cieli, con un brieve Trattato della Geografia. Vol. II. in 4. MSS.
VI. Uomini, e Donne più famoſi da Adamo fino all' Anno di Criſto MCCC. in circa. Opus laborioſiſſimum ex Sacris Scripturis, & ferè omnibus Scriptoribus tam ſacris, quam profanis congeſtum; Voluminibus XVIII. MSS. in 4. comprehenſum, ad Hominum numerum MDCI præter alios plures uſque ad MDCLXXXIII. adhuc inordinatè extantes, unà cum Volumine Indicis ejuſdem Operis imperfecto, quod eſt numero XIX.
VII. Città, e Caſtella, o ſia brieve Notizia di tutte le Città, e Caſtella, tolta da Lexicografi, e da moltiſſimi altri Autori, così ſacri, che profani, diſpoſte per ordine alfabetico, anche con brieve deſcrizione Iſtorica, e con varj Supplementi non ancora poſti al loro luogo. Vol I. MS. in 4.
VIII. Chieſe, ed Edificj più famoſi d'Europa, e brieve deſcrizione di eſſe. Vol. I. MS. in 4.
IX. Iſole, Porte, Promontorj. Vol. I. MS. in 4.
X. Monti, Colli, e Luoghi a quelli adjacenti. Vol. I. MS. in 4.
XI. Fiumi, Mari, Laghi, e Peſci. Vol. I. MS. in 4.
XII. Acque, Stagni, Bagni, Terme, e nuovo Trattato de' Peſci, con le figure de' più ſtravaganti, e rari. Vol. I. MS. in 4.
XIII. Aere, con un Trattato de' Venti, de' prodigj ſeguiti in aria, e delle Pioggie Vol. I. MS. in 4.
XIV. Uccelli tutti del Mondo, poſti per alfabeto, con la loro deſcrizione, età, canto, ec. Vol. I. MS. in 4.
XV. Arbori, e Frutti, in ordine alfabetico. Vol. I. MS. in 4.
XVI. Erbe, e Fiori, con le loro figure deſcritte compendioſamente di tutto il Mondo, ove naſcano, loro virtù, e luoghi, ove ſono nominati maſſime nella Divina Scrittura. Vol. I. MS. in 4.
XVII. Semplici, e rimedj, che ſi cavano da' medeſimi, con gli Autori, che ne parlano. Vol. II. MSS. in 4 pagg 1400.
XVIII. Beſtie, cioè Fiere, Giumenti di tutto il Mondo, Serpenti, Dragoni, ec. Vol. I. MS. in 4.
XIX. Trattato del Fuoco, e de' Minerali, con li caratteri attinenti a' medeſimi, e loro ſpiegazione, e virtù. Vol. I. MS. in 4.
XX. Trattato dell' Agricoltura. Vol. I. MS. in 4.
XXI. Trattato de' Colori, Odori, e Sapori tanto ne' cibi, che nelle bevande. Vol. I. MS. in 4.
XXII. Trattato de' Veleni. Vol. I. MS. in 4. adhuc imperfectum.
XXIII. Meccaniche pratiche, o ſiano Meccaniche varie per operare con facilità, colle figure degli Stromenti neceſſarj, e pruove delle propoſizioni. Vol. I. MS. in 4. cum figuris optimè delineatis.
XXIV. Compendio delle Fortificazioni, con tutti li termini ad eſſe ſpettanti, e figure ben delineate. Vol. I. MS. in 4.
XXV. Armi, e coſe belliche, o ſia deſcrizione d'ogni ſtromento per la guerra, con i Calibri per le Artiglierie, e Moſchetti, e palle per eſſi. Vol. I. MS. in 4.
XXVI. Pietre, e Gemme più famoſe, e rare, e Scolture più rinomate in eſſe, per ordine alfabetico. Vol. I. MS. in 4.
XXVII. Coloſſi, Statue, Pitture, e Colonne più famoſe del Mondo, diſpoſte come ſopra. Vol I. MS. in 4.
XXVIII. Raccolta di varj coſtumi di molti Popoli, l'Indice alfabetico de' quali aſcende al num. di DC. Vol. II. MSS. in 4.
XXIX. Monete, peſi, miſure, e numeri, tutto diſpoſto per alfabeto. Vol. I. MS. in 4. Adhuc imperfectum.
XXX. Modo di fare gli Orologi Solari Orizontali, colle figure diligentemente diſegnate. Volum. I. MS. in 4.
XXXI. Algoriſmo, o ſia Trattato de' numeri rotti. Vol. I. MS. in 4.
XXXII. Microſcopio, uſo, e forma di eſſo; con tutti gli Inſetti anche più minuti con quello oſſervati, e loro deſcrizione per alfabeto.

Ferè omnia Auctoris manu exarata, extant in Bibliotheca Paſſionis Canonicor Lateranenſium hujus Urbis, & mirandum certè eſt, quod Picinellus ſub cujus oculis fuerunt, nec verbum quidem in ſuo Athenæo de tanto Viro ſaltem fecerit, tametſi in tanta ſcriptorum ejus farragine, adhuc ultimam limam deſiderantium, criterium deſit.

DCCLXXXII.

FIGINUS JULIUS CÆSAR.

VEtuſtiſſimam Baſilicam in Urbe Mediolanenſi, quam Philippus notæ probitatis Civis excitavit, ideoque Baſilica Philippi dictam, Sanctis olim Martyribus Nabori, & Felici Sacram, nunc Sancti Franciſci nomine, ob Minores, quos Conventuales dicimus, ibidem commorantes appellatam, multa ſunt, quæ omni commendatione dignam evincant. Omnes enim novere quibus laudibus à Sancto hujus Urbis Parente Ambroſio, aliiſque Scriptoribus celebretur, præſertim verò ob Sanctorum Protaſii, & Gervaſii Lipſana ibidem reperta. Crebrò inſtaurata eſt antiqua moles ob vetuſtatis injurias collabens, Templum verò Ipſum cubitis circiter CXC. oblungum, latum XLIX. altum autem XXXVI. Anno ſuperioris Sæculi LXXXVIII die IV. Septembris corruit tanto cum ſtrepitu, ut Urbs univerſa pertremuerit. Mediolanenſium autem pietas ægrè ferens tam ſacræ molis ruinam, immenſas illico divitias contulit, ut iterum ſed auguſtiore forma, ac magnificentiore cultu exurgeret. Paucos ideo intra annos nova reſtituta eſt Baſilica; nec ullus dolendi locus religioni Metropolis relictus fuit. Juvat hîc dare vetuſtam Inſcriptionem, quæ ſculpta cernitur in marmore inſerto parieti, non procul à Janua minori ejuſdem Templi, quæ reſpicit Ædem Sanctæ Valeriæ dicatam. Ea eſt:

Alma

Alma nitet renovata piis Cultoribus Aula ,
Tempore quam modico Fratres ſtatuêre Minores .
Hortus erat quondam locus iſte , Domuſq; Philippi ,
Corpora Martyrum pro Chriſto paſſa recondens .
Hortus fœcundus , dictis Domus unde repletur
Fructibus immenſis totus generaliter Orbis .
Barnbabam huc perhibent tranſlatum ſcripta vetuſta ,
Fama refert , uſti cineres , & plumbea tumba .
Hic Nabor , hic Felix , hic Fortunatus habetur ,
Et cum Materno , Gayus , dictuſque Philippus ,
Nec non Savinæ Sanctæ venerabile Corpus .
Ambroſio Paulus Cœlos hic mente petente
Protaſium cum Gervaſio pandendo revelat .
Sanguine Sanctorum totus locus iſte ſacratus
Multipotens factus delere piacula plebis .
Atque unum ex Pueris Sanctis , quos dira necavit
Ambitio Herodis pro Chriſto , continet hujus
Sacriſta Ædis , quo tota hæc Patria gaudet .
Quàm bene Nudipedes loca hæc ſanctiſſima ſervant ,
Cernere cum Moyſe , Joſueque , Hierarchica digni !
Perpetuo ritu , feria redeunte ſecunda ,
Plebs priùs Ambroſii meritum Templumque requirens ,
Læta Deum laudat , tantis dodata Patronis .

Frater Gabriel de Barlaſſina Provincialis Terræ Sanctæ Miniſter fieri ſecit Milleſimo quadringenteſimo quadrageſimo quarto .

Hæc ſecum recogitans Julius Cæſar Figinus Ordinis Minorum Conventualium operæ pretium duxit omnia ad Templum ipſum ſpectantia in unum colligere , ideoque

Volomeo conſcripſit hoc titulo :

I. Notula Sanctorum Corporum , & præcipuarum Reliquiarum , quæ Mediolani in Templo Sancti Franciſci FF. Minorum Conventualium requieſcunt , cum brevi inſtructione Simplicium de Veneratione , & Invocatione Sanctorum , & Sacrarum Reliquiarum cultu ac brevi Tractatu de antiquitate , & amplitudine prædicti Templi , additis quibuſdam devotiſſimis Orationibus à quolibet devoto dicendis . *Mediolani , typis Antonii Comi* , 1613. in 8.
Extat ibi Epigramma Auctoris ad P. Jacobum Montanarium de Bagnacaballo , Generalem Ordinis ſui , cui Opus dicat .
Epigramma Comitis Jo. Arcimboldi in laudem Auctoris .
Aliud Martini Caſtrofranchi Inſocatorum Academici .
De eo Joannes Franchinus in Biblioſophia Script. Ord. Min. pag. 364., & Mazzuchellus in Schedis.

DCCLXXXIII.

FIGINUS ODDUS HIERONYMUS.

Hieronymus Figinus Oddus , Comitali dignitate inſignis , eruditione verò inſignior , Parentes habuit Joannem Antonium , & Octaviam Caymam Conjuges Mediolanenſes . Juris prudentiam inter ſtudia reliqua diligentiſſimè coluit , atque percepto lauream ornamento, brevi tantam nomini ſuo famam adeptus eſt , ut in Academia Parmenſi leges , quas ſub celebri Oddone Sfortia didicerat , auditoribus publicè traditurus aſſumeretur. Annos aliquos eo functus munere Romam ſe contulit , ubi in Aula Pontificia utriuſque Signaturæ Refferendarius eſt conſtitutus . In Flaminia , atque Umbria Sedis Apoſtolicæ nomine nonnullis Urbibus præſuit , Arimino præſertim . Defuncto interim Joanne Baptiſta Vicecomite Mediolanenſi Ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini Apruntinæ Sedis Epiſcopo, in ejus locum ab Urbano VIII., qui Hieronymi doctrinam , & merita plurimi faciebat , aſſumptus ſuit die VII. Februarii , Anno MDCXXXVIII. Doctiſſimus ſuit , & eruditorum Virorum amator , quibus libentiſſimè ſavebat , & nulli parcens labori eorum Opera promovere ſatagebat . Jus ſacrum Apruntinis ſapientiſſimè dixit ad Annum uſque MDCLIX. , qui poſtremus optimo Præſuli ſuit .

Opera ejus hæc ſunt :

I. Oratio ad Parmenſes in funeſtiſſima Oddi celeberrimi Juriſprudentiæ Magiſtri anniverſaria commemoratione . *Peruſiæ , ex Typographia Auguſta* , 1613. in 4. Memoratur à Cinello in Bibliotheca Volante , Pluteo III.
II. Monumenta Apruntinæ Eccleſiæ ab ipſo non ſine labore expiſcata , & ad Ferdinandum Ughellum miſſa , quibus hic uſus eſt in texenda Epiſcoporum ejuſdem Civitatis ſerie.
De eo agunt cum laude cit. Ughellus Ital. Sacræ Tom. I. col. 372. num. LX. edit. Venet. Jo. Petrus Creſcentius Amphit. Rom. parte prima , pag. 209., & Siton in Monument. Nob. Familiæ Figinæ , & in Theatro Geneol. Famil. Nobilium Mediol. pag. 210. MS. in fol. apud eundem Authorem.

DCCLXXXIV.

FIGINUS PETRUS.

PEtrus Figinus , ſeu de Figino patriâ Mediolanenſis , Ordinem Minorum ab ineunte ætate profeſſus , multa eruditionis commendatione præfulſit Sæculo XIV. exeunte , & etiam ſubſequentis initio. Theologicas diſciplinas , quas ex ſubtiliſſimi Joannis Duns Scoti ſontibus hauſerat, plures annos e Cathedra Ordinis ſui Alumnis tradidit , dignus propterea habitus , qui Magiſter in Sacris Paginis crearetur . Conciones quoque populis utiliſſimas variis in locis recitavit non abſque ingenti nominis ſui famâ . Inter hæc tam ſeria ſtudia ab amœnioribus alienus non fuit , nam Poëtarum , præcipuè verò Italorum , codicibus evolvendis , ac diligenter emendandis intentus , magnum Muſas colentibus emolumentum contulit .

Habemus ejuſdem

I. Opere del Divino Poeta Danthe , con ſuoi Comenti : recorrecti , & con ogne diligentia novamente in littera curſiva impreſſe . In Bibliotheca Sancti Bernardini .

In fine ſic legitur :

„ Fine del Comento di Criſtoforo Landino ſopra la
„ Comedia di Danthe Poeta excellentiſſimo , reviſta &
„ emendata diligentemente per el Reverendo Maeſtro
„ Pietro da Figino , Maeſtro in Theologia , & excel-
„ lente Predicatore del ordine de Minori , & ha po-
„ ſto molte coſe in diverſi luoghi che ha trovato man-
„ care ſi in lo texto come nella gioſa , etiam noviter
„ per altri excellenti huomini . Impreſſa in Venetia
„ per Miſer Bernardino Stagnino da Trino de Monferra .
„ del MCCCCC. XII. A di XXIV. Novembrio , in 4.

Ex Schedis ad Typographicam Tridinenſem Hiſtoriam paratis ab amiciſs. Canonico Joanne Andrea Irico , qui eas nobis humaniter communicavit ; monens inſuper Stagninum contribulem ſuum conſueviſſe in fronte Codicum à ſe impreſſorum inſcribere verba illa : In Bibliotheca S. Bernardini , ejus enim Sancti Imagine pro inſigni utebatur .

DCCLXXXV.

DCCLXXXV.

de la FLAMMA GUALVANEUS.

INter Hiſtoricos, qui de Inſubriæ rebus ex profeſſo ſcripſere, non injuriâ cenſendus eſt Gualvaneus de la Flamma in hac Metropoli claro ſanguine genitus. Nobilitatem, & opulentiam Familiæ, ex qua ipſe in lucem prodiit, licet arguere ex Scriptoris ejuſdem teſtimonio; ait enim in Manipulo Florum infra memorando, ad annum MCCXCII. publico Palatio Medinlani incendio conſumto, Matthæum Vicecomirem in eo habitantem, emptis ab illis de la Flamma pluribus magnis domibus à tergo, ædificium reſtituiſſe. Spretis igitur paternis opibus ſæculo valedicere ſtatuit, atque Ordinem Prædicatorum amplexus fuit in Cœnobio Sancti Euſtorgii. Id accidiſſe circa annum MCCXCVII. indicant verba ipſius Gualvanei, qui ad annum MCCXCIX. in eodem Opere narrans nuptias Galeacii Vicecomitis Matthæi Filii, cum Beatrice Marchionis Eſtenſis Sorore (quas tamen initas anno ſequenti aſſerit Corius) hæc ſubdit. „ Sed quia Ego Frater Gualva„ neus de la Flamma ſcribens præſens eram, nam „ in Ordine Prædicatorum eram habens annum unum „ cum dimidio, quod oculis vidi fideliter enarrabo. Hactenus ille. Fuit eâ litterarum, atque eruditionis famâ nedum apud ſui Inſtituti homines, verum & apud exteros, ut ad publicam in Archigymnaſio Ticinenſi Cathedram advocaretur. Ibi Sacros Canones annis aliquot magno Auditorum plauſu & frequentiâ docuit. Mediolani verò unius intra anni ſpatium Ariſtotelis Ethicam, Politicam, Œconomicam, Rhetoricam, & libellum de Sphæra interpretatum fuiſſe, teſtis eſt Leander Alberti loco citando; quod non mediocrem ingenii laudem in Gualvaneum noſtrum refundit. Ex eodem etiam Leandro didicimus Scriptorem noſtrum primum omnium è Sodalibus ſuis Philoſophiam in Patria docuiſſe. His de rebus hæc ſcribit Ambroſius Taegius, alibi à nobis celebrandus, ad annum MCCCXV. „ Quum igitur hoc an„ no ſtudium Philoſophiæ moralis in ordine ſit intro„ ductum, primus qui legit in Conventu Mediolani, „ fuit Frater Gualvaneus de la Flamma Medinlanen„ ſis, qui legit Ethicam, Politicam, Œconomi„ cam, & Rhetoricam Ariſtotelis, & Tractatum „ de Sphæra. Hic fuit perſona honorabilis, & bonæ „ famæ in Civitate Mediolani, apud Magnates, & „ Principes pergratus. Per ejus operam Conventus „ Mediolani haud parum ſuſcepit incrementum. Vicecomitum Familiæ, quam ab ineunte ætate Mediolani dominationem aſſecutam viderat, ſingulari affectu ſemper favit, eorumque geſta diligentiſſimè proſecutus eſt, quoties occaſio ſe ſe obtulit in infra recenſendis ejus Operibus. Judicium hic juvat inſerere Clariſſimi Joſeph Antonii Saxii ex ejuſdem Epiſtolâ ad Eruditiſſimum Muratorium jam editâ in Tomo XII. Rer. Ital. Scriptor. præfixâ Opuſculo Gualvanei de rebus geſtis ab Azone, Luchino, & Joanne Vicecomitibus, pag. 991. ubi hæc leguntur: „ Fami„ liare huic Auctori fuit fœtus ſuos informes relin„ quere; quo circa ancipiti adhuc lance ſuſpendi„ mur, an ea, quæ in hoc volumine deſiderantur, „ caſu aliquo exciderint, an conſultò intermiſſa „ fuerint, manum è tabula removente Auctore, ut „ in abſolvendis fortaſſe Ordinis ſui Chronicis pro„ ximè enunciatis calamum occuparet. Incertum eſt interim, quo anno in vivis eſſe deſierit Scriptor noſter, nam laudatus Muratorius cenſuit, obiiſſe Gualvaneum multo ante annum MCCCLXXI. nam etſi ad hunc uſque annum perveniat ejus Hiſtoria inſcripta Manipulus Florum, tamen facile intelligi contendit à legentibus ejuſdem Hiſtoriæ ſequelam, non ultra annum MCCCXXXVI. à Gualvaneo fuiſſe productum Opus hoc. Verùm ipſum adhuc in vivis fuiſſe anno MCCCXLIV. probatur teſtimonio Ambroſii Taegii apud Puricellum in Diſſert. Nazariana Cap. CIX. pag. 553 aſſerentis ſe vidiſſe Chronicon Ordinis Prædicatorum à Gualvaneo conſcriptum, quod ſervabatur in Bibliotheca Cœnobii Mantuani Sancti Lucæ ſatis dilaceratum, & diſſipatum, incipiens à nativitate B. Dominici anno Domini MCLXX. definens in anno MCCCXLIV. tempore Magiſtri Generalis Petri de Palma. Ex quo ſaltem eruitur Scriptorem ad id tempus perveniſſe. Niſi ergo alia ſuperiùs enunciata obſtarent, mirum non eſſet Gualvaneum ad annum uſque MCCCLXXI. vixiſſe, cùm dato quod ætatis ſuæ anno XIV. circiter Ordinem Prædicatorum ingreſſus fuerit, non attigiſſet anno MCCCLXXI. octuageſimum nonum. Ut autem ingenuè fatear, ſtyli diverſitas nimium me non movet, nam inter Opera Auctoris MSS. evolvenda in Bibliotheca Ambroſiana, centies adverti varietatem ipſam etiam in eis, quæ certiſſime ab eo conſcripta ſunt. Cujus quidem rei cauſam arbitramur intermiſſionem Scriptori familiarem, ut aliis elaborandis operam daret, & conſuetam illam negligentiam limæ, de qua ſupra citatus Saxius. In aula Joannis Vicecomitis, Capellani, & ſcribæ munere functus fuit Scriptor noſter, qua de re videnda, quæ ipſe tradit ad calcem Vitæ Azonis, ut infra. Priuſquam tamen ad Operum ſeriem tranſeamus, dabimus libentiſſimè verba Quetif & Echard in Tom. I. Script. Ord. Prædic. pag. 617. „ Luſita„ nus emendandus, qui in duos dividit, alterum „ Galvanum Flamma ad MCCCXL. alterum Fran„ ciſcum Galvanum Mediolanenſem ad MCCLXII. „ aſcribens, utrique eadem tribuens Opera.

Ecce hîc laborum ejus nomenclatura.

I. Gualvanei Flammæ, ſive de la Flamma, Politia Novella. Eam conſcripſit Auctor in Cœnobio Sancti Euſtorgii, & dicavit *Illuſtribus Principibus Urbis Mediolani, & Ducibus, Senatoribus, & Conſulibus*.

II. Chronica extravagans habens Quæſtiones LXXXIII. ſubalternatas Chronicæ Gualvagninæ, quam edidit, ſive diſputando determinavit ipſe F. Gualvagneus de Antiquitatibus Civitatis Mediolanenſis.

III. Chronicon Majus ad Dominum Azonem Vicecomitem.

IV. Vita Azonis Vicecomitis.

Hæc omnia ſunt in magno Codice pergameno MS. litteris rubro-nigris, in Biblioth. Ambr. ſignat. A. num. 261. tametſi Quetif & Echard tria tantùm recenſuerint, omiſſo Chronico majori.

Opus autem numero IV. indicatum edidit Societas noſtra Palatina in Tomo XII. Script. Rer. Italicar. pag. 991. hoc titulo: *Opuſculum de rebus geſtis ab Azone, Luchino, & Joanne Vicecomitibus, ab anno MCCCXXVIII. uſque ad annum MCCCXLII. adjectis aliquot adnotationibus Clariſſ. Viri Joſephi Antonii Saxii Ambroſianæ Bibliothecæ Præfecti*. Addidit præſtantiſſimus idem Saxius Epiſtolam ſuam jam enunciatam ad Muratorium, in qua plura de hoc ipſo Opuſculo ſcitu digniſſima Lector inveniet; præſertim verò ſentit Fragmentum hoc eſſe majoris Operis, prolatis in medium argumentis. Obiter interim notandum laudatos Quetif, & Echard Chronicon majus hoc titulo dediſſe: *Hiſtoria Univerſalis, quam ipſe Azoni Vicecomiti Mediolanenſi Duci nuncupavit Anno MCCCXXX*. Hic certè error cubat, nam Azo nunquam ad Ducalem dignitatem evectus eſt.

V. Chronica Ordinis Prædicatorum. Meminerunt etiam Leander Alberti & Luſitanus, qui aſſerit in Conventu Granarum olim fuiſſe.

VI. Chronica Imperatorum. Laudant hoc Opus cit. Luſitanus, & Voſſius, qui ultimus innuere videtur extitiſſe olim Mediolani apud Franciſcum Aellium Patricium Cod. MS. optimæ notæ, in quo eſt & Opus ſequens num. VII. Picinellus verò Chronicæ Imperatorum addit Chronicam Præſulum, quam, inquit, utramque nuncupavit auctor Joanni II. Vicecomiti, & MS. etiamnum habetur in Bibl. Metropolitanæ Mediolanenſis Eccleſiæ; ſed & apud filios Aloyſii ab Ec-

Digitized by Google

cleſia anno MDCLV. defuncti MS. ſervabatur à A
Puricello viſa.

VII. Chronica Civitatis Mediolanenſis: quæ à quibuſdam
dicitur titulum habere, Flos Florum.

In Codice Franciſci Aellii citati, quem aſſerunt ac-
curatum, refert Voſſius teſte Laurentio Pignorio
viro clariſſimo in Epiſtola ad ipſum data ſic legi
in fine: Scripſi anno MCCCXXXVI. Quod indica-
ret Gualvaneum non ultra progreſſum. In Bibl.
autem Reg Pariſ. duplex eſt hujus Chronicæ exem-
plar: Primum num. 10115. fol. parvâ chartâ;
cui titulus: „ Chronica Civitatis Mediolanenſis an-
„ tiquitatum, nuncupata Manipulus Florum: Fra-
„ tris Gualvanei de la Flamma Ord. Prædicat. S.
„ Euſtorgii, falsò alias aſcripta Joanni de Monte
„ ex eo quod hic fortè fuerit illius amanuenſis.
Qui titulus recentiori manu, at ſequens prima, &
qua totus Codex: Chronica compilata, & extracta
à quampluribus libris, & Hiſtoriographis appellata
Manipulus Florum, ſic incipit: „ Si autem fiſcellam B
„ junco texerem, &c. Idem Opus ſub hoc titulo edi-
tum legitur in Tom. XI. Rer. Italic. Scriptor à
Sociis Palatinis pag 531. *Manipulus Florum, ſive
Hiſtoria Mediolanenſis, ab origine Urbis, ad annum
circiter MCCCXXXVI ab alio Continuatore producta
ad annum uſque MCCCLXXI.* Uſus eſt ad hanc edi-
tionem Clar. V. Muratorius Codice pergameno do-
ctiſſimi Viri Camilli Sitoni, nunc apud filium ejus
J. C. Joannem, ſæpè à nobis collaudatum, exſtan-
te. Antigrapha verò Muratorii collata ſunt a me
ſummo labore cum altero Ambroſianæ Bibliothecæ.
Notandum etiam plura hujus Operis exemplaria
extitiſſe olim apud Mediolanenſes, & quidem inter
ſe admodum varia, ut teſtatur, allatis exemplis,
Muratorius idem in Præfatione ſupradicti Operis.
Jucundum interim futurum arbitramur Lectoribus
candidis Indicem conſpicere Auctorum, quos Gual
vaneus ad hujus Hiſtoriæ apparatum collegit, quem
hauſimus ex Quetif & Echard, plures obſervationes C
addentibus; aliorum meminit laudatus Murato-
rius in Præfatione generali Collectionis Scriptor.
Rerum Italicarum, & nos quoque alibi. En illum.
„ Numerus Chronicarum, à quibus Opus præſens com-
„ pilatur in ſequenti reperitur capite.
„ 1 Liber Gotofredi, qui dicuntur memoria
„ ſæculorum: eſt apud S. Ambroſium.
„ 2. Titus Livius apud Joannem de Cermenate.
„ 3. Jacobus Januenſis, &
„ 4. Paulus apud Creſcentigum.
„ 5. Hiſtoria Eccleſiaſtica.
„ 6. Hiſtoria Romana.
„ 7. Stephanardus Ord. Prædic.
„ 8. Bonveſinus apud S. Euſtorgium.
„ 9. Jacobus Laudenſis, &
„ 10. Regiſtrum Communitatis apud Joannem de
„ Cermenate.
„ 11. Ptolomæus Epiſcopus Ord. Prædicat. apud
„ Epiſc. de Torcelo. D
„ 12. Sicardus Epiſcopus Cremonenſis apud Pe-
„ piam.
„ 13. Acucipius apud Freiſcum de Medicis.
„ 14. Martiniana Ordinis Prædicatorum.
„ 15. Eutropius.
„ 16. Graphia aureæ Urbis, apud Fratrem Lan-
„ zalotum Crotum.
„ 17. Dacius, &
„ 18. Arnulphus apud S. Nazarium.
„ 19. Chronica Paduana, apud Presbyterum Am-
„ broſium de Valnexia, & Vaſſallinum Boſſium.
„ 20. Regiſtrum Poteſtatum Mediolani, apud
„ Panigayrolos
„ 21. Hiſtoria B. Barnabæ .... in Ordinaria.
„ 22. Hiſtoria omnium Archiepiſc. Mediol. apud
„ S. Euſtorgium.
„ Ex his XXIV. Chronicis hanc Chronicam anno-
„ tavi, quam Manipulum Florum appellare
„ placuit. E
„ Ex quibus ultimis verbis patet quædam deeſſe in
„ enumeratione relata in hoc exemplari. Saltem
„ duos Auctores, aut etiam tres, ſi Graphia ſeu
„ deſcriptio (ut interpretor) aureæ Urbis ſit Eu-
„ tropii juxta ſenſum Gualvanei. In hunc Aucto-
„ rem acriter invehitus Petrus Maria Campi Ca-
„ nonicus Placentinus in Apologia ſua Gregorii
„ X. pag 320., eumque maledicentiæ contra S.
„ P. famam accuſat. Hæc illi objiciuntur certe
„ dura: Cod. Reg. fol. 120. Iſto anno Gregorius
„ Papa celebraturus in Lugduno Concilium, de
„ Roma cum tota Curia Italiam intrans Othonem
„ Archiepiſcopum ſecum adduxit. Tandem Papa
„ Mediolanum intravit, & ad petitionem Tur-
„ rianorum Raimundum Epiſcopum Cumanum
„ fratrem Nappi fecit Patriarcham Aquilegenſem.
„ Othonem Archiepiſcopum Mediolani, in Pla-
„ centia ſtare mandavit, quouſque de Concilio re-
„ diret, promittens eum tunc infallibiliter in
„ ſuam ſedem collocare. Recedit Papa, & Tur-
„ riani magnis pecuniis ipſum Othonem interfici
„ procuraverunt, ſed non potuerunt, quia ad
„ Concilium properavit. Attendenda eſt hic ma-
„ gna verecundia Papæ, qui ipſum Othonem
„ ſua promiſſione fruſtravit. Et paulo poſt: Anno
„ Domini MCCLXXIV. ſub Dominio Nappi de
„ la Turre, exulante Othone, Guillelmus de Quto
„ Vercellenſis fuit CIII. Poteſtas Mediolani. Iſto
„ tempore Gregorius Papa rediens de Concilio,
„ & intrans Lombardiam Othonis Archiepiſcopi
„ comitivam ſprevit, & ut in Brigella comorare-
„ tur mandavit. Quo audito Brigellam ivit exul,
„ & triſtis ab omnibus derelictus. Quæ ſane de
„ tam Sancto Pontifice dicenda non erant; etſi
„ enim promiſiſſet à ſe Othonem in Sedem reſti-
„ tuendum, quis neſcit SS. Pontifices eo præſer-
„ tim ſæculo ab Italarum Urbium Tyrannis mul-
„ ta ferre coactos fuiſſe, quæ corrigere ac emen-
„ dare in ipſis non erat, etſi voluntas non deeſ-
„ ſet &c.
„ Finis, Anno MCCCLXXI. Dominus Galeas die
„ XII. Novembris terram de Caſale obtinuit,
„ quam ſupra ſcriptus Marchio pluribus annis oc-
„ cupaverat. Sunt in univerſum 148. folia. Nihil
„ eſt quod indicet Auctorem finiiſſe anno MCCC-
„ XXXVI. quo annorum 50. aut 55. ad ſummum
„ erat. Omnia ejuſdem apparent ſtyli, revera in
„ poſterioribus annis pauca refert, ut quaſi ſenex
„ & laſſus ſcribere videatur.
„ Extat in eadem Regia Biblioth. Codex alter n. 10114.
„ in fol. par. char. ſcriptus Mediolani anno MCCCC-
„ XIV. ut notatur ad finem, ſed prima foliola
„ deſunt.
„ Apparet ubique hunc Scriptorem Familiæ Viceco-
„ mitum addictiſſimum fuiſſe, cujus originem, &
„ genealogiam deſcribit. Ab eo plura mutuatum
„ exempla Baptiſtam Fulgoſium aſſerit Geſnerus.
„ Triſtanus Chalchus in præfatione Hiſtoriarum
„ Mediolanenſium culpat, quod fabuloſa de ori-
„ gine illius Civitatis, & Principatus narret; ſed
„ etſi id concedatur, certum pleraque poſſimum
„ quæ de Chriſtianis ſæculis habet, eſſe commen-
„ datione digna, hiſtoriamque ſcribentibus utiliſ-
„ ſima. „ Hactenus citati Scriptores. Denique illud
non ommittendum ſervari loco infra memoran-
do Codicem hoc titulo: Manipulus Florum MS.
in 4. optimæ notæ, cum miniaturis. In fine au-
tem adnotatum legitur: „ Scriptus per me Preſ-
„ byterum Joannem de Monte anno MCCCC-
„ LXXXIII die IX. Julii, juſſu magnifici, ac
„ præſtantiſſimi militis Domini Vercellini Vice-
„ comitis, ac Ducalis Commiſſarii, Tritiique
„ Caſtellani. Extat inter MSS. Bibliothecæ Mo-
nachorum S. Ambroſii. Cod. ſignato A num. 40.
Id vel unum argumentum efficere poteſt, ut omnes
mecum ſubſcribant ſententiæ ſupradictæ PP. Que-
tif, & Echard, arbitrantium Joannem de Monte
non extitiſſe Auctorem Manipuli Florum, ſed
Amanuenſem tantum, vel ad ſummum Continua-
torem; de quo tamen dicemus uberiùs in Articu-
lo ipſius Joannis de Monte. Hoc Opus extat etiam
in Biblioth. Cæſarea.

VIII. Vita S. Dominici. MS. in fol. Eam extare in Biblio-
theca SS. Joannis & Pauli, apud Suos Venetiis,
teſtis eſt Tomaſinus. Hæc tamen ſubdunt laudati
Quetif & Echard „ An ſit Opus diſtinctum à Chro-
„ nica Ord. Prædicatorum ſupra num. 5. laudata,
„ doceant ejus domus Sodales, nec quaſi ferro vin-
„ ctam in tenebris retineant, ſed in lucem exire
„ patiantur.

IX. De Archiepiſcopis, & aliis memorabilibus Eccleſiæ
Mediolanenſis.

X. Opuſculum incipiens his verbis: „ Infraſcripta San-
„ ctorum Corpora jacent in Civitate Mediolani,
„ & Comitatu, & diſtrictu. Hæc duo uno Volu-
mine extitiſſe apud hæredes Aloyſii ab Eccleſia
hujus Urbis à Secretis, teſtis eſt Puricellus in
Vita SS. Arialdi & Herlembaldi Lib. I. Cap 4.
Suſpicamur tamen Librum hunc poſtremum
eundem eſſe cum alio à Boſca relato, hoc titulo:
„ Index MS. Sacrarum Reliquiarum à Gualva-
„ neo Flamma conſcriptus, & in Ambroſiana
„ Bibliot. ſervatus Ita in notis ad Martyrologium
Mediolanenſe, ad diem IV. Feb. num. 2.

XI. Summa Caſuum Conſcientiæ. Ex Poſſevino, & Lu-
ſitano referunt Quetif, & Echard.

XII. Sermones de Tempore.

XIII. Sermones de Sanctis. Luſitanus hæc duo ultima
Opera tribuit cuidam Franciſco Gualvano, ſed
allucinatum credimus Virum alioqui doctum, inter-
pretando litteram *F. Franciſcum* pro *Fratre*, ideo-
que, ut ſupra diximus ex uno Auctore duos fe-
cit, quemadmodum ante nos id adverterunt ſæpe
citati Quetif, & Echard.

XIV.

XIV. Sermones Feſtivitatum Beatiſſimæ Virginis Mariæ, ex Maraccii Biblioth. Mariana part. I. pag. 114.

XV. Carmina plura Latina. Ea paſſim repeiiuntur in Vita Azonis ſupra enunciata.

Laudatur, præter jam citatos, à Triſtano Chalco in Præfatione Hiſt. Mediol. Geſnero in Bibliotheca Univerſali, ab omnibus Scriptores Ordinis Prædic. recenſentibus, excepto Roveita, de quo cum Muratorio miramur, & tandem à Picinello in Athenæo pag. 231.

DCCLXXXVI.

FLAVIUS FAUSTUS.

CLariſſimum Mediolanenſis Urbis ornamentum, Sæculis omnibus memorandum, nunc in lucem proferimus, Flavium Fauſtum. Genitus ipſe fuit ex Gennadio Avieno, qui cum Valentiniano Principe, anno Chriſti CCCCL. Conſulatum geſſit. Diſtinguendus tamen eſt à Fauſto ſeniore, qui eodem munere meruit inſigniri, anno CCCCLXXXIII. tametſi & hic ex ipſa cum juniore familia prodierit. Patriam Fauſti noſtri ſatis declarant Opera ipſius mox laudanda, imò apertiſſimè docet Suburbanum ab eodem hic poſſeſſum, de quo infra. Conſanguineus etiam fuit celeberrimi Præſulis Ticinenſis, Sancti Ennodii, ejuſque familiæ originem ad Corvinos refert Sidonius Apollinaris in Epiſtola IX. Lib. I. Conſulatum ejus, qui incidit in annum Chriſti CCCCXC. Longino Collegâ, Quæſturam, Patriciatum, variis in locis Ennodius ipſe commemorat. Exconſul pro Symmacho Summo Pontifice ſtrenuè pugnavit in Laurentii Schiſmate, adversùs Feſtum, & Albinum item Exconſules, qua de re habemus teſtimonium Anaſtaſii in Symmacho. Albino & Eſebio II. Conſ. ideſt anno Chriſti CCCCXCIII. Magiſtratum Officiorum geſſit, & dum eo munere fungeretur, Theodorici Regis nomine ad Anaſtaſium Auguſtum Legatus miſſus fuit Conſtantinopolim, atque ad eum, ut Legationis Magiſtrum, Gelaſius Pontifex Commonitorium ſcripſit. Sacri quoque Palatii Quæſturam adminiſtravit, hinc Præfecturæ Prætorianæ dignitate præfulſit. Eum Theodoricus ipſe in Campaniam miſit, ut inſpecto Nolano territorio Veſuvii Montis incendio conſumpto, damnum paſſis tributa remitteret. Sororem habuit Stephaniam, ad quam habemus Epiſtolam Ennodii, quæ eſt XVIII. Lib. IX. Filium etiam genuit Rufium Magnum Fauſtum Avienum, qui anno DI. cum Probo Conſul eſt renunciatus. Eloquentiſſimus Orator fuit, & non infimæ notæ Poëta; Facundiam enim illius his verbis commendat Ennodius in Paræneſi Diſcalica ad Ambroſium & Beatum Cap. VI. „ Hæc ergo dilectiſſimi, „ & aſſequi contendite, & adepta cuſtodite. Sed „ replicetis, quibus ad iſta magiſtris, quibus uta„ mur inſtitutoribus, quorum erigamur exemplis, „ cum Fauſtum & Avienum, Sæculi noſtri beatitu„ dinem, & Larialis flumen eloquii, aulicis diſtri„ ctum teneat ſors ſecunda conſiliis? quos dum „ manet cura, à generalitate neſcitur: quorum ten„ tare præconia idem eſt, ac ſi lucem Solis, & po„ tentiam velis divinitatis aſſerere. Poëſi verò quantum valuerit ex infra dicendis facilè patebit.

Conſulatus Fauſti mentio eſt in ſequentibus Inſcriptionibus, quas recens edidit Clar. Muratorius in novo Theſauro Veter. Inſcript. Tom. I. pag. 415. inter Conſulares.

THOMAS CUM AGNETE
SE VIVO COMPARAVERVNT
DIE KAL. SEPTB CONS FAVSTI
V. C. IVNIORIS.

DP. THEODOSI ~ EPC ~ DIE
VIII ~ IDVS ~ DECEMBRVES ~ FL
FAVSTO ~ IVNIORE ~ V C. CONS.

Alias qui quærit adeat Fabrettum in Inſcript. pag. 558. & 757. Boiſſardum Antiquit. Rom. part. 6. pag. 112. Mabillon. in Supplement. Rei Diplomat. pag. 89. atque Fleetwod pag. 397.

Idem Ennodius Carm. Lib. 2. Epig 3. in laudem Fauſti, ejuſque Carminum per armaria Bibliothecæ, quam erexerat, diſpoſitorum hæc cecinit.

Conſona diverſis finxiſti Carmina libris,
Suſcipiat gaudens littera quod tribuit.
Neſcio qui tantum non laudet, Fauſte, pudorem,
Cum reddis ſi quid lecta dedere tibi.
Depoſitum perdit mens recti neſcia ſemper,
Ad mores redeunt hæc documenta probos.
Si tamen admittis dexter mea verba, fatebor,
Qui pollet magnis parvula jure fugat.
Laudentur, tereti quos pingis Carmine, Vates,
Maſcula rhetorico Schemate lingua tonet.
Cou Paulus Chriſtum docuit hominemque Deumque
Quo præſtat cunctis gentibus eloquio.
Attica per Grajos ditentur dogmata ſenſus,
Et noſtrum ſtupeat Græcia docta decus.
Moralis ſtrictis, narretur Phyſica certis,
Hiſtoriam mouſtrans indicet Hiſtoria.

Plura ſcripſiſſe Fauſtum haud dubium eſt, omnia tamen excidiſſe dolemus, his exceptis, quæ vel ſuperſunt, vel memorantur ab Ennodio, nimirum:

I. Diſticon: ſupereſt inter Carmina Ennodii Libro II. Epigram. 13. hoc titulo: Verſus Domini Fauſti.

II. Deſcriptio Metrica Comenſis Urbis, Lacus Larii, Abduæ fluminis, & adjacentium locorum. Ea Epiſtola Ennodii infra recenſenda.

III. Scripſit plures ad Ennodium ipſum Epiſtolas, quarum paſſim occurrit mentio in ipſius Reſponſionibus ad eum datis, quæ ſunt ſequentes.

1. Epiſtola III. LIB. I., in qua gratulatur ſibi de litteris à Fauſto acceptis, & blandè queritur, quod de Schiſmate Laurentiano adversùs Symmachum Papam verba non fecerit.
2. Epiſtola IV. ejuſdem Libri. Reſpondet litteris Fauſti
3. Epiſtola V. ejuſdem Libri, quâ Fauſto ipſi Avieni filio Conſulatum gratulatur.
4. Epiſtola VI ejuſdem Libri, quâ ejus eruditionem laudat, ob doctiſſimam Deſcriptionem Comenſis Urbis, Larii Lacus, Abduæ fluminis, & adjacentium locorum à Fauſto ipſo editam, de qua ſupra.
5. Epiſtola VII. ejuſdem Libri. Excuſat ſe apud Fauſtum, quod Servi quidam ad Eccleſiæ opem confugiſſent
6. Epiſtola XIV. ejuſdem Libri. Sciſcitatur à Fauſto de ſalute Pontificis.
7. Epiſtola XVII. ejuſdem Libri. Reſpondet Fauſti litteris.
8. Epiſtola XX. Gratulatur de ejus valetudine, & commendat Baſſum V. C.
9. Epiſt. XXI. ejuſdem Libri. Gratulatoria de adventu Fauſti, & rogat ut ad ſe ſcribat.

10.

10. Epiſt. XXVI. Scribit ad Fauſtum jubente Gennadio ejus Patre de malis Liguriam prementibus poſt Mauricelli Fiſci Advocati obitum. A

LIB. II.

11. Epiſtola X. Laudat eloquentiam Avieni, qui recens ad bonam valetudinem reductus fuerat.
12. Epiſtola XI. Reſpondet Fauſti litteris, & enunciat Epiſtolam Avieni ad ſe miſſam.
13. Epiſtola XVI. Commendat Fauſto Pamſronium.
14. Epiſtola XXII. Commendat eidem Albinum conſanguineum ſuum.
15. Epiſtola XXIII. Agit de Lupicino Eoprepiæ Sororis ſuæ filio, ejuſque negotia Fauſto commendat.
16 Epiſtola XXIV. Familiaris eſt, & poſtulat à Fauſto litteras.
17. Epiſtola XXV. Scribit Fauſto Quæſtori Ravennæ commoranti, & ei nunciat ſe inde incolumem Mediolanum perveniſſe. B

LIB. III.

18. Epiſtola III. Commendat eidem Conſtantium.
19 Epiſtola XIX. Nunciat ſe inveniſſe Germanum ejus ſervum fugitivum.
20 Epiſtola XX. Commendat Fauſto negocium affinis ſui Juliani.
21. Epiſtola XXI. Commendat ei Vitalem virum ſublimem.
22 Epiſtola XXII. Blandè quæritur de longo Fauſti ſilentio, & ei denuò commendat Conſtantium.
23 Epiſtola XXXIII. Mulierem quandam Epiſtolæ ſuæ patrocinio commendatam ad Fauſtum mittit.

LIB. IV.

24 Epiſtola V. Dalmatium virum ſublimem commendat. C
25 Epiſtola IX. Commendat Venantium virum Clariſſimum.
26. Epiſtola XIV. Commendatitia eſt pro viro ſublimi, & magnifico Pamſronio.
27. Epiſtola XV. Epiſtolæ latorem commendat.
28. Epiſtola XVIII. Poſtulat ab eo litteras commendatitias ad Angelum Patricium pro affinibus Opilionis viri Sublimis & Magnifici.
29. Epiſtola XXIV Poſtulat ab eo litteras, ex quibus intelligat ipſius valetudinem.

LIB. V.

30. Epiſtola IX. Parthenium nepotem ſuum Romam proficiſcentem Fauſto commendat.
31. Epiſtola XVIII. Dolet Fauſtum Ravennâ Romam abiiſſe. D

LIB. VI.

32. Epiſtola II. Reſpondet Fauſti litterie.
33. Epiſtola IV. Breviter ſcribit quod oculorum morbo laboret.
34. Epiſtola IX Epiſcopum quemdam commendat.
35 Epiſtola X. Poſtulat ut Fauſtus ad ſe tranſmittat chartam, quam feceras in cauſa Laurentii Tabularii Commenſis, & tollat litteras Comitis Patrimonii pro quadam cæca muliere, quam Martinus de Moditia opprimebat.
36. Epiſtola XV. Commendat Fauſto Simplicianum adoleſcentem nobiliſſimum Romam petentem, & frequentiores ab eo litteras poſtulat.
37. Epiſtola XIX. Dolet quod Fauſti videndi ſpe deſtitutus, rurſus litteras ſcribere cogatur.
38. Epiſtolæ XX. & XXI. Familiares ſunt.
39. Epiſtola XXV. Pertinacem commendat. E
40. Epiſtola XXIX. Sabinum virum ſublimem Romam properantem commendat.
41. Epiſtola XXX. Quæritue quod Fauſtus non ſcripſerit.

LIB. VII.

42. Epiſtola II. Poſtulat à Fauſto litteras, quæ ejus mœrorem conſolentur.
43. Epiſtola XXX. Significat Fauſto Parthenium, qui metu Fauſti ejuſdem virtutes colebat, eo abſente in deteriora labi, ideoque ab eo poſtulat, ut opportunè ipſi conſulat.

LIB. VIII.

44. Epiſtola V. Commendat Fauſto pauperes quoſdam.

45. Epiſtola XIV. Narrat infirmitatem ſuam, & poſcit ab eo litteras.
46. Epiſtola XVIII. Quemdam commendat.
47. Epiſtola XIX. Se meliùs habere ſcribit, & meminit de Suburbano Mediolanenſi, quod per Florum à Fauſto petebat.
48. Epiſtola XXIV. Nunciat ſe convaluiſſe, miraculo Divi Victoris Martyris Mediolanenſis, ab ægritudine, quâ diſcedente Fauſto aggreſſus fuerat, & ad mortem ferè adductus.
49. Epiſtola XXV. De eodem argumento.

LIB. IX.

50. Epiſtola II. Commendat eidem Fauſtinum.
51. Epiſtola XI. Nunciat ſe litteras ſuſcepiſſe, & differit de obitu puellæ cujuſdam, ipſius Fauſti filiæ. In fine ait ſe, licèt cum dolore, Legati Provincialis munus accipere ſuſpendiſſe, ne oblatam à Theodorico Rege Liguriæ Legationem aſſumens, ſuſpicionem Regi moveret ea, quæ Ligurum nomine poſtulanda erant, ejuſdem Fauſti ſuggeſtione peti.
52. Epiſtola XXII. Scribit Fauſto exhibita ſibi fuiſſe documenta de Suburbano Mediolanenſi ab eodem Fauſto ſibi conceſſo.

Inter Epiſtolas varias Caſſiodori ſequentes datæ ſunt ad Fauſtum.

LIB. I.

Epiſtola XIV. Fauſto Præfecto Prætorio Theodoricus Rex: Præcipit, ut genus Tertiarum, quod Cathanenſibus imperabatur, annis ſingulis perſolvatur
Epiſtola XXVI. ad eundem: Agit de negotiis Eccleſiæ Verſilenſis.
Epiſtola XXXIV. ad eundem: Jubet ut in locis maritimis nullus præſumat peregrinas naves frumento onerare, priuſquam Provincia retinuerit, quod neceſſarium fuerit.
Epiſtola XXXV. Præcipit ut frumenta publica citò curet deferri.

LIB. II.

Epiſtola V. Jubet annonas præſtari militibue in clauſuris Auguſtanis conſtitutis.
Epiſtola IX. Decernit, ut Sabinus autiga duplum ſtipendium habeat.
Epiſtola XXVI. Vetat Apuliæ, & Calabriæ negotiatores vexari, & ſubdit edictum de aurariis
Epiſtola XXX. Eximit negotiatorem quemdam Mediolanenſis Eccleſiæ, pauperum ſervitiu deputandum ab illatione tributorum.
Epiſtola XXXVII. Concedit Rex Spoletinis Civibus ad exhibitionem Thermarum ſupra conſuetudinem aliam millenam.
Epiſtola XXXVIII. Condonat Sipontinis negotiatoribus per biennium ſolutionem Fiſci, & alia quædam concedit.

LIB. III.

Epiſtola XXI. Fauſto Viro Illuſtri quatuor menſium inducias ad ſeceſſum in Provinciam concedit.
Epiſtola XLVII Fauſto Præfecto Prætorio ſcribit ſe Jovino Collegæ occiſori, quod in Eccleſiam confugiſſet, pœnam capitis cum exilio in Vulcanias Inſulas commutaſſe.
Epiſtola LI. Stipendium aſſignat Thomati aurigæ.

LIB. IV.

Epiſtola XXXVI. Significat ſe Provincialibus Alpium Cottiarum aſſem publicum per tertiam Indictionem relaxaſſe.
Epiſtola XXXVIII. Agit de querelis Populorum, quos Januarius, & Probus iniquis oneribus gravaverant.
Epiſtola L. Jubet, ut inſpecto Nolano territorio, quod incendium Veſuvii montis vaſtaverat, damnum paſſis remittantue tributa.

Meminerunt Fauſti noſtri Chronicon Alexandrinum, Almelloveníus in Faſtis, ſicut & Rolandus, Sigonius, Panvinius, Gruterus, aliique.

DCCLXXXVII.

FLORENTIA FRANCISCUS.

QUamquam Franciſcus Florentia Mediolanenſis (cujus Parentes, acta, & extremum annum nemo à nobis quærat, cùm diligentiſſimam licèt indaginem noſtram fruſtrà in his adhibitam ægrè feramus) inter Martis caſtra vitam ferè omnem inſumpſerit; locum tamen meritò ſibi vindicat inter reliquos hujus Metropolis Cives, qui eruditionis laude poſteros ſibi demeruerunt. Geminas enim peditum Italorum Cohortes Hiſpanici Exercitus dum in Belgio regeret, ſequens Opus conſcripſit, quod non modicam artis militaris ſectatoribus utilitatem peperit.

Illud eſt:

I. Le Curieux ſimple Soldat parfaict en la Fortification, composé par Franciſco Florenza Milanois, lors eſtant Capitaine des deux Parentes d'Infanterie Italiene dans le Tercio, qui fuſt à Monſr le Ducque d'Avelliane, & d'Oria pour le Service de ſa Majeſté Catholique. En l'Eſcole du Monde le Pays Bas *A' Liege, chez Pierre Elier Marchand Libraire au Palais*, 1645. in 12.

Opus dicavit Auctor Franciſco de Mello Comiti de Aſſumar, & Marchioni Turris de Laguna. Nos verò credimus Franciſcum Opus ſuum ſcriptum linguâ Hiſpanicâ primùm in lucem edidiſſe. In fine monent Lectores Librum ipſum Italicè impreſſum apud eundem Leodienſem Bibliopolam reperiri. Ancipites tamen ſumus an Florentia noſter idem Opus in Italicum converterit.

Hujus mentio eſt in Tractatu de Architectura Militari, qui habetur in Curſu Mathematico Mediolani edito, anno 1693 Idiomate Hiſpanico, hoc titulo „ Eſcuela „ de Pallas.

DCCLXXXVIII.

FLORIANUS.

FLorianus Civis Mediolanenſis à S. Ennodio Ticinenſis Eccleſiæ Epiſcopo celeberrimo, quem ſuo laudavimus loco, ſacris undis ablutus fuit, quem ideo ſuum ipſius ex lavacro patrem appellavit. In Latinis verò litteris Præceptorem habuit S. Cæſarium Arelatenſem Epiſcopum notiſſimæ ſanctitatis Virum. Mox in Romanum admiſſus Monaſterium, S. Benedicti Regulam coluit ſub Theodato Abbate. Porrò Monaſterium hoc non Romæ fuiſſe, ſed in pago Lauſanenſi ſcribit Mabillonius loco inferiùs citando, ſicque dictum à conditore, qui fuit Romanus Abbas Jurenſis. Id confirmat Epiſtola ſecunda Scriptoris noſtri ad Nicetium Epiſcopum Trevirenſem, in qua ipſum rogat, ut commendet Theodebaldo glorioſiſſimo Regi Inſulam Larienſem, quæ Chriſtopolis dicitur, ut Romanis ſervis ejus ſacramenta, quæ data ſunt, omnimodè conſervarentur. Præerat eo tempore huic Cœnobio Florianus noſter, ſollicitè ideo curabat, Theodebaldum, ut juraverat, hujus Inſulæ, quæ Romanis Aſcetis tradita fuerat, poſſeſſionem ſartam tectamque ſervare. Florianum tanti fecit Arator Romanæ Eccleſiæ Subdiaconus, cujus Elogium jam dedimus, ut Carmina ſua eidem nuncupaverit Epiſtolâ eis præfixâ, in qua ait eum adhuc primævum, ideſt adoleſcentem, ſenibus ipſis dediſſe documenta, quibus in cœlum iter inſtruerent. Studium illius ſummum in evolvendis eruditis Codicibus idem Arator indicat; Florianum enim rogat, ut priſcis, & grandiloquis mille voluminibus ſepoſitis, hæc recentia & breviora legat. Anceps eſt citatus Mabillonius, an Florianus noſter idem ſit cum altero ejuſdem nominis, qui medio Seculo ſexto Lirinenſi Monaſterio Abbas præfuit; mirum tamen non eſſet Florianum S. Cæſarii, qui ex Lirinenſi Monacho ad Arelatenſem Epiſcopatum aſcenderat, diſcipulum ad illud regendum Aſceterium fuiſſe expetitum. Summa pietate S. Ambroſium Mediolanenſis Urbis parentem

proſequebatur, nam in Epiſtola prima ad præcitatum Nicetium Epiſcopum, obſecrat, ut pro ſe ſacratiſſimum Confeſſorem Ambroſium interpellet, ut ſe peculiarem famulum tueatur, ac veluti proprium Civem, ac familiarem Alumnum foveat. Si autem Florianus Lirinenſis Abbas verè fuit, haud difficilè negotium erit annum ipſius emortualem deſignare, nimirum circa annum Chriſti DLXXVIII. anno enim ſequenti jam ſedebat ipſius Cœnobii Archimandrita Marinus, ut ex veteri Indice hauſit laudatus Mabillonius.

Scripſit:

I. Epiſtolas II. ad Nicetium Trevirenſem Epiſcopum, quarum prima hunc habet titulum: „ Domino ſuo „ Nicetio Papæ &c. „ Altera autem ſic inſcribitur: „ Domino meritis beatiſſimo, & Apoſtolico Patri Ni„ cetio Archiepiſcopo &c „ Eas refert Du-Cheſnius T. I. pag. 851. Scriptorum Francorum hiſtoriæ.

De eo agit Mabillonius in Tomo I. Annal. Benedict. libro IV. ad annum Chriſti DXLII. pag. 100.

DCCLXXXIX.

FLORUS GEORGIUS.

GEorgius Florus Mediolanenſis, ita enim inſcribitur ubique, non infimi nominis Juriſconſultus, quippe qui Lancellottum Decium in legalibus ſtudiis Præceptorem nactus fuerat, cum Juriſprudentiâ Oratoriæ facultatis, veterum more, ornamenta conjunxit. Rhetoricam plures per annos in Patria docuit circa initium ſæculi XVI. Neque tamen ab Hiſtoria conſcribenda fuit alienus, ut ex infra laudando Opere Lectores agnoſcent. Damus hîc interea, quæ Gottofredus in Hiſtoria Caroli VIII. linguâ Gallicâ Pariſiis edita Typis Regiis anno MDCLXXXVIII. pag. 216. ex Epiſtola quadam de hujus Auctoris editione conſcriptâ, habet in hæc verba: „ Incidit manus in „ meas Georgii Flori Mediolanenſis de bello Italico „ Liber MS ante annos C. quem in publicum pro„ ferre juſtum exiſtimavi; tum quia Auctorem ipſum „ debito præmio fraudare injuſtum; tum quia no„ ſtros, & rem univerſam litterariam opere hoc ſpo„ liare duxi nefas. Scripſit pro ætate, induſtriè, & „ inquiſitè, ſi non eleganter, & ſcitè. Multa in eo „ bona judicia, multa libera. Etſi non ita ſit Florus „ iſte multis floribus ingenii præditus; multæ tamen „ in eo veritates, quæ ad Guicciardini, & aliorum, „ qui Gallicas partes oppugnant, commenta & ca„ villationes confutandas operæ pretium forent his, „ qui hiſtoriam noſtram meditantur. Hunc qualem„ cumque ad te mitto; nec ſi mittere aliò vellem, „ poſſem, nec ſi poſſem vellem. Agit de Gallicis „ rebus, & Italicis &c. Divioni I. Kalend. Januarias „ MDCXV. „ Hanc Epiſtolam eandem eſſe credimus cum illa, quam Michaël Maittaire in Annal. Typograph ad annum MDCXIII. Hugoni Picardeto Sacri Regii Conſiſtorii Conſiliario, & in ſupremo Burgundionum Senatu Procuratori Generali tribuit, ſcriptam Nicolao Brullarto Sillerio Franciæ Cancellario, quæ etiam præfixa eſt editioni Hiſtoriæ Flori noſtri mox recenſendæ citati anni. Illud interim non omittendum eſt, Auctorem ſcilicet in eodem Opere ſuo non omnia deſcripſiſſe, quæ ad Caroli VIII. expeditionem pertinent, vel fortè non integrum librum ad poſteros perveniſſe, quod probabilius videtur, ingens enim lacuna reperitur, cùm ex improviſo ad Ludovici XII. geſta tranſeat; ſic enim legitur in fine editionis Gottofredi jam memoratæ: „ Cet Auteur ne „ continue pas plus avant la Relation du voyage du „ Roy Charle VIII. pour la conquête de Naples: au „ moin s'il l'a fait, on n'a point de connoiſence. Mais „ apres cet ommiſſion il paſſe outre, & entre dans „ le Regne de Louis XII. pour faire mention des „ grand exploits de cet Roy en Italie. „ Emortualem Flori annum nemo, quod ſciamus, hactenus indicavit.

Ejus hæc ſunt Opera :

I. Georgii Flori Mediolanenſis J. C. de Bello Italico, & rebus Gallorum præclarè geſtis libri VI. Prodierunt cum Hiſtoria Caroli VIII. linguâ Gallicâ a Gottofredo conſcripta. *Paris, dans l' Imprimerie Royal*, 1684. Seorſim verò, *ibidem, ex Typographia Roberti Stephani*, 1613. *in* 4. Extant etiam in Grævii Antiquitat. Italiæ Tom. IX. pag. 6.

Aliam hujus Hiſtoriæ editionem memorat Aubertus Miræus, loco citando, his verbis: „ Georgius Florus Mediolanenſis J. C. de bello Italico, deque rebus ſub „ Carolo VIII. & Ludovico XII. Franciæ Regibus in „ Italia geſtis, libros ſex ad poſteros tranſmiſit, quos „ cum aliis ejuſdem argumenti edet Quercetanus.

II. De Arte dicendi Libellus. Illum dicavit Franciſco Solario, & in nuncupatoria hæc leguntur: „ Præxercitationes ad artem dicendi, quas Mediolani alias „ in publico literarum Gymnaſio elucubravi, cum „ quidam ex me familiariter efflagitaret, ut in lu„ cem jam emittere inciperem &c. „ Plura dare ſuperſedemus, cùm jam ſatis de ipſo Opere locutus fuerit Clariſs. Saxius in Hiſtoria Typographica.

Agunt de Scriptore noſtro, præter citatos, Aubertus Miræus in Auctar. de Script. Eccleſ. & Fabricius Bibl. Eccleſ. Tom. II. pag. 93 num. 504.

DCCXC.

FONTANA DONATUS.

DOnatus Fontana Patriâ Mediolanenſis ſub mox elapſi ſæculi initium non contemnenda dedit ingenii ſui Monumenta. Nam præter liberalium artium acquiſitionem, quam ſedulò curavit, exoticas etiam linguas addiſcendi laborem non infelici exitu ſuſcepit. Hiſpanicam verò inter cæteras præcipuè adamavit, quemadmodum ſatis ſuperque elucet ex Operibus, quæ Italicis verbis reddidit. Hujus coævus, atque affinis fuit Seraphinus Fontana Congregationis Caſſinenſis Monachus, & Abbas inſignis Cœnobii Sancti Simpliciani, cui grati animi ergò ipſius Monaſterii Aſcetæ hoc Monumentum ibidem poſuere, quod hauſimus ex uberrima Collectione Comitis Octavii Archinti.

D. SERAPHINO FONTANAE
MEDIOLANENSI
PRIMO POST ADIECTVM CONGREGATIONI
HOC COENOBIVM EX IPSIVS ALVMNIS
ABBATI VNIVERSAE CONGREG. CASSINEN.
APVD PONT. MAX. ORATORI
EIVSD. SEMEL ATQ. ITERVM PRAESIDI
QVI III. ABBAS COENOBIVM
NVMEROSA OPTIMAQVE PROLE
FOECVNDAVIT
AEDEM VETVSTATE SQVALLENTEM
ORNAVIT
SANCTORVM CORPORA
QVAE IN ARA MAXIMA REQVIESCVNT
PER S. CAROLVM TRANSFERENDA
SOLEMNI RITV CVRAVIT
ABBAS IV. DESIGNATVS
ANTEQVAM PROVINCIAM SIBI DEMANDATAM
INGREDERETVR
BRIXIAE DECESSIT
OB EXIMIAM PIETATEM
COMITATEMQVE
ET INDEFESS. DE OMNIBVS BENEMERENDI
STVDIVM
INGENS SVI DESIDERIVM RELIQVIT
D. GRATIANVS TRITIVS MEDIOLANENSIS
EIVSDEM CONGREGATIONIS PRAESES
ET MONACHI
OPTIMO PARENTI POSVERE
MDCXVII.

Commendatur Donatus ob ſequentia

I. *Le Novelle di Michele di Cervantes, traddotte dallo Spagnuolo per Donato Fontana Milaneſe. Milano, per Bartolomeo Vallo*, 1627 *in* 8.

II. *La Guerra de' Mori, traddotta da un MS. antico Spagnuolo*. MS. penès me, ſed mancus, *in* 4.

DCCXCI.

FONTANA FRANCISCUS.

FRanciſcus, vel quemadmodum aliis placet, Franchinus Fontana patriâ Parmenſis, cum primùm Meſſanæ Urbis Archiepiſcopatum aliquot adminiſtraſſet annos in ſumma temporum difficultate, ad Nolanam Eccleſiam translatus, inde à Bonifacio VIII. Pontifice Maximo Ambroſianæ Eccleſiæ Paſtor poſt obitum Ruffini Frixetti renunciari meruit, anno à Salvatoris ortu MCCXCVI. Teterrimâ paulò ante hæreſi infecta fuerat hæc Metropolis adnitente Guillelma quadam Bohema muliere, quam ut radicitus extirparet providus Paſtor plurimùm laboraſſe perhibetur. Peculiares etiam Ritus, quos Ambroſianos dicunt, in Mediolanenſi Eccleſia temporis, & bellorum injuriâ labeſactatos reformavit. Tantum prudentiâ, & agendi dexteritate valuit, ut quamvi exterus eſſet, maximam haberet apud Cives omnes auctoritatem; nam Vicecomitum potentiſſimam gentem nedum ſimultatibus exagitare potuit, verùm etiam adjuvantibus Alberto Schotto, atque Caſſono Turriano, ejus poſtmodum in Archiepiſcopatu ſucceſſore, hac Urbe exulare coëgerit. Templi Sancti Spiritus, quod nunc poſſident Moniales Ordinis Sancti Benedicti non procul à Porta, quæ Nova dicitur, tunc extra mœnium ambitum ſiti, fundamenta jecit anno primo Præſulatus ſui. Cùm autem annos XII. ſediſſet, fato conceſſit in Arce Angleriæ, anno Redemptionis MCCCVIII. Franciſci Cadaver Mediolanum translatum eſt, & in Baſilica Hyemali ſepultum.

Superſunt hæc illius Opera:

I. Regola pro Schola Recomandatorum B. M. V., & præ cultu Sanctiſſimæ Euchariſtiæ, cum Diplomate ejuſdem. Dat. in Archiepiſcopali Arce de Angleria, anno MCCCV. die XXIX. Junii. Extat in Collect. Diplomat. Mediolanenſi doctiſs. Sormani.

II. Reformatio, & Inſtauratio Miſſæ Ambroſianæ, facta anno MCCCIV. Pontificatus ſui IX. extracta ex antiquiſſimo Miſſali Eccleſiæ Mediolanenſis. Extat MS. inter Opera Petri Caſolæ; de quo ſupra egimus.

De tanto Præſule meminerunt Ughellus Ital. Sacræ, Tom. IV. in Mediol. Bordonus in Theſauro Eccleſiæ Parmenſ. Cap. VI. pag. 197. Libanorius in Aurea Ferraria part I. pag. 37. Acta Eccleſiæ Mediol. Catalogus MS. Archiepiſcop. Mediol. poſt Beroldum, ubi cognomen illius ſcribitur de Gagis. Proceſſus in Pergameno MS. Guillelmæ Bohemæ ſervatus in Ambroſiana, fol. 3. & 33. Camillus Sitonus in Chronologia Archiepiſc. Mediol. MS. in folio penès Clariſs. Sitonum Auctoris filium, aliique plures.

FONTANA JOANNES BAPTISTA. V. DE COMITIBUS.

DCCXCII.

FONTANA JOANNES MARIA.

INter Nepotes celeberrimi Dominici Fontanæ, qui Sixto V. jubente Obeliſcum Romæ incredibili arte curavit erigendum, computatur Joannes Maria Fontana Mediolanenſis. Prima ingenii ſui ſpecimina oſtendit in Braydenſi Gymnaſio, ubi Philoſophica Theoremata publicè cum audientium plauſu propugnavit. Clericali poſtmodum militiæ nomen dedit, atque inter Alumnos majoris Seminarii computatus, Theologiam diligentiſſimè percepit, ob eruditionis meritum ejuſdem ſacræ facultatis poſtmodum Magi-

ſterio

Digitized by Google

ſterio decoratus. Oblatorum etiam SS. Ambroſii & Caroli laudatiſſimam Congregationem amplexus fuit, ejuſque doctrinam, & mores optimos Cæſar Cardinalis Montius Mediolanenſis Archiepiſcopus primùm Loccii Oppidi Sacerdotio, tum Sagrati, poſtremò Arciſati Præpoſituris muneratos voluit. Sanctorum laudes non rarò è ſuggeſtu recitavit eleganti Oratione, quam etiam in Sacris Concionibus præſetulit ad animarum lucra.

Opera ejus ſunt:

I. La Gara. Panegirico per S. Carlo. *Milano*, 1662. *in* 4. dicata Eminentiſſimo Alphonſo Litta.
II. Motivi di materie predicabili, ricavati dagli Evangelj uſati dal Rito Ambroſiano. Hoc Opus elaborabat Auctor, ſcribente Picinello, qui plurimum Sacerdotibus profuturum exiſtimavit. Ubi nunc deliteſcat nemo nos docuit.
De eo citatus Picinellus in Athenæo pag. 307.

DCCXCIII.

FONTANA OCTAVIUS.

MAgnam inter Theologos, qui conſcientias moderantur, ac ſacras confeſſiones excipiunt, famam conſecutus fuit Octavius Fontana Mediolanenſis. Hic cum ad ſacra miniſteria inter Clericos relatus ſe mancipaſſet, tantùm ſub Oliverio Mazzuchello Præceptore, alibi laudando, in ſacris ſtudiis profecit, ut Oppidi Mezzanæ Præpoſiturâ dignus fuerit judicatus. Cum autem Alphonſus Litta S. R. E. Cardinalis ampliſſimus, & hujus Metropolis Archipræſul optimus, inter eos caſus, quorum abſolutionem ſibi reſervaverat, horrendum, neſariumque beſtialitatis facinus enumeraſſet, operæ pretium exiſtimavit Octavius hac in re Sacerdotes juvare.

Opus ergo vulgavit hoc titulo.

I. Tractatus de peccato beſtialitatis. *Mediol.* 1668. *in* 4.
De eo Picinellus in Athenæo pag. 441.

DCCXCIV.

FOPPA JULIUS.

LUcius Foppa Camillo Phyſico Collegiato, & Anna Coria parentibus genitus, cum ſæculo valedicere ſtatuiſſet, Societatem Jeſu amplexus eſt, aſſumpto Julii nomine. In eo doctiſſimorum hominum Cœtu eruditionis tam ſacræ, quam profanæ ſibi ornamenta comparavit. Nec minor in ipſo erat zelus, quo animarum ſaluti operam daret. Ardentes igitur ætate ſua inter Eccleſiaſticos, & Laicos ob juriſdictionem controverſias compoſiturus, quidquid è Legum, & Canonum codicibus jam pridem hauſerat, in publicam utilitatem derivavit, vulgato infra laudando libro, cui Anagrammaticum nomen præfixit, quod ſi Lector optimus perpendere velit, facilè inveniet illud eiſdem prorſus litteris exprimere: *Opus Julii Foppæ Societatis Jeſu Mediolanenſis*. Id cum ignoraverit Picinellus loco citando Flavium Popæum dedit. Fratrem habuit Julius Camillum poſt Patris mortem in lucem editum, qui Collegio Juriſperitorum aggregatus, peſte obiit anno MDCXXX. ſeriem verò Genealogicam hujus Familiæ à Caradoſſo Alberti filio, qui erat in vivis anno MCCCXC. ad hæc uſque tempora nobis humaniſſimè ſuppeditavit J. C. & Advocatus Joannes Sitonus, extractam ex Theat. Genealog. Famil. Mediol. & ex Chron. Colleg. Nob. Phyſic. Mediol MSS. penes Auctorem.

Liber Julii, de quo diximus hunc præfert titulum:

I. Opus Flavii Popæi Civitatis Seſoe in Semeolandis: De Libertate Eccleſiaſtica cum publica Reipublicæ neceſſitate confœderanda. *Bononiæ*, *typis Hæred. Evangeliſtæ Duciæ*. 1651. *in* 4.
Memoratur à Piccinello in Athenæo pag. 196.

DCCXCV.

FOPPA VINCENTIUS.

IN Vincentio Foppa Mediolanenſi eminuit duplici titulo Picturæ ars, non minus enim penicillo, quàm calamo valuit; & quemadmodum naturam imitari ſtuduit colorum illecebris, ita eruditionis nomine commendatur. Artis ergo, quam optimè callebat, præcepta juſto Volumine amplexus, tranſmiſit ad poſteros, quo facilius iter ad nobiliſſimum artificium panderetur, dignus propterea, qui à Joanne Paulo Lomatio laudibus cumularetur. Illi coævus fuiſſe videtur, & circa initium ſæculi XVI. floruiſſe.

Scripſit Opus hoc titulo:

I. Trattato dell'arte del dipingere. Memoriam hujus libri ſervavit Paulus Moriggia, & ex eo Picinellus, nullus tamen docuit an in lucem prodierit, vel hactenus delitеſcat.
Laudatur à prædictis Joanne Paulo Lomatio in Tractatu de pictura, Moriggia in Hiſt. Mediol. lib. I. cap. 59. & Picinello in Athenæo pag. 512.

DCCXCVI.

FORMENTUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Formentus Mediolanenſis Ordinem Carmelitarum Congregationis, quam Mantuanam appellamus, ingreſſus, ſub optimorum diſciplina Præceptorum Philoſophicas primùm, mox Theologicas quæſtiones diligentiſſimè ſcrutatus, magnam ſibi eruditionem comparavit. Sacras quoque Conciones fervidiſſimâ facundiâ habere conſueverat, quibus non modicum fidelium numerum ad meliorem vitam traduxit. Teſtatur quæ fuerit tanti viri de proximorum ſalute ſollicitudo Cœnobium, quod Bononiæ in Patria mea dilectiſſima condidit, ut ibi mulieres, quæ corpore quæſtum feciſſent, ſi pœnitentiâ ductæ ad bonam frugem rediiſſent, alerentur. Conventus ſub Sancti Joannis ad Concham titulo renunciatus Præſul, illum egregiè gubernavit; quod etiam in Mantuano præſtitit. Anno quoque MDLXI. univerſæ Congregationis Vicarius Generalis electus fuit. Poſt illud munus optimè geſtum Mediolanum ſe recepit, ubi ſtudiis tantùm, ſibique vivens ad LXIV. ætatis ſuæ annum pervenit. Obiit à Chriſti Salvatoris ortu anno ſeptimo & octuageſimo ſupra milleſimum quingenteſimum.

Plura Manuſcripta reliquit Opera, quæ ſunt:

I. Diſputationes de Pœnitentia. MS. pagg. 500. in Bibliotheca prædicti Cœnobii S. Joannis ad Concham hujus Urbis.
II. In Philoſophiam naturalem Ariſtotelis. Tom. II. MSS. in 4. pagg. 800. Ibidem.
III. Quæſtiones in ſecundam ſecundæ D. Thomæ. Tom. II. MSS. in 4, quorum primus eſt pagg. 486., ſecundus pagg. 492. Ibid.
IV. De Juſtitia, & Jure. MS. pagg. 626. Ibidem.
V. Quæſtiones variæ diſputatæ. MS. juſtæ molis. Ibidem.

VI.

VI. Quareſimale. MS. magnæ molis. Ibidem.
Tria in commendationem Scriptoris noſtri cecinit Epigrammata Felina pag. 52. inter quæ hic damus unum, quo laudat Concionem ab eo habitam de Sancta Maria Magdalena in Templo Sancti Petronii Bononiæ, quâ populum hortatus erat, ut mulierum, de quo ſupra diximus Cœnobium, erigeretur. Illud eſt:

In terram ecce bonam frumentum decidit iſtud;
Nam Clauſtri ſpicam Concio ſola parit.

Laudatur etiam à Vago in Commentariis pag. 332., & à Picinello in Athenæo pag. 279.

DCCXCVII.

FORNARA JOSEPH MARIA.

JOſeph Maria Fornara Mediolani genitus, Patre Joanne Dominico, Ordinem Sanctæ Mariæ de Monte Carmelo profeſſus, non infimam ſibi eruditionis famam tam apud Suos, quàm apud Exteros peperit. Præter Sacræ Theologiæ Magiſterium, alia quoque in Ordine munera geſſit, nam Philoſophiam, ac Theologiam in Urbe Neapoli biennio docuit, tum Studiorum Regens in Conventu Mediolanenſi eſt conſtitutus. Ad ſacras Conciones habendas promotus, ſeptennio dixit ad Populum Quadrageſimali tempore variis in Urbibus, præſertim verò in Patria, ubi nonnunquam etiam in Metropolitana Orationes recitavit. In Archigymnaſio Ticinenſi Ethicam cum laude nonnullos annos docuit. Provinciæ univerſæ Ordinis ſui prudentiſſimè præfuit, eumque anno MDCLXIX. ob inter Sanctas Virgines relatam Sanctam Mariam Magdalenam de Pazzis, prima Solemnia in hac Metropoli à Carmelitis celebrarentur, Fornaræ Provincia demandata eſt litterarii apparatus, quo Templum exornaretur. Deſideratus eſt Vir religioſiſſimus anno ſeptimo præſentis Sæculi, in præfato Cœnobio Mediolanenſi.

Habemus hæc illius doctrinæ Monumenta.

I. Anno memorabile de' Carmelitani. *Milano, per il Gagliardi*, 1688. *T. II in fol.*
II. Cronica del Carmine di Milano eretto in Porta Comaſca. *Milano, per il Monza*, 1685. *in 4.* Incipit ab anno MCCL. & proſequitur ad MDCLXXXIV.
III. Il nuovo Sole di Milano ſotto del S. Chiodo aſcoſo. *Milano, per il Monza*, 1669. *in 4.*
IV. Relazione delle Feſte fatte nel ſolennizzare la nuovamente ſantificata Maria Maddalena de Pazzi. *Ivi*, 1669. *in 4.*
V. Carmina plura Saphica ab eodem compoſita, & in Templo Mediolanenſi ſui Ordinis ſub Tabulis exhibentibus inſigniora geſta ipſius Sanctæ Virginis, occaſione, de qua diximus, expoſita: extant in eodem Libro.
VI. Elogia plura de eodem argumento. Leguntur ibidem.
VII. Vita di Santa Maria Maddalena de Pazzi, diviſa in due parti, con la prima parte da lui ordinata, ed abbreviata. *Ivi*, 1669.
VIII. Raccolta d'alcune grazie di Maria, ed altre coſe ſpirituali. *Milano, per il Monza*, 1679. *in 12.*
IX. Panegyris pro Philoſophia Morali habita in Scholis Ticinenſibus. *Ibi, apud Ghedinum*, 1669. *in 4.* dicata Ludovico Franco Carillo Mediolani Senatori &c.
X. Supplicatio pro Religioſis de Monte Carmelo ad Federicum Vicecomitem Archiepiſcopum Mediolani pro Officio celebrando B. M. V. de Monte Carmelo. *Mediol. apud Gagliardum* 1685. *in fol.*

De eo nonnulla habentur in Athenæo Picinelli pag. 365.

DCCXCVIII.

FORRERIUS ABBIATUS FRANCISCUS MARIA.

QUamvis non ignoremus nobilem eam gentem, quæ apud Inſubres floret, ſub nomine Forreriæ, cognomen aliud, & quidem vetuſtiſſimum habere, illudque eſſe *Abbiata*; conſultò tamen hujus Familiæ doctos Viros ex littera A. in hanc tranſtulimus, ut faciliores inventu eſſent ſub ea nuncupatione, qua communius appellari ſolent. Id novum cognomen undè ortum fuerit, indicat Inſcriptio Sepulchralis, quæ adhuc viſitur in Eccleſia Carmelitarum hujus Urbis, relata à Clariſs. Sitono in Chronico Phyſicorum Nobil. Colleg. Mediol part. II. art. 237. MS. in fol. penes Authorem, & vulgata ab eodem in Collect. de Legibus Nobilitatis §. 38. pag. 136. impreſs. anno MDCCXXIV. Illa eſt:

D. O. M.
IOHANNI ABBIATO
QVI OB REI MILITARIS PRAESTANTIAM
FORRERII MVNERE AC AGNOMINE
A FRANCISCO I. GALLORVM REGE DONATVS EST
IOHANNI IACOBO FILIO
EX LX. DECVRIONIBVS MEDIOLANI
PRVDENTIA ET INGENIO PRAECLARO
CAECILIAE PECCHIAE LECTISSIMAE FOEMINAE
CAMILLO FABRICIO OCTAVIANO I. V. D.
AC PROTONOT. APOSTOL. ARCHIPRESBYT. MEDIOL.
IOHANNES EX COLLEGIO PHYSICORVM MEDIOLANI
AVO PATRI MATRI FRATRIBVS POSTERISQVE POSVERAT
ANNO A CHRISTO NATO MDLXXXVIII.
SEPVLCHRUM NOBILIVM DE ABBIATE DE FORRERIIS.

Primus

Primus inter clariſſimæ Familiæ Eruditos clementario ordine occurrit Franciſcus Maria Abbiatus Forrerius Mediolanenſis, in ſæculo Julius Cæſar, Franciſci, & Calidoniæ Ruſchæ conjugum filius, qui in majori Seminario Clericorum, cui ſe adoleſcentulum mancipavit, liberalibus diſciplinis excultus eſt; inde cum in Collegium Canonicorum Regul. Lateranenſium fuiſſet adſcitus, in Academia Patavina Philoſophiæ, Theologiæ, ac juri Pontificio operam dedit, ubi lauream conſecutus, & in ſacrum Theologorum cœtum receptus, verbum Dei Concionator eximius præcipuis Italiæ Urbibus enunciavit. Præfuit poſt hæc ſuis Abbas S. Mariæ Caſoreti apud Mediolanum, & S. Caroli Monatii apud Larium lacum, ſummâ cum laude; indeque à Paulo V. ad Bobienſem Eccleſiam ſubvectus eſt an. MDCXVIII. die III. Decembris, atque eodem anno conſecrationis munus à Joanne Gratia Mellino, Sanctæ Rom. Eccl. Cardinali, die Feſto S. Thomæ Apoſtoli percepit. Eccleſiam ſuam deceſſorum incuriâ deformatam reſtituit, auxit, ornavit, ac rigidus ſacræ diſciplinæ cuſtos, & exactor, non ſubjectæ dumtaxat plebi ſuæ profuit, ſed ultrò ad utilitatem proximorum ſeſe offerens, juſſu Federici Card. Borromæi Archiepiſcopi Mediolanenſis, remotiores hujus Diœceſis Valles immenſo labore, ſummoque ardore procurandæ Religionis inviſit. Templum extra mœnia Bobienſis Urbis erexit, & Deiparæ Auxiliatrici dicavit. Epiſcopale Palatium vetuſtate labefactatum ex integro penè reſtituit, atque in nobiliorem formam redegit; nullis interim parcens laboribus, ut Gregem Chriſti curaret. Obiit Paſtor optimus, non circa annum MDCXXXVIII. ut placet Papadoplo loco citando, cum adhuc eſſet in vivis anno MDCXLIV. quemadmodum nos monuit amiciſſimus J. C. Sitonus: certè mors ejus accidit ante annum MDCL. quo die V. Decembris ab Innocentio X. ſucceſſor illi datus eſt Alexander Porrus Mediolanenſis è Congregatione Clericorum Regularium, quos Theatinos nuncupamus.

Scripſit

I. Ingens Volumen Concionum Italicarum; de quo meminit idem Papadoplus, ſicut & ſequentium.

II. Reſponſa Latina in re morali Theologica pertractanda non pauca, de quibus hæc ait citatus Papedoplus. „ Horum duo vidimus, in horum altero luculenter „ ac laceriosè probat, ac planè comprobat, venias, „ quas diſpenſationes appellant, adverſus Oecumenicarum Synodorum decreta fieri minimè poſſe ulla „ Eccleſiaſticâ poteſtate, niſi cauſa ſubſit, quæ neceſ„ ſitatem, vel ſaltem evidentem, & magnam utili„ tatem contineant, non ſanè eorum, quibus veniæ „ hujuſmodi fiunt, ſed Communitatis, aut Eccleſiæ: „ quamobrem conficit, eas, ni rariſſimè fiant, nul„ lius momenti eſſe. In altero adverſùs Penſiones „ Eccleſiaſticas ſummo ardore, atque impetu ſtylum „ exacuit, oſtenditque inſtitutionem earum, quam „ eruditè illuſtrat, uſu vel potius abuſu quotidiano „ corrumpi. Ear Beneficiis curam animarum agenti„ bus, ut ut opulenta ea ſint, nulla ex cauſa indici „ poſſe: nec licere Curatoribus Eccleſiarum ſine cri„ mine in earum onus à quocunque impoſitum, juſ„ ſumve conſentire. Ex utroque hoc reſponſo mul„ ta olim decerpſimus, quæ in opus annorum, quod „ ad laborum noſtrorum commodum, quaſi prom„ ptuarium confarcinavimus, ſepoſuimus.

III. Editto del Re Criſtianiſſimo Luigi XIV. contro i Duelli, tradotto dal Franceſe da Franceſco Maria Abiati, *in* 12. *Milano, e riſtampato a Vienna, appreſſo il Coſmerovio*, 1666. Monemus Lectores optimos librum hunc nobis ad manus non eſſe, cum tamen Auctoris nomen, & cognomen cum noſtro conſentiat, arbitramur tranſlatum fuiſſe ab eo ante Epiſcopatum.

De tanto Præſule agunt Ughellus Ital. Sacræ Tom. IV. in Bobienſibus nom. XI. Paulus Moriggia in Deſcriptione Conſanguinitatis Familiæ Sfondratæ: & JC. Sitonus in Theatro Genealog. Famil. Nobil. Mediol. MS. apud Authorem.

DCCXCIX.

FORRERIUS ABBIATUS JOANNES.

JOannes Abbiatus Forrerius Matthæi JC. laudatiſſimi, de quo paulo poſt agendum, & Prudentiæ de Laude Conjugum Mediolanenſium filius, cum eruditione, quam ſibi ab infantia ſummo ſtudio comparaverat, pietatem morum ſedulò conjungere ſtuduit. Neque tamen Patriæ commodis, ut Civem optimum decet, inſudare renuit, nam inter Duodecim Ædiles, qui Urbis Præfecto comites addi conſueſcunt, cooptatus, impoſitum ſibi munus ſtrenuè adminiſtravit. Claruit ab anno MDCLXXXIX. ad MDCCXXIV. qui ipſi poſtremus fuit. Ex ejuſdem Genealogia, quam Clariſs. Sitono debemus, incipiente ab Antonio Decurione Mediolanenſi Joannis filio, qui erat inter vivos anno MCCCCL. uſque ad Joannem noſtrum, diſcimus plures ex eadem Familia præclaros floruiſſe Viros, inter quos reticere non poſſumus Joannem Gabrielem præfati Antonii Fratrem. Fuit hic Epiſcopus Beriecenſis ſub Archiepiſcopatu Dyrrachii in Epiro, & Aſcanii Mariæ Sfortiæ S. R. E. Cardinalis, Ticinenſis Epiſcopi Suffraganeus, floruitque anno MCCCCLXXXV.

Joannes autem noſter his ſe Operibus immortalitati commendavit.

I. Vita, e Miracoli del Glorioſo Patriarca S Franceſco di Paola, Fondatore dell' Ordine de' Minimi, eſpreſſi con figure, con la loro dichiarazione. *Milano, per Franceſco Vigone*, 1710. *in* 4.

II. Maſſime Morali, e Politiche. *Milano, per l'Agnelli*, 1690. *in* 12.

III. Documenti Morali, traddotti dal Franceſe. *Milano, per il Ghiſolfi*, 1689. *in* 12.

IV. Genetliaci nella Naſcita del Principe di Piemonte. *Milano, per il Malateſta*, 1699. *in* 4.

De eo Advocatus Sitonus in libro, cui titulus: „ Leges „ Nobilitatis, ſeu Collectanea de Legibus Nobilitatis „ textualiter, Hiſtorico-legaliter, œconomicè, & pra„ cticè ab anno Salutis MCXC. ad annum MDCC„ XXIV. chronologicè conſideratis, ad uſum Colle„ gialium, Patriciorum & Equeſtrium Ordinum in „ Cauſis Candidatorum ex Urbe potiſſimum Medio„ lanenſi; §. 38. pag. 136, *impreſſ. in fol. anno* 1724. *apud Malateſtam*, & P. Mazzucchellus in Schedis.

DCCC.

FORRERIUS ABBIATUS MATTHÆUS.

MAtthæus Abbiatus Forrerius, mox laudati Joannis genitor, parentes habuit Julium, & Hieronymam Pecchiam Conjuges Nobiles Mediolanenſes: Juriſprudentiæ lauream aſſecutus tractandis in Foro Cauſis ſe totum dedit, qua in re magnam ſuo nomini exiſtimationem conciliavit. Sanctiſſimæ Inquiſitionis Officio plures annos inſervivit munere Conſultoris inſignitus. Oratoriâ Arte excelluit, nec Poëſi minus delectari conſueverat, quemadmodum ex infra citandis ejus Operibus elucebit. Claruit ab anno poſt Chriſtum natum MDCLX. ad MDCLXXXIII.

Illius ſuperſunt, quæ hîc damus.

I. La Colonna di Santa Chieſa. Panegirico di Sant'Agoſtino. *Milano, per il Monza*, 1660 *in* 4. Dicata fuit hæc Oratio Comiti Ludovico Pecchio J. C. C. eamque habuit Forrerius in Templo Sancti Marci hujus Urbis, eodem anno, cum Sancti Doctoris Feſtum à Juriſprudentiæ ſtudioſis in Palatino Gymnaſio celebraretur.

II. Incentivo di glorioſo ardore alle generoſe Intrapreſe del Sereniſſimo Duca di Lorena per la preſa di Filisburgo. *Milano, preſſo il Ramellati*, 1677. *in* 4. Poema.
III. Allegationes plures Juridicæ tam editæ, quàm MSS. De eo perpauca Picinellus in Athenæo pag. 416., & JC. Sitonus in Schedis.

DCCCI.

FOSSATUS JOANNES FRANCISCUS.

JOannes Franciſcus Foſſatus Civis Mediolanenſis, Marſilii, & Juniperæ Vicomercatæ filius, anno MDXCI. in lucem editus, Sancti Benedicti Regulam in Congregatione Montis Oliveti profeſſus eſt anno MDCV. die VIII. Decembris. Philoſophicis, atque Theologicis Studiis diligentiſſimè peractis; ingenii ſui lumina in publicum proferre cœpit. Nam cum plurimùm eloquentiâ polleret, Conciones habuit ferventiſſimas variis in Italiæ Urbibus, præcipuè verò Florentiæ, ubi Magni Hetruriæ Ducis Concionator fuit, & aliquando etiam in Baſilica Protomartyris hujus Metropolis. Inter Academicos Animoſos dictus fuit *l' Aſſicurato*. Abbas electus anno MDCXXI. Monaſterium Baddagienſe ſui Ordinis rexit, anno verò MDCXLII. Romanum Cœnobium Sanctæ Mariæ Novæ adminiſtravit ad annum uſque MDCXLIV. Urbano VIII. Summo Pontifici, cui ob famam doctrinæ notiſſimus erat, charus in primis fuit, cumque Paulus Areſius, alibi jam à nobis commendatus, Epiſcopatum Derthonenſem ejuraſſet, anno eodem, die XXIII. menſis Maji, Foſſato munus Paſtorale collatum ab ipſo Pontifice fuit. Eum ſtatis ceremoniis Dominicus Cardinalis Spinula Epiſcopus Agrigentinus Præſulatui initiavit. Antiſtes fuit, ut Ughelli verbis utamur, in omni curioſa litteratura verſatus; verùm allucinatus eſt doctiſſimus Auctor, aſſerens eum Procuratoris Generalis Congregationis ſuæ officium geſſiſſe, cum nunquam verè id fuerit, quod ante nos advertit Michael Angelus Belſorti loco citando. Sibi commiſſam Eccleſiam prudentiſſimè curavit ad annum uſque MDCLIII. quo migravit è vita, die XI. Martii, ætatis ſuæ LXII. Ita enim notant Continuatores Ughelli, tametſi Belſortus ſcripſerit obiiſſe Foſſatum annos natum LV. anno præcedenti. Sententiam noſtram circa deceſſum hujus Præſulis confirmare videtur electio Succeſſoris, videlicet Caroli Septalæ, quæ incidit in diem XVIII. Auguſti anni MDCLIII.

Multa edidit Præſul doctiſſimus, videlicet:

I. Memorie Iſtoriche. *Milano, per il Ghiſolfi*, 1640. *in* 4. Extat etiam MS. autographus in Bibliotheca Suorum S. Victoris.
II. Panegirico della B. Chiara da Montefalco: teſte Picinello.
III. Orazione funebre in morte di Coſimo II. Gran Duca di Toſcana, recitata li VI. Marzo MDCXX. *Siena, preſſo Ercole Gori*, 1620. *in* 4., *ed in Milano, preſſo l'Altiati*, 1625. *in* 4.
IV. Otto Corone, cioè otto Diſcorſi per Santa Maria Maddalena. *Milano*, 1622, *ed in Lucca, preſſo il Giudice*, 1640. *in* 4.
V. Lettera ſcritta ad un Amico ſuo da Don Gio Franceſco Foſſati Milaneſe, Abate Olivetano dell' Ordine di S. Benedetto bianco, in favore della Spagna contro le pretenſioni della Francia. Dalla Camera XXII. Aprile MDCXXXII. MS. in foglio, ſegnato G 111. in Biblioth S. Victoris Mediol.
Ad eum Aloyſius Plaotanida Fernenſis Carminum Libellum dedit, de quo ſuo loco dicemus.
Agunt de ipſo Belſortus in Chronologia Cœnobiorum, Virorumque illuſtrium Congregat. Montis Oliveti, pag. 128. Armellinus in Bibliotheca Benedict. Caſſinen. in Append. pag. 44. Lancellot. lib. 2 pag. 322. Ughellus Ital Sacræ Tom. IV. in Derthonenſibus num. LXXXV., & Picinellus in Athenæo pag. 300.

DCCCII.

FOSSATUS PAULUS.

PAulus Foſſatus nobili genere Mediolani ortus eſt ex Simonolo Urbis Decurione, & Ambroſina Reſta Conjugibus. Tantùm eloquentiæ laude claruit, ut nedum ipſe à ſe recitandas Orationes conſcriberet, verùm aliorum quoque adductus precibus ab eiſdem pronunciandas elucubrare conſueſceret. Id patuit cum Nicolaus Tolentinus, ſtrenuus Armorum Dux, ad hanc Urbem acceſſit: cum etenim coram Philippo Maria Mediolani Principe dicturus eſſet, ad eruditionem Foſſati noſtri confugit, ut in mox recenſendo MS. Codice adnotatum reperitur, Orationem ſcilicet à Foſſato compoſitam fuiſſe, à Tolentino verò recitatam. Plures habuit fratres Paulus noſter, Jacobum ſcilicet Ambroſianæ Baſilicæ Canonicum anno MCCCCL. & Præpoſitum Eccleſiæ Collegiatæ Sancti Georgii, quæ ad Palatium nuncupatur: Joannem, qui anno MCCCCXLVII. inter Duces & Defenſores Reipub. Mediolanenſis computatur: & Franciſcum, cujus Epitaphium extans in Eccleſia S. Joannis, quam ſupra murum dicunt, ſupeditavit nobis in Collectione ſua Comes Octavius Archintus, in hæc verba:

SPECTABILIS AC GENEROSVS MILES
ET SARZANAE COMES
D. FRANCISCVS FOSSATUS
MCDLXII.

Ex omnibus Orationibus Pauli noſtri, hæc tantùm ſupereſt:

I. Oratio congratulatoria adventus Nicolai Tolentini Magnifici Ductoris ad Illuſtriſſimum Mediolani Principem Philippum Mariam, per Paulum Foſſatum edita anno MCCCCL. Idibus Maji. Extat in MS. Codice ſignat. M. num. 44. in 4. in Biblioth Ambroſiana.
Hujus Genealogiam deductam ab Alberto Foſſato, qui claruit anno MCCC. texuit nobis humaniſſimus atque doctiſſimus JC. Sitonus, qui etiam de Scriptore noſtro agit in Monument. Famil. Vicecomit. pag. 31. edit. anno MDCCXIV in fol., & in Monum. Famil. Foſſatæ. MS. in fol. penes Authorem.

à S. FRANCISCO ALEXANDER.
V. VALOTTA LUDOVICVS.

à S. FRANCISCO MATTHIAS.
V. de REGIBUS.

à S. FRANCISCO PASCASIUS.
V. de COMITIBUS JOSEPH CAROLUS.

DCCCIII.

FRANCISCUS.

TAmetſi Franciſci, de quo nunc agimus, cognomen nemo poſteritati ſervaverit, patriam tamen, unde ortum traxit, nullo modo fraudare poſſumus, quominus eum in publicam hanc litterariam ſcenam producamus. Neque enim contemnere audemus judicium purgatiſſimum Joannis Joliti, cui tot debet eruditiſſimos Codices Litteraria Reſpub. Is enim

enim Vir præſtantiſſimus, & doctorum hominum ætatis ſuæ teſtimonio celebratus, tanti fecit Franciſci noſtri Carmina, ut ea digniſſima duxerit, quæ inſererentur Collectioni ſuæ. Ibi reperiuntur

I. Rime di Franceſco Milaneſe nella Raccolta del Giolito. Libro quarto. *Bologna*, 1551.

DCCCIV.

FRANCISCUS alter.

DUo ſunt Mediolani Ordinis Servorum Deiparæ Virginis Monaſteria, unum in Urbe ſub ejuſdem Virginis nomine, alterum verò in Suburbio Portæ Orientalis ſub vocabulo S. Dionyſii, olim Abbatia Monachorum Cluniacenſium, ab Eriberto, ſive Ariperto Archiepiſcopo, ut jam diximus, conditum. Alii ex hoc Religioſo Cœtu, ut loco ſuo habetur, Patriam eruditione honeſtarunt, neque tamen prætereundus Franciſcus à Mediolano, cujus nil aliud invenimus præter ſequens Volumen, ideo à nobis datum quòd MS. ſit.

I. Leboini Diaconi de Inventione, & Translatione Sanctiſſimi Vultus de Luca, quem Librum Franciſcus de Mediolano Ordinis Servorum B. M. ſcripſit, & tranſtulit in linguam Thuſcam.
Extat MS. in Bibliot. Vat. Cod. 1311. ex Montfaucon. Bibliot. Bibliot. MSS. Tom. I. pag. 143.

DCCCV.

FRANCIUS JO. BAPTISTA.

IN Oppido Pallantiæ ditionis Mediolanenſis ad Verbanum Lacum ſito, Sebaſtiano Patre, ortus eſt Idibus Decembris, anno Salutis humanæ MDCLV. Jo. Baptiſta Francius, qui minoribus ſtudiis ritè peractis, cùm Phyſicam facultatem in Ticinenſi Archigymnaſio annos aliquot didiciſſet, quarto ætatis ſuæ luſtro X. Kal. Januarii, Doctor creari meruit. Poſtmodum in altero Oppido non longè à Patria, cui nomen Vogonia, ægris curandis aliquandiu dedit operam, ibique XXII. ætatis ſuæ anno, Opus compoſuit, quod numero I. laudabimus. Tum Mediolanum ſe contulit, ut ibi Phyſicam profiteretur; cumque ad morbum, quem Gallicum dicimus, curandum pillulâ quadam ſæpius uſus fuiſſet, aliud Opus elaboravit, de quo num. II. agendum. Verum apud plures offendit, quod nimis ſincerè eorum nomina in publicum protulerit, quibus Venereâ lue infectis pharmaco ſuo opem dederat. Ipſum etiam inſectatus eſt Bernardinus Gallignanus Finarienſis Phyſicæ Doctor, qui in hac Metropoli domicilium ſtatuerat, aſperoque ſtylo in eum invectus, licet erroneè, ut Curtius teſtatur, Opuſculum edidit, de quo infra. Cæterùm Francius non contemnenda reliquit eruditionis ſuæ veſtigia.

Scripſit enim hæc.

I. Elenchus utilitatum de ſectione venarum in pedibus. Ad Illuſtriſſimum & Venerandum Mediolanenſis Xenodochii Majoris Capitulum. *Mediolani, typis Franciſci Mojettæ*, 1693. in 12.
II. Pillola Anti-venerea, o ſia miſtura Anti-acida, unico purificativo degli umori, comprovata con quantità di ſincere eſperienze. Al Sign. Co. Diomede Caſati. *In Milano, nella Stampa di Carlo Giuſeppe Quinto*, 1700. in 12. Adverſus hunc Librum ſcripſit Gallignanus criticum Opuſculum hoc titulo: „L'Apologo della Pillola Anti-venerea, o ſia miſtura Anti-acida. *Venezia*, 1701. in 12.
III. De ſignis, cauſis, & curatione acutarum, malignantium, ſporadicarum Febrium: Hunc Tractatum MS. hauſimus ex Cotta loco citando, qui tamen addit forſitan eum nunquam edendum, quòd paucis ab hinc annis Pompeius Saccus de eadem materia Opus concinnaverit.
Scriptoris noſtri meminerunt Cotta in Muſeo Novarien. pag. 161. Curtius de Script. Med. Mediol. pag. 159., & Portigliottus in Febrifugo Univerſali Cap. XVI.

DCCCVI.

FRANZONUS MARCUS ANTONIUS.

BAceni, quod Oppidum eſt Vallis Antigorii in Diœceſi Novarienſi, ac Mediolanenſi Ducatu, genitus eſt Marcus Antonius Franzonus, qui Patris, & Avi juriſprudentiæ laude celebrium veſtigia premens, lares è patria cùm in hanc Metropolim tranſtuliſſet circa medium mox lapſum ſæculum, laureâ in utroque jure inſignitus, cauſarum patrocinium plures per annos cum ſingulari doctrinæ famâ exercuit. Quo obierit anno fruſtra quæſivimus; adhuc tamen inter vivos computabatur eo tempore quo Lazarus Auguſtinus Cotta Muſeum Novarienſe ſcribebat.

Habemus hos litterarios ejus labores:

I. Conſultatio, extat inter illas celeberrimi Manſii, Tom. V. *editas Lucæ*, 1685.
II. Allegationes plures, extant in Collectionibus Archinteæ &c. tam editæ, quam MSS.
Laudatur à Villegas ad Stat. Vallis Antigorii pag. 2. & à citato Cotta in Muſeo pag. 279.

DCCCVII.

à FRESCAROLO ANGELUS.

IN Oppido Freſcaroli propè Variſium, ubi Pius IV. Summus Pontifex, à nobis loco ſuo memorandus, magnificas ædes condidit, natus eſt Angelus Capuccinorum Inſtitutum profeſſus, qui ſodalium ſuorum more, gentis cognomine abdicato, à patria dictus eſt Angelus à Freſcarolo. Expetivimus ſæpè ab ejuſdem Ordinis Viris reliqua ad Scriptorem noſtrum pertinentia, ſed nihil omnino reperire conceſſum fuit, præter breviſſimum Elogium, quod ei texuit Dionyſius Genuenſis loco citando, in hæc verba: Vir à probatis moribus, ac religioſis vitæ exemplis commendatus. Vixit circa medium præteriti ſæculi.

Edidit lectu digniſſimum Opus, hoc titulo:

I. Diſcorſi Morali per le Religioſe. *Milano, per Antonio Malateſta*, 1683. in 4.
Laudatur in Bibliothecâ Scriptorum Ordinis Minorum Sancti Franciſci Capuccinorum, a prædicto Fr. Dionyſio Genuenſi concata, edit. II. pag. 19.

DCCCVIII.

FRIDERICIUS HIERONYMUS.

HIeronymus Fridericius nobili magis, quàm opulentâ familiâ Trivilii natus eſt; ex Margarita Butinona ſorore Joannis Mariæ Sagonenſis Epiſcopi. A pueritia litterarum ſtudiis imbui cœpit ſub eodem præceptore, quo uſus paulo antea fuerat Angelus Medices, qui poſtea Pius IV. fuit Pontifex maximus. Exactis autem ſtudiis minoribus, Hieronymus juri Canonico, Civilique ſe dedit, laureamque eſt conſecutus. Cum verò præfatus Joannes Maria Butinonus ejus avunculus, profectus Romam Gubernator Urbis conſtitutus fuiſſet, is evocatum Fridericium Sagonenſi primùm, mox Marturanenſi Infulâ augeri curavit, doctum ſcilicet, probumque, atque antiquâ ſeveritate virum. Itaque, cum ſe Romæ commenda-

dabilem reddidiſſet, à Senatu Populoque Romano inter Patricios cives eum univerſa Fridericiorum Trivilienſium gente publico decreto adſcriptus eſt. Commodum ei accidit vacante Pontificatu, ut Angelus Medices Cardinalis ſub Pii IV. nomine Pontifex Maximus renunciaretur, qui Hieronymum jam inde à pueritia cognitum Urbis Gubernatorem adlegit. Ad inquirendum contra Caraffas Pauli IV. Nepotes poſt ejus obitum electus, cum præclarè hoc munere functus fuiſſet, multorum ſibi invidiam comparavit. Quare Pio Pontifice ex hac vita ſublato, cum ſurrogatus ei fuiſſet Pius V. qui Caraffis purpuram debebat, Hieronymus conſilio Divi Caroli Borromæi, quo familiariſſimè utebatur, Trivilium in patriam receſſit, ut adverſariorum inſidias vitaret. Ibi ſatis lautas conſtruxit ædes, quæ viis, viciſque circumquaque comprehenderentur. Ibi quoque ſacra miniſteria frequenter obibat, faciebatque inſulatus ad Aras. Quin etiam, Divo Carolo procurante, ibi Sacerdotio ſacrabat ſtatis temporibus initiatos, qui ex tota Inſubria eò confluebant. Poſt deceſſum vero Pii Quinti Pontificis Maximi à Succeſſore Gregorio XIII. Romam iterum adſcitus, Urbi gubernandæ redditus eſt, Laudis Pompeæ Præſul renuntiatus die VI. menſis Auguſti, anno MDLXXVI. atque ſolemni pompa Urbem Laudenſem adiit ſequenti anno XVII Kal. Januarii. Verùm cùm Taurini populi ſub Alpibus, Galliæ tunc hæreſum venenis infectæ, contermini, viro forti, atque acris ingenii ad religionem tutandam indigerent, in eam regionem Nuncius Apoſtolicus, Viſitatorque cum poteſtate à latere Legati Fridericius miſſus eſt. Ibi memor patriæ prædia reditusque non ſpernendos Sancti Martini Rectoribus perpetuo dono addixit, ut certis diebus ante noctem convocato populo Matri Virgini Litanias canerent præcedente ſalutationis Antiphona. Vaſa etiam argentea magni ponderis, ac admirabilem magnitudine pixida cum ingenti ſaphiro ad exponendum divinum Panem, multamque veſtem pretii eximii ad eos miſit. Verùm, cum in demandato ſibi munere impigrè, naviterque ſumma cum omnium laude verſaretur, Romam ad ſpes majores evocatur. Cum autem Laudem Pompejam veniſſet in Præſulatum ſuum, componeretque ſuæ Curiæ res, ſubitis doloribus afflictus, poſt prandium intra paucas horas improviſâ prope morte extinctus eſt, cum paulo poſt ante Concilio Provinciali Mediolanenſi interfuiſſet. Cadaver ejus lividè intumuit, unde cognitum eſt veneno ſublatum fuiſſe. Fama fuit ejus Pincernam Fridericii adverſariorum muneribus victum ſcelus illud perpetraſſe. A Divo Carolo ita Hieronymus amabatur, ut cum ille ex nuntio Mediolani certior factus fuiſſet de repentino ejus morbo, ſtuduerit Laudem Pompejam advolare ad opem, ſi fieri poſſet, laboranti ferendam, verum Meleniani in via monitus eſt amicum vitâ deceſſiſſe. Obiit VIII. Id. Novemb. anno Chriſti MDLXXIX. conditusque jacet in Cathedrali ſua, cum hoc Elogio:

D. O. M.

HIERONYMO FEDERICIO EPISCOPO
JVRIS AC FORENSIVM RERVM
PERITIA INSIGNI
ECCLESIASTICAE LIBERTATIS
ACERRIMO DEFENSORI
LVDOVICVS TABERNA SVCCESSOR
POSVIT ANNO MDCII.
VIXIT AN. LXIII.
OBIIT VIII. ID. NOVEMB.
MDLXXIX.

Habemus ejuſdem hæc reliqua.

I. Acta Gubernationis ſuæ Romanæ, quæ ſervantur Romæ in Tabulario Molis Æliæ.
II. Acta Miſſionis ſuæ ad Sereniſſimum Sabaudiæ Ducem ibidem aſſervata.
III. Litteræ plures ad S. Carolum In collectione Epiſt. iſtius de qua jam ſupra.
IV. Decreta generalia in viſitatione edita, ab Hieronymo Federicio, Epiſcopo Laudenſi, Nuncio, & Viſitatore in Sabaudiæ Ducis dominio; adjectis Conſtitutionibus Summorum Pontificum, & Concilii Tridentini Decretis. *Taurini, apud hæredes Nicolai Bevilaquæ*, 1577. *in* 4.

Eum laudavit in Funere Hieronymus Ragazzonus Epiſcopus Bergomenſis, qui Scriptorem noſtrum appellavit: Pacis conciliatorem, amatorem juſtitiæ, patremque pauperum; de quo loquitur Achilles Mutius in Theatro Bergomen. lib. VI.

Ingreſſum autem ipſius in Laudenſem Urbem Carmine narravit Joannes Gabbianus in libro cui titulus: Felix ingreſſus Pontificalis Hieronymi Fridericii Epiſcopi, & Comitis Laudenſis, ad Patres conſcriptos Laudenſes, Carminibus expreſſus à Joanne Jacobo Gabbiano. *Mediolani, apud Pontium* 1579. *in* 4.

Honorifica tanti Præſulis mentio occurrit in Hiſt. Concilii Tridentini Cardinalis Pallavicini, à quo dicitur ſeverus, juſtique tenax. In Ughell. Ital. Sacra in Epiſc. Mantuanen. & Lauden. Plura habet etiam Moriggia de Nobil. Mediol. Hiſtoria Vallis Camuniæ. Emmanuel à Laude in Hiſt. Trivilii. MS. in Ambroſiana; & multa quoque debemus Viro doctiſſimo Canonico Hieronymo Barizaldo Trivilliati; qui contribulum ſuorum eruditionis commendatione celebrium monumenta nobis perhumaniter communicavit.

DCCCIX.

FRIGERIUS SEVERINUS.

HOneſta Frigeriorum Familia Mediolanenſis Severinum protulit, qui ſub initium præteriti ſæculi inter Ciſtercienſis Inſtituti Monachos cooptatus, tanquam ſingulare quoddam ſui Ordinis ornamentum refulſit. Præter Theologicas diſciplinas, in queis Magiſter conſtitui meruit, Juriſprudentiæ quoque arcana tam diligenter ſcrutatus fuit, ut quoties Opus eſſet, non contemnendæ eruditionis Allegationes, pro tutandis præcipuè Monaſteriorum ſuorum Juribus, elucubraret. Sed ab amœnioribus etiam Muſarum ſtudiis non abhorruit juvenili præſertim ætate, qua tamen maturitatem ingenii, & litterarum peritiem præſeferebat. Id præſertim oſtendit Severinus anno MDCXXXII. Cum enim VI Kal. Februarii, Cardinali Trivultio oppipatum prandium paraſſent Ambroſiani Cœnobii Monachi, Emblemmatibus, Picturis, atque Carminibus à ſe compoſitis, Triclinii veſtibulum, & Monaſterii partem non modicam exornavit. Qua de re ſic legitur in libro Roberti Ruſchæ, cui titulus: Deſcrizione del Moniſtero di S. Ambrogio: notis marginalibus manu Auctoris appoſitis. „ Fu fatto „ un Banchetto ſontuoſo nel Refettorio di S. Ambro- „ gio al Sig. Cardinale Trivulzio l'anno MDCXXXII. „ adì XXVII. Gennajo, che già ſi doveva alli X. „ Dicembre MDCXXXI. con Impreſe, Pitture, „ Epigrammi, ec. diſteſi per l'Andegone, e nel ve- „ ſtibolo del Refettorio con ſpeſa di trecento Scudi; „ ed Inventore delle Pitture, ed Epigrammi, fu il „ Padre Abate Don Severino Frigerio da Milano, „ giovine d'anni, ma maturo nelle belle diſcipline, „ e delle più rare Scienze ornato. „ Sacram legerat Theologiam in præfato ſuo Moniſterio Scriptor noſter, cum anno MDCXXXI. die XXIII Octobris Abbas electus fuit Cœnobii Trium Magorum Viqueriæ. Quo autem deſideratus ſit anno nemo hactenus indicavit; adhuc tamen florebat anno MDCXLI.

Superſunt ejuſdem:

I. Plures Allegationes in Jure Can. & Civili tam editæ, quàm manuſcriptæ in fol. Servantur in Bibliotheca Monachorum D. Ambroſii Mediolani ſui Ordinis.
II. Carmina & Elogia memorantur a Ruſca loco citato. Inter Carmina Auguſtini Terzaghi extant Epigrammata duo Abbati Severino Frigerio, pag. 38.

De eo Acta Regiminis Congregat. Ciſtercienſis Lombardiæ. MSS. in Archivo Sancti Ambroſii hujus Urbis apud Suos.

G

DCCCX.

GABRIEL.

GRatulandum profectò eſt Mediolano non ſolùm pro tot Viris, Fœminiſque in litteris Orbe univerſo claris, ſed magis magiſque pro iis qui eruditioni, & ſcientiis probitatem vitæ, ſancti moniamque jungendo, perpetuum nomen, æternamque beatitudinem ſibi compararunt; Inter hos mihi primus in hac littera G. ſe offert Gabriel ex Ordine Fratrum Minorum S. Franciſci ſtrictioris Obſervantiæ, quem tantùm à Mediolano nuncupare coactus ſum, nam ejus cognomen temporis injuria nobis, Suiſque rapuit. Vir certè fuit tantæ ſanctitatis, & doctrinæ, ut à Leone X. Summo Pontifice in Epiſcopum Darienſem ſub Archiepiſcopo Heracleæ, ſive ut alii volunt, ſub Dyrachino die XXI. Junii, & Suffraganeum Eccleſiæ Bononienſis, Joanne Stephano Ferrerio Cardinali, & Franciſco item Cardinali Alidoſio Præſulibus, deſtinari meruerit, anno MDXVIII. Legitur tam in vita, quàm poſt mortem virtutibus, & miraculis claruiſſe. Dolemus autem quòd de ejuſdem Actis, & Scriptis tam parcè Annaliſtæ ſui Ordinis loquuti ſint, tantummodo nobis tradendo quod Mirandulæ obierit, atque in Conventu ipſius Civitatis Sepulchrum habuerit, Beati titulo inſignitus. Utinam Moriggia, à quo omnes alii exſcripſerunt, Operis ab Auctore compoſiti aliquid amplius reliquiſſet quàm nudum titulum,

Qui eſt:

I. De Legibus Canonicis Tractatus.
Sic idem Moriggia in lib 1. Nobilitatis Mediol. c. 30. quem ſequuti ſunt VVadingus ad an MDIX. Aroldus in Epit. Annal ad an. MDXLV. § 44., & Picinallus in Athenæo pag. 227.

DCCCXI.

GADDIUS JO. FRANCISCUS.

COngregationem Canonicorum Regularium Lateranenſium ſummopere illuſtravit Franciſcus Gaddius Mediolanenſis, Vir eximiâ dicendi fœcunditate clariſſimus. Illuſtri Ordini ſuo bis præfuit, nempe annis MDXXXVI. & MDXL. ex conſenſu omnium, in Comitiis Romæ, atque Ravennæ habitis. Tanta ei fuit virtutum omnium ſoliditas, ut Cœnobium Sancti Stephani de Citadella Vercellis, antiquum Monachorum Ordinis Sancti Benedicti domicilium, ei reformandum tradiderit Boniſacius Ferrerius S.R.E. Cardinalis, quod poſtea ob vim bellorum everſum extitit, nec non cum altero Sancti Juſti Seguſii mutatum fuit anno MDLXXX. Teſtimonium verò eximiæ magnificentiæ Gaddii noſtri etiamnum viget in Templo Sanctæ Mariæ Paſſionis hujus Urbis ab eodem inſigniter reſtaurato, ampliatoque. De Viris illuſtribus Familiæ Gaddiæ agit abundè Clariſs. Sitonus loco inſra enunciando. Erat adhuc in vivis anno MDXLII. ex Scriptoribus hic proferendis. Dolendum interea eſt, quòd de tanto Viro parum memoriæ poſteritatis Sui ſervavere, nam neque Acta Reformationis memorati Monaſterii, nec Epiſtolas erudítiſſimas, de quibus inſra, offerre potuiſſem Lectoribus meis, niſi fors præ manibus mihi omnia præbuiſſet.

Tom. I.

En igitur quæ de iſto Auctore proferimus:

I. Acta Reformationis Monaſterii Sancti Stephani de Citadella Vercell. MSS. in fol. Extant in Bibl. Vaticana in Cod. ſign. 1136., teſte Montfauconio.
II. Epiſtulæ plures eruditiſſimæ ad Carolum Barbavariam, & ad Jo. Baptiſtam Corneum, cum reſponſionibus eorumdem. Extant in Cod. MS. Jo. Baptiſtæ Cornei, de quo ſuo loco; aliquæ datæ ſunt Mandelli, annis MDXVII., & MDXVIII.
III. Diſſertatio de Cæſare, & Oppio. Legitur in eiſdem Epiſtolis.
Loquuntur cum laude de ipſo Celſus Roſinus in Lycæo Lateranenſi pagg. 414., & 415. Hieronymus Borſerius in Supplem. Nobilit. Mediol. Cap. X. pag. 30. Doctiſſimus Sitonus in Chronico Colleg Juriſperit. inter Monumenta Senatus pag. 50. ſub num. 152. impreſſ. anno 1706. in fol.

DCCCXII.

GAGLIARDI DE ROTA ANTONIUS.

ANtonius Gagliardi de Rota, Eremita Auguſtinianus, Mediolanenſis Cœnobii Divi Marci Alumnus, poſt egregiè navatam Philoſophicis, Theologiciſque ſtudiis operam, Cathedram aſcendere juſſus, eaſdem diſciplinas ſui Ordinis tyronibus ad plures annos, non ſine ipſorum emolumento tradidit: ſubindeque Magiſterii Lauream aſſequutus eſt. A docendi munere ad regiminis onus ſubeundum concordi eligentium calculo adactus, quæ pietatem, quæve œconomiam tangunt, ſedulò curavit. Auguſtinenſi igitur in Inſubria Provinciæ primùm, deinde Sancti Marci Aſceterio ad biennium ſucceſſivè præfuit. Mirùm porrò dictu eſt, quam exactè, ſuaviterque ad legum normam ſervandam, illarum maximè quæ Dei cultum reſpiciunt, (ipſo in primis cæteris præeunte) ſubditos alliceret; quorum quidem animos exemplô, prudentiâ, humanitateque ſibi arctiſſimè devinxerat. Præfulgidis hiſce dotibus vim dicendi, ac majeſtatem quamdam modeſtiæ conjunctam copulaverat, ut meritò potens in opere ſimul ac ſermone haberetur: hinc omnibus acceptiſſimus, præcipuè tamen Sapientiſſimis Reipublicæ Venetæ Patribus, quorum ſupremo decreto (Gagliardo ipſo agente) Palatiaghi Cœnobium, in eorum dominio, ac Bergomenſi tractu ſitum, perpetuo regimini Auguſtinenſium D. Marci commendatum fuit. Admiratione profectò, ac memoriâ dignum hoc eſt, quò graviſſimorum hujuſmodi Virorum nedum eximia in Antonium noſtrum benevolentia, ſed & plena in probitate, ac ingenuitate Mediolanenſium Auguſtinianorum fiducia comprobatur. Bibliothecam interim dicti Cœnobii Mediolanenſis (cujus Antonio demandata fuerat cuſtodia) pluribus Voluminibus auxit. Cæterùm quicquid illi ſupererat temporis vel à regendi cura, vel à piis exercitationibus, totum lectioni, aut ſcriptioni impendebat: unde plura cum latinâ, tum vernaculâ linguâ (infra omnia ſingillatim recenſenda) elucubravit. Quæ autem Italicè, ac eruditè pro ætate ſua ſcripſit, charitatem quidem ergaDeum, & Proximum, peculiareve Authoris obſequium in Beatam Virginem præſeferunt; at ſui temporis in ſcribendo corruptelam adeò evincunt, ut vel ex ſola prætitulationum inſpectione ſatis dignoſci queat. Obiit Vir doctus æquè ac pius circa initium anni MDCLXXXVIII. Placuit hic adnectere verſus ali-

Nnnn quot

Digitized by Google

quot excerptos ex Hendecaſyllabo, quod Gagliardo noſtro, dum Priorem agebat, Feſtumque D. Antonii Abbatis recoleret, alter Auguſtiniani Inſtituti Vir inſcripſit, quibus ea, quæ ſupra innuimus, mirificè illuſtrantur.

. . . .

Namque Antonius unus hæc celebrat
Feſta; Antonius unicus Virorum
Verè flos, & apex, honorque, amorque,
Gemma, & Corculum, Jaſpis, & Corona &c.

Reliqua ne Lectorem fatigemus, ob prolixitatem omittimus.

Hujus docti religioſique viri depicta Imago viſitur in Bibliotheca Cœnobii Sancti Marci cum hac Inſcriptione:

P. MAG. FR. ANTONIVS GAGLIARDI
DE ROTA
MEDIOLANENSIS
CONVENTVS S. MARCI PRIOR
ET BIBLIOTHECAE PRAEFECTVS
AETAT. ANN. LVII.

Hæc elucubravit.

I. Ad octo Libros Phyſicorum.
II. Ad Libros de Cœlo & Mundo.
III. De Generatione & corruptione. Hæc Volumina uno MS. in 4.
IV. De Gradibus Formarum.
V. Ad Libros de Anima.
VI. De Ente ſupernaturali. Hæc quoque uno Vol. MS. in 4.
VII. Diſputationes de Angelis. MS. in fol.
VIII. De Sacramentis in genere.
IX. De Sacramento Euchariſtiæ.
X. Diſputationes Theologicæ. Hæc etiam uno Vol. MS. in 4.
XI. Sermones quinque contra Judæos. MS. in 4.
XII. Miſcellanea Sacra & Prophana. Tom. II. MSS. in 4.
XIII. Sermones varii tam Latini, quàm Italici. Tom. IX. MSS in 4.
XIV. Il Giardino de' Giglj di Tommaſo da Kempis, traſportato dal Latino in Italiano. MS. in 4. pagg. 161.
XV. Le Stanze della vera divozione. MS. in 4. pagg. 196.
XVI. La Scuola di vera pazienza aperta a' Latini dal Padre Geremia Dreſſelio, e eſpoſta agl' Italiani. MS in 4 pagg. 1110. ſenza gl' Indici, a la Prefazione.
XVII. Proviſioni Spirituali per ben vivere, e ſomminiſtrare a' Divoti, a veri amatori della propria ſalute. MS. in 4. pagg. 187. ſenza la Prefazione, a la Dedicatoria.
XVIII. Infermo conſolato. MS. in 4. pagg. 165. ſenza la Dedicatoria, e Prefazione.
XIX. Li Teſori naſcoſti, o ſia le Pretogative riſtrette nella Sagra Cintura. MS. in 4. juſtæ molis.
XX. La Santa Meſſa con eſattezza celebrata, con diligenza ſervita, con divozione udita. MS. in 4.
XXI. Sermoni ſopra Maria Santiſſima. Tom. II. MSS. in 4.
Omnia MSS. extant in Bibliotheca Eremitarum Divi Auguſtini Cœnobii S. Marci Mediolani, & aliqua ſunt impreſſioni parata.
XXII. Sagra Zona di Maria Santiſſima di Conſolazione, in cui ſono riſtretti tutti li beni ſpirituali, che gode il Divoto, entrando, perſeverando, a morendo nella Compagnia de' Cinturati della medeſima Santiſſima Vergine, P. Sant' Agoſtino, e Madre Santa Monica. *In Milano, per Federico Agnelli*, 1678. in 12.
XXIII. Il vero Amico fino alla morte, da cui all' Amico infermo ſi porgono ajuti ſalutari per il buon viaggio all' altra vita: e vi ſono per ogni infermo, e per ogni ſano eſercizj piiſſimi, ed utiliſſimi di virtù. *In Milano, per il Remenolfo*, 1680. in 12.
XXIV. La vera Scuola per gli Agonizzanti aperta ad ognuno, che deve morire, nella quale per mezzo di alcuni pii diſcorſi s'inſegna il modo di paſſare con facilità all'eterna felicità. *In Milano, per Marcantonio Pandolfo Malateſta*, 1683. in 12.
XXV. Conſerve Spirituali per gl'impenſati biſogni de' Dicitori Evangelici: e ſono varj Sermoni per il Carnevale, Domeniche, Venerdì, e Sabbati della Quareſima, eſpoſti ſotto la protezione dell'Illuſtriſs. Sig. Conte Pietro Franceſco Belgiojoſi. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, 1684. in 12.
XXVI. Il Pittore di ſe ſteſſo, ed è il Criſtiano, che dagli Originali di alcune delle ſublimi azioni di Criſto ricava in quindici lezioni le copie, per adornarne ſe ſteſſo. *In Milano, per il Remenolfo*, 1684. in 12.
XXVII. Il Divoto di ogni dì, cioè Divozioni per ogni giorno ſomminiſtrate a chi brama tener buona cura di ſua ſalute. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, 1685. in 24.
XXVIII. Vergine nel cuore ferita, cioè Sette pii Diſcorſi ſopra li ſette più penoſi dolori provati da Maria ſempre Vergine nella Paſſione del Redentore ſuo Figlio. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, 1685 in 12.
XXIX. La Santa Anatomia, che conſiſte in cinque pie Lezioni, ed alcune Divozioni ſopra le cinque membra del Redentore, da crudi ferri aperte. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, 1668. in 12.
XXX. La Suſanna divotamente conſiderata, o ſiano Ragionamenti ſpirituali ſopra la Storia della caſta Suſanna Matrona Ebrea. *In Milano, per Marcantonio Pandolfo Malateſta*, 1687. in 4.
XXXI. La Celeſte Pandora, ed è Maria ſempre Vergine, cui fanno a gara di arricchire le Perſone divine, a fanno altresì a gara di onorare le Perne umane Trattenimenti morali. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, 1687. in 12.
XXXII. La Virtù maſcherata, e ſenza la maſchera. Curioſo, e fruttuoſo Trattenimento per chi brama lettura di ſollievo, e di profitto. *In Milano, per Ambrogio Ramellati*, 1687. in 12.
XXXIII. Uomo di Dio. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, in 12.
XXXIV. Li ſette Pianeti nel Cielo di Maria. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, in 12.
XXXV. Le ſette Maraviglie del Cielo, e ſono le ſette Feſtività di Maria Vergine. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, in 12.
XXXVI. Le nove Gemme di Ezecchielo, a ſono le nove Virtù praticate da Maria Vergine nelli nove meſi precedenti al ſuo ſantiſſimo Parto, rammemorate nelli nove giorni antecedenti al Natale del Redentore. *In Milano, per Carlantonio Malateſta*, in 12.
De hoc Auctore plura debeo P. Nicolajo alibi laudato.

DCCCXIII.

GAGLIARDI JO. ANTONIUS.

JOannes Antonius Gagliardi Mediolanenſis, Uberti, de quo mox agendum, filius, Medicam artem, in qua poſt diligentiſſimum ſtudium laureâ fuerat decoratus, non paucos annos in patria profeſſus, ægris præſentiſſimam ſæpè tulit opem. Verùm ſecum, ipſe recogitans nullum morborum genus febribus frequentius miſeros exagitare mortales, ut vel defunctus prodeſſet, Opera mox memoranda elaboravit, quæ quanti habenda ſint Phyſicæ ſtudioſi facilè percipient. Florebat medio fermè ſæculo XVII. Miramur autem Curtium primum tantùm Volumen hujus Scriptoris indicaſſe; nam reliqua ex Mangeto hauſimus.

Edidit:

I. Nova ratio univerſalis medendi febribus humoralibus Jo. Antonii Gagliardi Phil. & Medic. *Mediolani, ex Typog. Ambroſiana*, 1632. in 4. Illud inſcripſit Collegio Phyſicor. Mediol.
II. Della cognitione, e cura de' mali communi, eſtivi, ed autumnali. *Milano, a Genova*, 1643.

III.

III. Conſultationes variæ. *Coloniæ*, 1637.
IV. Trattato dell' Acciajo in uſo della Medicina, *Milano*, 1645.

Edidit etiam librum Patris ſui, de quo infra.

Laudatur à Curtio de Clar. Medicis Mediol. pag. 180., & à citato Mangeto in Tomo I. part. II. Biblioth. Scriptorum Medicorum, pag. 167.

DCCCXIV.

GAGLIARDI UBERTUS.

MOx laudati Joannis Antonii genitor fuit Ubertus Gagliardi non infimi ordinis Medicus, cujus nulla omninò mentio nobis occurrit in Curtio, aliiſque Scriptoribus, qui poſteris Phyſicorum illuſtrium monumenta ſervarunt, Mangeto ſolummodo excepto. Nihil certè ommiſimus diligentiæ, etiam apud hujus Metropolis Medicos, ut plura tradere liceret, adverſâ tamen ſorte cogimur pauca admodum dare, reliqua ſortaſſe ætas proferet.

Scripſit:

I. Della ragione, e qualità del vitto nelle febri peſtifere, maligne, ed acute. Data in luce da Gio. Antonio ſuo figliuolo. *Milano*, 1645.

Ex Mangeto loco citato in eodem Jo. Antonio.

DCCCXV.

GALDINUS.

SAnctus Galdinus, Mediolani ex Nobili Salarum Gente ortus, litterarum ſtudiis ſua tempeſtate clariſſimus, ad ampliſſimos honorum gradus iter ſibi virtutis, & doctrinæ meritis aperuit. Canonicus primùm Templi Maximi, mox Archidiaconus, demum Archiepiſcopalis Cancellarius, cum Oberto Pirovano Anteceſſore ſuo in Archiepiſcopatu Mediolanenſi, dum Eccleſia Dei Schiſmaticorum diſcordiâ ſcinderetur, ad Alexandrum III. Pontificem Maximum tunc in Galliis profugum ſe contulit, ibique annos IV. conſtitit. Anno autem MCLXV. urgentibus Romanis Alexander è Galliis in Italiam rediit, & paulo poſt, menſe Decembri, Galdinum inter Cardinales S. R. E. cenſeri voluit, Presbyterumque conſtituit tituli Sanctæ Sabinæ in Aventino, ut Ciacconio placet, ſive Sanctæ Suſannæ ad duas domus, ut Baronius ſcribit. Anno ſequenti, qui fuit Redemptionis MCLXVI. mortuo Oberto, ab eodem Alexandro Mediolanenſi Eccleſiæ Paſtor datus eſt, die Dominica ſecunda poſt Paſcha, & in Gallia Ciſalpina Sedis Apoſtolicæ Legatus conſtitutus fuit. Mediolanum ab Ænobarbo dirutum inſtauravit. Ordinem Humiliatorum cognovit, laudavit, & confirmavit. Alexandriam ad Tanarum fluvium in honorem Alexandri III. à fundamentis extruxit. Ticinum Friderici partes ſecutum interdicto ſubjecit, & pecuniâ mulctavit, eumque Epiſcopum Palio, & Cruce privavit. Omnes Italiæ Præſules ab Ænobarbo electos exauctoravit. Pro Alexandro III. contra Schiſmaticos fortiter ſe geſſit. Orator tam eximius erat, ut quoties ad populum Conciones haberet, toties non homo, ſed Dei Spiritus in eo loqui videretur. Carcere detentorum pietate motus, panem illis miſericorditer diſtribuendum legavit, qui ad hodiernam uſque diem panis Sancti Galdini appellatur. Omnes ferè Suffraganeos Mediolanenſis Provinciæ conſecraſſe fertur, depoſitis Schiſmaticis, Sanctum ſcilicet Albertum Laudenſem, Othonem Albenſem, Gualam Bergomenſem, Gualam Bondonum Vercellenſem, Emmanuelem primùm, mox eo defuncto, Unfredum, ſive Offredum Cremonenſes, Willelmum Aſtenſem, Milonem Taurinenſem, Boniſacium Novarienſem, & Joannem Brixienſem. Alexandrinæ Urbi paulo ante, ut diximus, excitatæ Epiſcopalem honorem impetravit. In Ambroſiana Eccleſia plura ad Reformationem Cleri ſancivit, de quibus mox agendum. Prædia Mediolanenſis Eccleſiæ ab impiorum manibus vindicavit, Epiſcopale Palatium miro decore & ornatu reſtituit. Metropolitanam, quam Mediolanenſes Matronæ monilibus, gemmiſque in ſacros uſus converſis, reſtaurarant, exornavit anno MCLXIX. Tandem pacem inter Cæſarem, & Mediolanenſes compoſuit. Decennio, uti Eggs ſentit contra Panvinium Mediolanenſem Eccleſiam rexit, & anno MCLXXVIII. die XVIII. Aprilis, cum è ſuggeſtu luculentiſſimam adverſus Chataros Orationem peroraſſet, ruptâ venâ, evolavit ad Cœlum. Ejus corpus in Æde S. Theclæ, quæ nunc Major eſt Baſilica, reconditum colitur. Ob virtutes, miracula, & ſcripta ab eodem Alexandro III. Sanctorum faſtis adſcriptus eſt.

De eo habemus ſequentia; ſcilicet:

I. Conciones plures à variis memoratæ, inter quas Ripamontius recenſet illam adverſùs Catharorum errores habitam.
II. Epiſtolæ variæ: nempe
1. Ad Goizonem Cardinalem, & Sanctæ Apoſtolicæ Eccleſiæ per Italiam Legatum, pro Canonicis Sancti Ambroſii, circa annum MCXLIII. Erat tum Cancellarius. Extat apud Nicolaum Sormanum, in ſua Collectione Diplomatica Mediolanenſi.
2. Alia circa annum MCLXVIII. ad Capitulum Variſii ſcripta, in qua ſe excuſat, quod non aſſumpſerit de Clero ejuſdem Oppidi, ut debebat ex Privilegio Robaldi Archiepiſcopi, Archipresbyterum ordinandum in Eccleſia Sanctæ Mariæ de Monte. Extat ibidem.
3. Patentes Litteræ anni circiter MCLXX. ad Milonem Archipresbyterum, & Ubertum Archidiaconum, cæteroſque Fratres Mediolanenſis Eccleſiæ Cardinales Canonicos, in quibus eorum jura confirmat, præſertim contra Decumanorum Ordinem. Extat ibidem.
III. Conſtitutiones pro Reformatione Cleri circa annum MCLXX. in Capitula XXVII. diviſæ. Eſt Fragmentum. Extat ibidem.
IV. Conſtitutio S. Galdini pro Ritibus, & Conſuetudinibus Eccleſiæ Mediolanenſis. Extat in Actis Sanctor. Bollandi. Tom. II. Aprilis pag. 597.
V. Placitum S. Galdini pro controverſia inter Monaſterium Majus, & Sanctimoniales de Montano, An. MCLXX. diei XX. Octobris. Eſt in Diplomatica Sormani.

Nunc damus alia ad eundem Sanctum ſpectantia.

Placitum per Joannem Cardinalem S. R. E., Abbatem Ambroſium de Cereto, & Ottonem Præpoſitum Creſcentiagi, cum approbatione Alexandri III. Pontificis, in controverſia inter Sanctum Galdinum, & Decumanos Eccleſiæ Mediolanenſis, ſuper electione Primicerii, Anni MCLXXI. die XXV. Martii. In Collectione Diplomatica ſupradicti Nicolai Sormani amiciſs.

Epiſtola Alexandri III. ad Galdinum Archiepiſcopum, Apoſtolicæ Sedis Legatum, ut compellat Valvaſſores de Sexto ad ſolvendas Decimas Archipresbytero Modoetiæ. Data Tuſculani, die XXVI. Febr. ſine anno. Extat in ſupramemorata Collectione Diplomatica Mediolan. doctiſs. Sormani.

Altera, in qua revocat conceſſionem Robaldi, factam Capitulo Modoetiæ, pro Intronizatione Abbatiſſæ de Cremella. Data Romæ, Idibus Junii, ſine anno. Extat ibidem.

Altera, in qua enunciat Litteras ejuſdem S. Galdini ad ſe datas, & definit litem inter eundem Sanctum Galdinum, & Decumanos ſuper electione Primicerii. Data Tuſculani die XXV. Martii MCLXXI. Extat ibidem.

Altera Guidonis de Summa Oſtienſis Epiſcopi, & Apoſtolici Legati ad Obertum Archiepiſcopum, & Galdinum Archidiaconum pro Eccleſia Modoetienſi, de qua ſuo loco. Extat ibidem.

Subſcripſit S. Galdinus pluribus Diplomatibus Oberti Anteceſſoris ſui, de quibus in Oberto dicemus.

Apud Ughellum Tom. IV. in Epiſ. Laudenſibus num. XXI. extat Sententia Roboaldi Mediolanenſis Archiepiſcopi adverſùs Epiſcopum Derthonenſem, favore Laudenſis; in cujus calce inter Subſcriptiones ſic legitur:

✠ Ego Galdinus Cancellarius à me dictato ſubſcripſi. Lata eſt anno MCXL.

De

De eo agunt Acta Mediol. Eccleſiæ. Baronius in Notis ad Martyrolog. Philippus Ferrarius, Ciacconius, aliique plures, præſertim Bollandiſtæ ad diem XVIII. Aprilis, de quo etiam Boſca in Martyr. Mediol.

DCCCXVI.

de GALLANTE BELTRAMUS.

CUm primùm nobis oblatus eſt Voluminis infra memorandi titulos, continuò arbitrati ſumus illud Opus eſſe Gualvanei de la Flamma à Beltramo de Gallante exſeriptum. Verum conſultus hac de re Vir clariſſimus Joannes Lamius Ricardianæ Bibliothecæ Præfectus, certiores nos fecit aliud omnino à Gualvanei Opere iſtud eſſe. Beltramus igitur Sacerdotii dignitate inſignitus, ut Pagano de Arſago, ſive de Bizozero, gratam rem faceret, imitatus Gualvaneum librum ſuum compoſuit. Ætatem, qua Scriptor hic floruit cognoſcimus ex eo tempore, quo præfatus Paganus inter Ordinarios Metropolitanæ Mediolanenſis computabatur, ab anno videlicet MCCCLXXIV. ad MCCCCXXVI. quo vivere deſiit; ſicut etiam ex notatis in fine Voluminis.

Opus autem Beltrami ſic inſcribitur:

I. Beltrami de Gallante, Presbyteri Mediolanenſis, Manipulus Florum. Extat MS. in Bibliotheca Ricardiana Florent. in fol.
In libri fine hæc leguntur: „ Huc uſque, quæ per me „ Presbyterum Beltramum de Gallante ſcripta ſunt „ ad honorem Dei, & ſolatium venerabilis Viri „ Domini Pagani de Capitaneis de Arſago, ſive de „ Bizozero, Eccleſiæ Mediolanenſis Presbyteri Ordinarii, ac Decumanorum Archipresbyteri, ſunt com„ pleta anno Domini MCCCCXIV. die XIV. Martii „ in mane, gratias Deo. Amen.

DCCCXVII.

GALLARANA CÆCILIA.

ERuditiſſimum Vatem Facium Gallaranum, mox commendandum, promittere Inſubriæ viſa eſt Cæcilia Senioris Facii Equitis, ac Quæſtoris Magiſtratus Ordinariorum Redituum, nec non ad Lucenſem Rempublicam Legati Ducalis, atque Margaritæ de Capitaneis de Buſti conjugum filia. Ab ineunte ætate ſtudiis dedita, latinam ſibi linguam familiarem adeò effeceras, ut eâ non minus quam vernaculo ſermone, quoties liberet, expeditiſſimè loqueretur, & ſcriberet. Non rarò coram magni nominis Philoſophis, ac Theologis ſummo cum omnium plauſu, & admiratione verba fecit, nec ab Italica Poëſi abhorruit. Nupſit Ludovico Bergamino Comiti, & Feudatario Sancti Joannis in Cruce agri Cremonenſis; floruitque ſub finem ſæculi XV. ad annum fermè MDXXXVI.

Lucubrationes doctiſſimæ Fœminæ fuerunt

I. Epiſtolæ plures Latinæ ad varios. Harum meminit Franciſcus Auguſtinus ab Eccleſia Salutienſis Epiſcopus, loco citando.

II. Carmina multa Italica. Ex eodem.
Memoratur à citato ab Eccleſia in lib. ſuo, cui titulus: „ Teatro delle Donne letterate pag. 124. & in Schedis Sitonianis.

DCCCXVIII.

GALLARANUS FACIUS.

FRiderici Gallarani hujus Urbis Decurionis, Cæciliæ paulò ante laudatæ fratris, atque Luciæ Cattaneæ conjugum filius extitit Facius noſter, qui ſtudiorum culturam domeſticæ nobilitati addens, inter Italicos Vates non infimo dignus nomine computari promeruit. Mediolanenſi Senatui anno MDLXIV. à Secretis electus fuit, quod munus ſumma fide, & integritatis laude exercuit, ad annum uſque MDXC. quo mortalitatem exuit.

Habemus hujus Viri præſtantiſſimi:

I. Carmina Italica IX. vulgò Sonetti; extant in libro; cui titulus: „ Sonetti degli Accademici Trasformati „ di Milano. *Ivi, per Marco Antonio Borghi*, 1584. in 4.

II. Alterum in commendationem Joannis Pauli Lomatii inter hujus Carmina Italica, de quibus loco ſuo agendum.
Ex Schedis Mazzuchellianis, & Theatro Genealogico Famil. Nob. Mediolan. MS. in fol. pag. 222. Eruditiſſimi J. C. Sitoni.

DCCCXIX.

GALLARATA MAYNOLDA PARTHENIA.

TAmetſi Vir Clariſs. de Patria, immo de tota Republica litteraria optimè meritus Franciſcus Ariſius, in Cremona ſua litteraria, non ſine cauſa Partheniam Gallaratam hic à nobis commendandam inter illius Urbis Cives recenſuerit, quod cùm Cremonenſi Patritio Joanni Baptiſtæ Maynoldo J. C. nupſiſſet, Viri Patriam ſortita fuerit: nihilominus in hac mea Collectione Mediolanenſium Eruditorum merito cenſenda eſt, cum in præſenti Metropoli primam viderit diem. Parens illi fuit Auguſtinus Gallaratus Jacobi filius, Vir nobilitate, & morum probitate clarus. Hic cùm nullos, præter Partheniam, liberos genuiſſet, magnæ expectationis indolem admiratus in puella, totis contendit curis, ut ad omne litterarum genus tenera mens formaretur. Accerſitis ea propter Magiſtris optimis, Græcæ, & Latinæ linguæ præcepta ipſi tradenda curavit. Quin etiam illi cura fuit Muſarum amore natæ animum accendere, quod uſque adeò Patri feliciter ceſſit, ut laudatiſſimus Vates Hieronymus Vida, Albenſis Eccleſiæ Præſul, Partheniæ noſtræ judicio Carmina ſua ſæpe ſubjicere non dedignaretur. Juvat hic Elogium ejuſdem Vidæ inſerere, quo Fœminam incomparabilem laudavit in Orat. adverſus Papienſes Act. 2. ſimul cum Sophoniſba Anguſiola Pictrice commendatiſſima Concive ſua, his verbis: „ Non „ committam, ut prætercam duas præclariſſimas „ Virgines Cives noſtras, quarum altera, & Græ„ cis, & Latinis litteris apprimè erudita de qua„ cunque re opus fuerit, & verſu, & ſoluta ora„ tione non tantum doctè, & copiosè, ſed etiam „ eleganter, & appoſitè dicit, & ſcribit maxima „ cum audientium, & legentium admiratione; al„ tera inter egregios Pictores noſtri temporis meritò „ connumerari poteſt, multis aliis artibus, ac vir„ tutibus utræque inſignes, utræque bonis parenti„ bus ortæ. " Vincentius etiam Vectiolus in Oratione II. his Partheniam commendavit. „ Habetis „ PP. in veſtra hac Civitate ſanctiſſimam illam Ma„ tronam optimam fœminam, ac lectiſſimam Par„ theniam, quæ tantum in his litteris, ſcilicet Græ-

cis,

„ cis , profecit ut qui Cremonenſium laudes , ampla „ & copioſa Oratione proſecuti ſunt hanc rem , ut „ hujus Urbis decus ſummum , & maximum ornamentum ſilentio prætereundam non duxerint . „ Cùm autem , ut ſupra diximus , Joanni Baptiſtæ Maynoldo JC. matrimonio juncta fuiſſet , filium ex eo genuit Jacobum , qui ob aditam Gallaratæ Familiæ hæreditatem Maynoldus Gallaratus cognominatus fuit , & Mediolani Senator anno MDXCII. lectus eſt , deinde poſt triennium Regens in Supremo Matritenſi Conſilio ; poſtremò anno MDCIV. Senatus Inſubris Præſes renunciari meruit , cujuſque Opus de titulis Philippi Regis Catholici prodiit Bononiæ anno MDLXXIII. in 4. Abiit è vivis Parthenia poſt Salvatoris Nativitatem anno Septuageſimo ſecundo ſupra Milleſimum qoingenteſimum ; quemadmodum adnotavit Clariſs. Sitonus in Genealogia , quam nobis texuit ab Antonio Gallarato Auguſtini Partheniæ Genitoris Avo , qui erat in vivis anno MCCCL. uſque ad præfatum Jacobum .

Incomparabilis Matronæ Opera in Bibliotheca Maynolda MSS. ſervari , nec ſine ſpe futuræ editionis , ſe vidiſſe aſſerit prælaudatus Clariſs. Ariſius , qui pulcherrimi Epiſtolarum Voluminis Latino ſermone conſcriptarum à Parthenia Indicem tradit , quem hîc exſcribimus .

Scripſit igitur inter alia

I. Ingens Epiſtolarum Volumen MS. loco indicato.
En illius Indicem ordine alphabetico.
Ad Annam Principem Eſtenſem . II.
Ad Auguſtinum Gallaratum Patrem . II.
Ad Camillam Valentem . III.
Ad Cæſarem , & fratres Gallaratos .
Ad Fulgentium Lucelliam . X.
Ad Hieronymum Maynoldum . IV.
Ad Hypolitam Landrianam Puerariam .
Ad Joannem Baptiſtam Maynoldum maritum . IX.
Ad Joannem Paulum Varrum . XII.
Ad Julium Salernum . IV.
Ad Lauram Ferrariam . II.
Ad Lauram Gonzagam .
Ad Leonoram Pallavicinam .
Ad Luciam , & Margaritam Trivultias .
Ad Ludovicum Calnum .
Ad Margaritam Valeſiam Reginam .
Ad Olimpiam Tuleſiam .
Ad Quintianum Poetam Laureatum Stoam .
Ad Vincentium Stangam . III.
Plura Reſponſa in ipſomet Volumine eidem directa leguntur .

II. Carmina plura ut ex Joſepho Nigro , qui ipſam quoque laudavit ſequenti Epigrammate in Epiſtola VIII. ubi hæc ait de Cremonenſi Urbe .

Nec tantum commune Viris hoc eſſe putandum eſt ,
Quod cadit in ſexum , fœmineumque animum ;
Nam quantum muliebre genus pulcherrima Virgo
Parthenia excedat dotibus ingenii .
Jam patet , & fama eſt toto notiſſima cœlo ,
Et mox ipſa ſua laude perennis erit .
Cujus Carminibus ſi demus nomen in illis ,
Quis ſummum Vatem non vigilaſſe putet .
Præter fœmineas , & docta Palladis artes
In quibus à teneris docta puella fuit .
Non minus eſt Græcis , pariterque imbuta Latinis ,
Quam canere , & certis pſallere docta modis .

Ipſius cum laude mentio eſt apud Diomedem Borgheſium Senenſem Italicorum Rythmorum Vol. III. part. 4. Octavium Picenardum in Orat. funebri Jacobi Maynoldi . Antonium Campum in Hiſt. Cavitellum , Zavam , Creſcentium , Speltam , Riberiam , Angel. Baronium , Jo. Muſonium , Alexandrum Lamum in Somnio , Ariſium ſupralaudatum in Cremona litterata . Tom. II. pag. 256. & ſequentibus , nec non & Sitonum noſtrum in Schedis .

à GALLARATO ANTONIUS.
V. MASERA.

DCCCXX.

à GALLARATO ARCHANGELUS.

OPpidum Gallaratum hujus Ducatus Mediolanenſis cognomen dedit Archangelo ibidem orto , qui anno MCCCCLXX. ut ſe Deo ſacraret , ſub Divi Auguſtini Regula , Eremitarum Inſtitutum ſuſcepit . Vigilantiſſimè ſacris vacavit ſtudiis , quocirca apud ſui Ordinis Alumnos magni habitus , ad honores ampliſſimos per virtutis gradus aſcendit ; ter enim Viſitator , ſepties Definitor , bis Præſes , tandem in Comitiis Caſalenſibus , anno MDXIX. totius Congregationis Inſubriæ Vicarius Generalis eſt renunciatus ; cum anno præcedenti Cœnobium Bozzolenſe Congregationi prædictæ adjiciendum curaſſet . Pietati ſuæ ſtimulos additurus , Sacra Hieroſolymæ Loca inviſerat anno MCCCCXCVI. , indeque tantùm hauſerat zeli , ut ferventiſſimas ſæpe ad populum Conciones haberet . Civis Cremonenſis privilegio fuit , ut Calvus refert loco mox citando , ubi etiam hæc recenſet verba : „ Declaramus , & pronunciamus „ V. P. in Chriſto Fr. Archangelum de Gallarate , „ eſſe , & in omnibus , & per omnia perpetuò haberi debere de Civitate Cremonæ , ſicut etiam „ aliàs in Capitulo Vercellenſi extitit declaratum . Obiit prædicto anno MDXIX. dum actu Vicarius eſſet , ut diximus , Generalis .

Ex illius Operibus hæc ſuperſunt .

I. Viaggio ne' Luoghi Santi . MS. extat in Biblioth. Sanctæ Mariæ Coronatæ Mediol. Autographus , ubi etiam ſunt plures Codices impreſſi ad uſum ipſius comparati , ut ex Inſcriptionibus eorundem .
II. Quadrageſimale linguâ latinâ compactum Cod. MS. , qui creditur & ipſe Autographus , in fol. juſtæ molis. Extat ibidem .
De eo meminere Calvus in Monument. Hiſt. Congregat. Inſubriæ , & Ariſius in Cremona litterata . Tom. II. pag. 55.

DCCCXXI.

GALLARATUS ALPHONSUS.

ALphonſus è nobili Gallaratâ Familiâ genitus , cum eximiam Societatem Jeſu fuiſſet ingreſſus , non infimæ eruditionis nomen acquiſivit . Joanne Thoma affine ſuo , quem haud multò poſt laudabimus , in Patrum Conſcriptorum Ordinem cooptato , novam dignitatem Oratione infra à nobis recenſenda ipſi gratulatus eſt . Cum aliquando in Aronenſi ſuæ Societatis Collegio moraretur , in vetus incidit MS. ibi ſervatum , atque ex eo meditabatur Acta Sanctorum Martyrum Gratiniani , & Felini conſcribere , idque Opus jam cœptum ab ipſo fuerat . Verùm in medio laboris curſu morte ſublatus eſt . Coævus fuit Petri Pauli Boſchæ , floruitque initio XVII. Sæculi .

Habemus ejuſdem , quæ hîc exhibemus .

I. Alphonſi Gallarati Oratio in laudem Joannis Thomæ Gallarati Viri Clariſſimi , & Cæſareæ Majeſtatis Senatoris Illuſtriſſimi MS. in fol. pagg. 10. ; ad adoleſcentes. Extat in Bibliotheca FF. Marchionum Vicecomitum .
II. Acta Sanctorum Martyrum Gratiniani , & Felini . MS. ſed imperfecta .
Agit de eo Boſca in Notis ad Martyrol. ſuum Mediol. ad diem Kalend. Junii .

DCCCXXII.

GALLARATUS CÆSAR.

JOannem Jacobum Ducalem Inſubriæ Senatorem, atque Catharinam Monetam conjuges nobiliſſimos, natalibus ſuis reddidit clariores Cæſar Gallaratus, in quo militaris gloria, & eruditionis decus pari quodammodo gradu proceſſiſſe videbuntur iis omnibus, qui & vitæ illius geſta, & ingenii monumenta perpenderint. Sub Carolo V. Cæſare ſtipendia meruit; individuus Comes Marchionis Vaſti, tam in expeditione Tuneti, & Gollettæ, quàm in celeberrimis bellis, quæ in Provincia adverſus Franciſcum I.

A Gallorum Regem idem Auguſtus geſſit. Franciſco Sfortiæ Mediolanenſium Duci ob benemerita fuit acceptiſſimus, magnis etiam prœmiis ab eo donatus, quemadmodum & à Cæſare annuo cenſu ſcutorum CCC. In Oppido Canegrati ab hac Urbe fermè XIII. lapide, non procul Parabiago, magnificas ædes condidit, & Templum Sanctis Angelis poſuit, congruâ dote aſſignatâ ad Sacrificium Deo offerendum. Quod verò ad eruditionem pertinet, plurimùm delectatus eſt Poëticis ſtudiis, quibus Oratoriam, & Hiſtoriæ ornamentum adjecit. Floruit ab anno MDXXXV. ad MDLXII. quo mortalibus valedixit. Extabat olim in Baſilica Sanctorum Naboris, & Felicis, quæ nunc Sancti Franciſci dicitur, ſepulchrale prædicti Joannis Jacobi Patris Elogium, quod
B hauſtum ex artic. 518. pag. 127. Chronici Juriſperit. Clariſs. Sitoni noſtri, cùm de Cæſare noſtro ibi ſit mentio, hîc damus:

EQVES IOH. IACOBVS GALLARATVS
DVCALIS SENATOR CAPITANEVS GENERALIS ET
MEDIOLANI CASTELLANVS
PACE ET BELLO VIR PRAESTANTISSIMVS
POST OBSESSAM CONTRA GALLOS PRO FRANCISCO II. SFORTIA
MEDIOLANI DVCE INVICTISSIMO
ET RECEPTAM PORTAE IOVIS ARCEM
MOX IISDEM OPPVGNANTIBVS SVMMA FIDE RETENTAM
CAPTO IAM FRANCISCO REGE
TAM FELICISSIMO FATO
LVCIDISSIMAM SVPERIS ANIMAM REDDIDIT
ET POSTERIS IMMORTALEM FAMAM RELIQVIT
CVIVS NOBILISSIMAS RELIQVIAS
IOH. ANGELVS DVC. CONSILIARIVS COMMISSARIVS GENERALIS
ET MEDIOLANI CASTELLANVS FRATER
CATHARINA MONETA VXOR
FERDINANDVS ET CAESAR FILII PIENTISSIMI
HIC OFFICIOSE CONDIDERVNT MOERENTE PATRIA
OBIIT DIE XII. APRIL. MDXXV.

His Operibus apud poſteros ſibi nomen promeruit Cæſar.

I. De Bello per Carolum V. Rom. Imperatorem in Africa geſto Anno MDXXXV. MS. autograph apud Abbatem Carolum Trivultium. Olim extabat penes Carolum Auctoris nepotem, de quo dicemus, isque, Picinello teſte, Indicem rerum memorabilium Operi adjecit.
II. Sonetti, Madrigali &c.
III. Gli Scambiamenti. Comedia. Hæc omnia laudat præfatus Carolus in ſua Gallarateide part. I. cap. 29. aſſeren. apud ſe MSS ſervari.
IV. Epiſtolæ plures ad Cardinalem Federicum Borromæum; habentur in ſæpe citata Collectione Bibliothecæ Ambroſianæ.
V. Aliæ ad Partheniam Maynoldam, ut diximus in iſtius articulo.

De eo agunt prælaudatus Carolus Gallaratus loco cit. Sitonus in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 520.

C

DCCCXXIII.

GALLARATUS CAROLUS.

CArolus Gallaratus Fabricii, & Annæ Caſatæ nobilium Conjugum Mediolanenſium filius, majorum ſuorum & armis, & litteris illuſtrium veſtigia, non ſine laudabilis invidiæ æmulatione, ſecutus eſt. Philippo IV. Hiſpaniarum Regi militans, magna fortitudinis ſuæ dedit ſpecimina. Nec minora fuere quæ
D ingenio præſtitit; nam Oratoriæ facultatis ornamentis enituit, & Hiſtoriæ quoque conſcribendæ, non abſque felici eventu, manum admovit. Generis ſui Viros illuſtres ingenti labore conquiſivit, & quidquid ad Familiæ decus ſpectare poterat, juſto Volumine complexus eſt, de quo num. II. agemus.

Hujus

Hujus egregii Viri hæc habentur.

I. Oratio in laudem Margaritæ Auſtriacæ. Extat in libro, cui titulus: Orazioni, e Poemi dell' Academia degli Affidati per le Nozze di Margarita d'Auſtria con Filippo Re di Spagna. *Pavia, per il Viani*, 1599. *in* 4.
II. Gallarateide: Iſtoria della Famiglia Gallarate: Opera di Carlo Gallarate Gentiluomo Milaneſe. In Milano, 1638. Fuit quoque MS. in ſol. penes Marchionem Joannem Thomam Gallaratum. Aliud hujus Codicis exemplar viderat anno eodem Picinellus apud Carolum Gallutium.
De eo cit. Picinellus in Athenæo pag 519.

DCCCXXIV.

GALLARATUS CAROLUS alter.

EX Joanne Thoma JC. Coll. in hujus Metropolis Ordine ampliſſimo Senatore, atque Ludovica Areſia Conjugibus nobiliſſimis, ortus eſt Carolus hic Gallaratus, cui avita ſanguinis claritas, & Juriſprudentiæ doctrina ad Collegium Mediolanenſium Juriſconſultorum aditum aperuit, anno MDCXXXVII Patriæ quoque commodis inter Decuriones computatus aliquando inſudavit, plura tamen præſtitit annis MDCXLIII & MDCLI. quibus Urbis Præfecturam geſſit. Proprætoris etiam officium adminiſtravit, & Militaris Annonæ Præfectus extitit. Mox Principis juſſu Regii Fiſci tutelam ſuſcepit, cumque non ſine ingenti ſuæ integritatis commendatione annos aliquot in eo munere verſatus eſſet, Senatoriam obtinuit Cathedram, atque in Secretius Conſilium adſciſci promeruerit. Tandem cum ad dignitatem Regii Conſiliarii, & Regentis in Supremo Italicarum rerum Conſilio apud Catholicam Majeſtatem perveniſſet, deſiderium ſui mortalibus reliquit, anno MDCLXXX.

Eruditionem ejus indicant poſteris

I. Plures Allegationes, inter quas eminent duæ pro Collegio Judicum Mediolani, & tertia, cui titulus: Narratione della difeſa del Trinceione nel Cremoneſe, Riſpoſta al carico contro il Maſtro di Campo Girolamo Cignardi, in fol ſine Typographo & anno; eam tamen conſcriptam fuiſſe novimus anno MDCXLVIII.
II. Juris Allegationes, quas ad defenſionem Domini Edoardi de Portogal, ex ordine Dominorum Judicum, a Potentiſſimo Rege noſtro Delegatus conſcribebat Carolus Gallaratus Marchio Cerani. Kal. Maji MDCXLVII. MS. in fol. prælo paratus, cum Indice. Extat in Biblioth. Comitis Marci Areſii.
Ei dicatus eſt Sigiſmundi Scacciæ Tractatus de Appellationibus. *Venetiis*, 1642. *apud Bellagentem*.
De ipſo mentio eſt apud Landum pag. 217., & Sitonum in Chronico Art. 909. pag. 211. quemadmodum etiam in Schedis.

DCCCXXV.

GALLARATUS JO. ANTONIUS ACTIUS.

JOannes Antonius Actius Gallaratus Mediolanenſis in patria ingenti fulſit eruditionis famâ. Sacerdotis dignitatem, quam doctrinæ merito fuerat aſſecutus, morum probitate, ac virtutibus verè clericalibus exornare ſtuduit. Eccleſiæ Parochialis Sancti Viti hujus Urbis, intra Ticinenſis Portæ ambitum, cui cognomen eſt *ad Carrubium*, anno MDLXII. adminiſtrationem ſuſcepit, atque inter Sacerdotales curas, Muſarum ſtudia non reliquit, non ſine commendatione ſingularis eruditionis, cujus gratiâ inter Parmenſes Academicos recenſeri meruit. Philoſophiæ quoque arcana ſcrutatus eſt, nec interim quæ ad Altaris miniſterium pertinent oblitus fuit. Obiit dierum plenus, ſalutis humanæ anno MDXCIII. magno populi Mediolanenſis concurſu funeratus.

Multa ſunt, quæ ipſius eruditionem poſteritati notam faciunt, videlicet:

I. Elegiæ duæ latino ſermone conſcriptæ.
II. Carmina multa Italica, vulgo Sonetti, Seſtine, & Ode.
III. Traduzione in verſi Italiani, di tutti gli Opuſcoli di Virgilio, col Supplemento di Maffeo Veggio.
IV. Traduzione di Pietro Scaligero.
V. Vita della Beata Veronica, tradotta dal latino in volgare.
VI. Vita di Santa Marta, tradotta come ſopra.
VII. Vita di San Giuſeppe, tradotta come ſopra.
VIII. Origine della lingua volgare.
IX. Commentarj degli Autori, che hanno ſcritto in queſta lingua.
X. Un Compendio di Dialettica.
XI. Apologia in difeſa del Petrarca, contro Muzio Giuſtinopolitano. Hactenus recenſita Opera indicavit Picinellus loco citando, verùm ex eo diſcere non licet utrùm edita fuerint, vel manuſcripta lateant. His addimus ſequentia à nobis reperta.
XII. Elegia, & Epigramma in Electione Sixti V. Pontificis Max. *Mediol. apud Pontium*, 1586. *in* 4., quæ forte altera eſt ex laudatis num. I.
XIII. Capitula duodequadraginta de Reformatione Cæremoniarum Eccleſiæ Ambroſianæ. Hunc Auctorem noſtrum ſcripſiſſe narrat Joſeph Milanus, in libello ſuo, cui titulus: Profezie del nuovo Pontifice Romano detto Leone XI. de quo ſuo loco.
Agunt de eo Moriggia Nobilit. Mediol. lib. III cap. 27., & in Hiſtoria Mediol. lib. I. cap 59. Salvator Vitalis in Supplement. II. ſui Theatri. Sitonus in Schedis, & Picinellus in Athenæo pag. 266.

DCCCXXVI.

GALLARATUS JOANNES THOMAS.

JOannes Thomas Gallaratus Mediolani genitus, Parentes habuit Alphonſum Juriſconſultum Collegiatum, & Inſubriæ Senatorem ampliſſimum, atque Sylviam Arboream Lignanam ex Comitibus Valentiæ. Scientiis minoribus acquiſitis, Legum Codices adiit tantâ cum diligentiâ, ut in utroque Jure Doctor renunciatus, anno MDXCVI. Collegiatis hujus Urbis Juriſtis aggregari meruerit. Decurio poſtmodum creatus, anno MDCXI. Urbis Præfecturam non abſque nominis ſui commendatione adminiſtravit; & priuſquam hujus muneris annuum officium peragеret, à Catholico Rege Præfectus Capitalium Rerum conſtitutus fuit. Aliquot poſt annos in Ordinariorum Redituum Magiſtratu Quæſturam, tum anno MDCXV. in Supremo hujus Ditionis Ordine Senatoriam Cathedram obtinuit. Eloquentiæ ornamentum, & Poëſis ſuavitatem ſeriis legum ſtudiis admiſcuit, juvenili præſertim ætate, qua inter Affidatos Academicos cooptatus, dictus eſt *il Deſioſo*. Vivere deſiit anno Reparat. humani generis MDCXIX.

Laudabilem ſe apud Litteratos his proprii ingenii monumentis effecit.

I. Oratio in funere Margaritæ Auſtriacæ Hiſpaniarum Reginæ, habita in Metropolitana Mediolanenſi, die XXII. Decembris, anno MDCXI. *Mediol. typis Archiepiſ.* 1612. *in* 4.
II. Allegationes XX & amplius eruditiſſimæ, habentur in Collectione Benaliana, in aliiſque
III. Madrigale in lode della Conteſſa Angiola Bianca Beccaria, dichiarato dal Conte Alfonſo Beccaria. Extat in lib. cui titulus: Ghirlanda della Conteſſa medeſima, raccolta da Stefano Guazzo. *Genova*, 1595. *in* 4. Ibi præfatus Comes Beccaria Jo Thomam laudat.
IV. Orationes plures, &c
V. Carmina tam Latina, quàm Italica ab Auctore noſtro conſcripta, atque in Affidatorum Academia ſummo cum plauſu recitata.

Beng-

Benedictus Sociacus lib V. Epigrammat. pag. 188. hoc Gallaratum Carmine commendavit.

Alcida numerat denos ſi fama labores,
Nunc manet undenus te Gallarate labor.
Bellua, quæ noſtro ſaturari ſanguine gaudet,
Imperiis in jus venit adacta tuis
Hæc vinclis mandanda, arctis ſtringenda catenis
Se cadere in fortes ſentiat illa manus
Alcida ſit facta decem tu viceris uno,
Qui delicta domat, nonniſi monſtra domat.

Alia de eo ſcripſerunt Carmina Alexander Rubinus ex hujus MS in Biblioth. Ambroſiana in 4. Cod. ſign. R num. 326., atque Joannes Baptiſta Vicecomes inter hujus diſtica impreſſa *Mediol. apud Pontium*, 1585 de quo ſuo loco.

Ei dignitatem Senatoriam gratulatus eſt Stephanus Guazzius epiſtolâ Italicâ, quæ extat inter hujus impreſſa Vol III. pag. 107.

De Oratione in ejus laudem ab Alphonſo Gallarato habita egimus in eodem Alphonſo.

De iſto ſcriptore meminerunt Landus in Hiſt Senat Mediol pag. 217. Sitonus in Chron. Juriſperit art. 748. pag. 181, & in Schedis, ac Picinellus in Atheneo pag. 330.

DCCCXXVII.

GALLASSUS GERMANUS.

GErmanus Gallaſſus Mediolanenſis ex nobili Familia, Parentibus Petro Paulo, & Barbara Garzona Conjugibus ortus eſt, propoſitum, quod ab adoleſcentiæ flore conceperat, regularis vitæ rationem incundi in Congregatione Cler. Reg. D. Pauli votis firmavit, atque operibus implevit. Proximorum ſalutis deſiderio flagrans, Divinarum rerum cognitionem impenſius coluit, ſacriſque in orationibus ſe exercere cœpit; deinceps per annos plurimos Quadrageſimali tempore ſacras Conciones magno pietatis ardore, parique cum audientium fructu variis in locis obivit. Nonnullas Orationes Panegyricas Italicè conſcriptas prœlo ſubjecit, ut mox dicemus. Collegio Mediolanenſi D. Barnabæ ſexennium præfuit, quo in munere multa cum integritatis, pietatis, & prudentiæ laude verſatus eſt. Selectus in Socium Viſitationis à Provinciæ Mediolanenſis Præfecto in Germaniam proficiſcente, in itinere, non tamen procul ab Urbe Viennæ febris æſtu jactatur, ubi vix in Suorum S. Michaëlis Collegium receptus indiguit Sacramentorum ope ſtatim muniri, ac confortari, quibus magno cum pietatis ſenſu perceptis, pio, ſanctoque fine vitam clauſit, die XX. menſis Novembris anni MDCXC.

Edidit ut innuimus.

I. Orazioni Panegiriche dedicate a Monſig. Carlo Franceſco Airoldi, Nunzio Apoſtolico a Venezia. *Milano, per Franceſco Ambrogio Majetta*, 1681. *in* 4.

Ita à Suis.

DCCCXXVIII.

GALLICANUS GREGORIUS.

GRegorius cognomento Gallicanus, Patria verò Mediolanenſis, cum in Ordinem Minorum, quos Obſervantes nuncupare conſuevimus, cooptatus fuiſſet, inter primarios ſui temporis Theologos ob acumen ingenii, & miram in diſputando ſubtili-

A tatem computabatur. Proximorum ſalutis zelo ductus, ſacrum Dei Verbum è ſuggeſtu non ſine laude plurium per annorum curriculum populis miniſtravit. Magno apud Suos in honore habitus, die XIII. Aprilis, anno MDCXI. poſt minora aliquot muniа præclarè geſta, Cuſtos Vocalis electus eſt in Cœnobio Sanctorum Angelorum prope Portam Novam. Hæc ea ſunt, quæ de Actis illius noverunt poſteri; Cæterum vivit in ſcriptis,

Quorum tituli ſunt:

I. Memoriale, ſeu Apophtegmata Sanctorum Patrum in omnibus Deiparæ Feſtivitatibus *Brixiæ, apud Bartholomeum Fontanam*, 1624. *in* 8.

II. Quadrageſimale.

B III. Rettorica, e breve modo di comporre, e recitar le Prediche.

Hæc hauſimus à Vvaddingo in Cathalogo Scriptorum Ordinis Minorum, littera G. pag. 147.

DCCCXXIX.

GALLIMBERTUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Gallimbertus Mediolanenſis, Vir non infimæ integritatis, & doctrinæ laude commendabilis, ſub Sancti Auguſtini Regula Eremitarum Congregationi, quæ Lombardiæ dicitur, ſe
C devovit. Cum religioſi hominis virtutes portenderet, Tyronibus Inſtituti ſui in Rhaudenſi Cœnobio Magiſter datus, eos ad perfectionis apicem fortiter, ſuaviterque perducere ſtuduit. Prior poſtmodum præfuit Cœnobio Sanctæ Mariæ Coronatæ, in hac Metropoli ad Comenſem Portam ſito; atque obiit die XXIV. Januarii, anno MDCCXXVIII.

Hæc reliquit MSS.

I. Memoriale Confeſſariorum, & pro Concionatoribus examinandis. MS. in 4. Extat in Biblioth. S. Mariæ Coronatæ.

II. Gemmea Fragmenta, utriuſque ſcilicet Teſtamenti pretioſiſſima, & fulgentiſſima verba, nec non SS. Patrum, aliorumque Auctorum, veluti ſydera, ſelectiſſima dicta, & monita ad concionandum utilia,
D collecta per F. Joannem Baptiſtam Gallimbertum de Mediolano ad commodiorem uſum Religioſorum S. Mariæ Coronatæ. MSS. Vol. II in fol. prœlo parata, anno MDCLXXXIII. Ibid.

III. Collectio factorum, atque dictorum memorabilium, ex Auctoribus Profanis collectorum, ordine alphabetico digeſta, & lingua Italica conſcripta. MS. in fol. ingentis molis, adhuc tamen imperfecta. Ibid.

IV. Catalogo de' Religioſi veſtiti in Santa Maria Incoronata dall' anno MDCLXXXVII. al MDCXCIII. MS. in fol Ibid.

Hæc in Suorum Bibliotheca inveni.

DCCCXXX.

E
GALLINONUS THEOPHILUS.

THeophilus Gallinonus, Trivilii natus anno MDXII., adhuc adoleſcens Ordinem Eremitarum Congregationis Lombardiæ amplexus, Concionatorium munus præclariſſimè geſſit. Bononiæ anno MDLXIII. cum Verbum Dei in perinſigni S. Petronii Baſilica diſſeminaret, adeo ad miſericordiam in pauperes excitavit Cives, ut collatâ ſtipe, Mendicantibus apud S. Gregorium extra mœnia Domum extruxerint. Idem Cremonæ præſtitit, idem Mutinæ. Genuæ, Bergomi, Mediolani, Lucæ, Mantuæ, Caſalis, & alia Congregationis Cœnobia rexit, ſæpe Definitor, & Viſitator, demum anno MDLXIX. in Comitiis Viadanæ habitis, Vicarius Generalis eligitur. Obiit Caſali

Caſali in Cœnobio Sanctæ Crucis, anno MDLXXV. cum Capitulo ibidem celebrato paulo ante præfuiſſet.

Scripſit:

I. Sermonum ſuper Evangelia totius Quadrageſimæ Volumen. Incipit: Cum Fides Catholica &c.
II. Sermonum ſuper Evangelia à prima Dominica Adventus, uſque ad Epiphaniam Volumen. Incipit: Erant Filii Iſrael in Deſerto &c.

Id teſtatur Calvi pag. 323 In monumentis Congregationis Eremit. Lombardiæ part. I. Ex quo tamen eruere non poſſumus, utrum edita fuerint, vel ubi ſerventur.

DCCCXXXI.

GALLINONUS MAPHÆUS.

MAphæus Gallinonus ad annum MCCCLXXX. Trivilii natus eſt in Oppido claro magis, quàm antiquo. Gallinonorum autem gens à prima illius municipii origine præcipuis addita familiis ejus populi fuerat. Is igitur, exporrecta ſatis indole, ab ineunte pueritia bonis artibus, litterarumque ſtudiis, quantùm ea tempora ferebant, animum addidit. Inde cum Franciſcus Sfortia, Philippi Vicecomitis Mediolanenſium Ducis gener, pro Socero bellum contra Venetos gereret in Fulcheria, quæ regio Inſubriæ ad ortum ſolis ultra Abduam patet, Maphæus ei cognitus eſt, ſtativa Trivilii ſcilicet habenti. Tantùm autem apud eum auctoritate jam tum valuit, ut cùm Sfortia Caravagium obſidione cinxiſſet, eique Leo Patruelis ab oppidanis fuiſſet occiſus, ac proinde ex dolore ruinam Oppidi, ac populi univerſi cædem decreviſſet, virum tamen Maphæus ab eo conſilio deduxerit. Etenim impotentes ad reſiſtendum Caravagienſes, Trivilium occultò miſerunt rogatum, ut pro ſalute ſua, pro aris & focis, apud Sfortiam intercederetur. Gallinonus autem Triviliatibus ſuis auctor fuit ejus ſuſpiciendæ provinciæ pro æmulorum incolumitate. Perpetuas quippe rixas, atque odia Caravagienſes, finitimi adversùs Trivilium ſoverant. Ejus itaque legationis delectus ipſe princeps, ita Oratione ſua Sfortiæ animum demulſit, ut incolumitatem Oppido, indemnitatem populo conſequutus, magnam de ſe opinionem excitarit. Igitur à Sfortia inter Scriptores à Secretis ſuos adlectus, ei poſtea Mediolanenſium Duci renuntiato fidelem, egregiamque in eo munere navavit operam. Poſt Franciſci obitum, Blancæ ejus uxori, atque Galeacio Duci filio æquè acceptus Maphæus, eum in Italiam Fridericus Auſtriacus Imperator Cæſar Auguſtus veniſſet, ad eum à Duce Galeacio magna de re Orator miſſus eſt. Sforriarum enim gens ad illam diem ex populi dumtaxat Mediolanenſis, ac obſidione quidem adacti, ſcito, non item ex Cæſaris Imperiique auctoritate Inſubribus dominabatur. Cum itaque Galeacius cuperet plenè legitimam in ſuos poteſtatem habere, ad Cæſarem, qui Ferrariam venerat, Maphæum Oratorem miſit. Eo quidem in munere, etſi poſtulata non impetraſſet, ita tamen Cæſarem, ejuſque officia palatina deflexit, ut ſucceſſoribus Ducis ad obtinendum dominii pragmaticum aperuerit viam. Reverſus verò ex ea legatione, cum ingenti Triviliatum dolore, correptus gravi morbo diem clauſit. Sic amaverat patriam, ut non alio, quam Maphæi Trivilienſis nomine vocari vellet, ſeque ſubſcriberet.

Extant ab eo compoſita

I. Acta Legationis ſuæ ad Imp. Fridericum Cæſ. Auguſt. quæ in Tabulario arcis Jovis Mediolani aſſervantur, MSS.

Hæc debeo humaniſſimo doctiſſimoque Viro Canonico Barizaldo.

DCCCXXXII.

GAMBALOITA JO. PHILIPPUS.

GAmbaloita Familia inter antiquas Mediolani profectò eſt recenſenda, ex Monumentis Archinteis & Sitonianis, nec non ex Panegyri Iſidori Iſolani, ex Marinono, aliiſque. Stephanus enim Gambaloita anno MCCCCXLVII. unus ex Capitaneis, & Defenſoribus Patriæ, cum novi regiminis formâ Magiſtratus, ſeu Conſilium Patritiorum CM. fuit introductum, numeratur. Gambaloitæ quoque ſtetere pro Duce Jo. Maria, cum aliis recenſitis à Bugato, Corio &c. ad annum MCCCCIV. hoſtibus expulſis. Ex hac gente prodiit Jo. Philippus noſter, filius Joannis Antonii Gambaloitæ Ducalis Aulici, ac Feudatarii Terdobiati in agro Novarienſi, & Conſtantiæ de Trecate Conjugum, in Juriſperitorum Collegium cooptatus anno MCCCCXCVIII., cujus imaginem profert Hieronymus Buttigella in Oratione dicta pro Magnifico J. U. D. Equiteque, & Chriſtianiſſimi Francorum Regis Conſiliario digniſſimo, Joanne Philippo Gambaloita Papiæ Prætore anno MCCCCXCIV., quam vidi in Biblioth. Monachorum Ordinis Montis Oliveti hujus Urbis. Certè Dux erat tunc Ludovicus Maurus; ait enim Orator: „ Felicem te Jo. Philippe tali Duce donatum; Felicem iterum, atque iterum, quem abs tanto Principe diligi palam eſt „. Annos natus XXII. ſucceſſit Gambaloita in Præturâ Papienſi Ambroſio Zanchæ, poſt quam Senator, Ducaliſque Conſiliarius creatus fuit, & ad Rempublicam Venetam Legatione functus eſt. Magno dicendi ornatu, magna facilitate præſtitit. Hiſtorias vero benè agendæ vitæ irritamenta memoriâ tenebat. Deſideratus eſt tantus Vir anno ſalutis MDVI. Ejus fortaſſe fuit Patruus, certè Conſanguineus Venerabilis Vir D. Manfredus de Gambaloitis, filius Alberti, ac frater Gulielmi, anno MCCCLXXXVIII. Mediolanenſis Patriæ ſuæ Decurionis. Claruit Manfredus iſte Canonicus Ordinarius, & Archidiaconus Eccleſiæ Metropolitanæ Mediolani, ab anno MCCCCXIII. ad annum MCCCCXXXVIII. quem hîc memorare placet ob inſignem Codicem, & miniaturis, atque picturis elegantiſſimis exornatum, qui ſervatur in Archivo Sacrarii auſtralis Baſilicæ Metropolitanæ, hoc titulo: „ Incipit Evangeliſtarius æſtivus, quem fecit fieri Venerabilis Vir Dominus „ Manfredus de Gambaloitis Ordinarius, & Archidiaconus Eccleſiæ Majoris Mediolani, anno Dom. „ MCCCCXXXVIII. In eodem adeſt Inſigne Petri Caſolæ, ſcilicet Parma, in qua ſupernè Aquila biceps in auro, inferiùs alba tenia diagonalis in ceruleo, additis geminis pilis albis. Legitur etiam ibi Epiſtola Franciſci Caſtelli ad Archidiaconum, cæteroſque Ambroſianæ Eccleſiæ Diaconos, de qua in Caſtello jam verba fecimus. Codex certè magni æſtimandus.

Scripſit Joannes Philippus.

I. De Imitatione Chriſti.
II. De Libero arbitrio.
III. De Paucitate ſalvandorum.
IV. De Ira Dei.
V. Opera Philoſophica plurima.
VI. Ad inclytum Mediolanenſem Populum Orationes.
VII. Epiſtolarum Volumen magnæ molis. Omnia hæc nunciat in eadem Oratione Buttigella, quæ quidem typis data, ſed ſine loco, & tempore.

In ejuſdem commendationem hæc leguntur Carmina poſt Orationem eandem.

Plaudite, Prætor erit, qui candida jura fovebit,
Qui fora, qui leget, Plaudite, Prætor erit.

De eo videndus etiam Sitonus in Chron. Juriſperit. art. 331. pag. 77., & in Theatro Genealog. MS. pag. 230.

DCCCXXXIII.

GAMBARELLUS AUGUSTINUS.

AUguſtinus Gambarellus non ignobilis Vir Mediolanenſis, & Excellentiſſimi Senatus Inſubriæ Cancellarius, filius fuit Petri Pauli, & Barbaræ Sovicæ conjugum: fratres habuit Herculem, & Franciſcum Cohortis Peditum Duces: Avum verò Joannem Baptiſtam, cui frater extitit Joannes Franciſcus Gambarellus Phyſicus Collegiatus hujus Urbis, & ex XII. Proviſionum Mediolani, ſub annis MDXXXVIII. MDXLI. MDXLV., & MDIL., Proavum quoque hic juvat memorare, ſcilicet Nicolaum Gambarellum Comitem S. Gervaſii, & Capriati in agro Bergomenſi, ejuſdemque Senatus à Secretis, anno MCDXCIV. defunctum, tumulatumque in Arca marmorea in Eccleſia S. Franciſci hujus Metropolis, cum ſequenti Inſcriptione:

INSIGNEM PATRIA VIRVM RECTIQVE TENACEM
HOC SACRA NICOLEVM MARMORE CONDIT HVMVS
GAMBARELLA DOMVS GENVITQVE PLACENTIA CARVM
INSVBRIAE DVCIBVS QVEM DOLVERE MORI
IVSTITIAE SANCTI DICENTIS IVRA SENATVS
PRIMVS AB ARCHANIS CANDIDVS ASTRA COLIT.
OBIIT DIE PENVLTIMO SEPTEMBRIS MCDXCIV.

In Schedis vero Co. Octavii Archinti lego Ann. MCDXCI. Hæc forſan inſtituto meo prolixiùs ex Advocato Sitono tranſcribenda eſſe decrevi, ut Lector videat, quo tempore Gambarella Gens in hac Urbe ſedem ſuam fixerit. Dignus profectò eſt Auguſtinus noſter qui in albo illuſtrium Scriptorum hujus Bibliothecæ ſit proſerendus, ut ex infra recenſendis illius Operibus facilè patebit.

Scripſit nempè:

I. In Terentium Obſervationes. *Bergomi, per Cominum Venturam*, 1557 *in* 8.

II. Oppoſitorum, quæ Auguſtinus Gambarellus Mediolanenſis, è Plauto, Terentio, Cæſare, & Cicerone collegit liber; Jo. Fernandeo Velaſchio Comeſtabili Caſtellæ (cum Epiſtolâ, ſed potius Panegyri integra, atque Hiſtoria gentis Velaſchiæ) nuncupatus. *Mediolani, apud Pontium, & Piccaleam*, 1606. *in* 4. maximo. In Epiſtola ad Lectorem ſe profitetur ſcripſiſſe hoc Opus inſtante Cæſare Rovidio, cui dicavit ſupradictas ſuas in Terentium Obſervationes, ſicut & librum hunc inſcribere voluerat, ſed eo morte prævento, ſuum exequi non potuit deſiderium. Quot alios Auctores præter illos in Libri titulo expreſſos legiſſet Scriptor, ex quibus Oppoſita plenè innumera collegerat, teſtes adducit Jo. Tonſum, & Jacobum Reſtam, ſed in ſolis citatis ſe reſtrinxit, *quia uſi ſæculo* (?) dici poſſe teſtatur. Liber eſt ordine alphabetico diſpoſitus, & magni faciendus, nec tam obvius. Legitur in ipſo Carmen Franciſci Picinelli in laudem Auctoris, & aliud Erycii Puteani.

III. Argumenta, atque Indicem ad Libros Achillis Statii de Clytophontis, & Leucippi amoribus confeciſſe, teſtatur Picinellus, loco infra citando.

Eidem Opera ſua nuncupaverunt Jo. Franciſcus Beſutius, & Mutius Manfredi Sereniſſ. Duciſſæ Brunſvicenſis à Secretis.

Ipſum quoque laudavit Carmine Bernardinus Baldinus in lib. Luſus. pag. 56.

Videndi ſunt Paulus Moriggia in Nobil. Mediol. lib. 5. cap. 22. Picinellus in Athenæo pag. 3., nec non Cl. Advocatus Sitonus in Chronico Colleg. Nob. Phyſic. Mediol. parte II. artic. 142., & in Theat. Genealogic. Famil. Nobil. Mediol. pag. 227. ambo ſunt in folio MSS. apud Auctorem.

DCCCXXXIV.

GARBICELLUS JOACHIMUS.

REligio celeberrima Fratrum Carmelitarum nudipedum, ſub Divæ Thereſiæ Inſtituto, gloriari meritò poteſt de Garbicello noſtro, Mediolani nato, die IV. Novembris, anno MDCXXV., qui relicto nomine Franciſci in ſacris undis à Parentibus ei dato, Joachimus à S. Maria vocari voluit, dùm profeſſionem in ſacro ſupramemorato Cœtu emitteret anno MDCXLV. die XXII. Septembris. Quantùm in litteris Vir iſte emicuerit facilè Lector agnoſcet, ex illius Operibus tam editis, quam MSS. à nobis infra recitandis. Sed quod plus eſt, Deo, Religionique ita eodem tempore ſedulò inſeruivit, ut ſi juſtum Elogium ei texere decreviſſemus, integra pagina certè non ſufficeret. Mirum igitur profectò videbitur quod ille in Confeſſionibus audiendis patientiſſimus, in Chori pſalmodia nunquam ultimus, ſacriſque meditationibus impensè addictus, tot ingenii ſui monumenta poſteris relinquere potuerit, etſi quoque corporis mole non exiguâ præpediretur; ita ut Conciones ſuas Quadrageſimales quater elaboratas nunquam recitare ei datum fuerit. Inter alias ipſius virtutes illuxit humilitas, ob quam dignitates omnes ſuæ Religionis ei oblatas conſtanter reſpuit, donec meritorum, annorumque plenus obdormivit in Domino, ſalutis noſtræ anno MDCXCVII. die verò XXI. Novembris.

Hæc ipſum immortalem reddunt:

I. Mirabiles Excellentiæ, ſive Grammatica Theologica, Anagrammaticæ Verſiones, & Divina Attributa Auguſtiſſimi Nominis Jeſu. Ad Reverendiſſimum Honorium ab Aſſumptione B. M. Virginis, Præpoſitum generalem Ordinis FF. Excalceatorum. *Mediolani, apud Carolum Antonium Malateſtam*, 1692. *in fol.*

II. Myſtica Anatomia Sacratiſſimi Nominis Deiparæ Virginis Mariæ ſub omnium Scientiarum, & Creaturarum Angelicarum, & humanarum, cœleſtium, & ſublunarium operoſo compendio, ad repræſentandas prærogativas, & perfectiones, maximaſque virtutes, & dignitates Almæ Dei Genitricis expoſita. *Venetiis, apud Brigontium*, 1690. *in fol.*

III. De Interpretatione ſacrarum vocum ex Divinis Litteris, Opus ex Doctrinis Sanctorum Patrum, Sententiiſque Eccleſiæ Doctorum concinnatum, Etymologiarum, & rerum naturalium Inveſtigatoribus, Philoſophis, Theologis, Myſticæ Sapientiæ Speculatoribus, Sacræ Scripturæ ſtudioſis; denique Verbi Dei Præconibus ad intelligendâ Scripturarum arcana conſcriptus. Volumen Primum Eminentiſſimo, & Reverendiſſimo Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Cardinali D. D. Gregorio Barbadico Epiſcopo Patavino, dicatum. *Mediolani, ex Typographia Ludovici Montiæ, per Carolum Federicum GallIardum*, 1685. *in fol*

IV. Reliqua hujus magni Operis Volumina XXII. Extant MSS in fol. penes Suos in Bibliotheca Conventus hujus Urbis, cum approbationibus, indicibuſque prælo parata.

V. Vita della Serva di Dio Franceſca del Santiſſimo Sagramento Carmelitana Scalza, nel Convento di S. Giuſeppe di Pamplona, data già alle Stampe in Spagnolo da D. Michele Battiſti di Lanoza Cavagliere di S. Giacomo, e del ſupremo Conſiglio d'Aragona &c. Traddotta in lingua Italiana, e dedicata al Sig. Conte Bartolomeo Areſe, Reggente del ſupremo Conſiglio d'Italia, Preſidente dell'Eccellentiſs. Senato di Milano &c. *In Milano, da Federigo Agnelli*, 1673. *in* 4.

VI. Origine della Congregazione de' Carmelitani Scalzi, ſeparata da quella di Spagna, con ſuo Capo Generale

Digitized by Google

nerale diſtinto, ed indipendente da quello di Spagna, e da quello de' Carmelitani dell'Oſſervanza, formata dal Pontefice Clemente VIII. con facoltà d'eſtenderſi per tutto il Mondo (eccettuata la Spagna;) e ſi deſcrive ampiamente la Fondazione del Convento, e Chieſa di Milano ſotto il titolo di S. Carlo, coll'introduzione d'eſſi Carmelitani Scalzi in Milano, nell'anno 1614. MS. in 4. prœlo paratus, extat in ſupradicta Bibliotheca.

VII. Affooti di diverſe materie predicabili, e morali per animare i Fedeli all'amore della virtù, e fuga dal vizio; ovvero Diſcorſi morali, eruditi, e fruttuoſi. MS. in 4. Extat ibidem.

VIII. Storia della Fondazione de' Conventi della Provincia de' Carmelitani Scalzi di Lombardia, ſotto il titolo di S. Angelo Martire, in cui ſi parla di quaſi tutti li fondati fino al ſuo tempo; comprendendo allora la Provincia Lombarda anche lo Stato Veneto. MS. in 4. Ibidem.

IX. Vita del Ven. F. Diego di Gesù, traddotta dallo Spagnolo nell'Italiano. *Milano, preſſo l'Agnelli*, 1674. *in* 4.

X. Circinus proportionalis Georgii Galchemayr ab Euſebio Blanco ejuſdem Ordinis latinitate donatus, ut ſuperiùs in Blanco diximus, à Gatbicello noſtro in Italicum converſus; quod Opus brevi edendum promiſerat Picinellus in Athenæo loco citando.

XI. Conciones pro integris quattuor temporibus Quadrageſimalibus recitandis compoſitæ. MSS.

XII. Elogia plura ſacra, in quibus ingenium Auctoris mirificè illuceſcit, & inter ipſa celebrantur ea, quæ publicè expoſita fuerunt occaſione feſtivitatis Mediolani à Suis habitæ Anno MDCLXXV. pro Beatificatione Fr. Andreæ à Cruce ipſius Ordinis.

A Suis, & aliqua ab Athenæo Picinelli pag. 175.

DCCCXXXV.

GARIBOLDUS CAROLUS HYACINTHUS.

GAribolda gens Mediolani florebat ſæculo jam XV. ut videre eſt ex Sepulchralibus hujus familiæ Inſcriptionibus, in ipſarum eximia Collectione, pluribus in locis à me laudata, Co. Octavii Archinti, quarum una extat in D. Simpliciani Templo anno MCDL. ab Ambroſio Gariboldo, ſibi hæredibuſque poſita. Carolus verò Hyacinthus noſter ex Franciſco, & Veronica Aliphera Mediolani natus, Congregationi Clericorum Reg. D. Pauli anno MDCXCVII. adſcriptus eſt. Mox Philoſophicis, ac Theologicis facultatibus inſtitutus; Laude Pompeja primom, deinde Mediolani Rhetorem profeſſus, pietati in primis, & litteris ſummopere fuit addictus, ſed dolendum eſt quod nimis citò mors invida nobis, ſuiſque ipſum rapuit, idque moleſtè accidit anno MDCCXX. cum ætatis XLII. tantùm attingeret. De altero Franciſco Gariboldo, forſan Auctoris noſtri Avo, agit ſepulchrale monumentum, in Eccleſia S. Annæ ad Portam hujus Urbis Comenſem, ſic inſcriptum:

MVTVO ACCEPERAT MORTALIA QVAEDAM
FRANCISCVS GARIBOLDVS
HIC REDDIDIT ET RELIQVIT DEO
KAL. DECEMB. MDLXII.

Plura ſcripſit Carolus Hyacinthus Latinè, & Italicè; Gallicæ quoque linguæ peritus, aliquot Opuſcula in Italicam tranſtulit, quæ edita ſunt.

Videlicet:

I. Morale Criſtiana a modo di Meditazioni, traſportata nell'Italiana dal Franceſe. *Milano, per il Malateſta*, 1719 *in* 12.

II. La buona Elezione, traſportata dal Franceſe nell'Italiano come ſopra. *Milano, preſſo lo ſteſſo*, 1718.

III. Lo Spirito buono, traſportato dal Franceſe nell'Italiano. *Milano, preſſo lo ſteſſo*, 1720.

IV. Del diſprezzo del Mondo, Lettera di S. Eucherio, traſportata dal Latino nell'Italiano. *Milano, per il Malateſta*, 1715. *in* 12.

V. Vectigalium litterarum plauſus, & obſequia Eminentiſs. Principi Benedicto Erbæ Odeſcalco, Mediol. Eccl. Archiep. *Mediol. apud Malateſt.* 1716.

VI. Orationes.

VII. Proluſiones.

VIII. Poemata tam Latino, quà Italico ſermone conſcrip. Extant Tom. II. MSS. in 4. in Bibliotheca Suorum Collegii S. Alexandri Mediolani.

Hæc partim vidimus, partim accepimus à ſæpè laudato Concive noſtro P. Pezzio, & ex Schedis Archinteis, atque Sitonianis.

DCCCXXXVI.

GASTORELLUS GENESIUS.

ANcipites fuimus an Geneſius hic Gaſtorellus verum nomen ſuum Operi infra recenſendo præfixerit, vel potius, ut ante nos dubitavit Bailletus loco citando, larvatus Auctor in publicum labores ſuos litterarios ediderit. Sanè nihil de eo reperimus in Vincentii Placii Theatro Anonymorum, & Pſeudo-anonymorum, idque in cauſa eſt, ut ſuſpicemur illud genuinum eſſe Scriptoris vocabulum. Quidquid hac ſuper re ſentiant eruditi, omnes tamen fatentur eum Mediolanenſem fuiſſe, & Aſtrologicis ſtudiis operam dediſſe, in quibus utinam vera potius quàm vana ſectatus eſſet; etenim Joannes Baptiſta Nocetus Genuenſis è Societate Jeſu, qui adhuc anno MDCLXXVII. erat in vivis, in eum non acuiſſet ſtylum libris editis, quos mox promemus. Cæterum Gaſtorellus eidem Noceto coævus fuiſſe videtur.

Scripſit

I. Il Cielo aperto: libro, che parla d'Aſtrologia giudiciaria, e d'altre curioſità. Ex Bailleto infraſcripto.

Adverſus hoc Opus præfatus Jo. Baptiſta Nocetus librum ſcripſit hoc titulo: „ Anaſiride di Clorio Cariopo „ Carcaria al Cavallier Geneſio Gaſtorello Ogoroboto „ Milaneſe, Autor del Ciel Aperto. *Lucerna* (locus certè ſuppoſitus) 1656. in 12. Neque hoc ſatis exiſtimans edidit Volumen aliud ſub nomine: „ L'Antigaſtorello; tertiumque tandem inſcriptum: „ Aſtrologia „ ottima, indifferente, peſſima, cenſurate publicate „ dal P. Giambattiſta Noceto della Compagnia di Gesù. *Parigi*, 1663. *in* 12.

Hæc refert prædictus Bailletus Jugemens de Sgavans: Tom. VI. pag. 69.

DCCCXXXVII.

GATTICUS HIERONYMUS.

HIeronymus Gatticus Mediolanenſis, in nobiliſſimo FF. Prædicatorum Ordine, Conventus S. Mariæ Gratiarum alumnus adſcribitur; ibidemque ſacræ Theologiæ Lector, eximius per totam Italiam Concionator celebratur. Vir certè fuit laborioſiſſimus, ſtudio, libriſque edendis unicè intentus, quos inter magno habendus eſt in pretio liber proferendus num. VII. ubi quantùm valeret Gatticus etiam in Juriſprudentia facilè judicabunt lectores; mirum enim dictu eſt quo labore, quo delectu, qua fide ſingula ad Eccleſiæ Jura ſpectantia Scriptor noſter collegerit. Floruit uſque ad Chriſti annum MDCXLVII. quo piiſſimè obiit Mediolani in præfato ſuo Gratiarum Conventu.

Hæc autem ſunt ejus Opera præcipua:

I. Catechiſmo morale generale, per ricevere, ed amminiſtrare il Sagramento della Penitenza; dedicato all'Eminentiſs. Cardinale Pietro Campori, Veſcovo di Cremona. *Milano, per il Malateſta*.

II. Matilde: Rappreſentatione. *Ivi*, 1625.

III.

III. La confuſione dell' oſtinato peccatore, Tragedia. *Milano, per il Malateſta*, 1626.

IV. Roſario della Glorioſiſſima Vergine Maria, con varie contemplazioni. *Ivi, preſſo lo ſteſſo*, 1650. *in* 8.

V. Sicuro viaggio de i giuſtiziandi. *Ivi*, 1630.

VI. Del Santiſſimo Nome d'Iddio contro li ſpergiuri. *Ivi, preſſo il Ghiſolfi*, 1632.

VII. Catena aurea celeberrimorum, à primo legum inſtitutore ſapientum, ac primariorum in ut profeſſorum, nec non in quavis ferè univerſitate eruditiſſimorum, Utriuſq; Juris magni nominis interpretum conſiliorum, quin præter Apoſtolicas conſtitutiones, & cenſuras eorum, quæ in Mediolanenſi Senatu, & aliis, ac in Regiis Magiſtratibus inſigniores, U. Jur. Doctores, Catholicæque Regiæ Majeſtatis, ac Chriſtianorum Principum primarii Conſiliarii, Præſides, Senatores, ac alii propriis reſcriptis pro vera Catholicæ Eccleſiæ libertate, & immunitate deciſivè conſuluerunt, cenſuerunt, ac firmiter ſanxerunt. Auctore (ſeu potius Collectore) F. Hieronymo Gattico Lectore Theologo Ord. Prædic. *Bononiæ, apud Ferronios* 1636. *T. II in* 4. Cuilibet conſilio nomen Auctoris præfigit, de quibus in noſtra hac Bibliotheca pluries mentionem facimus.

VIII. Tractatus de Cenſuris. *Mediolani*.

IX. L'Ajo de' Pergami, overo Teatro Sacro d'ogni materia predicabile, diviſo in ſette parti, corriſpondenti alli ſette gradi del vivere humano. *Venezia, per Giacomo Sarzina*, 1641. *T. II. in* 4. In fine hanc Lucubrationum ſuarum aſſerit eſſe viceſimam.

X. Directorium ad Tyrones pro receptione, & adminiſtratione Sacramentorum. *Mediolani, apud Georgium Rollam*, 1641. *in* 8.

XI. Examinatorium Ordinandorum. *Mediolani, apud Malateſtam*, 1623. *in* 8.

XII. Specchio de' Confeſſori. *Milano, per il Malateſta*.

Clariſſimi Quetif, & Echard, pluries à nobis laudati, qui tantùm hujus Auctoris Opera numero X. protulerunt, ſic ad calcem ſcripſere: „ Cæteras ejus „ lucubrationes ad decem, aut etiam amplius hic „ omiſſas dabunt forte aliquando ejus Gentiles & „ Symmiſtæ: nam de eo parcè omnino Rovetta ad an. MDCXLVII., a quo tamen omnia ſpe„ tandi erant, & accuratiora.

Remanent ergo ſaltem VIII. Gattici noſtri Opera, quæ adhuc delitescunt, necnon eadem diligentia à Suis in inquirendis Actis, & Scriptis Virur. Illuſtrium, ſaltem Mediolanenſium, ipſius Ordinis optanda ſupereſt.

Laudatur à ſupracitatis Quetif & Ecard in Tomo II. Scriptorum Ord. Præd. pag. 558, à Rovetta, & à Picinello in Athenæo pag. 340.

DCCCXXXVIII.

GATTUS JOANNES DOMENICUS.

DUodecim Viri nobiles, ex quibus Tribunal quod Proviſionum vocant in hac Urbe componitur, ſatius, optimèque duxerunt Joanni Dominico Gatto Mediolanenſi Presbytero, atque in Oppido Marcallo, Plebis Curiæ-pictæ vulgo *Corbetta* nuncupato, animarum curam peregregiè fungenti, provinciam demandare, ut Acta D. Ambroſii Mediolanenſium Patroni ſcriberet, ad quam Vir doctus manum ſtrenuè diligenterque appoſuit, Volumine infra recenſendo publici juris facto. Utinam labor ejus ad umbilicum perductus fuiſſet, nam etſi Opus idem ſcriptum non ſit ex integro juxta criterium ſæculi, quo vivimus, attamen plura in ipſo leguntur ſummâ diligentiâ undequaque collecta, quod Auctori non parum laudis meritò affert, magnique eſt faciendum poſt Vitam hujuſmodi Sancti Eccleſiæ Doctoris à Viris clariſſimis è Congregatione S. Mauri optimè deſcriptam, & Pariſiis typis datam Latino, Gallicoque Sermone. Ratio cur Gattus noſter calamum ex hac ſacra hiſtoria retraxerit adhuc mihi ignota eſt, ſicuti an fuerit ab eodem completa, nec ne, & quod plus eſt de Viro ipſo, etſi temporibus noſtris florente Acta, & mortis annum nullus mihi indicavit. Accipiat igitur Lector quod poſſum, pluraque ab aliis expectet.

Typis Gattus iſte demandavit

I. La Vita di S. Ambrogio Arciveſcovo di Milano, ſcritta, e diviſa in trè parti per Gio. Domenico Gatti, Sacerdote Milaneſe, Tomo primo. *Milano, per il Malateſta*, 1695. *in* 4.

II. Diſcorſi in lode della B. V. detti nella Chieſa preſſo S. Celſo, di Gio. Domenico Gatti, Curato di Marcallo. *Milano, nella Stamperia Arciveſc.* 1695. *in* 4.

DCCCXXXIX.

GAVANTUS BARTHOLOMÆUS.

BArtholomæus Gavantus, inter Scriptores non tantùm Mediolanenſes, ſed exteros quoque Sacrorum Rituum facilè Princeps, Modoetiâ oriundus, annorum XVIII. in Collegio Cleric. Regul. S. Pauli addictus eſt anno MDLXXXVIII. Florebat tunc in Collegio S. Barnabæ ſtudium Hebraicæ, Græcæ, & Latinæ linguarum; quibus aliiſque ſtudiis alacriter ſe Gavantus dedit. Dum Federicus Cardinalis Borromæus ad illud Collegium, cùm primùm Mediolanum venit, acceſſiſſet, ad eum veluti ſtudiorum Parentem Orationem Latinè habuit Julius Cavalcanus, Græcè Carolus Boſſius, Hebraicè vero Gavantus noſter ſumma cum laude Eminentiſſimi Præſulis, à quo Presbyterali poſtmodum Ordine inſignitus eſt noſter. Philoſophicis, ac Theologicis ſtudiis ad Collegium Cremonenſe Clericos Rhetoricam docturus mittitur; cumque Oratoriam Artem excellenter teneret Verbi Divini Prædicationi ſe dedit, quod munus per annos XXXV. magna ubique præcipuarum Italiæ Civitatum cum laude, ſummoque populi concurſu, adeò ut primi Concionatoris ætatis ſuæ ſamam nactus fuerit, obire non deſtitit. Cultum S. Caroli Romæ præſertim, & Fulginii mirificè promovit. Collegia S. Alexandri Mediolani, S. Pauli Bononiæ, & S. Herculani Peruſii optimè gubernavit. Romanæ quoque Provinciæ præfuit, necnon Viſitatoris munus, & Aſſiſtentis apud Juvenalem Falconium Præpoſitum Generalem præclarè geſſit. Celebre reddidit ejus nomen Sacrorum Rituum peritiâ, qua re Romam vocatus à Clemente P. VIII. Cong. à Conſiliis lectus eſt, cùm ab eodem, tùm ab Urbano VIII. in recognitione, & reformatione Breviarii Romani adhibitus. Plures Antiſtites & Cardinales in ſuarum Eccleſiarum rebus, atque Synodalibus Decretis conſcribendis, evulgandiſque ejus opera uſi ſunt, inter quos Cardinalis Campori Cremonenſis Epiſcopus; Cardinalis Boncompagnus Archiepiſcopus Neapolitanus; Cardinalis Magalottus Ferrarienſis Antiſtes, Comitulus Peruſinus, Carpineus Eugubinus, Doſſenius Derthonenſis, à Baſilica Petri Novarienſis, Rangonius Mutinenſis Epiſcopi. A Cardinali Bonviſio Barrii Archipræſule, & Præſulibus Aſſiſii, Patavii, Cremæ, & Arimini aſſecla Viſitationum ſuarum ſelectus eſt, & adjutor; ut Clerum potiſſimè ſacris Ceremoniis ritè peragendis inſtrueret. Rogatus ob eandem cauſam ab Eminentiſſimo de Harach Regni Boemiæ Primate, ut ſe Pragam conferret, paratus obſequi ab Urbano VIII. retentus eſt Romæ, ut ſacris Hymnis reformandis Operam ſuam conferret. Extremo cum decumberet morbo ab Eminentiſſimo Theodoro Principe Trivultio viſitatione humaniſſimè dignatus, in Collegio S. Barnabæ anno MDCXXXVIII. in Pervigilio Aſſumptionis B. V, obdormivit in Domino.

Præclariſſima edidit Volumina ideſt:

I. Theſaurum ſacrorum Rituum, ſive Commentaria in Rubricas Miſſalis, & Breviarii, quibus denuò impreſſis addidit utiliſſimas Appendices. *Romæ, Typis Cam. Apoſt.* 1627. *T. II. in* 4. *Ibid.*

Digitized by Google

Ibid. 1610. *Pariſiis*, 1652., & alibi pluries, atque recentiùs *Romæ*, cum notis Cl. Hieronymi Batufaldi, editio recuſa *Auguſtæ Vindelicorum*. Anno vero 1736. 1737., & 1738. Vol IV. in 4. prodiit *Romæ*, *apud Salvionum* peregregia editio Gavanti noſtri, nempè Theſaurus Sacrorum Rituum, hoc titulo: „ Sepius „ aditus, nunc vero correctior, & locupletior, „ adjectis Summorum Pontificum, & S. R. C. „ Decretis uſque ad præſens emanatis, noviſque „ Obſervationibus, & Additionibus Cajetani Mariæ Merati Clerici Regul. ejuſdem Sac. Rit. „ Congreg. Conſultoris „. Tomi I. & II. complectuntur Gavanti Commentaria in Rubricas Miſſalis; reliqui duo habent Commentaria ad Rubricas Breviarii Romani, Ordinem perpetuum, & generalem recitandi Divini Officii. Gavanti Vitam, & Indices Auctorum, quibus uterque Auctor uſus eſt.

II. Octavarium Romanum. *Bononiæ*, 1624. in 8. *Neapoli*, *Pariſiis*, & alibi.

III. Enchiridion, ſeu Manuale Epiſcoporum. *Romæ*, *apud Caballum*, 1631. *in* 4. *Pariſiis*, *Venetiis*, *apud Junctas*, *cum additamentis*, 1652. & alibi.

IV. Additiones ad Manuale pro Viſitatione Diœceſis, atque Synodis condendis (mortuo jam Gavanto). *Romæ*, 1638. in 4. *& Pariſiis*, 1639., & ut ſupra, 1652.

V. Cæremoniale Clericorum Reg. S. Pauli. *Mediolani*, *apud Malateſtam*, *II. edit.* 1713. *in* 4.

VI. Ordinem perpetuum recitandi Divinum Officium. *Ven.* & *Romæ*.

VII. De Synodo Diœceſana *Romæ*, *apud Caballum*, 1628. *in* 4.

VIII. Prediche Quadrageſimali, dell' Advento, ed Annuali. Has omnes editurus erat, ut teſtatur Leo Allatius in Apibus Urbanis.

IX. Predica nella Translazione delle Ceneri di S. Giambattiſta. *Genova*, 1608. *in* 4.

X. Ragionamento nella Coronazione del Sereniſſimo Agoſtino Pinello, Duce di Genova. *Ivi*, 1609. in 4.

XI. Diſcorſo nel giorno anniverſario dell' unione di Genova. *Ivi*, 1606. *in* 4.

XII. Orazione dell' umiltà di S. Carlo. *Milano*, *preſſo Agoſtino Tradate*, 1607. in 4.

XIII. Regulam Recreationis Cler. Regul. S. Pauli. MS. in 4. penes Suos.

XIV. Vitam Coſmæ Doſſenæ Epiſcopi Derthonenſis. MS. ut ſupra.

XV. Schedas quaſdam de Viris illuſtribus Congregat. S. Pauli. MS. in fol. ibid

XVI. Epiſtolas plures de Sacris Ritibus ad Cardinalem Federicum Bortomæum annis MDCV. & MDCVI., cum Reſponſionibus. Extant in Collectione Ambroſiana, alibi citata.

XVII. Aliæ II. autographæ ad Franciſcum Caſatum de Ritibus Eccleſ. altera XV. Junii MDCXXX. altera XXVI. Julii MDCXXXI. Romæ datæ; ſunt MSS. penes amiciſſimum Canonicum Jo. Andream Iricum.

XVIII. Carmina varia; ex Allatio loco citato, ſic: „ Adoleſcens mitiores etiam coluit Muſas, modò „ in ſenium vergens ſacris interdum Carminibus „ ludit.

XIX. Vitam, & Res geſtas S. Pauli Apoſtoli. Extat in editione Commentarior. in Rubricas Miſſalis, & Breviarii. *Romæ*, 1618. *in fol.*

XX. S. Bartholomæum eſſe Nathanaelem. Diſſertat. Extat ibidem.

XXI. Inſcriptiones, & Elogia tam Italico, quam Latino, atque Græcò Sermone conſcripta occaſione viſitationis Collegii S. Barnabæ a Card. Fed. Borromæo peractæ, ut diximus. Ita in Vita ejuſdem Gavanti.

XXII. Orazione ſupra la Pace, detta in Roma, ex eadem Vita.

XXIII. Brevi Diſcorſi ſopra la Paſſione del Redentore, recitati nella Congregazione dell' Umiltà in Roma. Ex eadem Vita.

In Cathalogo Biblioth. Regis Chriſtianiſs. Tomo I. pag. 231. num. 390. legitur: „ Claudii Arnaud, „ Epitome Theſauri Sacrorum Rituum, ſelecta „ quæque notatu digniſſima, ex Animadverſionibus Barthol. Gavanti, in rubricas Miſſalis, „ & Breviarii Romani continens; adjectis quibuſdam notulis ad earumdem intelligentiam. *Venetiis*, *apud Juntas*. 1644. in 24.

Extant de Gavanto Epigrammata duo: primum eſt Franciſci Rugerii Congreg. de Somaſcha, alterum Alexii Ledeſmæ.

Ejus Vitam, ut innuimus, & quæ auctorem ſuum initialibus tantùm literis L. A. prodit, ſicuti hæc ſcribentes nunc ſolum intuemur, habemus in T. IV. Operum Gavanti, illatam a doctiſs. P. Merato, ex qua cognovi Bernardini in ſæculo nomen geſſiſſe, atque Humilitatis Congregationem in Eccleſia S. Caroli Romæ inſtituiſſe anno MDCXL. etiam nunc florentem, ubi Gavantus Sermones de Paſſione Domini a nobis jam relatos, recitavit. Miſſum fuiſſe à Clemente VIII. ad Portum Oſtiæ, atque vicinam regionem, ad Incolarum mores reformandos, Germaniam quoque primùm, deinde Galliam perluſtraſſe; reliqua verò nos ex integro, etſi brevius, de eo protulimus.

Omnia ferè ejus Opera in unum Volumen edita fuere *Pariſiis*, *per Jo. Poſt: Viâ Jacobeâ*, *ſub ſigno S. Spiritus*, 1652. in cujus editionis Præfatione magnis celebratur encomiis; ſicuti ab Auguſtino Barboſa in Opere de Canonicis, & de Officio Parochi. A Jo. Petro Creſcentio in Præſidio Romano. Ab Andrea Victorello. A Leone Allatio in libro: Apes Urbanæ, pag 59. A Philippo Picinello in Athenæo, pag. 69. A Carolo Guyeto Soc. J. in ſua Heortologia. A Michaele Bauldry in Manuale Sacr. Cærem. A Macro in Hierolexico. A Morerio in Lexico: Necnon à P. Bondier Benedictino-Caſs Gallo, qui Gavanti judicio ſuppoſuit Librum de Ritibus à ſe concinnatum, in cujus Præfatione ſic declaravit *juravi in verba Magiſtri*. Et ab omnibus, qui poſt ipſum de Sacris Ritibus, & de Morali Theologia egerunt.

DCCCXL.

GAVARDUS FEDERICUS NICOLAUS.

PRodiit ex Urbe ac Cœnobio Mediolanenſi Divi Marci Fridericus Nicolaus Gavardi Eremita Auguſtinianus, qui à pueritia cum miro polleret ingenio, ac diſcendi arderet cupiditate, præfato Divi Auguſtini Ordini dato nomine, Philoſophicis, Theologiciſque ſtudiis ita ſedulò, felicive progreſſu incubuit, ut meritò ſui Ordinis celebrioribus gymnaſiis moderandis, præcipuè verò Regalis Cœnobii S. Auguſtini Neapolis, ab Auguſtinenſi ſupremo Antiſtite præfectus fuerit. Romam deindè accerſitus, non ſolum Eminentiſſimo Cardinali Mareſcotto fuit à rebus Theologicis definiendis, ſed & à Summo Pontifice ſelectus, ut ſacram paginam in Almæ Urbis Archigymnaſio interpretaretur, quo munere ad annos XXV. laudabiliter functus eſt. Vir eruditus totus erat in libris legendis, conſcribendiſque. Interea Scholam Ægidianam, ſive Theologiam exantiquatam, quam typis evulgavit, magno in pretio habuerunt Auguſtinenſes per Germaniam, & ſignanter Bohemi, quos inter P. Benignus Sichrowski Sacræ Theologiæ Doctor, & Pragæ ad S. Thomam Profeſſor emeritus, illam in compendium redegit, & *Norimbergæ*, *ſumptibus Joannis Chriſtophori Lochneri Anno* 1720. quatuor Voluminibus in 4. excudi curavit ſub hoc titulo: „ Theologia Scolaſtica Auguſtiniana à ſapientiſſimo Magiſtro P. Friderico Nicolao Gavardi ſex Tomis comprehenſa, „ nunc in commodum ſtudentium in viginti Tractatus diſtributa, & paſſim compendiata „. Tandem ſtudio potiùs quam morbo attritus, Romæ diem clauſit extremum Fridericus noſter anno MDCCXV. pridie idus Junii; & in Bibliotheca S. Marci Mediolani viſitur ejus Imago cum hac epigraphe:

EXIM. P. MAG.
F. FRIDERICVS NICOLAVS GAVARDI
MEDIOLANENSIS AVGVSTINIANVS
QVI PLVRIVM VOLVMINVM AVCTOR
ET IN ROMANA SAPIENTIA
XXV. ANNORVM SPATIO
SACRAE SCRIPTVRAE INTERPRES
OBIIT PIISSIME ROMAE
ANNO MDCCXV. DIE XII. IVNII
AETATIS VERO SVAE LXXVI.
SED PIETATE AC DOCTRINA
SEMPER VICTVRVS.

Lectorem benevolum monitum volumus, quod alter Mediolanenſis Gavardus, Ferdinandus nomine, Divi Marci Cœnobita, Sacræ Theologiæ Doctor, ac Friderici noſtri conſanguineus, nobis hic recenſendus veniret: Vir quidem prompto acrique ingenio præditus, ſacrâ profanâque litteraturâ excultus, ac in Univerſitate Piſana Metaphiſices Profeſſor, quem nonnulli Authorem aſſerunt plurium eruditarum lucubrationum MSS. attamen cum illæ nobis adhuc indigitatæ minimè fuerint; inter addenda Ferdinandi hujus redibit ſermo, quoties de certo ingenii ſui fœtu, deve quo ſcripſerit nos plenè inſtructos noverimus.

Enumerabimus interim quæ à Friderico exarata fuere, videlicet

I. Schola Ægidiana, ſive Theologia exantiquata juxta Doctrinam S. Auguſtini, VI. Voluminibus in fol. comprehenſa, ſcilicet: Tom. primus, *Neapoli, per Antonium Gramignani*, 1638 Tom ſecundus, *ibid.* 1685. Tom. tertius, *ibid apud eumdem*, 1687 Tom. quartus, *ibid. apud Camillum Caballum*, 1650. Tom quintus, *Romæ, apud Buagnum*, 1692. Tom ſextus, *ibid apud eumdem*, 1696.

II. Philoſophia vindicata ab erroribus Philoſophorum Gentilium juxta doctrinam S. Auguſtini. Tom IV. *Romæ, apud Buagnum*, 1701. *in* 8. & uno volumine in fol.

III. Quæſtiones IV. De Hierarchia Eccleſiæ militantis. *Neapoli, per Camillum Caballum*, 1650. *in* 8

IV. Volumen inſigne adverſus Opus Petri de Marca de Concordia Sacerdotii, & Imperii, quod Clementi XI. obtulit, ſed MS. deliteſcit adhuc in Bibliotheca Albina.

V. Index Bibliothecæ Maximæ Pontificiæ Roccaberti, juſſu Summi Pontificis concinnatus.

Plurima etiam de iſto debemus eruditiſſimo Patri Nicolai ejuſdem Ordinis.

DCCCXLI.

GELOSUS SYLVIUS.

TOt inter illuſtres Vates Mediolanenſes, huc uſque in hac mea Collectione prolatos nemo occurrerat, (ſaltem in vernacula lingua) qui dignus celebraretur pro ludicra Poëſi; gratulor igitur mihimetipſi quòd etiam in hac facultate, poſt alios Carminibus Italicis laudatos à temporibus ipſius Dantis incipiendo, hunc Lectoribus meis offerre poſſim, nam certè pauci ſunt, qui in hujus generis Poëſi excelluere; ſatis de Sylvio Geloſo noſtro dicendum eſt, laudatum fuiſſe à Creſcimbenio Viro emunctæ naris loco infra citando. Inter Academicos, quos Inquietos vocarunt, locum habuit Geloſus ſæculo XVI. Nec aliud memoriæ ſupereſt de ipſo niſi Carmen jocoſum à nobis hîc recenſendum, à cujus titulo ſatis erat ipſum agnoſcere Mediolanenſem, ſed Ipſemet voluit poſt paucos Verſus talem ſe prodere, his verbis:

Come già il Mondo sà ſon Milaneſe.

Habemus igitur tantum de eo

I. Carmen ſic inſcriptum: „ Capitolo in lode del Cervellato, della Buſecca Milaneſe, e del Porco con le „ ſue eccellenze „. Extat in libro, cui titulus: „ Rime piacevoli di diverſi, cioè del Borgogni, „ Ruſcelli, Sanſovino, Doni, Laſca, Remigio, Anguillara, Sanſedonio, ed altri vivaci ingegni, Parte III. *Venezia*, 1627., *e Londra*, 1722.

De ipſo Cl Creſcimbenius in libro: „ De' Comentarj „ intorno all' Iſtoria della volgar Poeſia; Vol IV. Lib. III. Art. XXV. pag. 200. Fontaninius verò dedignatus eſt ipſum tantùm ſalutare.

de SANCTO GEORGIO.
V. SANGIORGIUS JOHANNES ANTONIUS.

DCCCXLII.

GEORGIUS.

QUæſtio eſt de tribus Georgiis Mediolanenſibus, ex Ordine FF. Prædicatorum, inter Scriptores ipſius celeberrimi Cœtus. De primo, qui dicitur Georgius Ravennatinus, dubium erat apud Clariſs. Quetiſ & Eccard, an verè Mediolanum Patria ei fuerit, nos vero ſuo loco, ideſt ad litteram R. demonſtrabimus revera fuiſſe Mediolanenſem. De duobus aliis Georgiis, quorum cognomen Sui neglexerunt, ſupramemorati PP. Quetiſ & Eccard conqueruntur quod Luſitanus, Moriggia, Poſſevinus, Rovetta, Altamura, & Picinellus noſter eum cum altero confundant, & ſententiam Voſſii aſſerunt, quâ Vir doctiſſimus contendit Georgium Scriptorem Vitæ B. Jacobi Sextii eſſe eundem, ac Georgium Ravennatinum. In primis monendus eſt Lector noſter, quod Picinellus minimè confundit hos duos Georgios, ut aſſerunt Quetiſ & Eccard, ſed alteri ex iiſdem cognomen Carcani tribuit, aſſerens ipſum floruiſſe ſæculo XIII. inconſultè verò, nam diligenter perſcrutatis Scriptoribus, qui de Gentis Carcanæ ſerie & actis ſolidè egerunt, nec verbum quidem inveni de Georgio Dominicano. Juvat nunc hîc verba ipſa referre ſupradictorum Quetiſ & Eccard: „ Diſſentit „ verò Voſſius de Hiſtor. Latin. pag 813. (ideſt à „ ſupracitatis Auctoribus, qui de duobus Georgiis „ unum faciunt) contendens Auctorem hujus Vitæ „ non alium eſſe à Georgio Ravennatino itidem Mediolanenſi, de quo nos poſtea ad MDXX. Dubius „ planè fateor, hic hæreo. Certum, Scriptorem hujus Vitæ Domus Gratiarum fuiſſe alumnum, in „ eaque novitium ſub Jordano Triviſio magiſtro ipſum, & alios tyrones, ut in Jacobum ceu exemplar Religionis abſolutiſſimum continuò reſpicerent, „ monente educatum, hæc enim ipſe de ſe teſtatur. „ Certum, & eum politioris litteraturæ Virum fuiſſe, nam hæc Vita ſtylo, & ornato, & compto „ ſcripta eſt. Auctorem Logicæ Leander nec Conventus Gratiarum Sodalem dicit, nec Hiſtoricis accenſet. Quouſque igitur Gentiles quid certius afferant, viſum eſt rem ſub dubio relinquere; ſi „ duo ſint, hîc duos habes; ſi unus & idem, ambos „ in unum conflabis „. Veniâ tamen doctiſſimorum Virorum nobis liceat aſſerere, nullum dubium videre quin duo ſint Auctores iſti, nam primus, qui Vitam ſcripſit Beati Jacobi Sextii, & de quo nunc agimus, in eadem ipſe aſſerit ſe interfuiſſe translationi Corporis ejuſdem Beati, menſe Novembri anno MCCCCXCIII. Alter verò Georgius erat adhuc in vivis anno MDXX. Error potius cubat in anno ſupradicto MCCCCXCIII. à Leandro Alberti indicato, uti ultimus Vitæ Auctoris noſtri, aſſerendo obiiſſe eodem anno die XXX. Junii, ætatis annor LXVII. profeſſionis verò XL. ex quo ſaltem collegimus quod vitam protrahere non potuerit ad annum uſque MDXX.

Huic igitur tribuimus tantùm

I. Vitam Beati Jacobi Sextii Mediolanenſis Domus S. Mariæ Gratiarum in Patria primi erectoris.

Ex Leandro Alberti in lib I. de Viris illuſtribus Ord. Prædic. & ex aliis ſupramemoratis Auctoribus.

DCCCXLIII.

DCCCXLIII.

GEORGIUS alter.

GEorgius hic, tantùm & ipſe à Mediolano nuncupatus, floruiſſe dicitur ſæculo XVI. & quidem anno ejuſdem vigeſimo, qua de cauſa minimè aſſeri poteſt eſſe eundem à nobis ſupra relatum. Quod iterum optandum foret cum doctiſſimis Quetiſ & Eccard minimè præterire poſſumus, diligentia ſcilicet major à Suis in perquirendis clarioribus documentis, ut meliorem lucem tradere poſſint iis, quibus cordi tantùm eſt de Eruditis tam illuſtris Ordinis cum laude diſſerere. Georgius autem, de quo nunc ſermo eſt, laudatur à Leandro, Rovetta, & ab aliis Prædicatorum Cœtus Scriptoribus ad annum MDXX., & inter illuſtres Philoſophos ejuſdem ævi locum ei faciunt, utpote cum Valentino Camerti Peruſino laudatur ab omnibus conterraneis, uti Vir in Theologicis, Philoſophicis, ac eruditis facultatibus verſatiſſimus.

Aſſerunt ſcripſiſſe

I. Commentaria ſupra totam Ariſtotelis Logicam.
II. Item ſuper VIII. Libros Phyſicorum ejuſdem Ariſtotelis de Auditu.
III. Commentaria ſuper IV. Sententiarum.
Ita ſupralaudati Scriptores Ord Prædicatorum, & cum iis Quetif & Eccard T. II. pag. 31. Picinellus pag. 252., aliique ab ipſo, etſi non ſatis accuratè relati.

DCCCXLIV.

GERENZANUS CAROLUS JOSEPH.

INter inſigniores Pharmacopœos meritò locus dandus eſt Carolo Joſepho Gerenzano, in hac Metropoli nato, anno Redemptionis noſtræ MDCXLIV. nam non ſolum condendis Pharmacis, ſed morbis attentè obſervandis totum ſe dedit adeo, ut ipſi debeamus plura inventa ad ſanitatem tuendam, atque ille optimè in ſuam accuratius ſervandam ita incubuit, ut uſque ad ætatem annorum LXXVIII feliciter perveniens, vivere deſierit die XXII. Martii, anno MDCCXXII.

Hæc utiliter, & cum plauſu evulgavit

I. La Vipera rediviva, o ſal volatile viperino, fabbricato da Carlo Giuſeppe Gerenzano. *Milano, per il Ramellati*, 1688. in 12.
II. Il Morbifugo univerſale, o ſia polvere viperina, modo di fabbricarla, virtù ec. *Milano, per l'Agnelli*, 1693. in 12.
III. L'Armeria d'Eſculapio munita d'arcani di ſalute. *Ivi, per lo ſteſſo*, 1694. in 12.
IV. Scuola Regia Farmaceutica a Speziali, e Particolari, di Carlo Giuſeppe Gerenzani Portighotto Speziale Milaneſe Collegiato. *Ivi, per il Malateſta*, 1706 in 8.

DCCCXLV.

GEROSA FRANCISCUS.

BRevi me expediam, de Franciſco Geroſa Medico in Oppido Leuci nomine, ditionis Mediolanenſis nato, nam Cl. Bartholomæus Curtius in ſuo Opere

A centies à nobis citato, præter nudum nomen, titulumque ejus Operis, ut infra, nobis nihil dedit, poſtquam de tot aliis Scriptoribus non patriis tam diffusè loquutus eſt; mirum etiam quod Jo. Jacobus Mangetus, qui in ſua Bibliotheca Scriptorum Medicorum ferè totum Curtium exſcripſit, Geroſam inſalutatum dimiſerit. Jejunos igitur & nos coacti ſumus relinquere Lectores noſtros, nam idem Curtius tantùm ad marginem ſui libri ſignavit annum MDC. forſan indicare volens quod Geroſa florebat eo ſæculo, ſed facilè unuſquiſque id inſpicere poterit ab ipſo titulo Operis Auctoris noſtri:

Scilicet:

B I. La Magia traſformatrice dell' Uomo à migliore ſtato, Dialogo di Franceſco Geroſa Fiſico da Lecco, nel quale ſi raggiona del trino Mondo, della felicità umana, natural Magia, e medicinal Chimia. *Bergamo, per Comino Ventura*, 1608. in 8. Librum Auctor nuncupavit Herculi Sfondrato Montis-marciani Duci.
Ipſum laudavit duobus Carminibus Italicis, vulgo *Sonetti*, Joannes Antonius Averara, quæ leguntur in fronte ipſius Operis.
Ita Curtius in libro: „ Notizie Iſtoriche intorno a' Medici Scrittori Milaneſi „ pag. 169.

DCCCXLVI.

GESSATUS JACOBUS.

C EOdem ipſo anno MCLXII. qui Mediolanenſibus ſemper acerbæ recordationis erit, ob patriam à Friderico Oenobarbo ſolo æquatam, licet duriſſimæ obſidionis incommoda ſentirent Cives, publicis tamen curandis negotiis, dum reliqui arma tractarent, prudentiſſimi Viri ſedulam navabant operam. Et quoniam tutandæ Patriæ non parum officiebant quotidianæ creditores inter & debitores rixæ, contentioneſque, è Republica viſum fuit hujuſmodi lites compeſcere, quo promptiores alacrioreſque in commune bonum omnes conſpirarent. Quattuor ergo Viris præſtantiſſimis ea eſt demandata provincia, ut quidquid ad utilitatem Urbis, populique Mediolanenſis optimum judicarent, conditis Statutis, & Le-
D gibus, ſervari juberent. Inter hos numeratur Jacobus Geſſatus antiquæ ſeveritatis, & prudentiæ Vir, qui cum Collegis loco ſuo laudandis

Conſcripſit

I. Statuta inter creditores & debitores Mediolanenſes obſervanda.
Horum, citato Corio, meminit cum laude Comes Octavius Archintus in Collectione ſua ſæpiſſimè à nobis in hoc Opere commendata.

DCCCXLVII.

E
GHERARDINUS ALEXANDER.

GEns Gherardina, factionum iniquarum cauſâ, nempè Guelphorum Gibellinorumque è Florentia in hanc Urbem, alioque ſedem ſuam tranſtulit; Alexander vero, de quo nunc loquimur, filius fuit Bernardi Mediolani à Petro geniti, cui tam ſelicem ſolidamque educationem ipſi tribuere licuit, ut eximiam Societatem Jeſu amplecti decreverit. In ea verò feliciter, prudenterque ſe geſſit ita, ut annos agens tantùm decem & novem profeſſionem quatuor Votorum emiſerit, quod rarum eſt, anno nempè MDLXVIII. Vir non vulgari ingenio, prælegit Rhetoricam, & litteras humaniores. Concionando magnam

gnam vitæ partem conſumpſit, fuit Rector Comi, & Alexandriæ, ſocius curarum ac laborum ſui Provincialis, & Operarius per multos annos in Domo Profeſſorum Mediolanenſi, uſque dum meritis, anniſque onuſtus evolavit ad Superos die XXVII. menſis Septembris, Chriſti vero anno MDCXXX. qui illi erat ætatis ſeptuageſimus ſecundus.

Superſunt de ipſo

I. Diſcorſi ſopra la Parabola del figliuol prodigo. *Milano, appreſſo Benedetto Somaſco*, 1620 *in* 4.
II. Orazione in lode di S. Giacinto. Hanc habuit Vercellis in Templo S. Pauli.
Eum laudant Philippus Alegambe, atque Sotwel de Scriptoribus Societatis Jeſu, nec non Picinellus in Athenæo pag. 9.

DCCCXLVIII.

GHERARDINUS JOANNES PHILIPPUS.

ALexander Gherardinus nuper à nobis laudatus, fratrem habuit Joannem Philippum, cui nunc Elogium teximus & meritò, nam in pluribus ſcientiis verſatiſſimus, prudentiâ, dexteritateque ſummoperè præditus, magnum ſibi nomen acquiſivit. A Secretis Magiſtratus Sanitatis hujus Urbis extitit difficillimis temporibus, anno ſcilicet MDLXXVI. quo Civitas peſte affligebatur, & tam prudenter tam aſſiduè ſe geſſit, ut illius perſpicacitas, & in rebus agendis vivacitas prudentiæ conjuncta in oculis omnium ita illuxerit, ut non tantùm Romam miſſus fuerit pro gravi negotio tractando, ſed & etiam ad Aulam Hiſpanicam à Mercatorum Mediolanenſium Univerſitate ad tollendum, aut moderandum Cenſum mercibus impoſitum, & ubique feliciter rem ad optimum eventum traduxerit. Arithmeticam, & Muſicam aſſerunt coluiſſe excellenter, nobis vero ex ejuſdem ſcriptis conſtat præter linguas Latinam, & Hebraicam, Poëſim quoque illi tàm familiarem fuiſſe, ut in numero Academicorum Affidatorum, nomine *l'Affettuoſo*, adſeribi meruerit.

Hæc igitur de Auctore noſtro invenimus

I. Ottave per la Peſte dell' Anno MDLXXVI. *Milano*, 1578. *in* 4.
II. Rime per le Nozze di Giulio Dardanoni, e Zenobia Coria. *Milano, preſſo il Ponzio*, 1588 *in* 4.
III. Rime in lode dell' Illuſtriſs. ed Eccellentiſs. Signore Don Gio. Fernando di Velaſco, Conteſtabile di Caſtiglia. Governatore di Milano ec. Ed in propoſito del maritaggio di Don Inico ſuo Figlio con Donna Maddalena Borgia. *Milano, per il Paganello*, 1594. *in* 4.
IV. Canzoni in lode di Gio. Ambrogio Figino celebre Pittore. *Milano*, 1595. *in* 4.
V. Carmina XX.. Italica, vulgo *Sonetti*. Extant inter illa Affidatorum.
VI. Alia III. ſunt in laudem Operis Pauli Moriggiæ: „ Della Nobiltà di Milano.
VII. Aliud in creatione Pontificis Gregorii XIV. artefactum, ut ex aliquibus litteris ejuſdem Carminis, etſi Italici, hæc legantur: „ E Nicolao Sfondrato „ C. Gregorius Quartus Decimus P. con la ſpiegazione. *Milano, ſenza nome dello Stampatore, ed anno in* 4.
VIII. Alia duo ſimilia. Extant in libro, cui titulus: „ Rime di Gian-Paolo Lomazzo.
IX. Alia Carmina plura, ſcilicet *Canzoni*, *Ode*, *Seſtine*, & ſimilia; ex Picinello.
Agunt de ipſo Lucas Contilis in Impreſ. Academic. Affidat. Moriggia in libro Nobil. Mediol. lib III. cap. XIX. Bernardinus Baldinus in libro Luſus. Picinellus in Athenæo pag. 298., atque Sitonus in Schedis.

DCCCIL.

GHILINUS CAMILLUS.

EX Joanne Jacobo Ghilino paulò poſt laudando, qui fuit à Secretis, atque à Conſiliis Status Joannis Galeacii, & Ludovici Sfortiæ Mediolanenſium Ducum, necnon ex Lucretiâ Mantegatiâ Conjugibus, ortus eſt in hac Metropoli Camillus Ghilinus, multiplici litteraturâ, ſummâ fide, prudentiâque ornatus. Tanti eum fecerunt Inſubriæ Principes, ut plures Legationes eidem demandaverint, in quibus peregregiè ſemper ſe contulit, nam in Daniam, Hiſpaniam, Siciliamque miſſus pro rebus graviſſimis tractandis apud Carolum V. Cæſarem, alioſque Magnates, famam ſibi maximam comparavit, ſuiſque Principibus, præcipuè Franciſco Sfortiæ optimè inſervivit. Induciis quoque Bononienſibus interfuit, interim nunquam feſſus ex Hiſpaniâ in Siciliam redux, ultimum diem clauſit anno MDXXXV., non ſinè veneni ſuſpicione ab Antonio de Leva eidem propinati, ut fertur, pro nimio ardore adhibito in reſtitutione Mediolanenſis Status Sfortiacis Principibus curanda. Volumen latinè edidit infra recenſendum de dictis, & factis memorabilibus à Baptiſta Fulgoſio Genuenſium Duce à ſuis gentibus dejecto Italicè ſcriptum, atque à Ghilino continuatum ut aliis placet. Immo non defuere, qui crederent à Patre ejus Jo. Jacobo Ghilino ferè totum in latinam linguam translatum ingenioſo, & erudito filio liberaliter donatum fuiſſe, qui excitatæ fabulæ famam ridendo diluebat. Utcumque ſit, Opus eſt varietate perjucundum, & ipſo penè Valerio Maximo argumenti hilaritate feſtiviorem appellat Jovius in Elogio luculento, quod Camillo noſtro texuit. Fulgoſius ipſe, ut aſſerit Bailletus loco infra citando, translationem latinam concupiverat, & Opus ſuum emendandum Joanni Jacobo Camilli Patri tradiderat, quod filius in epiſtola nuncupatoria ad Jafredum Caroli aſſerit ſe nondum pueritiæ egreſſum metas, immo ut plurimi contendunt, annorum XIII. tantùm, aut XIV. ipſum Opus Latinitate donaſſe. De falſo autem rumore, quo vulgatum fuerat, non Camillum, ſed Patrem Opus ipſum elucubraſſe, hæc habentur apud Jovium ipſum Joannis Latomi Carmina:

Argueris fœtum tibi ſuppoſuiſſe paternum:
Dicit Momorum quin tibi turba diem:
Num cum patris eras hæres ex aſſe futurus,
Uſum etiam fructum præripuiſſe potes?
Nempe, ais, hoc gratum eſt: nec parva eſt gratia Momis,
Scripta quod alterius credi utriuſque queant.

En titulus ejuſdem

I. Baptiſtæ Fulgoſii Genuenſis, factorum & dictorum memorabilium libri IX. *Mediolani, apud Jacobum Ferrarium*, 1508. *in fol. Iterum, Baſileæ*, 1555 *in* 8. Et à P. Juſto Gaillardo Campano in Parihenſi Senatu Advocato locupletati. *Coloniæ Agrippinæ, ſumptibus Arnoldi Mylli Birckmanni*, 1624 *in* 8.
Illi quoque Freherus tribuit Opera, quæ in Jo. Jacobo ipſius Patre enunciabimus, at ea ſunt videnda, quæ ibi notabimus. Cæterum Opus hoc Camilli eſſe Fabricius Frater Auctoris noſtri in Epiſtola nuncupatoria ibidem enuncianda apertiſſimè aſſerit.
Ghilinum noſtrum plurimi laudant, nempè Moriggia in Nob. Mediol. lib III. cap. XXIII. Jovius in Elogiis, Salvator Vitalis in Theatro, Placcius in Theſauro Anonymorum, & Pſeudo-anonymorum pag. 314. num. 1188. Bayle in Lexico Tomo IV. pag. 682. Moterius Tomo V. pag. 318. Bailletus Jugemens des Sçavants Tom. V. pag. 59. art 57. Fontaninius in Libro: „ della Eloquenza Italiana „ Editio III. pag. 273. Abbates Ghilinus & Picinellus, primus in ſuo Theatro p. I. ſecundus in Athenæo pag. 102. necnon Sitonus noſter in Schedis.

DCCCL.

DCCCL.

GHILINUS HIERONYMUS.

Hieronymus Ghilinus anno MDLXXXIX. Modoëtiæ natus, Parentibus Joanne Jacobo Patricio Alexandrino ex Regiis Ducalibuſque Secretariis Inſubricæ Provinciæ, & Victoriâ Homatâ Modoëtienſi Matronâ, in adoleſcentia Mediolani ſub optimorum Præceptorum diſciplina, in Univerſitate Braydenſi humaniores Litteras, Rhetoricam, atque Philoſophiam audivit. Juri poſtmodum daturus operam, Parmenſem adiit Academiam, infauſto tamen exitu, nam contracto morbo domum redire coactus eſt, & paulo poſt Genitore defuncto, Hyacintham Gallianam Alexandrinam ſibi matrimonio junxit, atque domeſticis licèt curis occupatus, nunquam tamen à ſtudiorum otio vacavit, ut ejus teſtantur eruditiſſimæ lucubrationes. Amiſſa Conjuge florenti adhuc ætate Clericalem amplexus eſt Militiam, & in Sacris Canonibus pervolutandis diu verſatus, Lauream ſuſcepit. Theologiæ quoque Morali animum applicuit. Tum Abbatiâ Sancti Jacobi de Cantalupo in Regno Neapolitano, & Apoſtolici Protonotariatus dignitate decoratus, Mediolanum veterem Gentis ſuæ Patriam repetiit. Ejus virtutum famâ perceptâ, Cæſar Cardinalis Montius Archiepiſcopus dignum cenſuit, qui inter Canonicos Imperialis Baſilicæ Sancti Ambroſii recenſeretur, collatâ Doctorali Præbendâ anno MDCXXXVII. Hanc quinquennio non integro tenuit, nam familiaribus negotiis id expoſcentibus Alexandriam conceſſit, ubi anno ætatis ſuæ LXXVIII adhuc in vivis erat, cùm Abbas Philippus Picinellus anno MDCLXX. Athenæum ſuum vulgavit. Eruditorum ſuperioris ſæculi amicitiâ floruit, & inter præcipuos Italiæ Academicos cooptari meruit, jure id exigentibus, quæ vulgavit, & ſcripſit,

Nempe:

I. Del Teatro d'Uomini Letterati, Volume Primo, e Secondo, Parti ſei. *Venezia, per il Guerilio*, 1647. in 4. Prima editio extitit *Mediolani*, anno 1633 *Vol. I in 8.*

De hoc Libro plures judicium ſuum protulerunt, quos inter Bailletus in Opere: „ Jugement des „ Sçavants „ qui Ghilinum laudivit, ut acutum, atque diligentiſſimum Collectorem; Contra verò Clariſſimus Niceronus in Tom. XXXIX. „ Memoires des Hommes illuſtres pag. 123. ipſum Bailletum arguit pro ſupradicto judicio, immo in Hieronymum noſtrum invehitur, utpote quia ipſius ſententiâ nimium Opera, & Auctores laudibus extulerat, & ſic de ipſo nimis acriter ſcripſit: „ peu judicieux, grand, & fade louangeur; „ ſes Eloges ne contienent pas que des generalitez; „ les peu des dates qu'il y a, ſont ſouvent fauſſes, „ & il parle des Ouvrages d'une maniere ſi vague, „ qu'il n'append preſque rien, a la reſerve d'un „ petit nombre d'Articles, qui ſont plus curieux, „ plus recherches, & plus exacts, que les autres. Oh miſera Scriptorum conditio! Miſerior verò Collectorum Operum aliorum, Vitarumque illuſtrium Virorum, de quibus ſine laude turpiter, injuſtèque erit loquendum. Quis interea poteſt de ſe ipſo promittere tam exactam Operum indicationem, ut a nemine argui poſſit, immo & veritatem cognitionum, quæ ab aliis recipiuntur, & an ſint falsò in libris, etſi optimis, relatæ? Quid ſi ad trutinam vocatum fuiſſet Opus ipſum Cl. Niceroni? De hoc meo autem quot omiſſiones, quot ſphalmata, quot laudationes delicatis nimium auribus, aut Criticæ pluſquam oportet amantibus, abundantiores, ſine dubio apparebunt! Sed de hoc ſatis præfatus ſum, & cum aliorum fato collum ſubjicere jam ſum paratus.

II. Practicabiles caſuum conſcientiæ Reſolutiones, breviſſimis Concluſionibus explicatæ. *Mediol. apud Ghiſulphum*, 1636. in 8.

III. La Perla Occidentale, Sonetti in lode di Margherita C. M. P. M.

IV. Il Tanato glorioſo: Odi in lode d'Agoſtino Domenico Squarciafichi, Preſidente del Senato di Milano.

V. Annali d'Aleſſandria, dalla ſua origine fino all' anno MDCLIX. *Milano, per il Marelli*, 1666. *in fol.*

VI. Supplemento, e continuazione a' medeſimi fino all' anno MDCLXVI. *in fol. come ſupra.*

VII. Carmina Italica.

VIII. Gabinetto di varie curioſità, &c.

IX. Origine, e Genealogia d'Uomini illuſtri della Famiglia Ghilini.

X. Epigrammatum Liber I.

XI. Promptuarium Eccleſiaſt., & morale.

XII. Opiniones morales benignæ, & favorabiles.

Sequentia verò nondum edita apparuerunt.

XIII. Riſtretto della Scienza Civile, Politica, Statiſtica, e Militare.

XIV. Memorie Aleſſandrine.

XV. Veglie Aleſſandrine.

XVI. Guida degli Ingegni ſtudioſi alla Poeſia Lirica.

XVII. Rime Sacre.

XVIII. Penſieri per ſcriver Lettere.

XIX. Biennium Inſubribus maximè calamitoſum; ſeu Hiſtoria annorum MCCCCXCVIII. & XCIX., collecta ex Manuſcriptis Jo. Jacobi Ghilini Atavi, Rovaroni Feudatarii, a Secretis, & Conſiliarii Jo. Galeatii, & Ludovici Sfortiarum Mediolani Ducum.

XX. Epigrammatum Liber II.

XXI. Galleria delle Donne Letterate.

XXII. Il Terzo Volume del Teatro degli Uomini Letterati, cioè Parti 7. 8. e 9. Imò à Cl. P. Jo. de Auguſtinis accepi, extare penes N. V. Petrum Gradenigum Vol. III. & IV. hujus Operis manu Auctoris exarata.

XXIII. Tempio de' Letterati, e Letterate per ſantità illuſtri.

XXIV. Errori de' Grandi.

Laudaverunt Ghilinum noſtrum penè innumeri, inter quos Creſcimbenius in Libro: De' Commentarj intorno all' Iſtoria della Volgar Poeſia. Vol. IV. Lib. III. Artic. 71. pag. 150., Morerius in Lexico, Creſcentius in Amphitheatro Romano, etiam in parte ſecunda, quam MS ſervant Fratres Marchiones Vicecomites, ut alibi diximus, Liber inſcriptus: Le Glorie degl' Incogniti di Venezia, 1647. in 4., Picinellus in Athenæo pag. 341., Clariſſimus etiam Joannes Steonus in ſuis Jattotophiæ Miſcellaneis, *Patavii* 1641., & iterum *Monaſterii Einſildenſis* 1669., ac rurſus *Coloniæ Agrippinæ* 1676. Tractatum XXXI. cum hoc titulo nuncupavit: „ Perilluſtri Abbati D. Hieronymo Ghilino Canonici juris Doctori, Prothonotario Apoſtolico, „ Scientificorum Virorum immortalitatis Protectori *&c.* Dat. Mediolani ex *Lycæo* noſtro VI. Id. „ Octobris MDCXXXVIII.

DCCCLI.

GHILINUS JOANNES JACOBUS.

Ghilinis Mediolanenſibus eruditis mihi liceat addere Joannem Jacobum Ducalem Conſiliarium, atque à Secretis, qui in Oppido Caravagii primam lucem vidit, ut plurimi contendunt, dum Thomas Pater ejus Ducalis Præfectus, Gubernatoris munus Arcis ejuſdem Oppidi gerebat medio Sæculo XV. Proavus verò Joanni Jacobo noſtro extitit Jacobus Ghilinus ſenior, Chriſtophori frater, qui inter Præſides Magiſtratus Ordinariorum Reddituum Status Mediolanenſis adnumeratur ab anno MCCCCII. ad MCCCCXXXIX. Juvat hîc referre ejus Elogium, quod in marmore parietino litteris Gothicis in Eccleſia Euſtorgiana legitur, ne temporis injuriâ & ipſum pereat:

EPITAPHIUM DOMINI CHRISTOPHORI GHILINI VIRI CLARISSIMI

HIC LAPIS EGREGIVM VIRTVTE ET SANGVINE CORPVS
SACRA COHORS ANIMAM NOMEN ET ORBIS HABET
CHRISTOPHORVS GHILINVS ERAT CELEBERRIMVS VNVS
IVSTITIAE ET MAGNVS QVAESTOR IN VRBE FVIT
HIC PIETAS HIC PRISCA FIDES HIC INCLYTA VIRTVS
HIC MICVIT SACRAE RELLIGIONIS HONOS
AST EGO QVI NVNQVAM POTVI TE EXTOLLERE VIVVM
LAVDIBVS HAEC CINERI CARMINA SCVLPTA DEDI
MILLE QVADRINGENTIS TRIGINTA NOVEMQVE SVB ANNIS
IS PRIMA FEBRVI LVCE SENEX OBIIT.

Ex Jo. Jacobo noſtro ortus eſt Camillus, de quo cum laude jam egimus, claruitque Vir iſte circa finem Sæculi XV. uſque ad medietatem ferè ſubſequentis. Dolendum idcirco eſt, quòd parùm de eo nobis datum ſit proferre, nam ut „ eloquentiæ infi„ nitæ, & ſtylo dicendi egregius „, laudatur ab Archangelo Madrignano in Epiſtola præfixa Itinerario Portugallenſium. Atavus fuit Hieronymi ſupra laudati, ut ipſemet teſtatur inter Opera inedita à nobis ſub num. XIX. relata. Ingenii ipſius hæc interim perpetua erunt teſtimonia,

Scilicet:

I. De Origine Hoſpitalis Majoris, cum hoc titulo: „ Fundationis Hoſpitalis magni, & aliorum Xenodochio„ rum, & annexorum, aliorum quoque cœleſtis Miſe„ ricordiæ ad Mediolanenſis inopiæ, atque ægritudinum „ ſublevationem. Opus Reverendorum, atque Magni„ ficorum ipſius magni Hoſpitalis Præfectorum impen„ sâ anno à Virginis Partu MDVIII. die IV. Novem„ bris Jacobus Ferrarius Mediolanenſis impreſſit Ludo„ vico XII. cis, atque trans alpes regnante „. Adeſt Epiſtola Nuncupatoria Antonii Ghilini Auctoris Fratris ad Gabrielem Talentum Prothonotarium Apoſtolicum.

II. Expeditio Maximiliani Cæſaris in Italiam an. MCCCCXCVII Hæc forſan eſt ipſa quam in Hieronymo, ut ſupra ſub num. XIX protulimus, ab ipſo novis curis in melius redacta, atque exornata.

III. Tellinæ Vallis, & Larii Lacus deſcriptiones. Extant ambæ in Tom. III. Scriptorum Rerum Germanicarum Marquardi Freheri pagg. 9. & ſequentibus, ex editione Burchardi Gothelffii Struvii. *Argentorati*, 1717. *in fol.* necnon in Tomo III. Antiquit. Ital. Grævii.
Opera hæc tam Freherus, quàm Jovius, Petrus Bayle in Lexico, & noviſſimè Grævius, tribuebant Camillo Ghilino Auctoris noſtri filio, verùm Struvius citatus in Præfatiuncula eiſdem præfixa ſentit, & quidem rectè, non Camillo, ſed Joanni Jacobo adſcribenda eſſe. Id probant evidentiſſime verba Fabricii alterius Auctoris filii, qui in Nuncupatoria ad Bernardinum Carvajal Epiſcopum Cardinalem Sabinenſem ait: „ Ego quoque inter Patris ſuperiorum temporum ſcri„ pta quoſdam Commentariolos nactus, adventum „ Maximiliani Cæſaris in Italiam, atque cauſas, & „ quæ ab eo geſta fuerunt, dum in Italia manſit, „ continentes, quia illa quoque continebant, quorum „ cauſa venire te ad hanc Legationem contigit, tan„ quam nunc primùm natus ſumpſi, ut, ſi poſſem, „ per earum rerum commemorationem, quæ te hic „ manente geſta fuerunt, aditum mihi ad dignatio„ nem tuam compararem, &c.
Inter Opuſcula Hieronymi Moroni MSS. apud March. Carolum de Sylva extant Epiſt. ad Joannem Jacobum Ghilinum, Tom. I. pag. 95., Tom. II. pag. 19. & 150.

Ei dicavit Lancinus Curtius Sylvam in lib. V. fol. 95. Agit de ipſo Clariſſimus Sitonus in Schedis, & de ſupra memoratis Ghilinis in Chron. Coll. J. PP. artic. 446. pag. 199.

DCCCLII.

GHIRINGHELLUS UBERTUS.

PLura Monumenta oſtendunt, familiam Ghiringhellam eſſe Mediolanenſem; nam inter Capitaneos, & Defenſores libertatis hujus Urbis numerabatur anno MCCCCXLVIII Antonius Ghiringhellus; plures quoque Sepulchrales ejuſdem Gentis Inſcriptiones in variis Mediolanenſibus Eccleſiis adhuc reperiuntur, quas Co. Octavius Archintus in ampliſſima ſua Collectione inſeruit. Sed ad Ubertum noſtrum illuſtrandum, nullo labore dimiſſo, ut inſtitutum quod cœpimus proſequeremur, nihil invenimus. MS. verò, quem fortuitò vidimus, infra recenſendus, ingenium & ætatem Auctoris ſatis prodit; juvat interim ſpem habere, quòd aliquando aliquis meliori fortuna de hoc Ghiringhello plura inveniat, quàm nobis datum fuerit.

Opus eſt ſic inſcriptum:

I. Lactantii Firmiani Opera. In Codicis fine ſic legitur: „ Explicit Liber IX. & ultimus Firmiani Lactantii de „ Opificio Dei, vel de formatione hominis. Deo gra„ tias. Amen. Hic liber Lactantii Firmiani eſt Uberti „ de Ghiringhellis Mediolanenſis, qui eum exſcripſit, „ adnotavit, & explevit, die Lunæ II. Martii anni „ MCCCCLXI. hora tertiadecima. „ MS. in fol. pergameno, optimæ notæ, cum miniaturis, & pluſibus adnotationibus marginalibus. Extat in Bibliotheca FF. Capuccinorum Modoetiæ inter alios plures Codices tam MSS., quam impreſſos Sæculi XV. eidem Bibliothecæ à Comite Pyrrho de Capitaneis dono magnifaciendo datos.

DCCCLIII.

Digitized by Google

DCCCLIII. A

De GHISULPHIS PHILIPPUS.

PHilippum Ghiſulphum Mediolanenſem Ordinis Minorum Profeſſorem eximium, & ſacris præſertim litteris eruditum non indignum duximus, qui poſteritatis memoriæ aſſervetur inter reliquos iſtius Metropolis Cives doctrinâ commendabiles. At (ob invidam præclaris hominibus temporis edacitatem!) nihil prorſus de Scriptoris Actis diligentiæ noſtræ fuit exhibitum, ut ſaltem de ætate, qua floruit, verba facere liceret.

Unum hoc Lectores docere poſſumus, Ghiſulphum ſcripſiſſe B

I. Commentaria ſuper Apocalypſim, quæ MSS. aſſervantur in Bibliotheca Conventus Aſſiſii.
Ex Vvadingo.

DCCCLIV.

GIBELLINUS ARCHANGELUS.

SAcro Monachorum Ciſtercienſium Ordini ſe addixit Archangelus Gibellinus, qui Patrem habuit Petrum Franciſcum JC. Medinlanenſem non ignobilem, nam Regii Judicis, & Vicarii in Provinciâ Seprii bujus Mediolanenſis Ducatus officium optimè geſſit anno MDCLX., & idem in Civitate Papienſi C non ſine laude præſtitit anno MDCLXVII. Nec prætereundus eſt Archangeli noſtri Frater JC. & ipſe, necnon Advocatus percelebris, cujus nomen & virtus claruerunt circa finem Sæculi tranſacti in pluribus præcipuè Allegationibus lectu digniſſimis, quæ reperiuntur penès Juriſperitos Mediolanenſes in Collectionibus à me ſæpe relatis. Doctus verò Monachus noſter poſt Profeſſionem exactam anno MDCXXV ſtudiis ſacris, pietatique totus ita deditus fuit, ut amorem, & præcipuam Suorum æſtimationem promeruerit. Deſideratus eſt anno Vigeſimo ante Sæculum XVIII. Opus igitur quod infra recenſeo poſteritati nomen ejus æternum faciet;

Sic enim inſcribitur: D

I. Il Sacriſta Ciſtercienſe di Don Arcangelo Gibellino Milaneſe, Monaco Ciſtercienſe, diviſo in due parti, nelle quali tratta de' Riti, ed altre coſe notabili Eccleſiaſtiche, dedicato al P. Bernardo Conti. MS. in 4. ſign. num. 185. apud Monachos Ciſtercienſ. S. Ambroſii Mediol.
A Suis.

DCCCLV.

GIGGÆUS ANTONIUS.

PAtriam Mediolanum ſibi teſtatur fuiſſe Antonius Giggæus in fronte laborioſiſſimi Operis ſui, quod damus infra num. I. De ipſo gloriari juremerito poſſunt ejus Cives, necnon Conſodales celeberrimæ Con- E gregationis Oblatorum SS. Ambroſii, & Caroli, in qua adſcriptus extitit. Certè Vir iſte fuit tanta eruditione perſpicuus, ut non ſolùm in Philoſophicis, Theologicis, Sacrorumque Canonum facultatibus elluxerit, ſed tam etiam linguis Orientalibus, nempe Syriacâ, Chaldaicâ, Arabicâ, atque Hebraicâ optimè ſe inſtruxerit, ut perpetuâ recordatione digniſſimus Federicus Cardinalis Borromæus tanti eum fecerit, quòd numero Doctorum Collegii Ambroſiani Auctorem noſtrum adſcribere voluerit. Immo ab ipſo Urbano VIII. Pontifice Maximo, Romam advocatus fuit, ut earum Orientalium linguarum ſtudium induceret in Collegium de Propaganda Fide; ſed dum Giggæus ſe parat itineri, & Pontificiis juſſionibus obtemperat, è vivis raptus eſt anno Redemptionis noſtræ MDCXXXII., nunquam verò oblivioni traditus erit ob ejus Opera perpetuò duratura.

Hæc ſunt:

I. Theſaurus Linguæ Arabicæ. *Mediolani, ex Typographia Ambroſianæ Bibliothecæ*, 1632. *Tom. IV. in fol.*
II. Rabbi Salomonis, Aben-Eſræ, & Rabbi Levi Ben-Gerſen Commentaria in Proverbia Salomonis latinè converſa. *Mediolani, ex Typographia Bibliotb. Ambroſ.* 1620. *in 4.*
III. Inſtitutiones Linguæ Chaldaicæ, & Thargumicæ. Indicantur in Catalogis variarum Bibliothecarum, nempe in Telleriana, Antuerpienſi, Lugduno-Batavâ, aliiſque. Ipſumque Opus ego vidi manu Auctoris ſcriptum in Bibliotheca Ambroſiana Cod. ſignato H. num. 53. in 4. pagg. 116.
IV. Oratio in Sacrarum Litterarum ſtudia, habita in Sacello Archiepiſcopii Mediolanenſis anno MDCIV. Extat in eodem Codice MS. ſupradictæ Bibliothecæ. Autogr.
V. Epiſtolæ plures Latinæ, & Italicæ eruditæ ad Card. Federicum Borromæum annor. MDXCV. & MDXCVI. Extant in Collectione Ambroſiana à me alibi relata.
De ejus Dictionario Arabico conſulendus eſt Samuel Bochartus in Hierozoico.
Laudatur à Colomeſio in ſua Italia Orientali pag. 191. editionis Hamburgenſis 1730. A Petro Paulo Boſca in Opere de origine, & ſitu Bibliothecæ Ambroſianæ lib. II. atque à Picinello in ſuo Athenæo pag. 54.

DCCCLVI.

GILETUS PETRUS PAULUS.

INter Medicos Mediolanenſes, etſi nihil in eadem facultate ſcripſerit, Petrus hic Paulus Giletus recenſetur. Ipſum quoque profert in ſuo Opere pluries à nobis citato Clariſs. Bartholomæus Curtius, Lectoribus tantummodo indicans, Auctorem anno Chriſti MDCXXXVI. Collegio Phyſicorum hujus Urbis adſcriptum fuiſſe. Parum igitur curandis infirmis Scriptor noſter incubuit, ſed litteris humanioribus totus deditus, Poëſim inter alia ſummopere coluit. Curtius verò ſupradictus, duo tantùm ejus Opera nobis indicavit; accipiant nunc verò Lectores humaniſſimi alia, quæ reperire mihi datum fuit,

Scilicet:

I. Mondana Politica, con varietà de' ſucceſſi ſignificata. Poema pio di Canti XIV. in ottava Rima, del Dottor Pietro Paolo Gileti: Alla Reale Altezza di Carlo Emmanuele II. Duca di Savoja, Principe di Piemonte, Re di Cipro. *Milano, per Antonio Malateſta*, 1669. *in* 12.
II. Torino in ogni parte ammirabile: Poema. *Milano, per il ſuddetto Malateſta*, 1669. *in* 8.
III. Racconto de' Tornei, e Feſte fatte nella Regia Ducal Corte nel Carnevale del MDCLXIII Seſtine cinquanta, ed un Poema Latino. *Milano, preſſo il Malateſta*, *in* 8
IV. Legnano penitente: Relazione delle Miſſioni ec. *Milano, preſſo il Monza*, 1666. *in* 4.
De ipſo Cl. Sitonus in Chron. Colleg. Phyſic. ad annum MDCXXXVI. atque laudatus Curtius pag. 192.

DCCCLVII.

GIROLDELLUS ISIDORUS.

ISidorus Giroldellus Mediolanenſis aſperam vitam amplecti conſtituit inter Fratres, qui Minores Obſervantes Sancti Franciſci nuncupantur, ibique ſacras Scientias, quas ipſe peregregiè didicit, è Cathedra, non ſine plauſu, aliis quoque dictavit. Sacrum inde Verbum in pluribus Italiæ Civitatibus cum animarum fructu, ingeniique commendatione, frequentiſſimè, necnon cum ingenti Virorum doctorum concurſu, tradidit. Florebat circa finem Sæculi nuper tranſacti, & ſi pauca, quæ hîc dabo, præ manibus fortuitò mihi non veniſſent, nil à Suis, nec ab aliis accepi, ut in numerum Scriptorum Mediolanenſium Giroldellum noſtrum inſerre poſſem, tanta

eſt

eſt incuria etiam noſtrorum temporum in non colligendis, ſervandiſque Operibus, & actis Virorum, qui propriis laboribus, meliorem famam aſſequi ſtuduerunt. Plura forſan aliorum fors propitior proferet.

Hæc ſunt, quæ ab ipſo ſcripta typis tradita vidi:

I. Orazione per San Fulgenzo Martire. *Milano, per Carlo Andrea Remenolfo*, 1671. in 4.
II. Orazione del Padre F. Iſidoro Giroldelli di Milano, Predicatore, e Lettore di Filoſofia, de' Mio. Oſſerv. di S. Franceſco. All'Eminentiſſimo, e Reverendiſſimo Signor Cardinal Friderico Baldeſchi, ora intitolato Prencipe Colonna, nella ſua aſſunzione al Cardinalato, dedicata all'Illuſtriſſimo, e Reverendiſſimo Monſignor Odoardo Cibo, Prencipe di Maſſa, Arciveſcovo di Seleucia, e Nunzio delegato dall'Appoſtolica Sede agli Svizzeri, e Griſoni in Lucerna. *Milano, per Lodovico Monza*, 1675. in 4.
III. Apollineum ſertum duodenis Parnaſſi floribus contextum ad frontem Franciſci Mariæ Rhini, totius Ordinis S. Franciſci Miniſtri Generalis præcingendum. Auctore Iſidoro de Mediolano Minoris Obſervantiæ. *Mediolani, per Carolum Andream Remenolſum, ſine anno*, in 4.

DCCCLVIII.

GIRONUS BELTRAMINUS.

PRomimus nunc Beltraminum Gironum inter Mediolanenſes Juriſperitos ætate ſua celeberrimum, & Inſubriæ Principibus Joanni Archiepiſcopo, atque Luchino Vicecomitibus perquam acceptum. Nec minor illi fuit gratia apud Galeacium ex eadem Vicecomitum ſtirpe Imperiali Vicario, qui Beltraminum Referendarii ſui munere decoravit. Cùm autem de Municipalibus Patriæ legibus innovandis, & Conſuetudinibus priſtinis in mores iterum deducendis ageretur, ob prudentiæ, atque integritatis commendationem, qua ipſe florebat, inter eos ſelectus fuit, quibus hujuſmodi provincia huic Metropoli per quam utilia eſt demandata. Anno igitur MCCCLI. in publicum prodiere ab eo cum ſociis alibi laudatis

I. Municipale jus Mediolanenſe reformatum, & Conſuetudines pro legibus habendæ.
De eo Corius agit ad indicatum annum; Creſcentius in ſecunda parte Amphitheatri MS. in Biblioth. Fratrum Marchionum Vicecomitum, & Comes Octavius Archintus in ſæpe jam commendata Collect. MS. Monument. Famil. Mediol.

DCCCLIX.

GIULINUS FAUSTINUS.

FAuſtinus Giulinus Joſepho celeberrimo in Mediolanenſi Urbe JC., atque Liviâ Caſanovâ conjugibus genitus, natus eſt in hac Metropoli, Familiâ tamen è Novocomenſi Civitate oriundâ, & quæ ibidem inter nobiles recenſebatur. Fratrem habuit præclariſſimum, de quo mox verba ſumus facturi, Comitem ſcilicet Georgium JC., atque Ducalem Inſubriæ Senatorem. Neque minorem ſibi laudem Fauſtinus acquiſivit, nam ſimiliari fratris virtute incitatus, cum diligentiſſimam ſtudiis operam dediſſet, & Doctoris inſignibus decoratus eſſet, anno ætatis ſuæ XXX. inter Profeſſores Archigymnaſii Ticinenſis cooptari promeruit. In eo munere annos XXII. ſe exercuit, Pontificias, Cæſareaſque ſanctiones indefeſſo ſemper labore Auditoribus interpretatus. Studia tantâ colebat aſſiduitatis conſtantiâ, ut quamvis ſæpe Medicorum conſilio familiares eum à literariis laboribus abſtrahere ſatagerent, nullâ tamen re id efficere poſſent, quod ipſis erat in votis. Conſumptâ igitur nimia aſſiduitate valetudine, annum agens tantummodo LII. dum ab ejus ingenio plura jure expectarentur, immaturo fato ſublatus eſt XVI. Kal. Martii, anno reparatæ Salutis noſtræ MDCCXIX. Jacet Corpus ejus apud Fratres Prædicatores in Templo Sancti Thomæ Ticini, ejuſque tumulo hæc ſunt inciſa:

CINIS ET NOMEN
FAVSTINI GIVLINI
PRIMARII REGIAE VNIVERSITATIS.

Frater autem Senator aliud Elogium ipſi poſuit, quod marmori ſculptum apud Sepulchrum Fauſtini cernitur:

FAVSTINO GIVLINO
IVRISCONSVLTO COLLEGIATO COMI
PRIMARIO REGIAE VNIVERSITATIS
OPTIMO ET MERITISSIMO FRATRI
QVEM NIMIVS AMOR STVDII
IMMATVRE PRAERIPVIT
COMES DON GEORGIVS GIVLINVS
REGIVS DVCALIS SENATOR MEDIOLANI
MONVMENTVM AMORIS ET MOERORIS P.
OBIIT AN. SALVTIS MDCCXIX. XIV. FEB.
AETATIS ANNORVM LII.
CATHEDRAE XXII.

Scripſit:

I. Inſtitutionum Imperialium Vol. I. in fol.
II. De Sponſalibus, & Matrimonio Vol. I in fol.
III. De Sententia, & re judicata Vol. I in fol
IV. De Teſtamentis, & ultimis Voluntatibus Vol. I. in fol.
V. De Legatis Vol. I. in fol.
VI. In titul ff Soluto Matrimonio Vol. I. in fol.
VII. De Verborum obligationibus Vol. I. in fol.
VIII. Super varios Decretalium Titulos Vol. I. in fol.
IX. Orationum pro Laureandis Vol. I. in fol.
X. Præſentationum Vol. I in fol.
XI. Puncta ſuper omnes Juris Titulos Laureatis data Vol. IV. in fol
XII. Allegationum Volumina plura, in fol.
Extant MS. omnia juſtæ molis apud Comitem D. Joſephum JC C. Novocom. in eodem Ticinenſi Archigymnaſio Lectorem, Auctoris ex fratre nepotem.
Eum laudavit in publico funere Abbas Marchio Antonius Bellonus Papienſis, in eadem Academia Lector; cujus Oratio apud memoratum Comitem Joſephum extat MS.

DCCCLX.

GIULINUS GEORGIUS.

GEorgius Giulinus ex JC C. & Decurionibus Civitatis Novocomi, natus Mediolani die XXX Januarii, anno MDCLXI. Patre Joſepho JC., & Liviâ Caſanovâ Uxore, glorioſis majorum ſuorum veſtigiis ſtrenuè inhærens, & ingenii non minus, quàm probitatis hæres, Juris acerrimus aſſertor, Pauperum defenſor, Viduarum ac Pupillorum Propugnator; ſuſceptis ac enodatis gravioribus, quæ unquam coram Mediolanenſibus Magiſtratibus propoſitæ fuerint, publicis privatiſque Cauſis, tantum laudis ac famæ in dicendo, ſcribendoque conſecutus eſt, ut à Carolo Secundo Hiſpaniarum Rege in Vicarium generalem Status Mediolanenſis, anno MDCXCIX. À Joſepho Primo Imperatore Auguſto Fratris nomine in Advocatum Fiſcalem, anno MDCCVII, & à Carolo VI. Imperatore in Senatorem eligi promeritus fuerit anno MDCCXI. communicatâ ipſi Plenipotentiâ in graviſſimis negotiis cum Duce Sabaudiæ pertractandis, quam eximia cum dexteritate, ſumma prudentia, zelo, fide, tantaque integritate adminiſtravit, ut maximam gloriam, omnium laudes, plenamque Cæſaream ejuſdem Imperatoris approbationem fuerit adeptus, adeò præclarè de tanto Viro in rebus omnibus ſtrenuè gerendis, ac ad juſtitiam, æquitatemque

que ſpectantibus virtute ſentientis, ut eidem ultimi Concilii Romani habiti à Sanctiſs. P. Benedicto XIII. diligentiſſimum examen injunxerit, ne in Ditionibus Imperii, & in Regnis, & in Principatibus ad ſe ſpectantibus, cum aliqua ejus ſupremæ juriſdictionis violatione publicaretur, ſed cum ex debito obedientiæ Clementiſsimi Cæſaris juſſionibus tantum Opus ſuſcepiſſet, nulli labori parcens in re tam ardua pertractanda, licèt eo tempore gravi morbo laboraret, ſummi quidem prudentiſſimique Viri laudes, & Principis plenam approbationem eſt conſecutus, vitæ tamen ſuæ extremum periculum fecit, die XXVIII. Auguſti, anno MDCCXXVII. Jacet in Eccleſia Cœnobii Capuccinorum prope Portam Orientalem; nullo inſcripto Elogio. Hoc tamen ei poſitum eſt in Prætorio Ticinenſi ſub familiæ Stemmate:

COMES DON GEORGIVS GIVLINVS
EX COLLEGIO ET DECVRIONIBVS
CIVITATIS NOVOCOMI
REGIVS DVCALIS SENATOR
ET REQVIRENTE CIVITATE PAPIAE
EIVSDEM PRAETOR
PRO ANNIS MDCCXVI. ET MDCCXVII.

Rurſus præfati Comitis Senatoris Georgii Giulini, & Fauſtini fratris inclytum nomen poſteritati commendavit ſequens ex marmore Inſcriptio in Eccleſia Archipresbyterali Sancti Stephani Oppidi Surici ad Larium Lacum Diœceſis Comi, videlicet in medio Eccleſiæ ante Aram maximam exiſtens:

RVINOSVM TEMPLVM
DEO ET PATRIAE
AVITOS CINERES
POSTERIS
INSTAVRAVERVNT
GEORGIVS I. C. COLLEG. COMI
ET REG. VICAR. GENER. STATVS
ET FAVSTINVS I. C. COLLEG. COMI
PVBL. PROFESSOR IVRIS
IN VNIVERSITATE TICINENSI
FRATRES GIVLINI CIVES MEDIOLANENSES
IVS PATRONATVS ADEPTI
MONVMENTVM TVMVLO
INCIDI CVRARVNT
ANNO MDCCV.

Fratrem habuit Demetrium Giulinum in Sæculo, dein Don Livium primum Abbatem Monaſterii Caſæmaris nuncupati, Verulanenſis Diœceſis, Ordinis Ciſtercienſis ſtrictioris Obſervantiæ, & in Odæo præfatæ Abbatialis Eccleſiæ tumulatum ſub lapide ut ſequitur inſculpto:

D. O. M.
OSSA R. P. D. LIVII GIVLINI
HVIVS MONASTERII
PRIMI ABBATIS
STRICTIORIS OBSERVANTIAE
CISTERCIENSIS
OBIIT DIE X. AVGVSTI
ANNO MDCCXVIII.

A Extat præfati Abbatis Don Livii mentio in libro, cui tit. „ Breve Ragguaglio delle Coſtituzioni delle Badie della Trappa, di Buonſolazzo, e di Caſamari, „ della Stretta Oſſervanza dell' Ordine Ciſterciense, „ ſcritto da Fra Giacomo Abate di Buonſolazzo ec. *impreſſ. Mediolani an. 1718. apud Malateſtam*, in 8. pag. videlicet 192.

Scripſit verò Georgius:

I. Obſervationes ad Concilium Provinciale Romanum. MS. in fol. Vol. I. juſtæ molis.

II. Acta Plenipotentiæ pro negotiis Inſubriæ cum Duce Sabaudiæ una cum Deputatis Hollandiæ, & Angliæ Mediatoribus, ab anno MDCCVII. ad MDCCXII. Vol. IV. MSS. in fol. magnæ molis.

B Extant apud Comitem Joſephum Giulinum JCC. Novocom. in Ticinenſi Academia Lectorem, Auctoris filium.

Plura accepi à Suis, & ab Advocato Sitono in Monumentis Nob. Famil. Giulinæ, tum in Theatr. Genealogic. Famil. Nob. Mediol. pag. 132., ambo MSS. in fol penes Authorem.

DCCCLXI.

GLUSSIANUS ANDREAS.

TRansformatorum Academia, quæ inſtituta fuit Mediolani à Viris celebratiſſimis anno MDXLVI. nunquam famæ erit moritura. Ejus inſigne fuit Platanus cum hoc Lemmate:

C *Et ſteriles Platani malos geſſere valentes.*

In eadem adſcriptus fuit Andreas Gluſſianus Phyſicus Collegiatus Mediolanenſis, nec non Joannis Antonii Patriæ Decurionis filius. Præter Medicam facultatem, in qua tam egregiè illuxit, ut Cathedram in Papienſi Lycæo aſſequi meruerit, Poëſim etiam ſummopere coluit, ut videre eſt in Carminibus infra recenſendis. Socios habuit in celeberrima ſupramemorata Academia Camillum Rhaudenſem, Joannem Franciſcum Caſtillionæum, Marcum Antonium Miſſalleam, Cæſarem Reynam, ſive Reinam, Franciſcum Mantegatiam, Carolum Vicecomitem, Marcum Antonium Majoragium, Philippum Pirogallum, Facium Gallaranum, Joannem Paulum Barzium, atque Octavianum Arcimboldum, ferè omnes ob D eorum doctrinam in hac mea Bibliotheca recenſitos, aut recenſendos. Vir noſter deſideratus eſt anno humanæ Salutis MDXLVII.

De eo ſuperſunt tantùm,

I. Carmina XXXIII. vulgò *Sonetti*.
Extant in Libro, cui titulus: „ Sonetti degl' Academici Traſformati di Milano; Al feliciſſimo Sereniſſimo Principe di Spagna. *Milano, per Marc' Antonio Borghi*, 1548. *del meſe di Dicembre*, in 8.
Ipſum etiam viventem Carminibus celebrarunt Eques Carolus Vicecomes, & Marcus Antonius Miſſallea.
Vide Curtium ſæpe laudatum in Libro de Medicis Mediol. pag. 83., nec non Schedas Sitonianas.

E

DCCCLXII.

GLUSSIANUS FRANCISCUS.

OTho Gluſſianus ſupremus in Patria Viarum Ædilis anno MDLX., atque Suſanna Vegia Conjuges vitam dedere Franciſco noſtro, cujus frater fuit inſignis Phyſicus Jo. Petrus, de quo ſuo loco dicemus, nec non Marcus Aurelius, anno MDCXVIII. è vivis ereptus, ut declarat ejus Sepulchrale Elogium in Templo Sancti Eraſmi hujus Urbis. Ad jura ediſcenda Franciſcus noſter ita ſe dedit, ut brevì Ticinenſi in Univerſitate Laureâ ſuſceptâ, in eiſdem inter Nobiles JCC. Collegiatos, atque celebriores Mediolanenſes Cauſarum Patronos locum obtinere meruerit; Deinde Regius Ducaliſque Senator creatus, Provinciam Cremonenſem ſumma cum laude rexit.

rexit. Doctrinâ, moribuſque clariſſimus ad Superos evolavit anno Chriſtiano MDCVIII. Sepulchrumque habuit in Templo Sanctimonialium D. Barbaræ Mediol., hoc appoſito Epitaphio:

D. O. M.
FRANCISCI GLVSSIANI
DE COLLEGIO I. C. MEDIOLANI
REGII SENATORIS
CINERES ET OSSA
HIC IACENT
OBIIT XXIX. OCTOBRIS MDCVIII.
AETATIS ANNO LXI.

Habemus ingenii hujus Viri teſtimonia:

I. Repertorium Juris ſummo labore confectum ab anno MDLXXVIII. ad MDXCI. Hoc ſe teſtatur vidiſſe Cremonæ Advocatus Rampinus in ſuis Schedis; & animum ſuum moviſſe ad ſimile conficiendum, ut in Articulo ipſius Rampini memorabimus.

II. Allegationes plures juridicæ tam impreſſæ, quàm MSS. in Collectionibus à nobis pluries repertis.

III. Oratio Latina in laudem Margaritæ Auſtriacæ. Extat in lib. cui titulus: „ Orazioni, e Poemi dell' Academia Affidata per le Nozze di Margarita d'Auſtria „ con Filippo Re di Spagna. *Pavia, per il Viani*, 1599. in 4.

Extat de eo Carmen Cimiliotti MS. penès Marchiones Fratres Vicecomites, & alterum Jo. Pauli Lomatii vulgari Mediolanenſium dialecto exaratum in libro, cui titulus: *Rabiſch*.

Agunt de Gluſſiano noſtro Laudus in Senatu Mediol. lib. 5. pag 202. Cavatius in Alciviam. Status Mediol. ad calcem, & Sitonus in Thear. Nobil. pag. 151. Art. 609.

DCCCLXIII.

GLUSSIANUS FRANCISCUS alter.

ANno feliciſſimæ noſtræ Redemptionis MDCXXV. ex altero Othone Scipionis filio, & Franciſca Arluna vitalem auram Mediolani accepit Franciſcus alter Gluſſianus, de quo nunc agimus. Sacro eum è Fonte levavit Joannes Baptiſta Trottus Inſubriæ Senatus Excellentiſſimi Præſes, nomine etiam in primis ei adjecto Joannis, quo cum ille nunquam uſus ſit in ſuis ſubſcriptionibus, ſatius duximus Franciſcum ipſum tantummodo appellare. In utroque Jure Laureâ Ticini cum plauſu anno MDCXLVIII. inſignitus, nec non in Collegium Nobilium Mediol. Juris Conſultorum receptus, à Collegis, Comite Bartholomæo Capra ad Patrios lares cum dignitate remeante, in ejus locum Advocati Conſiſtorialis, unà cum Ferrante Cavanago, & Hieronymo Vicecomite, renunciatus extitit. Gluſſianus verò noſter à Summo Pontifice adlectus in eodem munere, ſumma cum laude ipſam dignitatem aſſumpſit anno MDCLIII. & peregregiè ſemper ſingulari prudentia, integritate, ſolidoque judicio præſtitit, ut facilè oſtendunt

Ejuſdem quæ ſuperſunt Opera:

I. Deciſiones, & Conſultationes in Archivo Romano MSS. ſervatæ, ſicut teſtatur Chartarius loco hic proferendo.

II. Oratio elegantiſſima de facinoribus immortalitate dignis Alphonſi Turribii, Morgobelii Archiepiſcopi Civitatis Regum in India, Romæ habita in publico Conſiſtorio die IV. Maji MDCLV. Extat ad calcem Vitæ ejuſdem Turribii typis evulgata anno MDCLV. pag. 278.

Ita Chartarius in Syllabo Advocatorum Sacri Conſiſtorii editionis Romanæ pag. 287.

DCCCLXIV.

GLUSSIANUS JACOBUS.

JAcobus ex præclara Gluſſianorum familia Mediolanenſi ortus, in aſperrimo Sancti Franciſci Ordine Capuccinorum nuncupato, vitam agere decrevit, & ita litteris, & pietate illuxit, ut ejuſdem Provinciæ Miniſter Provincialis eligi meruerit. Fuit, ut ejuſdem Ordinis Scriptores aſſerunt, multo virtutum decore præfulgidus, moribus compoſitus, charitate fervidus, orationi aſſiduus, in judicio certus, ſtrenuus in agendis, omnibus gratus, & amabilis, præcipuè verò Sanctiſſimo Cardinali Carolo Borromæo benevolentiâ affectus: ejus enim operâ, & conſilio in graviſſimis Eccleſiæ ſuæ rebus ſæpiſſime eſt uſus; præſertim in reformandis in Urbe Mediolanenſi Virginum Monaſteriis. At eo tempore, quo peſtis graviſſima Civitatem, ac totum Mediolanenſem agrum occupaverat, ſanctiſſimæ vitæ clarus præconio, piiſque pro Dei Eccleſia confectus laboribus, obiit in Domino, Mediolani anno MDLXXXIV. die IV. Auguſti, atque de eo Sanctus Carolus, qui de ejus morte maximè condoluit, collacrymans dixit: „ Doleo magnopere, quandoquidem magnus Dei „ Servus nobis eripitur, & fideliſſimum in onere „ mihi commiſſo cooperatorem amitto.

Scripſit quæ hic damus:

I. Chronologiam fundationis Provinciæ Mediolanenſis, & rerum memorabilium &c., quam continuavit uſque ad Annum MDLXXX.

Vita ipſius deſcribitur à Boverio Tom. II. Annal. Capuccinorum ad Annum MDLXXXIV.

Ex Bibliotheca Scriptorum Ordinis Minorum S. Franciſci Capuccinorum à F. Dionyſio Genuenſi contexta. Edit. II p. 169.

DCCCLXV.

GLUSSIANUS JO. BAPTISTA.

CElеberrimi Jo. Petri Gluſſiani haud multò poſt laudandi, nepos fuit Joannes Baptiſta, qui veſtigia litteraria tanti Viri proſequutus, ad Medicam facultatem totis viribus ita ſe dedit, ut à Philippo IV. Hiſpaniarum Rege Catholico officium Protophyſici totius Mediolanenſis dominii, in locum Ludovici Septalii, accipere meruerit, anno redempti Orbis MDCXXXV. ut ex Diplomate Matriti dato die XIII. menſis Septembris ejuſdem anni, non tantùm ex Joannis Baptiſtæ noſtri, quàm Franciſci Gluſſiani Senatoris ejus Patrui meritis, de quo Viro Clar. diximus ſuo loco, ut memoratur in ſupradicto Diplomate. Juvat hîc verba exſcribere Epiſtolæ nuncupatoriæ Petri Mariæ Caſtillionæi, quæ præfixa eſt Libro ejuſdem de Sale, Auctori noſtro dicato, hæc ſunt: „ En tibi Joanni „ Baptiſtæ Gluſſiano inſcriptus eſt noſter hic de Sale „ Libellus, qui præclarâ ſtudiorum omnium copiâ „ florens, ac ob admiranda à te in re Medica geſta „ eximii Medici, & admirabilis ingenii nomen adeptus es, &c. „ Inter LX. Patriæ Decuriones numerabatur anno MDCLXIV., ejuſque litterarii labores, quos Cl. Curtius ignoravit, facilè oſtendunt Viri ipſius ingenium, pluraque expectanda erant, niſi mors invida nimis citò ipſum ſuſtuliſſet, anno MDCLXV. Jacet in Templo S. Joſeph hujus Urbis cum hac Inſcriptione:

IO. BAPTISTAE GLVSSIANO
REGIO DVCALI PROTOPHYSICO
IN TOTO MEDIOLANI DOMINIO
EX CONSILIO GEN. LX. DECVR.
QVI ARAM HANC
B. M V. SS. IOSEPH AC IO. BAPT.
EREXIT DICAVIT DOTAVIT ORNAVIT
IO. GLVSSIANVS BENEFICO PATRVO
POSVIT ANNO MDCLXVI.

Hæc

Digitized by Google

Hæc de eo ſuperſunt.

I. De Vena ſecanda, an non, in febribus peſtis cauſâ; Diſſertatio Jo. Baptiſtæ Gluſſiani Protophyſici Mediolanenſis, pagg. 88. impreſſa ſine loco, anno, & Typographo in 4. Scripta videtur occaſione cujuſdam diſſidii inter Alexandrum Tadinum Medicum non infimæ notæ, de quo acturi ſumus ſuo loco, & alterum Medicum Anonymum; nam Gluſſianus noſter plurimùm agit cum dicto Tadino, Cæſare Aſelio Cremonenſi, Bianda Burro, aliiſque illius ævi inſignibus in re Medica Viris.

II. Conſultationum Medicatum Vol. II. in fol. MSS. extabant pænes Suos, ut reſtatur Jo. Baptiſta Blanchinus in ſuis Schedis apud Monachos Ciſtercienſes] S. Ambroſii hujus Urbis à me inſpectis.

De ipſo videndus eſt Curtius in Libro centies laudato de Scriptoribus Medicis Mediol. pagg. 134. & 275.

DCCCLXVI.

GLUSSIANUS JO. PETRUS.

CUi unquam ab Operibus Joannis Petri Gluſſiani poſt ejus Vitam hic recenſendis perſuaſum foret quod Artem Medicam ipſe profeſſus fuiſſet? Attamen Collegium Phyſicorum Mediolanenſium, Laureâ in eadem facultate acceptâ, ingreſſus eſt die XIX. Maji anno MDLXXII., qui ætatis ſuæ decimus nonus erat, nam ex Patre Othone, & Matre Suſanna Vegia Scipionis Ducalis Senatoris, atque Archiatri, de quo dicturi ſuo loco ſumus, filia, primam lucem viderat Mediolani anno MDLIII., ſed & Hyppocratis dogmata, immo & Sæculum relinquere inſtituit, inſignibus Sacerdotalibus aſſumtis à Divo Carolo Borromæo Mediolani Archiepiſcopo, cui totum ita ſe dedit, ut integram pæne vitam cum ipſo tranſegerit. Mirum igitur non videbitur ſi Gluſſianus noſter ſedulus imitator Viri Dei eſſe ſtuduerit; nam ſcientiis divinis imbutus, & ſacrum Oblatorum Inſtitutum amplexus, dignitates omnes, immo inſulas ipſas Epiſcopales ſibi propoſitas conſtanter recuſavit. Eccleſiæ idcirco Mediolanenſi, ejuſque Sancto Archipræſuli tam aſſiduè inſervivit uſque ad ipſius beatæ vitæ exitum, ut nullus Joanne Petro noſtro charior ei extiterit; Quo defuncto, Scriptor noſter prope Modoetiam ſe recepit, ut Hieronymus Borſerius in Supplemento Nobilitatis Pauli Moriggiæ ſic ſcribebat: „ Vive in Monza quaſi Teologo ſolitario Monſignor „ Gianpietro Giuſſano, di famiglia fra le Milaneſi „ nobiliſſima, che godendoſi nel ſuggir gli onori, „ che poſſano acquiſtarſi nella Città, ivi ſi trattiene ſcrivendo „ ec. Demandatum tamen à Cardinali Federico Collegii Ambroſiani Conſervatoris munus, diu geſſit. In eodem loco piiſſimè obiit anno Chriſtiano MDCXXIII., ut indicat ſequens Elogium ejus Tumulo inſcriptum, quod inſculpi juſſit Protophyſicus Jo. Baptiſta Gluſſianus nepos, in Templo Sanctæ Mariæ Gratiarum Fratrum Minorum Obſervantiæ prope Modoëtiam.

D. O. M.

PETRO GLVSSIANO SACERDOTI

VIRO AVITA NOBILITATE ORIS DIGNITATE

INGENII MONVMENTIS LONGE CLARISSIMO

MVLTIS MAGNISQVE PRO ECCLESIA MEDIOL. LABORIBVS

PERFVNCTO

AVREIS MORIBVS ET CLERI STVDIA ET DIVI CAROLI AMOREM

INTIMAMQVE NECESSITVDINEM PROMERITO

EIVSQVE IN REPVDIANDIS SACERDOTIIS AMPLISSIMIS

QVIN ET IPSO EPISCOPATV SIBI SPONTE OBLATO

EGREGIO IMITATORI

AC RERVM AB EO SANCTISSIME GESTARVM PRONVNTIATORI

OMNIVM CELEBERRIMO

IN HOC PIO SECESSV

CVM RELIGIOSISSIMAE VITAE SEPTVAGENARIVS

EXTREMVM ACTVM PEREGISSET

AD IMMORTALEM VITAM EVOCATO

QVO VBI SANCTISSIMAE DEIPARAE

INCENDERAT PIETATE ANIMVM SACER IGNIS

IBI COMPOSITI CINERES ET ARIDA OSSA

MVLTIS LICET MORTALIVM MADEFACTA LACHRYMIS

REQVIESCERENT

HIC EX IPSIVS ANIMI SENTENTIA COLLOCATO

IO. BAPTISTA GLVSSIANVS

IN MEDIOLANENSI DITIONE PROTOPHYSICVS GENERALIS

FRATRIS FILIVS MEMOR MONVMENTVM HOC INSTAVRAVIT

ANNO SALVTIS MDCXXXVIII.

Neſcio

Neſcio tamen qua de cauſa Anno MDCLXXVI. ſublatum fuit hoc Elogium, & in ejus loco ſequens nunc legatur:

IOANNI PETRO GLVSSIANO
PATRITIO MEDIOLANENSI
SACERDOTI INTEGERRIMO
DIVI CAROLI INTIMO FAMILIARI
EIVSQVE GESTORVM AC VITAE
TAM SEDVLO IMMITATORI
QVAM SCRIPTORI CELEBERRIMO
ALIORVMQVE PLVRIVM OPERVM
TYPIS EDITIS AVCTORI ERVDITISSIMO
REIECTIS AMPLISSIMIS SACERDOTIIS
IMMO ET IPSO EPISCOPATV
SEPTVAGENARIO AD SVPEROS EVOCATO
ANNO MDCXIII.
IOANNES GLVSSIANVS PRONEPOS
EX TESTAMENTO IOANNIS BAPTISTAE
IN TOTO MEDIOLANI DOMINIO
PROTHOPHYSICI GENERALIS
EX FRATRE NEPOTIS POSVIT
ANNO SALVTIS MDCLXXVI.

Opera ejus ſunt:

I. Delle Sette Chieſe di Milano, con le loro Indulgenze, e Corpi Santi. *Milano, per Pacifico Ponzio*, 1593. *in* 12.

II. Trattato della Penitenza. *Milano*, 1593., *e Como, per il Frova*, 1597 *in* 4.

III. Vita, e Miracoli delle SS. Sorelle Vergini Liberata, e Fauſtina. *Como, per il Frova*, 1597.

IV. Iſtoria Evangelica. *Venezia, preſſo la Compagnia Minima*, 1601 *in* 4.

V. Vita di S. Eligio Veſcovo. *Milano, preſſo Gerolamo Bordone, e Pietro Martire Locarno*, 1602. *in* 8.

VI. Inſtruzione alli Sacerdoti Curati per la Congregazione delli Padri di famiglia. *Milano, preſſo i Tini, e Lomazzo*, 1603. *in* 8.

Forte idem Opus eſt, quod Fontaninus laudat hoc titulo: „ Inſtruzione a' padri per ben governar „ la famiglia loro, di Pier Giuſſano, co' ricordi „ del Beato (e poi Santo) Carlo Borromeo. *Milano, preſſo il Tini*, 1603. *in* 8.

VII. Vita, e Diſcorſo di S. Giuſeppe. *Milano, per Franceſco Paganello*, 1640. *in* 8, *e preſſo il Malateſta*, 1688 *in* 4.

VIII. Vita di Filippo Archinto. *Como, preſſo il Frova*, 1611. *in* 4

IX. Vita di San Carlo Borromeo, Prete Cardinale del titolo di Santa Praſſede, e Arciveſcovo di Milano, ſcritta dal Dottore Gio. Pietro Giuſſano, nobile Milaneſe, della Congregazione degli Oblati di S. Ambrogio. *Roma, nella Stamperia della Camera Appoſtolica*, 1610, *e* 1679. *in* 4, *e Breſcia, per Bartolomeo Fontana*, 1613. *in* 4., *& alibi ſæpius*. Eadem MS in fol. ab Auctore reviſa, & notis aucta extat in Ambroſiana Bibliotheca Cod. ſign. F. num. 76. Ipſam Gallicè à ſe redditam Nicolaus Sulphurnius Presbyter Oratorii edidit *Lutetiæ anno* 1622. Itemque in eamdem linguam tranſlata ab Edmundo Gloyſcault prodiit *Lugduni*, 1685. *in* 4 Eam quoque promiſerat in Præfatione Auctor noſter Gluſſianus latinam facere, ſed an id adimpleverit, vel non, ignoramus.

X. Panegirico per S. Carlo, detto in Monza, con la relazione fattane da Gerolimo Trivulzio, e Poeſie Italiane d'Antonio Bragurzzone, Poeta Milaneſe. *Milano, per Gio. Battiſta Alciati*, 1615. *in* 4.

XI. De laudibus Senatus Mediolani Oratio habita IX. Kal. Januarii MDLXXXIV. *Mediol. apud Tinum*, *in* 4.

XII. Lettera ſcritta da Gio. Pietro Giuſſani ad una Perſona nobile, per animarla ad inſegnare la Dottrina Criſtiana. *Milano, per l'Alciati*, 1579., *e* 1609. *in* 12.

XIII. Riſpoſta a ſei Queſiti intorno la Santa Meſſa. *Milano, preſſo l'Alciati*, 1624.

XIV. Vita del Santo Giovane e Monaco Doſiteo, non autem ut perperam legitur in Athenæo Picinelli (Vita di S. Giovanni, e Doſiteo.) *Milano, preſſo Giuſeppe Scaccabarozzo*, 1626. *in* 8.

XV. Politica Criſtiana, ſpiegata in X. Libri. *Milano, preſſo il Majetta*, *in* 12.

XVI. Trattato della venerazione dovuta alla S. Croce.

XVII. Vita di S. Abondio. Ex Tatti Annalibus Comenſibus. Tom. I.

XVIII. Il Brancaleone: Racconti piacevoli. De his poſtremis duobus fides ſit penes Picinellum.

XIX. Epiſtolæ plures tam ad Sanctum Carolum, quàm ad Cardinalem Federicum Borromæum Latinæ, atque Italicæ, varia eruditione refertæ. Extant in Collectionibus Ambroſianis centies à nobis laudatis.

De ipſo agunt Aubertus Miræus, Fabricius in Bibliotheca Eccleſiaſtica p. 2. pag. 219. & 280. Borſerius in Supplem. c. 12. Curtius in Notitiis Hiſtoricis Medicor. Mediol. pag 131. Poſſevinus in Apparatu Sacro Tom. II. Boſca de origine & ſtatu Bibliothecæ Ambroſ. lib. 3. Fontaninus in libro „ dell' Eloquenza Ital. pag. 710. edit. ult. Picinellus in Athenæo pag. 321., & Sitonus in Chronic. Colleg. J PP. artic. 609. part. 2., in Chronic. Colleg. Nob. Phyſic. Mediol. parte 2. artic. 224. MS. in fol. penes Auctorem &c.

Laudatur etiam Carminibus latinis à Benedicto Sociaco lib. 7, & ab Auguſtino Terzago in libro inſcripto: Poeſis.

DCCCLXVII.

GLUSSIANUS JOSEPH.

JOſeph Gluſſianus, cujus natalis annus ignoratur, Sacrâ profeſſione ſe Deo in pia Carthuſiana Familia devovit, ſeptuageſimo anno primo ultra ſexcenteſimum, & milleſimum, XI. Kal. Decemb., quam excepit P. D. Paulus Torchius Mediolanenſis, ejuſdem apud Ticinum Inſtituti Supremus Director. Vicarii in Carthuſia Montis Sancti Petri, Diœceſis Albigaunenſis in Liguria, munere potitus, Anno MDCLXXXI., ita illud laudabili adminiſtravit virtutum magiſterio, ut Procuratoris officio promeruerit ab Ordine in Carthuſia Genuæ decorari, iterumque anno MDCXCII. in præfata Sancti Petri Eremo ejuſdem miniſterii honore inſigniri. Cognitâ tamen ejus in Monachorum curâ pervigili indole, anno MDCXCVII., & ſi ſacer eſſet Æditimus in Carthuſia Mantuæ, ibi Vicarii onus ſubire denuo cogitur, in quo octavo decimo Aprilis die gaudium Domini eſt ingreſſus; anno Jubilæi ſeptingenteſimo ſupra milleſimum. Eidem ſuæ Domus Profeſſionis prope Papiam plurimùm debet, cum ipſam è vetuſtatis ruderibus in novam quamdam, mihi ſas ſit aſſerere, formam redegerit.

Scripta hæc nomen ejus poſteris commendabile reddunt:

I. Il Sontuoſo Tempio della Certoſa preſſo Pavia, fondato da Gio. Galeazzo Viſconti primo Duca di Milano l'anno MCCCXCVI. a' XXVII. Agoſto, deſcritto da D. Giuſeppe Giuſſani, e conſegrato alla B. V. M. Madre delle Grazie, Aſſonta in Cielo, Titolare dello ſteſſo Tempio, ed in ſegno d'oſſequio preſentato al Molto Ven. in Criſto Padre D. Gio. Battiſta dall' Acqua, Priore della Certoſa di Milano, Viſitatore della Provincia di Lombardia l'anno MDCXCVI. in fol MS.

II. Templum Carthuſiæ prope Papiam MDCXCVI. Reverendiſſimo P. D. Innocentio Le Maſſon Carthuſienſis Ordinis Moderatori dicatum, cui addontur

III. Labyrinthus Cyclicus de Carthuſia hexaformis, & in ipſo dyſtichorum dodecha retrograda.

IV. Ichnographia Templi ejuſdem cum Micrographico ejuſdem veſtigio.

V. Pentacyclica Laberynthica Inſcriptio Angelorom Reginæ, & in ipſa diſticorum dechas inſiliens, & reſiliens.

VI. Maria Vergine, e Madre di Dio metafiſicamente conſiderata nella ſua grandezza, Propoſizioni 31. cavate dall' Opera di Gio. Caramuele, intitolata „ Severa argumentandi methodus, in fol. MS.

Hos

Hoc opus idem Auctor reſcripſit charactere inverſo, eique ſequentem adjunxit tractatum.

VII. Faſcio di Concetti in lode di Maria, in alcune proprieta fiſiche miſticamente, ed oſſequioſamente eſpoſte da D. Giuſeppe ec. Riſleſſioni otto, quibus ſubſcribitur.

VIII. Labyrinthus, Nodus Salomonicus, metris hexametro-pentametris fluentibus, & refluentibus ad laudem B. V. M.

IX. Bellum inteſtinum hominis interioris, & exterioris, opus ipſius Auctoris charactere ſcriptum inverſo.

X. In laudem S. Thomæ Aquinatis Icoſiaſticon, Carmen, & Tabula Heptacyclica, quam rectis, & retrogradis metris fluentem, & refluentem Angelico, anno MDCXCVIII. conſecravit D. Joſeph &c.

XI. Maria Deipara in centum Theſibus, ut plurimùm abſtractis, conſiderata, ad ejuſdem excellentias indigitandas liber &c. in fol.

In alio Opere habet hoc Anagramma:

„ Civitas Mediolanenſis
„ Tu ſanè delicioſa nimis.

Omnia hæc Opera extant MSS. in Bibliotheca Carthuſiæ prope Papiam.

Ita nos amiciſſimus P. Bonhomius ipſius Ordinis docuit.

DCCCLXVIII.

GLUSSIANUS JULIUS CÆSAR.

IN amœniſſimo loco Plebis Incini Gluſſiani nomine vocato, ad radices Montis Briantei ſito, natus eſt Julius Cæſar Gluſſianus, ut ipſemet in ſuis Operibus aſſerit. Fratrem habuit Aloyſium, qui in Alma Urbe, & ipſe in Jure tam Civili, quàm Canonico excelluit. Noſter verò Cauſarum Patronus eximius in Patria claruit, & non tantùm Ciceronianam eloquentiam imitatus eſt, ſed etiam litteras amœniores minimè reſpuit, ut facile Lector agnoſcet ex ejuſdem, quæ damus, Operibus,

Nempe:

I. De pretio, & æſtimatione. *Mediol. apud Bordonum*, 1615. *in* 8.

II. In Ordinata de datione in ſolutum. *Mediol. apud Bidel.* 1630. *in* 4.

III. Gratulatio in Nuptiis Philippi III. cum Margarita Auſtriaca. *Mediol apud Pontium*, 1598. *in* 4.

IV. Commentarii in Cap. Novarum Domini Mediolani Conſtitutionum de bonis ad Cridas ponendis; ad Jo. Baptiſtam Raynoldum J C. *Mediolani*, *apud Medam*, 1620., & ruſus *apud Bidellum*, 1630. *in* 4.

V. In habitationum commutationibus, quæ quotannis Mediolani incurrunt in die D. Michaelis, Julii Ceſaris Gluſſiani Lautii J U. D. Studioſumque liberalium Præceptoris Oratio. *Mediolani*, *apud Metium*, 1584. *in* 4.

VI. Centum illuſtres narrationes, & Formulæ XXV. agendi gratias Collegio Juris Conſultorum Gymnaſii Ticinenſis ob delatos titulos Doctoris, & inſignia Togatorum. *Mediolani*, *apud Malateſtas*, 1605. *in* 4.

VII. Argumenta in omnes Marci Tullii Ciceronis Orationes, quæ diligentiâ ſuâ, Studioſis bonarum litterarum, Julius Cæſar Gluſſianus peperit. *Mediolani*, *apud Metium*, 1585. *in* 8.

VIII. M. T. Ciceronis Orpheus, ſive de Adoleſcente ſtudioſo ad Marcum filium Athenas, nuper inventus, & in lucem editus à Julio Cæſare Gluſſiano ad Jo. Petrum Marcellinum Aytoldum Medicum, & Philoſophum. *Venetiis*, *apud Ciottum*, 1594. *in* 8.

IX. Pentaphylon, ſive Diſſertationes ad Cardinalem Federicum Borromæum.

X. De Admirabilibus; Commentarius, *in* 8.

XI. Conſultationes Medicinales. *Hannoviæ*, 1628.

De his tribus poſtremis, cum ea non viderim, teſtem adduco Picinellum loco cit. De ultimo tamen vix credibile videtur ejuſdem Viri eſſe, qui Juriſprudentiam, & Oratoriam coluit, niſi fortè & Medicinæ vacaverit, quod nemo haſtenus indicavit.

XII. Poemata Latina extant in libro inſcripto: Poeſie Italiane, e Latine per la partenza di Zaccaria Sagredo, Podeſta di Verona. *Ivi*, 1618. *in* 4.

His addo MS. Opus ſequens, quod præ manibus habui in evolvendis Codicibus Bibliothecæ Ambroſianæ.

XIII. Aureus liber de Veſtitu Sanctorum Martyrum, Auctore Julio Cæſare Gluſſiano; ad Illuſtriſſimum, & Reverendiſſimum Card. Federicum Borromæum. MS. in Ambroſiana, pagg. 46. ſign. N. num. 241. *in* 4.

Sequens autem à Picinello indicatum videre non licuit.

XIV. Noctua MS.

En quæ ſit aliquando præclarorum etiam Virorum ſors, ut ſcilicet vix pauca ex eorum lucubrationibus ab his referantur, qui Litteratorum colligunt Monumenta. Nam tanti Scriptoris nemo meminit, excepto Picinello in Athæneo pag. 159., cui tamen præter quinque Gluſſiani noſtri Opera, cætera exciderunt, cum nos nihilominus tot alia invenerimus.

DCCCLXIX.

GORANUS CAROLUS.

CArolus Goranus filius fuit Cæſaris, & Hippolytæ Ghelleræ Conjugum Mediolanenſium, Ignatii Regii à Secretis, & ex excelſo Secretiore Conſilio Status Mediolani frater, politioribus litteris eruditus, Congregationi D. Pauli Barnabitarum ab adoleſcentiæ flore nomen dedit. Quum autem ſummo conflagraret ſtudio ſpiritualem proximorum ſalutem procurandi, ſtrenuam navavit operam, ut cum Scientiarum ad id adjuvantium, præſertim Theologiæ moralis, tum Sacrorum Canonum abſolutiſſimam poſſeſſionem ſibi compararet. Per plures annos è ſuggeſtu concionatus eſt, deinde Prælaturas Ordinis ſui in Etruria, poſtquam Bononienſem Pœnitentiariam adeptus, in Noſocomiis ejuſdem Civitatis, maximè peſtis tempore etiam lue contracta, indefeſſis charitatis officiis laboravit, eximia cum populorum utilitate, parique cum laude præcipuorum Virorum, quibus valde charus extitit. Ipſam Diœceſim Bononienſem ex ordine Eminentiſſimi Boncompagni Archiepiſcopi perluſtravit. Obiit in eodem Collegio Pœnitentiariæ anno Domini MDCLXXXIV. ætatis ſuæ LXXXIII. magno ejuſdem Urbis mœrore, editiſque ad extremum uſque ſpiritum religioſi ſui animi argumentis.

Hæc Vir iſte prælo habebat parata:

I. Centuria di Sermoni in lode del Santiſſimo Sacramento.

II. Tractatus varios ad Theologiam moralem ſpectantes.

A Suo, & ab Abbate Picinello in Athenæo pag. 122.

DCCCLXX.

de GORGONZOLA CAROLUS.

URbis hujus è ruderibus renaſcentis adminiſtrationem plures inclytæ ſemper memoriæ Viri, quorum nomina nulla unquam apud poſteros oblivione delenda, & nos quoque ſparſim in hac Collectione duximus celebranda, quam prudenter ſuſceperint, ipſius incrementa tam paucis annis ad apicem perducta ſatis ſuperque declarant. Infimum certè inter tot clariſſimos Patriæ Patres locum non obtinet Carolus de Gorgonzola, hujus Ducatus celebri Oppido, qui anno MCLXXI. Conſulatum, quem Juſtitiæ appellabant Veteres, & nunc quoque viget, in hac Metropoli geſſit.

Huic debet Mediolanenſis Reſpublica

I. Statuta plurima ab eo cum Collegis eodem anno condita.

Meminerunt prudentiſſimi Viri Galvaneus de la Flamma lib. XIII. cap 895., & Comes Octavius Archintus in centies laudata Collect. MS. Monument. Famil. Mediol.

DCCCLXXI.

GORIUS JO. PETRUS.

GLadiatoriam artem in militaribus rebus utiliſſimam eſſe, apud omnes eſt in confeſſo, & minimi faciendi non ſunt præſertim ab eis, qui arma ſectantur, eorum labores, quorum ſtudio ars ipſa ordine, & methodo, conſcriptis Voluminibus, tradita fuit. Hujuſmodi extitit Joannes Petrus Gorius Mediolanenſis, cujus in hoc exercitio peritiam, quodque majorem commendationem meretur, in pietatis operibus aſſiduitatem univerſa hæc Metropolis ſuſpexit. Plenus dierum migravit è vita IV. Id. Martii, anno Salutis MDCCXXXV. Condituſque jacet in Templo Sancti Caroli, quod incolunt Carmelitæ Nudipedes prope Portam Novam; quibus in teſtimonium ſolidæ pietatis, quâ præditus erat, dotem legavit pro quotidiano Sacrificio Deo offerendo.

Volumen edidit hoc titulo:

I. Arte d'adoperare la Spada, per Gio. Pietro Gorio Milaneſe. *Milano, preſſo Federico Franceſco Majetta*, 1682. *in* 4., dedicato al Sig. Conte Pirro Viſconte.

DCCCLXXII.

GORLA SIMPLICIUS.

SImplicius Gorla ex Inzago Oppido Agri Mediolanenſis decimo quarto ab Urbe lapide, Clericalem in Congregatione D. Pauli Decollati vitam profeſſus eſt anno MDCLX. Ab ineunte ætate ſingulare ingenii ſpecimen dedit; cum in altioribus diſciplinis tradendis in principibus Italiæ Urbibus, Mediolani ſcilicet, Bononiæ, & Romæ, tum in Sacris Concionibus, in quibus cum paucis ætate ſua erat comparandus. Præfuit Collegio Ticinenſi, & Univerſæ Provinciæ Mediolanenſi, ac ad omnes gradus Ordinis ſui aſſumptus fuiſſet, niſi mors invida eum immatura adhuc ætate mortalibus rapuiſſet. Id accidit anno MDCLXXXIX. ætatis ſuæ XLVII. dum Romam ad Generalia Comitia ſe conferret. Ne tanti Viri periret memoria, Honorius Bazetta in Mediolanenſis Provinciæ Præfectura Succeſſor Typis tradidit ejuſdem Conciones Quadrageſimales, & Panegeres.

Hæ ſunt hoc titulo:

I. Prediche Quareſimali. *Milano, per il Malateſta*, 1690. *in* 4.
II. Orazioni Sacre. *Milano, per lo ſteſſo*, 1690. *in* 4.
Ita à Suis.

DCCCLXXIII.

de GRADIBUS ANTONIUS.

DE Antonio de Gradibus neſcio cur tam jejunè ſcripſerit Curtius, poſtquam aliorum minoris momenti Scriptorum tam honorificam fecerat mentionem, præcipuè cum poſt Picinellum Opus ſuum cuderit, è cujus Athenæo tametſi pauca, plura tamen his, quæ retulit, haurire poterat. Porrò ſic dictum exiſtimavit postremus hic Scriptor, vel quòd natus fuerit in Oppido *Gradi*, ſeu *Agrate* appellato, extra Orientalem hujus Metropolis Portam duodecimo fermè lapide, vel quòd ex Familia prodierit, quæ apud Inſubres ſatis Nobilis de Gradibus, ſeu, ut aliis placet, de Agrate nuncupatur. Quidquid hac de re ſit, unum hoc certum habemus, ſummæ in re Phyſica exiſtimationis Virum fuiſſe Antonium noſtrum; ideoque Ducalis Archiatri munere decoratum. Floruit, ut in Chronologia Medica notavit Juſtus, circa annum MCCCCLXVIII.

Scripſit Opera hic recenſenda.

I. Excellentiſſimi Artium & Medicinæ Doctoris Antònii de Gradi Mediolanenſis Tractatus inſignis de Febribus: ſigna, cauſas, & curas Febrium complectens &c. *Venetiis* mandato & expenſis Nobilis Viri Lucæ Antonii de Giunta Florentini *MDXXI.* die *IV. Julii.*
Hoc ipſum Opus ediderat Marſilius à Sancta Sophia Medicus Gallus, cum Tractatibus Medicis Galeatii à Sancta Sophia, Richardi Pariſienſis, & Chriſtophori Barſicii. *Lugduni*, 1517. *in* 4. ubi hæc leguntur:
„ Incipit Tractatus utilis & modernus de Febribus, ſe-
„ cundùm Magiſtrum Antonium de Gradi de Medio-
„ lano, qui fuit Medicus Illuſtriſſimi Principis Ducis
„ Mediolani. Noveritis quod ante iſtam practicam de
„ Febribus ipſe edidit practicam parvam à capite uſque
„ ad pedes utiliſſimam, una cum iſta practica de Febri-
„ bus, & propter hoc incipit. „ Quantum ad ſecun-
„ dam partem hujus Operis &c. Aſſerit etiam Mangetus hanc Scriptoris noſtri lucubrationem extare cum Practica Joannis Matthæi de Gradibus: itemque cum Operibus Clementis Clementini, *impreſſis Baſileæ, apud Henricum Petri*, 1535. *in fol.*
II. In nonum Almanſoris. Quod pertinet ad hoc Opus, notandum, illud Auctori noſtro adſcribi à Picinello; verùm cùm idem argumentum tractaverit Joannes Matthæus Ferrarius de Gradibus à nobis alibi laudatus, certò affirmare non audemus, an Picinellus erraverit, nec ne. Id Lectoris judicio permittimus dirimendum.
III. Conſilia Medica.
IV. De Balneis Patavinis.
V. Practica parva, de qua numero I.
De eo agunt præter citatum Curtium pag. 36., & Picinellum in Athenæo pag. 45. Joannes Antonida Vander-linden de Script. Medicis, Conradus Geſnerus in Append. Biblioth. Jo. Jacobus Mangetus in Biblioth. Scripi. Medic. Tom. II. pag. 500. Paſchalius Gallus in Biblioth. Medicâ. Iſrael Spachius in Elencho Medicorum, & alii.

DCCCLXXIV.

de GRADIBUS JOANNES.

JUriſprudentiam apud Inſubres magno ſemper in honore fuiſſe, hancque Metropolim innumeros penè in ea præſtantes peperiſſe Viros, nemo ignorat. Plures autem è Mediolanenſibus non ſibi tantùm legum peritiam comparaſſe, ſed in aliorum quoque utilitatem eruditionem ſuam derivaſſe, in publicis Gymnaſiis docendo, Cæſarumque, & Pontificum ſanctiones interpretando, & etiam editis ingenii ſui monumentis, vel ex hoc ſolùm Opere noſtro patebit. Talis profectò fuit Joannes de Gradibus in præſentiarum producendus, ut, cùm in Codicum ſuorum titulis J. U. Profeſſor inſcribatur, ſuſpicio nobis oboritur, in Archigymnaſio Ticinenſi leges auditoribus tradidiſſe. Id tamen certò affirmare non audemus; neque enim, quod eſſet votis omnibus expetendum, quiſquam Anteceſſorum Lycei illius quondam florentiſſimi Catalogum poſteris texuit, quamquam id exſpectarent Eruditi ab Auctore, qui ex profeſſo paucos ante annos illius Academiæ hiſtoriam ſatis jejunè conſcripſit. Cæterùm Joannes noſter ſummâ doctrinâ præditus fuit uſque adeo, ut à Ludovico Galliarum Rege per ea tempora Mediolani Duce, inter Conſiliarios ſuos adlegi meruerit. Pauca hæc novimus, & excerpſimus à Voluminum, quæ ſcripſit, titulis, reliqua fruſtra inveſtigavimus.

Hujus Lucubrationes fuere:

I. Repertorium Commentariorum Franciſci Cardinalis Zabarellæ ſuper Clementinas. Extat in eodem Volumine impreſſo *Lugduni, per Nicolaum de Benedictis*, 1511. *in fol. max.*
II. Joannes de Imola ſuper prima parte primi libri Decretalium, cum Additionibus ſuis locis appoſitis per Magiſtrum Joannem de Gradibus utriuſque Juris profeſſorem; additum eſt etiam Repertorium, ut ſingulares materiæ facilius inveniri poſſint. Tom. II. Vol. I. *Lugduni, per Jacobum Myt*, 1517. *in fol. max.*

III.

III. Joannes de Imola ſuper tertio Decretalium cum Additionibus noviſſimè his operibus adjunctis per Magiſtrum Joannem de Gradibus utriuſque Juris profeſſorem, materiarumque ſingularium Repertorio per numeros diſtincto, quo ad ipſas facilior pateat acceſſus. *Lugduni, per Magiſtrum Jacobum Saton*, 1517. *in fol. max.*

IV. Lectura Domini Cyni de Piſtorio legum Doctoris præſtantiſſimi, ſuper aureo Volumine Codicis, cum Additionibus ſuis locis appoſitis per Magiſtrum Joannem de Gradibus utriuſque Juris profeſſorem, adjecto etiam Indice cum numerorum diſtinctione, ut ſingulares materiæ faciliùs inveniri poſſint. *Lugduni, per Jacobum Saton*, 1517. *in fol. max.*

V. Commentaria Reverendiſſimi in Chriſto Patris, & Domini, Domini Joannis Antonii Eccleſiæ Divi Ambroſii Mediolanenſis Præpoſiti; & Cardinalis Alexandrini digniſſimi; utriuſque Juris Doctoris clariſſimi ſuper Decretum, noviſſimè haud ſine exactiſſimo labore recognita: nec non Additionibus, Annotationibuſque perutilibus decorata per excellentem Virum Magiſtrum Joannem de Gradibus utriuſque Juris profeſſorem benemeritum. *Lugduni, per Joannem Cloyn*, 1511. *in fol. maximo.*

Hactenus recenſitæ editiones prodierunt impenſis Vincentii de Portonariis de Tridino.

VI. Prima lectura Dominici de Sancto Geminiano ſuper ſexto libro Decretalium cum Apoſtillis eximii J. U. Doctoris Mediolanenſis D. Bernardini ex Capitaneis de Landriano, & noviſſimè adjunctis Additionibus egregii Viri Magiſtri Joannis de Gradibus U. J. profeſſoris, Conſiliariique Sereniſſimi Domini noſtri Ludovici Regis Francorum Chriſtianiſſimi. *Tridini, per Joannem de Ferrariis, alias de Jolitis, & Gerardum de Zejis*, 1511. *in fol. max.*

VII. Additiones ad Philippum Decium, de quibus in hujus articulo diximus.

Agit de eo in Hiſtoria Typographica Tridinenſi Canonicus Joannes Andreas Iricus nobis amiciſſimus ad Annum MDXI. Quod Opus actu cuditur ab Auctore.

de GRADIBUS JO. MATTHÆUS.
V. FERRARIUS JO. MATTHÆUS.

DCCCLXXV.

De GRADIBUS PAULUS.

PHiloſophicam facultatem toto hauſerat pectore Paulus de Gradibus non infimæ nobilitatis Vir, Mediolani ortus, Patre Aloyſio ejuſdem Urbis Decurione, qui Anno MCCCCLXXIV. plurimùm patriæ commodis inſudavit. Infatigabili animi contentione Ariſtotelis ſcripta pervolutabat, ut ex ſequentibus ejus Lucubrationibus elucet, in queis ingenium ſuum ſatis ſuperque demonſtravit. Uxorem duxit ex ordine primario Civium Matronam clariſſimam Lucretiam Ambroſii de Aliprandis JCC. Ducaliſque Senatoris filiam. Annum ejus extremum indicare videntur ſupremæ illius voluntatis paginæ anno MDXXVIII. Kal. Maji conſcriptæ. Aloyſii Patris ejus memoriam ſervat in Templo Sancti Protaſii, cui cognomen ad Monachos, hiſce litteris inciſum marmor:

HIC IACET NOBILIS ET EGREGIVS
D. ALVISIVS DE CATANEIS DE GRADI
CIVIS MEDIOLANENSIS
QVI OBIIT DIE NONA NOVEMBRIS
MCCCCLXXVIII.

Eruditionem Pauli teſtantur ab eo conſcripta: nempe

I. In libros de Cœlo adnotationes.
II. De Anima.
III. De Vegetabilibus.

Servantur omnia MSS. in Biblioth. Ambr. Cod. ſign. &. num. 18. in fol.

Agit de eo Sitonus amiciſſimus in Schedis ſuis.

DCCCLXXVI.

GRADIGNANUS CAROLUS MARIA.

CArolus Maria Gradignanus Mediolanenſis filius Joannis Baptiſtæ, & Lauræ Olivatiæ conjugum nobilium, anno MDCXCIII. Clericorum Regularium D. Pauli Congregationi nomen dedit. Ad ſacras Conciones animum applicuit tum Mediolani, tum Ticini. Rexit Collegium Mediolanenſe, & Ticinenſe. Tres funebres Orationes Italico ſermone edidit, ut infra, reliquæ verò, & ſi plures, deperditæ ſunt, aut in ſcriniis aliorum latent. Prolixo morbo conſumptus ad quietem æternam citò nimis abiit in Collegio Sancti Barnabæ anno MDCCXXXI. ætatis L.

Proſtant de ipſo

I. Orazione Panegirica nell' eſequie di Monſignor Viſconti Veſcovo di Novara. *Ivi, per gli Eredi Caccia*, 1711. *in 4.*

II. Orazione Panegirica nell' eſequie di D. Tereſa di Memes, Marcheſa di Borgo-manero. *Milano, per Giuſeppe Malateſta*, 1714. *in 12.*

III. Orazione Panegirica nelle eſequie del Prencipe Maſſimiliano Carlo di Leweſtein Governadore di Milano. *Ivi, per il ſudetto Malateſta*, 1718. *in 12.*

IV. Aliæ plures tam de Sanctis, quam de Feriis Quadrageſimalibus apud ipſum extabant, quibus forſan alii nunc fruuntur.

A Suis.

DCCCLXXVII.

GRADIGNANUS JOSEPH MARIA.

JOſeph Maria Gradignanus filius Joannis Ambroſii, & Margaritæ Sirturæ conjugum, necnon Joannis Hyacinthi Regii à Secretis penès Excellentiſſimum Mediolani Senatum frater, ſacris ac ſæcularibus ſtudiis peractis in Seminario hujus Urbis non ſine laude, inter Oblatorum Cœtum adſcribi meruit. Ibi totus ad animarum ſalutem, juxta illud perutile inſtitutum, ſe dedit annorum decem integro curſu, poſt quem ad Eccleſiam Parochialem S. Joannis ſuper Murum nuncupatam hujus Urbis regendam promotus, tam piè, quàm prudenter ſe geſſit, ut omnium votis ad majora elatus eſſet, ſi mors immatura ipſum non ſuſtuliſſet anno MDCLXXIV.

Reperiuntur tamen de ipſo

I. Sermones plures MSS. Vol II. In fol. penès hæredes.

II. Oratio ad Eminentiſſimum Cæſarem Montium Cardinalem, & Archiepiſcopum Mediolani. *Ibidem, apud Ghiſulphum*, 1636. *in 4.*

III. Il Martino di S. Carlo, Panegirico detto nel Duomo di Milano. *Ivi, nella Stampa Arciveſcovile*, 1665. *in 8.*

Ex Picinelli Athenæo pag. 366.

DCCCLXXVIII.

De GRANDIS LAZARUS.

FAmiliam de Grandis ſumma laude digniſſimam mirata eſt Inſubria vetuſtis etiam temporibus, nam cum anno MCCLVIII. pacis fœdus inirent Capitanei, & Valvaſſores, aliarumque factionum Cives hujus Metropolis, inter Conciliatores, atque teſtes publicæ tranquillitatis Ambroſius de Grandis interfuiſſe comperitur, quemadmodum ex Corio hauſit Comes Octavius Archintus in ſæpenumero laudata Collectione ſua. Bellicæ quoque virtutis commendatione floruit circa medium Sæculi XV. ſub Duce Franciſco Sfortia Joannes de Grandis invictæ fortitudinis Vir, & non infimi nominis copiarum Ductor. Avorum ergo ſuorum laudabili ductus invidia Lazarus ab eruditione ſibi famam comparavit, cumque Phyſicæ Artis Lauream fuiſſet adeptus, præter eam,

quam

quam vivens opem tulerat ægris, mortuus quoque poſteritati prodeſſe cupiens,

Edidit

I. Alfaberto di Secreti Medicinali, ed altri curioſi, e dilettevoli d'ogni materia del Sig. Lazaro Grandi Dottore di Medicina. *In Milano, appreſſo Franceſco Vigone*, 1681. *in* 8. In hac, quæ dicitur tertia editio, omiſſa fuerunt ſequentia duo Opuſcula ejuſdem Auctoris, ut in Epiſtola ad Lectorem legitur, nempè
II. Trattato della Cacciaggione.
III. Trattato della Peſcaggione.
Mirum Auctorem hunc Cl. Curtii diligentiam effugiſſe, eum tamen in Bibliotheca Medicorum Vol. II. a Mangeto recenſeatur.

DCCCLXXIX.

GRATTAROLA MARCUS AURELIUS.

DUbium eſt, utrum eximia Oblatorum Congregatio Sanctorum Caroli & Ambroſii honorem attulerit Marco Aurelio Grattarolæ, de quo nunc ſermo eſt inſtitutus, aut ipſe Grattarola decus, honoremque auxerit ipſi Congregationi, quam ingreſſus eſt in primis exordiis à Divo Carolo Borromæo conſtitutis. Eamdem certè Vir iſte magni faciendus eximiè coluit, & pluries peramanter, prudenterque rexit officio Præpoſiti generalis inſignitus, ſed ad animarum lucrum pro Chriſto quærendum, ex intimis præcordiis ſe vocatum ſentiens, Miſſionem in Rhetia aſſumſit, nulliſque laboribus parcens, totam eam regionem auctoritate Apoſtolica perluſtravit, uſque dum Romam profectus eſt ad promovendam Sanctificationem B. Caroli Borromæi, in qua urgenda per duorum annorum ſpatium inſudavit. Qua re, ut erat in omnium votis, feliciter peracta in Patriam redux anno MDCX. Præbenda Canonicalis in Eccleſia Metropolitana à Cardinali Federico Borromæo ei oblata fuit, quam non tantùm recuſavit, ſed ad ipſam accipiendam ſub obedientiæ præcepto coactus, vix diebus X. elapſis, manibus ejuſdem Archiepiſcopi, ſuique Mæcenatis humiliter reddidit, aliudque vitæ inſtitutum amplexus eſt, ſe ad Eremum conferendo in Colle Sancti Caroli vocato, qui Caſtello Aronæ ſupereminet. Ibi totus Deo in meditationibus vitæ æternæ ſuaviter ſe dedit, nec non ad cultum augendum Sancto Mediolanenſium Patrono Carolo Sacella, in quibus præcipua geſta Viri Dei exprimuntur, erexit. Pietatem, prudentiamque ejus teſtatur lapis ambitus veſtibulo impoſitus, qui circa ſacratos Borromæi nativitate parietes, ex proxima Arce Aronæ, in recens Templum, poſt Aræ Maximæ tergum excurrit. Inſculptum marmori Elogium referre his litteris placet, & hanc quoque ſecuritatem addere famæ, ne in unius lapidis beneficio tota conſiſtat.

M. AVRELIO GRATTAROLAE
PROBITATE AC RELIGIONE INTER PRIMOS CONSPICVO
CONGREGATIONIS OBLATORVM TER PRAEPOSITO GENERALI
EOQVE MVNERE SVMMA OMNIVM APPROBATIONE PERFVNCTO
DIVINA PROVIDENTIA DELECTO
VT EIVS POTISSIMVM DILIGENTIA S. CAROLVS COELO ADSCRIBERETVR
CVIVS ETIAM NOMINI AC GLORIAE
EXCITATIS PASSIM AEDICVLIS IPSIVS VITAM REFERENTIBVS
SACRVM HVNC MONTEM DIVI INCVNABVLIS NOBILEM DICAVIT
HVIVS FABRICAE CVRATORES B. M. POS.

Habemus de piiſſimo Viro

I. Succeſſi maraviglioſi della venerazione di San Carlo. *Milano, per il Ponzio*. 1614. *in* 4.
II. La Pratica della Vita Spirituale per le Monache. Ex Picinello.
III. Del Roſario della B. Vergine, o ſiano Meditazioni ſopra li quindici Miſterj del ſudetto. Ex Maraccio.
IV. Meditazioni ſopra l'Annunciazione, Viſitazione, Parto, e Purificazione della B. Vergine. Ex eodem.
V. Pratiche, ed Eſercizj Spirituali. Extant MSS. in Bibliotheca Oblatorum S. Sepulchri Mediol. teſte Picinello.
VI. Informazione dell'origine, e progreſſo della Fabbrica del Sacro Monte di S. Carlo in Arona, con la relazione della ſolennità celebrata dal Sig. Cardinale Federico nel riporre la prima pietra ne' fondamenti della ſteſſa Chieſa ſopra il Sacro Monte, ſcritta al Sig. Cardinale Ferrante Taverna. *Milano, preſſo Ponzio, e Piccaglia*, 1615. *in* 4.
VII. Carmina varia Latina. Extant in eodem libro.
VIII. Epiſtolæ plures de negotiis ad S. Caroli Canonizationem pertinentibus ad præfatum Cardinalem Fedèricum Borromæum. Extant in ampliſſima Collectione Biblioth. Ambroſ.
Ipſum laudavit Epigrammate Benedictus Sociacus lib.6. Petrus Paulus Boſca in libro de Origine, & Statu Biblioth. Ambroſianæ lib. 2. Hieronymus Borſerius in Supplem. Nobil. Mediol. c. 12. Maraccius in Biblioth. Mariana Tom. II. pag. 80., & Picinellus in Athenæo pag. 411.

DCCCLXXX.

GREGORIUS XIV.

QUantum ſplendoris & gloriæ afferant Mediolanenſi Urbi tot ornamenta, quibus decorata inter Italicas Civitates præſulget, Pontificiæ tamen dignitatis, quæ ſumma poſt Deum eſt, munus toties Civibus ejus collatum, primum occupare locum ejus in laudibus cenſendum eſt. Ex his aliquot jam ſupra commendavimus, quoſdam loco ſuo daturi ſumus. Occurrit nunc Gregorius XIV., qui anno MDXXXV. die XI. Februarii ſeptimeſtris natus eſt cæſo Annæ de Vicecomitibus matris ſuæ utero, quam Franciſcus Sfondratus, poſtea S. R. E. Cardinalis, tunc JC. celeberrimus legitimis ſibi Nuptiis copulaverat. Natale illi ſolum fuit inſigne Agri Mediolanenſis Oppidum, cui nomen Summa, ſive *Somma*, non longè à Verbano Lacu, ex Feudis Familiæ Vicecomitum, quò ſe Anna ad matrem ſuam Magdalenam Trivultiam ægrotantem inviſendam contulerat. Sacro luſtratus Fonte Nicolaus dictus eſt. Poſt perceptas minores in infantia diſciplinas ad majora converſus, Peruſii primum, mox Patavii ſtudiorum perfecit curricula, tantâ cum eruditionis ſuæ commendatione, ut annos natus XXV. in ampliſſimo Conſcriptorum Patrum Mediolanenſium Ordine Senatoriam Dignitatem nanciſceretur. Verum haud multo poſt Clericale Inſtitutum amplecti decrevit, eoque audito nuncio, Sanctiſ-

ctiſſimus Pontifex Pius IV. vacantem ob ceſſionem Cardinalis Federici Cæſii Cremonenſem Eccleſiam, anno MDLX. Nicolao noſtro regendam tradidit, IV. Id. Martii, ad quam acceſſit IV. Nonas Julii ejuſdem anni. Ad Sacroſanctam poſtea Œcumenicam Tridentinam Synodum ſe conferens, ibique per triennium commoratus, magna dedit tam pietatis, quàm doctrinæ ſpecimina; nam ejus potiſſimum hortatu ſaluberrimum illud Decretum de Beneficiorum pluralitate tollenda, Sapientiſſimi Patres condiderunt. Nec minora contulit Eccleſiæ ſuæ, Synodis enim celebratis annis MDLXXX. & MDLXXXIII. gliſcentes errores compeſcuit, Cleri mores reformavit, & omnia tam rectè compoſuit, ut nihil ampliùs ad commiſſi ſibi gregis felicitatem deſiderari poſſet. Viri igitur famâ permotus Summus Pontifex Gregorius XIII. abſentem, & nihil tale cogitantem Sacrâ Purpurâ cohoneſtandum ſtatuit, & inter Presbyteros Cardinales cenſuit, adjecto titulo Sanctæ Cæciliæ trans Tyberim, Idib. Decembris, anno a Virginis Partu Octuageſimo tertio ſupra Milleſimum quingenteſimum. Tantâ fuit humilitate, ut cum ſe Cardinalem effectum audiviſſet, ingemuerit, & delatum honorem recuſare cuperet, cumque id impetrare non potuiſſet, exclamaſſe fertur: „ Nonne innumeri erant me multo meliores! „ Sanctum Carolum Borromæum ea ætate viventem, & Mediolanenſem Eccleſiam gubernantem, plurimùm dilexit, & alterum Ambroſium identidem appellare conſueverat; cumque Urbem hanc peſtifero afflictam morbo Sancti Præſulis potiſſimum precibus Deus Opt. Max. ſaluti reſtituiſſet, huc ſe Nicolaus contulit, & Concione elegantiſſima coram eodem S. Carolo, Urbis & Ditionis Moderatore, Senatu, ac Magiſtratibus omnibus in Metropolitana pronunciata tantum Civibus ſuis beneficium eſt gratulatus. Interfuit etiam cum cæteris Mediolanenſis Provinciæ Epiſcopis Translationi Corporum Sancti Simpliciani, aliorumque Sanctorum Corporum, quam anno MDLXXXII. S. Carolus celebravit. Audita poſtmodum S. Præſulis morte, ad ejus funus celebrandum advolavit, adeoque ſenſit communem Chriſtiani Orbis jacturam, ut inconſolabili gemitu, lachrymiſque perennibus exequias proſequeretur. Poſt ſexennium verò conſenſu omnium Patrum Purpuratorum admirabili, Nonis Decembris, anno MDXC. ad Apoſtolicam Beati Petri Sedem evectus eſt, aſſumpto Gregorii XIV. nomine, ac Pontificiæ Dignitatis ſuſcepit inſignia die menſis ejuſdem VIII. Ante, & poſt Sixti V. obitum, Sanctus Philippus Nerius, qui ab eo unicè diligebatur, Nicolao Pontificatum tam apertè prædixerat, ut etiam quoſdam illius pedes oſculari juſſerit. Philippo Sacram Purpuram obtulit, ratus tanto ornamento, & auxilio Eccleſiam Chriſti fore tutandam, verùm Vir Dei honorem invictæ humilitatis conſtantiâ ſuſcipere renuit. Gregorius autem, cum Pontificatus initio ipſum ad ſe accedentem fuiſſet intuitus, nulla unquam ratione adduci potuit ut pedibus ſuis oſcula a Philippo infigi pateretur, imò obviam ei procedens, & in amplexus ruens ait: „ Pater mi, quamvis ego major te „ ſum dignitate, tu attamen major me es Sanctitate. Tum hominem ſedere apud ſe, & caput tegere juſſit. Uſus eſt etiam prudentiſſimis ejus conſiliis in Chriſtianæ Reip. negotiis, in quibus totus quamvis eſſet, rerum tamen cœleſtium contemplationi deditus, prima luce conſurgens integram orationi horam concedere conſueverat, atque Sancti Bernardi Operum lectioni. Cum primum Cathedram aſcendit, Cardinalium quorundam inopiam miſeratus aureos nummos mille ſingulis largitus eſt, & magnam argenti vim piis locis donavit. Sublata a Sixto V. officia Capitolina reſtituit, Urbemque annonæ caritate laborantem beneficentiſſimè juvit. Cardinalibus, qui ex Regulari Ordine ad Purpuram aſcenderant, rubri Pilei geſtandi poteſtatem fecit, cum prius nigris tantummodo uterentur. Paulum Camillum, ſuum

ex fratre nepotem die XIX. Decembris ejuſdem anni Cardinalem creavit Presbyterum tituli ejuſdem, quo ipſe pridem fuerat inſignitus; ejuſque fratrem, Comitem videlicet Sfondratum S. R. E. Generalem pronunciavit, eique paulò poſt IV. Id. Maji ſequentis anni, dum Miſſarum ſolemnia in Baſilica S. Mariæ Majoris perageret Supremi Pontificiarum Copiarum Imperii contulit inſignia, & Montis Marciani Ducis titulo collato, cum valida equitum, peditumque manu ad comprimendos Eterodoxorum conatus in Galliam ablegavit. Eo in bello Gregorius, præter XL. aureorum millia, quæ ſuo ex ære impenderat, alia CCCCC. millia inſumpſiſſe dicitur. At dum majora pro Eccleſia Dei moliretur in dies, ſublatus eſt terris laudatiſſimus Pontifex die Martis Id. Octobris MDXCI. in Palatio Sancti Marci, cum Chriſtiano populo præfuiſſet menſes X. dieſque totidem. Corpus ejus in Sacello, quod Gregorianum dicitur, requieſcit. Abſtinentiam ejus, probitatem, & Pontifice verè dignas virtutes ſummatim commemorat in ejus Actis Ciacconius, à quo etiam, ſeu potius ab ejus continuatore Victorellio, hanc hauſimus Inſcriptionem à S P. Q. R. in fronte Capitolii aliquando poſitam.

GREGORIO XIV. PONT. MAX.
OB EGREGIA ET FELICIA
PONTIFICATVS AVSPICIA
PRISTINA MVNERA ET BENEFICIA
CAPITOLIO RESTITVTA
CIVITATEM AEGESTATE
ATQVE ANNONAE INOPIA
LABORANTEM
LIBERALITATE SVBLEVATAM
INSIGNIBVS EIVS VIRTVTIBVS.
S. P. Q. R.

Tanti Pontificis Opera ſunt:

I. Ragionamento fatto al Popolo Milaneſe in congratulazione dell'eſſere ſtato liberato dal morbo contagioſo. Opuſculum edidit Petrus Galeſinus Mediolani die XXIV. Febr. MDLXXVIII., ac nuncupavit Sanctiſſimo Carolo Borromeo, tunc Mediolanenſi Archiep.

II. Ragionamento fatto il giorno di San Silveſtro nel Duomo di Cremona, con l'occaſione della lettera ſcritta dal Sereniſs. Re Cattolico ſopra la morte del Sereniſſimo Principe Ferdinando ſuo Figlio. *Cremona, appreſſo Criſtoforo Draconio*, 1579. ipſe Chriſtophorus editionem curavit.

III. Raccolta di alcuni Decreti Provinciali, ed altri Ordini particolari, e pubblicati nelle Sinodi ſue Dioceſane in diverſi tempi celebrate. Liber cura Antonii Marii Caballi ejus Epiſcopalis Vicarii vulgatus eſt *Cremonæ, apud Antonium Cavaccium*, 1584. in 4.

IV. Sermoni, e Prediche fatte in tempo ch'era Veſcovo di Cremona, e Cardinale. MS. apud Marchionem Sfondratum Ripariæ Comitem.

V. Relazioni delle Corti di diverſi Principi. MS. penes eumdem.

VI. Lettere ſcritte al Sig. Barone Sfondrato ſuo Fratello, mentre ſi ritrovava al Concilio di Trento, concernenti gli affari dello ſteſſo Concilio, negli anni MDLXI. e MDLXII. MS. apud eumdem.

VII. Epiſtola Gratulatoria ſcripta Benedicto Juſtiniano anno MDLXXXVII. die prima Januarii, tunc inter Cardinales adſcriptos; apud eumd.

VIII. Litteræ Monitoriales ad Principes, Duces, Marchiones &c. & Archiepiſcopos, alioſque Eccleſiaſticos Regni Francorum, qui Regis partes ſequuntur, & ad eis Turonenſe Senatus Conſultum. *Francofurti, apud Martinum*, 1591. in 8. ex Bibliotheca Claſſica Draudii pag. 269.

IX. Conſtitutiones, ut refert Ludovicus Jacobus à Sancto Carolo in Bibliotheca Pontificia, leguntur apud Stephanum Quarantam, & Jacobum Caſtellanum Clericum Tarviſinum. *Venetiis*, 1605. & in Ughelli Italia Sacra Tom. IX. Eminet inter has Conſti-

tutio pro Immunitate, & Libertate Eccleſiaſtica, cui Commentaria addidere Petrus Gambacurta *Lugduni, apud Cardon*, 1622. *in* 4. & Alexander Ambroſinus, *Bracciani, per Andream Feum*, 1634. *in* 4. Conſule etiam de his Emmanuelem Rodericum Confetium, & alios.

X. Ejus Diploma datum Romæ anno MDXCI. IV. Kal. Junii, quo confirmat Tranſactionem, & Concordiam inter Eccleſiam B. Virginis prope S. Celſum, & Canonicos Regulares Congregationis S. Salvatoris in Monaſterio prædicti S. Celſi degentes, extat apud Puricell. Diſſert. Nazar. toto capite 160.

XI. Sermo ad Cardinales in extremo Vitæ, pius, & elegans; ex P. Beretta in Schedis ſuis.

XII. Epiſtolæ lectu digniſſimæ ad Sanctum Carolum Borromæum ſcriptæ cum Reſponſionibus ejuſdem Sancti, de quibus integrum Volumen effici poſſet Extant in magna Collectione Bibliothecæ Ambroſianæ, de qua alibi ſæpe.

In dicta Bibliotheca Claſſica librorum Germanicorum Georgii Draudii pag. 181. edita *Francofurti* 1625. fit mentio de quodam libro Germanico Nicolao Sfondrato adſcripto, non tamen percipio, quomodo hac lingua ſcribere ipſe potuerit.

Franciſcus Albertonus librum ſcripſit de Equitatione Gregorii XIV. facta dum poſſeſſionem Pontificiam adeptus eſt, ex Laſor à Varea.

In primo Volumine Epiſtolarum Hieronymi Catenæ in 8. *Romæ* 1589. reperitur Epiſtola Italica ad Cardinalem Cremonenſem pag. 387.

Oravit in ejus Funere in Vaticana Baſilica ad Sacrum Collegium Cardinalium octavo Kalendas Novembris anno MDXCI. Vincentius Blaſius Garzia Valentinus.

Tanti Viri cum laude meminerunt Ludovicus Jacob à Sancto Carolo in Biblioth. Pontif Auguſtinus Oldoinus, Franciſcus Ariſius Tom. II. Cremona Litter. Gluſſianus in Vita S. Caroli, Campi in Hiſtoria Cremonæ, Ughellus, aliique innumeri.

DCCCLXXXI.

GRYPHIUS ALBERTUS.

CLariſſimo Montfauconio, aliiſque Indagatoribus MSS. Codicum eximiæ Vaticanæ Bibliothecæ, plurimum debet hæc mea Scriptorum Mediolanenſium Collectio, nec non amiciſſimo Sitono Auctorem hunc, nam ex Schedis iſtius Viri, inter Mediolanenſium Antiquitatum ſcrutatores facilè principis, didici Albertum Gryphium noſtrum filium fuiſſe Petri in Phyſica facultate Doctoris, atque Magdalenæ de Boſſiis Mediolanenſium Conjugum, publicumque extitiſſe in Ticinenſi Gymnaſio Profeſſorem ab anno MCCCCXXXVII. ad MCCCCLX. Opus verò Epiſtolare ejuſdem mihi ſuppeditarunt ſupramemorati Compilatores Codicum Vaticanæ Bibliothecæ, & cum Auctor ad Joannem Tortellium litteras ſuas direxerit, juvat hîc memorare inſignem Codicem ac perrarum, quem ſervat Bibliotheca Archintea cum hoc titulo: „ Joannis Tortellii Arretini Commentariorum de „ Ortographia dictionum è Græcis tractatarum, ad „ Nicolaum V. Pontif. Max. *Venetiis, per Nicolaum* „ *Jenſon Gallicum*, 1471. editio nobiliſſima, auro, & miniaturis ornata in fol. maximo; dolendum quod MS. Vaticanum inſpicere non liceat, nam Lectores meos forſan de Gryphio, & de Tortellio melius inſtruere potuiſſem. Accipiant igitur quod poſſum.

En uti inſcribitur Opus Gryphii

I. Alberti Gryphii Epiſtolæ ad Tortellium; extant MSS. in Bibliotheca Vaticana Cod. 3908.

DCCCLXXXII.

GRYPHIUS AMBROSIUS.

AMbroſius Gryphius Vir tot titulis præſtantiſſimus, Jacobi Mediolanenſis Urbis Decurionis filius, Eques aureatus, ac Comes Palatinus, cooptatus eſt in Collegium Phyſicorum Mediolanenſium die III. Martii anno MCCCCL. Tum Ducalis Archiater, Conſiliarius, Orator, ac Senator Mediolani; Protonotarius item Apoſtolicus, & Abbas Commendatarius S. Petri de Laude veteri creatus fuit: Vir fuit in Medicis, Mathematicis, Theologiciſque facultatibus peritiſſimus, & in omnibus ſcientiis apprimè verſatus, ob quas Sfortiacis Mediolani Ducibus extitit acceptiſſimus. Eidem eximia cum laude Facius Cardanus J. C. Collegiatus Mediol. tractatum de Proſpectivis dicavit, & eum his verbis celebravit: „ Reverendiſſi„ mo in Chriſto Patri, Apoſtolicoque Protonotario, „ nec non Equiti aureato, & Comiti Palatino Ambroſio „ Gryphio Artium, Medicinæque præſtantiſſimo, ac „ Theologo peritiſſimo &c. „ in fine autem Dedicatoriæ talibus verbis ipſius virtutem commendat: „ Quam ego pro communi Doctorum utilitate ſum„ mo meo incommodo corrigendam, imprimendam„ que duxi: Verum opinatus huic meo incœptui pa„ tronum, qui & litteris, & auctoritate plurimum va„ leret, vindicari oportere, te, Ambroſi Gryphe, Vi„ rum, & Optimum, & doctiſſimum, animi vigore, & „ gravitate Camillo, ſcientia, atque facundia Appiis, „ Scipioni dexteritate, animique alacritate, Tito „ Quinto monitis ſalutaribus perſimilem maximè de„ legi. Accipe igitur has laborum meorum primi„ tias, qui tuo moniti præſidio, calumniatores non „ formidabunt, multoſque tibi Viros devincient, „ quando tuis auſpiciis Opus ſe egregium conſecutos „ eſſe animadverterint. Vale, meque mutuò ama. „ Joannes Matthæus de Ferrariis de Gradibus Phyſicus Collegiatus Collega tractatum de Urinis ei nuncupavit. Hujus magnificentia publicæ commoditatis ergo Gryphiorum Ticinenſe Collegium propriis impenſis inſtituit, dotavitque. Ejuſdem pietas in Egenos, & Pauperes ex aſſe Ven. Locum Pium Miſericordiæ Mediolani ingentis Patrimonii hæredem inſtituit. Diem clauſit extremum anno MCCCCXCIII inſigni dein ſepultus fuit in Arca ex Carrarienſi marmore quatuor æneis Gryphonibus elevatâ (nunc verò, proh dolor! ſublatâ) in Sacello Divi Ambroſii ab eodem erecto, hiniſque quotidianis Sacrificiis aucto in Eccleſia SS. Petri, & Pauli in Glaſſiate Mediolani, ubi ſequens Epitaphium legebatur. Sed prius videant quæſo Lectores, quid doctiſſimus, prudentiſſimuſque Abbas Hilarion Lanterius egerit antequam inſigne Sepulchrum Ambroſii noſtri è medio Sacelli ſupradicti ſuſtuliſſet pro eo tantum ad cornu Epiſtolæ collocando. Rem diffusè narrat Puccinellus in Chronico Monaſterii Glaxiatenſis pag. 174. Beneficia quoque eidem Monaſterio collata ab Ambroſio, atque impenſa, pro eodem Sacello conſtruendo, atque dotando, nec non præfixa dona eidem relicta, recitat ipſe Puccinellus pag. 150.

PII PRAESIDES MISERICORDIAE
HOC QVIDQVID EST
AMBROSIO GRYPHIO
PROTONOTARIO SENATORI ARCHIATRO
PRO MERITIS PP.

VIVO LICET IACEAM TANTVM MORS ABSTVLIT OSSA
VIVITVR AD SVPEROS GLORIA POST CINERES.

Colle-

Digitized by Google

Collegium verò Papiæ erectum hoc in ejuſdem fronte, ſervat Gryphianæ beneficentiæ, ex marmore Monumentum.

COLLEGIVM NOBILISSIMAE GRYPHIORVM FAMILIAE
ERECTVM A M. ILL. ET REVERENDO D. AMBROSIO GRYPHIO
PROTONOTARIO APOSTOLICO ABBATE
MEDIOLANENSI SENATORE
ART. ET MED. DOCT. AC MILITE GENEROSISSIMO
FRATRE PROAVI
M. M. D. PETRI PAVLI GRYPHII ART. ET MED. DOCT.
MDLXXXV.

Hæc damus de tanto Viro

I. Leges pro Collegio Gryphiorum Papiæ erecto MSS. ibid.
II. Oratio de laudibus Mazentorum pro cooptatione in Coll. Phyſicor. Guidotti Mazentæ, anno MCDLXX. MS. in 4. Extabat penes Jo. Jac. Valerium juxta Catalogum ejus Bibliothecæ.
III. Carmina latina. Extant inter ea Joannis Biſſi, cum aliis iſtius ad Ambroſium Gryphium.

Inter Epiſtolas Franciſci Philelphi edit. Venetæ 1502. in fol. extant Epiſtolæ Ambroſio Gryphio, & Lazaro Placentino Phyſicis & Medicis pagg. 214. 215. 238. 246. & 254. Laudatur etiam à Lancino Curtio Epigrammate lib. IV. pag. 58. & in Sylvis lib. II. pag. 51. & lib. V. pag. 103.

Agunt de ipſo Regiſtrum Official. Ducal. pag. 75. MS. in Bibl. Ven. Capitul. Metropol Mediol. Placid. Puccinell. in Chronic. SS. Petr. & Paul. in Glaſſiat, pag. 450. ad 152., & pag. 323. 324. 356. & in Memor. antiqu. Mediol. cap. 3. n. 72. Curtius de Script. Med. Mediol. qui tamen Opera ignoravit, pag. 26. Carol. Turrius Hiſt. Mediol. pag. 283. Comes Galeatius Gualdus Relation. Mediol. pag. 76. Franciſc. Philelphus in Epiſtol. pag. mihi 152. 185. 198. 205. 209. 214. 236. 238. 240. 254. 270. Ferdin. Ughell. in Ital. Sacr. in Epiſc. Eugubin. & Beneventan. Cæſar Piccinell. in Monum. Offic. Statut. Mediol. pag. 22. 27. Raph. Fagnanus J. C. C. Comment. Nob. Fam. de Gryphiis MSS. & Chronicon Sitonianum MS. exaratum de an. 1708. &c.

DCCCLXXXIII.

GRYPHIUS LEONARDUS.

LEonardus Gryphius Ambroſii mox laudati frater, nobili quidem Familiâ Mediolani genitus anno MCCCCXXXVII. Jacobo hujus Urbis Decurione Patre (etſi eum Ughellus perperam modò Beneventanum, modò Romanum faciat) vel ab ipſa ineunte ætate nomen ſibi inter Eruditos promeruit. Quamvis enim legum ſtudiis ſedulò vacaret, tam concinnè Carmina pangebat, ut omnibus eſſet admirationi. Qua de re teſtem habemus Jacobum Bracellium, cujus epiſtolam ad Leonardum noſtrum hìc integram dare juvat, cùm laudibus ejus plena ſit.
„ Oblectavit me majorem in modum epiſtola tua,
„ doctiſſime Vir, adeò ut non ſæpius à te percenſæ
„ ſint ſyllabæ, pedes, tempora, quàm à me tota
„ lecta eſt. Habent enim verſus ipſi eam facilitatem
„ & gratiam, ut ſi quis eos Ovidianis intermiſceat,
„ non facilè diſcernat, utri tui, utri illius ſint. Quos
„ olim admirarer, & quibus æquum eſt laudibus at-
„ tollerem, magis, inquit audientum quidam, &
„ laudabis & admiraberis, ſi ſcias hunc adoleſcen-
„ tem eſſe nondum duodeviginti annos egreſſum. Id
„ cùm audiſſem, cœpi mecum ipſe cogitare, veram
„ illorum opinionem videri, qui putant pleroſque
„ potuiſſe inveniri Virgilios, ſi plerique nobis conti-
„ giſſent Auguſti. Cœlorum enim motus vim ſuam
„ obtinere, & quantum in creandis ſublimibus in-
„ geniis potuere, tantum etiam nunc poſſe. Ego ut
„ ea, quæ de ſiderum influxu loquuntur, facile con-
„ fitear, primum ac præcipuum hominis auxilium ab
„ ſe ipſo petendum puto, maximumque in rebus hu-
A „ manis eſſe ut ſibi homo præſto ſit, nec ſe ipſum
„ deſerat, cùm certò ſciat quæ fortuna dare poteſt
„ & eripere, quædam aliquando contingere, quæ
„ etſi inter magna hominis auxilia numerari queant,
„ cum eo tamen quod in nobis & intra nos eſt, nul-
„ lo modo conferenda eſſe. Ita & ſine Auguſto cœ-
„ leſtis illa vis ingenii Virgiliani nunquam ut mihi
„ ipſe perſuadeo, latere potuiſſet. Quare mi Leo-
„ narde perge ut cœpiſti, nec majus ab alio quo-
„ quam auxilium expecta, quam à te ipſo. Agno-
„ ſce præſtantiam ingenii, idque excole ac fove, ma-
„ ximumque nefas puta, ſi ampliſſimi animi tui bonum
„ ipſe neglexeris. Quod ſi annitaris & incumbas,
„ teque his ſtudiis literarum dederis, quæ nos ad
„ bene beatèque vivendum invitant, confido fore ut
B „ cito nomen tuum inter præclaros Viros annumere-
„ mus, nec laudes tuas verbis ſatis æquare valeamus.
„ Vale.
„ Genuæ V. Idos Majas MCCCCLIX.

Id teſtatur etiam Paulus Spinoſa in Carmine, quod infra dabimus. Franciſco Philelpho Viro doctiſſimo fuit in primis charus, pluresque Epiſtolæ, de quibus etiam paulo poſt mentio recurret, ſummum ejus in Griphium oſtendunt amorem. Miratus tanti Viri eruditionem Sixtus Pontifex hujuſce nominis IV. cum Epiſcopatu Eccleſiæ Eugubinæ decoravit an. MCCCCLXXVIII., & ſibi à Secretis aſſumſit. Quo in munere, cùm ſibi gratiam in dies majorem conciliaſſet, anno MCCCCLXXXII. ad Beneventanum Archiepiſcopatum transferri promeruit, menſe Octobri Exceſſit è vivis an. MCCCCLXXXV. ætatis ſuæ XLVIII.
C Extatque ejus memoria in ſuperliminari Eccleſiæ Sancti Leonardi, quæ nuncupatur Sanctæ Liberatæ ab eo conditæ in hac Urbe, his Carminibus expreſſa:

QUOD GRIFFUS STATUIT MORIENS LEONARDUS IN URBE,
ECCE PII FRATRES HOC POSUERE SACRUM.

Carmen autem Spinoſæ ſuperiùs indicatum tale eſt.

Pontificis liber hanc venio peregrinus in Urbem,
Quæ ſita ubi Circus ante Neronis erat.
Digne data ingredior venia penetralia Præſul
Indignus Sixti limen adire ſacrum.
D *Sum celſam emenſus Muſis comitantibus Urbem*
Ad noſtros ſolitis ſæpe venire lares.
Expulſæ gemino fuerant nec jure Camœnæ,
Cujus herus ſtudiis aurea ſigna refert,
Pyerides quamvis rigidis ſint legibus hoſtes,
Hæ tempus comites omne fuere ſuum.
Teque tuoſque libens petii Leonarde penates,
Quos Heliconiades incoluere Deæ;
Nam celebre à teneris meruiſti doctior annis
Inter pyerios nomen habere viros.

Griſe

Griſe nec exiguo ſpernas inſcripta libello ,
Eſt domini lima qui ſine maſſa rudis .
Quæ me eurarum laqueis fortuna ſubegit ,
Hoc incorrectum mittere juſſit opus .
Perlege Caſtalidum cœleſtia ſacra ſororum ,
Ædita quando data eſt lege ſilente quies .

Ex Codice Membranaceo MS. in 4. miniaturis & auro ornato , quo ejuſdem Pauli Spinoſæ Carmina comprehenduntur , & ſervatur in Bibliotheca Archintea .

Hæc ſunt tam præclari ingenii monumenta:

I. Conflictus Aquilani , quo Braccius Peruſinus profligatus eſt, ad Franciſcum Sfortiam Leonardi Griphii Mediolanenſis Libellus; in fine eadem manu : „ Finitus eſt „ Braccianus conflictus per Leonardum Griphium „ Mediolanenſem , qui Romæ obiit Xiſti IV. Pontificis „ Secretarius . „ Eſt Carmen pag. XXIII. ſpiſſiſſimè ſcriptum . Extat in Codice Bibliothecæ Ambroſianæ, ſign. R. num. 12. in 4. Eſt etiam MS. in Biblioth. Reg. Pariſien. Cod. 6495.

II. Illuſtri Domino Alexandro Sfortiæ Piſauri Domino Cotignolæque Comiti Leonardus Griphius felicitatem dicit . Carmen .

III. Carmina latina plura varii argumenti . Hæc II. extant in MS. Cod. Ambroſianæ Bibliothecæ, ſign. P. num. 59. in 4.

IV. In Codice MS. Epigrammatum , & Epiſtolarum Petri Candidi Decembrii apud PP. Theatinos D. Antonii Mediolani extat Carmen ſatis longum Leonardi Griphii ad Petrum Candidum Decembrium , cum ejuſdem Decembrii Eulogio in Leonardum Griphium Poetam .

V. Epitaphium ab eo inſcriptum ad Brandam Caſtilionæum ſuper ejus Tumulum in Eccleſia majori Oppidi Caſtilionæi . Ex Siton. pag. 31.

Inter Epiſtolas Franciſci Philelphi editionis Venetæ anni 1502.in fol. extant Epiſtolæ Leonardo Griphio pagg 198. 205. 209. 236. & 259.

Agunt de Leonardo Griphio Ughellus in Eugubinis, & Beneventanis , Mazzucchellus , & Sitonus in Schedis . Jacobus Bracellius in Epiſtolis , Typis Aſcenſianis 1520. Nonas Auguſti , Curtius in Medicis Mediol. pag. 29. , aliique .

DCCCLXXXIV.

GRYSOLANUS PETRUS.

PEtrus Gryſolanus, ſeu Gryſolaus , quem alii Ariſ-ſolanum , alii Groſolanum dicunt , celeberrimæ Comitiſſæ Mathildi ſanguine junctus , Anſelmo Mediolanenſi Archiepiſcopo , qui Conſtantinopoli deceſſerat , anno Chriſti MCII. ſucceſſit , cum prius Savonenſis Eccleſiæ Præſul fuiſſet , & Anſelmo ipſo in Syria commorante ejuſdem Vicarius Mediolanenſem Eccleſiam rexiſſet ; interimque Concionibus frequentiſſimis Populum ad preces pro Chriſtianorum in Oriente militantium victoria impetranda fundendas in ſingulis feſtivitatibus biennio accendiſſet . Cùm doctrinæ laude floreret , à Paſchali Papa II. ad Alexium Comnenum Imperatorem Conſtantinopolim miſſus, ſervente controverſia de proceſſione Spiritus Sancti , adversùs Græcos cum voce , tum ſcriptis ſtrenuè dimicavit , præſertim verò coram Alexio cum Joanne Phurno Monacho publicè diſputavit . Ejus nedum in Latinâ, verum etiam in Græcâ linguâ peritiem didicimus ex Cl. Muratorio, in Tom. III. col. 918. Antiquitatum Italiæ medii Ævi : multò autem magis cognoſcimus ex diſputatione prædicta cum Græcis habita. Quomodo enim à Summo Pontifice in Orientem miſſus fuiſſet , qui ejus Regionis idioma ignoraret , præcipuè cùm de Articulo controverſo agendum foret viriliter ? Illud autem evidentiſſimè patet inſpicientibus Orationem de Spiritu Sancto , quæ quidem omni procul dubio ab Auctore noſtro Græcè ſcripta fuit ; Translator enim Latinus non adamuſſim, ſed quibuſdam interpolatis , nonnullis etiam per paraphraſim expreſſis, eam Latio donavit . Cùmque habita fuerit à Gryſolano coram Alexio Imperatore , æquum certè fuerat , eam Græcè potius , quàm Latinè proferri . Hoc non minimum eſt indicium eruditionis tanti Præſulis , cum eo Sæculo , ut omnes probè norunt , rariſſimi , vel fortaſſe nulli eſſent in Italia noſtra hujuſce idiomatis cultores . Inde Mediolanum reverſus , & orta inter ipſum , & Jordanem de Sede Mediolanenſi lite anno MCXVI. Concilii Lateranenſis Decreto , Archiepiſcopatu abdicato , ad Savonenſem Sedem redire coactus eſt . Ille tamen Romæ manſit ad exitum uſque in Monaſterio Sancti Sabæ . Obiit anno ſequenti , ineunte Auguſto menſe . Sepultus eſt in Eccleſia Sancti Sebaſtiani , addito hoc Elogio ex Appiani Epitaphiis deſumpto .

INSVBRIVS PATRIAE CHRYSOLAVS GENTIS ALVMNVS
AMBROSIAE PRAESVL RELLIGIONIS ERAM.
ROMANA LASSO PRO TE NON ITALA TANTVM
LVSTRATA EST OMNIS PARRHASIS ORA MIHI
INVIDA MORS MERITVM NIHIL EST QVOD TOLLIS HONOREM
PENSATA AETERNIS SVNT MEA DAMNA BONIS.

Superſunt illius :

I. Oratio Petri Epiſcopi Mediolani ad Alexium Comnenum de Proceſſione Spiritus Sancti , contra Diſputationem Joannis Phurni Monachi : legitur Latina apud Baronium ad annum MCXVI. Græco-Latina apud Leonem Allatium Græc. Orthodox. Tom. I pag. 379.

II. Tractatus de Sancta Trinitate .

III. Epiſtolæ .

IV. Sermones , & alii diverſi Tractatus , qui mihi incogniti ſunt . Ita ait Trithemius loco citando .

V. Sermo brevis in Capitulum Monachorum : extat in Bibliothecis Medicea , & Ricardina , cum hoc titulo: „ Sermo Sapientiſſimi Groſſolani Mediolanenſis Epiſcopi „ de Capitulo Monachorum . „ Ex Bibl. MSS. Montfauconii .

In Diario Litterario Florentino anni MDCCXL. die XV. Julii num. 29. col 450. extat mentio Indicis cujuſdam Bibliothecæ Græcæ , in quo inter reliqua ſequuntur MSS. ſequentia : Euſtatii Metropolitæ Niceni Diſputatio de Spiritu Sancto adversùs Groſſulanum Archiepiſcopum Mediolaneoſem .

In Biblioth. MSS. Canonicorum Regularium S. Salvatoris Bononiæ , in Codice Bomb Sæculi XIII. inter alia Opuſcula extat Diſputatio Archiepiſcopi Mediolanenſis de Spiritu Sancto , mihi autem incompertum eſt an ſit eadem , de qua ſupra .

Agunt de ipſo Trithemius de Script. Eccleſ. in Fabricii Bibliotheca Eccleſ. Morerius Tom III. Dupin. Biblioth. Eccleſ. Sæcul XII. Ughellus Tom. IV. Ital. Sacræ. Baronius in Annalibus Eccleſiaſ. ad annum MCXVI. Leo Allatius in Græcia Orthodoxa . Muratorius loco jam citato , Clariſs. Saxius in Notis ad Sigonium de Regno Italiæ , aliique plurimi .

DCCCLXXXV.

GRYSONIANUS BENIGNUS.

BEnignus Gryſonianus Mediolanenſi in Urbe genitus, Seraphicum Inſtitutum inter Minores, quos Obſervantes appellamus, profeſſus, diligentiam noſtram certiſſimè effugiſſet, cùm à Scriptorum ſuorum nemine commendetur, niſi inter evolvendos Bibliothecæ Modoetienſis ſui Ordinis Codices, occurriſſet Opus illius MS, dignum profectò, quod typis committatur, ut quibuſcumque Epiſtolarem artem Italicâ linguâ callere cupientibus eruditio Auctoris noſtri documenta ſuppeditet. Nihil de actis, obituſque ejus anno à Suis diſcere potui, certum tamen est floruiſſe circa medium Sæculi XVII.

Codex illius ſic inſcriptus eſt:

I. Il Secretario inſtrutto, Libri III., ove ſi parla eruditamente della Lingua Italiana, e dell' arte di ſcriver Lettere, ſecondo gl' inſegnamenti del Segneri, e del Panigarola. Extat MS. in 4. in Bibliotheca Sanctæ Mariæ Gratiarum *Modoetiæ*.

DCCCLXXXVI.

de GRITTIS MATTHÆUS.

CŒnobium Ordinis Fratrum Prædicatorum, ad Ticinenſem hujus Urbis Portam, & apud vetuſtiſſimam Euſtorgianam Baſilicam ſitum, Viros ſanctitate, atque doctrina præſtantiſſimos ſæculis omnibus protuliſſe, facilè cognoſcent quotquot noſtras haſce pagellas pervolutare non dedignabuntur. Vix enim, tranſlatis ad Beati Laurentii Baſilicam Canonicis, ſacer ille locus Sancti Dominici Alumnis traditus fuit, illicò plures in eo floruerunt ejuſdem Inſtituti homines litteris & moribus commendabiles, quorum non poſtremus habendus eſt Matthæus de Grittis Mediolanenſis, quem breviſſimo Elogio laudarunt inter Ordinis ſui Scriptores Quetif, & Eccard, loco infra citando. Coævus hic fuit inviſtiſſimi Chriſti Martyris Petri, cujus ſacrum Corpus in eadem quieſcit Eccleſia, & ejuſdem ſecutus veſtigia ad animarum lucra totum ſe dedit. Eccleſiaſtes igitur inſignis in omnium erat ore circa annum Domini MCCLXII. quantâque eſſet in dicendo facundiâ præditus haud obſcurè percipere poſſunt poſteri ex his, quæ

Scripta reliquit, videlicet:

I. Sermones de tempore per totum annum.
II. Sermones de Sanctis.
Laudatur à præfatis Quetif & Eccard in Bibliotheca Script. Ord. Præd. Tom. I. pag 410. neque tamen docent, an hujus Viri Opera prodierint in lucem, vel MSS. deliteſcant: Picinellus tamen, qui de ipſo verba tantùm inania ſcripſit in Athenæo pag. 418 edita fuiſſe dicit ab Auctore, locum non indicans, vel Typographum, qui certè nondum natus erat. Commendatur tamen à Moriggia Lib. III. Cap. 29. Antonio Poſſevino in Apparatu Sacro, & Maraccio in Biblioth. Mariana Tomo II. pag. 105.

DCCCLXXXVII.

GUAZZUS FRANCISCUS MARIA.

FRanciſcus Maria Guazzus Mediolanenſis religioſam vitam in ea Congregatione profeſſus, quæ apud Eccleſiam ſuburbanam Sancti Ambroſii, cui cognomen ad Nemus, & de qua alibi copioſius verba fecimus, olim florebat, nunc verò prorſus interiit, magnam ætate ſua famam eſt conſecutus. Hanc cum eruditione non infima conjunxit Vir præſtantiſſimus, nam ingenii ejus fœtus extincto Ordine ſuperſtites, adhuc apud poſteros vivunt. Auctoris

A tamen genus, aliaque ad inſtitutum noſtrum pertinentia vano prorſus labore invenire conati ſumus.

Dabimus ergo librorum, quæ ſcripſit, titulos, videlicet;

I. La Vita del B. Alberto Beſozzo. *Milano, preſſo il Nava;* 1625. *in* 4. Dicatum fuit Opus Ludovico Beſutio Metropolitanæ Ordinario.
II. Compendium Maleficarum. *Mediol. Typis Ambroſianis*, 1626. *in* 4.
Agit de eo Picinellus in Athenæo, pag. 213.

DCCCLXXXVIII.

GUENZATUS BLASIUS.

B BLaſius Guenzatus in Oppido Gallarati Agri Mediolanenſis natus, ſtudiis, & pietate ſummopere deditus etiam in juvenilibus annis, Sæculum relinquere inſtituit, ideoque SS. Ambroſii & Caroli Oblatus efficitur. Tantus in eo doctrinæ, & Scientiarum præcipuè ſacrarum amor illuxit, ut Sacræ Theologiæ & Collegii Ambroſiani Doctor creari meruerit. Cognitâ quoque de die in diem ejus ſingulari prudentiâ, ac ſummo ad animas Deo lucrandas deſiderio, Roſati Præpoſitura ei collata fuit, quo in Oppido, ac munere obiit anno MDCCXXI. die XIII. Aprilis, ætatis annorum LXIII. Avunculus Blaſii noſtri forſan fuit, aut affinis Joannes Baptiſta Guenzatus Prothonotariatu Apoſtolico inſignitus, cujus vidi plures Epiſtolas eruditas ad Cardinalem Federi-
C cum Borromæum ſcriptas, anno MDXCV. in pluries relata Collectione Ambroſiana.

Scripſit Blaſius eruditè, accuratiſſimèque:

I. Pannonia Auſtriacæ Familiæ Jure, & armis vindicata contra Turcarum potentiam, & Populorum rebellionem; Sive de Bellis Pannonicis ab anno MCCCCXXXVII., ex quo Auſtriacis Regnum adnecti cœpit, uſque ad exitum anni MDCLXXXVIII., Authore Blaſio Guenzato. Vol. I. magnæ molis.
II. Iſtoria Apologetica del Pontificato del Cardinale Federico Borromeo, Arciveſcovo di Milano. Vol. I. ut ſupra.
III. Fragmentum Hiſtoriæ Mediolanenſis tempore Anarchiæ poſt obitum Federici Borromæi Cardinalis Archiepiſcopi. Vol. I.
D IV. Deſcriptio magnificentiſſimi Templi B. Mariæ Virginis prope S. Celſum Mediolani. Vol. I.
V. Præcepta Artis Rethoricæ ad uſum Almi Collegii Nobilium Mediolani, ubi Author ipſe fuit ſumma cum laude Rhetorum Inſtitutor, antequam de Sodalitio Oblatorum ad Societatem Jeſu ejus Collegii adminiſtratio transferretur.
VI. Plures, varii que Archetypi tum hiſtoricæ eruditionis, tum Oratoriæ facultatis, tum cujuſque generis Poeſeos Opera complectentes, quibus eruditiſſimus Vir quoad vixit, ſingularis ingenii ſui, atque omnigenæ Litteraturæ ſpecimen dedit.
Prædicta omnia extant MSS penes dicti Blaſii ex fratre Nepotem Carolum Guenzatum Sacerdotem Oblatum, S. T. D., & in univerſa Diœceſi Mediolanenſi Doctrinæ Chriſtianæ Priorem Generalem, nunc Sancti Michaelis in Metropolitana Parochum, qui ea nobis perhumaniter communicavit.

DCCCLXXXIX.

E
de GUERCIIS JO. BARTHOLOMÆUS.

INter Scripta, quæ diligentiſſimus, atque ſummè laborioſus Vir Joannes Corneus legavit Archivo Cancellariæ Archiepiſcopalis hujus Metropolis, jam Lectoribus meis dedi ſequens Opus Jo. Bartholomæi de Guerciis, de quo Cl. Muratorius aliquid innuit in Tomo IV. Antiquitatum Italiæ medii ævi, col. 837. ſcilicet in Diſſertat. de Ritu Ambroſianæ Eccleſiæ, ſic:
„ Oblatus eſt mihi Mediolani Codex manu exaratus
„ anno MCCLVII., qui olim ſpectavit ad Carthuſiam
„ Garignani, hunc titulum præferens: Liber Cele-
„ brationis Miſſæ Ambroſianæ, ſcriptus à Joanne
„ Belo de Guerciis de Melegnano, Rectore Eccleſiæ

„ Sancti Victoris Portæ Romanæ . „ Pace autem tanti Viri non Belo , ſed breviatè Bartholomæo ſcriptum eſt , juxta titulum germanum , quem inſra nos damus ; dolendum interea eſt, uti monuimus , quod Codex hic ſit mancus , & talis quoque oblatus fuit Muratorio ipſi . Nihilominus magni eſt faciendus, maximè ab iis, quibus cordi eſſe deberet Ritus hujus Eccleſiæ adhuc in obſcuris latentes clariore luce tandem in publicum proſerre, quod enixè optamus. Ut autem de hujus Operis Auctore aliquid diceremus , omnem excuſſimus quercum mani licet labore . Hoc unum ex ipſo libri initio didicimus , Bartholomæum noſtrum eam rexiſſe Eccleſiam , quæ inter ambitum Romanæ Portæ hujus Urbis Sancto Martyri Victori dicata eſt , ob memoriam Carceris , in quo invictus Chriſti Athleta aliquando vinctus fuiſſe traditur. Fuit hæc olim Parochialis , noſtrâ autem ætate ſublatâ animarum curatione , tradita eſt pio cuidam Sodalitio Laicorum ; Cum autem conſcriptus ſit Codex iſte medio fermè Sæculo XIII. quo tam rari erant Eruditi , ut vix reperire liceat alicujus doctas Lucubrationes , magno habendus eſt in pretio .

Eſt Operis ejus Inſcriptio :

I. Liber Celebrationis Miſſæ Ambroſianæ à Joanne Bartholomæo de Guercis de Melegnano, Rectore Eccleſiæ Sancti Victoris Portæ Romanæ ſcriptus. Cod. pergamenus MS. in 4. litteris rubro-nigris. Spectabat ad Monaſterium Carthuſiæ Garignani, prope Mediolanum, ut ſupra diximus.

DCCCXC.

GUFFANTUS JOSEPH.

JOſeph Guffantus Mediolanenſis , Monaſterii Sancti Simpliciani Alumnus factus eſt anno MDCLXXI. die VII. Februarii , & poſtea Decanus , quæ prima eſt in Congregatione Monachorum Benedectino-Caſſinenſium dignitas , quæ ante Prioratum, & Abbatiam confertur , eratque morum honeſtate , & ſuavitate laudabilis , ac rerum Mathematicarum haud mediocriter peritus ; edoctus enim fuerat à P. D. Cyrino de Sanctia, Senenſi , & in Piſano Gymnaſio Doctore, de quo Armellinus non ſine laude memoriam agit in ſua Bibliotheca , ex qua Auctorem hunc nos hauſimus, aliàs nullam de ipſo notitiam haberemus . Idem Armellinus , qui Mediolani fuit anno MDCLXXXVIII., ut ipſe aſſerit, Scripta Guffanti noſtri vidit apud eumdem , cui tribuebat tunc annos ætatis circiter L., & cum paulo poſt diem ultimam Auctori noſtro aſſignet Arimini ad annum MDCXCIII., argui poteſt , quod anno tantùm Quinquageſimo quinto Vir ipſe longioribus diebus dignus obierit .

Scripſit Volumen hac Epigraphe notatum :

I. Geometria.
II. Architettura militare.
III. Arimetica.
Omnia uno Volumine in fol. MS.
Ita Armellinus in ſua Bibliotheca Benedectino-Caſſinenſi Tom. II. pag. 45.

DCCCXCI.

GUIFRIDUS PRESBYTER.

NOn parum proderit ad confirmandam traditionem Mediolanenſium , pro certo habentium Apoſtoli Barnabæ (quem tanquam Eccleſiæ ſuæ Parentem colunt) Sacrum Caput in vetuſtiſſima Baſilica olim Sanctis Martyribus Nabori & Felici , nunc autem Sancto Franciſco dicata, ſervari, Guifridi Presbyteri Mediolanenſis authoritas . Is circa finem XIII. Sæculi floruiſſe creditur, ſummaque in Apoſtolum pietate ductus ea conſcripſit , quæ ad ipſius Sacras Reliquias in hac Urbe cultas ſpectare credidit , ut poſteri noſſent majorum ſuorum in benemeritum adeò Chriſti Diſcipulum obſequium , ac religionem.

Titulus Operis hic eſt

I. Notitia Capitis Sancti Barnabæ Apoſtoli . Hanc ex antiquo Paſſionali Manuſcripto Baſilicæ SS. Naboris & Felicis , nunc Sancti Franciſci, tranſcriptam primus vulgavit Placidus Puccinellus in Vita ejuſdem Sancti Apoſtoli, edita Mediolani MDCXLIX. pag. 62., & ex eo Bollandiſtæ ad diem XI. Junii in Analectis de Reliquiis Sancti Barnabæ c. 1. num. 4. & ſequentibus; Vide citatos Auctores.

DCCCXCII.

GUSSALLUS VIVIANUS.

NOn deſunt ignari quidem homines , quos tamen aliqua doctrinæ inflat ambitio , exiſtimantes Poëticam artem Viris illis prorſus indignam eſſe , qui ſacris ſunt obſequiis mancipati . At non ita judicabunt profectò ſolidæ eruditionis cultores , qui probè noverint , apud Ethnicos quoque Divinas laudes non niſi Carmine exprimi licuiſſe , & in vera Evangelii luce tam ſæpe Chriſti Dei noſtri præconia verſibus exarata totam Eccleſiam reſonare. Id optimè recogitans Vivianus Guſſallus in Oppido Leuci natus , tamerſi Sacerdotii dignitate inſignitus eſſet, ſibi tamen turpe non duxit Muſarum ſtudiis ſe tradere , ita tamen , ut nunquam eam violaret modeſtiam , quæ Clericalis Ordinis Viros adeò decet . Id affirmamus inſpecto ejus Codice , quo continentur

Ab eo elucubrata :

I. Poëmata varia Italica . MS. in 4. juſſæ molis ; extat apud Marchionem Joſeph de Abdua. Inter ea quædam etiam leguntur Aloyſii Arrigoni Sartiranæ Præpoſiti,

Digitized by Google

H

DCCCXCIII.

HENRICUS.

SI tantùm Picinello ignotum fuiſſet cognomen Henrici hujus Mediolanenſis, mirum eſſe forſan non debuiſſet, ſed id etiam accidit omnibus aliis tam noſtratibus, quàm exteris, qui de eodem egerunt. Plura verò perſuaſeram mihi reperienda fore in Schedis Mazzuchellianis, ſed præter nudum titulum, quem ille forſan exſeripſit ab Hallervordio in ſua Bibliotheca Curioſa, quam melios fecit Picinellus, ne verbum quidem adjecit. Clariſſimus verò Fabritius in Tomo III. Bibliothecæ Latinæ medii ævi hunc Henricum & ipſe refert; nobis tantùm indicando, quòd Suffridum Petri de Scriptoribus Friſiæ pag. 249. videamus, ſed inter tot Libros penè innumeros à me incaſſum ac undique ſommo labore quæſitos, hunc etiam deſiderare coactus ſum. Accipiant ideo Lectores, quod poſſum; amplius tamen, quàm uſque adeò de Opere iſtius Henrici forſan alicubi viderint.

En titulus ejuſdem Operis:

I. De Controverſiis Hominis, & Fortunæ Libri, ad Clementem IV. Summum Pontificem, verſu Elegiaco ſcripti, eruti primùm, & Commentariis illuſtrati à Cypriano a Popma Friſio. *Coloniæ Agrippinæ*, 1570. & denuò 1584. *in* 4.
Ita Joannes Hallervordius in Bibliotheca Curioſa, Fabritius in Bibliotheca Latina medii ævi Tom. III. pag. 670. Draudius in Bibliotheca Claſſica pagg. 316., & 1097. Picinellus in Athenæo pag. 170., & Schedæ Mazzuchellianæ.

DCCCXCIV.

HIERONYMUS.

ETiam hujus Hieronymi Mediolanenſis è Congregatione Monachorum Benedictino-Caſſinenſium cognomen, ætas, atque mors, incuriâ noſtrorum antiquorum oblivioni tradita ſunt; igitur Clariſs. Mariano Armellino debemus, quod in hac noſtra Bibliotheca locum ei dare poſſimus, etſi brevibus verbis ipſe ſe expediat, nobis tantùm indicando, celeberrimæ ſupradictæ Congregationi adſcriptum Hieronymum noſtrum fuiſſe die XXV. Martii, anno MCCCCXXIV., eumque laudat, ut Virum doctrina, ac pietate commendandum. Opus ejuſdem ipſe Armellinus aſſerit ſervari in inſigni Bibliotheca Sanctæ Juſtinæ Patavii. illudque ſe vidiſſe anno MDCCXVIII. ideoque ſcriptum refert magno ſpiritus fervore.

Hic ei eſt titulus:

I. Sermones de Sanctis. MSS. in 4. quorum tale eſt initium: „ Sæpenumero admirari ſoleo &c.
Sic Armellinus ſupradictus in Bibliotheca Benedictino-Caſſinenſi pag. 218.

DCCCXCV.

HILARION.

CUm in uſu ſit Religioſis Viris præcipuè ſtrictioris Regulæ, non tantùm nomina, quæ in ſacro Fonte acceperunt, immutare, ſed etiam cognomina ex integro relinquere, & à Patria ſolummodo vocari, mirum non eſt ſi de pluribus nomen tantum, quod in Religione aſſumſerunt, liceat nobis proferre; de hoc
A verò hæc pauca leguntur in Bibliotheca Capuccinorum: „ Hilarion Mediolanenſis Capuccinus ejuſdem „ Provinciæ Concionator, vir ſcientiâ eruditus, ex- „ cellentis doctrinæ, ingenio ſubtilis, in componen- „ do, & ſcribendo eloquens, concinnavit, & æneis „ laminis excudi curavit:

I. Elogia, & Icones plurium Virorum, qui in Ordine Minoritano, ante reaſſumptam à Capuccinis veriorem habitus formam, eodem induti floruerunt. *Mediolani, anno* 1664. *in folio*.
Ex Bibliotheca ſupradicta Scriptorum Ordinis Minorum Sancti Franciſci Capuccinorum a Dionyſio Genuenſi contexta. Edit. II. pag. 159.

B

DCCCXCVI.

HILDOVINUS.

MIror, quod Armellinus, Vir alioquin diligentiſſimus, Hildovinum Abbatem Monaſterii Lobienſis Ordinis Sancti Benedicti, Virum certè magni faciendum, in ſuam Bibliothecam non intulerit, cui etſi titulum ille dedit Benedictino-Caſſinenſis, attamen de aliis Scriptoribus, qui Regulam Sancti Benedicti profeſſi ſunt, nempe Montis Oliveti, Camaldulenſium, Ciſtercienſium, & Silveſtrinorum abundè egit. Hildovinum noſtrum in pluribus infra recenſendis Auctoribus, ei facilè videre erat, nam ex eiſdem colligitur, quod natione Belga fuerit, atque
C Epiſcopus Leodienſis (quem Liutprandus Laudocienſem appellat lib. III. c. XI.) à qua Sede pulſos ad Ugonem Regem Italiæ, cui affinitatis lineâ jungebatur, venit. Charus ſummopere extitit Stephano IX. Summo Pontifici, à quo Veronenſem Inſulam obtinuit. Ughellus aſſerit, quod defuncto Lamberto Mediolanenſi Archiepiſcopo, ad hanc regendam Eccleſiam electus fuerit Hildovinus anno Dominicæ Incarnationis CMXXX. ſed cum Lambertus obierit ſequenti CMXXXI., eo tantùm anno ad hanc Sedem potuit elevari Hildovinus, ſobſtituto illi in Epiſcopatu Veronenſi Ratherio, & ipſo Monacho Lobienſi, ut probat Clariſſimus Marchio Maffejus in ſua Verona Illuſtrata Lib. II. pag. 35. Non tantum ab ipſo Ughello, quàm ab aliis de rebus Mediolanenſibus memoriam
D agentibus habetur, Archiepiſcopum hunc coronaſſe Ugonem, & Lotharium in Italiæ Reges, nec non mortalitatem depoſuiſſe die XXIV. Julii, anno CMXXXVII. poſtquam ſuum gregem gubernaſſet annos VI. & aliquot dies, in Eccleſia Hyemali Sepulchrum habuiſſe. Vir certè fuit in Divinis Scripturis præcipuè ab omnibus laudatiſſimus, ideoque plura ſcripſiſſe aſſeritur, quæ deperdita ſunt: Inter ipſa

Hæc enunciantur ab eo compoſita petentibus Fratribus cum adhuc eſſet Abbas.

I. Geſta Abbatum Lobienſium.
II. Sermones ad Fratres.
Epiſtolam Ratherii XII. in qua agit de Hilduino Ar-
E chiepiſcopo, recitat Puricell. in Monum. Baſil. Ambr. num. CLX.
Videndi ſunt Jo. Trith. de Script. Eccleſ. ex Fabricii Biblioth Eccl & in lib. II. de Viris Illuſt. Ord. S. Benedicti cap. LVII. & lib. IV. cap. XCVII. & CCIV. & Puricell. ſupradictus in Monum Baſil. Ambr. etiam num. CXL. Ughellus in Italia Sacra Tom. IV. Sammarthani in Gallia Chriſt. inter Epiſc. Leodienſ. Clariſſimus Maffejus ſupradictus in Scriptoribus Veronenſibus, & Clariſs. Saxius in Notis ad Sigonium de Regno Ital. Lib. VI. pag. 399.

DCCCXCVII.

DCCCXCVII.

HOMODEUS ALOYSIUS.

GEntem nobiliſſimam Homodeam in vetuſtis Annalibus Mediolanenſibus ſæpeſæpius memoratam invenio. Inter præclaros hujus Stirpis Viros recenſetur Bonifacius Conſul anno MCXCI., nec non Joannes in Archivo hujus Urbis inſcribitur Decurio anno MCCCXL. eique data fuit Provincia obtinendæ abſolutionis ab interdicto. Primus verò inter Eruditos mihi ſe offert Aloyſius Senior, Marchionis Caroli, & Beatricis Luranæ Conjugum, filius, cui Atavus fuit Joannes Petrus Homodeus, Vincentii filius, de quo ſupereſt adhuc Monumentum Sepulchrale in Eccleſia Parochiali S. Viti ad Carrubium, quod juvat hîc referre priuſquam & ipſum cum aliis pereat.

D. VINCENTIO HOMODEO
QVI OBIIT DIE XX. MENSIS FEBRVARII
MDXXIV.
COECILIA DE ALZATE
PIENTISSIMA NVRVS
HOC POSVIT MONVMENTVM.

Aloyſius verò noſter, qui primam lucem vidit in hac Metropoli die VI. Decembris, anno à Partu Virginis MDCVIII. primis litterarum rudimentis in Patria habitis, Scientias ſolidiores Parmæ didicit; Juris prudentiæ verò in Peruſina Academia non vulgarem operam ita dedit, ut Laureâ in utroque Jure ætatis tantùm anno vigeſimo, atque Apoſtolico Prothonotariatu inſigniri, paulòque poſt Clericus Cameræ Apoſtolicæ primùm, inde à Secretis plurium Sacrarum Congregationum ob ſummam prudentiam, fidem, ac doctrinam meruerit adnumerari. Sedente poſtea in Petri Cathedra Innocentio X. Pontifice Maximo, ex Decano Cameræ Apoſtolicæ poſtquam Annonæ totius ditionis Eccleſiaſticæ nonnullis annis præfuiſſet, inter purpuratos Patres, cum titulo Presbyterali Sancti Alexii, anno poſt Salvatoris noſtri adventum MDCLII., ætatis verò XLIV. adlectus fuit. Variis, ac arduis muneribus uſque in ſenium ſumma cum laude & fructu peregregiè functus eſt: Meritò igitur laudatur ob Legationem Apoſtolicam Urbinatem optimè peractam, in qua provincia populorum omnium amorem ac plauſum aſſecutus eſt, ibique, ac in aliis ſuæ Legationis Urbibus, Pontificis nomine Chriſtinam Sueciæ Reginam, Catholica dogmata amplectentem, in itinere Romam versùs ſummo cum honore excepit. Amicos indeſinenter coluit, inter quos Joannes Hieronymus Cardinalis Lumellinus enumeratur, cui Sepulchrum, atque Elogium conſtruxit, quod idem inſtituit Parenti ſuo Auguſtino in Eccleſia Sanctimonialium B. Virginis Mariæ Aſſumptæ hujus Urbis, vulgò *della Vittoria*. Ibique ad laudem ejuſdem munificentiæ in Templo ipſo reſtaurando adhibitæ hæc leguntur in marmore inſculpta:

ALOYSIVS S. R. E. PRESB. CARD. HOMODEVS
AEDEM HANC SVIS A MAIORIBVS EXCITATAM
AD MAIOREM ASSVMPTAE VIRGINIS CVLTVM
EXORNAVIT ANNO MDCLXIX.

Tandem meritis, anniſque onuſtus, è vivis abiit anno reparatæ Salutis MDCLXXXV. die XXV. Aprilis.

Scripſit pereleganter:

I. Carmina plura tam Italica, quàm Latina varii generis & argumenti, quæ præ manibus multorum circumferebantur, quorum pars Typis data fuit Parmæ, dum ibi Auctor morabatur.
II. Acta Legationis ſuæ.
III. Elogia amicorum defunctorum.
IV. Epiſtolas Familiares, de quibus plura Volumina effici poſſunt, inter quas extant nonnullæ ad Hilarionem Rancatum, cum iſtius reſponſionibus in Tomo XXIII. MSS. Rancati, de quo ſuo loco.

Inter Epiſtolas Octavii Ferrarii Editionis Patavinæ extat una ad Aloyſium Cardinalem Homodeum.

Agunt de eo Urbani VIII., Innocentii X., & Alexandri VII. Diplomata, Auguſtinus Oldoinus in additionibus ad Ciacconium, Eggs Purpura docta, Sitonus in Theatro Equeſtris Nobilit. pag. 239. Art. 1113., aliique.

DCCCXCVIII.

HOMODEUS ALOYSIUS alter.

AB altero Aloyſio Homodea Familia ſummopere decoratur, nam à Marchionibus Auguſtino, & Maria Pacheca Moura Corte Real d'Almonacir Matriti natus anno Chriſti MDCLX., ſtudiis in eadem Regia Urbe operam dedit, deinde in Patriam reverſus, indeſinenter ea proſecutus eſt, veſtigia alterius Aloyſii, cujus ex fratre nepos extiterat, imitando. Ad Jura tam Civilia, quàm Canonica totus deditus Romam ſe contulit, ubi inter Clericos Cameræ vocatos locum obtinuit, atque anno MDCXC. die verò III. Februarii Purpura ab Alexandro VIII. Pontifice Maximo eidem collata extitit cum titulo ipſo, quo decoratus Patruus fuit, ideſt Sancti Alexii. Plurimas Abbatias meritò obtinuit, atque in Collegio Nobilium Juriſperitorum Mediolanenſium adſcriptus eſt ſolemniter anno MDCXCII. Procuratore Comite, atque Senatore eximio Philippo Archinto ejus Conſobrino, qua occaſione laudatus fuit eleganti Oratione à Galeatio Vicecomite de Aragonia, quæ legitur in libro Typis commiſſo hoc titulo: „ Dimoſtrazioni „ d'allegrezze fatte dagl' Illuſtriſſimi Abbati, e Col„ legio de' Giuriſconſulti ec. „ *Milano* 1692. *in* 4. Inter Scientias, quas ipſe peramanter coluit, Poëſis Italica elucet, & ob eam celebratus extitit à Clariſs. Creſcimbenio, loco infra citando, atque inter Arcades adſcriptus, nomine Doralgi Euritidis inſignitus fuit. Majora erant ſperanda à Viro litterarum Litteratorumque amantiſſimo, ſi mors minus citò nobis ipſum rapuiſſet, quod moleſtè accidit Romæ an. MDCCVI. die XVIII. Auguſti, ideoque pauca tam eruditi ingenii monumenta ſuperſunt

Scilicet:

I. Carmina Italica partim MSS., partim edita, inter quæ ſunt aliqua in Tom. VI. libri inſcripti: „ Rime degli „ Arcadi pag. 122.
II. Oratio in Paraſceve habita coram Summo Pontifice, & Cardinalibus anno MDCLXXXVI. *Romæ, ſine Typographi nomine*, in 4.

In ejus adventu Mediolanum, atque ingreſſu in Academiam Braydenſem, Librum, cui titulus: „ Il So„ glio di Salomone „ conſcripſit Comes Philippus Archintus, de quo jam diximus.

Laudatur à Creſcimbenio in Tomo IV. Commentariorum Poeſis Italicæ pag. 178. à Sitono in loco à nobis indicato in Aloyſio Homodeo Seniore &c.

DCCCXCIX.

Digitized by Google

DCCCXCIX.

HOMODEUS JOANNES.

ALterum Homodeum inter Clariſſimos J. C. Mediolanenſes recenſendum hæc mea Bibliotheca profert, Joannem nempe Bonſignorii J. C. Collegiati filium, necnon Gabrielis ejuſdem Cœtus fratrem. Eximius Profeſſor fuit & ipſe in Ticinenſi Gymnaſio, quorum Indicem concinnè ſatis elucubratum utinam noſtris temporibus aliquis in lucem educat. Inter XXIV. Patriæ Optimates, quos Reipublicæ Mediolanenſis Capitaneos, ac Defenſores appellabant, numeratur. Nec confundendus Joannes noſter cum altero Joanne Homodeo, qui anno MCCCC. Canonicatu Ordinariorum Eccleſiæ hujus Metropolitanæ inſignitus erat, uſque ad annum MCCCCXVII. Hic, de quo agimus, ſedem habuit inter Juriſperitos Collegiatos, ab an. MCCCLXXXV. ad MCCCCL.

Supereſt de ipſo Volumen ingens ſic inſcriptum:

I. Johannis de Homodeis Repertorium Juris. MS. magnæ molis in fol. penes Cl. Joſeph Antonium Saxium Bibliothecæ Ambroſianæ Præfectum. Servatur quoque aliud Exemplar in Bibliotheca Metropolit. ſign. O. num. 23.

Agunt de eo Fannianus, & Archintus in Familia Homodea, Corius in Hiſtoria Mediolani ad annum MCCCCII. Franciſcus Philelphus in Epiſtolis pag. 46. Decreta antiqua Mediolanenſium Ducum ſub anno MCCCCXLI. Advocatus Sitonus pag. 13. artic. 51.

C M.

HOMODEUS SIGNOROLUS.

FAmiliam Homodeam, patriam Mediolanenſem, immo integrum Juriſperitorum Cœtum illuſtravit Signorolus, de quo nunc ſermo eſt. Floruit Vir iſte celeberrimus ex Patre Joanne medio Sæculo XIV., laudaturque uti juridicæ facultatis ineſtinguibile lumen. Miles, Comes, & Eques laureatus, ſicuti & publicus Legum Interpres eminentiſſimus in Patavina, Placentina, Taurinenſi, & Papienſi Academia. Scriptores, qui Vitas illuſtrium Juriſconſultorum nobis dederunt, ipſum etiam Signorinum, & quandoque Signorium vocant, ſed Clariſſimus Sitonus Signorolo iſti, quem à Signorino diſtinguit, Patrem, ut diximus, conſtituit Joannem filium Signoroli alterius, & ipſum Signorinum aſſerit nuncupari ab Antiquis Signorolum II., ſive Bonſignorium; ſediſſe verò in Collegio Nobilium Juriſconſultorum Mediolanenſium ab anno MCCCLXXXI. ad MCCCCXII., ut monebimus: Dubium igitur nobis eſt, quod Opera, quæ uſque adhuc tribuuntur huic Signorolo ſeniori, ſint ex aliqua parte Signoroli II., ſive Signorini. Ideo cum ferè impoſſibile ſit huic rei clariorem lucem afferre, ſatius duximus hic exſcribere verba ut jacent Guidi Panciroli, ab Opere ejuſdem de claris legum Interpretibus excerpta, ut Lector ſit Judex ſuper illa, quæ concedenda ſunt uni aut alteri de iſtis duobus Homodeis. Hæc igitur ſcripſit Pancirolus:
„ Fertiliſſima eadem tempora Signorinum Homo-
„ deum Mediolanenſem eximium Juriſconſultum
„ protulerunt, quem alii Signorolum vocant. Sed
„ in albo Patavinorum Juriſconſ. legitur Signo-
„ rinus. Is Rainerii Arſendi Forolivienſis diſcipu-
„ lus, ac poſtea Eques, & Comes Palatinus crea-
„ tus eſt, quo tempore inter Profitentes celeberri-
„ mus habebatur, Anno MCCCXL. cum Vercellis
„ profiteretur, publicè diſputavit, utrum Do-
„ ctor Equiti ſit præferendus, de quo etiam
„ nobilem tractatum conſcripſit, quem deinde

„ Ludovicus Bolognimus ſplendidis declamationi-
„ bus illuſtravit. Alia poſt ſe præclara Reſponſa re-
„ liquit; in hoc tamen notâ non caruit, quod Præ-
„ ceptori Rainerio, quem debebat honorem, non
„ detulit. Vercellis, Bononiæ, Patavii, Parmæ,
„ ubi in Juriſconſ. albo adhuc ſcriptus reperitur,
„ Jus civile eſt interpretatus, deinde à Galeacio Vi-
„ cecomite peramplo ſtipendio conductus Ticini do-
„ cuit, poſtea à Ludovico Principe Achajæ, cum
„ Petro Beſutio Taurinum conductus, ibi profeſſus
„ eſt, donec ipſe Princeps occubuit; & cum ejus
„ ſucceſſores ad ſtipendium illis perſolvendum tene-
„ ri negarent, Chriſtophorus Caſtillionæus ipſis ut
„ debitam pecuniam perſolverent perſuaſit. Poſtremò
„ Vercellas anno MCCCXLV. ad jus docendum vo-
„ catus, pluribus annis profeſſus ibi occubuit, & in
„ D. Pauli periſtylio humatus luculentum Epitaphium,
„ quod exeſis vetuſtate literis legi non poteſt, prome-
„ ruit. Certum eſt, ipſum ultra an. Salutis MCCCLXII.
„ ſupervixiſſe, ut ex ejus reſponſis liquet. Uxorem
„ habuit nomine Aquiliam, quæ peſte infecta, cum
„ vellet teſtari, juſſit ſe in viam publicam deferri,
„ ut legitimum ad ultimam voluntatem condendam
„ numerum teſtium inveniret. Alius ex Homodeis
„ non multo poſt & ipſe Ticinenſi in Academia cla-
„ ruit. Tempus ejus mortis, & Sepulchrum igno-
„ ratur. „ Illud interim in dubium revocandum non eſt, Signorolum noſtrum unum fuiſſe ex Juriſperitis, qui ſub Joanne Vicecomite Archiepiſcopo digeſſerunt, & in unum Volumen reduxerunt Leges Municipales Mediolani anno MCCCLI., quæ prius jubente Luchino Vicecomite Mediolani Principe reformatæ fuerunt. Marcus Litta in ſuo Opuſculo de Urbe Mediolanenſi hoc Carmine Signorolum laudavit.

Ingenium vivax, atque ingens copia legum,
Vota hujus nunquam demoritura probant.

En Opera, quæ Signorolo noſtro adſcribuntur, diſtinctius à nobis deſcripta; ſi verò aliqua Signorini mixta ſunt, ſibi videant Eruditi.

I. Conſilia & Quæſtiones, in fol. *Lugduni*, 1549.

II. Repetitio ad L. Si arrogator. A. De Adoptionibus; habetur in Tomo I. Repet. in Jure Civili.

III. In L. Nam & poſtea A. de jusjur. Ext. in Vol. II. Repetitionum pag. 178.

IV. In L. Si æſtimatis, A. Solu. matrim. Ext. in Vol. III. pag. 216.

V. In L. Si ego, A. De Liber., & poſthum. Ibidem pag. 361.

VI. In L. Peto, §. fratre, A. De Legatis 2. in Vol. IV. pag. 303.

VII. In L. Ubi ita donatur, A. De donation. cauſ. mort. Ibid. Vol. V. pag. 193.

VIII. In L. Si Inſulam, A. De Verbor. obligation. Ibidem Vol. VI. pag. 361.

IX. In L. Cunctos populos, C. De Sum. Tri., & fi. Cath. Ibid. Vol. VII. pag. 2.

X. In L. Nemo, C. De Sacroſanct. Eccleſ. Ibid. pag. 40.

XI. In Authen. Ingreſſi, C. De Sacroſanct. Eccleſ. Ibidem pag. 51.

XII. In L. Cum quis, C. De jur. & fact. ignor. Ibidem pag. 56.

XIII. In L. Poſtquam liti, C. De Pact. Ibidem pag. 156.

XIV. In L. Bono poſt. q. eſt I. C., qui adm. Vol. VIII pag. 67.

XV. In L. Qui ſe patris, C. Unde liber. Ibid. pag. 163.

XVI. In L. Cū aud, q eſt I. C. De Inſt. Ibid. pag. 268.

XVII. In L. Poſt mortem, C. De Fideicomm. ibidem. pag. 382.

XVIII. Conſilium ſuper Juramento facto ſuper dependentibus ſtante Statuto Mediolani; in fine ſic legitur: „ Ita dico & conſulo Ego Signorolus de Homodeis „ J. U. Doctor „ Extat in MS. Jo. Ambroſii Airoldi de Robiate, in Bibliotheca Archiotea, de quo diximus.

XIX. Leges Municipales Mediolanenſes in ordinem redactæ anno MCCCLI. ut ſupra innuimus.

XX. Utrum ſit præferendus Doctor, an Miles, cum additionibus Ludovici de Bolognini. Extat in Oceano Juris. Vol. XXIV. pag. 23.

Ipſum laudarunt innumeri, inter quos Epigrammate Latino Plattinus Plattus, quod legitur in T. VII. Carminum Illuſtrium Poetarum Italorum pag. 177. Conradus Geſnerus in ſua Bibliotheca, Pancirolus in Libro de Claris Legum Interpretibus; editio ultima, pag. 150. Cap. 64. Marcus Mantua in Vitis Juriſconſultorum, apud ipſum Panciroluni pag. 491. Art. 223. Ghilinus in Theatro Literatorum par. 2. pag. 220. Corius in Hiſtoria Mediol. ad Annum MCCCLI. Picinellus in Athenæo pag. 493., necnon Sitonus noſter in Opere de Collegio Juriſperitorum, in quo ſcripſit, ſediſſe Signorolum noſtrum ab Anno MCCCXXX. ad MCCCLXII.

CMI.

HOMODEUS SIGNOROLUS alter.

DE hoc Clariſſimo inter Homodeos Scriptore, aliquid protulimus in Signorolo ſeniore jam laudato, & niſi eruditiſſimus Sitonus nos docuiſſet, alium eſſe, quàm Signorolum ſupradictum, forſan cum aliis unum tantùm ipſum & eundem cum ſupradicto conſtituiſſemus. In Opere igitur centies laudato Chronici Collegii Juriſperitorum Mediolanenſium legitur Signorinus iſte primùm fuiſſe ex XII. Præſidibus Officio Proviſionum in Patria, inde publicus Juris Civilis Interpres in Ticinenſi, Placentina, & Parmenſi Univerſitate, ſediſſe verò in numero ſupradictorum Nobilium Juriſperitorum Mediolanenſium, ab anno MCCCLXXXV. ad MCCCCXII. Quod ad ejus Opera attinet, nobis videre licuit ingens Volumen MS. in Bibliotheca Ambroſiana infra recenſendum, nomine Signorini inſcriptum, ſicuti eſt alter Codex Conſiliorum in Bibliotheca Vaticana ſervatus, qui & ipſe Signorino noſtro tribuitur, neſcio tamen quibus tabulis; de ipſo interim certam offero Lectoribus meis Epiſtolam infra ſignatam à Signorino ad Mediolani Ducem, Philippum Mariam Viceeomitem, quam ex integro referre duxiſſem, ſi ante me edita non fuiſſet à Gaſparino Barzizio. Interim ab amiciſſimo Sitono didici, Signorolum quoque iſtum filium fuiſſe Joannis alterius Juriſconſulti Collegiati, Signoroli jam memorati filii, qui & ipſe patrem habuit Joannem alterum ſeniorem.

Hæc tribuuntur Scriptori noſtro:

I. Lectura in omne Jus Civile. MS. in fol. maximo ingentis molis, extat in Bibliotheca Ambroſiana ſign. D. num. 540.
II. De aquirenda hæreditate. Extat in eodem Codice.
III. Conſiliorum Volumen MS. extat in Bibliotheca Vaticana Cod. ſign. 1763. in fol. ſicut & alter ſign 236.
IV. Epiſtola ad Philippum Mariam Vicecomitem Mediolani Ducem, ſervatur MS. in Bibliotheca Ricardiana Florentiæ, & eam mihi indicavit perhumaniter Clariſſimus Lamius ejuſdem Bibliothecæ Præfectus.

Videndi ſunt Comes Octavius Archintus in ampliſſima Collectione Familiarum Mediolanenſium, qui XI. Homodeos ex Collegio Juriſperitorum enumerat ab anno MCCCLXXXVI., ideſt a Signorino noſtro uſque ad Joannem Baptiſtam Homodeum anno Chriſti MDCXXI., Corius in Hiſtoria Mediolani ad annum MCCCCII., Pancirolus, & Mantua jam citati, Umbertus Locatus in Chronico Placentino pag. 315., Petrus Maria Campus in Hiſtoria Eccleſiaſtica Placentina par. II. pag. 291., atque Sitonus pag. 31. artic. 50.

CMII.

HONORATUS.

HOnoratus, patriâ Mediolanenſis, Anno Chriſti DLXVIII. ad ejus Urbis regendam Eccleſiam poſt Sancti Auxani obitum evectus eſt. Hunc nullis certè firmis documentis Caſtillionæum appellavit Picinellus, forſan ab aliis, qui non ſatis edocti de Gente Caſtillionæa ſcripſerunt, in errorem adductus; nam Sæculo VI. & forſan ultra IX. Familiarum cognomina minimè legebantur, ut abunde oſtendit Cl. Muratorius in Diſſertatione *de Cognominum origine*, edita Tomo III. Antiquitatum Italiæ medii ævi num. XLII. Primo Epiſcopatus ſui anno hoſpitio recepit Sanctum Veranum Cabellicenſem Epiſcopum ex Urbe Roma in Gallias pergentem, qui etiam, Honorato petente, Albigaunum Liguriæ Civitatem profectus eſt. Sequenti anno invadente Italiam Alboino, Honoratus malorum Mediolano imminentium præſcius, ad Genuenſem Urbem confûgit, ubi à Sancto Felice Genuenſium Epiſcopo benevolè exceptus, haud multo poſt ad cœleſtem Patriam evolavit die VIII. Februarii, anno Salutis DLXX. Ejus Corpus Mediolanum relatum, & in Templo Divi Georgii, cui cognomen ad Nucetam, primò conditum, nunc in Baſilica Regum, quæ Sancti Euſtorgii dicitur, congruo honore aſſervatur & colitur. Illius memoriam in Ambroſiana Eccleſia olim VI. Kal. Martii celebratam fuiſſe teſtatur Joannes de Deis, & ipſa die ejus Elogium habet Galeſinius. Nunc autem ſolemni Officio colitur die VIII. Februarii Vir fuit ornamentis ingenii, & animi virtutibus inter primos ætatis ſuæ enumerandus.

Scripſit:

I. Commentaria nonnulla in Divinis Scripturis.

Agunt de eo Paulus Diaconus libro II. de Geſtis Longobardorum, Cap. 25. Martyrologium Romanum, Bollandiſtæ, aliique videndi apud Boſcam in Martyrol. Mediol. in Notis ad diem VIII. Februarii, ubi plura de eo, & inter cætera refert hoc Brautii Diſticon:

Præſul Honoratus Spectabilis Urbis honorem
Nominis, & Sacræ Religionis habet.

Loquitur de ipſo etiam Divus Gregorius Pontifex in Paſtoralibus, Philippus Bergomas in Supplemento Chronicarum Lib. X. Beſutius in Hiſtoria Pontificali, Joannes Baptiſta Cariſius in ſuo Theatro, Clariſs. Saxius in Diſſertat. favore Canonic. Ordinarior., necnon Picinellus in Athenæo pag 377.

de HORTENSIIS. V. CENTORIUS.

CMIII.

AB HORTO OBERTUS.

ÆTernum nomen ſibi à poſteritate promeriti ſunt plures Viri inſignes ex Illuſtri Familia ab Horto Mediolanenſi, inter quos Anſelmum Jus dixiſſe in hac Metropoli anno MCLXV. ſcribebat Comes Octavius Archintus in uberrima, nec unquam ſatis laudata ejuſdem de Familiis Mediolanenſibus Collectione. Imo in eadem ſic notatum invenio: „ Otto Vicecomes una cum Arderico de la Cruce, „ & Otto Mazento, & Anſelmo Magno, & Thato „ qui dicitur Cribello, & Bernardo Paſqualo, & „ Gotifredo Puteobonello, & Petro, & Presbytero „ germanis qui dicuntur Valiani, interfuerunt Sententiæ latæ anno MCXLII die Mercurii XIII. Cal. „ Junii Indict. V. in Broleto ante Eccleſiam S. Barnabæ Apoſtoli per Conſules Mediolani, ſcilicet „ Gualterium Judicem, Cicum Burrum, Obertum „ de Orto in cauſa Dominorum Mandriſii &c. „ Obertus interim, de quo nunc ſermo eſt, inter præcipuos Mediolanenſes Cives temporibus Friderici Ænobarbi recenſitus, Juriſprudentiæ laude, & Patriæ Conſulatu Clariſſimus, rerum etiam agendarum prudentiâ nituit. In Roncalienſibus Comitiis à Friderico celebratis, cum Collega ſuo Gerardo de Nigris, aureum Schyphum pecuniâ refertum detulit, ad avertendam Imperatoris iram, ejuſque gratiam in poſterum promerendam. Cauſarum patrocinia magnâ cum nominis ſui famâ diutius egit. Inter præcipuos ex X. Mediolanenſis Reipublicæ Conſulibus, unus poſt Ænobarbicam everſionem, anno Salutis MCLXXI. Inclytam Patriam amplio-

plioribus terminis muro circumcingi curavit : Cujus rei teſtem habemus Monumentum in ſuperiori limine intramuranæ Portæ hujus Urbis , quæ Romana dicitur , à nobis jam in Adoſado Bultraſio relatum. Ab omnibus celebratur ut JC. magni nominis; Advocatorum ætatis ſuæ facilè princeps , Feudaliumque conſuetudinum compilator eximius, & forſan primus. Exorta controverſia de Caſtro Oſtiliæ inter Abbatem Sancti Zenonis Veronenſis , & Commune Ferrariæ, tempore , quo Salinguerra Torrellus Civitati jus dicebat ; conſilio Theobaldi ejuſdem Urbis Epiſcopi in Obertum noſtrum convenerunt, pro litis hujuſmodi juridica ſolutione . Eam diremit Vir præſtantiſſimus ſententiâ ſuâ , quam infra memorabimus ; atque Alexander III. Summus Pontifex Conrado Archiepiſcopo Maguntino Apoſtolicæ Sedis Legato in mandatis dedit per litteras ſuas , datas Tuſculani V. Kal. Feb. ut eam Pontificia authoritate confirmaret .

Habemus igitur de ipſo :

I. Conſtitutionum , ſeu Jurium Feudalium libros quatuor , qui extant in corpore juris . Primum , ſecundum , & tertium librum emendavit Cujaccius . *Coloniæ Agrippinæ* , 1588. *in* 8.

II. Sententia ab eo prolata in controverſia Abbatis Sancti Zenonis Veronenſis , & Commune Ferrariæ , anno MCLI. die II. Kal. Januarii , Indict. XIV. Extat apud Ughellum Ital. Sacr. Tom. V. in Veronenſibus num. LXXX. cum Alexandri III. Litteris de eadem ſententia ſupra memoratis .

III. Conſilium in controverſiis Eccleſiæ Veronenſis , de quo diximus in Gerardo Cacapiſto.

Agunt de eo Otho Friſing. de Federici Geſtis , lib. II. cap III Ligurinus lib. II Jacobus Cujaccius ad librum I Feudorum , ac alii plures apud Pancirolum pag. 483., & Felix Oſius in Notis ad Morenas Rer. Laud. Hiſt. num. 168. Baldus verò in c. 1. in princ. col. 3. Lex Domini Federici &c. malè loquitur de noſtro , & de Girardo Cacapiſto , ſed ibi videndus eſt , ut notat Molendinus in Conſuet. Pariſien. par. I in princ. num. 46. Laudatur quoque à Marco Litta de Urbe Mediol pag. 23. à Morigia in Nobil. Mediol. pag. 196. à Leandro Alberti , à Picinello in Athenæo pag. 411., & à Sitono pag. 26. artic. 18.

CMIV.

ab HORTO OTHO.

FErè coævus , & conſanguineus celeberrimi Juriſconſulti Mediolanenſis Oberti ab Horto , quem mox laudavimus , fuit Otho ex eadem Familia Mediolani progenitus . Hujus prudentiſſimi Viri tanta fuit apud Concives ſuos exiſtimatio , ut cùm publico Decreto Volumen Conſuetudinum pro legibus ſervandarum , eſſet emendandum, ad eamque provinciam lectiſſimi J. PP. aſſumerentur , inter eos computari meruerit . Commiſſam ſibi ſpartam uſque adeò perfecit Otho , ut nedum quod expetebatur ſtrenuè egerit , verum etiam pluribus additis ſanctionibus Jus Municipale Inſubricum ampliaverit . Perennem igitur commendationem ſibi promeruit anno MCCXVI. , quo unà cum Collegis ad Patriæ beneficium .

Scripſit :

I. Volumen Conſuetudinum Mediolani pro legibus habendarum , emendatum & auctum .

Ex Collectione non tam laborioſa , quàm erudita Comitis Octavii Archinti .

CMV.

HOSIUS CAROLUS CÆSAR.

ILluſtris Hoſia Familia , quæ forſan ab Hoxio Oppido adhuc in ditione Bergomenſi prope Vaprium aut ab altero ad radices Montis Briantei extantibus , originem perantiquam traxiſſe fertur , jam à Sæculo XIV. Mediolani florere cœpit in Jacobo de Oxio , Ingreſſi Ducalis Protophyſici Patre , ut Series Chronologica ab amiciſſimo , doctiſſimoque Advocato Sitono mihi oblata facilè demonſtrat ab anno reparatæ Salutis MCCCLXX. ad MDCLXVIII , ſcilicet à ſupradicto Jacobo incipiens, & deſinens in Theodaio, non ſine ingenti labore contexta . Ibi plures Viri armis , litteriſque celeberrimi inſpiciuntur , nos verò ordine alphabetico ſervato , primùm hîc protulimus Carolum Cæſarem , unum ex V. litteratis fratribus à Jo. Baptiſta procreatis , de quibus omnibus ſermo erit . Iſte igitur , de quo agimus , in lucem venit anno Chriſti MDCXII. ac Scientiis Matthematicis ita ſe totum devovit , ut in Hydraulica , atque in Architectura tam Civili , quàm Militari ſummopere excelluerit . Patriæ , atque ipſius ſupremis Moderatoribus peroptimè inſervivit , ut videre eſt ex literis ad Philippum IV. Hiſpaniarum Regem à Ludovico Ponze-Leon ſcriptis anno MDCLXIII. , in quibus quantùm feliciter Caroli Cæſaris noſtri operâ ipſe uſus ſit in rebus difficillimis belli , paciſque temporibus prolixè enarrat . Perpetua erit laus Viri iſtius inventio quorumdam Inſtrumentorum Mathematicorum , inter quos numerantur Circinus , & alii plures , de quibus ipſe loquitur in Opere infra memorando . Erat adhuc in vivis dum Abbas Picinellus anno MDCLXX. ſuum Athenæum ſcribebat , & tantùm à Sitono diſcimus quod hæredem ſuum inſtituiſſet Hoſpitalem FF. Sancti Jo. Dei nuncupati . Præter Felicem , Franciſcum , & Theodaium , quartum quoque habuit Hoſius noſter fratrem , Jo. Dominici nomine appellatum , quem niſi mors citò nimis è vivis rapuiſſet , aliis meritò adjunctus in hac Bibliotheca fuiſſet ; nam & ipſe Carolum Cæſarem in rebus Mathematicis imitatus , jam in Architectura , Sculptura , atque Pictura mirificè excellere incipiebat , ut Picinellus teſtatus eſt ; immo multùm ſubſidii erat fratri , de quo nunc agimus ; nam in condendis Inſtrumentis ad Geometriam , Architecturamque aptiſſimis peregregiè eminebat , itaut eadem , una cum plurium Templorum , Ædificiorumque delineamentis , atque Tabulis diligentiſſimè pictis pænes ſe cuſtodiret Carolus Cæſar noſter , cujus Scripta nunc proferimus ,

Quæ ſunt :

I. Architettura Civile dimonſtrativamente proporzionata , ed accreſciuta di nuove regole , con l'invenzione d'un nuovo Strumento angolare , ec. *Milano* , 1661. *con figure* , *in fol.*

Idem liber paratus erat pro nova editione plurimùm auctus , ut aſſerit Picinellus .

II. Opus Hydraulicum , quod prælo paratum habebat , teſte eodem Picinello .

Videantur igitur Athenæum ipſius Picinelli pag. 113. & Schedæ Cl. Sitoni .

CMVI.

HOSIUS FELIX.

PRo illuſtranda Gente Hoſia , maximè juxta quod ad litteras ſpectat , ſatis eſſet Felix noſter , ſi ipſi nos adjicere non ſtatuiſſemus eximium quoque Cardinalem Staniſlaum , rationibus paulo poſt proferendis . De Felice verò , & ipſo Joannis Baptiſtæ filio , Elogium , quod penè integrum ex Cl. Philippo Thomaſino hîc exſcribimus , nunquam pænes Eruditorum memoriam eſt periturum; nam optima corporis habitudine in lucem editus anno totius Orbis redemti MDLXXXVII. , die verò XII. menſis Julii , & laboribus aptiſſimus juvenis ab omnibus admirabatur . Literarum ideo ſtudiis , & Græcæ eloquentiæ naviter incubuit , Præceptoribus Viro Cl. Olgiato , & Antonio Salmazia , in Rhetoricis verò Cæſare Iſnardo è Celeberrima Societate Jeſu : quem defunctum noſter annos tantùm natus XVI. publicatâ Elegiâ deflevit . Hinc Cardinali Friderico Borromæo cùm innotuiſſet , in peculiari Collegio Philoſophiæ & Theo-

Theologiæ ſtudiis triennium operam dedit. Quo exacto, cùm anno ætatis XXI. Sac. Theologiæ lauream obtinuiſſet, ibidem docere cœpit, moxque Sacris initiatus, literas humaniores & Rhetoricam in Collegio Helvetico, Munere Præfecti in eodem peroptime functus; tandem in Collegio Sancti Simonis Rhetoricis docendis adhibitus, triennium ſuam induſtriam probavit, ibique Academiam, Incertorum vocatam inſtituit. Inde Bergomum evocatus, in Collegio Sanctæ Mariæ majoris tribus annis manſit; Ex quo Patavium anno MDCXXI. accitus, publicam Urbis Scholam obtinuit. Ea hîc ingenii documenta dedit; ut plaudentibus Civibus, exacto vix triennio, ab illius Gymnaſii Moderatoribus eloquentiæ cathedram ob ſua merits fuerit aſſequutus: quam ſexennio publicis privatiſque laboribus ſummâ cum laude ſuſtinuit, Collegæ ſuo Jo. Thuilio Poetæ, Philoſopho, & Medico magni nominis par habitus: quo cum amiciſſimè, & conjunctiſſimè vixit. Miranda in primis Viri erat in docendo familiaritas, magna etiam eruditionis fama; unde prudentiſſimis Senatoribus Venetis, atque inter alios, Dominico Molino, Franciſco Mauroceno, aliiſque ejuſdem Ordinis graviſſimis Viris de inſtruendâ Bibliothecâ publicâ ſalubre monitum ſuggeſſit, quod tanto applauſu exceptum fuit, ut ipſum aucto ſtipendio, Libris publico uſui deſtinatis præfecerint. Prima eidem oblectamenta erant integros dies inter libros hærere, quos ille non exiguo ære paratos ſummo ſtudio evolvebat lectiſſimos: ſcriptioni ita deditus; ut eos quaſi in ſuum ſuccum verteret: qua de cauſa jure magnus ille Pignorius ipſum Epiſt. 22. librorum heluonem appellavit. Hoc gloriæ curſu cùm jam ad maiora in dies aſpiraret Felix noſter, peſte univerſam Italiam vaſtante, præcipuèque Patavium, cùm in pluteis Bibliothecæ erigendis ſedulus adeſſet opificibus, febre correptus, ſeptimo morbi die, abſque Teſtamento, poſt tot litterarios labores, & tot Academias ab ipſo partim inſtitutas, partim ſuis eruditiſſimis ſœtibus illuſtratas, à Summo rerum Moderatore in Cœleſtem Academiam (ſi verbis ipſis Cl. Thomaſini uti mihi licet) avocatur, menſe Julio, Salutis anno MDCXXXI. cùm vixiſſet annos L., humatus in vicino Templo Jeſuitarum nondum eo tempore confecto, ſine pompâ, & ſine monumento, quod Viro tam illuſtri verè optandum erat. Loco verò Inſcriptionis Sepulchralis Verſiculos hos damus, quos ejus Iconi ære inciſæ, ſubditos fuiſſe narrat Ghilinus in Theat. part. 2. pag. 77.

Hoſius hic artis ſpirat ſub luce Magiſtræ;
Quid ſi animi radios ars daret Artifici?

Et cùm ipſe Felix tantùm Poëſim adamaverit, ut in omnibus ferè Collectionibus ſui ævi impreſſis pro Laureis donandis, aut alia quavis occaſione, Poëmata ipſius legantur, ſicut infra videbimus, juvat hîc excribere Benedicti Sociaci Epigramma I. ex duobus, quæ ipſe edidit in ejus laudem.

O felix opera juvenis, quo vate ſuperbit
Inſubria, & Latium provocat omne vetus:
Illa tuis numeris felicior exit in auras,
Unde minus felix Attica fertur humus.
Nec tantum ſeſe tollit Verona Catullo,
Blanditurque minus Bilbilis ipſa ſibi.
Sic paribus quondam Studiis clamabere felix
Hac Patria Civis, Patria Cive ſuo.

Quæ ipſe ſcripſit nos diligentiſſimè colligimus non tantùm ex citato Thomaſino, aliiſque de eo ſcribentibus, ſed etiam aliunde, ut infra patebit, ita ut grato animo Lectores recepturos ſperemus plura adhuc de Felice noſtro primùm inventa. Ab editis igitur incipiamus,

Videlicet:

I. Albertini Muſſati Hiſtoria de Geſtis Henrici VII. Imper. emendatiſſima, additis Notis Felicis Hoſii, quas per fatum perTexere non licuit; recuſa in Tomo X. Rer. Italic. Script.

II. Rerum Patavinarum Auctores varii, qui hactenus latuerunt.

III. Notæ in Ottonis, & Acerbi Morenæ Hiſtoriam, ſed imperfectæ. Ruſus impreſſæ à Godefrido Guillelmo Leibnitio in Tomo I. Scriptor. Brunswicenſium *Hannoviæ*, 1707., & continuis animadverſionibus adjectis doctiſſimorum Virorum Saxii, atque Anonymi Ticinenſis (ideſt P. Gaſparis Berettæ) iterum editæ in Tomo VI. Rer. Italic. Scrip.

IV. Divus Carolus Borromæus. Anagrammatum, & Epigrammatum Centuria ſingularis.

V. Sacer Helicon variorum Carminum, Lib. II.

VI. Funebria in obitu Julii Cæſaris Anardi Præceptoris ſui.

VII. Dramma Jambicum, Triumphus Humilitatis inſcriptum, in honorem D. Caroli Borromæi, quo primùm tempore in album Cœlitum eſt relatus.

VIII. Triumphus Prætoriæ Majeſtatis, publicè Bergomi exhibitus in Academiæ Marianæ Caſtris, honori, meritis, & immortalitati Nicolai Guſſoni ejuſdem Urbis Prætori Opt.

IX. Oratio pro decernendo Triumpho ejuſdem meritis, & virtuti, habita in iiſdem Caſtris. *Bergomi, apud Cominum Venturam*, 1618. in 4.

X. Carmina latina, & Italica: Extant in libro inſcripto „ Raccolta di varj Componimenti „ Latini, ed Italiani, fatta da Gio. Batiſta „ Foſſati nel Dottoramento di Gio Battiſta „ Viſconti. *Milano, preſſo il Paganello*, 1608. in 4.

XI. Epigrammata VIII. Extant in Collectione variorum Poëmatum in Laurea Ludovici Meltii. *Papiæ*, 1597. in 4.

XII. Alia Carmina: in libro pro Laurea Antonio Ferno collata. *Papiæ*, 1610. in 4.

XIII. Alia in libro pro Laurea collata Cæſari & Marco Antonio Montio. *Papiæ*, 1617. in 4.

XIV. Alia Carmina Italica in libro, cui titulus: „ Vita, e Martirio di San Fermo. *Como*, 1611 in 8.

XV. Alia duo Italica, alterum ad Caraffam Epiſcopum ad Cæſarem Nuncium, alterum in laudem Auctoris; extant in libro, cui titulus: „ Florilegium Mediolanenſ. Antiquit. Joannis „ Antonii Caſtillionæi „ de quo jam diximus.

Reliquorum, quæ inceperat, paucis Orationibus exceptis, hunc ipſe vivens, ætatis ſuæ anno XXXII. vulgavit indicem: quem nunc curioſis non ingratum fore ſperamus.

XVI. Romano-Græciæ, ſeu de communibus utriuſque populi moribus, & inſtitutis, Commentarii II.

XVII. Juvenilium Epigrammatum Libri VI.

XVIII. Ritus utriuſque Reliquiæ. Sacri pariter & Profani, ſubceſſivis horis collectæ, & in Centurias XVI. diſtributæ.

XIX. De Sepulchris, & Epitaphiis Ethnicorum Libri VI.

XX. De Sepulchris, & Epitaphiis Chriſtianorum Libri VI.

XXI. Syntagma de Hermis, Hermathenis, Hermerotis, Hermeraclis.

XXII. Selectarum Epiſtolarum Libri II. quorum alter ad Familiares; alter ad Eruditos miſſus.

XXIII. Elogia Scriptorum illuſtrium utriuſque ævi.

XXIV. De Epigrammate Tractatus publicè traditus Mediolani in Academiæ Taegianæ Scholis.

XXV. Buſalora Cl. V. Octavii Balſami: in qua mixtim Sententiæ præcipuæ veterum illuſtratæ, deque felicitate progymnaſmatibus aliquot diſputatum.

XXVI. De univerſa Arte bene dicendi, eruditiſſimæ, atque utiliſſimæ Quæſtiones.

XXVII. Oeconomia Artis, qua M. Tull. Ciceronis Orationes omnes ſunt habitæ, vel conſcriptæ.

XXVIII. Adagiographia novo antiquis Proverbiis referta Librorum totidem, quot Scriptorum.

XXIX. Prælectiones ſolemnes in omnes M. Tullii Ciceronis Epiſtolas ad T. Pomponium Atticum, Brutum, & Q. fratrem, cum Annalyſi Grammatica, Rhetorica, Ethico-politica, & Notis.

XXX. Poetarum, & Hiſtoricorum vindiciæ: quibus errata

zara potiſſimùm, quæ in eorum Libros Typographorum incuriâ, vel aliorum inſcitiâ hactenus irrepſerunt, ope MSS. Codicum amoventur.

XXXI. Inſcriptionum antiquitatem inſimulantium, Liber primus.

XXXII. Apologia pro Inſcriptione Sacelli Cl. V. Petri Antonii Longoni, Regii apud Mediolanenſes Conſilii à Secretis: in qua Sacrarum hujuſcemodi Inſcriptionum leges oſtenſæ breviter, & exemplorum appoſitione firmatæ videntur.

XXXIII. Academiæ Marianæ, ab eo Bergomi reſtitutæ anno MDCXVIII., auſpicia, primordia, & progreſſus.

XXXIV. Epicedia cum lachrymis in obitu Reverendiſs. Jo. Baptiſtæ Milani Epiſcopi Bergomatis.

XXXV. Hercules in Bivio, cum Orationibus Virtutis, & Voluptatis ad eundem: Elogos etiam Michaelis Dotti, perſonam Herculis egregiè ſuſtinentis.

XXXVI. Curæ primæ in T. Calphurnii, & Nemeſiani Eglogas.

XXXVII. Schediaſma de Veterum Statuis, & Monumentis.

XXXVIII. Commentariolus de variâ Latinarum inter ſe literarum cognatione.

XXXIX. Orationum diverſis in Collegiis, & Academiis publicè habitarum, Volumen primum.

XL. Præfationum, & Chrejarum inibi præſcriptarum, Volumen alterum.

Quibus mihi datum eſt addere etiam III., quæ ſequuntur Opuſcula à me inſpecta inter MSS. Codices Bibliothecæ Ambroſianæ.

XLI. Diſputatio de optimo Oratore.

XLII. De partibus Orationis in particulari.

XLIII. De numero Oratorio Tractatus. Sunt iſta in Cod. MS. ſign. O. num. 41. in 4.

Edi quoque curavit Gerardi Maurisii Hiſtoriam Patavinam; Antonii Godii, & Nicolai Smeregi Chronica; nec non Monachi Patavini Chronicon, ac Ricciardi Comitis Sancti Bonifacii Vitam; quæ omnia typis commiſſa fuere in Tomo VIII. Rer. Italic.

Extat ad eum Epiſtola Joſephi Laurentii, data Lucæ MDCXIX., inter Epiſtolas ejuſdem impreſſas Patavii 1640., nec non ipſe Laurentius ei dicavit Diſſertationem XVII. Libri I. ſuæ Polymathiæ.

Jo. Gerardus Voſſius, Vir Orbi notus, ſuum de eo judicium in erudito de Latinis Hiſtoricis opere celare noluit: ubi eum diſertiſſimum profeſſorem appellat. Nec minor de eo Danielis Heinſii, Maurisii, Scriverii, Barlæi erat opinio. Henrici quoque Puteani affectum ſibi devinxerat.

Innumeri etiam alii ipſum laudarunt, nempe Auguſtinus Terzagus, & Benedictus Sociacus pluribus Carminibus. Laſor à Varea. Bailetus in Libro: „ Jugemens des Sçavants, „ Tom I. dans les Critiques Grammairiens. Papadopolus in Hiſtoria Gymnaſii Patavini Tom I pag. 358 Borſetius in Supplemento C. 12. Muratorius in Tomo VI. pag 958 & T. X. pag. 27., nec non Saxius in Tomo VI. pag. 953. & VIII. pag. 69. Rer. Italicar Leibnitius loco ſupra citato. Abbas Picinellus in Athenæo pag. 183., & Sitonus in Schedis.

CMVII.

HOSIUS FRANCISCUS.

DE Joanne Baptiſta Hoſio loquentur omni ævo eruditi in recenſendis Operibus, ſcientiiſque illius literatorum filiorum, nam quinque numero in hac mea Collectione non infimum locum obtinent: Inter ipſos merito eſt Franciſcus Juriſconſultus & Cauſidicus Collegiatus, qui ob morum integritatem, atque Juriſprudentiæ peritiam munus Syndici inclytæ Civitatis Mediolanenſis ſuſtinuit. Nec tantum in ſupradicta facultate mirificè illuxit, ſed etiam Philoſophiæ, atque amœnioribus literis deditus, magnam ſui nominis gloriam adeptus eſt, ut facile agnoſcet Lector ab ipſius lucubrationibus, quas partim nunc primum infra recenſebimus. Obiit verò ex cancrena die XVIII. Martii anno MDCLVIII. omnium bonorum mœrore; ætatis verò ſuæ LXIII.

induxit ad hunc Hieronymum Hoſium inter eos recenſendum, ſciat quod alterum Hoſium Sigiſmundi nomine inveni à Laſor à Varea relatum, qui Librum ſcripſit de Dogmate circa Trinitatem, tùm ſpargi cœptum in Polonia, Coloniæ impreſſum anno MDLXV., & Venetiis, cum aliis Operibus (neſcio tamen an ſit ejuſdem Auctoris) anno MDLXXV. attamen cùm ætas minimè ſit ipſa Sigiſmundi Hoſii Mediolanenſis, Hieronymi atque Heleonoræ Coriæ geniti, qui in vivis erat, atque in numero J. PP. Nobilium Mediolanenſium anno MDCXXXIII., libenter ipſum dimiſi, contentus hîc tantùm addere Inſcriptionem eidem Sigiſmundo Mediolanenſi poſitam in Sacello B. M. Virg. ſine labe conceptæ in Franciſcano Templo hujus Urbis, ne ipſa cum aliis pereat, ob magis illuſtrandam Gentem hanc Hoſiam.

CVRIS ET SOLLICITVDINIBVS SVIS
JOH. ANDREAE
SIGISMVNDI I. C. COLLEGIATI
ET IOH. BAPTISTAE FILIORVM
AC EORVM POSTERORVM
FINEM HVNC
HIERONYMVS HOSIVS POSVIT
ANNO MDIC.

Hæc ſunt quæ edidit Hieronymus Hoſius, de quo ſupra egimus.

I. Hieronymi Hoſii, Res Geſtæ Ducum Auſtriæ, & Cæſarum Romanorum à Rudolpho I. ad annum MDLXIII *VVittembergæ*, 1563. *in fol.*

II. Dithmarſici belli geſti anno MDLIX. à Rege Daniæ &c. Deſcriptio, extat in Tomo III. Rerum Germanicarum Simonis Schardii pag. 46., & *Baſileæ*, 1579. pag. 2002., & ſeorſim *Argentorati*, 1569. *in* 4. *&* 1574. *in* 8.

III. Domini Friderici Daniæ Regis Coronatio, facta anno MDLIX die XX. Auguſti, deſcripta Carmine. Extat apud dictum Schardium Rer. Germ. Tom. III. pag. 65., quem conſule.

Videndus etiam Cl. Sitonus in Theat. Nob. pag. 167. Art. 683. & in ſuis Schedis.

CMX.

HOSIUS OROSIUS.

ORoſius Hoſius Mediolanenſis jam litteris excultus, & Sacerdotio inſignitus ſub Leone de Carare, de quo cum laude nos jam loquuti ſumus, in Monaſterio Sanctæ Mariæ Caſoreti, ſecundo ab Urbe lapide ſito, Canonicorum Regularium, quos Lateranenſes dicimus, Inſtitutum amplexus eſt. Inde probationis explevit annum in Monaſterio Fridgonariæ in Agro Lucenſi; anno poſtmodum octavo à Religionis ingreſſu Congregationi Generalis Vicarius præfuit, eoque munere functus, Caſoreti Monaſterium rexit, ad eam dignitatem aſſumptus anno MCCCCXXIX. Totis poſtmodum annis XXV, quibus vixit, ſemper inter Prælatos recenſitus, plura Collegia rexit, & poſt Definitoris officium, anno MCCLCXXXVIII. communibus ſuffragiis Generalis Rector renunciatus eſt. Eo Magiſtratu peracto, tertiùm Cenſor inſtituitur, poſtmodum Conſiliarius Ordinis. Pluribus Religioſo Viro dignis virtutibus illuxit, & doctrinæ laude claruit. Animam Deo reddidit circa annum MCCCCLVI. ætatis ſuæ LXIII., emenſis in Ordine annis XXXVIII.

Scripſit:

I. Commentarium in Iſaiam Prophetam Librum unum.

II. Item in Hieremiam Prophetam Librum unum.

III. Item in Danielem Prophetam Librum unum.

IV. Item in Ezechielem Prophetam Librum unum.

Hæc ſe vidiſſe Papiæ apud Baſilium Serenium teſtatur Roſinus in Lyceo Lateranenſi lib. XIII. pag. 114.

De ipſo quoque agit Picinellus in Athenæo pag. 436.

CMXI.

HOSIUS STANISLAUS.

POſtquam de Gente Hoſia tam prolixè diſſeruimus in Viris literatis ſupra recenſitis, Stanislaum toto Orbe celeberrimum minimè prætereundum eſſe cenſeo, etſi Cracoviæ natum, occaſione, quà Uldericus ejus Pater cum Anna Conjuge illuc perrexerit. Vir iſte Mediolanenſis Patritius, dum Bona Sfortia Vicecomes, Joannis Galeacii Mariæ Mediolani Ducis VI. filia, cui erat à Secretis, Sigiſmundo Poloniæ Regi nupſiſſet, cum ipſa ad Sarmatiæ Regnum tranſiit, ideoque etſi Stanislaus noſter primam lucem vidiſſet, ut innuimus, Cracoviæ die VIII. Aprilis anno Chriſti MDIV. Mediolanenſibus Scriptoribus jure merito non eſt eripiendus. Porro ipſe Patavii ſtuduit ſub Lazaro Bonamico Bononienſi, unà cum Reginaldo Polo, cum quo, tanquam Baſilius & Nazianzenus Athenis, familiariſſimè vixit. Lauream inde in noſtro Bononienſi Archigymnaſio obtinuit, & in Poloniam reverſus, unquam ſtudiis vacavit, itaut ob ſingulare ingenium, ceteraſque animi dotes omnibus admirandus, ſuis dumtaxat meritis, in Senatu Polono ſedem obtinuerit. Bibliothecam Cracovienſem pluribus Codicibus auxit. Incredibile penè eſt quantùm Hæreticorum ſectas & ſcriptis, & Conſiliis ſuis oppugnaverit, & quot, quantoſque ab erroribus revocaverit. Julius III. Pontifex Maximus Epiſcopum Culmenſem, inde Varmienſem Stanislaum noſtrum elegit, qui pro pace Eccleſiæ graviſſimas Legationes, cùm apud Carolum V., & Ferdinandum Imperatores, tùm præcipuè in Sacro Concilio Tridentino Pii IV. Pontificis nomine obivit, itaut in dubium revocetur an Purpuram Sacram ipſe à ſupradicto Pontifice collatam V. Kal. Martii anno MDLXI., aut ipſum Purpura illuſtraverit. Præfuit primò Eccleſiæ Sanctæ Sabinæ, deinde Sancti Laurentii in Pane & Perna, mox Sancti Pancratii & Sancti Clementis, poſtremò Sanctæ Mariæ trans-Tyberim. Pœnitentiarius quoque major à Gregorio XIII. electus eſt, obiitque Capranicæ in Domino, Salutis noſtræ anno MDLXXIX. die V. Auguſti, ætatis verò ſuæ LXXVI. Cadaver Romam delatum, magno Populorum concurſu Sepulchrum habuit in Eccleſia Sanctæ Mariæ Tranſtyberinæ, ad dexteram Aræ maximæ ſub Imagine Aſſumptæ Virginis, Muſivo Opere factæ. Orationem habuit funebrem Canonicus ejuſdem Eccleſiæ Thomas Tretterus, quæ legitur in Tom. III. Operis Cl. Ciaconii, ſequenti Epitaphio ibi appoſito, quod Cl. Sitonus dedit etſi non integrè, ut infra:

D. O. M.

Digitized by Google

D. O.

STANISLAO HOSIO POL
S. R. E. PRESB. CARD
VARMIENSI EPISC. MAIORI
VITAE SANCTIT. ER
ET ELOQ. GLORIA CELE
CATHOLICAE FIDEI PROPVGNA
QVI CVM ANTIQVAE PROBITATIS ET
CONSTANTIAM IN HVMILITATE CHAR
BENEFICENTIA EXPRESSISSET HAERETI
ET CONSILIIS SAPIENTISS. FERVENT
MVLTOS AB ERRORIBVS RE
GRAVISSIMISQVE LEGATIONIBVS PRO I
CVM APVD CAROLVM V. ET FER
TVM PRAECIPVE IN S. CONCII
PII IV. PONTIFICIS NOMINE FELICI.
CHRISTIANAE REIPVB. PLVRIMV
OMNIVM VIRTVTVM LAVDIBVS
AD IMITANDVM ABVNE
OBDORMIVIT IN DOMINO NONIS AVG.
AETATIS SVAE LXXV
STANISLAVS HOSIVS PATRVO ET STANISL
BENEFICENTISS. EXECVT. TE

Opera tanti Viri in unum corpus collegit, atque evulgavit Allemanius Finus Cremenſis. *Venetiis, apud Nicolinum*, 1573. *in fol.*, & poſtea *Lugduni*; ſed certè non omnia, ut facilè videbunt Lectores ab his quæ infrà dabimus, nam ſparſim edita quoque fuerunt Romæ, Pariſiis, Lugduni, Antuerpiæ, Coloniæ, Lovanii, Moguntiæ, Cracoviæ, & alibi, nec tantum in Gallicam, Italicam, Germanicam, atque Polonicam linguam verſa, ſed etiam in Anglicam, Belgicam, & Arabicam tranſlata, ideoque tanti Viri memoria perpetua encomio non fraudabitur. Alia verò MSS. adhuc deliteſcunt.

Scripſit igitur elegantiſſimè;

I. Confeſſionem Catholicæ Fidei, quem librum in diverſis Orbis partibus quater & trigeſies recuſum, ac in varias linguas verſum oculis ipſe ſuis vidit. Quod de ceteris ab Auctore noſtro impreſſis eveniſſe narrat Oldoinus in Ath. Rom., ſed hac in re falſitur doctiſſimus ceteroquin Hiſtoricus.

II. Examen confœderationis Hæreticorum.

III. Excuſſionem ejuſdem confœderationis.

IV. Alteram excuſſionem ejuſdem confœderationis.

V. Propugnationem veræ, Chriſtianæ, Catholicæque Doctrinæ adverſus Prolegomena Joannis Brentii, pro Petro Soto, elegantiſſime editam. Deinde verò Petrus Paulus Vergerius apud Polonos defendendam ſuſcepit. *Pariſiis*, 1560. *in* 8.

VI. Judicium & Cenſuram de adoranda Trinitate adverſus Miniſtros Tigurinos, & Heidelbergenſes.

VII. Recantationes ſeptem, quas a Fabio Quadrantino, cum factus eſſet ex Lutherano Catholicus, publicè ad aliorum inſtructionem, & exemplum recitari, & evulgari voluit.

A B C

VIII. E
IX. E
X. Ep
XI. De
XII. De
XIII. Dia
XIV. Con
XV. Lat

XVI. De expreſſo Dei Verbo, libellum hoc tempore maxime neceſſarium.

XVII. Dialogum de eo: num Calix laicis, & Uxores Sacerdotibus permitti debeant, ac Divina Officia, ſeu Miſſam vulgari lingua celebrare fas ſit.

XVIII. Orationes Funebres duas in Exequiis Poloniæ Regum Sigiſmundi I. & II.

XIX. Apologiam pro Romana Coria, & Urbe.

XX. Tractatum pro Epiſcopali Eccleſiaſtica, & Civili Juriſdictione contra Politicos.

XXI. Collationem veteris Eccleſiæ cum hac noſtra.

XXII. Explicationem Salutationis Angelicæ.

XXIII. De oppreſſo Dei Verbo.

XXIV. Literas ad Flaminium Nobilium, qui S. Joannis Chriſoſt. Orationes ad Viduam Juniorem latinas a ſe redditas ad illum miſerat.

XXV. Epiſtolas plures ad D. Carolum Borromæum latinas; extant in magna Collectione Ambroſiana, a nobis millies recenſita.

XXVI. Literas ad Pium V. Pontificem cum Pileum rubrum accepiſſet, refert Eggs in Tomo IV Purpuræ doctæ pag. 614.

XXVII. Ejus Teſtamentum; ext. apud Ciaconium ad calcem ejus Vitæ.

XXVIII. Fragmentum nobile ejus Orationis habitæ ad Regem Sigiſmundum adverſus Auguſtanam confeſſionem Gedani refert ſupradictus Eggs loco citato, pag. 671.

Multæ ad eum ſcriptæ fuerunt inſignium Virorum Epiſtolæ, inter quas Pauli IV. Pontif. una apud Oldovinum, data Romæ anno MDLVIII. die 8. Martii, qua Stanislaum noſtrum ad Urbem vocabat, aliæ verò plures ſupra memorati Divi Caroli Borromæi. Duæ etiam latinæ Reginaldi Card. Poli, prima in ſupradicta Collectione, ſecunda verò in MS. Bibl. Ambroſ. ſign. I. num. 229. in fol. Herculis Gonzagæ, Aloyſii Eſtenſis, Jacobi Putei, Guglielmi Sirleti, Petri Victorii, Lazari Bonamici, aliorumque. Ipſius etiam Vitam ſcripſerunt latinè Stanislaus Reſcius in ſuperiori Elogio memoratus, Romæ editam 1587. in 8. Gallicè verò Iſaacus Bullart in Libro inſcripto: „ Academie des Scien„ces, & des Arts Tom. I. pag. 64.

Innumeri verò hunc magnum Virum laudarunt, quos inter Ludovicus Cavanus Parmenſis Epigrammate, quod eſt in T. III. pag. 326. Carminum illuſtrium Poetarum Italorum, Laſor a Varea, Bailetus in Lexico Critico pag. 800., omnes ſupra relati, atque Sitonus pag. 84. artic. 226.

CMXII.

HOSIUS THEODATUS.

QUintus hic eſt filius Joannis Baptiſtæ Hoſii, & ipſe literatiſſimus, ut facilè demonſtrant ejus Opera tam edita, quàm inedita, quæ nos infra recenſebimus. Ad illuſtriorem autem Hoſiorum memoriam juvat hìc addere, quæ Clariſſimus Sitonus in ſuis Schedis adnotavit, nam Lampugnino Hoſio, & ex Antonio fratre nepotes extiterunt Leonardus anno MDXVIII. ex LX. Decurionibus Mediolani, & Ludovicus fratres de Hoſiis, quorum binæ ex marmore Inſcriptiones meminerunt, prima videlicet in Eccleſia Collegiata S. Nazarii in Brolio P. R. altera in veteri Eccleſia S. Angeli PP. Minoritarum Nudipedum P. N. Mediolani, tenoris ut ſequitur:

M. D.
QVOD VNVM MALI SOLATIVM SVI RELIQVIT
LVDOVICO FRATRI OPTIMO
DIRA MANV OB PRAEDAM RAPTO
LEONARDVS HOSIVS
PRO LVCTV ATROCISSIMI CASVS
MONIMENTVM POSVIT
IDIBVS DECEMBRIS MDV.

DIRAE ET RAPACI DEXTERAE
HEV SCELVS FECIT
VITAM HOSII LVDOVICI OPESQVE PRAEDAM ESSE
FORTVNA NVNQVAM AEQVE NOCENS
VIRVM QVANDO FIDVM
OPTIMVM SIC PERDIDIT
LEONARDVS FRATER QVOD VNVM FAS FVIT
PIO LVCTV INIVRIAE
TESTEM ADDIDIT GRAVI SAXVM.

Theodatus interim noſter ſola ætate annorum XI. ut fertur, Hiſtoriam fabuloſam ſcribere aggreſſus eſt, idemque Picinellus affirmat, in tenebris ſuo nomine, ut in more habuit, abſcondito. Juvenilibus annis poſtmodum tranſactis, ad legales Leges ediſcendas non tantum ſe dedit ſeriò, ſed in ipſis maximam laudem ab omnibus Juriſperitis obtinuit. Philoſophicas, Mathematicas, Hiſtoricas, aliaſque facultates toto cœlo à Juriſperitis diſſitas, ita coluit Theodatus, ut ambiguum ſit, in quibus magis ipſe excelluerit. E vivis exceſſit poſt medium ſæculi præteriti, & plures libros tam impreſſos, quàm MSS. Ambroſianæ Bibliothecæ legavit. Videant interim, Lectores humaniſſimi, quantum luminis Vir iſte laborioſiſſimus, etiam ſæculo non tam litteris claro, dederit, doctis ipſius fœtibus, quos hìc diligenter proferimus, nempe

I. Gl' Inganni Comedia. Ex Picinello.

II. Argomenti di favole rappreſentative. Ex eodem.

III. Fabuloſa Hiſtoria, vulgò *Romanzo*, in partibus V. diſtributa. Ex eodem.

IV. L'Armonia del nudo parlare, overo la Muſica in ragione di numeri Pitagorici della voce continua. *Milano*, 1637. *in* 8.

V. Meditationes Rythmicæ in duas partes diſtinctæ. Ex Picinello.

VI. Cadmeja ſeges, hoc eſt admirandus humanæ vocis ortus, natura, & uſus à Theodato Hoſio, Mathematico diſcurſu demonſtratus. Hunc librum refert Picinellus, ſed breviori titulo, neque indicat an ipſum viderit, necne, impreſſum, aut MS. Ego verò præ manibus eum habui in Bibliotheca Ambroſiana, ubi reperitur in Codice MS. in folio parvo, inter eos in 4. ſign. N. num. 345 pagg 212. præter Indicem.

VII. De Architecturæ, & Agrimenſuræ Nobilitate, ad Joannem Baptiſtam Sitonum Diſſertatio: Joanni Baptiſtæ Trotto dicata. *Mediolani, apud Rollam*, 1639. *in* 8.

VIII. De Arte Hiſtorica libellus. *Mediolani*, 1653. *in* 8.

IX. Novarum Opinionum, & Sententiarum Sylva. *Francofurti, apud Zubrodt*, 1669. *in* 8., *&* *Franequeræ*, 1672. Ipſum Opus vidi MS. in Bibliotheca Ambroſiana Codice ſign. D. num. 9. pagg. 284.; cui junctum eſt alterum ſic inſcriptum.

X. Somniorum Metaphyſicæ, & Phyſicæ contemplationes, ſeparataque eorum, quæ vera ſunt ab eis, quæ falſa, indicia pagg 48.

XI. De numeris Pytagoreorum. MS. autographus, extat in ſupradicta Bibliotheca Ambroſiana Cod. ſign. D. num. 15.

XII. Aritmethica Pytagoreorum, ſive ars inventrix Sapientiæ à Theodato Hoſio reſtituta, partes II. MS. in fol. ſign. D. num. 32. Extat ibidem.

XIII. Aritmethicæ, Geometricæ, Armonicæque rerum Ideæ a Theodato Hoſio noviter explicatæ, & in duas partes diſtinctæ, quarum una Theoriam, altera Praxim facultatis ſciendi per numeros, ſive reſtitutam Pytagoreorum doctrinam pollicetur. MS. in fol ſign. G. num. 80. pagg. 112. Extat ibidem.

XIV. Dell'occulta Muſica del verſo, nove inveſtigationi di Theodato Oſio. MS. in 4. Autographus optimæ notæ ſignat. N. num. 125. pagg. 266. Extat ibidem.

XV. De Uterino Vagitu: „ Egregio Philoſophiæ, & Medicinæ Doctori, & Scriptori D. D. Joanni Baptiſtæ Sitono amico chariſſimo. De Uterino Vagitu. Egregii Juriſconſulti, acutiſſimique Philoſophi D. Theodati Hoſii, in Auctoris gratiam Diſſertatio. Extat inter Miſcellanea Sitoniana. Præfato J. C. Theodato Hoſio Clariſſ. olim Jatroſophus Joannes Baptiſta Sitonus ſuæ Jatroſophiæ Miſcellaneorum tractatum IV., & XVII. impreſſ. an. 1641. & 1669. & 1676. in 4. in hæc verba nuncupavit: „ Egregio Muſarum alumno amicoque dilectiſſimo „ D. Theodato Hoſio: infelicis Bruſatorum ex fungorum eſu caſus, & de fungorum natura tractatio. Dat. ex ædibus noſtris Mediolani Idibus Novembris 1632. Acutiſſimo occultioris Philoſophiæ Indagatori, amicoque ſuo dilectiſſimo D. Theodato Hoſio S. P. D. An D. Caroli ex Capitaneis de Vicomercato morbus, & mors veneno, an potiùs iræ ex amore adſcribi debeat. Vale ex Lycæo noſtro Prid. Non. Octobris 1636.

Elogium ei texuerunt Abbates Ghilinus & Picinellus, ille in ſuo Theatro p. p. iſte verò pag. 499. ſui Athenæi; videndæ quoque ſunt Schedæ Sitonianæ.

I

A

A JESU MARIA ANGELUS.
V. STAMPA GEORGIUS.

ILLUMINATUS A MEDIOLANO.
V. BRUNUS ILLUMINATUS.

CMXIII.

IMBONATUS CAROLUS JOSEPH.

Religionem non uno nomine claram, quam Divi Bernardi, ob ſtrictiorem obſervantiam, Reformatam vocant, Familiamque etſi inter Mediolanenſes Nobilem, nec non Patriam ipſam ſummopere illuſtravit Carolus Joſeph Imbonatus; nam pietati,
B literiſque deditus, ſub Viro celebri Julio Bartholoccio Linguam Sanctam peregregiè didicit. Sacræ quoque Theologiæ Profeſſor eximius tam laudabiliter, prudenterque inter Suos ſe geſſit, ut Inſulâ Abbatiali inſigniri meruerit. Floruit exeunte Sæculo proximè tranſacto, compoſuitque omnium Eruditorum plauſu, quæ ſequuntur,

Videlicet:

I. Bibliothecam Latino-Hebraicam, ſive de Scriptoribus Latinis, qui ex diverſis Nationibus contra Judæos, vel de re Hebraica, utcumque ſcripſere, additis obſervationibus Criticis, & Philologico-Hiſtoricis, quibus quæ circa Patriam, ætatem, Vitæ inſtitutum, mortemque Authorum conſideranda veniunt, expenduntur.
C Coronidis loco Adventus Meſſiæ a Judæorum blaſphemiis, ac Hæreticorum calumniis vindicatur; Sacrarum Scripturarum, SS. Patrum, Conciliorum, Rabbinorumque ſuffragiis obſignatus; geminas Diſſertationes Theologico-Hiſtorico-Dogmaticas complectens, unâ Meſſiam in lege promiſſum advenisſe, veteris Teſtamenti, & Rabbinorum calculis demonſtratur: alterâ omnes fermè Hæreſes contra Divinitatem, & Humanitatem Chriſti Domini referuntur, & refelluntur ex Hebraico, Græco, Latinoque Codice authoritatibus depromtis: Promittitur Chronotaxis totius Sacræ Scripturæ, qua ſtatuitur Natale Chriſti Domini anno ab Orbe condito MMMM. *Romæ, ex Typographia Sac. Congreg. de Propaganda Fide, 1694. Tom. I. in fol.*

II. Chronicon Tragicum, ſive de Eventibus Tragicis Principum, Tyrannorum, Virorumque famâ, vel nobilitate illuſtrium &c., à primo in Orbe terrarum Monarcha, uſque ad XVII. Sæculum Chriſti Domini,
D &c. *Romæ, Typis Hæredum Corbelletti, 1696. Pars I. & II. Tom. I. in 4.*

De eo Julius Bartholoccius Biblioth. Rabbin. Part. IV. pag. 229. & 279. Carolus Joſeph Morotius Ciſt. Reform. Hiſt. Par. III. pag. 130. & ſeq. Armellinus in ſua Bibliotheca Benedictino-Caſſinenſi; in Appendice pag. 15., & Clariſſimus Sitonus in Monumentis Familiæ Imbonatæ. MS. in fol. penes Auctorem.

CMXIV.

INGRESSUS THADEUS.

Thadeus Ingreſſus vetuſtiſſimâ Mediolanenſi ortus Familiâ non modicam apud Cives ſuos exiſtimationem prudentiæ & æquitatis promeruiſſe fertur. Premente enim arctiſſimâ ſimul, atque diuturnâ obſidione Metropolim Inſubrium Friderico I. Auguſto,
E cum aliis Viris ſapientibus ad hanc rem delectis, populares rixas, quæ nimium obeſſe Patriæ poterant, cujus ſalus tanto in diſcrimine verſabatur, compoſiturus, plures labores pertulit. Donec tandem optata inter Cives affulſit concordia ob promulgata ab ipſo cum Collegis loco ſuo laudandis, anno MCLXI.

I. Statuta inter Creditores & Debitores Mediolani obſervanda. Ex Collect. Co. Octavii Archinti. *Tom. I.*

CMXV.

INNOCENTIUS BERNARDINUS.

Oppidum non vulgare, quod Pallantia vocatur, ad Lacum Verbanum ſitum, Patria fuit Bernardini Innocentii, ideoque celeberrimus Cotta pluries à nobis laudatus ipſum in ſuo Muſæo Novarienſi intulit, nam Pallantia ampliſſimæ Diœceſi Novarienſi adſcribitur, dominio verò Urbis Mediolanenſis obedit, quapropter inter noſtros Scriptores etiam iſte jure meritò enumerandus eſt, ſed tam breviter à Picinello relatus fuit, ut ſi abundantiora à Cotta ſupradicto non recepiſſemus, nimis parcè de ipſo loqui nobis datum fuiſſet. Ad Studia igitur Legalia juvenili ætate Ticinum noſter ſe contulit, ſed à Condiſcipulis effreni vitæ nimis deditis, ad vitia primorum annorum conſueta, tractus, carcere cum aliis Studiorum ſociis mulctatus eſt, ex quo ſagaciter elapſus, Bononiam ſe recepit, ibique moribus compoſitis, Laureâ in Juribus decoratur in eadem inclyta Univerſitate. Ad Sacra deinde vertitur, habituque Clericali induto, Patriam reviſit, ubi plura ab adverſariis ſuſtinere coactus, prudentiâ, virtutibus, atque naturali affabilitate exornatus, ipſos vicit, ita ut in patrocinandis cauſis, in Foro, & penes ipſum Regem Catholicum Philippum IV. magnum nomen ſibi acquiſiverit, immo Didaco Zapatta Magno Cancellario intercedente, Fiſci Patronus in toto Mediolanenſi Dominio creatus eſt, ſed tanto munere diu frui ei interdixit mors bonorum hominum invida, ita ut poſt paucos dies ei honor tantùm fuerit in ſequenti Epitaphio reſervatus; nam è vivis abiit anno Chriſti Milleſimo ſexcenteſimo ſexageſimo primo, qui ſuæ ætatis erat quinquageſimus ſecundus. En ergo ſupradictum Elogium, quod in Eccleſia Sancti Leonardi jam dicti Oppidi legitur:

BERNARDINVS INNOCENTIVS I.C. EXCELL.
PVBLICAE NATVS FELICITATI
SIBI SVIS PATRIAE ORNAMENTO
CAVSARVM PATROCINIO
ADVOCATVS INSIGNIS
QVAMDIV VIXIT
GRATVITO PATRIAM
LEGIBVS VOCE CALAMO
PROPVGNAVIT
OMNIBVS VNICE CARVS
OMNIBVS LVCTVOSVM
SIBI EXTREMVM DIEM OBIIT
ANNO AET. LII.
COMMVNIS QVIETIS VINDICI
HIC TVMVLATO
COMMVNE PALLANTIAE
BENEFICII VINDEX DOLENTIS
GRATIQVE ANIMI MONVMENTVM
POSVIT AN. SAL. HVM. MDCLXII.

Scripſit:

I. Opuſculum de Succeſſione Municipali. Quod non parum prodeſt ad illuſtrandum Jus Municipale Mediolanenſe

ad Rubricam *delle Succeſſioni ab inteſtato*. Proponit Auctor, & ſolvit præcipuas, & frequentiores in hac materia quæſtiones, breviter quidem, ſed doctè, atque prudenter, & non tantum utitur authoritatis viribus, ſed ratione potiſſimum nititur. *Mediolani, apud Ludovicum Montiam*, 1656. in 4.

II. Conſilia num. DCC. ad Statuta Mediolanenſia illuſtranda apprimè congruentia. Vol. IV. MSS. ſervantur apud Hæredes.

III. Ad Novas Conſtitutiones Mediolanenſis dominii Commentaria; ad hoc Opus conficiendum totus Auctor noſter ita ſe dederat, ut ad patrocinandas cauſas, ſe ipſum evocare decreverit, ſed morte præventus, tantus ejus labor imperfectus relictus eſt. MS. ibidem.

Ita ſupralaudatus Cotta in Muſæo Novarienſi pag. 83., Auguſtinus Fontana in Amphiteatro par 1. pag. 519. & paucis verbis Picinellus in Athenæo pag. 88.

CMXVI.

JOANNES.

TOt inter Scriptores Medicos, de quibus hæc mea Bibliotheca gloriari poteſt meritò, numerandos in primis eſt Joannes, de quo nunc agimus, cui Picinellus Ferrarii cognomen addidit, neſcio tamen quibus tabulis fultus, nam nec ipſe ullum documentum in medium attulit, quod ad id probandum aptiſſimum foret; ex tot verò Auctoribus infra à nobis recenſendis, nec unus tantùm eſt qui verbum faciat de Ferrario agnomine, etſi perexactè à me quæſito. Floruit quidem Joannes noſter ſæculo XI., & primus eſt, cui Clariſſimus Curtius in ſuo Opere de Scriptoribus Medicis, centies à nobis memorato, locum dedit. Liber igitur, quem ſcripſit, à nobis infra memorandus, famam perpetuam ei acquiſivit, immo auxit, nam in magna exiſtimatione apud Viros doctos oportet jam antea fuiſſe, cum Robertus Normandiæ Dux ipſum ſelegerit ad ſibi curandum vulnus in dextero brachio ei inlatum, ex quo Fiſtulâ conceptâ laborabat. E Palæſtina Robertus ipſe redux, poſt bellum ibi peractum ad Coronam Anglicam accipiendam, mortis cauſa Gulielmi Ruffi ejus fratris, appulit Salernum, ibique parentibus ſuis inviſendis, qui paulò ante Coloniam Normannicam Salerni firmaverant, aliquantulum ſubſiſtit. Schola Medicorum Salernitana eo tempore florebat, ex qua methodum curandi vulneris Rex ille accepit, ipſumque verſibus Joannes noſter omnium cum laude deſcripſit, qui incipiunt;

Anglorum Regi ſcribit Schola tota Salerni &c.

Clariſſimus verò Joannes Gerardus Voſſius in libro V. de natura Artium optimè contendit non eſſe poſteritati traditum integrum Joannis Opus, his verbis: „ Videtur autem is liber longè auctior initio fuiſſe; „ nempe verſuum 1639., ſicut à Joanne Georgio „ Schenkio in Bibliotheca Medica proditum eſt. At „ in vulgatis libris ſolùm 373. reperiuntur Sunt ta„ men qui habeant 664., vel etiam 1096. Anglo„ rum is Rex, cui Opus id dedicatum fuiſſe vide„ tur, Robertus Normanniæ primogenitus Guillielmi „ Nothi, ſivæ Conquæſtoris, Normanniæ Ducis. „ Ac ſcriptus videtur, cùm is Robertus è Palæſtina „ in Apuliam rediſſet, & ob fiſtulam è vulnere ve„ nenato, de ea, & valetudine tuenda, conſuluiſſet „ Saleroitanam Scholam. Nec obſtat, quòd liber „ hic ſcribatur Anglorum Regi, at Robertus non „ regnavit in Anglia. Nam Regnum ei debitum, „ quod eo abſente minor natu frater Guillielmus Ru„ fus occupavit. Ac pro eo recuperando bellum „ geſſit cum fratre Guillielmo, ſed ab eo victus fuit. „ De quo pluribus Renatus Moreau in Prolegome„ nis eruditarum Animadverſionum, quibus memo„ ratum Opus illuſtravit. „ Quidquid ſit præ manibus omnium Joannis Mediolanenſis labor excurrebat, primùm hoc titulo; „ Regimen Sanitatis Sa„ lerni. „ In Codd. MSS. verò inſcribebatur: „ Flos „ Medicinæ „ atque in fine ferè omnium ſic legeba-

A tur: „ Hoc Opus optatur quod Flos Medicinæ vo„ catur. „ Immo ſupralaudatus Curtius aſſerit ad calcem Codicis Tulloviani notatum reperiri: „ Ex„ plicit Tractatus, qui dicitur: Flores Medicinæ, „ compilatus in Studio Salerni à Mag. Joan. de Me„ diolano, inſtructi, Medicinalis Doctore egregio, „ cujus compilationi concordarunt omnes Magiſtri „ illius Studii. „ Recentiores verò editiones habent ut infra. „ Schola Salernitana, ſive de conſervanda „ valetudine. „ Schola verò ipſa majus nomen accepit anno tantum Chriſti MCL., dum Federicus Oenobarbus Regno Neapolitano potitus eſt, atque favore illius hæc promulgavit, ut refert Zacharias Sylvius in Præfatione cap. 3. Scholæ Salernitanæ, ex Chronico Caſſinenſi cap. 38. lib. 2. „ Ne quis ad

B „ faciendam Medicinam admitteretur, niſi à Medi„ cis Collegii Salerni, aut Neapolitani probatus, ac „ conſecutus eſſet poteſtatem medendi, quam licen„ tiam vocant: ſub pœna carceris annui, & proſcri„ ptionis omnium fortunarum. „ Laudatus Curtius eruditè notat ad libitum forſan tunc fuiſſe unicuique Artem Medicam exercere, etſi jam quinquaginta annis elapſis inter Leges à Rogerio Siciliæ Rege & Salerni Principe promulgatas in XVII. ſic reperitur. „ De probabili experientia Medicorum, quæ „ cavebatur, ne quis Medicinam exerceret, niſi „ prius à Magiſtratibus, & Judicibus probatus: Qui „ feciſſet ſecus, bonis omnibus ſpoliaretur. „ Ne interim Lectores noſtros nimis defatigemus, referre hîc congruum minimè duco, quæ plurima eruditione diſſerit Curtius in præcitato ſuo Libro ad Scho-

C læ Salernitanæ originem ſpectantia, ſcilicet in annum CMLXXIV. Regnante Bonifacio VII. Pontifice, & de tempore quo in Italia initium habuerit Medicinæ facultas, à Romanorum temporibus incipiendo, uſque ad Sæculum XIV. ex optimis Auctoribus, atque integria quindecim paginis expreſſa, oam facilè unicuique id videre eſt in eodem Opere, ſumma cum Auctoris laude elaborato. Nos interim ad Joannem redeundo, qua ratione Librum ſuum verſibus ſcripſerit, à Zacharia Sylvio loco citato ſequentibus verbis accipimus, ubi de Rege Roberto ſermonem habens, & de Auctoris noſtri Libro ſic ait: „ Is autem „ erat natione Nortmannus; at apud Nortmannos „ genus hoc carminis tritum, familiare, jucundum. „ Nihil penitus apud eos æternâ memoriâ dignum

D „ conſignabatur, niſi eo carmine. „ Nunc ad editiones deſcribendas ejuſdem Operis tranſeamus, quas poſt titulum, à pluribus Scriptoribus non ſioe labore excerptas dabimus: ſed juvat antea referre Epigramma Zachariæ Sylvii in laudem Auctoris noſtri:

Non operæ periere tuæ, labor iſte peribit
Nunquam. Poſteritas non tua ſcripta negat.
Hactenus incerti placuerunt Carmina multis;
At tua, quæ poſthac fama vigebit, erit.

Tandem de ſupradictis editionibus commendatiſſimi Operis Joannis Mediolanenſis nunquam oblivioni tradendi Clariſſimum Joannem Jacobum Mangetum au-

E diamus; reliqua verò ad calcem hujus Articuli remittimus, etſi nullo annorum ordine in deſignandis impreſſionibus ſervato, nam perturbatio ipſa evitari minimè potuit.

I. Schola Salernitana, hoc eſt, de Valetudine tuenda; Opus novâ methodô inſtructûm, infinitis verſibus auctum, Commentariis Villanovi, Curionis, Crelii, & Conſtanſoni illuſtratum, adjectæ ſunt Animadverſiones novæ, & copioſæ Renati Moreau Pariſienſis. *Pariſiis, ap. Thom. Baſium*, 1625. *&* 1671. *in* 8. *Francof. apud Joan. Saurium*, 1612. *in* 12. cum Villanovani in ſingula capita exegeſi, & Jo. Curionis recognitione. Accedentibus aliis aliquot Opuſculis, *Antuerpiæ apud Joan. VVithagium*, 1562. *in* 16. *Cum iiſdem Pariſiis, apud Hieron. de Marnef.*, 1580. *in* 12. *Francof. apud Chr. Egenolphum*, 1551. *&* 1568. *in* 8. Idem Opus accuratè emendatum, ac in unam paginam redactum

cum

cum Indice, & de Victûs ac Cultûs ratione tettaſtichis XII. expoſita, ſimplicium meliorum, ac ſpecierum Medicinalium electione, prodiit *Romæ, apud Andream Phæum*, 1615 *in folio patente*. Itidemque ex recenſione Zachariæ Sylvii, Medici Roterodamenſis, cum ejuſdem Præfatione *Roterodami, apud Arnoldum Leers*, 1649. *in* 12. *Ibidem*, 1657 *in* 12. *Ibidem, apud eundem*, 1667. *in* 12. *Hagæ Comitum, ex Officina Arnoldi Leers*, 1683. *in* 12. *Ratiſponæ, ſumptibus Joannis Zach. Seidelii*, 1722. *in* 12. Hæ ſunt novæ editiones, & aliquot Medicis Opuſculis auctiores. Ab aliis verò inveni idem Opus ſic inſcriptum: Joannis de Mediolano, Schola Salernitana, ſeu Regimen Sanitatis per Doctores Salernitanos, cum enarrationibus Arn. Noviocomenſis, & Jo. Curionis. *Antv.* 1557. *in* 12. *Col.* 1606. *in fol. parvo in* 12. *&* 1562. *in* 16. *& cum iiſdem Pariſiis. Ultrajecti*, 1067. *in* 12. *Venet.* 1587. *in* 8, 1580. *in* 12. *Francof.* 1551. *in* 8. 1568. *in* 8. *Roterod.* 1649. *in* 12., 1617. *in* 12. *Colon.* 1606. *in f.* 1660. *in* 8. *Amſtel.* 1657 *in* 12. 1647. *in* 12. & Latinè, ac Germanicè, cum Arnoldi de Villanova *Francof.* 1568 *in* 8. *Colon.* 1595. *in* 8. extat etiam in Parnaſſo Medico Illuſtrato à Jo. Joach. Becher. *Ulmæ*, 1663. *in fol.* & Gallicè Latinè en vers burleſque per Anonymum, *à Paris* 1671 *in* 12. *Grenoble*, 1657. *in* 8. & Gallicè *par le Long Paris* 1646 *in* 8 & Gallicè *par Geoffroy Tillier. à Paris* 1561. *in* 8. & Gallicè *par un Incertain*, avec le gloſſe d'Arnaud de Villaneuve, *à Paris*, *in* 4. & Anglicè in to English verſe, *London.* 1624. *in* 8. 1607. *in* 8 & Anglicè by R. H. *London.* 1634. *in* 4. & Belgicè Vertaelt-door I. G. *Amſterdam*, 1658. *in* 12.

Ita ſupradicti Joannes Jacobus Mangetus in Bibl. Scriptorum Medicorum Tom. II. p. II. pag. 292. Bartholomeus Curtius in libro: Notizie Iſtoriche intorno a' Medici Scrittori Milaneſi pag. 8. Laſor à Varea, Zacharias Sylvius loco citato, Voſſius de nature Artium lib. V., Joannes Georgius SchencKius in Bibliotheca Medica, Placius in Theſauro Anonymorum, & Pſeudo-Anonymorum Tom. I. pagg. 27. & 252. in quibus conſulendum monet Joannem DecKerum de ſcriptis adeſpotis, Fridericum Geislerum, & Picinellus in Athenæo Mediolanenſi pag. 297., atque alii penè innumeri.

CMXVII.

JOANNES alter.

NOn ego ſum primus, qui antiquis Mediolanenſibus Scriptoribus Joannem Presbyterum hunc addo, nam Clariſſimi Viri Joannes Petrus Puricellus, atque Petrus Paulus Boſca de ipſo mentionem jam habuerunt locis infra citandis. Floruit Joannes hic ante Bonini Mombritii tempora (& de iſto Elogium dabimus litterâ M.) teſte eodem, nam in Tomo II. Vitarum Sanctorum aſſerit à Joanne noſtro mutuaſſe Acta infraſcripta. Cenſendum interea eſt, quod plura alia Auctor iſte litteris demandaſſet, ſed temporis injuria, nempe poſt III. ſæcula, periiſſe facilè creditur. Dignum igitur eſt, quod iterum poſteritati producamus

Hæc ab eo ſcripta:

I. Acta Sanctarum Martyrum Sophiæ, Fidei, Spei, & Charitatis Virginum ejuſdem filiarum.
Meminerunt hujus Operis Bollandiſtæ Tom. I. Auguſti in Actis earundem Kal. ejuſdem Menſis §. II. numero XI. & ante ipſos Puricellus Differt. Nazar. cap. 42. num. 13. necnon Boſca, qui addit hæc Acta à Joanne Presbytero Mediolanenſi conſcripta ſe vidiſſe in Cod. MS. Sacrarii Sancti Franciſci, de quo diximus in Anonymis, & id habet in Notis ad diem XXX. Septembris in Martyrol. Mediol.

CMXVIII.

JOANNES ALOYSIUS.

QUercum, ut ajunt, omnem excuſſimus, ut noſſe liceret quiſnam ille ſit Joannes Aloyſius à Mediolano, cujus hiſtoriam Derthonenſem memorat Tatti loco infra citando. Verumtamen, quamvis labor noſter omnino irritus fuerit, & Eruditum Virum laude ſua, & hanc Metropolim ornamento ſpoliare auſi non ſumus, cum non parum gloriæ in Mediolanenſes redundet, quod aliarum quoque Ur-

A bium monumenta conſcripſerint. Religioſo alicui Ordini adſcriptus fuiſſe videtur Scriptor ille, & quidem alicui ex auſterioribus, quibus familiare eſt, ut omnes novere, cum ſæculo, terreniſque omnibus, familiæ quoque cognomen deponere, atque deinceps à Patria nuncupari. Ætas fortè plura proferet.

Scripſit

I. Iſtoria di Tortona.
Citatur à laudato Tatti in Annalibus Comenſibus Tom. I. in Indice.

CMXIX.

B

JOANNES BAPTISTA.

QUantacumque adhibita per nos fuerit diligentia, ut aliquid notatu dignum de præfato Joanne Baptiſta Mediolanenſi haurire poſſemus; attamen nihil aliud invenire nobis licuit, præterquamquod Eremitarum Divi Auguſtini inſtitutum amplexus fuerit in hujus Urbis Cœnobio D. Marci. Eomdemque propterea eſſe putamus, quem adhuc Studentem Prior Generalis memorati Ordinis Eremitarum anno MCCCLVIII. die XVIII. Julii indulſit Lectori F. Andreæ Serazonio Mediolanenſi, pariterque Auguſtiniano, & qui aliquanto poſt ad Epiſcopatum Placentinum evectus, deio ad Brixienſem translatus fuit, ut Oxonium ad Theologiam legendam profecturo ſibi comitem adſciſcere valeret. Ceterùm
C apud Scriptores, quotquot evolvere potuimus, Auguſtinianenſis etiam Ordinis, excepto MSto ſæpelaudati Philippi Vicecomitis de Conventu S. Marci, ex quo pauca ſupra enarrata delibavimus, altum de hoc Joanne Baptiſta, deque ipſius familia, geſtis, ſcriptiſque ſilentium. Placuit igitur è tenebris illum eruere; ac Opus ab eo poſteris relictum, aſſervatumque in Bibliotheca Cœnobii S. Mariæ Coronatæ Mediolani, atque à nobis inſpectum, indicare ſub hoc titulo, videlicet

I. Tractatus integer de Reſtitutionibus. MS. juſtæ molis; Sæculi XIV. litteris rubro-nigris in fol. Extat ut ſupra.

CMXX.

D

JOANNINUS.

DUbium fortaſſe Lectoribus eruditis ſuboriri poſſet an Joanninus hic, de quo nunc verba facturi ſumus, idem ſit cum eo, quem Joannem ſupra laudavimus, & revera nobis quoque eadem ſuſpicio fuit arbitrantibus, vel cognomen eſſe (ut ex ſequenti articulo, in quo occurret Joannes Baptiſta Joanninus) vel fortè diminutivum, ut ex Joanne Joanninus fuerit appellatus. Cùm tamen ex ætatis ſupputatione reperiatur inter utrumque magnum temporis intervallum, nobiſcum certo certius ſentient quotquot pagellas iſtas pervolutaverint, ut ſcilicet diſtinguendos cenſeant, quamvis ambo Sanctorum Acta conſcri-
E pſerint, eorumque MSS. Opera eodem loco ſerventur. Joanninum autem hunc Mediolanenſem Civem fuiſſe cùm ex aliis argumentis diſcimus, cùm etiam ex eo quod Sanctorum præcipuè geſta proſequatur, qui in Ambroſiana coluntur Eccleſia. Ætatem, qua floruit, indicat diligentiſſimus antiquitatum ſcrutator Petrus Paulus Boſca, qui loco infra citando ante annos fermè quingentos & ultra Codicem Joannini ſcriptum fuiſſe teſtatur, cumque Boſca ipſe mox lapſo ſæculo exeunte inter vivos eſſet, conſequens eſt, ut Auctor noſter ad ſæculum XIII. ſit referendus.

Opus ejus ſic eſt inſcriptum

I. Acta plurimorum Sanctorum. Codex in Membrana conſcriptus. In fine ſic legitur: „ Deo gratias. „ Amen. Talis ſum Scriptor, Joanninus nomine vo- „ cor. Amen. „

Eum

ſum ſervari in Sacratio Baſilicæ olim SS. Naboris, & Felicis, nunc Sancti Franciſci, teſtatur Petrus Paulus Boſca in Martyrol. Medioſ. in Notis ad diem XXX. Januarii; ſæpe quoque hunc citat Codicem Joannes Petrus Puricellus.

CMXXI.

JOANNINUS JOANNES BAPTISTA.

JOannes Baptiſta Joanninus parentibus Ludovico, atque Joanna de Curtis Gialdina, primam lucem aſpexit Mediolani anno Nativitatis Chriſti MDCXXXVI. die verò XII. menſis Januarii. Studiis amœnioribus optimè exactis Lauream in Chirurgia ſuſcepit, ſpe maxima de ipſo ab omnibus ejuſdem facultatis concepta, die XII. Auguſti MDCLVIII. Nec eandem ſpem Vir iſte fefellit, nam in curandis vulneribus non parum famæ ſibi acquiſivit in Patria. Poſtquam in Hiſpaniam eſt profectus, ita illius virtus in omnium oculis effulſit, ut denuò Lauream in facultatibus Medicis, atque Chirurgicis die vigeſima quinta Januarii, Reparationis noſtræ anno MDCLXVII. inſigniri meruerit in Collegio S. Jacobi Zebedei Urbis Salamanticæ. Tam feliciter, tam prudenter ſe geſſit Joannes Baptiſta noſter, ut non ſolum in militibus curandis magnum nomen adeptus ſit, ſed & etiam à celeberrimo Joanne Auſtriaco, penes ſe vocatus extiterit ad profeſſionem ſuam exercendam. Carolus quoque II. Hiſpaniarum Rex in ſingulari exiſtimatione ipſum habuit, ſicuti tria ipſius Regis Diplomata oſtendunt, favore Joannini noſtri, quorum primum datum eſt die octava Junii MDCLXXXI. ad S. Stephani Comitem Regni Siciliæ tunc Proregem, ſecundum verò die tertia Decembris ejuſdem anni ad Comitem de Melgar Mediolani Gubernatorem, tertium die octava Julii MDCLXXXV. eidem Comiti S. Stephani inſcriptum. Gloriam Auctoris noſtri auget Oratorium Deiparæ Virginis *della Sol dad* vocatæ, magnis ejus impenſis in Oppido Gravedonæ, ad Lacum Larium ab ipſo extructum, ibique ejuſdem Virginis Statuam ex Hiſpaniâ tranſferri juſſit, & magno Incolarum plauſu anno MDCLXXXVIII. publicè, honorificentèrque erigi curavit. Nec his Vir pius iſte contentus, Oratorium ipſum pretioſis, ſacriſque ſuppellectilibus exornavit, & ſacro quotidiano Sacrificio dotavit, quod adhuc ad ſuæ familiæ jus pertinet. Dum Catholico Regi ſupradicto optimè inſerviebat, mortalitatem depoſuit, totius Aulæ, ipſorumque Principum mœrore in Matritenſi Urbe anno MDCXCI. die XXVI. Decembris. Nunquam verò virtus ipſius oblivioni tradita erit ob erudita Opera ab eodem compoſita, quæ ſunt, etſi non ex integro, ut optandum erat, à Curtio relata.

I. Phyſica Diſſertatio anno MDCLXXIX. Typis data, quæ poſt annorum ſex ſpatium in Gallicam linguam verſa, ſequenti titulo prodiit: „ Diſſertation Phyſique, ou l'on montra les mouvemens de la fermentation; les effets des matieres nitreuſes dans les corps ſublunaires, & les cauſes, qui alterent la pureté de l'air de Madrid: preſentée a S. A. Don Jean d'Autriche par Jean Baptiſte Joanini Milanois, Docteur en Medicine, & Chirurgie de la Chambre de ſon Alteſſe; traduite d'Eſpagnol en François par Jean Joſeph Cortial, Docteur en Medicine. *A Toulouſe par Deſclaſſan &c.* 1685.

II. Nuova idea Fiſica natural demonſtrativa &c Eſcrivela Ivan Bautiſta Ivanini, natural de el Eſtado de Milan, Doctor en Medicina, y Cirugia, que fue de Camera de ſu Alteza el Sereniſs. Señor Don Ivan de Auſtria. *En Caragoça, por los heredos de Domingo la Puyada*, 1685. *in* 4. Opus hoc dicavit Eminentiſſimo Cardinali Porto Carrero, Toleti Archiepiſcopo, & Hiſpaniarum Primati.

III. Della nuova idea Fiſica &c. pars altera, unà cum ſecretis medicinalibus denuò inventis, quam Carolo II. Regi Hiſpaniarum dicavit anno MDCLXXXIX.

Ita Curtius in libro de Scriptoribus Medicis Mediolanenſibus pag. 193.

A SANCTO JOSEPH.
Vide RIPA ISIDORUS.

A SANCTO JOSEPH.
V. STAURENGUS CHRISTOPHORUS MARIA.

CMXXII.

ISOLA SAMPSON.

SAmpſon Iſola filius Davidis Medici Empyrici Chimici, olim filii Joannis Antonii, & Lauræ de Oppizonibus conjugum, ætatis non adhuc mediæ tam conſtanter aſſiduèque ſtudia amœniora coluit, ut inter meliores Grammaticos, atque Poëtas ſui ævi recenſeretur. Plura erant ab ipſo expectanda felicioris ingenii cauſsâ, quo præditus ſummopere erat, ſi mors nimis intempeſtivè ipſum non ſuſtuliſſet febre frænetica, ob quam ex alto ſe miſerè loco præcipitavit. Hoc accidit anno circiter MDCXI., poſtquam pænè in ſcenam litteratorum ſe protulerat Opere ſequenti, neque aliud quod præ manibus habebat, & ferè ad umbilicum productum, perficere potuiſſet.

Hæc duo ſunt:

I. Carminum Libri V. *Mediolani*, 1611.

II. Regulæ Proſodiæ ad novam trutinam vocatæ Vol. II. MSS. in 4. extabant apud Suos.

Ita Picinellus in Athenæo pag. 486. atque Schedæ Sitonianæ.

CMXXIII.

ISOLANUS ISIDORUS.

INter alias difficultates non paucas, in quas incidi dum hanc Bibliothecam Scriptorum Mediolanenſium conſtruere aggreſſus ſum, non infima adnumeranda eſt illa, ut in Præfatione generali jam monui, in feligendis ſcilicet Auctoribus ab indicibus Bibliothecarum, aliiſque Catalogis, ubi tantùm nomina, & cognomina Scriptorum inveniuntur, abſque ulla ipſorum Patriæ indicatione. Res omnibus ſatis ardua, magis verò homini extero, cui plurium Virorum cognomina nunquam credibile fuiſſet, inter Mediolanenſes fore recenſenda, de iis maximè, quorum familiæ aliis Civitatibus videntur, ut ita dicam, ſolummodo attribuendæ. Ita mihi accidit præcipuè in Iſidoro Iſolano, de quo nunc agimus, quem primo aſpectu Bononienſem eſſe mihi perſuaſeram, & ita exempli gratia dici poteſt de Moroſinis, Grimaldis, Spinulis, aliiſque hujus generis, qui in aliis Urbibus ſummoperè elucent; attamen Iſidorus noſter Patriam habuit Mediolanum, & in Cœnobio S. Mariæ Gratiarum ipſius Civitatis inter Patres celeberrimi Ordinis Prædicatorum Alumnus, Philoſophiam, & Theologiam variis in Studiis Congregationis Lombardiæ annis pluribus profeſſus eſt; Bononiæ demum in generali Gymnaſio ſui Ordinis Baccalaureus primùm, tum & Regens Sententias legit, quas poſteris reliquit inter ingenii ſui monumenta. Vir certè omni prope ſcientiarum genere præſtantiſſimus, dicendique facilitate & puritate gratus, ut ejus ſcripta facilè demonſtrant à nobis infra recenſenda, melius certè quam in Scriptoribus Ordinis Prædicatorum, aliàs peregregiè illuſtratis à laudatiſſimis Quetif, & Eccard; nam plura fors præ manibus mihi obtulit, quam illis datum non fuit, ut facilè conferentibus patebit. Annum verò mortis tanti Viri minimè Sui ſervavere; erat tamen inter vivos anno MDXXII., nec unquam moriturus eſt Orbi erudito ex ſequentibus, quæ ſcripſit

Videlicet:

I. De Imperio Militantis Eccleſiæ Lib. IV.

II. De Dignitate ejuſdem Imperii.

III. De

III. De Majeſtate Romani Pontificis.

IV. De Concilio Generali.

V. De vario temporum decurſu è prædicatione Evangelii, uſque ad finem Mundi. Sic ad Lectorem loquitur Auctor: „ Habes quoque Lector ingenue ſuis locis ordinatas Diſputationes, Philoſophiæ, Juris Pontificii Doctoribus, ac Theologiæ perutiles: De prædicatione Evangelii apud Inſulas magni Maris Oceani: De converſione Infidelium, de Hæreticis, de Schiſmaticis, de connexione omnium Scientiarum, de cognitione futurorum, ſecundum Divinas litteras &c. „ ad Reverendiſſimum in Chriſto Patrem Dominum Dionyſium Brigonetum, Epiſcopum Maglovienſem. Sunt omnes uno Volumine in fol. in cujus fine ſic legitur: „ Finis IV. & ultimi Libri de Imperio militantis Eccleſiæ P. Iſidori de Iſolanis Mediolanenſis, ſacri Ordinis Prædicatorum, Lectoris Veronæ in Cœnobio S. Anaſtaſiæ: in die S. Jacobi Apoſtoli, idest XXV. Julii MDXV. Impreſſi verò Mediolani, de licentia habita a Rev. D. Ottone Caſtillioneo, tunc Locotenente Reverendiſs. D. Archiepiſcopi S. Mediolanenſis Eccleſiæ, die XIV. Octobris MDXVI. atque Venerandi P. F. Ludovici de Landriano S. Theologiæ Baccalaurei Licentiati, Vicarii Reverendi Inquiſitoris Mediolani Ord. Prædic. „ Adſunt duæ Epiſtolæ, altera P. Joannis de Paganis Ord. Præd. Reverendo in Chriſto P. & Domino Joanni Petro de Chalco Præpoſito Sanctæ Mariæ de la Scala; altera Auctoris ad eundem Chalcum. *Mediolani, apud Gottardum Ponticum, anno 1517.* Franciſco II. Regni Francorum, ac Mediolani Ducatus Sceptra tenente; Mediolanenſis cum Senatus Præſide ſapientiſſimo, & humaniſſimo D. Joanne de Selva.

VI. De Regum, Principumque omnium inſtitutis Liber Fr. Iſidori Iſolani Mediolanenſis Ord. Præd., ac Congregationis Lombardiæ. In fine ſic habetur: „ Finis Libri de Inſtitutis Regum, Principumque omnium editi à P. Iſidoro de Iſolanis &c, diligentique cura æneis litteris a Joanne Jacobo Belliono, quam emendatiſſimè compacti. *Mediolani, ex Officina Magiſtri Petri Martyris, & Fratrum de Mantegatiis, cum gratia & privilegio à Senatu Mediolani, quod nemo præſens Opus imprimat, aut alibi impreſſum venale deferat in Ducatu Mediol. ſub pœna in eo contenta; in fol. ſine anno.* Legitur etiam Epigramma Pii Bononienſis „ ad Illuſtriſſimum Imperatorem D. Joannem Jacobum Trivultium Mediolanenſem.

VII. Opus de Veritate Conceptionis Immaculatæ Virginis Matris Dei Mariæ, ex Doctoribus Scoto, & S. Bonaventura, in quo, omni poſtpoſito affectu inordinato, Sanctorum Doctorum Veritas, ac Papæ Statu determinatio explanatur per F. Iſidorum Iſolanum. *Mediolani, apud Gottardum de Ponte,* 1510. *in* 4. Hoc non viderunt, aut diſſimularunt eruditi Quetif, & Eccard, aliique Scriptores Ordinis Prædicatorum.

VIII. In Averoiſtas de Æternitate Mundi.

IX. De velocitate Motuum F. Alberti de Saxonia Ord. Prædicatorum, in Epitoma redactum per Iſidorum de Iſolanis.

In Diſſertatione verò Hiſtorica de ducentis Auguſtinianis Scriptoribus adita a P. Fr. Dominico Antonio Gandolfi Auguſtiniano, impreſſa *Romæ, typis Joannis Franciſci Buagni,* 1704. *in* 4. *pag.* 39, ubi agit de Alberto de Rickmerſtoffen Auguſtiniano, legitur hæc adnotatio: „ Adeſt Tractatus de velocitate Motuum ſub nomine Alberti de Saxonia Ord. Prædic., in Epitomen redactus à Fr. Iſidoro de Iſolanis. *Papiæ,* 1513. *in* 8, qui nihil aliud eſt, quam Opus de Proportionibus noſtri Alberti (ſcilicet Alberti de Rickmerſtoffen Auguſtiniani). Deleatur itaque e Bibliotheca Dominicana Ambroſii de Altamura noſter Albertus. „

X. De igne Inferni.

XI. De igne Purgatorii.

XII. De diſpoſitione dantis, & recipientis Indulgentias.

XIII. De modo remiſſionis factæ per Indulgentias. Hæc VI. articula ſunt in uno tantùm Volumine impreſſa *Lugduni,* 1519. Quædam ſeorſim typis prodierant *Papiæ,* 1513 & *Mediol.* 1517. *in fol.* tum ſimul omnes impreſſæ ſunt *Tecini,* 1520. & Garziæ de Loayſa Magiſtro Ordinis nuncupatæ, poſtea iterum *Lugduni, apud Carolum Peſnot,* 1580. *in* 4. cum Opere ſupradicto Alberti de Saxonia.

XIV. Summa in quatuor partes diviſa de Donis S. Joſeph Sponſi Beatiſſimæ Virginis Mariæ, ac Patris putativi Chriſti, docet, diſputat, meditatur, coarctat Iſidorus de Iſolanis; ad Adrianum VI. Pontificem, inchoata MDXIV. Martii in Oppido Fontanelatæ, completa Papiæ anno MDXXI. *Papiæ, apud Jacobum Paucidrapium,* 1522. *III. Kal. Septembris;* in fine adeſt Officium Sancti Joſeph, in 4. „ En Lector ingenue novum Opus ac pluribus incognitum ſeculis, tametſi altiſſima quæ proſequitur, & comprobat Myſteria, Doctores minimè latuerint Catholicos ingenio perſpicaces. Equidem ignota Scholaſticis hic diſputantur, haud exercendi profectò gratia ingenii, ſed adorandam ob majeſtatem Chriſtianæ lucis, ſumma in quatuor ſecta partes de Donis S. Joſeph Sponſi Beatæ Virginis, ac Patris putativi Chriſti Jeſu, Dei immortalis. „ Hæc ſunt verba Quetif, & Eccard.

XV. Officium integrum S. Joſeph cum Miſſa propria pro ejus Feſto ab eodem F. Iſidoro compoſitum, & ad calcem addit, ſe hoc Opus in loco S. Joſeph Fontanelatæ confeciſſe anno MDXIV. & correctionem compleviſſe Papiæ anno MDXXI. die XX. Novemb. „ Porro ex hoc tractatu cultum erga Sanctum Patriarcham antiquiorem colligas, quam vulgo putetur. „ Etiam hæc ſcripſerunt Quetif, & Eccard.

XVI. De Immortalitate humani animi. *Mediolani,* 1520. *in* 4. Ex iiſdem.

XVII. Ex humana Divinaque Sapientia Tractatus: De futura nova Mundi mutatione ad Adrianum VI. humanæ Reipub. Sceptra tenentem.

XVIII. Oratio de Laudibus auteæ Menſæ Solis famoſiſſimæ.

XIX. Expoſitio Pſalmi LXXVII. Hæc tria ſunt uno Vol. Iſidoro Iſolano Auctore, ad Joannem Ruffum Archiepiſcopum Coſentinum. MDXXIII. Kal. Feb. *Bononiæ, apud Hieronymum Benedictum,* 22. *Julii, in* 4. in fine adeſt Epiſtola Leandri Alberti in laudem Auctoris, atque hujus Operis ad ſupradictum Ruffum.

XX. Inexplicabilis Myſterii geſta B. Veronicæ Virginis, præclariſſimi Monaſterii S. Marthæ Urbis Mediolani, ſub obſervatione Regulæ D. Auguſtini, Libri VIII. interprete Iſidoro de Iſolanis &c. Ex Archiviis Mediolanenſibus. *Mediolani, apud Ponticum,* 1518. *die* 3. *Aprilis, in* 4. Opus Franciæ Regibus Franciſco I. & Claudiæ Mediolani Ducibus ab Auctore nuncupatum, ex Ædibus D. Mariæ Gratiarum MDXVII. in ſolemnitate S. Michaelis. Habetur etiam in Actis SS. Menſis Januarii apud Bollandiſtas, Tom. I. pag 887. Vidi ego quoque hanc Vitam in Italicum verſam, ſequenti titulo in duobus editionibus, nempe: „ La Santiſſima e prodigioſa Vita della B. Veronica da Binaſco, Monaca nel Monaſtero di S. Marta, ſcritta in Latino dal M. Rev. Padre P. Iſidoro Iſolani da Milano, e tradotta in lingua Toſcana dal Sig. Sebaſtiano Cavazzi Dottore di Legge. „ *Pavia, per il Roſſi,* 1629. *in* 4. *con figure;* & ſic: „ La Vita e Viſioni della B. Veronica, Monaca nel Monaſtero di S. Marta di Milano, tradotta dall'Idioma antico nel moderno dal Sig. Franceſco Bonardo. *Milano, per il Monza,* 1669. *in* 8

Ipſamque vulgavit Ruffinus Belingerius, Mediolanenſis Archiepiſcopi Vicarius, & eam nuncupavit Jo. Antonio Borſano Eccleſiæ Sancti Pauli in Compito Parocho.

XXI. De Patriæ Urbis laudibus Panegyricus, in quo geſtorum ejuſdem Urbis, totius Galliæ Ciſalpinæ Metropolis, habetur Epitoma; ad Alphonſum Vicecomitem Patriæ Præfectum dicata. *Mediolani, apud Jo. Baptiſtam Bidellium,* 1619. *in* 8. ſecunda editio. Dicta autem fuerat anno MDXVIII. die XI. Maji in Comitiis Congregationis Ord. Præd. utriuſque Lombardiæ Mediolani coactis, præſente Vicerege, & primoribus Urbis adſtantibus. Oratio elegans.

XXII. Divinum Epitoma Quæſtionum in IV. Libros Sententiarum à Principe Thomiſtarum Joanne Capreolo Ordinis Prædicatorum diſputatarum, editum per Fratrem Paulum Soncinatem S. T. D. his additis, quæ idem morte præventus perficere nequivit per P. Iſidorum de Iſolanis Mediolanenſem ejuſdem Prædicatoriæ Profeſſionis, & in Univerſitate Bononienſi S. T. Baccalaureum, ad Franciſcum I. Francorum Regem Potentiſſimum, *Papiæ exactiſſima cura impreſſum per ſolertem Virum Paucidrapium de Burgofranco, anno Domini* 1522. *die* 11. *menſis Aprilis, in* 8.

XXIII. De Viris Illuſtribus Ord. Prædic. Ex Picinello.

XXIV. Libellus contra Magos.

XXV. De Immortalitate Animæ. Hæc duo Opuſcula impreſſa ſunt Mediolani uno Volumine, anno 1506. ſine ullo Typographi nomine in 4. Liber rariſſimus, atque Scriptoribus Ord. Prædic. procſus ignotus.

Præter relatos Auctores, ſcilicet Quetif, & Eccard in Biblioth. Scriptorum Ord. Præd. ſæpè laudata Tom. II. pag. 50. & 336. laudarunt Iſidorum noſtrum Leander pag 142. A. ſub nomine Iſidori Mediolanenſis, exhibetque eum ſcilicet anno MDXVII. etſi nondum inter Doctores adnumeratum, jam quædam ſua Opuſcula, aut trivialia bajulantem; laudant etiam Luſitanus, Pius, Fernandez,

nandez, Altamura ad MDXXI., & Rovetta ad MDXXX. Paulus Moriggia in Nob. Mediol. lib. III. cap XXIX., & in Hiſtoricis Mediol lib. I. cap. LIX. Poſſevinus in Apparatu Sacro Tom.II. Verderius in Supplem Biblioth. Geſneri, Ghilinus in Theatri p. 2. Joannes Petrus Puricellus in Vita S. Arialdi lib. I. cap. XI. & in Diſſert. Nazar. cap. 136. num. 4., Aubertus Miræus de Scriptoribus Sæculi XVI. apud Fabritium in Biblioth. Eccleſ. Tom. II. pag 121. Laſor à Varea, Picinellus in Athenæo pag. 381. aliique plures.

CMXXIV.

de JUDICIBUS ANTONIUS.

NOn paucos Clariſſimos Viros ex Familia de Judicibus hujus Metropolis prodiiſſe novimus & ex publicis, quæ adhuc ſuperſunt Monumentis, & ex Collectionibus Archintea, Fanniana, ac Sitoniana inferiùs citandis. Habemus enim plures in Mediolanenſi Republica Juſtitiæ Conſules, antiquiſſimus quorum Gualterius anno MCXLII. quem in munere, atque prudentia ſecutus eſt Conradus annis MCXC. MCXCVIII. & MCIC. Hunc autem aliis quoque annis idem munus geſſiſſe indicant Placita bina apud eruditum Virum Nicolaum Sormanum Ambroſiani Collegii Doctorem extantia, quorum primum datum eſt die XX. Maji, anno MCLXXXVIII, alterum verò die XIX. Decembris MCXCI. Paſſaguerra quoque anno MCXCV Petrus anno MCCXVI., & Gerardus anno MCCLXXVII. Conſules fuere Juſtitiæ. Antonius autem, de quo nunc ſermonem inſtituimus, alterius Petri filius, in Juriſperitorum hujus Urbis Collegium anno MCCCCLVI. cooptatus, majorum premens veſtigia, immortale Patriæ ſuæ contulit beneficium. Etenim anno MDII. cum aliis VIII. Sapientibus Viris lectus fuit, ut Municipale jus in melius reſtitueret; quod cum indefeſſâ vigilantiâ præſtitiſſet, apud Contribules ſuos ad annum uſque MDIX. quo exceſſit è vivis, magni ſemper eſt habitus.

Commendatur igitur ob

I. Statuta Mediolanenſis Civitatis correcta, & reſtituta. Agit de Antonio noſtro Sitonus in Chronico JCC. pag.48. art. 195.

CMXXV.

de JUDICIBUS BROCUS.

ANno MCLXX. dum actu reficeretur Mediolanenſis Urbs poſt id, de quo toties verba fecimus, Œnobarbi excidium, inter Juſtitiæ Conſules conſcriptus reperitur Brocus de Judicibus, qui jam anno MCLXVIII. magna cum integritatis laude Conſulatum eundem adminiſtraverat. A Conſanguineorum ſuorum, nomina quorum partim jam protulimus, partim verò mox dabimus, virtute non degener, plurimùm juvandæ Patriæ inſudavit; idque uberiùs anno ſupraſcripto MCLXX. præſtitit, cùm inito Conſilio, atque adjuvantibus cæteris eodem in officio Collegis

Edidit:

I. Statuta Mediolanenſi populo valde proficua. Ejus meminit Gualvaneus dela Flamma lib. XIII. cap. 895., & Sitonus in Collectione ſua Conſulari. MS. penes Auctorem.

CMXXVI.

de JUDICIBUS CÆSAR.

EQues ac Vir nobilis Cæſar de Judicibus ex Joanne Paulo in Phyſica facultate Doctore, atque Annâ Blanconâ Patritiis Conjugibus Mediolanenſibus primam diem adſpexit in hac Urbe anno MDCXXXIV. die vigeſima quinta Junii, nec tantum Juri tam Cæſareo, quàm Pontificio deditus fuit, atque in ipſa laureatus extitit, ſed etiam litteris humanioribus excultus, ingenium ſuum in iiſdem prodidit, ut facilè patebit ex infra recitandis ejus Operibus. Prima Scientiarum erudimenta Novocomi accepit, deinde in Univerſitate Braydenſi ſub egregiis diſciplinis Patrum Societatis Jeſu, ſe erudivit: Solidiora verò ſtudia in Collegio Papienſi Borromæorum Virum iſtum exornaverunt, in quo Laureâ ſupradictâ inſigniri meruit; ſed quietiùs in commodis à Deo Optimo Maximo illi collatis Vitam dulciſſimam traducere uſque ad exitum inſtituit, quod ei optimè evenit anno ætatis ſuæ LXXXIX. A curis Civicis, aliiſque animi perturbationibus alienus, amicorum, Virorumque doctiſſimorum ſocietate contentus hilariter mortem aſpexit in amœno Rure ſuo Galliani in Plebe Incini, Ducatus Mediolani, anno Chriſti Domini MDCCXXIV. die XIX. Martii, Sancto Chriſti Nutritio Joſepho, quem ſummopere colebat, ſacro. Ibi Sepulchrum habuit ſequenti Inſcriptione exornatum.

DON CAESAR DE IVDICIBVS
PIVS
I. C. ET AVREA CRVCE DECORATVS
VATES
VNDIQVE AVDITVS
NONAGENARIVS DECESSIT
MDCCXXV. XIX. MARTII
IO. BAPTISTA FILIVS IN OBSEQVIVM
POSVIT.

Sed ob Lapidarii errorem, qui loco MDCCXXIV. ſcripſit MDCCXXV., & occaſione qua ſolum ejuſdem Templi, ubi Inſcriptio exiſtebat, ſublatum fuit. Eandem Inſcriptionem in hanc formam reſtituere animus erat, ut audivi, Cæſaris hæredibus.

NOB. D. CAESAR DE IVDICIBVS
I. C. ET AEQVES AVRATVS
QVIESCIT HIC
IVDICIVM EXPECTANS
MIGRAVIT ANNO MDCCXXIV.
XIX. MARTII.

Scripſit quæ ſequuntur partim ſoluta, partim ſtricta Oratione.

I. Le Pazzie per far cervello. *Milano, per il Malateſta*, 1709 *in* 12.
II. La Bottega de' Chitibizzi. *Milano, per il Ramellati*, 1685. *in* 8.
III. L'Oſteria Magra. *Milano, per il Malateſta*, 1704. *in* 12.
IV. Le Fantaſie Rurali. *Milano, per lo ſteſſo*, 1704. *in* 12.
V. Le Novellette.
VI. Il Genio Mercuriale. *Milano, per il ſudetto*, 1711. *in* 12.
VII. La Zenobia, Dramma dedicato a Leopoldo I. Imperadore. *Milano, per il Ramellati*, 1672. *in* 12.
VIII. Il Mondo ſenza giudizio. *Milano, preſſo il Malateſta*, 1674. *in* 12.
IX. Il Bellorofonte.
X. La Maga diſperata.

Hæc duo, etſi partim in ſupradictis aliis hujus Auctoris Lucubrationibus edita fuerint, attamen nunc multò ampliora reperiuntur inedita; alia verò Opuſcula reliquit MSS., quæ ſervantur apud Suos.

Præfato Doctori Joanni Paulo Auctoris noſtri Parenti Clariſſimus olim Jatroſophus Joannes Baptiſta Sitonus ejuſdem Sororius Tractatum XXXIX. Jatroſophiæ Miſcellaneorum An. 1641., & 1669., ac iterum 1676 impreſſ. in hæc verba dicavit: „ Egregio Philoſophiæ & Medicinæ Doctori D. Jo. „ Paulo de Judicibus: Cur è Mulieribus pulchriores „ in melancholicos, & alios affectus ex pravis ſuccis ortos frequentiùs incidant. Vale ex Lyceo noſtro VII. Id. Decembris MDCXLI.

CMXXVII.

A

CMXXVII.

de JUDICIBUS ERIPRANDUS.

ERiprandus, ſeu ut alii malunt Pomprandus de Judicibus clarâ apud Inſubres gente Mediolani ortus, qualis, quantuſque Vir fuerit apertè patebit ex eo, quod inter Conſules Mediolanenſis Reipublicæ computaretur anno MCLXXII. Eo Magiſtratum gerente non parum amplitudinis, & roboris hujus Metropolis mœnibus adjectum fuiſſe, teſtantur Hiſtorici. Milites quoque conſcripti ſunt, quorum fortitudine hoſtes propulſarentur, legeſque latæ non paucæ, illa præſertim, qua cautum eſt, ne quis, propoſitâ amputationis linguæ pœnâ, Friderici Œnobarbi nomen, tamquam Schiſmatici hominis proferre auderet. Inter Juſtitiæ Conſules ſedit annis MCLXII. atque MCLXXIII. quemadmodum etiam anno MCLXXXV. Legatione functus eſt nomine Patriæ ad Fridericum Œnobarbum tunc in Urbe Laudenſi commorantem anno prædicto MCLXII. quo etiam permittente, Civibus ſuis Jus dixit anno MCLXV. Conſtat inde qua vigilantiâ, quave prudentiæ laude floreret Eriprandus noſter, quo etiam urgente, atque adnitente prædicto Cæſare anno MCLXXII.

I. Statuta plurima, Legeſque optimæ pro Mediolanenſi Reipublicæ regimine prodierunt.
Laudatur a Triſtano Chalco Hiſt. Patriæ lib. XII. pag. 243. Gualvaneo de la Flamma, Boſſio, & a Comite Octavio Archinto in Collectione ſua; ſicut & ab amiciſſimo JC. Sitono in Collect. ſua Conſulari MS.

CMXXVIII.

de JUDICIBUS PETRUS.

CUm in Operibus Hiſtoricorum, qui Mediolanenſium Rerum Monumenta poſteritati ſervarunt, ſæpius occurrat mentio Familiæ de Judicibus, cujus illuſtres Viri non rarò dicti ſunt Judices, monendos credimus Lectores Optimos gentis illud non officii nomen eſſe. Patet id in Alberto ejuſdem Stirpis ſtrenuo Milite, qui anno MCXXI. adverſus Comenſes fortiter dimicavit, quemadmodum ex Corio hauſit Comes Octavius Archintus in inſigni Collectione Familiarum hujus Metropolis, cujus teſtimonio millies uſi ſumus. Eadem etiam conſuetudo Judices appellandi Viros ex hac Familia progenitos ad ætatem uſque noſtram perſeverat, ut probant plures Inſcriptiones. Floruit inter hujus poſteros Petrus de Judicibus, quem Juriſprudentia clariſſimum fecit apud Concives ſuos præcipuè; ipſe enim Antegnanus quodammodo cenſendus eſt eorum omnium, qui anno MCCXVI. mandato Brunatii Porchæ Prætoris Mediolanenſis Conſuetudines Patriæ collegerunt. Nam in ipſa Compilatione hæc verba leguntur: „ Qui volentes (ſcilicet electi ad hujuſmodi Compilationem) & quæ juraverant ad finem congruum perducere, convocatis hujus Civitatis Viris peritis, illis diſtrictè præceperunt, ut ſi quas conſuetudines haberent illis oſtenderent, receptiſque conſuetudinibus &c. habitoque, & inſpecto libello, quem dictus Petrus Judex de conſuetudinibus Civitatis Mediolani ſub certis titulis ſtudioſè poſuerat, ſequentes eumdem ordinem, & titulum, quos dictus Petrus ſcripſerat, hanc Compilationem &c.

Habemus ergo Petri noſtri

I. Collectionem Conſuetudinum Civitatis Mediolanenſis anno prædicto MCCXVI. compilatam. Extat MS. in fol. ſign. num. 110. in Biblioth. Monachorum Sancti Ambroſii Mediol. in Codice, cui titulus: Statuta & Privilegia Mediolani.
De eo fuſius agit in hiſt. ſua Typograph. Clariſſ. Joſeph Antonius Saxius.

CMXXIX.

JULIANUS M. SALVIUS.

MAgnum immò maximum decus huic Urbi, ejuſque Scriptoribus omni ævo erit Marcus Salvius Julianus Mediolanenſis, cujus inter Nepotes computatur Didius Julianus, Romanorum Imperator, de quo ad Mediolanenſium gloriam perpetuam juvat hîc breviſſimè diſſerere, ejuſque geſta ſummatim colligere ex Spartiano, Aurelio Victore, aliiſque. M. Salvius Severus Didius Julianus Mediolanenſis Patrem habuit Petronium Didium Severum, Matrem Claram Æmiliam. Nepos fuit Salvii Juliani celeberrimi B JC. bis Conſulis atque Urbis Præfecti. Ipſum educavit Domitia Lucilla M. Aurelii Imp. Mater, cujus gratiâ ad amplos honores evectus, poſt Pertinacis mortem, ad Imperium pretio militibus promiſſo aſcendit; verum cum integræ ſummæ ſolvendo non eſſet, eorundem conſpiratione ſublatus eſt è vivis die XXIX. Septembris anno CXCIII. Regnavit menſibus duobus, diebus quinque. Vixit annos LX. men. IV. dies totidem. Salvius verò noſter cognomento Severus ex Nobili Familia oriundus, omnium veterum recentiorumque Scriptorum conſenſu, in hac Metropoli natus eſt, floruitque anno à Nativitate Domini & Redemptoris noſtri CXXXIV. In Jure Civili ipſum Jabolenus, dum ei Proconſuli in Aſia & Syria aſſidebat, ita edocuit, ut Præturam obtinere C meruerit, nec non bis Conſulatum ipſum, primùm unà cum Torquato, imperante Antonino Pio, iterumque cum Piſone ſub Marco Philoſopho. In eiſdem Magiſtratibus ſervos ſuos vindicta manumittens, Cives Romanos faciebat. Itaque auctoritatem ſe in facto ſuo præſtitiſſe ſic ipſe narrat. „ Ego, inquit, cum meminiſſem Jabolenum Præceptorem meum in Aſia, & Syria ſervos ſuos manumiſiſſe, cum conſilium præbuerat, exemplum ejus ſecutus, & in Prætura & in Conſulatu meo quoſdam ex ſervis meis vindicta liberavi, & quibuſdam Prætoribus conſulentibus me idem ſuaſi. „ Ipſius quoque præclarum eſt illud „ Nulla lex tam latè „ patet, ut ad omnia pertingat. „ Primò Aquitaniam Belgicam, Dalmatiam, Germaniam, mox D Bœticam rexit, & dum earumdem Provinciarum primæ præerat, Hadrianus Imperator ei reſcripſit. Demum Urbi præfuit, ut Auctor eſt Spartianus, eidemque Hadriano non tantùm familiariſſimus extitit, ſed etiam à Conſiliis. Ipſius Imperatoris juſſu edicta quotannis à Prætoribus edita Julianus noſter ſcripſit, quæ poſtea Hadrianus ipſe Oratione habita in Senatu confirmavit, qua occaſione, ut fertur, Edictum perpetuum, de quo infra, Julianus ipſe ordinavit, & quædam alia adjecit: interdicti quoque Salviani, dum eſſet Prætor, Auctor fuiſſe creditur. Marco Antonino ejuſque fratri valde amicus in eorum conſilium ſæpe eſt adhibitus. Vivente & defuncto Marco, exercitibus unà cum Paterno Tarruntino Juriſconſulto P. P. præfuit, alii Tarruntenum E ſcribunt, qui quatuor de re militari libros compoſuit. Salvii Juliani filium ad impudicitiam Commodus fruſtra tentavit, qua de re iratus exinde, ipſi Juliano inſidias tetendit, ac primò togatum præſente officio ſuo in Piſcinam detruſit; mox nudum & cymbala quatientem, ante concubinas ſuas ſaltare juſſit, ut Lampridius refert, niſi de alio Juliano intellexerit, ut ſuſpicatur eruditiſſimus Pancirolus. Accidit autem, ut Lucilla Commodi ſoror, cujus filia nupta erat Claudio Pompejano, fratri Principi per generum inſidias pararet, quarum conſcius eſt dictus fuiſſe Julianus, & Paternus. Ferebaturque Paternum, filiam Juliani filio uxorem deſpondiſſe, ut Imperium in Julianum transferretur: Pompejanus verò Commodum ingredientem Amphitheatrum, in quodam anguſto loco cum poſſet occidere, id non fecit, ſed diſtricto gladio, ait: „ Hunc pugionem tibi „ mit-

„ mittit Senatus „ ; itaque fatuus nec ipſe facinus implevit, & ſibi multiſque aliis exitium attulit; ipſe enim & Paternus, & Salvius Julianus, quem Dion mendosè Servium Julianum vocat, aliique occiſi ſunt. Idem & Lampridius affirmat. Sepultus eſt Viâ Labicanâ quinto ab Urbe milliario, ubi etiam Didius Julianus Imperator ejus pronepos, de quo ſupra, conditus eſt. Tantus Vir meritò ab omnibus celebratur, ut eruditiſſimus, & Jureconſultorum Mediolanenſium Princeps, ipſumque ſibi putatur Trajanus amicorum conſenſu, ſucceſſorem deſtinaſſe, ut ei dixerit aliquando „ Commendo tibi Provincias, ſi quid mihi „ fatale contigerit: „ ut apud Dionem, & Spartianum legimus, ideoque mox Hadrianus Imperator eumdem habuit in Conſilio, ut ſupra jam diximus. Mihi metipſi interim gratulor, quod hic adjicere poſſim præclariſſimam Inſcriptionem, quam è Schedis Jacobi Valerii, ſuo loco laudandi, protulit Cl. Muratorius in Tomo I. Theſauri novi Veterum Inſcriptionum nuper magnificè impreſſi in hac Urbe pag. 338., eaque Vercellis in ædibus Advocatorum ſervari dicitur: his notis:

M. SALVIO
IVLIANO M. F. SEVERO
HVMANI DIVINIQ. IVRIS
PERITISSIMO
EDICTI PERP. ORDINAT.
IVDICI INTER SELECTOS II. VIR
IIII. VIR A P. XVIR STLIT. IVDIC.
FLAMINI PP. DIVI TRAIANI
PATRONO COLLEG. GAIL. OMN.
DIVI HADRIANI CONLEGAE
AD. D. PP. ANTONINO M. AVRELIO
ET L. AELIO VERO AD PRAET. VRB.
ET COS. SEMEL ET ITER.
EVECTO
MEDIOLANENSES
CIVI OPT. ET PATRONO
INCOMPARAB.
OB MERITA L. D. D. D.

Celebrantur Salvii Juliani Sententiæ plures memorabiles, quas inter eſt illa ab eodem annum agente LXXVIII. prolata: „ Si alterum pedem in Sepulchro „ haberem adhuc diſcere vellem „ quam Pomponius recitat, etſi nonnulli contendant non Juliano noſtro attribuendam eſſe, ſed alteri, qui Pomponium conſuluit. De ipſa verò loquitur Cl. Richebourcqu in Libro, cui titulus: „ Ultima verba & facta Illuſtrio- „ rum Virorum &c. Tom. II. pag. 168. his verbis: „ Julianus Salvius tum eximia jurium cognitione, tum „ multorum Principum amicitia clarus, ego inquit, „ diſcendi cupiditate, quam ſolam vivendi rationem „ optimam in octavum & ſeptuageſimum annum ætatis „ duxi, memor ſum ejus Sententiæ, qui dixiſſe „ fertur: *Κἂν ἢ ἅτερον πόδα ἐν τῷ τάφῳ ἔχω, προσμανθάνειν βουλοίμην*. Ideſt: etſi alterum pedem in Sepul- „ chro haberem, adhuc addiſcere vellem. FF. libro XL. T. V. l. 20. *Apophthegmata Eraſmi fol.* 333. Ipſius aliud præclarum circumfertur dictum „ nullam „ Legem, nullum Senatuſconſultum unquam editum „ fuiſſe, quod initio ad omnia ſufficeret, ſed multa „ poſtea opus eſt emendatione, aut interpretatione. „ Præter Hadrianum Cæſarem etiam Ariſto, Sextus Cæcilius Africanus, aliique plures primi nominis Viri, quandoque Julianum noſtrum conſuluiſſe feruntur.

Memoriam ipſius, quæ ſequuntur, perpetuam reddunt

I. Digeſtorum nonaginta novem Libri, In quibus de Ambiguitatibus unus, ſex ad Minutium, quatuor verò ad Urſium Ferocem ſcripti ſunt. Recenſentur in Chronol. Leg Rom. pag. 20. & denuò impreſſi hoc titulo: „ Edictum perpetuum à Gulielmo Ranchino „ in Monſpellienſi Schola Antecceſſore Advocato reſtitu- „ tum, cum variantibus Lectionibus. *Pariſiis, ex Officina Plantiniana*, 1597. *in* 8.

II. Sententiæ memorabiles. Extant in M. Mantuæ Epitome. Virorum Illuſtrium apud Pancirolum pag. 491

De ipſo, ut diximus, loquuntur omnes Rerum Romanarum Hiſtorici, Guidus Pancirolus in libro de claris Legum Interpretibus cap. 38. pag. 46. Marcus Mantua loco citato, Catellianus Cotta in Recenſione Juris Interpretum pag 513., Marcus Litta de Urbe Mediol pag. 22 Sitonus, innumerique alii, inter quos Alciatus in Hiſtoria Patriæ, Jacobus Cujacius, Gravina in libro de Origine Juris Civilis Tom. I. pag 97. Auctores Veneti Diarii Italici Tom. VI pag. 27. ubi Grotium arguunt, eo quia Imperatorem Julianum Auctorem fecit Edicti perpetui, Morigia in Hiſtoria Mediolanenſi, necnon Picinellus in Athenæo pag. 485. etſi brevibus verbis.

CMXXX.

De JULIIS JULIUS.

NUllum Monumentum mihi eſſet de Julio iſto de Juliis, niſi Clariſſimi amiciſſimique Sitoni humanitas mihi ſuppeditaſſet Inſtrumentum, quod in ipſius Schedas maximi & maximi faciendas illatum eſt, ex quo apparet Julium noſtrum parentem habuiſſe Gabrielem ex Oppido Canobii, Ducatus Mediolani, cumque in hac Metropoli, atque in Parœcia S. Euphemiæ intus habitaſſe anno MCCCCXCVIII Ex libro inde Leandri Alberti inſcripto „ Deſcrizione d'Italia „ *Venetiis impreſſo anno* 1551. *in* 4. *pag.* 341 agnovi Julium de Juliis Hiſtoriam ſcripſiſſe Larii Lacus. Ibique etiam ut Jureconſultus digniſſimus, rerumque ad Patriam Canobienſem ſpectantium inveſtigator curioſus laudatur. Plura addere mihi datum non eſt, ideoque contenti ſint Lectores de paucis, quæ in ſupradicto Leandro Alberti inveniuntur, quæ nos damus, hoc titulo:

I. Iſtoria del Lago di Como, e del Borgo di Canobio.
Ibi etiam teſtatur idem Alberti Lacum Larium delineatum fuiſſe à quodam Angelo Mediolanenſi, his verbis: „ Così è deſignato queſto Lago di Como da An- „ gelo Melaneſe, ſecondo il riporto di Giulio de' Giulj „ da Canobio, digniſſimo Jureconſulto, e curioſo veſti- „ gatore delle coſe rare a me fatto.

CMXXXI.

JULIUS.

INter Mediolanenſes Archiepiſcopos numeratur Julius, quem Onuphrius Panvinius Vir celeberrimus, Maternum vocat. Ex Hiſtoricis Eccleſiaſticis floruiſſe agnoſcitur prope finem Sæculi tertii imperantibus Conſtantio, & Conſtante, atque in libro infra recenſendo de Errore Profanarum Religionum quem ſcripſit, non tantum eruditionem, atque ingentem planè zelum pro Chriſtiana cauſa facilè oſtendit; nam Auctor Gentilibus, quos ad Chriſti Fidem amplectendam vehementer cohortatur, ipſiſque Imperatoribus ſtimulos admovet ad exſtirpanda prorſus Gentilium Sacra. Clariſſimus verò Hiſtoriarum Eccleſiaſticarum parens Baronius eundem Julium, quem & ipſe Maternum vocat, facit cum Julio Firmico Materno, & alteri Julio Firmico Materno juniori, libros VIII. Aſtronomicorum, ſeu de Matheſi impreſſos tribuit, nec probabile exiſtimat eundem Virum, qui tam diſertum, ac pium adversùs Gentilium ſuperſtitionem Tractatum edidit, poſtea de Matheſi, omni ex parte impium ſcribere potuiſſe. At quid ſi hos libros ſcripſerit Julius Maternus noſter adhuc Gentilis? Verum hac de re juxta quod ſcripſit etiam eruditiſſimus P. Mazzuchellus in ſuis Schedis, penes eruditum Lectorem judicium eſto, & ſi idem ſentire

cupit,

cupit, quod Baronius, me ipſi non interponam. Aſſerunt tamen penè omnes contra Annalium Eccleſiaſticorum Principem, Julium Firmicum Maternum, alium prorſus eſſe ab Julio Materno Mediolanenſi. Horum Sententiam & ipſe ſubſequor, quoniam nomina & tempora probè conveniant. Opus igitur numero II. laudandum, ſi quis fortè rejiciendum duxerit, non ibo inficias. Si verò Julius hic idem eſt cum Materno Mediolanenſi Præſule, juvat hoc loco pro ratione inſtituti noſtri quædam de ipſo diſſerere. Maternus enim ex Primicerio Eccleſiæ Mediolanenſis poſt Sancti Monæ obitum ad Inſulas evectus, in ea incidit tempora, quibus ſæviſſimis urgebatur perſecutionibus Fides Orthodoxa. Ipſe autem infracto perſtitit animo, ejuſque hortatu invicti Milites Chriſti Carpophorus, atque Fidelis cum ſociis fortiter pro veritate Martyrium ſubiere. Sanctum Victorem Maurum, qui ſub Maximiano Auguſto Mediolani teſtimonium Chriſto dedit, tumulo invexit. Derthonenſi Eccleſiæ Melodorum Epiſcopum conſecravit, illamque Urbem verbo, & exemplo in fide confirmaſſe traditur. Sub eodem impiiſſimo Maximiano plura tormenta pertulit, atque ad Confeſſionis præmium in Cœlum abiit die XVIII. Julii, circa annum Chriſti CCCIII. Sacrum ejus Corpus ſervatur & colitur in vetuſtiſſima Baſilica SS. Martyribus Nabori & Felici olim dicata, nunc verò Sancto Franciſco Minorum Patriarchæ ſacra.

I. De Errore Profanarum Religionum. *Argentorati*, 1567. *Pariſiis*, 1575 *Heidelbergæ*, 1599, & alibi ſæpius.
II. Aſtronomicorum, ſeu de Matheſi libri VIII. *Venetiis*, 1409. *Baſileæ*, 1591.

Ex Baronio, & Panvinio ſupracitatis, atque ex Schedis Mazzuchellianis.

CMXXXII.

JULIUS alter.

JUlius Mediolanenſis, cujus cognomen Sui minime ſervarunt, circa medium Sæculi XVI. in vivis agebat. A pueritia ſacris addictus, Religionem

A D. Auguſtini amplexus eſt. & cum ingenii acumine præditus eſſet, pari alacritate ac progreſſu Philoſophiæ Theologiæque ſtudiis operam dedit, ita ut nedum Magiſtrali Laureâ decoratus fuerit, ſed etiam adlectus, ut eaſdem diſciplinas Bononiæ profiteretur. Concionandi quoque munus cum plauſu obivit, non enim illi deerat dicendi facundia, verborumque delectus ac proprietas. Verùm licet inter Suos Contubernales pietate ſimul ac orthodoxâ doctrinâ fuerit imbutus, nihilominus ab illorum probitate declinans, ſtudio novarum opinionum abreptus, miſerè corrumpitur: nec repetita monita efficere potuerunt, ut ad ſaniorem mentem rediret. In Julium igitur à Hieronymo Seripando, tunc Eremitani Ordinis ſupremo Antiſtite, quô par erat juſtitiæ, religioniſque zelo B animadverſum eſt, dum ille interea, ne promeritæ luendæ pœnæ adigeretur, in Helvetiorum finitimam regionem ſeſe recepit. Dolemus Virum alioquin doctum, ſed non ſanæ doctrinæ, ut par erat, commemorare; immò è contra hoc vel uno titulo libentiſſimè præteriiſſemus, at cum ipſe Conciones XXII. à ſe Italicâ linguâ optimè ſcriptas, ac in Templo Divi Caſſiani Venetiarum (ut ipſemet aſſerit) habitas, typis evulgaverit, uno ſcilicet Volumine in 8., quod Partem primam vocavit, quaſque Apoſtolica Roma- C na Sedes meritò damnavit; ne cœptum inſtitutum quodammodo tranſgreſſos eſſe videremur, de Julio, ejuſque (utcumque illæ ſint) lucubrationibus, mentionem hic facere duximus, quod & idem fecit Picinellus, etſi Librum ipſum ille non viderit, verumque Auctorem ignoraverit. Exemplar verò, quod præ manibus habui, extat in Bibliotheca Sancti Antonii hujus Urbis, ſed mancum in fine, ideo nec locum, nec Impreſſoris nomen inſpicere datum eſt, quemadmodum neque annum editionis; videtur tamen Baſileæ impreſſum fuiſſe, & ſic prætitulatur:

I. La prima Parte delle Prediche del Rev. Padre Maeſtro Giulio da Milano dell' Ordine di S. Agoſtino, predicate nella Città di Venetia nel Tempio di S. Caſſiano del MDXLI. in 8.

35337 A

99 955245

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google